

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.7

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.7

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.7

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.7

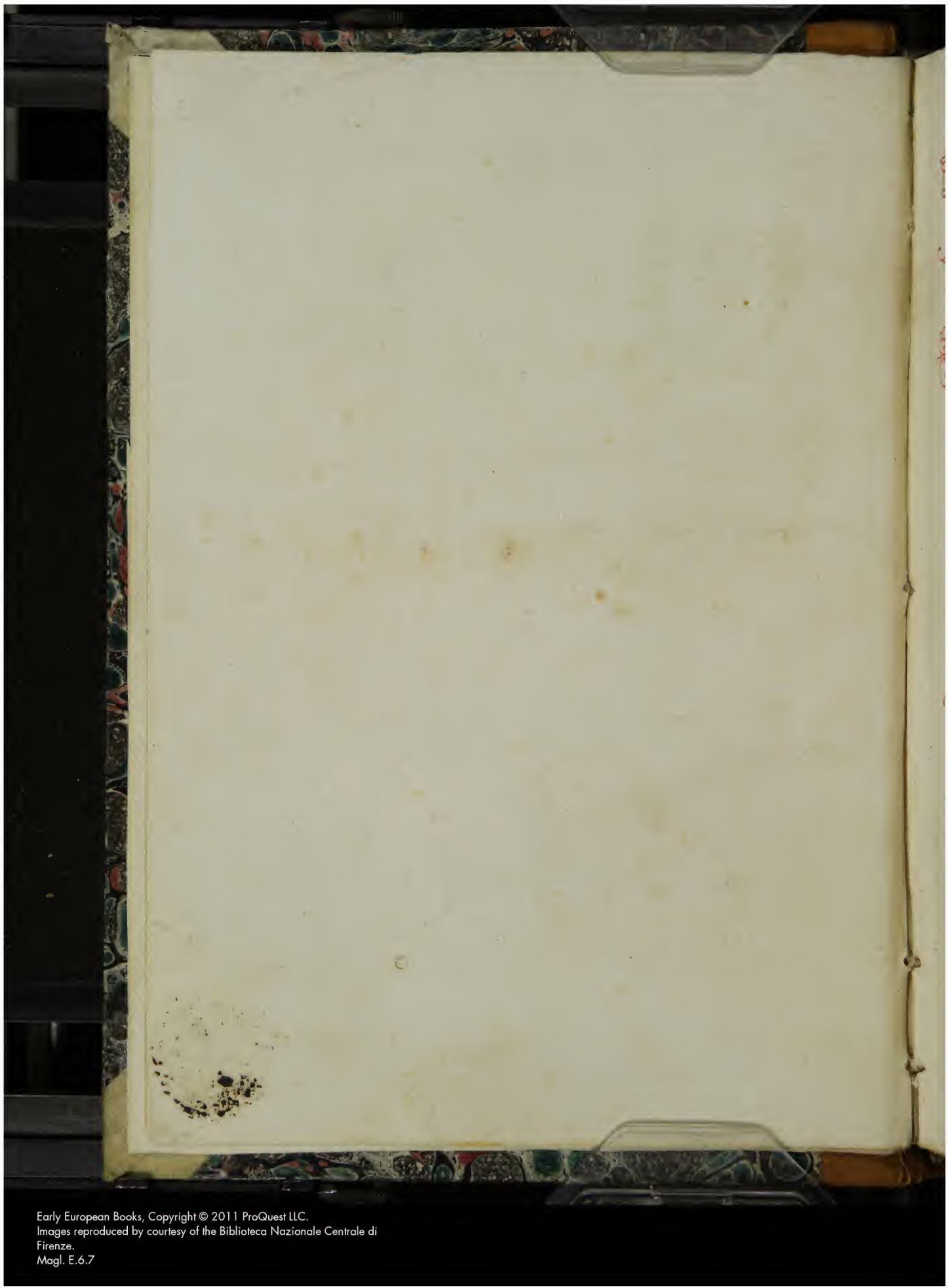
INCUNABULI

E

6

7

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

In nomine domini nři iesu xpi amen.
Incipit liber qui dicitur supplementū.

Doniam summa que

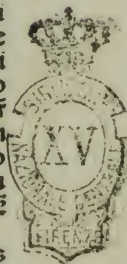
magistrutia seu pisanalla vulgariter
nūcupat pp̄ ei' op̄ediositate ap̄d ofes
fozes cōmunis ioleuit. Et q̄a pp̄ ei'
abachichas q̄tationes nūmū i suis q̄
t̄f̄ḡit corrupta ac pp̄ ei' b̄uitatē i ple
risq̄ suis decisionibus ualde dubia: d̄
claratiōe r̄ sup̄pletōe indigēs: idcirco
ad cōez simpliciū ofessor utilitatē q̄
tū mibi dñs dederit decreui dictā sum
mā emēdatā ad cōem q̄tationē redu
cere ac ei' b̄uitari q̄ b̄ui' valuerō qd̄
visū fuerit expedire: addēdo supplere
utq̄ additio cognoscat i ei' p̄cepto A
In fine xō B l̄ra ex rubro ponet: dē
sūme alphabeticū ordinē sequēdo. r̄
p̄agraphos i māgib' p̄ q̄ras notādo p̄
p̄ncipiū cap̄it̄: i p̄fata sūma op̄ute
tur p̄ncipiū p. s. p̄mo. Et pp̄ p̄dca
hoc op' supplementū appellari pōt. B

Abbas in suo mōasterio cō
ferre pōt suis subdi
tis primā tōsurā: duos ordies
minores dūmō sit sacerdos: r̄ man' i
pōita sit ei fm̄ morē p̄ficiēdoz. extra d̄
eta. r̄ q̄li. cū or̄gat. r̄ 69. dis. qm̄ videm'
A. Ordines miores sūt hostiariatus
psalmistatus: r̄ lectoratus: exor̄cistat'
accolitat'. 21. dis. clerōs. Et psalmistat'
r̄ lectorat' idē sūt ut pōt colligi ex te
xtu r̄ glo. dci. c. cū or̄gat. Abbas aut cō
ferre pōt lectoratū. dco. c. cū or̄gat. r̄ c
qm̄ ofequēter. r̄ hostiariatū q̄ p̄cedit

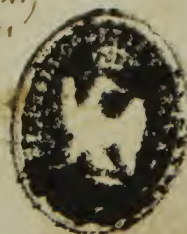
r̄ sic istos duos cū ad ordines nō sit p
cedēdū per saltū. ut extra de cle. p. sal.
p. c. vno. B. hoc etiā pōt electus i ab
batē si eps differat eū b̄ndicē. extra d̄
supple. ne. p̄la. statum' A. Ibi d̄r si ep̄s
tertio cū b̄uitate ac d̄uor̄iōe sicut cō
uenit requisit' abbates b̄ndicē forte
renuerit eis dē abbatib' liceat pp̄rios
monachos b̄ndicē: r̄ alia q̄ ad officiū
huiusmōdi p̄tinēt exercere: donec ip̄i
ep̄i duritiā suā recogitent: r̄ abbates
b̄ndicē nō recusēt. B. Alienis aut con
ferre nō pōt. extra de priu. abbates li.
6. A. Ibi d̄r. Nec abbatib' licitū sit ali
is q̄ mōasterioz suoz ouersis: r̄ q̄ ad
illa ouolauerit r̄ i q̄s eccl̄asticaz r̄ q̄si
ep̄alē iurisdictionē obrinēt primā cle
ricalē oferre tōsurā: nisi eis id op̄etar
ex pleno p̄fate sedis idulto. B. Ab
bas r̄ q̄libz ouētuā p̄latus requirere
debet monachos fugitiuos. A. Adde. r̄
electos. ut i. c. ne vagādī. infra altato.
B. Et ad claustr̄ reducē salua ordinis
disciplina. extra de reglā. ne vagādī. A
Al' icipit. ne religiosi. vide isra. ap̄sta
lia. s. s. 2. B.

Utr̄ abbas possit licentiare subdi
tos suos ad aliā religionē. R̄ndeo fm̄
Donaldū. pōt qdē licētiare ad eq̄lez
religionē de ofēsu cap̄it. alit nō. ad mi
nores vero nō pōt. ar. 19. q. 3. statum'.
12. q. 2. sine exceptiōe. De artiozi xō reli
giōe dic ut isra r̄ligio. s. s. p̄mo. A. Ex
ibi dict' pōt colligi q̄ ad artiozē pōt li
cētiare nisi cederet i guē iacturā seu i
famā ogregatiōis vnde trāsit. B. Ad
ep̄atū q̄q̄ si subdit' eligat p̄lar' licēti
are pōt ēt non req̄suto ouētu. extra de
elec. si religios' i fine libro. 6. A. Intelli
ge si iā fuerit scā electio. nō aut electio
ni future. ut i cle. si extra d̄ elec. vbi d̄r
Lū ocessā religioso a sup̄iore suo licen
tia. ut electiōi vel p̄uistiōi si qua d̄ ipo
or̄gerit fieri suū dare possit assēsū
ābitiōis vitio viā paret nulli' eā existē
posse volum' firmitat'. B.

Abbas vn' nō pōt p̄sidē i diuersis
mōasteriis. extra d̄ relig. do. c. vlt. i fi

hūc librū i nūō Centum. Octuagesimum quartū q̄ s̄ d̄ elemosinis
r̄uitus sui sibi datis f̄r benedēs p̄meliori t̄nanti d̄omasinis d̄
ricano at d̄e flar. or̄s m̄l̄ d̄ obfū em̄it f̄r franciū Zenus or̄s m̄l̄
r̄ ip̄i or̄s q̄ ad fr̄es cismontanos d̄ obfū nūcupatos v. c. āno sui
p̄mū uicariatus. 2. 1505 ad bibliotecam loci sc̄m̄icha c̄is d̄
ducia p̄opt fasulas eiusdem or̄p̄tinere declarauit r̄ uolu

officio et beneficio et hoc est ea ratio. quia ex consuetudine iurisdictione ordinaria habetur infra de arbitri dilecti. Aliter est in consuetudine. L. de arbitri. l. ult. hec ille. Et hoc verum est quod ex consuetudine possit abbatissa suspendere ab officio et beneficio per iura pallegata. Et subdit Inno. ubi super quod ex consuetudine induci non potest ut idcirco de iure ponere possit sicut nec excoicationem. Forte hoc ideo dicit Inno. quia res est magni ponderis. **B.** **U**t possit predicare. Rndeo. Nec potest predicare nec publice docere. ut dicitur infra de iuramentis. §. primo. A. Ibi ad hoc allegant iura per quod et facit extra de peccatis et re. noua. **B.** Potest tamen suas subditas exhortari et informare. Item non potest ordinem recipere nec super spiritualibus iudicare. et quidam huiusmodi quod fecerunt phibere. ut. l. scilicet ap. to. De electione abbatisse h. l. electio primo. §. si. Et quoniam et aliter per homagium potest egredi clausuras monialium. videtur. i. monial. §. 3. A. Hic alia est. §. 3. computando principium capli per vno. §. si non sic possit et quantitate quod habet signo cum se patim soleat altari principium capli ab eius. §. **B.**

Absolutio per communiter de absoluteione ab excoicatione sciendum est quod ab omni excoicatione siue maiori siue minori lata a iure potest excoicari absoluteui a suo episcopo nisi conditor canonis sibi reservauit. ut extra de sen. exco. nup. §. i. 2. Potest etiam per sacerdos absoluteui a minori. ut in deo. c. nup. non autem a maiori. ut dicitur infra de fessio primo. §. primo. A. Intellige nisi per sacerdos presit ecclesie collegiate ut abbas archiepiscopus. et h. tale. n. presit excoicare. et similiter inferioribus quibus hoc preberet consuetudo. ut in sui. con. li. 3. n. 33. q. 50. Et sicut presit a maiori excoicatione excoicare. ita et ab illa absoluteui. ut in §. se. **B.** A snia hoc iudicij non potest quod absoluteui nisi ab excoicatore vel ab eius superioze si ad illu fuerit appellatu. vel si excoicator negliget vel malitiose differat absoluteui. et in aliis casibus in quibus archiepiscopus potest iudicare de subditis suffraganeorum suorum quod habet infra archiepiscopus. §. 3.

Absoluteui potest quod ligare seu excoicare potest. 2. inferiorior. Fallit h. i. 7. casibus. primo in delegato papa quod iobdierit siue snie excoicare potest. sed post annum absoluteui non potest. extra de offi. delegati querenti. A. Intellige post annum. scilicet diffinitiuam snia. ut per ibi per glo. **B.** 2. quoniam iudex esse excoicatus maiori excoicatione. quia tunc nec excoicare nec absoluteui potest. 2. 4. q. i. audiuimus. **Sec.** si esse excoicatus minori excoicatione. extra de sen. exco. duobus. et de cle. exco. m. si celebrat. 3. fallit quoniam per episcopum excoicatus in cediari. quod postquam fuerit publicatus non absoluteui nisi a papa. extra de sen. exco. tna. 4. in clericis quod exhibet hereticis ecclesiastica sacra quod ordinarius officio priuare potest. sed non restituit extra de hereticis excoicamus. A. i. §. sane. ubi est dicitur idem de recipiendis ab hereticis elyas aut oblationes seu quod tradiderunt eos ecclesiastice sepulture. et quod dictum est de clericis idem et ibi dicitur de regularibus et subditur quibus est hoc infligat. ut eorum privilegia in illa ditione non fuerit in quod tales excessus presumpserint perpetrare. **B.** 5. quoniam quod per ciliu per prima et secunda mortis fuerit reus culpabilis in conferendo beneficia indignis. quia dicitur per ipsos ciliu suspensi a conferendis beneficiis. quia sniaz nullus nisi papa vel vnus de principalibus patriarchis possit relaxare. extra de pbe. que. 6. in de gdato. que si episcopus degradat solus papa restituit. extra de cle. non re. ex tue. A. ibi non clare hoc dicit. tamen idem dicit Albricus. **B.** 7. si excoicator non fuerit sacerdos. quia quoniam possit excoicare et esse absoluteui a snia iudiciali. dicit tamen dicit absoluteui ut ostendat se sacerdoti quod ratione clauis ipsi absoluteui quantum ad solene reconciliationes ecclesie. Si. n. minor excoicationis absolutio requirit sacerdotem. ut extra de sen. exco. nup. multo magis requirit in maiori. A. Lon. Albricus. **B.** hac ratione vide plenus hic infra. §. penult.

Absolutio excoicatorum in certis casibus ad solu papam pertinet. primus est de eo quod habet clericus. 17. q. 4. si quis suadente. hic tamen casus habet multas exceptiones quod videtur infra absoluteui. 2. per totu. 2. est de eo quod iacen

Causa papa pinctes

dit vel fragit ecclesia vel locū religio
sū aut cimiteriū: q̄ añq̄ denūciat p̄or
absoluit a folo ep̄o. postea h̄o nō nisi a
papa. extra de sen. excoi. cōq̄sti. Et idē
ē d̄ q̄cūq̄ alio incendiario si forte excoi
cef ⁊ publicef. extra d̄ sē. ex. tua. Et ui
de hūc casū. i. excoicatio 4. 3. q̄n papa
aliquē notat excoicāt quē sol⁹ papa
absoluit. ⁊ sic ēt sol⁹ absolutiōes ei p̄ci
cipātes. si crimie p̄p̄t qd̄ excoicāt⁹ ē.
eā d̄ sē. ex. significauit. ul⁹ ēt q̄ ei sciēt
p̄cipat i⁹ d̄inis ut qdā dicit p̄ dictū. c. si
gnificauit. S3 alii exponūt. si q̄m̄us
erat excoicāt⁹ a papa cū p̄cipātibus
uel q̄ dēci. c. loq̄t d̄ p̄cipātib⁹ i⁹ crimi
ne. A. Veritas ē ut ex ip̄o textu colligi
t⁹ ⁊ notat i⁹ directoria. l. 3. t. u. §. 4i.
q̄ dictū. c. significauit loq̄t d̄ c̄icij q̄ sci
ēt ⁊ sp̄ote p̄cipat i⁹ d̄inis a papa i
officiis d̄inis. Jō ut ibi d̄r ad h̄o ut ista
excoicatio obtineat: q̄s q̄ p̄cipantes
sūt clerici. Jtē q̄ i⁹ d̄inis p̄cipet. Jtē
q̄ illi sūt excoicati a papa. Jtē q̄ p̄ci
cipat⁹ ⁊ admissio fiat sp̄ote ⁊ sciēt sic
h̄o totū manifeste colligit ex textu di
cte decretali. ubi h̄o no. Hosti. ⁊ Archi.
xi. q. 3. placuit ⁊ Jo. an. ex. e. statum⁹ li.
6. lō. Albaz. Et itelligi siue ista p̄
cipat⁹ i⁹ d̄inis fiat i⁹ ecclia siue extra ut
i⁹ sū. cō. li. 3. t. 33. q. 34. ultra mediū. D.
4. 4. d̄ falsante lras papales uel sciēt
falsis utēte. extra d̄ fals dura. Sū ⁊ a
lii casus papales p̄t p̄dcōf. In sexto ha
bēt duo. p̄im⁹ ē d̄ isecutorib⁹ cardia
liū q̄ incurrit mltas ⁊ ḡnes p̄cas: ut ex
tra d̄ pe. felix. cō. li. 2. d̄ illis q̄ occasiōe
sine excoicatis suspēdiōis uel int̄dic
late dāt l̄nias ḡuādū illos q̄ tulerūt ul⁹
suos i⁹ p̄sonis uel bōis: ut extra d̄ sen.
ex. ḡcūq̄. Vide pleni⁹. i. excoicatio p̄. §.
5. ⁊. 21. A. p̄oti⁹ ē. §. 3. s̄m̄ q̄ratōis ei⁹.
D. Jtē q̄cūq̄ corp⁹ alic⁹ deficiūt inci
dēt nēl decoq̄ret p̄ offib⁹ t̄rāsferēdis.
Hoc i⁹ qdā extranag. Bōfacii octauū
q̄ incipit de test. ade. In clemētinis sūt. §.
p̄im⁹ ē si i⁹q̄strozēb̄ h̄ēncōz: odio: gr̄a
amore: ul⁹ lucro ⁊ iusticiā ⁊ sc̄ia:z omi
serit ⁊ quēpiā. p̄cedē. uel ip̄sā b̄h̄m̄ a
licui iponezēt: aut iponezēt q̄ ipediāt

officiū suū: ut d̄ h̄c. multoz. i. fi. 2.º ē de
 fligiosis q̄ absq̄ sp̄ali lnia pprii sacer
 doti solēnzaret m̄m̄mona aut m̄stra
 rēt sac̄a eucharistia in extreme uncti
 onis. Suffic̄ tñ lnia prochiāl̄ ē si non
 d̄ ē sacerdos. **A.** Lō. glo. i. cle. religiosi
 sup̄ x̄. p̄sbyteri. d̄ p̄ui. S. 3.º d̄ itelligi
 dūmō sit i. 2.º. āno sue etatē: faciat se
 pmoueri ifra ānū a c̄m̄ssione cure si
 bi facit ad sacerdotiū. al' ip̄o iure p̄ua
 t' ē b̄ficiō: ut i. c. 3. de elec. li. 6.º nisi ec
 clesia prochiāl̄ for̄et collegiata. Tunc
 n. n̄ p̄uat ip̄o iur. f. 3. si admōt' se n̄ facit
 at ifra p̄dictū tēp' ordian d̄ p̄uari. ex
 tra d̄ elec. cū i cunct. 3. inferiora. z. i. c. sta
 tutū. eo. ti. li. 6.º nisi q̄ epi z. superiores
 p̄nt occasione studiū scie c̄lic' c̄ueniēt
 q̄ aliq̄b' disp̄are ad s̄. n̄ teneat' p̄mo
 ueri ad sacerdotiū nisi p' septennū. dū
 mō ifra ānū pmoneat ad subdiacona
 tū z. p' septennū ifra ānū ad diacona
 tū z. p̄sbyteratū. al' ip̄o iure p̄uari.
 Porzō d̄cō septennō durāte epi z. sup̄i
 ozes d̄nt solliciti p̄uidē ut p̄ bonos et
 sufficiētes uicarios ab eis h' mōi ec
 clesiis deputados aiaz cura diligēt ex
 erceat' z. defuiat laudabili i d̄m̄s: q̄
 b' d̄ eccl̄iaz ip̄az p̄uētibus nec̄a con
 grue m̄strēt. eo. ti. cum ex eo. li. 6.º. **B.**
 Sicut ē lnia illi' uicarii q̄ gerit ordi
 riā curā eccl̄ie. **A.** Lō. glo. ubi s̄ q̄ dicit
 q̄ ur̄ sufficē lnia uicarii gerēt' curā p̄
 modū d̄cē decre. cū ex eo. **B.** Itē suf
 ficit lnia dioceſan' ut notat' Jo. an. ex
 tra d̄ p̄ui. religiosi. i. cle. **A.** In dioce
 ria h. 3.º. ti. 2.º. §. 229.º d̄f q̄ ad p̄dca n̄ sufficē
 lnia epi. **B.** lo. x̄o i d̄cā cle. religiosi. sup̄
 x̄bo p̄sbyteri d̄c. puto p' factū a p̄eif ex
 cusari illū q̄ h' fec̄nā dioceſan' ē pro
 chian'. d̄ dona. ap̄lice. z. eps̄ p̄sbyt. 95.
 dis. oli. z. d̄ pecu. cle. c. 2.º z. fac̄ q̄d scripsi
 d̄ pe. z. re. ois. sup̄ x̄bo. p̄p̄o. z. tūc eo for
 ti' q̄n uacat prochiāl̄ eccl̄ia. 3. q̄n i ua
 cat' uacat abſtineri z. ex lnia archi
 epi hoc n̄ fiēt. l. 3. ab illis r̄cipi possint ut
 scripsi d̄ officio archiep̄. i. c. 3.º. hec ibi.
 tale ofſiū ur̄ tenēdū nisi ofſuerudo sit
 i. 3.º. i. q̄ optia legū iterp̄s ē c̄ſuetudo
 ff. de legi. li. d̄ inſp̄ratiōe. z. c̄ſuetudo n̄

2

6

7

ē vrbē q̄uſq; i urbē reuertat poſſit ab ſoluē oēs a ſua ſiectiōis manuuz. hoc tñ n̄ poſit facē niſi erga hoies ſue legatiōis z i terra ſue legatiōis quando requirit cauſe cognitōez. z videt ſentire glo. eo. c. excommunicatis. vñ dictos legatos aſſimilat p̄ conſulib⁹. et facit extra de offi. le. c. nouit. z ibi norat Inno. B. Ep̄i aut̄ expulſi p̄nt exercere iuriſdictiōez i alia dioceſi. A. Penita tñ ſua ab ep̄o dioceſis. z ſi nō obtēta. z ita q̄ ſubditi n̄ expulſores ul' eoꝝ fautores ſeu cōſiliarii vltra duas dietas a ſine ſue dioceſis nō trahant. ut i cle. q̄ uis. de q̄. i. B. Et ſic p̄nt abſoluē. ut i cle. de fo. ope. q̄. uis. A. Aduertendū etiā q̄ gl̄bet ep̄s p̄t etiā cōtentioſam iuriſdictiōē i aliena dioceſi exercere de cōſenſu dioceſani. ut i ſū. con. li. 3. ti. 33. q. 53. Et idē ē etiā in aliis p̄latis. ut notat Inno i dco. c. nouit. de offi. dele. B. Ep̄s abſoluē p̄t a ſua lata p̄ ſuū archidiaconū. plebanū. ul' aliū ſub eo iuriſdictiōez h̄tē. ſz nō d̄z ſine cōſcia illi' z cōgrua ſatiſfactiōe. ex d̄ offi. or. cū ab eccl̄az. z. c. ad rep̄mēdā ſi tñ abſoluerit v3. ar. xi. q. i. de p̄ſona. Et ē rō q̄ ep̄s ē iudex ordinari' tā laicoꝝ q̄ clericoꝝ ſui ep̄at' . ar. in Auren. d̄ defen. ci i p̄n. A. In hoc cōiſt̄ oueniunt doc. ut notat i ſū. cō. li. 3. ti. 33. q. 94. Sz ut ibi p3 glo. Ray. dīc̄ licz h̄ m̄ḡ parificz ſim plicē ſacerdotem cū plebano. tñ aliud credo de p̄ſbyto p̄ochiali q̄ nō h3 cōtētiōſā iuriſdictiōez. z q̄ nō cōſueuit excoic̄ care niſi p̄ dānis q̄z ignorāt actores. et credo q̄ ep̄s uel ille q̄ ſup hoc gerit vices ei' ipo iꝛegſito ſatiſfactiōe facta an̄ ſi fieri p̄t l' p̄miſſa cū fieri poſit p̄t talē excoic̄atū abſoluē. B. Et idē ē d̄ ſua iudicti. ut. i. iudictum 5. p̄

Qui de vno ep̄atu domiciliū tranſfert ad aliū p̄t p̄ ſecū dū ep̄m abſolui ab excoic̄atiōe iur̄ quā icurrerat i dioceſi p̄oris ſic etiā a p̄cō ibi cōmiſſo. ut ponit guil. A. Lon. Albricus. B.

Qñ ep̄s cōmittit alicui abſolutiōez de oī excoic̄atiōe. n̄ p̄t hoc p̄t abſol

uē illū excoic̄atū ab eo cui' abſolutio nez n̄ cōmiſſet i ſp̄ali. forte q̄a excoic̄atus erat p̄p̄ dānū illatū ep̄o ul' aliq̄d b' mōi. ex. de re. iur. i. gnali. li. 6.

Si papa mādāt alicui q̄ aliquē excoic̄. nūq̄d p̄ ea p̄t eū abſoluē. Diſtingue. Si cōmittit ei cāe cognitōez p̄t abſoluē. ar. 21. diſ. iſerioz. Si hō papa iaz diſſinierat negociū z mandet excoic̄ari n̄ p̄t abſoluē. q̄a nō ei iuriſdictio ſz puz miſteriū delegat. ex. de offi. dele. qm̄. A. 2. qd̄ ē. c. ſi. z hec ē ſua. Hoſti z Hoſt. ut i ſū. con. li. 3. ti. 33. q. 98. B.

Papa ſi ſalutat aliquē excoic̄atū. ul' p̄cipat ei ſue ſciēt̄ ſine ignorāt nō p̄t hoc ille ē abſolut' ut i cle. ſi ſūm' d̄ ſen. exco. Si p̄ papā fuēit cōfirmata aliq̄ excoic̄atiōis ſua quā iſerioz tñ lit. nūq̄d iſerioz p̄t abſoluē. Diſtingue. q̄a ſi cōfirmata ē ex certa ſcia null' iſerioz p̄t ſi pape mādato niſi cē certū q̄ p̄ ſi ſuggeſtiōz ſuiſz cōfirmatio ipe trata. ex d̄ cōfir. vti. ul' iur. c. 2. Si hō ſi plicat cōfirmat z ſi cāe cognitōe. tūc iſerioz p̄t. ex. d̄ iſt. ex frequentibus. A. hec fuit ſua. Hoſti. z glo. Ray. Sed Hoſt. dixit Veri' ē q̄ ille q̄ tulit ſintam poſſit ab illa abſoluē. p̄ d̄m. c. ex frequētib' . ut in ſū. con. li. 3. ti. 33. q. 100. ſz p̄mū tutius videtur. B.

Si d̄ facto abſoluo aliquē ab excoic̄atiōe d̄ q̄ nō poſſuz. z poſtea aduertaz debeo ſi poſſuz eū certificare d̄ errore meo z cōſulē q̄ ip̄erret abſolutiōez z iuteri d̄beo me h̄re ad illū q̄i n̄ abſoluſ ſem. guil. A. Ut i ſū. cō. li. 3. ti. 33. q. cxi. B. Abſolutio ex cā falſa nō v3 ſm Inno. z Hoſti. q̄a iudex ſic nō itendit abſoluē. utputa ſi abſoluendus dicat ſe ſatiſſeciſſe ul' iuriā ſibi remiſſā fuiſe. ul' aliq̄d tale qd̄ nō ſit v̄ez. Al' abſolutio ſue ſit iuſta ſue iuſta tener quo ad eccl̄iā militātē. ar. ex. d̄ re. iur. oīſ res. Itē q̄a iura p̄mptioꝝ ſunt ad abſoluēdū q̄ ad cōdēnādū. ſo. diſ. pōderet A. Del' facit. c. cū ſint. d̄ re. iur. li. 6. Et p̄dictis con. Albricus. B.

Abſolui d̄z excoic̄at' q̄ offert ſe ad

iusticiā nō obstāre si aduersari⁹ appel
let ne absoluat. ex d^o appel. q^o frōre. s³ z
istū casū habes. i. plen⁹ iudiciū s³. s.
3°. A. Ibi d^o q^o an absolutōz d³ suffici
entē cautionē prestare de parēdo iuri
Et p^o d^o i^o intelligēda sūt nisi aduersari⁹
dicat eū excōicari p^o manifesta offēsa
q^o casu finit⁹ octo diez ei dat⁹ ad p^o bā
dū. z si pbauerit non relaxat⁹ finia nisi
dus sufficiēs p^ostet emēda ul⁹ cōpetēs
cautio de parēdo iuri si offēsa dubia
pponar⁹. ut i. c. soler. de sen. ex. li. 6°. B
Qd^o si excōicatus ipetrat sibi absoluti
onē sciente aduersario z non d^odicente
nec aliqd petere ipe aduersari⁹ si pōt
p^o ea cōq^ori. ga renuisse ur. ex de sen. et
re. in. q^ouis. A. Lon. Albricus. B

Etia iur⁹ q^os pōt ab excōicatioe ab
solui sicut z iutus excōicari. imo etiā
manēte cōtumacia pōt aliq^os discrete
excōicationē iuste latā remittere si ui
derit saluti illi⁹ expedire. Tho. 4°. sen.
dis. is. Idē Albric⁹. A. Idem d^o in sū.
con. li. 3°. ti. 33. q^o 13. z in. q. 13. B

Lū de excōicatioe dubitat. nūqd d³
absolutio peti⁹ Distigue. ga si q^os sup
b^o h³z scia⁹z scrupulosā nimis. depōat
eā ad cōsiliū boni iuri. quā si nolit uel nō
possit deponē. ul⁹ hēat de h^o pbabilez
opionē. faciat se absolui ad cautelam
ar. ex d^o sē. ex. i. q^ostidōi. A. Lō. Albric⁹. B

Si excōicar⁹ dic⁹ cām excōicatiois fu
isse dubiā ul⁹ nullā siue falsā z petit ab
solui ad cautelā. absoluet⁹ cū iuratoria
cautione nisi excōicator⁹ lis p^o q^o excōi
catio lata ē ifra octo dies pbauēit de
cā. ex d^o sē. ex. soler. li. 6°. A. Ibi nil d^o
de iuratoria s³ de cōpetēti cautione q^o
regit pignora ul⁹ fideiussores ul⁹ iura
mētū qn⁹ alia nō pnt p^ostari. sicut z ido
nea cautōe dic⁹ glo. i. c. Odoard⁹. ex de
solu. Itē i dco. c. solz. nō d^o q^o excōicatus
pponar⁹ cām dubiā s³ nullā siue iustā
z qn⁹q^o i pbatioib⁹ remanet dubia. Et
qd^o ibi ad finē d^o si offēsa dubia ppo
nar⁹. itelligit⁹ nō p^o pōnē p^oti. s³ i exami
ne iudic⁹ p^o defectū pbatiois. ut ibi per
glo. z d^o h^o dictū ē i additōe s. s. 14°. B

Excōicator cognoscēs errozes siue ex

cōicatiois d³ reuocare siue absolue⁹ nō
obstāre appellatōe aduersari⁹. s³ si de cr
roze dubitat pōt absolue⁹ recepta cau
tōe q^o iuri pareat. A. Immo d³ absol
uē s³cepta sufficiēt⁹ cautōe. ut i. c. sac⁹ d^o
q^o. i. B. S³ caueat iudex ne erroze fin
gat i p^oiudiciū alit⁹ p^oti. ex d^o sē. ex. sac⁹.

Ligat⁹ p^oti⁹ sentētus uel una ex di
uērlis cāis si uult uere absolui d³ exp^o
mere oēm finiam z cām. z sic una abso
lutio sufficit ad p^oles excōicatioes tollē
das. alit⁹ nō tenēt absolutō q^o p^o subre
ptionē obtēta eēt. ex de sē. ex. officii.

Utrū nō sacerdos absolue⁹ possit excōi
catū. R^o duplex est absolutō. Una p^oti
nēs ad foz cōtētiōis. z ista pōt cōmitti
etiā nō sacerdoti. ga pot⁹ ē iurisdicōis
q^o ordi⁹s. Alia ē p^oti⁹s ad foz p^ouale. z
hec cū p^orineat ad ordinē sacerdotale
nō pōt cōmitti nisi sacerdoti : sic nec ab
solu⁹ a p^octō. h^o guil. A. Lō. Albric⁹. B

In articulo mort⁹ pōt absolui excōica
tus a simplici sacerdote. ar. de pe. dis. i.
qm⁹ penit⁹z. ex de sen. ex. nō dubiū. z de
sepul. prochiano. S³ si nō fuerit abso
lut⁹ si tñ apparuerit i eo signa cōtētiōis
posūt absolui p^o mortē ab illo. s. q^o euz
sanū potat absolue⁹. ex de sen. ex. a nob⁹
z^o z ualer⁹ tat absolutio s³ guil. ut sepe
lia⁹ in loco sacro uel ut sepultus nō ex
hume⁹ s³ ut ore⁹ z celebret⁹ p^o eo. Et ui
de. i. absolutō s³ s. ultri. A. Articulus

mort⁹ itelligit⁹ nō solū d^o piculo mort⁹
pp^o i^ofirmatē s³ etiāz si sit i piculo q^o
cūq^o uicio mort⁹. puta si tuneat hostē
ul⁹ p^odonē ul⁹ crudelitātē hois potentis
aut odiū spāle alit⁹ l⁹ si nauigatur⁹ sit
p^o loca pictosa l⁹ loca isidiosa trāsturus
fm⁹ Inno. z Hosti. z i sū. cō. li. 3°. ti. 33. q^o
36. addēs Tho. q^o idē ē si sit obsessus ul⁹
obsideat in loco ubi frequēt machine
iaciūt⁹ z baliste. Laueat tñ absolue⁹ q^o
nō nimis laxat habēas i h^o cāu⁹ alioqn
sub h^o p^orextu possent fere oēs absolui
Et in articulo mortis ē simplex sacer
dos pōt absolue⁹ ab oī p^octō z excōicati
one. dco. c. prochiano. de sepul. nisi spe
cialit⁹ aliud sit statutū. ut i excōicatio
nib⁹ p^ocessus curie. d^o qb⁹ i dco i^oroga

quo i^ostet i articulo mortis

torio. Itē qñ pōt epī copia bñi nōz se
 sumplex sacerdos de casib⁹ refuat⁹ ē
 i hoc articulo itronmittē bz Jnn. z i dca
 q. 36. ad fi. Itē hoc cāu z i simili iūger
 absolūes excōicato q̄ ipedimēto cessā
 te se illi repūter a q̄ fūeat absolūedus
 mādatū ei⁹ hūilit⁹ sup b⁹ receptur⁹ ex
 d̄ sē. ex. ea noscitur. z no. i. d. q. 36. i. pñ. B.

Absolutio secūdo

f. pcutiētiū clericos. Inicien
 tes man⁹ uolētās i clericū uel religio
 sū dñt absolui p papā tñ. 17. q. 4. si q̄
 suadēte. pñt ēt absolui p legatos q̄ de
 larē pape missi sūt. ex de sen. excōi. ad
 emūnētiā. z de offi. le. q̄ trāslatōz. etiaz
 si sūt ex tñios sue legatōis dūmō sint
 i uia. z etiā si tales excōicati aliūde ue
 niāt. ex de of. le. excōicat. A. Jbi hoc
 notat glo. z itellige b⁹ bz ea q̄ dca sūt s
 i additōne. absolūtō p. s. 5. B. Legati
 hō q̄ nō mittūt de larē ex tñios nemi
 nē talē pñt absolūē. si dū sint ifra tñi
 nos pñt absolūē tñi exēutes d̄ puicia
 sibi cōmissa nō aliūde accēdētes. Alii
 hō legati locales q̄ ex pūilegio eccle
 sie sue hñt legatōz. ut archieps cātuař.
 z siles b⁹ n̄ pñt. ut i. dco. c. excōicat. Et
 si uis scire q̄ sūt legati de larē. uide. i.
 legatus. s. p.

Sūt casus fm̄ hō. i. q̄b⁹ iiciēs man⁹
 i clericos citra sedē ap̄lica absolui pōt
 Prim⁹ i articulo mortis. 17. q. 4. si q̄
 suadēte. Tñ iūgendū ē ei q̄ si euasit
 sedi ap̄lice se pñter. uel ei q̄ possit euz
 absolūē mādatū ei⁹ sup b⁹ receptur⁹
 ex d̄ sē. ex. a nob. 2. A. Delī⁹ fac. et. c.
 qd̄ de his. B. Et idē i cāib⁹ sequētib⁹
 remoto. si ipedimēto p̄terq̄ i puero ut
 ex de sen. ex. de ceto. i. si. z. c. ea noscitur
 in fi. A. In his. c. nil d̄ de puero s. d̄
 eo. ti. c. q̄uis. z. c. fi. z ut ibi p3 intelligit
 de puero ipubē. i. mīore. 14. ānorū. B.
 Et si cessante ipedimēto nō se pñtat in
 cidit i eadē sniaz. ex de sē. ex. eos. l. 6.
 Et uide. i. absolui. 4. s. p. 2. casus ē qñ
 q̄bz iūmicitias capitales uel alias iu
 stas excusatiōes pp̄t qd̄ nō pōt se sedi
 ap̄lice pñtare. ex de sen. ex. de ceto. A.

In b⁹. c. n̄ d̄ de iusta excusatiōe sen ipe
 dimēto i gnē. s. d̄ eo. ti. c. qd̄ de his. z d̄
 b⁹ intelligit qd̄ seq̄. B. De ista excu
 satione stabitur arbitrio boni uiri. ff.
 de hō. ob. cōtinu. s. cū ita. z ex de uo
 to q̄ sup his. A. Hoc. c. parū facit. s.
 meli⁹ facit de offi. dele. c. de causis. Et
 idē notat d̄ h⁹ arbitrio bōi uiri. i. sū. cō.
 li. 3. ti. 33. q. 36. B. 3. i hostiario qui p
 textu officii clericū nō gñt lefit. ex de
 sen. excō. si hō. 4. i officiali q̄ arcendo
 turbā nō p̄p̄tea ex p̄posito s. nō sine
 aliq̄li culpa clericū p̄cussit. ut no. i dco
 c. si hō. 5. si sit mulier. nec distigui debz
 utz sit debil⁹ an fort. 6. si sit senex aut
 ualitudinari. 7. si sit mēbr⁹ destituit⁹
 ita. s. q̄ ad sedē ap̄lica accēdē nō possit
 Tres casus p̄xie dci hñt ex d̄ sē. ex. mu
 lieres. z. c. ea noscitur. z. c. q̄uis. s. de ifir
 mo. s. qñ p̄peruiz bz infirmitat⁹ ipedi
 mētū ul⁹ etiā tpale si timef q̄ accēdēt
 mors. ex de sen. ex. qd̄ de his. A. Idē
 etiā uidet⁹ bz infirmitas nō sit perpetua
 sicut d̄ de alius ipedimētis tpalib⁹ eo.
 ti. c. q̄uis. z iō ut q̄ quāntas z q̄litas i
 firmitatis relinquēda sit arbitrio bo
 ni uiri. cū sit ideterminata. ex de offi. de
 le. de causis. z p̄xie dictū est. B. 9. in
 paupere quem oportet mendicare. ut
 in dco. c. qd̄ de his. A. Jbi ista pauper
 tas nō ē determunata ad mēdicatēz
 z iō uidet⁹ q̄ arbitrio boni uiri reliquē
 da sit ut p̄xie patuit. x. si regular⁹ uer
 berat regularē. ex de sen. ex. monachi.
 z. c. cū illoz. z etiam si p̄cussisset secu
 larem. ex de sen. ex. religioso. li. 6. A.
 Intellige de seculari clerico. ut p3 i di
 cto. c. religioso. B. z de h⁹ hēs. i. s. 7.
 xi. in his q̄ nō sūt sui iur⁹. sicut filusa
 milias z serui. ex de sen. excō. mulieres
 A. Lon. Albric⁹. Et ut cōis snia doc. l3
 aliq̄ dixerit q̄ h casus sit solū itelligē
 d⁹ d̄ seruus. ut p3 i sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 36.
 S3 p̄ma ut uēioz. qz cū lex n̄ distiguit
 nec nos distiguit dēm. ut. l3. ff. de offi.
 p̄s. z ga benigni⁹ leges interpretāde
 sūt ff. de le. l. benigni. B. 12. i his q̄ sūt
 nobiles z magne potentie. z sic delica
 ti q̄ laborē eūdi nō sustinerēt. h̄ic tñ

eēt p^r roman^u pōtifer cōsulēd^u. ut no. i
dcō. c. mulieres. A. Jbi h^o clare h^o. B.
13° i ipubē. ex de sen. ex. c. p. Et hoc etiā
si post pubertatē postulat se absolui.
ut i. c. f. l. 4° de cōf. q. cōf. uiuūt z sub
uno tecu dormiūt z in eadē domo ue
scūtur. ex de ui. z ho. cle. q. m. qd cōf ex
ponit qñ simul uiuūt i aliq eodē colle
gio. A. Lō. Albuc^u. z ad h^o bñ fac dic
tū. c. qm. B. 15° i mōialib^u. ex de sē. ex.
de monialib^u. A. Istas absoluit ep^s
ut ibi p3. B. 16° i hospitalariis. scī Jo.
hierosolimitani. ex de sen. ex. canōica.
A. Hos absoluit pōr su^u si ē sacerdos
nisi excessus difficil^u fuerit z enoz
ut ibi. B. 17° i his q cleric^u non enoz
mē s3 modicā z leuē iuriā irrogarunt.
ex de sen. ex. puenit. qdē decretal^u nō
cōtinet dispensationē ut qdā dixē. s3
potius cōtinet ius cōe. qd hodie sar^u in
nuis. ex de sen. ex. religioso. lib^o 6°. A.
Lon. Albuc^u. z ē cōf snia ut pōr colligi
ex notat^u i sū. cō. de a. q. 36. B.

Nūc qdā ad declarationē circa p^rdi
ctos casus. dicem^u. Circa p^rmū g^o casū
s. d. p^rculo mort^u no. q. itelligit nō soluz
p^rp^r i firmitatē s3 ēt si sit i qdūq^u p^rculo
morti uicino puta si timeat hostē uel
p^rdonē uel crudelitātē potēt^u aut odiū
spāle alic^u. uel si nauigatur^u sit. ut p^r lo
ca isidiosa trāsitur^u. ff. de dona. cā mor.
l. 3. z. 4. Idē ponit^u hosti. z addit q. idē
ē si sit obsessus uel obfideat ubi iaciū
tur machine uel baliste. A. De hoc di
ctū ē s3 absolutio p^r ad finem. B.

Circa t^rtiū z q^rtū casū. s. d. hostiario
z officiali nota q. si tal^u casu fortuito
s3 ex deliberatiōe p^ruissit clicū g^ruē
a papa d3 absolui. ex de sen. excō. si hō

Quid si clic^u armat^u uēit ad bellū
ul^u facit insultū. z is d^u quē uenit ipsū ca
pit^u. R^o s3 Inno. si h^o faciat sciēt^u excōi
cat^u ē s3 ad papā nō mittit^u. si tñ h^o sit ad
defensioz nō ē excōicat^u. dū tñ cessāte
cā defensionis ipm lib^u abire p^rmittat
ut^u hosti. dicit. A. Lon. Albuc^u. Et d^r
idē in sū. con. l. 3°. r. 33. q. 36. z allegant
Inno. in. c. si hō. p. ex de sen. ex. S3 cer
te Inno. ibi nō ut illud ad qd allegāt

dicē s3 solū q. qñ q^u usus ē moderata
tutela nō icidit i excōicationē. al^u sic. B.

Si etiā official^u tales capiat auctorita
te. p^rpa q^u aliē nō poterat opesci ab in
iuria alfi^u nō ē excōicat^u imo mē. 23.
q. 3. fortitudo cū se. Et h^o dico si p^rlatus
su^u nō fuit ibi q. h^o faciat. z ipē eū p^rlato
q^rciti^u pōt restituat. alioqn^u s. ut ex de
sē. ex. ut fame. s. laici. A. Lō. Albuc^u. B.

De muliere dubitat^u si mutilauerit
ul^u occiderit clicū en sit murrēda ad cu
riā. R^o s3 fin g^ruē. In p^rte epⁱ ē murrē
uel nō. q^u nō distiguūt circa eas inter
atrocē z nō atroce^u iuriām. Et subdit.
Lredo tñ q. expediat h^o mōi mulierē
mitti ad curiā si ē fortis z si atrocitas
mag^u ē. z nō sit alfi p^rudiciū de ei^u mis
siōe. Mulier hō icendiana sacri loci
ul^u falsificās l^ras pape ut ibidē g^ruē. d^r
cit murrēda ē ad curiā. q^u nō iueniūt iu
ra p^r mulierib^u i hac p^rte. z forte ē cā
q^u nō omittūt h^o mōi crumia nisi p^r ex
cogitarā malitiā. s3 man^u inuectio mul
tories fit ex subito iperu. A. Lon. Al
buc^u. z idē ponit^u i sū. con. de a. q. 36. B.

De reglarib^u nota q. si excess^u fuit
difficil^u z enozmis ut si ad mutilatiōē
mēbri ul^u effusiōē sanguis sit p^rcessū
p^r absolutiōē ad sedē aplicā si murrēdi
ex d^r sē. ex. cū illoz. ut d^r i. absolu^u 3°. s. p.

De filiofamilias z suo intelligēd^u ē
q. nō dñt mitti qñ h^o ēēt i p^rudiciū
p^ris uel dñi nisi fuisset tā enozmis ex
cessus q. p^rp^r uitandū scādālū ad sedē
aplicā ēēt murrēdi. ex de sen. exc. rela
tū. A. Jbi d^r q. serui sūt murrēdi nisi
h^o fecerit i fraudē dñoz ut subtrahant
se ab obsequio eoz. aut ipsi dñi p^rpter
h^o sine culpa g^rue dānū icurrūt. tunc i
utroq^u casu nō mittūt cū nimis sint a
sede aplicā remoti. s3 i recōpēsatiōz la
bor^u quē in itinē sustinerēt alia eis satisf
actio iūgat. Pro g^rui hō z enozmi sp^u
mittūt. B. Et itelligendū ē de suis q.
s. sūt fuil^u dñtiōis. nō de famul^u seruic
tib^u. S3 z de filiisfamilias itelligit In
no. si sūt impuberes. al^u si sint adul^u l3
sunt i p^ria p^rte murrēdi sunt ad curiā
quia in hoc sui iuris sunt q^u p^rire q

uolūt. A. De h^o dictū ē s. p. x. xi. B

De ipuberib^{us} dicēdū ē q^{uod} si nō sunt doli capaces nō iciderūt i excoīcatōnē. Si āt sūt doli capaces tūc icidūt si aīo iuriādī aut uindicādī pcutiūt. Sed et p^{ro} q^{uod} ueniūt ad pubertatē. ut i. 15. ul^{terius} i. 16. āno. si adhuc tales sunt q^{uod} sine piculo ad sedē aplicā ire nō pūt. p^{ro} i becillitatē corpis uel defectū discretiōis. ab epō pūt absolui recepto iuramēto q^{uod} ipedimēto sublatō se pntabūt. ut nō. ex de sen. ex. c. fi. A. Lon. Albricus. et fuit dictū glo. Ray. ut i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 36. h. i. 4. Doli aut capax dī. 7. an norū aut sup^{er} ut norat glo. l. c. p. ex 3 de licit^{er} pueror^{um}. Juramētū āt pueri. p^{ro} defectū discretiōis nō ē p^{ro} p^{ro} nccius s^{ed} arbitrio epī ul^{terius} alīi^{us} absoluēt. cū iur^{is} utrū expediat iuramētū p^{ro}fare uel nō ut nō. in sū. con. eo. ti. q. 10. 4. B

De iuria hō enozmi. i. q^{uod} dicat d^{omi} n^{us} mīatū fuit p^{ro} quādā decre. Inno. quar^{ter} ti. exuagātē. q^{uod} icipit plectis. Sed q^{uod} il la decre. uacat p^{ro} phemiū sexti pōt di ci fm q^{uod} hēf. Lenozmia. s. 2. A. Dic la ti^{us} q^{uod} ibi. q^{uod} enozmis seu gūis iuria dī si ad mutilationē mēbri uel effusione sanguis sit. p^{ro}cessū aut epō aut abbati fuēt iuria irrogata. ex de sen. excō. cū illoz. ubi dīc glo. q^{uod} nō intelligit de q^{uod}li ber pua sanguis effusione: s^{ed} q^{uod} h^o pu tat cū iurēdū arbitrio iudic^{is}. Dī etiam enozmis ex aliis uariis circūstātiis. de q^{uod} b^{us} i Insti. de iur. s. atrox. ubi dicitur. Atrox iuria extimat ul^{terius} ex facto. ueluti si q^{uod} ab aliq^{uod} uulnerat^{us} fuerit uel fu stibus cefus ul^{terius} ex loco. ueluti si cui in theatro ul^{terius} i foro uel i p^{ro}zio iuria fac ta sit. uel ex p^{ro}sona. ueluti si m^{ag}istatus iniuriam passus fuerit. uel si senatori ab humili persona iuria facta sit. aut parenti uel patrono que fiat a liberis. uel libertis. Et scōm glo. Ray. et in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 36. i p^{ro}dict^{is} attēdit etiaz circūstātia tēpor^{is}. Et idē dī. i. enozmia forte alicui^{us} notabilis solēntari. In di rectoria etiā li. 3. ti. 4. s. xi. dī q^{uod} si iu ria scā i foro dī enozmis. multo forti^{us}

si fiat i ecclesia l^{it} cimitiō l^{it} oozmitorio ex de sen. ex. cū p^{ro} cā. Deniq^{ue} i n^{on} exp^{re} s^{is} stabit iudic^{is} arbitrio. ex de offi. de le. de causis. B. In oib^{us} p^{ro}dictis casib^{us} dicit Ber. q^{uod} d^{omi} absolui regit^{ur} p^{ro} epō. q^{uod} si non pōt haberi pōt absolui a p^{ro}prio sacerdote. ex de sen. ex. nuper i fi. A. De h^o etiam s. absolutō primo ad finē. Hoc etiā itelligendū ē p^{ro} q^{uod} in regularib^{us}. de q^{uod}bus dicitur statī. B

Absolutio 3° regula^{ri} nū. Regularis si p^{ro}cessit regula^{ri} eīusdē claustrī ab abbate uel alit^{er} dicto p^{ro}lato p^{ro}prio pōt absolui. A. Ali q^{uod} dixerūt q^{uod} solū ab abbate: s^{ed} ē ueri^{us} q^{uod} ē h^o pōt fieri ab aliis p^{ro}lat^{is} diuersis noib^{us} noiat^{ur}. ex de sen. ex. cū illoz. ubi. uolētes eoz p^{ro}lat^{is}. zc. Et norat in sum. con. li. 3. ti. 33. q. 43. Idē ē notat i dire ctoria li. 3. ti. 4. s. 39. Et fm glo. Ray. z in sū. cō. eo. ti. q. 48. inter dictos p^{ro}ela tos cōputandi sūt pōres cōuentuales frat^{um} p^{ro}dicatoz z guardiani frat^{um} mio rū z oēs pōres cōuentuales cū iur^{is} cūq^{ue} ordis sunt q^{uod} nō hīr sup^{er} de maiorē in co dē cūetu. Sec^{us} de pōrib^{us} triū uel q^{uod}tu oz regulariū q^{uod} p^{ro} uolūtate sui supior^{is} p^{ro}ficiūt z amouēt. In dicta etiaz. q. 48 dī q^{uod} ad h^o q^{uod} dicti p^{ro}lati religiosoz pos sunt ab hac excoīcatione absolue dūt eē sacerdotes. z facit ex de sē. excōi. ca nōica. ubi dī q^{uod} frēs sci Jōh^{ann}es. hierosoli mitāt pūt absolui a suo pōze sacerdo te. B. Si hō alīi^{us} claustrī tūc p^{ro} abba tē p^{ro}pū z ei^{us} q^{uod} passus ē iuriā absolue t. ex de sen. excōi. cū illoz. p^{ro} modū q^{uod} h^o ponit i h^o eodē. s. Si āt p^{ro}cessit c^{on}cl^{us} secularē absolue p^{ro} epm. ex de sen. ex. religioso li. 6. A. s. eo casu q^{uod} ep^{iscop}us pos sit absolue secularē clericū si aliū clēi cū p^{ro}cessisset. ut ibi. B. Et hec itelligē da sūt nisi excessus eoz sit difficilis et enozmis. ut si ad mutilatōz mēbri uel ad effusiōz sanguis dico ex uulnē sit p^{ro} cessū. uel si i epm uel i abbatē sit ma n^{us} inecta. A. Sanguis effusio n^{on} requi t ex uulnē: s^{ed} q^{uod}li cūq^{ue} fiat fm arbitriū

iudicij. ut s̄ absolutio 2° ad finem. B. Eodē q̄ mō pōt absoluti regulari q̄ an̄ igressū religiōis tale aliqd̄ omisiss̄ ut i. c. cū illoz. q̄ si regulari n̄ h̄z plātū q̄ sit sacerdos. aut si sit defūct̄ uel excoīcat^o ad diocesanū ē icurēdū. ut notat^r hosti. ex de sē. ex. monachi. Qd̄ itelli gēdū ē fin̄ guil. rā d̄ exēpt̄ q̄ d̄ si exēpt̄ nis sine sint monasteria uiroz uel mulierū. A. Idē no. in directoria li. 3° ti. 4° §. 43. et in sum. con. dcā. q. 48. B. Qñ duo abbates dñt absoluerē sit sic. Abbas pcutiēti recipiet a pcutiēte uirramētū. et abbas pcutiēti xberabit. que xbera erūt loco satisfactiōis. q̄a monach^o nō h̄z unde satisfaciāt. et demū abbas pcutiēti absoluet. Lōgruēt^r tñ si et si un^o alii cōmittat totū. ex de of. or. c. h. hec hosti. Porro p̄dicta oīa d̄ r̄gulari pcutiēte nō sūt extrēdēda ad falsarios l̄fay dñt pape. aut alios cāus uel snias de qb^o papa absolutionē refuat b^o n̄ religiosi nullo iure cōcedit. s̄ nec abbates siue hui^o mōi plati pñt s̄bdiros absolue si ligati eēnt p̄ aliquā sentētiā latā ab hoīe siue i gnali siue exp̄f s̄ o noīe. hec guil. A. Lon. Albricus. Et aduertēdū q̄ platus religiosus sacerdos pōt absolue s̄bdiros suos etia; si se pcutserit extra claustra seu extra septa dom^o uel ubicūq̄. l̄z hosti. aliē dixerit ut no. i directoria li. 3° ti. 4° q. 42. q̄ i dcō. c. cū illoz. §. nos tñ. non fit aliq̄ distinctio. Et pñt dicti plati absoluerē s̄bdiros q̄ et an̄ igressū religiōis talē excoīcationē icurrerit nisi excessus fuerit enormis. dcō. §. nos tñ. B. Religiōis uni^o diocesis si pcutiat clericū uel religiōsū alii^o diocesis tūc i absolutiōe regre^t diocesan^o pcuti si cut nūc de duob^o abbatib^o dictum ē. Hoc tñ hodie nō uidet^r regri s̄ a p̄po epō pñt absolui. ex de sen. ex. religioso li. 6°. A. Lon. Albricus. B. Qui dicit se excoīcatū p̄p̄ uolētā man^o iectōz fm̄ Ray. n̄ d̄z recipi ad religiōē. si tñ r̄cept^r fuerit pōt p^o ea absolui iuxta modū h̄ dictū. §. p. Lō. ho. et Inno. l̄z qd̄ dīcāt q̄ recipi pōt ut ad

dit guil. A. Idē no. i sū cō. li. 3° ti. 33. q. 44. et in directoria li. 3° ti. 4° §. 46. ubi dī q̄ talis nō d̄z recipi: si tñ recipiat tēnet receptio l̄z male fecerit q̄ recepit. B. Letex an tpe pbatōis absoluti pos sit. dñdū h̄z hosti. q̄ sic. s̄ additio ibi intelligit ipō iur̄ si i eadē religiōe pseuerauit. q̄ si nō pseuerauerit reducēd^o ē i eandē sniaz ab eo q̄ eū absoluit. A. Lō. Inno. et Archi. et notat^r i directoria eo. ti. 4° §. 48. ubi etiā s̄bdi^o q̄ plāt^r eū absolues d̄z ei iūgē q̄ si egrediat^r religiōē se ei q̄ potat absolue repñt^r qd̄ si nō fecerit q̄cito cōmode pōt reicidit ipō iure i eadē sniaz. de sen. exco. eos. li. 6. et i. §. se. subiferē. qd̄ si b^o etia; ei nō fuerit iūctū et i fra tēp^o pbatōnis egrediat^r ipso facto reicidit in eandē excoīcationē. quia tacite subirelligit q̄ b^o sit sibi iūctū. ar. dcā. eos. B.

Absolutio iiii^o quo ad satisfaciendum. Ubi sciēdum q̄ absoluti a snia canōis uel hoīs cum neq̄r recurrē ad illū a q̄ fuerāt absol uēdi p̄p̄ piculū mort^o uel aliū ipedi mētū si cessante piculo uel ipedimēto se n̄ pñtāt illi a q̄ debeāt absolui recepturi mandatū eius et satisfacturi ut o; reicidūt i eadē sniaz. A. Hec pñtātō d̄z fieri q̄cito cōmode pōt. ut i. c. eos. d̄ q̄. l̄. B. Et eodē mō reicidūt absoluti a sede aplica uel ei^o legat^r qb^o iūngi t^r ut ordinaro uel alii se pñtēt p̄ pnia et q̄ iuriat^r satisfaciāt. et hoc faciāt q̄ci ti^o cōmode poterūt. ex de sen. ex. eos. li. 6. Propt^r uolētā manuū iectōz i clericū. satisfactio pecūiaria fieri solet. q̄ qd̄ applicabit monastēio si man^o iue eta fuerit i mōachū uel clericū uel cōuersū. ar. i. q. i. n̄ dicat^r. et ex de sta. mo. cū ad mōasteriū. p̄ rñso. Si at i clēicuz secularē: satisfactō ipi clerico applica bit nisi i cōtumeliā ecclesie fuerit pulsa r^o. nā et tūc ecclesia agē pōt iūriat^r. in sti. d̄ iū. §. q̄ si usufruct^r. hec Hosti. et hosti. A. Dicit^r. §. incipit. si cōi suo. i q̄ §. ē x̄sus. q̄ si usufruct^r. Et p̄dict^r con. Albricus. et l̄z p̄dcō cāu satisfactio fiat

ecclesie nihilominus et clerico. quia uterque potest agere iniuriarum et lesus in cuius contumeliam facta est lesio. sicut et pro iniuria filii agit et pater et filius. in insti. de iniuriis. §. patitur. **B**

Excoicatus propter damnum si satisfacere potest non debet absolui nisi satisfaciat et peccant qui talem absoluunt sed tamen absolutus est ab excoicatione sine guilt. Si autem emendam prestare non potest debet absolui recepta idonea cautione quod satisfaciatur si ad piguiores fortunam peruenierit: ex de xbo. sig. ex parte p. et de solu. Odoardus. Et hec cautio erit pignoratitia uel fideiussoria. quia dicitur hec idonea cautio quam si prestat non potest saltem prestat iuratoria. **A.** De hoc dictum est in absolutio p. §. 17. **B.** Absolutio enim non est deneganda. 26. q. 6. si presbyter. **A.** Long. predicti. **Albricus.** **B.** Talis quoque ad petitionem aduersarii tenetur cedere uois ut dicitur guilt. et inde. i. cautio. **A.** Hec cessio possit ob finem de rigore iuris civilis in foro consue si sp. §. tunc quando creditor esset et arta necesse tenetur quando est indigens debitor et creditor ita sufficiens quod sine deum tenetur ei subuenire debitor si tenetur statim restituere §. Sco. De qui latet in maiorem restitutionem de dote dices. **B.**

Absolutio v^o modum Non potest quis absolui sub conditione: puta si satisfecerit quia taliter absoluitur non est simpliciter absolutus sine guilt. ex de re. iur. act. li. 6. **A.** Lō. **Albricus.** **B.**

In absolutioe a maiori excoicatione 4. obseruanda sunt. primum ut excoicatus iuret prius statim mandatum ecclesie. ex de se. ex. ex tenore. §. h^o iuramentum non est de suba absolutiois. ex de sen. ex. cum de fides. ubi et si omittatur quod fieri non debet non propter h^o minus tenetur absolui. Porro de pueri an iurare debeant iudicio episcopi relinquitur. **A.** Idem dicitur in su. co. li. 3. ti. 33. q. 10. 4. **S.** h^o uidetur intelligendum de puberi b^o al fecus. 22. q. 5. pueri ubi dicitur. **Pueri ante. 14. annos non cogantur iurare** et alig

dixerit quod h^o dicitur de iuramento testis. **S.** certe rex. loquitur idest iuste. ubi nec nos distiguere debemus de decimis ad audientiam. **B.** Mulieres autem idubitant iurare debent. Secundum ut si excoicatus sit pro notoria in aliquo offensa non absoluitur nisi prius sufficiens emenda prestat. Pro occultis autem offensa aut contumacia sufficit iuratoria cautio ubi nulle expense perit §. ubi expense perit uel satisfactio danti tenendum est quod dictum est in absolutio 4. §. 2. et 3. Tertium est ut absoluat per eum qui iuravit suam uel eius superioris aut alius cui commiserit cum spolio de offone et herib^o et postea subiungatur. absolui te a tali excoicatione. ex de senten. ex. a nobis 2. Quartum ut postmodum excoicator faciat illi mandata iusta et rationabilia aliter posset appellari. ex de pacti. c. si. et de app. ut debet. **A.** Dictum est si. par. facit. **B.** De h^o uidetur. i. i. se. §. Et sciendum quod in predictis non intelligitur absoluitur precipue illi cite cum excoicato §. potest licite et in his quod ad salutem anime pertinet. et sic nulla finis incurrit. ex de sen. ex. cum uoluntate. In excoicatione homo minor exprimitur excoicatus pro sacerdote cum. et sic se faciat absolui spoliatur ab hac. Et intelligitur pro sacerdote prophanus uel diocesanus ille qui de linia eorum est electus. Nec regitur iuratoria cautio ut ex de sen. ex. nuper circa finem. **A.** De absolutione a maiori excoicatione latet dicitur in su. con. li. 3. ti. 33. q. 103. Et de hac et etiam de absolutione a peccato late posui in quadriga finali. li. 2. ti. 5. §. 9. et x. et et in interrogatorio. et i. usus clauium 2. i. h^o transeo. **B.** Que autem mandata fieri debeant absoluto qui iurauit. Dicendum quod si erat excoicatus a canone intelligendum est ei principaliter quod illi canonem nunquam ueniat ut icediaro quod non icedat et punitur clerici qui punitur et filia. 23. q. ult. pessima. **A.** Delictum ex de se. ex. ex tenore. **B.** Aliquid etiam regitur cautio quod de cetero talia non faciat. ex de se. ex. que. **A.** Ibi h^o scribitur in statutorios de libertate ecclesie. **B.** Si iurauerit etiam quando hinc impedimentum absoluit ab eo qui

alias non posset. iungendum est ut q̄ cito poterit se presenter. Unde s̄ absolutio 4.º. §. p̄. Sed si apparuerit sententia iniusta nullum mandatum fiet absolutio. extra de senten. excommunic. sacro. A. Lon. Albizius. B

Absolutio vi. Defunctus hoc modo absolutus. Si est sepultus in cimiterio non exhumabitur: si alibi exhumabitur et corpus uel sepulchrum uerberabitur ut sit circa uiuos. ut notatur extra de sen. excō. a nob. 2.º. A. sin glo. Et intellige hoc quando in defuncto apparuerunt signa contritionis et penitentie. ut in sū. con. li. 3.º. ti. 33. q. 421. B Et ad quid ualeat talis absolutio. unde s̄ absolutio p̄. §. fin. s. a pctō

Absolutio vi. Forma absolutio in sacramento penitentie fin. Alb. et Tho. in. 3. parte. q. 84. est. Ego absoluo te. A. Expressis illis a quibus fit absolutio alias super nihilo absolutio fundaretur. B. Sz p̄mittit oratō. Discreat tui rē. ne forte effectus sacramenti impediatur ex parte penitentis. Itē postea cōuenient apponitur in noīe patris rē. ut exprimat q̄ sacerdos non p̄pria auctoritate absoluit sed quasi minister. et hoc relinq̄ arbitrio sacerdotis. Nec etiam requiritur ipositio man⁹. q̄a hoc sacm̄ nō ordinat ad cōsequēdā aliquā excellētiā. ḡre s̄ ad remissionē pctōrū. Daḡ at cōpetēt crucis signatio. q̄a p̄ signū crucis xp̄i remittit pctā. et tñ nō ē d̄ necessitate sacri. De m̄ā absolutiois pctōrū habet p̄la. i. cōfessor et cōfessio p̄ totū. A. De hac forma absolutiois lat⁹ dictū ē ubi s̄ absolutio 5.º. §. p̄. ad finem. B

Aceptilatio Est q̄dam imaginaria solutio. ut i. insti. q̄bus mo. to. Lobli. §. p̄. et h̄ fieri h̄ mō Interrogat debitor creditorem acceptū ne habes. Et respōd̄ ille. Acceptū habeo. et sic debitor liberat. ff. eo. l. i. et l. an iuril. §. acceptū. A. Ibi d̄ q̄ acceptilatio nō tollit nisi obligatio x̄boz

Fora aut ponit in decō. §. p̄ sic. Q̄ ego tibi p̄misi h̄es ne acceptum. Et r̄ndet creditor. habeo acceptū qd̄ tuli. B

Aceptio persona r̄. p̄ctm̄ acceptiois persona r̄mittit fin. Tho. scōa scōe. q. 63. q̄ cūq̄ aliqd̄ offert alicui non habito respectu ad cām. sicut sit dign⁹. Un̄ solz queri utrū peccet ep̄s dādo b̄nficiū bono si p̄termittat meliorē. R̄. scōm̄ Tho. i. q̄dā q̄libet. Cōtingit aliquē ē meliorē simplr q̄ tñ nō ē melior q̄tuz ad h̄ q̄ p̄ficiat in ecclesia. Ep̄s at̄ n̄ tenet dā meliori simplr s̄ meliori q̄tū ad h̄. un̄ si p̄ferat unū alci. pp̄ cām q̄ p̄tinet ad honorē dei et ad utilitatē ecclesie iste melior ē. Si aut̄ cā p̄ferendi ad h̄ nō p̄tineat erit acceptio p̄sonaz q̄ t̄aro ē guior q̄to i reb⁹ diuis cōmittitur. Idē Tho. scōa scōe. q. 63. A. Idēz nō in sū. con. li. 3.º. ti. 33. q. 236. B

Aceptio p̄sonaz. Utrū peccet ep̄s dādo b̄nficiū p̄ sanguineo. R̄. fin. Tho. i. q̄libz. Si consanguine⁹ sit eq̄ idone⁹ p̄t ep̄s eū p̄ferre nisi forte ex h̄ scandalū oriatur. ut aliq̄ exid̄ malū exēplū accipiat. ut q̄st p̄ba bilit̄ timeat q̄ alii p̄lati ex h̄ exēplo iducāt ad dādū beneficia suis p̄ sanguineis etiā min⁹ dignis. at̄ i hoc cāu licz satisfacere nālī amorī q̄ d̄i caritati n̄ ē. Si h̄o p̄ sanguine⁹ sit min⁹ idoneus non d̄z eū p̄ferre p̄posito meliori duplici rōne. p̄ q̄a infidelit̄ agit disp̄sator q̄ negociū d̄i gerēs nō meliorat curz possit. 2.º q̄a hoc uidet̄ ad acceptionem p̄sonarū p̄tinē. Conditio. n. cō sanguinitat̄ nō ē cōditio p̄tines ad curā ecclie. q̄ nō obtinet iure sanguis s̄ d̄ino munere. Est aut̄ cōditio faciēs ad negociū dispensatiois p̄uoniam bonoz. un̄ si ep̄s ex his p̄uideat suo p̄ sanguineo min⁹ idoneo nō ē acceptio p̄sonarum. Lon. idē tho. scōa scōe. q. 63. A. Idēz etiā notat̄ i sū. cō. li. 3.º. ti. 34. q. 237. B

Accidia Tho. scōa scōe q. 35. Accidia s̄ Damascē. est

qda tristitia agguas aium hols ut ni
hil ei agere libeat. Et io accidia impo-
rat qda tediu opandi. **H**moi autem
tristitia qnq e mala fm se. qnq ho fz
effectu. fm se qde si est d eo qd e uere
bonu lz sit apparens malum. sicut tristi-
cia q e de spuali bono. Si ho e d malo
pot ee mala fm effectu. s. si sic hoem
agguer ut eu totalit a bono ope retra-
bat. z sic e pcrim no tn sp mortale. Naz
si ichoatio pcrim fit i sola sfsualitate et
no pueniat usq ad cnsensu romis. tunc
ppf ipfectione actus e pcrim ueniale.
Qn ho prigit ad rone q cnsentit i ho z
roze z detestatione boni dini carne o
spim pualete e pcrim mortale. **A**. Hoc
itellige qn hec tristitia e circa ea q sut
precepti seu necessitat salutis. ut in su.
con. li. 3. ti. 34. q. 221. **B**

A Commodatio
Uide. i. commodatum.

A Cusare Utrum ho
accusare. **R**. fz **T**ho. secunda
scde. q. 68. Si crimen sit tale q xgar i
detrimeru rei publice tenet ho ad ac-
cusatione dumo possit sufficiet. pbat
puta cu pcrim alicui xgit i multitudine
corruptela corpale siue spualem.
Si aut no sit tale qd i multitudine re-
duer. uel etia si sufficiet pbatonez
bre no possit. no tenet ad accusanduz
qa null tenet ad id qd debito mo pfi-
cere no pot. **A**. Nec obstar pdictis si
reuelet secretu. qa h fit. ppf coe bonu
qd sp pferedu e puato. z io o bonu coe
nullu secretu licet recipere. nec tamen e
oio secretu qd p sufficietes testes pot
pbari fm **T**ho. ubi s z i su. con. li. 2. ti.
5. q. 190. **B**. Quo aut fieri debeat ac-
cusatio. Sciendu p qd debet fieri in scri-
ptis. z. q. ult. q. crimine. Sed h sp no est
necius puta i leui crimine. ff. de accusa.
l. leuia. Sicut etia i notorius qa i huus
moi nec accusator regit. ex d accusa.
euidetia. Sec i no notorius etia si ma-

nifesta sint. xi. q. 3. eoz. **A**. Notoriu d
qd pz p sniam uel p cessionem factam
in iure. aut p euidetia rei q fguersati
one aliq celari n possit. ex d coha. cle. z
mu. c. fi. Manifesta aut dici pnt q ali
liquet. **B**. Itē d; accusatio fieri cum
iscriptioe. i. q. accusator debz se ad pe-
na taliōis obligare. ut. z. q. ult. q. quis.
z. q. 3. calūniator. z. c. q. nō pbauerit. Ex
cipiūt qdam casus. ut in leui crimine.
Itē i crimie apostasie. Itē cū maritus
accusat uxore d adulterio z i filib. **S**.
Sciēdū qz si accusator nō iscribat: ex
nā tñ accusatiōis h moi pena calūnie
uenit. L. de accusa. l. ult. Itē accusatio
debet expm uiua uoce z pnt accusa-
to. z. q. ult. p scripta. **A**. Lon. pdictis
Albrie. z idē no. in su. con. lib. 2. ti. 5.
q. 199. **B**

Si accusator accepit pecuniā ob ac-
cusandū uel nō accusandū. crimē con-
cussiois cōmisi. z tenet ad restitutioz
sicut habetur. i. concussio.

Accusatio reddit uirtiosa tripliciter
ut h. 2. q. 3. per totū. z **T**ho. tradidit se
cūda scde. q. 68. dicens. Accusator aut
calūniat. s. falsa crimia iponēdo: aut p-
uaricat. s. adhibēdo fraudē in accusati-
one z adiunādo aduersam pte crimia
uera fraudulentē abscondendo de qb
accusauit colludēs cū reo ppas pba-
rōes dissimulādo z falsas excusatiōes
admittēdo. aut accusator fguersat. s.
totalit ab accusatiōe desistēdo. z h cū
fit iordiate. Lōtingit. n. aliqn desistere
ordiate dupli. Uno si in ipo accusatō-
nis pcessu cognouerit falsū ee illō de
q accusabat. Alio si pnceps ad quē p-
tinet cura boni cōis accusatiōes abo-
leuerit. **A**. Idē no. in su. con. li. 2. ti. 5.
q. 121. **B**. Accusatio o mfirmomū. uio
i. mfirmomū 7? z mfirmomū 8?

Accusatus Utrū falso
accusatus
possit accusati iniuriā remit-
tere. **R**. fm **T**ho. secunda secūde. q. 68.
Falso accusans spāliter facit iniurias

accusato. et si ipse accusatus innocens fuerit potest iuriam suam remittere: maxime si ille non calumiose accusauit sed ex animi leuitate. Si vero accusator ab accusatio ne desistat propter aliquam collusionem cum aduersario. tunc facit iniuriam rei publice et hoc modo potest ei accusari remittere. sed hoc ad principem prius quod reipublice curam gerit. **A.** Idem notatur in summa. c. l. 2. ti. 5. q. 192. Sed nec princeps debet sine iusta causa finire. Nam infestis rei publice ne crimina remaneant imputata. ff. ad l. acq. l. ita vulnerat. et ex. d. sen exco. ut fame. et quia facilitas venie in centum tribuit delinquendi. 23. q. 4. est iniusta. **B.**

Utrum accusari peccet mortaliter negando veritatem in iudicio. **R.** secundum Thoma. ubi. s. **A.** Immo. q. 69. arti. primo. **B.** Accusari tenet iudici veritatem exponere. quare ab eo secundum formam iuris exigitur. et si confiteri noluerit ut si mendaciter negauerit. mortaliter peccat. Si vero iudex ex gratia quod non potest secundum ordinem iuris. non tenet ei accusatus ridere. sed potest per appellaciones vel aliter licite subterfugere mendaciam tamen dicere non licet. **A.** Idem in summa. con. l. 2. ti. 5. q. 193. assignando secundum Thoma. predictis rationem quod quicumque facit debitum iusticie mortaliter peccat. **B.**

Non licet accusato calumiose se defendere secundum Thoma. ubi supra. **A.** s. dea. q. 69. **B.** Nam in criminali iuramento de calumnia prestandum est ex. de iura. calu. c. inherentes. et quidem accusato licet se defendere veritate occultando quam confiteri non tenet et hoc per aliquem conuenientem modum. puta quod non rideat. hoc. n. non est calumiose se defendere sed prudenter euadere. Non autem licet ei falsum dicere nec etiam veritatem illam tacere quam confiteri tenet. nec etiam aliquam fraudem vel dolum adhibere. quia fraus et dolus vim mendacii habet. et hoc est calumiose se defendere. **A.** Idem in summa. con. l. 2. ti. 5. q. 194. ubi etiam dicitur quod tunc iudex regit veritatem secundum ordinem iurum preceps infamia super aliquo crimine. vel apparuerit aliqui indicia. vel etiam cum precessit probatio semiplena. **B.**

An liceat accusato appellare. **R.** secundum Thoma. s. dea. q. 69. Quia appellatio fit ex confidentia iuste cause. quia videlicet accusatus iuste a iudice grauatur. licet appellare. **Sec.** si quis appellat eam afferende more ne de eum sententia proferatur. Idem. 2. q. 6. q. c. l. q.

An liceat accusato et ad mortem condemnatum se defendere vel fugere. **R.** secundum Thoma. ubi. s. Si danatus fuerit iuste non licet ei se defendere. sed potest operari iudici resistere temere impugnare. Si vero iniuste. tale iudicium sit est violencie latronum. et ideo in tali casu licet resistere principibus malis. nisi forte propter scandalum vitandum. cum ex hoc aliquid grauis turbatio timeretur. Accusato autem cuiuscumque fugere licet. quia et si non liceat resistere. non tamen tenetur facere id unde mors se quaerit. s. manet in loco unde ducatur ad mortem. **A.** Sic etiam si aliquis sit danatus quod fame moriatur. non peccat si sibi cibum occulte ministratum sumat. quia non sumere esset seipsum occidere. secundum Thoma. ibidem. ut in summa. con. l. 2. ti. 5. q. 196. **B.**

Ultio sciendum est quod de quibus criminibus absolutus est accusatus non debet accusatio replicari. ex. de accu. d. his. 23. q. 4. si illic de maiori aut accusacionis tangit. i. i. q. sitio s. primo de accusacione etiam de infamoni um. i. infamoniū 7. et matrimoniu 8. per totum.

Adiuratio Utrum liceat adiurari **R.** secundum Thoma. s. dea. q. 90. Si aliquis per inuocationem domini nominis vel per inuocationem cuiuscumque rei sacre alicui homini non sibi subdito adiurando intendat necessitatem agendi aliquid imponere sic imponit subpreiurando. talis adiuratio illicita est. quia usurpat in alium potestatem quam non habet. sicut princeps sacerdotum presumptus dominum nostrum Iesum christum adiurare. **Par. 26.** Tamen propter aliquam necessitatem superiores talem generalem adiuracionis preceptum inferiores astringunt. Si vero quis intendat solummodo per reuerentiam domini nominis vel alicui rei sacre aliquid ab alio obtinere absque ipso ratione necessitatis. talis adiuratio licita est respectu quorundam. Demones autem possumus

adiurando p' x'itutē dīni noīs tanq' iūmi
cos expellē ne nob' noceant spūalē ul'
corp'alē fm' p'tatēz nob' datam a x'po.
Luci. x. Ecce dedi uob' p'tatē calcandi
sup' serpētes z nībil uob' nocebūt. Nō
tū licitū est eos adiurare ad aliqd' ab
eis addiscēdū uel etiā ab eis obrinēdū
q'a h' p'tinet ad aliquā societātē cū eis
h'ndā: nisi forte ex spūali instinctu ul' re
uelatiōe dīna aliq' sci ad aliq's effect'
demonū ope urūf. sicut legīf' d' beato
Iacobo q' p' demōes fec' Hermogenē
ad se adduci. Adiuratio hō ad irrōna
bilē creaturā pōt intelligi dupl'r. Uno
mō ut adiuratio referat' ad ipaz crea
turā irrōnabilē fm' se. z sic uanuz esset
ipam adiurare. Alio' ut referat' ad eū
a q' ipa creatura agit z mouet. z sic du
plicif' adiuraf' creat' a irrōnabilif'. Uno
qdē mō p' modū dep'catōis. qd' p'tinet
ad eos q' dīna iuocatione miracula fa
ciūt. Alio' p' modū cōpulsīōis ad h'us
diabolū q' in nocumētū n'rm urūf' irrō
nabilib' creaturis. z talis ē modus ad
iurādū i exorcistis p' q's demonū p'tas
excludit'. His igit' modis licet. S; sic
adiurare q' p' h' demonū iplozet' auxi
liū: nō licet. A. Idē i sū. cō. li. 3. ti. 34.
q. 246. cum duobus se. B

A dōptio uel arrogatio.
Adoptio ē ex
tranec persone in filium uel
nepotē uel deinceps assūptio legitia. s'
q'a p' adoptionē q' filius nō est. p' filio
habet'. A. Hec diffinitio fuit Ray.
Tho. pe. z Alut in sū. cō. li. 4. ti. s. q. 2.
B. Qui due sūt spēs. Una d'f' arroga
tio. z ē qū ille q' nō h'z p'fēz seu etiā qui
emācipat' ē trāsīt cū reb' suis i p'tatē
arrogatā. z h'z h' fieri auctoritate p'n
cipis. Alia hō spēs cōr' noie. s. adoptio
nūcupat' qū adoptaf' q' ē i p'tatē p'fīs.
nec trāsīt i p'tatē adoptātis. z h' fit ipe
rio magistrat'. ff. eo. l. 2. z l. si p'f. A. In
his. ll. nūbil d'f' q' adoptat' nō transeat
in p'tatē. s; d'f. L. e. l. penlt. z reseruatur
ei t'mmō successio ab intestato in hēdi

tate adoptātis. ut ibi. Operaf' etiā hec
adoptio ipedimētū mīnionū. extra d'
cogna. l. c. uno. z null' ali' eius uidet'
effect'. nisi forte q's d'f' i adoptionez
auo l' pauo mafino seu pafino qū filiuf'
ē emācipat'. d'cā. l. pe. Nā tūc tranfit i
plenā p'tatē adoptāt' ut ibi. B. Qd'
si q's i domo p' se uel etiā corā aliq'bus
aliquē recepit i filiū uel filiā. nulla est
adoptio. L. de pba. l. non nudis.

A dōptare pōt p'familias q' sui iur'
ē z q' generare pōt. qm' q' non pōt gene
rare si h' ē p'p' aliqd' ipedimētū nāle
nō pōt adoptare. Sec' si ēēt p'p' ipe
dimētū accītale ut spado siue gladio
castrat'. ff. e. l. 2. A. In hac. l. d'f' de im
pedimento accītali t'm. s. q' spado pōt
adoptare. s; de nālī d'f. ff. e. l. adoptio.
B. Itē nō pōt adoptare minor' ānis
40. nisi iusta cā infueniēte. ff. eo. l. si p'f
s. ult. A. Quia magis liberorū pro
creatōni studē d'z. nisi forte morb' aut
ualitudo i cā sit: aut iusta cā arrogādū
aut si cōiūctā sibi p'sonā uelit adopta
re. i. arrogare. ut ex p'cedētib' patet.
Itē nō d'z q's plures p'sonas arrogare ni
si ex iusta cā. s; nec libertū alienū. d'cō
s. ult. i q' nō d'f' nisi d' arrogatōne. Ideo
uidet' q' minor. 40. ānis possit adopta
re z si nō arrogare. ut i sū. cō. li. 4. ti. s.
q. 5. B. Itē mulier adoptare non pōt
nisi ex rescripto p'ncipis in solatium li
berorū amissorū in bello. L. eo. l. mulie
rē. A. Idē ponit i sū. con. d'cā. q. 5. s; in
d'cā. l. mulierē. z i iurib' ibi allegat' nīl
d'f' i bello. B. Adoptari aut' quilibet
pōt tā masculus q' femia dūmō sit itā
tū mior' p're adoptātē q' fili' ei' nālīs
eē possit. ff. eo. l. adoptio. Adoptaf' aut'
p'ns z uolūtarius t'm. ff. eo. neq' absens
A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 6. B
Effect' adoptōis ē q' adoptat' per
oia ut fili' adoptātis habeat'. A. Sal
uo qd' s' dictū ē de simplici adoptato.
B. Ita ut etiā ab intestato succedat
L. eo. l. pe. Itē q' si sit arrogat' tūc filii
ei' z nepotes si q's h'z trāsēūt i p'tatē
arrogātis. sec' si sit solū adoptat'. ut i

p. s. dictū ē. A. Facit. ff. eo. l. si p. B.
Itē q. arrogator tenet relinque arro
gato qrtā pte bonoz oīuz q hz. z hoc si
ue in testō siue uelit eū emācipare. S3
adoptator nihil tenet relinquere ado
prato nisi uelit. L. eo. l. i. z. 2. A. Lex p
ma nihil facit. s3. 2. l. pent. B. Idem
Tho. in 4. ois. 42. Quō aut adoptio i
pediat mīmonū uide ipedimētū 7?

Adulatio Utrum sit pec
catum. R. s3
Tho. scdā scde. q. u5. Si ali
quis uolens ad delectationem alii lo
qui excedat modū i delectādo peccat
Et si qdē h° faciat sola intēione dele
ctandi: uocat placid° fm phm. Si aut
h° faciat intēiōe alicui° lucrī cōsequē
di: uocat blanditor uel adulator. Lōit
tū nomē adulationis solz attribui oib°
q sup debitu modū xrtutis uolūt alios
xrbis uel factis delectare. z sic ē pctm.
ptinet aut ad adulationē laudare ali
quē in qb° nō ē laudād°. qā forte sunt
mala uel nō recta siue nō certa bona.
Aut etiā si timeri possit q ad inanem
gloriā laudatus puocet. Si qs hō lau
dare uelit ppter bonū: puta ut aliquē
cōsoleat ne i tribulatiōib° deficiat. ul' ut
in bono pficiat aliis debitis circūstā
tiis seruatis. ptinebit hoc ad xrtutē. A.
Idē i sū. cō. l. i. 3. ti. 34. q. 258. B.
Utrū adulatio sit pctm mortale. R.
fm Tho. ubi s. Adulatio pōt eē pctm.
mortale triplicif. p mō rōne mae. sicut
cū laudat aliqs pctm alic°. hoc. ii. 3. rā
tur dilectioni dei cō cuius iusticiāz hō
loqf. z dilectiōi pximi quē in peccato
fouet. unde est peccatū mortale. 2. mō
ratione intentionis: puta cum aliquis
adulat alicui ad hoc ut fraudulentē ei
noceat corporalit' uel spūalit'. z hoc est
etiā mortale. 3. mō p ocaſionez: sicut
cū laus adulatoris fit alii occasio pec
candi etiā ppter adulatoris intētiōem. z
tūc cōsiderādū ē utrū occasio sit data
uel accepta uel q̄lis ruina seqf ex hoc
ſuauialis uel mortalis. z fm hoc iudi

cādū ē. Si at aliqs ex sola auuiditate d
lectandi uel ad euitandū aliqd malū
uel cōsequēdūz aliqd nccitatis alicui
adulat° fuerit: nō ē cō caritatē nec mor
tale sed ueniale. A. Idē i sū. cō. eo. ti.
q. 261. B.

Utrū peccet adulator seu ali° uolē
do placē hoib°. R. fm Tho. ubi s. Uel
le placē ppter caritatē nutriendā ut eis
spūalit' ga pficē possit: laudabile est.
i. Lorj. x. per oia oib° placeo. S3 ppter
inanē gloriā uel ppter lucrū uel etiā in
malis est pctm. fm illud ps. Deus diffi
pauit ossa eoz q hoibus placēt. Et ad
Bat. p. Si adhuc hoib° placere chasti
seru' nō effem. A. Idē in sū. cō. eo. ti.
q. 260. B.

Utrū dare adulatorib° sit peccatū
mortale. R. fm Tho. scdā scde. q. 168.
z etiā fm guil. Non. nisi alie appetit°
numi° uane glorie hoc cauſet. sic hero
des delectabaf qn laudes sibi dabāf
nō hoīuz s3 dei. uel nisi itēdat z cupiat
illā adulationē. de q dī i ps. Laudatur
pctōz i desideris aie ſue. Et i Isa. po
pule meus q btm te dicūt zc. Hec enī
adulatio crimē ē. z tales largitores cō
municāt eis i crimine. A. Idē in sū.
con. l. i. 2. ti. 5. q. 22. B.

Adulterium Est alie
ni thori
uolatio. 32. q. 5. Non mecha
beris. Quid faciet mulier que d adul
tero suscepit filium uel supposuit ſi
bi alienum partuz. z ita q nō ē fili° ſu
ſcepit expēſas ab eo q putat eē p. z ē
cā q illi q eēnt al' heredes ei' ſi ſucce
dūt. R. fm Ray. Adulter i pnia reue
let ſacerdoti pito uel epō ſeu utriq. et
tūc pdicti inquirāt diligēt' z caute d
cōditōib° ſpiru uel ſuppositi. z ſi inue
nerit q ſit hō ſpūalis z timēs deū: tūc
corā muliere ſi uiderit expedire rece
pto pus ſacō ab ipſa q nō calūmoſe
pcedat ēt ab illo q ſecretū teneat. po
terūt reuelare ſibi z cōſulē q igrediat
religionē uel tranſſerat ſe ad longinā

ita q̄ nihil percipiat d̄ bonis putatini
p̄ris. Et addit hic Ul. q̄ illa mulier p̄t
reuelare marito si nō timet piculū. sic
sūt alig viri q̄ sustinēt sciētēs adulteri
u3 vxorū. alig forte q̄ cōfētiūt. q̄a non
possūt p̄pos h̄re filios. z hui' mōi i tū
casu tute mulier p̄t reuelare m̄ito: z si
acceptet absoluta ē mulier. A. Nisi re
spectu eoz q̄ nihilomī' r̄manerēt i dā
no sic possēt eē filii veri respectu por
tiōis legitie vel ēt q̄cūq; alii q̄ ad totā
hereditatē q̄n talis fili' eēt ex adulterio
seu incestu q̄a penit' excludit a succes
siōe. L. d̄ incestis nup. Autē. ex oplexu
z de naturalib'. Autē. liceat. ita vt ēt
alimēta eis negētur ex substātia parē
tis. dē. Autē. ex oplexu z extra qui fi.
sint legit. p̄ venerabilē ad fi. S3 d̄ eḡra
te canonica alimēta cōcedunt extra de
eo q̄ dux. i. ma. cū h̄rēt. z ibi glo. B. Si
uero illi spurio vel supposito nō p̄t re
uelari sine periculo. vel ēt si p' reuela
tionē n̄ vult acq̄scēre o filio. tūc iūgāt
mulieri q̄ de reb' si q̄s h3 uel i futuro
h̄re possit satisfaciāt viro iuxta posse
dolēs de peccato z ēt d̄ eo q̄ nō p̄t ple
ne satisfacē. Et tal' satisfactio fiat p̄ ali
u3 secrete z caute nō reuelādo ipi vi
ro p̄sonā vxoris. z ita erit i bono statu
ar. 22. q. 5. hoc videt' z extra de peni. offi
ciū. Idē hosti. Et tenet mulier viro sa
tisfacē etiā d̄ cōsūptis ab isto filio. De
hēditate at̄ tenet hēdit' viri ab i testa
to: vt hēdit' scripti. vel q̄b' h̄similiē
credit q̄ religisset. z si hoc nescitur det
pauperib'. Itē dic' Immo. q̄ si mulier
nō h̄rēt q̄ restituat z h̄rēt p̄batiōes p̄
q̄s dicti successores releuarēt a dāno
q̄d h̄nt d3 eas adducē nisi q̄ue malum
eēt p̄uētūz tūc nō d3 facē q̄a min' ma
lū ē dānū rez q̄ piculū aiāz z corpoz.
Si hō nō h̄rēt p̄batiōes sileat. 2. q. 7. ple
riq̄. h̄ec Ray. hosti. z Immo. A. Idē
in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 23. B.

S3 nūqd̄ dēus fili' tenet credē mulie
ri. R̄deo f3. guil. Nō tenet credē mu
lieri soli. q̄a possēt eē muliebris fallā
cia. z si sana cōscia nō credit. excusat'

ē tā de p̄ceptis q̄ de p̄cipiendis. Si hō
honestas seie z alie circūstātie faciūt
eidē d̄ hoc p̄babilē opionē siue cōscia z
z vult tutiorē viā eligē. nihil vltērius
p̄cipiat. d̄ p̄ceptis aut' z cōsūptis q̄dū
bonā fidē habuit Ray. dat cōsiliū ut
restituāt uel cōponat. Sed tñ talis ut
dic' nō ē cogēdus. q̄a possessor erat bo
ne fidei. L. de rei. mēdi. certū. hosti. q3
z Ul. z guil. dicūt q̄ n̄ tenet d̄ cōsūptis
q̄dū fuit bone fidei. A. Idē i sū. con.
dē. q. 23. ubi dī fin' hosti. q̄ mulier te
net restituere ista cōsumpta p̄ filium
putatiuū.

Sed nūqd̄ mulier possit filios d̄ ad
ulterio susceptos sibi heredes istituere.
R̄. Lerte sic. q̄a glibet p̄t sibi he
redē instituē eū cui non p̄hibet. re
uata sp̄ legitia p̄re liberis suis. De quo
uide infra legitia p̄ totū. A. Intelli
ge hoc nisi cōsuetudo regiōis repugnet
fin' Albriciū z i sū. con. li. 2. ti. 5. q. 26. p̄
at n̄ p̄t hui' mōi filios instituē. vt su
pra. s. primo. in additione. i. B.

Ut h̄ns legitimis filios si viuente
vxore aliā ducat sciētē ipedimētū. A.
Si. n. iustā h̄rēt ignorāte cāz legitia
forer p̄les. extra q̄ fi. sint le. c. penult'.
B. z ex ea filios h̄eat. nūqd̄ tales filii
adulterini possint succedere patri. an
vero teneantur restituere filius primi
matrimonii. R̄deo sc̄dm̄ guil. Resti
tuere tenentur totā hereditatē filiis d̄
mi matrimonii cū fructibus mala fidē
cōsumptis cōstūcūq; oporteat eos ma
le egere vel medicare. A. De hoc supra
absolutio. 4. ad fi. B. Nisi bona fidē cō
pleta sit legitima p̄scriptio maxime si
etiam post completam legitimāz p̄re
scriptionē retinēt bonam fidem. tunc
enim n̄ tenentur. A. Idē i sū. con. eo.
ti. q. 25. B. De accusatiōe adulterii. z
quomō adultera possit dimitti. habes
ifra matrimonium. s. per totū. Quō
etiam adulteriū ipedimētum. s. s. 2. Et vtrum
liceat vxorem adulteram occidere
ibidem. s. vlt'.

Aduocatus eē n̄ pōt imo
exp̄sse. p̄bi
bef. p̄ qdē si sit hētic. ul' excōi
cat. ul' pagan. 4. q. i. c. i. r. ex de heret.
excoicam. p̄ r. de pe. dis. l. nemo ul' i fo
ro. Ubi etiā habes q̄ peccat iudex r
puniri debet q̄ sciēter admittit tales.
Itē si sit monach. uel religiosus. La
les. n. peccāt aduocādo nisi p̄ mōaste
rio de mādato plati. i. q. i. monachi ex
de postu. ex parte. Itē p̄hibet si sit cle
ricus i sacris ordib. cōstitut. uel ē i mi
norib. dū tñ sit bñficiat. Talib. n. p̄
hibita ē aduocatio corā iudice secula
ri nisi i ppria cā uel p̄ ecclesia sua uel
p̄ ciuicis aut mīfabilib. p̄fōis. extra
de postu. clerici. r. c. cū sacerdot. S3 an
corā iudice ecclesiastico possint. satis
uidef q̄ sic. ar. i. dcō. c. clerici. Exceptis
ep̄is r. et sacerdotib. q̄b. uidef simplici
ter intēdm̄ nisi ut dcō. ē i cā. p̄pā ul' ec
clesie. uel p̄ ciuicis aut miserabilib.
p̄fōis. i. 4. q. 5. deniq. ss. dis. plati. r. ex
p̄fōis i illa decre. cū sacerdotis. Et itel
lige dūmō i p̄dcis casib. dūm officiu
nō ipediat. ar. dis. 9. i. cleric. Et nota q̄
gcūq. ē bñficiat. i aliq. ecclesia r. p̄stat
p̄ extraneis patrociniū aduocatois ul'
pcuratois corā eā d3 illo bñficio expo
liari. ut i p̄dcō. c. cū sacerdot. A. hoc. c.
logtur de clerico. S3 fm̄ Inno. ibi. Idē
ē ēt si sit laicus i ecclesia bñficiatus. ut
bñficio illo p̄uef. ut i sū. cō. li. p̄ ti. 5. q. i5
7. B. Itē nō debz q̄s eē iudex uel assēs
sor i cā illa in q̄ uult eē aduocatus. q̄
duo officia i eadē cā. p̄hibet exercē. 4.
q. 4. c. i. r. 2. Sūt r. alie p̄fōe ab aduoca
tioē p̄ canones. p̄hibite. ut furd. A. f.
g. penit. nil audit. ff. d. postu. l. 2. B. mu
tus cec. A. utroq. oculo p̄uat. dcā. l. i.
B. furiosus ipubes usq. ad. is. ānū. se
natu mor. A. De remoto a senatu n̄
la uident fieri mētio nec in allegatio
ne ifra poira. nec i dcā. l. i. ubi p̄dcā ori
ginalit. ponūt. nec i sū. con. i. dcā. q. i57.
ubi eadē notāf. B. seru. seia. r. uir pas
sus muliebria. f. 5. nām. A. Nisi ui
olenter fuisset passus dcā. l. i. B. Itē dā

nat. capitali crimie ul' calūnia publici
iudici. Item q̄ operas suas locauit ut
pugnaret i arena cū bestia. bec omnia
iii. q. 7. §. tria.

Utrū clericus beneficiatus i diuer
sis ecclesiis possit p̄fare patrociniū
contra alias. R̄ndeo fm̄. Ber. Nō uir
tur q̄ possit. Si tñ ēēt plar. i vna eccle
sia. tūc rōe platiōis pōt. Et idez dic In
no. A. f. i. c. f. extra de postu. ubi p̄dcā di
cit Ber. Sed Inno. in hoc discrepat a
Ber. q̄a tenet q̄ clericus ēt nō platus
possit aduocare d̄ aliā. q̄a ecclesia non
cōputat inter extraneos sup̄ h̄bo dicēs
Secus si p̄ alia ecclesia ubi simile bñ
ficiū hūit. B. Addēs q̄ si nēcō of
ficio sūgat pōt ad similitu dinē tutori
ff. d. postu. l. puto. r. l. vlt. A. Nō dic ad
similitudinē. s3 dic ut tutor vel platus
ecclesie exēplādo officiū necessarium.
Et idē uidef facē i eo q̄b. segf. B. Itē
r. p̄ prior. ecclesia pōt agē corā seculā
ar. extra d̄ iure iur. tuā. r. c. intellecto. A.
Predicta etiā notātur i sū. con. li. 2. r. ti
5. q. i69. B.

Utrū iudex teneat dare aduocatū.
R̄ndeo tenet q̄nq. ut eis q̄ h̄re nō p̄nt
p̄pter paup̄tate uel p̄pter potētiā p̄
tis aduerse. ff. d. offi. p̄cō. l. nec qcq. §. f.
Et qdē si iudex hoc alicui aduocato p̄
cipiat. r. ille sine cā d̄neget p̄t p̄ iudicē
p̄petuo remouēi ab officio aduocatio
nis. L. eo. p̄uidēdū. A. Que ē i. c. d̄ po
stulādo. B. D3 igit obedire si tñ ope
rēs salariū cōstituaf d̄ q̄ vide ifra. §. 6.
r. 7. A. Idē in sū. cō. li. 2. r. ti. 5. q. 170. S3
q̄ ad salariū addit fm̄ hosti. q̄ si idi
gēs aduocato sit paup̄ aduocatus gra
tis aduocet. r. a deo expectet remune
rationē. B.

Aduocatus qui sciēter defēdit cau
sā iniustāz absq. dubio grauē peccat
ut dic Tho. scdā scdē. q. 71. q̄a illicitus
ē coopari alicui ad malū faciēdū siue
cōsulēdo. siue adiuuando. siue q̄liscūq.
consentiendo Ro. primo. Digni sunt
morte non soluz qui faciunt rē. Tenet
etiā ad restitutionē eius damni q̄d
contra iusticiam per eius auxilium

liū alia ps iurrit. Si aut ignorat iniu-
sta cāz defēdat excusat fm mōz q̄ igno-
rantia excusare pōt. Si vero i principio
credit cāz iustā eē: z i pcessu appareat
nō iusta nō d̄z eā p̄dere. vt. f. alterā p-
tē iuuet vel secreta sue cāe alfi parti
reuelat. D̄z ē cāz deferere vel eū cui?
cāz agit ad cedēdū inducē. siue ad com-
ponēdū sine aduersarii damno. Hec
oia Tho. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 171.
B. Porro i cā q̄dū dubia ē bñ pōt ad-
uocat' patrocinari secundum. h̄h.

¶ Quis ē debitor' modus aduocadi.
Rnde fm Ray. vt nō pducatur falsa i-
stia neq; falsos testes: seu corruptos
neq; metias: neq; iducat falsas leges:
aut q̄scūq; p̄batiōes: neq; q̄rat i gua-
mē alteri' p̄ris dilatiōes nō necias. Itē
q̄ fidelit' q̄rū iusticia p̄mittit cāz foue-
at nihil de origētib' omittēdo. 3. q. 7. §
si quis aut. z ar. extra de testi. i. i. i. i. i. i.
L. de iudi. l. p̄perādū. §. illo pculdubio
4. q. 4. c. primo. z. 2. Itē nō p̄cacit l' vo-
ciferādō. q̄ p̄pter hoc ipedit p̄cessus
5. q. 4. i. loco. 3. q. 7. si q̄s adeo. A. §. ē. z ibi
d̄r. Si q̄s adeo p̄car fuerit vt nō rōne
s̄z p̄bris putet eē certādū opionis sue
d̄rimētū patiet'. B. Itē dic Tho. secū-
da scē. q. 71. q̄ aduocato d̄fēdēti cāz
iustā licitū ē p̄ndēter occultare ea q̄
bus impediri posset p̄cessus eius. Nō
aut licet ei vti aliqua falsitate.

¶ Utz aduocat' possit petē salariū.
Rnde fm Ray. pōt moderatū: siue
ab initio faciēs pactū: siue postea fini-
ta cā. Et attēdi d̄z moderamē salariū se-
cūdū q̄ntitatē cāe laborē aduocatiōis
z cōsuetudinē regiōis z sciētiaz z bone-
statē aduocantis. 3. q. 7. §. apud iurbez
z ar. 12. q. 2. ulterane. z. c. c̄cesso. extra. de
p̄beb. de mltā. h̄. circa sublimes. z. c. dis-
61. miramur. Con. Tho. scēda scē. q. 71.
S̄z caueat aduocat' ne petat salariū
cū ḡui damno litigator. 3. q. 7. §. artēf
Itē q̄ cā iceptat n̄ finita faciat pactū
cū litigatore quē i p̄p̄riā recepit fidez
q̄z posset eē occasio magni mali. 3. q. 7.
§. p̄terea nō licet. Nā qñ videret cām

i periculo cogeret cliētulū inire pactū
z dare salariū ad libitū. Itē nūq̄ licet
aduocato pacisci de certa parte litij. pu-
ta de decia ul' cēresima. L. de postu. Si
q̄s aduocatoz. q̄ si nullū pactū certūz
fuit de salario pōt aduocat' implorare
auxiliū iudicis p̄ operētū salario. ff. de
vari. z. extra. cog. l. i. §. i. honorariū. A.
Aduertēdū q̄ aduocato circa salariū
nō licet excedē cōstitutā sūmā. s̄ cētum
aureos: fm leges. ff. de vari. z. extra. cog.
l. i. §. si cui. S̄z s̄z Gregoriū decimū
libras. 20. vt i sū. con. l. i. 2. tri. §. q. 173. vbi
etiā sup̄dēcā oia d̄ salariū fm Ray. z ei'
glo. z hosti. ponūt. S̄z illa cōstitutō gre-
gori hodie videt' sublata p̄ p̄hemū
sexti. vbi tollūt oēs p̄iores cōstitutio-
nes postea nō cōfirmate. B.

¶ Utz aduocat' teneat gratis p̄stare
patrocinū i cā pauperū. Rnde fm
Tho. scēda scē. q. 71. Hic idē ē dicēdūz
q̄ de alius opibus misericordie d̄r. Nul-
lus. n. sufficit oibus indigētib' opem
misericordie ipēdē: z iō sicut Aug' dicit.
primo de doctrina xp̄iana. Lū oib' p̄
desse nō possis his potissime cōsulēdūz
ē q̄ p̄ locoz uel tēpoz uel quarūlibet
rez opportunitatib' cōstricti' tibi q̄si q̄
dā forte iūgūt. Dic aut p̄ locoz oppor-
tunitatib'. q̄a nō tenet hō p̄ mūdūz q̄
rere idigētes q̄b' subueniat: s̄z sufficit
q̄ eis q̄ sibi occurrūt misericordie opus
ipēdat. Addit aut z tēpoz. q̄a nō tenet
hō future necitati alteri' p̄uidē: sed
sufficit si i p̄nti necitate ei subueniat
Subdit aut uel q̄rūlibet rez. q̄a hō si
bi cōiūctis q̄amq; necitate maxie debz
curā ipēdē. Quib' tñ occurrēt' restat
vtz alijs tātā necitatē pariat q̄ nō i
p̄mptu appeat quo possit alit' ei sub-
ueniri. Et i tali casu tenet ei op' mis-
ericordie ipēdē. Si aut appareat quō ei
aliter subueniri possit. uel per se. uel p̄
aliā p̄sonā magis cōiūctā. uel maiōrez
facultatē h̄ntē nō tenet ex necitate in-
digēti subuenire. ita q̄ nō faciēdo pec-
cet. q̄uis si subuenit in tali necessita-
te laudabilē faciat. Un' aduocat' non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.7

Altare nō ē lignēū l' ēre
uz s; lapidēū. d' cōse.
dis. i. altaria. Idē Tho. l. 4. dis. 13.
q' si ad celebrādū missā nō habeat alta
re cōsecratū salte; habeat tabula par
uula lapidea cōsecrata q' d' altare ma
ricuz. i. q' cōcedit ep̄is z eoz superiorib;
in itinere celebrare z celebrari facere
ubicūq; extra de pui. qm̄. li. 6. Idē cō
dit p̄dicatozib; z minorib;. sine tñ pui
dicio parochialis ecclesie. extra d' pui.
in his. De consecratione altaris habe
tur infra consecratio. 3.

Licitū ē p̄sbyteris istruē altaria in
ecclesia nō cōsecrata. s; i cōsecrata nō l;
nisi de licētia ep̄i. ar. dis. 68. q̄uis. z de
cōse. dis. i. null' p̄sbyter. Eodē mō sine
cōsensu ep̄i nō sūt altaria d' struēda. ar. d'
cōse. dis. i. c. ecclesie. z. c. placuit. A. Idē
i sū. con. li. 3. ti. 24. q. 148. In p̄dicis iuri
bus nō videt. p̄bati q' p̄sbyter possit
erigere altaria in ecclesia nō cōsecrata
nisi a d'rio sēsu illi. c. nullus p̄sbyter.
Et tenet glo. i. dco. c. q̄uis. B. Qui altāi
fuit de altari uiuē debet. i. 2. q. i. ex his.

Ambitio qd ē. Rndeo
fm̄ Tho. scōa
scōe. q. 131. Ambitio ē iordiar' ap
petit' honoris. Qui qdē p̄t eē iordiar'
tripliciter. p̄mo q' hoc q' aliq; appetat
testimoniū d' excellētia quā nō hz. qd ē
appetē honorē sup̄ suā p̄portōne. scōo
mō p' hoc q' honorē sibi cupit nō referē
do in deū. Tertio mō p' hoc q' appeti
tus eius in honore ip̄o gescit non refe
rēs honorē ad vtilitatē alioz. p̄p̄t qd
ambitio sēper ē peccatū. A. Idē in sū.
con. li. 3. ti. 24. q. 266. B.

Angaria z pangaria. hec
duo sūt qdā furtu
res ip̄ese p' extorsione supior.
Et ē angaria furt' p̄sonaz. Perāgaria
uero furt' p̄soaz z rez. unde; quā facit
qs p̄prio sup̄tu. ut dicit Ray. A. Albrici
cus dicit q' āgaria ē furt' p̄sonarū z
rez. cū quis facit p̄prio sup̄tu fm̄ Ray
Boff. z hosti. Itē glo. l. c. nō min'. de i
mu. ec. dic q' āgaria dicit' p̄sonalia ob

sega p̄p̄is sup̄tribus p̄stita. Perāga
rie. ubi persona fuit sup̄tribus alienis.
S; de hoc nō ē multū curādū. B.

Appellatio Utr' liceat per
appellationez
iudiciū d'clinare. Uid. s. accusat'
§. 4. p' appellandez snia excoicatiois
lata nō v; . Esti appellās nō p̄sequitur. nō
p̄pter hoc snia cōualescit. Tñ excoica
t' noiati sūt. i. t̄ps statutū appellatōne nō
p̄sequit' ut d; lapsō t̄pe d; dñūtiari. ex. d'
sen. exco. l; li. 6. A. Ibi d' excoicat' noiā
ti uel sp̄aliē z exp̄sse q' p' appellatōne
legitimā excoicatiois sniaz asserit i se
latā. si appellatōne eādē ifra tēpus ad
ip̄az p̄sequēdā ab hoie uel a iur' statu
tū non fuerit ut debuit p̄secut'. lapsō
eodē tēpore excoicatus publice nun
ciari debebit. B.

Apostasia p' ignālī qd ē
R' h; Ray.
Boffre. z hostiē. Est temera
ri' a statu fidei obie uel religiois reces
sus. Et d' q̄si postatio. i. retrograda sta
tio. A. Idē i sū. cō. li. p' ti. 7. q. i. B. Tri
plex ē apostasia. s. perfidie qua uideli
cer recedit q̄s a fide ut Julianus apo
stata. De hac habet. 2. q. 7. nō pōt. Itē i
obie. q̄s. trāsgredit' spōtanea uolūtate
p̄ceptū ut Adā z Eua. Bēn. 3. Sitr' z q
sacr' canonib' obedire cōtēnit. De hac
3. q. 4. alieni. extra de ma. z obe. si q̄s
Itē irregularitat'. z hec ē duplex. Una
q̄ q̄s recedit a statu clericat'. Altera
q̄ q̄s recedit a statu assūpte religiois.
47. di. q̄tūlibet. i. 6. q. i. legi. A. Idem
in sū. con. eo. ti. q. 2. B.

Apostasia z. o. s. a fide. Sci
apostata a fide sit heretic' z ifi
delis. ip̄o iure excoicatus ē. extra d' he
ret'. ad abolēdā. Itē res talū cōfiscāt
z ip̄i amittunt factionē testamētū. nec
etiā pacta penitētia i statu p̄stinū re
dūt. Eodē. l. 2. z. 3. A. Deli' hoc p̄bat
eo. ti. gazaros. q' ē cōstitutio Federici. z
hodie sit ista cōfiscatio ip̄o iur'. extra d'
heret'. cū scōz. li. 6. B. Et d' bēt recipi sū

heretici. de qbus. i. hereticus p. s. i. 4. q. i. cipit. Qualit heretici rē. Itē sunt ifa mes z repellūtur a dignitatib⁹ z alus multis. ex de iureiur. qrelā. 6. q. i. infa mes. de cōse. di. 3. celebratē. A. Alias incipit. Die dñica. Et idē dñ in sū. con. e. 11. q. 3. 7. q. 4. fm Ray. B

Quid de his q lū interī sūt fideles tñ p p tūnorē faciūt exteri⁹ aliquem actū ifidelitatis. puta reuerentiā idol. R. fm Ray. Tales lū nō sūt apostate neq heretici. mortali peccant quātus cūq fuerit metus. quia fm Aug. San ctus ē mori fame q̄ uesti idolatrico. 32 q. 4. sicut sancti. Lō. Tho. scōa scōe. q. 2. 4. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 5. B

Utrū liceat xpiano i aliq casu sumē habitū ifidelit. R. fm Guil. Posset h⁹ fieri ex rōnabili cā. sicut z bñs Se bastian⁹ sub clamide militari xpī mi litia gerebat abfēdū. h⁹ itelligēduz ē fm eūdē Guil. nisi eēt institutum ali qd determinatū signū ad cognoscēduz p fessores alicui⁹ idolatrie. tūc enī nō liceret. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. B

Apostasia 3° s. inobe dientie **A**postasia inobediētie qñ gs obedire contēnit pcepto dei siue ca nonū siue plator. z talis infamis effi ci⁹ z repellit a testimonio. z d3 ex cōica ri. 3. q. 4. si gs a suo. xi. q. 3. si autem no bis. 7. si psterit in contumacia debet crescere z pena. ex ut lite nō cont. qm frequēter. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 3. f3 Ray. B. Si autē redierit si non fuēr ex cōicatus recipitur ad pñiam. si fue rit ex cōicatus recipitur cū satisfactōe quā ex cōicati tenēs facē iuriā passis. ut dñ s. absolutio 4° s. 3° A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 4. B

Apostasia iiii^o **A**postasia iiii^o s. ab ordie cūctar. Tal aposta ra fit multipl. p. s. dimittēdo tōsuram coronā uel hū cūctale. 20. q. 3. c. p. 2° et 3° z ex eo. c. p. 3° Itē accipiēdo uxorez ex de cle. diu. ex pre. Item. duertendo

se ad negocia secularia. ex de ui. z ho. cle. ex lris. z de sen. ex. in audientia. et. c. ppendim⁹. z talis si ē i sacris interi ab accusatione z testimonio tāq ifamis repellit. 2. q. 7. alieni. 3. q. 4. beat⁹ Itēz iteri ad dignitatē ul ordinē pmoueri nō pōt. 16. q. 1. legi. 50. dis. c. ult. Item si admōitus se nō correxerit ē deponēd⁹ 21. q. 4. sine. z. c. p. cipim⁹. Itē interz ca rer pūlegio clericali ita q xberās eū nō icidit i canonē. Hoc tñ intelligas si p trina admonitiōe epī n se corzere rit uel seditiōib⁹ uel enozmitatib⁹ se imisceat. ex. c. c. p. z de sen. ex. cum n ab hoie. A. De trina monitiōe nō dicitur his caplis. f3 de sen. ex. in audientia. Et pdicta etiā notant in sū. con. eo. ti. q. 2. z q. 4. B

Qui pñā tñ tōsurā accepit. utz pos sit eā deferere. R. l3 p antiq iura uide at. p. hibitū. hodie deferere pōt tam d osuetudine q̄ de iure. ex de coha. cle. z mu. cult. A. Ibi de h⁹ nil dñ f3 uult al legare. c. unū de cle. diu. li. 6° Et pdicti con. Albu. S3 de hoc oli fuerūt opides ut in sū. con. li. p. ti. 7. q. 7. Dimittendo tñ tōsurā oz cū ecclesiasticū relinqre bñficiū. ex de co. cle. z mu. c. Iohes. uel clericalē deferre tōsurā. ut ibi. B

Clic⁹ i miorib⁹ pdit pūlegiū clerica le si trāsiuit ad actū. pñsus ordinē dñū puta factus ē bigam⁹ ul miles aut ex ercuit seua puta recepit misterii occi dēdi. mutilādi. aut aduocādi i cāis cri mialib⁹. dis. 84. q. 9. A. Inno. in. c. p. ex de apo. dic q l3 clic⁹ fecerit se mili tē dūmō nō exerceat seua pōt uiuē cli calit z pūlegis clicālib⁹ gaudē cūz h act⁹ n sit penit⁹ dñ ordinē. sic nec ou cē xgūne 32. dis. seriati. Et ex dco Inno. p3 q nō sufficit accipe officiū seua ex ercendi nisi illud executioni mādetur Nec etiā seua exercē p se puat pūle gio clicāli nisi h⁹ fiat ex officio puta iudic⁹ ul executor⁹ ul filis f3 glo. Ray. ut i sū. con. dca. q. 7. ad fi. Et rō pōt esse q l3 cleric⁹ deliqit seua exercēdo. tñ ex h⁹ regulant nō subucit curie scfari. ex

b

Cū dico q extis i sacris de scō duxit
vxoꝝ. si ad cūctū redeat pōt eps dis
pēsare. et q cle. vel vo. c.p. 2. 2. A. Ista
dispensatio ē vt vtrā ordine pōs rite su
scepoꝝ t etiā ascēdat ad supioꝝes. vt p3
i dictis caphs. Et n̄ fit nisi cū bñ contri
to. ocō. c.p. Lū eo xō de cui? pnia dubi
tat eps non pōt dispēsare nisi vt vtrā
mioribus ordinibus non autem maio
ribus. nisi transierit ad religiones ocō
c. 2. 2. tibi glo. B.

Apostasia v^o 6. a
reli
gione z b^o. Apostasia fit p te
merariā hīr^o dimissionē cū assūptōne
sctar^o vite. Nō tñ dī iudicari apostata
siue fugitiu^o ēr^o si diu aut ad lōgiqua
vegēf. nisi postq̄ sic viuūt q̄ aliūz rede
ūdi se deposuisse oñdit. ff. dē re mi. dser
torē. §. emāfor. Tñ p solā temerariā
dimissionē hīr^o excoīcat^o ēēx ne cle. l^o
mo. vr piculosa. li. 6°. Qd si redierit re
cipiet i mōasteriū fm q̄ i regula cōri
nef. Hoc dico si monasteriū regularē
viuat. aliē in districti^o mōasteriū cum
vsufructu rez q̄s obtulerat pōri mōa
sterio. q̄ res p^o ea ad p̄mū monasteriū
redibūt. 27. q. i. si q̄ mōachaz. z. c. si quis
rapuerit. i. 6. q. 6. de lapsis. is. q. i. c. p̄mo.
Alii dicūt q̄ res simplr erunt secundi
mōasteriū. Al. p̄mā tenz. Ray. z. Ho.
in sū. con. li. 1° p̄. i. 7. q. 4. vbi ēr p̄dcā po

¶ Cui? fuit bona q' mōach' apostata
acq'siuit. R' si abbas noluit eū recipe
u' neglexit eū reuocāe r' sic decessit. de
negatib' mōastrio bonoz repetitio. Et
q' maliciose denegauit alimēta. ex de i
fan. z lan. c. p. 87. dis. c. vltj. Et p'tinebūt
bona illa ad secūdū mōastriū s'i igre
diafalerit ad ep'm. Et hoc itelligēdū s'i
cōuer' tot' deliq't i h? Aliē delictū p'so
ne nō d'z redūdare ad dānū eccl'ie. i. 6. q.
6. si ep's. Si x'o nō renuit eū recipe. tūc
q'qd acq'siuit suo mōastrio acq'siuit.
sicut fuit d'ño. is. q. 2. abbates. ff. de acq.
re. do. etiā. z eūdē casū vide. i. religio p'
8. q. 8. si q' icipit. qd de his. Et idē ponit
i sū. con. li. p. 11. 7. q. 15. z. 16. B

¶ Donachus fugitiu? si nō vult redire
uel habituz reassumere d3 capi. et sub
gūi custodia carcerari. ex de apo. a no
b. A. Idē in sum. confess. eo. titu. q. 17.
fm Goffre. ⁊ Hosti. B.

A Quia benedicta ^{pru}
^{lit sa}
cūm. R. 63. Tho. i. 4. dist. 2. Nō
sed ē sacrale quasi qdā dispō ad sacm
Nō. n. ordiat dircē ad remediū pstan
dū. s. ad remouēdū. phibēs. Un daf
demonū negtias z uenialia. z oē qd ī
pedire pōt ē effectū sacrozū. Et ut di
cūt. Pe. z Al. Remissio uenialiu q fit p
aspersionē aq bñdicta. nō fit p modū s
cū. s. p modū meriti. vñ ut dictū ē nō
ē sacz. A. Idē ī sū. cō. li. 3. ti. 2. 4. q. 2. B.
Quid cū aq bñdicta appōit nō bñ
dicte. R. fm Tho. i. 4. dist. 12. Torū est
bñdictū. x. n. q. acq̄sita ē aq ex bñdi
one. puenit ad aqua additām. Idē dic
Pe. sicut z cōtigit de oleo cōsecrato. i.
oleū. s. 3. A. Idē ī sū. cō. eo. ti. q. 3. In
telligi si aq bñdicta sit maioris quat
ratis. q. duob' cōcurrētib' pualer qz
maius ē. ff. de sta. ho. l. q̄rit. Sec' si essz

q̄ritatis mioris uel eq̄lis sicut ⁊ de sa-
cramēto eucharistie dī. dū apponit ui-
nū nō consecratum. ⁊ secrato .i. eucha-
ristia ⁊ ad fi. B

Archibiter Lū ab uno d̄ p̄lib⁹
arbitrī l' iudicibus
aliis p̄ntib⁹ ⁊ mandantib⁹ scripta sen-
tentia recitat. p̄inde ē ac si ab oib⁹ eēt
recitata. D̄z at̄ ut q̄ recitat n̄ utat̄ x̄b
singulari nūeri s̄z p̄lat̄ dicēdo. Nos ta-
les arbitri l' iudices p̄nūciam⁹ ⁊ c. nisi
i arbitris sup̄ electiōe q̄ d̄z fici ab uno
uice oīuz. ex de sen. ⁊ re. iiii. c. ⁊ ab uno.
lib⁹ 6. de h. i. electio ⁊ 5. 5.

Archidiaconus

Archidiaconus ē ei⁹ officiū. R. s̄z Ray.
circa officia archidiaconi p̄positi l' d̄cāi
fere q̄t s̄t eccl̄ie tot s̄t cōsuetudines. ex de
cōsue. cū oli. i. fi. ⁊ de excels. p̄la. ad hec. Si
tū uis scire qd iura dicūt d̄ talib⁹. iud.
21. dī. clericos. ⁊ 25. dī. p̄lecti. ⁊ ex de offi.
archi. per to. A. p̄cipue. c. p̄. ⁊ ⁊. Et
idem ponitur in sum. con. lib⁹ 3. ⁊ 11. ⁊ 27.
q. 8. B

Archiepiscopus

Archiepiscopus ē ubi d̄z cōsecrari archi-
ep̄s. iud. i. cōsecratio p̄. s̄. pe. ⁊ ult. i.
Archiep̄s p̄t cōpellē s̄bdituz sui suf-
fraganei ad suscipiēdas cōmissiōes ei⁹
i cāis nisi ubi sit cōsuetudo. ex de fo. cō.
romana li. 6. ⁊ ex de offi. or. p̄storal. A.
Sup̄ q̄. c. dīc. h̄ost. q̄ cū archiep̄o s̄b̄sit
ep̄s. q̄a pigu⁹ ius h̄z i eū q̄ i s̄bdituz
p̄t archiep̄s ep̄z cogē ut cōpellat s̄b̄di-
tū ad suscipiēdū. Et si ep̄s. i. certū t̄ps
sibi assiḡtū h̄ facē neglexerit neq̄ ali-
qd iustū p̄tēdēt demū p̄t cogē ut iuz
ar. ex de of. or. q̄to. i. fi. ⁊ c. irrefragabili.
s̄. excess. l. 6. Ber. etiā si ab ep̄o appel-
latū fuēr. A. Hoc dīc. Ber. in d̄cō. c. pa-
storal. Et idē p̄t i s̄ū. cō. li. 3. ⁊ 11. ⁊ 27. q. 4.
S̄z d̄ p̄cā fac q̄a cū qd p̄hibet alicui
una uia ad id alia n̄ admitti d̄z. ut in. c.

cū qd. de re. iu. h. 6. nec allata iura m̄-
tū faciūt. nā loq̄it i cōrectiōe d̄ictoz
⁊ n̄ i cōmissiōe cāz. iō i nō excepti stam⁹
regle iudic̄z q̄ archiep̄s n̄lā h̄z p̄tē
i s̄bditū suffraganei sui nisi i exp̄ssis
d̄cō. c. p̄storal. iō h̄ cāu cōsulerē archi-
ep̄o q̄ n̄ cogēt s̄z s̄bditū q̄ obediret. B
S̄z h̄ sciēdū q̄ iure nouo archiep̄s cāf
q̄ p̄ appellatōz ul' alio iur' metropolitā
cō d̄ferūt ad ip̄z n̄ p̄t audire seu cōmit-
terē alicui q̄ i sua ciuitate l' diocesi aut i
eis i q̄b⁹ appellatū existit uel cāe ip̄e
cōsistat nisi aliud sibi cōpetat d̄ cōsuetu-
dine. ex de offi. or. ut litigātes lib⁹ 6.

Archiep̄s nō h̄z iurisdic̄tōz i s̄bditos
suffraganei sui nisi in q̄busdā casib⁹ q̄
notat̄ ex de of. or. p̄storal. A. s̄. in gl.
B. p̄ qdē cū demat in d̄inis officiis a
cōsuetudine metropolitāe eccl̄ie. i. dī.
de his. Itē q̄n s̄bdit⁹ ep̄i deliḡt i dio-
cesi archiep̄i. 6. q. 3. placuit. In h̄. n. cā
su efficiat aliq̄s de iurisdic̄tōe alteri⁹ cū
iustib⁹. Itē si h̄z p̄dū i diocesi sua. ex de
fo. cō. c. ult. Et iste ē cas⁹ p̄tinz ad quē
cūq̄ aliū. Itē si cā d̄ferat ad eū p̄ appel-
latōz. ex de of. le. c. p̄. ⁊ de offi. or. duo
Itē cū absolūt⁹ ab archiep̄o n̄ uult pa-
rere ep̄o. ex de of. or. ad rep̄mēdā. A. s̄
satisfaciēdo ep̄o sup̄ excōicatiōe q̄ ab
ep̄o fuerat excōicat⁹ nec d̄ excōicatōis
cōstat iusticia: s̄z ab archiep̄o fuēr ab-
solūt⁹. q̄a ep̄s eū absolūē nōlebat. iō si
ep̄o satisfacē cōtēnit: archiep̄s eū in ex-
cōicatōz r̄ducit ut ibi. B. Itē si crimi-
nalis sit inē ep̄m ⁊ clicū suū d̄z d̄duci
ad synodū i q̄ p̄st archiep̄s. 6. q. 2. c. p̄.
Itē si clic⁹ h̄z ciuile cām d̄ ep̄m suū.
xi. q. 1. si clic⁹. Itē q̄n ē ep̄s negligēt i eo
qd facē d̄z. A. s̄. ad curā eccl̄ie ⁊ aiarū
B. xi. q. 3. cū sum⁹ ex de sen. ex. per tuas
⁊ d̄ appel. q̄ fronte. Itē q̄n d̄fucto ep̄o
eccl̄ia idoneos clicos n̄ h̄z. i. q. 2. nō lice-
at. A. Tūc. n. archiep̄s h̄z curam rerū
eccl̄ie ut ibi. B. Itē cū euidēs ē finiaz
ep̄i ē iustā. ex de ap. sollicitudinē. A
Hoc q̄n a s̄bdito fuerit ad archiep̄m
q̄relatū l̄z n̄ appellatū. tūc. n. rōe euide-
tie p̄t archiep̄s declarare s̄bditum

b 2

iuste ab epō excoīcatū vt ibi. z pōit illū absolue vt remittē absoluedū ab epō. q si neglexit ipē absolutōē ipē dat. ex d sen. exco. p tuas. B. Itē cū visitat. puiciā. ex de pscip. cū ex officii. z d cēsi. sopite. z. c. nup. Per solā vacatōē epāl sedis n archieps sed caplm supplet vices epī. ex d supplē. ne. pla. si eps. z. c. ecclie. li. 6°. Sitr si eps sit excoīcat. ex d supplē. ne. pla. romana. li. 6°. Aut capr. a pagais. vt i dcō. c. si eps A. De his casib. latius dī i sū. con. li. 3°. ti. 27. q. 4. Sed qz multū nō occurrūt i foro pnie plixi. dicere nō curauī. B. S. nūqd pōt archieps ecclie cathedrali vacati dare visitatōē seu admistratōē. R. Nō nisi forte caplm in tpalib. z spūalibus negligēt vel male admistraret. tēn. vocatō ca. z cāe sup hoc agnitōē pmissa visitatōē seu admistratōē pōt deputāe. q quis hēat legitimā admistratōē i tpalib. z spūalib. tū illa bñficia q ad solā collatōē epī pñēt cōferre n pōt. si ab alio q romano pōtifice fuerit deputat. ex de supplē. ne. pla. ecclie. li. 6°.

Archieps pōt suā. puiciā visitāe. l3 n sint ei suffraganei negligētes. z ite rare visitatōē z pcuratōēs recipe n obstāte cōsuetudine dīa. Et dū visitat pōt cōfessōēs audire suffraganeoz. absolue z pñias iūgē. ex de cen. ppetuo. li. 6°. S. vtrū possit aliqd recipe vid. i visita. §. 2. z 3. z ibi pñā d ei. visitatōē §. p. z 4°. Archieps pōt oculū celebra re reglito pmate. dif. 92. si qz eps vacat i fi. z 9. q. 3. z. c. 2. z 3. A. Poti. vt. c. 1. z. 2. B. Archieps trāsies p quis loca sue puicie pōt facē an se eruce portari bñ dicē populo i pōtificialib. celebrare z b. A. In. c. i. allato nil aliud pl. cōtinet nisi q diuina officia pñati ut publice ibidē pōt audire. z q ea pōt facē i sua pñtia celebrāi sine pōtificialib. i locis et exēpti. B. Sitr z eps et i loc exēpti sue dio cesis. vt in cle. archiepo. d pui. A. Hec tū debēt sine pñdi. z molestia vel gūedie exēptoz fieri. vt ibi. B.

Arra siue sbarra. Arre di cū annul. pecūie si ue alie res date spōse. qz dato sbarratō uocat pñpue qñ sit. p anul i missionē q uulgo despōsa. dī. Et si qui dē fiāt hec int sponū z spōsam. n dico dñt spōsalia sz pñsumit. p mñmonio nisi pbeē dñū uel eēt dīa cōsuetudo uel repugnaret etas. ut no. ex de spon. ipu. tue. Si xō fiāt a pentib. tūc sola spōsalia trahūt. ut ibi dī. A. In glo. ubi hec ponūt. Et nō dicit glo. dñt sz pñsumūt spōsalia. Et idē dī i sū. cō. lib. 4°. ti. i. q. 2. ubi hec similit notāt. B. Et h. irellige p modū q spōsalia a parēt b. dñi pñt. uide. i. ipedimētū 13. §. fin. Arre spōsalcie n secuto mñmonio debēt restitui h. mō. Si mñmoniu n fūit securū absq. alii. culpa. ut ppf supueniētē mortē uel religiōis igressū z h. restitui dñt arre simplicif. si xō n fuerit securū ppf culpā dātis pñt ar ras. si ppf culpā recipientis restituer eas i duplū. L. de spō. larras. z. l. fi. A. Hoc ē uerū si accipies ē maioras. anis uel si ueniā etatis ipetrat. z eam in cōpetenti iudicio pbauerit alias n tē nisi i simplū. ut i dcā. l. fi. Et dictum ou plū cū sit pena nō debet i foro pñie ni si fūit ad h. scā cōdēna. ut pōt colligi ex notat. p gl. i. q. 2. fñitas. B. Et d h. uid. i. spōsalia. §. 12. q. i. caput i qbus.

Arogatio Uide supra adoptio.

Ars De arte notoria uide. i fortilegiū 2. §. p. De ar tificib. faciētib. z uēdētib. gladiol. balistas. uenēa. tarillos. aleas ferra. z h. uid. i. negociatō. §. 5. z se.

Assassinus Assassinī fu erunt z for te adhuc sūt qdā ifideles qui ex qbusdā falsis opionib. d facili mur tebāt ad occidēdū quēlibet xpianū. n curātes si ob h. occidēdū eēt ipi. Lon tra qz pestē statuit Inno. 4. q. qūz pñceps uel plar. uel alta pñā aliqūe xpianū p assassinos infici fecerit uel

mādauerit etiā si mors nō fuēit subse-
cura. ⁊ q̄ affasinos receptauerit uel oc-
cultauerit nō solū excoīcātiōis ⁊ depo-
sitiōis icurrit sūas ipso facto. s; sint et̄
cū oib; suis bonis xpīans expositi ⁊ p̄
peruo diffidati. ita q̄ exq̄ de p̄dictis l̄
aliq̄ p̄dictorū p̄babilib; constituerit do-
cūmēt. nllā alia excoīcātiōis depōnis
seu diffidatiōis sūa regraf. s; bñficia
taliū p̄ illos ad q̄s ptinet collatio libē
p̄ferat. ex de bonu. p̄ humani. li. 6.

Astutia fm Tho. scda scde. q. 55. dicif
cū qs ad cōdū aliqū finē bo-
nū ul' malū utif n̄ ueris vus. s; simula-
tis ⁊ apparētib;. Nō n. o. z etiā ad finez
bonū falsis uis ⁊ simulatis puenire s;
verj. Un' astutia etiā si ordiet ad bonū
ē p̄ctm. ⁊ ad. Cor. 4. Abdicam' occulta
de decore nō abulātes i astutia neq; ad
ulterātes x̄bū dei. Aliqñ x̄o p̄pter si-
militudie acapif bonū. p̄p. p̄. ut def-
guulis astutia. s; p̄p accipit i malo si-
cut ⁊ p̄hs dic' 6. ericoz. A. Idē i sum.
con. li. 3. ti. 34. q. 22. Aduertēdū tñ q̄
sine mēdacio ⁊ lesione iusticie alteri
licet uti utili sitaride. exēplo multorū
scōz patz ⁊ ipi x̄pi. ut dicit Jero'. 22. q
2. utilē. B. De dolo aut ⁊ fraude q̄ sunt
ppin' astutie vide. i. dol'. ⁊. i. fraus.

Aclaricia ⁊ cupiditas utru sit pec-
catū. R. fm Tho. scda scde
q. 115. Sic. nā bonū hōis circa exteriora
o. z q̄ consistat i qdā mēsurā. s; ut q̄rat h̄re
extiores diuitias. put sūt nēcia ad vi-
tā ei' fm suā cōditionē. Et iō in excessu
eius mēsure cōsistit p̄ctm. dū. s; aliq̄s
sup̄ debirū modū uult eas acgrē ul' re-
tinē qd ptinet ad rōnē auaritie q̄ diffi-
nif eē imoderat' amor hūdi. A. idē
i sū. con. li. 3. ti. 13. q. 1.

Sed utru sit mortale. R. fm Tho.
ubi s. Auaritia pōt capi dupl'r. Uno
q̄ aliq̄s recipiat ul' retineat iuste res
alienas. qd ptinet ad rapinā ul' furtū.
⁊ sic ex suo gnē ē p̄ctm mortale. Cōtin-
git tñ i hoc casu q̄ ē uemale. p̄p i g fec

tionē act'. sicut de furto df. i. furtū. §.
4. Alio' pōt accipi auaritia s; q̄ ipoz
tat iordiatū amorē diuitiarū. q̄ si i tan-
tū crescit q̄ p̄ferat caritati. ut. l. p̄pter
amorē diuitiarū aliq̄s n̄ uereat facē d
amorē dei ⁊ p̄x uincit p̄ctm mortale
Si aut iordiatio amorj i h' consistat ut. l.
hō q̄uis sup̄flue diuitias amet nō p̄fe-
rat earū amorē amorī dīno. l. q̄ p̄pter
diuitias n̄ uelit aliqd facē d̄ deū ⁊ p̄xi-
mū. sic ē p̄ctm uemale. A. Idē i sū. cō.
c. 11. q. 2. p̄ diuersa x̄ba. s; q̄ auaritia. aut
oppōit iusticie ⁊ ē p̄ctm mortale. ut i p̄
mēbro. aut oppōit libalitati ⁊ ē mortā-
le ul' uēiale ut i 2. mēbro. s; d̄ h' pleni
df i q̄driga. B. Auar' seu cupid' ordi-
nari nō d. uide. i. ordinādus. §. p̄x.

Baptismus primo
q̄ ad subaz ⁊ formā. Quid est
baptismus. R. Est ablutio facta p̄scri-
pta forma x̄boz ut ponit magister 4.
iniāz. df. 3. ul' q̄i eodē modo fm Aug'.
Baptismi ē rictio i aq̄ x̄bo uite sc̄ifica-
ta. De cui' suba sūt tria. s; mā elementi
forma x̄bi: ⁊ intentio mīstri copulans
formā mae. Un' Aug'. Accedit uerbuz
ad elemētū ⁊ sit sacrm. i. q. detrabe.
A. Idē i sū. cō. li. 3. ti. 24. q. 9. B.

Baptismi forma hec ē. Ego te bap-
tizō i noīe p̄ris ⁊ filij ⁊ spūs sci. extra d
bap. c. p̄. A. In sū. con. eo. 11. q. 10. addif
amē. Df tñ ibi q̄ nō ē de suba. B.

Sed qd si mutet' hec forā? R. fm Tho.
i 4. df. 3. Nulli licet mutare q̄rū ad id
qd est de eēntia forē. Et si mutat' nihil
agif. ⁊ p̄ter hoc culpa icurrit. Sīxō ali-
qd qd ptinet ad formā ex sola defmīa-
tione ecclie mutat'. nihilomin' ē sacra-
mētū. s; culpa icurrit. Uerū ab aplis q̄
baptizabāt i noīe xpī. nō fuit mutata
forā quātū ad itellectū. q̄a in xpī noīe
tota trinitas itelligitur. s; solū q̄rū ad
uocē. Nec hoc ipm potuissēt nisi ex fa-
miliari cōsilio spūs sci. Rō aut mutarō-
nis fuit ut nomē xpī amabile reddēf.
hoc etiā nūc ecclia posset si spāle p̄ce-
ptū a spū scō hēz. non at propa auēte

Un̄ mō sic dicēdo n̄ eēt baptisim⁹ q̄nis
qd̄ ī dñū dicat. A. In. c. a. quodam de
ose. dis. 3. dī q̄ baptizat⁹ in noie xp̄i nō
ē rebaptizāndus. q̄a t̄z baptisimus licet
nō debuerit fieri secūdu glo. ibi. B.

Quid si dicat. In noie trinitat⁹? Nō ē
baptisimus. q̄a nō exp̄mūt p̄sone s̄z so
lū nūer⁹ p̄soaz. Silt n̄ ē baptisim⁹ si di
cat. In noie genitor⁹z geniti z pcedēt
ab utroq̄. q̄z genitor nō s̄ḡt p̄sonam
p̄ris. sic ypostasim subsistētē. s̄z p̄ mo
dū act⁹. z iō nō ē eadē significatio nec
eēt baptizat⁹. z eadē rō de aliis ē. Quā
uis aut̄ n̄ sit eadē nor̄ i greco z latio. t̄n̄
ē eadē significatio. Un̄ i q̄libet lingua
illa p̄tinet ad formā q̄ p̄ncipaliter sunt
instituta ad significandū p̄sonas illas
A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. u. z. 12. B.

Quid si x̄ba pferant corrupte? R⁹ fm̄
Tho. ubi s̄. Aut facit aliq̄s ex indu
stria. z sic nō v̄t itendē qd̄ ecclesia iten
dit. v̄n̄ non ē baptisimus. Aut facit ex
ignorantia uel defectu lingue. z tunc si
tāta ē corruptio q̄ oīo auferat sensuz
nō ē baptisim⁹. Si x̄o sensus remāet ē
baptisimus ut dicēdo patria z filia. sic
h̄r de ose. dis. 4. retulerit. Et hoc p̄cipue
accidit q̄ s̄c̄sus nō mutat q̄n̄ sit corru
ptio i fine. s̄z mutatio ex p̄te p̄ncipii
variat signonē. z iō nō ē baptisimus. A.
Hoc itellige ut p̄lmū. Si at̄ occurrēt
i aliq̄ lingua q̄ corrup⁹ ex p̄te p̄ncipii n̄
mutaret fm̄ eadē signonē saltē fm̄ ac
cōmodationē usuz n̄ uitiat baptisimuz
fm̄ pe. et i sū. cō. dca. q. xi. B.

Quid si aliqd̄ subtrahatur? R⁹ fm̄
Tho. in 4. dis. 3. Si illud qd̄ subtrahit
sit de cēntia forme nō ē baptisimus. et
q̄ sic baptizat̄ ḡuiter peccat. ut si s̄bra
hat iuocatio tr̄iū p̄sonarū uel exp̄ssio
actus uel exp̄ssio p̄sone baptizare. Sed
exp̄ssio p̄sone baptizātis non est d̄ for
ma q̄tū ad necessitatē faciē s̄z institutō
ne eccl̄ie. Et iō si omittat. ego. erit bap
tisimus. s̄z peccat baptizādo. A. Adde s̄z
pe. z Al. z i sū. cō. dca. q. xi. l. 3. ti. 24. q̄
erga substantia ē distinguēdus. q̄a si
s̄bractio seu dūm̄tio sit ex uolūtate

uitiat baptisimū. Si ex necessitate. p̄te
credīt q̄ sūmus sacerdos suppleat ut
si puer moreret̄ anteq̄ sacerdos x̄ba
forme p̄ficeret. v̄n̄ talis si moriat̄ in ci
mutorio sepeliēdus ē. Si x̄o supuixit̄.
credo q̄ ratione dubi sub condicione
rebaptizandus est. B.

Quid si addit aliqd̄? R⁹ fm̄ Tho.
ubi s̄. Duo hic obseruāda sūt. p̄mūz
ex p̄te addētis. q̄a si aliqd̄ adderet itē
dens illud eē de forma q̄si uolēs nouū
ritū adducē. cōstat q̄ nō intēdit p̄ofer
re formā q̄ utit̄ ecclesia z ita nec facē
qd̄ fac̄ ecclesia. q̄re n̄ eēt baptisim⁹. Sec⁹
aut̄ eēt q̄ ex aliq̄ cā adderet ut ex deu
tione qd̄a. Secūdu ē ex p̄te ei⁹ qd̄ addit
q̄a si ē corruptiū forme. non est bap
tisim⁹. sicut si dicat. In noie p̄ris maio
ris z filii minoris corrupit̄ fides quam
forma. p̄fiter̄. Si x̄o qd̄ addit non est
corruptiū forme. sicut si addit. et brē
Marie. p̄babiliter v̄t q̄ eēt baptisim⁹
A. Lon. pe. z Al. ut in sū. con. dicta. q.
xi. B.

Quid si fiat interruptio? R⁹ s̄z Tho.
i 4. sen. dis. 3. Si sit tāta interruptio q̄
itercipiat itētionē baptizātis non est
baptisimus. sicut si dicat. In noie p̄ris
z int̄ponat̄ lōga fabula. z postea dicat
z filii. Si aut̄ fuerit p̄ua interruptio. ut
puta x̄bi. nō corrupētis formā. ut si di
cat. In noie p̄ris oīpotētis. aut̄ interrup
tio silētii aut̄ tussis z h̄ qd̄ intētionem
nō discōtinet. ē baptisimus. A. Idē i
sū. cō. dca. q. xi. Ubi et̄n̄ addit̄ secūdu
Tho. q̄ si sacerdos uel baptizās dicat
Ego intendo te baptizare. non est bap
tisimus. B.

Quid si fiat trāspositio? R⁹ scdm̄
Tho. ubi s̄. Si ē tal̄ trāspositio q̄ mu
ter intellectū. n̄ sit baptisimus. ut si di
cat. In noie p̄ris baptizo te. z filii. Se
cus si nō mutat̄ intellectū. ut si dicat
In noie p̄ris z filii z sp̄s sci baptizo
te. Alii dicūt q̄ q̄līcūq̄ muref̄ ordo x̄
borū nō uidet̄ intellectus mutari z erit
baptisim⁹. A. pe. dic. Si mutatio fiat
ex simplicitate. nō nocet. si ex malicia

fic. ut i sū. con. dcā. q. xi. Tuti^r uidet^r h^o
casu rebaptizare sub cōditōe rōne du
bi. sicut i sū. dictū ē. **B**. De forma &
borū qñ plures sūt baptizāt ul' qñ pluř
baptizant iude. i. baptism^o 3° §. 9°.

Baptismus 2° q ad
māz
Utrū aqua permixta possit
ēē cōueniēs mā baptismi. **R**. secūdu
Tho. i. 4° dis. 3°. permixtio pōt esse du
plex. Una q tollit spēm. s. qñ per alte
rationē trāsīt i aliā spēm: sicut per pu
trefactionē aliquā ul' digestionē trāsīt
i unū. aut etiā p additionē tāā alius
liquor: q soluat spēs aque. sicut si pa
aque multo uino admisceat. Alia per
mixtio ē q nō tollit spēs aq sicut bñ alēa
tur aq fm aliqd accit^r z manet species
ut i aq calefacta. ul' qñ aque addit ali
qd qd illi nō cōmiscet. sicut si aliq soli
da ponat i aq. ul' si sit cōmiscibile. sicut
aliqud humidū ē tā pue quātītatis q i
aquā penit^r couertit^r. In aq g^o p mō p
mixta nō pōt fieri baptism^o. qā tā non
ē aq. pmixta aut^r 2°. mō pōt fieri. Un in
aq maris pōt fieri. sūt i lexmo. z i ags
sulfureis z i alius q ex terra p quā trā
seūt nō mutant in aliā spēm. **A**. **I**dez
in sū. con. li. 3° ti. 2. 4. q. 13. ubi addit q
cognosci pōt qñ mutata sit spēs aque
uel non ex raritate z densitate. uel qñ
humor aliq nō calefiat calore uel nō
ostrigeret frigore sicut aqua. ut p in
uino: oleo: lacte. z h^o. un si aq paliduz
ēēt irantū igrossata q recederz a uera
raritate aque. nō ēēt baptism^o. sicut si
ēēt lurū. Sūt nō pōt fieri i brodio pin
guū z h^o. q in frigidata cōgelant. Nec
i ags qd faciūt alchimiste ad mutāda
metalla. Df ēēt ibi q meli^r ēēt si sacer
dos faceret fieri aquā calidā qā puuli
ita qñq penetrant frigore aq q dñt
mortales infirmitates z moriūt. **B**

Utrū baptism^o aq possit in aliquo
suppleri. **R**. fm **p**e. Scdm cōez legē
nō pōt i puulis suppleri cū nō possint
hñe usū liberi arbitrii. S; si p xpo oc
cideret^r pie credit q saluaret^r sine ba

ptismo. In adulel aut pōt p baptismū
flamis seu cōtritōis: z p baptismū san
guinis. i. martyrii. Et h^o intellige qñ ē
articul^r necitatis: nō cōceptus religiōis
Ide Tho. i. 4° dis. 4°. **A**. **I**de in sū. cō.
co. ti. q. 20. **B**

Prohibitū ē ut nō fiat baptismus
nisi cū crismate nouo. s. illi^r anni pñf
q in necitate mortis. Et punitur sacer
dos si cōtrafecerit. de cōse. dis. 4°. si qd
de alio. **I**de intelligēdū ē d^o cōfirmatōe
z tāto magi quāto cōfirmatio minoris
ē necitatis q baptism^o. arg. ex de sen.
excōi. qñ. lib. 6°.

Baptismus 3° Quo
ad mi
nistru. Debitus minister ba
ptismi fm oēs theologos est sacerdos
Sed in necitate qlibet pōt baptizare
uir siue mulier: ordinat^r z nō ordiat^r
fidelis z infidelis: dūmō hēant intenti
onē baptizandi z seruiz formā ecclesie
Un z si nō credat sacm baptismi: neq
aliqud spūale ibi fieri: dūmō in genere
intendat facē qd facit ecclesia baptis
m^o ē. S; nō simplex cleric^o nō d; bap
tizare pñte pñbyto: neq laic^o pñte cleri
co. neq mulier pñte uiro. Probāt hec
oia de cōse. dis. 4°. mulier. z c. romanus
z 30. q. 3. sup qb^o. **I**dez Tho. in. 3. pñe. q.
67. **A**. Adde pñdictis ut melius pñent
de. cō. dis. 4°. c. in necitate. z c. a quodam
iudeo. z c. siue heretic^o. **P**redicta etiā
notāt i sū. con. li. 3° ti. 2. 4. q. 26. Ubi eti
am of fm Tho. q pñbyter baptizare
pōt pñte episcopo quia de officio suo
est. **B**

An baptism^o tradi possit a malⁱ mi
nistis: **R**. fm **p**e. sic. qā bonitas mini
stri nō ē de necitate s; de cōgruentia.
Un diē Aug^o q p ebriōsū: homicidā
z p quēcūq malū dat baptism^o. et ba
ptizatis tot^r effect^r baptismi cōfertur
Ide Al. z Tho in 4° dis. 5°.

Sed qd si sacerdos nolit baptizare
nisi dato sibi pñcio aliquo: **R**. fm **p**e. et
Tho. i. 4° dis. 5°. **A** tali licet emē aquaz
p baptismō etiā si aq cōsecrata ē s; nō

licet p baptismo dare pecuniā nec p se. ga i tali casu sufficit baptismus flominis. nec p alio. ga non sūt faciendā mala ut ueniāt bona. Ro. 3. Tñ in casu nēcitatē ille q gerit curāz pueri licite pōt baptizare. ut a quocūq alio facere baptizari. ut ponit Tho. scda scde. q. 100. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 24. Ubi et subdit. Al. dīc q i tñ cāu l3 redimē ueratonē sui iur3 z pro se si baptizandus est. z p paruulo quem uelit baptizari S3 Tho. dīc q pñū uidet melius. hec ibi. Hoc ita apparet. Nā hoc casu n̄ in gerit aliq ueratio s3 sacri denegatō ni si simoniace. B

Utrū malus mīster peccet mortalit̄ baptizando? R. fm Tho. z pe. ubi s. Aut baptizat cūz solēntare z ut mīster ecclesie. z tūc peccat mortaliter si peccatū recolit nec penitet. Aut baptizat i articulo necessitatis sicut uetula baptizat: z tūc non peccat.

Utrū q sciēter suscipit baptismū a malo mīstro peccet mortalit̄. R. fm Tho. z pe. ubi s. Si malus mīster sit p̄cisus ab ecclia. suscipiēs sciētiā a tali peccat. nisi i articulo nēcitatē: i q recipere posset a quocūq heretico. S3 sūi necessitate. nec ab hērico. nec ab excōi cato. nec suspēso recipi d3. Si aut nō ē p̄cisus. nec peccat suscipiēs ab eo. nisi forte p accidēs si hoc ipso foueat ei fo uēdo eū i peccato. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 23. B

Utrū melior sit baptism⁹ q cōferē a bono. R. fm Tho. i 4. dī. 5. Equis ē ab utroq quātū ab substātiales effectus. s3 tñ cū effectu p̄ncipali pōt aliqd plus offerri ex merito baptizāt. s3 effect⁹ accēntalis ē. Idē pe. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 27. B

Utrū angel⁹ possit baptizare. R. fm Tho. ubi s. Angelo bo no ex officio q dē nō cōpetit baptizare nec ecclesiam cōsecrare. pōt tñ ex spālī mādato dei Et ga nūq usurparet sibi alienū officiū. iō si sciat bon⁹ angel⁹ eē nō eēt q rebaptizāndus neq ecclia recōsecrāda.

ut de ecclia sci. Michaelis factū ē. Da lo aut angelo. i. diabolo p̄tās baptizandi cōpetere nō pōt. neq ex officio neq ex spālī mādato. nō. n. pōt eē mīster salutis s3 punitōis. Un sp p̄sumendū eēt q nō facēt intētiōē baptizādi s3 de cipiēdi. vñ Nullo mō pōt. A. Idē i sū. cō. q. 28. z 29. B

Utrū i baptizare regat itētiō. R. se cūdū Tho. i. 4. dī. 6. Sic. Sed si qñ p feret xba nō adsit actualis itēntio. dū mō p̄us itēderit. z dīa intētiō n̄ inter uenerit sufficit ad baptismū. Et ex his p3 q furiosus z ebrius qñ oīno usu rō nis carēt baptizare nō p̄nt. quia n̄ p̄nt habere intētiōē. A. Idē i sū. cō. q. 35. li. 3. ti. 24. B

Utrū plures p̄nt unū baptizare. R. fm Tho. i 4. dī. 3. z in 3. pte. q. 67. P̄nt dūmō qlibet itēndat totū facē. Sitr z un⁹ plures sit dūmō itēdat baptizāe oēs. Neutrū tñ d3 fieri sine magna n e cessitate. A. al. faciētes peccarēt scōz pe. ut i sū. cō. eo. ti. q. 25. B. Et quidē qñ plures baptizāt si dicant nos baptizamus. nō ē baptismus. s3 quilibet d3 dicē. ego te baptizo. Qñ aut vnus baptizat plures dicēs. ego uos baptizo baptizati sunt. Et de hoc uide. i. baptismus 4. dī. 3. A. Uide etā Tho. sentire q etā si un⁹ baptizās dicat. nos baptizamus. nihil facit. S3 pe. dic. Puto uerū q baptizāt si dicat. uos baptizam⁹ ga mod⁹ expmēdi actū nō est de suba forme. z iō cū dī. baptizo uos. seruatur sufficiēti forma ecclesie. Grat Durāo dic. q dicētes. nos baptizam⁹. non baptizāt nisi fm loquēdi usū itēdant p̄la lē numerū p singulari ponē. z tūc ille solus baptizat q p̄us xba cōplet mer gēdo seu aquā i sūdendo. Puto q tūri o3 ps sit eligēda. ex de homi. petirō. B

Baptismus iūi. quo ad suscipiētes. Utrū oēs teneāt ad baptismū. R. fm Tho. i 4. dī. 6. Quilibet teneē etā scificat⁹ i vfo pp̄ tres rōes. p̄ qdē pp̄t acgrēdō caractere

q̄ anumeret i p̄p̄lo dei. z quasi deputetur ad p̄cipiēda sac̄ra dīna. z ut p̄ baptisimū p̄ceptionē passiōi xp̄i etiā corp̄ aliter z formet. 3. p̄pter bonū obīe. q̄a p̄ceptū de baptisimo oībus datū ē.

¶ Utz iūtero exis puer possit baptizari. R. fm̄ Tho. i. 4. dīf. 6. Nō potest. q̄a t̄his deo not. ē nō eccl̄ie. nec subici p̄t op̄atōi mīstroz eccl̄ie. Uñ dīc̄ Aug. q̄ sicut q̄ nō uixerit non p̄t mori. ita q̄ natus nō fuerit nō p̄t renasci.

Nō dēt autē m̄as scūdi ut puer possit nasci z baptizari. quia fm̄ aplm̄ n̄ sunt faciēda mala ut ueniant bona. Debet autē scūdi si iā defūcta ēēt. ut. ff. de ioffi. testō. l. posthum. Qñ at̄ apparet aliqd̄ mēbrū z n̄ ē plene natus. expectanda ē talis egressio nisi mortis periculū imineat seu tūneat. Nā in tali pericūlo egressa p̄e p̄ncipali. sc̄ capite baptizari d̄z. Secus de alius p̄tib. ut d̄ manu z de pede. q̄uis nō noceat si ille partes aspgant aqua baptismali. q̄a dīna mīa nō ē artāda. Et si postea nascatur plenarie nō ē rebaptizāndus fm̄ q̄sdaz. Sed nihil piculi accidit si ad cautelas baptizet sub hac forma. Si nō es baptizatus ego te baptizo zc. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 32. B.

¶ Quid fiet qñ nascat mōstz. R. fm̄ Tho. i. q̄libet. Aut certū ē ēē duas aīas rōnales. aut nō. Certū autē ē si sūt duo capita z duo colla z duo pectora. quia erūt p̄ cōsequēs duo corda. z sic sūt baptizādi ut duo. Et q̄uis p̄sumat q̄ plures possint simul baptizari dicēdo ego uos baptizo. tutius tñ ē eos baptizari singillatim. Si hō dubiū ē utrum sint due aīe. tūc p̄ baptizandus ē unus poītea p̄t alī baptizari dubie sic. Si n̄ ē baptizat. ego te baptizo. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 33. Ubi etiā dīr q̄ tunc est dubiū si sint duo capita distincta ul' qd̄ simile. B.

¶ Utz i cō q̄ ē baptizād' regraf̄ intētiō z uolūtas. R. fm̄ Pe. Suscipiētū baptismū tres sūt dīe. Quidaz enim nūq̄ habuerūt usū rōis: ut paruuli z

p̄petuo furiosi. z i his n̄ regraf̄ uolūtas. Quidā hō aliquñ habuerūt. l̄ tūc n̄ habēat. z i his i necitate sufficit at̄cedēs uolūtas. Itaq̄ amentes z dormiētes si ante furiam uel dormitionēz hēant dīnam uolūtatē nō recipiūt sac̄m. Si autē habuerūt p̄positū. z h' p̄ siḡ aliq̄ inoruit tūc i articulo necitatis debent baptizari etiā si furiosus tūc dīderet. Si tñ necitas tūc nō sit d̄z expectari lucidū itualū uel uigilia dormiēt. Qui dā hō h̄nt usū rōis tūc cū baptizatur z in his regraf̄ cōtritiō z deuotio ad p̄cipiendū rē sac̄i z intētiō z uolūtas ad p̄cipiendū sac̄m. Nec tñ regraf̄ uolūtas absoluta recipiēdi qd̄ eccl̄ia confert. l̄ qñq̄ sufficit uolūtas coacta. Et si sit coactio sufficiēs z ex toto ab eē. ut cū aliq̄s reclamās imergit uolent. tal' nec sac̄m suscipit nec rē sac̄i. Si autē sit coactio iducēs. sicut minus l' flagell'. ita q̄ potius ip̄e eligat baptismū suscipe q̄ talia pati. suscipit sac̄m sed n̄ rē sac̄i. Idē Tho. i. 4. dīf. 4. z. 6. Silr z Al. Sed z hec p̄bāt. 4. dīf. de iudeis z eē de bap. z eius effectū maiores. circa fi. A. Idē i sū. cō. li. 3. ti. 27. q. 36. B.

¶ Utz i eo q̄ d̄z baptizari regraf̄ fīdēs. R. fm̄ Pe. In puul' z nālī stult' z h' q̄ p̄ se nō p̄nt credē n̄ regraf̄ fīdēs p̄p̄a l̄ sufficit aliena. In alius hō regraf̄ fīdēs p̄p̄a. n̄ qdē ad susceptionē sac̄i q̄a etiā sine ea recipiet character. l̄ quātuz ad susceptionē rei sac̄i. i. gr̄e. Idē Tho. i. 4. dīf. 6. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 37. B.

¶ Baptisim' iterari nō d̄z. i. q. i. quod qdā. Pena autē iterātis fm̄ leges ē de capitatio. L. ne sc̄m baptismū. l. 2. A. Ibi nō dīr decapitatio l̄ ultimū supplīciū. qd̄ ip̄ortat mortē qualicūq̄ īferatur. B. Scōz canones hō r̄les n̄ p̄nt. pmouēi siue sciēt rebaptizari sit siue ignorāt. z postq̄ scuerit ratū habuerit dīf. so. cōfirmādū. Al' hō q̄ ignoranter rebaptizati fuerūt ut īfantes uel coacti absolute p̄nt. pmoueri fm̄ quosdā dīiure. Secundum alios qd̄ tutius ē de

dispensatiōe. de ose. dif. 4. eos. **A**. At i
cipit hos. S; meli' facit. c. q. bis. ea. dif.
ubi dī. Qui bis ignorant baptizati sūt
nō indigēt p eo penitē nisi q' fm cano
nes ordinari n possūt. nisi aliq magna
necitas cogat. **B**. Idē clerici iterātes
baptismū deponēdi sūt. ar. i. dco. c. eos
z. c. q. bis. Laici hō excōicandi z pena
plectēdi gūori. ut ibi. **A**. Ibi nil dī
de excōicatiōe: s; de gūib' penitētus.
B. Si dubitet an aliq baptizat' fue
rit baptizaret' his h'bis pmissis. Si es
baptizat' nō te baptizo. si nō es bap
tizat' ego te baptizo. In noie. p'ris. zc. de
bapt. c. 2. **A**. Eodē mō faciēdū ē qū
dubitat' p'babili' de collatiōe alioz sa
cramētōz. puta an sit aliq cōfirmat'.
uel ordiat' z h' mōi ut in sum. con. eo.
ti. q. 38. **B**.

Cū iude' uel paganus petit baptismū
an statim baptizandus sit? **R**. Si piculuz
ē in mora. ut qz baptizandus timeret
alii infideles si h' sēserint inficiāt. ul'
eū alit' ipediāt q'cū' ē baptizandus. de
ose. dif. 4. ne qd absit. Sed si piculuz
nō iminet. tūc per octo mēses uel alio
tūmo arbitrato debet deferri. z inter
catecūmos teneri. de ose. dif. 4. iudei.
z. c. sc. **A**. Idē i sū. cō. e. ti. q. 41. **B**.
C De hac dilatiōe iterū habes. i. bap
tismus. 5. §. 2.

Cuid si qz nō baptizat' pmoueāt
in sacerdotē z epīm. z postmodum cele
braz z multos ordinat? **R**. fm Tho. an
4. di. 24. Nō baptizat' nullū ordinem
recipe pōt. nec conficē. nec absolūē. nec
etiā ordinare. Tū pie credi pōt q' qstū
ad ultimos effect' sacroz sūmus sacer
dos suppleret defectū. z q' nō pmutēt
h' ita latē qd i piculū ecclesie iminere
posset. **A**. Alibi' aut' dīc q' putat ta
lē conficē. nō i p'rate sua s; i p'rate ecclesie
descēdit. n. tunc a x'tute spūs sci uege
rātis ecclesiā p'ras i n illū ne ecclesia deci
peat. z illū excusat ignorātia iuincibil'
ut in sū. con. li. 3. §. ti. 22. q. 8. p'imum ui
des iuri'. Nā cū de h' errore cōstituerit
talit' ordinari debēt reordinari. ut in c.

p. ex de p'sbyto nō bap. **B**. De fictis ac
cedentibus ad baptismum habes infra
baptismus. 7. §. 2.

Baptismus v. q. ad
tēpo
ra. Utrū aliq tēpus determi
natū sit ad baptismū. **R**. fm Tho. i. 4.
dif. 6. q. in baptismo duo considerātur
s. subā sacri z qstū ad h' nō ē aliq tēp
pus dēfinitum imo qlibet die z hora
baptism' celebrari pōt. Aliud ē solēni
tas. z qstū ad h' etiā h; duplex tēpus. s.
sabbatū pasce z sabbatū pentecostes.
A. Rō h' ē. qz baptism' h; efficaciaz
ex duob'. s. ex x'tute spūs sci z ex passi
one xpī. cui' morte aliq configurat' p
baptismū q' cōsepult' xpō in morte.
Ro. 6. ut i sū. cō. li. 3. ti. 24. q. 29. **B**.

C Utrū baptismus debeat p aliq tē
pus differri. **R**. fm Tho. i. 4. dif. 4. Na
gis ē laudabile q' puer q' citi' pōt fici
baptizet'. p' quia iterum puer mori pos
set z dānaretur. z quia demones non
hnt tantā p'atē i baptizatis sicut in n
baptizato. neqz quātū ad nocumenta
spūalia neqz qstū ad nocumēta corpa
lia. 3. qz in pueritia facili' hō iudici' z
assuescit i his q sūt xpiane religiōis et
fortius iheret. Adultis aut' sicut dicit
Tho. i. 3. pre. q. 68. nō statim cū cōuertunt'
ē sacm hoc cōferendum. p qd ne in ta
lib' ecclesia decipiat. z ut aū baptismuz
de fide pleni' istruant'. 3. ppter reuerē
tiā sacri. di i solēnitatib' p'cipuis. s. pa
sce z pētecostes hoies ad baptismum
admittunt'. Si tū plene eēt instructi
aut si mori piculū iminet. statim eēt
baptizadi. **A**. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 40.
B. De differētib' autem baptismū
usqz ad mortē uide. i. ordinandus. §. 2.

Baptismus vi. q. ad
ritū. Utrū immersio sit de neces
sitate baptismi. **R**. fm Tho. i. 3. parte
q. 66. Qū cōsuetudo ecclesie patit' uel qū
necitas icūbit ppter defectū aque. ul'
pp' piculū pueri de cui' morte timef
ul' ēt qz sacerdos nō posset sustentare

baptizandū pōt sine immersione baptis-
m^o celebrari. Et etiā sufficit si tñ ca-
put aspgat. Sz inmergendi cōsuetudo
laudabilior ē. Sūtr laudabili^r ē q^d ter
inmergat qd^o sigt fidei trinitatē z tridūū
sepulture xpī. Hec tñ significatio non
ē de suba sacri. tñ gūter peccatē q^d cō-
tra cōsuetudinē ecclesie seml^r tñ inmer-
gerēt. Idē pe. z Al. A. Idē in sū. con.
q. 4. z 15. B

Quid si de duob^{us} sacerdotibus alē
sit manch^{us} z alē mut^{us}: uno pferente z
alio inmergēte? R^o fm Tho. i. 4. dist. 6.
Nō ē baptism^{us}. Idē hosti. A. ga ipa
xba forme onūūt q^d ab eodē deat fici
immersio z pñiciatio xborū ut in sum.
con. eo. ti. q. 38. B

Quid significat sacralia q^{ui} fiūt i ba-
ptismo? R^o fm pe. in 4. sen. Quatu-
or sacralia fiūt an baptismū q^{ui} signifi-
cant h^{oc} mō. Exsufflatō z if.atio signifi-
cāt spūs mali expulsionē z boni intro-
ductionē. Salis immissio. grām et sapi-
tiam: z a pctorū putredie pseruationē
Salue tractus ad aures et nares: sen-
suū spūaliū apitionē. Uncio olei i pe-
ctore z inter scapulas legis dei amorē
z deuorā subiectionē. Tria q^{ui} alia fiūt
p^{er} baptismū. scilicet iunctio i xrice q^{ui} sigt
xpī grām in mēte. ipositio cerei q^{ui} sigt
fidei z morū caritatē. uestis candida:
q^{ui} sigt inocētie restitutionē. A. Idē i
sū. con. e. ti. q. 4. ubi etiā dī. Nota q^d
lz pānū q^{ui} ligant frōtes confirmatorū
seu uestē. q^{ui} ponit i capite baptizati ite-
rato sumē ad idē officiū. de conse. dist.
4. si quis uoluerit. in rex. z glo. B

Utrū i baptismō uel cōfirmatōe pos-
sit leuare uel tenē q^{ui} nō ē baptizāt ut
cōfirmat. R^o non pōt. de cōse. dist. 4. in
baptismate nisi i nccitate. ga tūc etiā
baptizare. pōt z de sacro fonte leuare.
Et de h^{oc} cāu hēs diffuse inter impedi-
mēta matrimonii. i. impedimētū 6°. s.
pe. Religiosis nō licet de baptismō le-
uare. Uide de h^{oc}. i. impedimētū 6°. s. fin.
De cathacismo patris et eorū respō-
sis habes. i. cathacismus.

Baptismus vū?

q^{ui} ad ei^{us} effectū. Quis sit effe-
ctus baptismi? R^o fm Tho. in 4. dist.
4. Paruuli qdē i baptismō mudātur
ab originali z dāt eis xritates i habitu sz
nō in ulū. Adultis aut sit remissio om-
niū peccatorū non solū originalis sed
etiā aliorū z totius pene. Neq^{ue} reg-
rit alia pñia. Lon. pe. z mag^{is} iniarū. A
Idē in sū. con. eo. ti. q. 16. Ubi etiā dicit
q^d regrit attritio q^{ui} tollit indisponēz. s.
ppositū peccandi. z q^{ui} malū ei displi-
cet fm pe. z tho. Alexander aut de ales
sup^{er} 2° iniarū. dist. 37. q. 19. q^{ui} icipit Octa-
uo qrit. z. q. xi. q^{ui} icipit. Querit postea.
dicit q^d cū adultus uenit ad baptismū
de nccitate p^{er} dolere z penitē de oibus
mortalib^{us} q^{ui} rē recordat: z etiā d^{icit} ue-
nialib^{us} in gnē: z forte d^{icit} maiorib^{us} ueni-
alibus p^{er}icularit^{er} dolendo q^{ui} cōmisit:
seu q^{ui} sit in culpa alicui^{us} p^{er}ti etiā ue-
nalis. Qd^o si nō fecerit gratiā non reci-
pit baptismalem. B

Utrū fictō ipediat effectū baptismi
R^o fm pe. q^{ui} fictus ē in h^{oc} q^{ui} simulat se
uelle conferre uel suscipe baptismū z
nō intēdit: effectū ei^{us} ipedit. Sed qui
simulat se dispositū iteri^{us} cū nō sit uel
ga nō credit: uel ga cū pposito peccā-
di accedit aut cōtēnit sacm nō reuere-
tur. ut i sū. cō. seq^{ue}t. Nō suscipit rē sacri
i. grām sz caracterē suscipit. Et ut dicit
Aug^{ustinus}. Lōualefcē incipit q^{ui} fictio uera
ei cōfessioe recesserit. Et baptism^{us} qdē
p^{er}ctā an cōmissa delet q^{ui} ad culpaz z pe-
nā. sz cōmissa p^{er} baptismū delet quo
ad culpā. z h^{oc} p^{er} accūs. ga mag^{is} delent
xritate pñie. Lon. Al. z Tho. i. 4. dist. 4.
A. Idē in sū. con. lib^{er} 3° ti. 4. q. 17. z
is. B

Utrū effect^{us} baptismi eq^{ui}lis sit i oī-
b^{us}. R^o fm pe. q^{ui}trū ad caracterē ipsiōz
z pctorū z penarū remissionē eq^{ui}lis ef-
fect^{us} ē. Sz q^{ui}trū ad dep^{re}ssionē somitis z
infusionē grē ē ieq^{ui}lis. qz ieq^{ui}lis pōt eē
dispo^{si} uolūtatis. In pñit^{er} tñ ga eq^{ui}lis ē
dispo^{si} z effectus eq^{ui}lis erit. Lon. Alb. et

Tho. i. 4.º. dis. 4.º. A. Idē i sū. con. eo. rī. q. 2. ubi etiā dī q ex pūilegio spāli pōt plus dare uni q̄ alteri. **A.** Baptis mus nō tollit irregularitatē bigamie i. bigamia. §. 6. s; bñ tollit illā homici dii. homicidiū 4.º. §. p. in fine.

Bellum p̄ Lōiter ad hº q̄ bellum sit iustū tria requirūtur secūduz **Tho. scda scde. q. 40.º. Primū. s.** aucto ritas p̄ncipis. q̄a p̄uata p̄sona i iudicio ius suū pōt p̄seg. Et itelligit p̄ncipis siue ecclesiastici. ut qñ pugnāt pro ec clesia. siue p̄ncipis secularis. 23. q. i. qd culpaf. 2. q. 2. c. p. Et fm̄ **Ul.** sufficit auc toritas inferiorū dignitatū ad defensio nē sibi subditorū qñ quis al' p iudicez se iuuare nō pōt. Secūdu qd regit in bello iusto ex iusta cā ut. s. illi 3 quos bellū mouet ex aliq̄ culpa hº merueſt **Un Aug' in li.º qonū.** Iusta bella dñt diffiniri q̄ ulciscūt iurias si gēs uel ci uitas plectrēda ē. q̄ l' iudicat neglexit quod a suis ip̄be factū ē uel reddere quod p iuriā ablatū ē. 23. q. 2. dominus **Tertiu:** regit intentio recta. s. qua in tendit uel ut bonum. p̄moueat uel ut malū uiteſ. unñ n̄ l; fieri ex odio et hº. s; p̄p̄ iusticiā et caritatē. ut in p̄dicto c. qd culpaf. 2. c. militare. Sūt alia duo q̄ ponūtur a qbusdā r̄quiri i iusto bel lo uidelz ut nō sit p̄sona cui bellare nō l; ut clericus. 23. q. 8. clerici. Sed hoc ē p̄pter spālē. phibitionē ut dicif. i. bel lū 2.º. §. p. Item ut fiat pro rerū rep̄ti tōe uel patrie defensione. 2. hº. 23. q. 2. c. p. S; hº reducif ad iustā cām. **A.** Idē pliriº i sū. con. li.º 2.º. ti. 5. q. 45. ubi etiā dī fm̄ glo. **Ray.** q̄ p̄nceps qui nullum h; sup̄iorem siue rex siue imp̄ator au ctoritare propria si iusta cā subſit pōt mouere bellū tā 3 subditos q̄ 3 exne os. pōt et subditis suis dare auct̄atem mouēdi bellū 3 eodē z eodē mō. Sed certe nullus ē p̄ter papā q̄ n̄ hēat supe riorē saltem ipsum papam. 96. dis. duo sūt. Jō ad ipsū si pōt fieri p iusticiā 3 bet recurrē ga ab ip̄o ē imp̄ator pōt

iudicari. dicto. c. duo. **B** **¶** Utrū siue p̄ncipis auctoritate p̄ ali qd p̄ticulare bellū liceat iuriā repel lē. **Rº de iure nālī** pōt qlibet uim ui re pellē. dū tñ icōtinēti z cū moderamie i culpare tutele. i. q̄ tutela illa modera ta z sine culpa sit. nec sit ad sumēdā ui dictā s; ad p̄pulsandā iuriā. ex de ho micidio significasti 2.º. circa finē. Dico p̄pulsandā siue a se siue a socio. 23. q. 3. nō inferēda. 2. c. ulti. **A.** Pro socio itel lige quēcūq̄ iuriā patiētē. ut ex dic tis cap̄tis pōt colligi. **B.** et si qdēz uis seu iuriā sit in p̄sonā: tunc pōt uis re pelli añq̄ sit illata. nam licitū ē occide re insidiantē: z eū q̄ uult occidē: si aliē nō pōt q̄s man' eius euadē. ff. ad. l. aq. l. 4. 2. 5. **A.** Si aut aliq̄s post uim illa tā p̄sone rep̄cutat: non uſ repulſio in iurie: s; uidicta q̄ phibita ē oib'. dco. c. significasti. Jō teneſ nisi uidēt iuriā tē patū denuo p̄cutē. ut notat glo. i. d. c. significasti. Ubi etiā dī q̄ moderam̄ intelligit si illud tñ fiat quo omisso ui olētia repelli nō posset. z q̄ si q̄s modū excedat nō teneſ si nō fecit ex p̄posito ff. ad. l. aq. si ex plag. §. tabernarius. **Ray.** dicit hº uerū q̄ ad sniam excōica tiōis. qñ iniuria fieret in p̄sonā ecclesi asticā. Sed q̄trū ad aliā satisfactiōnez de excessu uſ q̄ ad p̄niam uſ irregulari tatē si p̄pter rep̄cussionē mors secuta ē. ruti' credo q̄ teneat. ut i sū. con. lib.º 2.º. ti. 5. q. 52. Sed dicit. §. tabernarius n̄ loquitur de cōicatione s; de satisfactiōe illari dñi. ad quā dīc non teneri reper cutiendo excedētē nō ex p̄posito p̄p̄ p̄cedētē culpā iuasori. ut ibi. **B.** Si ar uis iſerat i reb' tūc z illatā et inferen dā licet repellē. s; p' illatā dū tñ icōti nenti. i. q̄cito sit illata uis p̄usq̄ diuer tat ad alium actū: ex de resti. spo. oli cām. z i pallaro. c. significasti. **A.** Ubi dīc glo. q̄ itelligit incōtinēti fieri etiā collectis amicis. qd puto itelligēduz si ista collectō fiat añq̄ dixit ad act' i p̄tinētes. ar. l. petēs. L. d. pac. Al' posset diu durare z esse mā publice secte licz

aliud uideat dici in sū. cō. eo. ti. q. 53. **B**
Generalit̃ aut̃ sciēdū ē q̃ ad talia
nemo tenet: imo p̃fecti eēt remittet̃
iuxta illud **Matth. 5.** si qs te p̃cussit
in unam maxillam tē.

Utrū per bellū uel uolentiā liceat
p̃p̃a auct̃e rē iā ablatā t̃ inuasaz recu
pare. **R.** fm̃ **Inno.** t̃ **hosti.** Si b̃ fiat
incōtinēt̃: certe l̃z. prout i. primo. s. di
ctū ē. Si hō ex inuallō: non licet: imo
debet adiri iudex raptoris t̃ ei⁹ aucto
ritate recuperari. nam si aliq̃ p̃p̃a au
ctoitate uolēt̃ recuperet etiam rem
suā: cadit a iure suo et perdit eam. **A**
Facit ad h̃. ff. qd̃ mer̃ cā. l. extat. **B.**
nisi forte nō posset p̃ iudicē eā cōseq̃ ut̃
recupare. ut notat̃. i. dī. ius gentiū.

Quid si absq̃ auctoritate supioris
aliq̃ dānificatus accepit d̃ reb⁹ dānī
ficatis: nūq̃d pōt̃ retinere? Dicendum.
Si accepit absq̃ uitio: ut puta qz iuēt̃
uel alius sibi dedit t̃ h̃. nō peccauit. et
pōt̃ licite retinē usq̃ ad ualorē dānī. ff.
de cōd. ide. l. si nō forte. s. si centū. Nisi
forte res q̃ puenit ad eum fuisset illi a
raptoze cōmodata. **L.** de cōmodato. l. p̃
textu. uel etiā deposita. **L.** depositi. l. si
qs. nā i his casibus nō pōt̃ retinē. Nec
idubitat̃ uera sūt i foro iudiciali. s̃
fm̃ q̃sdā etiā l̃z. talis peccet t̃ penitēt̃
am agē teneat̃. t̃ i foro p̃niali n̄ tenet̃
ad restitutionē. **In h̃ cō. guil. t̃ Ul.** Et
ad h̃ facit qd̃ dīc̃ **Lbo.** d̃ illo q̃ furtiue
accepit rē suā apud aliū iuste detētaz
ut hēt̃ur. i. depositū. s. ul. **A.** **Hic p̃ctm̃**
ē i accipiēdo nō aut̃ i retinendo. al̃ non
posset t̃ retinere t̃ penitēt̃. **l. 4. q. 6. si res**
Retinere aut̃ nō licet q̃ sine alterius
iusto dāno uel p̃xiu malo exemplo
agē nō posset. ad **Ro. 14. lbi.** Si p̃pter
cibū tē. t̃. **Lor. 6.** Nemi dātes ulla
offensionē. ut pōt̃ cōstare ex dictis. i. de
positū. s. si. p̃osset etiam i accipiēdo n̄
peccare. ut q̃ nō posset iusticiāz inue
nire fm̃ **Inno.** t̃ in sū. con. libo 2. ti. 5. q.
45. t̃. s. proximo. **B**

Utrū i bello liceat uti isidiis. **R.** h̃z
Lbo. scdā sōde. q. 4. **In bello iusto l̃z**

nri isidiis occultrādo ab hostib⁹ ea per
q̃ uolumus eos ipugnare q̃a p̃politū
nostrū nō tenemur eis ap̃ire. **23. q. 2. do**
min⁹. Sed nō licet eos sic decipere q̃ di
cat̃ eis falsū uel nō seruet̃ eis p̃missū
23. q. 1. noli. A. Idē i sū. cō. libo 2. ti. 5. q.
47. **B**

Qui h̃z iustū bellū suū facit q̃cqd̃
capit ab hoste: uel ei⁹ auxiliatoribus
siue subditis siue aliis quousq̃ sit sibi
plene satisfactū de oi dāno t̃ labore et
opis tā sui q̃ suoz. uel donec ipse ho
stis offerat se ad ius t̃ uelit satisfacerē
dī. i. ius gentiū. **23. q. 7. si d̃ reb⁹ ultra.**
Hic aut̃ non d̃z aliqd̃ accipere nisi forte
eēt tal̃ hostis q̃ p̃p̃e h̃sūm: uel aliud
h̃. bōa sua eēt̃ p̃ edictū publicata. **A**
Uel nisi bellū eēt̃ iudicū a p̃ncipe qui
supiorē nō h̃z. Tunc. n. nō t̃m̃ hostis: s̃z
etiā auxiliatorū iuste inuantium pōt̃
qs res t̃ p̃sonas cape. Et capti serui fi
unt fm̃ **Inno.** ut in sū. con. eo. tit. q. 45.
B. Subditi hō iuste bellantī si in
tali bello n̄ p̃stent dñs auxiliū t̃ fauo
rē nō sūt expoliādi uel i aliq̃ puniēdi.
Peccata. n. suos t̃m̃ debēt̃ tenē auctoif
eē d̃ his q̃ fuit̃ a ma. p. ca. c. q̃ sunt. **l. 4. q. 4.**
c. p̃. Qd̃ uerū ē etiā si dñs p̃dictoz in
ip̃o iusto bello utat̃ reb⁹ ip̃oz ab eis
ablat̃. Silt̃ nō sūt spoliādi clerici t̃ re
ligiosi uel ouerfi: p̃egrini: mercatores
rustici eūtes t̃ redeūtes t̃ in agricultu
ra exites. t̃ alia q̃b⁹ arant t̃ semina
portant. eē de treuga. inouamus. **24. q. 3.**
si qs romperat̃. Porro rota p̃da que
obuenit de bello iusto: dñi ē: t̃ ip̃e tene
tur diuidē subdit̃ fm̃ p̃portionē et q̃
litate p̃sonarū. ut dī. i. ius militare. t̃
notat̃ **23. q. 5. dicat. A.** si glo. t̃ idem no
glo. i. dē. c. ius militare. Et cum oibus
p̃dictis **Lon. Albricus. B**

Quid cū subditus mouz bellū mā
dante sibi dño uel segtur eum: nūq̃d
tenet̃ restituerē si q̃ ab hostib⁹ accepit
R. si bellū sit iustū nō tenet̃ nisi iux
edictū dñi sui. Si uero sit iniustū t̃ ip̃e
scit̃ tenet̃: q̃a plus debuit timē deū q̃
boiem. Si hō dubitat̃ utrū sit iustū ut̃

nō: iterū nō teneſ. 23. q. 1. qd culpaſ. i. ſi.
Excusaſ. n. pp̄ obiam dñi ſui licz dñs
peccauit ſi forte male p̄cepit. A. Ld.
Alibic. Sed h' p̄t itelligi neq̄ quſq̄
dubitat. un̄ alia iſa hz interī non teneſ
Nā cū ſcuerit bellū eē inuſtū ſtati ī
cipit eē male fider: z teneſ reſtituē qd
hz. ar. c. ſi. extra de p̄ſcrip. Si xō qd ac
cepit cōſūptū ē bona fīd teneſ inq̄tū
ex illo ſit factus locupletior. L. de rei
uendi. l. certum. B

Sed queritur an ſicut ſubditi mo
uētes bellū excuſant in dubio ut nūc
dictū ē. utrū ſiſt excuſent amici cogna
ti ſup̄diciari. z h'. R. nō. qz non excu
ſat eos obia. neq̄ i dubio dñt ſe cōmit
tē diſcrimi ut inuēt aliquē i p̄udiciuz
alē. 14. q. 5. demq̄. A. Hoc ſunt dictū
glo. Ray. ut in ſū. con. eo. 11. q. 46. Et ad
dit. Nec ē ſiſe d̄ aduocato quē excuſat
bona fides q̄dū credit iuſtā eſſe cām
quā ſouet ſi in ueritate ſit inuſta. ga
ibi ē iudex ſupior q̄ cām examiat z de
allegatis iudicat. In bello xō uiribus
corpaliſ. negociū uincit z nō p̄ rōnez
iudicat. Lon. Al. ut ibi. B

Quid ſi ſubditus hz guerrā d̄ dñm
uel eoſ. R. ſm gñl. Lū uafall' comit
hz aliqd d̄ comitē. regrenda ē p̄ aucto
ritas regie. Si autē comes hz aliqd d̄ re
gē z rex hūiliter reſtitus p̄ ptes curie
nollet illi ius exhibē. credo q̄ ſi ius ſu
um defendat armis cū moderamie n̄
peccat. Impugre xō regē p̄pa aucto
ritate nō licet. ſz denūciare hz pape q̄
potent excōicare. z creſcēte crumacia
dare auctoritatē mouēdi d̄ eū arma. L'
cōgrat corā impatore ſi rex illi ſubſit
z illi auctoritate ſi optebit mouebit
bellū. Qñ autē rex hz cām d̄ impatores
uel impator corā rege qui n̄ ſubſt illi
nō erit ali' corā quo gr̄monia ponat
niſi papa. ut nūc dictū ē. Lū paſſus in
iuriā peccaret mouēdo bellū ſi ali' of
ferret ſatiſfactionē. Lū autē comes hz
aliqd cōtra ſubditū. nō p̄pter h' debz
ſibi ius dicē. ſed ut auctoritate iudicis
ſupioris gladiū ſumat. l' ad diocelanuz

uafalli recurrat. cui ſi uafallus obedi
re reſuſauerit excōicabit rōne peccati
eē de iudi. nouit. Et ſi p̄ annū ſic p̄ſtue
rit: diocelanuz ip̄m z res ei' capiēdas
exponet. ar. 11. q. 3. rurſus. 2. c. quiſquis.
z eē de hēric' excōicam' p̄. ſ. ſi uero do
minus. A. Hoc ultimuſ dictum fuit
hoſti. ut i ſū. con. li' 2. 11. 5. q. 4. 8. ubi ē
oia p̄dicta ponūtur. Et non ſolū ſubdi
tos ſed z reges p̄t ep̄s iudicare. z per
oīs eius auctoritate poterit d̄ ees bel
lū moueri. ga ei ſubſunt. eē de ma. et
obe. omnes. z ibi glo. B

De dānis z uafatiōib' q̄ ſiūt i bell'
q̄s z cui teneat. R. ſm gñl. qz qui hz
inſtū bellū nō teneſ de illis dānis q̄ ip̄
ſe uel ſui bona fide pugnādo itulerūt
aut a gb' comode abſtinē nō potuerūt
Si autē craslandi aio malicioſe ituliſſz
cū al' poſſet ſibi oſulē tenebiſ z op̄ſa
būtur illa dāna cū dānis pp̄ q̄ belluz
motū ē. facta diligēti op̄tatiōe hic in
de. Suis xō hoib' iſte q̄ iuſte bellat n̄
teneſ d̄ dānis q̄ paſſi ſūt ab adxſariis
ga tales ſubditi ſe z ſua teneſ exponē
p̄ dñō. Et dico qz dñs nō teneſ niſi for
te ipſe fuerit i culpa negligēter defen
dēdo eos. Talis etiā iuſte bellās tēſ oī
bus illis q̄s uocauit de dānis ſi q̄ rece
perūt niſi uenerūt illi ex debito uel cā
hūanitaris uel oſanguinitati. 23. q. 3. nō
iſerēda z aliis captis ibi. Qui xō hz iu
ſtū bellū teneſ p̄ aduerſarius de oībus
dānis illatis. Teneſ ēſ ſuis pp̄rius hoī
bus de dānis que receperūt ab aduer
ſario q̄ iuſte repugnabat: ſi ip̄e pp̄rii
hoies iuuerūt ip̄m bona fide. aut ſi in
ducti fuerūt ex eius oſilio timore uel
coactiōe: z de ſe nō erāt facturi. Secuſ
ſi mala fide iuuerūt illū. In q̄ cāu nul
lā hñt actionē d̄ eū. nā i re turpi nulla
cōtrahit obligatō. Inſti. mandati. ſ. il
lud. z. ff. mādati. ſi remunerandi. ſ. rei
turpis. z. l. ſi mandauero. ſ. qui eideſ
A. In his uirib' p̄z q̄ exequētes inu
ſtū mandati l̄z coacti uel alias i ducti
nullā hñt actionē cū bon' hō pl' tunc
at p̄ctū q̄ mortē. ff. qd metus cā. l. uſti

quidē. Sed istis iductis debet satisfactio fin modū p̄dictū solū i foro penitē tiali fin glo. Ray. z Ul. ut in sum cō. eo. ti. q. 58. ubi ponit etia oia p̄dicta. B

¶ Tūc dñi qui bellauerūt p̄nt opo nēre ad iuicē sup dānis q̄ eorū subditi passi fuerunt. R. fin Guil. Si opō fiat de cōfēsu dānificator. stādū ē illi. A Si cōfensus ē liber z debitorēs erāt pa rati satisfacere fin eorū posse al. nō. fin glo. Ray. ut i sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 25. Puto autē q̄ sufficiat liber consensus credi toris quo ad tollēdū restitutionē. cuz i re p̄p̄a q̄libet sit moderator z arbit. l. i re mādara. L. mādara. B. At ille q̄ iu ste mouit bellū nō pōt p̄ suam cōposi tionē p̄iudicare hoib⁹ suis. qñ ipe tene at eis de p̄pō satisfaccē. nisi ipe i culpa fuerit parit cū eo. ut i p̄cedēti. §. dictuz est. Qui aut̄ habuit iustū bellū nō dēt cōponere cū aduersario in p̄iudiciū hoīz suoz. s̄ debet p̄curare q̄ eis ab aduersario dāna reddat. al. si cōponēt ita q̄ aduersari nō satisfaccēt subditis ipe teneat eis. Hoc itellige de dānis icendioz rapinaz z b⁹. Nā de expensis satis cōsueuerūt oñi auctoritate sua cō ponere uel p̄fāfire. A. Hoc bñ p̄ce dit ex iusta cā qñ. sē ad utilitatē subdi toz. al. cōsuetudo nō foret rationalis ga eēt cōp̄ceptū diuinum q̄ p̄hibetur tolli uel retinere seu cōcupisci alienuz. B. Qd etia de p̄us dictis dānis cōcedi pōt si dñi ex p̄babili cā uiderit ea esse remittēda poti⁹ q̄ carē pacis cōmodo z icurrē belloz picula. Et cū i hoc casu p̄nceps utilit̄ gerat negociū subditoz ipe subditi tenent ratū h̄re. Si aut̄ ab initio dīcāt ne fiat opō nisi restitutis sibi dānis. nō pōt dñs ip̄a dāna getare.

¶ A. Nā gerēs negociū alius eo iūto nō pōt aliqd perē nisi p̄ bñ gestis ante p̄hibitionē. L. de negl. gest. l. fi. B. S̄ bñ pōt desistē a bellādo. q̄a sicut apud deū ē auctoritas mouēdi bellū ita z h̄ sistēdi. Lō. Ul. z Hosti. A. Idem i sū. con. eo. ti. q. 59. B

¶ Ut liceat facē noua castra. R. fin.

Inno. A. i. c. pisanis. de q̄. i. B. Nō licet h⁹ facē cū iuria uel emulatiōe al terius. ut ēt icastrillāe uicā q̄ nō p̄bāt habitata. L. de edifi. p̄ua. l. 3. A. Hāc. l. altat Inno. l. 3. aliq̄ hic habeāt de edifi. publi. sed male. z ad p̄dicta melius fa cit. ff. de opib⁹ pub. l. 3. z. l. 2. L. de fundis limitosis. li. xi. q̄s Inno. ibidē allegat. B. z ad h⁹ pōt agē eps ut destruāt ut i p̄stina formā reducāt. ar. ex de iudeis cōsult. A. Hoc uerū qñ epi interest. ut in casu. c. pisanis. de q̄ loq̄ Inno. al. nō. sicut de q̄libet alio. Ideo segtur. B. Et nō solū eps s̄ q̄libet q̄ hēret ibi red ditus. Nā iuste p̄uitāda diminutione sui patrimonii q̄s agitar. ex de resti. spo. pisanis. Idē Hosti. A. P̄dicta etia notat i sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 60. B

¶ Ut liceat bellare i festis. R. fin Tho. scōa scōe. q. 40. Obuātia festo rū nō ipedit ea q̄ ordinant ad hoīz sa lutez etia corpālē. vñ dñs arguit iude os dicēs. Joh. 4. Nibi indignamī ga totū hoīez saluū feci i sabbato. Inde ē etia q̄ medici p̄nt licite medicare in die festo. Multo aut̄ magis cōseruāda ē salus rei publice q̄ vnus hoīs. Hoc aut̄ fit p̄ bellū. z iō licitū ē bellare i die b⁹ festis si nccitas h⁹ exposcit. Nā p̄p̄ festū i nccitate cessare. cēt deū tēptat S̄ nccitate cessare nō licet. q̄a tūc de bēt hoīes uacare spūalib⁹. Lon. Ray. A. Idē i sū. cō. li. p̄. ti. 12. q. 7. B. De fa ciētib⁹ z uēdentib⁹ arma. vide. i. nego ciatio. §. fi. A. Imo poti⁹. §. q̄ incipit Quid de artificib⁹. B

Bellum 2.º quo ad clī cos. Clerici bellare non licet. 23. q. 5. p̄ to tū. Et hoc ē fin Tho. scōa scōe. q. 40. duplici rōne. p̄rima ē general. q̄a ex ercina bellozū ingetudines hñt z mul tum ipediunt a cōtēplatione diuozū. z laude dei. z orōne. p̄ populū q̄ ad officiū p̄tinet clericorū. Scōa ē spāl q̄a clerici ordināt ad altarī misterii. in quo sub sacro representat passio xp̄i. l. Lor. xi. Quociēscūq̄ māducabit panē hunc z

calicē bibitis mortē dñi annūciabitis
donec ueniat. Et iō nō cōperit eis occi-
dere uel effūdere sanguinē s; magis eē
paratos ad effusionē pprii sanguinis
p xpo ut imitē ope qd gerūt ministe-
rio. **A** . Idē i sū. cō. li. 2. r. 5. q. 51. Sed
nec pñt arma portat absq; iusta cā. pu-
ta si transeāt p loca piculosa ad terro-
rē latronū. l; si debeāt pcutē. ar. 23. q. 3.
maximian. 7. notat ex de vi. 7. ho. cle.
clerici p. **A** . In glo. Et subdit q; al' por-
tare nō debēt. 7 si 3' admōiti nō desiste-
rint. p dūt pūilegiū illius canonis. 17.
q. 4. si qs suadēte. 7 ex de sen. excō. i au-
diētia. 7 cōtigit. 2. **B** . Nisi forte vi vi
repellēdo. ut s. bellū p. 5. 2. 7. i. homici-
diū p. 5. 6. 7. 78. **A** . In. 5. s. nil de hoc
dī s; pot' i. 5. q. scipit utz liceat clici. **B**
Quid si cleric' iuit cū hñtib' iustuz
bellū. 7 cōsecut' ē aliqd. nūquid teneat
restituē? **R** . fm Bui. Si datum fuit ei
ab eis qb' licuit rape. pōt illō tenē. Si
aut' ipe rapuit teneat ad restitutionem
dānificato qdē si sit. aliogn paupibus
Nā sicut dñs ei' nō potuit ei dare auc-
toritatē bellā. data neg' rapiēdi. pos-
set tñ retinere de cōfessu dñi q iuste pu-
gnauit si cōsensert dum guerra durat
qa pūde ē qī dñs rē illā ei dedisset. **A**
Idē in sū. con. eo. ti. q. 50. **B**

Quāto q bellis intersūt possint fieri
clici. **R** . fm Ray. Si qs intersit bello li-
cito. nec interficit nec mutilat nec cām
mori pstat si aliū sit idone'. pōt pmo-
ueri. nec indiget dispēsatiōe. Si hō in
bello illicito 7 ibi hoies sūt occisi. etiā
si nō p illū. ei' iputabit ppter culpā p-
cedentē. 7 ita pmoueri nō poterit. 15. q.
i. cultio. ar. ex de cle. pū. pñtiū. 7 de ho-
m. cōtinebat. **A** . Lō. Hoff. 7 hostiē.
ut i sum. cō. li. 2. r. 1. 2. q. 5. 7. fm hostien.
ad secūdū mēbrū melius facit. c. si qs
p' acceptū. si. dis. Et addit Ray. Credo
tñ q cū tñbus possit eps dispēsare. dū
mō nec mors nec mēbrū mutilatio fue-
rit subsequita. ar. ex. d. cle. pu. i. du. c. p. et
2. **B** lo. diē. Fuerit subsequita p illos l;
fuerit subsequita p alios. ut ibi. **B**

Licitū ē platis eccl'asticis ob defē-
sionē rex eccl'ie ul' fidei inuocare 7 ino-
lētos brachiū scilare 7 hortari tales nō
qdē ut occid. it vulnerēt ul' mutilēt.
h' n. eēt directe ad hoicidiz. puocare.
s; ut eccl'iam fidē uel patriā liberent. 7
terrā ab infidelib' occupatā reducant
ad xpm. 7 sup hoc etiā facit remissioē
magnas. 7 l; hic ide aliq occidat nō est
h' plato iputandū. imo peccaret nisi 3
tales se opponēt. 23. q. 5. de occidendis
ex de homi. postulasti. 7 c. tua nos. 23. q.
3. maximianus. 7. q. 8. agif. 7 c. scire. et. c.
oi. 7 c. hortari. 7 c. ut pridem. Tho. etiā
secūda scde. q. 40. diē q; ad clicos bñ p-
tinet disponere 7 inducē aliū ad bellā
dū iusta bella. 7 l; nō debeāt exercere
bella manu ppa. tñ possunt infesse ut
iuste pugnātib' spiritualib' subueniāt
suis hortatiōib' 7 absolutiōib' 7 aliis
spiritualib' subueniōib'. **A** . Idē i sū.
cō. li. 2. r. 1. p. q. 4. 9. **B** . Si psona eccl'ia-
stica uolent occupat domū alicuius 7
nō uult exire sine uiolētia. vide. L. excōi-
cario. 2. 5. 4. Et de ista mā etiam uide
multa. i. irregularitas p 7 7 qī p totuz.

Bellum 3. in quantum
ecclesias in-
uoluit. Quid de illis q i bello
iusto icendūt eccl'ias. an teneātur ad
emēdationē? **R** . fm Bui. Si nō sūt in
castellate 7 icēdunt ex pposito. icen-
dentes tenēt ad emēdā. Si uero sūt i
castellate aut nō ex pposito icēdunt
sed cāu. s. dū iuste illi bellantes pstant
opā rei licite icēdēdo machias hostiū
7 h' nō tenēt. Idē Ul. **A** . Idē i sū.
cō. li. 2. r. 1. 5. q. 63. ubi etiā declaraf illud
h'. qd ē dū icēdūt castrum uel nullam
quam alias expugnare comode non
possunt. **B**

Quid de reb' q cāpiūt de eccl'is. aut
que sūt de bōis eccl'iar seu clicoz exi-
stentiū i terra illi' qd quē bellū agitur?
R . fm Bui. Raptores hoz tenēt ad re-
stitutionē nisi auctoritate plati eccl'ia-
stica h' fieret. Idē Ul. **A** . Idē i sū. cō.
eo. ti. q. 61. **B** . Uel nisi eēt mictualia

z h^o. ut i se. §. A. Nō rā de bonis ecclie
uecl clericorū ut pōr colligi ex dictis
Idē. q. 61. z etiam in. §. se. B

Quid si irruēnt^o hostib^o z fugiunt
ad eccliam z capuū ibi^o R^o fm gnil. si
tales z fugiētes icastellauerūt eccliaz
aut ide ipugnauerūt iustos hostes: nō
dñt gaudere immunitate ecclie quā ipsi
uolauerūt ide pugnādo. Sūt si repo
nāt ibi inctualia de qb^o sustēnt i ipu
gnatōe hostiū. qā si rapiāt a iuste bel
lātib^o nō peccāt. z nō tenēt ad restitutio
nē. Idē Ul. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 62
B. Ad h^o facit. i. immunitas confugien
tium. §. fina.

Benedictio ^{Benēdicti}
onē simpli
cē pñt dare sacerdotes etiam
pñte epō. §. dis. ecclie. Sed non solēnez
ut pñtredō: sit nomē domini zc. l^o hu
miliate uos ad benedictionē zc. 26. q. 6
mistrare. A. hoc fuit dictū Ray. et
eius glo. ut i sū. con. lib. 20 §. titu. 27. q. 10
ibi etiam dicit q^o sacerdos non debet
dicē. hūiliate uos zc. nisi calicē teneat
aut cor palia aut patenam aut crucez
aut tale qd sū gl. Df etia ibi q^o cū pby
ter celebrat pñte epō z sibi inuere an
ipse uelit bñdicē. Qd si uelit non bñdi
cat pbyter. Si aut nolit pbyter beñ
dicat predicta simplia bñdictōe. Nec
erit etia i pñtia epī licētia alia expssa
epī nccia. qā h^o solo q^o pñtut eū mis
saz celebrare itelligit p oñs oia pñt
tē q ad missā spectāt. ar. ex de offi. del.
prerea. Et bñdictio pñt ad missam
de ofe. dis. i. missas. Et ad pñdicta facit. c
cū ad celebrandū. ea. dis. ubi dicitur q^o
ubi epō non fuerit ppts benedictionē
accipiat a sacerdote. Et sic p3 q^o ubi fu
erit p3 regri ut dictū ē. B. unde de
hoc. i. sacerdos. §. 3. De aqua benēdicta
unde s aq bñdicta. An benedicēde sunt
secūde nuptie unde. i. nuptie §. 2.

Beneficium ^p
cōiter
quod tempus conferri debet
uacans beneficium. B^o Ecclesiastica

ministra seu beñficia ecclie seu of
ficia qlibet nō dñt uacā ultra sex mē
ses. aliogn si collatio pñebat ad ep3 d
uoluit ad caplin z eo^o z si fuerit negli
gēs p alios sex mēses deuoluit ad me
tropolitanū. z postea ad papā. ex d cō
ces. pben. nulla. Et intelligas solū pro
illa uice. ex de supp. ne. pla. sicut nobis
Et si quis pñcto^o elapio tpe conferat
nihil ualer. ex de supp. ne. pla. c. fi. Et in
cipit currē tēpus pñctū nō a tpe uaca
tionis. s3 a tpe scie seu noticie. ex de cō
ces. pben. ga diuersitatem. Et de dictis
sex mētib^o subtrahit tēpus suspēctōis
z pegrinatōis. z requit q^o p suā culpā
ul negligētiā distulerit. sec^o si p iporē
tiā iur^o ul facti etiā ex culpa pñgētē
nisi fuisset negligēs i perēdo absolutō
nē ut nō. i. dco. c. ga diuersitatē. Et si ta
lia eēnt officia seu admistratōes qū
collatio pertineret ad regulares z ipsi
negligerēt: diocesani supplere dñt. nō
obstāte si ipsi regulares fuerit exēpti
ut i cle. q2 regulars. d supp. ne. pla. por
ro si fuisset ecclia cathedral^o ul etiā re
gularis hebūt electores soluz tres mē
ses. i. q3 si iusto ipedimēto cessante ele
ctio nō fuerit celebrata. eligendi prās
ad pñmū supiorē deuoluit. ex d elec.
ne p defectu. Et itellige cū alius additō
nib^o nūc s dicti. A Predicta fere oia
notant etiā i sū. cō. li^o p ri. p. q. 92. Et cu3
oibus predictis Lon. Albricus. B

Qui h3 bñficiū cū cura si rēpiat se
cū dū itez cū cura: ipō iure uacat pñmū
ex de pben. de multa. z de elec. dudum
etiā rethomag. un ex tūc cū tal^o nō sit
plar^o i pma nō pōt subditos in illa ab
soluē. nec aliqd tale facē. Et si h^o mō ua
cant etiā pbēde canōicorū z eorū digni
tates. nā h3 nō bēant curā aiarū: tñ reci
piēdo secūdas uacat pma. ut in dco. c.
cū multa. z de cōces. pben. lras. A. De
dignitatib^o seu psonatib^o clarum est
dco. c. de multa. De simplici uero pben
da ē dubiū. Et uidet idem p dco. c. lras
ubi dicit glo. q^o epō pōt dispensare circa
bñficia simplicia: s3 nō i eade3 ecclia

habeat plura. S; q; b; epi n; possit: ff
 epiones fm dñm Anto. d; bu. abi. Tan
 cre. z qdā alu dixerūt istā uacationem
 solū optinē i bñficiis curat; z dignita
 tib; qb; n; obstare dñm. c. lras. Unde
 Boss. p; b; c. dñe idē eē tenēdū d; prebē
 dis qd; de dignitatib; cū secūda pbe
 da recipit ut titul; nō ut simplex bñ
 ficiū uel stipēdiū. ut i tū. con. li. 3. t. 13
 q. 9. Dñs Anto. i. dñc. c. lras. unde hoc se
 tire uerū i casu dñc. lras. uidelicet qñ
 pbende offerūt i eadē ecclesia z alia ē
 annexa alicui dignitati seu officio. qd;
 oio. phibet sine dispensatiōe pape. ut
 i. c. p; ex de ofi. lib. 6. m; dñc. Quero an
 uacat pma pbe da p receptionē secūda
 i eadē ecclesia. R; q; pma pbe da bñ
 uacat p receptionē ppositure. cui etiā
 ē annexa pbe da fm Inno. ga q; nō pōt
 eē triplex i una ecclesia. ut d; cōsu. c. p. li.
 6. In. c. uero de multa. de pben. dicit
 fm Hosti. Boss. z Jo. an. z Un. q; acce
 ptādo secundā pbe dā i titulu; uacat
 pma. qd; cōfirmat Jo. an. eē uerum qñ
 pbende dñt i eadē ecclesia. sec; si i di
 uersis. de q; i dñc. c. lras. ubi u; casus et
 cū b; transit. z ita hoc u; tenendū. Itē
 pma dignitas tūc uacat p acceptionē
 secūde. qñ secūda accipit i eadē ecclesia
 Ita u; colligi ex textu dñc. de multa.
 z p dñm An. abi. dū dicit. Nota q; sicut
 pluralitas curationū est inhibita: ita et
 pluralitas psonarū z dignitatū sine
 cura i eadē ecclesia. B. Et tūc intelli
 gitur q; recepisse secūda z uacare pma.
 qñ habuit ei; pacificā possessionē. ul; p
 eū stetit quo min; hēret. ex de prebē.
 licet. li. 6. Qd; si forte p papā fructus
 isti; secūdi eēnt ad tēpus accessi alii. n;
 uacat pma qdū ille aliter pcepit istos
 ex de pben. si tibi a nob; li. 6. Et d; hac
 etiā mā uide. l. 5. 4. Et eodē modo ua
 cat siue p dñt pma bñficiū si q; uolēt
 occupat secūdū. uel se sciēter intrudat
 i eo. ex de pben. eū q. li. 6. Et tales mo
 lēti seu iniqui occupatores ipso facto si
 uis aliqd; habebant i bñficio qd; occu
 paueūt. p dñt illud z uacat. ut i dñc. c.

eū q. Porro ille q; h; offeret dñā bñficia
 uacātia debet ea offerre isra lex mēses
 al; ptas offerēdi deuoluit ad aliū. ut in
 p. 8. dñcū ē. Incurrūt etiā alia pena n;
 si offerat isra dñcū tēpus uidelz q; ipse
 reñt assignare i utilitatē ipi; ecclesie uacā
 tis de suis puētib; nō de illis ecclesie
 sue tñi qdū a tpe ipi; uacatōis pceptū
 fuit a qdūq; dñtēre ipam. A. Hoc h;
 i dñc. c. de multa. ex de pben. B. Et si
 ppiū nō h; puniet alia pena ad arbi
 triū iudicis. 16. q. 6. illud. 13. q. 6. si res. ul;
 repetēt ab eo q; pcepit ga ipse tanquā
 inuasor oēs fruct; restituē tenet. L. de
 rei uendi. certū. A. Lū p dñt con. Albi
 c. Et u; qñ ille q; pcepit fruct; pncipa
 li; teneat cū sit pncipalis malefactor
 Nō cōferēs xō in subsidū. ar. l. fi. ff. de
 eo per quem fac. erit. B.

Quicq; casus sūt i qb; q; pōt absq;
 dispensatiōe duas uel ples ecclesias seu
 pbe das hēre. p dñm ē qñ ecclesie sūt ita
 tenues q; neutra sufficēt ad sustentatō
 nē. 10. q. 3. unio. ex de relig. dñ. ga mona
 steriū. 2. si una pēdet ex altera. ex de
 eta. z qñ. eā re. 3. ē p p rariatē dñc. 2.
 21. q. 1. c. l. i. fi. 4. ē si ecclesia ē annexa di
 gnitati ut pbe de. i q; casu cū ipse tenea
 tur imaiori ecclesia psonalē deferuere
 tē i ipa prochiali hēre idoneū z ppetu
 uz uicariū q; congruētē hēat d; puētib;
 ipi; ecclesie portōnē. ex de pbe. extirpā
 de. 5. ē si h; unā ititulatā z aliā cōmēda
 tā. 21. q. 1. g. plures. S; talis cōmēda d; ec
 clesia prochiali nō pōt fieri nisi ei q; at
 tigerit. 25. annuz. z q; sit sacerdos. z ta
 li etiā nō pōt cōmitti nisi una z p cui
 denti necitare uel utilitate z nō durat
 nisi p sex mēses. ex de elec. nemo. li. 6.
 A. Predicti qñq; casus ponūt etiā in
 sū. con. li. 3. t. 13. q. 4. Ubi etia; dñt fm
 Ray. q; gnālē cōmēdatō nullaten; d;
 fieri nisi subsit iusta cā ut ga nō inueni
 tur p latus idone; uel aliqd; sile. at; epi
 possent fraudes multas cōmittē. Colli
 git etiā ex p dñtis q; ex p fatos qñque
 cāus q; nō pōt hēre p lā bñficia sine di
 pensatiōe. Sed quis dispensabit? Dic q; i

bñficiis curat. et dignitatū suae pñona
 tuū ut q̄ i eadē ecclia hēant due pben
 de seu administratio aliq̄ uel officiū et p
 bēda. solus papa dispēsat. ut p̄ ex dcis
 s. s. p. In reliq̄s hō bñficiis simplicib⁹
 ut notat i sum. cō. eo. ti. q. 7. Jo. dixit q̄
 ep̄s pōt dispēfare i eodē ep̄atu. s. nō in
 diuersis. et h⁹ pp̄ iur. impossibilitatē. q̄a
 tenet utriq̄ obedir. et ab utroq̄ ordies
 recipē. qd̄ eē n̄ posset si ōia mādarent
 S. hāc pplexitatē sol⁹ papa tollē pos
 set. q̄ dispēfando v̄ ei cōcedē q̄ eligat
 cui uoluerit obedire. ut a quo ordines
 suscipere. Boff. aut̄ dicit. Ceterus puto
 q̄ siue in eodem ep̄iscopatu siue in di
 uersis nullus dispensare possit nisi pa
 pa et sic curia tenet. Glo. hō Ray. ait. Cre
 do q̄ ep̄i pñt dispēfare n̄ de iure scrip
 to. s. de cōsuetudine sola quā papa scit
 et n̄ reprobat. et iō psumit approbat eā.
 Uñ credo hodie derogatū eē p̄ ōiā cō
 suetudinē illi. c. scōz. 70. dis. ubi probi
 bet q̄ q̄s sit canōic⁹ p̄bēdari. nisi uni⁹
 ecclie i q̄ scrip̄t. ē. i. titulat⁹. i. ex dis
 pensatiōe ep̄i vnus diuersis p̄esse pos
 sit ecclis. Lō. Ul. et Ber. et glo. Barto.
 brix. i. dē c. scōz. s. q̄ ep̄s i talib⁹ possit
 dispēfare. addēs. ut q̄ pōt etiā dispēsa
 re q̄ q̄s hēat bñficiū simplex. i. sine cu
 ra et personatu cū alio qd̄ h̄ curaz aia
 rū. Hosti. hō i. c. lras. dicit q̄ si ep̄i n̄ pos
 sint dispensare i p̄sente h⁹ p̄bēdarū q̄
 ad titulū. dicit tñ pōt q̄ possit dispēfari
 ob p̄rogatiuā meritoy q̄ teneat p̄mā
 uel secūdā tanq̄ bñficiū et ponat vi
 cariū q̄ bene deferuat et ad p̄petentē
 portionē habeat de p̄bēda. ex de p̄bē.
 exposuisti. et de cle. nō re. cū ad h⁹. max
 ime qm̄ i ecclia ē talis cōsuetudo. et sta
 tutū ex cā factū. ex de consti. cū oēs. Et
 sic sensu Hosti. q̄ nec de iure nec d̄ cō
 suetudine ep̄s pōt dispēfare sine cā. Et
 bñ. q̄a irrōnabilis cōsuetudo non excu
 sat s. gnat. ex d̄ cōse. c. fi. Et ut dicit glo.
 Ray. et Ul. dispēfatio etiā p̄ papā facta
 si fiat sine iusta cā nō excusat quo ad
 deū. s. tñ q̄ ad ecclia militatē. et addit
 Ul. Potius dispēfans i eadē dānatiōe

inuoluit cū eo cū q̄ dispēfat. Aduertēdū
 ē q̄ l̄ ep̄s uel alius supior cōferat l̄ cō
 firmet bñficiū alicui n̄ p̄ h⁹ intelligit di
 spēfare nisi exp̄sse dispēset s̄m glo. i di
 cto. c. lras. de cōces. pben. Et idem dicit
 Hosti. ut notat ibi dñs. An. et Bu. Ad
 h⁹ bñ fac cle. si sūmus de sen. excō. Qd̄
 puto uerū qm̄ ex ignorātia iur. uel fac
 ti. uel ex alia cā p̄cludit libera uolūtas
 supioris. alias cōcessio s̄p̄ intelligit scā
 cū oib⁹ his sine q̄b⁹ nō posset sortiri ef
 fectū. ff. de iur. oi. iudi. l. 2. et ex de offi.
 delega. preterea. B
 ¶ Quicunq̄ recipit dignitatē uel p̄so
 natū seu officiū uel bñficiū cui aiarū
 cura sit anexa si aū obtinebat sile. cūz
 sit p̄nat⁹ p̄ postq̄ possessionē habuit
 de secūdo. uel p̄ cū stetit q̄ min⁹ hēret
 tenet absq̄ mora dimittē i man⁹ ordi
 nari i cui⁹ ep̄atu h⁹ fuēr. alioq̄n oēs
 tales etiā secūdo ip̄o iure sūt priuati.
 et n̄ solū ad sacros ordies. s. et ad qd̄cū
 q̄ aliud bñficiū. sūt inhabiles. Et
 oia talia vacatura bñficia sedi aplice
 reseruāt. Et si alius disponat de eis nō
 ualeat. hec Johannes papa. 22. i. exuagati
 q̄ icipit. Exceatib⁹. A. Lō. Albuic⁹. et
 addit. q̄ i dē exuagati cū suis declara
 tiōib⁹ plenissime h̄ de bñficiis q̄ non
 pñt sūt teneri sine dispēfatione. B
 ¶ Qm̄ nō pdest dispensatio sup̄ plāli
 tate bñficioz. R. Non pdest qm̄ impe
 trās substituit aliq̄ quātūcūq̄ modi
 cū bñficiū. Qm̄ etiā cōcedit ut q̄s duo
 beneficia curam aiarū hñtia possit sūt
 h̄re intelligit de duob⁹ p̄mis bñficiis
 p̄ cōcessionē. A. Que. s. habuēr impet
 rās. ut i. c. nō pōt. de q̄. i. B. Itē si mā
 dat. puideri alicui d̄ bñficio n̄ obstāre
 q̄ hēat aliud. p̄ hoc nō ē dispēfatiō ut
 hēat abo sile. ex de p̄bē. nō pōt. l. 6.
 Itē si papa motu p̄p̄o alicui aliq̄d bñ
 ficiū obtinēt cōferat aliud nō h̄ita mē
 tione de prior. nō pp̄ hoc inuoluit est
 ḡra. dūmō exp̄mat i l̄ra q̄ motu p̄p̄o
 cōcedit. Sec⁹ si ad petitionē alci⁹ ḡraz
 facit ex de pben. si motu. l. 7.
 ¶ Bñficiū nō uacās nulli p̄mitti pōt

nec i gñali. ut pmittendo cū potuerit
puidere. l. cū facultas se obrulerit aut
sub quibz forma xborū. al. pmissiōes p
dicte nec ualēt nec obligant. ex de con
cessi. pben. de testando l. 6.

Quibus clericis debeat p ordinatozē
rā de necessarius qz de bñficio puidēt
"R." Romana ecclesia nō cōsueuit cogē
ordinatozē ad puidēdū nō cōstitutū in
sacris. ex de pben. eps. z. c. cū scdm. A
Lon. Albic. B. Et nota h q si aliqs
eps cōmittit ex neo epō. ut uice ei? i sua
diocesi teneat ordinatiōes. z ipe pmo
uit ad sacros ordies aliqū nō hntē ti
tulū. ipe q ordiauit tenet ei nccā. pui
dere. donec p eū uel aliū de bñficio sit
puiū. Sec? si ei cōmisit ordiare certas
psonas int? qz fuit aliqs sūi titulo. Nā
i hoc casu eps q cōmisit tenet talit? ordi
nato. A. l. ad nccā mīstrāda. donec p
ipm bñficiat? fuerit. ut i. c. si eps. de q. i.
B. Silt? ipe tenet talit? ordinato qñ
cōmittit alicui ut possit a quo uoluerit
epō ad sacros ordies pmoūē. hec oia d
pben. si eps. l. 6. A. Dca nccōz pui
fio tūc dēt fieri qñ ordiat? sine titulo d
sua uel pna hereditate nō pōt sustēta
ri. de pben. eps. z. c. tuis. B

Cur ordiat? ad titulū pmonii sui
possit illud uēdere uel donare. R. fm
Ber. ex de pben. c. tuis. l. 3. Uicētiū dixē
rit q nō. tñ fm Tācre. uerius credo q
sic. Nā z bñficio ecclastico renūciare
pōt. A. Lon. Albic. z idē i sum. con.
l. 3. t. 13. q. 14. B

Caplm sede uacāte nō pōt cōferre
ea bñficia q ad collatiōez epī pntēt. l. 3
pōt admittē pntatos a patronis z eos
istituē i bñficiis i qb? fuerūt pntati. l. 3
ad epm si uunēt pntuisset. ex de isti. z
si caplm. l. 6. Pōt etiā caplm epō de
fūcto uel a bñficiōz collatiōe suspensō
cōferre pbedas q ad epm z caplm cōf
pntēt. etiā si eps itereffe habeat i col
latiōe tali tāqz plat? Et idē pōt eps si
caplm sit suspensū. uel singlarit oēs sint
excoicati. A. l. maiori excoicatiōe. ut
i. c. si ad epm. de q. i. B. S; si pntēt ad

epm cū cōsilio capli uel assēsu. defuncto
epō uel suspensō nō pōt caplm se itromit
tē nisi eps suspensū fuerit i mora d pe
rēda relaxatiōe suspēsiōis. Ubi autem
de spālī cōsuetudie. A. uel statuto. dcō
c. si ad epm. B. bñficiōz collatiō ad
aliqū cū cōsilio epī pnt. sublatō epō
de medio cū cōsilio neqat peti nō ē col
latiō differēda. Silt? et si eps egerit in
remot. ita q nō possit ei? pntia i breui
haberi. ex ne se. ua. si ad epm. l. 6.

Bñficia z oēs dignitates l' psonat?
uacātia i curia romana nō pnt cōferri nī
si p papā. Silt? z curialiū seu accedēti
um uel redētiū de curia si decedat i lo
cis uicis curie ad duas dietas legales.
A. Diete legales sūt. 20. miliaria p die
ff. si qs cau. l. i. z nora. glo. i. c. pnti. de q i
fra. Subiūgēs. z si modicū ēr supeēt n
iccluderet sub loco. ff. de xborz. sig. l. 3.
Ibi. n. d. q si sint. 21. miliaria faciunt
duas dietas. Et p̄fata itelligēda sūt nī
si sup̄dicta morarēt i loco p̄pui domi
ciliū seu domi? p̄pē. tūc. n. collatiō nī ser
uat pape nisi eēt curial? q l. 3. hēz domi
ciliū seu domū sue originis i loco curie
tñ ibi occasione curie morabāt. tūc. n.
reseruat. Silt? etiā si curiales moriāt
i loco vñ recedit curia. uel i itinē dū cu
riā seqrēt. quātūcūqz loc? ubi decedūt
ab ipa curia sit remot? dcō. c. pnti. B
Dia hec ad papā tñ pntent nisi q p
mēsē pnt ea cōferre illi ad qz pntent p
seipos tñ. uel ipis agētib? i remotis p
suos uicarios gñales qb? illud cōmissū
sit i eoz diocesib? exātes uel nisi essent
ecclie prochiales z uacassēt uacāte se
de aplica. aut etiā si uacauerit añ. z pa
pa p̄uicqz cōferret defūct? eēt. Probāt
hec oia ex de pben. licet. z. c. statutu. et. c.
pnti. z. c. si aplica. l. 6.

Si p epm cōferat bñficiū alicui ab
sentī l. 3 nō fiat suū donec cōsentiat tñ
eps nō poterit cōferre itez alī donec
ille recuset nec ualēt collatiō. Secus si
eps notificata ipa collatiōe assignet a
liqū cōmuni opetēt cōsentiedū. z ille n
consenserit infra terminū potest etiā

consentire quicquid dūmō pūsq; bñficiū
ipm alteri cōferat. A. Erip' istū cōsen
sū nō poterit bñficiū alteri cōferri. ut i
c. laltaro. B. ex de pben. si tibi absen
ti. libro 6°.

Si paup' cleric' cui mādāt puidēi d
bñficio iux' ei' merita q nullūz hēbat
postea affecur' ē. nō tenet ei apli' ep's
puidē. ex de pben. si paup. li° 6°. Bñfi
ciatū tenēt ad horas canonicas. z qñt.
uide. i. hore. De bñficiis parz nō habē
dis a filiis uide. i. illegitimus. §. 4°. De
renūciatiōe bñficii. z aliter fiat. uide. i.
renūciatio p totū. De pmutatiōe bñfi
ciōz uide. i. pmutatio. Ad mām bñfici
ōzū sarj pñnet. i. ecclia 2°. z. i. pbedā.

Beneficiū z° fructus
bñficiōz. Fruct' tempore ua
catiōis debēt i utilitatē ecclēsie expē
di uel futuri successōzib' fidelit' refua
ri alias i cathedralib' ecclēsiis z i figu
larib' z collegiis. si fiat d p capita
luer' z collegia uel figularē psoas ipi
d faciētes sūt suspēsi ab officio z bñficio
A. qñcūq; donec plene rēstituerit qñqd
de bonis pceperit a pñat' mortuis di
missis uel uacatiōis tpe obuēniētib' ut
i. c. i. allegato. B. Nō obstātib' pñt
legiis uel cōsuetudib'. ex de elec. qñ se
pe li° 6°. A. Ubi similis dñ. Nō obstāt
b' statutis iuramēto cōfirmatiōe. sed i
apostolice aut alia qñcūz firmitate ual
latis. B. Itē similis phibitō sit gnaliē
d oib' ecclēsiis ne bōa eaz occupēt a
pñatis qb' subsūt seu ad qñz custodiaz
pñnēt. A. Aut ab aliis qñcūq; pso
nis ecclēstastic' ad quoz collationē or
dinationē pñtationē seu custodiam
pñnēt dignitates. pñnat' pñorat'. uel
ecclēsie uacātes. ut i. c. i. allegato. B.
Nisi de spālī pñilegio uel cōsuetudine
pñscripta uel alia rōnabili cā. Aliē ep'i z
supiores sūt suspēsi ab igressū ecclē
sie. z aliis ab officiis z bñficiis donec
satisfecerit. ex d oz. pñti. li° 6°. A. Ibi ē
dñ. Ubi ex pñilegio uel cōsuetudie seu
alia de cā rōnabili sibi alijs pñdictōzū

asserit bōa cōperē sup'dcā. Hoc d illis
bonis solū dñz itelligi q solut' debuit si
q sunt. z his q fuerit nccia p seruitori
b' z ministris ac icūbentib' oneribus
q ad nouos redditus supportādis con
grue reseruatis ex ipsis reperta fuerit
superesse. B.

Indulgētie de pñcipiēdis fructibus
bñficiōz in absentia cōcesse pñonis nō
ecclēstastic' uel dignitatib' sūt casse z
irrite. ex de rescrip. c. si. li° 6°. A. Itē
cur pñtuenti loq' de cōcessiōib' fact'
an illā decre. exinde hō ostendit q cū
non sunt faciēde. B.

Fruct' iā pcepti planū ē q alicari
pñt. uide. i. alienatō. §. p. S. z fruct' q
debēt recipi pñt locari etiā si sit decie
z alia. ex de loca. ufa. S. hec locatō nō
extēdit ultra tēpus uite locātis qz clēi
cus i bñficio usufructuario opat'. i. q.
6. illud. A. Hec fuit opinio Hosti. ut in
sū. con. li° p. 1. 2. q. 2. S. Inno. dicit q si
locatio sit noīe ecclēsie z utilit'. succes
sor tenet. ex de solu. c. p. z. 10. q. 2. h° uis
z. 12. q. 2. qñcūq; suffragio. Sec' si inutilit'
Si aut suo noīe locauit nō intēdēs ob
ligare ecclēsiā. nō tenet successor. sed
nec heres eius. s. manutēnere locatōz
q termiata ē in uita locantis. Et iō sub
dit Inno. Sicut neq; heres usufructu
arii nisi inqñtū ad eū puenit. ff. locati
si qs domū. §. hic subiūgi. Et h° uerū ē
i ministro uel pñato ecclēsie. s. q succes
sor tenet hñe ratū qd factū ē a pdeces
sore. S. i canonico pñbedario sec' dici
mus qā ille nūq; pñt locare pñendas
suā ultra tēpus uite sue l3 de illa possit
agē z pueniri sicut legitim' admistra
tor. Dicit etiā ibi Inno. s. in. c. qñrelā. ex
ne pñela. in. suas. q tractus inuit' cur
pñato ecclēsie. nō seruati solēnitatib'
ipso iure nō ualer. seruati hō solēnita
tib' ualer l3 si dñtus ecclēsie sit inutilis
possit petē restitutionē i itegz. Hosti.
etiā dñt q inqñtū pecūia dñsa ē i utilita
tē ecclēsie. ratū dñz hñe successor uel fā
dere pecuniā. ar. ex de solu. c. p. ut i sū.
con. dñ. q. 2. Hec dictum pñt itelligi

etiā si locatio nō fieri noie ecclie. uel si fiat a prebendario. at locatō dō oīo rata eēt. ut ex predcis ostare pōt. **B.** De b^o iude. i. locatio. §. si.

Canōici et alii bñficiari cñci q dñis officii nō int̄sūt. nō pñt p̄cipe qñdia nas distributōes nec ualē osuetudo. **A.** f. 3^ona. ut i. c. altatō. **B.** at nō faciūt eas suas et tenēt ad restitutōē nisi excuset eos ifirmitas iusta et rōnabil^r corp^{is} pal^{is} necessitas aut euidēs ecclie utilitas eēt de cleri. nō re. c. p. li^o 6°. **A.** 3^obi etiā subiūgit. i. distributōib^{us} etiā defuncto rū amuerfariis largiēdis idēz decerni mus obseruādū. **B.** Ad materiā istā possūt p̄tineā ea q dñcūt. i. cleric^{us} p. §. si. et clericus 4° per totum.

Beneficiū 3° qñ in iuste tenet. Qui nō rite cōseg^{it} bñficiū aut dignitatē ut ait Ray. cū nō intret p ostiū ē fur et latro. nec h^{ic} uiaz salutis nisi resignādo. uel si ē dispensabile petat dispensatōēz ab eo q pōt. et in utroq^{ue} cāu agat pñiaz de cōmisso. Sile^{re} ē bñficiū p. §. p. **A.** 3^odē in sū. con. lib^o 3° ti. 26. q. 20. **B.**

Cū aliq^{ui} male possidet bñficiū ut dignitatē. utz subditi teneāt obedire ei uel debitores rñdē. Dicendum q^{uod} l^{ex} i foro iudicali multiplex eēt rñsio: tñ i foro cōscie si q^{ui} sciāt q^{uod} possessor ecclie sic dignitatē n̄ sit uer^{us} p̄lat^{us}. certe nō tenet ei obedire nec soluē q^{uod} dignitati uel ecclie dō. nec soluēdo libat. ar. eēt d^{ominus} iustit^{ie}. etate. et de sen. excō. i. q^{ui} sitōi. **A.** hoc uer^{us} nisi q^{ui} eēt p^{rius} iustit^{ie} ordie latā nec appellatōe iustit^{ie} cōdēnat^{us} rñc. n. dō obedire fm^{us} hosti. ut i sū. con. li^o 3° ti. 13. q. 20. Et pōt esse rō q^{uod} solutio uel q^{uod} sile^{re} nō trinet i se p̄ctm. Et cum dictis in hoc. §. con. Albricus. **B.**

Cū q^{ui} male possidēs absoluit ignorātes. Dicēdū q^{uod} nō. ex q^{uod} nō ē p̄lat^{us}. eēt de pe. ois. et de pe. dis. 6° placuit. Tamē i casu isto illi nō purēt. nō q^{uod} iste absoluer^{et} posset. s^{ed} p^{ro} fidē quā hñt i sacro. eēt de p̄lbyto nō bap. aplicā. et p̄p̄t iustit^{ie}

cām ignorātie. S^{ed} tñ sanguis eoz regref ab his q gerebāt se ut p̄latos et ipsos q̄tū i se fuit pdiderūt. ar. eēt de off. o^{mnium}. irrefragabili. De h^{oc}. i. cōfessio 3°. §. si. **A.** Con. Albricus. S^{ed} ut hñt in sū. cō. li^o p. ti. p. q. ult^{ima}. hosti. sup. c. dudū. 2° d^{ominus} ele. et. ut sentire d^{ominus} dicēs. Lat^{us} d^{ominus} cōsilio tenetur cōfiteri et nō de necessitate. q^{ui} rat^{us} p̄lbyter hñt absoluit ex q^{uod} curā tenz q̄dū p^{ro} babil^{iter} ē ignorātia et ab ecclia tolerat^{us} S^{ed} sciēt^{er} nō dō ad talē ire. Et sic itelligit decre. ois. Ad h^{oc} facit q^{uod} cōis ignorātia et tolerātia tribuit iurisdictionēz nō habēti etiā ihabili. ff. de offi. p̄ro. l. barbari. S^{ed} hoc i hūanis i q^{ui} p̄ceditur s^{ed} hūanā opionē. fec^{it} i reb^{us} cōscie. i. q^{ui} p̄cedit fm^{us} diuinā xitātē. uñ non uer^{us} sacerdos nullaten^{us} pōt absoluer^e et ei cōfessus cū sciuerit tenet recōfiteri ut et tener^e Inno. sup. idē. c. l^{ex} referat et aliā opionē et ut p^{ro} i sū. cō. i. dē. q. ult^{ima}. hoc idē sentit hosti. i sū. dū dixit q^{uod} a tali decipiūt aie cū nō possit ligat^{us}. nec soluē cū iudex nō sit. et l^{ex} aie iustā cām hñant ignorātie: tñ ac si amisse eēt regref sanguis earū ab ipsis. **B.**

Bigamia Multis mōis cōtrahitur bigamia. Prim^{us} qui inter alios p̄prie dī esse cū quis successiue et di^{uersis} temporib^{us}. et duas habuit uxores: et utrāq^{ue} cognouit. 2° q. i. apiāt. 2° ē qñ diuerfis t̄pib^{us} h^{abuit} p̄les: unā d^{ominus} iure et alterā de facto: et utrāq^{ue} cognoscit. eēt cō. nup^{us} dīc. n. reputat^{us} bigam^{us} nō p̄pter sacri defectū s^{ed} p̄p̄t i tētois affectū cū ope cōsecuto ut ibi dī. 3° qñ h^{abuit} plures eodē t̄pē. unā de iure: et alterā d^{ominus} facto: l^{ex} abas de scō. et cognoscit utrāq^{ue}. ut dē cō. nup^{us}. l^{ex} corruptā de scō. 3° q. i. quō. eēt d^{ominus} diuor. gaudemus. eēt eo. a nobis. **A.** Istud. c. a nob^{is} meli^{us} facit. **B.** 4° qñ d^{ominus} hñt cū indua ab alio mōito cognita. 3° dī. senari. et 3° dī. maritum. secus aut si relicta fuisset xgo. 3° dī. c. si. 5° quādo d^{ominus} hñt cū corrupta a quicūq^{ue} alio sine cōtrahat sciēt^{er} siue ignorāt^{us} et eā cognoscit. 3° dī. curādū. et c. p̄cipum^{us}. 6° quando

uxorē pp̄i agnoscat sciēti ul' ignorāter
postq̄ cognita ē ab alio. dis. 34. si cur.
t. c. se. 7. qñ aliq̄s i ordie sacro cōstitu-
tus. uel p' factā p'fessionē i religiōe. d'
facto d'bit cū corrupta. ex. eo. a nob. 27
q. i. q̄t. A. Idē ē casus notātur in sū.
con. li. 3. ti. 3. q. io. B

Qui virginē deflorauit. r postea in
uxorē eā duxit. nungd pōt pmoueri?
R. Sic. quia nō diuinit carnē suā i du-
as nec illa i duos. extra. eo. debitū. 26.
dis. acutius. r ar. extra qui si. sunt le. tan-
ta. A. Alii. contra asserentes q̄ o3 q̄
mulier sit hgo tpe q̄ d'bit m̄fimoniu3
ad hoc q̄ d'heres nō incurrat irregulari-
tatē. 32. dis. nemo. r expressū vī. 30. q. 5.
q̄l. h. hgo casta. r desponsata in h̄gini-
tate rē. Et hanc opinionē tenet Hosti.
ut i sū con. li. 3. ti. 3. q. 5. Sed ut ibi patz
p̄mam tenet Ray. Tho. r p̄e. Hoff. et
Ul. r sic vī cōior r tenēda. Et ad cōtra-
ria dicūt q̄ o3 eē hgo. i. nō ab alio agni-
ta. Dicit etiā Ul. q̄ cū oia p̄cedentia le-
gitimē p̄ sequēs matrimonium. dco
c. tāta. p̄sumit hgo hoc casu q̄ i h̄gini-
tate eēt desposata. p̄ima r̄sio effica-
tior ē. Secūda. n. aliqñ n̄ t3. Nā si deflo-
ratō fuisset facta ab uxorato. p̄ sequēs
m̄fimoniu cū deflorata n̄ fit aliq̄ legi-
timario. dco. c. tanta. B

Quid si credit d'he cū h̄gie. r inuenit
corruptā? R. Nō pōt pmoueri. cū sit
maritus corrupte. 32. q. 5. ille. is. q. i. c. fi.
A. Felius fac. 52. dis. q̄ in aliquo. Nec
fm Ray. excusat error. nec uiolentia.
Lex. n. p̄motiōis factū regit nō uolū-
tatē dco. c. fi. r. cille aut. Idē Tho. p̄e.
r Hosti. ut i sū con. li. 3. ti. 3. q. 6. B

Quid si quis habuit vnā uxorē nec
agnouit r postea ducit aliā h̄ginē r co-
gnoscat r eo3. p̄mā cognoscat r n̄ secun-
dā? R. Nō repellit a p̄motiōe. ex eo.
debitū. A. Idē dicas per eandē rōnem
si aliq̄s ducat i uxorē mulierē ab alio
desposatā r traductā n̄ tñ cognitā fm
Ray. Tho. r p̄e. r Hosti. 34. dis. c. vlt.
r i sū. cō. eo. ti. q. 7. S3 iste casus est cla-
rus r formalis. dicti. c. debitū. B

Quid si marit' accusat uxorē d' ad
ulterio. r pēdere accusatiōe iur ad p̄ce-
ptū ecclesie reddit debitū uxori? R.
fm Ray. Tho. r Hosti. Irregulari siue
bigam' cēset. nā irregularitas sepe cō-
trahit solo facto. A. Idē i sū con. eo. ti. q.
9. Et addit Hosti. q̄ nō peccat i hoc ca-
su debitū nō reddēs cū vult pmoueri
qa uxorē repellit p̄ exceptionē ortam
ex adulterio. S3. Ray. ait q̄ tenet red-
dere cū nō debeat eū spoliare possessi-
one sui corpis usq̄ ad sniaz. xi. q. i. quia
res. s. q. 4. nōne. p̄cipue cū h' sibi p̄cipi-
tur ab ecclia. Dicit Hosti. pōt teneri
qñ marit' offert se statim p̄batūz omis-
sū adulteriū. ut infra octo dies uel circa.
ar. c. solet. de sen. excō. li. 6. Quidā tñ
ut i dco. q. 9. p3 dicūt q̄ i h' casu cogno-
scēs uxorē adulterā nō fit irregularis
cū nō agat3 pot' patiat. s. qa spellit
a iudice. S3 p̄mo dictū p̄babil' r tenē-
dū uidet. B

Quid d' eo q̄ hūit unā uxorē an bap-
tismū. r aliā p' baptismū. uel utrang
an baptismū? R. Irregulari ē dis. 34. si
qs uiduā. A. pot' ē. c. is q̄ uiduam. B
Et. 26. dis. p̄ totū. Silr r q̄ an baptismū
dimisit uxorē p̄pter fornicationē po-
stea accepit eā. Nā p̄ baptismū nō tol-
lit hec irregularitas. ut clāe p3 p̄ Tho. i
4. dis. 27. l3 irregularitas hōicidii tollat.
ut i. hōicidii. 4. 9. p̄ i fi. A. Idē respēu
p̄mi dco. i sū con. eo. ti. q. xi. Sed r secun-
dū dictū colligit ex eadē rōne. B

Quare bigam' n̄ pōt pmoueri? R.
Tres sūt cāe. p̄ia pp̄t d'fectū facti. s.
vnitatis ip̄i. cū n̄ sit un' uni'. ex q̄ diui-
sit carnē suā in duas. 26. dis. acutius. ex
eo. debitū. Et hec ē p̄ma r real' cā de q̄
h' nūc dicem'. Secūda cā ē p̄pter di-
gnitatē ordinū. is. dis. una. r. c. vlt. Ter-
tia ē pp̄t signū icōtinentie. dis. s2. propo-
suisti. A. Sed r fortasse. Un' r Ambro.
Quō erit hortatoz uiduitatis q̄ ip̄a cō-
iugia frequētant. A. Hoc h̄ i dco. c.
una. B. Ad intellectū at̄ p̄me cāe nota
q̄ i m̄fimonio attēdit duplex. sacm p̄-
pter duplicē cōiunctionē q̄ ē i ip̄o. p̄ia

est coniunctio alioz. Secūda corpoz. pma
figr coniunctione aie ad deū. secūda figr
coniunctione xpi z ecclie q̄ fuit q̄si matri
monii iūtiatū qdē i patriarchis z pro
phetis. ratū i tpe gfe. si natiuitate xpi
sumatū i cruce. ut ratū i cruce. et con
sumabit i glia. Itē secūda coniunctio figr
etiā unione diuitatū z hūanitatū factā
i utero xgms. 26. dis. acuti. d. dse. dis. z
i xpo p̄. ex eo. debitu. Lū g° tam diun
ctio xpi z ecclie q̄ unio diuinitatis et
hūanitatū nō sit nisi unica. merito sig
nificat i coniunctioe pmi m̄monii. Sed
cū qs transit ad secūdā recedit ab uni
tate. z sic nō pōt significare dictaz uni
cā coniunctionē. Et hāc rōnē tangit Aug⁹
i dco. c. acuti. i. fi. A. Idem in sū. cō.
l. 3. t. 8. q. 2. B

Utrum liceat dispensare cū bigamis?
quis diuersimode rōdeat. mihi indef
tenedū qd tenz Tho. i. 4. d. 27. dicēs
sic. Bigamie nō ē aduēta irregularitas
de iure nālī. s; de iure positiuo. nec ite
rū ē de eēntialib; ordīs q̄ aliqs nō sit
bigam⁹. p; ex h° q̄ si aliqs bigamus
ad ordīes accedat caracterē recipit. Et
iō papa pōt dispēsare i tali irregulari
tate. Qd āt obuci posset p decre. ex. e.
nup. soluit Tho. dicēs q̄ pī llā decf. oī
dū q̄ eadē ē difficultas dispēsandi in
ill' q̄ de facto cū plurib; dixerūt. sicut
si de iure traxissent nō q̄ subtrahat
ptās dispensandi. Qd etiā obuci q̄ d
doctrinā apli dispēsare non l; soluit di
cēs q̄ h° uerū ē q̄tū ad ea q̄ sūt d iur
nālī. z q̄tū ad ea q̄ sūt d necessitate sacra
mētoz z fidei z i aliis q̄ sūt de institutō
ne aploz cū ecclia hēat nūc eādēz po
testatē statuēdi z destituēdi quā tunc
hēbat. pōt p eū q̄ pmatū i ecclia tenet
dispensari. hec Tho. S; quis possit dī
q̄ n l; ga nūq̄ facēt. nisi forte aliqua
cā maxia subeēt. A. De h° opiones re
ferūt in sū. con. eo. t. 1. q. 12. S; cūz Tho.
cō. pē. z Al. z h° ut tuti. ar. c. h° ē. 24. q.
i. B. S; de epō tenet q̄ nullo mō pōt
ut ponit Jo. an. p. c. i. e. t. l. 6. A. Sicut
de hoc recitant opiones i dca. q. 12. S; h°

ut ueri. z expse haberi i. c. a nobis
ex eo. z dco. c. unico. i. 6. B

Bigami iure cōiudati sūt oī pui
legio clicalī z additi foro sc̄lari non ob
stāte cōsuetudine. z eis sub pena excōi
catis ibitū ē deferre tōsurā uel ha
bitū clicalē. ex eo. cum alscatis l. 6.
A. Glo. ibi dīc hoc itelligēdū de his q̄
sci sūt bigami siue xē siue interpretatīe
i miorib; sec⁹ si i maiorib; ordib; B

Blasphe^mmia ^{fm Am}
^{brosius}
ē ut cū deo attribuit qd ei nō
uenit. uel cū ab eo remouet qd ei cō
uenit. Hec tñ duo. s. affirmatio z nega
tio nō diuersificāt spēm blasphemie. A.
Idē i sū. cō. l. 3. t. 3. 4. q. 207. S; Tho.
sc̄da sc̄de. q. 13. arti. p. addit tertiūz mo
dū uidelz cū attribuit creature quod
appropat deo. B. Et sc̄dm gen⁹ suūz
ē pctm mortale quia spūgnat caritati
diuine. S; posset cōtingē q̄ blasphemia
absq; dīberatiōe z ex surreptiōe pce
dēt z h° dupl. p mō q̄ aliqs nō aduer
tit hoc qd dīc ēē blasphemā. ut cū aliq
subito ex aliq passiōe i xba trumelio
sa. prūpet quoz significatiōnē nō cōsi
deraret: tūc est pctm ueniale. A. Hec
puto uerū nisi h° ei frequēter accidēt
ex lata culpa ei⁹ nō curādo adhibē re
mediū. Lata. n. culpa egpat dolo. ff. de
positi. l. qd nerua. z i. c. ut aiaz. de cōsti.
l. 6. B. 2. mō qm aduertit h° ēē blas
phemā dīderās sigra xboz. z tūc nō ex
cusat a pctō mortali. sicut nec ille qui
ex cubito motu ire aliquē occidit. A
Idē in sū. con. eo. t. 1. q. 20. Et putō a mor
tali nō excusari blasphemū sī nō recto
aio moueat l; ignoz; sua xba ipozta
re blasphemā. Nā ut dī. i. Lorj. i. 4. Si
q̄ ignozat ignorabit: z stult⁹ i clpa sa
piēs erit ipena. 38. dis. qui ea. 1. B. Hec
Tho. sc̄da sc̄de. q. 13. De blasphemā in
deū uel in sc̄ds q̄ proprie dicit maledi
ctio. unde. i. maledictio. 9. 2. z 3.

Bibella ^{uide. i. pedagiū}
^{z uid. i. tallia. qz}
p codē accipiūtur uel quasi.

Allix non debet fieri de metallo ligno. ere. uel auro. nec de crystallo. aut la pida. sed tñ de auro argēto aut stagno de ofe. dis. i. vasa. z. c. ut calix. De consecratione calicis: z an possit vendi uide i. consecratio 5.

Aluminari quid sit. p uariari. z terguersari. uide s accusa tio. 5. 4.

Anonica portio ē illud qd ecclesia ppa debet recipe qñ qs eligit alibi sepulturā. De q uide. i. sepultura. 3. per totum.

Anonicus Uide. i. p benda. et s. beneficium. z infra simōia 2. 3.

Anonizatio Non li cet ali quem uenerari pro sancto. ni si fuerit canonizat⁹ auctoritate roma ne ecclesie. ex de reli. z uene. sac. c. p. In qua quidē canonizatione. p inquiri d uita eius q canonizadus ē. si fuit in la boribus iustis z multis. si morib⁹ cast⁹ z actib⁹ strenu⁹. Oportet. n. pñti testifi catione pdicari z bone fame pconus n̄ taceri. 61. dis. miramur. 12. q. 2. quatuor. Et maxime qrendū de simplicitate z humilitate. ex de pñp. ex studiis. Itēz queri solet an sustinuerit psecutiones 7. q. i. ois q gemebat. z. c. ibi. Et an illas sustinuerit cu3 caritate. i. q. i. uide quā tum. Inquirendus ē etiā de miraculis factis in uita z post mortem. Porro de martyrib⁹ nō fit tāta examiatio. s3 qñ tur tñ de miraculis. z cā ppt quā passi sūt. ar. de cōse. dis. 4. cathecuminum. z c. baptisimi uicē. His rite pactis pōt ad canonizationē pcedi. A. Idē i sum. con. li. p. ti. 14. q. 25. ubi subiungitur. Or dinē z modū quo cōsueuit curia roma na pcedē i canonizatione scōp pscē po nit Hosti. z Host. sup. c. auduimus s. d. reli. z uene. sanc. B

Utrū liceat porrigere orōnē ad ali quē nō canōizatū. R. fm Inno. Non negam⁹ qui nō liceat porrigē pces ali cui defūcto. quē qs credit bonū uiu. ga oñs fidē orāt⁹ attēdit. s3 facē p eo offi ciū ul pces solēnes non licet. ut in p. 5. dictū ē. A. Lon. Albic⁹ z Hosti. ut i sum. con. eo. ti. q. 22. in fi. B.

Character secundū Dio. ē signus sanctū cōiōnis fidei z scē ordiatiōis datū a Jerarcha. Ut s3 modernos the ologos. Character ē distinctio a caractē etno impñs aie rōnali fm imaginē: cō figurās trinitatē creatā trinitati crea ti a recreati distinguēs z nō figuratis se cū dū statū fidei. Et quidē character nō imprimi p oia sacra etiā noue legi. s3 so lū p illa p q mācipat⁹ qs ad aliqd sacra mentū spūale exercēdū. sicut ē baptis mus. cōfirmatio z ordo. hec Tho. i. 4. q. 4. A. Lō. Albic⁹. B. De caractē etiā ordinis habes pla. Lōdo. 3. p totū

Arcer seu icarceratio. Utrū liceat aliquē icarcerare ul detinere R. fm Tho. scda scde. q. 65. In bonis corpis tria p ordinē cōsiderāf. p quidē integritas corp⁹ substantie. cui detrimē tū affert p occisionē ul mutilationem z delectatio uel ges sensus cui opponi tur abberatio. ul aliud qdlibet sensum dolore afficiēs. 3. mortis z usus mēbro rū q ipedit p ligationē uel icarceratō nē. Et iō icarcerare aliquē ul qñtēcūq tētinē ē illicitū: nisi fiat secū dū ordiez iusticie. aut ad penā. aut ad captelā ali cui⁹ mali uitandi. z hō licet tñ iudici. Uerūtñ detinē hoīem ad horā ab aliq ope illicito statū ppetrādo. cuiuslibet licz sicut cū quis detinet aliquē ne se pzei pitet. uel ne aliū feriat. S3 simplr aliū icludē ul ligare ad eū pūner solū q bz vltiter disponē de actib⁹ z vita alterius hec Tho. Nā z puata psona hec faciēs secū dū leges morte pūnit. L. de priua. carce. l. vnica.

Quæritur An caritas semel hita possit amitti. R. fm Tho. scda scde. q. 24. Caritate possumus tripliciter considerare. p. mo ex pre spiritus sancti mouentis animam ad diligendum deum. et ex hac parte caritas in peccabilitate habetur. ga. impossibile est hec duo simul esse uera. scilicet spiritus sanctus uelut mouere aliquem ad actum caritatis et quod ipse caritatem amittat peccando. nam donum perseuerantie operatur in beneficiis dei quod certissime liberat quicumque liberat ut dicit Augustinus in libro de predestinatione sanctorum. 2. modo potest considerari caritas secundum prout rationem. et sic caritas non potest amitti: nisi si id quod pertinet ad caritatis rationem amittatur. unde caritas nullo modo potest peccare. sicut calor non potest frigidare. sic nec iniustitia non potest bonum facere. ut Augustinus dicit in libro de sermone domini in more. 3. potest considerari caritas ex parte subiecti. quod est ubi libere secundum arbitrium libertatem. et isto modo caritas uice amitti potest: non autem caritas patrice. ga. ibi deus per essentiam uidetur quod est ipsa essentia bonitatis.

Que sunt ex caritate diligenda? R. fm Tho. scda scde. q. 25. Quatuor sunt ut ait Augustinus in libro de doctrina christiana. unum quod super nos est. deus. secundum quod nos sumus. tertium quod iuxta nos est. proximus. et hoc uel angelus. quartum quod infra nos est. corpus proprium. A. Idem in libro de consolatione. 3. et 4. q. 216. potest addi. Sicut et corpus proximi cui exhibere debemus opera corporalia caritatis. Math. 25. sed hoc potest includi in eo quod super dictum est. nos debemus diligere proximum iuxta nos. B. Et sunt intelligenda hoc ordine. per prout oibus deus. deinde debemus diligere nos ipsos. deinde proximum. ultimo corpus nostrum. Et tunc subdit sic idem Tho. scda scde. q. 26. Non est tamen necessitate caritatis quod homo per prout corpus exponat per salutem proximi nisi si eam tenet ei. prout salutem. scilicet quod aliquis spiritu se offerat pertinet ad perfectiorem caritatem. A. Idem in libro de consolatione. et 4. q. 217. Et hoc ultimum debet intelligi quo ad salutem corpoream. ga. quod non obligat exponere regulariter prout corpus per

corpore proximi sui. sed per salutem anime sic. cum anima proximi incorpabiliter sit preiosior corpore nostro. 2. q. 3. si habes. unde et super in ordine caritatis proximum proponit corpore nostro. et Tho. scda scde. q. 33. dicit mortale peccare qui quicumque timore est corporis mortis omittit prout corrigere: quoniam ex hoc uisum puraret eius salutem. B. Et hic ordo caritatis sub precepto est ut Tho. tradit scda scde. q. 44. A. Sicut etiam est sub precepto ut diligamus meliores uel magis coniunctos per alius. ut ibidem dicit Tho. et in libro de consolatione. et 4. q. 218.

Utrum magis debeamus diligere meliores quam nobis coniunctiores. R. fm Tho. scda scde. q. 26. Meliores quidem ga. de deo propior maius bonum ex caritate debemus uelle. scilicet maiorem gradum benivolentie. quia ad caritatem pertinet ut uelut iusticia dei seruari. fm quam meliores perfecti beatitudinem percipiunt. scilicet tamen hoc rationabiliter magis intente diligit coniunctos. et hoc tripliciter. per quod de intensiori affectu diligit ad illud bonum ad quod diligit eos: quod meliores ad maius bonum. et ga. inter coniunctos aliqui sunt nobis propior secundum naturalem originem a qua discendere non possunt. scilicet bonitas secundum quam aliqui appropriant deo potest accedere et recedere augeri et minui. et ideo possunt ex caritate uel ille quod ille qui est mihi coniunctus sit melior alio. et sic ad maiorem benivolentiam gradum diu peruenire possit. 3. ga. pluribus modis siue causis coniunctos diligimus. nam ad alios non habemus nisi amicitiam caritatis. scilicet ad coniunctos nobis habemus alias amicitias. fm modum coniunctionis ipsorum ad nos. ut ga. aliquis est consanguineus uel coniunctus uel concubinus uel propter quodcumque aliud licitum. et ita ex caritate plurimis modis diligimus magis nobis coniunctos. A. Idem in libro de consolatione. et 4. q. 218. Et conclusio est quod meliores debemus plus diligere. ga. hoc iusticia diuina requirit. Math. 23. ibi. Que est mihi mea re. scilicet possumus optare quod propinqui sint meliores. B.

Utrum diligere inimicos sit de necessitate caritatis. R. fm Tho. scda scde. q. 25. Dilectio inimicorum tripliciter potest considerari. per

mō ut diligant inquitū iūmici. z hoc ē
diligē malū altius. 2. mō quātū ad na
turā. z sic i vlt. sic dilectio iūmici est
de nccitate caritat. ut. f. aligs diligens
deū z primū ab illa generalitate ini
micos n̄ excludat. 3. mō pōt cōsiderā in
spāli. ut. f. aligs i spāli moueat motu di
lectiōis ad iūmicū. z illud n̄ ē d nccitate
caritat. ut salutis absolure. qz nec mo
ueri motu dilectiōis i spāli ad q̄libet
hoīes singulariter ē de nccitate carita
tis nisi scdm p̄pationē ai. ut. f. hō hēat
animū p̄paratū ad hoc qz in singulari
inimicum diligeret si nccitas occurre
ret. Sed qz absqz nccitatis articulo di
ligat pertinet ad caritatis p̄fectionē. z.

A. Idē i sū. con. li. 3. ti. 3. q. 23. **B.**
Quā sit de nccitate caritatis qz hō
inimico signa uel effectus exhibeat di
lectiōis. **R.** fm Tho. scda scde. q. 25. Si
cut hō i cōi teneat diligere z non in spe
ciali nisi scdm p̄pationē ai. ut nunc
dictū ē. ita signa z effectus dilectiōis q̄
in cōi consueuerunt primo exhiberi
teneat etiā inimicis exhibē. puta cū ali
quis orat p oibus fidelibz. uel p toto
p̄pō. uel cū aliqd bñficiū ipendit toti
cōitati. tūc etiam hoc inimicis exhibē ē
de nccitate p̄cepti. z cōtrafacere p̄tinet
ad luorē vindicte. Specialia vero bñ
ficia uel dilectiōis signa qz exhibet
p̄ticulariter aliquibus qz exhibeat iūmi
cis n̄ ē de nccitate. nisi scdm p̄pationē
ai. ut. f. iuuē i articulo nccitatis scdm
illud p̄b. 25. Si esurierit inimic⁹ tuus
ciba illū zc. S. h. facē preter nccitatis
articulū p̄tinet ad p̄fectionē caritatis
p quā aligs cauēt n̄ solū vinci a malo.
s. vult vicere i bono malū. ga. f. nō so
lū cauēt ne p̄p̄ iniuriā illatā p̄trahat
ad odiū s. etiā intrēdit inimicū ad suū
amorē p̄trahē. **A.** Lō. His p̄e. ut in
sū. con. eo. ti. q. 24. **B.**

Quā inimicis veniā petētibz teneā
mur remittē. **R.** fm p̄e. 3. f. niāru. Ex
iūria uel dāno dato alicui solent in eo
cui sit tria oriri. f. rancor in affectu. sig
rācoris i effectū. z actio iuris d iūrian

tē. primū teneat hō remittē imo nūq̄
i corde h̄re. **A.** Nat. is. ibi. Sic z p̄
mens zc. **B.** Secūdū teneat hō remittē
tē veniā veraciter petenti. p̄ato emē
dare scdm facultatē suā. de q̄ pōt itelli
gi qd dī Luc. 17. Si reuerfus fuerit ad
te dicēs. penitet me. dimitte illi. imo
etiā si nō petat. ut i. primo. s. dcm est.
A. Istud imo. nō v̄ dictū p̄e. ut pōt
colligi ex habitis i sū. con. eo. ti. q. 25. s.
potius eius dicto aduersatur. Et cū hō
dicto con. Albricus. ut non dēat expec
tari petitiō. z istud videt uerius. Nam
si nō dī rācor teneri i corde. sit nec ab
eē oñdi i ope. qz nō solū a malo s. etiā
ab oī spē mali abstinentiū ē. Thesal.
c. fi. B. Sed tertiū nō teneat remittere
nisi ille satisfiat p posse. ut. c. si quis
cōtristatus. 90. dī. z nota i. c. ad aplice.
de re. iū. li. 6. so. z i remissiōibz dōcōiū iu
riū. z eē de male. innotuit. cū cōcordatus
ibi positus. **A.** hoc satis claz ē. ga le
gitime pōt peti eximatio iniurie etiā
ultra irereē rez. eē de iniū. ec. qm li. 6.
nisi ex hoc oziret p̄ponderans scādālū
respectu salutis aīe uel corpis. ga i or
dine caritatis hec p̄ferenda sūt. ut pōt
cōstare ex dictis s. s. p. **B.**

Quā opa bona ex caritatē facta ali
qd ualeāt. **R.** fm Ray. Quāuis nō ua
leāt directē ad uitā eternā. tū ualēt ad
alia quicqz. p̄ ad tolerabiliū iudiciū fu
turū p̄ferēdū. de pe. dī. 3. si qz aut. **A.**
Ricardus sup. 4. f. niāru dī. 15. dicit qz
bonū z p̄niā acta i mortali sicut nō ua
let ad obtinendū regnū. ita nec ad re
missionē penarū. qz p̄pter illud nō mi
nuet pena p̄ p̄ctis p̄oribz debita. s. bñ
minore penā sustinebit i inferno. quia
interi dū facit illud bonū cauēt a ma
lo. q̄rū occasiōe si faceret ampli⁹ puni
ret. Et ita dicit intelligendū dictū asse
rentiū minore penā sustinēdā. p̄p̄ bo
nū sine caritate factū. Sed d̄ h̄ videt
qd legit in uita patz qz cuidā scō patri
reuelatū ē. de quodā qz p̄pter luxurias
exclusus ē a paradiso qz p̄p̄ abūdātes
elyas qz faciebat liberat⁹ ē ab icēdio

ignis. **B** 2° ad tpale pspitatem. de
pe. dis. 3. cauendū. 22. q. 2. si q̄libet. 3° ad
b^o q̄ q̄s citius illustret ad p̄nias d̄ pe.
dis. 5. falsas. i. fi. 4° ad assuefactionem
bonorū operū. sicut faciebat olī beat^{us}
Johes. d̄ 3. se. dis. 4. nō regnabāt. 5° q̄
diabol^{us} nō h̄z i eo tantā p̄tātē quantā
hēret si bona opamō facēt. sicut Gregl
refert i dialogo. li. 3. c. 7° de iudeo qui
signatus erat signo cruci q̄ demōes n̄
potuerūt ei nocē. **A** Aduertēduz tñ
q̄ remuneratio q̄ fit p talib^{us} opibus
h̄z Ric. i loco p̄allato. n̄ ē ex debito iusti
cie s̄z solū ex dei clemētia. forte iō q̄
q̄ ex otumacia d̄ deū meret sui p̄ditio
nē quō pōt extrinsec^{us} aliquid mereri.
B Utrū hō possit dō satisfacē p opa
extra caritatē facta hēs. i. satisfactio.
5. xi. Et plura de caritate habes in se
quen. 5.

Utrū opa extra caritatē exītiū unq̄
ualeant. **R** fm Ray. Opa uiua q̄ fctā
fuerūt i caritate mortificātur p seq̄nt
mortale p̄ctū. z si uera seq̄nt p̄nīa reui
uiscūt. Illa hō que nūq̄ uiua fuerunt
puta q̄ in p̄ctō mortali facta sūt. uiuē
nō p̄nt q̄ mortua nata fuerūt. n̄r sus
Illā reuiuiscūt q̄ mortificata fuerunt
Uuē n̄ p̄nt q̄ mortua nata fuerūt. Lō.
Tho. i 4° dis. 23. **A** p̄dictuz dixit
Ray. i ti. de pe. z re. 5. item circa idem
q̄ritur. Tho. etiā in 3. p̄te. q. 89. arti. 5. et
6°. **B** De cōfessione facta ex carita
tē. uide. i. cōfessio p̄. 5. 3° Utrū occasione
religionis sint p̄mittēda opa carita
tis in parētes. uide. i. religio p̄. 5. 3°

Quasi episcopales

illos casus a quibus nō pōt ab
soluere sacerdos prochiālis. uide. i. cō
fessio p̄. 5. p̄.

Quasi thecismus et

exorcismus. Utrū cathecismus
cōueniēter deat p̄cedē baptismū. **R** fm
pe. in 4° sic. Nā i baptizādo requi
ritur ea que sūt de necessitate fidei. q̄ sunt
tria. s. fidei susceptio. z eiusdē p̄fessio.

z ipsius obseruatio. z p̄p̄ hec tria ca
thecismus inuētiū ē. q̄a in eo fit instru
ctio ad fidei susceptionē. fit etiā n̄sio
ad fidei p̄fessionē. z promissio ad fidei
obseruationē. Et q̄a adultus p se cre
dere z p̄mittere pōt. requirit hec ab eo
p seipm. In puulo hō requirit p uica
riū. s. p̄ patrini qui i p̄sona puuli r̄ndz
Credo. Et sicut dicit Tho. duplex pōt
ēē sensus. Unus: credo. i. ego paruulus
q̄n ad p̄fectā etatē ueniā credam. uel
credo. i. ego patrini operā dabo q̄ iste
credat. **A** Iste sensus ē magis ueni
ēs. nā tenentes ad baptismū fideiussō
res sūt suscepti. d̄ 3. se. di. 4. uos aut oīa
B Nec ē icōueniēs q̄ patrini p par
uulo p̄mittat. q̄a de illis ad q̄ oēs tenē
tur un^{us} aliū obligare pōt. Sec^{us} at i his
ad q̄ oēs nō tenēt. Et si dicis q̄ patrini
sic obligat ad instruendū paruulū d̄
fide. R̄ndet Tho. q̄ non ē ibi magnus
piculū q̄rū ad modernū tēp^{us}. q̄a z pa
rentes pueri sūt xpiani z int xpianos
nutriūtur. Sec^{us} at erat i p̄mitia ecclia
q̄a tūc diligētiōz cura habēda erat. Et
sūt nūc eēt si p̄tes pueri eēt suspi
ci de infidelitate. uel si puer int ifideles
cōuersatus eēt. **A** Idē eēt si parē
tes eēt suspecti i morib^{us}. nā suscipiē
tes de baptismo sūt fideiussōres nō so
lū fidei sed etiā morū. uñ in dō. c. uos
eis dī. Jō sp̄ eos admonere ut castita
tē custodiāt: iusticiā diligāt: caritatez
teneāt. Nā oīa symbolū z ofonē domi
nicā etiā uos ipi tenere z illis quos ex
cepistis oīdite. Dicta ēt in h^o. 5. notat
ut i sū. con. li. 3° ti. 24. q. 42. **B**
Sz ad qd pdest exorcismus? **R** fm
pe. z tho. in 4° dis. 6. habet effectus in
corpe z i aīa. q̄a minuit p̄tātē demo
nis ne possit tñ i hoīe sicut p̄us: ne ba
ptismi z alia bona īpediat. S̄z p̄dicta
p̄as tolli i baptismo tollit. sicut p̄ba
rao p̄us flagellat^{us} ē p̄p̄o nō egresso d̄
egyptō z p̄ ea tollit in mari rubro. q̄d
ē figura baptismi: submersus ē. **A** Jō
i sū. con. eo. ti. q. 43. ubi etiā dī q̄ circa
hūc effectū cathecismi plures fuerūt

optiones. S; qđ dictū ē meli' ur. **B.**
Quid significet sacra alia q̄ fiūt añ
baptisimū i cathecismo. uide s̄ baptis
m' 6. §. 3. Per cathecismū ipedit m̄i
monū d̄bendū. i. ipedimētū 6. §. 2.

Quatio Noīe cautōis qñ
ligit nuda pmissio. Sed per
cautionē idoneā siue sufficiētē itelligi
tur fideiusforia l' pignoratitia. ut nota
tur ex d̄ pigno. cū p̄ter. **A.** In glo. **B.**
De hac uis s̄ absolutū 4. §. fi. **A.** De
h' et d̄ s̄ absolutū p̄. §. 17. i. additōe. **B.**

Quatio cecitas mentis

Utrū cecitas mentis sit p̄ctm̄.
R. fin Tho. scđa scđe. q. 15. Greg. 31.
moral. p̄mit cecitatē mentis inē uicia
q̄ cānt a luxuria. Ad cui' uirtu intellē
tū ē sciēdū q̄ p̄ncipiū itellēctualis ui
sionis ē aliqđ itelligibile p̄ncipiū; p̄
qđ hō itelligit alia. cui qđ itelligibi
li p̄ncipio mēs hōis pōt itēdere. z q̄ ei
nō itendat pōt dupl'r cōtigē. qñq; qđez
ex h' qz hz uolūtātē spōrānce se auer
tētē a cōsiderationē talis p̄ncipiū. scđm
illud ps. Noluit itelligē ut bñ ageret
Alio mō p̄ occupationē circa alia que
magis distrāhūt qb' ab īsp̄ctōe h' p̄n
cipiū auertit. fin illud ps. Sup̄cecidit
ignis. s. cōcupie z nō uiderūt solem. Et
utroq; mō cecitas mentis ē p̄ctm̄ Sed
qñ ē ex nāli defectu. ut i amentibus : n̄
ē p̄ctm̄. **A.** Idē in sum. con. lib. 3. ti.
30. q. 209. **B.**

Quatio censura ecclesie

Nomine censure tria cōpre
hēdūtur. s. interdictū. excoīcatio. et su
sp̄sio. ex de hō. sigl. q̄renti. Et de sin
gul' horū uide. i. i uocabulis p̄p̄is ut
i. excoīcatio. z. i. interdictū. z. i. suspensio.

Quatio cessatio a diuinis

Cessat qñq; i aliq̄ ecclesia a di
uinis p̄pter iuriā uel offensaz alicui
de ecclesia uel ecclesie factā. Et tūc po
sito q̄ etiā aliq; de canonicis q̄ statue

rūt cessationē a diuinis ibi celebraret n̄
icurrēt irregularitatē. qz nō ē interdic
tū ordinariū ut dicit Imo. ex d̄ app̄.
dilectis filio decano. Et nō d̄z cessari a
diuinis p̄ capitulū collegiū uel aliq̄ez
cōuentū alicui' ecclesie nisi uocat' oib'
put sūt uocandi ad electionē. et nisi d̄
liberatiōe hīta diligēt. z p' hec req̄si
to uel clerico ul' laico cuiuscūq; digni
tati aut cōditōis l' stat' p̄p̄t cui' iuriā
uel offensaz ur cessatio faciēda q̄ iuri
am offensam emēdet. z si noluerit em̄
dare n̄ poterit cessari. q̄ si p̄cedat p̄e
dicto mō z cesset. ex tūc tā ps eoz; q
cessant q̄ ei' d̄ quē cessat. i. unū mēse; z
p se ul' p̄ p̄curatorē cōtinuat' dieb' ad
sedē ap̄licā tenēt se p̄ntar. **A.** Immo
iter arripe. ut i textu. i. allegato. ubi etiā
p̄z q̄ debēt ita cōtinuare. ut q̄ cito cō
mode poterūt se ap̄lico īsp̄ctui rep̄n
tēt. **B.** cū act' z muniment' negocii
nisi p̄ cōcordiā īfra dictū tēp' cessaret
ipsa cessatio. z sic p̄ib' ueniētib' : uel
una z n̄ alia ueniētē. p̄ culpabil' puni
af. et nihilomin' si ps q̄ cessauit nō ue
niret nec mitteret nō seruabit cessatō
nec ualebit. ex de offi. oz. q̄. ius. lib. 6.
A. Ibi d̄. Parte īsup a diuinis cessan
te sūsp̄scripta tā in cessando q̄ i ueniē
do seu i mittēdo ad sedē ap̄licā nō ser
uante nō seruet ipsa cessatō sed ea nō
obstante ut p̄us i ipsa celebre. Et cō.
predictis Albricus. **B.**

Qui uolūt cessare a diuinis debent
causam idoneā cōscribē i instrumēto
publico uel patētib' lris cū autēticis
sigillis. **A.** s. p̄p̄is qñ hoc collegiū
facit. uel cū uno sigillo unius alterius
autēticū. ut i textu. i. allegato. **B.** Et
assignare illi d̄ quē cessare intēdūt. q̄
si hoc p̄termiserit uel cā nō fuisset iūe
ra canonica: restituent oīa que tpe ces
satōis p̄ceperūt d̄ eccl' a illa ubi cessa
tū ē. z q̄ p̄llo tpe debēt eis de ecclia n̄
p̄cipiēt. z ei d̄ quē cessauerūt: de dānis
z iurur satisfaciēt. Si hō cā fuerit iu
dicata canonica tūc illi q̄ occasionē de
derunt cōdēnandi sūt ad oē interesse

canonic). Et ad certā quāritatē taxāda; ipī ecclē in q̄ cessatū ē ouertēdā i cul tū diuī. ex d̄ of. or. si canonici. libro 6°.
A. Ubi p̄z q̄ deā quāritas taxat supe rioris arbitrio. **B.**

Qui ad agguatōnē cessatiōis ima gines crucis: b̄tē uirginis: et alioz scōz irreuerēter tractat: p̄sternūt urticis: ul' spinis supponūt: ul' aliqd hui' mōi faciūt: reprobat' et grauē sūt puniēdi ex de of. or. si canonici. lib. 6°. Qualiter gnālē cessatiōnē a diuinis religiosi tenē tur seruare. inde. i. iterdictū p̄. §. xi^o. q̄ incipit. Quā sententia.

Cimiterium ^{h3 eadez} ^{immunita} tem quaz ecclesia quo ad oīa capitula. q̄ uide. i. immunitas ecclesie et emunitas cōfugientū. Et hoc p̄ter q̄ i duob' casib'. s. q̄ nullus mortu' d̄z i ecclē sepeliri. ut. i. emunitas ecclesie. §. 2°. et q̄ laici in choro eē nō debēt. hec Ray. et hosti. **A.** Idē in sū. con. lib. p̄ tū. 4. q. 6. **B.**

Cimiteriū pollutū esse cēset qñ ec clesia ē polluta effusione sanguis uel seminis. dico si sit cōtiguū ipī ecclesie Et anq̄ recōciliatū sit nō d̄z i eo aliqs sepeliri. Sec' si cimiteriū ipm esset re mortū ab ecclesia. S3 eo' polluto cimi terio nō ē polluta ecclesia. ne minus di gnū trahē uideat ad se mai' dignū. ex d̄ of. ec. si ecclesia li 6°. Et si ē cimiteriū unū s3 plura qñ paries ē i medio l3 sit ibi porta. **A.** s. q̄ itur de uno ad aliud ut i p̄allegato. c. **B.** Uī uno uiolato nō ē uiolatū alterū. ut i de cō. c. Circa cō secratiōnē cimiteriū uide. i. cōsecratio p̄. §. p̄. et 2°.

Claus put hic sumit ē ptās ligādī atq̄ soluēdi. q̄ ecclesiastic' uider dignos d̄z recipere: et indignos excludere a regno ut p̄. 4°. sniaz. et p̄ glo. Jero. su p̄ Math. 16. **A.** Ray. x̄o diē q̄ clauēs hic dicūt scia discernēdi int' peccatū et p̄ctm: et ptās ligādī atq̄ soluēdi. dif. 20. §. p̄. pe. x̄o ut in sū. cō. lib. 3°. tit. 34. q. 1.

171. diē q̄ clauis ē qdā ptās spūal'. sup nālī a deo data et infusa: nō inata nec acq̄sita. De oēs tēdūt ad idē: sed una magis declarat aliā. Diffinitō. n. Ray. oñdit q̄ ptāz d̄z anecti snia. Ista uero p̄. idicat a q̄ est hec potestas. **B.**

Quor sūt clauēs? **R.** fm Lho. i. 4°. dif. as. quia p̄ clauē ut nūc dictū est uider d̄z dignos recipere et indignos exclu dere: indiget iudicio discretiōis q̄ ido neitate iudicet et indiget ipō actu rece ptionis: et ad utrāq̄ eorū ptās qdā seu auctoritas requir'. Et scdm b̄. due cla ues distinguūt. Una q̄rū p̄tinet ad iudi ciū eius q̄ absolue' ē. Alia ad ipāz ab solutionē. Et he due clauēs nō distinguū tur i eētia auctoritat'. qz utrūq̄ sibi ex officio cōpetit. s3 ex op̄arōne actus quoz un' aliū supponit. nā clauis que d̄z ptās ligādī et soluēdi imediate apit sed q̄ d̄z scia discernēdi: oñdit cui apit dū sit p̄ illā. De his clauib' hētur dif. 20. §. p̄. **A.** S3 ut p̄z in sū. con. li. 3°. tit. 34. q. 172. Ray. diē. Credo uerius eē q̄ nō ē nisi una clauis q̄ ē ptās siue iuris dictio. Dicūtur tñ pluralit' clauēs p̄p̄t plures et' effect' qui sūt ligat' et soluē claudē et apire. adistat clauis mālis. et q̄ alicubi iuenit scia cōiuncta ptāti nō ē iō q̄ scia sit clauis. s3 qz necie ē ptātē hñti. sicut lucerna i tenebris ābulanti ne al' seq̄t qd ait dñs Math. 15. Si ce cus cecuz ducit tē. Lon. pe. dicens. In sole potētia liq̄faciēdi et indurādī una ē i radice et due i effectib'. Sic una tñ ē clauis i radice. s3 due i effectib'. **B.**

Charū clauū seu hui' clauis usus ē ad apiendū et claudendū fm pe. sicut et clauis materialis s3 differēter. quia clauis mālis p̄ et p̄ncipalit' est ad clau dedū: et ex cōtū ē ad apiendū. Clauis x̄o spūalī ē. p̄ ē ad apiendū et secūda rio ad claudendū. **A.** Et scdm eūdem pe. ista clausio fit tripl'. Uno mō q̄ ad culpā nō absolue' ab ea. Alio modo q̄ ad penā sensus ligādo tpali pena. 3° mō quo ad penā dām p̄ suam ex cōica tiōis ut in sū. cō. eo. ti. q. 173. Idē etiam

pōt intelligi de aliis cēsuris. ex de xbo. sig. qrenti. z s cēsurā. Et ut p3 in sum. con. eo. ti. q. 172. dicitur idē pe. q. pās ligandi atq; soluēdi i regl ex duob' .s. ex potestate ordinis. z ex pte iurisdictionis Jurisdictio. n. dat mām. pma ergo potestas claus ē essentialiter. secunda accidentaliter. B

Soli sacerdotes hnt clauē. qm fm Tho. i. 4. dicitur. 19. solis sacerdotibus data ē hec pās a dño. ubi ait. Quorū remiseritis pctā zc. Jo. 20. Nec obstat qd soli petro dictū ē. Tibi dabo clauē regni celozū. Darb. 16. ga illud feci do min' ad demonstrādū ecclesie unitatē ut oēs a Petro z successorib' suis acciperēt sue pās originē. z 4. q. 1. q. cū q. z c. logitur. Et l3 oēs sacerdotes habeāt pātē clauū qm ad ordinē: nō tamen hnt usū pās. ga deficit eis iurisdicō q mīstrat mām. ubi q nō h3 iurisdicōez super subditos pōt dici q qm ad h' nō habet usum clauū. Sed tamen sacerdos malus qm sit gfa pūatus nullo mō pnatu usū clauū i quo ipse nō est agēs pncipale s3 instrumentale. h Tho. sūt p. z Ray. A. Hoc intelligit de sacerdote ab ecclia nō absciso q licz sit mal' tñ utitur clauib' instrumentalis. i. loco dei. ut i sū. cō. lib' 3. ti. 34. q. 174. z 175. ubi etiā omnia pdicta notant. De hoc. i. s. se. B

Utrū scismatici: heretici: excoīcati suspēsi: degradati: habeant usū clauū. R. fm Tho. i. 4. dicitur. 19. Hnt qdē usū in se qm ad cēntiā. sed talis usus ipedit ex defectu materie. ga talibus ecclesia subtrahit subditos t' simplr ut ad tēpus. ubi quantū ad hoc pūat sūt usū clauū. A. Lō. pe. ut in sum. con. eo. ti. q. 176. B

Quid operetur usus clauū? R. scōz Tho. z pe. ubi s. Opas instrumentalis disponēdo ad grām z iustificationē: nō aut pncipalit' z imēdiatē ipam grāz z iustificationē efficiēdo. ga h' ē solus dei. Sed sicut ad mūdationē origial' i baptismo ualet ablutio. ita ad emūda

tionē actual' ualet absolutio. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 177. ubi addit secūdu Tho. qd si aī absolutiōe sacerdoti aliqs nō fuisset pfecte disposit' ad grām suscipiēdā i ipsa cōfessione z absolutiōe sacrali grām cōsequē si obicē nō pōnēt. Idē pe. z addit qd sufficiēt cōtrito datur ibi augmentum grē. B

Qualiter p clauē sacerdotes dicātur soluē' ligare? R. fm Ray. Trib' mōis. p ligāt z soluūt. i. oñdūt aliquem ligatū uel solutū a deo. Un dñs Luc. 17. leprosos p se pūs mūdauit. deinde ad sacerdotes misit qm iudicio ostēd rēf mūdātū. A. Immo uidet' qd nō solū oñdāt absolutū. s3 etiā absoluant i instrumentalis tñ. ut. s. s. p. rō. nā l3 uera cōtrito resuscitāt pctōzē. remanet tñ adhuc ligat' donec si pōt sacerdoti se pnter: z ab eo fuerit absolutus. nā cōtrito ab hac obligatiōe nō pōt libare. de pe. dicitur. i. nō pōt. z de pe. z re. c. ois. unde z dñs Lazarū ab eo resuscitatū dedit discipul' absoluēdū. Joh. xi. B. 2. sol uūt qm a pctō sacralit' absoluūt z ligāt ad pniām pagēdā. A. In sū. cō. eo. ti. q. 178. ubi hec ponūt. dī q 2. mod' ligā di ē cū satisfactiōe pnie iponūt peni tētib'. soluēdi xō cū aliqd dimittūt: l' p eā purgatos ad sacrozū cōionem ad mittūt. B. Un Leo papa. Xpus hāc pposit' ecclie tradidit pātē ut cōfiteri bus pnie satisfactiōe daret zc. de pe. dicitur. i. m. triplex. 3. ligāt uel soluunt p ex cōicationē. Et ad istos oēs modos pōt uenire illd. Qd cūq; solueris sup traz zc. qd locū h3 cū sacerdos iuste iudicat ligādo t' soluēdo. A. Dia pdcā plen' hnt i sū. con. dcā. q. 178. B. De q mā qm rū ad excoīcationē uide s absolutio. et i. excoīcatio p totū. De absolutiōe peccatorū z pnia uide s absolutio c. z. i. cōfessor z cōfessio p totū. z. i. pnia per totū. z. i. pctm p to. Et pdictā expōnem ligandi z soluendi hēs. i. sacerdos. s. p.

Clericus p Lōmuniē Ad hoc qd qd sit uere cleric' nō sufficē qd

sit latus nisi hēat aliquē ordinē clericali ut salte pma tōsurā ab eo q dāe pōt. **A**. Per pma. n. tōsurā qd cōstituit clericū. ex de eta. 7 qli. cū cōrigat. **B**. Tū qdū hz solū pma tōsurā uel minores ordines pōt si uoluerit deferere clerici catū. ut. s. apostasia. 4. q. 2. r. 3.

Cleric⁹ ornatus dēt eē duplici ornamento. i. interiori et exteriori. Interioris ornamentū cōsistit i xrtutib⁹ qb⁹ debēt eē ornati clerici et pcpue sacerdotes atq; plati. ne al male sedētes i cathedra cathedre iuriā faciant. 40. dis. multi. Exterius ornamentū cōsistit i qtuor. p in icesu. ut nō currēdo s; moderato et eq li gressu icedāt. ut sic maturitatē et eq litatē idicēt mētē. 4. dis. s. vlt. Nec in solo icesu. s; etiā q oculos ligū i et oia mēbra debēt clici sub freno castitatis et modestie coerccē. 6. q. 1. e. r. merito. 32. q. 5. nec solo. 2. in habitu. ut nō deferant vestes incisas et ligulatas. **A**. s. frapas. Ligula. n. fm Latholico est pua lingua. et p similitudinē pōt incissura accipi vestis q i modū ligue solet fieri. Et ide ligular. i. sic incisus. Un. et i sū. con. li. 3. r. 7. q. 1. ubi hec oia ponūt q fuerūt ori ginalr dca Ray. dī. Nō deferāt vestes incisas. i. ligulatas ad modū ioculatorū **B**. neq; uariū coloris. nec rubeas. neq; virides. neq; nimis lōgas neq; breues. Itē neq; de serico s; de lana nō nimis piosa uel vili. 41. dis. s. i. Et pcpue in hitu debēt se cōformare qrtū pnt ill inē qd viuūt seruata sp honestate. ar. dis. 4. s. erit. et dis. 30. si qd viroz. **A**. hec oia i dca. q. 1. i sum. cō. ubi. etiā addit q i hitu pōt cōphēdi etiā tonsura: qd cōmā et barbā debēt deponere. ex de vi. et hone. cle. cleric⁹ p. **B**. Et nota q ex cā timor. pegrnationis. ut alia fili licitū ē clerico hitū trāssormare. 21. q. 4. epi ex de vi. et hone. cle. cleric⁹ 2. **A**. In h. c. cleric⁹. dī de cā timor. In dco h. c. epi dī de cā pegrnationis. qn. s. lōgo tpe abularet. ut ibi dī. De fili cā i dicit capitul nō dī. Nec ēt puto q cā pegrnationis etiam longissime si causa timor iusta

nō adsit deat ita hitū trāssormare qd cleric⁹ nō appareat. hoc. n. stricissime phibet. ut i. c. contigit. 2. ex de sen. excoi. S; forte ppt dictā lōgā pegrnationē licet vestes ferre breuiiores. Et i palle gato. c. cleric⁹. plura alia de fili mā ponūt. **B**. qdūq; aut cleric⁹ virgata uel ptra vrit veste publice sine cā si bñficiat⁹ ē suspēsus ē a fructuū pceptiōe p sex mēses. Si nō ē bñficiat⁹ et i sacris citra sacerdotiū. p idē tēp⁹ ē inhabil ad bñficiū obtinendū. Si hz dignitatem uel bñficiū cū cura uel ē sacerdos aut religiosus ē suspēsus p annū a bñficio et p idē tēp⁹ ē inhabilis ad obtinendum qdūq; bñficiū ecclasticū. ut i cle. qm de vi. et ho. cle. 3. cōsistit cleric⁹ ornamentū exterius i cibo. de q vide. i. gula per totū. 4. i potu de q. i. ebrietas. s. 3. et. i. sobrietas. s. p. 2. r.

Cleric⁹ hz deferre rasurā i modū corone sup. et tōsuram capilloz ab infra. Lur rōnē affig. Tho. i 4. sen. dis. 24. qd corona ē signū regni et pfectiōis cū sit circularis. Illi aut q diuini misterii applicat adipiscūt regā dignitates. et pfecti i xrtute eē debēt. Lōpetit etiam eis subtracō capilloz ex pre supiori. ne mēs eozū tpalib⁹ occupatiōib⁹ a cō tēplatōe diuozū retardet: et ex ifertori p tōsurā ne eozū sensus tpalib⁹ obuol uat. Lōuersi ēt tōdēt ppt renūciatōz tpaliū: s; nō radūt qd nō occupāt diuini misterii in qb⁹ oporteat eos diuina mēte cōtēplari. **A**. Idē in sū. con. libro 3. r. 2. q. 3. **B**.

In diuino cleric⁹ sūt pcpue sex ob seruāda q hnt dis. 4. diuina. Ut inde l; iura absentū nō mordeat. Ut psen tes nō irrideat. Ut iama scēlariū nō recitentur. Ut hba sacre lectiōis legāt et audiat. Ut cib⁹ nō nisi ad sustētatiōē sumat. Et ut i pncipio et i me laudes deo referat. hec ibi. r. c. p reuerentia. **A**. In allegari iurib⁹ nil dī de istis laudib⁹. s; eadē disc. ut nō liceat ubi dicit Nō oz clericos uel laicos religiosos an sacrā horā dicit tertiā mīre diuina. nec

aliqui clericos nisi hymno deo edef pa
 ne et p' abos gras auctori do refert B
Cleric' dz i bñficio residē z i eo sua
 officia iplē. Et illi q n iplēt s; uolupta
 ribus uacāt fm Ul. nihil hñt iuris i re
 b' ecclesiasticis. z si recipiūt tenet restitu
 ere. Reddit' n. ecclesiaz sūt stipēdia ser
 uitutū. uñ z iura idixerūt clericis p'so
 lem residentia. q tñ in multis casibus
 p'mittūt absentia continue: uel ad tēpus
 Tñ qcgd sit de foro cōtentioso unde
 sufficē ad salutē si ipe sua cura z ipēis
 puidet q ecclia decēter officiet z po
 pul' sufficē regat. z ipe honeste uiue
 z morū bonū exemplū subdit' ondat
 z interdus p se ad locū accedat. z de p
 dict' cernificet. z qñq p se officium ex
 oluat. A. Nō sic dic Ul. s; ait. Et p se
 diuū officiū diligēt exoluat z mistris
 s; possibilitatē bñficiū puideat suffici
 ent. ut i sū. cō. li. p. ti. 7. q. 29. Et ex b' ui
 det colligi q clericus exis in mortali
 teneat ad restitutionē pceptoz ex bñ
 ficio illo tpe. qā nō potuit bñficio dñi
 te deseruire nec diuū officiū diligent
 seu oueniet exolue pferri si sit notori
 cū qlibet pctor notori' sit ipo iure su
 spēsus ut pōt colligi ex notat' i sū. cō.
 li. 3. ti. 29. q. 3. z. 5. Et ideo uidetur posse
 dici de illo q ex ideuorōne z lata negli
 gentia nimis celerit' l'at' dissolute seu
 irreuerēter dicat officiū qz sic nō dilige
 ter exoluit. z qz facit pceptū ecclie. i. c.
 dolētes. de cele. mis. B. Tūc' tñ ē si
 p se cōtinue faciat. Reliq' mō. i. residē
 tia. A. Ibi lat' dñ de hac residētia. et
 ex ibi dict' pōt patē q nō solū ē tutus
 p se residet: s; ē ē necessariū i bñficio
 curato. z qñq ē i alius. B. De trāsitu
 elicoz d ecclia ad ecclia. mō. i. trāsit'.
Clericus 2º. s. q' cleri
 ci a qb'
 dñ actib' sclarib' sūt remoti
 Nō. n. debent intendē negotiatiōni de
 rebus uicēdis z emēdis z b'. ex ne cle
 ri. uel mo. c. p. 7. 78. dis. fornicari. De hº
 i. negociatio. s. 2. z. s. anpe' Jtē nec qñti
 enib' in iudicio seculari etiam si be

neficiū nō hñt. dñmō sunt i sacris siue
 etiā sunt in miorib' z hēant bñficiū et
 b' nisi p se z miserabilib' psonis. ex d
 postu. c. p. A. Ibi ē dñ p ecclia sua
 B. z. 86. dis. peruenit. uel nisi suā ul' su
 orū iuriā pscētur. 4. q. 6. oibus. A
 Ibi nō dñ nisi de iuria ppria. s; etiaz
 p cōductis pōt agere i qñq honesta
 cā si necitas imueat. ut. m. c. cū sacerdo
 ti. ex d postu. B. Jtē nō pñt suscipere
 gubernatiōes aliearū rerū seu procu
 rationes alienozū negociorū. Bñ aut
 pñt suscipere tutelās a legib' ipositas.
 s; z curā orphanorū z uiduarū q unde
 fense sunt. A. Aut earū psonarū que
 maxie ecclesiastico idigēt adminiculo
 ut. i. c. i. allegato. B. Et ē de licentia
 epōrū gubernacula ecclesiasticaz rez
 ut i dñ. c. puenit. Et unde. i. tutela. s. 2. z
 3. An hº cleric' possit exercere aliqd
 artificū uel culturā possessionū et b'.
 unde. i. negociatio. s. pe. Et an possit ex
 erce officiū tabellionat'. unde. i. tabel
 lion. s. 2.
Clerici nō debēt mīstrare i taberna
 nec in ea comedē uel bibē nisi cā neci
 tatis i pegrinatiōne. 4. 4. dis. nō oportz
 p. z. c. nulli. z. c. clerici.
Clerici q relicto clericali hñtu por
 tant arma. si tertio moniti nō deponūt
 pñt pñlegiū clericali. ex de sen. exc.
 i audietia. Sitr etiā si nō sunt moniti z
 innescunt se tyrānidi z enozmitari. ex
 de sen. excō. cū nō ab hoie. pñt tñ arma
 portare modo quo dñ s bellū 2. s. p.
Clerici goliardi aut buffones. A
 i. ioculatores. ut p3 i rex. i. allegato. z gl.
 ibi dic q pñmū ē uulgare gallicū scdm
 uulgare tuscor. B. si hº p ānū exer
 cuerint carēt pñlegio clericali. A. s.
 oī. ut i texto pñcō. B. Et eodē modo si
 miori tēpore z admoniti nō destiterit
 ex d m. z ho. cle. c. li. 6. A. Ubi p3
 q requiritur trina monitio. B
Clerici q carnicū macellarioz
 seu tabnarioz officiū publice faciunt
 A. psonalit. ut. i. c. i. allegato. B. si 3º
 moniti. A. noiatim ut ibi. B non de
 c 5

sistat seu fsumat. et si sunt coniugati p dnt
 puilegiu clericale. A. oio ut ibi. B.
 No coniugati ho q cedut ut laici p dnt
 i psonis. A. Sed si no incedat ut laici
 p dnt i rebus tm. ut ibi. B. q diu hoc
 agunt. A. In textu cle. diocesani ad
 lram sic of. Si moniti ab his no desti
 terit aut ipa ut pmissu e exercendo re
 supserit quicuq coniugati oio. No cou
 gati ho i reb? et si oio incedat ut laici in
 psois puilegiu clericale q diu pmissis
 iustiterit eo ipso amittant. B. De nira
 et hono. cle. clerici. h. 6. diocesani. In
 cle. eo. ti. A. In p dnto. c. clerici. nihil d
 h. p oit s. s. solu qd dnt e i pcedenti. s. B.
Clericus coniugatus si contraxit cum unica
 et ygine et deferat totum et vestes cleri
 cales retinet puilegiu clericale i duob?
 s. q pcuties eu e excoicat. et q no pot
 distrigi nec odenari a iudice scari nec
 ciuilit nec criminalit. In ceteri ho non
 retinet. It e si no deferat totum et bitu i
 nullo retinet. ex de cle. diu. clerici lib.
 6. Quod clericus pot iudex ee uel iudica
 re. l. iudex. 2. s. p. et 6. Et p qd actus cle
 ricus i minorib? p dnt puilegiu clericale.
 unde s. apostasia 4. s. p. et ult. Et que
 negocia clericis sunt mdicta. i. negocia
 tio. in tribus ultimis. s.

Clericus 3. scilicet qru
 ad coha
 bitatione mulierum et hone
 stat. Clerici namq non debent habitare
 cum mulierib? dis. 32. hospitio. l. et dis. si.
 legis. Nam cohabitatio e aliqui adulterii
 occasio. is. q. 2. diffinim. Excipiunt m
 foror amita matertera. A. Amita e
 foror pns. matertera ho mris secundu
 Latho. B. Et generalit p linea tras
 uersale ocs consanguinee q sunt infra se
 cundu qdu. ar. dis. si. cum oibus. s. p. line
 a3 ascendentiu et descendentiu usq ad qrtu
 gradu. ar. ex de pson. et affi. no debet. et
 dis. 32. iter dicit. et dis. si. cum oib? et c. uolu
 mus. Et est ro qd in istis fedus nale ni
 hil pmittit seui criminis suspicari. ex de
 coha. cle. et mu. a nobis. ex de psumpt.
 cu in iuuentute. A. In allegari iurib?

no clare monstrat de isto qro qdu ad
 hoc ppositu. s. in ide die Ray. ut i su.
 co. h. 3. et 30. q. xi. Id e die glo. in. c. p.
 ex de coha. cle. et mu. assignas alia ratio
 nem uidelz qd ut q in ista linea recta
 aplius possit extedi pmissio q i colla
 terali. Et bñ qd in linea recta quato g
 dus e distatioz tato e antiquoz psona et
 minoris suspitiois et p ois maioris per
 missionis. 32. dis. iter dicit. B. Et hoc
 intellige nisi herent secu pedisseqs ul
 aliqs mulieis suspectas. A. Ad hoc
 facit. si. dis. legis. B. Porro etiã cu
 pus dictis cleric? no d3 hñ imoderat
 familiaritate. ne orepitibil heat. 33. dis.
 qru dā. Possunt etiã ultra p dictos gā
 bitare. si eent antiq et no suspecte. dis.
 si. femias. et i p dnto. c. inter dicit. i. si.
 A. Pnt etiã bitare aliq affines et dome
 stice. si. dis. cum oib? ubi ex cōcilio car
 thagin. of. Lū oib? n. clerici extranee
 femie no cohabitēt s. sole mris auie et
 matertere amite forozes et filie frat
 aur forozu et quecuq ex familia dome
 stica ex necitate etiã añq ordinarent
 tā cu eis habitabāt. uel si filii eozu iaz
 ordinatis parētib? uxores acceperūt
 aut seruis no hñtib? in domo quas du
 cāt aliudē ducē necessitas fuit. hec ibi
 Item pot cohabitare uxoz ipius cleri
 ci añ ordinationē habita q caste regē
 da ē. si. dis. uolum. Qd intelligit quā
 do uxoz ē iā uetula et no suspecta. ut in
 deā. q. xi. et i su. co. notat. It sciēduz q
 cu nulla suspecta debet cohabitari et
 strictissime consanguinitat. ex de coha.
 cle. et mu. c. p. ubi of. Inhibendū quoq
 est ut nullus sacerdos femias de qb?
 suspitio pot esse retineat. s. neq illas
 qs canones cōcedūt matrē amitā et fo
 rozē qd istigātē diabolo etiam in illis
 scelus pperatū regitur. et etiã ipedis
 segs earū dē. Sed si quā de his necessi
 tatē habēt pbyteri habeāt i uico aut
 in nulla domū longe a sua uersatōne
 et ibi eis que sūt necia admistrēt. Pro
 hibēdū quoq ē ut nlla femia ad altā
 psumat accedē aut pbytero mstrā

aut infra cācellos stare l' sedē. hec ibi.
Sed ut h' i sū. cō. dē. q. xi. vident' aliq
telligē hūc textū. qñ cōsanguinec hñt
secū pedissequas exneas. Sz certe de
cre. ponderat suspitionē nō solū pedis
seq. sed etiā iparū cōsanguineaz. ibi.
quia instigāte diabolo zē. An etiam si
nō habeāt secū exneas. dēt cōsanguini
nearū suspectarū cohabitatio vitari.
ut sup h°. c. sentit. glo. dicēs. Qd d' h' i
tellige de suspectis clericis iuuenib'. z
mulierib' suspectis. qā si suspecte sūt
ñ debēt secū manē. 34. dñf. quozundā.
Lōrraria loquūf de illis mulierib' de
qb' nulla ē suspitio mali. Itē fm Hoff.
z host. eps z religiosus indistincte nō
pñt cū aliq etiā cōsanguinea hñtare. ar.
dē. c. quozundā. z i Autē. de sanctissimis
epis. s. epim. coll. 9. z de monachis. s. co
gitandū. coll. i. Ray. xō dicit. Licet hoc
turū z honestū esset tñ nō obstat eis il
la iura. qā. c. quozundā. loqf qñ imodera
tā familiaritatez eps habebat cū filia
cui' occasiōe uilis ac cōrēptibilis a sub
ditis hēbat. c. uero sane. loqf de vxore
epi que oio d' itrare religionē. hec i di
cta. q. xi. i sū. cō. pñmū ueri' vñ. Nā de
religiosis exp'sse hñ. is. q. 2. diffinimus.
De epis xō i dē. s. epim. Et sicut nō de
dignāf leges sacros canones imitari
ita z sacrozū statuta canonū pñcipum
cōstitutionib' adiuuant. extra de noui
opis nū. c. p. B.

Utrū clericus icōtinēs z fornicarius
sit suspēsus z debeat i officiis euitari.
R. Quilibet p mortali pctō ē suspen
sus quo ad se. tñ talis non ē suspēsus q
ad alios. nec debz i officiis euitari. nisi
si pctñ ē notoriū. ut qz dānatus est de
illo. aut spōre cōfessus ē i iure. A. uel
etiā nō spōre. qz hec distinctio nō fit i. c.
qñtū. i. allato. vbi etiā glo. dicit. qz hoc
casu cōdēnatio dēt fieri p sniam diffini
tiuā. B. uel euidentia facti que non
pōt aliq tergiuersatiōe celari. vt puta
quia mulierē multū suspectā tenz pu
blice. aut qā apparēt inde argumenta
gdiētia sup terrā. ex de coha. cle. z mu.

qñtū. A. Ibi nō d' de signis h' mōi
euidētie. sz hec ponit Ray. ut i sū. con.
li. 3. ri. 30. q. 12. B. Et de hoc habes. i.
fornicatio. s. 2. Et ibi de pena clīci qui
duxit vxorē. s. 3. Utrū aut a fornicario
liceat accipe sacra. hñ. l. ordiatus p. s. 3.
A. Sup his z sūb' hodie ē facta ma
gna inouatio per cōcilū. Lōstantiense.
z postea Basiliēse. añqz renocaret. i q
Basiliē cōcilio facta fuit qdā cōstitutio
approbāte dñō. Eugenio papa 4. quā
ego extraxi de lib' dñi cardinal' Julia
ni tituli sancte Sabine. q vulgarit' dñ
sci. āgeli. q pñt dē cōcilio. z mihi hāc
cōstitutionē ostēdit in camera z studio
suo Florentie. die 2. decembris. i. 4. 40.
cui' tenor seqf z ē talis. Ad vitandum
scandalū ac multa picula subueniēdū
qz cōscientia timoratis. statuit. qz ne
mo deiceps a cōione alicui' in sacrozū
administratiōe. aut aliis qbuscūqz dñis
ul' ex. pñtū cuiuscūqz snie aut cēsure
ecclesiastice seu suspēsiōis aut phibi
tionis ab hoīe ul' a iur' gnālī. pñmulga
te teneat abstīnē. ul' aliqñ vitare. aut
iterdictū ecclesiasticū obseruare. nisi
sententia phibitio suspēsiō uel cēsure
huiusmōi fuerit. uel cōtra psonā colle
guū vel vniuersitatē eccliam aut locū
certum aut cerram. a iudice publicata
uel denunciata spāliter z exp'sse. aut si
aliquē ita notorie excoicatiois sniam
cōstitit incidisse qz nulla possit tergi
uersatione celari. aut aliq iuris suffra
gio excusari. nō a cōione illi' abstineri
vult iuxta canōicas sanctiōes. Propē
hoc tñ h' mōi excoicatos suspectos in
terdictos seu phibitos nō intendit in
aliquo releuare. nec eis quomodolibz
suffragari. B.

Clericus iūf quātus
ad bōa
tpalia. Utrum clerici possint
habere pñiū. R. Sic. 12. q. 1. epi. Et si
qua capitula inueniant dñia. intelligi
debēt scdm statū pñitue ecclie. qñ ni
hil pñiū possidebāt. uel de religiosis

q renūciauerūt p̄p̄riis. Et tñ sicut ait
Tho. sc̄da sc̄de. q. 185. Clerici non sic de
bent p̄p̄riū possidere ut dū curāt. p̄p̄a
defectū faciāt i his q̄ p̄rinēt ad cultū
diuinū. A. At nō p̄nt dicē sicut cūz ef
fectu debēt ps mea dñs. Hoc. n. dicere
nō p̄r q̄ ex dominū aliqd h̄z. 12. q. 1. cle
ricus. Et ut dicit Tho. i loco p̄allegato
ille cū deo alias partes h̄z cur? studiū
diminuit circa ea que dei sūt dū itēdit
his q̄ mūdi sūt. Et p̄dictū etiā notatur
in sū. con. li. 2. c. 11. q. 11. B.

¶ Utrū clerici possunt facē testm̄ ul' do
nationem iter viuos. R. Si habēt de
p̄monialib' uel q̄ sibi aduenerūt ali
unde puta ex successione ul' donatiōe
facta p̄sone nō itutu eccl̄ie. uel de illis
que ipsi sibi p̄ scripturā uel h' mōi ar
tificiū licitū q̄sierunt indubitanē p̄nt
de his facē testm̄ uel etiā donare. 12. q.
3. c. p. 2. ex de testa. ad hec. 2. c. ga nos.
Et hec etiā h̄nt locū si cleric' sit in p̄tā
te p̄ris uel aui cōstitut'. L. d. ep̄is 7 cle.
Autē. p̄sbyteros. l. 3 i aliis p̄sonis secus
sit ut. i. peculū. De reb' at eccl̄iasticis
mobilib' 7 imobilib' nō p̄r clericus
testari s̄z p̄r de mobilib' 7 fructib' p̄
ceptis in egritudine cōstitut' dū tñ sit
cōpos mētis 7 ferre paupib' 7 religio
sis locis 7 his q̄ sibi honeste seruiērūt
ut dco. c. ad hec. 2. ex de testa. relatus 2.
A. Hoc ēr p̄r clericus uidelz donare
de reb' mobilib' fructib' 7 silib' ex iu
sta cā dū san' ē dūmō r̄pare. ex d. don.
ceterz. 7. c. ad aplice. Et notat i sū. cō. e.
ti. q. 12. etiā cōsanguineis q̄ sibi honeste
seruiērūt. dco. c. relatus 2. de testa. B.
De cōsuetudine tñ clerici alicubi testā
tur d. fructib' 7 reb' mobilib' eccl̄ie
acq̄sit'. tñ d. iure d. ē. ut i p̄dcis capit̄is
7 iurib'. A. Et ut notat in sū. cō. dca
q. 12. sū. Ul. d. h' mōi reb' testari nō ef
fer illicitū nisi q̄a i fauore eccl̄iaz pro
hibitū ē. uñ etiā q̄a rō suadz oppositū
credo ubi hec cōsuetudo ē. q̄ de rebus
eccl̄iasticis mobilib' possint clerici fa
cē testm̄. hec ille. Hoc itellige uerū nī
si d. sacris uasis. Sup. his. n. nullā non

solū donatiōē s̄z nec alienatiōēz p̄nt
facē clericis. 12. q. 2. c. 2. nisi forte habent
sup̄flua uasia. Nec ex aliis mobilibus
posset debitis satisfieri. 10. q. 2. h' ius.
Et forte idē posset dici in aliis ad diui
nū cultū deputatis. ar. c. fi. ex de testa.
Immo idē etiā de aliis reb' nisi forte
cōsuetudo foret q̄ cleric' testaret de
mobilib' que recepit ut stipēdia p̄so
nalia. de aliis xō nō p̄r testari ut notat
dñs An. i. c. relatus 2. de testa. 7 domin'
Dominicus de scō Seminario. an. c. p̄
fenti. de offi. or. li. 6. B.

¶ Quis succedit clerico ab intestato.
R. In bonis acq̄sit' p̄ eccl̄ia succedit
eccl̄ia. s̄z in aliis succedūt cōsanguinei
sc̄dm ordinē iur'. q̄b' deficiētib' succe
dit eccl̄ia. 12. q. 5. c. fi. A. Potius uidelz
c. p. e. q̄d incipit. q̄cunqz. B. ex de succe.
ab inte. p. 2. c. cū dilect'. i. fi. Et de h'
casu habes diffusē. i. successio. §. 2. A.
Noie aut eccl̄ie nō ep̄s uel successor
clericus moriēt' ubi ē collegiū clericor'
s̄z cōis 7 gregatio intelligit' que rez ul
larū d̄z canonica distributiōē 7 curā
h̄re. Ubi aut in loco defūcti tñ unus ē
ordinarius is ea bona h̄bit dco. c. fla
tum 2. ex de testa. B.

¶ Quid si nescit utrū res fuerit eccl̄ie
uel p̄sone? R. Presumatur oīa ēē ec
clesie. si tñ cōstat eū h̄uisse res q̄ n̄ erāt
eccl̄ie s̄z p̄sone 7 dubitat de q̄bus. p̄su
mit' pro eo q̄ ē in possessione rei d. q̄ ē
q̄stio. uñ si post mortē eccl̄ia inuenit' in
possessione. hereditib' icūbit p̄batō. s̄z
si heredes sūt i possessione p̄babit ec
clesia. ar. 12. q. 4. c. p. 2. q. 5. c. p̄. in fin. et si
si possessio ē oīo cōfusa uel p̄bat. uide
i. successio. §. 2. A. Ibi d̄z q̄ cōlis debz
fieri distributō int' eccl̄iā 7 cōsang
uineos seu heredes nisi forte quis ex
seruo factus sit cleric'. tñ. n. fier quod
d̄r ex de suc. ab inte. c. 2. ubi h' idē dicit
glo. 7 ut no. in sū. con. lib. 2. c. 11. q. 13.
Ray. etiā con. p̄dictis de onere p̄badi
7 q̄ d. seruo facto clerico itelligat dcm̄
c. 2. ubi d̄z q̄ peculū decedēt d̄z diuidi
i. 4. p̄tes. q̄rū una ep̄o. alia eccl̄ie. etia

paupib⁹ ar⁹ parerib⁹ assignet. et si
nō parerēs sint: ep⁹s eā recipiat. et i⁹ usū
eccl^{ie} diligēter distribuāt. **B**

Clerici siue plati q⁹ bona eccl^{ie}az
cōsumūt i⁹ usus illicitos sint raptōres.
R^o fm Ray. Clerici q⁹ consanguineis
aut potentib⁹. diuitib⁹. meretricib⁹. hi
strionib⁹. et sūb⁹ bona eccl^{ie}astica pau
perib⁹ debita tribuūt raptōres sūt. q⁹ a
q⁹quid hūc paupū est. is. q. i. c. fi. Nam
paupib⁹ debet. Un⁹ tales clerici tenet
ad restitutionē oīz paupib⁹. uel i⁹ vi
litate eccl^{ie}. i. q. 2. gl^{ia}. z. c. et si illi. Et
peccāt mortali nō solū q⁹ paupibus
subtrahūt. s³ etiā qm turpibus p⁹sonis
tribuunt. s. 6. d. i. q. venatozibus. z. c. do
nare. Et qd dictū ē de cōsanguineis. itel
ligedū ē fm Būl. qn dāt eis nō ut pau
perib⁹ s³ ultra statū cōditiōis eoz. **A**
Idē i⁹ sū. con. li. 2. tit. 5. q. 4. Ubi quo ad
diuites et potētes d⁹ qm eis datur non
ppter aliquā cām licitā et honestā. sed
ppter fauorē et pompā seculi. **B**. Sile
ponit p⁹ Tho. scōda scōde. q. 15. de ep⁹s.
dicit. n. q⁹ si distincta sint bona q⁹ obent
in usū eccl^{ie} ab his q⁹ sūt paupibus et
mistris eroganda. et aliqd ep⁹s sibi reti
nuerit de his q⁹ paupibus erogāda sūt
nō i⁹ usū mistrōz uel i⁹ cultū diuinum ex
pēdenda. nō est dubiū q⁹ mortali peccat
et ad restitutionē tenet. De his aut
q⁹ sūt spāl^{ie} suo usui deputata peccant
si imoderata sibi retineant. et aliis non
subueniāt sicut regit⁹ debitū caritat⁹.
B hō predicta bona nō sint distincta
eozū distributio eius fidei cōmittit. Et
sigdē in modico deficiat aut supabun
det. pōt hoc fieri absq⁹ bone fidei d⁹tri
mēto. q⁹ non pōt bō i⁹ talib⁹ punctali⁹
accipe illd qd fieri o⁹. Si hō sit multū
excessus. non pōt latē. vñ d⁹ bone fidei
repugnare. Et iō nō est absq⁹ pctō mor
tali. Et idē iudiciū ē de bōis. alioz cleri
corū. ut ponit idē Tho. in qdā q⁹libet.
A. Idē in sū. con. li. 2. tit. 5. q. 16. ubi q⁹
subditur. Nota etiā q⁹ platus tenetur
de bonis amissis eccl^{ie} dolo et culpa la
ta et leui fm Ber. et Hosti. ex. de offi. ar

chi. c. ea que. **B**

Clericus siue platus tenet de bonis
eccl^{ie} sue amissis sua negligētia. dolo.
uel culpa. siue lata siue leui. Notat ex
de offi. archi. ea que. Idē Hosti.

Cūqd clericus q⁹ h⁹z sufficiēs patri
moniū pōt vinē de bonis eccl^{ie}. **R^o**
fm Ul. Si deseruit eccl^{ie}. pōt vinē de
bonis eccl^{ie} ei⁹. s³ si nō dseruiat uel i⁹ ma
los usus expēdat mortali peccat. Lō.
Hosti. Sile. i. decime. i. 5. p⁹st. **A**. Idē
i⁹ sū. con. eo. eo. ti. q. 17. ubi addit. Qd ar
Dic Jero. q⁹ bonis pēntū sustēari pōt
si qd ē paupū accipiūt. sacrilegiū icur
rūt. is. q. i. c. vlt⁹. Intelligendū ē ut dic
Ul. cū extrema nccitas paupū hoc re
grit. tūc. n. et sua tenet erogare. Hosti.
dicit⁹ q⁹ he et siles auctoritates itelligū
tur q⁹ d⁹ supfluo debet largas elyas fa
cē hec ibi. Et sic non ē expectāda exte
ma nccitas. s³ d⁹ bōis cl^{ic}ozum et eccl^{ie}.
paupib⁹ large subueniendū ē. qd mag⁹
cōsonat p⁹dicto. c. vlt⁹. Al⁹ nō eēt d⁹ia int
clericos et laicos. et inf bona eccl^{ie} et
bona cetoz. cū i⁹ extrema nccitate oēs
d⁹ oib⁹ bōis iuxta eozū facultatē tene
ant. primo subuenire. s. 6. d. i. pasce. **B**
Cū q⁹ male recipiūt a p⁹sonis eccl^{ie}a
sticis teneant ad restitutionē. **R^o** fm
Ray. Fornicarie et h⁹ mōi turpes p⁹so
ne tenent restituē ip⁹ eccl^{ie}. nisi forte
eis fuerit datū cā elye i⁹ sūma nccitate
q⁹ tūc fuit debitū. s. 6. d. i. pasce. Idem
Host. Diuites hō et potētes q⁹ recepūt
p⁹ fraudes. iniurias. ipozunitates et h⁹.
tenent. et ei⁹ cus q⁹ dedit redimendo ue
xationē suā excusāt. ex d⁹ sumo. dilect⁹
p⁹. Si hō nō sūt data ppter p⁹dicta: sed
ppter aliā nccitām uel honestā cāz ut
rōne hospitalitat⁹ aut elye. nō tenet ar.
xi. q. 3. qm multos. 42. d. i. quiescamus.
A. Ponit exēplū Ray. ut p⁹ in sū. cō.
li. 2. tit. 5. q. 15. qm p⁹dicti diuites et po
tētes casu foruito ppter aliquā cām ne
cessariā uel honestā uenerūt et ipeditū
nō pōt redire ad p⁹pa. nec ibi iueniunt
aliquid ad emendū. uel nō h⁹it uñ emāt
et pcurāt p⁹are cā elye. **B**. Idē dicēd

si erat bene meriti et honesti viri pfer
 ti. q. i. ipederet ecclesie seruitum defen
 dedo. uel patrocinium i ca pstrado. aut
 elyas oferedo et h. q. a talib' ecclesia te
 net rependē. i. q. 2. q. cūq; suffragio. et
 c. ecclesiasticis. A. Ut n. ut p. i. dca. q.
 is. dicit q. etia illi q. acceperunt ex illegi
 tima ca restitue nō tenent. nisi ipe cleri
 cus. p. p. h. mōi donationē facit sit non
 soluēdo. sicut etia i usura. et h. excepto
 eo q. extorsit per fraudē uel minas aut
 uolētiā uel h. mōi. hic etia tenet si cle
 ricus sit soluēdo. Si aut clericus nō sit
 soluendo. tenent ad restitutionē oēs q.
 illicitē acceperunt. hec ibi. p. m. dictuz
 xi. v. q. siue clericus sit soluēdo uel nō
 illicitē suscipiens teneat ad restitutio
 nē. q. illicita donatio rei ecclesie de iure
 nō tenet. c. de dona. c. 2. B. Si si deat
 fieri restitutio cui fiet. R. Q. n. non tur
 pis dederit. s. tiorē uel h. mōi. restitue
 eidē qui dedit. Al' auctoritate superioris
 ouertē i utilitatē ecclesie uel paupib'
 erogabit. ar. 17. q. 4. si q. i. a. Satis
 con. Tho. scda scde. q. 62. A. De hoc i
 dca. q. is. clarius d. fm Ray. sic. Credo
 q. auctoritate iudicis penitētiā deat
 fieri ecclesie cui sic iniuste ablatū ē. ita
 q. illi eidē q. dedit nisi cū turpis dedit.
 tūc. n. nō sibi sed successoris suo poterit
 fieri. uel superiori. ut dicit hosti. Uel in
 utilitatē ecclesie ouertat. ut etia eiusdē
 loci paupib' si hoc expedire videbit
 eroget. ar. dca. c. si q. i. a. hoc ultumū
 f. q. def paupib' dicit glo. Ray. q. me
 lius ē. cū idigēt paupes uel sat abū
 det ecclesia: alioquin meli' ē q. in uti
 litatē ecclesie paupis ouertat. Idē Ul.
 Sup eo q. dicit Ray. d. an tē iudici
 p. nialis glo. et dicit. si tū sup talib' di
 sponēdi habeat prātē. B. De fructib'
 bñficiorū habent plura s. bñficiū 2. p.
 totū. L. leric' nō debet recipere eccliaz
 de manu laici ut. i. ecclesia p. s. pe. Cle
 ricus an debeat iurare corā laico inde
 22. q. ult. null'. Et habes ibi q. non p. su
 mat iurare in manibus laici. A. s. ad
 petitionē cuiuscūq; laici nisi fuerit p.
 iudicē ecclesiasticū regit'. ut ibi. B.

Coadiutor Quod et qñ
 episcop' as
 sufflere possit coadiutore. ui
 de. i. iuriat' corpe. §. 2. in fine. et §. fina.

Cognatio Triplex ē co
 gnatio. q. daz
 carnalis que d. consanguini
 tas. quedam spūalis que dicitur com
 paternitas uel cognatio spūalis q. ex
 cōpātritate pcedit. quedā legal' q. d.
 adoptio. Iste cognatiōes multiplici
 ipediūt mīmonū. Et iō de eis regre. i.
 ipediētū §. 6. et 7. et §. adoptio.

Comenda ecclesie

Talis comenda nō pōt fieri
 nisi p. modū q. d. s. bñficiū p. §. 3. in fi.

Committere alit' ui
 cess suas
 require. i. delegare. et i. uicari
 us. et i. cōfessor p. §. pe. et antepe.

Commodatus Lō
 mo

dare est alicui rei ad aliqñ
 certum usum gratuita concessio. nam
 si merces iteruenit nō ē comodatū s.
 locatō uel ali' cōtract' inoiat' s. hō
 sti. et hosti. A. Idē i. sū. cō. li. 2. ti. 6. q. is
 Et est locatō qñ iteruenit merces pe
 cunie. hoc. n. casu si trāssert' dñiū est
 uēditō. Si hō nō trāssert' ē locatō. ut i
 Insti. de emp. et uen. p. totū. et de locati
 one et con. i. pncipio. Si hō nō iterueni
 at merces pecunie ē cōtractus inoiatō
 q. sit q. d. rupt'. uidelz. Do ut des. Do ut
 facias. Facio ut des. Facio ut facias. ff.
 de prescripti uerb. l. nāl. B.

Commodare pōt et ei comodari q. pōt
 et obere. uñ nō solū platus pōt comoda
 re et ei comodari. s. etia iconomus. q. 2
 is cōtrahē pōt. x. q. 2. hoc ius pōt rectuz
 pōt si pupill' comoder nō ē obliga
 tus: s. alius ei obligat'. ff. de acti. emp.
 et uē. l. iulian'. §. anpe. A. Idē in sum.
 con. eo. ti. q. 20. fm hosti. Et addit. Te
 net tñ pupill' iqtū locupletior facit ē
 Sic et si p. sone n. ecclesie comodatū fuerit
 tēf ecclesia iqtū i utilitatē ei' x. sū ē. B.
 Possim' et comodare nō solum nra

si etiā aliena q̄ possidem⁹. ff. cōmo. l. cōmodare. 2. l. ita. A. Ibi dicit. Ita ut si fur uel p̄do cōmodauerit hēat cōmodati actionē. Aduertēdū tñ q̄ de bone fidei possessore nō ē dubitatō. Male si dei hō possessori cōmodare non licet imo cōmodando furtū mittit q̄ ē cōtractio fraudulēta rei aliene iuito dñō ff. de furt. l. i. Sicut rē alienā retinēdo rapinā cōmittit. l. 4. q. 5. si qd. S. dicit posse cōmodare q̄ ad hō ut possit cōmodatariū agē cōmodari. dē. l. ita. ni si forte occurrat dñs rei cū legitis p̄bationib⁹. nā tūc ei oīo libera faciēda est restitutio. L. de furt. l. in ciuilem. B. Nō tñ licet nobis cōmodare ea q̄ nobis sūt cōmodata tñ ad usū nrm ut. i. §. 4. **I**n cōmodato dñs restituit res ip̄a dñs. i. ius aut nāle. Nec pōt restitutio p̄ter alicui⁹ debiti retineri. L. cōmo. l. fin. Et nō dēriorata. ut. i. de positi. §. anpe. **Q**uid si cōmodauit tibi rē ad certum usū r tu uterj ad aliū. puta cōmodauit tibi equū usq̄ ad certū locū r tu p̄cedis ultī. ul cōmodauit eū ut ducēs ad uillā r tu duxisti eū ad bellū. ul rē quā tibi cōmodauit cōmodasti altī. R. In oī b⁹ p̄dctis furtū mittit nisi qñ cōmodatari⁹ credebat dñs pmissurū r erat iusta cā credēdi. ff. de furt. l. q. re. A. In hac. l. dñs nisi de 2. §. qñ excusat a furto. §. p̄mū. §. qñ tenet rōe mutati usus p̄bat. ff. cōmodati. l. si ut certo. §. qñimo r. ff. de furt. l. q. iumēta. Et i dubio p̄sumit dñs nō pmissur⁹ r iur. ff. de furt. l. q. vas. §. uetare. B. Itaq̄ si i dñs cā sub⁹ res put dēriorata ē ille q̄ cōmodatū recepit. idubitat tenet ad restitutōnē. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 19. B. **S**i nūq̄d aliē cōmodatari⁹ tenet si res perit ul dēriorat⁹. R. Distingūdū ē. qz si quis accepit cōmodatū grā sui tñ. ut frequēt⁹ solet fieri. ipe tenet de dolo r culpa siue lata siue leui siue leuissima ex eo. c. vnico. qz i tñb⁹ talē diligentia q̄lē i reb⁹ suis debet adhibē. Nec hō ē sufficit si res diligent⁹ custodiri potuit ff. d. ac. r ob. l. i. §. is q̄s cui. De casu hō

fortuito q̄ nō accidit culpa sua: non tenet ad restitutionē nisi interuenierit pactū ul mora. s. restituēdi. ut i dicto. c. ex. Qd si cōmodatū fuisset factū grā dātis tñ. xbi grā. Lōmodauit uxori ut ad me ornatioz ducēt. tūc cōmodatari⁹ non tenet nisi de dolo tñ. ut. ff. eo. si ut certo. A. in. §. interdum. ubi dicit de dolo tñ. S. hōsti. dicit q̄ tenet hō casu etiā de lata culpa. ut i sū. con. eo. ti. q. 21. ubi hec oīa notat p̄ q̄ facit. q̄ lata culpa egparat dolo. ff. dpositi. l. q. nerua. Et ibi ē p̄ q̄ lata culpa dñs qñ mīozes curā adhibet aliens q̄ suis. B. Si hō cōmodatū fuisset grā vtriusq̄. tūc tenetur solū de dolo r lata culpa. ff. eo. i. re b⁹. p̄. rñso. ad si. A. Immo hō casu tenet etiā d culpa leni. ut notat glo. i. dē. l. i. reb⁹. B. Idē dicit hōsti. ut p̄ in dicta. q. 21. **L**ōmodans tenet cōmodatario si ei sciētē cōmodauit vasa uitiosa. ppter quā cām vinū r oleū effusū ē. ff. eo. l. in rebus. Itē si añ tēpus reuocauit cōmodatū. ff. eo. i. cōmodato. A. Tenet ē de ip̄e factis i rebus cōmodatis fin modū q̄ hī i dē. l. i. rebus. §. p̄nt. ubi dñs. Possunt iuste cāe intuenire. de qb⁹ cū eo q̄ cōmodasset agi debēt. ueluti de i p̄e i ualitudie serui factis. q̄ p̄t fu gā regredi reducēdiq̄ et cā facte eēt Nā cibarioz ip̄e nāli rōne ad eum p̄tinēt. qui vrendum accepisset. Sed et id qd de ip̄e valitudis aut fuge diximus. ad maiores ip̄e p̄tinere debet. **D**odica. n. ipendia veri⁹ ē ut sicuti cibarioz ad eundē p̄tineat. Itē q̄ sciens vasa uitiosa cōmodauit. si iusu vinū uel oleū corruptū effusū ē. B. **C**onpaterinitas Regre. i. ipedimētū ē. **C**ommunicare id est corpus xpi sumere. Quilibet fidelis postq̄ ad annos discretiōis peruenerit cōicare tenet saltē i pasca te. nisi de consilio p̄p̄ii sacerdotis r p̄p̄

aliquā rōnabilē cām ad tēp^o abstineat
 ex de pe. z re. cois. A. Rōnabil^{is} causa
 ē ad faciendā debitā pparationē quaz ne
 gligenter omisit. iuxta illud. i. Lor. xi.
 Probet aut^{em} seipm hō. z sic de pane il
 lo edat. Nō. n. cōuenit ut q multis seu
 magnis pctis fuerit inuolūt. statim ē p^o
 cōfessionē accedat. s. si tēp^o parit debz
 pluries cōfiteri z orōnib^{us} z ieiunus et
 elemosynis se mūdū z odoriferū dderē
 p quātō tpe suo sacerdoti q ei^{us} nouit
 cōfite secretā uisū fuerit expedir. d. pe.
 dif. i. nō sufficit. z. c. i. accusatiōe. non est
 aut iusta cā differēdi. qā dicat quis se
 nō posse indulgere ul^{terius} n uult alienum
 restituē seu aliud ad qd obligat^{ur} facerē
 Dic. n. nisi peniteat ex cōicād^{is} ē d. cōse.
 dif. z. si qs intrat. B. Sed qtrū eratis
 cōicāns debet hūe uide. i. s. penult.
Quicūq^{ue} cū cōfitea pcti mortāl^{is} ad
 cōionē accedit: peccat mortāl^{is}. i. Lor.
 xi. Qui māducatur idigne: iudicūz sibi
 manducat. Et h^{oc} ipm ponit Tho. i. 4.
 dif. 9. z addit sic. q aliquis sit a peccato
 oio imūne nō pot. p certitudie sciri. i.
 Lor. 4. Nihil mihi cōfiteus sū. s. i hoc
 iustificat^{ur} nō sū. pōt tñ de h^{oc} bñ aliq
 diectura: pcpue per. 4. sig. sicut dicit
 Ber. p cū qs xba dei deuote audit ut
 Joh. s. Qui ex deo ē xba dei audit. z.
 cū quis ad pmptrū ad bñ agendū se i
 uenit. qz pbatio dilectōis exhibitō est
 opis. ut dicit brūs Greg^{orius} 3. cū qsa pcris
 abstīnēdi i futurū ppositū bz. 4. cū d
 ppterit^{ur} dolet. qz i his xba pnia s. Greg^{orius}
 cōfistit. un si aliqs p h^{oc} mōi sig facta di
 ligenti discussione sue cōfite qñs for
 t e nō sufficēti ad cōionē deuote acce
 dat aliq pctō mortāl^{is} i ipō remanēte
 qd ei^{us} cognitionē pterfugiat n peccat
 imo mag^{is} ex ui sacri pcti remissionez
 cōsegratur. A. Lon. pdictis pe. ut. in sū.
 con. lib. 3. ti. 24. q. 69. Ibi etiam dicit^{ur}
 fm Ul. q tale pctm de quo pime dic
 tū ē in contritione generali dimissūz ē
 lz nō ita plene sicut ea que in specie cō
 fessus ē. Ibi etiā dicit fm pe. q cōfitecia
 peccati mortalis potest ēē multiplex.

quia aut illa cōfitecia surgit ex certitudi
 ne sufficēti. ut qā scit se fornicatū uel
 sili. Aut pbabili. ut qā morose delecta
 tus ē z timer affuisse cōsensū mortālē.
 Aut ex leni ut hō scrupulosus q timer
 de leui delectatione ne fuerit peccatū
 mortale. In p cāu ad cōionē accedens
 peccat mortāl^{is}. Sili i 2. nā i p contē
 nit. In 2. o discrimini se exponit. In 3. o
 Hoc itellige neq^{ue} si cōfitecia scrupulosā
 deponat seu illi nō cōsentiat. ex de se.
 excōi. ing. sitōi. Aut nō debet accedere
 qā qd sit d cōfitecia edificat ad gehē
 nā. ex de sumo. p tuas. 2. Et subdit pe.
 Si aut nō bz quis cōfitecia pcti mortāl^{is}
 Aut hoc ē qā pparauit z discussit. ppa
 ratione sufficēti diligētissime cōfitecia
 suam examinādo z cōfiteciō. aut negligēti.
 In p casu nō peccat sed remissione pctōz
 etiā si q latent accipit z meret. In 2. o
 peccat. s. tñ remissione nō accipit nec
 meret. In 3. o xō peccat mortāl^{is} z de
 meret. z maxie si negligētia sit mag^{is}.
 hec ille. Et dicit intelligi s. p dca. s. q me
 ritū cōionis z effect^{us} n pdat^{ur} ppter quā
 libet leuē negligentiam. B.
Nō sufficit uolenti cōicāre q sit so
 lū cōfiteciō: imo si bz copā sacerdoti qui
 eū possit absolue: peccat sine cōfiteciōe
 cōicādo. Si xō nō bz copā. tūc si imi
 net nccitas cōicādi ul^{terius} celebrādi ut qā
 timer scādālū ppter. uel iā icēpit mīste
 riū sacri l aliqs ifirm^{us} amiserit loqlā z ē
 i pposito cōfiteciōi q citi^{us} pōt: nō peccat
 cōicādo. hec pe. z Al. Sile Tho. i. cōfite
 cio 2. s. s. z Ray. i. amissa. s. s. A. Idem
 i sū. con. eo. ti. q. 70. z icēpit misterium
 sacri ifra canonē anteq^{ue} sacerdos cōfi
 ciat. ut pz in dco. s. s. fm Ray. Et sicut
 uidetur post offertorium. B.
Quāuis exñti i pctō nō liceat cōicāf
 ut dictū ē s. s. 7. uidendo tñ corp^{us} xpi
 n peccat. Atñ si iterdū ppter humili
 tatē abstineat a uidēdo landād^{is} ē fm
 Tho. i. 4. dif. 9. Lon. Al. dicit q pctōz
 non dicit^{ur} uidēdo multo aspectu sed eo uiso

percutit peccatū qñ nō sit dign' ei' aspectu
heretici hō scdm eūdē Tho. arcendi
sūt oīo a uisōe. **A**. Idē etiā ē d' oib'
ifidelib'. ut p3 i sū. cō. eo. ti. q. 71. ubi ē
sup̄ dicta nōnē. **B**. Sūl' nō peccat q's
tangendo cū timore z reuerētia corp'
xp̄i ut q'a erigit hostiā de terra z hui'
mōi. Aliter peccat. ut dicit Inno. **A**
Idē in sū. cō. eo. ti. q. 72. ubi dī fm̄ **De**.
q' pctor' his casib' excusat pp̄t' neces
sitatē. Et idē Inno. i. c. qd' i te. ex de pe.
z re. z addit. q' idē ē si sacerdos pctor'
alicui nccitate scitūto eucharistiaz
tribuit. Hec uidēt itelligēda qñ pctor'
ē uere oritur cū pposito scitendi. al'
ē qd' sibi possit imputari. z iō nō uī excu
sari. ut pōt colligi ex dictis s. 5. 2. **B**
Utz nocturna pollutio ipediat cōi
onē seu celebrationē. **R**. fm̄ Tho i 4.
dis. 9. q. 4. arti. 2. Ad h' ut hō digne ad
sacm̄ eucharistie accedat: tria requi
rūt. pmo. n. regitur mūditiā cōscie
que nō nisi p peccatū tollit. 2. regit'
elevationē mentis ad deū p actualez de
uotionez. z hec infidū sine pctor' amitti
rur ut p mēt' hebetudinē uī occupati
onē aut euagationē. 3. mūditiā corp'a
lis. unde z celebrātes uel ēr tractātes
aliq' sacramentū. ppter reuerētiāz
lauāt manus. Itaq' pmo z pncipalit'
pctū. ipedit. 2. ideuorio seu hebetudo
ment' 3. corp'alē imūditia. Et hec tria
qñq' occurrūt i aliq' nocturna pollutiōe
qñq' duo ex ipis. qñq' unū tm̄. Et scōz
h' hō mag' l' mū' ipedit. Et iō distin
guēdū ē de pollutiōe q' pōt multiplici
cōtingē. Et pmo quidē cōtingit ex sola
dispōne nāe z nō ex pcedēti cogitatōe
z tūc nō ē signū alicui' pctor' s3 pōt he
betudinē mētis iducē: si sit cū imagi
nōe cōtingit. Imūditia hō corp'alēz
h3. z iō si nccitas uel deuorio exposcat
nō ipedit. p̄cipue qñ sine imaginatōe
accidit. tm̄ si pp̄t' reuerētiā quis absti
near laudandus ē. qñ talis dispō non ē
p̄petua. 2. hō pōt cōtingē ex pcedenti
cogitatōe. Et h' dicēdū ē q' cogitatio
hui' mōi turpiū. qñq' pōt ēē sine pctor'

sicut cū ē cogitatio tm̄. uel cū q's dispu
tādo d' talib' o3 q' loquens cogitet. Ali
qñ ē cū peccato ueniali. s. qñ cogitatio
p̄tigit ad affectōnē. z i sola delectatōe
finē sine ullo deliberatūo consensu.
Qñq' autē ē mortale. s. qñ cōsensus ad
iūgit. z q' cogitationi tali d' p̄pinq' est
delectatō z delectatōm cōsensus. iō in
dubiū uerti pōt. utrū sequēs pollutio
ex pctor' acciderit: uel nō: z an ueniali
uel mortali. Qñ g' sic dubitat d' p̄ce
denti cōsensu: oīo abstinendū ē. Si at
nō dubitat s3 exp̄sse iueniat q's consē
sum nō p̄cessisse z nccitas n̄rgeat. aut
si aliq' p̄p̄ior cā pōt accedē aut etiā ce
lebrare. q' si cā aut nccitas nō sit z n̄
celebrat: nō peccat mortalit' s3 ueniali
ter. meli' tm̄ ē abstinē ppter reuerētiā
sacri. 3. pōt cōtingē ex cibo uel potu p
cedēti. z tūc idē ē iudiciū sicut ex illa
pollutiōe que ex turpi cogitatōe pro
cessit nisi i tantū q' nō ita de facili cōi
git peccare mortalit' i susceptiōe cibi
sic i cogitatōe turpi. 4. pōt cōtingē ex il
lusione. z qdē si illusiōis cā i nob' p̄ces
sit: idē ē iudiciū qd' d' cogitatōe p̄cedē
te. Si autē i nob' cā non p̄cessit immo
pōt' ōria cā z frequēter accidit z p̄
cipue i dieb' i qbus q's cōicare debet
signū ē q' diabolus hōi fructū eucha
ristie auferre conat'. n̄n i tali casu cōsul
tū fuit cuidā monacho ut i collarōib'
pax legif' q' cōicaz. z sic diabol' undē
se nō possē cōseg' itentuz ab illusione
cessant. Generalit' tm̄ q'a cā ex qua cōi
git nō pōt ita p̄cipi de facili. tūc' ē sp̄
abstinē nisi nccitas icūbat: s3 d3 absti
nere usq' ad 24. horas. q'a i tali spatio
nā que p corp'alē imūditia z mēt' he
betudinē fuerat deordinata. reordinat'
A. Idē i sū. cō. lib' 3. ti. 24. q. 73. ubi ē
dī fm̄ Tho. q' pollutus nisi pollutō ha
beat ortū ex pctor' mortali debēt cele
brare. p alio q' ē i pctor' mortali ne ille
celebrando peccaret mortalit'. **B**
Corpus xp̄i a ieiunis tm̄ debz p̄cipi
7. q. i. nihil. de ofe. dis. 2. ligdo. Quod in
reuerētiā tāti sacri iſtitutū ē nisi pp̄t'

necitatē iminētis mortis. ne tringat sine
 uianco ex hac uita trāfire. Est tñ scien
 dū q duplex ē ieiuniū. s. nāe z ecclesie
 Ieiuniū nāe ē qd ipoztat puationem
 cuiuscūq passūpti p modū cibi l pot
 z tale ieiuniū regit ad hoc sa. m fci
 piendū. Nec refert utrū aliqd nutriet
 uel n: aut p se aut cū aliis: aut cibi aut
 etiā medicie iqrūcūq pua quāritate
 dūmodo sumat p modū cibi uel pot
 nō licet h sacz accipe. Relige tñ cibi
 remanētis i ore si casualit trāsglunāe
 nō ipediūt sūptionē h mōi saci. quia
 nō trautiūt p modū cibi z pot. sed p
 modū saluie qd uitari nō pōt. Aliud ē
 ieiuniū ecclesie qd instituit ad carnis
 macerationē. z tale ieiuniū non soluit
 per p dicta. qā non multū nutriūt sed
 magis ad alterandū sumuntur. A.
 Idē i sū. con. eo. 11. q. 64. ubi etia dicit
 fm Tho. q sū nō ipediūt cōionē si ca
 sualit sumant relige aq uel uim qbus
 os abluat. dūmodo nō trautiāt i mag
 quāritate. B. Porro ecchia diē nālez
 incipit a media nocte. z iō si p mediaz
 noctē aliqs sūpsit aliqd p modūz cibi
 uel pot: nō pōt ea die h sacm sume
 re. pōt tñ si añ mediā noctē. nec refert
 utrū post cibū uel potū dormierit aut
 etiā digest sit qtrū ad rōnem precepti
 Refert aut qtrū ad pturbationē mēi
 quā patiūtur homines. pp i somnita
 tē uel indigestionē. ex qb si mēs mltū
 pturbet hō reddit inept ad sūptōem
 huius saci. hec Tho. i. 3. pte. q. 80. A.
 Idē in sū. con. q. 65. B. Dubiūz occur
 res sup sūptōe a ieiunis. uide. leucha
 ristia. 3. s. 6. in fi.

Utrū post sacrā cōionē liceat statim
 comedere. R. fm Tho. scda scde in. 3.
 pte. q. 80. In suscepiōe hui saci reg
 rit magna deuotio q qdē magi ipedit
 ppter pcedētia q. ppter sequētia. et
 iō magi ē institutū q hoies ieiunēt añ
 sūptionē q p. Debet tñ eē aliq mora
 inter sūptionē eius z reliqs cibos. uñ z
 in missa oīo gīarū actiōis post cōionē
 dī. z qui cōicant suas puatas oratōes

dicūt. A. Lōtra h uī de ose. dis. 2. tri
 bus. ubi Lemēs dīc q q mane cōica
 uerit usq ad sextā ieiunet. q hō tertia
 uel qtrta hōza ieiunet usq ad uespam
 sic secreta scificatione eterna custodi
 ēda sūt sacra. Sz ut no. i sū. con. li. 3. ti.
 24. q. 66. Pe. dīc q h decretūz loqur
 scdm antiq tpa qñ raro celebrabātur
 misse. Scdm g hāc rōnem pe. etiā hō
 die obrinet i raro celebrātibus: uel i n
 sepe cōicātibus. Puto g q qtrā pōt co
 mode fieri etiā hodie h decretūz deat
 seruari. Lōtrariū hō nō pcedit nisi ex
 inuentione. ideo nulla potest consue
 tudine unuari. extra de consue. c. fina
 li. B.

Duo sūt mōi māducādi corpus xpī
 fm Aug. Un sacralit. z sic boni z ma
 li edūt. Ali spūalit. z sic soli boni mā
 ducāt q i unitate xpī z eccle quā h sa
 cramentū significat manēt. hec m g 4.
 sē. dis. 9. A. Idē i sū. cō. e. 11. q. 67. Et illi
 dicūt manē i unitate eccle z xpī q ei
 cordiali fide z ope adherēt. 24. q. 3. d il
 lis. z d cōse. dis. 2. credē. In q ēt ea patz
 q duplex ē mod māducādi spūaliter
 Un deuota fide tñ. unde ibi dī. Qui
 credit māducat. Alius ē fide z debita
 sacramenti perceptione B.

Interdictū suspēsus excōicat etiā
 iuste cōicare nō dī. qā i talib ē defec
 t rei sigre. s. unitas corpis mystici fm
 pe. A. Idēst eccle. q mystice dī corp
 xpī ad Ro. 12. ibi. Sicut. n. i uno corpe
 z c. 24. q. 1. Ubi sana fides z huius cor
 poris unitas. hō ē q fideles debēt in
 uicē uniri fide z caritate i h sacro sig
 tis. Un z uocat mysteriūz unitatis. ex
 de sū. tr. z si. ca. c. p. s. una hō. Et predic
 tis i h. s. con. Un. Et quo ad excōicatos
 clarū ē. nā etiā mior excōicatio sepat a
 pceptōe sacroz. ex de sen. excōi. c. penl.
 Et regularit excōicatio etiā iusta tñ
 da z obseruāda ē. xi. q. 3. c. p. z ex de sen.
 excōi. p. tuas. Quo ad interdictos dicē
 dū q etiā eis denegat nisi in articulo
 mortis. ex de spon. nō ē nobis. diūcto. c.
 qd in te. de pe. z re. Quo at ad suspēfos

dicendū qd tūc eis cōicatio negat qñ a pceptōe sacrorū fuerit suspēti. Secus si ab aliis ut pōt colligi ex notat i sū, cō. l. 3. tit. 33. q. si. ad. si ubi p3 fm. hōs. qd suspensio nō egredit terminos sine date. z. i. suspensio p totū. S3 hō oñ pe. fuit multū breue qd ponitur i sū. cō. l. b203. tit. 4. q. 77. in fi. B

Utrū act' coitus infirmomatipediat a cōione. R' fm. Tho. in 3. parte. q. 50. Loit' cōiugal' si sit sine pctō. puta cā p lis generāde l'cā reddēdi debitū nō ali ter ipedit nisi sicut dicit' ē d' pollutōe nocturna q' accidit sine pctō. s. ppter i mūditiā corpālē z mēt' distractōnem In tli g' cāu ut dic' beat' Greg' s' suo iudicio reliquēdi. A. hōc hēf i. c. uir i. allegato. B. Sed q uoluptate do mināte iugi miscet' phiberi debz ab hoc sacro. 33. q. 4. uir cū ppta. A. Jd in sū cō. eo. ti. q. 75. Et addit fm. Al. sup. 4. sen. dis. 32. q' exiges infirmitate du ctus l3 moneri debeat ne accedat. si tñ oibus modis ex deuotione se ingerat nō est phibēdus. Glo. etiā in. cōis hō. de cōse. dis. 2. dicit q' illud qd ibi dicit' d' abstīnēdo ab uxore añ cōionē. cōsiliū ē nō pceptū p dictis. c. uir. Sed certe ut q cōionē ipediat oīs coitus matri monialis etiā in reddēdo. ut exp'sse h' 33. q. 4. sciat. Ubi Jero' dic'. Sciat' fra tres carissimi q' qūq' uxori debitum reddit: uacare nō pōt orōni neq' d' car nib' agni comedē d3. Qd hō d' i dco. c uir. pōt itelligi qñ oīo cōstaret q' i dco coitu q's penit' imunis foret ab oī uo luptate z mētis hebetudie. cui' d'riuz p'sumit. ut i dco. c. sciat. z in. c. uir. ubi d'. Licita ipa admixtio iugis sine uo luptate carnis fieri non pōt. ergo non solū ex actio: s3 etiā reddidō infirmo nialis debiti cōionem ipedere regularit' uidet' nisi forte nccitas imineat. ut q's nimis frequēter reddet cogeref ne sp uel nimis diu careat nccia cōione. Uñ z cōsiliū Elibertanū dic'. Dis hō āre sa crā cōionē a ppta d3 abstīnē uxōf tri bus aut quatuor aut. 5. aut. 6. aut. 7. di

eb' de cōse. dis. 2. oīs hō. Et ut p3 i sum. con. dca. q. 75. Al. in scripto. dis. 13. dicit Bū puto q' sic sit faciendū. si tñ alter iugū inueniat debitū reddē coactus z non ex petē z hō frequēter facē. eo q' al ter etiā illo tpe non uult abstīnē. ego cōicare ccederē illi q' reddit iustus. et alteri nō q' extorquet debitū qñ nō ē extorquēdū. qz cōstat q' etiā illo tpe id dē tenet si p'babilit' timet de icōtinē tia alt'i. hēc ibi. Scdm ergo p'dcā itel ligēda uidet' sup hō dicta doctor. B. Et fm. Al. etib' p' factā cōionē nō uet' eo die debitū exigē nec etiā exactuz red dere: nisi cū difficultate. s3 tñ d'riuz non puto esse mortale. A. Jd i sū. cō. lib. 3. tit. 24. q. 76. Et ego credo q' aīa hoc agentis male se h'et et dīna gratia ari da remanēt ob tantā irreuerentiā. cūz ppter deuotionem et reuerentiā tanti sacri nō solū ab imūditiā tali: s3 etiā a mālī cibo q' rū comode fieri posset ab stineri deberet. de cōse. dis. 2. trib'. B

Utrū imūditiā pure corpālis ipedi at cōionē. R' fm. Tho. i. 4. dis. 9. Lum iste cib' nō sit corpis s3 mēt'. magl' ei' sūptione cōsiderada ē imūditiā mēt' q' corpis. Et id distiguendū est de imūdi tiā corpālī. qz si sit perpetua siue diut' na tūc nullo mō p'p' b' aliq's abstīnē debet ne p'p' imūditiā corpis p'datur fruct' mēt'. sicut accidit i leprosis z pa tiētib' fluxū sanguis ul' semis. Si aut' sit t'pal' z facile purgabit' tunc si aliq's sit i mēte bñ disposit' sumē nō phibe tur: q'uis possit ad tēp' laudabil' ab stīnē p'p' reuerentiā tāti sacri. dis. 5. ad eius. A. Jd i sū. cō. eo. ti. q. 77. B. De sacerdp'te aut' leproso utz possit ce leb're. unde. i. leprosus. s. fi.

Utrū deat hō corp' xpi frequent' su mēre. R' fm. Tho. i. 4. dis. 12. Ea que i hoc sacro gerūtur hñt silitudinē cum his q' accidūt i corpālī nutrīmēto. ga n. fit q' si continua deperditio nālis hu moris p actionē nālis caloris z exerci tiū labori. id o3 frequēf corpālē cibuz assūmē ad r'stauratos cōtinue d' p'ditōis

ne peditio cōtinua mortē inducat. Sicut autē ex occupā inata et occupatōe circa exteriora sit depeditō feruor et deuotōis sicut quod homo in deū colligit. unde oīz quod pluries depedita restaurent ne homo totalitē alie nesciat a deo. Sed tamen semel in anno sumere necesse ē ut s. s. p. A. Oli autē statutum erat quod ter in anno uidelicet in natali domini pasce et per hebdomadā hoīes cōicarent. de oīse. dist. 2. et si nō frequēt. Non facientes autē in fideles nō habebant. ea. dist. c. seculares. In primitiua autē ecclesia quā die cōicabatur quod iungebat deuotō maior ut nō in sū. cō. li. 3. tit. 24. q. 119. B.

Sed utrum quilibet die sit cōicadū. R. fm Tho. i. 4. dist. 12. In recipiēte sacramento ista duo requirunt. scilicet desiderium cōiunctōis ad deū quod facit amor. et 2. regit reuerentia sacri quod ad donū timoris prinet. Primum igitur ad frequētiam sacri huiusmodi quātidiana. scilicet secundū retrahit. id est si aliquis exprimet aliter cognoscet ex quātidiana supradicta feruore amoris augeri et reuerentiam nō minui. talis debet quādie cōicare. Si autē sentiat reuerentiam minui et feruore nō multū augeri. debet interdum abstinere ut cū maiori reuerentia et deuotōe postmodum accedat. unde quod ad hoc unusquisque reliquendus ē iudicio suo. A. hec sunt sententia Aug. ut patet de cō. dist. 2. quod ridie. ibi. dixerit quod p. 1. et c. Sed putat cōiter accidit quātidiana supradicta nō ē laudabilis uel uitupabilis. Unde in dō. c. quorū die. in principio dicit Aug. Quotidie eu charistie cōione accipe nec laudo nec uitupo. Oib. tamen dñic dieb. cōicandūz hortor. et putat notat in dō. q. 119. aliter in libro de missa in fi. dicit quod mediū tenere ē bonū. scilicet aliqui celebrant et aliqui dimittunt nisi officiū exigat ut in oī die celebrat. De his autē quod mulieres oī die cōicant uidet mibi quod acriter reprehēdēdi sūt quod nimio usu faciūt ulescere sacramentum. et potius ex leuitate mulierū putat eē de fideriū cō deuotōe tamen. In scripto autē dist. 13. dicit. Preparantes se ad cōionē per abstīam a coitu. Et uidue siue in castitate uiuētes nō dñt. phiberi a cōione frequēt. precipue de mense in mense scōm

solēnitates maiores quia iuste arcētur quod digni sūt. et ipse agit quod subtrahitur eis cibus salutaris qui dat augere eis gratiam quam acceperunt. B.

Utrum liceat cōicare pluries in die. R. fm Tho. i. 4. dist. 12. Nō licet nisi semel ut saltē quod tū ad unū diē representetur unitas dñice passionis. et ut quod tū ad aliquid reuerentia exhibeat sacro. Sacerdos autē quod non solū per se sed et per alius celebrat cū sit persona publica nccitate cōgēte potest pluries in die celebrare. ut. i. missa. §. x. A. ut dicit in sū. cō. e. ti. q. 120. B.

A quo quis recipere cōionis sacramentum? R. a proprio sacerdote uel eius superior siue alio de eius linea. Si quis uero religiosus absque licentia proprii sacerdotis specialiter alicui daret incurrit excommunicationē quod si absolutio per §. 3. circa medius. quod si sacerdotes proprius malus sit an possit ab eo recipere habes clericus §. 2. et. i. ordinatus per §. 3.

Utrum sacerdos possit dare corpus christi ei quē scit eē in peccato mortali. R. scōz Tho. i. 4. dist. 9. Si peccatū ē occultum puta per confessionē uel aliter secrete scit et ille in occulto petit dicit ei negare et monere eū ne in publico petat. Si autē in publico petat dicit eidē dā. de oīse. dist. 2. nō phibeat. Si homo peccatū ē manifestū tūc siue in occulto siue in manifesto petat debet ei negare. quod si dicat se confessū et absolutū an credet ei debeat uide. i. confessio §. x. quod incipit. utrum sacerdos prochi alius etc. A. Supradicta in hoc §. hñtur etiā in sū. con. li. 3. tit. 24. q. 78. B.

Utrum aliquo casu possit dari hostia nō consecrata loco consecrare. R. scōz Tho. i. 4. dist. 9. In nullo casu. tū quia in sacramento ueritatis nulla debet esse fictio. tū quia cū māducans adoret quod māducat. ut dicit Aug. daret sacerdos ei mām idolatrādū. unde de cre. dicit in casu oīst. quia falsa sūt abuciēda remedia quod uenis sunt piculū gūora. et de cele. myst. de homine.

Utrum corpus christi deat dari suspectis de crimine. R. fm Tho. ubi s. Triplex ē suspitio. Quedā uolenta quod per facto

reputat. ut si inueniat suspectus cum suspec-
ta i eodem lecto. et h. et p. hanc causam sicut
propter peccatum mortale neganda est coio ita
uidelz q. si talis suspitio pcedit ex pu-
blica fama: non d. coio dari neq. pet. eri
publice neq. secrete. S. si tal. suspitio
sit soli sacerdoti d. dai si petat i publi-
co: n. aut i occulto sicut an. dictum e. q. n.
crimē occultū sit ut publicus. f. s. 15. g. e.
sup. an. p. ximū. S. Quedā ho suspitio ē
p. babil. ut si inueniat sol. cū sola tpe et
loco suspecto colloquētes et frequēter
p. p. hanc g. nō d. denegari q. pena nō
i. ligi ubi culpa ignorat. Quedā ē le-
uis ut si appareat aliq. signa. nō tñ oio
certa. et p. p. hanc etiā negari n. debz. A.
Idē etiā fin. pe. ut i sū. co. eo. ti. q. 80. B.
Utrū corpus xpi debeat dari ad su-
mēdū ad aliq. expimētū siue p. p. ali-
quā purgationē ifamie et h. R. scdm
Tho. i. 3. p. q. 80. nō. q. tales purgato-
nes ihibere sūt. ex. de pur. ca. ex. tuaruz.
A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 81. B.
Utrū corp. xpi deat dari h. i. r. i. o. i. b.
R. nō. q. nec dīne maiestati nec eccle-
siastice discipline opetit de ose. dis. 2. p.
dilectioe. Et itelligit de h. i. r. i. o. i. b. qui
artē illā exerceēt illicite. uide. i. h. i. r. i. o.
A. Idē i sū. co. li. 3. ti. 4. q. 82. B.
Utrū corpus xpi deat dari amētib.
R. fin. Tho. i. 4. dis. 9. Distinguedum ē
quidā. n. dicūt large amētes q. debile
hūt mētē et tñ sūt aliq. mō docibiles eo-
rū q. p. t. n. ē ad fidē et deuotionē sacri. et
talibus nō d. corpus xpi denegari. qui
dā ho sūt oio carētes iudicio rationis
et isti si fuerint tales a natiuitate nō d.
eis dari. q. nō p. t. ad deuotionē iduci
q. regnē ad h. sacm. Si ho iciderūt i
amētā post fidē et deuotionē sacri. A.
ut q. p. pus erant bñ dispositi et sacm
petierāt fin. pe. ut i sū. con. eo. ti. q. 83.
ubi hec oia ponūt. B. tūc d. eis dari
nisi timeat piculū de uomitu t. d. expu-
tōe ut aliq. h. mōi. 26. q. 6. his qui. A.
In deā. q. 83. d. etiā s. Tho. q. demoni-
acis nō ē denegāda coio nisi forte cer-
tū sit q. p. aliq. crimie a diabolo torq.

ant. puto addendū. uel nisi timeat de
piculo ut p. actum ē. B.

Utrū sit dandū pueri. R. fin. Tho.
ubi d. Pueris carētib. usu rōnis q. nō
p. t. discernē inter cibū corpālē et cibū
spūālē nō d. corpus xpi dari. q. ad ipz
exigit actual. deuotō quaz tales pueri
h. nō p. t. S. pueri icipitib. h. d. dis-
cretōne etiā an. eratē p. fectā puta cum
sunt. x. uel. xi. annoz pot. dari si i eis sig-
discretiois et deuotiois appareat. A.
Idē. pe. ut i sū. co. eo. ti. q. 84. B.

Utrū corp. xpi deat dari his qui p.
crimib. sūt suspēdēdi uel decapitādū.
R. si sūt cōfessi et penitēt nō debz. eis
denegari. 13. q. 2. c. fi. Multa alia hūt de
sacro eucharistie. i. eucharistia p. 23. et
4. Itē spūaliter circa sacerdotes et mis-
sam. i. eucharistia. 3. et i. missa.

Quoniam Dncussio
cū quis in officio constitutus
extorquet aliqd a subditis p. metum.
aut cū nō uult facē qd tenet nisi data
pecunia. aut cū aliq. official. ultra cō-
stituta sibi stipēdia pecuniā extorq. t.
cū q. accusat seu ab accusatōe d. sistit
p. p. pecuniā. A. Hoc fuit dictum
glo. Ray. cui con. Ul. ut p. in sū. co. lib.
2. ti. 5. q. 139. ad fi. ubi idē d. de militi-
b. seu stipēdiarius qd h. d. de officiali-
bus. Iux. illud Jo. bap. Luc. 3. Nemi-
nē cōcutiat: cōtēti estore stipēdiis uis
predicta etiā p. bant i. l. i. 2. ff. de con-
cussionib. B. Et tal. ad restitutōne
teneat ei qui dedit si nō turpit dedit: al.
ei in cui. iuriā data fuit. i. q. i. a. u. b. e. m.
A. Istud. c. ē. i. a. u. b. e. m. A. ad. l. i. i. l. i. a. m.
reperūdārū ubi nihil d. hac restitutōe
d. s. b. u. u. r. u. ē q. dari faciēda ē resti-
tutio q. nō turpit dedit. p. c. non sane.
i. 4. q. 5. fin. Ray. ut i sū. con. li. 2. ti. 5. q.
140. Et subdit Ray. q. si turpit dedit n.
illi s. paupibus. uel illi i cui. iniuriā
data ē. iux. arbitriū eccle. restituēda ē
pecunia. ut i p. allegato. c. nō sane. Glo.
ho Ray. dicit q. illud qd h. d. d. restitui-
tiōe faciēda ē uex. in foro cāp. In foro

at pñali forte mag] e osiliu q̄s necessi-
tas. Scdm Ul. x̄o dēt de hoc fieri sicut
de alio turpi lucro. cuius restitutio qñ
turpitudine ē ex pte dātis ⁊ accipientis.
regularit ē de osilio. nisi i casib⁹ a iure
exp̄sis. ut i sumonia ⁊ tñb⁹. pōt etiā
reddi ei q turpit dedit. nisi aliud deter-
minaret ius in specie. sicut in sumonia
de q̄ exp̄sū ē q̄ pecūia sumōiaca resti-
tuēda ē ecclē. e i cui⁹ ignominia ē accep-
ta. Et hec possūt colligi ex notat] in lū.
con. li. 2. r. 5. q. 19. B

Quodēdēnatus.

Utrū odēnatus possit fugere
uel se defēdere. vide. s. accusatus. s. s.

Quodēditio q̄ qñq; apponun-
tur i matrimonio vide. i. ma-
trimoniū. s. p. to. De cōditionib⁹ q̄ qñq;
apponūtur in quibusdā contractibus
vide ibidē. s. s. Jt de cōditionib⁹ q̄ ap-
ponūt in spōsalib⁹. i. sponsalia. s. si. r. i.
impedimētū. s. s. s.

Si aliq; possessio fuit data ecclē ibi
aliq; appositā cōditioe siue mō. ut si ali-
qd heret. Si nō fiat nō ppter hoc pōt
reuocari datio. nisi sic facta fuerit. s. q̄
cessāre cōditioe ul mō reuocari possēt
ex de con. appo. vey. A. Hoc itelligit
de cōditioe i ppe sūpta. uidelz p modo
Leditio. n. ppe suspendit dationem. s.
modus nō. Et cōditio fit p si. modus x̄o
p ut. sicut notat glo. i dcō. c. uerū. ubi ē
dic. q̄ cōditione nō iplera nec ualet do-
natio. B

Si possessio data fuit ecclē ea cōdi-
tioe ne alienet. nūqd poterit alienari?
R. fm Ray. Distingendum ē. Nā si
ecclē cui datū seu relicū ē hēat alias
possessioes. nō pōt alienari i aliq; catu.
Et sic itelligit Autē. de alie. ⁊ emph. s.
sanctissimas. Si x̄o ecclē nō hēat alias
possessioes q̄s alienet tūc ista alienāe
pōt i casib⁹ a iure pmissis de qb⁹ vide
s. alienatō. Nā phibitō scā a donator
p nō adiecta ē hñda tanq; turpis. Len.
Doff. Jno. ⁊ hosti. A. Jdē i sū. cō. li.
4. r. 4. q. si. B. Lūñ stat p cū ad quē

prin⁹ q̄ min⁹ cōditō iplera. hñ d̄z ac si i
plera fuisset. ex de re. iur]. cū stat. li. 6.

Quodēfessio primo

Cōfessio qd fit? R. fm Tho in 4.
dis. 17. Cōfessio sume diffinit ab Aug.
sic. Cōfessio ē p quā morib⁹ latēs spe ve-
nie aperit. A. Lō. p. ut i sū. cō. li. 3. r. 1.
34. q. 30. Ad cui⁹ intellectū dic. Nota q̄
cōfessio triph⁹ fit. aut i foro aie iteri⁹ co-
rā deo. aut i foro pñie exti⁹ corā dei vi-
cario. aut i foro cōtēioso corā iudice. In
pma pñie latēs nō apit. ga deo aptuz
erat. In vltima non apitur spe venie.
In media x̄o apit spe venie pñie latēs
Uñ cōfessio sacralis que ē ps pñie cōue-
nient describit p mām q̄ ē pñie. ⁊ per
actū q̄ ē apire. ⁊ p finē q̄ ē spes venie.
pōt addi q̄ iō dī spe venie ga si alia
de cā apiat pñie. nō ē cōfessio. Nā si api-
atur cā osiliū ē cōsultatio. Si x̄o ex lasci-
uia lēuitate ē dissolutio. Si x̄o ad ali-
quē malū finē ē malignatio. Et ex his
satis p3 q̄ pñie qd dī nō spe venie seu
ad impetrādum ueniam non pōt dici
dictū i cōfessione. nec tenet illud sacer-
dos secretū tenē. ut p3 p Ray. sub ti. de
pe. ⁊ re. s. pone q̄ aliq; ⁊ per glo. eius
eo. n. s. de pena sacerdotis. sup verbo
pñie. Et ga non oisq; spe venie aperit
pñie cōfessio veniā. ut si nō confiteat sa-
cerdoti idoneo. ex de pe. ⁊ re. c. ois. ⁊ de
pe. dis. 6. g. vult. uel at idebite confiteat
de pe. dis. 5. falsas. ⁊ c. frēs. Ideo Ray.
sub ti. de pe. ⁊ re. s. sup dicto diffinit ut
sequitur. B. Uel fm Ray. Cōfessio ē
legitā corā sacerdote pñie declaratio.
A. Et subdit Ray. in dcō. s. 2. q. cōfessio
dī q̄ simul ex toto ul vndiq; falsio
Nā ille confiteat q̄ totū fateat. Glo. sup
x̄o vndiq; i. de oib⁹ pñie q̄ occurrūt
memorie. ⁊ de circūstātiis eorū dē agg
uantib⁹ i aliud gen⁹ pñie. ut si pñio
uel furtū i ecclē factū fuerit. quia hic
locus trahit ad sacrilegium. B

Quot sūt cōditioes q̄s d̄z hñe cōfessio
R. fm Tho. i 4. dis. 17. Sexdecim sūt q̄
i his x̄ib⁹ cōtēnt. Sit simplex. humil
cōfessio pura. fidel. Atq; frequēs nuda.

discreta: libēs: uerecūda. Integ: secre-
ta: lachrymabilis: accelerata. **S**ort: : z
accusans: z sit parē para. Quoz exp o
talis ē sit simplex. sūt nō reciter in cō
fessioe nisi qd ad q̄ritatē p̄ti perti-
net. Humilis: sūt miserū se z infirmū cō-
fiteat. pura: sūt recta sit cōfiteri iterō. Si
delicta uera z sine falsitate. **A**. In sū.
con. eo. ti. q. 66. qd de sacerdote dī. Si d-
lis. i. ut tā ipe cōfiteris q̄ sacerdos sit in
fide catholica. z h̄ doctrinā ecclie fiat
nō hētorū. Itē q̄ fiat sub spe uenie:
al' nō ualeret. sicut p̄ia Laym q̄ dicit.
Maior ē uirtus mea q̄ ut ueniā mer-
ar. De p̄ hētur fin Aug. de pe. dis. 6. qui
uult. de 2. de pe. dis. i. quē penitet. meli-
us ea. dis. c. nemo. **B**. Atq̄ frequens
istud ē de bñ eē cōfessiois. s. q̄ hō frequē-
ter cōfiteat. **A**. In dca. q. 66. dī q̄ hō
duobus mōis pōt intelligi. Uno mō ut
si frequēter cadit in p̄ti mortale fre-
quē resurgat p̄ p̄iam. de pe. dis. 3. sep-
ties. Alio ut eadē p̄ti frequē cōfite-
atur. Aug. Quāto pluribus cōfitebit
qs sub spe uenie turpitudinē criminis.
tāto facili' cōfessio grām remissiois. de
pe. dis. i. quē penitet. Nō tñ ad hō tene-
tur qs nisi i aliquibus casib'. Est etiā de
cōfessio ista frequētatō respectu ueniali-
um. ad q̄rū cōfessionē seculari nō tenet
nisi semel i āno: nisi fuerit i p̄ti mō-
tali ut nō. Bōanētura i 4. dis. 17. **B**.
Nuda ut nō uoluat obscuritatē xbo-
rū. Discreta. sūt maiora cū maiori pō-
dē cōfiteat. **A**. In dca. q. 66. dī. s. ut di-
cretū q̄rat sacerdotē sciētes ligare et
soluē de pe. dis. i. quē penitet. Item q̄
diz distictē z separati singla p̄ti cōfiteri.
B. Libēs. i. spōtanea nō coacta. Vere-
cūda. ut. serubescat z se nō tacet d̄ pec-
cat. p̄t aliquā seculi uanitatē. Integ-
ra ut. s. nō subtrahat aliqd de his que
manifestāda sūt. Secreta. s. q̄rū ad cō-
fessionē fori i q̄ occulte cōfiteatur. La-
chrymabil' q̄ ad dolore d̄ p̄ti cōmissio.
Accelerata ut. s. nō differat de die i die
s̄ statim uel q̄ citi' pōt cōfiteat. **S**ort: ut
snit. p̄t uerecundā dimittat. Et accu-

sans se ipm z nō aliū. Et sit parē para
s. sacerdoti. **A**. De his cōfessionib' lati-
z clari' dixi in q̄dāga. ubi etiā be. 16. re-
ducitur ad. xi. 10. hō dimitto. **B**

Utrū cōfessio facta sine contritiōe et
sine caritate ualeat. ut puta q̄ nō dolet
de oib' p̄tis. uel si mult' abstineat ab om-
nib'. **R**. In Tho. ubi s. cōfessio h̄ q̄
ē actus x̄tur nō ualeat sine caritate q̄
ē p̄ncipiū meredi. s. fin q̄ cōfessio ē p̄
facti ordinat cōfiteri ad sacerdotē qui
h̄ clauē ecclie z p̄ cōfessioz agnoscat
cōfessionē. Scdm hō etiā pōt esse
i eo q̄ nō ē contrit'. q̄ pōt p̄ti sua sacer-
doti nota facē z clauē ecclie se subui-
cē. z q̄uis tūc nō p̄cipiat absolutiois fru-
ctū tñ recedēte fictiōe p̄cipe incipiet. s. nō
z i aliis sacris. nō nō tenet iterare con-
fessionē ad quā fieri accedit. s. tē post
modū fictionē suā cōfiteri. Con. pe. Et
ad istā optionē nō solū p̄dicta rō facere
uideat. s. z de pe. dis. i. mensurā. s. nō ita
ubi dī q̄ nō ē necē ut que sacerdoti sel-
cōfessi fuerunt de nouo cōfiteamur. s.
Ray. z hosti. tenet q̄ talis tenet cōfes-
sionē iterare. q̄ pōt cōfessio q̄ nō fuit
facta i caritate nō ualeat. Sed p̄mū ui-
det ueri'. ex de pe. z re. q̄ q̄dam. **A**.
Istu. i. c. nō bñ hō p̄bat. s. p̄ cōcordātia
pōt dici q̄ inñ ualeat cōfessio nec oīz ulā
iterari sp̄alit in q̄rū durer effect' ipi'
exp̄ssiois uocat q̄ ē p̄s sacri. al' nō. Nam
intelligētia d̄cōz ex cā ē assumēda dicē-
di ex de xbo. sig. intelligētia. Un dicē-
dū ē fin glo. Ray. p̄t etiā notatur in
sū. con. li. 3. ti. 3. 4. q. 66. q̄ in his casib'
si ille q̄ ē indebite cōfessus cōfiteatur
eidē sacerdoti cui p̄us z adhuc habeat
i memoria p̄ti sua q̄ audiuit nō tenet
iterare cōfessionē. Si aut cōfiteat no-
uo q̄ alias nō audiuit eū. aut ē p̄ si obli-
tus ē oīz itēz cōfiteri totū. **B**

Utrū liceat i cōfessione dicē aliā pec-
cata. **R**. s. i. Tho. i 4. dis. 16. hō in cōfessi-
one oīz famā alit' custodit q̄rū pōt. s. z
suā cōfessionē magi purgare oīz. z iō si cir-
cūstantia que dicit in cognitionē p̄so-
ne sit de necessitate cōfessiois ut q̄ trahit

i alia spem peti mortalis. tunc dicitur confiteri. sp. tñ si pōt occultādo psonam. Si autē nō sit de necessitate cōfessionis dicitur mittē. ne pētm alius pdat uel petita lūia cōfiteat alteri. aut supiori q psonā ignoret. **A.** Lon. pe. 7. addit q etia qñ cōfessio ē nēcia t nō pōt expm sine piculo alius omitterēda ē. t suffic pētm dicē sine h' mōi cōfessio. ut in sū. con. eo. ti. q. 67. **B.** Si tñ exprimat eā bona intētiōe nō ut pdat. s. ut pnia rius oret p eo ut secrete emēdet: non peccat sed meret. 22. q. 7. hoc uidet. **A.** Lō. glo. Ray. ut i sū. cō. eo. ti. q. 57. quero etiam. **B.**

Utrū liceat cōfessionē diuidē. **R.** fm Tho in 4. dī. 17. Nō licet. s. integrāl' dicitur q oia vni sacerdoti cōfiteri. de pe. dī. 5. c. p. circa fi. 7 dī. 3. sūt plures. Naz sicut in medicina corpali oia q medic' nō solū vnu morbū s. quē medicinam dare debet cognoscat: s. etiā vlt rotas hebetudinē ipius infirmi. eo q vni mor b' ex adiūctiōe alius agguat. t medi cia q vni morbo ppetet alii nocumētū pstatet. Sitr ē i pēris. ga vni agguat ex adiūctiōe alius. t illud qd vni pec cato eēt cōueniēs medicina alteri incē tiuū pstatet. cū qñq; aliq; dñs pēris i fecit sit. Et iō de necessitate confessionis ē q hō oia pēta cōfiteat q in memoria hz. aliqñ nō ē cōfessio sed cōfessionis silatio. t si qd nō habuit in memoria t postea recordat. sufficit q h' pētm cōfi tēs postea dicat explicare t alia i gnā li dicēdo q cū alia mltā cōfiteret hoc oblitus fuit. **A.** Et h' etiā si confitea tur alteri cōfessori. ut i sū. cō. eo. ti. q. 72 scdm eundē Tho. Lon. pe. **B.**

Utrū liceat cōfiteri p alia psonā ul' p scripturā. **R.** fm Tho. ubi s. Quāuis ad cōfessionē put ē actus dñi suffice ret qñcūq; fieret. fm tñ q est ps facti hz detmiatū actū sic t alia sacra hnt d terminatā materiā. Et sicut in baptis mo assumit illud elemētū cuius ē ma xime usus i ablycēdo. ita i cōfessione ille actus assumit q maxime cōsueuimus

manifestāe. s. p ppiū hū. Alii. n. mōi iducti sūt i supplemētū. In eo autē q ē mutus uel alius fligie sufficit q p scri ptum. aut nutū aut intēpretē cōfiteat. ga nō exigit ab hōie plus q possit. S. nō sufficeret si ipse dicē posset. In absē tia autē ppiū sacerdotis nō oia q p scri ptū fiat cōfessio. s. pōt ēt laico fieri. ga plus pmet ad necessitatē cōfessionis act' q ille cui fit confessio. **A.** Ad pēdicta facit. e. quē penitet. de pe. dī. 1. **B.**

Quid si sacerdos intēroget cōfiteat' t ille rēdeat. **R.** fm Būil. Suffic q tū ad ea de qb' itēroget. nisi sit tal' q po tius dimitteret cōfiteri q ore proprio confiteret peccatū. hoc. n. de supbia ē. t de pe. dī. 5. c. p. hūsus fi. De itēroga tionibus etiā habes. i. confessor. 2. s. pe nult. t ult. **A.** Predicta etiā hntur i sū. con. eo. ti. q. 77. **B.**

Utrū liceat cōfiteri pēta q qñ nō cō munit. **R.** fm Tho. i 4. dī. 21. Non licet Talis. n. si nō eēt peccator. mētēdo pec cator efficit. 22. q. 2. cū humilitatis.

Utrū cū quis dubitat de aliq pēto an sit mortale teneat illud cōfiteri. **R.** fm Tho. in 4. dī. 21. Tenet. al' piculo se cōmittit si negligit cōfiteri. t morta liter peccat. sicut q aliquo cōmittit ul' omittit i q dubitat eē peccatū mortale. talit' tñ dubitans nō dēt i cōfessione asserē illud eē mortale. s. factū narret. t iudicio reliquat sacerdoti. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. 79. ubi etiā subdit Qd aut Breg' dic' q bonarū mētium ē ibi culpā agnosce ubi culpa non ē. dī. 5. ad ei' itelligit fm Tho. n. eē de suba act' s. ut credat se cōmisisse qd nō cōmisit. ga h' ē errare. s. itelligit de cōditōe. ac tus. ga sp ē i formidie ne aliq pēfect' sit ex pte suū. ut supbia t vana glia aut h' hz illō Job. 9. Verebar oia opa mea Nec etiā pēca itelligēda sūt de dubio scrupuloso qd repellēdum ē ad sui pa stor cōsilū. ex. de sen. excō. i. q. 101. **B.**

Quid de cōfessioe gnālī i q qdā cōfi tet se cōmisisse oia pēta t h' **R.** scdm Ray. Dicit q talit' cōfiteas loquitur in

persona ecclesie. qz fz Aug. i uno pctō
pnt multa pctā notari. Itelligit d ge
nerib' singuloz z n de singul' generū.
qz dicēt. peccauit cogitāōe locutōe er
ope z omissione. nō tñ hoc sufficēt ad
cōfessionē p mortaliū ad q regit' cō
fessio spālis. Lon. hosti. A. Idē i sū.
con. lib. 3. ti. 34. q. 80. B

Utrū p confessionē generalē deleanē
pctā uenialia. R. fm Tho. i 4. dist. 21.
Duplex ē cōfessio gnāl. Quedā sacra
lis. qñ. saligs i secreto cōfitef sacerdo
ti qdā qz meminit. z alia uenialia i ge
nerali. z tūc illa generalis cōfessio ex q
tuoz hz qz ualer ad remissionē pctōz
uenialiū i toto uel i pre. sex cōtione
cōfitef z hūiliate cōfessiois. z ex ofo
ne sacerdotis iūctū ē quedā psona pu
blica z ex ui clauū. Alia ē cōfessio ge
neral' nō sacralis q fit publice corā mul
ti z cū mlti. z hec hz efficacā ad dimis
sionē uenialiū ex trib' pmit' z nō ex ui
clauū. A. Et ppē hoc nō subiūgitur
i pma z i pletorio absolutio nec satisf
factiois iūctio sō solū ofo. Disereqz
ut in sū. con. eo. ti. q. 156. ubi hec omnia
ponūt. Et ubi etiā dī qz hec dimissio
fit q ad culpā z penā. B. Lon. pe.

Utrū p generalē cōfessionē deleanē
mortalia oblita. R. fz pe. de. nō reg
rit ab hoie nisi qd pōt. uñ cū pctā obli
ta spālī cōfiteri nō sit i ptāte hois sō
gnālī tñ. h' mōi gnālīs confessio cum
cōtione generali delet pctā oblita.
Idē Ray. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 157.
Et intellige de cōfessione gnālī sacrali
q fit sacerdoti sine q si fieri pōt pctā mor
talia nō dimittūt. d pe. dis. 6. agire. B

Utrū regat' cōfessio de pctis añ ba
ptismū. R. fz pe. Triplex ē cōfessio pec
catoz. pzia mētal' que fit deo z hec re
grit a baptizadis adultis. Secūda uo
calis que fit hōi ut dei uicario. z hec d
pctis añ baptismū nō regrit nec ātea
nec post. A. nisi a fide accedētibz
fm eū. pe. ut in sū. con. eo. ti. q. 145. B
Tertia q fit hōi tanq sapiēti cōsiliario
ppē cōsiliū aie. z hec regrit ex cōgruo

nō ex debito. A. Idē i oca. q. 145. B

Pudor cōfitefē multos retrahit a
pnia d que fm Ray. est triplex reme
diū. Primū ē rō nāl. si. n. nō erubuit
peccare qd inhonestū z nocuū fuit. n
debes erubescē qd honestū ē confitef
z utile. Secūdu ē rō dīne intuitionis
cui nihil celare potes. Dia. n. nuda z a
pta sūt ocul' ei. ut hētur ad heb. 4.
Tertū ē opatio future cōfessiois. Naū.
3. Reuelabo pudēda tua z oñdam gē
tib' nuditatē tuā z regnis ignominā
tuā. Et Hier. 20. Confūdētur uehe
mēter qā nō intellexerūt obprobriūz
semipiternū qd nūqz debebitur.

Sacerdos q non uult dare licētiāz
suo prochiano qz cōfitef alteri nisi p
pecunia simoniā cōmittit. sicut z Ray
refert. A. hoc pot' ut fuisse dictū
glo. Ray. ut i sū. con. li. p. q. 36. B

Confessio 2. qualif
teneat
mur ad eā. Utrū sit de necessi
tate salutis. R. fm Tho. i 4. dist. 17.
Cōfessio de necitate salutis ē i eo q in
pctā actualē mortale cecidit. Et ppē
loquēdo nō ē de iure nālī sō dīno z no
ue legis. nam in lege ueteri nō tenebā
tur hoies ad cōfessionē pctōz spālē z di
stictā sō ad gnālē z idistictā. ad quam
tenebāt p determinationē sacrificiozū
Lon. pe. dis. 15. A. Idē i sū. con. lib. 20
3. ti. 34. q. 31. z 32. Idē etiā Ray. in ti. de
pe. z re. s. supdicta. ubi dicit z probat
cōtione cōfessionē z satisfactōne fo
re de pcepto legi dīne. Itē Ricar i 4.
dis. 17. asserit cōfessionē fore d necitate
iuris diuini adeo ut ad ipam dicat re
neri etiā infideles. tñ eis nō pcepit eccle
sia qā ppē eozū culpā eis iutilis foret
Blo. ho de pe. dis. 5. i sūma uñ sentit qz
cōfessio in spālī nō sit de iur' dīno. etiā
nouo. Sō ueri ē qd pdicti theologi di
cūt sicut pōt. cōstare ex his q latius po
sui in qdnga li. 2. ti. 6. s. 2. B

Utrū papa possit cū aliq dispēsare
ne cōfiteret. R. fz Tho. ubi s. nō possz
eo q ipē sacfōz necitatē nō pōt tollere
d

sicut nec noua sacra istituē. Sūt. n. ex
 istituōne dīna l3 dispēsare posset d rē
 poze ut. s. differret ultra ānū. **A**. **Jb**
 i sū. con. eo. ti. q. 34. Et de ista dispēsari
 one circa tēpus itelligēdū ē i q̄tum re
 spicit terminū cōstitutōis ecclīastice
 ut. s. p. h° quis nō icurreret penā. c. ois.
 ex de pe. 7 re. Non aut inq̄tū respicit
 terminū legi dīne: p̄ quas q̄s uidetur
 ad cōfessionē obligari: statī hita como
 ditate p° casū mortāl culpe ut pōt cō
 stat ex positj i q̄driga. li. 2. ti. 7. §. 2. **B**
Quis fidelis saltē semel i anno teneat
 ex p̄cepto postq̄ ad ānos discretōis ue
 nerit cōfiteri oīa p̄ctā sua 7 cōicare ex
 de pe. ois. 7 adde qd dī. s. cōicare. §. p̄.
A. Anni discretōis q̄ ad cōfessionē
 iudicāt: cū ē doli capax. ut notat glo. i
 de cō. ois. sup̄ xbo discretōis. Doli aut
 capax dī puer uel puella. 7. annorū et
 sup̄ ut notat glo. i. c. i. ex de delictis. pu
 erorū. Et sic puer uel puella. 7. annorū
 obligat ad cōfessionē ut etiā notatur
 in directoria li° p̄. ti. 15. §. 65. **B**

Utrū teneamur cōfiteri p̄ctā q̄ ma
 nifesta sūt. **R**. fm **Tho.** 7 pe. i 4. dist.
 17. Non sufficit aliqd eē notū iudici ni
 si sit ei notū in forma iudicii. 7 iō q̄uis
 p̄ctā manifesta nota sint sacerdoti ga
 tū nō i forma iudicii o3 ea cōfiteri. **A**
 Idē in sū cō. eo. ti. q. 68. **B**

Utrū hō stari teneat cōfiteri. **R**. fm
Tho. ubi s. Ad p̄positū cōfiteri teneat
 q̄s q̄n 7 ad cōrrectionē teneat. s. q̄n. p̄ctā
 memorie occurrūt. Sed ad cōfessionē
 actualit faciedam teneat si debeat eu
 charistiā p̄cipe ad quā null° p° p̄ctm
 mortale nisi cōfessus debet accedē co
 pia sacerdoti oblata 7 necitate n̄ urgē
 te. **A**. Idem fm **pe.** si q̄s deat sacri
 ordinē recipere uel h° mōi ut i sū. cō. lib°
 3. ti. 14. q. 69. **B**. Sitr̄ ē teneat si picu
 lū mortj immet aliū n̄ teneat hō ex p̄
 cepto ad statī cōfiteri dū q̄uis piculosū
 sit differre. Ex p̄cepto aut ecclīe teneat
 saltē semel i āno. ut s. §. 3. **A**. **pe.** aut
 ut p3 i dca. q. 69. dīc q̄s etiā teneat sta

ti cōfiteri rōne cōscie. ut si dicat sibi
 cōscia q̄ stari teneatur. Itē rōne dubi
 ut si nō sperat copīā cōfessōz sibi apli°
 illo anno occurrē. uel si h3 casū de quo
 solus papa pōt absolue 7 h3 mō copīā
 p̄nariū pape. Dīc ē **Tho.** i q̄dā. q. de q̄
 libet q̄ laudabile ē q̄ p̄ctōr peccatuz
 suū q̄ citius pōt cōfiteat. **pe.** accūs at
 posset dilatio eē meritoria: oūmō non
 differat ultra ānū uidel3 si ad h° diffe
 rat ut p̄udētiori cōfiteat. ul deuotius
 p̄pt sacz tēp°. **Glo.** de pe. dīf. 5. in sūma
 dīc q̄ si p̄ctm ē publicū tenemur statī
 cōfiteri sub obligatiōe p̄cti mortāl. **In**
 no. xō i de cō. ois. ut teneat indistincte ē
 in p̄ctis nō publicis q̄ statī teneamur
 cōfiteri habita rōnabili cōmoditate.
 Et subdit. Alii dicūt s. S3 p̄mū tutius
 ut. Idē qd **Inno.** ut sentire **Arch.** in. c.
 ille rex. de pe. dīf. 3. Bonauentura etiā
 late hūc passū rāgit i 4. dīf. 17. 7 ocu
 siue sentit q̄ religiosi teneant statī cō
 fiteri. Et idē q̄si sentit de clerici q̄b° cū
 q̄ s3 sub dubio. De laicis xō asserit q̄
 teneat sit ē q̄n adest talis opportunitas
 q̄ nū q̄ rōnabili maior expectat. nec
 q̄ ad tēp° nec q̄ ad sacerdotē. s3 ga tps
 q̄dragesimalē ut eis magj opportunū
 uidet q̄ tēpus illud rōnabili possint
 expectare. S3 h° o3 intelligi q̄n p̄pus
 opportunitatē nō hūt. **Al** illud etiā tē
 pus magj opportunū ē q̄ p̄mū possint
 debite cōfiteri. p̄pt more piculū. **Und**
 ipe Bonauentura 7 oēs cōsulūt q̄ post
 lapsū mortāl culpe q̄ citius pōt q̄libz
 cōfiteat quorū cōsiliū uanū foret nisi ef
 fer d̄ meliori. **Un** **Isidor** i li° 2. de sū
 mo bono dīc. Lito corrigat culpa q̄ ci
 to cognoscit. tardī aut sanat uulnus
 qd iā putrescētib° mēbris lōgo p° tpe
 curatiōib° adhibet. **P̄terea** 7 ipe **Bo**
 nauentura inuit q̄ religiosi ex ut sacri
 nō teneat plus q̄ laici nisi rōne occur
 rētis opportunitatj. Ergo 7 cū laici oc
 currerit opportunitas eodē mō tenentur
 Sic igit l3 uenit religiosi cōfiteri occur
 rat cōfiteri opportunitas q̄ secularibus

cleric). et ipsis clericis citi⁹ q⁹ laici. tñ oēs
etiā laici cum eis cōgrua opportūitas
occurrerit uidētur teneri ad statim cō
fiteūdū. sicut et latius ostenditur in qua
driga li^o 2° ti. 7 s. 2°. B

Utrū teneamur cōfiteri circūstāti
as pctōz. R^o fm Tho. i 4° dis. 16. Non
sūt de necessitate cōfiteēdi nisi ille circū
stātie q⁹ ad aliud gen⁹ pcti mortāl⁹ tra
hūt: q⁹ uenialia nō sūt de necessitate con
fessōis s³ solū mortalia. Tñ et alias cir
cūstāntias cōfiteri pfectōis ē. sicut et
uenialia pctā. A. Bōauētura i 4° dis.
17. dic⁹ q⁹ circūstāntiaz pcti qdam sūt al
leuiātes. qdā i aliud gen⁹ trabentes. q
dā illud i aliq⁹ mō agguātes. Circūstā
ntias i aliud gen⁹ trabētes cōfiteri ē ne
cessariū q⁹ gen⁹ pcti cōfiteri o⁹. Circū
stāntias hō alleuiātes cōfiteri nō ē bo
nū nisi ppter hoc ut satisfaciāt aliene
ingratiōi. uel ut pūdeat ei⁹ scādalo
et p⁹turbationi ut puta si timeat cōfessō
rē ex hoc accipere occasiōē ad malū ul⁹
si i rātū diminuit ut sit i genē uenialis
sic comedē carnes i qdragesima. p⁹p⁹
firmatē ita tñ q⁹ aliū nō sit gulōstas
aliq⁹. Et rō h⁹ ē q⁹ i cōfessōe nō debz se
pctōz excusare s³ accusā. De circūstā
ntiis aut⁹ q⁹ agguant s³ gen⁹ pcti nō uari
ant ē int⁹ doctōis opio diuersa. Quidā
enī dicūt q⁹ penitēs tenet cōfiteri s³ p
ceptū affirmatiuū ē: obligat nō ad sp
sed p loco et tpe. s. qñ eas agnoscat siue
p se siue p inquisitionē alienā. Un sapi
ens et intelligēs tenet cōfiteri absq⁹ igi
rōe. Sipler hō tēf si ab eo igrat. Alii
dicūt q⁹ nō tenet ad cōfessionē hāz cir
cūstāntiaz tentiōe necessit⁹. s³ d⁹ bono et
eq⁹ et q⁹to mag⁹ sapiētes et pfecti sūt: rā
to mag⁹ debeāt eas distincti⁹ explicare
Sed nō tenet ad h⁹ nisi forte ex p⁹pa
scia obliget. Hāc opionē credo. pba
biliorē. Un dicendū q⁹ cōfessio circū
stāntiaz i aliud gen⁹ trabētū spectat
ad cōfessionē q⁹ ad necessitatē. Confessio
aggrauantiū q⁹ ad egruitatē. Cōfessio
hō alleuiantiū potius facit in cōgrui

tatem. Et hoc intelligitur exceptis ca
sibus predictis. Omnes igitur ratio
nes probantes circūstāntias esse cō
fitendas sunt congruitatis quo ad ag
grauantes. hec ille. Solum ergo d⁹ ne
cessitate confessionis sunt circūstātie
trahentes in aliam speciem seu gen⁹
peccati. et hoc communiter tenent do
ctores ut et notatur in sum. conf. libro
tertio titulo. 33. q. 51. licet alii dicant
etiā alias fore necessarias quozū dic
tū ut potest colligi ex notatis in dic
ta q. 51. potest saluari quo ad illas que
licet non trahant in aliam speciem
tamen sunt tales q⁹ sine eis sacerdos nō
pōt discernē qd sit actus. ul⁹ rōne iuris
dictōis. puta si iniuria sit illata in clēricū
uel similit⁹ psonā q⁹ ē casus papal⁹ fm
q⁹litatem iniurie uel psonē. ex de sen. ex
cōl. cū illoz. Itē q⁹ru sit dānū datū q⁹
qñq⁹ epī retinēt sibi restitutiōes icer
toz usq⁹ ad certā quāritatē uel ut scia
tur cui debet fieri satisfactio et q⁹liter et
idē i sūb⁹. Itē cōfites o⁹ eas circūstāti
as cōfiteri si nouit. ul⁹ si a cōfessore interro
get ad cui⁹ officiū uidet pncipalit⁹ pri
nere de dicti circūstāntiis interrogare ut
sciat q⁹liter suo sit functus⁹ officio. Cir
cūstātie g⁹ p⁹tinētes de necessitate et pnci
palit⁹ ad cōfessionē ēt si de his nō inter
roget: sūt que trahūt ad aliā spēz pcti
seu ad aliud p⁹ticulā mortale pcti q⁹
pnt esse circa octo uidelz. conditio rei.
modus peccandi. locus. tempus. nu
merus. qualitas. inductio. et accidens.
sicut de his latius dicitur in quadriga
libro secundo titulo septimo. §. deci
mo. B

Utrū hō teneat cōfiteri uenialia pec
cata. R^o fm Tho. ubi s. Cōfessio ad h⁹
ē necia ut penitēs satisfactiōē accipi
at fm modū delicti. Pctō aut⁹ ueniali
nō debet pena taxata q⁹ pēa i⁹ a essz
p⁹portionata pene pcti mortāl⁹ a quo
pcti ueniale i i⁹ finitū distat. Unō p so
lā cōrritiōē interiozem pcti ueniale
remitti potest. Sed an saltem semel i

anno teneat confiteri qui non habet nisi
 venialia. Dicunt quidam quod in hoc casu propter
 preceptum ecclesie tenet venialia confiteri.
 Alii autem dicunt quod sufficit quod possit se
 sacerdoti et quod se immunem a peccato mortali
 ostendat ut ad confessionem admitti possit. preceptum
 enim ad obligandum illos qui habent aliquod
 confiteri debeant. Unde si alium per gratiam collatum esset sicut beate virgini est
 collatum ut a peccato veniali immunis esset non
 teneret ad illud preceptum. **A.** Hoc veniens
 non potest argui quia non est iuxta nec inveniens
 nisi una homo Maria. Et. i. Joh. p. d. Si dixerim
 quod peccatum non habemus ipsi nos seducimus
 unum et primum verum ut cum esset
 nesciamus quod aliquis audeat immunem a mortali
 se existare infra annum vel qualiter hoc
 valeat ostendere cum per. is. dicat. Delicta
 quod intelligit recte. Et ideo fatetur valde forte
 quod sic dicenti et alii non confiteri ministraret
 eucharistiam unum et Bonaventura in 4.º
 dist. 17. dicit quod congruum est maxime iuris prescriptis
 confiteri peccata venialia regulariter. Non enim
 est necium nisi in duobus casibus videlicet
 propter dubium et propter statutum. Propter
 dubium videlicet cum quis probabiliter dubitat
 de peccato utrum sit mortale et veniale. et ideo
 si non penitet sicut de mortali. discrimini se committit. Iohannes dicit
 sicut iacet in conscientia et iudicio sacerdotis
 reliquit utrum sit mortale vel veniale. **Con.**
 Iohannes ut scilicet confessio per. s. s. Sequitur in
 Bonaventura. Propter ecclesiasticum statutum quod
 tenet quod omnis fidelis tenet semel in anno
 confiteri. sed hoc non est ratio venialis sed propter
 preceptum. **Lo.** Inno. in c. ois. ex de pe. et re.
 Et ex hoc patet quod religiosi tenent venialia
 confiteri semel seu bis in mense vel ebdomada
 modo vel frequenter siue rari habent suarum
 constitutionum formam quod intelligendum est
 de venialibus notabilibus quod ad confessionem
 spiritalem. Reliquum vero uix vel nunquam posset
 quod spiritualiter confiteri cum quod omni momento
 committat unum nisi sufficeret illa confiteri generali
 ter. **B.** quod autem de veniali tenemur confessionem
 tritionem habere aliter non remittit. unde infra
 per. 3. s. 3. et 7. et confessio 3. s. p.

Utrum in aliquo casu teneat quod confessionem

iterare. **R.** s. p. Iterare tenemur in
 4. casibus. **Primum** si sacerdos non potuit
 absolvi. **A.** Quia non habet iurisdictionem
 siue delegatam siue ordinariam. ex de pe. et re. ois. **B.** 2.º si nesciunt
 discernere si confessio non fuit integra ut quod sciet
 ter tacuit aliquod mortale. 4.º si contempsit
 vel neglexit satisfacere et oblitus est satisfacere
 rationem iunctam. nam si sciret et implere uellet non
 oportet iterare. **A.** **Lo.** Ray. et Hostiensis.
 Ipsi tamen ponunt per quarto casum cum quis confiteretur
 cum idebita dispensatione. **S.** glo. Ray. simpliter
 con. cum pe. ut in su. co. li. 3. titu. 34. q. 70. Et
 quod ad secundum casum sciendum quod ex eo
 quod inferunt quod propter ignorantiam sacerdotis
 peccata auctoritas eorum potest intelligi quando quis
 cum possit sacerdoti idoneo scia et conscientia confiteri
 tamen eligat in sufficientem. quia ut dicitur propria non curare
 salutem. et sic ex sua mala dispositione confessio
 ut deo non grata et invalida. de pe. dist. 6
 quod uult confiteri. Sed in quantum casum confessio
 facta fuerit ab ignorante sacerdote non
 sufficientem. presertim de multis seu quibus peccatis
 optimus est consilium illam iterare cum quis
 commoditate haberet sacerdotem prout scia
 et conscientia cum ignorantia sacerdotis in confessione
 sit multum periculosa ut colligitur ex dictis
 per Augustinum. idem c. quod uult. et per Ray. in dicto
 s. utem gratia. Quo ad tertium casum dicendum
 quod idem est etiam si quis omiserit peccatum. de quo
 dubitavit utrum fuerit mortale. ut s. s. p. xio
 uel ei neciam circumstantia ut. s. s. s. Et non
 solum si hoc fiat sciens sed etiam si fiat ex
 ignorantia seu oblivione preedite a propria
 notabili culpa. ut colligitur ex notatis per glo.
 Ray. sub ti. de pe. et re. s. s. Item circa
 principes. Ad hoc etiam facit quia lata culpa
 equiparetur dolo. ut i. c. ut aia. de offi. li. 6.
 Et ideo si quis ex sua culpa ignorat quod
 confiteri seu eorum oblitus est de hoc mei
 negligentia ex corde dolet et firmiter proponit
 emendari ut legitime valeat confiteri. ut no. in su. co. li. 3. ti. 34. q. 19

Quā autē q̄s scientiā mittit aliqd de p̄i
nētib⁹ nccio ad cōfessionē nō solū anul
lat cōfessionē s; ēt nouū cōmittit p̄ctm
mortale. ut s̄ cōfessio p̄. s. s. Quo ad
q̄rtū casū ē sciendū q̄ ex cōceptu seu ex
negligētia omittēs facē iūctā sibi pe
nitētiā mortali peccat. s; Scotū in
4. dī. 15. q̄a facit d̄ p̄ceptū uicariū dei
i. cōfessoris z ēt ecclē. ut i. c. ois. de pe. z
re. B. Sicut ēt fm quosdā iterare te
neat q̄ cōfessus ē nō cōmittit exis i. p
posito nō deserēdi p̄ctm ut dñm est s̄ cō
fessio p̄. s. s. A. Et ibi d̄ h̄ pleni in
additione. Et sic hic ē s̄ cāus. Et sext⁹
adiciat i directoria lib⁹ p̄. 11. s. 4. 7. s. f.
cū cōfessor i aliq̄ nō h̄ iurisdictionem.
Oportet. n. tūc q̄ p̄ illo penitēs recur
rat ad hūitē prātē z ei illud iterū cōfite
atur. ar. ex de pe. z re. significatur. z sic
tres casus sunt ex parte confessoris et
tres ex parte confitētis. B. Hic tñ sciē
dū s; Tho. i. 4. dī. 17. q̄ quāto q̄s plu
rib⁹ sacerdotib⁹ cōfiteat tātō plus d̄ pe
na ei imittit. tū ex erubescētia cōfessio
nis q̄ in penā satisfactoriam cōputat
rū ex ui clamū. uñtōtēs possēt q̄s cōfi
teri q̄ ab oī pena liberaretur.

Cōfessio reciduias teneat confiteri
priora p̄ctā. R. fm Tho. in 4. dī. 22.
Directe q̄de reciduias p̄ctā dimissa
nullo mō teneat nec in gnālī nec i spālī
cūcūq̄ cōfiteri s; indirecte. sicut illd̄
sine q̄ sciri nō pōt debet satisfactoris
mod⁹ teneat reciduias notificare p̄ctā
dimissa q̄tū sufficit ad h̄ut sciat q̄ sa
tisfactio ei cōgrue possit iūgi. ut si ipe
frequēter lapsū carnis passus ē ex aliq̄
occasione. illa occasio p̄ satisfactionē
p̄ctā. z sicut de aliis p̄ctis. z ad h̄ uñ
sufficē cōfessio dimissorū p̄ctōz i gnālī
Tñ qñq̄ ad alia spālīa o3 descēdē fm
q̄ cōfiteas uiderit opportū. nō. n. pōt
i his aliq̄ certa mēsurā p̄figi. A. Inn.
i. c. ois. de pe. z re. sentit q̄ reciduias te
neat cōfessionē iterare rōne ingratitu
dimis. p̄ q̄ uñ facē illud qd̄ dī. 4. q̄ diuini
Jre glo. Ray. i. 11. de pe. z re. s̄ itē nūqd̄

se i diuina p̄ctā. dicit q̄ reciduias nō
teneat dicē spālī z distictē ea q̄ an cōn
fessus ē. s; sufficit cōfiteri i gnālī d̄ illis
expmēdo ingratitudinē suā z dicēdo. De
multis z magnis p̄ctis mortalib⁹ me
liberauit dñs p̄ p̄nias. z ego nihilomi
n⁹ igr⁹ exis offēdi eū. Et si forte nesci
at expmē. aut n̄ expmā nomē igr̄itu
dinis n̄ nocet dūmō talia dicat x̄ba ex
qb⁹ sacerdos ingratitudinē possit itelli
gere. Et idē no. in sū. cō. li. 3. r. 34. q. 71
hoc dictū glo. uñ intelligēduz qñ ista
circūstātia igr̄itudinis uenit ad p̄ricula
rē p̄cti spēm. nā alie circūst̄ antie regu
larit̄ n̄ s̄ de nccitate cōfessionis. ut s. s. s.
Quā x̄o igr̄itudo iducat p̄ricularē spēs
p̄cti notat Tho. i. 3. p̄te. q. ss. art. 4. dī
cēs. Qd̄ seq̄ oia p̄ctā nō ē spālē p̄ctm.
Sed p̄ qd̄cūq̄ p̄ctm mortale aliq̄s effi
ciat deo igr⁹. s̄ igr̄itudo n̄ ē spālē p̄ctm
R. dicēdū q̄ ingratitudo peccat qñq̄
ē spālē peccatū. qñq̄ at nō s; ē circūstā
tia gnālī cōsequens de p̄ctm mortale
qd̄ d̄ deū cōmittit. p̄ctm. n. recipit spe
ciē ex intēnōne peccātis. ut p̄bs. igr̄ s;
ethicoz. Ille q̄ mechaf ut furef magl
ē fur q̄ mech⁹. Si igr̄ aliq̄s peccatoz
i cōceptū dei z susceptū bñficiū aliquod
p̄ctm cōmittit illd̄ p̄ctm trahit ad spēs
igr̄itudinis. z h̄ igr̄itudo peccat ē spālē
p̄ctm. Ut autē Aug⁹ dīc i li. d̄ nā z gr̄a.
Nō oē p̄ctm ē ex cōceptu. z tñ i oī p̄ctō
de cōtēnt i suis p̄ceptis. Uñ manifestū
ē q̄ igr̄itudo peccat qñq̄ ē spālē p̄ctm
s; nō sp. h̄ ille. p̄z s̄ q̄ reciduias n̄ tēf
recōfisi nisi igr̄tū op⁹ sit ad oñdēdū sa
tisfactōis debitū modū fm Tho. z ad
demōstrādū ingratitudinis modū s; In
no. z glo. Ray. z h̄ qñ igr̄itudo ē spālē
p̄ctm. B. De p̄cepto i medicos q̄ idu
cāt ifirmos ad cōfessionē. uide. i. medi
cus. s. p̄. z ex de pe. cū infirmitas.

Cōfessio 3. cui scilicet
sit cōfite
dum. Et qd̄ regularit̄ glibet
o3 sacerdoti cōfiteri. nā solus sacerdoti
bus dedit dñs prātē ligādī z soluendi
cū dixit Joh. 20. Quorum remisistis
d̄ s

peccata remittunt eis tē. de pe. dis. i. x. bñ dei. z h° itelligēdū ē de mortalibus. Sz uenialia nō oꝝ q̄ aliqs sacerdoti cōfiteat̄ q̄ ip̄a cōfessio laico sc̄tā sac̄rale q̄dā ē q̄uis nō sit sac̄m p̄fectū. ex ip̄a caritate p̄cedit z p̄ talia notū ē ueniale dimitti sicut z p̄ r̄uisionē pectori z aquā bñdictā z h° mōi. ut. i. peccatus 3°. S. fi. hec Tho. in 4°. dis. 17.

Urrū necē sit cōfiteri p̄po sacerdoti. R° fm Tho. i. 4°. dis. 17. Lū sacerdos nō absoluat nisi ligādo ad aliqd faciēdū illē sol' pōt absolue q̄ pōt p̄ ip̄um ad aliqd faciēdū ligare. id oꝝ q̄ hō cōfiteat̄ p̄po sacerdoti. Alien' n. eū absolue nō pōt uel ligare. ex de pe. ois. 2 de pe. dis. 6. c. placuit. Propus aut̄ sac̄dos itelligit̄ q̄ ad h° ois ille q̄ curā aie illi' ordinariā h̄z sicut papa: legat' : ep̄s: sacerdos prochiā. A. Idē i sū. cō. li. 3°. ti. 34. q. 38. B. Sz nec prochiā pōt absolue ab oib' q̄a excipiūt̄ cāus ep̄ales de q̄bus h̄i. cōfessor p̄. S. p̄.

Urrū p̄pū sacerdos possit ubiq; suū subditū audire z absolue. R° fm Hosti. Ubq; pōt siue itra territorii sue prochie siue ex. p̄nā. n. ē de iurisdictione uolūtaria. ff. de of. p̄con. l. 2. uñ z de loco nihil exp̄mit̄. ex de pe. ois. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 35. in fi. B.

Urrū audiētia cōfessionū cōmitti possit alteri. R° fm Tho. in 4°. dis. 17. Si aliqs iccirco nō possit audire cōfessionē alteri. q̄a nō h̄z iurisdictionē i ip̄os q̄ audiēdi sūt. pōt ei cōmitti p̄ quēcūq; h̄nt iurisdictionē i ip̄os q̄ audiēdi sūt ut p̄ p̄pū sacerdotē siue p̄ ep̄m siue p̄ papā. Si at̄ aliqs nō pōt audire quia non h̄z executionē ordinis nō pōt sibi cōcedi ut cōfessiones audiat nisi p̄ eū q̄ h° ip̄edimētū remouē pōt. A. Im pediti in executione ordinū sūt: inēdi eti: suspēsi: uñ de ḡdari z excōicati. S q̄ b' ex de clerico excōicato inēdicto uel deposito mīstrāte. i rubro z nigro p̄ totū. et forti' h̄etici z scismatici. uñ z i sū. con. eo. ti. q. 44. d̄f. Nūq̄d in articulo nccitatis tenet̄ q̄s cōfiteri sacerdoti

heretico scismatico uel sili si nō pōt in uenire catholicū? R° fm Ray. Credo q̄ nō. imo saluo meliori iudicio cōsule rē q̄ nullo mō cōfiteret̄ ei: sz doleat de p̄cis. z q̄ t̄m distulit cōfessionē. et cōfiteat̄ in corde suo z sufficit ei. Tales n. ponerēt eū d̄ facili i aliq̄ error ul' de sp̄atiōe. sicut pharisei iudā dicētes cū cōfiteat̄ eis p̄ctm. Quid ad nos tu uideri? Math. 27. z de pe. dis. 6. c. p̄. ubi hec sat̄ exp̄sse dicūt̄ i rex. z glo. Idem credo de excōicato excōicatione maiori. nāz etiā illi i articulo nccitatis nō ē cōfiteri dū. Con. Hosti. z Tho. Itē eo. li. ti. 24. q. 7. notat̄ q̄ ab h̄etici scismatici uñ excōicatis nullū sac̄m oꝝ recipi nisi baptismus i nccitate mort̄ catholico deficiēte. B. Et nota h̄ q̄ si etiā p̄ p̄pū sacerdotē cōmittit̄ nō p̄t h' oꝝ q̄ cōmittat̄ tali q̄ alias h̄eat iurisdictionem sup̄ p̄pū. Sufficit. n. q̄ h̄eat iurisdictionē nē ip̄e q̄ sacerdoti cōmittit̄. Itē no. fm Tho. q̄ qñ alicui sacerdoti cōmittit̄ p̄ sup̄iorē q̄ possit audire aliēos prochanos nō sit p̄iudiciū p̄po sacerdoti eo q̄ iurisdictionis p̄as nō ē cōmūsa alicui i fauorē suū sz i utilitatē plebis z ad honore dei. Et iō si sup̄iorib' p̄lat̄ iudeatur expedire ad salutē pleb' z ad honore dei q̄ aliis cōmittat̄: i nullo sit p̄iudiciū i inferiorib' p̄lat̄. nec tēf subdit' ire rū petē l̄nāz a p̄po sacerdotē. lz Ber. i q̄dā glo. dicat̄ sic. A. S. i. c. ois. de pe. z re. B. q̄ glo. p̄ ea p̄ Clemētē q̄rtū tā q̄ oio flā dānata fuit i q̄dā p̄uilegio i dulto p̄dicatoib' z miorib'. q̄d icipit Quidā temē. z fuit determinatū i eo q̄ illi q̄b' a sup̄iorib' cōmittit̄ p̄nt audire etiā prochiālib' sacerdotibus d̄dicētib' z iuris. Et h' ē t̄z Jo. an. ex de pe. si ep̄s. li. 6°. A. Satis con. p̄dictis pe. ut in sū. con. li. 3°. ti. 34. q. 46. B. Et cōfessus sacerdoti h̄nti cōmīssionē a sup̄iori. ut dictū ē nō tenet̄ cōfiteri p̄po sacerdoti illa p̄ctā q̄ iā cōfessus ē cum di missa sint. Sz p̄pū statutū ecclesie de cōfessione faciēda p̄po sacerdoti sēti an nō oꝝ cō mō se h̄re. sicut ille q̄ h̄z soluz

uenialia z illa cōfiteri. ut qdā dicūt. ut
p̄fiteri se a pctō mortali immunē. ut in
exuagati. Job. 22. q̄ icipit. Uas electōis
21. 3bi dī q̄ cōfessi religiosi seu sacerdo
tib⁹ qb⁹ fuerit scā a supiore cōmissio n̄
magi tenet itē eadē pctā cōfiteri q̄
si alias illi cōfessi fuissent. p̄pō sacerdoti
Et i h⁹ approbata fuit snia Job. an. h⁹
affirmat. z re. pbata opio guil. z alioz
snū tenētū. ut nō. i directoria lib⁹ p. r.
15. 6. 77. Quia tñ p̄pō sacerdos tēf
de eo reddere rōnē z ei scā ministra
re. tenet alteri cōfessus saltē set i anno
oñdere se p̄pō sacerdoti z declarā se
cōfessū. ut p̄z ex notat. 3z pe. i. sū. cō. dcā
q. 46. Et puto q̄ sufficiat notificā cui
cunqz p̄pō siue prochiāli siue epō si
ue alteri. ga. i. cōis. ex de pe. nō sit disti
ctio de istis p̄pō sacerdotib⁹

Utz i aliq̄ cāu possit q̄ cōfiteri alteri
q̄ p̄pō sacerdoti. R. fm Lho 14. dis.
17. Si s̄b dūt scū sacerdotē p̄pō hēricuz
eē. aut sollicitatē ad malū. aut fragilitē
qz ad pctm qd q̄ ei cōfiterē ē. p̄n. uel si
pbabili estimat reuelator cōfessiōis
uel si pctm de q̄ q̄ cōfiteri d̄z illuz sit
cōmissū. i his casib⁹ z sitib⁹ i qb⁹ pbabi
lī tunc penitēs ex cōfessione faciēda
piculū sibi uel sacerdoti iminē. debet
recurrē ad supiorē ut ad ipm sacerdo
tē z petē lnia alteri cōfiteri: quā si h̄re
nō possit. idē iudiciū qd de illo q nō
h̄z copīā sacerdoti. uñ magi d̄z eligē lai
co cōfiteri. nec i h⁹ trāsgredis mādātū
ecclie. qz p̄cepta iur̄ n̄ se extēdunt ul
tra caritatē. nec ēt sit iuria sacerdoti.
ga p̄uilegiū mēf amittere q̄ concessa
sibi abutis p̄tate. A. ex d̄ regl. 13. **B**
Lon. Al. 3mo. z guil. Et cōf addunt q̄
si nullo mō pōt h̄re aliū sacerdotem. z
necitas imineat cōfiteat pctm i genere
sine eo d̄ quo possit malū puenire. A
Idē i sū. cō. li. 3. titu. 34. q. 39. i p̄ncipio
B. hosti. qz magis explicat. z ponit
octo casus i qb⁹ pōt q̄ audire cōfessiōz
altrī prochiā. p̄ qñ p̄pō sacerdos
oio ē idiscrētus. de pe. dis. 6. placuit. nā
qui uult cōfiteri d̄z q̄rere sacerdotem

qui sciat soluere z ligare. de pe. dist. 6.
qui uult. S̄z hoc d̄z fieri cū lnia. ex. de
pe. oio. quā licētiā si p̄pō sacerdos n̄
uult dare: pōt ipē ad aliū ire. ex d̄ regl
licz. ut uadat ad supiorē ut eū cōpellat
uel ipē lniā det. ex d̄ iure patronat⁹
nullus. A Tuti⁹ ē h⁹ fieri si pōt. tñ nō
uidef neciuz cū rōe ignorātie sacerdo
tis uideat ipō iure cōcessa lnia cōfiteri
alteri. ut i. c. placuit. de pe. dist. 6. Et ibi
hoc sentit glo. z multo magi si p̄pō
sacerdos eēt māifeste uinosus cū ma
luria sit piculiosior z gūior ignorantia
p̄pter qd̄ duri⁹ puniē. Luc. 12. ibi. Ille
aut seru⁹ q̄ cognouit uolūtātē domini
sui zc. Et illa sūt gūiora q̄ a deo graui⁹
puniē. ut dicit Hiero. 24. q. 1. nō affe
ram. S̄z si p̄pō sacerdos eēt hēticus
scismaticus ut excoīcat⁹. claz est q̄ ab
istis nō d̄z peti lnia cū etiā locutio cuz
talib⁹. phibeat. xi. q. 3. cum excoīcato
Idē ēt uidef si eēt infidicus seu suspē
sus. ga nemo pōt plus iuris trāsferrē i
aliū q̄ sibi cōpetē dignoscat. ut i. c. ne
mo. ex de re. iur. li. 6. S̄z si cā p̄pō quā
q̄ uult alieno cōfiteri nō p̄cedit ex de
sectu p̄pō sacerdoti. s̄z aliter. puta qz
aliqd cōmissū ē d̄ eū uel suos z x̄sistit
mēf scādālū si ei fiat confessio d̄z peti
lnia. ut ex d̄ pe. z re. cōis. ibi. Si q̄ aut
alieno sacerdoti uoluerit iusta de cau
sa cōfiteri pctā. lniā prius postulet et
obtineat a p̄pō sacerdote. Et debz sa
cerdos credē petēti z allegātū saltē in
genere iustā cām. ga nō ē x̄sistē q̄ cuz
fallacis uadat ad p̄niam. ut dicit glo.
i dcō. c. placuit. de pe. dis. 6. Et si licētiā
absq̄ rōnabili cā denegēf uidef q̄ sū
alia lnia possit ire ad aliū. ga nō debz
cedi idiscrētioni z p̄teruie plati. Et p̄
uilegiū mēf amittē zc. ex de regl. 13.
ubi si h⁹ cōcedis cā meliorāde uite quā
ro forti⁹ cā recupande salut. qd̄ magi
ē neciuz. Unde z Luc. 15. Gaudiū ē in
celo sup uno peccatore p̄niam agente
magis q̄ sup 99. iustis q̄ non indigent
p̄nia. Idē etiā putarē. s̄z q̄ debz peti
lnia mō p̄dcō quādo cā eēt ex defectu

pprii sacerdoti pp̄t p̄t̄m n̄ m̄ifestū
ga ex eo nō d̄z q̄s a iurisd̄tione prelari
sui discedē. s. q. 4. nōne. **B**. 2.º qñ pro
chian' trāstulit domiciliū suū. nā tūc
ille ad quē trāsit iā n̄ ē alien' s̄ p̄pus.
ex de prochu. c. fi. 3.º qñ q̄s ē uagabū
dus. ff. de iudiciis. l. heres absēs. 4.º qñ
q̄s q̄rit domiciliū q̄ se trāsserat. nā et
is sine domicilio ē. ff. ad municipales
l. labeo. i. p̄n. z. l. et. s. celsus. 5.º qñ quis
deligt i aliena prochia. ex d̄ rap. c. p. 6.
q. 3. placuit. Si tñ p̄t̄m occultū ē z non
sit excōicat' a plato illi' loci. p̄t̄ etiaz
de hoc c̄fiteri p̄prio sacerdoti. Si at
sit excōicatus a plato illi' loci. p̄t̄ il
lud p̄t̄m. sicut c̄fueuit fieri i furti z h'
q̄z ignorāf actores. murtēd' ē tal' ad ex
cōicatozē absolued' ab eo. **A**. Lō. gof.
Ray. z Tho. i. eo. qd̄ s̄ dictū ē q̄ q̄s for
tiat' foz rōne delicti. ut i sū. cō. l. 3.º tit.
3. 4. q. 36. S3 glo. Ray. ut ibi p̄z hunc ca
sū nō recipit subiūgēs q̄ qd̄ dīc̄ ut q̄
rōne delicti fortiat' q̄s foz. itelligēduz
q̄ ad p̄mētia ad foz cōtētiōsū. q̄ p̄t̄
illic cōueniri z iudicari z puniri de cri
mine ibi cōmissō. h̄ ille. Nō sit g' trāf
latō fori i p̄nialib' rōne cōmissionis d̄
licti. al' opoztēt q̄s diuideret cōfessi
onē cōfiteōdo diuersa delicta diuersis
sacerdotib' fm q̄ i d̄fisi deliquit pro
chius d̄ id qd̄ d̄f de pe. d̄f. s. c. cōsideret
ibi caur' sit p̄mētēs zc. 'Pro h' ēt fac
ga d̄ia mag' ēint' foz seculare z spūa
le. qz spūale nō p̄t̄ ita facilt' trāfferri.
ex d̄ fo. ope. si diligētī. z c. significasti.
ubi p̄z q̄ h̄z seculari possit se. p̄ sua uo
lūrate alieno subucere iudici. clericus
tñ n̄ p̄t̄ se subucē iudici sc̄lari. d̄cō. c. si
diligētī. nec etiā eccl̄astico nō suo sine
l̄nia sui ep̄i. d̄cō. c. significasti. Itēz est
magna d̄ia int' foz iudiciale ēt in spi
ritualib'. z foz p̄niale q̄ foz p̄niale ē
min' trāfferibile ut notat glo. in. c. ne
p̄ dilatione. ex de pe. z re. Et iō cū n̄ re
periat' aliq̄ iure cautum q̄ rōne d̄licti
q̄s fortiat' foz p̄niale. nō ut q̄ h̄z possit
fieri. z q̄ stādū sit regule gnālī de pro
prio sacerdote. ut i. c. ois. de pe. Et iura

in p̄trariū allata loquūt i iudicialib'
ut satis p̄z ituc̄tib'. Hoc ēt approbat
gnālīs consuetudo q̄a uidem' q̄ peni
tēs c̄fitef uni sacerdoti uniuersa p̄ctā
q̄ cōmiser p̄ torū mūdū z nūq̄ remitti
tur ad sacerdotes locorū i q̄b' deligt
p̄ absolutione. Et optia legū inf̄pres
ē cōsuetudo. ff. de legib'. l. si de int̄pre
tatione. **B**. 5.º rōne studiū ut qñ c̄fici
de p̄latoz suoz licētia accedūt ad stu
dia. nā tūc efficiūt d̄ foro z eccl̄ia illi'
ad quē accedūt dū ibi manēt. ar. de
iudi. l. si lōgi. s. p. **A**. Inno. i. c. ois. d̄
pe. dicit q̄ scholares z alii incole anna
les z mercēnari d̄nt cōfiteri sacerdo
ti prochie quā icolūt p̄ ānū z ab eo po
terūt absolui. ar. 16. q. 1. q̄sti. ubi dicitur
q̄ debēt ibi solūe decimas p̄sonales.
qz ibi recipiūt eccl̄astica sacra p̄ anni
circulū. Alii tñ dicūt q̄ idem ē ēt si ad
min' tēp' c̄ducāt domos. ar. ex d̄ deci
mus ad ap̄hce. z marie si progaref suū
fraude cōducio ut h̄iratio ultra nati
uitatē uel pasce. q̄a tūc ex p̄cepto d̄cē
d̄ ecre. ois. sp̄ rebēt c̄fiteri z cōicare. h̄
ille. Vidētur p̄dicta posse concordari
ut secūda opio itelligat' qñ q̄s licz non
steterit i aliena prochia p̄ ānū. tñ deli
berauit ibidē stare. nā eo ip̄o q̄ q̄s d̄ i
berat i aliq̄ loco habere domiciliū ibi
fortit' z foz. ut i. c. fi. ex de prochu. Et
habitatio ānualis ut q̄ddā domiciliū
q̄ ad sacroz p̄ceptionē. d̄cō. c. questi. ut
qñ habitare deliberauit parū minus
q̄ p̄ ānū. nā id qd̄ modicus ē rō appze
hendit q̄ si nihil. ut no. Tho. sc̄da sc̄de
q. 66. ar. 6.º Uel qñ sic se h̄z consuetudo
Nā c̄suetudo i talib' cōfert iurisd̄itio
nē. ut no. in sū. cō. l. 3.º ti. 3. 4. q. 57. circa
finē. Uel qñ scholares accedūt d̄ l̄nia
p̄latoz suoz ad studiū. Tunc. n. uidef
eis data l̄nia recipiēdi sacra. ibidē. ut
i. s. proximo. Et qd̄ dictuz ē i scholari.
idē ē z i ācūq̄ alio. ut z dīc̄ Inno. Qui
etiā subdit. In oib' tñ p̄missis turt' ē
q̄ z uia rores z alii sp̄ a p̄p̄o sacerdo
te l̄niaz accipiāt spālē. **B**. 7.º tpe ne
cessitat' ut qz iſ iſmaf ad mortē. uel d̄z

intrare iustū bellū seu māe ⁊ deest pro
 prius sacerdos ita q̄ etiā laico licet tūc
 cōfiteri. de pe. dis. i. quē peniter. d. 21e.
 dis. 4. sanctū. s. si ponat spē i ratihabi
 tione. ppriū sacerdotis. h. Hosti. Sed
 iste casus s. cōter nō tenet qz ratiba
 bitio i talib. nō hz locuz. ex de re. iur.
 actus lib. 6. A. Dictū Hosti. pōt itel
 ligi qū ista ratihabitio non refert ad
 futurū. si platus cōfiteris cōtentabif
 s. super pñti ga cōtētaf ut pōt extima
 ri ex aliquibus diecturis ex q̄b. elicitur
 ipsius plati facitū cōsentus. ut. i. §. 7.
 Utrū unus Et fm hoc indef itelligen
 dū qd dicit glo. Ray. ut notaf i sū. con.
 li. 3. n. 34. q. 4. 5. unde qz sub hac spe
 rati nullus pōt absoluerē alienū pro
 chianū. ⁊ si de facto absoluat eū etiā
 noie plati sui. nō debet se gerē pro ab
 soluto ante ratihabitioē. ppriū sacer
 dotis. nec ante intrare eccliam. nec in
 gere se cōiōm fidelium si erat excōi
 catus maiori excōicatioē. aut ēt recipe
 eucharistiā si mortale erat peccm d. q. 2
 festus ē alieno sacerdoti. B. Addunt
 ulterius Hosti. ⁊ Ray. q. i oī casu i q̄ sa
 cerdos pōt audire prochianū alienū
 cōsulūt q. ei inuigat ut se sacerdoti p
 prio repñtet. ar. ex. d. sen. ex. d. cefo. ⁊. c.
 ea noscūt. ⁊. c. qd de his i fi. A. Hosti.
 simplici dicit inuigat. s. Ray. cōsulit. uñ
 etiā ⁊ glo. eius sup xbo cōsulo ait. Exq̄
 magi dīc cōsulo. ē argumētū q. nō tēf
 qz ad cōsilia nullus tenet nisi obliget
 se ad illa. pōt dici q. q̄ ad simplicez re
 pñtationē oīo expedit salte sel i anno
 ppter statutū ecclie. q. vō ad iterādū
 cōfessionē uel ad accipiēdū pñiam non
 uñ necē ex q̄ sel fuit legitie absolutus.
 ut s. §. 3. nisi forte ipi sacerdotes nullā
 hērent cura de suis prochialib. utruz
 cōfiteant uñ nō. ga tūc illa pñtatio fru
 stra fueret. Itē nisi i casu excōicatiois
 tūc. n. absoluto d. inungi ut q̄ citius
 poterit se pñter ei a q̄ fuerat absoluē
 d. ipi mādarū hūilit receptur. dcō. c.
 ea noscūt. cū reliqs. Et h. argumēto idē
 uñ dicēdū de oībus casib. spālī refer

uatis pape seu epis maxie circa imple
 mētū uel dispēlationē uotozū ut iun
 gatur cōfiterib. ut q̄ citi. poterūt se f
 pñtent eisde ad accipiēdā neciam ab
 solutionē uel dispēlationē ne i h. a ne
 gligētia teneat. B. Itē dicūt q. non
 debēt cōfiteri cūcūq. sacerdoti s. po
 ti. ei q. al. iurisdictionē hz. A. Hoc nō
 uñ neciuz ut pōt colligi ex dcīs s. §. 3. ni
 si forte q. ad sacerdotes ad cōfessiones
 audiēdas nō habilitatos. sicut pōt pa
 tē ex positis i sū. con. co. ti. q. 40. ubi dī
 fm Ray. q. i casib. i q̄b. pōt cōfiteri
 alrem q. pprio sacerdoti. nō pñt audir
 cōfessiones illi sacerdotes q̄b. nō ē da
 ta ptāf ab epō excepto articulo necita
 tis. Et duplex ē rō. Una ga isti nō sunt
 mōi dādū iurisdictionē ei q. al. nō hz. i. p
 pter hos casus. dīc glo. nō daf iurisditō
 illi q. al. nō hz. Alia rō ē qz l. 3. ipi penitē
 tes sunt absoluti q. possint cōfiteri alii
 q̄. pprio sacerdoti. non tū isti sūt abso
 luti q. possint audire. Itē ppri. sacer
 dos nō potuit dare talibus iurisditōm
 seu ptātē talē. s. ep̄s solus pōt illis qui
 sūt i suo ep̄atu. nō tū alius q. sūt i alius
 ep̄atib. ar. 16. q. 1. puenit. ⁊. §. ecce i hoc
 ⁊. §. h. idē. Glo sup xbo nō tū alius. dīc
 Ego credo sine pñudicio q. pōt cōmit
 tere etiā illis q. sūt i alius ep̄atib. ea q̄
 pñtēt ad iurisdictionē uolūtariā. sed il
 los nō pōt cōpellere ad suscipiēdū cō
 missionē eius cū eis nihil p̄cipe possit
 S. certe Ray. nō loq̄ de cōmissiōe. s. ⁊
 d. habilitatione ad audiētiā cōfessionū
 quā nō uñ posse cōferre ep̄s nō suo clēi
 co. sicut ⁊ ipm ordinare nō pōt. 71. dis.
 si quis. cū sup dictis. s. q. sacerdotes nō
 possunt audire confessiones nisi prius
 fuerint ab epō instituti siue licentiatī
 Lon. Hoff. ut in dicta. q. 40. dicēs gene
 raliter nō licere religiosis. nisi ab epō
 de consensu sui plati fuerint instituti.
 Lon. etiā cū h. glo Ray. Sed Hosti. dī
 cit q. si qs hēat lñiam iudicī sui q. spā
 liter tali possit cōfiteri imo etiā si lñiaz
 hēret i genē q. possit cōfiteri cūcūq. uo
 luerit uel simplici q. alteri possit cōfiteri

in his duobus casibus si subditus recur-
rent ad discretionem siue religiosum siue
aliud. ut ex causa ad non ita putum dum in putum
et honestum secure confiteatur et aliter secure
audiat. ar. ex eo. ne per dilatationem. Jura autem
quod per se inducunt Ray. et Host. intelligit hoc.
quod habet monachi sacerdotes et religiosi volunt
audire sine littera iudicis peccatorum. vel si
ne littera abbatum nulla alia necessitate ista
te. Secus tamen in casibus quod ad episcopum pertinent
habet ibi. Dictum hosti. ut mihi ut si dicitur per
dictis. quia ipse loquitur de sacerdotibus ad
confessionem habilitatis. Ray. hoc et goff.
de non habilitatis qui habilitari non
possunt nisi a proprio episcopo de consensu sui pre-
lati quod habilitatus est religiosus. Et ex
predictis potest constare quod sacerdoti non ha-
bilitato non potest committi audientia confes-
sionum nisi per eum quod potest eum habilitare. **B**
An pegrini et romipete possint confiteri
alieno sacerdoti. R. fm. gual. Si acce-
perunt peram et baculum a proprio sacer-
dotibus siue aliter de eorum littera ut arripiant. per
sumendum est data eis esse litteras confitendi. **A**
Ad hoc addit ipse gual. de eis quod dimiserunt
in via. vel quod per oblivionem dimiserunt confi-
teri. aut etiam scilicet. dum tamen de illis pro-
prie confiteri proprio sacerdoti postquam re-
dierit. Sed forte hoc posset intelligi de casibus
reservatis. nam de aliis cum se legitime
fuerint confessus et absolutus non oportet quod iterum
confiteatur. ut per se abbas ad filium additio-
nem. Unde et Innocentius. c. ois. ex de pe. et re. dicit
his casibus simpliciter data esse litteras et non
addit hanc limitationem quaz ponit glo.
Ray. segit in glo. Ray. et etiam notat in suum.
con. eo. ti. q. 39. Intelligo et talibus data
litteram esse recipiendi eucharistiam in pascha
Idem dicit Innocentius. i. de c. ois. Et de reliquis
sacramentis puto quod sit intelligendum de ne-
cessariis cum ratione necessitatis intelligatur habere
permissa et non aliter. **B**. Si autem sine littera
proprie sacerdoti pegrinatus non possit absol-
vi ab alio nisi in necessitate. Et idem est de aliis
negociatoribus et viatoribus. Lon. Innocentius.
et hosti. **A**. Immo hoc fuerunt proprie deca-
non gual. sed Innocentius. Et addit. Tunc est ipse in
talibus litteras a proprio sacerdote ipsam habere

ut dicit in de c. ois. et per se in de c. q. 39. **B**
Utrum pegrinatus qui habet crimine cum abso-
lutione remunerat sibi episcopum: in pegrina-
tione possit absolvi a simplici sacerdo-
te. R. fm. gual. potest absolvi maxime si in-
stet tempus generalis cois ut in pascha. Sed oportet
ei iungi quod cum haberet copiam sui episcopi ite-
ranteat ei. et ab eo recipiat penam de illo
habere gual. **A**. Idem in suum. de c. q. 39. per se prin-
cipium. **B**. Utrum ut quod si tanta fuerit ne-
cessitas quod iste potuit absolvi ab alio.
non oportet quod iterum confiteatur vel absolvat. sed
tamen si est aliqua satisfaciendum quod satisfaciatur
et est si ob dictam causam fuisset excoicatus et ab
ipso sacerdote fuisset absolutus. si per eam
non repenit se episcopo reicidit et eandem suam
ut se absolutum 4. §. p. Si vero non fuit
necitas nec absolutio valuit. De qua neci-
tate dicitur in §. 5. §. 7. **A**. Ibi dicitur
de necessitate periculi mortis. Et sic ut scilicet
quod instans tempus cois non si in multa causa
quod possit absolvi ab alieno sacer-
dote et ipsam de casibus episcopalis. Et bene
quod hoc non ut repenit in re cautum maxime cum
cois possit differri ad tempus ex causa de
pe. et re. ois. Et iterum potest reduci ad proprium
sacerdotem. ut ab eo per nuncium seu litteram
litteram postulare. quod si non facit cum pos-
sit ut potius malitia quam necessitas. ut si ali-
quod in isto impedimento predeceat eius pegrina-
tio per annum efficiat fori illi loci et ibi potest
recipere sacramenta. ut §. 4. §. 6. **B**
Utrum unum sacerdos prochie possit au-
dire et absolvi alium sacerdotem. R. fm.
gual. non potest sine littera superioris generalis vel
ipsam litteram expressa vel tacita. nam et si episcopus
scit coiter sic fieri et tolerat. eo ipso per se
intendum est tacite approbare et litteram dare
Idem hosti. **A**. Idem in suum. de c. li. 3. ti. 34.
q. 42. ubi addit fm. hosti. quod hoc non mul-
tum expedit fieri. Idem eadem ratione ut si ali-
us quod confitent non suis sacerdotibus suis
scilicet et non contradicentibus cum possent.
ar. 33. dist. error. et ex de hoc. sig. intelli-
gentia. Nulla tamen consuetudine potest in-
duci ut quod propter voluntatem proprii sacerdo-
tis possit confessor eligere. ex de pe. et re.
si episcopus li. 6. **B**

Utrum liceat confiteri laico. R. fin pe. nō licet nisi i necitate articulo ut si i extremis agēs nō hēret sacerdotē. z tūc f3 qdā tenet laico confiteri. S3 pbabili7 z ueri7 ē q nō tenet d necitate. f3 d tū iudiciū ē sicut de illo q nō h3 copiaz cōfessoris. A. Et rō pōt eē qz solis sac dōtib7 concessa ē pās ligandi atqz tol uēdi. de pe. dis. l. xlvj. de. B. Et l3 lai co cōfiteri nō sit de pcepto: ē tñ de con filio. Ld. gunt. A. Idē i sū. cō. eo. r. q. 43. ubi pe. nō dīc q nō liceat cōfiteri laico f3 q nō ē sufficiens nisi i necitate. ul' nisi respectu pētor7 uenialiu. qd puto itel ligendū nisi i illis casib7 in qb7 uenia lia sūt d necitate cōfessōis. d q s cōfessio r. f. 6. in additione. B. Et ita itel lige dca Tho. s. 3. p. 2. 5.

An liceat i necitate cōfiteri sacro do tñ bētico scismatico uel excoicato uel fili. R. fin Ray. Nullo mō. de pe. dist. 6. c. p. S3 uoleat d pētis. z q tñ distulit cōfessionē z sufficit. Lon. hosti. z tho. A. De h7 lat7 s. 3. z i additōe. B.

Utrum sacerdos prochia7 deat credē subdito dicēti se cōfessū alteri ut sic ei det eucharistiā. R. fin Tho. i qdā qli ber. In foro iudicali er dīc hoi d se z n. p. se. In foro aut pñiali credī hoi. p se z d se. Si g7 sit impedimentū eucharistie tūc qd ad for7 iudiciale pñet. pu ta excoicatio n tenet sacerdos credē sb dū o quē excoicatu nouit nisi ei d abso lutōe cōfiter. Si aut sit impedimētū qd ad forū pñie pñeat. f. pētñ. tenet cre dē z iuste agit si eucharistiā denegat Ld. pe. z hosti. A. Glo. xō Ray. ut p3 i sū. cō. l. 3. r. 3. 4. q. 4. s. dīc q nō tenet ei credē etiā q cōfessus sit supiori z ab solut7 nisi cōfiterit ei de h7 p lras su pioris uel alio mō legitimo. Et subdit auctor sūme. S3 h ne ōria sint pmissis itelligas d pētis manifestis. uel quan do suū subditū pbabili7 h3 suspectuz nā de occult7 nihil pōt scire sacerdos: nisi p ipm. Satis ut posse dici q nō te neat ei credē etiā de occult7. Licet enī pētā occulta sint solū fori penitēntialis

nā nō cōfiteri pñet ad for7 iudiciale. cū nō cōfites debeat ab ecclia arceri z ecclastica pñari sepultura. ex de pe. z re. c. oia. pōtēt tñ credē fidedigne z ti morate p sōe ga xisist h7 mōi psona nō mētref. ar. xi. q. 3. q oipotētē. B.

Utrum trib7 pñicatorib7 z mioribus liceat cōfessiones audire. R. olim lice bat eis ex pñilegiis z spāliter ex cōsti tutione Bñdicti. xi. q. incipit. Inter cū ctas. q hodie oia uacāt. f3 ad h7 q pōt sint audire o3 q mgt uel pñicia7 pñi catorū ul' eorū uicari z gñlis ul' pñi ciales mīstri uel custodes mior7. p qdē accedāt ad pñtia ordinarioz: p se ul' p alios frēs z petāt ut frēs q electi fuerit i eorū ciuitatib7 z diocētib7 cōfessōes audire ualeāt z pñias iponere et pen tentes absolūc. Post hoc dicti plati or dīnū eligant psonas idoneas z presen tēt ul' pñtari faciāt dictis platis ecclia rū ut de iporū lñia z gfa possint audī tñ pñtari nō ppter h7 poterūt audire i alio epātu. A. Itellige nisi psonas diocēsis ubi fuerit cōstituti. qz cūz sit uolūtarie iurisdicōis pōt ubiqz exerce ri. ut. s. 3. 2. B. Et debēt ipi electi i nu mero eē put uniuersitas cleri ul' ppli erigit. Et si plati lñiam cōcesserit tūc pñicte p sone officii dictū ereqñt. S3 si dicti plati eccliarū quēqz de pñtaris nō admiserit loco ei7 ponat alter. Si xō absolute dare lñiam recusauerint ccedit eis licētia auctōitate aplica. tñ i hoc n hñt plus qz sacerdotes prochia les. A. f. hēant de iure cōl. ut i textu. i allato. B. nisi eccliarū plati ampli7 dare uellēt sibi. h i cle. de sepul. ouduz. A. in. s. statum7. Et itelligit de dioce subns i qb7 sūt loca fratz. uel d. ppigs qñ ibi nō sūt loca. Uñ in dcō. f. dī. Sta tum7 auctoritate aplica. ut i singul7 ci uitatib7 z diocētib7 i qb7 loca fratz iporū cōsistere dignoscūt. z i ciuitatib7 z diocētib7 locis ipis uicinis i qb7 loca h7 mōi nō habēt. mgt pōres rē. Sūstter etiā ut ibi p3 q frēs pñicri non pñt de putari ad audiendum cōfessiones per

puintias s; p dictas tñ dioceses. Itē
ibi dñ q ista pñtatio d; fieri pñtis lo
corū. z fm guil. z i directoria li. p. ti. is.
§. is. Hic noie pñtorū dēmus itelligē
ēpos z corū loca tenētes de iure ul' cō
suetudine. sicut sūt illi q de iure ul' dō
suetudine sede uacāte eccl'as regūt. z
stricte accipit nomē pñti. z sic ex dō of
fi. ordi. si ēps. z de tēpo. or. cū nullus. li.
6. Large accipit. ex de offi. or. cū ab ec
clesiarū. Sed qd si pñti pñma oblatōe
facta nūdeant puicualib' pñtib' ul' m
nistris seu missis ab eis nō eligat. ne
q; pñteris aliq; nobis: qz nō admittit
m' eos: nūqd poterūt electi p eos sū
aliq; alia pñtatiōe auctoritate pape z
fessioes audire? R. i directoria eo. ti. §.
72. of q sic. qā i his q certa sūt nō est
loc' dicitur. ar. i cle. gñus. de appl. nec
refert an p' uel poster' h' dñeger. B

Sed nūqd ēps sine pñdicta solēnita
te pñt dictos religiosos ad cōfessiones
acceptare? R. certe pñt cōmittēdo eis
iurisdictionē suā. ut s. §. 4. A. Idē i di
rectoria eo. ti. §. 73. B. Immo ēr hñt
ex pñuilegio Clemēti qñti q si pñti h'
cedāt cōfessio ipā durat etiā p' mor
tē pñtorū donec eccl'is pñsū fuerit dō
pñtore.

Qui debēt cōfiteri curiales? R. fm
Hosti. papa pñt sibi eligē quēcūq; uult
Cardinalis absens cā legatōis eodem
mō pñt sibi eligē. ar. ex dō pe. ne p dila
tōe. Si at ē i curia cōfiteri d; pape l' pe
nitentiario. Est tñ tuti' q a papa lñiaz
hēat. A. ut sibi eligē possit cōfessorem
cū tal' pape s' s' sit imēdiate. Et h' dico
excepti epīs q oēs i h' s' pñuilegiati. d
c. ne p dilatōe. z i sū. cō. li. 3. ti. 34. q. 57
B. Capellani hō z cēfi curiales q sūt
de familia pape cōfiteāt pñtario z non
aliis. Si sūt cū cardinalib' possunt de
lñia dñi sui q curā corū h; dō cōsuetudi
ne curie ēr alii cōfiteri. ar. 6. q. 3. placuit
z ex de pe. ois. A. Idē in dñ. q. 57. ubi
ēr imēdiate subiūgit. S; z pñtario pa
pe pñt oēs sine aliq; lñia cōfiteri. B

Qui debēt cōfiteri pñti. R. s; hō

sti. Patriarche: archiepī: epī: oēs etiā
inferiores pñti exēpti pñt sibi eligē
cōfessore pñdū. ex dō pe. ne p dilatōe
A. Etia si isti pñti uenerit siue sint in
curia romana l; qdā cōtrariū dixerint
fm Hosti. ut i sū. cō. dñ. q. 57. Et ut hñ
eo. tit. q. 61. Ray. ut h' lūmīta redicens.
Pñt epīs z exēptus eligē sibi cōfessore
Hoc aut intelligo nisi sit excōicatus
maiori excōicatiōe. ar. ex de cle. ex. mī.
c. si celebrat. S; glo. ei' exponēs dñ. s.
ille q eligit i cōfessore. qz tūc nō poss; eū
absoluē sic ligat. Si. ne ēr ligat' mio
ri excōicatiōe tñ possit eū absoluē. ar.
dñ. c. si celebrat. Itē fm glo. Ray. et in
dñ. q. 57. si aliq; eccl'ia exēpta ē nō pñt
h' singuli de collegio pñt sibi eligē cō
fessores ex q hñt abbatē ul' pñtore uel dō
canū cui subfūt. sed h' mōi abbati uel
pñtore uel decano cōfiteri debēt. ul' alii
de mādato ei'. Si aut h' mōi decanus
uel pñpositus de cōsuetudine nō h; curā
aiāz illarū. nec ordinari' nec ipā uni
uersitas: nec alius nisi solus papa. nec
tūc singuli possent sibi eligē cōfessores
ga illud. c. ne p dilatōe nō loq' nisi de
pñtis tñ. uñ in h' casu recurrendum
est ad papā qui pñdeat talibus dō cō
fessore. B. S; tñ sic electus. non hab;
potestatem absoluendi ab excōicatio
ne maiori uel a casibus grauioribus
l; qdā cōtrariū dixerit. ar. ex de pe. si epūs
li. 6. A. Ibi dñ q cōfessor elect' ex licē
tia. pñt epī nō pñt absoluē a casib'
epō spālīe reseruatis. Id nō pbat illō
ad qd allegat. s; q cōfessor electus a
pñdictis de licētia pape nō possit se itro
mittere de reseruatis pape. de alius at
sic. sicut z sentit Hosti. dñ. c. q ubi ex
empt' eligat h; pñt electus pñtariū
pape. Si hō alii eligat h; pñt iudic
illi' cui subest is qui eligat. ut tñ sp pu
blica z gñia excipias. ut i sū. cō. dñ. q.
61. Pro istis publicis z gñib' intelligo
casus epales. p dñ. c. si epūs. Item ut
p; in eadē. q. 61. glo. Ray. dñ q benefi
cia pñcipū late intēpretanda sunt. ff. dō
cōsti. pñ. l. si. Pñt dñi q illud. c. ne pro

dilatione nō loq̃t tñ d̃ absolutōe ma
ioris excōicatiois dñi tñ absolutōe h̃
mōi sibi n̄ resuauent papa. l̄ nisi snia
lata sit ab hoīe. q̃a tūc ab ip̃o excōica
tore perēda ē absolutio. Et cū h̃o uī cō
cordare sari p̃ictū h̃osti. sup̃ positum
ut t̃ ibi s̃b̃d̃it. **B.** Alii inferiores p̃lati
nō p̃nt eligē sibi nisi de l̄nia pape l̄ ep̃i
uel p̃p̃rii sacerdoti. uñ z abbas z q̃cū
q̃ p̃lati nō ep̃us. nec exēptus cōfiteri
d̃ ep̃o: monachi abbati. uel s̃z regule
statuta possunt etiā cōfiteri ep̃o si ei
sub sūt. Decanus: p̃positus: thesaurari
z glibet canonicus z sacerdotes prochi
ales. z familia ep̃i cōfiteri debēt ep̃o uī
alteri de eius l̄nia. **A.** Idē i sū. cō. lib.
3° ti. 3. 4. q. 57. ubi d̃r etiā de prochiāli
q̃ cōfiteri d̃ ep̃o uel aliu cui forte subē
Itē de familia ep̃i nihil ibi d̃r s̃z in. q.
60. d̃r fm̄ h̃osti. q̃ familia ep̃i uel ar
chiep̃i si sit de aliena diocesi. idē d̃ illa
uī q̃ de familia alteri p̃ncipis laici
Si h̃o sit i diocesi p̃p̃ria tūc ei confite
ri d̃z uel cui ip̃e m̄daucit. s̃z ēr p̃or p̃
p̃o sacerdoti de c̃ prochia ē cōfitei. **B.**
Lui debēt cōfiteri reges z alii sectārs
dñi: **R.** fm̄ h̃osti. Si rex h̃z domiciliū
p̃ncipale i aliq̃ ciuitate: illi ep̃o cōfitei
d̃z uel sacerdoti nisi sup̃ hoc h̃erēt p̃ui
legiū. Idē dicēdū ē d̃ duce: marchioe
z oibus h̃itib⁹ latas iurisdicōes in di
uersis ep̃atib⁹. S̃z si h̃it domicilia in
diuersis locis: z nō apparet q̃d sit p̃nci
palius p̃nt cōfiteri ei in cuius prochia
morāt. uel q̃d tūc ē de licētia ep̃i eli
gant sibi cōfessorē. aut si loca sūt i di
sis ep̃atib⁹ de l̄nia utriusq̃ ep̃i. **A.** ut
p̃z in sū. con. eo. ti. q. 57. h̃osti: aliter ui
detur loqui dicēs sic. Imperator z im
peratrix de antiquissima cōsuetudine
cōfitei capellans suis q̃ h̃it curā aīaz
de cōsuetudine nō reprobata p̃ papaz
ar. ex de fo. cōpe. cū cōtingat. Papa tñ
si uellet talē posset cōsuetudinē repro
bare. Tutor ē ma q̃ tales p̃ se z fami
lia sua ip̃erret l̄niaz cōfessorē eligēdi m̄
si alio p̃uilegio sint muniti. Rex si h̃z
domiciliū p̃p̃riū z p̃ncipale i aliq̃ ciui

tate: illi ep̃o cōfiteri d̃z. nisi forte secus
obineat de cōsuetudine atiq̃ q̃ alicui
ecc̃lie h̃o p̃uilegiū daret. uel nisi super
h̃o h̃eret aliq̃d p̃uilegiū sp̃ale. Et q̃d di
ctū ē de rege idē intelligendū ē z de oī
bus h̃itibus latas iurisdicōes z i di
sis ep̃atibus siue sit dux siue marchio
siue comes. Idē dico d̃ p̃ccere siue ba
rone si tātus ē q̃ sub se h̃eat ciuitatez
uel ciuitates. Si tñ castra h̃eat confi
teri debet illi sacerdoti isra cuius pro
chia p̃p̃riū z p̃ncipale domiciliū h̃z. uī
de ip̃i l̄nia alii. ex. eo. ois. Si tñ baro
habeat domiciliū i dixis castris. nec
apparet q̃d sit p̃ncipali fm̄ h̃osti. z i
sū. cō. eo. ti. q. 58. uī q̃ possit cōfiteri cui
libet q̃d iū isra prochia suā moratur.
uel q̃d tūc ē d̃ l̄nia sui ep̃i eligat sibi
unū cōfessorē. q̃ si castra z domicilia
sunt i dixis ep̃atib⁹ ab utroq̃ ep̃o l̄nia
ip̃erret. uel a metropolitano. S̃z si sūt
i diuersis p̃uitus recurrat ad p̃imatez
uel ad papā. h̃ ibi. Uideēt tñ q̃ l̄nia p̃i
matis siue archiep̃i nō sufficiat cū nō
h̃eat h̃ac iurisdicōnem erga subditos
suffraganeoz. nisi dū uisitat p̃uincia
ex de cēsib⁹. c. p̃petuo. li. 6° licet deat
scire q̃s sit cōfessor ep̃i. z ēr ip̃m possit
cōpellē ut sibi cōfiteat si suspectū ha
beat cōfessorē. q̃a ab ip̃o de aīa eius rō
erigeēt. ut ex de of. oz. pastoralis. z. c. ir
refragabili. fm̄ h̃osti. z i sū. con. eo. ti.
q. 64. Distigue tñ inter crimina publi
ca z occulta. ut idem h̃osti. dicit sup̃. c.
ne p̃ dilatione. h̃ ibi. Hec distinctio uī
obtinere ad processum iudicialē in
quo agitur de manifestis tñ. non quo
ad p̃nialē i q̃ p̃ncipaliter agit d̃ occul
tis. ut in. c. si. ex de simonia. **B.**
Quid d̃ his q̃ p̃ p̃te anni manent in
una prochia z p̃ p̃te anni manēt i alia.
R. fm̄ h̃osti. Si se trāsserūt aīo rema
nēdi: sūt prochiani illi. Si aut nō in
tendūt relinq̃re domiciliū ātiquū: de
bēt antiq̃ p̃resbytero antiq̃ domiciliū
cōfiteri. Et idē dicēdū ē de familiarib⁹
q̃ cū eis morāt. **A.** Idē i sū. cō. lib. 3°
ti. 3. 4. q. 59. Et hec uidēēt irelligenda q̃n

appareret qđ domiciliū sit pncipali. al
idē foret h̄ dicēdū qđ p̄xime dictū est
de baronib⁹ ppter eandē rōnē. uel n̄
si p̄ anū moraret in aliq̄ prochia. Tūc
enī oīo efficiat de foro illi⁹ prochie l̄
nō intēderet trāsferre p̄mū domiciliū
ut s̄. s̄. 4. x. 6. in additione. B

Nulla cōsuetudie pōt introducti q̄ ali
qs p̄ter sui supioris l̄nīaz sibi possit
eligē cōfessorē q̄ cū possit solūe uel liga
re c̄x de pe. si eps li. 6.

Nuqd̄ eps pōt eligē diuersos cōfesso
res ⁊ sepius uariare? R. fm̄ hosti. Nō
cōsulo q̄ hoc faciat q̄diu pōt h̄re copi
ā illi⁹ quē eligit. Si tñ habeat diūlos
cōfessores qb̄ uelit oīa p̄cā itegre cōfi
teri cōmēdandus ē. Sec⁹ si in fraudez
h̄ facit. A. h̄oc. n. eēt detestandū. ut
i sū. con. eo. n. q. 62. ubi idem ponit. Ubi
ē d̄ fm̄ eūdē q̄ pōt alii in subsidium
cōfiteri. ut tñ si mortale sit cōfiteat illi
quē eligit q̄c̄to illi⁹ copiā hēbit. Se
cus autē ē de nemalib⁹. B. Et nō. q̄ eo
ip̄o q̄ eps cōfiteat alicui inde ipsū eli
gere. quia plus ē factis ⁊ intēdōe mēt̄
eligē q̄ x̄bis. ar. ff. de legib⁹. de qb̄. c̄x
de ma. ⁊ obe. legebat. is. q. 6. c. p̄. ad finē
A. Idē in sū. con. eo. n. q. 63. B

Quid de cōfessione facta sacerdoti q̄
nō d̄ iure tener bñficiū? R. fm̄ hosti.
Lū talis sacerdos nec solūe nec ligare
possit d̄cipiūt aīe. c̄x d̄ prochi null⁹.
Et l̄ aīe habeat iustā cām ignorantie.
tñ ac si amisse eēt regret sanguis ea
rū ab his qui eas p̄dere uoluerūt. In.
addit q̄ si qs ignoras a tali p̄nīaz acci
pit ⁊ postea sciat. d̄z ire ad sacerdotes
uerū ⁊ ei cōfiteri ⁊ ab eo absolui. c̄x de
pe. oīs. i p̄ncipio. ⁊ c̄x de p̄l by. nō bap.
ueniēs. Idē s̄ bñficiū? s̄. fi. A. Ibi d̄
h̄ lati⁹ dictū ē i additōe. Et qđ d̄cū ē
ponit Inno. i. c. dudum. 2. c̄x de elec. et
postea subdit. Uel pōt dici q̄ iste irru
sus uere absoluit q̄diu tolerat a sepe
riore. s. q. 4. nōne. Glo. x̄o i d̄cō. c. sentit
q̄ talis sacerdos nō possit absolūe uel
ligare l̄ excusent aīe iusta ignorantia
⁊ h̄ uel uerū. ut tactū ē i. s̄. fi. p̄ allegato

Et forte etiā talis sacerdos tenet dese
crū suū manifestare ad satisfaciōez
aīab⁹ cept⁹ ut accipiat uerā absolutōz
⁊ ut reddat ius alienū qđ male usurpa
uit. p̄ q̄ facit qđ dictū ē s̄ absolutio p̄.
s̄. 12. nisi immeret piculū. q̄a tūc forte
non teneret reuelare sed al⁹ put possz
satisfacē. c̄x de pe. ⁊ re. officii. Et eadē
rōne idēz ut in oībus sine auctoritate
absoluētibus d̄ facto l̄ nō affuerit tñ
p̄ctū: ⁊ qñq̄ nullū cū nō sciēt hoc ege
runt: tñ tenet notificare nō uere abso
luto q̄c̄tus comode poterūt. ut i cle.
cupiētes. circa p̄ncipiū. de p̄mis. et i di
cto. s̄. 12. B. De casib⁹ cōfessionū qui
p̄tinent ad ep̄m habes. i. cōfessor p̄. s̄. p̄.

Confessionis celatio. Utrum
sacerdos in omni casu teneat
tur celare confessionem. R. fm̄ Tho.
⁊ pe. in 4. d̄. 21. Sic. Nā in sacramētū
illud quod geritur exterius ē signū ei⁹
quod geritur iterius. unde sicut deus
p̄ctū regit iterius sic cōfessor debet re
gere exterius. Et iō tāq̄ molator sacri
peccat qui reuelat. p̄ter celatiōē etiā
hoīes magi ad cōfessionē attrahūtur
⁊ simplici cōfiteant. Uñ etiā si aliqd̄ pi
culū futurū immēt: ⁊ hoc sci. c̄x solum
p̄ cōfessionē: ut de h̄etico qui corūpe
ret fidē. ut de m̄mōnto illicito qđ ali
qui uelit facē. uel aliq̄ magno d̄no tē
porali nō ppter hoc reuelare d̄z: s̄ po
ti⁹ eos qui cōfiteant monē ut obuiēt ⁊ de
sistāt. ⁊ plato dicē q̄ uigilet sup̄ gregē
⁊ h̄ mōi sine ulla reuelatiōe. de pe. d̄l.
6. sacerdos. ⁊ c̄x de pe. oīs. A. Idē in
sum. con. li. 3. ti. 3. q. 91. Et hec intelli
genda sūt qñ qs confiteret uere. Sec⁹
si fiete ut op̄et malū aliqd̄. uel ut a cō
fessore ip̄erret auxiliū uel cōsiliū sup̄ aī
q̄ p̄cō. h̄oc. n. nō pōt dici fore auditus
i cōfessione cū hoc nō sit cōfessio s̄ cōfes
sionis destructio. Idē nō ut q̄ sacerdos
obliget secretū tenē. ut ⁊ Ray. s̄ctit in
ri. de pe. ⁊ re. s̄. pone q̄ aliqs. ⁊ ei⁹ glo.
eo. titu. s̄. de pena sacerdotis. sup̄ x̄bo

petrū. Iūdo. etiā in dco. cois. ait q. si cō
fiteās dicat se ab aliq. petro abstine non
posse et dolet. q. et hoc pūnet ad sigillū
cōfessōis et nō debet aliq. tenus reuelari
ex eo. q. quidā. subūgēs. Illos aut nō
credimus ut mīstro cōfiteā q. nō ut pe
niteat s; ut cōsiliū uel auxiliū ab aliq.
accipiat dicat sibi petrū suū. licet dicat
hō dico tibi i cōfessione uel i pnia. cum
nō sit uer; q. dicat i pnia uel dei mīstro
cū aie cōsiliū nō regrat. Et tales bñ sē
cogēdi sup. pmissis ferē testimōiū. **B**
Que sit pena reuelat; cōfessionē? R.
de iure antiq. debet deponi. et oib; die
bus uite sue ignominos; pegrinari. de
pe. dif. 6. sacerdos. S; fm. de cr. ex. d. pe.
ois. debet deponi. et ad agendā pperuā
pniam i artū monasteriū detrudi. **A**
Glo. in dco. cois. dicit. Hodie hec ipōi
tur quasi inuat q. pena. c. sacerdos. sit
sublata. S; ut p; in sū. con. eo. tit. q. 99.
hosti. sup. eo. cois. dicit. Intelligat pe
nitentiā Gregoriū. s. pegrinationē q̄diu
ē i pnia tpali. puta usq. ad septemū uel
deceniū uel plus uel min; fm. q. ē pēi
tētia limitata. 30. q. 1. si qs. sacerdos. q.
elapso ē in monasterio detrudē. ut
ibi pperuaz agar pniām. ut of. in. cois.
Et sic unū ius supplet p aliud. Itē dic
hosti. ibidē q. hāc penā ordinariā pari
etur sacerdos si cōmūcat i iudicio. Si at
sacerdos neget. pditionē nec ille. pba
re pōt. nec sacerdos ē. pba; pōt q. ali
unde puenit ad ipm. nec cōuicē pos
sit ipm prochiānū de crimine. tūc arbi
trarie puniet. 7. q. 2. si tñ. et placuit. ut
def. intelligē hosti. de crimine d. q. sacer
dos accusauit uel ifamauit prochiānū
Uñ et subūgit. Laueat g. sibi sacerdos
ne prochiāno uel alteri detrahāt. sicut
nec uult q. sibi ab alio detrahāt. 6. q. 1.
de reuocatores. et c. sequenti. **B**

Quid si iudex iustat uel inquirat an
aliquid sciat d. hoc p cōfessionē siue alio
mō? R. fm. guil. Si sacerdos nō pōt alio
mō inquit iudicē declinare. uidere pos
set nihil idē scio. q. subintelligit ut hō

uel nihil scio p cōfessionē. q. subitelli
git nihil scio. s. tibi reuelandū. sicut of.
Mar. 13. De die autē illo et hora nemo
scit. neq. angeli in celo. neq. filius. Et
subintelligit q. filius nihil scit. s. reuelā
dū nob. **A**. Idē i sū. con. eo. tit. q. 92.
Et ut p; eo. tit. q. 91. Tho. et pe. dicūt q. si
etiā platus pceptat alic. n. dicē crimen
alicuius qd. solū scit p cōfessionē. nō
tenet ei obedire. nec excoīcatō i euz. p
pter h. lata teneret. nec i testē adduc
tus tenet aliqd. dicē. de hoc et pōt iurā
q. nihil de hoc sciat. q. nō scit ut hō s;
ut deus. Lon. his hosti. Et i dco. q. 92. of.
Credo q. huiusmodi questio quando
serpisse q̄reret de scia p cōfessionē cō
denanda ē. et q̄rens tāq. tyrānus ad
idolatriā peccatum mortale iducens
obiurgāus. et ei esset in facie resisten
dum. **B**

Utrū liceat sacerdoti reuelare petrū
qd. aliter pter cōfessionē scit. R. fm.
Tho. et pe. i. 4. dif. 21. Si alio mō scit. re
uelare pōt. s; nō d; dicē q. audiunt i cō
fessione. et nihilomin; ppter scandalū
debet abstine q̄tū pōt. et de h. nō loq̄t
nisi necessitas imineat. **A**. Idē i sū. con.
eo. tit. q. 93. **B**

Quid si abbas scit p cōfessionē pec
catū alicui; poris sibi subditū. c. peti
poratus occasio ē? R. fm. Tho. dif. 21.
Dicēdū q. absq. lesione cōscie pōt pla
tus ipm. tūm relinquere petrū qd. scit
ut de. nec ullū tenet adhibē remediū.
nisi eo mō q. ad ipm. deferat. Uñ tñ i fo
ro pniāli d; remediū adhibē monēdo
ipm. ut resignet. uel pōt ex aliq. alia oc
casionē absolue ipm. ita tñ q. ois suspi
tō de cōfessione nitet. **A**. Idem i sum.
con. eo. tit. q. 94. ubi ēt idem faciendum
i filiis of. **B**

Utrū sigillū cōfessōis se extendit ad
alia que non sunt de confessione. Re
spondeo secundum Thomā. ubi supra.
sigillum confessionis directe nō se ex
tendit nisi ad illa que cadunt sub fac
mentali confessione. sed indirecte etiaz

illud qđ nō cadit sub sacrali cōfessione
ad sigillū cōfessionis p̄tinet. sicut sunt il
la p̄ q̄ possit p̄ctm̄ d̄phēdi in b̄lomin?
etiā alia que interdū in cōfessione di
cūtur nō p̄tinent ad cōfessionē sum
mo studio lūt celāda. tū p̄pter scanda
lū. tū p̄pter p̄nitentē que ex cōsuetudī
ne possit accidē. A. Idē in sū. cō. co.
ti. q. 95. B.

Quid cū aliq̄s dicit alicui secretū
sub sigillo cōfessionis? R. fm̄ Tho. i. 4.
dist. 21. Idē nō de facili debet recipe ali
quid h̄ mō. Si at̄ recipiat tenet ex p̄
missionē h̄ mō celare ac si i cōfessione
h̄ret. Lō. hosti. A. Idē in sū. cō. co. ti.
q. 96. ubi dī q̄ p̄mittēs sic tenet q̄uis
sub sigillo cōfessionis non habeat. Et
sic ex his p̄ q̄ nō obligat ex cōfessioe
s̄ solū ex p̄missione. et iō cogēte necita
te bñ poterit ruclare. ut. i. §. 8. Sine ne
cessitate aut̄ reuelās nō incurrit penaz
reuelatis cōfessionē cū h̄ nō habuēr
i cōfessione. Sed bñ possit peccat̄ mor
taliter rōne fracte fidei et mēdaci p̄ni
tiosi fm̄ notata p̄ Tho. scđa scđe. q. uo
arti. 4. B.

Utr̄ nō sacerdotes q̄ interdū sūt inf
p̄res cōfētēs teneāt celare cōfessionē
R. fm̄ Tho. ubi s̄. sic. q̄uis. n. p̄prie
sigillū cōfessionis nō habeāt. tñ parti
cipant in hoc casu aliqd de actu sigilli
cōfessionis. Lon. Inno. et etiā hosti. A.
Idē in sū. cō. co. ti. q. 97. ubi etiā addi
tur fm̄ hosti. q̄ si p̄ctōrez talis p̄dar
l̄z nō hēat locū pena dēi. c. omnis. quia
nec sacerdos ē. tñ talis arbitrarie p̄ue
tur. ex de offi. dele. de causis in fi. Et iō
ē qñ ut sacerdos ēt laicus audiret cō
fessionē i necessitate q̄a tenet celare. si
cut et sacerdos fm̄ Inno. i. dē. c. ois. B.

Quid si aliq̄s i cōfessione reuelat
sacerdoti debita credita uel deposita
et postea fiat publica inq̄sitiō de p̄dicti
R. fm̄ guil. q̄ si quis hoc mō reuelat
sacerdoti id qđ habuit p̄ furtū. uel ali
ter cūz p̄ctō sacerdos tenet celare. Si
aut̄ absolute dixerit ea q̄ d̄z uel q̄ sibi
debent etiā sub sigillo cōfessionis n̄ d̄z

recipe. q̄ si recepit et fiat inq̄sitiō p̄ ep̄m
ut aliū q̄ h̄z sup̄ h̄ p̄tātē tenet uerita
tē dicē. q̄a q̄ sic recepit d̄ hoc casu non
cogitauit uel si cogitasset et p̄misset
seu etiā iurasset nō reuelare. illicitū ef
set p̄missū ut iuramētū. nec obseruā
dū i p̄iudiciū iuris alieni. sec̄ si iuste
et p̄ tyrānidē iqreret. q̄z tunc subrerfu
gere d̄z tacēdo uel sophistice respōdē
do. A. Lon. his Tho. et hosti. ut i sū.
con. li. 3. ti. 34. q. 98. B.

Utr̄ cōfessio possit reuelari de lnia
cōfētēs. R. fm̄ Tho. et pe. i. 4. dist. 21.
Dicē pōt nihilominus scandalū d̄z uita
re. et inq̄tū pōt nō uti tali lnia ubi scā
dalū tūet. Ille q̄q̄ cui sic reuelat de
lnia cōfētētis tenet illud celare nisi
forte p̄ctōz uelit q̄ ille absolute et libē
sciat. s̄. hoc p̄ctm̄ qđ dicitur ē. A. Idē in
sū. cō. co. ti. q. 100. ubi etiā rō assignatur
q̄a cōfessio celari d̄z p̄pter duos. p̄p̄
sacm̄. q̄a q̄si de cēntia sacri ē cōfessio
nē celare et p̄pter scādālū. p̄mū tollit
p̄ lniām cōfētētis. sed secundūz inbi
lominus manet. B.

Confessor p̄ Quos et
a quibus
pōt absoluerē simplex sacer
dos. et q̄ sūt casus ep̄ales? R. de h̄ su
erūt multe et uarie opiones diuersoz
doctorū. A. que aliq̄ten̄ referūt in
sū. con. li. 3. ti. 34. q. 50. et ē p̄ Albriūz
q̄ etiā cōcordat cū oib̄ q̄ ponūt i hoc
§. B. nec fuerūt determinatē usq̄ ad
tēpora Būdieri. xi. q̄ dēclarauit q̄ qua
tuor sūt casus ep̄ales de iure. p̄. i. p̄ctm̄
clerici. p̄pter qđ incurrisset irregulari
tatē. A. Blo. Ray. i. §. item nunquid p̄
rochialis. sup̄ h̄bo p̄p̄ illā de pe. et re.
et i sū. cō. dē. q. 50. p̄ic h̄ cē uerū quo ad
dispensationē nō qđ ad absolutionē. S̄
certe ista delaratio que forte fuit post
illā glo. nō uidet loqui de dispensatio
ne sed de absolutione. Al̄ multi alii ca
sus eēt ep̄ales. ut dispensatō uororū et
aliorū multorū. B. 2. de incendiariis
A. s̄. dolosis. et d̄ mādātib̄ hoc fici siue
i h̄ dātib̄ cōfiliū uel auxiliū. nā etiāz

debet excoicari nec absolui nisi p^o dā
no cui intulerit refarcito fm facultates
suas. z iurēt se ulterius ignē si appositu
ros z debēt hierosolymis aut in hispa
nia p annū itegz i dei seruitō pmanē
Si qs aut archieps uel eps hoc flara
uerit dānū restituat z p annū, ab offi
cio epali abstineat. 23. q. 8. pessimā. **B**
3° ubi eēt indicēda solennis pnia. de q
dī i pnia 3°. **A** Ista pnia indicēda ē p
aliq delicto qm qd totā cōmouit ciui
tatē siue locū. 26. q. 6. c. fi. Et iō iste cāus
ē epalis qd dari oz pniā solēnē z pu
blicā ad satisfaciendū scandalo. p
inu dco. c. fi. Ideo simplex sacerdos ē
si ei ab epō cōmittēt: deberet quātuz
bono mō fieri posset uitare itromittē
se sup h^o. qd cōter circa talia non pōt
simplex sacerdos neciā z conuēte
dicere pniā. Et int alia pctā p qb^o
indicēda ē pnia solennis z publica est
blasfemia dei ul scōz publice ppetra
ta. ex de male. c. statumus. Ad cuius
intellectū dñs Anto. de bu. qōnes aliqs
formās dīc. An inferior epō absoluat
a pctō isto. Dic q nō qz ē de casib^o epō
referuat. ut hic ibi. p epm de qbus. i.
de pe. z re. si eps li^o 6°. quod ē uey scōz
hosti. de publico. d occulto ois pshyt
absoluē pōt fm eū. Su^o hō eps posset
cōmittē nō epō. ut in dco. c. si eps. Ad h^o
26. q. 6. c. fi. 2° quero. Qñ qs dicatur pu
blice blasfemare? Dic qñ h^o facit siue
in platea siue in camera multis audi
ētib^o z epō referētib^o. Ad h^o s. c. prio
z de excess. pla. int dilectos. z. c. qd sit gra
ue. z. ff. de xbo. obli. palā. Dum tamen
id cōfiteat. uel si negauerit ouincat de
actu si cōstituerit. Sec^o ē si nō cōuinca
l3 dixerit corā plurib^o. puta qd illi sūt
tales qd cōuinci nō pōt. puta furio
si uel pupilli fm hosti. uel scōm cum
dī publica qñ ē uulgarissimū z ex hoc
pctō multos scādaliat. 26. q. 6. c. fin. ut
qz frequēter hoc cōmittit ul qz notori
um iur^o l^o fci. de coha. cle. z mu. uestra.
Itē 3°. Quid d clerico? Dic q nō h3 lo
cū hec pena. qd nō d3 publice penitē

sz al ad arbitriū puniē. d biga. c. p. et 3°
Itē 4°. Quid si h^o dixit ex calore ira
cūdie. uel ebrietate? Dic q nō h3 locuz
hec pēa. p xbu pshyt i h^o. c. positiū
Licet. n. forte peccet nō in tātum. Itē 5°.
An si hic blasfem^o uult penitē in ex
tremis def ei eccl^o. astica sepultura? Di
cit Uicētius. Si p ep3 lata ē d eū siua
nō sepeliet. al sic. Itē 6°. Quis habebit
hāc pecuniariā penā. d q in h^o. c. statui
mus dī. Aliq dicūt q secularis iudex
a clīco z laico p id qd segtur inter alia
cōitatus statuta zc. Alii econtra q iu
dex eccl^o. astic^o ab utroq cū sit crimen
eccl^o. asticū. dicit Ho ff. q iudex laicus
hēbit penā laici z eccl^o. astic^o penā clī
ci. Et ad h^o de heret. excoicam^o. z d iu
deis. ira q rūdā. Itē 7°. An indistincte
repellat ois dispēsatio i his penis? Di
cit hosti. q sic nisi ex mag^o cā dispēsa
ref. ut si sit honorabilis psona quā nō
decz publice penitē z uult illā redimē
magnis elemosynis. Ad h^o de sen. exc.
mulieres. Et subdit. Itē oppono q im
ponat alia pena. i autem. ut nō luxuriē
tur d nām. col. 6. Solutio puniē pena
illa z ista qd puniē illo supplicio. z fm
canones excoicaf. z clīcus deponit. 22.
q. 1. si qd p capillū. h ille. **B**. 4°. d excoi
catis. de qb^o etiā aliq pinent ad papā
ut. i. dispēsatio. 5. 6°. z s. absolutio p. 5. 3.
A. Hoc ē regulare. Quādoq aut ab
soluūt a maiori excoicatione etiā infe
riores epō. ut s absolutio 2° per totuz
z s absolutio p. i pncipio. in additione
B. Itē declarant q qnq sūt casus
de cōsuetudine approbati. prim^o. s. ho
mucidū uolūtariū. **A**. Idē uī i murt
latōe mēbrozū. nā p h^o pctō uī ab illo
pnia bāda q eandē debeat icendario
dare z q nec mutilis nec mutilationē
fieri mādans nec cōsenties debeat ab
solui nisi satisfactione pmissa. 23. q. 8. si
qs mēbrozū. **B**. 2° falsariū. 3° uiolato
ris eccl^o. astice libratīs. **A**. s. q inuiste
personas uel res eccl^o. asticas guar ut si
quis secl^o. astis iurisdictionē eccl^o. astica
z ipedir. l^o si usurparz sibi iurisdictionem

sup personas ul res ecclesiasticas quod
 ius phibet. ex de fo. cope. si diligeti. **B**
 4° uolatoris ecclesiastice immunitatis.
A. Hoc e q in ecclia seu i loco sacro ul
 i spacio puilegiato i circuitu ecclie p
 ximu i psona seu i reb^o offedit. 17. q. 4.
 si qs inuentus. uel alit ei^o immunitate le
 dit. 7 ita o^o sacrilegiu ul casus epalis
B 5° forzilegi. i. dinatoris. ut. 26. q. 6. c.
 p. hec i qda decre. que icipit. Inter cun
 ctas. i qua decre. multa alia constituit
 de religiosis circa p^odicatoes 7 c^osessio
 nes 7 sepulturas. Post hec p^oca dec^o.
 fuit reuocata i Ueneti. scilicet 7 multa
 noua circa h statuta sūt. ut i cle. dudū.
 d^o sepul. De p^odictis x^o casib^o nihil in
 nouatu ē. nā in p^oca decre. B^ondicti. xi
 de his casib^o non fuit facta constitutō
 Sed ut dicit ibi ē solum declaratō. uñ
 dicēdū n^o q illi idē casus sunt hodie.
 nisi dicere q ipse falsum declarauit.
 qd non eēt bñ dictū. aut noua cōstitu
 tio seu consuetudo fieret. possūt tñ ni
 hilomin^o epi i suis eparib^o casus put
 eis magis expedire uidebit referuare
 sicut 7 pñt cōstitutōnes facē et multo
 mag^o b^o posset cōciliū synodale l^o pui
 ciale a cuius sententis religiosi n^o pñt
 absolue^o ut s^o absolutio p. 5. 3° circa fin.
A. De h^o i directoria lib^o p. 11. 15. §. 76°
 sic d^o. Nūqd epi poterūt de die i diem
 nouos casus p cōstitutōes suas refua
 re. R^o n^o u^o. qz possēt totalit^o fructū g^oe
 scē s^oib^o p^odicatoib^o 7 miorib^o absoz
 bēz ipozū puilegiū detruicare. qd n^o l3
 21. dis. i. ferioz. ex d^o priu. dilecti. 2. c. q^oto
 guil. dic^o q sic. dū tñ n^o appareat q ma
 litiose hoc faciant. Tu distingas. aut
 epi faciūt statuta synodalia in quib^o
 sibi seruāt absolutiōē. 7 i h^o cāu cura
 ti absolue^o non pñt. Sed p^odicti fratres
 bñ absolue^o ga statuta c^osessiōi ōria
 reuocātur. ex de sepul. dudū. §. ultri. li^o
 6°. Aut faciūt statuta excoicatioē lara
 7 tūc frēs nō pñt absolue^o. ex de priu.
 religiosi. i pñ. li^o 6°. 7 sic loq^o guil. hec
 ibi. Qd h^o dicit de excoicatioē. idē etia3
 intelligit de alius sentētis statutoz

synodaliū 7 puincialiū. ut in dca Cle.
 religiosi. Itē qd d^o d^o curat^o idē p eādē
 rōne intelligit 7 de aliis nō puilegiat^o
 Itē in. §. p^ocedenti uidel3. 75°. i directo
 ria d^o q nec cōsuetudo que epi alia
 casus referuat oēs s^oib^o p^oudicat cū
 cōsuetudines eozū cōcessiōib^o orarie
 penitus reuocēt. dca cle. dudū. §. nos 7
 eni. **B**. Et nō q hic n^o sit mēio de cō
 mutatione uotozū aut dispēlatōne in
 certozū. ga h^o nō sūt de cōfessione l^o ab
 solutione. Sed dicem^o. i. uotū 5°. 2. i. re
 stitutio 6°. **A**. Ex p^odictis patere pōt
 q nō pñt oēs casus epales bñ p^oicula
 riter sciri. uñ bonū u^o q accipietes ab
 epi auctoritatē audiēdi cōfessiones
 faciant sibi ab eis declarari q^o casus
 sibi referuat. 7 q i alius gnālē auctori
 tatē cedāt absolue^o. 7 ga differt ab
 solutio a dispensatione si uolūt sup a
 liq uoto ul aliis posse dispēfare de his
 faciūt fieri spālē mētiōē ul q auctori
 tate epi pñt dispēfare sup oib^o ad fo
 rū p^oie pertinentibus. **B**

¶ Quid g^o agendū cū qs h3 aliq petā
 a qb^o ille cui cōfiteri nō pōt absolue^o.
 R^o fm Tho. i qda q^olibet. Sacerdos n^o
 absoluit aliquē nisi q diuinitus credi
 tur absoluit^o. **A**. uel etiā de q dubitat^o
 Nec dubitationis facile pōt bñ certi
 tudo si pñiam petat. de pe. dis. 7. si qs.
 positus. **B**. S3 post q a deo ē absolu
 tus tenet adhuc ecclie cōfiteri. 7 qz dis
 pēlatō absolutiōis n^o ē tota omissa mio
 ri tēf tortū cōfiteri ei i tpe d3 absolue^o
 ab his a qb^o pōt. Deide tenet remittē
 eū ad supiozē de residuo absolue^ondū
 ar. 33. q. 2. latozē. 7 ex de pe. significauit
A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 73. **B**. Lere
 rū si i ferioz de facto eū absoluit ponit
 idē Tho. q nō credit eū absoluitū. Iñ
 accusat p ignoratiā iuris. nō aut sacer
 dos cui hoc ius ignorare non licet. **A**
 Idē in sū. con. eo. ti. q. 74. S3 certe pos
 set eē q qñq minus excusare cōfiteri
 q cōfessōz cū cōfessōz nō teneat scire
 oēs casus imo i cōi. nec multū subtilia
 ut notat i sū. cō. lib^o 3°. ti. 5. q. 2. et unus

q̄s mag̃ obliget p̄pe salutē q̄ aliene
de pe. dis. 3. q. uult. **B**

Quid si cōfitẽs sit excōicatus et nō
possit absolui a suo cōfessore nūq̄d ab
soluet eū ab aliis pctis. **R.** **fm** Lho. i.
4.º dis. is. Sacerdos nullū excōicatum
absoluē p̄t a culpa nisi absolutus sit
prius ab excōicatione. quia excōicar̃
nō ē princeps sac̄oz eccl̄ie. **A.** **S.** cer
te h̃ intelligēdū ut q̄ cōfitẽs nō foret
patus sollicite et debite petē absolutō
nē ab excōicatione ul' alit nō bene dispo
sit. **A.** **ls** etiā excōicatus bene dispos̄it.
p̄t absolui a pctis. nā capax ē sacra
ti p̄nie. q̄d nulli negat etiā excōicato et
h̄etico. ex de heret. sup eo. li. 6.º. Est ē
capax absolutionis p̄pter q̄d p̄t ab
solui ab una excōicatione et remanere
in alia. ex de sen. exc. cū pro cā. et notat
glo. in c. officii. eo. ti. ubi dicit q̄ excōi
catus a pluribus poterit ab unoq̄que
singulatim absolui. et ultia absolutio
cōfirmat oēs. Dic tñ q̄ un' nō d̄z absol
uē nisi absoluedus caueat q̄ se faciet
absolui ab aliis. Et nō d̄z denūciari ab
solui' anq̄ sit ab oibus absolut'. Et i
dcō. c. cū p̄ causa dicit q̄ excōicar̃ ex
pluribus cāis p̄t absolui ab una et re
manet ligatus p̄ alia. Idē ēt no. Ray.
li. 3.º sue sūme i tractatu de excōicato
ne. **S.** **sz** nūq̄d ubi ēt sentit q̄ si ēt excōi
catus nō exp̄imat oēs cās excōicationis
tñ tenz absolutō p̄ exp̄ssis. Et idē s̄erit
glo. i. c. ex pte. ex de of. or. Sed in dcō. c.
cū p̄ cā. dicit q̄ si absolueti nō exp̄mā
tur oēs cāe nō ualet absolutō tāq̄ sur
reptitia. P̄t dici q̄ si cāe raceant ma
litiōse: nō ualet absolutō. Secus si bo
na fide. sicut et i cōfessioe pctōz p̄z sup̄
cōfessio p̄. **S.** 4.º Est g̃ excōicatus capax
p̄nie et absolutōis. et iō si ē bñ disposi
tus p̄t a pctō absolui. Un' et i gl. Ray.
i. d. **sz** nūq̄d sup̄ h̄bo. ad illā. formās
h̄ac q̄onē r̄idet. Dicunt quidam q̄ nō
ga manenti in excōicatione nō sunt i
pēdēda sac̄a eccl̄ie. Ueri' credo q̄ si n̄
stetit p̄ eū q̄ absoluat neq̄ ē in mora
petende absolutionis neq̄ timef q̄ ne

gligētiō fiat ad petēda abso'utiones
sup h̃ mōi excōicatōe p̄pter absoluti
onē ipetratā sup aliis pctis poterit eū
cōfessor suus absolue d̄ aliis peccatis
sicut q̄n ep̄s retinet sibi absolutiones
de aliquibus criminibus sacerdos prochi
alis p̄t cōfitẽrē absolue de aliis et po
stea ep̄us absoluat de illo q̄d sibi reti
nuit. et due p̄riculares faciūt unam ite
grā et una ē p̄patoria ad fliquā. et iō in
h̃ cāu p̄t cōicaf̄ cōfessor tñ excōicato
sic cōicaf̄ i r̄ceptōne iuramēti an̄ abso
lutōnē. Regulari' tñ fieret si absoluef̄
ab hui' mōi excōicatōe: et postea de ce
teris pctis. cū excōicatio sit fori' uin
culū. Et h̃ seruant qdā cōfessores. **S.**
benignior ē p̄us dicta s̄nia. secunda tñ
tenēda ē si timeat q̄ p̄t h̃ mōi abso
lutionē fieri negligētiō ad petēdum
absolutionē excōicationis. Credo etiā
q̄ cōfessor nō timeat absolue de pec
cat̄ an̄ absolutionē excōicarōis. h̄ ille
hoc ultimum puro uez nisi excōicati
notabilē intereet ip̄m absolui a pctis
an̄ absolutionē excōicarōis. nā cū pos
sit absolui ut postensū ē. nō debz cōfes
sor ip̄m notabilē d̄mificare cū ab ei'
dāno possit legitie abstine. nā. **Math.**
7.º dicitur. Dia q̄cūq̄ uult ut faciant
uob̄ hoies et uos facite ill'. **B.** **S.** quō
absolue possit si nō p̄t recurrē ad euz
a quo fuerit absolueudus. uide s̄ abso
lutio 4.º **S.** p̄.

Quid unus sacerdos possit audire
et alius absolue? **R.** **fm** guil. nō. q̄a sa
cramētū p̄nie diuidi non p̄t. sicut nec
alia sac̄a eccl̄ie. 23. dis. q̄rūdā. **A.** Idē
in sū. con. libro 3.º ti. 34. q. 78. **B**

Quid sacerdos possit absolue illaz
cū q̄ peccauit. **R.** **fm** guil. nō d̄z q̄z tol
lit erubescētia q̄ ē maxia p̄s satisfacti
onis. un' d̄z eā remittē ad aliū sacerdo
rē. Sic notauit hugo 30. q. i. sup. c. ois.
A. **sz** circa p̄bytez grecū et uxore p̄pā
et h̄ i glo. dc̄. c. ois. et i sū. con. eo. ti. q. 66.
B. Et idem de oī pctō in q̄ sacerdos
fuit consentiens uel cooperator. Si tñ i
his casib' absoluat: ualebit absolutō

Con. Tho. i. 4.º dis. 19. A. Idē in dca. q. 66. ubi etiā addit h̄z eūde gnil. Nec est extra q. ep̄s nō pōt dispēsare i simonia cū eo cōmissa: qz dispēsatio ē dignitatē absolutio necessitatis. Et iō nō taz facile qz amittit p̄tātē absolūcēdi sicut dispēsandi. B. Archiep̄s qm̄ iusitat pōt audire cōfessiones subditorū suffraganeorū z absolūcē p̄nias iponere. ex d. cē si perpetuo li. 6.º

Si ep̄s omittit alicui uices suas circa cōfessiones audiēdas. nūqd talis pōt circa casus maiores z ep̄ales? R.º non pōt nisi exp̄sse ei omittat. ex de re. iur. i. gñali. z de pe. si ep̄s li. 6.º. Is q. cui cōmissū ē nō pōt cōmittē a lteri. ex d. offi. dele. qm̄ ap̄lica. i. fi. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 51. B. Et itelligas q. nō pōt d. iure coi. Sec. qm̄ exp̄mit q. possit. ar. ex de offi. dele. is. cū. li. 6.º. z p. ea q. nō. ibi. 30. an. A. S. qd si dicat ep̄s. omittito nob auctoritatē meā in foro p̄niali ut possitis absolūcē i oib. casib. i qbus possumus? R.º fm̄ glo. Ray. z i sū. con. eo. ti. q. 52. Licet q. oia dicit n̄b̄l excipiat. 19. dis. si romanozū. nō tñ est tutum ppter h̄mōi cōmissionē gñalem iusurpare ea q. a iure ep̄o sūt reseruata spe cialit̄ nisi certū sit q. h̄mōi ep̄s p. h̄mōi xba gñalia itēderit omittē sp̄alia. Et tñ q. in synodo sua ep̄s reseruare cōsuevit satis credo q. p. h̄mōi gñalia xba cōmissa eē debeāt itelligi. Absolutiōes tñ excoicationū q. fiūt a sacerdotib. p. furtis z dānis q̄rum ignorant actores cū nō solū p̄meāt ad for. p̄niale. s. q. ad qd spectēt ad for. cōtentiosū nō sūt itelligēde delegari p. h̄mōi generalia yba. z multo fort. nec absolutiōes eoz q. in forma iudicii excoica ti sūt. p. cōtumacia aut. p. re iudicata aut. p. offensa q̄tūcūq. etiā gñalit̄ ep̄s omittat uices suas q. ad for. p̄niale ali cui nō p̄t h̄mōi ille sine sp̄ali mandato d. mutare uota aut relaxare iuramēta d. qb. certū ē q. possint. uel d. qb. est dubiū an possint licite obseruari l. 3. de trāsgressiōe uoti iā facta. z de puirio

possint p̄niam iū gē. h̄ glo. Et subdit i dca. q. 52. In h̄mōi g. cōfessor i dubio nō pcedat s. a suo ep̄o certificet i spe ciali i qb. casib. vlt sibi omittē suam auctoritatē z i qb. nō. Satis uir posse dici q. cōfessio sic gñalit̄ accipiēda sit sicut sonat. nā uerba gñalia gñalit̄ sūt accipiēda. i. q. i. sūt nōnulli. z ex d. deci. ad audiētiā. p̄sertim in fauorem salutis aiariū q. n̄b̄l ē fauorabili. 24. q. 3. si habes. z ex de pe. z re. ne. p. dilatiōe nisi forte fuisset aliqd tale qd n̄ fuisset delegas x̄st̄. i. sp̄e cōcessit. ex d. re. iur. i. generali li. 6.º. Que aut̄ sunt ista cū sint idēmiata facti uident̄ relinqui iudicio discreti iudicis z cōfessoris. ex de offi. dele. de causis. Et ad hoc etiā faciūt q. dca. sunt s. i p̄ncipio in ultima additiōe. q. incipit. Ex p̄dictis. B.

Si utz officialis ep̄i habeat auctoritatē i p̄m̄tētis casu ep̄ali. R.º s. 3. hosti. Nō h̄z nisi exp̄sse pateat q. h̄mōi uoluerit ep̄s z si h̄z z n̄ ē sacerdos d. 3. aliter delegare. ex d. p̄ocu. petito. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 55. Et in q. 56 dicit̄. fm̄ hosti. q. cū ep̄s ad remorā regiōz se trāsfert z aliū ep̄m uicariū generalē relinqt talis uicari. pōt oia sicut ille q. ip̄m instituit possit si p̄ns eēt. B.

In articulo mortis oib. sacerdotib. z de oibus p̄ctis z sentētis cedit̄ absolutio. ar. de pe. dis. i. quē penitet. z ex de sen. excoi. non dubiū. A. Intellige nisi i executiōe ordiis fuerit ipediti. ut s. cōfessio 3. §. 3. z 4.º ad fi. In additiōe de articulo at̄ mortis z q̄lit̄ tūc sit agēdū dictū ē s. absolutiō p̄. ad fi. i. additiōe B. Quis sit cōfessor curialiū uel prelatozū uel regū. unde s. cōfessio 3. §. 14. qui incipit. Lm̄ debent. z in duobus. s. sequentibus.

Confessor 2.º scilz qd agere? Quid agendum cōfessor si credat q. cōfessio nō faciat p̄c̄tētiū aut aliud qd p̄mittit? R.º scdm̄ gnil. Nō debet p̄t hoc exigē p̄missiōne sine uotū uel iuramētū s. iussit

si dicat se hñe ppositū faciēdi. ⁊ sic dñs
absoluē simp̃r ⁊ sine cōditōe. facta tñ
p̃testatōe si suspect⁹ hētur. q̃ si nō re
stituer qd̃ abstulit. aut nō faciat id qd̃
iūgit fructu cōfessionis carebit. **A.**
Idē in sum. cō. lib. 3. tit. 34. q. 136. **B.**
Excipit⁹ excōicari q̃ iurāt ut s̃ absolu
tio 5. 2. **A.** Et nō solū iurant s̃ et i
am anq̃s absoluāt p̃us satisfacē debēt
qn̄ sūt excōicari p̃ notoria seu m̄dise
sta offensa. ut i. c. soler. de sen. exc. lib.
6. ⁊ ē singulari exp̃ssū i multj. excōi
cationū casib⁹ sicut illos discutiēti po
test patē. Sicut etiā i aliis casib⁹ a iure
exp̃ssis. ut dñs i dñā. q. 136. l. 3. ibi sp̃ali⁹ nō
ponāt. un̄ ⁊ post p̃dictū ē i incendiario
q̃ iuste p̃ximū dānificauit icendēdo
seu icendi faciēdo uel h⁹ faciētib⁹ con
silū seu auxiliū i his dādo. Nam et hi
nō uidēt debē absolui nisi p̃us satisfe
cerit. 23. q. 3. p̃ssimā. ibi. Nec absoluat
nisi p̃ius dāno cui intulerit fin facul
tatē suā resarcito ⁊ iuret se ulterī⁹ ig
nē nō appositurū ⁊ c. 3. ut d̃ mutillatē
p̃ximū seu mutilari faciēte seu i h⁹
sentierē. nā ⁊ tales egganē p̃dictj icen
diarii. Et ita uidēt q̃ absolui nō d̃be
ant nisi p̃us satisfecerit. 23. q. 3. si quis
mēbrozū. 4. 2. ē d̃ manifestos raptores
⁊ eccl̄ie uiolatores qui nec absolui de
bēt nec ēt ad p̃niam recipi i uita uel i
morte nisi p̃us iuxta eozū facultatem
satisfecerit uel de satisfaciēda idoneā
cautionē dederit. c. d̃ rap. sup̃ eo. ubi
dñs. Statutum⁹ ut q̃cūq̃ ex his q̃ uiolen
ter surrexerit i rapinā seu eccl̄iaz uiol
lationē manifeste fuerit deprehensus
nisi p̃us ablata restituat si poterit uel
emēdandi plenā ⁊ firmam securitatē
fecerit p̃nie bñficiū ei penit⁹ deneget
Et. i. Qui aut̃ i sanitate obstinata mē
te nō penituerit uel emēdauit et in
morte securitatē p̃stare nequerit solē
nitas p̃nie paz p̃desse uidēt sicut cre
dimus. S̃ de pctō cōrito uaticū. 3. nō
neget ita tñ ut null⁹ eccl̄iozū sepulture
illius interfit nec ei⁹ et̃yaz p̃sumat ac
cipe. q̃ si q̃ eccl̄ioz uel p̃sbyteroz cōtra

h⁹ i uita uel i morte penitētiā dāt aut
sepulture itereffe uel eozū et̃yas acci
pe artēptauerit seu h⁹ mōi rapie p̃tici
pes iuēti fuerint. ord̄is sui dānū ir̄icu
pabili⁹ patiant⁹ ⁊ eccl̄astico bñficio
careāt. hec ille. Est at̃ aduertēdū scdm
hosti. i. sū. cō. lib. 3. tit. 16. q. 6. q̃ p̃dicta
itelligit⁹ qñ raptor seu uiolator eccl̄ie
fuit monit⁹ de restituēdo ⁊ p̃ admōi
tionē diu i cōtumacia pseuerauit. alr
ocā pena nō obtinet. ut i. c. si. d̃ sepult.
⁊ de rap. c. i. lris. 5. 2. ē d̃ manifestos usu
rarios q̃ nec absolui nec ad cōfessionē
admitti debēt nisi p̃us satisfecerit uel
de satisfaciēdo idoneā cautionē p̃stite
rint. c. d̃ de usuris. c. d̃ q̃. l. 6. ubi inter
alia dñs. Nullus manifestoz usurarioz
testamētis interfit. aut eos ad cōfessionē
admittat seu ip̄os absoluat nisi d̃ usu
ris satisfecerit uel de satisfaciēdo p̃ su
arū uirib⁹ facultatū p̃stiterit ut p̃mit
tit idoneā cautionē. Testamēta q̃que
māifestoz usurarioz alit̃ scā n̄ ualēt s̃
sūt irrita ip̄o iure. 6. ut d̃ sacrilegium
s. qui aliqd̃ abstulit de loco sacro seu q̃
iuratus ē p̄sonis eccl̄ieasticj. q̃ nō uel
absoluēdus si admonit⁹ p̃us non satis
fecerit. 17. q. 4. si q̃s inērus. ubi dicit.
Si q̃s domū dei uiolauerit ⁊ aliq̃ sine
lñia illius cui om̄issa ēē dignoscit̃ ide
abstulerit uel eccl̄ieasticj personis in
iuriā fecerit donec i cōuentu admoni
tus legit̄ie satisfaciāt : sciat se cōione
esse p̄uatū. Si hō post secūdā ⁊ tertīā
cōuentionē corā ep̄o satisfacē detracta
uerit sacrilegij piculo ab oib⁹ obno
xiis teneat ita ut fin aplm̄ nēunū si
delum misceatur. **B.**
¶ An confessor teneat ad memoriaz
reducē cōfiteri pctā q̃ audiuit ⁊ scuit
eū cōmississe. **R.** fin. gual. Si scit uel h̄z
p̄babilē op̄ionē d̄z ei ad memoriā re
ducē q̃a timere pōt ne cōfiteas sup̃ hac
crassam habeat ignoratiā uel q̃ nō ad
hibeat debitā diligētiā. **A.** s. ad reco
lenda sua pctā. ut i sū. cō. lib. 3. tit. 34.
q. 33. ubi hec notant. **B.** qd̃ n̄ excusat
¶ Si sacerdos hēat aliq̃s prochanos

furdos. cecos. mutos. uel furiosos. uel de
moniacos. et siles. q's scit eē in peccato
mortali qd faciet? R. fm Ray. Debet
facē posse suū ut inducat eos ad pñiaz
scdm q' ē possibile. q' si nō pōt. p'ficer
oret et faciet orari ut deus illustret cor
da eorum de ofe. dis. 4. solet queri. A
Idez in sū. cō. eo. ti. q. ss. ubi etia dicit
q' l' sacerdos faciat tūc posse suū. tū ē
casus i q' nō excusatur uidelicet si ex ne
gligētia sua p'cessit h' mōi casus. hec
ibi. Est ēt sciēdū q' furiosus seu amēti
b' i mortali exñibus nullus pōt dari
mediū nisi reuertant ad mētē. ga ipi
et dormiētes egpant. et intelligunt p'fe
uerare i eadē uolūtate et statu q' erāt i
mediate añ dormitiōē uel amētiā q'us
q' dormiētes existūt seu amentes ex
de bap. c. maiores. ad fi. iō nō restat p
eis nisi oratio. B

Cona fm Al. debēt eē i cōfessioē. i. sci
entia discernēdi int' p'ctm. i. q'sitio d' eis
cauta. et discreta pñie seu satisfactōis
iniūctio. A. Idez i sū. cō. li. 3. ti. 5. q. 2.
ubi etia dicit fm eūdē Al. q' sacerdos
nō tenet scire discernē nisi in cōi. s. que
sint capitalia et q' mortalia cōia et que
uenialia ex genere. Et sciēs hec suffici
ens reputat p' tēporis h' necessitate
ad cōfessiones audiēdas. Sz bñ puto
q' hec nesciēs peccat mortalit' audien
do et eū iſtituēs peccat ad hec pl' q' ip
se. et p'mittēs iſtitutū mīstrare morta
lit' peccat si sua iñfest tales p'hibere.
pōt addi q' piculosū ē ēt audire cōfes
siones nō hñti p'petrētē noticiā casuuz
pape et epōz. ut i cle. religiosi. de pñite
gus. Et iō sup his ignorātia cōfessoris
regularit' d' iexcusabil' ut d' cōfessio p. 5
p. ad fi. Silt et nesciēti cōpetent' oppor
tuna cuiuslibet xpiano uidelicet articulos fi
dei et sacra ecclie precepta decalogi et
opa caritat' et modū debite cōfiteēdi et
penitēdi. nā Parb. 15. d' Si cec' ceco
ducatur p'ſter ābo i foueā cadūt. Ad h'
etiā forit' obligat q' obrulit se officio.
talis. n. tenet de oi exacta diligētia. ar.
ff. d' positi. li. 1. §. sepe. ubi d' q' obrulit

se deposito tenet d' leuissima culpa. l'z
aliū nō tenere nisi d' dolo et lata culpa
cū scipiat ad utilitatē alteri' tñ. Qui
aut nō ingerit se l'z req'ſit' exercet ex
caritate. farj uidet q' nō tenet. nisi iōg
tū scit ut pōt cōmode scire ga ipossibi
liū nulla ē obligatō. ff. d' re. iurj. l. ipossi
bilū. Et q' hoc agit ad merā utilitatē
alterius sicut et depositū. Et h' si ubi nō
iuenit uita et scia idone' q' uelit et pos
sit h' officiū exercē. Quo cāu ēt min'
idone' et i p'dcis nō iſtruct' si fac ex ca
ritate. pōt se igerē. nā qd nō ē licituz
necitas licitū facit. ex de re iurj qd nō ē
Un et i necitate ēt laico pōt fieri cōfes
sio. de pe. dis. 6. q. uult. Et h' cōfessor hoc
casu nō tenet nisi inq'tū scit et pōt. uel
scire pōt. Paria. n. sūt scire uel scire de
bere. ut i. c. fi. ex d' iniuriis. Si aut hui'
mōi ipitus etiā i casu necitatis audiē
do dephēdat peccantē gñub' iuoluntuz
p'uide facit si ei cōsultit q' d' illis iterū
cōfiteat p'to. uel ab eo cōsiliū postulz
cū eius copiā h're poterit ne forte ipse
sup his i aliq' errauit. Itē si mag' pi
t' repit scia et cōscia et aliqs p'cto cog
noscat se nō cōpetēt p'itū n'ſtaten' se in
tromittet d' ēt req'ſit'. atq' fac d' deām
scripturā. Si cec' ceco zē. Itē d' iur a d
pe. et re. ois. et de pe. dis. 6. q. uult. Si hō
dubitat de sua cōpetēti p'ita p' sciam
seu expientia. uel ēt dubitat si aliuf pi
rior repiat q' h' possit et uelit. excusat
obia p'lati. 23. q. 1. qd culpaf. ut pōt cre
dere penitētē si dicat se nō posse habē
p'itiorē cū nō sit uenitē cū mēdaciis
ad pñiaz accedē. Itē i cōfessore regnif
cōscia m'to mag' q' scia. Un i dco. c. q
uult. de pe. dist. 6. d' Aug'. Sacerdos
traq' cui ois p'ctōr offert. an quē statui
tur ois lāguor i nullo eoz sit iudiciā
q' i alio iudicat p'mpr' ē tē. Et iō exñis
i mortali audiēdo cōfessiones morta
lit' peccat. Nam fm Tho. et Al. et in sū.
cō. li. 3. ti. 22. q. 35. exñis in peccato mor
tali quicūq' i aliq' actu exhibz se ut mi
nist' ecclie mortali' peccat. Et toties
mortali' qñes h' mōi actū facit. Et iō

etiam si non possit habere confessionem: scia et conscientia idonea debemus periculis conscientiarum. quia melior est insipientia cum timore quam apparatus sapientia. *Ecclesiasticus 19.* Et quia quod sibi nequius est cui alii bonum erit. *Ecclesiasticus 14.* Item imperfectum scientie supplere potest perfectio caritatis. *Ex libro de rebus et nisi. §. p. defectu. sicut patet in libro Nicolao et alius multis.* Sed imperfectum innocentie non supplet scientia. Sed hoc casus quod est maior ratio est periculosior. sicut et bonus gladius in manu furiosorum. ut patet in demone qui sic nuncupatus est a scientia. *Ubi. i. Cor. 6.* Scientia inflat. caritas edificat. Super quod glossa magistri sententiarum secundum Augustinum dicit. Adde scientie caritatem et utilis erit. Scientia cum caritate utilis est. per se inflat in superbia. ut demones qui greco nomine a scientia sunt nati in quibus scientia est sine caritate. Item quia ut proxime patuit deficiens scientia potest in casu necitari sine peccato confessionis audire. Sed non deficiens conscientia potest ut anecti qui peccandi occasione preberit quoniam potest sibi aliter providere. Sed an possit fieri confessio exterior in mortali ut quod non quia talis sacerdos ut patet per peccatum et ei potest anecti qui ei in actu peccati consentit. ad Romanum. *p. In domum facit. quia nemo suum dicit utare platum. l. peccator est nisi prius condonatus. s. q. 4. nonne de hoc sic dicit in sum. c. lib. 3. c. 22. q. 24. Tho. ait. Licet subditus teneat recipere sacra a ministro ecclesie etiam excommunicatum in mortali quousque ab ecclesia toleratur qui adhuc ei obligatur. tamen excepto necessitatis casu non foret tutum hoc modo inducere ad executionem alicuius actus spectantis ad suum ordinem curate conscientia quod predicat minister sit in mortali quam conscientiam potest deponere quia in istis potest ex divina gratia emendari. hec ibi. Hoc quod potest clari solui per id quod in sum dicitur. *scilicet a sede. q. 77. arti. 4.* unde quod non licet inducere aliquem ad mutuum sub usura. tamen occurrente rationabili necessitate licet recipere sub usura a preposito ad mutuum. Itaque ex predictis potest colligi quod dum quis cogitat a suo preposito potest ab eo recipere ecclesiastica sacra licet in mortali si ab ecclesia toleratur. Si non cogitat a preposito a alio posset habere sacerdotem: non debet ei que putat esse in*

mortali confiteri vel ab eo aliquod sacramentum recipere. nec ipsum inducere ad exequendum aliquem actum sui ordinis. Si vero alius sacerdos habere non possit. potest urgere rationabili causa confiteri sacerdoti ad hoc preposito et in mortali excommunicato ab eo alia recipe sacramenta sed nullatenus dicitur ipsum ad hoc in dispositum inducere. **B**

Quoniam interrogatores sunt faciende in confessione: *R. secundum Ray. q. sic dummodo discrete fiat. de quibus habes plene de pe. dist. 5. c. p. et dist. 6. c. q. uult. i. principio. et ultra medium. ex de pe. et re. ois. §. sacerdos autem.* Et debet esse interrogatores principia liter de septem vitiis capitalibus que sunt superbia. auaritia. gula. luxuria. inuidia. ira. et accidia. *A. "predica pleni" dicitur in sum. c. h. 3. c. 34. q. 3.* Et non solum interrogatores faciende sunt de his vitiis sed etiam de articulis fidei. et de sacris ecclesie. et de preceptis decalogi. et de operibus caritatis et de vitia confitendi. et de multis aliis de quibus latius dixi in interrogatorio. **B.** et de circumstantiis eorum que sunt. Quis. quid. ubi. per quos. quatenus. cur. quod. quando. *A. De istis circumstantiis clari dicit in preface. q. 93. §. et latius dictum est super confessione 2. §. 5. in additione.* **B**

Quoniam liceat sacerdoti ingredi a confitente specificationem persone cum qui peccauit. *R. secundum Ray. sic confitens non dicit specificationem nisi ut dicitur confessio per §. 4. ita nec sacerdos dicit interrogare nisi ut ibi dicit.* *A. Idem in sum. c. eo. c. 11. q. 97.* **B.** Quod confessio religiosus teneat facere confitenti conscientiam de decimis. *habet. i. decime per §. 8.* *A.* Sed quid si confessio occurrat aliquid quod dubitat quid agere debeat: *R. quod hec dubitatio aut procedit ex uarietate opinionum doctorum: aut ex sua ignorantia.* In primo casu dicit glossa Ray. in c. de matrimonio. §. sed si quando peccant uxores. super verbo absterge. unde quod hoc casus non est precipitanda sententia nec deneganda absolutio sed iura tutior est consilium ledere et terrore incutere ex periculo. Quod ut uerum cum penitens ex aliquo probabili ratione adheret alicui doctoris notabili opinioni uolens eam tenere. nam hoc casus propter uari

etate prudentiū doctorū confessor cōsulen
 do sibi uia tutiorē. 7 qd sibi uerius uir
 fm deū si accēscē nolit illud sup cōfciē
 tiā suā relinqt. Qñ hō aliqis nō habet
 in se aliquā bonā rōnē qre magis deat
 opioni unī q̄ alteri adherē. cōueniē
 ter remanet in dubio. ppt qd si dubiū
 sit sup aliq utrū sit pcrū uel nō oīo ē
 nccius q̄ ab illo abstineat. 7 de illo de
 bite peniteat eligēdo pte tutiorē ne a
 lit discrimi se disponat ut s̄ cōfessio p.
 §. 8. Si hō dubiū nō sit pncipalit sup
 pcrō. s̄ utrū q̄s reneat ad aliqd faciēdo
 uel dandū seu penā subeūdā d̄z benigni
 or snia eligi uidelz ut i hō dubio q̄s
 ad nihil obliget. nā in dubio regularit
 p reo dāda ē snia nisi in cā mrimoni
 dotis seu libtatis uel testamēti qñ p
 istis data fuerit snia. ut in c. fi. ex d̄ re.
 iur. 7 in c. cū sit. 7 c. odia. de rē. iur. libro
 6. 7 ff. de legib. l. benignius. nisi forte
 esset aliqd faciēdū qd posset faciliū ex
 pedi ut si dubitaf utrū q̄ sit excōica
 tius 7 possit cōmode facē se absolui ad
 cautelā. tūc. n. ē cōsulendū p tutiori p
 te q̄ hō faciat. 7 sic pōt intelligi qd dīc
 glo. Ray. 7 ponit in sū. cō. li. 3. ti. 33. q.
 64. uidelz q̄ si iudex ecclasticus dicat.
 Scias te eē excōicatū uel hō mōi hba
 q̄ si d̄ excōicatione p hba talia agaf
 i foro iudiciū n̄ reputabit excōicat⁹ ni
 si alias cōstituerit de intētiōe excōicatis
 ut ga semp solit⁹ ē sic dicere qñ excōi
 cat. uel alio mō. In foro aut pñiali eli
 genda ē in dubio tutior uia. ut. s. talis
 reputet excōicat⁹ 7 iperret absolutōz
 Et idē cōsultit Hosti. in his 7 siliis
 quādo dubitaf de excōicatione. Itē qd
 dictū ē fallit qñ uehemēs seu pbabit
 cōiectura eēt in cōtrariū ga inspicim⁹
 in obscuris qd ē uerisilius ul qd d̄ ple
 rūq̄ fieri cōsueuit. ut in c. aspiciunt. de
 re. iur. li. 6. ut si cōfiter aliquē fuisse ex
 cōicatū 7 dubitet utz fuerit absolut⁹
 tūc. n. hēbit p excōicato donec de ab
 solutione cōfiter legitiē ut in sū. cō. li.
 3. ti. 34. q. 48. Itēz si sit publica fama
 de delicto uel excōicatione. ut ex de sen.

excōi. cū desideres. §. 2. ubi dī. q̄ si est
 publica fama aliquē hberasse clericū
 q̄ nec epus nec aliū cōicare sibi debz
 nisi ad arbitriū epī de hoc se purgane
 rit uel ad cautelā absolut⁹ fuerit. Si
 aut pcedit dubitatō ex impia cōfesi
 foris tūc q̄rat cōsiliū pti ex d̄ pe. 7 re.
 ois. q̄ si nō h̄re pōt remittat cōfitez
 ad cōfessorē scia 7 cōficia prudentiorēz si
 cur medic⁹ ipit⁹ d̄z ad ptiore egrotū
 remittē. ar. de pe. dis. 6. q. uult. q̄ si nec
 hoc pōt fieri erigar a cōfitez q̄ sit pa
 rarus facere oē ad qd obligat 7 quere
 re diligēt illud noscere a ptiis iuxta
 posse. 7 cōsulat cōfitez qd tuti⁹ ē. 7 in
 dubio absolutionē sibi nō retineat ut
 dictū ē. sed ipm inq̄tū auctoritas sua
 se extendit absolutat. de pe. dis. 7. si q̄s
 posuit. ubi dat absolutō penitēti in ex
 tremis l̄z de eius salute penit⁹ dubite
 tur ut ibi. 7 ea. q. c. nullus. 2. utrū abso
 lutio possit fieri p litterā. R. fm glo.
 Ray. in sū. cō. li. 3. ti. 34. q. 77. q̄ nō s̄
 p̄sens cōfitez a p̄senti sacerdote
 pōt absolui. Facit de pe. dis. 1. quē peni
 ter. Ex q̄ p̄z q̄ eodē mō nō pōt fieri per
 nūciū. Itē nō pōt un⁹ audire 7 alē ab
 soluē ut s̄ cōfessor p. §. 3. Absolutō hō
 ab excōicatione pōt fieri etiā in absen
 tia ga ignorās 7 inuitus ab ea pōt ab
 soluī ut in sū. con. lib. 3. ti. 33. q. 113. 7 s̄
 absolutō p. §. 15. 3. an sacerdos debeat
 p̄ absoluere q̄ pñiam ipenere. R. ut
 notatur i directoria li. p. ti. 15. §. 124. q̄
 nō ga cū in pñie ipositione appareat
 tertia pars pncipalis materie. i. satisfā
 ctio q̄tū ē ex pte pcrōis sine q̄ saltez
 in affectu nō est pfectū hō mōi sacm
 nec pōt debita forma apponi p mistz
 donec ipa materia debita p̄ itegre sit
 pacta que in tribus cōsistit. scōrdis 7
 tritione. oris cōfessione. 7 opis satisfā
 ctione. ar. ex eo. q̄ qdā. Jo hūc ordinē
 debet cōfessor seruare in pñie sacro. p
 d̄z audire cōfessionē. 2. iponē pñiaz. 3.
 absolue sacralit. ut i cle. dudū. §. statui
 mus. de sepul. ubi hoc notant Huil. et
 Jo. an. hec ibi. Uidef ḡ q̄ nisi ipositō

pnie precedat absolutōe: ipa absolu-
tio est nulla. Sed forte possit excusari
si statim post absolutōe añq̃ diuer-
tas ad exneos actus iponat pnia. naz
qd̃ sit icontinenti ut iesse. L. de pactis
l. perens. Tunc tamen ē q̃ precedat.
ut ex predictis patet. **B**

Qonfirmatio elec

Quorū. A quo cōfirmāda sit ele-
ctio. **R.** fm̃ host. A. p̃mo sup̃iore. añ
ēps cōfirmat sibi subiectos. ex̃ d̃ elec-
cū monasteriū. nisi aliqs sit exēpt̃. ex̃.
de cōsue. cū uenerabil. Itē archieps
cōfirmat ep̃m. ex̃ de elec. cū dilect̃. i. fi.
64. dis. illud. Archieps̃m hō cōfirmat p̃-
mas uel p̃iarcha nisi ip̃e archieps̃ ex-
ēpt̃ sit. ex̃ de elec. bone. z. c. nihil. **P**ri-
archas l̃ exēptos cōfirmat papa. ex̃ de
elec. scriptū. l̃r̃ legat̃ d̃ latē. ex̃ d̃ elec.
si abbatē. li. 6. **A.** ubi d̃ q̃ legat̃ de
latē p̃t cōfirmare electōes archieps̃oz
z exēptoz. z abbat̃ exēptoz in ep̃m ele-
cto dare l̃nias cōfēdi. Et ab alio eidē
talis l̃nia dari non p̃t nisi a papa. **B**
Silt̃ etiā papa cōfirmat ip̃atozē. ex̃ d̃
elec. uenerabilē. **A.** Idē in sū. con. libo
3. ti. 26. q. 21. **B**

Qualiter fieri debeat cōfirmatō. **R.**
fm̃ hosti. d̃z p̃ fieri exāmiatio p̃sonaz
rā eligentiū q̃ electi. etiā si nihil oppo-
nat. **A.** Facit ex̃ de elec. cū nobis oliz
B. Consultit ē sup̃iori ut ip̃m electuz
ad p̃tē trahat. z de his q̃ ip̃edire ip̃suz
p̃t̃ diligēt̃ exgrat. z si ip̃edimētū in-
uenit̃ secreto ad renūciandū iducat
ex̃ de elec. dudū 2. i. fi. 2. ex̃ de simo. per-
tuas. i. fi. **A.** Nō tñ ip̃m publicet ut in
famer fm̃ eidē hostiē. ut in sū. con. eo.
ti. q. 22. **B.** Al̃ hō fm̃ allata z pbata
pcedat. **A.** S; si i occulto sit ip̃edimē-
tū z ille istat p̃ cōfirmatōe i manifesto
caueat q̃tū p̃t ne faciat d̃ cōfēdi. ut d̃
i dē. q. 22. **B.** Nota ē q̃ si int̃ cetera
q̃ obiciūt̃ electro seu postulato seu ali-
ter p̃mouēdo ad dignitatē oppōatur
d̃ euidēt̃ defectu scie uel p̃sone. z p̃ d̃z
d̃ h̃ exāmiatio fieri. z si h̃ inueniat̃ur

falsū opponēt̃es extudūt̃ ab oib̃ at̃
is q̃ opposuerāt. z ēt p̃uūt̃ ac si i p̃ba-
tōe oīuz d̃fecissēt. ex̃ d̃ elec. si fōre li. 6.

Si cōfirmatio fiat nō uocato cōperi-
toze uel alio q̃ se uellet opponē z n̄ dis-
cussio negotio irrita ē. Et debz fieri tal̃
uocatio noiari q̃n̄ ē coelectus. ut appa-
ret oppositoz. at̃ gnāl̃t̃ i eccl̃ia i q̃ elec-
tio facta ē. ut si uolūt̃ se opponē appa-
reāt i cōpetēti termino p̃ptozie assignato
Et h̃ h̃nt̃ locū siue electio sit i cōcordia
siue i discordia. ex̃ d̃ elec. q̃m. li. 6. **U**tz
q̃ oppōit̃ electro aliqd̃ crimē teneat̃ se
iscribē. uide. i. iscriptio. §. 2. **U**nde d̃ h̃
q̃ p̃nt̃ ip̃edire cōfirmatōe. i. de elect.
in multis locis. z. l̃ordināus p̃ totū.

Qonfirmatio sacra

Quanti. Sac̃m cōfirmationis
utrū sit de nccitate salutis. **R.** fm̃ pe.
Duplex ē nccitas salut̃. quedā primēs
ad eē. z q̃dā ad bñ eē. Et quidē 2. modo
cōfirmatio ē nccia. nō p̃. nā z sine ea po-
test hō saluari. Est aut̃ nccia p̃p̃t̃ ip̃i
ritualē pugnā ad quā adiuuat̃ hō per
cōfirmatōe. l̃z simpliciter nō sit sac̃m
nccitatis. l̃z nihilomin⁹ cōfēpt̃ ei dāna-
bilis ē. Lon. Tho. z Al. i. 4. dis. 7. **A.**
Idē in sū. con. libro 3. ti. 24. q. 45. **B**
Quē sūt de suba cōfirmatōis. **R.** fm̃
pe. q̃nq̃. Duo q̃dē ex p̃te ip̃s̃ sac̃i scz
materia crismatis z forma uerborum
Duo ex p̃te mistri. s. dignitas pontifica-
lis z intentio. Unū ex p̃te suscipiēt̃. s.
q̃ crismet̃ in fronte. nā q̃ i cōfirmatōe
cōfērt̃ audacia sp̃ual̃ euidēt̃ sit i frōre
Lon. Tho. z Al. ubi s. **A.** Idē in sū. cō.
eo. ti. q. 46. ubi ēt d̃ q̃ crisma ē oleuz
cū balsamo ab ep̃o sanctificatū. **B**
Quis ē mist̃er cōfirmationis. **R.** So-
lus ep̃s. d̃ cōfē. dis. §. man. z. c. nouissime
z. c. ut ieiuni. **A.** Idē i dē. q. 46.

Si nūqd̃ papa possit cōmittē alteri.
R. fm̃ Tho. z pe. l̃z de hoc sint opio-
nes pbabili. d̃ q̃ possit cōmittē sacer-
doti s; nō inferiori. §. dis. peruenit. **A.**
Idē in sū. con. eo. ti. q. 47. Lon. etiā
Albicus. **B**

Que sit forma cōfirmatōis? R^o scōz
Tho. 7 pe. 7 Al. Forma ē h. Consigno
te signo cruci z cōfirmo te crismate sa
lutis. In noie p̄ris z filii z spūs sci aī
A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 4. s. ubi etiā dī
fm Al. q. oīa illa q̄ s̄ dē sūt de mutari
one forme baptisimi eodē mō itelligē
da sunt z de forma cōfirmatōis. B

Utrū i sacro cōfirmatōis cōferat grā
R^o fm Tho. 7 pe. Grā cōferit non solū
cōiter sicut i q̄libet sacro cōferit grātia
emūdas a pctō. A. uel a reliquis pcti
ut in sū. con. eo. ti. q. 4. 9. B. Sed etiā
spūalis grā p̄ quā q̄ deputat ad offi
ciū sanctitatis z idoneus efficitur ad
xp̄m cōfiteūdū. unde z de grato facit
magis grū. A. Idē in dē. q. 4. 9. B

Quibus debeat sacm cōfirmatōis
cōferri? R^o fm Tho. 7 pe. Dīb^o xp̄ia
nis. Nam z pueris cōuenient cōfertur
quia minus habent fictionis z uiris et
mulieribus quibus cōis est pugna spi
ritual. Item mutis. q̄a licet nō uerbo
signo tñ possunt cōfiteri. Itē morienti
bus quibus s̄ i subtrahat pugna tñ per
gunt ad p̄mū militantiū. z iō cōueniē
ter accipiūt xp̄iane militie signum. A
Idem in sū. con. eo. ti. q. 50. B

Utrū cōfirmatio possit iterari. R^o s̄
Aug^o. z oēs theologos. nō pōt. eo q̄ im
primat effectū indelibilē. de cōse. dī. 5.
dictū. z. c. d. hoīe. A. Idē i sū. con. eo.
ti. q. 51. ubi etiā idē dī de sacramēto ba
ptismi z ordinis z q̄ alia quatuor sac
menta possunt iterari. B

Utrū cōfirmatō cōferri deat ieiunis
z a ieiunis. R^o fm Al. Sic. ppter reue
rentiā sacramēti. de con. dī. 5. ut ep̄i. et
c. ut ieiuni. Tñ in necessitate melius est
cōfirmari post prandium q̄ si ep̄o di
scedente z huiusmōi quis nō possit cō
firmari. A. Idem in sum. con. eo. tit.
q. 52. B

Utrū alius debeat tenē aliquē ad cō
firmationē. R^o fm Tho. in. 3. parte. q.
72. Propter hoc aliq̄s ad cōfirmatōnē
accedi q̄a se habere robur standi non
p̄sumit. Jōq̄ ab alio debet teneri. nec

differt utrū uir uel mulier teneat. S̄
nō cōfirmatus q̄tū ē de rōne sacramē
ti non debet tenē. sed si contrariū fiat
peccat. Sed nō ppter hoc ē irritum sa
cramentū. de cōse. dī. 4. c. i baptisimo
A. Lon. Al. ut in sū. con. eo. ti. q. 53. B
Et inde. i. impedimētū 6° s̄. pe.

Utrū uxor possit in cōfirmatiōe tenē
maritū uel eo? R^o nō. quia cōtrahit
cognatio spiritualis. z est impedimētū
matrimonii z conugalī actus. Itē n̄
d̄z q̄s tenere p̄p̄iū filiū uel frēm aut
sororē. quia sufficit int̄ tales uinculū
camale A. Idē in sū. cō. dē. q. 53. B
Quō aut cōfirmatō impediāt infirmū
uide. i. impedimētū 6° De crismate. s̄.
q̄ ē materia confirmationis h̄etur s̄
baptismus? s̄. 3° z. i. oleū sanctum.

Confanguinitas

quō d̄ h^o. i. impedimētū 5° p̄ totū

Conscientia sciētia er
ronea obliget ad faciēdū ali
quid uel dimittendū. R^o fm Pe. Cre
dens se teneri ad aliquid z non faciēs
incurrit contemptum. Et. faciēns illud
quod putat peccatum peccat. Un̄ glo.
super illud Ro. 14°. Omne quod nō ē
ex fide pctū ē. dicit sic. Omne quod sit
cōsciam edificat ad gehēnam. Item
Luc. 12°. Si oculus tuus nequā fuerit:
totū corp^o tuū tenebrosū erit. Manē
te g^o conscia erronea hō p̄plex^o ē n̄ tñ
simplr. q̄ pōt z d̄z deponē cōsciaz tales
p̄ se uel p̄ alteri^o cōsiliū. Lon. Tho. pri
ma scōe. q. 19. arti. 5° z 6°. A. Idē in
sum. con. li. 3° ti. 32. q. si. B

Consecratio p̄ scilicet
epoz
z supra. De forma consecrati
onis epozū diffuse z copiose tractatur
z h̄nt ep̄i i ordinarius suis. z de ipsa. 23.
dī. qui ep̄s. z dī. 75. ordinationes. z ex
de sacra uncti. cū ueniss̄. Et d̄z fieri in
die dñica tñ. dē. c. ordinationes. Nec
ē neciūz cōtinuare ieiunū a sabbato. i.
q̄ i p̄cedenti sabbato icipiēs ieiunare

nō comedat quicq; i dñica fuerit ordia
t. nā z i ipa dñica añ prandiu itelligit
reun. ec. A. Nec fuerit dca Ray. ut
i sū. con. li. 3. r. 22. q. 33. z. 31. z i hac etia;
additur q; debet fieri hora tertia. B

Cōsecratio epōz ultra tres menses
p' cōfirmationē differt non d; nisi ex
cā. 75. dñ. s. p. A. In h' s. nō d; p' cōfir
mationē s; p' electionē. z ita t; Ray.
ut p; in sū. con. dca q. 31. S; por' ut q;
cōputatio fiat a tpe cōfirmatōis. Nā;
p' cōsecrari nō pōt. Id illud tēp' nō
d; cōputari sicut nec tēp' suspēnsōis i
collatōe bñficioz. ut in c. ga diuersita
tē. ex de cec. p. bē. Cū ut p; in dca. q. 31.
glo. Ray. dicit q; tēpore cōfirmatōis
fit ista cōputatō. sicut notauit Hugl.
cā. dñ. qm. Et nisi fecerit ista dictū tps
se cōsecrari cōione puar' expectabitur
ad h' p duos mēses ista q; si nō purga
uēr morā cedz metropolitani iudicio
nec ibi nec alibi postea cōsecrabit. z h'
nisi fuerit ipedimēto legitio ipeditus
dcō. c. qm. z dñ. 45. qm. pōt aut itelligi
dictū Ray. qm elect' fuisset negligens
ad peredā cōfirmationē. nā; z tēp' su
spensiois i collatōe bñficioz cōputa
tur negligētī perē solutōnē. ut nō. gl. i
dcō. c. ga diuersitate. z s bñficiū pmo. i
principio. B

Aq cōsecrēt singuli plati. R. Papa
cōsecrat ab epō Hostiēti. q i h' uice;
metropolitani obtin; ut ēt a q vlt. dñ.
23. i noie dñi. A. ibi non sic dicit s; ita
Quia sedes aplīca cūct; i orbe fraruz
pferē eccl'us. atq; iō sup se metropoli
tanū h're nō pōt. Cardinales: epī: me
tropolitani pculdubio uice sūgūt: q
u; electū antistitē ad aplī culmis api
cē puehāt. Et ita a dict; a epīs cardia
lib' d; papa cōsecrari s; Ray. z i sū. cō.
eo. ti. q. 29. nisi forte ex cōsuetudine uel
ex ipī' electi dispōne aliō pcedēt cuz
papa statī p' electionē bēat oīuz pleni
tudine p'atī dcō. c. i noie dñi. Et ita pōt
itelligi qd d; d epō Hostiēti. z fuit dic
tū Hoff. ut i dca. q. 29. B. Primates
xō z metropolitā cōsecrari debēt a tri

b' pīs eozum suffraganeis oīb' alijs
suffraganeis psonalit adueniētib' ni
si eēt necire ipediti. z tūc cōsecrāt per
lras. 64. dñ. q. 7. 66. dñ. archiepūs. z. c.
porro. z dñ. 51. q. in aliq. in f. z ex d tēp.
oz. si archiepūs. Et i; ita sit de mero iur
bodie tñ de cōsuetudine qsi nullus ar
chiepūs: p'archa uel pmas cōsecrat ni
si a papa uel ab alio de mādato ei'. ar.
24. q. 1. pudēda. A. Hoc fuit dñi Ray
ut p; in sū. cō. eo. ti. q. 28. S; ei' gl. dñ q;
nō credit q; h' mēi cōsuetudo sit gnāl.
B. q; si ab alio forsitan cōsecraretur
paz. pdeslet q; anq; possent se archie
piscopos l' p'archas noiare z plura a
lia facē oportēt q; palliū a papa hēret
nisi forte h're possent a p'archa. De q;
mā uide. i. palliū. z. i. p'archa. s. 2. A
In his loc; p; q; istd palliū n pōt cōfer
ri nisi a papa uel ab uno d; quoz pnci
palib' p'archis. u; Constantinopolita
no. Alexandrino. Antiocono. z Hieroso
lymitano. B. Epī xō si sūt exēpti sūt
debent a papa uel ab alio d; ei' mādā
to cōsecrari A. Lō. Al. B. Si n sūt ex
ēpti dñt cōsecrari ab oībus alijs suffra
ganeis z auctoritate metropolit. uel
si nō oēs pūt uenit saltē a trib' epīs
iassu archiepī uel ab archiepō cū duo
bus epīs cōsecrēt alijs p lras cōsentien
tib'. dñ. 64. p totū. A. Hoc fuit dñi
Ray. ut in sū. cō. eo. ti. q. 27. B. Et nota
h' q; ternari' numer' epōz ē de suba
cōsecratōis. uñ si a pauciorib' cōsecrāt
f nihil agēt. ut nō. Hugl. i pdcō. c. por
ro. A. Hoc ēt t; glo. i. c. epī. ex d tē. oz.
z ēt glo. Ray. ut in dca. q. 27. que etiam
dicit notasse Hugl. i dcō. c. porro. q; si n
eēt mō nisi un' eps ut duo. n possēt cō
secrari epīs donec aliud cōstitueretur
a papa uel mortuo papa gnāl eccl'ia
posset mutare hāc formā. i; ab aplīs i
stitutā z statuē q; un' eps sol' ut duo
cōsecrāt epīm. uel si null' eēt eps q; f.
p'sbyteri cōsecrāt eū. Si aut nec epīs
nec p'sbyter eēt. tūc dñt dñū iplorādū
iudiciū esse quid fieri debeat B Et
unus dictozū triū ē pncipalit cōsecrāt

q. 03 q. tota cōsecrationē pficiat alr ni
 bul agit. A. si un' p'reunā facit z ali'
 p're aliā. uel si un' eps manū iponat z
 simplex p'sbyter u' etiā ali' eps bñdi
 ctionē infūdat. dca. q. 27. B. Alii duo
 sūt qñ coadiutores. tñ oēs pronuncia
 re debēt qz oēs cōsecrāt. hec Hugl. Et
 Lō. Hoff. A. Immo h' u' poti' fuisse
 dictus Hosti. Hugl. aut z glo. Ray. di
 cūt qz cū tres epi cōsecrēt ep'm pōt cō
 cedi qz glibet illoz cōsecrēt s; nō solus
 i. cū alio sacrat. Et qz sūt ibi tres actio
 nes s; una sola passio i cōsecrato. sicut
 i trīb' hoib' ferētib' lapidē tres sunt
 actōes i ferētib'. s; una passio i lapide
 ut i. d. q. 27. Cōueniētiū u' dictū Host.
 quia saltē iunctio manū z capitis cō
 secrādi cū sacro crismate nō pōt fieri:
 nisi p unū alius assistētib'. ut ex d' sac
 unc. c. uno in pncipio. B. Pār autem
 sil' ab eodē plures epi cōsecrari. ex de
 cse. ec. uel al. cū sis. A. Ibi d' noueris
 qz plura i eadē ecclia altaria. z plures
 ep'as. sil' poteris consecrare. B.

Ubi singuli plati sūt consecrādi? R.
 Papa in sua ecclia si fieri pōt: al' i q'cū
 qz ēt ex urbē. dñs. i. noie dñi. Patriar
 cha xpo p'mas z metropolitan' debēt
 cōsecrari in p'p'is ecclesiis nisi necitas
 aliud iudicat. A. uel cōsuetudo appro
 bata etiā in cōsecratioe pape fm glo.
 Ray. ut in sū. cō. eo. ti. q. 32. B. 24. q. i.
 pudēda. ex de tēpo. 02. si archieps. eps
 aut d; cōsecrari ubi elegerit metropo
 litan'. dñs. si. c. ult. i. fi. A. Nisi aliō ob
 seruandū sit de cōsuetudine approba
 ta fm glo. Ray. ut i dca. q. 32. ubi etiam
 dñs fm Ray qz si eps fuerit cōsecrat' i
 alia ecclesia qz metropolitani lnia: d;
 se pñtat metropolitano suo. i. tres mē
 ses a tpe cōsecratiois. dñs. 63. cū lōge. B.

Cōsecratio 2° eccl
 sie. u' recōciliatio ei'. Ecclesia
 a solo epō pōt cōsecrari. de conse. dist.
 i. nemo. neqz eps pōt h' alteri delegaf
 nisi epō. sicut neqz recōciliationem. ex
 eo. aqua. Et pōt cōsecrari tā i dieb' dñi

cis qz pñat. ex eo. tua. Nec d; cōsecrari
 sine missa. de cse. dist. i. c. 2. r. c. de fabri
 ca. i. fi. A. Idē in sū. con. h' 3° ti. 24. q.
 4. s. fm Hosti. subdendo. Et dixit Ba
 tianus. s. qz missa ēet de suba consecra
 tionis. Hugl. xō dixit d. Nam s; ipsuz
 si epus cōsecrēt z p'sbyter dicat missā
 ecclia cōsecrata erit. h' ibi. Puto qz at
 tēdēda sit cōsuetudo qz ē optima leguz
 iterpres. ff. de legib'. si de inspiratiōe
 B. Et si eps nō petiuit dotē ecclie cō
 petētē qñ p'mariū lapidē posuit: d;
 in cōsecratione supplere. qa ad h' tenet
 fabricator z eius heres. ex eo. cūz sicut
 i. q. 2. placuit. Si ecclia i alieno solo sit
 cōstructa uel consecrata. uide. i. ecclia
 p. d. p. B.

Presumit ecclesia cōsecrata quan
 do de h' aliq scriptura apparet u' i in
 strumēto dotatiōis u' i libro ecclie u'
 i colūna uel in tabula marmorea z h'
 uel etiā si appareat unus testis d' visu
 uel de auditu. de cōse. dist. i. solē m'ates
 dedicationū. A. Ibi non dicitur aliō
 nisi qz solennitates dedicatōnum fiāt
 p singulos ānos. z qz si certa scriptura
 uel testes nō appareāt d' cōsecratioe ec
 clesie cōsecrēt. Et idē ea. dist. c. ecclie. z tñ
 p'dicta dixit Ray. allegās etiā ad hoc
 24. q. 2. sane pferē. ibi. In sacris dicti
 tuis scripserūt. Et fm glo. eius dictiōe
 sūt colūne ecclie. ut i sū. con. eo. tit. q.
 150. S; glo. in dco. c. sane. dic qz dictiōe
 tabule dicūt a dico dic. dic ēt qz ibi est
 ar. qz si i lapide u' colūna inueniat scri
 ptura fides ē ei adhibēda. B. Et itel
 ligas tales pbatōes semiplenas suffi
 cē. ubi nō ēt d' h' cōtēto p quā tolleret
 ista pbatō ut qz fieret inde alteri pui
 diciū. ex eo. pposulsi. z ex de adulr. si
 gnificasti. A. Ista capla paz uidēt fa
 cē ad h' dictū tñ i se u' uey. qz cū d' al
 teri agit p iudicio regularit' regitur
 plena pbatō. ut i. c. cū sint. ex d' re. iur.
 li' 6°. Et qz dicitur i hoc. s. fuerūt dicta
 Ray. z Inno. ut i. d. q. 150. B.

Tres casus sūt i qb' ecclia cōsecrata
 d; retōsecrari. Prim' si ecclia obusta

fuerit: ita q^d pietes sint cōbusti uel di-
rupti seu notabiliter de crustati. uel i co-
to u^t i maiori pre. de ofe. di. i. ecclesius
Sec^o si solū rectū exustū fuerit. ex eo.
lignis. 2° si q^d cūq^m mō tota ecclia uel
maior ps destructa u^t dirupta ē. si hō
pietes successiue fuerūt repati eadez
ecclia intelligit. Et iō sufficit si tñ recō-
ciliet cū aq^d exorcizata t cū solēnitare
misse. A. Hoc casu fm^o hosti. t i sū.
con. dca. q. 150. nō ē ius exp^olū de recon-
ciliatōe. tū^t tñ t deuoti^o ē q^d fiat. B.
Secus si tota fuit p^o destructa. etiā si ex
eis dē lapidib^{us} reedificata fuerit. cōse-
crāda. n. ē. de conse. di. i. de fabrica.
3° casus ē qñ dubitat an fuerit cōse-
crata nec apparet aliq^d pbatō de his que
dcā sūt s. s. primo. A. Idē i sū. con. di-
cta. q. 150. li. 3° ti. 24. t no. gl. i. c. pposui
sti. ex de conse. ecclesie. B.
Sūt alii casus i q^b ecclia nō d^o recō-
secrari sed recōciliari. Prim^o ē ppter
homicidiū uel ēt enormez sanguis ef-
fusione ibi cōmissam. ex de cōse. ec. p
posuisti. Sec^o d^o leui ut si casu sanguis
de narib^{us} emittit^{ur} t si qs ungue aliqua
tulū excoziet t sanguinez emittat. 2°
ppter adulteriū uel semis effusionez
ex de adul. significasti. 3° si excoicatus
i ecclia fuerit sepult^{us}. de conse. di. i. ec-
clesia. ex eo. consuluisti. A. Idē etiaz
ē si i ea fuerit sepult^{us} pagan^{us} u^t infidel^{is}
tūc. n. nō solū corpa extumulāda sunt
t abiciēda s^{ed} t pietes radēdi t ei^{us} ti-
gna. dcō. c. ecclesia. t. c. se. Et fil^{ius} d^o fieri
qñ fuerit ibi sepult^{us} excoicari^{us} secūdū
hosti. t i dca. q. 150. B. 4° si ecclia
ab epō publice excoicato cōsecrata fu-
erit. A. uel etiā bñdicta. ut i dca. q. 150
ubi ēt idē d^o cūmiterio uel alio q^d cūz
sacro a tali excoicato cōsecrato uel be-
nedicto. B. Nā fm^o hosti. si corpus
mortui excoicati polluit ecclia. mltō
fortius ubi ipa cōsecratō pfici^{us} p os t
man^{us} excoicati. A. Sec^o tñ ē in sacris
q^d intrinsec^{us} opant^{ur} fm eūde^m hosti. ut i
dicta. q. 150. ad fi. ubi ēt hōia notantur
ppter id q^d dictū ē de leui effusiōe san-

guinis. S^{ed} ad h^{oc} facit q^d notat glo. ex
de sen. excoi. c. cū illoz. s. nos tñ. sup^{er} hō
bo effusione. B.

Quid si de lapide cadere de ecclesia
aligs occidat. aut si aligs furiosus ibi
se occidat. R^{esponsum}. Nō ē i his casib^{us} recōci-
lianda. ex q^d nō ē sanguis p cōtentōne
effusus nec fuit mala uolūtas ad uio-
lentia s^{ed} fortuit^{us} casus. hosti. t hugl.
A. Idē i sū. cō. li. 3° ti. 23. q. 151. B.

Quid si i ecclia aligs uulneret le-
tali^{us} t p^{er} ea i domo sua moriat^{ur}. R^{esponsum}. s^{ed}
guil. t hugl. recōciliari d^o. nā ibi dicit^{ur}
mortu^{us} ubi mort^{us} cām accepit. Si hō
ecōtra ex ecclesia uulnerat^{ur} sit t in ec-
clesia postea moriat^{ur}. nō erit ecclia ui-
olata ut recōcilianda. A. Idem i sū.
con. eo. ti. q. 152. B.

Quid si i ecclia martyr occidit^{ur}. R^{esponsum}.
fm guil. Dicūt qdā q^d ppter h^{oc} ecclia nō
ē recōciliāda. q^d h^{oc} mōi sanguis effusio
ecclesiaz nō polluit s^{ed} pot^{est} cōsecrari. A.
Idē i sū. cō. eo. ti. q. 153. B.

Quid p semis effusione recōcilianda ē
ecclia. R^{esponsum}. fm guil. p^{ro} adulterio qdē
t fornicatōne. de cōse. di. i. ecclesius. ex
eo. c. fi. p^{ro}pt pollutōne aut nocturnā
in sōnis nō d^o. Si aut uir uxore ibi cog-
noscat credo q^d idiger recōciliatione.
Et ita tenet Jo. t itez Jo. an. A. Lon-
trariū u^t aut tenē glo. fm hugl. i dcō
c. ecclesius. S^{ed} p^{ri}mū u^t ueri^{us}. ar. c. uir. 33
q. 4. U^t t in sum. con. eo. ti. q. 154. d^o q^d
hugl. u^t loq^u de recōsecratōe. B. Si
milit^{us} recōciliāda ē p uitio sodomitico
ibi cōmissio. Letez nō u^t reconciliāda
A. s. de nccitate s^{ed} de cōsilio. ut in dicta
q. 154. B. qñ h^{oc} mōi sūt occulta. Sat^{is}
con. hosti. q^d tū ē i sūma uel snia. A. ga-
l^{us} hosti. in diuersis locis diuersimode
locutus sit. randez hoc tenuit q^d p oc-
cultis nō sit necē eccliam reconciliari.
ut p^{er} in dca. q. 154. B.

S^{ed} q^d pot^{est} ecclesiam recōciliare. R^{esponsum}.
fm Ray. ep^{iscopu}s p^{ro} p^{er} se uel p^{er} alium
ep^{iscopu}m. Et pot^{est} unus aquā bñdicere. t ali-
us recōciliare. p^{er} s^{imp}lices hō sacer-
dotes nō pot^{est} etiam si sit consuetudo.

ex eo. c. aqua. A. Idem i. sū. cō. eo. ti. q. 155. B. S; fm Inno. ex ommissione pa pe sacerdotes simplices pñt ecclesiāz recōciliare qua tñ pñs p epm bñdicta A. Inno. sic dñt i dco. c. aqua. Vidimus aut q papa plurib' epis indulsit q p simplices sacerdotes possent recōcili are ecclesias aqua tamen pñs p epm benedicta. B

Quid si quis celebrat i ecclesia semis uel sanguinis effusione polluta? R' ē si sciēter i ea celebrat nō pñt h' ē irregularis. ex de sen. excō. is. q. li. 6. Tñ talis grauitur peccat. ut ibidē dñt. A. Dñt n. ibi q ē p temeritate h' mōi puniēd' B. Uide h' diffuse. i. iterdictus. 4. §. penul. A. Ibi dñt de pena celebrāt in loco prohibito. B

Quid fiet si ecclesia nō cōsecrata fūit semis uel sanguinis effusione polluta? R' debet aq exorcizata p sacerdotes lauari ne dñe laudis oꝝ gana suspēdā tur z q̄ citius cōsecrari. ex eo. si ecclesia. A. Ibi nō dñt q dñā ablūtō debeat fie ri p sacerdotes nisi i glo. q̄ h' ibi notat Idē ē tener gl. Ray. ut in sū. cō. eo. ti. q. 156. dicēs q aq h' cōfici pñt p simplices sacerdotes. z talis ecclesia p eos lauari sū mādato epī spālī. ar. i dco. c. si eccle sia. ga dicit q deat. pñus lauari: qd nō fieret si opoztēt mandatū epī expe ctari. Alui tñ dicūt ut ibi p3 q auctori tas epī ē nccia i hoc casu. ga sic necessa ria est auctoritas epī ad h' q ecclesia edificet. z q̄ ibi celebrēt dñā a pñci pio. de cōse. dis. i. nemo ifra. dicūt q ne cessaria ē auctoritas epī q̄ ad recōcili ationē ei' post q̄ talit' ē polluta: h' ibi. hoc uidet' tuti9. B. Nec ē pñt h' ec clesia infdicta nec q̄ ibi celebrat irre gularis ē etiā si cōsecrata fūisset. ut in pño. §. dictū ē. A. I3 Hosti. dixerit cō trariū ut p3 i dca. q. 156. B

Ecclia pñpue cōsecra l' oratoria mōa steria z h' nō dñt reuerti ad seculare; habitationē z pphanos usus. i9. q. 3. q̄ sel. z. c. qm. i7. q. ult. q̄ str. ex de relig. do. ad h. A. In h' c. dñt de hospitali. quod

multaten' dñt mūdānis usib' deputari cū sit loc' religiosus. Nec ē oia notāf in sū. con. eo. ti. q. 160. fm Ray. B

Cōsecratio 3°. f. al. tanf
Alia ē cōsecratio ecclesie. alia altaris. Et iō una sine alia pñt fieri. ex eo. c. p. Altaria sine reliquis cōsecrari nō debēt. de cōse. dis. i. placuit. z. c. nō dñt Et pñt eps i eadē ecclesia plura simul altaria cōsecrare. ex eo. cū sis.

Altare qñ sit cōsecradū? R' f3 hosti. Reconsacrandū ē si mora rupta seu e normiter destructa sit tabula eius su pñor q̄ dicit' mensa pñpue i angulis siue coꝝmb' in gbus pñpue solet fieri altaris cōsecratio. A. Ista enorimis de structō dñt ē talis q̄ inducat deformatē arbitrio epī iudicādā fm Hostiē. z Inno. ut i sū. cō. li. 3. ti. 24. q. 150. B
Ite si motus fuerit aligs de lapidib' pñcipalib' stipitis mēsam contingen tibus. nam in illa cōiūctione pñpue i telligit' ē altaris cōsecratio. ex eo. ad h. z. c. qd i dubiis. qd quidā itelligunt qñ sup q̄tuor colūnas ē altare z una mo ta sit. A. Hoc fuit dictū glo. Ray. ut i dca. q. 150. B. Sec' ē de aliis lapidib' stipitis siue pariet' q nō cōrigūt mēsa ga ppter illorū motionē nō ē altare de cōsecradū. A. Idē ē ē si lapides tāge rēt mēsa dñmō nō ēnt de pñcipalib' ut dca. q. 150. B. Silt' nō ē recōsecrād si tota mensa cūz sibi adherētib' trās feratur sicut nec cōsecratur altare por tatile. Item reconsacradū ē si sigillū lapidis quo sigillant' relige fractus sit uel diminutū. ex eo. c. p. z. c. quod in du bus. z de cōse. dis. i. si motū. A. Idē ē est si dictū sigillū fuerit motus. dco. c. qd i dubiis. z in dca. q. 150. B. Si autē altare intantū augmentet q̄ amittat pñorē formā recōsecradū ē ga forma est ē rei. ar. io. q. 2. hoc ius. Lon. Inno. z Ber. A. Glo. h' dñt ex eo. c. p. Secus si additio uel diminutio non tollit for mā fm glo. Ray. z in dca. q. 150. ubi oia que dicta sūt in h' c. notantur. B

Altaria in quibus deſiglati ⁊ h^o modi celebrauerūt nō debēt ppter h^o ſeſe ri nec recōciliari. ex d^o ſacra. iter. a nob. **A**. Ibi nihil dī d^o recōciliatōe ſz ſolū d^o recōſecratōe. Idē tñ pōt intelligi ⁊ d^o re cōciliatōe cū nō ſit iure cautū q^o h^o ca ſu recōciliatō fieri deat. ar. c. is qui. de ſen. excō. li. 6°. **B**. De altari uide que dam alia ſupra altare.

Conſecratio iiii^o

Cimiterii. Alia ē ſecratō ec cleſie. Alia cimiterii. Si g^o cimiteriuz fuisset pollutū effuſione ſanguis ul^o ſe mis. uide ſz cimiteriū. ſ. ſi. Leterū ſi in cimiterio corpa fidelium deſūctoꝝ ſepul^o ta ſūt ab excōicatis ſciſmatici ul^o iſide libus ⁊ h^o mōi. nō ppter h^o debent exhu^o mari. ex de ſacra. iter. a nob.

Cimiteria nō cōſecrata in q^o corpa paganorū uel hēticorū ſu e xcōicato rum ſepulta ſunt nō debent cōſecri. de ſe. diſ. i. eccleſiaz. ſz corpa ſepulta ibi dñt ide pūs euci. **A**. Et pieres ⁊ tigna radi. ⁊ tūc ſi apra fuerit poterūt conſe crari. de cō. c. eccleſiā. **B**. Si autē ſecra ta fuerāt pūs eodē mō corpora p̄dicta iñ euciēda ſūt ſi diſcerni pñt aliē n. ex d^o ſepul. ſacr. ⁊ ipa cimiteria recōciliā ſūt. ſicut de eccleſia deñ ē ſ. ſecratio 2°. ſ. 4. circa finē. **A**. Idē ſi ſū. con. li. 3°. ti. 2. 4. q. 159. ſz hoſti. Et addit. Lōzpora ſanctorū nemo p̄ſumat tranſſerre ſiñ licētia p̄ncipis uel ep̄ſcopi. d^o cōſe. diſ. i. de loco. ubi dicit glo. q^o p̄ p̄ncipe h^o intelligit papa. Et hoc uerū eſt ſi cor pora tradita ſunt ppter ſepulture al^o ſine auctoritate alic^o pñt trāſſerri. ſm glo. ibi. Dicit ēr hoſti. q^o idē uſ d^o offib^o aiorū fidelium. ff. de reli. ⁊ ſump. ſu. l. oſſa. **B**.

Conſecratio v^o ſue pallaz ⁊ uaforū. Veſtes ſacer dorū ⁊ miſtroꝝ. palle altaris ⁊ uafa ſa cra ⁊ oīa ſiñ non debent conuerſi ad uſū laicorū ſz ſi qua ſūt ueruſtate con ſūpta cōburi debēt ⁊ cineres i eccleſia

reponi. 19. q. 3. q^o ſemel. ⁊ c. qm̄. de conſe. diſ. i. altaris. **A**. Ibi dī. Altaris palla cathedra: cādelabrū: ⁊ uelū: ſi fuerint ueruſtate cōſūpra icēdio dent qm̄ nō licz ea q^o i ſacrario fuerūt male tracta ri ſed icēdio tradāt uniuerſa. Lincēſ q^o eorū i baptiſterio inferantur: ubi nullus tranſitū hēat aut in pietre: aut in ſoſſis pauimētoꝝ iactēt ne introeū tiū pedibus cōingnētur. Itē ut patz in ſū. cō. li. 3°. ti. 2. 4. q. 160 ſm̄ Ray. idē ēr d^o de pelui in q^o diacon^o ad c^o officiū ſpectat cū miſtris hūilibuſ abluir cor poralia itra ſcūariū. Idē ēr dicit d^o ue lamibus. Et ſm̄ glo. eius palla dicitur ueſtis q^o altare coopitur. Itē dī corpa le ubi corp^o dñcū iuolunt. Uelū autē ⁊ cortinā poſſum^o noiare pānū q^o ſub al tare depēdet. uel q^o i q̄drageſima ex rēditur añ altare l^o ea q^o depēdet ad pi etes eccleſie. Diē ēr q^o ex h^o p3 q^o corpa lia nō ſūt abluēda p laicos aut m̄teref etiā moniales de iure: ſz de cōſuetudie fiat dñū. Itē in. c. ligna. de ſe. diſ. i. dī. Ligna eccleſie dedicata nō debēt ad a liud op^o iūgi niſi ad aliā eccleſiaz uel igni cōburēda ſūt uel ad p̄fectū mona ſteriorū fratrib^o. In laicoꝝ opa nō dñt admitti ubi dicit gl. q^o dicta ligna pñt poni in locis honeſtis. ſ. in capitulo ul^o dormitorio uel ſiñ ſz nō i cogna uel ui neis paſtinādīſ ⁊ h^o mōi. Et idē dicitur in deā. q. 160. **B**. Si hō nō ſūt cōſūpra ſed reparēt remanēte ſuba non o3 ite rato ſecrari etiā ſi ptes plures refici ant. ſec^o ſi forma tota ſit ſoluaf. Albz. ⁊ Ber. **A**. Hoc notat glo. ex d^o ſe. ec. uel al. c. qd i dubiis. Nec dicit Al. l^o deā glo. ſi tota forma ſit ſoluaf. S3 Al. diē ſi forma ſoluaf ſiue m̄teref. Et ē ar. ad h^o qd dī de reparatōe eccleſie. ut in ſū. cō. eo. ti. q. 172. **B**.

Utrū uafa ſacra poſſint uēdi. **R**. p pter necitātē pñt uēdi in eadē forma alteri eccleſie ſz cōſracta poſſūt uendi cuilibet. de cōſe. diſ. i. ligna. **A**. Delit^o facit. 10. q. 2. h^o ius. ubi nō dī cōſracta ſz cōſlatz. ⁊ forte q^o ad h^o idē ipoꝝtāt. **B**

Quonsecratio uirginu
De hac. i

Quonsecratio uirginu
consecratio. qd pos
sit ee co
seruator? R. Episcopi z eoz
superiores aut abbates seu illi qui in
cathedralibz uel collegiatis ecclesiis
obtinent dignitates uel personatus.
Alii no pnt ee. nec aliqs pot ee conser
uator sui coseruatois. nec aliquis po
test hre coseruatore eu qd sub sua iu
risdictoe domino uel districtu ecclesia
stico uel tpali. excepti regibz uel regis
ex de offi. dele. hac constitutoe. li. 6.

Conseruatores no pnt pcedere contra
aliqs extra ciuitates uel dioceses in q
bus fuerint deputati. nec pnt aliqs ci
tate ultra unam dietam a fine illoruz dio
cesis. ex de offi. dele. hac constitutione
li. 6. A. In. s. p. ubi etia dicit qd isti con
seruatores no debent etia pcedere nisi i
ciuitatibz seu locis insignibz ubi possit
peritoz copia haberi. B.

Conseruatores no pnt committere uices
suas exceptis citatoibz z sniaru denu
ciationibz nisi aliud eis p lras committe
ret. z tunc committere possent infra loca i q
bz fuerit deputati z psonis predictis i
p. s. ex de offi. dele. hac constitutione li.
6. A. s. 2. B.

Conseruatores no pnt se intromittere
de aliis qd de manifestis iniuriis z uolē
tiis. ex de offi. dele. statutum. li. 6. qd si
d alius sine qd agatur iudicialē regunt
se intromiserit: sunt suspēsi p unū annū
ab officio: z ps qd h' fieri pcurat incur
rit sniam excoicatiois a qua no pot ab
solui nisi pri guate satisfaciatur de expē
sis. ut i pda decre. hac constitutoe. Nec
pcessus ualere qd excedit fines mada
ti. ex d rescripti. cu dilecta. Sciēduz tñ
bz Inno. A. In dicto. c. statumimus. B.
qd bz pncipaliter no habeat iudicalem i
dagine: i notoriis tñ hnt qd oia illa suū
qbus eoz iurisdicō n possit explicari
intelligunt eis ee commissā. ff. de iur.
om. iudi. l. 2. Un coseruator pot citare:

z contumaces punire. ex de offi. dele. de
cāis. ff. si qs ius di. l. 1. Itē si maleficiuz
ē notoriū alius z nō iudicioz qd sup h'
pbariones qrat z cogat testes. z q. i. in
pms. ex de testibz. c. 2. A. Delius fa
cit ex de testibz cog. c. p. z p torū. Et ut
no. Inno. ubi s dicūt qdā qd testes qui
inducūt sup notorio debēt dicē factuz
ēē notoriū: z si qrat quō scit pōt ridē
ga ego p̄sens fui z uidi qñ publice in
platea multis p̄sentibz fecit illud. im
mo plus uidet qd si etiā dicat. Ego non
uidi qñ fecit maleficiū. bz uidi qñ duc
tus fuit corā iudice z interrogat d ma
leficio nō negauit: uel confessus fuit. si
qd sic publice fecerit. Quidā dicūt idē
etiā si corā multis cōfitef. Itē si dic sic
Ego nō uidi qñ fecit maleficiū: bz uidi
eū fugiētē uel latitātē. pp̄ h' z nullo
modo se excusantē: nec suberat causa
qre se nō excusaret. uel qd de hoc cum
aligbz trāsegit. ff. ex qb' ca. infra. l. i.
athletas. s. si. z. l. se. Et sic ē multa ta
lia inire. Alii tñ dicit. hec ille. Itē
rū dictū pōt itelligi i his qd nō sunt no
toria p sniam uel cōfessionē in iure uel
p euidētiā facti. ut in c. fin. ex de coha.
de. z mu. B. Itē qd etiā in notoriis
aliquis ordo neciūs ē. ex d iure iur. ad
nostrā. Itē si reus cōfitef factū bz dicat
qd usus fuit iure suo. i h' cāu admittit
pbariōes. Alii. n. nō pōt explē iurisdic
tionē sibi commissā. Sicut qd pcedat ad
igfitiones qñ factū qd ē notoriū sed
nescit qs fecit. Itē ad repellēdā iuri
az pōt inuocare brachiū seclare. sicut z
alii iudices. ex de offi. or. c. p. z. c. qm in
plerisqz i fi. A. Et ad h' p̄as seclaris
tenet. al' coseruator pōt illū excoicare.
cū h' sit accessoriū ad officiū coseruato
ris. z. q. s. administratores. bz Ber. z i su.
con. li. 2. ti. s. q. 1. 4. 7. ubi h' oia notātur
B. Itē si reus qd fuerat cōdenat' z ex
coicatus appareat infra annū. z dicat se
uelle satisfacē: cognoscit coseruator d
quāritate dāni z h' mōi. h' Inno. A. Et
si nollz actor qd d h' agnoscat coseruato
reum absoluet. ut in dicta. q. 1. 5. 7. Et cū

Prodictis i h. s. satis ut concordare. Al. B
Officiū cōseruatoris expirat morte
cedētis quo ad negocia non cepta ut
extra de offi. dele. hac cōstitutōe libro
6. Intellige nisi aliud exprimeretur
in suis litteris.

Si re' negat maleficiū z actor uelit
probare eē notoriū: cōseruator cognoscē
h. aliter inutile eēt officiū eius. quia q
libet posset negare. Nam z quilibet
iuder potest cognoscere an sua sit iur
ditio. ff. de iudici. si quis ex aliena. Si
mili si re' cōfiteret maleficiū: s. dīc n
eē notoriū qd p ei' cōfessionē factus ē
notoriū. ut ex de coha. cle. z mu. ueltra
A. Delit' co. ti. c. fi. z idē i sū. cō. eo. ti. q
154. B. De notorio uide. i. notorium.

Post q cōseruator aliquē iniuriatores
citauit z eū ob cōtumaciā excoicauit
si cōstat postea eū iniuriatū fuisse s. nō
manifestū eē: nūqd uere erit excoica
r' B. s. Inno. Nō. qd iurisdictionē nō
h. nisi de manifestis ut dictū ē s. s. 4.

Albric' dīc q h' cāu erit uere ex
coicatus fm Inno. i. c. tua. ex de coha.
cle. z mu. l. qdā cōtra. Puto distinguēdū
q si snia sit lata sup negocio pncipali
nō tenet cū nō sit notoriū nec ad cōser
uatoris iurisdictionē pncipat. Et ita po
test irelligi qd dī i isto. s. z in sū. cō. lib.
2. ti. s. q. 156. Si xō sit lata ppter cōtu
maciā nō cōparēdi: snia tenz qd ad eū
pnter cognoscē an sua sit iurisditō. ut
s. s. primo. Et ita intelligatur dictum
Albrici. B

Constitutio d hac ma
rena uid
infra lex.

Consuetudo ē ius qd
dā mori
bus institutum. Unde z dicitur cōsue
tudo quod in cōmuni usu est. dist. i. cō
suetudo.

Cōsuetudo iducit p binū actū. 25. q. 2
ita nos. A. Non tñ efficax cū dēat eē
rōnabilis z pscripta. ut in. c. fi. extra de
cōsue. nisi forte act' illi eēnt pmanē

tes tpe legitimo ad pscriptiōē. de q
i. B. Et tūc cū pps icipit aliqd obf
uare ea mente ut de cetero sit cōsuetu
do al' nō. ar. ff. de iur. acti. q. p. l. ult. Et
ubicūq ius deficit cōsuetudo uim hz
legis. dist. i. cōsuetudo. Intellige dūmō
nō sit iniqua uel a iure reprobata. A
s. dist. mala. cū se. z dcō. c. fi. B. Silt et
cōsuetudo interpretat legē. ex cui' dilec
t'. A. meli'. ff. d legi. si d mēp'ratōe. B

An cōsuetudo pndicet iuri? R. Con
tra legē dīnaz uel nālem nulla pualet
consuetudo. ex eo. culti. 32. q. 7. flagitia
Sed i ius posituū pualet dūmodo
sit rōnabilis z pscripta. ut ex i palko. c

Sz que dīcet rōnabil' R. fm Inno.
Rōnabilis dī oīs cōsuetudo q nō re p
bat s. sustinet a iure. ut etiā notat ex
de cōsue. culti. A. hosti. aut dīc utrūq
cōsuetudo sit rōnabilis uel nō reliquo
iudici: cū nec certa regula possit tradi
ar. ex de offi. dele. de cāis. ut in sū. cō. li.
2. ti. s. q. 206. Hec satis cōcordat cū pre
cedēti. qd oē irrōnabile. phibet ius. ff.
de legi. qd nō rōne. z dist. i. c. cōsuetudo
Sed qd istud nō pōt spāt' i oibus de
termiari reliquit iudicio recti iudicis
dcō. c. de causis. B

Sed quāto tpe pscripti seu firmat
consuetudo? R. ut hostiē. ait fm cano
nistas regnī tēpus. 40. annorū. ex de
elec. cumana. z ex de cē. si. oliz. A. De
lius facit ex de pscript. audir. Et dīc
hosti. qd oēs canoniste dīcūt expectan
dū tēpus. 40. annorū. ut i sū. cō. eo. ti. q.
207. S. h. d. z irelligi cū agit de prescri
ptōe alicui' rei seu iuris ecclesiastici.
ut pzi i iurb' ad hoc allatis. z h sequit
B. Et hec hnt locū i eccl'asticis. scd z
leges tñ ē diuersitas. nā fm aliq's suffi
ciūt. io. āni iter pntes. z 20. int' absentes
S. fm alios expectandū ē tēp' tantū
q i cōtrariū memoria nō existat. Pri
mū ueri' ut. ut nō. L. que sit lon. cōsue.
in rubro. A. Puto q uelit allegare.
L. de pscript. lon. tēpo. io. uel. 20. an. Et. e.
ti. l. fi. hētur clare qd longū tēpus quo i
ducit pscriptio. dicitur. io. annorū: int'
e s

presentes. 7. 20. inter absentes. **B**
Consuetudini rōnabili alicuius loci d
 rogat p statutu nouū pape: nisi illud
 exprimat ex de consti. licet. lib. 6.
Que aut ē oria inter cōsuetudinē et
 p̄scriptionē? R. fm hosti. sex possunt
 orie assignari. Prima ga p̄scriptio lo
 cū h3 i reb' mobilib' 7 imobilib' cor
 palib' 7 icorpalib'. ex de p̄script. audi
 t. 7. c. se. Cōsuetudo xō i icorpalib' t̄m
 ut i futurib' iurisdicōib' electōib' et
 h'. Scda qz p̄scriptio acgrit singulari
 et puato: s3 cōsuetudo non acquiritur
 magis isti q̄ illi. Tertia ga i p̄scriptōe
 erigit titul' 7 bona fides. ex d p̄scrip.
 si diligēti: s3 in cōsuetudine non regrit
 titulus s3 solū tēpus. ff. de usur. l. cū de
 in rem. A. Delius. ff. de legi. de qb' et
 dis. i. cōsuetudo. **B**. Quarta ga p̄scri
 ptio 7 p̄uilegiū nō cōcurrūt. ex de fide
 instru. inter dilectos. s. ceterū. 7 ex d p̄
 scrip. ueniēs. S3 cōsuetudo 7 p̄uilegiū
 bñ concurrūt. ex eo. cū dilect'. 7 ex de
 xbo. sig. abbate. Quinta ga p̄scriptio p
 p̄ne ē exclusio actōis siue petitiōis s3
 cōsuetudo ē actōis siue iur' acq̄sitio. ex
 de elec. cōstitut'. 7. c. in genesi in fi. A
 p̄or tñ fm eundē hosti. Cōsuetudo
 etiā uegatiuā respicet ubicūq̄ p̄bati
 p̄or. s. q̄ tale qd fieri nō dēat. ar. ex de
 elec. cū ecclia vultana. ad fi. 7 in sū.
 con. lib. 2. tit. 5. q. 205. ubi hī casus oēs
 notat. **B**. Sexta ga cōsuetudo erro
 nea nihil inuat. secus in p̄scriptione
 ga titulus putatiu' 7 si uerus n̄ sit dū
 tñ p̄babilis error excuset dat cāz p̄
 scribēdi. ff. p̄ empto. qd uulgo. 7. ff. p
 suo. l.ulti.

Contentio ntrum
 sit p̄ctm mortale. R. s3 cho. se
 cūda scde. q. 38. si accipiat p̄ctm h3 q̄ i
 p̄oriat ipugnatōnē x̄itar' 7 iordiatu3
 modū sic ē p̄ctm mortale 7 hoc modo
 diffinit. Amb' cōtētiōnē dicēs q̄ ē im
 pugnatō x̄itaris cū cōfidentia clamor'
 Si aut cōtētiō dicat ipugnatō falsi

ratis cū debito mō acrimonie. sic cōtē
 tiō ē laudabil'. Si aut cū iordiatō mō
 sic p̄or ē ueniale p̄ctm nisi forte tāta
 iordiatō fiat in cōtēdēdo q̄ generef
 ex h' scandalū. Un' ap̄lis cū dixisset. 2.
 Thimor. 2. Noli contendere x̄bis s3
 dit. Ad nihil. n. utile ē nisi ad subuersi
 onē audientū. A. Idē in sū. con. li. 3. r.
 34. q. 226. ubi etiā d̄ fm eundē Tho. q̄
 cōtēdere ē d̄ aliquē tēdē. Et sicut dis
 cordia d̄rietatē quādā ip̄oriat i uolun
 tate ita contentio quādam d̄rietatē
 ip̄oriat locutionū 7 q̄ debitus modus
 cōtēdēdi attendit si uenit p̄sonis
 7 negotio. **B**

Contractus secundū
 guile ul
 tro citroq̄ obligatio ex uolū
 tate p̄tium surgēs ut p̄p̄o uēdirō loca
 tio conductio mutuū 7 s̄ista. Quasi cō
 tractus ē obligatō q̄ quis obligat ali
 cui ex aliquo officio uel facto licito et
 honesto: s3 nō interuenient exp̄ssa uo
 luntas utriusq̄ ut tutela uel cura aut
 negotiorū alienorū gestio 7 h' mōnā
 q̄uis pupillus hīs tutorē: aut pubes
 siue furiosus hīs curatorē: uel ille cu
 ius ignorāt' gerit q̄ negotiū nō exp̄s
 se d̄xerit nihilominus tutor curator 7
 negotiorū gestor obligant q̄si d̄xissent
 Idē Ul. A. Idē in sū. con. libro 2. ti. 5.
 q. 91. ad fi. Sed de his latius hēf i istit.
 de obli. p. to. cū multis se. ti. 7 in ti. d̄ ob
 li. q̄ ex q̄si cōtrac. nas. p. to. **B**. De con
 tractib' sub conditione 7 h' modū. mō
 i. m̄mōnium s. 5. 5.

Contritiō quid sit? R.
 fm p̄e i 4.
 dis. 17. Contritiō a magistris
 sic diffinitur. Contritiō ē dolor uolūta
 rie assūptus p̄ p̄ctis cum p̄posito cō
 fitēdi 7 satisfaciēdi. nam sicut in mālī
 b' aliqd conteri d̄r q̄n totalit' i mīmas
 p̄res redigit. ita cor hoīs conteri d̄r q̄n
 affectus p̄cti fm oēm sui p̄tē i co tota
 lit' cōfrigit 7 p̄fecte a p̄ctō resilit. Et qz
 tal' resiliō dolor qdē ē iō cōtritiō p̄ do
 lorem tāq̄ p̄ p̄p̄ium gen' diffinitur.

Adit aut uoluntarie affuip^r. tanq^m dif
feretia ponēs i gnē mortali. Et additur
p pētis tanq^m mā specificas loco ultie
die. Hec ē g^o diffinitō cōpetēs cōtri
tioni i q^u tū ē act^r h^urit. sed ut est ps fa
cramēti pnie sic o^z q^u addat aliqd per
respectū ad alias pres. z iō addit cū p
posito cōfiteri z satisfaciēdi. Lō. Tho.
ibidē. A. Jdē i sū. cō. l. 3. r. 3. 4. q. 17. B

Que dicitur ē inf cōtritiōe z attritiōe
R^o fm Tho. i 4° dif. 17. sicut i corpali
b^o attrita eē dicūt q^u aliq^u mō sūt cōmi
nuta l^z n^o pfecte. Contra hō q^u oēs p
tes sūt z pfecte trita sūt. sic i spūalibus
attritio significat quādā displicētiā d^o
pctis l^z nō pfectā. Cōtritiō at pfectam
displicētiā. A. Jdē in sū. cō. eo. ti. q. 18.
Et ista pfecta displicētiā ipoztat sum
mū dolorē z ex toto corde. Un^o z Ray.
in ti. de pe. s. 18. seq^t q^ulis d^z eē. aut q^u cō
tritiō d^r q^u sūt z ex toto tritio q^u totuz
cor ad l^uam q^u sūt reit z scindit p nimia
angustia z dolore ira z indignatione:
q^u cepit d^o ipa pctā. un^o d^z s. p pphetaz
Joel. 2. Scidite corda uestra z nō uestri
mēta uestra. Jtē ps. 50. Sacrificiū deo
spūs tribulat^r: cor tritū z hūiliatuz
deus nō despiciet zē. pūge igit z pū
te cor tuū si necē fuerit: spūis: clauis:
lancea z aliis q^u ipe xps fuit p te pū
ctus i cruce. h^u ille Lāro. n. q^u dolere d^z
q^uto ē grauedo pcti. Grauedo etiā uni
us pcti mortalis tū ē sūma z infinita.
cū sit d^o sūmū z infinitū deū. ar. i instit.
de iurur. s. arrox. z ex de sen. ex cōi. cū
illozū. s. nos tū. un^o z unū solū excludit
a sūmo z infinito bono z mittit ad ifini
tū malū. de pe. dif. 5. frēs. Et sic etiā p
pter unū solū pctm mortale debēt q^u
sūme z infinite dolē ppter qd si fūde
ret lachrymas ad eq^ulitatē aque mar
cōdigne dolē nō posset. Debet g^o quis
recognoscē q^u n^o posset etiā p uno pec
cato q^u debēt dolē z si non pōt qd d^z
speret i mīa dei faciēdo qd pōt. i. ex to
to corde dolēdo. Et tāto magis quanto
plura z gūiora commisit pctā. Joel. 2.
Conuertini ad me in toto corde uestro
z t^u de pe. dif. 1. quem penitet. B

Utrū regat cōtritiō de q^ulibet pctō
mortali. R^o fm pe. i 4° dif. 17. quia ut
oi pctō mortali ē actualis auersio uo
lūtatis a deo ad pctm. Et d^zia cōtritus
curat. O^z q^u i oi fmissiōe peccati mor
tal^r sit actualis auersio a pctō ad deū
q^u qdē cōtritiō appellat. De pctis tū ob
litis sufficit cōtritiō general^r cū cōatu
ad recordandū z dolēdū. Nec soluz de
pctō oblito d^z q^u in genē dolē s^z etiā d^o
oblitiōe eiusdē. Ex negligētia origit
A. hoc ultimū dictū d^o dolore obliui
onis fuit Oph. q. con. p^rdict^r sūt cū Ray
ut in sū. con. eo. ti. q. 19. B

Utrū spālis cōtritiō de q^ulibet pctō
regat. R^o fm Tho. i 4° dif. 17. q^u q^u tū
ad pncipiū cōtritiōis. s. cū quis d^o pctis
suis cogitet z dolet. z si nō dolore cōtri
tionis saltē dolore attritiōis. sic o^z q^u
sit spālis de singulis pctis q^u q^u i mēo
ria h^z. S^z q^u tū ad terminū q. s. ē dolor
iā g^ra i format^r sufficit q^u sit una cōis
cōtritiō de oibus. tūc. n. mor^r agit i uir
tute oīuz dispōnum precedentū. A
Jdē in sū. con. eo. ti. q. 20. z ut ibi p^r cir
ca h^o clarus loq^r pe. sic dicens. De^r n^o
regit ab hoīe ipossibile sed possibile.
Aut g^o pōt h^u cōtritiō spāl^r siue aū siue
p^r z tūc regit. aut nō. z tūc dico q^u suf
ficit general^r. nā i momēto pōt hō uer
ti z i momēto nō pōt hō cōteri de singu
lis. s^z postea si tēpus h^z de his conteri
d^z. gnālis tū cōtritiō d^o q^u dicit Aug^r
in l. de pnia. Penitēre o^z ut dolē de oi
crimie. h^u ē dispositō ad g^raz imediata
nā dolē de uno pctō sine alio nō suffic
ad salutē. Et ex his p^r q^u sufficit cōtritiō
generalis z ē nccia. q^u p^ricular^r nō suf
ficit s^z p^r ea si facultas adest: deuenire
nccē ē ad spālē. sicut o^z uenire ad speci
alē eozū recogitationē z cōfessionem
de pe. dif. 5. consideret. B

Quor z q^u sūt cāe iductie cōtritiōis
R^o fm Ray. Ser. Prima ipa pctōz
recogitāto. Jsa. 38. Recogitabo tibi oēs
ānos meos i amaritudie aie mee. Se
cūda pudor q^u ad cogitātoē seq^t. p^r.
3^a. Putredo i ossib^o ei^o q^u cōfusiōe res

dignas gēit. Tertia pctōr] utilitas hī
ere. 2. q̄ uilis facta es nimis iterās ui
as tuas. Quāta timor extremi iudicii
z tormētū. Petri. 4. Impius z pctōr
ubi apparebūt Ro. 6. Stipendia pcti
mors. Quīta dolor. s. de amissione p̄ie
celestis. Apoc. 3. Tene qd habes ut ne
mo accipiat coronā tuā. Sitr dolor de
offēsa dei. hic dolor d̄z eē acer: q̄a offē
dim' deū creatorē. acrior q̄a patrem
nostrū celestē. acerrim' q̄a z n̄z redē
ptōrē q̄ nos pprio sanguie libauit. Se
xta sp̄s q̄ ē triplex. s. uenie qua pctā di
mittūtur. gr̄e q̄ bona opamur z gl̄ie q̄
remunerabimur. Apoc. 3. Ego sto ad
hostiū z pulso: si q̄ audierit uocē meā
z apuerit mihi ianuā itroibo ad illum
z cenabo cū illo z ille mecū. A. Idēz i
sū. con. eo. ti. q. 21. ubi hec aliquantulus
latius ponūtur. B

U Post h̄ q̄nt. Utz dolor cōrritōnis de
beat eē intellectua' uel sensibīl'. R. fm
Pe. i. 4. d̄s. 17. sicut dicit Lrifo. Unū
qd q̄ p̄ q̄scūq̄ cās nascit' p̄ easdē dissol
uit. ex de re. iur. c. p̄. Lū g' pctm p̄ actū
uolūtatis sufficiēt possit nasci. sufficiēt
ter ē p̄ solū actū uolūtati. s. p̄ displicē
tiam z dolorē q̄tū ē ex pte nostra pōt
tolli. Et cū h' mōi dolorē h̄e semp sit
i p̄tate hoīs. nō aut h̄e dolorē sensibi
lē. iō deus nō regit dolorē sensibilem
de cōrritōnis nccitate: s̄z est de eius per
fectōe. Lon. Hosti. A. Lon. etiā Tho.
ut in sū. cō. eo. ti. q. 22. Debet etiā hō ad
dolorē sensibīlē z lachrymatōnē cona
ri. ut p̄z p̄ Aug. de pe. d̄s. i. quē penitet
Et si nō pōt d̄ h' ipō debet dōlē z uelle
poti' mortē z oīa mala subiisse q̄ uni
pctō osensisse z disponē poti' mortem
z q̄libz mala i futurū tolerare q̄ pctō
q̄plus cōsentire. 32. q. 2. ita ne. B

Utrū cōrritio possit eē nimia. R. fm
Tho. i. 4. d̄s. 17. Dicēdū q̄ cōrritio ex
pre dolor] q̄ i rōne ē. s. displicētia pcti i
q̄tū ē offēsa dei nō pōt eē nimia sicut
nec amor caritati dei q̄ itēso displicen
tia pcti itē d̄s. S̄z q̄tū ad dolorē sensi
bilē pōt eē nimia sicut etiā exterior

corpi afflicto ut ieiuniū z h' mōi. In
his. n. oib' d̄z accipi p̄ mēsurā debita
cōseruatō subiecti. Prop̄ qd d̄ Ro. 12.
Rōnabile obsequi uim. A. Idem in
sū. con. eo. ti. q. 23. B

Utz i cōrritōe regraf maior dolor de
uno pctō q̄ de alio. R. fm Pe. ubi sup
De pctis in cōi i q̄tū sūt offēsa dei d̄z
eē maior dolor d̄ maior pctō habitu
alit' qd nō actualit'. Sic etiā in sp̄ali
d̄z eē maior dolor d̄ maior pctō eo q̄
h̄z maiorē rōnē doloris. Dolor q̄q̄ sen
sibilis. s. penaltatis ueniens ē ut sit
maior non tñ nccium q̄ maior offēse
maior pena debet. Lon. Tho. ibidē. A
Idē in sū. con. eo. ti. q. 24. ubi etiā dicit
q̄ ad dolorē sensibīlē s̄ sit cōuēiens q̄
sit maior: tñ nō est nccius q̄a etiā sine
eo pōt eē uera cōrritio. B

Utrū post remissionē pcti debeat de
eo eē cōrritio. R. fm Tho. in 4. d̄s. 17.
Dolor cōrritōis rīdet culpe ex parte
auerfionis ex q̄ ipsa culpa quādā ifini
tatē h̄z. Et iō uera cōrritio d̄z saltē i ha
bitū sp̄s manē. A. Lō. pe. ut in sū. con.
eo. ti. q. 25. Et ad h' d̄ pe. d̄s. i. nō ita. ubi
d̄. Lingua cordis nō carnis apud uez
iudicē pctā iugit' cōfiteri dēmus. B

Utrū cōrrit' deat poti' uelle eē i in
ferno q̄ peccare. R. fm Tho. i. q̄libet
Cōrritus tenet ex caritate plus diligē
deū q̄ seipz. Peccare aut ē facē d̄ deū
penā aut sustinē ē d̄ se ipm. Jō ōz q̄
cōrritus quālibet penā p̄ligat culpe
s̄z tñ descēdē i sp̄ali ad hāc penā ut ad
illā nō tenet: imo stulte faceret si q̄ se
ipm uel aliū sollicitaret sup̄ h' mōi p̄
ricularib' p̄mis. Lon. Inno. A. Lon. z
Al. ut in sū. cō. eo. ti. q. 26. ubi etiā dicit
fm Ansel. i lib' de s̄titudinib' q̄ q̄s d̄z
magi eligē eē i inferno sine culpa q̄ in
p̄d̄sio cum culpa. B

Utz pcti remissio sit cōrritōnis effect'
R. fm Tho. i. 4. d̄s. 17. Cōrritio pōt
duplici cōsiderari. uel i q̄tū ē ps sacri
uel i q̄tū ē actus cōrrit'. Et utroq̄ mō ē
cā remissōis pcti sed diuersimode. q̄z
in quātū ē ps sacri coopatur ad remis

fione peti iſtrumetalit ſicut ⁊ alia ſaē
 mēta. Inq̄tū autē ē actus v̄turis ſic ē
 quaſi cā malis remiſſionis peti ſicut ⁊
 mēa diſpō. Et addit Hoſti. q̄ l̄ i cōrri
 tione dimittat peti q̄ ſit cū ppoſito
 cōfiteſci ⁊ ſatiffacēdi. ſi tñ poſtea tpe
 debito nō ſeq̄t cōfeſſio ⁊ ſatiffactō pec
 carū qdā dimiſſū nō redit ſ; mortali
 peccat q̄ omittit. Et ſic intellige de pe.
 diſ. i. magna. A. Idē i ſū. con. eo. tit. q.
 27. Con. etiā p̄dictis Ray. in tit. de pe.
 §. 19. qui icipit. q̄liter. Refert tñ ibi ali
 q̄s dicē q̄ ſicut trib⁹ mōis deū offendi
 mus: corde: ore: ⁊ ope. ita trib⁹ modis
 ē necio ſatiffacēdū. al nō dimittit pec
 carū. ar. de pe. diſ. 3. p̄fecta. Aucto: ita
 tes aut illoz qui dicūt peti dimitti ſo
 la cordis cōfiteſcōe aſſerūt intelligēdas
 eē cū articul⁹ necitaſj excludit oris cō
 feſſionē ⁊ ſatiffactionē. Alii xō dicūt cō
 ditōnalit ſiē remiſſionē p cordis cōrri
 tionē. ar. de pe. diſ. 3. ſane i ſi. Dic tñ Ray
 q̄ p̄ma opio uidelz q̄ p cōrriptionem re
 mittat peti ē celebrior cui⁹ x̄itas igit
 p̄ p̄ exēplū Lazari quem p̄ ſuſcitauit
 dñs q̄ a diſcipul⁹ ſoluēſ. Joh. xi. Item
 p. 10. le. p̄ſos q̄ i uia añq̄ uenirēt ad ſa
 cerdotes mūdari ſunt. Luc. 17. ⁊ p̄. 31.
 Dixi confitebor aduerſū me iuſticiaz
 meā dñō ⁊ tu remiſiſti impietate peti
 mei. dixi. i. firmiter in aīo ppoſui. hec
 ille. Puto at q̄ ⁊ due alie opiones p̄di
 cte ſaluari poſſint. naz l̄ cōrriptionem ponat
 uere cōrriū i ſtatu ſalutis. tñ p̄t illā ſi
 uſ fieri ſimplex remiſſio cū cōrriū ad
 huc remaneat iux̄ poſſe ad cōfeſſionē
 obligat⁹. Un̄ quſq̄ fuerit p̄ ſacerdotez
 i cōfeſſione abſolutus ſi uſ plene dimiſ
 ſus. ut p̄ in Lazaro q̄ l̄ fuerit reſuſci
 ratus a dñō. adhuc tñ erat ligat⁹ quſq̄
 fuit p̄ diſcipulos abſolut⁹. Joh. xi. Jo
 plena remiſſio nō uſ dari añ cōfeſſionē
 niſi i poſſibilitas illā penit⁹ excludat.
 Un̄ in li. d̄ padifo ⁊ de pe. diſ. i. n̄ pōt. di
 cit Amb⁹. Nō pōt a pctō iuſtificari q̄
 q̄ niſi fuerit peti añ cōfeſſus. B

Ut cōrription poſſit deſe totū reatum
 pene. R. fm pe. ubi ē cōrriptionis iſeſio

pōt attēdi dupl̄. uel ex pte caritatis q̄
 cār diſplicētiā peti. uel ex pte doloris
 q̄ i ſenſitiua excitat ⁊ utroq̄ mō pōt
 tātū iſeſi cōrription q̄ tota pēa remittēſ
 nihilomin⁹ tñ cōfeſſio ⁊ p̄nie inuicte ex
 p̄lio regit. p̄t p̄ceptū ⁊ etiā p̄pter
 icertitudinē. q̄. ſ. nō ē q̄s cert⁹ q̄ ſua cō
 rritio fuerit ſufficiens ad totū reatum
 tollendum. Idē tho. ubi ē. A. Idē in
 ſū. con. eo. tit. q. 28. B

Contumacia Triplex eſt cōtu
 macia. nam alia eſt in nō uēi
 endo ad iudiciū. Et hec triplex. p̄ mō
 q̄i pemptorie citatus uenire cōtēnit
 ⁊ mō q̄i malitioſe ſe occultat. 3. quia
 ipedit ne citatō ad eū puenire poſſit.
 De q̄b⁹ ex ut lre nō cōteſ. q̄m frequēſ
 Secūda cōtumacia ē q̄i citatus ad iu
 diciū uenit qdē ſ; non uult iuri pareſ
 uel añ ſinitā cāe examinatōne cōtuma
 cit recedit. xi. q. 3. certū. Tertia q̄i offē
 ſa eius ē manifeſta ⁊ uiliſ a iudice ſi
 uult emēdare. ex de x̄bo. ſig. ex parte
 in ſi.

Nunq̄d aliq̄ caſu lite nō conteſtata
 poſſint cōtumacē teſtes recipi ⁊ ad ſē
 tētiā diffinitū. p̄cedit. R. Sic ex a
 liq̄ ſpali cā. puta ſi qd moueat ſup ali
 cui⁹ electōe. ⁊ h⁹ ne p̄t longaz mo: az
 eccleſia patiat i ſpualib⁹ ⁊ ſpali⁹ le
 ſionē. Itē ſi moueat qd ſup copla ma
 ritali ne uiro uel mulieri fornicatiois
 occaſio p̄beat. maxie cū p̄p̄gat⁹ qd
 opponit dina lege p̄bit⁹. ex ut lre ſi
 conteſt. q̄m frequenter.

Contumelia ⁊ contumacia
 R. quid ſit contumelia. R. fm
 Tho. ſcōa ſcōe. q. 72. q̄ cōtumelia
 iportat dehonorationem alicuius per
 uerba ſue per facta. aut q̄cquid ui ſig
 nificandi h̄z. Differt aut a cōuitio i h⁹
 q̄a p̄ x̄ba cōtumelioſa rep̄itat. p̄prie
 defect⁹ culpe. S; p̄ conuitiū rep̄itat
 gnāliter q̄cūq̄ defect⁹ ſiue culpe ſiue
 pene. un̄ ſi aliq̄s dicat alteri inuioſe
 eū eē cecū. cōuitiū qdē dicit ſ; nō con

tumeliā. Si autē dicat qd sit fur n̄ solū cō
uitiū s; etiā cōrumeliā infert. Sepe tñ
unū p altero ponit. A. Idē i sū. con.
lib. 3. ti. 34. q. 238. B

Utrū cōrumeliā siue cōuitiū sit pcr̄m
mortale. R. fm Tho. scda scde. q. 72.
Prope r p se utrūq; horū pcr̄m morta
le ē nō min⁹ q; furtū uel rapina. Nō. n.
hō min⁹ amat suū bonorē q; rē posses
sā. Si tñ aliq; cōuitiū uel cōrumeliā
dixerit nō aīo debonestādī s; ppter cor
rectionē uel aliqd h̄mōi. nō dicit cōi
tiū uel cōrumeliā p se s; p accūs. und h̄
pōt eē qñq; uemale pcr̄m qñq; sūi pec
cato. A. qd fm tho. ibidē sicut licitū
ē aliqūē uerberare uel in rebus dānifi
care cā discipline. sic etiā pōt aliq; alfi
quē corrigē d; h̄bū aliqd cōuitiosū dī
cē. r h̄mō dñs discipulos uocauit stul
tos. Luc. ult. Et ap̄lus Galathas isēsa
tos. Gal. 3. tñ sicut dīc Aug⁹ i l. d ser
mone dñi i mōte. Raro r ex magna ne
cessitate obiurgatōes sūt adhibēde. i
qbus nō ut nob s; ut dño seruiat istem⁹.
B In q tñ ē nccia discretō ut hō mod
erate talib⁹ xbis utat qd possz ita gūe
eē cōuitiū q p cautelā plarū auferrz
bonorē eius d quē pferz : r tūc possēt
hō peccare mortalit̄ etiā si nō itendēr
dehonoratiōē altius. sicut ēt si quis i
caute aliū ex ludo pcuriēs gūis ledat
An liceat cā correctōis cōuitiū dicere
R. s; Tho. scda scde. q. 72. Sicut lici
tū ē aliqūē xberare uel i rebus dānifi
care cā discipline. ita ēt pōt aliq; altēi
quē corrigē d; aliqd h̄bū cōuitiosum
dicere. r h̄mō dñs discipulos uocauit
stultos. Luc. ult. Et ap̄lus galathas in
sensatos. Gal. 3. Tñ ut dīc Aug⁹ ex ma
gna nccitate obiurgatōes sūt adhibē
de i qbus nō ut nob s; ut dño seruiat
istem⁹. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 239. r h̄
satis possūt cōphēdi ex dcis s. s. p xio
pcedenti. B

Utrū hō deat cōrumeliās sibi illatas
sustinē. R. fm Tho. ubi ē. Sic in aliis
iniuriis. sic r in uerbis cōrumeliosis re
nemur h̄re alijs pparū ad toleratiū si

expediēs fuēit. qñz tñ oz ut cōrumeliā
repellam⁹ ppter duo. Primo qdē ppter
bonū eius q cōrumeliā infert ut eius au
dacia rep̄mat. r d cetero talia n̄ attēp
ter. A. Juxta illd p̄h. 26. Rñde st̄to
iux st̄ticiā suā ne sibi sapiēs uideat. r
h̄mō qñ x̄sistit pōt pdesse. al fec. uñ r ibi
dē imediate pmutat. Ne rñdeas st̄to
lux stulticiā suā ne efficiaris ei similis
B. 2. ppter bonū multoz qz pfectus
p cōrumeliās nobis illatas ipedit. A
Un̄ Greg⁹ sup Ezech. om̄. 9. dīc. Ibi qz
uita i exēplo imitatiois ē posita debet
si possūt detrahētū xba cōpescē ne eo
rū p̄dicationē audiant gaudire pote
rāt r i prauis morib⁹ remanētes bñ ui
uere cōtēnāt. hec ēt notat i sū cō. eo. tit.
q. 240. B

Chorea Utrū chorea et
huiusmodi ludi
sint liciti. R. fm Al. i 4. dis.
16. h̄mōi ludi fm se nō sūt mali quia
bñ fieri pñt. S; triplici dā possūt fieri
mali. p si fiāt ad puocādū libidinez r
h̄mōi. 2. si nō cōueniūt p̄sone ut clīq;
siue religiosis aut alijs h̄mōi. 3. si fiāt
nō cōgruo tpe: tristitie uel penitentie
Si xō fiāt ex cā alicui⁹ honeste leticie
r a p̄sonis secularibus r cōgruo tpe ac
alijs debitis circūstātijs nō ē illicitū
uide. i. ludus r iocus. A. Al. plura r cla
rius loquit ut statī patebit. B

Utrū ducētes illicitas choreas pec
cēt mortalit̄. R. s; guil. c̄do q sic siue
i festis siue i p̄festis si h̄mō faciāt cā ici
tādī ad libidinē se l̄ alios. aut si chore
as ducāt d cōsuetudinē. uñ diero⁹ in q
dā om̄. Nō credo uiro si dicit se illeſū
euasisse a spectacul⁹ taliū. cū Dauid ex
eo q uidit Bersabee lauātē se ad libi
dinē puocat⁹ sit. Si autē aliq; uel aliq;
nō corrupta intēdō aliqñ imisceat se
h̄mōi choreis tene qd i p̄cedēti. s. of
A. Dicit⁹ guil. clari⁹ loqf. Nam asserit
chorizantem corrupta intēdōe peccat
mortalit̄ r sūt chorizantē de consuetu
dine. s; etiā nō faciat corrupta intēdōe
subiūgēs. Si autē aliq; uel aliq; raro r

sine aliq corrupta interde se imisceat
 h' mōi choreis nō audeo dicē q' sit pec
 catū mortale. sed nec audeo eū ul' eaz
 excusare uel assecurar' a pctō mortali
 cū ingerat se piculo puocādū alios ad
 libidinē z ipso facto uideat approbat'
 choreas: z exēplo sui auctoritatē alius
 sūa faciēdi p'stare. ut in sū. cō. lib. 3. rī.
 34. q. 281. Jo glo. Ray. sic loq' quia m'is
 cocurrentibus p'nt choree aliquādo
 excusari. iō illas p'cise nō dānat sed qz
 ut plurimū z q'si sp occurrūt opposita z
 multorū pctōp occasiones. p'pterea p'
 dictos excusare nō audeo. Un' ut scias
 q' p'nt excusari z q' nō. sciendū ē fm
 Al. ubi s. z in sū. con. eo. ti. q. 280. q' q'z
 concurrētib' ad choream pōt excusa
 ri. p'umū q' sit debito tpe. s. gaudiū si
 cut in nuptiis uel tpe uictorie uel libe
 ratōis hois uel p'ne ul' in aduētū ami
 ci d' terra lōgiq'. Secūdū q' sit cū hone
 stis p'sonis de q'bus non oriat' p'sūptio
 mali: nō cū leccatorib' uel cū leccatri
 cibus. Ternū q' fiat a p'sonis seculari
 b' ga monialibus z monachis z c'icis
 q' i alius dñt occupari oēs choreaz pu
 tat eē illicitā. Quartū ē q' hōesto mō
 fiāt nō gesticularōib' nimis ibonestis
 ul' iordinat'. Quitū ē q' cātus excitās
 i talib' z musica nō sit de illicitis: s. de
 morib' uel de deo. Predcis p'nt z alia
 addi uidelz rectitudo itentōis. Unō et
 idē Al. dic' ubi s. q' p'cipua cā q' chorea
 sit illicita est mala itentio ut q' sit ad
 oñdēdā ul' puocādā libidinē sicut fē
 mō iqt oēs exercēt. Secūdū q' nō fiat
 tpe tristitie seu penitētie fm eūdem
 sicut dñ. Eccl. 22. Musica i luctu ipor
 tuna ē narratio. Et h' mō dic' inēdicif
 penitēti ne sit in ludis ga dū penit' tē
 pus ē flēdi. Ternū q' nō fiat tpe deuo
 tionis deputaro. ut p'z ab aduētū usque
 ad epiphaniā in quo etiā solēntas nu
 ptiarū phibet. 34. q. 4. nō 03. Quartū
 cōuenientia loci. nā nullo mō licz talia
 agē in locis siue oratoris q' solūmodo
 deputant' ad oīna. Nath. 21. Domus
 mea dom' orōis uocabit'. Et dist. 42.

oratoriū ubi dñ. Oratoriū h' sit qd' dñ
 ut ibi. nec q'q' aliud gerat aut credat'
 q' qd' dñs laudib' ueniat. Ad idē di.
 ea. in oratorio. Et sic requisita ad excusa
 tionē choree sūt nouē. P'nt aut' reduci
 ad sex. uidelz. rectitudo itentōis. rōna
 bilis cā ut p'pter nuptias z h' mōi. Itē
 cōuenientia t'pis z loci. Itē cōuenientia p
 sone z mōi. Et his occurrētib' p'nt cho
 ree excusari al' non. Un' z Luc. 6. dicit'
 Ue uob' qui ridetis nūc. S. certe p'dcā
 oīa ut plurimū i choreis occurrūt i d
 riū ita q' etiā multa mortalia pctā in
 eis o'mittūt uidelz sinistra itentio. nāz
 z ut ipē alias dicit fere oēs mō exercēt
 tripudia ad oñdēdū seu puocādūm
 libidinē. Itē 2. defectus cause ga sepe
 fiūt sine aliq rōnabili cā. s. p'pter libi
 dinē uel uamtarē uel leuitatē. Itē 3. i
 cōuenientia t'pis. ga ut plurimū fiūt in
 tpe p'nie z tpe deuotionis ul' solēntis. si
 cut ē a. 70. usq' ad octauā palce i q' pro
 hibet' ē solēntas nuptiarū. 33. q. 4. nō
 03. ul' alius sūb' t'pib'. Itē 4. i cōueni
 entia loci. sepe. n. fiūt i locis ad dñū cul
 tū d'putat'. Itē 5. i cōuenientia p'sone qz
 nō nūq' intemiscēt religiosi uel mona
 les seu clerici z frequētius fiunt cūz p
 sonis ibonestis leuib' uel suspectis z
 cū mulierib' ornatu meretricio p'pari
 ad capiēdas aīas. p'x. 7. Itē 6. incon
 uenientia mōi ga ut plurimū fiūt gesti
 bus lasciuis z dissolut'. Itē cū sono seu
 cātu ibonestoz z ad luxuriā seu ad ali
 ud pctū p'ntētiuz. Ue g' istis tripudi
 antib' uel delectabilib' aspiciētib' seu
 astātibus. s. 6. dñ. uidēt. uel q'litercunqz
 cōfētētib'. ad Ro. p. 1. bi. Digni sūt mor
 te zc. Itē non resistentibus cū possint
 s. 3. dñ. error. 2. q. 7. negligē. B

Q Directio p' s. punitio
 quā p'lar'
 habet facere. Habet. n. corri
 gere delicta subditoz nō ex odio: s. ex
 caritate. s. 6. dñ. odio. q' si negligit q'ui
 ter peccat z grauit' puniēdus ē. Lat
 n. canis ipudic' dicēd' ē porius q' c'ps
 s. 3. dñ. distincti. nemo. 7. error. et capitulo

nihil. nec circa h^o d^o eē remissus q² dū
uni parit idigno ad contragiū. puocat
uniuersos. Facilitas. n. uenie icentiuū
tribuit deliquēdi. 23. q. 4. ē iniusta. 2. c.
se. 3re nō d^o eē crudelis uel seuer². 4. 5
dis. 13. 2. p^o 30. qui nimis emūgit elicit
sanguinē. 7 siue plectrēdo siue ignoscē
do h^o solū bñ agit ut uita hominū cor
rigat. 23. q. 5. p^odest. Iusticia. n. uel mīa
multū destruit si una sine alia teneat
4. 5. dis. disciplina. Delus ē aut de ni
mia mīa q² de nimia seueritate redde
re rōnē. 50. dis. ponderet in fi. 26. q. ulti.
alligant. nā 7 leuē castigat² reuerētiā
exhibet castigāt. Asperitatis autē 7 ni
mie increpatio nec correctōnē recipit
nec salutē. 4. 5. dis. cum beatus.

Quid si plarus i corrigendo excedit
modū? R^o si ex caritate correat nō ex
igit a subditis ueniā postulare. 86. dis.
qñ. Si aut ex odio tenet tūc iurarius
ff. ad. Laquil. quēadmodū. §. municipa
les. A. Al^oicipit. §. magistrat². B. fa
cilis tñ parit i h^o casu plaris q² alius
q² i cura rei familiaris uix pōt uirari
pctm. 25. dis. qñlis. A. hoc ē uerū qñ pec
catū. pcedit ex nimia occupatōe cure
Secus si ex malignitate. tūc. n. prelari
qñ² deliquit 7 durius sūt puniēdi q
aliorū trāsgressiōib² debuerūt obuia
re. xi. q. 3. p^ocipue. B.

Utrū aliq² deat cessare a correctōe
timēdo ne ille fiat defior. R^o fm Tho
scdā scdē. q. 33. Correctō p^oinens ad p
latos nō ē dimittenda. ppter turbatō
nē eius q corrigif. tū ga 7 si sponte. p
pa emēdari nō uelit corrigēdus ē p pe
nas ut peccare desistat. tū ē q² 7 si in
corrigibil² sit. puidet bono cōi dū fua
ordo iusticie 7 uni² exēplo alii dererē
tur. sec² ar ē d correctōne f^ona. ut. i. cor
rectio 2°. §. p 7 5°. A. Idē in sum. con.
li^o 3°. ti. 9. q. 8. B.

Utrū pctōr possit aliū corrigē. R^o f° 3
Tho. ubi s. Correctō p^oinet ad aliqū
in q²ru i eo inget rectuz rōnis iudiciuz
Pctm aut nō tollit qñ remaneat i pec
cāte aliqd de recto iudicio. Et fm hoc

pōt sibi cōpetē delicta subditorū cor
rigē 7 arguere. S³ tñ pctm pcedēs ipe
dimentū affert. ppter tria p^o ga ex pec
cato suo idign² reddif ut aliqū corri
gat p^ocipue si maior pctm omisit. 2° ex
scādalo qd seq² uñ si pctm corrigēt sit
manifestū ga ut q² nō corrigat ex cari
tate s³ magi sui ostētatōne. 3° p^o sup
biā corrigēt q sua pctā quipēdēs se ip
sū. p^orio p^ofert. Itaq² si pctōr cu² hūili
tate corrigat nō peccat. 13. p^o h^o 1° i scia
fris uel saltē i sua cōdēnabile se oñdat
A. Idē i sū. con. eo. tit. q. 7. Ubi etiā d^o
q² sic itelligēdū ē illud Ro. 2°. In q² ali
um iudicas te ipm cōdēnas. eadē enī
agis q iudicas. Et itelligo h^o cū hūili
tate. i. cū uera recognitiōe 7 o^oritōe suo
rū pctōrū al² nō pōt eē hūilitas ubi est
dine uoluntatis rebellio. Numeri. 15°
ibi. aīa q² p supbiā 2°. 3re ga p^ostēs in
pctō oīno remans indignus officio iu
dicādū. Uñ Greg² omet. 20. Durū qppe
ē ut q nescit tenē moderamīa uite sue
iudex uite fiat aliene. B.

Qualit² pcedēdū ē i correctōe cū m²
tudo ē i scelē? R^o fm Tho. scdā scdē
q. 108. Quā tora multitudo peccat d ea
debet sumi uidicta. uel q²ru ad torū
sicut egiptū submersi sūt i mari rub²
psequētes filios Isrl. 7 sicut sodomite
vlt² pierūt. Uel q²ru ad magnā multi
tudinē p^ote. sicut p³ Exo. 32°. i pena eoz
q adorauerūt uitulū. Quā dō spaf m²
torū correctio d³ seueritas uidictē ex
erceri i paucos aliq² pncipaliores qui
b² ceteri terreat. sicut dñs Nūeri. 25.
mādaunt suspēdi pncipes ppli. p pctō
multitudis. Si aut nō tora multitudo
peccauit s³ p parte tūc si pnt mali se
cerni a bonis d³ i eos uidicta exerceri
si sine aliorū scādalo pōt fieri: aliogn
pcedū ē multitudini 7 detrahēd² seuēi
tati. Et eodē mō tolerādū eēt pctm pñ
cipis si sine scādalo multitudinis puni
ri nō posset nisi forte eēt pctm tale qd
magi nocēt multitudini ut spūali² uel
tpali² q² scādalu qd timef. A. Ad h^o
50. dis. ut cōstitueret. Et Lon. pdcis Ul.

z Ray. ut i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 9. ubi etiā
addit fm Ray. q. si pcrim qd faciūt au
croitate defendūt quasi non sit pcrim
tūc nō o3 s tales dormire seueritas di
scipline. ga etiā hērici pnt dici. de pen.
dis. c. c. p. i. si. dis. so. domino sancto. dist.
sz. plurimos. Et fm glo. Ray. idem ut
seruandū circa publicam p̄dicationē
s delinquēre multitudinē uel p̄ncipes
qd dictum ē de correctōe. B

Quatuor sūt cāe dissimulandi z non
corrigendi delicta ut ponit Ul. prima
cū mali sūt occulti ita q nō pnt discer
ni a bonis. Secūda cū multitudo ē tā
ta q nō possit extirpari sine scismate
ecclesie uel cū nō pōt fieri qn boni inuol
uerēt. d quo uidet s. s. p̄rio. Tertia qn
pbabili psumit de emēdatōe ut ga
peccat ex infirmitate uel ignorātia z n̄
ex obstinata malitia. Quarta si exerci
tatio bonos p̄sūt ecclesie. tūc n̄ toleran
di sūt ne boni ocio torpescāt. Probāt
h. 4. 4. dis. c. messatiōes. z so. dis. ut con
stitueret. 23. q. 4. i. p̄a pietas. z. c. cū qsq
Lon. Ray. A. Idē i sū. con. dicta. q. 8.
ubi circa qrtā cām addit fm eundem
Ul. Qn tales talit p̄sūt ecclesie q nō
obsūt. tūc n̄ p̄dicta de cā tolerari pnt.
iux illud p̄s. Dñs ostēdit mibi sup iuni
cos meos ne occidas eos. Et Judicij?
dixit dñs. Nō delebo gētes q̄s dimisit
Josue ut in ip̄is expiat isrl. h̄ ibi. q. isti
p̄sūt ita q nō absint ul q pl? p̄sūt.
puto uix posse discerni nisi a deo. B
de mā ista plura hēs. i. pena p̄. Itē. i. p
cutē. Itē de cūmelus z cūitus causa
correctiōis dictis. uide s cūmelia. s.
3. De punitōe an dimitrēda sit ppter
scādālū uide ifra scādālū. s. 6. De cor
rectiōe q pmittit doctoribus. uide. i. ex
cōicatio. 2. s. 2. circa mediū. z. i. locatio
s. 5. z. i. magister p̄. s. fi.

Correctio 2. s. frat
na. L. o
rectio fratna s; Tho. scda se
cūde. q. 33. i p̄cepto ē. Sz ga p̄ceptū est
affirmatiuū n̄ obligat ad sp s; p loco
z tpe. uñ omisso ei? uno mō fit mēto

rie ut qn q̄s opportunū tēp? igit. ul d
ip̄is metuit ne deteriores fiāt. Ad bo
nā uitā alios ipediant. z h? mōi. 2. mō
omittit. s. cū pcrō mortali. s. cūz forimi
datur iudiciū uulgi z carnis cruciatio
seu pēptō. dū tñ h̄ ita dñent in aio q
fratne caritati p̄ponāt. A. Et h? uñ
ctigē fm eūdē Tho. ibidē. arti. 2. qn a
ligs p̄sumit d aliq delinquēte pbabi
liter q poss; eū a pcrō retrahē; z tñ p
pter timorē uel cupiditatez p̄mittit.
B. Tercio mō ē ueniale qn timor et
cupiditas tardiorē facit ad corrigēdū
delicta fr̄is nō ita tñ q si cōstaret ei q
frēm posset a pcrō retrahē dimitteret
ppf timorē z cupiditatē qui i aio pre
posuit caritatē. ut dic Aug? A. Idēz
i sū. con. li. 3. ti. 9. q. 3. B

Utrū oporteat q̄rē q̄s corripiamus.
R? fm Tho. ubi s. Dicēdū q illa beñ
ficia q nō debēt certe p̄sone s; cōit oi
b? siue sint tpalia siue spūalia non o3
nos q̄rere etiā qb? ipedamus s; suffic
q ipedam? eis q nob occurrūt. alioqn
efficeremur exploratores uite aliene
s illud. p̄. 2. 4. Ne q̄ras impietate i do
mo iusti. uñ p3 q nec religiosos o3 exi
re claustrū ad corrigēdū delinquētes.
A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 4. ubi etiam dī
q qui habet spālem curā alicui? debz
eū q̄rē ad h? ut eū corrigat d pcrō. B

Utrū p̄ceptū de correctōe fratna se
extēdat ad oēs. R? fm Tho. scda scde
q. 33. Duplex ē correctō. Una q ē actus
caritatis z ē p simplici admonitōnez
z h̄ p̄inet ad quēlibz caritatē hñtem
siue sit subdit? siue p̄latus. Est etiam
alia correctio q ē actus iusticie q nō so
lū fit p admonitōnē s; etiā inēdum fit
p punitiōnē ut alii timētes a pcrō desi
stāt. z h̄ p̄riet ad solos p̄latos. A. Idē
i sū. con. eo. ti. q. 5. ubi etiā p3 q p̄ma q
p̄pē dicit correctio fratna rēdit ad
emendationē fr̄is deliquētis. Secūda
ho q p̄prie dī correctio iusticie rēdit
ad bonū cōe: qd nō solū pcurat p ad
mōitōz fr̄is s; et inēdū p punitōz. B

Utrū subditi teneāt corrigē p̄latos.

R. fm Tho. ubi s. Subditi nō tenent nec debent corrigere platos correctōe illa q̄ ē iusticie p̄ cohercionē pene. Tenēt autē correctōe illa q̄ ē caritatis si in eis aliqd ē corrigibile. ita tñ q̄ nō cuz p̄teruia s; cū māsuēdudie z reuerētia A. ga. i. ad Thimor. s. dī. Seniore ne icrepaueris s; obsecra ut p̄rez; nisi immineret piculuz fidei. Tūc. n. ē publicē eētē plati a subditū redarguēdi fm Tho. ibidē. z in sū. con. li. 3. ti. 9. q. 6. uñ z Paulus q̄ erat subdit' pet' p̄p̄t imminēs piculū scādali circa fidē pet' publice redarguit: z pet' hūilit' z p̄tenter correctiōē recepit ad Gal. 2. ubi etiā glo. Aug. dīc q̄ petrus maiorib' dedit exēplū q̄ si i aliq̄ deliraret nō dedignaret ab inferioribus corripī. z nō solū ob piculū fidei: s; etiā p̄p̄t in ordiatos mores qñ eētē publici z scandalosi deberēt dure z publice plati reprehēdi. 2. q. 7. paulus dicit. **Q**uo ordine p̄cedēdū sit i correctōe fraterna. R. fm Tho. scda scde. q. 33. Peccata publica fm aplm. i. ad Thimor. s. sūt publice arguēda. In pctis xō occult' locū h; qd dicit i euangelio dñs. Si peccauerit i te frater tu' zc. A. Math. 18. B. Nā si te offendit publicē corā aliis iā nō solū i te peccat s; ē in alios q̄s turbat. A. Uñ at q̄ pctā debeāt dici publica uō solū si oibus s; etiā si mult' nota sint. put i p̄allegato loco dīc Tho. de Joseph. q. ut hī. Deñ. 37. accusauit frēs suos apud p̄fem de crimine pessimo. Dicit Tho. q̄ quis si scribat d; tñ credi q̄ Joseph p̄us frēs suos monuerit q̄ accusauerit. uñ quia pctm erat publicū saltē iter frēs. Uñ pluralit' loquēdo dī. Accusauit fratres suos. Et sic Tho. sentit possē pctm dici publicū q̄ ad denūciatiōē sue admonitiōē faciēdā ēt si notū sit tñ aliquibus. Itē q̄ ad p̄sciaz nccē ē p̄cedē mōitiōē i accusatiōe sicut z in denuncia-tōe. B. Uerū ga i occultis pctis pōt p̄petrari primorū offensa. iō distiguēdū ē ga si h' mōi occulta pctā sunt in

nocumētū primorū corpale uñ spūale. puta si aliq̄ occulte traheret quō ciuitates tradat hostib'. uñ si hēticus p̄uati hoies a fide auertat d; q̄s statim ad denūciatiōē p̄cedē nisi forte aliq̄s firmiter extimaret q̄ p̄ admonitōz se cretā statī posset h' modi mala impedī. Si xō sūt talia pctā q̄ sūt solū i malū peccātis z eius i quē peccat. uel ga le dicitur ab eo uñ saltē ex sola noticia. tūc d; si pōt sic emēdare frēm ut fama ei' p̄seruet. z sic de nccitate p̄cepti ē q̄ se creta admonitio publicā denūciatiōē p̄cedat. A. Nisi forte ex manifesta denūciatiōe uel correctōe alicui' delicti secreti x̄sult publica utilitas resul-taret. sicut Actiū s. Pet' pctm occultūz Ananie z Saphire cōiug' manifesta uir ipsos publice sine alia admonitōe redarguēdo de fraude p̄ciū rerū uendi tarū ga sciebat ex dicta correctōe uti litatē publicā resutare. Uñ z ibidē dī q̄ dīc Anania z Saphira a petro redarguit statī mortui sūt ex q̄ magn' rior fact' ē i oī ecclia z i oib' qui audierāt. Et iō Aug' ut z refert Tho. ibidē arti. 2. dicit q̄ ex gestis scōrum possumus agnoscerē q̄lī p̄cepta diuine scripture sint itelligēda. Itē nō ē nccē secretā admonitōz p̄cedē denūciatiōē gnālem q̄ qñq̄ ex aliq̄ cā sit. sicut Math. 26. de iuda dñs dixit. Uñ uñm me traditur ē. B. Et hec secreta admonitio d; uñ sel' l'plures sūt q̄dū spes de correctiōe ex ea p̄babilit' hēf. Lū autem iaz p̄babilit' cognoscē possum' q̄ secreta adi' monitō nō ualeat p̄cedēdū ē ulterius q̄tūcūq̄ pctm sit occultū ad testiu in ductionē nisi forte p̄babilit' extimaretur q̄ h' ad emēdationē frīs nō p̄ficēt ga tūc a correctōe cessandū ēēt. Añ tñ q̄ testes iducāt fm Aug. pus oñdi d; plato ut ē singularis p̄sona. A. Hoc ē neq̄ qñ h' regrēt a plato ad quē p̄rinz cū oī sollicitudine scire facta s̄bditorū Nā nō pōt eē pastor excusato si lup' oues comedit z pastor nescit. ut in c. q̄ uis. ex de re. iur. Itē qñ hoc ē salubri

etiā si nō regat. al' nō decet p'us denū-
ciare plato cū nō sit fm ordinē euāge-
lii. ut p'z. *Matth. 18. 17.* Uñ z *Lho. 12. 11.* ar-
ti. s. dicit q' pcedendū ē ad testiū idu-
ctionē nisi p'babilit' extimaret' ex hoc
p'ximū deteriorari. q'a hoc casu possz
q's correctionē penit' omittē ut secre-
te denūciare ei q' ad emēdationē p'xi-
mi sit mag' idone' uidelz suo plato cō-
fessori uel sibi. Et fm hāc distinctionē di-
cit debē itelligi dictū Aug. i. in regula
ubi dicit q' p'ctū p'us d'z denūciari pre-
lato q' testib' nō ut iudici s'z ut p'uare
p'sone q' p' p'ōt. p'desse q' al' z ad hoc
bñ facit d'cū Aug. 22. q. 5. h. 1. uñ. z scdm
Lho. i. dco. arti. 8. testes aduiciū trib'
rōnib'. p'ima fm *Hiero. ut peccanti*
onidat q' dignū correctōe egēt. Scda
iuxta Aug. i. regula ut possit delictū
p'bari s'z se nō emēdātē. Tertia secūdu
Liso. ad pbandū admonitōes fore fa-
ctas. pōt addi z etiā ad hoc ut testes
peccātē sit moneāt. Jo euāgelii d'c q'
si nō audierit eos tē. *B.* Et si sic nō cor-
rigit i publico ē cūced'. q' si p'latus p'
cipet aliqd s' hūc ordinē: nō esset ei
obediēdū quia obedir' o'z de o' mag' q'
hoib'. iō qñ p'latus p'cipit ut sibi dicat'
q'd q's scuerit corrigēdū itelligēdū ē
saluo ordine correctōis fratne siue p'
ceptū fiat ad oēs cōiter siue ad unum
spāliter. Et nō solū nō ē obediēdū: sed
etiā p'cipiēdo peccaret. q'a ipe non est
iudex occultoz s'z deus sol'. *B.* hoc dico
nisi i q'rtū z aliq' idicia peccata manife-
stāt. puta p' ifamiā: p'sūptōes z h' mōi-
tū. n. pōt p'lat' p'cipe sicut z iudex ali'
iuramētū exigē. *A.* sup ueritate dicē
da fm *Lho. ibidē arti. 7.* *B.* Jtē nota
q' p'dictā solēnitatē z ordinē nō o'z ser-
uari nisi i g'uib' p'ctis q'a leuia nō d'ro-
gāt fame. Uñ z religiosi i caplis se p'
clamāt p'misso ordine nō seruato. *A.* i
delictis lemb' etiā secret' de q'b' p're-
lati i caplis suis publice redarguūt s'z
ditos q'a talia sūt q' nō derogāt fame.
q'a tales denūciatōes poti' dñt dici re-
memorato oblitaz culpāū q' accusa-

tiones seu denūciatōes fm *Lho. i. dco*
arti. 7. Et ex p'dcis pōt colligi q' denū-
ciatōes gnāles fieri pñt sine secreta
admonitōe. Jdē etiā ē i denūciatōib'
p'icularib' resp'cū certe p'sone qñ pec-
cata sūt leuia z nō diffamatoria z s'lt'
si sūt graua z publica. z idē qñ sūt oc-
cultā z p'iculosa corpaliē l' spūaliē. q'b'
p' secretā admonitionē puidē nō pōt.
uel si ex correctōe seqret' x'istit' publi-
ca z reputabilis utilitas. In his g' o'i-
bus ad denūciatōnē nō regit' secreta
admonitio. In aliis x'o casib' qñ p'ctū
ē g'ue z diffamatoriū d'z o'io secreta p'
cedē admonitō: q' int' solū z solū semet
z plures d'z fieri q'usq' p'babilis spes
emēdatōis p' secretā admōitōz possit
hñ. si x'o dca nō sufficiat admōitio ad
di debēt testes bōi z idonei q'rtū como-
de pñt hñ q' s'lt' cū p' admonitore d'mō
strēt culpabili suū errorē z p'ctū z de
emēdatōe admoneāt. z si nō vñt emē-
dare denūciat' p'lat' ecclesie corā q'b'
testificabūt denūciatorē debitas fecit
se admonitōes z monitū noluisse emē-
dare. Et p'dicta sūt diligēt' notāda ut a
manifestatōe defectuū p'xi sciat q'sq'
refrenare liguā: z si manifestare necē ē
nouerit manifestādū ordinē ut nō incur-
rat mortale p'ctū z obliget' p'xiō ad re-
stitutionē fame z tori' intesse. nā fm
Lho. scda scde. q. 62. arti. 2. si q's s' ordi-
nē p'dictū manifestet p'ctū alit' etiā
uez. offendit iusticiā z caritatē. p'xiū
z tenet ad restitutionē q'rtū fieri pōt
sine mēdacio z si nō pōt famā restituē
d'z diffamato recōpensationē facere i
pecunia uel alio mō. *B.*

*S*i scia de aliq' aliq' ipedimēta ul' cri-
mina q' etiā ille q' omisit ignorat an s'
beā pcedē ad correctionē fratnāz z di-
cē ei. x'bi g'ra. Scio aliq' p'cussisse ali-
u' z uñ mortuū fuisse quez p'cussor ne-
scit z uideo p'cussorē i officio sacerdo-
tali celebrā. Jtē si scio aliq' mīstrā
z nō fuisse ordiatū rite ul' nō fuisse bap-
tizatū z h'. Jtē si scio aliq' ex cōicatu
ignorāt ordiatū. itē si scio aliq' h're i

ur ore quā de iure hñe n̄ pōr: aut eccle
siā p alienā sumoniā ut tenē rē alienaz
R^x f3; guil. si tales laborāt crassa z su
pina ignorātia q̄ n̄ excusat eos teneor
eis dicē si comode possū z maxie si cre
do eos corrigibiles ec. f3 si laborāt ig
norātia p̄babiliter credo nihilomin⁹ q̄
teneor eis dicē x̄itātē n̄ q̄a ip̄i peccent
f3 p̄p̄t piculū ut dānū alienū z iurias
sacros. nā n̄ ordiat⁹ celebrās decipit
audiētes z q̄ tenet rē p̄ximi eū dānifi
cat. hec z sūia dico si talis p̄sona sit p
suasibilis. sec⁹ si n̄ sit f3 timēt d̄ scāda
lo. tūc. n. sufficē si dicā p̄lato n̄ denūciā
do ut accusādo f3 sumptū notificādo si
forte remediū cōueniēs possit adhibe
ri. A. Jdē i sū. cō. l^o 3. ti. 9. q. io. B De
eo q̄ h3 uxorē quā de iure hñe n̄ pōr. ha
bes adhuc. l. impedimētū p̄. s. 8. z 9.

Sz qd si p̄dca uel aliq̄ p̄dictoz pro
bare possū: nūq̄d teneor? R^x f3 eūdez
guil. n. nisi forte sit piculū alioz: puta
si alius sacra mīstrat z eos decipit. tūc
enī probare teneor. A. Jdē in sū. con.
eo. ti. q. xi. ubi ēt p3 q̄ l3 n̄ assit piculū
aliozū tenemur probare eo casu q̄ re
nemur ad fraternā correctionē. uidelz
cū uisū possūm⁹ proficē ut ex p̄dcis
p3. B Utrū correctio fīna sit dimitt
tēda p̄p̄t scādālū. and. i. scādālū. s. 9.

Quopora sanctorū
Uied. i. reliquie.

Quopozale uel cor
poralia n̄ sūt abluenda p̄ lai
cos aut mulieres ēt scimoniales cū po
ti⁹ hec abluē p̄tinet ad officiū diaconi
cū hūilib⁹ mīstris. de p̄se. dist. i. nemo.
De ei⁹ p̄secratōe uide s. p̄secratō s⁹. A
Et i dco. c. nemo. idē d̄ d̄ lauādis aliis
pānis ad dīnū cultūz deputat. z q̄ d3
bñ peluis noua nulli aliū usui deputa
ta nisi ad lauādū pānos ad cultūz do
minici altarj deputatos z p̄tinetes. et
q̄ d̄nt dicti pāni lauari intra sacrariū
Syndō x̄o q̄ fm glo. ibi ē scōa uestis
sacerdotalis d3 foris lauari. Dic tñ gl.

ibi hodie huic derogatū ē cōsuetudini
generali. Ego aut̄ puto q̄ hec cōsuetu
do in q̄stū cōtineat diuinū irreuerētiāz
nec derogz nec excusetur d̄ cōsue. c. fi.
Jrē corporale nō debet fieri de serico
nec de pāno iticto. f3 de pāno lūneo pu
to ab ep̄o p̄secrato. sic corp⁹ d̄nt in lūn
done mūda linea sepultū fuit. de con.
dis. i. cōsulito. Jrē corporalia z ad dīnū
cultū d̄putata debēt nitida teneri. ex
de custo. eucha. relige. ubi d̄r. p̄recipi
mus q̄q̄ ut oratoria: uasa misterij: cor
poralia z uestimēta p̄dca. f. mīstrozu
z palle altaris. ut ibi mūda z nitida cō
seruēt. numis. n. uī absurdūz in sacris
sordes negligē q̄ dedecēt i p̄phās. B

Quopore uitiatus
an possit ordinari ut mīstrat
uide. i. uitiatus corpe.

Quopus christi
cōicare. z. i. eucharistia. z satif
etiam. i. missa.

Quimen
rimis appella
tio aliq̄ cōplec
ritur omne peccatū. aliq̄ il
lud solū qd ad dānationē sufficit. dist.
25. s. qd aut̄. A. p̄oti⁹ ē s. criminis. et
s. al aut̄. Sz p̄p̄ie appellatōe criminis
itelligit mortale. Uñ Omet. 21. Breg⁹
dicit. hoc int̄ p̄ctm̄ distat z crimē. q̄a
oē crimen p̄ctm̄ ē: nō oē p̄ctm̄ crimen.
Et. i. In q̄ uidelz criminū z p̄ctoz disti
ctione p̄sandū ē q̄a nō nulla p̄ctā ani
mā polluit: crimia extinguit. B

Quimonia
Trimia qdā sunt enozmia int̄ q̄ tria
s. heresis homicidiū uolūtariū z simo
nia in ordine z bñficio ēt p⁹ p̄nias im
pediūt p̄mouēdū z deiciunt iā p̄mo
tū siue sint occulta siue manifesta. i. q.
i. uerū ē. ex d̄ heretj. q̄cūq̄. z. c. statutū.
li⁹ 6⁹ ex de tēpo. oz. q̄sitū. z de simo. rā
ta. Et de his uide. i. enozmia. z. i. dispen
satio. s. 6⁹ z 7⁹. A. Et qd h̄ d̄ de homi
cidio uolūtario. idē etiā est de non uo
lūtario qñ casū p̄cessit culpa. ex de ho
mici. continebatur. Secus si culpa nō

pcessit eo. t. ex lris. c. p. r. 2. **B.** Alia ho
 enozimia occulta p^o p^onam nō ipediūt
 p^o mouēdū nec deiciūt iā p^o motū. ut i
 p^o dco. c. quesitū. **A.** Suadēdū. n. ē. pp^o
 talia ne quis faciat se ordinari etiam
 p^o p^oiaz. S; tū ex q^o sūt occulta nō sūt pe
 nit^o phibēdi. ex de tēpo. or. ex tenore.
B. Sūt et alia crimina mediocria i q
 bus distigue q^o aut sūt manifesta aut
 occulta. Si manifesta ē repellūt. p^o mo
 uendū et deiciūt iā p^o motū. **A.** Hoc ē
 uerū aū p^oiaz nō p^o. sicut i. c. fratnita
 tis. 3. 4. dis. p. 3. et dō coha. cle. z mu. clēi
 cos. ubi clerici publici ocubinari non
 deiciūt nisi moniti fuerit cōtumaces
 et in illo. c. fratnitaris fuit p^o motus qui
 publice hūerat ocubinā nisi aliqd dli
 crū se qret ifamia iurj ul facti. hoc. n. si
 tollit per p^onam qū cēt publicū. puta
 p^o iurū: falsū testimoniū: adulteriū: et
 similia. dco. c. q^o sitū. Et h^o p^ont dici medi
 ocra respēū illoz q^o deiciūt etiā si sint
 occulta. et respēū illoz q^o p^o p^onam nō de
 iiciūt etiā si fuerint publica. **B.** Et in
 tellige qū sūt manifesta p^o p^onam: uel
 cōfessionē in iure uel euidentiam fci. ut
 i. c. q^o sitū. q^o si sūt manifesta solū per fa
 mī. idicif purgatio q^o p^ostira absoluef:
 et si in ea defecerit depones. ex dō adul
 significasti. et ex de pur. ca. et tuarū. Si
 ho h^o mōi crimia sūt occulta p^ont tales
 p^o p^onam remanē i susceptis et promo
 ueri ad supiores ordines. ex de tēpor.
 ordi. ex tenore. et c. q^o sitū. **A.** Hoc ple
 nius nota. i. sū. cō. li. 3. et 29. q. 3. **B.**
A. An si aliqs sol^o scit crimē alti^o tenat
 reuelare p^olato^o R^o nō tenet etiā si iura
 uit denūciat nisi posset pbare. nā cēt
 p^o ditor criminis. et q. i. si peccauerit. et q. 7
 pleriq^o. et 6. q. 2. si tū. nisi uellet reuelat
 secreto cū p^olatus secrete habeat corri
 gere criminosos. ar. 22. q. 5. h^o u^o. Debet
 q^oq^o idicare talib^o q^o mag^o p^ont p^odesse
 q^o obeē. siue eū corrigendo siue pro eo
 orādo. nā ad talē denūciationē q^olibz
 tenet ut i. d. c. h^o u^o. et uide s^o correctō 2°
 §. 5. et in se. et i. familia. §. 3. **A.** Ibi nō
 est nisi unus. §. **B.**

Contra crimia pcedit qūq^o p accusa
 tionē de q^o uide s^o accusare et accusatus
 qūq^o p denūciationē uel inquisitionē.
 de quibus habes. i. inq^o sitū. §. p. Qūq^o
 uo nō agit directe d^o crimē s; p modū
 exceptionis. de q^o habes. i. inq^o sitū. §. p.
 et 2°. De correctō et pena criminū hēs
 s^o correctio. et i. pena p. Ad materiā cri
 minis pōt p^otinē. i. p^octū. et i. uitiū.

O Risma ^{supra baptism^o}
 2° §. finali. et i^o fra
 oleum sanctum.

C Ruce signatus ^{de}
 gentia cruce signatorū. uide
 i. indulgentia. §. antepenul. et se. De uo
 to cruce signatorū uide. i. uorum. §. 2°
 6° et 7°.

A pidus nō est ordinā
 dus. uide infra
 ordinandus. §. xi.

A rialis ^{lunales q^oque}
 phibent ordi
 nari. uide infra ordinā dus. §.
 15.

C uriositas ^{fm Tho. se}
 cūda scōe
 q. 167. ē uitiū circa iordinatū
 appetitum cognitionis. **A.** Pōt ē
 dici curiositas superuacūū studiū ad
 aliqd pagēdū. Unde et idez Tho. scōda
 scōe q. 169. arti. 2° dicit q^o artifices or
 namentorū peccant inueniendo sup
 flua et curiosa. **B.**

Q uerit^o g^o utrū uitiū curiositat^o pos
 sit eē i cognitionē intellectuā. R^o h^oz tho.
 ubi s^o. Veritatis cognitio de se bona ē
 s; pōt eē mala rōne alicuius cōitis sex
 mōis. i. inq^o sitū aliqs de cognitōe x^o itat^o
 supbit fm illud. i. Lorj. 8°. Scia inflat.
 Uel inq^o sitū hō cognitōe x^o itatis utitur
 ad peccandū. Uel inq^o sitū p studiū mi
 n^o utile retrahit a studio qd ei ex necē
 tate icūbit. Uel inq^o sitū hō studz disce a
 q^o nō h^o. sicut q^o futura a demōibus p^o q^o
 rūt. U^o inq^o sitū appetit cognoscē x^o itatē
 circa creaturā nō referēdo ad dōbitū fi
 nē. s; ad cognitōz dei. Uel inq^o sitū aliqs

studet ad cognoscendū ueritatem sup̄ facultatē pp̄m igenu. Ecc̄. 13. Altiora te ne q̄sieris ⁊ fortiora te ne scrutatus fueris. Et i plurib⁹ opib⁹ eius ne fueri curiosus. ⁊ istis mōis uiciū curiositatē i pte intellectiua ē. A. Jdē i sū. con. li. 3. ti. 34. q. 276. B

Utrū curiositas possit eē circa sensitiuā cognitionē. R. s. 3. Tho. sc̄da sc̄de q. 167. q. studiū circa sensibilia cognoscēda dupl̄ pōt eē uiciosū. Uno modo i q̄rū cognitō sensitiua nō ordinat̄ ad aliq̄d utile s. pōt auerit. A. s. ab uti li. cōsideratōe sicut Aug. i x. cōfess. cōfess. culpā suā q. libēter uidit canē cur rēte p. leporē. ga ut ibidē dīc. Hec uana a bonis cogitatōib⁹ ipediūt ut i sū. con. eo. ti. q. 277. B. Alio mō i q̄tum cognitio sensitiua ordiat̄ ad aliq̄d nō xū. sicut inspectio mulierē ordiat̄ ad cōcupiscēdū. ⁊ insitio eorū q. ab aliis fiūt ordiat̄ ad detrahēdū. ⁊ sic ē curiositatē uitiū. Si q̄s autē cognitionē sensibiliū irēdit ordiare ad necitatē sustētari onis uel ad studiū itelligēde xitarē. sic ē xruosa studiositas. A. Jdē in dca. q. 277. ubi etiā addit. Ex q. p. q. inspectio spectaculozū uitiosa reddit̄ in q̄tum p. h. fit hō p. nuf ad uitiā uel lasciuie uel crudelitātē p. ea q. ibi rep̄ntant. Unde Criso. dīc q. adulteras ⁊ inuerecūdas constituūt mentes tales inspectōes. B

DAmnificatus an possit accipere sibi de reb⁹ dānificat. h. s. bel lum p. s. 4. ⁊. infra de positum. s. ultri.

Debitum coniugale. Utrū alter cōiugū statū cōto m̄fimonio teneat ad redditōnē d̄bi ti. R. s. fm Tho. i 4. dī. 32. Nō tenerur statū s. daf tēp. duoz mēsiū pp̄t tria p̄ut possit deliberare d̄ trāfitu ad religionē. ⁊ ut p̄penē q. sūt necia ad nuptiarū solēnitatē. ⁊ ne uilē habeat mari us datā quam nō suspirauit dilatam

Lon. Al. Hosti. x. o dīc q. magis putat debē statū tēp. arbitrio iudicis i sra qd trāseat uel cōiugī adhereat. Sile. l. uo rū. s. 4. ⁊ s. Jdē Ber. A. s. in. c. ex pu blico. c. d̄ ouer. conu. ⁊ Hosti. ⁊ Ber. loquūt de uolēte itrare religionē cui licz uideat statū termin⁹ duoz mēsiū i dco. c. ex publico. dīcūt tū illud tēpus pōt eē arbitariū. Sup eo x. o q. nō as ferit se uelle intrare religionē nullum tēp. vī statū. vñ s. pe. in sū. con. lib. 2. ti. 2. q. 34. talis tenet si petat statū reddē debitū cū nō hēat exceptionem legitimā ad repellēdū. h. ibi. Puto q. legitima sit exceptio ut tātū tēp. con cedat q̄rū sit neciuz ad p̄pationē ⁊ ad obseruationē consuetarū ⁊ honestarū solēnitatū ⁊ cerimōiarū. ga. i. ad Lor. 14. dī. Dia honeste ⁊ fm ordinē fiant i uob. ⁊ fm h. pōt itelligi dīcūt Tho. ⁊ Al. ⁊ id qd seq̄. B. nā ⁊ fm guil. mor taliter peccat q. an b̄ndictionē nuptia lē uxore cognoscit in locis ubi ē cōsue tū benedictionē adhiberi. hoc dīc gl. Ray. in ti. de m̄fimonio. s. itez nota q. matrimoniū ubi dīcūt h. ē nec q. si eret sine dispensatōe ⁊ iusta cā. ⁊ idem dīc si obmittant alie consuetere solenni tates cū hugl. notauit. 27. q. 2. cū ini ciat q. si q. cognoscat sp̄saz anq. eaz traducat p̄nā unius anni ē ei idicēda s. q̄dā cāones p̄nāles q. n̄ hūi i corpe canonum.

An rōne infirmitatē uel ipotētē excu set m̄ux a redditōne d̄biti. R. s. 3. Tho. ubi s. Uxor nō h. p̄tātē i corpe uiri ni si salua suba sue p̄sone. und si ultra ex igit nō ē petitiō debiti s. iniusta exac tio. ⁊ pp̄t h. nō tenet. A. Lō. pe. ⁊ Al. ut in sū. cō. eo. ti. 2. q. 35. B

Utrū peccet q. se facit ipotētē ad red dendū debitū. R. s. fm Tho. i 4. dī. 32 si factus est ipotēs pp̄ter redditionē p̄cedētē: mulier nō h. ius ulterius petē di. Si autē factus ē ipotēs ex alia causa tūc aut illa cā fuit licita. ut ieiunium moderatū ⁊ h. mōi. ⁊ tūc n̄ peccat: aut illicita: ⁊ tūc peccat. ⁊ petiū uxoris si i fornicationē labit aliq. mō iputat sibi

Et id quod potest dare opaz ut uxor eo
tineat. Idem Al. A. Idem in su. con. eo.
ti. q. 36. B.

Utrum conjugalis actus sit peccatum? R. fm Ray. Si coniungunt ea suscipiende plis
non habet culpam sed potest meriti. de quo infra
m. n. monitum p. 5. 7. i. Cor. 7. Si nupserit
uirgo non peccat. Ben. 8. Crescite et mul
tiplicamini etc. Si homo coniungitur causa
reddendi debitum adhuc non est peccatum. i.
Cor. 7. Uxori uir debitum reddat. A.
In his 8. duobus casibus non est peccatum. quod
uerum est si rectitudo interitis postea ali
quatenus non mutetur. h. est quod in executione ip
si actus nulla uoluptas delectatione te
neatur. Sed ut dicit Greg. 33. q. 4. uir. cuius
propria ualde difficile est ut istas igne ne
sciat ardere. Potest autem contingere ex sin
gulari dono dei et non aliter. unde ibidem dicit
Greg. 7. Ista licita admixtio coniugij sine
carnis uoluptate fieri non potest. id est a sacri
loci ingressu est abstinendum. B. Si homo causa
remedii. ut quod continetur non potest. sic est peccatum
ueniale. Aug. 9. Incorruptione malum est quod
uir cognoscat uxorem etiam ultra necessitatem
procreandi filios. sed ibi est nuptiarum bonu
m. et illud malum fit ueniale propter bonum
nuptiale. A. Alii dixerunt h. casum non
esse peccatum. ut notat glo. in c. q. d. 32. q.
2. et glo. Ray. in ti. de m. n. monio. 5. sed nu
quid h. tria super verbo ueniale. Sed ut dicit
glo. Ray. ibidem. h. expressum est in dicto Au
g. 25. dist. 5. criminis. ubi inter alia peccata
uenialia dicitur: Quoties excepto filioz
desiderio uxorem suam cognouerit. Et ibi
sentit glo. dum dicit super verbo desiderio.
Supple et causa reddendi debitum quasi di
cat. exceptis his duobus casibus in usu
m. n. monij si peccat saltem uenialiter: et
ita est xiras. ut non i. su. co. h. 4. ti. 2. q. 37.
B. Et est intelligendum h. fm Tho. quod quis
ita propter uoluptatem coniugij miscetur si
stat infra limites m. n. monij. unde si quod cum
alia hoc non facit. nam tunc est ueniale. Se
cus si excedit fines m. n. monij: ita etiam
quod si non esset sua uxor faceret idem: et tunc est
mortale. nam adulter est in suam uxorem
amator ardenter. nihil. n. fedius est quod

uxorem amare quasi adulterat. 32. q. 4. or
do. A. Idem etiam dicit glo. Ray. i. de co
5. sed nuquid super verbo fedius. Et hoc est
indubitabile. quia sola intentio ad morta
le est mortale. Par. 15. Qui uidetur mu
lierem etc. Ex quo bene inuestigari apparebit
quod facilius est religioso inter regularium uiuere
res omnimoda castitatem seruare quam coniugi
bus in usu m. n. monij a mortali se custodi
re. quia religiosus abest ab incertitudo luxurie
et ipsi habent multa et continua remedia
Coniuges homo sunt secus libidinis ignem. et
ad eam incertitudo multa habet. et ignis ac
census solus ardere quod cum lignum appo
natur. et sic mens cupidine accensa non solus
respicit quietatem persone. et utrum liceat uel
non adeo ut non sit tuta misericordia filio et filis
ut in c. p. ex de coha. cle. et mu. un. et Eccl
19. or. Unum et mulieres apostatate fa
ciunt etiam sapientes. Et id ualde discretum
et timoratum est esse coniugem. ut cum accensus
est cupidine non transgrediat terminos m. n.
monij saltem intentione. B. quod si quis uxo
rem propter sanitatem corporalem cognoscat
non excusatur a peccato quia querit sanitatem per
id quod ad h. non ordinatur. sicut quod per sacra
mentum baptismi non corporalem sanitatem que
ritur. ut potest thom. i. 4. dist. 32. i. solutione c.
da argumenti. A. Idem i. su. co. eo. ti. 2. q.
37. et 38. Addit et Ray. in de co. 5. sed nu
quid quod usus m. n. monij causa saturandi libi
dinis est peccatum mortale. et ut dicit ibi gl.
eius. idem notauit Hug. 32. q. 2. 5. his ita
et hoc dictum Hug. refert glo. Jo. in c.
quicquid super uerbo adulterio. ea. ca. 2.
q. Et dicit Hug. esse diuina inter coitum causa
incorruptione et causa libidinis implende. quia i
n casu prouenit hoc agens a uoluptate. et
potest uel sic peccare quam fornicari. In 2.
casu prouenit uoluptatem et prouocat eam
mambus uel cogitatione uel utendo calidis
et interitus ut plures possit cum uxore coi
re. Alii tamen dicunt in hoc casu esse tamen ueniale
ut dicit glo. in de co. c. q. d. propter illud
ap. i. i. Cor. 7. Propter fornicationes
unusquisque suam uxorem habeat. et unaqueque suum
uirum. Sed per nuquid dictum uel rationabili quia coi
tus inter coniuges solus est in duobus causis licite

missus uidelz ppter filioꝝ pcreatōne
 z debiti redditōne cū debita honesta
 te z tpiſ z loci z mōi. In 3° at ē a morta
 li excusatus uidelz cū sit cā uitāde for
 nicationis dco. c. qcqd. Restat g^o q^o in
 alus casibus ster sub phibitōe forni
 catōis q^o habet culpā mortālē cuz sit
 o sextū pceptū decalogi. Exo. 20. nā qū
 regula est. phibitūa oē intelligit pbi
 bitū quod nō ē spālter ocessū. ut i cle.
 exiui. de xbo. sig. Hoc etiā satis uidet
 pbari Thob. 6. ubi angelus Raphael
 dixit ad Thobiaz filiū Thobie. Audi
 me z oīdam tibi qui sunt qbus pualē
 pōt demoniū. In eos qui coniugū ita su
 sciipiūt ut deum a se z sua mēte exclu
 dāt z sue libidini ita uacēt sicut equus
 z mulus in quibus non ē intellectus hz
 super eos prātem demonium. hec ibi
 Equus z mulus nō utūt coitu aliq mō
 ināl uel alias monstruoso. s; ad ipsuz
 nullo sine rōnabili cū careant rōne. s;
 libidine dilabūtur. Et sic q ad hunc fi
 nē uel suscipiūt mīmoniu uel eo utū
 tur dant i prātez diaboli. etiā si nullā
 aliā inhonestatē uel actualit uel intē
 rionalit exerceāt. z ita includit in hoc
 mortale. nā ppter ueniale nemo dat
 in prātem diaboli maxie usq; ad mor
 tez sicut dant isti. ut in dco. c. 6° Thob.
 Nullus ē. n. ita iustus q careat ueniali
 Job. p. Si dixerim^o qā petri nō hēm^o
 ipsi nos seducim^o. Predictis aut uide
 tur obſtare dictū Auguſtini glo. sup pnc.
 c. 7. i. ad Lor. ubi ait. Lōiugalit cōcubi
 tus generādi grā nō habet culpā. Lon
 cupie uero ſatiande. s; tū cū cōiuge hz
 culpā ppter thori fidem ueniale. S;
 ad hoc dicēdū q ibi ſatiāde d; itelligi
 i. implende quādo ab ea puenit ad eē
 ordinariā fornicationē uitandā. q; ma
 trimoniū p^o filioꝝ pcreationē datur
 etiā in remediū infirmitatis ad illici
 tos cōcubitus euitādos. 32. q. 2. qcquid.
 Nō aut ad iplēmētū uoluptatis. Und
 32. q. 4. c. liberoz. dicit Hiero^o. Libero
 rū ut diximus i mīmoniu opa ocessa
 sunt uoluptates aut q o meretricū

piūtur amplexib^o i uxorē dānate sunt
 Constat aut q amplex^o i meretricib^o
 fiūt cā iplēde uoluptatis. z hoc dānat
 cū uxorē. Glo. tamen ibi dicit. In uxorē
 dānate fiūt. i. puniende ppter ueniale.
 S; hec glo. extorquet līam qd fieri re
 gulariter nō debet. ff. de le. 3. l. nō aliter
 nec fūdat sup aliq auctoritate. Itē nō
 obſtat illud aph qd allegat a gl. i. dco
 c. quicqd. uidelz. ppter fornicationem
 zc. ut s. ga fm glo. ibi. uxor d; accipi a
 nolente caſtitatē ſeruare ppter forni
 cationē nō ſaturandā s; uitandā. B

Utrū uir teneat reddē debitū uxorē
 nō petiti. R^o fm Thob. ubi s. Dicendū
 q uir nō ſolū tenet reddē qū uxor ex
 preſſe petiit. s; etiā qū per ſigna b^o ap
 paret. Nō tamen idē indicū ē de petiti
 one uiri. qā mulieres magis ſolēt uere
 cū dare de petitione debiti q uiri. Idē
 pe. z Al. A. Idē in ſū. con. li. 4° tit. 2.
 q. 40. B

Utrū uir debeat uxorē auertē ne pe
 tat. R^o fm Thob. i. 4° diſ. 22. Dicendum
 q nō debet b^o facere niſi ppter aliquaz
 rōnabikē cām. z tūc ē nō debet cū ma
 gna inſtātia auerti ppter picula que
 poſſent imminere. A Lon. Al. ut in ſū.
 con. co. ti. q. 4. i. B

Utrū peccēt iuges erigēdo uel red
 dendo debitū i ſolēnitatib^o z ieiunius
 R^o fm Ray. Exactuſ d; reddē niſi cau
 te z ſine piculo poſſet differre. erigere
 tū nō debet in pdcis tpiibus. i. Lor. 7°.
 Nolite fraudare inuicem niſi forte ex
 cōſenſu ad tēpus ut uacētis oꝝōni. nāz
 ppter dies pceſſionis z ieiunii conue
 nire nō debēt qā ē a licitis abſtinēdū
 eſt ut facilius ipetrari poſſit quod po
 ſtulat. 32. q. 4. xpiano. Idē dicit de tpi
 bus feſtiuis. 33. q. 4. quotieſcunq;. A
 Idē etia; de tpe aduentus. uñ Ambro.
 in ſermone de aduentu. z. 33. q. 4. frēs.
 dicit. Fratres nō ſolū dētis ab oī imū
 dicia abſtinere: ſed etiā ab uxorib^o p
 priis ſtudioſiſſime cōtineatis. Nullus
 oīo uxorē ſue iūgaſ. Idē uſ de ſimilib^o
 tpiibus uidelicet ad deuotionēz ſeu ad

pniaz deputat i qb' p'it phibet solen-
nitas nuptiaz. sicut i aduentu uidelicet
a septuagesima usq; ad octaua pasce.
z p tres dies an ascensione usq; ad octa-
ua p'et. 33. q. 4. n. 03. z ex o fernus. capel-
lanus. Et alig dicunt his t'pib' usum m'ri
monii n e phibitu. p'or itelligi nisi p
ut i s'ib' t'pib' p'ferti cu de t'pe adue-
r' z p'cessiois qd e an ascensione sit p'ri-
cularit' exp'ssu. d. c. fr's. z. c. xpiano. **D**
Itaq; q reddit illis t'pib' non peccat:
s; q exigit aliq' i'firmitate puta o'cupi-
sc'ria duc' sine o'ceptu t'pib' seu eccl'i-
astice exhortat'ois. uenialit' t'n peccat.
Lon. Tho. A. h. ultimu dictu u' fuit
se no Ray. s; p. cu quo co'cordat Tho.
z glo. Ray. ut i su. con eo. ti. q. 42. ubi et
id e dicit' secundu Hug. addentem q
qui ca satiade libidinis p'ent o'bitu sp
peccat mortalit' s; plus in istis diebus
de qb' p'rie dictu e. Et ut ex predictis
p'or pate' fm o'es his t'pib' no excusat
usus m'rimoni a mortali qn fieret in
o'ter'u t'pib' seu ecclesiastice ordiat'ois
L'otemnere aut u' q's si p'or sine mag
difficultate abstine' z erigit seu libet
reddat. na nihil aliud u' e co'ceptus
q' no curare agere qd o3. Un' Nat'h. 6
o'f. Aut unu sustinebit z alter co'tener
Sup q Aug. ut i ibi refert tho. Nulli
us fere o'scia p'or odisse de'u. L'otemnit
aut. i. no timet eu du q'si de ei' b'oirare
secur' e. It' ad Ro. 2. An diuitias boi-
tat' ei' z patie z loganimitat' contem-
nis. Sup q glo. m'gri sniariu. Hic aut o
tenit q n sic utit' ad p'nam. Et f'idoz
in li. 2. de sumo bono. Uoluntate q'ppe
p'p'rii d'ni nolle scire: qd e aliud q' uel
le de'u supbiendo cont'ener. Et multo
plus e nolle fac'e cu sit fac'e finis sci'edi
z i faci'edo co'sistat ois salut' effectus.
Nat'h. 7. Nec q's u' excusari si his t'e-
p'orib' erigat seu libet reddat ca' p'lis
Un' Amb' sup p'ma ad Cor. 12. q. 4.
dica' di. Si ca' p'reandoz filioz ducit
uroz no multu t'epus o'cessu u' ad ipz
usu. ga z dies festi z dies p'cessionis z
ipsa ro co'cept' z p' iuxta leg'e cessat

usum carnis his debere temporibus
demonstratur. **B**

Utrum licet debitum reddere i loco sac-
ro. fm Tho. z pe. ubi s. Licet debitum
sit reddendu o' t'pe: no t'n s'ite e de loco.
ga locus pollui p'or ita ut idigeat reco-
ciliat'oe no aut t'epus. It' qz debitum
reddendu e salua sp debita honestate
q i talib' exigit. Un' etia no o3 q statim
i publico reddat debitum. A. Id e in su
con. eo. ti. 2. q. 43. ubi et o' fm Alb. q si
alius locus h'i p'or no tene' redd'e i lo-
co sacro. Si no potest alius loc' haberi
tuc reddat cu dolore cordis. z etiam si
exigat cu planctu non credo q peccet
mortalit'. Lon. glo. Ray. z addit q si a-
lius loc' haberi p'or peccat mortaliter
q i loco sacro debitum fddat. Dictu etia
tho. z pe. ueri' e ga sat' u' ridiculum z
absonu q i loco d'no cultui deputato
liceat aliq' casu tale qd age. Quis. n. h.
auderet i camera u' auditorio magni
regis? Quato min' debet aud'e in pala-
tio z auditorio regis celestis? O'razo-
um. n. h. o3 esse quod dicitur ut i bi nil
aliud gerat nisi qd d'nis laudib' con-
ueniat. 4. 2. dif. o'razo'iu. Et io p'pter re-
uerentiam talis loci nullu negociu se-
culare q'ru'cuq; paru z honestu i eo
geri debet. Un' z Nat'h. xi. o'f q d'ns n
sinebat ut q'sq; tra'sferret uas per tem-
plu. Si g' talia honesta in se fieri i t'e-
plo no d'nt: q'to min' illa ihonesta z q
sume derogant d'ne reuerentie: z iho'e
stant imo uiolant locu. ga i eccl'ia pol-
luta sanguine u' semie d'ne laudis or-
gana susp'edu. ex de o'se. eccle. uel al.
c. fi. z de sen. exc'oi. 18. q. li. 6. p'p'te'fa ut
o'f i. c. decet de imu. eccle. eo. li. o' quecuq;
d'nu officiu p'nt turbare uel oculos di-
uine maiestatis offend'e ab his loc' de-
bet ee. p'fius ex'nea: ne ubi p'cto'iu est
uenia postulada: ibi peccadi de' occa-
sio uel deph'edat' p'cta o'mitti. Quatu
etia sit absonu u' cogitare in tali loco
lic'e debitum diugale reddere. p3 q'q; ex
eo q q alibi loco o'gruo fddidit debz
ab igressu eccl'ie abstine' 33. q. 4. uir. **B**

Utrū liceat debitū reddē uel exigē
tpe pgnatōis. R. fm pe. Si pōt esse
sine piculo aborsus reddi d3 z etiā pōt
sine mortali peccato exigi qz usuf mri
monu nō tñ ē i officiū s3 ē i remediū
Si hō cēt piculū nec d3 exigi nec red
di. ga in infimonia principalior ē isti
tutio in officiū q̄ in remediū. Lō. gnil.
A. Idē in sū. cō. libro 4. ti. 2. q. 4. 4. Et
ita quādo nō iminet piculū non exigē
tali tpe ē consiliū. Et ita intelligat. c. si
cā. 33. q. 4. 7. qd̄ ibi dicit glo. S3 tñ omis
sio h° cōsiliū nō uī sine pctō ueniali cū
uxore iā gūda dbitū peti nō possit ni
si rōne incontīnētie q̄ saltē icludit pctm
ueniale. dis. 25. §. alias aut. p̄sertim cuz
illo tpe etiā cā. plis inhibeat usuf ma
trimoniū. dō. c. si cā. 7. 32. q. 4. origo. B
S3 utrū liceat p° p̄tū aī purificatōne
uide. i. purificatio post p̄tū. A. Ibi nō
uidef plene de h° dicit. s3 ibi erit hoc tā
gendum. B

Utrū liceat debitū reddē uel exigē tē
pore mēstruorū. R. fm Tho. i. 4. dis.
32. Flux° mēstruorū pōt cē ināl qñ ē in
ordinatus z qñ cōtinuus z in tali casu
nō ē phibituz petē aliogn opoztēt q
uir qñ ppetuo abstineret. S3 qñ ē nāl
phibitū ē mulieri petē. Si aut uir pe
tat distiguēdū ē q̄ si petit sciēt debet
eū auertē p̄cib° z monitis nō tñ ita ef
ficaci p̄ex h° possit ei eē occasio icidē
di i alias dānabiles corrupelas. si hō
ignorāt petat tūc mulier pōt aliquaz
occasione p̄tēdere uī infirmitatē alle
gare ne uir debitū petat. Si tñ nō desi
statōz mulier debituz reddē petenti.
Passionē aut suā nō sp̄ ē tutū uiro idī
care ne ex h° abhominatōne cōcipiat.
nisi fōre uxor d̄ uiri prudētia p̄sumat
A. Ad itelligētiā p̄dictorū sciēdum fm
Nico. de lyra sup. 15. Leuit. q. mēstru
um ē quidā sanguinis fluxus quē mu
lieres a tpe q̄ sūt idonee ad generādū
usq; ad tēpus sterilitatis solēt quolibz
mēse pati nisi ifirmitas h° ipeditur. Et
de phibitione talis t̄pis h̄r Leuit. 20.
ubi d̄r. Qui coierit cū muliere i fluxu

mēstruo z reuelauerit turpitudinem
ei: ipaq; apuerit fontē sanguis sui in
t̄ficiet ābo d̄ medio p̄p̄i sui. z h° logē
Aug. 5. dis. ad eius. De h° q̄q; d̄r in sū.
con. eo. ti. q. 4. 6. fm pe. sic. Circa hanc
mām diuersi diuersa dicūt. Quidaz. n.
dicūt q̄ exigē ē i uolūtate cōiugl. Sed
reddē de nccitare iurj. P̄imū intēdit
Doyfes phibē tpe mēstruorū. Leuit
20. s3 nō secūdū. Alii dicūt q̄ aut petē
ti iminet piculū p̄sūptū. p̄babilit de
fornicatōne aut nō. Si sic. d3 reddi. Si
nō reddi nō d3. qz p̄ceptū morale ē z nō
cerimoniale seu figurale. Alii dicūt q̄
aut passio ē nāl. i. dētmīato tpe origēs
z tūc nō l3 exigē uī reddē. z q̄cūq; scient
exigit uī reddi uolūtate peccat mor
talit. ga tūc cōcipi p̄t z cōcipi cōsueuer
fer° dānari leprosi z h°. Aut passio est
inālis. z tūc saltē licet reddē ga tūc nō
p̄t fer° cōcipi. S3 i his opionib° p̄ma
securior ē z cōior pe. Glo. hō Ray. in. r.
de m̄fimonia. §. sed nūqd peccant uxo
res. sup hō abstinēdū. dicit. De tēpōf
mēstruorū nō. Hugl. 5. dis. ad eius. q̄ tā
mulier q̄ uir q̄ exigit debitū sciēt tpe
mēstruorū peccat mortalit. ga p̄ceptū
de nō coeūdo tpe illo morale est sicut
dicūt etiā hodie multi theologi. z uīd
tur exp̄sse h̄r ex glo. Jero. sup. Ezech.
is. z ex gl. sup. Leuit. 15. is. z 20. Dicit
etiā Hugl. q̄ q̄ reddit exact° debituz
h° tpe nō peccat pōt tñ negare sine pec
cato nisi uident exigēti fornicatōis p̄
culū iminē. Dicit ēr q̄ mulier tenet re
uelare mēstruū uiro suo si exigit ab
ea debitū z ēr si nō exigit. ne forte ad
exactionē ipsius mulier reddat ei nil
sciēs de mēstruo. Hoc puto intelligēd
qñ nō tūmē de scādalo fm Tho. ubi s̄
Segē in glo. Alii dicūt q̄ exigē in mē
struo debitū ēr scient nō est pctm mor
tale int cōiuges s3 tñ ueniale. P̄ia tñ
opio uidef uerior z magis cōsonat auc
toritatib° scōz. In talib° ēr i foro p̄nia
li nō ē p̄cipitāda snia nec denegāda ab
solutio si nolit cōiugar tpe mēstruorū
abstinē s3 uia tutior cōsulēda. z terror

incurtiēdus ex piculo glo. Saluo meli
ori iudicio inf oēs p̄dictas opiones il
la ut uerior q̄ dicit q̄ qñ hec passio est
nāl̄ r̄a petitiō q̄ redditiō phibet q̄a ut
s̄ p̄ p̄ceptū sup hac phibitiōe morale
ē. nā oīs moralitas indicat usū m̄mō
nū illo tēpore cessare debē qñ filii p̄nt
z solēt morboosi uel leprosi gnāri. z cuz
sit morale obtrinet ēt hodie sicut z ce
tera moralia fin oēs theologos. iō pe
titiō z redditiō prohibita ut *Leuit̄. 20.*
ubi d̄r q̄ ambo coeūtiū tpe menstrui
interficiant. Itē si phibet petitiō cōt̄
ad reddēdū alter nō obligat z cum nō
obliget reddēdo ut cōsentit̄ p̄tō petē
tis. z sic in eadē se culpa ligare ad Ro.
p̄. De eo aut̄ qd̄ glo. tangit qd̄ agēdum
cōfessori sup casu sic dubio. latius d̄cū
ē q̄ confessor. 2. §. 5. i additiōe. **B**

Utrū uir cognoscēs uxore suā aliē q̄
mō nāl̄ peccet mortalit̄. R. fin *Tho.*
i. 4. d̄c. 31. in expōne l̄re. Ufus coniūḡ
nām ē duplex. uel qñ debitiū uas p̄ter
mutuū uel debitiū mod⁹ a nā statuit̄ q̄
tū ad fitū. Et i p̄ qd̄z sp̄ ē p̄tīm morta
le q̄a. p̄l̄ seq nō pōt. z sic toraliē nā ē i
itētiō frustrat̄. S̄z i 2. n̄ sp̄ ē p̄tīm mor
tale ut qdā dicūt s̄z qñq̄ pōt ē signūz
mortal̄ occupie. i quo q̄to magis a nāl̄
dispōne recedit̄ tanto ē ḡuius. Qñq̄
etiā pōt sine p̄tō ēē ut cū dispō corpo
ris aliū modū non patit̄ z eodem mō
excusat̄ fin ḡuil. p̄t̄ egritudine ut̄. p̄
pter piculū suffocadi ferū i utero aut
aliā cām rōnabilē. A. Et d̄c idē ḡuil.
i loco de q̄. i. q̄ his casib⁹ uir nō peccat
mortalit̄. l̄z tūc ēē q̄ hēret eaz ut so
rozē in h⁹ mōi casib⁹ q̄ sic eā cognosce
ret. z ad p̄dicti casus maiorē intelligē
tiā sciēdū q̄ Ali. 4. d̄c. 31. in sū. con.
eo. ti. q. 4. 7. ait. Ut dicēdū q̄ nihil eoz
q̄ facit marit̄ cū uxore seruato uase d̄
bito scdm se ē p̄tīm mortale s̄z pōt ēē
signū mortalis occupie. qñ. nō sufficit
eis modus quē nā determinat. Ut aut̄
h⁹ meli⁹ intelligat̄ q̄s. s̄ sit mod⁹ nāl̄is
z q̄s plus ul̄ min⁹ ab illo mō nāl̄i deui
et. Nota q̄ debitiū mod⁹ quē nā docet

ē ut mulier iaceat i dorso: n̄trast̄ i uē
tre icūbat ei. Et sic facili⁹ occupiūt mul
ieres nisi p̄ accūs ipediat̄. Adior autē
deuiatō ab illo ē lateralis ocubitus et
maior sedēt̄. z adhuc maior stātū. et
horū maxim⁹ q̄ ē retro more iunētoz.
Et iō qdā hūc modū ultimū dixerunt
ēē p̄tīm mortale qd̄ mihi non placer
Et p̄dicti tria notāda sūt. Prīmū ē q̄
agēs cū uxore ex uas nāl̄e: idubitat̄ sp̄
peccat mortalit̄ fin oēs z ē ḡuissimūz
mortalē. Un̄ 32. q. 7. adulteriū d̄c Aug⁹
Ufus q̄ ē nām execrabilis sit i mētri
ce. s̄z execrabilis i uxore. Ibi etiā dicit
q̄ usus nām ḡuior ē icesu materno
Secūdū ē q̄ nihil eoz q̄ facit marit̄
cū uxore seruato uase debito fin se ē
p̄tīm mortale. z ex h⁹ d̄cō occasionem
capiūt lasciuia ibōesta plurima q̄ si lice
ret pagēdi. tū ut p̄z ex p̄dictis nō affir
mat h⁹ *Tho.* s̄z d̄c i isto cāu. non semp
ē p̄tīm mortale ut qdā dicūt quasi d̄
cat. hoc n̄ audeo dicē ego. pōt tñ h⁹ di
ctū i certo casu saluari d̄ q̄ statū. Ter
tiū ē q̄ mod⁹ ināl̄ l̄ i uase p̄prio. pōt
ēē signū mortalis occupie. Sic g⁹ qñq̄
ē signū mortal̄ qñq̄ uenialis. Signūz
uenial̄ ē qñ subest aliq̄ cā excusās sed
nō sufficiens. ut q̄a forte sine piculo nō
pōt aliter agē cū uxore. z h⁹ ipm agit
p̄pter icōtinētiā seu uitandā exōrdia
riam fornicationē. q̄ casu nō deest sal
tē ueniale. 25. d̄c. §. al̄ aut̄. z tāto ḡuius
quāto plus discedit̄ a mō nāl̄i l̄z excu
set̄ a mortali p̄pter subsistētem cām
Signū aut̄ mortal̄ ut̄ qñ nulla rōnabi
li subsistēte cā. solū cā uoluptat̄ agit̄
z tanto ē mai⁹ signū z p̄tīm quāto est
minus nāl̄is. z hoc ut̄ sentire glo. Ray.
i ti. de m̄mōnio. §. s̄z nūq̄d hec tria. su
per xbo sedius. ubi ait. Nūq̄d peccat
mortaliter uir si cognoscat uxore non
cōsuetō mō dū tñ h⁹ faciat i uase nāl̄i
R. credo sine p̄iudicio q̄ si h⁹ faciat
cā soli⁹ uoluptat̄ āplius sic q̄rēde pec
cat mortalit̄. Si xō subsistēt iusta cā
sic agēdi z sciēter ex semē nō effūdūt
nō peccaret mortalit̄ l̄z tutius esset in

his casib⁹ ut dictū ē eā tenē ut forozes
subdēs. Nō ē 32. q. 7. adulterii. qā qd
ibi dī intelligit delatū s̄ nām cogno
scētib⁹ uxores aut exordinarie pollue
ribus aut cā libidinis saturande z sū
cā hoc faciētib⁹. B

Uirū uir teneat reddē debitū uxori
quā accusat de adulterio lite pēdente.
R^o fm Ray. Aut ē notoriū illā eē ad
terā aut nō. In p̄cāu nec reddē nec ex
igē d3 alit⁹ mortaliter peccat nisi forte
ipsa uelit abstine a pctō adulterii. z pe
nitētiā agē. tūc. nā pōt eā sibi recon
ciliare. 32. q. 1. c. p̄. Et ex sequētib⁹ cāis.
e3 de diuoz. significasti. z e3 de adul. si
uir. A. De isto peccato dicef. l. 5. i3. B
In 2° casu. scū nō ē notoriū d3 perenti
reddē. S3 f3 Lho. i. 4° dīf. 35. uir q̄ cito
sibi constat de fornicatōe uxoris nō tēf
debitū reddere. al⁹ nō solum icurreret
irregularitatē bigamie s3 etiā genera
ret sibi p̄iudiciū accusādi. Et hec snia
uerior uir. A. Pōt z p̄mū dictū itelli
gi qñ uir cōpeller⁹ a iudice adulterio n̄
rū. p̄bato. qā d3 obedire ex q̄ pōt sine
detrimēto salutis agē. xi. q. 3. c. p̄. Nisi
forte uelit adulteriū incōtinenti seu i
fra paucos dies p̄bare. ar. c. solet. d̄ sē.
excl. 6°. B. Uerūtamen in hoc cāu
uorē dimittere sine iudicio ecclie nō
pōt: imo etiā si debitū reddat cōpulsus
auctoritate ecclie s3 irregularitatez
icurrat nō sibi gnāt p̄iudiciū accusādi
Et de hac mā hēs. i. matrimonium. s^o
§. 2°.

Uir p̄pter fornicationem uxoris nō
solū nō tenet ei debitum reddē s3 etiā
pōt eā dimittere nisi i septe casib⁹ q̄s
hēs. i. m̄moniu. s^o §. x^o.

Sed nūqd peccat uir mortalit⁹ exigē
do debitū ab uxore pmanēte in adul
terio? R^o fm q̄ notat Aug. 32. q. 1. si
qs uxore. Si alter coniū sciēt exigat
debitū a reliq̄ pmanēte i adulterio si
ue occulto siue manifesto peccat mor
talit⁹ qz facit cōstitutionē ecclie. A
e3 de adul. si uir. Et p̄dicta notat glo.
Ray. in ti. de m̄monio. §. Itē pone q̄

uir. sup xbo si uir. Et addit. Etiam pec
cat reddēdo si celebratū ē diuozitiū iu
dicio ecclie aut si publice morat⁹ i ad
ulterio. Si neutriū istoz sit nō peccat
reddēdo qā ad h^o tenet. Si aut⁹ p̄p̄t i
cōtinētiā z fragilitatē carnis erigit de
bitū peccat mortalit⁹ qz facit cōstitu
tionē ecclie. m̄m⁹ tñ peccat cū adulteriū
occultū ē. Alii dicūt q̄ ipotētia cōtinen
di a copula carnali excusari exigēt⁹ in
h^o cān q̄rū snia ē benignior s3 forte nō
uerior glo. Et idē notat i sū. con. li^o. 4°
ti. 2. q. 4. 9. Aliq̄ tñ nō iprobabilit⁹ uidē
tur asserē q̄ si abstinentia a reddeudo
seu exigēdo debitū n̄ corrigat adulter
s3 pōt⁹ ad detiora puocat ul⁹ alit⁹ iuri
lit scādala opaf q̄ licite possit z reddi
z erigi: qz ordiatō ecclie facta ē nō ad
introducēdū s3 ad remouēdū scandala
z cessante causa cessat effectus. e3 de
appel. cū cessante. Et intelligētia dcoz
ex cāis ē assumēda dicēdi. ex de xbo.
fig. intelligentia. Itē pōt peti debitū z
reddi si adulter seu adultera egēt peni
tētiā. dco. c. si uir. de adul. Et i. c. si quis
uxorē. 32. q. 1. dīf q̄ uir abstineat a matri
monio adultē donec impleat satisfactio
crimis. iō qā p⁹ satisfactiōne p̄nie non
meret⁹ uocari adultera. Et glo. sup uer
bo expleat dīc. ul⁹ saltē ichoet. nā si uo
luerit eā sibi recōciliare etiā i fra tēp⁹
p̄nie ab ea pōt erigē debitū. e3 de fur.
ex lris e3 de eo q̄ cogno. cōsang. uxoris
sue. c. uentēs. z in dco. c. si uir. dīf q̄ uir n̄
d3 sepe recipere peccatricē. S3 in. c. quē
admodū. e3 de iureiuran. dīf q̄ uir pōt
dimitte uxori peccāti nō solū septies
s3 etiā usq̄ septuagies septies s3 euan
gelicā x̄ritatē. Math. i. s. Glo. an dco. c. si
uir. sup xbo sepe. dīc. Parit⁹ sp̄ pōt ei
parcer⁹ si uult z eā recipere p⁹ p̄niaz fm
euangelicā ueritatē s3 ecclia nō intēce
dat p̄ ea. ex q̄ aliq̄tēs ei peccat. ne ui
deat ei dare peccādi lniaz. Et ad frozē
dīf ēt h^o i gl. S3 certe i. c. si uir. n̄ dicitur
de intercessiōe ecclie s3 d̄ receptōe ui
ri. uñ sat⁹ uir posse dici q̄ sp̄ uir pōt fci
pe camp⁹ uerā p̄niaz et eo casu possit

etiam p ea ecclesia intercedere. In oratione non uir
nec auctoritas nec ratio. non enim propter hoc
datur linea peccandi cum supponatur uera
penitentia. Si enim hoc uideretur dari linea
ad peccandum nec marito eam recipere liceret
ga patronus esset turpitudinis. 32. q. 1. si cru
delis. Quia autem sepe peccauit non ita faci
litur recipienda sed uigilanter ne forte non
sit uere penitens. et ita potest intelligi deum
c. si uir. Ratio autem est quia sepe peccans seu
reciduas presumit uera penitentiam non habere
de pe. dis. 3. ar. for. Item gl. in de. c. si uir
sup. xbo reus. dicit quod nisi maritus de
nunciet adulteram ad penam mortalis
peccat. 2. q. 1. si peccauerit. et de. c. que
admodum. glo. Forte idem si uxor non de
nunciet adulterum si potest. quia uxor non ad
iparia iudicatur de. c. si quis uxor. **B**
Nunc dicitur propter adulterum a se com
missum statim potest ius exigendi debitum.
R. fm Ray. uir quod sic. saltem quod ad iudici
um aie quia peccando i legem matrimonii red
dit se indignum. et ideo non debet perire nisi purga
ta culpa reddere tamen tenet exactus. A. Idem
i su. co. eo. 12. q. 50. ubi est de quod si adulter
ipso iure amittit ius petendi debitum
si tamen petit et adulterium sit occultum.
de sibi reddit. quia fm glo. Ray. uterque con
iugum duplex ius habet in reliquo. scilicet ius exigendi
de. et ius quod sibi exigenti debitum redditur
datur. Primum amittit fornicando: sed non
secundum. Sic et platus ius non habet im
pandi aliquid illicitum uel quod dubitat an
sit illicitum. subditus tamen debet ei obedire in
dubio illicito. et h. ius habet platus in eo in
non habet ius impandi: sed peccat impando in
h. cau. 23. q. 1. quod culpae glo. Hoc puto
ueri nisi causa prohibens exactionem decernit
utramque potestatem. et si sit occultum reddi
non debet. ut i. inquisitione. ex de sen. ex. Item
et quia quis cogit iudicialiter. al. secus. scilicet quia non
tenet reddere etiam si impedimentum
sit secretum. Et sic potest intelligi quod dictum
est. §. 9. ad si. in additione. **B** Sic et te
net quod cognouit consanguineam uxoris: sed
nunc quod exigere potest. ex de eo qui cogit. consan.
uxoris. transmissa. A. Item de quod cognouit
uir suam puignam ex uxore promortua et ui

tra alia legitima uxore cum puigna publi
ce ad peccandum redit: non potest debitum pe
tere et exactus debet cum qui cordis dolore red
dit. et si promortua secunda debet sic sine spe
coniugii perpetuo manere. **B**

Qui contraxit cum aliquo clandestine et po
stea cum alia publice nuncquid exactus a pri
ma tenet ad redditionem debiti. R. fm
gul. Credo quod non tenet si est in loco ubi con
fuerit est quod ante carnalem copulam adhibea
tur benedictio nuptiarum. A. Idem puto est si
non sit confuerit et reddi non possit sine sca
dalo cum ab omni specie mali abstinendum sit. i.
ad Thesal. ult. **B** et sibi imputet illa
quod clandestine dixit et ingressus se piculo
Credo tamen quod si secunda ficta transierit ad
alias partes cum prima in quibus sine scandalo
possunt adhiberi solennitates debite uel
si de solennitatibus non est consuetudo possit
ei cohabitare. Et si sic fecerit licitum est
A. De h. lari. de in su. con. li. 4. tit. 2.
q. 63. ubi per fm aliquos quod iste non tenetur
recedere a secunda in eo non debeat debitum
reddere ut uadat cum prima et sibi imputet
quod clandestine dixit. quod puto intelligendum quia
a secunda non potest recedere sine scandalo si
ue specie mali. ex de uita et hone. cle. cum
ab omni. et practum est. al. bene tenet recedere et
posset hoc agere propria auctoritate. ut in di
cta. q. 63. fm glo. Ray. Et addit. Non est
quod solet dici quod uir non debet dimittere
uxorem sine iudicio ecclesie. Hoc enim intel
ligendum est quia inter eos est impedimentum
aliud quam sit ligatio matrimonii precedere
ris uel quam sit uotum solenne. propter quod impedi
mentum non potest committere cum ea sine peccato
mortali. In quo tamen casu sic notauit hugo.
35. q. 6. multorum. et si precepto ecclesie non te
netur obedire quantum ad reddendum debitum
tamen in cohabitatione et necioque exhibitioe
tenet ei obedire et sine ordine uiri non
debet h. denegare uxori cui de facto se copu
lauit. secus est ubi quis dixit matrimonium cum
duabus de presenti successive. quia cum eo ipso
quod dixit cum prima teneat ei cohabitare et
necesse exhibere quantum ad h. non potuit se ob
ligare secunde. unde tenet redire ad primam
iudicio tamen ecclesie si hoc possit fieri. si

aut non possit quia forte veritas probari non potest. Et si sine iudicio quod auctoritate propria hoc potest facere: imo tenet presertim si prima non fuit in culpa uel si ignorauerit ius quod est circa clandestina matrimonium secundum Bugl. qui est dicit quod cum aliquis dicit clandestine cum prima et postea manifeste cum secunda. propter obediendum scilicet quod ecclesie excoicantur. Si tamen potest utrumque exhibere et si dicit quod secundam exhibere tenet quod ea quod potest facere sine peccato tenet ei facere ad preceptum ecclesie. nec ea dicit ei sine ordine iudicario denegare. Et eodem modo credo quod si aliquis per professionem legitime factam in monasterio exeat de facto et dicitur in monasterio de facto in facie ecclesie. si postea reuertatur ad eorum: potest reuerti ad religionem auctoritate propria et potest tenet sequi sciam de professione facta ab eo in religione quod obedire precepto vel ecclesie precipienti manere cum uxore. Idem credo in proposito casu. scilicet cum per matrimonium legitime dicitur et consumatur in iura uxore transit ad monasterium et ibi facit professionem. quod in hoc casu non obstat prohibitionem prelati aut excoicatione ecclesie auctoritate propria potest reuerti ad uxorem. et ad hoc tenet nisi ab uxore continetur perire possit in iura remanendi in religione impetrare. aut nisi ipsa fuerit fornicata quod preterit fornicatois possit eam repellere. in quo casu poterit ibi manere ea iura. hoc omnia gl. B. De hac materia uide plura in matrimonium 7. per totum De debito reddendo leproso. uide. l. le. per flos. §. p. 2. 2.

D Ecanus De officio de archidiaconus. canoni uide super
D Ecime pro coiter decima est pars omnium bonorum iuste acquisitorum deo debita. et ex eo tua nobis. A. Huius preteritis gratia est sicut uerba sonant. scilicet decima secundum Ray. et Hosti. ut in summa. con. li. p. n. is. q. i. B.
D Decimarum quedam sunt personales et quedam sunt prediales. Personales sunt que debentur ex negotiatione uel artificio seu scientia militum aut uenatione et hoc. Prediales vero

sunt que pueniunt ex ipsis prediis. ut ex eo. ad apostolicum. et c. pastoralem. et ex hoc proventus culti. Sed de quibusdam dubium uidetur utrum sint prediales uel personales. ut de agnis et aliis feris animalium que in pascuis sunt. et potest dici quod sint mixte cum partim a prediis ueniunt aut ueniunt animalia. ar. et ex eo. c. commissum et sic sunt prediales. prius homo pueniat a personalibus. a custodia personalium: et sic uidetur personales. A. Hec fuerunt dicta Hosti. sed quod ad ultimum membrum diuersi diuersa dixerint ut in summa. con. eo. n. q. 2. B.

Utrum de decimis deduci possint expensis. R. Prediales decime dari debent idest creature non deductis expensis. nec etiam illis que sunt per fructibus colligendis. et ex eo. cum homines. A. Utrum nec semine deductum est secundum Hosti. et Hosti. ut in summa. con. lib. p. tit. is. q. 23. B. De personalibus vero distinguendum est. quia si surgunt ex rebus iam decimarum deductis expensis: aliter non. et ex eo. pastoralem. De lucro autem aduocatois secundum Guil. non debent expense deduci. A. sicut quod locat operas suas non deductis expensis. ut in dea. q. 23. ubi hec omnia notant. B.

Quoniam debent decime dari? R. Prediales debent dari statim. quando fructus percipiuntur et ante septem idem census uel tributum uel hoc modo. Et si per facta fuerit talis separatio nihilominus decima iteque data est. A. quod sicut rusticus tenet decimare quod sibi remanet. ita omnis hoc quod de aceruo idecirco maro accepit. ut in dea. q. 23. B. Et ex eo tua nobis. et c. cum non sitis. Personales autem preteritis dari sine anni. ar. et ex eo. per pig. ex lris. A. In isto. c. nihil debet de hoc. Sed in dea. q. 23. no. secundum Ray. quod personales preteritis dari sine anni: ut sic maior utilitas pueniat ecclesie quam si per minutias solueretur. ar. de c. ex lris. Idem dicit Hosti. et addit. Verum si ante annum uelit quod soluere non uideo quod possit refutari. quia hoc iure non est expressum. Con. Inn. ut ibi. Utrum possit dici quod facto lucro statim quod soluere teneatur. nam secundum Thomas. secunda secundae. q. 87. arti. p. quod sine temporis determinatione debet nisi statim solui obligat ad preteritum. posset et solutio retardari in quantum concernat utilitatem

ecclesie ut dicunt dicti doctores.

Utrū optia debeāt dari pro decimis **R**⁹ agnos pullos vitulos ⁊ h⁹ mōi nō tenet qd dare optimos nec defiores s; mediocres uel sicut trāseūt sub uirga pastoris. **A**. De h⁹ sic dī Leuit. ult. Diu; deciaz bouis ⁊ ouis ⁊ capre que sub pastoris uirga transeūt qeqd deci mū uenerit sanctificabit dñs. **B**. In dignū ē n. dā deo qd designat hō. dī. 49. cult. 16. q. 6. oēs decie. **A**. Idez in sū. con. li. 1. c. 11. 15. q. 23 fm Inno. Hosti. ⁊ Hoff. **B**

Utrū debeāt solui i uinea uel predio an debeāt deponari ad eccliaz. **R**⁹ s; Hosti. pōt dici q in h⁹ debet seruari ⁊ fuetudo. ex d sepul. cert. i. f. c. 1. **A**. Id in sū. cō. eo. 1. q. 4. ubi ē dī q expense p colligēdis fructib⁹ nō deducūt scōz Hosti. s; si sup pdictis nō appareat cō fuetudo puto q decime debeāt portari ad eccliam. ga qñ ē spālis ⁊ cert⁹ creditur regularit⁹ ⁊ a debitoze regri. ut ei debitū pfoluat s; Tho. scōa secūde q. 33. arti. 2. ad fi. **B**

Utrū dare decimas sit pceptū. **R**⁹ s; Tho. scōa scōe. q. 87. Decime in ueteri lege debebāt ad sustentationē mistroz dei Malach. 3. Inferre oēm decimari onē i horreū meum ut sit cib⁹ i domo mea. Un pceptū de solutōe deciarū p tī qdē erat morale inductū rōne nāli. pti aut iudiciale ex dīna iſtitutōne ro bur hñs. Rō aut nālis dictat ut his q dīno cultui mīstrāt ipse ppls necia mī nīstraret. i. Lor. 9. Quis militat suis sti pēdiis unq; Determinatio aut certe p tis itroducta ē ex iſtitutōe dīna quia trib⁹ leuitica dīnis mīsteriis mancipa ta possessiōes nō hēbat ⁊ sic erat iudi ciale prinēs ad eqūtatē inf hoies fm dīctōes illi⁹ ppls cōseruādā. s; ⁊ cōue niebat cū cerimōialib⁹ qtrū ad aliquā significatōne. **A**. Sicut ⁊ oīa antiq le gis facta fm illud. i. ad Lor. x. Dia in fi gura cōrigebāt illis. Qui n. decimam dat q ē pfectiōis signū eo q denarius ē numer⁹ pfect⁹ qñ pñ limes nūre

roz ultra quē numeri nō pcedūt s; re uertūt ab uno nouē ptribus rseruatis prestaf qñ i qdā signo ad se ptnē ip ſectionē. pfectionē hō q erat futura p xpm ēē expectādā a deo fm Tho. i. vi cta. q. 87. arti. p. ubi ponūt ē oīa que i h⁹. s; cōtinēt. **B**. Est aut dīa inter ceri mōialia ⁊ iudicialia pcepta. quia ceri monialia illicitū ē obseruare tpe legi noue. Iudicialia hō ⁊ si nō obligāt tpe grē tñ pnt obseruari sine pctō ⁊ ad eo rū obseruatiā aliqui obligāt si statuā tur auctoritate eozū qñ ē leges cōdeſ sicut si nūc aliq pnceps statuēt ut q furatus fuerat ouē reddat qtuor oues ut legīt Exo. 22. eius subditi tenerētur obseruare. ita etiā determinatio decie pti ē iſtituta auctoritate ecclie tpe no ue legi ut. s; nō min⁹ ppls noue legi mī ſtr noui testi exhibeat q ppls ueteris legi mīſtr ueteri testi. cū tñ ppls noue legi ad maiora obliget s; illud Mat. 5. Nisi abundauit iusticia uſa rē. ⁊ ē mīſtri noui testi maiorj ſūt dignitatis q mīſtri ueteri ut pbat aplūs. i. Lo r. 13. Sic g⁹ ad solutionē decimarū ho mīes tenet pti qdē ex iure nāli. prim ex iſtitutōe ecclie q nī pēfatis oppō tunitatib⁹ rēpozū ⁊ psonarū poſſz ali am pte determinare. **A**. Hec Tho. i. d. arti. p ubi etiā dicit q pceptū d solutō ne deciaz iqtū ē morale dā a domio Mat. x. Ibi. Dign⁹ ē n. oparius cibo ſuo rē. Et ab aplō. i. Lor. 9. **B**

De solutōe decis confessores religi oſi tenet facē cōſciam cōſtētib⁹. q si ſci enter obmiserit ſuſpēſi ſūt ab officio pdicatōis donec faciāt si cōmode pnt ⁊ si interi pdicāt ſūt excōicari. **A**. Hoc ē uerū si ab eccliarū rectoribus p eozū loca tenētib⁹ fuerit requisiti dicti cōſe ſores ad hāc cōſciāz faciendā alias non ſubiiciūt huic pene. ut colligit ex ter. cle. cupiētes. i. alkato. ⁊ notat in directo ria libro 3. titulo. 2. §. 266. ⁊ titulo. 6. §. 30. **B**

Illi autem religiosi qui dicunt aliqua ut a solutione decimarum retrahant

audientes excoicari sunt ipso facto. **A** Siue h' dicat i' p'dicatorib' siue alibi ut retrahat a solutioe decimarū ecclesiis debitor: ut i' oca cle. cupientes. **B.** Itē pceptū guisimū sit p'dicatorib' q' in p'ma dñica q'dragesime: z q'ta: z ultia z in festis ascensionis dñi: p'ebecostes: natiuitatis sci Joh. baptiste: assūptio nis: z natiuitat' b're Marie: audientes informent si fuerit regitū q' decimas soluāt. Sz p'dicta nō extēdūt ad religi olos q' decimas recipiūt. **A.** Ipsi .n. non icurrūt dictas penas. q'a soli nō p'cipiē tes solēt i' p'dict' deliquere fm gl. i. tex. d' q' statū sup x'bo p'cipiētū. **B.** Dec oia i' cle. cupientes. de penis.

¶ Utrū i' decimis excuset cōsuetudo de nō soluēdo. **R.** fm Ray. z Hosti. Deci me p'sonales non dīno iure sicut p'dia les: sz p'cepto hoīs debētur. nā z Leuit. ult. t'm de p'dialib' sit mērio. Cōsuetu do aut ius hūanū tollit. uel i' toto si est gnālis. uel i' p'te si ē p'icularis. dis. 12. cō suetudo. un' ut q' cōsuetudo dñia a c'p'a liberet nō soluētes illas. nā necessario ille decime soluēde sunt q' debētur ex lege dīna ul' loci cōsuetudine app'oba ta. f. p'diales. ex eo. i. aliqb'. **A.** In hoc c. nō fit aliq' mērio de p'sonalib' uel p'dialib'. sz solū q' ille decime sūt nēcio soluēde q' debēt ex lege dīna uel loci cō suetudine app'obata. Lūz p'dcis tñ q' cōsuetudo excuset i' p'sonalib' cū Ray. z Hosti. con. Hoff. z glo. Ray. ut in sū. con. lib' p. ri. i. q. 41. **B.** Sani' cōsiluz eēt soluē etiā p'sonales ul' sibi remitti facē. **A.** Hoc fuit dictū Ray. q' ut p'z in dca. q. 41. p' p'dca subiunxit. Hoc tñ diffinire nō audeo. f. q' cōsuetudo excu set nō soluētes decimas p'sonales. Sa nū cōsilū eēt ut soluērēt uel saltez au ctoritate ep'i z ecclesiariū qbus eēt p' soluēde erogaret qlibet vel sit v' q' tidianas elyas in usus pauperuz. z q' idē facēt de decimis q's retinuit p'eri t' p'ib'. uel perēt saltē a p'dcis p'sonis remitti intutu dei z elye. Glo. ei' ait. Bñ dīc cōsilū. q'a nō ē nēciuz h' fieri cū

cōsuetudo reuera i' hac p'te excuset. h' ibi. Ut dicēdū q' p'ceptū deciaz hodie itantū ē de iure dīno cui cōsuetudo nō derogat inq'tū ē morale. uidelz i' q'tuz cōcernit nēciām subuētiōē mīstrāri um dīnis. z iō nulla cōsuetudine u' ex cusari qñ q's iuxta facultates suas siue ex p'dus siue ex lucro p'sone teneatur subuenire idigētis mīstrāriū sibi spi ritualia. q'a ad h' obligat ex lege dīna **¶** Darb. x. z. i. ad Lorl. 9. z p'z ex h'is s' s. 6. in additione. **B.**

¶ Quid de illis q' ex antiq' cōsuetudie nullā decimā soluūt. **R.** f. z Tho. scda scde. q. 87. Dicēdū q' lz eccl'ia possit re grere decimas: tñ laudabiliter nō reg rit eas in locis ubi sine scādalo regn' nō possent. p'pter cōsuetudinē uel aliam cāz. nec tñ illi q' nō soluūt i' locis illis sē i' statu dānatois nisi forte p'p' obstia tiōē hātes uolūtātē nō soluendi. **A.** Dec itelligēda sūt d' decimis iur' dīno debiti. nā i' aliis plene excusatur cōsuetu do ut s. s. p'rio. **B.** Uel pōt dici scdm guil. q' qñ nulla decia soluit u' q' dñi p'dioz breui manu soluērūt eccl'ie deci mas z eis deiceps eccl'ia redonauerit. **A.** hoc idē ē cū snia Tho. s. posita. nā z Tho. inuit illos interī absolui ex taci ta remissione. Sz ut p'z i' sū. con. eo. ri. q. 42. iste guil. addit q' si ita obtentū ē a tpe cui' nō extat memoria excusatur q' nil l'min' soluit q' decia sit. nec pñt auctoritate p'pria q' sustinuerūt hui' mōi cōsuetudinē uel successores eorū aliqd pl' solito exigē: aut d' reb' d' qb' nō cōsueērūt decie solui d' nouo aliqd ex igē. nec dñi p'dioz ultra solutū tenētur aliqd soluē nisi eccl'ia ad iopiā rediga tur ul' nisi auctoritate dñi pape h' fiat ex certa scia reuocāt' p'dictā cōsuetudi nē. neq' ē tñ q' sola cōsuetudo nō liberat debitozē decimaz i' p'dcis cāib'. sz opo sitio uel remissio facta ab eccl'ia exp's se ul' tacite siue p'sūpre ex h' q' p' rātū tēpus pacifice sustinuit: q' aut nil pro decima soluēt: aut min' q' decia. glo. Ego puto q' i' decimis q' nō sūt de iure

diuo consuetudo excuset etiā nō tā lō
ga dūmō rōnabilis z p̄scripta. ex de cō
sue. c. si. In his hō q̄ sūt de iure diuo nō
la cōsuetudo excusat. ut s. s. p. x. nisi p
ut dicit Tho. z fm h° ē p̄t̄ itelligi dic
tū Inno. qd nūc seq̄t. B. Porro In
no. ex eo. i. aliqb° dic q̄ i eo qd nō soluū
tur decime ul' min' plene nulla cōsue
tudo uz. 16. q. 7. q. cū. s. tñ hz hosti. sup
c. statuum. ex de transac. p̄positio int̄
p̄sonā ecclesiasticā z laicū sup aliqua
p̄te seu q̄ta decime facta de cōsensu su
pioris p̄lati ualz. A. Lō. glo. Ray. ut i
sū. con. lib° p̄ti. 15. q. 42. Sed Inno. i. c.
uenerabilis. de con. uti. ut iuti. z in sū.
con. eo. ti. q. 43. dicit qd nec compositio
nec pactū p̄t̄ ualē i remissōe deciaz
qd p̄t̄ itelligi qñ h̄ fieret sup decimis
oīno debir' z sine rōnabili cā. ut s. alie
natio. ut qñ fieret uolūtate nō libera
sicut regitur ad remissōe faciēdam
ut no. in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 25. al' p̄positio
z pactū sup decimis bñ ualeat de cōsen
su supioris. ut clare p̄t̄ in dco. c. statui
mus. de transac. B.

¶ Que sit remuneratio fidelit' soluēti
um decias? R° fm Ray. quadruplex ē
p̄ima ē abūdantia fructuū. Secūda
sanitas corporis. De his duab' Aug'. si
decimā deder' nō solū abūdantiā fruc
tuū s; etiā sanitatē corporis p̄sequis. 16.
q. 1. decime. Tertia ē remissio p̄ccōrū. z.
Quarta celeste regnū. De his duabus
Aug' ibidē. Qui p̄miū p̄pare aut pec
catorū indulgētiā desiderat p̄mereri
reddat decimā. z de nouē p̄tib' etiam
studeat dare paupib'. Ecōtra q n̄ dat
punit' p̄ opposita. Malach. 3. quia mi
hi nō reddidisti decias z p̄mitas. Je
circo fame z penuria maledicti estis.
Itē Aug' ubi s. Lū decimas dādo z ē
rena z celestia possis p̄mereri p̄ aua
ritia duplicē bñdictōē fraudas. A. i.
fraudādo tibi subtrahis. ut i sū. cō. eo.
ti. q. 45. B. hec ē dñi iustissima cōsue
tudo ut si tu illi decias nō deder' tu ad
decias reuocer'. Dabis ipio militi qd n̄
uis dare sacerdoti. Itē Aug' ubi s. nō

de p̄miū postulat' s; honozē. z q digna
tur totū dare decimā a nob dignat' re
cipe. nec sibi s; nob p̄culdubio p̄furu
rā. Hec oīa i p̄dcō. c. decie. nā z antiqui
p̄fres copis oīb' abūdabāt ga decias
deo dabāt. mō aut' hec tollit fise? q nō
accepit xpus. 16. q. 7. c. maiores.

¶ Decime z° A quib' de
cime dāi d
beāt? R° Decime dari debēt
ab oīb' laicis. 16. q. 7. decias. ex eo. a nob
Itē clerici tenēt dare decias nō de ec
clesiis sed de suis reb'. ex eo. c. 2. et. c. a
nobis. de cō. dis. 5. q. dragesima. A. h°
no. glo. in dco. c. 2. z ibi in textu patz qd
etiā clerici dñr soluē decias p̄sonales
his a quibus recipiūt sacra. Clerici ui
uētes i cōi sicut z religiosi nō tenēt sol
uē decimā d laborib' seu nutrimentis
suis p̄p̄tis. 16. q. 1. decias. B. Itē religi
osi tā exēpti q n̄ exēpti d tris z posses
sioib' acq̄sitis z acq̄redis tenēt itēgre
soluē decias illis qb' eedē possessiōes
z terre fuerāt deciales. ex eo. statuto. s
ceterū li. 6. Itē ē leprosi tenēt ad de
cimas. Si tñ sint cōiter uiuentes non
tenent de hortis z nutrimentis aialiu
ubi ē itelligūt fer'. ex d ecclē. edi. c. 2.
A. Ibi ml dñ de ferib' s; solū de hort
z nutrimentis aialiu inf q iste itēp̄rat
fer'. Et cū eo con. Albr. B. Et omnia
p̄dcā itelligas de iure cōi. Sec' aut' si
q aliud h̄rent ex p̄uilegio. A. hec ē
norant in sū. con. li. p̄ti. 15. q. 12. B.

¶ Utrū iudei teneant dare decias. R°
Personales nō tenēt dare decias cū n̄
recipiāt ecclesiastica sacra nec audiāt
dina imo nec sint de corpe ecclē. ff. de
cēsi. forma. s. si xō gs. A. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 15. B. Sec' de p̄dialibus.
ex eo. de terris. Et de hoc casu habes. i
iudeus p̄. s. pe.

¶ Utrū cūci teneant dare decimā ul' pe
cuniā pape regenti. R° s; Tho. scōa
scōe. q. 87. Dicēd q i ueteri lege dabāt
p̄mitie sacerdotib'. decie aut' leuitis. z
ga sacerdotib' leuite subditi erant do
min' mādanit leuiti ut ipi loco p̄miti

arū soluerēt pōtīfici sūmo sacerdoti d
cimā decime. Unū nūc eadē rōne tenet
clīci sūmo pōtīfici dare decimaz si exi
git. nālis aut rō dīctat ut illi q bz curā
de cōi statu pūdeat unō possit exeg
ea q pīnēt ad cōem salutē. A. Idē i
sū. con. eo. ti. q. 16. B

Iū qz uēdit aceruū añ decīaz em
qz tenet ad decimā? R. uterqz tenet.
Uēditor qdē p pōt dōlū quē dīmit. et
etiā q bz pīu qd succedit loco rei uen
dite. ar. 12. q. 2. monemus: ff. de peri. bē.
si z rē z pīu. Emptor hō tenet. qz res
trāsiuit ad eū cū onē decīarū. ex. eo. pa
storālis. 12. q. 2. c. Augusti. z ita ecclesia
poterit petē a quo maluerit si tñ obti
nerit ab uno libatus ē alt. Absit. n. q
ecclesia suū recipiat cū augmēto. hec
Ray. z Tho. ubi s. Addit aut Ray. q
si ēptor fuit bone fidei q z postea sol
uit decimā uēditor tenet ei. A. Idē i
sū. cō. eo. ti. q. 17. ubi ēr addit scōz Ray.
q si ēptor fuit male fidei uēditor non
tenet ei nisi expōse dictuz fuerit z cau
tū. s. tñ uterqz d. agē pīam de dolo z
qī de furto. qz cōtractauerūt decimaz
iūto dño. In foro aut pīali tuti ē si
emptor p soluit decimā q uēditor sibi
restituat nisi forte i casu. s. si ēptor non
iuenit decepti i re. qz bñ ualer adhuc
pīu. S. glo. ei. dīc. Uf qbusdā pbabi
liter q z si res adhuc uz pīu soluta d
cima. tñ i foro pīali uēditor tenetur
ēptori restituere id qd soluit eccle. dū
tñ i cōtractu abfuerit fraus z dol. nec
decepti fuerit ultra dimidiū iusti pīu
Blo. hoc uerū in foro iudiciali. i. pīali
hō tenet qz restituere etiā p pōt decep
tionē mīorē dūmō nō ualde quā. ut. i
emptor. s. 2. B

Quid si aliquis uolēter uel furtiue ra
puit aceruū de area rustici añ solutio
nē decimarū: nūq tenet rusticus? R.
Lū decie statī collectis fructibz debe
ant dari. 16. q. 1. decie. ex. eo. cū homies
g. si nō soluāt statī cū cōpetēt solui pī
rustic? ē in mora qre piculū specat ad
ipm z sic tenet. sed tñ si soluerit dabit

ei ecclesia actōes suas d raptorē. si hō
n erat adhuc i mora z uolēt sibi abla
tū ē n tenet s. ager eccle. d ipm rapto
rē. ff. locati. l. si i lege. s. ut uelit. Et sūt
si aliq mō sacerdos fuisset in culpa ut
cā moze. qz nō tenebit rustic? A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 18. fm Ray. qui etiam
addit. Et h. teneas p regula q s. po
sterior mora nocet ei p quē fit. ff. d. pi
cu. z cōmo. rei nen. l. illud. Et iō si eccle
sia fuerit i ultima mora rusticus non
tenet soluē decimā de sublato. s. tñ d
residuo nisi in casu. s. si p pōt morā eccle
sie sine c. lnia n audebat rustic? tangē
fruct. nec ipso fuerat fruct? qz al' repo
suisset in locū securū tunc qd aspō
rat cedit i piculū eccle. ad minus ufqz
ad cōplemētū decie. uel si plus ut tñ
aspōratū ē q tū ualer decia. eccle. n.
nō d. petē lucz cū dāno alioz. 12. q. 2.
fraternitatis. imo fm glo. ei. si de cōi
tudine uel cōstitutōe aliq non licebat
rustico tollere z reponē fruct? suos ni
si de lnia ecclesie si eccle. fuit in mora
dādi lniaz: eccle. tenebit rustic? ad re
stitutionēz totū dāni. hec ibi. S. certe
ut q plat? q fuit i mora seu alē z n ec
clesia teneat nisi forte tota eccle. fuis
set i cōpa. qz delictū p sone i dānū n d
fādaat eccle. ex d. re. 11. d. lictū l. 6. B

Quid si aliquis lōgo tpe recepit uel re
tinuit decias z nūc ueniēs ad satisfac
tionē postulat sibi finiri qz aliē opor
teret eū medicare? R. fm Ray. Si sa
cerdos uideat istū cōritū z pces suas
uti ditate: d. ei tāq paup remittē unū
uiuar. cū h. idē ei postea dare dēret. 16
q. 1. qm. A. Et addit Ray. qz h. pōt fa
cere eps sine cōsensu capli cū sic decie
ad eccle. reuertāt ex de his que fi. a
pla. sine cōsen. ca. cū aplica. Et con. In
no. z Bos. ut in sū. cō. eo. ti. q. 39. S. gos
addit. Imponet etiā ei ut in totū satisf
faciat si ad fortunā deuenerit pīguio
zē. ut ex de solu. Odoardus. ff. de cessi.
bo. l. 3. B. g. uil. hō addit q etiam si di
ues sit pōt ei gns dimittē ut in totum
ut i pte. ex q uult i postez abstīnē z ec

clesiā restituere iuri suo. **A.** Et h' pōt
ēps i h' casu. dare ut remittē fruct' p
ceptos. ppf utilitatē ecclie prochiālis
fm eūdē quilit. ut i deā. q. 39. Et ego hoc
puro uerū q' ad excusationē remittēt
n' q' ad libationē ei' cui fit remissio. cū
fit potēs restitutē n' sit par' pur' d' ad
h' q' remissio ualeat ut s' bellū p. s. x.
i additōe. i. Si hō sit par' nō pōt ei' fieri
remissio i dānū ecclie. cū ut s' p' ēt pau
peri qñ fit ei' remissio d' iūgi q' si ue
nerit ad facultatē restituat: nisi forte
eret libat remissio sup' decis n' solut'
ppf dissuetudinē. ut s' decie p. s. s. z. 9.
ga ut ibi p' n' solū remissio s' etiā raci
turitas prelati excusat omnes obire
paratos. **B.**

Decime 3°. Lui z quib'
decima personalis: R^o scōm
hosti. Jure cōi danda ē ecclie prochi
ali siue baptismali ubi q's audit dina
z recipit sacra. i. 6. q. i. qñti. s. p. Predial'
hō dāda ē ecclie ifra cui' prochiā
pdiū sitū ē. ex de prochi. culti. z ex eo.
qm. 16. q. i. si q's laicus. i. 3. q. i. s. p. Et hoc
nisi aliud obtineat de cōsuetudine. ex
eo. c. p. z. z. c. cōmissū. z. c. ad apostolice
uel nisi p'scripte sint. fm hosti. Ray.
z Lbo. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 3. Et
qd' d' de cōsuetudine intelligendū ē q'
ad pdiales. nam p'sonales sp' dant illi
ecclie ubi ecclastica p'cipiūt sacra. ut
i de cō. c. ad aplice. ex eo. **A.** De mix
t' hō decies de qb' dictū ē s' decie p. s.
z' dicēdū fm hosti. q' si appareat con
suetudo seruāda ē: si nō apparet tūc si
aialia pascūt cōtinuo i p'diū pprie pro
chie ei' q' dñs ē z curā eoz gent' idubi
tant' illi prochie soluēde sūt. Si uero
pascāt in p'diis prochie aliene u' q' di
uidi debeāt inf' ecclia ubi pascūt er
ppria. ar. ff. d. le. 3. q' saltum. ex d' testa.
relatū. s. ult. Ray. hō dīc' q' si aliquis
pascat pecora i una prochia z h'z ouile
i alia q' de lacte fetu z lana d' dari de
cia ecclie ubi sūt pascua. ar. c. x. e. cōmissū
Lō Lho. scōa scōe. q. 87. S' fm Alanū

si cōtinue iacēt i una prochia z cōtinue
pascūt i alia: decime diuidi dñt. z idēz
si p' medietatē āni pascuntur in una p
rochia z p' medietatē i alia. **B.** Ber. ex
eo. ad aplice. Cōsuetudo tñ in talib' ē
tenēda. **A.** Idē d' in sū. cō. eo. ti. q. 3.
S' si cōsuetudo nō apparz satis uidef'
eq' opio hosti. iungēdo eā cum dicto
Ber. z Alanū. cū iste decie p'rim sint p
diales z p'rim p'sonales ut s' decie p. s.
p. **B.**

S cui soluēt decimas personales re
ges z p'ncipes: R^o s' Jnno. Epō soluēt
in cui' diocesi hñt p'ncipale domiciliū
z si in duab' diocesib' hñt diuidē inf'
illas. **A.** Idē in sū. con. lib' p. titu. is.
q. 4. **B.**

Lui debet decia uēatōis: piscatōis: z
h' mōis: R^o fm Jnno. Tales decie p'so
nales sūt. ga ope hois ueniūt. Uñ dan
de sūt ecclie ubi p'cipiūtur ecclastici
ca sacra. **A.** Idē in sū. con. deā. q. 4. et
subiūgiū fm eūdē. Et h' intelligo uera
ubi libē q's piscat nullo p'cio dato: nec
pre piscatōis. ga si inde daret p'ciūz
uel ps tūc bñ uidēt q' de illo p'cio uel
pre dāde eēnt decie ecclie baptismali.
q' n' ex misterio hois s' ex aq' z terra p
ueniūt. Idē dico d' uenatōe z h' modū.
Itē u' q' si aliq's capiat pisces i māi z
porret i stagnū z ibi uiuāt aliq't dieb'
q' d' cūmā dēat ide h're ecclia i cui' pro
chia ē stagnū. Idē u' de bestus reclus'
Alii dicūt q' sunt decie p'sonales: z q'
dāde sūt ecclie ubi p'cipiūt ecclastici
ca sacra. h' ibi. U' posse dici ut ex p'dicif
pōt colligi q' si deā aialia fclusa uiuāt
p'ncipaliter ex terra uel aq' sine labof
hoiūz p'tineāt ad pdiales. Si hō uiuūt
etiā cū labof hoīūz p'tineāt ad mixtas
z d' ipis fiat qd' s' dictū ē d' mixtis. **B.**

Quid si arborē excisaz i silua q's poz
ter ad locū ubi multū pl' ualeat: Dicē
dū fm Jnno. q' soluēt decimā ecclie
ubi ē silua deductis expēsis q's fecit in
transferēdo. **A.** Idē in sū. cō. in deā. q.
ubi etiā ponit z id qd' d' in s. se. **B.**

Quid si pascua p aialibus annuatiz

uēdant. R. b. Inno. Decia p̄cii soluet
ecclesie ubi sūt pascua. Et si dñs fundi
pariat gr̄is pasci bestias i fūdo cū her
ba quā euellit bestia trāseat cū onere
suo. f. decie. dñs bestie tenebit dare ēt
decimā ualoris herbe. ff. de usufruc. si
usufructuari. A. Ista lex. nō uidetur
h̄ri i illo t. uñ puro q̄ uelit allegare. l.
si usufructus. 2. §. p. B.

Quid si q̄s tener decias in feudum.
nūqd p̄p̄t h̄ recipiet decias noualiū
R. fm Ray. non. sed debēt ecclie pro
chiali. ga h̄ mōi ccessiones z p̄uilegia
artāda sūt n̄ apliāda. ex eo. tua. nisi for
te sint religiosi. z ex p̄uilegio decimas
p̄cipiāt. ga p̄cipiēt etiā noualiū. ex eo.
ex pre. 3. A. Idē i sū. con. lib. p̄. tit. 15.
q. 5. ubi etiā ponit qd dñs in. §. se. fm eū
dē Ray. hosti. z Inno. B.

Quod si ip̄i religiosi n̄ ex p̄uilegio deci
mas alic̄ ecclie p̄cipiebāt s̄ ex p̄scrip
tione. tūc decie noualiū nō eis s̄ ecclie
soluende sūt. ex eo. cū oringat.

Tū cedit a papa alic̄b̄ ut noualiū
decias sc̄ipe ualeāt p̄ portione q̄ uete
res eos oringūt: nō itelligit de illis no
ualiū decimis q̄s tpe h̄ mōi ipetratō
nis alii possidebāt. nec etiā h̄z locuz n̄
si solū i loci i q̄b̄ ip̄i ipetratores nētē
hēbāt. z p̄ ea t̄m portōe. q̄ si ipetrato
res tēpore ipetratōis possidebant dci
mas ueteres i totū uel ultra medietate
tē nō extēdit indultum ultra medietate
tē noualiū nisi fuerint cisterciēses uel
cartusienſes. Itē si p̄ h̄ mōi ccessiōes
ecclesie prochiales adeo ḡuarēt q̄ nō
possēt cōmode sustētari. z iura ep̄ alia
soluē. p̄uideat p̄ ordinarios q̄ hec pos
sint. Itē q̄uis forte a religioſ exēptis
z aliis fiāt ifeudatōnes deciaz. A. la
laicis retētarū z recognoscēdo laicos
ab ip̄is religiosi se in feudū detinere
ut i. c. statuto. de q̄. t. B. nō l̄z p̄ talez
ifeudationē sic d̄ facto p̄sūptā h̄ mōi
decias de manib̄ laicorū recipē absq̄
diocesanozū assensu: z ille t̄m decime
p̄iūt taliter de manib̄ laicorū a religi
osif acgri q̄ añ lateranēse oculū in feu

dū p̄petuo fuerit ccessse z diocesani fa
ciāt iusticiā prochialib̄ ecclesiis de d
cimis q̄s religiosi h̄nt nisi agat d̄ reb̄
exēptis. hec oia p̄dicta habēt ex eo.
statuto li. 6.

Utrū decie illarū rex de q̄b̄ atigruſ
nō c̄sueuerūt dari debeant illis q̄ eas
h̄nt in feudū uel eas recupauerūt aut
ecclesie. R. fm Ray. Ut q̄ milites q̄
alias decias p̄cipiūt possint illas perē
eo q̄ eis terra illa ab antiq̄ fuit decia
lis z una eadēq̄ res nō debeat duplici
iure cēseri. ex eo. cum in tua. Uel forte
uerū ē in monasterio ecclia. A. Ray
n̄ dicit uel forte. s̄ dicit. id uerū ē i mona
sterio ut ecclia s̄ i laico forte secus.
ut in sū. cō. eo. ti. q. 7. Veritas ē enī. q̄. c.
cū in tua loq̄ t̄m de mōasterio z ecclie
suis. B. Secus i laico ga nō d̄ eas re
cipe sicut nec decimas noualiū. ar. ff.
de d̄hen. emp. i lege. Uñ c̄sulendū ē q̄
soluāt prochiali ecclesie. Idē hostiē.
A. Idē in sū. con. dec. q. 7. B.

Qui diu decias nō soluit z nūc uult
soluē nō d̄ soluē illis q̄ ex sola p̄scrip
tione hacten̄ decias perceperūt s̄ ec
clesie prochialit fm guil. A. Idē i. d. q.
7. ubi addit s̄ Ray. p̄ hec nota plerof
q̄ ep̄os male facē q̄ oēs decias nouali
um sue diocef z alias q̄scūq̄ p̄iūt a mi
litibus recuperare sibi usurpāt qd n̄ l̄z
de iure nisi cū illa noualia uel alia nō
sūt ifra terminos alicuī prochie uel nisi
alia cāz rōnabilē oñdāt. ex eo. cū i tua.
z. c. qm̄. Idē hosti. dicēs. Sic ē ueritas
q̄ nec de noualibus nec de recupari a
laicis d̄ ep̄s retinē nisi suā canonicaz
h̄ ē quaten̄ p̄cipiebat d̄ anrigs z de
his p̄cipiat: z si nūc p̄cipiebat ep̄s d̄ an
rigs ad min̄ sua q̄rta fraudari non d̄
ex eo. qm̄. Ibi ēt h̄: notat glo. B.

Quid si sit c̄suetudo q̄ una prochia
A. una ecclesia uel aliq̄ prochia ut in
sū. cō. eo. ti. q. 5. B. recipiat decimam
de blado z alia d̄ uino: z terra q̄ redde
bat granū muref z reddat unū z eo?
q̄ ecclesia p̄cipiet decimā. R. b. hosti.
Illa q̄ p̄cipiebat de blado p̄cipiet de

mino et eo? ga l3 mutet q̄lirates terre n̄
tū suba. ex eo. omisū. s. sicut. A. Idēz
in dca. q. 8. B

Utrū decime p̄scribi possint. R. a lai
cis n̄. ex d̄ p̄scrip. cāz. et d̄ h̄. l. p̄scrip̄tō.
s. a. s. a. c̄lic. si prochiā hēant p̄scribi
p̄nt. ex de p̄scrip. d̄ q̄ra. Religiosi q̄q̄
si n̄ h̄nt prochiā ip̄as p̄scribē n̄ p̄nt. qz
nec possidē. is. q. i. placuit. hoc puto ue
rū de personalibus q̄ dāt rōne sacroꝝ
q̄ religiosi mīstrare nō h̄nt nisi obtine
ant prochiā. Prediales aut̄ licite p̄nt
h̄re et possidere. is. q. i. c. si. Sed si habēt
rūc rōne prochiāz ip̄as q̄nq̄ p̄scribūt
ex. eo. cū cōrigat. et cū in tua. Et nō. hic
q̄ ep̄s. q. dīc. se p̄scripsisse decias i alie
nō ep̄atu q̄z alleget et p̄bet titulūz
ga ius cōe ē. et cū n̄l t̄nī t̄pīs alleget
p̄scriptio c̄? t̄nī memoria nō extat. ex
de p̄scrip. ep̄m lib. 6. A. Ibi etiaz d̄r
q̄ ei q̄ rē p̄scribit ecclesiasticā si sibi n̄
ē t̄nī ius cōe uel d̄ ipsū p̄sūptio nō
h̄etur. sufficit bona fides. al. cū bōa fīd̄
regit̄ et titū? ut p̄dicit̄ ē. B

Si cōsuetudo p̄cipiēdi decimas fuit
p̄scripta in uno p̄dio alicui? prochie. n̄
extēdit p̄pter h̄? ad aliud p̄dium qd̄
de nouo colit̄. ex eo. cū cōrigat. ff. d̄ pa
ctis. si unus. s. ante oīa.

Quid de clericis q̄ h̄ntes sufficiens p̄i
moniū uel aliq̄s reddit? recipiūt deci
mas? R. s̄m Ray. Si deseruiūt eccl̄ie
et p̄cipiūt decias nō ut eas i malos ut?
s. i p̄ios ouertāt nō peccāt. alit̄ sacrile
giū cōmittūt. is. q. i. q̄m. i. q. 2. pastor. A
Idē in sū. con. li. 6. p̄ ti. 15. q. 9. ubi ē addi
tur s̄m hosti. q̄ si c̄lic. non facit serui
tiū eccl̄ie ut d̄z. ul? notori? fornicator
sit laicus nō tenet ei dare decimā sed
p̄rio sup̄iori. et q̄ ille d̄z in utilitatem
illī? eccl̄ie decimā cōuertē subden s q̄
id qd̄ dīc. decre. tua nob. ex eo. s. q̄ non
obstat negtia clericorū intelligit̄ d̄ oc
cultis. B. Sile s̄ clericus 4. s. pe.

Quid si ep̄i uel religiosi de cōsuetu
dine uel de p̄uilegio p̄cipiunt oēs deci
mas alic? prochie utrū hoc nō obstāre
d̄beat s̄ s̄cytero cōpētēs portō assigri

R. sic. ex de p̄ben. extirpāde. s. cū igit̄
ex de decimis. statuto. lib. 6. et s̄ in 7.
s. dictū ē. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. xi.
s̄m hosti. B

Decime iiii. de quib?
decime
debeāt dari. R. s̄m Ray. De
oibus fructib? terrarū. arborū. horro
rū. nutrimētis aīaliū. lacte. lana. feno
lignis. piscationib?. uenatōib?. affict̄
p̄sionibus. molēdinis et ad uentum.
balneis. fullonius. lapidicinis. metalla
riis. Item de negociis et artificis et ce
teris bonis. Etia de tēpoze. de cōse. dīc.
s. q̄dragesima. is. q. i. decime tributa. et
q. 7. q̄cūq̄ recognouerit. et c. omnes de
cime. ex eo. cōmissū. et c. nūcios. et c. non
ē in p̄tate. et gnāliter de oī lucro licito.
ut hosti. dicit et Tho. A. Idē in sū.
con. li. 6. p̄ ti. 15. q. 19. B

Quid si in eadē terra eodē anno dīc
ta semina seminat? R. de omnib? de
cima debz dari. ex eo. ex p̄re canōicoꝝ
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 20. B

Si nūqd de rebus donatis ul? legat̄
ul? successiue acquisit̄. A. i. uir? succes
sionis. ut in sū. cō. e. ti. q. 21. B. dēant
dari decie? R. s̄m Guil. Alanus dixit
q̄ nō. ga ex his t̄nī q̄ nāliter uel de ope
rib? suis quis acq̄sierit tenet soluere.
p̄babilis tamē ul? notasse hugl. 16.
q. i. decime. s. q̄ legatarius et donatari?
tenetur dare decimā de re donata et le
gata licet decimata fuerit a donatore
uel legatore. filius tamen si succedat
patri cū oīa patris quodāmo pertine
āt ad ip̄m nō tenet ea deciare si decia
ta sunt a patre. s. heres exneus b̄n te
net. A. Idē in sū. cō. dca. q. 21. Tamen
ut ibi p̄z Inno. recitādo dictas op̄iōes
nō uidet multū unazalteri p̄ferre. iō
putarē in hoc standū fore cōsuetudini
que est optima legū interpret. ff. d̄ le
gi. si de interpretatione. B

Si utrū de illicite acq̄sitis teneatur
qs dare decimā? R. s̄m hosti. Predi
ales decime indistincte solui debēt a
possidēte predia siue possessore iusto

sive iniusto. nec solū a catholico sed et
a iudeo heretico et scismatico ul' paga
no. ex eo. de terris. et hoc quia dant rō
ne p̄diorū etiā si terra seminata fuisset
semie furtiuo uel h' mōi. Lon. Ray. et
Tho. De p̄sonalib' xō distinguūt utruq;
q̄s teneat ad restitutionē. ut in furto.
rapina: simonia: usura: ludo: iniusta et
actōe: et iniusta snia: et iniusto bello et h'
mōi. ga tūc nō debet dari decia nec re
cipi. Si xō nō teneat q̄s ad restitutio
nē. ut in meretrītō: histriōnaru: et simi
lib'. tūc si ex p̄ctō notorio q̄stus pue
rit: ecclesia non d̄z recipe ne uideatur
p̄ctm̄ approbare. A. Licet ecclesia nō d̄z
recipe. tñ ipse tenet dare. ut in sum. cō.
li. p̄. ti. 15. q. 22. fm̄ Inno. et Hosti. Et ad
dit Hosti. Consulo q̄ mētrix et histrio
ide faciāt elemosynā ex q̄ p̄ccata n̄ feci
pit ut sic de' citius eos extrahat a pec
cato. et h̄ Ray. et Inno. si tales ad peni
tētiā cōuertat: p̄t ecclesia et decimas
p̄teritas recipe. ga fm̄ Gregi. nō debz
despici i eo q̄ fuit. s. p̄ctōz. ga iā incipit
eē qd nō fuit dis. so. ferrū. Lō. Tho. B
Secus si occultū eēt q̄uis p̄latus hoc
sciret. ar. 32. q. 5. xp̄iana. 6. q. 1. si oīa. Idē
Tho. scōa s̄de. q. 87. A. Idem in sum.
con. d. q. 22. B

Decime v^o quo ad lai
cos. Utrum
laici aliq̄ casu absq; p̄ctō pos
sint i feudū decimas h̄re. R. fm̄ Ray
A tpe lateranēsis cōcilii celebrati sub
Alexandro papa nullo mō p̄nt decime
laicis cōferri. nec u3 tal' collatio seu in
feudatio. ex eo. phibem'. immo etia3
deponēdi sūt trāsgressores. ex eo. q̄uis
q̄ si ius p̄cipiēdi fruct' t̄pales deciaz
fuit laico ccessū in feudū an dictū cō
cilii et laic' bñ uiuat et defendat eccliā3
sicut bonus uasallus: p̄t excusari alit'
i piculū aie tenet. Hosti. xō dīc q̄ a tē
pore multuz anteriori. A. s. a tpe Ur
bani pape. ut i tex. i. alkato. B. nō po
tuerūt decie laico ccedi. sicut nec mō
p̄nt ab alio q̄ a papa. ut in cstitutione
feudorū ep̄m uel abbatē. Et addit q̄

Ray. forte nō uiderat illā cstitutionē3
A. Idē in sū. cō. li. p̄. ti. 15. q. 25. ubi etiā
p3 q̄ Ray. post p̄dicta uidet finaliter
tenē q̄ nullo tēpore potuerūt decime
dari in feudū laico sine p̄uilegio sedis
aplice ob cām rōnabilē ccesso. Hosti. et
Hosti. dicūt q̄ hodie nō p̄nt ccedi de
cime etiā q̄ ad fruct' ab alio q̄ a papa
ex iusta cām nisi ad tēpus. nō in p̄petuū
ita. s. q̄ nō trāseant ad heredes. Ibi ē
dīc Ray. q̄ etiā qñ papa ccedit decias
laico intelligit q̄ ad p̄ceptionē fructu
uz nō q̄ ad p̄petuū ga illud ē quoddā
ius sp̄uale qd cōuenit deputat' dīnis
obsequiis et nō laicis. Dñs Barbias de
hispania sup h' dicit. Ante debemus
ponere casus idubitailes. Prim' qñ
ccessio habuit originē an cōcilii late
ranēse. c. phibem'. ex d̄ decimis. quod
fuit editū et p̄mulgatū anno dñi. 4.
clxxix. fm̄ cronica martinianā ut etia3
refert Jo. an. 2. casus qñ p' dictuz con
ciliū fuit facta ccessio p̄ papā seu eius
auctoritate. his. n. duob' casibus si de
eis cstat: nemini i dubiū h̄rit qñ laic'
et ei' successores possint tenē tale feu
dū deciaz sine p̄ctō. 3. casus ē dubita
bilis qñ n̄ cstat d̄ aucte pape nec d̄ ori
gine ccessiōis i titulū feudi u3 ante cō
cilii lateranēse uel p': tūc ē dubiū an
laic' possit tenē tale feudū sine p̄ctō. et
Hosti. apte tenet q̄ nō. ut in sū. cō. eo.
ti. de decimis. s. et utrū p̄scribi. x. qd si
laic'. et i. c. q̄uis de decimis. p̄ p̄les rōes
q̄s ibi p̄dit. et Jo. an. i p̄petit. i. c. cū aplica.
de his q̄ fuit a p̄lat'. Idē tenuerūt Ar
chi. et Jo. mo. in. c. 2. s. allos. de decimis
li. 6. et per easdē rationes et motiua
Jo. an. tenet t̄rium si inuit in contrari
um memoria nō existat. et de hoc sit cō
munis opio q̄ fūdat sup tali at̄grate
Et h' p̄ tex. c. i. d̄ p̄scrip. li. 6. t. c. super
q̄busdā. ex de xbo. sigl. Hoc tenz dñs
Jo. an. i oib' dcis loci. et maxie in dcō. c.
cū aplica. Possessio. n. tā diuisi tēpori
fūdata sup tali cōi opione h3 istar con
cessiōis aplice. ut i dcis iurib' et p̄nci
palis auctoritatis. l. h' iure. s. aq̄ duct'

ff. de aq. cori. 7. esti. 7. de aq. plu. arcen. l. i. §. fi. 7. l. 2. §. idē labeo. 7. l. fi. eo. ti. cū sibi b. hec ille. Aduertēdū qd tūc dicit rei nō extare memoriā quādo nemo supē qd scuerit factā fuisse. ut qd audierit ab eo qd scuit. ut in dco. §. idē labeo. Nota dū ē qd p dicta iura de possēssioe tā lō ga uidēt log de reb. pscriptibilib. de cūme hō a sectarib. pscribi nō pūit. ut §. decie 3. §. xi. unū nulla cōsuetudie int. duci pōt qd laic. operat recipe qd dātur rōne dinor. obsegorū cū sit d ius dinū ut expōse hēt i. c. bāc cōsuetudinē. io. q. i. 7. io. q. i. c. fi. Itē etiā quādo ifeudatō fit auctoritate pape requirit qd fiat ex iusta cā ut dicit p fari doctores uidelz qd ifeudatū faciāt uel fecerit cōdecētrē re cōpensationē ecclie spūale uel tpalem. ut s dicit Ray. cū nec ipi cūci possint uti reb. eccliafici iur. sine debita rē cōpensationē nec ēr papa. Un scūs Breg. l. 3. ēr papa loquēdo d se 7. alius. omē. l. 3. dicit. p dēm. cū dānatōis sit sine labo re h pcipe mercedē labor. Ecce ex ob latione fidelium uiuim. §. qd p aiabus fidelium laboram. 7. Illa i nrm stipēdiū sumim. qd p redimēdis pētis suis fid les obtulerūt. nec tū d pētā eadem uel orōnis studio uel p dicationis ut dignuz ē ifudam. Itē cōcessio pape sp itelligi tur ea dōtōe ut p b. ecclie nō pūet su is necessariis. ut i. c. staturo. §. ubi autē ēx de decimis lib. 6. Ex p dictione g. pōt colligi qd si p ifeudationē deciaz ecclie sic defraudat suis necessariis nō ualz Si nō p nātur tūc si nō fiat ex iusta cā. 7. decētrē rē cōpensationē. sit nō uiz. si adē iusta cā 7. pape auctoritas ualeat. si de est auctoritas pape. tunc si cōstat fuis se factū aū cōciliū lateranēse uiz. al non Itē fm Inno. 7. in. d. q. 25. in sū. con. lib. p. ti. 5. sicut nō l. 3. decias cedere in feu dū. ita nec in emphyteosim. nec in loca tionē ad lōgū tēpus. nullū. n. cōtractuz sup eis inire d. ecclia p quē fiat uel feu dū uel alienatō qd sit p dictos cōtract. ēx de re. ecclie. nō alie. nulli. Ad firmaz at 7. ad certū tēp. cedi pūit. ēx d. loca.

7. conduc. c. 2. B

Utrū laic. tenēs ab ecclia decimā in feudū possit ipm feudū in aliū laicuz trāsferre. R. fm Ber. Si ab antiq. 7. li cite teneat satis uidet qd d cōsensu epī possit fm similitudinē aliorū feudozū nec d. epus i feudū illas tunc dare. ēx de feud. c. 2. Si hō laic. nō i feudū s. de facto teneret decias nec i laicos nec in clericos trāsferre pōt. ēr de cōsensu epī ēx de his qd fiūt a p latis. cū ap lica. A hec notat glo. i. c. phibem. ēx d. dōis ut. p. 3. i. sū. cō. eo. ti. q. 26. Cum predictis con. glo. Ray. 7. hosti. in. dicto. c. phibe mus l. 3. dicat alioz opionē tenētuz qd nō possit tale feudū trāsferri tutiozē ēē. hec uidētur sic posse cōcordari uidē l. 3. qd si cōcurrāt dōtōes dicte s. p xie p ferti de iusta cā 7. debita rē cōpensationē ualz al. ut pōt cōstat ex ibi dōis.

Utrū laicus quālibet decimā sibi in feudū cōcessaz possit dimisso iure feu di liberā d cōsensu epī i locū religiosū simplr trāsferri. R. h. ut cōcedē decre. ēx de his qd fiūt a p latis. cū ap lica. su p quā Inno. dicit sic. nōdum hic qd re uocatio itelligit fieri ad eccliam non solū si ad illā ruocet ad quā d iure spe ctat s. etiā si ad quācūq. aliā. 7. ita fm quosdā pōt epō decimas que tenētur ab una ecclia cōferre alteri. qd modicū dānū sit ecclie a q tenebāt. 7. magnū ē lucz illi cui cōferūt. S. meli. placet qd oca decre. logt d decimis q tenēt i feu dū ab epīs. Nec mirū qd dicit qd admo nēd. ē feudatari. qd restituat ecclie pro chiali. qd h. itelligēdū ē si epō a q tenēt i feudū cōferat. sicut ibi d. nec sine ei. cōfēsu auferat ab eo feudū suū Itē nō ē mirandū si dicit pot. qd resti tuat ecclie pro chiali qd alteri. qd res d facili redit ad nām suam. Credit. n. qd qn epō illā decimā dederit i feudū. su it accepta ab ecclia pro chiali. p aliq utilitate epar. A Qd l. 3. Itē pot. d. ad eandē redire. imo si epō nollet cōfē ture supior deberet eū aliquādo cogē ēx de iure patro. null. fm eūdē Inno.

ut i sū. con. eo. ti. q. 30. ubi etiā ponūtur
q̄ i h°. s. habēt. **B.** Nā si ab alia eccle
sia q̄ prochiali tenebat. **A.** Istud h
bū prochiali nō ē Inno. nec bñ sonat.
ga idē ē etiā si tenebat ab ecclesia pro
chiali. s. dū dī ab alia ecclesia subaudi. s.
q̄ epali ut pōt colligi ex dcis Inno. i. d
c. cū aplica. **B.** nō sufficēt cōsens⁹ epi
ut illa pderet feudū suū nisi mag⁹ cau
sa subeēt. ar. ex de re. eccle. n. alie. c. i. **A.**
Idē in dcā. q. 30. **B.**

¶ An rustici soluēdo decimas militib⁹
q̄ possident eas excusent a solutōe ⁊ a
pctō. **R.** fm Ray. Si rustici sciūt ut cō
dunt milites auctoritate ecclesie licite
petē uel recipe excusant: p̄ferri cū ec
clesia: nec a rusticis petat nec militib⁹
ōdicat. Si hō sciūt q̄ illicite decimas
recipiūt n̄ liberāt. si tñ p̄ merum solue
rēt excusant i pre. 32. q. 5. ita nē. ex qd
merus cā. sacris. guil. hō diē absolute
q̄ rustici libant ⁊ n̄ peccāt soluēdo. **A.**
hoc n̄ diē absolute guil. s. ubi ecclesia n̄
petit a rusticis s. p̄mittit tolli a militi
b⁹. ut i sū. cō. eo. ti. q. 33. **B.** nisi placēt
eis hoc mō ecclesia defraudare. **A.**
Dī aut eis placē qñ p̄t̄ dīcere ⁊ non
curāt. ga error cui nō resistit approba
tur. 23. dī. error. **B.**

¶ Utrū ecclesia possit ab aliq̄ iusto pos
sessore redimē decimas absq̄ simonia
R. fm Ray. pōt dici q̄ redimē possit
dū tñ fiat auctoritate epi q̄ multuz ex
cusat in talib⁹. ex de p̄ben. nisi. l. ex de
re. p̄mu. q̄ sitū. Idē Hoff. ⁊ Hosti. Sed
⁊ guil. addit q̄ si prochial⁹ ecclesia uelit
redimē h⁹ mōi decias nō ē necia aucto
ritas epi: tū ga cuilibet licitū ē f̄dime
ius suū. tū ga nō dat tēporale. p̄ sp̄i
tuali s. tñ tpale. p̄ tpali. s. p̄ fructibus
deciarū. nā ius spūale p̄cipiēdi decias
remanet sp̄ penes ecclesiaz. ⁊ eadē rōne
miles l. peccet tñ n̄ cōmittit simoniaz.
A. Idē i sū. cō. li. p̄. ti. 15. q. 34. **B.** Licet
Hosti. oriū dicat. **A.** s. q̄ laic⁹ cōmittit
simoniā q̄ n̄ uult decimā male detēta⁹
dimitte nisi def sibi pecunia. ut no. i. in
sū. con. li. p̄. ti. 1. q. 68. qd pōt intelligi q̄

ad simoniā mētalē. s. si intēdit uendē
aliquid spūale s. eūdē guil. Qui etiā
dicit q̄ si alia ecclesia q̄ prochialis. i. ad
quā p̄tinēt decie uelit h⁹ mōi decimas
redimē necia ē auctoritas epi. Et cōdo
q̄ sufficiat auctoritas epi sine cōsensu
capli qñ redimūt decie laici in feudū
p̄petuo cōfesse. sicut sufficit i ḡuita cō
cessione. ut i ex de his q̄ fiūt a p̄lati. cū
apl. ca. ⁊ h⁹ cāu tuti⁹ eēt q̄ oia ponerēt
i manu epi ⁊ postea eps aliqd dari fa
ceret laico ab illa ecclesia. ar. ex de p̄bē.
nisi i fi. ⁊ de re. p̄mu. ad qōnes. ut in sū.
con. dcā. q. 34. **B.**

¶ Utrū ecclesia possit ab aliquo iusto
posessore decimas in pignus recipe
R. fm Ray. Ecclesia decimas que si
bi debētur pōt utiq̄ in pignus recipe.
nec teneat fructus cōputare in sortem
Et eodē mō dicēdū si q̄ possessiones d
fructib⁹ deciaz fuerit epte ab illo pos
sessore. s. q̄ illas pōt recipe i pign⁹ ⁊ n̄
teneat fructus cōputare i sortē. nā res q̄
cūq̄ epta de pecūia ecclesie ipi ecclesie
acgrit. ⁊ h⁹ dico si ecclesia nō d̄ facili pōt
eas aliē recupare. ex d̄ his q̄ fi. a p̄lati.
cū aplica. Porro decias q̄ alii ecclesie d̄
bēt n̄ d̄ ecclesia i pign⁹ nec aliē a laici re
cipe. ex eo. inf̄dicim⁹. **A.** Idē in sum.
cō. li. p̄. ti. 15. q. 35. **B.**

De functis De suffra
giis pro de
functis. uide infra
purgatori
um. ⁊. i. suffragiū. Itē de defunctis uiu
i. mortuus. ⁊. i. sepultura.

De gradatio Duplex ē
de ḡdarō
Quedam enim est uerbalis.
s. depositio ab ordib⁹ seu ḡdib⁹ ecclesi
asticis eorū qui sūt in sacris ordib⁹
Et h̄ faciēda ē a p̄po epi assistēte sibi
canonico numero eporū. **A.** s. ad mi
nus. 12. i. de ḡdarōe epi. In p̄sbyteri hō
6. in diaconi. 3. ⁊ cōsequenter in subdia
coni totidē. ⁊ p̄pri⁹ epi eorū. 15. q. 7. fe
lix. ⁊. c. se. ⁊. i. c. de gradatio. l. allato. **B.**
Si hō deponēdus nō eēt isacr⁹ sufficit
sua p̄pri⁹ epi sine aliorū p̄tia. q̄ das

ho de g datio e actualis siue solennis q
o3 sic fieri. L licus de g datus idurus sa
cris uestib hns in manib uas ut aliud
istrumetu seu ornametu ad ordinem
suu spectas ac si debet i officio suo so
lenit mstrare ad epi pntia adducatur
z tuc calix liber seu quis alia res q i or
dinatoe ab epo fuerat ei tradita figu
larit auferat incipiendo ab eo qd ei ul
timo datu fuerat. z sic gradati pcedē
do usq ad pma ueste q tradit i collati
one rōsure z p radit ut tōdes. Potēt
aut uti epus uerbis aliqbz ad frozē
opposit illis q i collatōne ordinū pla
ta sūt h mō flii. Auferim tibi uestē
sacerdotalē z te ordine sacerdotali pri
uamus. z sic d alijs. z ultio dicēdo. Huc
roitate dei oipotēns pris z filii z spi
ritus sancti ac nra tibi auferim hituz
clericale z deponim z de g dam z spo
liam z exum z te oi ordie z bñficio et
p uilegio clericali. hec oia ex de penis.
degradatio. li. 6.

Sacerdos uel ali' clic' i sacris cum
p heresi fuerit seculari curie relinqui
d' seu de g dād'. A. l3 seculari curie n
reliquēdus s3 pperuo deponēd'. ut in
tex. i. alvaro. B. poterit fieri per soluz
suu epm ouocatis abbatibus z alijs p
latis z religiosi z lra sue diocefi. sicut
expedire uidebit. ex de hēti. qm. li. 6.

Qualit' cleric' de g dat' p p heresiz
uel h mōi tradi d3 p rati sectari. R. ei
de g datio pntē potestate celebranda ē
q scō dicet ei ut in suu forū recipiat d
g datū. z sic intelligit tradi s3 p eo debz
ecclia intercedē. A. efficacit. ut i tex.
i. allegato. B. q nō moriat ex d hbo.
sigl. nouimus.

Nō ois de g datus tradēd' ē p rati se
culari s3 solū in trib' casib'. p rati in
crimie hēsi. ex de hēti. ad abolēdaz. s.
p. z 2. nisi incōtinēti ad pniām redire
uoluerit. ex de hēti. excoicam'. s. dānari
A. Ibi tñ d3 sūt pperuo carceri mā
cipādi si redire noluerit post q fuerit
dephēsi. B. 2. casus ē in fallario lra
rū dñi pape. ex de cri. fal. ad fallarioz.

3. cāns cū q deponit p p calūniā
quā intulit suo epo. xi. q. i. si q sacerdo
rū. A. Idē cāns nō i sū. cō. li. i. r. s. q. x. s3
hosti. s3 i dco. c. si q. ponit plura alia
dñ. n. ubi. Si q sacerdotū uel reliqz
clericoz suo epo fuerit inobediēs : aut
ei insidias parauerit : aut cōtumeliāz
aut calūniā uel cōtraria intulerit z iuici
poterit mox deponi curie tradat z re
cipiat quod inique gessit. B.

De g dat' fm guil. si fuit i sacris bene
dicē tenet horas canonicas : q n libe
rat s3 obligat remanet ad ea q s one
ris. Nō tñ dicat dñs uobiscū z similita
hba q ad dignitatē ordis ptinent. A
Idē in sū. cō. li. p. ti. 7. q. 18. ad fi. ubi eri
am dñ fm eūdē guil. q ē idē ē in de g
dato beneficiario q diu tenet bñficiūz
l3 nō fuerit i sacris. z q de g datus ut su
spēsus nō o3 officiare eccliam. B. De
g datū eps nō pōt restituē. i. eps. s. 6.

Delectatio Ultrū cōsen
sus i delecta
tionē pcti mortalis sit pecca
tū mortale. R. fm Tho. secunda secū
de. q. 74. A. Ibi nil ut d h' dicit. s3 ali
qd tangit scda scde. q. 154. arti. 4. et
p rati scde. q. 83. B. Dicēdū q sic. sicut
z theologi cōiter dicūt. nam z Augusti
nus dic. 12. de trinitate q p p peccata
cogitatiois etiā sine uolūtate pficiēdi
s3 cū uolūtate oblectādi tot' hō dāna
bitur. q. n. alijs cōsentiat i talem de
lectationē nil aliud ē q cōsentiat q
affect' su' sit inclinat' i fornicationem
Null'. n. delectat nisi i eo qd ē cōforme
appetitui eius. Et notādū h q ut dicit
idē Tho. Delectatio morosa nō dñ fm
diuturnitatē tps : s3 ex eo q rō delibe
rās circa eā imorat nec eā repellit : re
nēs z uolēs libēt ea q stari ut attigūt
aimū respui debuerūt. ut dic Aug. 12.
d crimi. A. Idē i sū. con. lib. 3. ti. 34. q.
271. ubi allegat h' Tho. dicē i pma pre
scde. q. 84. arti. 8. Et ut ibi p3 ex p dicit
con. Ul. z p. i aliq clari loquendo di
cit q nō solū ē pctm mortale qñ ratio
expisse consentit : sed ē qñ non expisse

dū negligat rep̄uere mot' p̄cti z manz
talis cōplacentia p' sufficiētes delibe
rationē z aiaduersionē piculi. **B.** De
tactibus z osculis z h' mōi uide. i. luxu
ria. §. fina.

Delegare est uices suas
alteri cōmittē
Querit ergo an ep̄us possit d
legare z au. **R.** fm Ray. z guil. Distin
guēdū ē q' qdā sūt q' p̄nēt ad ordinē
ep̄alē. sicut cōsecratio uel recōciliatio
ecclesiarū: ordinatio clericorū z sūta. et
ista pōt ep̄us delegare t̄m ep̄is. ex d' of
fi. or. q' sedē. z d' of. ec. aq. Qui ēt met'
politānus p' cōfirmatōne aū pallii rece
ptionē pōt ep̄is cōmittē cōsecrationes
suffraganei sui. ex d' elec. suffraganei
Sūt alia qdā q' p̄nēt ad iurisdictionē
sicut ē audiciā cārū z absolutō p̄ctōz
z h' mōi. Et ista indubitat pōt alteri d
legare. ut i dco. c. aq. ita t̄m q' crimiales
cās clericorū cū agūt ad depositōnem
nō pōt delegare nisi in casu. s. si incipe
ret ab eē p̄p' ecclie sue necitatē l' aliā
magnā cām: z tūc cōmittēt nō diffiniti
onē cāe s; cognitionē t̄m. ar. ff. de offic.
ei' cui mā. ē iur. l. i. l. de p̄da. iudi. l. i. z.
nisi cōmittēt diffinitionē totius cause
alteri ep̄o: qd' pōt facē fm qdā cūz nō
sit ei ihibitū. Sūt z alie cāe q' l; n̄ sint
crimiales. t̄m p̄pter earū excellētiā. nō
d; eas delegare nisi i cā nccia z multū
iusta ipedit. ut ē cā m̄imonii z sūta.
ex de of. sang. z affi. ex l̄ris i fi. A. Et tūc
etiā nō d; cōmitti idior' uel leuib' sed
l̄rat' z ḡuib' p̄sonis ut pōt colligi ex d
c. ex l̄ris. fm eūdē Ray. ut in sū. con. l. i.
3. r. i. 32. q. 5. ubi notatur etiā omnia que
in hoc. s̄ponuntur. **B.** Non debet
etiā delegare p̄tatem disp̄sandi cū ir
reglarib' nec absoluendi eos q' man'
uolētas inecerūt i clericos i casib' sibi
a iure cōcessis. ut de puer' z mulierib'
z sūta. z l; h' delegare nō dēat: potest
t̄m cū nō sit ei p̄hibitū. A. dū t̄m cōmit
tat discret' z honestis fm glo. Ray. ut
in dco. q. 5. **B.** Immo de p̄cutiētib'
clericos cōcedit. ex de offi. ordi. eis. A

ubi p; q' hoc cōcedit nō solū ep̄iscopis
sed etiā omnibus quibus ex officio in
certis casibus competit dicta absolu
tio. **B.** Alias uero causas minores
etiā spirituales ut de decimis: de iure
patronatus z similes potest delegare
nō t̄m laicis s; clericis t̄m. ex de iudi. de
cernim'. z. c. quanto. Pecuniaras ho
cās pōt. imo forte idistictē d; delegare
nec d; ipe i talib' occupari. arg. xi. q.
i. re quidem.

S utrū delegatus possit alteri cām
subdelegare. **R.** nō pōt. nisi in tribus
casib'. p̄im' ē si l̄s ē corā eo d̄estata
z sic itelligit ex d' sen. z re iudi. cū Ber
oldus. ar. l. de p̄cura. l. neq' tutores.
2' ē qñ uniuersitas cārū alicuius uille
ul' castri ul' ecclie ē alicui delegata. tūc
n. pōt unā cām delegare. ff. de iudi. cūz
p̄or. 3' si ē delegatus a papa ul' a p̄nci
pe. tūc. n. pōt totā cām indistictē l' p̄tē
ei' alteri delegare. ex d' offi. dele. q̄uis
z. c. sup. qōnū. z. c. pastoralis. Ille t̄m cui
papa cōmittit inquisitionē uel p̄uisionē
ecclie d' p̄lat' seu alius m̄istris qz in
h' mōi casib' industria z fids p̄sone cui
cōmittit eligi ut: non pōt b' alteri dele
gare. Itē nec ille pōt delegare cui pa
pa cōmittit p̄dicare crucē: excōicā: ul'
absoluē aliquos: disp̄sare cū irregla
rib': ul' iūgē p̄nias. qz nō cōmittit sibi
iurisditio s; certū m̄isteriū. Salua sp̄
auctoritate legator' sedis aplice. ex d'
offi. dle. qm̄ aplica. A. Idem in sū.
con. l. i. 3' r. i. 32. q. 6. **B.** Et saluo si ha
beret sp̄ale mādātū subdelegandi. ut
notat Jo. an. ex de offi. dele. cū li. 6.
A. z in dco. c. as cui. ex p̄sse colligit ubi
dī q' is cui cōmittit a sede aplica ut p
uideat certe p̄sone de b̄sificio in certa
ecclia diocesi ul' puincia pōt h' alteri
subdelegare. sec' si ei cōmittat ut pui
deat ecclie de p̄sona. tūc. n. nō pōt sub
delegare nisi subdelegādi b̄eat specia
le mādātū. **B.**

S nūqd ep̄s pōt delegare his q' sūt
de alieno ep̄atu: **R.** s; guil. Delegare
pōt ea que p̄tinet ad iurisdictionem

uoluntaria s; n̄ pōt eos p̄pellē ad suscipiē
edū ei' cōmissionē cū eis nil p̄cipe pos
sit. A. Idē in sū.cō.li.3. tit.34. q. 40.
B. B; nō pōt eis delegat' ea q̄ p̄tiner
ad iurisdictionē cōtentiosam q̄ nō habz
locū nisi in aleno ep̄atu. A. Ad h' eē
d' cōst. ut aiaz. s. p. li. 6. B. De iudice
delegato r eius officialib' z an possit
aligd recipē. hētur. l. iudex p. s. 4. z 5.

Denunciatio Duplex
ē denun
ciatio. Una q̄ fit p̄lato nō tan
q̄ iudici s; tanq̄ singulari persone fm̄
erigenti correctōis fratre. De hac
uide s̄ correctio. z. A. Et ibi patet q̄
ista fit etiam p̄lato tanq̄ iudici nō ad
puniendū s; ad emēdandū denunciatus.
B. Alia ē denunciatio q̄ fit p̄lato tanq̄
iudici ut inquirat z puniat. Et de hac
uide. l. iugis p̄ totū z s̄ crimen. s. fi.

Depositum Quomō z
quando d
positū reddi d; B. reddi d;
ipsa res deposita ad petitionē z uolun
tatē deponētis. qd̄ tñ fallit i. 4. casib'
Prim' cū q̄s gladiū deposui ut deinde
furiosus fact' ipm̄ repetit. z. q. 2. ne q̄s.
Secundus si deponēs fuerit depōita
tus. naz oia bona sua publicantur. ff. e.
bona fides. z. qñ fur deposuit z cū dñō
i petitōe cōcurrit. ut i p̄dcā. l. bōa fides
z. 12. q. 2. cum deuotissimam. 4. qñ fur
deposuit apud illū cui subripuit l' apd
p̄petariū ut pbat p̄ eadē iura. A. l. i
dcā. l. bona fides ad fi. z idē no. in sum.
con. libro 2. tit. 6. q. 23. B.

Depositori licet p uolūtate sua dpo
sitū reuocare. eē eo. bona fides. z ut In
no. ibi no. ē t̄ pactūz appositū. q̄a pōt
penitēs. ff. eo. l. i. A. Ibi hoc clare hēf
in. 6. penul. B.

Cōtra depositū nō ē locus cōpēsatiōni
in totū. uel deductōi. s. p̄ pte. l. 3. p̄p̄sa
tio admittat i alius si cā ē ligda ita q̄
facile eritū hēf credat. eē eo. bōa fides
A. Et ibi p; p̄ glo. q̄ etiam in alius nō
fit cōpensatio sp̄ei ad pecūiam nisi qñ
spēs ut equ' nel qd̄ sitē dari n̄ possit a

debitore z deueniref ad extirpationē. B
Utrū depositari' teneat satisfacere
deponēti si res apud eū peat. B. tene
tur si cōmisit dolū uel larā culpā ut puta
si deponis apud me suum uictū z ego
mīa dūct' soluo eū. ff. eo. si hoiez. Jte
qñ d' epositari' res suas h; saluas z de
positas amisit p̄sumit contra ipm̄. q̄a
suas clausit i archa z depositas n̄ clau
sit. Sed z tenetur etiam de leuissima
culpa si sit in mora uel si obrulerit se
deposito l' si recepit aligd p̄ custodia
A. Hoc casu cū p̄tract' cōternat cōmo
ditatē utriusq̄ nō usq̄ teneat nisi de
leui tñ. z sentit gl. in dco. c. bona fides.
sup̄ xbo de culpa. z expresse dicit gof.
ut in sū.cō. eo. ti. q. 24. B. Aut si ḡra d
positari' fiat depositū. de casu ēf fortu
ito tenetur si pactū culpa uel mora p̄
cesserit. Nec oia eē eo. bona fides. A
Predicta ēf oia notant in dicta. q. 24.
fm̄ hosti. B.

Ecclēsia nō tenet d' deposito nisi qñ d
positū fuerit factū p̄lato z cōtēnti uel
capto p̄ntib' z recipiētib'. aut nisi i q̄
tuz locupletior eē. eē. eo. c. p. A. Hoc
fuit dñi hosti. ut p; i sū.cō. dcā. q. 24. B.

Utrū depositario liceat uti re depōsi
ta. B. depositarius utēdo cōmittit fur
tū. ff. de cōdi. fur. q. furtū. Et h' intellige
qñ ē exp̄sse phibitū ne utat : alit non
cōmittit. si tñ putauit dñm pmissurū.
A. etiā si min' p̄babilē h' putauit h;
hosti. ut in sū.cō. li. 2. tit. 6. q. 25. per. l. g
re. l. altatā q̄ ad h' bñ facit. Si tamē nō
hūerit cām putadi p̄sumit d' euz. ff. de
fur. l. qui uas. s. uetare ubi dñ. Uetare
aūt dñm acapim' eū q nō cōsentit. B
ut. ff. de fur. l. q re. Jtē intellige nisi de
ponat qd̄ cōtinet numero podē l' men
sura z nō obsignet. Dic. n. exceduntur
fines depositi z trāsserit dñiuz. z sic uti
pōt. Si hō obsignat uel claudis eo ipso
ut phibuisse ne depositari' utat nisi
dñi dicit exp̄sse. ut. ff. e. l. licz. s. rei. z. l.
die. s. qui pecuniaz. z. l. qñtus. A. Nec
fuerūt dicta hosti. cū q̄ cōcor. hosti. et
donal. ut dcā. q. 25. B.

Quid si res deterior reddat? R. fddi
at nō ut ff. eo. l. i. §. si res. A. Hoc intel
lige qñ deterioratō facta ē culpa depo
sitari z nō al' ut §. 3. B.

Heres depositari tenet d' p'cio rei d'
posite ignorāter ab eo uēdite: imo eti
am si nō sit heres nihilominus ab eo
id qd' cōsecut' ē extor' q'ur. ff. eo. l. i. §.
ulti. z. l. 2. z. 3. A. Addita. l. 4. ubi dicit
de non herede q' putabat se heredem
cum uendidit. B.

Utrū peccet qui rem suam apud ali
um depositā ut ē iuste detētat furtiz
accipit. R. fm Tho. scōa scōe. q. 66. Pl
le q' furti accipit rē suā apud aliū d'po
sitā g'uat depositariū. q'a ille tenet ad
restituendū uel ad oñdendū se inorū
Uñ manifestū ē q' peccat z q' tenetur
ad releuandū g'uamē depositari. A.
Hoc puto uerū nisi ipse depositarius
sciēter accepisset i depositū rē alienaz
uel si dñō p'banti rē suā denegasset re
stituē sicut d'z. ut §. i p'ncipio. bis. n. casu
b' depositari' furtiz cōmittit z tenet
ad restitutōē. L. de fur. l. an alle. iō b'
casu idē iudicādū d' depositario qd' de
ipō fure. B. Qui hō furtiz accipit rē
suā apud aliū iuste detētat: peccat q'
dē nō q'a g'uat eū q' detinet: nec tenet
ad restituendū aliqd. A. nisi eēt con
dēnatus. nam pōr ppter hoc cōdēnari
ad amissionē rei sue ut §. belluz p. §. 2.
B. §. peccat d' cōez iusticiā dū ipe sibi
usurpat sue rei iudiciū iuris ordie pre
termisso. z iō tenet reo satisfacē. A. §.
in foro iudiciali ut dictū ē. B. Et dā
opā ut scādaliū p'rior si uñ ortū ē sedē

Derisio Utrū derisio sit
speciale peccatū

R. fm Tho. scōa scōe. q. 75.
Dicēdū q' sicut aliq's cōuitiādo intrēdit
depmē cōuitari honorē z detrahendo
diminūē famā z susurrādo tollē amici
tiā: ita irridēdo intrēdit q' ille q' irridet
erubescat. z q'a hic finis distinctus ē ab
aliis: iō etiā p'ctm derisionis distinctus
a cōis peccatis. A. Idē in sū. cō. li. 3.
ti. 34. q. 242.

Utrū derisio sit p'ctm mortale. R. b'
Tho. ubi §. q' cū aliq's malū alicui' p
sone uel defectū i n'fū uel ludū ponit.
derisio d' z si qdē b' fiat inq'itū maluz
ē puū fm se: sic derisio ē uemiale. §. qñ
accipit qñ puū rōne p'sone sic aliq'ez
irridē ē eū oino puipēdē z tā uilē extia
re ut de eius malo nō sit curandum: §.
sit qñ p' ludo hñdū. A. sicut solet hñ
defectus puerozū z stultoꝝ fm eūdez
Tho. B. Et sic derisio ē p'ctm mortā
le z g'ui' q' cōtumelia q'a cōtumeliosus
u' accipe malū alteri' seriose. Irrioz
aūt stue illuzoz i ludum. z ita u' eē ma
ior cōtēptus z dehonozatō: Et fm b' ē
g'ue p'ctm: z tanto g'uius q'to maior re
uerētia debet p'sone q' illudif uñ g'ui
simū ē irridē deū z ea q' dei sūt. ē g'ui'
irrisio pentū. 3. derisio iustoꝝ p' quam
hoies etiā a bene agēdo ipedunt. A.
Idem i sū. con. eo. ti. q. 243. B.

Desperatio utz sit pec
catum. R.
b' Tho. scōa scōe. q. 20. Circa
deū uera extimatio intellectus ē q' ex
ipō puenit hoium salus z uenia p'cō
ribus daf. §. illud Ezech. is. Nolo mor
tē p'cōris sed ut conuertatur z uiuat.
Falsa aut opio ē q' p'cōri penitēti ue
niā denegat. uel q' p'cōres ad se nō cō
uertat p' grām iustificantem. z iō sicut
mor' spei q' cōformit se h'z ad extiatōz
uerā laudabit' ē: ita oppositus morus
s. desparationis qui se conformat extia
tioni false de deo ē uitiōsus z p'ctm. z d'
hac mā hēf. i. p'sūptio circa mediū. De
despatōe iq'itū ē unū d' ipedimentū pe
nitētie. uide. l. p'nia. 4. §. p. A. Idē qd'
in hoc. c. notat in sū. con. lib. 3. titu. 34.
q. 211. B.

Detractio Detractores
fm Ray. sūt
qui uitāt bonos mores alioꝝ
corrūpere uel minuire nitūt.
Detractio fm Tho. scōa scōe. q. 73.
differt a cōtumelia dupl'r. p' qdē quātuz
ad modū p'ponēdi h'ba. q'a. i. cōtumeli
osus māifeste ē aliq'ue logf: detractor

occulte. 2º qñ ad finē intēdū siue qñ
ad nocumētū illatū qñ. s. contumelio
sus derogat honori: detractor fame. z
dicuntur uerba detractōis occulta non
simpliciter s. p. rationē ad eū de q. dicunt
quia eo absente uel ignorāte dicuntur
etiam si coram multis aliis dicantur.
A. Contumeliosus autē i. facit hōiem
logē etiā si solus sit pñs finē eūde Thō.
ut in sū. cō. li. 2º. ti. 5. q. 197. B.

Quot mōis detractor famā alicuius
diminuit. Rº s. Thō. ubi s. Detractor
hº agit dupl. qñq. qdē directe. qñque
uero indirecte. Directe quadrupliciter
p. mō qñ falsū alteri imponit. 2º qñ pñm
suis uerbis adauget. 3º quādo occultū
reuelat pñm hºis cōibus: cantilenis:
signis seu etiā in scriptis q. appellat li
belli famosi. d. q. u. d. i. libell' famo
sus. A. Siue ē hºis artificiosis fin
Ray. ut i. dē. q. 197. B. 4º qñ id qd ē
bonū dicit mala itēdōe factū. Indirecte
hºo dupliciter. s. i. negādo bonū alteri
uel malitiose retinēdo. A. Idē i. sū. cō.
li. 2º. ti. 5. q. 198. B.

Utrū detractō sit pñm mortale. Rº
fin Thō. scda scde. q. 73. Dicēdū q. qñ
inter res tpales fama uel pñciosior z p
eiº defectū hºo ipedit a multis bñ agē
dis. i. detractō p se loquēdo ē peccatū
mortale. A. Lō. Ray. z d. detractio p
se pñm mortale ē qñ eodē qñ detrahēs
intēdit ad denigrādā famā eius cui d
trahit. ut in sū. cō. eo. ti. q. 199. ubi etiā
hñtur oia q. i. hº. s. ponūt. B. Lōrigit
tñ qñq. q. aliq. pñfert uerba per que
fama altius diminuit z nō ē detractō
formalis loquēdo ut si. pñferat. pñf ali
qd bonū uel nccius cū debitis circūstā
tiis. z sic nō ē pñm. ut p. i. denūciatōe
uel accusatōe. Si autē pñferat ex ai leni
tate uel pñpter aliqd nō nccius nō est
peccatū mortale nisi forte hºbū qd dñ
sit adeo gñe q. notabilif eius famam
sedat z pñpue i. his q. pñnēt ad hone
statē uite. q. hº ex ipso gñē hºboz hºz rō
nē pñi mortalis. z tenet aliq. ad resti
tutionem fame sicut z alterius rei. A.

Propterea dñ pñ. 2. 4. Lū detractoribus
ne amiscerent qñ repēte surget pñditio
eorū z ruinā utriusq. qñ nouit. Super
q. glo. hº spālit uitio. s. detractōis pñli
tat totū pene genº hūanū. unde Augº
in mēsa sua. Quisquis amat dicis ab
sentū carge uitam. Hanc mēsam idi
gnam nouerit esse sibi. B.

Siquēter detractor restituet famā
Rº fin Thō. scda scde. q. 62. Dicēdum
q. aliquis pñt alicui famā auferre tri
pliciter. p. mō uerū dicēdo z iuste. puta cū
aliquis crimē alicui pñdit seruato de
bito ordie z tūc nō tenet ad restitutio
nē fame. 2º mō falsū dicēdo z iniuste.
puta cū aliq. imponit crimē alteri qd nō
fecit i. audiētia multorum: z tūc tenet
famā restituere pñtēdo falsū dixisse z
iuste. 3º mō uerū dicēdo s. iniuste. puta
cū aliq. pñdit crimē alicui d. ordinem
debitū z tūc tenet ad restitutionē qñ
tū pñt sine mēdacio tñ. utpote q. dicat
se male dixisse. uel q. iniuste eū diffama
uit. uel si non pñt famā restituere d. ei
alif recōpensare. sicut z i. alius iniuris.
Probāt h. s. q. i. qdā. z. i. 4. q. 6. si res. A.
Lon. Ul. p. e. z Ray. ut in sū. cō. libº. 2º. r.
5. q. 201. ubi etiā addit fin Ray. q. resti
tutio fiet hº mō. uidelicet ubi publice
dixit hºbū uel cantilenā. p se uel p aliū
uel etiā ubi pñcit libellū famosū nec
nō z i. alius loci ubi itelligeret illū tra
que h. acta sūt infamatiōe occasiōe sui
dicti uel facti l. signi: publice z si pñt re
cognoscat errorē suū z culpā z p. pos
se remoueat uel saltē alleuiet sic ifami
az. ar. ex d. pur. ca. inf. sollicitudines. s. p.
cipias. Idē host. Dicē tñ q. h. publica re
cognitō faciēda ē nisi ex tali recognitō
ne publica ille ifamatº āplius ifama
ret. Et fin glo. Ray. intelligenda sunt
h. s. si audet hº facē. secus si non audet
pñpter potētā uel crudelitātē aduersa
rii. Addit Ray. Tenet etiā secū pñmē
de iniuria z hūiliter ueniam postulat
Idē host. Et fin glo. Ray. oportz ue
niā postulare i. pñria pñona si audz. al
saltē p. interpositā pñonam. B.

Utrum peccet aliquis audiendo detractorem. R. fm Tho. scda scde. q. 73. Si aliquis detractores audiat absque resistētia ut detractori cōsentire. unū sit princeps pēti ei? et si qdē iducat eū ad detrahēdū uel saltē placeat ei detractio ppter odiū eius cui detrahēs nō min⁹ peccat q̄ detrahēs et quicq; magis. Si hō ei peccatū nō placet s; ex timore uel negligētia l' ēt uerecūdia qdā omittit repellē detrahētē et osidē q̄ ei detractio displiceat. tūc peccat qdē s; multo min⁹ q̄ detrahēs et plerūq; uenialit. Quicq; etiā hō ipm pōt mortale eē. ut qd ex officio incūbit ei detrahētē corrigē ulet ppter aliqd pculū ide cōsequens. uel ppter radicē q̄ timor human⁹ quicq; pōt eē pētiū mortale. De q̄ uid. i. timor s. p. Detractio i quo differt a susurratiōe. uide. i. susurratio. A. Idē quod in hoc. s. hētur in sum. con. li. 2. tit. 5. q. 102. **B**

Diaconus An liceat diacono corp⁹ dñi deferre ad infirmū et euz cōicare. R. fm guil. Non: nisi in extrema necitate absentib⁹ episcopis et p̄sbyteris. ut dis. 93. diaconi. nam in necessitate etiā p̄nte p̄sbytero pōt diacon⁹ iussus eucharistiā populo dispēsare. ut dis. 93. diaconi ita se. A. Potius est. c. p̄nte. Necitas autē ē qñ p̄sbyter est felius uel aīporēs hō facē fm eundē guil. ut in sū. cō. li. 3. tit. 27. q. xi. **B**. Et sicut ibidē notauit hugl. etiā absente p̄sbytero si tanta sit necitas q̄ iussus p̄sbyteri expectari nō possit: nō ē expectandus. q̄ si p̄sbyter diacono etia; in necitate phibeat et exp̄ssa cā. ut quia forte usurarius uel aīpenitēs ē q̄ petit cōiōnē obediēdū ē ei aliē nō. A. Idē in dca. q. xi. ubi ēt dī q̄ laicus in nulla necitate nec se ipm nec alius cōicare d3. **B**. nā et tho. i. 4. dis. 13. dīc q̄ diaconus l3 possit sanguinē i calice dispēsare sicut adhuc i qbusdā ecclesiis diaconus dispēsare mīstris sanguinē. n̄ tñ d3 corpus xpī dispēsare qd nō h3 manus

secratas ad tangendū. et hō intellige nisi de mādaro p̄sbyteri uel epī uel p̄sbytero lōg. posito in casu necitatis. ut dis. 93. p̄nte. Quō diacon⁹ hēt p̄ndē de lōtione corporal⁹ et huiusmodi. uide sup̄ corporale.

Dignitas Dignitas ecclesiastica scdm Inno. et hosti. ē quedam preeminētia in gdu. et quasi pro eodez sumitur dignitas et psonatus ut archidiaconatus et p̄miceriatus et decanatus et hōmōi. A. Hosti etiā dicit q̄ ista dignitas aliqui uocat custodia et aliquādo mīsteriū. et Inno. dicit q̄ sp̄ pro eodez sūt psonatus et dignitas ut in sū. cō. li. 3. tit. 13. q. 17. **B**. et intelligit eē dignitas uel psonatus fm institutionē uel cōsuetudinē ecclie. nam posset eē q̄ aliquis in aliq̄ ecclesia exercēt officiū archidiaconi cognoscēdo de cāis clericorū et de aliis nō tñ ē reputādus ob hoc eē i dignitate nisi uocet noīe qd dignitatē sonat. q̄ si uocet aliq̄ noīe dignitatis uel psona i dignitate constituta reputet l3 n̄ lū mīsteriū dignitatis facit reputad⁹ ē i dignitate. dūmō pperuo eā obtineat. ex de sta. mo. c. 2. s. fi. A. Hoc fuit dictū Inno. q̄ intelligit ista q̄ ad dispōz. c. de multa. ex de pben. ut p3 in dicta. q. i. 7. De mā aut. c. de multa ē tactus sup̄ bñficiū p. s. p. et tāgīt h. i. s. se. **B**. Nemo pōt hēre sū p̄s ecclesiasticas dignitates. nec ēt plura bñficia curas aliarū hñtia. uide hō s bñficiū p. s. 2.

Dignitas sine cura ab eo q iam. 20. annos cōpleuit ex dispēsatiōe epī pōt hēre ex de era. et q̄li. pmutum? li. 6.

Discere debet quilibet etiam prelat⁹ qui cūq; nō solū a maiori s; etiā a mīmo: dū tñ erudito. Unū dis. 38. Nullus ep̄s ppter opprobriū senectutis uel nobilitatē generis a p̄uulis erudit⁹ et minimis si qd forte ē utilitat⁹ ac salut⁹ igref negligat. Qui. n. rebellis uiuit et discē atq; agere bona recusat magis diaboli mēbr⁹ q̄ xpī eē oñdī et potius

infidelis q̄ fidelis eē mōstrat. Unde et Aug' ait. Ego senex a iuvene z eps tot anozū a collega nōdū āniculo par' sū doceri. 2. 4. q. 3. si habes. Ad materiā docendi facit. l. m̄gr p̄. z m̄gr z. r. l. scia z. i. studium.

O **I**sciplina correptionis siue punitiois quā d̄ lati q̄q̄ iponūt n̄ d̄z eē usq̄ ad effusionē sanguis. ar. ex de rap. i archiep̄atu z fm̄ gnil. intelligi debet de effusione enormi. A. Idē i sū. cō. l. r' p̄ tit. 4. q. 6. B. De correctōe platōrū inde sup̄ correctio p̄.

D **I**scordia Utrū sit peccatum mortale. R' s̄z Thō. scō. a scō. q. 37. Qñ aliq̄s sciēter z ex intētiōe discordat a bono dīno z a bono pximi i quod z cōfētire. h' ē p̄ctū mortale ex suo genere. ppter d̄ritatē suāz ad caritatē l' p̄mi mor' h' discordiē sint p̄ctā uenialia ppter ip̄sectionē actus. Sed cū intētiō aliq̄z ē ad aliq̄d bonū quod p̄tinet ad honorē dei uel ad utilitatē pximi tñ un' existimat hoc eē bonū ali' aut h' d̄ritā opionē nō ē peccatum A. ga talis discordia ē p̄ accūs z quia concordia q̄ ē caritatis effectus ē unio uolūtātū nō opionū s̄z eūde; Thō. ut in sū. con. l. 3. ti. 34. q. 226. ubi etiāz nō tātū q̄ z B. B. nisi h' mōi discordia uel sit cū errore circa ea q̄ sūt de necessitate salutis uel si p̄tinacia īdebitē adhibeat. Ex q̄ etiāz p̄ discordia q̄q̄ ē ex p̄ctō uni' tñ. q̄q̄ ē cum peccato utriusq̄. puta cū uterq̄ dissentit a bono alterius z diligit bonū p̄p̄riū z uid̄ infra litigium.

O **D**ispensatio fm̄ Ray. ē iuris relaxatio. unū uocat uuln' quia uulnerat ius cōmune. 23. q. 4. ipsa pietas. circa fi. hosti. q̄q̄ dicit sic. Dispensatō ē rigoris iur' p̄ eū ad quē spectat misericordiē z canonice scā relaxatio ut colligit. i. q. 7. s̄n' si rigor. z. c. se. A. Idē

in sum. con. libro 3. ti. 29. q. i. ad fi. B.

Sed nūqd dispensatio ē ius? R' fm̄ Ray. Dispensatio fm̄ q̄ ē in dispēsan te ē prās siue act' p̄tatis a iure cess' S̄z scōm q̄ ē i eo cū q̄ dispēsatū ē: sic ē ius puatū. i. licētia uel pmissio q̄da; alicui facta d̄ rigorē iuris s̄z nō est ius cōe. ar. 32. q. 2. interfectores. z. c. in adolef cētia. Con. hosti. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 2. B.

Utrū dispēsatō sit necia in occultis. R' fm̄ gnil. In occultis i qbus pōt di spēsari dispēsatō necia ē nō p̄p̄ de pō sitōnē iurādā ga ocelta p̄ctā iudicāz n̄ h̄nt: s̄z ga de eo sup̄ quo dispēsatū ē accusari q̄s nō pōt. ar. ex d̄ fi. p̄sby. ex tua Alioqn etiā p' pactā p̄niam possēt accusari. ar. 33. q. 2. ad monē. i. s̄. q. 5. p̄sbyter A. Idem i sum. confessio. in dicta. q. 2. in fi. B.

Dispēsatōnū aliq̄ ē debita aliq̄ phibita aliq̄ pmissa. Debita ē cū multorum scandalū tūmēt. d̄. s̄o. ut cōstitueret. Laue tñ ne decipiaris i scādalo. ut d̄. i. scandalū. Itē debita ē dispēsatō rōne t̄pis uel p̄sone uel pietatis uel necitatis siue utilitatis eccl̄ie uel enētus rei z d̄ singulis ho; pōt. i. q. 7. s̄. nisi rigor z. c. z. s̄. se. usq̄ ad. s̄. ecclesie. A. Idē z sequētia i isto. s̄. fuerunt dicta Ray. ut p̄ in sū. con. lib' 3. ti. 29. q. 10. z glo. Ray. exemplificat euentū rei d̄ laicis p̄motis in ep̄os de facto ut d̄. c. q. 7. c. erigūt. S̄z ut pōt cōstare ex altaris iuribus oia p̄dicta reducūt ad tria. uide licet ad cām necitatis siue utilitatis. i. q. 7. z si illa. seu pietatis ut cū. ppter pietatē dispensat cū corpe iuriatis uel il l̄atis ut remaneāt i suis ordinib' ad q̄s īdebitē fuerūt assūpti. i. q. 7. h̄i qui z p̄dicta cānt q̄q̄ ex p̄sona uel t̄pe seu loco siue accūsib' aliis ut ex d̄cis iuribus pōt cōstare. B. Et breuē ubiq̄z subē iusta cā dispēsatō debita ē. d̄. s̄o. d̄. nō scō. h̄. de idē. z. h̄. ecce. z. c. confide rādū. et l' ex cāis p̄dictis dispēsatō d̄bita sit z peccet p̄latus nō dispēsatō ut est argu. 2. q. 5. quanto. in fine. tamen

subditi nō habent ius petendi nisi for
te supplicādo. Dispensatio hō phibita
ē ubiq; nō pōt fieri sine manifesta d
coloratione ecclie. Itē ubiq; non ē
iusta cā dispēfandi. i. q. 7. tal. z. c. si illa.
ex de elec. in omni. s. mltā. z. s. si. Dispē
fatio uero permiffa ē aliquādo in cāu
ut dif. so. si q; p̄byter. z. multis casib;
quibus iura permittūt dispēfationes
A. In dco. c. si quis p̄byter. dī. Si quis
p̄byter aut diaconus inuētus fuerit ali
quid de mīsteriis ecclie uenūdasfe.
quia sacrilegiū cōmīsit. placuit eū i or
dinatione ecclesiastica non haberi. in
iudicio tamē epi dimittēdus ē si i suo
debeat recipi gradu. B

Quid si eps indistincte dispensat. R.
fm Ray. si de hoc fuerit accusat^r puni
endus ē pena depōnis dif. s. i. c. p. in fi. z
c. qui in aliquo in fi. Sed hosti. dīc q
hoc forte locum habet si cōmonit^r in
corrigibilis sit z ppter hoc suspensus
z finiam suspēfionis cōtēnens etiā in
sua cōtumacia perseverat. ar. ex de p
ben. graue. s. nolētes. Uel p̄dicta. c. pos
sunt intelligi qñ epus dispensat in eo
quod de iure nō pōt. A. Idem i sum.
con. co. ii. q. xi. Et sentētia hosti. beni
gnior uidet^r z tenēda. ff. de legi. l. beni
gnius. B. Dispensatio in multis casu
bus episcopis phibita ē. p̄ quidē i hōi
cidio. dif. so. mīroz. Et intellige siue iū
sto siue iniusto z quocunq; fiat. ut si q;
uindictaz sanguinis dicat uel scribit;
aut chirurgiā exercet aut uindictē san
guinis auctoritatē exhibet z in oibus
similibus si inde mors fuerit subsecu
ta uel etiā mutilatō mēbri. que norāt
Inno. z hosti. ex de cle. pu. in du. c. p.
Lū nullo. n. taliū potest epus dispēfari
in officio. Secus q; clericus possit esse
in beneficio. ex de cle. pu. in du. c. 2. Aut
etiā secus si mors uel mutilatio nō inē
uenit. ut i p̄allegato. c. p̄. De ista matē
ria uide plura. i. irregularitas p̄. 2° i si
monia ordinis siue beneficii scienter
per simoniā acquisiti. uide. i. simonia
7° in s. ultimus. s. 3° in illo qui cū esset

suspensus interdictus uel excoīcatus
dānabiliter ingessit se dinis. ex de sen.
z re iu. cū eterni. z ex de sen. excoī. cum
medicinalis. lib^o 6°. 4° in clerico q; ex
coīcatus in concilio accedit ad iudiciū
p̄ncipis cōrepto iudice ecclesiastico. z
q. s. si quis epus. 5° in bigamo. ex d bi
gamis. c. nuper. z. c. si. uñ sup bigamia
s. s. 6° in clerico nō ordiato mīstrante.
de quo uide. i. ordiatus 3° A. Ubi pa
ter q; epus nō pōt dispensare q; talis
ascendat ad supiores ordines: sed bñ
q; utatur ordine iā suscepto. B 7° i
clerico per saltū promotō. uide. i. ordi
natus 2° A. ubi patet q; hoc intelli
git^r quo ad illuz qui scient^r sic ē promo
tus z i ordine sic suscepto sine dispēfa
tōne mīstrauit. Tūc. n. nō potest dispē
fari q; ulterius ascēdat nisi per papaz
sed i ordine suscepto adhuc pōt dispē
fari p epm. B 8° i illo qui ordinem
furtiue suscepit. uide. i. ordiatus p̄. s.
4. A. Ibi nil aliud dī nisi quō dicat^r
furtiue ordinatus. De dispēfatiōe autē
dic fm Ray. ut in sū. con. li. 3. r. 22. q. 4.
quia aut fuit phibitus ab epō seu ab
alio plato sub intermiatōe anathatis
aut nō. In p̄casu poterit cōdigna satisf
factōe p̄missa cū eo ut in susceptis mī
nistret ordibus epus dispensare. Et si
intrauerit religionē etiā i suscipiēdis
postq; aliquō tēpore i ea fuerit lauda
bilis conuersatus. In secundo casu po
tent cū tali etiā in seculo remanente
post cōdignam satisfactionē tā i susce
pris q; i suscipiēdis ordinibus dispen
sare. ex de eo qui fur. ordi. susce. c. p̄mo
hosti. aut sup eo. c. air. Quicqd dicat^r
hic cū furtiue ordinato etiam si nō sit
excoīcatus nisi aliquā religionē ingre
diat^r etiā romana ecclia d̄ facili non
dispensat. Lōcedit tñ hosti. in. c. 2° eo.
ti. q; episcopus dispensat i b^o cāu i mī
noribus ordibus tñ. ut inuit a d̄rio sē
su dci. c. primi. B 9° aut quis fuerit
ordiatus extra tpa uel ab alieno epō
z añ dispensationē mīstrauerit secū d̄
q̄sdam. ar. ex de sacra. nō ite. c. p̄. dif. s.

sollicitudo. Sz ueri⁹ e q^o diocesani⁹ cu⁹ tali poterit dispensare. ut. 9. q. 2. lugdu⁹ neñ. ex d^o tēpo. ordi. consulariōi. A. In hoc. c. d^o q^o ep⁹ pōt dispēfare cū ordia⁹ tis extra t⁹pa. p⁹ eis p⁹nta iposita p⁹petēti in suscepiōis ordib⁹. Sec⁹ e g^o i ordib⁹ suscepiēdis. ut. 7. no. l. ordo. 2°. §. que pēa. B. nisi forte fuisset sibi iterdicta ex eccl⁹io 7 postea ministrasset ut dictuz ē. x^o. si quis excōicāt⁹ ordines suscepit ex de sen. et. cū illozū p⁹ trāso. Et eodez mō si suscepit ordines ex⁹ns apostata a religione. ex d^o apost. a. c. fi. A. Ibi d^o d^o religioso faciere i apostasia ordiez sacrū. secus g^o ut de ordib⁹ mioribus. nisi i apostasia dimississet bitū: tūc. n. eēt excōicatus. ex ne cle. ut mo. ut picu losa. li. 6°. B. In p⁹dictis g^o casibus ad papā p⁹nter dispēfatō nec dispēfat facili⁹ter ut ē i homicidio uolūtario. in simonia 7 bigamia. 7 uide etiā. §. se. i. d^o casibus papalibus.

Sūt alii casus dispēfatōis ad papā p⁹ntētes i qbus raro imo nūq⁹ dispēfat. Prim⁹ qñ q⁹ sciēter se baptizari p⁹ mulerit bis. de cōse. dis. 4. eos. 2. c. q. bis. 7 idē si ignorat. 7 p⁹ ea cū sciuerit ratū hūerit. A. Si hō nō hūerit ratū pōt p⁹moueri. i. q. 4. placuit. scd⁹ alii quos de iure. fm alios d^o dispēfatōe qd⁹ tuti us ē. de cōse. dis. 4. q. bis. fm Ray. 7 i sū. con. li. 3. ti. 2. 4. q. 7. 7 i dō. c. q. bis. ubi p⁹ q⁹ rebaptizat⁹ etiā si nullā culpā p⁹tra xerit erga rebaptizationē: tamē non pōt ordināi nisi mag⁹ nccitas cogat. B. Silt⁹ qui bis sciēter recepit eundez or dinē. i. q. 7. saluberrimū. Idem etiā in relligas de recōfirmato. ar. 69. dis. c. p. 7 de cōse. dis. 5. c. dictū. A. Idē in sū. cō. dō. q. 7. B. 2° ē cū q⁹ ad subuertēduz fidez se fecerit ab hēricis or dinari. i. q. 7. cōueniētib⁹. 3° ē si q⁹ ordines ita q⁹ simonia infuēiat raz ex p⁹te ordiari q⁹ ex p⁹te ordiator. 9. q. i. ab excōicāt. i. q. i. si q⁹ ep⁹. A. Hodie hō nō pōt dispēfari nisi p⁹ papā qualitercūq⁹ ordiatio fuerit facta simoniace. ut in exuagāti Martini qñti q⁹ incipit. dānabile. 7 in

alia Eugēni qñti q⁹ incipit. Lū detesta bile. B. De his casib⁹ sūt x⁹sus. Siue bis ordo des siue baptism⁹ reperatur. Siue ut uertat fidei stat⁹ ordo perat. Uel siue p⁹stet utriq⁹ simō op⁹et. ut di spense⁹ spes irrita p⁹orsus hētur.

Sz p⁹ter p⁹dictos casus q⁹ sūt irregula ritatū inductum sūt adhuc alii casus i qbus diocesani dispēfare nō pōt ut q⁹ uni ecclesie duo p⁹ter p⁹sint. 2. i. q. 2. c. pe. nec q⁹ un⁹ hēat plura bñficia cū cura. ex de p⁹bē. d^o multa. nisi i casib⁹ q⁹ hēa s bñficiū p⁹. §. 3°. Itē non pōt dispēfare cū illegit⁹ie nat⁹ nisi a d^o miores ordies 7 bñficiū sine cura. ex d^o si. p⁹by. is qui. li. 6°. A. ubi ēt p⁹ q⁹ similit⁹ episcop⁹ nō pōt dispēfare cū talibus erga benefi cia dignitatis seu p⁹sonat⁹. B. Itē nō dispēfat cū eo q⁹ ē suspēsus in cōilio. p⁹ p⁹ter iustā bñficiozū collationē. ex d^o p⁹ bē. g⁹ue in fi. Itē nec i aliis casib⁹ spāli ter sūmo pōtifici referuat⁹. de q⁹ uid⁹ i. papa. §. 4. 7 se. A. pōt⁹ ut. §. 3° etiāz fm eius cōputationem. B.

Utrū ep⁹ possit dispēfare cū eis qui patiūt defectū in etate. R⁹ fm Jo. an. q⁹ aliq⁹ possit p⁹moueri ad epātū si p⁹pleuerit. 30. annū. solus papa dispēfare pōt. ex de electōe. cū nob⁹ oli. §. fin. Sz qñtū ad alias dignitates si tñ sint si ne cura pōt ep⁹ dispēfat cū eis q⁹ cōple uerūt 20. annuz. ex de era. 7 qñ. p⁹mitti mus li⁹ 6° uide. i. uicari⁹. §. 4°. A. Ibi nil de h⁹ dici uidef. B. qñtuz hō ad p rochiales eccl⁹ias non pōt ut idē Jo. di xit. ex d^o elec. l. 3. canō. li⁹ 6°. A. De h⁹ la ti⁹ dictū ē s⁹ absolutō p⁹. §. 2°. h. 2° ē i ad ditione. Silt⁹ etiā ep⁹ nō pōt dispēfare circa etatē ordinū. ut notat gl. i cle. ge neralē. de era. 7 qñ. B.

Utrū ep⁹ possit dispēfare cū eis qui patiūt defectū i ordine. A. Hoc ē q⁹ rōne ordinis eis deficiēt nō pōt eligi ad aliq⁹ officiū seu dignitatē ecclesia sticā sicut ē regularit⁹ q⁹ abbas d⁹ esse sacerdos. ex d^o era. 7 qñ. c. p. B. R⁹ h⁹ Jo. an. li. 6°. In epātib⁹ sol⁹ papa dispēfat. ex d^o of. lega. q⁹ trāslatōz. 7 d^o excef.

pla. sicut unire. S; qd ad alia pōt eps. ex de eta. z qli. preterea. A. Ibi dī. Licet ad regimē pochiā ecclē nō debe at aliq; nisi sub diacon' sit ad min' ad mitti dispēfatiue tñ in miorib' ordib' cōstituti cōsuecūt assumi. dū tales sint q' i breui tpe possint i p'sbyteros ordi nari. B. z. c. tuā. A. Ibi dī q' p'p' istā tēccitātē pōt i abbate assumi etiam i miorib' ordib' cōstitui. B. De dispēfatiōe epōz uide. i. epō. §. 5°. De di spensatiōe i legib' z cōstitutiōib'. vide. i. lex. De dispensatiōe in votis. vi de. i. votū §. De dispensatiōe icertoz vide. i. restitutio 6°.

D **I**uinationis quid z qd eius spēs. z plura de hac materia vide. i. forilegiū p.

D **I**uortium. Sicut po nit Ray. diuortiu multipliciter bz fie ri. Nā aut dirimit mīmoniu i totum ita q' uel uterq; iugum dhere potest ut in maleficiatis. vel salte alter. ut i frigidis. aut dirimit in pre. s. qd ad mu tuā seruitutē iugalis debiti seu coha bitatiōis. ita tñ q' neuter eoz dhere po rest. sicut i his q' separātur ppter adul teriū cōmissū vlcā religiōis p' carnalē copulā. Nā si añ copulā carnalē alt cō iugū fieret religiōsus. alter dñe posset vide. i. impedimētū p. §. 2°. A. Idē in sū. cō. li. 4. ti. 19. i pncipio. B.

Quā uir petit diuortiu allegās frigi ditatē suā quō pcedet? R. fm Hosti. Uir hoc pponēs dñz eē maior ānis. is. qz i hoc casu reputat plena pubertas. Et si qdē mulier h' ipm cōfitef: dabit a iu dice tps arbitrariū. ut uni' mēsis aut trium aut āni p qd simul morientur z postea iurabit uir se nō posse cognoscē mulierē nec moueri ad appetitū coit' A. Nā si aliquoties moueret lz nō pos set pficē n' eēt nāliē frigidus: s; p male ficiū ipotēs. ut i sū. con. li. 4. ti. 16. q. 16. ubi hec oia notāt q' h' hñf. B. Multi er ho iurabit q' nunq; aliq' mō pcepit

ipm ad h' moueri. z vlcq; q' diligētiāz adhibuit ad h'. z ut q' bebit septē ppi q's seu uicinos bone fame q' iurebunt se credē q' illi iurauerunt uez. z sic di uortiu celebrabit: z mult' nuber i dñō s; viro mādabit ne aliam ducat. Et si duxerit z cognouerit: re' pūriū hēbit. z p' mīmoniu reparādū erit: ita tñ q' vxor pōt repellē eū p'p' cōmissū adul teriū. ar. 32. q. 1. d. bñdicto. z. q. 6. nihil iniqui'. Hoc dico nisi vxor qñ fuit cōfessa frigiditatē: fuisset cōficia fraudis. q' si hoc fuisset n' possz nūc eū repellē. ar. ff. ad. l. iust. de adul. si vxor. §. iudex. z. §. si. Qd si mulier negat frigiditatē viri: z asserit se ab eo cognitā puto standum ho mulieris. q' nō v' q' asserēt nisi v'p' eēt. eo q' pūdictiuz sibi facēt. i. de bēdo ipotēre viz. Itē cū rea sit z si ni bil pbauerit: absolu' da ē. vt. s. q. vlt. actor. Alioqn multi incurrēt pūriū ut possēt sepan ab vxore. A. Hoc ve rū nisi forte marit' cōuincat mulierē p aspectū corpis: vt dī i sū. con. i. dicta. q. 16. B. Si at mulier diuortiu petat ppter frigiditatē viri: z vir hoc fatef fi et vt s. i. p'rio. §. z celebrabit diuortiu. S; si vir postea cū alia dixerit: ambo iuges rei pūriū hēbunt: z pñia iniū cta ad pōra cōubia reuertētur. ut ex d' fri. z male. laudabilē. in fi. Qd si vir ne gat se frigidum z asserit se cognouisse vxorē standū ē ho viri: q' caput est mulieris. ex de despon. impu. cōtinebat z. 33. q. 1. si qs accepit. Nisi forte mlt' p aspectū corpis pber se hginē. ex de pba. pposuisti. Que pbatio dñz caute fie ri p duas v' p p'fēs matrōas honestas z d' hoc peritas. ex de fri. z male. c. fi. ff. d' ven. i. p. l. i. q' hec res occulta ē. z ga man' z oculus obstetricū qñz i h' falli tur. 27. q. 1. nec aliq. S; si mulier non al legaret frigiditatē viri. sed pon' dicēt eū sectū seu castratū fuisse siue defrū mēbz patiētē añq; eā cognoscēt. z sic diuortiu petēt. vir ho hoc negaret. cer te nō o; stare dco viri eo q' pbari pos set p aspectū. A. Predicta etiā notāt

i dicta. q. 16. in sū. cō. li. 4. r. 16. **B.**
Quid si p vir uet mulierē petatur
 diuorziū ppter aritudinē mulieris? **R.**
 Vocabūt marrōe fide digne atq; pite
 r iurabūt q diligēter igrēt r referent
 an sit arta: r an possit fieri mī. r si dire
 rit q nō sit arta nī. pcedet ad diuorziū.
 si at dixerit q sit arta: r q nī possit fieri
 mī. icōtinēt p diuorziū fieri: r dabit vi
 ro lnia dōbēdi cū alia. s; mulieri cōtinen
 tia indicet. vt ex de fri. r male. fraterni
 tat. p rīso. Si tñ p diuorziū mulier in
 neniat q possit h mōi feras referare:
 repabit pmū mīmoniu. qd vez fuit
 et si vir accepit aliā. ar. in pdcō. c. ffini
 tatis. **A.** Ibi videt casus exp̄s qn p
 or vir erat sūis illi q apuit. Si aut a p
 ori vir ppter disparitatē nō potat co
 gnosci sine gūi periculo nō ē ei reddē
 da: s; p cōsuetudinē secūdi reddita sit
 apta p. vt notat. glo. i dco. c. fraternitatis.
 sup xbo sū. l. con. sōf. ut i sū. con. li. 4.
 r. 16. q. 5. s; ibi referat diuerse alie opio
 nes dicētiū mulierē debē restitui p. q
 possūt itelligi qn pmus erat vel dubi
 tat virū sit sūis? **Sec.** si cōstet q p
 pter disparitatē psonae a p nō potat co
 gnosci: vt dictū est. Et de hac mā dicē
 lat. i. l. impedimētū. 15. **A.**
Quid si petat diuorziū ppter malefi
 ciū. vt ga vir pōt cognoscere alias r nī
 vxorē? **R.** Debēt p cōsiteri ne forte h
 cōtīgat ppter aliqd peccatū eoz. 33. q. 1. si p
 sortarias. r sub recepto sacro inūgat
 eis ut sūt cohabitēt r bona fide operaz
 dent ad debitū carnale. r sic p triēniū
 sūt habitabūt. **A.** nisi forte iā hītaue
 rit. tūc nī videt necessariū dari triēniū
 s; aliqs ali' termin' arbitrariū ad cō
 fitēdū. r alia debita remedia adhiben
 da. dco. c. si p sortarias. r ex de fri. r ma
 le. c. fi. **B.** Quo pacto itez accedēt ad
 ep̄m iurātes q sicut pmiserāt fecerūt
 r nō potuerūt cōiūgi: r tūc adiuncto sa
 cramēto ppiquor: vt dictū ē. s. 2. cele
 brabit diuorziū: r dabit vtriq; lnia cō
 trahēdi. ex de fri. r male. c. vlt. r i di
 cto. c. si per sortarias.

Sz qñt itelligēda ē pdicta cohabitatio
 triēniū? **R.** Sufficit q p maiorem
 ptē āni cohabitēt. r q bona fide opaz
 dent. ar. ff. de aq cōti. r est. l. i. s. duo. r
 s. qd aut. Qd si infirmitate vel alio
 casu ipediat vī rēpus restitūdū. ff. de
 it. actuz. p. 21. l. i. s. 2. r se. **A.** Hoc fuit di
 ctū hosti. vt p3 in sū. con. lib. 4. r. 16.
 q. 17. Tñ i. c. fi. ex de fri. r male. dicit q
 debēt cohabitare p stinuū triēniū.
 Ubi etiā dicit glo. sūt q p triēniū de
 bēt cohabitare qñ ppter frigiditatē peti
 tur diuorziū. S; h' ē vez si frigiditas
 pus pbari nō possit: vt exp̄se dī eo. ti.
 c. laudabilem. **B.**
Quid si alter coniūgū nō vult cohibere?
R. Dicas ex cōicādū p quē stabit r
 cautionē idoneā exigēdam vt cohabi
 tent. ar. ex vt lite non cōtes. qñ. s. vlt.
 vel distringat p curiā secularē. ex d iu
 di. cū nō ab hoie. Idē fiat si cohabitēt
 r nō attērant. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q.
 15. fm hosti. r glo. Ray. **B.**
Quid si ecclia decepta p aliqs fallas
 pbatōes ul' h' mōi celebrat diuorziū
 r postea vir fact' ē sacerdos. deinde cō
 pertū ē q ecclia fuit decepta. nunqd
 iste sacerdos restituat vxori eū repetē
 ti? **R.** fm Ray. Si nō pōt induct ad cō
 tinētiā fiat ut dī. mīmoniu. s. s. 14.
 q. 1. p. qd si p' latā. **A.** s. q. restituat.
 qa etiā monach' restituēt sibi: r tene
 bit iste debitū reddē vxori petēti: sed
 nō d; erigē. qa qñtū in se ē solēniānt
 votū. ut r no. i sū. cō. li. 4. r. 19. q. 4. **B.**
At si posito pdcō casu mīr qdē nō repe
 rat viz. nūqd vir poterit vxorē repe
 re? **R.** fm Huil. Nō. qa vir p sacri ordi
 nis susceptōez p iudicauit sibi. **A.** Idē
 in sū. con. eo. ti. q. 5. **B.**
Pone q mulier credēs diuorziū iu
 ste celebratū ingressa ē mōasteriū. an
 cōpta xitate de iusto diuorzio poterit
 virū repetē iā i sacris ordinatū vel fa
 ctū monachū? **R.** fm Huil. Non. qa
 falsa cā nī ipedit votū monachar'. ar.
 ex de voto. magne. r de conuer. conu.
 ex pte. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. **B.**

Pone q̄ duo fr̄es duxerūt duas foro-
res seu sanguineas et in alterū et uxo-
rē ferē diuortii snia ppter sanguita-
rē: querit utrū alter debeat ppter h̄ se
pari ab uxore sua. R̄o fm Ray. Nō qz
res inter alios acta aliis nō pūdicat.
ex de fide istru. inf̄ dilectos. S; q̄tū ad
carnis copulā distiguo. ga si alter cōm-
gū scit eē impedimētū in se et uxore nō
erigat debitūz neq; reddat. Si hō cre-
dat ex cā probabili: reddat s; n̄ erigat
Si autē cōdat ex aliq̄ cā temeraria red-
dat. et si pōt dimittat erroneā scia. et
sic erigat. ex de sen. excōi. inquisitioni
A. Lō. p̄dicti Tho. et Pe. ut in sū. con.
l. 4. n. 2. q. 2. B.

Utrū uir et uxor i cā diuortii iudicādi
sint p̄t. R̄o s; Tho. et Pe. Ad paria iu-
dicātur. ga sicut l; uiro dimittē uxore
ob cām fornicatōis: ita licet uxori uir
dimittere. 32. q. 1. si qz uxore.

Post latam sniam diuortii et separa-
thoro ppter adultēiū uxoris si uir for-
nicef nūqd mulier potēit uirū repetē
R̄o fm Ray. Iudex ex officio suo d; ui-
rū cogē redire ad uxore suā. ar. ex d̄ u-
re iur. tua nos. et ex de diuor. ex litteris
Idē Tho. et uide hūc casū. i. m̄fimonii
s. 5. 15. q. incipit. Pone q̄ lata. De mā
diuortii multa h̄i p̄t ex impedimentis
matrimonii uirō. i. impedimētum. Diuor-
tio facto apud quē filius nutriti deat
uide. i. filius. 5. 3.

Docto^r uel docere uide i
fra magister. et su-
pra discere.

Dolus Quid ē dolus aut
lata culpa. et h̄ mo-
di? R̄o fm Hosti. Dolus ē isi-
diola machinatio: ut si cōmodatarius
surripit fecit rē cōmodatā. ff. de dolo. l.
i. Lata c̄pā ē n̄ itelligē qd oēs itelligūt
l̄sciūt ut si cōmodatari^{us} dimisit rē cōmo-
datā i platea et fuit ablata et ipe dicat
q̄ n̄ credebat q̄ acciperet. Leuis culpa
ē desidia siue negligētia. ut isti. q. mo-
re c̄trahit ob. 5. p̄. ut si cōmodatarius
reposit rē cōmodatā in camera sua:

et recessit relicto ostio ap̄to. Leuissima
culpa ē q̄ aliq̄ mō pōt puideri. ff. ad. l.
aq. l. si putator. 2. 50. dist. h̄i. qui arbores
ut si cōmodatarius rē quidez in archa
reposit s; nō firmavit. A. l. cū clauē
ut in loco de q̄ stari. B. Qd si fecisset
fur nō surripisset. Casus fortuit^{us} ē q̄
nullatenus pōt puideri. sicut incēdiū
ruina: naufragiū: rapia. ut. l. cōmo. l. i.
A. Idē in sū. cō. l. i. 2. n. 6. q. 22. B.

Dol^{us} i aliq̄ octu duplici^{ter} interuenit.
Nā qnq; dat cām c̄tractu. puta dolo
re induxi ut uēderes qd alias nō eras
uēditurus. et tūc nō tenet octus. ff. d̄ do-
lo. l. elegāter. 12. q. 2. q̄squis eps. in fine.
Qnq; dol^{us} icidit i octu. ut ga eras uen-
diturus: s; per dolum te induxi ut mino-
ri p̄cio uēderes: et tūc tenet quidez c̄tra-
ctus s; satisfaciēdū ē d̄ dolo. ut. ff. d̄ ac-
emp. et uen. l. Julian^{us}. Et nō. h̄ q̄ c̄ptor
bone fidei nō tenet d̄ dolo mediatoris
s; ipse mediator. ut in p̄. l. elegāter. et
ff. de p̄feneris. l. 2. 2. 3. nisi in subsidium
qn̄. i. mediator deficiēt ut nō posset. ut i
dcā. l. elegāter. A. Del^{us} facit. l. si. ff.
d̄ eo p̄ quē fac. erit. ubi d̄ q̄ qn̄ dolo^{us}
nō ē soluēdo nō ē equū q̄ qz lucretur
ex dolo alieno cū dāno alteri. et oia p̄
dicta notāt etiā in sū. cō. l. i. 2. n. 5. q. 5.
fm Hof. et Hosti. ubi ēt ponit quod ita
tūc sequit. B. Itē nō. fm Guil. q̄ i mo-
nachatu et m̄fimonio etiā si dolus det
cām contractui nihilomin^{us} tenet. qui
dolum allegat dolum p̄bare debet. ut h̄s
i. locatio. 5. 6. in fi.

Domicilium Quando
dicat^{ur} qz
trāsferre domiciliū ita q̄ fac-
tus sit de iurisdicōe alterius? R̄o scd;
Hosti. Puto q̄ fm ius canonici q̄ci-
to ad aliā prochiā transsit et hospitius
constituit explicādo sarcinulas suas:
et se in ip̄o recipit aio remanēdi statiz
fit prochiāⁿ illi. ex de prochiis. c. ul.
et ex de decimis. ad aplice. A. Idē in
sū. cō. l. i. p̄. n. 16. q. 13. B.

Dominica dies Dies
domi

eū cōstat in sūmas z p̄cipuas festiuitates cōtineri Exo. 20. Memō ut diez sabbati sanctifices. Dñicam. n. colē de bem' ppter honore z gaudiū resurrectōis dñice. de cōse. di. 3. c. sabbato. Nul la operatio i illa scā die agat: nisi tñ hymnis z psalmis z cāticis spūalibus dies illa trāsgat. de cōse. di. 3. ieiunia. Itē tāta est excellētia h' diei q' i nullo alio die pōt eph' assecrari. di. 75. q' die dñico. ubi ē subdit. q' q'qd in signe a deo ē cōstitutū in ternis: in h' diei dignitate gestū ē. In hac mundus sūpsit ex ordiū. In hac p' resurrectōez z mors in teritū z uita accepit p̄ncipiū. A. Nec fuerūt dicta Ray. ut p3 in sū. cōse. di. 3. ti. 12. q. 3. B.

¶ Utz obfuiatio diei dñice succedat lo eo diei sabbati. R. fm Tho. scda scde q. 12. Non succedit ex u' pcepti: sed ex cōstitutōe ecclesie: z ex cōstitutione populi xpiani. Ideo nō est ita arda phibitio operādi in die dñico sicut fuit i die sabbati: sed qdam opa cōcedunt q' die sabbati phibebant: sic decoctio ciboz z alia h' mō. de cōse. di. 3. puenit. in fi. Et i qbusdā opib' phibitis facilius di spēsāt in noua q' in ueteri lege. Quin ē h' hosti. in sabbat' maxie opari de bem' ne uideamur iudaizare. A. Idē in sū. cō li. p. 11. 12. q. 6. Ut g' q' dñica nec aliq' festū hodie sit ex pcepto dino. z sic uacat tertiū pceptū decalogi. De mēto. rē. Sz poti' dicēdū est q' non uacat. Nā l3 eēt q' ad spālē diē sabbati cōrimoniales: est tñ morale q' tuz ad h' q' aliqs dies hebdomad' dputet ad diuī cultū fm Nicolau de Lira sup. 20. ca°. Exo. z alios theologos. Un' z ueniens ualde fuit: ut sicut añ xpi aduētū cum uacabat gfa deputat' fuerat ad festā dū dies uacatōis qñ de' cessauit opari ita z post aduētū xpi z in tpe quo dñs opat' ē salutē nřaz dputaret dies magnifice opatōis. Et l3 scriptura nō dclara uerit exp̄sse q' sit dies tñ satis dclara uerit tacite z sufficient' demōstrando maglia opa q' fecit dñica die In illa. n.

ichoauit mūdū Ben. p. Xps resurrexit a mortuis. de cōse. di. 3. sabbato. In eo spūs scūs dat' ē aplis. z breuif' q'qd in signe ē cōstitutū a deo: i h' diei dignitate ē gestū. 75. di. c. q' die dñico. Itaq' eclesia nō statuit hūc diē ut ex se: sz potius ex auctoritate diuine scripture: ita q' uenient' a deo dñi statut'. Jō ē ecclia in. c. licet. ex de feriis. dicit q' ē scriptura noui testi p̄cipit diē septimū. Claret aut: q' hoc nō pōt intelligi d' sabbato de cōse. di. 3. puenit. g' intelligit de dñico. dco. c. q' die dñico. Et ita dies dñicus q' hodie subrogat' ē loco sabbati p̄cipit ex lege dīna. Qui aut' dicē uidetur q' nō sit ex lege dīna p̄nt intelligi q' ad exp̄ssā declarationē: q' nō p̄cepit exp̄sse sz tacite z sufficient' ut postēluz ē. Et si dñica diuina lege p̄cipit: mltō mag' festiuitates maiores dñica quas enūmēat glo. i dco. c. licet de feriis. uidelz natiuitatē dñi. epiphaniā. pasca resurrectōis ascēsiōē dñi. z penthe costen. pōt ad di z dies ueneri scā: uidelz dies p̄pus passionis. q' mltō plus p̄fuit p nobis mori q' nasci. z mai' opus nō repitur de' feci sē q' qd illa die fecit tāta i se metipso p nob recipiēdo passionē. Et q' ē sup ope illius diei fūdat' salus totius mūdi sine q' oēs alie festiuitates frustratorie foret. Itē qd dictū ē nō eē hodie ita artā obseruatiā dñice sic olī sabbati d3 intelligi uep q' ad cerimōalia: sicut erat nō ābulare ultra unū miliarē in sabbato. Act. 1. p. ul' qd sile. q' i se cōtinebāt poti' figurā futuroz q' aliud Quopto ad mōralia: uidelz ut intēdat diuinis obsequiis z ad dei honore z no strā salutē p̄tinētib' artius nūc obligamur q' olī ex ueti testō. cū nouū testamētū maiorē fgrat iusticiā. Mat. 5. ibi. Nisi abundauerit iusticia uřa. rē. Un' Aug' i quodā s̄mone dicit. Superbecoia prestamur ut oēs dies dñicos ad eccliaz ueniat' ut diligēt' scriptas q' ibi legūt' audiat' z ipso die scō pausa tionē hēat'. Sū. n. ifelices iudei i tanta deuotione celebrant sabbatum ut in

eo nulla opera terrena exerceant: q̄to
magis xp̄iani in die dñico soli deo va
care uel dep̄cari p̄ aie salute debēt et
ad eccl̄iaz puenire. **B.** De mā dñice
et aliap̄ feriap̄. i. festop̄: vide. i. ferie.

Dominus tempo

ralis aliq̄. De q̄stis et talliis
q̄s dñi tpales a subditis exigunt. vide
i. tallia.

A. An aliq̄b casib⁹ possit dñs a subdi
tis exigē ultra cōsuetū ul cōe statutū?
R. fm Ray. et hosti. p̄ot. Et p̄ qdē p
defensione tre sue. Ad h̄o. n. tenētur oēs
nō solū d reb⁹ s̄ et laborare corpaliē
ut sic seip̄os saluēt. 23. q. 3. fortitudo. eē
de imu. eccle. puenit. Itē si ult dñs ire i
exercitū indictū ab eccl̄ia ul p̄ncipe d
hēricos ul paganos. nec sufficit ad ex
p̄fas: p̄ot a subditis petē moderatū
auxiliū. Itē si i bello ex pre sua iusto
fuit cap̄t⁹ ab hostib⁹ nec sufficit se redi
mere absq̄ ḡui dāno. Itē si vlt ire ad
p̄ncipē p obtinēdo p̄uilegio p̄cedis
sp̄al p se et subditis. et nō p̄ot cōmode ex
p̄fas ad h̄o. necias facē. et si aliq̄ alia si
mil cā emergat. puta qm maritat filiā.
Nam acqrit sibi affines et amicos. aut
qm fac filiū militē: aut accipit qd erat
feudū suū: vlt nouū feudū acqrit. **A.**
Hec exēpla fuerūt glo. Ray. addētis:
q̄ cū talia uideātur respicē cōmodum
subditop̄: nō credo q̄ dānādi sint q̄ ta
lia recipiūt vbi cōstitutū vlt cōsuetū est.
dū tñ nō recipiāt ultra q̄ cōstitutū vel
cōsuetū ē. Et si aliq̄d cōsuetū ē et ad arbi
triū exigi cōsuevit cū moderamine exi
gat. Lon. et tā cū Ray. q̄ cū glo. i p̄dcis
cāis Ul Lon. et Tho. i genē et hosti. ad
dēs qd statū seḡ de refectōe viap̄ et
pōtiū et d̄paup̄atōe ex iusta cā: subdēs
Sec⁹ si egēt dñs ex cā iusta. ut i sū. cō.
li. 2. ti. 5. q. 35. **B.** vlt ad refectōem pon
tiū et uiap̄. vlt qm sine culpa depaup̄at⁹
ē uel obligat⁹. dū tñ sp̄ moderate et nō
ad ḡuamē exigit. io. q. 3. vmo. circa me
diū. eē de cē. cū apls. 5. phibem. 22. q.
5. de forma fidelitatis. Qd si qd plati

ipendant legato ul aliis maiorib⁹. del
de plus. p̄pt h̄o a subdit⁹ magis extor
queāt q̄ ipendāt: tenēt extorta restitu
ere et tātū dē pauperib⁹ erogare. Supi
or ēt cui fuerit de h̄o q̄rela dep̄sita si
i hoc negligēs fuerit canonice subiace
at vltōi. eē d̄ imu. eccle. ga pleriq̄. Qm
ho dñs sine iusta cā extorquet a subdi
tis tenet ad restitutōem fm Ray. vlt
si uelit ludē ul ultra vires suas ad ua
nitatē expēdē: vlt si i bello quod ex pre
sua iniustū erat cogat se redimē: tūc si
qd p̄ eū ul ei⁹ officiales a subditis exa
ctū ē et ad dominos ip̄os puenit tenet
restituere illis a q̄b exactu est. si sciū
tur. al in pias cās ul in utilitatē cōem.
Si aut ad eos nō puenit: nihilomin⁹
debēt officiales suos ad restitutōez cō
pellere et eos punire. Lon. Tho. in ep̄la
qdā ad ducissam Lotringie et Barban
tis. **A.** Idē i sū. con. eo. ti. q. 36. **B.**
Quid si subditi h̄nt vsuariū i aliquo
nemore et dñs aufert eis: nunq̄d tenet
ad restitutōem. aut si ali⁹ abstulit eis
aliq̄d: nūq̄d sufficit si satisficiat dño il
lop̄? **R.** fm Bunt. Tales subditi si ita s̄
fui q̄ nihil h̄cant p̄p̄iū: sed peculū si
qd h̄nt ē in prāte dñi ut reuocet⁹ qm uo
luent. et ip̄m vsuariū h̄nt p̄ peculio dō
minus p̄ot reuocare. Itē etiā de dānis
eis illatis ab alio sufficit satisfieri dño
Si aut tales subditi sūt q̄ nihilomin⁹
h̄nt res suas p̄p̄ias: tūc nec dñs p̄ot
eis auferre vsuariū nec de dānis eis il
latis p̄ot dño satisfieri. **A.** etiā si eēt
tales subditi q̄ eoz dñs possit de con
suetudine quātū et qm vlt de bonis eo
rū cape: q̄ in talib⁹ restringēda ē h̄o
abusio et extorsio poti⁹ q̄ laxāda s̄z cū
dē Bunt. vlt i sū. con. li. 2. ti. 5. q. 42. **B.**
De tallis et gabelis et pedagiis q̄s et q̄
dñi siue cōitates qm exigūt vide. i. pe
dagiū. et i. tallia.

Omnatio p̄ inter uiuos
qd sit? **R.**
s̄z hosti. Est licite rei nullo iuf
cogente mera liberalitate facta collo.
A. Idē in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 72. **B.**

Quis pōt donare? R. fm Hosti. Do
nare pōt p̄familias z dñs rei. Non gō
feruus: nō filiūfamilias. ff. eo. l. filius.
Itē nō mīor. 25. ānis. L. si maior fac. ra.
ha. l. vlt. Et multo min⁹ pupillus q ali
enare nihil pōt sine tutoris auctorita
te. ff. de acgr. re. do. l. pupillus. Itē nec
monach⁹ ul' ouerius. § 4. di. abbati. De
cler. an possint donare hf. l. §. p̄lt. Item
nō pōt donare q nō ē opus mētis. vt fu
riofus: nec p̄dig⁹. ff. de cura. fu. l. Julia
n⁹. S; nec is cui alienatio p legē infēdi
cta ē: vt qz cōmiserit crimē lese maiestati.
L. ad. l. i. l. i. l. i. l. i. vlt. hēric⁹ ē. L. de he
reticis. l. manicheos. A. Ibi solū dī d
q̄būsdā hēricis. S; eo. ti. l. gazaros. dī
de oib⁹. Nō tñ fit executio hui⁹ snie
nisi fuerit p ecclīasticos iudices hērici
iudicialt p̄nūciati. vt in. c. cū scdm: de
hēricis li. 6. B. Itē nec cōdenat⁹ d pu
blico crimē. l. 3. an sniaz donare posset
ff. eo. l. p̄tractū. z. l. donatōes. §. vlti.
A. Idē in sū. con. li. p̄. ti. 15. q. 73. Pōt ē
filiūfamilias aliqñ donare: vt in dēa
l. filius. ff. de dona. vbi dī. Filiūfamili
as donare nō pōt nec si liberā peculii
administratōem hēat nisi iusta rōne
mot⁹ donet: vlt nisi expresse ei sit cōces
sum donare: vlt nisi ex p̄sona h⁹ colliga
tur. vt si ē fili⁹ senatoris ul' alie⁹ alteri⁹
dignitat. L. c. n. nisi filio spālī donan
di facultas adumaf cōcessisse vī dū ei li
berā dat peculii administratōem. Pōt
ē donare d castreſi ul' qñ castrenſi pe
culio int uuuos z mortū cā. cū de eo ē
testi factōem hēat. Et exceptis his ca
sibus filiūssa. nō pōt donare. Et si cui
p̄missū est dōare nisi spālī etiā mortis
cā fuerit donare p̄missum nō pōt mor
tis cā donare. hec ibi. B.

Cui possit donari? R. fm Hosti. Cui
libz nisi p legē phibeaf: siue sit p̄ns si
ue sit absēs. not⁹ ul' ignor⁹. Itē p̄nsa. z
filiōsa. dico ex t̄neo. Nam filiōsa. suo q̄
diu ē in p̄tate p̄ns nō valz facta dona
tio: sed qualescit p emācipatōem. L. e.
l. sine. A. Hoc vep ē nisi fuerit reuo
cata: vt in dicta. l. sine. B. vide. i. §. an

plū. Itē nec inter uirz z vxorē valet. vi
de. i. §. 6. 7. 8. Itē nec miles pōt dona
re meretrici. L. de dona. int uirz z vxo
rē. l. si acillā. A. Idē i sū. con. li. p̄. ti. 15.
q. 73. B. Immo ē q̄libet phibetur
donare meretrici. §. 6. di. q uenatoribus
Si tñ donauit reperere nō possū: ut ibi
no. A. q̄a in pari cā turpitudinis poti
or ē cōditio possidētis. ff. de cōdi. ob tur.
cau. l. si ob turpē. §. porro. Fallit in mi
lite q pōt reuocare donatōem quaz fe
cit focarie. Et si talis phibitio donādī
ē erga milites terrenos: fortius erga
clīcos fm Hosti. ut in dicta. q. 73. B.
De dādo siue donādo adulatoribus vi
de s. adulatō. §. si. De dādo histronib⁹
vide. l. histrio. A. Aduertēdū etiā q
nō pōt donari iudicibus siue rectorib⁹
q̄b⁹ certū salariū cōstitutū ē. At. punif
dās z scipiēs. ut. l. si. L. ad. l. i. l. i. l. i. vlt. nisi
esculētū uel poculētū mera libalitare
oblatū: q̄d paucis dieb⁹ cōsumi possit.
extra de rescrip. c. statutum. §. in super
li. 6. B.

Donatio multis de cāis reuocari pōt
p̄cipue modis illis q̄b⁹ libet⁹ sit fu⁹
vide. l. libertus. §. 2.

Utz donatio facta sub cōditōe sit idē
q̄d facta sub mō. R. Nō. Nā illa q̄ sit
sub cōditōe. puta si tale qd fiat ul' sit nō
tener nisi ex t̄ne cōditōe. sed illa q̄ sit sub
mō puto ut tale qd fiat statim tener: sed
nō extāre illo pōt reuocari. L. de dona.
sub mō. l. i. z. 2. A. In his legib⁹ dī solū
de donatōe sub mō. S; eo. ti. l. si. dicit
de donatōe sub cōditōe. B. Et idē dīcē
dū est de vēditōib⁹ z huiusmōi dīcib⁹
Et vide de hoc infra matrimonium. §.
et 6.

An coniuges sibi inuicē donare possint
R. q̄ nō. Nec ualet donatio. qn poti⁹
phibita ē tā iure canonico q̄ civili. ex
eo. donatio. z. ff. eo. l. i. nisi in certis cas
ibus q̄s hēs in se. §. h⁹ aut phibitōis
sūt. 4. cāe. Prima ē ne p̄pter amozē
alt⁹ coniūgū n̄ obreperādo dōatōib⁹ faci
liter spoliare. ff. eo. l. i. A. Hoc autē
receptū est ne mutuo amore inuicē se

spoliaret donatōib' nō obtēperātes: s; p'fusa erga se factitate agētes. **B.** Se cūda ne melior in paup'tatē incidēt: z dterior ditor fiet. ff. e. l. 3. Tertia ne for te iuges intēti ad acq'rēdū sibi p' dōa tōes: nō eēt studiosi libos hñdi ul' edu cādi. ff. eo. l. 2. Quarta ne amor honest' z d'biti exhibitō q' d'bet eē it' iuges p'cio sciliari uiderēt. ff. eo. l. 3. Et sic int' eos donatio nō ualet etia; si fiat p' int'posi tā p'sonā. ff. eo. l. si sponsus. §. gnāl'r. **A.** **Pic.** §. nō uidet hēri in hac. l. sed h' d'itū. pbat bñ ea. l. in p'ncipio. **B.** Nec ualet inter eos remissio alicui' d'biti aut assignatio cuiuscūq; debitoris. q'a hec oia donatōes sūt. **A.** **Hec** p'ban: in dē. l. si spōsus: ubi ē hēi i p'ncipio: q' donatio int' spōsuz z spōsaz ualet. z nō ē i sū con. li. p. ti. 15. q. 76. **B.**

Sūt tñ casus q'bus donatio int' cōin ges ualz. Et p' q'dē si is q' donauit p'mā sit i eadē uolūtate usq; ad mortē. Nā; h' mōi donatio morte donator' uale scit. ex eo. donatio. Itē ualz donatio si alē nō sit inde paup'ior: l; alē fiat defi or: ut si marit' hēs ab aliq' i'stitur' non adeat ut uxori substitute locū faciat. Itē eodē mō ualz si alē nō fiat ditor: l; alē fiat ide paup'ior: ut si uir donauit uxori ad emēdū unguēta z h' mōi: ut i dē. c. donatio. z. ff. eo. cū h' status. **A.** **Del.** u' facē eo. ti. l. si spōlus. §. pl'r. et §. si. z. l. se. **B.** **S;** z donatio iter spōsū z spōsaz ualet: ut i dē. l. cū h' stat'.

Quib' mōis donatio facta int' uir z uxore reuocat' **R.** **P**rimo q'dē reuoca tur expresse per p'nam. ff. eo. cum hic status. §. p. **A.** **E**t ibi p; q' d; attēdi su prema siue ultima uoluntas qñ p'hes murāt intērdēm. **B.** **I**tem reuocat' si res donata p' donatore alienet. l. eo. l. si marit'. **A.** **I**bi h' nō pbat. s; i dē. l. cū h' stat'. §. si marit'. **U**bi p; q' nō so lū alienādo ul' tacite reuocare dōatio nē: s; ēt pignori obligādo: nisi exp'sse aliō ondat. **B.** **I**tē si p'mozial' ille qui donatōem accepit. ex eo. donatio. Itē; si diuortiu fiat: ut i dē. l. cū h' stat'. §.

diuortiu. **A.** **E**t ibi p; q' h' uer' est qñ diuortiu sit ex displicētia. **S**ec' si fiet cū bona g'ra: ut si fieret cā religionis. **I**tē sec' si p' diuortiu m'rimoniu i'stau raf. ut ibi **B.** **I**tē cū socer nūciū diuor tii m'itit nurui cui dōauerat. ut i ea. l. cū h' stat'. §. si socer. **A.** **O**ia q' habent i h'. §. fuerūt dēā Hoff. ut p; in sū. con. li. p. ti. 15. q. 77. **E**t p'dcā non solum obti nēt int' uir z uxore: s; ēt int' socer z ge nez seu nuz. z int' soceros q' coplatos in m'rimonio in p'tate hēt dē. l. cū h' stat'. §. ofo. **B.**

Pr' z fili' q' ē in ei' p'tate sibi donare nō p'nt: eo q' p'r' z fili' qñ una sūt p'sōa. **L.** de impu. z alius substitut. l. ult. **S**al lit tñ i dote z dōatōe. p'p' nuptias: quā p'r' filio z filie donare p'nt. **I**tē fallit cū filiofam. eūti in castra: p'r' dōat mobi lia. **I**tē ualz si p'r' remittat filio usufru ctū quē h; i reb' illi' aduēticiis. **I**tē ua let si fiat ob alimēta. hec **H**off. **A.** **I**dē i sū. con. eo. ti. q. 78. ubi ē d' f'm eū dē q' q'cd d' de donatōib' int' uiruz z uxore phibitis: idē pene in religas de donatōibus int' p'es z filios. **B.**

Uirz sacerdotes parochiales z alii c'fici siue p'lati possint dōare. **R.** **Q**uā tū ē de p'mozialib' siue de suis p'p'riis aut q' p' aliquā hereditatē uel alio mō ituitu p'sone acq'sierit: donare possūt. ex de suc. ab ites. c. p. **S;** z d' fructib' bñ ficioz suoz donare p'nt quedā modica fm eoz statū: s; tñ tenēt z debēt dōa re paup'ib' p'sōis z hōestis: q'a q'dāmō bona c'lico; sūt paupe; . **A**t p'sonis in honestis donare nō licet: ut §. 3. §. dñi ē. **E**t ad istā materiā facit §. c'lic' 4. §. 5. **A.** **E**t fm ea que ibi z h' dicit' uidet' itelligēda q' notāt in sū. con. li. p. ti. 15. q. 79. l; ibi uideant' dicta latiora p'om' s; **H**off. **I**bi etiā d' fm Hoff. q' in dona tōe rei modice nō regnēt cōsensu uel cōsilū c'lico; . **E**t ad hoc facit ex eo. cete rū. **I**tē q' eps ad cōstruēdū mōasteriū p'r' cōferre qnq'gesimā bonoz siue eccle sie. **A**d edificatōem x'o alteri' eccleie so lū cētesimā. i. z. q. 2. bone rei. **N**ec regnēt

nouus consensu: cum semel a iure excessu
fit. Et si plures donationes fecit que excedat
quingagesimam uel centesimam l3 diuersa
circa hoc dicta sunt a diuersis: melius uero
ut excedens reuocetur. et non omnes sunt eundem
Hof. Item de centingagesima uel centesima non
d3 dari quoniam est in graue damnum ecclesie.
ex eo. ad apostolicam. Item et in re donatione
ne d3 attendi rationabilis consuetudo loci.
ex eo. ceterum. B.

¶ Ut plati ecclesiarum donare possint. R.
Dicendum quod possunt quodam modica. i2. q. 2. ter
nulas. considerata tamen rei donare quantita
te et loci consuetudine. ex de dona. ceterum.
De hac materia uide de ecclesia. 4. §. 2. et 5. Quam
tamen ecclesiis donari possit uide. l. ecclesia.
p. §. 6.

¶ Donatio 2. s. causa mortis. Donatio causa
mortis est cum quis magis ult
se habet quam cum uiuat: magisque eum cui
donat quam heredem suum. ut. ff. de dona. causa
mortis. l. i. et Insti. de dona. §. 2.

¶ In qua differt donatio causa mortis a lega
to. R. Donatio causa mortis ad instar le
gatorum redacta est: ut idem iur. sit in utroque
ut isti. de dona. §. 2. Differunt tamen in quibus
dam. p. q. legatum spiritus traditur ab herede: sed
donatio causa mortis quoniam ab herede quoniam
a testatore. Item si quis accusat testem ut
falsum amittit legatum: sed non donationem
causa mortis. Aliter si ex aliquo causa rescindat re
stametur et donatio causa mortis. ff. eo. l. si
aliquis. et l. si debitor. A. Idem in sum. co. l. i. p.
ri. i. §. 50. fm glo. Ray. q. et dicit quod alie se
drie que solent notari. l. d. dda. causa mor
tis summa et in littera. B.

¶ Reuocatur donatio causa mortis si donan
te peniteat. uel si liberatur de periculo
in quo erat: uel si deficiat conditio sub qua
donatio facta fuit. ff. si cer. petat. l. non
ois. Item si donatarius prius decedat quam do
nator. ff. eo. si filio. et l. se. et fi. A. Idem in
sum. con. eo. ri. q. 75. fm Hosti. q. et ad
dit quod idem est et si non adimpleatur causa sub qua
donatio facta est: et quod predicta haec sunt nisi
sic datum fuerit ut statim transcat dominium
nec reuocari possit. quia talis donatio inf

irmos facta censetur. Et ex quo facta est
nec conditio nec modum nec penam si
ca admittit. ex causa tamen reuocari potest: ut p
pter supuenientem filiorum natiuitatem. i7.
q. ult. l. quecumque. B.

¶ Donatio 3. s. propter nu
ptias. Donatio propter nuptias est quod sponsus
sponse donat quoniam ab ea dote accipit. ex
de dona. inter uirum et uxor. c. nup. A. Et
ibi p3 quod idem est etiam si sponsus donat quoniam
non accipit dote. quia siue accipiat dorem
siue non: illud quod donat sic uocatur. unde et in
deco. c. nup. i. fi. b. r. Illud re nolumus igno
rare quod uxor d3 dare dote uiro. uir autem
uxori donationem facit propter nuptias.
B. h. modo autem donationis proprium est quod
si paciscatur maritus de dote uel parte dori
lucranda uxore promortua: tale partem d3
lucrari mulier d3 donationem propter nuptias
promortuo uiro. ex d3 dona. inter uirum et uxo
rem. donatio. §. sane. et l. d. pac. uen. l. ex
morte. A. Ubi et p3 quod et si diuerse sint
quantitates maioris uel minoris dotis
et donationis propter nuptias. quia et tunc equi
litas de necessitate requiritur in quota et non
in quantitate. et quod si pactio tria facta fue
rit: non ualeat. Et subdit. Eadem custodiri
censetur siue pater pro filio siue mater si
ue ipse ducitur uxorem sui iuris constituitur
siue glibet alius pro eo ante nuptias dda
tionem nupture dederit. Si tamen quocumque modo
pro filia: siue maritus siue ipsa pro se sui iur
constituta siue glibet alius pro ea uxorem
ducturo dorem dederit seu promissit: quoniam
et alio pro ea offerente dorem ipsa eam pro se
uero offerre. Quod adeo uerum est ut et ipsa ab
alio pro se oblatam dorem in lucrum suum repo
scar: nisi forte is qui eam obtulit statim. i. i.
re obligatoris seu promissionis stipula
tus uel pactus sit ut sibi dos predicta redda
tur. hec ibi. Hodie autem d3 equalitas esse non so
lum in qua sed et in quantitate. ut in autem. de equi
li. do. §. p. coll. 7. Item in deco. c. donatio d3.
Sane soluto matrimonio sic dos ad mu
lierem: ita donatio propter nuptias redit
ad uirum. nisi de consuetudine secus obtie
at. B. Donatio propter nuptias alienari

ma. l. dos a pte. A. .Hoc uerū ē qñ filia
erat tpe mortis sub pte pñs. Secus
si erat emancipata. ut no. ibi glo. B. ni
si si mulier reliquit liberos: qñ tñc l3 d
iure deberet pñi, tñ de consuetudine re
maner penes liberos. ut no. in dca. l. dos.
A. .sin glo. Quidā ē intelligit h° eē d
iure. ar. l. p° dotē. ff. solu. ma. Alii dñcūt
S3 pma opio pualer. ut no. in sū. cō. eo.
ti. q. 7. ubi ē notat oia qñ i h° s. hñt. B.
Si hō uir pmozat: tñc talis dos pñi z
filie reddēda ē. A. .Uerū ē qñ filia ē in
ptate pñs. alif uidet dāda solū filie: ut
uidet colligi ex l. 2. i allata z ex glo. i
dicta. l. dos. nisi pñ fuerit tpe dotis sti
pular: eā sibi reddi. ut dñ. l. Qñ hō filia
ē sub pte pñs: tñc fit qd dictū ē. ā. z
qd sequit. B. .Ita tñ qñ nec pñ alif qñ
ex uolūtate filie eā perit pñ. ff. solu. ma.
l. 2. A. .Ubi ē pz qñ filf nec filia pōt pe
tere sine pñe. Et dñ filia pñ cōsentire qñ
scit z nō dñcit. uel qñ effecta fuerit de
mēs. B. .Qd si pñ nō uiuat uxori red
dēda ē. ut ibi. Si hō dos fuerit a qñcūq
alio pfecta: tñc si pmozat uxor ad he
redes eius ptinebit dos. Si pmozat
uir: dos ad uxore redibit. Intellige h°
nisi ille q dedit fuerit stipular: dotē si
bi reddi. l. de rei uro. ac. l. unica. z. ff. so
lu. ma. l. qñtēs. s. p. A. .Hoc uerū ē qñ sti
pulario facta ē tpe quo dos data ul' p
missa fuit. Sec' si postea: cū ius iā qñ
tum sit mulieri. dicta. l. post dotem. ff.
solu. ma. B.

Qñ restituēda sit dos? R. Si dos cō
sistit i rebus. l. mobilib': restituēda est
statim solu. mñmonio. Si hō immobili
bus d3 restitui ifra ānū. l. de rei uro.
ac. l. unica. s. cū aut. A. .Idē in sū. con.
eo. ti. q. 8. fin Ray.

An sp marit' i casu restituēde dotis
opellat reddē in totū. R. Maritus in
restituēda dote nō cōdēnat nisi in qñtū
facē pōt. s. bita rōne ne egeat si nō dolo
xat' est. l. de rei uro. ac. l. unica. A. .s.
cū aut. iuncta. l. i dēnatōe. ff. de reg.
iur. B. .Et d3 cautōem expmire qñ si
ad meliorē fortunā puenerit solnet re

stituī. .Hoc ē pñlegiū trāsīt ad filios
eiusdē mñmonii. ut. ff. solu. ma. l. mari
tū. A. .Delit' facit. ff. eo. ti. l. et. In l. in
maritū. nil aliud dñ nisi qñ h° pñlegiū
nō trāsīt ad hēdē. B. .S3 h° heredi ex
neo nō ē pñtādū. qñ tale bñficiū pñ
nale ē z cū pñona extinguit. A. .Hoc dñ
cit. ff. solu. ma. l. qñ. qñ seqt inmediate p
dicta. l. maritū. Et oia qñ hñt in hoc. s.
notatū ē in sū. con. eo. ti. q. 9. fin Ray.
Aduertēdū ē qñ si marit' paciscētur
qñ possz oueniri ultra qñ facē possit: est
z bonos mores z nō ualēt pactū. ff. so
lu. ma. l. alia. s. p. B.

Utrū marit' uel ei' heredes i' istituē
da dote possint detrahē expēsas. R.
Expēsas nccias: utputa qñ domū refec
z bi': retinere pōt. ut. l. de ipen. i re. do
ta. fac. l. i. expēsas hō uolūtarias ul' uo
luptuosas pñt ē si uolūtate mulieris
facte sūt. ff. solu. ma. l. in uoluntarius.
A. .Ita. l. ē poti'. ff. de ipen. in re. dota.
fac. z qd hñt in hoc. s. fuit dictum Ray.
ut pz in sū. con. i dicta. q. 9. B.

Quid si marit' tenet de dote z habz
alia dñbita. R. Mulier p dote h3 obli
gata oia bona uiri i tātū qñ pñferit oib'
creditorib' nñ hñtib' expēsas hypotecā
et hoc nisi ali' pñ sit i sū iure: ut qñ pe
rit dotē pñcedētē. ut. l. q po. in pig. ha. l.
fi. uide. l. restitutio. 2. s. s. S3 i donatōe
ppñ nuptias nō pñferit mulier credito
rib' nisi posteriorib'. A. .Hoc idē colli
gitur i dicta. l. fi. in fi. z idē qd i h° s. dñ
notat i sū. con. li. 4. ti. 25. q. xi. B.

Etia cōstāte mñmonio mulier pōt re
cūperare dotē: ut qñ uir xgit ad iopiā
l. de iure do. l. ubi. A. .Ibi etiā dñ qñ
nō d3 mulier hoc casu dotē alienare s3
cōseruare p sustentatōe sui z mariti z
filiorum. B.

Pro dñcto uiri nñ d3 vxor dotē amir
tē ex d pig. ex lris. Et si cōmisit crimen
lese maiestatis. l. ad. l. iul. ma. qñquis.
Pro possessiōe pignozata genēo p do
te fruct' nñ dñt cōputāi i sortē s3 gener
sustinet onera mñmonii. ex d vñ. salubri
ter. vide hoc. i. vñtra p. s. 16. qui incipit

Pone qdam gener.

Qui h3 cognoscere de m3monio h3 cognoscere 7 de dote t3q3 d3 accessorio. ex d3 dona int vi. 7 uro. c. p. 2. 7. 3. ff. de iure do. l. 2. 7. 3. A. In his. l. i. nil de h3 of. sed ad h3 bñ facit. l. 2. ff. de iur. om. iudi. B

Dubia. Utrum dubia sint in meliore parte interpretada. R. fm Tho. scda scda. q. 60. Dicendū q sic. ut dicit glo. sup illud Ro. 14. Qui nō māducat māducātē nō iudicet. Nā ex h3 q alig3 hēt malā opinionē de aliq3 absq3 sufficiēti cā iniuriā ei 7 cōtēnit ipm. Nullus atq3 aliū cōtēnere ul' nocumētū qd cūq3 iſerre absq3 cā cogēte. Et iō ubi nō apparet de malicia alicui3 manifesta idicia debem3 eū bonū h3e interpretādo id qd dubium est in meliore partem. Et melius est q alig3 frequēter fallatur habēs bonā opinionē de aliquo malo hominē q3 q rari3 fallat hñs malā opinionē d3 aliq3 bono. q3 ex h3 fit iniuria alicui. nō at ex p. ex de rei. iure. A. Idē i sū. con. l. 3. ti. 34. q. 35. B. In dubiis viatutior est eligenda. ex de homici. ad au dientiam.

Duellum est singularis pugna pro probatōe xitatis: ita videl3 ut q uicerit pbatte intelligat3: 7 si nō vicēit pefecisse in pbatōe putet3. 7 of duelluz q1 duoz bellū. Df ēt monachia. i. singularis pugna. A. Idē ēt in sū. con. l. 2. ti. 3. q. 1. fm Ray. Hosti. 7 Hoff. Et addit Ray. Df etia3 uulgo in quibusdaz pibus iudicium: eo q3 ibi iudiciuz dei ex pectat3. B.

Duellū facē nō ē licitū. 2. q. 5. monomachia. Nā est d3 pceptū illud. Nō tenta bis dñm deū tuū. Deut. 5. 7. 4. Contra qd nullo mō faciendū est. 2. 2. q. 2. querit3. Item exp3se phibet lege seculari. L. de gladiatozib3. l. unica. l. 1. 7. 1. Lon. i. h3 Hof. 7 Hosti. 7 Tho. scda scda q. 35. A. imo. 95. arti. 8. Et h3 fuit pncipale dictū Ray. ut p3 i sū. con. l. 2. ti. 3. q. 2. Et addit Ray. Nec obstat q3 crimē le

se maieſtat3 crimē pduellionis appellat3. qā illud nō iō of q3 in illo crimine fit admittendū duellū put qdā male intellerēt3. 7 q3 pduelles dicuntur hostes. vult g3 dicē crimē pduelliois. i. crimē hostile. ff. de xbo. sig. l. q. nos B.

Utrum i duello cōsuetudo gnālis aliquē excuset. R. fm Ray. 7 Hosti. Nulla cōsuetudo uel ueri3 corruptela pōt ali quē excusare. q3 diuturnitas t3pis non minuit pctm3 s3 auget. ex de simo. nō satis. 7. c. cū i eccl3e. Peccāt g3 oēs mortali3 s3 differenter. B. raut. n. peccat q3 suscipit etiā p3t3 quēcūq3 metū. Attenuatur aut3 pctm3 eius multū p3t3 piculū rez l3 p3oaz. 32. q. 5. ita ne. ex qd mer3 cā. sacri. Ille at q3 spōte suscipit 7 q3 offert 7 iudex q3 defert ul' auctoritatē p3stat. Item ille q3 ex officio dat cōsiliū auxiliū ul' fauorē. Itē sacerdotes q3 dāt bñdictōes sic alicubi ē cōsuetudo oēs dico lōge peccāt gñius. Et si cōtingit ibi homicidiū oēs fierēt irregulares. 17. q. 4. oēs. Si g3 cōlico offerat duellum: nullo mō suscipiat nec p se nec p alium loco sui. q3 de iure d3 pponi. ex eo. c. p. 7. 2. A. pōt tñ ep3 cū illo dispēsare dūmō ex duello mors uel mutilatio secuta nō fuerit dcō. c. p. B. S3 d3 eū ep3 defendere uel eccl3a: de cui3 iurisdicōe est ex de fo. spe. c. 1. 7. xi. q. i. c. p. 2. 2. A. Lō. etia3 pdictus Hoff. ut in sum. con. eo. ti. 93. B.

Nūq3 sūt irregulares eccl3i q3 afferūt religas ad iurādū pugnatuz i duello. R. fm Guil. Ray. uidet3 sentire q3 sic. q3 uidet3 coadiuuare ad h3 q3 duellum fiat. sicut illi q3 dāt bñdictōes. Nibi tñ uidet3 dicendū q3 si tales eccl3i soluz afferūt religas ad iurādū: ita q3 eis nō afferētib3 nihilominus fieret duellum non sunt cooperatores nec uidēt3: eē irregulares. al3 sic. A. Uentus ē q3 nō potest negā qn aliq3 mō sint coopatores Et cū bellū sit iustū merito icurrūt ir regularitatē. ut pōt colligi. s. belluz. 2. 5. 2. Uñ 7 idē Guil. dicit q3 nō ē securū dicē dñū. ut p3 i sū. cō. l. 2. ti. 3. q. 4. B.

Quid de epis. abbatib. et caplis et cli-
ci: q a seculari dño cogunt aut subire
duellū: aut res ecclesiasticas p̄dere. Itē
qd de epis et p̄latis hñtib. iurisdic-
tio nes r̄pales: et i eoz curis inducūt et iu-
dicātur duella: R. fm̄ Bult. In oib. hñ-
tib. casib. si p̄lati seu clerici offerunt
seu suscipiūt duella aut p se aut ēt p
alios de eoz mādato: aut p ea iudicāt
aut aliquā auctoritatē sp̄alē p̄stāt: pec-
cāt mortali. Et si seq̄ mors fuit irre-
gularis. Si aut talia fiat p̄ iconomos
ul' p̄positos seclares administratores p̄-
latoz sine sp̄ali mādato. p̄lati qdē pec-
cāt mortali talia tolerādo. n̄ tñ credo
q̄ icurrāt irregularitatē. ex quo super
hñ sp̄alem auctoritatē nō p̄stant: h̄ p̄ci-
piāt baluū suis q̄ iusticiā faciāt i ta-
li uel tali cā. qz i tali gnālī mādato nō
intelligit aliquid mādari de duello. et in
hñ casib. si rex uelit p̄sonā ecclia-
stica opellere ad duellū aut auferre ei
bona sua: debet epi se inuicē uiriliter ad-
iuuare. Cleric⁹ aut d̄z potius oīa mala
tolerare q̄ tali malo cōsentire. Et oīa
p̄dicta itellige eodē mō de iudicio fer-
ri cādētis et aque bulietis: in qb. oib.
tērat d̄s p̄p̄t qd p̄hibita sūt exp̄sse. et
q. 5. mēnaz. et c. sūluisti. et c. d̄ pur. vul.
c. ult. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 5. Et ad-
dis ab eodē Bult. Credo ēt q̄ in publi-
cis p̄dicatōib. pōt iurari seclari⁹ ru-
sticis. et plebib. dū tñ mature et mode-
ste et q̄si per modū cōpassiōis dicatur
eis q̄ si hoc faciunt nō sūt i statu saluā-
doz. et p̄sertim in his locis ubi sup hñ cre-
dunt iur. ignorātia laborare q̄ in epis
et abbatib. et ceteris eccliaisticis perso-
nis non est tolerabilis qcquid sit de se-
cularibus. B.

Pena pugnatiū in duello fm̄ Ray. ē
deposicio si erāt cl̄ici. Et si mors inde
uel mutilatio subsequuta fuerit: nō pōt
ep̄s cū talibus dispēsare in officio sed
in bñficio sic. Hosti. hñ. dicit q̄ nō pōt
Et possz dici q̄ nō pōt dispēsare i asse-
q̄ndo nouū bñficiū: s̄ i retinēdo bituz
ad iustitiatōez. A. S̄z certe i. c. et c. de

cle. pug. i. du. d̄z q̄ pōt cū talib. sup bñ-
ficio dispēsari. Et ita dicit Ray.
Nec dicit Hosti. d̄c. n. q̄ cū talibus
ad bñficiū hñs curā atqz nō dispensa-
bit inferior papa. ut p̄z i sū. cō. eo. ti. q.
6. ubi etiā d̄z q̄ bñficiū sup quo fuēt
dispēsātū tales hñe poterūt ut titulu⁹
fm̄ Hosti. Scdm̄ alios hñe hēbūt tñ ut
stipēdiū sicut laicus et extra ecclesiam
32. d̄f. si q̄ hñ. Et hoc v̄t uetus qz bñfi-
ciū dat p̄pter officiū. 16. q. i. generalit̄.
Un̄ cū non possint uti officio: nō uidef
q̄ possint in titulu⁹ hñe bñficiū. B.
Qd si nec mors nec mutilatio fuerit
subsecuta etiā si sacerdos uel cl̄ic⁹ i du-
ello oblato uel sp̄ore suscepto amissus
p̄tē digiti: s̄z nō tāta qn̄ sū scādalo pos-
set celebrare q̄tūcūqz fuerit q̄uis ex-
cessus pōt ep̄s cū tali p̄ pactā p̄niam
dispēsare. et c. eo. c. p̄. et c. A. Hoc uerū
fm̄ eundē Ray. si alit̄ necessitas uel utili-
tas hoc exposcat: ut in d̄cā. q. 6. B. De
pugnatiū in rōneamētis vide i. for-
neamētū.

Ebrietas utrum sit pec-
carum mortale. R. fm̄ Tho. scda scda. q.
150. Immoderatus usus uini pōt oīn-
gere tripliciter. p̄mo mō ita q̄ utens ne-
sciat potū esse immoderātū et inebriare
potētem. Et sic ebrietas pōt esse sine
p̄ctō. et sic de Noe credit̄. et mō q̄si aliq̄
p̄cipiat potū esse immoderātū: nō tamē
extimet posse inebriare: Et sic pōt esse
cū p̄ctō ueniali. A. Nisi hoc casu ebri-
etas sit frequēs seu assidua. tūc. n. est
mortale h̄z Aug. 25. d̄f. 5. al̄ aut. h̄. ebri-
etas ēt. et ut no. in sū. con. li. 3. ti. 4. q. 2.
assiduitas ut dicit Aug. facit ebrieta-
tem esse p̄ctm̄ mortale nō p̄per solaz
iteratōez act⁹. qz multiplicatio actūū
uenialiu nō augēt i infinitū. s̄z qz non
pōt ēē q̄ hñ assidue iebriet̄ qn̄ sciēs et
uolēs ebrietatē icurrat: dū m̄ltotiens
exp̄it fortitudinē uini et suā habilita-
tē ad ebrietatē. Ul' m̄ltot̄ rō ē h̄z Alex-
de ales. sup 2. sen. d̄f. 39. q. 6. q̄ cum hñ
hēt sufficiēt̄ t̄ps deliberatiōis tenef

repimere motus veniales ne pcedat re
gnū pccati sine dñiuz. Nō g^o p dñiurni
tate l' assiduitate deputat pccm morta
le: s; p manifestū dat intelligi occultū
supse cōtēpt^o rōnis. Idē sentit etiam
p^o ut p3. s. delectatio. ad fi. in additio
ne. B. 3. mō qñ gs bñ aduertit potū
eē imoderatū z inebriatē: z tñ magis
uult ebrietatē incurrē q; a potu absti
nē. Et talis ppe dñ ebri^o. z sic ebrietas
est pccm mortale.

¶ Quid cū alicui dat imoderatus pot^o
ul' cib^o cā medicine ad puocādū vomī
tū: R^o fm Tho. scda scda. q. 150. In b^o
casu nō ē pccm. qz l3 talis cib^o uel pot^o
sano eēt supfluus: nō tñ ifirmo. s; p^o p^o
hāc cām nō d3 pot^o dari usq; ad ebrie
tatē: qz tūc nō excusaret a pccō.

¶ Que pēna clci q ebrietati deseruit
R^o fm Ray. Pēna ē q si ē eps ul' pre
sbyter ul' diacon^o z admonit^o nō dñstet
deponat. Si xō ē subdiacon^o uel ifra:
aut ēt laicus: cōione puef uel xberet
35. dñf. eps. z c. añ oia. 15. q. 1. sane. de vi.
z hone. cle. clci. z c. a crapula. in fi. A.
Con. hosti. ut i sū. con. lib^o 3. ti. 4. q. 4.
B. Et nota q fm hosti. idē ē hodie d
subdiacono qd de diacono. vide. i. lud^o
alee 5. 4°

¶ Ebrietas vtz excuset hōem a pccō
qd cōmittit. R^o fm Ray. Si gs i ebrie
tatē incidit sine culpa sua z sit oio alie
natus mēte certe excusat. 15. q. 1. sane.
Secus si culpa sua inebriatus aut nō
oio alienat^o fuerit. A. Hoc casu cum
gs ebrietatē uel aliā demētiā incurrit
culpa sua: dicūt aliq q excusat a rāto
z nō a toto. Alii autē dicūt q excusat a
toto: si nullū h3 iudiciū rōnis. Et ut nō.
in sū. con. li. 3. ti. 3. q. 17. hoc ē pbabili^o z
uerius. Et dñstet cū hoc Ray. Uf pos
se dici q gs bñ excusat penitus ab eo
qd fecit i oimoda amētia. sed non a cā
amētie. p qua d3 puniri. Et utrūq; vñ p
bati i dicto. c. sane. 15. q. 1. z ibi glo. Tñ p
delicto ēt in oimoda amētia facto ad
cautelā pñia iniūgēda ē. sed leuior ad
mētē reuerio. 15. q. 1. si gs insaniēs. z nō

tatur i sū. con. in oca. q. 17. B.

¶ S; nūqd ebri^o pōt dñere mīmoniu^o?
R^o fm Hosti. Si ita ebri^o ē q oio careat
usu rōnis: non pōt. qz deest ei dñsus
rōnis sine q nō pōt eē mīmoniu^o. Sec^o
si usuz rōnis h3. A. Idē i sū. con. li. 4.
ti. 2. q. 27. B. Qd ebrietas ipedit ordi
nādos uide. Lordinādos. 5. 3°

Ecclēsia p cōiter. Ecclē
sia si fūdāta
fuit in alieno solo qd fiet: R^o
fm Ray. z Hosti. Si dñs soli laic^o erat
z hoc sciuit z nō dñxit sibi ipurabit z
ecclēia liba remanebit. ar. 54. dñf. si ser
uus. Si xō ignorauit ecclēia qppe fma
nebit cōstructa z libera nec efficiet lai
co cēsualis. sed ille tñ q cōstruxit tenef
dñm seruare idēnem. vñ etiā eps si po
nēdo pmarū lapidē uel postea i conse
cratōe ecclēie fuit negligēs. A. s. in exa
minatōe dotis uel māf. ut i sū. con. li.
3. ti. 1. 4. q. 15. ubi etiā habētur oia que i
hoc. 5. ponuntur. B. de con. dñf. 1. ne
mo. 1. 4. q. ult. 3. pimus. dñf. 70. scōzum.
Si xō solū erat alterius ecclēie uel col
legii ecclesiastici d3 ei restitui b^o mō
q ecclēia cōstructa fiet ibi subdita quo
ad ius patronatus. 12. q. 2. aplicos. 17. q.
4. questi.

¶ Eccliam nemo edificare pōt nisi au
ctōritate diocelani q d3 ponē pmarū
lapidē. crucē figere. z cimiteriū dñfigere
z etiā petē dotē sufficiētē assigni. sū. q
dsecran nō d3. de dñe. di. unemo. z c. pla
cuit. Et hodie qdem sufficit q assigne
tur p dote unus māsus. i. vñū pdium
sufficiēs p uno pari boum totālī libe
rū. ex d celi. c. p. A. Et ibi glo. nō. q mā
sus dñ qritas terre q sufficit duob^o bo
bus ad laborādū i anno. B. Talis tñ
ecclēia donec i hac pauprate fuerit nō
tenebit ad hospitalitatem seruandā
nec eps aliqd pfoluēdū nisi inquātuz
pōt. A. hosti. cui^o hec fuerūt oca dñe
q nō tenef talis ecclēia ad iura epalia
pfoluenda: nisi forte aliqd noie cathe
dratici. qz nō pōt. ut i sū. con. li. 3. ti. 2. 4.
q. 4. s. B. donec pueniat ad pinguio

re fortunā. ar. ex de ofue. cū dilect^o. A
Neli^o vñ facē dñm. c. pñm i fi. d. cñ. ibi
Et si aliquid apli^o habuerit ide seniorib^o
debitū seruitiū ipēdat. B

Exempti n̄ pñt cōstruē oratoria siue
ecclesias uel capellas in locis nō exēptis
siue diocesanorū lnia. vide. i. exempt^o.
.s. 6. De oratoris autē pñtis vide. i.
oratoriu. Ecclie quō nō debēt reuerti
ad secularē habitationem hñ. s. s. s. s. s. s. s.
no ecclesie. s. fi.

Quīs tenet ecclia cū idiger repara
re. R. fin. hosti. Si fabrica hñ portio
nem deputatā de illa reparari dñ. io. q. 3.
vñio. Et si nō sufficit tunc rector et alii
i ea bñficiari oferre debēt ex. eo. c. p. et
.c. d. his. 16. q. i. si monachus. In q casu
standū ē dispōni epi et maioris pris ca
pituli. ex de his q sūt a ma. pre ca. c. fi.
In qbusdā etiā regionib^o laici hoc fa
ciūt expensis suis. Et vbi cōsuetudo est
tenēt. cū i ea pñtiūt sacra ecclastica et
audiant dñ. 16. q. 7. q. c. et hoc
diximus et c. filius. Et opellēdi sūt tales
cōsuetudinē seruare. ex d. sumo. ad apli
cā. Si talis cōsuetudo non reperit. qñra
puētiū q quondā a scis parib^o fabri
ce deputata ē ad hoc tenet. ita ut q eā
pñtiūt soluāt nō obstāte villa pñscrip
tione seu cōsuetudine. s. post reparatōez
redibit qñra ad illos q eā pñce cōsue
uerūt. Sic itelligit. 12. q. 2. de redditib^o.
et vsq ad c. statum. A. Idē in sum.
con. li. 3. m. 24. q. 161. B.

Quātū ecclis donari pñt. R. Dōa
ri pñt i ifinitū absq alia insinuatōe. i.
Auten. de non alie. aut pñu. re. ecclie.
.s. si minus coll. 2. Nam ceteris persōis
nō licet donare ul recipe ultra qñqua
glnta solidos nisi pcedat ifinuatō et ni
si in certis casibus. L. de dona. l. si q. p.
redēptione. A. ubi pñt q ista ifinuatō
nō ē nēcia i his q donant. p redēptione
captiuorū. Itē qñ mñri militū donant
militibus. Itē qñ donat p refectionē do
mus his quorū icēdio uel ruina dom^o
corrupte sūt. Item in donatiōe propē

inuprias vsq ad qñritatē dotis. ut. L. d.
dona. autē. eo de cursu. et no. glo. l. l. s. a
cimus. L. de dona. Que donatio pñt a
viro fieri etiā post cōtractū mñmonū
ut. l. cū multe. L. de dona. Sñl nō uñ. ne
cessaria insinuatō ē i his q donat. p q
cūq pia cā. Nā dicit dñs. Vende oīa q
hēs et da paupibus. Mat. h. 19. B.

Relictū ecclesie ul ad alias pias cās
i testō ē min^o solēni uolūtate facto te
net. ex d. testa. cū eēs. et c. relatū. Nā in
tali legato sufficiūt duo aut tres testes
ut ibi dñ. A. S. in dñ. c. cū eēs. uidet
ēt regri pñtia pñ byfi. Ad cui^o intelligē
tiā querit ibi dñs An. de bu. Quot te
stes regritur de iure ciuili in testamē
to. et rñdet q seprē. sed in codicillis. s.
nisi q in testamēto rusticorū sufficiūt
.s. l. de testa. l. si. et subdit. Quero ē au
testm corā duob^o tñm testib^o nō assisten
te presbytero parochiali ualeat. R. Di
cūt doc. q illud testm ualeat qñtū ad le
gatū i pias cās. sed i alius nō pñs cās
nō ualeat nisi assit pñ byter cū duob^o te
stibus. et sic istud. c. dñ intelligi fin. c. s. q.
Et istud cōter uñ placē doc. q pñtia
pñ byteri tollit pñsumptio falsitatis. Et
dicit Specu. q si intessent tres alii te
stes sine pñ bytero nō ualēt testm. Idē
dicit. et si adest alius pñ byter et nō su^o.
q a solēnitatē legali nō dñ recedi nisi
in qñtū est expñsuz in iure canonico. et
q iste tex. fñrit pñ byter. l. i. g. dēpro
pñ bytero suo remanem^o i dispōne iur
ciuilis. et ista ē cōis opinio. S. mibi uñ
q b^o mōi testm ualeat in pñtia duorū
testm siue ad pias cās siue ad qñcūq.
attenta dispōne h^o. c. qd nō loqē dispo
situe corrigēdo ius ciuile. sed declarā
do irrōabilitatē iur^o ciuilis. Nā pñsup
ponēdo uolūtātē defuncti i pñtia duo
rū testm. pñtm ēēt et i ius nāle q illud
testm nō executōi daret. et q canones
cōsulūt aie. g. qz pñtm ēēt non exequi
uolūtātē defuncti d iure ciuili et cano
nico exeg dñ. Item si oīa alia iura defi
cerēt tūc p uia dēnūciatōis euāgelice
deberet exeg. Nec obstat qd hic dicit

corā p̄f bytō suo. qz h̄o nō dīc mīsterio
iuris. s; qz de facto sic accidit. Itē p rō
nē decre. probatur q̄sufficiunt duo te
stes. ga in ore duoz uel triū. rē. Nō ob
stat etiā qd̄ dicūt legiste q̄ illa cōfuetu
do ē rōnabilis. s. q. 5. uel. 7. testes req
rātur in testō ut sic fraudib⁹ obuiet. qz
hoc ē vez qñ eēt dubiū de uolūtate de
fūcti. s; qñ eēt certū: ut in casu h̄o. c. tūc
dico q̄ duo testes sufficiūt. hec ille. Et
pbatō duoz testū idoneoz v̄t volun
tarē defūcti oīo reddē certā. ut i dco. c.
cū eēs. r. i. c. se. p; ēt ex p̄dictis q̄ qñ
cūq; cōstet p certo de uolūtate testato
ris oīo d; seruari in foro cōfite si legiti
ma est. ga nō pōt oueniri sine p̄cō. S; i
foro iudiciali regrūtur duo idonei te
stes. iō. i. 3. q. 2. c. vltima dī. Vltia uolun
tas defūcti modis oīb⁹ cōseruet. B

¶ Quicqd̄ emprū fuerit de pecunia ec
clesie: ei⁹ erit. 12. q. 3. c. p. 2. q. 5. firū. Qd̄
adeo uey ē q̄ si cleric⁹ hēat pecuniam
de p̄benda siue ecclia sua. r. i. de emat
p̄diū: l; illā pecuniā potuiss; dare aliis
inuitu pietatis. nō tñ dare pōt p̄diū.
qz statī acq̄sūtū fuit ecclie. siue emprū
fuit noīe ecclie siue noīe alieno. ex de
pecu. cle. c. p. 2. c. ingrendū. Et ppter h̄o
nō pōt h̄o mōi cleric⁹ illud alienare. Eo
dē mō siqs de pecunia ecclie quā ha
buerit furto uel rapina seu deposito
possessionē sibi emit. ga ecclie fit ut di
ctū ē. A. hec fuerūt glo. Ray. ut p; in
sū. con. li. p. ti. i. 4. q. 17. B.

¶ Ecclia p alienis debet nō pōt obliga
ri nec ei⁹ possessiones. Et si qs obligau
rit ē suspēsus ab admīstratōe tpaliuz
r spūaliū. ex de solu. c. 2. Poterit tamē
hec snia p ep̄s relaxari: qz papa h̄o sibi
nō retinuit. ex de sen. ex. nup. S; nō d; h̄o
facē nisi indēnitati ecclie cōsulat. ar.
ex de xbo. signi. cū oli. A. Delius. fa
cit eo. ti. ex pte p̄. Et idē qd̄ i h̄o. s. notat
i sū. con. in dicta q. 17. ad fi. r. additur q̄
hec pena suspēsiōis nō cōphēdit ep̄os
cū de ip̄is nō fiat sp̄alis mētio. ex d̄ sē.
exco. qz piculosum. li. 6. B.

¶ Quicq; de nouo in ecclis. monaste

riis seu i aliis piis loc⁹ usurpātes rega
lia. i. collectā q̄ fit rōne regis uel impa
toris seu tributū regi debitū fm Joh.
an. fili⁹ usurpātes custodiā seu guardiā
titulū aduocatōis uel d̄fēsionis q̄ ppe
sē noīa p̄onar⁹ ip̄oz locoz uacatū bo
na occupāt. r. clerici aut monachi ip̄oz
locoz. A. Ac ēt certe p̄sone eozūdem
locoz. ut i. c. gnāl. de q. i. B. q̄ hec fici
pcurāt ip̄o scō incidunt in excoīcatio
nē. Lici at q nō opponūt se talibus ni
hil debēt pcipe de puētib⁹ ip̄oz locoz
A. p tpe q̄ pmissa sūt d̄dictiōe debita
fieri p̄miserūt. ut in rex. de q̄ statiz. B.
ex de elec. generali. li. 6.

¶ Cleric⁹ q̄ ex collatōe laici recipit ec
clesiā uel tener si monit⁹ nō renūciaue
rit. A. i. resignauerit. ut i. c. relatū. de
q. i. B. ab officio uel bñficio suspēdē
dus ē. Et si cōtinuar p̄seueret deponen
dus ē. laic⁹ h̄o excoīcādus. ex de iur. pa.
pterea. r. c. relatū. A. cōiucto. c. si autē.
xi. q. 3. r. ex de iudi. cū nō ab hoīe. B.
Eccliaq; uacatū bona nō debent ab
aliis occupari. s. bñficiū. r. s. p̄. Qualif
res ecclie alienari possunt uide. s. ali
enatio. De ecclia r. eius cimiterio. i.
emunitas. De puatis oratoris hēs. i.
oratoriū. r. i. emunitas ecclie. s. 6. De
ecclia uiolata aut cōsecrāda uide. s.
cessatio. r. s. cōsecratio. 2.

¶ Ecclia 2. s. parochi
alis. Lolla
giones de ecclis parochiali
bus his q nō attigerūt. 25. annū ip̄o fa
cto nō ualēt. Et tenet q̄ assumis fici⁹ sa
cerdos infra annū a tpe cōmissionis.
alī p̄uat⁹ ē ea. Itē tenet p̄sonal i resi
dere. In h̄o tñ ep̄s ex cā dispēsare pōt
ad tps. ex d̄ elec. l; canō li. 6. Et nō. h̄o
l; tātū d̄ āno trāsierit qz talis n̄ possit
ad sacerdotiū p̄moueri: n̄ tñ uacat ec
clesia ip̄a nec pōt cōferri alī nisi p̄ ela
psū ānū: q̄ qdō ānus incipit tunc postq̄
possessionē illi⁹ pacificā hūit l; p̄ cū ste
titūq; min⁹ h̄ret nec currit si iusto ipedi
mēto detētus ordiari nō potuit. Alio
qn si sic p̄uat⁹ sit ecclia ip̄a ei⁹ iſtitui

uō pōt. A. s. p. ea uice. ut i. c. omīssa. de
quo. i. B. Jtē nō. q. si recepit eā nō in
tēdes eē sacerdos s; ut p. anū h̄er fru
ctus tēnes ad restitutōem. Silt. r. ille q.
ctulit ei quē nō credebat. pmouēdum
ad sacerdotiū tēnes ecclīaz ipam ua
re indēnem. Hec oia ex de elec. omīssa
h̄. 6.

Epi pnt dispēlare q. q. obrinēt paro
chiales ecclīas isistēdo studio nō tene
ant. pmoueri infra anū nisi ad subdia
conatū: ad quē si nō fuerit. p. mori dua
ri sūt: ut in p. rimo. s. d. sacerdotio dēst
ē. Ad sacerdotiū hō nō tenebūt ut usq.
ad seprēniū: r. intīz. p. uideat ecclīe p. ut
uariū: r. elapso septēmo ifra anū debēt
fieri sacerdotes. Aliogn incurrit dictā
penā. ex de elec. c. ex eo. l. 6.

Si ad ecclīam parochiale pntes q. si
ē i. sacris dū tñ alī sit idone. r. possit in
fra statutū ips ordinari admittēdus ē
ex de insti. si. l. 6. Et tñ fm. Jo. an. tal.
nō pntatus nō posset in tali ecclīa istī
tui. ex de eta. r. q. l. p. terea. nisi dispensa
tiue. ut ibi.

Electio p. cōiter q. sit. R. Electio
pur h̄ sumit ē alic. p. sone ad
dignitatē uocatio. ut colligit ex eo. cū
in cūctis. s. q. p. p. t. A. Hec fuit dēz
Bos. r. addit. Quāuis h̄bū eligē ad mī
ta se h̄eat. Nā dī q. eligi in canonicū.
ex eo. cū ecclīa ulterana. Dicit ē eligi
arbitrē. ex eo. in cāis. In his r. silt. dī
fici electio laxato uocabulo: sicut r. po
ma dicitur eligi de canistro. hosti. ue
ro dicit q. tūc hec descriptio cōueniat
noīatōi r. postulatōi sic d̄scribe. Electō
ē alicui. p. sone idonee ad dignitatē ul
fraternā societate fuata forma cano
nica facta uocatio. Colligūtur hec ex
eo. cū in cūctis. r. cū ecclīa ulterana.
r. c. q. p. p. t. r. ex de arbi. cū olim. ut in
sū. con. l. 3. r. i. 26. q. 1. Uidef posse addi:
q. nō solū uocatio ad dignitatē ul fra
nitatē s; ad mīsternū alic. officii: sicut
cū eligūtur arbitri ad eligēdū dē. c. i.
aīis. ex eo. uel ad regimē hospitālis. vi

cto. cū oliz. de arbi. r. idē in silt. B.

Ad quē pntet electio de iure cōi. R.
Spectat ad collegiū etiā si duo solum
uel tres fuerit. ex eo. c. p. r. ex de cōsue.
cū dilect. 63. dīf. Adrian. A. c. Adria
nus pap. ad hoc facit. s; fac ad h. q. qūz
laici admittūtur ad electōez r. p. cipe
pncipes. p. pace tēnēda: r. ut defendāt
ab oppōitōib. fm. Bos. ut in sū. con. co.
ti. q. 2. ubi ēt ponūtur quē h̄it in isto. s.
fm. Donal. r. Bos. B. S; si cūcti nō
sint in ecclīa ut collegiū: s; ut singula
res p. sone: tūc supior. p. uidebit p. se ul
ad pntatōem patrōni si q. sit. ex de iur
re pa. pastorālis. Et electō qdē nō solū
ad collegiū pntet: s; plerūq. de cōsue
tudine ut p. uilegio alieni uocāt. ex eo.
cūmana. Uñ r. q. ē in q. si possessione eli
gēdi eligē pōt ēt si postea possessionē
amittat. ex de iure pa. c. silt. r. dīb. r. c.
cū p. p. t. r. ex eo. querelā. Jtē eligere
pōt platus r. q. libet cūctus in quē d̄pro
missū fuerit: ut h̄. i. electio. r. p. totum

Quis nō pōt eligē? R. Nō pōt eligē
excoīcar. maiori excoīcatōe: ut notat
ex de appel. c. silt. r. p. A. in glo. que
ibi dicit. q. excoīcati ul suspēsi nec eli
gere nec eligi pnt. B. Sec. si minori.
ex de cle. exco. m. c. ult. Jtē nec suspē
sus ex de cōsue. cū dilect. Jtē nec infd
ctus ex eo. cū inf. Jtē nec ille q. sciēter
celebrauit in loco infdicto. ex d̄ sen. ex
co. is qui l. 6. Jtē nec illi q. b̄terdictū
ē eligē absq. supioris lntā. ex eo. c. ult.
Jtē nec illi q. i. ea uacatōe elegerūt sci
ent indignū. ex eo. cū in cūctis. r. c. ino
ruit i. fi. Nā tales sūt ipō iure ea uice
eligēdi pntē puati. Et idē dō si pecca
uerūt i. postulādo. ex eo. scriptū. Et h̄
uez ē q. n̄ facta noīatōe segtur electio
ul postulatō. Sec. si nō seq. q. tūc n̄
eēnt p. p. t. h̄ puati. ex eo. p. p. t. lib.
6. A. Jbi dīf. Perpetue sactōis oracu
lo d̄claram. q. sciēter i. electōibus nō
mināres idiguū. p. p. suffragiū i. scruti
nio p̄stitū nisi adeo i. eo p̄stiterit q. ex
uor. eo. cois electio subseqt nequaq.
eligēdi pntē puatur. l. 3. p. eo q. idignū

noiendo scienti conſcias ſuas agunt a dō z aplica ſede puniri mereāſ. **D.** Itē eligē nō poſſūt q peccauerūt i electōis forma: qā debēt puari iure eligē di. ex eo. qā. ppter. **A.** De talib' ibi dī. Eligēdi ea uice prāte puenſ. **B.** Itēz nec illi q neglexerūt uſq ad lapſū tēpīs vide. i. ſ. pxi. **A.** Predci ēr caſus notā tur i ſū. cō. li. 3. r. 26. q. 3. fm Hof. z Do nal. z hoſti. Et addit hoſti. Itē q per laicale abuſū elegerūt. ex eo. qſq. ibi dī. Quiſq electōi de ſe ſacte p ſeculari abuſū oſentire pſūperit ō cano nicā libtatē z electōis cōmodo careat z ineligibilis fiat. nec abſq diſpēſatōe ad aliquā eligi valeat dignitatē. Qui hō electōem huiusmōi quā ipſo iure irritā eſſe cēſem pſumpſerint celebra re ab officiis z bñficiis penit' ſuſpēdā tur p triēniū. eligēdi tunc prāte puari. **B.** Itē nō pnt eligē pupilli: nec ēr i lo cis regularib' q nō ſūt pfeſſi tacite ul' expſſe. ſed neq ouerſi. ex de elec. ex eo. li. 6. Itē in cathedralib' collegiatis ſe cularib' ul' regularib' eccl'is uocē non hnt q nō ſūt ſubdiaconi nec i eligēdo: nec in aliis ſacris capli: ēr ſi ab aliis li bere cedat. ut i cle. ut hi q. d. eta. z qli. **A.** Ibi ēr addit. Nō obſtātib' qbuſlibz cōſuetudinib' uel ſtatut. Sed tñ cle. ut hi. nō loq' niſi q ad cōſuetudē q dclinarēt ordinari: ut pōr colligi ex tex. z glo. di cre cle. Cñ l3 laici ēr ouerſi de iure cōi nō admittāt ad electōem ſil' cū cñcis. ut i. c. ex eo. de elec. li. 6. tñ fm glo. i eo. c. ex eo. ex cōſuetudine pſcripta laici cō uerſi deberēt admitti ſz nō ſeculares. ut i. c. maſſana. ex de elec. Laici hō pfeſſi admittunt ēr de iure cōi. qā in dco. c. ex eo nō excludūt niſi laici ouerſi. nō aut laici pfeſſi fm glo. in dco. c. ex eo. z i di cta cle. ut hi q. **D.**

In ſra qd tps d3 fieri electio? R. In ecclia cathedrali uel regulari hnt electores tps triū mēſiuz iſra qd ſi iuſto ipedimēto ceſſāte nō elegerit: ad pxi mū ſupiorē deuoluit. ut ex eo. ne p de ſectu. Deinde debēt electores pntare

electōez electo: z petē cōſenſū ei'. z iſra octo dies poſtq cōmode pnt. Alioqn negligētes excludunt a pſecutōe pcel ſus: z ſunt ſuſpenſi per tres ānos ab oi bus bñficiis ipſius eccl'ie. ex eo. cupien tes. ſ. ceteri li. 6. Electus hō tenet cōſen tire iſra mēſem a pntatōe. alr pnat' ē iure electōis. niſi forte ea ſit electi cōdi tio q nō poſſit cōſentire abſq ſua ſup lozis. Quo caſu tenet elect' uel electo res petē licētiā cū ea celeritate quā ſu pioris abntia ul' pntia parit. Et ſi non hēatur ex tūc ad electōez aliā pcedāt. Quilibz ēr elect' poſt cōſenſuz iſra tres mēſes tenet petē cōfirmationē. aliter irrita ē electio. ex de elec. q. ſit. li. 6. ni ſi perēda ſit cōfirmatio a papa: qā tunc elect' tenet iſra mēſez poſt cōſenſum. vel ſi nō fuerit ei electio pntata iſra mēſem a noticia iter arripe xſus curi am: z ſic petē cōfirmatōem ac negociū pſeq. ut in dco. c. cupiētes. In aliis hō eccl'is d3 puideri iſra. 6. mēſes. alr eo de pntatōe mō ad pxi mū ſupiorē duol uit. ex de pben. de multa. z d. cef. pze ben. nulla. Et hō etiā hñ bñficiū p. ſ. p

In q loco d3 fieri electio? R. pōr fie ri in ecclia uel i caplo uel ſili loco hōe ſto z maxie iuxta cōſuetudinē. ex eo. in cauſis. Sz tñ pcpue electōes epōz ſo lēt in eccl'is fieri. ex eo. q ſicut. Sz ex cā ēr extra ciuitatē poſſēt fieri. z. di. in nole pñi. **A.** hoſti. aut ſimplr diē q i hoc ſeruāda ē cōſuetudo: niſi ex aliq cā alibi fieret. Qd ſi cōſuetudo nō apparet tūc non ē vis ubi fiat. dūmō ſit loc' cle ricioz z honeſtus. ut in ſū. con. li. 3. r. 26. q. 6. Electio aut epī ſi fieri poteſt i debz fieri i ecclia cathedrali. ut expſſe dicif ex eo. q ſicut. z dixit Hoff. ut in dca. q. 6. **B.** Et nō d3 fieri añ ſepulturā pde ceſſonis. ex eo. bone memorie. Sz tñ ſi fieret ualēt. **A.** hoc ſentit glo. in dco. c. bone. ſup xbo tractatū. z hoſti. etiā ibidē. ut in ſū. con. eo. ti. q. 7. **D.**

Des electores q i ciuitate ſūt debēt ad electōem uocari xbo uel ſcripto ul' cōſueto ſigno cāpane. Itē q ſūt i hortis

ciuitat. ar. ff. de p. cu. l. i. A. iuncta. l. 5.
B. Ite debet uocari oēs q sūt in pui-
cia p lras ul' p nūciū. ex eo. corā. Hoc
dico fm cōsuetudinē obseruādū. A. In
no. dīc q uocādi sūt nō solū pñtes i ca-
pitulo: s; ēt ex si sciunt eē circa caplm.
ga si alit fieret essz malicia q oio i ele-
ctiōib' ēuitāda. Cōsulo etiā q uocētur
etiā si sint in ciuitate. ar. ff. de p. cu. l. 5.
nisi forte antiq cōsuetudo excuset uel
certā formā det. Host. ēt putat cōsue-
tudinē eē seruādā i vocatōe abñtium
nisi mora xrat in piculū. vt in sū. con.
dcā. q. 7. B. Et si uocari ad opetētē ter-
minū eis a uocātib' assignatū nō veni-
ant non o3 eos vltēri' expectari. ex. e.
cū inf. r. cū nob. A. Hoc fuit dictum
Host. addentis. ga dup esset vsq ad fi-
nē termini expectare. s. ad finē trium
mēsiū. cū mora in electiōibus sit dāno-
sa. ex eo. cū inter vniuersas. Host. nō
dicit q in hoc casu si due ptes sūt pñtes
r cā cōartatōis assignet: putat hāc sen-
tētiā verā. qz tūc o3 abñs saltē vni de
collegio cōmittere vices suas. ex eo. qz
ppter. Si nō due ptes abñtes sint vt
nō assignet cā: putat uerā sniam Jo. q
dixit expectādos eē usq circa finē triū
mēsiū. Dicit ēt Host. q scrutatores
debēt ire ad infirmos q sūt i ciuitate
r ingreire uota. eoz sicut alioz pñtium
Nā r pñs ē q in hortis ē. ff. de p. cu. l. 5.
Nec erit necesse ipos in collatōe uel i
aliis q sequūt regre. s; sufficit cōsensus i
scrutinio bitus. pñt ēt isti uni de colle-
gio vices suas cōmittē. ga sunt ipediti.
S; pus dcā. s. q ad eos uadāt vī expe-
diti. Cō. Inno. ut i sū. cō. dcā. q. 7. B.
An elector abñs possit cōstituē pcura-
torē? R. Si iusto ipedimēto tenetur
pōt uni uel plurib' cōmittē vices suas
dū tñ cuilibz insolidū. z erit melior cō-
ditio occupātis. Qd si ambo occurrāt z
petāt admitti: nō admittētūr ābo. sed
is quē caplm uel maior ps elegerit. et
si nō cōcordēt: admittēt ille q i cōmissi-
one p noiatus ē. At si nullus sit isolidū
nō valet. Qñ autē pcurator vnum nō

miat p se: r aliū noie eius q cōmisit: ni-
hil agit: nisi de certa psona hūent spā
le mādātū. ga tūc aliū noie suo potēt
nomiare. Porro si nullus de collegio
ult eē pcurator nō pōt absens nolente
caplo exneū deputare. Nō pōt ēt p lit-
teras expmē uotū suū. Nec oia ex de
elec. si qs iusto li? 6? A. Dictus etiā p-
curator nullatenus pōt institui cessan-
te impedimēto uel loci cōgruitate. ex d
elec. c. ga ppter. s. illud. ubi of. Illud autē
penit' iudicim' ne qs in electiōis ne-
gocio pcuratorē cōstituat: nisi sit abñs
i eo loco i quo debeat aduocari. iustoq
ipedimēto detētus venire nō possit su-
per quo si opus fuerit fidem faciat iu-
ramento. B.

Si qs elector cōreptus nec uocat' ad
electiōem fuit: ad petitiōem ei' cassāda
ē electio. pōt tñ si uult eā ratā hē. ex. e.
q sicut.

Utrū elector possit renunciare uoci
sue? R. Sic. Nā qlibz pōt rñciare iu-
ri qd sibi opetit. Qñ r qd postea fit p
alios ipse nō poterit ipugnare. Si tamē
rat' accedat electiōe nōdū facta admit-
tēdus ē in oibus q circa ipam restāt fa-
ciēda. ex eo. ecclia vīa. p rñso. A. Ibi
nō uidet' clare b' dici q talis dbeat re-
admitti. Tñ cū pñcis con. Albric'. S;
q qs possit renunciare iuri suo hoc cla-
rū ē. L. de pac. l. si qs i cōscribēdo. B.

Quot sūt forme electiōis. R. Tres.
Nā aut fit p scrutinium: aut p cōpromis-
sū: aut p cōem inspiratōem. et q d pñ-
ctas formas eligē attētauerit: ea uice
o3 eligēdi pñte puari. ex eo. ga ppter
A. Ibi of. Statuim' ut cū electio fue-
rit celebrāda pñtib' oibus q dēt r uo-
lūt r pñt cōmode itēresse assumāt tres
de collegio fide digni q secreto r singil-
lariz uota cūctoz diligēter ingrat r in
scriptis redacta mor publicēt i cōi nul-
lo prius appellatōis obstaculo intie-
cro ut is collatōe habita eligat i quez
oēs ul' maior r sanior ps capli cōfēt.
vī saltē eligēdi pñs aliqb' vñs idōe
is cōmittat q vice oīum ecclie induare

puideat de pastore. Aliter electio facta
non ualeat nisi forte cõiter eẽt ab oĩbus
q̃si p̃ inspiratõez dei absq̃ uitio celebra
ta. Qui hõ dõ p̃dicas formas eligẽ atten
tauerit eligẽdi eamice p̃rate puenit. Et
ita electões q̃q̃ clãdestias reprobam̃
statuẽtes ut q̃ cito electio fuerit cele
brata solẽniter publice. **B.**

Quĩ pcedit p̃ formã scrutiniũ debent
eligi tres scrutatores q̃ in secreto exg
rãt uota singulor̃. Et ip̃i qdẽ p̃ debent
seip̃os de suis uotis examinare. Deinde
alior̃ uota secreto r̃ singillatĩ ad h̃ q̃
gliber liberi dicat qd̃ sibi uĩ. Uñ si ex
aminatio publice fieret: non seruaret
forma nec ualẽt electio: etiã si oẽs con
sentirẽt. ex eo. in genesi.

Per quẽ uota scribent̃? **R.** p̃ tabelli
onẽ. ul̃ qd̃ melĩ eũ de scrutatoribus
uidẽtib̃ aliis describer̃ r̃ postea publi
cabit. Et si q̃s elector̃ uellet d̃dicẽ scri
pture nihilomiñ ei ita añ e. ar. ex de te
sti. co. p̃terea. s. fi. **A.** Hoc fuit dictuz
hosti. q̃ etiã d̃ic q̃ dicta uota poterũt
scribi p̃ tabellionẽ etiã in sacris p̃ ep̃s
ostituri: l̃. Inno. dixerit p̃ tabellionez
laicũ. ut i. sũ. cõ. l̃. s. r̃. 26. q. 7. **B.**

Quid si electores pauci sũt? **R.** s. In
no. Si sũt tĩ tres: duo ex eis scrutabũ
tur tertiũ: r̃ sic pcedẽt ad electionem.
Si hõ sũt duo tĩ: uñ scrutabit alium.
Qd̃ si uñ tĩ: ille solus uocat̃ testib̃
exp̃met uotũ suũ: r̃ eligz r̃ publicabit.
A. Lon. Albricus. **B.**

In electõib̃ uota incerta r̃ aditõata
nõ ualẽt: r̃ debz h̃ri p̃ nõ adiectis: pu
ta ofẽtio in quẽ talis cõsentit. ul̃ si p̃e
trũ h̃re nõ potero ofẽtio in Jobem. r̃
sũta. ex eo. in electõib̃ l̃. 6. **A.** Ibi of̃
In electõib̃ r̃ postulationib̃ ac scruti
niis ex q̃b̃ ius orĩ eligẽdi uota aditio
nalia alẽnatiua r̃ incerta penit̃ repro
bam̃: statuẽtes ut h̃ mõi uotis p̃ non
adiectis habitis ex puris ofẽsibus ce
lebret electio uocẽ illoz q̃ nõ pure con
senserit ea uice i alios residere. **B.**

Publicato scrutinio electores neq̃
unt uariare uoces: sed faciẽda e colla

tio r̃ electio celebrãda. Ite tĩ q̃ nõ cõ
sẽsit p̃or cõsentire i eũ q̃ alr̃ eligẽdus
ẽ. Alr̃ nõ p̃or ad aliũ accedi. ex eo. audi
tis. s. p̃. r̃. c. ecclia uĩa. s. ps. 80. **A.** Iũ
cto. c. publicato. eo. r̃. **B.** Qd̃ si p̃ ulm
facti scrutiniũ nullus possit eligi: pote
rũt pcedẽ ad secũdũz tertiũ scrutiniũ
donec aligs eligi possit. **A.** Lũ p̃dicti
i hoc. s. con. Albricus. **B.**

Collatio p̃dicta q̃ d̃z p̃ publicatõem
scrutiniũ fieri triplex e. s. numeri ad nu
merũ. zeli ad zeli. meritĩ ad meritũ: ut
ex eo. in genesi. Si tĩ una ps̃ eligẽtiũ
fuerit duplo maior: nõ p̃or ei opponi
extenuatio zeli ul̃ m̃itĩ. ex eo. si q̃n. l̃.
6. **A.** ubi eũ subdit. Si qd̃ aut̃ oppo
nere uoluerit q̃ uotũ illĩ cui opponit̃
nullũ redderet ip̃o iure: id eis nõ itelli
gim̃ inf̃dictũ. **B.** Qd̃ si oẽs i unũ cõ
ueniãt nihilomiñ faciẽda e collatio s̃
de numero s̃ de electorib̃. vtruz. s. ali
qs sit creptus ul̃ aliqs affuerit c̃ uox
nõ sit cõputanda r̃ h̃ mõi. Et si hac col
latõẽ facta nullũ occurrat dubium ad
electõem pcedat. alioq̃ñ discutiat ple
ne. ex eo. cũ terra. Alii dicũt q̃ ubi om
nes i unã psonã occurrũt: ualer electio
e si collatio sit om̃issa. **A.** Hoc uĩ sa
tis p̃bati. ex eo. q̃z p̃pter. ibi. nisi forte.
r̃. Nã in electõẽ nõ fit collatio nisi nu
merũ. zeli. r̃ meritĩ. d̃cõ. c. in genesi. q̃ nõ
p̃or locũ h̃re i electõẽ uniformẽ d̃cor
di. De aliis aut̃ faciẽda uĩ discussio añ
scrutiniũ uel i cõfirmatõẽ. d̃cõ. c. q̃z p̃
pter. r̃ eo. t̃. c. auditis. **B.**

In numero eligẽtiũ nõ uĩ cõputari
elect̃. q̃z nullus p̃or eligẽ seip̃m. ex. e.
cumana. **A.** Hoc. c. paz ad hoc facit.
s̃ melĩ ex de insti. cũ ad ñm. r̃ de iure
pa. p̃ ñfas. **B.** Iũ aliq̃ñ hoc locũ h̃eat
q̃ñ pcedit p̃ ulã op̃omissi. ut. i. electio
r̃. s. 4.

Factã collatõẽ eligi d̃z is in quem
maior ps̃ r̃ sanctor̃ cap̃i consenserit. r̃
maior ps̃ dicet miori. Lũ talis sit eligẽ
dus si placet uob̃ ip̃m cõiter eligam̃.
Et si cõsenserit tũc is q̃ p̃orẽ uocẽ h̃z in
cap̃to surgẽs dicet. Ego p̃ me r̃ p̃ toto

capto eligo talē rē. Et oēs acceptabūt
Qd si mior ps uel nō oēs cōsenserit. dī
cet. Ego p me z p illis q mecum cōsenti
unt eligo talē rē. Hec ex decre. ga p p
extra eo. A. Lon. Albic² B

In oī electōe siue postulariōe si di
cat. Ego eligo postulādō siue postula
dū aut i postulandū. uel postulo eligē
dō siue eligendū aut i eligendū. nihil
agit. Sūt nec sub hac forma. Eligo z
postulo. put meli⁹ pōt de iure ualē nisi
qñ pbabili⁹ dubitare⁹ utz qñ sit eligē
dus uel postulād⁹. q cāu sic postulat⁹
uel elect⁹ tenet unā rē dēminatā uia
acceptare. A. tpe cōsensus. Et redeū
di ad aliā postq unā elegerit sibi licē
tia ē penit⁹ iterdicta. ut i. c. de q statū
B. ex de postu. c. ppetuo. li. 6°.

Electio sp dz fieri p xba numeri sin
gulari. siue fiat p scrutiniū. siue fiat p
pmissū. ali⁹ n ual⁹. ex eo. sicut li. 6°

Collige q sūt de suba forme electōis
p scrutiniū. p qdē q electorē sgregē
Itē q scrutatores assumātur. A. i. d
collegio eligentiā. ex eo. ga ppter. et
dicit hosti. in sū. cō. li. 3. r. 26. q. 7 ad fi.
ubi etiā nōrā q z h ponūtur. B. Itē
q in secreto uota exgrāf. Itē q uota
scribāt. Itē q scripta i cōi publicētur
Itē q fiat collatio. Itē q seqt electio
de illo in quē maior ps z sanior capitu
li cōsenserit. Hec oia ex eo. ga p p. A
Ibi etiā dī q uota in scriptis redacta
dāt i cōi publicari mor. i. nullo actu cō
trario intueniēte. ut nō. i. d. q. 7. Dī etiā
in dco. c. ga. ppter. ut q cito electō fue
rit celebrata solennit publicē. i. sgre
gatis electorib⁹ surgat un⁹ z ānūciat
pplo uocato ut moris ē ad electionē
factā. Si rñ ista publicatō omittit nō
ē ppter h⁹ electō cassāda bz Inno. Alii
nō dicūt ali⁹ bz hosti. ut i. d. q. 7. Dictuz
Inno. ueri⁹ ut pōt colligi ex dco. c. qz
ppf. imo si piculum imineret talis pu
blicatio nō ē faciēda. ar. 23. dī. in nomi
ne dñi ibi. q si puoz atq iniquoz rē.
Itē Inno. in c. ga. p p. ex eo. dicit q p
curator institut⁹ ad eligēdū dz habet

spāle mādātū ad iurandū in aiām dō
mini q credat q tpe electōis erat bōa
fide. s. sine fraude infra finē q deputa
ti sūt ad uacationes electōnuz: z q u
sto ipedimēto tenet. quare electōi int
esse nō pōt mō: z credit uel dubitat q
eodē ipedimēto tenebit tpe q electio
faciēda erit. z h⁹ dī h. Et dz expmē ipe
dimētū z fines. nō. i. suo iuramēto dz
exponē xba iuris. Et subdit. Illud aut
placet q nō possit qs cōstituere. pcur
ratorē ad eligēdū nisi i det ei prātē iur
rādī i aiām suā. ga nō uenit istruct⁹. et
iū seqret absurditas. ga ul⁹ oporteret
caplm sgregatū expectare qusq nū
cuis irer. z rediret ab eo. uel itez aliuz
terminū assigre electōi. q absurditas
i sū casu tollit. 63. dī. cū lōge. ar. ad h⁹
cōisoptatū. Itē ut q post pstitū iura
mentū si ali⁹ cui uox eius p iudicaret
ueller pbare q oīs tpe electōis erat
in eo loco un uocari n debat: uel q nō
detinebat iusto ipedimēto q nō sit au
diēdus. ar. ff. de uolo. q si differēte nisi
forte aliud dicas in spūalib⁹ ubi reuo
catur qd fit p obreptionē etiā p⁹ tē
tētiā. ex de rescrip. dilect⁹ fili⁹ abbas.
z. c. cōstitut⁹. z. c. ad audiētiā. q si nō ex
igāt iuramētū pdictū a pcurator: tūc
de ceto nō pnt neq de loco neq de ipe
dimēto excipe. ga hāc exceptionēz uī
remisisse caplm qñ sibi iuramentū re
misit. et si dicat q capitulū deceptuz
fuerit ignorātia facti q etiā p iurissimol
fallit. ff. d iur z fac. ign. l. 2. puta ga cre
debat aduersario h⁹ asserēt. dicet ei
q supina fuit ei⁹ ignorātia. ga ius i ra
lib⁹ puidz q possit exigē iuramētū. B

Qñ prās eligēdi deuoluūt ad alium.
B⁹ In cathedralib⁹ ecclesiis si infra tē
p⁹ triū mēsiū nō eligāt deuoluūt ad p
ximū supiorē. q si infra alios tres mē
ses nō elegerit: deuoluūt ad aliū supio
rē: z sic usq ad papā. Si xō eligūt sciē
ter idignū: z sic sint puati iure eligēdi
uel puēt p sniaz. ga nō seruāt debitas
formā: ad papā deuoluūt. In inferior
bus at ecclesiis sp ad proximū supiorē

deuoluit. ex eo. quāq. l. 6. de hac mā
vide s. 3. r. s. bñficiū. p. 8. p.

Cassanda ē electio illius q. regit
anq. eēt elect. ofensit electōi de se faci
ende: q. psumit ābitiosus. ex eo. cum
post petitiā. r. c. officii.

Quā maior ps capli deligt electio de
uoluit ad pauciores: vt notat ex d. po
st. c. 2. Itē deuoluit ēt ad vñū ppter
oium alioz dñctū. s. dñs. si forte. ex eo.
bone. A. In his. c. nō bñ h. pbat. s. i di
cto. c. 2. de postu. hoc notat glo. r. videt
hoc intelligere qñ electores peccaue
rūt in eligendo indignū. Sec. h. ex cō
ceptu aliquoz ex hēntibus vocem. q. a
tunc non deuoluit prās eligendi ad cō
reptes. q. nō tñ in hoc peccauerūt eli
gētes. iō suffic. q. hoc casu cassetur ele
ctio. pōt dici q. hoc vez ē añq. eligen
tes sint puari p iudicē iure eligēdi. nā
ppter pctm formē nō sūt ipō iure pu
ri sed puatē ex eo. q. ppter. r. iōi hoc
sentit Inno. sup. hōo puatē. dicēs q.
facta puatōe p iudicē ppter pctm for
mē: tūc prās deuoluit ad nō culposos
nec puatos. Itē in sū. con. l. 3. t. 26. q.
. 7. dicitur. Itē nota q. si aliq. peccāt in
eligēdo d. formā. in nō delinquentes ēt
si sit minor ps cadit ius eligēdi etiā si
vñ solus sit. r. hoc uel per sniam supio
ris fm quosdā ul. s. alios ipō iure. Alii
tñ dicūt alr. sed pma opio ē magis ap
probāda. hec ibi. Aliq. etiā dicebant q.
si maior ps dñqrat: tūc prās nō deuol
uebat ad pauciores q. dñctū nō pbat
nec ē rōnabile: vt p. 3. p. Inno. in dō. c.
ga. ppter. Un ut dñctū ē bñ deuoluitur
prās ēt ad pauciores ipō iure. sed p iu
dicē pus lata puatōis snia. r. sic pōt itel
ligi assertio dicētiū q. hoc d. fieri p sē
tētiā supioris. B. Qd si oēs deliquāt
deuoluit ad supiorē siue ad papā. vt di
ctū ē. s. 3. qui est hic añ. p. ximū.

Electōes clādestine reprobanf. ex
eo. q. ppter. r. dicunt clādestine q. i ca
meris p occulta cōuēntula fiunt. 79.
dis. c. 2. r. c. si trāsīt. Silt r. ille q. in se
electores secretas tenent: cūz celebra

te dbeāt solēnit publicari. ut i dō. c. q.
ppt. A. Itē i sū. cō. dō. c. 7. ad fi. B.

Quis pōt eligi? R. Eligēdus ē do
ctior r. sanctior. cui. d. paratōe cesti grex
dicāt. s. q. i. l. 3. g. r. qui sit de mīmonio
legitio nat. r. etatis legitie. ex eo. cūz i
cuncti. Nā eps d. eligi. 30. ānoz ppleto
rū. Inferiores hō plari r. alii q. curam
debēt hēre aiaz regnif q. attigerit ānū
25. A. vt i dō. c. cū i cūctis. B. Alr. eli
gentes sūt illa vice eligēdi prāte pu
ri. s. 3. 22. q. incipit qñ prās. Subdiaco
nus q. pōt i epm eligi. ex d. era. r. qñ.
a multis. Itē q. ad vñā dignitatē repu
tat dignus si postea eligat ad aliaz d.
rputari dign. A. s. ad eqle vñ minore
ut pōt colligi ex. c. de quo statiz. B.
. 74. dis. gesta. Fallit qñq. Nā l. qñq.
qs toleref i officio miori nō tñ ppter
h. i maiori tolerari d. idign. 12. dis. nos
suecudine. Abbas quoq. exēpt. bene
pōt eligi siue i epm siue i abbate eius
dē regle r. hīr. s. nō pōt trāsire snā lnia
pape ul. legati de latē si sit i puicia. ex
eo. si abbate l. 6. Religiosus q. s. l. nō
expsse p. fessus qñ ēt nouiti. eligi pōt
ad epatū. ex eo. null. l. 6. A. Siue eli
gat i seclārib. siue in reglarib. ecclis
ad platurā tñ siue ul. alteri religionis
nō nisi expsse p. fessus. ut ibi. nullus at
religiosus pōt eligi i abbate uel platurā
alteri religionis ul. hīr. Qd si sec. actū
fuerit coipō ē irritū r. inane: vt in cle. l.
ex. co. B. De ecclis alteri diocesis vtz
possint eligi vide. i. postulario. s. 3.

Quis nō pōt eligi? R. Excoīcatus
maiori excoīcatōe. ex d. appel. c. statiz
p. Itē nec excoīcat. miori q. si sciēt ele
ctus fuerit cassanda ē ei. electio. ex de
cle. exco. mi. si celebrat. A. Et ibi glo. di
cit q. si etiā ignorāter eligat excoīcat.
miori nō ualet electio. q. ignorantia
eligētiū nō facit ipz habilē. r. si sciēter
talē eligerēt puarēt iure eligēdi. ex de
elec. cū in cūctis. B. Itē nec suspēsus
nec infdict. nec q. infdictū nō seruauit
ex d. postu. c. p. r. c. cū dilect. A. Hoc. c.
cum dilect. nō ē i. ti. de postu. s. d. sūe

in die. **B.** Itē nō dī eligi psona cui ali
qd obstitit de ipedimētis circa ordinā
dos. de qb' hī. i. ordinādos p totū. Itē
nec is q ppf virtū psonē sef reprobat'
fuit. talis. n. nec ibi nec alibi eligi pōr.
ex. eo. sup. eo. **Sec'** aut si c. i. i. i. fuit
electio ppter vitiofū pceitū. ga. tūc n
ipedit pmoio ei' ēt in eadē ecclia. ut
i. dco. c. sup. eo. z. c. innotuit. **A.** etiā pma
vice. ut in dco. c. innotuit. Ubi hō duo
electi fuerit z utriufq' vitiofa ē electio
neuter ē eligēdus pma vice. ex. eo. cōfi
derauim'. z. h' ut discordia utref. Si ar
alter istoz cōiter eligat deficit rō. z. iō
pfirmat. ex. eo. cū int. R. fēmozē: ut in
fū. con. li. 3. r. 26. q. 5. ubi etiā pdicti ca
sus notant. **B.** Itē nō pōt eligi epō. s.
q iā alligat' ē alii ecclie. s. pōt postula
ri. s. a papa. ex. de postu. c. fi. Itē in pla
tū religiosoz nō pōt eligi nisi expfse p
fessus aliū nō valz electio. ex. eo. nullus
h' 6. Nec ēt aliq' q sit alii' religiof
u' h' ius. ut i. cle. cū rōi. ex. eo. Item nul
lus religiosus pōt eligi si trāfuit de or
dine mendicantiū ad non mēdicantes.
ut hī. i. religio. s. f. fi.

Elect' p' cōfēfū cūgīf spūāl' ecclie ut
duare. ut ex. eo. cū int. canonicos. ex. de
trāfuit corpalia. s. h. r. 2. Itē electio gi
gnit cōfirmatōez. ex. eo. n. i. c. cōfirmatio
dat admistratōez. ex. eo. trāfmissaz. De
cōfirmatōe vide s. cōfirmatio electoz.

Si elect' an cōfirmatōez admistret
remouēdus ē. ex. eo. q. i. n. i. i. fūmo pō
tifice q i eligēdo cōfirmat. dīf. 23. i. noie
dñi. v. n. i. i. sic admistrati parcat. ex. eo.
nostri. ut n. i. i. pteat ad papā. **A.** s. cōfir
matō: vt i. c. de q. i. **B.** z. sic valde fmo
rus a sede apflica. **A.** videlz ultra Ita
liā cōstitut'. ut i. c. n. i. i. **B.** Qui talis
fi sint i discordia electi admistrare pūit
ēt an. ita tñ q n. i. i. penit' alienēt nec
pōt eis cōmitti admistratio sub nomie
cononmar' uel pcuratōis z h' i nec in
oro nec i pte. nec i spūalib' nec i tpali
bus. Qd si fufceperit puati fūt oi iure
electōis ipfī. ex. eo. auaritie. lib. 6. **A.**
Ibi dicit. Lū itaq' nō fit malitius idul

gēdū facim' ut nullus dēcto admistra
tōem dignitatē ad quā elect' ē pūit ce
lebrata d' ipō electio cōfirmet sub
cononmar' ut pcuratōis noie alio d' nō
uo qfiro colore i spūalib' ut tpalib' p
se ut p alia p pte ut i totū gerē ut reci
pe aut illi se imiscē psumat oēs illos q
sec' fecerit iure si qd eis p electōez qf
tū fūit dēctōez eo ipō puatof. Et idē
qd i h' s. n. i. i. fū. cō. li. 3. r. 26. q. 12. **B.**

An religioso acgrat' ius electōis ex
ordinē suū? **R.** Nulli fligioso pdicato
rū. mior. hēmitaz. z qūlibz mēdicā
tū ex electōe postularōe puifione seu
uocatōe ad platurā ex suū ordinē i di
fcozdia fca ius aliq' acgrat'. nec ipē cō
fētre pōt ēt hira lnia. ex. e. q. r. d. li. 6. r.
dī irelligi discordia q ēt siue de iure si
ue d' fco. ut i cle. c. n. qd circa. **A.** Ibi n
clare h' pbat. s. ad h' fac. ga. cū i dco. c.
q. r. d. a. dīcat d' discordia dī id fctie in
telligi ex d' dēis. ad audietā. **B.** S. z
aliis fligiosis n' acgrat' ius i electōib'.
nec cōfētre pūit si fuerit electi a miori
pte nūcro. ut i dco. c. q. r. d. a. Et nota q
si fligiosus electōi d' se fce ad platurā
aliq' ex suū mōasteriū ut ecclia n' peri
ta lnia z obtēra cōfēit cōfēfū n' valz. z
electō ipa iurib' uacuat. Itē nō. q. pla
ti fligiosoz irregfūit cōfēit pūit h' i li
cētā dare. ex. eo. c. si fligiosus. li. 6. Nō
āt ualēt lnia q cōcedit p futura electōe
quā fieri origet. ut i cle. cū cōfēfū. ex. e.
Nec aliq' fligios' pōt pfici i aliq' ecclia
q clero careat p pbo xpīāo. ut i cle. ple
rifq. extra eo.

Quid si due electōes fiant? **R.** fm
hosti. si fūit i cōnēti fūit puta qz i fcm
tinio diuifa fūit nota: tūc illa ualz q me
liozib' z maiorib' mēti adiuuat. ex. e.
c. licz. i. f. z. c. d. d. d. Si hō electōes fūit
ex infuallo z pma fuit rite fca illa ualz
imo ēt si pma annullāda fit fca n. i. i. i. lo
mū' cassari dī. ex. eo. bone memorie
cre. n. i. i. g. f. fiat. fūit qdā itelligūt. ex. eo
bone mēorie magi. Si ēt cassāda ē
fca ēt si pma nulla fuerit. ppter cām
nōdū patentē. ex. eo. cōfideratis. z. c.

audiri. q. si pma ex ca notoria nulla fu
it ualebit secunda rite facta. ex de sup
ple. negli. pla. c. fi. 7 ex eo. uenerabilem
7. s. fi. A. Idem in su. co. lib. 3. r. 26. q. 8
ubi etiam subdit. Nota etiam q. sola noia
no no prestat impedimentu sequenti elec
tioni. ut patet ex eo. q. sicut. ga p. sim
plicem nominatione nullu ius acqrit
noiato. secus tñ fm Berabidez in glo.
de noiatione in scrutinio post publica
tionem. ga tñ nec uariare pñt. ex. eo.
publicato. B.

Sunt casus in quib⁹ electores iterum
pñt eligere ut puta si electus no uult
consentire uel p⁹ consensum renunciat
iuri suo uel morit⁹: uel ppter occultuz
eius uitium irritat⁹. Et his casibus hñt
electores integru tēpus a dissensu ul
renūciatōe ul morte seu irritatōe ac
si uocatio noua eēt dūmodo nihil ege
rint fraudulēter. ex eo. si electio li. 6.
Duas electiones in una ecclesia de se
factas nemo pōt. psequi: s. una tñ eli
gat. ex eo. ut q. lib. 6.

Quicūq. grauāt clericos uel alias p
sonas ecclesiasticas ad q. spectat elec
tio. A. In aliquibus ecclesiis mōa
steriis aut aliis pus locis. B. p eo
q. rogati seu al. inducti eum. p q. roga
bant siue inducebāt eligere noluerit
uel consanguineos eoruz: aut ipas ec
clesias seu loca bñficiis seu aliis bonis
spoliādo seu al. iuste psequēdo. excōi
cati sūt ipso facto. ex eo. sciant cuncti.
libro 6.

Quid si qs aliquē ex odio elegit. B.
Tenet ei ad omne dānu quod inde ei
accidit. dis. 74. honorat⁹. 7. L. si ppter
inimicitias creatio facta sit. l. unica. li
bro. x.

Circa electiones monialium nota q.
nulla debet ad electionē admitti nisi
12. annū pegerit 7 pfecta fuerit tacite
uel exp̄sse nec i abbatissaz ul pōissaz
ubi per priorissam gubernantur eligi
pōt nisi post. 30. annū. 7 nisi fuerit exp̄s
se pfecta. Item nota q. cū p scrutinū
pcedit illa electio q. a duabus pñibus

fuerit celebrata nō obstante appella
tione partis alterius. pmissa diligenti
examinatione si aliē iucta fuerit cano
nica cōfirmet 7 bñdicēda benedicatur
A. Benedicēda ē cōfirmata i abbatiss
sam. ut in c. indēnitatibus. de q. i. B.
Si aut nulla electio eēt a duabus pñi
bus celebrata: tñ nō obstāte q. sit pu
blicatum scrutinū aut etiā ad electio
nē processum pñt alie moniales añq.
ad actus ex̄neos diuertāt ad illā acce
dere q. a maiori numero ē electa. Et si
per hoc pueniatur ad duas pñes cōfir
metur ut pus dcm ē s. nihilomin⁹ ē eā
sic cōfirmatā postq. fuerit i administrati
one poterūt alie opponē in moduz de
nūciationis uel accusatiōis ut a digni
tate remoueat. q. si ad illā q. a maiori
pñe electa ē alie nolūt accedere uel nō
tot quot accedāt ad duas pñes tñ sup
obiectis que faceretur ad duas altera 7 sup
aliis q. sūt ingredā plane 7 sine strepi
tu iudici p superioriē inquirat anteq.
cōfirmet: s. ipsa interi in tpalibus 7 spi
ritualibus admistret. ita tñ q. de reb.
monasterii nihil alienet nec moniales
scipiat. Si q. uero a minori pñe electa
uel nominata fuerit nō ualeat nec pōt
ad eā p̄dicto mō accedi. Item nota q.
nūq. in electionibus monialū d. fieri
collatio zeli. ad zelū uel meriti ad me
ritū: s. solū numeri ad numerū. Si ho
pcedit p formā ap̄missi si minor ps
se oppōit electe nihilomin⁹ cōfirmet
7 bñdicat cōdictione pñis nō obstāte. si
aut maior ps se oppōit. differt cōfir
matio donec de obiectis 7 aliis fuerit
ingitū: s. interi administrabit ut pmit
tit nisi ps opponētū fuerit duplo ma
ior q. tñ nō administrabit. sed expecta
bit litis euentū. Itē nota q. si i h. mōi
electionib⁹ cōtingerit ad curiā appella
ri debēt cause exprimi fm modū cōsti
tutiōis. c. ut circa. ex eo. li. 6. A. Ibi
dicitur. Proinde si qñ aliqui electi
onibus postulationibus p̄uisionibus
se opponūt pponēdo aliq. cō electōis
postulationis seu p̄uisionis formam

aut psonas eligentiū uel electi siue illi
cui pmissio erat faciēda ul' scā: z p p h
origerit appellari appellātes in instro
publico seu litteris sup appellatōe cō
fecerūt oia z singula expmāt q in formā
intēdūt obuiē ul' psonas corā psonis
autēticis aut psona q sup hoc testimo
niū phibeāt ueritati corā psonis in
ramēto q credūt ea q sic expmūt esse
uera: z se posse pbare. Alioqn tā oppo
nētes q tpe appellatōis ul' postmodū
adherētes eisdē obuiēdi aliq que nō
fuerūt i h' mōi lris uelistris expressa
ptātē sibi nouerit infictā: nisi postea
forſan aliqd emerſerit uel sup antiqs
supuenerit pbandi facultas aut aliq
in opponētū noticiam de nouo puene
runt q appellātes appellatōis tpe xifi
mūl' ignorare potuerūt z ignorauerūt
sup h' i at ignorātia z supuēte facul
tate pbandi fidē p pūz pītādū corpa
lit faciāt iuramētū h' aduciendo iura
mēto eodē q ad ea pbāda credunt se
sufficiētes pbatōes h'fē. hec ibi. nō di
ſtictio siue appelles ad curiā siue ad ali
um. B. Sz nō debēt ipe ire qn poti
pcuratores cōstituē. Itē nō q h' q euo
cant ad dīngēdas mōiales i electōib'
nisi abstineāt ab his p q int. cas. oziri
posſz circa hec discordia ul' nutrirī ex
cōicari ſt. z oia pdicta hūt locū ēr apō
mulieres q uiuūt qī canōisse. A. i. q ui
uūt ut i ſectarib' eccl'is canōici ſecta
res. ocō. c. idēnitatib'. B. Excepro d p
ſeſſiōe. qz tales n pītēt. hec oia ex eo.
idēnitatib' li. 6. De cōfirmatōe electio
nis hēs. s. cōfirmatio electoz p totū. De
electōe pape uide. i. papa. s. i. De hac
mā uide. i. postlatio. z facit. s. acceptio

Lectio 2. s. p cōpro
missuz. Eli
gendi ptās pōr alicui ul' aliq
b' cōmitti. ex. e. cū i ueti. s. ppetēti cōm
mittit i nūero ipari. ex. e. i. cāi. z. c. cū di
lect'. z. c. cū i iure. Et uni cōmitti pōt ēr
nō plato. ex. d. renū. p' trāslatōez. p' rīso
Nec regit q h' q b' cōmittit ſint d col
legio. ex. eo. cāin q. Sz tñ i hac cōmissiōe

si un' dissentiat nō suat forma nec va
let. ex. eo. qz pp. A. Et ibi h' nō. glo. B
z. c. cū dilect'. Nec. n. cogit qf nūciare
iuri suo iur'. ex. qd me. cā. abbas. z. c.
ad audiētā. Itē nota q re itēgra talis
ptās reuocari pōt. ex. eo. in cāis. A. Et
ibi pz q nō dī res itēgra qn cōpromis
sari ad electōez iceperūt. pcedē. B.

Illi i qz ptās eligēdi cōmittit pnt de
psona cuiuscūq loci. puidē. ar. 63. vis. le
ct'. z. c. reathina. Tuti tñ z meli' ē q
d ipa eccl'a eligāt. ex. eo. q sicut. z. 23.
vis. i. noie dñi. A. c. q sicut. modicū vī
facē. s. bñ. c. in noie dñi. B.

No ualer cōmissio sub hac forma: vt
qs qstis uor i secreto illū eligat i quē
ples cōſenserit. A. Partitū opatōe mi
nor: l3 cōſentiētes maiorē prē capli nō
attigāt. ut i. c. de q statim. B. ex. eo. si
cui. li. 6. s. bñ ualer si cōmittit ut illū
eligat in quē maior ps capli cōſenserit
ex. eo. cū expediat li. 6.

An cōpromissarii pnt eligē unū d ipis
b' si h' b' ex forma cōpromissi pnt. alī
ñ. ex. d. fortile. c. vlt. z. ex. e. cumana. A.
c. cumana paz fac ad h'. s. bñ h' notat
glo. i. ocō. c. ult. z. ex. e. cū in iure. B.

Siue cōmissū sit uni siue plib' electio
bz fieri p xba numeri singlaris. alī nō
ualet. ex. eo. sicut. li. 6. z de re iudi. cum
ab uno. li. 6.

Cōpromissarii si non eligit infra tps
electōis a iure statutū ad supiorē ptās
deuoluit. Si hō eligat idignū siue sciē
ter siue ignorāter: eligēdi ptās reuertit
tur ad electozes: nisi sciēter electōez fa
ctā ratā h'fent. z eodez mō reuertit ad
eos si eligat idoneū: z ille nō cōſentit
porro cōpromissarii qn eligit sciē
tidignū n punit cōpromittētes nisi ra
tā h'uerit: s. ipe suspēsus ē triēnio a bñ
ficiis q obrinet i illa eccl'a quā sic eli
gēdo offēdit. z h' nō h3 locū nisi cōpro
missarii sit ep's. ex. eo. si cōpromissarii.
li. 6. A. Ibi ēr pz q deā suspēſio ſilrā
obrinet nisi cū peccat i electōib' ep'oz
z supior ipoz. z subdit. Et idē i illi bñ
ficiis ē cēſendū q alicuius electionem

postulationē aut pūfionē impugnās
i pbatōe deficit eius qđ obicit in pfo
nās. qđ triēnio sit suspēsus a bñficiis qđ
h3 in ecclia offēsa. B

Elemosyna p̄ cōiter

Tho. scđa scđe. q. 32. qđā elyne sūt cor
porales. s. septē opa mīe. videlz esuriē
tē pascē. potare sitiētē. vestire nuduz.
recolligē hospite. visitare infirmū. re
dimere captiuū. z sepelire mortuum.
vñ x̄sus. Visito poto cibo redimo rego
colligo condo. Sūt z alie septē spūales
s. docere ignorātem. consilire dubitā
ti. corrigere peccantē. z consolari tristē
remittere offendēt. sup̄portare onero
sos. p oibus orare. vñde x̄sus. Lōsile
castiga remitte solare fer ora. In quo
x̄su cū dī cōsile. intellige cōsulere z do
cere. A. Idē i sū. cō. li. 3. t. s. q. 2. B. Et
qdē elyne spūales absolute loquendo
meliores sūt qđ corporales. p qdē ga il
lud qđ exhibet nobili? ē. s. donuz spūa
le qđ peminet corporali. z rōne eius cui
subuenit. qz spūs nobilior ē corpore.
3. qđ tū ad ipos act? qbus subuenit: qz
spūales act? sūt nobiliores corporali.
pōt tñ ctingē qđ corporali elyna p̄fera
tur spūali i aliq p̄riculari casu. puta si
qđ fame deficeret poti? eēt pascēdus
qđ docēd. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 3. B.
Utz dare elynā sit in p̄cepto. R. fm
Tho. scđa scđe. q. 32. dicēdū qđ sic omit
tēs. n. hoc facē etnāl punit. vt pz Da
th. 25. Esuriui. n. z nō dedistis mibi mā
ducare. zc. Et hoc intelligēdū ē fm qđ
recta rō regrit fm quā cōsiderat aliqd
ex pte dantis. s. ut id qđ i elynis erogā
dū ē nō sit neciūm ei s3 sup̄fluū nō so
lū respectu suūp̄nis s3 ē respectu ali
orū quoz cura sibi icūbit. qz p̄us o3 qđ
vnusq3q3 sibi p̄i z suis p̄uideat: z d re
siduo paupib? subueniat. Ex pte quoq3
recipiētis regrit qđ necitatē hēat. alio
qn nō eēt rō qre elyna ei dare. s3 cū
nō possit ab aliq vno oib? necitatē hñ
tib? subueniri n̄ ois necitas obligat ad
p̄ceptū: s3 solū cū is q necitatē patitur

sustētari nō pōt: tūc locū h3 qđ Amb
di. Pasce fame moriētē: si nō pauer
occidisti. sic g? dare elynā de sup̄fluō ē
i p̄cepto. z sit dare elynā ei qđ i ex trē
ma necitate. alī dare elynā ē i cōsilio. si
cut z de quolib3 meliori bono dantur
cōsilia. z dico qđ sup̄flua d necitate p̄ce
pti sūt erogāda. qz h3 isti? sint qđ tū ad
pprietatē. tñ ēt alioz sūt quo ad vsuz
s. illoz q ex eis sustētari pnt. vñ Basi
li. Si fateri ea tibi dimit? puenisse an
iust? ē dō ieq̄l nob res distribuēs. cur
tu abūdas: ille x̄o mēdicat: nisi vt tu
bone dispēsarōis merita cōsequis: ille
x̄o patie brauius decoret. est famelici
panis quē tu tenes i archa. nudi tunc
ca quā i celauit cōfusas. discalcia ti cal
ceus q penes te marcescit. indigēt ar
gētū qđ possides humanū. q circa tot
iniuriar? quot dare valēs. z hoc idē dī
cit Amb. 4. 7. dī. sicut h3. z qđ p̄dicuz
ē qđ nō sit dātū neciūz iudicādū ē s3 qđ
p̄babili extimari pōt. Nec o3 qđ consi
derētur oēs casus q pnt ctingē i futu
rū. s3 o3 iudicari sup̄fluū z neciūz s3 ea
que p̄babili z x̄sili? occurrūt. A. Idē
i sū. cō. li. 3. t. s. q. 4. vbi ēt addit fm
eūdē Tho. q tūc intelligēdus ē casus
extreme necitatis qñ apparēt p̄babili
signa extreme necitatis future nisi
ei subueniat. vt cū aliq vider aliq
ipotētes vel pigros ad subueniēdū ex
pauperē idigētē cibo z potu z aliis vi
te necessariis nec sibi posse satisfacē. n̄
n. expectāda ē vltima necitas. qz tunc
forte nō poss3 viuari nā fame vel sitē
cōsumpta. hec ibi. Itē vñ q necitas ely
ne n̄ sit solū respēu extreme necitatis
idigēt: s3 ēt alien? Nā z i aliis necita
tib? vell3 qz sibi rōabili? subueniri. sic
g? z ipe inq̄tū pōt o3 aliis subuenire.
Dath. 7. vbi. Dia q̄cūq3 vult? vt faci
āt vob hoies. zc. Et. 1. Jo. 3. Qui hūerit
subaz mūdī h? z viderit frēm suū ne
cessitatē hēre: z clausit viscera sua ab
eo quō caritas dei manet i illo. Vñ et
Ricard. sup 4. s̄niāz dī. dicit. Lū p̄ce
ptū d elyna sit affirmatiū q̄nis obli

get ad sp: nō tñ p sp. h. p loco t tpe. cō
siderāda ē. n. facultas hñt t miseria in
digēti. Si. n. hō hēat aliqd qd non sit
nccium sustēratōi sue nāc nec illoz q
bus tenet puidē sicut vxor t filii sui
t acille t sit cā nccitatj seu notabit idi
gēne ex pre illi cui dādū ē q imineat
pabalia sig extreme nccitatj: tūc ha
bēs tenet ex pcepto subuenire idigēti
Si hō nō hz aliqd supflūū nō tñ sustē
tatōi nāc s; ē decētie sui stat tenet d
illo elyna facē idigētib etia si nō inue
niant q eēnt ostituti i nccitare pdicta
Et si ples occurrat indigētes quib oī
bus subueniri nō possit: tenet ceteris
pib magis idigētib subuenire. B.

¶ Utz elyna debeat dari de nccio. R.
h; Tho. scda scde. q. 32. Ncciu dī dupli
cat. Uno sine q aliqd nō pōt eē. de tali
nccio elyna dari nō dī. puta si aliqd in
articulo nccitatj ostitur solū hñt vñ
posset sustērari tpe t filii t alii ad euz
pñtētes. de h. n. elyna dare essz sibi ui
tā subtrahere. s; si forte talis casus im
minet vt subtrahēdo sibi daret alicui
magne pstone p quā ecclā vel respub.
sustēratē certe. p talis pstone libatōe
seipm t suos laudabilr piculo mortis
exponēt. cū bonū cōe sit ppo pferēdū
Alio dī aliqd nccium sine quo nō pōt
ueniēter vita trāsiat fm statū vel cō
ditōez ppe pstone vel aliaz qru sibi cu
ra icūbit. de h. i. g. dare elyna ē bonuz
t nō cadit sub pcepto s; sub cōsilio. A.
Idē i sū. con. l. 3. r. 5. q. 5. Et hec intelli
gēda sūt fm ea q dicta sūt. s. s. p. i ad
dīrōe. B.

¶ Quib poti' elyna dāda sit? R. fm
Tho. scda scde. q. 32. sic Aug. dic i p li.
de doctrina xpiana. Illis q nob magi
sūt diuicti magis puidē debem q eis
qui qdā forte nob adueniūt. Est tñ cir
ca hoc discretōis rō adh: bēda fm dif
ferētiā diuictōis scitatis t vtilitatis.
Nā multo sāctiori magis idigētiā pa
tiēti t magis vtili ad cōe bonuz esset
magis elyna dāda q pstone ppingori.
maxie si nō sit mltū diuicta c' cura spā

lis nob imineat. t si nccitatē magnam
nō patiat. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 6. ubi
ē p q ceteris parib magis diuictis
ē citi subueniēdū. B. Et vide s. adu
carus. s. p. t.

¶ Utz i elyna pponēdus sit p i fidelis
exneo fidelis. R. fm Ray. In exhibitō
ne nutrimēti pferēdus ē p: l; i dilecti
one pponēdus sit exne. ar. 30. dī. c. p.
pceptū. n. dñi est Exo. 20. Honora
prem tuū t msem tuā. Nullū. n. bñfi
ciū ē tantū sicut parētū: nō parētes in
recōpēfadiis bñficiis sūt oib alius pfe
rēdi: nisi nccitas ex alia pre ppondet
uel aliq alia cōditio puta cōis vrilitas
ecclēsie vel respu. Uñ t i extrema nccī
tate magis eēnt filii deserēdi q parē
tes. Con. Tho. scda scde. q. 31. A. Lō. ē
Dof. t hosti. t p. vt in sū. con. eo. ti. q.
7. vbi ē p q b' fuit spale dictū Tho.
cui cōcordat p. videlz q filii magis
deserēdi sunt q parētes. B.

¶ Elemosyna paupib dāda ē qui suis
manib laborare nō pñt. s. 2. di. s. p. Nā
t fm leges q laborare pōt t se imiscet
elyne redigat i seruitutē ipatoris. Lō
mendi. val. l. vnica. l. xi. A. Ibi alit
dī sic. Lunctis quos i publicū qstuz in
certa mēdicitas vocauerit inspectis ex
ploze i singulis t itegritas corpoz t
robuz ānoz atq iherib t absq vlla
dbilitate. Dicit glo. ibi. s. q sic se gerūt
qī nō hēant artē cū hēant: t qī sint de
biles cū sint fortes. qz nolūt laborare:
s; mēdicādo sine labore viuē. segf. mi
serādis nccitas inferat: vt eoz qdē qz
tenet cōditio fūilis p dītoz studiosus t
diligēs dñiuz cōsequitur. eoz hō qz nata
liū sola libras pseq colonatu ppetuo
fulciat. Glo. dic 2 i auē. de qsto. s. si hō
coll. 6. vbi dī q serui dñis. liberi operi
publico mācipātur. S; hec. l. corrigi
fm quosdā. vel ibi i his qui i sacra v
be reperiunt qsi cū eis mti sit agēdū
vel h loqtur de his q faciūt se videri
egros apponētes herbā vel aliud per
qd cōuēscat. ibi nō sic dīliquūt s; solū fi
gūt paupratē seu dbilitatē. glo. xitaf ē

qđ dñs ibi de reprobis i vrbē ipiali. Item glo. sup rubca dñc qđ medicātes validi mīsis z hē debilib' panē auferūt. z d talib' cū cōstat allegat glo. sup Darb. dicētē. Justī feceris si iniuste petentē correxeris qđ si ei dederis. B. Lū aut aliqđ idiger z ponit distributor elyna rū pōt z sibi accipe sicut aliis admini strat. Tho. scđa scđe. q. 32.

¶ Utz elyna hoib' malis dāda sit. R. fm Tho. i. 4. dñs. Dicēdū fm Aug. qđ sic diligēdi sē hoies vt eoz nō diligant errores. z qđ exhibitio bñficii dilectōi corūderet iō pctori ad sustentatōem nāe dñs elyna dari si indigeat: cum p̄cipiat nob etiā bñ facē inimicis. sed ad fouē dū eoz maliciā nō debem' aliqd dare eis. Un si cōstaret qđ qđ aliqđ dat in pctm abuterent nō debēt eis dari nisi nccitas extrema exposcēt. A. Idem i sū. con. li. 3. ti. s. q. 8. B.

¶ Utz elyna sit danda abundānt. R. fm Tho. scđa scđe. q. 32. Dicendum qđ abūdantia elyne dupl' pōt cōsiderari. p̄ qđ dem ex pte dātis. scū qđ dat qđ ē multū fm pportōem ppe facultatis. z sic laudabile ē abundānt dare. Thob. 4. Si multū fuerit abundānt tribue. vñ z dñs Luc. 21. laudauit viduam qđ ex eo qđ dērat illi totū victū quē hūit misit obfuaris tñ his qđ dicta sunt de elyna faciēda de necessariis s. s. 3. 2. pōt cōsiderari ex pte ei' cui dāt. z sic ē abūdās dupl'. Vno mō qđ suppleat sufficientē eius indigētiā. z sic laudabile ē abūdāter tribuē. Alio' vt abūder ad supfluitatē. z h' nō ē laudabile: s; ē meli' pluri bus indigētib' nccia elargiri. In h' ē cōsiderādū ē qđ qđ egētes delicatiozibus cibis z vestibus idigent qđ alii. vt Tho. subdit ibidē. A. Idē i sū. con. eo. li. 9. 2. B.

¶ Quid si qđ furat ab vsurario z hui' modi vt elynā ide faciat? R. fm Ray. Dico furtū cōmitti. Nō. n. faciēda sē mala vt veniāt qđqđ bona. i. 4. q. 5. forte.

¶ Utz de illicite acqsiu elyna possit fieri. R. fm Tho. scđa scđe. q. 32. Aliqd

pōt eē illicite acqsiu tripl'. p̄ mō qñ id qđ illicite acqsiu debet ei a qđ acqsiu ē. z h' siue nō trāsserat dñiuz vt i ra pia z furto. siue etiā trāsserat: vt i vsu ra: z de talib' cū qđ teneat ad rstitutionē nō pōt elyna fieri. 2. mō ē aliqd illicite acqsiu qđ ille qđ acqsiuit nō pōt retinere: nec tñ debet ei a quo acqsiuit. ga. s. 3. iusticiā ē datū z cōtra iusticiā fu it acceptū vt in simonia. vbi vñqđ d le gē dei agit. z iō dñs h' i pias cās erogari Et eadē rō i sibi bus i qbus dario z acq sitio ē d legē. 3. mō ē aliqd illicite acqsiu nō qđ qđ ipa acqsiu sit illicita: s; ga illud ex quo acqsiu ē illicitū: z i his qđ trāsserat dñiuz: nec cōpetit repetitio. sicut p̄ de eo qđ mulier acqsiuit p meretriciū. z h' ppe vocat turpe lucz talis. n. mulier turpit agit z d legē. s; in eo qđ accipit iuste nō agit nec d legē. vñ qđ accipit retineri pōt: z etiā de eo elyna fieri: s; nō oblatio publica ad altare. A. Jux illud Deut. 23. Nō offeras mercedē p̄stibuli. zc. B. Et hanc distinctōē pbat Aug. i. 4. q. 5. nō sane i si. A. Idē qđ i h' s. notat i sū. con. li. 2. ti. s. q. 21. Et ad p̄dictoz intelligētiā sciēdū qđ qñ turpitudine ē ex pte dātis z accipiētis regulari i foro p̄niali nō cogit qđ erogare vel restituē nisi ad hoc fuerit iudicialit cōdenatus vel sibi a cōfessore fuerit iniūctū. p satisfactiōe pcti ul' nisi a iure sit p̄ncipaliter exp̄ssū: vt in simonia ex qua regulari restitutio ē faciēda ecclie i c' iuriā acceptū ē Et hec p̄nt colligi ex notat p glo. Ray. in ti. de rapto. s. nūqd d fornicariis. sup p̄bo restitutē. z s. circa pedagia. sup p̄bo teneat. Et qñ erogatio nō ē nccia faciēda ē vocat poti' restitutio seu satisfactio etiā qñ i paupes faciēda sit. et de vsu. cū tu. S; qñ erogatio nō ē nccia vocat ppe elyna. Jux illud Thob. 4. Ex tua suba fac elynā. z qñ restitutio nō ē nccia faciēda certe p̄sone sp pōt dari paupib' dicto. c. cū tu. Sed aliqñ dāt vt satisfactio: aliqñ vt elyna. vt p̄ ex p̄dict. B. Et d ista mō vide. i. restitutio

p. s. anp. De acq. p. ludu alee vid
i. ludus alee. De ma. et elyne bes etiaz
plura. i. satisfactio. s. s. r. vlt.

Elemosyna z. quis
facere ea? Utrū religiosus pos
sit facē elynā. R. fm Ray. Nō. qā nūl
bz di. 54. abbat. r. 12. q. 1. nō dicat. ex
de sta. mo. cū ad monasteriū. in fi. Si
at monach. administratōem bz pōt et
d3 facere elynā. imo qcqd supēst i pias
cās erogādū ē. 12. q. 1. qā rua. i. fi. 86. di. 1. n
satis. vltra mediū. nisi forte talis esset
administratio q. qcqd supēst refundat
ad monasteriū vel aliqū spālem vltū
vt i gbusdā pōratib. 3. Itē si monach.
vidēt aliqū indigē ad mortē d3 dare.
qā in hoc casu oīa sunt cōia. 4. 7. di. sic
bi. Nec obstat si abbas dicit. q. debz
magis obedire dō q. hoibus. L. d. Tho.
scōa scōe. q. 32. r. 4. di. 15. addēs q. ci
tra extremā nccitatē monach. aliquid
modicū dare pōt absente abbate sub
spe ratihabitōis. A. Lon. etiā host. vt
in sū. con. l. 1. r. 11. s. q. 26. vbi hēnt oīa q. i
hoc. s. dicunt. B.

Quid si monach. de volūtate abba
tis vadit Romā vel ē in studio: nūqd
pōt facē elynā? R. fm Ray. sic. Nā eo
ipō q. dedit sibi lniām eūdi uel standi
intelligit ei dcessisse lniām faciēdi ea
q. honesti scholares z pegrini solent fa
cē. ar. ex de offi. del. p. terea. ff. de iuris.
om. iudi. l. 2. r. ff. de iudi. si longi. ita tñ
q. moderate faciat. ff. ad macedo. itē
si fili. s. q. d. di. 1. host. z Tho. in 4.
di. 15. A. Lon. ē Albric. vt in sū. con.
eo. 11. q. 27. B.

Nūqd vxor pōt facē elynā sine licētia
viri. R. fm Ray. Si vxor bz res pāfer
nales. i. p. pās pter dotē vbi h. i. pāfer
nalia de cōsuetudine locū hēnt z vro
ris sūt: pōt de illis etiā inuito marito
elynā facē. L. de pac. con. hac lege. A.
Et ibi p3 q. hec bona pāfernalia que
sūt pter dotē nō solū de cōsuetudine. s3
ēt de iure ptiēt ad vxorē. huic tñ iuri
posset derogari p dñā cōsuetudinē. sic

tingit in aligb. p. tibus fm glo. Ray.
vt in sū. con. eo. 11. q. 28. B. Itē si vxor
ē lucrosa: ita. s. q. exhibita debita gub
natōe dom. opib. suis lucref: pōt d h.
facē elynā. nec intelligo deducēdas ex
pēsas vict. sui: qā vir tenet ad oīa ei.
onera ppter dotē z etiā ppter obse
quiū ab vxore exhibitum. A. Hoc vñ
fuisse dñm Albric. s. q. vxor ex dicto lu
cro pōt facē elynā. vt p3 in dñā. q. 28. B.
De rebus quoq. viri vt de pane vino
z h. i. q. de approbato more solēt ad di
spensatōē vxoris ptiēt: pōt z d3 facē
elynas. moderate tñ z fm facultates
viri z maiore vel minore multitudinē
z nccitatez paupēz. z d3 sibi formare
sciam q. nō displiceat marito: lic3 ali
qñ phibēt. q. qñ phibēt vt tēperēt
vxores nō a toto: s3 ab excessu. pōt ēt
sibi formare sciam ex miseria paupe
ris cogitās q. si marit. viderit illū: pla
ceret ei q. sibi facēt elynā. Si aut oīno
dictat: sibi scia q. viro displiceat: de
ponat eā si pōt. z si nō pōt deponē non
d3 dare. h. dico nisi vidēt eū indigentē
ad mortē. Et qd dixi de reb. viri: intel
ligas etiā de reb. dotalib. nā illaz do
miniū penes vir est. L. d. rei ven. doce
acillā. L. de iur. do. in reb. Lon. host.
z Tho. scōa scōe. q. 32. r. 4. di. 15. A. L. d.
etiā Albric. vt p3 in dñā. q. 28. vbi ēt
dñm fm glo. Ray. q. si mulier etiā latent
det elynas moderatas. p se z pro viro
suo vtiliter gerēdo cōe negociū n. pec
cat q. quis credat q. viro displicēt si sci
ret. z sufficit in hoc casu q. non veniat
d. phibitōem mariti z q. eū nō scādali
zet. B. S3 an vxor exis in mīmonio
z possit puidē filiis q. hūit ex p. vide
i. vxor. s. 2.

Nūqd filius familias pōt elynā facē
R. fm Ray. si bz peculiū castrēse vel
q. pōt. nā q. tū ad illud p. familias cen
ses. ff. ad macedo. li. De peculio ho. p
fectio z aduēctio potest si credit pa
trē pmissuz. aliter non. qā pfecticiū
z qcqd ex eo acgrif p. est. aduēcticiū
ho ē p. q. ad v. usufructū. vt Insti. per

q̄s pfo.no.ac.s.p̄. Si tñ eē in scholis d
lntia p̄ris vel i pegrinatōe posset de p
fecticio z aduēctio elynaz dare. ar. ff.
de iudi. si longi. z. ff. ad macedo. Itēz
si filiuffa. s. qd̄ d̄r. Quid aut̄ sit pecu
lū castrēse z h̄ mōi vide. i. peculū. A
De his peculis: z de his ē q̄ sūt i hoc
s. h̄ i sū. con. li. 2. ti. 8. q. 31. B.

Utz seru' vel ācilla possit facē elynā
de reb' dñi. R' fm Tho. i. 4. di. 15. Ser
ui ācille z famuli q̄uis sint libere cōdi
tōis nō p̄nt elynas dare de reb' dñoz
sine eoz cōsensu nisi panē z h̄ mōi que
nō inferūt sensibile nocumētū. Si ē
ip̄e famul' sit dispēsator rez: nō tamē
ponit dispēsator q̄i ptātē aliquā i rem
dñi h̄ns. sed q̄i tractās eā ad vtilitatez
dñi. De p̄cio aut̄ sui seruitiū cōstat q̄ po
test elynam dare. A. Idē in sū. con. eo.
ti. q. 32. B.

Emphteosis quid

ē: R' Emphteosis grece lati
ne melioratio d̄r. Ab initio. n. p̄ hūc cō
tractū viles qdā terre cedebātur q̄s
recipiēs meliorabat: z meliorationes
sue erat: qd̄ postea pmissū ē de fertili
bus z fructuosus z cōsistit in reb' soli tñ
A. hoc fuit dictū hosti. vt p̄ in sum.
con. li. 2. ti. 8. q. 39. in p̄ncipio. B. Qd̄ z
iux̄ vulgare qdā d̄r datio ad luellū

Emphteosis nō alī d̄bit nisi scriptu
ra inueniēte. L. eo. l. i. Itē p̄ cōsensū dñi
z emphteote i hoc. s. vt statiz dñs ali
qd̄ p̄ re accipiat. s. qd̄ int̄ eos ouenēit.
Itē vt decetero singulis annis con
uētū canonē soluat. vt Insti. locati. s.
adeo. A. Idē i sū. cō. dē. q. 39. vbi etia
ponit fm hosti. qd̄ in. s. se. h̄. B.

Cōtrahit aliqñ ad tps̄ i. v. s. q. ad. io.
vel. 20. ānos i quo ē succedit heres vsq̄
ad ip̄m tps̄. aliqñ d̄bit in ppetuū z tūc
non aufertur emphteote vel etiam
heredibus eius q̄diu soluerint cano
nem.

Possessio eccl̄ie nō pōt de nouo dari
i ep̄hteosis ppetuo. ex d̄ re. eccl̄ie. n̄ ali.
nulli. A. Ibi prohibet̄ gnāliter oīs ali

enatio rei imobilis eccl̄ie. Ibi etiā nō
dñs An. de bu. q. locatio d̄r alienatio
qñ ē ad decē ānos vel vltra. B. Si tñ
possessio ip̄a p̄us erat emphteonica z
puenit libe ad eccl̄iā: bñ poterit dari i
emphteosis alteri ēt ppetuo. A. hoc
nō pbauit. B.

Quid sit nā hui' d̄r: R' fm hosti.
De nā hui' d̄r: ē: vt si d̄hēres aliqd̄ pa
cti sūt id obfuef. z si nihil paciscat̄ d̄r
p̄tio solui nisi res ex toto p̄ient. Qui
dam ēt intelligunt si sepr̄ partes p̄ri
erūt. Alii intelligūt si tñ medietas p̄i
erit. qd̄ egus ē. ar. ff. de vusufruc. etiam
ptis. A. Ibi ēt d̄r q̄ in dubio ptis ap
pellatione intelligit̄ dimidia. Id̄ cum
iura dicāt q̄ ex ptis dep̄ditioē n̄ libat̄
emphteora intelligit̄ de dimidia tñ.
vt vsq̄ ad istā partē i nullo liberetur.
sed vltra medietatē dep̄ditio nō liber
in totū s; p̄ rata. ar. l. q. de tota. ff. de rei
vēdi. z fm hoc pōt teneri p̄ma op̄io. B.
Itē de nā h̄ d̄r: ē vt liceat emphteo
rā repellere si p̄ triēniū in secularib':
vel p̄ biēniū in eccl̄asticis non soluit̄
p̄sionē. io. q. 2. hoc ius. x. q. rē. nec tene
tur dñs cēfuz regrere. qz dies statuta
p̄ dñō impellat. L. eo. l. 2. s. si aut̄ nihil
Repellet aut̄ fm quosdā p̄pā auctori
tate fm alios qd̄ veni' ē p̄ iudicē. Idē
Inno. z hoc nisi celerit̄ satisfaciāt fm
q̄ d̄r ex de loca. z cduc. p̄pter. in fi. z di
co celerit̄. Itē q̄ patiat̄ se trahi ad iu
dicū. alii tñ alr̄ exponūt illā celerē sa
tisfactōem. A. Glo. in. c. fi. ex de loca. d̄r
cit q̄ hec celeritas ad modicū tps̄ re
fertur p̄ biēniū respectu ip̄ius biēni.
sicut hec adiectio plus ad modicā quā
titatē referit̄ respectu quātitat̄ noiate
ff. de x. b. sig. hec adiectio. Et illud mo
dicū cōsiderabit̄ iudicis arbitrio ex q̄
determinatū nō est i iure. s. de offi. de
le. de cāis. Dñs x̄o An. de bu. ibidē d̄r.
q̄ nō soluēs canonē ifra biēniū p̄uat'
ē ip̄o iure fm cōem sniam doc. z q̄ re
gularit̄ executōe facta a iure n̄ admit
tit̄ purgatio: s; h̄ ex grā. z spāl̄it̄ admit
tit̄ dūmō fiat celerit̄. subdēs q̄ d̄r cele

riē satisfieri qñ incōrīnēti purgat mo-
rā sine aliquo iudicio ⁊ spontanee. si g^o
expectat iudiciū non vñ celerif satisfi-
cere. hec ille. **U**ñ g^o p^o vocatōem ad
iudiciū nō possit purgari dicta mora.
añ hō sit dūmō ifra modicū tps arbi-
trariū. **B.** Itē pōt emphiteota ius su-
uz alfi vēdē: tñ pūs reglito dñō ⁊ ppo-
sito pōio qñtū reuera iuenire pōt. dñs
n. si opare velit cuilibz emptori ppo-
nēdus ē. s; si lñiam dat vēdi pōt qñ ēt
si taceat lapsis a denūciatōe duobus
mētibz vēdi pōt ēt sñi cōsensu dñi: duz
tñ nō psonis phibit: vt sūt psonē po-
rētiōes: vl alie q nō sūt solūēdo. ar.
ff. g. satisfda. co. l. ⁊ illū qdē cui sic ven-
dit tenet dñs suscipe. emphiteota hō
si sec^o fecerit ius suum amittit. De his
oibz nō. ex de loca. ⁊ oduc. potuit. **A.**
Idē qd hētur in hoc. s. hētur etiā i sū.
con. li. 2. n. s. q. 40. **B.**

Uñz emphiteota possit ius suū dōa-
re sine cōsensu dñi. **R.** sñm hosti. pōt
etiā dñō irreglito. **L.** de fūdis. li. li. xi.
Insti. locati. s. adeo. **S**orte sūt et pōt
pignori dare. **I**dē **I**nno. ⁊ **Ber.** **A.** h^o
tāgit glo. ex de loca. c. fi. ⁊ idē qd in h^o
s. hñ in sū. con. eo. ti. q. 41. **B.**

Quid si emphiteota soluit cēsuz pñ-
tibz ānis l; añ cessauerit a solutōe per
io. ānos vel ptes: nūqd pōt expelli? **R.**
Nō. s; tur^o ē. **L.** de iure emphi. l. pñt. **A.**
Ista. l. pap. facit. **I**dē tñ nō. i sū. con. eo.
ti. q. 42. sñm hosti. p. l. pñt. **L.** de apoc. li.
10. **I**dē ēt nō. glo. in. c. fi. de loca. **A**ddit
tñ q h^o vep ē in puato ⁊ in ecclia non
collegiata qñ eius rector recepit cano-
nē. nō aut i collegiata qñ plar^o recepit
cēsuz sine cōsensu capli: nisi postea ca-
pli cōsensisset. **E**t ibi nō. dñs **Anto.** de
bu. q ex hoc pōt argui q qñs delictū
plati non noceat ecclie: tñ delictū col-
legi bñ nocet: vt ē glo. nō. de ordi. cog.
c. 2. ⁊ de dolo ⁊ tri. c. pñt. ⁊ in regula. de
lictu. **I**tē ēt delictū vni^o rectoris pñ-
dicat ecclie q h; solūmō vñū rectorē.
Sec^o aut in ecclia collegiata. **R**efert
ē ibi **Bar.** l. 2. **L.** de iure emphi. limi

tare pdicta dīcēdo q si dñs emphiteo-
sis recepit p tpe pterito pensionē: tūc
p hanc receptōem sibi non pñdicat.
q; pōt ipē vtrūq; petere. s. pensionē ⁊
expulsionē. g^o p receptōem vni^o nō vñ
renūciare alteri. **S**i vero recepit pen-
sionē pro futuro sine prestatōe: tūc si
bi pñdicat. **Dñs Anto.** ⁊ glo. ibi sūt et
pñtati doc. vident ibi sentire q etiā re-
ceptio pñtati pensionū pñdicat nī
si fiat cū prestatōe. s; dñuz **Anto.** po-
test acordari q si pensio recipiat p tē
pore q nōdū emphiteota ceciderat a
iure suo nō pñdicet cū illi debeat sūt
⁊ ius subsequens expulsionis: vt dicit
Bar. **Q**d si recipiat p tpe q emphite-
ota iā ceciderat a iure suo pñdicet sñi
prestatōe: cū iam nō pensio p re sed
ois fruct^o ⁊ res rei debeat. **L.** de rei vē-
di. certū. iō tunc in recipiendo sibi pñ-
dicat nisi prestat^o sñm dñm **Anto.** d. bu.
2° etiā dēo cōtrariat dñs **Anto.** dīcēs q
recipiens cēsuz p tpe futuro siue preste-
tur siue nō sp sibi pñdicat nec presta-
tio ipm in aliq iūuat. nam illa presta-
tio ē dñia facto. q; nō ē possibile q pen-
sionē recipiat p āno futuro ⁊ q possit
eū expellere. ar. c. cū. **D.** de consti. pōt
dici q hoc vep ē recipiēdo noīe pensio-
nis. s; si pñtate q nō recipit pro pensio-
ne: s; p pre sui debiti nō pñdicet. cum
h^o sñm nō dñat prestatōi. ⁊ ita itelligit
dñm **Bar.** **I**tē glo. i dēo. c. fi. ex d loca. sē-
nt q dñs possit emphiteotā nō soluen-
tē expellē iur^o auctoritate ēt sñi aucto-
ritate iudicis. **Dñs Anto.** refert **Bar.**
dīcē l. 2. **L.** de iure emphi. q dñs habz
ptatē turbādi: s; nō expellēdi emphi-
teotā nō solūēte canonē ifra biēnium.
q; emphiteota h; possessionē nālē: s;
dñs ciuilē. s; p viā iudicii bñ poss; ⁊ il-
lud credo vep nisi ex detēōe possessio-
nis nālis cōtingēt repulsio dñi a sua ci-
uili quā tener aio. nā tūc dñs pōt se de-
fendē ⁊ incōrīnēti emphiteotā expellē
a sua nālī. ar. l. clā possidere. s. g. ad nun-
dinas. ff. de acq. pos. ⁊ ex de pba. l. 3. cām
Itē glo. i dēo. c. fi. dīc. q pñt sterilitatē

rei emphyteotice nō minuit pensio: l3
minuat ppē sterilitatē rei locate: vt eē
de loca. c. pft. Et vt no. dñs Anto. i. dco
.c. fi. Idē dicūt Specu. z. Jaco. de are. z
Ly. z. Bar. subiuēgēs rōem. qz in locatō
ne pciū qd ānuatiz exoluit dat respēu
fructuū q pciūtur. z qdāmo vī in ea
tacita emptio fructuū. g. si decipit vl
tra dimidiā iustū pciū pōt petē remissi
onē nō autē ē sic i dco emphyteotico.
qz ibi nihil dat p respectū ad fructus
s3 in recognitiōe dñi. Sec. si census eēt
magnus rōne fructuū. qz tūc bñ debe
ret fieri restitutio fructū.

Emprio et uēditio

Scdm hosti. cū purē sit ven
ditio etiā sine scriptis de re q degusta
tionē nō exigit oē piculum spectat ad
emptorē excepto casu publicacionis z
nisi pactū mora vel culpa seu callidi
tas infuenerit. Idē de emolumento.
A. Idē i sū. con. li. 2. ti. s. q. 7. B.

Quid si dolus dat cām dco. R. Nō
tenebit uēditio. vt. s. dolus. s. 2.

Utrū liceat aliqd uēdere plus q̄ vale
at vel emē minori pciō. R. fm Tho.
scda scde. q. 77. Dicēdū q carī vendē
aut uili emē rē q̄ valeat ē iniustū et
illicitū. nisi res q̄ vendit cedat in detri
mētū uēditoris q multū re illa idiget
nā i tali casu iustū pciū ē vt nō solum
respiciat ad rē q̄ vendit: s3 et ad dānū
qd uēditor incurrit ex uēditōe. z sic li
cite pōt uēdē plus q̄ valeat fm se: q̄
uis nō uēdat plus q̄ valeat ipi vendi
tori. Qd si emptor uiuet ex re quam
emit. s3 uēditor nō dānificat carēdo re
illa nō d3 eā supuēdē. qz utilitas q̄ alci
accrescit nō est ex uēdente: sed ex adi
tione emētis. Nullus aut d3 uēdē al
teri qd n̄ ē suū. Qd at lex hūana banc
ieq̄litatē totalit̄ nō phibet. Dicēdū q
lex hūana mltā pmittit ipunita. Vñ
i hoc casu punit solū qn̄ ē magn⁹ excē
sus. puta si aliqs sit deceptus ultra di
midia iustū pciū. tūc. n. cogit ad restitū
tōē. A. i. vt q̄ restituat res vl reddat

pciū vl q̄ ptoz suppleat qd deest iu
sto pciō. L. d. rescin. vēdi. l. 2. B. Lex at
dina nihil ipunitū religt. vñ h3 dinā le
gē illicitū reputat si i emptōe z vendi
tōe nō sit obseruata eq̄litas iusticie z
teneat iste q plus h3 recopēfare ei q dā
nificat? ē si sit notabile dānū. qd ideo
dico: qz iustū pciū rez qn̄ nō est pun
ctualiter determinatū. s3 magis i qdaz
extimatiōe cōsistit: ita q̄ modica addi
tio vl diminutio nō vī tollē eq̄litem
iusticie. De hac ē mā no. 10. q. 2. hoc ius
vbi dī. A. nō i tex. s3 in glo. B. q̄ si in
uēditōe plus offerat q̄ res valeat: ec
clesia nō h3 plus recipere: s3 m̄ iustū pre
ciū: s3 lex dicat q̄ dñes pnt se iuicē d
cipe. A. ff. d. mō. l. i. cāe scda. s. pft. B.
Nā ecclia i suis dcoib⁹ nō d3 doli facē
ē de dona. p tuas. A. Idē qd i h3. s. no
tat in sū. con. eo. ti. q. 9. B.

Utrū negociādo liceat cari aliqd uē
dere q̄ emptū sit. R. fm Tho. scda se
cūde. q. 77. Nihil phibet lucrū ordina
ri ad aliqd finē nccūm vl honestū. z
sic negocia licita reddēt. sicut cū aliqs
lucrū moderatū qd negociādo qrit or
dinat ad dom⁹ sue sustentatiōē: vl etiā
ad subueniēdū idigētib⁹: aut et cū ali
qs negociatōi intrēdit ppē publicā vri
litatē: ne. s. res nccie ad vitā patrie de
sint. z lucrū experit nō q̄li finē s3 q̄li sti
pēdiū sui laboris. z sic pōt qs cari uē
dere q̄ emit. A. Propē p̄dicta vituiz
uitat̄ intentiōis vt negociatio nō dicat̄
illicita ex iētione. nō tñ ex his pōt res
pluris uēdi. vt pōt colligi ex dcis eius
dē Tho. z ex his q̄ notat̄ i sū. con. lib. 2.
ti. s. q. 15. Nā nō licet rē cari vendē q̄
fuerit emptā. nisi fuerit mutatū pciū
rōne forme t̄pis vel loci fm doc. z no.
dñs p̄e. de anchorano. l. c. p̄. de vsuris.
li. 6. z inf mutatiōes forme vī ēt posse
cōphendi. si qs emerit merces i magna
q̄titate z minuti vendat. solent. n. res
i magna q̄titate cōit meliori foro uē
di. B. Sūt etiā si ipem aliq̄ meliora
uit rē: aut etiā qz pciū rei mutatū est
fm diuersitatē loci vel t̄pis. vel ppter

piculū cui se exposuit trāsserēdo d lo
co ad locū. vel eā ferri faciēdo: duz tñ
moderate. vt Ray. addit. A. Idēz fm
Tho. hñ i sū. cō. dicta. q. 15. B. Et d hac
mā hñ. i. v. fura. 3. §. 9.

Utrū vēditio reddat iniusta. pp̄t dfe
ctū rei vēdit. vel ēt pp̄t latēre ei? bo
miratē. R. fm Tho. scōa scōe. q. 77. Lir
ca rē q vēdit triplex defect? cōsiderari
pōt. p̄um? qdē fm spēm rei. vtp̄ta
si vēdit auricālcū. p auro: aut vinum
mixtū aqua. p puro. 2? defect? ē hz quā
titatē pōderi vel mēsure. vt si qs vraf
scient deficiēti pondē vel mēsurā. 3?
defect? ē ex pte q̄litaris: puta si aīal in
firmū uēdat q̄si sanū. i. his trib? casib?
si qs vēditōz sciēter offēderit fraudez
cōmittit z illicita ē vēditio: z ad restitu
tōez tenet. Si hō eo ignorāte aliqs p
dictōz defectū i re vēdita fuerit: vē
ditōz qdē nō peccat tñ cū ad ei? nori
ciā puenit tenet dānū recōpēsare em
ptori. Et ex his pz q illicitū ē vendere
aux vel argētū alchūmichū. p hō. qz n
ē adeo pur sicut vep: ne hz oīo eadē
p̄perates. sicut p̄peratē lenificādi. aut
qz valēt d certas ifirmitates z h? mōi.
Si aut p alchūmā fieret vep aurū nō
esset illicitū vēdere. p hō. qz m̄bil. phi
bet artē vti aliqb? nālīb? causis ad p
ducēdos nāles z hōs effect? . sic Aug?
dicit i l. de tri. de his q arte demonum
fiūt. Et qd dcm ē d vēditōze itelligēdū
ē etiā ex pte emptoris. vt quādo ven
ditōz credēt rē suā min? p̄ciosāz esse q̄
sit. vtp̄ta vēdit aux. p minori p̄cio. qz
credit eē auricālcū. aut aīal sanum qd
putat infirmū. nā ēptōz si h? cognoscit
iniuste emit: z ad restitutōez tenet. A.
Idē qd i hoc. §. hñ in sum. con. l. i. r. ti. s.
q. ri. B.

Utrū vēditōz teneat dicē vitium rei
tradite. R. fm Tho. vbi s. Vēditōz q
rē vitiosā uendēdā exponit ex hoc ipō
dat ēptōzi dānū vlpiculi occasiōē. dā
nū qdē si ppter h? mōi vitii res sit mi
noris p̄ci: z ipe d p̄cio nil minuit. peri
culi aut si ppter h? mōi vitii vsus

rei reddat ipedit? v? nori? . puta si qs
vēdat alicui equū claudicātē p veloci
v? omū ruinosā. p firma. v? cibū cor
ruptū aut venōsū pro bono. vñ si h? i
vitia sint occulta z venditōz nō dere
gat ē dolosa z illicita venditio z vendi
tōz tenet ad dānū recōpēsatiōez. Si hō
vitii sit manifestū puta cū equus sit
monoculus v? vsus rei. z si nō op̄erat
vni pōt op̄erē alci. z vēditōz pp̄t h? i vi
tiū subtrahat d p̄cio q̄tū oz: nō tenet
ad manifestādū vitii rei: qz forte. pp̄t
h? i vitii emptōz veller plus subtra
here q̄ ēēt subtrahēdū. vñ vēditōz p̄t
licite vitii rei reticere. A. Idē i sū. cō.
eo. ti. q. 13. B.

Quā si aliqs portās merces ad locū
vnū scit multos se seq cū sūb? : qd si
dicēt nō possz mēces suas adeo care vē
dē. R. hz Tho. scōa scōe. q. 77. Vēditōz
q vēdit rē fm p̄ciū qd inuenit: non vñ
d iusticiā facē si qd futurū ē nō dicit. si
tñ dicēt vel de p̄cio subtrahēt abūdā
tionis eēt hūitis: q̄uis ad hoc nō vide
atur teneri ex iusticie debito. A. Idē i
sū. con. eo. ti. q. 14. B.

Quā de mercatorib? q mē se pueni
unt vt certo p̄cio vēdāt? R. fm Tho.
Factū illicitū ē. z sūb? si qs in ciuitate
ipetraret vt sibi soli vendē licēt. qz si
quis h? mōi officium exerceat oz fm
legēs suis bonis expoliari z exilio p
petuo dānari z sūb? cōcedētes puniri. A.
i. oficiales q p̄dā monopolia cōcedūt
vel nō puniūt: vt i. l. de qua statiz. B.
C. de monopo. l. vna. A. Ibi dñ. Iube
m? ne q̄s cuiuscūqz vestī aut piscis aut
pectinū v? cuiuslibz alteri? ad victum
ut ad quēcūqz usū p̄tinēt sp̄ci ut cuius
libz m̄ae p sua auctoritate v? sacro iā
elicito aut i postez eliciēdo rescripto.
aut pragmatica factōe. i. cālī seu statu
taria ordiatōe. pragma. tis. n. ē cā. inde
pragmatic? . i. cātūus v? causidic? fm
Latholicō. Seq̄. vel sacra nre pietati
ānotatōe monopolii audeat exerce e
Ne ve qs illiciti hūitis cōtētib? iurēt
aut paciscat vt spēs dñsoz corporum

negociacionis nō minor q̄ int se sta
tuerit venūdēf. Edificioz quoq̄ arti
fices aliozq̄ diuerfoz opoz p̄fessores
z balneatores penit^r arceantur pacta
int se p̄ponē. vt ne qs qd̄ alteri cōmissū
sit op^r ipler vt iniunctā alii sollicitudi
nē alē incipiat data lnia vnicuiq̄ ab
alio ichoatū z derelictū op^r p̄ alteruz
sine aliq̄ timore dispēdii implē. si qs
āt monopolii ausus fuerit exercē bo
nis p̄p̄tis spoliat^r: p̄petuitate dānet
exilii. **B.**

Quid de illis q̄ vēdē nec emē noue
rūt nisi cū mēdacus p̄iuris z iuramē
tis: **R.** **h**z Ray. Quoties cā decipiendi
p̄iurāt vlt̄ mētium peccāt mortali z ite
nētur ad restitutōem. **A.** s. in q̄tū deci
pit primū: vt dīc̄ glo. Ray. n̄ distiguit
vtz decepit i modico vlt̄ magno: vt in
sū. con. eo. ti. q. is. **B.** Si aut̄ qs ignorā
ter dicit falsū credēs dicē vtz vel etiā
si dicit scīter nō intēdēs nocē primo:
s̄ se indēnē seruare: nec p̄p̄t h^r rē apli^r
ōbito sup̄uēdat: tale mēdaciū pōt di
ci veniale. si tñ iurat vlt̄ p̄iurat peccāt
mortali. vide. l. p̄iuriū. **A.** Idē i sū. cō.
dcā. q. is. vbi addit q̄ dicti tales debēt
p̄ter r̄stitutōez iduci ad largas el̄ynas
faciēdas p̄ aiab^r illoz: de quoz rebus
l: ignorāter forte alit̄ h̄uerūt. Tbi ē
dīc̄ fm̄ hosti. q̄ l̄ Ray. dixit mēdaciū
ex q̄ alē n̄ dānificat vēiale. tñ ex q̄ assi
due z de cōsuetudie qs mētis vlt̄ morta
le. sic t̄ ebrietas si sit assidua mortale
ē. 25. di. s. alias. Idē ē de mēdacio cōsue
tudinario vlt̄ scire Tho. sc̄da sc̄de. q.
ait. arti. 4. Itē vt pater i dcā. q. is. glo.
Ray. dicit q̄ mēcaroz de suis mercib^r
pōt accipe moderatuz lucrū qd̄ ad ar
bitriū boni viri limitādū ē. qz nō def
minatū q̄tū in singulis solidis aut li
bris aut marchis accipe liceat d̄ lucro
Lō. Tho. host. aut̄ dīc̄ q̄ ad h^r q̄ mer
catores sū oī fraude officia sua exer
ceāt bona fide. cōsulerē talib^r q̄ de lnia
ep̄i sui facerēt q̄tū p̄nt lucrari i mēsu
ra bladi z vini z silib^r. vel q̄tū p̄nt vl
tra q̄ emerēt p̄ libra vēdē i recōpēsa

tōe laboriz expēsaz. z si sic vēderēt sū
mēdacio ip̄os crederē eē i tuto. **H**i āt
q̄ hec n̄ faciūt sū piclo vir euadūt. **B.**
Quicqd̄ aliqs emerit noīe suo ē de
pecunia aliena ēptori acq̄rit. n̄ ei c^r fu
it pecunia. **L.** de rei vēdi. si ex ea. nisi in
q̄busdā casib^r. Nā q̄qd̄ emis de pecu
nia eccl̄ie ip̄i ē. vt dīc̄ s. eccl̄ia p̄. s. 7. **E**o
dē mō si tutor vlt̄ curator d̄ pecunia mi
noris emerit sibi ip̄i p̄diū. nā mīoz vē
dicare potit illud. ff. q̄n ex facto tu. l. 2.
Idē de milite si de pecunia sua alius
emerit p̄diū. **L.** de rei ven. si vt p̄p̄tis
Idē i marito z vxore. qz si alē eoz ali
qd̄ emerit de pecunia quā ei alē dona
uit: potit ille c^r fuit pecunia illud vtili
ter vēdicare. ff. de dona. int̄ vi. z vxor. l.
vxor marito. **A.** Et ibi p̄z q̄ h^r vlt̄ vtz
q̄n vxor vlt̄ vir q̄ accepit donū effici
n̄ soluēdo. Et idē casus q̄ h̄nt i isto. s.
norāt i sū. cō. li. p̄. ti. 14. q. 17. **B.**

Utz lib̄ hō vlt̄ p̄pus fili^r vēdi possit.
R. **h**z host. Nō. nisi sol^r q̄ p̄ vēdē pōt
filiū necitare famis vrgēte: ita tñ q̄ si
restituāt ēptori p̄ciū siue a filio siue
ab alio q̄cūq̄ z q̄ncūq̄ ip̄e fili^r i genu
itatē pueniat. i nullo āt alio casu licet
p̄i filiū vēdē. **A**ti ē n̄ vrgēte necita
te famis nō licet vēdere filiū. **A.** Idē
i sū. cō. li. 2. ti. s. q. 17. Et p̄dicta p̄batur
in. l. i. z. 2. **L.** de pa. q̄ fi. di. ex his q̄ ibi ha
bētur i tex. z glo. Itē lib̄ hō effici^r fu
si patiat se vēdi ad p̄ciū participādū.
Insti. de iure p̄spo. s. serui. **B.** Ad m̄z
ēptōis z vēditōis p̄nt prinē m̄ta que
hēs. i. negociatio. De his q̄ emūtur ad
certū terminū. z de his q̄ emūt vinuz
bladū vt cari^r vēdāt. z p̄a h^r modi vi
de. l. vlt̄ura. 3.

Emunitas ecclesie
Emunitas est p̄uilegiū eccl̄ie
sticelibraris vel p̄sonaz vel rez ad eā
prinētiū. Et dīc̄ emunitas q̄i ex nūmia
i. officia a q̄bus sūt imunes. vt. i. pate
bit. **A.** hoc fuit dictū Ray. vt in sum.
con. li. p̄. ti. 14. q. 1. **B.**

Quā emunitatē h̄z eccl̄ia p̄secrata:

R° fm Ray. hz p vt nullus ide p viz
abstrahat nisi i casibz qz vide. i. emui
tas pfugietiu. s. p. Jte ea q i ecclia po
sita sūt nec p viz nec p furtū auferēda
sūt: alī sacnlegiū omittit 17. q. 4. q. 9. q. 10.
A. Alī caput si qz iuet. **B**. Jte q nul
lus mortu i ecclia sepeliat nisi epi ab
bates aut digni p byti aut ēr fideles
laici. 13. q. 2. null. Et itelligit qdā de il
lis laic q miracula faciūt. Alii itelligit
de fidei i dignitate ostituto sic comi
te i rege. **A**. Hoc fuit dictū host. q ē
addit q sic de facto fuat. vt i sū. con. e.
11. q. 2. Glo. at in dco. c. nullus. itelligit
ter. illū gnālī sicut sonat. videlz q ois
xpianus possit sepeliri i ecclia nisi ex
presse i pctō mortali moriat: vlei spā
liter sepultura denegē i ita hodie ser
uat. s. d iure aliō vī. nū i p sepeliēdis
corpibz videm cimiteria separati ab ec
clesia ostituta. **B**. Jte emunitatē hēt
ecclia q in choro. nō debēt morari lai
ci cū cū. ex d vi. z bone. cle. c. p. d. o. se.
di. 2. sacerdotū. Jte q i scilare bitaculū
deceō nō ouertat. de o. se. di. i. ligna. z i
s. c. se. ex de reli. do. ad hec. **A**. In his
ēt. c. p. q sūt nec vasa eccliaistica nec
cortine nec vestimenta nec ceta orna
mēta debēt pollui diuinis nuptiaz vī
aliis scilabz vīb. Dicit tū glo. Ray.
vt p. 3. d. c. q. 2. q si legat aplice sedis
vel epi vel archiepi recipet ab epo
vī capto alie ecclie vī mōasterio: bñ
posset ornari domo eccliaistica i q reci
pet cortinas z ornāmēt ecclie. **B**. Jte
q nō possit vēdi p p aliquā necitatez.
in auc. de alie. z emphi. s. z qm. coll. 9.
Jte q i ea placita scilaria non sūt faciē
da. z maxie de cā sāguis. ex. e. c. p. z. c. cū
ecclia. nec hāt ibi parlamēta nec nego
ciatōes: z pcpue nūdinaz. nec strepit
iudicioz scilariū: nec pcessus iudiciū
scilariū. z snie i dicti locis plate ipo iu
re nō valēt. ex eo. decet domū. li. 6. **A**.
Ibi dī pcessus iudiciū scilariū ac spālī
plate snie i eisdē locis oī careāt robo
re firmitatis. **B**. Jte q ibi nō fiant lu
di theatrales cū laruis z silibz ibone

stis. ex de vi. z bone. cle. cū decorē. Se
cus vero de honestis z deuotis repūta
tionibz. vt repūtare p sepe dñi. Hero
dē magos. z ceta h mōi q magi iducūt
ad deuotōez q ad vanitatē. Et q talia
possint fieri. ē ar. de o. se. di. 2. semel. z di.
4. q. 10. circa finē. nā z qdlibz festū ē si
gnū pteritaz rep. 75. di. qd die. **A**. Jde
quod notatur in hoc. s. habetur in sū.
con. dicta. q. 2. **B**.

Utrū ecclie nō osecrate hēant pdcas
emunitates. **R**° fm Ray. hnt. ex eo.
ecclie. hoc aut itelligēdū si auctori
tate epoz suoz sūt edificare. ar. ex de
reli. do. ad hec. Et vbi epi posuit p mū
lapidē z edificare sūt vt osecrēt. Lo. In
no. z host. **A**. Jde i sū. cō eo. 11. q. 7. **B**.

Utrū cimiteria hēant emunitatem.
R° fm Ray. z host. habēt eandem
quaz ecclesia: vt dictū est. s. cimiteriū
s. p. **A**. Nisi i duobus casibus. vt ibi
in sū. con. eo. 11. q. 6. **B**.

Utrū ecclia iudicia pūlegiū emuni
tatis retineat. **R**° fm host. z Hoffre.
Dicendū q sic. hec. n. reuerētia deo de
bet. q nō delingit nec etiam ecclia sua:
iōq nō p dī pūlegiū q culpā nō omit
tit. **A**. Jdem in sū. con. eo. 11. q. 8. **B**.

Utrū puata oratoria domoz habeāt
pūlegia emunitatis. **R**° fm host. z
Hoff. q non. hodie nāq qd est orato
rium cras poterit ēē camera. **A**. Jdez
in sū. con. li. 2. p. 11. 14. q. 9. **B**.

Que ē emunitas psonaz ecclie? **R**°
fm Ray. Nō debēt fatigari angarius z
pāgaris. i. fuitutibz psonaz z rez. L.
de epis z cle. ois. z. l. p byteros. 12. q. 2.
eccliaz. In necitate tū vt si ciuitas es
set obsessa: non o. 3. pari ecclia suos ru
sticos aliquo defendi pūlegio a custo
dia z h modū. imo o. 3. eos opellē. ex. eo.
puenit. **A**. Jde in sū. con. eo. 11. q. 16. **B**.

Quā emunitatē hz ecclia circa res tē
porales? **R**° p qd q ecclis donari pō
t i i finitū: vt dictū ē. s. ecclia p. s. 4. Jte
q flictiū ecclis: etiā min solēmē valz
vt. s. ecclia p. s. 5. Jte q i ecclia trāsfer
tur dñuz rei solo pacto. cū aliis psonis

fit necia traditio. L. de sacrosan. eccle.
vt inē diuinū. A. Ibi ē p3 q idē est et
circa hospitalia z circa pcella i redem
ptōez captiuoz. B. Itē q qquid em
ptū fuerit de pecunia eccle ad eā d3 re
uerit. vt s eccle p. s. 7. Itē q nō valz
alienatio rei ecclesiastice nisi in casib⁹
q s hēs. s. alienatio. s. p. A. Idē etia3 ca
sus notant in sū. con. eo. ti. q. 17. B.

Quales dñi q subditis inēdicūt ne p
latis siue psonis ecclesiasticis qd3 vēdar
vel emāt ab eis vel ipis bladū molāt
coquāt panē aut alia h⁹ mōi obsequia
exhibere presumāt: eo ipso sunt excoi
cati. ex eo. eos. li. 6.

Que est emunitas p̄dior ecclesiastico
rū. R. s. Ray. Nō debent gūari fordi
dis mūenib⁹. vt calcj coqnde. arene fo
diēde. cloace purgāde z silibus q vilia
sūt. i. s. q. 1. s. nouaz. A. Al̄ incipit nouel
laz. B. ad honesta xō munera sic sūt
tributa ordinaria tenent etia p̄dia ec
clesiaz. 23. q. vlt. tributū. Fallit tñ i do
mib⁹. atrus. z hōis iux ecclesiā positi
z etia i māsō i q ecclesiā dotata ē. A.
Alii dicūt i q ecclesiā sita ē. vt i sū. cō. eo.
ti. q. 18. vbi etia notātur oīa q hñt in h⁹
. s. s3 potius vī intelligēdū de manso
dotis. vt vī posse colligi ex de censu. c. p
vbi ē glo. dicit q māsus ē q̄ntas tre
q sufficit duob⁹ bob⁹ in vno āno ad la
borādū. In dco ē. c. p. dī q sūt nihil d3
solui de decimis z oblatōib⁹. B. de q
bus nullū d3 dari tributū. de aliis sic:
nisi exp̄sse fuerit remissuz ab eo q po
tuit. Nā res ad eccleiaz trāsunt cū one
re suo. 23. q. vlt. fm̄ canonicā. ex de cēsi.
sancitū. i. s. q. 1. si q s laic⁹. Si xō sūt ex
ordinaria z de nouo sup̄dicta non re
nentur. i. s. q. 1. placet. A. Nisi q̄ten⁹ an
tiq̄tus tenebāt ad sup̄dicta. q3 tran
seunt cū onere suo fm̄ glo. Ray. z i. dca
q. 18. i sū. con. B. Sūt nec ad ea q subi
to iniūgūt: nisi spiciāt ad pias cās. vt
q3 p̄nceps mouet exercitū s farracōf
vel hēricos. vel q3 petis ad cōstructōez
pontū vel aliā silem cām. In talibus
. n. si necitas exposcat debēt dñi secula

res nō auctoritate p̄pa accipere: s3 hūili
ter ab epō z clericis postulare. z illi iusa
necitate poterūt cōferre. ex eo. nō min⁹
z ex de censu. cū apls. Sed hodie nihil
cōferre debēt i auxiliū p̄ncipi nisi con
sulto papa. ex eo. aduersus.

Utr̄ laici possint hospitū exigē ab
ecclesiā. R. fm̄ hosti. Hospitiuz exigē
violēter z tanq̄ ex debito nō p̄nt. ex. e.
. c. p. 42. dis. gescam⁹. caritatiū tñ dñe
gādū non est. Dicit tñ Inno. q si q s in
recognitōe bñficiōz suoz rēsuasset si
bi hospitū in aliq ecclesiā illud debet
is. q. vlt. E leuiteri. S3 nō licet tali irru
pere violēter domos eccle rōe alicui⁹
iuri sibi debiti. aliū sacrilegiū cōmittit
iz. q. 2. nulli. Et eadē rōne nō pōt tollere
inde necia hospitū violēter expellē
do. A. Quia ē fm̄ eūdē Inno. ex eo. c.
p. i p̄dicto casu nulla dom⁹ nec aliq res
d3 hāc finitū. vel etia ad h⁹ sunt obli
gate. sed ecclesiā ē obligata ad h⁹: z p
sonalis actio nō realis op̄erit s eccleiaz
Sec⁹ tñ de epō vel abbate vel alio ha
bēte iurisdicōez: i ecclesiā aliq: q possit
aliū inq̄ intratē violēter expellē z do
mū irrūpere. Et idē de possessore alic⁹
eccle q si p̄lat⁹. Sec⁹ de abbate respe
ctu domoz capelle sibi subiecte. ga ca
pellā nō possidet: l3 in ea ius subiectio
nis hēat. ar. ff. ad. l. agl. quēadmodum.
s. p. 2. 2. Et oīa etia q sunt i h⁹ s hēntur
etia i sū. con. li. p. ti. i. 4. q. 19. B.

Quid si possessio aliq siue dom⁹ tene
bat albergū facē alicui z ipa postea p
uenit ad ecclesiā. R. s3 hosti. Ecclesiā
tenebit aut rei finitū exhibē. aut ipsā
possessionē vēdere. Idē Inno. A. Idē
i sū. con. eo. ti. q. 20. B.

Que pena violentiū ecclesie emuni
tatē. R. s3 Bos. Qui aliq mō ecclesias
violāt seu psonas vel ab ipis recipiūt
violēt seu vsurpāt bona ipaz: sacrile
giū cōmittūt z excoicādi sūt. 17. q. 4. nul
lus. z. c. si q deiceps. In certj ē casib⁹
excoicati sūt ipso iure. vt icēdian⁹ z ef
fractoz ecclesie. xi. q. 3. cāndica. i. 7. q. 4.
oēs ecclesie. extra de sen. ex. conquesti.

Violator quocq; ecclesiastice emunitatē
nō solū pena spūali ut dicitur ē puniſ: ſed
ē pena pecuniaria qñz maiori qñz mi
nori. i. 7. q. 4. q. 4. ſi q. 4. ſi q. 4. ſi q. 4. ſi q. 4.
arbitrio iudicij reliquēda ē: et dicitur dari p
ſone uel loco cui facta ē iniuria uel cui
emunitas ē violata. ex de ſen. ex. paro
chiano. 2. c. ſe. ex de ſum. de hoc autē
i. 7. q. 4. ſi q. 4. i. a. 1. A. Hoc fuit dictū
Ray. dicitur q. l. 3. pena pecuniaria ſacri
legi diuerſimode i diuerſis. c. ponat:
credo tñ q. hodie pena illa arbitrio iu
dicis relinqt. Hoſti. tñ expiunt pccata
res penas ſim diuerſa iura. vt i ſu. con.
eo. ti. q. 21. B. De pena eoz q. d. nouo
ſubmittūt ſibi guardia vacariū ecclē
rū. vide ſ. ecclē p. ſ. p. ſ. Qd ecclēſtice
pſone nō tenēt ad tallias ē rōne ſuaz
poſſeſſionū. i. tallia. ſ. ſi. A. Niſi forte
tales poſſeſſiones p. pus ſuſcēnt hui
mōi tallus ſubiecte: q. trāſeūt cū one
re ſuo. ſ. ſ. 9. B.

Emunitas confu
giētū ad ecclām. Nullus ad
ecclā ſugiēs ide p. vi. ex. d. 3. p. ter q.
i. caſib: puta ſi ille q. ſugit ad eam ſit
publicus latro. s. q. ſtratas publicas inſi
dius et aggreſſiōib: obſider. Si ſi et ſi ſit
nocturnus agroz poplatoz. s. q. de nocte
agros depopulat. i. vaſtat vel oburit:
tales ipſe pñt extrahi. i. 7. q. 4. ſicut
ex eo. int. al. a. Et de talib: vi. i. ſtellen
dū qd pcepit dñs Exo. 21. Si q. d. idu
ſtria occiderit primū ſuū et p. ſidias:
ab altari nō euellas eū vt moriat ſim
Ray. c. fuerūt dñi oia q. i. iſto pñcipio
habētur: vt in ſum. con. li. p. ti. i. 4. q. 2.
Itē glo. in dicto. c. ſicut. i. 7. q. 4. dicit q.
l. 3. leges plures alias pſonas excipiant
ab hac emunitate vt homicidas: adul
teros: et raptōres hginū: tamē ſim ius
canonicū excipiūt ſolū pñci videlz
publicus latro et nocturnus poplatoz agroz
rū. vi. et i. hac pte legi derogatū ē. et ſtā
dū ē decretali: vt notat i. dñ. q. 2. ad ſi.
idē ē dicēdū ē de ſeqñtib: B. Itē ſi
q. in ipā omiſit maleficiū ſperans ſe

ab ecclā dñfēdi: qd ſp. pſumit niſi ſciūt
pbeſ: nō d. 3. p. ecclā deſēdi. ex eo. imu
nitate. A. Ibi ē idē dñs d. deliquēre in
cimiterio: ſz de dñ. pſūptōe nihil dñs. ſz
fuit dictū glo. Ray. vt p. 3. i. dñ. q. 2. B.
Itē ſi ſugiēs ſit ſim q. ſi pſita a dñō
cautōe de ipunitate nō velit de ecclā
exire: iuit: opellit et reddidit dñō. i. 7. q. 4.
A. Id conſtituitur ex eo. inter. B.

Quid ſi omiſit maleficiū i vna ecclā
nūq. dñfēdit ſugiēdo ad aliā? R. ſim
Bul. Non. q. cū vna ſit ecclā in toto
orbe: nūq. illud Lant. p. Una ē colūba
mea. l. 3. ſunt mltē pcculares ecclē. q. in
iuriā facit vni facit et oibz. l. 3. forte de
conſuetudine apud aliquos alſ. obſeruet
A. Forte putātes q. ſic mior vnt pui
legio ſuo d. aliū miorē: ita vna ecclā d.
aliā ſz eūdē Bul. vt i. ſu. cō. e. ti. q. 3. B.

Quō d. deſēdi malefactor q. ad ecclē
ſiā cōfugit? R. q. tūc q. gñe dñctū cō
miſerit pter ea q. i. duob: primus. ſ. di
cta ſūt: debēt ei rectores ecclāz ſalua
re vitā et mēbra: et poterūt eū perenti
cedē recepta ſup illius ipunitate ido
nea cautōe. s. ul. iuratoz. i. 17. q. 4.
id conſtituitur. vt ēt fideiuſſoria et pena
li ſi timeat q. ille q. petit nō bñ obſeruet
iuramētū. ar. ex d. ſiti. ſpo. ex trāſmiſſa
et c. l. ſas. ſ. ſi. A. His ēt iurib: p. q. ſi nō
poſſz ſufficiēs cautio puideri: nō ſoluz
nō d. 3. petēti reſtitui: ſz ab eo potiꝰ amo
ueri. B. Sup. eoz aut qd iniq. fecit alſ
legitime puniēdus ē. ex. e. int. alia. ſ. ſi
liber. A. Et ibi dñs q. talis ſugiēs dā
nari nō d. 3. ad mortē uel ad penā. Uñ et
glo. ibi ſup hbo puniēdus. dñs: q. dñs
ſugiēs puniēdus ē pecūalſ. dñtarat
vel alia ſatiffactōe pter penā corpālē
B. Porro talis q. diu ē i ecclā non ſo
lū nō exēdus ē: ſz ēt nec moleſtādus
nec veſtis nec victualia denegāda. L.
d. his q. ad ecclē. ſu. l. pñti. ſ. p. Qd ſi
q. dñfēcent: ſciat ſe maiestatis crimie
irretitū: et ſic vltio ſupplicio puniēdus
A. De h. in dñ. l. pñti. ſic dñs. Decerni
mus nullos penit. cuiuſcūq. dñtōis d.
ſacroſanctis ecclēis orthodoxe fidei

expelli aut tradi fugas: nec p his venerabiles epos aut religiosos conomus erigi q a fugis debeant. eos qui h' emoliri aut facē aut nuda saltē cogitātōe atq tractatu ausi fuerit tēta capitali z vltia supplicii aīaduēsiōe plectēdos. Et d' crimie maiestat' d' e. ti. l. 2. **B.** Hāc at libratē hz fugiēs ad ecclā: z ex eā ifra. 30. passus. i7. q. 4. q. 4. z c. diffiniuit. **A.** Et si ē ecclia maior. i. matrix: ēt ifra. 40. passus. i7. q. 4. sic. z no i sū. cō. li. p. ti. i. 4. q. 2. hz hosti. c. et fu ille vidēt oia q i h' s. hñf vt ibi: **B.** vt ad regita nāe exeat d' b' locis: ita tñ q nō accedāt ad alias domos. vt i dco. c. diffiniuit. **A.** ad domos extraneas. vt i ipo. c. diffiniuit. ibi. absq domoz ex neaz receptaculo. z c. **B.** Hoc xō pui legū de. 30. passib' n hñt capelle q sūt ifra ābitū muroz i castris: vt dco. c. q. 4. **A.** Ibi d' capelle q sūt ifra ābitū muroz castelloz nō ponūt i hac. 30. passuū obseruatōe. tñ i sū. con. dca. q. 2. idē d' de exñtib'. i. ābitū muroz ville vel ciuitatis. s3 forte pōt itelligi d' pa ua ciuitate. **B.**

Quid si iude' pagan' vel excoicatus ofugit ad ecclā. nungd defendet? **R.** fm Sml. De iudeo z pagano satis credo q sic. Lō. Inno. z Bar. p. l. i. L. d' his q ad ecclē. ofu. De excoicato autē qdaz dubitant cū sit ex ecclā numero z merito. Et subdit ipe Sml. Credo q idem debeat eē iudiciū d' vtrifq. puto tñ in h' ofuetudinē approbatā eē tenēdam. **A.** Idē i sū. con. li. p. ti. i. 4. q. 5. vbi ēt ad dñ fm hosti. q si iude' q obligat xpi ano ofugēt ad ecclā nō recipit qulqz debita reddiderit vniuersa. **B.**

An defendat ofugies ad palatiū epi **R.** Eodē mō defendit sic ofugies ad ecclā. i7. q. 4. id ofstituim'. qd itelligunt qdā qñ palatiū ē ciuctū ecclie: tñ pdi ctū. c. n distiguit: s3 absolute loqz d' do mo epi. **A.** Et ita absolute vñ itelligē dū sic ēt tenē vñ Ray. vt i sū. cō. eo. ti. q. xi. z firmat glo. i dco. c. id ofstituim'. **B.**

Quid si qs ofugiedo ad ecclā obuia

uerit sacerdoti portanti corp' xpi: z ei adhereat: nūqd defendet? **R.** hz hosti. Sic quis nō sit expulsi i iure: tñ glibz catholic' h' fouē d3. Nā z mulier q teti git fimbriā vestimēti xpi salua scā ē. Parh. 9. s3 z hz leges statua pfecti sal uat hoīem si ad eā ofugerit.

Quis pvidebit de expēsis ei q ad ecclē ofugerit? **R.** Ecclia pvidebit. L. de his q ad ecclē. ofu. l. pñti. i. si. sic z re croz carceri pvidebit captiuus. L. d' epi. audiē. iudices. h' no. i7. q. 4. diffiniuit. **A.** s. in glo. z idē i sū. cō. eo. ti. q. 12. s3 i dca. l. pñti nō bñ h' pbat. **B.**

An imūere psecutōe hostili hoies cū famulus z reb' possint se i ecclā recipere? **R.** Ecclie cū oib' suis ornamentis de bēt teneri mūdē. nec debēt ibi ciuilia fieri ul' hoies iacē aut supellectilia sua mittē nisi ppt hostiles incursum aut hñ cēdia repentina seu alias nccitates vñ gētes. sic tñ q nccitate cessante ide ref i loca pñtina reponētur. ex d' custo. eu cba. reliq. di. 42. c. pe. z vlt. **A.** Idem in sū. con. eo. ti. q. 13. **B.**

An ecclia possint fieri ppuḡcula et ide pugri d' hostes? **R.** fm Ray. Nō d3 ecclia icastellari uel muniri ita q in fiat guēra vel scipiā q guerrā faciūt z pcpue pdonez: alf ppt metū paga noz hēticoz pirratāz siue pdonū pōt muniri: z pñt ibi hñe recursū nō soluz cñci s3 et laici z defēdē ecclē z q i ea sūt. ar. ex de custo. eucha. reliq. i4. q. 6. si res. z. c. bi q. ita tñ q cessāte nccita te icastellatio cessz. **A.** Lon. Ul. Inno. z hosti. dicit tñ hosti. q cū icūbit ne cessitas ista icastellatio d3 fieri aucto ritate epi: vt i sū. cō. eo. ti. q. 14. **B.** Et facit ad h' s. bellū 3. s. fi. **A.** Predictis ēt ē addēdū q si qs i ecclā facit tumul tū seu ipetū: d3 s3 leges occidi. L. d' his q ad ecclē. ofu. l. 3. vbi d'. Denūciamus vob oib' vt i sacrosāctis ecclesiis z in aliis qdē venerabilib' locis i qbus cū pace z qete opent celebrari abstineat ab oī seditōe. nemo oclamatōib' vñaf. nemo moueat tumultuz aut ipetum

amittat vltuēcula collecta multitu
dine i q̄libet pre ciuitatis vel vici vel
cuiuscūq; loci colligē aut celebrare co
nes. Nā si q̄s aliqd d̄ leges a q̄busdam
sibimet extier ppetrari liceat ei adire
iudicē r legitimū postulare p̄sidiū. Sci
ant sane oēs q̄ si q̄s d̄ h̄ edicti nozinā
aut agē aliqd aut seditōem mouē tēta
uerit vltimo supplicio subiacebit. B.

Enozmia que sūt. R. Enozmia sūt
canones dicūtur duplī. p̄ mō
illa que ad normā penitētie plene re
duci nō p̄nt qn sp̄s fmaneat aliqd d̄ pe
na. nā r ipediūt ordiē executōez r bñfi
ciū retēdōez. A. s̄. p̄ penitētiā: vt i iu
rib. l. allegari. B. Talia sūt tria. s̄. ho
miciidiū. s̄. o. di. miroz. i. q. 7. si q̄s oēm. d̄
ose. di. i. c. p̄. Jte bñsis in q̄ p̄ vuln̄ sa
natū remanet cicatrix. i. q. i. v̄tū. Jte
simonia in ordine. ex d̄ accu. inq̄sitiōis.
r ibi p̄z q̄ idē ē d̄ simonia i bñficio. i. si
q̄s adept̄ eēt ordinē vel bñficiū p̄ si
mōiā vt ibi. A. De his ēr vidē s̄. crimē.
s̄. 2. B. r. mō dicūt enozmia qz dispē
satōem nō recipiūt. vt simonia in bñfi
cio. i. q. i. erga. r. q. vlt. p̄z. h̄ ē mō dicūt
enozmia oīa illa delicta q̄ inducūt ifa
miā ciuile. l. ex q̄b q̄s f̄māct ifamis ēr
p̄ penitētiā vt in iurib. de q̄b statiz.
3. q. 7. s̄. p̄. 20. r. 2. q. 3. s̄. hic colligūt. A.
Idem qd̄ in hoc. s̄. notat in sū. con. lib.
3. r. 3. i. q. 7. B.

Enozmis iniuria in clēcū d̄r qū ad mu
tilatōez mēbz seu effusiōē sāguinis
s̄. p̄ vuln̄ illatū p̄cessū fuerit. aut si in
ep̄m vel in abbatē p̄pziū man̄ violē
ta iniecta sit. ex de sen. ex. cū illoz. aut
ē d̄r enozmis ex arbitrio boni viri et
circūstātis locoꝝ. tēpoꝝ r p̄sonaz. vt
Insti. de iniur. s̄. atrox. A. De his lati
dictū ē s̄. absolb. r. s̄. fi. in additōe. B.

Ep̄scopus. Utr stat̄
fectioz q̄s stat̄ religiosoz. R.
fm̄ Tho. sc̄da sc̄de. q. 1. s̄. 4. In omni ge
nē sp̄s agens est p̄statī patiente. in ge
nē at̄ p̄fectōis ep̄i fm̄ Diony. sc̄ h̄nt vt

p̄fectiores. religiosi ho vt p̄fecti: q̄ru
vnum p̄tinet ad actōem. alit̄ ad pas
sionez. Uñ r mai.ifestuz est q̄ stat̄ p̄
fectōis potius est in ep̄is q̄ in religio
sis. si tñ stat̄ ep̄oz p̄funtōie agat̄ ni
hil est miserius aut piculosius. vt. i. ne
gociario. s̄. 3. in fi.

Utr liceat ep̄atū appetē. R. s̄. Tho.
sc̄da sc̄de. q. 1. s̄. s̄. sicut dic̄ Aug. 19. de ci
ui. dei. Loc̄ sup̄ior r si amministret vt
decer tamē indecent appetē. A. h̄
etiā. s̄. q. i. q. ep̄atū. B. Loringit. n. ip̄m
appetē p̄p̄t alit̄udinez q̄dus ad quez
segt̄ fuerentia honor r sufficiētia t̄pa
liū. r b̄ mō appetē illicitū est r p̄tinet
ad cupiditatez r ad ābitōez. s̄. appetē
primis p̄desse p̄ se laudabile est. tam̄
p̄sūptuosū vt eē q̄ aliq̄s p̄ec̄ apperāt
ad h̄ q̄ subd̄. r. p̄sit. p̄t tamē sine p̄sū
ptōe q̄libz appetē talia opa facē si cū
origēt in tali officio eē. hec Tho. Qua
lia at̄ d̄ b̄t esse opa ep̄oz r q̄ q̄s appe
tē d̄z sat̄ ostēdit Breḡ in pastoralī m̄
ra d̄ his tractās. s̄. in q̄dā gnālī dic̄ ibi
sic. Sit fetoꝝ cogitatōe mūd̄. actōe p̄
cipu. discret̄ i silētio. vtilis in x̄bo. sin
gulis p̄ passionē loci. p̄ cūcti. r̄epla
tōe suspēsus. in t̄noꝝ curā extioꝝ occu
patōe nō minuēs. extioꝝ puidētia in t̄
noꝝ sollicitudinē non relinquens.

Utr ep̄alis dignitas libet a d̄ditōe
seruili vlt̄ ascripticia. R. Ab utraq; libat
etiā dignitas sacerdotalis. di. s̄. 4. si ser
uus sciēte. A. Jbi nihil d̄r de sacerdo
tali s̄. de ep̄ali tñ sic. ep̄alis. n. ordo li
berat a fortuna seruili vel ascripticia
s̄. nō a curiali seu officiali. Et glo. sup̄
x̄bo ep̄ali d̄cit etiā sacerdotalis s̄. ea.
dis ex antigs. r dictum. c. si seruus. vt
ibi p̄z est lex leonina. B. Et fm̄ cano
nes etiā a curiali. dis. s̄. 4. ex at̄iquis
A. Jbi non videtur dici nisi de seruili.
S̄. glo. in dicto. c. si seruus. super x̄bo.
curiali d̄cit. Sc̄dm̄ iura canonica h̄
non tenet. qz cum ordo liberet a serui
li fortuna. multo fortius a curiali. B.
Et q̄rū ad hoc non tenet. c. illud. si fu
sciēte. venūtāmē nec fu. nec ascrip̄t

ci? nec et curialis ordinari dicitur nisi si di-
stinctionem quam habet. l. servus 2. p. totus.
A. videlicet quod non debet ordinari nisi p-
fuerit a simili ascripticia vel curiali con-
ditione absoluti et ab aliis irregularitati-
bus sint immunes: ut notat in su. con. lib.
3. tit. 16. q. 2. A.

Inter episcopum et presbyterum quod ad appella-
tionem quibus non sunt oria. quia isti et illi dice-
batur presbyteri et episcopi. sed tamen fuit oria realis.
vnde et in primitiva ecclesia soli apostoli confirma-
bant Act. 8. A. l. p. man. impositionem spi-
ritu. sanctum dabant. ut ibi. que imposi-
tio designat confirmationem seu crisma-
tionem. et ideo soli episcopi sunt qui vice apostolorum
confirmant. ut ex hoc facit vnc. c. vno. §. p. fro-
tis. B. Erant et olim quidam presbyteri qui dicebatur
cor episcopi quod per se videtur. et quod amo-
ti sunt. 68. dist. §. hi. de. r. c. se.

Episcopus dispensare potest in omni crimine nisi ex-
pense sibi prohibeat a iure. di. 32. presbyter
et de pe. di. 6. c. p. an. fi. ex de sen. ex. nup.
circa fi. ad idem. ff. q. ex cau. ma. l. nec no.
§. qd. eis. et hec color doctorum sententia finit
Bec. et no. 50. di. si quis presbyter. et vide §. di.
spensatio. §. 6. p. totus. A. Hoc intellige-
tur nisi super aliquo crimine episcopus denegat
absolutio. nam tunc consequenter mi-
to magis intelligitur denegata dispensa-
tio. ex de sen. ex. cum illo. vel nisi in iu-
re sit simpli pena expressa et nihil de di-
spensatione dictum. tunc non est de iure dispensa-
tio: sed iuri parandum et pena expressa irrogan-
da. ex de offi. de. de. c. a. B.

Episcopus non potest restituere depositum siue de
gradatu sed tamen papa. di. 50. c. p. 2. et 3. Nam
nec presbiter puicic potest illum restituere quem
donaui. ff. de qsti. l. in fi.

Episcopi et superiores nullam sententiam suspensio-
nis vel interdictionis incurrunt ipso iure nisi de
eis expresse dicatur. ex de sen. exco. q. p. cu-
losus. l. 6.

Episcopus in tota sua diocesi iurisdictionem
habet ordinariam. vnde potest se et per alium in quo-
libet loco non excepto per tribunali sedere
cas audire. et personas ecclesiasticas cum
optuerit capere. carceri deputare. et cetera
officia. A. quod ad ipsius spectat officium

ut. l. c. de q statiz. B. libere exercere. ex hoc
offi. or. cum episcopus. l. 6. Sed quod possit in dio-
cesi alia hoc facere. vide §. absolutio
p. §. 6.

Episcopus qui in aliquo loco habet iurisdictionem temporalem
aliter exerceat. R. fm Ray. Debet con-
stituere iudicem scilicet qui casus audiat p-
pue sanguis cui potest et per p-
cuique faciat iusticiam. Quid si iudex intro-
gat eum in spirituali quod agendum de tali q. f. pe-
na sanguis meret potest respondere consule iu-
risperitos. et caueat ne p-
directam vel indirectam iudex intelligat quod
debeat eum sanguine punire. De hoc cau. h-
homicidium 2. §. p. et homicidium. 4. §.
3. A. Idem in su. con. l. 2. tit. p. q. 53. ubi est
de fm glo. Ray. q. h- casu potest episcopus re-
dere et ei p-
ius dicitur ut dum non exprimat quod pu-
niat eum ad sanguinem vel ad mortem. sic
notat Hugo di. 3. ois aut lex. et addit
Ray. q. talis presbyter non debet etiam p-
infesse casu sanguis nec executio finit sa-
guis. nam cito possit incidere in cam depo-
sitionis. ex de excess. pla. ex l. is. vbi dicitur
de episcopo qui infuit suspensioni cuiusdam fu-
ris et iudici querit ab eo consilium riderat.
malum est si sic euadat. et mandat papa quod
cedat episcopo aut amoveat. et dicit glo.
Ray. q. ob hoc non debet interesse executio-
ni in talibus. q. v- infesse tanquam p-
auctoritate. alii aut ubi aliquis puatus
ex sola curiositate interest talibus non incur-
rit irregularitatem. Subdit et Ray. q.
si non apparet casus de facto et interroga-
tur episcopus vel alii. tunc quod pena eorum infligenda
per furto et homicidio et consilium: possit di-
cere talis vel talis fm leges. B. Sed bene
potest delegare alicui et spirituali super aliquo
maleficio ut homicidio et h- i iurisdic-
tione sua commisso: ut iussu xitate iusti-
cia exequatur. nec p-
irregulari. ex ne cle. vel mo. episcopus. l. 6.
A. Et idem de de qcuq; alio presbytero seu
clero temporalis iurisdictionem obtinente. B.

Episcopi debent habere Iconomos. s. qui p-
rebus ecclesie: et vicarios. s. qui p-
episcopi et tales non debent esse laici sed p-
bati

clericis eiusdem ecclesie. s9. di. volum. 7. c. ga in qbusda. 7. c. indicat. A. Idem in su. co. li. 3. ti. 13. q. 18. fm Ray. q. etia addit. Itē nō debet dispensatōez rex ecclē comit tere ppigs vel fauore hūano 7 ibone ste sibi iunctis: qd si fecerit peccat et debet excoīcatōi anue subiacē. s9. di. decent. Quidā tñ intelligūt hoc d ma lis ppigs. nā si boni sūt videtur ēt ali is pferēdi: qd vey ē q ad sustētatōem nāe. hec ibi. Idē ēt videt quo ad admi nistratōez qñ sūt boni. cū h' casu cesset rō phibitōis: nisi forte oziret scādalu7 ex suspitōe. B. Et q epī possūt qñq a subditis modēatū auxiliū erigē. vide s. dñs. s. 2. A. Delī h' in. c. cū apls. s. phibem. ex de censi. B.

¶ Utrū ep̄s possit iudicare immediate d subditis plator q sub eo sūt nisi gdati ad eū deferat. R. fm Tho. Licet sup hoc a diuersis dīsa notata sint: dico cō suetudinē quīuslibz ecclē obfuādas q iurisdictionē tribuit. Idē Boff. A. Idē in su. con. li. 3. ti. 27. q. 5. B.

¶ Ep̄i singuli i suis diocēibz ēt sine cō silio metropolitāi pnt pīma vt Ray. pōit: puta cōsecrare hōies silr 7 ecclās ordinare cōicos. erigē altaria i ecclā cō secrata. nā i nō cōsecrata sacerdos hoc pōt. vt s. altare. s. fi. Itē crisma conficē baptizatos cōfirmare. recōciliare solen nit penitētes. lras formatas seu cōmē daticias cōicis dare. hec oia. s9. di. qñis de cōse. di. i. nullus p̄s byter. si. di. exne. Itē pnt inf subditos iudicare: vt s. s. p̄rio. Itē anathematizare cū solēnita te. de q h' xi. q. 3. debet. A. s. qz debet al sistere. i. sacerdotes cū cādelis accen sis. vt ibi dī. B. Itē diuidē vnā ecclīaz i duas: 7 duas vnire. vnā subiacē alēi 7 nouas ecclīas erigere. 7 hec qdem ex cā pnt facē. nō alit. 7 nihilomin' regsi to cōsensu illoz quoz infest. 7 q forsan ex hoc ledi pnt: etiā qñq illoz cōsensu nō obrēto. A. Ray. dicit. regsi to cōfesu illoz quoz. n infest etiā si forte nō ob tēto. vt i su. con. eo. ti. q. 7. vbi ēt ponun tur oia q in isto. s. hēnt. B. ex d excels.

p̄ela. sicut. ex de ecclē. edifi. ad audien tiā. io. q. 2. c. vlt. 12. q. 2. placuit. Item pos sunt ep̄alem synodū celebrare. s9. di. quādo. Item reuerentes ab heresi re conciliare. ex de hereti. ad abolendaz. A. Intellige hoc fm glo. Ray. 7 in deā. q. 7. quo ad dephēfos in heresi. quia occultos hereticos credit absoluti pōt se p simplices sacerdotes nisi ep̄s loci retinuerit sibi taliū absolutōem. hec il le. Sed certe hodie iste casus est. papa lis etiā quo ad occultos. vt p3 in anna li. p̄cessu curie. B. Itē canonē late sen tentie quo ad suā diocēsim cōdē. 3. q. 4. nullus. Multa quoq alia q difficile es set numerare: cū ep̄s pordinatoz sit in cunctis. 25. di. plectis.

¶ Utrū ep̄s pncipalr debeat intēdē cu re pastorali vel multiplicatōi tpaliū. R. fm Tho. i q̄libet. Sollicitudo plati p̄pā 7 p̄cipua d3 ēē circa gregis custo diā orādo. p̄dicādo. sacra dispēfādo. et sua iuxta qd res erigit erogādo. multi plicatio aut tpaliū pōt exercēi oppor tunitate se offerēte sine spūaliū nota bili dāno. 7 sic pium est mltiplicare ea ad ecclē vtilitatē. Qd si oportūitas nō se offerat nullatenus licet ei seipsū distractōi ingerere: 7 sectaribz occupa re cū ipedimēto notabili. Idē ēt Tho. scda scde. q. 183. A. Idē in su. con. li. 3. ti. 34. q. 289. B. Ad mām istā pōt perti nere. i. sollicitudo.

¶ Utrū liceat ep̄o. ppter aliquā perse cutionē deserere gregē. R. fm Tho. se cūda scde. q. 185. Ubi subditoz sal' eri git p̄sone pastoris pntiam non debet pastor gregē suum deserere nec ppter aliqd icōmodū tēporale: nec ppter ali qd personale periculū imminens: cū bo nus pastor aiām suā teneat ponere p ouibus suis. Si hō subditoz saluti pos set sufficiēter i absentia pastoris p ali um puideri. tunc licitū est pastori p̄p̄ aliquod ecclē cōmodū v' p̄p̄ p̄sone piculū corpālī gregē suū deserē. 7 hoc ipm colligit. 7. q. 1. sciscitaris. A. Idē i su. cō. eo. ti. q. 288. B. p̄posset ēt deserē

plebē ppter ipsius malitiā. vt .i. renūcia
cio p. s. 2. 7. Quarta ē. De casib' cōfes
sionū q ptineāt ad ep̄s: z q ad sacerdo
tes: vide s. confessor. p. s. p. Quō ep̄us
tenet dare paupib' s. cleric'. 4. s. 5.
Quā ep̄us ē senex vel infirm' qd agē
dū vide .i. vitiat' corpe. s. fi.

Quiritas quid sit vide. i.
ius. s. p.

Eucharistia p. cōiter
forma. Et q̄rit p. Utrū eucha
ristia sit sacm. R. fm pe in 4. o. d. s.
ē sacm z mō cōi cū aliis sacris. s. sacri
ficādo seu cādo scitarē. t mō spāl. s.
cōtinēdo totū sanctitatis auctore. z p
pter hoc excellētissimū ē oīum aliorū
sacroz. Idē Tho. A. Idē in sū. con. li.
3. ti. 24. q. 54. B.

Utrū sacm eucharistie sit vnū. R.
fm pe. z Tho. vbi s. Unū qdē est vni
tate pfectōis. qz ad ei' integritatē pla
regritur: sicut z dom' pfecta dī vna.
nō autē ē vnū vnitare indiuisibilitatis
vel cōmunitatis. vñ qñ plaliē dī. p̄fē
ciāt in nob' qd dīe tua sacra qd cōtinēt
z b' mōr: intelligit illa p̄tias soluz mā
litr. A. Idē i sū. con. dē. q. 54. B.

Que ē forma sacri eucharistie? R.
fm Tho. z scōs vbi s. hec ē forma cōse
cratōis panis. Hoc ē. n. corp' meū. cū
crio autē eni: non est de suba forme: tñ
apponi dī fm vsū ecclie: q vsus a b̄tō
Petro initiū sūpsit. Qd autē p̄mittit
accipite z māduate ex hoc oēs: p̄riet
ad vsū sacri: z nō ē de suba forme. For
ma autē cōsecratōis sanguinis hec est.
hic ē. n. calix sanguis mei noui z eter
ni testi mystenū fidei q p vob' z p m̄
ris effūdet i remissionē pctōz. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 55. vbi ē addit z sētur
pe. q tñ illud sit de suba forme. h est
calix sanguis mei. Et idē dicit Albert'
in li. de missa. Al. autē dicit. forma xbo
rū hec ē z nō plus. h' est corpus meuz
z h' ē sanguis me'. de cōse. di. 2. qz corp'.
S; vt p; in dē. q. 55. Tho. dīc qz cōdi

tiōes adiecte ad subz v̄p̄rū sē d' integri
tate locutōis alie'. Jō alii pbabili' dñt
qz totū qd segtur ē de forma: cū totuz
hoc qd addit nō sit locutio p se: sed sit
dēminatio p̄ri. hec ibi. Alii xō sentire
vñt qz totū sit d' suba vsqz ad. vñ z me
mores: cū totū videat cōnexū: vt h' in
directoria li' p. sub ti. de sacro eucha
ristie. puto qz ps tutior sit eligēda. ē d'
homici. ad audiētiā. videlz vt non fiat
adoratio sanguis nisi pactis xbis vsqz
ad. vñ z memores. Si xō aligs dicto
rū h' ē calix sanguinis mei. vel hic est
sanguis me'. z aliis omisissis p̄cesserit
ad vltiora hēatur p cōsecrato. B.

Quid si mutetur iste forme? R. fm
Albertū in li. de missa. Nō debēt mu
tari: alr nō cōficeret etiā si eūdē sensuz
hēre videant. Sitr non dī aliqd dimi
nuatqz si dicat hoc ē meū: fmanet ide
terminatum quid meū sit. Et si dicat.
hoc ē corp': nō significat p̄p̄riū corp'
xpi. Et si aliqd addat qd significatōez
nō mutet nec errorē inducat: nihilomi
nus sit cōsecratio. vt si dicat hoc est cor
pus meū dilectū vel sc̄m. tñ q b' facēt
valde increpādus ē. A. Idē i sū. cō.
eo. ti. q. 56. B.

Qualit sit xps in hoc sacro? R. fm
Tho. z pe. i 4. o. d. id. Xps idēz q de vir
gine natus z p nob' passus ē i h' sacro
cōtinēt. z sic ē ibi xps ita ē etiā ibi
sub sua cōp̄tate: s; nō vñt ea occupan
do locū: sicut ē nō vñt claritate sua il
luminādo aerē. Itē pōt esse sit i plib'us
locis iquātū p̄tā indiuidua. i. p̄tes panes
r̄asubant i ipz. Itē i q̄libet pte hostie
ē tot' xps ē in minima. s. q̄diu manet
spēs panis aut vini. A. Un' p̄tes hoies
d̄ffis p̄tib' vñt hostie cōicari p̄nt: vt i
sū. con. eo. ti. q. 55. vbi ē h̄nt oio q i hoc
s. dicūtur. B. Et idē dicēdū q̄diu ma
net i stomacho sub dicti spēs. Et eo
dē mō qñ hostia cōsecrata diu suaref
dūmō spēs panis nō mutet. alit d. A.
Ho. tñ i. c. nō iste. de cōse. di. 2. dīc qz spēs
panis z vini bñ vadūt in corp'. Et sub
dit. Sed nungd est ibi sacm. Et r̄idet

nō. qz tā diu ē ibi sacm qdū ē ibi cor
pus xpi. sed qdū hoc fit. vsq ad quē
locū pcedat p gulā nescio. s; lz non fit
sacm dū ē in corp. si tñ gs vomit illd
cū veneratōe ē ieruādū qd sacm fuit
B. Itē lz ex hute sacri sub specie pa
nis sit tñ corp. z tñ sāguis sub specie
vini. tñ ppter nālē cōmitantiam sub
vtraq specie ē tot xps. s; lz corp. z ani
mā z diuinitatē. qz hec tria separata nō sūt
A. Itē xps i sacro eucharistie aliqñ vi
deat oculo corpali. **R.** fm **p.** e. z **Iho.**
vbi s. In specie qdē ppa nō vī ibi. sed
tñ qñq illa spēs panis circūfundit q
busdā accūbus carnis vel pueri que
nō sūt ppe accūtia corpis xpi. vñ qñs
ibi expōsiōi signo videat: nō tñ videat
in specie ppa. **A.** Idē in sū. con. li. 3. ti.
24. q. 86. **B.**

Quid agēdū sit qñ corp xpi sic appa
ret in alia specie. **R.** s; **Iho.** vbi s. cu
vsus hōi sacri sit p māducatōe:
iō quādo apparet i specie pueri vl car
nis cruetate ul sūi nō hz rōem cibi nec
assumi d; ab eo cui sic apparet. Qd si
oibus appareret d; cū reliquiis poni.
A. Idē i sū. con. co. ti. q. 87. vbi subdit.
Idē dicit **Albrie** in scripto. Et si sic ap
pareret sacerdoti in altari in missa. di
cūt qdā q d; itē celebrare z corpus
xpi sumē. qd fm canones q cōsecrat ē
sumē d; de cōsec. pl. z relatiū. Et si 2° b^o ac
ciderit 3° celebrare d; z sumē. Quidaz
aut dicūt q i tali casu sufficit spūalis
māducatō: nec ppter b^o efficit trāsgres
sō cōstitutionis ecclie. quia ad ea q fre
quēti accidūt leges aptātur. **B.**

Quāto hute vboz possit sacerdos q
tacūq mām cōsecrē. **R.** fm **Iho.** in 4.
vis. xi. Quātitas pua vel magna nihil
ad hoc facit. s; tñ ipa forma pnoie de
māfatiuo vtrē oñdit q mā cōsecranda
d; ē corā sacerdote. vñ sacerdos extis
i domo sua nō poss; cōsecrare panē q ē
i altari aut etiā i foro. neq; torū vinuz
qd ē i celario. s; q tacūq sit qñtitas pa
nis vel vini que ppter corā sacerdote
posset ab ipō cōsecrē. **A.** Dūmō quan

titas sit sumibilis ab hoibus. vt i sū.
con. eo. ti. q. 108 fm eūdē **Iho.** Unde z
Alex. d. ales sup 4. i mā eucharistie. q.
q incipit. cōter qñ vtr; hūus data ver
bis. z c. diē. **R.** sine pūdicio q nō ē da
ta hōi verb cōuertēdi eā cuiuscūq qñ
tatis s; solūmō alicui quātitat. s. quā
rōnabilr cōuertēt itērio ordinata: dico
itētionē ordinatā q cōformis ē aliq mō
intētoi ecclie. ecclia aut nullo modo in
tenderet cōsecrare totum panē q ē i
foro sed solum qui possit sumi a fideli
bus. Dicit enī **Aug.** Ex qd lz sacm
quod contra institutionē celebratur
irritū deputatur. Unde mihi videtur
hoc tamē nō assero q i hoc sacro regri
tur intentio cōficiēdi: ut sumat i vsū
nec sufficit intentio cōsecrādi simpli
citer: sed requirit itērio cōsecrādi vt
sumatur in vsū. qd videtur ex forma
tradita a domino dicente. Accipite et
manducate zc. vnde sicut intentio oñi
dantis formā cōficiēdi fuit ut sume
retur. ita est intentio ecclie et debet
esse vniuscuiusq sacerdotis. Quia igit
tur si aliquis intendēt cōsecrare totū
panē q ē i foro: nullo modo cōformaret
itētionē suā itētionē ecclie. dico q nō
cōsecraret. z. i. s; d hoc opponit. Pona
tur q aliquis intēderet cōsecrare solū ut
posset corp xpi aliq loco collocatū ho
norare z venerari z nō ut sumeret in
vsū. nūqd nō cōsecraret. **R.** sine pū
dicio q sic qz intendēs circa veneratō
nē corpis xpi spūalr sumit. licet nō sa
cramentalr. bec ille. **B.** Quin ē si sa
cerdos itēdēt cōsecrare nō ad sumēdū: s;
ad vtrēdū i beneficiis vel ad pensionē
nihilomin cōsecratū ē. **A.** Huic oco
sriat **Alex.** d. ales ut prie patuit. s; lz z
p. e. diē. q sacerdos pōt cōsecrare quā
tacūq māz dūmō itēdat cōsecrare ad
vsū z alimētū fidelū. s; dimittēdo hāc
itētionē nō pōt. qz deest itētio faciēdi
qd facit ecclia: ut in sū. con. dicta. q. 108.
Idē. **Al.** vñ i suo cōpēdio theologie diē
Sciēdū q nō solū regrit itērio cōsecrā
tis: s; ē itērio illd sacm institutis. vñ si

nec alia accidentia oio ablata. *Idez Al.*
A. Idez i sum. con. eo. ti. q. 91. B.

Utrū ofici possit in fermēto. *R. h3*
Tho. vbi s. Sic. q3 ofici nō d3 nisi in azi
mo. z qui ofacēt gūiter peccaret agēs
ō statutū z ofuetudinē ecclie. A. Lon.
Pe. z. Al. vt in sū. con. eo. ti. q. 94. vbi ē
ponit totū qd i b. s. b. B. Addit autē
Tho. i tertia pre. q. 74. qd cum ofuetu
do oficiēdi i azimo rōnabilior sit: gre
cus tñ peccaret oficiēdo i azumo: qñ p
uertēs ecclie sue ritū.

De q vino possit ofici: *R. fm Tho. z*
Pe. in 4. dis. xi. Dicēdū qm de vino
utis. qz in eo z xps ofecit: z hoc solum
ppe vinū ē: z cōius ē in potū sumit.
A. Idez in sū. con. eo. ti. q. 95. B.

Utrū ofici possit d aceto: *R. fm Tho. z*
fm Tho. vbi s. Si vinū est factū oino
acetū nō pōt ofici. qz differūt vinū et
acetū: sicut viuum z mortuū fm pñm
. s. metaph. sed si vinū sit qñ in via ac
tescēdū: idē ē iudiciū qd de pane q ē in
via ad corruptōē. s. qd pōt ofici. peccat
tñ oficiēs ppter irreuerētiā sacri. Lon.
Al. z addit q si vinū ē putridūz adeo
q vini nām pdidit nō pōt ofici. Si aut
nō sit corruptū s3 in via ad corruptōēz
ofici qdē pōt. sed ppter reuerētiā sacri
nō est assumēdū. A. Si hēri de facili
aliud pōt fm eundē Al. vt in sū. con. e.
ti. q. 96. B. Et idē est dicendū de vino
miltū pontico seu acri. A. De hoc sic di
cir idē Al. Si at i vino cū sapore vino
so ē sapor aromaticus vel ponticus vel sti
pticus vel sapor acer ex munus pfecta di
gestione vini pōt fieri ofectio. qz rema
net spēs vini: vt i dicta. q. 96. vbi etiaz
subdis. z no. fm Tho. z Pe. q si hostia
ofecta taz diu seruares q corruptetur
spēs panis non ēet ibi amplius corpus
xpi. ita sū de sanguine si tā diu serua
retur q spēs ille xterētur i acetū. Se
cus aut esset qñ adhuc ēet i via ad cor
ruptōem. B.

Utrū ofici possit de agresto. *R. h3*
Al. z Tho. in 4. dis. xi. Nō. qz adhuc nō h3
spēs vini: sed tñ est i via generatiōis

A. Lon. Pe. vt in sū. con. li. 3. ti. 24. q.
97. B.

Utrū ofici possit d musto. *R. h3*
Tho. z Pe. vbi s. Sic. q3 ofici nō d3 nisi in azi
mo. nō tñ est faciēdū de multū recent:
ppter ipuritātē. A. Hoc vez nisi neci
tas imineat: vt i sū. cō. eo. ti. q. 98. B.

Utrū aq debeat apponi vino z qra. *R. fm Tho. z Pe. i 4. dis. xi. Aqua ap*
ponit nō tanq de necessitate sacri. qz z si
ne ea oficeret: s3 tanq d bñ esse. i. ppe
significationē vnionis ppli ad xpm.
Aque. n. mltre ppli mlti. Apoc. 17. Bra
uiter tā peccaret q sciēter omittēt aq
appositionē. qz agēt d institutionē ec
clesie. z qz dñs apposuisse credit. Deb3
aut apponi adeo pap vt i vinū totalit
aueratur al nō oficeret. A. Et ideo d
auino siue aqrico nō pōt ofici. qz nō est
vinū s3 aq aliquatū uinata: vt in sū.
con. eo. ti. q. 99. B. Et nō d3 apponi aq
rosacea vel alia artificialis. Si tñ ap
poneret nihilominus oficeret. Nā ipsa
in vinum auerteret sicut aq nālis. A.
Idez in sū. con. eo. ti. q. 101. B.

Quid si apponēt aq qñ adhuc vinū *ēet in dolio: R. fm Tho. vbi s. Nō suf*
ficēt. qz hoc nō significaret aliqd: s3 o3
vt iminēte oblatōe apponāt ad sacm
A. Idez in sū. con. eo. ti. q. 103. B.

Utrū i terris vbi nō ē vinū possit con *fici cū aq rubea in qua lor ē pannus*
vino rubeo intinctus. R. fm Tho. i 4.
dis. xi. nō. qz illud ē magis aq rubea q
vinū. vñ hoc dānat. de ofe. dis. 2. cu3 oē.
Quid g fiet in illis terris vbi vinū n
pōt hēri: R. Nō ē aliq terra ad quam
nō possit tātz portari de vino qm
sufficeret ad celebrādū. Vel fm Al. di
cēdū vt q de hoc cōsulēdus ēet papa
cū ppter molerabile dānū aiaruz qd
incurritur ex sacri defectu dispēdūz
videret vt corpus xpi absq vino con
ficeret. qz corpus nō ē sine sanguine:
vt dñi est s. eucharistia p. 5. A. Idez
i sū. con. eo. ti. q. 105. B.

Utrū in eucharistia possit aliqs liqr *pmiseri spēbus vini. R. fm Pe. i 4.*

dit. Si addit res alteri nāe z maio
 res virtutis trāsmutat spēm vini in se, z
 si eq̄lis virtutis trāsmutat vtrūq̄ i nāz
 vertiā. z sic vtroq̄ mō definit ibi eē spe
 cies vini z p̄ osequēs sanguis xp̄i. Si
 hō sit minor virtutis trāsmutat i nām
 sp̄ei vini. Verūtā sub p̄tib⁹ illis ad q̄s
 liquor addit⁹ penetrat cū si sint ibi ac
 cidētia sine subo d̄sinit eē sanguis xp̄i
 Qd̄ s̄tūq̄r addit⁹ sit eiusdē nāe z ma
 ior tūc ad oēs diuisiones sp̄ei puenit z
 ei⁹ cōtinuitatē totat⁹ soluit. z sic incipit
 eē ali⁹ liquor z sanguis xp̄i ibi eē defi
 nit. z idē si eq̄lis sit. Si hō sit mior tūc
 nō puenit ad oēs diuisiones sp̄ei. Sub
 partib⁹ g⁹ illis ad q̄s vinū additū pue
 nit definit eē sanguis: cū iā accitū nō
 sint sine subo. z cōtinuitas sp̄ei q̄ erat si
 ne subo soluta sit. Sub p̄tibus hō illis
 ad q̄s nō puenit manet xp̄i s̄guis. Sa
 tis con. Tho ibidē. A. Idē i sū. con. eo.
 ri. q. iij. Et addit h̄m eū. p̄e. Puto tñ q̄
 si nō ē nimis notabil⁹ excellēs qd̄ addi
 tur p̄t dubiū toto liquore ip̄o tanq̄
 sacro vtrūq̄ ē. Et q̄ i p̄ casu videlz qñ
 apponit liquor alteri⁹ sp̄ei maioritas
 consideranda est non tñ quantitate s̄
 etiā virtute. B.

Eucharistia 3° q̄ ad
 strū. s. sacerdotē z eius missaz
 Et querit p̄ vtrūq̄ sacerdos cōsecrās sem
 per debeat sumere. R. s̄m Tho. in 4.
 di. iij. Dicēdū q̄ sic. vt de cōse. di. i. relatiū
 Toties at̄ sumat q̄ties celebrat. qz ip̄s
 sacm̄ in sumptōe cōplemētū sue signi
 ficatōis accipit. Et intellige nisi ipedia
 tur p̄ violētiā. infirmitatē. mortem. aut
 aliqd̄ h̄ modi. Qd̄ si p̄les missas cele
 brat solū i vltima p̄cipiet p̄fusionē z
 nō i p̄cedēti. qz tunc nō essz ieiun⁹: nec
 aliā missā posset celebrare. ex de cele.
 m̄s. ex parte. Qd̄ si sacerdos post cōse
 crationē infirmes z nō h̄eaf alia hostia
 nihilomin⁹ d̄s alius sacerdos hostiā di
 uidere z vnā p̄tē ip̄e sumē z aliā infir
 mo dare. A. Idē in sū. con. li. 3. ti. 24. q.
 122. vbi ē p̄ q̄ idē est z si ali⁹ q̄cūq̄ in

firmes ad mortē. z nō repiret nisi vna
 hostia cōsecrata i missa. B. Utz aut̄ z
 qñ liceat p̄les missas in die celebrare:
 h̄m. missa. s. io.

Quis possit cōficē sacm̄ eucharistie.
 R. s̄m Tho. i. 4. di. iij. solus sacerdos
 pōt. Quinē si fuerit h̄cic⁹. scilicet
 excoīcat⁹. aut de ḡdar⁹: si celebrat cōficē
 q̄uis ad suā p̄ditōem. Laic⁹ hō q̄tūz
 cūq̄ scūs celebrādo nihil ageret. Lō.
 host. Al. z p̄e. A. z ceteri theologi cōi
 ter. vt in sū. con. eo. ti. q. iij. B.

Utz p̄les sacerdotes possint s̄lū can
 dē hostiā cōsecrare. R. Al. tenet q̄ n̄
 s̄z p̄babil⁹ v̄f q̄ sic s̄m Tho. i. 4. di.
 iij. vbi dicit q̄ s̄m morē quārūdā ecclē
 riā sacerdotes qñ ordinātū cōcelebrāt
 ep̄o ad rep̄itādū q̄ qñ dñs hoc sacm̄
 instituit z p̄tātē cōsecrādi discipulis. de
 dit: s̄lū cū eis cenauit. sic ep̄s s̄lū ordi
 natis p̄sbyterj celebrat. Et tūc oēs de
 bēt iterōem referre ad illud instās i q̄
 ep̄s h̄ba p̄fert. z sic ē vna tñ cōsecratio
 A. Lōn. Inno. vt in sū. con. eo. ti. q. 127.
 S̄z vt ibi p̄ Al. dicit q̄ sine p̄iudicio
 meliorj snie dicēdū v̄f q̄ p̄les sacerdo
 tes s̄lū nō p̄nt nec debet s̄lū vnā cōficē
 hostiaz. qz p̄ certo s̄m Aug. iniuria sit
 sacro. Adhuc aut̄ vanū ē p̄tib⁹ facē qd̄
 melius ab vno pōt fieri. vanū at̄ nihil
 ē in opib⁹ nāe: z m̄lto m̄n⁹ in opibus
 gr̄e. Et q̄ aliqui p̄les sacēdotes assistūt
 pape h̄ sit p̄pter obsequiū nō p̄t con
 secratōem. Et si obiciat q̄ illi assistētes
 faciūt signa z dicūt h̄ba. Dicēdū q̄ iu
 dicio meo fieri non debet: nec etiā sit.
 qz iniuria fieret sacro. Et si obiciat de
 sacerdotib⁹ de nouo ordiatis q̄ illi as
 sistūt z cōcelebrāt ep̄o. Dicēdū q̄ illi
 h̄ba non p̄nūciant: sed assistūt. p̄pter
 reuerētiā sacri z p̄pter doctrinā. z ideo
 siḡ faciūt ad imitatōem ep̄i: vt discāt
 signare. h̄c ibi. p̄o hoc ē facit. qz il
 la cena facta cū discipulis s̄ar rep̄itaf
 i cōione quā accipiūt ordiati absz alia
 consecratione cū discipuli tūc non con
 secrauerit s̄z solū cōione acceperit. B.

Quāto minister possit sacm̄ euchar

stie dispēlare? R. fm Tho. in 4. dī. 13. Solus sacerdos ē dispēlator ppi. vñ laicus nō dī ē in nccitate aliqñ cōica re. q. 2. hō nō ē sacm nccitatis. Diacon⁹ aut quō possit nō s. diacon⁹. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 136. B. Religiosus dispē sās corpus xpī incurrit exccōcatōem. S qua vide s. cōmunicare. S. 15. q. incipit a quo.

¶ *Utrū vñ sacerdos deficiente in missa debeat p aliū suppleri.* R. fm Tho. in tertia pte. q. 83. Si sacerdos morte aut infirmitate graui occupet an cōsecratōem corp⁹ xpī nō dī q p aliūz supplēat. Si hō cōsecrato corpore an cōsecrationē sanguis: vel ē cōsecrato vtroq; dī missē celebritas p aliū ex pleri. 7. q. 1. nihil. A. In sum. con. eo. ti. q. 59. dī q seqns sacerdos debz inchoare vbi pmi dimisit s; p. z Tho. si sciatur. Si aut nescit dī a capite icipere Et sic inuit q l; an cōsecratōez n sit necesse missā suppleri. tñ pōt. Et ad pdcō rū maiorē declaratōem i sū. cō. eo. ti. q. 60. sic dī. Nō fm Al. in li. de missa. circa fi. q si sacerdos an canonē i missa deficiat aliquo casu: tūc p certo ali⁹ sacerdos dī reincepe z totū rite pagere. qā ea que an canonē i missa fiunt nō sunt de sacri cōsecratiōe sed poti⁹ de ppli instructione. Si aut in canone deficiat factis iā aliqb⁹ signis sup hostias oblatas: an tñ trāsubarōem vñ mibi q ali⁹ sacerdos nō ab initio debeat missam reicipe s; poti⁹ vbi ille dimisit dī sup plere qd omisū ē. z hoc p p duas cās. qm vna est ex parte sacri. alia ex pte ppli. Ex pte sacri quia qñ ex illis signis suba panis z vini nō trāsubetur. tñ ex ipa mā ex hōis z signis recipit sctitatē: ex qua efficit magis idonea q i corp⁹ xpī trāsubetur. z hoc nō ē re petēdū sup illā hostiā: ne iniuria fiat hūi hōibz que tanq; nihil hēntur qñ hēz hōa eadē sup hostiā iterā tanq; pōra hōa a pōri sacerdote dicta nullā hūitū hūissent. Lā aut ex pte ppli ē. qz ppli ex hoc mīn⁹ hōa z signa canonis

appciaret si vidēt ea tā facile repertū qī pus dicta viderētur annullata. L. 3. n. signa illa nō trāsbantī: tñ passionē xpī i mysterio repitāt. z passio xpī nū q irrita dī reputari. Si aut sacerdos i ipsa platōe hōibz q sūt forma sacri deficiat hōis iā i pte p nunciari saluo iudicio finie maior. cōsulerē q illa hostia p aliquis i altari cōsuaret z missa alia celebraret. S; Inno. in c. p sbyter. ex de sacra. ite. dicit q in hoc casu ali⁹ sacerdos dī incipere ibi. Qui p die q; pateret. zc. Dicit. n. ab Inno. q si q; itra. conficiēdū sacm eucharistie dū est in hōis illis. s. hō corp⁹ meū deficiat. ali⁹ incipiat a capite. s. ab. Qui p die. zc. Et idem dicimus in baptismo. Ideo idēz putarē si dubitaret vtrū pmi sacerdos cōpleuerit hōa cōsecratiōis. vñ ē tunc re incipiat ibi. Qui p die. zc. qz non itelligitur iteratū qd ambigit esse factum extra de presby. non baptiza. apostolici. cam. B.

¶ *Quid si sacerdos post cōsecratōez corp⁹: sed an cōsecratōez sanguinis pcpiat vinū aut aquā nō ē in calice?* R. fm Tho. in tertia parte. q. 83. Debz statim apponē z cōsecrare. Si hō post oia cōsecratiōis hōa pcpiat q aq desit dī nibi lōmū. pcedē. qz appositio aq non ē cō nccitate sacri. Nullo aut mō dī aqua vino iā cōsecrato misceri. Si hō post ipas cōsecratōez pcpit q vinum nō fuit appositū. siqdē pcpiat hō an sumptiō nē corp⁹is dī deposita aq si ibi fuerit ponē vinū cū aq z resumē a hōis cōsecratiōis sanguis. Si hō hō pcpit p sumptōez corp⁹is dī apponē aliā hostiā iterū sicut sagnie cōsecrādā. z i fine sumē hostiā iter. cōsecratā z sanguinē. nō ob stāte etiā si pus sūpsit aquā q erat i calice. qz pceptū de pfectōe sacri maior ē ponderis q pceptū q hoc sacm a ie iunis sumat. A. Idē in sū. con. lib. 3. ti. 24. q. 60. ad finē. B.

¶ *Quid si sacerdos nō recolit se dixisse ea que i cōsecratōe eucharistie dicūt R. fm Tho. i tertia pte. q. 83. Nō dī ex hō*

turbati. Nō. n. g. multa dicit recolat oī
um que dicit. Si tñ sacerdoti cōstat. p
babili se aliq omisisse si qdē nō sunt
de necitate facti nō d3 resumē imutan
do sacrificii ordinē sed d3 vltērī. pce
dere. Si hō certifice se omisisse aliqd
eoz q sūt de necitate facti. s. formā con
secratōis d3 resumī ipsa forma z cetera
p ordinē reiterari. A. Idē in sū. con. e.
ri. q. 61. Silt etia; si qs ex lapsu lingue
vel iperitia omittēt vlt mutaret vlt nō
bñ pferrer aliquā syllabā apte p nī
hil ē iterandum: ar. de conse. di. 4. retu
lerunt. B.

Quid si ppter frigus vel ex negligē
tiā hostia dilabaf i calicē? R. fm Tho.
vbi s. q. solū mīma ps hostie mittaf i
calicē hoc respicit corp' xpi mysticu; .
z ideo h' modi p̄renmissio nō facit im
pfectōem sacri vt p̄t hoc sit necesse
aliqd iterari. A. z siue dilabaf añ fra
ctōem siue post. qz silt nec omisio fra
ctōis facit imperfectōem sacri: vt in sū.
con. eo. ti. q. 62. fm eūdē Tho. B.

Quid si sacerdos infra missā aduer
tit hostiā trinceā nō esse vel corrupā
R. fm Pe. Dicēdum q si añ consecra
tiōē aduertit remota illa hostia aliā
ponat z a canone reincipiat. Si hō p'
osecratiōē idē faciat ponēdo aliā ho
stiā z eā sumēdo. sed z nihilomin' post
ea p̄mā hostiā illā sumat aut aliū su
mēdā tradat aut reuerenter reseruet.
Si hō aduertit postq̄ sūpserit i isto
casu variāt doc. A. Nā idē Pe. z glo.
Ray. sentiunt q hoc casu sacerdos nō
celebret iterum: qz ieiun' nō est: vt in
sū. con. eo. ti. q. 93. B. Tho. tñ in tertiā
pte tenet q d3 ponē aliā hostiā z cōse
crare z sumere. qz p̄ceptū de p̄fectiōe
sacri maioris ē ponderis q̄ p̄ceptu; z
q a ieiunis sumatur: vt z supza. s. 6.
dictum est.

Quid si musca vel aranea in calicē
cecidit: aut venenū imixtu; fuerit?
R. fm Tho. i tertiā pte. q. 83. Si sacer
dos hoc añ osecratiōē deprehenderit
d3 calix ablui z aliud vinū poni. Si ve

ro aliqd hoz p' osecratiōē acciderit debz
aial caute capi z diligēter lauāi z obu
ri z ablutio i sacrariū mitti. A. silt cū ci
nerib' fm eūdē Tho. vt in sū. con. e. ti.
. q. 107. vbi ē ponūt oīa q i h' s. hñt. B.
Qd si venenū ibi ēē dephēderit nullo
mō d3 sumē nec aliū dare: ne vite ca
lix i mortē xrat: s3 diligēter i vascu
lo oseuari. z ne sacm remaneat imp
fectū d3 vinū apponi z sacerdos dnuo
resumē osecratiōem sanguis z sacz p
ficere. Nihil. n. abhoiabile assumi d3
occasione b' sacm: ar. de ose. di. 2. si per
negligētiā. A. Et ibi h' nō. glo. B.

Quid significēt diuisiones hostie q̄s
sacerdos facit? R. fm Tho. in 4. di. 12.
triplicē hñt significatiōē. Nā p̄ qdē si
gnificāt diuisionē q̄ fuit i corp'e xpi p
eius passiōē: distributiōē redēptio
nis p diuersa mēbra ecclie. 3. s̄ḡtur q
i corpore xpi mystico. san ecclia qdā ps
adhuc ē i h' mūdo z ei' tribulatiōibus
z hoc s̄ḡr ps comesta. Illi aut q iā sūt
i celo i corp'e z aīa: vt xps z bñs hō si
gnificātur p partē missā i calice. qz ine
briant ab v̄itate dom' dei. Sed illi q
sūt in celo sola aīa z expectāt gham q
ad corp' silt z q sūt i purgatorio si
gnificātur p partē illā que oliz s3 p̄mi
tiū eccliaz seruabat vsq̄ ad finē mis
se. A. Et l3 bodie nō seruet reman; tñ
eadē significatiōē p̄tū: vt i sū. con. e. ti.
. q. 112. Et ad p̄dicta facit. c. triforme. de
ose. di. 2. B.

Quid agendū si stilla sanguis cecide
rit ex? R. Si p negligētiā aliqd de s̄a
guie ceciderit. si qdē sup tabulā ligua
lābaf z tabula radaf. S3 si non fuerit
tabula loe' ille radaf z oburef z cinis
in altare odef z sacerdos. 40. diebus
peniteat. Si hō cecidit sup lapidē al
taris: orbeat sacerdos stillā z tribus
dieb' peniteat. Si hō sup lintheū al
taris z ad aliū lintheū stilla puenit. 4.
dieb' peniteat. Si puenit vsq̄ ad ter
tiū. 9. dieb' peniteat. Si vsq̄ ad q̄rtu;
20. diebus peniteat: z abluat trib' vici
b' linteamina q̄ stilla tetigerit calice

supposito: et aqua ablutionis iuxta altare
ordatur. de ose. di. 2. si per negligentiam. possit
et sumi a sacerdote nisi propter abhomi-
nationem dimitteret: ut ponit Tho. in
tertia parte. Et ut idem dicit in 4.º di. 13.
cautus est ut pars illa lithi seu palle
post ablutionem abscedat et comburatur et ci-
nis in altari ordatur. A. Idem dicit etiam in
tertia parte. B.

Quid si quis eucharistiam vomerit. R.º.
Si sit laicus et propter ebrietatem vel voraci-
tatem vomerit. 40. diebus peniteat. Si
autem homo vel monachus per hyteriam seu diaco-
ni. 70. diebus peniteat. eps. 90. Si homo
causa infirmitatis euomerit. 7. diebus peni-
teat. de ose. di. 2. si quis per ebrietatem. Et
omnis vomit cremari et cineres iuxta altare re-
cogit: ut si per hyteriam. De missa et
eius celebratione habet plurimum. De eu-
charistia que ad sumendum habet. De coicare. Et
ut per malo ministro liceat accipere eu-
charistiam et sacra. vide. I. ordinar. p. 3.º.

Eucharistia quar-
to effectum ad eius effectum. Quis
sit principalis effectus eucharistie. R.º.
secundum Tho. in 4.º di. 12. Proprius effectus
est conversionis hominis in christum: ut dicat
apostolus. Tuus ego iam non ego uiuit homo in me
christus habitans. Et ad hunc sequuntur duo ef-
fectus. scilicet augmentum virtutis: et restauratio
deperditorum per peccata venialia vel alios
predecessores defectus. A. Quasi idem dicunt
per. et al. sed sub diuersis nominibus: ut in sum.
con. lib. 3.º. tit. 24. q. 114. B.

Ut peccata venialia possint impedire ef-
fectum sacri eucharistie. R.º. secundum Tho. in
4.º di. 12. Ad hoc ut sacrum hoc plene ef-
fectum suum habeat oportet quod assit actualis deuotio.
et quod in idem actualis deuotio impediri
possit absque mortali peccato: potest effectus huius
sacri impediri: ita quod aliquis augmentum gratie
non consequatur. nec tamen reatum mortalis peccati incur-
ret sed forte reatum venialis. quod operatur
accidit. Non tamen omne veniale peccatum impedit
effectum huius sacri: sed solum illud quod tollit
actuale deuotionem que in hoc sacro requiritur. A.
Idem in sum. con. eo. tit. q. 115. B.

Ut propter hoc sacrum deleatur veni-
alia. R.º. secundum Tho. ubi supra. Sic. Non tamen oportet quod
per omnia venialia deleantur: sed secundum mensuram
deuotionis. Posset tamen esse feruor tantus quod
omnia venialia deleat. Idem per. A.
Idem in sum. con. eo. tit. q. 116. B.

Ut per hoc sacrum deleatur mortalia.
R.º. secundum Tho. in 4.º di. 12. Non delet mor-
talia nisi oblita. unde quod dicitur. Sit ablutio
scelex dupliciter potest intelligi. scilicet quod vel dicat
crimina abluere in quantum ea impedit. vel
de his que non sunt in hominis conscientia vel me-
moriam. A. Idem in sum. con. eo. tit. q. 117. B.

Exactio que fit aliquando do-
minis vel a pre-
latis: vide. de dominus. §. p. et i.
tallia. per totum. Item. i. pedagium.

Excommunicator
dicturi de excoicatione per dicit
mus aliquando de eo quod potest excoicare siue de
ipso excoicatore. Unum sciendum quod excoica-
tione a iure potest facere quicumque potest ius con-
dere: ut papa in vniuersa ecclesia et singuli episcopi
in diocesibus suis. is. q. 2. visus. in fi. 24. q.
3. corripitur. Item excoicare possunt eo-
rum officiales. sicut et omnes prelati inferiores
et collegii presunt: ut abbates et non bene
dignus: dum tamen fuerint confirmati et fides. ex
simo. sicut tuus. ex de offi. ordinar. cum ab ec-
clesia. A. hoc verum quod ad istos inferio-
res prelatos collegii presides nisi contra
consuetudinem vel dissuetudinem repugnet: ut
in sum. con. li. 3.º. tit. 33. q. 50. ubi hec notant
secundum Ray. et Hof. B. Item videtur quod archidia-
conus possit excoicare: sed non sit per hyteriam:
ar. di. 25. plect. ex de offi. archi. c. p. ex
de appel. reprehensibilis. Solus tamen episcopus
potest excoicare cum illa solennitate que habet
xi. q. 3. debet. A. si quis debet ei assistere
seu circumstare. id est sacerdotes cum cande-
lis accensis. ut ibi. B. Alii autem prelati in
collegiatis ecclesiis que iurisdictionem habent
super subditos sine predicta solennitate ex-
coicare possunt. Sacerdotes homo paro-
chiales excoicare non possunt nisi ubi esset
consuetudo que etiam tribuit iurisdictionem. 9.
q. 3. questus. Lon. Hof. Tho. et al. A.

*hec fuerūt dicta Ray. p̄ncipalr: vt p̄z
 in dicta. q. 50. Vbi etiā addit fm̄ host.
 q̄ sacerdos ex quo curā hēt i notoriis:
 h̄z p̄tāre excōicādi p̄missa amonitōe. z
 in oib⁹ his q̄ sine libelli oblatōe expe
 diri p̄nt. ex de clādesti. despon. cū inhi
 bitio. Et sic itelligit capla q̄ de hac mā
 loquūtur. z h̄o nisi forte cōsuetudo d̄ria
 vcl sup̄ioris inhibitio. s̄epi impediāt.
 In occult⁹ h̄o v̄l que regrūt iudicialē
 idaginē nō p̄nt excōicare nisi d̄ria cō
 suetudo v̄l sp̄alis d̄legatio siue ccessio
 eis plus indulgeat. Nā z caplm̄ de cōsue
 tudine vel indulgētia excōicat z in d̄ti
 cit. ex de rescrip. ex p̄re decani. z de cō
 sue. cū in vob. Et sic dicit itelligēdam
 sniam Ray. Itē ē nō sacerdos p̄t ex
 cōicare z absoluerē quo ad for. cōtērio
 sū: s̄z i p̄niali solus sacerdos. S̄z ad p̄tā
 rē excōicādi fgrit iurisditio ecclesiastica
 ordinaria vel delegata fm̄ p̄e. z in sū.
 con. eo. ti. q. 51. vbi ē nō. fm̄ Bar. bri. q̄
 hec p̄tās possz cōmitti ēt laico p̄ papā
 sed nō p̄ ep̄m. B.

¶ Utruz excōicatio lata ab alieno ep̄o
 possit rata hēri a p̄po. R. fm̄ Bar. et
 Ber. Non. q̄z a p̄ncipio nulla fuit. A.
 Idē in sū. con. eo. ti. q. 52. B.

¶ Utr̄ p̄lat⁹ possit excōicare ex t̄r̄iori
 um suū. R. fm̄ hosti. Ep̄s ex suā dio
 cesim z h̄o modi p̄lati ex t̄r̄itoriu suū
 nō p̄nt ea que sūt iurisditōis cōtēriose.
 A. nisi d̄ cōsensu illi⁹ i cū t̄r̄itorio ē
 s̄z eūdē host. p̄ capl⁹ ep̄s. 9. q. 3. vt i sū.
 con. eo. ti. q. 53. B. Vbi q̄z q̄s nō ē excōi
 cādus sine cāe cognitōe. xi. q. 3. nemo. iō
 talis nō p̄t excōicare nec sedē p̄ tribu
 nali. nec aliqd̄ disponē. 9. q. 2. ep̄s. z. c. se.
 Et itelligit nisi in q̄tū dictū ē s̄. abso
 lutio p̄. s̄. 6. A. In d̄cā. q. 53. d̄f. Quidaz
 h̄o asserūt q̄ ex suā diocesi ex̄tis ep̄s
 p̄t excōicare. sicut Paulus excōicauit
 Corinthū ab̄ntē z irregsitū. ex de ap
 pel. cū sit romana. i. si. qd̄ p̄t cēdi i no
 toriis. q̄z nec illa regrūt cāe examiatio
 nē. 9. q. 3. s̄. fi. z d̄cō. cū sit. Ibi ēt dicit
 q̄ ep̄s ex̄tis ex̄ p̄t denūciare excōica
 tū. q̄a p̄ hoc āplius nō ligat. Item q̄ si

legatus excōicauit aliquē dū erat i p̄
 uincia nō p̄t eū absoluerē postq̄ exi
 uit. puincia dimisso officio. Sec⁹ i exi
 uit reuersus. q̄z tunc p̄t fm̄ q̄ p̄dicū
 ē de aliis ordinariis. B.

¶ P̄lat⁹ q̄ in aliq̄ loco h̄z t̄m t̄pālē iu
 risditiōnē nō p̄t h̄o poterit excōicare.
 ar. ex de offi. d̄. dilect⁹. A. Idē in sū. cō.
 li. 3. ti. 33. q. 54. fm̄ hosti. B.

¶ Excōicare nō p̄t excōicare q̄cunq̄.
 v̄l nec heretic⁹ nec scismatic⁹. nec apo
 stata a fide. z. 4. q. 1. audiuim⁹. z. s̄. si aut
 in fi. Itē nec intrusus nec suspēsus a iu
 risditiōe. z. q. 2. alienatōes. z. c. p̄carie. ex
 de cōf. p̄ben. q̄z. Itē nec ille q̄ violauit
 in d̄ictū. ex de excef. p̄la. c. fi. A. Ibi nō
 bene videt hoc p̄bari: t̄m idēz dicit Al
 b̄ric⁹ z hosti. circa in d̄ictū hois: vt i
 sū. con. li. 3. ti. 33. q. 73. B.

Ex cōmunicatio p̄o
 cōiter qd̄ sit. R. Excōicatio ē
 a q̄libet licita cōione z legitio actu se
 paratio. xi. q. 3. s̄. euidenter. A. Hoc fuit
 dictū Ray. vt p̄z i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 32.
 Et idē inq̄t Adā d̄f excōicat⁹ ab elu li
 gni vite. dicte d̄no Ben. s̄. Videte ne
 forte sumat de ligno vite. d̄cō. s̄. euide
 ter. Lon. hosti. z d̄f. Sed i directoria
 li. 3. ti. 2. i p̄ncipio. d̄f q̄ hec diffinitio nō
 cōprehēdit minōrē excōicatōez. Unde
 ibi sic d̄f. Excōicatio ē a participatione
 sacroz exclusio. vel a cōione fidelium
 separatio. dicto. s̄. euidenter. z extra d̄
 excep. a nobis. Sed he diffinitiones vi
 dentur particulares. vnde satis videt
 q̄ pro generali diffinitione possit dici
 q̄ excōicatio ē a cōione seu consortio
 fidelium separatio. xi. q. 3. omnis. Sed
 quādoq̄ particularitē z quādoq̄ v̄l h̄z
 suas sp̄es de quibus statim. Et ad hūc
 sensum potest reduci p̄ma diffinitio
 Ray. itelligendo eam disiunctiue z
 non copulatiue. B. Cuius p̄ncipaliter
 due sunt sp̄es. vna que separat a sacra
 mētis z ab ingressu ecclie z a cōione fi
 deliū. z hec d̄f maior excōicatio v̄l ana
 thēa. alia q̄ separat a sacris t̄m. A. videt⁹ a

pceptōe pncipalit̃ n̄ a collatōe. 'Beccat
 enī talit̃ excoīcat' cōferēdo ecclīastica
 sacra. sed ab eo collata x̄turis nō carēt
 effectu. ex de cle. ex. m. si celebrat. B.
 Et hec dī minoz. Et de vrraq; hī. 3. q. 4.
 Engeltrudā z c̄ eo. si quē. A. Scdm
 Ray. z i sū. con. eo. ti. q. 33. spēs excoīcati
 omis q̄i infinite sunt. Quot. n. sūt spēs
 cōionis: tot sūt vel eē pnt spēs excoīca
 tōis. S; de p̄dictis duab' frequēter tra
 ctat ecclīa. z in dubio cū noīat excoīca
 tio itelligit̃ de maiori. dco. c. si quē. Itē
 excoīcationū alia ē iuris. f. quā quis in
 currit ipō iure delicto omisso: vt si q̄
 inuiciat man' violētās in chē. i. 7. q. 4.
 si q̄ suadēte. alia ē iudici. f. que irroga
 tur a iudice p̄tātē h̄ite p̄cessuz iudi
 ciariū ex eo. i. uup. Et q̄ possit excoīca
 re maiori excoīcatōe dcm ē s. c. p̄ximo
 Dīozī at̃ excoīcatōe excoīcare pnt n̄
 solū ep̄i: sed z alii p̄lati ecclīaz inferio
 res fm Ray. z in sū. con. eo. ti. q. 55. B.
In quib' casib' incidit quis maiore
 excoīcatōem ipō facto? R. In multis
 Nā excoīcatio a qua solus papa absol
 uit icurrit i. 13. casib'. q̄s oēs hēs. s. ab
 solutio p̄. 3. Sunt z alii casus p̄lmi.
 Primus cū q̄ incidit i heresim iā dā
 natā. z 4. q. i. c. p̄. 2. Aut nouā heresim
 cōfingit. ex de hēticis. ad abolendā. z. c.
 excoīcam'. Aut ē credēs fceptaroz vel
 fautor hēticor. ex de hēticis. sicut ait.
 A. 'hic cas' z seq̄s z ē q̄t' hodie vi
 dētur papales: vt p; i p̄cessu annali cu
 rie. B. z cū q̄s asserendo dicit roma
 nā ecclīam nō eē caput oīuz ecclīaruz.
 nec ei tanq; capiti obediēdū. dī. 19. nul
 li fas. 3' q̄n rectores ciuitatū faciūt ex
 actōes īdebitas i chēos z ecclīas z am
 moniti nō desistūt. ex de imū. ecclīe. nō
 minus. A. Et ibi p; q̄ ē est sūis snia cō
 fautores eoz nec debēt absolui donec
 satisfecerit cōpetēter. B. 4' ē cū quis
 nō elect' a duab' p̄tibus cardinaliū ge
 rit se. p. papa. ex de elec. licet. A. Et vt
 ibi p; eadē est snia cō eos q. p. papa ip̄
 recipiūt. sed vt p̄dictū ē iste casus ho
 die est papalis. B. 5' cū q̄s magister

vel scholaris tractat cū aliq; ciue Be
 non. de cōductōe hospitiū irregis in g
 lūis nisi tps cōductionis fuerit elapsū
 ex d. loca. ex rescripto. A. Ibi p; q̄ iste
 casus est cō magistros z scholares q̄ in
 ciuitate Bononie sūt sup cōducendis
 domib' alioz videl; scholarū f; glo.
 Idē posset forte itelligi ē cō magistr
 q̄ sup hospitū i lesionē vel p̄iudiciuz
 h̄itantiū audēt tractare nisi p̄us cōsti
 terit tps cōductōis elapsuz. vel īquili
 ni i h' fauorē suū p̄stiterit z cōsensū. B.
 6' cū mōachi. canōici reglāres. archidi
 acōi. decani p̄positi. plebani. cantores.
 z alii clerici p̄sonatū h̄ites: aut etiā q̄
 cunq; p̄s byteri audiāt leges v' p̄ysi
 cā. A. nisi religiosi ifra duoz mēsiū
 spacium ad claustrū redierit. z alii cle
 rici ifra dictū spatū a p̄fatis destitue
 rint. vt in. c. de gbus statim. B. ex ne
 cle. vel mona. non magnopē. z. c. super
 specula. Sec' si habēt parochialē eccle
 siā tñ z nō sūt p̄s byteri. ex ne cle. vel
 mo. statutū. li. 6'. A. Et ibi nōt glo. z do
 min'. p̄e. de anchora. q̄ q̄n parochia
 les sunt p̄s byteri incurrūt dictā sniaz
 non rōe ecclīaz sed ordinis p̄ dictū. c.
 super specula. B. 7' cū q̄s p̄cipat ex
 cōicato i crimie p̄pter qd̄ excoīcatus
 est dando ei auxiliū cōsiliū vel fauorez
 ex eo. si cōcubine. A. q̄ eodē vinculo
 ligat cū excoīcato dicto. c. si cōcubine.
 z eo. ti. c. nup. 5. in secūda. Un̄ nō videt̃
 iste casus p̄ticularis: sed regula gnālī
 B. 8' cō oēs qui fecerint statuta cō lib
 tatē ecclīe z scriptores eoz. sūt z p̄tā
 tes z cōsules z rectores z cōsiliarios lo
 cor: vbi talia statuta seu etiā cōsueru
 dines edite sunt vel seruare. z q̄ serua
 re fecerint. z illos q̄ fm ea iudicauerit
 vel in publicā formā redegerit. iudica
 ra. ex eo. grauē. z. c. nouerit. 9' cō illos q̄
 inuitunt ordinatōibus v' alienatōib' a
 scismaticis factis. ex de scisma. c. p̄. A.
 Ibi dicif q̄ res ecclīe a scismaticis ali
 enate debēt ad ecclīam sine vilo onē
 reuerri. z si q̄s dīre p̄sumperit excoīca
 tionem incurrat. B. Dicti casus oēs ex

surb' magis arigs collecti sūt. A. Sūt
 i dict' iurib' z alii casus. Un' decim' ē
 .i.c. qm. de offi. ordi. vbi phibet q' i ea
 de ciuitate sint ptes ep'i. Sed si ppter
 diuersitatē bitantiū ppi' ep's nō pōt
 oibus deferuire pōt z o' quo ad h' aliū
 ep'm sibi vicariū cōstituē forte grecū
 q' valeat ibi grec' bitantibus ministra
 re q' vicari' p oia o'z eē obediēs z subie
 ct' pncipali ep'o. Et subdit. vñ si qs alr
 se ingesserit: excōicatiois se nouēit mu
 crone p'cussus. Dicit glo. Et ita ē canon
 late snie. xi' ē .i.c. ch'is. ex ne cle. vl' mo.
 vbi dicit. 'Iubem' ēt sub infēminatiōe
 anathatis ne qs sacerdotū officiū ha
 beat vicecomit' aut ppoliti sc'lar'. Si
 qs aut' d' hoc venire p'supserit z moni
 tus emēdare noluerit: excōicatioi sub
 taceat. Dicit glo. Sic vñ canon late sen
 tēne. 12' casus est. .i.c. excōicatioi. ex de
 rauto. vbi d'f. Excōicatioi subdātur q' ro
 mperas vel alios xpianos p negocia
 tione vel alius honest' cās in nauigio
 vectos aut cape aut reb' suis spoliare
 p'sumunt. Illi etiaz q' xpianos naufra
 giū patietes qbus fm regulā fidei cōli
 ho ēē tenētur dānata cupiditate spoli
 ant rebus suis nisi ablata reddiderint
 excōicatioi se nouerint subiacere. Dicit
 glo. Et sic q' d' hoc faciūt sunt ipso iure
 excōicati. Et hoc vñ est quo ad hunc
 vltimū casū. quo xō ad p'mū ē canon
 ferende snie: vt ex ipso tex. p3. Et nōt
 ibi dñs Anto. de bu. cū 3o. an. vbi ēt di
 cit fm Joh. an. q' pirate ter in anno ex
 cōicant ex ore pape. B

Eodē mō sūt alii casus excōicationū
 q' hñt in li. 6' de qbus duo sūt prinētes
 ad papā: vt dictū ē. s. absolutio p. 53.
 Prim' de quocūq' q' loqrur secrete vl'
 mittit scripturā vel nūciū alicui cardi
 nali qñ sūt reclusi occasione electionis
 pape. ex de elec. vbi periculū. Et de do
 minis rectorib' z officialib' q' iminēte
 dicta electōe nō seruarēt dictā cōstitu
 tiōē. A. vel nō facerēt obfuari. dcō. c.
 vbi. B. 2' de his q' grauāt alios. qz eū
 p quo rogabant noluerūt eligē. vide

s. electio p. 53. q' incipit. Quicunq. 3'
 ē quicūq' vlturpares custodiā vacariū
 ecc'larū seu in aliis piis loc' occupant
 bona ipsoz. z clerici z alie p'sone eozū
 de locoq' q' hoc fieri pcurāt. ex de elec.
 gnāl. hunc etiā casū hēs. s. eccl'a p. 5.
 p't. 4' de electozib' ad regimē vrbis
 romane. z de elect' z fautorib' q' fece
 rit d' cōstitutōē sup hoc factā. ex de ele.
 fundamēta. A. Lette absolutio istius
 casus videt' referuari pape pter q' in
 mortis articulo. et nō solū d' p'fatos: s'
 etiā d' obediētes dictis officialibus ele
 ctis illegitime seu assūptis: vt in dicto
 .c. fundamēta. s. q' si secus. z. s. contē
 ptiores. Et hoc cōmuniter semper acci
 dit quando ad obediētiā apostoli
 ce sedis Roma non est. B. 5' de his
 q' vocant' ad dirigēdas moniales i ele
 ctionibus. nisi abstineant ab his per q'
 possit in eis discordia oriri vel nutrir
 ex de elec. indēnitatibus. 6' de his q' p
 curant q' cōseruatores dati irromittūt
 se d' his que nō licēt. vide. s. cōseruator
 .s. 4' 7' de his q' absolutiōē ab aliq'
 excōicatioē vel reuocatione eius: aut
 etiā suspēisionis z interdicti extorqūt
 per viz vel per metū. Nā nec valz ab
 solutio. z incurrit noua excōicatio. ex
 de his que vi. absolutōis. 8' de eo q' fin
 git fraudulēter casū p quē aliq' iudex
 vadat vel mittat ad aliquā mulierem
 p testimonio. ex de iudi. mulieres. A.
 Ibi nō videt' notari h' casus nisi quan
 do fictio fit ad hoc vt iudex psonalis
 accedat. B. 9' de his q' p'atos vel eoz
 capla seu alias personas eccl'asticas
 cōpellūt ad submittendū laicis. vel ali
 enādū bona imobilia seu iura eccl'iaz
 z filij laici q' vsurpāt sibi illicite h' mōi
 nisi moniti destiterint. ex d' re. eccl'e. h'
 cōsultissimo. A. Ibi daf ista snia cōtra
 illos q' coegerit p'atos vl' capla eccl'iaz
 aut alias p'sonas eccl'asticas submittē
 re eis eccl'ias ipis cōmissas vel bona
 imobilia seu iura ipaz recognoscendo
 ab ipis ea tanq' a superiorib' se tenē
 seu ab ipis eadē aduocādo put i qbus

ptib⁹ or aduocare vel ipsos patronos
vel aduocatos ecclesiarum seu bonorum ipsa
rum perpetuo aut ad ipsos non modicum
statuendo. Nam cumque sint editionis
aut stat⁹ q ad hoc coegerit excoicationem
currunt: nisi hec fieret cum consensu capli
et aplice sedis inia spali. et tunc occasione
illoz laici ultra id qd ex na dictu ipoz
vel adhibita i illi lege pmitit aliquid n
vsurpet. Qui hoc fecerit nisi amoni
ti ab h⁹ modi destiterit restituendo ea
que tibi vsurparat: eo ipso sniam excoi
cationis currunt. et extunc ad suppone
dum terra ipoz si opus fuerit ecclesi
co interdicto libere pcedat. hec ibi. B
et qcuq ab ecclesiis uel personis eccle
siasticis per se vel per aliu noie suo vel
alieno. p personis vel reb⁹ quas no ca
negociationis deferunt vel deferri faciunt
seu transmittunt: erigunt aliquod pedagiuz
seu gindagiuz. ex de censu. quanq. li. 6.
Et o h⁹ cau h⁹ i. diffusi. pedagiuz. §. fi.
et e⁹ d⁹ his q ipeditur officiu delegati
vel cuiuscunq iudicij ecclesiastici. ex d⁹ im
mu. eccle. qm. que casu o. ff. sius hes. l.
iudex. r. §. 5. 12° de dñis q inibent sub
dit. ne psonis ecclesiasticis vendant et h⁹
vide. l. emunitas. §. 9. 13° de religioso q
temere vbicunq hituz sue religionis di
mittit vel accedit ad studia nisi a suo
plato cum consilio maioris pris ouent⁹ si
bi inia sit cessa. 14° de doctorib⁹ seu
magistris q scieter illos religiosos qui
dimiserunt habitum docent leges vel phy
sicam. predicti duo casus bentur ex ne
ele. vl mo. vt piculola. A. Ibi dicit. Di
stricti⁹ inibent⁹ ne deceto aliqs qua
cunq religionem facit vel expse pfessus
i schol⁹ vel alibi temet h⁹ suae religionis
dimittat: nec accedat ad quos studia
lraz nisi a suo plato cum consilio sui ouer⁹
vel maioris pris eiusde sibi eundi ad stu
diu inia pmit⁹ sit ccessa. Si qs aut⁹ et
i. Doctores quoq seu magistri q reli
giosos hitu suo dimisso leges aut phy
sicam audietes scieter doce aut i scholis
suis psupserit retine. si it eo ipso sunt sen
tencia inodati. Sup q Jo. an. in nouella

dicat. No puto q de mete constitutiois
sit q monach⁹ i cella sua dimittes ha
bitu vel du balneu intret occulte vel
iacos sine hitu liget hac constitutoe. Al
pauci inueniuntur no ligati. Sz qñ exhi
bet se aspectib⁹ hoium sine hitu vel i
hitu laicali: vel cñci secularis sine iu
sta ca: tunc liget Et ad hoc facit pncipiu
decre. qd vlt ipoz vagandi. puidē. B.
is⁹ qcuq hereticos vel credetes vl re
ceptores. vel defensores vel fautores
eoz scieter tradet ecclesiastice sepulture
ex de hereti. qcuq. li. 6. A. Et ibi etiā
p3 q loc⁹ vbi tales sepulti fuerint o3
ppe tuo sepultura carere. B. De q ab
soluendo vide. l. heretic⁹. r. §. 2. 16° qcuq
rector scolaris vel qcuq officialis eius
cognoscet de crimine hesis: aut captos
liberaret vel diocesanoz vl ingstoz
officiu ipeditur. ex de hetic. c. ingstio
nis. A. Ibi p3 q iste casus e⁹ rectores
quoscunq tpales q cognoscunt vel iudi
cant de crimine heresis: vel captos p
heresi relaxat sine inia vl madato epi
vel ingstozis. aut recusat implere exe
cutioez eis. p h⁹ modi crimine a dioce
sa no vel ingstozib⁹ inuicta. put ad eoz
spectat officiu. vel aut officiu epi vl in
gstitoz sniam vel pcessu directe vel in
directe ipeditur psupserit. Et si i excoi
catoe pmanerit p anu aio ptinaci: ve
lut hetic: sūt odendi. B. 17° e⁹ d⁹ his
q p assassinos queq xpianu interfici
pcrauerunt. vide. l. assassin⁹. 18° d⁹ cle
ricis qui manifestis vsurariis domos
locant: vel alio titulo ccedunt. ex d⁹ vsu
ris. c. vsuraz. vide. l. vsura. 4. §. 4. 19°
de his q ccedunt repsalias o personis
ecclesiasticis spali siue gnali. ex de iure
iura. r. si. A. Ut ibi p3 iste casus e⁹ o3
cedetes repsalias o3 clericos vel eoz
bona. vel gnali ccessas extedentes ad
eos: qua ccessione vel extensione nisi re
nocauerit infra mesez a tpe ccessiois
vel extensionis singularis psona excoi
catione. et vniuersitas interdictum incur
rit: vt ibi. B. 20° si dñs vl rector tpal
n fecerit obseruari ea que statuunt o3ra

infecutores cardinaliū seu alic^o de fa
 multa eoz vel pape. ex de pe. felici. A.
 Hoc vez ē si nō fecerit dict^r rector vel
 tpalis v^l spūalis vel officialis ei^o obf
 uari p^rdicta ifra mēsez postq^o delictuz
 ad eoz noticiā puenit. Et ciuitas q^ui
 bet p^rter vzbē si nō facit p^rdicta: vt dēz
 est infra mēsem cū facultas ei affuēit
 p^ruat eoi^o pontificali dignitate. vt s.
 z nihilominus remanet interdicta: vt
 ibi. 21° q^uonq^o dat lⁱniā occidendi ca
 piendi seu aliter in bonis vel personis
 suis vel suoz grauandi eos qui contra
 reges baronos nobiles vel quoscunq^o
 alios tulerunt excōmunicatiōis suspē
 sionis vel iterdicti sentētiās. siue illos
 quozū occasione sunt plate: vel eos q^u
 eas obseruant. aut eos q^u talis excōica
 tis cōicare nolunt: nisi lⁱniā ipam re
 integra. reuocēt z si qua sint ablata re
 stituant siue p^r illis satisfaciāt. A. In
 c. q^uonq^o de quo. l. d^r nisi lⁱniā ipsam
 re integra reuocauerint. v^l si ad bono
 rum captionem occasione ipsius lⁱnie
 sit p^rcessuz bona ipa fuerit ifra octo di
 erū spaciū restituta: aut satisfactio p^r
 ipis impēsa. B. Sitr z qui dicta lⁱnia
 v^l fuerit: vel ēt sū lⁱnia suo motu hec
 fecerint: excōicationē icurrūt: in qua si
 p^rmāserint p^r duos mēses nō nisi p^r pa
 pā absoluētur. ex de sen. exco. q^uonq^o.
 22° q^uā q^u ab excōicationē absolutus fue
 rit in mortⁱ articulo v^l alio impedimē
 to. si cessante articulo vel impedimē
 to non rep^rter se q^u citi^o cōmode po
 terit ei a quo absolui debebat reicidit
 i eadē lⁱniā. ex eo. eos. 23° q^uā aliq^u ab
 soluūtur a sede ap^rlica vel a legatⁱ z in
 iungit eis q^u se p^rtēt ordinariis v^l ali
 is suscepturi p^rniā. z p^r assis iniuriā
 seu eis q^u obligati sūt satisfaciāt. sitr
 si b^o non faciāt q^u p^rimū cōmode pore
 rūt reicidāt in eadē lⁱniā: vt dē c. eos.
Et sūt alii casus excōicationū i cle.
 de q^uo q^uonq^o sūt papales: vt dictū ē s.
 solutio p. 3. Alii sūt isti. p^rim^o ē de illⁱ
 q^u in cimiteriis sepeliūt corpora tpe in
 terdicti in casib^o nō cōcessis a iure: vel

excōicatos publice aut notatiz interdi
 ctos aut vsurarios manifestos sciēter
 sepeliūt. A qua excōicationē non debēt
 absolui nisi ad arbitrium dioecesanⁱ sa
 tisfecerint eis quib^o p^r p^rmissa fuerit in
 iuria irrogata: vt de sepul. eos. A. Et
 ibi addit. Nullo eis d^r p^rmissa exēptiōis
 vel quouis alio p^ruilegio q^uicunq^o forma
 h^oboz accessio aliq^ui suffragate. B. 2°
 de religiosis q^u decimas ecclⁱis d^rbitas
 sibi appropriāt vel vsurpāt siue q^u nō
 p^rmittūt solui ecclⁱis decimas de aīali
 bus familiariū z pastoz suoz vel alio
 rū imiscētiū ipa aīalia gregib^o eoz. v^l
 de aīalib^o q^u in fraudē ecclⁱaz emūt et
 empta tradūt v^l d^ritorib^o vel aliis ab
 ipis tenēda: seu q^u nō p^rmittūt vel p^rhi
 bēt solui decimas ecclⁱis de terris q^us
 tradūt aliis excolēdas nisi regiti. A.
 per eos quoz interest: vt in cle. religio
 si. de q. i. B. destiterit ifra mēse. aut si
 de his q^u vsurpauerūt d^r p^rmissa. A. vel
 retinē p^rsūperit: vt in dē c. cle. B. n^o fa
 tisfecerit dānificatⁱ ecclⁱis infra duos
 mēses sūt suspēsi ab admīstratōib^o et
 b^rificiis suis. Qd si nō h^unt admīstratō
 nes z b^rificia ipō scō excōicatioem icur
 rūt: vt ex de deci. religiosi. 3° ē de mōa
 chis vel canonicis regularib^o q^u nō h^unt
 admīstratōez z trāsferūt se ad curias
 p^rncipū siue lⁱnia p^rlatoz suoz vt dānū
 aliqd i^rferāt suis p^rlatⁱ aut monasterio
 vt de sta. mo. ne i agro. A. §. q^uā h^o: vbi
 d^r. p^rhibem^o ne mōachⁱ aut regula
 res canonici admīstratōez aliquā non
 h^untes ad curias p^rncipū absq^u lⁱnia spāli
 p^rlatoz suoz se o^rferre p^rsument. Qd si
 vt suis p^rlatⁱ aut mōasteriis dānuz ali
 qd i^rferāt ad dē c^u curias se o^rferre p^rsū
 serit excōicationis lⁱniā eos icurrē v^lolu
 mus ipō facto. Et directe ibidē iniūgit
 p^rlatⁱ vt ipos a curiaz accessu z q^ubusli
 bet vagatōib^o z discursu diligenter cō
 pescāt. B. 4° de monachis q^u infra se
 pta monasterii siue lⁱnia arma tenent:
 vt in dē c. ne i agro. A. In §. p^refate.
 vbi p^r dictū. §. q^uā h^o imediate subiun
 git. p^refate q^us lⁱnie mōachos ifra septa

monasterii sui inia abbatu suoz arma
tenetes decernunt subiacē. Et ut ponit
i directoria li. 3. r. 2. §. 54. dicit Guil.
q. hoc intelligit d. omne tenetib. q. si
dū intrēt septa arma portāt secū: nō tñ
aio nocēdi vñ secū int' retinēdi nō ipu
tat. q. tenē ē ex pposito cū effectu. ex
de cle. nō refi. relatū. Et h' ē intelligit
tñ de suo monasterio nō de alio. cū nō
posset hñe lñiaz sui abbat' ex tñtoriu
suū. ex de csti. vt aiaz. li. 6. Et noie ar
moz nō solū scuta gladios z galeas in
telligimus: sed ēt fustos z lapides. ff. d.
hbo. sigl. armoz siue sint defensiōis si
ue inuasionis. ar. ex de homi. c. sicut di
gnū. §. illi etiā. B. 5. de his q. impedi
rent visitatores monialū vel canoni
cap. A. si scilariū. vt in cle. de qua. i. B.
nisi moniti destiterit: vt de sta. mona.
attendentes. A. q. vt ibi p. excoicatio
nem incurrunt non obstantib. quibus
cung. pñlegiis statut' vel consuetudi
nib. Et intelligit de monialib. qbus
cung. vt dñ i directoria eo. r. 1. §. 355. B.
6. est de quibusdam mulierib. que be
ghine vulgari nuncupant. simil' z re
ligiosi qui eas in illo statu fouent. A.
vt ad talem statū adducūt: vt in cle.
de qua. statum. B. vt in cle. de reli. do.
cum de quibusdā. vide. i. religio p. §. fi.
7. d. his q. sciēter strahunt infimonia
in gradibus cōsanguinitat' vel affini
tatis phibit' vel cum monialib. vel
dhētes q. sunt religiosi siue moniales
aut clerici in sacris: vt de cōsan. z affini.
eos. A. Ibi etiā pñcip' eccl'az plat': vt
pfatos tā diu nuncient excoicatos seu
a suis faciāt subdit' nunciari: donec su
um humiliter recognoscētes errorem
separent ab inuicē: z absolutōis obti
nere beneficium mereant. B. 8. de in
qñtorib. hereticoz qui pñteru officii
inqñtōis qbusius mōis illicit' pecuni
am extorquēt: vel sciēter bona eccl'a
rum ob delictū cñicōz fisco eccl'ie ap
plicarēt. A. Et i. z iō forti' si fisco scē
ri: vt in cle. de qua. i. B. nec pñt absol
ui nisi i mort' articulo donec illis qb.

extorserūt plene satisfecerint de pecu
nia. A. sic extorta: vt i cle. de q. i. B. nñ
lis pñlegiis pact' aut remissionib. su
per hoc valitūis: vt de here. nolentes
A. Et ibi dñ de cōmissariis iqñtoz seu
epozum vel captoz sede vacāte q. pñt
cta agerēt. B. 9. pñtates. capitanei. re
ctores. cōsules. iudices. z cōsiliari. z alii
officiales q. statuta faciūt scribūt vel
dictant per que q. cōpellat solūē vsu
ras vel solutas nō repetere. A. vel q.
solute non restituātur plene: vt i cle. d.
q. i. B. z q. h. ea iudicāt. A. vel alr qñē
cūq. sciēter iudicare pñsupserit q. vsu
re soluant: vel nō plene restituātur: vt
in dñta cle. B. z q. hñt sup. h. pñtatem
nisi statuta ipa delcuerit. A. ifra tres
mēses: vt i ea cle. B. vñ ea pñsupserit
obfuare. A. vel cōstudies eoz effem
hñtes: vt in tex. de q. statum. B. vt de
vsur. ex qñi. x. de religiosis medicanti
bus q. domos ad hitandū vñ loca d. nō
uo reciperēt vñ recepta mutarent seu
alienarēt: vt de peni. cupiētes. A. Et
ibi p. q. idē ē ēt si dñ loca seu domos
dimitterēt se ad alia trāsserēdo. Et hō
nisi pñcā fiāt de sedis apñce lñia spāli
plene z expñse faciēte de phibitōe h.
modi mētionē. Per hoc tñ nō phibet
illis q. vitā hēmiticā vñ solitariā dux
rēt eligēdā de lñia maioz suozum qñ
cellas. mansiones seu hitacula i hēmis
possint acgrere ac mutare. ex de exces.
pla. cū ex eo. li. 6. z nō i directoria li.
3. r. 2. §. 263. Et i dñ c. cū ex eo. expñm
vita heremitica seu solitaria: vbi non
sit hoium hitatio de pñpquo. B. xi.
de religiosis q. dicūt aliq. xba vt retra
hāt audietes a solutōe decimaz: vt in
dñ c. cupiētes. A. §. illos etiā. siue dñ
xba dicant in pñdicatōe: vel alibi: vt
ibi. B. 12. de religiosis q. cñfētib. sibi
ñ faciūt cñciāz de decimis soluēdis qui
sūt suspēsi ab officio pñdicatōis donec
si cōmode pñt faciant eis cñciām. Et si
interz pñdicāt excoicati sūt: vt i dñ c.
cupiētes. A. in. §. z q. vbi p. q. h. locū
h. qñ dicti religiosi sciēter omiserint

facere & clam: & si fuerit requisiti & nō al
ut ex ipso rex colligit: vbi dī q̄ religio
si teneatur certis tēpibus iſormare po
pulū de ſolutōe decimarū ſi ab eccliaꝝ
rectoribꝫ vñ vicariis aut loca tenētibꝫ
corū dē fuerit ſq̄ſiti. & immediate ſb̄ eoꝝ
cōtextu ſeq̄ q̄ ad cōfeſſiones. Necnō &
his quoz cōfeſſiones. &c. hoc ē notat i
directorū li. 3. ti. 2. §. 266. & ti. 6. §. 30. B
iz de religioſis q̄buſcūq; qui nō ſerua
rēt iñdictū q̄ ſeruat matrix ecclia. Et
iſtū caſū plenī vide. i. iñdictū. p. §. xi.
qui iſcipit. Qñ ſnia. &c. i. 4. de fratribꝫ
minoribꝫ q̄ tpe iñdicti recipiēt ad vi
uina fr̄es vñ ſozores de tertio ordine q̄
continētes vocātur. &c. de ſen. ex. cū ex
eo. A. Etia ſi ſup hoc bi vñ iſti fr̄es mi
nores vñ ſcii ordiſ p̄uiliis q̄bꝫ cūq; mu
niti fuerit. Nec ab iſta excoīcatōe p̄nt
abſolui ab alio q̄ a papa. vñ ſatiſfacti
one p̄miſſa a locoꝝ ep̄is q̄ auctoritate
ap̄lica in hac parte ip̄o iure ſūgūf: vt
ibi. B. Alius caſus Bñdicti pape. xi. i.
exuagatiq; incipit. Quia vt nulli. hñ. i.
papa. §. ſi. de opponētibꝫ l̄is electi in
papā. A. Itē iſtī ē i. cle. vna de ſequeſ.
poſ. & fr̄uc. vbi dī. Ad cōpeſcēdas l̄igā
tiū malitias diſſimū vt vna ſi poſſeſ
ſorē di. iñitiua ſnia ſup beneficio ap̄
ſedē dūtarat ap̄licam in p̄itorio vel
poſſeſſorio p̄mulgata bñficiū ip̄m ē
ſi dignitas vel p̄ſonat⁹ exiſtat & curaz
hēat aiarū a poſſeſſore h⁹ modi: dū tñ
triēnio pacifice antea poſſeſſuz ab eo
nō fuerit. per loci ordinariū ap̄d aliq̄
p̄ſonā idoneā ſequeſtref q̄ plenā de ip
ſo & debitā curā gerēs: id q̄ fructibus
illi⁹ debitis eiūſdē ſupportādis oneri
bus ſupcē origent illi reſtituat q̄ fina
lē in cā victoriā obtinebit. Si q̄s autē
ſequeſtratōēz h⁹ mōi ip̄edire vñ fruct⁹
ſeq̄ſtratos quoz mō p̄ſumpſit occupa
re: excoīcatōis ſniam icurrat ipſo ſcō.
a qua niſi p̄us ip̄edimēto amoto & loc
cupatis p̄ eū fructibꝫ reſtitut⁹ nullate
nus abſoluat. Itē qdā ali⁹ caſus excoī
catōis vñ in c. religionū. de reli. do. lib.
6. contra quosdā ordines mēdicā

tiū reprobatoſ qui nō vidētur hodie
reperiri: iō d̄ illo dicere nō curo. Alii
ſūt in q̄buſdā exuagantibus: de q̄bus
i. vñs clauium p. §. ſi. B.

Ubi dī ſub pena excoīcatōis nō hēt
vim late ſnie ſz cōminatōis: vt. L. com
minatōes epl̄as. A. Ibi dī. Lōminatio
nes epl̄as pragmata ſubſcriptōes au
croizatē rei iudicate nō hēre. B. Et
nōtur ex de ſagittariis. artē. A. s. i. glo.
B. Et hūc caſū etiā hēs. i. ſagittarius.
§. 2. A. vt p̄z in ſū. cō. li. 2. ti. 4. q. 2. Qui
dā dicūt q̄ h⁹ modi vel ſilia xba hēnt
vim late ſnie. Sed cōior & xior opinio
eſt q̄ hēant tñ vñ cōminatōis. Hoſti.
xo & Hug. dicūt q̄ qñ ſit p̄hibitiō a le
ge. i. a canone hēc xba hēnt vim om̄ia
rōis. 30. diſ. p̄ totū. Qñ aut a iudice tūc
ē canō late ſnie: dū tñ iudex hēc verba
p̄ferēs hoc intendat. Lon. gio. Ray. Et
addit Hoſti. Puto q̄ iudici i hoc cre
dēdū ſit: qñ dicit q̄ ſic vel ſic itendent
ſz añq; h⁹ declarauerit puto excuſatū
illū qui ſniaz nō ſeruauit cū p̄babilē
credere potuerit q̄ om̄iatio tñ eēt. B.

Sentētis p̄ ſtatuta ordinariōꝝ. A.
q̄rūcūq; vt in c. de quo. i. B. Nō ligan
tur ignorātes: niſi ignorātia ſuēt craf
ſa aut ſupina. extra de cōſti. vt anima
rum. lib. 6. & infra. lex §. 5.

Utz ſola cōſuetudo abſq; ſnia vel cō
ſtitutiōe reddit aliquē excoīcatū? R.
Non. qz iſte nō eſt modus ferende ſē
tentie excoīcatōis. A. Hoſti. autē dicit
q̄ cōſuetudo approbata reddit aliquos
ip̄o iure excoīcatos q̄ al⁹ nō eēt. Ray.
nil ſuper hoc determinat: ſed glo. eius
ait Re vera ſine cōſtitutione tacita vñ
exp̄eſſa nō poteſt cōſuetudo aliquē
facere excoīcatū. ſz intelligēdum ē ex
quo papa & prelātī eccleſie tales repu
tant excoīcatos. cōſtitutiōem ſup h⁹
editam eē. & ita lata eſt cōſtitutio vel
ſententia vera vel ſumpta: vt in ſum.
con. li. 2. ti. 5. q. 10. B.

Quibus ex cāis ſnia excoīcatōis ſit
ferēda a iudice? R. Tres cāe poſſūt eē
Prima ē contumacia. vt qñ aliq; fuerit

vocatus siue amonit' p iudicē tribus
edictis v'l vno p oib' z ipse sit otumax
siue inobediēs. Sed a qñ qñ p aliq cer
to dāno vel offensa p qua nō vult satis
facere excōicaf. Et pbanf p'dicta duo .
ex v'l lre nō oref. qm frequēter. xi. q. 3.
cerre. ex de xbo. sig. ex parte. Sup ist
casib' dicit Tho. i. 4. sñaz. dis. is. Nul
lus d' excōicari nisi p peccato mortu
li. Et qz in dānificādo aliqñ ēē corpal
ter siue in reb' corpalibus aliqñ mor
taliter peccat. iō p dāno tpali eccl'a ex
cōicare pōt. S' qz excōicatio ē grauissi
ma penaz nō d' infligi ēē p pctō mor
tali nisi qñ otumax fuerit. vel nō veni
endo ad iudiciū. vel inde sine lñia rece
dēdo. vel determinatōi iudicis nō paren
do. tūc. n. postq' monit' fuerit excōica
ri d' . A. i. pōt. Et p'dicta satis pbanf i
uribus p'allegatis. B. Tertia cā siue
modus excōicatiois est qñ psona igno
rat: sed excōicat i gnālī: vt q'cunq' fur
tū fecit nisi restituat: vel q' scit nisi re
uelat. ex eo. a nobis. Qui aut' debeat re
uelare hēs. i. reuelatio. s. p. A. Veritas
ē q' p oī peccato mortali a quo qñ no
lit corrigi p' excōicari ēē maiori excōi
catōe. xi. q. 3. nēo epōz. z p'cipue p' oīa
cia oīra legitimā obiam. xi. q. 3. si autēz
nob. nō distincto vtz p modica v'l ma
gna cā fiat obia. vocatio seu ammo
nitio. qz sp ē ibi otumacia: que ē crimē
maximū z gen' idolatrie p. Regl. i. 5. z i
sū. con. li. 3. r. 33. q. 54. vbi ēē ponit quō
etiā minoz excōicatio pōt a iudice irro
gari p otuācia. z sūt ēē loco pene ad tē
pus infligēde tā in foro iudiciali q' pe
nitētiāli. B. Pro pctō xō alterius ne
mo pōt excōicari. 24. q. 3. si hēs.

Quō debeat fieri excōicatiois sñia?
R. Debz p'mitti triplex monitio vel
vna p trib'. alit' ē iniusta. z iudex ē su
spensus p mēsem ab ingressu eccl'e. ex
eo. sacro. Et d' hēre tēpōz cōuētiā in
terualla nisi facti nccitas aliud suafit.
Et d' ferri in scriptis oīnētib' cām ex
cōicatiois. aliter excōicans ē suspēsus
non solū ab ingressu eccl'e sed etiāz a

diuini p mēsem. q' si qdēz excōitur: ē
regularis efficit. nec nisi per papā po
terit cū eo dispēsari. ex eo. cū medicat'
Sed he pene non tāquāt epōs cū non
fiat spālis mērio de eis sicut opz: vt of
s. epō. s. 7. De b' ēē casu hēs. i. iudiciū
p. s. 6. A. Ad p'dictoz clarioz itellēctū
sciēdū q' iste est modus z forma pce
dendi ad excōicatioēz. p nāq d' pcedē
rōnabilis z manifesta cā. ex eo. sacro:
vbi d' plato of. Laueat diligēter ne ad
excōicatioē cumuscūq' absq' manife
sta z rōnabili cā pcedat. 2. d' p'mitti
monitio. vñ in dco. c. sacro of. prohibe
mus ne qñ in aliquā excōicatiois sñiaz
nisi opetēti amonitōe p'mittā z p'ntib'
p'sonis idoneis p quas si necesse fuēit
possit pbari monitio p'mulgare p'eliu
mar. Qd si p'sumpserit ēē si iusta fue
rit excōicatiois sñia igrēssū eccl'e sibi
p mēsez nonerit interdictū. alia nūlo
mun' pena mulctādus si vñz fuerit ex
pedire. Et intelligit h' de monitōe tri
na fm glo. Sed in sū. cō. li. 3. r. 34. q. 56.
notatur q' cōpētēs monitio dicit ad ar
bitriū iudicis. siue trina siue vna p tri
bus: maxime in notōis. 24. q. 3. de illi
cita. Et b' modū monitōes siue tres si
ue vna pro trib' debēt fieri cū cōpētē
tib' infuallis aliqñ diez: nisi nccitas
aliud suaserit. ex eo. cōstitutōem. lib. 6.
3. sñia excōicatiois d' ferri in scriptis.
z scripture copia dari infra mēsem re
quirenti. ex eo. cum medicinalis. lib.
6. vbi of. Quisqz excōicat excōicatioēz
i scriptis pferat: z cām excōicatiois ex
p'se ofcribat p'p quā excōicatio profe
ratur. Exēplū xō huius scripture tene
atur excōicator tradere infra mēsem
si fuerit regit'. sup qua regitōe fieri
volum' publicū instm vel l'as testi
moniales ofici sigillo autētico ofigna
tas. Et si dicta forma oferuata nō fue
rit tñ sñia tener: sed excōicatus de faci
li absoluit: z excōicans ad mēseē cōtē
natur. z ad alias penās. dco. c. sacro. z. c.
cū medicinalis. nbi of. Si qñ aut iudicū
huius cōstitutōis temerarius extiterit

violator. p. menses vñ ab ingressu ecclesie et diuinis se nouerit suspensū. super perior vero ad quē recurrit finiam ipsam sine difficultate relaxans: latorez excoicatio ad expensas et ad oē intereē condemnet. et aliter puniat aduersione condigna. ut pena docēte discant iudices q̄ graue sit excoicationū sentētiās sine maturitate debita fulmiare. Et hec eadē suspensionis et in interdictioni sententiis volumus obseruari. Laueant autē rē. Item 4. q̄ ad formam requirit cōgruitas h̄borū. Unde. put notat i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 68. sic consueuit ferri sententia excoicationis. propter talē causam te uel talē excoico ul' excoicamus i scriptis. huiusmodi ergo h̄bis vel equipollentibus vñ oī excoicamus. et satis colligit in dicto. cū medicinalis. Ar. etiā ad hoc. 2. q. 6. §. diffinitiuā. vbi dicitur. Diffinitiuā quoq̄ finia q̄ absolutionē uel cōdēnationē non cōtinet. p. nulla h̄. vñ et Ray. dicit. Nō ap̄probo consuetudinē q̄rūdā simplicius sacerdotū dicentū. denunciamus talem excoicatū. et nūq̄ excoicauerūt eū p̄us nec illa h̄ba sūt apta ad excoicationē. Et glo. Ray. dicit q̄ re vera h̄mōi h̄ba nō sunt apta ad excoicandū. Et l̄ talis euitandus sit ab illis q̄b' fit denuncia- tio: q̄ nō ē ipsum iudicare vtz sit excoicat' nec ne. tñ si d̄ hoc agat i forma iudicii nō reputabit excoicat' p̄p̄ h̄mōi h̄ba. nisi al' p̄bet excoicat'.

¶ Cum iudex dicit excoico illū ul' finia verba intelligit de excoicatione maiori ex eo. si quem.

¶ Si ep̄s excoicat oēs q̄ furtū fecerūt nūqd subditi eius talia committētes ex suā diocesim sūt excoicati. R. Nō. ut ex de cōsti. ut aiap. li. 6.

¶ Utrū alieni q̄ offendūt i diocesi illi' q̄ i gnali excoicauit icidāt i ei' excoicationē. R. Sic. nā eius subditi sūt rōe loci ubi offendūt. A. Hoc tenet glo. i. c. a nob. p. ex. eo. B. nisi ignorauerit. ut dictum est hic supra. §. 7.

¶ Quid si metropolitan' exis i diocesi

sui suffraganei veniat d̄ finiam ab eo latā. R. h̄z Hosti. Sicut finia vel canō n̄ ligat. p̄ferētē: sic nec p̄ferēt supiorē puta metropolitanū p̄p̄iū. ex de ma. et obe. cum inferior. et ex eo. a nobis. Lon. Tho. in 4. d̄. is. A. l̄. Hugl. dixerit h̄ casu metropolitanū ligari nō finia hoī sed iuris. vt i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 59. vbi etiā innuit fm̄ Hosti. q̄ alius ep̄s vel archiep̄s cui nō subest ep̄s q̄ pmulga uit finiam bñ ligaret. sed et dictū Hugl. vñ posse saluari qñ p̄p̄us metropolita- nus participaret cū subdito suffraganei in crimine dānato. tunc. n. videtur ligari sētētia iuris. ex eo. si dubie. B. Quid si iudex dicit. excoico vñm d̄ istis duob'. R. fm̄ Hosti. Credo sñ p̄iudicio q̄ ille ē excoicatus de q̄ iudex intellerit. Si tñ nō pōt sciri: neuter vitā- dus est. similis nec excoicat' si vaga firerit eius intētio. A. Nō magis se refe- rēs ad vñū q̄ ad aliū cū non intēderit vtrūq̄ ligare: ideo neuter est ligatus: vt in sū. con. eo. ti. q. 70. B.

¶ Quid si dicat. excoico te si appellas vel p̄paraueris appellare. R. h̄z Hosti. Videt q̄ non teneat finia cuius q̄libz oppressus appellare possit. vñ talis sē- tentia videtur intolerabilē errorem con- tinere. ex eo. per tuas. §. nos igitur. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 79. Et addit. Hosti. tamē dicit strarium. Hoc dictū Hosti. videt posse intelligi quādo appellatio eēt inhibita vel respectu appellatōis frivole. extra de appella. vt debet. B.

¶ Quid si dicat p̄latus. habeo te p̄ excoicato et h̄mōdi: nunqd h̄c erit excoi- cat'. R. h̄z Hosti. si p̄ talia h̄ba agat in foro iudicii nō reputabit excoicat'. ni si alr constiterit de intētoe excoicatis vt q̄ sp̄ solit' est ita dicē et h̄i. In foro autē p̄niali eligēda ē turtior via. i. vt pu- ter se excoicatū et absolutionē petat. Idē Hosti. A. Et dicit Hosti. Nō facio vim vtrū iudex dicat. excoico te. ul' sci- as te excoicatū. vel te excoicatū cogno- scas. vel h̄as seu geras te. p̄ excoicato vel reputes te excoicatū. ul' alia q̄cūq̄

vis dūmō volūtātē z cōsensū iudicis d
pūti expmāt. sicut z alias sile dī extra
de spon. si int virum. z de spon. duo. c. p.
Et volūtas iudicis spūalōio seruāda ē
p lege. xi. q. 3. audi. Et secū dū glo. Ray
gcqd dictū ē dō hōis dīsumode. platis
cū līnia excoīcatōis pferf. idē itelligē
dū ē si sū eisdē hōis qd ab excoīcatōe
absoluat. Con. Hosti. ut i sū con. lib. 3.
ti. 33. q. 69. B

Quid si dicat excoīco te. z absoluo te
R. fm Hosti. Si uoluit iudex. s. l. excoī
care z absoluerē: nō potuit. z nihil egit
Si aut uoluit excoīcat z postea absol
uere utrūq valuit. A. Idē i sū con. eo
ti. q. 71. Et ex his p q excoīcatō regu
lariter tenet etiā nullo ordine seruato
ut z clarius notat eo. ti. q. 73. Et eodem
mō tenet absolutio q̄tūcūq simplicif
z isolūnt datā. z hō nisi aliq casu aliō
picularitē expmāt. qz generi p spēm d
rogat. ut i. c. generi. d. re. iur. li. 6. B

Quid de duob' qb' mādātum ē ut ali
quē excoīcent: z vterq eorum eodem
momēto dic excoīco te si ille n excoīca
uit re? R. fm Hugl. Uterq illorū iudi
cū excoīcat. qz itērio eoz ē q ille excoī
cet. A. Idē i sū cō. eo. ti. q. 72. B

Quid si is q sniaz gnālem promulga
uit moris uel amouet. nunqd q postea
trafacit ē excoīcat? R. fm Hosti. Nō
nisi diffiniendo statuerit. ff. d. offi. p̄fec
vi. l. i. §. si. uel nisi a successore expresse
firmet. ex de loca. c. p. z. ff. de off. le. c. p.
A. In hoc. c. p. nihil d hoc hī. sed poti
eo. ti. c. si. ubi hī q cōstitutio legari du
rat etiā post eius officium. Et idē qd in
hoc. §. notat glo. ex eo. a nobis p. z i sū.
con. eo. ti. q. 60. B

Quid de illis q excoīcati ordies reci
piunt? R. Si sciētes se excoīcatos re
ceperunt a susceptis ordinibus sū i p
petuū dponēdi. A. hoc verū si sū cle
rici seclares. Si hō iā sū effecti religio
si sū suspēsi ab executōe suscepti ordi
nis z officii. ut i. c. cū illorū. d. q. i. B.
Si hō n scilētes factū p q in excoīca
tione icidēnt l factū qdē sciētes sū iur

ignari nesciebāt se excoīcatos. tūc cus
talibus si sū seculares archiepī vel
epī dispēsare nō possunt absq manda
to sedis aplice. Si hō sū reglares ab
bates ipsoz post inuictrā pnam z pa
crā poterūt cū eis dispēsare nisi graue
fuerit z notabile factū vel qui fecerit
adult' fuerit vel discret'. vt violenter
d obliuione z ignoratiā psumat. Pro
banf hec oia. ex eo. cū illoz.

Clericus excoīcatus quō teneatur di
cere horas canonicas. vide. l. hore. §. s.
qui incipit. Utrūq clericus. Quid vero
fiet de fructib' ecclie clericis excoīcati
R. fm Ber. Debēt assignari alicui q
celebrat p eo donec ipse est excoīcat'.
ex de appel. puenit. Qd si iniuste fuit
ser excoīcatus recuperabit fruct' sibi
sublatos. z. q. s. sup. cā. Idē Ray. z Hoff.
Si hō iuste: nō pot. L. d. re. mili. cū alle
gatis. li. 12. Ad hoc facit ex d sen. exco.
sacro. A. Possent tñ sibi i hoc casu ē
fruct' restitui de gfa. L. de re. mili. l. si
pēdia. fm Hosti. q etiā addit. Qd tñ d
facili fieri nō d3 ne cōnat rigor ecclie
stice discipline: vt in sū. con. li. 3. ti. 33. q.
. 83. Itē tūc excoīcatus nō percipit fru
ctus bñfici qñ ē in mora absolutiois
petēde. alif sic fm Ray. ar. c. qz diuersi
tatē. ex de cces. pben. vt i sū. cō. eo. ti. q.
si. vbi etiā notat q illud qd dictū ē de
excoīcato circa hāc receptionē fructu
um: intelligēdū ē ē i suspēso a bñf cio
ex de elec. cum i cūctis. §. clerici sane.
Et fm Inno. in. c. pastoralis. ex de app.
idē ē de suspēso ab officio tñ. Sed hō
sti. hoc itelligit qñ ex gū cā suspēsus ē
ex de pur. ca. inter sollicitudines. Sec'
siler leui cā: puta ppter scādālū ppli
vel infamā solam: nec diu stetit cōtu
max. Idē Hoff. vt in dicta. q. si. B.

Utrum sententia excoīcatōis
lata sub cōditione liget atēq extet cō
ditio. R. fm Hosti. Non ligat. ex de
appella. preterea z' z ex eo. a nobis p.
Unde z si pendēte cōditōe appellet
tener appellatio. A. z impedit effe
ctūz sentētie cōditione etiā postmodū

aduenerit: vt in dicto. c. p̄terea. fm̄ eū
dē hosti. z in sū. con. eo. ti. q. 75. B. S;
si pure snia fert nō releuat p̄ appella
tionē. ex de appel. pastoralis. Trāssert
tñ cāc cognitionē in supiorē. ex de sen.
exco. per tuas. A. Idē in dē. q. 75. B.

S;
qd si pēdente dōitōe desinat esse
eius subdit? R. Tenet snia nisi appel
let. ex de foro ope. c. p̄t. ex de offi. dele.
gratū. z. c. relati. Idē Inno. A. Idē in
sū. con. eo. ti. q. 77. B.

Quid si dicat iudex. excōico te si bēs
res furtiuas nunqd p̄ appellationē su
spēdes. R. fm̄ hosti. Nō suspendes si
h3 res illas. si tñ occultū ē ecclā non iu
dicat de occultis. sed apud deū ligat? ē
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 78. B.

Quid si dicat. excōico te. qz fecisti fur
tū: z tñ falsū est. R. fm̄ Dñk. Inno. et
hosti. Turi? ē dicē qz excōicatio tene
at: vt. xi. q. 3. c. p̄. z. c. si ep̄s. qz nō ē error
itolerabilis expressus. z cā l3 sit falsa
nō ē impossibilis. vñ cōsulēdū ē qz absol
uatur ad cautelā qz ad for̄ iudiciale: l3
qz ad deū nō ē ligat? nisi forte ex cōtem
ptu. A. Cōtēnere aut̄ dī qñ excōicatio
nē nō seruaret aut̄ qz dēclaret iniusta vñ
nulla. z ex eo cōtēptu etiā snia nulla fie
ret aliqz z tenēt: vt no glo. in. c. p̄ tuas.
sup̄ xbo cōtēnere. ex de sen. ex. alig tñ
dicūt qz hoc casu excōicatio ex cā falsa
lata nō liget: vt in sū. con. eo. ti. q. 74.
p̄ qz bñ facit: qz iura p̄p̄riozia sūt ad
absoluēdū qz ad obligādū: vt in. c. cu3
sint. de re. iur. li. 6. S; absolutio ex cā
falsa facta nō valet nisi aliud cōstiterit
de mēte absoluētis: vt in. c. offici. ex d
sen. ex. z no. in dicta. q. 74. g. multo for
tius nec excōicatio. qd pōt concedi nisi
aliud exp̄sse cōstaret de mēte excōi
cantis. Et in hoc casu pōt itelligi p̄ma
opio. z etiā qñ nō cōstat manifeste d̄ fal
sitate cāe z nullitate snie. tñ. c. l3 for̄et
nulla tñ seruari d3: vt pōssum est. B.

Quid si iudex p̄cipiat alicui debito
ri qz soluat isra certū fininū aliogn sit
excōicatus. vtrū creditor possit fininū
progare. R. fm̄ Inno. z hosti. Non

pōt progare q̄tū ad sniam excōicatio
nis: nisi iudex cōsentiat. p̄rogatōi. z tūc
si aduenerit. termino nō soluent ite
rū ē excōicatus. qz termin? vñ. p̄rogat?
cū accessorius: ar. ff. de p̄ca. l3 z si manē
re. Si tñ p̄sona i p̄ reputat sibi vt satis
factū cessat tota excōicatio. A. Idē in
sū. con. li. 3. ti. 33. q. 76. B.

Excōicatus qz cōtēnit sniam seruare et
ingerit se cōioni fidelū ē si snia erat
falsitā iniusta sit iusta. l3 qz p̄pter cōtē
ptū pōt iuste excōicari. xi. q. 3. c. g. z
s. huic. Et talis ē tardī absoluef. xi. q.
3. qui iubēte. vñ talibus cōsulēdū ē: qz
et si sciāt iniustā sniam: ipam diligēt
obfurnt. A. Glo. in. c. per tuas. sup̄ ver
bo cōtēnere dicit qz p̄pter cōtēptū sen
tētia que al̄ erat iniusta vñ nulla tene
ret. Et iō fm̄ Ray. z in sū. cō. eo. ti. q. 73.
ad si. taliter excōicatus d3 humiliter sen
tētiā obseruare z se excōicatori p̄nta
re offerens canonicam satisfactōem si
in aliquo offendit. z sic instāt petat
absolutōez. Si ita fecerit erit ei ad me
ritū. al̄ si cōtēneret peccaret mortaliter
ex eo. per tuas. Lon. Tho. z hosti. Itē
pōt pponere querimoniam contra ex
cōmunicatōem coram superiore. ex
eo. sacro. vt ibi. B.

In qbus casib? snia excōicatoris nul
la est ipso iure. R. In gñq. Primus ē
si ille qui tulit eā nō hēbat de hoc p̄tā
tem: vt qz nō erat eius iudex. io. q. 3. sē
rentia. A. Delius ex d̄ pe. z re. ois. B
vel excōicatus: vel h? modi. A. Istud
h? modi declarat per id quod hētur s.
excōicator. ad si. z in sū. con. lib. 3. ti. 33.
q. 73. vbi dicitur fm̄ Ray. qz idem qd
de excōicatis ē etiā de intrusis z suspē
sis z a iurisditōe alienis. quia tales ex
cōicare non possūt: ar. i2. q. 2. alienatio
nes. z. c. p̄carie. z de cec. p̄ben. quia. Si
tñ crimen eoz occultū ēēt tolerāda ef
set illoz snia: l3 nulla q̄diu crimen ef
set occultū z illi tolerentur ab ecclesia
ar. 8. q. 4. nonne. z. 3. q. 7. s. tria. vbi dicit
qz si seruus dū putat liber ex delegati
one sniam dixerit: z postea i seruitute

dephēsus sit snia ab eo dca valet. Itē;
ad h^o eē de iurepa. c. sultatōib⁹. vbi dī
q^o pntatō facta ab eo q^o habebat p pa
trono valz. Intelligē si possidebat ius
patronatus: et non alī: vt dicto. c. sulta
tionibus. Sequitur in sū. con. Lū pdi
ctis con. hosti. pē. et Tho. Addit autē
Tho. q^o suspēsus a iurisdictione nō pōt
excōicare. Suspēsus autē ab ordie tñ
non pōt ea que sunt ordinis: s; pōt ea
q^o sunt iurisdictionis. et eo^o si sit suspēsus
a iurisdictione et nō ab ordie: si ab vtroq;
neut⁹ pōt. B. et qñ est lata post appel
latōem legitimā. 3° qñ cōtinet intolerā
bile erroz. hi duo casus hñtur ex eo. p
tuas. In q^o casib⁹ ille q^o eos ppōit ē
si nō petat absolutiōē d; audiri. vt in
dicto. c. p tuas. S; et si ad cautelā petat
absolutiōem non d; denegari qñuis ad
uersarius ei⁹ vel excōicator se oppōat
nisi dicēt eū excōicatū p manifesta of
fensa q^o tūc dabit sic dicēti tñm octo
diez. et si pbauerit nō absoluet nisi pre
stet emedā vel det cautōem de paren
do iuri si offensa pponat dubia. Si tñ
pendēte pbatōe pma. silli⁹ qui sic fue
rat excōicat⁹: d; euitari i illis oib⁹ que
vt actor in iudiciis attētauerit. Ex iu
diciū hō i officiis. electōib⁹. postulatō
nibus et aliis legitimis actib⁹ d; admit
ti. ex. e. soler li. 6°. Qd si appellationem
sup h^o n fuerit psecut⁹ vt debuit infra
tps statutus a iure vel a iudice et ipse
fuerit excōicat⁹ noiatiim et expse: dco
lapso tpe d; denunciari. et tā a iudiciali
bus q^o ex iudicialib⁹ actib⁹ remoueri
donec de ipius snie docuerit nullitate
ex eo. licet. li. 6°. A. De tpe appellatōis
h^o ex de appel. cū sit. vbi dī q^o si añ sen
tētiā vel p^o fuerit appellatū: h^o modi
appellatib⁹ añ nō idlget. aut ex nēcia et
euidēti cā biēniū: nisi forte iudex a q^o
appellatū fuerit fm locoz distātiā et p
sonaz et negocii q^olitatē p^ociuz tps fue
rit moderat⁹ infra qd si is q^o appellaue
rit cām appellatōis nō fuerit psecut⁹
tenebit snia. si post sniam appellauēit
et a causa sua cecidisse videt⁹ nec apli⁹

sup eodē negocio audiet appellās. hec
ibi. Hoc fallit in snia excōicatōis que
p^o lapsū dicti tps nō ratificat. et potest
eius nullitas allegari. dco. c. licet. B.
4° casus ē qñ aliq^o excōicaret maiori
excōicatōe illos qui excōicato pncipa
rēt nō in crimine sed i locutōe et i aliis
casibus qbus incurrit minor excōica
tio. Nā talis snia nō valet nisi pmissa
trina monitōe vel vna p trib⁹. et nisi
expmātur noīnati; tpi amonēdi. ex. e.
statutū. et c. cōstitutōem li. 6°. A. h^o ē
casu sili nō valet snia excōicatōis vel
iterdicti dco. c. statutū. Et in dco trib⁹
monitōib⁹ siue vna p trib⁹ debēt adef
se aliquoz diez cōpētētia infualla: ni
si facti nēccitas aliud suaserit. dco. c. con
stitutionē. B. 5° ē qñ plari iterdicerēt
subdit⁹ suis ne exponerēt suis supiori
bus aut aplice sedis legatis vltiq^o sitori
bus. A. a sede aplice deputatis vlt ali
is qbuscūq^o psonis p q^o ad pdictoz no
ticiā valeat puenire. vt in dicto. c. q^o.
de q. l. B. statū ecclīaz suaz siue mōa
sterioz. et de hoc ferrent sniam excōica
tōis. ex de off. ordi. q^o pleriq^o. li. 6°. A.
vbi p^o q^o hoc casu talis snia nō valet:
sili nec interdicti vel suspēsiōis. Idē
etiā casus notant⁹ i sū. con. li. 3°. ti. 33. q.
73. fm hosti. Et addit ali⁹ videlz si q^o
excōicef a delegato s intentionē dele
gatis. ex de pben. c. si. B.
Utz excōicatus obliget sibi aliquē;
shendo. R^o hosti. dicit q^o nō. A. Dicit
m. hosti. q^o excōicat⁹ shendo pōt adi
tione suā facē deteriozē nō meliozem
et iō obligat alteri et nō obligat sibi ali
um. vt i sū. con. li. 3°. ti. 33. q. 84. B. Sed
verius vt qd Inno. dicit videlz q^o oēs
sctus initi cū excōicato non solū igno
rantē s; etiā sciēter et ē durāte excōi
catōe tenent⁹ et ex eis qdē agif s excōi
catū. ipse at durāte excōicatōe agē nō
pōt. poterit tñ post absolutiōē ē de
sctu inito dū erat excōicat⁹. xi. q. 3. qñ
multos. in fi. ex eo. si xō. Lon Sunk. A.
Idē i sū. cō. dca. q. 84. Et vt notat eo. ti.
q. 33. glo. Ray. dicit q^o in h^o distiguēdū

est qd si talis e contractus qd ex illo tra
sit alterius i pte alteri tenet contrac
tus: ut cum quis dat se i arrogatione
alicuius excōicati fm illud. Argo q
suus e: s; h; meus eē necesse. uel qn q
vendit se in seruū uel s; h; m fimonū
cū psona excōicata. Et i his casib; pnt
taliter cōtrahentes sibi inuicē cōicare
tpe excōicatōis. sicut cū aliquis excōi
catus recipitur in monasterio ad pro
fessionē aut recipit ab excōicat; credo
qd possint sibi inuicē cōicare s; qd excōi
catis regularib; solz ab aliis fratribus
cōicari. In aliis cōtractib; distiguēdū.
qz si s; h; nō obligat se ad cōicandum
cū excōicato tpe excōicatōis. l; peccet
mortaliter s; h; nō tenet s; h; ut si
qs vdat z vēdēdo tradat aliqd excōi
cato p̄cio statū tradito. Si aut obliget
se ad cōicandū cū excōicato tpe excōi
cationis: uel i casu nō cōcesso nō tenet
s; h; ut si qs iuret excōicato qd vēdet
ei aliqd aut locabit aut fūiet ei aut fa
ciet aliqd ei. qz illicitū ē qd ei p̄mitti
tur tpe excōicatōis. Qd si iurass; qd p
absolutionē aliqs opas ei facēt obliga
ref; l; peccaret sic iurando. **B**
¶ Utz excōicat; possit itrare ecclesiam
R. fm Ray. Excōicati excōicatōe ma
iori siue occulti siue manifesti non de
bēt itrare ecclesiā qdū sūt excōicati.
Et itelligit fm Bultad ozādū siue dūz
aguntur ibi dīna officia. Sec; si soluz i
trāt ad trāsēdū p cā. A. dū tū tūc n
celebrent ibi dīna. ut dīc idē Bult. **B**
aut si ad audīdū p̄dicationē q audita
statim ereāt. ex. eo. nīso. A. Idē i sū.
cō. li. 3. r. 33. q. 106. ubi ē additū scdm
Ray. Et idē itelligas de interdicto z su
sp̄so ab īgressu ecclīe. ar. 33. q. 4. vir cū
propria. 7. 21. dīf. clerico. in fi. dīc tū glo.
Ray. Sec; cēt si ēēt suspensū ab offō
tū uel intēdict; a sacris ecclesie: qz tūc
posset ozare in ecclīa z audire ibi dīna
dīc ēt glo. qd ex hoc p; qd excōicat; licz
occulte peccat si itrare ecclīā uel alioz
cōiōni se ingerit. l; qdā dicant s; h; et
male ut credo excūsantes talē p b; qd

dicūt qd nō tenetur se reddere notabi
lem de excōicatione occulta. qd facēt
si vitaret cōiōnē alioz. qz cū alius non
s; beat eū prode re vitādo eū i publico
multo fortius nec ipse tenet se prode
re: ut dicunt. S; nō est simile. qz nō ē in
ptate alterius cum corrigere talē eūz
vitando. s; in ptate ipsius ē se corrigē
z absolutionē ipetrare. hec ibi. **Hec rō**
glo. non militat nisi in obstinato. Pre
terea licet qd peccauerit in vno nō tū
debet peccare in alio. s. p̄dēdo delictū
suū i malū exēplū z scandalū proximi
qd p̄tū ē de p̄nā. dīf. 5. cōsideret. vñ nō
puto qd debeat se p̄dē. tū qdū ē i mo
ra p̄tēde absolutionē peccat cōicando
cū aliis cū p̄cedat ex p̄pā culpa. sicut
z i sū dicit Ber. i meditatioib; d; p̄tō
re qd peccat si docet z si nō docet. **B**

¶ Utz excōicat; possit recipi ad religio
nem. vide. s. absolutio. 3. q. 5. fi.

¶ Uniuersitas uel collegiū excōicari
nō pōt. qz posset irretire innotios. ex. eo.
romana. in fi. li. 6.

¶ Utz excōicat; possit amplius excōi
cari. R. fm Ray. Nōt siue p eadez cā
siue pro diuersa siue ab eodē indice si
ue a diuersis. 3. q. 4. Engeltrudā. xi. q. 3.
excellētissim; ar. q. 2. de viro. A. Lō.
z alii doc. cōiter. ut in sū. con. li. 3. r. 33.
q. 80. **B**

¶ Quis ē effect; maior; excōicatōis?
R. fm Hosti. p qdē ut nullus cūz eo p
ticipz neq; loquēdo. neq; ozādo. salutā
do. cōicando. comedendo. uel bibendo.
xi. q. 3. sicut. z in tribus. c. se. Item qd nō
possit eligere uel eligi. ut notatur. ex. d
appellōstitū. A. p. Et ibi glo. dicit
idem etiā in susp̄so. Et notatur in sū.
con. li. 3. r. 33. q. 81. vbi etiā dīc de aliis
subsequētibus excōicationū effectib;
B Itē qd nullū bāficiū ecclīasticū
acqre possit. ex. de cle. exco. mi. postu
lastis. ex. de eta. z qli. cū bone in fi. A
Sist; nō valet illud licite retinere. nisi
fuerit cū eo misericordis dispensatū.
cū illud nō fuerit canonice cōsecratū. ut i
dcō. c. postulastis. Et fm glo. ibi ex qua

nō dicit a quo debeat dispensari vñ reli-
cta pñs dispensadi ep̄is. ar. ex. d. sen. ex.
nuper. Et fm̄ dñm Anto. de bu. ibidem
hāc glo. tenet Hoff. z. Inno. ex. de tēpo.
ordi. dilect. Buil. hō in specu. de dele-
gato. s. nūc ep̄oz. dicit in excōicato p
pter cōceptum sedis aplice. Hosti. dicit
q̄ si ē talis excōicatio a qua absoluerē
possit ep̄s: tūc ep̄s poterit dispensare.
Si n̄ ē talis solus papa poterit dispen-
sare. ar. ex. de offi. ordi. c. pastoralis. z. d.
sen. exco. a nobis z. Itaq; fm̄ Hosti. il-
le potit dispensare qui pot ab excōica-
tōe absoluerē z. nō alius. Et p hō bene
vñ facere. ex. de sen. ex. c. u. illoz. ibi. Di-
spensandi facultatē se nouerit nō hñe.
q̄bus ē etiā absolutio talium interdicta
B. Itē vñ q̄diu excōicat? ē d. bñficiis
suis nihil p̄cipiat. ex. de appel. pastorali.
lis. i. fi. Hoc dico q̄diu est in mora ab-
solutōis petēde. alit nō. ex. de cec. p̄bē.
q̄z offitāt. A. Hoc fuit dictū Ray. vt
i. sū. con. dcā. q. si. vbi ē p̄z q̄ idē ē in sū-
sp̄so a bñficio. ex. de elec. cū in cunctis
s. clerici sane. Et fm̄ Inno. in dcō. c. pa-
storalis. idē est i susp̄so ab officio tñ.
Sed Hosti. hoc intelligit qñ ex graui-
cā suspensus est. ex. de pur. ca. inter sol-
licitudines. Sec? si ex leui cā. puta. p̄p̄
scādālū populi vel infamiā solaz: nec
diu stetit otumax. Lon. Hoff. B. Itē
non pot constitui pcurator. ex. de pba. p.
cessione. nec ē pot cōstituere. A. nisi
ad se defendēdū. vt i. c. intellexim?.. ex.
d. iudi. B. Quinimo si q̄ cōitas aliquē
pcuratorē instituit z. ipse excōicatus
int cōstituētēs fuit vel rector vel pñci-
palis z. expressus. A. sūm lñs pcurato-
riis. vt in c. de quo. i. B. vñ eius aucto-
ritate fact? ē pcurator. vel si ipa cōi-
tas sciēdo ip̄z talē vna cū eo pcurato-
rē fecisset: nō valēt. ex. de pcur. c. si. Si
tñ excōicat? sit reus bñ pot in iudicio
se defendere z. ad hoc pcuratorē cōstitu-
ere. ex. de iudi. intellexim?.. A. vbi notat
glo. q̄ si nō pot pcuratorē hñre vel si
delem reperire pot rñdere ē p seipm
B. Sec? si sit actor vel recōueniat. ex.

de pba. post cessione. A. Delius facit
ex. de excep. cū int. B. Itē cōstitutiones
z. sentētie q̄ ferūtur ab excōicato vñ d.
ip̄ius mādato sūt irritē ipso iure z. nul-
lo vñq; tpe valebūt. ex. de imu. eccle.
aduersus. A. Hoc fuit dictū Ray. vt
p̄z i sū. con. dcā. q. si. Et addit glo. Ray.
q̄ si detegit excōicatio alit post sniam
renocatur snia. ex. de re iudi. ad pban-
dū. z. q̄ huic iuri derogat p cōtrariā cō-
suetudinē q̄m ad pñces z. maḡr?
z. baliuos eoz excōicatos q̄ faciūt obf-
uari snias latas ab ip̄is tpe excōicatio-
nis. qd tñ fieri n̄ dz. hec glo. B. Et bre-
uiter excōicato maiori ē ois legitimus
actus int̄dict?.. vt dictū ē. s. s. p. Itē ex-
cōicatio nō suspēdit p appellationē se-
quentē. ex. de appel. pastorali. Itēz q̄
cūq; ē excōicat?.. est ab officio z. bñfi-
cio suspēsus: vt i. dcō. c. pastoralis. s. fi.
vnde nō pot bñficiū cōferre. ex. de excel.
pla. tāta. tñ q̄diu tolerat valet qd fit
ab eo. vt si puidēt alicui eccle. vel si cō-
firmaret alicui electionē. ar. s. q. 4. nō
ne. 6. q. 4. c. p. z. 3. nisi eēt notoriū. A. vt
aliter pbari posset q̄ esset publice ex-
cōicatus fm̄ Hosti. cū? hec fuerūt di-
cta. vt p̄z in sū. con. dicta. q. si. B. Itēz
excōicatus sicut z. quilibet suspensus
si sciēt se igerat diuinis sit irreglariis
ex. de cle. exco. aplice. nec cū eo dispen-
sari pot nisi p papā. ex. d. sen. z. re iudi.
cū eterni. z. ex. eo. cū medicinalis. li. 6.
Excōicat? quoq; si impetret aliquod
rescriptū sup alio articulo q̄ appella-
tionis vñ excōicationis nō valet. ex. de
rescrip. ipso iure. li. 6.
¶ Nūqd excōicato licet baptizare? B.
p̄z Buil. durā. Si excōicat? parat? solē-
niter baptizat: irregulari efficit. Sec?
si alit i necitate hō facit. sicut z. de ma-
lo ministro dictū est s. baptisim?.. 3. s. 3.
¶ Iudices seculares cōpellendi sūt ab
ecclesiasticis iudicibus repellē excōi-
catos ab agendo parrocinando z. testi-
ficando in curiis suis. extra eo. decerni-
mus. li. 6.
¶ An rector aliq; fuit excōicat? p eo

qđ fecit in suo regimine si postea am-
tus sit nihilominus excoīcat^r est: qñ ē
successor eius. Nam vterq; d; ecclesie
satisfacere p hisq; statuit vel i qđ suc-
cedit. ex d; inuē. eccle. aduersus. A. Ibi
d; de excoīcatōe q; irrogat rōne exacti-
onū seu onēz ecclesius seu clicis idebi
te inuētraz. Et qđ de successore dictuz
ē intelligit nisi satisfecerit infra mēse
vt dco. c. aduersus. qđ pōt intelligi de
eo quod versuz est in ppiū vel cōita-
tis vtilitatē. alit non est rō qñ debeat
teneri. Intelligit. n. de successore in di-
gnitate. vt p; ex ter. ibi. cū succedat in
onere q; substituī i hōnore. z ex ibi no-
tat p; Inno. q; ē ibi videlz in dco. c. ad-
uersus dicit q; hec hñt locū tñ qñ q; s;
succedit in regimine illi^r q; est excoīca-
tus ex p;dictis cāis vel ppter libratem
eccle. Sec^r est si ex cā alia vel ipē ptāf
vel etiā consiliū vel cōe esset excoīca-
tū vel infdictū. q; tunc successor nō ef-
fer excoīcat^r. hec ille. De excoīcatōe p-
pter libratē ecclie. s. rōne statutoz seu
edictoz vel cōsuetudinū introductarum
d; dictā libratē ecclie. z quō dicta excoī-
catio trāsit ad successores officii nisi p-
dicta fecerit aboleri hñt ex eo. c. grauez.
z. c. nouerit. B. p;uilegia q; rūdaz ne
possint excoīcari restringuntur: vt. i. in
terdictum p. s. 9?

Excoīmunicatio 2°

s. de pcuriētib^r clicos. Tales
in excoīcati sūt nec nisi a papa absolui
pñt. i. 7. q. 4. si q; suadēte. Et d; hac mā
vide s. absolutio 2° p totū.

Sūt casus i qbus pcuriēs clericū nō
est excoīcat^r. p qñ ignorabat q; cēt cle-
ricus: puta q; comā nutrebat. ex eo. si
ho. 2° in clicis q; nō ferūt hitū clicalez
nec tōsurā nec aliqd de clericatu osten-
dūt si 3° amoniti nō se correxerit. ex. e.
origit 2° A. Et suffic q; amonitio fiat
nō solū ab epō: sed ē a quocūq; pprio
plato. ex eo. in audiētia. vbi d; gnālī
d; platis ppriis. z notat i directoria li^o
3° tu. 2. s. 4. B. 3° i clico q; cōcepto hitu

fert arma. z 3° amonit^r nō se correxerit
ex eo. in audiētia. Et ē si nō sit monit^r
s; iunisceat se tyrānidi. ex eo. cū nō ab
hoīe. A. Et ibi h^o notat glo. z Inno. ex
eo. c. nō dubiū. vbi idē dicit de clico se
ditionē z iniustā guerrā faciēte. ex eo.
ppendim^r. B. 4° in clico exercēte ne-
gocia secularia. z itez si amonit^r fuerit
vt dictū ē. ex de vi. z ho. cle. c. fi. Idē in
sū. con. li. 3° ti. 33. q. 34. Et i dco. c. si. sic d;
Adam^r qñen^r si tales 3° a te moniti
ab h^o modi nō respuerit: s; ptermisiss
dinis officiis negociatōibus istiterint
secularib^r: cū facto ipō pūilegiū abū-
ciāt clericale. tu quocq; mun^r duz his se
iplicāt de suis facultatibus statutis z
cōsuetudinib^r pñe subiaceāt nō defen-
das eosdē. Et sic hoc casu vñ pdi pūile-
giū in reb^r tñ. p; hoc etiā facit cle. i.
de vi. z hone. cle. B. 5° in clerico iunga-
to si nō defert hitum. vt s; cleric^r. 2° s.
fi. A. Idē est etiā si nō ferrent tōsurā.
vt in. c. vno de cle. i. li. 6° B. 6° in cli-
cis bufonib^r z etiā macellariis. de qb^r
hēs. s. clicus 2° s. 4. 5° 7° in illis q; nō
ex ira sed iocose se pcuriūt. ex. e. c. p. s. i
ingfo q; tñ hoc facit leniter z cā discipli-
ne. ex. eo. cū volūtate. s. fi. 9° in eo qui
incōtinēt vñ vi repellit pte. ex. e.
si ho p. s. 2°. x^o cū q; inuenit clicū tur-
pif agentē cū vxore mife forore vel fi-
lia ppa. vt i dco. c. si ho. s. nec ille. xi. si
fiat a plato vel de mādato eius causa
correctōis. vt in dco. c. cum voluntate.
z. c. ex tenore. Et si nō fiat cā correctōis
tā hberans q; picipiēs incurrit excoīca-
tōem. ex eo. vniuersitatis. Qd si causa
subest: pōt clericū cape z carcerare ē
p laicū. ex eo. si clericos. li. 6° A. 3° non
dū appareāt incorrigibiles. vt ibi. B.
S; pcurio non d; fieri p laicū aliqñ
itez ambo icurrerēt excoīcationē. vt i
dco. c. vniuersitatis. nisi clicus aliq; ef-
fer adeo incorrigibilis q; alī capi z cor-
rigi nō posset. ex. e. vt fame. i. 2° i turbā-
re diuina officia quē p; byter vel ali^r
ad quē spectat pōt euicē de ecclia. ex. e.
ueniēs. z. c. cū volūtate. s. fi. q; ho. Silt

cū q̄s rōne offici q̄d in ecclia obtinet p
curit cūcū: aut ē cū senior cā deuotio
nis hoc faciat: aut dñs aut parēs siue
ppinqu' q̄ familiā corrigit. hec oia i
hoc. n. x. su dicta intellige cū sint i mio
rib' ordinib': vt in. c. cū volūtate. §. fi.
A. Ibi sic dicit. Si qui hō rōne offici
q̄d in ecclia obtinet aut ē cūcū alii fm
mores zelo deuotōis pueros aut adole
scētes i minorib' ordinib' constitutos tur
bantes diuini officiū. z hi q̄ obtētū p
latōis vlt magisteri subditos z schola
res correctōis cā leuiter forte pculse
runt: excoīcatōis iniam nō incurrunt.
Qd z de his dicēdū ē q̄ aliq̄s de fami
lia sua vel ppinq̄s inferior graduū. i.
ordinū minor fm glo. ibi. Sequitur. Si
muli mō vt cohibeant ab insolētis su
is z scia bonisq̄ morib' informētur ou
gerūt corrigēdos. hec ibi. Et vt nōf in
directoria li. 3. ti. 2. §. 70. quo ad platur
z magistrū nō distinguit. vtz correcti
sint i minorib' vlt in sacris. Sed qd si
pncipalis magister phibeat submgro
vel alii cui onuitur aliq̄s pueros docen
dos ne pcurat eos: z tal' phibit' eos
pcurat: nūquid incidit in canonē? R.
fm glo. Ray. z in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 35.
Tredo q̄ nō. qz nō pōt mg' p phibitio
nē h' modi auferre ei bñficiū iuris per
q̄d cedit docētib' corrigē quos docēt
B. 13. si cūcū deposit' sit: vel deēdat'
ex de iudi. cū nō ab hoīe. z ex de pe. de
gradatio. in fili. 6. **A.** Si tñ cūcū sit de
posit' vlt deēdat' z nō sit tradit' curie
sc̄lari: nō obtinet h' casus. Nā talis pui
legiū retinet i memoriā officiū p̄teriti
vt nō. in sū. con. deā q. 35. **B.** 14. quan
do cūcū trāffert se ad actū p̄orsus dñi
um. vtrputa erat i minorib' z fact' est
miles vel bigam' z h' mōi. s. 4. dif. qf
gs. **A.** Idē in deā. q. 35. vbi ē addit ali'
casus videlz d' illis q̄ d' phibitionē dio
cesani publice factā recipiūt admini
strationē seculariū psonaz. ex ne cle.
vel mo. c. 2. ibi Aug' papa Luceñ. epō
dicit. Sacerdotib' z cūcū tuis denun
tias publice ne mīstri laicoz fīat: nec

in reb' eoz pcuratores existāt. qd si p'
modū facere p̄sūperint. z occasione
ipsi' administratōis ppter pecuniariā
cām deprehēdant in fraudē. indignuz
ē eis ab ecclia subueniri p quos cōstat
in ecclia gnāri scādālū. **B.**

Sed quid si quis non ob sui tuitōem
sed ob tuitōnem patris. matris. vxor'
familie. filii. vel ē exneozum cūcūz le
dat' R' fm Inno. Talis non icidit i ca
nonez. ar. ff. qd me. cā. isti qdē. §. fi. Nā
z loci iniuria ppulsanda ē. 23. q. 3. forti
tudo. z. c. nō inferēda. Quidā tñ dicunt
q̄ hoc ē vez d' defensione illaz solum
mō psonaz p quas itelligit nob inu
ria fieri. vt Insti. de inu. §. paritur. **A.**
idem qd. in hoc. §. recitat' i sū. con. deā
.q. 35. Et p̄mū dictū Inno. videlz q̄ idē
sit in repulsiōe. iniurie cuiuscūq̄ vide
tur veri': vt z nō. in directoria li. 3. ti.
2. §. 90. **B.**

Sed quid si psona ecclastica domū oc
cupat alicui: z nō vult exire sine vio
lētia? R' fm Inno. Eūcū non incidit
in canonē. vt colligit ex d' resti. spo. oli
cām. z ex de homici. significasti. **A.** h'
vez est si fiat incōtinēti: z cū modera
mine inculpate tutele: vt colligit ex
tex. z glo. dicti. coliz. z ibi etiā p Inno.
qd fi. **B.**

Quid de nō defendētib' cūcū cum
possint? R'. Fauē videtur. qz cum pos
sint manifesto facinorosi desinūt obuia
re. ex eo. quāte. Intelligas tñ q̄ solum
illi excoīcati sūt ad q̄z officiū p̄ter de
fendere. ar. 13. q. 5. administratores. z. q.
.4. forte. z. c. est iniusta. **A.** Dñs Anto.
de bul. in deō. c. quāte. l. 3. aliud ibi glo. vi
deat sētire: dicit q̄ cōis ē opinio q̄ in
cidat in canonē paties hberari clericū
z dolose nō phibēs. siue hēat hberan
tē i prāte siue nō. Et idē nōf fm Host.
in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 34. **Sed** quid de cō
uersis. **B.**

Quid si cūcū volēs alicui satisfacere
spōte subicit se hberib'? R' fm Ray.
Ip̄e cūcū oz excoīcati: z hberās ē excoī
cat'. Talis. n. iniectio tñ nō sit violētia
k

ē tñ iniuriōsa saltē ordini cōicali i cui⁹
fauorē canō ille p̄mulgar⁹ ē. ex eo. con
tingit p̄. In h^o cōcordat q̄si oēs. A. hāc
excoīcatōem icurrūt etiā clic⁹. vel fissa
p̄sona irato aīo pcutiēs seip̄m. q̄a fac
iniuriā ordini clericali siue religioni.
Itē q̄z sicut nō licet offēdere aliū: ita
nec seip̄m. 24. q. 5. si hō licet. vbi hoc re
net Archi. z nōt in directoria li. 3. ti. 2.
§. 120. B.

Sz qd si magister vel p̄lar⁹ ex ira p
cutit. R. f. 3. Bui. Nō icidit in canonez.
ex quo cā correctōis h^o facit. z si de cor
rectōe nō cogitet actu: si tñ hz hunc fi
nē in bitu sufficit: nec distiguo vtz sit
i sacris vel nō sacris. ex eo. cū volunta
te. q̄ in casu correctōis q̄ sit a m̄gro vel
p̄laro indistictē logf. Qd si p̄ncipalis
magister phibeat m̄gro inferiori ne p
cutiat. si pcutiat nō v̄f q̄ icidat. q̄z nō
pōt p̄ncipalis m̄gr auferre b̄nficiū iu
ris p qd cōcedit corrigere posse quos
q̄s docet.

Sz qd si officiat⁹ i ecclā p̄lar⁹. magr.
dñs dom⁹. v̄l cōsanguinei excedant mo
dū i corrigēdo. R. f. 3. Bui. Nisi ex p
posito z irato aīo mltū excedāt: nō cre
do q̄ incidāt i canone q̄ solūmō doliuz
p̄segr: qd colligit. 17. q. 4. si q̄s suaden
te. z ex eo. c. p̄. Violētia. n. nō dimittit si
ne dolo. z hoc ēt innuit p̄ncipiū. ex eo.
cū volūtate. Lō. Ber. z Bui. A. Idem
i sū. con. dca. q. 35. B.

Quid de illo q̄ a clico ludēte gūit tñ
p̄cussus cū aīo vidicādi gūiter repcu
rit. R. f. 3. Bui. Ex q̄ aīo vidicte z nō io
cosa leuitate repcurit icidit i canonez.
A. l. sine deliberatōe repcuriat h^o non
factur⁹ si plene deliberasset. nisi tanta
ēēt surreptio q̄ se nec vidicare nec in
iuriari itēderet tūc. n. nō icideret f. 3. cū
Bui. vt i sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 200. B. Sz
z si iocose p̄cussus a clico gūiter repcu
rit: f. 3. tñ cū iocosa leuitate z sine dolo n̄
icidit. A. l. gūiter repcuriat z cū ira.
q̄z v̄f ea p̄ditio ludētiū q̄ gūiter p̄cus
sus p̄cussorē suū gūit repcurē pōt ne
inferior videatur i illo ludo aut min⁹

strenuus fm eūdē Bui. vt in sū. con. e.
ti. q. 201. B. Sitr ēt nec sacerdos q̄ pue
rū clicū ipoztune ludēte secū irat⁹ p̄cu
rit nō iniuriādi aīo vel libidine vindi
cte. A. sed ppter insolētiā pueri repel
lēdā: vt in sū. con. eo. ti. q. 202. B.

Quid si aliq̄s nō mittit man⁹ i clicū
sed spuit aut aliqd effudit sup eū. aut
claudit ei hostiū. vel pōt custodes ad
capiēdū eū si de domo exeat. vel ei eg
tanti capit habenas eg vel rūpit cigu
lū selle. vel minis z terrorib⁹ arrestat
eū. vel facit ire q̄i captū ad iudicē. R. f.
fm Ray. z alios cōiter. Oēs tales sunt
excoīcati. nec refert an iniiciat q̄s ma
man⁹ i eū. aut i rē sibi talitē coherētem
aut rē de manu ei⁹ rapiat. aut vestes
q̄b⁹ indut⁹ ē scindat. Sec⁹ tñ si solo me
tu cogit vt se fēdimat. vel vt sibi aliqd
det. Nā talis nec i p̄sonā nec in res sibi
coherētes mittit manū. A. Idē i sū. cō.
li. 3. ti. 33. q. 203. z in directoria li. 3. ti. 2. §.
ii. 4. cum se. B.

Quid si aliq̄s arrestat clicū asportā
te res q̄s ei fuerat furat⁹: z p violētiā
auferat ei. R. f. fm Bui. Nō credo q̄ in
cidat i canone si res illas ei aufert dū ē
in asportando aīq̄ asportās se recipi
at ad locū determinatū. Sec⁹ si ex inē
uallo q̄a nō licet ius sibi dicē. A. Idē i
sū. con. eo. ti. q. 205. B.

Quid si q̄s inuēniēs clicū turpit agē
tē cū vxore. m̄re. sorore. vel filia: cum
mutilat vel occidit. R. f. fm Bui. Et si
possit dici q̄ tali parciū q̄ ad excoīcatō
nem. eo q̄ decre. ex eo. si hō. non distin
guit inter atrocē iniuriā z nō atrocē: ni
hilomin⁹ nō licebit ei occidē. ex de pe.
c. 2. A. hōst. ēt sup h^o dco. c. si hō. dicit
q̄ fm canones nō licet eū p̄imē si aliqd
fieri pōt: vt in sū. cō. eo. ti. q. 35. vbi etiā
patz q̄ idē Bui. alr cōcludit q̄ p̄positū
sit. Dicit. n. q̄ cū p̄fata decre. si hō. non
videat excusare nisi eos q̄ simplr ma
nus iniiciūt violētas i tales. z distigu
at i hostiario q̄ clicos vulnerat z eol⁹ q̄
sine vlherib⁹ eos ledūt: v̄f tuti⁹ dicen
dū q̄ eos talr mutilātes vel occidētes

icidit in canone. Dicit et qd illud qd in
deco. c. si ho. ponit de clero turpit agere:
putat no ee restringedu solu ad coitu
sed et ad amplexu et deoscularos. et qn
aligs pparat se ad op carnis. Si tñ n i
loco suspecto sed i publico talia facit
sicut aliqui fir i ludo. aliud eet qz hbe
rans icidit i canone. Lñ aut constat p
signa q clic iā expleuit factum credo
q si talia sūt signa et tā ppinqua nego
cio qz oster turpitudine coit i bidē cō
pletā nō ē excōicat statim hberās ta
lē si sint de pfatis psonis. Si aut nō sē
pbabilia sig. nec icōinēti p factū ver
berat sed postq iā clic ad alia diuēnit
et a loco discessit. icidit i canone. B.

Sz vtz marit sic iuēniēs clicū possit
eū tenē inuitū. R. fm Huil. Pōt tenē
vtrūq. s. clicū et vxorē sine excōicatōe
donec aduocet testes. ff. de adul. capite
et de sen. ex. c. si ho alic. s. si. Idē Ber.
A. In illa. l. capite dī q ista detētio nō
debet fieri vltra. 20. horas cōtinuas. Et
idē qd i h. s. nō ē in sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 25.
vbi etiā dī fm Inno. in dicto. c. si vero.
q noie mris intelligunt oēs ascenden
tes. et noie filie oēs descēdentes. In col
lateralibz ho vel affimbz dicit q non
audet extendere. Alii aut dicit q sim
pliciter psonas noīatas hō puilegiū non
excedit. Et hoc dicit Hosti. ibidē tuti
eē. Dicit etiā ibi fm Ber. et Hosti. i eo.
c. si ho. q noie vxoris intelligit hic et
sponsa de pñti. et fm Hosti. intelligi
tur de mīse filia vel sorore tā legitima
qz et nālī sed nō de adoptina. B.

Quid de illo q ordinat cū vxore sua
vt clic vocet ad turpitudinē. sic ver
berat eū. R. fm Huil. Lredo q tā vir
qz vxor icidit i canone cū puocauerit
A. Idē i sū. con. dicta. q. 35. B.

Quid de muliere q pcutit sacerdotē
petētē eā de turpitudine. R. fm Huil.
Si solū verb eā ipetat. icidit i canone
Si aut tangit iuitā. et illa se offendens
cū moderamē iculpatē tutele eū pcuti
at nō credo qz incidat. Securi tñ est
qz faciat se absolui ad cautelā. A. Idē

in dicta. q. 35. B.

Quid si qs irat vadit extra clicū ele
uato pugno ense vel hasta qsi pculsu
rus. R. fm Ray. Nō icidat. qz manus
nō iniecit. Idē Hosti. et Hoff. A. Idem
i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 207. B.

Quid de illo q psegitur clicū fugiētē
et clicus sine pculsione cadit et leditur.
R. fm Huil. Non credo qz incidit. Se
cus si ipe fugiēs et qz coact pcepitet se i
aquā vli aliud piculū se igerit vt eua
dat. qz tūc psequēs incidit in canonez.
A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 206. Sed si
bñ psetur vtriusqz casus nō videt rō
diuersitatis cū i vtroqz lesio causet a
psequēte. et iō vñ in vtroqz locū hēre ex
cōmunicatio. ar. l. nō possūt. z. l. de qb.
ff. de legi. B.

Quid si qs accipiens clicū p capillos
et hō modi dicat. nisi eēs clic pcuterem
te. R. fm Huil. Si aio iniuriādi iratus
hoc facit credo qz incidat. alī non. A.
Idē i sū. con. eo. ti. q. 210. B.

Quid si qs furto accipit corrigiam a
clero qua cinct erat vli vestē qua erat
idut. R. fm Hosti. Nō vñ excōicatus
qz minima vel nulla ē violētia psonē
eo qz nō sentiat. A. Idē i sū. con. li. 3. ti.
33. q. 209. Et in directoria li. 3. ti. 2. s. at. 4.
cum se. B.

Quid si hberet ouersus. R. fm Hosti.
Si tales sūt ouersi q se et sua tradi
derūt deo et totali translati facti sunt
ecclesiastici. siue ecclia sit regularis siue
secularis. et tales debēt gaudere ecclia
stica libertate. i. 7. q. 4. q. quis. Secus si
esset conuersus remanēs i domo sua. p
pria tanqz laicus. ex de puilegiis. vt p
uilegia. s. p. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q.
34. Hoc etiam tenet glo. in. c. non du
bium. ex eo. B.

Quid si hberet nouiti. R. Verberās
excōicatus ē. ex eo. religioso. lib. 6.

Quid si qs credēs hberare clericum
hbat laicū. R. fm Ray. Nō ē excōica
t. Hoc dico ppē lraz canonis qz erigit
actū cū dicit si qs iniecerit manus vio
lētas in clericū. A. Lon. Hosti. et addit

.f. q̄diu consciam h̄z lesa; debz se p̄ ex
cōicato gerere quousq; sciat h̄ritatem:
vt in sū con. eo. ti. q. xii. B.

¶ Quid dē eo q̄ h̄berat c̄licū credēs eū
laicū? R. fm̄ hosti. Si talis errauit i
p̄sona: vt qz volēs percutere Titum
laicū p̄cussit Seyū c̄licū: cū vtrūq; co
gnoscat: tutior ē s̄ma q̄ incidit. Nā i c̄li
cū man⁹ violētās iniecit. A. Lancre. z
glo. Ray. tenēt d̄iū: quoz dictū p̄t in
telligi q̄n p̄cutiēs nō fuit in crasso sed
iusto errore: vt satis p̄t colligi ex d̄co
eoz: vt in sū con. eo. ti. q. xii. sicut in sū
p̄z. i. se. casu. B. Si aut̄ errauit i q̄lita
te. qz de isto q̄ ē c̄lic⁹ putabat q̄ eēt lai
cus. Nā videbat eū i hitu laicali z non
gerētē se p̄ clerico. non incidit. ex eo. si
ho. 2. Sec⁹ aut̄ si vidit eū in hitu c̄lica
li z p̄ clerico reputabat: qz tūc incidit
in canonez. A. nūi hoc casu putaret lu
do talē hitum eē assumptū z h̄eret cre
dēdi p̄babile cāz h̄z glo. Ray. que etia;
dicit q̄ si dubitat vtrū sit cleric⁹ vel lai
cus incidit i canone cum in dubio tene
atur vitare periculum. Si aut̄ nō con
stet vtrū sit laic⁹ vel cleric⁹ dicit q̄ si
ita affect⁹ ē vel cōmor⁹ q̄ z si sciret eū
esse clericū nūlomin⁹ p̄cutēt eū. inci
dit i canone. Si aut̄ nō p̄cutēt nō incidit
vt in sū con. dicta. q. xii. B.

¶ Quid si aliquē c̄licū paratū facē ali
quod flagitiū teneo violent⁹ zelo d̄i ne
illud faciat? R. fm̄ Buil. Si talē teneo
modico tpe iuitū etiā z renitētē citra
tñ iniuriā p̄cussionis. nō credo me inci
dere i canone. Satis con. Inno. z Ho
sti. A. Istud modicū tēpus puto deter
minādū inq̄rū seu p̄ q̄to expediat ad
obuiādū pctō: ar. c. error. s3. dis. Aliquo
etiā casu licēt p̄cutē. s. ob tuitionez sui
vel elioz. vt. s. s. 2. B. Idē dicēduz est
fm̄ Inno. si sup̄ueniētib⁹ inimicis c̄li
cus tenet ne icidēt in man⁹ eoz: qz tali
nō irrogat iniuriā: s3 poti⁹ salus p̄cura
tur. ar. 4. 4. dis. cū beatus.

¶ Quid de illo q̄ mādāt man⁹ iniici in
c̄licum. R. fm̄ Ray. Si seq̄tur effectus
tā mādās q̄ is cui mādatur incidit in

canonē. ex eo. mulieres. s. fi. Qd si mā
datoz misit ad reuocādū mādātū: tūc
distinguedū. qz si mādātari⁹ anq̄ reuo
cario puenisset ad eū h̄berauit. vterq;
ē excōicat⁹. A. Glo. Ray. dicit cōtra. si
mādatozē sufficientē penituit. z ē in ca
ritate. Nullū. n. existētē i caritate ius
ligare intēdit vinculo excōicationis. qz
h̄ inuistū essz. l3 talis ab hoie possit ex
cōicāi: q̄ aliqui iuste ligat: vt i sū. cō. li.
3. ti. 33. q. 25. Dictū tñ Ray. cū quo p̄cor
dāt z alii doc. de q̄b⁹. i. veri⁹ v̄f. qz p̄ces
sit culpa mortalis z ei⁹ occasiōe dānu;
irrogatur. iō d3 sentire penā. ex de iniu
riis. c. fi. Ad h⁹ etiā ex d̄ homici. c. fi. li.
6. B. Si h̄o reuocatio p̄us puenit nō
ē excōicat⁹ mādatoz: ar. ex de p̄cu. ex in
sinuatōe. z. c. i. n̄fa. z in p̄dicto. c. mulie
res. in fi. Lon. hosti. Ber. z Hoff. Eadē
q̄d z solutio p̄t fieri de eo qui cōsuluit
clericum h̄berari si ei⁹ cōsilio fiat. A.
Idē in sū con. dicta. q. 25. B.

¶ Quid si mādās c̄licū h̄berari p̄us q̄
h̄beret decedat. R. fm̄ hosti. Si no
toziū sit: z talis i fine nō fuit absolut⁹
vel signa p̄nie nō apparuerūt: h̄ri d3
p̄ excōicato: nec d3 sepeliri in cimiterio
A. In h̄ casu Hoff. dicit q̄ mādās ē ex
cōicat⁹ nisi mādātū reuocauerit ante
mortē. cū intelligat tūc in eadē volun
tate decedere. Glo. ho in. c. mulieres.
ex eo. dicit q̄ nō ē excōicat⁹. qz morte
mandatozis soluit mādātū. ff. mada
tu. inter cās. hosti. ho vt p3 i sū con. eo.
ti. q. 25. aut. Tu dicas q̄ q̄ ad sniam mi
li tātis ecclesie nullo mō ligat sub terra
sed dū ē sup̄stes tñ. z 4. q. 1. q̄d cūq; Ue
rūt si h̄o notozū sit z absolut⁹ nō fue
rit i fine. vel signa p̄nie nulla appaue
runt: h̄ri d3 p̄ excōicato. non ex vi sen
tētie ecclesie militāt: sed rōne pcti noto
rii. vñ nō ē sepeliendus i cimiterio. Se
cus si signa p̄nie apparuerint. B.

¶ Quid si nō mādauit: sed q̄d factuz ē
ratū h̄uit. R. Si iniecta ē man⁹ in c̄li
cum noie tuo licet sine mādatoz: tu ra
tum hoc h̄ueris excōicationē incurri
Si h̄o nō fuit facta nomie tuo peccas

hūdo ratū: sed non incurris excoꝛmuni-
cationem. extra eo cum quis. libro 6.
Quid de illo qui dicit suis qꝫ veller
viduari d tali chco: z sic illi xberāt eū
R^{fm} guil. Si ea dixit aio puocandi
eos. z ipi ob hoc moti fecerūt ēr nō no-
mine dicētia. ipe dicēs nihilominꝫ inci-
dit i canonē. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 218.
Et forte idē est ēr si nō dixit eo aio. cuꝫ
dicēdo fuerit in culpa z debuit cogita-
re hoc enenire potuisse. ar. c. fi. ex d ho-
mi. lib. 6. B. Si iudex laicꝫ malefacto-
rē captū detineat: z ipe se clicū dicat.
vide. i. iudex. 2. §. 3.

Excommunicatio

3. de excoꝛcatōe falsarioꝝ.
Et qd cū qꝫ per se vel p aliu falsat lit-
teras pape cū fautoribꝫ suis. vel scien-
ter vti eis ē excoꝛcatꝫ. ex de cri. fal. ad
falsarioꝝ. A. Lūiꝫ absolutio refuat pa-
pe pter qꝫ i mortꝫ articulo. eo. ti. c. dura.
B. Et si qꝫ hꝫ modi falsas lras se hēre
cognoscit ifra. 20. dies aut destruat eas
aut resignet si penā excoꝛcatōis volu-
erit euadē: vt ex de cri. fal. dura. Qd in-
telligēdū est solum qñ aliq casu lre ad
eū puenerūt. Secꝫ si fuerit osciū. ga-
tūc indistricte ē excoꝛcatꝫ. Lici qꝫ fal-
sarii debēt degradari z tradi sc̃ari po-
testati puniēdi: vt i dcō. c. ad falsarioꝝ.
Quid si qꝫ vti talibꝫ lris ignorāter.
R^{fm} hosti. Non excusat. qꝫ p alios
iuestigare dūit: ar. 37. dñ. §. vlt. Si tñ
falsitas erat ita larēs qñ nō bñ p̃cipi po-
terat z ipse adhibuit diligētiā quā po-
tuit nec pcepit: excusatꝫ ē. aliogn non
ex d homi. Jōhes. z. c. vlt. ff. de redibi.
act. li. Et nō qꝫ pceptū ē qꝫ in lris papa-
libꝫ nec i magno nec i modico audeat
qꝫ apponē manū ēr vnā lram vꝫ vnū
punctū corrigēdo. aliogn manū appo-
nēs suā excoꝛcatōis incurrit que nō
pōt ēr citra sedē aplicā relaxari. Nec
per sententiam in curia latam.

Excommunicatio

4. de excoꝛcatōe incēdiari

rū z effractorꝫ ecclie. Dis. n. incēdiariꝫ
ecclie vel loci religiosi vel cimiteriꝫ vꝫ
spaciū pūlegiati i circuitu ecclie est ex-
coꝛcatus ipso iure. sed anteqꝫ sit denun-
ciatꝫ pōt absolui ab epō. postqꝫ xō de
nunciatus est siue noiatiū siue i gnāli
puta denūciamus excoꝛcatos oēs illos
qui tale incendium fecerūt. tales solū
a papa possunt absolui. ex eo. tua nos.
z. c. conquesti. A. Qd aut dictū est de
incēdiariis intelligas etiā de effracto-
ribꝫ qui sūt sūt excoꝛcati z a papa ab-
soluēdi. Et sic idem intelligēdū est de
effractoribꝫ cimiteriꝫ z aliorū locoꝝ ec-
clesie adherētiū. de qbus prime dictū
est. Un in directoria li. 3. ti. 2. §. 22. dicitꝫ
qꝫ sicut violator ecclie excoꝛcatus est:
sic z violator claustrꝫ ecclie adherētis
ar. ff. de rei ven. qꝫ religiosi. z ex de in-
di. quāto. Et fm glo. Ray. z in sū. con. li.
3. ti. 33. q. 34. fractor ecclie iudicādu ē
qui dolo malo: aut per iniuriā violentē
vel ēr latenter parietē fodit. aut fene-
straz vitream fregit. aut seraturā. aut
ostia. aut cardies. aut vectes dū tenēt
ostia firmata. aut ipsū tectū ecclie.
B. Et idē dicitꝫ qdam cū qꝫ per violē-
tiā i ecclia multū enozmia omitter. vt
diruēdo altare. vel frāgendo crucē vel
enozmiter tractādo corpus xpī z silia.
Lōcedūt tñ qꝫ isti nūc dicti p epm p̃t
absolui. A. Hoc pōt itelligi vꝫ nisi fu-
erit denunciati: vt p̃tactū est. Nā vio-
lator ecclie. ipso iure incurrit excoꝛcati-
onē. xl. q. 3. canonica. z sūt raptor ecclie
i7. q. 4. oēs. Et idē vꝫ dō de talibus qd
de effractoribꝫ: vt pōt colligi ex nōtis
in dcō. §. 22. vbi de his sūt sic dñ. Raptor
res eccliaz z violatores sūt excoꝛcati.
dicto. c. canonica. z. c. oēs. z ex eo. conq̃sti
Et dicitur violator ecclie siue raptor
qꝫ ipam eccliam frangēdo ostia. capiē-
do res suas vel inuadēdo. pūlegia sua
non custodiendo vel corūpendo offē-
dit. de qbus. i7. q. 4. p totum. vt notat
hosti. eo. ti. de violatiōe. §. p̃. Et. i. Qd
si inferentes vim in ecclia z res que
intra sunt spoliātes excoꝛcati sunt.

multo fortius in ipsa hoies xberantes
qz maior e violētia corpoz qz rez. 12. q.
i. p. cipim. qd pbat manifeste. ex eo. cu
p. ca. vbi h. notat hosti. Et adde qd di
ctu e. s. se. vbi d. de incēdiariis. q. post
q. fuerit denunciati non possūt absolui
nisi p. papā. Et sic idē intelligit de s. di
ctu. Et subdit. Alii aut q. alii offendūt ec
clesias v. bōa eaz diripiūt nō sunt ipo
iure excoīcati s. excoīcadi: s. sacrilegi
iudicētur. Lon. glo. in h. dco. c. canonica
7. c. oēs. B. De casib. istis 7 hac mā vi
de s. absolutio p. s. 3. 7. i. incēdiarius.

Excommunicatio
s. de statutib. 7 libratem
ecclē. Nā oēs talis s. excoīcati cū diuē
sis fautoribus: vt s. excoīmunicatio p.
s. 2. 7. 8.

¶ Utrū heremite 7 reclusi intelligant
hic nomine ecclē. R. fm Huil. Nō. ni
si subiecerint se alicui religioni appro
bare. Lon. Immo. 7 hosti. A. Lon. etiaz
Albair. Puto hoc intelligēdū de here
mitis seu reclusis q. ab ecclēsia nullaz
hēt approbatōem tacitā vel exp̄ssā
cū regulariter sit inhibitiū nouā religi
onem seu nouum ordinē adinuenire.
vel habitū noue religionis assumere
sine licētia sedis aplice: vt in. c. religio
nū. de reli. do. li. 6. Al. heremite bñ gau
dent pūilegio thcali. 16. q. i. q. vere. 7 ibi
glo. Sitr mulier inclusa. xi. q. i. de perso
na. Et notat dñs Anto. de bu. in. c. null.
ex de foro ppe. vbi ēt dicit q. gnāliter
oēs psonē que reglariter viuunt sūt ec
clesiastice psonē: s. non faciant p̄fessio
nem. 7 gaudēt pūilegio clericali: vt no
tar glo. 7 tex. in. c. indēnitatibus. ad fi. d.
elec. li. 6. 7 notatur. 12. q. vlt. c. fi. 7 d. ma
io. 7 obe. c. dilecta. in glo. p̄t. quod facit
dicit ip̄e. p. istis iesuatis 7 marib. 7 mu
lierib. 7 dicit ēt ibi q. hēt p̄fate p̄fōe
p̄dictū pūilegiū q. diu sic viuunt etiaz
si non intendant perpetuo sic viuē. B.

¶ An predicta pena sit extendenda ad
illos qui attērant aliquid contra parti
culares cōsuetudines aliquarū ecclāz

vt quia volunt cognoscere de oibus cō
tractib. iuramenti interpositione val
latis. R. fm Huil. Non. Lon. Immo. et
hosti. A. Idē in sum. con. li. 3. 7. ti. 33. q.
34. h. item statutarii. vbi dēclaratur q.
hec pena solū obtinet circa pūilegia
concessa ecclē vniuersali siue a deo si
ue a papa siue a p̄ncipibus. non autēz
quādo sic fit 7 spālia pūilegia p̄ricula
riū ecclāz. de quo etiā in. s. se. dicit. B.

¶ Que sunt illa tra que faciēdo fit cō
tra libertatē ecclē. R. fm Huil. plu
ra. vt q. decime 7 oblatōes ad clericos
spectēt. 16. q. i. reuertimini. Itē q. ecclē
sia sit libera. 7 sola res ecclāsticas ad
ministret. 96. di. si imperator. Item q.
de spūalibus ius cōdere 7 iudicare po
test. A. Et ista sūt cōcessa a deo: vt p. i
iurib. allegatis. 7 multa alia pūilegia
que continētur in nouo 7 veteri testa
mēto: vt dicit in dicta. q. 34. B. Qd p
curies clericū sit excoīcatus. 17. q. 4. si
quis suadente. Qd in legatis ad pias
cās sufficiāt duo testes. extra de testa.
relatum p. A. Et hec concessa sūt a pa
pa: vt p. i iurib. allegat. B. Sitr 7 si
fiat 7 generalia pūilegia ecclē ab ipe
ratorib. data que in iure ciuili cōtinē
tur. non aut si spālē alicui ecclē v. ec
clesiis data sint. Lō. Immo. 7 hosti. A.
Idē in sū. con. dicta. q. 34. vbi etiā ad
ditur fm hosti. q. constitutio que irro
gat hanc excoīcatōem. videlz. c. nouēit
ex de sen. ex. modo ligat oēs statim et
nō post duos mēses. qz iādudum fluxe
rūt illi duo mēses de qbus fit mētio in
dco. c. nouēit. infra quos talia statuta
debēt deleri de capitularis. Addit aut
q. alii ponūt duos mēses post publica
tionem. i. post q. in singulis loc. hec cō
stitutio fuerit publicata. Sed cū ho
sti. concordat Immo. vt in dco. c. nouēit
videlz. vt statiz liger. Et dicunt oēs q.
hec cōstitutio frequēter publicāda est
ne quis possit ignorantiam allegare.
Itē dicit q. q. ignorat statutū h. mōi
nō icidit in excoīcatōem que nō est ni
si p. magnis criminib. infligēda. 7 i. dū acē

.xi.q.3.nemo epoz. Et subdit in oca .q.
34. Et h' benignius est. Intellige nisi
ignorantia crassa fuerit et sup'na. ex de
osti. vt aiaz. li. 6. Segtur. Item addit
"host. q. statuarii et scriptores statuto
ru statiz ligant: nec excusatōem hēre
possūt i toto l3 qñq excusent a tanto.
Prātes aut cōsules et rectores pñt hēre
qñq excusatōem qñrum ad obfuarōez
seu delectōne statutoz pñctoꝝ q igno
rare pñt. Exq vero certificati sūt et obe
dire negligūt cōstitutio eos ligat. quod
ad arbitriū boni viri referēdū ē. qñ. s.
scire potuerūt vel nō vt ipedire ne fer
nent. Cōsiliarii aut ita cōmū ligant si
cōsentiat i delicto s3 Inno. et "hosti. B

Excommunicatio

o. d. participatōe cū excoica
to: vbi sciēdū q est quedā pñcipatio
illicita: q quidē pōt attingere qdruplici
ter. p. s. qñ qe pñcipat cū excoicato in
eodē crimie. pñt qd excoicat ē. s. dādo
cōsiliū auxilium vel fauorē. et talis icur
rit eādē sniam. ex eo. si cōcubine. et. c.
nuper. Et intellige cōsiliū sine quo nō
erat facturus. ex de homi. sicut dignū.
s. qui ho. A. Paz facit. Un vñ intelli
gēdū d cōsilio ē si alr fuisse factur
qz nihilomin' pñcipat i crimie: vt no
tatur i directoria li. 3. ti. 2. s. i. 2. et tenet
Inno. ex eo. nuper. cū quo ē vt trāsire
dñs Antd. de bu. B. 2. qñ qe pñcipat
qdē in crimine mortali. sed nō in illo. p
pter qd excoicat ē. et talis mortali pec
cat: sed non incurrit eādē sniam s3 icur
rit minorem excoicatōem. A. Lō. In
no. in dicto. c. nup. B. 3. qñ pñcipat ei
i diuinis. s. recipiēdo cū ad diua officia
seu ecclesiastica sacra: vel ad ecclesiasti
cā sepulturā. et talis qdem l3 non sit ir
regularis: vt ex eo. s. q. li. 6. peccat tñ
mortalit' et ē valde pñpinquus irregula
ritati. Nā est ei interdicit' ingressus eccle
sie donec de trāsgressione huiusmodi
ad arbitriū ei cui' sniam cōtēpsit satisf
fecerit ppetēter. ex d. pñile. c. epoz. li. 6.

A. Et ibi sentit Archi. vt et ponit Josb.
an. in nouella. q. dictū. c. vñ solū hēre lo
cū in celebrantib' excoicatis ab hoīe et
nō a iure ppter xba ibi posita ad arbi
triu ei'. et. B. Et si postq est sic inēdi
ctus igerit se dinis in suo officio sicut
pñus irregular' efficiat. Itē si dcedat sic
iterdict' nō d3 i cimiterio sepeliri. ex
e. is cui. li. 6. S3 h caue qz si sepelit he
reticū. dic vt. i. heretic'. 2. s. 2. Itē si se
peliat excoicatū publice: dic vt s. exco
municatio p. s. 3. in pñcipio. A. Dis. n.
locis p3 q i istis casib' maior excoica
tio ipso facto irrogat. Silr et si qe cūcuf
scient' et spōte recipiat ad diuina excoi
catū iudicialr a papa. ex eo. significa
uit. et p3 s. absolutio p. s. 2. i additōe. B
Qd si talis participatio i diuinis fit p
metū: vt qz tyrānus cogit metu mortis
sacēdotē sibi celebrare. beat' eēt sacer
dos fm "hosti. si se ad martyriū ppara
ret. Det'. n. rñ culpā attenuet simplr
nō excusat. et. q. cita ne. tñ fm Guiler
"hug. bñ excusat met' q cadēt i cōstan
tē viz. A. In sū. con. li. 3. ti. 33. q. i. 73. ffer
tur ocm "hosti. s3 eo. ti. q. i. 65. dñ. q scda
opio vñ hūanior et xior cū casus necita
tis excuset i talib' et et casus vtilitat':
qd min' ē. hec ibi. Primū tñ dictū pōt
intelligi qñ qe ex metu pat' eēt cōsenti
re et pctō. tñ. n. nō eēt excusabilis. dco
cita ne. B. 4. qñ pñcipat non in cri
mine sed i loqndo vel secū orādo vt co
medēdo et h' mōi: vt dictū ē s. excoica
tio p. circa finem. in. s. Quis effect'. et.
De talit' pñcipate dic Tho. in 4. dñ. is.
qz qdā dicit q peccat mortali. Et sub
dit. S3 h' vñ valde gūe q homo p vno
xbo leui q excoicato loqtur mortali
peccet. et ipsi excoicantes multis laqz
dānatōis iniicerēt. qd i eos retorqret.
Jō pbabili' vñ q nō peccet mortaliter
cōicando nisi i crimie vñ in diuinis: vt
dictū est. vel i cōtēptu ecclesiastice disci
pline. qd intelligit decre. videlz d. phi
bitōez supioris. ex de ele. exco. m. si ce
lebrat. Jō si aliqz pñtinat' excoicatis

participat excōicari pōt maiori excōi-
catōe. qz mortaliſ peccat. 3d Al. z pe.
A. Et vt pz in ſū. cō. li. 3. ti. 33. q. 163. pre-
dictis con. ēt hoſti. Dicit. n. qz qui ſim-
pliſ cōicat excōicatio ō phibitōez cano-
nis veniaſ peccat. niſi hoc facit i cō-
pū canonis. S3 ſi hoc facit pūaciter
ō phibitōez iudicis gnālſ vel ſpālſiter
ſibi factā. cū p hoc caſu excōicādus ſit
pz qz mortaliſ peccat. ar. ex eo. in nouel-
la. Immo. ſtatuiū. li. 6. vbi dī in ſi. Alī
aut in participātes excōicatio plata ſi
teneat. zc. Immo ēt nūc nouo iure ne-
ceſſaria ē amonitio noiatiū expūſa. vt
in nouella Hreg. decimi. ex eo. cōſtituti-
onē. li. 6. Satis etiā con. Hoſſ. per dñi
c. ſi celebrat. in ſi. qd z hoſti. adducit
Et ad. c. ſacris. ex de his q vi. Lancre.
dicit qz loqtur de picipāte in crimine
Et Tho. z pe. rident qz loqtur de pī-
cipāte i diuinis. z qz dīc pōt qz ſicut ne-
quaſ mortale pētiū ita nec vēiale pz
hō cōmittere metu mortis eo mō ōbiti
q debēt venialia vitari. Lon. etiā dīre
crozia li. 3. ti. 33. ſ. i. 48. vbi iter alia dī
qz participās cū excōicatio non peccat
mortaliſ niſi i trib. caſib. p ſi picipat
excōicatio i crimie. ex. e. nup. ſ. i. ſecūda
z. c. ſi concubine. z ſi participat poſtq
monitus fuerit. ex eo. ſtatuiū. li. 6. et
qz mer. cā ſacris. 3. ſi picipat i ſacris.
xi. q. 3. rogo ſ3 hug. Et adde qrtū ſi ex
ſtudio vī cōēptu picipet reputāſ excōi-
catōem truſam ſim hoſti. ex eo. qz i du-
biis. z Joh. z Archi. xi. q. 3. rogo. B.
Sed nunqd delegat pōt excōicare
maiori illos qui in locutōe z h. mōi pī-
cipāt excōicatis ab eo. R. Pōt. z ſic ex-
cōicati debēt petere abſolutōez ab eo
vel a delegante. vt puta papa. ex de of-
ſi. dele. pīreia. z. c. ſignificasti. z. c. prudē-
tia. in ſi. Intelligendū tñ qz ipſi pīci-
pantes nō pōt excōicari niſi cū illa ſo-
lēmitate q dī ſ. excōicatio p. ſ. 27. q inci-
pit. In qbus caſib. ſnia. x. qrtus caſus
Et ē ſciēdū qz excōicatio nō trāſit i ter-
tia pſonā. ut pz h ſeqnti. ſ. circa mediū
Sut z alii. caſus i qbus qz licite pī-

cipat excōicatio. p qdē qñ aliſ loqtur
ei i his qz pīntēr ad abſolutōem z ſa-
lutē aie l3 alia hba ſcīdēter inſpōat ut
magis pīficiat. Et p hūc ēt modū pīci-
catores q apud excōicatos i pīcatiōi-
bus z cōfeſſionib. qz gerūt cās eoz qz
ab ipſis expoliari fuerāt poſſūt etyñal-
licite accipe ab ipſis excōicatis. pīfertiz
ſi alī in locis illis nō valent ſuſtēratio
nē hēre. ex eo. cū volūtate. Et de h. i pī-
dicatozib. vide. i. reſtitutio. ſ. ſ. ſi. z h.
i. ſ. pī. Itē Hreg. xi. q. 3. qñ multos.
ſubtrahit a minori excōicatione pīes
cōicātes. videlz vxores. filios. ſuos. an-
cillas ſeu mācipia. ruſticos z ſuētes.
ac oēs alios. ſei. familiares z ſbiectos
q nō adeo curiales ſūt vt eoz cōſilio
ſcelera ppetrēt. z eos qz ignorāt ex
cōmunicatis cōicant. ſiue illos qui ex
cōicatis cōicant. Quicūqz aut oratoz. i.
cā oratōis vadēs aut pegrinus. aut vi-
atoz i terrā excōicatoz deueniunt vbi
nō poſſint emē vel nō hāt vnde emāt.
dat licentiam ab excōicatis accipiēdi
Et nota qz circa pīctas pſonas diſtī-
guendū ēt inter illos q. añ erāt obno-
xii ſiue obligati excōicatis. vt vxor. ſi
lii. ſerut. z iſti tenent eis ſicut pūs tene-
bāt. Qui hō nō erant eis obnoxii. nec
ēt nūc ſunt. ſed pīt cū eis cōicare. pur
z qñ necē fuerit. ex eo. inſt alia. A. Idē
in ſū. con. li. 3. ti. 33. q. 35. Lon. ēt Immo. i
dicto. c. inter alia. B. De iſta mā nota
hūſus. Utile lex humile reſignozata ne-
ceſſe. Hec anathema qdē faciunt ne
poſſit obeſſe. Utile. i. ppter vtilitatem
excōicati vel ēt participātis. vt ſtatim
diceſ. Lex. i. mīſimonii excuſat. Humi-
le. i. ſerni z filii excuſantur. Res ignoza-
ta. i. qñ neſciuit eū excōicarū. Neceſſe
i. ppter necitātē cōicās excuſat. de qb.
pīes z varias qōnes vide hic. i.
Utilitas g. excuſat a pīicipatione ex-
cōicatoz z hec pōt duplex eē. Na3 pōt
eē vtilitas excōicati. vt qñ qz loq. ei
de his que pīntēr ad eius ſalutē. vt di-
ctum ēt in pīmo. ſ. vnde z ad pīdica-
tionem admitti pōt. ex c. rñſio. p reſpō

fo. Item potest ee utilitas ex parte pti
cipantis. vt cum perit ab excoicato qd
ei debet: vt in c. si vero. ex eo. Unde et
si nolit soluere potest in iudicio conue
niri. aliter ex delicto suo commodum
reportaret. extra de iudi. intellexim.
Possit etiam loqui licite de salute ani
me sue. pprie si est necessitas et no pos
sit habere recursum ad aliu qui con
sulat ei. hec fm Buil. A. Idem in sum.
con. li. 3. ti. 32. q. 127. vbi etia dicitur fm
eundem Buil. q. necessitate imminen
te possum petere ab excoicato co
siliu etia super temporalibus. Pro
quanta autem necessitate vel utilita
te liceat hoc agere arbitrio viri limita
dum dicit. et hoc de consilio. Secus au
tem de confessione: quia etia in casu
necessitatis non licet excommunicato
confiteri: vt no. i. su. con. li. 3. ti. 34. q. 64.
vel aliud sacz ab eo recipe pter baptis
mū morte imminere et catholico deficie
te: vt notat eo. li. 2. ti. 24. q. 8. B.

Uxor excusat a picipatioe cū viro. f.
qm de infumonio constat. xl. q. 3. qm mul
tos. S; nūqd eo? excusatur vir partici
pado vxoris? Dicas q sine vir siue mu
lier excoicatoi subdarur ppter infimo
niā illicite cōtractū nō licet participa
re. sed si alter eoz excoicatus sit ppter
aliud delictū: tunc vterq excusat quo
ad redditiōē debiti. A. et etia quo ad
penitiōē nō solū debiti infumonialis:
sed etia alterius: cū etia ab excoicato
debitum peti possit. ex de iudi. intelle
rimus. B. Sed in aliis vir nō excusa
tur: eo q dylcogē vxorē vt faciat se ab
solui. ar. 7. q. i. sicut. hec Host. Host. et
Ray. A. Idē in su. cō. eo. ti. q. 129. et in di
rectoria li. 3. ti. 2. §. 35. B.

Si qd si vir vocet excoicatu ad men
sā. nūqd et vxor poterit ad ipsā mēsam
comedē. R. fm Buil. Lredo q non tñ
poterit comedē ad aliā mensā i eadez
domo ita remotā q merito possz vi
ci q nō comedat fil. A. Idē i su. con. eo.
ti. q. 130. B.

Uiru filii excusent a picipatioe pa

tris? R. h; Buil. Filii q sūt i pā pāte
vel etia emācipati q sūt omnesales pā
et ab eo hnt necia excusant. alii ho non
A. Idem i su. con. eo. ti. q. 131. B.

Item dē excusant serui. acille
iustici. seruientes. et alii subiecti qui nō
adeo curiales sūt ut eorum osilio scele
ra ppetrent. Nam tales psonē an sniaz
astricte erāt ad familiare obsequiū. et sic
ēt nāc tenēt. et coicare pāt. ex eo. inter
alia. Qd itelligit fm Buil. qm ipi ante
excoicationē dñi obligauerūt se serui
re et seruitiū itrauerūt. Si aut p^o eius
excoicationē itrauerūt. distigue qd si
ignorauerūt et p^o ea sciūt nō tenēt dis
cedere cū dāno suo. Si ho sciuerunt a
pncipio. tenēt discedē. nisi necitas eos
cōpulsisset q fierēt de eius familia. Et
qd dīc d risticis itellige q colūt terrā
dñoz suoz. Et fm eūdē Buil. extēdit et
ad illos q dicūt medietariū. et q ppe cul
turam recipiūt certā portiōē fructu
um. Nam et possunt coicare qm o; pro
pter culturā et b^o mōi rōnem Idē itelli
gēdū ē fm Hosti. d. nutritib^o et siliib^o. q
si a dño recederēt nō hēret vñ viuerēt
ar. ex eo. si verē. vbi excusant q cū ex
coicatis nauti eneniūt d transfretādo
s sarracenos. A. Idē i su. cō li. 3. ti. 33.
q. 131. et q. 132. B.

Si nūqd ptes et dñi excusant si pici
pant cum filiis suis excoicatis? R. fm
Ray. et Buil. dicūt qdā q sic. Sed tuti
us ē dicē q nō excusant. qd tenebāt cor
rigere suos miores ne iciderent i cām
anathatis. ar. 27. q. i. de filia. Id Host. et
Hosti. Tñ fm Tho. i. 4. dif. is. ad min^o
debēt eis coicare in his i qbus obliga
ti sunt. qd sicut inferiores obligant ad
obsequiū supioz: ita et supiores ad pui
dētiā inferioz. A. Pnt et parētes coica
re filiis excoicatis qm ab eis alimēta su
merent: vt nō ē i su. con. dcā. q. 131. B.
Et eodē mō vñ dicēdū ē seruis excoica
tis q dño subfūt. A. Idē i su. cō. dcā. q.
132. B. Seruis et mercenariis non pos
sunt coicare fm Hosti. nisi sine mag^o
icōmodo eos vltare nō possunt. Et idē

de sociis hñibus aliqd cōe. Lon. Ber.
A. Idē in sū.con.eo.ti.q.135. B.

Nūqd armiger vel fuēs militi pōt
cōicare cū illis excōicatis cū qb' dñs
suus cōicat? R' fm Huil. Nō pōt: l3 ex
cusef cōicādo dño suo excōicato: vt di
ctū ē. s. s. 7. 8. A. Et idē ē in sūb' fm
eūdē Huil. vt in sū.con.eo.ti.q.141. B.

S nūqd vasalli pñt cōicare dñs su
is excōicat? R' fm Huil. De h' i vasal
lis nōuit Hug. q. absoluti sūt ab obse
qo fidelitatis qdū dñs illoz est excōi
cat? z debent ab eo abstinē: vt. is. q. 6.
nos scōz. Tenētur tñ ei reddē tributa
z pensiones: nec peccāt sic cōicādo ei l3
soluāt i ppa psona. qz necitas ē vt gdā
dicūt. Vide h' i. s. 27. q. incipit. Quid si
teneoz. A. Idē i sū.con.eo. ti. q. 136. vbi
ēt subdit fm eūdē Huil. S3 qz tota die
videm' fieri pñt: pōt dici q illd. c.
nos scōz: loq' in eo casu cū agguat sen
tētia d' nobilē excōicatū. z pñt in pe
nā eius vasallis suis q nō obediāt ei.
z tūc tenent eū vitare sicut dicit Hug.
s3 ei' snia securior ē. hec ille. Et seqtur
in dē. q. 136. Ambigue de h' loquūt In
no. z Hosti. ex de do. z otu. i. c. veritatis
qz gdā dicūt q absoluti sūt ab executi
one fidelitatis durāte excōicatiōe dño
rum. Alii autē dicūt q nō. nisi snia agg
ues. hec ibi. Puto posse dici q pma. p
cedat qñ vasalli pñt a cōione domioz
excōicatoz cōmode abstinē. p. c. nos sū
cto. al. pcedat secūda. cum i h' cāu ne
cessitas z ēr vtilitas excuset. xi. q. 3. qm
multos. z s. s. 4. B.

An possit vēdi aliqd fuēti excōicato
v' ab eo emi? R' s3 huil. Si emat v' vē
dat noie excōicati n ē obēdū cū eo: sic
nec cū excōicato. Secus si noie suo ali
quid tale faciat oū tñ nō i fraudē. A.
Idē i sū. cō. l3: ti. 33. q. 142. B.

Posito q aliqs videt aliquē afferen
tē victualia de mercato publice excōi
cato: nūqd tenebit illū vitare? R' fm
Huil. Prop' hoc solū q video eos af
ferētes talia nō teneoz illos vitare. ni
si aliter innotescat mihi q ibi ea eme

rint. De reb' autē emptis ibi qlibet pōt
comedere z vti si nō fuit i culpa emen
di. A. maxime. vt. in sū.con. eo. ti. q. 193.
vbi hec ponūtur. z sic nō denegat d' ne
cessitate vsus dictaz reruz ēt si fuit in
culpa. B.

Quid si p' byter locauit opas suas
alicui dño z dñs excōicat? ē. R' s3 ho
sti. Si tpe locatōis excōicat' erat n va
luit locatio. Si hō postea fuit excōica
tus: caueat ne ei seruiat i dñis. ex eo.
significauit. A. etiā si ep's sit. qz i h' ei
nō ē obediēdū fm eūdē Hosti. vt i sū.
con. eo. ti. q. 142. B.

Utz excōicat' peccet si igerat se cōio
ni alioz. R' fm Ray. Sic. 6. q. 2. si tñ. ex
de cle. exco. m. illud. circa finē. Et qdēz
excōicat' ēt alios excōicatos vitare d3
Idē Hosti. A. Idem in sū.con. eo. ti. q.
167. B.

Utz si excōicat' itret eccliam alii exi
re teneant. R' fm Ray. si manifestuz
ē eū ē excōicatū. alii exire tenētur v'
pcurare q ille exeat. xi. q. 3. sicut apli.
24. q. i. c. ois q. Si hō ē occultū. tunc q
sciūt exhibūt secrete z caute ita q non
sequat manifestatio si pñt. aliter non
exibūt. 6. q. 2. si tñ. A. Lant' ad hec ex
eo. cū non ab hoie. B. Occulte anq
excōicat' occulte d3 moneri vt exeat.
A. S3 si nō vult exire tūc fiet qd dicitū
ē fm Hof. z in sū. cō. eo. ti. q. 171. B. Ld.
Hof. Si autē excōicat' est in ecclia non
causa orandi: sed. p alio negocio: nō vi
des qre in eadē ecclia orare nō possum
vt Inno. ait. A. In. c. nup. ex eo. Alii tñ
d. z his v' magis s'entire Hosti. ibidē
vt z nōf in dē. q. 171. B.

Quid si qñ excōicat' intrat eccliaz sa
cerdos iam icepit missaz. R' fm Ray.
Si ē occultū nō d3 dimittē officium. 7.
q. i. nihil. Si hō est manifestum mone
at eū publice vt exeat. z si qdem non
vult exire z sacerdos nōdum ichoauit
canonē d3 dimittē: ar. 24. q. i. ois q. A.
Puto q hic canō accipiat ab offerro
rio vltra: vt p' colligi ex dicti. s. eucha
ristia 3: s. 4. in additōe. B. Si hō pua

q̄ ille intraret ecc̄iam vel p̄us q̄ facē
dos eū vidēt iā canone ichoauit: v3 fa
cēdos pcedē i officio sūcū eo q̄ assistit
ei. A. i. ad missaz feruit: vt p3 in sū. cō.
li. 3. ri. 33. q. 172. vbi hec ponūt. B. ita
tū q̄ finito canone: z sup̄to sacro anq̄
dicat post cōio moneat illū ut exeat. d̄
ose. dis. z. relatiū. Lon. Hosti. z. Hoff. Qd̄
si nō vult exire pōt eū sacerdos eue
eriā si clericus sit. A. dūmō tantā prātez
hēat q̄ sine effusione sanguinis h° fa
cerē possit: ar. ex. co. veniēs. alt. pōt re
currē ad brachiūz sctare q̄uis videat
ibi effusione sanguinis iminere: ar. ex.
de homi. postulasti. fm. Hosti. z. i. dicta
q. 172. B. Et si nō pōt eici: in sacrificiā
fides dicat p̄coionē z oīdes q̄ stabāt.

¶ Utr̄q̄ alig possint eē in iudicio corā iu
dicib⁹ excōicari. R. fm. Huil. Si sūt de
iurisdicōne illoz z vocati ab eis stant
iuri vī eē casus necitatis. Silt z si corā
eis auenit iurimatores suos. Nā z in
hoc nō solū est necitas s3 z tali cōicant
i his que prinēt ad salutē aic. s. reddē
vnicuiq̄ ius suū. alt. apiref. vīa liber
tatis raptorib⁹. A. Si autē i aliis casi
bus qs cōicet h° modū iudicib⁹ z recto
rib⁹ excōicatis: puta comedēdo vel silt
bus: nō excusaf: qz nō sūt de psonis ex
ceptis fm. Huil. z i sū. cō. eo. ti. q. 137. B.

¶ Utr̄ clericus possint cōicare ep̄o suo ex
cōicato. R. fm. Hosti. Nō. 93. dis. irat⁹
ex de excof. pla. c. si. nisi forte eēnt eius
fuitio deputati. qz tunc eodez mō pnt
sicut alii seruierēs. Jdē. Huil. A. Jdēz
i sū. con. eo. ti. q. 139. B.

¶ S3 qd̄ de monachis cū abbas ē excō
municatus. R. fm. Huil. Lredo q̄ pnt
cōicare ei. qz q̄si de familia sūt. A. Jdē
i sū. cō. eo. ti. q. 140. B.

¶ Quid si ille q̄ clicū xberauit iā opo
sunt cū eo. vel criā vadit p̄ absolutiōe
vel si nōdū ē denūciatus. R. fm. Ray.
In oibus p̄dictis casib⁹ eū vitare tene
tur q̄libet cū nōdū sit absolut⁹. ex. co.
cum desideres. z. ca. nobis. 2. A. cūfacto
cū nō ab hoīe. eo. ti. B. Eunt i tū ad
curiā p̄ absolutiōe vēdi pōt z recipi po

test z cōicari in his q̄ ad viāz ptinēt.

¶ Quid si excōicari iā iurauit stare mīa
dato ep̄i: z ep̄s cōicat ei: nungd p̄ hoc
ep̄s intelligit eū absoluerē. R. fm. Ray.
Nō. imo icidit i minorem ep̄s z aliū cōi
cātes. ex. co. cū d̄sideres. Nā et si papa
salutat aliquē excōicari vel p̄cipat
ei nō intelligit eū absoluerē. vt s. absolu
tio p. s. xi. q. incipit. papa. zc. Et itelligē
dū q̄ ep̄s icidit cōicando et si ille sine
rat excōicatus ab ip̄o ep̄o cui nec ipse
cōicare pōt nec aliis dare licentiā cōi
candi ei: qm̄ icidat in excōicatiōem mīo
rē. ex. co. nup. xi. q. 3. excōicatis. A. Lon.
Hosti. z. glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q.
161. B.

¶ Quid si ep̄s cōicat in crimine cū illo
quem p̄pter illd̄ crimē excōicauit. R.
fm. Ray. Eandē sniam icurrit z ligaf si
sua snia s3 iurj: ar. ex. co. nup. z a sup̄io
re optebit q̄ absoluat. Lon. Hosti. et
Jnno. A. l3. Ber. z Hoff. dixerit q̄ hoc
casu incurrat ep̄s solū minore. alt. liga
ret sua snia: qd̄ nō pōt fieri cum nemo
possit sua snia ligari: ar. s. d̄ arbi. l. p̄t.
z de iudi. l. Julian⁹. S3 Ray. Jnno. Ho
sti. Jo. mo. z Archi. dicūt q̄ ep̄s icurrit
maiorē z q̄ ligaf nō sua snia sed iuris
l3 occasione sue snie. z q̄ sic itelligitur
xi. q. 3. sicut apli. cū trib⁹. c. seq̄ntib⁹. et
ex. co. si ocubie. Dic̄ et Hosti. q̄ vtrāq̄
icurrit. s. maiorē z minore. S3 si qs ex
cōicasset aliquē cū oibus q̄ dedisset ei
auxiliū ad aliqd̄ faciendū. z ip̄e excōi
cator fuerit de illis auxiliatorib⁹ nō li
gat. qz nō pōt dici q̄ talis sit ligatus a
iure: s3 a se tñ. qd̄ eē non pōt. qz nemo
poteat se absoluerē vel condēnare. sed su
perior tñ. 21. d̄ inferior. ex. de maio. et
obe. cū inferior. fm. Jnno. ex. co. cum in
dubis. z Jo. mo. z Archi. ex. c. statum⁹
li. 6. Et con. Hosti. vt in directoria li.
3. ti. 2. s. 127. vbi hec oīa notant. Et eo.
ti. s. 123. dicif. q̄ pōt sciri excōicatorez
participare cū excōicato in crimine:
vt si ep̄s excommunicauit suū cōsan
guineum vel amicū pro rapina facta
nibi quem forte odio h3 z latēf fauer

raptori et precipiat cum eo. vel ipsum rece-
ptat. vel cognouit mulierem quaz excoi-
cauerat propter fornicationem. ex eo. si co-
cubine. fin. Hosti. B.

Utrum sit orandum pro excoicatu. R. fm. Tho.
in 4. vi. is. pro excoicatu orari potest quod
uis non inter orationes que pro membris ecclesie fi-
unt: et tamen fructum non percipiunt quod diu in ex-
coicatione manent. sed oratur ut de eis
spiritus patrie ut ab excoicatione soluantur.
A. Idem in su. con. li. 3. ti. 33. q. 169. ubi cla-
rius h. ponit. Et dicitur quod pro excoicatu orari
potest in privato sed non publice inter orationes que
sunt pro membris ecclesie. Ibi dicitur etiam quod suffra-
gia ecclesie que pro tota ecclesia sunt excoica-
to non pertinent. Et Hosti. dicit quod pro excoi-
cato non est orandum spiritualiter. Intellige pu-
blice. Nam pro hereticis in genere orat in
parasceue ecclesia. hec ibi. B.

Quid si iudex mandat sacerdoti quod
denunciet aliquem excoicatum. nunquid
visis lris tenet eum vitare? R. fm. Buil.
Si ille qui mandat est iudex ordinarius sa-
cerdos deus eum presumere excoicatum. Idem
dico de iudice delegato nisi probabiliter
dubitet de eius auctoritate. A. Idem
in su. con. eo. ti. q. 179. ubi etiam subditur quod
idem Buil. non credit ibi modi mandatum
seu lras mandati sufficere ad pbandum esse
excoicatum si postmodum deducatur res in
iudicium et ille neget se esse excoicatum nisi
aliomodo de excoicatione ostenderit: hoc pu-
to intelligendum quod ageret contra iudicem ex-
coicantem seu mandatum denunciarum coram
superiore coram quo deus iudex iusticiam caue-
re iudicium ostendere. ex de sen. ex. sacro. Al.
in dubio statum est lris iudicis. ex de pba.
post cessionem. Segitur. Si autem iudex ma-
dat sacerdoti quod aliquem excommunicet.
non tenetur eum vitare publice vel pri-
uatum donec eum excoicauerit. B.

Utrum contractus initus cum excoi-
cato teneat de iure. R. fm. Ray. Si con-
trahens non obliget se ad coicandum
cum excoicatu licet peccet nunc coicando
in contractu: tamen tenet contractus: ut si quis
vendat et tradat rem excoicatu et statim
precium recipiat. Si vero obliget se ad

coicandum cum excoicatu in casu non accessio
non tenet contractus: ut si permittat vel
etiam iuret quod vendet ei aliquid aut loca-
bit. Et vide. s. excoicatio p. circa fi. 5.
Utrum excoicatus obliget. A. Et ibi
latius in additione. B.

Quid si teneor iuramento alicui solu-
re in certo termino et ille interim excoi-
catur. R. fm. Ray. Non debeo soluere
is. q. 6. nos sanctos. sed debeo deponere
in ede sacra. et sic utiliter agitur eius ne-
gocium: ut per hoc citius veniat ad sa-
tisfactionem. Si tamen verius videtur quod
Inno. dicit sic. Si quis cum iuramento
promisit aliquid dare excoicatu. consilium
ei quod det. Nam et seruies tenet seruare ei
ut promisit. xi. q. 3. quoniam multos. A. Sed cer-
te ibi solum videtur dici de obligatione pro
cedente ex quadam domestica seu familiari
conuersatione seu necessitate. Unde ut patet in
su. con. eo. ti. q. 34. Hosti. tenet promissa cum
Ray. et addit quod depositio in ede sacra
deus fieri. nisi forte superior crudelitas ex-
coicati exigente absoluerit me in obser-
uatione iuramenti quod diu fuerit sic liga-
tus quod facere potest ecclesia. ut patet. is. q.
6. iuratos. et ex de iureiur. venientes. et
de pe. c. fi. Sed glo. Ray. ait. Potest dici quod
non tenet soluere vel deponere quod diu est
in excoicatione quod subintelligitur tacite in iu-
ramento vel obligatione si talis promiserit
cui liceat coicare. ar. 22. q. 2. ne quis. Et ibi
dit. Tredo verum quod si ex auaritia non ex
zelo iusticie differt soluere peccat quo
ad deum: licet non puniat quo ad ecclesiam. si
cut hebrei qui ex cupiditate bona egyp-
tiorum exportauerunt. Qui autem propter obe-
dientiam hoc fecerunt meruerunt. Seg-
tur. i. Ray. Vel si vis tenere promissa opinio
nem. scilicet quod solutio debeat fieri excoica-
to. consilio quod veniat debitor cum testibus
ad domum excoicati et dicat. Siris mi-
hi testes quod ego pono hic pecuniam quam
debeo tibi. vel numero eam uxori sue
vel filio suo vel baiulo accipienti no-
mine ipsius et ipso presente et non con-
tradiciente. et sic liberabitur. Et hoc ca-
su fm. glo. licet quantum ad veritatem idem

fit qñ soluit alteri nomie suo ac si sibi
solueret: nō ē qñ ad spēm facti z opini
onē hoīuz z exteriorē supficiē sicut ex
cōicar? opellit ridere p pcuratorē. ex
de iud. itellēxim? Sed p dicitū cōsiliuz
reprobat hosti. duplici rōne. pma est
qz sit fraus canonib? picipatōez pbi
bētib?. Si cñ. nō debeo ei solue sic nec
aliū noie suo. Itē tal solutio n libat me
nisi ratū hñer: z ex sua fiēt volūtate. ex
de iureiur. ea te. Et n. pcurator: nisi ad
h? spālit dat? sit nō recte soluit. Itē ad
dit Ray. Vel dic qz si ipe fact? ē hētic?
vel al? hosti? z psecutor ecclē. pauper.
pupilloz. viduaz. vel aliaz misabiliuz
psonaz. z pp? h? ē excōicar? tūc nullo
mō ē ei soluedū: s; est faciendū iux? secū
dā opinionē: videlz de depositōe nisi i
casu. si pagani vel hostes reipublice
venirēt i forti brachio ad patriā deua
stādā z ipe excōicar? se oppōeret ex ad
uerso pugnās p patriā. tūc. n. eēt solue
dū ei. z vasalli z curati sui deberēt euz
seg. ar. xi. q. 3. Julian? vbi dī. qz cū Juli
anus pcepit xpianos aciē pducē p de
fensione reipublice obediebāt ei. Ho
sti. dicit hoc vep eē si eēt dñs terre. v?
si nō eēt ali? q possit pñam defendere
ost? nō eēt ei obediendū nec soluedū. **B**

¶ Quid si qs recipiat mutuū ab excōi
cato: nūqd tenebit reddere i termino
durāte adhuc excōicatōe. vel si cducit
aliquid ab eo p pñcio reddēdo tpe excōi
catōis z h? modi. R? h? hosti. Qui dñt
cū excōicato obligat ei quo ad nālem
obligatōem ex q si solutū sit non pōt
reperi. sed nō quo ad ciuile obligatōez
ex qua actio nascit? z pōt peti. z iō non
diz ei reddere nisi post absolūtōez. **A**.
Idē frat? Brucardus i sua sūmula: vt
i sū. con. eo. ti. q. 135. z hoc depēdet ex di
ctis. s. s. pñcio. **B**.

¶ An possit aliquid recipi ab excōicatis.
R? fm Bui. Oratores. pegrini. viato
res. z siles in nccitate cōstituti recipere
possūt. z dicit? h? orator? q locū aliquēz
cā orōis vilitat. Idē Inno. z hosti. h?
ipm tacitū ē. s. s. 3. **A**. Idē pōt fieri d? azi

mo iudeoz: vt i nccitate emas z come
dat? h? eūdē gult. vt i sū. cō. e. ti. q. 125. **B**

¶ Utz excōicat? possit aliquid dari. R? h?
Bui. pōt cā hūanitat? z i sustētatōez
s. qñ idigēt. Nec expectāda ē vltia ne
cessitas. Et et si excōicat? petit hospiti
um nō tenet aliq? expectare donec ab
aliis oib? sit repulsus. Et h? itelligo so
lū q ad nccia vite vt alimēta. vestes z
hospitiū. Sec? si petat alia vtēilia. vt
securi fossorū z h? modi. xi. q. 3. qñ mul
tos. **A**. Idē et itelligēdū est de ceteris
sine qb? viuē nō pōt: vt possint excōi
cato dari. Uñ z intarū possz idigere di
ctis securi z fossorio z silib? q possent
ei dari: quod arbitrio boni viri limitā
dū ē fm eūdē Bui. Tho. et dī. qz i cāu
i quo homo ex pcepto caritat? tenetur
coio nō phibetur: vt i sū. con. li. 3. ti. 33.
q. 154. **B**.

¶ Quid de illo q amico suo excōicato
venire comedē ad domū suā dimittit
ei domū z clauēs: vel pmitit eū come
dere separatiz: nūqd itelligit pncipare
excōicato. R? fm Bui. Si h? faci? frau
dē vt sic eū nō offēdat s; fauorē ei? acq
rat icurrit miorē excōicatōem. Si aut
fac? forte qā timet ne ille viz iferat nō
icurrit. Si ho facit qz putat euz idigē
hospitio v? alimēt? pōt eum cā huma
nitatis recipere facta de h? ptestatōe.
A. Et hoc ne vel recept? credat fieri p
pter aliud z ali q h? viderit scādaliizē
h? eūdē Bui. vt i sū. cō. e. ti. q. 155. **B**.

¶ S; nūqd ab vxore vel familia excōi
cati possum? aliquid recipere. R? h? Bui.
De bonis pparis vxor? vel familiaris
si noie suo dederit recipere possum?. nō
āt de bonis coib? aut de his q danē no
mie mariti. aut dñi z suo sūt. nisi forte a
marito ccessū eēt vxori q suo ppo no
mie possz dare. **A**. Ita tñ qz h? mōi cō
cessiones nō fiāt i fraudē canonis: vt
qñ excōicatus sciens q nihil recipet
ex pte ei? dat lñiam seruiēti suo vel
vxori dādi mibi aliquid de suo. Et si du
bitat vtz noie suo vel mariti seu dñi
vel vtriusq; si sine lñia aut cū licentia

det teneatū ē cētū z dimittēdū icērū. ne recipiēs omitterat se discrimini hz eūdē Guil. vt i sū. con. eo. ti. q. i. 50. Possz etiā cē tāta nccitas vt ēt ab ipō excōicato possz scipi clyna: cū aliūde nō pōt sub ueniri: vt i sū. con. eo. ti. q. i. 46. B. Non tñ oz mltū iformare z istituē talē vro rē aut familiā qz dēt. z hō pp notā cupi ditatis euadendā.

Quid si hospitat' sū in aliq' domo ad mēfā z supueniat z ingerat se excōica tus nūquid teneor surgē. R. fm Guil. Si ē publice excōicar' surgere teneor nō obstāte quocūqz scādato. Si hō est occultū z nō possū sine ei' nota: nō tene or surgē. A. Immo. hō casu teneor nō surgē. hz eū. Guil. vt i sū. cō. e. ti. q. i. 76. B.

Si an supueniēte publice excōicato ego teneor exire de domo. R. fm Guil. nō. A. Dū tñ possū hīre locū separātū ita qz nō oporteat me cōicare i aliquo cuz eo: z ex hoc nō timeā scādālū ifirmoz hz eū. Guil. i dē. q. i. 76. B. Immo ēt lz scia aliqūē publice excōicatū receptuz eē i aliq' domo possū ibi hospitari si tā te capacitat' sit qz possū ei' cōionē vi rare. A. z scādālū sūtr: vt dictū ē z pz in ea. q. i. 76. B. Nā licet mihi cū excōica to i eadē camēa comedē hz nō i eadē mē sa. sūtr nec i eodē lecto iacē. A. Sz nec i eadē camera nisi nccitate vzgente: vt pz p Immo. l. c. nup. ex eo. cui' hoc fuit di ctū origiale. vbi sic diē. Nō qz nō dicoz cōicare excōicato: lz ego z ipse sim' in aliq' domo ego p meis negociis z ipse p suis. Sz si ego z excōicar' sit hīem' vnā camerā cōem: bñ licet mihi cū ex cōicato eē i eadē camēa z iacē z come dē. hz nō i eadē mēsa vl' i eodē lecto. qz hō nō pōt eē suū volūtaria cōione. Ibi ēt di ctū qz si excōicar' sit ex ecclīā z audiat missaz: statz sacerdos dz cessare nisi in cepissz canonē misse z oēs alii debent fcedē pter scholarē fūctē misse. B.

Quod si veniā iuitar' ad aliq' festū vel diuinū: z inueniā ibi aliqūē excōicarum publice teneor fcedē nec dbeo ibi cpu lari lz sedeat ad aliā mēfā. qz oēs talif

ueniētes ad festū vl' diuinū si fūicem cōicare dicēdi sū. A. Idē i sū. cō. li. 3. ti. 33. q. i. 77. B.

Nūqd possū scipe lras excōicati vel ei mittere siue ēt nūcios vl' encēia. R. fm Guil. Sic nō. Bug. nullū eoz licz nisi i cāu i qz licz ei log. Lū tñ scribit nō ē salu tad' hz loco salutarōis solz dici. Sz pzi lli saniorz. vñ z qz hō salutat ab excōi cato nō dz eū salutare. hz pti dicē. de' emē det vos z h'i. A. Idē i sū. cō. e. ti. q. i. 43. z i directoria li. 3. ti. 2. §. i. 46. B. Qui at mun' ab eo sciēter recipit lz nō liceat: tñ nō tenet reddē: hz iducēd' ē qz i pios vl' ouertat. vl' ēt qz bñ facēt si ad ruborez iducēdū excōicato fmitter. A. ēt si ig' rāf fcepißz: vt i sū. cō. e. ti. q. i. 48. B.

Quid si aligs assurgat vl' fuerētia ex hibeat excōicato aut ei salutarū se icli net aut moueat labia qz f salutar' eū. tñ nihil dicat. R. fm Guil. Nō icurrit excōi catōez. pene. n. nō fct extēdēde hz restrigē de. A. Idē i sū. cō. e. ti. q. i. 45. hz i directo ria dē. §. i. 46. dñ qz hō logē nō solū hōo hz ēt nutu z signis p qz fac. 26. q. 6. qz rece dūt. ad si. z sic pdeā nō vidēt licē. B.

Utz familiaritas aut pudor excuset picipātes excōicato. R. fm Guil. Dicē dū qz si ē familiaritas qz expmif in illo .c. qm mltos. qz ēt pōit h' s. §. 3. excusaf picipātē. al' nō. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 166. B.

Utz ignorātia excuset. R. fm Guil. qñ ē. pbabit' ignorātia fci excusaf. ex d' cle. ex. mi. aplice. z ex. e. significauit. hz igno rātia iur' nō excusaf nisi illos qb' lz ius ignorare. vt pueros nōdū doli capaces A. z ēt oēs qz nec p se nec p pitos poru erūt scire. pftiz miores. 25. ānis. z mlie res. ff. d' iur. z fac. i. §. l. reglā. nisi ignorā tia fūct crassa z supia. ex d' oñi. vt aia rū. li. 6. B. Dñ at qz ignorare fcm' vt qz nō cōstat ei qz iste fct tale qd. puta cl' cū hōbauit. qz nec ipse vidit. nec ē fama ita publica qz oio dbeat credi. vide de h'i. §. 4. 4. qz icipit. Sed qd si ē publica nā z si ab aduēfāio audiat l' leui fama nō dz sibi d' hō formare ofciaz. 22. q. 5. h'

vñ. et ex eo. cum desideres. 2. 2. q. i. c. p. 7. xi.
 q. 3. non solum. Ius autem de ignorare. ut puta
 si nesciebat quod ille quem vidit clericum habere
 rasset excommunicatus. quod ignoratia ut dicitur
 est non excusat. quod autem quod ignoratia excu-
 set a peccato habetur in ignoratia. §. 2. A. L. o. p.
 dicitur Hof. 2. host. ut in su. con. li. 3. ti. 33.
 q. 154. Sed videndum est quod dicat scire ali-
 quem esse excommunicatum. R. fin Ray. 2. host.
 2. in su. co. eo. ti. q. 180. Dicitur quod hoc scire cum
 videret illum habere clericum in casu non
 esset vñ. vel erat pñs et audiuit fer-
 ri suam. vñ. ipsam publice denunciari. vñ.
 ipsemet excommunicatus vel pñs excommuni-
 carie si sit episcopus dixit ei. vel ab alio cui
 merito credendum est hoc audiuit. vel est pu-
 blica fama ipsi esse excommunicatum. Secus si
 audiuit ab adversario vel a leui fama
 Nota est fin Ray. quod non est probabilis ig-
 noratia si ignoret quod scit a vicinis aut cum
 est in prochia in qua aliquis est eo tempore publice
 denunciatus excommunicatus. aut si dicat se igno-
 rasse suam. pñs episcopi. vñ. quod publice fa-
 ctum est in puncta. 12. q. 2. g. 2. humanis. 16. of.
 quod dicitur. Ad eo tñ quod posset esse remotus
 a suo episcopo vel a loco publicacionis sue. et
 tñ recens posset esse publicatio quod proba-
 bilis posset esse ignoratia. Non autem est
 probabilis fin leges si ignoret quod publi-
 ce promulgatum est et factum. ex quo lapsi sunt duo
 menses. in aut. ut facit nove constituciones
 circa principium. Et addit glo. Lredo. et
 quod iudex qui iudicat ex pñs pñs quibus iu-
 dicaret aliquam crassam ignoratiam
 esse et pñs illi esse excommunicatum ubi dicitur qui
 de hoc videt veritatem iudicaret proba-
 bilem ignoratiam et illum non esse ex-
 communicatum. B.

Quid si sciam aliquem habitu esse excom-
 municatum sed actu non aduerto et coico
 ei. R. fin gunt. Si h. faciam subito et
 non aduerto: credo quod non pecco nec excom-
 municatorem ideo. A. Iñ in su. co. e. ti. q. 151. B.
 Quod vitandi sunt illi de quorum excommu-
 nicatio dubitatio est. A. non facti. quod de eo. p.
 xime dicitur. sed iuris. pñs varietatem
 opinionum: ut in su. con. li. 3. ti. 33. q. 194.
 B. R. fin Tho. in quolibet. Dubitatio

de excommunicatione aliorum aut precedit
 sententia iudicis. aut sequitur. Si precedit
 pura quod nondum est declaratum per iudicem
 consensum non sunt vitandi quousque cer-
 to iudicio terminetur. Sed si post concordiam
 dem iudicium determinationem adhuc
 ambiguum sit: magis standum est senten-
 tie iudicis. et illi vitandi sunt. A. si sic
 fuerit iudicatum ex duplici ratione. p. quia
 iudices solliciti discutiunt negotium
 plenius possunt percipere veritatem etiam
 si sint minus periti quam alii qui profecto
 considerant et exordinarie. 2. quod hoc est in
 magnum nocumendum utilitatis communis
 status hominum si sententie non staretur
 sed quilibet per suo libitu vellet sententie
 calumnia ingerere: quod sic litigia essent inter
 inabilia. et ideo in tali casu magis est stan-
 dum sententie iudicis: nisi sit per ap-
 pellationem suspensa. fin Tho. ut in
 dicta. q. 194. B.

Quid si audiui ab aliquo dicente de se ipso
 quod sit excommunicatus. numquid teneor eum vitare.
 Dicendum fin Huil. Si audiui ab eo in
 confessione non teneor eum vitare. quia nescio
 sicut homo sic dicit de se confessione reddatur
 odiosa. Iñ host. 13. hug. dñi dixerunt.
 A. Luit dicitur potest intelligi quod debeat vi-
 tare quantum possit sine scandalo eius ne-
 dem ei occasione peccandi et ingerendi
 se iuris prohibitionem aliorum coni. 10. de
 beo dñi in secreto monetur. ar. 6. q. 2. si
 tñ. et ex dñi. si sacerdos. et est qui scio
 aliter quam per confessionem et in confessione. B.
 Si autem quis ex confessione se excommunicatum di-
 cit fin oēs eum vitare teneor solum in occu-
 to nisi esset excommunicatus publice. A. Idem
 in su. con. eo. ti. q. 155. B.

Quid si audiui ab episcopo vel alio ei prela-
 to seu ei prochiali sacerdote quod talis
 sit excommunicatus. R. fin Huil. Si aliquis pñs
 ctoz dicat mihi denunciando sententiam
 et talis casus de quo solet fieri excommunicatio
 A. i. pñs ad iurisdictionem excommunicatis
 ut pñs loco de q. i. B. de beo ei credere et
 eum vitare. Secus si dicat mihi coni locuto-
 ne. quod non teneor credere nec eum vitare
 A. hoc verum si dicat se excommunicasse.

parochianū alienū auctoritate supio-
ris. tunc. n. nō teneor ei credē si pbabi-
lit dubitē de mādato. p̄sertim si hō dicat
in cōi locutōe. Tāte ēr possent eē inimi-
citie inf ep̄m vel sacerdotē z parochia-
nū suū quē dicit se excōicasse ille ep̄s
vel sacerdos q nō teneret credere vt
uitare illum: nisi alio mō q p̄ x̄bū illi
ostaret mihi de illa excōicationē fm eū.
Sunt. z in sū. con. eo. ti. q. 195. Itaqz etia
in cōi locutōe videt credēdū platis de
lubditj suis z circa p̄nētia ad eoz iu-
risdictionē nisi in casibz p̄dictj. B.

Quid si plāt vel sacerdos parochia-
lis dicat mihi q vidit prochanū suū
aliquid faciēre p̄pt qd incidit i excōica-
tōem. nō aut ē publicū. nungd teneor
eū vitare? R. fm Sūil. Siue credaz si
ue nō: nō teneor eū vitare nec i publi-
co nec i occulto q̄rū ad vitandū pericu-
lū mioris excōicationis. z mltō min⁹ si di-
cat mihi ali. tñ si credā nō debeo me
ingerē cōioni illius si possū sine scāda-
lo. z hōne dēnt illi mām peccādi dū mi-
hi se cōicat. A. Istud pōt hodie pcedē
qñ nō ē necesse vitare nisi publice ex-
cōicātū: vt p3. s. c. hē. 3. ad sū. additōe
S3 oli erat necē vitare ēr occultū: s3 i oc-
culto: vt ex. e. cū n ab hoie ēr si sciatur
excōicat⁹ p̄ delatōem plati vel fide di-
gne p̄sone: vt. s. s. 39. i additōe. B.

S3 qd si ē publica fama vel audio a
fide dignis aliquē eē publice excōica-
tū. R. fm Ray. Si publica fama est q
ipse sit excōicat⁹ publice. vel qz noro-
rie fecit aliquid p̄pter qd incidit in maio-
rē excōicationē: teneor eū vitare. Sifr
si audio a fide dignis q eū audierunt
denunciari. vel q viderūt eū norone
fecisse aliquid ex q incidit in excōicationē
teneor i grē vitatē. z iteriz eū vitare z
i publico z i occulto donec certificatus
fueri. A. Ad hō facit ex eo. ci. z desidēs.
s. scde. z de reg. iur. i spicim⁹. li. 6. B.

Quid si parisi⁹ audiu aliquē publi-
cari quē postea inuenio Bononie vbi
de hoc nihil scit. R. fm Sūil. dicūt qdā
q teneor eū vitare vbiq. pōt tñ beni-

gni⁹ dici q si possū facile pbare excōi-
catōez. vt quia habeo testes vt infra
teneor vitare aliē nō nisi in illa dioce-
si. A. s. vbi est publicatio scā fm eūde
Sūil. vt i loco de quo statim. B. ar. ex
q ma. ac. pos. cū in tua. A. Idē in sum.
con. li. 3. ti. 33. q. 192. B.

Quid si audiu aliquē excōicari vel
vidi icidere i excōicationē. postea non
vidi nisi p̄ anū: nūquid teneor eū vi-
tare. R. fm Sūil. Si hō ē talis q creda-
tur timorosus z q tūc seruabat excōica-
tionē z mō nō seruat possūz credē eū
absolutū. ar. ex de offi. ordi. ex pte. Si
xō nō ē talis debeo eū vitare. si occultū
ē occulte. si manifestū publice. A. do
nec ostiterit vel pbabiliter p̄sumat de
ei⁹ absolutōe. vt in sū. cō. eo. ti. q. 191. B.

Quid si sacerdos videat aliquē qñ
missa dē audire eā stando ex z nolētes
intrare: nungd d3 p̄sumē eū excōicātū
z sic eū vitare. R. fm Sūil. Nō est cā
sufficiens qre debeat talē reputare ex-
cōicātū vel iudicātū. Si tñ est p̄p̄us sa-
cerdos q tenet cognoscē vultū pecorj
sui d3 ingre ab eo. z ei vt melius po-
test consulere.

Utz p̄dicatores possint passim excōi-
catis p̄cipare. R. fm Sūil. Et ynas q
dem possūt accipere tpe z occasione p̄e-
dicatōis vel cōfessionis: vt h. s. s. 3. dēnt
ē etiā si aliūde possint sibi puidere fm
quosdā. qz vt ibi dicit Hosti. illa cōsti-
tutio ex eo. cū volūtate. spāliter p̄pter
p̄dicantes facta fuit. Nā tpe necitatis
ē sine cā p̄dicatōis: vel cōfessionis p̄nt
recipere. xi. q. 3. qñ multos. S3 p̄ter cāz
necitatj z p̄ter nūc ocās cās p̄dicatōis
z cōfessionis nō debēt recipere ab excō-
municatj z sitib⁹. A. s. ab oppressorib⁹
paupe: z dissidentib⁹. vt in. c. statiz alle-
garj. B. dis. 90. oblatōes. z. c. coruz. 17.
q. 4. miroz. Lon. Ber. A. Idem i sū. cō.
lib. 3. ti. 33. q. 157. B. Luti⁹ tñ vt fm
Inno. A. i. c. cū volūtate. ex co. B. s. q
occasione p̄dicationis si aliūde sibi p-
uidere p̄nt non possint ab excōicatj re-
cipere. A. Quod videt intelligēdum

nisi refutatio impediret fructū pdica-
tionis: cū p fructu ei possint et xba n
ptinētia inponi. vt apud excōicatos
magis pficiat pdicatio. dco. c. cū volū-
tate. Et sic pnt deorari. videlz ut ely-
ne nō recipiant ab excōicarij: nisi i neci-
tate sustentatōis vel pfect' pdicatoris.
B. Ad eādē quoq; mēsam nō debēt co-
medere fm vtroq; **A.** Vex ē si al' pos-
sūt sibi puidē f3 glo. Ray. vt i dicta. q.
157. **B.** Qd z si pdicatores nō pficiāt
q̄dū tñ sperāt pbabilr de pficiēdo re-
cipe pnt. vt. ff. de nego. ges. l3 an vltro.
A. z al' non. fm glo. Ray. z hosti. vt in
sū. con. eo. ti. q. 158. Et casus g' pdictos
nō licet ab excōicato elynā recipe. Et
vt nō ē in sū. cō. eo. ti. q. 146. Inno. i dco.
c. cū volūtate: sentit q' legatuz possit
recipi ab excōicato: nisi sit factū ad h'
vt oref p aia eius. dicēs q' licz mortua-
ria q' p aia dātur nō sint recipiēda ab
excōicato cū p eodē ozādū nō sit. tamē
si nō p aia: sed sicut alii puato excōica-
tus aliqd leget ecclie: illud recipe pōt
qz nec testari. phibet excōicatus. Lon.
pe. de Sāp̄sona. S3 hosti. sentit q̄zū
hec ibi. Dictū hosti. pōt itelligi quādo
l3 legatū non eēt factū p mortuario:
tñ est factum vt al' oref p aia excōica-
ti: qd non licet nisi fuisset mortuus cū
signis pnie z absolut' ēt post mortem
vt in. c. a nobis. 2. de sen. exco. Al' autēz
bñ possit recipi legatū ab excōicato. qz
p' mortē excōicari cessat cā talis phi-
bite coionis z receptōis. f. ei' correctio
ēx eo. cū medicinalis. li. 6. S3 p quāta
necitate licet recipe elynā ab excōica-
to. Glo. Ray. vt p3 in dicta. q. 146. dicit
Nō credo eē restrigēdū ad extremam
necitatē: sed sufficit ad excusatōem q'
indigeat: z nō possit cōmode z de facili
bfe necia aliūde. In directoria aut li.
3. ti. 2. §. 145. dī q' aliq' ē sustinēda incō-
moditas vt ecclastica fues iusticia. 19.
dis. i memoriā. Et vtz necitas sit mag'
vī iudicādū arbitrio supioris. ēx d' of-
ficio del. de causis. Quia tñ in trāseun-
tib' res dilatōez nō capit qsq; suo iudi-

cio relinquitur. xi. q. 3. q' pdecessor. Item
an licebit mihi hospitari i domo excōi-
cati ipso abīte aut sumere inde necia
aut vinū ad celebrādū missaz. R. fm
glo. Ray. z in sū. con. eo. ti. q. 151. q' nō li-
cet nisi recipiat z recipiā ab vxore v'
dispensatore ei' f3 q' dictū ē. §. 33. Itē
nūqd licebit mihi hospitari v' necia
recipe in domo excōicari quā inuenio
sine custodia. R. fm glo. Ray. z in sū.
cō. eo. ti. q. 152. Si ex cōfidētia amicitie
hoc facio: nō licet. qz sic qdāmodo oho
cum eo: z obligo me ad antidota z ei
cōico. al' si credo ei displicē cū sciuerit
furtū vel aliud pctm cōmitto: f3 excōi-
cationē minorē nō incurro. Itē qd de
illo q' solit' ē fratrib' dare certā sūmā
singul' septimāis: z cū sciret q' i breui
excōicaref rogauit vnū de amic' q' di-
ctā sūmā daret frībus pdict' vsq; dum
reuocaref mādātū pmitterēs se ei sup
hoc satisfactuz: nūqd fratres sciētes
h' deberēt recipe illā sūmā ab illo. R.
fm glo. Ray. z in sū. con. eo. ti. q. 149. Si
ffes hoc nō pcurauerūt. nec peccabūt
recipiēdo ab illo amico dare noie suo.
nec ille peccabit q' ita sibi puidit in su-
tuz ppo motu z pia itēōe sciēs q' fra-
tres nihil reciperēt ab eo tpe excōica-
tōis. Si at pcurātib' frīb' eēt h' scm: il-
licitū eēt: l3 ille amic' ppo noie daret
z ffes in hoc casu facerēt fraudē canōi
q' phibet cōicari cū excōicari. Sit eniz
fraus canonī vel legi cū salua supficie
lfe p adinuētiōē aliquā dolo malo o
mentē eius venif. ff. de legi. l. o legem.
Nō ēt fm hosti. z in sū. cō. eo. ti. q. 154.
q' l3 in dictis casib' puta i viatore et
pgrino z sūb' cōicari possit excōicari
sūt tñ ēt in illis q̄tū bono mō fieri po-
tēt euitādi: vt p3 ex mēte dictoz iuriū
f. xi. q. 3. qm multos. z ex eo. inē alia. z. c.
cū volūtate spālū in. c. si de. in fi. Itē
vt p3 i directoria li. 3. ti. 2. §. 145. i cā be-
refis pōt testis excōicar' recipi. ēx de
hereticis. in fidei. li. 6. Itē index excōi-
cat' requiri pōt vt inuēt inqstiores o
hēricos: nec i grētes scurrūt excōicarōez.

ex de hereti. p. l. d. e. l. i. 6. **B**
 Ultimo notādū q̄ cui cōicam' viuo
 cōicare debem' z mortuo. ex de sepul.
 ex parte 2. nisi p' mortē appareat q̄re
 ei i vita cōicādū nō erat. puta si p' mor
 tē iuincat de heresi. 2. q. 2. sane. 2. 2. p' ter
 casū de torneamēto. de quo vide. i. tor
 neamētū. §. 3. Itē notādū ē q̄ cui nō cōi
 cam' viuo nec mortuo cōicare debem'
 ex de sepul. sacris. Hoc s̄t nisi appare
 at q̄re ei in vita cōicādū fuisset. ex eo.
 a nobis. 2. 2. ex de sepul. p. rochiano.

Excommunicatio
 7. de miori excoīcatōe. hec
 excoīcatio ē q̄ sepat a sacris p̄cipiēdis
 A. ex de cle. ex. m. si celebrat. B. q̄ qdē
 quo ad deū p̄tingit q̄cito p̄tū mortu
 le cōmittit. xi. q. 3. audi. Nā talis eucha
 ristia z cetera sacra recipitū sui dāna
 tionē. ex de cohabi. cle. z mu. c. si. §. 3. q̄
 ad ecclīā iſligit mior excoīcatio ip̄o iu
 re z p̄hibet sacra. p̄ qdē z p̄ncipat' cu
 z cōicat q̄s excoīcatō: vt tractatū est i. p
 ximo. c. 8. excoīcatio 6. 2. cū q̄s sacrile
 giū cōmittit. 17. q. 4. mior. A. Deit'
 v̄ facē ea. q. c. si q̄s inuētus ibi. Donec
 i ouētū admonit'. zc. Aliqñ tñ sacrile
 giū incurrit i maiore: vt si iniuriā irro
 get i p̄sonā ecclīasticā. ex eo. nō dubiū
 vel si incēdat vel frangat ecclīaz. ex. e.
 q̄st. vel si illa agat. de q̄. 8. excoīcatio
 4. B. 3. cū q̄s ē notori' fornicator. ex
 de coha. cle. z mu. c. v̄fa. 4. cū q̄s ē simo
 niacus. ex de simo. rāta. A. Hodie iste
 casus ē excoīcatio maior z papalis. vt
 p̄z p̄ exuagātes Martini q̄nti. vna q̄
 incipit. Dultre. z aliā q̄ incipit dānabile
 z Eugeniū q̄nti q̄ incipit. Lū d̄restabile
 B. 5. cum q̄s recipit ecclīaz de manu
 laici. 16. q. 7. si q̄s deinceps. ar. ad idē ex
 de elec. quisquis. A. Et tā laic' dās q̄
 clīc' recipiēs nisi emēdauerit ōz maio
 ri excoīcatōe feri: ex de iurepa. p̄terea.
 B. 6. §. 3. q̄sdā qñ q̄s i bello iusto seu o
 xpianos exercet artē balistarior' seu
 sagittarior'. ex de sagitta. artē. A. Ibi
 male v̄ p̄bati cū ibi nil aliud dicat mi

si q̄ dictā artē sub anathate p̄hibem'
 nisi forte intelligat rōne notozietatis
 q̄ talis ars cōiter notozie exercetur. z
 ois notori' p̄ctōz icurrit minozē excoī
 catōez. vt. l. 2. 9. B. 7. in dissidētibus
 z paup̄ez opp̄ressorib'. māifest' rāpro
 ribus. publicis vsurariis. meretricib'
 qui large dicūtur excoīcati. i. cū obla
 tōes eoz ad altare nō recipiūt. A. Ad
 de. z q̄ ē denegātur eis ecclīastica sa
 cra. sicut aliis p̄ctōzib' de q̄ stat. B.
 8. in illis q̄b' negat ecclīastica sepulsa
 A. de q̄bus. l. sepultura. 4. in p̄n. B.
 vt q̄ mort' in torneamēto. q̄ nō sepe
 līt i cimitēio ē si penituerit. vide. i. tor
 neamētū. §. 3. Et idē posset dici de eo q̄
 nō c̄siret semel in āno. ex de p̄. ois. 9.
 in quolibz notozio p̄ctōze. di. ss. neq̄. z
 di. 9. illud. 13. q. i. p̄ obeūtib'. A. Et ibi
 glo. B. de d̄se. di. 2. p̄ dilectōe. Oēs ca
 sus p̄dictos ponit Ray. z Inno. z s̄t cō
 cordāt q̄ in p̄dictis casib' absolui pōt
 gliber a p̄po sacerdote. A. De p̄dictis
 tangit in sū. con. eo. ti. q. 69. vbi ē d̄f. §.
 glo. Ray. q̄ ad qurū casuz q̄ illi iuri de
 rogat in m̄tis p̄tib' p̄ dīā c̄suetudinē
 Reges. n. z p̄ncipes i aliqb' ecclīis dāt
 decanat' z alios p̄sonat' z p̄bēdas. z n
 li q̄bus dāt nō instituūt p̄ ep̄m. hec
 glo. B. hec c̄suetudo nō ē seruāda nec
 excusat cū sit mala. s. di. mala aut c̄sue
 tudo. imo poti' gnat. Nā cū sit ō ecclīa
 sticā libertatē iroducit maiore excoī
 catōez ō obſuātes vel obſuari facien
 tes. ex de sen. exco. nouerit. B. Nec ob
 stat ēt si ipse sacerdos sit excoīcat' m̄
 nozi excoīcatōe. ex eo. duob'. Nō autē
 pōt q̄s absolui ab alieno. ex eo. nup. Et
 dico p̄p̄iū fm' hosti. i. oēm q̄ pōt illū
 a p̄ctō absolue. Idē Tho. i. 4. di. is. A.
 Idē i sū. con. eo. ti. q. 91. B. Inſligi etiā
 pōt mior excoīcatio ab ep̄o z etiā quo
 cūq̄ iudice ecclīastico iſeriori. ex de of
 fi. or. cū ab ecclīaz. A. fm' Ray. z oēs.
 vt i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 55. B. Et hoc si
 ue p̄ contumacia: vt. 5. q. 2. p̄nti. z. xi. q. 3.
 audi. siue etiā p̄ alīs c̄p̄is. A. Fa. c. 17.
 q. 4. mior. B. Itē siue simplr. A. i. ad

rebus indefinitis. sicut i. c. i. actio. de
q. stari. B. vt de pe. di. i. actio. siue ad
tps. A. s. definitur. vt i. c. de q. segtur.
B. ss. di. tanta.

Quoniam effectus minoris excoicationis?

R. principalis effectus est quod talis remouetur a pceptione sacrorum. et si se immisceat mortaliter peccat: non tamen incurrit irregularitatem etiam si celebrat. Peccat etiam offerendo facta: sed ab eo collata non caret virtutis effectu. nec prohibet eligere. nec ea quod ratione iurisdictionis sibi oportet exercere. Si tamen talis sciens electus fuerit: erit ei electio irritanda. ex de cle. ex. mi. si celebrat A. vt notat i. su. co. eo. ti. q. si. Blo. Ray. dicit colligi ex predictis quod excoicatus minor potest excoicare et absolvere. Item quod si ignoranter fuerit electus: valet electio si probabilis fuerit ignorantia. Si autem crassa et confusa tali beneficium indiget dispensatione ad hoc quod possit illud retinere. Et idem dicit se credere in dicto ab ingressu ecclesie vel officio dino. De irregulari tamen quod recipit beneficium dum est irregularis putat quod impetrata dispensatione super irregularitatem non indigeat dispensatione alta. Nec est si de excoicatione vel suspensio sua iuris vel hominis. Nam irregularitas non est nisi quoddam impedimentum ex defectu sacri vel canonice institutionis pueniens. hec ibi. Sed certe eadem visum est irregulari quod et in dicto vel suspensio. quod sicut est inhabilis ad executionem officii susceperit per irregularitatis sine dispensatione. ex eo. cum illo. Et ista ratio visum ponderari in dicto. c. si celebrat. ibi. pro eo quod ad susceptionem eorum eliguntur. Et quod propter officium datur beneficium. ex de pben. cum secundum. Item glo. in de co. c. si celebrat dicit quod si excoicatus minori eligatur et ignoranter non valet electio. quod ignorantia eligentium non facit ipsam habilem. Et si sciens tale eligerent puniuntur iure eligendi. ex de ele. cum iuncti. B.

Utrum excoicatus minori possit intrare ecclesiam. R. secundum Ray. Non videtur intrando peccare. quod non est remotum nisi a sacris. unde et fortiter potest intrare ad horas et dicere cum aliis: dum tamen non ad missas. aut si ad missas

non ad osculum pacis quod est quasi loco cōmuniis a qua sine dubio separatus est. ex de cle. exco. mi. si celebrat. A. hos passus doc. latius examinatur. Unde quo ad ingressum ecclesie: videtur per i. su. con. li. 3. ti. 33. q. 169 Ray. et hosti. dicit quod talis excoicatus tutius facit si non intrat antequam sit absolutus. Si tamen intraverit causa orandi: profertur ut dicit Ray. ecclesiam non consecratam non videtur peccare quia non est remotus nisi a sacris: imo forte potest intrare ad horas dum tamen non ad missam. Sed prius se curi est. Et satis videtur concordare Hosti. dicit quod potest audire divina propter missas. sed securi facit si ex deuotione abstineat. ar. s. di. ad eius. Blo. ho Ray. dicit. Credo sine iudicio quod et misse poterit iterare. dum tamen ibi non cōicer. quia minor excoicatio non separat nisi a participatione sacramentorum que in sola pceptione consistit. ex de cle. exco. mi. si celebrat. Hugo tamen notauit. ti. q. 3. si inimic. quod ab introitu ecclesie separat. quod non credo. Satis tamen credo quod huiusmodi excoicatus pacem non debet recipere cum aliis post agnus dei. quod osculum illud succedit loco eucharistie. hec ibi. Sed hoc nescio quo iure probetur. Quo modo ad secundum si talis excoicatus possit cum aliis dicere officium in choro. et an alii debeant ipsum admittere: videtur per i. su. con. eo. ti. q. 170. hosti. distinguendo dicit quod sic quando est excoicatus. quia casualiter vel ex negligentia cōicauit excoicato. Secus si ex contumacia. quia propter peccatum mortale etiam si occultus est suspensus est quod quo ad se. et si notorius est contemptus puta quia huiusmodi fecit quod inhibitionem sibi publice factam per iudicem et hoc non potest aliqui tergiversatione celari. et vitare debet et vitari. ex de coha. cle. et mu. c. v. fa. z. c. si. Item Hosti. addens dicit. Quando tamen videtur pus faciat se absolui quasi suum officium in choro cum aliis persequatur. Blo. vero Ray. dicit quod licet sit notoria huiusmodi excoicatio. quia tamen non est suspensus quod ad alios nullus tenet ei officium vitare. quia non est puniendus seu suspensus ab executione sui ordinis. sed tamen a participatione sacrorum quod in

sola pceptōe cōsistit. ex de cle. ex. m. c. fi. hec ibi. Por dicit qd pmi dicitur pceptū nō rōe minoris excoīcatōis notorie sed rōe delicti. Pctm. n. mortale notorium inducit suspēsiōē quo ad se et quo ad alios: vt notat in sū. con. li. 3. c. 29. q. 3. Quo tñ ad vīratōē hodie aliq̄ inuata sūt: vt p. 3. s. c. l. c. 3. ad s. in additione. B. Excoīcatōis absolutio vide s. absolutio 5.

Excusatio. Que excusant a cōpā siue a pena habētur infra. p. na p. 5. 3.

Exemptus. Qui dicit se exēptos et allegat pūilegia acquisita ab ordinariis ondere tenet. A. s. totū priuilegiū qd asserūt se a sede aplice hēre ipsi ordinariis: aut in loco cōgruo et se curo aliquibus aliis prudētib⁹ viris oī suspitione carētib⁹ ad h⁹ p. dōs ordinariorum deputati infra terminū cōpetentē p. facti q̄litate ipōz ordinarioz vel de legatorū suoz arbitrio moderandū iusto ipedimēto cessante: vt i. c. cū personae. de q. l. B. et ē tradē trāscripta articuloz de gbus fuerit controuersia. Qd si ad exēptōē allegat solā pscriptōē debēt de hoc facē fidē. Si hō allegant vtrūq: tūc si pūilegiū ad plenum non sufficiat: s. tñ cāz pbeat p̄scribendi tenētur p̄scriptōē p̄bare. A. videlicet. 40. añoz: et allegatū pūilegiū exhibē per modū p̄dictū: vt in eo. c. B. Et pbatōē pendere nō turbētur. A. Lū rōe pūilegiū sint i possessione exēptōis nō violēta. nō clādestina. nō cessa p̄cario de qua fidē corā eisdē fecerunt: vt ibi. B. Qd si nō allegat et exhibēt tale pūilegiū qd cām p̄scribēdi pbeat. A. sal tē vt ibi. B. diocesani vtant iure suo. ex de pūile. cū psona. li. 6.

Exēpta ecclia et monachi vlt canonici vel ouerz et ppetuo oblari itelligunt exempti. A. siue sint clīci. siue nō: vt i. c. de q. statū. B. Nō at p̄s byē q. prochiānoz curā hz quo ad ea q. ad ipaz curā

ptinet nec ipi prochiani. ex de pūile. p. exēptōē. li. 6.

Si eximāt canonici alie ecclie nō ppter h⁹ sūt exēpti clīci. s. bñ eo? A. s. q. exēptis clīcis itelligūtur exēpti taz canonici q. alii clīci. dōc. c. p. exēptōes. B. s. ipa ecclia nō ē ppter h⁹ exēpta. A. in neutro casu. siue pūilegium ccedat canonici siue clīcis: vt in tex. de quo statim. B. ex de pūil. per exēptōē. li. 6.

Per monasteriū seu p h⁹ modi locū exēptū itelligi d. tā de ipō q. de cimiterio et domib⁹ monasterii. et theatris. hortis et areis q. sunt iux eccliam: ar. 12. q. i. n. c. t. a. r. c. nulla. 17. q. 4. diffiniuit. A. Idem in sū. con. li. 2. c. 11. q. 166. circa finem. B.

Exēpti q. tūc q. gaudeat libertate: nihilominus pnt cōueniri corā ordinariis rōne delicti siue cōtract⁹: aut rei s. qua s. eos agit: nisi delictū sit cōmissū i loco exēpto. vel dētus ibi sit inritus. vlt ibi sit ipsa res litigiosa. Itē nō pnt cōueniri vbi domiciliū hnt si alibi dliquāt vel dunt vlt res ipa existat. nec etiaz pnt diocesani illoz vbi domiciliū hnt remittere exemptos si cōueniant ad locū vbi deliquerūt vel dixerūt vel res cōsistit. ex de pūil. volēres. li. 6. saluis q. dicunt in se. s. Et h⁹ etiā sciēdū q. qdā sūt pūilegiati ita q. nec rōne delicti vlt dēt⁹ vel rei pnt cōueniri: vt p̄dicatores minores et cisterciēses.

Exēpti nō pnt cōstruē oratoria vlt capellas i locis nō exēptis siue inia dioecsanorū nec i sic cōstructis nec tpe iterdicti i casib⁹ nō exp̄ssis. A. s. i iure: vt i. c. auctoritate. de quo. i. B. celebrare vlt facē celebrari. alif p ordinariorū compescatur. Et si p̄p hoc cōseruatores eozū ferrēt sentētiās d ordinarios nō valēt ex de pūile. auctoritate. li. 6. In locis et exēptis nō pnt exēpti p̄dicta facēnt si de inia vel pūilegio. A. sedis aplice spāli. sicut p. i. tex. q. seq. B. vt i dicto. c. auctoritate.

Exēpti nō debēt assumē lites suoz vlt hoīuz. A. liboz: ut i dōc. c. auctoritate. B.

etiā censualiū. ex de pūil. auctoritate.
li. 6.

Legatus de latē fm Ber. bñ pōt co
gnosce d cāis d exemptos. qz per pūile
giū eximūtur a pāte epōz z h' modi:
l3 nō pape vel legatōz ei'. Secus tñ d
aliis legatis. Notant hec de offi. lega.
qz trāslatōem. A. In glo. Et eo. t. c. p. di
cit glo. qz legat' de latere q ad hoc itel
ligit. siue sit cardinalis siue ali' de latē
dñi pape missus. Nō aut si sit legatus
rōe loci seu dignitatis: vt archieps cā
tuariēsis. de q dñi dco. c. p. z siles: vt et
notat i sū. con. li. 2. ti. 5. q. 166. ad fi. **D.**
Donasteria mōialiū ēt si sūt exem
pta debēt singulis ānis p ordinarios
visitari. vt i cle. attēdētes de sta. mo.

Exorcismus. vide su
theismus. pza ca

Expositus. Si pat' vl
alius eo sci
ente vel ratū hñte filiū vel
patron' libertū vel dñs seruū infantem
vl aliqūē pdictōz lāguidū cuiuscūqz
etatis exposuerit. vl si alicui eoz alime
ta impie negari origerit. fili' hoc ipso
a patria pāte liberat' ē. z libt' fit inge
nuus. z seru' liber. Isti qz q hos suscipi
unt n pnt ppf h' i eoz psois ius aliqđ
vēdicare. ex eo. c. vnico. A. s. de ifatib'
z lan. expo. **D.** Quid aut sit patronus
libert' vel ingenuus hēs. i. libert'. s. p.

Exrema vinctio.

De ea dñ. i. vinctio extrema.

Alsum. Quere. i. mē
dadium. De
falsariis hō l'fay papaliūz
vide s. excoicatio 3.

Ama. Quāuis pncipali
ter sit curādum d
bona vita: nihilomin' qstūm
gs pōt curare d3 de bona fama. z ne p
rimii de eo scādalizētur. Hec hñt mltū
plene. xi. q. 3. inf' xba. A. z clāi. iz. q. i. no
lo. **D.** z. i. scādaliū. s. fi. fama quō resti
tuēda sit ab eo q aliqūē infamauit hñ

supra detractio. s. pfr.

Amilía. Quō paterfa
miliās d3 regē
z corrigē familiā suā: R. fm
Buil. Sicut ipse tenet filios z familie i
educatōe corporali: sic z i disciplina mo
rū. vñ h' nō seruās z fidelitacē nālē de
serit z ē deterior ifidelib': q l3 nō sint
sub lege grē: tñ fuāt illud istinctu legi
nāe. vñ. l. ad Thimo. 5. Si qs suoz ma
xime domesticōz curā nō h3 fidē nega
uit. z est infidelior ifidelib': di. 4. 7. s. nccē
est. z. c. q. r. libet. A. Idē in sū. con. li. 3.
ti. iz. q. i. vbi ēt addit' qz ex eo q dñc apo
stol'. maxie domesticōz p3 qz pñfami
lias nō solū tenet curā regimīs hñc cir
ca domesticos. i. circa filios: vt exponit
Aug'. sed ēt circa oēs suos p quos itel
ligūtur sui q de familia sūt. z qz hec cu
ra cōrectōis n solū d3 ēē hñc: s3 ēt exē
pli boni z xboz. qz hec ē spēs elyne: vt
dicit Aug'. vñ sicut ad elynā corpora
lē tenet qs tpe nccitatis ita z ad hanc.
Si hō nec sic corrigūtur: d3 eos abiicē
a se si pbabilr credit p hoc eos corrigi
z sine h' i malitia pñacit' pseuerare:
ne sit parron' criminis: sicut p3 in vxore
fornicaria. Qđ si pbabilr credit p hoc
eos licēti' peccare. p suā aut curā z per
suū timorē videt eos a mlti. z si nō ab
oibus malis se tpare ei nō ipurat' puē
sitas filioz. vñ z i dco. s. necesse est dic
Hiero'. Iust' nō polluit ex vitio filio
rū. qđ tē fiet si n erit qđ sibi iputet. **D.**
Quid si dñs facit suos iurare qz dicēt
ei si quē viderit sciuerit vl audiuerint
surripuisse aliqd de reb' suis: R. fm
Buil. Credo sine piudicio distinguēdū.
qz si iste dñs pbabilr hñ truculē' z fe
rus: nō tenet' fuare: qz illicitū fuit qđ
iuratū est. Si aut credis z hñ māsuet'
z nō nisi rōnabilr pcessur': distingue'.
qz si res tales sūt qz ptineant ad custo
diā illi' q iurauit: fuari d3. puta si qs
viderit furē asportātē res q eius custo
die cōmēdate sūt pōt psequi res furti
uas. al' tenet' dñū restituere. Si autēz
non tenet' ad custodiā illarū rez: tunc

si pōt pbare tenet reuelare. Si hō non pōt pbare nō d3 reuelare nisi talib' p lōis que pāt pdesse z non obesse. Et si alio mō iurauit: nō fuit lictū iuramen tū nec obligatorū. A. Idē i sū. con. li. p. ti. 9. q. 31. Ubi ē dī fm Hug. q. si ali quis de testib' synodalib' sciat sol' cri mē alicui' nō tenet denūciare epō licz iurauerit dicē crimina que sciret: nisi posset pbare. al d3 tacere ne sit p ditor criminis. 2. q. i. si peccauerit. nisi hoc faci at secreto. tñ epō vel ali' cui reuelat d3 secrete corrigere h' i criminosos: ar. 22. q. 5. hoc vñ. B. Silē ē hēf s. correctio 2. q. 5. z se. z s. crimē. s. 3. Qd i ordinan do regit q' bñ pñt familie sue hēs. i. ordinādus. s. 12.

Remina non pōt recipere caracterē alic' ordiuis clicalis ipediente se xu. nec ē actū alicui' ordis exercere. 23 di. sacratas. A. Hoc fuit dictū Ray. vt p3 i sū. con. li. 3. ti. 23. q. i. dic vt ibi p3 q' hoc nō pñt facē q' tūcunq' sint scē z re ligiose. B. nec p dicare seu publice do cere. di. 23. mulier. 33. q. 5. mulierem. A. pñt tñ i caplis suis z claustris sorores suas exhortari ad bonū z docē sed non i ecclia: aut i publico: aut i synodo fm glo. Ray. z in dicta. q. i. B. Item nō po test iudicare sup cāis spūalib'. A. nisi put ponitur s. abbatissa. s. p. z 3. circa excōicatōem z suspēsiōē. B. Sup tē poralib' hō vbi est cōsuetudo pōt. ex de arbi. dilecti.

Semine q' tūcunq' deo sacrate vasa z pallas sacras aut vestes quibus dñō ministrat cōtingere nō debēt. vel incē sum circa altare deferre. di. 23. sacratas z de cse. di. i. vestimēta. Semina quō. z qñ possit esse testis. vide. i. testis p. s. 3. Semine nō pñt ad iudiciū trahi psona liter i vlla cā que iure nō expmif. sed nec religiose ēt si cōfentiāt vide. i. iudici um. s. 5. z 6. A. i. q. incipit. mulieres ad iudiciū. z se. B. z. i. testis p. s. 3. De clau sura monialiū z q' nō ligent nisi p p curatores. vide. i. monialis. De multis

q' nō pñt femine ēt abbatisse vide s. abbatissa. De ornatu quoq' sclariū mu lier hēs. i. ornatus.

Ferie dicuntur q' foerie eo q' pstant vacationē ab his que in foro. i. iudiciali agi cōsueuerūt. vel dicunt ferie q' si fe stiuē. A. Idē in sū. con. li. p. ti. 12. q. i. fm Ray. B.

Feriaz qdā sūt tpaneē: qdā repētime qdā solēnes. Tēporanee sūt q' dant p fructib' colligēdis z sūt duoz mēsum grā messū z vindemiāz. A. quoz mē siū vn' ē p messib': z ali' p vindemiis vt in sū. con. eo. ti. q. 2. vbi ē notat q' in oī terra dādē sūt ferie p messib' ēt si n̄ crescit ibi ānona: q' oēs cōiter gno idi gent z hēnt necesse sibi p aliquo tpe p uidē. S3 p videmus nō dabūt nisi vbi sūt vinee: vel saltē vbi ē cōis vsus vi ni. B. Et fm dñas regiones citi' aut tardius indicunt z pconizant. ff. eo. pñi des. z de offi. pcon. si in aliquē. In his nō pōt fieri pcessus iudicialis nisi de af sensu partiū. ex eo. cōqst. in fi. Repen tine hō ferie sunt q's impator indicit ppter victoriā quā fecit. vel q' vxorē duxit vel ei fili' nat' ē. z b' i. Et dicunt repentine q' repēte seu subito indicū tur. Et nullus pter pncipē eas indicare pōt. L. de fci. la nullo. A. Idē in sū. cō. dicta. q. 2. B.

Ferie hō solēnes seu festiue sūt qdā pcpue solēnitates. i. Natal' dñi. sancti Stephani. sci Johis euāgeliste. scōroz Innocētiū. sci Siluestri. circūcisionis. epiphaniāz. z septē dies dñice passiōis z resurrectōis cū septē sequētib'. roga tōes etiā trib' dieb'. ascēsiō dñi. pēthe costes cū duob' q' sequūt. festiuitates oēs hginis gl'iose. B. i. que erāt tpe. c. cōquest'. ex eo. vbi hec ponūtur p. Bre go. nonū. B. mariuitas Johis baptiste 12. aploz. sci Laurēti. dīcatiōis beati Michaelis. oīuz sanctoz. sci Martini. ac dieb' dñicis. z ille festiuitates quas singuli epī in suis diocefib' cū ppo z clero duxerint solēniter celebrandas.

A. q. vicinis tñ circūmorātib⁹ idicēde
sūt. nō gnālī oib⁹: vt i. c. pñunciādū. de
q. i. nisi forte illis q. ibidē. p. illo tpe mo
rarētur. q. forēses z q. cūq. bonas loci
vbi se reperiūt cōsuetudines fuare de
bēt di. s. q. d. z di. i. illa aut. Et h⁹ intelli
gūt de sctis auctoritate ecclie romane
canonizatis. q. ep̄s nō pōt p se aliquez
sc̄m canonizare. ex de reli. z vene. sanc.
c. p. q. d. z nōt i sū. con. dicta. q. 2. B. de
cse. di. 3. pñunciādū. z ex eo. q. q. stul. Itē
statuit Eusebi⁹ q. festū inuētiōis sctae
crucis qnto nonas mai solēnī celebrē
tur. de cse. di. 3. crucis. A. Idē ēt fuādū
est de festo exaltatōis fm glo. Ray. p i
dicta. q. 2. q. d. pōt pcedē vbi h⁹ obrinet
de cōsuetudine. a. nō vī iure cauēri. B.
Itē festū de corpore xp̄i: vt in cle. si dñm
de reli. z vene. sanc. Et nora h⁹ q. int p̄di
ctos dies sūt qdā q. de facto nō festanē
q̄rū ad cessatōē ab opib⁹: s. viderēt
abrogari p dñā cōsuetudinē q. i eis hēt
locū: cū nō ita sint de pcepto dei sicut
ē dñica z maiores illa. Itē aut dies sē
tres dies rogationū. Quidā ēt nō fuāt
oēs septē dies passionis. z etiā p totaz
octauā pasce. A. Hic p. q. septē dies
dñice passionis p̄cipiūt in. c. c. quest⁹
ex eo. nō solū ad vacatōēz fori iudicial⁹
vt qdā voluerūt dicē: s. ēt ad cessatōēz
ab opib⁹: l. cōsuetudo sit i dñiū. Pater
ē h⁹ q. dies dñica z maiores illa sūt de
pcepto dei. de q. lati⁹ dñm ē s. dñica dies
s. p. in additōē. Itē q. cōsuetudo nō ex
cusat q̄rū ad festa iurj dñi z bñ. q. nē
la cōsuetudo vel ēt hūana cōstitutio pōt
valē dñiū. s. di. x. i. tate. z. c. si cōsue
tudinē. z. 25. q. i. sūt qdā. Quo hō ad fe
sta iurj positū excusat. s. p. latius di
stingui. Aut cōsuetudo ē rōnabilis itro
ducta forte ob aliquā rōabile nccitatē
tacētib⁹ p̄latis ecclie. z excusat. Nā rōa
bilis cōsuetudo vī legi hēt. di. i. c. cōsuetu
do. Si hō cōsuetudo nō sit rōnabilis qz
nō ē introducta ex aliqua rōnabili cā:
sed poti⁹ ex auaritia vel deuotiōis tepi
ditate. pur cōiter solet ctingē: p se non
excusat. imo potius guar. ex de cōsue. c.

fi. z di. s. c. mala. Et iō p̄lari iurj possē de
bēt conari talē cōsuetudinē abolere. z si
nō possunt ad p̄e⁹ emrādū laudabilī ta
ceāt. 4. di. deniq. z p̄latis tacētib⁹ non
celebrātes dicta festa excusant: dñmō
non sint prinacis ppositi ip̄a non cele
brādi etiā si a p̄latis p̄cipiētur. sicut i
sūt dicit Tho. erga solutōem decimaz
sc̄da sc̄de. q. 87. arti. p. Et forte q. ad fe
sta gnālī pcepta regri⁹ auctoritas pa
pe. hoc est q. sciat z toleret dñā cōsue
tudinē. Et nō vī sufficere taciturnitas
ep̄i. cū non hēat p̄tatem d legē supiorj
z per cōsequē nō possit tollere festa ob
ecclia gnālī itroducta nisi forte p̄p̄ ta
citurnitatē ep̄i. subditi aut iusta igno
rātia excusent. Quo hō ad festa p̄icu
laria loci taciturnitatē sufficē puto ep̄i
p̄p̄ri. P̄dictis ēt festis pceptj adde
dedicatōem cuiuscunq. oratorij: vt in
dicto. c. pñunciādū. de cse. di. 3. Quod
puto itelligendū q̄tum ad loca ip̄ius
oratorij. B. Sūt etiā alia festa p con
suetudinē itroducta toti⁹ ecclie. sicut
sancti Nicolai. z forte alia. A. Et ideo
sunt obseruāda cū cōsuetudo sit taci
ta lex: z p lege hēatur si rōabilis sit z
saluti p̄ficiat. di. i. c. cōsuetudo. Et eadē
rō est de cōsuetudinib⁹ particularibus
respectu particulariū locoz. ar. dicti. c.
pñunciādū. z. ff. de rei ven. l. que de tota
Un z festū sancti Bartholomei fm di
uersas cōsuetudines diuersis dieb⁹ cele
bratur. ex de obser. ieiū. cōsiliū. B. de
die dñico spālī z qd etiā agēdū i festis
hēs s. dñica dies. z. i. s. 8. z se. De festo
conceptōis beate Marie x̄ginis dicen
dum fm Tho. in. 3. pte. q. 27. q. l. roma
na ecclia ip̄m non celebrat tolerat tñ
cōsuetudinē aliquarū eccliarū illud fe
stū celebrātū. Un celebritas non ē to
talit⁹ reprobāda. S. nec p̄p̄ h⁹ q. festū
pceptōis celebrat daf itelligi q. in sua
pceptōe fuēr scā. s. q. q. tpe fuit sc̄fica
ta ignozat. celebrat festū sc̄ficatōis ei⁹
poti⁹ q. pceptōis i die pceptōis ip̄ius.
De faciēdo festū trinitatis cōsuetudo
tenēda ē. ex eo. qm. A. Ibi etiam dñ. q.

alicubi celebrat ifra octauas penteco-
stes. et alibi i officia an aduentu. **B.** Ho
die in ex mandato Johis pape. 22. fit p
vlem ecclesiam.

Ite nota qd festa aploz euangelistaz.
et 4. doctorz pncipaliu. A. v3 Hierony-
mi. Ambrosii. Augustini. et Gregorii:
vt in. c. glosus. de quo. i. **B.** debet sub
duplici officio p vniuersas ecclesias sole-
nit celebrari. ex de reli. et vene. san. gho-
sus. li. 6. **A.** Aliq h^o intelligit qd ad offm
tm: s3 congruēti^r vñ intelligēdū qd ad oia.
Nā de aplis claz ē qd sūt pcepta: vt s.
s. 2. Idē g^o v3 intelligi de festis euāgeli-
staz et patorz doctorz qd egparat ibidē
apls: de qb^o i rex. dci. c. fit hmo sit cum
apls sub vno tēxtu et cōstructu xboz
nec ē hñsile qd solū p duplici officio fu-
isset facta tā longa decretalis: p̄cipue
cū h^o postponat tā i rubricis breuiari
q̄ in decretis seu decretalib^o. **I**te qz in
dcō. c. glosus: iudicat ecclā eos int oēs
scōs singlarit debē honorari. **I**te quia
hec dictio solēniter qd ponit i dcō. c. glio-
sus sigt celebratōez oimodā et vacatio-
nē ab opib^o: vt i. c. cruci. de cse. di. 3. ibi
solēnit celebrari mādām. **E**t oēs itelli-
gūt i h^o significari oimodā celebratio-
nē. **E**t qd i dcō. c. glosus addit d^o officio
duplici fit ad augmētū et nō ad diminu-
tōez solēnitat. **E**t ita cū sup h^o phes cō-
tulisse cū pucti doctorib^o asseruerūt
dcā festa euāgelistaz et doctorz obfua-
da fore qd ad oimodā celebratōez sic et
aploz. **S**3 forte alicubi cōsuetudo excu-
saret s3 distictōez positā s. s. 2. h. et nō.
i additōe. **B.**

Quā debem^r festū icipe? **R.** Quātuz
adferiatōez a vespa i vespa. ex. e. oēs.
A. et de cse. di. 3. pñciandū. **E**t fuit ori-
giale dcā scripte: vt p3 Leuit. 23. **B.**
Et intellige vespē. i. sero. **A.** i. ab vlti-
ma pte diei pcedēt^r seu vigilie. v3 ime-
diate post. 24. horā. v3 ad vltimā pte
diei festi: qd et pōt parē p id qd hñ gen.
p. vbi dñ. **F**actū ē vespere et mane dies
vñ. **E**t s3 Nico. de lira. ibi scriptura lo-
q̄ de die nāli qd ē 24. horaz. **A**rtificiat

ho ē qd diu sol ē sup frā. cui^r pma pte v3
māe ponit p tota die: et pma pte noctis
quā vocat vespe p tota nocte. **E**t dicit
idē Nico. **I**n vespe oplet dies artificia-
lis. **I**git s3 scripturā et scām ecclesiaz fe-
stū icipit imediate p occasū solis diei
pcedentis v3 ad occasū solis diei festi
B. **I**n festoz iutiā et finis iux eoz q̄lita-
tē et offaz regionū cōsuetudines seruari
v3: et sicut magnitudo ipoz erigit p̄us
incipit et tard^r tñiari. ex eo. qm. **A.** h^o
dcā aliq male p̄pēdūt ipm allegātes
dinutiue dicētes qd per cōsuetudinē p̄r
minui festū. cū tñ clare offert qd loq̄tur
nō diminutiue: s3 augmētatiue dicēdo
p̄us icipe et tard^r tñiari. et nō dic tar-
di^r icipe et p̄us tñiari. **I**taq̄ cōsuetu-
do nō pōt minui festū nisi eēt de ill^o qd
cōsuetudo derogare pōt scdm modū di-
ctū. s. s. 2. h. et nō i additōe. **P**ōt aut cō-
suetudo festū augē p̄ter q̄ i officia cui^r
solēnitas nō v3 icipe an occasū solis diei
sabbati ne videamur iudicare: vt in
c. pñciandū. de cse. di. 3. **E**t ex p̄dictis
clare pōt colligi qd nulla cōsuetudo pōt
excusare laborātes i sabbato p occasū
solis. **E**t idē ē de laborātib^o i dieb^o pcedē-
tib^o festa maiora q̄ dñica: cū vt s. p3 i
h^o fiat dñs dñm. **B.**

A qd abstinēdū sit i festis? **R.** **U**t
hoies meli^r possint vacare dñis debēt
abstinē ab oī ope fuili. i. nō solū a pec-
catis: s3 et a mechācis et agricultura et
h^o i: vt nec mercatū fiat. nec placitum
nec aliqs ad penā iudicet: vñ ad mortē
nec iuramēta fiat nisi p pace. **P**o tñ. s.
abstinē a iuramētis et si honestū sit nō
ē neciū. **A.** **S**at^r vñ posse dici qd ad
iudicialia iuramēta: de qb^o vñ loq. c. i.
ex. e. sit pceptū. i. aliis ho cōsiliū ut mag^r
abstineat i festi q̄ i aliis dieb^o: h^o est qd
maior necitas vigeat. **I**n eodē. c. dñ et
qd in festo iuraf nō solū p pace: s3 et p
alia necitate: vt dicit ibi glo: puta p fi-
de. p obia. et p fama. **B.** **E**t qd a p̄dicti
abstinēdū sit hñ de cse. di. 3. rogatōes. et
ex. e. oēs. i. q. 4. c. p. 2. et 3. **E**t nota qd his
dieb^o p̄cessus iudicari nō tenet etia3

si fiat d' osesu p'riu nisi necitas v'geat
 v'pietas suadeat: puta si eēt cā d'biliū
 p'sonaz. ex eo. cōstus. A. Et ibi glo. dat
 exēplū necitatis dicēs. Si eēt res tpe
 pitura: vt vbi res celeritatē desidēat
 B. Et m'ro mun' d'z q's his dieb' facē
 aliqd q'd desse ē p'ctū: q' magis peccat
 i festo q' i aliis dieb'. A. Un' t' h'z Nico.
 de Lira Exo. 20. Qui cōmittit adulteriū
 vel aliud p'ctū mortale in festo facit d'
 duo p'cepta: t' illud q'd vetat q'd agit
 t' d' p'ceptū de scificatōe festi. vñ cū cir
 cūstātia p'cti que trahit i aliā sp'z sit d'
 necitate cōfessionis necesse ē t' h'ac cir
 cūstātia t'pis cōfiteri: d' q' lat' d'cū ē s.
 cōfessio: s. s. i' additōe. p'ctū aut veni
 ale nō rūpit festū h'z Tho. scōa scōe. q.
 122. arti. 4. Nihilomin' t' a p'cto venia
 li debem' diligēter cauē oī tpe p'stim i
 festo: al' disponimur d'fctimini. Eccl.
 19. Qui spernit modica paulatī d'cider
 Aduertēdū q'z q' i maiorib' solēnitati
 bus nullo mō licet piscari. In dñic' ho
 dieb' v'z isenozib' ē nō licet nisi cā v'z
 gēte t' cū lnia: t' tūc fiat portio pauperi
 bus. ex d' feriis. c. licet. Et sic colligitur
 q' vbiq' iusta cā cogit opari in festis
 si pōt fieri d'z a p'laris peti lnia. q'z ipi
 habēt iudicare si ē iusta cā. ex de offi.
 dele. de cāis. Et d' lucro paupib' portio
 d'z fieri. Et q'd dictū ē in piscatōe idē ea
 dē rōne pōt dici i aucupatōe: maxime
 q'z ibi hoies magis occupātur currēdo
 vel aliud faciēdo. t' sit mag' i publico
 q' piscatio. Itē q'z oē op' suile phibet
 i festo. Leuit. 23. t' s. s. 6. Et sic ē regula
 phibitua. Un' oē illud itelligit phibi
 tū q'd nō ē spālīt cōcessus. vt d' in cle.
 exiui. de xbo. sig. Itē venatio forti' in
 hibet q' ēt oī tpe v'z phibita. 86. di. g ve
 natorib'. t. c. g venator. t. c. vident. t. c.
 Esau. t. c. qd pdest. t. c. an putatis. Ad c'
 itelligētiā glo. in dco. c. qui venatorib'
 sup xbo venatorib' dicit. Nota q' est
 venatio oppressiua. t' hec illicita. s. di.
 6. c. vlt. s. his ita. vbi d'. Lepir Nēbroth
 ēē robust' venator corā dñō. i. ho' iuz op
 pressor t' extincor. De hoc d' Hen. 10.

Segf. Quedā arenaria. q'dā saltuosa.
 Arenaria ē cū q's pugnat i arena cum
 bestia dērata. t' ad h' locat opas suas.
 Et h'ac q' exercet peccat mortali. t' q' eā
 aspicit. t' q' eā exercet ē ifamis nisi gra
 viriū experiēda. ff. de postu. l. i. s. itē se
 nat' De hac loq' h' c. t' duo seqntia. t. 3.
 q. 7. s. tria. Saltuo sa est q' sit i siluis t'
 saltib'. t' hec licita ē. tñ ē illicita ex tpe
 vt i q'dragefima t' in dieb' ieiunioz. i.
 eo. an putatis. Itē ex p'sona. q'z clico nō
 ē licita etiā si paup sit fm q'sdā. 34. di.
 q'rūdā. q'z pōt al' victū q'rere. nā tal' fa
 ciat cistas. t' calatos. t' retia. de cōse. di.
 s. nunq. Laico licita ē ob necitatem p'
 pellib' t' carnib' non ob voluptatez. t'
 h' de ea q' cū clamore sit. Ponē aut la
 queū vel rete sine strepitu t' clamore
 t' canib' licet ēt cleric: cū etiā mōacho
 liceat texē linū p' capiendis piscib'. de
 cōse. di. s. nunq. De saltuosa loq'tur. i. eo.
 Esau. t' duo seqntia. c. hec glo. Qd glo.
 dicit nulli licē venari i dieb' ieiunioz
 subaudiēdū. g' m'ro min' festoz: i qui
 bus forti' ouenit ab opib' suilib' absti
 neri: cū mercata t' s'ilia nō phibeātur i
 ieiuniis q' nō inhiēt in festis: vt s. s.
 6. Itē nō v'z licitū sonare vel cātare in
 festo nisi honeste t' cū rōnabili cā. al' ēt
 oī tpe v'z phibitū. vñ i. c. donare. 86. di.
 dicit glo. Quid de citharistis t' aliis q'
 suis vtunt istis: nūqd ē licitū audire
 vel rāgē ea: vel talib' p'sonis aliqd da
 re. Et q'd ad voluptatē v'z luxuriā nō.
 q'z deū morib' stimulat q' vocib' p'ph'
 delectat. 92. di. i scā. S3 ad laudē dei bñ
 v'z ob aliā iustā cām: puta recreatiōis.
 q'z debilis ē vel isirm'. B.

Quid agēdū aut qd liceat i festis? R.
 Debz q's intēdere mag' dinis: vt hym
 nis psalmis t' cāticis spūalib'. de cōse.
 di. 3. ieiunia. A. i his cōphēdit t' o'fo. q'a
 o'fo oī tpe saluti n'fē ē necia. Luc. 18. O3
 sp ozare t' nunq' deficē. iō est d' p'cepto
 p'cipue in festo. vñ i sū. cō. li. 3. ti. 37. q.
 119. norat h'z theologos q' o'fo ē de nccī
 rate p'cepti: sicut t' q'dcūq' aliud ad sa
 lutē nccūz. t' dicūt cōtineri sub p'cepto

de scificatione sabbati. vñ p̄cipit q̄ in festo missa iteḡ saltē vsq̄ ad b̄ndictōez sacerdotis iclusine audiat. de ose. di. i. oēs fideles. z. c. missas. B. Itē p̄dicatō nūb' x̄turib' z regularib' disciplinis. ex de vi. z ho. cle. cuz decorē: ex de sta. mo. cū ad monasteriū. 5. 2. Licet ēr do cere talia x̄bo vs̄ scripto i festo. Nam z in sabbato circūcisio fiebat z sacrificia. A. Idē i sū. cō. li. p̄. ti. i. 2. q. 7. f. 3. Ray. Et sic inf̄ cesa debem' attēdē p̄dicatōi z hoc f̄z idigētiā oī tpe itelligo eē de p̄ cepto p̄sertiz i festo: qz vt p̄rie patuit oē illud ē de p̄cepto qd ē ncc̄lum ad salutē aie. z p̄z qz p̄dicatio x̄bi dei est ita nccia ad salutē aie sicut corporalis cib' ad salutē corpis. Nā cibus aie ē x̄bus dei. Deut. 8. 2. z Math. 4. 2. Prop̄ qd p̄culū p̄ditōis iminet nō solū nō audien ti f̄z ēr ex negligētia x̄bū dei auditū i mēoria nō retinēt: vt p̄z p̄zeg. omel. s. vbi dicit. Verba dei q̄ aure p̄cipit mē te retinere. Lib. 2. n. mētis ē f̄mo dei: z q̄ si cib' accept' s̄oacho lāguere reicit qñ audit' f̄mo i vētre memorie nō tenet: f̄z q̄sqs alimēta n̄ retinet h' p̄fecto vi ta d̄spat. Etne g' mortis piculū formi date sū cibū scē exhortatōis n̄ accipit. si x̄ba vite. i. alimēta iusticie i mēoria nō teneris. hec ibi. Si g' audiētia x̄bi dei ē saluti nccia z cūter de p̄cepto. vñ z in dicto. c. oēs. d̄ ose. di. i. d̄f q̄ oēs fide les q̄ pueniūt. i. debēt puenire i sacris solēnitatib' ad eccl̄iaz audiant scriptu ras ap̄loz z euāgeliū. Pro qb' scriptu ris vs̄ intelligēda p̄cipue ip̄a p̄dicatio p̄ quā exponūt p̄p̄b ip̄e scrip̄se. vñ et stari i. c. sacerdote: qd imediare segtur p' d̄m. c. oēs. d̄f. Sacerdote x̄bū i eccl̄a faciēte q̄ egressus de oratorio fuit ex cōicet. Ex hoc vs̄ inuere q̄ h' sit morta le: cū excōicato nō irroget nisi p̄ culpa morteli. xi. q. 3. nemo ep̄oz. Itē de ose. di. i. q̄ die. d̄f. Qui die solenni omisso ec clesie cūctū ad spectacula vadit excōice tur. Llarer at. qz omittit cūct' eccl̄e qñ ad missas z ad p̄dicatōez ad q̄s oēs de bēt cūctē n̄ veniūt. B. f̄z vt p̄oit Tho

sc̄ba sc̄be. q. 12. n̄ phibet q̄s facē opa q̄ p̄tinēt ad p̄uidētiā ncc̄toz tā sibi q̄ p̄ x̄imis: sic b̄uādo p̄sonam vs̄ res seu qd cūq̄ aliud dānū vitādo. A. Non tñ q̄ cōsistat i cessatōe lucri. al' licet mercari. qd vcz nō ē. ex eo. x. p̄. Nec cū omisiōe dīnoz qb' p̄ncipalr itēdēdū ē: vt statiz p̄oissū ē. B. Math. 12. Quis ex vob' hō q̄ būerit vnā ouē z ceciderit sabbato i foueā: nōne tenebit z lenabit eaz. Im mo ēr licet p̄ ncc̄itate bellare. vñ z ma chabei i sabbato pugnātes excusāt. 23. q. s. si nulla. A. Delī' ex d̄ reg. iust. qd nō ē. de q̄ h̄f p̄ Math. 2. De q̄ ēr vide s̄. bellū p̄. s. fi. B. Itē f̄z Buil. si iacētib' segetib' i agro: aut fenis i p̄rato imune at tēpestas p̄nt inde f̄mouēi. A. Si du biter z timeat q̄ dē res corūp̄at vel mltū d̄teriorēz f̄z eū. Buil. vt i sū. cō. li. p̄. ti. i. 2. q. 9. B. Itē n̄ credūt peccare mō talit' carnifices z picerne q̄ p̄parāt vi ctualia vt seq̄nti die vēdāt si p̄us n̄ po terāt cōmode p̄pare aut p̄pata suare. A. Idē i d̄cā. q. 9. f̄z eū. Buil. Et p̄or dici q̄ h' vcz ē si cibaria sūt nccia p̄ die fe sto: aut p̄ die seq̄nti i q̄ nō poterāt con gruo tpe p̄pari. al' nō licet cū sit op' ser uile. Leuit. 23. B.

Sz qd d̄ his q̄ opellūt a d̄nis vt ope rēt i festis. R' f̄z gull. Si iusto metu in ducti h' faciūt vident p̄p̄ ncc̄itatē ex cusari. al' nō tenēt obedire nisi i licitis z honestis. A. Idē i sū. cō. d̄cā. q. 9. B.

Quid d̄ his q̄ d̄bētes d̄nis vecturam bladoz afferūt i dieb' festiuis. R' f̄m Buil. Nō excusāt ni i alia ncc̄itas ad h' eos cōpellat. Vctores tñ mercū et alimētoz aut p̄sonaz ad loca remota cū alr n̄ possint sūi ḡui icōmodo credo excusari. z sūt d̄ viatorib' z cursoribus A. Idē i d̄cā. q. 9. B.

Utz in festis liceat scribē. R' f̄z Buil. Nō licet scribē i aliq̄ grādī: vt d̄ q̄ctio i q̄ternū: f̄z scholarib' lectōes suas no tare z f̄mōes. z i lectōib' libros corrigē Nō at licet circa p̄dca locare opas su as z p̄cio facē. A. vñ ēr adducē ad hoc opas alienas f̄m Buil. vt i d̄cā. q. 9. B.

h' tñ spūalia z sine p'cio.

¶ Quid d' barberis z minorib' z fer-
ratorib' eqz. R. fm Buil. Si i festi h'
faciūt pncipali p'p'ccitate eoz qbus
fuit: credo q pnt excusari. Sec' si p
pter cupiditatē lucri. Sz z illi q de tali
bus regrūt eos excusant si alr nō pote-
rāt sibi cōmode puidē. aliq nō excu-
sant. A. Jō i sū. cō. dca. q. 9. Sz q ad bar-
būsores nō vidco q cā occurrē rōabil'
z excusabil' possit cōit quare nequeat
post festū differri. B.

¶ Sz qd de molēdinis. R. fm Buil. In
molēdinis ad vētū vel ad aquā q abfz
mag' opa hoīs exercēt: credo fuādā cō-
suetudinē regidīs nō phibitā a p'laris.
Molēdina ho cū iumētis debēt gescē
Nā z iumēta vacare iusta sabbato.
Exo. 20. A. Lerte idē v' de q'cūq' molē-
dino. Nā l' aliq nō fgrūt magnū labo-
rē hoīs regrūt tñ iuge mīsteriū z occu-
patōez. z sic dinū cultū z dūotēm ipe-
diūt. z cū regula sit phibitiuā z h' non
replaf pmissū oīat ex sup'dictis nō li-
cere: nisi rōnabilis arter nccitas. B.

¶ Quid d' eūtib' ad mercata q fiūt i fe-
stis. R. fm Buil. Si aliq hoc faciat nō
cōsuetudinarie sz p sua nccitate: nō credo
q peccz mortali. Sec' si cōsuetudinarie
seu lucrādi cupiditate. z maxie subtra-
hēdo se a dīnis: aut ēt si h' i mercata p-
hibita sint a p'laris illi loci siue forsan
excōicata. A. q cā ēt si aliq d' aliena
diocesi venirēt iciderēt i excōicatōem
rōe delicti sz eū. Buil. vt i sū. cō. li. p. ri.
iz. q. iz. B. Decata tñ q ex qd nccitate
fiūt d' victualib' z necessariis ad diez
aliq nō credo illicita eē. dū tñ ppter
h' nō subtrahāt se a dīno offō. A. Jō in
dca. q. iz. Et h' pōt itelligi v' p q'ridia-
nis nccitatib' occurrēb' qb' nō p' alie
puidē: vt s' tabne v' hospitāia p via-
torib' z p pegrinis nccō ābulatib' v'
ē i colis alr nccia nō hntib'. qz nō hēnt.
nec aliis tpib' pnt sibi puidē. z sp qñ
hec agūt: nō p'p' cupiditatē sz p'p' nccī-
tatē egētiū fiāt. z d' lucro paupib' por-
tio def. ex d' feris. c. licet. z s. xi. B.

¶ Quid d' illis q i dieb' festiuis p el'ya
tñ arāt agros paupēz v' faciunt opa
eoz. R. fm Buil. nō credo q dñci dieb'
aut maiorib' solēnitatibus liceat. A.
Glo. i. c. licet. ex eo. dicit q maiorēs so-
lēnitates s' natiuitas dñi. epiphāia. re-
surrectio dñi. z ascēsiō z pētecōstes. Sz
glo. Ray. vt p' i sū. cō. eo. ti. q. xi. vocat
solēnitates maiores festa xpi. z beate
xgis. z p'cipue diē dñice passiōis. z apo-
stolor' Petri z Pauli. Sz hec glo. q' rū
ad festa b'issime xgis z Petri z Pauli
p' itelligi nō q sint d' iure dīno: sz q in
eis min' liceat opari. B. De mioribus
āt festis sic. i. z an octauas pasce z s' i
b': credo q liceat seg' cōsuetudinē rō-
nis. Ad h' at q licite fiūt: o'z q p'p' ista
nō subtrahāt se a dīnis. z q talia nō faci-
ant p'p' affectōez carnalē aut spe rīnu-
neatōis: sz p'p' deū z q paup'as illi b'
exigē videat. A. Jō i sū. cō. dca. q. xi. vbi
addit sz eū. Buil. qz ēt q ista cōsuetu-
do sciēt tolēt ab epō. z si dubitēz v'z
ep's talia sciat z sustineat: recurrē o'z fa-
cēdōs loci ad ep's: vt sup' b' certificetur
ab eo. qd puto itelligēdū qñ dubitat
v'z cōsuetudo sit legitie p'scripta. Als
cōsuetudo circa h' i festa sari q se excu-
sat: vt p' s. s. z. h. z nō. B.

¶ An liceat opari circa edificatōem ec-
cliaz. z h' i. A. v' locoz sacroz r'ad op'
mīstroz paupēz ecclie: vt i sū. con. dca.
q. xi. B. R. fm Buil. Credo q liceat p-
cipue ad op' mīstroz paupēz q nō hēnt
reddīt' sibi sufficiētes. ita tñ q h' i la-
bor nō sit vsq' ad vltimā fatigatōez. v'
ne p'p' h' dimittat missa z h' i dīna. A.
qz nō o'z dimitti missa q ē obligatōis z
id ad qd q's tenet. p'p' id ad qd nō tene-
t' eūde Buil. z i dca. q. xi. vbi ēt dicit q
h' cāu istd opari p' fieri ēt in p'cipuis
festiuitatib' si nō sit phibitū v' cōsuetu-
dini loci dñi. B.

¶ Quid p' celebratōez dīnoz in festi au-
dita missa liceat opari. R. fm Buil. Nō
l' nō tñ p'p' qdlib' modicū op' peccat
mōtali: vt si i vinea v' i agro purg' q
aliqd modicū qd i stabat p' icuria aut

reper fracturā i sepe. z hⁱ. A. Quātū
tū laboris aut opis. possit q^s sine pctō
facere i festo: nō ē defⁱminatū: s^z ad ar
bitriū bōi viri recurrēdū ē h^z eū. Huil.
vt i sū. cō. eo. ti. q. 13. Silt ē dīc^r recurren
dū ad arbitriū boni viri p q^{ra} necita
te liceat opari in festis: vt p^z eo. ti. q. 9.
Qui ē dīc^r q^q nō occurrit rōnabil^r nccī
tas: recurrēdū ē p dispēsatōe ad ep^m
si cōmode pōt adiri. Al^r putat q^q suffici
at dispēlatio pprii sacerdotis discreti
tū. z q^q tāta possit eē necitas z tā noto
ria q^q auctoritate p^{pa} possit q^s talia
facē. Et h^o notat i sū. cō. eo. ti. q. 8. B. De
bis q^q in festis faciūt ferta z hⁱ vana.
vide. l. negociatio. §. s. z de choreis sup
chozea. §. 2. De die dñica. sup dñica.

Feudum ē concessio rei
imobil^r scā pro
homagio. ex de simo. c. ex dili
gēti. A. Hec fuit diffinitio Hof. cui i ef
fectu cōcordat diffinitio Hof. vt p^z in
sū. con. l. p. ti. 15. q. 56. vbi ē p^z q^q pprie
tas remanet apud cōcedētē. z vⁱ usufruct^r
trāsīt in feudatariū seu i accipiētē. z in
heredes masculos z feminas si de eis
notatiz dictū fuerit ad h^o vt ipse seu he
redes ei^o dñō fināt ad defⁱminatū fuiti
um siue ad idēminatū. B. Et aliud q^q
dē est pñū. s. q^q a p^{re} vel a quocūq^q d^o
supiorib^z ē acq^{si}tū. Aliud mñuz. s. q^q
p feminā ē acq^{si}tū. Itē feudoz aliud ē
cōditōale. s. q^q dāt ad certū fuitiuz seu
cōditōez. A. Et si negauerit vassallus cō
ditōez feudi ipm amittē d^z: vt i sū. cō.
eo. ti. q. 59. vbi hec oīa fm Hof. notāt.
B. Aliud ē nō cōditōale. Itē q^q dā est
ppriū. s. q^q trāsīt ad hēdes: q^q dā nō.
Et sciēdū ē q^q sūt q^q dā incorpōralia q^q
qñz dāt loco feudi vt guardia z castal
dia. A. Et ista nō hēnt ppriā nām feu
di h^z Hof. vt in dicta. q. 59. B.

Res immobilis ecclie de nouo non pōt
dari in feudū. Nā z plati h^o iurāt. Sed
res q^q erāt pus feudales pñt itez in feu
dari: puta si vassall^r pp^z aliq^q cāz pdat
feudū vⁱ moriaf potit plar^r cōcedē filio
eius vⁱ alteri. ex de feudis. ex p^{re}.

Quō acq^{si}t^r feudū? R^o fm Hof. q^q
drupl^r. p^o mō p inuestiturā: puta cū ali
q^s tradit alicui possessionē rei imobil^r
corpaliē. vⁱ cū hasta. vⁱ cū baculo: aut
aliq^q tali a dñō q^q dicit se. pp^z h^o inuestire
z acq^{si}t^r p id q^q loco inuestiture hēf vt
cū dñs dicit alicui. Uade i possessionez
ill^z fundi z teneas p feudo. s^z acq^{si}t^r
p scriptōe: vt si. 30. ānis tenuit feudū z
dñō fuuuit l^z inuestit^r nō fuerit. 4. acq^{si}
tur p successionē nō q^q dē ex testamēto:
s^z poti^r ab intestato. Nec. n. valer aliq^q
ordinatio defūcti in feudo scā. nā it h^o
mōi successionis tal^r ē q^q ascēdētes nō
succedāt i feudo: puta p^z filio. Descen
dētes hō sic. z p q^q dē fili^r pñi z nō filia.
Itē nepos ex filio z nō neptis. z sic vⁱ
i finitū. postea hō succedūt collatera
les. S^z isti d^o s^z fuerudie iperū nō succe
dūt: s^z solus fili^r: q^q d^o ficiēte fuerit^r feu
dū ad iperatozē z cōfert cui vlt. A. Itē
in sū. con. eo. ti. q. 60. B.

Sz nūq^q filia succedit i feudū? R^o
fm Hof. Nō nisi de pacto vⁱ q^qlibz cō
ditōe feudi. vel nisi filia p^z moriē pñs
redemerit feudū a dñō. aut dñs inuestie
rit eā de bñficio pñs pp^z pñs amo
rē: vt i cōstitutōe Frederici quēadmodū
feudū ad filiā ptinet. c. p. A. Itē i sū.
con. eo. ti. q. 61. Ubi ē idē q^q d^o d^o de filia
d^o d^o oī. ple ex femineo sexu descēdēte.
z q^q si feudū sit femineū: tūc fm q^q dāz
succedit filia pñi z mñi i feudo. B.

Sz p quē pōt fieri inuestitura feudi?
R^o fm Hof. Fieri pōt tā a femina q^q
a masculo ēt miorē. 25. ānis si feudū sit
ver^r. si hō sit nouū n^o p^z a miorē ficiē ni
si sit pubes z iurauerit nō dūenire. In
uestiturā pōt q^qlibet ēt fuus: nisi dñs
ignozauerit eū fuū. Pōt ēt q^s inuesti
re z inuestiri tā p se q^q p aliū vt p p^z
ratorē. A. Itē in sū. con. eo. ti. q. 62. B.

An feudatari^r hēat p^ztare iuramētū
z q^qle. R^o fm Hof. In oī feudo statim
facta inuestitura regn^r iuramētū fide
liat: nisi ex pacto remissū sit. A. Itē
i sū. cō. eo. ti. q. 69. B. Et h^z ficiē bis ver
bis z filib^z. Ego talis iuro ad sacra dei

eu. Angelia q̄ ab hinc i area ero fidelis
tali: sicut d̄s eē vassallus d̄no: nec id qd̄
mibi sub noīe fidelitatis cōmiserit p̄a
dā alii ad ei⁹ detrimētū me sciente. Et
hoc sufficit. Et nota qd̄ vassallus obliga
tur d̄no fm̄ qd̄ cōtētū ē: et h̄z qd̄ feudi nā
et cā regis i p̄i⁹ v̄l vicinaz: cōsuetudo
regit: qd̄ d̄ficiētib⁹ possit v̄t iure scri
pto. A. Id̄ i sū. cō. li. p̄. ti. i. q. 57. B. Lō
munē at obligat vassall⁹ d̄no i p̄lib⁹. p̄
ne sit ei in aliqō dānū d̄ corpe suo sed
vitabit et ip̄ediet. et ne id qd̄ d̄ns facē
intēdit et facile pōt fieri reddat ei diffi
cile v̄l ip̄ossibile. l. arēter d̄ pcurando.
3. ne reuelat secretū suū alicui maxie
q̄ possit obedē. s̄lt̄ nec illa p̄ que minus
tur⁹ fiēt. 4. ne sit d̄ ei⁹ iusticiā vel hōe
statē. s̄ impediēdo. de honestādo filiaz
vel vxorē. maculādo ei⁹ famā d̄cō scō
vel cōsensu. A. Et iā tacito: v̄t dissimulā
ter audiēdo h̄ba ifamie d̄ d̄nm. Facto
h̄o v̄t p̄ libellū famosū: v̄t in sū. cō. eo.
ti. q. 63. vbi h̄c oīa notant. B. 5. ne ali
qd̄ dānū in t̄galib⁹ ei faciat vel vtilita
tē ip̄ediat. 6. v̄t fidelit̄ ei p̄beat cōsiluz
q̄ ad h̄bū et auxiliū. s̄oe reb⁹ et p̄sōa sua
Probant h̄c i li. feudoz. de forma fi
delitatis. c. p̄. 22. q. 5. de forma. ex de iu
reiu. ego. Itē i vassallus nō debeat eē
p̄aliis d̄ d̄nm suū. ex de postu. c. fi. ti. p
le et suis hoib⁹ pōt petē et d̄fendē ius su
um: ar. ex de iureiu. petitio. A. Idē
i sū. cō. d̄cā. q. 63. Vbi ē addit qd̄ idē h̄o
sti. pōit aliā formā iuramētī fidelitatis
videlz. Ego Titi⁹ iuro sup̄ scā dei euā
gelia qd̄ ab hac hora i antea vsq̄ ad v̄l
rimū diē vite mee. pro fidel̄ tibi Daio
d̄no meo d̄ oēm hoīez excepto ip̄atore
v̄l rege. Vassall⁹. n. d̄ oēm hoīez d̄ d̄nm
iuvare ēt d̄ frēm et filiū i cā iusta: nisi d̄
aliū d̄nm atiq̄orē. Uñ et in sacro illū ex
cipē d̄s. Et notādū qd̄ i p̄dicti oib⁹ d̄ns
d̄z fidelī suo vicē reddē. v̄t. i. s̄. 7. d̄f. A.
hoc clare h̄r i. c. de forma. 22. q. 5. B.
Quib⁹ ex cāis amittit̄ feudū. B. fm̄
hosti. p̄ qd̄ amittit̄ si vassallus fuēit
cl̄c⁹ v̄l fligiosus. qz nec tales succedūt
i feudo. 23. q. 5. s̄. p̄. 2. amittit̄ si h̄s. va

falli steterit p̄ ānū et diē qd̄ nō petiuerit
a d̄no iuestituraz feudi. s̄lt̄ et si ip̄e va
sall⁹ p̄ mortē d̄ni nō petiēit ab h̄edib⁹
d̄ni: v̄t in li. feudoz. in qd̄ cāis feudus
amittitur. c. i. Et h̄ v̄ez. nisi ip̄e vassall⁹
fuerit minor ānis. i. 4. qz tal̄ nō cogit̄ si
delitātē facē. Itē nisi sit miles: qz h̄z p̄
finno ānū et mēse. Itē nisi iusta cā ip̄e
dierit: v̄t i li. feudoz. d̄ p̄hibita feudi
alie. p̄ lorchariū. qm̄ inf̄ d̄nm. Et itelligi
tur iusta cā: v̄t p̄ mortēz v̄l capitales
inimicitias v̄l aliā iustā ab̄ntiā. 3. amittit̄
cū vassall⁹ tribus vicib⁹ corā p̄ibus
et h̄ mōi regit̄ fidelitātē iurare nolue
rit: q̄uis d̄ns par⁹ sit facē iuestituram.
4. si vassallus i feudaueit feudū alia
lege q̄ ea quā ip̄e h̄z. vel i talē vassallū
q̄ feudū suare nō pōt. 5. si vassallus inf̄
fecit suū p̄pū germanū vel germāi
filiū. vel aliqd̄ cōmisit qd̄ p̄cidū noīe
cōteat ad h̄ v̄t totā h̄editatē h̄eat. De
p̄cidis h̄s. i. p̄cida. 6. si vassall⁹ dimittit
d̄ns suū i p̄lio n̄ mortuū nec ad mor
tē v̄hieratū. S̄lt̄ p̄p̄ alias m̄ltas ing
titudies q̄ enumerat̄ i li. feudoz. qbus
mōis feudū amittit̄. c. p̄. 2. 7. si vassal
lus sciēter negauerit feudū v̄l p̄t̄ aut
cōditōez ei⁹. Sec⁹ si ignorat̄. Qd̄ si va
sallus nō vult oīdē de p̄te feudi p̄esu
mes qd̄ totū teneat i feudū. 8. si vassal
lus feudū alienauerit. et si qd̄ p̄ parte
alienauerit: illā p̄t̄ amittit̄: et libe ad
d̄nm reuertet̄ nulla p̄scriptōe obstāte
Nec p̄derit vassallo si p̄ factā alienati
onē recupauerit feudū ip̄m nisi igno
rāt̄er alienasset. 9. si vassall⁹ d̄nm accu
sauerit: aut si testimoniū d̄ ip̄m i cā nō
t̄m̄ criminali sed ēt civilī tulerit: licz qd̄
dā dixerint qd̄ i civilī pōt. i. o. si vassallus
vocat⁹ a d̄no qd̄ secū vadat i expeditōe
publica. puta vocat⁹ ab ip̄atore v̄t scē
v̄ciat Romā. p̄ suscipiēda corōa et h̄ i n̄
venēit: nec aliū p̄ se d̄no suo acceptum
misit. v̄l ei stipēdia militie nō d̄derit.
A. h̄c oīa ēt nōnt̄ in sū. cō. li. p̄. ti. i. q. 64.
B. et qd̄ qm̄ p̄p̄ fidelitātē n̄ suatā
amittit̄ feudū nō itelligit̄ ip̄o iure sed
p̄ sniaz. Si h̄o alienatū fuerit ip̄o iure

pdit: vt Inno. dic. hec oia hosti. pbat
i su. ti. de feudis. A. hosti. q. ad hunc
casu v. simplr dic q amissio feudi sit
p sniaz. s. Inno. dic q i cau alienatiois
sit ipo iure: vt not i su. co. e. ti. q. 65. B.

Quoniam dñs amittit ius qd in feudo hēt:
R. s. hosti. Sicut vasall' amittit feu
dū ppi culpa: ita dñs pprietatē feudi
vt i li. feudoz. si de feudo controuersia
fuerit. c. dñs amittēte. dñs. n. vasallo dñ
vicē repēdē: vt i li. feudoz. d forma si
delictaris c. p. i. si. r si nō repēdēt: mēto
cēsebit malefic'. A. al' malefid'. z ten
dit ad idē. s. clari'. B. vt ē ille q d va
allū dephēsus fuerit pfidus. 22. q. 5. d
forma. 95. di. esto subiect' et d iure inf.
puenit. Et tal' ēt puat iure qd hz in va
sallū. z feudū trāsit ad supiorē. Nō itel
ligas tñ ipo iure: s. p sniaz. A. Idē i su.
co. dca. q. 65. B.

Quid si dñs moriēs ples filios relin
gt. nūqd uasall' iurabit fidelitatē oib'
R. s. hosti. Nō puto. qm vasall' n co
git p vno feudo ples hfe dños marie
i comitatib'. ducatib'. marchidatib'. q
hodie diuidi n pnt. A. Idē i su. co. e. ti. q.
67. Ubi ēt addit fm hosti. q nec pōt
dñs sine volūtate vasalli feudū aliēa
re. Idē ēt i gnāli alienatōe vasalli n cō
nēt nisi h' noiati dñi sit. Et subdit. Ali
q tñ volūt dicē q eqli v' miori dñō cō
cedi pnt. B. S. si vasall' moriēs ples
filios religt: oēs debēt iurare fidelita
tē si feudū fdiuisū hnt. S. si ex diuisio
ne totū feudū ad vnū pueniēt: ille sol'
iurabit. A. Idē i su. co. li. p. ti. q. 66. B.

Utr vasall' possit feudū ffuture: R.
s. hosti. pōt ēt sn volūtate dñi. z p'
h' n tenebit ffuture dñs. verū tñ nō dñ eū
offēdē. A. Idē i su. co. e. ti. q. 68. B. Qui
dā dicūt q nō pōt ipz ffuture iuito do
mō: vt. L. de acti. z obli. l. sic initio. Pri
mū v' huius si tpe z loco dbito repudi
et. alr s. A. Dicitū hosti. formal' hē in
c. vno de vasallo q d cōstitutōez lotha
ri feudū alienauerit: B.

Utr fili' repudiās hēditatē pñs pos
sit retinē feudū. R. s. hosti. Nō. s. aut

totū d; retinē. aut totū repudiare. nisi
forte eū dñs tanq d nouo bñficio iue
stiat agnat' pñtētib'. A. tūc. n. bñ re
tinet feudū sine aliq onē hēditario: vt
i tex. l. allato. vbi ēt idē dñ d agnatis re
pudiātib' hēditatē. qd ēt nōt i su. co. e.
ti. q. 69. Et dicunt agnati q p virilez se
rū dscēdūt. Cognati hō q p femineum
fm Hug. B. Agnati hō bñ pnt aliq
feudū retinere repudiata hēditare: vt
i cōstitutione Frederici. an agnat' v' fi
li' d fūcti repudiās hēditatē possit feu
dū retinē. c. si cōrigerit.

Utr feudū possit p vasallū legari ec
clesie. R. fm hosti. Si feudū fuit d ca
mera dñi z ad tps datū: nō pōt legari:
nec ēt hēs succedit. s. ltr ēt eccle' nō pōt
legari si de nā feudi ē q vasall' fuit i
ppa psona. A. Et i tali nō succedit cki
cus ēt si fili' sit fm hosti. z i su. co. e. ti.
q. 71. B. Si hō sit pñū z ppetuū: tūc
pōt. p aia legari. A. si cōsuevit p alium
seruiri. dca. q. 71. B. nisi consuetudo re
pugnet. A. Idē dca. q. 71. B.

Utr eccle' possit recipe i pign' feu
dū qd laic' ab ea tenet: ita q nō opūtē
tur fructus in sortē. R. s. Inno. Dicūt
qdā q pōt: dñmō durāte pignore non
recipiat seruitiū feudi. qd tūc solū ve
rū ē qñ ipi fruct' nō multū excedūt va
lorē seruitiū aliogn cēt d mādātū dei.
et de feudis. c. p. Uel dicqz eūdē. q hec
dcretal' z sites loquūt qñ feudū illicite
a laico dñet' z recupari n pōt. A. Lō.
Boff. hz aliq alr dixerint: vt i su. co. eo.
ti. q. 38. B.

Rides. vtz oēs teneātur
hfe fidē explicitā
R. fm Tho. scda scde. q. 2. Di
cēdū q maiores ad qd ptier alios eru
dire tenēt hfe pleniorē noticiā d credē
dis q inferiores: nibilomin' tñ oēs te
nētur fidē hfe explicitam d mysteriis
xpi pcpue qstū ad ea q cōiter in eccle'ia
solēnizātur z publice pponūtur: sic de
incarnatōe passionē. z b' i. s. al' subtilef
cōsideratōes tenētur aliq magis v' mi
nus explicitē credē fm q opetit statui

et officio vniuscuiusque.

¶ Utz des teneant explicite credē trinitatē. **R.** fm Lho. vbi s. Dicēdū qz mysteriū xpī explicite credi nō pōt sū fide trinitatis: vt qz fili' dī carnē affū p'sit. et de spū scō acceptus fuit: iō p' tps grē tenet qlibz ad explicite credēdum mysteriū trinitatis.

¶ Utz cōfessio fidei sit necia ad salutē. **R.** fm Lho. scōa scōe. q. 3. Lū cōfitei fidē p'tineat ad pceptū affirmatiuū. iō non sp' nec in qlibz loco ē de necitate salutis i aliq loco et tpe. qñ. s. aliqz interrogat' de fide si tacet credet' v' nō h' fide v' qz fides n' ēēt hā. v' alii p'p' ei' tacitur nitatē auerterēt a fide. Utz cū infidelibus sit disputandum de fide. hēs. i. in fidelis. s. 3.

¶ Alius. Quadruplex est stat' filioz. Alii. n. si nāles et legitimi. vt q d' vxorib' p'creat. et d' his hēs. i. legitim'. Alii nāles tñ vt filii concubine q de soluto et soluta q vxor eē possit nascūt. Alii sūt legitimi tñ ut adoptiui. Alii spurii qui de adulterio v' incestu. v' al' p' leges dāna to coitu nascūt. A. v' al' vulgo accepti q p'ez demōstrare nō pōt. ff. de sta. ho. l. v' go. Et p'dcā ēēt nōt glo. in. catāra. ex q si. sunt le. ponūt qz in sū. cō. li. 4. ti. 34. q. i. **B.** Utz filius familias possit factē efynā vide s. efya. 2. s. 4. Et vtz alio quo mō de reb' p'ris accipe v' expēdē hēs. i. peculii.

¶ Apud quē fili' debeat nutriri scō diuortio. **R.** fm hosti. Si fili' minor sit triēnio regulari v'p' ē qz eē penes m'ez. si maior penes p'ez. s. iudex examinare d' apd quē cōmodi' moref. nec p' triēniū alēd' ē apud m'ez ēt expēsis p'ris. A. d' d'icē vt tñ p' triēniū apud m'ez alēd' sit expēsis p'ris: vt p' in. sū. cō. li. 2. ti. i. q. i. vbi hec nōt. **B.** L. fo. ma. li. A. Immo poti' diuortio facto apud quēlibi mō. v' educari debe. l. i. et ibidē i. auct. si p'ri. d'f. Si p' eāz diuortii p' sitēt apud m'ez ad scēdas nuptias nō veniēt libi nutriat' p'ris expensis.

Si hō eē apud p'ez m'is locuplet' ex p'is. si p' mun' idone' sit. tūc. n. apud m'ez locupletē nutriat' quēadmodū si lii locupletes cogūt m'ez egētē alē. qd' āt de alēda m'ez egētē et filius idigētib' edictū ē. h' qz in oib' ascēdētib' et descēdētib' p'ois vtriusqz nāc p'cipim' obseruari. **B.** Si tñ al' coniūgū eēt infidelis et puer in minori etate d' dari fideli. non obstatē qz indigeat m'is obsego. vt ponit Lho. in 4. d'is. 39.

¶ Utz malitia p'et' noceat filio. et eo? **R.** fm Ray. Nō nocet q ad deū: s. noceat infidū q ad penā tp alē. di. 56. nūqz. et c. nasci. s. q. i. si qd. Et de hac mā hēs. i. pe na p. s. 7. Itē malitia pentū induc' p' sup' tōez q filiū. di. 56. si gēs āgloz. et ecō tra malitia filii inducit q p'rem.

¶ An filii nāles aliq mō succedāt p'ri? **R.** Si p' h'z filios alios legitimos vel nepotes: tūc licet ei dare v' reliqre naturalib' eozūqz m'ri v' nā vnciā et nō v' tra. v' soli concubine semunciā et nō v' tra. L. de nālib' libe. l. m'ez. Si āt nō hēt alios filios legitime descēdētes sed habeat ascēdētes. tūc legitima p'ie filia ascēdētib' reliquū int' nāles distribuē pōt. Qd' si nec ascēdētes nec descēdētes hēat tūc licet ei instituē nāles i soli dū hēdes. L. de nāli. li. auct. licet. Ab intestato hō quō nāles succedāt. vide. l. i. successio. s. p'lt. Debent quoqz nāles pasci arbitrio boni viri etiā si legitimi extant et succedant. aut si iuge vna alii sunt hēdes et ipi p'stant idē patri si op' sit. vt in dicta auct. licet.

Quid de spuris. **R.** Spuris. s. q ex dānato coitu sunt fm leges. A. v' cum muliere quā quis nō posset hēre i vxorem rōne cōsanguinitatis. affinitatis. religionis vel alteri' m'umoni. scū cum quis h'z p'les. vel etiā duas cōcubinas sit. vt in dicta auct. licet. **B.** omni p'ior sūf bñficio excludūt. vt. L. de nāli libe. auct. licet. Sed tñ interest ep'i facere qz vterqz parētum talibus liberis necia subministrēt s' qz suppetāt factat. s. ex de eo q duxit i ma. quā pol. cū h'et. Et

i h'mit' agit ius canonicū q̄ civile. De filiis ex adulterio vide s. adulterium. Itē de h'moi vide. i. illegitimus. De filiis aut nutritiōis et aliis expositis vide s. exposit'. Filii excludūt ab hereditate p̄fīs i trib' casib'. vt. i. hereditas. s. 2. L. ut parētis aditōem. s. liberā vt seruilē sequitur fili'. vide. i. filius p. s. 3.

Alagella i quib' consistat factoria hēs. i. satisfactio. s. 7. Itē de his hēs. i. pena p. s. 5.

Admunicatio videt eē genus cuiuslibet illiciti coit': et tamē spālī intelligit i vsu solutaz. Stuprū hō est p̄p̄e illicita h̄ginū defloratio. Adulteriu ē tori alieni. i. vxoris violatio. de q̄ ē hēs sup̄ adulteriū. et i. impedimētū. s. 3. A. Por' vī. s. 2. B. et seq̄ntib'. Incest' ē ofanguineaz vel affinitū abut' aut ēt scimonialiū. Rapt' ē cū puella violēter et ei' vel parētū volūtatem educit: vt corrupta i vxorē hēat. 36. q. i. s. cū g. A. Et ibi de p̄dictis sp̄ebus of. B. vel ēt vt hēat in ocubina. ex de raptō. cū cā. vide de h'm. i. raptor 2. A. p̄dicta posuit Ray. i. r. de raptō. s. nota. et glo. eius ibi. que ēt sup̄ hō i vxorē. dicit q̄ raptus q̄z omittit si q̄z raptat vt ēt semel abutaf muliere renitente: vt 36. q. i. s. ex hac. Et of remittēte. q̄z si ipsa ofentitēte: nō ēt raptus sed stuprū: vt simplex fornicatio. Si hō d' volūtatez parētū rapet vt ēt vxor vel ocubina ēt rapt': l3 rapta ofensisset. B. p̄ref hō ofēs est peccatū d' nām. A. Et d' isto tāgit Tho. scda scde. q. 154. arti. xi. B. Et de granitate cuiuslibz dictoz hēs. i. luxuria. s. p. Addūt quidā sacrilegiū d' quo sūt. i. luxuria. s. p. A. De isto sacrilegio Tho. logf scda scde. q. 154. arti. io. vbi dicit q̄ manifestū est q̄ etiā luxuria fm' q̄ violat aliqd ad diuinū cultū p̄tinēs: pertinet ad spēm sacrilegii. Ex quo dicto colligit q̄ h' sacrilegiuz cōmittit respectu loci et p̄sone. ad qd etiam facit. i. 7. q. 4. si quis inuentus.

et qd notat glo. d' pe. di. s. ofidēt. B.

Simplex fornicatio i clerico publice tenēte concubinā inducit depositōem dico si amonit' nolit se corrigē. Nā tal' p̄mo qdē monit' d'z suspēdi a bñficiis: et si se nō correxerit d'z p̄petuo ab eis remoueri siue sit i sacris. extra de coha. cle. et mu. sicut. siue nō in sacris: vt ibid in. c. si aut clerici. A. Et ibi videt innui q̄ ad p̄dicta requirat trina admonitō B. Qd si tale crimen sit notorium: su spensus ē ipso iure: vt dictū est sup̄ cū cus 3. s. 2. Si hō sit publicus ex fama tñ ita q̄ merito talis habeat suspitio q̄ scandalū generet etiam si nō appareat accusator: erit purgatio indicēda. in qua si defecerit aut se purgare nolu erit: canonicē puniet. ex de coha. cle. et mu. rna. Et talis interz nō d'z in officiis euitari. Utz aut sit audiēda missa vel officiū clerici fornicatoris tenēdū est quod dicitur sup̄ cū cus 3. s. 2. A. Et ibi latius de hoc i additōe. B. Et i. ordina tus p. s. 3.

Quē pena clerici in sacro ordine qui aliquā ducit in vxorē. R. Debet puari ordine et beneficio ecclesiastico. et mulier si erat libera debet redigi in seruitutē ecclē. di. 32. eos qui. si ancilla debet vē di. di. si. quidā clerici. et filii inde nati redigūtur in seruitutē ecclē. i. 5. q. vlti. c. multe. Itē talis cleric' est excoicatus p̄lo facto. vt sup̄. excoicatio p. s. 4. s. 7. Et nota q̄ qñ clericus i sacris sepaf ab ea quam duxit in vxorem debet eā abiurare. s. q̄ d' cetero non accedet ad eam nec comedet nec biber cum illa. nec i eadem domo manebit. nec i alio loco nisi tam publico q̄ mala suspitio esse non possit. nec loquetur cum ea nisi coraz idoneis testibus et certa necessitate. A. et in ecclesia vel in alio publico loco: vt in sū. con. lib. 3. ti. 30. q. 13. vbi hec notantur fm Ray. B. 35. q. 6. ab isto die. extra qui cle. vel vo. ex lraz tamen si clericus habetur suspectus q̄ forsitā iuramentum non seruaret non debet exigi. sed p̄ fñas infideli vt

suspensionis vlt alioz h'i e' opescendus,
et d' coha. cle. z mu. clicof. A. Idē i deā
q. 13. in sū con. fm Ray. z hosti. q etiā
addit q nō ē aliquid iūgēdū alicui p iu
ramētū de cuius transgressionē h'istr
timef. Ibi ē d' fm Ray. q si ducta es
set ancilla z filii sui paruuli nō vēdere
tur sed retruderet i mōasterio ne ppf
ei' absentia filii eius peant. di. 34. frat
nitatis. subiungēs. Vel intellige illd. c.
q nō d'xit cū ea mīmonaliter. B. De
materia fornicationis plurima habes
i. luxuria.

Raus et dolus ali

cui p'ocinari nō debēt. 30. q. i.
dictū. extra de rescrip. ex tenore. fraus
fit legi qū quod alicui p'hibetur vna
via: vult sibi licere per aliā viam. ex d'
p'uile. quanto. z de concess. p'ben. consti
tutus. A. vel cum quis saluis verbis
legis sententiam eius circūuenit. ff. d'
legi. l. cōtra legem. z dicto. c. quanto. B.
Ad fraudem pertinere possunt que ha
bentur s. dolus. z s. astutia.

Rigiditas quō ipediat
mīmoniu. z
vide. i. impedimētum is? qua
si per totum.

Renus. De expensis fu
neris. i. heredi
tas. §. 6. z i. sepultura p. §. 7. z
i. restitutio z §. 5. Itē de iniuriantib'
funeri vel moribundo. infra sepultu
ra p. §. 8.

Rertum est d'ctatio rei
aliene mobilis
z corporalis fraudulosa inui
to domino lucrificandi gratia siue ip
sius rei siue etiam vsus possessiois ve.
ut. ff. eo. l. i. A. Ista fuit diffinitio Ray.
que z ponit in sū. con. l. i. z ti. 6. q. i. B.
Contractatio ponit i p'dicta diffinitioe
quia siue ea non est furtum etiā si inē
ueniat voluntas vel verbū. A. Facit
ff. eo. l. i. §. p. B. tamē per solam volun
tatem erit trāsgressio alterius p'cepti
s. illi. Non cupisces rem p'ximi tui.

Rei aliene ponitur in diffinitione. qz i
re. ppria non cōmittitur furtum. intel
lige nisi alius habeat in re illa aliqd
ius: puta ille coi res erat pignozata v'
cōmodata. A. Et fecit i ea vtiles expē
sas: vt pz in iurib'. l. allegatis. B. ff. e.
si res. §. p. z l. si is q rem. in p'n. A. Im
mo potius in si. B. Idēz Tho. scda se
cūde. q. 71. Mobilis z corporalis d'. qz
in reb' immobilib': vt in agro. vel in cor
palib': vt sūt actōes z fuitutes nō cō
mittit furtū eo q talia nō p'nt d'ctari
A. ff. eo. l. vcrū. i. B. Fraudulosa dicit.
qz si aliq' credebatur rem eē suā que nō
erat: vel si erat sua credebatur q etiam
ab eo q habebat ibi ius possēt accipe
non cōmittit furtum: lz ateneatur. A
videlicet quia perdit ius quod hēbat i
re. z si nō hēbat ius aliquod cōdēnabiē
ad restitutionem rei. z insuper ad exti
matōem illius ex eo q voluit ius sibi
facere: vt in tex. de q statim. B. Insti.
de vi bono. raptō. §. qz tū. z §. se. Inuito
dño. qz si credit dñm p'missuz z subest
iusta causa credēdi non tenetur. Sec'
si non subest. ff. eo. si is qui rem. A. In
dubio. n. presumit dñs inuitus. ff. eo. l.
qui vas. §. vetare. B. Et dicitur dñs in
uitus etiā si videat rem auferri q'uis
nō cōtradicat. ff. eo. l. p't. A. Ibi v' col
ligi q hoc v'p est quādo rōne timoris
vel et verecūdie non contradixit. al' n'
cōtradicens cum pōtuerit v' cōsenti
re: ar. c. error. sz. di. z. c. cōsentire. B. Si
āt putauit facē inuito dño z tñ dñs vlt.
furtū quidē facit quātum ad itentōez
sed non tenet ad restitutionē: nec dñs
potest petere obstante sibi sua volun
tate. ff. eo. iter oēs. §. p't. A. Hoc fallit
i. l. si quis seruo. L. de furti. vt p'suadent
seruo vt tollat rē a dño. z seruus tollit
eam domino etiā permittēte cui p'us
denunciavit tenet furti z serui corru
pti. B. Lucrificiēdi grā. qz si quis alie
nam ancillā rapuerit non cā lucri: s; li
bidinis: nō cōmittit furtū. ff. eo. veruz.
A. z al' incipit certū. B. Ipsi rei vsus
possessiois ve: qz nō solū cōmittit

furtū q rei dñum vult sibi lucrari. sed
et q vult i re ipsa lucrari vsū z possessi
onē. vi. so. q sacri. ff. eo. q iumēta.

¶ Quorū sūt spēs furti? R. Due. Nam
aliud ē manifestū. illud i quo fur dep̄
hēditur p̄us q̄ veniat ad locū destina
tū. A. siue dep̄hendat ab eo cui res ē
siue ab alio. ff. eo. l. 3. B. Aliud nō māi
festū cū quo fur nō dep̄hēdit. ff. eo. l. 2.
z. 3. Itē nō q̄ qdā remanēt i noīe gnāli
qdā in spāli. veluti sacrilegiū qd ē fur
tū rei sacre. A. seu ē nō sacre. s. de lo
co sacro siue etiā de ecclia: vt i. c. qd g.
de quo. i. B. Peculiar qd ē furtū d re
publica. 3. q. 4. qd g. Abigeat qn qs
dispgit gregē z ide furat. A. ff. d abige
is. l. i. §. p. B. Plagiū qd of furtū hoīs
. s. qn sciēter qs libez boīem vedit vel
emit. ff. de plag. l. i. z. 4. Et eodē modo
si alienū seruū sollicitauerit vel aspor
tauerit. A. i. ad aliā regionē furtiue ou
rent. L. de plag. l. i. z notat in sū. con. l. i.
z. n. 6. q. 2. B.

¶ Que pena furti? R. Pena furti vari
at fm q varie de ipso agit. Nā si agat
criminat. i. ad penā criminis nō est. pp̄t
hoc fur suspēdend aut demēbādus:
s. alr pūiēd: v. z vt sustigē v̄ exulet
vel alio mō. put iudici videbif. z h in
simplici fure. s. q occulte z sine armis
delingit. L. eo. auc. sed nouo iure. A. sed
hodie in multis locis ē simplex fur su
spēdit de ofuerudine. fm glo. Ray. z di
cit Ul. q hāc ofuerudinē facit rōabilē
nccitas pacis cōis z frequēs incorrigi
bilitas expta hui malicie hoīuz: v̄ iū
sū. cō. e. ti. q. 3. B. Si aut pl ē q fur. vt
qz cū armis vel ē sū armis violenter
aggredit i domib v̄ i itinē v̄ i mari.
tuc acri pcedet d eū. ff. d pe. l. capitali
um. §. crassatores. z §. famofos. Itēz si
qs palā subripit z ē famofus. Dēs. n.
tales furcī suspēdunt. A. ocō. §. famo
fos. vbi ē of q debēt suspēdi i loco de
licti. B. Qd si nō est famofus punitur
ea pena de q of. i. raptor. p. §. p. Quidā
ēt talū fm leges qh̄z licite abfz iudice
occidūt: vt. i. homicidiū p. §. 2. c. d ho

mi. si pfodiēs. Si ho agat ciuilit pena
furti manifesti ē qdruplū. nō manifesti
ē duplū. A. vt i Insti. de obli. q ex delict.
nas. §. pena. Et ibidē. §. si. p. q istud du
plū seu qdruplū exigit vltra rē subla
tā. Et hec pena pōt peti ē p anū: vt in
Insti. de perpe. z tpali. ac. §. furti. Et si
egit aliqs crimialt pōit iterū agē cilt
z. eo? L. qn ciu. acti. p. u. cri. l. vnica. z. ff.
. e. l. si. Et hoc itellige in foro cōrētiofo.
sed in foro cōsciētie qn quis sū lite vlt
restituere sufficit restituere simplum
cū oi dāno fm Tho. z. Al. A. Jdez i sū.
con. dicta. q. 3. qz nisi fuerit facta condē
natio in foro pñiali nō debet pena: vt
notat glo. in. c. fratnitas. i. q. 2. B. Et q
dem pla hēs. i. circa restitutōem. resti
tutio p totū. Itē spālīt de pena. i. resti
tutio 3. §. si.

¶ Utz in re pua cōmittat furtū sicut i
magna. R. Sic. qz in furto nō qd abla
tū est s. mēs furātis attēdit. i. 4. q. 4. c.
vlt. Et h itelligēdū ē qn volūtas ē tal
q ēt maiora subtrahēt: v̄ qn ex abla
tione parue rei dñs itelligit guari. A.
p oppositā volūtatē. i. qz ei nō placet:
vt cōstat ex his q sequūt. B. Nā sicut
dic Tho. scōa scōe. q. 66. Si aliqs furti
ue res mīmas accipiat p qs hō n repa
tet sibi nocumētū iferni: z ille q accipit
possit psumēd nō ēē d volūtatē dñi excu
sat. alr furtū ē sp pctm mortale. qz est
d dilectōem pximi cui ifert nocumen
tum. vñ z in talib mīmis si hēat quis
alium furādī z iferēdi nocumētū pxio
ē pctm mortale: vt Tho. ibidē dicit. A
vñ z furtū cōmitti pōt in vna gallina:
vt i Insti. de rez diui. §. gallinaz. vbi ēt
dic glo. qz cōmittit i vno ouo. S. z si pu
tet q ēt cū volūtatē dñi recipere ista mi
nima: z postea cōstat sibi de dñia volun
tate restituat qd accepit: z penit excu
sat. alr nō: vt i. c. pctm. de re. iur. l. i. §. 6. B.
¶ Quicūqz vtiē re apud cū deposita v̄
re ei cōmodata ad aliū vsū vel vtiē pi
gnose furtū cōmittit: vt dictū ē s. d po
sitū. §. 6. z s. cōmodatū. §. 4. z. i. pignus
§. 7.

Quid si mulier fecit furtū siue ante
infronitū siue p^rz vir p^ricipauit. aut
vir fecit z vxor p^ricipauit: nungd lice
bit vxori de reb^r cōib^r satisficere? **R**^r
fm Buil. Ubi de cōsuetudine regionis
vir z vxor cōicāt sibi credita z debita
ex tractu v^r malificio. si res furtiua
adhuc existit in eoz potestate vxor po
test illā restituē etiam contradicente
marito. **A**. Idē etiā eēt si inter eos nō
fozet talis cōmunio. Nam quicūq^z ha
bet rē furtiua debet illam dño restitu
ere. **L**. eo. in ciuilem. **B**. Si aut cōsum
pta est potest vxor si expresse vir non
ddicat negocia mariti gerēdo z se libe
rādo extimationē restituere de cōibus
bonis. phibente aut marito nō credo
q^d debeat facere huiusmōi restitutōez
cum nō habeat administratiōē reruz
sed maritus. Si tamen restitueret de
bonis cōib^r bona fide: nō credo q^d essz
ei iniungenda pnia quasi pro mortali.
A. aut q^d peccaret mortali si hoc fiat
latēt z sū alioz scādalo cū hⁱ nō sit frau
dulēta dcatio nec aio lucrandi fm eun
dem Buil. vt i sū. cō. li. 2. ti. 6. q. 12. **B**
Contra quem datur actio furti. **R**n^o
fm Hosti. Contra furem etiā si ipu
bes sit: dūmodo sit doli capax. ff. eo. l.
impuberem. Pater etiam agit contra
filium suum si peculū castrense hēat:
al^o non esset iudicium inter eos. ff. eo. l.
ne cum filio. Eodē modo ager filius si
pater ei aliquid subripiat de peculio
castrensi. **A**. Facit. ff. eo. si quis vxori.
§. sed z si filius. **B**. Item vir contra
vxorem vel ecōuerso nō agit furti ma
trimonio cōstāte: sed datur actio i fa
ctum. sed qui ei opē tulerit furti tenef.
ff. eo. si qs vxori. z. **L**. rep. amotaruz. l. 2.
Itē daf actio furti contra eum q^d dedit
opē v^r filiū ei q^d furtū fecit. ff. eo. si is
q. §. si tu. **A**. Hoc verum si furtuz secu
tum sit: vt in sum. con. eo. titu. q. 15. **B**.
Et tam ipse q^d etiā qui receptauit ad
restitutionē tenef: vt. l. restitutio 3. §.
2. dicit. **A**. Et ibi patet quia qd dicituz
est de consilio obtinet etiā qū ex eo hi

sit dānum secutum ē. **B**. Utrū peccz
qui rem suā apud alium depositā v^r et
iniuste dētā furtuz accipit. regre s. d
positum. §. vlt.

Quid si quis furatur p^r p^r necessitatem
famis vel frigoris. **R**. Si est extrema
necitas nō peccat: sed v^r iure suo. de
cōse. di. §. discipulos. vnde pōr occulte
subtrahere. vt dicit Tho. scda scde. q.
66. non tm p se. sed et p alio. Nam i ta
li casu omnia sunt cōia. di. 4. 7. sicut hi
Quod si nō sit extrema necitas peccat
quidem. sed ppter necessitatez attenu
atur peccatū. Et in tali casu intelligit
penitētia que iponitur. extra d furti. si
quis per necitatem. **A**. Idem in sū. cō.
eo. ti. q. 8. fm Ray. z Tho. Aduertendū
tamen q^d lz furans in extrema necessi
tate non peccet. si tamē dūeniat post
ea ad facultatē puto q^d obligetur ad
restitutōem: sicut z q^d cessit bonis. **L**. d
his qui possūt ce. bonis. l. i. ita tamē q^d
non teneatur nisi inquātum facere po
test. ff. d cessi. bo. l. 3. Et in hoc vel simili
casu intelligit facere posse dducto ne
egeat. ff. d re iudi. in condēnatōe. Aliq
tamē dicunt q^d furātū etiā in extrema
necessitate si rem nō restituat d bz im
pōi q^d peniteat p tres hebdomadas. di
cto. c. si qs p necessitate. Sz illud. c. non
intelligit i extrema necitate fm Tho.
scda scde. q. 66. arti. 7. z fm Ray. in ti. d
furtis. §. Item quid si aliqui furat. z hz
Inno. z glo. in dicto. c. si quis. z s. patuit
Sed inquātum dicit ibi glo. q^d intelli
gitur in necessitate non magna debet
intelligi respectu necessitatis extreme
sed bene al^o magna. quia vt ibi patet
fur non cogitur restituere. sed vel pe
nitentiam agere vel restituere. vnde
dicitur ibi. Si reddiderit non cogatur
ieiunare. quod non concederet p neci
tate pua. al^o null^o cogēt medicare. Sed
z iste si dūeniat ad facultatē tenef pci
se restituē. sicut z de furate i extrema
necitate dicit. Et sūt si fuerit furatus
exiit i tāta necitate sic z ipe. qz i pari
cā potior d bz eē cōditio possidentis. ff.

de iudi. ob tur. cāz. l. si ob turpē. §. porro.
z maxime dñi. Al furas in nccitate ē
nō extrema; §. magna: nō cogit p̄cise re
stituē dco. c. si qs. Et qz nō ē determina
tū q̄liter intelligat illa nccitas magna
relingitur arbitrio boni iudicis. ex d̄ of
fi. dele. de cā. B. De restitutōe faciēda
vide. i. restitutio. p. totum.

Quid si qs furef xpianos detētos a
paganis: vt eos libet? R. fm Ray. et
hosti. Si est tps guerre: in nullo tene
tur. 23. q. 2. dñs. z. q. 8. vt p̄dē. Si vero est
tps treuge tenef ipi pagano restituē n̄
hoiem p̄p̄ piculū aie §. extimatōem
Silt z tenef de aliis ablati: vt. 23. q. 1.
noli. A. Hoc etiā casu dīc Ray. Credo
ipm furatē nullo mō peccasse q̄tū ad
hoiez quē furat? ē si rectā habuit intē
tionē: imo poti⁹ meruisse: dū mō als sa
tisfaciat: vt i sū. con. eo. ti. q. 9. Ego ho
puto qz etiā ad nullā satisfactōez tene
atur qñ pagan⁹ xpianū iniuste detine
bat. qd̄ est regulare: vt i rubrica. L. ne
xpianū mācipiū heretic⁹ vel paganus
vl iude⁹ hēat vel possideat. z in. l. vna
ibi posita. z. §. 4. dif. mancipia. B. Si
tñ pagani opulerant eū ad circūcisio
nē. vel idolatriā: vl aliqd̄ mortale pec
catū: tūc ille penit⁹ lib̄ fac⁹ ē. z sic fu
rās eū non peccat: §. meret: ar. dif. §. 4.
nulla. A. Idē in dca. q. 9. B.

Nugd xpiano q detinet a sarraceno
liceat furari ei? R. fm hosti Si iste
xpian⁹ dū eēt treuga frāgeret eā: z sic
erat i culpa z fuit capt⁹: nec ei iminet
piculū nccitatis nō licet furari: §. tene
tur ad restitutionē. Nā talis iuste deti
nebat. A. sed nō p seruo: vt p̄z ex dco
§. §. p̄rio. B. Si at iniuste detinebat: vt
qz tpe belli capt⁹ ē vl imineat nccitas:
nō tenef ad restitutōez. A. cū talē tene
at sarracen⁹ pascē: vt i sū. cō. eo. ti. q. xi.
B. Utruz liceat furari ab vsurario vt
elyna def hēs §. elyna p. §. 9?

Lozia vana. Utz
titus inanis glie sit morta
le pctm. R. fm Tho. sc̄ba

sc̄be. q. 132. Pōt eē mortale dupl̄. p̄ mō
rōne mae: puta cū aliqs gl̄atur de ali
quo falso: qd̄ h̄iat dīne reuerētie. A.
sicut Ezech. 28. d̄ p̄ncipē tyri dī. Eleua
tū est cor tuū. z dixisti. deus ego sū. B.
vl cū qs bonum tpale de q̄ gl̄iat p̄fert
deo. A. Hoc aut̄ fit cū circa illud plus
attēdit q̄ erga deū vel dīna. q̄ illd̄ dī
qs p̄ferre circa qd̄ plus laborat: vt dī
p̄ Greg. 4. 7. dif. oēs. B. seu cū qs p̄fert
testimoniū hoīuz testimonio dei. A.
videlz cū qs h̄ecūdaf ofiteri. seu sequi
qd̄ d̄s p̄ sacra scripturā docet p̄p̄ h̄iā
opionē hoīuz d̄ q̄s dī Luc. 9. Qui me
erubuerit z fmones meos: hūc filius
hoīs erubescet cū venerit i maiestate
sua z p̄ris z scōz angeloz. B. 2. mō ex
pte ipius gl̄iantz q̄ intētoez suā refert
ad gl̄iam tanq̄ ad vltimū finē ad quē
ordinat ē t̄tur opaz: p̄ quo nō p̄ter
mittit ē q̄ sūt d̄ deū. His ḡ mōis est
mortale. aliter nō. A. Obscuz est hoc.
Ad cui⁹ itelligētiā sciendū qz sub gnālī
diffinitōe pōt dici qz vana gl̄a ē inutīl
delectatio. Tanū. n. idē ē qd̄ inutīle. p̄
Reg. 12. ibi. Nolite decliare post vana.
z c. Et gl̄iari sepe capif in scriptura p̄
delectari. Jere. 9. ibi. Nō gl̄iet sapiens
z c. Et ad Gal. vlt. Nibi aut̄ absit gl̄ia
ri nisi i cruce. z c. Et ista inutilis delecta
tio aliqn̄ ē simplex. z aliqn̄ nō simplex.
Simplex est qñ venit sū appetitu ho
noris. Et h̄ casu aut talis delectatio ē
sup eo qd̄ est mortale: aut nō. p̄mo cāu
absz dubio ē pctm̄ mortale: qz d̄ s̄s n̄
solū i actū mortāl: §. ē i solā d̄lectatio
nē ē mortale: vt nōt Tho. sc̄ba sc̄be. q.
154. arti. 4. 2. cāu n̄ d̄est pctm̄. nā qd̄ li
bz vanū appetit̄ virtuosū ē. ps. 4. Ut qd̄
diligat vāitatē. z nōt Tho. sc̄ba sc̄be. q.
132. arti. p̄. Nō puto tñ qz sit mortale: ni
si iteruēiat maḡ libido siue mentis rela
xatio. Nā vt nōt Bonauētura sup 4.
sniay dif. 16. pctm̄ vāiale p̄ magnā libi
dinē fit mōtale. n̄ si p̄t̄ ē qñ v̄it cū ap
petitu honoris seu fuerēne. z h̄ cāu si p̄
cedit ex qdā mētis s̄breptōe ul̄ maria p̄
nitate ocupie ē vāiale. qz vt dīc Beda

super ep̃la Jac. 2. 25. dicit. Si criminis. q̃ ex
humana infirmitate committitur venia
lia sūt. Et ex subreptione seu maxima p
nitente concupiscētie x̃i sūt pcedit vana
gloria: cū ē sup̃ re pua. tūc. n. x̃i sūt deli
berat. cōsensu rōnis nō adest delecta
tioni rei pue. Pōt tñ z erga rē parua
delib̃at. cōsensu adest cū malitia: et
tūc nō erit subreptio mēt̃: seu p̃nitas
cōcupiscētie: s̃ malitia mentis. Nec re
fert q̃ sit sup̃ re pua. q̃ d̃s cor respicit
nō manū. i. 4. q. 5. si qd. Et facit qd̃ d̃m
ē s. furtū. s. 3. Procedit ēr vana gl̃a ex
mag̃ cupie. p̃nitate sup̃ re magna: vt
q̃ sup̃ illa deferat bōi non q̃ sit honor.
Difficile. n. ē tūc z si rō nō cōsentiat aliq̃
ten. nō delectari. Uñ super illud. i. ad
Thessal. 2. Nō q̃i hoib̃ placētes s̃ dō
dicat glo. Aug. Et si cuiusq̃ facile ē lau
dē nō cape dū negat. difficile tñ ē ea nō
delectari dū offerit. Si hō vanag̃lia cū
appetitu honoris p̃p̃i seu reuerētie
nō veniat ex dicta sup̃reptione seu p̃ni
tate: s̃ ex delibato cōsensu ṽ mortale
Nā hoc casu ē appetit. p̃p̃ie excellen
tie. q̃ appetit. ē sp̃s sup̃bie: vt p. 3. 2. s̃
tētiar. d. 14. 2. c. ex sup̃bia. vbi d̃r q̃ sup̃
bia ē amor p̃p̃e excellētie. z iō istō alñ
vocat inanis gl̃a p̃pter inutile delecta
tionē quā cōtinet. vñ omel. 2. 4. dicit Gre
go. Nemo qp̃pe vestimēta p̃cipua ni
si ob inanē gl̃iam q̃rit. v. 3. vt honorabi
lior ceteris eē videat. Aliq̃n hō. p̃pter
amorē p̃p̃ie excellentie vocat elatio
seu sup̃bia. 2. i. q. 4. ois. ibi. Dē qp̃pe qd̃
nō p̃pter necessitatē suā. zc. Sup̃bia hō
cum venerit ex deliberato cōsensu pec
catū est mortale: vt nōt Tho. sc̃da se
cūde. q. 162. arti. 5. Sic g̃ vana gl̃a hoc
casu que ex sup̃bia ē: peccatū est mor
tale. z etiā g̃ue. q̃ ṽ p̃cedē a radice in
fidelitatis. vñ Aug. 5. de ciui. dei. c. 14.
dicit. Tā est h̃ vitiū inimicū pie fidei
si maior in corde sit cupiditas gl̃ie q̃
dei timor vel amor: vt d̃ns dicit Joh̃.
5. Quō potestis credere gl̃iam ab iui
cē expectātes z gl̃iam que a solo deo ē
nō querētes. Maior ṽr esse cupiditas

gl̃ie q̃ dei timor ṽl amor q̃i huic gl̃ie
q̃s ex delibato cōsensu adh̃er. q̃ d̃ns h̃. p
hibet Jere. 9. ibi. Nō gl̃iet sapiēs. zc. z
Darth. 5. ibi. Attēdite ne iusticiā ṽrā
z. Et iō d̃ faciēdo ṽr illi gl̃ie p̃ dilectio
nē adh̃erē z a diuina recedē caritate.
Greg. omel. 23. Qui adhuc p̃ illicita de
sideria defluit deū p̃fecto nō diligit. q̃
ei in sua volūtate d̃dicit. Et eadē rōne
p̃ hūc cōsensu ṽr abiect. dei timor. Ec
cl̃a. 2. Qui timēt d̃m ingret̃ q̃ b̃ñplac̃
ta sūt illi. Et tāto erit g̃ui. h̃ p̃ctm̃ q̃ro
fuerit sup̃ re vitiosa. ps. 51. Quid gl̃iar̃
in malitia. s̃ Nico. de lira. q̃i dicat. p̃f
sima ē ista gl̃ia. q̃ p̃p̃e ē illoz q̃ peccāt
ex certa malitia z h̃itu. Signū. n. h̃itus
gñari ē delectatio iope: vt d̃r i. 2. et h̃i.
p̃p̃t qd̃ d̃r. puer. 2. Letat̃ cū malefece
rit. zc. Et ad p̃dicta facit qd̃ pōit Alex.
de ales sup̃. 2. s̃m̃az. vbi dicit. Inanis
gl̃ia aliq̃n ē mortale. aliq̃n veniale. nā
inanis gl̃ia q̃ñ p̃cedit ex subreptione
q̃ñ ex delibato. Et itez aliq̃n ē circa
res q̃ iducūt maximā p̃nitatē. z aliq̃n
nō circa h̃ res. Vemalis g̃ dicit cū ē
p̃p̃t subreptōem. vel p̃p̃t maximā cō
cupie. p̃nitatē. Inuit g̃ doctoz iste q̃
ex p̃p̃s casus vana gl̃ia sit mortale
q̃ cū aliqd̃ de vno negat cōter de alio
cedit. 25. di. q̃lis. Et clari colligit ex p̃
dictis. Et s̃m̃ h̃ pōt itelligi qd̃ dicit Tho.
sc̃da sc̃de. q. 132. arti. 3. v. 3. q̃ si amor hu
mane gl̃ie q̃uis sit ianis nō repugnat
caritati neq̃ q̃ ad id d̃ q̃ ē gl̃ia. neq̃ q̃
tū ad itētoz gl̃ia q̃rēt. ñ ē p̃ctm̃ morta
le s̃ veniale. Et illud qd̃ dicit Tho. sc̃da
sc̃de. q. 169. arti. 2. v. 3. q̃ si m̃r orñat se
ex q̃dā leuitate vel ēr vanitate p̃p̃t ia
ctatā quādā nō s̃ p̃ctm̃ mortale: sed
aliq̃n veniale.

Radus consāgui

nitatis quō debeat computat
z quō impediāt infirmitiū regre. i. ipe
dimētū. s̃ de affinitate. i. ipedimētū. i. 4.

Terra quō z quādo sit li
cita ṽl illicita. de
hac mā h̃s s̃ bellū p̃ totum.

Gula vtz sit pctm mortale
 R. hz Tho. scda scde
 .q. i. 4. s. Dicendū q si delectatio
 ni gule ibereat hō tanq̃ fini pp̃t quē
 deū cōtēnit. parus d̃ dei p̃cepta agere
 vt delectatōes h̃i assēq̃. sic ē peccatū
 mortale. Si hō in gula sit inordinatio
 fm ea que sūt ad finē. vtpote qz nimis
 cupiscit delectatōes ciboz: s; nō pp̃t
 hoc facēt aliqd d̃ legē dei. sic ē veniale
 A. h̃ dcm̃ miñ claz ē. s; clari⁹ p̃onēt i
 s. se. sup sp̃eb̃ ei⁹. S; h̃ sciendū ē h; Tho
 scda scde. q. i. 4. s. arti. 4.⁹. r i sū. con. li. 3.⁹
 ti. 4. q. 7. q gula ē inordinata comeden
 di cupia. ṽt put ponit i sūma d̃ vitiis
 gula ē inordinat⁹ amor h; gustū. Et sic
 etiā includit ebrietatē. **B.**
Quot sūt spēs gule? R. fm Tho. vbi
 s. Bregō. 2. li. mortat. ponit. 5. spēs q̃ no
 rāf h̃ d̃ su. Prope laute nimis ardēter
 studiose. A. h̃ dcm̃ Breg. posirū ē d̃ cō
 se. di. 5. gng mōis. **B.** Prope. i. ga q̃ p̃
 uenit hora d̃bitā. Laute q̃n q̃rit cibos
 p̃ciosos. Nimis. q̃n excedit i quātitate.
 Ardēt. vt qz n̄ fuit modū d̃bitū. s; trās
 gredit ex d̃siderio edēdi. Studiose. qz
 q̃rit cibos nimis accurare p̃patos. A.
 De his sp̃eb̃ r q̃le pctm̃ i eis cōsistat la
 ti⁹ d̃ i sū. con. eo. ti. q. 8. Un̄ q̃ ad p̃mam
 sp̃ez sciendū ē vt ibi nōf q̃ si hora p̃uēi
 at ex aliq̃ nccitate ifirmitat̃ ṽtiner)
 ṽtalic⁹ h̃i nullū ē pctm̃. r ēt q̃n volu
 ptas ē i cā adhuc nō ē peccatū morta
 le nisi ille cibi appetit⁹ sit adeo imode
 ra t⁹ q̃ hō ip̃z seq̃ret si eēt d̃ p̃ceptū d̃
 nū ṽt si iducēt ad soluedū ieiunū sub
 p̃cepto ab ecclā institutū. ṽt si pp̃t hoc
 facēt aliq̃ fraudē p̃cepto: siq̃ faciūt illi
 q̃ mane icipietes. p̃trahūt mēfā ṽt ad
 vesperā tpe ieiunū. Glo. et. 25. di. 5. al̄ ar
 sup h̃. Quoties q̃s aliis ieiunātib⁹. rē.
 ṽt asserē q̃ tpe p̃cepti ieiunū ex concu
 pia aīi horā comedē sit mortale. Quo
 ad scda sp̃ez sciendū. vt r d̃ i dca. q. 8. q̃
 lauta. pcuratio si fiat ex nccitate infir
 mitat̃. ṽt p̃stie cōsuetudis n̄ ē pctm̃ cuz
 h̃ ēt ccedat fieri i mōastēio. al̄ pctm̃ ē
 pp̃t excessū cupiditat̃: s; n̄ ē pctm̃ i mō

tale nisi nimis sit effrenata cupiditas
 q̃ subuēat rōis iudiciū. ṽt nisi q̃s ve
 scaf tpe ieiunū cibis illiciti sū nccita
 te r disp̃satione sic q̃ comedēt cānes
 i q̃dragesima. Quo ad triā sp̃ez d̃ vt
 r norat̃ ibid. q̃ nimietas cibi r pot⁹ ac
 cipit. s; p̃portōez sumēt̃ cibū. qz quod
 vni eēt p̃ap h̃ al̄i eēt mltū: vt d̃c p̃ho
 iethic. Un̄ t̃pantia n̄ h̃z mediū rei ed
 p̃portōis. Et sic p̃dictū ē q̃ ebrietatē q̃
 p̃cedit ex electōe tali q̃ q̃s delectatōez
 pot⁹ p̃ponit bono d̃ino r bono rōis: est
 pctm̃ mortale: ita dico idē d̃ excessu tā
 to i cibo q̃ ip̃e sitis est ebrietatē. Et ab
 ap̃lo vocat̃ cōmessatio cū dicit Ro. i. 4.⁹
 Nō i cōmessatōib⁹ r ebrietatib⁹. Quo
 ad q̃rtā sp̃ez ibidē d̃f q̃ ardor n̄ signifi
 cat q̃libz auiditatē r delectatōez i cibo
 q̃ ṽt nullū ē pctm̃ si ē ex sola nā. ṽt ē ue
 niale pctm̃ si tali delectatōi rō plusq̃ oz
 ibēt: s; s̃gt̃ ignea auiditatē q̃ q̃s p̃pōit
 oib⁹ h̃ delectatōez: vt Esau q̃ pp̃t vnaz
 escā ṽdedit p̃mogēita. ṽt r a b̃ndictio
 nē reprobāt⁹ ē. Heb. 12. p̃z g̃ h̃ ēē mor
 tale pctm̃. Quo ad q̃ntā sp̃ez d̃f vbi s.
 q̃ studiositas que est pctm̃ mortale ē
 studiositas diuini epulonis qui epula
 bat q̃tūdie splēdide. q̃n. faius rot⁹ ipli
 cat circa appatū ciboz. qz studiū ē ve
 hemēs applicatio ai ad aliqd: vt dicit
 Tulli⁹ i rhetorica. p̃ot t̃n q̃n ēē pctm̃
 veniale ṽt ē nullū peccatū. scū h̃ reg
 rit ifirmitas ṽt cōsuetudo ṽt honestas
 alic⁹. p̃ot. n. rex in appatu ciboz excel
 lē rusticū sic i aliis sine pctō. **B.**
Quid siqs sumat potū ṽt cibū nociuū
 R. Si qdē h̃ faciat vt sibi nocumētū
 iferat sen mortē n̄ peccat i gula. s; alif
 gūit peccat in odio sui pp̃rii corp̃is. si
 hō ex nimio appetitu: i gula peccat. r
 magi si sciat nociuū q̃ si ignorz. A. Et
 h; Inno. r i sū. cō. li. 2. ti. p̃. q. 19. si q̃s non
 credēt mortifex cibū seu potū: s; crede
 ret ifirmitatē ex illo robor i n̄ peccāet
 mortat⁹: vel ad min⁹ n̄ ita gūit. p̃ot. n.
 h̃ fieri opatio gūioris afflictōis q̃lis ē
 afflictio sit ad min⁹ gūit: q̃l ē afflictio
 febris. Qd h̃ casu nō peccaret mortā

lit. pōt intelligi qñ nocumētū forz par
uū. Al'cū nō pap' offēdēt caritatē q' te
netur diligere corp' suū vt deo fuitat :
vt ibidē dī fm eū. Inno. nō v' a morta
li posse excusari. Jo p' illa xba. nō pec
caret mortali. subiūxit Inno. v' ad mi
n' n' ita gūit sic supior v' q' sumit rem
morti ferā. Segt i dca. q. 39. De fuitori
b' ar' z mīstr' dō v' q' peccāt si dāt noci
uū aliq' ifirmo ex cēta scia. l' iprobabi
liūgnorātia. In sanitate ar' dicim'. q' n'
tenet aliq' vniū medicinalit. q' oīa sūt
fana sania. S; z tūc si scient accipet si
ne cā aliq' nociuū vñ mors ei euenirz
vel ifirmas q' subtrahēt eū a fuitio
dei. dicim' q' peccat. cū Inno. 3. cor. 1. do
sti. Et intellige q' b' cāu q' peccat; v'
v' eīat' vel mortali f; nocumētū quāti
tatē vt postēsus est. B.

Ultimo nō q' d' cib' dīc Aug'. Diligēt
igt attēdēdū ē qd loco z tpi z p'fōis cō
ueniat : ne temē flagitia repēdam'.
Sicū. pōt vt sū aliq' vitio cupidis v'
voracitatis p'ciosissimo cibo sapiens
vtat. i' spēs ar' feridissima gule flāma
i' vilissimū ol' ardeat. z san' q' q' ma
luerit more dīi pīscē vefci q' lenticla
more Esau aut ordeo more iumētōru;
di. 4. l. q' q's. Que regreda sūt i' iūiūis
clīcoz. vide s'clīc' p. 5. 4. De gula etiā
vide. l. sobrietat. z s. ebrietat.

Abitus. An liceat clericis bitū
trāfformare. vide. s'clīc' p.
5. 2. Et an liceat religiosis
vide s. apostasia. 4. 5. p. A. In toto il
lo. c. nō v' de religiosis aliqd dici. B.
z apostasia 5. 5. p. z si. A. Nec ibi iste
cāus tāgi videtur. B.

Ebetudo sensus.
hoc vitū f; Breg. 31. moral.
orī ex gula. Et f; Tho. scda scde. q. 15.
h; rōez p'ctū i' q' tū ē volūtāia: vt p; i eo
q' ē ita affect' circa corpalia qd d' spūa
lib' subtil' dīscutē fastidit v' negligit.

Hereditas diuiditur i
iz. partes q

appellant. iz. vncie. z hēt ista noīa. Se
xtās. i. sexta ps hereditat. s. oue vncie.
Quadrās. i. q'rtā ps. s. tres vncie. Triēs
s. tria ps. s. quor vncie. Quicū. i. q'ncū
vncie. Semis. i. dimidiētas hēditat. s.
sex vncie. Septūs. i. septēz vncie. Bes
i. octo vncie. Dodrās. i. nouē vncie. Dex
trās. i. decē vncie. Deūs. i. vndeci vncie
appellatōe xō assis v' pōder. iz. vncie
ōtīnētur. Hec i' Insti. d' heredi. insti. s.
hereditas. A. Ibi p'dcā vocabla ponū
tur. z dī q' tota hereditas vocat assis
sed de pōdere nil dī. B.

Bona defūctoꝝ ad hēdes deuoluūt
et illoꝝ q' dānatī fuerit. L. d' bo. dā. auē.
bona. A. Et ibi p; q' h' v'ez ē q' ad ascē
dētes z descēdētes. Ex latē xō vsq' ad
tertiū g'dū. Et subdit. Uxoꝝes xō eoꝝ
dotē z donatōez añ nuptias recipiant.
Si vero sint sine dote accipiat partēz
legib' d' i'ffinitā. siue filios hēant : siue
nō dicit glo. i. quātū ex more lucraret.
Segtur. Si neminē p'dictōꝝ hēant qui
delinquūt eoꝝ bona fisco sociātur. B.
i trib' tñ casib' filii ēt excludunt ab he
reditate p'ris. p' qdē si p' fuit heretic'.
q' bona hereticōꝝ sūt ipso iure p'fisca
ta. ex de hereti. cā fm. l. 6. 2. si cōmiserit
crimē lese maiestatis. s. q. i. si q's. 3. si
erat patron' : vel hēbat aliq' ius siue
feudū i' eccl'ia qd d' bēt trāf're ad filios
z ipse interfecit vel mutilauit rectorē
vel clericū illius eccl'ie perdit oē ius et
oēm dignitatē quā in ea habebat. z nī
hil puenit ad filios. ex de pe. i. q'busdā.
A. Ibi dicit Inno. In sacri concili ap
probatione statuimus quatenus si pa
troni vel aduocati. aut feudatarii. seu
vicedñi. z alii bñficiati alicuius eccl'ie
per se vel per alios occidere vel muti
lare rectorē vel cūm aliu; ipi' ec
cleſie ausu temerario p'sumpserint. pa
troni ius patronatus. aduocati aduoca
tiā. feudatarii feudū. vicedñi vicedñā
tuz. z beneficiati bñficiū p'zōsus amit
tant. dicit glo. z deuoluantur ad ecclesi
am cui facta ē iuria. Segt. Et ne min'
vidē q' excess' mēoria. proget. nī solū

de pmissis nihil puēniat ad heredes :
sed etiā vsq; ad quartā generationem
posteritatis talium in cōcoz collegiū
nullatenus admittant: nec in domib;
regularib; alicui; plationis assequat;
honorē nisi cū eis fuerit dispēsatum.
Glo. ait. Lum non determinet a q; pos
sit dispensari: dicit Joh. q; ep̄s pōt vi
spensare ex q; papa spāliter sibi non re
tinuit absolutionē: ar. de sen. exco. sup.
Et subdit. Honestū eēt q; nullus ep̄s
sine lnia pape dispēsēt cū talibus ad ri
morē alioz. B: possūt quoq; filii per
pfem exheredari certis ex cāis que ha
bentur in auct. vt cū. de ap. cogno. s. cau
sas. z notat ex de iureiur. qntauall. A.
Ibi glo. notans cās expressas i allega
to. s. cās. coll. s. dicit. Si filius man; pa
rentibus intulerit. si grauem iniuriāz
eis fecerit. si eos criminaliter accusaue
rit d; causa que nō sit aduersus pncipē
vel rēpublicā. si cū maleficis ouersas.
si maleficus efficiat. si vite parentum
fuerit insidiat. si vxori vel cōcubine
eius se imiscuerit. si ex delatōe filii gra
uia dispendia parētes sustinuerint. si
p persona vel debito eius inq̄tum po
tuit fideiubere noluit: vt ex hoc paren
tes liberentur ab inclusione z filii reg
siti a parētib; fideiubere nolunt: vt
p; in dicto. s. cās. sequit in glo. Et h; ad
filios masculos tñ pertinet. s. de ista si
deiuisione: vt. i. eo. s. cās. Sequit. Si p
hibuit eos facere testamētū. si oīa vo
luntatē parentum: imo etiā pter volū
tatem: vt in eo. s. sequit. inter arenari
os aut mimos perseuerauerit: cū pat
non fuerit illius p fessiois. si filiā luxu
riofam vitam egerit: cū parentes vel
lent eam p posse dotare: z nō neglexe
runt eam maritare vsq; ad. 25. ānuz. An
n. hanc etatem si fornicata fuerit vel
sine consensu parētrū se maritauerit:
vel etiā post dictā etatē si seruo se con
iunxerit etiā per infimoniū sine volū
tate parentum: videt iusta cā exhere
dationis: vt in dicto. s. cās. Et ibi glo. Se
quit. Si parētib; furiosis dbitaz curā

nō impēderit. Et hoc obinet nō soluz
in filiis: sed etiā in qbuscūq; aliis qui
possunt ab intestato succedē. vel etiāz
qui i testamēto sunt heredes instituti
q; pdicti non solū possunt exheredari
sed ēt a quocūq; ex neo i scripti admo
neri vt eos pcurare festinēt. Si aut p;
b; attestatōem neglexerit: z exneus in
sua domo furiosuz susceptū sumptib;
suis vel ppriis vsq; in finē vite sue p
curauerit: eius d; hēre successione eua
cuata institutione ipoz q curaz negle
xerūt: ita tñ vt cetera testamēti capla
i sua maneāt firmitate. dicto. s. causas
vbi ēt glo. di. Quid si nō faciat testm.
nec aliqs exneus eū pcurauerit. B.
Liberi vel agnati sunt heredes. s; pōt
eis auferri hereditas: vt. ff. de his qb;
vt indi. l. 3. Vel dic q; in hoc casu sicut
z in sequēti eis denegetur hereditas
ex suo delicto. in hoc g; v; iclinari glo.
z hoc v; v; ppter eadē rōem cū casu
sequēti. de quo statiz. Segtur i glo. di.
c. qntauallis. Si parētē d carcere edu
cere neglexerit. Glo. Intellige. i. de ca
ptiuitate. siue fuerit in carcere siue nō
vt in dcō. s. causas. h. si vñ. Vbi etiāz
dñq; si per liberorū negligētiā i captiui
tate decesserit illos ad successione ei;
nō patimur venire q nō festinauerint
ei; redēptōez cū pcurare. s; oib; libe
ris i h; negligētib; res vniuersas ab
eodē derelictas ecclie ciuitat; ex q; ori
tur applicari: inuētario. s. sub publica
attestatōe celebrando: ne qd ex ei; fa
ctatib; peat: ita vt qcquid exinde ad
eccliam puenit captiuoz redēptioni
bus pficiat. hec ibi. Idē etiā v; in simi
lib; cāis: videlz q; qñ fuerit subuentio
i reliqs magnis necessitatibus denegata
subtrahatur negligētib;: z successio in
pias distribuaf cās ppter eandē rōem
ff. de legi. l. non possūt. Ad hoc ēt facit
ff. de his qbus vt indi. l. 3. vbi dicit q;
indignus iudicat; est successione muli
eris a qua fuerat institut; qui p negligē
tiam z culpā suā id egit vt mulier mo
reret. Dicit glo. nō adhibēdo medicus.

Quid si hereditas non sit sufficiens
ad oia debita. R^m fm Ray. Lredo q in

Quæ ordo tenendus i soluêdo credi
toribꝫ aut legataris. Rº fin Ray. Si
creditores ⁊ legatarij sit veniant. p̃est
satisfaciendū creditoribꝫ. Sed si veni
ant sepatiz: liberaf hēs soluêdo p̃ illi
ordine quo venerūt: dū tñ nihil faciat
dolo. Et creditores postmodū remien
tes nō p̃bebr̃ igerare hēdē nisi remāsit
ei d̃ hēditare: sꝫ hñt ius suū saluū ⁊ le
gatarios. Sꝫ si hēs scit vel credit siue
dubitat q̃ hēditas nō extēdit vltra de
bita siue fuerit ex d̃ctu. siue ex malefi
cio: vel q̃si: nihil d̃ dare legataris do
nec satisfecerit. Et idē modus tenēdus
ē i satisfaciēdo p̃us creditoribꝫ p̃oribꝫ
ē i iure potioribꝫ. de q̃ hēs. i. f̃stitutō 2º
s. 4. ⁊ 5º s. 6º. A. ⁊ si hēs hūc ordinē muta
uēit. p̃. f. soluē legataris l̃ sc̃darius credi
toribꝫ p̃us q̃ potioribꝫ: n̄ absolut̃ hēs
i foro ostie nisi h̄ faciat ignozāter t̃p̃u
tas. l̃ hereditatē ad oia soluēda sufficē
vel nesciēs hūc eē potiorē creditorē sꝫ
Ulr. ⁊ hosti. vt i sū. con. lib. 2º. n. 5. q. 94.
vbi et dic̃go. Ray. q̃ p̃ p̃ores seu po
tiores creditores ab alijs p̃uēti nō de
bētingetare hēdē ita nec illos q̃ ab eo
emerūt res q̃rū p̃cia i legata p̃cederūt
cōmissa vel alios creditores p̃cesserūt
vt i. l̃. f̃ancim. i. allata. Nā vt in hac. l̃.
patz creditoribus potioribꝫ fuat ius ⁊

legatarios: et si alios creditores iferi
ores q pus ab hede acceperunt. B. Et
no q hēs pōt deducē aī oīa expensas
funerj. et alias nccias quas fec cā hē
ditatis: vt i testō. iūetario. z h. i. Et bre
uit qñ dōbita rotā hēditatē hauriūt: he
res oīz eē imunis a lucro: sic z a guami
ne. L. d. iūf. deli. l. sancim. s. z si pfataz.
cū seqntib. Itē nō q l. obligatō testa
toris trāseat ad hēdē. nō tñ piculū pu
rii z h. i. q nō pñt excedē singlarē pso
nā. Idē. Hosti. z Ul. A. Idē i sū. cō. dca.
q. 94. vbi ē i h. pōnit exēplū de fracti
one vori q nō trāsit i hēdē. B.

Quid si ples sint hēdes: quō tenent
ad dōbita vī legata? R. Regularit tene
tur glibz hēs p hēditaria pte. L. d. acti.
hēdi. l. 3. A. pōt. ē. l. 2. q icipit. p hēdi
tariis. B. Excipiūt qñq caus. p si ali
qd sit i obligatōe faciēdi vī nō faciēdi.
tūc. n. glibz tenet i solidū. ff. d. xbo. obl.
in executōib. s. 2. vt si testator pmissit
se aliqd op. factur. vī pmissit p se z p
hēdē nō fieri q min. p fundū suū ire li
ceat. h. glibz hēdū i solidū obligat. 2. ca
sus ē si res q oīz restitui i solidū possi
deat ab vno. L. d. hēdi. acti. l. 2. z. ff. cōmo
da. l. 3. mibi. s. hēs. 3. i alimētj legatj qñ
p volūtate dōfacti vī iudicj. vī ab i vno
i solidū. vī a plib. p ptrib. designtis pe
tunt. ff. de ali. lega. l. 3. 4. si testator ab
vno hēdū legauit creditori hēditario
opēsādi aio: tūc ille hēs on. sustinebit
vī ad qntitatē legatj. A. vī vt hēs sol
uat sibi itegrū legatū. vī si creditor no
luerit legatū hēs soluat sibi de portōe
sua tāta qntitatē ad quātā ascēdit lega
tū: vt i l. q statj sequitur. B. ff. de lega. 2.
l. cū ab vno. s. in expensa funerj vxorj
q nō tñ astrigit hēdes p hēditariis por
tōib. s. 3. ē vt p portōe q puenit ad eū
de dote vxoris. A. vī puta si ad eū pue
nerūt cētū: z i hēditate ducēta sūt: ipe
vir tenet p tertia. z hēdes p duab. pri
bus: vt i l. veluti. de q. i. B. ff. de reli. z
sūpti. fune. l. aliqñtēs. z. l. veluti. A. Pre
dicti ē casus nōn sū sū. cō. li. 2. ti. s. q. 95.
fm Ray. z Hostj. B.

Quid si hēs ē pupill. nūqd pōt oīf
ferri debitorj solutio ptextu pupillarif
etatis? R. Nō vt. L. de acti. hēdi. l. sub
pzetextu.

Pone q hēs vī executores nolunt
soluē q testator i pios vī legauit. nec
sari facē creditorib. vt dixit. quid fiet.
R. Per epm loci pmissa monitiōe ad
h. cogēdi sūt. ex de testa. tua nobis. z. c.
Johes. ē si a testatore id strigerit inf
dici. Nā z si defunct. phibuerit ne epf
se itromittat: tal. phibitio nō valz: vt
i dco. c. tua. hēdes q testator tenet in
stitue. vide. i. testamētū 2.

Eremita. Uīz hēmiti
ca vita seu
solitaria sit pfectior q cōgre
gatōis religio. R. s. Iho. scōa scōe. q.
iss. Vita socialis nccia ē ad exercitiūz
pfectōis. q. mutuo se iustruūt verbo et
exēplo z correcoe q ad pfectōem pdu
cūt. Solitudo aut opetit iaz pfectis q
alioz regimie nō idigēt. Sicut g. illud
qd iā pfectū ē peminet ei qd ad pfecti
onē exerceat: ita vita solitaria si debite
assumat pmet vite sociali. Si tamē
absz exercitio pcedēt tal. vita assuat:
ē piculossima: nisi suppleat p dinam
gratiam.

Uīz religiof medicātes possint vi
ta hēmiticā eligē. R. pñt d. Inia suoz
matoz z cellas siue hīacula i hēmo si
ue locis vbi nō sit hōiūz hīatio d. ppi
quo pñt acgrē z ē mutare. ex de exce.
pta. cā ex eo. li. 6.

Ereticus p. cōit. hē
retic. est
q de fide falsaz opionē inuenit
vī iūetā seqt. 24. q. 1. bec ē fides. 2. q. 3. hē
retic. imo ē q circa fidē dubi. ē. ex. eo.
c. p. Et irelligēdū ē eē dubiū eū q oter
miare i dubietate pñst. Sec. de illo
q rētat de fide cū dolore cordis. Itē hē
tic. ē ille q male sērit d. ecclie sacris. A.
s. alr sētiēdo de baptismo. pctōz cōfessi
one. eucharistia. mīfimonio. z de relis
sacris q pñcet z obfuet sacrosācta ro
mana ecclia: vt i. c. de q statiz. B. ex. e.

ad abolendam. 3.º qui male sentit cir-
ca veritatem scripture sacre. 24. q. 3.
heresis. 4.º qui aduersus romanam ec-
clesiam agit: et eius dignitatē a dño tradi-
tā auferre conat. dis. 22. oēs. A. Ibi dñ.
Qui romane ecclesie privilegium ab ipso
oīus summo ecclesiarū capite traditū aufer-
re conat: pculdubio i hēis labit. B.
Quāz hō s; nō ita ppe dñ hēic⁹ qlibz ex-
cōicat⁹. 4. q. 1. Qd aut. Silt et simonia
cus. i. q. 1. q. 1. A. Idē ē casus nōnē in
sū. cō. li.º p. ti. s. q. i. Aduertēdū qz qz ille
dñ hēic⁹ q i dubiis ptinētū ad salutez
n vlt accēscē declaratiōi dñi pape. 24.
q. i. hec ē fides. Silt hēic⁹ ē q ptinaci-
ter affirmat exercē vsuras nō eē pctm
vt i cle. ex. gūi. d. vsur. Itē nōndū qz l;
gs ex ignorātia hēat opionē hēicā nō
ē hēic⁹ si refert se ad intellectū ecclesie
vel subicit se ei⁹ correctiōi. ex. de sū. tri.
et si. ca. dānam. ad si. Itē nō ē hēic⁹ q
snie sui erroris nō ptinacit adhēt: sed
qrit cauta sollicitudie xitātē: pat⁹ cor-
rigi cū inuenerit. 24. q. 3. dixit apls. B.
Quid ppe facit hēic⁹? R. fm ppe.
Ad rōem hēici duo occurrūt. Unū ē in-
rōe. s. hēis initū. A. l. error erga credē-
da: vt p3 i sū. con. eo. ti. q. 2. vbi ponūtur
q in isto. s. hñf. B. Alter in volūtate
qd ē hēis cōplēmētū: vt qz ptinaciter
a fide deuīat. et talis ppe dñ hēic⁹. Lō.
Tho. in 4.º addēs qz si qs erret i his ad
que explicite credēdū nō tenet: nō est
hēic⁹. vt si qs putaret Jacob fuisse
pfez Abrahę et h⁹ l. z cū cognoscit h⁹ eē
dñ xitātē fidei et scripse: credit ei. silt et
circa ea de qb⁹ inl doctores sūt opiones
dōec p ecclīa definiatū sit. vt idē Tho.
pōit i pma pte. q. 32. An excuset schola-
ris q tenet opionē sui doctozis habes
i. opinio.

¶ Alterz heretici sint vitādi. R. pos-
sum et debeo eos monere et iducere vt
ad veram fidem redeant. In aliis non
licet eis cōicare. quia excōicati sūt. 43.
dis. In mandatis. A. Lari⁹ vñ facē. ex
de hēti. excōicam⁹. iuncto. c. cū volun-
tate. de sen. exco. B. Atz aut cū eis vñ

cū aliis infidelib⁹ sit publice disputan-
dū. hēs. i. infidelis. s. 3.º

¶ Diffm i gñitōis hēic⁹ p durat post
mortē summi pñficis et q ad negocia
nō cepta. vñ que nōdū emerferūt. ex. e.
ne alig li.º. A. Et ibi p3 qz h⁹ itelligit
qn cōmissio scā ē a papa. B. S; nō pñt
pcedē dñ epōs et supiores nisi in lris sit
expñsū. Si tñ alig dñ eis itellixerit de
bēt pape nūciare. ex. eo. li.º. Igitores.
A. Et ibi p3 qz ad istā denūciatiōem te-
nēt. B. Itē nō pñt nec debent se intro-
mittē de dinatiōib⁹ seu fortiligis. A.
Al. n. p3 tales fliqre suis iudicib⁹ puni-
endos: vt i. c. accusat⁹. de q. i. B. nec de
qōnib⁹ vsuraz etiā dñ illos qb⁹ restitu-
tionē vsuraz i pnia. p hēsi inūxerūt. et
illi se et sua ad h⁹ obligauerūt. ex. eo. ac-
cusat⁹. s. sane. et. s. se. li.º. A. Districte
tñ tenē i gñitōres pcedē dñ ptinacit af-
firmātes exercē vsurā nō eē pctm. vel
dñ diffamatos vel suspectos h⁹ i tāq;
dñ hēicos vñ diffamatos seu suspectos
dñ heresi: vt in clementina ex graui. de
vsuris. B.

¶ Prates sc̄lares. A. qbuscūq; officiis
fugātur. vt i. c. excōicam⁹. de q. i. B. de
bēt moneri: et si nccē ē pelli p ecclīa
sticā cēsura. A. s. p metropolitānū et ce-
fos oprouiciales epōs. vt ibi. B. oēs
hēicos ab ecclīa denotatos dñ suis pñ-
ciis exfmiare. et cū de nouo qs eligitur
i ptātē ppetuā seu tpalē. de h⁹ iurare.
Et si ppt suā negligētiā aligs tal⁹ dñs
fuerit excōicat⁹. et n̄ satisfecēt ifrā anū
dñ itimari pape vt ipse oēs vasallos ei⁹
a fidelitate ipi⁹ denūciat absolutos. et
ifrā suā catholicis exponat occupādā. et
illū si expedire uidebit a sua dignitate
deponat. extra co. excōmunicamus. s.
moneantur.

¶ Archiepiscopi et episcopi qui circa
extirpandos hereticos fuerit negligē-
tes debent deponi et alii substitui qui
hoc velint et possint. ex. eo. excōicam⁹.
s. fi. A. Ibi dñ. Adicim⁹ insuper vt q
libet ep⁹ vñ archiepiscopus per se aut
archidiaconū suū. vel alias hōest as

idoneasq; psonas bis aut saltē semel i
āno p pna pcohiā i q fama fuerit hē
ticos hitare circueat: z ibi tres vl ples
boni testimonii viros. vel ēt si expedi
re videbit totā vicinā iurare opellat.
q si qd ibidē hēricos sciuerit: vel aliqf
occulta cōuenticula celebrantes seu a
cōi ouersatōe fidelīū vita z morib' ois
fidētes: eos epō studeāt indicare. ipse
aut epō ad pntiā suā duocet accusatos
q nisi se ab obo reatu purgauerit. vl si
post purgatōem exhibitā i pntiā fue
rint relapsi p fidiā canonice puniātur.
Si q hō ex eis iuramēti religionez ob
stinatōe pānabili respuētes iurare for
te noluerit: ex h' ipo tanq; hērici repu
tenf. Uolum' igit' z mādam'. z i xture
obie districte pcpim': vt ad hec effica
cit exeqnda epī p dioceses suas dilige
ter inuigilēt si canonicā voluerit effugē
vltōem. Si qd n. epō superpurgādo de
sua diocesi hēricos puitat' fermento ne
gligens fuerit vel remissus. cuz id cer
tis indicis apparuerit ab epali offō de
ponat: z in locū ipius alē substituat'ur
idone' q velit z possit hēricā cōfundere
pauitatem.

B.
C S; qit' igrēdi sūt hērici? **R.** Si pa
pa dat certa formā: illa tenēda est. At
pnt qm p accusatōez. inqutōez z denū
ciatōem. Itē tenēt'ur diocesani p se vl
p alios saltē sel' i anno qre hēricos vbi
fama ē eos hitare. z illos qd credūt ali
qd de h' scire debēt opellē iurare vt in
dicēt si qd hnt suspectos p p occulta
conuēticula vl alia sig. ex. e. excōicam'
s. aduicim'. Suspect' si vocat' cōfiteretur
z sperat' cō correctōe: pōt ei iūgi pna
salutar'. si āt negat z tñ sit ifamat' idi
cef ei purgatio quā si nō pstitit' excōi
cabit: z vsq; ad satisfactōem cōdignam
ab oib' euitabit. Et si p ānū sic steterit
extūc velut heretic' cōdēnet: vt in dco
c. excōicam'. s. q aut.

Quali pena hereticus puniē? **R.** nō
Quadrupli. s. excōicatioe. cōpositōe. rez
ablatoe. z militari psecutōe. Excōicati
one. qz ois hēric' siue occult' siue mani

fest' ē ipo iure excōicatus. z 4. q. i. c. p. z
z. ex. e. ad abolēdā. A. Clari' ex. e. excōi
cam' p. z 2. B. 2. depositōe. qz id: sticte
siue clic' siue laic' ēt papa vel ipator.
vl qlibz ali' d; deponi ab oi dignitate.
40. di. si papa. z 4. q. i. q. 5. pacē. A. Ibi
dī. Qui 5 pacē ecclie sūt si dignitatem
vt cingulū militie hēant nudē eis. Si
āt puari sūt. si qd nobiles sūt: suarum
subaz pscriptōez patiāt. Si āt ignobi
les: nō solū corpe xberēt s; ēt exilio p
petuo castigēt. B. z ab oi offō z bñfi
cio expoliari. Et si clic' sit d; de gdiari. z
demū qlibz tal' d; relinq arbitrio secta
ris ptātis aiaduēsiōe debita puniēd'
s. crematōe. A. De ista crematōe nō vī
i iure hñ de cōsuetudie. B. nisi cōtinuo
p' dephēsiōe erroris ad fidē velint re
uerti: z errorē suū abiurare z satisfacti
onē exhibē. A. Istud cōtinuo de cōsuetu
dine ab aliqb' obfuaē de pma sessiōe
iudic' a pma die q examinat' h' cā: ita
ē q hoc faciat spōte: z nō p p metum
pbatōz z cruciatuū fm glo. Ray. z in
sū. cō. li. p. ti. 15. q. 4. vbi ēt hec nōnt fm
Ray. B. Et sic redeūtes debēt perpe
tuo carceri detruē. ex eo. excōicam' 2.
A. s. si q. vbi dī q si postq; fuerit dep
hēsi redire voluerit ad agēdā pniaz cō
dignā ppetuo carce detruādā. Et sic
hñ dī de illa cōtinua z spontanea re
uersione. s; dī eo. ti. c. ad abolēdā. vbi ēt
dī de puatoe ab officio z bñficio. B.
Et nō q ēt sūt relinqndi iudicio sefari
q dephēsi fuerit incidisse i abiuratum
hēsim: vt. i. hētic' 2. s. s; z duob' seqnti
bus. z h. s. an pnt. s; punit' rez ablatiōe.
qz bona corz oia ipo iure sūt cōfiscata. s;
tñ executio ipius cōfiscatōis vl bonozū
occupatio nō d; fieri p pncipes seclares
anq; p iudicē ecclasticū snia sup eodē
crimie fuerit pmulgata. ex eo. cuz fm
li' 6. A. Et si tales erāt clici corz bona
cōfiscat' ecclie cui cōfuebat. Et id si erāt
laici ecclie i tpali iurisdictione subiecti.
Alioz hō laicor' bona pncipib'. ex eo.
excōicam'. z di. s. quo iure s; Ray. z in
sū. cō. dca. q. 4. B. 4. punitur militari

psecutōe. qz si alr nō pōt fieri: manu ar
mata sūt ab eis bona oīa auferēda. De
pena credētiū heretico z fautoz hēs. i.
§. 12. qui incipit. Quā penam. 2c.

¶ Quid si heric' hēat filios catholicos
nūqd illi saltē hēbūt bona p̄fis. v̄l p̄rē
R. Nō. v̄l hēs h. §. p̄cedēti. z. §. hēditaf
§. 2. A. Hoc pbat ex eo. xgētis. Qd. c.
corrigit. l. manicheos. L. eo. q̄ permitte
bat sanguineos catholicos succedere
heretici. qd̄ vetat i dco. c. xgentis. Qd̄
videt̄ intelligēdū qn̄ p̄ publice p̄dica
uit cōtra fidē catholicā: v̄l publice pro
fessus ē vel defēdit erroz. v̄l corā pla
to suo p̄fessus ē. vel iuic' . aut snialif
adēnat' . ex de xbo. sig. sup. qbusdā. fm
Ray. z in sū. con. li. §. p̄. ti. §. q. 7. B.

¶ Quāt' aut' clic' p̄pter hētiz de gda
tūis dicat̄ tradi sc̄lari. hēs. §. dgra
datio. §. 3. Et an oīs de gradat' sit tradē
dus. habes ibidē. §. 4.

¶ Quid de vafallis hēricos? R. Abso
luti sūt a debito fidelitat. homagii. et
toti obsequii qd̄q̄ lapsis manifeste
i heresim aliq̄ pacto q̄cunq̄ firmitate
tenebant astricti. ex eo. c. vlt. Idē d̄ va
fallis oīoz q̄ sūt negligētes cōtra here
ticos: vt. §. §. dicitur est.

¶ Quā penā icurrūt credētes. recepta
tores. defensores. z fautores hereticos
R. Quilibz talis ē excoīcat'. z si nō sa
tisfecerit ifra anū ex tūc ipō iure ē isa
mis: nec ad publica officia seu cōsilia:
nec ad eligēdos alios ad h'. nec ad re
stimoniū d̄z admitti. nec pōt adē testa
mētū. nec ad alicui' hereditatis succes
sionē accedē. Nullus quoq̄ eis sup. q̄
cunq̄ negocio: s̄z ipē aliis cogit n̄dere
Si iudex ē: ei' snia nō valet. Si aduo
cat': nō admittit̄ eius patrocinii. Si
tabellio nō valet ei' infra. z sic i sū
bus. Si hō sit clic': ab oī officio z b̄nfi
cio d̄z deponi. Et illi ḡ tales postq̄ fue
rint ab ecclia denotati euitare cōtēpse
rint debēt excoīcari. Probat̄ hec oīa
ex eo. excoīcamus p̄. §. credētes. Item
hēs clici q̄ talib' exhiberent ecclastica
acta. vel traderēt ecclastice sepulture

aut elynas seu oblatōes eoz reciperēt
debēt p̄uari suo officio ad quod nunq̄
restituētur sine idulto sedis aplice spā
li. Silt' z regulares quoz etiā p̄uilegia
i illis locis. A. i diocesi: vt i. §. sane. B.
non seruent̄ eis: vt i dco. c. excoīcamus
§. sane clerici. Et nō q̄ ipsi credētes he
retici sūt dicēdi. ex eo. excoīcam' . 2. A.
ibi dicitur. Credētes eoz erroribus he
reticos simili iudicamus. B.

¶ Si heretici ouertant: nūqd restitu
entur eis v̄l eoz filiis bona? R. nō. sed
ipso iure oīa cōfiscata sūt. ex eo. vergē
tis. z. c. cū h̄z. li. 6. A. nisi eis ad cor fuer
tētib' z abnegātib' hereticos cōfortiū
misereri aliqs voluerit. dco. c. xgentis.
et puto q̄ ista mīa possit hēri ab eo ad
quē bona p̄ cōfiscatoz deuoluūtur. de
quo. §. §. 7. ad finem. in additione. B.

¶ Quāt' heretici ad fidē redeūtes re
cipi debēt? R. Debēt ad arbitriū sui
epi abiurare erroz. z q̄ firmiter tene
bunt fidem catholicā. i. q. 7. q̄tiens. z d̄
confe. dīf. z. ego Berengarius. ex eo. ad
abolendam. A. Et d̄z ista abiuratio z
promissio fieri per scripturā. z publice
v̄l puate fm q̄ crimē fuerit publicum
vel p̄uatū fm Ray. z in sū. con. lib. §. p̄. ti.
§. q. 14. B. Qd̄ si post abiuratōem v̄l
postq̄ ad arbitriū epi se purgauerint:
vt dictū est §. §. 7. de p̄hensi fuerit i ab
iuratā heresim recidisse: iudicio sc̄lari
sunt sine vlla penitus audiētia reliqn
di: vt in. c. ad abolēdā. A. Hoc v̄z cū
post h' abiuratōem seu purgationem
dephendunt in heresi p̄ facti euidentia
aut p̄ cōfessionē p̄p̄iam vel p̄ testes: i
quo non parci' eis nec quo ad vitam:
nec quo ad bona. Si aut' absq̄ h' de p̄
hēfione occulte recidiuāt z occulte pe
nitētes reuertant̄ ad eccliam parci' tur
eis quo ad vtrūq̄ fm glo. Ray. z in di
cta. q. 14. vbi etiā d̄f h̄z Ulocultos he
reticos absolui posse per simplices sa
cerdotes: nisi eps loci retinuēt sibi ta
lium absolutiones. Sed hoc clarum ē
p̄ cēssum anuale curie q̄ nunc pape
reseruat casus iste. In dicta etiā. q. 14.

nōtur fm Inno. q. heretici et in extre-
mis agētes nō recōciliantur nisi solēni-
tate pmissa si adest facultas. Si at ad
eā necitatē venerit q. cōfiteri nō vale-
ant: pcefferūt tamē signa pnie: tunc et
sine pmissa solēnitare recōciliabuntur
Lex. n. q. aliud statuēt inhumana esset
Lon. Hosti. in. ca. nob. 2. ex d. sen. exco.
vbi etiā pdicta tangit Inno. Aduertē
dū quoq. q. et cū reuertētib. nō parci-
tur q. ad bona z vitā nō sūt petita pnie
z eucharistie sacra denegāda. ex eo. su-
per eo. li. 6. B.

Utrū cū redeūtib. ab heresi dispēsa-
ri possit. R. Jure qdem cōi tales exq.
recōciliati sūt ad laicā cōionē recipiun-
tur. i. q. 7. c. p. Adhibet etiā q. circa
eos quadruplex dispēsatio. s. semiplēa:
vt solū recipiant in ordinib. ante hec
oia susceptis. i. q. i. si q. heretice. A. ibi
dicit hoc p magno bñficio hēant si ad
empta oī spe. p. mōdis in quo inueniū-
tur ordine pmaneat. B. plena vt pos-
sint sacerdotes fieri. i. q. 7. c. uenientib.
plenior vt possint eē epī. i. 2. d. i. nos con-
suetudinē plenissima vt etiā ad supio-
res dignitates pmouēi possint. 23. q. 4.
ipsa pietas. A. Idē in sū. cō. li. p. ri. 5. q.
15. fm Hosti. Ray. z Bos. B. Utrū pla-
tus heretic. habent prātem spiritua-
lem. vide. i. scisma. 53.

Hereticus 2. s. per li-
brū se-
rtū. plura s. hereticos hēnt i
6. de qbus qdam in pcedēti. ca. 13. dicta
sunt fm q. regrebat mā. Illa hō que
restant nunc erunt dicenda.

Quicūq. hēticos. credētes. recepta-
tores. defensores vel fautores eoz sciē-
ter psumpserit ecclīastice tradē sepul-
ture excōicati sunt. z non debēt absol-
ui nisi ppriis manib. publice extumu-
lent z piciant corpora pānatorum. Et
locus ille ppetuo careat sepultura. ex
eo. quicūq. li. 6.

Heretici cū oib. fautoribus modo
dictis. A. i. credētib. receptatoribus
defensorib. z fautorib. eoz: vt i dco

z quicūq. B. z ipsorum filii vsq. ad
secundam generationē ad nullum ec-
clesiasticum beneficium seu officium
publicum admittantur. Aliter irritus
est. ex eo. quicūq. Et itellige per line-
am paternam. nam per maternam nō
puniuntur nisi vsq. ad p. m. gradus
ex eo. c. statutum. A. Ibi etiā dicitur
Hoc sane de filiis z nepotibus hētico-
rum. credentium. z aliorum h. qui ta-
les esse vel etiā tales decessisse. pban-
t intelligendum esse vt letur non autes
illoz quos emendatos esse cōstituit
z reincorporatos ecclīe vnitati. z pro
culpa h. ad mandatum ecclīe p. m.
recepisse quam ipsi iam perfecerit vt
humiliter psecutioni eius insistant vt
parati fuerunt ad recipiendum eandē
B. Itē omnes viri ecclīastici q. ad
pces talium receperunt dignitates vt
bñficia ecclīastica puati sunt. z si rece-
perunt scienter nō debent in posterum
admitti ad talia vt similia. Itē filii ta-
lium psonarum non sunt in potestate
paterna: s. sunt sui iuris: vt in dicto. c.
quicūq.

Quid si quidam dū in egritudine
decumberēt petierunt hēticos consola-
tuos vt ab eis fm consuetudinē eoz
consolationē reciperēt. A. per manus
impositionē: vt in c. filii. de quo. i. B.
z sic decesserunt. s. modo filii vt hēdes
volunt pbare q. ipsi defuncti nō sane
mētis effecti susceperint. vel post p. di-
tam loquelaz: nunq. audiri debēt. R.
Si tales dū viuebāt erant diffamati
vt suspecti de hēsi. vt si cōstituerit q. ipi
sane mentis existētes petiuerunt: hē-
des non debēt admitti. aliogn admitti
possunt ad pbandum non p vxores si
lios familiares aut aliquos d. suis: sed
per testes fidedignos z fidei zelatores
extra eo. filii. lib. 6.

Fili qui post abiurationē error. vt
postq. se pprii antistiti. examinatione
purgauerint: depbēsi fuerint in abiu-
ratam hēsim recidisse q. quis siū vlla pe-
nitentia audietia relinquēdi sint iudicio

seculari: tamē si pñe signa i eis appa
reant manifesta z petuerint humiliē
sacramēta pñe z eucharistie non sunt
deneganda. extra eo. sup eo. li. 6.

In inq̄sitōe criminis hēsis ēr excōi
cati z participes atq̄ socii criminis ad
testimonium admittunt p̄sertim i de
fectum aliarum p̄bationū cōtra hēti
cos. credētes fautores z defēsores eoz
si ex numero testium aut p̄sonarū tā
deponētium q̄ contra quos d̄ponitur
qualitate z aliis circūstantiis non fal
sa dicē p̄sumantur. ex eo. in fidei. li. 6.
Similif illi admittuntur qui sup facto
hēsis iurauerūt dicē x̄itate tam de se
q̄ de aliis. z eam celando piurauerunt
z postea velint corrigere dictum suū
contra se z alios si manifestis iudiciis
apparuerit tales nō leuitate: aut odio
seu pecunia: sed zelo fidei velle reuela
re. extra eo. accusatus. li. 6.

Preclidētes regimini alicuius loci:
l̄z sint excōicati: vel de facto z non d̄ iu
re iurisdictiones hēant: ad requisitiōnē
ordinariozū v̄l legatorū ip̄ozū aut
inquisitorū. A. nō valētū sū moze
dispēdio v̄l negocii piculo recursū ha
bē ad superiores q̄ legitime in locis
ip̄is possint iusticiam exequi: vt in. c. p̄
fidētes. d̄ quo. l. B. possunt z debēt cō
tra hēticos. credētes. fautores. z f̄cepta
tores. z defensores eoz suum officium
exercē. z illi qui requirūt eos nō incur
runt aliquam sniam. tamē dicti p̄sidē
tibz p̄pter hoc i aliis nullum ius est cō
cessum v̄l p̄missum. ex eo. p̄fidētes li. 6.

Suspectus de hēsi z ob h̄ citat⁹. z qz
non comparet excōicatus est. si excōi
catōem p̄ ānum sustinet ex tunc est ve
lut hēticus condēnādus. ex eo. cum cō
tumacia. li. 6.

Accusatus d̄ hēsi v̄l suspectus vehe
mēti suspitione q̄ hēsim in iudicio ab
iuravit z postea omittit i ip̄az cēsetur
relapsus: l̄z ārea ip̄m hēsis crimē n̄ fue
rit plene p̄batum. S̄z si levis suspitio
fuit nō d̄z iudicari relapsus: s̄z alr̄ gra
uiter puniri. ex eo. accusatus. lib. 6.

Qui in vna hēsis specie: siue i vno
articulo vel sacro errauit: z postea ab
iuravit simplr̄ hēsi: si postea errat in
a. flaps⁹ ē iudicād⁹. ex. c. accusat⁹. li. 6.

Ille d̄ cui lapsu i hēsi: an abiurati
ōnē cōstitit v̄l nūc cōstat: si postea hē
ticos receptet. deducat. v̄l associet: eis
donet munera siue mittat. vel fauorē
ip̄edat q̄ excusari nō possit. A. seu etiā
visitet. dcō. c. accusat⁹. B. iudicari d̄z
relapsus. ex eo. accusat⁹. li. 6.

Quid si q̄s p̄ receptiōe hēticorum.
A. v̄l etiā p̄ defensione seu fauore. dcō
.c. accusat⁹. B. z nō qz esset hētic⁹ sub
obligatōe bonorū inq̄sitoribz se abstri
xerit ad recipiēdā p̄niam. z ea iuncta
z nō pacta d̄cesserit. R. Logi debēt hē
des i bonis ad cōplēdum. A. Verum ē
si sit p̄nia in bonis t̄palibz iniuncta. p̄fi
ciēs ad salutē. vt ibi. B. Sec⁹ si talis so
lum se obligauit ad p̄niam quā inq̄si
tores vellēt inuigē: z ea nōdū iniuncta
decesserit. ex eo. accusat⁹. s̄. si. h̄o. lib. 6.

Nūqd post mortē hērici poterūt oc
cupari bona ei⁹ si hēsi non fuēit i ei⁹
vita declaratum. R. Poterunt si post
ea declararetur. ex eo. accusatus. li. 6.

Sacerdotes q̄ instruunt hēticos de
celanda x̄itate. z h̄: debēt pena d̄bita
castigari. Religiosi etiā hētici sūt gra
uius puniēdi aliis. ex eo. accusat⁹. lib.
6. A. s̄. si. vbi dicitur. Sacerdotes z alii
clerici q̄ negociū inq̄sitiōis iustruendo
citatos hēticos v̄l eozū credētes d̄ ce
lāda x̄itate v̄l dicēda falsitate seu eos
indebite liberādo inuēti fuerint impe
dire: cum nō sit dubium ip̄sos ea facē
in fauorē hētice prauitatis per inq̄si
tores a talibz compesci possunt z pena
debita castigari tam p̄ captiōnē p̄sona
rum q̄ alr̄ put culpa eregēit delinq̄nti
Religiosi ēr sunt imutationis pena. i.
carcerationis. ex eo. c. p̄tr. Segtur. vel
alr̄ grauius puniēdi q̄ sc̄lares si inuēti
fuerint in hēsi v̄l similibz deliq̄sse. B.

Staturūz loci p̄ quod impediretur
negociū inq̄sitiōis hēticorū nō valet. A.
siue ip̄ediat directe siue indirecte: vt in

et statutū. de quo. i. B. et dñi. A. vñ alii
quicunque rectores: vt ibi. B. tenentur il
lud exhibere. A. diocefano loci vel ei?
vicario: seu inq̃sitoribus. et hoc ſi mo
re diſpēdio. vt ibi. B. et corrigere. A. i.
oio reuocare ſi neceſſe fuerit. vel ſaltes
eatenus moderari q̃ p̃ illud inq̃ſitiōis
p̃ceſſus nō impediatur vñ aliquaten?
retardet. vt in. c. qd̃ ſegitur. B. ex eo.
ſtatutū. li. 6.

Inq̃ſitores in certis p̃ninciis p̃nt p̃
cedere ſil vel ſepatim put negotiū vñ
litas ſuadebit. ex eo. vt officiū. li. 6. A.
Et ibi p̃z q̃ hoc obtrinet quādo in aliq̃
bus loci ſūt plures deputati ſimul. B.

In examinatōe testiū ō hereticos
A. i. ſup̃ crimē heretiſ: ip̃m q̃ cōtingē
tibus: vt in. ſ. vey. de quo. i. B. debent
iterēſſe due religioſe p̃ſone. A. et diſcre
te: vt ibi. B. et ſi fieri pōt per publicā p̃
ſonā ōſcribi testiū dicta. ex eo. vt offi
cium. ſ. verum. li. 6. A. Et ibi patz q̃
ſi perſona publica cōmode non poteſt
haberi iſta conſcriptio debz fieri p̃ ou
os viros idoneos. B. Et quidez religi
oſi qui fuerint notarii. A. in ſeculo. vt
ibi. B. et alii q̃bus iniunctum eſt. A.
a ſede apoſtolica tabellionatus offici
um: etiā tpe religionis rōne negotii in
quiſitionis contra hereticos: vt ibi.
B. tenentur ad conſcribendum: vt in
dicto. c. vt officiū. A. ſi fuerint per di
ctos inq̃ſitores reſſiti: vt ibi. vbi etia
p̃z q̃ in hoc negotio etiā clerici poſſūt
exercere tabellionar? officiū: i. ip̃i vel
etiā p̃fati religioſi ſint in ſacris. B.

Inq̃ſitores ſi opus fuerit poſſūt in
uocare auxiliū brachii ſecularis et cō
tradictores p̃ cenſuram eccl̃aſticā cō
pellere: non obſtantib? p̃uilegiis p̃ceſ
ſis quibuscunq̃ p̃ſonis vel religioſis
vel vniuerſitatib?. A. cuiuſcūq̃ ōditi
onis dignitat? vel q̃dus religioſis vñ
dinis ſp̃at? vel gnaliſ ſub quacūq̃ for
ma h̃borū conceſſis vel in poſterū con
cedēdis. et p̃nt ſic cōpellere etiā appel
latione poſtpoſita: vt ibi. B. nec etia
cōſtitutōe de duab? dietis. A. ſ. ex ō re

ſcripti. nōnulli. vbi cauē ne q̃s p̃ ſras
aplicas poſſit trahi ad iudiciū vltra
duas dietas extra ſuam dioceſim. B.
extra eo. vt officiū. li. 6.

Oēs rectores locoꝝ reſſiti a dioce
ſanis vel eoꝝ vicariis ſeu ab inq̃ſitori
bus tenētur iurare ſeruāe et ſeruari fa
cere cōſtitutiones ō hereticos. fautores
et ōſenſores eoꝝ. et eoꝝ filios et nepotes
A. a ſede aplice p̃mulgatas ac etiam
approbatas. dco. c. vt officiū. B. Et
qui iurare noluerit et ſeruare: habetur
vt infamis et hereticoꝝ fautor et ō fide
ſuspect? nec d̃z h̃eri p̃ dño nec ad ſali
quod officiū publicū vñteri? aſſumi
et ea q̃ interiz vt rector fecerit nullā h̃nt
firmitatē. ex eo. vt officiū. li. 6. i. ſi.

Debēt oēs rectores in hoc negotio
parere dioceſanis et inq̃ſitorib?: nec
aliquo modo debēt cognoscere de hoc
crimine nec captos liberare. et h?. A. i.
dioceſanoꝝ vel inq̃ſitoꝝ iudiciū ſen
tentia ſeu p̃ceſſus directe vel indirecte
impedire: vt in. c. qd̃ ſequit. B. Aliter
ſūt excoīcati. et ſi ſuſtinerint p̃ annū
A. aio p̃tinaci: vt ibi. B. cōdēnari debēt
tanq̃ heretici. ex eo. vt inq̃ſitionis. li. 6.
A. vbi etiā idē ſtatuit extra oēs q̃ ſci
enter i p̃dictis dederint cōſiliū auxili
um vel fauorem. B.

Conceſſū eſt inq̃ſitorib? cōmittere
citatioes et denūciatioes ſniarū. Itē au
ctoꝝitas aduocadi p̃itos. A. put expe
dierit vt eis aſſiſtāt. et in ſerēdis b? ſen
tētiis p̃beant cōſiliū oportunū: ac q̃ eis
ſup̃ his hūiliter pareāt in x̃tute obedi
ētie iniūgendi: vt i. c. cōmiſſi. de quo. i.
B. et clerū et p̃p̃m loci put viderint ex
pedire negotio fidei. Itē p̃cedēdi cōtra
illos q̃ in p̃uincia eoꝝ cōmiſerūt ip̃z cri
men heretiſ etiā ſi ad aliā ſe trāſtule
runt. Itē faciendi ſibi aſſignā quocūq̃
libros i q̃b? eēnt aliq̃ p̃ceſſus ō h̃eticoſ
A. vñ alia ſcripta i q̃b? inq̃ſitōes ſacte
et p̃ceſſus p̃ q̃ſcunq̃ auctoritate ſedis
aplice vel legatoꝝ ei? h̃iti ō hereticos
cōtinentur vt ibi. B. et circa hereticos
in carceratos vna cū p̃latis q̃b? ſubſūt

penā eorū mitigādi vel mutādi. Itē pri
uādi vel puaros. nunciandi dignitati
bus vel aliis bñficiis ecclesiasticis: et of
ficiis publicis et honorib⁹ oēs hēricos
et fautores. A. et credētes. receptatores
et defensores eorū: ipsorū quodq; filios et
nepotes: vtrūq; B. Sūt autē diocefani
regredi. A. vel eis absentib⁹ eorū vi
cari: vtrūq; ibi. B. et de eorū consilio faciē
dū nisi ipsi sciēter talib⁹ otulissēt. A. s.
dicta beneficia p̄fatis hereticis seu cō
plicitibus. tunc n. ipsi diocefani vel eorū
vicarij non sunt requirēdi: sed poti⁹ a
suo iudice puniēdi: vtrūq; in textu qui. seg
tur. B. extra eo. vtrūq; commissi. lib⁹ 6⁹

Contra xpianos qui efficiuntur in
dei vel redeunt ad iudaismum etiam
si infantes vlt metu mortis eēnt bap
tizati: pcedēdam est sicut contra hereti
cos. Sūt et contra eorum fautores. A.
tanq; cōtra fautores. receptatores he
reticorū. et eorum defensores. si p̄fati fu
erint de hoc cōfessi aut per christianos
vel iudeos conuicti: vtrūq; in. c. de quo sta
tim. B. extra eo. contra. lib⁹ 6⁹

Propter heresim maritorum non
cōfiscant dotes vxorū nisi cū eis scient
cōtraxissent. A. i. quia tunc sciebant il
los esse hereticos: vtrūq; in. c. quod sequi
tur. B. extra eo. decreuit. lib⁹ 6⁹

Quando negociū heresis cōmittit
alicui vel aliquib⁹ generaliter in cert
locis non adimitur ep̄is auctoritas eo
rum ordinaria vel etiā delegata si eaz
habeant. Et vtrūq; etiam de eodem
facto inquirere possunt cōter vel diui
sim. Et si diuim pcedant tenētur cōi
care sibi inuicem pcessus. et per vtrūq;
simul snia pferatur nisi alter alteri de
ferat. Quod si i snia nō cōcordant ad se
dem aplicam mittant. A. vtrūq; nego
cium sufficienter instructum: vtrūq; in. c.
quod sequitur. B. ex eo. p hoc. lib⁹ 6⁹
A. Ibi etiā dicif q si ordinaria seu de
legata ep̄i p̄tate pcedant: illum in p
cedēdo modū obseruet quem inquisi
tores possunt et debent per iura cōia:
vel sp̄ales pcessiones seu ordiāōes se

dis aplices obseruare. B. Qd ē vtrūq; si
ne alio non possit ad sniaz pcedere vi
de expressius. i. hētic⁹ 3⁹ §. p. Et intelli
ge q p̄dictā cōcatōem pcessuū o; sie
ri qñ nihil aliud s̄tat agēdū nisi q se
tentia p̄mulget. Qd si alter nō possit
cōmode pcedere nisi visis actis alteri
us: tūc sēt tñ cōcatio tribuat: vtrūq; i ex
uagati. Bñdicti. xi. q incipit. Ex eo.

Heticis appellatio ibibita ē. ex eo.
vtrūq; inquisitois. li. 6⁹ A. Et sūt p̄clamatio
qbus nō obstatib⁹ rectores seu officia
les r̄pales cōdēnatos hēricos: et sibi reli
ctos statim debēt recipere et indilate aiad
uersione debita punire. et idem ē est d
credentibus et eorum receptatoribus
fautoribus et defensoribus: vtrūq; ibi. B.

In negocio heresis pōt pcedi sim
pliciter et d plano. A. absq; aduocatoz et
iudicioz strepitu et figura: vtrūq; i. c. statu
ta. de q. i. B. et si periculū eēt nō nomi
natis accusatoribus vlt testib⁹ publice
nisi corā aliqb⁹ puidis p̄cipiēdo de re
nēdo secretū. et h⁹. A. s. corā diocefano
vel eo absente ipsius vicario qñ ingli
tores pcedūt. Qñ nō pcedit ep̄s corā
inquisitoribus. si hēri possit cōmode co
pia eorū dē. ac nihilomin⁹ siue ep̄s siue
inquisitores pcesserint aliqb⁹ aliis p̄so
nis puidis et honestis iurib⁹ perit: q̄s
ad h⁹ vocari et eis totū pcessū sup quo
deliberādū ē seriose manifestari ac in
tegratē explicari: et de ipsorū cōsilio ad
sentētiā vlt ad cōdēnatoez pcedi d; Et
ep̄s vlt inquisitores possūt indicē secretū
p̄fatis qb⁹ fit reuelatio. et i eos si archa
na cōsilia seu pcessus sibi s̄b secreto ab
eisdem patefacta preter eorum licētiā
aliis patefecerit excōcatōis sniaz quā
ex secreti violatione ipso facto incur
rant si eis expedire videbitur. p̄m̄lga
re. sic tamē q inquisitores ep̄m vel ep̄s
inquisitores non excōcent hac de cau
sa. s; ipsi ex districto p̄cepto iuris ad se
crerum h⁹ tenētur. Et in his ex p̄cepto
tam ep̄scopi q inquisitores debēt pu
ram et prouidam intentionem habere
ne ad accusatorum vel ad testū noia

supp[er]menda ubi ē securitas piculuz eē
dicant: nec ī eorūdem discriminē securi
ratē asserāt ubi piculum īminēt: super
quo eorūde conscie onerant: vt ibi. **B**
S; cessante piculo publicetur: vt fit ī
aliis iudiciis. ex eo. statuta. li. 6.

Hereticus 3.° hec que
sequunt
hēricos sunt in clemētinis.
p[er] qdē q[ui] tam ep[iscopu]s q[uam] inq[ui]sitor vnus sū
alio p[otes]t citare et cape: et tute custodie
mancipare. **A.** ponendo etiam in com
pedib[us] vel manij[us] ferreis si ei visus fu
erit: necnon inq[ui]re contra illos de qb[us]
p[er] h[oc] negocio sū deum et iusticiam vi
derit expedire: vt in cle. multorum. de
qua. i. **B.** Sed deputare duro carceri
et qui magis ad penam q[uam] ad custodiā
videatur: vlt[er]ioris tormētis exponē: vel ad
sēntentiam pcedē nō p[otes]t ep[iscopu]s sine inq[ui]s
itore: nec inq[ui]sitor sine ep[iscop]o aut ei[us] su
per hoc delegato: aut ep[iscop]ali sede vacā
te delegato capituli si sui adinuicem
copiā possint habē infra. s. dies postq[uam]
se regierint. **A.** et si sec[us] p[re]sumptum fu
erit: nullum est et irritum ip[s]o iure: vt
ibi. **B.** potest tamē gliber p[re]dictorum
cōmittē alteri vices suas vlt[er] p[er] litteras
significare suum consilium vel assen
sum. extra eo. multorum.

Quilibet carcer vel mur[us] hēricorū
debet esse cōmunis ep[iscop]o et inq[ui]sitori.
et deb[et] habē duos custodes. vnum quē
volet ep[iscopu]s et ei p[otes]t debet alterum quem
volet inq[ui]sitor et ei p[otes]t debet. et vterq[ue]
eorum p[otes]t habē sub se vnum fidelem
ministrū et illius loci erunt due claues
A. diuerse et p[er] quolibet conclau[us] carce
ris: vt ī dicta cle. multorum. **B.** quaz
vn[us] custodum vnam: et alius aliā tene
bit et poterit officium ministrandi car
ceratis cōmittere suo m[in]istro. et tenent[ur]
predicti custodes añq[uam] exequatur offi
cium corā eis a quib[us] assignatur iura
re tact[is] sanct[is] euāgeliis q[uod] in custodia
oēm diligētiā quam poterunt adhibe
bunt. et q[uod] alicui incarcerationum nihil
loquetur vn[us] nisi alio audire. et q[uod] ip[s]i

carceratis fidelit[er] cōferēt. p[ro]uisionem
quam ip[s]i recipiūt ex ordinatione cōi. et
q[uod] a parētib[us] vel aliis personis confer
tur eisdem nisi ep[iscop]i vlt[er] inq[ui]sitor[um]
vel suorum cōmissarioz ordinatione re
friget. Et eodez modo iurabunt p[re]di
cti custodū ministri et corā eisdem: vt ī
cle. multorum. ex eo. **A.** Ibi ē subdis
Et q[uod] sepe contingit ep[iscop]os p[ro]p[ri]os habē
carceres sibi et dict[is] inq[ui]sitorib[us] non cō
munes: districte p[re]cipim[us] vt custodes
ad incarcerationē p[ro] dicto crimine custo
diam per ep[iscop]os vlt[er] sede vacāte p[er] cap[itu]l[um]
deputandi et eorū ministri coram dict[is]
inq[ui]sitorib[us] vel substitut[is] ab eis p[re]
stent simile iuramētum. **B.** Notarii
inq[ui]sitoris coram ep[iscop]o cum inq[ui]sito
re vel substitutis ab eis iurabūt suuz
officium fidelit[er] exercē. Et idem fiet de
aliis p[er]sonis necessariis ad dictū offici
um: vt in dicta cle. multorum. ex eo.

Ep[iscop]i et inq[ui]sitores vel substituti
ab eis malitiose aut fraudulēter non
imponant alicui crimen heresis: nec
q[uod] aliqui ipsos in executione officii sui
impediunt imponant aliquod falsum
Quod si ep[iscop]i causa odii gratie vlt[er]
amoris. vlt[er] lucri. vel cōmodi tempora
lis omiserint pcedere. **A.** contra iusti
ciam et consciētiam suaz ubi fuerit p[ro]
cedēdum super h[uius] p[re]iudicate. vt in dca
cle. multorum. **B.** vel aliquem vera
re imponēdo ip[s]am heresim. vel q[uod] im
pediant suū officiū. si ep[iscop]i sunt: vel sup[er]
per triēniū incurrūt suspēsiōnē ab of
ficio. si inferiores sunt: sunt excoicati:
a qua snia nō nisi per papā absolui po
terunt. **A.** p[re]terq[uam] in mortis articulo. et
tunc satisfactiōne p[re]missa nullo in hac
parte p[re]iudicio suffragante: vt in tex.
qui sequitur. **B.** In cle. multorum. ex eo.

Inq[ui]sitor non p[otes]t esse nisi attigerit
40. annū. Et tā ip[s]e q[uam] cōmissarii op[er]u
tati non possūt pecuniā extorquē. nec
sciēt[er] eccl[esi]arū bona ob delictū cl[er]ico
rum fisco eccl[esi]e applicare. alif sūt exco
municati. Quē casuz vide plene. s. ex
coicatio p[ar]t. 4. **A.** Et ibi de hoc dictuz

ē in additōe. B. 7 in cle. volentes. ex. e.
Nullus aut̃ inq̃sitor p̃cedere extra
officiālē aliq̃ue vel nūciū romane cu
rie. vt in extrauaganti Johānis. 22. que
incipit cum frater.

Hermofroditus.

Nunquid talis ordinari p̃ot?
R. Si magis h̃git in sexus virilē q̃ fe
mineū p̃ot recipere carac̃erē. si econuer
so non p̃ot. 4. q. 3. testes. h̃. Itē hermo
froditus. S; tñ in vtroq; casu nō debet
ordinari p̃pter deformitatē z mōstru
ositatē. ar. 36. dif. illustrator. 7. 49. di.
c. vltj. Si h̃o equaliter inualescit i eo
sexus virilis z femine; carac̃erē reci
pere non p̃ot fm̃ Buil. A. Idem i sū.
con. lib. 3. ti. 3. q. 2. B.

Hironia per. b. scribitur. Uide tamē i lit tera. 7.

Histrion. Utrum officiu
histrionum sit li
citu? R. fm̃ Tho. sc̃da sc̃de
q. 148. Tale officiu. qz ordinatur ad so
latium hominibus exhibēdum: non ē
illicitum fm̃ se: dūmodo non vtantur
aliquibus verbis ṽl factis illicitis. z nō
adhibeant ludum negociis z t̃pib; in
debitis. Unde z illi q moderate eis s̃b
ueniūt non peccāt: s; iuste faciunt mer
cedē ministerii eorum eis retribuēdo.
Si qui vero sup̃flue sua in talibus con
sumūt vel largiunt illis qui illicitis lu
dis vtantur: peccant q̃si eos in peccatj
fouētes. A. Lon. Ul. z addit. qz si aliq̃s
etiā malis histrionibus parce dat ad
conseruandā famam suā ne a talibus
vituperetur: non credo talem peccare
mortaliter: vt in sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 22. B.
De histrionibus h̃es s̃. cleric. 4. s̃. 5. z
s̃. cōicare. 9. 20. qui incipit. Utrū corpus
xpi debeat dari histrionibus.

Homicidium p̃o cōif
est? R. Est hois occasio ab ho
mine facta. Et cōmittitur non soluz fa
cto: sed etiam verbo. Et verbo triplici

ter. s. p̃cepto. consilio. z defensione. i.
defendendo homicidam suis verbis
ab illis qui volebāt ip̃m retrahere vel
impedire: vt. 50. dif. si quis viduam. de
pe. dif. i. periculose. Facto vero cōmitti
tur quatuor modis. iusticia necessitate
casu. z voluntate. A. Glo. Ray. dicit.
Defensione. vt cum aduocat; defendit
reum in causa criminali: vbi accusator
si non pbauerit tenetur ad penam ta
lionis: vt in sum. con. li. 2. ti. p. q. 2. Et co.
ti. q. 2. dicit fm̃ Ray. Defensione. a. dif
suasione: vt si quis dissuadendo retra
hit a bono p̃posito. oīem volentem
aliuz a morte liberare. Et glo. eius dīc
hoc intelligēdum quādo corrupta in
tentōe fit. Nam si mater filiū volentē
liberare aliquem a periculo mortis re
trahat vel dissuadeat: qz timet ne ille
ibi inficiat: ṽl parum ṽl nihil peccat
Et fm̃ Ray. z in dicta. q. 2. est etiā homi
cidu sp̃uale q̃ quis sp̃ualit̃ z q̃dam iu
risdictōe occidit: quod fit. 5. moīs. Obe
diendo. i. Joh. 3. Qui odit frat̃e suum
homicida est. Itē retrahēdo. de pe. di.
i. homicidioz. Itē male cōsulendo
seu suadendo. ea. dif. c. noli putare. Itē
nocendo. ea. di. homicidium. vbi dicit:
qz oīs iniqu; mor; ad nocēdū f̃ri: p ho
micidio cōputat. Itē victum subtra
hendo. 86. dif. singulis. z. c. pasce. B.

Utrum occidere animalia sit pecca
tum. R. fm̃ Tho. secūda secunde. q.
.64. Non. quia nullus peccat vtendo
re sua ad hoc ad quod est ordinata. Ge
neraliter autem plāte z aialia p̃pter
hominē sunt ordinata. A. Idē in sum.
con. lib. 2. ti. p. q. 3. B.

Utrum liceat iudici occidere male
factorem. R. fm̃ Tho. secūda secun
de. q. 64. Sicut pro salute totius cor
poris p̃esciditur laudabiliter putridū
membrum: sic malefactor z corrupti
uus aliozū occiditur vt bonum cōe cō
seruetur. Si tamē hec occisio fieret a
iudice ṽl mistro luore vidicte ṽl ole
cratōe sūdēdi hūanū s̃guinē: s; ille iu
ste occidat: nihilomin; iudex mortali

peccat. sicut et minister. Et eodem modo si faceret hoc iuris ordine non seruato. 23. q. 4. §. p[ro]p[ri]et[as]. et q. 5. miles. et c. cum m[in]ister. et c. lex eterna. et c. officia. et c. cum homo et c. qui malos. A. Idem in s[ecund]o. con. eo. ti. q. 4. B.

¶ Utrum liceat p[ro]uate p[er]sone malefactori occidere. R[espondeo] s[ecundum] Tho. scda scda. q. 64. No[n] licet. sed illi t[ame]n cui co[n]itatis cura co[m]missa est sicut p[ri]ncipi b[er]ni publicam auctoritate[m]. no[n] aut[em] p[ro]uato: et multo amplius neq[ue] p[ro]p[ri]o. Na[m] clericis co[m]mittit[ur] ministeriu[m] noue legis in q[uo] non determinatur pena occisionis vel mutilatio[n]is cor poralis: et ideo ut sint idonei ministri debet a talibus abstinere. A. Hoc intel lige nisi fieret ad repellenda[m] vi[m] cu[m] mo deramine inculpate tutele: ut in cle. si furiosus. de homi. B. De muliere in adulterio deprehensa utrum possit occidi vide. i. impedim[en]tu[m] s[ecundum] §. vlt. et de adul terio. vide. i. lex. §. 9. h. 4.

¶ Utrum aliqui necitate liceat occidere ho minem. R[espondeo] s[ecundum] Tho. scda scda. q. 64. Illi citu[m] q[uod]dem e[st] q[uod] homo intenda[t] directe occidere ho[m]i[n]e[m] ut seip[su]m defendat. nisi ei q[uod] h[ab]et publicam auctoritate[m]. A. et etia[m] p[ro] uato si no[n] excedat limites defensionis legitime dicta cle. si furiosus. Jo[sephus] seg[un]d[u]m B. Pot[est] t[ame]n vi[m] repellere cu[m] modera mine inculpate tutele. Et si p[ro]pter inten tio[n]e[m] defenda[t] ille occidat si peccat.

¶ Utrum liceat occidere fure[m]. R[espondeo] s[ecundum] Fur nocturnu[m] si non poterat discerni q[uod] ad fu randu[m] et non ad occidendu[m] venisset. nec alit[er] poterat deprehendi: potuit occidi. alit[er] no[n]. ex. e. si p[ro]fodiens. ff. de sicca. l. fur. A. Ibi d[icitu]r. Fure[m] nocturnu[m] si q[ui]s occide rit ita demu[m] impune foret si parce[re] ei sui sui p[er]iculo no[n] potuit. B. Fure[m] vero diurnu[m] no[n] licet occidere nisi se telo de fendat. q[uia] tunc plus e[st] q[uam] fur: ut i[n] dicto. c. si p[ro]fodiens. Latrone[m] etia[m] insidiantem itinerib[us] s[ecundum] leges cuiuslibet licet occide[re] sicut et nocturnum p[ro]p[ri]etate[m] agroz. L. q[uod]n[on] licet viui. se sine iii. vi. l. i. et c. De quibus duobus vide infra latro.

¶ Utrum liceat clericis occidere suu[m] inaso

rem. R[espondeo] s[ecundum] Lici quide[m] p[ossu]nt sicut et laici vi repellere defendendo se et sua: ar. ex de homi. significasti. Et huic casu[m] vide s[ecundum] bellu[m] p[ro]p[ri]etate[m]. §. 2. et ex de sen. exco. dilecto. li. 6. A. Ibi hoc clare h[ab]et[ur] ubi e[st] d[icitu]r q[uod] po test et o[mn]i glibet p[ro]pullare iniuria[m] etiam a vicino et p[ri]mo. B. No[n] si clericus ita inuadatur q[uod] aliter mori vitare non poterit nisi occidat vel mutilet inaso rem hoc faciendo no[n] e[st] irregularis. in cle. si furiosus. ex eo. Et eode[m] mo[do] non e[st] irregularis si occidat furiosus: aut i[n]f[er]as aut dormiens: ut ibide[m] dicitur.

¶ Utrum grauius peccet q[uod] occidit iu stu[m] q[uam] qui occidit peccatore[m]. R[espondeo] s[ecundum] Tho. scda scda. q. 164. Sic. q[uod] drupli roe. p[ro]p[ri]etate[m] ga nocet ei que[m] plus o[mn]i diligere. et ita ma gis agit i[n] caritate[m]. 2. q[uod] iniuriam in fert ei q[uod] e[st] min[us] dignu[m]. et ita magis agit i[n] iusticiam. 3. q[uod] p[ro]uat co[n]itatem maiori bono. 4. q[uod] spernit deu[m]. Lucio. Qui vos spernit me spernit. A. Idem i[n] s[ecund]o. con. lib. 2. tit. p[ri]mo. q. 18. B.

¶ Utrum homicidiiu[m] semp[er] sit mortale R[espondeo] s[ecundum] Ray. Homicidiiu[m] volu[n]tarium mortale e[st] et enorme. d[icitu]r. s[ecundum] si q[ui]s volu[n]tarie. A. Ibi d[icitu]r. Si q[ui]s volu[n]tarie ho micidiiu[m] fecerit ad ianuam catholice ec clie sp[iritu] iaceat. Dic[ti] glo. i. hor[um] statutu[m]. Se q[ui]t. Et co[n]ione[m] i[n] exitu vite sue recipiat. Dic[ti] glo. supple si mori an[te] finitu[m] t[em]p[us] p[er]uie[n]it. q[uod] p[ri]mo t[em]p[us] p[er]uie[n]it licite co[n]icatur: ut. 36. q. 6. si q[ui]s de corpe. Seg[un]d[u]m. Si at[que] n[on] volu[n]tate sed casu aliq[uo] homicidiiu[m] fecerit: p[ro]p[ri]etate[m] canon. 7. annis age[n]t p[er]niam iussit. 2. cano[n]. 5. madauit. B. nisi fiat iur[is] p[ro]mis sione: ut in iudice et i[n] eo q[uod] se defedit et sua. vel in bello iusto. 23. q. i. quid culpa tur. A. Idem in sum. co. eo. ti. q. 20. B.

¶ Utrum quilibet teneat liberare p[ro]xi mu[m] ab iniusta morte cum potest. R[espondeo] s[ecundum] Dicendum q[uod] ex debito caritatis quili bet tenetur repellere a p[ro]ximo iniuri am si potest. v[er]u[m] Amb[rosius] Qui no[n] repellit iniuria[m] a p[ro]ximo si potest taz e[st] in vi tio q[uod] ille q[uod] facit. 23. q. 3. non inferenda. et c. se. et c. ostendit. et q. 5. reos. Hec e[st] finis Ray. Buil. et Tho. scda scda. q. 60. In b[on]o

tñ sicut ponit Guil. diuersitas ē nōnda
 qz ille q hz publicā prātē tenet defen
 dere ēt cū armis si oz. A. z se ēt morti
 exponē fm eū. Guil. vt in sū. con. eo. rī.
 q. 32. vbi hec nōntur. B. dū tñ speret
 q possit. Personē hō puatē si qdē so
 lo hōo possint hōiem liberare. aut ēt
 facto s; sine piculo psonaz suaz tenet
 ita tñ q cum moderamie inculpate tu
 tele: vt Tho. addit. S; nō credo q i hō
 casu teneat qz exponē se corpali piclō
 vt ait Guil. z glo. s. 3. d. i. pncipio. A. Glo.
 ibi dicit q teneat dare pecuniā ne ali
 iuste occidat: s; qdā dixerint hoc vez
 eē de platis. Itē dicit q medicus debz
 poti' gr̃is curare ēt suis sūptib' q per
 mittat infirmū mori: nō solū paupere
 s; ēt diuitē. Dicit etiā q pōr z inuitum
 curare z postea a potēre vel ei' heredi
 bus cure debite adhibite salariū petē
 ēt si infirmus moriatur. B.

¶ Utz teneat qz dare pecuniā ne ali
 occidat. R. Glo. 63. d. i. in pncipio pōit
 de hoc duas opiones. vna ē qz qlibz te
 net. alia est qz solū plati. Et subdit. A.
 qd segtur nō vī ibi poni in glo. tamen
 vez puto. B. Nibi vī distinguendum
 qz si cōstat illū iniuste occidit: qlibz tene
 tur pecuniā subuenire qz sua pos
 sibilitas pōr. salua tñ necitate sua. Qd
 si nescit an iniuste occidatur: aut si ne
 cessitas i sū nō pōr: nō tenetur. Utroz
 medic' teneatur poti' gr̃i curāe aliquē
 qz p mittē mori. vide. i. medic'. s. 3. Et
 vtz medic' v' chirurgi possint pmoue
 ri. Itē vtz liceat clēicis h' exercē hēs. i.
 medic'. s. aūpt' z vlt.

¶ Utz mutilare aliqd mēbrū sit lici
 tū. R. s; Tho. scda scda. q. 65. pcedē
 mēbrū sanū si pōr eē liciū nisi. put oz
 dinatur ad vtilitatē cōitatis. s. p. puni
 tōe alic' culpe. s; h' nō licet alicui pōe
 puatē ēt volēte eo cui' ē mēbz. qz p hō
 fit iniuria cōitatis. s; hoc licet tñ publi
 ce prātī: cui cōmissa ē cura cōis. Si hō
 mēbz ppter putredinē sit corruptiū
 corpis: tūc liciū ē pcidē. de voluntate
 tñ eius cui' est: aut illi' ad quē pertinet

curare de salute illi'. Porro nō s; aliq
 mō mēbz pcidere ad vitādū piculum
 aie siue pctm. qz saluti spūali sēp pōt
 aliē subueniri: cū pctm subiaceat. ipsi
 volūtati. Un' z Lhazo' sup illud Ma
 th. 19. Sūt eunuchi q seipos castrane
 runt. ppter regnū celoz. dicit sic. Non
 mēbroz abscisione s; malaz cogitatio
 nū iteremprōe. Maldictio. n. ē obno
 xius q mēbrū abscidit. z postea subdit
 Nō occupia māsuetior ita fit s; molesti
 oz. Aliū de. n. hz fontes. Sperma. n. i no
 bis est: pcpue a pposito incōtinēti et
 vita negligentī. nec ita abscisio mem
 bri comprimit tentatōes vt cogitati
 onis frenum.

Homicidium z. qd
 cō
 mittit consilio vt mādato. ho
 micida qdem cōsilio itelligitur s; Guil.
 de cōsilio exhortatōis vel approbatōis
 qz homicidiū fieri debeat. nō aut d rī
 sione sue cognitōis siue opionis. Un' si
 qreū an liceat xpiano occidē paganū
 v' iudici malefactorē. rīdeat q sic. nō
 tñ rīdēs nō peccat s; nec fit irregularis
 nisi tal' pbabit' videat q ille iudex si
 ue bellator fm ei' cōsiliū velit agē. z sic
 postea fecit. A. pdicta obrinēt qz ad
 irregularitatē: s; ēt rīdens errasset in
 cōsulēdo s; eū. Guil. vt i sū. cō. lib. 2. rī. p.
 q. 6. B. de h' ēt cāu hī s. e. ps. s. 9.

¶ Quid si nō cōsulant homicidiū s; cō
 suluit aliqd vī securū ē? R. fm Jnno.
 Si xristi possit estimari qz inde seqre
 tur mors: irregularis ē: vt si suasit ia
 ctum machine vel baliste. vt qz eatur
 ad capiēdū castrū qd nō poterat de fa
 cili capi sine morte hoim: z sic mors
 secuta est. Si hō non potuit estimari
 nec erat xristi qz mors seqretur: tunc
 quidē si cōsuluit rē liciā nō ē irregularis
 etiā si mors inde fuerit subsecuta. Si
 hō illicitā irregularis ē: ar. ex eo. orine
 batur. z. c. is q mādāt. li. 6. A. Idē i sū.
 con. deā. q. 6. Et additur fm eū dē Jnno.
 sp tñ fit irregularis si directe i mortē
 alicui' cōsiliū dederit. ex ne cle. vt mo.

Iniam. Et cō. hosti. z addit. Idem si de
volūtate sua turbata pcessit: puta pa
rētes clīci hberati ueniūt z dicunt q
volūt hoc vidicare nec clīc^o expsse cō
tradicit: ar. ex de simo. mathe^o. s. si ex
psse hoc phibeat sec^o ē ar. ex de simo.
ficut tuis. z ē expssū i. c. petr^o. ex de ho
mi. dūmō ex corde h^o faciat. aliogñ i cō
spectu dei cadit cū tacite ofeniat ho
micidio. B. z idē dō ē si mādauit. Lon.
hosti. Et eodē mō distigue si iste gdez
cui cōsultū ē nō occidit: sed ipse occidit.
A. l. z aliq dixerint h^o cāu nō ēē irregula
ritatē: vt nō ē in sū. con. eo. ti. q. 7. B.

Quid si aliq cōsultū homicidiū fi
eri z anq^o seqref effect^o reuocauit: R^o f3
fm Inno. Si expsse z sine vlla fictōe p
hibuit: imūis ē ab homicidio: ar. ex d
simo. sicut tuis. z. i. q. 4. q. 2. pular^o. Ita
tñ q: si nō firmif credit q^o reuocatio lo
cū hēat tenet idicare illi q^o sibi caueat
A. Idē i sū. con. de cā. q. 6. Ubi ē dī f3 eū
dē q^o ista indicatio d3 fieri caute ne p
datur q^o q. z q^o si anq^o reuocet cōsiliū
pcedat et postq^o cōsulens iam penitue
rat: irregularis efficit. B.

Quid si q^o mādauit hōicidiū fieri
noie suo: z an effectū reuocauit: R^o f3
Inno. Id quod de cōsulēte nūc dictū ē
nisi q^o h^o sufficit reuocatio tñ. s. q^o etiaz
si nō indicet illi q^o sibi caueat nō fit ir
rglaris q^o ex ei^o dicto nil agit. A. Dic
clarius. Rō diuersitatis ē. q^o ille cui cō
sulit agit p se. z iō plus fgrit ad remo
uēdū effectū cōsiliū q^o cōcernit ipm ope
rantē: sed mādātari agit p mādāte. iō
sufficit q^o ei ofter de dīa volūtate mā
dāt^o nō solū expsse s3 et tacite. vt si pacē
iniret cū occidēdo vt parētēlā vt aliaz
amicitiā dheret sciēte eo cui mādatur
erat de occidēdo fm eūdē Inno. z in di
cta. q. 6. B.

Quid si mādauit q^o aliquē hbera
ri ihibēs expsse ne occideret vt muti
laret z ille nibilomin^o mutiler vel occi
dat. R^o f3 Pandator irregularis effi
cit. q^o mādādo i culpa fuit. z q^o h^o eue
nire posse dōbit cogitāte: c. x. e. is. q. li. 6.

Quid si aliq^o suadeat alicui q^o ex
ponat se piculo p pīa vt iure suo. R^o
fm Inno. Nō est irregularis ē si iste
cui cōsultū ē moriat. z. q. 3. p mēbris. z
c. se. z. q. 8. igif. z. c. se. S3 si sciret eū nisi
mīlīf moritaz irregularis fieret. Idē
hosti. A. q^o ordinata caritas ē q^o q^o
plus diligit corp^o suū q^o alteri^o fm eū
dē Inno. z i sū. cō. li. 2. ti. p. q. 8. z q^o sū
et plus diligit corpus primi q^o bona
fortune. s. 6. dis. pascē. Id hoc q^o dictū ē
si sciret eū. z intelligēdū est qñ suasio
eēt facta p iure suo q^o ad bona fortune
vt ēt p defensione aliq^o piculariū. sec^o
si p defensione pīe seu reipub. maxie
fidei z ecclē. nā h^o cāu l3 ēt iminerēt pi
cula z seqref mors nō irrogat irregla
ritas. cū hoc casu ēt ad pīatos ecclē p
tineat facē suasionē: vt s. bellū z. 6. fi.
Uñ z si q^o suadet alicui q^o idubitatē
se morti exponat p honore xpī. vel p
fide: vel p statu ecclē: nō fit irregular^o
et si mors seqtur. q^o xps p nob mortu^o
ē z sancti martyres p ecclā fm Inno.
z i sū. cō. e. ti. q. 9. Et hic seqtur. B.

Quid si suadet q^o idubitat^o expōat
se morti p xpo vel ecclā. R^o f3 Inno.
Nō fit irregularis ē si seqtur mors. q^o
xps mortē subiit p nob. Idē hosti.

Quid de illo q^o volēti fugē inimicos
ppē timorē mortis cōsultit q^o remane
ret z q^o pcuraret pacē: z remāsit z occi
sus ē. R^o fm Buil. Si ille q^o cōsultit ha
buit pbabilē cām credēdi q^o illi nō im
minēt piculum: puta q^o inimici illius
adeo erāt cōsanguinei vel amici q^o mēi
to potuit psumē q^o eos posset cohibē:
nō ē irregular^o: alī sic. A. Et idē si ēt po
tuit hīe dictā pīū pīdem: tñ fuit negli
gens i iteruēdōe. q^o h^o casu ex cīpa sua
seqf homicidiū z iō fit irregularis. ex d
homi. tua nos. Et colligif ex dictis i sū.
cō. eo. ti. q. xi. vbi hec notātur. B.

Quid si aliq^o cōsultit q^o infirm^o hte
ret vt citi^o morēt. R^o f3 Buil. Si ex ta
li trāsuersione citi^o morit^o: irregularis
est q^o cōsultit z q^o fecit: nec pōt p epm di
spensari l3 a pctō absolui possit. A. Id

in sū. con. eo. ti. q. io. vbi ē addit. q. si ex
hac cā n̄ citi⁹ moris: nō incurrit irregulari
tas. s; sufficit penitē de pctō z mala in
rētōe. Nec ē psumēdū q. si h⁹ trāuersi
onis fiāt fm̄ fortilegiū vetulaz: sic qñ
faciūt apponi securi ad caput morien
tis: vel aliqd h⁹ friuolū fieri vt citius
moriaē x̄tutē talē habeant hec fortile
gia. agi tñ d; pnia de pctō. B.

Quid d illo q. dissuadet homicidiū s;
nihilomin⁹ associat homicidā vt eū si d;
defendat. R⁹ fm̄ Hosti. homicidā ē. nec
possit p̄moueri. z sic itelligit q. d; fēsi de
omittit homicidiū. ex d; cle. pu. i. du. hē
tic⁹. A. Jd i sū. cō. eo. ti. q. 34. B.

Homicidium 3° d; ca
li homicidio. s. qd p̄ter itentio
nē fit. Ubi distinguēdū ē sic. Aut. n. is q.
fecit casuale homicidiū dabat operā rei
illicite. aut licite. Et si qdēz licite puta
repabat domū v̄l incidēbat arborē p
p̄riā z h⁹ z adhibuit oēm diligētā quā
potuit. z tñ casu origit homicidiū. tal⁹ nul
lā culpā n̄z penā incurrit: l; forte casus
oēs fortuitos nō p̄uidēt. ex eo. Jōhes
z. c. qdā vt asseris. s; si diligētā non ad
hibuit tenet. s; tñ etiā tenet indistincte
si dabat operā rei illicite. Jōq; si cūctus
exercitatioē vel venatioē iaculū mittat
z sic aliū p̄imat irregularis efficiat. q; ta
lia opa d; bēt ab eo eē p̄tē alicā. so. di.
ctico. A. Jd i sū. cō. li. 2° ti. p. q. 19. s; Ray
Hosti. z Host. B. S; tñ si aliq; ludo
p̄icit lapidē d; aliquē: z ille volēs d; cli
nare ip̄igit i aliū lapidē z mortu⁹ ē ille
pietor irregularis effect⁹ ē. q; lud⁹ no
xi⁹ erat mittē lapidē. z ita ē i sūb⁹. A.
Hoc fuit dictū Jnno. z Hosti. vt p; in
d; cā. q. 19. B.

Quid si aliq; h; ceruū vel leonē q.
aliquē occidit. R⁹ fm̄ Jnno. Non v̄l ir
regularis dūmō maliciā vel culpāz in
morte nō hūerit. ar. so. di. bi q. arbores
z. c. sepe. A. Jdem i sū. cō. li. 2° ti. p. q. 28.
vbi ē p; q. aliq; hoc itelligunt de lata
culpa. aliq; hō ē de leui. Et si ē aliquid
qd possit ip̄tari tenēti dicta aialia. et

h⁹ v̄l p̄babat⁹ z tutius. nā i d; c. c. hi q.
z sepe. d; f. sumpt⁹ de culpa z nō restringi
tur ad latam. B.

Quid de custodiētib⁹ istimos qui
ad eoz peritōem vocauerūt minutorē
vt minueret eis sanguinē vel dederūt
eis vinum vel nō bene custodierunt
eos ita q. ipsi mortui sūt. R⁹ fm̄ Huil.
i oibus talibus vbi bona fide fiāt non
d; aliq; de facili scrupulosā h̄re cōsciē
tiā nisi sit euident culpa aut negligētia
dissoluta. z si hēat deponē d; A. ad cō
silium boni viri fm̄ eūdē Huil. B. Si
aut lata culpa fuit vel negligētia disso
luta: z certū sit q. inde mors puenit
irregularitas cōtracta est. A. Jd etiā
effert si p̄babat dubitat fm̄ iudicium
medicōz fm̄ eūdē Huil. z in sum. con.
eo. ti. q. 4. i. B.

Quid de parētib⁹ i q; lectis paruu
li filii inueniuntur mortui. R⁹ fm̄ Ray.
Si mors intuenit graui eoz culpa p̄e
cedēte atq; negligētia grauis ē pnia in
iungēda. ex de pe. z re. q̄situm. Si autē
leuis culpa p̄cessit. non tam grauis pe
nitētia ē iponēda. ex de his q. si. occi. de
infantib⁹. A. ibi d; de pnia triū ānorū
q̄rū v̄l d; pagi in pane z aq. Et s; glo.
Ray. z in sū. con. eo. ti. q. 57. qñ parētes
filios sponte oppr̄imunt maior est eis
penitētia iungēda q. p̄ alio homicidio.
Si autem casu z graui culpa p̄cedē
te. penitētia. s. vel. 7. ānorū est impo
nenda. Si autē leuis culpa p̄cessit.
penitētia triū ānorū indicenda est
Addit Hosti. q. in hoc casu si culpa sit
occulta z penitētia debet esse occulta
si vero manifesta z penitētia debz esse
manifesta. Et q. maior penitētia est in
iungēda si in lecto suffocentur q. si in
cunis. z maior sacerdoti greco q. latio
ocō. c. q̄sitū. de pe. z re. B. Si āt nulla
p̄cessit negligētia v̄l culpa. de iure non
sūt puniēdi. ar. ex de hoici. ex l̄ris. tñ ad
cautelā p̄pter ābiguitatē duplicitaris
ē eis aliq; pnia iungēda. ar. 23. q. 5. excōi
catoz. z 34. q. 2. i lectū. Lon. Hosti. z ad
dit q. admonēdi sūt parētes ne p̄uēos

tenēdos secū i vno lecto collocēt ne for
te opprimant. 2. q. 5. consulisti.

Homicidiū quarto

De pena z irregularitate homi
cidaz h̄ Ray. sic teneas. Si homicidiū
cōmittit verbo. s. p̄cepto cōsilio vel de
fensione: pena est irregularitatis. q̄ ē
p̄ pactā p̄nīaz ipedit p̄mouendū z deici
cit p̄motū. di. 50. si qs viduā. Et intelli
ge defensione q̄n homicidā defēdit dis
suadēdo eis q̄ volebāt defendē occisus
si tñ corrupta intērdōe hoc fecit. nam si
mater filiū volentē liberare aliquē a
morte retrahit. qz timet ne filiū occida
tur: p̄p̄z v̄l n̄bil peccat. nec ēt aliq̄s cō
sanguineus vel amic⁹ tali intērdōe dis
suadens aliquā irregularitatē incurrit.

I De pena vero homicidii facto com
missi distingue. Nam quatuor modis
pōt cōmitti. z p̄ q̄dem si est cōmissū. p̄ iu
sticia z recto p̄cessu z intērdōe nō com
mittit culpa: s̄z poti⁹ faciēs merei. n̄bil
lomin⁹ tñ irregularitas cōtrahit que si
milit ipedit p̄mouendū z deicit p̄mo
tū. 50. di. aliquātos. A. nisi fuisset h̄o fa
ctū aī baptismū. Nam p̄ baptismum
tollit ista irregularitas s̄m Ray. z cōf
etiā alios doctores: h̄z Batian⁹ dixerit
non tolli nisi illā que est sequela pecca
ti: vt in sū. con. eo. ti. q. 21. B. Quicunq̄
ḡ in tali casu fuerit iudex aut aduoca
tus siue p̄ actore siue p̄ reo. s. cū actor
obliget ad talionē. qz agēdo p̄ reo agit
ō actorē. A. S̄z snia Batiani qui exce
pit aduocatū rei teneri posset vbi d̄ cō
suetudine accusator nō teneret ad pe
nā talionis vel sanguis s̄m glo. Ray. z
in dcā. q. 21. B. Itēz aīessor official. te
stis. notari⁹ sniam scribēs vel p̄ferens
sistit z q̄ scribit attestatōes. v̄l legit eas
dum publicātur. A. seu in examine cāe
vt in dcā. q. 21. B. Itē qui scripserit v̄l
dictauerit lras p̄ tali vindicta sāguis
oēs irregulares efficiunt. di. 50. si qs. et
di. si. aliquātos. ex ne cle. vel mo. sniaz
A. Hec dicta fuerunt Ray. cui concor.
Hoff. z Hosti. vt in dicta. q. 21. B. Et in

tellige p̄ illū modū q̄ dicit. i. irregulari
tas p̄. s. p̄. 2. si homicidiū factū sit neci
tate: tunc si necitas euitabilis erat ad
maiores ordines nō ascēderet: imo nec i
susceptis tolerat: nisi ex magna dispē
satōe. A. Alii aut vt Hoff. dicūt q̄ d̄ iu
re cōi post pactā p̄niam pōt exequi of
ficiū ordinis iāsuscepti. p̄ quo v̄f face
re. 50. di. de his clericis. 2. vbi d̄ q̄ post
pactā p̄niam officio z cōioni reddatur
Sed hoc pōt intelligi p̄ dispēsatōem:
que etiā nō d̄ fieri. sine magna cā. A. d̄
tali d̄ 50. di. de clericis p̄. q̄ multū sibi
consultit si ab officio recesserit. Jō pri
mū tenet Ray. Ber. z Hosti. vt in dcā. q.
21. B. Si aut fuit necitas proorsus ine
uitabilis: non incurrit irregularitatem
vt dictū ē s̄. homicidiū p̄. s. 6. 7. 2. 8. A.
s̄. q̄ incipit. v̄t aliq̄. cū duob⁹ sequenti
bus: qui vident alī quorati. B. 3. si sit
homicidiū casuale. distingue vt s̄. ho
micidium 3. p̄. 4. si homicidiū sit vo
luntate sp̄tanea factū siue i ope siue
ē in x̄bo: vt in p̄n. huius. s̄. dictū ē: ta
lis nō solū nō d̄ p̄moueri: sed i p̄petu
um debet deponi. ex eo. sicut dignū. z i
dcō. c. si qs viduā. etiā si paganū inter
ficiat siue sarracenū. 50. di. clericū. z. c. de
his clericis. z ex eo. c. p̄st. Et cū tali nunq̄
dispensat in ordine vel officio. 50. di.
miroz. Et etiā si sit occultū ministrare i
ordine suo nō pōt. ex de tēpo. oz. c. v̄ lrl.
Potērit aut cū tali dispēfari in benefi
cio. ex de cle. pu. in du. c. 2. Si qs tñ ali
quid p̄dictorū aī baptismū cōmisset
non impediret p̄ baptismū. di. 50. si
qs post remissionē. z di. si. aliquātos.
Lon. Inno. Hoff. z Huil. Irregularitas
h̄o bigamie nō tollit per baptismū. vt
s̄. bigamia. s̄. 6. z s̄. baptism⁹ 4. 7. 7.
An p̄lar⁹ vel clic⁹ q̄ de malefactori
bus suis q̄relā deponit apud iudicem
secularē: z emēdā petit sibi fieri z pui
deri nē talia p̄sumā: incurrat irregu
ritatem si iudex mortē inferat iusticia
exigēte: R̄: nō si p̄testatus est exp̄res
se q̄ ad penam sanguinis non itendit.
ex eo. p̄latis. li. 6.

Quid si platus habes iurisdictionez
tēporalē mūgat officiali suo ut sup ra
li v^t tali maleficio xitātē ingres iusti
cie debitū exequat: z baui⁹ sup h^o ad
penā sanguinis pcedat: nūquid plat⁹
irregularitatē incurrit. R^o non. ex ne
cle. vel mo. c. eps. li. 6. Eundem casum
vide supra eps. 5. io.

Utr⁹ oēs qui interfūt vindicte an
guis fiat irregulares. R^o fm Huil. Nō.
dūmō nec auxilium nec cōsiliū nec au
ctoritatē pstitērit. Idē Inno. A. Hoc
tū cūcis ē exp⁹se phibitū. ex ne cle. vel
mo. sniam. S; z alii qui ex curiositate
interfūt h^o vindicte. v^t vbi aliquis inf
ficiē in duello: multū. graui⁹ peccat⁹ f; z
eūde Huil. z i sū. cō. li. 2. ti. p. q. 22. B.

Quid si qs percutit mulierē pgnan
tem: vel dat ei venenū vt faciat abor
sum? R^o fm Ray. Si cōcept⁹ iā erat for
mat⁹: z mulier pp⁹ p⁹cu⁹ssionē abor⁹sum
fecit: homicidiū fuit. al⁹ non est homi
cidii q⁹tu⁹ ad irregularitatē: sed ē ho
micidiū q⁹tu⁹ ad p⁹nam: sicut z qui
dat vel accipit venenū ne fiat cōceptio
A. v^t ēt ne fiat gnatio. ex eo. si aliquis.
Idem ēt notat in sum. con. eo. ti. q. 29.
B. Quod si dubitat vtr⁹ abor⁹sum fue
rit ex illa percussione: vel vtrū fuerit
iam format⁹: dicēdū q⁹ si pbabiliter
dubitat vel credit: debet a ministerio
z p⁹morōe abstinē: ne p⁹cto se cōmittat.
Si aut⁹ temerariā hēt opinionē: depo
nat eā si pōt: z sic poterit ministrare z
p⁹moueri. aliter non. A. Idem i sum.
con. eo. ti. q. 30. B.

Quid si p⁹les in pugna fuerunt vbi
alig interfeci sunt: nec pōt sciri a qb⁹
nungd oēs sunt homicide vel irregla
res? R^o Si bellū fuit iniustum tūc quā
tū ad p⁹ctū homicide sunt qui p⁹cu⁹ssē
runt z qui cū volūtate occidēdi vene
runt: l; nō p⁹cu⁹sserint. Silt⁹ z illi q⁹ vene
runt vt si opozteret p⁹starēt occisorib⁹
auxilium. Item non sunt imunes a cl⁹
pa qui cum possent non liberauerunt.
z. q. vlt. si quatuor. z. q. 3. non inferēda.
z. c. vlt. extra eo. sicut dignum. Si vero

bellum sit iustum: nō peccant nisi sit ibi
corrupta infēctio. vel persona cui beila
re non licet vt cūcis. Porro q⁹tu⁹ ad ir
regularitatē oēs repellendi sūt qui sūt
ex parte iniuriatiū. Silt⁹ z qui erāt ex
parte iniuriā accipientiū si isti erāt cū
ci. z sic illicite mouerūt arma. dis. si. si
qs post acceptum. ex de cle. p⁹cu⁹ss. p⁹sen
tium. z. c. cōtinētia. A. Glo. Ray. dic⁹ vt
z nōtur in sū. con. eo. ti. q. 31. Hoc intelli
go q⁹ cūci erant in culpa: vt q⁹ volun
tarie z sūi necitate mouerūt arma. Si
m. defenderēt se vel socios nccō: l; ali
quis esset interfectus a defendentib⁹
ex altera parte: reliqui q⁹ nō interfecissēt
nec interfectores iuuissēt non eēt ir
regulares: l; volūtatem interficiendi
habuissēt. quia lex p⁹motōis factuz re
quirir: nō voluntatē. is. q. i. si qs nō ira
tus. Nō obstat dis. si. si qs post. quia in
telligit in milite q⁹ sepe interfuit bello
vel officiali. Ibi dicat. Si qs post acce
ptū baptisimū militauerit: z clamidez
susceperit ac cingulū ad necādūz fide
les etiā si grauiā nō admiserit si ad cle
ruz admissus fuerit: diaconi nō accipi
at dignitatem. Ecce g⁹ casus in quo ali
qualis incurrit irregularitas: l; qs nō
peccauerit. nec etiā factuz secutū fuērūt
sed solū ex acceptōe officii cum frequē
ratōe. Segtur in glo. Non obstat. ex d⁹
cle. p⁹cu⁹ssentiū. vbi sacerdos i quodaz
cōflictu vbi alig interfeci sunt fuit ex
parte violētiā repellentiū z piecit la
pidē: z l; neminē p⁹cu⁹sserit: tū suspēsus
est a celebratione missarū p⁹ bienniu⁹
q⁹ ad tps fuit suspē⁹ p⁹ p⁹ abiguū du
plicitatis. Et con. cū his Inno. vt in sū.
con. dicta. q. 31. Videtur etiā q⁹ in h^o ca
su cūcis non suspēderet ad aliqd tps
si intraret religionem. vt in. c. continē
tia. ex de cle. p⁹cu⁹ss. B. Qd si qs siue lai
cus siue clericus in bello iusto p⁹cu⁹ssit
quēdam l; nō letaliter neq⁹ aio occidē
di: nec etiā hoc aio venit nec alios pro
uocauit: tunc nec de occisione tenetur
nec ordinē recipe phibetur: l; alii occi
derit. ex eo. significasti. 5. q. si discerni.

A. Et ibi p3 q hoc verū est qñ ict⁹ pos
sunt discerni. at irregularitatē oīno in
currit q qñtercūq; pcutit: vt ibi. B.
Lō. Inno. Hosti. z Hof. Et addit Inno.
q si animo occidēdi fecit: tūc quantū
cūq; leuiter percuteret tenet. qz auxi
lium mori pber. Idem Ber. A. Idēz
in sū. con. dicta. q. 31. B.

Utrū q non liberat a morte cūz pos
sit sit irregularis: vtputa aliq; iudex
qui reū nō liberat: aut diues qui nō pa
scit fame moriētē z sequit mors? Rn⁹
fm Buil. Lic; tales grauissime peccēt
nō tñ sunt irregulares. qz lex p mortōis
factuz requirit. is. q. i. si quis nō iratus.
A. Idē in sū. cō. li. 2. ti. p. q. 33. B.

Quid si clericus non occidit. tñ vñēa
uit? R. Si venit ad trūcatōem mēbrū
irregularis est sicut z d homicidio: ita
q solus papa dispēfare secum pōt. ex
ne cle. vel mo. clericis. z ex eo. is. q. li. 6.
De hac etiā irregularitate plura hēs. i.
irregularitas. per totum.

Homicidium v⁹ de ho
micidio vñ mutilatione sui p
suis. Et quidē occidere seipsū peccatū
mortale est: vt pbat Tho. scda scda. q.
64. qdrupliciter. p quidē qz est contra
naturalem inclinationem q vnaqueq;
res nitit seipsam cōseruare q̄tum pōt.
2. quia est contra caritatē q tenet quis
se diligere. 3. quia est iniuria cōtatis.
quia qlibet hō ps cōtatis est. 4. quia
talis in deū peccat: sicut qui alienū ser
uum inficit peccat in dñm. Ideo hoc
nullo modo licet: vtputa vt miseras
pñtis vite quis euadat. Nā finis oīuz
terribiliū est mors fm phm. Itē ppē
vindictā alicui⁹ peccati nō: qz malefa
ctorē occidē non licet nisi solū publice
polestari: sed etiā quia adimit sibi ne
cessariū pñe tempus. z ad hoc facit s.
homicidiū p. 5. fi. A. immo se occidēti
bus denegat penit⁹ ecclastica sepultu
ra. z ofo. 33. q. 5. placuit. B.

Utrū liceat mulieri seipsam difficē
ne ab alio corūpat? R. fm Tho. scda

scda. q. 64. Nō. qz non d3 in se omittere
crimen maximū vt vitet min⁹ crimen
alienū. Nō enī est crimē mulieris si ei
violētia inferat. Et itēz. Fornicatio vñ
adulteriū est min⁹ pñm q̄ homicidiū
p̄cipue suūp̄ius: qd etiā est periculosiss
simū. qz non restat tps: vt per pñiam
expieretur. A. Idem in sum. con. eo.
ti. q. 15. B.

Utrū liceat alicui occidē se ob timo
rem ne cōsentiat in pñm? R. fm Tho.
vbi s. q. nō sūt faciēda mala vt ueniāt
bona: vel vt vitētur mala p̄sertim mī
nora z min⁹ certa. Incertū est vt aliq;
i futuro cōsentiat in pñm. Potēs ē. n.
deus hōiem quacūq; rēratione supue
niēte eripere a pñō. Tñ vt dicit Aug⁹
p de ciui. del. Excusant Sampson z qui
dam alii ex familiari consilio spūs san
cti. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 16.
z. 17. B.

Quid de his q seipsos mutilant? R.
Non licet. nisi sicut dictū est s. homici
diū p. 5. fi. Et si quidē talis mutilatio fi
at ex impatiētia alicui⁹ ifirmitatē aut
etiā si credebatur se obsequiū p̄stare dō
vtputa vt caste viuerēt: nihilominus
repellunt a p̄mortē z deiciunt p̄mo
ti. ex de corpo. vitia. significauit. quia
tales homicide sui iudicant. di. 55. si qd
abscidit. z dis. 33. maritum. Secus ē si
mēbrū ideo abscidit a se vel ab alio.
qz est corruptiūz corporis: vt dictum
ē. s. in. 5. palle gato. A. Tñ z hoc cāu ad
est l3 non pñm sed irregularitas si ex
abscisione iducat deformitas seu ipo
rētia ad executōem ordinis: vt in sum.
con. eo. ti. q. 42. vbi hec nōntur. p̄ōt ē
eps dispensare cum eo qui se abscidit
putādo se obsequiū p̄stare deo vt vta
tur ordine prius suscepto absq; altarē
ministri o. i. vt nō ministret ad altare
sed i aliis: vt in dicto. c. significauit. de
corpo. vitia. z ibi glo. B.

Hore canonice. Utrū
cleri
ci teneantur ad horas canoni

tas: R. fm Huil. Iccirco a laicis dati
sunt redditus clericis vt ipsi in officio
vices laicorum suppleant. Et ideo bñ
ficiati tenent ad horas non solū ex sta
tuto ecclesie: sed etiā ex obligatiōe iu
sticie. Et quia ordinē sacz nullus debz
oferre nisi bñficiato vñ ei q ad suū pñ
moniū: loco ecclesiasticorū redditunz vo
luerit ordinari: vt ex de pben. cum fm
z. c. ps. iō glubet habēs ordinē sacrum
tenetur ad horas canonicas: qz ecclesia
ordmando ipsū intendit cum ad hō mī
nisterium obligare. A. Idem in sum.
con. lib. p. ti. 7. q. is.

¶ Utz clericus nō dicēdo horas peccz
mortaliter. R. fm Huil. Qui ex aliqua
necessitate fm formā eccleie non dicit.
puta ppter defectus visus vel infirmi
tatē vel paupertatem. vt qz libro caret.
recopēsat tamē equalens p psalmos
z orōem dñicam: non peccat mortalitē
Nam quia diuerse ecclesie diuersum
hēnt modū officii: p qz nō ē pceptū cir
ca determinatū modū. A. i. spālem ad
quē oēs teneantur. vt in dicta. q. is. S.
bene vnusqz tenet ad modū sibi def
minatū: nisi ex legitima cā vel puile
gio excuset. vt in de. fi. de cele. mis. B.
Sili non peccat mortalitē qui hba qui
dem dicit: sed ad illa nō attēdit. qz cuz
de dicēdo horas pceptū sit de iure po
sitū: non refert nisi ad ea que sub iu
dicio humano cadere possūt. z ista sūt
que exercētur p actū extēriores: nō āt
interiores. A. Lerte etiā de iure dīno
debem⁹ deuote z attēte orare z psallē
ps. 2. Exultate ei cū tremore. z ps. 4. 6.
Psallite sapient. Ita etiā ius positīuū
se extēdit ad interiora i foro pñiali: vt
in. c. cōsuluit. ex de vsur. Uñ vt p3 in. c.
dolentes. ex de cele. mis. hoc pceptū ex
tendit etiā ad interiora. Ibi. n. oib⁹ cli
cis phibēdo extrinsecas vagatōes z p
cipiēdo attētiōes pñit. Nec igit z sista
sub pena suspensionis inhibem⁹ distri
cte pñipientes in xtute obediētie vt
diurnuz officiū parit z nocturnū qzrū
eis oēs dederit studiose celebrēt parit

z deuote. B. Sed et si dicens officium
aliqua verba pretermittat non oportz
qz ppter hoc a capite resumat distur
bando officium: imo etiā si dicendo in
chozo cum aliis ex aliqua necessitate
intermiserit psalmum vel lectionē vñ
aliquid h⁹: z non aliter possit omīssum
supplere nisi subtrahendo vocē ab ad
iutorio chozi: meli⁹ est ptransire qz of
ficiū chozi diminueret. At si is qui te
netur ad horas ex industria z negligē
tia sola omittat: mortaliter peccat. ex
de cele. missa. dolentes. Secus autē si
ex obliuione vel alia necessitate. A. ra
men fm Huil. z i dicta. q. is nō sunt tot
peccata quot sunt hore omīsse. quia to
tum officium diuinū vñius diei ē vñū
totum integratuz ex suis partib⁹: z iō
pcepto vno precipitur. z trasgressōz
non transgreditur nisi vnuz pceptū
z hoc tanto amplius quanto plures p
tes eius omittit. z subdit. Bene tamē
concedo qz plurib⁹ vocib⁹ omīssio vñi⁹
officii plura facit peccata mortalia qz
totum hoc integrale precipitur quoti
die adimpleri. B. Dicere autē missaz
quotidie non est pceptuz: nec etiam
quotidie audire: quia nec est semper
possibile. A. dum autē ipedimentū ra
tōngbile non adest: satis ē iconueniēs
missam non audire vbi quotidie cele
stis rex de celo veniēdo assistit vt nos
supno z eterno z angeloz alimento re
ficiat z saluifera petita ccedat ac pec
cata dimittat. Unde non solū debem⁹
cauere ne ex negligentia missā aliquo
die omittamus: s3 z sup hoc ipō vt no
bis cōcedatur posse fieri instānt orare
iux illud dñice de pcarōis. pauē nrz. zc.
Item in. c. quoniā de priuilegiis libro
6. dicitur qz non decet episcopos z su
periores absqz causa rationabili vlla3
diem transire in qua non celebrēt seu
missā nō audiant: vt designetur quia
maior necessitas debet adesse ad excu
sationem talium qz aliorum. B. De
materia misse vide. l. missa.

¶ Quid si clic⁹ sit pbedatus i duabus

eccl'is. A. Intellige ex legitima cā et dispensatōe: vt in sū.con.co.ti.q.19 vbi hec notantur: qz at' hoc nō posset fieri: vt. s. bñficiū p. s. 2. in additōe. B. cui' officiū dicet. R. fm Tho. in quolibet. Sufficit qdem qd semel officiū dicat fm cōsuetudinē aliquaz eccl'az in q bus hēt p'ebēdaz. Et videt qd debeat dicē officiū illius eccl'ie in qua hēt maiore gradū q'uis forte in alia pinguio rem obtineat p'ebēdā. A. puta si i vna sit decan' : et in alia simplex canonicus Qd si i vtraq' fuerit simplex canonic' d' dicere officiū dignioris eccl'ie q'uis i minori eccl'ia opulētiore hēat p'ebēdā qz t'palia nullius momenti sunt spūali bus cōparata fm eūdē Tho. et in dicta .q.19. B. Si hō vtraq' eccl'ia parīs est dignitatis. et ipse sit absens pōt eligere qd voluerit. Si p'ns fuerit d' se cōfor mare cū illis cum quib' conuersat. A. Idem in dicta. q.19. B.

Utr' liceat cl'ico matutinas dicere de sero. R. fm Tho. in q'libet. Hic cō sideranda intentio eius q' puenit t'ps. Si. n. hoc facit vt q'etius sōno et volu ptati vacet non est absq' peccato. Si vero facit ppter nccitatē honestaz oc cupationū licite pōt dicē d' sero matuti nas: et i aliis horj t'ps puenire. sic hoc ē q'q' in solēmb' eccl'is fieri solet. A. qz meli' ē deo vrrūq' reddere. s. et debi tas laudes et alia honesta officia q' p vnū aliud impediāt fm eūdē Tho. et i sū.con.co.ti.q.20. B. qn etiā ppter h' cōsulit p'f bytero qd de mane dicat om nes horas vsq' ad vespas iclusue. ex de cele.mis.c.p. Sed hore in eccl'ia t'pe suo dici debent: vt i dicto. c.p. A. Clari us in cle.i.de cele.mis. vbi dicit. In ca thedralib' regularib' et collegiatis ec clesiis horis debitis deuote pfallat. in aliis cōueniēter et debite celebret diur nus et nocturnū officiū: si d' i aplice se dis indignationē euitare voluerit. Et hoc ipm intelligēdum videt nisi rōna bilis nccitas seu cā aliud suadeat: vt et hoc eodē. s. p' tractum est. B.

Sz que est hora dicendi matutinal. R. Disap eccl'az d'fā cōsuetudo serua tur. tñ si ppe dicimus. Matutinū ē q' r ta seu vltima vigilia nocti: v3 p' tres ptes noctis vsq' ad aurorā. Unde fm Papiā Hugl. et Isidor' etymologiarū 4. Matutinū ē inē abscessus tenebra rū et aurore aduētū. Et sic etiā sonant vba tunc cātata: vt est illud. Nox p'ces sit dies aut' appropinquauit. et itez q' si in fine matutina. Lucj aurora rutilāf corruscat. Sz qdaz d. qz et David surge bar vt cōfiterē media nocte. ex de ce le.mis.c.p. in fine. P' amū aut' veni' v'f. vt in eo. c. in pñ. A. In dicto. c. p' clari' videtur dici de media nocte q' de alia hora. Puto tñ in h' cōsuetudinē rōabi lez seruādā: et qd mag' pficiat diuinis obsequiis: ar. 12. dis. illa. B.

Utr' cl'icus existēs in scholis tenea tur dicere officiū mortuoz. R. fm Tho. in quolibet. Officiū mortuoz in eccl'ia q'q' dicit ordinarie sicut pertinet ad officia eccl'ie sicut fit in die aiarū. et sūt in qualibet eccl'ia ē de hoc aliq' spālis cōsuetudo. vt qd dicat sē i septimana. vel sic et ad tale officiū teneat cl'icus bñ ficiat' in eccl'ia etiā in scholis existens Si hō dicat officiū ppter aliquā cām emergētē nō teneat ad hoc cl'icus i scho lis existēs. A. Idē i sū. cō. e. ti. q. 21. B.

Sed qd cū monach' pficiat eccl'ie pa rochiali. qd officiū sequet. R. fm Tho. st. Seruabit cōsuetudinē eccl'ie ad quā transit. ar. 12. dis. illa. et. 4. i. dis. q' q's. A. Idem in sū. con. co. ti. q. 22. B.

Quia si quis p'crmissa vna hora di cat seqntem. R. fm Bn. Lredo qd suffi cit qd caute suppleat illud tñ qd omis suz est. et agat pñiam de negligētia. pe nitētia quoq' de omisissis horis arbitra ria est sicut et alie: vt. i. pñia 2. s. 2. A. Inno. in. c. p. ex de cele. mis. dicit qd fati est conueniēs qd sacerdos qui imponit penitētia de peccato omisissiois officiū iniungat pñiam iu quo omittēs d'ligit. fm dicendo eadem officia omisita. Sz si hoc non crederet ei proficē: mutabit

in aliam penitentiam. Idem etiam sen-
tit Ul. vt patet in sum. con. lib. 2. pmo. ti.
7. q. 18. B.

Utriuscuius excoicatus teneat dice-
horas? R. Si est excoicatus minor: no-
est dubiu qd o3 dice per modu que
hes s. excoicatio. 7. s. Si vero excoi-
catus e maior: dicendu fm hosti. qd te-
netur quide dicere sed no in ecclia vel
cum alio. aut quasi in officio suo: s3 so-
lus z qsi p modu ordnis. A. i. vt non di-
cat. dominus vobiscum: vt in sum. co. li.
3. ti. 33. q. 17. 4. vbi hec notatur. B. xi. q.
3. si qs eps dñatus. z. c. se. Na cuz obli-
gatus sit ad hanc feruitutem: ex de ce-
le. mis. c. p. per excoicadonem non libera-
tur ab ipa. 16. q. 1. legi. Idē Hoff. z Ray.
A. Item fm glo. Ray. z in sum. con. li.
p. ti. 7. q. 18. tenet ad horas canoicas et
degradatus si fuit in sacris ordinibus
qz tenet ad ea que sunt oneris z no ho-
noris. Idē de degradato bñficiato qd diu
tenet bñficiu. Degradat etia vt suspē-
sus non o3 officiare eccliam. z cuz solus
dicat horas aut cū aliis non officiendo
eccliam non o3 dicē dñs vobiscū: vel si
multa verba q ad dignitatē ordinis ei
pertinet. Itē fm Inno. c. x. c. p. de cele.
mis. infirmi excusantur a dicēdo offm.
z forte etia ab audiēdo si talis est infir-
mitas in qua directe vlt occasionat si
bi obesset vlt obesse timere si celebra-
tioni diuinor intesset. Ibi etia videtur
sentire qd qui omisit officiu ex infirmi-
tate no teneat ad aliqd: s3 q omisit ex
culpa tenet ad satisfaciēdu p peccato
omissionis. i. ad redicēduz omissum vlt
aliud p eo vt p tractu est. B.

Clerici z religiosi omozātes cū car-
dinalib: aut cū epis. A. i. cū qbusdam
pontificib: gram z cōionē sedis aplice
habentib: vt in cle. dignū. de q. i. B.
pnt se coaptāe illis i diuis officiis: nec
ad alia tenet: vt i cle. dignū. de cel. mis.

Hospitalitas. Cleric⁹
dinandus debet esse hospita-
lis ppter multa que habes infra ordi-

nandus. s. 7.

Humilitas. Utruz ho-
mo dbeat
se omnibus per humilitatem
subiicere? R. fm Tho. scda sede. q. 161.
Dicendum qd in homine duo possūt cō-
siderari. i. id quod est dei. i. quicqd per-
tinet ad perfectionē. z id qd est hominis
i. qcquid pertinet ad defectū. Humili-
tas autē ppe respicit reuerētiā qua hō
deo subiicitur. z ideo quilibet homo s3
id quod suum est: debz se cuilibet pri-
mo subiicere quātuz ad id quod est di-
in illo. Sed absq puidicio humilitatis
potest dona que quis accepit preferre
donis que alteri apparent collata. A.
Ita tamē q ex his se non maioris me-
riti existimet: sed obligatōis: iux illud
Breg. omet. 40. Cum augentur dona:
rōnes etiā crescunt donoz. zc. Itē vt in
his nō gloriatur: als in specie incidit su-
pbie qua diabolo comparatur. Unde
Brego. 23. moza. c. 16. In hac arrogan-
tie quarta specie crebro humanis ani-
mus labit: vt id quod habz habere se
singularit gloriatur: i qua tamē diabo-
lice similitudini vicinū appropinquat.
B. Similit etia hoc non requirit hūi-
litas: vt aliqs id quod suum est in seip-
so subiiciat ei quod est hominis in al-
tero: aliogn oporteret q quilibz repu-
taret se maiorem peccatōrē quolibet
alio. Potest tñ aliquis reputare aliqd
boni in primo qd ipse non habet: vel
aliquid mali esse in se qd in alio non ē
z sic absq falsitate pōt se credē z pnū-
ciare oibus viliozem fm defectus ocl-
tos quos in se recognoscit z dona dei
q in aliis latent. A. Lon. Ul. vt in sum.
con. li. 3. ti. 33. q. 27. 4. Et id ppter quod
cunq pctrū qd in primo videm⁹ nō de-
bem⁹ nosipos illi in nostra existimatō-
ne pferre. ppter bonū quod potest in
illo latere. z qz forte i nobis ē mai⁹ vlt
simile pctrū: vel saltem oio esse potest
Un Beda i omet. sabbati terrie domi-
nice in quadragesima. Euenit sepe vt
q homicidā publice peccantē iudicat:

peius odioꝝ malū quo ipsi i secreto de
pulsant nō sentiāt. Qui fornicatoꝝ ac
cusant pestē supbie qua de sua castita
te extollunt ignorant. Qui ebriosus cō
dēnant: vir^o inuidie quo excedūt ip
se nō videāt. Quid g^o nobis in hi^o per
culis remediū? Quid restat salutis nisi
vt cū peccātes cōspicim^{us} aliū mor ieli
nemus deorsū: i. q̄ deieci ex nre cōdi
tōe fragilitatis simus si nos diuina pi
etas non sustēter hūilif ispiciam^{ur}. B.

Iactantia quid sit?
R^o scdm
Tho. scda scde. q. 122. Iactā
tia pprie importat q^o hō
verbis se extollat dicēdo de se aliquid
qđ supra se est. Hoc autē contingit du
plici. Qñq. n. aliquis loquitur de se: nō
qđem sup id qđ est i se: sed sup id qđ d
eo hoies opinant. Qñq. vero loquit^{ur} d
se sup id qđ est in se fm rei veritatem
Et in isto secūdo mō mag^{is} ppe iactan
tia consistit: q̄uis vtroq^{ue} mō dici possit.
Utrū iactantia sit mortale peccatuz
R^o fm Tho. vbi d. Iactantia pōt dupli
cōsiderari. p mō fm se. A. i. inq̄tū est
qđdā mēdaciū. B. et tunc est mortale
pctm qñ aliqs iactanter pfert qđ est d
glam dei. Ezech. 23. A. imo potius. 28.
vbi quod seqtur dicit cōtra pncipē ri
ri. B. Eleuatū est cor tuuz et dixisti. dō
ego sū. Utrū ē caritatē pximi: sicut cū
quis se iactādo pūbit i contumelias
alioꝝ: vt Luc. 18. Nō sum sicut ceteri ho
mines raptōres. iniusti. adulteri. velut
etiā hic publican^{us}. S; si non sit d gliaz
dei: vel caritatē pximi ē pctm veniale
2° mō pōt considerari iactantia s; suā
cām. Et si qđ pcedit ex supbia v^l ina
m glā tali que sit pctm mortale: et ipa
erit mortale: al^{iter} erit veniale. Si hō sit
ppter appetitū lucri v^l pertinere ad
pximi deceptōem vel dānū. et sic ma
gis ē pctm mortale. Sed nec hoc semp
qz pōt eē tale lucrū ex quo alius nō dā
nificat. Qđ hironia q̄ ē dīa iactantie
quandoq^{ue} est quedam iactantia. vide
i. hironia q. 2.

Ieiumum. Triplex est
ieiuniū. pri
mum corporis a cibo mālī. Se
cūdū aff licitōis a gaudio tpali. Tertiū
volūtatis a peccato mortali. A. d his
duob^{us} vltimis dicit de ose. di. s. ieiuniū
B. Est sciēdū q^o pmi ieiuniū dñs iust
tuit i paradiso: sed postea sāctifi cauit
40. diebus et noctib^{us} i deserto. Math.
4. et Luc. 4. A. De institutione nō. Se
nefis. 2. B.

Utrū ieiuniū sit sp laudabile vel nō?
R^o fm Tho. in 4. di. s. In trib^{us} casib^{us}
non est laudabile neq^{ue} etiā licitū. Nā
p qđ per ieiuniū subtrahere quod est
nccium vite non licet: sicut nec seipm
interficere: sed hoc est valde modicuz
qz nā modicis cōtēta ē. Itē nō licet sub
trahere quod est nccium fm ea que in
cūbūt faciēda ex officio v^l ex societa
te eoꝝ ad quos qs cōiūit. Hoc esset
de rapina hostiā offerre. Itē 3° nō debz
esse tanta abstinentia q^o hō ab operib^{us}
vtiliorib^{us} impediā. Nā et lz ad ea non
teneat: indifferētū tñ erit tale ieiuniū
et nō licitū. Sed abstinentia siue ieiuniū
laudabile ē quādo per ipm caro dimi
nuitur a suo robore ita q^o facilius spūs
subdat: nec ppter hoc accelerat mors
qz ex abundātia ples moriuntur q̄ ex
dfectu. A. Idē i sū. cō. l. p. t. 12. q. 14. B.
Utrū ieiuniū cadat sub precepto?
R^o fm Tho. scda scde. q. 147. Dicēdū
q^o ieiuniū q̄tū ad necessitatē coertionis
peccati vel satisfactōis i pnia: vel ad
eleuatōem mētis ad spūalia: sic in cōi
cadit sub pcepto legis nāe. Sed deter
minatio tpis et mōi ieiunādi cadit sub
precepto iuris positum: qz ab ecclia sic
est statutū: nec tñ qlibet transgrediē
peccat mortāl: sed tñ qui trāsgrediē
ex cōtemptu. vel sic q^o impediā finis
quē intendit legislatoꝝ. Sed qui ex cā
rōnabili frāgit ieiuniū: nō peccat mor
taliter nec est transgressor pcepti. A.
Idem in sūm. con. co. ti. q. 15. B.
In quib^{us} dieb^{us} tenetur qs ieiunare
R^o Quātū ex pcepto tenetur qđem p

totam quadragesimā. de conse. di. 3. nō
licet. r. c. non opz. r. c. placuit. Idem de
quatuor tēporib⁹. di. 76. statum⁹. Itē
in vigilia natiuitat⁹ dñi. ex eo. c. p. Itē
in vigilia pēthecostes: vt nō dī. 76. ne
cessario. A. in glo. r. est. s. B. Et in vi
gilia assūptiōis brē hūnis. ex eo. c. p.
Item in omnib⁹ vigiliis apłorū pre
terq̃ Philippi ⁊ Jacobi: quia venit tē
pore pascale. ⁊ Johānis euāgeliste: qz
venit infra octauas natinitatis. ex eo.
consiliū. De festo etiā beati Bartholo
mei consuetudo seruāda est non de ie
iunādo. quia hec ē iam firma ⁊ vltis: s;
de die celebrādi festum: vt in dicto. c.
consiliū. Item ex vniuersali ecclie
consuetudine preceptū est de vigilia
beati Johānis baptiste. ⁊ oīum sancto
rum. ⁊ vt Inno. ponit sancti Laurēti.
Quod si aliqua dieqz solēnitatur ve
nerit in sc̃da feria: vigilia ieiunabitur
in sabbato: vt in. c. consiliū. Similit̃
de ieiuniis que episcopi i suis ep̃arib⁹
inducunt: de conse. di. 5. ieiunia. ⁊ di. 3. c.
p. A. Sc̃m Inno. super rubrica de ob
ser. ieiunio. Translatio ieiunii pōt etiā
ex alia causa fieri q̃ cuqz festū occurrit
sc̃da feria. Dicit. n. ibi. Nota q̃ licz ieiu
nia non debeant cōmutari vel redimi
sine causa: tñ cum causa possūt cōmu
tari: sicut dicit q̃ in quibusdā loci Frā
cie vbi sunt ecclesie sancti Quintini
non ieiunatur in vigilia oīum sancto
rum sed tertia p̃cedente die. B. Sunt
⁊ alia ieiunia non de precepto sed d̃ cō
silio sicut de aduentu. vt in dicto. c. con
siliū. A. Inno. vbi s. videf dicere q̃ ie
iuniū aduentus sit etiā de p̃cepto vbi
est consuetudo. B. Item in quarta ⁊
sexta feria ⁊ sabbato: de conse. di. 3. ieiu
nia. r. c. sabbato. A. In dicto. c. ieiunia.
dicit q̃ non ieiunans quarta feria vi
detur cum Iuda tradere xpm: ⁊ nō ie
iunans sexta feria videf cū crucifixo
bus crucifigere. Et sic hec ieiunia non
videntur de cōsilio sed de p̃cepto. Qd̃
potest concedi vbi est consuetudo: ar.
12. di. illa autē. Nam vt sup̃ patet in

obligatione ieiuniorū etiam consuetu
do operatur. Consuetudo vero oīa nō
excusat nō ieiunātes i vigiliis apłorū
⁊ i aliis solēnibus ieiuniis. In aliis ho
sic: nisi platus aliud iniungat fm̃ Ido
st. ⁊ in sum. con. eo. ti. q. 16. ad fi. B. Itē
rogationes: de ose. di. 3. rogationes.

Utrū liceat ieiunare in dñica? R. nō
fm̃ Tho. sc̃da sc̃de. q. 147. Dicendū q̃
die dñica ieiunare non cōuenit. qz dies
est leticie. Unde si quis tunc ieiunaret
quasi faciens cōtra cōsuetudinē poplī
xpiani nō esset a peccato imunis: s; ie
iunūz de se sit laudabile omni tpe. A.
Quod dicit hic intellige qñ cū scanda
lo aliorū ieiunaret. vel a d̃ quanda; ce
rimoniam obseruāz quaz illa die
faciebant pagani ieiunātes. Unde ⁊ p
pter hoc idē statutū fuit etiā de feria
quinta: de con. di. 3. ieiunium. Secus si
ieiunaret rōne simplicis abstīnēcie: vt
aliquo religioso respectu: vt per se: vt
per ipositiōem superioris: sicut fit i qñ
ta feria: in qua ieiunam⁹ ex debito in
ieiuniis statutis: de cōse. di. 3. non licet
r. c. non opz. Unde ⁊ 76. di. c. vt inam. di
cit Hiero. Utinā oī tpe ieiunare pos
sem⁹. Qd̃ i actib⁹ apłorū diebus pēthe
costes: ⁊ die dñico apłm Paulū ⁊ cum
eo credentes fecisse legimus. B.

Que hora sit cōpetēs comedendi?
R. fm̃ Tho. vbi s. Cōueniens ē hora
nona. A. Pro hoc facit de con. di. l. so
lent. B. Nec illā opz stricte considera
re sed sufficit grossa estimatio. s. q̃ sit
circa horam illam. Nec multū nocet si
ex aliqua causa aliquātulū hora illa p̃
ueniat. vel si forte ppter infirmitates
vel etatē vel aliqd̃ h⁹: tali hora come
dere cederet alicui i magnū grauamē
Nā cēt cum eo in ieiunio dispensādūz
vel vt aliquātulū pueniret horā. A.
Idē in sum. con. li. 2. ti. 12. q. 32. B.

A quibus cibis ieiunātes debēt ab
stinē? R. s; Tho. sc̃da sc̃de. q. 147. In
ieiunio quadragesimali inēdicuntur
vniuersali oua ⁊ oīa lacticina. In aliis
aut ieiuniis diuerse cōsuetudines sunt

quas quisque seruare debet; sed mores eorum inter quos conuersat. 76. di. vtinam. Esus autem carnis generaliter in omni ieiunio prohibitus est. quia generaliter magis est delectabilis et ad humorem luxurie magis cooperatur. Unde et in sexta feria necio est abstinendum a carnibus: et etiam in sabbato finem quorundam consuetudinem: ex eo. consilium. 3. Lon. Hosti. A. Lon. etiam Inno. vt in sum. con. eo. 11. q. 33. Et regulariter in omni ieiunio nisi consuetudo excuset vtendum est cibis quadagesimalibus: de cōse. di. 3. rogationes. De cibis vero quadagesimalibus Grego. 4. di. denique ita dicit. Par est vt qui his diebus a carne animalium abstinent: ab omnibus quoque semetipsum trahunt carnis originem ieiunem: a lacte v3 caseo et ouis. Lerey. p. sciū esus ita xpiano relinquitur: vt hō ei infirmitatis solaciū nō luxurie pariat incēdū. Denique qui a carne abstinent: nequaquam sumptuosiora marinarum beluarum diuina preparent. Vnum quoque ita bibere permittunt quod ebrietate oīo fugiamus. alioquin restat vt oīa que corporibus libent sūt faciamus. B.

Quod p. potū soluat ieiunium. R. fm Tho. scda scde. q. 147. Ieiunantes nō prohibentur pluries bibere. q. pot' sumit magis ad alterationem corporis et digestionem ciborum quā ad nutritionem: l3 aliq. mō nutriat. Pnt tamē imoderate bibētes peccare et meritū ieiunii perdere. sicut etiam si imoderate i vna comestione cibū assumāt. Lon. Inno. siue pot' assūatur an cibū siue post. A. Idem in sum. con. eo. 11. q. 31. B.

Quid de cōfectionibus? R. fm Tho. vbi s. Per cōfectiones seu electuaria nō soluit ieiunium sicut nec per alias medicinas: nisi qs in fraudē ea sumēt i magna quantitate p. modū cibi. Lō. Inno. A. Tho. tangit hō i dicta. q. 147. arti. 6. et nil dicit de cōfectionibus s. tñ de electuariis. et dū assumūt solū cā medicie Et hoc idem posset intelligi de cōfectionibus et aliis que non in fraudē assumerentur p. medicina: al' non. Unde

Al. dicit quod esus spērū et electuaria nō soluit ieiunium: nisi fiat cā necessitatis: vt p3 in dicta. q. 31. Inno. etiam sup. rubrica de obser. ieiun. dicit. Electuarius autem delectatis nō credim' quod aliter liceat vti nisi si sicut alio cibo delicato. Medicinam autem p. remouēda infirmitate vlt' fugiēda accipe l3 sine peccato i die ieiunii: sed p. cōseruāda sanitate vbi nō est si gnum infirmitatis nō credo. Ecce g' quod nō est differētia inter electuaria cōfectiones et alia: nisi inquātū assumant p. vera necessitate infirmitatis: imo qto ē cib' delicatior siue p. cōfiosior tanto minus licet' tpe ieiunii. di. 4. denique: vt p3 etiam in dicta. q. 31. Al. dicit quod pot' aī pradiū soluit ieiunium s3 post nō: nisi si at imoderate p. ter necitatē. S3 ut potest colligi ex Inno. vbi s. circa istā potatōem q. ad hoc vt liceat aī vel p' pradiū attēdenda est consuetudo. B.

In qua etate tenet quis ad ieiunandum? R. h3 Tho. scda scde. q. 147. Quā diu aliq. sum: in statu augmētī nō tenentur. s. vsq. ad finē tertii septennii. i. 21. anni. Lōueniens autē ē vt etiam in hoc tpe se ad ieiunādū exerceant plus vel minus fm modū sue etatis et possibilitatis. A. Quāq. tñ magna tribulatio imminet i signis penitentie artioris etiam pueris ieiunia indicunt: sicut et de iuuenis legit' Ione 3. Domines et iuuenes nō gustent quicquid: neq. aquā bibāt fm eūdē Tho. ibidē. B. Nouici quoque et iuniores religiosi fm Bui. super soluendo ieiunio iuxta discretiōem prelatorum se gerere debēt. A. Inno. autem vbi s. dicit quod ad ieiunādū tenent oēs sane mētis et poli capaces potentes ieiunare cū ipsi peccare possint et peccata deslere. ex de delic. pu. c. p. Dispensari ue tñcū impuberib' et etiam maior etate poterit dispensari: vt ab indicis ieiunius absoluantur. Et hoc videtur tuti' l3 super hoc passu diuersi diuersa sentiant. B.

Quid de peregrinātib' aut multū laborātib' R. h3 Tho. vbi sup. Si

peregrinatio et labor comode differri possit aut diminui absque detrimento: non sunt propter hoc ecclesie ieiunia pretermit- tenda. Si autem imineat necessitas statim peregrinandi: et magnas dietas facienda: vel etiam multum laborandi: et si cum hoc non possint ieiunia observari: non obli- gatur homo ad ieiunandum. Uides tamen in talibus recurrendum esse ad superioris di- spensatorem nisi forte ubi non est consue- tum. quod plati dissilantes annuere videtur. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 18. ubi etiam ad- datur secundum eundem Itho. quod qui noluit con- ducere oparios nisi frangat ieiunium: non sunt immunes a peccato: nisi forte sit cau- sa necessaria que festinatorem operis expo- scat. Item quod ex parte operantis intentio maioris lucris non necessarii a peccato non excusat si ieiunium frangit. Ibidem etiam dicitur secundum glo. Ray. quod propter ieiunium seruandum quis non cogitur medicare cum si consueverit alimedicare. **B.**

Quid de cursoribus? quorum usus est do- minis necessarius? **R.** secundum Bui. Si non possunt simul currere et ieiunare excusantur. Secus quando morantur vel modicum vadunt. **A.** nisi forte imminet eis gradus viatio quas non possunt perficere: soluant ieiunium paucis diebus ante secundum eundem Bui. ut in sum. con. eo. ti. q. 20. **B.**

Quid de seruitoribus nobilibus? **R.** secundum Bui. Si tales ex causa pueniant horam comedendi: non credo quod peccent. sicut si prelibant modicum: dico autem horam ut quasi propter continuandam tempus totum possit post ea reputari quasi una mensa. Sicut et nec peccat qui gustat cibos dominorum ad cautelam venenit: imo et casu licet etiam gustare carnes dominorum. Nec iterum pec- cant qui quandoque surgunt de mensa ut portet vinum encenia. et h. Lon. Inno. **A.** et ad- dit. Idem credimus de medicis gustanti- bus medicinas. Et in his casibus credi- mus quod monachis licet gustare car- nes. Et co. Hosti. ut in sum. co. eo. ti. q. 21. **B.** Et idem dicit Bui. de seruitoribus et le- ctozibus mense in religiosos dum tamen cum licentia. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 22. **B.**

Quid de pauperibus et medicantibus? **R.** h. Itho. scda scda. q. 147. Si possunt habere tantum sicut quod sufficiat ad unam come- stionem non excusant a ieiunio: si non possunt excusant. Sicut et quando propter prede- rent inedia ieiunium nunc ferre non possunt. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 26. **B.**

Quid de mulieribus pregratis seu la- ctantibus? **R.** Si necessitas debilitat cor- poris impedit eas: non tenentur ad ieiu- nium: imo si credis probabili de periculo earum vel abortu: non solum possunt: sed et tenent solui ieiunium: sicut Bui. ponit. **B.** Et idem si timeat de periculo pueri lactentis: secundum eundem Bui. ut in sum. co. eo. ti. q. 24. **B.**

Utrum virores propter prohibitoem viro- rum debeant dimittere ieiunia? **R.** h. In- no. Licet dimittere debeant vota. **A.** i. ieiunia seu abstinencias votiuas. 3. q. 5. manifestum. **B.** non tamen ieiunia. **A.** si indi- ca ab ecclesia: ut in sum. co. eo. ti. q. 27. ubi hec notantur. **B.** nisi forte quod propter scda dalum vitandum sacerdos dispensare possit so. di. ut constitueret. ex de cle. ex. mi. la- tores. Lon. Hosti.

Quid de infirmis et debilibus? **R.** secundum Bui. excusantur. s. p. quanta debilitate ar- bitrio boni viri standum est. Idem in sen- bus. **A.** hoc fuit dictum Inno. ut in sum. co. eo. ti. q. 25. **B.**

Utrum super solutioem ieiunium sit petenda dispensatio? **R.** secundum Bui. Si constat de causa propter quam soluendum est ieiunium non est necessarium ut petat dispensatio preteriti ut dicit Itho. consuetudine iterueniente. Si autem dubium sit utrum sit causa necessaria. **A.** siue dubium sit si bi siue aliis secundum eundem Bui. ut in sum. co. eo. ti. q. 28. **B.** tunc petenda est dispensatio ab episcopo loci si comode potest haberi. aliter a proprio sacerdote. **A.** Hosti. dicit quod in ista dispensatione non sufficit licentia simplicis sacerdotis etiam ex iusta causa: nisi summa necessitas imineat quod ad episcopum sine periculo haberi non possit recursus. Et est causa sufficiens ad dispensandum: ut dicit infirmitas nunc debilitas. ciborum caristia seu penu- ria. paupertas. peregrinatio. labor et tractatio

nimia mēse: vt paret in seruientibus
mensis nobilium: et huiusmodi: vt i
dicta. q. 28. B.

Utrū ieiunia possint redimi? R. s. h.
Inno. Ieiunia ecclie nō possūt redimi
nisi cā vel nccitas subist: s. ieiunia vo
luntaria possunt etiā sine vlla cā redi
mi. A. s. que subist in ieiunante dūmō
al sit vtile fm eūdē: vt in sū. con. eo. ti.
q. 29. vbi etiā p3 q. etiā hoc casu ista re
demptio faciēda ē auctoritate supio
ris. B. et intermitti. A. De ista infimis
sione nō dicit Inno. vt p3 i dicta. 29. q2
vt pnto ipse loquit de voluntariis rpe
ctu origis: seu necessariis respectu exe
cutionis forte rōne voti. Id dicit q. ad
hāc redēptōem nccia est auctoritas su
prioris. S. bñ credo q. si ieiuniū adeo
eēt voluntariū q. ad illud nullo mō qd
obligaret q. posset intermitti. B. Ieiun
ia autē que i pnia iponunt redimi pos
sunt auctoritate superioris. A. dūz ta
mē ex iusta cā et discrete fm Ray. et in
sum. con. li. 3. ti. 34. q. 133. B. et de vo
to. c. fi. A. potius in. c. p. vt p3 intuēti. et
etiā in dicta. q. 29. B. et dis. 82. p. s. byter.
i. si. Si d. ieiunio fuit votū quomō pos
sit redimi vel mutari: vide. i. votuz. s.
pertorum.

Utrū ieiuniū factū in mortali p. sit?
R. fm Al. Quātū ad vitā eternā nō p.
dest: sed tñ valer p. cipue q. tū ad tria. s.
obediētiā mādari ad qd qd tenet siue
obligare ecclia: siue cōfessore pniaz in
iūgente. Itē q. q. tū ad castitatem: iei
uniū optime disponit. 3. q. mag. con
finē diuine gratie facit. A. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 34. B. Ad qd valēt bona
opera ex caritatē facta: hēs s. caritas.
s. fi. A. potius. s. p. s. B.

Utrū ieiunās teneat dare in elynas
qd sibi restat. A. i. qd per abstinētiā
reseruat in illud Breg. Hoc qd ti
bi p ieiuniū subtrahis alteri largire.
B. R. fm Al. Nō. Sancti vero qui vi
dent dicē q. sic: intelligunt de filio vt
in diuitib. q. viderint frēm suū nccita
tē hēre. A. q. tunc si claudunt viscera

ab eo in xitate in caritatē nō ieiunant
i. Joh. 3. fm eūdē Al. et i sū. con. li. p. ti.
12. q. vlt. B. Ieiuniū quatuor comitat
debēt fm Ray. s. largitas. hicro. Qd
manducatur? eras si non ieiunares da
pauperib. vt ieiuniū tñ sit saturitas
aie. nō marsupij lucrū. Itē leticia. Pa
th. 6. Lū ieiunatis nolite fieri sicut hy
pocrite tristes. Itē hora opetēs. i. Reg.
14. Jonathas q. p. uenerat horā adiu
dicat ē morti. Itē mēsurā. Aug. Dēs
quidare ciboz laxata p. dit orōis xitū
De diuersis intētib. ieiunantium
nota x. s. s. Abstinēt eger egens cupid
gula sumia x. s. s. Abstinēt eger. q. non
pōt comedere: vel ppter medicinā.
Egens. q. nō hēt qd comedat. Cupid
ne expēdat. Gula. i. gulosus: vt postea
audi? comedat. Sumia. i. hypocrita: vt
laudet. Virtus. i. x. s. s. vt mereat.

Ignorantia. Utrum
sit p. sit p. fm Tho. p. ma scde. q. 76.
Ignorantia eoz que quis tenet scire. s.
sine quibus nō pōt debitū actū exerce
re p. tñ ē ppter negligētiā. Dēs autē
tenēt scire cōiter ea que sūt fidei et
vniuersalia iuri pcepta. Singuli autē
ea que ad eoz statū v. officij spectāt.
S. ignorantia. s. q. qd nesciat ea que sci
re nō pōt cū non sit ex voluntate nra nō
ē peccatū. S. nō est etiā p. tñ igno
rantia eoz que quis h. posset scire: non
tñ tenet sicut theozemata geometrie.
A. i. regulas a theoz. ras. qd est vidē
fm Latho. B. aut quedā cōingentia
particularia. A. Idē i sū. con. li. 3. ti. 32.
q. 16. vbi dicit etiā quō nulla ignorantia
inuibilis est peccatū. et q. ignorantia
inuibilis dicit que studio superari
n. p. et q. q. ignorantia ē p. tñ ignoras
nō sp est in peccato. s. actuali: sed soluz
quādo est tps acquirēdi sciam quā ha
bere tenet fm eū. Tho. Qd pōt intelli
gi nisi intētio continua eēt obliqua. s.
negligēdi nccia scire. B.

Ignorantia facti non iuris excusat
extra de regul. iur. ignorantia. libro 6.

*Dulius dicti intentionem tene vt in
sequenti. §.

QUtrū ignorantia excuset a peccato
B. 63. Bui. Duplex ē ignorantia. quedā
est iuris: vt si nescit furtum esse pecca
tum. Quedā est facti: vt si nescit hāc
rem quā accepit esse alienā: sed putat
suā. Ignorantia aut iuris aut oīo ē in
vincibilis et inuolūtaria: vt qz. l. alijs
sine culpa sua scire nō pōt. sicut i infan
tibz vī amētibus a natiuitate et tūc ex
cusat a toto. Et eodē mō si alijs de aliq
casu dubitans cōsultuit pītos a quibz
tūc hūit alī qz xitas se hīet excusat p
talem ignorantia. nā in se fecit qd potu
it. Si vero i hāc inuincibilē ignorantiam
incidit culpa sua: tunc aut hoc fuit per
opus licitū: vt si p vigilijs vī abstinē
tia deuenit ad amētiā. et tunc excusat
a toto: etiā si feruoris excessus pecca
tū veniale fuerit. aut fuit per opus illi
citū et tunc dicūt qdaz q excusat a tan
to: l. non a toto: ar. dis. 50. sepe. i. q. i. §.
sed hoc. Qui tā aut dicunt q pcrī se
quēs excusat a toto si nullū hēt v sum
rōnis. Et hoc p babilī et veri. i. q. i. ali
quos. z. c. sequēt. A. Scdm canones oī
bus talibz si liberati fuerit ē pnia ipo
nenda: sed leuioz qz si sani tale qd cō
misisent. i. q. i. si quis insaniēs. Et hoc
fit ad cautela: vt i sum. con. eo. ti. q. i. 7.
vbi etiam dicit fm glo. Ray. q habent
tibus vsuz rōnis quo ad ea sine quibz
non est salus: nulla ignorantia est inui
cibilis simplr et omnino. quia si non in
ueniret homines a quo doceretur: vn
ctio doceret eū nisi staret per ipm. B
Si vero ignorantia iuris sit vincibilis
et voluntaria: tunc si fuit affectata i nī
lo excusat: imō ē speciale peccatuz. Si
verō non fuit affectata sed soluz quia
neglexit addiscere: excusat a tanto: s;
nō a toto. Hec de ignorantia iuris. A.
Idē in dicta. q. 17. Tamē sciendū q hō
intelligēdū est fm modū negligentie:
vt tāto minor sit excusatio quāto ma
ior fuerit in addiscendo negligentia: i
fm vt lata negligentia equiparet dolo:

vt. ff. de pos. i. q. nerua. et de consti. vt
aiarū. li. 6. B. Si hō sit ignorantia fa
cti hec pōt eē duplex. Nā vel ignoran
tia ē causa agendi: ita q si sciret illam
circūstantiā que trahit i pcrī nō facēt
et se fecisse dolet: et hec excusat a toto.
si tamē debita diligētia pmissa fuit: q
si pmissa non fuit: excusat solū a tanto
A. et qz a nullo. v; si ignorantia fuerit
crassa et supina. dicto. c. vt aiarū. B. vī
ignorantia ē comitās actū. l. q. etiā si sci
ret circūstantiā peccati: nihilominz face
ret: et hec non excusat. Con. p dicti. Pe.
et Tho. in scripto. et in pma scde. q. 76.
A. Idem in sum. con. eo. ti. dicta. q. 17.
B. Ut p ignorantia excuset qd a statu
tis ordinariōz hēs. l. lex. §. 5. et §. excōi
catio p. §. 6. Et vtz excusetur scholaris
qui tenz sui doctoris opinionem: vide
i. opinio.

Ignorantia crassa et supina dicit per
metaphorā hoīs crassi et supini q non
videt etiā ea que corā eo sūt. A. vī q
talis est largus et distētus. et sic hōi
ignorantia magna et lata. B. sicut q
publica et manifesta dicit se ignorare
qui nō facile credif. is. distinc. qd dicit.

Legitimus. Illegi
tie na
ti multiplī sunt. Nā alius dī
mancer: ille ppe qui nat' est de scortō.
Alius spurius vel notus q de adultera
A. In sū. cō. li. 3. et li. 19. q. i. dī f; glo. Ray.
q spuri' dicit nat' ex cōcubina p spur
cicia icōtinentie. Not' hō nat' de adul
tera. Uidef. n. fili' eē de matrimonio:
cum nō sit: sicut et notas febres dicim'
que vere quartane et huiusmodi vidē
tur et non sunt. Sed veritas est q ex
adulterio natus dicitur etiā spuri': vt
in. c. tanta. extra qui fi. sint le. B. Ali'
naturalis qui dī soluto et soluta. et tales
oēs phibētur ordinari. qz per ātiquā
legē maneres phibiti sunt intrare tē
plū dei. A. vsq; in decimam generatio
nē. Silt et spuri. in. c. p venerabilē. de
q. i. et in dicta. q. i. B. Deut. 23. extra de
ele. inoruit. et ex q fi. sunt le. p venēabilē

In fi. La aut phibitiois triplex e. s. dignitas clericalis. que h' modi viliu' coferri non dz. ex d' excels. pla. int dilectos. Tre detestatio p'ni criminis. ex de hereti. vergentis. Tre q' tales filii solent ee imitatores p'ni sceleris. s. q. i. si qs cu' militib' .z. dis. s. si ges. In scilarib' tñ dignitatib' tales no sp. phibetur. ff. de d'cu. l. spuri. z. l. gnant. s. spuri. A. Et in hoc. s. p. q' si iste illegitim' heat cope ritoze legitime natu ei p'fert in officio dignitatis. Et sup'dicta oia habetur in sum. con. dicta. q. i. fm Ray. Hosti. et Hoff.

Quid si illegitimi per ignoratiam p'moti fuerit? R' fm Hosti. i. hoc cau fm oes pbabilis ignoratia excusat. ar. l. de testa. l. i. ff. de offi. p'ro. l. 3. Ipe ho si xitate nouit in cōspectu dei cecidit q'tū tunc occultū sit. ex de tēpo. or. c. si. Si nihil scit excusat? e. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. i. B.

Sz nūquid filius dz credere xbis mris cui fili' sit? R' fm Hosti. p'ima facie credēdū est matri. ex de p'ba. per tuas. z de p'sum. affere. z. c. l'as. s. p. ve rūtñ nō cogit credē. ar. l. de testa. l. nec p'fessio. A. cū ipe fuerit cōter habit' p' legitimo: vt p. in sū. con. dicta. q. i. B. Si tñ hēt d'ciam ipetret dispēsati onē q' in h' cau satis facile obtinē dz.

Quid de filiis sacerdotū quos susce pit de legitima vxore añ sacri ordinē R' fm Ray. Tales de iure cōi. pmoue ri pñt ad oēs ordines z dignitates: nisi in illa ecclia i qua patres eoz imedia te fuerunt plati vel canonici vbi non possunt canonicari vel pmoueri. A. Uex est ad easdē dignitates z pbēdas quas p'fēs eoz tenuerūt. Ad alias aut etiā in eadē ecclia poterūt z canonica ri z pmoueri: sicut dicit exp'sse Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 6. etiā viuēt: b' eoz patribus. z in eadē ecclia i suo officio manentibus. ex de fil. p'sby. ad hec. z p. in iurib' q' sequūt. B. ex eo. ad hec z. c. ad extirpādas. z. c. ad abolēdā. Et d' talib' pōt intelligi. s. 6. dis. s. 3. h' Idem

Hosti. Ber. z Hoff. Et addit Hoff. Nō q' cū pater habuerit p'sonatū v' vica riā perpetuā in aliqua ecclia fili' ime diate ipm vel ipam hēre nō pōt. ex. e. qm. z. c. ad extirpādas. Tre si pater hū rit p'sonatū filius nō pōt hēre vicariā. nec eo: ex eo. Michael. z. c. cōstitutus. A. Istud eo: intelligit q' si p' habuit vicariā p'petuā fili' imediate p'sonatū hēre nō pōt: vt in dicto. c. cōstitutus. Et est rō. qz p'petuus vicari' curaz hēt ee clesie cui' vicari' existit. ex de of. vica. ex parte. fm eūdē Hoff. vt in dicta. q. 6. B. Qd si filius dispēsatiue succedat patri: frat' isti' bñ poterit postea succe dere patri: vt ponit Hosti. qz in h' nō succedit patri imediate. Sed sec' sup' habuisset ipam eccliaz solū de facto. A. s. p'mus frater. qz tunc secūdus non poterit succedē. vt p. i sū. cū. eo. ti. q. 9. B. Porro ad nepotes hec phibitio nō extēdit: vt Ray. ponit. Idē Hof. z Ho sti. A. Idē i sū. con. eo. ti. q. 8. B.

Pōte q' alige bñs vxorē ea viuen te sit sacerdos: z postea ex ea generat filiū: nūquid ē legitim'? R' fm Hosti. Si vir fact' ē sacerdos ignorāte vel in uita vxore: filius nō indiget dispēsatiō ne. 27. dis. si vir. ex de cōuer. ciu. qdam. z. c. placuit. Sed si vxor cōsensit q' vir ordinaret vel sciēs nō d'xit: tūc fili' illegitim' ē z dispēsatiōe indiget. ex eo. l'as. 77. di. eps. 32. di. seriatim. in fi. ar. 54. di. si seruus. 25. q. 2. agathosa. Immo. Hoff. z Ber. vidētur sentire q' indisti cte talis dispēsatiōe indiget. A. Dic h' clarus. Nā vt p. in sū. con. eo. ti. q. xi. Ray. dixit simplr q' talis fili' est legiti mus: maxime si vxore d'dicēte v' igno rāte vir fuerit ordinat'. Hoff. vero d'. si q' sit illegitim'. Et Immo. z Ber. sciūt cū Hoff. Ho. vero Ray. dicit q' iste est legitim' quo ad successionē heredita ris nō quo ad ordines z ecclesiastica bñ ficta. Hosti. vero hos doctores concor dando distinguit: vt s. z eius distinctio satis etiā consonat iurib' allegatis in quib' clare cōstat q' nec per religiozes

nec per ordinationē potest vir separari ab vxore inuita vel ignorante. **B.**
Quid si nato aliquo de illegitimo coitu postea pater contraxit cum matre?
R. Si tempore coeptionis pater potest eam habere in vxore et postea ducit legitimus est filius et ad omnes actus legitimus admittitur. **A.** et etiam ad hereditatem secundum Ray. ut in sum. con. eo. ti. q. 10. **B.** etiam si post natiuitatem filii mater nupserit alteri quo mortuo duxit cum isto. vel eo pater duxit aliam quam mortua duxit istam. **Sec.** aut si tempore coeptionis non potest esse matrimonium inter ipsos: quia tunc licet sublato impedimento ducatur illa: non legitimatur filius: ex quo si sunt le. tanta i aut. qui. mo. na. effi. le. coll. 6. circa principium. **A.** Idem in sum. co. dicta. q. 10. secundum Ray. Hosti. et addit Ray. Quod dixi in primo casu legitimatum tales quo ad omnes actus legitimus: videtur quod fallat in episcopatu ad quem non potest talis promoueri absque dispensatione pape: ut patet secundum unam litteram. ex de elec. innotuit circa principium. Idem recitat Hosti. et Hosti. sed magis approbant quod talis dispensatione non indigeat etiam in hoc casu: et hoc in fauorem plius. ex quo si sunt le. ex tenore. et qui ma. accu. pnt. videntur. in fine. **B.**

Quis potest dispensare cum illegitimo? **R.** Episcopus potest dispensare quantum ad ordines minores. et beneficiis sine cura: aliter non. nec ad dignitates aut personatus nisi papa. extra eo. is qui. lib. 6. **A.** Ibi etiam patet quod etiam si per papam fuerit cum tali dispensatum ut possit beneficium curatum obtinere: intelligitur solum de vno. **B.** Quod si papa dispensationem obtinuerit: et postea impetravit quod duo aut plura beneficia cum cura possit habere. tacuit autem predictus de fecit non valere hanc secundam gratiam. extra eo. si is cum quo. li. 6.

Que dispensatio est circa illegitimos? **R.** secundum Ray. Si tales intrant monasterium de iure contra possunt promoueri ad omnes ordines. secundum de. si. p. ex co. c. p. Religiosis

enim ingressus tollit irregularitatem sicut et ingratitudinem. 19. q. vlt. non liceat. Ad promotionem tamen non possunt promoueri absque dispensatione: ut in dicto. c. p. **A.** 9. pape secundum quosdam: cum hodie illegitime nati absque dispensatione sedis apostolice: nec ad dignitatem: nec ad personatum: aut alia beneficia curam habentia debeant admitti. ex eo. nimis. Alii dicunt quod cum talibus religionem ingressis possunt episcopi dispensare quod possint promoueri in abbates: non autem in episcopos. Et ad. c. nimis dicunt quod intelligitur de remanentibus in seculo: ut in sum. con. li. 3. ti. 19. q. 2. Sed certe in dicto. c. nimis. nec in. c. p. eo. ti. fit hec distinctio. Unum nec nos distinguere debemus. ff. de offi. p. li. 3. et ex de deci. ad audiendum. Unde primum verum videtur. **B.** Si vero remanent in seculo: nec ad ordinem nec ad platuram possunt absque dispensatione promoueri: ut ibi dicitur. Sed circa eos quibus adhibetur dispensatio magna: vbi ut ordinatur et instituatur in ecclesiis. aliis a paterna: dico si sunt filii per byterii. Alter vero in quibuscumque ecclesiis: ar. ex eo. primum. Maior ut etiam in patria: aliqui tamen medio: ut ex eo. ex transmissa. Maxima ut in patria. nullo tamen medio: ex eo. ex tua. **A.** Idem in sum. co. de. q. 2. **B.**

Quid si cum illegitimo dispensetur quo ad ordines et beneficiis ecclesiasticis? **R.** Si ab episcopo facta sit dispensatio: non extenditur nisi ad ea que possunt. ut in 7. q. dictum est. Si vero a papa: poterit promoueri ad prochiealem ecclesiam non ad personatum vel rectoriam ad quam per electores procedi consuevit: ex de pben. c. vlt. **A.** Idem in sum. co. eo. ti. q. 14. secundum Ray. Hosti. et Hosti. **B.**

Qutrū legitimatus quo ad actus ecclesiasticos sit per hoc legitimatus ad actus seculares? **R.** De hoc sunt multe opiniones. Probabilior tamen videtur opinio Innocentii dicentis: quod qui legitimatus fuit ab aliquo principe seculari: vel ciuitate: intelligitur legitimatus quo ad omnes actus seculares in terris que legitimati subint: quoniam etiam in aliis terris quo ad secularia nisi

sint talia q̄ eēt i alterius iudiciū .
Nā nec in aliis terris succeder ab inte
stato. q̄ sic auferentur bona heredib⁹
defuncti. S; talis non itelligit legitima
tus ad ordines. q̄ hoc non est de iuris
dictione iudicis laici. Si hō legitimat⁹
fuit ab ep̄o inquātuz poruit. s. quo ad
minores ordines z beneficia sine cura
etiā in alia diocesi poterit pmouēi ad
p̄dicta: q̄ hoc est de iurisdictione ecclia
stica z in nullius iudiciū: z multo ma
gis si papa. Sed talis nō est legitima
tus quo ad act⁹ seculares: nisi in terris
qui t̄pali pape subfūt. Sati cō. Ber.
ex qui si. sint le. per venerabilē. A. In
sum. con. eo. ti. q. is. diuersa sup his dca
ponuntur. Et domin⁹ Anto. de Bu. sup
dicto. c. per venerabilē. latius z clari⁹
p̄dicta tangit sic. q̄ quedam est legiti
matio plenissima per quaz deletur sū
dametum vitiū a quo surgit differētia
legitimatōis z illegitimatōis: z hanc
solus papa facē potest. q̄ solus dispōe
re potest sup matrimonio. Quedā est
legitimatō plenior que integrat ad iu
ra p̄meue nāe non disponendo i vitiū
z hanc potest z papa z imperator s; il
la que ad eos spectāt. Quedā est plēa
vt dispēsatio cum eo in aliquo effectū
legitimatōis non ex toto integrando:
adhuc illam possunt vtriq; Adde. z ē
inferiores: vt potest colligi ex p̄dictis.
Segtur. His visis si queratur an pa
pa possit legitimare in terris imperii.
dico sic. Aut papa vult dispōnē in m̄fi
monium z plem futurā. z non dubito
q̄ pōt etiā in terris imperii. q̄ suū p̄n
cipalr est disponere de matrimōio. Et
sic intelligo q̄ dicunt Jo. an. z Hosti.
Jo omnes filii qui pducunt hodie de
matrimonio vltra quarrū gradū etiā
in terris ip̄erii sunt legitimi. z oēs etiā
q̄ nati sūt ex pupilla z tutore. z ex oīra
hentib⁹ sine cōsensu p̄ris: z ex rectore
puincie cū subiecta. Aut papa vult le
gitimare disponēdo i radicē matrimo
nii quo ad plē iam p̄ditā: z tūc dico q̄
i oib⁹ casib⁹ i gb⁹ legitimare pōt dispōnē

do in radicem matrimonii q̄ in oib⁹
illis casib⁹ pōt legitimare i terris ipe
rii. si tñ legitimat incipiēdo a radice ma
trimonii. z in oib⁹ casib⁹ in quib⁹ nō
pōt: vel nō vult dispēsare incipiēdo a
radice matrimonii: in oib⁹ illis legiti
mat quo ad terras suas z nō imperii.
Videamus g⁹ qñ pōt incipiēdo a radi
ce m̄fimonii. Ideo si vult dispōnē legi
timādo natū de raptō cōsensu m̄fimo
niali inf̄ parētes: z nō video q̄ possit.
Nā non posset facere q̄ eēt m̄fimoni
um absq; cōsensu cū sit nāluter de eēn
tia illius: l; possit fingere cōsensū stan
te dubio. ex de spō. is qui. Et si dicatur.
Princeps fingit cōsensū vbi non ē: vt
.li. l. d. rei vxo. acti. dico q̄ illd i positi
us z nō in sacralib⁹. Nā talia sacralia
habēt formā facti nālem: z exigūt ve
rā eēntiā consensūs: i qbus non video
q̄ papa aliquid possit. Ubi. n. p forma
veritas erigit fictio nō operat. l. d. Jo.
an. Aut vult legitimare pductos ex ma
trimonio quoad formā suā eēntiato: re
inualide tñ ppter resistētiā iur. z si re
sistētia eēt iur. ciuiliis: q̄ ad ip̄m n̄ spe
ctat de m̄fimonio: dico q̄ posset legiti
mare: q̄ hec fictio posset trahi retro
cū nō hēret aliquod p̄ncipiū resistens
quod validū esset: gnimo ex quo solū
ius ciuile resistēt: filii ab ipso p̄ncipio
essent legitimi. Aut m̄fimonii validū
quo ad formā rudē extrinsecā: hēbat
impedimētū canonicū vel diuinū. Nō
facio inter ista dīam h. Et adhuc non
credo q̄ posset legitimare disponēdo
in radicem matrimonii. q̄ ex quo ma
trimoniū habuit resistētiā iuris ciui
lis est impossibile q̄ fictio operet r̄sur
gendo matrimonium vt retro. q̄ defi
cit in extremo a quo s. eo. tanta. ff. d. se
na. l. paul⁹. a. l. l. senatores. Unde credo
q̄ hec legitimatio nō valēt vt trabēs
radicē a matrimonio: sed bñ pōt valē
vt legitimatōis collatura d̄ nouo. Qñ
hō dispōit i radicē m̄fimonii: aut plem
ē p̄dita ex m̄fimonio quo an ius cano
nicū resistat m̄fimonio vel legitimatōi

potius potest esse dubitatio probabilis. Et
 dico quod hoc casu potest legitimare dispo-
 nendo in matrimonium. et declarando legiti-
 mitatem propter dubium matrimonii quod
 est ei subiectum. et ad eundem propter
 stante dubio. et quod ex quo non habet claram
 resistenciam iuris potest retro trahi fictio
 ad principium legitimacionis. et quod propter du-
 bium probabilis casus est suppositus pape
 ut de maioribus. ut patet in hac decre. v.
 venerabile. h. rōnibus igitur. et c. Et sic pe-
 dente dubio et quod dicitur latet impedimentum
 videmus quod papa ex colore matrimonii
 auctoritate ecclesie plenarie legitur: de clā.
 despons. cum inhibito. et s. eo. peruenit. et
 ubi libet. Unde hoc casu legitur etiam
 in terris imperii. quod disponit in radice
 matrimonii. ad hoc s. eo. tanta. Nam
 nulli dubium quod legitimatio que fit ex il-
 lo casu ex solo matrimonio etiam depta
 quacunque solennitate notarii instro-
 rum quam requirit lex habilitat et prole legiti-
 mat: etiam in terris imperii. Et sic de
 facto consulit. Putine. Quia papa in-
 tendit legitimare solum conferendo iura
 legitimacionis non disponendo in radice
 matrimonii. vel quod non vult. vel quod non
 potest. quod patet ex predictis. et tunc clarum
 est quod in terris ecclesie potest legitimare:
 ut h. h. rōnibus igitur. et c. quod in istis exer-
 cet iura imperii. Aut vult legitimare in
 terris imperii: et tunc aut vult legitima-
 re sibi suppositum vel supponendum rōne
 clericatus: quod eo quod se legitimat propter
 clericatum dicitur clericus saltem mente
 iuxta non. de trasac. ex litteris. Et dico
 quod potest. et eo legitimo secuto clericatu
 legitimus est quo ad temporalia et spiritualia et
 quo ad omnia: ut patet ex una allegacione hic.
 Nec obuiat quod ex hoc preiudicet non sup-
 positum: nec dicat quod sit legitimus et illegi-
 timus quasi monstrum. Aut vult legitima-
 re non suppositum nec supponendum de pri-
 mo. Et tunc aut vult legitimare cum
 consensu illi qui superiorem non recogno-
 scit. et sic est in quasi possessione liberta-
 tis. Et talis potest legitimari: ut h. h. rōni-
 bus. Aut in terris illius qui superiorem

recognoscit: ut impatore. et casus vide-
 tur hic h. rōnibus: quod non possit: quod hec
 que sunt supremi imperii ut legitimare
 non possunt fieri sine consensu superiorum
 ut vult hec decre. que non est alibi in hoc.
 Et hoc quod papa non legitimet in terris
 imperii quo ad bona temporalia tenet Bar.
 et Ly. Sed si vis tenere quod hec potestas sit
 probabilis in habere suam potestatem
 sicut dicimus in his que sunt meri impe-
 rii: ut dixi de fo. co. pe. c. si diligenti. Cre-
 do quod non posset facere papa istam legiti-
 mationem circa subum imperium: nisi ubi con-
 sentirent omnes quibus preiudicet: quod talis
 iurisdictio non potest prodari ad preiudicium
 eorum. Et hoc tenet Jo. an. dicens quod papa
 hoc in terris ecclesie potest libere. i. sine ali-
 cuius obediencia. In terris vero subiectis
 imperio non potest quia contradicere possit
 is cui fit preiudicium non in spe sed in re
 .i. qui iam possidet hereditatem. Secus si
 solum speret. Unde s. m. l. d. soli. solo pre-
 sente dum vivit potest fieri legitimatio. eo
 aut mortuo consensibus illis quibus iam
 delata est hereditas. al. non. et quo ad seu-
 dalia consentiente domino feudi: non obsta-
 te contradictione habentium spem tamen.
 Sed tamen in eorum preiudicium fieri
 non debet sine causa. Ideo in dubio si
 fiat alio non expresso non attenditur ad
 preiudicium agnatorum spem habenti-
 um nisi consentiant vel papa aliud
 exprimat. Circa imperatorem vero sub-
 dit. quod aut intendit legitimare dispo-
 nendo super matrimonio et incipiendo
 a radice. Et dico quod non potest: quia hoc
 est solius pape. Et sic leges que dicunt
 quod ex matrimonio subsequuto legitima-
 tur filii: nisi fuissent approbate per ca-
 nones non credo quod valerent. Et per
 hoc patet quod non potest facere plenissi-
 mam legitimacionem que vitium de-
 leat originale. Aut vult legitimare col-
 lativum conferendo iura legitimacionis
 et quod ad spiritualia credo quod non possit. Jo-
 hannes puto quod legitimatus ab impatore non
 possit ordinar: nec beneficiari: nisi aliter

dispēses. Et hoc tenet Jo. an. et Archi.
Aut vult legitimare q̄ ad rpalia et ho-
nores et hereditates. Et dico q̄ pōt in
terris imperii sicut et olim poterat. In
terris autē ecclie an possit. dic. Aut legi-
timat legē gnālē cōdēdo. Et dico q̄ vir-
tus legis se extēdit ad existētes in ter-
ris ecclie: nō ex virtute legis solū: sed ex
gnālī approbatōe ecclie. vi. io. si i adiu-
torium. quā facit canon: ex quo lex nō
repugnat canonī quā papa approba-
re censet: eo q̄ nō improbat: vt dixi d̄
iudi. nouit. Non puro tamē q̄ tales es-
sent legitimati quo ad spūalia. ppter
nām materie que nec directe nec indi-
recte supposita ē ptāti laici. Aut vult
legitimare p̄ rescriptū: et credo q̄ non
possit in terris ecclie nisi eo mō quo s̄.
dictū est papā posse in terris imperii.
Ibidē ē tangit q̄ impator pōt legitima-
re: vt s̄. dictū est etiā ante coronatōes
fm̄ Jaco. de arena. et Jo. an. Itē dicit q̄
hēns ptātes legitimādi ab impio: pōt
vbi pōt impator fm̄ verba pūlegii. et
vbi nō pōt: minus pōt hēns ptātes ab
eo. Et sūt dico de hēntibus ptātes a pa-
pa. In habēre ptātem ab imperatore
tener Bar. in. l. p̄ses ff. de offi. p̄si. q̄ nō
possit legitimare in terris ecclie: quia
alius a proconsule non potest extra p̄-
uinciā sibi decretā iurisdicōem etiā
volūtariā exercere. Puto etiā ingt q̄
habēs ptātē a papa vel a p̄ncipe non
possit legitimare ad p̄iudiciū alteri-
us: etiā respectu sp̄ci: q̄ tales cōcessio-
nes itelligunt sine alioz p̄iudicio. de
p̄iui. pastoralis. cū filiabus. hec ille. q̄
etiā ibidem multa alia p̄sequit d̄ hac
materia. **B.** Quib⁹ aut modis ille-
gitimus legitimef: hēs. l. legitim⁹. §. 2. Et
vtrū malitia parētis debeat nocere il-
legitimo siue cuiusq; filio: habes sup̄
filius. §. 3. Ad materiā illegitimoz pōt
pertinere s̄. filius. et. i. legitimus.

Illicite acquisitū.
Quot modis dicit illicite acq-
sitū. et quādo restitui debeat vt i clyaz

dari possit: habes s̄. elemosyna p̄. §. n.
et i restitutio p̄. §. ante p̄t.

Imunitas. De im-
munitate seu emunitate. ecclesie aut
confugientium ad eccliam: vi de supra
emunitas p̄. et 2.

Impedimentum
p̄ cōiter. Circa impedimenta
matrimonii p̄ agem⁹ de impedimēto
i genere. 2. de impedimēto erroris p̄so-
ne. 3. de impedimēto cōditionis. 4. de
impedimēto voti. 5. de impedimēto cōg-
tionis carnalis. s̄. cōsanguinitatis. 6. de
ipeditmēto cognatōis spūalis. s̄. cōpa-
nitatis. 7. de cognatōe legali. s̄. adoptō-
nis. 8. de ipeditmēto criminis. 9. d̄ dispi-
cultu. io. de violētia siue meru. xi. d̄ im-
pedimēto ordinis. 12. de impedimēto
ligationis ad aliā vxorē. 13. de publice
honestatis iusticia. 14. d̄ affinitate. 15.
de impotētia coeundi. 16. de matrimo-
nio cōtracto cōtra interdictū ecclesie.
17. de impedimēto feriarū. De p̄dictis
impedimētis sūt x̄sus i qbus explicā-
tur fm̄ p̄dictū ordinē sic. Error. cōditio
voti. cognatio. crimē. Cultus. disp̄tas
vis. ordo. ligamē. honestas. Si sis affi-
nis. si forte coire neq̄bis. Hec sociāda
uerāt cōnubia. iūcta s̄tractāt. Ecclē veri-
tum. necnō tēpus feriarū. Impediunt
fieri. permittunt facta teneri.

Que impediunt matrimonium iā
contractum? Rn. 12. sunt que impedi-
unt non solum matrimonium contra-
hendū: sed etiā dirimunt contractū
que et continentur in trib⁹ p̄mis versi-
bus positis in p̄ximo. §. Et intelligas
q̄ dirimunt contractum si p̄cesserunt
matrimonium. Si autem superueni-
ant post matrimonium rite factū vt
affinitas vel crimen et huiusmodi: non
dirimunt. A. etiam si non sit subsecu-
ta copula carnalis: vt in sum. con. lib⁹
4. ti. 3. q. i. B. p̄ter vnum votum. s̄.
religionis cui effectū quādo quis cōtra-
cto qdē m̄mōio: s̄ an carnalē copulā

fligione ingredis. ex d. conuer. coniuga. ve
ru. z. c. ex parte. 2. A. Ibi dicitur clare q
contracto in matrimonio legitime per hba
de pñti. in nullo pot. cau. dissolui. etiā si
vn. cōtrahētū efficiet heretic. vt vi
uere reliquo alter ad secūda vota trās
migrat. nisi vnus religionē ingrediat
A. z. de sponsa. cōmissus. Expectari tñ
debz vsq. ad pfessione. vt ponit Tho.
in 4. di. 27. A. i. quousq. religioni etiā
in genere sit saltē facite obligatus: vt
si nolit vitā absolute mutare: infra qd
tēpus beneficiū ingrediētis nō est alti
cōferēdū sine eius assensu: vt i. c. bene
ficiū. de regula. li. 6. B. Naz. ate nō di
rimitur etiā h. p. c. Sile. hēs. i. votuz
4. §. 5. in fi. Aduertēdū q. per suscepti
onē sacri ordinis dirimit. vt quidaz di
cere voluerūt: sed contrariū declaratū
est hodie i. quadā exuagati. Jo. 22. que
incipit. Antiquē.

Que sunt illa que impediunt matri
monii cōtrahēdū: sed tñ non dirimūt
contractū? R. p. quidē sunt duo predi
cta in p. §. f. p. b. i. b. i. t. o. ecclesie: z. tēpus
feriarū: de quibus dicis. i. impedimentū
i. 6. z. impedimentū. i. 7. Itē s. quedā crimi
na: de quibus habetur. i. impedimentuz
7. §. p. Itē impediunt matrimonii cōtra
henduz sponsalia que sunt pñs cū alia
contracta: de quo. i. sponsalia. §. 8. Itē
ipedit catholicism. qui precedit baptis
muz: vt habetur. i. impedimentū. 6. §. 2.
Itē ipedit votuz simplex: de quo. i. ipe
dimētū 4. §. p. z. ?

Utrū aliqua consuetudo impediāt
matrimonii: cōtrahēdū vel dirimat
contractuz? R. h. Hosti. Si consuetu
do est approbata per papā ne matri
monii cōtrahatur: z. vt contractū se
paretur certe ipedit z. dirimit. dico in
quibuscunq. casibus hoc posset facere
canonica cōstitutio. ex de cognā. sp. c.
p. z. c. super eo. extra de cōsan. z. affi. qd
dilectio. Nā approbatio pape hēt viz
constitutionis. Sed si consuetudo non
sit per ipz approbata nec reprobata
tunc ad cuiusdā scandalū quod forte

sequeretur faciendo contra eaz ipedit
cōtrahenduz: sed non dirimit contra
ctuz. Idē Ber. z. Inno. A. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 2. B.

Quid agēdū quādo doctores discō
dāt circa impedimētū matrimonii? R.
fin. Hosti. Ubicunq. doctores per glo
sas suas dicunt solui matrimonii: si nō
inducant ius expressuz contrariū dice
ti adherere: ex de testi. l. 3. ex quadā. in
fi. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 3. B.

Quid si ecclia pñcipiat alicui coniugū
cōhabitare euz altero: z. ille cui pñcipē
sciat esse impedimētū? R. h. Hugl. In
hoc casu quāuz ad reddēdū debituz nō
tenetur obedire. tñ in cōhabitatione z
neciorū exhibitōe obedire debet z. nō
negare ei cui de facto se copulant. A.
Naz. obedire debz in quātū potest sine
peccato: vt in c. inquisitione. ex de sen.
exco. B.

Quomō an matrimonii sit iquirē
dū an sit aliquod impedimētū? R. De
bent banna publice i. ecclis per pñs by
teros pponi: vt infra cōpetētez termi
nuz q. scit impedimētuz pponat. z. si ap
paruerit. p. b. a. b. i. l. i. c. o. i. e. c. t. u. r. a. cōtra co
pulā futurā inēdicat. expñse donec con
ster qd fieri debeat: alit si cōtraherent
sine bānis aut post p. b. i. b. i. t. o. e. s. z. extite
rit impedimētū: vt puta gradus. p. b. i. b. i. t. i.
tūc filii dicētur illegitimi: z. nō excusa
būt. p. p. f. i. g. n. o. r. a. t. i. a. p. a. r. e. t. i. u. Sacēdos qz
qui tales cōiunctōes inhibere cōtēpse
rit: vel regularis qui interesse pñpse
rit: p. t. r. i. e. n. i. u. ab officio suspēdat. Qui
vero falsū impedimētū maliciose ob
iecerit: canonicā non effugiet vltionez
ex de clā. despon. cum inhibito. In ali
quibus vero locis non fuit hec banna
sed solum cōtrahuntur sponsalia solē
niter z. publice multū āte mñmoniu
z iteriz pot. manifestari an sit impedi
mētuz. De matrimonio qd fit sine bā
nis. z. clādestine aliquid habes. i. legiti
mus. §. p. 2. s. debitum. §. fi.

Quid si aliqs auduit perpetuum
ipeditmētū eē inter se z. vxorē: nunqd

tenet ingreſſe: R^m fm Buil. Si audinit
a fidedignis ⁊ nō ſuſpecti: cū non debe
at eē negligēs ſue ſaluti: tenet ingre
veritatē: aliter eēt affectata ignorātia q̄
n̄ excuſat: ⁊ ſi cōcipiat pbabilē opinio
nē de dicto alicui nō debz exigē dbitū
l3 reddere teneat. A. Idē in ſū. con. li.
4. ti. 2. q. 2. B. Secus ſi ita iueniūt ve
ritatem q̄ eē impedimētū hēret p cō
ſtanti: tunc n. nec exigere nec reddē d3
A. ſacit ex de ſen. exco. in quiliſcū. B.
Porro qui tale impedimētū audit a vi
ro fidedigno etiā iurato: aut cōpatre
ſuo: aut a pprio ſacerdote: aut publica
fama nō ita tenet credē q̄ peccet mor
tali ſi nō credat: ſ3 veniat: ſicut etiā
peccare pōt qui nimis de facili credit.
A. Idē in ſum. con. eo. ti. q. 4. B.
Nunquid peccat ſacerdos vel ali
quicunq̄ ſciēs ſpedimētū inſinuando
h^o alteri iugū vel ābōb^o ſeu alter alii
R^m fm Buil. Si pbari nō pōt. dicendo
agit indiſcrete: niſi credēs q̄ audiens
paratus ſit in hac parte peritōz cōſilio
obedire. Si vero poſſit pbare ⁊ ſciat
hoc ſacerdos pzobialis: vel alter con
iugū: tenet ſolēniſ ad diuortiū agē ni
ſi de cōi conſenſu velit ⁊ poſſint cōbita
re tanq̄ germani. A. Idē in ſū. cō. eo.
ti. q. 5. ⁊ 6. B. Iſtū etiā caſuz hēs s. cor
rectio. 2. §. 6.

Impedimentum

2. de errore pſone. Sciendum
p q̄ nō ois error ipedit mſimoniū ſ3
ſolū error perſone ⁊ cōditōis. Lius ra
tionē aſſignat Tho. in 4. diſ. 30. dicēs
q̄ o3 q̄ error q̄ matrimoniū impedit
ſit alicuius eoz que ſūt de eēntia mſi
monii. Iſ3 autē matrimoniū duo iclu
dit. ſ. perſonas que cōiunguntur: ⁊ mu
tuā ptātem inuicē in qua mſimoniū
cōſiſtit. Primū tollitur per errorē per
ſone. Secūdū per errorē cōditōis. quia
ſeruus nō pōt ptātem ſui corporis libe
alteri tradere ſine cōſenſu dñi ſui. hec
Tho. Itaq̄ ſi ſit error perſone nullus
eſt cōſenſus. Nā qui errat nō cōſentit

.ff. de iuriſdi. om. iudi. ſi per errorē: ⁊ er
rantis voluntas nulla ē. L. d. iuri ⁊ fac.
igno. l. cū per teſtamētū. ⁊. l. nō iccirco.
Et ſic nullū ē iugū: vputa ſi Jobes
dicat ſe eē Petrū. ſed error fortune et
qualitas nō excludit cōſenſuz: vt ſi mu
lier nubat paupi quē credit diuitē. vel
ſi q̄ ōtrahat cū corrupta ſiue inhōne
ſta quā credit hginē tener mſimoniū
29. q. 1. his ita. A. Glo. Ray. in ti. de erro
re pſone ſup hbo hgo. dicit q̄ hug. no
tat. 27. q. 2. raptor. q̄ ſi quis deſpōſaue
rit de futuro corruptā quā credidit eē
hginē: p̄ra poſtmodū h̄itare aī cama
lē copulā: nō eſt cōpellēdus cōſumare
mſimoniū cū ea. q̄ per hoc ipeditur
ei² p̄morio ad ordines eccliaſticos. B.
Quid ſi quis dicat ſe eſſe filiū regis
cū nō ſit: Dicēdū fm Tho. in 4. diſ. 30.
q̄ error nobilitatis inq̄tū h^o mōi non
euacuat matrimoniū ſicut nec error q̄
litis. Sed ſi error nobilitatis vel di
gnitatis redūdāt in errorē perſoe: tūc
ipedit matrimoniū. Un̄ ſi cōſenſ² mu
lieris feratur in iſtā pſonā directe: er
ror d nobilitate ipſi² nō ipedit mſimo
niū. Si autē directe intēdit cōſentire i fi
liū regis q̄cunq̄ ſit ille: tunc ſi ali² p̄
teſ ei q̄ ſi filius regis: eſt error pſone: ⁊
impedit mſimoniū. Et eodē mōdo v̄
dicēdū ſi quis dicat ſe p̄mogēitū ⁊ nō
eſt. A. Ad intelligētiā p̄dictoz h3 Ray.
⁊ in ſū. con. li. 4. ti. 3. q. 4. ſciendū q̄ ad
h^o q̄ aliq̄s vel aliqua dicat errare in
perſona: op3 q̄ per viſū auditū v̄ fa
mā hēat aliquā noticiā illius pſone ab
ſentis: quā credit iſtā p̄ntē. q̄ i ignotū
penit² nec affectū nec cōſenſū dirigere
poſſum². Un̄ ſi nullā noticiā hēat muli
er de perſona abſente nō errat i ea: ſ3 de
cipit i p̄ntē. Verbi grā. Si aliquis āgli
cuſ ruſticus veniat ad aliquā mulierē
nobilē dicens ſe eſſe filiū regis āglie.
⁊ cōtrahit illa cū eo credēs eum filiū
regis nō impedit mſimoniū. q̄ nō fuit
error perſone ſed potius q̄litas. Hoc
exēplū nō videt placere Thoſti. q̄ cu3
vbicq̄ hēatur noticia reg^{is} āglie ſaltē p

namā vñ qñ sit error pñe: nec i pñte
 personā: sed i pñā filii regis anglie
 cōfētre videt. Un̄ iquit. Intellige hoc
 quādo nō expñit aliquā certā locutio
 nē p quā hēatur noticia pñis z filii per
 dñs: puta dicit se eē filiū regis vñ comi
 tis in genē: nō dicit cui: vñ si specificat
 nulla habet noticia filii neq; patris.
 Itē fm̄ glo. Ray. z in sū. cō. eo. ti. q. 6. si
 aliqua scit aliquē mltos hēre filios q
 rū tamē nullus ē not' ei. z vñ' eoz mē
 titur se esse pñogenitū: z ista cōfētit i
 eum ppter spē successiōis bonozū pa
 ternoz: nō est error persone: s; fortūe
 siue relatiōis. s. pñogeniture: z ideo nō
 impedit matrimoniu. B.

Ospedimentum

Ide errore cōditōis. Nota p
 qñ si libera mulier dñt cū seruo vñ lib
 cū ācilla sciēter: tenet mñmoniu. 29. q.
 2. si qñ liber. z. c. si qñ ācillā. z duob' se.
 Si hō ignorāter nullū est mñmoniu. 29. q.
 2. si qñ ingenuus. z. c. si femina: hō
 nisi postq; sciuit ei' cōditōem cōfēterit
 i eū vel i eā verbo vel facto: vt per car
 nālē copulā: vt i dicit. c. si qñ ingenuus. z.
 c. si femina. z. c. de cōiugi. ser. z. c. pposu
 it. z. c. ad nñam. A. hoc vñ est qñ liber
 p certō sciuit seruitutē: vel si ex his q
 audiuit hūit pñabile de ea opionem.
 tūc. n. si exigit ab ea debitū nō potest
 postea eā reliquere. Si autē habuit le
 uē aut temerariā cui credi nō debz: nō
 pñudicatur ei: ar. ex de sen. exco. ingñiti
 onit: cum ēt ritubās p ignorāte hēndus
 sit. L. de cōdi. idebi. l. vlt. vt z notat glo.
 Ray. i. ti. de īpēdimēto cōditōis. B.

Quid si ille q cōtraxit cū ācilla quā
 putabat liberā sit seruus: nunqd erit
 matrimoniu? Rñ fm̄ Ray. l. error ser
 uilis cōditōis īpēdiat z dirimat: vt di
 ctum ē: nō tñ dirimit si sit error paris
 cōditōis vñ melioris qñ sua. Nā si seru'
 ignorās cōtrabat cū ācilla quā credit
 liberā nō decipit: nec habz qd ei obui
 ciat: ar. 32. q. 2. p totū. z ex de diuoz. signi
 ficasti: z mñto min' decipit si cōtrabat

cū libera quā credebat ācillam. Con.
 Pe. Al. Hoff. Tho. z Inno. Si tñ muli
 er ignorasset fuiturē viri nō eēt matr
 moniu: vt i p. s. dñm est. A. Idē i sum.
 cō. li. 4. ti. 4. q. 1. B.

Si nūquid error cōditōis libertine
 vñ ascripticie vñ originarie īpēdit mñ
 moniu sicut z cōditōis fuitis? Rñ fm̄
 Huil. Nō. sic notauit Hug. 29. q. 2. i pñ.
 qz oēs tales sūt liberi: l. ad quasdam
 opas pl' ceteri teneāt. Idē hosti. A.
 Idē in sum. cō. eo. ti. q. 2. B.

Quid si qñ ignorāter cōtraxit cum
 ācilla quā dñs viro ignorante postea
 manumisit: nūqd eo ipō ē mñmoniu
 Rñ fm̄ hosti. Nō. qz talis cohitat qdē
 mulieri: s; h' ex pñmo cōsensu facit: qui
 cū fuēit erronē nō fuēit effectiuus ma
 trimoni. L. 6. Tan. Hof. Inno. z Ber. B.
 Alii dicūt q ipā manumissa statim est
 mñmoniu: qz sublatū ē īpēdimētum.
 Quoz sniam glo. Ray. credit hōzē: vt
 in sū. cō. eo. ti. q. 3. Pōt dici qñ si cōfēti
 berā personā penitusse h' matrimoniu
 añq; altera fuit manumissa nec expñse
 nec p cōiecturas apparet de reuocatio
 ne dicte pñie: pcedat pñia opinio: qā
 añ manumissionē cōsensus nō fuit va
 lidus. z post manumissionē nullus affu
 it cōsensus. Si vero de dicta pñia non
 cōstat pcedat secūda opinio Nā semē
 cōfēsit i mulierē vt in liberā: z ex quo
 nō cōstat de reuocatiōe: in cōsensu itel
 ligit pscuerare: vt in. c. maiores. ad fi.
 ex de bap. Et l. 3. a pñcipio nō fuēit liba
 sufficit qñ nūc sit liba. Nā cessante cā
 īpēdimēti cessat z īpēdimētuz. ex
 de appel. cum cessante. B.

Quid si liber contraxit cum ancil
 lā ignoranter z illa durante ignoran
 tia contraxit cum alio non ignorante
 conditionem eius? Rñ fm̄ Huil. tenz
 matrimoniu cum 2' cum nullum fu
 erit primum. A. Idem in sum. con.
 eo. ti. q. 4. B.

Quid si liba ignorāter pñit cū suo:
 z postea scita seruitute nihilominus
 vult eē cū eo. z ille vult discedere? Rñ

fm Huil. Debet cōpelli ad cōfentiēdūz. Si tamē pēdēte cōpulsione cōhēt cum alia: vel illa cū alio: tenēt mīmoniu: vt hōsti. addit. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 5. Et ad p̄dicta fac. c. i. ex de eo q dux. in ma. quā pol. per adul. B.

Quid si q̄s cōtrahit ignorāter cū ancilla: s; postq̄ sciuit exegit ab ea debitū: nūquid postea poterit ab ea separi? R. fm Huil. Si ex his que prius audiuit habuit p̄babilē opinionē d̄ seruitute eius: z nihilomin⁹ exegit debitū nō pōt eā relinquere: vt i p̄. s. dictū est. Si habuit opionē leuē z temēariā: tūc nō obstat q̄ exegit debitū: poterit cū ueritate certius sciuerit separatōez petēre. ex de sen. exco. inquisitōi. Naz dubitans p̄ ignorāte hēndus est. L. de cōdi. indebi. l. ult. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

Quid de illo q̄ mouit s̄ vxorē qōnē conditionis. z illa lite pendēte petrit debitū. R. fm Tho. in expōne lfe quarti snlariū. dis. 36. Si non ē certus de seruitute vxoris: debz reddē debitū ad mādatū ecclē sine suo p̄iudicio. z in h° casu cognoscit eam ex p̄mo consensu: nō ex nouo. Si autē constat ei de seruitute vxoris: vlt p̄babiliter p̄sumit: nō d; ei reddere debitum etiā si ecclesia p̄cipiat: quia vel sibi p̄iudiciū faceret si eam affectu vxorio cognoscēt vel fornicaret z mortaliē peccaret. A. Salua reuerētia nisi euident z manifeste constet p̄pter p̄babilē p̄sumptōem impedimēti nō d; denegare debitū. ex de sen. exco. inquisitōi. libi. Ulex cū conscia pulsat alium ex credulitate p̄babili et discreta q̄uis non euident z manifesta debitū quiddē reddere pōt: sed postulare non debz: ne in alterutro: vel s̄ legē cōiugii: vel cōtra iudiciū conscie cōmittat offensam. Et p̄dicta pōt cōcordāi diuersitas opinionū q̄ referūt in sū. cō. eo. ti. q. 7. B. De mīmonio seruoy: vide. i. seruus 3° p̄ totum.

Impedimentum

quarto de impedimento voti. Utrum votū de continētia impediat mīmoniu. R. Duplex ē votū. Quoddā est solēne qd̄. s. fit per susceptōem sacri ordinis: aut per p̄fessionē exp̄ssāz vel tacitā factā alicui de religionibus approbatis. z tale votū impedit mīmoniu: cōtrahēdū z dirimit cōtractū. Aliud est votū nō solēne: sed simplex. z hoc si fit at de nō cōtrahēdo vlt de castitate. z h° modi ipedit matrimoniū cōtrahēdū. et quāto manifestius ē emissū tanto maior debet pena transgressori. nō tamē dirimit mīmoniu iā contractū: ex eo. q̄ votū. li. 6. Et de h° vide i seq̄nti. s.

Quomodo debeat intelligi q̄ votū simplex impedit mīmoniu cōtrahēdū? R. fm Ray. Inm̄ impedit q̄ si ille q̄ fecit tale votū postea p̄stiterit iuramentum alicui q̄ eā ducēt: d; votūz implēre z agere p̄nam de iuramēto illicito: ex qui cle. vel vo. rursus. Idē hōsti Qd̄ si primo iurauit postea vouit. in hoc casu fm hōsti. z Hoff. p̄ualer iuramentum. potest tñ intrare religionē: vt ex de spon. cōmissū. Quod si post tale votum cōtrahat per verba de p̄nti: nō poterit cognoscere vxorem sine peccato mortali: quia adhuc potest intrare religionem. Postq̄ vero cognouit iam factum est ei illicitū non reddē debitū. Unde lz petere non debeat: reddere tenetur siue petat exp̄sse siue in p̄teritiue: qd̄ dico quia aliē esset nimis onerosum vxori si oporteret semp exp̄sse petere. hec Tho. in 4° dis. 35. A. Lon. his p̄. vt in sū. con. li. p̄. ti. s. q. 21. B.

Quid r̄sidendū cū p̄sona que fecit votū simplex querit an possit mīmoniu cōtrahere? R. fm hōsti. Debz r̄nderi q̄ nō. Et si vltra querit dicēs. qd̄ si d̄xerō: nūqd̄ tenebit mīmoniu: nō d; respondere: alit̄ peccat. qz dat occasionē mortaliē peccādi. A. aut mērit. Unde talib⁹ aggrauādū est peccatū: qd̄ committūt in cōtrahēdo. z cauēdū ne deē occasio cōtrahēdi fm eū. hōsti. z in sū. confes. eo. ti. q. 22. B. De votis multa

alia habes. i. votuꝝ. per totuꝝ.

Impedimentum

Item de cognatione carnali. Dic
p̄mo scienduꝝ q̄ triplex est cognatio. s.
carnalis que dicitur consanguinitas. spūa
lis q̄ dicitur p̄pinitas. et legalis q̄ dicitur adoptio.

Quid est consanguinitas. R. s. Ray. Est
vinculū personarū ab eodem stipite
descendentium carnali p̄pagine tra
ctum. Et dico stipitem illam personā
a qua aliqui duxerunt originē. Unde et
consanguinei dicuntur quasi de vno sā
guine procedentes. A. Lon. et alii docto
res. vt in sum. con. li. 4. ti. 6. q. 1. B.

Consanguinitas autem habet tres
lineas. i. procedit triplici ordine. P̄ia
namq̄ linea dicitur ascendentiū: vt pa
ter auus et huiusmodi. Secunda descē
dentiū: vt filius nepos. Tertia collate
ralium: vt fratres et fratruꝝ filii: qui et
patruales dicuntur. Hec eadem intel
lige in feminis: vt in matre et auia. i. fi
lia et neptē. et duobus forozib⁹ et filiab⁹
earū. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 3. s. Ray. et alios doctores. B.

Quomodo computatur gradus cō
sanguinitatis. R. s. In linea ascendentiū
vel descendentiū quilibet p̄sona ad
dita alicui facit gradum. Unde pater et
filius sunt in p̄mo gradu. nepos in 2.º p̄
nepos in 3.º Sed in linea collateralium
aliter computantur s̄m leges: et aliter
s̄m canones. Nam s̄m leges in cōputā
do debemus reuerti ad stipitē. s. ad cō
munē personā. et ita duo fratres sunt
in 2.º gradu. et filii duorū fratru sunt in
4.º gradu. Nam computatur oēs p̄so
ne. s. ascendendo vsq̄ ad stipitem. et in
de descēdendo. Sed s̄m canones i linea
collateralium nō oportet reuerti ad sti
pitem. q̄n potius per se duo fratres s̄t
in p̄mo gradu. horū filii in 2.º et ita vltē
rius. ex de consan. et affi. tua nos. et ex d̄
testi. licet ex quadam. A. melius. 35. q. 5.
ad sedem. B.

Usq̄ ad quem gradū p̄hibetur et
non tenet matrimoniuꝝ. R. s. s̄m Jo. an.

Inter ascēdētes et descēdētes puro p̄
petuā. p̄hibetōem. A. Alii dicunt solu
vsq̄ ad quartū gradū etiā in linea re
cta sicut et in transversali. Alii autem
tenent p̄mā dicentes q̄ si Adam viue
ret nō posset cōtrahere cuꝝ aliqua mu
liere. Et hanc videtur sequi. Pe. et Tho
sti. vt in sum. con. eo. ti. q. 5. B. S̄ inter
collaterales est vsq̄ ad quartū gradū
computādo s̄m canones. ex de consan.
et affi. nō debz. q̄nimo si aliquē p̄sone
attinēt sibi ex vna parte in p̄mo 2.º vel
3.º gradu. et ex alia parte in 5.º bene po
terunt cōtrahere. q̄nia in cōsanguinita
te semper est standū remotiori p̄sone
ex de consan. et affi. c. vlt. A. Nisi esset
consuetudo q̄ fieret a gradu stipiti p̄
ximiori. tunc n. illa oīno seruāda sunt.
et quo ad impediendū et dirimendū ma
trimoniū. vt in. c. qd̄ dilectio. de consan.
et affi. B. Et nō s̄m hosti. q̄ s̄ consan
guinitas q̄ntum ad m̄rimoniū cōtrahē
dum terminet in 4.º gradu. nec etiam
cōmittat incestus in vltiori gradu.
tamē q̄ntum ad successionem heredita
tis durat vsq̄ ad decimū gradū. vt ha
bes sup̄ hereditas. 6. 3. A. Et ibi de b̄
dictuꝝ est in additione. B.

Impedimentum

Item de cognatōe spūali q̄ cōiter
est copānitas. Ubi scēdū q̄ cognatō
spūalis puenit ex h̄o q̄ q̄s cōfert sac̄m
baptismi seu cōfirmatōis vel suscipit
siue tenet illum cui tale sac̄m cōferet.

Inter quas personas contrahitur co
gnatio spūalis. R. s. Inter baptizātū et
eū qui suscipit. Itē inter baptizātū et
filios suscipiētis. hoc dico siue sint le
gitimi siue illegitimi. Sec⁹ si eēt ado
ptiui. q̄ tales filii suscipiētis legitime
copulant baptizato siue suscepto. vt
Inno. ponit. A. sup̄ rubrica de cogna.
spi. B. Item contrahitur int̄ baptiza
tū et vxorem suscipiētis si ante su
sceptionē cognita fuit ab eo. Itē inter
suscipiētē et parētes baptizati. Et hec
cōgnatio impedit et dirimit m̄rimoniū

post cōtractū. Et que dixi de suscipien-
te intellige de baptizate, et idē de sacro
confirmatois. ex eo, neduz, li. 6. In aliis
sacris nulla cognatio spūal' causatur.
ex eo, quous, li. 6. Per cathecismū vero
contrahit spūalis cognatio: que tñ im-
pedit dñdū: s; nō dirimit cōtractū, ex
eo, p cathecismū, li. 6.

Quid si plures sint suscipiētes. R.
Prohibet nē fiat, de cōse, dis. 4. nō plu-
res, et sūt i cōfirmatōe, A. vt in eo, c. nō
plēs, B. Si tñ fiat, cū oib' dñis cogna-
tio spūalis, A. impediēs et dirimens:
vt in c. qd sequit, B. ex eo, quous, li. 6.
Sed tñ isti suscipiētes bene possūt con-
trahere int se, q; nō phibēt: vt Inno.
ponit, A. Lon. Hosti, vt in sum con, i.
4. li. 7. q. 3. B.

Quid si quis baptizat seu tenet ad
baptismū ppiū filiū. R. s; Tho. i. 4.
dis. 4. si vir vel mulier hoc fecit in ar-
ticulo nccitatis seu p errore non impe-
ditur exigere seu reddē debitū, ex eo, si
vir. Si hō fecit p fraudē: ipedit exigē:
s; tenet reddere. Qd si vtrq; fuit i frau-
de: neuter pōt exigere s; vterq; tenet
exactus reddere: vt Hosti, ponit, A.
Blo. Ray. eo, ti. 5. vlt. sup h. cōtracto. di-
cit, q; etiā qui fecit in fraudē non pōt
exactōez, quia nō reperit iure phibitū
p quo vī facē dictū, c. si vir, ex eo. Sed
pmū dictū cū Tho. tenē videntur. Pe.
Hosti, et Hosti, vt in sū. con. eo, ti. q. 2. B.
Et addit q; meli' esset q; vterq; conti-
nēt. Eodē etiā mō si vir teneat aliquē
filiū vxoris sue vt vxor filiū mātri sui
si ex ignorantia excusat, si ex malitia:
sua fraus nō d; ei patrocina: nec p
pter hoc pōt dñtū subtrahere: sed nō
pōt exigere. Lon. Pe. et Ber.

Utr spūalis cognatio pcedat ad ne-
potes et vltiores. R. Nō, q; nō habz
gradus. Filia gpe mea spūalis s; nō
possit cōtrahere cū filio meo, pōt tñ cō-
trahere cum filio filii mei: ar. 30. q. 1. c. p.
A. Hoc dixit Inno. sup rubrica ex de
cogna. spū. qd et nōtur in sūm. con. dicta
q. 3. B.

Utr aliquis possit successiue hēre in
vxores duas cōmtes. R. P; ex dicti i.
5. 2. q; si pma tua vxor tēuit filiū alit'
anq; cōmiseris ei: poter' hēre illā alte-
rā. Si vero tēuit postq; fuit a te cogni-
ta nō poter' secū dā hēre: eo q; opater
eius factus es. Si at alia mulier tenu-
it filiū vxoris tue quē de alio viro ha-
buit: illa mulier ē cōmater vxoris tue:
sed tua nō: siue illa tenuerit anq; inter
vos esset carnalis copula: siue post: tō
poteris illā hēre. Et sūt si filius tu' quē
de alia genuisti ab aliquo suscipiatur:
tūc suscipiēs est cōpat tuus: nō autem
vxo r' tue. Vñ si cāus tue mort' euētrz
suscipiēs posset cōtrahere cū illa que
fuerat tua vxor: vt Inno. dicit, 30. q. 4.
Qui spūalē, A. Id i sū. cō. eo, ti. q. 10. B.

Utr si aliquis cognouit aliquā for-
nicariē, et postea sit cōpat alicui' alteri
us: puta leuat aliqū de sacro fōre: nū
quid etiā illa mulier fornicaria fit cō-
mater. R. s; Tho. in 4. dis. 4. 2. Dicen-
dū q; sic opafinitas trāsīt i vxorē que a
viro fuerat pūs carnal' cognita eo q;
iā effecti sunt vna caro: vt 30. q. 4. si qf
ex cōiugio: pari rōne videt' trāsire ad
aliā mulierē carnal' cognitā: quous nō
sit vxor. Idē fērit glo. sup dicto, c. si q;
dicēs q; per fornicariū cōitū acgritur
opaternitas, q; vna caro efficiūtur, 32.
q. 4. in eo, nā et affinitas acquirīt p for-
nicariū cōitū, 35. q. 3. de incestis, et c. non
eā, ex de eo q; cognō. con. discretionem.
Tenet igit p vero q; cōpafinitas cōtra-
bitur: vt pbat per pdicta iura: s; qbus
dā mirabile videat'. Id tenēdū q; sic
cui dicto Jo. an. con. i. 6. A. Vere mira-
bile est dictū hoc: vt ex peccato abho-
minabili oriā parētela spūal': sicut ex
glacie calor. Et si hec foret mētrix pu-
blica eēt mat' spūalis siue cōmater qsi
oium de ciuitate: et multa valde foret
infimōia illegitima, ppter mltas que
iugiter sūt fornicatōes, cū tñ vt con-
stat edictū de matrimonio sit phibito-
rium vt glubet admittat qui spūaliter
nō phibēt. Nec in hoc casu apparet

aliquam p̄bitōem a iure fieri. Nec
obstat q̄ carnalis copula sit cā trāsmut
tendi sp̄ritatē de viro ad vxorē. z eō.
q̄ illa nō est cā solum sed z sac̄m m̄fi
monii. Unde nō rep̄it aliq̄d ius dictās
hāc trāsmiſsiōē fieri nisi in ipso m̄fi
monio. z ita etiā affirmat glo. Ray. vt
p̄3 in sū. con. li. 4. ti. 7. q. xi. Silt z alii
vt z p̄3 in dcō. c. si q̄ ex cōiugio. Puto
tamē q̄ p̄pter rei grauitatē z doctorū
varietatē sup̄ hoc nō sit p̄cipitanda sē
tentia: sed poti⁹ dñs papa cōsultēdus.

Utrū liceat cōtrahere m̄fimonium
cū sorore filie mee sp̄ualis. R. Quāq̄
cū filia mea sp̄uali nō liceat vt dictūz
est s. 5. 2. alr eēnt sepandi. 30. q. i. de eo.
33. q. 1. si q̄ cū m̄fe. a cōiugio tñ soror
non op̄3 abstinere: sed cōcedit. 30. q. 3. ab
lud etiam. A. Idē in sū. con. eo. ti. q.
13. fm Ray. B.

Utrū ille q̄ baptizauit aliquā posi
to q̄ sit laicus vel in minorib⁹ ordiñt
bus possit cōtrahere cū illa. R. Nō. q̄
filia sua sp̄ualis est. z si cōtraheret di
rimēdūz eēt. ex eo. nedū li. 6. Silt nec
ille quē p̄s byter baptizauit potest du
cere filiā carnalē ipsius p̄s byteri. ex. e.
c. vlt. nec fili⁹ p̄s byteri pōt illā ducere
quā p̄s byter ille baptizauit. Et idē de
crismare seu cōfirmare dicēdū per p̄di
cta iura. Sec⁹ de sacro p̄nie aut aliis sa
cramētis: vt s. 5. 2. dictum est.

Utrū filii duoz cōpatrū possint ma
trimonialr copulari. R. Sic. siue sint
geniti añ cōpatritatē siue postea. exce
pta solū illa p̄sona p̄ quā cōpatritas ē
dicta que nunq̄ pōt copulari alicui fili
oz sui p̄f̄s sp̄ual. 30. q. i. sup̄ gb⁹. z. c. p̄ita
ciū. z. c. nō oz. z. ex. e. c. p̄. A. nisi consuetu
do ecclesie que scādālū generet aliter
se hēret. vt ex de cognā. sp̄i. c. p̄. Et hoc
casu seruāda est forma cōsuetudis raz
i cōtrahēdo q̄ i dirimēdo. z nō solūz ec
clesie p̄p̄e: sed etiā metropolitane vel
aliaz circūpositaz. eo. ti. c. super eo. vbi
etiā p̄3 q̄ p̄ est honestū z oueniēs ab
h⁹ modi cōiugiis abstinē: nō aut est ne
cessariū nisi rōe cōsuetudis: vt dcō. c. B.

Utrū p̄r possit cōtrahē cū illa quā
fili⁹ eius leuauit. R. Pōt: vt nōtur. 30.
.q. 3. illud. A. in glo. q̄ etiā dicit q̄d seq̄
Rō aut est. q̄ vt p̄tactū est edictūz de
m̄fimonio est. p̄hibitorū. vt qui sp̄at̄
nō p̄hibetur admittat. vt notat Ray.
in ti. de ipedimēto cōditōis. s. i. B. Sed
filius nō pōt cōtrahere cū illa quā p̄r
leuauit. vt ibidem dicit. z in. s. p̄rimo
p̄cedenti habes.

Quid si aliq̄s vult eē patrīn⁹. A.
Melius puto diceretur non vult esse
ideo fingit. B. z. simulat se tangē pue
rū. sed nō tangit z rīdet verba solita.
R. fm Huil. Nō efficitur patrīnus nī
si tangat ip̄m tenendo seu leuando de
sacro fonte. Et simile dicēdum est d cō
firmatōe. A. Idem in sū. con. eo. ti. q.
21. B. Si vero teneat z nō respōdeat
credo q̄ nihilominus efficit cōpater.
si itendit agere vt verus patrīnus. A.
i. illud quod agit patrīn⁹ etiā si nō in
tendat eē cōpater. vt p̄3 in sū. con. eo. ti.
.q. 22. vbi hoc clarius ponitur. B. Nā
responsio non ē d substantia sp̄ritatis

Utrū aliquis possit fieri cōpater al
teri p̄ pcuratorē. R. Si loquamur so
lūz q̄ntum ad effectū nō erit dubiū. q̄
ad talem effectū p̄mittēdū vel tenen
dū etiā per pcuratorē q̄s rādere pōt.
S; si loquamur q̄ntum ad verā cōpat
ritatē z cognatōem sp̄ritualē. nō pōt
cōtrahi p̄ pcuratorē. vt pōnit Archi. p.
l. post mortē. ff. de adop. A. Ibi dicit.
Neq̄ adoptare n̄z arrogare q̄s absens
neq̄ p̄ aliū bulūsmōi solēnitatē agere
pōt. B. Et q̄d videt. s. ex d pcurat. fi.
lib. 6. A. Ibi dicit q̄ m̄fimonii pōt
cōtrahi p̄ pcuratorē h̄ntē ad hoc sp̄ale
mādatū. B. solūz fm eū p̄ id q̄d nō ē
ex de se. ecc. aqua. A. Ibi dicit q̄ ep̄s
nō pōt cōmittere recōciliatōez ecc̄lie
simplici sacerdoti. z sic q̄d coheret per
sone non pōt per alium adimpleri. Ad
q̄d ēt facit. c. fi. ex. de offi. dele. Ex p̄f̄sio
aut cōsensus per quē cōtrahitur m̄fi
monii bñ pōt fieri per aliū. dcō. c. fi. d p
cur. B. Iō Jo. an. i. q̄dā q̄cē disputata.

Utz in plūbus actib⁹ sacralibus req-
ratur plēs patrini. R. In cathecismo
baptismo ⁊ cōfirmatōe vñ ⁊ idē patri-
nus eē p̄r si nccitas cogit: s; nō ē consue-
tudo romana qñ potius per singulos
act⁹ singuli suscipiant. de conse. di. 4.
in cathecismo.

Utrū ille q nō ē baptizat⁹ possit ali-
quē suscipe in baptismo. vel qui non ē
confirmat⁹ possit tenē in cōfirmatione.
R. fm Tho. ⁊ Pe. Nō. q; talis nō ē mē-
brū ecclie cuius psonā gerit tenēs ad
sacra. de cōse. di. 4. in baptizare. Et si
de facto siue in necessitate leuat vel te-
net seu ē baptizat⁹: non cōtrahit aliq̄
spūalem cognatōem. Et h addit Al. q
si alter cōiugū est baptizat⁹: tamē per
eū non trāsīt cognatio ad non baptiza-
tū. Idem in cōfirmatōe. A. Glo. in dcō
.c. i baptizare. Idē dicit quo ad susci-
piētes: sed sec⁹ dicit esse in baptizante.
Glo. ē Ray. dicit q̄ huiusmōi cognatō
spūalis cōbitur etiā inf iudeos: qñ vn⁹
tenet vel suscipit filiū alteri in baptis-
mo vñ cōfirmatōe: vt in sū. con. eo. ti.
q. 5. Al. simplr con. cū positus i h. 5. Du-
bium est: nō puto q tutior pars ē eligē-
da. B. Qd si baptizat⁹ teneat filiū nō
baptizati seu infidelis: bene cōbit cōp̄-
nitatē. vide s. cōfirmatio sacri. 5. plr.

Utz religiosus possit fieri patrinus
vñ opat. R. Prohibitū ē abbatibus ⁊
monachis puez d baptizare suscipe
vel baptizare. ⁊ h. 16. q. i. placuit. de cō-
se. di. 4. non licet. Idē intelligēdū ē de
oib⁹ religiosis ⁊ canonicis regularib⁹.
ex de postu. ex parte. Nō. n. licet religio-
sis cōmatres facē. ppter familiaritatē
que solet inde puenire. A. Idem i sū.
coe. no. ti. q. vlt. B.

Ospedimentum

Septimo de cognatōe legali q
fit per adoptōem. Ubi sciēdū q p ado-
ptiōē pueniunt tres spēs legalis cog-
natōis. Prima ē ascēdētū ⁊ descēdētū
q attēdit inf p̄m adoptatē ⁊ filiū seu
filiaz nepotem vñ neptem ⁊ h⁹ adopta-

tos: ⁊ hec indistincte ipedit m̄nioniū
qm pat adoptator nō pōt cōhere cum fi-
lia adoptiua: nec et cū adoptiua nepte
⁊ h⁹. 30. q. 3. ita diligere. A. Et post emā-
cipatiōē. i. Insti. de nupt. 5. ergo. B.
Scda spēs ē collateraliū. s. inf filiū me-
um nālem ⁊ adoptiū. ⁊ hoc ipedit ma-
trimoniū q̄diu sunt in ptāte p̄ris eius
dē. Ea xō soluta. s. morte p̄ris vñ eman-
cipatōe filii nālis vel adoptiui nō ipe-
dit. ex eo. c. p. 30. q. 3. post susceptū. Ter-
tia spēs ē quasi legalis affinitas inter
p̄m adoptatē ⁊ vxorē filii adoptiui.
s. inter filiū adoptiui ⁊ vxorē p̄ris
adoptatis. ⁊ hec iterū oī tpe ipedit ma-
trimoniū: qm p̄ adoptator nunq̄ pōt
cōtrahere cū illa q fuit vxor adoptiui
filii etiā post emancipatiōē. ff. de ritu
nup. l. nā adoptiui. A. Incipit adopti-
uus. B. i. Insti. de nupt. 5. p. 2. S. i.
filius adoptiui p mortē p̄ris adopti-
ui nō pōt cōtrahē cū illa q fuit vxor ado-
ptiui p̄ris: vt in dcā. l. adoptiui. A. Et iā
si an mortē fuisset emancipatus: vt ibi
Et de dictis etiā spēs bētur in sum.
con. li. 4. ti. 8. q. 8. B.

Nūqd fili⁹ adoptiui pōt cōhē cum
filia illegitima p̄ris adoptiui? R. fm
Buil. Lredo sine p̄iudicio q sic. ⁊ q fili-
us illegitim⁹ pōt cōtrahere cum filia
adoptiua: sicut nōt Hug. 30. q. 3. in pñ.
Nā illegitim⁹ filius vel filia nō ē in pa-
tria ptāte. A. Insti. de nupt. 5. plr. B.
Lon. hosti. ⁊ Inno. A. Idem in sum.
con. eo. ti. q. 9. B.

Utz adoptiui qui nō transit i ptā-
tem p̄ris adoptantis possit cōhere cum
filia legitima ipsius adoptantis. R. De
hac qōne varie sunt doctoz opiniones
dici tū pōt q cū iura canonica indisti-
cte loquantur de adoptōe nō distiguē-
do inf simplici adoptatū. s. qui nō trā-
sit in ptātem. ⁊ arrogatū q transit: inu-
unt q q̄tum ad hoc idē ius sit i vtroq̄
casu. s. q nō possit nisi adoptio pus dis-
soluatur p emancipatiōē q emancipa-
tio q̄tum ad aliqd hēt locum ē i ado-
ptato: s; nō trāseat i ptāte. L. d. adop.

l. pfr. §. si aut. A. v3 quo ad successionē
ab intestato: que dat adoptiuo tali nō
emācipato: sed nō dat emācipato: vt
ibid. sic ipedit matrimoniū cū adopta
to siue trāseat in patrē siue nō. Hoc te
net Hosti. z Buil. i spe. Sed Inno. tenz
q non ipediat qñ adoptat nō transit
i patrē: vt nōr dñs An. de Bu. ex eo.
.c. vno. z idē dicit Hug. vt in sū. con. eo.
ti. q. io. vbi nō pferit aliq istaz opionuz
Silt nec per dñum Anto. vbi s. iō si vī
pcepitanda ssententia. B.

Quid si adoptiuus durate adoptōe
contrahat cum filia legitima adopran
tis: nunqd soluet mīmoniu? Rñ fm
Buil. Quidā dixerūt q nō: sed verius
tenēdū qd Hug. n dicit. si q soluat: ex
eo. c. vno. A. Jbidē dñ. Quādiu durat
adoptio inter tales nuptie cōsistere nō
pnt. sed pma tenet Spe. In secūdā au
tē. f. q magis matrimoniū soluat cōf
magis videtur inclinari doctores: vt
ibidē dñr dñs Anto. de bu. q ēt dicit q
prōptū est dare remediū. s. dissolueudi
adoptōem: qua dissoluta poterit con
stare matrimonium. B.

Si nungd due pēfōe que ab eodē
sunt adoptate possūt inter se cōtrahē
Rñ fm Buil. Pnt. cū nūq reperiat
pibitū: sicut z duo spūales filii alic
cōtrahere possunt z spūales cum ado
ptiuis. Lon. Hug. z Ber. A. Jdē in sū.
con. eo. ti. q. xi. B.

Utrqz inf pēm adoptatē z pēm ado
ptati siue infem aliqua cognatio tra
hatur. Rñ fm Tho. z Pe. nulla. A. Jdē
in sum. cō. eo. ti. q. i3. B. De mā adoptō
nis z arrogationis habes plura supra.
adoptio.

Impedimentum

Is de impedimēto criminis. Sci
endum p q quedā crimina impediūt
matrimoniu cōtrahendū: sed non diri
munt contractū. z sunt septē. Primus
ē incestus. 32. q. 7. si qs viduā. z c. qui dor
merit. z c. cōcubuit. Secundū est de
illo qui interfecit ppriā vxorez. 33. q. 2.

admonē. z c. infectores. Tertiū qñ qs
rapiuit sponsā alteri. 27. q. 2. statutum.
Quartū qñ qs ifidiādo mīmonio pro
priū filiū de sacro fonte leuauit vt pos
set puare vxorē debito cōiugali. 30. q. i.
de eo. Quintū quando quis infecit sa
cerdotē: ex de pe. z re. qui pfr bytez. Se
xtū ē solēnit penitēs. 33. q. 2. de his. z c.
antiqui. Septimū ē si qs moniales in
vxorē sciēter accipiat. 27. q. i. hi q. Oēs
pdictos casus ponūt Ray. Tho. Pe. z
Hosti. pter vltimū: quē solus Hosti.
addit. Licet aut hec z forte multa alia
impediāt dñendū. si tamē timetur de
incōtinētia dñ eis eps cōcedere licētiā
nubēdi: ar. 33. q. 2. antiqui. z c. in adole
scentia. z ex de eo q cog. con. vro. sue. c.
ex lris. Et fm q addit Buil. A. Iad pro
xime dictū: qd fuit Ray. vt in sū. con.
li. 3. ti. 9. q. i. vbi hec notant. B. sufficit
licētia ppriū sacerdoti: imo de consue
tudinē non seruatur iste rigor petendi
licētiā.

Que sunt crimina que dirimūt ma
trimoniū iā dētū? Rñ solū duo. Primū
ē. Si qua mulier machinata fuit i mor
tem alicui vxoris: z ipam cū effectu
occiderit a iō habēdi viz illi i suum. z
silt si qs machinatus fuerit z cū effcū
occidit virū alicui vt habeat ei vro
rē: tales si cōtraxerint perpetuo sūt se
parādi. 31. q. i. si qs viuēt. Vel si qs in
terficit suā vt ducat illā cū qua mecha
tur. hec Tho in 4. dñ. 31. Jdē intellige
si qua occidit ppriū virū: vt ducat il
lū cū quo mechat. A. Jdem in sū. con.
eo. ti. q. 2. fm Ray. z glo. ei. B. Qui ca
sus fm quosdā intelligunt solū si dum
eēt pmiū coniūgū eo q ambo viuerent
fuerat cōmissus adulteriū. A. Hoc di
xit glo. Ray. z Hoff. vt p3 in dicta. q. 2.
B. Sed verior videt opinio Inno. et
Hosti. dicentiū q sola machinatio mor
tis cū effectu sufficit ad dirimēdū ma
trimoniū: lz nō infuenēt adulterina pol
lutio: ex de uer. inf. laudabilē. A. Jbi
n. nulla fit mētio d adulterina pollutōe
B. hō ē pmiū crimē dirimē infimoiū

Secūdu ē adulteriū. ⁊ hoc qñ adulte
rātes sibi pstant fidē pmittēdo seu iu
rando q cōtrahent siue de facto dāt
Et intelligēdū si viuēte altero cōiuge
fuisse int illos adulterina cōmixtio: si
ue fuerit añ dicta pmissione vltctum
siue p. Qd si adulterina pollutio pri
vel p nō iteruenit nō impedit matri
moniū. ex de eo q cog. c. vlt. A. Ibi dī
fide data pmissit. S; tñ sub noie fidei
intelligit etiā nuda pmissio. Et h' mōi
pmissio ē quasi qdā despōsatio de fu
turo. fm glo Ray. ⁊ in sum. con. dicta
.q.2. B.

Quid si qs occidit maritū adultere
nō eo aio vt vxorē eius hēat: sed i bel
lo: vel casu: vel odio? R' fm Inno. nō
dirimis matrimoniū postea tractum
nisi ad h' inficēt vt eā ducēt: ex de cō
uer. ifi. laudabilē. circa fi. A. Idē in sū.
con. dicta. q.2. B.

Quid si qs pcepit mādauit vel con
suluerit iterfici ⁊ ifect' est? R' fm Huil.
⁊ Hug. Idē ē ac si infecisset. S; si non
mādauit aut cōsuluit: s; postq fuit inf
fect' ratū hūit. Dicēdū q l; al in male
ficiis ratihabitio retro trahat ⁊ man
dato egparet: tamē ppter hoc nō diri
mit mīmōiū sequēs. Idē Lau. ⁊ Ber.
A. Idē in sū. con. dicta. q.2. B.

Quid si qs vxore viuēte de facto cō
trahit cum adultera? R' Distinguedū
est. qz aut ista sciuit eū hēe aliā vxorē:
aut nesciuit. Dico vsq ad mortē pme
Si g' qñ eā duxit ipsa sciuit q hēbat
aliā nō pōt cū illo in mīmōio eē. Si
ho pūs nesciuit ⁊ nūc mortua tā pma
vxore de nouo scit: in ptate ignoratis ē
mīmōiū ratificacē v' diuorziū petē.
ex de eo q dux. in mfi. quā polu. c. p. ⁊ c.
venies. ita tñ q si postq sciuit carnali
copule cōfenserit nō poterit diuortium
petē: ar. ex de iur. ser. c. pposuit. ⁊ c. fi.
Qd si ab initio qdem fuit ignorās. sed
pma viuente facta est conscia: non dī
pati q cognoscat a viro: al in pperuiz
mīmōiū ipediret: ar. ex de pscript. c.
fi. in su. ⁊ c. pti. in fi. 34. q.2. si xgo. ex d se

cū. nup. dñs. Hoc itelligēdū ē si pimum
mīmōiū vez fuit: alit nō pstat ipedi
mētū ⁊ ex de spō. venies. ⁊ de mfi. 5. cr.
5 inf. ecc. ex litteris. in fi. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q.3. B.

S qd si mortua tā pma vir non co
gnoscat carnalē istā scōam adulteram
q secū dixerat ignorāter: sed ipe ducat
tertiā? R' fm hosti. Debz manē cū ter
tia qñis postea etiā cognoscat secūdā
ex de eo q dux. in ma. quā pol. c. venies
Nā pma viuēte cōfensus hī' cū scōa
nullus fuit. ⁊ sic nō impedit cōfensum
tertie. Qui etiā si p mortē pme carna
lit cognouerit scōam q fuit ignorans
istū hūisse vxorē: ⁊ nunc ē ignorās est
⁊ ipe vir dāt cū tertio: adhuc cū ter
tia remanebit: ex de elec. bone memo
rie ⁊ ex de cōi. ser. pposuit. c. fi. A. Idē
in sū. cō. eo. ti. q.4. ⁊ 5. B.

Quid si qs vxore viuēte drit ⁊ ocu
buit cū duab' v' plibus infciis? R' fm
hosti. Locus ē gratificatiō. qz qñq
certificatā d morte pōis pmo cogno
uerit p mortē legitime illā tenebit. ex
de eo q dux. i matri. quā pol. veniens.
A. Idē i sū. cō. eo. ti. q.6. B.

S qñter itelligit infcia? R' fm ho
sti. Qñ h; iustā cām ignorādi. vt qz vir
de remotis venies asserbat se nō hēe
vxorē: ex de spon. cū aplica. Idē aut in
scia nō cōmittit adulteriū: qz nō cōmit
tit sine dolo. ff. ad. l. iul. de adul. l. pti.
34. q.2. i lectū. A. Idē in sum. con. eo. ti.
.q.7. vbi etiā addit s; eundē qñ filii ē
legitima viuēte suscepti legitimi cen
sent. si tñ scdm mīmōiū i facie eccle
sie dētū. Secns si clam. B.

Utr liceat vxorē adulterā occidere
R' fm Pe. ⁊ Tho. in 4. dī. 37. hoc po
test attingē duplt. Uno mō qz p iudici
um iudicis pcurat occidi. ⁊ hoc licz fa
cere amore iusticie nō timore vindicte
Nō tñ licet h' fieri i iudicio ecclesiastico:
sed ciuili. Scōo mō quia ex iudiciū oc
cidit eā v' facit occidi. ⁊ h' nūq licet s;
legē diuinā: l; aliq casu pmittat fm le
gē ciuile: vt qñ inuenit vxorē in acta

adulterii. tunc. n. lex p[ro]p[ri]e incitamentu[m] n[on]
punit. A. Id[em] in s[um]. co. eo. ti. q. 9. B. Et
intellige hoc dictu[m] Tho. q[ui] lex non pu
nit. s[ed] n[on] punit morte sicut alia homi
cidia. sed t[ame]n punit satis acriter: vt. ff. d[icitur]
adul. l. si adulteriū. §. si marit[us]. A. at in
cipit. §. impatores. z ibi d[icitur] q[ui] si occisor
erat humilis seu vilis p[er]sona: p[er]nas ad
opus p[er]petuū. si aut[em] honestior. in isulā
relegatur. B. Utz aut[em] viro liceat occi
dere adulter: vide. i. lex. §. 9. In foro
cōscie tales nihilomin[us] puniendi sunt.
Utrū magis peccet q[uod] occidit vxorem
q[uam] qui occidit matrem: habes infra. vxor
§. p[er]t.

Obpeditum

2. de dispari cultu. s[ed] q[uod] fidelis
cōtrahit cū infideli vt iudeo cū pagāo
A. vt heretico s[ecundum] Ray. z in s[um]. con. li.
4. ti. io. q. i. vbi hec notant. z d[icitur] in. c. ca
ue. q[uod] sequit[ur]. §. de h[er]e. §. p[er]t. B. Nam
tūc nullū est m[is]imoniū. as. q. i. §. ex his.
z. caue. Unde Exo. 34. z Deut. 7. phi
buit d[omi]n[us] dicēs. Nō accipiet vxorē filiū
tuis de filiab[us] alienigēay: ne traducāt
eos p[ro]p[ri]os suos. S[ed] t[ame]n sp[irit]ualia b[ea]t[us] pos
sunt trahi cū hac cōditione. si infidel[is]
cōuertat[ur]. as. q. inon oz. Hec etiā Tho.
z p[er]t. in 4. d[is]t. 39. A. s[ecundum] Ray. vt i
dicta. q. i. B.

¶ Si nūq[uam] inf[idelis] p[ossit] e[ss]e m[is]imo
niū? R[espondeo] s[ecundum] Tho. i. 4. d[is]t. 39. Inter infi
deles p[ossit] e[ss]e m[is]imoniū inq[ui]tum ē ordi
natum ad p[er]f[ect]iōem s[ecundum] perfectionem na
ture: non autem inquantum est ordi
natum ad ip[s]as s[ecundum] p[er]f[ect]iōēz g[ra]t[ia]e. z iō
m[is]imoniū q[uod]d[am] ē sed nō p[er]f[ect]ū. Un[de]
infidelis cognoscēs vxorē nō peccat si
p[ro]pter bonū p[ro]p[ri]is aut illi fidei q[uod] tenet
vxori debitū reddat. Id[em] 56. d[is]t. deide.

¶ Utz d[icitur] cōuersus ad fidē possit
remanē cū vxore ifideli nolēte cōuer
ti? R[espondeo] s[ecundum] Tho. vbi s[uper]i[us]. Fidelis cōuersus po
test cū ifideli remanē sub spe cōuersio
nis si eā i ifidelitate obstinatā non vi
derit. z bene facit cōmanendo. Et de
hoc est cōsiliū A[postoli] ad Cor. 7. Nō t[ame]n

tene[re]: sed p[ossit] dimittere eā etiā si ipsa
velit ei cohabitare sine cōtumelia cre
atoris si cōuer[ti] nō vult. A. Lon. Ray.
vt in s[um]. co. eo. ti. q. 2. B.

¶ Quid si iudei vel pagani contraxe
rūt cū cōsanguineis s[ecundum] rit[us] suos: nun
quid post cōuersionē poterūt remanē
? R[espondeo] s[ecundum] Tho. in 4. d[is]t. 36. Si cōtraxerint
i gradib[us] d[omi]na lege p[ro]hibitis Leuit. is.
tunc siue vterq[ue] siue al[ter] ad fidē cōuer
tur: nō possūt in tali m[is]imonio cōmanē
Si aut[em] dixerint in q[ui]dibus p[ro]hibet[ur] per
statutū eccl[esi]e: possūt cōmanere si v[er]q[ue]
cōuertat[ur]. vel si vno cōuerso sit spes de
cōuersione alteri. A. Id[em] in s[um]. con.
eo. ti. q. 4. Et facit. extra d[icitur] diuor. gaude
mus. B.

¶ Quid si infidelis q[ui] cōuertit[ur] h[abeat]
p[ro]p[ri]os vxores? R[espondeo] s[ecundum] Tho. vbi s[uper]i[us]. Nō su
it v[er]q[ue] m[is]imoniū nisi cū p[ri]ma. q[ui] esset
d[omi]n[us] legē n[ost]r[am]. Un[de] si talis cū oib[us] vxorib[us]
cōuertat[ur] p[ossit] cū p[ri]ma cohabitare. z alias
debet abiicere tanq[uam] penitus extrane
as. z si p[ri]ma cōuer[ti] nollet: nō p[ro]p[ri]e hoc
est m[is]imoniū cū aliq[ui] istaz: sed p[ossit] cū
aliq[ui] istaz de nouo cōtrahē s[ecundum] modū
qui i sequenti. 6. §. dicit[ur]. A. Lon. Ray.
Hosti. z Ber. vt in s[um]. confes. eo. titu
q. 5. B.

¶ Quid si infidelis repudiata p[ri]ma
vxore aliā duxerit z cōuertatur? R[espondeo]
s[ecundum] Tho. i. 4. d[is]t. 39. Dicēdū q[uod] repudiū
vxoris ē d[omi]n[us] legē n[ost]r[am]. Unde infidel[is] nō i
cet repudiare. z iō si cōuertat[ur] postq[uam] ip
se vna repudiata alterā duxit: id[em] ē iu
diciū sicut de illo qui p[ro]p[ri]os sit vxores
h[abeat]. q[ui] tenet p[ri]mā quam repudiaue
rat accipere si cōuer[ti] voluerit z aliā
abiicere: vt dictū ē i p[ri]mo. §. A. Id[em]
in s[um]. con. eo. ti. q. 5. B.

¶ Quid si ipsa cōuer[ti] noluerit? R[espondeo]
s[ecundum] Tho. vbi s[uper]i[us]. Si ipsa infidelis
vult cohabitare viro fideli sine contu
melia creatoris z sine hoc q[uod] ad infide
liratem inducat: potest q[uod]d[am] vir fide
lis ab ea discedere: sed discedens non
potest aliam accipere. Si at[em] hec vxor
ifidelis nolit ei cohabitare: vel nō sine

stūelia creator. aut si ad ifidelitatem
prahere nitat. in his tribus casib' vir
fidelis discedēs pōt alteri p matrimo
niū copulari. **A.** Idē etiā si veller euz
retrahere ad qd cūq mortale pccm.
ex de diuor gaudem'. **S.** qz aut. vbi p'
ea subditur. Quod si conuersum ad fi
dem: z illa conuersa sequatur anteq
ppter cās p'dictas legitimā ille ducat
vxoze: eā recipere cōpellitur: nec pōit
dimisse obuicere fornicatōem p eo q
nupserit alii nisi fuēit al' fornicata. **B.**

S. nūqd licet viro ad fidē cōuerso
vxoze exīte i infidelitate emittē votū
cōtinētie? **R.** fm Tho. in 4. dis. 39. Si
post cōuersionē viri sit aliq' pbabil' spēs
de cōuersione vxoris: nō d' vir votum
cōtinētie emittere: nec ad aliud matri
moniū trāfire. qz vxor difficilius cōuer
teret sciens se sic puatā esse. Si autem
non sit spēs de cōuersione p't ad sacros
ordines vel ad religionē accedere p'us
requisita vxore q' cōuertat. z tūc si p' q'
vir sacros ordines suscepit: vxō cōuertat
nō ē sibi uir su' reddēd'. s' d' sibi iputare
q' i penā tarde cōuersionis sue puatur
viro suo. **A.** Idē i sū. cō. eo. ti. q. 10. **B.**

S. Si alter coniugū cōuertat: ples quez
d' seq? **R.** fm Tho. i 4. dis. 39. Si ples
puenerit ad etatē pfectā libere potēit
sequi parētē quē voluerit. Si aut est i
minori etate: tūc debz dari fideli: non
obstante q' idigeat matris obsego ad
educatōem. Hoc idē hēt. s. filius. s. 2.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 17. **B.**

S. Quid si vterq' coniugū tpe d'cti ma
trimonii erat fidelis: nūc alē labit i ifi
delitate? **R.** fm Ray. Alē nō pōt d'here
Nec distingo vtz iteruenient carnalis
copula vel nō. nā in vtroq' casu fidelis
tūc tenet cōtinere. **A.** Idē in sū. cō. eo.
ti. q. 13. z facit ex de diuor. q'ro. **B.**

S. Quid si catholic' d'bit cū hētica ba
ptizata: nunquid tenet m'fimonium?
R. fm Tho. in 4. dis. 39. Uerū ē matri
moniū q'uis peccet d'bendo si sciat hē
ticā: nō tñ p'p' hoc matrimoniiū dirime
tur: z eō. si aliq' cathecumin' s'z nōduz

baptizatus cū aliq' baptizata d'bēt: nō
eēt verū m'fimonium. Idē p'e. Al. z Ray.
A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 14. z. 16. **B.**

S. Utz infidelis vni' rit' possit d'here
cū infidelib' alteri' rit'. **R.** fm Tho.
vbi s. potest. nisi per aliq' ius positi
uū eoz. phibeat. qz tūc cult' disparitas
ipedit m'fimonium. **A.** Lō. p'e. vt in sū.
cō. eo. ti. q. 15. **B.** De nā infidelium mul
ta habes. i. infidelis. cum aliis ad que
remitit.

Impedimentum

S. de violētia siue metu. vbi
p' sciēdū q' violētia siue mer' ex sui nā
ē sine cōstitutōe eccl'ie m'fimonium ex
cludit. qz excludit cōsensū. **A.** sine quo
m'fimonium eē non pōt: vt in sū. cō. li.
4. ti. xi. q. i. vbi hec notant fm Ray. **B.**
Et qdē quid sit vis hēs. i. vis. s. i. Et qd
sit merus. i. mer'. s. p.

S. Utz coactio ipediat m'fimonium? **R.**
duplex est coactio. Quedā absoluta q'
fit p vim. z ista nō hēt cōsensū ai i quē
nō cadit coactio. S'z pōt eē coactio ad
copulā carnis vel aliud extrinsecū ad
qd trahit persona iura. z talis coactio
qñ nō cōsentit i matrimoniiū nō efficit
illd. Quedā at coactio ē d'bit data z ista
fit p merū quādo. s. quis cōsentit timo
re alie' mali. Sup quo sic distinguitur
Duplex ē mer'. Quidā cadit in constā
tē virū. z iste excludit m'fimonium: ex. e.
platū. z. c. ad audiētiā. ex de spon. veni
ens. 2. Quidā hō mer' ē i sufficiens. s. q
non cadit i constātē viz. z iste nō exclu
dit m'fimonium. ff. eo. neq timore. **A.** Idē
i sū. cō. eo. ti. q. 3. **B.** Quis aut est mer'
qui cadit i cōstantē virū hēs. i. merus.
s. 2. **A.** Positis ibi adde z viculatōem
que d' mer' cōstanti. ff. eo. neq timore
Aduētiēdū ē q' talis merus dicit cadē
n vni q nō dicit cadē i aliū. z minor
mer' magis excusat feminā q' viz. et
sic iudex fm diuersitatē personarū v'
locorū iudicabit qualis sit merus vel
violētia. z sic vtrū matrimonium sit
aliquod vel nullum: vt notat in dicta

q.3. vbi etiam dicitur fm' hosti. q. si si
lia timore mortis patris in aliquē con
sentiat q. verius est q. non sit mīmo
nium. quia non est liber consensus: licz
quidam hūm dicant. B.

Quid si quis in captiuitate contra
hat mīmoniu? Rn' fm' hosti. si capt'
ē ab hostibus seruus fact' ē. vñ nō alr
pōt cōtrahere nisi sicut seruus: de quo
s. ipedimētum 3°. Si vero captus ē vt
cogatur ad tale matrimoniu cōtrahē
duz non valebit: ar. extra de pcura. ac
cedens. Si vero ex alia causa detinet:
bene potest contrahere. A. Idē in sū.
con. eo. ti. q. 4. Et de hostibus intellige
vt s. bellum p. 5. s. in additione. B.

Quid si mulier post consensum co
actum morā trahat in domo mariti?
R. h. 3. Bui. Si mulier que allegat me
tum fterit per anm et dimidium cū
marito. aut ēt minoz tēpore dū tamē
tantū sit q. iuxta arbitrium boni viri
pstandum sit p consensu: non o3 p'ea
audiri: ex d. spō. ad id. Lō. host. et Ber.
et cōponitur ab eis versus. Effuge cum
poteris ne cōsensisse puteris: ar. ad h.
ex de spon. consultationi. A. Idē i sū.
con. eo. ti. q. 5. vbi etiā ponit quod dicit
in. 8. primo sequenti. B.

Siquid si post consensum coactum
carnaliter cognoscitur? R. fm' pē. Si
hūit opportunitatē reclamādi: psumi
tur tacite consentire in matrimonium
Qd si coacta fuit p viz absolutā siue
metū sufficiētē nō est matrimoniu: sed
si non fuit sufficiens: tunc in iudicio q
dem exteriori psumitur p matrimonio
si tamen vere non consentit non ē ma
trimonium.

Quid si ad consensum coactum ap
ponit iuramentum? R. fm' pē. Tale
iuramentum in foro quidem iudiciali
dicitur nō fuisse obligatoriu: tamē in
foro consciētie consulendū est q. iple
at iuramētum: vel saltem p supiorem
impetret absolutōem. Lon. Bui. et hu
go. A. Idem in sū. con. eo. ti. q. 6. B.

Utz cōsensus coactus saltē ex pre

cogetis faciat mīmoniu. R. h. 3. Tho.
in 4. d. 27. Dicēdū q. non. qz mīmo
nium claudicare non pōt. Si tñ p' mo
dū cōsentiret coact': cēt mīmonium
dūmodo cogēs adhuc in suo consensu
manēt. Sec' si mutauit volūtātē. A.
Lon. glo. Ray. et pē. et addit' pē. q. si p
us cōsentiens postmodū vult dissenti
re cū alter velit: cōpellef per eccliam.
psumit enī manere in eodē consensu
nec ei licet variare cōsensu: vt i sū. con.
eo. ti. q. 7. et ad h. facit. c. i. ex de eo qui
dur. in ma. quā pol. B.

Utz p' possit cogē filios ad hēduz
R. h. 3. pē. Nō pōt. neq. gnāl' n3 i spāli
cū aliq. qz i matrimonio requirit cōsen
sus maxime liber rōne perpetue obli
gatōis q. ibi hīf: ex de spon. requisit.
Nō tñ ppter hoc parētes temē iurant
matrimonia filioz. qz ex nā ipi' dētus
itelligit ista dditio. s. si liberi cōsenserit
et ipi parentes obligātur ad educēduz
eos. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 8. et 9. B.

Impedimentum

Ixi' de impedimēto ordinis. Vbi
sciendū q. clerici i miorib' ordinib' ni
si sint religiosi qui cōtinētiā pfitentur
licite possūt cōtrahere. dis. 32. si q. 80. et
c. seriatī. ex d. cle. diu. c. p. 2. 2. et 3. Si ve
ro sūt in sacris: hē nō pnt. et si dixerint
sepabif mīmoniu. dis. 32. si quis eozuz
et c. lectores. et c. erubescāt. et c. placuit.
ex qui cle. vel vo. c. p. 2. 2.

Urrū ordo possit supuenire mīmo
nio. R. fm' pē. Coniugatus si ordietur
cōsentire vroz: suscipit ordinē et exe
cutōez. et sic ipa cū eo si ē in sacris itel
ligit cōtinētiā pfiteri. A. facit. c. seriatī
32. dis. B. Si hō nesciētē aut nō cōsenti
ente vroz: recipit quidē caracterē or
dinis: s3 nō executōem. A. Hoc veruz
in ecclia occidentali: sec' in orientali: vt
i sū. cō. li. 4. ti. 12. q. 2. B. In nllō at cāu
ordo sacer si sit p' mīmoniu dirimit il
lud: sed dirimit solū postea dētū: vt in
eūagāti Johis. 22. q. icipit. Antiquē. A.
Aduertēdū q. faciēs se ordinari i sacri

in scia vel dicitur vxore peccat mortu-
liter fm Al. in su. con. lib. p. ti. s. q. 59.
Ubi etia p3 fm Ray. q. talis no pot exi-
gere de bitu sed reddere tenet etia si
sit fact' eps vel papa fm glo. ei. 2. hu-
go. nisi vxor possit induci ad cotinentia-
z q. restitutus vxori no portabit coro-
na aut habitum monachale cu scandalo
vxoris si forte factus fuerit monach'
de facto. Lon. pe. z addit q. tonsuram
z habitum clericali tenetur deferre si sine
scandalo vxoris ee pot: al' no. Tho. etia
dicit q. vxor no tenet ei debitum reddere.
Immo. addit q. si talis p' morte vxoris
shit no tenet m'fimoniu. Itē Ray. q. si
ordinato mariti vxor consensit: vl' dū
sciret no contradixit fit ei duplex p' iudi-
ciu. Unū q. oportebit ea decetero con-
tinere. Aliud q. etia mortuo viro non
poterit cu alio dhere. z si dixerit non te-
nebit. z hoc fm quosda ppter votu qd
vl' solennizasse ex p'sona viri. Lui roī cō.
Al. l3 alii dixerint q. ppter constitutoez
ecclie que in hoc casu dirimit m'fimo-
niu. S3 certe ista direptio no fit nisi ra-
tione ordinis vel religionis: vt i. c. vno
de voto. li. 6. Addit etia Ray. q. l3 alii
qui dixerit q. ista vxor p'moti ad ordi-
nes sacros teneat ingredi religionem.
ego tñ teneo cu Jo. Lau. z Tan. q. non
tenet: s3 sufficit si in seculo caste viuat
qd et d3 p'mittere. Tho. etia dicit q. si
tenet religionē intrare si sibi no time-
at de periculo castitatis. Idē dicit Al.
Idē hosti. Fallit hoc fm Ray. in vxo-
re eius q. p'mouēdus ē in ep'm. q. non
d3 vir eligi nisi vxor intret religionem
ex de couer. cōiuga. cōiugat'. z. c. sane.
Lon. Immo. Leric' aut orientalis vt cō-
muni' z pbabili' of sine cōsensu vxorij
p'moneri non d3: vt hēf in dicta. q. 59.
Itē eo. ti. q. 60. dicit q. cōsulendus ē pa-
pa vtz per susceptōem sacri ordiis rū-
pas m'fimoniu an carnalē copulā sicut
per ingressu religionis. sed hoc vide-
tur hodie declaratu q. no p' p'fataz de-
cre. Antiquē. B.

I Impedimentum

iz? de impedimēto ligatōis v3 quando
quis alteri cōiugi ē alligat'. Si qdē al-
ligat' ē vxori ea viuere aliā accipe no
pōt: al' adulteriū cōmittit. ex de spon-
du. licet. A. Et ibi p3 q. hoc verū ē etia
si p'mū m'fimoniu solū dētū sit per ver-
ba de p'nti: z secūdu etia per copulam
carnalē. B. Sed nec aliquo tpe potu-
it: nisi diuina reuelatōe z instinctu vt
fuit in patriarchis. ex d. diuoz. c. gaude-
mus. s. p. Pōt tñ alter cōiugū an cāna-
lē copulā altero inuito ad religionem
transire: vt dictū ē s. impedimētū p. s.
z? z tūc alter cōiugū remanebit liber.
Pōt quoq. vir vxorē dimittē p'p' for-
nicatōem. s. q. tum ad cohabitatoz z de-
bitum coniugale: sed aliā ducē no pōt. 32.
q. 7. c. p. z? z 3? Post mortē ho alteri
cōiugis alē nubere pōt cui vult: z i s'fra-
tēpus lucr' mulier sine pena infamie:
ex de secūdis nup. super illa. Qd si alē
alligatus ē alteri tñ per spōsalia. vide
i. spon. s. s. 8?

Quid si vxor credat virū mortuū
z shit cu alio? R' fm Ray. Si credit ex
pbabili cā: excusat ppter ignorātiā
facti. z filii si quos suscepit iudicabū-
tur legitimi. Si tñ post de morte p'mi
dubitat: d3 quidē reddere debitū s3 no
exigere: ex de scōis nup. dñs. S3. si pro-
cessu t'pis credit eū pbabili' viuē non
pōt debitū exigere nec d3 reddē p'cto
adulteriū se exponendo. A. Immo qñ
dubitat oīno d3 reddere: dicto. c. dñs. et
si dubiū sit pbabile: ex de sen. exco. in
quisitioni. B. Si ho p'mus reuertat
vl' al' sibi de ei' vita cōstituerit: statiz d3
recedē a scōo z redire ad p'mū: qd si nō
fecerit adultera iudicabit. 34. q. 2. cum
per bellicā. z. c. cū in captiuitate. z. c. si
hgo. p'm' quoq. eā recipe tenetur:
vt in dictis. c. patz: nisi forte illa postq
sciuit de vita p'mi p'misit se cognosci a
secūdo: z sic adultera fuit. A. Idē i sū.
con. li. 4. ti. 13. q. 3. z 4. B.

Quid si contraxit cu aliquo putās
virum suum viuere qui reuera mortu-
us est: nunquid est matrimonium? R'
fm Bui. Lredo sine p'uidicio matri

monius esse in hoc casu. A. nō distincto
vtrum contrahētes credant hoc sibi li
cere nec ne: fm eundē: vt in sū. con. eo.
ti. q. 7. **B.** Quod intelligendum est nisi
constet qd cōiunx credēs impedimētū
esse non intendebat cōtrahere. Nam si
non est intentio non est mīmonium:
extra de spon. tua.

Quid si vir iuit in exercitu: extra sa
racenos vel in regionem longinquam
et nescit vtrū sit viuus vel mortu⁹: qd
faciet vxor? **R.** fm Ray. contrahē non
pōt donec certitudine recipiat qd mor
te viri: ex de spon. in pñtia: aut xisit
de morte psumat: ex vt lite non test.
qm frequēter. A. si per receptōem cer
ti nunciū dicto. c. in pñtia. et in sū. con. e.
ti. q. 8. vel per iuramētū eius sub quo
militauit: vel etiā sociozū eius qd mor
tem eius bene nouerūt fm Ray. in sū.
con. eo. ti. q. 9. vlt p vnū testē fama pu
blica acclamāte fm Hug. et glo. Ray.
vel fm Hug. per solam famā publicā
si ex aliis psumptionibus videt xisite
maritum esse mortuū. vlt si diu multū
stetit. vel si fener et egrotus recessit et
h⁹. vt in sū. con. eo. ti. q. 10. vbi etiā dicit
fm Hosti. qd de facto cōtrahens ante
certificatōem mortis pōris viri: si tñ
fama publica habeat qd mortuus sit:
reddere pōt debitum. dū tamē eā con
sciētia non remordeat: sed non exige
re. Nam tale mīmonium non dirimi
tur: l3 extra interdictū ecclie sit cōtractū
Facit. ex de scōis nup. c. dñs. **B.**

Ospedimentum
i3: de publice honestatis iusti
cia quid sit? **R.** fm Tho. in 4.º dis. 4.º.
Est ppinquitas ex sponsalib⁹ pueniēs
robur trahens ab ecclie institutiōe p
pter honestatē eius. A. Idem in sum.
conli. 4.º ti. 4.º q. 1. **B.**

Quādo aliq sponsalia inter se cōtra
xerūt: nullus de consanguinitate spon
si pōt sponsam illam hēre in vxorem:
nec aliq de cōsanguinitate sponse pōt
sponsum illū hēre in virū: ex de despon.

impu. continebatur. §. vlt. ex de spon.
iuuenis. et c. ad audiētiā. Et durat hec p
hibitio vsq ad quartū gradum ipsoz
cōsanguineoz: ex de spon. c. spōsam. et
de despon. impu. c. cōtrinebatur. i. fi. A.
Idē in sum. con. eo. ti. q. 2. **B.**

Quid si sponsalia de iure non tenu
erūt? **R.** Si sponsalia fuerūt pura et
cetera etiā si fuerūt nulla rōe cōsangu
nitatis affinitatis frigiditatis religionis
aut alia quacūq rōne orit publice ho
nestatis iusticia ad dirimēda sequētia
sponsalia vel mīmonia: nisi fuisset. nē
la rōne consensus: vt puta quia ambo
vel vn⁹ erat infans: ex de spon. ex spō
salib⁹. et c. se. li. 6.º A. Istud. c. sequens ē
c. si infantes. de despon. ipu. vbi etiam
p3 qd infans dicitur minor septēnio cu
ius desponsatio non inducit hoc ipedi
mētum: vt dictū est: nisi traductio se
cuta fuerit etiā tpe infantie. tunc. n. be
ne videt hoc ipedimētū iducē et ad di
rimēdū: vt i. c. iuuenis ex de spon. **B.**

Quid si qd p. sponsalia cū aliq cōtra
xit et postmodū cū alia ipsius pme con
sanguinea idem fecit? **R.** Deb3 hēre
mīmoniu cū pma. Nam sponsalia se
quētia non impediūt pcedentia. ex de
sponsa. ex sponsalibus. li. 6.º

Quid si sponsalia cū aliq sint facta
sub conditōe et pendente conditōe vir
cū alia illi⁹ cōsanguinea cōtrahit p hba
de pñti? **R.** Lū secūda remanē d3. quia
ex sponsalib⁹ cōditōalibus sicut ex non
habētib⁹ cōsensum et incertū nō oritur
publice honestat⁹ iusticia. ex d spō. ex
sponsalibus. li. 6.º

Quid si duo infantes vel vnus ma
ior septēnio alter minor spōsalia ore
runt ipsi vel parētes p eis? **R.** Si fa
cti maiores septēnio p cohabitationem
mutuā: seu alr verbo vlt facto eoz: li
quido apparet qd i eadē volūrate pdu
rant: sponsalia cōualescūt: al nō. Nam
ab initio nulla fuerūt ex defectu cōsen
sus. et iō non inducūt publice honestat⁹
iusticiā. extra de despon. impu. si infā
tes li. 6.º

Quid si pubes et impubes: vel duo impuberes contrahunt in matrimonium? Rn? Si non erat proximi pubertati in quibus malicia non suppleat etatem: non fit in matrimonium. A. etiam per aduentum pubertatis: nisi si per carnis copulam subsecuta: vel aliquem modum alium contrahentes eosdem cum eiusdem perseverantia voluntatis ad pubertatem tempore pervenisse constituerit evidenter: ut in dicto. c. si infantes. B. Sed tamen si erant maiores septennio fuerunt sponsalia. et ex eis est inducta publice honestatis iustitia: ex de desponsatione. si infantes. l. 6.

An ex sponsalibus quod parentes pro filiis puberibus vel impuberibus contrahunt filii obligentur? Rn? Si expresse vel tacite consenserunt: ut si pater fuerit nec obdixerunt obligantur: et eis oritur publice honestatis iustitia. Idem dicendum si absentes fuerunt: et postquam se invicem ratificaverunt tacite vel expresse: aliter ex sponsalibus factis a parentibus filii non obligantur: nec oritur publice honestatis iustitia. ex de desponsatione. si infantes. l. 6. De sponsalibus habes plura in sponsalia.

In impedimento

14. de affinitate quid sit dicitur est scilicet affinitas. Et contrahitur affinitas etiam per fornicariam copulam. 35. q. 3. nec est ex de eo qui cognoscit. vxo. sue. de secretionem. et c. tue.

Qui sunt affines et in quo gradu? Rn? Quamvis hactenus multa fuissent genera et gradus affinitatis: hodie solum est tale genus quod omnes consanguinei uxoris mee sunt mihi affines. et in eodem gradu in quo sunt consanguinei uxoris. Sicut omnes consanguinei mei sunt affines uxoris mee: et in eodem gradu in quo sunt ipsi consanguinei mei. A. xbi gra. Soror uxoris mee est ipsi uxori in primo gradu consanguinitatis et mihi est in primo gradu affinitatis. Filia sororis in 2. gradu consanguinitatis uxori et mihi in 2. affinitatis. Idemque vtrique in ceteris agendum est successoribus. 35. q. 5. porro. B. Et quod dixi de uxore idem intelligas

de quacunque alia muliere carnaliter cognita: ut in p. s. dictum est. Sed consanguinei mei nullo modo sunt affines consanguineis uxoris mee: nec inter eos in matrimonium prohibetur. ex de consanguinitate et affinitate super his.

Quid si mortui persona mediante qua contrahitur affinitas: reputa mortuam ritus vel vxor siue concubina vel concubitor? Rn? Nihilominus finit affinitas que erat ad consanguineos eius: nec potest esse in matrimonium inter eos. 35. q. 10. fraternitatis. A. Idem si. con. l. 4. ti. 15. q. 3. B.

Quid si aliquis polluit aliquam exordinarie. ex natura? Rn? Quamvis talis pollutio criminosa sit et danabilis: non tamen ex hoc contrahitur affinitas. Unde non impediunt consanguinei viri accipere illam in uxorem: nec consanguineae mulieris accipere illum in virum. 35. q. 3. exordinarie. A. nisi cum hac pollutione concurrat sponsalia: tunc non impedit in matrimonium propter iustitiam publice honestatis id quod dictum est in c. precedenti. ut ex de eo qui cognoscit. con. c. fraternitatis. B. Et idem dicendum si vir intrauit claustrum pudoris: sed non pervenit ad consummationem operis quia talis pollutio non facit sanguinis commixtionem neque carnis unitatem. Sed si vir pervenit ad emissionem seminis etiam si mulier non emittat: dicendum videtur finit. Hosti. quod affinitas contrahitur. Sufficit. n. quod per hunc modum facta sit admixtio de qua Thoma et Albertus dicunt quod regitur. A. dicti Thoma et Albertus et Innocentius. videntur dicere quod ad affinitatem obendam requiratur commixtio seminum: et non sufficiat quod aliter emittat. Sed glo. Ray. sentit cum Hosti. ut in sum. con. eo. ti. q. 5. B.

Pone quod mortua uxore vir vult accipere in uxorem illam que quondam fuit vxor alicuius de consanguinitate prime uxoris nunquid potest? Rn? Dicendum quod si nullas feminas de consanguinitate prime uxoris possit accipere: quia est ibi affinitas. tamen feminam uxorem olim alicuius de ipsa consanguinitate bene potest accipere. Et idem dicendum si ponatur filius casus ex parte uxoris

Nā mortuo viro l3 nō possit accipere aliquē virū de cōsanguinitate pmi vi ri: tamē vix oliz maritū alicuius femi ne de ipa cōsanguinitate bene pōt ac cipere. Nā in tali cāu nō pprie ē affini tas nisi in secūdo genere affinitatē qd oliz imponebat ipedire: hodie nō: ex eo. nō debz. Ad cui? intelligētiā scien dū q qūcunq; affinis meus obit mfi moniū cum illa psona quā accepit dī qdē mibi affinis sed in secūdo genere z si hec persona cōtrahat postea aliud matrimoniū illa persona quā accepit dicit mibi affinis in tertio genere. A. De istis generibz affinitatis dicit etiā glo. dicit. c. nō d3. extra de cōsanguini. z affini. B.

Quid si cognoscit qz cōsanguine am alicui? in qnto gradu vel sup? R. fm Ray. z Boff. Non obitur affinitas nec impedit mrimoniū. z si erat cōsā guinea vxoris sue in dicto gradu: nō perdit vir ius exigendi debitū suū.

Impedimentum

Is de impotētiā coeundi quid sit? R. fm Ray. Est vicū aie vl' corpo ris vel vtriusq; quo quis ipedit alteri carnali cōmisceri. A. Quasi idem dicit hosti. qz est defectus nālis seu accū talis quo quis. z c. vt in sum. con. l. 4. ti. 16. q. 1. B.

Quot sūt spēs impotētiē? R. fm Ray. Sūt pncipaliter due. Nā vna est nālis vt impotētiā pueri vl' frigiditas senis seu etiā frigiditas cōplexionis: aut artatio mulieris. Alia nō nālis sed accūtalīs: vt castratio sūt z maleficiū. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 2. B.

Utr nālis impotētiā impediāt ma trimoniū. R. Illa q est ipuero vel pu ella ipedit ad tps. qz qdiu inest nō po test obere. 30. q. 2. c. p. ex eo. qz sedez. De bac vide. i. matrimoniū z s. p. Sed illa nālis impotētiā q est in frigido: si est p petua impedit mrimoniū obendū z di rimit dētū. 33. q. 1. c. p. z c. ex eo. laudabi lem. Illa tamē que est in sene nō im

pedit. L. 3. nupt. l. sancim. 27. q. 1. nupti arū bonū. in pñ. Nā senes z si nāli calo re destituantur opere tñ medicorū po terit aliqūter subueniri eis. A. Idem dicit glo. in dicto. c. nuptiarū: subiūgens qz nemo ē adeo senex qn calere possit nā vel artificio: quod nō est in frigido vel puero. Et ex dco istius glo. p3 qz si senex nullo mō possit calere: idē iudicā dū eēt d illo qd de frigido. s. qz nō pōt cō trahē. Et satis facit dcm. c. qd sedez. B.

Quid si vir nō ē oīno frigidus: sed vel mēbrū nō erigit seu diuersimode ineptum ē ita. qz nō pōt vxori cōmisceri: vel statz spargit semē extra: z hui? modi. R. fm hosti. Si pōt iuuari me dicinis planū est: al' expectādū erit tri enniū: z postea forsan separari poterit sicut pōt nāliter frigidus. Turi? tamē eēt cōsulēdus papa. A. Ego puto qz nō sit necesse consulere papaz: qz siue ex frigiditate siue ex causa quacunq; cō stet personam impotētē ad reddēdūz debitū reputat inepta ad cōtrahē dū matrimoniū: vt i. c. qd sedē. ex d frigi. z malefi. z vt p3 eo. ti. c. laudabilem expectatō triēniū fienda est: nisi p pū? possit de impedimēto constare. B.

Quid si mulier dicit virū ipotentē ppter defectū mēbri? R. fm hosti. Virū eē inspiciendū p honestos hoīes sicut de muliere arta dicit. i. s. xi. Si hō alleget excessūz mēbri: dicit ibi hosti. qz papa cōsulendus eēt. A. Videt hō casu dicēdū idē qd de arta q potest cōtrahere cū vno: z nō cū alio: vt. i. s. pone qz est arta. B.

Sed qd si qz nō pōt copulari cum xgine s3 cū corrupta? R. fm Tho. in 4. di. 34. Possūt medicinalr cum aliq in strumēto claustra pudoris frāgt. Nec eēt hō d nām: qz nō fiēt ad delectatōez sed ad medicinam.

Quid si qz mouet ad pulchrā z nō ad turpē? R. fm Tho. vbi s. hō modi abhominatio mulieris nō ē cā nālis s3 accūtalīs. z iō idē iudiciū ē qd de ma leficio. de q. i. s. an pñt. z sequētibz.

Quid si vir sciatur se frigidum et ineptum et tamen scienter dicit cum aliquo? **R.** **S.** Ray. Si mulier vult cohabitare non potest vir ab ea recedere: ar. ex de eo q. dux. i. ma. qua pol. c. p. et ex eo. consultat. Et quas tam uxores hunc non possunt habere ut sorores: ut in. c. consultat. in fi. Et idem dicendum si mulier sciens se arta dicit cum aliquo quod si vir cohabitare velit non poterit illa discedere. **A.** Idem in su. con. eo. ti. q. 25. Et hec intelligenda sunt secundum ea que statim dicuntur in. s. se. **B.**

Quid si vir scienter contraxit cum arta? **R.** **S.** Inno. Teneat cum ea stare ut frater et soror. Si tamen contrahat cum alia tenet infimonium quous nubilum? **P.** **M.** ut sororem tenere et alere teneat. Et eodem modo si mulier scienter dicit cum frigidus vel impotens de ei cohabitare ut soror. Et sicut dicit si frigidus et arta scienter dixerunt. **A.** Lon. Ray. ut p. in su. con. eo. ti. q. 26. Sed hosti. ait quod nullus ius dicit ut aliquis copellatur talem retinere. sed quod si consentiunt sibi commorari hoc facere possunt quod diu eis placebit. Idem dicit glo. in. c. laudabile: ex eo. et ibi eas sequitur dñs An. de Bu. Et si sic commanentes ambo vel alii inhoneste viuunt volentes sic luxuriam suam palliare: epus de occurrere secundum hosti. ut p. in dicta. q. 26. ubi est secundum Ray. dñs. quod posset vñ petere separatorem si alter eorum viuere incontinentiter vel alii inhoneste. vel si vnus male tractat alium et nollit se corrigere. **B.**

Quam artatio mulieris sit semper impedimentum contrahendi matrimonii. **R.** **S.** Ray. Si absque periculo potest subueniri beneficio medicine vel per futurum usum viri proportionati. **A.** De usu huiusmodi viri tenendum est: ut. i. dices. **B.** non impedire debere infimonium: ex de frig. et male. ex lris. Si homo non potest aliquo modo sine graui damno et periculo subueniri: certe se parabit et poterit se copulare alii cui forsitan apta foret vel cuius respectu subueniri possit. Quid si per usum secundum facta sit idonea primo reddet primo: etiam si primo cum alia dixerit quam in hoc

casu dimittere debet et ad primum redire: nisi ipsa primo ad religionem transeat: et sic solenni voto se astrinxerit ad continentiam. tunc. n. remanebit cum secunda cum qua contraxerat post factum diuortium. Item non tenet redire ad primum si ipsa alii fuerit fornicata ita quod illa fornicationem velit eam dimittere quoad thorum. Si homo ista simplex vorum de continentia fecit: et per ea nihilominus nupsit publice secundo: non potest repellere a primo preterit fornicationis quam fornicata fuerit cum illo secundo quod diu de primo infimonio dubium erat: sed amodo non debet cum illo secundo remanere. Hec omnia ex eo. fraternitatis. **A.** Ista intelligenda sunt secundum ea que dicuntur. i. s. **Q**uid fiet. **B.**

Quod constabit quod illa que fuit separata a primo propter artum sine sit facta idonea ei per usum cum secundo? **R.** **S.** Guil. per iuramentum matronarum a quibus inspicitur ipsa: vel forsitan vterque. **A.** Idem in su. con. eo. ti. q. 4. **B.**

Quid fiet si reddita primo cognosci non possit? **R.** **S.** hosti. Remanebit per triennium cum ipso quasi presumat maleficiatus et si interea cognoscere poterit: cum illo erit: alii lapso termino restituere secundo sine spe quod iterum reddatur primo. **A.** Idem dicit glo. super dictum. c. fraternitatis. l. 3. glo. Ray. dixerit quod ista restitutio facienda est secundo et tertio et usque ad infinitum. Et secundum hosti. considerandum est an cognoscibilis fuerit primo sicut secundo puta quod homines erant eiusdem stature et conditionis et sic restituere. Sed si non fuerit cognoscibilis propter disparitatem conditionis non restituere. Et ad hoc videtur sonare littera dicti. c. fraternitatis: ut et notatur in su. con. eo. ti. q. 5. Unde et si a primo nullo modo poterat cognosci sine corporali periculo non fuit inter eos infimonium secundum glo. Ray. Vin. Jo. Tan. et Bug. a domino se su in dicto. c. fraternitatis. ex verbo ibi posito: absque corporali periculo. et ar. i. c. ex lris. eo. ti. fin. vñ expositionem. Ideo in hoc casu si per sequere usum secundi viri reddat idonea primo: non propter hoc

restituatur ei sed remanebit cum secundo: ut in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

Simungd pot contrahi mifimoniuz cum illa que est arta si per incisionem pot fieri apta? R. fm Huil. Dicit hug. q. no credit nisi facta incisione. Qd si aut in cisione ducat ea: tunc si facta incisione adhuc duret pinus consensu: sufficit ad mifimoniū. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 7. z. s. licet hug. dixerit q. sit opus nouo consensu: ut ibi p3. Et ista faciunt id qd hetur s. impedimētū 3. q. 3. r. p. his que ibidem dicuntur in additōe. B. Si ho n duret vel nō de nouo consentiat in eam aut nō carnaliter cognoscat eam: pot ab ea recedere z alia supducē. Qd si nolit pati incisionē nō est cogēda maxie cuz timeatur periculū. A. Idem in sum. co. eo. ti. q. 10. B.

Pone q. est arta vni z apta alteri nungd pot obere? R. fm Huil. Contra here pot cum illo cui pot sine piculo comiseri cum alio non tenet matrimonium. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 9. Idem etiā si mulier eet inepta ad reddendum debitū ppter latitudinē fm hosti. z i sum. con. eo. ti. q. xi. B.

Circa ipotētiā coeūdi quādo ē ppter impedimētū accidētale puta p castratio nē querit an tales obere possint? R. n. Indubitanter tales qz oīo inepti sunt ad reddēduz debitū obere nō possunt z si cōtraxerint diuidēdi sūt: qm nullū est matrimoniū: ex eo. q. sedē.

De ipotētiā coeūdi que est p maleficiū. R. fm hosti. z Tho. i. 4. di. 34. sic tenēdū q. si maleficiū superueniat mifimonio an carnalē copulam: tunc si maleficiū est perpetuū impedit z dirimit matrimoniū: ita q. celebrato diuortio vir alia poterit ducere. Sitr er mulier poterit cum alio cōtrahē. 33. q. i. si per fortitias. ita tñ q. si mulier ipa pcurauerit maleficiū non pot petere diuortii. qz sua culpa ad hoc deuenit so. di. si euāgelica. z nōtur in dicto. c. si per fortitias. A. i. in glo. B. Si ho maleficiū ē tēpale: nō impedit nec dirimit matrimoniū. Et a principio qdē ma

leficiū qdlibet psumit tēpale: sed p qd cōiuges per triēniū sūt cōbitauerūt dā res operā carnali copule si adhuc durat impedimētū: psumit maleficiū esse ppetuū: ut ex eo. laudabilē. z. c. vlti. A. Idem dicunt etiā alii doc. ut p3 i sum. con. eo. ti. q. 13. z i 4. B. Sed quātr itel ligenda sit cōbitatio triēniū hētur sup diuortii. 5. 6?

Quid si post triēniū diuortio celebrato redeat potētiā se cognoscendi? R. Varie de hoc sunt opiones. Tenendū tñ ē fm q. v. sentire Tho. in 4. di. 34. v3 q. si maleficiū fūit vniuersale respectu cuiuslibet psonē: tūc si alteri nupserit oñdē maleficiū nō fūisse perpetuū. vñ d3 redire ad pmiū. Si at maleficiū fuit particulare respectu spālī psonē: tunc cū vtriq. detur licentia contrahēdi cū alio nō pot ad pstinum matrimoniū redire: cū pmiū mifimoniū nullū sit. z scd3 sit vez. A. Sed certe n video quō aliquo mō possit sciri q. impedimētū fūit vltē respectu cuiuslibz psonē: qz cū qdlibet hēt expiri p triēniū: ut i. c. fi. ex eo. qd ē impossibile. Un vt p3 in sum. con. eo. ti. q. 15. Al. diē simpliciter q. etiā si pās cognoscēdi redeat nō restituit. 33. q. i. si per fortitias. i. fi. ut ibi p3. Hoc intelligēdū qm deueniunt ē ad secūdū mifimoniū. Ibi etiāz dicūt q. si forte sanari nō potuerit separi valebunt. Sed postq. alias nuptias experierint in carne illis viuētibz quibz iuncte fuerint pōribz quos reliquerant etiā si possibilitas concubendi eis reddita fuerit reconciliari nequebunt. B.

Utrū maleficiū p aliud maleficiū sit tollēdū. R. h3 Tho. vbi s. Si maleficiū n pot rimoueri nisi p aliud illicitū ut p demonis auxiliū vlt h3 mōi: etiāz si sciret sic posse remoueri: nihilomin⁹ impedimētū ppetuū indicat. qz remediū nō ē licitū. Idem p. Al. z hosti. Et addit hosti. q. h3 aliq. remedia videat vana tolerari: potest tamē retundere vana vanis. nō aut dicit de illicit. A. Sed certe oīa vana remedia nō nālia

sunt illicita et perniciosa. 26. q. 2. illud. B.
Qualiter autem et quando sit faciendum divorcius
propter impotentiam coeundi: vide §. divor-
tium quasi per totum.

Impedimentum

16. de matrimonio tractato §
interdictum ecclesie. Circa quod sciendum quod illi
inter quos matrimonium interdictum non debent
contrahere. si tamen contraherent non sunt sepa-
randa nisi ad tempus ut agatur penam quod man-
datum ecclesie contempserunt: ex de matrimonio
tractato. extra interdictum ecclesie. per totum.

Interdicta etiam sunt inmundicia clade
stina: et debent promitti bana: ut dictum est
§. impedimentum p. §. 7. Item de talibus ma-
trimoniis habetur. §. legitimum. §. p. et §. debi-
tum. §. si. et §. i. matrimonium §. §. si.

Impedimentum

17. de impedimento feriarum.
Ubi sciendum quod tempore feriarum secundum Ray. pos-
sunt contrahi sponsalia et etiam matrimonium
quod fit solo consensu: sed traditio uxori
et omnis nuptiarum celebratio prohibetur
ex de matrimonio tractato. §. interdictum. extra per totum.
33. q. 4. non oportet. et tribus. c. sequentibus.
A. Hostiensis tamen in sua summa ut et notatur in
sua. con. li. 4. tit. 27. q. 1. dicit se putare quod
etiam prohibetur consensus: quod his diebus
non interponit ecclesia auctoritatem suam. Sed
in c. capellanus. extra de feriis. hoc non affir-
mat: sed opinionem quorundam recitat. For-
te potest dici quod simplicia sponsalia etiam
de penam non prohibentur: ut dicit Ray. cum
quo con. glo. i. dicto. c. capellanus. nisi forte
fieret cum magnis solennitatibus iuveni-
orum vel filiorum: a quibus his temporibus cessat
re: quod spiritualiter deputata sunt ad penam et
dei honorem. 33. q. 4. non oportet. Et hoc cau-
tem potest intelligi dictum Hostiensis. B. Luitus pro-
hibitois rationem assignat Thoma. in 4. dis-
32. dicens sic. Quando noue sponse traditum
tur autem coniugum magister ipsa nouitate
ad curam carnalium occupatur. et ideo in nupti-
is consueuerunt signa multa letitie dispo-
nere ostendit. propter hoc illis temporibus iu-
gibus homines precipue debent se ad spua-

lia eleuare. prohibitum est nuptias celebra-
ri. Hoc autem est ab aduentu usque ad epi-
phaniam. propter coitionem quam finem antiquos
canones fieri in nativitate coiter. solet
A. de consue. dis. 27. si non frequenter. et c.
seculares. B. et a septuagesima usque
ad octavam pasce propter coitionem pascale
et a tribus diebus ante ascensionem usque ad octa-
uam penthecostes propter preparationem ad
coitionem illo tempore sumendam. Et de primis
duobus temporibus habetur. 33. q. 4. non oportet.
et tribus. c. se. De vltima extra de feriis.
capellanus. ubi etiam B. dicit. quod con-
trarium faciens mortale peccat. A. Item
in sua. dicta. q. 1. B. Sed tamen ut Tho. sub-
dit in illis diebus nunquam est prohibitum de-
bitum exigere. quod non est. tanta distractio
animatorum in redditu vel in penitus debiti
sicut in celebratio nuptiarum. A. potest
dici quod etiam si non sit prohibitum ex precepto.
est tamen de consilio diligenter amplexen-
do: cum predicta tempora ad penam et deuotionem
deputentur: ut patet per Ambrosium in sermone de
aduentu: ubi de his loquens dicit. Non so-
lum ab omni immunditia sed etiam ab vxoribus
propriis studiosissime contineatur. quod et po-
tetur. 33. q. 4. fratres. B. Bona tamen prohibetur
exactio debiti in diebus solennibus et ieiun-
iis: ut dicitur §. debitu coniugale. §. 7.

Sed nunquid in predictis diebus iclu-
ditur octava epiphanie? R. Non. quod non in-
uenitur prohibitum. Nam si canon hoc volu-
isset certe expressisset: sicut expressit de octa-
uis pasce. 33. q. 4. non oportet. Sed nec Tho.
nec magister sententiarum de ipsis octauis ali-
quam faciunt mentionem: sed aliquid minus bene
dixerit contrarium. A. Dictum istud potest sal-
uari in locis in quibus est de consuetudine.
Nam in contrahendo matrimonio seruanda est
consuetudo honesta: extra de consan-
z affini. quod dilectio. B. Similiter non
includitur infra predictum tempus il-
la dominica que est post pentheco. quia
ipsum festum non habet diem octauum
Unde in ipsa possunt nuptie celebrari
extra de feriis. c. capellanus. in fine. A. Item
fuit dictum glo. Ray. ut patet in sum-
confessio. eo. titu. q. 2. Sed in dicto. c.

capellanus. hoc nō clare pbat. Unde r
hosti. ibidē dicit dñi. s. q. nuptie non
pnt fieri i illa diuica p' penth. s. qñ agif
festum trinitatis. s. i crastino sic. B.

Impubes dicitur

coit puer ifra. i. 4. añu oplerū
Puella ifra. i. 2. ex de despo. impu. ex lit
teris. Dis. n. annis transactis dicūt an
ni discretōis. ex de regu. cū te. A. Por
us incipit. cū sim? r. c. cū virū. Et anni
discretōis dicūt a septēmo sup. quo ad
cōfessionē: vt p3 p glo. in. cois. extra d
peni. r re. iuncta glo. in. c. p. de delict. pu.
B. r. c. significatū. r ex tunc dicūtur pu
beres. Pōt etiā dici pubes qui vel que
ex habi tu corporis pubertatē oñdit r
generare seu acipe pōt. ex de despo. im
pu. puberes. An ipubes possit dñe ma
trimoniū: vide. i. matrimoniū. r. s. p. Et
an sponsalia. vide. i. sponsalia. s. 4.

Incanatio

Reg
re ifra

fortilegiū. r. s. r. 6.

Incendiaris

Guil. g. incendit auctoritate p
pria ciuitatem vel villā: mansionem
vel segetē r filia aliena malo studio:
vt p odio vt vidicta. 23. q. vlt. pessimā.
iz. q. 2. cū duorissimā. Sec' si facit iussu
eius q hēt prātē indicendi belluz qd ē
iustū. Itē incēdiari' est qui incendi fa
cit p dicta. aut cōsiliū vel auxiliū ipen
dit. A. Sec' eēt si qs domū ppriā vel
segetē incēderet. qz lz peccaret re sua
abutēdo: nō tñ tenet pena incēdiari:
nisi dolo malo hoc facit. s. vt per incen
diū rei sue aliena icēderet s3 glo. Ray.
r Ul. vt in sū. con. li. 2. r. a. s. q. 9. B. Et dñ
malo studio qa si q casu vlt negligētia
hoc faciat: nō iudicatur vt icēdiarius.
A. Hoc vep quātū ad penā. sed q ad in
teresse dānificati bñ tenet ex negligē
tia: vt in. c. fi. ex de iniuri. Tenet etiā q
ad penā si tā lata culpa fuit vt luxurie
aut dolo sit prima: vt in. l. p. ff. de in
cen. B. Lon. hosti. r hosti.

Que pena incēdiarii? R. Scd3 leges
ē vt ipse igne cremet aut capite puni
atur. ff. de incen. rui. r nau. l. g. edes. r. l.
p. r. vlt. ff. d. pe. l. capitaliū. s. incēdiarii
ff. ad. l. cor. de sicca. l. si qs dolo. A. Le
mitur ppe qui incēdia fecerit itra op
pidū: vt in dicto. s. incēdiarii. Qui ho
casaz aut villā leui? puniūt: vt ibi. Et
ita intelligit qd hētur in dicta. l. qui
edes. vbi dicit. Qui edes acerrum ve
frumētū iuxta domū positi cōbussent
vinet' hberatus igni necari iubetur.
Et q appellatione ediū oēs spēs edifi
cū continent. S3 in dignitate positi ca
pite puniunt: vt i dicta. l. s. vbi dicitur.
Qui data opa i ciuitate icēdiū fecerit
si humiliori loco sint bestus subici so
let. si in aliquo gradu exites id fecerit
capite puniuntur: aut certe in isulam
deportant. B. Scdm canones ho est
pena multiplex. Nā incēdiari' eccliaz
vel locorū religiosorū vel cimiterū vt
spaci pūlegiati in circuitu ecclie: ex
cōicatus ipso iure: qui etiā post qd fue
rit denūciat' non pōt absolui nisi a pa
pa: vt dictū est s. absolutio p. s. 3. r sup
excōicatio 4. Que aut sint loca pūlle
giata habes s. enunitas cōfugiētium
s. 3. Incēdiariū ho ahoz locorū cū man
dātibus cōsulētib' r fauētib': sūt excō
municādū. 23. q. s. si qs mēbroz. r. c. pessi
mā. r isti etiā post qd fuerit denūciat' n
nisi a papa possunt absolui: vt dñ sup
absolutio p. s. 3. Tales ēt icēdiari in q
busdā locis ipso facto hēntur p excōi
catis ex cōsuetudine: lz reuera abs3 con
stitutōe aut snia non iferat excōicatio
A. De hoc dic vt s. excōicatio p. s. 6. in
additōe. B.

Incertorum resti

tutio sine dispensatio: vide. i.
restitutio 6. per totum.

Incestus

quid sit r qd g
ue habes sup

fornicatio. s. p. r. i. luxuria. s. p.

Indulgentia.

Quis
possit

concedere indulgentias: R. fm Tho. in 4.º dif. 20. solus papa. quia ipse solus plenaria hēt prātē: prout vult potest indulgentias facere. causa tamē existēte legitima. Archieps quoq; licz nō sit index ordinarius omniū de sua prouincia: vt snp. archiepiscopus. s. 3.º potest tamen nō solum in sua dioecesi: sed et i tota sua puincia indulgētiās concedere dūmodo non excedat statutum gnālis concilii. ex de pe. 7 re. nostro. Item hoc pōt episcopi in sua dioecesi: nec per peccatū tollitur eis talis potestas. qz est potestas iurisdictionis. A. nisi esset pōtē ex q ligaret aliq cēsurā ecclēsticā qz tūc nō pōt absolue nec ligare: vt s. absolutō p. s. p. h. 2.º B. Sacēdotes hō parochiales aut decani non possunt nisi sibi ex concessione ab episcopis facta. A. Similf nec etia alii prelati inferiorēs episcopis: vt abbates 7 huiusmodi: vt extra de excef. prela. accedentibus. quia eis dispensatio cōis thesauri cōmissa non est. tamē possunt concedere participatiōem bonorū cōgregationis sibi cōmissē. Nam hec participatio fit per mutuam caritatem: s; indulgētia requirit auctoritatē. fm pe. vt in sū. cō. li. 3.º. ti. 34. q. 18. 4. qui ē dicit q cōfirmat etia aq; sit sacerdos pōt indulgētiās facere. 7 etia legati non sacerdotes: vt ex de pe. 7 re. q. aut. quia hec potestas magis cōpetit ex iurisdictionē q; ex ordine. Hosti. hō dicit q electus cōfirmat an epālem cōsecratōez tutius facēt si a talib; abstineret: maxime si non sit sacerdos: vt p3 in ea. q. B. Est autē per conciliū limitata quātitas per hunc modū. Quādo dedicat ecclia non debet nec potest indulgētia extendi vltra ānum siue ab vno siue a plurib; epis dedicef. In āniuersario vero dedicatōis: aut etia ex quacūq; alia causa non potest dari indulgentia nisi. 40. dierū: ex de pe. 7 re. cūz ex eo. in sū. hoc siue concedat ab vno epō siue a multis. quia nūq; excedit pdeāz taxatiōem: ex de peni. indulgentie. lib.º

6.º A. Ibi dicit. Indulgētie que ab vno vlt plurib; epis i ecclāz dedicatiōib; vel aliis qbuscūq; casib; cōcedūtur vires nō obtinēt si statutū excesserit concilii generalis. B.

¶ S; nunquid indulgentie valēt aliis q subditis eoz q eas faciūt? R. Valēt illis qb; pprii epī cōcesserūt vt p sint: ex de pe. q. aut. A. Et non solū epī: sed etia pprii sacerdotes inferiores hō pōt sūt cōcedē fm quosdā. quia tunc nō ip si dant eis indulgētiās: sed cōcedunt vt remissiones ab epis facte eis p sint: vt sic i absolutōe penitēti p diuersos modos pvideant liberādi a peccat; 7 a penis: qd ē officii sacerdotalis. Et cū hoc con. hosti. 7 Buil. durā. dicēs q cū confirens h; multa peccata mortalia p qbus forte tota vita hoīs q̄rum ad se ptēnē pniām non sufficēt: tūc sacēdos hoc exponat penitēti 7 addat. Un inu go tibi q q̄diu viues dicas toties i die p n. vlt sile. qz pnie arbitrarie sūt. Debet etia dicē. Concedo tibi q p sint tibi oēs remissiones a quocūq; sient. al ei non pdesent. de cō. c. q. aut: vt in sū. cō. eo. ti. q. 189. B. Quā aut exne epō dat indulgētiā i vno loco: indulgētia ei valet tm subditis suis. vt Hosti. dicit. A. 7 aliis qbus concessum est: vt statim patuit. B.

¶ Utz indulgētie faciēde sint p subsidio tpali. R. fm Tho. 7 pe. i 4.º dif. 20. pro tpalib; nō sūt spūalia dāda. ideo indulgētie dāde sunt pncipalr p vtilitate spūali 7 nō p subsidio tpali. A. Jd i sum. con. eo. ti. q. 155. B.

¶ An indulgētie i foro dīno aliqd valeant 7 quātū. R. fm pe. vbi s. In ecclēsia ē thesaur; meritor; tā ipius ecclēie q; xpi cui thesauri p̄lar; hēt clauēs. et dispēsare pōt. 7 sic indulgētia valz. Quatuor tm requirūt ad hoc vt valeant Duo ex parte dant; s. auctoritas 7 causa rōabilis. Alia duo ex parte suscipiētis. s. q sit in statu merēdi. 7 vt faciat illud p quo indulgētia daf. Lon. Tho. 7 Al. A. Jdē in sum. con. eo. ti. 150. vbi ē

dicatur qd cā rōnabilis ē utilitas ecclie, quia thesauri ecclie p ei' nccitatib' di spensādi sunt. **B.** valēt igit indulgentie quātū sonāt. v3. 40. dies indulgentie valent tārū q̄rū. 40. dies pnie s3 taxa tōem factā siue a iure siue a sacerdote siue a iusticia dīnia. Dies. n. isti siue anni nō sūt anni celi nec purgatorii: sed mūdi. z sicut ī mūdo. 40. dies pnie pl' valent vni pficiēti cū maiori feruore q̄ valeāt alteri: ita. 40. dies indulgentie plus valent illi qui cū maiori caritate seu rei date quātitate accedit. **Sarj cō. Tho. z Ray.** Et addit Tho. qd qui vici nior est ecclie: z etiā sacerdotes z cūci: ita consequūtū indulgētiā sicut remoti. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. isi. **B.**

Quid cū pnia alicui' ē. 7. annorum z ipe successiue dat. 7. nummos ecclie alicui que habet indulgētiā vnius āni nunqd liberat' est? **R.** fm' hosti. Nō ēdubii qd liberat' est quo ad eccliam militante: ex de pe. z re. cū ex eo. s. ad huc pzelat'. tamē si indiscrete facit huiusmodi indulgētiās se onerat. Et consilium qd ille qui acquisiuit huiusmodi indulgētiās nō vtatur eis in hac vita sed reseruet in purgatorio vbi grauis sima erit pena. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. isz. **B.**

Quā quis toties hēat indulgētiās q̄ri ens intrat eccliam: vbi posita est. **R.** fm' Tho. in 4.º dis. 20. Aliquādo indulgētia determinata est ad tps: puta q̄cūq; vadit ad talē eccliam vsq; ad talē tps hēat tātum de indulgentia. z tunc itel ligitur semel tñ. Aliquādo indulgētia est p̄bēns sicut ī ecclia beati petri ī Roma. 40. dierū. z tunc quoties quis vadit toties indulgētiā cōsequit'. **A.** Idē in sū. con. li. 3. ti. 4. q. is3. **B.**

Quā p sunt indulgentie? **R.** s3 pe. Nō valent ex tñbus in peccato mortali. qz manēte offensa reatus pene tolli non potest. Valent aut religiosi sicut secularibus. Quin ē si sit indulgentia de dando possūt dare si non habeant administratōem vel licētiā dandi a su

is platis. Prelatus etiā s3 sibi p' er pncipali indulgētiā dare nō possit: pēt tamē vti indulgentia aliis data: z sub eadē forma. **Lon. Tho. vbi s. A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. is6. **B.**

Quā indulgētia valeat illi q libenter faceret illud p quo dat: sed non potest. **R.** fm' Tho. in 4.º dis. 20. Non. qā indulgētia tñ datur sub hac forma. s. vt faciat vel det hoc vel illud. Idē **Al. A.** Idē in sū. cō. eo. ti. q. is7. **B.**

Quā vñ possit alteri indulgētiā miteri. **R.** fm' Tho. in 4.º dis. 45. Nō pōt: nisi pcedat ex intēōe dantis. Vñ possz si indulgētia fieret hoc modo dicendo: qd ille qui facit vel p quo fit ha beat talē indulgētiā. **Lon. Al. A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. is8. **B.** Et sile dicē dū est de his qui sunt in purgatorio. quia si fiat sub hac forma. Quicūq; fecerit hoc vel illud ipse vel alius p q facit in purgatorio detent' habeat talem indulgentiam: valebit illi: al' non. Nec ppter hoc sequit' qd platus possit p suo arbitrio aīas a purgatorio liberare quia ad hoc q indulgentie valeant requiritur causa conueniēs indulgentias faciendi. **Lon. pe. z Inno. A.** Si milit' Ray. z glo. eius. Sed hosti. dicit simpliciter qd ex vi indulgentie non valent huiusmodi defunctis remissiōes: cuz nō sint de foro ecclie. s3 bona opera quibus quis meretur indulgentiaz vt elemosyne vel peregrinationes valent eis sicut z alia suffragia ecclesia stice emunitatis: vt in sum. confes. eo. titu. q. is1. Sed certe non videtur ratio quare ad defunctos possit transferri meritum bonorum operum: z nō meritum xpi vel militantis ecclie. Unde si papa huiusmodi faceret indulgētiās: non debēmus os ponere in celoz de plenitudine potestatis eius temere dubitando scdm glo. Ray. z in dicta. q. is1. **B.**

Quid de illo qui cōsequit' generalē indulgētiā positā per papam? **R.** fm' hosti. Stat. s3 euolat si ī tali statu

decedat. A. Lon. glo. Ray. vt in sū. con.
eo. ti. q. 192. B.

Utrū cruce signatus q morit aīq
iter arripiat hēat indulgētiā? R. fm
Tho. in quolibet. Forma cōsiderāda ē
Nam si cōcedat accipiētib' cruce statū
hēt etiā si decedat anteq' iter arripiat
Sec' si cōcedat trāseūtib'. A. Lō. glo.
Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 192. B. Pre
cipitur in xute obediētie sub pena ex
cōcatōis. A. Lex. dicit sub iterminati
one maledictōis eterne: vt i cle. religi
osi. de pūil. de qua. i. B. religiosi ne
p'dicent indulgētiā indiscretas: vt i cle.
religiosi. de pūil. De q'stuariis q portāt
indulgētiā aut predicant: habetur. i.
questuarii.

Infamis. Duob' mo
dis est aliq
infamis. s. de facto et de iure. In
famis de facto est cuius apud bonos et
grauet grauata est opinio super crimi
ne aliquo. Infamis de iure est quē ius
ponit esse infamē: vt qui cōuict' est de
furto. vel q pugnāt in barena p lucro
z p'la b' modi. A. Hoc fuit dictum glo.
Ray. vt patz in sū. con. li. 3. ti. 25. q. i. B.
Dis aut infamis tā de iure q de facto
debz spelli a p'motōe: siue sit dignitas
siue ordo: qz porre dignitatis infamib'
patere non debēt. dis. si. q in aliquo. ex
de iureiur. infamib'. li. 6. A. Hoc fuit
dictū Ray. vt p3 in dicta. q. i. B. Item
infamis nō pōt eē iudex vel pcurator:
ex de iudi. cū deputati. A. Parū vī fa
cere. sed plus facit de m. c. infamib'. B.
Itē repellit ab accusando. ff. de accu. l.
q accusare. Itē a testificādo: nisi in ca
sibus. ex de testi. c. testimoniū. A. nisi
eēt in integrū restituitur: vt i. testis. §. 5.
B. Itē a postulādo. ff. de postu. l. i. de q
postulatōe hēs. i. postulatio. §. si. Hoc
aut de infamib' sic sup'ficialit' dicta suf
ficiāt. Alia p'la potes vidē. q. 7. §. por
ro in tex. et glo. Qualit' et qn infamatis
sit indicenda purgatio: vide infra pur
gatio. §. 2.

Infidelis. Utz liceat
fidelib' cōi
care cū infidelib'. R. fm Tho.
scda scde. q. 10. Qui in fide firmi sunt
ita q ex eoz cōcatōe cū infidelib' spe
rat magis illoz cōuersio q hōz subue
sio: nō sūt phibēdi cōicare cū infidelib'.
Simplices aut et infirmi phibendi sūt
ne sine magna necessitate cum eis cō
uersentur.

Que infidelitas sit graui' peccatū:
R. fm Tho. vbi s. heretici quidez q
pfitent legē euangelii et eā corrūpunt
grauius peccāt q iudei qui fidē nunq
susceperūt et iudei q susceperūt figurā
ei' i veteri lege quā male interpretan
tes corrūpunt grauius peccant q gen
tiles q nullo mō fidē euāgelii suscepe
rūt. Possēt tū fm quid aliter cōparari.

Utz cum infidelib' sit disputandū
R. fm Tho. vbi s. In disputatione si
dei cōtra hereticos duo sunt cōsiderā
da. Unuz ex parte disputantis. qz si di
sputat tanq' de fide dubius: et experiri
volēs veritatē: tūc peccat pculdubio
tanq' infidelis. Si aut disputat ad con
futandū errores vel ad exercitiū: lau
dabile est. Aliud est cōsiderandum ex
parte audiētiū vtrū ipsi sint instructi
et firmi in fide. tunc. n. nullū est pericu
luz disputare. Aut si audiētes sint sim
plices et i fide titubātes. Circa tales di
stinguēdū est. qz si sūt sollicitati ab fide
libus mītib' in eis fidē corrūpere:
tunc necesse est publice disputare dū
mō inueniantur aliqui ad hoc idonei.
Per hoc. n. simplices in fide firmabun
tur et tollet infidelibus decipiēdi facul
tas. Si hō nō sūt sollicitati: tūc pericu
losum est publice disputare de fide co
rā simplici bus quoz fides etiā ex hoc
ipso ē firmior q mīlib' diuersū audierūt
et iō non expedit eis vt audiāt hōa infi
delium disputatiū i fidē. Prohibētur
quoq' omnes laici disputare d fide pu
blice vel occulte: ex de heretic. q. cūq
li. 6. A. Et ibi dicit. Qui hō cōtrafecit
excōcatōis laqueo innodet. B. Utrū

liceat infideles trahere ad fidē per ali
qua data munera: vide. i. munus. §. 2.
2. i. iudeus 3. §. p. circa fi. Infidelium ma
trimoniū de hoc q̄re s. impedimētum
9. de dispari cultu per totū. Itē de infi
delibus hereticis vide s. hereticus. De
iudeis. i. iude. De saracenis. i. saracen.

Ingratitudo. Utrū
sit pec
catū mortale. R. fm Tho. se
cū dā scde. q. 107. Ingratus dī aliq̄s di
plicif. Uno mō per solā omissionē: pu
ta qz non recognoscit vel terribuit vi
ces p bñficio accepto. z hoc non sp est
peccatū mortale. Nā si ingratus p̄ter
mittat illud ad quod nō tenet. A. s. ex
obligatione necitatis: sed ex debito g
titudinis: quod ē vt homo aliquid libe
raliter tribuat etiā ad quod non tenet
fm eundē Tho. ibidē. B. non peccat
mortaliter: sed venialiter. quia pue
nit ex negligētia quadā seu indisposi
tione. A. s. hois ad virtutē: vt p3 ibidē
B. p̄t tamē eē mortale ppter interi
orem cōtēptū: aut si s̄trahat illud qd
ex necessitate debet beneficio siue sim
plicif siue in aliquo necitatis gradu.
A. vt si omitteret facere quod p̄misit
ppter acceptū beneficiū. aut si bñfici
enti non subueniret cum posset in no
tabili necitate. B. Alio modo dī ingra
tus nō solū qz p̄termittit s3 z cōtrariū
agit. Et hoc etiam fm conditōem eius
quod agit qñq̄ est peccatū mortale:
quandoq̄ veniale.

Utrū ingratū beneficiū sint subtra
henda. R. fm Tho. vbi s. circa igratū
duo sunt cōsiderāda. p̄ qdem q̄ ipe sit
dign⁹ pati. z sic certum est qz meretur
beneficii subtractōem. 2. cōsiderādū
ē qz oporteat beneficiū facere. p̄ nāq̄
non debet esse facilis ad igratitudinē
iudicādā. Nā forte non occurrit bñfici
ato facultas aut debita opportunitas
retribuēdi. 2. debz tendē ad hoc qz de
ingrato gratū faciat: qd si nō p̄t p̄ be
neficio facere forte faciet secūdo. Si
ho ex bñficiis multiplicatis ingratu

dinem augeat z peior fiat: o3 a benefi
ciorum cessare exhibitōe.

In iuria. Quedam est
enormis q̄daz
nō: vt s. enormia. §. 2. A. De
liis s. absolutio 2. §. fi. in additōe. B.
Utrū aggrauet iniuria ex h⁹ qz omie
tatur in psonā p̄ibus cōiunctā. R. fm
Tho. scda scde. q. 65. Leteris paribus
q̄to aliq̄ iniuria i p̄es redūdat: tanto
ē grauius pctm. Et inde ē qz graui⁹ pec
catū ē si aliquis pcuriat p̄ncipem q̄ p̄
uatā psonā: qz redūdat in iniuriā toti⁹
multitudinis. Cum autē inferet iniuria
in personā cōiunctā alteri q̄licunq̄.
tunc iniuria illa p̄tinet ad duas perso
nas: z ex hoc ipso aggrauat pctm. Quō
z qñ liceat iniuriā persone vel rerum
repellere: vide s. bellū p. §. 2. De mate
ria iniuriarū: vide. i. parietia.

In iusticia. Utrum fa
ciens in iu
sticia sp peccat mortali⁹. R.
fm Tho. scda scde. q. 70. Lū iniusticia
cōsistat in nocumento alterius: mani
festum est qz cōtrariā caritati. z sic ex
suo genere ē peccatū mortale. Ille tñ
qui in paruis facit iniusticiā deficit a
pfectōe eius qd est iustū facere inquā
tū p̄t reputari non esse oīno s̄ volūta
tes eius qui hoc patit: puta si auferat
aliquis alicui vnū pomū vt aliqd tale
d quo p̄babile ē qz ille nō ledatur: nec
ei displiceat. De iniusticia iudicis eccle
siastici vide. i. iudex 2. §. fi. A. Immo
§. p. B. Item multa circa iniusticiā
iudicū vide. i. iudex p. §. 3. z se.

Inobedientia. Utrū
sit
peccatū mortale. R. fm Tho.
scda scde. q. 105. Sic. Nam inobediētia
ōriatur caritati dei q̄ exigit vt ei⁹ p̄ce
ptis obediat. In p̄ceptis autē dīnis ori
net qz etiā supiorib⁹ obediat. Uñ Ro.
13. Qui resistit p̄tati: dei ordinatōi resi
stir. Itē dīat dilectōi p̄ximi inquātū
supiori p̄ximo subtrahit obediētiā
quā ei o3. Si at̄ p̄lat⁹ aliq̄s tot p̄cepta

p

ingerat q̄ subditus ea implere nō pos
sit excusat. De obedientia hētur. i. obe
dientia. per totum.

Inquisitio. Sciendū
modis pcedit cōtra aliquē de
crimine. v. p. accusatōez. denūciatōez.
z inquisitōem. Et qdem quō debeat fi
eri accusatio hētur s. accusare. z s. ac
cusatus. Ad denūciatōez hō d. pcedē
caritativa amonitio: ex de accu. super
bis. z. c. q̄liter z q̄n. 2. Et ad inq̄sitōez p
cedere clamorosa insinuatō: vt in deo
c. quali. Addit z quartus modus. s. cū cri
me obūciit per modū exceptōis: d. quo
agit. i. inscriptio. s. p. z. 2.

Quā z a quo sit pcedēdū ad inquisi
tōem. R. Lū subdit aliq̄s vel etiā pre
latus offendit si per clamorē z famam
ad aures supioris peruenierit: nō gde
ortā a maliuolis z maledicis: s. a pui
dis z honestis: z non sel tñ sed sepe d. z
xitarē diligētī pscrutari vt puniat si
opz: nō tanq̄ idē sit accusator z iudex:
sed q̄ denūciatē fama: ex de accu. q̄lit
z q̄n. 2. z ex de fimo. l. 3. heli. A. In dicto
c. q̄liter. nō d. de ortu infamie: sed de
denūciatōe q̄ faciendā ē a puidis z ho
nestis. Sufficit. n. fm Ray. q. apud bo
nos z graues q̄ sit diffamāt: nō disti
cto a quibz ortū hūit infamia. qz infa
mia ab icerto auctore pcedit: de ofec.
di. 4. sanctū. Lon. Ber. z hosti. in dicto
c. q̄liter. z in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 5. Et ad
dūt q̄ tūc purgatio est indicēda saltē
ppf scādālū: ar. ex de pur. ca. accedēs.
Addit hosti. Si nō oīno cōstaret q̄ a
maliuolis orta infamia eēt: nec scāda
lū imineret: nec multū sparsa eēt infa
mia: nō eēt de nccitate purgatio indicē
da: ex de pur. ca. cū in iuuētute. Itē vt
p. 3. ibidē. Al. dicit q̄ ad inq̄sitōem pce
ditur ex q̄tuor causis. s. ex clamorosa in
sinuatōe: vt dictū ē. Itē ppter scāda
li timorē: qd pōt turbare eccliam: siue
sit vn' adeo potens q̄ ipse scandaliza
r' pōt ecclie scādālū suscitare: siue sint
plures. Ad remorōem autē talis scan

dali indicitur purgatio. z illa segtur in
quit inq̄sitōem. Itē pōt fieri inquisitio
d. eū qui suspect' ē suo prelato vel p. n
cipi terre vel aliis bonis viris. qz ex h'
indici purgatio. Itē fit inq̄sitio ppter
periculū etiā sine ifamia: sicut fit i he
resi z in aliis criminibz que serpūt i oc
culto. Ibidē etiā p. 3. fm hosti. q̄l' eps
ex officio suo visitet q̄libet āno quali
bet eccliam etiā si nulla pcedat infa
mia. z tūc ingreere d. ex officio puro tā
de clericis q̄ de laicis. Dicit etiā q̄ ar
chipsbz visitat si de consuetudine hoc
habeat: postea eps de iure cōi: postreō
archieps codē iure. z legat' ab aplica
sede missus. Et d. h' nō currit pscriptio
ex de pscript. cū nō liceat. qz nisi visita
retur aia pchitares. pūlegia tamē bñ
possunt eximere. Nec oia i deā. q. 5. B.

Qualiter pcedendū sit in inq̄sitōe
quē fit cōtra singulare psonā. R. Pri
mo quidē sciendū q̄ d. fieri i loco vbi
conuersatur psona de qua ē inq̄rēdū
z. q. i. paratus. ex de elec. post q̄. z ex d.
pscript. quosdam. Litabit aut ipse cōtra
quē inq̄rēndū est. z sic debz esse pñs
nisi per cōtumaciā se absentauit. z d.
fieri corā ecclie senioribz. A. De ist' se
nioribus non dicit in. c. altari. l. 3. bñ dicit
hoff. Et pōt itelligi de legitimis offici
alibz iudicis ingrentis. B. Itē exponē
da sunt ei illa capla de qbus fuerit in
quirendū vt facultatem hēat defendē
di se. Et non solū dicta testium sunt ei
dicenda: sed etiā nomina eoz: vt qd z
a quo sit dictus appareat. z ne suppres
sione nominū detur audacia ifamādi
A. Dicit tamē hosti. q̄ cauti iudices
cōsueuerūt tradere depositōes sine no
minibz z noia sine dpositōibz ppter te
stium euitāda pericula: vt in sū. cō. li.
3. ti. 31. q. 6. B. Itē admittēde sunt ex
ceptōes z replicatōes legitie. Nec oia
ex de accu. quali. z quando. 2. z. s. q. 2. si
pmates. Et talis quidem potest oppo
nere cōtra inq̄sitorem de suspecto. vt
q̄ sit criminofus: z cōtra denūciatōez
A. i. denūciantem: vt in dicta. q. 6. B.

vel litteras ad inquirēdū impetratas.
z contra testes z dicta eoz: ex de accu.
cum oporteat. z. c. cum dilectus 2. Naz
nō debēt admitti testes nisi legitimi:
ex de sen. z re iudi. cū 3. z A. Item inq
sitor debet facē iurare z testificari etiā
illos qui denunciauērunt: ex de simo.
licz belii. Secus est in via accusatiōis.
quia accusator non potest esse testis:
ex de accu. cum p. Itē sciēdū q in nul
lo crimine pōt pcedi ad inquirendum
ex denunciatione nisi pcesserit frastra
correctio: vt in dicto. c. licz. de quo vide
s. correctio fraterna. §. 5.

Qualit pcedēdū sit in inqsitōe gnā
li: pnta cū cōmittit alicui inqsitio ec
clesie tam in capite q in mēbris? R. nō
Debz pcedi de plano z sine strepitu iu
dicii: cū non deceat seruos dei talibus
implicari: ex de accu. olim. nō ita q or
do iudiciarius oīno ptermittat: sed p
modū qui hēt. i. iudicium. §. p. Item i
tali inqsitōe recipiunt testes quales
in ecclia inueniunt: quia que domi fi
unt p domesticos pbari opz: ex de te
sti. veniens. 2.

In quodiffert inqsitio quam fac
iudex ex officio ad clamorem fame: et
ea ad quā pceditur alio pcurante siue
pmouente. R. In multis. Nam cū p
cedit ex officio tunc is oīra quem inq
ritur cogendus est iurare q rñdeat xi
tatē ad interrogata. z hoc dico siue inq
ratur oīra determinatā personaz siue
cōtra conuētum. Si hō pceditur alio
pcurante: non est aduersarius cogen
dus iurare: ne ppter hoc pmotor inq
sitionis possit instrui: sed ipse tenet p
bare suam intentōē. alit puniet suspē
sione vel hō modi. A. i. suspendet ab
officio z beneficio: vt in. c. cum dilect
de quo. i. B. donec se purgauerit q n
aīo calūniādi crimina pposuit: ex de
calū. c. cū dilect. Itē cum inqsitōr ex
officio pcedit publicatis attestatōib
pōt denuo ab aliis testibus igrere: vt
z. q. 5. hēt. z. c. mēnam. Lū hō alio pcur
ante sit tunc publicatis attestatōibus

n recipiētur alii testes. qz timef de sub
ornatōe. A. Idē in sū. cō. i. dicta. q. 6. B.

Que forma iuramenti testium i cā
inqsitōis? R. Si ē psonā z crimen de
terminatū: iurat testis q sup crimine
dicet plenā xitātē: ex de simo. l. 3. belii.
Si hō est inqsitio sup statu ecclie: iu
rat de his dicere qd scit vel credit i ec
clesia refozmāda. vel q rñdeat ad inf
rogata: ex de accu. cū dilectus. Et nota
q in talibz iuramētis non oī nec solet
iurari de occultis. Nā secretor solz oī
iudex z cognitor ē. dī. 3. z erubescāt. z. z.
q. 5. consuluit. z solū deū hēt vltorem
L. de iureiur. l. iurādi. A. hic vocā
tur occulta siue secreta sūm Duil. z i. di
cta. q. 6. nō solū secretū cōfessionis: s; z
oē crimē de quo quis nō est infamatus
Et addit q si aliq infamat sit de aliq
crimine: puta de fornicatōe: z sup hoc
crimine fiat inqsitio: oī testis etiam
dicē secretas circūstantias qz nouit l;
iurauerit tenere secretum. Item q qñ
sit inqsitio gnālis: tunc si de occultis de
qbus nō pcessit ifamia aliqd dixerint
testes nō valebit dictū eoz: nec ille cō
tra quē deposuerūt. ppter hō erit puni
endus: vt ex de accu. inqsitōis. B.

Quā sit inqsitio i aliquo monaste
rio: qz pvidebit de expensis inqsitōri
vel monachis q psequūtur oī abbatē?
R. Pro oībus oīz puidet de rebz mōa
sterii: z nō tñ denūciatibz seu accusa
tibz: sed etiā quos iudices ad psecutio
nē negocii idoneos duxerint assumen
dos: ex de accu. ex parte. z. c. oliz. A. In
his. c. nihil dici vī de expēsis inqsitōri
sed alioz pdictor tñ. B.

An durāte inqsitōe monachi de
beant obedire abbati? R. Debēt in li
citis z honestis dūmodo non impedia
tur prosecutio negocii: extra de accu.
ex parte. z. c. olim.

Nō pōt pīar inferior suis subdit inf
dicere ne reuelēt statū suūz vel ecclie
sue aut psoaz his q missi sūt ad igrēdū
cōrigēdū z rfozmādū: nec tenent siue
excoīcatōis. suspēsiōis. vī in dicti oīra

huius. nodi late: nec etiā iuramēta vel
pmissiones et obligatōes aliē facere ad
celandū. Insuper ab inquisitorib⁹ talis te
meritas aduersione digna p̄cipit ca
stigare: ex de offi. ordi. q. 2. p̄lerip. li. 6.

Postq̄ corā eo q̄ aliquē sup certis
criminibus inquisitor fuerat deputatus
eadē crimina ille cōfessus fuit: nō pōt
ipugnare cōfessionē quo min⁹ puniat:
nec ideo pōt punitōem euadē dicēs q̄
super eisdē criminibus antea nō fuerat
diffamatus. vel q̄ per eūdē inquisitorē
capla super q̄bus volebat inquirere si
bi tradita non fuerunt: ex de accu. post
q. lib. 6.

Si is cui contra te cōmissa fuit inq̄si
tio sup certis criminibus p̄cesserit ad vi
ratē inquirēdā omīssa inq̄sitōe ifamie
te p̄nte nec reclamāre aut qcq̄ super
hoc excipiente non poteris impugnare
p̄cessū ei⁹ ob h⁹. q. 2. nō fuit de ifamia p̄
mitus inq̄sitū. ex de accu. si is. li. 6.

Quis est effectus inq̄sitōis? R. Si
inquisit⁹ contra platū siue hñtem admi
nistratōem et cōmūciat⁹: pena eius ē re
motio exemplo villici diffamati cui di
ctum est. iam nō poteris āplus villica
re. Luc. 16. ex de accu. qualiter et qñ. 2.
Si vero nō hēt administratōem pena
est arbitria fm merita p̄sone et q̄litate
excessus: ex de accu. inq̄sitōis. i. si. p̄mi
rifi. sed hoc fallit in criminibus enor
mibus q̄ ordinis executōem aut retentio
nē beneficii etiā post pactā p̄niam im
pediūt: vt est in simonaco in ordine et
beneficio: ex de accu. inq̄sitōis. In his
m. sic est sicut in accusa tōibus in iudi
cio p̄cedēdum: vt in dcō. c. inq̄sitōis
A. Effectus aut inq̄sitionis est q̄a idu
cit degradatōem. Denunciatio xō ad
p̄niam: vt pōt colligi i dicto. c. qualiter
et qñ. et nōtur in sū. con. li. 3. et 31. q. 4. fm
Ray. B. Que aut dicant⁹ crimina enor
mia: vide s. enormia. et s. crimen. De in
quisitorib⁹ hereticorū hēs s. hereticus
p. 5. 4. et heretic⁹ 2. s. 16. qui incipit. In
quisitores i certis puincis: cū sequēti
bus. et hereticus 3. per totum.

Inscriptio. Qui accu
sat aliquē
se inscribere. i. ad penā tali
onis si non pbauerit obligare: vt sup
accusatio. s. 2.

Utrūq̄ inscriptio sit semper necēsa.
R. Qñ crimē nō opponit⁹ directe per
modū accusationis vlt⁹ dñciatōis. A.
Quādo opponeret⁹ p modū denuncia
tionis: etiā tunc nō est necessaria inscri
ptio: sed caritativa monitio: ex d. accu.
qualit⁹ et qñ. 2. B. sed p modū exceptio
nis: vt cū obicitur accusatori vel testi
ad h⁹ vt ab accusatōe vlt⁹ testificatōe re
pellatur: vel electo vt a p̄motōe exclu
dat: non ē necessaria inscriptio. Sed si
obiciat⁹ iam confirmato: puta in cōse
cratōe: obiciens debet se obligare ad
penam exordinarā ad arbitriū iudic⁹
circa vincutū inscriptōis. Nā electus
crimine sic pbato perdit qd per electō
nē et confirmatōe ei fuerat acquisitū
sed p̄us habita non amittit: ex d. accu.
super his. et c. qualiter et quādo. 2. in fi.

Insitutio. Capitulū
sede vacā
te pōt admittēre et instituere
i bñficiis p̄ntatos a patronis si sint ido
nei: l. 3. al. talis admissio et institutio ad
ep̄m pertinēt: tamē sede vacante non
pōt cōferre beneficia q̄ ad collatōz ep̄i
ptinent: ex de insti. c. p. li. 6. Instituire
heredes quomō teneat⁹ testator vide
i. testamētū 2. s. p. per totum.

Interdictum p.
cōiter. Interdictū aliud ē gnā
le: aliud particulare. Generale dicitur
quādo generaliter interdicitur regnū
aut puincia siue etiā ciuitas aut cast⁹
A. aut villa: vt in. c. cum in partibus.
de quo. i. B. Et intelligēdum ē gnāle i
hoc casu etiā si iterdicat⁹ terra alicui⁹
qui nullā hēt integrā: sed tñ p parte.
Particulare xō qñ de multis eccl̄is
vna vel pauce interdiciuntur: ex d. x.
sig. cum in partib⁹. A. Idem i sū. con.
li. 3. et 33. q. 22. et se. B.

Quid ē dicē: in dīco talē locū? Rn° fm Inno. Nihil aliud ē dicere q̄ in dīcere ibi hoīes hīrātes a certis sacris ibi accipiēdis: z a sepultura. z q̄ cū ibi publice celebrare z sacra conferre phibētur. A. Sic g° interdictū ē qdā ecclesiastica censura q̄ q̄s phibet a partīcīpatōe quorūdā sacroz z diuinorū z sepulture. Et ad hoc facit qd̄ hētur in sū. cō. eo. ti. q. 220. Qñq̄ aut̄ ponitur z p̄ aliis particularib⁹ phibitōib⁹: vt cū alicui in dīcīf ingressus ecclesie: ex d̄ sen. exco. is cui. li. 6°. B. locus. n. p. se nō est i culpa: nec ē sacroz pceptibilis.

Interdictū fm Inno. hosti. z Ber. nō pōt poni sine rōabili cā. sicut nec cessatio a diuinis: vt dictū est s. cessatio. s. p. z. 2. ex eo. cū medicinalis. li. 6°. z ex de his q̄ fia. ma. par. ca. q̄siuit. Quā de cre. Inno. z hosti. intelligūt q̄ snia interdicti nō est ferēda ppter culpaz alicui p̄ticulari persone: sed ppter culpā vniuersitati: nisi cū sit dñs loci: ex de spon. non est nobis. z ex de offi. dele. sa. ne. Un̄ pōt fieri ppter delictū dñi: siue capli: siue alic⁹ coitatis. A. Idem i sū. con. li. 3. ti. 33. q. 227. B. Sed h̄ nō. q̄ n̄ lū locus pōt in dīcī auctoritate ordinarīa vel delegatā p pecuniario debito vel p cuiusuis pecunie quāritate: al̄ n̄ tenet nisi fieret de aplice sedis spāli z exp̄ssa licentia. Hoc Bonifacius octauus in qdā exuagatī q̄ incipit. Proinde attēdētes.

Utq̄ in dīcī possit iponi non pcedente admonitōe. Rn° fm Inno. Si imponatur p culpa q̄si pena siue penitētia: tunc pbata culpa vel notoria ex n̄ te imponi pōt sine vlla admonitōe ēt penitēti z correctio: sicut inuenit de sententia suspētionis q̄ ferētra delinq̄ntem z non cōrumacē siue monitū. s. q. 4. in loco. A. Sed fm Hosti. hoc itel ligit de pena quā quis ipso facto incurrit a canone statutā. nā tunc nō oī pcedere monitionem. Sec⁹ aut̄ si ab hoīe iponat p pena. q̄ tūc admonitio debz pcedere: ex de coha. cle. z muli. c. sicut.

vt z nō ē in sum. con. eo. ti. q. 231. B. S. qñ p otumacia isert nō oī iserri nisi d̄ incorrigibilē otumacē z tūc oī adinōitio pcedere: ex de appel. resp̄hensibilis

Que differētia ē in dīcī tū z exco. municatōem aut suspētionē? Rn° fm Ray. Prope lo qñdo excoīcat persona. xi. q. 3. certū. ex de xbo. sig. ex parte. Et qdem si est maior separat nō solū a sacramētis: sed etiā a cōione fidelū: vt s̄ excoīcatio. p. s. 2. sed vniuersitas nō excoīcat: vt dictū est s̄. excoīcatio p. s. 32. q̄ incipit. vniuersitas. A. Illū. s. quōtaut p. 29. B. Suspēdit quōq̄ p̄sōa z qñq̄ qdēz a bñficio. qñq̄ ab officio. qñq̄ ab vtroq̄. z. q. 5. p̄s. byt. ex de pur. ca. in sollicitudines. In dīcīf ho qñq̄ ipse locus: vt regnū. ciuitas. castrū. vel ecclesia: ex de xbo. sig. cū in partib⁹. Silr alīqñ in dīcīf vniuersitas: vt cler⁹ vel p̄sōa: ex eo. si snia. li. 6°. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 229. B. Et nihil ē aliud q̄ se paratio a certis sacris: z oībus diuinis officiis: z ecclesiastica sepultura: vt ex de spon. non est nob. ex de pe. z re. q̄ in te. Et de hac mā plene hētur. In dīcī tū 4. s. p. 2. z. 3. q̄ aliqd̄ dictū est s. s. 2.

In quo dūeniūt excoīcatō in dīcī tū z suspētio. Rn° fm Hosti. in p̄lbus. Pri mo qdē quia sicut excoīcatio debet fieri in scriptis cōtinētib⁹ cām. z cui⁹ scriptu re exemplū tenet iudex excoīcato tradere ifra mēsez si fuerit requisit⁹: d̄ qua requisitōe oī fieri publicū instm̄ vel antērice lre. Iudex aut̄ h̄ modi cōstitutionis violator p mēsez vnū ab ingressu ecclesie z a diuinis suspēsus ē. z supior ad quē recurrit oī ipam sniam relaxare z excoīcatōrē ad intesse cōdemnare. Idem per oīa est in sententiis suspētionis z interdicti. z de hoc habes s̄. exco. municatio p. s. 8. A. q̄ incipit. quō debz B. ex eo. cum medicinalis. li. 6°. 2. q̄ snia excoīcatōis in dīcī tū z suspētionis non releuatur per sequēre appellatio nem: sed bene per pcedentes: ex d̄ ap pel. ad hoc qm̄. z. c. pastoralis. z ex eo. is cui. li. 6°. 3. q̄ ligati alīq̄ snia de p̄dicti

nec eligere nec eligi possunt: ex de app.
 constitutus p. et ex de sue. cu dilect. et ex
 de excep. aplice. et ex de elec. cu inter.
 4.º q. nullus dictor. dz celebrare dina:
 ex de cle. exco. mini. c. 2. et c. postulasti. §.
 fi. 5.º q. tales snias dz monitio pcedere
 qd itellige: vt §. 4.º A. cu additione
 sua. B. et ar. ex de sen. exco. si canonici.
 li. 6.º A. Potius e sub rubrica de offi.
 ordi. eo. li. 6.º q. q. libet eoz iurat an
 teq. absoluat non ampli. etrauenire.
 Et i oibus pot fieri relaxatio ad caute
 la: ex eo. venerabili. nisi eet interdictu
 gnaliter pmulgatu in quo no hz locu
 relaxatio ad cautela: ex eo. pñti. lib. 6.º
 7.º q. talis snia e etia a superiorib. obf
 uanda: ex de offi. or. cu ab eccliaz. s.º q.
 nullus eoz durate snia pot testificari
 ex de excep. aplice. et ex de testi. venies.
 in fi. 9.º q. supior no dz ipas snias reuo
 care vel pnunciare nullas ee nisi voca
 tis ptibus: ex de appel. romana. §. pñt.
 li. 6.º A. salua oia osuetudine quo ad
 relaxatõem si bñtur: vt in. c. romana. d
 sen. exco. li. 6.º B. x.º q. illi q p puilegi
 um sunt recepti i ppos et spales roma
 ne ecclie filios: hz ppter hoc no sunt ex
 pti: tñ sicut nec excõicati: sic nec infdi
 ci nec suspendi possunt ab alio q. a ro
 mano pontifice vel legato a latere: ex
 de xbo. sig. venies. li. 6.º xi.º q. oes pde
 snie noie censure eccliaſtice cõtinentur
 ex de xbo. sig. quereti. A. Ld. Inno. vt i
 sñ. con. eo. ti. q. 23. vbi pdicta nõnt. B.
¶ Quid pot interdici? Rñm Inno. et
 Hosti. Quilibet platus habes iurisdic
 tionẽ ordinariã. Quilibz etia hñs iu
 risdictionẽ delegatã pot interdici ecclie
 siã terrã vel personã otumacẽ sue iurisdic
 tionis: etia si otumax sit eps: extra d
 offi. del. sane ga. diocesan. tñ non dz su
 spendere seu interdici cñcos seu eozuz
 ecclias perpetuo: vl ad longũ tps: nisi
 de cõsensu capituli: ex de excels. pla. c. p.
 A. Jbi nõ of de isto tpe longo vl i per
 petuu. sed hac limitatõem ponũt dñi
 Inno. et Hosti. Nã vt ait idem Hosti.
 mirũ eet q eps sine iudicio capli non

possz suspẽdere vl ecclias iterdicẽ: cu
 nõ tantuz delegatus solus: sed etia sub
 delegatus per se valeat excõicare: vt
 extra de offi. dele. ex litteris: vt et notat
 in sum. con. eo. ti. q. 228. B. Et hoc ma
 xime quãdo pcedit ex officio suo: quia
 tunc cu maiori deliberatione pceden
 dum est. Sed regulariter et de iure et d
 consuetudine sentẽtia pastoris solius
 timenda est et tremẽda. xi. q. 2. c. p. 16. q. 2.
 visis. extra de offi. ordi. cum ab eccliaz.
 Item interdici potest electus cõfir
 matus licet nonduz consecratus: quia
 hoc est iurisdictionis. extra de elec. trã
 missam. Item sede vacante interdici
 potest capitulu: extra de maio. et obe.
 his que. et c. cu olun. et extra de hereti.
 ad abolendam pñso. Abbatissa vero
 interdici non potest: vt dictum e sñ.
 abbatissa. §. 3.º A. pdicta etiam no
 tantur in dicta. q. 228. B.

¶ Quid potest interdici? Rñm Sicut
 potest colligi ex §. pcedenti quibz sub
 dictus vel etiam terra vel ecclia pot in
 terdicti a suo plato: aliter snia a nõ suo
 iudice lata non tenet: extra de offi. del.
 sane 2.º et extra de iudi. ar si clerici. Ex
 pti vero a platis non possunt ab eis in
 terdicti. Si tamẽ ille qui est exemptus
 ex vna parte haberet aliquod benefi
 cium rone cuius nõ esset exemptus: in
 hoc sui diocesani sententiis subiacer:
 extra de puile. cum capella. Prohibet
 etiam q in odiũ exeproz vl in fraudẽ
 puilegiorũ non interdiciatur vel excõ
 centur vendẽtes illis: vl ab eis emen
 tes aut eis cõcantes. al. oia faciẽtes
 puniendi sunt: extra de puile. quanto.
 A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 229. B.
 Sunt tamen casus in qbus exepi sub
 sunt diocesanis in quibus possunt eos
 interdici siue punire et condemnare:
 quos hñs s. exemptus. §. 5.º Jrez nõ pos
 sunt interdici nisi a papa illi q sunt spã
 les ecclie filii: vt §. 6.º dictuz est. in fi.
¶ Privilegia q alig non possunt ex
 cõicari vel terre eoz interdici cõcessa
 singularib. psonis eccliaſticiis vl lecta

ribus non extendunt ad snias epoz: qz ipsi pnt tales excoicare z interdicere. **A.** Lex. c. i. allegati non dicit epoz: sed gnaliter ordinarioz. **B.** nisi fuerit co cessa regibus, reginis, v' eoz filiis, vel religiosis no rone personaz: sed rone ordinu vel locoru: ex de pui, ne aliqui, li. 6.

Sub q forma xpoz dz poni interdictum? **R.** Forma hec est, v' siles. Nos ppter tale cam eccliam siue terras tale supponim' interdicto: ex de ob, sig. cu in partib' z ex de offi, dele. sane. 2. Ad dunt etia coiter iudices dicetes: ecclia stico supponim' interdicto: vt Inno. dicit, z hoc ad differetiam interdicti legalis: de quo trasum' ad pns. Pot etia snia interdicti ad voluntate iudicis def minari: puta vt interdicat missam cuz catu vel vespas, v' sepulturā z h' moi. Pot etia iudex ab interdicto excipere z subicere quos vult: z quādo vlt: puta quādo dñs terre ibi fuerit pns z h' modi: ex de spon, non est nobis. **A.** Idē in sum, con. eo. ti. q. 232. fm Inno. z Hosti. Et addunt q si psona estz interdicta vel suspensa p culpa sua nō posset de licetia alicui celebrare nec suspēdi interdictū vel suspēso. Si si suspēsa vel interdicta esset ob culpā alteri: quod aliquādo fit: dici pōt sicut de interdicto loci q talis snia suspendi pōt. **B.**

Quā snia interdicti obliget? **R.** Sufficit snia interdicti publice p mulgari: nec postea necesse est eā singuloru auribus inculcare. Sufficit etia cū qscit vicinos suos maxime metropolitana eccliam recepisse sniaz z seruare: ex de postu, pla. c. p. **A.** Idem in sū. cō. eo. ti. q. 261. fm Hosti. **B.** Insup oēs religio si tam exēpti q non exēpti q viderint vel scuerint matricē loci ecclia **A.** i. maiorē seu baptismalē: vt p3 per glo. in cle. ex frequētibus: de qua. i. vbi idē dicit de cathedrali. **B.** seruare qd cūqz infdictum positū auctoritate se dis aplice vel ordinarioz debet z ipsi seruare, aliogñ non seruantes icurrūt

excoicatōem ipso facto. Idē etia in interdictis z cessatōib' a dinis indictis p statuta puincialiū ocilioz, vel epoz auctoritate. Idē in generalib' cessatōibus a dinis, cinitatū, terraz, z alioz locorū quas aliquādo ex osuetudine, capitula, collegia vel cūctus secularium aut regularū eccliarū sibi vēdicāt hō non obstantib' qbuscūqz appellatōibus antea etia ad sedē aplicam vel ad alium interiecti, z aliis obiectōibus qbuscūqz: vt in cle. ex frequētib'. de sen ten. exco.

Si snia interdicti pferat in clerū, non tñ ppter hoc intelligit pplus iterdict' nec eo? **Uñ** vno ipoz iterdicto ali' licite admittit ad diuina: extra co. si snia. li. 6. Lū vero alicui terre ppl's est interdict' singlares ei' persone intelligunt iterdicte, vt i ocō. c. si snia. 5. si. In gnali quocqz interdicto alicui' terre cñci lz teneat illud obseruare. tñ eorū persone nō sūt iterdicte fm Huil. z Inno. z iō alibi exntes i nullo tenetur vt i. interdictū 2. 5. si. **A.** Idē in sum, con. eo. ti. q. 264. Et addit fm eū. Inno. z Donal. q si familia alic' iterdicere z cñci eēt d ei' familia. q z ipsi iterdicti essent: nisi spāt exciperetur. **B.**

Utr snia interdicti suspēdi possit ita q liceat celebrare dina. **R.** fm Hosti. z Inno. Qñ loc' vel ecclia iterdicat: talis snia suspēdi pōt. z tūc licet ibi celebrare, ex de pui, vt puilegia. Qñ hō ē interdicta psona seu suspēsa, si factum ē p culpa suspēsi v' interdicti: nō possz de licetia alicui celebrare neqz iterdictū v' suspēso suspēdi. Si hō factū esset ppter culpā alteri: qd aliqñ fit, vt i. 7. q. 4. miroz. z c. felix. **A.** Hoc. c. felix nō v' ibi hñi. **B.** tunc dici pōt sicut de interdicto loci q talis sententia suspēdi pōt p efm sicut z tolli.

Quid si infra tempus suspensionis vel interdicti appelletur? **R.** respondeo fm Hosti. Appellari potest a suspēsa sententia sicut a conditionali, extra de appel. pterea, et. c. dilectis. x. vez

dicim'. et idē in snia suspēſionis. Secus
aut in snia excoīcatōis cui' effect' nun
q̄ pōt relaxari ad tps nisi oīno tollat :
ex de sen. exco. cu3 desideres. i pncipio.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 233. **B**.

Interdictum 2º

Ispāliter: qđ ponit in aliquā
terraz. Ubi sciendū qđ cū dñ. indicim'
terram talis regis vel dñi: fm Inno. et
Hosti. intelligit oīs terra q̄ iurisdīcīōi
sue iubest tpe late snie. et sūt qui in cri
mine sibi fauer. Con. Ber. Si hō post
sniam terrā emit: non est indicia: nisi
snie latoz exp̄ſerit siue itēdēt tā d ea
quā h3 qđ ea quā hitur' eēt. Si hō vē
dit suā remanet illi terre on' indicia
donec relaxet: vt ponit Hermān' i tra
ctatu de indicio: ar. ex de postu. pla.
ad hec. **A**. Idē in sū. con. eo. ti. q.
235. et se. **B**.

Quid si dñs tpalis supponat terras
suam et p̄dget in se iurisdīcīōē alic
ep̄i: an possit terra eius ab illo interdi
ci? **R**. fm Hosti. Si ordinarius cōsen
serit i p̄rogatōem. tūc planū ē qđ pōt :
ex de foro cōpe. significasti. S3 si nō cō
senserit: adhuc puto qđ possit : et clerici
tale interdictū seruare tenent: ex d iu
re iur. ex rescripto. et de offi. del. p. et B.
Licet. n. laicus p spālē dñtōem nō pos
sit supponē alīs ecclīas vel personas
ecclīasticas terre sue: tamē cū vniuer
sitate tacite transeunt. **A**. Idē in sū.
con. eo. ti. q. 230. **B**.

Si ciuitas castrū aut villa sunt in
dicta illoz s̄burbia et cōtinēria edificia
intelligūtūr interdīcta: ex eo. si ciuitas.
li. 6º. Al' hō nōle ciuitatis intelligit qđ
muroz ambitu cōtinet: vt ibi dicat.

Quid hōies de terra interdīcta pos
sint audire alibi dīna? **R**. Si est indi
cta ppter delictū dñi vel rectoris: tunc
ciues qui culpabiles non existunt p̄ſt
extra ipam licite intēſſe dīuinis: nisi et
ipsi fuerint interdīcti ppter dñm puniē
dū in eis: qz tunc etiā alibi non possūt
interesse dīuinis: sicut et non possunt si

ppter culpam illorū positum fuit in
dictum: ex eo. si ciuitas. li. 6º. Et idē itel
ligēdum si aliquis de ip̄s hōibus alio
transfert domiciliū. Et eodem mō itel
lige de clericis alicui' terre indicte: qz
si culpabiles nō existūt: nec fuerint ip
si interdīcti: p̄ſt alibi celebrare dīna.

Interdictum 3º

Si in aliquā ecclīam. Ubi p̄ ſci
endum qđ si ecclīa interdīct: nec in ca
pella eius celebrari: nec i cimiterio po
terit aliqs sepeliri si ipa capella vel ci
miteriū sint ecclē coniuncta: al' sec' ex
tra eo. si ciuitas. li. 6º.

Quid si aliqs scient celebrat i ecclē
sia aut q̄cūq̄ loco indicio? **R**. Nisi sit
p̄uilegiat' in hoc vel nisi in casib' a iu
re concessis celebrat: irregularitatē in
currit: a qua non poterit nisi per papā
absolui: nec pōt eligi nec eligere. extra
eo. is qui. li. 6º.

Interdictū quar

to. s. quid p̄hibet vel concedi
tur tpe indicio. Et p̄ quidē nulla dīna
officia p̄mittuntur: extra de pe. et re. q.
i te. et extra de spon. non est nobis. Sed
hoc in 6º eo. ti. c. alma. tēperat multum
hoc modo. qđ singulis dieb' i ecclīis et i
monasteriis misse celebrēt: et alia dī
uina officia submissa voce tanuis clau
sis. excoīcatis et indicio exclusis. cāpa
nis etiā nō pulsatis: ita tñ qđ nullos ali
os etiā si aliūde veniāt debēt admittē
nisi illi sint sup hoc p̄uilegiati: ex de p̄
uile. li. 6º: ita qđ tā canonici qđ clerici ec
clesiaz in quib' distributōes q̄ridiane
tribuunt illis q̄ insunt hōis: si nō ve
nerint amittāt eas sicut amitterēt si nō
eēt indicio: ita qđ solū in festiuitatib'
s. natalis. resurrectōis. p̄t̄b. et assūprio
nis beate Marie. **A**. Idē est hodie ē
de festo corp̄is xp̄i et ei' octaua: sicut ē
statutū per Martinū gntū et Eugeniū
q̄rtū: vt p3 per exuagatē q̄ incipit. Ex
cellentissimi. **B**. campane pulsentur
et tanuis agtis alta voce dīna celebrēt

excoīcat) exclusis. infdictis admissis: ita tñ q illi ppter quos placum est in terdictū altari nō appropinquēt: non obstantibus qbuscūq; pūilegiis q re uocant: qz sufficere d; oib; q celebret v; dictum ē. *h*ec oīa in p̄dicto. c. alma. Item nō q tpe gnālis infdicti pōt con fici chūsina i die cene: ex eo. qm. li. 6.

¶ Utz tpe infdicti ministrari possint ecclesiastica sacra. *R.* Non. ex de sen. ex. rñso. Et hoc multas recipit exceptiōes Nam p qdem excipit baptism' cathe cismus z cōfirmatio nō solum paruulo rum: vt in dicto. c. rñso. sed ēt adultorū ex eo. qm. lib. 6. Item excipit pñia nō solum morientū: sed etiā uiuorū z sa norum: dum tamē non fuerint excoīca ti qui non pñt admitti nisi in morte: et exceptis illis ppter quoz culpā v' do lū lata est snia interdicti. v' qui p̄bue runt consilium auxilium vel fauorem si non p̄us satisfecerit v' de satisfaciē do dederint idoneam cautōem. aut si hoc non possunt nisi iurauerint q; cuz poterūt satisfaciē: ad satisfaciē facienda per illos qui tenentur dabūt consilium z auxilium: z p posse labora bunt. Nec ppter aliquod p̄dictorū d; fieri relaxatio infdicti: vt ex eo. alma. li. 6. Item excipit eucharistia quo ad decedētes: ex de pe. z re. q; in te. negat extrēa vñctio: vt in dicto. c. q; in te. A. Alius facit. c. rñso. ex de sen. exco. et idē nō. in sum. con. li. 3. ti. 33. q. 235. B. Ad ordines aut non potēt laic' loci in terdicti pmoueri Secus aut de his q erant clerici nec sunt interdicti. A. nā tales ad alios ordines poterūt pmoue ri: s; eū. Inno. z in dicta. q. 235. B. Pa trimonia hō fm Inno. fieri pñt apud infdictos: qz apud ifideles trahunt 26. dis. deinde: nō tñ d; fieri bñdictio nu ptiaz: fm Hosti. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 137. B.

¶ Utz tpe gnālis infdicti cedat eccle siastica sepultura. *R.* fm Inno. Quā do in infdicta cōter aliq; fra v' aliqua vniuersitas denegat laicis ecclesiastica

sepultura: etiā si pñiam acceperit: ex de pe. q; in te. qz infdicti sūt etiā si pec catores non sūt. 24. q. 3. si hēs. 17. q. 3. mi roz. S; illi q inter p̄dictos excoīcantur etiā si ab ipa excoīcatōe absoluant re manent tñ adhuc infdicti donec soluā tur infdictū. Si tñ in morientib; appa ruerint signa pñie z postea fuerit solu tū infdictū: tunc taliū corpa erūt apd eccliam transferēda: ar. ex d; sen. exco. cū illoz. A. Delit' eo. ti. c. 2. B. Et si apud eccliam stante adhuc interdicto sepulti fuerint: non erūt postea exhu mandi: cum ad eū statum venerit res a quo incipe potuit. Et p h' modi iter dicti. s. qui penituerūt: s; mortuaria re cipere: ac p eis orādū est. xi. q. 3. q. cūq; S; si nō penituerit: nec p eis orādū in est nec mortuaria recipiēda sūt. so. dis. c. fi. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 250. B. Lūcis hō qui in tali gnālitate nō sunt interdicti non negat ecclesiastica sepul tura. sine pulsatiōe tñ campanaz z ces sante omni solēnitare: vt in dicto. c. q; i te. S; q; ibi d; cū silentio: nō v' hodie intelligēdū de silētio funeralis officii qz cū cōcedat qd maius est. s. dicere ho ras z missas submisit: vt in p. s. dictuz est. z de officio funerali cōcedi videtur **¶** Utz qst ecclia est singularit' infdicta illi de p̄p̄b possint alibi eligē sepultu rā. *R.* fm Inno. Si est infdicta i penā p̄p̄i etiā si multi ex eis non deliqrunt. s; forte vniuersitas vel maior ps. vel forte qz deligt dñs z in hoc punif: tūc parochiani non possunt i alia ecclia ēt non infdicta eligere sepulturā: nisi for te ex pūilegio: ex de pūil. vt pūilegia. Si hō est infdicta ppter delictum cū corz tñ. v' ppter hoc q violata fuerit tūc prochiā pñt i alia ecclā si infdicta eligē sepulturā z audire dīna. A. Lon. Hosti. vt in sū. cō. eo. ti. q. 250. i pñ. B. **¶** Utz oēs infdicti vitandi sint? *R.* fm Inno. Hosti. z Ber. In dñis offici is vitādi sūt oēs illi q p̄p̄o noīe v' alia certa circūlocutiōe p sniam designant q z dicunt noiatim infdicti in Insti. de

exhere. li. §. noiatim. Item vitandi sūt
tanq̃ noiatim inf dicti oēs illi de qbus
ostat q̃ interdicti sunt: vt si ciuitas vl
castrū infdictū. Si vero iterdicant fau
tores siue participātes in crimine: nō di
cunt noiatim infdicti: sed tñ in genere
Un̄ tales nō tenet quis euitare q̃uscq̃
p iudicē specificet̃ r iudicent: nisi forte
eorū picipatō eēt mltū notozia: ita q̃
ificiatōi non eēt locus: ex d̃ coha. clē. r
mu. tua nos. A. Idē in sum. con. eo. ti.
q. 336. B.

¶ Quādo cōcedit̃ alicui persone singu
lari: vt tpe interdicti possit celebrare et
audire dīna i voce submissa: tunc eius
familiares ad audiendū cum illa r cele
brādum sibi admittūtur. S; non sic d̃
familiarib⁹ alicui⁹ collegit̃: q; nisi pui
legiati fuerint admitti nō debēt. Tali
quoq; cōcessione nō pōt gaudere ille cu
ius culpa dolo vel fraude fuit snia la
ra: seu qui ad perpetrādū ipm̄ delictū
p̄buit cōsilū auxilium vl fauorē: ex de
puit. licz. li. 6.

¶ Ep̄i qui sunt in via possunt secū fer
re altare portatile: r facē sibi celebra
re vbicūq; fuerint nō obstāte interdi
cto: ex de puit. qm̄. li. 6. Ep̄i quoq; non
incurrūt ipso facto sniam interdicti: vt
s. ep̄s. §. 5. A. qui incipit. episcopi r su
periores. B.

¶ An i locj exēptis celebrari possit tē
pore interdicti gnālis. R. Nō. nisi sic
in aliis: ex eo. alma. in fi. r de p̄uile. au
toritate. hec li. 6.

¶ Sed nunqd ex sola cōsuetudine pōt
aliquis venire d̃ interdictū? R. Non. ex
de cōsue. cū inter. A. Idē in sum. con. e.
ti. q. 243. fm̄ Inno. r Hosti. B.

¶ Utrū tpe infdicti liceat secularib⁹
extra eccliam audire vl auscultare of
ficiū qd̄ fit in ecclia. R. fm̄ Hosti. Ex
cōicatis r interdictis nō licet audire:
neq; c̄licis licet ita alte celebrare q̃ de
foris possint audiri: nec ē eis pax portā
da: aut fenestra vl ostiū aperiendū ad
videndū corp⁹ xp̄i: vel ad offerendū post
euāgelii. Hec colliguntur ex de pe. q̃

in te. Lō. satis Ray. r Huil. Et idē dicit
Huil. q̃ nō phibētur sc̄lares audire ho
ras q̃ ex eccliam siue p viā dicunt. A.
Lon. cū Huil. Donal. vt p; in sum. cō.
eo. ti. q. 260. B.

¶ Nūquā tpe infdicti possit facēdos
bñdicē perā r baculū pegrinorū? R. fm̄
Huil. Lū non reperiat̃ esse phibitū vi
detur eē cōcessum. A. Idē in sum. con.
eo. ti. q. 247. B.

¶ Quid si ppter fauorē r ad instantiā
aliquorū positū ē interdictū r illi nō fer
nant sed allegant q̃ hēant p̄uilegia r
h. R. Neq; alii seruare tenētur: ne de
alioz fletu ipi ridere videant̃: ex de p̄
uit. peristis. A. Uex est si p̄uilegiati ex
cesserint terminos suoz p̄uilegioz: i ob
seruantia infdicti: vt p; in eo. c. peristis.
Hec etiā nōntur i sum. cō. eo. ti. q. 249.
vbi etiā addit fm̄ Hosti. q̃ si alig po
nunt vel poni pcurant interdictū: vt
postea ipsi soli celebrēt: r ad ipos p̄p̄s
cōcurrat a qb⁹ oblatōes accipiāt r alie
ecclie defraudent̃: istis celebrare nō li
cet occasione sui p̄uilegii. B.

¶ Quō c̄lici in officio violēt interdictū
R. fm̄ Inno. L̄icus violat interdictū:
vñ officiū vel ordinē exequi i missa si
solū celebrādo vt sacerdos: sed etiā ca
licē offerendo vt subdiacon⁹: vel vce
os siue ap̄ullas vt acolit⁹: r h. Silt et
celebrādo p̄ncipalr. A. i. quasi in offi
cio suo: vt in. c. si qs ep̄s de quo. i. B.
vesperas r matutinas r h. modi. xi. q.
3. si quis ep̄s. in fi. A. Immo i medio
r est. c. si qs ep̄s. r; S; r in p̄ de hoc ali
qd̄ d̄f. Et hoc ē vep siue qs vtrāq; officio
ordinū maioz siue minoz fm̄ Inno. r
in sum. con. eo. ti. q. 251. B. nec credim⁹
irregularitatē vel suspensionē icurrē
q̃ officio interest ē si canter cū aliis:
nō tñ celebrat nec aliud in officio suo
agit cum hoc nusq; inuentam: l; peccz
Et intelligēdū nisi hoc faciat ex contē
ptu: fm̄ Hosti. ex de exce. pla. tanta.
A. Dicit etiā Hosti q̃ tunc talis q̃ inf
est officio ab irregularitate excusatur
qñ ignorant̃ audit dīna officia ex q̄da;

simplici deuotōe. Secus si ex cōtēptu
puta qz facit celebrare dina z auctori
tarē pstat. qz tunc irregularitatē incur
rit: vt in eo. c. tanta. z ex de cle. exco. mi.
illud. §. fi. Lon. Huil. du. vt in eadē. q. 251
B. Legē autē psalmos vel euāgelia di
cere gliber pōt in terra iterdicta sicut
z pdicare. ex de sen. ex. rīso. A. Idē in
dicta. q. 251. B.

Quid scilicet dicat eplam sine ap
paratu? R. fm Inno. Si cōsuetudo est
qz aliquis sine distinctōe ordinis dicat
eplam vel portet cereū vel faciat qc
quid aliud pertinēs ad aliquē ordinē
non erit irregularis q id facit. Ubi hō
cōsuetudo nō est fit irregularis. xi. q. 3. si
quis eps? Sz si faciat ea que nō sunt
alicui ordini vel officio deputata: vt si
in matutinis legat lectōem vel canter
responsoriū: non fit irregularis. Lon.
Hosti. z Huil. du. A. Idē in sum. con.
l. 3. r. 33. q. 257. B.

Quid de simplici clīco q hz tñ pri
mā tonsurā? R. fm Hosti. Si i officio
suo canter: puto q irregularitatē incur
rat. 23. dis. psalmista. Idē Huil. du. i spe.
A. Prefati doc. nō vident loqui d cle
rico pme tonsure tñ: ad cui' officiū nil
spāle videtur ptinere: cū pma tonsura
non sit ordo: sed qdam dispositio ad or
dines fm theologos cōter: vt in sū. cō.
e. ti. q. 258. vbi etiā p3 q dicti doc. dicūt
de simplici clīco: nec addūt q hz pma3
tonsurā tñ: sed vident loqui de clīco
ordinū minor: de quo loqē allegatū. c.
psalmista. B.

Quid de bñdictōe mense v' aque?
R. fm Inno. In bñdictōe mense non
hbit irregularitas: cum nulli ordini de
putata sit ar. 44. dis. c. fi. Sed i bñdicti
one aque secus videt. qz annexa est or
dini: d. 25. dis. 3. aqua. Idē Huil. du. A.
Idē in sū. con. eo. ti. q. 255. B. Intelligē
dum autē q ita fuit tpe pdictorū In
no. z Huil. qñ nō licebat in ecclis cele
brare etiā secrete: nisi ex pūilegio. Ido
die qz licet celebrare secreto: quod ma
ius est: ex eo. alima. l. 1. 67. z secreto aqua

benedicē licet: quod min' est.

Quid si qs tpe iudicti aliquē excō
municat vel absoluit? R. fm Inno. et
Hosti. Non ē irregularis: qz hoc nō cō
petit ex ordine: sz ex iurisdicōe. 2. q. i. ne
mo. z ex de elec. transmissam. Sz abso
lutōis solēnia exhibē: sicut ē dicē cum
stola psal. z ordem: vel in eccliaz intro
ducere excōmunicatū est ordinis z officii:
ar. ex eo. nup. in fi. xi. q. 3. debz. z. c. se. vñ
hoc faciēs irregular est. Idē Huil. du.
A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 256. B.

Utrū tpe iterdicti possit fieri intro
ductio mulier in eccliam p' partū. R.
fm Hermānū. Nō licet. A. Idē in
sum. cō. eo. ti. q. 251. vbi etiā d' hz Hosti.
qz sūt nō licet bñdictio nuptialis. B.

Quid si laicus violat iterdictū? R.
fm Inno. non incurrit irregularitates
vel suspensionē: cum nec ordinē nec of
ficiū habeat. grauitur tamē peccat et
puniendus est. Idē Hosti. A. Idē i
sum. cō. eo. ti. q. 254. B. Si hō tpe iter
dicti exerceat aliq officia que nō sūt ali
cui' ordinis: puta doceat scholares: ex
erceat tabellionariū: aut aduocatōem
z h' modi: non peccat: vt z ponit Huil.
du. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 254. Ibi
tamē solū videt dici de irregularitate
quā quis hac occasione non incurrit. Et
con. Hosti. l. 3. Inno. visus sit sensisse cō
trariū: vt p3 in dicta. q. 254. cui' dictus
pōt intelligi i clīco: qui exerceat scho
las vel aliquid h' modi: qd esset anne
rum ordini ex cōsuetudine vel ex con
stitutione. Al. claz vt pōt cōstare etiā
ex dictis ipsius Inno. ibidem positis.
qz ex talib' q non cōpetunt nec ordini
nec officio ecclīastico non irrogat irre
gularitas: sed nec pctm: cum non repiā
tur phibita. B. Quid de illo cui iter
dictus ē aliquis spālis act': puta igres
sus ecclie. hunc casuz vide. i. §. pñ. i fi.
A. In hoc etiā dicēdū qz cui iudicē
aligs act' vel spāle officium pōt alia
exercere fm Donal. z in sum. con. eo.
ti. q. 251. B.

Sz nūqd laici iterdicti pnt ozare in

ecclia: R^m fm Buil. Propt^r gnale interdictū nō intelligo hoc eē phibitū. Secus si exp^{ss}e sit eis interdict^o ingressus ecclie. Idē Donal. A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 260. vbi etiā d^r q^d pōt orari ora tōe puata etiā i ecclia interdicta: nisi ab excoicatio maiori vel interdicto ab igref su ecclie. B.

¶ Quid si sacerdos pbabil^r credit q^d aliq interdicti sint in ecclia: R^m hz Buil. Debz monē in gnali q^d exeat: al nō re netur vitare eos maxime publice do nec cōfiter de snia. A. Hodie circa hoc magna facta ē inouatio: vt pz sup. clie^o 3: ad fin. additōe. B.

¶ Quid si sacerdos recipiat sciēter hominē interdictū: nūquid aliū tenebūf exire? R^m fm Buil. Lredo q^d nō. n3 peccant audiendo dīna: sed solus sacerdos Idē Donal. A. Quo ad peccatū vez ē nisi cōfentiāt in hoc sacerdoti: aut eis placeat factū ei? fm eodē: vt in sū. cō. eo. ti. q. 255. B. Et vide in sequenti. §. primo.

¶ Que pena clerici nō seruāt interdictū? R^m fm Hosti. Ille q^d sciēter celebrat in loco interdicto vnde cūq^d sit irregularis ē z suspēsus: eē de cle. exco. mini. postulastis. §. vlt. z eē de elec. cuz inter. z eē co. is. q. li. 6: Et iō nō pōt bñficiā offerre: eē de cōcl. pben. qz diuersitātē. z eē de excels. pla. tanta. Lō. Inno. z Ber. Itē nō pōt talis eligi nec eligē: eē de cōsue. cū dilect^o. §. qz nobis. z i dco. c. is qui. nec ēr postulari: eē de postul. pla. c. p. Itē qui nō seruāt interdictum remouēdus ē a bñficio: eē de cle. exco. mi. postulastis. §. vlt. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 267. vbi etiā addit hz Inno. z Hosti. q^d violās interdictū z alios ad violādū iducēs suspēsus est. z si ē plar^o oīs eius institutio destitutio collatio prebēdaz beneficiōz ac dignitatū z sē tentie in quoscūq^d plate sunt irritē z inanes. Nō g^o pōt pmissa facere. Et vt aiūt idem forte dicēdū in aliis spūali b^o. s. q^d sicut eis offerri nō pñt: sic nec facta ab eis collatio valet: vt in dicto. c.

postulastis. z eē de eta. z qli. ordi. cū bone. B. Et nota h^o q^d si aliq sciēter celebrat i aliq ecclia q^d non ppe dicenda sit interdicta: s3 violata siue polluta: nō incurrir irregularitatē: vt i dicto. c. is q^d tñ talis grauit^r peccat vt ibidē d^r. Et dicit ecclia violata siue polluta semie vel sanguine: vide sup. cōsecratio. 2° §. 4° cum seqntib^o. Sitr etiā si q^d i aliq ecclia nō supposita interdicto celebrat pñtibns psonis interdicti: h3 gñiter peccet celebrādo eis: tñ nō fit irregularis. qz hoc nō hētur in iure: vt ibidē. Sed tñ oīs sciēter celebrās siue in loco interdicto siue psonis interdicti a iure v^l a quocūq^d iudice. vel recipiēs publice interdictos ad dīna officia seu sacra siue ad sepulturā est interdict^o ab ingressu ecclie: eē de pñt. ephoz. li. 6°. Et si in ea se igerat i suo officio fit irregular^o: eē eo. is cui. li. 6°. Et de b^o casu hēs. i. suspēsus. §. 3°. A. Ibi dicit de interdicto ab ingressu ecclie. B.

¶ Quid si cllici exñtes noiatz interdicti celebrent dīna? R^m fm Inno. Irregulares fiunt. xi. q. 3. si q^d eph^o i domici li. o. z sunt deponēdi perpetuo: nisi q^d si multi sunt tūc pñcipales sūt deponendi. cum aliis vero super irregularitate potit dispensari: sed si nisi p papam A. Idē in sum. cō. eo. ti. q. 267. Et fac eē de cle. exco. mini. c. latores. Ibi etiā d^r q^d multitudo intelligitur cum excedit numerum. 40. B.

Interdictum v^o.

¶ De relaxatōe interdicti. Vbi sciendū q^d postq^d snia interdicti p aliq^s inferiorēs platos rōnabil^r lata est: maiores nō debēt eā relaxare absq^d congrua satisfactōe z cōscia illi^o q^d tulit eam: eē de offi. ordi. cū ab eccliaz. Si hō nō rationabil^r lata sit: d3 q^d tulit eā sine difficultate relaxare: eē de offi. ordi. gñe. seu supior ad quē recurrit: eē eo. cum medicinalis. li. 6°.

¶ Archieps nō pōt relaxare interdictū vel excoicatiōem siue suspēsiōnē latas

ab officialib' archidiaconoz seu aliis
iurisdicōem hñtib' subdit' suffragane
orū ipis q tulerūt omīssis: nisi eē dñia
consuetudo. ex eo. romana. lib. 6. A. Ibi
dicit q archieps vel ei' officiales nisi
p'dicto mō dictas nias nō relaxēt. Un
d' q si relaxauerit: l' male egerint: tñ
tenet relaxatio: vt p3 in sū. con. li. 3. ti.
33. q. 269. vbi d' fm Inno. q si eps d' fa
cto relaxet snias ab inferiorib' latas ma
le qdem facit sed tenet relaxatio: nisi
forte aliqua consuetudo obstarēt. B.

Iū q's interdictio vel excoicatione
altrictus offert se ad iusticiā eorū pro
quib' sniam accepit: iudex eū ne sic de
cedat absolue pōt: etiam si aduersa ps
appeller ne absoluat. Deb3 tñ añ abso
lutōem recipi ab illo sufficiens cautio:
q' in pñtia romani pontifici ad quem
appellat si voluerit appellator vel co
ra iudice cui cām delegauerit iuri pa
rebit. Et idē de his qui dicūt se iniuste
excoīcatos vel iterdictos. A. etiā si hi
qui h' modū ptulerūt sniam ad sedez
apficam appellarent: vt in c. de q' stati
B. ex de appel. qua fronte.

Utrq' snia iterdicti relaxari possit nu
do hbo. R. fm Jo. hosti. Lic3 in snia excō
municatōis expressa sit solēnis forma
quā hēs s. absolutio s. s. 2. sec' tñ i sen
tētia iterdicti z suspensionis q' nudo h
bo pferūt vt tota relaxatur. cū iu
ramēto tñ: vt s. iterdictū p. s. s. A. q
incipit. In quo cōueniūt. B. z ar. est
ex eo. alma. li. 6.

Quid si aliq's tpe gnālis interdicti
vult satisfacē: z sic absolui? R. fm Jo.
an. Si is ppter cui' culpā latū est iter
dictū satisfacē vult: tollet interdictū.
Ubi hō culpabilis fuit tanq' consiliari'
vel auxiliari': l' accipiat cautio: z in
iungatur pñia nō relaxabit interdictū
ex eo. alma. li. 6. Qd si nō ppter eius
culpā latum est: ipse qdē puniē: sed ei'
satisfactio nō regnē: ex eo. si snia. s. p.
A. li. 6. B. z in dicto. c. alma.

Intestatus. Requi
re. i. luc

cessio ab intestato.

Intimiditas. Reg
re. i. ti
mor. s. fi.

Iuenta. Quid ē agē
dum de iue
tis? R. fm Tho. scda scde. q.

66. Distingnēdū est circa res inuētas.
Quedam. n. sunt q' nuncq' fuerunt i bo
nis alicuius sicut lapilli z gēme que in
ueniuntur i litore maris: z talia occu
panti cōcedunt. Et eadem rō ē de the
sauris antiquo tpe sub terra occultat'
quoz nō est aliquis possessor: nisi q' h3
leges ciuiles tenetur medietatē dare
domino agri. Intellige si inuenit i ali
eno non data opa: sed si data opa inue
nit: nihil tenet dare dño. A. Immo
totū tenet dare: vt in l. vnica. l. d' the
sauris. li. x. z nōt glo. in Insti. de re. di
ui. s. thesauros: super hbo opera. Et h'
est verū etiā si cū volūtate domini re
quireret: q' etiā cū volūtate dñi nō po
set querere in alieno thesaurū suo no
mine: vt in dicta. l. vnica. vbi etiā patz
q' thesaurus dicit' coadunatio rerum
mobiliuz abscondita quoz ignorantur
possessores seu domini ppter vetusta
tem tps. Ibi etiā p3 q' nec in suo so
lo pōt quis querere thesaurū arte ma
gica diuinatōibus v' aliis illicitis mo
dis: al' thesaur' esset fisci: vt nōt glo. i
dicto. s. thesaurus. B. in Insti. de re.
diui. s. itē ea. A. Ibi d' hoc nihil dicit'.
sed puto q' velit allegare. s. immedia
te sequētē. s. item lapilli: vbi d'. Item
lapilli z gēme z cetera q' in litore ma
ris inueniuntur iure nālī statim inuēto
ris sūt. Sed ad mām thesauri melius
facit eo. ti. s. thesauros. vbi dicit'. The
sauros quos quis i suo loco inuenit:
diuus Adrianus nālem eqtatē secur'
ei cessit qui inuenit. Idēq' statuit.
Si quis i sacro aut religiofo loco fortu
ito casu inuenit. At si q's i alieno nō
data ad hoc opa sed fortuito casu iue
nerit: dimidiū inuentori z dimidiū
domino soli cessit. l. Si quis in Lefaris

loco inuenerit: dimidiū inuentoris et dimidium Lesaris eē constituit. Lūi cōueniēs ē: vt si q̄s in publico loco vel in fiscali v̄l ciuitatē inuenerit: dimidium ipsius esse dimidiū fisci vel ciuitatis. **B.** Quedā hō res inuēte fuerūt de p̄ pinquo in alicui⁹ bonis: tunc si quis eas accipiat nō aīo detinēdi: sed restitūēdi dñō nō cōmittit furtum: al furtū cōmittit. i. 4. q. 5. si qd. 2. c. multi sine.

Quid si res ab aliquo inuenta sit q̄ fuit a p̄pō dñō habita p̄ derelicta? **R.** Res q̄ hētur p̄ derelicta: occupāti cōceditur siue sit mobilis et abiiciat: siue sit immobilis: vt si exeam de hoc fundo hac mente vt p̄ derelicto hēam. ff. pro derelict. l. i. sed si in mari iectauero res meas cā alieniādi nauē non hēo p̄ derelictis. qz non hac mentōe abiicio. Uñ si librū inuolūtū iectauit: nō hēo p̄ derelicto. Secus p̄sumit si iectauit aptū: in Insti. de re. diu. §. vlt. **A.** Ibi dī de re b̄ iectatis: sed nō de ista p̄sūptōe. sed d̄ ea dī in sum. con. lib. 2. tit. 6. q. 16. fm̄ hō sti. et Ul.

Sed q̄r restituet res inuēta? **R.** f. Ray. et Hosti. Studebit inuenire illum qui eā amisit. et si oī faciet publice dici per p̄conē vel in eccl̄is p̄ locū vbi expedit. et illum si inuenerit et per circumstantias certificet q̄ illius fūit: illi restituet: al̄ erogat paupib⁹: vel ip̄e pōt tenē si est indigēs. et hoc fm̄ quosdā auctoritate penitentiariū sui. **A.** Hoc fuit dictum Ray. qui etiam dicit: q̄ tunc oret pro illo cuius res fuit: vt in sum. con. eo. ti. q. 17. **B.** seu diocesani si forte sibi retinuerit dispensatōem taliū. **A.** Hoc fuit dictum glo. Ray. cui con. Ul. vt in dicta. q. 17. **B.**

Inuidia. Utrū inuidia sit tristitia de alieno bono. **R.** f. Tho. sc̄da sc̄de. q. 36. De alieno bono pōt eē tristitia dupliciter. Uno modo qñ aliq̄s trīstat de bono alicui⁹ inq̄atū ex hō inuincit sibi periculū alicui⁹ nocumēti sicut cū hō tristat de exaltatōe inimici

timens ne ledat eum: et talis tristitia nō est inuidia: sed magis timoris effect⁹ vt ph̄s dicit. Alio modo inq̄tum bonū alteri⁹ existimat diminutūū p̄p̄e gl̄ie seu excellentie. et hoc modo de bono alterius tristat inuidia: et iō p̄cipue de ill⁹ bonis inuident hoīes in q̄bus ē gl̄a et i q̄bus amāt honorari et in opinione est vt ph̄s dicit et ethi. **A.** Potest etiam esse inuidia: l. tristitia non p̄cedēt ex hoc respectu: sed al̄ ex defectu caritatē. Nā et diabolus nō timebat per hoīem diminutōem gl̄orie sue: quam nullatenus poterat hēre: et tamē inuidet hōi. Sap. 2. Inuidia diaboli. et c. Unde et generat pōt dici q̄ inuidia est tristitia boni fraterni ex defectu caritatis p̄cedens. pōt etiā quo ad p̄mum modum adesse peccatū: vt si q̄s occasiōe timoris declinaret ad aliqd cōtra caritatem dei vel primi. **B.**

Utrū inuidia sit peccatū. **R.** n. fm̄ Tho. vbi s. Inuidia p̄p̄ie est tristitia de bono alicui⁹ inq̄tum alter excedit ip̄m. et istud semper est prauū: vt ph̄s etiā dicit et ethi. qz dolet de eo de quo ē gaudendū. s. de bono primi. Qd̄ si q̄s doleat de bono primi non quia hēt: sed qz sibi deest nō erit inuidia: sed zelus: de quo habes. i. zelus.

Utrū inuidia sit peccatū mortale. **R.** n. fm̄ Tho. vbi s. Inuidia ex suo genere est peccatū mortale: qz dīatur caritati q̄ gaudet de bono primi. Si tñ sit imperfecta rō inuidie. s. in motu sensualitatē sic est veniale peccatū.

Ippocrisis. Utrum sit peccatus: et quale: et quādo: hēs. i. s̄latio: et i. ypocrisis in littera. y.

R. a. Utrum sit peccatū mortale. **R.** fm̄ Tho. sc̄da sc̄de. q. 38. Dotus ire pōt esse inordinat⁹ dupl̄. **A.** Nā vt hī in sū. d̄ vitiis. Ira est irrationabilis turbatio mētis: vel inordinat⁹ appetit⁹ vindicte. **B.** Uno mō ex parte appetibilis: vt puta cū quis appetit iniustā vindictā

z sic ex genere suo ira est mortale pec-
catum. qz dicitur caritati z iusticie. pōr
tamē contingē qd aliq appetit vindi-
cre sit veniale. ppter imperfectōem act⁹
q qdem imperfectio vel est ex parte ap-
petētis: puta cū mor⁹ ire puenit iudici-
um rōnis: vel ē ex parte appetibilis:
puta cū aliq appetit in aliquo modi-
co se vindicare: ita q si actualit inferat
nō est mortale: puta si paz trahit ali-
quē puerū per capillos vel aliqd hui⁹
modi. Alio modo potest ēē mor⁹ ire in-
ordinatus quātum ad modū irascēdi:
vt puta si nimis ardēt irascatur iterū
us vel nimis manifestet exteri⁹ signa
ire. z sic fm se ex suo genere nō hz rōez
peccati mortalis. A. qz appetit nō ē
inordinat⁹ ex parte mēis cum nō appe-
tatur vindicta iniusta: vt pz per eūdez
Tho. B. pōr tñ cōtingē q sit mortale:
le: vt si ex vehemētia ire qs excidat a
dilectōe pxiimi vel dei. A. Quatuor
modis pōt quis hoc casu a dei vlt⁹ pxi-
mi caritate decidē. p qñ ex ira multuz
turbaret d deū. qz ira contrariat caritati
que includit in se patiētia z benignita-
tē. i. ad Lor. 13. 2. cum quis ex ira agē
aliqd reputabilis scandali. Nā. Parb
is. dñ. Ne illi per quē scādaliū venit. 3. si
ex ira decideret i odiū. Qui. n. odit fra-
trem suū homicida ē. i. Joh. 3. 4. si
ira longo tpe teneat: fm Aug. in omel.
de igne purgatorii. z di. 25. §. al. aut. Et
videf longū tps si pseuerat p diē nāle
iux illud ad Eph. 4. Sol non occidat
sup iracundiā vestraz. z videf sentire
Alex. de ales sup 2. sniari. di. 39. q. 6. B
Et de hac materia vide. i. patiētia. z. i.
vindictio.

Irrregularitas p^o

De irregularitate homicidaz
Oēs qui habuerūt officiū in vindicta
sanguinis sunt irregulares: vt dictum
est s. homicidiū 4. §. p. z etiā fm Huil.
si nō fuerit secur⁹ effect⁹: tamē in h^o ca-
su fm eum eps pōt dispensare. A. z cū
illd sūt q nō ex officio sed odio vlt^o rāco

re operā dedit z fecit qd potuit vt occi-
deret aliquē: s. tñ nō occidit nec muti-
lauit. S. tñ talis indiget dispēsarōe s.
eundē Huil. vt i sū. cō. l. 2. ti. p. q. 23. B.
Nō aut pōt si effect⁹ secur⁹ ē. De his at
qui interfunt vidicte sanguis hēs sup
homicidiū 4. §. 4. A. g. icipit. Utz oēs
zē. B. Quid de illo q fuit i pugna vbi
aliqui interfecti sunt: vide s. homicidiū
4. §. 6. A. g. icipit. Quid si ptes.

Quid de illis qui iuris ignari zelo
fidei z ppter indulgētiā q dabat attu-
lerūt ligna ad cremādū hereticos: nū-
quid sūt irreglares? R^o fm Huil. Si mā
illa est coopata ad mortē irreglares
sunt: nec dispēfabit cū eis nisi per pa-
pā. Si aut nō est coopata: qz iam forte
mortui erāt: vel añq mā illa incēdere
tur mortui sūt: nō efficiūtur irreglares
A. Aut si indigēt dispēsarōe sufficē cpi
dispēratio: fm eū. Huil. z in sū. con. e. ti.
q. 24. B. Qd si dubitat meli⁹ est te-
nere certū q absq dispēsarōe pape si
ministrēt nec pmoueant: ex de temp.
ordinan. ad aures. A. Idem in dicta.
q. 24. B.

Quid d illis clicis q cū aliis trahūt
ad manganellas vñ aliq pbabil^r cre-
dit interfect⁹? R^o fm Huil. Neli⁹ ē te-
nere certū: vt in pcedēti. §. dictū ē. A.
Idem in sū. cō. eo. ti. q. 25. B.

Quid de ps bytero qui misit puerū
ad aquādū equū monens vt cauet a
flumine: z tñ submersus est? R^o scdm
hosti. Hunc ps byter culpabilē iudi-
co sicut z diaconū qui non remouit fal-
cē q cinct⁹ erat cū sciret ludi cōsuetudi-
nem: extra de homici. continebatur. z
sacerdotem qui non remouit cultelluz
a corrigia cum qua verberabat famu-
lum: extra de homici. ad audientiam.
z. 50. dis. clerico iaciente. A. Intelli-
ge quando de periculo pueri missi po-
terat rationabiliter dubitari: vt quia
erat infans: vt patet in sum. confes. eo-
titu. q. 26. B. Quid si quis percutit
mulierē pgnantem: vel dat ei uenentū
vt faciat abortum: vide s. homicidiū

4.º. §. 9.º. A. g. incipit. qd si quis percutit
B. An liceat clericis dponere coram iudice
seculari qrela de suis raptoribus hēs s.
homicidii 4.º. §. 2.º. A. Et adde ibi posi-
tis: qd si interio deponere qrela erat vt
ad mortē rei dānarent: irregulari effi-
citur qbuscunq; hōis fuit interio vela-
ta. l. 3. p. eccliaz nō pbibeat: nisi ei ostet
p confessionē vlpbatōem fm hosti. z i
sū. con. eo. ti. q. 46. B.

¶ An liceat cllico furem cape z iudici
tradere. R. fm Buil. Si al pōt res suas
recupare non d; cū cape nec iudici tra-
dere: ar. ex de homici. suscepim. Si at
alt res suas recuperare nō pōt: credo q
nō efficiat irregulari: dū tñ nō sit ei cor-
rupta iūrio. A. Idē in sū. con. eo. ti. q.
47. B. Sed hoc intelligē opz q fiat
cuz ptestatōe: vt s. homicidii 4.º. §. 2.º. z
q non hūerit cām suspicādi q hoc cō-
tingē poterat. Al. tra. vt b i sequētib;
duob; §. of. A. Hoc qd d; in fi. istius
§. est nōbilis limitatio ad id qd d; sup
homicidii 4.º. §. 2.º. B.

¶ Quid si clic scribat qd aligs captas
z ex illa captōe segtur mors vlt detrun-
catio ei: ipō tñ ignorāte z factū z cām:
R. fm hosti. Vides irregulari: qz d; buit
suspiciari hoc posse euenire. A. Idem i
sum. con. dicta. q. 67. B.

¶ Quid si clamer aligs latrones: R.
fm Inno. Siue sic clamer siue aliquid
aliud agat p qd potuerit itelligē q ex
clamore vel actu suo poterat sequi ho-
micidii: irregularis ē: nisi facēt ppter
timorē corpis sui. Nā si timēt q aligs
veller eū occidē bñ posset clamare pro
auxilio: qz non intēdit i alie mortem:
sed in suā liberatōem. Idem hosti. Et
addit. Sec' si clamaret p solis rebus.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 48. B.

¶ Quid de illo cllico q cū latro ducē
captus dixit: claudite ei os ne clamer:
nunqd est irregulari si mors inde seqē
R. fm Buil. Lredo q sic: qz iunxit ducē
res dādo eis cōsiliū. A. Qñ al forte fu-
isset liberat' rōne suspectōis loci: vt in
sum. con. eo. ti. q. 55. B. Et eodez mō si

qrentib' malefactorē idicauit eū: nisi
forte ignorauerit z ignorare rōnabilr
potuit nesciēs q ad mortē qreret. A.
Idē in sū. con. eo. ti. q. 56. B. Qualiter
ēps pōt innocare brachiū scilicet: hēs s.
bellū 2.º. §. 4.º. Et qliter exequat si habz
iurisdictionē tpalez: vide s. ēps. §. 7. A.
qui incipit. Eps q in aliquo. B.

¶ Quid si clicus cōmodat balistā: z in
de alijs occidit: R. Si ccessit in bello
iniusto: non ē dubiū q irregulari ē: quia
dabat operā rei illicitē: ex de homici. c.
fi. z eodē mō si bellū sit iustū. qz ars sa-
gittādi phibita ē: ex de sagitta. artem.
Sed in bello iusto ensem vlt lanceā mi-
nistrare non ē phibitū. tñ oīs talia fm
Buil. iudicādas est irregulari: qz cām
ppinquā pstat homicidio. A. Lō. ho-
sti. vt in sū. con. eo. ti. q. 51. B.

¶ Quid si clici fauorē pstant suis pri-
bus cfortando q securi pugnent: aut
incutiendo terrorem aduersariis: R.
fm Inno. Si bellum ē iniustum z mors
inde fuit subsecuta efficiuntur irregu-
lares: vt in §. primo dictū est. A. nisi
irēt ad bellum iniustū cā pacificādi vlt
al ex iusta causa: dūmodo volus absit
z lata negligentia. fm eundem Inno.
z hosti. vt in sum. con. eo. ti. q. 52. B.
Secus si iustū. Qualr rīdere debeat
cllc' cū interrogat de iudicio sanguinis:
hēs s. homicidii 2.º. §. 3.º. z s. ēps. §. 8.º. A.
g. incipit. Eps qui in aliquo. B.

¶ Utrum irregularitas homicidii tol-
latur per baptismum: Rn. Sic. Sed
non illa bigamie: vt sup. homicidium
4.º. §. 3.º. in fi. De materia irregularitat;
homicidii plura habentur sup. homici-
dium p. z sequentibus. c. per totum. De
irregularitate bigamie. sup. bigamia.
per totum. De multis irregularitatib;
in quibus solus papa dispensat: habet
sup. dispensatio. §. 6.º. A. qui incipit. Di-
spensatio in multis. B. z se.

Irrregularitas 2.º.
De illo q exis irregulari mini-
strat. Ubi sciēdū fm Buil. q irregulari

celebrans non ppter hoc alia irregulari-
tate contrahit. aliqñ toties nouā irregu-
laritatem contrahet quoties celebraret: nec
etiā talis imo nec aliqñ ē indicandus ir-
regularis: nisi inquātur iuentis iure ex-
pressus: ex de sen. exco. l. 6. q. 1. 6. A. Et
in hoc casu vñ exp̄sum. nā ois irregu-
laris est suspensus: vt statim sequit̄. z
nōtur in sū. con. lib. 3. ti. 29. q. 3. circa fi.
Et ois suspensus vtens ordine a quo ē
suspensus incurrit irregularitatem etiā
papalem: extra de sen. exco. cum medi-
nalis. l. 6. Nā videtur qd si iā fuerit ir-
regularis tñ possit nouū vinculū irre-
gularitatis incurere: ita qd absolutus ab
vno remanet ligatus in alio: sicut z d ex-
coicatio hñ. z nōtur extra de sen. exco. c.
cū p. cā. z. officii. Al sequeret̄ qd si irre-
gularis cōmittet̄ homicidiū: non incurre-
ret nouā irregularitatem d id qd hñ. 50.
dis. si quis viduā. B. Sed tñ ois irre-
gularitas siue stingat ex p̄cto siue nō:
impedit ordinis executōem: qā nō exe-
qui d̄z qd anteq̄ dispenset̄.

Utrū celebrans in p̄cto mortali fiat
irregularis. R. fm̄ Inno. z Hosti. Licet
ois qui est in peccato mortali dicatur
esse suspensus quo ad se. si qz non d̄z cele-
brare: non tamē si celebrat incurrit p-
pter hoc irregularitatem: nec post p̄niam
indiget dispensatōe: nisi sit notoriū: ex
de temp. or. q̄situm. A. Nāz notorius
peccator etiā post p̄niam nō h̄z ordi-
nis executōem nisi dispensetur p ep̄m i ca-
sibus pape sp̄alit̄ nō reseruatis dūmō
añ dispensatōem nō celebrauerit dīna:
alr nō posset dispensari nisi p papam:
fm̄ Hosti. z nōtur i sū. con. dicta. q. 3. ad
fi. B. Et eodē mō dicendū de q̄cunqz q
celebrat solū post simplices phibitōes
A. facit dictū. c. quesitū. z quod notat̄
in dicta. q. 3.

Utrū clericus i minorib' exis si excoica-
tus legat ep̄lam sine solēnitate fiat ir-
regularis. R. fm̄ Huil. Lredo qd nō. tuz
qā sine solēnitate hoc facit: tū etiā qā
a laicis qñqz legunt ep̄le de cōsuetudi-
ne: tū qā etiā in illis. c. xi. q. 3. si quis ep̄s

p. z 2: nō fit mērio nisi de ep̄o p̄s b̄io et
diacono. Immo etiā si sacerdos vñ oia
con' talr sine solēnitate legat ep̄lam:
ñ credo ip̄m ppter hoc incurere irregu-
laritatem: cū pene nō sint excedēde s; re-
stringēde. A. Idē in sū. con. lib. 3. ti.
29. q. 7.

Utrū clericus q in excoicatōe cuz solē-
nitate misstrat fiat irregularis. R. fm̄
Huil. Si ē in minorib': credo qd nō. cuz
duo capla. xi. q. 3. si qd ep̄s. i. z. nō loqñ-
tur de eis s; de ep̄o p̄s b̄io z diacono de
qb' si ministrēt i suis officiis: non ē du-
biū qz irregulares efficiūtur: ex d cle.
exco. m. latōres. Et idem intelligo de
subdiacono: cū hodie in multis parifi-
cerur diacono: ex de era. z eq̄li. a mltis
A. i. cōputez inf̄ ordines sacros: vt ibi
Quo xō ad ordines mīores: dicit idem
Huil. qz si clericus hoc casu incurat irre-
gularitatem putat qd ep̄s posset disp̄sare
cū hoc nō inueniat ei phibitū. S; ho-
sti. sentit qd talis ois incurrat irregula-
ritatem p. cū medicinalis: ex de sen. ex-
co. l. 6: vt in sū. con. eo. ti. q. 8. z sic sentit
qd non possit dispensari nisi p papam.
Sic. n. loq̄tur dictuz. c. cū medicinalis.
Recipiens aut̄ ordines etiā minores i
maiori excoicatōe incurrit irregulari-
tatem indispenabilem nisi p papā: vt i. e.
cum illoz. de sen. exco. vbi non distigui-
tur inf̄ ordines maiores z minores: s;
Huil. du. z notat̄ in dicta. q. 8. Recipiens
aut̄ ordines i minori excoicatōe nō in-
currit irregularitatem fm̄ glo. Ray. cuz
non sit exp̄sus: addēs qd talis siue sit
irregularis: siue non: pōt p ep̄m dispen-
sari: cū non sit ei inibitū: vt i sū. con.
eo. ti. q. 9. B. Utrū excoicat' baptizādo
fiat irregularis habetur s. exco. muni-
catio p. circa fi.

Ronā. Utrū ironia. s.
cum qd minora
dicit de se sit peccatū z quale
R. fm̄ Tho. scdā scdē. q. 113. Dīora de
se dicere pōt contingi dupliciter. Uno
modo salua veritate oim. f. aliqz ma-
iora q sunt in eo reticet: z qdā minora

pfert. et hoc non pertinet ad ironiam: nec est peccatum secundum genus suum. Alio modo dicit quis minora declinando a veritate: puta cum asserit de se aliquid vile quod in se non recognoscit. aut cum negat aliquid magni quod tamen percipit in seipso esse. et sic pertinet ad ironiam: et est species peccati. Nulla enim causa meriti est. et. q. 2. cum humilitatis causa mentiris: si non eras peccator merendo efficiaris.

Ironia secundum philosophum quicquid iactantia est quod Thoma ubi sic exponit dicens: quod duplex est excellentia. Una in temporalibus. Alia in spiritualibus. Contingit autem quicquid quod aliqui per exteriora signa et per habita pretendunt quidem defectum in exterioribus rebus: puta per aliquam vestem abiectam: sed per hoc ipsum intendunt ostendere aliquam excellentiam spiritalem. Unde simul incurrunt virtutem ironie et iactantie: de qua dictum est. iactantia

Istrio. vide super. histrio in littera b.

Iudeus per. dicitur qui

legem Moysa cam ad litteram tenent: sic dicti a nomine principalis tribus. s. Iude: qui est prius hebrei dicebatur ab hebrei cuius familia cultum dei tenuit ceteris idolatria fedatis. hec Ray. et Thomas. Ad idem in secundum. con. li. p. ti. 4. q. i. B. Quod christiani se debent habere circa iudeos? R. secundum Ray. Non debent cum eis comedere aut eos ad convivia recipere nec cum eis cohabitare. A. Idem dicunt Ray. Lau. Jo. Inno. et Hoff. etiam de saracenis. quod et illi hodie iudaizant. Unde eadem est causa prohibitoris. Eunt tamen ad predicandum saracenis: cibis eorum utuntur secundum tempora licet: dummodo non de his que fuerunt idolis imolata. In extrema tamen necessitate uti possunt idolotico: dummodo non in veneratorem idoli: ut in secundum. con. eo. ti. q. 5. B. Item infirmi christiani non debent in suis infirmitatibus vocare iudeos: nec ab eis recipere medicinas: nec secum eis in eisdem balneis balneare. et. q. i. nullus. et. c. oes. Item non debet permitti infirmos christianos habere officia publica: ne occasione habeant seuiendi: dicitur. 54. nulla. et. q. 4. constituit. Quod si iudeus talia officia receperit: debet ei negari christianorum consilio: donec quicquid accepit ratione officii secundum prouidentiam dioecesis sani conuertat in usus pauperum. A. si christiani norunt: ut in. c. cum sit. extra eo. B. et ipse officium dimittat. A. si cum pudore quod irreuerenter assumpsit. Et idem etiam obstat in paganis: dicto. c. cum sit. Dicit tamen Hostiensis. quod si iudeus in publicis officiis poni non possit: potest tamen dominus reddere suos iudeo vendere: deputato custode christiani non honesto: et non suspecto: a quo iudei redditus accipiant: ita quod per hoc christiani et clerici a iudeis non grauentur: extra eo. ex speciali. et notatur in dicta. q. 5. B. Et itel legitur secundum Thoma. quo ad dignitates de nouo acquisitas. Secundo dominio perexistente. quod illud quicquid tolerat ecclesia propter sancti doli vitandum: licet ordinaria auctoritate tollere possit sicut tollit in suis. A. si christiani: vel quod volunt fieri christiani a quibus tollit ius seruitutis respectu iudeorum: ut in. c. fi. extra eo. Et quicquid hic dicatur tex. pallegati generaliter prohibent officia publica iudeis et paganis: cum nimis sit absurdum: ut blasphemum christi in christianos viz prout exerceat: dicto. c. cum sit. Nec tolerantia ecclesie excusat quod de se illicitum est. 4. dicitur. denique. et ibi glo. super habeo venia. B. Item nullus potest iudeorum congregatorem seu alicui iudeo vel pagano aliquid relinquere in testamento. et si fecerit et post mortem iudicabit anathema: extra de hereticis. si quis episcopus. et. q. 2. sane. 2. A. Hostiensis. dicit quod vniuersitati iudeorum legari non potest. Leo. li. sed singulis forte sic secundum Azo. Sed clerico non licet et si iudeus fratrem eius sit: tamen eos pasce licet: ut in dicta. q. 5. B. Et videtur intellegendum secundum Bui. nisi legaret ad succurrendum necessitati. A. Idem Bui. dicit: ut patet in prefata. q. 5. Redo quod siue sit clericus siue laicus si daret vel legaret aliquid talibus et maxime consanguineis non ad vitandum: sed ad succurrendum extreme vel multum arte necessitati: non est peccatum

cia publica: ne occasione habeant seuiendi: dicitur. 54. nulla. et. q. 4. constituit. Quod si iudeus talia officia receperit: debet ei negari christianorum consilio: donec quicquid accepit ratione officii secundum prouidentiam dioecesis sani conuertat in usus pauperum. A. si christiani norunt: ut in. c. cum sit. extra eo. B. et ipse officium dimittat. A. si cum pudore quod irreuerenter assumpsit. Et idem etiam obstat in paganis: dicto. c. cum sit. Dicit tamen Hostiensis. quod si iudeus in publicis officiis poni non possit: potest tamen dominus reddere suos iudeo vendere: deputato custode christiani non honesto: et non suspecto: a quo iudei redditus accipiant: ita quod per hoc christiani et clerici a iudeis non grauentur: extra eo. ex speciali. et notatur in dicta. q. 5. B. Et itel legitur secundum Thoma. quo ad dignitates de nouo acquisitas. Secundo dominio perexistente. quod illud quicquid tolerat ecclesia propter sancti doli vitandum: licet ordinaria auctoritate tollere possit sicut tollit in suis. A. si christiani: vel quod volunt fieri christiani a quibus tollit ius seruitutis respectu iudeorum: ut in. c. fi. extra eo. Et quicquid hic dicatur tex. pallegati generaliter prohibent officia publica iudeis et paganis: cum nimis sit absurdum: ut blasphemum christi in christianos viz prout exerceat: dicto. c. cum sit. Nec tolerantia ecclesie excusat quod de se illicitum est. 4. dicitur. denique. et ibi glo. super habeo venia. B. Item nullus potest iudeorum congregatorem seu alicui iudeo vel pagano aliquid relinquere in testamento. et si fecerit et post mortem iudicabit anathema: extra de hereticis. si quis episcopus. et. q. 2. sane. 2. A. Hostiensis. dicit quod vniuersitati iudeorum legari non potest. Leo. li. sed singulis forte sic secundum Azo. Sed clerico non licet et si iudeus fratrem eius sit: tamen eos pasce licet: ut in dicta. q. 5. B. Et videtur intellegendum secundum Bui. nisi legaret ad succurrendum necessitati. A. Idem Bui. dicit: ut patet in prefata. q. 5. Redo quod siue sit clericus siue laicus si daret vel legaret aliquid talibus et maxime consanguineis non ad vitandum: sed ad succurrendum extreme vel multum arte necessitati: non est peccatum

nstendus. Dictum tamen **hosti**. videf
 p**ro**babilius per dictū. c. si quis ep̄s. **B.**
 Item non debz iudeis permitti nouas
 erigere synagogas: sed antiquas refi
 cere: dum tamē non ampliores vl̄ p̄ci
 osiores solito. Ritus autē z solēnitates
 suas sunt p̄mittendi seruare: ex eo. iu
 dei. z. c. consiluit. Item in dieb^{us} lamen
 tatōis z dñice passionis non debēt i pu
 blicum p̄dare: extra eo. in nōnullis. **A.**
 Forte idē est: si ecclia limitaret p̄ ali
 quo cō infortunio xp̄ianitatis fm̄ glo.
 Ray. z in dicta. q. 5. **B.** Quin etiā i die
 parasceue nō debēt hēre ostia vl̄ fene
 stras apertas: ex eo. q. super his. Itēz
 cogendi sunt talem hitum cōtinue de
 ferre q̄ manifeste ab aliis distinguan
 tur: ex eo. in nōnullis. Item cogendi sūt
 ad docimas: vt s. decime z s. z. Item
 cogendi sunt xp̄ianos testes recipere cō
 tra se. s. iude nō pōt ferre testimoniu
 z tra xp̄ianum: extra de testi. iudei. **A.**
 Ibi dicit p̄mū. scdm̄ nōtur in glo. **B.**
 Iudeis permittit agē z cōuenire apud
 iudices: n̄ros: sed non apud seniores co
 rū. Arbitrum ēr possunt eligere iudei
 cui^{us} finiam ordinarius exeq̄tur. L. eo. ti.
 iudei romano. Item in sabbatis suis
 nō debent trahi ad iudicia: nec ipsi ali
 os trahere: s. nec in aliis festiuitatib^{us}
 suis debēt turbari. **A.** nisi in locis suis
 fecerint signū xp̄i vel aliud in cōtēptū
 xp̄iane legis: vt. L. eo. l. iudeos. **B.** nec
 sepulchra eoz obtētū forte pecunie ef
 fodi. vt. L. eo. ti. die sabbato. ex eo. sicut
 iudei. s. p. z. **A.** Nō etiā q̄ etsi iudeo
 rū vel saraceno^{rum} filii vel alii ad fidem
 conuertantur debēt hēre portōem sue
 hereditatis: ex eo. iudei. z. z in dicta. q.
 5. **B.** De iudeoz seruis iudeis vl̄ xp̄ia
 nis hētur. i. iudeus z. per totū. Silt z d
 nutritib^{us} infantū iudeoz.

Quē fit pena participantū cum iu
 deis z tra casus nūc dictos: **R.** s. Ray.
 Si sint clerici z admoniti satisfacere z
 emēdare nolunt debēt p̄uari officio z
 beneficio. Si laici sūt vtputa p̄ncipes
 qui nolunt exequi predicta: siue alii q̄

aliquod impedimentum afferunt. **A.**
 siue quicunq̄ alii contrafacientes: vt
 in iuribus allegatis. **B.** z admoniti
 non satisfecerint debent excomunica
 ri. z. s. q. i. nullus. Si vero sunt iudei taz
 diu sunt xp̄iani ab illorum cōmuniōe
 z commercio separandi sub pena exco
 municationis donec illi emēdauerint
 z satisfecerint: vt oportet. extra eo. z si
 iudeos. in fi. z extra de decimis. de terr
 z extra de vsur. cum tu. **A.** Delit^{us} eo.
 ti. post miserabilem. Quādoq̄ etiam
 puniuntur pena sanguinis z mortis:
 vt si impugnant fidem xp̄i. L. de iu
 deis. l. fi. vbi dicitur. Lemat iudeus bo
 na sua p̄scripta mox pene sanguis de
 stinatus qui fidem alteri^{us} expugna
 uerit peruersa doctrina. Item si impe
 dierit volentem conuerti. L. eo. laudeis
 vbi dicitur. Iudeis z maiorib^{us} eoz
 z patriarchis volum^{us} intimari. q̄ si q̄
 post hanc legē aliquem qui eozum fe
 ralem effugerit sectam z ad dei cultūz
 respererit saxis vl̄ alio furois genere
 quod nunc fieri cognouimus ausus fu
 erit arētare mox flāmis dōdendus est.
 z cum omnibus suis participib^{us} cōcre
 mandus. **B.**

Quid fiet de iudeis vel aliis xp̄um
 blasphemātib^{us}? **R.** fm̄ **hosti**. Dis tal^{is}
 fm̄ leges decapitat etiā xp̄ian^{us}. Unde
 p̄ncipes seculares iudeos xp̄z blasphe
 mātēs gūit punire debēt siue pena pe
 cuniaria siue ēr gūiori. ex eo. c. i nōnul
 lis. in fi. **A.** Idem in sū. con. co. ti. q. 6.
 S. i. c. i nōnullis. aliud q̄ ad hoc non dī
 nisi q̄ condigna aiaduersione debēt cō
 pesci. S. d. pena pecuniaria dī in. c. sta
 tuim^{us}. ex de maledi. vbi etiam nōt dñs
 An. d. bu. q̄ silt etiā p̄ncipes debēt eos
 punire pena vltimi supplicii. i. mortis.
B. De xp̄ianis blasphemātib^{us} vide. i.
 maledictio. An liceat xp̄ianis cōicare
 cū iudeis vel aliis ifidelib^{us} h̄r s. ifidel.
 s. p. z h̄ s. s. z. Contra autē xp̄ianos qui
 sūt iudei pcedēdū ē sicut z tra hereti
 cos. vt sup̄ heretic^{us} z. s. z. q̄ incipit. cō
 tra xp̄ianos.

Utrum liceat ofis terrarū exactōem facere in iudeos. **R.** fm Tho. in qdam littera ad ducissam Lothoringie. Quā uis sicut iura dicunt iudei merito sue culpe seruituti sint addicti, et sic eorū res dñi possint accipere tanq̃ suas: ita tñ vt non subtrahant necia vite, quia tñ oportet nos ambulare honeste etiā ad eos q̃ foris sunt ne nomē dñi blasphemetur. hoc obseruādum est vt exactōibus quas facere non consueuerūt. **A.** id est nō solū vel cōsueuerūt facē. s. p̃decessores dñorū: vt p̃z p̃ eūdē, et in sū. con. eo. ti. q. 9. **B.** nullatenus p̃gra uentur: sed ad cōsuetas cogi possunt.

Quid si iudei nihil hēnt nisi vsuras cui restituerūt ea que male accepta fuerūt ab eis? **R.** fm Tho. in predicta littera. Cum ea que iudei p̃ vsurā extorserūt: non possint licite retinere: cōs ē vt si vos illa ab eis receperit: nec vos licite retinere potestis: nisi forsitan essent talia q̃ a uobis vel a n̄cessorib⁹ uel stris hacten⁹ extorsissent. Si qua hō habēt q̃ extorserunt ab aliis debēt restitui illis qbus iudei tenebāt restituere si inueniuntur. alioq̃ in pios vsus fm cōsiliū diocefani et aliorū p̃borum: vel in cōem utilitatem terre si necessē est: nec esset illicitū si vos de nouo exigeritis talia a iudeis: seruata tamē cōsuetudine p̃decessorū v̄forū hac intētionē vt in pios expendant vsus. **A.** Idem in sū. con. eo. ti. q. 10. Et ista consuetudo attrēdēda est i exactione. non aut in vsurarū restitutione ad quam p̃cise et oīo per p̃ncipes compelli debēt quacūq̃ consuetudine non obstante: ex de vsur. post miserabilem. et i cle. ex graui. eo. ti. **B.**

Utrum iude⁹ q̃ nihil habz p̃ter vsuras possit puniri pecuniariis. **R.** fm Tho. ubi s̄. Dicendū q̃ expedit oēs pecuniariis puniri: ne ex sua iniquitate cōmoduz reportēt et maiori pena q̃ quicūq̃ alius non vsurarius in sibi casu quāto pecunia que eis auferit minus ad eos p̃tiet. Pōt etia⁹ superaddi et alia pena ne ad

penā sufficere videat q̃ pecuniā aliis debitā desinūt possidere. Pecunia tñ pene nomie ab eis ablata retineri nō pōt: sed debz de ea fieri sicut in p̃cedēti. s. dictum ē. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. xi. Et addit fm eūdē. Si hō dicatur q̃ ex hoc p̃ncipes terraz dānificat: hō dānū sibi iputent: vtpote ex eorū negligentia pueniēs. Helius. n. esset vt in deos laborare ad p̃p̃iū victū lucrādū cōpellerent q̃ vt ociose viuentes d̄ so solis vsuris ditēs: et sic eorū dñi de suis redditib⁹ fraudētur. Ita. n. et p̃ suas culpam p̃nceps defraudaret redditibus suis si pmitteret subditos suos ex suo latrocinio vel furto lucrari. teneret. n. restituē q̃qd ab eis erigēt. **B.**

Utrum liceat recipere donū v̄ p̃ciuz laboris et huiusmōi a iudeis vsurariis. **R.** fm Huil. Si iude⁹ bz aliqd aliud q̃ vsuras: pōt accipi ab eo. **A.** Verū ē nī si ipi vsurarii sint n̄ soluēdo v̄ ex hoc reddant impotētes ad restituēdū: vt i. vsura 6. s. vtz dona. de q̃ in se. s. **B.** Si hō nihil bz p̃ter vsuras: tūc aut recipiēs certat de dāno suo vitādo. et sic accipiēdo nō peccat sicut q̃ a fure v̄ a raptoze dānificat⁹ est: vtpote per incēdia et h̄ modi: non peccaret si recuperaret ab eo dānū suum: licz ipse fur vel raptor nihil hēret nisi qd esset q̃situz ex furto vel rapina. dū tñ si recipet p̃ dāno suo i s̄pe ipas res aliēas. Addit tho. i epla ad ducissam. dicēs q̃ si iude⁹ vltro oferat pecuniā v̄ encēiū: expedit recipere: vt pecunia sic recepta reddatur his qbus de iure debet seu aliis: vt dictū est s. s. **A.** Idē in sū. con. li. p̃. ti. 4. q. 12. **B.** Utrum dona et elemosyna data ab vsurario possint recipi: vide. i. vsura p̃. s. 12. qui icipit. Utrum dona.

Quid si iudei occupāt totā aliquaz parrochia emēdo q̃ a xpianis solebāt possideri: nūquid pōt ecclia hac occasione petere aliqd ab eis? **R.** Petē pōt et soluere tenētur decias p̃diales et oēs cēsus siue p̃stationes siue oblatōes reales q̃s xpiani de domib⁹ et possessiōib⁹

soluere tenebatur: ex de vsur. quanto.
Sed sec^o de decimis seu oblatioibus p
sonalibus: vt dictu^m est s. decime 2° §. 2°

Azima iudeoz in necitate pnt emi
z comedi fm Hui. A. Idem in sum.
con. li. 3° ti. 33. q. 125. Sine necitate autē
hoc phibet sub pena depositiois qtuor
ad clericos. z excoicatiois qtuor ad laicos
28. q. 1. nullus. B. Quō iude^s compella
tur restituē vsuras. i. vsura p. §. fi.

Item deus 2° Quo ad ser
uos z serui
entes iudeis. Quid g^o d seruo
iudei si vult fieri xpianus? R^o 6° Ray.
Si seru^s est xianulus. s. de illi^s ancilla
natus z velut fieri xpianus statim eripi
tur in libertatē nullo p^ocio dato. L. de
epi. z cle. l. deo nobis. §. is ita. A. Ibi di
citur. Iubem^{us} vt nullus iude^s v^l paga
nus vel heretic^s xpianos seruos hēat
q^{uod} si inuenti in tali reatu fuerint sanc
imus seruos oibus modis liberos esse
Ibi etiā dicit q^{uod} serui iudeoz pagano
rū vel hereticorū qui voluerint ad ca
tholicā fidē venire foueantur z defen
dant per rectores spūales z r^opales. et
postq^{uod} fuerit ecclesie catholice associa
ti omnibus mōis liberi remaneāt: nec
redigantur iterū in seruitutem etiam
si eoz dñi postea ad fidē catholicā con
uertant. Et subditur. Contēptores h^{uius}
legis non. solū pecuniaria multa: sed
etiā capitis supplicio punientur. B.
z ar. di. §. 4. fraternitatē. Idem si seruus
fuit emptus qui erat xpianus. di. §. 4.
mācipia. vel eē volebat: q^{uod} tales nō li
cet iudeo emē vel in seruos tenē. Idēz
si seruus emptus erat paganus: z fuit
emptus cā seruendū: tunc vult fieri
xpianus: vt in dicto. c. fraternitatē. Itē
idem si emit eū cā mercimonii: puta
vt videret eum alteri z non exposuit
eū venalē infra tres mēses. quia p^{ro}su
mitur q^{uod} ad seruendū emerit. Si hō ex
posuit eū venalē infra tres mēses et
non sterit per eū quo minus vendide
rit. z ipse vult fieri xpianus infra illud
spatiū vel etiā post: libēabit dato p^{re}

cio. i. solidoz ab aliquo xpiano: vt i. c.
fraternitatē. z ex co. c. p. z 2° z vlt. A.
In dicto. c. vlt. sic dicit. Nulli iudeo ba
ptizati vel baptizari volēte emē lice
at vel in suo seruitio retinere. Quod si
quē nondū ouerfū ad fidē cā mercimo
nii emerit z postmodū factus sit v^l fie
ri desideret xpianus: datis p^{ro} eo. i. soli
dis ab illi^s p^{ro}tin^{us} seruitio subtrahatur
Si autē infra tres mēses ipm venalez
non exposuit vel ad sibi seruendum
emit eundē nec ipse vendere: nec aude
at alius cōparare. sed nullo dato p^{ro}cio
pducatur ad p^{ro}mia libertatis. B. Et
erūt illi. i. solidi vsualis monete illius
loci. ex de maledi. statum^{us}. A. Alii di
cunt cū quibus sentit Hoff. q^{uod} hic soli
dus capis p^{ro} aureo: vt in Insti. d. p. te.
liti. §. fi. vbi nōr glo. q^{uod} in legibus capi
tur solidus p^{ro} aureo. z q^{uod} 70. aurei faci
unt librā auri. Alii dicunt cū quib^{us} sen
tit Ray. q^{uod} capis p^{ro} solido vsualis mōe
te. ff. de lega. 3. l. nūmis. vbi d^{icitur} q^{uod} in le
gato nūmoz in dubio intelligit minor
moneta. Predicta etiā nōntur in sum.
cō. li. p^{ro} ri. 4. q. 16. ad fi. Et p^{ro} dicto Ray.
facit. c. cū sint. z. c. odia. de reg. iuri. s. lib^{er}
6°. B. Et hoc intellige nisi dñs eum vo
lentē circūcidēt: vel alteri^s secte signa
culū impmeret. A. s. cū diceret se vel
le xpianū fieri. dicta. q. 16. vbi etiā nōn
tur hec. Et addit fm Ray. q^{uod} idē dicen
dum ē per oīa de seruis saracenozum.
Lon. Lau. z Jo. Idē. n. vt dicūt piculū
est in vtriusq^{ue}. Et q^{uod} dicit ad Eph. 6. 2. i.
Pe. 2. Serui obedite dñis v^{ost}ris carna
libus: dicunt intelligi debere scdm sta
tū p^{ro}mitiue ecclie. S. Hosti. dicit q^{uod} h^{uius}
oz intelligi de his qui seruiūt in gleba
z nō domi. ex de cens. ois. Delius fac
et eo. c. 2. In dicta. q. 16. d^{icitur} fm Ray. q^{uod}
serui hereticoz impune pnt dños reli
quere z ad eccliam cōfugē. L. d. hereti.
l. manicheos. B. Tūc. n. ppter iniuri
am corpis sine p^{ro}cio liberabit. di. §. 4.
nulla. Idem Hoff.

Sed nunqd iste redēptus erit seru^s
redimētis? R^o scdm Ray. Non. s. erit

liber. A. si soluto p̄cio. Per p̄us aut̄ re
manet seru? q̄n redēpt? ē ad seruiēduz
eē eo. c. p̄. Et ad h? facit. s. dñs. i. allatuf.
B. et restituet ei p̄ciū: ar. Insti. de no
rali. ac. s. dñs. Et si nō hēt p̄ciūz q̄rat
mēdicādo vel seruiat ei tātū q̄ fuitiū
cōpensetur cū p̄cio et p̄ea eat q̄ vlt: ar.
36. q. 6. de raptorib? A. Tēpus seruiē
di pōt itelligi de q̄nquēnio adistat ei?
q̄ redēpt? ē ab hostib?: vt. l. si. l. d. post
li. reuer. ab hosti. vel erit ad arbitriūz
boni viri fm Ray. et i sū. con. eo. ti. q. 17.
B. Et hoc intellige nisi cā pietatis em
pt? fuerit. tūc. n. nō tenet aliqd reddere
vel seruire. qz qd pietate dat phibet
ius ne reperatur. et sic dedisse p̄sumit
nisi h̄zium fuerit. p̄testatus. ff. de reli.
et sup. fu. lat si qs. s. sed intdū. A. Ibi
dī q̄ quis p̄testari dī d̄ intēdōe sua: ne
videat cā pietatē gratūre egisse sūpt
funer. Et ibi glo. dicit. Nō q̄ attestatō
pbat uolūtatis nre sniam. Et pdest h?
notare i m̄fimonio cū qs p̄ p̄testat? ē
se nō desponsare cā m̄fimonii: sed alia
de cā. B. Lon. Hoff. et hosti. A. Idēz
in dicta. q. 17. B.

Quid si null? emptor apparet? R?
fm Ber. Nihilomin? erit liber et ostia
rim q̄rat p̄ciū: aut opas p̄ster: vt i p̄ce
dēt. s. dñm ē. ff. d. māumf. l. 4. A. Ibi
dī q̄ seru? redēpt? suis nūmis cōseq̄
libertatē. Et dicūt nūmi sui: si sunt ex
aduēctio lucro siue ex donatōe amici
siue ex eius peculio: qd etiā ad vēdito
rem pertinet. Et predicta notat glo. in
c. p̄. eē eo. B.

Quid si p̄les sint qui velint emere?
R? fm Hof. Ep̄s loci eligat mag? idone
um. ff. de accu. l. si p̄les: vel si sunt pares
grificet ep̄s cui velit: ar. eē de iure pa
tro. cum aut. Idem hosti. A. Idē in
sum. con. eo. ti. q. 18. B.

Utz aliq̄ mō licitū sit xp̄ianis q̄ ser
uiant iudeis. R? fm hosti. Lū phibi
tuz sit q̄ nullū mācipium xp̄ianuz ser
uiat iudeis: multo min? xp̄iani libi eis
seruire debēt. Nō. n. debent eē assidue
itra domū iudei: n3 tāq̄ famlā aut ob

stetrix. Al? si ipsi xp̄iani ab eis discedē
nolūt debēt exēdicari: eē eo. iudei. et c.
ad hoc. et c. et si iudeos. Si aut̄ iudei no
lunt eos dimittere phibet iudeis com
merciū cū eis: vt i dicto. c. et si iudeos. i
fi. Sed extra domūz possūt eis fuitia
fiē. vnde p̄nt h̄re xp̄ianos colonos: eē
eo. multoz. A. Lon. Ray. vt in sum cō.
eo. ti. q. 21. vbi etiā dī. Eadem teneas de
saracenis. B.

Utz xp̄ian? possit emē vel h̄re suuz
iudeū. R? fm Ray. et gof. Sic. eē eo. c. et si
iudeos. 23. q. 8. disp. Nō tñ dī cū eo mo
rari: ita q̄ h̄eat cū tanq̄ familiarē. 28.
q. i. c. sepe. et c. nullus. Et si voluerit sic
ri xp̄ian? n̄ p̄t eū dñs phibē. 19. q. 2. due
sunt. Idē hosti. A. Idem in sū. cō. eo.
ti. q. 19. B.

Si nūqd iude? q̄ est seru? xp̄iani
si baptizet fiat liber? R? fm Ray. Nō.
s3 remanet seru? qz fuit? itroducta ē d̄
iure dīno. 35. di. sexto die. et p̄ ius gētū:
di. i. i? gētū. et ius canōico cōfirmata. 12.
q. 2. eccliaz. Lon. Hoff. et hosti. Addit
Ray. q̄ vbi de bona cōsuetudine non
solēt xp̄iani eē serui: cōsulerē q̄ i m̄is
sionē pctōz dñs manumitteret eū. vel
saltē de pecunia mēdicata vlt seruitio
ad t̄p̄s p̄stīto fm arbitriū boni viri re
dimēt se. 12. q. 2. cum redēptoz. A. Idēz
in sū. con. eo. ti. q. 20. B.

Iudeus 3. de ouersio
ne iudeozū
Ubi sciēdū q̄ iudei et cetē in
fideles non debent ad fidem compelli
asperitatib?: s3 potius debēt iduci au
ctoitatib? rōib? et dulcib? verbis. Naz
coacta seruitia non placēt deo. 45. di.
q̄ sincēa. et c. d̄ iudeis. Si tñ cōdito al? co
acti puta p̄ m̄ias vlt rez suaz ablatōez
vel per xbera et h? modi baptismū su
sceperūt et postea recesserūt a fide cō
pellēdi sē redire ne nomē dñi blasphe
mef. et fides cōrēptibilis h̄eat: vt i p̄di
cto. c. de iudeis. Si xō fuerūt absolute
coacti: vt si per violētiā i aquaz mersi
sunt nō recipiūt baptismum: eē de ba
ptis. maiores. Lon. Tho. scdā scdē. q. 10.

et etiā hosti. Addit Ray. q. tales infide-
les possūt trahi muerib' et pmissis. Et
intelligēdū fm Huil. nō liceat aliqd
dare p fide suscipiēda: s; si aliqs infide-
lis timēt paupertatē si baptizaret possz
illud obstaculū ab eo tolli q sciret et
ppositū. De hac mā pleni' i. mun'. s.
2. possūt et fm Ray. induci per gūio-
rē exactōem pēsonū faciēdā in pñ lo-
catōis. 23. q. 4. d. 3. hō. 2. q. 3. iā hō. A. Jd
in sū. con. li. p. ti. 4. q. 3. B.

Utz pueri iudeoz et infidelū inuitis
parētib' sint baptizandi. R. fm Tho.
scōa scōe. q. 10. Nō licet. s; qñ ad annos
discretōis puenerit possūt fidē suscipe-
etiā parētib' inuitis. A. Jd in sū. cō.
eo. li. ti. 4. q. 4. B. Lon. Huil. dicens:
q nec licet nutriri in uicibus baptiza-
re puulos iudeoz. Si tñ in articulo mor-
tis puuloz hoc facerent non credo q
peccarent.

Quid fiet de possessionib' et bonis
iudeoz: et alioz infidelū ad fidē conuer-
sor? R. fm Ray. Nō debēt ab eis exclu-
di: et eo. iudei: nisi sint vsuraria: v' d
vsura emptā qz vēdēda et restituenda
sunt illis et qbus sunt accepta v' here-
dibus eoz. Qd si nō inueniuntur pote-
rūt sic conuersis tanq' pauperib' et epz
assignari.

Que pena iudeoz q tētāt subuertē
baptizatos? R. N. Debēt public' flagell'
dputari. 28. q. 1. sepe. ita tñ q hec pēa nō
trāseat i vidictā sāguis. qz tal' pēa reli-
quēda ē brachio sc̄lari. A. Nā p p' sub-
uersionē p'fatā v' s; s; leges irroga-
tur pena mortis: vt p 3. s. iude' p. s. 2. i ad-
ditoe. Flagellatio at irrogat' ē p sola
conuersatōe: dco. c. sepe. vbi d. Sepe ma-
loz o'fortia et bonos corripūt. 2. i. Qui
cūq' g' amodo ex his q baptizati sūt infide-
liū o'fortia nō vitauerit. et hi xpianis
donēt: et illi public' cedib' depurēt. B.

Iudicare potest in-
telligi dupl'r. Uno mō qñ ali-
quis vidēs op'a pximi de quibus dubi-
um est q aio fuit iudicat i peiorē ptez

et de hoc dicif s. dubia. Alio mō dicitur
iudicare iudex qñ sniam pfert. et de hō
dicet stat i. c. iudex p. s. 3. et se.

Iudex p. cōiter. Quan-
tā sciam o; ha-
bere iudex? R. deo fm Ber.
et de rescrip. sciscitat'. Debet esse peri-
tus nec querere ab aliis quid eum loq-
oporteat. in auc. de iudi. i pncipio. coll.
. 6. et de consang. et affini. ex litteris. in
fi. Et tamē etiā si illitterat' sit et hēat
osuetudinem et peritiā iudicādi pōt ei
causa cōmitti. L. de iudi. certi iur'. Sed
iudex maxime eccl'astic' eē nō potest
nisi sit peritus saltē mediocri iuris sci-
entia: notatur dis. 20. c. p. A. Jd in sū.
con. li. 2. ti. 5. q. 133. Sed certe videt q
quis possit esse iudex etiā sine scia iur'
dūmodo hēat experiētiā carū ex osue-
tudine. Nam dicta. l. certi iuris: non di-
stinguit inf iurisdictionē ordinariā et de
legatā. et videt expresse hēri i auc. d. iu-
di. in pñ. coll. 6. ubi neq' carū habētium
expimētū. et. vbi etiā p 3 q admistran-
tes imperatori et hēntes dignitatē sin-
guli possūt esse iudices ordinarii etiā
si nec sciam iuris nec experiētiā hēant
carū: sed debēt hēre peritos assessores
vt ibi. B.

Utz qz possit super se constituē exne-
um iudicem. R. Laic' pōt constituere su-
um iudicē oēm q als iurisdictioni p'fest.
non alium. L. de iuris. om. iu. l. i. et l. pua-
torū. Clerici vero non possunt in nō su-
um iudicem consentire: nisi sit p'fōa
eccl'astica. et de consensu sui ep'i: extra
de fo. compe. significasti nam et secula-
ris iudex nullam in eo potest habē iu-
risdictionem nec in criminalib' nec in
ciuilibus. L. de ep'i. et cle. auc. statum'.
A. Jbi dicitur. Statuimus aut vt nul-
lus eccl'asticam personā in crimina-
li cā vel ciuili trahere ad iudiciū secta-
re psumat contra cōstitutiones iperia-
les et canonicas sanctōes. Qd si fecerit
actor a iure suo cadat iudicatūq; non
teneat et iudex ex tūc sit iudicandi p'fā-
te pnat'. Sācūm aut vt si q clericis v'

personis ecclesiasticis iusticiā denegare
p̄sumperint tertio regliti suā iurisdic-
tionē amittāt. B. 7. ex de fo. spe. secta-
res. li. 6. Nec clic. p̄t huic p̄uilegio re-
nunciare: vt. i. renūciatio. 3. §. 3. Et hoc
ip̄m vide h. §. p̄t. 2. i. finia. §. 6.

¶ Utrū iudex possit aliquē iudicare
sine actore vel accusatore. Respōdeo
fm Tho. sc̄ba sc̄be. q. 65. Cum iusticia
non sit ad seipsum: sed ad alterū: op̄z
q̄ iudex vnus est actor 7 alius re. Uñ
in criminibus nō p̄t aliquē cōdēnare
nisi hēat accusatōrē: ex de accu. si legi-
timus. Nihilomin⁹ tñ iterdū infamia
hēt locū accusatoris: ex de accu. euide-
tia. 7 tunc ē p̄cedēdum ad inquisitiōem
vt s. inquisitio. §. 2. 7 3.

¶ Utrū iudex possit aliquid accipere
a partib⁹. R. fm Ray. Ordinarii iudices
nō debēt petere aut recipere a partibus
etiā expensas: cū p̄pter iusticiā tenēdā
hēant suas p̄uisiones. sine dū sumpt⁹
queritur p̄do crassetur. di. 56. non satis
23. q. i. militare. in fi. Nec credo q̄ etiā
sponte oblata debeat recipere p̄pter
suspitiōem vitādā. Ab aliis hō encenia
spōte oblata ac etiā moderata recipere
p̄t. di. is. de eulogiis. ff. de offi. p̄co. so-
lent. A. Tbi dicit. Non i totū enceniis
abstinere debet p̄consul sed modū
adiicere: vt neq; mō se in totū abstine-
at nec auare modū encenior excedat
Nā valde inhūanū ē a nemine recipere
sed passim vilissimū. 7 per oia auarissi-
mū. Nec etiā notant in sū. con. li. 2. rī.
§. q. i. 42. B. Iudex etiā delegatus ni-
hil r̄cipere p̄t a partib⁹ nisi forte escu-
lentū vel poculentū ex mera liberali-
tate oblatū: qd̄ paucis dieb⁹ consumi
possit. vel nisi moderatas expensas cū
ip̄m p̄pter cām sibi cōmissāz cōtigerit
ex suū domiciliū pficisci: ita q̄ in ip̄is
expensis nō excedat modū: nec exigar
plus ab vna parte q̄ ab alia. 7 q̄ p̄p̄
expensas habēdas nisi cā requirat oc-
casione pficiscēdi non assumat 7 si liti-
gantes fuerit notabil⁹ pauperes etiā
p̄ expensis nihil exigar: ex de rescrip.

statutum. §. insuper. li. 6. Assessorē nō
accipiat nisi eo indigeat. Alioqñ d̄ suo
p̄prio tenet puidere ei. Sed si indige-
at assumat neutri parti suspectū. 7 ei
de competēti salario moderato ab eo
faciat a partibus puideri. Nota rios
in cā sibi cōmissa ab imoderato salāio
refrenet: nec cū eis nec cū assessore lu-
crum participet. 7 si d̄ hec reciperet ad
restitutiōem tenet 7 nō p̄dest remissio
A. s. corū quibus facienda est restitu-
tio qñ teneatur ad integrā restitutiōēz
vt in. coe quo statim. B. vt in dicto. c.
statutum. Silt debz refrenare nūcios
7 officiales quoscūq;.

¶ Quid si iudex iniuste iudicauit? R.
fm Ray. Si sciēter male iudicauit: pu-
ta timore cupiditare. odio. amore. vel
alia quacūq; causa: tenet leso p̄cise
ad oē interesse: nisi posset inducē illuz
p̄ quo tulit finiam ad plenariā restitu-
tionem. L. de pena iudi. l. vlt. xi. q. 3. qua-
tuor. Et fm leges multas alias penas
d̄z sustinere. Debet etiā p̄ter restitu-
tionem imponi ei p̄nia tanq̄ p̄ grauif-
simo crimine. xi. q. 3. quicūq; A. Hoc
n. grauius ē rapina simplici: qz aucto-
ritate diuina abutēdo p̄ter iniuriāz p̄-
rimi deū inhonorat: fm Ul. 7 insū. cō.
eo. ti. q. 37. B. etiā si sit iudex ecclesiasti-
cus. Adhuc al' multipl'r puni: vt. i. in
dex 2. §. 1. Si vero p̄ ignoratiā iniuste
iudicauit: tenetur fm leges leso inquā-
tū bonū 7 equū videbi⁹ religioni iudi-
cantis. ff. de va. 7 exor. cogni. l. vlti. In
iudicio tamē aie tenet: vt in p̄casu si
in culpa fuit. s. qz sciuit vel scire debu-
it se insufficiēte 7 iudicare talem cām
p̄sumpsit. Et idē si erat sufficiens s̄z ne-
glexit studere 7 videre quod debuit.
Diti⁹ tamē agēdum cū isto ē q̄ cū il-
lo qui sciēter fecit. Et addit h. Ul. q̄ si
iste ignorans fuit delegatus 7 necessi-
tate obediētie male iudicauit: sed tñ
bona fide 7 de consilio peritorū non te-
netur. A. Tenetur autē ad restitutiōēz
si in petēdo cōsiliū fuisset negligēs aut
culpabilis fm eūdē Ul. 7 glo. Ray. in

dicta. q. 137. vbi etiā hī qd statim segē.
B. Et idē dicit Ray. si talis iudex tulit
iniquam sententiam deceptus p assessorem
talem qui cōiter sufficiens putabatur.
A. Ray. vt p3 vbi s. non videtur loqui
de delegato tm sed generaliter de om
ni iudice. B.

Quid si iudex accepit pecuniam vt
male indicaret? R. fm Ray. Non solū
punitur: vt s. in pcedēti. s. dictum est.
q. scient male iudicauit: sed etiā pecu
nia sic receptā tenet restituē non ei q
dedit: cū turpis dederit: sed ei in cuius
iniuriā cepit. l. q. i. iudem. r. ar. 17. q. 4.
si qs in atrio. ff. d. calū. l. gnaler. s. illd.
A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 139. Et h. ve
rū in foro iudiciali. Secus i piali i q n
succedit obligatio nisi ad solū itereffe
r non ad penā nisi pcefferit iudicialis
sentia al' pena nō debetur i foro pnie: vt
dicit glo. 12. q. 2. fratnitas. h. ec ē sentit
glo. Ray. vt p3 in sum. con. eo. ti. q. 140.
Et vt ibi p3 fm Al. hoc cāu dicitur ē d
hac pecunia idē qd d. a. turpi lucro. B.

Quid si accepit pecuniam vt iudica
ret vel etiā vt nō male: s. bene iudica
ret? R. fm Ray. Tenet restituē ei qui
dedit. A. nisi dedisset vt aiū iudicis
sub spe recti inclinaret: r ita indirecte
r tacite intēdebat ipm corūpere fm
eūdē: vt in dicta. q. 140. B. q. cū ex of
ficio suo teneret gratis iudicare r bñ
turpis accepit r crimē cūssiois cūmisit
Et idē dico: si ex aliq cā opōtebat eū n
iudicare: r nihilomin' vt nō iudicaret
accepit aliqd. i q. i. iudem. r. c. lege iu
lia. r. c. venale ius. A. al' incipit vl. r se
quis imediate post. c. l. iulia. B. ex de
symo. nemo. Et Aug. xi. q. 3. Nō licet iu
dici vendē iustū iudiciū. r si liceat ad
uocato vendē iustū patrociniū r iuris
cōsulto iustū cōsiliū. A. hoc hī ea. q. c.
non licet. Et pdictis con. Ul. vt p3 in di
cta. q. 139. r. q. se. B.

Quid si iudex tenet r nullo mō vt
iudicare. r ppter hoc amittit aliq ius
suum? R. fm Ray. Tenet restituē to
tā liri extimarōz ei qui ppter hoc est

lesus. 23. q. 2. dñs. r. q. 5. administratores.
in auē. vt disse. iudi. s. pñ. A. Lon. Ul.
vt in sum. con. eo. ti. q. 141. B.

Utz iudex possit penā reo totāl' re
larare. R. s. Thos. scōa scōe. q. 167. Du
plici rōne impedif iudex ne reū a pēa
absoluere possit. p qdem ex parte accu
satoris ad cui' ius qñq pertinet vt re'
puniatur: puta ppter aliquā iniuriā
in ipm cōmissam: r h' modi relaxatio
nō est in arbitrio iudicis: qz tenet vni
cuiq ius suum reddē. r mō ipedit ex
parte reipublice ad cui' bonū pertinet
q malefactores puniant. Sed tamen
qstū ad h' dñā ē iter inferiores iudices
r supmū. s. pncipē cui ē plenarie ptās
publica cūmissa. Iudex. n. inferior nō hz
prātē absolūdi reū a pena d' leges a su
pioze sibi ipositas: s. pnceps q hz ple
nā prātē i republica poterit reū licite
absolū: si h' reipublice vidēit expēdi
re r passus iniuriā nolūit remittē. hz
tm locū mīa iudicij put i se. s. dñ. in fl.

Utz iudex possit penā diminū. R.
fm Thos. Reo cuncto si i iure certa pe
na inueniat illa ipōi dñ. al' arbitrio suo
cūmittit. L. de vi pub. vel pua. l. seruos.
i fi. r ex de traslac. c. vlt. tm in hūaniores
partē dñ sp decliare r sic mitigare ma
rie cū cā subest: puta qz nō ex pposito
sed casu culpa cūmissa fuit. vel qz iniu
ria effectū nō hūit: vl' ppter etatē pueri
lē aut ē senilē r h' mōi. de qb. a. pena
p. s. 3. r 4. A. Bñ facit ad hoc dictum
c. fi. de transac. B. Et intelligēdū est
fm Thos. vbi s. q mīa iudicij hēt locuz
solū in his que ei' arbitrio relinq uūē.
circa que vide. i. pena p. s. añpt. A. Ad
hoc vidētur itēdē q hñtur i sū. cō. eo. ti.
q. 146. vbi etiā dñ. In exordnariis at
tunc dicit pena diminui vl' augeri: cū
iudex non seruat id quod i talibus ser
uari consuevit. B.

Utz iudex possit penā augē. R. Au
genda ē pena aliqn ad terroz alioz q
pni sunt ad culpā. qz multis crassanti
bus opus ē exēplo. ff. de pe. l. aut facta.
s. vlt. A. Idē in dicta. q. 146. B.

Item liceat iudici iudicare ppter p-
bata s' xitatem qua ipse nouit. R' scdm
Tho. scda scde. q. 47. Iudex in iudica-
do mag' d' sequi legitima documeta p
instra z testes z alia h' moi q' id qd ip-
se nouit tanq' puata psona. Ex hac tñ
puata cognitioe pot' iuari vt districti
discutiat pbatōes inducias: vt possit
ear' defectū inuestigare. Qd si eas nō
pot' de iure repellē: d' eas in iudicādo
sequi. Dicit ē Tho. scda scde. q. 64. q.
si aliquis quē scit iudex innocētē falsis
testib' conuincit vt occidat: si iudex non
pot' inuenire occasionē liberādi inorū
d' eū ad supiorē mittē iudicādū. Si at
neq' h' pot': nō peccat s' allegata ferēs
fiam. q' nō ipse occidit eū: s' illi q' euz
asserūt nocētē. Lon. p. r. Ray. A. Ul.
aut dicit: q' ex q' iudex scit negotiū xita-
tē cū suis circūstātiis: impossibile iudi-
cat qn aliquā viā iur' inueniat qua libe-
ret inorū: nisi sit ex imprudētia v' negli-
gētia iudicis. Et posito q' nullā viā inue-
niat p' quā eū liberare possit: nec acto-
rē: nec testes possit emolire q' desistāt
a cā: d' prestari se nō hēre psciam con-
dēnandi eū. q' scit eū innocētē. z hoc cer-
tis iudiciis ostēdat p'abile: ita q' cōi-
tas non scādalizet: z sic absoluat euz a
suo iudicio ptātem relinqs eis vt de-
ferant crimē ad supiorē si voluerint
siue agat de reb' siue de persona. Blo.
aut Ray. dicit q' nō v' tutū q' talis ad
supiorē mittat: nec credit hoc faciēdū
esse: sed pot' debēt oīa mala tolerare
q' innocentē scient ad mortē v' ad mu-
tilatōem dēnare: v' etiā exponē cōdē-
nādū. Et dicit ē q' iudicē i hoc casu cō-
dēnante nō audēt a peccato mortali ex-
cūsare. Itē dicit. Credo ē q' iudex i se-
rior q' scit xitatem non d' dēnare inocē-
tem etiā si pceptat ei a supiore iudice
Idē nōt' Nico. de lira Exo. 23. Nec est
otra ex de offi. del. pastoralis vbi dicit
q' ordinat' d' exequi fiam lataz a de-
legato ad mādātū eius: q'uis idē ordi-
narius sciat illā esse iniustā nisi possit
obtinē ab eodē legato vt ab hoc onere

absoluat: q' loqrur ibi de ciuilib' cāis
z eccliaſticis: vbi nullus dēnat ad mor-
tē. z iō nō est ibi tātū periculū sicut in
casu pposito. Pro hoc optime facit. c.
ingſitōi: ex de sen. exco. Ad dictū etiā
c. pastoralis pot' dici q' loqrur nō i co-
gnitōe seu dēnatōe: s' in cause execu-
tōe: z circa ea q' non sūt tanti pindicii.
Et pdicta nōnt in ſū. cō. eo. ti. q. i. 49. B

Item iudex laic' possit iudicare de
clero. R'. Nō pot'. sed si eū vocat d' pri-
uari officio iudicādi. xi. q. i. inolita. A.
Deli' v' facē auct. statuim'. de qua. i.
B. nec ſnia valebit: ex de iudic. si cū
cl. z c. cum non ab homine. S' etiam q'
eū vocari fecit d' amittere cām. Intel-
lige per ſniam: z d' excōicari: vt i dicto
c. inolita. Idē etiā p. l. de epi. z cle. auct.
statuim'. Et ſm' hosti. ex ſola vocatōe
ex q' cleric' tract' erit: aduersari' pariet
pdictā penā. xi. q. 3. placuit: ex de excē.
pla. grauē. Iudex hō nō pariet pdictaz
penā: nisi iudicaūerit v' forte ſolū circa
litis otestatōez loc' est pnie. A. Lerte
v' q' i his casib' ipō iure pena irroget.
vt in dicta auct. statuim'. z p. 3. s. p. in
additōe. B. De mā h' qōis: hēs h' sup.
s. 2. z. i. ſentētia. s. 6.

Item minister peccet exequēdo ſen-
tētiā iudicū s' innocētē? Rn' ſm Tho
scda scde. q. 64. in ſi. Si ſnia oīnet in
tolēabilem errorē: minister nō d' obedi-
re. Al' excūsaret carnifices q' martyres
occiderūt. Si aut nō oīneat māifestā
iniusticiā non peccat pceptū exeqndo
q' ipse nō h' discūtē ſniaz supioris: nec
ipse occidit: sed iudex cui ministerium
adhibet. Et intelligit Ray. q' si ipse mi-
nister ſciat q' dēnat' innocens est: non
d' exeq mandatū iudicis: ſec' si dubi-
tat. tūc. n. excūsaf obediēdo. xi. q. 3. qd
g' 23. q. i. qd culpaf. A. Lon. cū Ray. Ul.
vt in ſum. con. eo. ti. q. 150. z faciūt ad ea
q' dicta ſunt ſupra. s. xi. in additōe. B.

Item iudex z p' de iudice eccl'i-
astico. Et h' ad
uertēdū q' psona eccliaſtica

potest iudex esse et causas ventilare et iudicare in subditos in quibus iurisdictionem habet prefertur clericis. xi. q. i. c. p. et c. experientie: ex de foro. ppe. p. totum. Et nisi ecclesiasticus non potest exercere iurisdictionem nec habet eam in clericis: ut si iudex p. s. a. Nec ecclesiasticus potest huic iuri renunciare. Et quid si de facto renunciet huiusmodi renunciatio? s. 3. et 4. De hac questione clare habes supra. iudex p. s. p. l. t.

¶ Iudex ecclesiasticus? A. Ordinarius siue delegatus: ut in c. cum eterni. de q. i. B. q. contra iusticiam in gravamen alteri? prius in iudicio quicquid facit per gratiam vel per sortem: puta per pecuniam: suspensus est per annum ab executione officii. et de damnari ad extirpationem litis potest quia lesit. et si suspensio durate igitur se dinis sit irregularis: et non nisi per papam potest liberari: ex de sen. et re iudic. cum eterni. li. 6. Et adde hic quod habet i. simonia p. s. a. qui incipit, quid si datur.

¶ Numquid pertinet cognitio ad iudicem ecclesiasticum si iudex laicus tenet malefactorum? q. dicit se clericum et petit remitti ad curiam ecclesiasticam: vel ipsa curia petit eum et ipse iudex denegat? R. Ad iudicem ecclesiasticum pertinet cognoscere: quod de re agitur spirituali siue ecclesiastica: sed de vocari iudex secularis vel alius cui infest: ex de sen. exco. si iudex. li. 6.

¶ Si quod precedit in dea questione? R. Si notorium est quod ille sit clericus et tali privilegio gaudeat debeat: statim absque alia cognitione de reddi. Quid si fama publica hoc est vel ipse per clicum coiter habebat: vel se prius non gerebat per laicos: et deprehensus fuit cum tonsura et habitu clericali: de etiam reddi incontinenti. Non dico sine causa cognitione: sed an causa cognitionis de clericali ita tamen quod probandi necessitate non ipse sed aduersarij astrigatur. Si vero an deprehensione per laico publice se gerebat et per tali coiter habebat: etiam si tunc deprehensione in clericali erat habitu: non est restituendus quicquid fide fecerit de clericali: sed tamen interius de eum precessus iudicialis quiescit: ex de sen. exco. si iudex li. 6.

¶ Quicquid impeditur contra iudicibus ecclesiasticis delegatis vel ordinariis in causis que ad eos pertinent illi qui conquirunt prout iusticiam obtinent. vel quicquid appellat impetratores laicos vel alios recurreres ad forum ecclesiasticum in causis que de iure vel antiqua consuetudine ad ipsum pertinent ad desistendum vel ad litigandum de eis in foro seculari gravando iudices ecclesiasticos: vel impetrantes vel litigantes siue litigare volentes coram eis. vel gravando proprios ipsorum: seu capiendum res ecclesiasticas talium vel quocumque alio modo. Item que ad predicta daretur auxilium consilium vel favorem: omnes tales ipso facto sunt excommunicati: ex de immu. ec. c. qm. li. 6. A. Et ibi addit quod a dicta excommunicatione nullatenus absolvatur: nisi tamen iudici cui cognitio fuerit impedita vel iurisdictioni usurpata: quod prius turbata fuerit in prosecutione sui iuris de iniuria. damnis. expensis. et interesse prius intergre satisfecerint. B.

¶ Ut iudex ecclesiasticus possit iudicare de subditis laicorum principum et de ipsis principibus? R. Dico christianorum peccati efficaciter de foro ecclesie. Jere. p. Ecce constitui te super gentes et regna. et ex de iudi. no. uir. Ideo si iudex laicus negligit facere iusticiam de subditis potest iudex ecclesiasticus appellare illum ad reuocandum iusticiam vel supplere defectum eius cognoscendo de causa: et sic de illius subditis iudicare: ex de foro. ppe. ex transmissa. et c. licet. et c. ex tenore. et 3. q. 5. administratores. De papa vero quod possit in principes seculares habet i. papa. s. 4. ppe. fi. A. Item. s. incipit. Quot sunt causas. predicta et non in su. con. lib. p. ri. s. q. 13. B. Num iudex ecclesiasticus: puta episcopus habet etiam iurisdictionem temporalem quod exequatur habet s. episcopus. s. 7. A. qui incipit. episcopus qui in aliquo. et est. s. 9. B. et super. hominidum. et s. p.

¶ Utrum iudex ecclesiasticus possit iudicare de infidelibus? R. fin Ray. Dico recte non iudicat de his que foris sunt. scilicet aliquis religionis regibus eis imponendo: sed indirecte iudicat Ibrahim de christianis ab eorum cognitione: ut per 3. de iudeis. s. unde. p.

§. 4. Itē iudicat de his si loquūtur d
xpm: vt ibidē. §. 5. Itē si attentant sub
uertē fideles. §. iude. 3. §. fi. A. Breui
ter iudicat in oib' ad defensionē fidel
ptinētib' ac etiā ad delictorū correctio
nē q' ad infideles seu tpali iurisditiōi
subiectos: ar. l. de iudeis. l. i. iudei Ro
mano. B.

Iudicium. Quid est i
udicium? B. Tūc non oī q' nccio
exigat libellus v' litis cretatio. Pōt
ē iudex pcedē tpe feriaz ob nccitatef
hoīum inductaz. Amputet dilationes
q' tū pōt. exceptōes appellatōes z dila
tōes frustratorias repellēdo. prius ad
uocatoz z pcuratoz iurgia repellat. re
frenet mltitudinē testiū: s; pbatōes
nccias z defensiones legitimas recipi
at. S; nō debēt ppter hoc excludi cita
tōes. iuramētū de calūnia v' malicia
v' de xitate dicēda. Est etiā in ipō liti
exordio petitio faciēda p pte agentis
siue etiā rei si voluerit. z hoc i scriptis
vcl xbis mor fāgēda in actis. Pōt ē i
iudex certū diē z terminū assignare. A. l.
sit vtriq; parti: vt in cle. sepe. de qua. l. i.
B. ad dādū positōes z articlos z ad ex
hibēdū oīa acta z munitēta q' ptes
vti volūt i cā: nisi aliud de priū volun
tate pcedat: eo sp saluo q' qñcūq; fiēt
remissio p testib' pducēdis possint ēē
infra pducī. A. assignatōe dicti termi
ni nō obstante: vt ibi. B. Item iudex
ex officio siue ad alteri' partis instātiā
pōt interrogare quālib; pte vbiq; cūq;
egras suadebit. Itē potest suam ferre
in scripti citatis ptrib': l; non pempto
rie stando z sedēdo z si ei videbit' solu
sione nō facta. A. put ex petitōe z p
bat' z alius acitatio i cā fuerit facien
dum: vt ibi. B. Et si etiā i pmissis casti
bus solēis ordo iudicii in toto vel i p
te nō contradicētib' ptrib' obseruetur va
lebit. Hec oīa in cle. sepe. de x. sig.

¶ Procedi pōt simplr z de plāo i cau
lis sup electōib' postulatōib' v' pui

tionib': z sup personatibus canonicat
bus v' pbendis z beneficiis qbuscūq;
z sup decimis infimontis z vsuris z es
tangētib': vt i cle. dispēdiōsa: ex eo.

¶ Quatuor mōs puerit hūanū iudiciū. l. timore. cupiditate. odio. z amore.
Un' xpus. Quatuor ista timor odiū vi
lectio cēsu. Sepe solēt hoīum rectos
puertere sensus. xi. q. 3. qtuor.

¶ Mulieres ad iudiciū nō possūt euo
cari v' trahi cā testimonii vel alia q'cū
q; cā q' in iure non expmī. A. s. muite.
vt in c. mulieres: de q. i. B. Sed cum
necessariū fuerit testimoniū eaz fia
vt of. l. testis p. §. 3. Al' est irritū q' qd
fit: ex eo. mulieres l. 6.

¶ Mulieres religiose pfertis q' debēt
sub clausura morari nō vocētur ad iu
diciū psonalif ex q'cūq; cā etiā si velit.
A. Al' totū qd fit ē est irritum: ex eo.
mulieres. l. 6. B.

¶ Nō licet accusato i iudicio negare
xitate: vt s. accusatus. §. 2. De iudicio
ferri candēris z aq bulientis hēs s. du
ellū. §. p. l. Utrū iudiciū vitādū sit p p
scādālū: vide. l. scādālū. §. an p.

Iurare. Quid sit: B. scdm
Tho. scda scde. q.
79. Jurare ē deū in testē inuo
care: z est act' latrē. Un' hīero' super
Nath. Qui iurat aut venerat aut di
ligit eū per quē iurat. A. Scd; Ray.
ho. z in sum cō. l. p. ti. 9. q. i. Juramētū
est affirmatio de aliq' sacre rei attesta
tōe firmata. B.

¶ Utrū liceat iurare p creaturas? B.
fm Tho. vbi sup. Juramētū pncipalif
refert ad ipm deū cū testimoniū ino
cat. Scdario at assumūtur alique crea
ture: nō fm se: sed in q' tū in eis oīna xi
tas manifestat: sicut iuram' p euāgeli
um. i. p deū cui' xitas in euāgelio mā
festat: z p sacros q hāc xitate credide
runt z obseruauerūt. Ali' ē quoq; mo
dus iurādi p execratōes qñ iducit crea
tura aliq' i q' dīnū iudiciū exerceat. sic
solet qs iurare p caput suū aut p filiū
z b' mōi. Qd at oīs phibuit iurare p

creaturas: vt p3. **¶** *Matth. 5.* intelligit p
hibitu: ita qd eis exhibeat reuerentia
diuina: sicut iudei p angelos et creaturas
iurabant: vt ait *hieron.* Et eo mo puni
tur clericus iuras per creaturas. *22. q. 2. c. li*
cui. 2. c. si qs p capillu. *A. 16. glo. Ray.*
vt in su. con. eo. ti. q. 6. **B.**

¶ Quid de his q iurat p membra dei?
R. Si clericus deponit. Si laicus ana
thematizari. *22. q. 1. si qs per capillum.*
Sed intelligendu vt qn cu irreueret ia
et qsi blasphemia iurat. Un subdit ibi.
Vel alio mo blasphemia de deum vsus
fuerit. *22. q. 1. si qs reueretia:* vt si
per sanctu caput dei iuraret. et h' modi
A. 16. glo. Ray. dicit hoc intelligendu esse
qn h' ex consuetudine. Al' si qs aliqn iu
rat p caput aut p oculos dicitur: aut p alia
membra eius q in ceteris hoib' non censen
tur turpia vel ibesta: no credo q pec
cet mortaliter. Ribaldos aut illos qui pas
sim et assidue iurat p membra dñi no au
deo a peccato mortali excusare: et cre
do blasphemiam esse qn qs iurat p me
bra dñi q i aliis hoib' reputat inhone
sta: vt i su. co. eo. ti. q. 7. Tales n. fm le
ges puniuntur ultimo supplicio sicut cum
sodomitis: i aut. vt n lux. 5. nāz. col. 6. **B.**

¶ Quid si qs ex ipetu iurauit id quod
dubitate no iurasset? **R.** fm *Basil.* Ser
uare tenet si licitu est. *A.* Sufficit. n.
ad hoc q sit obligat q intederit deū
inducē in teste illi rei qua dixerat: fm
eisdē: vt in su. con. eo. ti. q. 10. **B.**

¶ Utz vxor p q offensa ē sacerdoti de
adultio possit iurare marito q no hēt
culpā? **R.** fm *Basil.* Pot' d' qlibet ma
la tolerare q hoc iurare: qz certa esse
no pot' q h' modi culpa sit ei dimissa:
ex d' pur. ca. c. accepim'. *Id Ber. et ho*
sti. A. Idē i su. co. eo. ti. q. 12. **B.**

¶ Quid si qs iurauit aliqd facere qd
est veniale peccatū: nō committit illud? **R.**
fm *Basil.* Hug. nō dicit q talis mortaliter
peccat. Nā impia ē pmissio q scelē ad
implet. *22. q. 4. i malis.* Et subdit *Basil.*
Ego credo q no peccat nisi venialiter. *A.*
Hoc pot' ēē vtz qn ex iusta ignorātia

nesciebat illicitu: ēē quod iurabat. Al'
sec'. qd cu iuramento hoc casu deficiat
iudiciu egparat p iurio. *22. q. 2. animad*
uertendum. **B.**

¶ Quid sunt illi qui no admittunt ad
iurandu? **R.** fm *Tho.* scda scde. q. 89.
No admittuntur siue no coguntur pueri
an annos pubertatis. *22. q. 5. pueri.* vbi
ē d' q si iurauerit et p' vt audiant sta
tim dicitur: irrita sūt iuramenta. Item
nec als per iuri. *22. q. 5. paruuli.* Item
no debet accedere ad iuradu nisi ieiuni
pp' reueretia. *22. q. 5. honestu.* *A.* Ibi
p3 q h' ē d' suasio et no de pcepto. **B.**
Itē solētib' dieb' nō ē iuradu p reb' tē
poralib': nisi i magna necessitate: ex de
fer. c. p. *A.* de hoc dictu est s. ferie. 5.
6. cu additōe. **B.**

¶ Utz sacerdotib' liceat iurare? **R.** nō
fm *Tho.* vbi s. No licet eis nisi p ma
gna necessitate et vtilitate. *2. q. 5. si q' p' by*
ter. Et ponit *Ray. 7.* casus i qb' pnt et
debēt iurare. p'm' ne p defectu pbario
nū aliq' ledat vlt' suā amittat. tūc. n.
d' iurare et testificari p modū q ponit
i. testis. 3. s. io. *A.* i. fm distinctōē ibi
positā. **B.** Itē p fide. Itē p obediētia
Itē p pace. Itē p indēnitare ecclē: q
cāus pōt reduci ad p'mū. Itē cu absol
uitur ab excoicatioē. Itē cu infamatus
d' se purgare. Probat' hec oīa ex de
elec. significasti. vlt'ra mediū. 28. dis. de
syracusane: ex de offi. or. ad rep'meduz
2. q. 5. p' byter. p. 22. *A.* Idē i su. con.
eo. ti. q. 16. **B.** Pōt hodie addi. s. 7. 9.
casus. qz si sacerdos litiget siue i cā spi
rituali siue alia d' iurare de calūnia. si
milis et de xitate dicēda: ex de iura. ca.
si de calūnia. li. 6. *A.* Videt' q i his ca
sibus vlt' sibi d' iurari tactis sacrosan
ctis euāgelis: nisi ab epō q iurat p po
sitis t'm: s'z no tactis: vt in. c. fi. ex de iu
ra. ca. In aliis ho leuiozib' sacerdotes
no t'gūt euāgelii: sed introgāt p san
ctā cōsecrōem: ocō. c. si qs p' byter. Et
idē v' i aliis clericis: vt introgētur per
sanctā ordinatōem. qz nec ipi sūt mag
necitate debēt tangere euangelii. *22.*

q. 5. nullus.

B.

Quid si quis simpliciter iuret aliquid oditio intelligat? R. fm Hosti. Multe oditiones etiam si tacetur intelliguntur. Nam quando iuro quod faciam aliquid intelligitur si deo placuerit: quando et si pape placuerit: quod semper auctoritas vestra excepta. 25. q. i. c. vlti. ubi ipsi nant. Item si res in eodem statu permanserit. Unde si quis gladium deposuit apud me: et factus furiosus repetit: non teneor reddere etiam si iuravi. 22. q. 2. ne quis Item intelligitur si mihi fidem suaueris. Non seruatur in fide non est fides seruanda Unde si non facis mihi quod promissisti: non teneor: et de iureiuramento. puenit. 2. c. sicut. Item si iuro tibi pecuniam reddere ad certum tempus spe future numerationis: intelligitur si pecuniam mihi prius numeraueris siue mutuaueris. L. de non mut. pecu. idubitati. Item si iuro tibi soluere ad certum tempus: intelligitur nisi iudex denuo precipiat. Nam ius super iorio spe videtur exceptum: et de iureiuramento. venientes. §. p. ad si. Sicut nisi per te fueris absolutus: et de iureiuramento. c. p. 2. c. sic. Item si iuro tibi dare dotem: subaudi si nuptie secute fuerint: vt. ff. de iure do. stipula. toem. Item si iuro tibi tanquam regi vel episcopo deposito non obligor. Idem vel si tu tanquam episcopus iuras mihi restituere pecuniam quam mutuauit. Nam depositum non tenebaris. Quod verum credo si in utilitate ecclesie pecunia huiusmodi est. 15. q. 6. ali. Item si iuro stare mandatis tuis per offensam tibi vel tuis factam: intelligitur nisi precipias immoderatum in iustum. impossibile: vel huiusmodi modi: et de iureiuramento. venientes. 2. c. contraualis. L. d. Ray. addens: quod omnes tales ne deus mandatum piurandi debet petere auctoritatem ab ecclesia: vel colligitur ex eiusdem decretalibus. Et con. Tho. scda scde. q. 58. Item intelligitur si facultas siue possibilitas se obtulerit: aliter non imputabitur: et de iureiuramento. q. rel. 2. c. breui. Unde excusat homines necitas siue impossibilitas. Vbi quod iurat pecuniam reddere ad certum terminum et non potest: consulit Ray. quod ante diem veniens coram iudice cedat bonis: et de solu. odoardus. Item si iuras mihi redde vinum vel bladum: subaudi eiusdem

bonitatem. ff. si cer. pe. l. cum qd. Item si iuro tibi dare filiam meam in uxorem: intelligitur quod bona fide laborabo ut ea habeas: nec ad aliud obligor: cum alienum factum per se promittere non possim: et de spons. ex litteris. Item si iuro alicui fidelitatem vel quod non ero deus: intelligitur ne percuram vel consentiam quod vitam vel membra vel res suas perdat: et si me offendat vel coniunctos mihi posito me tueri: et de iureiuramento. petitio. 2. c. ego. Et de huiusmodi iuramento habes s. feudum. §. 6. A. Idem in sui. con. eo. ti. q. is. B.

Quid si quis iurauit tenere obstagium in certo loco: nec ibi quid comedat vel vbi soluat? R. fm Hosti. Si tunc obligatio iam erat non soluendo: tenet obstagia suare: quod vel ad hoc se obligasse. et querat victum manibus suis vel mendicando. Sed si tunc obligatio erat soluendo et nunc deuenit ad pauperiam: tunc distinguo quod si est talis quod possit medicare sine verecundia: dico idem quod prius: ar. 93. di. diac. ni. sed si est nobilis et in dignitate tali subueniendum est iuris beneficio: et de iureiuramento. q. rel. 2. c. breui. A. Idem in dea. q. is. B.

Quid si debitor iurauit creditorem se soluturum in certo termino et impediri non potest? R. fm Hosti. Si quando iurabat credebatur se non posse soluere: vel non habebat probabile causam credendi: tunc in utroque casu piurat. quod in predeceat hitas in 2. de erat iudicium. Si vero ab initio probabiliter credebatur se posse soluere non piurabat. et si postea fecit posse suum non est piur. Sz et multo magis excusatur si misit pecuniam tunc debito: sed casu perita fuit: et de iureiuramento. q. rel. 23. q. s. si nulla. de offe. di. i. sicut. Quod si postea lapsa termino posset et non soluere piur. eest: et de dolo et otu. cu dilecti. Lon. Tho. scda scde. q. 59. A. hoc vel fuisse principale deum Ray. vt p. in dea. q. is. B.

Quid si iuro aliquid generaliter: nunquid ad spalia teneor? R. fm Hosti. Luz generalitas obscuritatem pariat: non videoz cogitasse de his super quibus spalia iuratur non futurum. et sic interpretandum est iuramentum fm intentionem iurantis quando sine dolo

quis iurat. Sec^o aut^{em} qñ ipse cū dolo ē:
et ille cui iurat ē sine dolo. Igit^{ur} si emer
gat casus iopinat^{ur} de quo si cogitasset
nullo modo iurasset: nō teneor. Sar
con. Ray. et Huil. et etiā Tho. vt hñ. l. iu
ramētū p. §. 5. A. Idē i dca. q. 18. B.

Quid de duob^{us} hñtib^{us} mēsurā cōita
tis vel staterā quā cōsueuerūt portare
ad videntes et mercedē recipere: si iu
rauerūt sibi inuicē decetero non porta
re? R^o fm Huil. Etiā si ex hoc mltū dā
nificati sint: puta qā pñsū ē d alia mē
sura: nō pñt auctoritate ppa venire d
iuramētum: nisi forte ex hoc ad exte
riā nccitatē deuenirēt: nec vllō modo
possent hñe vñ vinerēt. Eps tñ absq^{ue} tā
ta nccitate posset h^{oc} modi iuramētum
i meli^{us} cōmutare: cū nulli sit vtile et ali
qbus dānosū. A. Idē in sū con. eo. ti. q.
19. B. Sed si vn^{us} pñdictoz^{um} piurat: nun
qd alter pñdictoz^{um} poterit venire d iura
mētū? Dicedū q si intendebat iurare
sub aditōe. s. si alter nō portaret: tūc al
tero portatē nō tenebit. Si aut^{em} absolu
te iurauerit teneb^{it}. Qd si nescit quō iu
rauerit vñ intēderit: tūc si emolumētū
mēsure sit cōe ambob^{us}: vno piurante
reliq^{ui} nihilomin^{us} teneb^{it}: cū nullum ex
hoc ci fiat pñdiciū. Si aut^{em} emolumē
tū ē solum ei^{us} q portat: tūc benignius
interpretandū est. s. q nō seruāti fidem
nō pmiserit cū suo dāno et lucro alteri^{us}.
Nam gnāliter fm Hosti. et Ber. si duo
sibi ad inuicē alqd iurauerit: vno non
seruāte nec ali^{us} teneb^{it}: ex eo. sicut. 3. in
fi. nisi qd iuratū est eēt in honozē dei:
vt si iurauim^{us} q diceremus psalteriuz
vnū p inuicē vñ vt certā elemosynam
darem^{us}. A. Idē in sū con. eo. ti. q. 36. et
37. B. Et de hoc vltimo hñs bñ. i. §. añ
pñt. in fi. et vide etiā iuramētū 2. §. 2.

Nuquid pagan^{us} q iurat per falsos
deos vel creaturas nō cessas teneat?
R^o fm Ray. Dico q cū iurauit pctñ
cōmisit i iurādo: sed si mō non fuit si
dem pmissam addit pctñ pctō. 22. q. i.
mouet te. Lō. Inno. Hosti. et Tho. scōa
scōe. q. 98. et addit q licitū ē recipere iura

mentum eius q paratus est per falsos
deos iurare: nō tñ licet eū idicē ad h^{oc}
q per falsos deos iuret. Lon. Pe. et In
no. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 28. et se. B.

Quid de eo q cōpulsus ē p metū iu
rare se aliquid datur^{us}. et h^{oc} mōi? R^o fm
Ray. Talis qñcūq^{ue} fuerit met^{us} nñbi
lomin^{us} obligat^{us} dūm sit de re licita.
Sec^o de illicita: ex eo. si vero: ex quod
me. cā. ad audiētiā. tñ q sic iurauit po
terit ab epō petere vt cogat illū absol
uē eū a iuramēto: ex eo. ex administra
tionis. Si hoc ipetrare nō pōt soluat et
postea repetat. qz iurauerit soluē. nō
tñ iurauit nō repetē: ex eo. debitores. et
ocō. c. ad audiētiā. Qd si ēt iurauit nñ
repetere: tūc denūciat ecclie s3 formā
euāgelicā: vt ecclia opellat illum ad re
stitutōem. Si hō iurauit q nō denun
ciaret tale iuramētū est illicitū: et ideo
nō seruādum: ex eo. quēadmodū. Lon.
Tho. scōa scōe. q. 89. et Pe. et Inno. et
Ber. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 30. vbi.
etiā additur fm Hosti. q cum qs iura
uit non denūciare ecclie tñ denūciare
pōt: dūmodo hoc faciat pñcipalr inten
tione salutis fratne. B. Silem casuz
hñs. i. vsura 6. §. 7. Quid si dñs facit fa
miliā suā iurare q reuelabūt ei si quē
sciunt vel audiunt subripuisse de bōis
suis: vide s. familia. §. fi.

Quid si quis audit aliquē iurare il
lud qd audiēs scit falsū esse? R^o fm
Ray. Sufficit audienti et teneb^{it} vt indi
cet illis q magis pñt pñcē q obesse p
iuro siue eū corripiedo: siue p eo oran
do. 22. q. 5. hoc videtur.

Quid si clericus iurauit se seruatu
rum statuta in ecclesia sua edita: et
postea sit nouum statutum? Rñ fm
Tho. scōa scōe. q. 98. Nō tenetur ex iu
ramento seruare futura nisi intendēt
se obligare ad omnia prererita et futu
ra. teneb^{it} tamē ea seruare ex vi ipsa sta
tutoz. Qd si talis clīc^{us} pmisit p pñs p
stitutum iuramētū seruare illud statutū
qd p^{er} ea factū ē itez nō ē obligatus ex
iuramento: extra eo. clericus. Et idē in

intelligendū ē de eo q fit nou⁹ ciuis alic⁹
ciuitat⁹.z iurat suare statuta. Lō. Ray.

¶ Quid si aliq oīi rcales v⁹ cūci: aut
plati iurāt seruare statuta z cōsuetudi
nes alicui⁹ loci vel ecclie. z inf illa sunt
aliq illicita impossibilia. vel libtati ecclie
sic obuiaria: R⁹ Si iurantes hoc sciūt
nō debuerūt sic gnāliter iurare: nec s⁹
aliqten⁹ h⁹ modi iuramēta seruāda: s⁹
solū alia. Sitr etiā si nesciūt: nō sūt ser
uāda: quia nō tenētur ad illa: ex de iu
re iur. c. rīngit. li. 6⁹

¶ Utz ille cui iurādo aliqd p mittit⁹
possit relaxare iuramētū: R⁹ fm Tho.
scda scde. q. 89. Hō pōt p mittē aliqd
alteri sub iuramēto. duplt. Uno⁹ qsi p
tinēs ad vtilitatē ipsius: puta si sub iu
ramēto. p mittat se seruituz ei v⁹ pecu
niā daturū: z a tali pmissioe pōt absol
uē ille cui pmissio facta ē. Intelligitur
n. ei soluisse pmissuz qñ fecit de ea s⁹
ei⁹ volūtatem. Alio⁹ p mittit qd alteri
qđ pertinet ad honorē dei v⁹ vtilitatē
alioz: puta si aliqs cū iuramēto p mit
tit alicui se iuratur religionē: v⁹ aliqd
opus pietatis facturū: z tūc ille cui p
mittit nō pōt absolūē p mittētē: qz p
missio nō est facta ei pncipalr s⁹ deo: ni
si forte sit in pposita oditio. s. si illi vide
bit⁹ cui p mittit: vel aliquid aliud tale.
Lon. Hosti. z Ray. A. Idem in sū. cō.
eo. ti. q. 35. B.

¶ Quid si vēditoz aliqs iurauit non
venire d venditōem: z nunc dicit se de
ceptū vltra dimidiū iusti pci: nūquid
d⁹ audiri: R⁹ fm Ber. Si maior est: nō
credo q audiet. Sec⁹ si minor. qz p ta
le iuramētū nō excludit nisi bñficiū
etatis: nō aut q renunciet iuri cōi. vñ
pōt agē ad supplemētū pci: vel ad re
scindēdā venditōez: s⁹ illud ex d emp.
z ven. cū cā. A. z ibi h⁹ nōt glo. nōtur
etiā z in sū. con. eo. ti. q. 4. i. B. Quid d
puella que iurauit nō hñe regressū ad
bona pñna: s⁹ q cēt dote cōtēta hētur d
dos. s. 3⁹ Vel si vxor iurauit nō dūenire
alienatōi dotis ibidē. s. 4⁹ Alia circa
banc mām habētur hic statim. c. iura

mentum p. z r. i. periurium.

Iuramentum p⁹.

¶ cōiter. Que cā institutiōis iu
ramenti: R⁹ fm Ray. Duplex ē causa
Una ppter infirmitatē nō credentiuz:
vt puta cū alicui suaderet aliqd bonū
z non credit xbo simpliciter introductuz
ē q possum⁹ iurare. 22. q. 1. nō est cōtra
z. c. si pctm. Alia cā fuit pmissiua. s. ppter
euitandā idolatriā ppter quod ccessū
fuit iudeis iurare p deū: ne iurādo per
creaturas in idolatriā inciderēt. 22. q. 1.
cōsidera. Est g iuramētū licitū z meri
torizū qñ p ipm primo subuenit. Unā i
in pstat. Dñe. qd hitat in tabnaculo tuo:
z segtur. Qui iurat primo suo: z nō de
cipit. A. Idē in sum. con. lib⁹ p. ti. 9. q. 3.
B. Nō tñ ē assuecēdū ad iuramētuz
ppter periculū pñrii ppter qđ nō nisi ob
nccitatē vel vtilitatē ē iurandū. 22. q. 1.
ita g: Et sic intelligēdū ē qñcunq iura
mentū inuenit phibitū. A. s. q sp in
telligit phibitū nisi rōnabilis nccitas
vzgeat: ex de iure iur. 2 si xps. z nōt Ni
co. de lira sup. 20 c. Exo. B.

¶ Quot sunt spēs iuramēti: R⁹ scdm
Ray. Due. Nā aliud est assertoriū: vt
cū iurat de pñti aut d pterito: puta sic
esse v⁹ nō eē. Aliud ē pmissoriū. s. de fu
turo: vt cū aliqs iurat aliqd se datur
vel factur. Idē Tho. in 3⁹ sniaz. dis. 39.
z scda scde. q. 79. Et addit q hec aliqñ
sunt simplr: vt cum dī. Testis ē mibi
deus: vel corā deo loqr: vel per deum
qđ idē ē fm Aug. Aliqñ xō p exccratō
nē: vt cū qs obligat se ad aliquā penā
vt si hoc nō fecēo hoc accadat mibi v⁹
filiis meis: h⁹ z tūc s⁹ Aug. illa per q
sic iurat obligat deo vt b⁹ illis eueniat
si sec⁹ ē q dicit. A. Idē in sū. con. eo. ti.
q. 2. Et addit fm Ray. q alie diuisiōes
iuramēti pñnēt ad foz cōtentiosuz. B.

¶ Que est forma iuramēti: R⁹ s⁹ Ray
In veteri lege iurabāt sic. Viuit deus
z viuit aīa mea. Hoc faciat mibi deus
z hoc addat. 22. q. 1. z iurabūt. z. i. Reg⁹.
14. z 25. In pmitiua xō ecclia iurabāt

sic. Testis ē mibi de'. Ro. p. Itē testis
est mibi scia mea. Ro. 9. Vel corā deo
loquor z h' modi. 22. q. i. si peccatū. Ho
die ho iuraf sic. Per deū. vel si me de'
adiunet. vel p' istas sanctas reliquias.
v' p' ista sancta euāgelia. z s'cia. 35. q. 6.
de parēla. Et vt dicit Inno. nulla v'
modica differētia est: siue qs iuret vt
dictū est: siue si solū h' dicat. Promit
to hoc in fide mea. Mai' tñ p'ctm ē fal
lere iuramētū factū p' increata v' per
supiores creaturas q' p' inferiores. Itē
iuramētū ē qñ asserit se dicē veritatem
in periculo aie sue: ex deo frig. z malefi.
fratnitati. Semp tñ qñ p' iuramē
tū defert iurādū est fm q' placet abo
bus. ff. de iureiur. l. 3. §. vlt. z. l. 4. r. 5. In
iuramētis ho que a iure p'cipiūt: vt ē
iuramētū testis: vel iuramētū calum
nie ē iurādū sup sancta dei euāgelia.
A. Itē i oib' aliis iuramētis q' a iure
vel iudice vel a p'tib' ex necitate defe
rūt. s'z eūdē Inno. z hosti. vt i in sum.
cō. eo. ti. q. 8. Et adde qd h' s' iurare. §.
7. in vltima additōe. B. ex de iura. ca.
c. vlt. xi. q. i. testimoniū. Itē q' si p'mi
serit qs aliqd iurare: vt dic' hosti. A.
s. nulla forma distincta fm eūdē: vt
in dicta. q. 8. B.

Que exigunt vt recte fiat iuramen
tū? R' fm Ray. Tria. s. veritas. iudiciū. z
iusticia. Jer. 4. Jurabūt viuit oīs i xi
tate z iudicio z iusticia. 22. q. i. z iurabūt
Veritas. n. sp' d'z adesse: vt. s. sciat qs fir
muer q' v'p' ē qd iurat. A. Debz eniz
adesse veritas rei. s. q' sit verū qd iuraf.
z scietie. s. vt putet esse verū: vt nōt
glo. in. ca. aduertendū. 22. q. i. B. Aliē
si tñ credit non debz iurare de scia sed
de credulitate. Itē d'z eē iudiciū idest
discreta deliberatio: vt. s. non iuret etiā
verū: nisi p'pter necitatē vel vtilitatē
22. q. i. ita ergo. Itē iusticia. s. vt illud
quod iuraf licitū sit z honestum: vt in
dicto. cita ergo. Itē Tho. scda scde. q.
89. A. Blo. Ray. exponit iusticiam. s.
q' non sit peccatū mortale v' veniale
pncipaliter vel p' accidēs: vt in sū. con.

eo. ti. q. 9. Et si aliq' p'dictorū triū defn
erit nequa q' iuramētū erit: sed p'iuriū
dcō. c. aduertendū. Et fm Tho. z i oca
. q. 9. nō p'mo z pncipalr. p'iuriū ē qñ
deest veritas: q' iuramētū pncipalr or
dinat ad cōfirmatōem dicti humāi cui
cōfirmatōi falsitas opponit. Scdario
at qñ deest iusticia: qñ deē iudiciū. B.
Quid qñ i iuramēto nō est eadē in
tērio iurātis z recipiēt? R' s' Tho. se
cūda scde. q. 89. Si h' p'ueit ex dolo iu
rātis opz iuramētū suari fm sanū itel
lectū ei' cui iuramētum p'stat. Si ho
iurās doli nō adhibeat obligat solū
fm suam itentōez. Sile s. iurare. §. 12.
q' incipit. Quid si iuro. A. Videtur aut
iurans doli adhibere qñ legitie inter
roganti studiose non clare respōdet. 22.
q. 5. quacūq. B.

Ut iuramētū pmissoriū sit sp' obli
gatoriū? R' fm Tho. vbi sup. Quicun
q' iurat se aliqd facturū obligatur ad il
lud faciendū: nisi h'gat in peiorē exitū
vt cum iurat aliqs aliqd qd est fm se
malū: vtputa se patratū adulterū: i
q' cāu peccat iurādo: z peccat iuramētū
seruādo. Sile vergit in deterius: q' est
maioris boni impeditiū: puta cū ali
quis iurat se non intraturū religionem
vel q' nō fiat cleric' z h' modi. Et in h'
peccat qdem iurando q' ponit obicez
spūi sancto: sed mltro meli' facit n' im
plēdo. Nā que mala sunt vel maioris
boni impeditiua sub iuramēto cadere
non possunt. Sed z alio modo vergit i
deterius. p'pter aliqd qd de nouo emē
git: qd fuit ipzmeditatū: sicut cū De
rodes iurauit puelle saltanti se datūz
qd petisset. Hoc. n. iuramētū poterat
eē a pncipio licitū itellecta debita cō
ditōe. s. si peteret qd dare liceret: s' im
pletio iuramēti fuit illicita. 22. q. 4. z d'
officiū. A. Lon. glo. Ray. vt in sum.
con. eo. ti. q. 13. Et addit. Credo sine p'i
dicio q' iuramentū vergit in peiorem
exitū sex modis. p' cū iuraf aliqd qd ē
mortale in se. 2. cum iuraf qd ē veniale
in se. 3. cū iuraf aliqd indifferēs qd ex

circūstantiis efficiū mortale vel veniale. 4.º cū iuramētū excludit op' pietatis ex caritate faciendū: vt cū iurat aliquis q' nihil habet isti ex caritate. 5.º cū excludit op' de genē bonoz: vt cū q' iurat q' nō erit eps. mōach'. v' caoic'. v' nō celebrabit vsq' ad mēse. vel q' nō ieiunabit p deo v' peccat' suis i pane z aqua nisi p'cipiat ei vel q' non dicet psalteriū v' septē psalmos. 6.º cū excludit opus indifferēs pia intētiōe p deo aut p'imo faciendū: vt si quis iurat q' nō loquet' d'artiuo v' nō intrabit domū eius: vel nō coquet ad furnū eius. v' q' nō vendet ei rē p' minori p'cio q' tanto. vel q' nō comedet ad eādē mensā cū eo. 7.º credo q' p'p' h' mōi iuramēta q's nō d'z declinare a talib' si ea facē velit pia intētiōe z p'p' deū z salutē aie sue: z p'p' tollēdū scādālū. primi 5. quē sic iurauit. In p'mis aut' tribus modis credo q' possit gl'iber sic iurās auctoritate p'p'a contrahere: sed imponenda ē ei p'nia de temerario iuramēto. In reliq's trib' q'uis h' mōi iuramēta nō sunt obligat' oīa nec ipōnēda sit p'nia p' trāsgressiōe eoz tanq' p' mortali: nō expe dit tñ p'p'a auctoritate d'uenire nisi p'pter v'gētē necessitatē. tñ p'p' reuerētiā faciūt. p'p' scādālū simpliciū. Un' p'cedēda ē absolutio a sup'iore q' h' mōi iuramēta d'z facile relaxare v' pot' ostēdere sic iurantes non fuisse obligatos z imponere p'niā de temerario iuramento. Et cum his cō. theologū: vt patet in dicta. q. 13. B.

Que maior obligatio voti vel iuramēti? R' h'z Tho. sc'da sc'de. q. 89. Votū ex sui rōne ē magis obligatoriū. Nam obligatō voti causat' ex fidelitate quā deo debem' cū trāsgressio infidelitatē z per oīs irreuerētiā oīet. Obligatio aut' iuramēti causat' ex reuerētiā quā debem' ei ex qua tenemur q' verifice mus id quod per nomē ei' p'mittim' cuius trāsgressio cōtinet irreuerētiā tñ. A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 14. Et alia etiā est rō s'm Tho: vbi sup. q. 2 pl' obli

gat simplex p'missio deo facta q' homini cū iuramento. B.

An viri possint irritare iuramenta vxorū? R' s'm B'nul. Non. nisi sint talia q' vxor nō pōt implere sine scādalo z p' iudicio viri. Et sic itelligēdū videt' qd dicit Tho. in 5. se. i. fi. A. Idē in sū cō. li. p. ti. 9. q. 36. B.

Utrū in iuramētis possit dispēsari? R' s'm Tho. sc'da sc'de. q. 89. In iuramētis p'missiois dispēsari pōt sicut i votis vbi nōndū q' illud qd cadit sub iuramēto p'missiois aliqñ ē manifeste peccatū vel maioris boni ipeditiū. z tale iuramētū dispēsatiōe nō indiget. Aliqñ ē dubiū v' sit licitū v' illicitū p' fi cū v' nociū aut simplr aut i aliquo casu: in hoc pōt gl'iber eps dispēsare. Lū hō p'mittit aliquid sub iuramēto qd ē manifeste licitū z vtile: in tali iuramēto nō v' h're locū dispēsatiōis v' cōmutatiōis: nisi aliquid meli' occurrat faciendū ad cōm vtilitatē qd maxie v' p'tinere ad p'ntem pape qui h'z curas v'is eccl'ie. s'it ē t' iuramēti absoluta relaxatio. A. Hoc ē v'z ex iusta causa: vt si iuramētū esset 5 p'inentia ad obediētiā superioris: v' ob aliā iustaz cāz. Al' sec'. cū obseruatio iuramēti vt p' Nūeri 30. sit de iure dīno 5 qd nemo aliqd pōt. 25. q. 1. c. sunt qdā. B. Nā ad vnūquēq' p'tinet irritare iuramētum: qd a subdit' factū est circa ea q' subdūtur ei' p'tati: sicut p' pōt irritare iuramētū puelle z vir vxoris: vt d' Nūeri 30. A. Ray. dicit vt nōtur in sum. con. li. p. ti. 9. q. 26. q' idē iudicādū ē de absolutiōe a iuramēto z a voto. Et glo. eius dicit q' nō solū papa s'z et eps pōt in iuramētis dispēsare sicut z i votis. pōt etiā licite iuramēta mutare in melius nec est hoc venire 5 iuramentū: ex. e. puenit 2º cū etiā nō magis obliget votū q' iuramētū exceptis tñ iuramētis circa g'iora que referantur pape: vt puta si d'cernerēt aliquā nobilē v'mnē sitatē: ex de elec. venerabilē. Et i h' causa dicit itelligēdū dictūz eoz q' dicunt

dispensatōem seu mutatiōem iuramēti
reservatā pape. Et satis vñ cō. Inno. di
cens q̄ ep̄s in iuramētis dispensat si sē
dolo metu vñ vi extorta. z etiā qñq̄ ex
cā i iuramētis licite p̄stitis. Et cō. Ho
sti. vt in dicta. q. 26. **B.** Utz debitor p
pter vim iuramēti tenet reddē debi
tū excōicato: vide s. excōicatio 6. §. 27.
qui incipit. Quid si teneor. De iuramen
to fidelitatis hēs s. feudū. §. 6. z s. iura
re. §. 9. i si. Itē de iuramēto fidelitatis
si non p̄stet pape a p̄lato: vide. i. pegri
nus 2. §. si. i si. De iuramēto eoz q̄ absol
uunt ab excōicatōe hēs s. absolutio 5.
§. 2. z 3. De matēia iuramēti habes m̄
ta s. iurare. z i. piuriū. Itē de iuramē
to vniuersitatis hēs h̄ statim.

Iuramentum 2º

Ide iuramēto vniuersitatis si
ue alicuius societatis. Aduertendum ē
q̄ qñ vniuersitas alicui⁹ ciuitatis vel
collegii iuramēto se obligauit: z iuran
tes iam mortui sūt: successores facien
tes cōtra nō sunt. ppter hoc piuri. Nam
obligatio iuramēti psonalis ē z nō trā
sit ad successores. Tenēt tñ ex qdā fide
litate adimplē qd iurātū fuit: ar. ex. e.
veritatis. hec Ray. z Tho. sc̄da sc̄de. q.
98. **A.** Idē i sū. cō. li. p̄. ti. 9. q. 33. **B.**
Quid si hoies alicui⁹ vniuersitatis
seu societatis iurāt aliqd se facturos vñ
non facturos: nūqd pñt sibi remittere
R. fm̄ Buil. Hoc pōt eē q̄uor modis.
p̄ qdē si iuramētū sit de his q̄ p̄tinent
ad cultū dei seu ad religionē vñ ad pie
tatē: z tunc nō pñt remittē: vt si duo iu
rēt q̄ ibūt vltra mare militare. p deo
vñ q̄ intrabūt religionē: aut q̄ dicent
duo vel tria p̄salteria p inuicē. aut si
q̄ artifices iurēt q̄ de lucro suo certaz
portōem dabūt fabrice alicuius ecclie
vel i alios pios vsus. Ubi tamē aliqui
iurāt q̄ ibūt vltra mare sim̄: pñt qdē
sibi remittē ne vadāt simul: s̄ nō pñt
remittere qñ vadāt: qz qñ duo iuramē
ta sunt. s. q̄ vadāt: z q̄ simul vadāt. 2º
si iuramētū sit de tp̄alib⁹: z sit tale qd

absq̄ iuramento tenentur facere qd
iurant: z tunc etiā nō pñt sibi remittē.
qz ppter salutē aiarū videt sic iurātū
vt i carnifices iurēt q̄ nō vēdant car
nes: i sectas p̄ sanctis: aut q̄ nō sophisti
cabunt merces suas: z h̄ modis. 3º pōt
contingere q̄ iuramentum sit qdē su
per re tp̄ali: sed tali q̄ absq̄ iuramēto
nō tenebantur facē qd iurāt. Et tunc si
obseruātia iuramēti spectat tñ ad cō
modū vel scōmodū iurātū possūt sibi
remittē: vt si quis iuret q̄ faciat alteri
librū vel domū: z ille q̄ reddet ei mer
cedem. Silt qñ duo socii iurāt de cōicā
do sibi inuicē oia lucra. Si autē spectat
ad cōmodū aliorū magis q̄ iurantūz
ñ possūt sibi remittere: vt si artifices
aliqui iurent q̄ in mercib⁹. 20. solidoz
non accipiet de lucro vltra vnū solidū
vel q̄ nō vendēt opa nisi de mā sic pa
rata. l. q̄ n̄ trahēt petias pām vltra tñ
z h̄ modis. 4º si obseruatio iuramenti
sit alius dānosa. Nam tale iuramētum
non ē obligatoriu: vt si iurent futores
q̄ certo tpe nō laborabūt. z hoc vt p
pter raritatē cari⁹ vēdāt: vñ carnifices
nō incidēt siue parabunt carnes vltra
certū numerū. vel alig opifices q̄ nō
operabūt p̄ minori p̄cio q̄ tali z hui⁹
modi. Que qdē iuramēta quis nō sint
obligatoria: n̄ expedit tñ q̄ p̄p̄a aucto
ritate sibi remittantur: sed q̄ auctori
tate ep̄i reuocētur vel poti⁹ denuncie
tur non tenuisse. **A.** Et pñia est iponē
da de temerario iuramēto fm̄ eūdem
vt in sū. con. eo. ti. q. 36. **B.** Vel dic q̄
sufficit auctoritas p̄p̄a qñ iuramētum
fuit de eo qd ē manifeste p̄ctū aut ma
ioris boni ipe diuinū: vt dictūz est s. iu
ramētū p̄. §. 6. **A.** Hoc ē vñ qñ mani
feste oibus cōstat q̄ illicitū fuerit iura
mētū. al saltē ppter alioz scādalu⁹ vi
tandū tenendū est p̄us dictum. **B.**
Quā multitudo iurat aliqd facē vel
nō facē: nūqd aliqb⁹ diuenientib⁹ pñt
alii diuenire? **R.** fm̄ Buil. Si absolute
z i oēm euentū iurātū ē q̄libet suare te
netur. Si ho sub additiōe vel ob derer
minatā causam: puta si alii seruariēt z

h^o modi: nō tenet q^o nisi ex^{te} aditiōe
ar. 32. q. 9. nō solū. ex^{te} de adi. appo. verū .
ex^{te} de iureiur. puenit. Un^o si oēs alii v^o
p^oles nō seruēt: in hoc casu absoluti vi
dent alii. Si h^o pauci sunt q^o nō serua
rent: recurrēdū est ad itēdē iuratiū
v^o q^o si intēdebāt q^o quocūq^o nō seruā
re ipi nō tenerētur: aut solū si multi es
sent illi q^o nō seruārēt. Et si de intentōe
nescit tutius ē seruare. A. Blo. Ray. vt
p^o in sū. con. eo. ti. q. 4. o. dicit q^o q^o me
dieras vel maior p^o multitudinis ad
huc seruāt iuramētū si hoc h^ogit i dam
nū seruatiū z in lucrū nō seruantiū be
nigne interpretādū ē sicut dictum est s.
iurare. s. 12. in casu de mēsuris. B.

In iurisditiōe. De iurisditi
rituali vbi z q^o possit exercēi
vide supra ep^o. s. 8. z supra absolutio
p. s. 6. De tēporali supra ep^o. s. 9.
Iurisditiō q^odam ē volūtaria. s. quā
do nemo se opponit. z hec pōt exercēi
oi tpe z loco: vt. ff. de adop. l. emancipari
Quedā cōtētiōsa. s. q^o litigat. z hec non
pōt expediri a iudice pcedēte. A. i. nō
p^o tribunali sedēte: vt in. s. spatiuz: de
quo. i. B. nec dieb^o feriat^o: nec de no
cte. 3. q. 3. spatiuz. h. a iudice pcedente.
ex^{te} de o. i. de l. c. consuluit.

In ius. Quid est ius. Quid
rigor. Quid egas. Et
qd dispēsatio? R^o fm Ray. z
Hosti. Ius est ars boni z equi cui^o me
rito q^o nos sacerdotes appellat. A. h^o
est de textu: q^o sequit^o est expositio. B.
i. sacroz pceptoz ministros. ff. de iusti.
z iure. l. i. Rigor h^o est excessus siue au
steritas iur^o aliq^o nēs ad terrore script^o
qui qdē nō ē seruādus: nisi vbi timef
exēpluz mali. A. i. ne pctiū deducatur
ad alios p exemplum: vt l. c. sed z illud
de quo statū. B. dis. 45. sed z illud. Q^o
q^o in rigor idē ē q^o subtilitas iur^o z ser
uādus ē: ex^{te} de resti. spok. in l^ois. Egas
h^o ē mediū int^o rigore z dispēsatiōem.
L. de iudi. placuit. Et diffinē sic. Egas
ē iusticia dulcorē mēte tpata. Vel egas

est mod^o rōnabilis regēs mīam z rigo
rez. hanc index sp^o o^o p^o oculis habere
ff. de eo q^o cer. loco. l. q^o si ephesi. in fi.
. 45. dis. disciplina. z. c. q^o emendat. z. 50.
dis. pōderet. i. fi. z. c. d^ono scō. Nā melius
est de mīa q^o de seueritate reddē rōez
26. q. 7. alligant. Hoc intelligo s^o Ray.
nisi ex cā iusta seruet rigorē vel faciat
dispēsatiōem. Quid at sit dispensatio z
plā de ipa hēs s. dispensatio. per totū.
A. Idē in sū. con. li. 4. ti. 29. q. 1. B.

Ius publicū d^o vno mō quodlibet
ius in scriptis redactū: q^o d^o publicū.
q^o a publicis psonis introductū est: vt a
pncipalibus vel cōsiliis. sūt z cōstitutio
municipalis v^o ep^oalis. Itē alio modo
d^o ius publicū: q^o publice vtilitati ex
pedir: vt puta ne q^o sua re male viciat.
z h^o modi. Itē alio mō z spālter dicit^o
ius publicū illud q^o cōstitit i sacris z sa
cerdotib^o. ff. de iusti. z iure. l. i. Q^o etiāz
spāl^o diuiz dicit^o: ex^{te} de iureiur. nimis
diuino. A. Al^o incipit nimis de iure. Et
hec ē nōntur in sū. con. li. 3. ti. 26. q. 24.
fm Hosti. Ibi etiāz plura alia de isto
iure publico dicunt^o. B.

U^o ea q^o cōtra ius fiūt valeant. R^o
Regula dicit. Que s^o ius fiunt debēt p
infectis h^ori: ex^{te} de reg. iur^o. que cōtra li.
6. Quā regulā quidā voluerūt dicere
h^ore locū solūmodo quādo ius ita pbi
bet q^o addit: z si s^o fiat nō valeat. Sed
hec expositio reprobaf^o exp^ose. L. de le
gi. non dubiū. Ideo idubitant^o tenēdū
est q^o q^oncūq^o lex p^ohibet si nihil aliū
addit tūc ea que cōtra fiūt ipō iure nō
valent: vt sūt venditiōes. donationes.
electiones. testamenta: z oia h^o modi:
nisi sint talia q^o eoz effect^o reuocari nō
possint: vt homicidiū. z h^o modi. Si h^o
lex addit aliquid plus: tunc cōsideran
dū est q^o addere potest tripl^o. Et p^o qdē
cōtingit si addat h^oba exp^ose ānullantia
vt dicēdo. si s^o factū fuerit sit irritū z in
ane. Et tūc est planū. ff. de tutel. l. muto
. s. sub conditione. Secundo cōtingit
si addit verba exp^omentia modum
per quem illud factum ānullatur: vt

dicēdo qd fecerit remoueatut excepti
one tali vltali: vt macedoniani z vel
leiani. de dolo z sili b. Et tūc qd d legē
factū est pma facie valer: s; remouet
exceptōe opposita. 3. cōtingit addi ali
qua verba confirmātia: vt dicendo sic
Si cōtra factum fuerit valebit qdem.
z. tunc valet. ff. de fideiussio. l. grece.
s. a tutore. z de interdic. z rele. l. relega
toz. s. ad tps. z qū appel. sit. l. a. s. biduū.
Et hec ē snia Dy. z Ly. Ad mām iuris p
tinere potest. infra lex.

Iustificatio. Que eri
gunt ad
iustificationem impii? Rn.
fm Ray. Quatuor que sūt simul tem
pore. s. motus liberi arbitrii. contritio
animi. infusio gratie. z remissio culpe.
A. Lon. Tho. z Pe. vt in sum. con. lib.
3. ti. 34. q. 29. B.

Raracter. Karitas.
Rathecif
mus z filia quere i lfa. c.

Latro. Quis dicat la
tro public? vlt
nocturn? pploroz agroz
R. Latro public? dī q in fi
dias z aggrdis i publicis strati. Noctur
nus ho pploroz agroz q d nocte agros
vastat z incendit. Hos fm leges impu
ne occidere licet: vt s. homicidiū p. s.
6. nec gaudet emunitate si confugiūt
ad ecclesiam: vt sup. emunitas cōfugi
entium. s. p. Et ad istam latronis māz
potest ptnere. i. p. do. z. i. raptor.

Legare. Quid iuris si re
stator legauit rē
alienam? R. fm Hosti. Si re
stator ignorauit ipam esse alienā. he
res non tenet p̄stare eam nisi forte is
cui relinquebat esset persona coniun
cta puta vxor vel alia psona cui erat
rātū dē flicur? d suo. qz tē tenz legatū
L. de leg. cū alienā. l. nisi ipa res eēt he
redis: qz tunc tenet eā p̄stare. ff. d leg.
z. vñ ex familia. s. si re tuaz. Si ho re
stator scit rem esse alienā tūc tenetur
heres emē z tradē. z si ille cui? est non

vt vēdē vlt nō nisi nimis gūi p̄cio: re
net hēs p̄stare iustā estimatōem: nisi
forte eēt talis res cōmēciū nō h̄: vt
res sacre: z h. Unā nō obstat eē d testa
fili? qz res ille erat res ecclie i qbus le
gatū nō tenuit. Lon. Immo. A. s. in dicto
c. fili. Ibi etiā h. nōt glo. z addit q le
gatario incūbit pbare sciam testator
Predicta ē nōnē i sū. cō. li. 2. ti. 5. q. 110.
B. Legatū ad pias cās valet cum mi
nou solēnitare: vide. i. lex. s. 9. x. su. xi.
Quō hēdes debeāt soluē legata aut ē
dbita defūcti h̄ s. hēditas. s. 5. A. g
incipit. Utrū heredes. B. z seqntib.

Legatus. Quot sunt ge
nera legator?
R. fm Ber. ex eo. c. excoicatis
Tria sunt. Nā qdā sūt legati de latere
pape: vt sunt cardinales pncipaliter:
z ēt alii sicut ibi Ber. subdit. qui mittū
tur de curia. Secūdi sūt nō de latere. s. q
mittuntur a papa: non exītes in curia
Ueri? tū tenēdū qd pbat Jo. an. in 6. s.
q solū cardiales dicūt de latē. A. Lō.
glo. Ray. vt in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 89. B.
Dēs alii vñdecūq missi nō dicūtur de
latere. Sūt z tertii q p̄textu eccliaruz
suaz hūt legatōez. An ho tales possint
absoluē percussōres clicoꝝ hēs sup. ab
solatio? in pñ. A. z etiā in dicto. c. ex
coicatis. s. q non possunt absoluē. B.
Legatū de latere pōt cōfirmare ele
ctōes epōꝝ. A. ac etiā archiepōꝝ: vt. i.
c. si abbatē. de q. i. B. z exemptozuz.
Alii legati nō sine spāli mādato: eē de
elec. si abbatē. li. 6. pōt etiā legatus d
latere cognoscere de causis oīra exem
ptos: vt sup. exemptus. s. p̄k.

Quid si legatū aliquē excoicauit dū
erat in puincia sibi decreta: nunquid
postq̄ egressus ē pōt eū absoluē? Rn.
h; Immo. Si reuocat? ē nō potēit. Si ho
exiuit reuersus? postq̄ reuersus fūit
potēit: z etiā an regressū si est legatū d
latē. A. Immo si nō sit de latē potest
absolucere in foro pñiali sibi subditos
etiā eē puinciam cum sit voluntarie
iurisdictionis: vt supra. confessio 32. s. z.

Judiciali aut absolvere ex puincia non potest etiam legat' de latere: vt sup' absolutio p. 6. 5. B.

Quod legat' quicunque plenam legatio nem habeat: siue etiam habeat preteritum ecclesie sue non habet ex hoc potestatem conferendi beneficia: nisi ei specialiter sit concessum: vel nisi sit cardinalis: habet ex eo. officiu. li. 6. Quid si ecclesia habeat patronum laicum: non potest conferri per legatum: nisi ei quod patronus prestat. Eodem modo si habeat patronum clericum cui patronatus competit ratione sui patrimonii: ex eo. cum dilectus. A. si in re. de iure patroni. B. Secus si clericus sit personam ratione ecclesie: vel etiam si sit collegium: quia tunc eo irregulariter potest legatus conferre: quia potest quod maius est. si ipsas ecclesias conferre non requiritur episcopo. A. Facit ex de officio. le. dilectus. et ibi hoc notat glo. B.

Quod reseruatōes quicunque beneficiorum facit a quocunque legato auctoritate legationis. A. vel ab executoribus deputatis per ipsum: vt in. c. pnti. de q. i. B. et omnia decreta siue denunciatioes et precessus carerent viribus finita legatione. A. duobus modis ad collationem eorundem beneficiorum iam vacantium minime sit precessus: vt ibi. B. Quin etiam si durante legatione legatus in aliqua ecclesia. A. scilicet cathedrali vel collegiata: vt ibi. B. fecit aliquam reservationem: non potest illa pendere facere aliam in illa ecclesia. Si tamen postquam reseruauit unum beneficium prius ad collationem cuiuscunque ipsa reservatio pendente non poterit aliud reservare quod ad eundem pertinet. hec ex eo. pnti. li. 6.

Nullus legatus potest facere aliquam reservationem de ecclesiis et dignitatibus earum ubi illi qui prestatuntur habent per electionem assumi nec se intrinsece quod eligere et postulare valeat: ex eo. de liberatione. li. 6.

Nullus legatus potest concedere alicui in generali vel in speciali vt recepta resignatio ne illorum qui habent beneficia possint illa alteri conferre: aliter non valet: ex eo. de liberatione. li. 6.

Constitutiones facite a legatis in sua puincia durant postea perpetue. Secus si

cas delegetur. quia egressis illis de puincia non durat iurisdicatio delegatorum nisi ante legatorum discessum citatio precesserit: ex eo. nemini.

Legatus non potest precessum delegatorum ipse dare aut ei inuicem irritare: sed potest eas confirmare et exequi: ex de officio. de causis. 2. qui reuocatus est. ff. de iudi. l. iudicium. 3. qui egressus est legationem alio non redeundi. Secus si alio redeundi: ex eo. nouit. 4. per mortem ipsius legati: non tamen morte constitutis: ex eo. legatos li. 6.

Quot modis finit legatio? R. 3. Jo. an. Quatuor modis. 1. modo si dat' fuit legatus ad tempus finito tempore finita est legatio: ex de officio. de causis. 2. qui reuocatus est. ff. de iudi. l. iudicium. 3. qui egressus est legationem alio non redeundi. Secus si alio redeundi: ex eo. nouit. 4. per mortem ipsius legati: non tamen morte constitutis: ex eo. legatos li. 6.

Legitimus filius quis est? R. 2. fm Ray. Legitimus filius est qui de legitimo matrimonio natus est: vel de eo quod legitimum reputabatur: ex eo. x. inter Jo. hem. et hoc siue ambo in facie ecclesie coniuncti sunt bona fide credentes se legitime copulatos. vel si aliter tamen credebatur. Nam et sic legitimus est filius et utriusque parentis succedet: ex eo. ex tenore. Secus si clandestine contraxerunt. quia videtur fuisse ignorantia affectata. Aut etiam si ambo impedimentum scientes publice contraxerunt: ex eo. de clandestinis. de spolio. cum inhibitis. Idem Thob. et Pe.

Quod pater legitimari quod legitimi non sunt? R. 2. Ad triplicem. Et primus quod modus est per sequens matrimonium quando solutus de soluta filios habet. secundus si contrahit cum ea legitimam. Secus de spuris. scilicet ex adulterio natus: ex eo. de quibus. et c. rata. 2. est per spalem indulgentiam pape: ex eo. p. venerabilis. Hi duo modi in canonibus reperiuntur. Sunt et alii secundum leges. Primus est pater filium naturalem offerat curie impatoris: fiatque curialis: vt in ant. g. mo. na. effi. le. si quis igitur coll. 7. Idem si eum offerat curie ciuitatis: de qua vel cuius vico est oriundus: vt In sti. de nup. si. ult. A. Del' in ant. g. mo. na. effi. le. si quis igitur. 2. B. 2. modus est si pater decedens in

testamento nālem filium nominet legitimū hēdē: et ipse postea offerat pñci pñt testamētū: fiet legitimus. 3. modus ē si nullo filio legitimo exīte ipse nālis filius seipm offert curie: vt dictū est i auē. q. mo. na. effi. le. §. p. r. §. si quis igit 4. modus ē si pñ in instro per publicam manū, s. fecit: vel alr scripto cum sub scriptōe triū testiu eū noiet filiū: nec adiecerit nālem: vt in auē. vt li. ma. et auie. §. ad hec. colls. A. Ibi dicit. si qs filium aut filiam habēs de libera muliere cum qua nuptie cōsistere pñt publico instrumento dicat siue pñia cōscripto manu et habēti subscriptōez triū testium fide dignorū siue in testamento siue in gestis munimētorū hūc aut hanc filiū suū eē vel filiā: et non adiecit nālem. h. modi filiū vñ filiā legitimus eē: et nullā aliaz pbatōem ab eis queri: sed oī frni eos iure filioz legitimoz. Ex hñ. n. cū eoz matre monstret legitimū habuisse nūmōnium. Ibi etiā dñ q sic noiano vnū idē ius extēdit ad oēs alios filios ex eandē muliere natos. B. Spuriū hō nō possunt legitimari qñtū ē p leges: sed iperatoz vñ alius auctoritate ei? aliqñ de gñā legitimat. et sñt papa. A. Predicta etiā nōntur in sū. con. li. 4. ti. 24. q. 2. scdm Ray. Tho. p. et Al. B.

Quid pdest filios eē legitimos? Rñ? Succedūt in oībus bonis parētū: vt i auē. q. mo. na. effi. le. §. 2. qm. r. L. de suis et legit. here. per totum: ex eo. conqst. et c. tanta. Et hoc intellige nisi excludatur ab hereditate i casib? qd hēs s. hereditas. §. 2. Utrum legitimatus q ad actus ecclīasticos intelligat legitimatus q ad scēlares hēs sup. illegitimus. §. fi. A. et ibi plen? i additōe. B. Ad materia istā prinē pñt s. fili? et s. illegitim?

Legitima portio

Triplex est. Una est qñ debita iure nāe. et dñ debitū bonoz subsidium et hec debet filiis tñ qui sine cā exhere dari nō pñt: et hūc portio nullū graua

mē pōt imponi. L. de inoffi. testa. l. omni mō. et duab? l. se. Et hec est talis. Si sunt quatuor filii vel infra: debet hñe tertiam partē. Si sunt gñq vel vltra debet hñe medietatē ei? qd eis deferebatur ab itestato. L. de ioffi. testa. auē. nouissima. Et intelligi dñ detractis debitis si qua eēnt. A. Facit. l. venisse. ff. de hb. sig. B. Itē ē alia portio. s. qñta falcidie q debet iure institutōis: vt cū aliquis est institut? hēs: et illa hēditas ē exhausta p legata: tūc institut? pōt de trahere sibi vsq ad qñtā pñt hēditatē detrachēdo de singulis legatis: nisi ad pias cās. A. Hoc hñt in auē. sñt. L. ad l. falcidiam. Cessat ēr falcidia qñ testator sciens qñtātē pñmonu sui expñse illā phibuit. vel si heres nō fecit inuētariū tpe et modis a iure statut: vt in auē. sed cū testator. L. eo. vel si heres infra legitimū tps volūtatē non paruerit testatoris: ex de testa. Raynaldus ad fi. Et ibi glo. dicit q tps legitimū ē tps anni cōputadū a iussu iudicis infra qd tps si nō paruerit dicit q etiā pñt oīa: excepto qd sibi debet ex fideicommissō. Item cessat falcidia quādo aliq sunt ita relicta vt non alienent: sed remaneāt apud successores ei? cui relinquitur: in auē. s. et in ea. L. eo. B. ex dō testa. Raynaldus. ad fi. r. L. ad l. falcid. p totū. Itē ē tertiā q dñ trebellianica: vt cū aliqs institutus heres rogat vt alii restituat hereditatē. Nam talis institutus pōt retinē quarrā partē de tota hereditate: vt Insti. dñ fideicō. here. §. sed q. r. L. ad trebel. p totū. Hec de trahit de vniuersitate hereditatis. et in hac cōputant legata et donatiōes. ff. ad l. falcid. in quarta. A. Hec lex nō videtur ibi habēti: et puto q velit allegare. l. in qñtitate. que est eo. ti. sed meli? vñ facē Insti. de fideicō. here. §. sed q. cū se. vbi pñt q cōmoda et onera hēditatis diuidunt in heredē et fideicommissarium siue sit vn? heres: siue pñs p sñs portioibus. B. Notant hec ex de testa. Raynaldus. Et si plures heredes

instituti fuerint diuidēt inter se dictas
portōes. Hec q̄ dicta sūt de iure sūt. Le
tex circa h̄ diuersarū terrarū varia ē cō
suetudo q̄ si rōnabilis sit ⁊ prescripta
seruari d̄: vt s̄. consuetudo. §. 4. ⁊ 5. A.
hic posset consuetudo irrōnabilis discerni
quādo esset cōtra relicta ad pias cās:
vt notat in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 93. Et cōse
quēter idē foret quicūq̄ esset cōditū
pietatis seu caritatis. B.

Leprosus. Quid de cō
suetudo lepro
sor? R. Leprosus supueniēs sol
uit sponsalia. A. s. de futuro: vt i. c. lras
de quo. i. ⁊ ibi glo. q̄ etiā dicit q̄ idem ē
de qualibz enormi deformitate. B. s.
non soluit infimoniū: ex co. lras. Unde
si contractū fuit teneat cōiunx ad redditō
nem debiti: ex co. c. p. ⁊ 2. Leprosus ē
contrahere potest si inuenit volentem
extra eo. c. 2.

Utrū cōiunx teneat cohabitare cō
iugi leproso. R. s. m. Tho. in 4. di. 32. Li
cet teneat reddere debitū: nō tñ teneat
ei cohabitare. Non. n. ita cito inficit ex
coitu sicut ex frequēti cohabitatione.
Et s. m. pe. hec opinio celebrior ē: quaz
⁊ hosti. declarat sic. Sufficit leproso
q̄ vxor. ita ppe sit q̄ ppe. loci distātia
non fraudet debito: nec opz q̄ in eodē
lecto aut in eadē domo morēnt. Filii
quoq̄ leprosoz cum sano manē debēt
ne inficiantur. A. Idē in sū. cō. li. 4.
ti. 2. q. 66. cū duabz sc. B. Utrū leprosi
teneant dare decimas. hēs s. d. cime 2.
§. p. Et utrū de sepultura. A. s. aliquid? le
prosi intrātis domū leprosoz: vt i loco
allegato. B. teneat ad canonicā porti
onē: vide s. sepultura 3. §. xi. qui incipit.
Quid de leprosis.

Utrū sacerdos leprosus debeat cele
brare. R. s. m. Guil. Populo qdem ppe
scandalū celebrare non d̄. Sed pūati si
nō sit nimis deformis. A. aut debilis
s. m. eūdē: vt in sū. con. li. 2. ti. p. q. 43.
B. nō est phibēdus: sed tñ cessabit a
ministerio q̄ ad sanos. A. sed leprosis
cantare ⁊ ministrare poterit diuina: vt

in dicta. q. 43.

B.

Lex et constitutio

Quid est lex? R. Lex ē constitu
tio ppli in qua maiores natu sūt cū ple
bibus aliquid sanxerūt. d. i. a. lex. Et de h̄
etiā vide in fine sequētis. §.

Quis pōt facē legē? R. s. m. Tho. p
ma scēde. q. 90. Lex pncipalit̄ respicit ad
bonū cōe. Ordinare aut aliquid ad bonū
cōe est vel totius multitudinis: vel ali
cui⁹ gerētis vicē toti⁹ multitudinis. Et
ideo cōdere legē vel p̄tinet ad totā mlti
tudinē vel ad psonā publicā q̄ totius
multitudinis curā hēt. Est tñ pmulgatio
necēa ad hoc vt lex hēat suā x̄turē. Uñ
d. i. 4. A. in §. leges. B. p̄cific q̄ leges
instituantur cum pmulgātur. Et sic po
test colligi talis diffinitio. Lex ē quedā
ratōis ordinatio ad bonū cōe ab eo q̄
curaz cōitatis hz pmulgata. A. Lon.
hosti. vt in sū. confes. lib. 2. titu. 5.
q. 203. B.

Sed qui sūt illi q̄ ita curā cōitatis ha
bēt q̄ possint legē facē? R. s. m. hosti.
Gnālē constitutōez papa pōt facere in oī
bus spūalibz ⁊ ecclasticis: ex eo. c. fi.
Itē legatus in puincia sibi cōmissa: ex
de offi. le. c. fi. ex de loca. ⁊ educ. ex rescri
pto. Itē synodus puicialis. is. di. q. dī.
Item synodus ep̄alis. is. di. c. p. ⁊ c. fi.
Itē ep̄s in sua diocesi pōt constitutōem
facere: ex de maio. ⁊ obe. si quis. ex de
loca. ⁊ educ. v̄a nobis. Itē caplm pōt
sibi constitutōem facē: ex eo. cūz acces
sissent. Silt ⁊ vniuersitas clīcoz ⁊ ma
gistroz: ex eo. ex litteris. Itē i rpalibus
gnālē legē pōt facere impator. L. de
legi. l. 2. l. fi. Nō tñ in spūalibus seu ec
clesiasticis. Item pfect⁹ p̄torio ⁊ oēs q̄
bus impator hoc mādāt. Itē ppls ro
man⁹. Itē senatus romanus. Dēs isti
legē gnālē facē p̄t. Itē oīs ciuitas siue
ppls pōt sibi legē facere. Hec oīa i In
sti. de iure nālī. §. p. ⁊ 2. Idem credo de
quolibet collegio approbato: ex eo. q̄ i
eccliaz. ⁊ c. ex lris. A. Idem in dicta. q.
203. Et additur hz Inno. in. c. v̄a nobis

ex de loca. et adduc. ubi dicit q. l. ep. cu caplo suo possit statuta face sup iuris ditoe sua. sup aliis tñ nō potest nisi hi quorū interest consentiant vñ ad min⁹ sunt pñtes: de ofe. dis. 3. c. p. et ex de his q. fñt a pla. sine con. ca. c. pñt. et finali. B.

¶ Si infra qd tps incipit arrare? R. fm hosti. Constitutio gnālis incipit arrare post duos mēses a tpe publicatio nis. vt in auc. vt fac. no. cñt. in rubro et nigro. A. coll. 5. B. Idem Ber. et Jo. an. dicens sic. Cum istud sit iure civili expñsum et iuri canonico dñum non sit cautū illud seruadimus: qm etiā robo ratum videt: ex ne cle. vel mo. c. vlt. et de sen. exco. nouerit. Et addit dicens. ni si in ipa cñstitutōe aliud caueat. Et per hoc soluūtur si q. inueniunt dñia. Infe riorū aut cñstitutio fm eū dē hosti. vtputa caploz et vniuersitatū in conti nēti ligat facta p mulgatoe: nisi forte absentes et ignorātes: quib⁹ neq. tps dabo neq. limitabo: sed iudicij arbitrio reliquo: ar. extra qui ma. accu. pñt. c. fi. A. Idē in dicta. q. 203. B.

¶ Utz ignorātes excusentur ab obser uantia legum et cñstitutōz? R. Cōiter loquēdo nō excusantur: nisi sicut pñt cñtū est sup. ignorātia. §. 3. tñ a sententi is platis p statuta ordinarioz excusa tur ignorātes: qz nō ligant illis: nisi eo ruz ignorātia fuerit crassa aut supina: ex. e. vt aiatur. li. 6. Et que sit crassa seu supina hētū d. ignorātia. §. fi.

¶ Utz cñstitutio respiciat pñteri a? R. Futura tñ respicit: nō pñteri: ex eo. cognoscentes. nisi in ea noiatis de pñteritis caueatur: ex eo. c. fi.

¶ Utz posterior cñstitutio tollat pñtē R. Tollit etiā si de pñtē nullam faciat mētiōē: ex de cog. sp. c. p. lic. secus sit i rescriptis: ex de rescrip. ceter. et c. ex parte. Itē secus de cōsuetudine. A. §. qz ei nō derogat p nouā cñstitutōem pa pe: nisi de ea fiat mētiō: vt in loco alle gato. B. §. cōsuetudo. §. 6.

¶ Utz leges humane obligent i foro conscie? Bñ fm lbo. pma scde. q. 96.

Leges hūane si iuste sint hñt vi: ob ligatōis i foro conscie a lege eterna: a qua deriuatur: fm illud puer. 8. Per me reges regnāt et legū dñtōres iusta decernūt. Dicunt aut leges iuste. p qui dē ex fine. s. qñ ordinātur ad bonū com mune. Itē secūdo ex auctoritate. s. qñ lex lata nō excedit pñtem ferētis. Itē tertio ex forma qñ. s. fm eq̄litate ppor tionis imponūtur subditj onera ad bo nū cōe: et fm hoc leges h⁹ modi onera iponētes iuste sunt et obligant in foro conscie: dis. 9. quicūq. Leges hō iniuste non obligant: de quibus vide in se. §.

A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 204. B.

¶ Que sūt leges iniuste? R. §. lbo. vbi §. Iniuste sūt. pmo quidē p cōtrari etatē ad bonū humanū: et hoc triplicif. s. cōtrarius modis nūc dictj de legibus iustis. Nā vno mō sunt iniuste ex fine: sicut cū alijs pñdēs leges iponit one rosas subditis nō pertinentes ad vtili tatē cōem: sed magis ad pñtiā cupidi tatē vel glām. et mō ex auctoritate. s. cum aliquis legem fert vltra cōmissaz sibi pñtem. et mō ex forma: puta cum ineq̄lit onera multitudinis dispēfant etiam si ordinētur ad bonum cōe. et ta les magis sunt violētē q. leges. Unde non obligant in foro conscie: nisi forte ppter vitādū scādālū. Itē iniuste sūt per cōtrarietate ad bonū dñū: sicut le ges tyrānoz iducētes ad idolatriā vel ad qdlibet aliud quod est cōtra le gem diuinam. et tales leges nullo mo do licet obseruare.

¶ Si nūqd inter leges impiales que nūc vigent sint aliq casus illiciti et fm aīam nō seruādi? R. Sūt. vt dē dis. 10. lege. Et pmo qdem i mñmonis. Nāz fm leges fili⁹ vnius germani copula ri pōt p mñmoniū cū filia alteri⁹ ger mani: vt Insti. de nupt. §. inter eos. L. de nup. l. nemini. et fm deū tales debēt. penitus separari: ex de ofang. et affi. nō debet. et 35. q. 3. pgeniez. et qz fm leges puella rapta non pōt contrahere mñ monium cū suo raptore. L. de rap. vir.

.v. unica. Et idem erat olim fm antiquos
 canones: sed hodie pōt: ex de rap. c. fi. z
 vide. l. raptor. z. §. 2. 3. q. 2 fm leges lici
 tū est hōi soluto tenere mulierē solutā
 in cōcubinā: vt in auē. quib. mo. na. ef
 fi. sui. §. si quis aut. S. fm deū etiā for
 nicatio simplex mortale pcrim est z ex
 cludit a regno dei: vt dicit Aplos. i. Cor.
 6. 4. q. 2 fm leges licitū est viro occidē
 adulterē vxoris dephensum in adultio
 si est psona vilis: z cui nō debet reuerē
 tia. ff. de adul. l. merito p. rāso. z. l. si adul
 teriū. z. l. de adul. l. Bracch. z. l. si licet
 patri qui hēt filiā in pātē occidē adul
 terū filie in domo filie. z. ecōuerso licet
 patri occidē adulterā filii z generi: z oc
 cidē filiā. ff. de adul. l. paf. z. l. nec in ea.
 z. l. q. ait. Si l. z latronē siue pplatores
 agrozum: vt sup. homicidiū p. §. 6. S.
 fm deum nihil eoz licet z phibet cum
 picipitur Exo. 20. Nō occides. §. q. 2 fm
 leges dānat qui cōprehensā in adulte
 rio tenet vxorē. l. d. adul. l. crimē. z. l. ca
 strati. Sed fm deum z iura canonica
 potest tenere sine vlla pena: dūmodo
 ipsa velit ab adulterio recedē. zi. q. i. §.
 subauditur. A. Al. incipit. hic subau
 diendū. B. 6. q. 2 fm leges in mult. ca
 sibus licitū ē vxorē repudiare z ma
 trimoniū rite cōtractū dissoluē z maxi
 me in casu q. notat di. io. lege. z. 27. q. 2.
 sunt qui dicunt. A. In his capitulis
 dicis de dissolutione matrimoni etia
 z sumari causa religionis qd. phibetur
 lz leges pmiserint. B. Sed hoc lex di
 uina phibet: vt in eisdē. c. dicis. 7. q. 2 fm
 leges mulier q. mortuo marito nubit
 infra tps luct. §. vni. āni infamis fit et
 incurrit multas penas. l. de scōis nup.
 .l. i. z. 2. S. fm deū vt aplos dicit: nubat
 libere cui vult: ex de scōis nup. c. fi. Et
 vt nōt Inno. remittunt ei omnes ille
 pene que sunt tñ ad ipsi penam. Se
 cus si inde pueniat aliquid ad alios.
 A. Dñs An. de Bu. clarius hoc ponit
 i dicto. c. fi. de scōis nup. dicēs q. quedā
 sunt pene que fundātur sup odio secū
 darū nuptiar: vel festinatōe trāstine.

z tales pene sunt correcte: vt B. q. 2 con
 trahere matrimonium non est odiosū
 neq. phibitum sed ab aplo pmissum.
 Quedam sunt pene que fundant sup
 fauore pzi mi fmōi. z iste adhuc ho
 die durat: vt si mater cōsequit aliquid
 ab intestato: vlt ex testamēto alic. filio
 ruz pōzis mrimoni bz solū vsufructū
 super eo dñ viuit: remanēte pprietate
 apud filios eiusdē matrimoni si extāt:
 qbus nō extātib. cōsequit plenuz ius:
 vt. l. femine. §. si. l. de scōis nup. Itē q.
 vir siue mulier nō possit in vita vel p.
 mortē donare nouerue vel vitrico pl.
 q. donauerit vnicuiq. filioz pōzis mri
 monii: vt. l. hac edictali. Leo. Et idē in
 multis sibi q. ponit dñs An. vbi sup.
 B. 8. q. 2 fm leges fili. spuri nō ē alen
 dus: sed fm deū z canones cōtra: vt sup.
 fili. §. 7. A. qui incipit. Quid de spu
 riis. B. 9. q. 2 fm leges heres si nō fe
 cerit inuētarium tenet ad oia debita
 defuncti. Sec. fm deū: vt s. hereditas
 §. 5. r. q. 2 cū in certis casib. fm leges
 heres teneatur de maleficio defuncti:
 secus ē fm deū: vt s. hēditas. §. 4. A.
 q. 2 vt ibi p. 3 tenet ad oia debita defun
 cti etiā ex maleficio inq. tū hereditas
 sufficit. B. xi. q. 2 fm leges id quod re
 linquit in vltima volūate nō valz nī
 si hēat. 7. vlt. 5. testes. l. de testa. l. si vn.
 z. l. si. §. 2. deū in relictis ad pias cās suf
 ficiūt tres aut etiā duo testes: ex de te
 sta. cū esses. z. c. relatū. A. De hoc ple
 nius s. ecclesia p. §. 5. in additōe. B.
 12. q. 2 fm leges si pmitto aliquid nudo
 pacto. A. i. simplici pmissione sū aliq.
 iuris solēnitare. B. nō teneor. q. non
 orit inde actio: vt. ff. de pac. l. iure gen
 riū. Contra est fm deū z canones. quia
 mortali peccat recedēs a pacto: ex de
 pac. c. p. cū similib. q. ibi notant. Et vi
 de. l. pmissio. Et idē si promitto vni re
 cipieri p alio. q. 2 fm deū teneor. scōz le
 ges nō. A. Nisi pmissio facta fuerit p
 sone existēti sub pātē alteri: vt seruo
 seu filiofa. vel pcuratori seu negocio
 rum gestori. per hos. n. bene acquiri

tur patri et domino: ut Insti. per quas pso,
no. acquiris obli. p. to. 7. ff. 7. l. de p. cuf.
et de negl. gestis. B. 13. q. 2. inf. emeres
et vederes cedunt leges. A. Delit. di
ceret pmittere. Nullum. n. dolu leges ope
dunt. ff. de dolo. p. totu. B. deceptioem
et. Vide sup. emptio. §. 3. i. 4. q. 2. scdm
leges non licet emere seu vendere iura
et actioes que quis habet et alium p. mi
nori p. cio q. sit p. ncipale debitum: alif
non valet emptio: nec peti potest nisi
vsq. ad id quod solutum est: nec etia
possunt talia iura pro parte vendi et
pro parte donari. L. mandati. l. per di
uersas. et l. ab anastasio. Sed secundum
animam nihil phibet me emere iura
contra aliquem p. minori p. cio q. sint ipsa
iura: dum tamen non facia hoc in frau
dem vsure: sed ppter interesse meum
aut labore qui forsitan erit i. rehndo.
seu q. dubito ne debitor fugiat aut ad
paupertate veniat. Vide hoc. i. vsura. 3.
§. p. l. A. Et ibi patet. et etia in dictis. ll.
p. diuersas. et ab anastasio q. hoc fuit
statutum ad remouendas lites et p. coi
bono. Ideo non e. ca. quare in p. cieta
non obligent. et sibi imputet q. se intro
mittit h. modis periculis et lencis. B.
15. q. 2. fm leges in longissimo tempore
etia possessor male fidei p. scribit. Sec.
scdm deum et iura canonica: ex de reg.
iur. possessor male fidei. li. 6. De h. vi
de. i. p. scriptio. §. 5. i. 6. q. 2. fm leges ma
leficia cogitatiois regularit non puniun
tur. ff. de penis. l. cogitatiois. sed tamen
omnis cogitatio mala vel a deo vl. per
p. niam punienda est. 33. q. 2. omnis. i. 7.
quia fm leges licet magi et venefici pu
niantur: tñ qui hoc faciunt contra ibres
ventos et gradines p. miantur. L. d. ma
le. l. eo. sed scdm deu talia etia sic face
re grauissimu p. ctm est: ut clare pbat
Tho. scda scde. q. 94. A. Et bene. q. a
non sunt facienda mala ut veniat bona
ad Ro. 3. B. 18. q. 2. scdm leges licituz
est in causa sanguis corrumperet accusa
toe. ff. de p. uari. l. fi. A. Ibi dicit in oi
bus causis pter q. in sanguine q. delato

rem corrumpit. p. v. l. cto h. e. et sic non inui
tur q. hoc liceat: sed q. tali pena non pu
nietur. B. S. scdm deu non licet: ut po
nit Tho. scda scde. q. 96. Hec itaq. sunt
que notare potuit que q. tum ad casus
aie non sunt scdm deu tenenda: l. sint co
cessa p. leges. Alias vero iuris subtili
tates et diuersitates iuris canonici et ci
uilis iuristis relinqua. Porro de illis
legib. q. p. mittunt vsuras nihil dico. q.
o. abrogate sunt etia per leges: ut. i.
vsura p. §. 28. g. incipit. Quid de legib.
¶ Atq. i. legib. possit dispensari? R. fm
Tho. scda scde. q. 97. Rectores multi
tudinis dispensare possunt in legib. hu
manis in aliquibus casibus. A. s. in q. bus
dispensatio a iure p. mittit. Al. sec. cui
nemo possit venire contra legem. supio
ris. 19. di. nulli fas est. B. ita tamen q.
dispensatio non cedat in nocumetu bo
ni coi. sed poti. ad illud p. ficiat. Qui
aut sunt casus iuris canonici dispensa
biles solu per papa. habes s. dispensa
tio. §. 7. 8. et 9. A. s. in §. qui incipit. Di
spensatio. cum sequentibus. B.
¶ Atq. in constitutionibus intelligant
co. cessia quecunq. non sunt phibita: R.
scdm hosti. Si constitutio promulga
ta est affirmatiue omnia que contiet
et ex eis sequentia vident co. cessia: nisi re
periant phibita: puta concessum e. co
trahere m. monium. ergo cuilib. et sp.
nisi reperiat phibitu. Si ho. pmulga
ta sint negatiue: omnia ex eis sequen
tia intelligunt phibita nisi reperiant
co. cessia: sicut phibet ne q. occidat. g.
semp. et omnib. phibetur nisi quando
inuenitur concessum.
¶ Leges impiales imitant canones. Un
dicunt sic. Non d. dignatur sacre leges ca
nones sacros imitari sp. atr. i. m. moniis
et vsur. in au. ut c. lici apud p. pos. e. pos
co. l. 6. et 2. q. 6. §. h. colligit. et de no. op. i.
nuc. intellexim.
¶ In legis fraude nihil agendu. ff. d. le.
contra legem. q. cum quid phibetur
vna via intelligitur phiberi et alia: ex
de reg. iur. cu. quid. li. 6.

Quid de cōdentib⁹ leges iniquas ?
R. Si leges inique sunt cōtra liberta-
tem ecclesie: tūc condētes ⁊ seruantes
sunt excōicati ipso facto: vt habes ex
tense sup. excōicatio p. 5. 2. h. 8. Si hō
sint simpliciter contra aliqua dei ⁊ ec-
clesie mandata: vt puta q. liceat facē
simonias vel alienare feudum p̄cipue
ecclesiasticū ⁊ huiusmodi: ipso iure non
valent. dī. s. que contra. 32. q. 7. flagicia
eē de consti. que in ecclesiā. Et facien-
tes ⁊ seruantes peccant mortaliter: eē
de simo. cū in ecclesie. ⁊ c. non satis. Et
si qui dānificati sunt occasione talis le-
gis conditores ⁊ eorum heredes tenen-
tur ad restitutionem. Illi etiam qui
induxerunt conditorem ad tales leges
faciendā tenentur in solidum. ⁊ sūt oēs
seruantes tenentur ad restitutionem
oīū eorū que taliū legū occasiōe lucra-
ti sunt vel alios damnificauerunt. Et
eodez modo imo multo magis peccāt
⁊ tenentur qui leges cōdūt directe con-
tra deū: sicut de idolatria: vt h. 5. s. 8. ē
dictū. **A.** Hec etiā notātur i sū. cō. lib.
2. ti. 5. q. 205. fm Ray. ⁊ Hosti. Et vltra
p̄dictum casū etiā in aliis irrogat ex-
cōicatio cōtra talīū legū cōditores: pu-
ta si cōderent legē super vsuris facien-
dis vt non restituēdis: vt in cle. ex gra-
ui. de vsuris. vel sup. simonia cōmittē-
da: cum in simonia hodie sit excōicatio
papalis: vt p. p. extrauagantem Euge-
geniū quarti. cū de restabile. ⁊ idē i mul-
tis aliis casib⁹ q. p̄nt colligi sup. absolu-
tio. p̄mo. s. p̄mo. et excommunicatio
p̄mo. s. 2. cū sequētib⁹. **B.** Ad materiā
legis p̄t p̄tinē sup. ius. Leges audire
nō licet quibusdā clericis sup. excōicatio
p. 5. 2. h. 6. ⁊ ibidē. s. 3. h. 14. Quō pa-
pa possit tollere leges: habes i. papa. s.
antepl.

Libellarius cōtra
Libellarius. Cōtract⁹ iste qui i qbus
dā sociis dicit datio ad libellū est idē
qđ cōtractatus emphiteoticus. ⁊ ideo
de hoc vide supra. emphiteosis.

Libellus famosus
Libellus famosus dicitur quādo aliquis scribit
cedulam continētē iniuriā siue ifamiā
alteri: ⁊ p̄icit eam in loco vbi inueni-
atur: ⁊ sic alius infamatur.
Que pena cōficiētis libellus famo-
sum? **R.** Quadruplex est pena fm q.
q. tuor modis pōt agi de eo. Et p̄mo qui
dem si agat criminaliter etiā fm leges
est pena capitis tam cōtra illū q. fecit
q. contra illū qui inuenit: nisi corrupe-
rit vel nulli reuelauerit. L. eo. l. vnica. s.
q. i. si quis famosū. **A.** Ibi trāsumpra
est pars dicte legis vnice. vbi dicit. Si
qs libellū famosū siue domi siue i pu-
blico vbi quocūq. loco ignar⁹ reperit
aut corrupt⁹ p̄usq. alter inueniat: aut
nulli cōfiteatur inuētū. Si hō nō stari
easde cartulas vt rupit vt igni cōsum-
pserit: sed vim eaz manifestauerit sci-
at se qđ actorē huius delicti capitali sē-
tentia subiugandū. Huiusmodi aut li-
bellus alteri opōnē nō ledat. **B.** Et q.
libet de populo accusare pōt tales: qñ
etiā accusatori cōstituī p̄cium p. mō
substantie accusate persone. vt si erat
suus pducit in libertatem. ff. de iniur.
l. lex. s. si. ⁊ l. eo. l. vnica. 2. si agat ciui-
lis. factiōe iuriarū q. nō publici iudici
s. p̄uari cōtinet querelā. L. de iniur. in
iuriarū. Et sic punit s. iuramētū acto-
ris ⁊ taxatōem iudicis: vt in Insti. de
iniur. s. pena. 3. si agat fm canones: ⁊
sic q. famosum libellū cōficit flagella-
tur ⁊ excōicatur. s. q. i. q. in alteri. ⁊ c. h. q.
Et pōt deponi cū sit graue crimē ⁊ dā-
natōe dignissimū 25. ol. s. nūc aut. 4. i
foro p̄niali. q. tā isti q. alii detractores
tenētur ad restitutōes fame p. modū
q. dicit⁹ sup. detractio. s. 4. ⁊ 5. **A.** Iō
in sū. con. li. 2. ti. 5. q. 200. **B.**

Libertus
Libertus est ille qui ex
seruo fact⁹ est
liber per manumissionē. Na-
numissio autem patron⁹ dicitur ⁊ sem-
per libertus patrono tenet ad quedā
obsega. Ingenuus at vocat qui liber

natus ē: et sic nulli tenet obsequi. Est aut casus quo libertus eripit i ingenuitatem. si a dño fuerit expositus: vt dicit supra. expositus.

¶ Utrum libertus possit reuocari i seruitute? R. Libertus in seruitute reuocatur ppter ingratitudinē. si cū man' in iecit in patronū: aut atrocē iniuriā seu graue dānū rerū vel vite periculū i ferre psumpsit. Et eisdē causis pōt qlibet donator donatōem reuocare: ex de do na. c. fi. A. Et ibi nōt glo. qd h' in isto §. nōtur et i sū. cō. li. 3. ti. i. 7. q. i. 4. B.

¶ Que differētia est int' liberos ecclē et pueros? R. fm Hosti. Multiplex. Prima qz liberti ecclē reuocant in seruitutem ppter operas nō pstitas. i. q. 2. diaconi. Sec' in liberto puati. L. de lib. cā. solo. Inno. tñ intelligit hoc de obsequiis impositis: nō d' aliis. A. quia ad nō imposita nō tenentur: vt dicit ipe In no. in. c. de famulis: ex de ser. nō oz. vbi etiā dicit q' per omissionē obsequiū impositi nō redigūt libert' in seruitutē: nisi eēt nimis necessariū obsequiū: puta qz negaret alimēta. Tunc. n. inquit reuocabit in seruitutē. B. Scda quia si liti liberto ecclē etiā nati post manu missionē sunt obnoxii ecclē. i. q. 2. de libertis. et c. liberti. 2. Sec' in aliis. L. e. l. i. 2. A. si. ti. de libertis et eoz liberis B. Tertia. qz liberti ecclē tenent seruire ecclē etiā si nulla opa sint iposita eis. i. q. 2. diaconi. in fi. et c. liberti 2. Secus in aliis. L. eo. l. i. 2. A. Ibi non bñ hoc apparet. sed bñ dicit Inno. in dicto c. de famulis. diuinctis q' notantur scd' Ray. in sū. cō. li. 3. ti. i. 7. q. i. 4. B. Quarta est. qz liberti ecclē si iniuriuntur ecclē si accusent illā v' testificent illā reuocant in seruitutē etiā si ordia ti fuerit. dis. 54. q. ex famulis. et in p'dcō c. diaconi. ex de ser. non oz. de famulis. Quinta qz liberti ecclē manumissi ad hoc vt ordinētur nō possūt de acquiritis q'cuq' mō ad alios trāsmittē scdm quosdā: qñ poti' oia ad eccliam ptine bñt. Sed veri' puto q' hoc sit v'z solū

quādo in manumissione fuit dictū. A. etiā testamētū possūt cōdere de his q' acquiritur: ar. ex de ser. nō ordi. eo libentius. i. q. 3. c. i. 2. 2. A. Idem in sū. cō. eo. ri. q. i. fm Tan. Ray. Ul. et Hosti. Predi cta etiā notātur in dicta. q. i. 4. B. Alia circa mām liberto habes. i. manu missio. et i. seruus.

¶ Itere. De falsariis lfa ruz: vide supra absolutio p. 5. 3. h. 4. 3. Itē s. excoicatio 3. Quilibet d' portare d' curia litteras de dignitate quam dicit se habere: vt. i. peregrin'. §. fi.

¶ Litigium put h sumis est cū vn' ver bis alterius dicit: in qua dicitōe fm Tho. scda scde. q. i. 4. 6. duo pos sunt arredi. Qñq. n. stringit cōtradictō ppter h' q' cōtradictō recusat persone dicētis cōsentire ex defectu amoris anī mos vniētis. et hoc ptinet ad discordiā caritati dñā. Qñq. hō litigit ppter h' q' cōtradictō nō verē cōtristare dicen tes. et sic fit litigiū qd amicitie v' affa bilitati opponit: ad quā pertinet dele ctabilit' alius cōuere. Un' pbs dicit 3. ethi. q' illi q' ad oia cōtrariant cā cōtristandi: neq' quoscunq' curātes. discollit litigiosi vocant. et vide s. discordia.

¶ Utrum litigiosus plus peccet q' adu latoz? R. fm Tho. vbi sup. cū virt' amicitie pncipali' tendat ad delectadū q' ad cōtristandū. iō litigiosus q' supabundat in cōtristādo graui' peccat q' adu latoz q' supabundat in delectando. Per accūs tñ posset ecōuerso eē: puta si in aliq' particulari adulator magis irēderet p' deceptōem nocē. v' h' modū.

¶ S' qre litigiosus phibet ordinari R. fm Hosti. Triplex ē cā. Prima qz tales non sūt apti ad humilē doctrinā que requirit ab eis. Un' dis. 4. 6. §. p. dñ. Nihil est impudēt' arrogātia rustico rū qui gānuitatē auctoritatē putāt: et pati ad lites i s' biectos tumide itonāt. Scda cā est qz litigiosi v' adulatorib' aīos pncipū sibi cōliāt v' fratrib' suis

detrahēdo infamie notā ingerūt: vñ in
ter fratres discordiā seminādo: seditio
nes nunq̃ cessant facere: dif. 4.6. §. 2.
Tertīa cā ē. qz cū ip̃i debeāt discordan
tes ad concordīā trahere: z etiā oblatōes
dissidētiū phibeāt recipere: nō debēt
litigādo alios ad discordiā puocare: di.
90. in pñ: z per totā dif.

Locatio nel condu

ctio. Locator dicitur qui rei sue
vsū alteri p p̃cio cedit. Ut cū loco ti
bi domū meā: ego sum locator: tu hō
cōductor. Et ē qñq̃ quis dī locare ope
ras suas qñ offert se ad faciēdū aliqd
p p̃cio. vñ ē qñ accipit rē vt i ea aliqd
faciat: qd dī inoiatus tractat. A. nisi
influeniat p̃cium pecunie. tunc. n. esset
mera locatio: vt in Insti. de loca. z con
duc. in p̃ncipio. B.

Quo tēpore dī solui merces locato
ri? R. fm Hoff. Seruari dī qd inf eos
actū est. Si hō non apparet quid actū
sit: seruādus ē mos regionis: qui si etiā
nō apparet vel ē vari? seruādus ē qd
minimū est. f. vt soluat in fine āni: ex
de reg. iur. in obscuris. li. 6. Idē Azo.

In quibus casib? pōt dñs expellere in
q̃linū seu cōductōrē? R. In quatuor. Pri
mus si dom? locata nccia facta sit sue
habitātōi: puta si dom? quā hirabat ca
su dīstructa est. aut si postea duxit vxo
rē: vel alia siks nccitas supuenit. Intel
ligēdū fm Hosti. qñ tpe locatiōis illa
nccitas nō iminebat. Secūdus casus ē
si dom? hz nccitatē reparatōis. Et intel
ligo de nccitate orta post locatōem. Et
in his duob? casib? remittenda ē p̃fio
p rata t̃pis. Terti? si cōductor puerse in
domo h̃sef: vt si tenet porcos i solario
vel nō ē in ea fm pactū cōductōis. vñ si
deteriorē faciat. vel malas femias ibi
teneat aut etiā puerfos hoies: ar. i. autē.
de leno. §. sancim? cōiuncto. §. si qs aut
eo. ti. vbi ē pz qz nisi dñs expellat dō
mo sua h? modi turpes p̃sonas z leno
nes grauit punit. B. In quo cāu ali
qui dixerūt nō cē remittēdū partē pen

sionis p rata t̃pis. Sed dñs vñ est qz
dñs tenet remittē. pōt autē agere dī in
q̃linū p dāno dato: vt ex eo. ppter. A.
Et ibi hoc notat glo. addens qz locator
aget actōe legis aquilie z ex locato. B.
Quart? cū inq̃lin? p biēniū non soluit
p̃fionē. qz pōt expelli etiā si ad qnquē
niū vel vltra cōduxit. A. nisi celeriter
satisfecit: dicto. c. ppter. Et de ista ex
pulsione lati? sup. emphiteosis. §. 4.
in additōe. B. Idos quatuor casus hēs
in dicto. c. ppter. A. Hec ē nōntur
in sū. con. li. 2. ti. 8. q. 35. vbi ē addit fm
Hosti. qz cōductor itelligit ip̃robe ver
sari si opa rustica suo tpe nō exercet:
vñ si ppter inimicitias ex ei? culpa pce
dentes dānū detur. B.

Utr? cōductor teneat locatoz de dā
no qd i re locata cōtigerit? R. fm Ho
sti. Tenet si cōtigerit culpa sua: vel il
loz quoz opera vñtur. Et in hoc tra
ctu venit ē culpa leuis: cū gfa vtriusq̃
celebret: q̃uis qdam dñs dixerint: vt
in Insti. qui. mo. re tractat obligatio.
§. vlt. A. Qui tñ accipit mercedē p
custodia: tenet etiā de leuissima culpa
fm Hosti. z in sū. con. eo. ti. q. 36. z sentit
glo. in. l. qui mercedē. ff. de loca. Et intel
lige qñ obrulit se custodie: ar. li. §. sepe
ff. de positi. Al? sec? vt s. de positi. §. 3. i
additōe. B. Vñ si auriga dū ceteros
curru suo trāsire cōtēdit: curruz euertit
z seruū quē cōduxerat q̃ssauit: vel occi
dit tenet. Debuit. n. se tēperare z dilige
tius se hēre. ff. eo. Itē qñ. Sed si fecit
qd q̃cunqz diligēs feciss? sec? erit: vt. ff.
eo. si merces. §. qui colūnam. De dāno
hō dato vel alio cui obuiare nō potuit
nō tenet. ff. eo. §. de dāno. A. Et ibi pz
qz tenet dō dāno dato ab eo quē posuit
custodiā. B. Silt ē nec dō cāu fortuito

Utr? ille q locat operas suas facien
das in aliqua re teneat de dāno illi? vt
R. fm Hosti. sicut z in supiori q̃stione
Si dānū cōtingit culpa illius tenet. ali
ter nō. Vñ si colūnam transferēdā acce
pit vel dolia z h? modi: z fracta sē sua
culpa vel illoz quoz opa vñt. tenetur

etiā de culpa leui. **Sec** si diligētiaz ad
bibuit. ff. eo. si merces. §. qui colūnā. Et
h de dāno ab alio dāno nō teneat: vt. ff.
eo. sed de dāno. teneat tñ de custodia. ff.
eo. qui mercedē. Nā t qui mercedē p
sola custodia accipit: teneat etiā de le
uissima culpa: ex de depo. bona fides.
sed de cāu fortuito nō teneat: nisi ex pa
cto: vt ibi. A. vbi etiā idem dicitur si
pcessit culpa vel mora. B. Itē si su
tor puerū quē cōduxerat forma calcei
tā vehemēter percussit vt ei oculus ef
foderet: teneatur. quia leuis tñ castiga
tio ei pmissa est. ff. eo. Itē qritur. t ex d
homici. ad audientiam. Item qui reci
pit palliū meū: t postea per errorem de
dit alteri: teneat. quia non tolerat error
in facto. ppo. ff. eo. Itē querit. §. item si
pallium. Itē si vestimēta poliēda ac
cepit t mures roserunt de culpa teneat
ff. eo. item querit. §. si fullo. Itē si ali
quid sarciedū vel poliēdū: vel gēmaz
sculpēdā: vel includēdā accepit: teneat.
excepto si res vitio suo frāgat. nā tunc
non teneatur: nisi per spāle pactum. Et
eo d mō si vitulos pascēdos accepit. ff.
eo. si quis fundū. §. si quis vitulos. t. l.
itē queritur. §. si gēma. 23. q. 4. §. tres p
fonas. Itē si nauta me iūto ponat res
meas in alia naui q vbi posuerit: t pe
riit: teneat. ff. eo. itē querit. A. in. §. p. Et
ibi p3 q si transtulit nō inuito dño: sed
bona fide t sine culpa: nō teneat. vel et
simila fide transtulit: h i eadē nauiga
tione vtraq; nauis perit. ff. ad. l. ro. de
iact. l. si. §. i. posita ē i hoc. §. nōntur in
sū. con. li. 2. ti. s. q. 36. B.

Poe q locatoz opis vt pastoz res
perit t dñs dicit q perit culpa seu do
lo illius: t pastoz negat cui incūbit pro
batio? R. fm Hosti. Pastoz. nā cū ipe
rōne officii debeat custodiā hēre si diē
amissā onē pber abfuisse clpā siue do
lū: sicut argētarius pbare o3 amississe
rōnes cū ruina vel incēdio. ff. de eden.
si qs ex argentariis. §. vlt. Idem in cu
stode carceris. ff. d custo. t exbi. re. l. vlt.
cum als qui dolum allegat: dolum pro

bare debeat. ff. de pba. quoricens. §. qui
dolum. A. Idem in dicta. q. 36. **T**

In quib casib fmitit census siue
pensio rei locate? R. Si conductor ex
pellitur fit remissio p rata tps: vt s.
ip 3: §. dictū est. alr etiā dductor corpis
alicuius: vt puta agri: excusat a soluti
one ppter vim maiore cur resisti non
potuit. Itē ppter id qd pter consuetudi
nē euenit. A. puta tēpestas vt alia ae
ris intēperies in deuastatiōe fructus 3:
vt in. l. de qua statiz. B. vt. ff. eo. l. ex
ducto. §. 2. t 3: Itē spāliter ppter steri
litate afficiēte cōductores magno icō
modo nisi sterilitas valeat cōpensari
cū vbertate pcedētis t seqntis anni: t si
et hec remissio p rata sterilitat: ex. e.
ppter. A. Et fm Bos. in sū. cō. li. 2. ti.
. s. q. 37. sterilitas t vbertas intelligit
fm vulgi opinionē: h qdā dixerint ste
rilitate qñ semen non pcpit. Silt pro
pter vbertatē si casu fortuito ctingat
augmētanda est pensio. nō aut si hec fi
at diligētia possessoris. Et. i. subiungit
Itē hec que dicta sunt de pensione mi
nuēda vel augēda intellige fm Bos. i
eo colono q nūmis colit. Nā partiar
qñ iure societatis t lucrū t dānu3 cū do
mino fundi ptitur: vt. ff. eo. l. si merces
B. Sed si aliqs locat opas suas tñ. vt
accipit rē vt aliqd in ea faciat. A. vel
etiā locat rē t operā. vt in dca. q. 37. vbi
hec notātur fm Inno. t Hosti. B. to
tam mercedē recipit etiā si casu fortui
to impeditus fuerit: nisi mora vel cul
pa possit iputari. ff. de variis t exor. co
gn. l. i. §. pht. t. ff. de statu libe. l. cū hēs.
§. pht. A. Poti? vt. §. añpht. B.

Quid si conductor fundi aliquid ex
pendit in re conducta? R. scdm Host.
Si expēdit necessario vel vtilit auxit.
edificauit vel instituit: ager d locatozē
vt expēsas recipiat. ff. eo. l. dñs. Al sec?

Utrum conductor agri vel domus
vel alterius rei possit rē ipsam alte
ri locare? Respondeo. Potest. L. eo
dem. l. nemo. et tunc res posterioris
conductoris obligate sunt principali

domino vsq; ad illā q̄ritatē quam ille
secūsus dūctor tenet p̄ori. ff. eo. l. si i
lege. §. si colon. A. Ibi dicit q̄ fructus
rei locate sunt in cā pignoris ac si p̄or
dūctor eos p̄cepisset. et q̄ alie res po
sterioris dūctoris nō obligāt dñō. S. z
glo. dicit ibi. s. in totū. sed p̄ parte sic. v̄l
nō obligant q̄n nō sunt inuete. B.
Nullus p̄latus religiosus p̄t oce
dere ad vitā nec ad certū tps redditus
v̄l partē eoz. A. aut iura aut possessio
nes monasterioz vel aliaz administrati
onū sibi cōmissaz: vt in cle. de qua. i.
B. alicui etiā p̄ quacūq; pecunia nī
si nccitas v̄l vtilitas cūet siue loci ex
poscat. et accedēte cōsensu cūetus. aut si
cōuētū nō h̄z accedēte cōsensu supior
et qui d̄fecerit incurrit sniam suspensio
nis: nec recipiēti acgrif aliqd ius. Tñ
hoc non extēdit ad locatōes vel reddi
tū aut fructū venditōes ad modicū
tps: vt de reb' ecclē. nō alie. monasteri
ozū. in cle. vide. i. simonia. 4. §. 3. Bōa
dūctoris sunt obligata locatori: vt. i.
pignus. §. 2.

Ludus et iocus.

Utz in ludis et iocis possit esse
xtus. R. fm Tho. scōa scōe. q. 168. Sic
hō indiget corporali refocillatōe: q̄ n̄
p̄t cōtinue laborare: ita etiā ex parte
aie indiget gete et solatio: qd̄ sit p̄ ludi
era et iocosa. Circa que tria videtur p̄ci
pue cē cauenda. p̄mū et p̄ncipale est q̄
p̄dicta delectatio nō querat i aliquib'
opib' seu x̄bis turpib' et nociuis. Secū
dū ne totalr grauitas aie f̄soluat. Ter
tiū vt ludus sit ouemēs fm cōgruitatē
p̄sone t̄pis et loci: et fm alias circūstan
tias debite ordinet. Et hec xtus s̄z p̄h̄z
vocatur eutrapelia.

Quō i ludis sit vitū? R. fm Tho.
vbi s̄. Vitū ē in ludo. p̄ qdem s̄z excē
sum: q̄n quis ad ludū assumit turpia
x̄ba vel facta. vel etiā ea q̄ x̄gunt in p̄
rimi nocumētū q̄ de se sunt p̄ctā mor
talia. et sic excessus ludi ē p̄ctū mortā
le. Et p̄t esse excessus in ludo q̄n non ē

cū debitis circūstantiis: puta q̄ nō cō
petit loco seu t̄pi negotio aut p̄sōe. Et
hoc qd̄ q̄nq; p̄t cē p̄ctū mortale pro
pter vehemētā affect' ad ludum: ita
q̄ q̄s cōtra p̄ceptū dei vel ecclē talib'
vti nō recuset. Q̄nq; aut veniale. s. cūz
aliquis nō tātū afficiat ad ludū q̄ pro
pter hoc velit aliquid cōtra deū cōmit
tere. A. nec ē actualr cōmittat. quia
non sufficit bona volūtas cui d̄iatur
op'. s. 6. dis. nō satis. B. 2. p̄t cē in lu
do vitū. p̄pter eius defectū. Nam con
tra humanā rōem est vt aliq̄ se onero
sum aliis exhibeat: puta dū nihil dele
ctabile exhibet et delectatōes alioz im
pedit. Vñ Seneca dicit. Si te geras sa
piēter vt nullus exhorreat tanq̄ aspe
rū: nec cōtēnat q̄i vilē. Sed q̄ ludus nō
p̄pter se q̄rit: s̄z p̄pter operatōem. iō
d̄fect' ludi min' ē vitiosus q̄ excessus.
vñ p̄hs dicit 9. ethi. q̄ parū de delecta
tione sufficē ad vitam q̄si. p̄ odimento
sicut parū de sale sufficit in cibo.

Utz liceat cā ludi vti habitu religi
osoz? R. Nō licet. sed puniri d̄z q̄nter
q̄ hoc facit: vt in auct. de sanc. epis. §. si
A. p̄ori. v̄l. §. p̄lt. vbi d̄r. D̄ibus gnāl
ter i seculari vita cōuersantib' et maxi
me theatralia exercitib' viris ac mu
lierib' interdicit' vti scemathe. i. hitu
mōachi aut mōastrie aut assitrie aut
cuiuscūq; p̄sone h'. Sciētibus vniuer
sis p̄sumētib' in tali scemathe aut imi
tari: aut illudere i quacūq; ecclēastica
disciplina. q̄ et corporalia supplicia fir
stinebūt et exilio cōtradē p̄uidētibus
h' modi locoz epis et qui sub eis s̄t cle
ricis. Sed ēt q̄buslibet militaribus iu
dicib' et q̄ sub eis s̄nt officiis et locoz de
fensorib'. B. et ar. L. de epi. audiē. l. mi
nime. A. Ibi d̄r. Minime et q̄ ludibrio
corpis sui q̄stū faciūt publice habitu
eaz x̄ginū que dedicate sunt deo non
vtantur. B.

Utz in cāru sc̄fari. circharis. ludo sca
choz et h' modi sit p̄ctū? R. fm Al. Si
hec fuit a p̄sonis sc̄fari t̄pe et loco cō
petēti licet. sicut et gnāl de ludis dictū

est in p. s. Si ho fiant a clericis nō videntur cōpetē nec licē maxie si clericus ludat cū laico. 2. q. 7. laicos. 23. di. his igit. **Q**uo ēr min⁹ operit religioſis. **A.** Regritur ēr q̄ ad ſclares honeſt⁹ modus: vt ſan pñ: r decēs cā. Un. 86. di. in. c. dona re. dicit glo. q. nō eſt dādū aliqd cithariſtis r ſilib⁹ niſi qñ ſonarēt ad laudez dei vlt ob aliā iuſtā cām: puta recreatiōis. vt qz aliqz ē debil vlt infirmus. r qz ex has cās ſit non licet talia ſonare vlt audire. Hec in glo. Et idē ppter eandem rōem pōt intelligi r in cantu. **B.**

Quā ſpectio ſpectaculoz ſit peccatū? **R.** fm Tho. ſcōa ſcōe. q. 167. Inſpectio ſpectaculoz vitioſa reddit inq̄tū ppter hoc hō ſit pñus ad vitia laſciue vel crudelitatis per ea q̄ ſibi repñtatur. **A.** Et inq̄tū p hoc retrahitur ab vtilib⁹ r bonis: vt ſc. curioſitas. q̄ caſu qñqz ēr excoīcatio iminet. Un de cōſe. di. ſi. in. c. qui die. di. Qui die ſolēni pñer miſſo ecclē quētū ad ſpectacula vadit excoīcef. **B.** Et ad h⁹ facit ſc. curioſitas. 8. r. ſc. chorea. 8. q. 2.

Quā liceat vti ludis i ecclā. vide ſc. emunitas ecclē. 8. q. 2. in fine. De chorea is vide ſupra. chorea.

Ludus aleæ r ois lud⁹ qui initiat fortūe: r ois talis eſt pphibit⁹ fm leges. non tñ ſi qz certer haſta ſiue pila iaciēdo currēdo lucrādo vlt pugnādo: qz hec ſunt cā xrtis corporis. ff. e. 1. 2. **A.** Et ibi r in. l. ſe. p. 3. q. ois lud⁹ ēr ſi nō initiat virib⁹ fortūe eſt pphibitus niſi initiat alicui exercitio xrtuoſo r vtili. **B.** Pro eo aut qd ponit in cōiuiuo veſcendi cauſa pmitrūt leges ludere familie. ff. eo. l. ſi. **A.** Ibi di. Qd in cōiuiuo veſcēdi cā ponit in eam rem familiā ludē pmittrif. Et intelligit d ludo licito r honeſto cū debitis circūſtātiis de quibus in. c. pcedēti: in pñ? Ita etiā que hic habentur notantur in ſum. cō. lib. 2. ti. 8. q. 23. 83 glo. Ray. r hoſti. **B.**

Quā ludus aleæ ſit peccatū? **R.** fm Ray. Quicunqz ludunt alea ſiue ta

xillis vel qui ſunt participes ſeu inſpectores ludi ſp peccāt. ff. 20. p. totū. r. l. eo. in cōſtitutōe greca. r maxime ſi ſūt clerici. in auct. de ſanc. epiſ. 8. iterdicim⁹ **A.** Ibi etiā dicit qz clericus nō debēt accedere ad aliqd ſpectaculoz cā videndi **B.** r ex de vi. r ho. cle. clerici. Et eſt pñcipalr r per ſe pñm auaritie ſiue rapine. Et etiā cā mltorū pctōz r mēdaciōrum. piurioz. blaſphemiaz. deceptōz r huiusmōi. **A.** De hoc lati⁹ i dca. q. 23. vbi di fm Ray. Quā magnū ſit h⁹ peccatū pñ in alia ex nouē q̄ in talib⁹ at rēdunt. Primum eſt deſideriū lucrādi Ecce cupiditas q̄ radix ē oīum malozū vt dicit. i. ad Ibi. vlt. Secundū eſt volūtas ſpoliādi pñmū. Ecce rapina. Tertiu eſt vſura maxīma. ſc. xi. p. xi. non ſolum in ſano vel in mēſe: ſed in eadē die ex de exceſ. pla. in dilectos. Quartū ē multiplicia mēdacia r hba ocioſa r vana. Quintū ē blaſphemia. Ecce hereſis Sextū eſt corruptio multiplex. primo r q ad ludū inſpiciēdū de cōſuetudie praua cōueniunt. Septimū eſt ſcandalū bonoz. Octauū eſt cōreptus pphibitionis ſancte mſis ecclē. Glo. dic argumētus qz fm magiſtrū huiusmōi ludi ſunt pphibiti: nō tñ diſſuaſi: qd ſecuri⁹ eſt dicere. Nonum eſt amiſſio tēporis. i. bonoz que in illo tpe tenent facere. Lon. hoſti. r addit ſeptē peccata alia que ſunt furtuz. qz luſores ſepe inopia cogente diſcunt furari. Item violētia. Aliqñens. n. ad h⁹ vt aliquis ludat violenter detinetur. ff. de aleato. ſolēt. Ecce ſeruitus iniuſta. Item crimen falſi qd cōmittit in falſis taxillis faciendis r ex certa ſcia cōmodādis ſiue locādis Item homicidiū. qz de ludo veniūt ad verba r ex his ad vbera. tandē ad homicidia. Ecce iniuria. Ecce homicidia. qbus iudex ex officio ſuo occurrere d3 vt. ff. de vſufruc. egſſimū. Itē fraus r deceptio: qz q meli⁹ ſcit decipere: melius credit ludē. Itē aduſatio. Un dicit ho mines. Pulcher r bon⁹ luſor ē oīs meus. Itē turpis r ihoneſta vita **B.**

Utz ludus alee sit peccatū mortale
R. fm Huil. Etia si hō nō ducit i cōsue
tudinē mortali peccat. Intellige qñ ex
auaritia ludit. A. qd sp occurrit cū
grat lucz p modū illicitū qd nil aliud
ē q auaritia: vt colligitur ex nōtis per
Tho. scōa scōe. q. iis. arti. 4. Brauitas
etiā h' pti cōprehēdit aliqtenus ex di
ctis in primo. s. pcedēti. cū additōe. B.
qz z auaritia de se ē ptiū mortale: vt
supra auaritia. s. 2.

Que pena clericorū ludētiū ad aleas?
Rn. De hoc legit. 35. di. c. p. vbi dī sic.
Ep̄s aut p̄s byter aut diacon' alee aut
ebrietati deseruiēs: aut dīnat aut cer
te dānet. Subdiacon' aut̄ aut lector:
aut cantor: aut desinat: aut cōione pue
tur. A. Idē i laico qd in minoribus
clericis: vt p3 in dicto. c. p. B. Et nō
q ex dco canone colligit q si nō ducit
i cōsuetudinē: nō sustinebit pdictā pe
nā. Uñ dicit deseruiēs. Silt z si duxit i
cōsuetudinē z vult desinere. Uñ dicit.
aut desinat. d3 tñ in vtroq cāu pñiam
agē de pctō. Et h3 hosti. idē hodie. i sub
diacono qd i diacono: ex de ser. si oz. mi
ramur. A. Idē i dca. q. 23. Et addit h3
Ray. q ex eo q i dco. c. p. dī. dānet z cō
munione puef. colligit q tale sit ptiū
mortale z graue. B.

Utz q i ludo alee vicit illi q nō pote
rat alienare teneaf ad restitutōez? R.
h3 Tho. scōa scōe. q. 32. Qd aligs lucre
tur ab eis q rē suā alienare nō pñt: illi
citū z dīus dīnū ē. Uñ q talib' vicit ad
restitutōem teneaf. z hic addit Ray. q
rales sūt furiosi. pdigi. minores. 25. an.
z maxime pupilli. Itē mēte capti. fur
di. muti. ceci. qui morbo ppetuo labo
rant. qz tales supesse reb' suis nō pñt.
Idē de seruis. de religiosis. de filiis. f.
q nō hēnt peculiū castreſe vel qñ. Idē
de vxore q nō hē res pafernales. z ē
d admiūstratore rez ecclīaz q paupe
rū sūt. Qui g' talib' vicit restituē tene
tur: nō dico illi qui amisit. sed tutori. cu
ratori. oñio. mōasterio. pfi. marito siue
ecclē. A. nisi forte clle' rector ecclē es

set correct' z credes in debitos vsus.
expēs' fm glo. Ray. z in sū. con. eo. ti
q. 25. vbi p3 q cū Ray. con. hosti. circa
dicta in hoc. s. B.

Utz q cūq traxit aliquē ad ludum
teneaf restituē qd vicit. R. h3 Tho.
vbi s. Restituē teneaf. A. si ei quē attra
xit. Uñ nec de eo pōt facē elynā fm eū
dē Tho. vt in sū. con. eo. ti. q. 24. B.
Et nō q ista attractio large intelligē
da ē. s. quōcūqz hōis vel facti iduxit
eū: cū ille alñ erat lusur'. Itē siue idu
xit a pñcipio siue in medio ludū cū ille
vellet desistere: vt A3o. dicit.

Utz q fraudulēter ludit teneaf isti
tuere? R. fm Tho. vbi s. Teneaf. A. s.
ei a q vicit: vt etiā prime dictū ē. z col
ligit ex positis in dicta. q. 24. B. Et
intellige siue cōmisit fraudē añ: puta
qz fingeat se qñ insciuz de ludo z qñ
hoiem q possit decipi cū tñ decipe itē
deret. siue omisit fraudē i ipso ludo: vt
submittēdo taxillos falsos siue etiam
xos male z fraudulose iactādo seu mē
daciē dicēdo q obtinuissz seu male pe
cuniā numerādo. z oia h' modi.

Utz q vicit phibēte iure ciuili. A.
qd phibet oēm ludū fortune: z etiam
nō intēre exercitio alicui op̄is xruosi
vt tactū est s. in pñ' z dat repetitōez ei
q p̄p̄ ludū phibituz aliqd soluit z he
redib' ei' vsqz ad 50. ānos. vt. l. si. l. co.
B. teneaf ad restitutōez? R. h3 Tho.
vbi s. Jus qdē ciuile nō obligat oēs: s3
eos solos q sunt h' mōi legib' subiecti.
z itez p dissuetudinē abrogari pñt. iō
apud eos qui sūt h' modi legib' astri
cti teneaf integrat' ad restitutōem nisi
forte dīa cōsuetudo pualeat: aut quis
vicerit ei q traxit eum ad ludū i q cāu
nō teneaf restituē. qz ille qui amisit nō
est dign' recipere nec pōt licite retinē ta
li iure posituuo durāte: sed teneaf illud
pare in elynas. hec Tho. porro dictū
ius posituū h3. Leo. l. alearū. z. ff. co. l.
vlt. in fi. Et idē cōsulerē etiaz dicto iure
posituuo durāte. s. q ille q attractus fu
it non teneaf restituē. nec tñ licite pōt te

nere p[ro]p[ter] ip[s]am turpitudinem talis lu-
cri: vt in se. s. dicitur.

Utr[um] ille qui vicit q[uod] volūtari[um] cum
volūtario lufit teneat ad reftitutōem
R[ati]o. Quidā dicūt q[uod] nō. fed pauperibus
ē erogāda tal[is] pecunia: ar. 14. q. 5. nō fa-
ne. Et hec ē opio pla. Alii dicūt q[uod] tene-
tur. ff. eo. l. vlt. i. fi. z. L. eo. i. cōstitutōe gre-
ca. Et hec ē opio Ber. vt nō ē ex de vi. z.
ho. de clerici officia. z. ē Ray. q[uod] tū est
i. p[ro]posito casu. fin eo q[uod] lufit volūtari e
z per eadē iura. S; vt mihi v[er]o v[er]a q[uod]
opinio stat. z. scda q[uod] de opio. s. q[uod] teneat
reddē locū h[ab]z vbi legib[us] viuif impiali-
bus p[ro] q[uod] z ip[s]a opio p[ro]bat. Vbi h[oc] non
fic viuif: v[er]o vbi leges ille abrogate ef-
sent: v[er]o valē p[ri]ma opio. s. q[uod] debeat pau-
perib[us] erogari. Nā cū ludus fit q[uod] ex
poliatio nō p[ot]t quis per ip[s]m licite ali-
qd acgrere: z. sic nō p[ot]t tenē. sed nec illi
d[omi]n[us] reddē: q[uod] ille nō ē dign[us] reh[er]e q[uod] q[uod] tū
i se fuit. primū expoliare conabaf. De
factorib[us] taxilloz scapoz. aleaz z huius
modi: vide. i. negociatio. s. 7. A. qui
incipit. Quid de factorib[us]. Et ad p[ri]mā
p[ro]t[er] r[ati]o q[uod] nō ē i dea. q. 24. i. sū. cō. lib[er]
z. ti. s. vbi d[icitur] f[aci]t Inno. i. c. q[uod] pleriq[ue]. ex
d[omi]nu. ec. q[uod] attract[us] nō teneat f[aci]t tū: in-
tellige illi a q[uod] vicit: vt p[er] s. S; q[uod] aliuz
attraxit teneat. q[uod] dolose fec[er]it. Et f[aci]t q[uod] lu-
f[aci]t modicū cā recreatōis nō teneat refti-
tū: intellige fi lud[us] erat hōest[us] z licit[us].
at. Luc. 6. d[icitur]. Ne vob[is] q[uod] ridet[ur] nūc. Vñ i
ead[em] q. 24. d[icitur] f[aci]t Ray. Si dicat. q[uod] bo-
na it[er]tōe v[er]o cā recreatōis ludat ad ale-
as: faciat h[oc] sine denariis aut accipiat
vñ d[omi]nu. ludis approbat. Et glo. Ray. su-
per h[oc] recreatōis dicit argumētū q[uod]
lud[us] alea nō ē gnātr[is] phibit[ur]: q[uod] p[ot]t lu-
di bono fine. z. iō taxilli z alea z scache-
ria p[ot]t fieri bono fine. S; de h[oc] d[icitur]
sup[er] d[omi]nu. s. q[uod] de factorib[us]. Et p[ro]dict[us] g[lossa]
p[er] q[uod] q[uod] teneat reftitutū que vicit in
ludo. Sed q[uod] fi aliq[ui] vicit z aliq[ui] p[er]di-
dit. an fiet op[er]fario: p[ot]t distigui utrū
fiat lud[us] cū eadē p[er]fona v[er]o offa. Si cuz
eadē aut lud[us] ē mutat[us]: vt q[uod] p[ri]m[us] fuit
licit[us]. z. 2[us] illicit[us]. z. nō fit op[er]fatio. q[uod] s[ed]

lud[us] vni v[er]o ē eadē ex offa cā non libat
a debito ex alia cā v[er]o cū alfo. L. q[uod] ci-
ui. ac. p[ri]m[us]. cri. l. vna. Aut lud[us] nō ē muta-
tus: vt q[uod] vterq[ue] erat illicit[us]. fi quo v[er]-
cit z p[er]didit. z. v[er]o q[uod] debeat fieri op[er]fatio.
Nā z fi sit dare casū i quo q[uod] nō te-
neat reftitutū illi a q[uod] vicit rōe par[is] cāe
turpitudinis p[ot]t tū reftitutū eidē: z. f[aci]t
tuēdo libat[ur]: vt nō ē in sū. cō. li. 2. ti. s. q.
25. ad finē. Et iō p[ro]dēdo cū eodē v[er]o ei re-
stituisse p[ro]currēt[ur] q[uod] tate. Si lud[us] fi-
at cū offa p[er]fona nō fiat op[er]fatio. quia
p[ro] iteritū rei morofus debitor nō libat[ur]. l.
in re furtina. s. p[ri]m[us]. ff. de cō. fur. maxie q[uod]
ip[s]emet dedit cām iteritū. ff. de h[er]ed. ob.
l. si ex legati cā: vbi ille tenetur q[uod] occi-
dit hominē quem debebat. B.

Luxuria. Lūm luxuria
multiplex fit:
vt dictū ē s. fornicatio. s. p[ri]m[us]. q[uod] ē
grau[is] p[er]t[ur]b[atio] R[ati]o. fm Tho. scda scda q.
154. Graui[us]mū inf[er] oīa p[er]t[ur]b[atio] luxurie ē
vitiū d[omi]n[us] nā. sicut z Aug. dicit illi: d[omi]n[us] adul-
terinis coniugis. Et hoc ideo. q[uod] trāsgre-
dit illud q[uod] fm nām defminatū est tā
q[uod] p[ri]ncipiū circa v[er]u venerē. post h[oc]
ē icest[us]: qui est d[omi]n[us] nālem reuerentiam
quā debem[us] p[er]foni coniugis. Alie aut[em]
spēs s[unt] d[omi]n[us] fctā rōnē tū ex fuppositōe nā-
liū p[ri]ncipioz. Dag[us] aut[em] repug[na]t rōi q[uod]
aliquis veneris vtatur: non solum d[omi]n[us]
illud q[uod] cōuenit p[ro]li generāde: sed ē
cū iuria p[ri]m[us]. z. iō fornicatio fimple-
mima est iter spēs luxurie. Adulteriū
vero graui[us] est q[uod] stuprū. q[uod] maior in-
iuria fit in abufione mulieris alterius
potestati fubiecte q[uod] tum ad v[er]u gnā-
tionis q[uod] fubiecte ad folā cufiodiam.
Utrūq[ue] aut[em] aggrauatur per violentiā
z iō rapt[us] h[oc]ginis ē grauior q[uod] fimplex
stuprum. z rapt[us] vxoris q[uod] adulteriū
Et de tali raptu quedam habes. i. ra-
ptor. 2. De fup[er]o vero z adulterio. fu-
pra fornicatio. s. p[ri]m[us]. Et fup[er]. adulterium.
Hec etiā omnia aggrauant fcdm rati-
onez facilegii. q[uod] i. p[er]fona deo sacra
ta repitur. A. Et hoc facilegiū q[uod] i
est incestu cū fit d[omi]n[us] dinā reuerentiā. B.

Itē inf pētā d nām gñissimū ē pētū be
stitalitatis. s. vbi nō seruaf debita spēs
Post hoc at ē vitiū sodomiticū vbi nō
seruaf debet sexus. Et de hoc aliquid. i.
sodomia. Post hoc aut pētū molliciei
ex eo q nō seruaf debet modus concū
bendi. Magis aut si nō sit debitū vas
q si nō sit debet modus. Fin? aut inf
pētā d nām ē pētū molliciei qd cōstitit
i sola emissionē seminis. sine cōcubitu
ad alter. Et de ista mā satis hī. 32. q. 7.
adulteri.

An q deflorat hginē solutā teneat
eā ducē vel maritare? R. In foro iudi
ciali videf teneri ad alter pdictoy. ex
de adul. c. p. S. fm glo. hec fuit pēa an
tiqua. hodie hō sic punit. q aut ducat
eam aut hberat? a sacris exclusus re
trudat ad pñiam i monasterio de quo
nō possit egredi: ex de adul. c. 2. A. Ibi
p3 q hec pena ptime dicta obtinet qñ
seductor nō vult stupratā ducē quo ca
su ē vī q teneat eā dotare: vt eo. r. c.
p. Si aut pater nō vult eā ei dare: vel
ipā non vult cōsentire: teneat eā dotare:
vt in dco. c. p. qd non corrigif: sed in di
uerso casu loquitur: vt ex his p3. z ex tex.
z glo. vtriusq. c. Et fm glo. Ray. z in fū.
cō. l. 2. r. s. q. s. glosatores pdicta itelli
gunt de raptoze q seducit. i. scorsū duc
a domo pñis z extrahit hginē p violen
tiā. sed certe etiā si nō infueniar violē
tia teneat seduccor ad satisfactōem dā
ni: vt in. c. fi. ex de iniuri. B. In foro at
pñiali sic agēdū est fm Guil. Si deflo
rauit ipām volūtariā nō teneat. qz ille
nō seduxit eā. Si aut iuitā vel seductā
iniungēdū est ei q satisfaciāt vel cōpo
nat cū ea. A. s. cōpositōe que pcedat
a libera eius volūtate. Al? absolut? nō
est tut? in cōscia: ar. l. i. s. q onerāde. i. fi.
ff. quaz rep acnō dat. B. Silem ca
sum hēs. i. mñmoniū 4. s. 2.

Utr? cōsensu i delectatōem. s. cogita
tiōis carnalis absq h? q cōsentiat i actū
sit mortale? R. Sic. vt hēs s. delectatio

Utr? i tactib? z osculis z h? modi sit
pētū mortale? R. s. Thos. scda scda. q.

34. Osculū amplex? vel tact? fm suā
rōem nō noīant pētū mortale: qz pñt
absq libidine fieri vī ppter cōsuetudī
nē pñe vel ppter aliquā necessitatē vel rō
nabile cām. Sed si fiat cum libidinosa
delectatōe sunt mortalia. Nam z sol?
cōsensu i delectatōez mortalis: ē mor
tale: vt in pcedēti. s. dicit. multo magi
pgressus ad actū mortale. Addi pōt s3
Ul. q etiā aspect? libidinosus morta
le ē. Rath. s. Qui viderit mulierē. rē.

Magister p? iue do
cto? pñ
mo cōiter. Quelibet ecclia
cathedralis debet tenere
mgros liberaliū artū ad min? grāma
tice qui cōlicos z alios pauperes gratis
instruāt. Et debent magistro assignari
puēti vñius pñende. Et eodē modo
debent facere alie ecclie quarum suffi
ciunt facultates. In metropolitana ec
clesia debz vltimus esse mgf in theolo
gia: z eodē modo recipe puēti. nō tñ
ppter hoc fiat canonic? A. Sed tam
diu reddit? ipos pñcipiat qdū pñstite
in docēdo. Qd si forte de duob? ecclia
metropolis grauef: theologo iux? mo
dū pdictū ipā pvideat. grāmatico hō
in alia ecclia sue ciuitatis sue diocesis
q sufficē valeat faciat puideri: vt in. c.
qz nōnullis: ex eo. B. 37. dis. de qbus
dam. ex eo. per totū. A. Presertiz i. c.
p. z in dicto. c. qz nōnullis. Nō etiā q a
plaris z capitulis ad theologie studiū
debent aliqui habiles destiari q alios
postmodū valeant erudire. qbus si p
pñt pñent? ecclie nō sufficiūt. pdicti. s.
plati z capla necessaria ministrabunt
Docentes hō in theologica facultate
dū in scholis studuerit z studētes i ipā
integre p annos qñq recipiāt de lñia
sedis aplice pñentus pñendaz z bñfi
ciōz suoy non obstāte aliq cōsuetudie
straria vel statuto. hec oia ex eo. sup
specula. vt in sū. con. l. i. p. u. 3. q. i. B.
Et de hac etiā materia vide. i. scientia
s. p. z sequentib?.

Utr? aliquis possit recipi i canonicū

cū pacto q̄ doceat z̄ scholas tēat? R^o
fm̄ hosti. Dicūt doctores q̄ nō: al̄ eēt
simoniacū. sed vacātī p̄bende bñ pōt
hoc onus annexū: eē de p̄ben. significa
tū. Lon. Ber. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 4.
B. In curia romana debent eē do
ctores z̄ studium vtriusq̄ iuris vide. l.
studium. §. si.

Utr̄ magister possit scholarib⁹ col
lectam imponē vel exigere? R^o scdm̄
hosti. Si m̄gro ānertū ē sufficiēs bñfi
ciū vel sufficiēs salariū publicū non li
cet ei exigere: al̄ simoniā cōmitteret:
q̄ vendet obsequiū spūale qd̄ ex offi
cio suo tenet facē: eē de simo. nemo. l.
q. 3. vendētes. z. c. nō solū. sed tñ spōre
oblata recipe pōt. Si hō non sit ānertū
tale bñficiū vel salariū aut si non suffi
ciat ei pōt accipe collectā p̄ laborib⁹
suis: ar. i. q. 2. g. cūq̄. z. c. ecclesiasticis. et
c. caritatē. Et videt hosti. inuere q̄ nō
solū ab eēneis: sed etiā a cl̄icis eccl̄ie
possit exigere: nō tñ d̄z exigere a pau
pere: cū ipe potius debeat paupi sub
uenire. Sed z̄ talis exactio fm̄ Huil. nō
d̄z eē coactoria: vt q̄ nisi soluāt expel
lat eos de scholis aut accipiat res eoz
sed poti⁹ inopiā suā eis exponēdo. Et
hec oīa fm̄ hosti. intelligēda sūt si ma
gister est sufficiēs. Qd̄ si insufficiens ē
z̄ officiū docēdi assumit nō est ei ex de
bito puidēdū: sed sibi culpā imputet.
ff. ad. Laquil. idē iuris. Si hō sufficiēs
ē z̄ nō h̄z p̄uisionē vt dixi etiā si diues
ē pōt a diuitib⁹ licite accipe. q̄ nō tene
tur eis grati seruire. Satis con. Inno.
Ray. z̄ Ber. A. Idem in sū. confes.
eo. ti. q. 2. B.

Quid de m̄gro qui festū alic⁹ sancti
qd̄ de se colēdū est nō vult ccedē ad ce
lebrādū nisi data sibi pecunia? R^o fm̄
Ray. Simoniā cōmittit. quia vendit
spūale ad qd̄ tenet: vt in p̄ncipio p̄ce
dentis. §. dictū est. Et per eadē iura et
eodē mō si festū nō ē celebrādū. z̄ ipse
vult illud festare nec vult legere nisi
data pecunia. A. Idē si diē nō colēdū
vt alicui⁹ minoris sancti ccedit colen

dū p̄ pecunia: vt in sū. con. eo. ti. q. 3. Et
subdit. Si aut̄ p̄ data pecunia ccedēt
m̄gr̄ scholarib⁹ aliquo die. p̄ festo cessa
re a lectōib⁹ siue vacatōem aliquaz̄ p̄
pter recreationē sicut cōsuevit fieri ab
auctoritatē turpe lucrū eēt sed nō esset
simonia. hec ibi. Sed nō videt rō diuer
sitatis in hoc casu a sup̄dictis. B.

Doctoris seuitia. sin̄ nimis corrigē
do culpe iputat. q̄ leuis tñ castigatio
ei p̄missa ē. ff. locati. l. itē querit. eē de
homici. ad audiētā. 23. q. 5. c. p̄. Quid te
nēdū ab auditorib⁹ diuersoz̄ m̄groz̄
qui habēt d̄uas opiones. habet. l. opio
Utr̄ act⁹ doctrine sit p̄termittēdus p̄
pter scandalum. vide. l. scandalum. §.
7. z̄ 9.

Magister z^o. s. quātum
ad licētiaz̄ docendi. Quid g^o si aliqd̄ exi
gatur vel p̄mittat p̄ licētia docendi?
R^o fm̄ hosti. Exactus debet restitui z̄
p̄missū remittē: eē eo. phibeas. A. Al̄
incipit phibem⁹. B. Simonia tñ nō
cōmittit: s̄z cōmittit erigēs crimē cussū
onis z̄ d̄z dignitatib⁹ z̄ officiis z̄ bñfici
is expoliari: eē eo. c. p̄. z. c. quanto. A.
Lon. Ray. z̄ Boff. vt in sū. con. li. p̄. ti.
3. q. 5. B.

Quid si ille qui hēt prātē ccedendi
licētia docēdi vel legēdi vult legere in
p̄p̄a p̄sona: nūqd̄ pōt alteri licētia de
negare? R^o fm̄ hosti. Nō pōt eū ipe
dire vel ei denegare etiā si ipe sit val
de idoneus: ar. eē de offi. archi. c. vlti.
hoc. n. esset i p̄iudiciū auditoroz̄. cum se
pe q̄s hēat grām discēdi ab vno: z̄ non
ab altero. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 6.
Et satis hoc d̄r in. c. quanto. eē eo. B.

Quid si aliquis obtrēta licētia legē
di vult aliū substituere: nūquid a sub
stituto pōt recipere expēsas quas fecit
in conuiuiis z̄ huiusmōi? R^o fm̄ Huil. Si
cōsuetudo loci est q̄ possit aliū substi
tuere: tunc ab illo pōt recipere expen
sas factas quasi loco infesse: dū tñ ille
doceat noīe ei⁹. Si autem totum ius
transferat in substitutū: non d̄z aliqd̄

recipe etiā p interesse: nec pōt ēt i p ca
su pacisci cū substituto de certa portio
ne emolumēti recipiēda. A. Idē in
sū. con. eo. ti. q. 7. r. 8. B. Et multo mi
nus potest in casu 2?

Quā liceat alicui p seipso petē licen
tia docēdi i theologia. R. s. Lho. i. q. li
ber. Dicēdū q sic. Nullā. n. petit excel
lētiā ptātis: qd qdē turpe ēēt: s. petit
solā oportunitatē cōicādi id qd h. Lōi
care aut sciam quā qd h. laudabile ē
z ad caritatē ptinēs fm illud Sap. 7.
Quā sine fictiōe didici z sine inuidia
cōico. z. i. Petri 4. Unusq. s. q. sicut acce
pit g. am in alterutru illā admīstrātes
pōt tñ turpitudinē cōtinere rōe psum
ptōis si ille q nō est idoneus petēt docen
di officiū. A. 38 i sū. cō. li. 3. r. 5. q. 5. B.

Māioritas fm Ray. pnci
palt in qtuor
distit. primū qdem i pzo
giua ordīs: vt p. s. byter maior est diaco
no. dis. 93. legimus. in fle. eo. statum.
Secūdū ē i pzo giua cōsecratōis: vt
ep. s. maior est p. s. bytero. dis. 95. olim. et
ep. s. in ecclia. Tertiū est in pzo giua
admīstratōis: vt archidiacon. maior ē
archy. p. s. bytero. z ei subest atq. obedi
re d. 3. dis. 35. plectis. Quartū ē i pzo gi
ua antiquitatis fm q. maior est: vel q.
prius fuit ordinat. v. p. s. religionem
ingressus vel etiam ille q pcedit alios
in etate. dis. 73. ordinationes: ex eo. c.
p. ex de elec. dudum p. Et addit etiam
fm hosti. quintū. s. scdm pzo giuam
eius qui ordiauit. q. z ordinat. a supio
re inf alios eiusdē ordinis magis ē ho
norādu: ex eo. per tuas. Ad maiorita
tē obediētia sequit. de qua hētur. Lobe
dientia per totum.

Māior pars. Generalr
quod fit a
maiori parte capituli seu col
legii vires obrinet. 65. di. c. p. 2. r. 3. nisi
ex alia parte spōderet auctoritas: ex
de elec. dudum. extra de testi. in p. s. f. r. i
p. r. ualeat tñ qnq. minor pars. s. qn ali
quid ab eis rōnabile fuerit obiectum

vel oñsum: ex eo. c. p. Nec oportz voca
ri absentes nisi in electōibus: vt s. ele
ctio p. s. c. Sitr i cessatōe a diuinis: vt
s. cessatio a diuinis. s. p. A. Loncor.
Albricus. B.

Maledictio. Utrum ma
ledictio sit
peccatum mortale? Rn. fm
Lho. scda scde. q. 76. Maledictio de q
nunc loquimur est per quam p. nuncia
tur malū s. aliq. v. l. impcando vel in
optando: qd q. scdm se repugnat cari
tati: ē peccatū mortale. i. Cor. 6. Neq.
maledici neq. rapaces regnuz dei pos
sident. z. rāto grauius quāto p. s. nā
cui maledicim. mag. amare z reuere
ri tenemur. Unde Leuit. 20. Qui male
dixerit patri suo aut matri morte mor
riat. Contingit tamē esse veniale v. l. p.
pter paruitatē mali qd q. alfi impre
catur: vel etiā ppter affectū eius q. p.
fert. dū ex leui motu: vel ex ludo aut
subreptōe aliq. talia verba p. fert. quia
peccata h. borum maxime ex affectu
pensantur.

Que differētia est inter maledictō
nem z blasphemiam? Rn. fm quozū
dam vulgare: vt in tuscia: idem sunt. z
hoc etiā p. batur p. decre. ex eo. statui
mus. Sed tamē pprie loquēdo aliud ē
blasphemia. qn. s. verbis. A. vel intē
tione: cum etiā sola intentione pecca
tum cōmittatur. Isa. p. B. attribui
tur deo quod ei non cōuenit. vel eo: vt
dictum est sup. blasphemia. A. Ter
tio cu. z attribuitur creature qd appro
priatur creatori fm Lho. scda scde. q.
13. arti. p. B. Aliud maledictio. s. qn
aliquis impcatur vel optat alicui ma
lum siue homini siue deo.

Que pena pferētis maledictōez s.
deū? R. Si quis s. deū vel aliq. san
ctuz maxime beatā m. g. nē talia p. sum
pferit: d. 3. septē dieb. oñcis p. foribus
eccliei manifesto ēē dū missa dicif: ira
q. vltimo die nec palliū nec calciāmē
ta: sed corrigiam circa collū habeat: z
q. septē pcedentibus feriis sextis ieiū

net i pae z aq: nec igrediat ecclaz. z i q
libz dictoz diez tres reficiat paupes. z
si n p̄t tres saltē duos vñ vnū. z si n p̄t
h̄ illud i penā altā omuref. z si p̄cā re
nuēt d̄z ei i f̄dici igress̄ ecclē. z i obitu
d̄z carē ecclastica sepultura. In sup̄ ra
les debēt cōdēnari pena pecuniaria: ex
eo statum. Et hec oia s̄z Hof. p̄ tribu
nali sūt. Letex i iudicio aie discret? sa
cēdos molliet hūc rigorē. A. Immo
z i foro p̄niali ē h̄ rigor seruādu est
p̄terq̄ i cōdēnatōe pene pecuniarie qm̄
blasphemia publica ē: fm̄ modū tñ po
sitū s̄. c̄fessor p̄. in additōe magna. B.
Uir liceat maledicē creature irrōa
li? R. Creature irrōali cōtingit maledi
cere qnq; modis. p̄ mō s̄z q̄ ordinat ad
hoiēz p̄ modū subuētōis. s̄. q̄ p̄ eas s̄b
ueniē hūane nccitari. Et h̄ mō d̄s hōi
dixit. Maledē fra i ope tuo. A. Hei.
3°. B. vñ. s̄. p̄ ei sterilitatē hō punire
tur. Et ita ēt intelligi qd̄ h̄ Deur? 28.
B̄dicta horrea tua. maledictū horre
um tuū. Sic z David maledixit mon
tes gelboe s̄z expositōez Breg. 2. scdm̄
q̄ ordinat ad hoīem p̄ modū significa
tōis. sicut d̄s maledixit ficulnee in si
gnificatōem iudee. Mat̄. 21. 3°. scd̄z q̄
ordinat ad hoīem p̄ modū cōtinēt. s̄. lo
ci vñ t̄pis. Et sic Job maledixit diei na
tiuitat̄ sue. Job 3. Et h̄ p̄p̄ culpā ori
gialē quā nascēdo cōtraxit: z p̄p̄ pena
litates ide seq̄ntes: z p̄p̄ h̄ ēt pōt itel
ligi David maledixisse mōtib? gelboe
2. Reg. 2. p̄p̄r cedē p̄p̄ q̄ i eis orige
rat. Predictis trib? mōis nō opetit nec
licet hōi maledicē irrōnali creature: ni
si forte spāl̄i dei fuelatōe. A. Uel ni
si i his nō itēdēt odiū creature: s̄z dere
statōez mali c̄p̄e vñ pene: iux̄ illd̄ Job
5. Uidi stultū firma radice: z maledi
xi pulchritudini ei? statiz. B. 4. cōti
git maledicē irrōq̄tib? reb? inq̄tum
fē creature dei. z h̄ ē p̄ctm̄ blasphemie
s̄: pōt cōtingē maledicē eis s̄z se cōsidera
tis. z h̄ ē ociosū z vanū z p̄ d̄s illicitū
hec sūpra s̄ de Tho. scd̄a scd̄e. q. 76.

Malefactor. Si male
factor pōt
fugē vñ se defendē. vide s̄. accu
satus. s̄. p̄t.

Maleficiū dicit̄ dupl̄
Uno qd̄ li
bet sortilegiū de quo agit. L.
de male. z mathe. p̄ to. de quo ēt m̄ta
h̄is. i. sortilegiū. p̄ totū. z de tali malefi
cio inq̄tū ipedit m̄mōniū h̄ ē de
fri. z male. z s̄. ipedimētū i s̄: i q̄ruor vñ
timis. s̄. Alio d̄ maleficiū qd̄ cūq; cri
mē. vt furtū rapina. homicidiū z hui?
mōi. D̄ ē q̄ maleficiū qm̄ ē nocumētū
p̄ter p̄positū: vt cū iudex p̄ iperitiam
male iudicat: vel cū de domo alicuius
aligd̄ ē electū qd̄ nocuit trāseūtib?: vt
in Insti. de obli. q̄ ex q̄si delicti. i p̄n? z p̄
totū. Utrūz maleficiū quod est sortile
gium possit tolli p̄ aliud maleficiū:
vide s̄. impedimētū i s̄: s̄. fi.

Manumissio est datio
libertatis
Nam q̄ tu quis in seruitute
est manū z potestati suppositus est.
manumissus vero liberatus est. in In
sti. de liberti in p̄n? Et manumissi dicū
tur liberti: de q̄bus h̄etur sup̄. libertus
Quis pōt manumittē? Rn? Manu
mittere pōt d̄s q̄ ē maior. 20. ānis. nisi
al nō h̄eat admīstratōem: vt furiosus
z p̄dignus. Minor 20. 20. manumittere
int viuos nō pōt nisi ex cā. z tunc si est
maior. 17. ānis. L. q̄ manumit nō p̄t. l.
si minor. A. cōiuncto. s̄. fi. in Insti. ex
q̄b? cau. manu. licet. B. S̄z in vltima
volūtate pōt: ex quo pōt testari. s̄. post
14. annū. L. q̄ manumit. nō p̄t. auct. s̄z
de iure. A. al̄ incipit. sed hodie. z idez
d̄ in ocō. s̄. fi. in Insti. B. Item ep̄s
pōt manumittē seruos ecclē beneme
ritos. 12. q. 2. si q̄s. pōt etiā alios non be
nemeritos: dū tñ det ecclē. p̄ vno du
os eiusdē mēti z peculii. 12. q. 2. ep̄s q̄
mācipiū. Et fm̄ Bui. intelligi d̄z q̄ det
de suis bonis. p̄p̄iis: nō de reb? ecclē.
Itē pōt manumittē causa miseratōis
12. q. 2. cū redēptor: qd̄ intelligi pōt de

bene meritis. Itē abbas nō pōt manu
mittē seruū monasterii nisi de cōsensu
epī z monachoz. dī. 54. abbati: nisi sit
dīa cōsuetudo: ēē d̄ his que fī. a p̄la. ea
noscit. Itē seruus cōis pluriū māumit
tī pōt ab vno: sed d̄z manumissioz alios
seruare idēnes. A. Hoc ē q̄ aū māu
missionē d̄z p̄ciū iustū dare. v̄l si recusa
tur recipi d̄z deponē p̄ publicas perso
nas cū sigillo apud eadē sacra: vt in. l. de
qua statim. B. L. de cōi ser. ma. li. Et
nō q̄ nō valet manumissio in fraudez
creditorz facta. L. g. ad liber. puo. n̄ po.
A. Delī. L. g. manumit. nō p̄it. B.
li. in Insti. g. ex cau. ma. li. s. p̄. A. Idē
in sum. con. lib. 3. ti. 17. q. 10. f. Ray. Ul.
z hosti. B.

Qualiter fieri debeat manumissio?
R. multis modis. Aliqñ in ecclia sub
aspectu epī z plebis. z debz de hoc fīē
scriptura ad cautelā futurū. L. de his q
in ecclie. ma. li. ēē de ser. nō or. c. p̄. Item
fit qñq̄ corā iudice. z dicit māumissio
vindictē. nam vindicta appellabatur
virga p̄toria cū qua tangebantur a p̄
tore illi q̄ manumittebant. A. De h̄
in Insti. de libertis. s. multis. z ibi glo
B. Et si qdē manumissio fiat ad hoc:
vt manumissus ordinet d̄z potī fieri
corā iudice ecclastico q̄ corā seculari:
ar. ēē de ser. nō or. di. c. p̄. Itē pōt manu
missio fieri i secreto: vt dicat dñs. esto
liber. vel inf̄ amicos. vel p̄ eptam. vel
p̄ testamētū. vel quālibet vltimaz vo
lūtate. Itē pōt fieri dieb̄ feriatis. Itē
tā de die q̄ de nocte. z a p̄cedēte p̄ viā
A. i. a iudice z nō p̄ tribunali sedēte: vt
in textu de quo statim. B. in Insti.
de liberti. s. multis aūt. Insup serui fi
unt liberi p̄ alios modos q̄ p̄ māumis
sionē: quos vide. l. seruus p̄. s. fi. Prin
ceps quoq̄ sola volūtate manumittē
pōt. L. de cōi ser. ma. cū apud.

Matrimonium p̄.
cōiter: qd sit m̄fimonii? Rn? **Matrimonium** est viri z mulieris cō
iunctio indiuiduā vite consuetudinez

retinēs. 27. q. 2. c. p̄. ēē de p̄sump illud. z
in Insti. de nup. s. 2. A. In hoc. s. ni
hil de hoc videt dici: sed in aliis allega
tis. B. qd Ray. exponēs dicit. Viri et
mulieris nō viroz z mulieris: nec viri
z mulier. qz nec vn̄ vir p̄les vxores:
nec vna p̄les viros h̄re pōt. Cōiunctio
s. aīoz z m̄fimonialis. Indiuiduā vite
cōsuetudinē retinēs: hoc ē q̄ neq̄ ab s̄
cōsensu alteri pōt cōtinētiā p̄fiteri vel
ordī vacare: vt h̄. i. s. vlt. in fin. nec se al
teri copulare s̄z sibi iuicē mutuā fidez
seruare: z debiti redditōem z mutuam
iuicē in necessariis vt p̄it subuēdōez p̄
bere debēt. Et q̄ d̄r indiuiduā. z cō. intel
ligit fm̄ Duil. de m̄fimonio cōsumato p̄
carnalē copulā. qz aū posset separi i ca
su: vt d̄r s̄. impedimētū p̄. s. 2. Itē intel
ligit de m̄fimonio fidelit. qz z m̄fimo
niū infidelitū posset separari: vt s̄. ipe
dimētū 9. p̄ totū. A. Idē in sum. con.
li. 3. ti. 2. q. 1. vbi ponūtur z alie diffini
tōes matrimonii que possūt reduci ad
p̄dicta. B.

Un̄ d̄r m̄fimonii? R. s̄ Ray. D̄r qñ
m̄fis muniū. i. offm̄. qz dat mulierib̄ ef
se m̄fes. z iō magis denotat a m̄se q̄ a
p̄re: qm̄ in eo plus apparet m̄fis offm̄
q̄ p̄ris. Idē Tho. p̄. z hosti. A. Idē
in d̄cā. q. 1. in sum cō ti. 2. B.

Utq̄ m̄fimonii sit sacm̄? Rn? fm̄
Tho. in 4. di. 26. Sacm̄ iporat reme
diū d̄ peccatū p̄ sensibilia signa z cum
hoc inueniat in m̄fimonio: inter sacra
cōputat. A. Et istud remediū est du
plex. s. curatiuū z p̄seruatiuū. Primū
dat in aliis sacris. Scdm̄ i sacro matri
monii fm̄ p̄. z in sū. con. li. 3. ti. 2. q. 2.
Magis aūt videt dici sacm̄ ex eo q̄ ē
sacre rei signū. i. cōiūctōis xpi z ecclie.
ad Eph. 5. Et ut p̄z i dicta. q. 2. p̄. addit
q̄ cōiunctio exterior ē sacm̄ tm̄. cōiun
ctio h̄o interior aīoz sacramētū z res.
effect̄ gr̄e: que ibi confert res z non sa
cramētū. z est res p̄mo signa. Res h̄o
signa secundario ē cōiūctio xpi z ecclie.
B. Et forma qdē hui⁹ sacramēti sunt
h̄ba. A. siue alia signa: vt i dicta. q. 2.

B. quib' sensus mrimonialis expmi
tur: z sicut pnta non hēt aliā mām nisi
ipōs act' sensui subiectos q sunt loco
mālis elemēti. sic sacm mrimonii hēt
p mā ipōs act'. qz pñcīf per actū ei' q
sacfo ipso vtitur. Unde apłs Eph 5: di
cit. Sacm hoc magnū. zc.

¶ Qñ mrimonū fuit institutū: R' fm
Tho. in 4. di. 26. Mrimoniu fū qz or
dinat ad pcreatōem plis que erat ne
cessaria etiā peccato nō existente insti
tutū fuit añ pñtū Ade in hoc qz homi
ni mulierē i adiutorū de costa forma
uit. z dixit eis. Crescite z multiplicamī
ni. zc. Gen. 1. A. iuncto. c. p. B. Adā
ho cū dixit. h' nūc os ex ossibus meis.
zc. vba illa. pñt a deo inspirat': vt in
telligeret mrimonii institutōem a dō
factā. sed h' qz mrimoniu pbet reme
diū d' vuln' pñtī. sic institutū fuit post
pñtī tpe legis nāe. Scdm aut' in deter
minatōem psonaz institutōem hūit i
lege Moyfi. Et fm qz repñtat cōiūctio
nē xpī z ecclie institutōem habuit in
nouā lege. z h' b' ē sacm noue legi. hec
Tho. z de pma z scda institutōe. 32. q. 2.
S. his ita. z cū de viroz. gaudem'.

¶ Que sūt cāe institutōis mrimonii?
R' fm Ray. Due sūt pñcipales. s. susce
ptio sobolis educāde ad cultū dī. Gen.
p. Crescite z multiplicamini. zc. z vita
rio fornicatōis. i. Lor. 7. ppter fornicā
tione vnuq'q' hēat suā vxorē z vnaq'
q' suuz virū. z ista cā solū post peccatū
ertitit. Secundarie ho multa sunt: vt
qñz pac' reformatio. pulchritudo vxo
ris. diuitie. z b' modi.

¶ Nūqd tenet mrimonū nō factum
cā plis: sed ppter scdarias cās nunc di
ctas: puta ppter pulchritudinē diuiti
as z b' modi? R' fm Ray. Sic. Sufficē
n. qz trahere intēdūt z cōtēiūt p ver
ba de pñtī. 32. q. 2. solet queri. Deut. 21.
Si videris mulierē pulchrā in medio
captiuoz z amaueris eā voluerisq' in
vxorē hēre: introduces eā in domū tu
am. zc. Lon. Tho. z Pe.

¶ Quot sūt bona mrimonii? R' scdm

Ray. Sūt pñcipalr tria. s. fides. ples z
sacramētū. 27. q. 2. oē. In fide attēditur
ne cū alio vel cū alia omisceat. In p
le vt amāter suscipiat z religiose edu
cetur siue i formetur. In sacfo vt mri
monū nō separet. A. Nec satis colli
guntur i dicto. c. oē. B. Licet. n. fiat inf
dū separatio corporalis: vt ex cōi cōsē
su cā orōnis vel religionis: vt etiā pro
pter fornicatōem. nū mrimonū inf si
deles postq' rite tractū z cōsumatur
ē: inseparabile est vsq' ad mortē. z pñ
cta tria bona adeo sunt substantia cō
iugio qz cōditio d' aliqd istoz appositū
vitiat cōtractū mrimonii: ex de condi.
appo. c. si. De qua mā plene habetur. i.
mrimonium. 5. q. p.

¶ Utrum intētio nō seruandi fidem
vitiet mrimonū. R' scdm Bui. Si ali
quis trahit mrimonū nō habens p
positū seruandi fidē sed adulterādī: nī
hilomin' tenet mrimonium. A. Lon.
Pe. vt in sum. con. li. 4. ti. 2. q. 54. B.
Dum tamē hoc nō deducit in pactum
si autēz deducatur in pactū: vt qz lice
at adulterari: vel qz pstituat vxorē nō
cōtrahit mrimonū: ex de iudi. app. c. si.
De illis vero qui nō habēt intentionēz
cōtrahendi habetur. i. mrimonium 4.
per totum.

¶ Utz intētio nunq' exigēdi debitūz
vitiet mrimonū? R' scdm Bui. Cre
do qz h' mrimoniu: sicut fuit inf be
atam xginē z Joseph. z credo etiam si
intendat nō solū nō petere: sed etiā ne
gare qz teneat mrimonū: dūmodo h'
non deducatur i pactū: qz tūc nō tenēt
A. Lū p dicto cō. Pe. sed discordat a se
cūdo dicēs qz de bono fidei mrimonia
lis duo actus sūt. Un' eēntialis. s. nō ne
gare iugi vsū sui corpis. z intētio op
posita huic mrimonū excludit. Alter
accēssori'. s. non exhibere alteri corp'
suū. z intentio huic opposita mrimoni
um nō excludit: vt i dicta. q. 54. z se. B.

¶ Utz intētio nō hēndi plē excludat
mrimonū? R' scdm Pe. Firma itētio
plē euitādī excludit mrimonū: dico

maxime si deducat in pactu: sed tñ in
tēto nō educādi plem nō excludit. A.
Lō. Hug. 7 glo. Ray. vt in sū. cō. eo. ti. q.
56. B. Silt nec excludit mīmoniu
dīperario. plis. qz ad huc pōt eē mīmo
niū i remediū. A. Idem i sū. cō. i dicta
q. 56. B.

Utr itēto ducēdi aliā vxorē exclu
dat mīmoniu? R. fm Pe. si intendit
ducē aliā dimissa ista nō ē mīmoniu.
qz 7 fm Huil. talis vī dñe ad tps. 2. q.
2. solet qri. A. Et ibi pz q ppter hoc
isto cāu mīmoniu nō valz. Nec obstat
qz iudei dñt cū pposito diuertēdi qñ
voluerit p libellū repudiū. qz hō nō de
ducūt i pactū qñis ex vi cōstitutōis vī
cōsuetudinis: vel ēt sola voluntate mu
rata postea diuertāt: sicut 7 d eo q mu
rata volūtate itrat religionē fm Pe.
7 i sū. cō. eo. ti. q. 57. B. Si hō ista retē
ra nihilomin⁹ cū ipa erit mīmoniu. A.
Idem in dicta. q. 57. B.

Utr inter beatā hginē 7 Joseph fu
erit pfectū mīmoniu? R. hz Pe. i 4.
dis. 30. Duplex ē pfectio mīmoniu. vna
qñ ad esse. q gde fit p cōsensū hōis de
pñti expñsum. 7 tali pfectōe mīmoniu
illud pfectū fuit. Alia pfectio qñ ad
opacēz. 7 sic nō fuit pfectū. qz act⁹ p
pñt mīmoniu ē carnalis copula: i quā
vt ibidē dicit Tho. hō non cōsensit ex
plicitē: s; implicitē a deo certificata. A.
7 si fuisset certificata: vt pz ex se. B.
Et sic hōginitatē suā deo cōmisisse i lib⁹
sniaz dñ.

Que dñā est int mīmonium legiti
mū 7 ratū? R. scdm Ray. Mīmoniu
legitimū 7 nō ratū ē qd legali tñ insti
tutōe vī puincie morib⁹ inf fideles cō
trahit: qd id dñ nō ratū: qz sine fide fit.
Un Aug⁹. Nō est ratū cōiugiu qd sine
deo est. Ratū hō 7 nō legitimū est qd
inf fideles 7 legitimas psonas: s; sine
legitia solēnitare dñit. Hec distinctio
pbat. 28. q. 1. 5. Itē illd. 7 extra d diuoz.
quanto. 7 c. gaudemus.

Quis ē effect⁹ mīmoniu? R. hz Ray.
Effect⁹ ē q ex quo semel ē cōiugiu inter

aliquos fideles: nunq dñit eē: etiā si
alter efficiat hēric⁹. 32. q. 7. c. p. 7 2. ex d
diuoz. c. quāto. Nec marit⁹ pōt dimittē
vxorē siue efficiat ceca siue leprosa vī
aligd tale: nec vxor vīz. 32. q. 5. horred⁹
7 c. si vxorē nisi tñ cā fornicatōis. 7 tñ
si dimittat moneat sine diuge vī reco
ciliet vxori. 32. q. 1. dixit dñs. Itē ali⁹ ef
fect⁹ ē. qz mulier pñtem sui corpis nō
h; sed vir: 7 vir pñtē sui corporis non
h; sed mulier. 7 iō p copulā carnalem
nec religionē pōt alē eligē iūto altero
nec cōtinētā pñteri. 33. q. 5. c. p. 2. 3. 7 4.
Est 7 ali⁹ effect⁹. qz vir cōpellēdus ē red
dere debitū vxori: s; nunq cognouerit
eam. 7 eo: non obstatē supueniēte affi
nitate: ex de eo q cog. cō. vxor. sue. discre
tōem. 7 c. tue. Ille tñ cōiunx q de ipa af
finitate ē inocēs monēd⁹ ē q cōtineat:
qd si nolit tñ nocēs tenet ei debitum
petitū reddē: s; erigē nunq pōt. A. vt
pz in allegat⁹ iurib⁹. 7 d; reddi cū timo
re: vt i. c. tue. B. Itē vn⁹ cōiugū snā cō
sensu alteri nō pōt ozare: intellige ozō
ne puata 7 tā longa q cēt ipeditina de
biti cōiugalis. Sec⁹ de ozōne solēni vt
misit tpe a canonib⁹ diffinito. de cōse.
dis. 2. ois hō. 7. q. 2. quos dñ. A. d cōse.
dis. 1. oēs fideles. 7 c. missas. B.

Matrimonium 2.
qs possit cōtrahere. Et p qdem
vtz puer possit cōtrahē: R. fm Ray.
Etas apta in puero ē annoz. i. 4. 7 in pu
ella. i. 2. ex de despon. impu. ipuberes. et
c. cōtinebat. 7 si añ dñunt nō ē mīmo
niū: vt hēs s. ipedimētū. i. 3. pñt. A. ni
si eēnt pñmi pubertati. 7 ita q mali
tia suppleret etatē: ex de despon. ipu.
de illis. Lon. Tho. 7 Pe. vt in sum. con.
lib⁹ 4. ti. 2. q. 19. B.

Utrū furiosus possit cōtrahē? R. Su
riofus vel insan⁹ dicēdo hba mīmoniu
efficiētia nō ppter hoc cōtrahit. qz aio
cōsentire nō pōt. 32. q. 7. neq furiosus.
Intelligēdū qd diu ē in furore. nam si
habeat lucida intualia contrahere po
test. ar. 3. q. 9. indicas. 7. q. 1. qñis triste

A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 26. secundū Ray. **B**.

Utrū ebrius possit contrahere? Rn^o scdm Buil. Si ita ebrius sit qd nescit qd agat non potest: sicut r de furioso dictū est. nisi qd fecit i ebrietate ratū habuit potest. Qd si ebrietas nō sit tanta qd vsu rōnis auferat contrahere pōt. sicut r di ctū ē s. ebrietas. §. 5. **A**. Idem i sū. cō. eo. ti. q. 27 r se. **B**.

Nūquid absētes possint per procura torem dhere mīmoniu: Rn^o pñt sicut Isaac cum Rebecca. 32. q. 2. §. cū dicitur Sed nō ē idoneus procurator nisi super hoc hēat spāle mādātū: nec pōt alium substituē nisi sit ei spālī commissum. r si fuerit reuocat^r anteq̃ dixerit: l; tam il le q̃ illa cum qua dñt hoc ignorauēit tamē nō tenet mīmonium postea con tractū: ex de procura. procurator. l. i. cō.

Multi sunt qui nō possūt contrahere ppter impedimēta que sunt inf eos. Uti d. e. s. impedimētū p. cū oib^{us}. c. se. An lepro sus possit contrahere. vide s. leprosus. §. p. **A**. Aduertēdū ē qd edictū d ma trimōio cōtrahendo dicit phibitoriu. i. qd oīs q non phibetur contrahere pōt: ex de spon. cū apud: vt nōtur in sū. cō. eo. ti. q. 26. fm Ray. **B**.

Sed nunquid absētes possūt contra here p solas līas? R^o fm Ray. Si ille vel illa cui mittunt nulli expmīt cōsen sum suum credo sine pīudicio qd qñ cūq; consentiat nō est mīmoniu. sed tūc demū erit qñ notificauerit siue si gnificādo hoc illi q mīsit līas siue alii dicēdo. **A**. hoc videt potius fuisse di ctū glo. Ray. vt p3 in sum. cō. eo. ti. q. 31. Ratio autē ē vt r ibi colligif. qz ad ma trimōniū cōsensu nō sufficit nisi fuerit ad extra expfusus. Facit ex de spon. cuz apud. **B**. Utrū q cum vna dñt spōsa lia possit contrahere mīmoniu cuz alia. vide. i. sponsalia. §. 8.

Matrimonium 3°.
quō cōtrahif. Et qñ p. Utruz per cōsensū contrahat mīmoniu? Rn^o

3° Ray. Ex q vir cōsentit p xba de pñti i mulierē: r illa i vīz dicēdo. accipio te i meā. r accipio te i meū. vñ cōsentio i te tanq̃ i vxorē. seu alia eqpollētia xba: statū ē mīmoniu ē si cōsensu nō exp mas xbis vñ signis i his q nō pñt dicē vt mur^{us}. vñ nō audire vt surd^{us}. Siñ cō sensu xō qñq; alia dicant vñ fiat ē si infueniat carnalis copla nō ē mīmoniu ex d spō. duo. tuas. r. c. dudū. r ex d spō. si mē. r. c. cū apud. r vide se. §.

S vtz ipa xba sint nccia: R^o scd3 De. sic dicit mgi sniaz. Nō solum cōsen sus iterior facit mīmoniu: s3 regitur expfio xboz. qz sacm res sensibifē: r i eo fgnif signū exteri^{us} expfū. Expfio at h^{oc} dñenti^{us} fit p xba de pñti. **A**. Idē i valētib^{us} log nccia sē xba: ex de spon. c. tue fñutatis. §. Ray. r vt nōt in sū. cō. e. ti. q. 3. **B**. S3 r pōt fieri p aliū mō dū: vt p līas abñtiū: vt dictū est s. mī moniu r. §. pñt. vñ p euidētia signa pñ tiū n valētū loq: vt i pcedēti. §. dēz est

Quid si qs dicat. volo te decetero hēre in vxorem. vel volo qd tu sis mea vxor: seu te eē vxorē meā: nunqd dñif mīmoniu? R^o fm Buil. In talib^{us} fcur redū est ad intēdōem dñentiū. r fm eā iudicādū. Qd si d itēdōe cōstare nō pos sit hē nec pñptiue. dicendū qd qñ hoc xbu volo coniūgīf infinitiuo xbi sub stantiu vt eē: vel xbi nō significātis actū: sed relatōem: vt hēre seu tenere **A**. Quia in his videtur qdam relatio mariti ad vxorē. r eo: qz nō pōt de iure aliq tenei p vxore nisi ipe teneat p marito. r eo? **B**. Tunc per hoc xbum volo poti^{us} dñerpmi volūtas concomi tans q̃ pcedens. vñ p pñctia xba pñu mēdū ē mīmoniu eē dñctum: extra de spon. ex parte. pñctim qñ pñctit inter rogatio: vt vis me hēre: r adhuc expf si^{us} ē si addit dicēs. decetero volo. Sec^{us} aut eēt si h^{oc} xbu volo iūgeret cum in finitino significante aliquē actū. **A**. i. simplice absq; relatōe vt i exēplis que subiūgūtur. **B**. Tunc. n. videt expmē volūtatē pcedēte poti^{us} q̃ dñctatē

ut cū dicit. volo bibere. volo comedē. et ita si dicat. volo te accipe. **A.** Nam alijs pot' etiā de iure velle aliquā accipere: et illa nō eū. et sic hic ē simplex act' sine relatōe. **B.** vel in te cōsentire tanq' i meā nō erit mīmoniu. **A.** Idem in sum. con. eo. ti. q. 4. et se. **B.**

Quid si dicat vir. pmitto q' sp' pui debo tibi sicut vxori et illa filia rīdet? **R.** fm' hosti. Nisi aliud ptestentur p mīmonio iudicabo: ar. ex de spon. ex litteris. et extra de iureiur. quēadmodū p' niso. in pncipio. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 6. **B.**

Quid si dicat vir. pmitto q' non dimittā te p' meliori v' peiori? **R.** scdm' hosti. idē qd' in supiori p'imo. s. dictū est. Nā in talib' dubiis ē p' mīmonio iudicādū: ex de sen. et re iudi. c. fi. ex de testi. licz ex quadā. **A.** Idē in sum. cō. e. ti. q. 7. Et addit. Idē si dicat quis. vis vel placet tibi talis. et ipa rīdet. volo v' placet. **B.** Tamē scdm' sciaz itenrioni eoz ē stādū. **A.** Hoc vez ē si il lud cōrigat sine alioz p' iudicio vel scā dalo: at etiā in foro cōscie standū ē cōi significatōi xboz seu iurj in p'ratōi: vt in. c. ex lris p. ex de spon. **B.**

Quid de illis qui post datā fidē de cōtrahēdo dicūt. bibam' noie mīmoniu: vel osculemur nos iuicem: nunqd' d'bitur mīmoniu? **R.** fm' Huil. Lredo q' nō: nisi hoc agēdo voluerint recedē a sponsalib' de futuro et cōtrahē de p'nti Nā q' dicūt noie mīmoniu intelligendū est cōtrahēdi potius q' cōtracti cuz an actū nō sit de mīmonio: s' de spōsali lib'. **A.** Nisi de d'ia itētoe ostet salrē p' certa idicia: fm' eundē: vt i sū. cō. e. ti. q. 8. **B.**

Quid si nihil actū sit de sponsalib' s' simplr v' q' dicit dicta xba: et sequit' osculū de cōi cōsensu? **R.** fm' Huil. Lredo q' si d'ntes per hoc intēdebāt cōtrahere cōtractū ē. Ad iudicādū aut' de itētoe recurrēdū est ad circūstantias verboz p'cedētū et subsequētū et h' modi indicia. Qd' si nulla appareant nō cre

do q' sit mīmoniu iudicādū: et p'fertiz si vterq' vel alē negat se intētoem habuisse cōtrahēdi: aut si alē ad scda vota transierit. **Lō.** hosti. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 9. **B.**

Quis sit cōsensu ille q' requiritur i matrimonio? **R.** fm' Ray. intelligitur de cōsensu mīmonialis societatis p'pter quē seq'itur q' eos o'z cōbitare: non aut' intelligit' pncipalr de cōsensu cōbitatōis. q' tunc inf' frēz et soroz ē ēēt matrimoniu: nec etiā de cōsensu i carnalēz copulā. q' tunc iter d'ariā et Joseph n' fuisse mīmoniu: de quo dictū ē supra mīmoniu p. s. an p'lt. Un' Tho. i. 4. d. 28. dicit. q' iste cōsensu nō ē in carnalē copulā explicite: sed iplicite. quia i cōiugali societate implicat' mutua p'as cōionis: nō tñ repz: sed etiā corpoz. **A.** Lon. p' e. vt in sū. cō. eo. ti. q. 12. Et quod dicit de cōione repz intelligit' quo ad necessarioz subuētoem: et nō quo ad alia bona: cū nullo iure caueat. **B.**

Ut cōsensu ad t'ps faciat mīmoniu? **R.** fm' p' e. Luz inseparabilitas sit essentialis mīmonio: vt in diffinitōe eius ponit. iō ad mīmoniu regit' cōsensu ad iseparabilitatē. et si sit ad t'ps non facit matrimoniu. 32. q. 2. soler queri: ex de con. appo. c. vlt. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 13. **B.**

Pone q' gdā in p'ntia pluriū soroz dicat eis. pmitto vobis q' vnā ex vob' ducā in vxorē. et oēs rident. placet. post ea cognoscit vnā: nūqd' ē mīmoniu? **R.** fm' hosti. Sic q' ipō facto cōfērit: ar. ex de appella. dilecti. z. c. vt nostruz. **A.** Idē in sū. con. eo. ti. q. 18. Aduertendū aut' fm' p' e. et in sū. con. eo. ti. q. 10. q' in his qui sūt alieni iuris suffic' ad mīmoniu ē tacit' cōsensu: tūc exp'ssus verbis eoz i q'z sūt p'ate. vt p'z i filio seu in filiofa. 32. q. 2. honorat. **Lō.** Tho. 2. Inno. et h' clare h' i. c. si ifantes. ex de despo. ipu. li. 6. Glo. et Ray. dicit. Quid si vir dicat. accipio te i meā vxorē. et mulier nihil rīdet: nūqd' est mīmonium? et Rādet q' xba i mīmonio non sunt de

substantia mrimonii sicut i baptismo z
eucharistia. xba tñ aut nū aut alia in
dicia sūt necia ad hoc vt constet ecclie
de mrimoniali osensu. vñ si puella loq
xpcū datur: z tamē patitur se subarra
ri p annuli imissionem: vñ patit se do
tari: ipsa taciturnitate z patiētia cōse
sus eius expmīf q̄uis lingua taceat sz
bug. Et Tho. etiā dicit sufficere in hō
cāu q̄ dīcat. Si aut nulla alia sint in
dicia de cōsensu eius dicit glo. ei. Nō
credo q̄ psumēdū sit p mrimōio p̄p
illa tñ. Hosti. q̄ dicit q̄ solū osensu
regit ecclia quo ad eēntiā mrimoni.
xba aut regit ad hoc vt cōsensus pbe
tur: q̄ si deficiat: sufficere debet signa
etiā in loquēte. Dicit et q̄ si scribāt vo
lūtatē suā sine xbis vñ etiā sufficē. B.

Quid si omittatur osuere solēnita
tes z fiat mrimoniū clādestine siue oc
culte? R. sz Ray. In hōcāu n̄ psumit cō
iugū: sz adstēiū siue fornicatio. 30. q. 5.
alr. nō tñ intelligat qñ possit eē vep mri
monii. sed canon loq̄tur sz illud qd ec
clesia psumit. A. Vel qz etiā non dicit
legitimū quo ad honestatē fm eūdem
Ray. z in sū. con. eo. ti. q. 58. B. Addit
pe. dicens q̄ cōsensus clādestinus du
plex esse pōt. Un' q̄ quis fiat sine solē
nitate eccliaistica z publica: fit tñ in p̄
tia testii: z talis osensus facit mrimo
niū z verū z psumptū. Alius q̄ fit sine
p̄tia testii. z talis q̄uis faciat mrimo
niū vep. nō tñ facit psumptū. Un' cōsu
lendū est talib'. A. Hoc fuit dictum
Ray. in sum. cō. dicta. q. 58. B. q̄ d̄ no
uo z publice strahāt z faciāt p̄niam:
qz scandalizauerūt eccliaz. z p̄dicti cer
te exposuerūt se non paruo periculo.
nā posset alter alterz dimitte qñ veller
z de facto cū alio vel alia cōtrahere: z
sic in adulterio manere. qz nō posset p
bati p̄num matrimonii. Idē Hosti.

Matrimonium iū.

Si fiat cōtra intērdem. Et qñt
p̄mo si q̄ d̄būt xbo sz dissentiat aīo: nū
qd sit mrimoniū? R. fm Guil. Si vīqz

vel alter aīo dissentiat nō ē mrimoniū
Si tñ de xbo cōstituerit ecclia cōpelleret
eos simul eē: cū de intērdē cōstare non
possit. vnde nec crederet eis si dicāt se
nō intēdisse. qz z glībet sic posset dicē
z separarētur. Si tñ signis euidentibus
appareat de sītātōe ecclia non iudica
bit mrimoniū eē. vel aliis xbis stabit
q̄si vere dicta sint. Idē Tho. z pe. in
4. d. 28. A. Dec partim fuerūt dicta
Ray. z p̄m pallegatoz doctoꝝ. z etiā
Al. vt in sū. con. li. 4. ti. 2. q. 1. 4. B.

Quid si illū q̄ cōtrahit sponſalia vñ
etiā strahit xbo de p̄nti. z nō hz intēti
onē d̄bendi: sed extorquēdi carnalē co
pulā: deinde cognoscit eā: nungd ē ma
trimoniū? R. p̄sumi p mrimonio
debet: vt nōtur ex de spō. tua. z ita in
dicaret in foro iudiciali: sed in foro pe
nitētie si ille nō pposuit eā ducere nec
vnq̄ osensit i eā nō d̄z ex illo facto ma
trimoniū iudicari: qm̄ ex altera parte
dolus affuit z defuit oīo osensus sūi q̄
nequeūt cetera sedus efficē cōiugale:
vt in dicto. c. tua. Idē Tho. z pe. z Al.
Et addūt q̄ illa ex parte cui nō est do
lus excusat a peccato: sed deceptor si
verā vult facē p̄niam: necesse habet il
lam sine fictōe ducere q̄tum in eo est.
A. nisi interim cōtraxerit cum alia: qz
tenet mrimoniū cū scda hoc casu fm
doc. cōiter: sz qdam dixerint: vt in sū.
cō. eo. ti. q. 15. B. vel dare ei virūz sibi
cōueniēte: aut alr sibi satisfacere. Ad
dit tñ Tho. q̄ ad hoc tenetur si vir sit
eq̄lis cōditōis cū illa. A. z multo plus
si inferioris fm eūde. vt in sum. con. eo.
ti. q. 14. B. Nam si sit multo melioris
cōditōis vñ aliud signū euīdēs fraudis
apparuerit pōt p̄babit p̄sumi q̄ spon
sa nō fuerit decepta: sed se d̄cpi finxe
rit. z tunc nō tenet ad p̄dicta: vt qdam
dicūt. A. Hoc tenet Al. z addit. Item
si vn' sit melior fortuna non obstat qñ
teneatur eā ducē z in eā cōsentire: vt i
dicta. q. 14. B. Silem casum habes
sup. luxuria. 5. a?

Quid si talis p̄testet coraz plurib'?

q̄ q̄cqd facit nō facit alo d̄bendi: et post
ea verbo cōtraxit et cognouit carnalit̄
mūqd iudicabit m̄fimonū? R. scdm
Sunt. Sic q̄z recurrēdū est ad cōem in
telligētiā h̄boz. et q̄z it̄p̄ratio facien
da est cōtra eū q̄ volū adhibuit. et q̄z q̄
uis p̄testatōem p̄bet. potuit tñ postea
volūtatē mutare. A. Lon. hosti. vt i
fū. cōn. eo. ti. q. 17. Et hoc it̄elligēdum ē
qñ quis dolose fecit p̄testatōem. quia
tūc fiet: vt in p̄cedēti. S. dictū ē. Secus
si fecit ob iustā cām forte ad euitādū
scandalū: nec fuit secuta carnal̄ copla.
q̄z tunc nō ē m̄fimonū per deficiētem
consensum. nec iste ad aliqd tenet cū
nō fuerit in dolo: vt p̄z i dicta. q. 17. Ul.
dicit q̄ qñ q̄s cōtrahēdo m̄fimonū: vlt̄
sponsalia aio decipiēdi tñ vtis verbis
cōsuetis dicēdo. accipio vlt̄ accipiā te i
v̄xorē. et sequit̄ postea carnalis copla
aio fornicandi s̄ h̄ modi p̄sumptū ma
trimoniū non admittit p̄batio i cōtra
rium: ex de spon. is cui. Qñ aut̄ taliter
cōtrahēs nō vtis forma cōsuetā h̄boz.
S̄ dicit̄ mutato suo noie. Iohes vlt̄ p̄e
trus desponsat te: sicut cōtingit in casu
c. tua nos: ex s̄ spō. tūc s̄ h̄ modi p̄sum
ptū m̄fimonū p̄pter carnalē copulaz
subsecutā admitti p̄t̄ p̄batio in d̄rū
ad p̄bandū fraudē: s̄ difficile sit eaz p̄
bare qua p̄bata p̄nunciabit nulluz fu
isse m̄fimonū et poterit ad scda vota
transire. Nec negat in illo. c. tua nos. q̄
de fraude h̄ modi cōstare nō possit. sed
dicif tñ. Quatr̄ tibi cōstit̄erit non vide
mus. et nō q̄l̄t constare potuerit. hec il
le. Iste tñ fraudulēt̄ tenet sicut p̄rie
dictū est in. S. p̄cedenti. B.

Matrimonium v̄o.

s. sub cōditione. Querit̄ ergo
At̄z m̄fimonū factū sub cōditōe tene
at? R. Distingūēdū est de cōditionib̄.
Nā q̄dam sunt cōditōes gnāles q̄ sēp
debēt intelligi: vt quas ponit b̄t̄is Ja
cob. A. c. 4. B. vt si d̄s voluerit et si
vixerimus. et hec nullū cōtractū suspen
dunt. Quedam h̄o sunt cōditōes de his

que in matrimonio sunt oīo necessarie
et al̄ impediret m̄fimonū: vt si es xp̄i
ana. aut nō es affinis. consanguinea. et
h̄ modi. Et iste etiā cōditōes intelligi
debēt apposite: nec vitiant d̄ctū. Ter
tia est aliq̄ cōditio de futuro necessaria
sicut solem oziri cras. Un̄ si dicat. Lon
trabo tecū si sol oziet̄ cras. cōtractum
ē matrimoniū: vt posuit Tho. i. 4. d̄f.
29. q̄z talia futura iam sūt p̄ntia i cāse
suis. Quarta ē cōditio cōtingens et bo
nesta que potest apponi et nō apponi:
vt si pater me⁹ voluerit. aut si dederis
mibi cētū. hec si apponat̄ suspēdit ma
trimoniū vsq̄ in euentū cōditōis. A. et
si fuerit cōtractū p̄ h̄ba de p̄nti cū addi
tōe aliq̄ dictaz cōditionū: vt in. c. super
eo. ex de cōdi. appo. B. nisi interim cō
sensus de p̄nti vel carnalis copula fue
rit subsecuta: eo q̄ tales vident̄ recef
sisse a cōditōe: ex de cōdi. appo. de illis. et
c. super eo. et c. per tuas. Quinta ē cōdi
tio inhonesta: sed tñ non est contra sub
stantiā m̄fimonii: vt si furtū fecerit: vlt̄
si hoīem infeceris. hec si apponat̄ d̄z
haberi p̄ nō adiecta: et tenent sp̄salia
siue etiā m̄fimonū: ex de cōdi. appo. c.
vlt̄ et scdm q̄ notat̄ ibidē. A. s. in tex.
vbi hoc clare dicif. B. Idem intelligi
debet de cōditōe impossibili. s. q̄ ha
betur p̄ non adiecta. vt si digito celuz
tetigeris. Sexta est cōditio inhonesta
et contra substantiaz et contra bona ma
trimonii: vt si dicat. Lontrabo tecū si
generatōem plis euites: q̄z h̄ est con
tra bonū plis. vel donec inueniā aliaz
digniorē. q̄z hoc est contra substantiam
insepabilitatis. vel si p̄ questu te adul
terādum tradis et hoc ē cōtra bonum si
dei. et tales cōditōes si apponāt̄ur nihil
agif. A. s. q̄z annullant m̄fimonū: vt i
iurib̄ de quib̄ statim. B. et q. 4. inf
cetera. et q. 2. aliquādo. et c. solet queri:
ex de cōdi. appo. c. vlt̄. Si tñ postea talis
cōditio remittat̄ et sequat̄ carnalis co
pula iudicabit̄ p̄ m̄fimonio. Et si tñ
vnus coniūgū ponit talē cōditōez et alter
contradicif: vel tacet iudicabit̄ p̄ m̄fi

monio: vt in dicto. aliquando. Predi
cta assumpta sunt de Ray. Tho. Inno. z
Hosti. A. Idē in sū. con. li. 4. ti. 4. q.
15. z addit sū glo. Ray. q. si mīmoniu
cōtrahit sub conditōe que de necessitate
eueniet: vt si dicat. Cōtraho tecū si
sol erit in cancro i estate: credo q. non
ē mīmoniu in instāti anteq. extet adi
tio. Et si in medio tpe cōtraheret cum
alia tenet mīmoniu: sicut notauit Jo.
per. c. fraternitatis. ex de fri. z male. Lō.
Ber. Pe. etiaz dicit q. quicq. consensu
expnat p. hba de pnti z sub conditōe
futura q. tūc idē iudiciū ē qd de cōsen
su p. hba de futuro. Lon. Inno. z Hosti.
Qñ g. dicitio futura ē necessaria: vt cō
trahā tecū si sol oriet cras: dicitio p. im
pleta haberet: z dñunt sponsalia z nō
mīmoniu: vt ibi. B. De cōditiōibus
sponsaliū. vide. i. sponsalia. §. fi.

Quid si quis significauit patri ab
senti q. contraxit tale mīmoniu sub cō
ditōe si ipi patri placuerit: z anteq. p.
cōsentiat penitet. sed pater cōsentit: nū
quid erit mīmoniu? R. sūm. Huil. Dicē
dum q. nō. q. non videt q. debeat dici
consensus nisi daret quousq. pater cōsen
tiat. Tñ anq. transeat ad secūda vota
debz opelli siue induci vt illā recipiat
ex quo semel i eā consenserit sub cōdi
tōe que extitit: ar. ex de dīpō. impub.
de illis. Idem Hosti. z Ber. A. Idē
in sūm. cō. eo. ti. q. 15. B.

Quid si qs cōtrahat sponsalia sub
hac cōditōe si pmiserit coitu? R. sūm.
Huil. Si cōditio illa intelligit de coitu
fornicario p. nō adiecta d. hēri cuz sit
turpis: ex de adi. appo. c. fi. z sic erit p.
mīmonio iudicādū. A. s. q. in p. coitu
iudicat mīmoniu psumptū. Potius
n. vt hortatio. i. q. pmittat eū rē secuz
habere. aut modus aut causa. q. veri
nois cōditio scdm eū. Huil. vt in sū. cō.
eo. ti. q. 19. B. Et multo fortius si itelli
gatur d. coitu legitimo z maritali. z eo
dē modo si dixerit. Cōtrahā tecū si vn
q. contraxero si pmiseris. z. A. s. recum
coire: vt idē sit in hoc casu. qd in pcedē

t. ilz sit adiectum si vnq. dixerō. B.

Quid si dicaz. accipiam te vel acci
pio si inueniā te virginē: postea seque
tur coitus nec inuenit virgo? R. sūm.
Inno. Ber. z Hosti. Iudicādū est pro
mīmonio sicut i pcedenti. §. Et addit
Hosti. q. l. sic oporteat iudicari i foro
iudicii. ppter hoc q. nō possunt haberi
alie p. bationes. tamē in iudicio aīe nō
est matrimoniu: extra de cōdi. apposi.
de illis. z. c. super eo. z. c. per tuas. Nam
z bene est q. mulier que in fraudē mē
rita fuit decepta permāeat z viro sub
ueniat qui forte intendit bigamiā vi
tare. A. Et sic conditio fuit honesta l.
actus inhonestus scdm eūdem Hosti.
z in sū. con. eo. ti. q. 20. Et sic si p. bari pos
sit per cōfessionem. p. p. iaz vel al. q. nō
fuerit virgo etiam in foro iudiciali nō
tenet matrimonium. B.

Que differentia est inter contrabe
re matrimonium sub conditione z cō
trahere matrimoniu sub modo? R. sūm.
Huil. Generalit. sciēdū q. contra
ctus qui non fit absolute z libere pōt
esse aliquādo sub cōditōe: vt dono vt
vendo tibi hoc si hoc feceris: vel si h.
fuerit. Item pōt esse sub modo: vt si di
catur. dono vel vendo vt facias hoc vt
illud. aliqñ reuocet quod donauit vel
vendidi. Itē pōt esse cū appositōe cau
se: vt si dicatur. q. hoc z hoc est siue fu
it. Et conditio quidem fit p. si. modus p.
vt. causa p. quia. x. sus. Sci to q. vt mo
dus ē. si cōditio. quia causa. Et si qdem
contractus fiet sub conditione non te
net nisi existente conditione: sicut z d.
matrimonio dictum est sūp. in p. §. d.
4. Si vero fiat sub modo statz tenet
sed si non seruat modus poterit reuo
cari. Credo g. q. l. matrimonium siue
sponsalia possint cōtrahi sub conditio
ne nō tñ sub modo: ita q. illo modo nō
seruato dissoluatur mīmoniu: sicut fit
in aliis cōtractib. q. mīmoniu rite fa
ctum non dissoluitur. A. nec etiā spō
salia: vt in sūm. con. eo. ti. q. 22. vbi hec
notantur. Et dicit scdm eūdem Huil. q.

ex quo semel contracta sunt m̃rimonia
vel sponsalia: ita q̃ teneat ip̃o iure: nō
p̃nt reuocari seu dissolui p̃ modū non
existētē siue pactū. **B.** Matrimoniu
hō factū ex cā tenet siue cā sit vera si
ne falsa: vt cōtraho tecū: q̃ diues es.
vel q̃ fecisti sic: nisi qñ falsa causa ori
neret in se aliqđ impedimētū: vt cōtraho
tecū: q̃ libera es. z nō eēt. **A.** scđm di
stinctiōem positam sup̃. impedimentū
z. z. **B.**

Quid si dicat. Accipia te in vxorem
vel dabo tibi centū. **A.** si pmiseris vt
vt pmittas me coire tecū. ista. n. sunt ē
casu isto: vt p̃z in sū. con. eo. ti. q. 23. **B.**
z sequat carnalis copula: nūquid p̃sa
metur p̃zo m̃rimonio? **R.** fm̃ Huil. Nō
credo. Nā cū ille q̃ sic dixit hēat optio
nē q̃ liberare se possit vtrūlibet faciē
do non credo p̃sumptiōem inductā esse
a iure q̃ intelligatur recedere ab opti
one. p̃pter carnalem copulam. **A.** 33
in dicta. q. 23. **B.**

Quid si dicat. pmitto q̃ nunq̃ defi
ciam tibi in vita mea: z secuta est car
nalis copula? **A.** si sub p̃missione non
deficiēdi: vt p̃z i sū. con. eo. ti. q. 24. vbi
hec nō ōntur. **B.** R. fm̃ Huil. Nō d̃z p̃
sumi p̃ m̃rimonio cū sp̃salia aut m̃ri
moniu nō soleāt cōtrahi p̃ p̃missiones
negatiuas. **A.** si h̃ modi ṽl siles: vt in
dicta. q. 24. **B.** nisi forte constaret q̃
per hoc intendebant contrahere spon
salia.

Quid si dicat. ducā te p̃ānū. **A.** si
vt pmittas. vel si pmittas me tecum
coire: vt in sū. con. eo. ti. q. 25. vbi hec po
nuntur fm̃ eū. Huil. **B.** z secuta ē car
nalis copula? **R.** fm̃ Huil. Credo presu
mendū p̃ m̃rimonio: q̃ p̃pter carnalē
copulā subsecutā ṽl renunciaſſe dilati
oni t̃pis. **A.** certe h̃ cā nō videtur re
nūciaſſe cū exp̃ſſent clare m̃rimoniū
differēdū l̃z sibi cōſentiat p̃ p̃us i copu
lā. vñ z vt p̃z i dicta. q. 25. dicit idē Huil.
q̃ in h̃ modi casib̃ qui nō sunt oīo ex
p̃ſſi in iure nō ē p̃cipitāda sentētia. z si
post h̃ modi d̃ctus cōditionales trāſe

ant ad alia vota solēniter. forte tutius
est dissimulare aut papam consulere
q̃ m̃rimoniū cū secūda solēniter cōtra
ctum dirimere. **B.**

Quid si q̃s d̃bat cū aliqua sub cōdi
tiōe. deinde an enētur d̃bit cū alia pure
R. Debet remanē cū sc̃da etiā si sit cō
sanguinea p̃me: vt s. impedimentūz i3.
§. 5. **A.** Et etiā l̃z cōditio appositā cūz
p̃ma postmodum eueniat h̃z glo. Ray.
vt in sū. con. eo. ti. q. 26. z Lon. hosti.
z Ber. vt ibi. **B.**

Matrimonium vi
quo ad debitū cōiugale. Sciē
dum g̃ q̃ cōtracto m̃rimonio mulier
nō habz p̃tātē sui corporis l̃z vir. nec vir
sui: sed vxor. vt dicitū est s. m̃rimoniūz
p̃. §. fi. Sed an statiz teneat debitū red
dere: h̃ s. debitū cōiugale. §. p̃.

Utrū cōtractis sponsalib̃ an secutaſ
solēnitates carnalis cōmixtio sit p̃c̃m̃
R. fm̃ Tho. in 4. d̃is. 28. Si sponsa cre
dens sponſū velle cōſūmare m̃rimoni
ūz admittit eū: excusat a peccato: nisi
aliq̃ fraudis signa appareat exp̃ſſe sic
multū distantis cōditōis. vel q̃tuz ad
nobilitatē vel q̃tū ad fortunam. **A.**
Quo ad cōditōem fortune **Al.** sentit s̃:
vt s. m̃rimonium 4. §. p̃. in additione.
B. vel aliud signū euidentē appareat
Et eodē mō intelligit q̃ excusat vir si
p̃ hoc intendebat m̃rimoniū cōſūmare
S3 fm̃ Huil. in illis locis vbi est cōſue
tum q̃ p̃us adhibeat nuptialis bene
dictio si absq̃ disp̃ſatiōe eccl̃ie z siñ iu
sta cā hoc faciat mortaliſ peccat. **A.**
Idē etiā est in omissione aliax h̃desta
tum z cōſuetax solēnitatū fm̃ eūdem:
vt s. debitū coniugale: circa p̃ncipium
in additione. **B.** tñ secūde nuptie nō
solent benedicī: vt. i. nuptie. §. 2. De ma
teria debiti cōiugalis multa habētur
s. debitū coniugale.

Matrimonium vii
quādo accusatur m̃rimoniūz
p̃pter aliquod impedimētum qđ i eo

est vel fuit. Et pmo quidē querit. Qui
phibetur vel q pnt mrimoniū accusa
re? R. Prohibent gnalit oēs exnei q
diu sūt aliq osanguinei. Et ē istud spā
le q osanguinei admittant ad accusa
tōez: sicut pat. mat. soror. frater. patru
us. auūculus. amita. matertera. et tota
pgenes. 35. q. 6. c. p. et 2. A. Ista spāli
tas nō vř respectu accusatōis sed testi
ficatōis: vt in c. videt. de quo. i. B. cu
ius rō ē qz vnusqz suā genealogiam
scire laborat. ex q mfi. ac. pnt. vř. Lōsā
guineis aut deficiētibz admittuntur
antiquiores: et veraciores vicini qui
bus ea ppiquitas nota est: vt in dicto
.c. 35. q. 6. A. Idem i sū. con. li. 4. ti.
20. q. i. vbi ē addit q i multis locis h
hodie nō seruatur qn extranei admit
tātur ad accusatōem etiam existētibz
osanguineis q hoc possūt. B. Itē taz
marit q vxor pōt mrimoniū accusare
nec vlla defendūt longinqtate āno
rū: ex de osan. et affi. nō debz. A. Licet
olim tā ipi iuges q exnei phiberet
ab accusatōe tps diuturnitate. s. si ste
terint sit sine questione per. 20. vel. is.
ānos: vt nōtur in dicta. q. i. B.

C Done q aliq tpe attracti mrimoniū
tacuit et nunc vlt accusare: nunqd pōt
R. Si qn bāna vel denunciatioes scē
fuerunt ipe erat extra diocesim: vř alit
denunciatio non potuit ad eum pueni
re: puta si nimia infirmitate laborans
nō erat sane mētis: vel ita puer q non
poterat oprehēdere talia vel alia cau
sa legitima impeditus erat: ei accusa
tio debet audiri. aliogn cū rōnabiliter
psumat q denunciatioem publice factā
ipse existēs in diocesi nō ignorauerit:
tanq suspect est repellēdus: nisi iura
uerit q postea didicerit q obicit. et ad
hoc ex malitia non pcedit: qz tunc etiā
si didicisset ab illis qui tpe denūciatio
nis tacuerūt admitti dz. qz i illi non ef
sent admittēdi: quia fuerunt in culpa
iste non debz repelli: cuz non sit culpa
bilis: ex qui matri. acc. pos. cū in tua.

Quasi fieri debeat accusatio matri

monii? R. fm Ray. In pdicto casu im
pbe dicif accusatio. qz nō sit inscriptō
in qua accusator obligat se ad talionē
sed dñ denunciatio q fit ppter pctm in
quo iucti male pmanēt et pōt fieri etiā
sine scriptis. A. dum tñ redigat i scri
ptis in actis iudicialibz: vt in cle. sepe.
de ver. sig. iuncta cle. dispendiosam. d
iudi. B. Sed meli est q fiat i scripti
ar. ex de resti. spo. lras. ex qui ma. accu.
pos. a nobis. Huiusmodi denunciatio
nis forma talis est. Ego talis denūcio
vobis dñe epe q mrimoniū Petri et
Marie stare non pōt: qz sunt i tali gra
du osanguinei designādo personas. vř
si ē alia cā vt affinitas et huiusmodi. et
datur libellus etiā pti aduerse: vt sciat
quid imperit. A. et qd actor pbare ve
lit: in quo libello trinetur gradus con
sanguinitatis et psonae. p. p. uis nōibz de
signate: fm cūde Ray. vt in sum. cō. li.
4. ti. 2. q. i. B. quo facto pceditur i li
te more solito. A. s. q. facim de hūtare
dicēda a partibz suscipiat: et examinatio
et pbatio p ordine fiant: vt in dicta. q. i.
B. Et nō q in h cāu pōt dñuacē lite
nō testata pcedi ad testiū receptōez
et diffinitiuā sniam: ex vt lite non otes.
qm frequēter. A. Hoc vez ē dñuma
citer absente. Sec. si nō sit dñumax: vt
p. in eodē. c. qm. B. Sec. aut eēt si fie
ret accusatio de adulterio: ad thori se
paratōem: ex vt lite nō otes. c. p. et c. qm
frequēter. A. Idem qd in hoc. s. nō ē
in sū. cō. li. 4. ti. 20. q. 4. et ti. 2. q. i. B.

Qui pnt eē testes in cā mrimoniali
R. fm Ray. Oēs qui admittunt ad ac
cusatōem admittunt ad testificatōem
de qbus dictum est s. s. p. et 2. Et l3 p
et mř sint idonei testes in hoc casu vbi
agitur de sedē mrimonii. s. vř sit ibi
affinitas vel osanguinitas: vel sile im
pedimētū: vt ex qui matri. acc. pos. vř
nobis. tñ si de ipso dñu agat. i. vř ma
trimoniū sit int eos dñtū: tanq suspe
cti sunt repellendi: nisi ille vel illa: vel
filius vel filia cui cōiuncta dicif eēt sup
ior i dñis nobilitate potētia et honore

quia parētes vidēt filioꝝ ⁊ filiaꝝ icre
mētum ⁊ honore diligere: eē de testi.
super eo. Item in h^o cāu p̄dicto pōt eē
idē accusator ⁊ testis: ar. 35. q. 6. ep̄s i sy
nodo. ⁊ c. de parētela. eē de testi. cogen.
p̄terea. Idem Tho. in 4° dis. 4. i. Idē
in sum. con. li. 4° ti. 20. q. 3. Et addit fm
glo. Ray. q. in allegatis iurib^{us} nō pbat^{ur}
q. ē i cā m̄fimonii q. possit eē accusa
tor ⁊ testis: sed i illis dī de forma iura
mēti quā debēt p̄stare ep̄o testes syno
dales. i. assumpti de cōitate ad denun
ciandū delicta. pōt tñ dictum Ray. ⁊
Tho. verificari i casu. c. sup. eo. 2° eē de
testi. s. qñ matrimonio nō dōto m̄f alē
utri^{us} dicit eē cōsanguinitatē inf̄ iungē
dos: q. statur dicto eius in dubio ⁊ im
pediē m̄fimonii cōtrahendū. B. De
impedimentis multa habes s. impedi
mentum p. cum se. c.

Matrimoniuꝝ viii^o

qñ cōtracto m̄fimonio accusa
tur coniunt de adulterio ⁊ petiē diuor
tiii. Querit^{ur} g^o p̄mo. Qui admittuntur
ad talē accusatōem? R^o fm Ray. Licet
tam fm leges q̄ fm canones glibz bo
ne fame admittat ad accusatōez adul
terii cū agit ad penā legalē v^l canoni
cā. tñ cū agit ad thori sepatōem null^{us}
admittit^{ur} nisi marit^{us} ⁊ vxor.

¶ Quat^{us} hī^{us} accusatō fieri dbeat? R^o
Marit^{us} volēs vxorē accusare de adul
terio ad penā legalē d. i. scribē ⁊ ad pe
nā talionis se obligare. Nec pōt agē p
pcuratorē s. per seipm p̄ntem agē d. 3.
Sed si corā eccl̄astico iudice vult agē
ad thori sepatōem tenet scribē ⁊ dare
libellū accusatōis: sed nō d. se ad penā
taliois obligare: qm̄ siue pbarer quod
obiciēt siue non: hēret qd veller: q. se
pararet ab vxore. Et pōt marit^{us} agere
⁊ illa r̄ndere p. pcuratorē. A. si neci
tas id postulauerit: vt in. c. tue. de quo
i. B. Qd^o r̄si d. crimie fiat accusatō
nō tñ est criminalis: sed quasi mixta.
Proban^t oia p̄dicta exp̄sse eē de pro
cura. tue.

¶ Ut^{us} marit^{us} possit vxorē dimitte
re p̄ter adulteriū? R^o Accusare pōt ⁊ di
mittē. Mat̄. 19. Qui dimiserit vxorē
excepta cā fornicatōis. ⁊ c. Et eodē mō
vxor^{is} vix. q. in tali casu nō ad imparia
iudicant^{ur}. 32. q. 7. si quis vxorē. ⁊ q. 5. p̄ce
pit. ⁊ c. xp̄iana. Nō tñ intelligēdū ē q.
posset nubē alteri. 32. q. 7. oēs cātionēs.
Sed nec eā dimitte pōt in septē casib^{us}
vt hī. i. 5. io. Et ista cā extēdit ad forni
catōis suspitōez. s. qñ suspitio ē multū
violēta ⁊ certa: vbi ḡa. Si pbatū ē q.
fuerit solus cum sola nudus cū nuda i
eodē lecto aut sit in multis secretis lo
cis ⁊ in latebris ad hoc cōmodis ⁊ horis
electis libere vxor dimittitur. 32. q. i. di
xit deo. eē d. p̄sump. lris. Itē extēditur
ad vitū sodomiticū vt p illud possit
vxor dimitte virū: ⁊ e. 32. q. 7. oēs cau
satōes. ⁊ c. adulteriū. A. Est aut vitū
sodomiticū cū mascul^{us} in masculū vel
femina in femina turpitudinē opatur
fm glo. Ray. vt in sum. con. li. 4° ti. 32.
q. 2. B. Idē intelligēdū est d. spūa
li fornicatōe: vt si marit^{us} vel vxor inci
dat in heresim vel iudaismū siue gēti
litarē ⁊ trahit coniūgē ad infidelitatem
A. Ergo videt^{ur} q. si nō trahat. p̄pter h^{oc}
petiū nō debeat sepatio fieri. ⁊ p h^{oc} v^l
facē. c. q̄fuit. eē d. diuor. B. In quo
cāu ab illo possit separi: l. 3. alii nubē n̄ li
cebit. 25. q. i. adolatria: eē d. diuor. q̄fuit
⁊ c. de illa. eē d. ouer. diu. c. vlt. Immo.
nec dimittere pōt si se corrigē velit: vt
i. c. de illa. A. Idē quod in h^{oc} s. notat
in sum. confes. in dicta. q. 2. s. Ray. p̄c.
⁊ Tho. B.

¶ Ut^{us} si vir polluat aliq̄ eē claustra
pudoris vxor possit eū dimitte? R^o L. 3.
ex tali coitu affinitas nō seq̄tur: tamē
vir eque v^l magis violat fidē m̄fimo
nii ⁊ magis peccat: ⁊ iō videt^{ur} q. dimit
ti possit. nā cōstat in hoc casu q. forni
catōem cōmisit: ar. 32. q. 4. meretrices.
A. Idē in sum. con. co. ti. q. 4. B.

¶ Quid si aliq̄ tale qd egerit cum p
pria vxore? R^o fm Hug. ⁊ Lan. Vxor
pōt eum dimittere. Sed videt^{ur} intelli

gendum si ipsa non fuit in culpa sed violerata: vlt' somno decepta et huiusmodi. **A.** Glo. in c. oēs causatōes. 32. q. 7. **scn** tit q' ppter h' modi exordinariā pollutōem cūz vxore vir non possit dimitti: pōt distingui. Si vir vult pseuerare i tali peccato extra periculū salutis quod iminet vxori: ppter quod pōt et d' sibi pūdere: vt ex de diuoz. gaudem'. pos sit dimitti. Al' sec': cum in hoc casu nō diuiserit carnē suam in plures: iō non pōt ex h' dimitti sic nec in casu. s. se. **B.**

Quid si alē coniugū seipm polluit? **R.** s. h' dicit q' nō credit q' possit dimitti. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q. 4. **B.** **Q**uāquid ppter solam volūtatem seu intentōem adulteradi possit alter coniugū alterū dimittere? **R.** s. h' dicit. Non q' xbum fornicationis cum effectu accipiendū est: ar. de pe. di. i. hec aut verba. **A.** Idē in sum. con. eo. titu. q. 5. **B.**

Utr' vir teneat vxorē adulteram dimittere? **R.** s. fm p'e. Si fornicatio est occulta nec pōt pbari nō d' dimittere. Si hō est manifesta distinguendum est q' si nō est secuta nec sperat correctio non licet retinere: ne videat peccato cō sentire. Si vero sperat correctio licet vxorē retinere. q' et speratio ad correctionē indulta est. **A.** Lon. Tho. vt in sum. con. eo. ti. q. 6. **B.**

Utr' vir mulierē adulterantē possit p'pā auctoritate dimittere? **R.** s. scd' Tho. in 4. d' 35. Quādo viro constat de fornicatōe vxoris pōt auctoritate sua eam dimittere q'tum ad thozū. s. debitum ei negando. Nam si cōmiseretur ei nō solum incurreret irregularitates sed etiā generaret sibi impedimētum accusandi: vt dictū est s. debitum coniuga e. s. 12. qui incipit. vtruz vir teneatur. Sed si ei debitum reddat cōpulsus auctoritate ecclē: l' irregularitatē incurrat. non tñ sibi generat pūdicuū accusandi. Si vero loquamur quo ad cohabitatiōem nō licet viro vxorē dimittere sūi iudicio ecclē et si dimiserit

d' cogi ad recipiendū nisi vir in cōtinenti fornicatōem pbare possit. et fm 'ho sti. si pbat infra octo dies nō restituet qbus elapsis si nō pbauerit plena f'f' tutio fiet. et sic pōt intelligi. 33. q. 2. ecclē siastica. **A.** al' incipit historia. **B.** Dicit etiā Hosti. q' si adulteriū sit notorium: ita q' iustificatōi non sit locus: tunc pōt adulteram sua auctoritate dimittere: ex de diuoz. significasti. et multo fortius debitum denegare. Idē in no. s. addit Huil. q' si notoriā sit fornicatio mulieris q'diu ipsa tñ non recedit a viro: nec publice morat cū adultero non pōt eam dimittere seu expellere auctoritate p'pā: q'd si fecerit cogitur eā recipere: sed si ipsa publice moretur cū adultero nō tenet eaz marit' recipere iue eā expulerit siue nō. **A.** Idē in sum. cō. eo. ti. q. 7. et q. 2. **B.** Si mulier etiā nō tenet eaz recipe si postq' illam expulerit adulteret notorie etiā si cum adultero nō moret. **A.** Pro hoc satis v' facit ex de diuoz. significasti. **B.** Et in hoc etiā cāu pōt ea inuita monasteriū intrare: nisi etiā ipse fuerit fornicatus.

In quibus casibus non possit adultera a viro accusari vel dimitti? **R.** s. scd' Ray. i. 7. p'm' si vir iudicet d' fornicatione. 32. q. 6. per totū. ex de diuoz. significasti. 2' si ipse p'stituit eā. ex de eo qui cog. cōsan. vxo. sue. discretōi. **A.** al' incipit discretōem. **B.** 3' est cum ipsa credebatur virum defunctum et nupsit alii: quia maritus rediens tenetur eaz recipe: vt dictū ē s. impedimētū. 12. q. 3. **A.** Qui incipit. Quid si vxor. **B.** 4' si cognita fuit latenter ab aliq' quē credebatur esse virū suū: ar. 34. q. 2. i. lectū 5' si fuit vi oppressa. 32. q. 5. proposito. Quod intellige de vi absoluta: al' nō excusaret. 32. q. 7. oēs causatōes. 6' qñ recōciliauit eā sibi post adulteriū vel eam publice adulterantē retinet i p'sortio maritali. 32. q. i. c. 2. et 3. **A.** In his .c. parū videt h' pbari: sed bñ in l. de qua statū. **B.** L. de adulte. l. crimine

adulterii. 7° est si aliquis infidelis coniugem spudauit et illa nubat alteri. postea vir conuertat ad fidem sicut et mulier: teneat eam recipere: ex de diuor. gaudem⁹. §. vlt. De hoc §. impedimētū 9°. §. 5°. Lon. Tho. et Pe. in 4°. dist. 35. A. Lon. etiam Host. et Hosti. vt in sū. cō. li. 4°. ti. 12. q. 8. B.

Quis sit effectus accusatoris de adulterio? R^o fm Ray. Effectus est quod si maritus pberet vltima confiteatur nec excipiat⁹ de eū de aliq. 7. casuū q. hēntur i. pcedēti. §. absoluit a cohabitatioe et seruitute q. ei tenebat et pōt ingredi religionez ea inuita. 27. q. 2. agathosa. S; tñ cōtinere teneat q. diu illa vixerit. Idem Tho. et Pe. i. 4°. dist. 36. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 2. B.

Quid si vir pba auctoritate dimisit adulterā et intrauit monasteriū: nūq. pōt ab ea reuocari? R^o fm Buil. Uideat Hug. nō esse q. si vxor publice morata sit cū adultero vir etiā añ sniam pōt intrare mōasteriū ea inuita: sed illa eo inuito nō pōt. Sec^o si nō publice morata: q. tunc nō pōt añ sniam: et si ingressus fuerit poterit reuocari. A. §. q. usq. pberet adulterū. 27. q. 2. agathosa. Et facit qd dictū est sup. debitū coniugale. ad suam additōe. Et si pberet i. cōtinēti nulla fiet reuocatio: vt potest colligi ex dictis sup. §. 8°. B.

Quid si mulier adultera ingressa est monasteriū: nūq. vir poterit eaz reuocare? R^o fm Buil. Ea reuocare pōt. Nā innocēs pōt ingredi. Adulter uero vlt adultera nō pōt sine licētia alterius. A. nisi sit lata snia diuor. tūc. n. idēz iudiciū est de viro et muliere. s. q. vtrq. altero inuito pōt intrare religionē. q. p sniam ecclē vtrq. ex toto renūciauit iuri suo fm Hug. et in sum. con. lib. 4°. ti. 22. q. 14. B. Si tñ ē ingressa viro sciēte et nō cōtradicēte satis pōt videri data licētia et vir teneat cōtinere. A. Sa. cit. 27. q. 2. Agathosa. B.

Quid si post latā diuor. sniam: et postq. vir factus ē sacerdos vel religio nē intrauit ecclēz fuisse deceptā

vtputa p falsos testes: nūquid restituet? R^o fm Ray. Etia si pfessione fecisset: nihilomin⁹ restituere et teneretur reddē debitū: nō tñ exigē posset. Sed i. dictis nūc casib⁹ si mulier non repetit interim viz nō pōt vir repetē vxorem q. iudicauit sibi p sacri ordinis suscepiōem: vel religionis ingressū. A. 36. i. sum. cō. li. 4°. ti. 19. q. 4. Et forte si mulier petisset diuor. nō posset reuocare. quia videt renūciasse suo iuri p talē petitiōem fm Hug. vt p3 ex dictis i. primo pcedēti. §. Nisi forte ducta fuisset ex oīcia putās affuisse impedimētum qd nō erat q. ex non vlt consensu. ff. de iur. om. iul. si p errorē. B.

Ponē q. lata ē snia diuor. ppter adulteriū vxoris postea vir adultera tur: nūq. mulier poterit eū repetere? R^o fm Ray. Nō pōt de rigore iur^{is}. Iudex tñ ex officio suo pōt illum cōpellē: ar. ex de iureiur. tua nos. ex d. diuor. ex litteris. Uñ 2. l. Cor. 17. dī de his q. msi monio iuncti sunt. Precipio nō ego: s; dñs vxorē a viro suo non discedē. Qd si discesserit manē inuictam: aut viro suo cōciliari: et vir vxorē suā nō dimittat. vñ et fm Buil. vxor de canonica eg rate pōt virū repetere. q. exceptiōe rei iudicate elidit replicatio de adulterio. Idem Tho. Al. et Pe. A. Lon. etiam Hosti. vt in sū. con. li. 5°. ti. 22. q. 12. Et q. hec repetitio possit fieri de eqtate canonica satis vlt pbari in c. significasti. 2. c. ex lris. ex de diuor. B.

Utrū vir et vxor eqlit peccent ppter adulteriū? R^o fm Pe. Licet i. cā adulteriū vir et vxor ad eqlia iudicent⁹: vt sup. dictū est. q. vtrq. licitū ē altēz dimittere: nō tñ h^o est ex eqli cā sine pctō. nā vno mō mulier plus peccat: q. peccat d. bonum plus. sed alio mō eqliter peccant. s. d. bonum fidei. Et hec ē sufficiēs cā dimissio. 36. iuste licet vtrq. dimittere aliū. 3° mō ceteris parib⁹ plus peccat vir ppter pdominātiā rōis. 36. Tho. in 4°. dist. 35. A. Idem in sum. cō. eo. ti. q. xi. B.

Pone q vir ppter fornicatōez vxo
ris sepatus est p sniam: mō vult eam
recōciliare sibi: illa non vult: nūqd ē
cogenda? R^o fm Ray. Vir qui non pec
cavit potest petē cōpelli eā etiā inuitā
non obstāte snia. qz qd fauore meo in
troducū est in dānū meū retorqueri
non debet. L. de legi. qd fauore. ar. 32.
.q. i. non erit. Idē Tho. Pe. z Hof. A.
Hec intelligēda sūt nisi vir post sniaz
fuisse fornicatus. vel nisi mulier mu
tasset statum. s. ingrediēdo religionem
fm Pe. z Tho. vt in sum. con. eo. ti. q. 13.
Et facit qd dictum est s. i. q. quid si mu
lier in additione. B.

Pone q vir adulteratus est occul
te: s. vxo manifeste: nūqd pōt vir il
lam accusare z sū pto dimittere? R^o
fm Ray. Lredo q nō: qz nō deficit vxo
ri ius excipiēdi: sed pbandi: ar. 32. q. 6. p
torū. Idē Tho. Al. Hof. z Hosti. Si tñ
vir egisset pñiam z vxo monita nollz
agere: sed in adulterio pseuerare sine
pcto possit eam per sniam dimittere.
32. q. i. c. p. 2. 3. z 4. Idē Hof. z Hosti. A.
Idē in sum. con. eo. ti. q. 15. B.

Sed vtrū vxo adultera post pñiaz
possit repellere virū ab accusatōe? R^o
fm Ray. Lredo q non pōt: qz pñia nō
tollit ius accusandi in foro iudiciali. 22.
dis. pñum. 33. q. 2. admonē. 6. q. 1. qui cri
men. h. videndum. A. i. i. pñcio. B.
Idē Tho. Al. Hof. z Hosti. A. Idem
in sum. con. eo. ti. q. 16. B.

Quid si alter cōiugū fornicet carna
liter z alter spūaliter: nūquid fiet cōpē
satio? R^o fm Hosti. Dicas q si accusa
tur quis de spūali fornicatōe: vt de he
resi: z excipiat de carnali. s. adulterio
nihilominus pcedet: nisi cōuerti volu
erit. qz si cōuerti velit cōpensatio hēt
locum. Si vero fiet accusatio de carna
li z exceptio de spūali: exceptio admitt
retur: z super ipsaz exceptōez pñpti^o
pcedetnr. Hec dixi ppter periculū he
resis siue infidelitatis. A. Idem i sū.
con. eo. ti. q. 17. B.

Utr ppter aliud crimē possit vxo

dimitti? R^o fm Tho. in 4. o. dis. 29. Pro
pter alia peccata dimitti non pōt. nec
quo ad vinculū: nec quo ad actuz: nisi
forte ad rps velit se subtrahere a sfoz
tio vxoris p castigationez eius subtra
hendo ei solariū presentie sue. Nam z
quādo vxo pstat magnā occasionem
ruine viro suo: tunc vir subtrahere se
pōt ab ei^o ouersatōe. Idē Al. addēs q
non o3 cohabitare furi aut vsurario: si
nō vult resipiscē: ed cessante scādalo
reconciliari debz. 28. q. 1. vxor. A. Et ad
dictā subtractōem facit illud Matb.
18. Si dextera tua scandalizauerit te:
abscide eā. zc. Ubi dici i glo. q. i. manu
z in oculo pñt fratres. vxores. z pping.
z filii intelligi fm eū. Tho. Predictis
etiā pcor. Pe. q dicit q qñ iunx p pec
catū suū est scādalu potest dimitti q
ad cohabitōem tpale qusqz corrigatur
z cessante scādalo debet fieri recōcilia
tio: vt in sū. con. eo. ti. q. 18. B. De mā
adulterii quedā hēs s. adulterius. Itē
impedimētū 8. s. 2. z se.

Matrimonium ix^o.

Qñ aliquis petitur in viruz v^o
aliqua in vxore. Querit g^o quō in hac
cā. pcedēdū sit? R^o fm Ray. Si mulier
petat aliquē tanq virū vel eo^o viden
dū ē vtz velit agere petitorio iudicio:
v^o possessorio. i. an mulier dicat aliquē
eē suum maritū: qz traxit eū ea z pe
tit eū sibi adiudicari in maritū: quod ē
agere petitorio qñ agat de ppetate: an
eū petat sibi restitui tanq ab eo fuēit
iniuste dimissa. z h^o est agē possessorio
qm petit possessionē viri sui. Igitur si
agat petitorio dicēs aliquē eē vix suū
z ille negat excipiēdo q illa non possit
eē vxor. ppter tale vel tale ipedimētū
pñs tractabit exceptio mariti: qz ea p
bata qō pñcipalis pñmif. erit. n. vir ab
soluēdus: eē de ordi. cog. c. 1. A. Idē in
sum. con. li. 4. ti. 30. q. 1. B.

Quid si agat possessorio? R^o fm Ray.
Quando petit sibi maritū restitui licz
marit^o obiciat de cōsāguitate v^o alio

impedimēto p̄us d̄z fieri restitutio mult
eri q̄ cognoscat de exceptōe mariti: ex
de diuoz. p̄ozzo. ex d̄ resti. spo. ex oque
stione. z. c. l̄as. A. Etia si impedimē
tū ofanguitāt vel h̄. eēt notozū: vt i
dicto. c. p̄ozzo. B. Hoc tñ fallit in q
busdā casib⁹: in q̄b⁹ restitutio nō d̄z fie
ri. Prim⁹ ē si obiciat mulieri fornicā
tio publica z manifesta: de qua p̄bato
q̄ sit notōia ita q̄ nō possint aliq̄ tergi
uersatōe celari: nō restituet nisi ip̄a p
barer viz adulteriū omisisse: qz tūc re
stitui d̄z etiā si fuerit fornicata publice
ex de diuoz. significasti. Et de isto casu
vide s. matrimoniu s. s. s. z 9. z 2. casus
ē si obiciat ofanguitas: maxie q̄ dina
lege phibita sit z p̄batōes offerat i cō
tinēti parate in q̄ cāu d̄z recipi iuramē
tū ad cautelā: ne. l. h̄. obiectio malitio
se fiat: z tunc fiet qd̄ restitutio q̄trum
ad cohibitionē: nō tñ q̄trum ad carnis
copulā: vt in dicto. c. l̄as. 3. casus est si
obiciat exceptio rei iudicate. A. .i. su
per diuozio: vt in. c. cām. de quo i. B.
Nō. n. ē restitutio faciēda: nisi p̄ de illa
exceptōe cognoscat: ar. ex de offi. dele.
cām. 4. est qñ. s. vir petit sibi restitui
vxoze: z ip̄a timet d̄ se uicia viri. Debz
qd̄em restitui sufficienti cautōe rece
pta q̄ ei malū nō iferat: ex de restitu.
spo. ex trāsmisā. De qua cautōe hēs h̄
.i. s. si. Et si ita capitali odio eā p̄sequit
q̄ merito de ip̄o diffidat: nec possit ei
sufficiēti securitate p̄uideri: nō solum
nō d̄z restitui: s̄z ab eo poti⁹ remoueri:
vt i dco. c. l̄as. l̄o. Tho z pe. Addit vl
ti⁹ Ray. In oib⁹ aliis cāib⁹ credo q̄ mli
eri virū petēt: sit restitutio faciēda: et
eo: dūmodo p̄ber se in possessione fuis
se z a viro spoliatā sine iur⁹ ordine: qz
hec duo p̄bare bz: ex de offi. del. c. sul
tationib⁹. z ex q̄ si. sint le. cām. a. A. Jb
in sum. cō. dicta. q. i. B.

Quid si mulier p̄p̄a auctoritate re
cessit a viro: z modo ip̄a petit restituti
onē: nūquid d̄z restitui? Rñ fm Buil.
Scdm quosdā non d̄z restitui. S̄z fm
Uin. debz. Quod credo vtz eē. qz coip

so q̄ rediēs nō admittit ē expulsa vt z
cadat a possessione. ff. de acq. pos. l. claz
possidere. in fi. ff. de vi z vi ar. l. i. s. siue
aut. Idē Ber. nōt ex de diuoz. significa
sti. Idē Hug. nisi ip̄a fuerit fornicata
publice: vel cū adultero publice mora
ta. ar. etiā p̄ hac opione: extra de iure
iur. tua nos. A. Idem in sum. cō. eo.
ti. q. i. B.

Quid si is qui petit tanq̄ diuinx ne
gat m̄fimoniu? Rñ fm Ray. Ille q̄ p̄po
nit habz p̄bare: aliogn succūbit: ex de
cā pos. z p̄pe. cum ecclesia. z extra de iu
reiurando. c. fi.

Pone q̄ post latā ex errore diuozitū
sniam vir fact⁹ ē sacerdos vel religio
sus: nungd d̄z istitui vxōi petēt? Hēs
hunc casū s. m̄fimoniu s. s. i. 4. q̄ incipit.
Quid si post latā sniam. Qd̄ si vxoz in
gressa est monasteriū al non ingressu
ra nisi qz credebatur diuozitū iuste cele
bratū: nungd cōperta xitate pōt virū
suū repetē? Rñ fm Buil. Non. qz falsa
cā non ipedit votū mōachar⁹: sicut ēt
de viro dictū ē s. in p̄dicto. s. 4. A.
Idem in sum. con. eo. ti. q. 6. B.

Quid si religiosus vel religiosa pe
titur tanq̄ coniunx z confitetur m̄fimo
niu z copulā carnalē? Rñ fm Buil. In
hoc casu standū erit cōfessionī: vtputa
mulieris. z restituēda erit viro petenti
Null. n. ex hoc fit p̄iudiciū nisi ip̄is:
nec est credēdū eos immemores salu
tis sue. i. q. 7. Sancim⁹. Aliud tñ est d̄
cendū in rebus quas dedis̄z monaste
rio. Idem Ber. z Inno. in glo. ex d̄ rap.
cū cām. A. Hosti tñ dicit q̄ si cōstat p̄
sonā oio tendē ad sepatōem m̄fimonii
spūalis. s. religionis vel carnalis cōtra
qd̄ cōfitef nō stabit cōfessionī sue: vt ex
de eo q̄ cog. con. vxoz. sue. sup eo. Sed si
cōstat q̄ nullo modo veller m̄fimoniu
separi: tunc stabit cōfessionī ei⁹: vt i di
cto. c. cū cām. qz cuilibet credif cōtra se
z non p̄ se. z q̄ in dubio tenēdū ē id qd̄
in p̄mo loco dictū est. s. q̄ stes ei⁹ cōfessi
onē: vt in sum. cō. eo. ti. q. 9. S̄z certe nō
v̄t q̄ debeat stari cōfessionī d̄ m̄fimoniu

et carnale: vt in dco.c. sup eo. et mltomi
nus o spuale cu sit fauorabili: vt i. c.
ex publico. ex de ouer. diu. nisi ostaret
p sona an ingressus religionis fuisse tra
ducta. qz tunc credere sibi cofitenti co
pula intuenisse. et iste e caus dicti. c. cu
cam. fm glo. ibi. Nec miru. qz hoc casu
et si mulier negaret credere viro asse
renti copula intuenisse: extra de d spo.
impu. continebatur. B.

Quall seu ad qd coniunx spoliatus
e restitutus: R. fm Ray. Restitui d
ad oia illa: de qbus pbauerit se spolia
tum: ut gaudeat pacifica possessione et
plena securitate. q. q. i. reintegrada. S
si mulier dicat se hēre suspectu virum
ne forte ea ledat et cam xisilem ondat
ad iudice spectat face sibi cauere suffi
cienti cautode q tractabit eaz bn sicut
vir debet vxore et q non ledat ea in p
sona vel reb et h. et hanc cautodem pre
stabit p iurametu. q. q. i. de bndicto. A.
Ibi nihil hetur de iurameto. Sed glo.
ibi dicit q si mulier nihil allegat de su
spitoe viri: sufficit nuda pmissio. Si at
dicat eu suspectu o q idonea cautio
ei psetur. i. fideiussores vl pignora: vl
et iurametu si forte illud magis time
at vir. Si vero tanta sit seuitia viri: vt
nulla cautio videatur sufficere: tunc non
est ei reddenda: s. alicui honeste matro
ne committenda: ex de resti. spo. ex trans
missa. r. c. lras. in fi. B. S. si mulier
non cofidit de iurameto o p stare cau
tionem pignoraticia vel fideiussoziaz
sub certa pena: ar. extra vt lite no con
tes. qm frequenter. r. q. q. pdest. r. q. 4.
si vindicta. De hoc etia habet s. hic. s.
et circa finem.

Medicus vel chirur
gicus. Preceptu est medicis
vt cu eos ad infirmos vocari contigerit
ipos an oia moneant et inducant q vo
cent medicos aiaz: vt postq fuerit ifir
mo de spuali salute psum ad corpo
ralis medicine remediū salubri. pce
datur. Si qs aut medicoz h. modi osti

tutis transgressor extiterit: tadiu ab
ingressu eccle arceat. s. p sniam h. glo.
donec de transgressionē h. modi satis
fecerit copetenter. Et fm hosti. ex quo
dicit pcpim: transgressor mortaliter
peccat: ex o pe. et re. cu infirmitas. Itē
in eodē. c. sub pena excōicatiois phibet
medicis ne p corpali salute aliqd sua
deat qd i piculu ale ouetat. Id i sū. cō.
li. 3. ti. 3. q. 69. ad fi. Ubi et addit fm
hosti. q o statutū dicti. c. cum infirmi
tas. pscribi nō pōt: nec aliq osuerudie
tollit: cu p salute aiaz introductū sit. B.

Quō se o hēre medicus i medicinis cō
ferēdis: R. fm Inno. Diligēter attēde
re o ne illas medicinas oferat de qb
fm artē ei nō ostat. Nā si dubitatōem
hēt q noceat vel si hēre o: oferēdo pec
cat. A. etia si vehemēter credat medi
cinā pfururā. si tūcum hoc aliqd dubi
tatōis h. vel hēre debeat ne noceat fm
eū. Inno. et in sū. con. li. 2. ti. p. q. 35. B.
Quia in tutiozē partē tenēdū est. ex o
homici. penitio. Securi est. n. relinqre
hoiem in manu creatoris sui q medi
cine de qua dubitat. Itē etia peccat si
debitas medicinas omittat. Id hosti.

Quid si ppter defectu vl corruptōem
aut sophisticatōez rerū i medicina posi
raz ifirmi icurrat piculū? R. h. Inno.
Si medicus diligētiā quā oibit adhibu
it i reb eligēdis: iculpabilis erit. Id ho
sti. A. Id i sū. cō. eo. ti. q. 36. B.

Utrū medicus teneat poti⁹ gr̃is cura
re q pmittere mori? R. fm Ray. Dedi
cus tenet curā et consiliū ipendē paupi
languido. Fortē. n. lāguentib⁹ pbaf
infigē q hanc cū possit excludē nō ex
cludit. s. ois in pñ. Ubi dicit glo. q me
dicus poti⁹ o gratis curare q pmittere
mori nō solū pauperē: sed et diuitē. A.
Idē in sum. con. eo. ti. q. 32. ad fi. fm glo.
s. ois in pñ. Ubi etia dicit q debz me
dicus curare nō solū gratis: sed et suis
impēsis etia diuitē q noller aliqd dare
pus q pmittere eū mori: et si oualūit
repetet expēsas: qz viliē gessit nego
cium ei. Et si etia moriat eger: pōt re

petere: qz sufficit si vtilit cepit gerē: l3
euctus nō sit secutus. ff. de neg. ge. sed
an vltro. Nec pōt ei obici qd cā pietat
fecerit sumpt' nisi ppinquus eēt infir
mo: vt. L. eo. alimēta. Et q' medic' pōt
z d3 p'dicta facē z repetē etiā si infirm'
phibuerit: sicut inuitū possum' extra
here de domo ruitura: z bñficiū pferre
iuito. 23. q. 4. ipa pietas. Immo psumi
tur q' infirm' talia dicēdo fuerit furio
sus. ff. de condi. insti. quidam. B.

Utz peccet infirmus non obediens
medico? R. scdm Jnno. Videtur q' nō
quia medicus nec prelatus est nec ho
mo cuius mandatis obedire teneatur
tamē bonū est q' ei credat tanq' pito i
arte. A. Idē in sum. con. eo. ti. q. 38. B.
Nā z si infirm' scienter sumat cibuz v'
porū nociuū peccat. A. Idem si hoc
faciat ex affectata seu iprobabili igno
rantia scdm eū. Jnno. vt i sū. con. eo. ti.
.q. 39. B. qz tenet corp' suū scdm deū
diligē. pōt tñ dici q' si nō credēt morri
ferū q'uis credēt inde infirmitatez au
geri: non peccat mortaliter v' saltē
non ita grauiter. A. i. mortalr vel ve
nialiter z plus vel min' scdm q'ritatē
nocumēti in qua oñdatur mod' offēso
nis caritatis d' quā illud qd agit ē pec
catū mortale scdm oēs theologos: vt
nōt Tho. scda scde. q. 59. arti. 4. B.
Peccant ēt seruientes scient' talia mi
nistrātes. A. vel etiā iprobabili igno
rantia: vt in dicta. q. 39. B. In sanita
te tñ qñ q's nō tenet v' uē medicinar' si
scienter accipet aliquod nociuū: vnde
mors vel infirmitas veniret peccaret
grauiter. A. Et scdm q'ritatē nocumē
ti: vt dictū est. B. Lon. Hosti.

Quid d' illo qui secat vel fleubotho
mat aliq' q' ide morif? R. scd3 Buil.
Si perit' erat z adhibuit debitā diligē
tiā nō tenet in aliq' qz poti' calu q' ei'
culpa mors euenisse psumit: ar. 23. q. 5.
de occidendis. A. Idem in sum. cōfess.
eo. ti. q. 40. B.

Quid si incidēdus nō hēt cōsuetam
dispositōem neruoz vel venaz. A. v'

si subit' z insolit' timor vltremoz irru
it sup eū: vt in sū. cō. eo. ti. q. 37. vbi hec
notantur. B. z incisus a medico mori
tur: R. scdm Jnno. Si incisor in hoc
nō errauit ppter suā inexperience: non
peccat: nec fit irregularis. Tñ qñ in ali
quo dubitat: poti' d3 dimittē q' incidē.
Idem Hosti.

Utz phyci v' chirurgici possint ad
ordines pmoueri? R. scdm Ray. Si
periti erant in arte z nihil de cōtingen
tib' omiserūt z habēt de hoc pbabilē
cōsciam: poterūt pmoueri: alr nō: ex de
eta. z qñ. ad aures. ff. de va. z exordi. co
gni. z si medic'. A. al' incipit medic'.
B. Idē Jnno. Hosti. z Hof. Est tñ cō
siliū Hosti. z Hof. q' pmouendi a pra
ctica medicine abstineant z potissime
chirurgia q' aduersionē vel icisionē req
rit: cum in nullo vacillare debeat con
scientia pmouēdi. 33. dist. laici. A. Idē
in sum. con. eo. ti. q. 35. B.

Utz liceat cōfessis opari in medicia.
A. i. in physica: vt p3 in dicta. q. 35. vbi
hec nōntur. B. R. scdm Ray. Si sūt i
sacris ordinib': vel etiā i minorib' ouz
tñ sunt sufficient' bñficiati non licet: ni
si gratis p miserabilib' psonis v' suis
cōsanguineis. Nec tñ vbi posset eē pe
riculū qd etiā i claustralib' districtius
ē obseruādū: ex ne cle. vel mo. multa.

Utz liceat cōfessis opari i chirurgia.
R. scd3 Ray. Officiū chirurgie qd in
ducit aduersionē vel incisionē ē clericis
oib' mēdictū: ex ne cle. vel mo. sniam. z
de homici. tua nos. A. In his. c. non v'
dici nisi de exñtib' in sacris. Sed idē
pōt intelligi etiā de exñtrib' in mino
rib' qñ sunt sufficient' bñficiati: ar. c. i.
ex de postul. vt etiā pōt colligi ex posi
tis in dicta. q. 35. scd3 Ray. B. De cō
fessis z religiosis audiētib' medicinā: ha
bea s. excoicatio p. s. 2. d. 7. z ibidē. s. 3.
d. 14. De seruitorib' quoq' infirmozuz
s. homicidium 3. d. 1.

Mendacium est falsa si
gnificatio
vocis cu3 intēdō fallendi. 22.

.q.2. Ille ergo Et note vocis tanq̃ p̃n
cipali itelligi d̃z oē signū: vt scriptū
sunt etiā nutus: vt b̃. i. s. 6.

In quo differt mēdacū a falso: R̃.
Falsū dicit q̃cūq; aliud q̃ qd̃ verū ē
loquif. Et hoc pōt dupl̃r cōtingere. Uno
mō q̃n credit dicē verū. z si h̃z de hoc p
babulē cām: nō peccat vel falsū nō mor
talr: q̃z reā linguā nō facit nisi rea mē
22. q. 2. hoies. Alio modo quando credit
dicē falsū: z ō mētē loquif. z hoc ē mē
daciū: vt in p̃cedēt. s. dictū est. Nam z
mētiri d̃r q̃i ō mētē ire: q̃n etiā dicen
do x̃itatē: sed ō mētē suā. f. q̃n credit di
cere falsitatē: z sic decipe erit menda
ciū. q̃z q̃tū i eo ē falsū signū. Hec ē snia
Ray. A. . b̃. s̃arj h̃i dicto. c. hoies. B.
Quod sūt gnā mēdacioz: R̃. Aug̃
pōit octo genera q̃ plāe hēntur. 22. q. 2.
p̃mum. Breuior aut̃ z planior vt dicit
Ray. est distinctio q̃ mendacioz aliō
est perniciosum. aliud iocosum. z aliud
officiosum. z hec hēnt. 22. q. 2. ne q̃s.

Utr̃ mēdacū sit p̃ctm̃: R̃. Omne
quidē mēdacū p̃ctm̃ est. 22. q. 2. mibi at̃
z c. p̃mū. in fi. Sed utr̃ sit mortale. Di
cēdū sc̃dm̃ Tho. sc̃da sc̃de. q. 110. Men
daciū pōt d̃ziari caritati tripl̃r. p̃ mō
sc̃dm̃ se. s. ex ip̃a falsa significatōe. Ubi
cōsiderādū ē circa qd̃ sit ip̃a falsa signi
ficatio. Nā si sit circa res d̃inas: d̃ziat
caritati d̃ine cui x̃itatē aliq̃s tali men
dacio occultat vel corrūpit: z iō ē mor
tale z grauissimū. Sitr̃ si sit ō aliquid
cuius cognitio pertineat ad homis bo
num: puta ad p̃fectōem sc̃ie: z i fozma
tionez mox d̃ziat caritati p̃ximū. z est
mortale. Qd̃ si sit circa aliqd̃ de q̃ non
refert utr̃ sic vel sic cognoscat: tūc ex
tali mēdacio non dānificat p̃xim̃: sic
si q̃s fallat in aliq̃bus p̃ricularib̃ ad
se nō p̃tinetib̃: z tūc nō est p̃ctm̃ mor
tale. z modo pōt d̃ziari caritati rōne fi
nis int̃cti: puta si d̃r in iniuriā dei: qd̃
sp̃ est mortale p̃ctm̃: aut in nocumētū
p̃ximī q̃tū ad p̃sonā. diuicias. vl̃ fa
mā. z hoc itēz est mortale. Qd̃ si finis
ip̃e nō eēt d̃zi caritati non ē p̃ctm̃ mor

tale: sicut apparet in mēdacio iocoso z
officioso. 3. mō mēdacū pōt cōtrariari
caritati per accūs rōne sc̃dali vel cu
iuscūq; dāni cōsequētis. z sic erit ēc pec
catū mortale. S̃z qd̃ qdam dicūt q̃ p
fectis viris oē mēdacū ē peccatū mor
tale irrōnabiliter dicif. Nulla. n. circū
stantia aggrauat in infinitū nisi que
transfert in aliam sp̃em: non aut̃ circū
stantie p̃sone.

Accusar̃ negans x̃itatem in iudicio
q̃nq; peccat mortalr: vt s̃. accusar̃. s.
2. Sitr̃ z testis falsū dicēs: vt. i. testis. 3.
s. fi. A. Dic clar̃ q̃ testificās falsum
peccat mortaliter nisi debita delibera
tōe z sollicitudine adhibita putaret se
certū esse de eo quod falsū est sc̃dm̃
Tho. vt i sum. con. li. 2. p̃. 110. q. 4. ad fi.
vbi ēt dicif sc̃dm̃ Al. q̃ oē mēdacūz
p̃ter iocosum qd̃ in iudicio d̃r de his q̃
ad iudiciū p̃tinēt est perniciosū z mor
tale. q̃z subuertit x̃itatē iudiciū qd̃ ce
dit in p̃niciē vniuersitatis. B.

Utr̃ maius p̃ctm̃ sit mētiri x̃bo q̃
facto: R̃. sc̃dm̃ Tho. in q̃libet. Luz ea
dem intentio fallēdi sit i vtroq;: vtq;
equalr̃ peccat. Verbi. n. z factum assu
munē vt instm̃ fallēdi. vñ non refert
q̃tū ad p̃ctm̃ utr̃ aliq̃s vbo. scripto:
vel nutu vl̃ q̃cūq; facto mentias: sic
nec refert q̃tū ad homicidiū utr̃ q̃
gladio vl̃ securi inficiat. A. Idem i
sum. con. eo. ti. q. 5. B.

Utr̃ sit licitū mētiri p̃p̃t liberatōez
hois q̃cūq; piculo: R̃. sc̃dm̃ Tho. se
cūda sc̃de. q. 110. Nō. sed licet occultare
x̃itatē prudēt̃ sub aliq̃ dissimlatōe.
vt Aug̃ dicit in li. 2. mēdacū. Et sic ēt
Abrahā fecit: vt h̃i in se. s. A. Idē in
sum. con. eo. ti. q. 6. z facit 22. q. 2. ne q̃s. z
ēz de vsur. sup̃ eo. Ubi dicif q̃ scriptu
ra sacra p̃hibet p̃alt̃i vira mētiri. B.

Quid de Abrahā z aliis sanctis ve
teris testamētī q̃ vidētur mētiri fuisse
R̃. sc̃dm̃ Tho. vbi s̃. Sicut Aug̃ dicit
in sacra scriptura inducūtur aliq̃rum
gesta q̃i exēpla perfectē x̃ritatis ō q̃b̃
nō ē extimādū eos fuisse mentitos. Si

qua tñ i eoz dictis appareat q̄ menda
cia videantur: itelligedū est ea figurali
ter et ppheticē fuisse dicta. Abrahā tñ vt
Aug⁹ dicit i. q. Ben. dicēs Sara; eē suā
sororē: x̄ritatē voluit celare et nō mēda
ciū dicē. Soror. n. dī qz filia p̄ris. Ben.
20. Vere soror mea ē filia p̄ris mei et nō
m̄ris mee. qz. s̄er pte p̄ris ei attinebat
Jacob hō mystice dixit se eē Esau pri
mogenit⁹. Isaac: qz v3 p̄mogenita illi⁹
de iure ei debebātur. Usus at ē h⁹ mō
loq̄ndi p spūz ppheticē ad designādum
mysteriū: qz v3 minor p̄p̄s. s̄. gētilium
substituēdus erat i locū p̄mogeniti. s̄. i
locū iudeoz. Quidā hō cōmēdant i scri
ptura nō ppter p̄fectā x̄ritatē: sed ppter
q̄dā x̄ritatis indolē. et h⁹ mō Judith lau
dat: nō qz mērita est holosemi: s̄ ppter
affectū quē hūit ad salutē p̄p̄i. p q̄ vi
culis se exposuit: quīs ēt dici possit q̄
x̄ba ei x̄ritatē habēt fm mysticū intel
lectū. A. Idē i sū. cō. eo. ti. q. 7. B.

Utrū mēdaciū obstericū fuerit di
gnū aliq̄ remuneratōe? R. fm Tho. se
cūda scē. q. 110. Mēdaciū obstericū
pōt dupl^r cōsiderari. Uno⁹ q̄tū ad affe
ctū beniuolētie i iudeos et reuerētiā di
uini timoris. et sic debet eis remūcratō
eterna. Ali⁹ h̄iero⁹ exponit q̄ d̄s edifi
cauit illis domos spūales. Alio⁹ pōt cō
siderari q̄tū ad exteriorē actū menda
ciū q̄ qdē nō potuerūt etnā fmūeratio
nē mereri: sed forte aliquā remunera
tōez tpālē cui⁹ merito nō repuḡt d̄for
mitas illi⁹ mēdaciū sicut repuḡbat me
rito remūcratōis eterne. Et sic itelligē
da s̄t x̄ba Breg. cū dicit q̄ benignita
tis eaz merces q̄ eis potuit i etna vita
tribui p̄missa culpa mēdaciū i terrenā
ē remuneratōem declinata. vñ nō itel
ligit q̄ illo mēdacio mererētur amittē
remuneratōem eternā quā iaz ex p̄ce
denti affectu meruerāt. Lon. p̄e. A.
Idē i sū. cō. eo. ti. q. 8. B. De his qui
p̄mittūt aliquid et nō faciūt: vide. i. p̄
missio. Et etiā si iurauerit. vide s̄. iura
re. s̄. 9. et iuramētū p̄. s̄. 6. Itē qñ quis
mēritur de se: vide s̄. iactātia. s̄. p̄. 2. et

Sironia s̄. p̄. 2. et

Mercator. Mercatores
sive nūmula
rij et cāpsores et hi⁹ multis et di
uersis x̄ritib⁹ vtūtur siue i emēdo: siue
in recipiēdo pecuniā in q̄z x̄ritib⁹ faci
le x̄rigit eē vsurā. vñ vide. i. vsura. p̄ci
pue v̄ba. 3. et vsa 6. et uiō. i. societas. p. to.

Meretrix. Preciū mere
triciū dicit illi
cū acq̄situm. Et quid debeat
vel possit ide facē: vide s̄. etyna. p̄. s̄. fi.
Item q̄ non licet donare meretrici vi
de s̄. donatio p̄. s̄. 3.

Meritum. Utrum vnus
et idem actus
possit eē meritorius et demeri
torius: siue bon⁹ et malus? R. s̄. Tho.
scēda scē. q. 20. Si accipiat vn⁹ act⁹ p
ut ē in genere moris: impossibile ē q̄ sit
bon⁹ et malus bonitate et malitia moza
li. Si tñ sit vn⁹ vnitate nāe et nō vnita
te moris pōt eē bon⁹ et malus. Ambula
tio. n. c̄tinua ē vn⁹ act⁹ fm gen⁹ nature.
Potest tamē cōtingē q̄ sint p̄les scēz
gen⁹ moris si mutetur ambulantis vo
luntas. A. i. act⁹ pōt eē p parte meri
torius: et p pte vitiosus fm diuersitatē
intentōis: vt p3 in sum. con. li. 3. et 4.
q. 196. vbi hec notantur. B. q̄ est p̄ci
piū moraliū actū. Idē p̄e. De q̄bus
dā opib⁹ meritorius qd et quātū per ea
fiat deo satisfactio. hēs i. satisfactio.

Metus. Quid sit metus?
R. Metus est in
stāt⁹ v̄l futuri piculi cā iusta
mentis trepidatio. ff. eo. l. i.

Sed nunqd est mer⁹ q cadit in cōstan
tem viz? R. Quadruplex est. p̄ v3 me
tus mortis. 2⁹ cruciat⁹ corpis: c̄t eo. cūz
dilecti. 3⁹ mer⁹ stupri. et 4⁹ seruitutis. ff.
eo. nec timorē. A. Et ibi addit q̄ idē
est de metu vinculoz: sed sec⁹ de metu
ifamie seu vexatōis: q̄. s̄. nō cōphenda
tur sub aliq̄ p̄dictoz. B. et l. isti qdē.
s̄. p̄. 2. A. Ibi d̄f q̄ si dederit ne stu
pū patiat vir vel mulier: hoc edictū
locū b̄r: cū viris bonis iste mer⁹ ma

gis q̄ mori eē debeat. **B.** **Lō. Tho.**
z **Al.** addēdo q̄ nō differt vtz p̄dicta
q̄tuor fiant siue in persona nra siue li
beroz. **A.** hoc hētur in dicta. l. i. i.
fi. **B.** siue vxoris. De p̄dictis q̄tuor
sūt x̄sus. Excusari metus hos posse: pu
ta qz nescis. **Strupri** iue stat' x̄beris
atqz necis. **A.** Idem in sum. cō. l. i. 4.
ti. xi. q. 3. **B.** Quō vis vlt' impē
diant m̄fimonii: hēs s. impedimētuz
.10. S3 vtz met' excuset a participatio
ne excōicari: hēs sup. excōicatio 6. s. p.
De mā etiā metus hēs. i. vis.

Militia. Utz sit p̄cti? **R.**
f̄m **Al.** Militia f3
se nō est illicita: sed abusus.
Qui l3 multiplic' possit fieri: tñ in trib'
p̄cipue cōstitit. p̄ v3 i cōcussione inocen
tiū. 2. in exactōe imoderati salarii. 3. in
exercitio imoderato vel indebito: pu
ta si fiat ad ostētatōem viriū cū nocu
mēto aliquoz: sicut sūt torneamēta si
ue pugna singularis iter socios hasta
rum lāceaz z h'. Sūt tñ quedā exerci
tia eis licita: vt que nulli sūt nociua: si
cut cursitatōes equoz z versatōes: ars
p̄cutiendi z defendēdi: z p̄ciendi tela
z h' modi. vñ z **Dauid** p̄cepit vt doce
rent filios isrl' arcū. i. artē sagittādū. 2.
Reg. p̄. A. Ibi hoc nō videt' hēri sa
tis. Tāmē puto qz exercitiū q̄ discitur
ars bellandi sit licitū seclariis: dū tñ
fiat recta intētiōe z sū p̄iculo: eē s̄ tor
nea. c. p̄. z ad hic posita facit. c. noli. z. c.
quid culpaz. z. c. militare. 23. q. i. **B.**

Miserabilis persōa
Miserales persone f3 ho
sti. sūt. **Lecus.** pauper. pupillus. vidua.
z huiusmodi.

Missa. An quotidie debeat
celebrari missa? **R.**
scdm **Tho.** in 4. dī. i3. Dicen
dū qz f̄m **Inno.** quinqz de causis opz
q̄tidie celebrari. p̄ma qz opz sp̄ medi
cinā paratā eē p̄tra q̄tidiana peccata.
scda vt lignū vite sit sp̄ in medio para
disi. tertia vt nobis sp̄ x̄ps vniat sacra

mentalit: nos ei sp̄ualit. q̄rta vt apud
nos sit iugis memoria passionis. q̄nta
vt x̄o agno loco typici q̄tidie vramur
quem iudei ad vesp̄rā ouertēdi esuri
ent: f̄m illud ps. **A.** s. s3. **B.** Lōuer
tant ad vesp̄rā z famem patient. zc.
A. Idē in sū. con. l. i3. ti. 24. q. 128. **B.**

Utrum missa debeat solū dici i die.
R. f̄m **Tho.** vbi sup. Lōuer loquendo
d3 missa dici in die z nō in nocte. qz hoc
sacrm ad tps gr̄e p̄tinet qd p̄ diē signi
ficat. f̄m illud ap̄l. **Ro. i3.** Nō p̄cessit
dies aut appropinquauit. Dies aut iu
dicatur non solum ab ortu solis: sed ex
q̄ incipiunt oziri solis signa manifesta
p̄ aliquā aeris illustratōem. In duab'
aut noctib' missa decantat' p̄p̄ p̄uile
giū illarum noctium. s. in nocte natiui
tatis qñ x̄ps nat' ē. z i nocte resurrectō
nis i p̄mitina ecclia: vt p3 ex orōne. De
us q̄ hanc sacratissimā noctē: q̄uis h'
nō sp̄ oporteat obseruari. Et addit hic
Guil. Credo qz qui sciēter celebrat añ
diē cū sit p̄tra cōsuetudinē gnālē ecclē:
mortalit' peccat: nisi sup hoc p̄ ep̄m di
spenset in casu si aliquis infirmaretur
ad mortē z non possit aliter haberi eu
charistia. **A.** Idē in sum. con. eo. ti. q.
129. Glo. etiam in. c. fi. eē de p̄uile. l. i. 6.
dicit qz ep̄i itinerantes possūt celebra
re ante consuetam horā diei vel facē
celebrari ex nccitate itineris. **B.**

Quā hora debeat missa celebrari?
R. f̄m **Tho.** vbi sup. Solēnis misse ce
lebratio tribus horis instituta est fie
ri. s. in tertia diebus festiuis. de conse.
dis. i. nocte. In sexta diebus p̄festis. In
nona diebus ieiuniorum. de conse. dis.
i. solent. Nam in missa recolitur mors
x̄pi: qui qdem hora tertia crucifixus ē
linguis iudeoz. hora sexta manib' mi
lituz: hora nona expirauit. Sed quan
do fiunt ordines potest missa cātari f3
canones etiā p' nonā. **A.** facit de con
se. dis. i. s. in ieiuniis. **B.** Vel etiā vi
cendū qz vt diligētiōz fiat preparatio
missa differt quantū differri pōr ante
prandium: z iō qñ non est dies ieiunii

celebrat inf tertiā z sextā i q̄ hora cōis
comedis. Sed in dieb' ieiunii in nona.
Priuate aut' misse dici p̄nt a mane vsq;
ad tertiā v' etiā vsq; ad nonā in dieb'
ieiunioꝝ. de cse. dis. l. necesse. A. Idē
in sum. con. i. dca. q. 129. Et qd' h' dicit a
x̄su. vel ē. v' meli'. cū iurib' pallegat
nihil videat dici de hora sexta. Puto
ē in talibus seruādā fore cōsuetudinē
non inhibita vel que nō sit s̄ honesta
tē seu diuinā reuerētiā: ar. dis. 4. crit. z
dis. 12. ille aut'. B.

Quid de illis q̄ nondū dictis matu
rimis celebrat? R' fm̄ Huil. mortaliter
peccant. cū hoc sit s̄ gnālez z approba
tam cōsuetudinē. Idē Hosti. Qui aut' ce
lebrat atēq; dicat p̄mā nō peccat mor
tali: nisi sit s̄ p̄ceptū vel statutū. A.
siue cōsuetudinē loci fm̄ eūdē Huil. vt
in sū. con. 20. ti. q. 130. vbi z addidit. Qui
aut' p̄ negligētiā p̄termisā p̄ma dicit
tertiā credo q̄ sufficit q̄ caute supple
at quod dimissū est: z agat penitētiā
de negligētiā. B.

Ubi debeat missa celebrari? R' fm̄
Ray. In ecclia cōsecrata si fieri pōt: vel
salte in altari cōsecrato. v' si nō sit alta
re cōsecratū habeat salte altare p̄uulū
de quo dictū est s̄. altare. s̄. p̄. Et pōt ē
celebrari sub diuo. A. i. sub aere fm̄
glo. in. c. cedim'. de cse. dis. l. B. vel
in tētoꝝis. vel etiā in loco exercitus ho
nesti: dū tñ habeat altare: vt dictū est
z cetera necia: de cse. dis. l. c. p̄. circa fi. z
c. concedimus. z. c. missaz. Nō tñ intel
ligendū q̄ liceat celebrari in mari vel
fluminib': ne nutante nauī fiat sāgui
nis effusio vel sacri cōmotio. Introitus
tñ misse pōt ibi dici. hec s̄ Huil. Et ē
artēdēdū ē q̄ p̄dicta fiant de p̄missi
one ep̄i: vt in. c. missaz. z sine p̄iudicio
parochialis sacerdotis: vt notatū est s̄
altare. s̄. p̄. A. Idem in sum. con. eo.
ti. q. 131. B.

Utr' vno solo p̄nte vel sine lumine
possit missa celebrari? R' fm̄ Hosti.
Quāuis fm̄ illud qd' hētur de cse. dis. l.
hic q̄q. duo debeant ēē p̄sentes qui sa

cerdoti r̄deant. tñ vn' sufficit. ar. cē
d' x̄bo. sig. quesit. p̄ r̄sō. Mulier aut'
p̄l bytero in missa ministrare non pōt:
imo nec pallas nec vestes cōtingē: vt s̄.
femina. s̄. 2. Sine lumine x̄o nō licet
celebrare: cē d' cele. mis. c. vlt. A. Idē
in sum. con. eo. ti. q. 133. z se. B.

Utr' sit melior missa boni sacerdo
tis q̄ mali? R' fm̄ Tho. in 4. dis. 13. De
missa possum' loqui dupl'. Aut q̄tum
ad id qd' est cēntiale in ea. s̄. corp' x̄pi. z
sic a q̄cunq; dicatur equalr bona ē: vel
q̄tum ad id qd' est ānexū sacro z q̄i se
cūdariū: z sic missa boni sacerdotis me
lior est. qz non solū hz efficacā ex opa
to: sed ē ex deuotōe celebrātis. z ideo
ceteris parib' meli' est audire missam
boni sacerdotis. Idē Pe. z etiā Al. ad
dens: qz iō of ceteris parib': qz obediē
tia posset cogē audire missaz mali z sic
ēē meli'. qz obediētia melior ē q̄ uicti
ma. A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 134. B.
Qd' si malus sit p̄p̄s sacerdos: an de
beat ei' missa audiri hēs s̄. c̄icus. 3. s̄.
2. A. Et ibi lati' in additōe. B. Et
an ab eo sacra recipienda sint hēs. l. or
dinatus p̄. s̄. 3.

Quid si sacerdos celebrās infra ca
nonē recolit se cōmisisse aliqd' morta
le? R' fm̄ Ray. Credo tutiorē ēē viam
vt peniteat z doleat qz ita tarde peni
ret z pponat cōfiteri q̄ cito habuerit
opportunitatē z sic conficiat z sumat.
Idem Tho. Pe. z Al. A. Idē in sū.
con. li. 3. ti. 30. q. 10. Idē putarem etiam
si ante canonē qñ non posset sacerdos
cōfiteri absq; mā scādali seu suspitōis
p̄pter eandē rōem. videlz qz in p̄nia
d̄z cauēri scandaloza p̄cti reuelatio: cē
de pe. z re. c. officii. B.

Utr' liceat oīo sacerdoti a celebra
tione abstinē? R' s̄ Tho. in 4. dis. 13. Lz
quidā dixerit q̄ qui dimittūt celebra
tōem nō peccant nisi p̄p̄s hēant v' ex
obediētia teneant. tñ qz vt Hreg. dicit
cū crescūt dona ēē rōnes crescūt dono
rum. iō cum sacerdoti sit data ptās no
bilissima re' negligentie erit nisi illa

vtat ad honorē dī z ad salutē suā z ali
oz viuoz z mortuoz. fm illud. i. Petri
4. vnusq; sicut accepit grām i alter
utru illā administrātes. zc. Nisi forte
ex familiari stinctu ipūs sancti dūm
teret. Unz z sacerdotibz pceptū ē. Hoc
facite in meā cōmemoratiōem. Idem
Tho. in 3. parte. q. 82. z addit q; celebra
re tenet salte in pcpis festiuitatibz
z maxime etiā in illis dieb; in qbus fi
deles cōicare cōsueuerūt. A. Idē i sū.
con. eo. ti. q. 125. B.

Utz liceat vni ples missas celebra
re in die? R. fm Ray. Nō licet. Nam z
valde felix est q vnā digne celebrat:
ex de cele. mis. te referēte. z c. consului
sti. z de ose. di. i. sufficit. Excipiūtur isti
casus. Unz in die natiuitatis dñi in quo
pōt cantare tres. Alius si necesse fuerit
vnā missam dicē de die: z aliā p defun
ctis: nec distinguo siue dñi pñs
siue non. A. qz in dicto. c. sufficit. vbi
hoc dicit nō distinguit. B. nisi sit cō
tra cōsuetudinē loci approbatā vel cō
stitutōez. Tertius est ppter necessitatē pe
grinoz cōmeantiū z infirmoz: z forte
ppter necessitatē nuptiar. A. Vbi tps
laberet: vt in sum. con. eo. ti. q. 126. vbi
hec notatur. B. Et ppter aliqd pzedi
ctoz non celebret vltra duas. nec i pzi
ma sumat pfusione: vt s. eucharistia.
3. s. i. con. Hosti. z addit casus. s. qñ p
pter raritatē clericoz vel paupratem
eccliarū due ecclie cōmendāt vni. A.
Idē in dicta. q. 126. z in dicto. c. sufficit.
subdit. Qui xō p pecunias aut adula
tionibz sccliarū vna die psumūt ples. fa
cēt missas si estimo euadē dānatōez. B.

Utz debeat celebrari p paruulis d
functis? R. fm Tho. in 4. di. 13. pzo p
uulis baptizatis missarū solēnia cele
brantur nō qz eis pñnt ad remissionē
alicui culpe. vel ad augmētū glie: sed
ppter alias rōnes: tū ppter solatium
viuoz: tum ad oñdendū paruulos ad
vnitatē corporis mystici ptinere. dūm
idez modis ereq; seruāt in ipis z in
aliis. tū ad cōmēdandū redēptōis my

steriū: qd in hoc facto cōmemorat p
quod paruuli sine ppo merito salutes
eternā consequūtur. A. Idem in sū.
con. eo. ti. q. 127. B.

Quid si omittat aliqd de his q ad
ritū celebratiōis pñnt? R. fm Tho. z
Al. z oēs theologos. Quilibet omittēs
aliquid tale: puta tps dñi. altare. ve
stes z h. modi: nihilominz cōsecrat si ē
ordinat z assit intērio z debita mā et
forma: sed grauissime peccat si sciēter
hoc faciat. A. Idem in sum. con. eo. ti.
q. 135. B.

Utz hymn angelicus. s. gloria i ex
cellis deo. vel credo. debeat decantari
qñ missa de brā xgine z de spū sancto
vel de cruce celebrat in pfestis dieb?
R. fm Ray. Non oz: 13 ppa pfatio de
canterur: ex d cele. mis. cōsiliū. Sz huic
iuri i multis locis ppe dñā cōsuetudinē
derogatū est maxime in sabbato: qa
qdāmodo dies solēnis ē deputat bea
te xgini. A. Hoc vltimū dictum fuit
glo. Ray. Hosti. qz dicit. In talibz de
uotā cōsuetudinē nō reprobam: vt in
sū. con. eo. ti. q. 126. ad fi. B.

Utz quilibet teneat audire missas
R. fm Hosti. Die dñico glibet tenet
ex pcepto audire missam z totā: ita q
accipiat bñdictōem sacerdotis: vt de
ose. di. i. missas. z c. se. z c. oēs fideles. ni
si excusent magna necessitate: vt nōtur
in dicto. c. missas. A. In glo. que ibi lo
quit tam de pcepto q de cōsuetudine.
B. Qui aut die solēni ppermisso ecclie
sic uentū ad spectacula vadit oz excō
municari de ose. di. i. qui die. Et nō q
dieb; dñicis z festiuis interrogandum
ē si parochian alteri ibi sit q cōrepto
ppo sacerdote audire ibi velit. z si iue
tus fuerit statiz ab ecclia eticiatur: ex
de poch. c. 2. A. Et ibi nō glo. q h. nō
obtinet qñ nō sit ex contemptu sed ex iu
sta cā. Et idez qd in h. s. notat in sum.
cō. eo. ti. q. 130. B.

Utz ppe missā peculiare vt de aliq
sancto: vel aliā debeat qs dimitte qñ
audiat missas ppa illi dñi. A. missa

peculiaris id est quod missa spāl de aliq scō
 f3 Ray. r i sū. 2. e. ti. q. 126. r iō p alia mis
 sa p r itelligi d tritate v l p defuncti: v l
 sūtib: v l i. ca. 2. ex d cele. mis. B. R. f3
 Huil. Si dies hēt ppriā missam quam
 r quis al audire tenet nō d3 dimitti p
 pter aliā: ex de cele. mis. c. 2. S3 q g daz
 laicoz oī die volūt missā de trinitate r
 de scō Michael: r hī: nō debēt hō fa
 cere nisi suis dieb: v l in palleato. c.
 A. 12. Et ibi p3 q tā p viuis q p mor
 tuis vtilior missa q possit dici est mis
 sa de die. r q etiā in dieb pfectis p p
 missas peculiare seu votiuas vel etiā
 mortuoz nō d3 derogari missē de die.
 vñ r de laicis p fatas missas regrētib
 ibi dī. Si voluerit v l sibi missē canten
 tur de eodē die missas audiant p salu
 te viuoꝝ r ēt mortuoz. Bene tñ puto
 q dicte missē votiuē r p defunctis pos
 sint dici i dieb pfectis si nō derogat ex
 hō missē de die: v l in dicto. ca. 2. Existio
 aut aliq circa p dicta ex osuetudie ex
 cusari qñ vrgētur rōabili necitate: r n
 al. v l in c. fi. ex de osue. B. De oblati
 onib q ad missā fiūt hēs. i. oblatio. Et
 ibi ēt. S. fi. si cōfessor possit recipe pecu
 niā p missis quas in pnia iniūxit. Ad
 ta alia circa mām missē pnt colligi sup
 eucharistia 3 p totū. r facit etiā. A. suf
 fragiū. A. Aduertēdū q etiā sacerdos
 cū dicit missaz d3 stare capite discoop
 to: v l i. c. nullus. de consecra. dis. 1. vbi
 dicitur. Nullus ep̄s aut p̄b3 seu diaco
 nus ad celebrāda missaz solennia p̄su
 niat cū baculo intrare aut velato capi
 te altari dei assistere: qñ r ap̄s p̄hibz
 viros velato capite in ecclia orare. Et
 si temē p̄sumpserit cōione p̄uef. Itēz
 q ad euāgelii d3 stari deuote r non se
 dendo: v l in c. ap̄lica. ea. di. vbi dī. Ap̄li
 ca auctoritate mādā: dū sancta euā
 gelia in ecclia legunt: v l sacerdotes r
 ceteri oēs nō sedentes s3 venēabiliter
 curui r in aspectu euāgelii stātes do
 minica xba intēte audiāt r fidelr ado
 rent. i. venerētur fm glo. B.

Mollicies dupl̄r dī. Uno
 ē spēs luxurie

r peccati d nām. de quo s. luxuria. S. p. i
 fi. Alio mō put est orium vitio ptina
 cie r x̄tuti p̄seuerātie. de qb trib qd
 sint. Tho. scda scde. q. 135. manifestat sic
 Sicut Isidor dicit in li. etymol. Per
 tinax dī q ē iprudēter tenens qī ad oia
 tenax. Et h etiā dī ptinax eo q i p̄posi
 to suo ad victoriam p̄seuerat. Et tales
 p̄hs 7 ethi. vocat fortis snie r p̄p̄ sen
 tentie: q. 2. s. durat in p̄p̄a snia plus q
 o3. Dollis aut min q o3 q a bono de
 facili recedit: r nō p̄seuerat p̄pter aliq
 difficilia r p̄pter tristitias aliq̄s causa
 tas ex defectu dlectatōis: v l dicit p̄hs
 Perseueras aut tenet se in p̄p̄a snia
 fm q o3. Unde p3 q p̄seueras laudat
 sicut in medio existens. ptinax aut vi
 tuperat f3 excessū. molat f3 d̄fem. B.

Monachus. Utruz mo
 nach? pos
 sit fieri canonicus sc̄laris? R.
 fm Hosti. Licz qdam dixerint q sic. di
 cēdū tñ cū Jo. q nō. q2 nō est arādū cū
 boue r asino. Nec hoies diuerse p̄fessi
 onis debēt sic ēē sū: ex de elec. cū cām
 que inter p̄b̄rū. A. Idem in sum. cō.
 li. p. ti. 7. q. 44. B.

Utruz possit fieri canonicus regl̄aris
 R. fm Tho. scda scde. q. 139. Utraz re
 ligio. s. monachoz r canonicoz regula
 riū ordinat ad opa vire cōtemplatiue
 tñ q p̄cipue sunt ea q agunt i dīnis mī
 nisteriis ad q ordinat directe ordo ca
 nonicoz regulariū qbus p se op̄erit q
 sint clerici religiosi. Sed religioni mo
 nachoz non p se op̄erit q sint clerici
 v l hētur. 16. q. 1. alia cā. Et iō q̄uis ordo
 monachoz sit artioris obseruantie: tñ
 si monachi cēnt laici licēt eis transire
 ad ordinē canonicoz regulariū. nō aut
 eo? v l. 19. q. 3. mandam. S3 si monachi
 sint c̄lici sacris ministeriis obsequentes
 habēt id qd est canonicoz regulariū
 r cū maiori artitudine: r iō licitūz erit
 transire de ordine canonicoz regl̄ariū
 ad ordinē monachoz petita tñ licētia
 supioris: r nō eo? 19. q. 3. statum.

Utruz liceat mōacho h̄re locū i dīsis

monasteriis? R. Nullo mō licet: extra
de relig. do. c. fi.

Quādo mōacho possit amitti regimē
ecclie secularis? R. fm hosti. Dic cuz
Bug. Ber. z Hof. A. licz alu alr dire
rint: vt pz in sum. con. li. 3. r. 28. q. 2. vbi
hec notant. B. q. monachus pōt ab
epō p̄fici in ecclia sc̄lari cū cōsensu ab
batis. ss. dis. c. p. z r. 16. q. i. sic viue. z. c. se.
Et intelligas dictū de ecclis q̄ ad mo
nachos pleno iure nō pertinet: in qbus
sine auctoritate epī non possūt mona
cho curā cōmittere nec monachū p̄tra
re iunto epō. Et sic intellige. 16. q. i. p. to.
et de capel. mo. c. p. S. voluntate epī
hoc fieri pōt. Qd si ep̄s velit z abbas
non. hēs s. abbas. s. p̄t. In ecclis autē
que ad mōachos p̄tinet mero iure suf
ficit sola auctoritas abbatis z cūctus
16. q. 2. visis. vel etiā solius abbatis si ad
ipm pertinet ecclie p̄ficio.

Sz vtz monach? vt dictū est ecclie
p̄fect? possit eē sine socio mōacho. Ho
sti. tenet q. sic. Inno. q. nō. Uterqz hēt
mortuū: et de sta. mo. q. dei timorē. iō
dicēdū videt sicut in dco. c. dī de cano
nico regulari q. d. hē sociū si cōmode
pōt fieri. z hoc melius z tutius ē. Si xō
cōmode non pōt: tene qd hosti. dicit.

A. Idē cludit An. de bu. i. dco. c. q. dei
timorē: vbi plene tractat d. hac mā. B.

Quādo mōi monachus q. fact? ē re
ctor alicui? ecclie sc̄lari teneat ad sta
tuta sui ordinis? R. fm hosti. Si talis
ecclia pleno iure p̄tinet ad monachos
p̄fat? monach? in ea remanet subiect?
abbati: z seruabit oīa sicut p̄us p̄ter
tria. s. ieiunū silētiū z vigilas: q. cōmo
de seruari nō p̄nt in ecclia sc̄lari: ar.
43. dis. sit rector. z. 16. q. i. nemo pōt. Si
xō ecclia nō p̄tinet ad monachos: sed
ad ep̄os: tunc mōach? institut? a trib?
substantialib? nō absoluit simplr nam
z cōnētiā seruare tenet. Ab obediētia
abbatis absoluit qdēz impio epī subii
cit q. decetero erit abbas suus. T̄palia
dispēsabit rōe omisse administratiōis
Et si hēt sociū monachū nō excusatur

ab esu carnū: et d. sta. mo. q. dei timo
rē. nisi sit infirm? de dse. di. 3. carnē. vel
nisi imperante epō q. abbas suus ē. Si
aut sociū nō hēt pōt se his cū quibus
viuit cōformare. 4. i. di. q. 98. et de sta.
mo. recolescentes. s. p. In oī tñ cāu hitum
deferre d. nec pōt temerarie dimitte:
alr eēt excoīcat? vt s. excoīcatio p. s. 3.
s. 13. Qd si fiat ep̄s ad qd teneat vide
i. religio p. s. 16. q. incipit. vtz religio?
factus ep̄s. z. s. se. A. Idē quod i hoc
s. notat in sum. con. eo. ti. q. 3. Dñs etiā
Anto. de bu. in dicto. c. q. dei timorem.
dicit q. monachus fact? curat? absolui
tur ab officio monachali. qz d. se cōfor
mare officio clīcōz seculariū. 4. i. di. q. 98.
quis. B.

Quādo ex cōtractu monachi obliget
abbas vel monasteriū? R. fm Inno.
Si monacho cōmissa ē administratio
abbas z cūctus tātū obligatur q̄tuz
administratio se extendit. Si xō nō hz
administratiōem obligat monach?: s.
non tenet soluere: qz nō hēt vnde: et
de solu. Odoardus. A. Lō. hosti. vt i
sum. con. eo. ti. q. 26. B.

Sz quid de obligatiōib? siue p̄missi
onibus ab aliquo factis monacho vel
abbati: nūquid acgrunt monasterio?
R. fm Inno. z hosti. Ex cōtractib? in it?
cū mōacho v. abbate obligat qz mōa
sterio: qz pōt mōach? monasterio actō
nē acgrē: nō tñ p̄t obligare mōasteriū:
ar. i. Insi. de auc. tu. i. p̄n. Un? quis ab
bas siue mōasteriū possit agē nō tñ te
netur r̄ndere nisi de eo qd ad ipm p̄
tinet. Et l. 3. oīs cōtract? phibit? sit mōa
sterio nisi iperate abbate: vt. i. 2. q. i. nō
dicatis. z. 16. q. i. sūt nōnulli. z. c. d. p̄ntiū
h? itelligit in q̄tū mōasteriū obligare
tur. S. obligatio alit? ad mōasteriū p̄
p monachū acgrī. Silt? z possessio etiā
p monachū fugitiuū. ff. de acq. pos. li.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 28. B.

Quādo d. reb? ablati monacho? R.
fm Inno. z hosti. Si res erāt mōaste
rii vel ēt alter? z monasteriū ad resti
tutiōem tenebat: tunc ager mōasteriū

Si ho non erat ei: nec de eis tenebat
monasterium: tunc ager ille qui dominus est re-
rum: ita tamen quod si tales res erant deponere
apud monachum: et abbas videt eas sub-
trahi: et facile esset abbati eas liberare
satis credit. Inno. quod abbas teneat de
positi in solidum propter dolus. Sed si non vi-
dit: nec prohibere potuit non teneat etiam si
monachus eas abstulisset. quia non est obli-
gatus ex eius maleficio: ut in se. secundum dicitur. A.
Idem in sum. con. eo. ii. q. 29. ubi est additum
hosti. tamen de priori casu dicit quod abbas
videndo res auferri: et non prohibendo pec-
cet: non tamen credit quod propter hoc ipse vel mo-
nasterium obligetur ex quo fuerunt tamen penes
personam monachi: et non penes monaste-
rium commodate: ex de depo. c. i. B.

Quid de maleficio commisso per mona-
chum: vel abbatem? R. secundum Inno. et hosti.
Non teneat monasterium. quia delictum persone
non debet reducere in damnum ecclesie: ex de re.
iur. delictum. li. 6. nisi contra ad monaste-
rium pervenisset: et in eius utilitatem solus fu-
isset: ar. 10. q. 2. hoc ius. A. Idem in sum.
eo. ii. q. 27. B. De ingressu mona-
sterii habens. i. religio 2. et 3. Item. i. noviti.
2. i. votum 4. Item de monachis contra ad
obedienciam. i. obediencia 4. Item contra ad
religionem. i. religio. per totum. De monacho
apostata. super apostasia 5.

Monialis. In monaste-
riis monialium
non medicanti non debet reci-
pi nisi que possunt de pueris monaste-
rii absque penuria sustentari. Aliter nulla
est receptio: ex de sta. regu. periculoso
lib. 2. c. 6.

Des moniales debent manere sub per-
petua monasterii clausura. nisi per tali
et tanto morbo quod non possent cum aliis
absque gravi periculo siue scandalo mo-
rari: ex de sta. regu. periculoso. li. 6.

Quoniam abbatissa vel priorissa debet alicui re-
porali domino occasione alicuius feudi facere
hominagium vel prestare fidelitatis iuramen-
tum: nisi possit facere apud ipsum quod per pu-
ratorum preter: potest exire cum honesta et de-
centi societate: et prestare iuramentum euesti-

gio debet reuerti: ita quod in fraudem residen-
tie nihil fiat: ut in predicto. c. periculoso.
de statu regu. li. 6.

Dominici temporales non debent abbatissas po-
rissas et alias moniales habentes officia
monasteriorum permittere litigare coram eis:
ne oporteat illas euagare per statum
percuratoribus. A. In tex. allegato non
sic dicitur. sed quod ipsi dominici permittant eas per
curatorem in suis curiis litigare: et non co-
gant eas quod per se litigent. ne per constitu-
dis percuratoribus: vel aliis huiusmodi
eas oporteat euagari. cum sit iuri dominum
quod mulieres prefertur religiose per seip-
sas litigare cogantur. B. Et si ipsi dominici
fecerint per suos ordinarios appellare
A. scilicet iura ecclesiastica: ut in tex. qui se-
quitur. B. ut in deo. c. periculoso.

In iungit episcopi et alii prelati quod nego-
cia: et causas monialium. A. scilicet quas monia-
les ipse habent agere coram ipsis vel in curiis eo-
rum: ut in dicto. c. periculoso. B. faciant
coram ipsis fieri et tractari per percuratores
eorum siue sint homagium vel fidelitatem iu-
ramenta: vel quicquid aliud: ut in deo
c. periculoso.

Prelati tenentur ex precepto in omnibus
monasteriis monialium etiam exemptis
puidere de clausura expensis monaste-
rii: vel de exynis fidelium. Idem precipit ab-
batibus et aliis inferioribus prelatibus quo ad
monasteria sibi subiecta: ut in dicto. c.
periculoso. Item earum monasteria etiam
exempta visitari debent secundum exemptum. s. si.
Item nulli inhoneste nec est honeste perso-
ne debet patere accessus vel ingressus ad mo-
niales: nisi ex rationabili et manifesta causa:
et de illi ad quem pertinet licentia spirituali: ut
in dicto. c. A. scilicet periculoso. B. De ele-
ctione que fieri debet per moniales habens. s. ele-
ctio per. s. vlt. Ad maiorem monialium potest pri-
nere quod possit super eas abbatissa: vide
s. abbatissa. Item quid prohibeat monia-
libus et ceteris feminis s. femina.

Mortuus. De his qui ipse
diunt sepulchrum
mortui: vel funeri vel
moriendi iuriam. vide. i. septura per. s. si.

Utrum liceat spoliare mortuos? R. No licet: imo tales s; leges gñissime puniunt. ff. de sepul. vi. l. 3. §. aduersus eos. Nā z pbs 4. ethicor. spoliatores mortuor. latronib; anumerat. Si mortuus suscitaretur q̄ sacramēta essēt ab eo iteranda. vide. l. facim. §. 5. De materia mortuorū habes. i. resuscitatus. z. i. suffragium.

Mulier. Qd mulieres siue femine multa nō possūt facē nec etiā extra eas fieri: bēs sup̄ femina. Et d̄ mōialib; q̄. monialis. z d̄ mulier. ornatu. l. ornat.

Multitudo. Quid fiet cu; peccat multitudo: vide supra corectio p. §. finali.

Munus. Triplex ē genus muner. Unū d̄ re go sup̄ illud Isai. 33. Qui excutit manus suas ab oī munere dicit. Qd aut ē mun' a manu: aut ab obsequio: aut a lingua. Mun' a manu ē pecunia. Et noīe pecunie itelligit oīs res tpalis siue mobit siue imobit. q. 3. per totū. Munus ab obsequio ē seruit' ide bure ipēsa. Mun' a lingua ē fauor. i. q. i. sūt nōnulli. De 2. plen' hētur. i. simonia p. §. i. 4. qui incipit. Utrum munus ab obsequio.

Utrum liceat p munera ad fidē trahē infideles? R. fm Ray. Infideles ad fidē trahi possūt pmissionib; z muneri bus: ar. 23. q. 4. d. 3. hō. z. q. 7. q. aut. dis. 4. §. q. sincera. z ē p grauiorē exactōez pensionū in pncipio locatōis. Nā post ea si licēt. 23. q. 6. iā hō. S; addit h̄ Guil. q. nō iō dāda sunt munera. s. ppf fidē recipiēdā ex pacto: sed si vellēt baptizari nisi timēt paup̄tatē int xpianos possint eis dari vlt pmitti. Itē; posset xpian' infideli dare nō ppter fidē recipiēdā: sed ppter beniuolētiā captandam: vt sic facilius eū ouerē posset. z h' modi. Ad h' facit s̄ iude' 3. §. p.

Utrum aut liceat p mūera attrahē ad religionē. vide sup̄. religio. §. 2. A.

Et vtz iudici liceat recipe mūera a p tīb; vide sup̄. iudex p. §. 4. B.

Mutilare. Utrum liceat ali quē mutilare: bēs s. homicidiū p. §. fi. Si tr an liceat mutilare seipm bēs sup̄. homicidiū §. §. fi. Et de mutilatis siue a se siū ab alio: vide. i. vitiat' corpe. §. 2.

Mutuū. dicitur quia de meo fit tuū. A. z obligaris ad reddēdū tantū dem i genē suo. z cōstitit i his q̄ dantur ad numez pōdus vel mēsurā: vt. l. 2. ff. si cer. pe. B. Et d; dari mutuū nihil inde sperādo vltra sortē alr eēt vsura vñ vide mltā circa h' i. vsura p torum.

Naufragus. Quic naufragio accipit: siue de ipa nau: siue de mari: siue de littoze restituēdum est. ff. eo. l. si qs ex nauigio. Aūter nulla cōsuetudie statuto vel pcepto excusatur quis. qz fur tū cōmittitur. ff. de acq. re. do. l. qua ratione. in fi. L. de furt. l. meū. Quin etiā fm leges si petat infra annū cōdenabit ad restituēdū q̄druplū: s; p' anū i sim plum: vt in p̄dicta. l. meū. z. ff. eo. l. i. Se cūdū etiā canones si is qui accepit res naufragor. etiā eēt eps vel platus aut cleric' d; deponi. ex de accu. cū dilecti. p. Laic' hō nisi satisfecerit d; excōicari imo excōicari ē: ex de rap. excōicatiōi. A. Et ibi p; qz hec excōicatio oprehē dit etiā clericos. cū tex. indistincte loquat. B. Hoc intelligas nisi sint talia nauigia q̄ piraticā tyrānidem exerceāt. vel sint inimica nōi xpiano vel pncipi. L. de fur. i. auct. nauigia. A. Et ibi p; qz p̄dantes naufragos seu vsurpātes de p̄dita ex naufragio debent oīuz bonorū publicatōe mulctari. Et oīa etiā p̄dicta norantur in sum. con. li. 2. titu. §. 27. B.

Quid si oīi terrarū cōponāt cū nau tis aliq̄ ab eis recepto p eo qz securant eos qz si naufragantur nihil accipient vel accipi pmittēt ab eis? R. fm Guil.

Lū al' deberet h' g'ris facē nō licet ali
qd ista de cā recipe ab eis. A. Et ac
ceptū d'z f'it: tui: cū naute p'fione hui'
mōi n' cōstituerit simp'r z absolute spō
tanei: s' ne deteriora sustinerēt h'z eū.
Sui. z i sū. cō. eo. ii. q. 28. vbi ē p'z q' id
q' d' segtur nō v' dictū Sui. B. Nisi
sicut i q'busdā loc' cōstituit q' q'cūq' ac
cipit aliqd de ipō mari debeat ide cer
tā moderatā portōez h'fe. h'z. n. statu
tū sit i fauorē naufragoz ad hoc q' ho
mines magis studeāt p'quirē res ipas
z p'mient de labore suo. A. Tale sta
tutū seu cōsuetudo v' oīo nil valē: cum
penit' tollat p' auē. nauigia. L. de furti.
z. c. excōicatōl. e'x de rap. Uñ z s. in p'n?
bñ d' q' i h' cāu nulla cōsuetudie statu
to: v' p'cepto q's excusat. B.

Negligentia. Urrū sit
peccatuz
mortale: R' fm Tho. sc'da se
cūde. q. 54. Dupl'r pōt eē mōtale. p' mō
ex pre ei' q' p'termittit p' negligentia.
Q' d' quidē si sit de nccitate salutis siue
sit act' siue circūstantia erit p'ctm mor
tale. Alio' ex pre cāe. Si. n. volūtas itā
tū sit remissa circa ea q' sūt dei vt tota
lit a caritate dei deficiat: tal' negligen
tia ē p'ctm mortale. Et hoc p'cipue cōtin
git qñ negligentia segt ex cōtēptu: alio
qn si negligentia cōtingat i p'termissoe
alic' act' v' circūstantie q' nō sit de ne
cessitate salutis: ne h' fiat ex cōtēptu:
s' alio defectu feruoris q' ipedit infdū
p'pter aliqd veniale: tūc negligentia
nō ē mortale p'ctm: s' veniale. A. Jd
in sū. con. li. 3. r. 33. q. 230. B. De negli
gētia iudicis laici z quō suppleat p' iu
dicē eccl'asticū hēs s. iudex 2. s. 6. De
negligētia cōferēdi bñficia eccl'astica:
hēs s. bñficiū p. s. p. Et ibidē ē d' negli
gētia eligēdi v' p'uidēdi i eccl'ia cathe
drali v' regulari.

Negociatio. Que sunt
negocia il
licita: z que nō? R' fm Ray.
Illicita de sui nā sūt illa q' sine p'ctō fie
ri nō pñt. vt vsura. simonia. furta. z adl'

teria. z h' modi. Et sunt hec oib' phibi
ta. i. 4. q. 4. nec hoc quoq' i. q. i. rep'riū
tur. in fi. e'x d' iure iur. z si xps. h. Quedā
n. phibētur q' p' se mala sunt. Quedā
ho nō sūt illicita ex sui nā: vt tutela. cu
ra z omne exercitiū artiiū mechanicarum.
vt textorie sutorie z similia q' ne
cessaria sunt vsui humano.

Utz negocia q' d' se sūt licita possint
eē illicita: R' fm Ray. possūt fieri il
licita multipl'r. p' mō qdē ex cā: vt qñ
fierēt p'pter auaritiā. i. p'pter iprobaz
cupiditatē diuitiaz z nō ad nccitatem
s' ad aliū finē malū. A. Q' d' sp' ē nisi
fiant ad subuētiōem alic' rōnabilis ne
cessitat' sue vel pximi z nō p'ncipalit'
p'p' lucrū: vt p' colligi ex dicit' p' Tho.
sc'da sc'de. q. 77. arti. 4. z p' dñm. Pe. d'
anchozano. i. c. p. de viur. li. 6. z p' ea q'
hēnt i sū. cō. li. 2. r. 8. q. 1. fm glo. Ray.
B. Et s'z hoc phibita sūt oib'. 4. 7. di.
oēs. z. c. sicut h'z. ex tpe: vt si fiant die
bus festiuis i q' ab h' modi opib' cel
sandū ē: vt s. ferie. s. 7. z s. A. q' inci
pit. quib'. z se. B. Itē ex tpe sic pñt
dici iudicia inhonestā q' fierēt d' nocte
aut nō clara die: e'x de offi. def. cōsultit
. ff. de ori. iur. l. 2. s. 7. z q' m'gratib'. 3. ex
p'sona. q' cūctis z religiosis talia phibi
ta sūt. z. Lbi. 2. nemo militās deo ipli
cat se negociis sc'larib'. Dico' dif. 88.
Negociatorē clericū z ex inope diuitē
z ex ignobili g'fiofuz qñ quādā pestez
fuge: e'x ne cle. vel mo. p' torū. De hac
mā hēs adhuc. i. s. anpl'r. z p't. Laic' ho
illa sunt cōcessa. dif. 86. puenit. z Aug'
. 88. dif. Fornicari hōibus semp nō licet
. i. nunq'. Negociari aliqn licet: aliquā
do nō. An. n. q' aliqs sit eccl'astic' licet
ei negociari: facto iā eccl'astico non li
cet. 4. ex loco. q' i loco ibōesto z suspe
cto non d'z q's negociari seu conuerfari
. ff. de arbi. l. si cū dies. s. si arbiter. si. di.
in oibus. 27. q. 1. si q's. sacro. Itē qñq' sūt
ihonestā ex loco p'pter loci excellētiā:
puta qñ in eccl'ia h' modi fierēt: q' non
est loc' negociatōis: s'z ordis. vñ z ipse
oīs eiecit inde vendentes z ementes.

Parth. 21. et Job. 20. et. 16. q. 8. et hoc dixi
mus. A. Adde q. quinto negociatio
reddat illicita ex mo: vt si fiat cu men
dacijs deceptioib. et subus: vt in sum.
con. dicta. q. 1. vbi hec nōntur fm Ray.
et Hosti. et Al. B.

Negocia quedā sunt q. sū pto vir
fieri pnt. d. pe. dis. 5. negociū. Et gra exē
pli ponūtur qnq. s. cura rei familiaris
militia. mercatio. pcuratio. et admini
stratio. de pe. dis. 5. q. 1. et. c. falsas. dis.
25. qualis. dis. 88. cōsequēs. hec Ray. S3
Hosti. addit dici. Adde sextū qd qsi pi
culosi? ē oibus. s. aduocatio. S3 et lepi
mū nō dimittas. s. epus officij q. ni
hil miseri? et piculosi? si pūctorie aga
tur. 40. dis. an oia. A. Jsta duo vltia
pnt sub pcuratōe et administratōe com
phendi: vt in sū. con. eo. ti. q. 18. vbi etiā
addit fm Ray. q. pūctalis caute et diligē
ter d3 dirigē incētos talib. vt fcto sine
labozet et exerceat officia sua. B.

Utrū negociatores possint licite lu
cra recipere? B. fm Buil. Lū labozent p
oib. et q. cōe negociū i mercib. gerant:
possūt moderatū lucrū accipere. Sec?
de imoderato: ex de emp. et ven. c. p. A.
Moderamē aut h. modi lucri s3 glo.
Ray. et in dicta. q. 18. ad arbitrium boni
vin limitādū est. q. nō ē determinatū
q. tū in singulis solidis aut libris aut
marchis accipe liceat de lucro. Hosti.
aut vt ibi p3 dicit q. ad hoc vt merca
tores sū oī frande officia sua exerceat
bona fide cōsulerē talib. q. de licentia
epi sui scirēt quātū pnt lucrari i mēsu
ra bladi et vini et sūb: vel quantū p li
bra possent vltra q. emerūt vendere i
recōpensatōez laboz et expēsaz. et si sic
vēderēt sine mēdacio: ipos credere eē
i tuto q. ad peccatū negociatōis: ar. ex
de emp. et ven. c. p. B. autē qui hoc non
faciūt. sine piculo vir euadūt. B.

Quid de artificib. q. faciūt vel ven
dunt gladios sagittas balistas aut ve
nena et sūlia? R. fm Ray. Si ppter h.
faciūt vel vēdūt vt hoies hēant talia
ad abusum: aut etiā si sciēt vēdūt il
lis seu donāt quos extimāt talib. abu

suros mortali peccāt. Et oia pēta que
inde sequūtur eis iputantur. xi. q. 3. p. ci
pue. 27. q. 2. si tu abstines. 5. q. 1. votum.
Si aut tales negociatores dicāt se bo
nā intēdēm habuisse: q. credebāt q.
emerētur ppter licitū vsū. v. si nūbil
super hoc cogitabāt seu ignorabāt q.
eēt illicitū talia facē v. vēdē: oib. di
ctis casib. distiguo. q. si ille res pnt eē
vtilis: vt arma in bello iusto. aurifri
giū ad ornamēta ecclīastica. qdā etiā
venena ad aliquod medicinale vel d
alia nociua: q. talia vēdūt nō peccāt ni
si forte pbabit dictaret sibi conscia q.
emptor rē qrit ad malū. Tūc. n. non d3
vēdē. 23. q. 5. de occidēdis. 25. q. 5. nō ois.
A. vel nisi exercitio alic. artis indiffe
rent. i. q. pōt eē licita et illicita ples ma
le vterēt: q. tūc tal ars efficiat illicita et
extirpāda. Un Lb. 21. sup. Parth. et
ponit Tho. scōa scōe. q. 169. art. 2. dicit
Eas solas o3 artes vocare q. nutrimen
toz et eoz que cōtīnēt vitā nrām sūt tri
butiue et constructiue. Si tñ operibus
alicui. artis vt ples male vterēt q. quis
de se nō sint illicite: sūt tñ p officij pū
cipis de ciuitate extirpāde s3 documē
ta. platons. hec ille. Qd pōt intelligi
uep nisi tal ars eēt circa rē oīno neciāz
puta tabnā. hospitij. et bi. q. tūc nō p
hiberet ppter necitatē: sed alr. puidē
dū foret d. incōueniēt accētia. s3. dis.
cōsentire. B. Si ho ille res ad nullū
vsū sūt vtilis nisi ad peccādū. A. sic
sūt qdā venena mortifera et ad nullūz
bonū vsū vtilia: vt future supflue ac
sūptuose camisiāz q. p. cipue faciunt
hispani dātes p factura vni. camisie
pl. i. triplū v. q. druplū q. valeat tota
camisia. et sūlia fm eūdē Ray. i. ti. d. neg.
scilicet. 5. sed quid. vbi p. dicta ponit.
B. tūc indubitanter peccāt faciendo
tenēdo. uēdēdo. seu donādo alius. 21. q. 1.
c. p. ff. d. d. hē. emp. q. sepe. 6. veneni ma
li. q. flagiciose rei nec ēptio nec māda
tū: nec societas valē pōt. et oia mala se
q. ntia isti iputabūt. q. q. occasione dā
ni dat dānū d. disse v. ex. d. sūu. et dam.

da. si culpa. Con. Tho. z. Hosti.

Quid de his q faciūt vel vendūt ornamēta mulierū: aut forulares pictos: aut vestes cū imoderata sūptuositate sūtas? R. fm Tho. scda scde. q. 169. Quia mulieres licite pnt se ornare: vlt vt cōseruēt decētiā status sui: vel ēt ali quid supaddere vt placeāt viris ppi is: cū ē q artifices taliū ornamētoz nō peccāt i vsu talis artis: nisi forte in ueniendo aliq curiosa z supflua. vnde Thriso dicit sup Math. q ab arte cal cearioz z textoz multa abcidē opz. Et n. ad luxuriā deduxerūt nccitatē eius corūpentes artē male arti cōmiscētes A. Satis p: per Tho. i loco allegato: q artifices itm peccāt inqstū z vtētes fm distinctōez positā i. s. pcedēti. Quō vero peccēt vtētes dō dāte dicetur. i. ornatus. B.

Quid de factorib' taxilloz. schacoz aleaz. z h' mōi: R. s. Bui. Quia lud' taxilloz vt frequēti pctm mortale est. vt dictū est s. lud' alee. s. s. nō est licitū viuere de artificio taxilloz. Sed de fa cientib' schacos z tabellas gb' frequē tius ludis ad subleuatōem rediū vlt la boris nō videt illicitū: vt s. lud' z ioc' s. p. 2. z 4. A. Uex ē si sic eēt q cū his sine pctō luderet qd hodie sic esse nō videt: alidē dicēdū eēt de his qd d taxillis ppter eādē rōnē: ar. ex de hb. sig. itelligētia: vt z pōt colligi ex dictis s. s. quid de artificib'. i. additōe. B.

Quid de faciētib' ferra de floribus in dieb' festiuis? R. Nō credo eē excu sabiles: qz pter periculū qd de facili pōt cōtingē ex abusu h' que sunt icita mēta vanitatis z lasciuie violat obser uantia diei sacre i operādo. A. huc usqz vlt fuisse dictū Bui. vt in sū. cō. eo. ti. q. 20. ad fi. Nō aut qd sequitur: sed z il lud vlt eē puto sane intellectū. B. lz possēt eē labor tā modic' z sine pctō nec ad lasciuā intētoem: sed moderatā recreatōem q nō eēt pctm aut nō mor tale snia est Bui.

Uex aliqua negociatio sit clericis li

cita: R. fm Ray. Si clic' indigeat pōt aliq honesto artificio sibi nccia acqrē. dū tñ ppter h' nō desit a diuinis officiis dis. 91. p. to. de cō. di. s. nunq. ex ne cle. vel mo. c. p. Itē pōt recipe possessiōes excolēdas ad qrtā vel qntā pte. z h' : seu cōducē ipas ad sustentatōem suā et suoz: ar. dis. 86. puenit. in xbo auaritiē cā. A. Et ibi h' sentit glo. B. Et dis. 91. cleric'. Satis con. Hosti. pōt etiaz locare aīalia vt oues z boues. A. Ue riū est si hēat eos de suis decimis: vlt de successiōe parētū vlt aliunde sibi da tos: z si ēt hēat mltā pascua z emat pe cora vt pascātur ibi ad ncciam susten tatōem suā z suoz z in alimētū paupe rus. Si aut emat pecora vt tradat ad cremētū: vlt vt aliqd agat in fraudē ne gociatōis illicitū est fm glo. Ray. vt in sū con. eo. ti. q. 3. B. ad certū fructuz dūmō per scētū q al' sit licit': vt z Bui. dicit addēs q ēt pōt emē rē vt eā mell oratā cari' vedat: vt puta pullū equuz nutriendō. vel si tabulā emat vt faciat imaginē. Nā i talib' nō ē negociatio s. artificii: vt nōtur. i. 4. q. 4. canonū. A. In glo. B. s. cō. di. s. nūq. ex ne cle. vlt mo. c. p. A. pcedā ēt nōnē i sū. cō. li. 2. ti. 7. q. 4. i. z ti. 8. q. 2. ad fi. z. q. se. B.

Que pena clicoz q al' negociis scia rib' se imiscēt? R. Debēt excoīcari: eē ne cle. vlt mo. sub infmīatōe. A. Itē c. nō vlt ibi hēri. vlt tñ est q p oī pec cato mortali a q qd nō vult corrigi pōt excoīcari. xi. q. 3. nemo epoz. Alē. icipit fm instituta. z est ibi. B. z si nō se cor rexerint debent deponi. dis. 91. clericus. ex ne cle. vel mo. s. nec. Ita tñ q religi osi districti q alii puniāt: vt i dicto. c. s. nec. In foro aut pñial dō eis iniūgi vel salte cōsul: vt ea q d formā pdictā lucrati sūt studeāt paupibus erogare. i. 4. q. 5. g. hēris. A. Nā ad h' non tenet puse fm glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 5. vbi ēt nōntur q i h' s. hūtur. B. Lir ca negocia clicoz pta hēnt s. clicus z? A. Et ibi lati' de his penis dī. B. Itē ad mām negociatōis pñēr plura que

hñtur s. emptio. z. i. v. fura. s.

Neo phitus quis di

cat? R. s. Ray. Neophit? dñ
nouellus in fide. a neos qd ē nouum z
phitos qd ē fides. 4 s. dñ. qm. Itē neo
phiti dñt nouelli i fligide. dñ. 4 s. sic.

Quare neophiti phibēt ordinari?
R. s. Ray. Lausa ē duplex. Una cā ē
ne incidant in supbiā putātes qd fides
xpiana siue religio multū eis iugeat.
4 s. dñ. s. p. z. c. qm. Alia cā est qd nō sūt
expti stat? ecclie vel religionis nec sci
unt modos psonaz. Item nō ieiunaue
runt nec fleuerūt nec pbauerūt nec p
bati sunt: vt in dicto. s. p. z. c. quoniam.
Uñ tales nec ad minores ordines pro
moueri debēt: imo nec tonsurari: ar. 19.
q. 3. monasterius. Satis con. Hoff. z. ho
sti. A. Idem in sum con. eo. ti. q. 2. z. 3.
B. De neophitis in religione: vide. i.
ouitius.

Notorium qd sit? R. s. Ray. Noto

rium aliud iuris: aliud facti.
Notoriū iuris ē de quo qs canonice ē
cōdēnat? vñ i iure cōfessus: vñ legitie
ouit? 15. q. 5. p. b. z. q. v. l. i. a. si qs. p. l. b.
z. c. sciscitātib? 2. q. 6. si qs appellat. A.
Al' iapit. z. q. apellat. B. s. s. z. quoz
ex de coha. cle. z. mu. v. f. a. z. c. q. s. r. u. No
toriū ho facti ē cū pplus ē testis z dissi
mulatiōi nō ē loc? 61. dñ. i. sacerdotib?
in si. ex de coha. cle. z. mul. tua. ff. de ri.
nup. l. palā. i. pñ? Et hoc itelligit siue sit
crimē notū oib? q sūt i illo loco. s. villa
vel prochia. A. Etā si i loco nō sunt
nisi decē. ga decē hoies pplm faciunt.
io. q. 3. vñio. fm glo. Ray. ut i sū. con. li.
3. r. 30. q. 15. vbi etiā hec oia notant que
z hic ponūt. Et nōt glo. in dicto. c. vñio.
s. q. decē faciūt plebē. Et glo. Ray. vbi
s. dñat qd si ē parochia hēat mille pro
chianos z solū decē ex illis gñes z hōe
ste psonē scādalizatur. s. focaria sacer
dotis pōt dici qd ppls scādalizaf: cū de
cē hoies pplm faciūt: vt dictū ē. Hoc

glo. Ex quo pz qd illi sup quo ē tale scā
dalū est purgatio indicēda. ex de cohi.
cle. z. mu. tua nos. B. siue maiori pri
A. facit. 2. q. 1. de manifesta. B. Et
tale notoriū itez subdiuidit. qz aliud
ē notoriū facti actus durāns: vt cū qs
tenet adulterā publice i domo: siue ēt
ocubinā. Aliud ē notoriū facti transeū
tis: vt cum aliquis publice hoīem iter
fecit. S. z ē tertiū notoriū facti psum
pti: vt si aliquis publice hitus ē. p filio
vel affine z h? modi. In notorio igitur
iuris exigit qñq. pbatio d negantē: ex
de sen. z. re iudi. licut. In notorio ho fa
cti nō regrit ordo iuris q al' etiā regla
riter obseruādus ē: ex de iureiur. ad no
strā. 2. Euidētia nāq. patrati sceleris nō
indiget clamore accusatoris: extra de
accu. euidētia.

Nouitius. Utrū ipubes

A. s. quo ad masculum: qd ho
ad feminā pubertas dñ i. 12. 20. q. 2. puel
la. z. s. ipubes. B. possit intrare religi
onē: vt sit ibi nouit? R. s. Talis qdem
pōt offerri a parentib? si ipse cōsentit
20. q. 1. puelle. Et nihilomin? cito pue
nerit ad pfectā etatē. s. ad. i. 4. anū pōt
egredi. 20. q. 3. pñs. ex de regu. cū simus
A. Et ibi hoc notat glo. B. Qd si tal'
ipubes ppa volūtate intrat: pōt exhi
a pte vel tutore. 20. q. 2. puella. A. Et
ibi addit. Ac si anūm z diē dissimulādo
cōfēserit siue tutores siue parētes neq.
ipse neq. ipa mutare potit dic glo. vñ q.
q puenit ad legitimā etatē. B.

Utrū novitio ingrediēti religionem
sufficiat qd attigerit i 4. anū? R. s. Non
sufficit: s. opz qd perfectent: vt expñse
hēt ex de regu. ad nram. in tex. z glo. z
c. significatū. Alit pōt reperi vt in pce
dēti. s. dictū ē. A. Ad pñcia vñ facere
c. is q. de re iur. li. 6.

Sz vtrū sufficiat si malicia suppleat
etatē? R. s. Ray. Sufficit ex d regu.
postulasti. S. h? nullo ē vez. sic expñse
nōt. 20. q. 1. sū. q. Et idē ponit Jo. an. s.
reg. eos. i. cle. Qd aut Ray. dixit qd suffi

ciebat si malitia suppleret etatē. verū
dixit suo tpe. f. qñ fec sūmā z currebat
pōr opilatio decretalū: sed hodie d ip
sa decretali postulasti: xba illa subtra
cta sūt. A. Idem dicit glo. in dicto. c.
postulasti. B.

Quod ē tps pbatōis i nouicio? R. Sic
ex p̄dictis p̄z. c. 15. ānus. Nā cū nō pos
sit igredi nisi p̄pleto. i. 4. āno: vt in 2. g.
dictū ē. segtur q̄ tūc incipiat ann' pzo
batōis. Et h' ē tps exp̄sse tradit Jo. an.
ex de regu. bñficiū. li. 6. z. c. 15. q. eo. lib.
S; z h' rōnabile ē. qz tps pbatōis dat
ad pbādū austeritatē fligiōis: vt ex d
regu. ad aplicā. In q̄ p̄cipua ē custo
dia castitat: quā cōiter loq̄ndo nō est
apt' antea pbare. z iō si infra dictū tps
gestat' fuit habit' q̄ nec scissura nec co
lore distinguit ab hitu p̄fessōz nō p̄p̄
hoc inducit tacitā p̄fessionē. Sec' si tal
bitus p' dictā etatē gestat' fuerit: quia
p̄fessionē iducit: vt i cle. eos. de regu.
A. Satis p̄dicti vī facē. c. 1. i. p̄n. ex
de regu. li. 6. B.

Que pena si q̄s añ legitimū tps p
batōis nouici' recipiatur ad p̄fessionē
R. In ordibz medicatū illi q̄ scipe
rēt icurrerēt triplicē penā. p̄ma ē quia
peccaret mortali eo q̄ agūt d id quod
p̄ceptū ē i x̄tute obie z sub pena excōi
catōis. scda pena ē qz oēs q̄ scipiūt sūt
suspēsi a receptōe cuiuscūq̄ ad p̄fessio
nē. tertia est q̄ a suis fribz debēt pu
niri pena q̄ solet infligi p̄ culpis gū. b'.
hñt h' c. ex de regu. nō solū li. 6. z. c. cō
stitutōem. Ille quoq̄ q̄ sic recept' fuit
i seculari eē nō possit: nō tñ est alliga
tus ip̄i ordini p̄ illā p̄fessionē. A. In
dicto. c. nō solū. sic dī. In x̄tute obie sub
pena excōicatiois districti' ibibem': ne
añ añ pbatōis elapsū q̄ ē maxime in
subsidū fragilitatis hūane regularitē
istitut' quēq̄ ad p̄fessionē vī ordinis
seu ad renūciatōēz scdō faciēdā recipe
nec istitutū ifra h' modū annū aliq̄te
nus ip̄dire: q̄ min' ifra ip̄m ad aliā re
ligionē quā maluerit trāscat. Vel nisi
maior tñ. i. 4. ānis exis p̄fessus fuerit

tacite vel exp̄sse aut euidēt' ostet illā
uitā voluisse mutare: qd tñ nō p̄sumit
nisi clara pbatōe vī p̄petētib' indicis
oñdat oīo ad seculū redire: sicut d sua
volūtate p̄cesserit p̄sumari. Qd si for
te cōtra. zc. Et intelligit q̄s seculo renū
ciare: z vitā voluisse mutare qñ bona
sua distribuit paupibus: vt nōt glo. z
pe. de ancha. sup dicto. c. nō solū. Ubi
enā idē dicit Archi. addēs idē esse si q̄s
qñ ingredit religionē facit testamētū.
at si debēt mori z transserat oīa bona
sua in heredes z legatarios z i pias cās
z mutat hitū. Et iō xba illa q̄ bñt i re
gula ordis minoz. Uadāt z vedāt. zc. n
sic accipiēda sunt. vt ex his volētes in
gredi religionē cogātur vī ēt inducant
ad distributōem faciēdā ifra añ pba
tōis: al' locū bērent pene dicti. c. nō so
lū. S; vt eis oñdat q̄ illud debēt agē
añ p̄fessionē oīo si p̄ dñs p̄p̄o motu nō
fecerit. z q̄lter i religionē debeāt viuē
vz exp̄p̄ati penit' tā in spālī q̄ ēt in
cōr: sicut z accepti ex collarōe p̄tissimo
rū doctoz. B. In aliis x̄o ordib' p
fessio exp̄ssa vī tacita pōt fieri licite in
fra annū. z si fiat exp̄sse etiā sc̄lari hitu
nō mutato illi religioni p̄fesse obligat
quā p̄fessus est. Si x̄o fiat tacite. s. per
susceptōem habit' p̄fessōz: tūc infra
añ nō obligat illi religioni spālī s; ge
nerat' religioni: dūmodo recipiens sit
etatis apte. z si fuit sciēs z volūtarius:
z si i illo hitu z volūtate triuo p̄seue
rat: ex de regu. istitutōem. li. 6.

Pone q̄ nouici' apte etatis fuit in
aliq̄ religionē medicatū p̄ tres mēses
postea exiuit: z post alios tres mēses
retrauit: nūqd p̄mi tres mēses debēt
cōputari ad añ pbatōis? R. fm Do
m̄cōtruz doctozē decretoz filii Jo. an.
i qdā qōe disputata. Dicēdū q̄ nō. Nā
ostat q̄ iura statuerūt añ ad pbādū
regulares austeritates: vt ex de regu.
ad aplicā. S; regulari austeritas p̄ sui
maxima pte in continuatōe consistit.
Nam aliquis posset faciliter ieiunare
sue abstine vno die vī mēse q̄ forte n

possit continuare: id ad verā pbatōez cō
tinuatio regnif. Nā aſt cēt pbatio ſi q̄s
vno mēſe ſtareſ i ordie z vno i ſeculo
z poſtea itez vno in ordie z vno i ſeculo.
z ſic facēt p̄ anū z hī. p̄terea cū ter.
indiffinitē loq̄tur dicēdo austeritates
vniuerſaſt ip̄as p̄hēdit: vt nō. p̄ Dy.
d̄ re. i. i. rubca. A. ſac̄ ex d̄ d̄ci. ad au
diētiā. B. p̄dām gōg itrauit i ianu
ario z exiuit i carniſp̄uio: deinde rein
trauit in paſca ſi p̄m mēſes p̄putabū
tur ei nihil pbatuit de q̄drageſi ma. Et
ſiſe dicā d̄ aduētu vlt d̄ hyeme ſeu eſta
te: i q̄b̄ anū p̄tib̄ vāie ſi ſtigidis auſte
ritates. p̄ſeſea q̄n iura loquūt de āna
li ſpacio de continuo itelligēdū ē: vt nōſ
p̄. o. p̄rem meū. de elec. c. p̄. l. 6. Et ē ē
ter. eo. l. i. z. c. cupiētes. ſ. certū. Ad h̄ ē
facit q̄d nōſ. ff. de his q̄ no. iſa. l. genēo.
ff. de diuer. z tēp. p̄ſcrip. ſup rubca. Itē
q̄ iura dicūt q̄ q̄libet p̄ſcrip̄io ita im
pediſt p̄ actū d̄iū q̄ neceſſe ē aliā i cho
ari. vt ex de p̄ſcrip. auditis. cū ſiſibus.
p̄ſeſea caſus vlt legis q̄ dic q̄ ille ſer
uus d̄r eē veteran⁹ q̄ āno continuo ſerui
uit. Ille aut d̄r nouici⁹ q̄ nō ſeruiuit an
no continuo: vt. ff. de pub. l. ſi. q̄tiēs. B.
Nec ē d̄. q̄d nōſ p̄ Spe. in rubca de ſta.
regu. Nā errore ſcriptoris thema ei⁹
mutatū fuit. Laſus. n. ſpeculatoris eſt
q̄n q̄s itegro pbatōis āno i monaſtēio
ſtetit: z anō p̄ſeſionez facēt exiuit et
poſtea rediit vtrū pbatōis ann⁹ ſit ei
de nouo cōcedēdus. Et tener q̄ nō. Qui
cāus a nfo multū diuerſus ē. Et q̄ ſpe.
talē caſū poſuerit dupl̄ p̄z p̄ q̄z d̄c ip̄
ſam q̄dē ei⁹ Bar. b. x. i. venerabilib⁹
A. Puto aliq̄ue tractatū fore. B. Et
ēt ei⁹ xba i r̄ndēdo ſcribit. cū tamē ibi
Bar. nihil de nfo cāu: ſz nūc d̄ dicto lo
quat. z q̄z ip̄e Spe. pbat ſolutōez illā
p. c. fraſnitat. 34. di. Qd. c. d̄ nōſtro ca
ſu nihil penit⁹ dicit.

¶ Utrū q̄ vlt itrare ſtigionē vt ſit ibi nō
uici⁹: ſi loc⁹ nō pōt ei puidē de veſtib⁹
z ſuis neceſitatib⁹ poſſit hac occaſiōe tol
lere alteri vt ſibi puideat. R. Qui rē
accipit cui nō ē dñs male facit: qz fur

tum cōmittit. Mala aut nō ſūt facien
da cōpenſatōe boni. i. q. i. non ē putāda
14. q. 5. ſorte. 32. q. 4. ſicut. 22. q. 2. p̄miz.
Vide. i. peculū. an ſi.

¶ Utrū nouici⁹ poſſit eligi i platū? R.
Ad abbatiā vlt platūrā religionis eligi
nō pōt niſi exp̄ſe p̄ſeſus. Ad ep̄atūz
xō dū tñ al ſit idone⁹ eligi pōt. A. Si
ue ecclia cathedrat ſit ſeculari: ſue ſgla
ris: vt in. c. null⁹. de q̄. i. B. Et nouici⁹ z
n̄ exp̄ſe p̄ſeſus: ex d̄ elec. nullus. l. 6.

¶ Utrū nouicius licite poſſit ordinari?
R. fm Ray. Nec p̄mā tonſurā nec ali
quē minore ordine recipere v̄z donec p
bat⁹ ſit: ar. 19. q. 3. monaſteris. hec Ray.
z Hof. Sz q̄d i ip̄o. c. monaſteris d̄r q̄
expectandū ē p̄ biennū: dicit Buil. Tre
do q̄ ex q̄ recepti ſunt ad p̄ſeſionē le
gitime vel h̄iti. p̄ p̄ſeſis eo ip̄o hēant
p̄p̄batis z ordines poſſint recipere. Sa
tis cō. hoſt. A. Jō i ſū. cō. l. 3. r. 14.
q. 3. B. Qd̄ p̄cutiēs nouiciū excoīca
tus ē hēſ ſ. excoīcatio. 2. ſ. 21. q̄ incipit.
Quid ſi xberet. d̄ mā etiā nouicioz ha
bētur p̄ſa. i. religio. 2. Et ſi nouici⁹ erat
bñficiat⁹ qd̄ fier de bñficio: vide. i. reli
gio. 2. ſ. 21. q̄ incipit. Utrū ep̄i.

Nep̄rie. De tempore quo
phibentur nup
rie. hētur ſ. impedimētū. 17. Et
de plurib⁹ aliis q̄ ipediūt nuptias ſat
dictū eſt ſ. impedimētū p̄. cū. c. ſe. Itē
ad nuptias p̄tinēt ea q̄ d̄cā ſūt ſ. matri
moniū primo. cum oib⁹. c. abſe q̄ntib⁹.
¶ Utrum nuptie ſecunde ſint benedi
cēde? R̄ndeo ſcōm Ray. Vir z mulier
transiens ad bigamiam non debet ire
rum a p̄ſeſ bytero benedici. extra d̄ ſe
cun. nup. vir autem. Aliter p̄ſeſ byter
qui talem benedictionem celebrauit
ſuſpenſus a bñficio z officio deoz ad ſe
dē apoſtolicā mitti: extra d̄ ſedis nup.
c. p̄. Et hoc intellige fm Buil. z Hof. ni
ſi de cōſuetudine alicui⁹ ecclie aliter ob
tinēt. qz tunc poſſet ſine periculo bñdi
ctio iterari. de pe. diſ. 3. ſ. ex p̄ſona. A.
qz tale ſtatutum forte factum eſt ad
exhortationem cōtinentie fm Hoſt. vt

in su. con. li. 3. tit. 2. q. 6. **B.** Quin etiā
 fm Tho. i. 4. dis. 42. cum dicitur qd scde nu
 prie nō debet benedicere: intelligit qn tā
 ex parte viri q̄ ex pte mulieris vlt sal
 tē ex parte mulieris sunt scde. Si autē
 hō cōtrahit cū illo q̄ habuit aliā vxo
 rē nihilomin⁹ nuprie bñdicetur. Sal
 uat. n. ubi aliquo mō significatio. Lon.
 cū hō Ber. A. .s. in dō. c. vir aut. vbi nō
 hoc simpliciter tenet. sed dicit qd cum
 aliquis ducit virginem bñdictio ista
 iterat fm cōsuetudinē q̄rūdā locoꝝ z hō
 si papa sciat talē cōsuetudinē z tolerat:
 al nō valet. host. etiā vt pz i dicta. q. 6.
 dicit qd siue vir siue mulier i alio mūmo
 nio bñdict⁹ ē. nō dicit bñdictio iterari im
 mo oīo dimitti. qz vn⁹ sine alio benedi
 ci nō dicit. Dicit etiā qd duo bigami dhen
 tes 2. q̄ nunq̄ fuerūt bñdicti benedici
 pñt. **B.** De nubete infra rps luct⁹ s.
 lex. 5. 9. 7.

Obedientia p^o cōi
 ter
 an sit xrus. R. fm Tho. se
 cūda secūde. q. 104. Est qui
 dē xrus moralis: cui spāle obm ē pce
 ptū tacitū vel exp̄ssum. Volūtas. n. su
 perioris q̄cūq̄ modo inotescat ē qdā
 tacitū pceptum. z tanto videt obediē
 tia promptior: quanto plus puenit pre
 ceptum exp̄ssum.

Utrū obediētia sit maria xrtutū. R.
 fm Tho. vbi s. Virtutes theologice. s.
 q̄ deo. fm se inherēt sūt potiores xrtuti
 bus moralib⁹ q̄b⁹ aliquid terrenū con
 tēnūt: vt deo inherēat. In⁹ xrtutes aut
 morales tāto aliq̄ ē potior quāto magi
 aliquid cōtēnūt: vt deo inherēat. Sunt
 aut tria gnā bonoꝝ q̄ hō pōt cōtēnere
 ppter deū. quoz ifimū sunt exteriora
 bona: mediū sunt bona corporis. supre
 mū aut bona aīe. In⁹ q̄ quodā mō p̄ci
 piū ē volūtas: inq̄ tū. s. p volūtatē hō
 oib⁹ aliis bōis vtit. z iō p se loq̄ndo lau
 dabilior ē obie xrt⁹ q̄ ppter deū cōtēnūt
 p̄p̄iā volūtatē q̄ alie xrtutes mōales
 ppter deū aliq̄ alia cōtēnūt. Uñ Greg⁹
 vlt. moral. Obia victimis iure p̄p̄onit

qz p victimas aliena caro p obiam xō
 volūtas p̄p̄ia mactat. A. Hoc etiā
 dictū trāsp̄ptū ē. s. q. i. sciendū. **B.**

Utrū subditi teneātur i oib⁹ suis su
 p̄iorib⁹ obedire. R. fm Tho. vbi sup.
 Dupl⁹ pōt cōtingē qd subditus sup̄iori
 suo nō tenet obedire. p mō ppter pce
 ptū maioris p̄tatis. vñ sup illd Ro. 13.
 Qui sūstūt p̄tati ipsi sibi dānatōez ac
 grunt. dicit glo. Si qd iusserit curatoꝝ:
 nūquid faciendū ē si cōtra cōsulē iubeat.
 Rursus si quid p̄cōsul iubeat z aliud
 imperatoꝝ: nūquid dubitatur isto cōtē
 pro illi eē seruendū. g. si aliud impatoꝝ
 aliud dñs iubeat cōtempo illo obtepe
 randū ē deo. z ad idē facit illud act. 4.
 Si iustū ē vos pot⁹ audire q̄ decem iu
 dicare. z dis. s. q̄ cōtra mores. xi. q. 3. q̄ re
 sistit. z. c. nō semp. Ubi dicit glo. qd infe
 rior nō solū obedire nō dicit cū pceptum
 est iniustū: s. etiā cū ē inhonestum. 2.
 mō nō tenet iferior suo sup̄iori obedi
 re si ei aliqd p̄cipiat in q̄ ei nō subdit.
 Dicit. n. Seneca. 3. de bñfi. Errat si qd
 estimat seruitutē i totū hōiem descen
 dē. ps. n. melior excepta ē. corpa obno
 xia sunt z ascripta dñs suis: mens sui
 est iur. Et iō in his que p̄tinēt ad iteri
 orē morū volūtatē hō non tenet hōi
 obedire. s. in his q̄ exteri⁹ p corpus sūt
 agēda: in q̄b⁹ tñ fm ea q̄ ad nāz corpis
 p̄tinēt hō hōi obedire nō tenet. sed soli
 deo: qz oēs hōies nā sunt pares. vñ nō
 tenet seruū dñs nec filiū parētib⁹ obe
 dire de mūmonio dñēdo vlt xginitate
 seruāda: aut aliq̄ hōi mōi. S. in his q̄ p
 tinēt ad disp̄satiōem actiū z rez hūa
 narū tenet subdit⁹ suo sup̄iori obedire
 fm rōem sup̄ioritatis. sicut miles duci
 i his q̄ p̄tinēt ad bellū. z seruus dñō
 i his q̄ p̄tinēt ad seruilia opa. z fili⁹ p̄ri
 i his q̄ p̄tinēt ad disciplinā vite z curā
 domesticā. z sic de aliis.

Quid si dubitat subdit⁹ vtrū qd p̄ci
 piū sit dñi vel nō: R. fm Ray. De
 bet obedire: nisi eēt tale in q̄ nullo mō
 excusaret ignorantia: puta d articulus
 fidei p̄cepta vlt phibitōes dei vel cōtra

gnale statntū ecclē. Alfr. n. i dubiis obe
diēdū est. ex de rep. or. ad aures. Quin
et bonū sine q̄ pōt eē salus d̄z dimitti
ppter obiam. xi. q. 3. qd g°. A. Tbi d̄r.
Aliqñ d̄z p obiam bonū qd agit inter
mitti. B. Lon. Tho. z Hof. A. Diei
q̄ gnalit qñcunq̄ subdit nō pōt p con
ueniēte iquisitōem certificari d̄z obe
dire z obediēdo excusat etiā si dubitet
circa pceptū dei. i. vtz qd sibi manda
tur sit d̄ dei pceptū. 23. q. i. qd culpaf. B.

Utz obia in his q̄ qd vlt p se sit me
ritoria? R. fm Tho. scda scde. q. io. 4.
Si id qd pceptū sit p se volutuz z absq̄
rōne pcepti sicut accidit in p̄speris iaz
ex p̄pā volūtate tendit in illud z nō vi
det implē ppter pceptū. S̄z qñ illud
qd pceptū nullo mō ē fm se volutuz: sic
accidit i asperis: tūc oīo ē manifestum
q̄ nō implet nī ppter pceptū. Et ideo
dicit Grego⁹ i moral. q̄ obediētia q̄ bz
aligd de suo i p̄speris nulla est vel mi
nor. qz. f. volūtas p̄pā nō v̄ pncipalit̄
tendē ad implēdū pceptū: sed ad asse
quēdū p̄pā volūtū. In aduersis autē
vel difficilib⁹ ē maior: qz p̄pā volūtas
in nihil aliud tendit q̄ i pceptū. A.
Predicta etiā hēnt. s. q. i. sciēdū. B.
Et hoc intelligēdū ē fm illud qd exte
rius apparet. Scdm tñ iudiciū dei qui
corda rimat pōt cōtingē q̄ etiā in p̄spe
ris obia aligd de suo hñs nō ppter hoc
sit min⁹ laudabilis. f. si p̄pā voluntas
obediētis nō min⁹ duote rēdit ad im
pletōem pcepti. Lon. Ul. A. De iobe
diētia hēs s. inobediētia. B.

Obedientia 2°. f. lai
corū
Utrū xpiani teneant sc̄larib⁹
ptatib⁹ obedire? R. fm Tho. vbi sup̄.
Dicēdū q̄ sic. p fidē. n. xpī non tollitur
ordo iusticie: sed magis firmat. Ordo
aut iusticie f̄grit vt inferiores suis su
periorib⁹ obediāt. alfr. n. nō posset hūa
naz rex stat⁹ seruari. Hāc tñ obiaz itel
lige in q̄trū ordo iusticie f̄grit. z ideo si
nō hēant iustū pncipatū s̄z vsurpatuz
v̄t si iniusta p̄cipiat nō tenent eis sub

ditū obedire: nisi forte per accūs ppter
euitādū scādālū vel piculū. Lon. p̄c.

Utrū laici teneant obedire p̄latis
eccl̄asticis? R. fm Huil. Laici nō tenē
tur obedire p̄latis eccl̄asticis nisi i his
ad q̄rū obsequiā in baptismo se obli
gauerūt. f. vt teneāt verā fidē. scū op̄i
bus vt abrenūcient sathane z oib⁹ pō
pis z opib⁹ ei⁹. z per cōsegris q̄trū ad oē
pctm virandū z spūale bonū. psequēdū
In aliis actib⁹ nō subdūtur eis nisi in
quātū ad ista p̄tinē vel reduci p̄nt. A.
Idē i sū. cō. li. 3°. ti. 33. q. 5. circa finē. Et fa
cit. xi. q. 3. si aut vob. B.

Obedientia 3°. f. cle
ricoz.
Quib⁹ z q̄lī c̄lici teneant obe
dire? R. c̄lici tpalib⁹ oīis nō sūt subie
cti: nec eis obedire tenētur. Nā laicis
nec de c̄licis: nec de reb⁹ eccl̄asticis di
sponēdi aligd cōmissa ē facultas. 96. dīf.
bñ qdē. ex de cōsti. eccl̄a. S̄z p̄latis eccl̄e
siasticis indubitanē tenent: vt pape: z
oib⁹ inferiorib⁹ p̄latis suis. Nō aut ex
neis. qz sicut non valēt snia non sui iu
dicis: ita nec pceptū: ex de iudi. at si cle
rici. 7. q. i. qz frater.

Quid si ep̄s mādēt sacerdoti vt ex
coicet illū quē ip̄e reputat innocētē?
R. fm Tho. i q̄libz. Aut mandat sacer
doti sola denunciatio excoicatiois: aut
ip̄a excoicatio. Si denunciatio certe re
net denūciare ex pte ep̄i. Si aut p̄cipi
at q̄ eū excoicet. tūc si est notoriū illū
eē innocētē d̄z corā ep̄o illi⁹ inocētiā al
legare z pbare: z si deficiat i pbādō d̄z
obedire q̄trūcunq̄ sciat ei⁹ inocētiā.
A. Immo boccafu v̄t q̄ non debeat
obedire: sicut pōt colligi ex dictis s. in
dex p̄. 5. xi. i additōe. B. Si hō legi
time p̄bet: nō d̄z obedire: s̄z recurrē si
opz ad supiorē ptatē. Si aut sit dubiū
obedire tenet. 23. q. i. qd culpaf.

Utz c̄lic⁹ teneant obedire ep̄o qui im
ponit ei q̄ vadat Romā p negotiū ec
clesie? R. fm Ray. Tenet. z non valēt
excusatio dicētis q̄ alii sūt magis ido
neti. qz i talib⁹ legatōibus nō opz hunc

ordinē seruare. ff. d. lega. l. sciendū. §. pñ.
Nec etiā pōt valere excusatio fm̄. Ho
sti. pp̄ curā rei familiaris. qz cōis vñ
litas p̄ ferēda ē puate: ex de postu. pla.
bone §. Non in tenet obedire vt pmo
ueat negocia oīra seipm: vt in dicta. l.
sciendū. §. si accusatio. A. Facit etiā
c. peritio. ex de iuremī. Predicta etiā
nōnt in sū. con. li. 3. ti. 33. q. 12. 2. se. B.

Pone qz eps precipiat capellāo vñ
mādet am̄. clico vt det libros. ppos ne
poti ipius ep̄: vel vt renūciet bñficio:
qz vult alteri cōferre: vñ aliqd bñ modū
nūqd tenet obedire: B. h̄ Ray. Nō
pertinet hoc ad ep̄s. 7. q. 1. qz frat. Et ad
dit qz non tenet clico ad obiam d̄ ius
reb̄ dādīs. Intelligas sine cā: ar. ex de
censu. cū apls. §. inhihem. 16. q. 1. p̄dica
tor. Irē addit qz si clico hēns libros in
ptus sit: z ep̄s p̄cipit clico vt cōmodet
clico bone indolis: vt in studio ad qd
ipm mittit pficiat: tunc obediendū vñ
qz non mouet ipm carnalitas: sed cōis
ecclie vtilitas: ar. i dicto. c. qz frat. 2. ex
d̄ m̄grīs. sup̄ Specula. Et hoc intelligas
si de bonis ecclesiasticis libri sint acquiriti.
altr nō. ex de testa. regl̄isti. 2. de iurepa.
cū dilecti. §. nos igit. A. Idē in sum.
con. eo. ti. q. 14. B.

Utr̄ clico maḡ debeat obedire ep̄o
suo qz archiepo: B. fm̄ Ray. Ep̄o: nisi
i qbusdā casib̄ qz hēs s. archieps. §. 3.
A. Idē in sū. con. eo. ti. q. 15. B.

Obedientia iūi. l. re
ligio
soz. Utrū religiosi teneantur p̄
latis pp̄riis in oib̄ obedire? Rñ fm̄
Tho. scōa scōe. q. 104. Religiosi p̄fite
tur obiam q̄tū ad regulare obfuāda:
cōuersatōem h̄z quā platis suis subdū
tur. z iō q̄tū ad illa sola obedire tenet
q̄ pnt ad fglare obfuātiā ptinē. Et ista
videtur oīa licita z hōesta z possibilia
q̄ manifeste nō trahūt ex pp̄riā p̄fessi
onē etiā p̄ excessū: puta si p̄cipet tran
sit ad aliā fglionē ēt artiozē: vt qz sub
dit d̄fferat se martyrio. In talib̄ enī
obia nō ē nccia: l̄z qñqz possit eē p̄fectō

nis. In religiō hō honestis vñ nccia. nā
cū alicui dat iurisditio seu ptas: cōtē
z oīa illa itelligūt cōcessa sine qbus
ptas explicari non possit. ff. d. iuri. om.
iudi. l. 2. 2. ex de offi. dele. p̄trea. Paret
āt qz mltā pnt occurrē q̄ plat̄ videbū
tur opportuna ad regulare obseruatiā
q̄ singuli ex subditis diiudicare nō po
terūt. z forte videbūt eis ad talē ob
fuātiā nō opportuna. vñ si de eis opoz
teret platos rōem subditis reddē apte
insurgēt qdā dubioz scrupulosa z inex
plicabilis perplexitas ad regularis ob
seruatiē z recti ei stat̄ subuersionē. l. n̄
oīum. 2. l. se. ff. de legi. Et ppter h̄ tenē
tur subditi in oib̄ p̄fatis obedire. B.
Et hec ē obia sufficiens ad salutē. Si āt
z in aliis obedire voluerint hoc ptinē
bit ad cumulū p̄fectōis: dū tñ illa non
sint d̄ deū: aut d̄ p̄fessionē regulare: qz
talis obia esset illicita. Sic ḡ pōt obia
triply distigui. vna sufficiens ad salutē
q̄. l. obedire in his ad que obligat. Alia
p̄fecta q̄ obedire in oib̄ licitis. Alia indi
scerta q̄ ēt in illicitis obedire. Lon. Pe.
A. Idē i sū. cō. li. 3. ti. 33. q. 7. 2. s. B.

Utr̄ mōnach̄ teneat obedire abba
ti p̄cipiēti qz stet i scholis? Rñ: Sacris
lris itēdē nō ē d̄ vacatōem monasticā:
sed poti adiuuatiū d̄replatiōis: vt et
manifestat Tho. scōa scōe. q. 198. Et iō
abbati p̄cipiēti monacho qz ad h̄ mōi
studeat ip̄e obedire tenet. Irē etiā ad
studia publica pōt certe z d̄z si abbas
p̄cipiat. Quin etiā sine ei mādato siue
p̄cepto ire pōt. dū tñ vadat de sua licē
tia z cōsilio z cōuent. Altr eēt excoīcat:
ex ne cle. vel mo. vt piculosa. lib. 6. Et
hūc casū plent̄ hēs s. excoīcatio p̄. §. 3.
h. 13. A. L̄z h̄ qd p̄rie dcm̄ ē fieri pos
sit nō tñ expedit. nā ad h̄ qz possit mo
nach̄ in studio publico lris sacris iten
dere duo p̄cipue exigūt. p̄mū vt obe
diētia cogat. qz ex se d̄z sp̄ velle i clau
stro manē. 2. vt itērio ei nō sit ad gliaz
sed ad sapiam aspirare. qz dic̄ h̄iero.
Monach̄ n̄ doctoris s̄z plāgēt h̄z offm̄
qui: vel se vel mūdū lugeat. z dñi panū

aus p̄stolef aduētū. 16. q. 1. monach⁹. 63
eūde Iho. 7 in sū. con. eo. 11. q. 10. Et ex
his p̄ q̄ religiosus teneat obedire circa
studū. 13 nō teneat i regula. Et fac ad
id qd̄ prime dictū ē. B.

Utz monach⁹ magl obedire teneat
abbati q̄ epō? R⁹ fm Ray. Monachi
sūt astricti pot⁹ obedire abbati. 58. dis.
c. p. 2. A. Idē in sū. cō. eo. 11. q. 15. B.
Uā nō pōt epō instituē monachū in ec
clesia sc̄lari iusto abbate: vid̄ s. abbas
cho. p̄t. Et vtz abbas possit. phibē mona
cho subdito ne cōfiteat epō: vide ibidē
s. finali.

Utz monach⁹ teneat obedire epō
vocātū eū ad ministeriū vel comitatū
suū iusto abbate? R⁹ fm Hosti. Pu
ro q̄ nō. s. hoc ē solius pape q̄ quēlibz
sue c̄clīcū siue mōachū pōt ad se voca
re. A. Et iā ad ministeriū. vt in tex. d̄ q̄
stati. B. 9. q. 3. p̄ p̄ncipalē. Qd̄ si cō
tēre abbate vocat⁹ sit vt ēt iurorita
te pape z ibi nō pōt statuta sui ordinis
obseruare: cōsulo q̄ si pōt ad claustrū
reuertat: nec p̄culū suū exponat com
modis alioz. 4. 1. dis. sic. z. c. nō ē. z. c. nos.
Si n̄ pōt licēt iā obrinē: necesse h̄z obe
dire. ar. ex. de offi. dele. si qñ. A. Idē
in sū. con. eo. 11. q. 20. z se. Et intellige h̄
nisi monacho manifeste imineat salu
tis piculū. nā tūc in his sicut z in aliis
illucis nō ēt obediedū. vt s. in pñ: B.

Magis sūt religiosi astricti suis p̄
latis obedire q̄ c̄clīcī seclares suo epō.
Nā religiosi nō solū renunciauērūt oi
bus t̄p̄alib⁹: s. ēt p̄p̄e volūtati. 12. q. 2. n̄
dicat⁹. ex. de offi. oz. quāto. A. Idē i
sū. cō. eo. 11. q. 21 fm Ray. z Hosti. Et ad
dū q̄ c̄clīcī sūt magis astricti obedire
epō q̄ laici: ar. 71. dis. p̄uāf. B.

Utz religiosi teneatur obedire ep̄is
R⁹ fm Buil. In his q̄ nō sūt d̄eū vel
ordinē suū tenēf: saluis sp̄ p̄uilegiis z
cōstitutōib⁹ eoz: ex. de simo. ne dei. vñ si
p̄cipiēt p̄lato eoz vt subdito q̄ irent
ad papā vt regē: vt q̄ recipiēt cōmissi
ones cāp̄ vt visitatōes seu executōes
testamētōz z filia: nō tenētur obedire:

z alios c̄clīcos possint ep̄i ad talia cogē
Sūt ēt p̄les religiosi in talib⁹ exp̄sse p̄
uilegiati. A. Idē in sū. con. eo. 11. q. 23.
B. Multa q̄ ad obiam p̄tinē p̄nt s.
monach⁹. z. i. religio. A. Aduertēdū
ē q̄ religiosi nisi sint p̄uilegiati sic ce
teri c̄clīcī tenēf perē licēt iā a p̄p̄o epō
vt possint ordinari ab alieno: vt in sū.
cō. eo. 11. q. 22. Ubi ēt d̄ s. glo. Ray. Nec
approbo qd̄ faciūt qdā q̄ de duētū ad
duētū mittūt fratres alterius diocesis
modicū ibi moraturos vt sic recipiāt
ordines ab epō loci: vel alia q̄ regula
rī nō nisi a p̄p̄o epō sunt recipienda.
Et subditur i dicta. q. 22. Nota tñ q̄ ho
die sup̄ his f̄res p̄dicatores z minores
z multi alii sūt p̄uilegiati. Et ad p̄dē
facit. c. cū nullus. ex. de tēp. oz. li. 6. Itē
si c̄clīcī h̄z p̄les iudices q̄rū vtriq̄ eq̄
līf teneat obedire. vel si duob⁹ ep̄is p̄
miserit obiam z p̄cipiāt diuersa. h̄z Iho
sti. z in sū. cō. eo. 11. q. 16. dicēdū q̄ vtriq̄
teneat obedire si pōt: at̄ obediat ei cui
p̄ iurauit. q̄ p̄mū iuramētū licitū ser
uādū ē: p̄fertiz cū n̄ possit h̄re nisi vnū
titulū: nisi forte rōe maioris beneficii
translat⁹ intelligat. Si aut̄ ex sufficien
ti disp̄satōe intulat⁹ sit i duob⁹ locis z
sub diuersis p̄latis tunc obediat ei a q̄
mai⁹ b̄nficiū h̄z z q̄ vtili⁹ p̄cipit: ar. ex.
de testa. cū in officia. z. c. relatū. 2. in fi.
z ex. de postu. c. fi. Qd̄ si oīa eq̄lia sint:
locus ē gratificatōi. ff. ad fil. se. cō. si q̄s
in graui. s. si cū oēs. Nec oīa locū hēnt
in ordinaris iudicib⁹. Letex si duo sint
delegati d̄ia alicui mādātes: tūc locū
h̄z decre. ex. de rescrip. cū cōtingat. Ubi
d̄ q̄ aut is cui mādāt aliqd a talibus
nescit inter iudices aliquam esse cōtro
uersiam z tunc exequatur mandatum
illius q̄ p̄mo mandat: nisi an̄ executio
nem innotescat ei de disceptatōe inter
se. Receptis aut̄ d̄iis mādatis a diuer
sis postulet copiā l̄raz ad vtroq̄ iudi
ces directaz quas papa p̄cipit exhibe
ri: z diligētē aduertat an sc̄dē littere
renocēt p̄mas vel nō. Si p̄me renocan
tur p̄ sc̄dās obediat sc̄dīs. Sin at̄ obe

diat p'mis. S; si d' his clare sibi p' l'ray
inspectōem ostare nō pōt: nō opz exeg
h' v'illi' donec p' arbitros int' eos hi'
certatio sopiat. Laueat tñ ne fingat
se certū vbi cert' non est: aut dubitare
vbi dubitandū non est. ex hoc etiā licz
des doctrina q̄lit is cui mādaf se hēre
debeat. nulla tñ ei tribuit p'tas: vt inf
delegatos aut partes de iurisditōe de
beat iudicare. Itē circa hanc mām in
c. si. ex de sen. z re iudi. sic of. Duob' iu
dicib' diuersas snias p'ferentib': si ex
iurisditōe ordinaria p'cesserūt tenet p
reo nō actore snia: nisi in eā fauorabili.
puta m'imonio. libertate. dote seu re
stamēto. si p' ipo fuerit pmulgata. Si
hō ex delegata p'tate: vtraq; pēdet sen
tētia ex arbitrio delegātis. Qd si ex cō
promisso: neutra o3 h're vigorē. B.

Oblatio. Quot sunt spēs
oblationū? R.
Tres. prima est donatio ali
cui rei deo vel eccl'ie gratis facta iter
vivos. De hac dictū ē s. donatio p. per
totum. et supra. ecclesia primo. §. 6.
Scda spēs oblationū ē dōatio cā mor
tis. de qua s. donatio 2. h'ec etiā aliqñ
of mortuariū suū legatū p' aia. Tertia
ē quotidiana z vsualis quā faciūt fide
les ad missam. z h'. z ista cōius dicit
oblatio. A. Hoc fuit dictū Hosti. vt
p3 in sū. con. li. p. ti. is. q. 50. B.

Cui debēt dari oblatōes? R. h'. Ray.
Sacerdoti prochiali. qz p' peccat' offe
runt p' quoz remissione ille ex officio
orare tenet. Aut si eccl'a nō prochialis
dande sunt plato illi' eccl'ie. io. q. i. qz
sacerdotes. z. c. hanc cōsuetudinē. 16. q. i.
doctos. A. Ray. dicit qz oblatōes q' fi
unt eccl'is prochialib' dāde sūt sacro
ti prochiali tñ. qz p' peccatis. zē. Uel si
alii eccl'ie offeruntur plato eiusdē eccl'ie
dāde sūt. Qd ē v'z nisi cōstiterit dona
torē aliud voluisse fm glo. ei'. vt in sū.
con. eo. ti. q. 51. B.

Utr' liceat religiosis oblatōes reci
pere? R. h'. Iho. scda scde. q. 56. Dico
dū q' sic. z h' tripl'r. p' mō h' sunt paup'es

p' dispēsatōem sacerdotū v' ordiatōez
eccl'ie. 2. mō si sint mīstri altarj. z sic pnt
fcipe oblatōes spōte factas. 3. modo si
prochie sint eo3: z tunc ex debito pnt
recipe sicut eccl'ie rectores. sicut z h'. i.
§. 5. of i. fi. A. Idē i sū. cō. et. q. 52. B.
Cū eps celebrat c' sūt oblatōes? R.
fm Hosti. De iure cōi sūt epi. qz sibi of
ferunt z a suis prochianis. Nam tota
sua diocesis prochia itelligit: ex de ra
pto. c. p. z de proch. sup eo. S; si de con
suetudine dñi eēt: sequēda ē. dū tamē
eps cōsuetā canonicam accipiat. Qd si
eps in vno loco nimia morā traheret
z nimis frēqnter celebraret aut in alie
na diocesi secus eēt: ar. ex d' deci. sugge
stū. Idē in archiepo puincia visitante
ex de cens. romana. §. si. li. 6. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 53. B.

Utr' oblatōes debeant de nccitate
p'cepti? R. h'. Iho scda scde. q. 56. Ob
latōes de sui n'i hnt q' volūtarie offe
ratur fm illud Exo. 25. Ab oī qui offert
vltrone accipietis eas. pōt tñ cōtingē
qz aliqs teneat ad oblatōes qduplici
rōne. pmo qdē de p'cedēti quēdōe: sicut
cū alicui ccedit aliqs fundus eccl'ie vt
certis t'pib' certas oblatōes faciat: qd
tñ h' rōem cēsus. 2. ppter p'cedēte de
putatōem v' pmissionē: sicut cū aliqs
offert donatōem int' viuos: vel religt i
restamēto eccl'ie aliquā rē mobilē vel
imobilē i postez soluēdā. 3. ppter eccl'ie
nccitatē: puta si mīstri seu sacerdotes
eccl'ie nō hēant vñ sustētēf. S; h' addit
Inno. A. Immo videt pot' Hosti.
z glo. Ray. vt in sū. con. eo. ti. q. 54. B.
qz intelligit nisi z ipi subditi ppe pau
ptatē sacerdoti subuenire nō possent:
ilq casu qrat manib' victū. 91. dif. cūcua
victū. 4. ppter cōsuetudinē. Tenēt. n.
fideles i aliqb' solēnitatib' ad aliquas
oblatōes cōsuetas. tñ his duobus vlti
mis casib' remanet oblatio quodā mō
voluntaria. s. quantū ad quantitātē vel
spēm rei oblate. Lon. Ray. z Hoff. z ad
dunt qz prochiani i hac pte ad tenēdā
cōsuetudinē cogi pnt nō a sacerdote sed

ad efo: cum officium i talib' implozadu
est: ex d' sumo. ad apostolicā. Idē Tho.
A. Idē in dicta. q. 54. Et additur q. c.
ois xpianus. de cose. dis. i. vbi v' dicit q
oblatio oio debeat fieri. fm Ray. z ali
os intelligit de interiori oblatōe quaz
qsq' tenet oio facē. vel q loq' de cōsi
lio. Hosti. ho dicit q' i pcpuis festiui
tatib' tenet q's offerre z cogi pōt: maxi
me cū sit q'si gnālis cōsuetudo vbiq' ter
raz. Dictū Hosti. pōt itelligi vey si de
hac cōsuetudie stat. z sic de d. cū eis. B.

¶ Utrū oblatōes aliquoz sint respuē
de? R' fm Ray. In detestatoz criminis
respuī debēt ab eccl'a oblatōes inscri
ptoz. s. notorie dissidētū. Itē eoz qui
paupes opprimūt. di. 90. oblatōes. Itē
raptorz z vsurarioz: ex de rap. sup eo. z
de vsur. q. 2. loib'. Itē meretricū. Sitr
etiā ei' q ecclie immunitatē violauerit
nec emēdare voluerit. i. 7. q. 4. miroz.
Itē ppter aliud crimē notoriū z hor
rendū. A. ar. dicti. c. miroz. fm Ray.
z in sum. con. eo. ti. q. 55. vbi p. 3. z in iuri
bus allegati. q' p'dicta intelligunt qñ
crimina sūt manifesta z delinquentes
emēdari nolūt. B. Sitr de quolibz
heretico vel publice excoicato. A.
Hoc dictū de heretico publico vel ex
coicato fuit Hosti. q etiā addit. S; pre
sbyteri nñi tps vix discernūt: vt in di
cta. q. 55. B.

¶ Utrū debeāt recipi ab eccl'a oblatio
nes iudeoz? R' fm Huil. Si nihil hñt
nisi ex vsura: eccl'a non d' recipere: ne vi
deat peccatis eoz cōicare. Et in h' cāu
loq'ur. c. quāto. de vsur. A. i. fm hāc
distinctōem debz limitari. Ibi. n. dicit
q' iudei cōpellēdi sunt ad satisfactōez
eccl'is. p decimis z oblatōib' debitis:
quas a xpianis de domib' z possessiōi
bus aliis pape cōsueuerant añq' ad iu
deos q'cunq' titulo deuenissent. B.
vbi at aliqd habēt iusto titulo: pōt ec
clesia ab eis exigē oblatōes debites. s.
fm Hosti. qñ possessiōes ipoz sūt obli
gate ad aliq's oblatōes faciendas p se
ptimo tricesimo annuversario: z h' mōi

A. S; certe isto cāu nō v' facienda vi
strictio vtz iudei hēant aliqd aliō q' d'
vsa: s; indistincte d' eccl'a oblatōes re
cipe cū recipiat suū: ex de deci. de tris.
Idē. c. quanto. viderat intelligendū
de aliis oblationib': cum distinctōe ta
men Huil. prefata. B.

¶ Utrū sacerdos possit recipere pecuniā
oblatā p missis quas in pnia iniūxit?
R' fm Hosti. Nō d' missas q's ipse in
iunxit celebrare. q' sp's mali est: ex de
vi. z ho. c. l. cū ab oi. S; vel talia nō in
iungat. v' si iniūgit dicat ei q' ipas fa
ciat celebrari p aliū: ita tñ q' nō p vici
nū sacerdotē de quo merito sit suspitō
q' ille sacerdos mutet aliū penitētem
ad ipm. sed vel ipse cōfessor gratis cele
bret vel oblatū hac occasiōe paupib'
eroget. Qui offert alicui religioso loco
vel eccl'ie oia bona sua: nunqd itelligū
tur futura: aut iura z actiones. Dic vt
i. pignus. §. 4.

Obligatio. Quot mōis
aliqua raci
te obligantur. vide. i. pign'. §.
z: z ibi de mā obligat. p to.

Obligatus ad rōci
nia. Utrū illi q obligati sūt ad
rōcinia qz gerūt administratōem alic'
vt sunt tutores. pcuratores. z h' modi
possint ordinari? R' fm Ray. Si exer
cent h' modi administratōes p psona
seclari z nō miserabili nō pñt pmoue
ri. zi. q. 3. c. p. z: ex ne cle. vel mo. c. p. et
z: Si ho exercēt p psona eccl'astica: v'
etiā seclari miserabili: vt est cec' pau
per. pupillus. z vidua. pñt pmoueri si
aliud nō ipediat. dis. 99. indicatū. z dis.
99. puenit. z. 16. q. 1. monachi.

¶ Sed qd si officiū qd gesserūt finitū
sit: z tñ sunt obligati ad rōcinia? R' fm
Ray. Si nō moueat eis qd neq' mota
est: bene pñt pmoueri: nisi manifestū
sit aliquē talē teneri de dolo. tūc. n. ep's
deberet eū ex officio suo repellere: sic
z quēlibet criminōsū siue ifamē. z. q. 7.
alieni. 6. q. 1. infames. ff. de postu. l. quos

phibet. Si hō in ipā pmoctōe mouet
eis q̄stio vel antea mota est: distingue
qz si qd moueat de dolo nō debet pmo
ueri ante decisam litem. si. dist. raris. 23.
di. illud. ex eo. c. p. Tñ d3 tarari ipā in
fra qd q̄stio decidat: ar ex q si. sint le.
latoz. z qui ma. accu. pos. ad bec. A.
Ibi nōn videntur haberi hoc. c. B. L.
de inge. ma. l. diffamari. Si vero q̄stio
moueat de culpa tñ. talis pōt pmo
ueri non obstante actoris reclamatio
ne. tñ lis postea pcedet sicut p̄us z sub
eodē iudice. ff. de iudi. vbi ceptū. ff. d iu
ris. om. iudi. l. cū quedā. A. Predicta
intelligunt de obligatis rōcinis pua
te p̄sone. si vero reipublice: de hoc dici
tur in sequenti. §. B.

Utz qui sūt obligati reipublice pos
sint ordinari? R. Si sunt obligati rei
publice ex administratōe quam gesse
runt nō debēt pmoueri añ reddita ra
tōcinia. dis. si. p̄terea. L. de epis. z cle. of
ficiales. Sec. si al reipublice sint debi
tores. ff. de mu. z ho. l. rescripto. §. debi
tores. L. de epis. z cle. q̄s emersis. A.
Idē in sū. con. l. 3. tit. 16. q. 4. Ubi ē p̄z. z
in iurib. allegatis qd ad obligatos rō
cinis reipublice nō sit distinctio: vtrū
sit mota q̄stio vel nō. B.

Utz obligat p iuramentū vel alio
modo ad aliquid dādū vel faciendum
possit ordinari? R. fm Ray. Bene pōt
h remanet obligatus sicut z añ. v. pōt
scribēdo: vel aliq honesta faciendo sa
tisfacē. Nec obstat dis. 53. legem. z dis.
54. quicunq. qz illa intelliguntur de
perpetuo obligatis. puta de seruis cu
rialibus. z huiusmodi. Si tamen obliga
tus erat ad indecentia: puta ad mīstrā
dū in balneis vel in tabernis: vel ad
purgandū cloacas z h. mōi: non debet
ordinari donec satisfecerit: vel alium
eque idoneū supposuerit ad talia. A.
Hoc vltimū dictū a h. si tamē. zc. sunt
glo. Ray. v. p̄z in sum. con. co. ti. q. 5. ad
fi. Et addit. Sed in transire ad mona
sterium hoc nō regit: hoc est: qz non
obstante quacunq obligatōe dādū vel

faciendi etiā iuramēto firmita pōt qd
libere ad religionē trāsire: iux. faculta
tē suā satisfaciēdo creditorib. si h. nō
faciat ex leuitate vel volūtate subtra
hēdi debitū: sed ex caritatis seruoze z
spūs sancti ispiratōe. Nec facit iste in
iuriā creditorū. Excusaf. n. spūs facti au
ctoritate cui nemo resistere pōt. i9. q. 2.
due sunt. z ex de regu. licz. v. p̄z in oca
q. 5. B. Utz obligat ad rōcinia pos
sit ingredi religionē: require. i. religio
z. §. 7.

Culta. Quō z q̄liter ta
lia corrigenda
sunt habetur s. correctio z. §.
5. Itē require. i. reuelatio.

Odiū. Utz odiū p̄ximī
sit peccatū? R.
fm Tho. scōa scōe. q. 34. D3
homo in fratre odio hēre peccatū. z oē
id quod pertinet ad defectū dīne iusti
cie. sed ipam naturā z ḡfam fratris nō
potest aliquis habere odio sine pecca
to. Hoc aut ipm qd in fratre odim. cul
pam z defectū boni p̄tinet ad fratris
amorē. Eiusdem. n. rōnis est qd velim
bonū alicui. z qd odiam malū. Unde
simpliciter accipiēdo odiū fratris ē cūz
peccato. i. Joh. 3. Qui odit frēm suum
homicida est. De dilectione siue carita
te que dīat odio hēs s. caritas.

Officiū ecclesie.
Multa habes de hoc supra
boze. z supra missa.

Oleum sanctum si
ue
chrīsmā. In die cene p episco
pos triplex oleum cōsecraf. p̄mūz et
p̄ncipale est sanctū chrīsmā. s. ex oleo
z balsamo. z cū isto bñdicūtur fontes
baptismales. Itē calix z patena. Item
consecratur ecclesia z etiā altare. Itē pu
er postq baptizatus est inungit i ver
tice z in fronte. Itē inungunt epī quā
do cōsecrant in capite z in manibus.
Itē oēs fideles qñ recipiunt sacm cō
firmatōis. Et de isto chrīsmate ānuari

renouādo hēa s. baptisim? 2. s. 3. Scd3
dicit oleū cathecuminorū siue oleū san-
ctū: siue bñdictū. Et isto inungit puer
qui dz baptizari in pectore z inf scapu-
las. Item vngunt man' eius q ordina-
tur sacerdos. Itē inungit tam ecclia q
altare ante chrismatōem z cōsecratio-
nē. Itē inungunt reges z pncipes i bra-
chio siue in humero. Tertiū ē oleū ifir-
morū quo inungunt infirmi in mortis
articulo. De qua vinctōe hētur. vinctō
extrema per totū. Predicta oia hñtur
summatim ex de sacra vnc. c. vincto. z in
pontificali romane curie.

Sz nūqd pñt hec olea alio tpe ose-
crari? R. Oleū sanctū siue chrisma in
die cene dñi ofici dz: vt nō. d. ose. di. 4.
oi tpe z ex de sen. exco. qm. li. 6. De ali-
is aut non inuenio phibitum.

Quid si oleū nō cōsecratū apponaf
oleo cōsecrato? R. Torū efficit cōsecra-
tū. ex de ose. ecclie. vel al. qd in dubiis.
sicut z de aqua bñdicta dictū est s. aq
bñdicta. A. Et ibi de h' i additōe. B.

Opinio. Utz auditorē di-
uersorū magistro-
rū tenētū diuersas opinio-
des excusent a peccato si opinio-
nes magi-
stroz suoz teneat? R. fm Tho. i qñbz
Si diuersē opiones doctoz sacre scri-
pture non pertineat ad fidem z bonos
mores. ad q piculo auditores vtrāq
opinionē sequi pñt. hic. n. hēt locū qd
apls dicit Ro. 14. vñsqz in suo sen-
su abundet. In his xō que pertinent
ad fidē z bonos mores nullus excusat
si seqtur erroneā opionē alicui' mgn.
In talib' n. ignorātia nō excusat. A.
nisi qs intēdat tenē qd tener ecclia. et
querat diligēter noscere veritatē. 24.
q. 3. dixit apls. B. aliogn imunes fuis-
sent a peccato qui secuti sūt opinionē
Arrii. Nestorū. z alioz heresiarchaz.
nec possūt excusatōem hēre ppf sim-
plicitatē si in talib' opinionē erroneaz
sequāmr. In talib' n. dubiis nō est de
facili pñtandus assensus: sed poti' vt
dicit Aug' 3. de doc. xpiana: consulere

dz qs regulā fidei quā de scripture pla-
morib' locis z ecclie auctoritate pñt
Qui g assentit opinioni alicui' mgn
manifestū scripture testimoniū siue s
id qd publice tenet fm ecclie auctori-
tate non pōt ab erroris uitio excusari
Lon. Donal. Guil. z Ul. A. s. qñ error
est s manifestaz sniam scripture v' ec-
clesie. In dubiis xō dicit Donal. q nō
gnātur aliquod iudiciū xitatu: cuz
inf diuersas opiniones a magistris ap-
pbat scriptur' autēric' anōtas illā qd
amplectitur q sibi magis v' cōsona ra-
tioni. Et con. glo. Ray. z Ul. vt in sū. cō.
li. 3. ti. 33. q. is. B. Hosti. addit q qñ sē
diuersa iura z opiniones. snō s deū et
bonos mores: humanior snia est pferē-
da. s. ceteris pibz: ex de trāsac. c. fi. A.
facit. ff. de legil. benigni'. B. Ali' xō
stādū est illi qui meliori inititur rōe: ex
de fēf. capellanus.

Ratio quid sit? R. fm
Ray. z Hosti. Ora-
tio ē pius affect' mētis in deū
tendēs. z plerūq; ne aius pigritet i vo-
cē. pñpēs. A. Vel fm eisdē. Oratio ē
ogeries vocū ad aliquid iperrādū i de-
um tendentū: vt in sū. con. li. 3. ti. 34.
q. cxi. Et decetero cū allegabit sūma i
dubio intelliget de pñata sūma confes-
sorū. B. vel fm Hug. de sanc. vicio.
Oratio est deuotio quedā ex cōpunctōe
pcedēs: vel fm Damas. Oratio est pe-
titio decentiū a deo. Et fm Tho. in 4.
dis. is. hec diffinitio Damas. verissime
cñtiam oratōis declarat. A. Idem
in dicta. q. cxi. B.

Quare deū oram? R. fm Tho. se-
cūda scde. q. 33. Deū oram' nō vt dinaz
dispositōem inutem? s; vt ipetrem'
quod d's disposuit per orōes factoz eē
iplendū: vt. s. hoies postulādo merean-
tur accipere qd eis oipotēs deus ante
secula disposuit donare: vt Greg' dicit
p dial. Nō g pces nras deo porrigim'
vt ei nras indigētiās manifestem'. sed
vt nos ipsi consideremus in his ad diu-
inum auxilium esse recurrēdū. A. Id

In sū. con. eo. ti. q. iij. B.

QUtrū aliq̄ ofo dirigēda sit ad scōs?
R. fm Lho. vbi sup. Sanctis porrigit
ofo nō tanq̄ p ipos iplenda. s; vt eozū
meritis r pab' orōnes sortiant effectū
Unā scā trinitate petim': vt nostri mi
screat. ab aliis ho scis vt orēt p nobis
A. Et idē ē de angelis: vt in sū. con. eo.
ti. q. iij. B.

QUtrū ofo debeat eē vocalis? R. fm
Lho. scda scde. q. 83. Lōis ofo ē que per
mīstros ecclie in psona toti ppli offer
tur. Et iō q; talis ofo innotescat toti
pplō p quo offert. Qd non posset fieri
nisi eēt vocal. Ofo hō q offert a singu
lari psona: siue p se: siue p aliis orāte:
nō est de nccitate q; sit vocalis. Adiun
git tñ vox tali orōi triplici rōne. p qdē
ad excitādū iteriorē deuotōem: q mēs
orātis eleuat in deū. q; p exteriora sig
siue vocū siue etiā alioz factorū mens
hois mouet fm apprehēsiōem. r p cōis
fm affectōem. vñ Aug' dicit ad pbaz.
q; hōis r aliis signis ad augēdū sctū
desideriū nosīpos acri' excitem'. Et iō
in singlari orōe i rātū est vocib' r hui'
modi signis vtēdū: inqūatū pficit ad
excitādū mentē. Que si p hoc distraha
tur vel q̄ltercūq; ipediat: est a talib'
cessandū. Qd p̄cipue atigit i illis: quo
rū mens sine signis h' modi est suffici
enter ad deuotōem pata. Unā in ps. Ti
bi dixit cor meum: exquisiuit te facies
mea. Et de Anna legit p Reg. p. q loq
batur in corde suo. 2° adiungit vocal'
ofō q̄si ad redditōez debiti: vt. f. hō dō
feruiat fm totū illud qd ex deo hz. i. nī
solū mēte: sed ēt ore. Osee vlt. Qēz au
fer inigratē r accipe bonū: r reddem'
vitulos labioz nfoz. 3° adiūgit ex qdā
redūdātia ab aīa ad cōrp': r ex vehe
mēti affectōe. ps. Dilatatū ē cor meū r
exul. lingua mea. A. Idē in sum. cō.
co. ti. q. iij. B.

QUtrū attētiō mētis in orōe sit nccia
R. fm Lho. vbi s. Nccūz aliqd of ou
plicat. Uno' p̄p qd meli' puenit ad fi
nē. r sic attētiō absolute nccia ē orōni.

Alio' of sine q; res nō pōt cōseq suū effe
ctū. Est at triplex effect' orōis. Prim'
qdē ē mereri. Et ad hūc effectū non ex
nccitate regrit q; attētiō assit orōi per
totū: s; vis p̄me itētōis totā orōez me
ritoriā reddit. A. Hoc vez ē nisi qd
studiose seu ex notabili negligētia mē
tē distrahat. tūc. n. nec mētur nec impe
trat: s; poti' peccat: ex de cele. mis. dolē
res. B. Scds effect' orōis ē impetra
re. r ad hūc ē effectū sufficit p̄ma intē
tiō quā dōs p̄ncipalit' attēdit. A. Si at
p̄ma itētō desit: ofo neq; mētoria est
neq; ipetratiua. Illā. n. orōem dōs nī au
dit: cui ille q orat nō itēdit: vt dīc Gre
go'. vt i sū. cō. eo. ti. q. iij. B. Tertius
effect' ē qdā spūalis mētis resectio: r
ad hūc d nccitate rgrit i orōe attētiō. i.
Lor. iij. Si orē ligua: mēs mea sū fru
ctū ē. Est at triplex attētiō q orōi vocali
pōt adhibēi. Una q attēdit ad hōba ne
qs i eis erret. Scda q attēdit ad sensū
hōboz. Tertia q attēdit ad finē orōnis
s. ad deū: r ad rē p q orat: q qdē marie
ē nccia. r hāc ēt idiore p̄nt hēre. Et q̄nq;
i tāruz abūdat hoc attētiō: vt ēt alioz
oīum mēs obliuiscat. sicut dicit hugo
de scō vic. A. Idē i dca. q. iij. B.

QUtrū in orōe euagatio mētis sit p̄ctm
R. fm Lho. scda scde. q. 83. Si qs ex p
posito in orōe mēte euaget. p̄ctm est. r
ipedit oratōis fructū. Et d h' dīc Aug'
in regula. psalmis r hymnis cū oratis
deū hoc x̄sef i corde qd p̄fert in ore.
Itē d h' p̄cipit c̄licis q officiū diuinū
q̄tū eis de' dederit studiose celebrēt
pariter r deuote: extra de cele. mis. do
lētes. Euagatio vero que sit p̄ter in
tentōem: orationis fructum non tollit
vnde Basilius dicit. Si debilitatus a
peccato fire nequis orare: quātum po
tes teipm exhibeas: r de' ignoscet: eo
q non ex negligentia: sed ex fragilita
te non potes vt oportet assistere corā
dō. A. Idē i sū. cō. in dca. q. iij. Et addi
tur circa finē: q; i orōnib' ad qd obliga
mur ex voto vel ex p̄nali inuictōe vt
ex statuto ecclie: tenemur repellere

nō solū cogitatōes vanas: sed et bonas
tamē iperīnētes. vnde dicit Ber. sup
Lant. Spūs scūs illa hora. f. orōis gū
nō recipit qēqd aliud q̄ qd debes ob
tuleris: neglecto eo qd debes. B.

Utz oō debeat eē diuturna vel et
cōtinua? R. fm Tho. vbi s. Oō fm se
cōsiderata nō pōt esse cōtinua. qz oōz et
aliis opib' occupari. S; sicut dicit Aug'
ad pbā. nō p certa intervalla horarū z
tēpōz deū oram': vt in illis rez signis
nos ipsos moneam': q̄tūmq; in hoc de
siderio pfeccerim' nobis ipis inorescam'
z ad h' agēdū nos acri' excitem'. Uni
uscuiusq; aut rei q̄titas oōz eē pportōa
ra finit: sicut q̄titas potōis sanitati. vñ
oīs ē vt oō tñ duret q̄tū est vñle ad
excitādū interioris desiderii feruorē.
cū vero hanc mēsurā excedit: ita q' si
ne tedio durare nō possit: nō est vltim'
oō pcedēda. Un' Aug' dicit ad pbam
Dicunt fratres in egypto crebras qdē
bire orōes: sed eas tā breuissimas: z ra
ptim quodāmodo iaculatas ne illa vi
gilanter erecta q̄ oranti plimū necia ē
p pductiores moras euālescat atq; he
betetur intētio. Ac per hoc etiā ipi sat
oñdūt hāc intētiōem sicut nō eē pcedē
da si perdurare nō pōt: ita si p duraue
rit nō cito eē rūpendā. Et sicut h' est at
tēdēdū in orōe singulari p cōparatōez
ad intētiōem orāis: ita etiā in orōe cōi
p cōparatōem ad ppli deuotiōem. Qd
aut oīs dicit Lucis: Opz sp ozare. et
Ap's. i. ad Thessal's: Sine intermissiōe
orare: itell' gēdū ē q' aliq; cōtinue oret
ppter cōtinuitatē d'siderii: siue affectū
caritatis ex quo pcedit oō: q' in nobis
oōz esse cōtinuū. vñ qz nō intinittat qn
fratutis rpiū oret: vñ et ppter affectū
q' post orōem remanet i ipso orāte aut
i alio quē ipse suis bñficiis puocat vt p
se oret. Et h' nota etiā illud Hiero. Nō
ē xbis tñ: sed corde oādus d's. Qua p
pter melior ē septē psalmoz decātatio
cūz cordis puritate z spūali hilaritate
q̄ totū psalteriū modulario cū anxietate
cordis atq; tristitia. de ose. dis. s. non

mediocrit'. A. Jō i sū. cō. eo. ti. q. iia. B.

Utz d's exaudiat pctōres orantes?
R. s; Tho. scōa scōe. q. s3. Si peccator
aliquid petit in q̄tū peccator. i. scōm de
sideriū peccati hic a deo nō exauditur
ad mīam: sed qñq; audif ad' vindictāz
dū d's pmittit peccatorē amplius ruē
in peccata. Deus. n. qdam negat ppiti'
que cedit irat': vt Aug' dicit. Oōem
xō peccatoris ex bono nāe desiderio p
cedētē d's audir: nō q' ex iusticia: quia
peccator hoc modo nō meret: s; ex pu
ra mīa. obseruat' tñ q̄tuor cōditōibus
que cōiter requirunt ad ofonem q' oō
exaudiri. f. vt p se petat necia. f. ad salu
tē pie z perseverāter. Alias et cōditōes
orōis hēs h' i. s. g. ē iux' p'ie se. A. Jō
in sū. cō. ti. q. iis. B.

Utz oō cadat sub pcepto? R. fm
Ul. Ad orōem qdē mētalē. A. z etia;
vocalē scōz eūdē: vt p3 i sū. cō. ti. q. iij.
vbi hec notant. B. hō tenet ex iure
nāli q' dicitat hōi q' disponat se ad ea
sine qb' nō ē sal'. A. Que dispositio
nō ē sine orōe: vt ibidē. B. Et ad hoc
ius accedit auctoritas xpi dicēti Luc.
is: O; sp ozare. Sup q' Lhryso' dicit. O;
necitate dicit. A. hoc cōtinet sub illo p
cepto. Memēto vt diē sabbati sacrifici
ces: vt ibi. B. Ad vocalē xō ofonē seu
cū cārū nō tenet q's ex pcepto diuino.
A. s. quo ad determinatū modū orandi
vt ibidē. qd intelligi oōz q' ad q̄tutatem
al' bñ determinat: qz dicē debem'. paf
nr. zc. Math. 6. z Luc. xi. Jō oēs xpiani
debent orōez hanc dñicā scire z dicere.
de ose. dis. 4. vos añ oia. B. Sed ex
statuto ecclie q' missas z horas canoni
cas idixit ministris ecclie vel etiā ex in
iunctōe ofessoris pro satisfactōe pnie.
Lon. Tho. i. 4. dis. s. addēs q' z oib' cōi
ter etiā nō ministris videtur ab ecclia
determinatū rps statutū esse: cū ex ca
nonū statutis teneātur diēb' festiuis
dinis officis interesse. vt ministris p
pplō orātib' suā intētiōem oformēt.
A. Jdē in sū. cō. ti. q. iij. B. pōt ad h'
p'ntē s. missa. s. p'lt. z s. hore.

Quot sūt aditōes quas oſo dī hſe?
 R. fm Ray. z. hosti. xiii. p. rima ē q
 sit fidelis. Nā sine fide impossibile est
 placere deo: z sancti p fide adepti sunt
 re promissiones. ad heb. xi. Scda vt
 sit secura seu cōfideō. Jacobi. p. postu
 let i fide nihil hesitās. Tertio sit hūit
 Eccl. 35. Oſo hūilantis se nubes pene
 trabit. z de ose. dis. s. n. mediocrit. Quar
 to sit discreta. Matth. 20. Nescitis qd
 petatis. Jac. 4. Petitis z nō accipitis
 eo q male petatis. Quito deuota. i. po
 ti corde q ore. p. Reg. p. Anna loque
 batur in corde suo z vox penit nō au
 diebat. Aug. Quid pdest strepit labi
 orū si mutū ē cor? Sexto verecūda: vt
 i publicano qui nō audebat oculos ad
 celū leuare. Luc. 18. Septimo. secreta.
 Matth. 6. Tu aut cū orauēis. zc. Iſido
 rus. Oſo puatis locis opportuni fūdi
 tur. Octauo pura. Aug. sup ps. Oſis
 pure magna ē x̄tus z velut fidelis nū
 ci mādātū pagit z penetrat q caro nō
 puenit. Itē Jobes os aureū. Non pōt
 qd g̃rām vite celestis accipere: nisi pur
 gat fuerit ab oi forde. de pe. vi. i. nō po
 test. Nono lachrymosa. Iſai. 38. Audi
 ui orōem tuā. z vidi lachrymas tuas.
 Et glo. Aug. sup Iſob. 4. Oſo deuz le
 nit. lachryma cogit. hec vngit. illa pū
 git. Decimo sit attēta. vt h̄ s. 6. dictū
 ē. Undecimo ferma. ps. Deſcat sum
 fa. tuā i toto corde meo. Duodecimo oſo
 fa. Iſob. 42. Bona ē oſo cuz ieiunio et
 elyna. Et sup illd Iren. 3. Leuem cor
 da nra cū manib nris. dīc Breg. Lec
 cū manib ad deū leuat q orōem suaz
 opib roborat. Documotertio assidua.
 exēplo illi q panes ab amico petebat
 Luc. xi. Et apli pseuerātes i orōe spm
 scm acceperūt. Act. 2. A. Iō i sū. eo. ti.
 .q. 20. Et in. q. se. dī q qtuor sūt aditōes
 gb occurrētib oſo sp ē efficax ad ipe
 trādū: quas ponit glo. Luc. xi. sup ista
 pabola. Quis vestrū hēbit amicu. zc.
 videlz vt petat pie. pro se. pseuerāter:
 z ad salutē. Et exponit Ul. dīcō. Pie. f.
 vt petēs nō ponat obstaculū g̃re. z h̄

obstaculū ē idispositio petētis ad illd
 qd petis. Pro se. qz merito adigni vn
 alii g̃ram nō meref: cū vix i: bi suffici
 at. ppriuz meritū fm illud Matth. 25.
 Ne forte nō sufficiat nob z vobis. Ad
 salutē. qz p aliis ad salutē n̄ primētib
 deus nō exaudit. Pseuerāter. At ille
 si pseuerauerit pulans. zc. Luc. xi. Et
 subdit. Tamē d̄s ex abūdaria pietat
 exaudit frequēter etiā cū nō oēs be cō
 ditōes cōcurrūt: sed his concurrētib
 nunq ē inefficax oſo. B.

Utr in orōe sit aliquid determinate pe
 tēdū? R. fm sniam Iſo. scda scde. q
 sz. Si loqmur de bonis spūalib: vt de
 x̄tutib g̃ra z g̃lia: gb nec hō pōt male
 vti: nec de se malū euētū p̄nt h̄re talia
 sci absolute petūt: fm illud ps. Qnde
 faciē tuā z salui erim. Et itez. Deduc
 me in semita mā. tuo. Sz si loqmur de
 tpalib: dicēdū fm Aug. ad probā de
 orādo deū. Hoc licet orare qd licet de
 siderare. Tpalia aut licet desiderare:
 nō qdē pncipalr vt in eis finē cōstitua
 mus: s̄ sicut qdā amunicla gb adiuua
 mur ad tēdēdū i beatitudine inq̄rū p
 ea vita sustētat. z inq̄rū nob organice
 deseruiūt ad acū x̄tutū: vt z p̄hs dīc
 p̄ ethi. Et iō p tpalib licet orare: q qui
 dē ex qnō pncipalr petim: sed in ordi
 ne ad aliud: eo tenore a deo petim fm
 q expediant ad salutē. Alr tpalia deſ
 minate a deo petē nō opz: qz p̄nt malū
 euētū h̄re: z eis hō pōt bñ z male vti.
 Un Valeri dicit. Nos plerūq id vot
 expetim qd nō ipetrasse meli: foret
 Et con. Ray. z hosti. Et addūt q d̄s
 z mgr oia petēda cōclūsit in. 7. petitioni
 b cū docuit nos orare p̄ noster. zc. B.

Quō ordināt petitiōes in orōne dñi
 ca? R. fm Iſo. vbi s. Oſo dñica perfe
 ctissima ē. Et fm Aug. si recte oramus:
 non aliud dicē possum. Nā pponunt
 ea p que i nobis p̄s fiduciā excitam
 .s. consideratio caritatis ei ad nos: qz
 bonū nrm vult. Ideo dicim p̄ noster
 Et cōsideratio excellētie q pōt. ad d̄s. qui
 es i celis. Deinde sequuntur. 7. petitiōes

et eo ordine quod petere sunt. Prima prius
 ad dilectionem dei quod deum in seipso diligere
 in cuius deus sanctificet nomen tuum. id est. sanctum
 ab omnibus habere: quod pertinet ad gloriam dei in
 hominibus. pro pagana. Secunda pertinet ad
 dilectionem quam diligimus nos cum deo. adue
 niat regnum tuum. pro qua petimus ad gloriam
 regni eius pervenire. Tertia petitio pro
 qua petimus directe id est beatitudinem me
 remur. cui deus fiat voluntas tua sicut in ce
 lo et in terra. Quarta per quam petitur
 illud quo instrumentaliter vivamus ad
 merendum: cui deus pro. pro. quia. da. no. hodie
 siue hoc intelligatur de pane sacramenta
 li: cuius quotidianus usus proficit homini. in
 quo etiam intelliguntur omnia alia facta: siue
 etiam intelligatur de pane corporali: ut per
 panem intelligatur omnis sufficientia victus.
 Quinta est remotio eius quod esset ipse
 dimittit pro me petitionis. quod directe exclu
 dit a regno. s. petimus. unde deus. Dimitte nobis
 debita nostra sicut et nos debemus nostris.
 Sexta est remotio eius quod nos impedit a
 secunda petitione. scilicet ab observantia divine vo
 luntatis: cui dicimus. Et ne nos induamur in
 tentum. pro quod non petimus ne retinemur: sed ut a
 retentione non vincamur: quod est in retentione
 induci. Septima est remotio penalitatis
 propter quod est impeditiva tertie petitionis. id est.
 sufficientie circa vitam. unde deus. Sed libera
 nos a malo. A. Possunt et alie expo
 sitiones orationis dominice poni: sed propter brevi
 tatem omittuntur. Ad rationem tamen horarum ca
 nonicarum sciendum sunt. Unde in sum. co. eo.
 ti. q. 122. quod in hora canonice dividuntur
 in septem tempora. quia in his diversa saluato
 ris mysteria gesta sunt. Nam in nocte na
 scitur: oratur pro peccatis in ordine. proditione tra
 ditur. capitur ut latro cum gladiis et fustibus.
 omnem patientiam exhibet gladium prohibendo
 proditionem et alios hostes suos caritative
 ammonendo. auriculam ab eis amando.
 voluntarie se pati ostendendo: ea que ista
 bant predicando. ad locum proditionis con
 gruam se transferendo. hostibus obuiam
 procedendo. eos solo verbo solutem. post
 necto. seipsum eis indicando. opprobriis
 salutarum reatum saturat. a lapidis a ferreis ce

ditur. et ut falsus propheta puerili ludo
 illudatur et conspuatur. a discipulis deseritur.
 a Petro negatur et prius oculo mise
 ricordie iterum. corpus eius in sepulchro ge
 scitur. anima in inferno. Hanc quod est hora pro
 ma in oculis iudeorum ducitur. falsa testimo
 nia contra eum adduntur. extorta ab ipso. profel
 sio habitari blasphemiam iudicatur. vincitur
 cum falsis accusationibus. Pilato tra
 ditur: et hinc quorundam opinionem resur
 git. Hora tertia accusatur. Herodi mitti
 titur. ab ipso et suo exercitu spernitur a quo
 etiam illusus in veste alba ad examen
 Pilati remittitur. clamoribus iudeorum cru
 cifigatur. Pilato flagellatur. spiritum sanctum mit
 titur. Hora sexta iudicatur. condemnatur. con
 spuitur. illuditur. spiritus coronatur. aridine
 cedunt. cruce sibi baculus egreditur. felle et
 aceto potatur. cum sceleratis comparatur. blas
 phematur. irridetur. tenebris corporali
 bus occusus veri solis ostenditur. Ho
 ra nona matrem consolatur. clamans mo
 ritur. velum templi scinditur. terra movetur
 petre dividuntur. monumenta aperiuntur.
 ceterum confiteatur. alii sua pectora tun
 dentes reuertuntur. Hora vespertina lan
 cea latere eius perforatur. ex vulnere sanguis
 cum aqua egreditur. Sero quod est hora prople
 torum cenatur cum apostolis cenam legale. instituit
 sacramentale. lavat pedes apostolorum et extergit
 lintheo. apostolis predicat. pro eis preces orat
 ad locum proditionis. propter tristitiam suam
 manifestat discipulis. trinam orationem emit
 tit. facit in agonia guttas sudoris san
 guinei defluentis in terram. de cruce
 deponitur. aromatibus conditur. invol
 uitur syndone. sepulchrum lapide pre
 claudit. signatur. custoditur. vallatur.

Orationum. Utrum li
 bet in domo propria habere orato
 rium privatum? R. Orationum in forma ec
 clesie non licet habere absque auctoritate episcopi
 A. Si homo non sit in forma ecclesie non licet
 habere cuilibet fidelis: ut in sum. con. li. 3. ri.
 24. q. 148. B. nec ibi missa celebra
 ri nisi de consensu episcopi et propter necessitates. et quod
 non fiat inde iudicium enorme ecclesie

parochiali. Cleric⁹ autē q̄ sine auctori-
tate epi i tali oratorio celebraverit v3
deponi. de cse. di. i. vnicuiq; .7. c. clericos.
7. c. si q̄s. A. Idē in sū. con. li. 3. ti. 28.
.q. i. 4. 8. Ubi ē dī fīm glo. Ray. q̄ cessa
licētia edificādi monasteriū intelligit
7 cessa edificādi oratoria opportuna
isra septa ei⁹. Et in allato. c. si q̄s. dī q̄ i
p̄cipuis solēnitatib⁹ nō v3 in p̄dicti p̄-
natis oratoris celebrari nisi dī cōsensu
epi. Qd vī itelligēdū qm maior vrger
necessitas q̄ in aliis tpib⁹ i q̄b⁹ ē sine
licētia epi 7 iusta cā nō v3 i talib⁹ locis
celebrāi vt p̄actū ē. Itē in dca. q. i. 4. 8.
dī q̄ quilib⁹ pōt auctoritate p̄pā facē
hospitale ad recipiēdū paupes sūi ora-
torio tñ: s3 tal' loc⁹ nō gaudet libtate ec-
clesiastica: 7 emi 7 vēdi pōt.

O Rdo p̄ cōiter quid sit?
R⁹ fīm m̄gīm sē-
tentiar⁹ 7 Tho. i. 4. di. 25. Or-
do ē signaculū qd dā i quo spūal' ptās
tradit ordiato ad officiū. A. hec dī
finitio fuit Hug. dī scō vic. Et h3 p̄e. ibi
act⁹ exterior dī signaculū: sed executō
illius ptās dicitur officiū: vt in sum.
con. li. 3. ti. 22. q. i. B.

Utr⁹ p̄ma tonsura siue corona sit or-
do? R⁹: Si loq̄mur de ordine inq̄tū est
sacramētū 7 imp̄mit caracterem: isto
mō tōsura nō ē ordo. qz nec sacm est
nec imp̄mit caracterē. Et hec ē senten-
tia Tho. in 4. di. 24. Et ppter hoc iu-
ra inf ordines nō posuerūt tonsurā. 32.
di. seriatim. 77. di. illud. 93. di. a subdia-
cono. Si hō loq̄mur de ordine non vt ē
sacm: sed largo mō p̄ dputatōe ad di-
uinū cultū: sic fīm eūdē ordo ē. 7 ita no-
minat ex de eta. 7 quali. cū 3tingat. s3
q̄ ibi dicit Ber. q̄ ē idē qd psalmista
tus nō ē sic: vt in se. § p3. A. Nō ē g⁹
p̄ma tonsura p̄pē ordo s3 dispositio ad
ordines: vt in sū. con. eo. ti. q. 2. B.

Utr⁹ psalmista sit ordo? R⁹: fīm
Tho. in 4. di. 24. In decretis di. 21.
cleros. psalmista 7 ab hostiario iter
ordines pontif: non q̄ sit spālis ordo: s3
qz ē officiū ordini. f. lectoratū ānexu3.

23. di. psalmista. Nā qz psalmi cū can-
tu. p̄nunciant: nō lector dī psalmista et
cantor: qd ē qd dā officiū inf ordines.
A. Lon. p̄e. vt i sū. eo. ti. q. 3. B.

Quot sūt ordines? R⁹: fīm sūiaz Tho.
in 4. di. 24. Si p̄pē accipiam⁹ ordines
inq̄tū sūt sacra seprē sūt. q̄tuor. f. mio-
res: vt hostiari⁹. lector. acolitus. 7 exor-
cista. 7 tres sacri. f. subdiaconus. diaco-
nus. 7 p̄sbyter. Si hō largo mō suma-
mus addet minorib⁹ p̄ma tōsura siue
psalmista: vt qdā dicūt. Et de h⁹ hēa
i p̄cedētib⁹ duob⁹. §. Sacris hō addet
epatus. q̄ tñ v3 sit ordo hēs i se. §. A.
hoc cōiter tenēt oēs theologi. f. q̄ or-
dines p̄pē sūt tñ seprē: vt in sū. con.
eo. ti. q. 4. B.

Utr⁹ ep̄at⁹ sit ordo? R⁹: fīm Tho. in
4. di. 24. Ordo pōt accipi dupl'r. Uno
mō fīm q̄ ē sacm: 7 sic oīs ordo ordina-
tur ad sacm eucharistie. Unū cū eps nō
hēat q̄tum ad hoc ptātem supiorē sa-
cerdote epatus nō ē ordo. Alio mō pōt
cōsiderari ordo fīm q̄ est officiū qd dā
respectu q̄rūdā actionū sacraz. Et sic
cū eps hēat ptātē in actōib⁹ hierarchi-
cis respectu corporis mystici sup sacer-
dotē ep̄at⁹ erit ordo. Et isto mō loquū-
tur qñq; iura. vt cū dī q̄ non pōt cōmit-
tere ea q̄ sūt ep̄alis ordis nisi ep̄o: ex
de cse. eccle. aqua. A. Et sic ordo ali-
quādo accipit p̄ sacro: aliquādo p̄ gra-
du dignitatis: vt p3 in sū. con. eo. ti. q. 3.
hoc cōiter tenēt oēs theologi. f. q̄ or-
dines p̄pē sūt tñ seprē: vt i sū. e. ti. q. 4. B.

Utr⁹ ordo sit vnū sacm? R⁹: h3 p̄e.
Unū ē nō vnitate indiuisibilitatis sic
punct⁹: nec cōiunitatis sicut linea: nec
pfectōe vni⁹ forme sicut corpus aiatū
sed ē vnū pfectōe vni⁹ finis: qz cū cōsti-
tuat ex diuersis ordib⁹ spālib⁹ oēs ordi-
nant ad vnū actū. f. cōsecratōis eucha-
ristie. A. Sicut etiā dom⁹ dī vna fīm
eūdē: vt in sū. eo. ti. q. 5. B.

Utr⁹ in ordine offerat ḡa? R⁹: scdm
Tho. 7 p̄e. i 4. di. 24. In ordie offer-
ḡa gratū faciēs q̄ necia est non solum
ad digne suscipiēdū sacm: sed etiā ad

digne ministrandū. A. Idē in sū. con.
eo. ti. q. 9. B.

Utrūq; ordo liberet a fortuna seruili.
R. fm Ray. Nō solū ep̄alis dignitas
s; etiā sacerdotāl' liberat a cōditiōe ul'
a fortūa seruili vel ascripticia. di. 5. 4.
si seru' sciēt. Et s; canōes etiā a curia
li fortūa siue viculo: qā vt dictum est
liberat a fuili q̄ fortior est. di. 5. 4. fre
quens. z. c. ex atriq; uis. Un' q̄tū ad h' nō
tenet illud c. si seru' sciēte. A. quia
illud. c. est qdā lex q̄ reuocat p ius cāo
nicū fm glo. ibi p rōnē p̄tractā. B.

Uerū tū curialis nō d; ordinari. vt. i. or
dinād'. s. 15. A. s. q̄ incipit. i. 5. B.

Utrūq; votū castitat' sit ānerū ordini
sacro. R. fm Guil. Nō. ut p; i grecis q
nō tenent ad continētā nec apud nos
illi q̄ inuiri vrozib' ordinant. A. La
les tū nō pnt debitu' erigē licz teneant
reddere. ut s. impedimētū rī. s. p. i addi
tōe. B. S; tale votū ānerū est ordini
ex cōstitutōe eccl'ie p̄p̄t honestatē sacri
ordis: sicut Hug. nō dicit. 23. di. in fm'. A.
Lon. Tho. scdā scdē. q. 88. B.

Quot mōis ordinatio d; sumōiaca?
R. fm Ray. q̄tuor mōis. Nam alia
parte ordinatoz tū. alia ex parte or
dinādī tū. alia ex pte vtriūsq; alia ex
neutriūsq; parte: vide. i. sumōia p. 5. 6.

Ordō 2° temp'. Utrum
necesse sit instm in ordinatō
ne exhibitu' corpali rangi? R. s; Tho.
i. 4. di. 2. 4. Quidā dicūt tractū instru
mētoz māliū ab eo q̄ suscipit sacm n̄
eē de necitate sacri: sed solā p̄rectōez
Tū ip̄a xba forme vidētur oñdere q̄
tract' m̄ae sit de cēntia sacri. qz dicitur
accipe hoc vel illud. zc. A. P̄mā opi
nionē segtur Al. quā ēt n̄ oio reprobāt
Tho. licz scdā videat sibi iurior: vt p;
in sū. con. li. 3. rī. 23. q. xi. vbi etiā patz q̄
hosti. multum discrepat ab his. Ideo
hic passus penit' v' ābiguns. p̄p̄tea p̄
turiōz ē eligēda: ex de homi. peritio. et
de p̄by. nō bap. veniē. ibi nō itelligit
iteratū qd' ābigit eē factū. B.

Utrūq; ples ordines eodē die possint
ōferri? R. fm Ray. Uno die nō debēt
ōferri vni oēs minores nisi hoc obtine
at de cōsuetudine eccl'ie. Itē vñ ordo
sacer cū minorib' v' duo sacri nullo
ōferūtur eodē die vni. di. 7. 7. i. singulif
z. c. q̄cūq; ex de eo q̄ fur. or. sus. cūz; b la
toz. ex de tēpo. or. lras. z. c. dilect'. Et de
pena ep̄i q̄ hoc ordinat hēs. i. ordina
toz. s. 3. Ille vō q̄ furtiue d; p̄dictā for
mā ordinē recipit d; deponi. di. 7. 7. s. b
diacon'. ex de eo q̄ fur. or. di. sus. inotuit
Si tñ receptis iux cōsuetudinē patrie
q̄tuor minorib' ordinib' subdiacōatū
eadē die furtiue recipiat: pōt permitti
misericordiā i minorib' tū ministrare
Et si itrauerit religionē z vita morel' q̄
ei' exegerit abbas si voluerit in aliis
ordinib' poterit dispensare: vt in dicto
.c. cū. h. Et idē fm hosti. si duos sacros
ordines sū' recepit. A. Idē i sum. cō.
eo. ti. q. 13. B. S; si lata fuisset p̄us ex
cōcatōis snia d; sic recipiētes. A. i. fuif
set inhibitu' ne sic ordines reciperent
sub pena excōcatōis: vt in dicto. c. ino
tuit. B. z. nihilomin' receperint non
poterit cū eis dispēsari nisi per papā
vt in dicto. c. inotuit. A. Hoc videtur
sentire Hos. z. hosti. q̄ absolute dicunt
q̄ q̄ post itermīnatōem anathematis
ordinat: nō pōt cū eo dispēsari nisi per
papā nisi q̄ ad minores ordines in qb'
h' cāu pōt dispēsare ēt ep̄s fm hosti.
z in sū. co. ti. q. 14. Sed hec videtur itel
ligēda fm distinctōem Ray. q̄ dicit vt
p; i dicta. q. 14. q̄ si qs d; phibitōez fa
ctā sub penē excōcatōis clādestine re
cepit duos ordines sū' tunc non poterit
cū eo in executōe ordinū ēt si rligionē
itrauerit dispensari nisi de licentia pa
pe. dicto. c. inotuit. Si hō aliqs recepe
rit furtiue ordinē sacru' vel nō sacrum
distingue. qz aut fuit phibit' sub inter
minatōe anathematis aut non. In p̄
cāu poterit odigna satisfactōe p̄missa
cū eo: vt in suscepis mīstret ordinib'
ep̄s dispensare. z si itrauerit religionē
ēit i suscipiēdis postq̄ aliq̄ro tempore

fuerit i ea laudabilr ouersar. In 2º at
cāu poterit cū tali ēt i secto remanēre
pº dignā satisfactōem tā in susceptis
qº in suscipiēdis ordibº dispēfare: ex dº
eo q fur. or. sus. c. p. hec ibi. Et dº qº pºe
furtiue ordinē suscipe qº dº cōsciam sui
epi z sñ examiatōe pmouet hº glo. ex
de eo qui fur. ordi. sus. c. p. B. Et ad
dit hosti. qº etiā papa de facili non di
spensat. De dispēfatōe cū ordinatis ab
alieno epº z hº modi. habes. i. ordina
tus p. s. anpt. B.

Utr in ordie faciēdū sit scrutiniuz
Rº fm hosti. Circa hoc faciēdū ē di
plex scrutiniū. Unū añ ordinatōez: qº
diligēter faciēdū ē: ex de elec. nihil est.
s. epi. Et incipit i feria qºta pcedente
sabbatū ordinatōis z durat vsqº ad vi
ciū sabbatū. p archidiaconū qdē de iu
re cōr: ex de offi. archi. ad hec. z. c. vt no
strū. A. Olm eps eligebar scrutato
res seu examinatores. 24. di. q. i. Et nō
tur in sū. eo. ti. q. 17. fm Hof. Sed vt hic
dº z etiā ibi hodie de iure spectat exa
minatio ad archidiaconū. B. Qui
hēbit diligēter ingre de vita ordinādi
de genere. de patria. de etate. de titulo
ad quē ordinat. de loco in qº ouersatur.
de scia. de fide. z de aliis qº cōtinent in re
gula aplica. de gbº dº. i. ordināduz qº si
per totū. Et sic i sabbato q. pbatī sunt
epº pntent. 38. di. quando. Istud. c. po
tius est. 24. di. B. Aliud scrutiniuz
fit in ipa ordinatōe quādo ordinandi
epº pñtantur añ altare cū archidiacono
nus dicit. Postulat scā maē ecclia. z. c. z
ordinatore itrogāte. Scis illos esse
dignos. Et rñdet. Quātū humana fra
gilitas. z. c. Et qdē pñtator i tali rñsiōe
nō peccat: dū tamē dºsciam nō loqua
tur: ex de seru. i. or. fa. c. vno. Aliogh dº.
28. q. i. s. p. A. Deliº fac dictū. c. vni
cū. B. Nā quē nescit indignū debz
psūmē dignū: ex de psump. oudū. Qdº
si archidiaconū remordeat conscia de
aliqº qº nō sit dignº: tūc añqº veniat ad
ordinatōem secreto studeat epº denū
ciare. ex de seru. in or. fa. c. p. Et si epus

nolit desistere archidiaconº dº se sub
trahere: z si nō pōt sine scādalo dº illa
hºba dicē tanqº mīster ecclie qº nō iudi
cat de occultis: sed nullo mō crimē lit
teris dº publicare. Lon. Inno. A. 38
in dicta. q. 17. z se. B.

Quid si sine examinatōe qº ē ordia
tus: Rº fm hosti. Si sit notº z dignº nō
peccat: qº tales nō sūt examinandi: ar.
24. di. nullus. A. Fallit hoc i epº cō
secrādo qº quis sit notº: tñ examinat
23. di. q. epº. fm Hof. z in sum. con. eo. ti.
q. 19. S3 si indignº sit deponi dº. B.
ex de corpo. viti. exposuit. Si hº sit
ignorº quis dignº deponēdas ē. 24. di.
.c. vlt. z multo fortº si indignº. 50. di.
ex penitētibº. A. 38 i dicta. q. 19. B.

Quid si in examinatōe crimē suuz
nō exposuit: Rº fm hosti. Ordināº
tenet cōfiteri crimina seu impedimēta
notoria iuris vel facti: nisi fuerit cum
eo dispēfatū. di. s. 50. ex penitētibº. Itēz
tenet pdere graua seu enozmia. s. qº ēt
pºpniam executōem impediūt: vt ho
micidiz sumonia in ordine z hº modi
A. Etiā si sint secreta: vt in. c. qñsum.
ex de temp. or. B. Alia hº qº nō im
pediūt: non tenet. ex de temp. ordi. c. fi.
Si hº fraudulēter defectº subtrahit nō
hēbit executōem ordinis sic suscepti:
ex de renūci. nisi cum pdem. s. psonē.
Si hº cōfiteatº z dispēsetur cū eo Tecurº
erit fm Inno. vt vltteriº nō accusetur.
Alr secus. 34. di. c. vlt. A. Potiº vº
24. di. c. fi. B. Si nō dispēset z nihi
lominº ordines nō dº ordinatº i illo or
dine admitti. si. di. si qº sane. Lō. Hof.
A. 38 i dicta. q. 19. B.

Quālibº tpibº debēt ordies cōferri?
Rº fm Ray. Ordines generalr cōferri
pñt in sex tpibº anni. s. In sabbatis qº
tuor temporū. Et in sabbato añ oficā
de passione. Et in sabbato sancto pasce
di. 75. c. vlt. ex de temp. or. de eo. Papa
hº pōt cōferre subdiaconatū in diebº
oficis. z in aliis pcpuis festiuitatibº.
Itē in oficis diebº solēmbus quilibet
epus pōt cōferre minores aliquibus

ita tñ q nō multis ne videatur gualē
ordinatōem facē: vñ nō ē in dicto. c. de
eo. Lon. Hosti. z Hof. z alii. A. Idem
in sum. con. eo. ti. q. 30. B.

Quare sacri ordines sp sūt cōferen-
di in sabbato? R. fm Hosti. quia sab-
batū significat requiem. z qui transit
ad clericatū irrevocabit per susceptō-
nem sacri ordinis transit de labore se-
culariū negotior ad vacatū spūalib?
dis. ss. fornicari. Et apłus. z. Lbi. z? Ne-
mo militans deo implicat se negotius
sclariis? Lon. Inno. z Hof. A. Lō. etiā
Ulyt in dicta. q. 30. B.

Utz aliquo modo ordines sacri pos-
sunt offerri in dñica? R. fm Ray. Si in
sabbato ordinationū tā ordinās q̄ or-
dinandus cōtinuaret ieiunū nec come-
deret nisi forte celebrādo: tunc i mane
sequētis dñice posset facer ordo offerri
quia tunc mane diei dñice intelligitur
trahi ad sabbatū ppter cōtinuatōē ie-
iunii. Et idē itelligēdū est de nocte añ
diem pasce si tunc celebraret vt erat
mos antiquit? A. s. q in dicta nocte
possint ordinationes fieri: z nō i aliis no-
ctib? fm Inno. in. c. l. i. t. r. e. s. e. x. de tēp.
or. B. Porro talē cōtinuatōem ieu-
ni non expedit facere nisi in necessita-
te. Lō. Hosti. Inno. z alii. A. Hec par-
tim fuerūt dicta Ray. z partim alior:
vt patz in dicta. q. 30. vbi etiā dicit fm
glo. Ray. q cōtinuatio ieiunii sic d3 in-
telligi q die sabbati z nocte sequenti
nihil comedat vel sumat vel bibatur
Et b3 Inno. in dicto. c. l. i. t. r. e. s. e. x. celebrās
die sabbati non deb3 sumere nisi cor-
pus z sanguinem. B.

Que pena eor q extra statuta tem-
pora sacri ordinē suscepērūt? R. Nō
debet p̄mitti in susceptis ordinib? mi-
nistrare: ex de tempo. or. c. 2. Tñ cara-
cerē suscepērūt. Et ep̄s imposita eis
p̄mo penitentia cōperenti sustinere po-
terit vt postea in susceptis ordinibus
ministrent: ex de tempo. or. c. sultatōi.
Et fm Inno. Ber. z Huil. q addit. q se-
cus est in ordinib? suscipiēdis. A. Idē

in. sū. con. eo. ti. q. 33. Si tñ ante ministrē
habes s. dispēsatio. s. 6. z. 9. Ordinato-
res vero debēt priuari auctoritate or-
dinandi: vt in eo. c. 2. B.

Quid si aliqd omittat in ordinationē
de forma? R. fm Ray. Si aliqd omit-
tatur qd sit de substantia. aut etiā si ou-
bitet vtz sit de substantia tota ordina-
tio deb3 iterari q̄si nihil sit factus. Ni-
hil. n. intelligit iteratū qd nescit eē fa-
ctū: de ofe. dis. i. solēnitates. Si autem
omissū ē id d q̄ exp̄ssū ē q̄ nō ē de su-
sta nō d3 ordinatio iterari: s3 qd omissū ē
d3 statuto tpe caute suppleri. ex de sa-
cra. ite. c. p̄s b3. z. c. p̄. Lō. Inno. A. Idē
in sū. con. eo. ti. q. 34. B. De eo q scien-
ter ordinē iterat: hēs s. dispēsatio. s. 7.

Que sunt illa q nō sūt de substantia?
R. fm Ray. Exp̄ssū ē q de substantia
nō est ipm tps ordinationū: ex de tēp.
or. sane. Itē nec etas ordinādi dis. 77.
subdiacon? z. c. in veteri. Item nec vn-
ctio: ex de sacra. vnc. c. p̄. circa finē. z de
sacra. nō ite. c. p̄. Itē q ordinandus in
p̄s byterus vel diaconū recipiat impo-
sitōem manus ep̄i. A. s. tactu corporali
vt in. c. vlt. de quo statim. B. ex de sa-
cra vnc. ite. c. vlt. Itē q ordo recipiat a
p̄po ep̄o vel q nō recipiat q̄s oēs ordi-
nes sūt. sed seruatis debitis interstitiis
ex de tempo. ordi. q trāslatōem. z. c. lit-
teras. z. 9. q. 2. Lugdunēsis. Lon. Hosti.
z fm eūdem Hosti. z etiā Hug. z Huil.
non est de substantia q ordinans z or-
dinandus sint ieiuni. A. Hoc cōiter
tenent doc. licz Ray. de hoc dubitaue-
rit: vt p3 in sum. eo. ti. q. 34. B. Sunt
alia de quib? nescit vtrū sint de substā-
tia vel nō: vt missa. de qua etiā Hosti.
dicit dubium. A. In dicta. q. 34. B.
Tamē in minorib? ordinib? non videt
dubū q missa nō est de substantia. A.
Forte hoc pōt itelligi ex cōsuetudine:
que ē optima legū itēpres. ff. de legi.
si de itēpretatōe. Itē ad mām aduertē
dū fm Inno. z in dicta. q. 34. q cū in or-
dinatione alicuius in diaconus vel sa-
cerdotem omissa est manus impositio z

postea supplet. dicunt etiam omnes ordines que precipiunt dici quoniam sit manus impositionis. quod ipsi manus impositioni adherent. Et de manus impositione fit mentio in ordinibus. Item dicitur quod ubi diuisi et diuersi sunt actus non est iterandum: sed supplendum: sicut in ordinatione sacerdotum alius actus est tenere manus super caput alius dare ei calicem et patenam: quorum si aliquod defuerit legitime factus non erit postea iterandum. Quidam tamen dicunt quod hec duo. scilicet de calice et de patena non sunt supplenda. quod non sunt de substantia. tamen securus est supplere. Item si pars alicuius ordinis omissa esset: a capite inchoanda foret. Tamen in ordinibus multe ordines possunt esse que non sunt de substantia ordinis. Unde si talis ordo legitime collatus esset non propter hoc reiteraretur. Item si tamen una manus inuncta est postea solius alterius manus inunctio supplenda est. et ubi in ordinibus dicitur manus in plurali dicatur manus in singulari. Et si facta esset unctio in aliquo et non dicta oratio: vel e converso: repetendum erit utrumque. quod actus non sunt diuisi cum in ordinibus fiat mentio de unctio. Item quod omissus est debet suppleri per eum qui ordinauit. Quod si fieri non potest per alium suppleri potest. Item si episcopus in ordinando ex infirmitate deficiat per eum postea vel per alium inchoabit ubi ipse dimiserat nisi sint aliqua coherentia: ut unctio et oratio: ut dictum est: vel nisi unum sit actus: ut per in forma consecrationis eucharistie: et in forma baptismi: cuius parte iam dicta si deficiat minister per alium reincipit forma in baptismo et in missa ab illo loco: qui perdidit. Con. Hosti. Item quod dictum est omissus caute suppleri. Hosti. in. c. per byter. ex de sacra. lre. ubi et Innocentius ponit per dicta: ut et per in dicta. q. 4. expoit quod fiat suppletio tunc ordinationis et veniat patiens defectus qui ministrans episcopo: nec erit in tertio episcopi nec ipsi quod ordines super ipsum iterentur. et cum venerit episcopus ad id quod omissum est suppleat: et potest fieri ultio per alios eiusdem ordinis: ut magister celestis. Potest et

episcopus ei dicere. Uade et porta mihi librum vel aliam rem que credant circumstantes quod propter mandatum sibi iniunctum imposuerit manum: vel etiam in capella sua paucis et bonis secretariis vocatis priuatim poterit ordines celebrare. Quousque autem hoc supplementum recepit executionem suscepti ordinis non habebit. Sz. dif. sollicitudo. et ex de sacra. lre. c. per. et ibi glo. et in dicta. q. 34. B.

O Rdo 3° quo ad characterem. Ut in quolibet ordine imprimatur specialis character: et an character unius ordinis presupponat characterem alteri ordinis? R^o fm Tho. in 4. dif. 24. In quolibet ordine si offeratur specialis prius: ita imprimatur specialis character: nec character unius ordinis presupponit characterem alteri ordinis. Nam recepto ordine posteriori et pretermisso precedenti: non propter hoc debet reordinari in ipso posteriori: ex de cle. per. sal. pmo. c. unico. Lo. theologi oes. A. Idem in sum. con. li. 3. ti. 22. q. 6. B. Ut autem character ordinis perigatur character baptismi et confirmationis? R^o fm Tho. ubi s. Character baptismi preexigit de necessitate. quod est fundamentum omnium sacramentorum: ex de per. by. no. bap. c. per. et c. veniens. Sz character confirmationis non perigitur de necessitate quoniam sine illo recipiatur quod character ordinis: tamen de congruo perexigit. Con. per. et alii. A. Idem in sum. con. eo. ti. q. 7. B.

In quo actu imprimatur character in singulis ordinibus? R^o fm Iniam Tho. in 4. dif. 24. et 25. Sacerdotalis character imprimatur quando datur ei ab episcopo calicem cum vino et patenam cum pane et sub obrita forma: quod tunc offeratur ei prius ad principalem eius actum qui est consecrare corpus et sanguinem christi. A. Per. autem dicitur quod in ordine sacerdotali imprimatur character in impositione manus: que est organum organorum: et organum consecrationis et ministratio sacramentorum: ut in sum. con. eo. ti. q. 10. B. Diacono non imprimatur in datione libri euangeliorum: tunc enim ei datur potestas legendi

euāgelia in ecclia: qđ ē eius scđarius
act: in quo includit pncipalis. s. dispē
sarō sacri eo modo quo dicit s. diacon?
Subdiacono xō in porrectōe calicj va
cui. A. s. ossecrati s. m. pe. z. Al. i. dca. q.
.10. B. q. hēt portare vasa dñici cor
poris z sanguinis. Alcolito in acceptiōe
vrceoli z candelabri: sed pcpue vrceoli
li: q. ei ē pparare vinū z aquaz ad mi
nisteriū. z accipit hec ab archidiacono
nō q. archidiacon? offerat sacm ordis
q. cōferat xute xboz que dicit ep̄s. A.
Scđm Al. z. pe. magis vī impmī cha
racter cū daf candelabri q. in datione
vrceoli. Itē dicit pe. q. i traditōe quā
facit archidiacon? fit ptātis collate ex
p̄ssio: vt in dicta. q. 10. B. Exorciste cū
recipit libru exorcismoz. Et. n. officiū
est exorcismos memorie cōmēdare: et
man? sup cathecuminos z energumi
nos ponere. Energumun? est deimonia
cus s. m. catholicon. B. Lectori cū da
tur liber pphaz. q. ei offm ē ppheti
as legē z cathecuminos p̄na erudimē
ta fidei docē. Hostiario cū offerūtur ei
claves ostioz ecclie. q. ei officiū est di
gnos ad sacra recipere z indignos exclu
dere. Hec sumpta sūt breuiter partiz
de Tho. vbi s. z partiz ex canone di. 23.
A. s. in. c. subdiaconus. cū multis aliis
se. Et p̄dictis quo ad exorcistā lectorēz
z hostianiū. cō. pe. vt in dca. q. 10. B.
S. nunqd laic? q. oīo nescit l̄as reci
pit characterē si ordinē? R. s. m. Ray.
Credo q. recipit. q. ex quo baptizat? ē
susceptibilis ē cuiuslibet sacri: cum ba
ptismi? sit ianua oīuz sacroꝝ. 32. dīf. vez
circa fi. Et fac ad hoc. i. q. 2. vtrū. s. 3. di
cif. A. Del? in. c. veniēs. ex de p̄s by.
non bap. B. hoc tñ nullo? o. fieri. 33.
dīf. oēs. Sed qđ ibi dicit q. substantia
sacerdotū sunt eloga dīna: non intelli
gīt q. sit de substantia ordis: sed q. sub
stantia executōis. Idē hosti. A. Idē
in sū. li. 3. rī. 5. q. 3. Aduertēdū etiā q. lai
cus q. nullū hz ordinē posset oib? aliis
p̄termisiss recipere ordinē sacerdotalez
s. m. theologos cōiter: h. Dug. dixerit q.

non pōt recipere nisi hēat ad min? p̄maz
tonsurā: vt in sū. con. li. 3. rī. 22. q. 41. B.

Utz q. coact? ordinat? recipiat chara
cterē? R. s. m. Ray. Si coactio fuit cōdi
tionalis vt p. aliquā cōminatōem vī cru
ciatū vtiq. recipit characterē. ar. dīf.
74. vbi ita. s. dīf. de iudeis. i. q. 1. q. qđā
Nā in tali casu volūtas ē saltē indire
cta. de qua Aug? voluit facē: q. voluit
viuē. A. i. s. q. 1. merito. B. S. si co
actio fuit absoluta: vt si oīo inuit? vio
lenter teneat sub manu ordinatoris
nullū recipit ordinē: vt de baptizato
p. 3. sup. baptism? 4. s. 3. Lon. hosti. z
hof. A. Idē i sū. eo. ti. q. 49. B. S.
gn talis teneat crinē z an retineat pui
legiū cūcale: hēs. i. ordinar? p. s. s.

Ordinandus. Quales
eē ordinādi quib? regunē aīa
rū cōmitti o. oīdit ap̄lus. i. Thimo. 3.
vbi ponit tredeciz capla dīcēs. p̄mo
o. ep̄m eē irrep̄hēnsibilē. 2. vni? vxoris
virū. 3. sobriū. 4. dicit nō vinolētū. 4.
prudētē. 5. pudicū. 6. ornātū. 7. hospi
talē. 8. doctorē. 9. nō p̄ussorē. 10. nō liti
giosū. 11. nō cupidū. 12. domū sue bene
p̄positū. 13. paz. i. subdit. nō neophitū.
Idē eādē regulā tradit ad Titū p̄. licz
aliquātulū varient xba. Et h. ap̄s vī
deat dictā regulā in ep̄is posuisse. Ex
tēdēda tñ est ad oēs ordinādos: vt pro
bat Aug? dīf. 34. cognoscām. A. Al.
cognoscim? B. Et Ambrosi? dīf. 81.
ap̄ls. A. hoc vī p̄ori? dicit Aug. qui
ibi signat. Et idē qđ h. nō ē in sū. li. 3.
ti. p. q. 1. B. Sūt z alia. i. impedimē
ta ordinādoz iure positiuo inducta. q.
z h. addātur ad p̄dca tredecī capla erūt
viginti tria que regūtur circa ordinā
dos. vñ. 14. q. nō sit solēniter penitēs.
15. nō curialis. 16. nō rōcīnis obligatū
17. nō seruus. 18. nō corpe vitiat. 19. n.
illegitime nat. 20. non qui distulit ba
ptizari vsq. ad egritudinē mortalem.
21. non pegrinus vel ignot. 22. non mi
nor i etate. 23. nō femina. De his nūc p.
ordinē ē dicēdū.

Primū ergo caplm aplice regule ē
ordināndus irrepēhēibilis sit. Qd ad
Lūū dicit sine crimine: non est intelli
gendū de quolibet crimine. Aliē null
posset ordinari: qz nemo sine crimine
viuit. Un̄ hiero⁹ exponit irrepēhēibi
lē. in obnoxiiū repēhēfioni. A .i. cō
dēnatōi: vt in. s. uūc aut. de quo. i. z nō
tur in sū. li. 3. ti. 2. q. 1. vbi nōnt que i hō
s. ponūtur. B. Nā res pene s nām
ē vt sine pctō aliqs sit. Sed talis eliga
tur cui⁹ oparatōe ceteri grex dicant. s.
hoc dī. 25. s. nunc aut. pōt tñ intelligi
sine crimine indisēfabili: vel etiā sū
crimine qd regit dispēfatiōem z nō ē
adhuc dispēfatiū. De qua mā hēs sup.
dispēfatio. s. 7. r. s. A. ino. s. p. to.
B. vñ sū crimie enozmi: s q vide s. cri
mē. s. 2. r. s. enozmia. s. p. A. Breuif
itelligit de crimine digno cōdēnatōe:
vt dictū ē. s. q impedit p. mouēdū: vel
deicit iam p. motū: qd aliqn recipit vi
spēfatiōem z aliqn nō: vt p. sup. dispen
fatio. p. totū. B.

2° ordināndus sit vni⁹ vxoris: qd est
intelligēdū negatiue. i. nō plūm. s. q
nunq̄ hūerit duas vxores. dī. 87. p. po
sui. Nam nisi sic exponeret: seq̄ret
q virgines z q nunq̄ hūissent vxores
non possent p. moueri: qd esset absur
dū. A. Idē i sū. li. 3. ti. 3. q. 1. sū Ray.
Ul. z hosti. B. De mā ei⁹ q ples ha
buit vxores z dī bigamus hēs s. biga
mia per totum.

3° ordināndus sit sobri⁹ z nō vinolen
tus. Et qdē qre sobrietas cibi z pot⁹ re
quiritur in ordinando: habes. i. sobrie
tas. s. p. 2. r.

4° ordināndus sit prudēs. Debz. n. ha
bere triplicē prudētiā. s. sacre scripture
. 36. dī. p. totū. Itē sctariū sctariū. A. s.
iqtū expediūt ad salutē z nō vltra: vt
in. s. sed ecōtra. de q. i. B. 37. dī. legi
mus. s. sed ecōtra. z. c. se. Itē sctariū ne
gociōz. A. s. inq̄atū ad salutē expe
diūt: al⁹ sec⁹. qz nemo militans deo. zē.
eē ne cle. vel mo. c. p. B. 39. dī. p. to.
De ista mā plene hēt. i. scia. p. totū. z s

discere. z sup. mgt. p. 2. r.

5° sit pudic⁹ vt morib⁹ z xbis pudici
tiā indefinēter ofīdar. Un̄ Lant. p. gene
spōse. i. p. dicatores. turturi oparat aut.
s. caste. Nā xecūdia ingenuos p. dit na
tales: vt ait Amb⁹ 86. vñ. non satis. A.
Idē i sū. con. li. 3. ti. 7. in pñ. B. De
mā pudicitie hē satis i. pudicitia. A.
Et quo ad cūcoz pudiciā spālter s.
cūc. p. 2. r. per totū. B.

6° q sit ornar⁹ ornāmēto interiori z
extiori. de q dīcū ē s. cūc. p. s. 2. r.

7° q sit hospital⁹ hiero⁹. Dom⁹ cū
coz oib⁹ debet eē cōes. i. q. i. qm. Nam
hospitalitatis hortator eē nō pōt q
domū p. priā hospitib⁹ clausit. 42. dī.
s. p. Itē qz pieras hospitalitatē remu
nerat eternatē. Mat. 25. Hospes eras
z nō col. me. Itē remūerat t. palif. i. Thi
mot. 4. Exerce teipm ad pietatē. Et se
qrur. pieras ad oia valet p. missionez
hīs vite: que nūc ē z future. Un̄ Abra
hā z Loth hospitalales erāt z āgelos re
cipe meruerūt. A. vt in dō. s. p. 42.
dī. B. Et ad istā hospitalitatē pōt ēt
reduci etyna: de q hēs s. etyna p. 2. r.
z sup. cūcus 4. s. 5.

8° q doceat. Un̄ z dīc docto⁹. Ubi
sciēdū q doctrina ordinādoz o. in duo
bus cōsistere. s. in disciplina cor. rectōis:
de qua dictū est s. correctio p. per totū.
Itē in sermone p. dicatōis: de q dī. i. p.
dicato⁹. p. totū.

9° q nō sit p. cūfioz: de q mā vide. i. p.
cutē. Lōcedit aut mgtis z officialibus
cūcis z p. laris aliq̄lis xberatio minoz:
vt s. exercōcatio 2. s. 2. r. 7.

10° nō litigiosus. Et qdē qd sit litigiū
z quale pctm z qre litigiosus phibetur
ordinari hē sup. litigiū p. totū.

11° nō cupidus. i. auar⁹. Nā talis o.
dinari non debz. Et est duplex rō. pma
est qz cupiditas ē radix oium maloz.
i. Thimot. 6. eē de consti. nam concupi
scētiā. z. 47. dī. virū. z. c. bonoz. Scda
est quia mens eius cupiditate astricta
semper aux z reddit⁹ cōputat: gratus
intuetur aurūz q̄ solem. 44. dī. sicut

bi. 3. q. 5. accusatores. De auaritia q̄q̄
vide supra. auaritia. z. sup. negociatio.

.§. 2.

¶ 12.º sit domui sue. i. familie bñ p̄posi-
tus. si q̄ eā honeste regat z eā a vitiis
ad h̄ritus verbo z exēplo trahat. 4. 7.
dis. §. necesse. S̄z q̄re sp̄at̄ in ordinādo
hoc requirit? R. fm Ray. Duplex ē ra-
tio. Una qz non bēt frontē rep̄hēden-
di alios q̄ suos negligit corrigere: vt i
p̄dicto. §. necesse. Alia rō. qz p̄sumit ve-
hemēt̄ d̄ eū de crimie negligētie: qd̄
adeo magnū ē q̄ ē depositōem induc-
si. dis. dicit̄. Si tamē sine culpa sua fa-
milia mala eēt non imputaret̄ ei. 4. 7.
dis. sicut bl. A. pot̄ i dicto. §. neces-
se. B. an si. r. c. quātūlibet. A. Idē
in sū. con. li. 3. r. 13. q. 2. fm Ray. z addit.
Itē postq̄ p̄motus fuerit ad ep̄atum:
debet esse bene p̄positus domui sue
i. eccl̄ie sue. qz non debz p̄la eccl̄astica
bñficia z maxime que curā hēnt altarū
annexam vni quātūlibet exercitate p̄-
sone vno tempore committere: sed sin-
gula singulis. 89. dis. singula. 7. q. 1. in
apibus. B.

¶ 13.º nō neophitus. Quis dicatur neo-
phitus in fide z q̄re p̄hibetur ordina-
ri: hēs sup̄ neophit? S̄it̄ z neophit? in
religione sup̄. nouit? §. p̄t. A. pot̄
vī. §. vlt. B.

¶ 14.º nō solēniter penitēs. qz tales nō
debēt ordinari. dis. 50. ex penitētibz. z
38. dis. illiteratos. A. In b. c. nihil vi-
detur de hoc hēri. B. Et d̄ tali p̄nā
hētur. i. penitētia 3.º Sed quare tales nō
debent ordinari? R. fm Ray. Quadru-
plex est rō. Prima quia nō sunt digni
recipere vasa sac̄ozū q̄ dudū fuerūt
vasa vitioz. dis. 50. illud. 13. n. peccatuz
deletū sit per p̄niam remanet tñ cica-
trix. Irregularitas q̄ ipsū impedit. i. q.
1. vētū. Scda ē timor ne itez labat: q̄
quidem timor de consuetudine p̄stina
surgit. 61. dis. in sacerdotibus. in fi. Ter-
tia est scandalum populi. Lum. n. talis
p̄nā nō imponat nisi p̄ vulgatissimo
crimine: vt qz totā cōmouit vrbē. 26. q.

.6. c. si nō posset talis sine alioz scādalo
ministrare. 40. dis. de his vero. Quar-
ta ē qz non hēret frōtē rep̄hēdendi ali-
os: cū ip̄e sibi tacitus rīderet eadez se
cōmisisse vlt̄ maior. 25. dis. p̄mū. 42. di.
§. p̄. Idē Tho. in 4.º dis. 14. A. Idē
in sū. li. 3. r. 15. q. 1. B. Pot̄ aut̄ cuz
eis disp̄sari in minoribz p̄pter necita-
tē vel vtilitatē eccl̄ie. dis. 50. placuit. Et
hoc per ep̄m ex quo nō est ei p̄hibitus
ex de sen. ex. nuper. Sed si absq̄ disp̄-
satiōe sciēt̄ ordinat: aut indiscretē vi-
spensat d̄ p̄uari potestate ordinandi:
vt in dicto. c. ex penitentibus. A. Idē
in sū. eo. ti. q. 2. B.

¶ 15.º nō curialis. Vbi sciēdū q̄ curial
fm Ray. tripl̄r dicit̄. Primo mō large
dicūt curiales illi qui quacūq̄ condi-
tione obligati sūt curie alicui publice
pt̄atis: siue sint milites siue aduocati:
siū iudices: siū officiales: siue ēt histri-
ones. z breuē q̄cūq̄ hñtes officiū ho-
nestū vel inhonestū: dūmō curie obli-
gati sint. 2.º Strictē dicūt curiales q̄ cu-
rāt z gerūt honesta curie officia: vt de
curiones iudices z siles. 3.º Stricti dicūt
tur qui in causa sanguinis sunt officia-
les. z q̄ dum pt̄atibz obedirent sangui-
nē hūanū effuderūt. z dicūt isti curia-
les a cruore. Alii dicūt a curia. Qēs
autem curiales indistinctē fm Ray. p̄-
hibentur ordinari nisi p̄us sint absolu-
ti a curia. dis. 51. c. 2.º 7.º Sed postq̄ a cu-
ria sunt absoluti: distigue. quia si exer-
cuerūt seua vt officiales vel milites q̄
sanguinem humanum effuderunt. si
ue turpia z inhonestā vt histriones: si
posūt p̄moueri. dis. 51. c. p̄. z 3.º 4. 6. dis.
clericus versus clericum. z de consec̄.
dis. 2.º pro dilectione. Si vero honesta
officia exercuerunt vt iudices aduoca-
ti tabelliones z huiusmodi in causa ci-
uili siue pecuniaria admittuntur. dis.
61. osius. Sed in causa sāguinis repel-
luntur: ut sup̄ homicidiū 4.º §. p̄. Sunt
aut̄ fm Ray. tres p̄ncipales cāe q̄re cu-
riales ordinari p̄hibēt. Prima ē quia
qdā ex p̄dictis frēq̄nt̄ irregularitatem

ſubit ex offi ſuo. Secda ē qz tales qñz
repetūtur. z ſic ecclia perturbat. Tertia
qz pſumit eos q nō tranſeāt ad cleri
catū voto religionis: ſ; vt fugiāt rōci
ma oñoz ſuoz. diſ. ſi. c. p. 2. z 3. diſ. le
gem. Idē Boſt. z Hoſti. A. Idē i ſū.
cōli. 3. ti. 16. q. 12. z 3. B.

¶ 16. nō rōcintus obligat: ſicut ſi tuto
res. curatores. pcuratores. z hi. De q
bus an ſint ordinādi: vide ſ. obligatus
per totum.

¶ 17. nō ſuus. d q mā hēs. i. ſu. 2. p to.
¶ 18. nō corpe vitiat. de qb. i. vitiat
corpe. Et nō h q gcunqz hz hūc deſcē
q nō pōt bibē vinū: nō d; ordinari: vt
nō ſ. 2. q. 7. pī aplī. A. In glo. B. qz
talis miſtrās cōicare d; d ſe. diſ. i. e. p
deo. z de ſe. diſ. 2. pacta.

¶ 19. nō fili ſacerdotis nec al' illegitīe
natus. ſup. illegitīm' p totū.

¶ 20. nō q diſtulit baptiſmū: Nā ſi q
adult' ſan' diſtulit baptizari: z poſtea
i egritudine tiorē mort' ſe baptizāi fece
rit. pmouēi nō pōt. et cā ē. qz pſumit nō hē
erit'. Nā nō ex volūtate: ſ; ex necitate
vī recepisse baptiſmū. diſ. 57. ſi q. de
pe. diſ. 7. nullus. Alīam cām addit Ul. ſ.
vt p hāc penā hoīes inducerētur non
negligē ſuā ſalutē. Talis tñ pōt pmo
ueri duob' caſib'. pīm' ſi p' baptiſmū
fides z vita ei' p'abilis apparuerit.
2' ſi raritas clīcoz hoc exegerit: vt i di
cro. c. ſigs. S; cū baptiſm' tollat oē pec
catū z ſequelā peccati: vt diſ. 26. deinde
z. c. vna. qre nō tollit irregularitatem
iſtā? R' ſm Ray. Quia baptiſm' ita
dilāt' inducit eā. vñ nō pōt eā tollē: qz
idē nō opat ſzios effect': ar. ex de ba
ptiſmo maiores. vltra mediū. h. ſ; hec
tanq' incōpoſſibilia. z. 26. diſ. deide. Se
cus tñ ē de illo q diſtulit eucharīſtiam
vſq; ad talē egritudinē. qz ppter h' nō
repellit ab ordīe. diſ. 50. iſ. ko. Et ē ratō
diuerſitatis: qz baptiſm' vix vel nūq;
pōt differri ſine culpa: z etiā ſine pīcto
ſed cōio qñq; differi ſine culpa. ſ. ex re
uerētia. diſ. 5. c. ad ei'. z d pe. diſ. 5. c. p. h.
paucat. z de ſe. diſ. 2. q. tudie. z. c. vt qd

paras. A. Idē i ſū. li. 3. ti. 20. q. 12. z 3
ſm Ray. z Ul. B.

¶ 21. nō pegrin' z ignot': de qb' vide. i.
ordīario. 5. 6. z 7. z. i. pegrin' 2. p totū.

¶ 22. nō minor i etate. Ubī ſciēdū q a
ſeptimo āno. A. ſ. cōpleto: ſicut. i. d. d
āno. 12. z colligit ex rex. z glo. c. in ſingu
lis. de qno. l. B. vſ; ad. 12. pōt recipe
pīmā tonſurā z minores ordines pter
accolitātū: quē p'. 12. tñ ſcipiet. di. 77.
in ſingulis. Subdiaconatū ko recipe
pōt in. 18. Diaconatū i 20. pī byteratū i
25. vt in cle. gnālē. de eta. z qli. z ſuff. ē
artigiſſe pīctū tps. ar. ex de elec. cū i
cunctis. A. Et nōt glō. in dicta cle. ge
neralē. B. Sed epatū nō niſi p' cō
pletū. 30. ānū: vt in dicto. c. cū in cūctis.
A. Aduertēdū ē q ſi pſona puecte
etat' vlt ordīari: nō ſtari pōt cōplemētū
etat' d; ad oēs ordīes. pueh. ſ; h; Ray.
z Hoſti. z in ſū. con. dicta. q. 12. p ſeptē
ānos pōt recipe oēs ordīes hoc mō
In duob' pīmīs ānis recipiat qtuor mi
nores. Relīgs qnq; ānis oēs alios. 77.
diſ. gcunq;. Diſpēſatūe. ppter necitatē
ecclīe poſſ; laic' oēs ordīes recipe p
ānū z dimidiū. Hoach' ko p ānū. 67.
diſ. monachus. B.

¶ 23. non femina. de quo habes ſupra.
femina. 5. p.

Ordinator ſiue or
dinans. Quid ſi eps nō bap
tizatos ordinat: vide ſupra. baptiſmus
4. 5. ſi.

¶ Que pena ordinātis aliquem infra
etate? R'. pīmo qd q in ei' otumeli
am ille q ſic ordinat' fuit d; ſuſpēdi ab
exercitōe illi' ordīs vſ; ad legitimā eta
tē. z iſpe ordinās d; ſuſpēdi a collatiōe
ordinū z cōpelli puidere talī ordinato
i bñficio cōpetenti: ex de temp. oz. vel
nō ē. A. Idē in ſū. li. 3. ti. 22. q. 12. ſm
Ray. Et con. glō. in cle. generalē. d. eta.
z qli. B. De etate aut quā ordīnan
dus d; hēre vide ſup. ordināndus. 5. pī.
A. qui ſcipit. 22. B. Et h. i. 5. s.

¶ Que pena ei' q minores ordīes cū

subdiaconatu vel duos sacros ordines
sit confert? R: Si hoc fecit ex certa scia
d: deponi. si. d. q. in aliquo. Si ho ex
negligentia d: pvari pte coferedi tale
ordinē. d. 36. q. ecclesiasticis. i. q. i. si qui epi
eē de temp. or. litteras. z. c. dilectus. A.
Idē in sum. con. eo. ti. q. 16. B.

Utrū epi scienter ordinās indignū
peccet mortalit? R: fm Tho. in 4. d. 24.
Sic q: infidelis ē oīo suo mittēs
indigno ei? ministeriū pcpue cū hoc
dgar in detrimētū ecclie z honoris di
uini q p bonos mīstros pmouet. Et si
nō pnt tot boni inueniri mīstri meli? ē
hīe paucos mīstros bonos q multos
malos. 23. d. tales. eē de eta. z qli. cum
sit ars. Lon. Al. A. Idem in sū. eo. ti.
q. 23. vbi ē addit fm eūdē Al. q absq
oī dubio qcūq: idignū scienter pmouet
ad sacros ordines: vel ad qdūq: bñfi
ciū ecclesiasticū mortalit peccat: nec excu
sat nobilitas vt malus pmoueat. quia
quāto nobilior tāto est nociuor. Nec
puto ingt sufficē q nescit eū eē malus
s: necūq: est ad euitādū pēnā scire eū
eē bonū p talē rōem qle possibile ē hī
de hoīe. Et sic d: q alnō eēt ita vtilis:
oīo nihil valet. qz oīs vtilitas rpalis ē
spūali p pōnēda. Itē idignū d: dupl. s.
ōrie z puate. Cōtrarie q ōziū hz digni
tati. z ille nullū est pmouendus. Pri
uatiue q puaē cōdecētib? dignitati non
tā hz ōziū. Et in talib? ppter necitatez
aliquarū eccliarū q indigent līatis z de
fensorib? posset dispēdari vt a cōi hīet
de ecclia donec addiscēt. S: puto q si
ne pctō mortali nō possz ei cōferri cura
vel pbanda: sed expense p eo possent
fieri de ecclia: vel de bñficio ecclesie:
qō alteri interz cōmittēt. hec ille. B.

A quo possint z debeāt ordines con
ferri? R: fm Ray. Presbyteri z oēs in
feriores regularē debēt ordinari a su
is epis. 67. d. c. vno. z. 24. d. epi. Sed
qō d: in pdictis. c. q: adesse assensus
suoz clericoz fm Hosti. eo ipso q nō cō
tradiciūt cōsentire psumūtur. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 26. B.

Utrū alien? epi possit ordinare alie
num clericū? R: Nullū d: ordinare p
ter licētiā supioris epi ipsius. Et intelli
git supior in hoc casu epi de cui? dioce
si iste qui ordinari vult ē oriūdu: vel
i cui? diocesi bñficiū ecclesiasticū hz: vel
vbi hz domiciliū: s: alibi nat? fuit. In
feriores at plari siue religiosi siue alii
nō pnt talē licētiā dare nisi hērent a se
de aplica q possent subditos suos a q
voluerit epo facē ordinari. Itē nō pōt
talem licentiam dare officialis episco
pi: sed epo in remotis agēte vicari? ei?
i spūalibus gnālis: vel sede vacāte cā
pitulū seu is ad quē tūc administratio
spūaliū prinet pnt licētiā dare. Religi
osi quoq: q a suis plaris sūt i n exēpti
pōratib? dputati pōres z eoz socii pos
sūt a loz diocesanis qdiu ibi moran
tur licite ordinari: s: nō sūt d ipis dio
cesib? oriūdi. Et hec oīa eē d temp. or.
cum nullus. li. 6. Quicūq: aut alienuz
sine licētia scienter seu affectata ignorā
tia ordinauit p anū a collatōe ordinū
est suspensus z interim clerici sui absq
ipsius licētia possunt a vicinis epis or
dines recipere. A. postq sui epi i hoc
casu fuerit suspēso manifesta: vt. in. c.
de quo statiz. B. eē de tempo. ordi.
eos. li. 6. Et per istam decre. reprobata
est opinio dicētiū q quis ordinare po
terat alienū sub spe ratihabitōis. De
ordinatis ab alieno: vidē. i. ordinatus
p. s. an pnt. Quādo aut ordinās alienuz
teneat. ordinato puidē d beneficio: vi
de s. beneficiū p. s. 7. De ordinatōe ve
ro vltamōtanor ab epis italianis ha
bes in se. s.

Utrū epi italie possit ordinare vltra
montanū clericū? R: Nō. nisi hēat licen
tiam a papa vel ab epo vñ est oriūdu:
vel in cui? diocesi ē bñficiat. z per pa
rētes ipsius epi līas cōtinēres cām rōna
bilē quare ipm nolit vel nō possit ordi
nare. Et qui d hoc ordinati fuerit suspē
si sūt absq spe dispēsatōis. A. Etia:
a sede aplica obtinēde: vt in. c. sepe. de
quo. i. vbi ē addit. Qib? nris pñariis

inhibem⁹ oistricte ne absq⁹ nra licētia spāli cū talr ordinatis dispēsent v^l suas eis tradant lras p q⁹s cū ipis dbeat dispēdari. **B**. Et ordinātes debēt cōdigne puniri: cū de temp. or. sepe. li. 6°.
¶ Que sūt persone qb⁹ ordiatores phibētur dferre tonsurā clericā? **R**. N^l lus ep⁹s v^l q⁹s ali⁹ d⁹z ipam dferre ifan ti nisi forte religionē intraret. **A**. s. de d⁹ sensu parētū vel tutor: nō al⁹ v^l s. nouiti⁹. in p⁹n⁹. **B**. nec illfato: nec ho mini diocesis aliene sine licētia. **A**. s. legitima: de qua s. s. 5°. **B**. nec cōiugato nisi volēt religionē intrare aut ad sacros ordines pmoueri. s. q⁹n de iure pōt: v^l i ordinatio iugator. s. 2°. Et q⁹ d⁹ fecerit p⁹ anūm suspēsus ē a collatōe tonsure t⁹m: cū de tēp. or. nullus. li. 6°.
¶ Utrū ep⁹s q⁹ resignauit epātū possit ordines dferre? **R**. Si renūciauit loco t⁹m: pōt ordines dferre sicut an si roget a p⁹po loci ep⁹o. Si hō renūciauit loco z dignitati pōt nihilomin⁹ oēs miores dferre: sed sacros nō pōt. Et q⁹cuq⁹ ab eo sciēter recepit minores sine licētia sui ep⁹i de iure cōi debēt deponi. 7. q. 1. ep⁹s in diocesi. 7. 9. q. 2. ep⁹m. Dispēfariue t⁹m pōt in ordinib⁹ deseruire. Si hō a tali recepit sacros ordines sciēter non recipit executōem. Si hō ignorant⁹ poterit ep⁹s cū eo dispēfare: nisi ignorantia fuerit crassa z supina. cū de ordi. ab eo q⁹ renūci. c. p. Utrū aut abbates possint ordines dferre: hēs s. abbas. s. p. **A**. Idē q⁹d in h⁹ s. nō ē in sū. li. 3°. ti. 22. q. 26. s. Ray. z Host. Ibi ē addit s. j⁹no. q⁹ abbas exorcistatū z acolitatū cōferre nō pōt: nisi hoc hēat ex p⁹uilegio Item ibi d⁹ q⁹ p⁹s byter pōt dferre psalmistatū. 23. dis. psalmista. q⁹ psalmistat⁹ nō ē p⁹p⁹e ordo: v^l ibi d⁹ s. ordo p⁹ s. 2°. **B**.
¶ Utrū ep⁹s possit cōpellē clericū ad suscipiēdos ordines? **R**. s. fm Ray. Si ordo sit ānex⁹ bñficio vel dignitati quā hēt. v^lputa si electū in archidiaconūz vult cogē ad diaconatū. aut decanū archip⁹s byterz abbatē vel p⁹positū v^l co gere v^l fiant p⁹s bytū: pōt p⁹ subtractio nē illius bñfici cogē. dis. 60. inouamus

z ex de elec. cū in cunctis. z d⁹ eta. z q⁹li. c. p. Quin ē si elect⁹ ad regimē prochi alis ecclie nō fiat sacerdos infra ānūz ipō iure p⁹uat⁹ est illa: cū de elec. li. 3° ca nō. z. c. cū ex eo. li. 6° z s. ecclia. 2° s. p. Sal lit tū si ex iusta cā remāserit: dco. c. u⁹z ex eo. in fi. **A**. De hoc dictū ē s. abso lutio p⁹ s. 2° h. 2° ē in additōe. **B**. Si milit⁹ fallit p⁹pter iustā cām in p⁹us d⁹ctis: v^lputa si postq⁹ archip⁹s byter v^l abbas z bi⁹ d⁹firmat⁹ fuit: z ān ordina tōem fact⁹ ē irregularis sine culpa: v^l q⁹ p⁹didit manū vel oculū. Uñ z in dco. c. cū in cūctis. d⁹ s. si canones non ob si stāt. Sec⁹ si d⁹xit ipedimētū culpa sua: in quo cāu p⁹uadus ē. Et in hoc casu lo quē dictū. c. 1. de eta. z q⁹li. Idē Host. z Bos. **A**. z etiā Ul. v^l i sū. c. n. q. 4. s. **B**.
¶ Quid si talis ordo sit ānex⁹ illi digni tati v^l bñficio q⁹d obrinet⁹? **R**. s. Ray. Nō d⁹ ep⁹s cū inuitū cogē ad ordinem alr p⁹uadus ē. dis. 74. c. p. z r. c. vbi ista. Nisi h⁹ exigit necitas v^l vtilitas ecclie: v^l q⁹ indiget ministris: z nulli alii vel pauci sunt idonei: q⁹ tunc cogē pōt: ita q⁹ si se excuset rōe criminis: q⁹d dicit se cōmississe d⁹ ep⁹s p⁹ mouē alios z illū remouē a bñficio q⁹d obtinet: nisi alr eēt valde vtilis v^l necius: cū d⁹ eta. z q⁹li. q⁹ris. Et ita intelligi pōt. 74. dis. cō suluit. Si hō excuset se rōe alteri⁹ ipe dimēti nō p⁹ueniētis ex delicto suo v^l infirmitas. z bi⁹: non d⁹ cogi al⁹ appel lare posset sicut z tutor dat⁹. **A**. s. q⁹n ei⁹ iusta excusatio nō admittētur: v^l i .l. de q⁹ statiz. **B**. ff. q⁹n app. sit. li. 1. s. si q⁹s tutor. Si aut excuset se sola volūta te absq⁹ alia cā d⁹z p⁹elli p⁹ subtractōez officii z bñfici. dis. 74. c. 3° z 4°: z in p⁹di cto. c. q⁹ris. Idē Host. z Bos. **A**. Si milit⁹ z Ul. v^l in dicta. q. 4. s. vbi etiam additur fm eōsdē q⁹ dicitur extgē vtili tas ecclie q⁹n ecclia indiget aliquib⁹ ministris z sunt alii idonei in ecclia p⁹ter istum quem ep⁹s vult cōpellere. Neci tas autem ē quādo ecclia idiget mini stris z nullus alius i ecclia ē idone⁹. **B**.
¶ Pōne q⁹ vtilitas extgit q⁹ aliquis ordinetur: sed ep⁹s nō ex hac cā: sed ex

odio compellit istū vt ordinē recipiat: nū
quid tenet obedire? R^o fm Ray. credo
q sic. Licet n. eps peccet sic p̄cipiendo
iste tamē obedire d̄z ex q̄ nō est malū
qd̄ p̄cipit: imo iustū z vtile eccl̄ie. ar.
ti. q. 3. qd̄ ergo. 23. q. 1. qd̄ culpā. in fi. 33.
.q. 5. manifestū. Idē Hosti. z Bos. A.
Idē in sū. eo. ti. q. 53. Et aduertēdū q̄ si
ne iusta cā coact⁹ ad ordines p̄metū q̄
cadēt in cōstantē nō tenet continē fm
Jo. z glo. Ray. Alii hō dicunt q̄ tenet:
ar. 4. 5. dis. de iudeis. vt in sum. eo. ti. q.
50. Et hoc vltimū tutius est: de quo ē.
i. ordinatus p̄. 5. 5. B.

Quid si clericus vult p̄moueri: z eps
non vult? R^o fm Ray. Si cleric⁹ h̄z ius
petēdi ordines forte rōe b̄ficii cui or
do est annexus: eps non pōt eum p̄hi
bere q̄uis sciat peccatū eius occultū
Et ita pōt intelligi ex de temp. or. ex te
nore. Si hō non habz ius petēdi non
tenet eps eū ordinare. Porro reglar⁹
nullo mō d̄z ordinari s̄ volūtātē sui p̄
lati: ex de temp. or. ad aures. Idē Bos.
Hosti. z Ber. A. Et etiā glo. Ray. vt
in sū. eo. ti. q. 52. B.

Quid si sciam ep̄m meū hereticū
vel schismaticū occultum: z cōpellit me
ad ordines? R^o fm Bos. Non debeo
obedire: sed poti⁹ p̄mittere me excōi
cari q̄ a tali recipere: ex de sen. exco.
inquisitioni. Tales n. conferre nō pos
sunt ordinis executionē quā non hēnt
i. q. 7. daibertū. Et idem si sciam plarū
meū suspensū excōicatū vel interdctū
Quid tñ si a tali ordinat⁹ sū: vide. i. or
dinatus p̄. 5. p̄t. A. Idē i sum. eo. ti.
q. 54. vbi hētur id quod i isto. 5. d̄r. B.

Quid de illo qui scit ep̄m suū simo
niacū: z tñ p̄cipit ei q̄ recipiat ordies
ab eo? R^o fm Tho. sc̄da sc̄da. q. 100. Nō
lō mō d̄z obedire siue māifesta siue oc
cultā sit simonia dūmō ip̄e sciat. Et h̄
intellige si eps est simoniacus in ordi
ne suscepto: imo potius d̄z p̄mittere se
excōicari: ar. ex de sen. exco. inquisitioni
Qd̄ si ignorabat eū ē simoniacum cū
tñ esset quātūcuq̄ sit occultum z iste

ignoret non recipit executionē: sed in
diger dispensationē: z hoc in detestati
onem criminis. i. q. 1. si quis a simonia
cis. Idem Hosti. z Ray. Addit Tho.
q̄ si eps simoniac⁹ ē ex alia cā p̄t ab eo
recipere ordies: dūmō sit occultū. qz nō
est suspensus q̄ ad alios: sed solū quo
ad seip̄m. Addit Hosti. q̄ si possuz ob
tinere vt ordiner ab alio debeo facere
A. Hodie idē dicēdum est de oī simo
niaco quod de excōicato cū oīs q̄ quo
modolibet dādo vt recipiendo comise
rit simoniam vel ei⁹ mediator extitit
excōicatōem incurrat papalem. i. cui⁹
absolutio pape reseruaf: vt i extrana
gātī Eugeni quarti que incipit. cuz de
testabile. B. Quibus clericis d̄z per
ordinatozem de beneficio p̄uideri: vi
de sup̄. beneficium p̄. 5. 7. Et de ordina
to ad titulum p̄monii sui ibi. 5. 9.

Ordinatus p̄ cōiter.
Queritur ergo Quid si aliquis in pec
cato mortali existēs fuerit ordinatus?
R^o fm Ray. siue sit occultū siue mani
festū: ille qui cum hoc recipit ordinez:
vel quecuq̄ alia sacra mortaliter pec
cat. dis. 40. multi. distin. 25. illud. xi. q. 3.
audi. Idem Tho. in 4. distinctione. 24.
A. Lon. etiā p̄c. vt in sum. lib. 3. ti. 22.
q. 22. B.

Utq̄ ordinat⁹ existēs in pctō morta
li possit sine pctō vti ordine suscepto?
R^o fm Tho. in 4. dis. 24. Nō pōt. Nā
facit contra illud p̄ceptū. Deut. 16. Iuste
quod iustū est exequeris. Indigne n.
sacrum pertractat: nec in hoc aliquis
pōt dispensare: qz est de iure nālī: vt
homo scā scē p̄tractet. Vñ talis q̄tiēs
actū alicui⁹ ordis facit peccat mortali
ter: vt qui tangit res sacras q̄i suo offi
cio vtes. Sec⁹ at̄ eēt si aliq̄ necessitate sa
crū aliq̄d at̄ingēt vel ereq̄ret i illo cāu
in quo ēt laicis licēt: puta si baptizaz
in articulo nēccitatis vel cor⁹ xpi d̄ ter
ra colligēt. Lon. i oibus Al. z etiā Ray.
A. Idem in sum. eo. ti. q. 24. z sequen.
Ubi fm eū. Tho. dicitur q̄ toties talis

mortaliter peccat quoties hi⁹ actū facit. Et addit Al. Qd si dī hoc eē valde graue: R^o q^o lata via ē q^o ducit ad internū et multi sūt q^o vadūt p^o eā. Parh. 7°. B. Si an teneat eē cōfess^o vid^o s. cōf. 2°. §. 5°. **¶** Utz a tali liceat recipere sacra: R^o fm Tho. vbi. s. teneat hō recipe a ministro ēt in pctō mortali exite q^o diu ab ecclia tolerat: qz adhuc ē ei obligatus nec ēt debet tales in officiis euitari: vt s. cōf. 3°. §. 2°. Tñ vt ibidē subdit Tho. nō eēt turū q^o q^o p^oter necessitatis articulo talē ministrū inducēt ad aliqd sui ordinis exeqndū durare cōscia q^o ille esset in pctō mortali quā tñ deponē posset. qz in istāti hō a dīna grā emēdat. Dicit ēt idē Tho. in 4°. dī. 13. q^o a notorio cōcubinario nō ē recipiēda cōfō eu charistie: siue sit notoriū qz quic^o ē: siue per cōfessionē in iure factā: siue p^o talē euidentia facti q^o nulla pōt tergiuer satōe celari. Ab aliis aut occultis cōcubinariis recipi pōt. A. Idē in sū. eo. ti. q. 24. ad fi. Et lati^o de his s. cōf. 3°. §. p. in additōe. et s. confessor 2°. §. 3°. circa fi. additōis. B. **¶** Quo dī q^o furtiue ordinat^o: R^o fm Hosti. Tripl^o. p^o mō cū q^o sine cōscia p^o p^orii epī: et sine examinatiōe p^o mouet. 64. dī. ex cōsciam. 24. dī. qñ epī. In q^o casu nō p^o sunt līe archidiaconi. A. s. vt p^o ipas possit ordinari sine cōfessu epī vt in rex. qui sequitur. B. vt ex de off. archi. significasti. 2° ordiatur furtiue si p^oter cōsciam epī eodē die recipit oēs minores v^o aliq^o sit et subdiaconatum v^o duos sacros: cū de eo q^o fur. or. sus. cū h. z. c. inotuit. de quo hēs s. ordo 2°. §. 2°. A. Etiam si q^o recipiat minores cum subdiaconatu vel duos sacros cū cōfessu epī. Naz et hoc cāu dī furtiue recipe fm eū. Hosti. vt in sū. eo. ti. q. 15. B. 3° qñ gradu omisso saltū facit. de q^o dī. i. ordinat^o. 2°. p^o to. A. Idē in dē. q. 15. Et addit fm eū dē q^o in his casib^o nec suo supiori obediēs excusat: vt ex de tēp. or. dilect^o. tñ supior p^o deliq^o. B. **¶** De illis q^o exītes excoīcati recipiūt

ordines regre s. excoīcatio p. §. 10. q. 1 in cipit. qd de illis. Quedā ēt crimina nō solū impediūt ordinādū: s; etiā ordinatū deliciūt. de quib^o s. crimē. §. 2°. **¶** Utz coacte ordinat^o teneat ad castitatem: R^o Si coactio fuit absoluta nō ē dubiū q^o nō teneat: qz nec ē ordiari: vt dictū ē s. ordo 3°. §. 11. Si fuit cōditō alio: puta p^o aliquē merū: distingue s; Ray. qz si talis fuit mer^o qui posset cadē i cōstare vix nō teneat: ex qd me. cā. platū. z. c. cū dilect^o. Lōtinētia. n. nō debet nisi si volūtaria. dī. 31. añ triēniū. 20. q. 3. p^o sens. Et hoc itellige q^o si añ hēbat vrore poterit illa vti sine pctō: s; si non hēbat cōtinē teneat: ar. dī. 35. d. iudeis. Itē teneat cōtinē si nō fuit talis mer^o. Idem Hof. et Hosti. A. Et hoc videtur ha et colligi ex iurib^o allegat^o et ex positis in sū. eo. ti. q. 50. et se. 13. nō clare. Et dictū ē s. ordinatoz. §. 11. in additōe. B. **¶** Si nungd talis. s. ordinat^o p^o metum q^o potuit cadē in cōstare virū v^oef pui legio cōficali: Dicēdū fm Ray. q^o sic. si al^o vult viuē cōficali. nisi transiret ad actū penit^o cōiū. A. puta si efficiat bigamus: vt in. c. qd sequit^o. B. dī. 84. q. 1. Et tñ si hēat vrore poterit illa vti: vt in pcedēti. s. dictū est. Si tñ ipa veller cōtinē et ipse nollet nō h; pui legiū cōficale. Si hō ipse veller illa nō: certe h; si vt dixi al^o viuēt cōficali: ar. 27. q. 2. multoz. A. Idē in sū. eo. ti. q. 51. B. Et hoc o; supplē. s. q^o si vroz fuit vnica: et xgo tūc h; pui legiū cōficale. sed tñ in duob^o casib^o quos hēs s. clericus 3°. §. 11. B. **¶** Quia de ordinatis ab alieno epō nō licētia p^orii: R^o fm Ray. p^oriuanf executōe. A. s. i^o iure. Nā vt p^o in sū. eo. ti. q. 35. ipam executōem nō recipiūt: vt in. c. q^o translatōem. d. tēp. or. s; eū dē Ray. Deli^o facit. 71. dī. c. si q^o. Ubi dī q^o irrita sit hi^o ordinatio. Non obstat dictū. c. q^o translatōem: vbi dī q^o sic ordinat^o nō sit suspēsus vel suspēdēdus. Ibi infdicēda ē ei ordīs executio: qz nō intelligit de interdictiōe di

spolitiua. h^o ē q^o n̄ suspēdū suspēdat. s^z itelligit de interdictione et snia declaratoria et executiua: v^z q^o declarat sic ordia tū a iure suspēdū et exequitur iur^o dispo sitōem. Et v^o sentire Jo. mo. i. c. eos. de temp. or. l. 6°. **B.** Poterit tñ ep̄s di spēfare. 9. q. 2. Lugdunēsis. ex de temp. or. q^o translatōez. s^z et que licētia req ritur et que pena ordinatōis sine licētia: bētur sup̄. ordinatō. 9. 6°. et 7°.

Quid de ordinatis ab hereticis. scilicet matic. excoīcatis. depositis. et hi^o? **R.** A talib^o nō d^z q^o recipi: vt dictū est s̄. ordinatō. 9. p̄t. Si tñ aliquē ordinent tenēdū: vt dīc Ray. q^o oēs tales hā cō ferāt sacra: dūmō in forma ecclē cōse rant. i. q. i. dñs declarauit. et c. non nocet de cōse. dis. 4. non in nobis. Peccant tñ mortali tā dātes q̄ suscipiētes ab eis q̄cunq^z sacra nisi baptisimū i extrema necite. Idē Tho. sēda sēde. q. 39. et p̄e. et Hof. **A.** Idē i sū. l. p̄. ti. 5. q. 16. vbi etiā p^z fm eōsdē q^o dicti hērici et siles nō cōferūt ordīs executōem. **B.**

Sz nūq^z sic ordinati poterunt mīstrare? **R.** fm Ray. Si sūt ordinati a tali q^o suscepit vltimā man^o impositi onē in ecclia. **A.** i. ordinē epālē. **B.** et nūc ē heretic^o vel excoīcat^o et hi^o. dō q^o siue isti ordinati sciebāt siue ignora bāt tolerānt dispēfatiue in oib^o susce ptis mīstrare. Ad supiores hō non de bēt pmoueri nisi eēt necitas mag^z et cō uersatio scā. 9. q. i. c. p̄. et 2°. et 3°. Si hō or dinati fuerint a tali q^o recepit vltimāz man^o impositōem ex eccliam: et ip̄i sci enter a tali ordinez receperūt nūq^z to lerāt Si ignorānt tolerāt. **A.** dūmō pbauerūt ignorātiā fm Ray. et Hof. et i dicta. q. 16. p. c. qd statz seq^z. **B.** 9. q. i. ordinatōes. Lon Hof. Sed p^z que po terit dispēfari? vide. i. scisma. 9. 7°. **A.** Aduertēdū fm Inno. i. c. innotuit: ex dō eo q^o fur. or. sus. q^o de quolibet viro no to bone fame q^o vbi ouersat h^o p^z ordi nato. et sic longo tpe hacten^o vt ordiat^o hīcus ē: credē de eo eū bñ ordinatum nec cogit al^o pbare. Dec. n. sūt sufficiē

tia argumēta sue ordinatōis: ar. ex de cle. pere. c. inf. et c. se. 9. q. 2. Lugdunēsis. et nōt in sū. eo. ti. q. 35. et eo. l. 1°. ti. 21. q. 4. ad finem. **B.**

Ordinatus et p^z saltū
de ordinatis per saltū? **R.** fm Ray. Ordines ordinate recipi debent fm q^o nūerari sūt sup̄. ordo p̄. 4°. dis. 59. si officia. et dis. 77. c. p̄. Si tñ p^z saltū aliq^o pmoueat. i. q^o aliq^o ordine p̄ter misso ad supiorē ascēdat: recipit qdē caracterē: tñ de rigore d^z deponi etiāz si nō ex malitia sed ex ignorātia aut ne gligētia aliq^o ordine p̄termisit. Sed tñ ex dispēfatiōe ep̄i ad ordinē p̄termis sū poterit pmoueri: et interiz ab execu tōe supioris ordinis erit suspēsus. dis. 48. sicut oliz. dis. 52. sollicitudo. ex dō cle. p^z sal. pmo. c. vnico. Et eodē mō poterit cū eo dispēfari si iterim mīstrauerit in illo ordine credēs q^o fuisset gradatim. p̄mor^o: vt in c. vnico. ex de cle. p^z sal. p mo. Qd si talis p^z sal. p̄mor^o sit sciēter et in ordine sic suscepto sine dispēfatiōe mīstrauerit nō pōt dispēfari q^o vltēri^o ascēdat nisi p^z papā. Sed i ordine susce pto adhuc pōt dispēfari p^z ep̄z: sicut cū nō ordinato mīstrante: vt dī. i. ordiat^o 3°. 5. p̄. In hac snia Hosti. et Buil. satis oueniūt. **A.** Nec parti^z fuerūt dicta Ray. et p̄tiz glo. ei^o: et parti^z Hosti. i sū ma sua. s^z in glo. dicit simplr q^o cū p̄ moto p^z saltū sciēnt solus papa dispen sat: vt p^z in sū. eo. ti. q. 40. ad fi. Et hoc vltimū v^o pbabili^o: cū iura allegata nō loquātur: nisi de p̄motis p^z saltū ex ignorātia seu negligētia. **B.**

Sz nūq^z laicus q^o nullū h^z ordinez possit recipi sacerdotiū oib^o aliis p̄ter missis? **R.** fm Ray. Pōt dūmō sit ba ptizat^o. Idē Tho. p̄e. et Hosti. **A.** l^z Hug. dixerit dñū: q^o nō pōt recipi nisi saltē hūerit p̄mā cōsurā: vt in sū. eo. ti. q. 41. **B.**

Quid si clic^o p̄termisso aliq^o ordine cōsecrēt in ep̄m? **R.** fm Ray. Dicūt fe re oēs doc. q^o nullo mō pōt eē ep̄s: nisi

fit sacerdos: qz ordo sacerdotalis ē q̄si
subale fūdamētū ordinis ep̄alis. Lon.
Hoff. S3. z hosti. qui v̄t aliē s̄tīre. A.
.i. qz ordo ep̄alis oferat ē nō sacerdoti
s3 nō executio. B. Lō. in h̄o q̄ tal ep̄s
nō h̄et executōem nec aliqd oferret:
nisi postq̄ sacerdos fact' ē: ex de ex
ces. pla. ex l̄is. Si h̄o p̄rmissit aliū or
dinē a sacerdotali sentiunt fere oēs q̄
ep̄s est z conferre pōt oēs ordines p̄e
ter illū quē nō accepit. i. q. i. ḡra. z. i. q. 7.
Daibertū. Addit hosti. q̄ talis ep̄s ex
ecutōez de iure nō h̄z ē q̄ ad ordines q̄s
suscepit. A. 3d i sū. eo. ti. q. 43. B.

Ordinatus 3° negari
ue. i. q. n̄
est ordiat': z tñ aliqd tale ex
ercet. Quid g^o de talib'?: R^o fm Ray.
Laici q̄ nullū ordinē h̄ntes dinū offm̄
exercēt idēbite nisi cessare velit debēt
excōicari. A. Et nūq̄ ordinari: vt ex
de cle. nō oz. mi. c. p̄. vbi dī. Si qs bap̄ti
zauerit v̄t aliqd dinū officiū exercuēt
nō ordinar' p̄pter temeritatē abūciat
de ecclia z nūq̄ ordinet. B. P̄nt tñ
licite facē officia minoz ordinū q̄uis
ad hoc nō h̄ant offm̄. sicut i domo non
ofsecrata pōt dici missa: l3 ofsecratio ad
hoc ordinē: vt in ea missa dicat. Cleri
ci h̄o qui exercēt officiū illius ordinis
quē nō h̄nt sunt deponēdi vel p̄peruo
suspendēdi ab ordine quē h̄ebant nisi
postq̄ iux p̄uisionē ep̄i biēnio v̄t trien
nio suspēsi fuerint misericorditer tole
rent. Nūq̄ tñ p̄nt v̄lteri' p̄moueri:
ex de cle. nō oz. mi. c. p̄. z ar. xi. q. 3. p̄ui
legiū. 25. q. 2. sic decet. Nec cum tali pōt
dispēsari q̄ ascēdat v̄lterius nisi p̄ pa
pā fm Ray. Hoff. z Huil. hosti. tñ tenu
it i sūma q̄ ep̄s pōt dispēsare: s3 i glo.
renocauit. A. Immo z in sūma sua
v̄t hosti. cū Ray. ocoz dare: vt i sū. li.
3° ri. 22. q. 4. 4. S3 vt ibi p3 qdā dicunt
q̄ hoc cāu pōt ep̄s dispēsare cū ei non
exp̄sse phibeat. Sed certe ex co. c. 2.
dī q̄ talis ad v̄lteriores ordines nō po
terit p̄moueri. Et glo. ibi dicit. sine di
spensatōe. z non declarat p̄ quē dispen
satō. S3 glo. Ray. vt p3 in dicta. q. 4. 4.

dicat p̄dictū rigore debē intelligi de il
lis q̄ mētunt se p̄motos ad ordines ad
quos reuēra p̄mori nō sunt: vel q̄ tāq̄
scismatici ingerūt se officio ordie quē
non h̄nt. sicut rex Ofias vsurpauit si
bi officiū sacerdotis. Nec credo istū ri
gore extēdēdū eē ad ch̄cos minoz ordi
nū: vel q̄ in missis nouis mīstrāt i offō
subdiaconar' cā cuiusdā gaudiū z solē
nitatis faciēde nō mētētes de ordib'
suis cū fere oēs assistētes sciāt x̄itates
Tales tñ grauit̄ peccāt: h̄i' etiā sine
malitia attēdādo. Equitas istī' glo. nō
v̄t aliquo iure p̄bari cū. c. p̄. z. 2. ex eo.
ad illatōem declarate i eis pene vide
antur solū pōderare q̄ quis v̄tat ordi
ne nō suo. B. De b̄nficio aut̄ miseri
cordit̄ agēdū ē cū eo. A. siue sit in sa
cris siue i minorib' fm glo. Ray. z in di
cta. q. 4. 4. B. ne sustētatōe p̄uatus
ad seclī negocia reuertat. Salubzif ar
sibi p̄uidebit si ad religionē trāsierit.
P̄ntur hec i p̄dicto. c. 2. de cle. si oz. mi.

Quid si qs exercet tale officiū non
ad deceptōem: sed ex ludo cā festi?: R^o
fm hosti. Lerte lud' nori' in culpa est
Un̄ talis peccat qdē z tenef penitē. i. s.
.i. q. i. s. illud. in fi. Nō tñ credo q̄ icurrat
p̄dictas penas. qz volūtas z p̄posituz
distinguit maleficia: ex d̄ sen. exco. cū
volūtate. A. Idē i dca. q. 4. 4. ad fi. B.

Sed qd si clic' q̄ ē i minorib' ordini
bus tñ legat ep̄lāz i missa? R^o s3 Huil.
Licitū ē ex quo sine solēnitatē h̄o facit.
vt nōtur ex de vi. z ho. cle. vt q̄sq̄. Et
fm Inno. intelligēdū est qñ ibi nō est
subdiacon'. Nec n3 talis cātare solēni
ter z cū ornāmētis subdiacon. 23. dis.
subdiacon'. 74. dis. si qui clici. Lō. ho
sti. A. qui dicit q̄ p̄pter necitatē. s.
qñ deest subdiacon' cui hoc possit inuū
gi sufficit q̄ talis non teneat manipu
lū i manu sua: vt in sū. eo. ti. q. 45. B.

Ordinatio cōiuga
toz. Quid si marit' accipit oz
dinē sacru iuita v̄t nesciēte vxore? R^o
Fortaliter peccat fm Tho. A. h̄o
videf poti' fuisse dictū Al. vt in sū. li.

p. ti. s. q. 59. vbi hec notatur. B. S. 3
vt dicit Ray. nō sit ppter hoc puidiciuz
vxozi: sed ille tenebit ei ad reddendū
debitū: nō aut poterit exigere. 28. di. dia
coni. 25. q. 2. multorum. A. Uxor etiā
nō tenet ei debitū reddere: s. Tho. vt
in dicta. q. 59. B. Quod vep est fm
Dul. et si facit sit eps seu fligiosus. A.
vel etiā papa fm eūdē. vt in dicta. q.
59. B. nisi illa posset induci ad ori
nētiā. Debz g' restitui vxori: nec dz fer
re aut coronā aut hīcū cīcalē cū scāda
lo vxoris. Sed si pōt sine ei' scandalo
dferre tenet. A. s. 3. p. 2. i. dca. q. 59. B.
Et fm Inno. talis si post mortē vxoris
contrahat cum alia: nō tenet mīfimoni
um. A. Idē in dicta. q. 59. B.

Quid si marit' sit ordinat' cōfenti
ente vxore v'sciēte et non tradicente
R. fm Ray. Si cīcūc' ē de ecclā occidē
tali factū ē vxori puidiciū ita q' opoz
rebit eā decetero cōtine: et etiā mortuo
viro nō poterit cū alio dhere. 28. di. qz
sunt culpe. et duob'. c. se. 2. 32. di. feriati
A. Et in his iurib' p' q' si dixerit post
ea mīfimoniū etiā mortuo viro non va
lebit. et notatur in dicta. q. 59. fm Ray.
et fm quosdam inquit ppter vorū qd
videretur solemnizasse ex p'sona viri. Et
hūc rōn' cōsentit Al. vt ibi. Alii dicūt
q' p' cōstitutōem ecclē que dirimit ma
trimoniū cōtra eā dētuz. et subdit Ray.
Lz alig dixerit q' ista vxor p'moti ad
ordines sacros teneat intrare religionē
Ego tñ credo cū Jo. Lauri. et Tācre. q'
nō tenet: sed sufficit si i' secto caste vi
uat: quod et dz p'mittē. Tho. etiā dic' q'
nō tenet religionē intrare si sibi nō ti
meat de piculo castitatis. Lon. Al. et
Hosti. et hoc fallit fm Ray. i vxore ei'
q' p'mouēdus ē in efm: qz non dz eligi
nisi vxor intret religionē. ex de ouer.
diug. diugatus. 2. c. sane. Itē cleric' oriē
talis vt cōius et pbabili' d' sine cōsensu
vxoris p'moueri nō dz: vt i dca. q. 59. B.

Qui duxit vxorē vilez mulierē: pu
ta acillam vel ioculatricē: vel aliquaz
ex illis que publicis spectaculis māci

pantur: l' virginem repellitur ab ordi
ne. di. 34. si quis viduā. 2?

Sed qd si marit' añ carnalē copulā
fecit se ad sacros ordines ordinari: R.
Non ppter hoc dissoluit mīfimonium
qd p'us fuerat cōtractū. sed maritus sic
ordinatus recipiēs alr q' a sacris cano
nibus cōcedat etiā post mortē vxoris
non poterit ministrare in illo ordine:
nec ascendere ad alios: nec aliquod bñ
ficiū vel officiū ecclīasticū obtinē: vt i
exua. Jo. 22. que incipit. Antiquē. A.
Oly at in hoc cāu alig dixerūt q' mīfī
moniū dissoluebat. Alii q' nō. Et finali
ter dixit Hosti. consulas pāpā. vt i sū.
eo. ti. q. 60. B. De mā ista aliqua hēs
sup. impedimētum. xi. s. p. 2. 2?

Omnatus. De ornatu bo
no clericorum
habes sup. cīcūc' p. s. 2. De or
natu vero mulierū nunc dicēdum est.
Utz mulieres possint se licite orna
re: R. fm Tho. scōa scōe. q. 169. Circa
ornatū muliez attēdēda sūt ea que cōi
ter circa exteriorē cultū dicūtur. s. q' nō
sint p'ter cōsuetudinē: aut nō ex iordīa
to affectu et hī: que hēs explicite. i. ve
stis. s. p. Et hoc modo pōt mulier licite
operam dare q' viro suo placeat ne p'
eius cōtēptum i adulteriū labatur.
Unde dicat. i. Lorl. 7. Mulier que nu
pta est cogitat que mūdi sūt quō pla
ceat viro. Et iō si mulier coniugata ad
hoc se ornet vt viro suo placeat: pōt
hoc facere sine pctō. A. Hoc veruz
quando maritus apparēt. p'n' ad adul
terium: vel nollet reddere debitum. et
cum tali ornatu verisimiliter contra
p'dicta icōueniētia p'nderet. al' cessan
te cā cessat effect'. ex de appel. cūz ces
sante. Itē cū h' regit' q' ex tali ornatu
nulli hīsitr def peccādi occasio. al' sine
pctō p'dictis h' fieri nō possz. qz ve illi p'
quē scādālū venit. Darth. is. nec dbe
m' iuuāe p'rimū: nisi iqtū possum' s' n'
pctō. 22. q. 2. faciat. Itē qz nō sūt facienda
mala vt veniāt bōa. Ro. 3. Itē ier cusa
biles sūt mīeres se ornātes cū videāt h'

viris suis mime placere: et forti? si ab
ipsis phibeant. Pater. n. q. tūc si imo-
derate se ornāt h° faciāt ex supbia sū
ex libidine. Et pctm̄ oīuz hūitū icitāmē
ta libidinis ex tali ornatu redundat i
pdcās: f3 Ul. 7 i sū. li. 3. ri. 34. q. 284. B.

Utrū in illicito ornatu sit mortale
pctm̄: R° fm̄ Tho. vbi sup̄. Mulier
cult? de se viros ad lasciuia puocat. p
uer. 8. Mulier occurrit illi ornatu me-
retricio pparata ad capiādas aīas. Et
iō ille mulieres que viros nō hēnt nec
intendūt hfe nō pnt absq; pctō apperē
placē viroz aspectib? ad occupanduz
qz hoc ē dare eis incētiū peccādi. Et
siqdē hac intētiōe se ornēt vt alios p
uocēt mortali peccāt. Si aut ex qdam
leuitate vel ēt ex vanitate ppē qdam
iactātiā nō sp ē pctm̄ mortale: sed qñq;
veniale. Et eadē rō ē qtrū ad hoc de vi-
ris. A. Hoc clari? patebit ex infra di-
cēdia. B.

Quid de mulierib? se coloratib? et
alia figmēta adhibētib? R° fm̄ Tho.
scda scde. q. 169. Hi? fictōes nō pnt esse
sine pctō: nō tñ sp ē mortale: sed soluz
qñ sit ppē lasciuia: vli dei cōtēptū. A.
Aduertēdū q msi aliū expresse appa-
reat: ipso facto psumit intētiō lasciuie:
et dñi cōtēptū. Lū. n. act? in se sit adule-
rine fallacie et inhonest?: vt dicit Aug?
in. c. fucare. de cse. dis. 5. nō pōt in se pre-
tendē nisi lasciuia et mētis inhonestatez
adeo q mulieri dñiū asserēt nō credē-
tur. Aut. n. Aug?. Non dicatis vos aīas
hfe pudicos: si hētis oculos ipudicos:
qz ipudic? oculus ipudici cordis ē nun-
cius. 32. q. 5. nec solo. Itē cū act? in se cō-
tineat quādā ipugnatōem dñi opis:
vt dicit Lyban? in li? de hitu xginū. Et
cū mulieris cult? maxie talis puocet
alios ad libidinē: iux illud puer. 7. Ec-
ce mter. 2. et nōr Tho. scda scde. q. 169.
arti. 2. quō ēē pōt sine dño cōtēptu cū nō
curet illas aīas pdē qd xps suo ppo re-
demt sanguie: Et iō h nō solū simplex
cōtēpt? cōphēdit: sed ēt talis vt videat
psona in deū man? iferre cū sui pditio

ne. vñ Lyban? vbi sup̄. oīc. Nō xgines
tm̄ aut viduas: f3 et nuptas: puta ēt oēs
oīo femias admonēdas q op? dei et fra-
cturā ei? et plasma adulfare nullo? dbe-
ant adhibito flauo colore vñ nigro pul-
uē vñ rubore: aut qlibz liniamēta nari-
ua corzūpēte medicamine. Et subdit.
man? deo iferūt qñ illud qd ille forma-
uit fformare cōtēdūt. Impugatio ē ista
dñi opis puaricatio xitay: deū vidē
nō pōtis qñ oculi tibi nō sūt qd dñs fecit:
f3 qd diabolus ifecit. de inimico tuo tē-
ta cū illo piter arsurā. Et ppē ea alii inf-
qz vt fuisse Alex. de ales. asserūt i his
et sūb? inesse mortale pctm̄. Sed forte
pōssz aliq a mortali excusari qñ aliqd
tale paruū facēt solū ex qdā subita le-
uitate sū alioz scādalo sine piculo. B.
Sciēdū tñ q aliud ē fingē pulchritudi-
nē: et aliud ē occultare turpitudinez ex
aliq cā pueniētē: puta p egritudine: et
hi? h? n. ē licitū: qz f3 apb. i. Lor. 12. q
putam? ignobiliora mēbra eē corpis
his abūdātiorē honozē circūdā. A.
Ad pdictoz at pleniorē itelligētiā vlti-
us aliqd vñ breui? tangēdū ē de mā or-
nat? tā muliez q viroz. et tā vestitū q
aliaz rez. p v3 qñ pōt discerni ornat? il-
licit? et qle pctm̄ sit i ei? vñ. 3. si circa
ipm aliqu pōt excusari.

Quo ad pñm g? dico q pōt discerni
multipl. p rōe itētiōis vtēt: vt si itētiō
eēt ad pōpā vñ lasciuia: et hi? qz cū ma-
la itētiōe nil pōt eē licitū vñ sū pctō. 86.
di. nō sat. ex de sen. ex. cū volūtate. Tō
vitiosū ēt eēt si qd qñt p cultū supflu-
um vestitū delitias cū vestis ordiet ad
corpis somētū f3 Tho. scda scde. q. 169.
arti. 2.

Ut rōe p fessiois clical: vt si clici dfer-
rēt ornatū seu hitū nō ddecētē hōesta-
ti cicali. de q i. c. clici officia. et de vi. et
ho. cle. Itē rōe p fessiois regulari: vt si
religiosi seu fligiose ferrent ornatum
seu hitū nō cūiētē p fessiois q si nō mo-
dicum excedunt ēt mortali peccāt fm̄
Ul. et in sū. li. 3. ri. 34. q. 284. q cāu qñq;
ē ex cōicatioēz icurrūt v3 cū mutant

formā z temē sue pfeffionis hitum di
mittūt: cē ne cle. l. mo. vt piciōsa. li. 6.
3° rōne inhonestatis. Nihil. n. inho
nestū pōt esse licitū: cū hōestas sit vna
de trib⁹ partib⁹ pncipalib⁹ iusticie. ff. d.
iusti. z iure. l. iusticia. §. iur. pcepta. vñ
z vñū de excludētib⁹ de regno dei ē im
pudicitia. Ad Gal. 5. Ad inhonestatē āt
ois transformatio nāe ptinet: qz qeqd
agīt d ordinē nāe: magnaz in se cōtinet
inhonestatē. 32. q. 7. adulteru. Ut si quis
vel si qua ex hitu vel ornatu velit ap
parē maior seu pulchrior q̄ a nā fuēit
cōpositus: qd maxie solet cōtingē i fuca
toib⁹ seu coloratōib⁹ faciei z capillorū
qd pēnit⁹ inhonestū z illicitū est. de cō
se. dis. f. fucare. z in excessiua altitudine
planellaz d illud Gal. 5. 6. Nō potes
aducē ad staturā tuā cubitū vñū. Itēz
ad inhonestatē ptinet ap̄te q̄ ex defor
mitate habit⁹ viri oñdāt verēda z mu
liēres hūeros seu pectora. Itē q̄ mul
ierē ficedāt capite discoopto. Un. i. Lor.
x. d. Debz mulier velamē hēe sup ca
put suū. Et Aug⁹ i eplā ad pōssidiū. et
ponit i dco arti. 2. dicit. Capillos nuda
re feminas q̄s z caput velare aplūs iu
bet nec maritatas decet. Dic tñ ibi glo.
q̄ pñt aliq̄ excusari a pctō qñ h^o nō fie
ret et aliq̄ vnitare: s; p̄p̄ dñā cōsuetu
dinē q̄uis talis cōsuetudo nō sit lauda
bilis qd pōt intelligi vñ qñ occasiōe
cōsuetudis nō posset omittē suū reputa
bili scādalo. z h^o agēdo nulli dat occasi
onē scādali. Alīr rōabilis cōsuetudo nō
excusat. ff. de legi. qd nō rōe. Immo po
tius gūat: eē de cōsue. c. fi. Forti⁹ āt ad
inhonestatē ptinet si i capite mulierē
appareat aliqd ipudicitie vel elatiōis
oñsiuū: cū in ea debeat apparē ois ho
nestas z hūilitas in cui⁹ signū ei coma
data est. ppter qd eā āputare sub ana
themate. phibet. 30. dis. quecunq; vbi
dñ. Quecunq; mulier religiōm iudicās
cōuenire comā sibi āputauerit quā de⁹
ad velamē ei⁹ z ad memoriā subiectio
nis illi dedit tanq̄ solūē nis subiectio
nis anathema sit. Si g^o anathema dñ d

faciētes hoc ēt sub p̄textu religiōis cū
nō it̄rēt religiōne: q̄to vehemēt⁹ fa
ciētes sub signo: qd ei directo dñat vñ
supbie seu inhonestatē: sicut ē capite dis
coopto z reuelata facie z frōte incedē.
z sicut aliq̄ faciūt mitras sibi seu alia
elatiōem designātia: vel inhonestatez
seu ad libidinē puocātia apponē. Itē
inhonestū ē q̄ femina vtat⁹ veste viri
li vel eo. Deut. 22. Nō induet mulier
veste virili nec vir vtet⁹ veste femiea.
Abhominabilis. n. apud deū ē q̄ fac h^o.
Et gn⁹ liter q̄litcūq; in hitu seu ornatu
aliqd appareat inhonestatis: cū nihil
inhonestū possit eē licitū. ff. de adi. insti.
l. filius. vbi dñ. Que facta ledūt pietā
tē extimarōez vel hēcūdiā nām. z vt
gnāit dixerī q̄ d bonos mores sūt nec
facere nos posse credēdū est.
4° rōne supfluitatis. Nāz vsus sup
fluus ē oio vitiosus. Un ad Gal. 5. inē
alia excludētia a regno dei cuz fuisset
dictū de fornicatōe pōmē luxuria: vbi
dicit glo. a. quelibet supfluitas. Nā z in
dicto arti. 2. dicit Tho. q̄ phibet orna
tus supfluos ipudicus z iuerēcūdus.
Supfluus aut̄ attēdi pōt triplr. p̄ mō
respectu nūeri: vt cū q̄s vñf seu iutilr
retinet vestimēta seu alia ornamenta
vltra numez q̄ rōnabilr idiger. d quos
47. dis. sicut hi. dicit Amb⁹. Nudoz in
dumērū ē qd tu recludis z q̄s taz inu
stus. 2c. 2° respectu forme vt si forma
ē excessiue longa seu lata: qd in multē
pōt apparere z p̄sertiz in vestib⁹ muli
erū caudatis in qb⁹ apparet vitiū nō
solū manifeste supfluitatis sed ēt iho
nestatis. Nā ad inhonestatē z mollitiē
p̄tiet q̄ q̄s trahat vestimētū p̄ terraz
fīm phīm: z nōt Tho. scda scde. q. 109. ar
ti. p. 3° respectu p̄ciositatis: vt cū quis
vñf maiori p̄ciositate q̄s cōueniat sibi:
qz maiori dignitatē maior op̄tēit orna
tus: eē de vi. z ho. cle. clerici officia. et
nōt Tho. in dicto arti. p. Ex quo pz q̄
maior ornat⁹ op̄tēit ad cultū dñi q̄
ad quēcūq; aliū vsū cū nulla sit maior
dignitas q̄ dñi. Et tñ ē i cultu dñi

oꝛ ornat⁹ eē moderatioꝛ q̃ oꝛnā fūēit p
p̃f exēplū xp̃i q̃ nos hec despicē docuit
Uñ. 12. q. 2 glā dicit "Hiero". Necq̃ mibi
aligs opponat diues i iudea tēplū mē
saz z lucernas. rē. ex auro fabrifacta.
Tūc hec pbabāf a dño qñ sacēdos ho
stias inolabat z sāguis pecudum erat
remissio petōꝝ: quanq̃ hec oia p̃cesse
runt in figura. Nūc ho cū paup̃ratē do
mus sue paup̃ dñs dedicauerit porte
mus crucē z olcias lutū putem⁹. No
derat⁹ g⁹ ornat⁹ ad cultū dñi regnē z
multo moderatioꝛ ad quēcūq̃ vltz p
phanū etiā impatoꝛis: cū nulla sit cō
paratio ipatoꝛis t̃reni ad celestē. Di
noz āt op̃etit regi q̃ ipatoꝛi: z mior du
ci q̃ regi: z sic de singulis g̃dari. Que si
bñ cōsiderētur valde moderat⁹ op̃etit
inferozibus.

Item de curiositate. Uñ z Tho. i dicto
arti. 2. dicit q̃ artifices ornamētoꝝ pec
cāt inueniēdo sup̃flua z curiosa. Curiosi
tas āt itelligitur qñ nimia sollicitudo
seu diligētia erga ornatū hñ. Uñ Tho.
in dicto arti. p̃. dicit q̃ inordinatio affe
ct⁹ circa ornatū origit qñ nimia sollici
tudine q̃s apponit ad extēioꝛē vestitū
cultū ēt si nō sit aliq̃ iordinatio resp̃cū
finis. Sac. c. p̃simoniā. 4. i. dñf. ibi. p̃ter
corpis diligētiā. Et pōt ista curiositas
dephēdi. p̃ respectu forme: vt qñ i ip̃a
forma oñdñf curiositas. Uñ i sūma de
vitiis dñf q̃ in forma rep̃bēfibilis sunt
corrugatio z incisio. Facit dictū. c. par
simoniā. ibi. Dissolutos āt z cōfractos ve
stib⁹ z inessu nō recipim⁹: maxie qñ i
talib⁹ adest qñz uitiosa p̃digalitat quā
leges d̃restāt z egparāt furoꝛi. ff. d̃ cu
ra. furio. l. i. In dēā ēt sū. ponit exēplū
de sotularib⁹ rostrari vlt p̃foratis. z idē
i filib⁹ mltis. 2. dephēdit respectu arti
ficia: vt qñ circa vestē seu ornatū mul
tū laborat cū nlla vlt p̃ua vtilitate rei
Uñ Ray. li. 2. ti. de neg. sc̃la. dicit q̃ ad
nullū vsū sūt viles nisi ad peccādū su
ture sup̃flue ac sup̃tuoſe camisiay q̃s
p̃cipue faciūt hispani dātes p̃ futura
vni⁹ camisie plus in duplū vlt triplum

q̃ valeat tota camisia. z filia. Et s̃bdit
q̃ peccāt faciētes vēdētes seu al̃ alie
nātes seu tenētes p̃dicta. Et satis inter
p̃dicta vlt posse op̃utari racamaturas
sup̃tuoſiores z inutiliores p̃pter idēi
tatē z maioritatē rōnis. ff. de leg. l. nō
p̃nt. 3. ex pre vtēis qñ ad ornatū seu
bitū maiore sollicitudinē adhibet q̃
expediat: vt dicit Tho. i dēo arti. p̃. q̃
manifeste dephēdit qñ circa hec pl⁹
sollicitat⁹ ēt circa ea q̃ sūt solutis d̃ illd̃
Darth. 6. p̃mū q̃rite regnū dei.

Item de scādali. Nā dñs dicit Darth.
is. De illi p̃ quē scādali venit. vñ z ab
stinē debem⁹ ēt a licitis p̃p̃f salutē pri
mi ne vñ ei des occasio scādali al̃ sum⁹
ex caritatē. Ro. i. 4. ibi. Si p̃p̃f cibū f̃f
tm⁹ scādaliat. rē. Unde Tho. dicit sc̃da
sc̃de. q. 4. 4. arti. 8. q̃ tp̃alia que sūt ñfi
dñi sūt dimittēda ad tollēdū scādali
primi qñ p̃cedit ex ifirmitate vlt igno
rātia. Dio g⁹ oꝛnā q̃ i vlt ornat⁹ remoue
atur scādali a prio. Uñ z Alex. d̃ ales
sup̃ 2. sen. dicit q̃ l̃ fm nobilitatez p̃lo
ne cōsuetudinē terre z dignitatē officii
se ornare p̃ciosis vestib⁹: ita tñ q̃ ab
sit libido i volūtate z scādali i extēioꝛi
ope. Hoc āt scādali pōt cōingē duplū.
Prio si ex ornatu aliqs iducit ad pec
catū: p̃nta ad vtēdū sūt ornamēto: q̃d
sibi nō op̃etit siue ad aliud p̃ctm: p̃fer
tiz ad carnalē cōcupiaz siue ornat⁹ viri
inducat mulierē siue ornat⁹ mulierē in
ducat vir: q̃d frēq̃nti⁹ cōingit ex q̃daz
hūana fragilitate. Eccl. 19. Unū z mu
lieres apostatate faciūt ēt sapiētes. Et
iō cū p̃sona aduertit ex suo ornatu ali
quē seu aliquā iduci ad scādali p̃cti d̃
oio ab illo abstinē. Lōstāt aut q̃ orna
tus z pulchritudo mulierē facit allicire
ad cōcupiam: vt i dēā auctoritate Eccl.
vinū. rē. Et p̃z p̃ exp̃iētiā. Exēplū hñ 2.
Reg. xi. in Dauid tā p̃fecto viro q̃ ex
solo visu Bersabee iducit ē ad adulte
riū. Et p̃p̃f hoc dicit Tho. in dicto arti.
2. q̃ circa ornatū mulierē eadē sūt attrē
dēda q̃ cōiter dicta sūt circa extēioꝛem
cultū. In sup̃ z q̃d dā aliō sp̃ale. s. q̃ mu

lieris cult' viros ad lasciuia puocat. z
io et ex h' solo mulieres oio dberet ab
stinē ab ornatu aut illo vri cum mltro
moderantie z honestate z tremore ne
orto scādalo ex eaz occasiōe dicat illis
Ue vobis. 2. mō accidit scādalu qñ per
ornatū fm hūstēm diciturā extremis
necitatib' paupēz derogat. Hoc. n. cāu
detrahif et ornatu eccliaſtico: ira vt
et sacra vasa dminuāt z expēdātur in
hi' necitates: vt p3. 86. dīf. cōpatiamur
z. 2. q. 2. aurū. Forti' g' detrahi d3 orna
tu pphano: l3 al' d se nullā aliā hfer il
licitatē. Tenef. n. ex necitate q' q' s' bue
nire exnab' i talib' idigētis d' supfluo
necitatis nāe: l3 nō ēēt supflūū re' pēu
ddecētie: vt pbat i pallegris. c. vbi d'f
Ornamēta ddecētia ornati eccliaſti
co debē i hi' necitates expēdi: z nōt Ri
car. sup. 15. dīf. qrti fen.

¶ 7. rōe d'fuerudis: vt siqs cōsiderata
aditōe sua excedit i ornatu metas cōsue
tudinis bonoz inf q's ouersat. 41. dī. c.
p. Nō tñ q's excusat seqūdo cōsuetudi
nē loci nō rōabile: qz illa dīci nō pōt cō
suetudo bonoz de qua d'f i dēo. c. p. Nā
cōsuetudo irrōabilis nō excusat: l3 gnat
vt i. c. f. l. ex de cōsue. Et satis d'f irrōabil'
si infueniat aliqd d' p'fat i cōueniētib'
vt ex p'dictis clare colligi pōt.

¶ 8. rōe defect' cāe: vt qz ex nulla rōa
bili cā q's mouet ad v'sū ornar': l3 ex so
la cōplacētia volūtatis. In h' n. ipō v'f z
ordm nāe d'riari z creatori iuriari. vñ
Boeti' h' 2. p. 5. de cōsolatōe dīe. Sic
rex xps ē cōditio v' oīnū merito rōnis
atq' nō alr sibi sp'ledē nisi iaiate supel
lectilis possessione videat: z alia suis
qdē cōtēta sūt. vos aut deo mēte cōsiles
a reb' infimis excellētis nāe ornamē
ta capratīs: nec itelligit qrtā cōditōri
v'fo faciatīs iniuriā. Itē hoc ipō v'f se
qui v'ia z d'riari h'tuti. vñ Grego'. ait
omel. 24. Sūt nōnulli q' cultū subtiliū
p'ciosazq' vestitū putāt nō ēē p'ctm. Qd
si v3 culpa nō ēēt neq'q' sermo dei taz
vigilant expmēt q' diues q' torq'bat
apud iſeros byſſo z purpura indur' su

iff3. Nemo qppe vestimēta p'ctmā nū
si ob inanē glām qrit v3 vt honorabil'
oz ceteri eē videat: res ipsa testat. qā
nemo vult ibi p'ciosis vestib' idui vbi
ab aliis nō posset videri. Quā culpam
possum' meli' ex d'fso colligē qz si abiz
ctio vilis vestimēti h't' nō ēēt euāgeli
sta vigilāter de Iohē nō dīcēt. Marci
p. Erat indur' pilis cameloz.

¶ Quo ad secūdu pncipale v3. Quale
p'ctm sit i v'su illiciti ornar'. Dicēdū q'
si fiat intēdōe deliberata. p'p' cōplacen
tiā libidinofaz sui vel alteri': claz ē q'
ē p'ctm mortale: cum consensus etiam
i solam delectatōem peccati mortalis
sit mortale: vt d'f. delectatio. Si aut ex
qdā vanitate vel leuitate p'p' iactan
tiā q' dā q's v'raf ornatu: non sp' peccat
mortali: sed qñq' veniali' fm Iho. se
cūda sc'de. q. 169. arti. 2. Ad hoz clariozē
irelligētia d' q' in tali v'su illicito du
pl'r pōt cōtigē p'ctm veniale. p' qñ vitiū
ē in sola itēdōe: z hec itentio nō ē d' h'ba
ta. nā sine deliberato cōsensu nō deueni
tur ad rōem mortalis. vñ z Iho sc'da
sc'de. q. 162. arti. 5. dicit q' supbia fm ge
nus suū ē mortale. Sicut tñ z i aliis q'
ex suo genē sūt mortalia: puta fornicā
tōe vel adulterio sūt aliq' mor' q' sunt
p'ctā venialia. p'p' eoz imp'fectōem. qz
i p'ueniūt iudiciū rōis z sūt p'ter eius
cōfēſū: ita ēē circa supbiā accidit q' ali
qui motus superbie sūt peccata venia
lia: dū eis ratio non consentit. 2. ratiōe
paruitatis rei. Nam quod modicū est
ratio apprebēdit qñ nihil: vt nōt Iho.
secūda secūde. q. 46. arti. 6. nisi in isto
modico adesset magna mēris libido.
Nam talis libido etiā in paruis indu
cit mortale: vt notat Bona. 16. dī. qrti
sententiaz. Extra p'dictos ergo cāus in
tali v'su illicito videtur includi morta
le propter multa mala z peccata que
solent illi accidere z saltem nunq' de
est vitiū superbie que est appetitus
honoris seu p'prie excellentie: vt p3. 2.
fina. dīf. 4. 2. c. ex superbia. coniuncto
dicto Gregorii in dicta omel. 24. ibi.

Nemo quippe vestimenta precipua. etc. Et
 expresse h. 21. q. 4. ois. vbi dicit. De quippe
 quod non propter necessitatem suam: sed propter venustatem
 accipit elatois huius calumnia quoadmodum
 dum magnus ait Basilius. Et ut ex predictis
 patet: superbia huius generis suum est mortale. Item
 quod si in tali ornatu adest superbia: in
 cludit in illo magis iniusticia et auaritia
 Un. 4. 7. disc. sicut hi. dicit Ambrosius. Quis
 tam iniustus et tam auarus quam qui multorum alimen-
 ta non suum versus: sed abundantiam et delicias
 facit. Auaritia autem magna peccatum est mor-
 tale: ut patet per se auaritia. Immo radix est
 omnium malorum. 1. Thim. vlt. et computat per do-
 latria. Eph. 5. Item iniusticia ex suo gene-
 re importat peccatum mortale: ut non dicit Thoma. se-
 cunda secunda. q. 59. arti. 4. Et propter predictam
 et alia talis illicitus versus singulariter deum
 ad iram puocat. Item ibi. Pro eo quod ele-
 uare sunt. etc. Et Sophonis p. abi. Unsi-
 tabo super principes et super filios regis: et
 super omnes qui induti sunt veste pegrina. Et
 predictam maxime obtinet quando utentes a tali il-
 licito versus non cessant desistere: cum dicitur et
 vilipensio etiam venialium sit mortale
 peccatum: ut dicitur glo. de pe. dis. i. in. c. tres sunt
 super verbo opprimere. Et potest colligi ex pre-
 dictis per Dona. super. 16. dis. arti. secundam.
 Quo ad tertium principale: videlicet si circa
 prelatum versus possit aliquis excusari versus dicitur:
 quod si utentes in illo non delectantur nec possunt
 illum omittere absque nobili scandalo qui deum
 pro omittit. et si in illo versus non apparet
 aliquid inhonestum nec ex illo datur aliquid scan-
 dalum mali exempli: vel alterius peccati quod pos-
 sit excusari exemplo beate Cecilie qui desuper
 auro textis vestibus utebatur: quas tamen pe-
 nitentem tenebat: ut ex eius patet hystoria et ex
 plo filii. Et facit ex de reg. iur. c. quod non
 est. et huiusmodi hoc debet intelligi deum Io. an. i. c. ea
 que de reg. iur. in c. in nouella.

Pactum. Pacta que faciunt potestatem
 vel guardiani conuentuales
 religiosorum mendicantium de
 suorum conuentuum assensu cum platis vel pso-
 nis ecclesiarum in illis locis ubi habitant debent
 perpetuo suari non obstante quod non fuerit as-

sensus in generali vel in ministerio principalis aut
 generalis. aut quod sedes apostolica quod ad fines mi-
 nores auctoritatem non presterit. ex d. pa. q.
 ex. eo. l. 26. Pactum prelati fecit a filia dum
 nupta traditur. etc. vide s. dos. s. 3. Quid
 etiam nudo pacto obligat quod huiusmodi dicitur. s.
 lex. s. io. h. 2. et 2. i. pmissio. Pactum de non
 recipiendo ad sepultura. vide. i. sepul-
 tura p. s. 3.

Palla dicitur linea panis consecrat
 qui extendit super alta-
 re et super quo extendit corpora
 le. Et dicitur palla aliquid dicitur s. consecratio ve-
 stium. s. p. s. s. et de corporali s. corpale.

Pallium ut huiusmodi summi est et
 spatiale ornamen-
 tum archiepiscoporum: in quo plenitudo
 pontificalis officii confertur: ex eo. nisi. d. 3.
 aut pallium perit a papa infra tres menses a
 tempore consecrationis sue confirmatio si ante
 fuerat consecrat. Aliter si accusetur potest
 moueri dis. 100. qm. et dicitur perit cum instauratio
 dis. 100. p. ca. Et dicitur petes prestare sacris si
 delitatis et obedientie Romane ecclesie. dis.
 100. optatum. ex de elec. significasti. Item
 in datione pallii dicitur dari nouum privilegium
 vel antiquum inouari. dis. 100. r. ois. et c. scri-
 ptorum. Item recepto pallio et non ante potest
 archiepiscopus nominare: ex eo. nisi. Nec ante po-
 test oculum suocare. c. officio christiana. de
 dicare basilicas. ordinarie clericos. seu epi-
 scopos consecrare: ex de elec. quod sicut. s.
 p. l. Item archiepiscopus non potest pallium suum alii
 commodare: quia pallium personam eius non transiit
 Un. et dicitur cum eo sepeliri: ex eo. ad hec. et c.
 ex tuar. Item solus Romanus pontifex s. p. et
 vbiq. vtitur pallio. Ceteri autem infra missa-
 rum solennia quilibet ecclesia sue provincie.
 Non autem si egrediat ecclesiam ut in processio-
 ne ex eo. c. p. Et hoc in diebus in quibus co-
 cedis in suo privilegio. Aliter non potest: sed bene
 potest quicquid sine pallio celebrare: ex eo. c.
 si. A. Ibi dicitur. Rndem. quod tam in tua
 quam in aliena diocesi potes absque pallio
 vel sandalis celebrare quod vtiq. in tua dio-
 cesi non s. p. debes celebrare cum pallio: sed
 diebus illis duntaxat quod in ecclesia tua pri-
 legiis s. expresse. Et idem quod in huiusmodi non in

lū. li. 3. rī. 26. q. 36. fm Ray. Et addit q
papa sp z vbiq pōt pallio vti in signū
plenitudinis p̄tatis. B. p̄iarche an
possint dare palliū. vid. i. p̄iarcha. §. 2.

Papa dicitur eligi a duab' p̄i
b' cardinaliū. Aliter
qui gerēt se p̄ papa excoīcat'
ē: vt s. excoīcatio p̄. §. 2. x. 4. Et p̄la no
ua circa electōem pape z reclusionem
cardinaliū: ex de elec. vbi periculū. li.
6. Et qm in illa cōstitutōe collegiū cardī
naliū nullā pōt facē dispensatōem seu
inuatōem: z quedā alia circa hoc in
cle. ne romani. de elec. A q z vbi debe
at cōsecrari hēs s. cōsecratio epōz. §.
p̄l. z vlt.

Papa sūm' inf oēs. Ipe. n. hz ple
nitudinē p̄tatis. Alii p̄e sollicitudinis
. 2. q. 6. de cetero. z. c. q se scit. Un cū dñs
aplis dicit vt laxaret retia soli Petro
dixit. duc in altū. Luc. 5. Ite ei soli dixit
vt piscaret hamo. Mat. 13. p̄ quē p̄e
eminēs iurisdicōio significat. 23. q. 1. nō
turbat. z. c. aliud. Ite soli Petro dictū
ē. tu es Petrus. z. c. 21. dñs. Ite sp̄alif
i p̄e ē vicari' Ihu xpī: z quodāmo ma
ior hoīe minor deo: ex de trālla. inf cor
poralia. A. Ite i sū. li. 3. rī. 27. i. p̄n. B.

Quot sūt cāus q ad solū papam pri
nent? R. fm Ray. Sūt multi. de qbus
etiā p̄les. A. imo oēs fm eū. Ray. vt
p̄ in sū. eo. ti. q. i. B. nō trāseūt cum
gnāli mādato: sed regrūt sp̄ale. dñs. 17.
huic soli sedi. ex de trālla. lic. 3. z de of.
le. q trāslatōem. vt qō fidei. 2. q. i. q
tiens. dñs. 12. p̄cepti. Ite trāslatio epī vlt
electi. s. cōfirmati. ex de trālla. inf cor
poralia. z de offi. le. c. 3. z 4. Ite depōsi
tio epī. 3. q. 6. q̄uis. z. c. dudū. Acceptatō
renūciatōis epī vel electi. s. cōfirmati.
. 6. q. 3. deniq ex de trālla. inf corporalia
ex de regul. lic. 3. Exēptio epōz. 16. q. i. ff.
Ite restitutio depōsitōz ab ordine. 2. q.
16. ideo p̄. 2. z etiā s. epō. §. 6. A. Ad
de idem in remoto ab officio ex eo q
hēricis tradidit ecclāstica sacra vlt eos
tradidit ecclāstice sepulture vel obla
tōes seu elynas recipit eorum fm glo.

Ray. z in dicta. q. i. B. Ite iudicialif
diffinitio seu interpretatio p̄uilegiōz su
ozū: ex de iudi. cū venissent. Et idē fm
hosti. si dubitetur de rescripto ap̄lico
ita q ab alio p̄ viā rōnis. A. i. iuris
qō disponit de validitate vlt iualidita
te rescriptōz: vt ex de rescrip. p totū.
B. solui nō possit: vt ex de offi. dele.
. c. 2. Ite fm Inno. de interpretatōe sta
tuti facti p̄ legatū cui iurisdicōio finita
ē: nec aliq ei successit. Et idē de dispē
satōe i calib' q p eadē statuta pape re
seruantur. A. Ad hoc ē ar. ex de offi.
dele. c. fi. B. Ite mutatio sedis ep̄al.
7. q. i. tpis. Ite cōstitutō alicubi de nouo
sedem ep̄alem. 16. q. i. felix. z ar. de cōse.
dis. i. de locoz. Ite subicē vnū ep̄atum
alteri: vel vnū in duos diuidē: seu duos
in simul vnire. hos cāus hēs. 16. q. i. ler
tpis: ex de exce. p̄la. sicut vni re. z d of.
dele. q trāslatōem. Ite cōmutatio vo
ti Hierosolymitani. ex de voto. ex m̄
ta. Sile de gbusdā aliis votis de gbus
vide. i. votū. §. 2. Ite solus papa pōt
ocedere vt qs veniat s̄ licitū iuramen
tū. ex de iureiur. veniētes. vel ē d quo
dubitāt an sit licitū: ex de elec. venera
bilē. qō intelligit fm Bui. solū i ardu
is. Al' vide s. iuramētū p̄. §. p̄l. A. Et
ibi p̄z q hoc hēt locū qñ sit cōmutatio
in meli'. z q qñ ē dubiū. vtz iuramen
tū sit licitū etiā ep̄s pōt dispēlare. B.
Solus dispēsat cū irreglarib'. s. in cri
minib' maiorib' adulterio: ex de iudi.
ar si chci. Et circa hoc vide s. dispēsatō
. §. 6. 7. z 8. A. Et ibi clari' de h'. B.
Solus pōt ociliū gnāle celebrare. dñs.
17. per totū. 2. q. 6. ideo. Solus pōt oc
de re canonē gnālē. 26. q. i. si g' circa mediū
. L. de legi. l. i. Solus pōt psonā ecclāsti
cā iure suo p̄uare. A. hoc vez circa
collatōem bñficioz vel vocatōem pso
narū ecclāsticaz ad sui vel alioz obse
quiū ppter publicā vtilitatē vlt in sifi
bus pertinētib' ad regimē ecclāriū p
cōi vtilitate: vt p̄z p iura. i. altitā. B.
. 9. q. 3. p̄ncipalē. dñs. 19. in memoriā. ex
d' exel. p̄bē. c. qz. Sol' pōt ocēdē p̄bēdā

vel eccliam nō vacatē. ex de off. pbe. nulla. z de rescrip. ea te. A. Et l3 hoc legat' etiā a latē missus nō possit; pōt tñ sibi retinē p vacatē eccliam: ēt si ecclia ista patronū hēat ecclasticū. Secus si sclarē. ex de iurepa. cū dilect'. Et de off. lega. dilect'. fm hosti. z in sum. li. 3. ti. 27. q. 1. B. Legat' autē ēt hēns plenariā legatōem hoc nō pōt in qbus cūq; psonarib' debeat quis p electio nē assumi. ex de off. leg. deliberatiōe. li. 6. A. Ibi of. Deliberatiōe puida duxim' inhibēdū ne aliq; aplice sedis legatus qtrūcūq; legatōez obrinē plenariā dno scilicet cathedrales v' regulares aut collegiatis ecclias: seu ipaz eccliarū cathedraliū dignitates ad quas hī q pficiūtur eis dē maiores in eoz capitulis p' epōs exstēs hnt p vias electōnis assumi sue ordinatōi. collatōi. pui sioi. electōi. aut dispositōi quōcūq; reseruet: nec d' ipis ordinādis. offerēdis. dispensandis se aliq'ten' irromittat: n3 ali qd q'min' ad q's p'inet eligē aut postulare libere valeant cū vacabūt. obsta culū quōlibet iterponāt: d'cernētes qd qd hoc actū extiterit eo ipso irritum sit z inane. B. Sol' pōt excōicari a se absolue: ex de elec. venerabilē. Et vide de hoc s. absolutio p. §. 3. h. 3. Sol' pōt absolue excōicari a suo delegato. qz nolebat obedire snie diffinitue. si steterit in excōicatiōe p' anū. ex de off. dele. querēti. A. Idē ē de excōicato a legato vel delegato cui' iurisditio ex pirauit: z nullus successit: vt in dco. c. querēti: ex de off. oz. pastoralis. B. Solus cognoscit appellatiōe penit' remota 9. q. 3. cuncta. z. c. alioz. Solus cognoscit de cāis ad eū delatis p appellatiōem vel relatiōem. ex de off. le. l3. A. Est autē relatio cū iudex cām instructā remittit ad papā vt eā diffiniat si voluerit. z pēdēte hī relatiōe nō valet p cessus iudicis q retulit. vt in dco. c. l3. z nōtur i dicta. q. 1. fm glo. Ray. B. Solus ordinat illū ad supiores quē ordinauit subdiaconū. ex de tēpo. oz. cū in of

tribuēdis. Solus accedit palliū. si. 109. palliū. vel fm Bui. etiā alii q ccedēdi hēnt pūlegiū: vt p'iarche. vide. i. p'iarcha. Itē solus sp z vbiq; pallio vtit ex de vsu pallii. ad honorē. Itē 101. di spensat cū bigamo. 34. di. lector. ex de biga. nup. Cide de h' s. bigamia. §. p'f. Solus dispēsat cū illegitimo qtrū ad ordines sacros z bñficiū cū cura vel p sonatu. ex d' si. p'f. by. is q. li. 6. Sitr cū minore q. pmoueat ad curā aiay vel dignitates: nisi qtrū pmittit epis. sup. dignitas. §. 3. Sitr de eo q nō ē in sacri vel alr ē de iure indign'. A. s. positiō sec' si de iure dno: sup quo nō dat per hoīem dispēlatio. B. vt pmoueat i epm: ar. ex de ele. dudū. §. fi. z l. d' cri sacri. l. disputari. Solus dispēsat vt q hēat p'la bñficia cū cura: v' p'les dignitates seu psonat' ēt si curā nō hēant: aut ēt in eadē ecclia. A. s. q. q's possit hēre p'la bñficia vel dignitates in illa vt in iurib': de qb' statiz. B. Ex de pben. de multa. z de ofue. ofuetudinē. li. 6. Sol' pōt oferre ordinē subdiaconalē die dñico z aliis p'cipuis festis: vt s. ozdo. 2. §. 6. Solū ad eum appellatur omisissis mediis. 2. q. 6. c. 3. 4. z 5. z. c. d' cetero. z. 2. q. 6. metropolitanum. xi. q. 3. p uenit. A. h' c. puenit nō v' ibi bēri. B. Addit hosti. q legat' v' h'c idēz pūlegiū: ex de off. le. c. p. qd obtinet tñ de ofuetudine: vt dicit. A. Hoc tñ nō ponit hosti. sed dicit q hoc obtinet de ofuetudine quicqd alii scribāt vt in dicta. q. i. i sum. li. 3. ti. 27. z sic inu it q obtinet de iure z ofuetudine. Et facta. 2. q. 6. d' cetero. z in. c. p. ex de off. de le. B. Sitr p'iarcha. vide. i. p'iarcha. §. 2. Itē maiora negocia ad papā sē referēda z. q. 6. ois oppressus. Et iste cāus mltos obtinet vt dispēlatōez i simonia vide. i. simonia 6. z l. 7. §. vltis Itē i homicidio volūtario 50. di. mroz. A. v' ēt culposus. ea. di. c. hi qui. B. Et cum illo q excōicat' celebrauit. vt s. excōicatio p. §. 2. q. i. capit. Quis ē effect'. circa finē. Et sitr cū illo q excōicat' recipit oz

dines: vt s. excoicatio p. s. 20. q. incipit
Quid de illis. Addit et hosti. alios ca
sus: vt q. supplet defectu regis vacan
te regno. ex de elec. cu inf. vniuersas. in
fi. z. ex de sup. ne. pla. grandi. li. 6. Itē
defectu impatoris. ex de fo. ope. li. 3. s. p.
Itē electu ipatozē cōfirmat vel cassat
vl' et ipatozē deponit. ex de elec. vene
rabilē. z. de sen. z. re iudi. ad aplice. Et
qñcunq; et pñceps secularis fuerit in
utilis z. negligēs circa regimē z. iustici
am pōt per papā deponi. 17. q. 4. si qd
deinceps. xi. q. 3. nullus. 22. q. 5. pceptuz.
Un z. Zacharias papa deposuit Lodo
uicū regē francoz. 15. q. 6. ali. Et Inno.
terti. Ottonē: vt in dicto. c. venerabilē
Et Inno. qrt. Federicū: vt in dco. c. ad
aplice. A. Itē in sū. li. 1. p. ti. 5. q. 13. B.
Itē solus absoluit illos excoicatos de
qb' dcm ē s. absolutio p. s. 3. Itē solus
electōem nōdū factā pñciat nullaz
si fiat. ex de elec. inortuit. Itē solus hēt
canonizare scōs: vt sup. canōizatio. Itē
qd valet fac nō valē z. eo: ex de excels.
pla. tanta. z. de ocel. pben. ostituit. Itē
nulli legi subiacer. decet tñ eū iura ser
uare. ex de sup. ne. pla. li. 3. xi. q. 1. puenit
Snia ei? facit ius. ex de sen. z. re iudi. in
cāis. Itē pōt monachū tā d volūtates
suā qd abbas de monasterio exhere:
z. alicui plato vl' pñcipi i sociū affigre
vel secū tenē. 9. q. 3. c. fi. z. di. s. q. d mores
xi. q. 3. qui resistit. A. vep ē p ecclia
stica vtilitate. vt in dco. c. fi. 9. q. 3. B.
Itē in mīmonio in multis casib' ipse
tm dispēfare pōt: vt in gñib' phibitis
z. hi. A. s. impedimētis de iure posi
tuo sup qd papa hz plenā ptatē. 25. q. 1.
s. si ergo. B. ex de resti. spo. lras. ex
de ofā. z. affi. nō d. Itē ordinat eodem
die qd osecrat: ex d elec. qd sicut. s. pter
ea. A. pōt i. s. sup eo. B. Itē sol'
pōt clicū dpositū vl' de gdarū restituē.
vt sup. eps. s. 6. Fultra alia ad papaz
tm ptinētia i variis casib' pñculatim
poteris iuenire. A. Hec z. alia nōnt
i sū. li. 3. ti. 27. q. 1. Itē que ē fm hosti.
q papa n p iudicā ab aliq nisi d hēsi

40. di. si papa. vel nisi submittat se in
risditi alteri. 2. q. 7. nos si icōpetēter.
Itē fm Hug. qd papa pōt ccedē simpli
ci sacerdoti qd ofirmet z. qd chrisma cō
ficiat z. oēs ordines oferat pter epalez
quē nō hēt z. hōines osecret. Et qd pos
set ccedē diacono qd oferret diacoatuz
z. minores ordines. Et cullibz hñti ordi
nē posset ccedē qd oferret illū ordinez
Et qd posz et ccedē laico qd osecret vir
gines. si tñ talis osecratio posz fieri sū
missa. al nō. S. fm glo. Ray. tuti. ē di
cere qd ea q sūt ordis nō pōt aliis dñā
dare q n hñt ordinē q exigif ad exeqñ
dū id qd demādat: sed ea q sūt iurisdi
tionis pōt. Tho. ho dicit qd pbabili' of
qd papa pōt omittere sacerdoti qd confir
mer: sed nō inferiori. qz hoc ptinet ad
pfectōem corpis mystici: sup qd hz pa
pa plenitudinē ptāis. Sed non posset
simplici sacerdoti omittere qd aliquē or
dinaret in sacerdotē. qz sacerdotiū pti
net ad corpus xpi vep: respectu cui' n
ē maior ptās epi qd sacerdotis. posset
āt omittere sacerdoti simplici oferre mi
nores. Lon. pē. vt in dicta. q. 1. B.

¶ Utz papa possit tollē leges cñiles?
R. fm Jo. an. Ubi papa nō hz tpalez
iurisdiōem nō pōt tollē legē qd ad for
ciule: nisi i his i qb' hñt piculū aie: cu
ptātes distincte sint. 96. dis. cū ad vep.
z. dis. 10. qm. ex qui si. sint le. cām. 2. In
his aut in qb' piculū aie hñt quo ad
vtrūq; for tollit legē. pbat ex de iudi.
nouit. z. de rescrip. c. fi. z. de scdis nup. c.
plt. z. vlt. z. d fo. ope. c. vlt. li. 6. z. de iure
iuri. c. 2. li. 6. z. de excep. c. 2. li. 6. z. d sen.
etco. decernim. li. 6. Nā i his leges sa
cros canones imitari nō dedignāt: ex
de iudi. clici. z. in auē. vt clici apud ppi
os epos. ad fi. A. col. 6. B.

¶ Utz papa possit absolue aliquē ab
obligatōe qua tenet hōi? R. fm Inno.
pōtēst facē hoc de plenitudine ptāis
ar. 9. q. 3. per pñcipalem. L. de quadri. p
scrip. bene a zenone. L. de pñ. impera.
offe. l. quotiens. Itē hosti. z. Ber. A.
hoc verū ex cā z. in pertinentibus ad

officiū ei: vt pz in iurib⁹ allegatis. At
secus. ff. de iusti. z iure. l. iusticia. §. iuris
precepta. B.

Papa ē aū coronatōem suā pōt ex
erce offm suū. Et q hac occasione lras
ei⁹ ipugnaret excoīcat⁹ ē: vt i exuagā.
Bndicti. xi. q incipit. Quia nōnulli. La
sus i qb⁹ papa raro vlnūq⁹ dispensat:
habent s. dispēatio. §. an plt. A. q in
cipit. Sunt alii. B.

Paraferna. A. at pa
rafernū fm
Latholicon. B. Paraferna
ē qd hz mulier pter dotē: z dī a para
qd est iuxta: z ferna qd est dos: qsi iux
dotē: l: in qbusdā regionib⁹ talia non
habeant locū: vbi fm cōsuetudinez vir
oīa imobilia mulieris recipit in dotē:
z oīa mobilia sūt cōia. Habz aut para
ferna pūlegiū ad instar dotis. Sicut
n. vxor hz oīa bona mariti tacite obli
gata p dotē: sic z p reb⁹ parafernalib⁹
marito datis: nisi per spālem z expsā
obligatōem sibi pūderit: qz tunc alii
videt renūciare. L. de pac. con. l. fi. A.
Idē in sū. li. 4. ti. 25. q. 3 fm Ray. z glo.
ei⁹. B. Quin etiā fm hosti. si para
feralia inferant in domo viri eo sciē
te cōuenitur marit⁹ depositi vel māda
ti nisi dñum translatū fuerit in mari
tū. A. Qd nō psumitur nisi expresse
appareat fm eūdē hosti. z in dicta. q.
3. B. qz tunc ager dōtōe certi vel si
ne cā: vel ob cām. A. Ista sunt nōia
iuris que paz faciūt ad foz pñiale: et
importāt in effectū qz qd hz ius peten
di actōe psonali. i. iuris: qd respic obli
gatōem plone z nō rei. B. De para
fernalib⁹ nō d3 se marit⁹ intromittere
muliere inuita: qus bonū videt: vt si
cut mulier seipam viro cōmittit: sic et
cōmittēt res suas. L. de pac. con. l. hac le
ge. A. Idē i dca. q. 3. B.

Parentes. Utruz filii te
neantur alē
parētes? R. Filii locupletes
tenent nutrire parētes egenos: sic pa
rētes locupletes tenentur filios. Et noīe

parētū z filioz siue liberoz itellige oēs
ascēdētes z descēdētes. in aut. vt lice.
ma. z autē. §. illud quoq; col. 8. Lessat
tū hec obligatio fm hosti. si illi pnt su
stētari de bonis ppris vel de suo arti
ficio. A. Nā hec obligatio alendi nō
cadit nisi circa indigētes. dco. §. illud.
B. Et de h⁹ ē s. familia. §. p. z s. expōsi
tus. Utz aut opa pietatis in parentes
possint p̄mitti occasione religionis
regre. i. religio. §. 3.

Paricida pprie dicitur q
parentē occidit
qī parēticida. Sed tū lex q pu
nit paricidas locū hz in oibus ascēdēti
bus z descēdētibus i infinitū. Itē locū
hz in vxore. viro. nuru. genero. vitrico.
socero. patruo. auūculo. amita. cōsobri
no. patruēle. patrono. nouerca. sponsa.
pīe z mīe spōsi z sponse. Et sūtr intelli
gas si femina p̄dictas personas cūm
ctas occidit vī ab eis occidat. Itē qui
emittit venenū vt hoc fieret. ff. eo. l. 3. et
4. A. In dca. l. dī. Et q emittit vene
nū vt p̄t daret qus dare nō potuerit
B. Sūtr oēs scīi tenētur. ff. eo. l. vtrū
Qd ē pena paricide? R. Scdm le
ges ē vt p̄ xgis cedat: deinde sacco co
rit cōsur⁹ cū cane z gallo gallinatio. vi
pera z simia in mari iactet: vel in am
nē primū: vt oīum elemētōz vsu care
at. z celū supstiri: z terra mortuo aufe
rat. z si mare vel amnis nō sit. pxim⁹:
bestiis subiciat. L. eo. l. 1. ff. eo. l. p̄t.

Parochianus alie
nus in festis de missa ciicien
dus est: vt s. missa. §. p̄t.

Paterfamilias debet
regē
z educare familiā suā. vt s. fa
milia. §. p. z s. expōsit. z s. parētes.

Patientia fm Tho. scda
scde. q. 16. Sicut dicit Aug⁹ i
h⁹ de patiētia. Patiētia ē q cū aīo ma
la toleram⁹: ne aīo iniquo bona dīsera
m⁹: p q ad meliora pueniamus. De q

Patriarcha 7 pmas sūt
diuersa no
mina: s3 cōter idē sūt i re. 99.
bis. quincie. Prope tñ dicūtur patriar
che qtuor pncipales. s. Constatinopoli

Sed q̄ iurisditio p̄iarche siue p̄ma
tis i subditos suffraganeoz suoz: **R**o
fm Ray. **V**ent iurisditioem i oco casu
bus. **P**um^o est cū appellat ad eos. dist.
99. p̄uincie. **2**^o cū vacat ecclia metropo
litana z postulat p̄mas q̄ disponet de
reb^{us} ad metropolitānū p̄nētib^{us}. **I**. cū
studiēdis: ex de offi. oz p̄senri. li. 6°. **3**^o
ex c̄suetudine vel p̄uilegio. **A**. **I**. p̄r
agē q̄d sibi ex his cēdit: vt inc. cōque
stus. de quo. **I**. **B**. **H**os duos casus
hēs. **9. q. 3. quest. 4.** **4**^o cū sup arduo ne
gocio dubitat: nec p̄r i p̄uiciali cōilio
terminari. tunc. n. metropolitān^{us} debet

p̄matē cōsulē. dī. is. de oculis. A. .h̄o
 .c. nō v̄f ibi h̄f. Idē tñ nōtur in sū. e. ti.
 .q. 3. B. .s̄ cū metropolitanus est ne
 gligēs: v̄f remissus pōt supplē defectū
 ei. .9. q. 3. cū sim. .6. cū aliq̄s quereret
 s̄ archiep̄o p̄mas eēt iudex. xi. q. 1. si c̄ti
 cus. 7. si subdit. metropolitani que
 rat p̄mati q̄ iniuste ip̄m excōicauit. 7
 p̄mas remittat eū ad metropolitanū
 vt absoluat. 7 ille nō posset absolutōez
 obtinē poterit absolue p̄iarcha: ita q̄
 p̄cipiat ei q̄ metropolitanus satisfaciāt
 Al reduceat eū in eādē sniam. A. nisi
 cōstitit eū iniuste excōicatu: vt in. c. d̄
 quo statiz. B. .ex de offi. or. ad rep̄i
 mēdā. s̄ est q̄ si archiep̄s v̄f ep̄s fecit
 mādātū illicitū v̄f iniustū: 7 subditus
 appellauit ad papā: pōt p̄iarcha dēla
 rare q̄ subdit. legitime appellauit: ar.
 ex de appel. sollicitudinē. A. .Idem
 in dicta. q. 3. B.

Patronus sine ius

p̄onat. Ius p̄onat. h̄z. .ho
 sti. est p̄tas rep̄tandi istituēdū ad b̄n
 ficiū eccl̄asticū. A. .s̄ simplex 7 vacās
 fm̄ Ray. 7 in sū. li. p̄. ti. p̄. q. 80. vbi nōn
 hec oīa q̄ in isto p̄n̄ ponūtur fm̄ Ray.
 Boff. Inno. Hosti. 7 Ber. B. 7 pue
 nit vt Boff. dicit de eccl̄e fundatiōe. do
 tatione. soli collatōe. 16. q. 7. filius. 7. c. q
 cūq̄. Un̄ x̄sus. Patronū faciunt dos
 edificatio. undus. Et ius p̄onat. h̄z di
 uersas regiones diuersimode noiatur
 Qñq̄ d̄f aduocatio: ex eo. q̄ c̄lici. Qñq̄
 vicedniatus v̄f custodia siue guardia:
 ex eo. p̄terea 7. c. qm̄. Qñq̄ d̄f ius frequē
 tatōis vel p̄cessionis. 16. q. 7. pie ment.
 7. c. frīgētus. Hec. n. oīa p̄ eodez suppo
 nunt: ex de sta. mo. in singulis. s̄. fi.

Quod ius cōpetit patrono eccl̄ie?
 R. Quadruplex ius cōpetit ei. Un̄ ver
 sus. Patrono debet honor onus emo
 lumētū. p̄nter p̄s̄it defendat alatur
 egen. Primū ḡ ē q̄ ip̄s h̄z p̄ntare in
 stituēdū ad p̄bendas: siue eccl̄ias non
 collegiatas. ex eo. fere per to. In colle
 gatis h̄o nō electōi faciēde: sed iaz fa

cte postulat assensus p̄roni. A. 7 etiā
 faciēde q̄i sibi ē c̄cessus ab ep̄o i fūda
 tōe eccl̄e si p̄ron. ē c̄ticus. Si h̄o laicus
 a papa: vt in. c. de quo statiz. coniuncta
 glo. B. .ex eo. nobis. Scōm ē q̄ q̄i
 p̄ncipalis p̄mus in p̄cessionē icēdit. 16.
 .q. 7. pie mētis. 7. c. frīgēt. A. .In his
 iurib̄ nō v̄f hoc b̄n p̄bati: sed facit di
 ctū. c. nobis. B. Tertiū ē q̄ defēsor
 ē p̄cipuus eccl̄e: 7 iō tenet ea defendē
 ab oībus oppressoribus. 16. q. 7. filius
 Quartū ē q̄ si vergat ad inopiā alēd̄
 ē de bonis eccl̄e: vt in dicto. c. filius. 7. c.
 quicūq̄. Itē in ipsa fundatōe pōt pa
 tron. laicus de cōsensu ep̄i certū censū
 tenē: ex eo. p̄terea. 7. Sed v̄ltra n̄ibi: d̄z
 exigē nec in aliquo grauis eē: ex de sta.
 mo. in singulis. s̄. fi. S̄ q̄i p̄ron. ē loc
 religiosus: vt si aliq̄ monachi in p̄prio
 solo 7 p̄prio expensis eccl̄iam edifica
 uerāt: habēt in eo oīa r̄galia: sicut ep̄i
 scopus oīa sp̄ualia. vt. 16. q. 2. sang. 7. c.
 statutu. ex de p̄uit. cū 7 plantare. s̄. i ec
 clesius. 7 de capel. mo. c. p̄. 7 hēnt n̄ibilo
 minus ius p̄ntandi: ex de sup. ne. pla.
 sicut. A. .Predicta etiā r̄gūtur i sū.
 eo. ti. q. si. fm̄ Hosti. 7 Boff. B.

Si in ra qd̄ tps d̄z p̄ntare p̄ronus?
 R. Si ē patron. laic. tenet infra q̄tuor
 mēses. si ē eccl̄a v̄f monasteriū tenetur
 infra sex mēses etiā si ius p̄onat. ha
 buerit ex collatōe laici. ex eo. si laicus.
 li. 6. Aliter ep̄s ordinabit de eccl̄a. ar.
 ex eo. c. 3. 7. c. cū p̄pter.

Quid si p̄ron. p̄nt. et p̄ vnū 7 postea
 aliū? R. Si p̄ron. ē laic. iudicio ep̄i re
 linquit quē velit acceptare. A. .Uex
 ē si 2. p̄ntat. ē eque idone. cū p̄: vt i. c.
 cū aduocat. de quo. i. B. Si ē colle
 giū vel eccl̄astica p̄sona variare nō p̄r
 sed p̄m. p̄ferēdus ē: ex eo. cū aduocat.

Quid si vn̄ construat eccl̄iam 7 ei
 p̄es succedat: nūquid oēs erūt p̄roni?
 R. Ius p̄onat. apud quēlibet h̄eduz
 est insolidū: etiā si ex eq̄lib. p̄tib̄ sint
 h̄edes. 7 cōpetit cuiibet patrono q̄ ad
 oēs eff̄ect. p̄ter sacerdotis p̄ntatōem:
 que est ita apud omnes cōiter q̄ apud

nullum singulariter: ex eo. c. p. 2. 2. A.
Et etiam preter censum qui debet ex
iure patronatus cum oia debita et cre
dita diuisibilia debeant diuidi p here
ditariis portioibus. L. de acqui. here. l.
pro hereditariis B.

Quid si patroni sint plures et non co
cordant in pntando? R. Ille debet pfi
ci qui maioribus iuuat meritis et a plu
ribus eligitur: ex eo. qm. Qd si numerus
est equalis recurrndu est ad merita. 63.
dis. si forte. Si oia sint equalia potest
eps dicere q cocordent et iteru pntent.
79. dis. si duo. Si vero non cocordant lo
cus est gratificatio: ex de elec. venera
bilem. s. obiectioni. x. q. aut. S. si neu
ter pot pon sine scandalo: tunc eps ec
clesiam ordinabit put viderit melius
expedire: vt in dicto. c. qm. A. Idem
fm hosti. vt in sum. l. p. ti. p. q. 85. et ad
dit q si eps tale ecciam ordinare non
pot: tunc ecciam interdiceret et reliq
as extrahere in patrono: verecundia
et rubore: ex eo. c. p. 2. 2. et h. Inno. Ber.
et eu. hosti. intelligndu est de reliquiis
que sunt extra altare in capsis: alio no li
ceret. Qd si nec sic possunt copefci vel
ad concordia reuocari: tuc putat recur
redu ad brachiū scilicet: ex de offi. or. c.
p. vt in dicta. q. 85. Et hec intelligenda
sunt nisi ex his mai scandalu oziretur
tunc. n. omittenda forent. 50. dis. vt costi
tueretur: et interiz durate discordia po
neretur ab epo in eccia iconom? appel
latio cessante: qui eius fructus aut ex
pedet in vtilitate eccie: aut instituendo
fidelit referuabit: ex de offi. ordi. cum
vos. B.

Quid si patroni inter se pnt pacisci
vt alteri vicibus pntent? R. n. h. Ber.
Sic. ar. ff. de vsu fructu. l. quoties. s. p. et in
cle. ples. ex eo. A. Et ibi h. clare ha
bet. B. Idem hosti. Sed Inno. non
placet: qd pot intelligi q honesti eet
si concordarent semp.

Quid si int pntantes sit qd qd sit pa
tron? R. Si no fuerit finita infra ter
minu de quo dcm est s. s. 3. eps institu

at saluo iure ei? q vicerit: ex eo. si vero
et. c. qm i qbusda. A. In dicto c. si ho.
di. q ille qui euicerit debet institutus
ab epo repntare. B.

Quid si patron? pntat no idoneum
seu indignu? R. Si patron? sit collegiu
sive psona ecclesiastica puatus est p ea
vice iure pntandi: ex de elec. cu in cun
ctis. ex de sup. ne. pla. sicut. Silt etia h.
quosda si patron? laic? sit: puat? est iu
re pntandi. p ea vice et deuolutu est ad
superiorē. vt saltē puari dz. et tñ vt addit
Inno. bñ facit eps si interim remittat
puisionē laico patrono. A. hosti. di
cit simplr hoc cau q patron? laicus est
ipso iure puatus: sicut et clericus. Dicit tñ
q eps pot ei recocedē repntatōem: vt
in sū. eo. ti. q. 88. Glo. vero in c. cu; vos.
ex de offi. or. dicit q no ē puatus vel p
uandus: qz laic? ē mun? expt? circa ecci
astica. et qz h. min? tps ad pntadum q
clericus. Un? et laic? in pntando variare
pot: s. no clericus. ex eo. cu aut. B.

Utr? patron? possit pntare seipm?
R. Non. qm? qd sit idone? ex eo. per
nfas. s. q. in scriptum. Si tamen ples
sint psoni bñ pnt vnu de se pntare: ar.
ex de elec. cu in iure. A. Idem in sum.
eo. ti. q. 89. fm hosti. Hof. et Ber. B.

Utr? pater possit filiū vel nepotem
pntare? R. fm hosti. pot oimodo sit
idone?: qn poti? vt pntandus q alius:
ar. ex de cohabi. cle. et mu. c. p. et ex de cē
si. cu apls. s. in bibem? Con. Hof. Inno.
et Ber. A. Idem in sū. eo. ti. q. 90. B.

Quid si vacante eccia eps vocat pa
tronū et offert ei? R. fm hosti. Si non
habuit originē a se sed eps motu ppo
tulit ei. credo q possit ofentire volun
tati plari: ar. ex de elec. cum in iure. A.
h. alig dixerit: vt in sū. eo. ti. q. 91. B.

Utr? illis psonat? sit spūale? R. Jus
psonat? directe no of ius spūale eo q
cadit in laicū. Tñ fm quid potest dici
spūale eo q per ipm pntat via ad con
sequendū spūale bñficiū. ideo etiā vo
catur annexū spūali: ex eo. de iure. et o
tudi. quanto.

Qualr ius psonat' trāfferat i aliū? **R.** fm' hosti. Quatuor mōis. p' qdē p' successione hēditariā: vt b' s. s. 2. ex pmutatōe. qz cū alio spūali permutari pōt. i. q. 7. nemini. ex de rerū pmut. ad qōes. 2. c. fi. 3. ex donatōe. Et qdēz si ius psonat' donat' laico fgrit' cōsensus epī. ex eo. p'erea. maxie qn' dubitat' ne fiat i fraudē z trāfferat' i potētiorēz: vt ibi inuit'. Si hō donet' clīco nō regrit' cōsensus epī. ex eo. ex insinuātōe. c. illud. 2. c. significasti. **A.** . h' v' v' qn' ecclia vacat. at' v' q' sine cōsensu epī nō pos' sit donari ēt' p'one ecclasticē: vt i dicto. c. illud. **B.** . 4. ex veditōe: qz h' non possit vēdi spūaliter: ex eo. de iure. tamē trāsit cū vniuersitate: nisi de ipō spūalr' excipiat': ex eo. ex l'ris. 2. c. cū scōz. Silr' trāsit cū vniuersitate i cōductōe ad fir' maz' siue ad p'ionē: vt in eo. c. ex l'ris. **A.** . Idē in sum. eo. ti. q. 84. **B.** .
Utz possit pignori obligari? **R.** De h' sūt opiones. Quidā dicūt q' pōt' obligari cū vniuersitate. xioz tñ v' opio' Inno. q' nec simplr' nec cū vniuersitate pōt' pignori obligari. **A.** . In dicta. q. 84. referūtur de h' opiones nullaz' p' ferēdo. Sz forte dcm' Inno. pōt' h'ifica' ri ex eo q' creditor nō pōt' vti re pignora' ta: nec debitor qn' trāsit i creditozē. z sic cū neu' possit p'ntare fiēt' d'rimētū ecclie: qd' nō debet eē dicto. c. cū h'z. **B.** .
Utz possit i feudū dari? **R.** Lū vni uersitate dari pōt'. ex eo. cum scōm. Sz spūalr' z exp'sse fm' hosti. nō pōt'. qz feū dū regrit' homagiū: qd' ē rei rpalis. **A.** . Idē in sū. dicta. q. 84. **B.** . Si ecclia hēt patronū vtrū cōferri possit p' lega tū: vide s. legat'. s. 3. De his q' de nouo v'surpāt sibi ius patronat' vacatū ec cliaz'. vide s. ecclia p. s. an' p'lt.

Peccatum p' cōmuni ter. Utz volūtas z op' exteri' sit vnū pctm': **R.** fm' pe. Si loquamur de vo luntate z ope put' sūt iuncta vt cā et effect': sic sunt vnū peccatū formalē h'z p'la māliter: qz vna ē rō deordinādi:

h'z p'la deordinata. Si hō loq'mur put' sūt separa: vt puta fm' aliud z aliud tē pus' sūt diuersa pctā. qz diuersē auersio nes z ouersiones. **A.** . Idē i sū. li. 3. ti. 34. q. 197. **B.** .

Quō vnū pctm' sit graui' alfo? **R.** Si loquamur de pctis eiusdem generi inuenit' vnū pctm' graui' alio fm' gra dū transgressionis: vt manifestū est d' peccatis luxurie s. luxuria. s. p. z eodez modo de aliis. Si hō loq'mur de pctis diuersoz genēz erit pctm' grauius alio p'cipue fm' diuersitate obiectoz. s. h'z q' ē d' aliquid p'ncipalius vt min' p'ncipa le. Uñ homicidiū qd' ē d' subam hōis ē graui' peccato: quod ē circa res exteri ores sicut furtū. z silr' grauius q' homi cidium est pctm' quod imediate d' deū cōmittitur: sicut ifidelitas blasphemā z huiusmodi: vt ponit Tho. p'ina scōe .q. 73. Et idem haberi pōt'. 33. q. 2. si quid veri'. vbi d' q' homicidiū est graui' q' adulteriū. z i. 7. q. 4. sicut qui. vbi d' q' sacrilegiū ē mai' pctm' q' fornicatō. **A.** . Idē. Ray. vt i sū. eo. ti. q. 200. **B.** .

Scōm quid vnū pctm' possit eē gra uius z leuius? **R.** fm' Ray. p'zio qdēz ex circūstantiis. Nā z circūstantia qn'z talis ē q' nō solū aggrauat: sed ēt' i aliā spēm trahit sicut fornicatio cū sit cum cōiugata d' adulteriū Sz z 2. aggraua tur pctm' ex p'sona: pura i honestas i cclī co graui' puniēda ē q' in laico: ar. ex de vi. z hone. cle. vt clericoz. Et de hoc etiā dicit in se. s. Item aggrauat' 3. ex actu ipius. Idem. n. pctm' malū est i cō sensu. peius in facto. pessimū in consue tudine: de quo Aug'. Peccati sūt tres differentie. s. in corde. in facto. z in con suetudine. de pe. dis. 2. sicut. Itēz aggra uatur 4. ex morio. qz vt ait Grego'. Pctm' trib' modis cōmittit'. Nā aut ex ignorātia aut ex ifirmitate aut studio ppetrat'. Et graui' qdem ifirmitate q' ignorātia. s. multo graui' studio q' ifirmitate peccat. de pe. dis. 2. sciendū **A.** . Ambro' aut dicit q' g'nuissime pec cat qui ignorat. sed illud exponit. i. peri

cōloſſime. qz ſpālis pñia nō agitur d̄
peccato quod ignorat ſm Ray. z i dca
.q.200. vbi etiam ſubditur. Non obſtat
ē dictū Clemētis.32.q.7.c. quid. vbi d̄
Quid i omnibus pctis grauius ē adul
terio: qz in eo q̄ dicit quid: non infer
negatōem ſed raritate: quaſi dicat: de
facili non inuenitur. Ut expone graui
us. i. cōmunius. B.

Utrū magnitudo peccantis agguet
pctm? R. h̄z Tho. p̄ma ſcōe. q.74. Pec
catū qñz ſit ex ſurreptōe. pueniens ex
infirmirate humane nāe. Et tale pctm
minus imputat ei qui eſt maior in vir
tute eo q̄ min⁹ negligit huiusmōi pec
cata rep̄mere: que tamē oīo ſubterfu
gere infirmitas humana nō ſinit. Pec
cata vero que ex deliberatōe pcedunt
tanto magis alicui imputant: quanto
maior eſt. Et hoc ppter quatuor. p̄ qz
maiores facilius poſſunt reſiſtere pec
cato: cū excedāt i ſcia z virtute. Unde
Luc. 12. Seruus ſciēs volūtate dñi ſui
z nō faciēs plagis vapulabit multis.
z: ppter i gratitudinē. qz oē bonū quo
quis magnificat ē dei bñficiū: cui hō
ſit ingrat⁹ peccatō. z q̄tum ad hoc q̄ll
bet maioritas etiā i t̄galib⁹ bonis pec
catū aggrauat. z: ppter ſpālē repugnā
tiā act⁹ pcti ad magnitudinē p̄ſone: ſic
ſi p̄nceps iuſticiā violat qui ponit in
ſticie cuſtos: ē ſi ſacerdos fornicet qui
caſtitatē vovit z alios ad hoc hortari
d̄z. 4. ppter exēplū ſiue ſcādālū: qz vt
Grego⁹ dicit i paſtorali. In exēplū cul
pa vehemēter extēdit qñ p reuerētia
ordinis peccatoz honoraſ. Ad pluriū
etiā noticiā pueniūt magnoz pctā et
magis ea hoies indigne ferūt. A. Id
in ſum. eo. 11. q. 201. B. Utz idē actus
poſſit eē pctm z meritū hēs ſ. meritū.
De ſeptē vitiiis z que ex eis oriunt hēs
i. vitiiū. De pctō ē ſ. crimē.

Peccatum z. ſ. mortale
Que ſunt peccata mortalia?
R. ſm Ray. In p̄mis notare potes eē
pctā mortalia omnes tranſgreſſiones

decalogi. Itē quedā enumerantur ab
apostolo. Ro. p. de quibus in fine ſub
dit: q̄ qui talia agūt digni ſunt morte.
Et p̄la imo oīa reducunt ad decalogū
vt idolatria. vitiiū d̄ nām. iniquitas. mali
tia. fornicatio. auaritia. nequitia. inui
dia. homicidium. contēctio. dolus. mali
gnitas. ſufurratio. detractio. otumelia.
ſupbia. elatio. inuentio maloz. iobediē
tia. inſipiciētia. incōpoſitio. Et ſubdit de
his que ſine affectōe: z abſz ſedēz ſine
mīa ſiunt. Et ſeq̄. Qui talia agunt di
gni ſunt morte. Itē Bak. 5. Manifeſta
ſūt opa carnis que ſunt fornicatio. im
mūditia. impudicitia. luxuria. auāitia.
que eſt idoloꝝ ſeruit⁹. veneficia. inimi
citiē. contēctiones. emulatōes. rixe. diſſē
ſiones. ſecte. inuidie. homicidia. ebrie
rates. cōmeſſatōes. z his ſiſtia. Et ſequi
tur. Qui talia agunt regnū dei non cō
ſequētur. Aug⁹ etiā dicit ſic. Mortalia
ſunt ſacrilegiū. homicidiū. adulteriū.
fornicatio falſum testimoniū. rapina.
furtū. ſuperbia. inuidia. auaritia. z ſi mī
to tpe teneat iracūdia. z ebrietas. ſi af
ſidua ſit. Quicunq; aliqd de iſtis in ſe
dñari pmiſerit eterno igne cruciabit.
hec Aug⁹ diſ. 25. ſ. crimis. A. Idē i ſū.
li. 3. 11. 34. q. 199. B. Sed in oib⁹ pre
dict⁹ attēdēdū eſt qd dicit Tho. ſcōa ſe
cūde. q. 35. q̄ mortale pctm d̄ quod tol
lit ſpūalem vitā aie que eſt p caritatē
Unde illud pctm ex ſuo genere ē mor
tale: quod ſm p̄p̄iā rōem d̄nat carita
ti. A. Idē dicit Nicolaus de lira. ſu
p. 7. Dai. B. Sed tñ in oib⁹ pecca
tis que ſunt ſm gen⁹ ſuū mortalia cōſi
derādū ē q̄ ſi ſūt mortalia niſi qñ ſuā
p̄fectōem cōſequūtur. ſm cōſenſu rōnis
Uñ ſi ſiſtinchoatio pcti in ſola ſenſuali
tate z nō ptingat vſq; ad cōſenſū rōnis
ppter imp̄fectōem act⁹: ē peccatū ve
niale. ſicut in genē adulteri cōcupiſcē
tia que cōſiſtit i ſola ſenſualitate ē pec
catum veniale. Si tñ peruenit vſq; ad
cōſenſum rōnis eſt pctm mortale. Et
idem de p̄mis motib⁹ ire vel inuidie
que inueniunt qñz etiā in vitis p̄fectis

et sunt peccata venialia: ut Iho. sub
dit ibi. q. 36. A. Sac. 6. dif. testiu. al. s. 3.
pensandū. B. Sed tñ hec in singlis
pcris hēs plen^o declarata. Queda. n.
que sunt venialia hēs in se. c. f. pcrim. 3.
Utrū per cōfessionē gnālē mortalia de
leātur. hēs s. cōfessio p. s. 12. qui incipit.
Utrū p. gnālē. Et plura ēt de pcris de q
bus tenet quis cōfiteri sup cōfessio.
per totū. et pnia p.

Peccatum 3. s. venia
le. Que
dicunt pcrā venialia? R. fm
Aug. dif. 25. s. al. ubi sic dicit. Que autē
sunt minuta pcrā s. oibus nota sint. tñ
qz longū ēē vt oia replicēt op^o ē vt
ex eis aliq noiem. Quoties aliq i ci
bo vel i potu plus accipit q̄ necesse est
ad miuta pcrā nouerit p̄tinē. Quoties
plus loquitur q̄ opz: plus tacet q̄ expe
dit. Quoties pauperē iportune peten
tē exaspāt. Quoties cū sit corpe sanus
aliis ieiunātib^o p̄radere voluerit: aut
sōno dedit^o tardi^o ad ecclāz surgit: aut
q̄tēs excepto filioz desiderio vxorem
suā cognouerit. Quoties in carcē posi
tos tardi^o regierit: infirmos tardius
visitauerit: et discordes ad cōcordiā reuo
care neglexerit. A. Hoc est in plato
mortale fm glo. in. s. al. p. c. p̄cipimus.
90. dif. B. Si plus aut p̄ximum aut
vxorē aut filiū aut seruū exasperauerit
si ampli^o blādit^o fuerit q̄ oz. Si cuiq̄
matori p̄sone ex volūtate: aut ex neci
tate adulari voluerit. Si pauperibus
esuriētib^o sibi nimis deliciosa vl sum
ptuosa cuius p̄parauerit. A. Istud
sibi videt nō hēri in tex. sed poti^o addi
tum hīc est. B. Si se aut i ecclā: aut
ēx ecclāam fabulis ociosis de qbus in
die iudici rō reddēda est occupauerit.
Si oū iocātes. A. h. iocātes nō vī de
tex. B. incaute iuram^o: et cū hoc per
aliquā necitatē implē non poterimus:
vtiq̄ p̄iurem^o: et cū oī facilitare vel re
meritate maledicim^o. hec Aug^o. Plu
ra de his in spūalib^o suis locis manife
stant. A. Et in his pōt apparē q̄ hec

qñz sunt mortalia: et p̄dicta sūt exēpla
venialis pcrī. diffinitio aut vī ista. Ve
niale ē quod nō aggrauat vsq̄ ad rea
tum p̄petue dānatōis. 2° sen. dif. 42. c.
veniale. B.

Utrū pcrim veniale possit fieri mor
tale? R. fm p̄e. Idē actus numero q
ē venialis nō pōt fieri mortalis. s. 3. idēz
i sp̄e pōt. et sic intelligit^o hōū Aug. q̄ ni
hil est adeo veniale q̄ non possit fieri
mortale. dif. 25. s. hīc ē. A. al. incipit
crimīnis. B. Et q̄ in li^o finiarū dicit^o
q̄ uenialia multiplicata ita pōt obzūē
sicut vnū mortale: intelligit^o p̄ occasio
ne: qz assuetudo venialiū cadē facit in
mortale. A. Circa hoc Bona. super
4. sen. dif. 16. sic dicit. v3 q̄ triplex ē ge
nus uenialis pcrī. Quoddā. n. ē ex surre
ptōe et iō veniale qz vitari non potest.
Quoddā ex cogitatōe siue volūtate si
ne cōsensu: et iō veniale qz plene nō con
sentit hō in cogitatōe: vt de muliere.
vl delectatōe circa cōsensū i delectatio
ne. Quoddā ē veniale cū rōe et cōsensu.
sed tñ iō ē veniale qz nō ē deordinatio
p̄ p̄ceptū: vt ebrietās et mēdaciū ioco
sum. Lū igit q̄rit^o vtrū veniale fiat mor
tale. Si intelligat^o q̄ hec culpa p̄ eēn
tiā fiat illa nulla ē q̄o: qz hoc ē impossibi
le. Si itelligat^o q̄ illud qd al^o erat veni
ale possit eē mortale vt mēdaciū ioco
sum et ebrietās: dico q̄ qdā n̄ fit mor
tale: qd dā fit mortale p̄ cōplacētā. P̄i
mū igit veniale qd cōmittit^o p̄ surrepti
onē sp̄ est veniale. Scdm 2° mō venia
le. s. per delectatōem citra cōfessūz fit
mortale p̄ cōplacētā fm q̄ placitū dī
cōsensu plenus. Tertiū veniale qd est
per delectatōez citra deū pōt fieri mor
tale p̄ libidinē magnā sicut mēdaciū
iocosūz. Et hoc fit mortale p̄ placitū s3
q̄ placitū dī q̄etata volūtās. et q̄ irera
tio act^o disponit ad libidinē et cōplacen
tiā: hīc est q̄ Aug^o dicit in plurib^o lo
cis q̄ venialia plura obzūit nō p̄ se: s3
qz disponūt ad libidinē nō dispōne ne
cessitat^o: s3 p̄nitat^o. hec ille. Est ar aduē
tendū q̄ q̄etata volūtās et libido b. in

telligit qñ nō bñs negligētia adhibet
circa venialiu resistētia. qz dñ nob ad
ē sufficiēs tps delibēdū tenemur mo
tus vñales repmēbz Alex. de ales. z ē
alios: vt pz s ebrietas. in pñ: in additō
ne. hō ē pz p glō. 25. dis. 8. criminis. Ubi
dic qz assiduitas z cōtēpt vitādi venia
lia efficiē culpa mortalis. z d pe. dis. 1. c.
tres. sup hōo opprimēt dicit. Lōrēptus
venialiu z vilipēctio pctm ē mortale. Et
sup hōo tres sūt dicit. Si qs cōtēnt ve
nialia ppter cōtēptū eoz cōstituit dignus
mōte etna. Itē aduertēdū. put dic Bo
na. vbi s. qz pctm veniale occurrēs p
mētī surreptōem nō pōt effici mortale
Et bō vez ē cōtū in se cū cōsensū delibā
tū hñ nō possit. pōt tñ effici mortale i
sua origine z accidēte: sicut in fili pz d nō
curna pollutōe: qz in se hñ nō possit
mortale pctm pōt tñ hñ i origie vl ac
cidēte. i. si añ vel p placēt alicui pollu
tōis carnalis delectatio: vt pōt colligi
ex nōrj i sū. li. 3. tit. 2. q. 74. Et eodem
mō si qs p mētīs surreptōem cōmittēt
qz d s pē pcti mortalis: vt ē deū blas
phemare vel aliud: hñ hoc i se nō videā
tur mortale: pōt tñ in sua origie pctm
mortale hñ si forte pcedat a mēte ad
hoc disposita: vl ex nōbili incuria z ne
gligētia qñ si veller posset cōmode. pui
dē ne illud occurrēt. Uñ nō puidēdo vi
des mali iose peccare: cū lata cōpa eg
paret malitie: ex de cōsti. vt aiaz. li. 6.
pōt ēt pctm p surreptōez occurrēs ha
bere mortale culpā i suo accēte. v3 cō
placētia z ipnia. cōplacētia. i. qñ alicui
placēt pctm cōmissū añ vl p cōmissionē
vt s de nocturna pollutōe ptractū ē. p
ipenitētiā hō qñ eoz pnia cōtēntur: de
qz i se. 8. dices. B. Uñ aut actus quō
possit esse bonus vl malus. vide s. me
ritum.

Utz teneamur penitē de venialib?
R. fm Tho. in 4. dis. 16. Lū dñ aliquis
ad aliqd teneri qdā nccitas ipoztatur.
Nccitas at ē duplex. Una absoluta. z hñ
hāc teneat facē ea sine qb nō ē sal. Et
hō mō nō teneat qs ad pcti venial pniaz

qz mortē ex bñ i currit nisi forte ex cō
tēptu dimittat. Alta nccitas ē ex suppo
sitōe alic? finis sic dñ aliqd ēē nccius si
ne q nō possum? finē itētū cōseg. Et hoc
mō nccium ē qz hō de venialib? penitē
at si ei remitti debeāt i hac vita. Et fm
hoc nō ppe dñ teneri aliqd ad aliqd. Et
iō dñ qz hō nō teneat ad pniaz venialiu
nisi large sumēdo. Idē pē. A. Sup
hoc passu Bona. sup dis. 16. qrti sniaz
sic dicit. Nōndū qz sicut tactū ē tria sūt
genera venialiu. Quedā ex surreptōe.
z de his nō tenemur penitē nisi de con
gruo. Quedā ex volūtate cui si cōfētia
tur incidit hō i mortale. Et de talib? te
neat hō penitē nō simplr s i casu. s. p lō
co z tpe qñ recogitat ea ne si cōsentiat
cadat. Quedā sē venialia qz p sui mul
tiplicatōem augēt libidīne: sicut ea in
que ē cōsensu: s; deordinatio i deū. Et
de talib? dico qz teneat hō penitē ne mul
tiplicet: z hō piculo z discrimini cōmit
tat se. hec ille. Aduertēdū qz qñ in aliq
cān doc. vidēt dicē qz de aliq veniali nō
teneamur penitē: vl itelligēdū nisi ei?
pnia cōmittat ex cōtēptu: vt s dic Tho.
Et vl fieri ex cōtēptu qñ saltē i genē nō
vult qs dolē de oi dei offēsa z forte de
maiorib? venialib? de qb? pōt recorda
ri in spē. Talis. n. ipnia ipedit mōtaliū
pctōz idulgētiā ēt in baptismo. Unde
Alex. de ales sup 2. sniaz. dis. 36. q. 10. q
incipit. Octauo qñ dicit. Lōcedim? qz
i eo q recipit grām baptismalē si nō fi
ctus accedit delef oia culpa tā venial
qz mortalis. S; dicim? qz ad hō q fict?
n accedat postqz adult? ē erigif qz cōre
ratur de peccatis mortalibus quozuz
habet memoriā. z etiam venialibus
saltem in genere dolendo qz ipse fecit
aut habet aliquod veniale. Si enim
non ita faceret dicimus qz fictus acce
deret z non reciperet gratiam baptis
malem. Et eadem dis. q. xi. que incipit.
Queritur postea. dicit qz debet dolere
d mortali: z de venialibus saltē i genē
z etiam forte de maiorib? venialib? in
spāli si hēat illoz memoriā. vt sicut

multiplicant pctā multiplicent dolores
de illis. hec ille. Et si hoc obtinet circa
remissionē pctōz baptismalē: forti⁹ et
erga sacm pnie p qd difficili⁹ q̄ p ba
ptisma remittūt pctā: vt p3 p Aug. in
l. de pnia. z de pe. dis. 7. c. nullus. B.
Utrū aut teneamur ad confessionē veni
aliū hī s. confessio. 2. §. 7.

Utrū pctm veniale possit remitti si
ne mortali? Rn. fm Tho. in 4. dis. 16.
Remoto pōri r̄mouet posteri⁹: nec po
steri⁹ restituit nisi pōri restituto. Fer
uor at caritatis cui veniale opponit ē
posterior ip̄a caritate. vñ q̄diu caritas
nō restituit. s. per dimissionē pcti mor
talis: nec feruor caritatis repari pōt: i
qua reparatōe cōsistit venialis peccati
dimissio: z sic nō dimittit ei cui mortale
nō dimittit. Idē. pe. A. Hoc veruz
q̄tū ē ex parte feruoris. sed p solutōez
pene bñ remittit veniale sine mortali
vt nōt Scotus dis. 15. q̄rti sniaz. B.

Utrū vnū vēiale possit dimitti sine
alio? R. fm Tho. vbi s. Sic. qz vēialia
nō hñt cōnexionē ad inuicē ex pte auct
siois sic mōtalia. qz i eis nlla ē auēsiō a
dō: nec ēt ex pte auēsiōis: vt p se patz

Utrū veniale possit dimitti volunta
te manēte ad illd. R. fm Tho. i 4. di.
16. Nō pōt tolli culpa nisi reordinet vo
lūtas q̄ reordinari nō pōt q̄diu i ip̄a de
ordinatōe manet: alr eēnt duo opposi
ta sūt: z iō nullo mō veniale dimitti pōt
q̄diu volūtas ad illud māet. Idē. pe.

Utrū ad remissionē venialis regraf
ctritio? R. fm Tho. vbi s. Pctm vēia
le vt dcm ē s. i pcedēti. s. nō remittit q̄
diu volūtas manet i illo. Jp̄z at recedē
volūtarj ab eo qd p̄us volebat ē displic
cere ei qd voluit: z talis displicētia qñ
ē gfa isormata dī dolor cōtritōis z ideo
veniale sine cōtritōe nō dimittit. S3 sci
endū q̄ cōtritio pōt accipi tripliciter. s. vt
bitu vt actu. vel medio mō. bitu qdē
cōtritio nō sufficē ad pcti venialis dimis
sionē. qz tūc q̄cunq̄ hēret bitū cōtritio
pnie cui⁹ act⁹ ē q̄libz cōtritio cōsecut⁹ eēt
pcti venialis dimissionē: z sic ipm ve

niale cū gfa eē non posset. Nec itez re
quirit q̄ sit actualis cōtritio: qz seq̄ret
q̄ pctm qd aliq̄s i memoria vel i cogi
tatōe nō h3 remitti nō posset. Et iō dō
q̄ fgrif cōtritio medio mō. qñ. s. z si actu
pctm nō displiceat explicite: displicet
tñ iplicite: qz cōtute act⁹ quē agit seq̄re
tur displicētia explicite pcti venial⁹ si
cogitatio ad illd ferret. Idē. pe.

Quot mōis venialia dimittūt? R.
Octo mōis. p̄ qdē p dignā cōionem. de
cōse. dis. 2. cū oē crimē. z. c. si q̄tēscūq̄. et
vt qdā addūt p extremā vinctōez. ex d
sacra vnc. c. vnico. h. d. pnia. Jtez p aq̄
bñdicte asp̄sionē. de cōse. dis. 3. aqua sale
3. p elynaz largitōez. de pe. di. i. q̄obzē.
z. c. medicia. dis. 3. sane. Addūt qdā p in
iuriay r̄missionē q̄ ē elyna spūal. Luc.
6. Dimittite z dimittet vob. 4. p ozo
nē p̄cipue dñicā. d. pe. di. 3. d. q̄tidiais. s.
p cōfōez gnālē: vt q̄ cōfō p. s. xi. 6. p ep̄a
lē bñdictōez: z h3 q̄sā ēt p sacerdotale
i. q. i. mlti. in fi. 7. p deuorā pectōrj tun
sionē. d. pe. dis. 1. tres actōes. s. p cordis
cōtritōez: vt i pcedēti. s. dictū ē. De his
sūt x̄sus. Lōhteoz tundo cōsp̄gor cō
teroz ozo. Signoz edo dono: p hec veni
alia pono. Et nō solū p ista sp̄āl r̄nūera
ta: s3 ēt p qdlibz bonū op⁹ delēf: vt i p
dcō. c. medicia. h. redie te d opib⁹ tuis
Et sicut dicit Tho. p̄la vt pauciora ve
nialia p p̄dicta remittūt: fm q̄ p hec
maior vt minor feruor cōtitat q̄ de p̄li
bus vt pauciorib⁹ saltē iplicite cōtritio
nē cōtineat. Uñ nō o3 q̄ p hec oīa vēia
lia dimittātur. A. Idē in sum. li. 3. ti.
34. q. 155. B.

Peculiu. Quia cōgit q̄
filiifamilias ha
bēt alñ aliqd suū: qd dī pecu
liū. de h. nūc ē dō. Est sigdē q̄druplex.
Quoddā ē qd dī castrēse. v3 q̄ filiofa.
occasiōe militie a parētib⁹ vt aliis do
natur: vt ipe i militia acgrit. Quasi ca
strēse ē qd filiūssa. ex aduocatōe vt a
offō publico p̄cepit. z sūt qd obuēit p
sbris z c̄licj de officio suo: z i q̄libz dcō
peculio pater nihil iurj habz qñ poti⁹

ipse fili? in eo pffamit. censet. ff. ad ma-
cedo. l. i. §. vlt. z. l. 2. z. l. d. ioffi. testa. l. fi.
Profecticiū autē ē qđ ex reb? pñs: vel
earū occasione aduenit vt fruct? suū lu-
crū. Et i h? peculio nihil iur? h? fili? s?z
pñ plenā ppetatē h?z: vt insti. p. qđ pso.
no. acq. §. p. Aduētiū hō ē qđ ex alia
qđcūq; cā filio aduēit siue a mfe: siue
ab exnea psona: siue de aliis opatōib?
seu laborib? suis. Et in hoc peculio ser-
uatur filiis ppetas. z si pñ pmozatur
filiū ē. s?z viuēte pñ h?z in eo pñ plenum
usufructū: ita qđ de eo nec testari pōt
fili? vt ex de sepul. l. i. z pñ. l. 6. A. Pre-
dicta fuerūt glo. Ray. vt in sū. l. 2. ti. 8.
q. 31. ad fi. S?z satis puto qđ si quid filio
aduētiū partim ex reb? pñs: z partiz
ex labore v? aliūde: debeat dici partiz
pfecticiū z partiz aduētiū. qz qđ ius
ē de toto qđ ad totū: idē ē de pte qđ ad p-
te. ff. d. rei vcl. qđ de tota. B. Porro i
bonis qđ pñ h?z mltomin? h?z fili? aliqđ po-
testatē: nisi qz o3 ali. vt s. expolit. z s.
familia. A. Vex ē si nñ pñ se alē. vt s.
parētes. B. vñ si pñter voluntatē pñs
accipet rē alienā daret. z sic furtum
committeret.

Pedagiūz et guida
giū qđ sit? R? s?z Sūl. Peda-
gia dicūt qđ dāf a trāseūtib? i loci cōsti-
tut? a pñcipe. Guida gia hō dāf p adu-
ctu p terrā alicui? vt securi? vadāt. A.
h? dicit glo. i. c. sup gbusdā. ex d. hōbo.
fig. vbi ē dicit qđ salinaria dicunt que
dant p sale. B. hec solus pñceps et
nō pñcularis ciuitas pōt cōstituē. A.
h? pñ in dco. c. sup gbusdā. vbi dñ. Duxi-
mus dclarādū illa eē pedagia. guida
gia. salinaria. iterdicta: qđ nō apparent
Impatoz vel Regū v? latera. oculi
largitōe cessa: vel ex antiq; cōsuetudi-
ne a tpe cui? nō extat memoria introdu-
cta. Hosti. tñ vt pñ in sū. l. 2. ti. 5. q. 29.
sētut qđ sol? rex Romanoz possit illa cō-
stituē. z idē sētut dñ rege Gracie qđ nō re-
cognoscat i tpalib? supioz. ex qđ fi. sint
le. p venerabilē. sū sup. Et h? itelligit

si pñs sibi eādē ptatē dderit qđ ipatozi
data ē. ff. d. ori. iur. l. 2. Inno. hō vt ibi
dē pñ: dñ simplr qđ reges pñt iponē no-
ua pedagia. Peccāt tñ si h? faciūt sine
iusta cā. z h? v? magis xificari ex dicto
c. sup gbusdā. ibi. ipatoz v? fū. zc. B.

Utz pedagia v? guida gia possint lici-
te peti? R? sū Ray. Si pedagogiū ē anti-
quū z fuit ipositū ab his qđ potuerunt
vt pñcipib? v? regib? z pñfertiz auctori-
tate ecclē: ac ēt ex iusta cā: vt p dñsio-
ne trāseūtiū v? nauigatiū vel pñe. et
h? z recipiēs facit id ppf qđ fuit iposi-
tū sū scrupulo cōscie pōt recipi. z eodē
mō si nescit a qđ fuit institutū: putat
tñ ab illisq; poterāt z ex pñdictis causis
A. vex ē si adest cōsuetudo cui? initū nñ
extat memoria. al? sec? vt in dco. c. sup
gbusdā. B. Itē si iste recipiēs nō la-
borat mō nec facit expēsas: qz nō ē ne-
cessē. parat? tñ est si necesse ēēt labores
z expēsas ipēdē nō solū qđ tūc accipet
s?z ēt pus acceptas z apli? si opozitē. A.
s. qđ nūc accipiat. vt pñ p eū. Ray. z i di-
cta. q. 29. B. Si hō pedagogiū sit nouū
nō pōt aliqđ ab aduētiētib? v? trāseū-
tibus aliqđ accipe: nisi certū sit illd a
pñcipe vel rege statutū ppf iminētēz
nccitatē. Probat h? 24. q. 3. si qđ romi
petas. ex de treu. z pa. inouam? ff. de
pub. l. vectigalia. ex d. cen. puenit. h. o3
qppe. z. c. cū apls. §. phibem? 12. q. 2. no-
bis. n. circa fi. h. si qđ forte. ff. loca. ex cō-
ducto. §. vno. Si dñ forma pñdictā aliqđ
acceptū ē: restituēdū puto illi a qđ acce-
ptū ē. Si sciri nō pōt i pñas cās. Lō. Ul.
z Inno. A. Idē i dco. q. 29. vbi ēt partiz
Hosti. dicē qđ si dñs terre qđ recipit pe-
dagiū nō dñendat soluēre i reb? et pso-
na p posse suo: s?z nō teneat ad restitū-
tōem pedagogiū: nisi cōstaret qđ hac de cā
institutū ēēt: teneat tñ ad satisfactōem
plenariā: qđ plus ē. z ēt si inueniat i de-
fectu iusticie. 23. q. 2. dñs. B.

Utz mercatores seu trāseūtes tene-
antur soluē pedagogiū? R? sū Ray. Te-
nētur soluē z ātiquū z nouū suara for-
ma dicta in pñcedenti. §. z non soluendo

furtū mittūt: sed ad penā taxatā non tenētur i foro ofcie: nisi postq̃ fuisset ide snialr cōdenatū. Qd si petitor pedagiū nō illud faciat ppter qd fuit institutū cū necesse sit tūc trāseuntes p̃st pedagiū negare. Nam causa cessante in recipiente: cessat obligatio in dante. 16. dis. 5. his omnibus: extra de iure iur. puenit. Ut tales p̃st sup h' adire iudicē: qd tuti ṽ. A. Primā tñ partē sentit Ray. verā eē de iure: subdēs. La uēat tñ sp mēdaciū: vt in dca. q. 29. Trē qd sup. dictū est de pena fuit dcm̃ glo. Ray. et idē dicit i oi casu i q̃ pena esset iponēda. Lō Tho. et Ul. et glo. 12. q. 2. frat nitas. et nōtur in sū. eo. 11. q. 30. B.

Nūqd xpiani tenent solue pedagia saracenis? R. fm Ray. Si trāseāt per terras eoz tpe treuge et ipi saraceni defendūt eos a latronib' et hi: xpiani tenent eis fm statutū et pactū et subtra hēdo tenerētur ad restitutōem. Nam si des hosti seruāda ē. 22. q. 4. innocēs. 33. q. 1. noli. Addit tñ Huil. q̃ de pacto si influeniat planū. ē. Sz de statuto est distinguēdū. Nā p statuta illoz qui per vim occupauerūt et tenēt terrā q̃ aliqui sunt xpianoz cū ipi sint male fidei possessores nō obligātur fideles nisi spon te cōfenserit ṽl sabiecerint se hi' statutaris. Sec' dicerē de illis saracenis q non sūt violēti possessores terraz q̃s tenēt qz ab hi' pedagiis fraudari nō debent ab aliq̃ et xpiano trāseūte. Si hō tran seāt tpe guerre aut quicunq̃ cū merci bus phibitis nō tenentur eis ad pedagia. A. Idē in sū. eo. 11. q. 31. vbi et additur. Hosti. tñ dicit. Nō puto q xpiani teneātur ad soluēdū hec pagais. verū si volūt h̃re cōmoditatē terre saracēoz qz q̃ soluāt. qz nec alr saraceni ipozū trāsitū sustinerēt: h' dcm̃ pōt intelligi fm distinctōem dicti Huil. Portantes ēt dcas merces phibitas alr puniendi sunt fm Ray. et in dicta. q. 31. Et d pena h' i. saracen. 5. p̃. B.

Nūqd q faciūt portari bladū ṽl vinū ad ṽluz suū ṽl familie teneātur ad

pedagiū? R. fm Hosti. Nō. si ēt cōsuetudo sit in dñiū: qz irrōabilis ē et nō tenēda: qz pedagiū nō ē vādū nisi de rebus que cā negociatōis deferūtur. L. d. vecti. et cōmis. l. vniuersi. Con. Ber. A. Idē in sū. eo. 11. q. 33. In dca at. l. vniuersi. d̃ sic. Vniuersi puinciales p his rebus q̃s ad ṽlū p̃pziū: vel ad f̃lētū inferūt: vel exercēdi iuris grā deferūt nul lū vectigal a stationariis exigitur. Ea hō q̃ ex p̃dictas cās: vel negociationis grā portāt solite p̃statoī subiugamus Et subdit pena capitalis ē alr exigentes. Et i hac. l. et p̃z q̃ pedagiū siue vectigal pōt exigi ēt p reb' q̃ nō deferūt cā negociatōis nisi i p̃ricularit excepti Et qd h' d̃ de nō soluēdo pedagio de p̃uincib' ad victū ṽl vez q̃ ad foren ses. Incole. n. bñ vidētur teneri de fructib' terraz q̃ supponūtur ad sustētandū onera loci. Et h' rō suadet et cōsuetudo iterptat q̃ est optima legū inpres. ff. de legi. si de interpretatōe. Sec' autē de reb' q̃s emerēt. qz tūc i eis h' cāu nō ṽl diuersa rō cū forensib' nisi emēt res subiecta pedagio de qua pedagiū solutū nō foret: qz trāsit cū onē suo: sic p̃z de emptōe rez indecimaraz. 5. decime et 5. 3. B.

Utz laic' a clericis possit exigē pedagiū? R. Ecclāstice p̃sone ad pedagia et guidagia penit' ñ tenēt: nec ēt p reb' suis: q̃s ñ cā negociatōis deferūt ṽl de ferri faciūt: et ibibet ne ab eis talia exigāt dñia cōsuetudinē nō obstāre. alr q̃ talia exigūt suo noīe vel alieno si sūt persone singlares sūt excōicate ipo facto si collegiū ṽl vniuersitas castrū ṽl ciuitas ipo facto subiecti iterdicto: nec a p̃dicti absolui p̃nt: nisi plene restituāt et de transgressione satisfecerint: eē de censu. quanq̃. l. 6.

Pena p̃. iudicialis aut diuina. In foro iudiciali pena triplicis generis infligi solet. Et p̃mū qdē gen' ē p̃ca spūalis i q̃ p̃ambulū solet p̃mitti in crepatio. dis. 84. puenit. et hec pōt dici

prima spiritualis pena. Secunda spiritualis pena est censura ecclesiastica. Excoicatio. indictu vlt suspensio. ex d. h. sig. q. r. Tertia e pna ifamie: d. q. vi de s. ifamis. Quarta e pena dpositiois dis. so. si eps. z d. hac s. de gdatio. Est aliud gen' pene. scorpalis. pma qde solet ee ieiunii siue abstinentie q solz qnz ifi gi icarcerat. p eoz scelerib'. de hac pr itelligi dis. 90. si qs orristat'. z. 27. q. 1. si ho ees. Secda e hbarois. 23. q. 5. circuceliones d. q. h. i. pcut. s. fi. z sup. excoicatio. 2. s. 2. 7. Tertia e fuitur. de q. i. r. ptoz. 2. s. 2. 7. sup. fornicatio. s. fi. Quarta e publicatiois oiu bonoz. di. 63. adrianus. i. fi. A. h. c. modicu vlt facere. B. Et d. hac sup. henc. p. s. 8. Quintra exiliu. dis. 63. i synodo. an fi. Et h. exiliuz pot ee triplex. Primu in loco certo: vt cu qs intrudif i moasterio. ex de adul. p uenit. Secda a loco certo qn qs ab aliq loco phibet. 2. q. 1. i pms. Tertiu ab oi loco: vt cu indicit penitentib' qbusdaz ne moze in aliq loco vltra vnu vlt duos dies. de pe. di. 6. sacdos. Tertiu genus pene e pna pecuniaria q ifertur aliqn p iniuria illata pfone vlt loco: de q sup. cmuitas ecclie. s. fi. Alii p satisfactoe illati dnti: vt p furto vlt rapia: vt sup. furtu. s. 3. z. i. raptor. p. s. p. Snt z alie pene saguis fm leges vt morti de tricarois vlt deportatiois z h': d. q bus ptrafeudu e ad pns. A. De his pns latu no tur. in su. li. 3. ti. 32. q. 1. scdm Ray. B.

Quis pot pena infligē? R. fm Ray. Snaliter iudices qui pnt punire subditos iux qltate culpaz: z nullus ali'. 16. q. i. c. p. 33. q. 2. s. in hoc. Na iurisdictio sine coertoe saltre modica nulla e: ex de offi. dele. c. pastoralis. z. c. ex lris. h. tñ scias q maiores penas vt decapitare qtu ad foz scfare n pnt infligē nisi illi iudices q dicut hfe meo imperiu. Sitr qtu ad foz ecclesiaticu dponē nō pōt ni si eps ad que prinēt maiora negocia. di. 5. plectis. A. 70 i su. eo. ti. q. 4. B. Que sūt illa q excusāt a pena siue

et a culpa? R. fm Ray. Snaliter sepe Na p qde excusat ment alienatio. Df. ar ho alienate mēis tripli. s. p stupore z hoc mō Aug' excusare vt Lorb. q. v. luit filias suas pstitue vt hospites li beraret. dis. 14. q. ait. Tre p furore. 15. q. i. aliqs. z. c. alla caneda 3. q. 9. idicas. Tre p ebrietate. 15. q. i. inebriauerūt. Et itel ligas si ex toto sint alienate mēis. alr nō excusarēt a toto: sed a tāto. vide s. ebrietas. s. 4. 2. excusat coactio q si ab soluta fuēt excusat a toto. si aditōata excusat a tāto. di. 50. p byteros. 3. excu sat dceptio. si forte aliqs dolo alterius dcept' p erroze pbabile fecit aliqd: vlt omisit. 15. q. 6. si sacerdotib'. 34. q. 2. i le ctu. ff. d. iureiur. si cū. h. tñ fallit i his q nō licet ignorare: vt q sūt d fidē vel expssa di pcepta. 22. q. 2. in ipaz. 16. q. i. si cupis. Un d h. i. Lor. i. 4. Si qs igno rat ignorabit. 4. excusat qnz multitu do nō qde a pto: sed releyat aliqlit a pena. vide sup. correctio p. s. 5. Sitr et osuetudo h. Inno. qnz excusat a pena tpali: sed nō a culpa vel a pena eterna 5. excusat etas qnz qde a toto: vt si nō e doli capax. 15. q. i. illud relatu. qnz ho nō a toto: vt si e doli capax. ex de delict. pue. c. p. Alie ho etates fm eaz varieta tē attenuāt pcta z penas: ar. 86. dis. tan ta. 6. excusat cāus. vt sup. homicidium 3. s. p. 7. excusat iocatio. 15. q. i. illud re latu. A. Et ibi p. p glo. q. hoc e vez si ioc' nō sit noxi'. Na lud' noxi' in cul pa e: ar. ff. ad. laquil. l. nā ludus. B.

Quo vārietates criminū inducit vārietatem penarum? R. Aut facta pu nuntur vt cedēs z furta. Aut dicta sūt cūtia z inique aduocationes. Aut scri pta. s. falsa vel famosi libelli. s. infama torii. Aut consilia: sicut conurationes vel cum quis est conscius cum latroni bus z suadet vel fauet eis. Dec autem quatuor genera septem modis sunt consideranda. Et p quidem considerā da est causa sicut verbera que si illata sūt a mgro vlt parēte ipura sūt: qz vidēt facta emēdatōis ato. s. cū sūt p iram

ab eñeo certe puniunt. 2º consideranda est psona. z hoc duplr. scilicet q fecit: z il lius q passus e. Alr. n. puniunt serui q liberi: z alr q sunt dñm suū vel parē tē q q d extraneū: sicut z alr q est ctra aliqū q ē in magistratu publico z alr qui ctra puatū. Et ad hāc consideratōez de psona ptinet et etas facientis z ei q passus ē. 3º considerandus ē loc⁹. Nam idē act⁹ si fiat in quolibet loco erit fur tū z nō puniendū capite. Si i ecclia erit sacrilegiū z capite puniendū. 4º considerā dū est tps. Nā p hoc discerni solebant emāsores a fugitiuis. Emāsores. n. erat q ppa volūtate diu euagatus postea ad castra reuertebat. Fugitiuus. hō q re cedebat aīo nō fuerēdū. Itē tps discer nit effractorē seu furē diurnū a noctur no. Et dī effractor q carcerē effrigit vt euadat inde: vel alia loca vt ide aliqd surripiat. Et nocturn⁹ qdē fur vlt effra ctor acri⁹ puniri dī. 5º est considerāda facti q̄litas: p quā atroci⁹ vel leui⁹ est puniendus: vt furta manifesta q̄ acrius puniunt q̄ nō manifesta. Itē p hoc di scernit rixa a crassatura. nā rixa ē qdā cōflictus alcantiū. crassatura hō ē vio lencia illata a latronib⁹ vt i nemozib⁹ z hi⁹. Itē p hoc discernit expilatiōes a furtis. Et dī expilatio subtractio rez hereditariay aīq hereditas adeatur. Nā in eis nō dī pprie furtū qd fit inui to dñio: cū hēditas nō hēat dñm. Itē p hoc discernit petulātia. qd fit p quan dā lasciuiā: qd dī h petulātia ab eo qd fit p violētia. 6º considerat quātitas p quā discernit fur ab abigeo. vt q suem vñū surripuerit vt fur coercebit. q hō gregē vt abige⁹. A. Decē oues z gñq vel qtuor porci faciūt gregē. ff. de abi geis. l. fi. B. 7º expectat euē⁹. i. si res habuit effectū: vt si qs etiā demēs ni sus est aliqd ctra aliū z res habuit ef fectū cōdenabit. A. Sed nō psona de mēs. Nam l. i. aut facta: de q. i. dicat q euē⁹ considerat etiā in demētissimo: pu to intelligēdā q ad diligētiorē puifio nē: z nō quo ad punitiōem: cū demēs nō

punit⁹ etiā si occidit mēm. ff. de offi. p̄i. diuus. B. Qd si res nō habuit ef fectū nō cōdenabit nisi i qbusdā atroci bus. s. que ad aliqū actū extrinsecum pcedūt: vt si qs occidit cā cū telo sit dephensus. Probatur oīa p̄dicta. ff. de p. e. l. aut facta. z de pe. di. l. i. aut facta. A. Idē qd in b. 7. z i p̄cedeti nōtur in sū. eo. ti. q. 7. vbi ē ad finē ponūtur ex positiōes dēoz vocabo lozum fm glo. Ray. B.

¶ Utr⁹ dī alicui penā inferat sine cul pa? R. fm Tho. scda scde. q. i. os. Pena fm q hz ppriā rōem pene nō infert a deo sine culpa. Sz pena inq̄tū ē medi cina nō solū sanatiua p̄cti p̄teriti: sz ēr p̄seruatiua a futuro z p̄mōtiua i aliud bonū: fm eā inēdū punit aliqs sine cul pa sicut in medicina. qz qñq infert no cumētū in minorib⁹ z meliorib⁹ auri liū p̄stat. Et qz bona spūalia sunt ma xima. bona aut tpalia sūt mima. ideo qñq punit aliqs i tpalib⁹ bonis absqz culpa: cuiusmōi sunt p̄tes pene vite p̄ sentis dimit inflicte ad hūiliatōem vt pbatōem. Nō aut punit qs in spūali bus bonis sine culpa i p̄iti: sz nec ēr in futuro: vbi pene nō sūt medicinae: sz cō sequit spūalē dānatōem. A. Idē in sū. eo. ti. q. 8. B.

¶ De penis z flagellis a deo illatis sic Aug⁹ logē. z hēf 4º iniaz di. is. Quisqz mōis flagella ctingūt. Uel vt iustis p patiētia merita augeant: vt Job. Uel ad custodiā x̄tutū: ne supbia tēter: vt in Paulo. Uel ad corrigenda p̄ctā: vt Marie lepra. Uel ad glām dei manife stādā: vt de ceco nato. Uel ad iniriū pe ne: vt Herodi. q̄ten⁹ h videat qd i ifer no seq̄tur. A. Idē nōtur i sū. eo. ti. q. 9. De Paulo hī. 2. Lōr. 12. Et dī Maria Numeri. 12. z de ceco Jo. 9. z de Herode act. 12. B.

¶ Utr⁹ aliqs fm iudiciū hūanū debe at puniri sine culpa? R. fm Tho. scda scde. q. i. os. Nō dī puniri pena flagelli vt occidat mutiles vt x̄beres: sz pena dāni. Punit⁹ ēr aliqs sz būanū iudiciū

sine culpa sua sed nō sū cā. Et h' triplē
p' mō ex hoc q' aliq' hō reddīt incipit
ad aliq' bonū hēndū v' assequēdū: sic
pp' vitū lepre aliq' amouetur ab ad
ministratōe ecclē: et pp' bigamiā vel
iudiciū sāguis aliq' ipedit a sacris or
dinib'. 2. q' bonū in q' dānificat nō ē p
priū bonū s' cōe. sicut q' aliq' eccl'ia ha
beat ep'atū ptinet ad bonū toti' ciuita
tis: nō at ad bonū clicorū tm. 3. q' bonū
vni' depēdet ex bono alteri': sicut i cri
mine lese maiestatis fili' amittit hēdi
tatē p' pctō parētis: p' punit' ē pena ista
mie. 6. q. i. si qs cū militibus. A. Lon.
Ul. vt in sū. eo. ti. q. 8. Ubi ē addit' fm
Ray. q' pena excōicatiois nunq' dbeat
aliq' puniri p' delicto alteri'. 24. q. 3. si
heres. Pena hō iudicti sepe punit' fa
milia. ciuitas. vel ē tota puicta p' deli
cto oñi. et h' pp' magnitudinē peccati.
et q' alr nō poss' opelli ad satisfactōem
ex de spon. nō est nob'. Aliqñ ēt remoue
tur familia ab altar' oblatoib' p' pctō
oñi 17. q. 4. muros. B. De ista mafia
tractās Ray. specificat sic. pūit aliq's
licite sine culpa: s' nō sine cā. Uñ x' sus.
pauptas odiū fauor vitū scelus r'or
do. Personas spoliāt et loca iure suo.
pauptas. nā pp' pauptates sū pauci
tatē eccl'ia q' s'ueuit h'fe ep'z p'dit ip'z. 16.
.q. 1. et tps. Itē pp' odiū. sciūit: puta qz
occiderūt duos ep'os. vel ex alia enoz
mi cā p'dit eccl'ia ep'z. 25. q. 2. ita nos. Itē
pp' fauorē: vt ciuitati Cōstātinopoli
tane: quā Cōstātin' cōstituit q' nouam
Romā cōferēs se ad eā datū ē vt eccl'ia
Cōstātinopolitana h'fer p'mū locū p'
Romanā. dis. 22. renouātes. A. Et hūc
locū amisit Alexādrina. s'z eūdē. et i sū.
eo. ti. q. 9. vbi nōnē et oīa q' i sto. s' ponū
tur. B. Itē pp' vitū: vtputa lepre
amouet' p'lar' ab administratōe. ex d' cle.
egro. tua nos. Debēt tñ iux' facultates
ecclē sibi nccia mistrari. A. vt p'z ibi
dē. s. i. allegato. B. Itē pp' scel': vt
pp' scel' p'ris v' dñi familia qñz spoli
at bonis tp'alib'. Itē ordo. Nā p' pctō
mōachi v' monache d'z peccās retrudi

i arti' mōasteriū: et sic p'mū mōasteriū
res q's illi' occasiōe fuerat cōsecratū per
dit saltē ad tps. vt s. apostasia 5. s. p.
S'z q' r' qñz vn' pcutit v' pūit p' pec
cato alteri'. R' s'z Tho. vbi s. Pena spi
rituali nō punit' aliq' p' pctō alteri'. qz
pena spūalis ptinet ad aīaz: fm quā q
libz ē liber sui. Pena tñ tp'ali vn' qñz
punit' p' pctō alteri' triplici rōne. p'rio
qdē qz vn' hō tp'alr ē res alteri': et ita i
penā ei' ēt ipe punit'. sicut filii sūt fm
corp' qdā res p'ris. et sui qdā res dñorū
et mō inq'tū pctū vni' deriuat ad alte
rū. et h' vel p' inuatōē: sicut filii imitā
tur pctā parētū et sui pctā dñorū vt au
daci' peccēt. Ul' p' modū menti sic pec
cata subditōz merēt' peccatōrē p'latūz
fm illud Job 34. Qui regnare facit ho
minē hipochritā. pp' pctā ppli. siue ēt
p' aliq' cōsensū siue dissimulatōē. Sic. n.
intēdū boni sūt pūiūtū cū malis. qz eo
rū pctā nō redarguerūt. vt Aug' dicit p'
de ciuit. dei. 3. ad cōmēdādā vnitatē hu
māe societati ex q' vn' hō d'z p' alio sol
licit' ēē ne peccet: et ad detestatōēz pcti
dū. s. pēa vni' redūdar i oēs q' oēs sint
vnū corp': vt Aug' dicit d' pctō Achor
A. Idē i sū. eo. ti. q. 8. B. Ex p'dictis
p'z q're puuli sodomoz pūiti sūt. A.
vt p'z Bēn. 19. B. itū qz erāt res parē
tū: et in eis parētes puniebāt. tum ēt qz
hoc i eoz bonū cessit: ne si reseruarent
ēēt imitatores p'ne malitie: et sic gñi
ores penas mererēt. A. Idē i sū. eo. ti.
.q. 9. Et addit' q' sūt i detestatōem pcti
et in punitōem hoīuz occisi sūt qñq' ex
iussa infici aīalia eoz. vt p'z p' Reg. 15.
et i. subdit' fm Ray. Ex p'dicti patēt cāe
q're dñs aliqñ sine culpa pūiuit et pu
nit creaturas aliq's tā rōnales q'z irrōa
les: vt in talib' q' tibi dubia fuerūt. quia
iudicia dei abyssus mīta. Dic cuz aptō
O altitudo diuitiaz sapiētie et scie dei.
et. Ro. xi. Itē cū Aug' Si rōe pfūdita
tē iudici dei penetrare nō possumus:
manifestissime tñ scim' vez esse qd' di
xit: et iustū ēē quod fecit. et. Qd' pena
excōicatiois nō possit puniri vnus p'z

alio. hēs s. excoicatio p. s. s. in fi. S. in
terdictū qñz pōt poni pp̄ p̄ctm̄ solus
dñi: vt s. in dictū p. s. 3.

Utr̄ postq̄ q̄s est semel punit? p
aliq̄ crimine debeat ei alia pena infligi
R. s. Ray. Nō. qz dñs nō iudicabit bis
i idipm̄. Nā 2? Et nemo d3 duplici cō
trictōe cōteri. ex de iudi. at si. P̄torics
tñ. p eadē culpa imponit̄ multiplex pe
na sūt in eodē iudicio. Nā t̄ tūc oēs ille
pene accipiūt. p vna qñ aliq̄ p se suffi
ciēs nō fuisse. Sed in diuersis iudiciis
nō licet bis in idipm̄ iudicare: vt dictū
ē nisi forsitan cresceret otumacia: ex
vt lite nō oref. qm̄ freq̄nter. in fi. A.
imo in diuersis t̄ in eodē iudicio iponū
tur infdū p̄les pene qñ ē delictū ḡue:
sicut p3 in blasphemia dei v̄l sanctor̄
p qua de iure canonico iponit̄ pena p
sonalis t̄ pecuniaria in foro iudiciali t̄
pniali. ex de maledi. statuim̄. t̄ de iu
re ciuili vltimū suppliciu. in auc. vt nō
luxu. dñm̄. coll. 6. Et oēs pene pñt ipo
ni: vt dicit dñs An. de bu. in dicto. c. sta
tuim̄. Et hic fuit sensus Ray. vt p3 in
sum. eo. ti. q. xi. B.

Quis ordo i penis tenēdus sit? R.
Si pcedit d̄ aliquē p crimie t̄ crimē ē
tale qd̄ inducat suspēsiōne d3 suspendi
vel si iducit d̄positōe d3 depōi. Et tūc
qd̄ si corrigibilis apparuerit non pce
dit ampli? nisi in falsario l̄fay aplice se
dis. qz ille ipō iure excoicat? ē: t̄ d3 d̄po
ni t̄ tradi iudici sc̄lari: vt dñm̄ ē s. excoi
catio 3. s. p. A. Si hō depositus sit in
corrigibilis d3 p̄ excoicari minori. dein
de excoicatōe maiori exide tradi curie
sc̄lari vt deputei in exiliū vel aliā pe
nā. vt in. ccū non ab hoie. de q̄. i. t̄ i sū. e.
ti. q. i. s. in Ray. B. Ubi hō quis pu
nit. p otumacia p̄ d3 suspēdi postmod̄
crescēte otumacia d3 excoicari: deinde
deponi. 23. q. 4. forte. Notāf̄ hec ex de
iudi. cū nō ab hoie. A. In glo. B.

Utr̄ iudex possit penā relaxare di
minuē v̄l augē: satis h̄ s. iudex p. s. 9.
x. t̄ xi. S3 hic sp̄l̄r qñe vtr̄ possit pe
nā mutare: R. s. fm̄ Hosti. Crimine p

bato si certa pena repit̄ in iure illa isti
gēda ē nō mollior n3 durior. Alioqn̄ iu
dex eēt ifamios. L. d̄ vi pu. vel pua. l. ser
uos. in fin. si vt s. dñ. iudex p. s. 9. t̄ x.
A. s. nisi sit iudex q̄ possit sup̄ iura di
sp̄sare. qz tūc possit t̄ penā comutare:
vt t̄ nōtur in sū. eo. ti. q. i. 4. B. Qd̄
si p̄les pene taxate sūt: t̄ arbitrio iudi
cis pena relicta: d3 illā imponē q̄ ma
gis timef. ex vt lite nō oref. qm̄ freq̄nt.
in fi. Si hō certa pena statuta nō ē: sed
iudici cōmittit̄: d3 eḡtare fuata sp̄ i hu
māiore p̄tē d̄clare: ex d̄ trāfac. ex pte.

Utr̄ q̄ omittit̄ furtū v̄l hi? sup̄ qb?
statuta ē grauis pena pecuniaria: vel
forte alia: teneat solue penā illā? R. s.
fm̄ Ray. Siue pena illa fuerit statuta
p quācūq̄ legē: siue p canones nō est
imūgēdū in foro pniali q̄ soluat nisi
fuerit cōdēnat̄ ad illā. Alioqn̄ suffic̄ q̄
soluat intesse. Vt si fuerit iniuria satis
faciat ad arbitriū boni viri. Lon. Tho.
sc̄da sc̄de. q. 62. A. De hoc dictū ē ē
s. pedagiu. s. 2. t̄ ibi lat̄ i additōe. B.
Quid fier cū peccat multitudo vide s.
correctio p. s. 5. Et de q̄tuor cāis disti
mulādi ibidē. s. 6. Qui applicabit̄ p̄a
ppter violētā man̄ iniectōem i clicū:
vide s. absolutio 4. s. 2. B.

Pena 2. s. que puenit p
ti lese a ledente
iue nō seruāte pactū. Et qñe
p. vtr̄ dñi gb? dāna illata sūt vel milites
t̄ hi? possint licite tenē emēdas quas p
dānis sibi illatis capiūt: cū pena sit m̄l
to maior q̄ dānū illatū? R. s. fm̄ Huil.
Lā dñs q̄ milites t̄ ēt eccl̄astice p̄sone
retinē possūt illas penas quas leuāt h3
osuetudines legitimas t̄ statuta regio
nis: nec peccāt qñ in hac pte subest cā
t̄ seruāt iuris ordo: t̄ nō sit pp̄t̄ cupidi
tatē: sed pp̄t̄ zelū iusticie. Nec obstat
q̄ pena excedit dānū. qz hi? pene nō so
lū ppter intesse statute sūt: s3 ēt ppter
crimīa coercēda. Sūt tñ tēperāde pen
satis circūstātiis: nec laxāde habene i
talib? Securi? tñ eēt hi? excessū emen
de i pios v̄sus erogare. A. Idē in sū.

lib. 3. tit. 32. q. 1. 3.

B.

Pone q iudex mādāt aliqd facien-
dū vel dādū alicui in certo termino z
alt iponit certā penā: nūquid iste p q
mādātū siue iudicatū est poterit p ter-
minū illā penā petē? Rō fm Hosti. Li-
cite pōt peti etiā si excedat infesse. Lō.
Inno. S3 z Hosti. addit dicēs q et reli-
giosū pōt talē penā petē siue consistat in
pecunia: siue in alio. i. q. 7. q. nēs. gn etiā
penā a iure inductā. i. q. 2. c. ps q manci-
piū. Lūci tñ benigni? q laici se hñe de-
bēt. S3 z si ps fecit qd potuit vt adim-
plēt mādātū iudicis z paup̄tate vlt im-
potētia p̄sa nō potuit totū implē: licet
mero iure teneat ad penā isolidū: tñ d
benignitate canonica nihil vltra q in-
terfuit exigēdū ē. Et sic intelligas ex de
penis. suā. Et de hac mā hñ. i. restitutio
s. 3. fi. A. Idē qd in h. 3. nōt in sum.
eo. ti. q. 2. vbi ē dī idē de penis quētiōa
libus dūmodo non sint apposite i frau-
dē vsuraz. Et p̄dicta intelligēda sūt ni-
si caritas in aliq cāu aliud suadet: qz
tpalia que sūt nri iuris dimittēda sūt
ad tollēdū scandalū p̄ximi z ppter sa-
lutē ei? fm Tho. scda scda. q. 4. 4. arti.
8° B.

Quid si pena fuit oditōalis. s. de cōfē
su p̄nā apposita i dētū ex iudiciū? Rō
fm Buil. Si pena apposita ē loco infes-
se: peti pōt quātū interest. ff. d. ac. emp.
z ven. p̄dia. Si aut apponat i fraudez
vsuraz nō pōt peti: ex de emp. z vē. ad
nām. Lon. Ber. z Inno. Et de hac mā
i. vsura p. 3. 2. q. incipit. Quid si pena
A. Et si nō ē apposita i fraudē vsura-
rū pōt peti etiā vltra infesse: vt in dca
i. p̄dia. z nōt i sū. dicta. q. 2. f. eū. Buil.
de quo etiā dictum ē in. 3. p̄cedēti. B.
Sed nūquid soluta pena iudiciali
vel ēt quētiōnali stabit adhuc senten-
tia vel dēt? Rō fm Hosti. Nō stabit:
nisi in op̄promisso vel pacto exp̄esse di-
ctū sit q pena soluta rata remaneat sē-
tētia z hñ. L. de trāsac. l. cū pp̄das. Idē
Ber. z Buil. Idē nōt glo. i dicto. c. dile-
cti. ex de arbī. q ad snām arbitri. z idē

in sū. eo. ti. q. 3. q ad snām arbitri: z quo
ad dēt? vbi z addit fm glo. Ray. Ut vi-
stingue. vtz apponat pena p cōtuma-
cia z tūc peti possit pena z res: aut lo-
co infesse. z tūc tñ agat ad infesse. hec
ibi. In dubio aut p̄sumet posita loco
infesse. ar. l. benigni? ff. de legi. z sic p-
cedet distinctio s. posita. B. In pe-
nis benignior ē iterptatio faciēda. ar.
ex de reg. iur. in penis. li. 6. De penis q
apponūtur i sponsalib? z nō seqt mri
moniū: qre. i. sponsalia. 3. 2. q incipit.
quid de penis.

Penitentia p. cōf. Et
p qrit
quid est? Rō fm Amb? Pnia
est mala p̄terita plāgere: z plāgēda ite-
rū nō cōmittere. de pe. dis. 3. an pñ. Lon.
Breg? dicens. Penitē est añ acta p̄ctā
fieri z flenda itēz nō cōmittere. Et sic
dicunt Tho. z pe. in 4. dī. i. 4. Diffini-
tōes iste date sunt per effect? pñie q
diffinit p duplicē actum. vnuz qui est
r̄spectu p̄cti p̄teriti. s. p̄terita mala plā-
gere. altēz respectu futuri. s. plāgēda
nō cōmittere. p̄m? ē in re. z in p̄posito
i. vt pponat talia decetero nō cōmittē
Accipitur at hic fier? cōiter siue p inōi-
ri: siue p exōiōi. Et he diffinitōes scōz
Tho. copletissime sūt. Et ad has redu-
cunt alie: vt diffinitio Aug. A. q hñ
in li. de pnia. z de pe. dis. 3. c. pnia. B.
Pnia est quedā volētis vindicta puni-
ens in se qd dolet cōmississe. Et alia dif-
finitio Amb? Penitētia ē dolor cordis
z amaritudo aie p malis q qsq cōmi-
sit. Et dī pnia q̄i pene tentio. s. ad puni-
endū illicita que sūt cōmissa. A. Idē
in sū. li. 3. tit. 34. q. 1. Predictē aut diffi-
nitōes sūt poti? fm effect? qz hñ cēntiā.
Scdm. n. cēntiā vñ sic posse diffiniri.
Pnia est vnū de sacramentis ecclie q
bñ dispositis sp remittit̄ur p̄ctā. Pro-
bat ex de sū. tri. z si. ca. c. p. 3. sacra-
mentum. vbi dicit. Et si post susceptōez ba-
ptismi qsq plāplus fuerit i p̄ctm: per
verā sp pōt pniā reparari. B.
Utz de q̄libet p̄ctō possit agi pnia?

R° fm **Pe**. **Hec** ē dīa spūs vniti carni
z separti. qz ille ē susceptibilis pnie iste
nō fm **Dama**. **Hinc** ē qd oī pctō com
mūso a spū in carne exīti oū in carne
ē pōt agē pniām. p separtem nō pōt.
A. **Jdē** in sū. eo. ti. q. 2. vbi z addit fm
eūdē. **Sūt** tñ pctā qdā de qb° difficili
agif pnia: q. s. nō dmuttūtur ex fragili
tate vel ignorātia obnubilare rōnis p
carnē: sed ex malitia. z iō in his diffici
lius agif pnia. Et sic itelligit illd. **Pa**
th. 12. **Qui** peccauerit i spm scīm non re
mittef ei. z c. i. vir remittef. **B**.

Utz de quolibz pctō debeat cē ppe
tua pnia: **R**° fm **Pe**. **Pnia** pcti extior
nō oī q sit ppetua: s; pnia iterior oī ē
ppetua saltē qtrū ad hitū: sicut de cōri
tōe dictū ē s. cōritio. 5. 9. **A**. **Jdē** i sū.
eo. ti. q. 3. **B**.

Utz hē penitēs possit postea morta
liter peccare: **R**°. **Possit** videri q nō.
Nā si peccet vī q nō fuerit hē penitēs
Inanis ē. n. pnia quā seqns culpa cōma
culat. z mltā sūta de qb° qdā dixim⁹ **B**
in p. 6. Et oīa q hēntur de pe. dis. 3. circa
pn. 3. i. pā oīa nō ad diuersa tpa: s; ad
idē tpa quo q penitet sūt referēda: vt
cōsiderādo līaz ibi p. 3. Et i hoc con. **Ray**.
mgi sniaz. **Tho. z Pe**. **A**. **Jdē** in sū.
eo. ti. q. 4. **B**.

Quot sūt actōes pnie: **R**° fm **Ray**.
Tres. pma q sit añ baptismū: vt si ba
ptizādus adult⁹ sit. **A**. i. doli capax:
vt i. c. tres. de q. i. vbi soli parvuli exci
piūt q peccare nō pnt. **B**. **Qui** ni
si peniteat nouā vitā inchoare nō pōt.
S; si peniteat z baptizet nō tenef ad
exteriore pniaz. vt s. cōfessio p. 5. añ pnt.
S; z ab hac pnia parvuli sūt imunes:
sicut ē a pctō. **Scda** actio pnie ē q sit
p baptismū de mortib⁹. **Tertia** q sit
de venialib⁹ de pe. dis. i. tres sūt. **A**.
Jdē in sū eo. ti. q. 6. **B**.

Utz añ baptismū regraf pnia: **R**°
fm **Pe**. **Pnia** pōt accipi duplī. vno⁹ p
ut ē sacm: z sic nō pcedit baptismū: s;
segtur. qz baptism⁹ ianua ē z sūdame
tū oīum sacroz. **Alio**⁹ put ē hē. z tunc

distinguedū ē. qz inqtrū ē hē⁹ formata
nō regraf. qz sic culpa i tali nō remittē
hēute baptismi: sed inqtrū ē hē⁹ infor
mis. i. qdā pcti detestatio qūis nō suf
ficiēs cū pposito emēdādi: regraf vt cā
remouēs phibēs. qz volūtate remanē
te ad pctm nō ēēt hō susceptibilis gfe.
A. **Jdē** i sū. li. 3. ti. 3. 4. q. 14. 4. **Ad** hoc
etiā facit qd nō ē fm eū. **Pe. z Tho**. in
sū. li. 3. ti. 2. 4. q. 15. **B**.

Utz pnia tollat totū fatū. i. oēz obli
gādem ad penā: **R**° fm **Pe**. **Sicut** q
hoīez ita z q deū offēdit peccat duplī
cit. p qdē ē eqūitate amicitie inqtrū de
bitū effectū nō ipendit. z ē eqūitate iu
sticie inqtrū rē vī honozē vī obsequiū
subtrahit. **Qz** g° vtrūq; restituef. Et
qz restituta amicitia nō ē ppē hō resti
tuta res ablata. iō p remissionē culpe
remanet reat⁹ pene. **Jdē Tho**. in 4. oī.
20. vi. i. pniaz. s. 4. **A**. **Jdē** in sū. li.
3. ti. 3. 4. q. 7. **B**.

Quot sūt spēs pnie: **R**° fm **Ray**.
Tres. **Nā** alia ē solēnis. alia publica.
alia puata. **Solēnis** ē que fit i capite q
dragesime cū solēnitate q hī dīf. so. in
capite. **Publica** hō ē q fit publice: s; i
ne pōdicta solēnitate. Et de his duabus
dicem⁹. i. pnia. 3. **Puata** hō q secreto
i cōfessioe iponit⁹ de q. i. pnia. 2. p totū.
A. **Pnia** puata poti⁹ vī dici illa q qtrū
die fit singlarit⁹: cū qz pctā sua soli sa
cerdori cōfitef fm **Ray**. z **Hosti**. z in sū.
eo. ti. q. 15. Et de istis spēs pnie nō ē i
sum. eo. ti. q. 8. **B**.

Utz pnia hēat ptes: z q sūt: **R**° fm
Pe. **Tres** sūt ptes pnie. s. cōritio cordis.
cōfessio oris. z satisfactio opis. Et sūt iste
qī ptes integrales fm pfectū ēē pnie.
Nā i cōritioe dimittat pctm: oī tñ cō
fessione z satisfactōem ēē saltē i pposit
o. **Uñ** de his trib⁹ **Thyso**. **Perfecta**
pnia cogit pctōē oīa sufferre. in corde
cōritio. in ore cōfessio. in ope tota humi
litas. **Hec** ē fructifera pnia. de pe. dis. i.
pfecta. **Lon. Tho. z Ray**. **A**. **Jdē** i sū.
eo. ti. q. 16. **B**. **De** cōritioe. hēs s. cōritō
De cōfessione. s. cōfessio. De satisfactioe

i. satisfactio.

¶ Utz pcta q p vera pñiam sūt dimis-
sa redeat qñ qz itez relabif i pctm? R.
fm Tho. in 4. dis. 22. Aliquid pōt redi
re duplr. Uel in se. z sic pcta dimissa nō
lo mō redeūt qñ ad maculā z p cōis
nec ad reatū. Uel in suo effectū. z hoc
mō pcta dimissa redeūt in qñ ex pec-
catis dimissis aliqd in sequētib? relin-
quit. Et h? n. qz hō deū p pctm offendit
p remissionē pcedētū pctōz quādam
deformitatē ingratitudinis act? seqntis
pcti acqrit. z iō dī cōit qz redeūt qñ
ad ingratitudinē. Lō. pe. hosti. z alii. A.
Idē i sū. eo. ti. q. 143. fm theologos cōit
Et addit fm eosdē qz p pctm sequens
aggūet ex ingratitudine remissionis po-
rū peccatorū: nō tamē est ita graue sic
oīa pterita simul. B.

¶ Utz regraf pñia de pctis p ignorā-
tiā dimissio? R? Si ignorātia ē talis qz
excuset nō tenet. al sic. De hoc s. ignorā-
tia. s. p. 2. A. Idē in sū. eo. ti. q. 146.
B. Et utz d vñalib? s. pctm. 3. s. 2.

¶ Utz regraf pñia d pctis oblit? R.
fm pe. Si hō pctm ita ē oblit? q nullo
mō i corde nō tenet ad pñiaz: nisi i ge-
nerali. S; tñ d; p posse laborare vt re-
cordeat: z si recordari pōt tenet. Delect
et p confessionē gnālē: ut s. confessio p. s. 12.
q. 1. capit. utz p gnālē. A. Idē in sū.
eo. ti. q. 147. Et h? casu d; qz penitē nō
solū de pctis oblitus i genē: sed et d ip-
sa negligētia ex qua oblitus ē in specie
fm Tho. z in sū. eo. ti. q. 19. B.

¶ Utz debeat eē pñia de pcto origia-
li? R? fm pe. pñia nō est nisi de aliq
actu ppo z volūtario. Originale autē
nō ē factū p pñiū: imo nec volūtarium
volūtate. s. exite in ipso s; in alio. Et iō
de eo nō regrit pñia. Regrit tñ displi-
cētia in adulto cōsiderate illd. Idē Tho.
i 4. di. 17. A. Idē i sū. eo. ti. q. 148. B.

¶ Utz alig i fine vite possit penitē?
R? Diuina grā nulli se subtrahit faciē-
ti qd in se ē. Uñ hō qdiu h; vsū liberi
arbitrii pōt se ad grām pparare dolen-
do de pterito z pponēdo cauē de futu-

ro. Uñ de pe. dis. 7. in pñ. dī. Ips pñie
ē vsq; ad vltimū articulū vite. Unde z
Leo papa. Nemo ē desperādus in h?
corpe cōstitut? qz nōnunq; qd diffiden-
tia etatis differt: cōsilio maturioze pfi-
cis. A. hoc hī de pe. dis. 7. c. p. B.
S; tñ piculosū z dubiū ē q illud vlti-
mū tps expectet. Uñ z ibidē subdit si
cut Aug? scribit. Si qz posūt i vltia ne-
cessitate sue egritudinis pñiaz accipit
fateor. nō negam? qd petit: sed nō psu-
mim? qz bñ hic exit. Pñiaz dare possū
securitatē aut dare nō possū. Et sequit
i. Nullus expectet qñ peccare nō pōt.
Et itez. Quē sero penitet o; nō solum
deū timē iudicē: s; z iustū diligē: nō tā-
tū penā timeat: s; anxiet. p grā. Et mul-
ta sūta ibidē. A. Dec hēntur de pe.
dis. 7. si qz posūt? z c. nullus. Et idē qd i
h? s. nō ē in sū. eo. ti. q. 159. s; Tho. z pe.
Et addit s; Al. z Ray. qz rarū ē q ex ca-
ritate qz in extremis pēteat. B. z i
tali casu glibet sacerdos pōt absolue:
vt s. absolutio p. s. fi. A. Et ibi de h?
lati? in additōe. B. z absolutio 2. s.
2. z s. confessio 3. s. 4. h. 7. tpe. Et de
hoc casu hēs. i. pñia 2. s. p. Nec tali ē
pñia ipōnda s; inotescēda. 26. q. 7. c. p.
A. Et ibi subdit. Et cū amicorū orōib?
z elynaz studiis pōdus pñie subleuan-
dū si forte migrauerit: ne obligari z a-
cōione z cōsortio venie fiant alieni: a q
piculo i si diuinit? erept? oualuerit pe-
nitētie modū a sacerdote sibi iposuituz
diligenter obfuer. B.

¶ Quid ē in pñia sacramētū? qd res?
R? fm Tho. z pe. in 4. dis. 21. In sacro
pñie exterior pñia ē fact; vt signū tm
i. interioris pñie. Et ē ibi act? penitēti
qī mālē. Act? autē sacerdotis. i. absolu-
tio qī formale. Pñia hō interior seu cō-
tritio put inūgit pñie exteriori saltez
i pposito ē ps sacri z est res z signum.
A. Non aut put ē act? hūctis p se fm
eosdē. z in sū. eo. ti. q. 179. vbi hec nō ē
B. Res qdē pñie exterioris ē signū
remissionis pctōz: remissio aut pecca-
torū est res tm. Satis cō. Ray. pñia hō

non valet nisi restituat ablatū: vt. i. re
stitutio p. s. fi.

Penitentia 2°. s. illud
dos iponit penitenti in confessione
Quid g^o cū sacerdos dicat penitenti in co
fessione. q. qd boni feceris sit tibi in re
missione peccatorū: R^o fm Tho. in quo
dā quolibet. Hic ē qdruplici considerati
one vt edū. p. m. considerādū ē qd pctor est
debitor satisfactoris dupl^r. Uno^o ex in
iunctōe sacerdotis. Alio^o ex ipso pctor cō
misso. Tū si ptingat qd sacerdos mino
rē satisfactōem iponat qd regrat culpa
residū exoluet aut hic aut i purgato
rio. Si hō maiorē iniūgat: nihilomin^o
penitēs tenet facē qd sibi iniunctū est
si adsit facultas. 2° considerādū ē qd opus
qd qs facit ex iniunctōe sacerdotis du
pliciter valet penitenti. Uno^o s. ex nā opis
iniuncti. Alio^o ex vi clauū: ita qd ex his
ampli^o valet ad expiādū pctā qd si ppo
arbitrio idē facit. 3° considerādū ē qd satis
factio ad duo valet. s. ad expiandū cul
pe pterite: et ad cautelā future. 4° con
siderādū est qd sacerdos pōt penitenti
satisfactōem iniūgē: vel ex ppo arbi
trio: vel ex consilio alieno. et ita ēt arbi
trio ipsi^o penitēris: vt si dicat sacerdos
Facias hoc si potes et si nō potes facias
hoc. Site v^o cū sacerdos dicit. q. qd bo
ni feceris sit tibi in remissione peccatorū
q. s. grauis pnia ēēt ei iniūgenda: que
tū ei indicari d^o. Et dicēdo pdicta vba
illa qd penitēs pter iniūctōem expiam
facit accipiūt maiorē vim expiationis
culpe pterite ex illa gnālī iniūctōe. vñ
pdicta vba laudabilē solēt dici. Et qd
tū ad hoc satisfactio ē sacralis inq^oru^o
xute clauū est culpe omisse expiatio
l^o nō hēat maiorē vim ad remediū con
tra culpā futurā. A. Idē in sū. l. 3. ti.
34. q. iio. Et eadē rōe Ray. et hosti. vt
et ponit eo. ti. q. ios. dicunt qd caut^o et di
sceret^o sacerdos post iniūctā pniā di
cat penitenti qd oia bona qd fecerit: et oia
mala que sustinuerit ei. pficiāt ad salu
tē. et p pnia hec oia iniūgat. B.

Que pnia ē p pctis singulis iniūgē

da: R^o p^o qlibet pctō mortali ēēt re
gularis septēnis pnia iniūgēda. 33. q. 2.
Hoc ipm. 2. s. se. 22. q. i. p^odicandū. A.
Ibi hoc nōt in glo. Et vt nōt in sū. eo.
ti. q. 125. h^o rei duplex est rō. Una qd p^oci
pit oīs Nūeri. 12. Variā sorozē Aarō
lepra p^ossa: poni extra castra p septē
dies: vt in dicto. c. hoc ipm. Et sic accipit
dies p āno. Alia hō rō ē: vt sicut p pec
catū septiformē spūs sancti g^oas ami
sit: ita p septēnis pniāz g^oas scupet. Et
ista pnia v^o agēda v^o plurimū in ieiū
niis. vt. 32. q. 2. s. hoc quanq^o. et ex de fur
tis. sigs. ppter. B. Et ista septēnis
pnia magis v^o mun^o aspera d^o imponi
put maioritas vel minoritas criminis et
circūstantiāz exposcūt: qd apud deum
magis valet mortificatio vitioz qd ab
stinētia ciboz: de pe. dist. i. mensurā. A.
Et iō magi p^otrito minor pnia est iniū
gēda: vt ibi. B. S^o hodie oēs pnie sa
cerdotis arbitrio taxāde sunt cōsidera
tis circūstantiis psonaz et additionū. 26.
q. 7. tpa. et dicto. c. mēsurā. et eo. d^o qui.
A. Lon. glo. in dicto. c. tpa. s. qd hodie
pnie sūt arbitrarie. et notat oīs An. de
bu. in dicto. c. si qs ppter. Et nōt ēt i sū.
eo. ti. q. 125. vbi ēt nōt multiplices. pe
nitērie qd spāl^o pctis sūt statute. B.

Sacerdos sp^o d^o iniūgē pniā per
ozū pctō: vt supbo iniūgat humilem
ozōem. auaro elynaz largitōem. accidi
oso peregrinatōem seu laborē. gulofo
abstinētiā. luxurioso carnis maceratio
nē. et qūq^o loci mutatōem: vt dist. si. va
let. is. q. i. mulier. Tū sp^o cauē d^o ne per
pniā quā iniūgat alteri p^oudiciū
faciat: vt viro in p^oudiciū vxoris et fa
mulic: aut seruo in p^oudiciū dñi et bi^o.
A. vel qd ex pnia sequat^o aliquod scā
dalū seu periculū spūale vel corpale.
ar. c. officii. et de pe. et re. Et p^osertim vt
sit pnia que xisil^o fiat: ne penitēs no
uis laqueis inuoluat. qd omittendo pe
nitētiā mortali peccaret in Scotum
is. p^ol. arti. sniaz. B.

Utr^o penitēs cōpleta pnia sit totali
absolutus: R^o fm Tho. i. 4° dist. 20. Siue

sacerdos pñiam iniūgat discrete: siue non: s; remanet reat⁹ ad penā eiusdes q̄titaris. Et iō si eā hic nō implet i purgatorio eriget. Non tñ segtur q̄ pp̄ hoc cōfessor peccet s; si minozē pñiam iniungit: tñ q̄ nō pōt determinate q̄titarē pene cognoscē: tñ q̄ qñq̄ ēt ex industria minozē penā iponens plus pdest penitēti qui forte magnitudie pene posset a pñia peragēda impediri. Et iō confessor negligit min⁹ dānū: vt maius euiter. z itez q̄ paulatim cōfortat i penitēte diuin⁹ amor ad pñia opapagēda. Lon. p̄. s. pñia p̄. s. 7.

¶ Utz sacerdos possit cōmutare pñiaz quā iniunxit: R^o fm Ray. Credo breuiter q̄ sic dū tñ discrete z pp̄ cām z circa subditos suos. alr nō. dif. s. 2. p̄s byter Et hoc exponēs Huil. dicit. q̄ ille idē q̄ iniunxit aut successor ei⁹ aut supior si ē ordinari⁹ iudex penitētis pñt pñiam cōmutare vel relaxare. Si hō sit alius cōfessor a quo cōmutatio petif. q̄ de pari ābo curā vni⁹ hñt vel duo epi i quorum ep̄atibus penitēns domiciliū hēt Hic dicēdū q̄ si pñia fuit publica regri debet cōsentus pñi qui dedit eaz ne scandalizet. Dico si de facili possit regri z maxime si penitens iaz publice inchoauit pñiam. Qd si non de facili posset requiri aut si pñia fuit occulta poterit secūd⁹ cōfessor cōmutare vel relaxare. A. Idē in sū. eo. ti. q. 133. vbi ēt ad dif fm eū. Huil. q̄ quo ad dictā relaxatōem z cōmutatōem archieps videtur ordinari⁹ quo ad for pñiale subditorū suffragāei sui. Et p̄ p h^o q̄ archieps p pñia suā fmissiois lras cōcedē pōt gnāles. ex de pe. z re. nostro. Certum ē aut q̄ nullus ep̄s pōt facē remissionē: nisi subditis suis z aliis de voluntate p̄latorū suoz: ex de pe. z re. q̄ aut. Ergo subditi suffraganeoz quo ad hoc sunt subditi archiepi q̄uis ipse quo ad for contentiosum non sit ordinarius nisi i casib⁹ expressis aure. hecille. Idem quoq̄ videtur quo ad for pñiale vt non sit ordinarius nisi in expressis cuz

non possit confessiones subditorū suffraganeoz suozum audire nisi dū visitat puinciam: vt in. c. ppetuo. ex de cens. li. 6° B.

¶ Utz inferior possit relaxare pñi. iniūctā a supiore: R^o fm Huil. Si penitētia iniuncta est in tali casu de q̄ ab initio poterat inferior pñiam iniungē posset z relaxare z cōmutare nisi supior reseruauerit sibi talē relaxatōem vel cōmutatōem. ar. ad hoc. 50. dif. accedēs z. 33. q. 2. latozē. z in glosis vtriusq̄ capli Si hō pñia iniuncta est in casu refuato supiori non poterit inferior relaxare vel cōmutare absq̄ licentia eius q̄ iniunxit nisi vgeat necessitas aut sua deat utilitas. Pium est. n. iterptari q̄ supior i his casib⁹ cōcesserit inferiorib⁹ p̄tatem cōmutādi vel relaxandi. A. Idē in sū. eo. ti. q. 134. Aduertēdum tñ q̄ qñcunq̄ alius sacerdos ab eo qui iniunxit pñiam vlt facē istā cōmutatōem vel relaxatōem videt q̄ nō debeat facere nisi examinata cā. ppter quā pñia iniūcta ē penitenti: vt dicit Ray. vt et p̄ in precedenti. S. ne sequens min⁹ bene factum tollat pcedens matur⁹ gestum. Propter qd non videt posse fieri nisi fiat noua cōfessio vt gnālis si penitētia cōcernit oia peccata: vel p̄ticulari si respicit p̄ticulare pctm: nisi forte sit euidēs penitenti non posse facē iniunctam sibi pñiam. B.

¶ Quid si qd dicit se penitē s; nō vlt subire onus pñie: dicēs se tenet z hi⁹? R^o fm Ray. Sacerdos debz talem inducē sicut pōt vt paratus sit ad implēdā pñiam. A. q̄ al sine ista dispositiōe nō videt in statu salutis: cū ad h^o obliget. ex d. pe. z re. omnis. B. Ostēdēdo magnitudinē pctōz z quanta bona amisit. ppter illa: que oia recuperabit p pñiam. z finalit cuz volūtate sua imponat ei talem pñiam quam x̄si milit possit portare ne deterius contingat ei pñiam violādo. Ad h^o aut precipue laboret vt pctōz causas z peccādi occasiones remoueat. q̄ fm Aug.

Satisfacere ē peccatorz cās excidē: nec
 eoz suggestiōib' aditū indulgere. Et
 si sacerdos nō pōt gaudē d' oimoda ei'
 purgatoe: gaudeat tñ qz ipm liberatū
 a gehēna ad purgatorū mittit. Et sic
 dicit "hosti. nullaten" d' sacerdos per
 mittē peccatorē desperatū recedē. 26.
 q. 6. si p's byter. Sed poti' iponat vnuz
 p' n' vel aliqd leue. Et q' alia bona q'
 fecerit: z mala que tolerauerit sunt ei i
 pnia. A. "Hoc dictū hui. sed potius
 fuit Ray. Et subdit. Quidat tñ ei q' id
 qd min' agit h' cōplebit i purgatorio:
 vt in sū. eo. ii. q. 135. vbi hec nōnt. B.
 Lō. Tho. i. 4. d' 19. A. Lō. et glo. Ray.
 Et addit. Confulo q' ad vitādā inobe
 dientiā z trāsgressiōē talib' nulla aut
 parua satisfactio iniungat sub pcepto
 z q' cedat eis q' liceat ieiuniū sibi in
 iunctū v' orōes aut elynas: aut q'cūq'
 alia sibi iniuncta redimē cū voluerit.
 Lon. Inno. vt in dicta. q. 135. ad fi. B.
Quid si sacerdos credit q' cōfiteas
 nō faciat pniā. vide s. cōfessōz 2. s. p.
 A. z ibi lati' in additōe. B. Aut qd
 de illo qui nō vult z dicit se nō posse ab
 stinē a pctō. vide s. cōfessio p. s. 2.
Quid de penitētib' i extremis v' ēt
 in sanitate z nō cōplent h' pniā? R.
 fm Ray. Lanta posset cē cōritio q' suf
 ficēt ad delēdā oēm penā: ita q' aliqs
 talis statim euolaret ad celū: vt p' de
 latrōe Luc. 24. Si tñ min' sufficiens ē
 cōritō l' pniā: purgab' igne purgatorū
 vñ z d' talib' dicit Aug'. Et si quēl' vita
 viuat z nō moriat. tñ nō pmittim' q'
 euadat oēm penā. Nā p'us est purgan
 dus igne purgatoris q' in aliud seculū
 distulit fructū cōuersionis. de pe. d' 7.
 .c. vlt. circa fi. A. poti' v' i. s. fi. B.
 Et eādē sniam ponit Grego'. 25. di. q'lis
 de qōne ista hēs ēt s. pniā p. s. pl't. De
 purgatorio quoq'. i. purgatorius. A.
 Idē in sū. eo. ii. q. 162. B.
Utz pena mortis diminuat aliquid
 de pena p pctō debita? R. fm Tho. in
 4. d' 120. Foris nālis ē pena cōsequēs
 originale pctm z q' iam in nāz h' sa. Et

iō p mortē nālē nō purgat aliqd d' pec
 cato actuali: sed p illatā mortē bñ pōt
 purgari. Un' si aliqs mortē illatā patiē
 ter sustineat etiā si p aliis crimib' sit il
 illata valet ad diminitōem pene z ad
 liberatōem etiā a tota pena fm quan
 titatē culpe z patientie z cōritōis. A.
 Idē in sū. eo. ii. q. 163. B. Ad p'dictaz
 mām pniē pōt prinē. i. satisfactio p ro
 rū. Et de sacerdote qui p missis inuict'
 pecuniā recipet. vide s. obligatio. s. fi.
Penitētia 3. s. de peni
 tētia solē
 ni z de publica. Et quidē pniā
 solēnis nō ē hodie in vsu. Et iō breuif
 sciendū q' d' fieri cū illa solēnitate et
 modo q' habet d' 50. in capite. z impōi
 tur tñ ab epō vel de ei' mādato. A.
 .s. ab alio inferiore sacerdote: vt in sū.
 li. 3. r. 3. 4. q. 8. vbi hec nōntur fm Ray.
 z hosti. B. Et d' imponi p crimine
 publico z vulgatissimo qd totā v'bez
 vel aliū locum cōmouerit. 26. q. 6. c. vlt.
 Itē nō d' imponi clerico nisi deposito:
 qz nec laic' q' semel egit eā debet post
 ea p'moueri: nec cl'icus d' postea mini
 strare. d' 50. cōfirmādū. z c. illud. 7. c.
 alienū. z. c. ex penitētib'. Et de hoc d' cōm
 est s. ordinādus. s. 1. 4.

Utz aliqs possit cogi ad solēnez pe
 tentiam? R. fm Ray. Si crimē sit ma
 gnū z publicū z scandalū mouerit po
 terit quis cogi ad solēnē pniā. s. z p
 occulto crimine si penitēs voluerit im
 poni pōt: aliē non. ar. de cōse. d' 3. d' pe
 nitētib'. A. Idē in dicta. q. 8. s. hu
 go. z Tho. B.

Utz solēnis pniā possit iterari? R.
 fm Ray. Nō. de pe. d' 3. repiunt. Sed
 alia quelibet penitentia siue publica
 siue puata potest z debet iterari q'ties
 hō peccat. de pe. d' 3. septies. z. c. adhuc
 instāt. Quare aut pniā solēnis nō itaf
 assignat Tho. in 4. d' 14. tres rōnes.
 Prima ne ex iteratōe vilescat. Scōda
 qz figura ē expulsiōis hoīs de paradiso
 que tñ semel facta ē. Tertia ē qz solē
 nizatio pniē est q' qdā p'fessio ppetuo

pniam suadi. Et ideo iteratio solennitati obstitit. A. Idem in su. eo. ti. q. io. vbi et addit s; glo. Ray. z; pe. q. pniam solennis iterat si est consuetudo. B.

Utr qn iponit pniam publica itelligatur peccati reuelato? R. fm Tho. i. 4. di. i. 4. No reuelat ppe hoc qn suspi-rio oriat illud aliqd enorme comississe. No n. culpa p certo scit ex pena: q; et qn; aliqs facit pniam p alio: sicut legi-tur i vitis patru de qda q; vt sociu suu ad pniam puocaret: ipe cu eo pniam egit. A. Idem in dicta. q. 8. B.

Sz que e pniam publica? R. s; Ray. Publica dr qn; illa solennis de qua iaz hic dcm e s. p. z seqntib. Sz z ppe il-la dr publica que fit in publico: no tn cum p dicta solennitate: vt cu iniungit peregrinatio p mudu cu baculo cubi-tali z cu scapulari. z bi? Posset hac im-ponere qlibz sacerdos prochiatio suo. A. nisi consuetudo oria sit i aliq ecclia: vt in su. eo. ti. q. i. 2. fm eundem q; et addit. Item no dz imponi cllico nisi deposito: nec dz iponi nisi p crimie enormi z manifesto. Et co. Hosti. z Hof. Tho. ho dicit q; ta-lis pniam publica: s; no solennis et cllico posset iponi qn crimie e publicu. Et co. glo. 28. di. p. s. b. z. et de pe. z re. q. sit. B.

Ubi p sede aplice imponit pniam pu-blica? R. s; Huil. duran. Pniam publi-ca sede aplice no inducit nisi i eo loco vbi e curia Romana: z tuc tm p enor-mib. Pniam n. pape faciut tales de nudatos triduo aut plus aut min? ice-dere p oes ecclias ciuitat; vbi e curia. z postea remittit ad suos epos vt csi-deratis circustantiis eis indicet pniaz salutare. I; qdam ribaldi p questu fin-gat sibi tales pnias a sede aplice iniu-ctas falsas pniano; lras ondetes. A. Idem in dicta. q. i. 2. B.

Que est q; def aliq pniam publica R. fm Tho. i. 4. di. i. 4. Quadruplex e ca. p vt ptm publicu publicam heat medicina. 2. q; maxia ofusione e dign? q; guissimu scelus comisit. 3. vt sit alius ad terrore. 4. vt sit exemplu penitendi z

no desperadi eis qui grauib? detinent A. Idem in su. eo. u. q. i. 3. B.

Utr p quolibet pcto manifesto tene-tur ho manifestare pniam? R. fm Al. No dz sed q scandalu aut ihoi tenet q de ad ofusione boni exeplicita q; plumi debeat eu de prentis pniam egisse: z sufficit. A. Idem in su. eo. ti. q. i. 4. B.

Penitentia illi. s. impe-dita vl falsa. Que sut ipeditua pnie R. fm Hosti. z Ray. Multa sut: s; inf alia qtuor pncipaliter. s. pudor. timor. spes. z desperatio. Primu igit impedi-metu e pudor ofitendi: de quo dictu e s. ofessio p. s. p. l. Scdm impedimetur e timor. s. cu qs timet ne possit ferre pe-nitentia. Lotra que sunt tria imedia co-siderada. s. pnt pene modicitas. leuitas z breuitas. Et ecotra future pene im-e-sitas. acerbitas. z eternitas. Tertiū im-pedimetu e spes. z hec e triplex. s. spes diu viuendi. A. Et dicit z seqntes sut auctoritates q; subduntur. B. i. Thes-sal. 5. Dies dni sicut fur i nocte ita veni-et. Itē spes tpales diuitias acgreudi. Luc. 12. Anima mea regesce. bibe. z co-mede. zc. Itē spes miam ofeqndi. Lon-tra illud Eccl. 5. Ne dicas miserationi di-magna e. multitudinis pctoz meoz mi-serebis. Dia. n. z ira ab illo cito priat. Quartū impedimetu e despatio. z hec e duplex. s. desperatio venie. sicut dixit Layn Hen. 4. Maior e iniquitas mea q; vt venia merear. s; qd e illud psal. Mi-sericordia. n. ei? sup oia opa ei. A. Et itez. Dia dni plena est terra. ps. 32. cu; multis sibt. B. Itē despatio perse-ueratie: s; qd e illud xbu dni Mat. 18. No dico tibi vsq; septies: sed vsq; septuagies septies. de pe. di. 3. septies. z c. adhuc instant. Pnt et z alia ipedi-meta assignari. Primu e alleniatō cul-pe ppe. Scdm e aggravatio culpe ali-ene z maxime maioz. Tertiū e multi-tudo peccantiu. A. Sz no min? arde-bunt q; cu mltis ardebunt. 2. q. i. multi. i. fi. B. Quartū e consuetudo peccandi,

Quintū elatio cordis. Ultimū delecta-
tio pcti A. De his impedimētis latius
dī i sū.co.ti.q.195. B. Que qdē qz nō
ad casus: s; ad psuaciones ptinent pāi
catoribus derelinquo.

Que sit pnia falsa? R: Falsa dī cū
spretis plib' de vno solo pnia agit. aut
cū sic agit de vno vt nō discedat ab a?
Uñ z scriptū ē. Qui totā legē observa-
uerit: offēdat āt i vno fact' ē oīuz reus.
Jac.2:10. qdē ad vitā eternā. Sicut. n. si
pctis oib' eēt inuolur': ita si in vno tm̄
maneāt eterne vite ianuā nō intrabit.
Hēntur hec de pe.dif.5.c.fi.

Percutere siue ver-
berare. vtz liceat? R: s; Tho.
scda scde. q.65. Nocumētū alicui infer-
re non licet nisi p modū pene ppf ma-
litiā. Nullus aut iuste punit aliqūē nī
si sit ei' iurisditiōi subiect'. z ideo hbe-
rare aliqūē nō licet nisi hēnti ptātem
aliquam sup illū. Et quia filius subdi-
ptati patris z seruus ptati dñi: licite
potest pater verberare. filium z domi-
nus seruū causa correctionis z disci-
pline. A. Idem in sum.li.3: ti.io.q.2.
Ista aut correctio z pcussio debet esse
moderata: eē de sen.exco.cū volūtate.
.s.fi. z s. correctio p. in pn? Itē eps nul-
lū dz suis manib' hberare. s6. di. nō li-
ceat. B. Eādē qdē tractat Ray.
z qī eodē modo determinat dicēs sic.
Qd pcussio siue verberatio fit aliqū
ex malitia vel odio. Et hec ē pctm̄ mor-
tale: z in clico inducit depositiōem. 45.
dif. c. p. z. c. epm. Qñq; hō fit ex carita-
te vt cā correctiōis. Et hec in oib' hnt
bus ptātem ē licita i suos subditos. 35.
dif. an oia. 45. dif. cū btūs. Eps tñ nemi-
nē dz suis manib' hberare. s6. dif. non
liceat. sed pōt p aliū. s. q. 5. illi qui. Et si
hberādus ē clicos nō dz eū hberare p
laicū. At tā eps q; hberās incidēt i ex-
cōicatōem. eē de sen. exco. vniuersitat
vt dictū est s. excōicatio 2: s. 2: nisi cleri-
cus eēt incorrigibilis: vt ibi dicif. A.
Idē in sum. eo. ti. q. i. B.

Quā de cā cleric' corrigēdus possit

verberari? R: fm Ray. Pueri in mīo-
rib' ordinib' ēt p minorib' culpis lici-
te verberant. maiores verberari non
debent nisi p maioribus criminibus.
dif. 45. cū btūs. Porro regulares scdōz
regulas suas subiiciūtur hberib' etiā
p leuib' culpis: ar. eē de appel. rephēn-
sibilis. in fi. eē de simo. p tuas. eē de ac-
cu. qualr. in fi. S; nō vsq; ad sanguinez
vt s. disciplina. De mā pcuriētū clicos
satis hēntur s. excōicatio 2: Quō percu-
tiētī vnā maxillā pbenda sit altera. s.
patientia. s. fi.

Peregrinus p. cōiter
quē pertinet defensio pegrīo-
rū? R: fm Ray. Oēs peregrini defēdi
debēt ab ecclia. z quicūq; eos i reb' vt
psonis offenderit nisi admonit' satis-
fecerit excōicet. 24. q. 3. si quis romipe-
tas. z duob' .c. se. eē de treu. z pace. ino-
nam. eē de pegrinātib'. aquerēte. A.
Idē in sum. li. p. ti. s. q. 87. B.

Peregrinus z. quā-
tum
ad clicos. Qui dicuntur clici
peregrini? R: fm Ray. Peregrini clici
ci pnt large appellari oēs qui non sūt
de epātū ordinantis. Nā nullus talis
siue clice' siue laic' pōt recipi a tali epō
ad dignitatē vel ordines: vel alia ecclē-
astica sacra. dif. 71. per totū. z spāliter i
.c. pmar. eē de proch. c. 2: z 3: A. Hu-
ic tñ iuri derogatū est hodie per ōias
cōsuetudinē: cū quotidie clici vni' dio-
cesis bñficiēnt ab epīs aliaz diocesis
sine litteris dimissoriis sui epī fm glo.
Ray. z Ul. vt in sū. li. 3: ti. 21. q. 1. B.
Sed de ordinib' hēs s. ordinatoz. s. 6:
z 7: Institui hō bñ pnt in ecclēis etiā
cānei epī z ab abbatib' vel inferiorib'

prelatis de consensu et dispensatione ipsius episcopi. **A.** Litteris tamen sui episcopi: ut in iuribus allegatis. **B.** Aliter non. ex eo. c. si. et de insti. ad decorum.

¶ Quare peregrini et ignoti repelluntur a promotione? **R.** secundum Ray. Duplex est causa. Una quod non licet episcopo ponere falces in messem alienam subditum alterius ordinis. do. 71. dist. per totum. c. q. 3. c. si. Secunda causa est quod tales quandoque solent esse criminosi infames. irregulares. vel excommunicati. et quandoque merentur se habere ordines cum non habeant: vel plures habere quam habeant. dist. 98. afros. 19. q. 2. due. Et non quod clericus huius ecclesie nec peregrinari potest sine licentia episcopi. de consensu. dist. 5. non oportet. ex de voto magne. **A.** Lon. Hosti. et Ul. ut in sum. eo. ti. q. 2. **B.**

¶ Quia clerici peregrini debeant ad celebrandum admitti? **R.** secundum Ray. Si tales ignoti clerici volunt publice celebrare populo admittuntur cum quandoque sigillis episcopi. 98. dist. c. p. 2. et ex eo. c. p. et hoc si sigilla sunt ignota. **A.** Et hoc casu tales peregrini debent in suspensione aliquando tunc haberi in quo plene de actibus ipso rum pateat. ex eo. c. p. **B.** Aliter sufficeret sigillum sui episcopi. dist. 71. p. manus. 19. q. 2. due. et multo magis sufficeret apostolice sedis mandatum: ex de cle. non resistit. tue. **A.** Delius in c. fraternitati. eo. ti. **B.** Si homo vellet in secreto ex duorum celebrare tolerari potest. ex eo. tue. Et est ratio secundum Hosti. quod in publica celebratione posset eum mouere ad celebrandum gloria humana vel lucrum. Secundo si in secreto. Item quod in publico contra eum malum posset incidere. si non ordinatus celebraret: sed in secreto non trahitur in periculum nisi soli celebrantis. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 3. **B.**

¶ Sed quare recipiuntur tales cum quandoque sigillis ignotis cum ignota non faciunt fidem? **R.** secundum Ray. Quia non ita de facili posset committi falsitas in quandoque sicut in uno. Et addit Hosti. quod nisi aliquis noticia habeatur de sigillis non est eis credendum. **A.** Lo. Ul. et Hosti. ut in sum. eo. ti. q. 4. **B.** Sed et addit Ray. Litteris sigillis sufficeret

unus testis. **A.** Hoc fuit dictum Hosti. qui etiam addit quod sufficeret etiam si haberetur noticia unius de quandoque sigillis: ut in dicta. q. 4. **B.** Ita tamen quod secundum Innocentium. et Hosti. si ex receptio talium clericorum fieret iudicium et damnum alicui. **A.** scilicet magnam ut in dicta. q. 4. **B.** non deberet crediti etiam quandoque sigillis nisi aliter probaretur. Sed viatores transeunt non oportet ita subtiliter examinare. 42. dist. quiescamus. **A.** Hoc dictum a Hosti. sed viatores sunt Innocentium. qui et addit quod si clericus non querit aliterius patrimonium: et aliter sit bone vite: et habeat quandoque sigilla episcoporum: igitur ignorata si aliquis noticia habeatur per famam vel alio modo de episcopis vel terris eorum: igitur aliter non sunt sufficiens probatio: tamen in presenti casu tales crederem posse admitti: ut in dicta. q. 4. **B.**

¶ Quid si talis amisit litteras? **R.** Si probet per duos testes ordinationem suam et conuersionem. **A.** Et etiam licentiam sui episcopi secundum Ray. ut in sum. eo. ti. q. 5. Et addit quod aliter ei non crederetur: etiam si proprio iuramento firmaret. Et eo. Ul. et Hosti. ut ibi. **B.** recipi potest. ex c. tue. in auctoritate de fide instru. si vero. coll. 62. l. de fide instru. in exercendis. Et si non existant testes de ordinatione: quod forte longum tempus est. sed ostendit quod se gessit ut presbyter admitti potest. ar. ff. ad macedo. l. 3. et ex de presbyteri. non baptizati. c. 2. et 3. **A.** hoc dictum a Hosti. Et si. fuit Hosti. ut in dicta. q. 4. ad finem. **B.**

¶ Quales debent esse littere que dantur clericis peregrinis? **R.** Unde secundum Hosti. Ad hoc quod suscipiatur in executione ordinum debent littere continere hanc clausulam: vel similem. Quibus gradatim ad talem ordinem promouimus. 73. dist. In nomine patris. et c. se. Et he littere commendaticie vocantur: seu testimoniales. ex eo. tue. Si vero ordines vult recipere necesse est quod habeat a suo episcopo licentiam expressam per modum qui habetur in ordinato. 5. 6. et 7. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 7. Et aduertendum quod si aliqui abbates. archidiaconi. vel alii

inferiores plati hnt ius istituēdi i aliq
bus eccl'is z instituūt clicos alteri? epi
scopat' non valer hī? iustitio. Immo
ep's diocesan' pōt eū remouē: nisi cum
talr istituto voluerit dispēfare: ex. e. c.
fi. h. Ray. z hosti. z i sū. e. ti. q. 6. B.

Epi z supiores sūt abbates z pōres
z ceteri p'sidēs monasteriis q apud
aplicā sedē pmouētur. cōfirmant. cōse
crant z bñdicūt: nō accedāt ad cōmū
sas eccl'as sine l'ris aplicis continenti
bus p'motōem. cōfirmatōem. cōsecratio
nē seu bñdicōem. nec accipiāt dcās ad
mīstratōes z nemo eis pareat: nisi ostē
dāt. Al' q'quid ipi faciūt ē irritū z ipsi
nihil p'cipiēt de p'ueitib'. z illi q' eos re
cipiūt vel eis obediūt sūt suspēsi a bñ
ficiis eccl'asticis. Et idē p' oia si dicti p'
lati recederēt de curia non p'stito iura
mēto fidelitatis: vt i exuagāti Bonifa
cii octauī: que icipit. Inuincere.

Periurium qd sit? Rn°
fm m'grum
Iniaz z Ray. Periurium ē men
daciū iuramēto firmatū. Sed z Tho.
scdā scdē. q. 98. dicit q' falsitas ē de rōe
piurii: addēs q' sicut dicit Hiero' qd
cunq' illoz triū defuerit. s. xitas. iusti
cia. vel iudiciū piurii est. A. 22. q. 2.
ataduertēdū. B. Nō tñ eodē ordine
s; p' quidē z p'ncipalr qñ deest xitas
scdario aut qñ deest iusticia. Quicūq'
n. iurat illicitū ex hoc ipō falsitatē in
currit. qz obligat' ē ad dūū faciēdū. 3?
qñ deest iudiciū. qz cū indiscrete iurat
ex hoc ipō piculo se cōmittit falsitatez
incurrēdi. A. Idē i sū. li. p. ti. 9. q. 20. B.

Quot modis cōmittit falsitas i iura
mēto assertorio? R° fm Aug. Tribus
mōis ē ibi falsitas z cōmittit piurium.
Prim° ē cū q's iurādo loquitur falsuz sūi
intētiōe fallēdi: qz ipse fallit z credit di
cere vep. 2? cū loq' falsū z cū itētiōe fal
lēdi: qz z ipse falsū putat. 3? qñ loquitur
vex cū itētiōe tñ fallēdi. qz credit eē fal
sū. 22. q. 2. hoies. A. Idē i sū. e. ti. q. 21. B.

Quot modis cōmittit falsitas siue
piuriū i iuramēto p'missorio? Rn° fm

Ray. Trib' modis. Prim° cū q's iurat
se factur' v' dictur' aliqd illicitū v' in
honestū. 2? qñ z si iurat aliqd licitū: tñ
absq' necitate s; cū solēnitare. 3? qñ h°
ipm facit z sine solēnitare: vt i iuramē
tis q'tidianis ex q'dā mala cōsuetudine
vt p' deū ibo cras ad eccl'am: vel aliqd
sile. vel ēr cū hī iuramēta fiūt ex ioco.
In oib' p'dictis statz cū iurat piurat.
22. q. 4. qui sacramēto. S; intellige lar
ge. vt in p. 5. dictū ē. A. Idē i dcā. q. 21.
Et ad p'dicta facit p'dictū. c. aiaduertē
dū. 22. q. 2. B.

Utr' piuriū sit pctm mortale? R° h;
Tho. scdā scdē. q. 98. Ex suo genē pctm
ē mortale: qz ipoztat cōtemptū dei: nec
excusat a pctō mortali nō implens ēr
qd coact' iurauit. Pōt tñ per auctōita
tē pape ab obligatōe iuramēti absolui
p'sertim si coact' fuit tali metu q' cadē
posset i cōstātē viz. A. De hoc s. iura
re. 5. 14. 2? s. iuramētū p. 5. p'te. cū additi
one. B. Minor tñ pnia impōit tali.
Itē nō excusat a mortali pctō q' iocose
piurat. qz nō euitat dinā irrecuerētiam
imo q'tū ad aliqd magis auget. Silt' z
ille q' ex lapsu lingue iurat: figdē adue
tat se iurate z falsū esse quod iurat nō
excusat a pctō mortali: sic nec a dei cō
tēptu. Si aut' hoc nō aduertat n' v' ha
bere itētiōem iurādi: z iō a crimine per
iurii excusat. A. Idē in sū. co. ti. q. 22.
vbi ēr addit q' cū male iurat: qz quis
vex sit: sine cā tñ iurat: nō s; ē morta
le fm Tho. Nā sicut dicit Ray. Si iura
tur in cōi sermone aliqd licitū: puta.
cras ibo ad eccl'am: vel hī? sicut fit in
q'tidianis iuramētis ex q'daz leuitate
veniale est. 25. dis. 5. criminis. Qd pōt i'el
ligi qñ ista leuitas p'cedit ex surreptōe
nō p'cedēte ex nōbili negligētia. Al' se
cus cū sit iō secūdū decalogi p'ceptuz:
vt nōr Nico. de lira sup' Exo. 20. Et satz
facit dictū. c. aiaduertēdū. Subdit aut'
Ray. Si hō licitū sine cā iurat: sed cū
solēnitare: z indiscrete mortale ē. B.

Utr' excuset a pctō mortali qñ iura
tur falsū qd credit eē vex? R° h; p'e.

Quia iurat falsū iuramēto assertorio ⁊ iurās credit vey: si qdē adhibuit debi tā diligētiā nō ē mortale. Sicut ⁊ qñ iuramētū fuit pmissoriū si ppter legiti mū impedimētū omittit impleri excusa tur saltē a mortali. A. Idē in dicta .q.22. B. Sed qd faciet q ppter me tū iuravit se aliqd daturū vel facturū vide s. iurare. §. 15. q incipit. qd de eo.

¶ Utz piuriū sit gravi⁹ pctm qz homi cidū? R. fm Tho. in quolibet. Sicut apłs dicit ad Heb. 6. hoies p maiorez suos iurāt ⁊ oīs ⁊ trouerſie eoz finis ē iuramētū. Frustra aut in cā homicidii trouerſie finis eēt iuramētū si homi cidū eēt gravi⁹ qz piuriū. Presumere tur. n. q. q maiorez culpā. s. homicidii cō misit nō vereret minorez. s. piuriū incur rere. Un ex hoc ipso q in cā cuiuslibet pcti defert iuramētū manifeste oñdis q piuriū p maxio pctō d; hēri. Neqz imento. qz piurare nomen dei bñdicti vř qdā negatio noīs diuini. Un scđz lo cū post idolatriā pctm piuriū tenet: vt ex ordine pceptoz p; Sed ⁊ apud gen tiles iusiuradū erat honoratissimū: vt dī circa pncipiū metaph. S; qz homi cidū gñi⁹ punit i ecclā: rō ē: qz gñi⁹ nō cumētū infdū hoib⁹ imiet ē: ex mino ri clpa. tñ h; iudiciū dei mai⁹ pctm gra uius punit. A. Jb i sū. co. ti. q. 23. B.

¶ Utz peccet q ab aliq exigit iuramē tū? R. h; Tho. scđa scđe. q. 88. Qui exi git iuramētū vt p sōa pūata ⁊ h⁹ fac qz nescit: sed dubitat de xitate h; q Aug. dicit nō peccat. s; tñ ex hūana tenrati one. i. ex infirmitate hūane nāe pcedit Si aut scit vel pbabilr credit eū falsū iuraturū ⁊ cogit iurare homicidā ē. Nā fm Aug. Ille de suo piurio interemit se. Sed iste manū inficiētis impñit. A. Ad h. 22. q. 2. ille qui. ⁊. c. se. vbi hēf hoc dictū Aug. B. Si aut aliqs exi gat iuramētū tanqz psona publica fm q exigit ordo iuris nō vř eē i culpa siū sciat vey iuraturū siue falsū. qz non vř ipe exigere: sed ille ad cui⁹ instatiā exi git. A. Lon. pdictis Ray. ⁊ glo. ei⁹: vt

in sū. co. ti. q. 24. B.

¶ Que ē pena piurii? R. fm Ray. De bet fm canones grauis impōi pnia cū circūspectis circūstātis magis vel mi nus aspera ē iponēda. A. sū. mioz qz p homicidio sponte cōmissō. 22. q. 1. pdi candū. B. Jtē piuri sūt infames. 6. q. 1. infames. ⁊. c. q. cūq. 22. q. 4. si quis conuictus. A. Jbi ē ⁊ cāntes piuriū dī. Si qs conict⁹ fuerit alios ad falsa te stimonia vel piuria traxisse vel qcūqz corruptōe pecunie sollicitasse. ipe qui dē vsqz ad exitū vite nō cōicet. Idē ho qui et i piurio cōsensisse pbāt ab omni testimonio sūt remouēdi ⁊ fm legem ifamia notabūtur. Et fm Tho. scđa se cunde. q. 98. arti. 3. in iuramēto asserto rio qs non efficiť infamis ipso iure: sed solū p sniam diffinitiuā s iurātē lataz in cā accusatōis. Frāgens ho iuramē tū pmissoriū solēniter factū ipso iure fit infamis. qz i ptate ipius māet post qz iuravit vt det suo iuramēto xitatez qd nō cōtingit in iuramēto assertorio. Hof. aut vřsentire q piur⁹ indifferēf sit ipso iure infamis: vt in sū. co. ti. q. 25. Lōra qd est. c. testimoniu. ex de testi. Unde dictū Tho. vř pbabilius. B. Nec āpli⁹ ad testimoniu d; admitti: vt dicto. c. q. cūq. ⁊. 22. q. 5. paruuli. non ob stāre q egerit pñiam: ex de testi. testio niū. A. In dicto. c. q. cūq. sic dī. Qui cūqz sciens se piurauerit. 40. dies in pane ⁊ aqua ⁊ seprē seqntes ānos peni teat. ⁊ nunq sit sine pñia: ⁊ nunq in te stimoniū recipiat. cōionē tñ post h⁹ re cipiāt. Jtē hosti. dicit q exq semel p batū est piuriū s aliquē etiā i modum exceptōis: repellit eū a testimonio sp: ē i alio iudicio: s; glo. Ray. videat ali ud sensisse: vt in dicta. q. 25. Sed p dcō hosti. satj faciūt iura pallezata. B. Et hoc vey de periurio falsitatis. i. qñ quis falsū iurauit. Sec⁹ de piurio rōe deficientis iusticie seu iudicii. i. qñ qs iuravit iniustū seu sine cā. qz ex hoc n vř repellī a testio. ex de testi. co. c. fi.

¶ Quō solēnitates adhibite agguant

pluriū? R. scdm Ray. Quicūq; iurat per deū multū obligat. Qui hō p deū et per euāgelia magis obligat. et adhuc magis q istis adiungit scōz religas. Et ita crescētib; solēnitatibus crescit obligatio. Et sicut dicit Tho. scda scde .q. 98. quius pctm ē si aliqs solēniter iurās p euāgeliiū piur; q si p deū i cōi s mōe piurat. tū p pē scādaliū. tū p pē maiorē delibātōez qb; aliq; hīc de positi grauius est si quis p deū iurās piuret q p euāgeliiū. Idē de. et Inno. A. Id in sum. co. ti. q. 27.

Quid si aliqs audit aliqūē piurare. vide s. iurare. §. 17. q. incipit. Quid si qs audit. Et multa ibi ad hāc mām pti nētia. Sif. s. iuramētū p. et 2. p. totum.

Permutatio. Qualit fieri pos sit pmutatio de bñficiis ecclīa asticis? R. scdm Ray. Bñficia ecclīa stica nō pnt adinuicē pmutari auctozitate vel pactōe ptiū sine simonia. Sz eps si vile eē vidēt pōt ex officio suo trāsferre psonas et facē pmutatōez: ita tñ q prib; inf se non licet de hoc paci sci et tractare: vt Inno. ponit. sz totū ex ponāt et relinquāt in manu superioris. A. Dicit ēr Inno. q talia possunt esse xba ad epm. Lum ego nō possum secure in ecclīa mea cōmorari vt pficē. s. ppter diuersitatē lingue vel alia iusta d cā: supplico vt de mea pbedā vt ecclīa alii pvideatis et mihi pūdeat i alia. Credim; et q possit ei dicē: et tali meli; operēt mea ecclīa et mihi sua. ex de pre ben. inter cetera. Lon. hosti. B. o. autē Ray. dicit q partes pnt sine pctō sibi inuicē itimare volūtates suas. Sed p mū tuti est fm Ul. vt in sum. li. p. ti. p. .q. 6. Sed et secūdū sustineri pōt qñ tal intimatō sit sine pacto. qz necubi vñ phibitiū. B. Permutatio hō possessio nū p se non est inhibita. qz dā ibi tpa le p tpali. ex d rez pnu. ad qōnes. Ita tñ q si altera pars ppondēt poterit pecunia refundi vt sic ad eqūtatē permutatōis quēiat. Sed hō nō q hec pmutatio est quedam alienatio: vt ex d re. ec. alie. nulli. Et ideo seruandus est modus qui dñ s. alienatio. §. p.

Quādo duo volētes sua bñficia permutare libere et sine fraude resignant in manu epi: nō pnt impediri p illos q bñt lras aplicas de bñficiis vacatur. ex de re. pnu. licet. li. 6. Et si talia bñficia offerant aliis non valet: vt in cle. ne accessione. ex eo.

Perplexitas alia iuri; alia facti vt Ray. ponit. Perplexitas iuris ē cum aliqs circa illd qd sibi occurrat faciendū vel nō inuenit diuersas auctoritates sibi inuicē oppugnātes. Hec perplexitas p peritoz cōsiliū et dñoz cōcordiā reformatā ē. A. De hoc latius s. cōfessor. 2. §. si. in additōe. B. Alia ē perplexitas facti qñ vt ait Greg; diabolus suggestionē suā plerōq; ita peccare facit: qñ si pctm fortasse surgere appetāt sine alio pctō nō euadāt. sz. dñ. nerui. Et dā ibi cōsiliū q tūc minus malum eligat. i. qd al fm se consideratū eēt minus pctm. Nā xitate in spectā nō pōt aliqs esse perplex; i. ne cessitate astric; ad aliqd malū. Unde Aug; . Vasis ire nunq; de reddēt iteritū si spontaneū nō inueniret hō hñe peccatū. 23. q. 4. Nabuchodonosor. Item Aug; . Vsq; adeo pctm volūtariū malū ē vt nullo mō sit malū nisi sit volūtariū. is. q. i. §. p. circa si. Lon. Tho. i. 4. di. 39. Sif. et oēs theologi. A. Idē in sū. lib. 3. ti. 30. q. 2. B. Si sacerdos celebrans recolit se cōmisisse aliqd mortale. vide s. missa. §. s. Et de tenētib; opinōes diuersoz magistrōz s. opio. §. p.

Personatus. vide supra. dignitas. §. p.

Pertinacia ē oppositū vitio molliciei et xrtuti perseverantie: de quibus habet s. mollicies.

Pignus quid sit? R. fm hosti. est obligatio

tio rei licite p debito facta. Sit aut ad maiore securitate. qz tuti e pignori in cubere q agē in personā: vt in Insti. de obli. q ex deli. na. s. furti. Unde qñ trāsīt i ptatē creditoris dñ pign⁹. s. si re manet apud debitore dñ hypotheca. s. quātū ad actōem nō differūt. A. Jd in sū. li. 2. ti. 7. q. 77. B.

¶ Quot modis intelligant aliq tacite pignori obligata? R. fm Hosti. Pul tis modis. Nā si qs tibi dotem p aliq pmissit oia bona sua tacite obligant Jtē p restituēda dote vxori oia bona mariti obligātur tacite et si extraneus. s. q mulierē nō hz in ptatē dotē c fert. L. de rei vx. ac. l. vnica. De hoc vide s. dos. s. 2. r xi. qui incipit. Quid si mari tus. Jtē oia bōa dūctoris inuēta r illa ta i rustico pñio sciēte dño nisi ad tps iferātur tacite obligata sūt dño. p pen sione. In vrbano aut nō distiguo vtrū dñs sciat vt nesciat. L. de locato. l. certi. Jtē bōa tutorū r curatorū tacite obligā tur minorib⁹ p eoz officio aut si nō ad ministrauerūt. L. de admi. tu. l. p offō. Jtē bona prius tacite obligā filius p re bus aduēticiis r pñis eaz. vt. L. de bo nis q liber. l. cū opz. Jtē bona mris cō uolantis ad scōas nuptias sūt filiis pō ris mrimoniū tacite obligata vt eis re stituat que a pōri marito lucrata fuit. L. de scōis nup. l. hac edictali. s. pñ. A. Et ibi pz qz hec restitutio faciēda ē sal tē p mortē mris: cū interim ipa hēat vsufructū. B. Jtē bona defūcti taci te obligātur p legatj r fideicōmissis. L. cōmunia dele. l. i. A. Jdem i sū. eo. ti. q. 74. B.

¶ Que res pignori obligari pñt vñ? R. fm Hosti. Obligari pñt tam res p sentes q future: vt fruct⁹ pēdētes. par tus ancillaz. ferus pecoz. r ea que na scent. ff. eo. r que nondū. Jtē res corpo rales r incorporeales: vt cautōes r etiā noia debitorū. ff. eo. cū uenit. Jtēz vsu fruct⁹. ff. eo. si is. Jtē seruitutes rustice vt. s. qdū pecunia soluta nō sit his ser uitutib⁹ creditor vtaf. Et si infra cēi tū

diē nō fuerit reddita creditori vendere vicino valeat. ff. eo. sed an vie. Sed hic caue ab vsura. sicut dñ. i. s. 7. A. Et ibi pz qz qd ad vsū talis quērio nō valet qz ē feneraticia. l. lex pmissit i dicta l. sed an. B. Urbane aut seruitutes nō debēt sic pignozari. Et rō ē ne ex va rietate vsus vtrūū edificia destruant r inutilia fiant. ff. eo. si is. s. si. Pignori aut obligari nō pñt: vt Hof. refert. res sacre vt vasa r ornāmēta. vt. L. d sacro san. ec. l. sancim⁹ nemini. A. nisi etiā supflua vasa hēat r debitum vzgeat. B. Et ibi excipit cā fdēptōis captiuo rū: vt p ea possint pignozari: vt i tex. q segtur. A. Neqz aliūde ex reb⁹ mobi lib⁹ solui possit: vt i tex. q segt. B. io. q. 2. hoc ius. Vel nisi i aliis cāis necessa riis in qb⁹ res ecclē alienari pñt. i. q. 2. aurū. vide s. alienatio. s. pñ. Sed nec res ecclē pñt pignori obligari. In aut. de alie. r emphi. s. r qñ. coll. 9. Jtē liberi hois nulla est obligatio: qz dñia ē liber tati. ex eo. c. 2. L. de ac. r obli. l. lobes. L. q res pigno. l. qui filios. in aut. vt nulli iu di. s. qz dñ. coll. 9. In casib⁹ tñ tenet obli gatio liberi hois: vt i redemptio ab ho stib⁹. L. de capti. r postli. reuer. l. si. A. Ubi pz qz talis remanet obligat⁹ quz satisfecerit p pñcio sue redēptōis salte z seruitio ququēniū. B. Jtē ob necita tē famis pater filiū obligare pōt. L. de pñi. qui si. dis. l. 2. r s. emptio. s. si. A. r ibi de hoc i additōe. Et idē qd in h⁹ s. notat in sū. eo. ti. q. 75. B.

¶ An si qs res suas obligat intelligat futura? R. De pñtib⁹ r futuris sensisse pñsumit. L. q res pig. ob. pñt. l. si. Sed in telligit exceptū omne illd quod specia liter obligaturus non erat: vt vestes. supellectilia que in vsu hēbat. r sitta. L. q res pig ob. pñt. l. i. A. Addita l. obligatōe. cū sequētib⁹. ff. d pigno. Jd etiā nōtur in sū. eo. ti. q. 75. B. Sed bene intelligunt obligata iura r actio nes. L. de senten. pas. l. si ademptis. r l. casus. Si vero dicat mobilia r immo bilia r se mouentia: non ob hoc intelli

gunt actōes ⁊ nōia siue credita. L. de p
to. pigno. l. i. Idē pō de his q offerūt ec
clesie oīa bona sua. Itē q obligat istru
mēta ⁊ de agris ⁊ de oib⁹ q ibi continent
sensisse vñ. L. q res pig. ob. pñt. l. 2.

¶ Quādiu pign⁹ remanet obligatū ?

R. Quādiu ē vn⁹ denari⁹ remanet ad
soluēdū. L. de distr. pigno. l. qdiu. A.
Idē in dicta. q. 75. l. 1. ⁊ in dicta. l. qdiu.
p3 q pign⁹ pōt ēr vēdū: l3 maior pars
pñt: sed nō integra fuisse soluta. B.

¶ Utz ecclesiastici reddūt siue stipēdia
possint pignozari vñ obligari? **R.** scōz
Inno. Nō pñt obligari spāli cōtōe: l3
a iudice p debito canonici: ex cā iudi
cati pñt obligār. L. d excep. rei in. l. i.
pēdia. ff. d re iudi. c. modis. Idē Ber. ex
d fideius. pñt. Vide s. locatio. s. vlti.
A. Idē qd hñt i sū. eo. ti. q. 76. Et vñ in
relligēdū qñ aliūde nō pōt debiti satisf
fici. Al nec ēr p iudicē vidēf posse obli
gari: vt in dicta. l. stipēdia. B.

¶ Utz vñ pignozē sibi obligato sit
vsura? **R.** fm Tho. scōa scōe. q. 78. Si
pign⁹ sit res aliā cui⁹ vsus pñcio extima
ri pōt d3 ille q mutuauit cōputare vsuz
illi⁹ rei in estimatōez ei⁹ qd mutuauit
aliogn idē ē ac si pecuniā acciperet p
mutuo qd ē vsurariū: nisi forte eēt tal
res c⁹ vsus sine pñcio sol3 cēdi inf ami
cos: sic p3 de libro cōdato. A. Idē i
sū. eo. ti. q. 77. B. Et h⁹ itellige q sit
vsura si vñat pignozē cōfēctē dbitore
Si hō eo nolēte eēt furtū. ff. d furtis. l.
pignozē.

¶ Quid de expēsis facti a creditore i
pignozē? **R.** h3 Ray. Creditor pōt exi
gē vñ cōpēfare nō solū expēsas q̄s fecit
colligēdo fruct⁹: s3 ēt q̄s fec bona fide
circa rē pignozatā: puta colēdo fundū
vñ pascēdo iumētū. ⁊ h⁹ nisi fuerit imo
derare. A. vel ēt tāte q̄ cap occasio
ne dbitor nō possit rē redimē: vt i. l. de
qua statū. Et idē qd hic nōt i sū. e. ti. q.
79. B. ff. de pigno. ac. l. si seruos. Sed
fruct⁹ quos pcepit vñ pēpē debuit cō
putabit i fortē. L. de pigno. ac. l. 2. ⁊ ex
eo. cū contra.

¶ Quid si pign⁹ perit vñ deteriorat⁹ ?

R. Si sine culpa creditoris perit vel
deterioratū ē nō tenet. Et nihilomin⁹ de
bitor tenet soluē dbitū nisi actū sit q
amissio pignori libet debitorē. Si hō
clpa creditori: tenet creditor. L. d pig.
ac. l. 2. 4. ⁊ 5. A. Idē i sū. e. ti. q. 80. B.

¶ Quid agat creditor hñs pign⁹ si pa
rat cōputare fructus in fortē petit re
siduū debiti? **R.** fm Ray. pōt qdē pe
cuniā mutuātā p actōez pñonālē petē.
L. de pigno. ac. l. quis. ⁊ l. distracti. Itē
pōt pign⁹ alteri pignozare. L. si pign⁹ pi
gnori. l. i. ⁊ 2. S3 nūq̄d possit pign⁹ ven
dere habes in se. s. A. Idē quod hic
notatur in sum. eo. ti. q. 78. B.

¶ Utz creditor cui nō soluit possit pi
gnus vēdere? **R.** fm Ray. Si pactum
fuit q possit vendē certo tpe vñ modo
vel persone vñ pñcio debet creditor de
nunciare debitori: ⁊ postea poterit vē
dere fm formā cōtā: ⁊ nō alit. Si vero
pactū fuit de nō vendēdo nō pōt vē
dere nisi p trīnā denūciatōem factam
debitori vt soluat: ⁊ si nō soluat postea
poterit vēdē. S3 si vendēt ante tēcre
tur furti. Si vero nullū pactū fuit sūf
ficir vna denūciatio: ⁊ postea elapso
biennio. A. s. a denūciatōe vñ a sen
tentia iudiciali numerādo: vt in. l. si de
qua. i. B. poterit fieri vēditio. Pro
bantur hec. ff. de pigno. ac. l. si conuenit
de distrabendo. L. de iure do. impetra.
l. si. A. Idē in dicta. q. 78. B.

¶ Quid si pignozē vēditō creditor mi
nus accepit q̄ erat debitum? **R.** n⁹ Si
hoc vendidit bona fide pōt agē ad resi
duū. Et si plus accepit tenet restituere
debitori. L. de iure do. impetra. l. si. A.
Idē in sum. eo. ti. q. si. B.

¶ Qui ⁊ d quē daf actio psecutiua pi
gnoris siue hypothecaria? **R.** h3 host.
Datur creditori d quēlibz possessorē
ff. eo. l. pignoris. ⁊ l. debitorē. ita qdē
q si possessor h3 titulū lucratiuū: tunc
creditor hēt electiōem vñz agat psona
lis d dbitorē vñ hypothecariē d possidē
tem. L. eo. distractis. ⁊ l. psecutionem.

Et idē si hz titulū onerosū si fuit frau-
dis cōsciū. s. qz sciebat rē aliis obliga-
tā. Sed si nō fuit fraudis cōsciū nō pōt
creditor dēu agere quouqz egerit con-
tra debitōrē z fideiussorē z mādatorē.
z postea agi poterit dē pignoz possessio-
res. **A**. Idē in sū. co. ti. q. 82. **B**.

Qui tō que dat actio pignoratitia?
R. sūm Ray. pōt agere debitor vñ hēs
ei dē creditorē vel heredē ei vel aliuz
si forte creditor rē sibi pignoratā i aliū
trāstulit. nā z iste possessor tenet cōpu-
tare in sortē nō solū fructū quos ipse p-
cepit: sed et oēs quos anteriorē perpe-
perūt a tpe pmi dētus. z sic soluto resi-
duo restituē dē pign. ex eo. cū d. **A**.
Idē in dicta. q. 82. **B**. De pignozatio-
nibz q vocat rēpſalie. vide. i. rēpſalie

Pirata. Pirate oēs ter in
anno ab ore sūmi
pōtificis excoīcant: vt hosti.
refert z ita ē. **A**. Idē etiā nōt domun?
An. de bu. cū Jo. an. in. c. excoīcationi:
ex de raptoribus. **B**.

Placere. Utz velle pla-
cere sit pctm. vi
de s. adulatorio. s. pſt.

Pollutio. Utz per pollu-
tiōem i somnis
amittat hūginitas? **R**. sūm Al.
Non. eo qz volūtas z deliberatio non
immediate voluptati coit cōiungantur.
A. nisi seqtur placitū. Cū vt nōtur in
sū. l. 3. ti. 3. q. 22. Ul. dicit qz si placet de-
lectatio pollutiōis nocturne aū vñ post
credo qz hūginitas ē amissa. Idē credo
de eo qui cām huic pollutiōi dat i vigi-
lia p cōsensū i turpē delectatōem vel
actū: qz tūc hec duo coniungūt in rōe
vni pcti. Et sicut pollutio dēseqs pre-
missoz alterū in vigilia corūperet hū-
ginitatē. sic ē z hic. Sed si p veniale m
negligētiā circa delectatōes carnales:
vel repletōem cibi siue pot: vñ p aliō
sile ei dē occasio pter intētiōez: nō cre-
do hūginitatē amitti. Et addit Ul. dicēs
Pollutiōem aū appellam eā solā q ē
p emissiōē semis. Hoc aū iō dixi qz

triplex hūmor de mēbris genitalibus
fluit. s. semē vrina z hūmor sūlis semu-
ni q ē mediū inter semē z vrinā. z distil-
lat intdū p pē solū tactū femine: vel p
pter auditū aliqru turpiū. Sed p solaz
femine resolūtōem amittit hūginitas.
qz ipa sola supplet locū coit vel com-
plet ei delectatōem. hec ibi. **B**. Utz
pollutiō nocturna ipediat cōiōnē: vide
s. cōicare. s. 5.

Utrū pollutio q i somnis icipit z in
vigilia terminat sit pctm? **R**. sūm Tho.
in 4. dī. 9. Pollutio qstū ad rōem me-
riti vel demeriti magis iudicat sūm pñ
cipiū qd est in dormiēdo qz sūm finem
q est in vigiliādo. qz corporalis mor non
pertinet ad meritū vel demeritū: nisi
sūm qz a volūtate cātur. Ex q. n. excitat
est mor i dormiēdo nō subiacer volū-
tati vigiliātis vltēri nec reputat eui-
gilasse qz pfecte vñ libi arbi. rēcupa-
uerit. pōt tñ dtingē qz in ipa vigilatio
ne pctm oriat: si qdem pollutio place-
at p delectatōem. qd quidē erit venta-
le pctm si talis placētia sit ex surreptio-
ne. mortale aū si sit cū deliberato con-
sensu pēipue cū appetitu futuri. Ipsa
aū post placētia nō facit pñritā pollu-
tiōem pctm. Qd si placeat vt nāe exo-
neratio vel alleuiatio pctm nō credif.
A. Idē i sū. l. 3. ti. 24. q. 74. Et aduer-
tēdū qz pollutio nocturna i se nō habz
pctm cū nō subiaceat iudicio seu pñriti
rōis. pōt at hē in sua origine morta-
le vel veniale sūm qūitatē rei vñ orif. s.
cogitatōis seu crapule: vt colligit ex di-
cti p Tho. scōa scōe. q. 154. arti. 5. Itē z
i suo accitē. s. p placētiā: vt pñritū ē.

Populus. Quot homies
faciūt pplm?
R. Decē. io. q. 3. vñio. **A**. Ibi
hō nōt glo. **B**. sicut duo faciūt agre-
gatōem. ex de elec. c. p. z tres collegiuz.
ff. de hb. sig. Nerati. z tñ retief i vno.
ff. qd cuiusqz vñiuer. no. l. sicut municipiū.
io. aū aut. 20. faciūt turbā. ff. vi bo.
rap. l. fi. s. p. **A**. Jmimo. l. ptoz. 2. s. p.
Et ibi dī q. io. vel. 20. faciunt turbam.

B Quatuor aut vel quicquid porci vel de
cem oues faciunt gregem. ff. de abigeis. l.
oues. **A** . Idem in l. i. §. 3. ti. 30. q. 15. ubi
est ex hoc arguitur quod potest dici populum scan
dalizari quoniam x. greges et honesti de populo
scandalizantur: sed in populo sunt et mille. **B**.

Portio canonica

De portione canonica circa sepul
turas. vide in sepultura 3. Item de porti
one legitima filiorum et heredum. vide supra
legitima. per totum.

Postulatio quid sit? R. fm hosti. l. 3

Sof. dicat quod postulatio est gr^a
petitio. ar. ex eo. bone. Tu dic quod postu
latio est alicuius persone que eligi prohibetur
non propter vitium sed propter defectum quod tamen po
stulatum non omnino inhabile redditur ad puidem
dum ecclesie et eorum et certa capituli petito.
A . Idem in l. i. §. 3. ti. 26. q. 13. **B**.

Quis sit postulatus vel non? R. scilicet
hosti. In primis quidem non potest postulari
criminiosus: puta parricida: homicida: vel
inobediens. Tales enim nec eligi nec postu
lari possunt. ex eo. c. p. et 2. Item non professus ta
cite vel expresse non postulat in reglaribus
placuit: sicut nec eligitur: ex de elec. cum
canon. et c. cum ad nram: nisi necessitate instat
te: quia tunc possit dummodo in regula fuerit
competent instructus: sicut potest colligi ex
de elec. cum monasterium. et c. officii. §. si.
Item non postulat epilepticus: sicut nec eli
gitur: ex de elec. cum in clericos: nisi forte
sit liberatus ita quod iam per annum fuit liber
et 33. die. coter. **A** . Et ibi per quod si talis ce
ciderit cum clamoribus seu veratibus: in per
petuum non admittitur. **B** . Item nec muni
cipalis: quia talis omnino inhabilis est: ex de cor
po. viti. exposuisti. De hoc. i. vitiat cor
poris. §. 2. et ibidem de multis vitiis corpo
ralibus per totum. Item nec bigamus vel irregu
laris. quia talia et similia omnino inhabile reddunt
Quod si talis defectus est qui non reddit omnino
inhabile admittitur postulatio. id postula
ri potest si defectus sit in etate. ex eo. **A** . s.
de elec. **B** . cum nobis olim. §. p. l. et vlt.
Item si defectus sit in ordinibus. Nam ad omnes

dignitates habentes curam postulatus est qui
non est in sacris: ex de elec. dudum §. si.
ex de eta. et q. li. a multis. Item si sit defe
ctus in natalibus: ex de elec. innotuit. Item
si sit episcopus: ex eo. c. si. Et si talis eligeretur:
non valet. ut ibi h. f. **A** . Idem in octava. q. 13. **B**.
Quod clericus aliene diocesis sit postulatus
vel possit eligi? R. fm Ber. ex de
elec. et si vnanimit. **A** . h. c. non videtur
ibi h. f. **B** . Quamvis clericus non possint
dimittere ecclesias suas nisi consensu episcoporum su
orum: nihilominus eligi possunt siue in sua siue
in aliena diocesi: ex de elec. cum in clericos
cos. **A** . h. non glo. i. c. innotuit. ex de
renu. et addit quod si episcopus malitiose bene
gaucrit licetiam compellendus erit per suum
superiorem. ex de iure pa. nullus. Et idem non est
in dicta. q. 13. **B**.

Quod religiosus debeat postulari vel
eligatur? R. Diuersae fuerunt hac tenus opinio
nes. Hodie tenetur indistincte quod siue in
suo monasterio siue extra: siue et ad episcopalem
dignitatem eligatur: ut non per Jo. an. ex de
elec. null. l. i. §. 6. **A** . Et in deo. c. null. vlt. ex
p. l. colligi. ubi est de quod nullus potest eligi in
placuit filiois nisi fuerit expressus professus. **B**.
Si aliquis eligatur postulatus vel postu
latus vel postulat vel postulet eligendo
vel eligendum vel eligendum: et h. h. s.
electio. §. 18. q. incipit. In omni.

Quod si sit aliquis postulatus? R. n. Si sit
episcopus a papa postulatus: ex de elec. c. si. Si vero
patialis defectus in ordine vel etate vel postu
lari ab eo qui hac parte dispensare potest. Unde
si aliquis. 20. annorum postulet ad dignitatem
sui cura: ab episcopo potest postulari. Si cum
cura: a papa: ut §. dispensatio. §. p. l. et si.
Si vero sit defectus quia est clericus aliene dioce
sis vel subest alii vel religiosus et h. i. non
omnes quod postulet: sed eligi potest: ut dictum est
§. §. 3. et 4. **A** . Ad hoc potest reduci quod
notatur in l. i. eo. ti. q. 13. **B**.

Quod potest postulare? R. fm hosti.
Qui et eligere potest: ex eo. bone. et §. ceterum.
et per totum. ex de elec. innotuit. et valz sui admi
tatur postlatio si eorum fuerit. s. si ab omnibus
fiat. vel saltem si due partes consenserint: quia tunc
idem est ac si omnes concordaret. aliter non facile ad

mittit: ex d. elec. scriptū. s. si. nec regit
to. m. i. c. l. i. ex d. elec. q. 2. pp. f. ut fiat
p. modū scrutiniū et formatōis decreti.
A. i. f. 3. formā deti. c. q. 2. pp. f. B. q. uis
f. 3. q. d. a. regit et tuti. f. A. Ad h. fa
cit q. d. h. f. i. sū. eo. ti. q. 15. et se. B.

Quis ē effectus postulatōis? R. q. po
stulatōe admittit tanq. rite facta pote
rit postulat. confirmari: ac si elect. fuisse
ex de elec. cū monasteriū. A. et sic ser
uat curia ad vitādū circuitū: et nos ser
uare debem. l. 3. de ordine iuris videat
ut p. postulatōes p. q. s. habilitet ut pos
sit eligi: exinde confirmari fm. Hof. et ho
sti. et i. sū. eo. ti. q. 17. p. c. innotuit in f. ex d.
ele. vbi n. v. b. p. bari q. talis sit ordo
iuris. B.

Utrū p. postulatōem aliquid ius acqui
rat postulatō? R. f. 3. Jo. an. sup. 6. Si
postulatō coram fuerit vel salte a dua
b. p. b. f. c. a. p. d. et q. d. a. g. r. a. l. i. f. 3. tū
f. 3. q. d. a. peti p. o. r. m. a. t. i. o. ex d. elec. cū
monasteriū. et c. officii. s. f. i. Et si tales ad
miserit supior dicef facit g. r. a. 3. si nō ad
miserit facit iuriā. ff. de aq. q. ti. et est. s.
p. l. i. Si at nō sit facta i. c. o. d. i. a. v. l. a. dua
b. p. b. i. b. f. 3. ex cā: tūc depēdet a g. r. a. spā
li: ex c. postulatōes. et c. bone. A. ut p. 3.
in sū. eo. ti. q. 15. Hosti. dicit. Quicquid
alii dixerit sic distingo: aut duo postu
lantur aut vnus postulat et alii eligi.
Si duo postulat aut i. alte. p. ueniant
due p. tes capli et postulatō sit ex cā: pu
ta pp. t. v. g. e. r. e. n. c. i. t. a. t. e. aut euidentē vti
litatē eccle. aut alte. p. istoz deficit. In
p. cāu acgrif ius postulatib. adeo q. p. t.
confirmatio peti p. ar. ex de elec. cū mo
nasteriū. f. 3. n. acgrif ius postulatō: nisi
fuerit supiori postlatio p. i. t. a. t. a. tūc n.
ius sibi acgrif. Nō tū ager postlat. ne
p. s. u. p. t. u. o. s. e. se i. g. e. r. e. videat. ar. ex d. ele.
q. l. i. f. v. e. x. in modū d. n. u. c. i. a. t. i. o. s. forte ad
mittef ob vtilitatē eccle. ar. ex de elec.
publicato. Q. d. si neut. duoz postlatoz
h. 3. duas p. tes v. l. h. 3. f. 3. nō sit ex cā: nō iu
ris: sed g. r. e. i. n. i. t. i. f. Si aut v. n. eligi et alii
postulat et i. postulatū due p. tes ueni
unt et sit ex cā: p. f. e. r. t. postulatō et vici

electōes: ex d. ele. scriptū. Q. d. si vn. de
duab. p. b. i. b. deficiat v. l. cā nō subest ele
ct. o. b. t. i. n. e. t. ut in dicto. c. scriptū. Et hec
d. a. si p. s. o. n. e. s. i. n. t. i. d. o. n. e. e. aliogn. p. s. o. n. a
idonea electa d. p. s. o. n. a. postulatā min.
idonea q. uis duas p. tes h. e. a. t. o. b. t. i. e. b. i. t.
ex d. ele. oudū p. s. f. i. et d. c. c. scriptū. B.

Utrū postulatōes variare possint? R.
f. 3. Hosti. Variare p. n. t. re i. t. e. g. r. a. f. quo
usq. miserit p. o. r. m. a. t. i. o. e. p. e. t. e. d. a. Aliq
tū dicūt q. nō. sicut de electōe: ut sup.
electio p. s. i. s. q. i. c. i. p. i. t. Publicato. Si
tū postulatōes et supior a q. postulat. cō
cordaret possēt resilire nō obstare d. i.
c. t. i. o. n. e. postulatō. A. Idem in sū. eo. ti.
q. 10. et 19. B.

Postulatō a papa q. patiūf i. ordib.
v. l. e. t. a. t. e. d. e. f. e. c. t. u. t. e. n. e. f. i. mag. p. re sua
re constitutōem: ex d. elec. cupiētes. de
q. d. c. i. i. s. e. l. e. c. t. i. o. p. s. 4. A. h. p. b. a. f.
i. d. c. o. c. u. p. i. e. n. t. e. s. ad f. i. v. b. i. e. t. p. 3. q. d. e.
de oib. aliis postulatōis p. t. e. r. e. q. de his q.
sūt alligati aliis ecclesiis. B.

Utrū ep. postlat. d. beat. c. s. e. r. i. t. e. r. e. R.
f. 3. Jo. an. l. i. s. 6. Ep. postlat. ad aliā eccle.
am sic d. 3. r. i. d. e. Nec c. s. e. r. i. t. o. nec d. i. s. s. e. r. i. o.
f. 3. i. h. v. o. l. u. n. t. a. t. i. d. n. i. p. a. p. e. m. e. s. u. p. p. o. n. o.
ad h. s. q. i. i. s. c. r. i. p. t. u. r. A. h. v. l. f. a. r. l. p.
b. a. r. i. i. d. c. o. c. u. p. i. e. n. t. e. s. ad f. i. B.

Postulatō sū postlat. f. 3. iuristas
ē desiderii sū sū amici sū i. i. u. r. e. a. p. d.
eū q. i. u. r. i. s. d. i. t. o. i. p. e. s. t. e. x. p. o. n. e. v. l. a. l. t. e. r. i.
desiderio d. d. i. c. e. ff. de postu. l. i. Et d. i. s. t. a.
postulatōe h. e. s. m. l. t. a. 3. q. 7. s. t. r. i. a.

Prebenda. Quid sit p.
bēda sū ca
nonia? R. fm. Hosti. p. rebē
da est ius percipiendi puentus in ec
clesia competens tanq. vni d. collegio.
et nascitur ex canoniam sicut filia. q. ex
quo aliquis habet canoniam debz ha
bere et p. rebendam: extra eo. c. relatu.
p. rebēda igit. p. p. e. c. o. n. s. i. s. t. i. t. i. n. f. r. u. c. t. u. u.
p. e. r. c. e. p. t. i. o. n. e. Canoniam aut in iure alic.
q. in canonicū receptus ē ad quod ius
postea p. t. i. n. e. t. p. b. e. n. d. a. stallus in choro
vox in capitulo: ut in dicto. c. relatum.
A. Idem in sū. lib. 3. ti. 13. q. 17. B.

Dignitas ho qd sit: vide s. dignitas. z ibi. quid personatus.

Utz in receptoe canonicoz z collatione pbendaz absentes canonici vocandi sunt: R. Si comode fieri valeat vocandi sunt nisi consuetudo heat eos ad talia no vocari. atq in eoz absentia fieret eis instatibz irritari dz: ex eo. cum i ecclesiis. li. 6.

Receptum. vide sup
tia p. 2. 3. z. 4.

Redicator. Scienduz
qz offi p

dicatois oibz laicis e indictu: ex de hēti. sicut i vno. Itē nō dz admit ti ad p̄dicādū qd dīc se p visionē missū a dō nisi pber. sicut z Moyses pbavit miraclo: de ose. dis. 2. reuera. S; tñ sus ficit ad pbatōem bonoz testimoniu. Un n; clic admittit nisi mittat: ex de hēti. cū ex inuncto. s. p. Epi ho vbiqz p dicare possūt nisi ab alieno epo in ei diocesi phibeant. Nullus ali pōr nisi ab apostolica sede vel ab episcopo lo ci hanc habeat potestates: ex de hēti. excoīcam. s. qz ho. Et si p̄dicat in mor tali pctō mortali peccat: vt pōit Tho. in 4. dis. 19. Sed an teneat eē cōfessio vide s. cōfessio. 2. s. 5. A. Et ibi latius in additōe. Et idē qd in hō pncipio nōt i sū. li. 1. p. ti. 5. q. 19. fm hosti.

Officiū p̄dicatoz est p̄cipuū i ecclia dei: ex de hēti. cū ex inuncto. Et mltis p uilegiis dotat: ex de sta. regu. qz dei ti morē. ex de excels. pla. nimis. p. 2. A. In his caplis dī spālī de p̄uilegiis p̄di catoz z minoz: qz p̄dicatoz ordo z fra trū minoz tāqz fideles chypei orthodo xe fidei spālī sūt hodie p̄uilegio dcoza ti fm hosti. z in dicta. q. 19. B.

Predicator dz hē tria p̄cipua. p vt sit interi caritate ardēs. i. Lor. 13. Si li guis hoīum loquar z angeloz: caritatē aut nō hēam fact sū velut es sonans: aut cymbalū tinnēs. 2. vt sit exteri vi ta lucēs. Grego in omel. de decē h̄gini bus. Lui vita despiciē restat vt ei p

dicatio tēnā. 3. q. 7 s. porro. Nā q bñ p̄dicat z male viuit: deū instruit quō eū cōdēnare dbeat. 4. o. di. mlti. xi. q. 3. p cipue. 3. vt sit ad actū p̄dicādi cōpetēs. In q̄ qtuor sūt ei attēdēda. p̄mū ē i p̄s. s. aptuz. Un sup illud 2. Timoth. 4. p dica hōū ista oportune oportune. ait Grego. Dicitur oportune p̄misit oportune. qz apud auditoz mētes ipsa sua vilitate se destruit si hē oportunitatē ipozunitas nescit. 4. 4. dis. sic rector. in fi. Scd; est loc. qz fieri dz p̄dicatio vt in ecclia: vel in alio publico z honesto loco: nō at i p̄uat loci vt domibz: z per occulta cōtēcula laicoz ne forte oziaf suspitio heresis. 3. o. dis. si qz ex. Darb. io. Quod in aure audistis p̄dicare sup tecta. ex de hēti. cū ex inuncto. circa p̄n cipiū. Tertiū ē q̄litas audiētū. Nā fa piētibz z doctis alta z p̄funda p̄dicare p̄t. simplicibz ho pauca z plana. i. Lor. 1. 2. Sapiam logmur inter p̄fectos. Et. i. Lor. 3. Lac vobis potum dedi nō escā Non. n. poteratis. zc. Item infidelibus secreta fidei non sunt p̄dicanda: nisi forte signa apparerent qz vellent con uerti: z tunc cū cautela. 4. 2. dis. in man datis. Quartū est qualitas dicendozū. s. vt vtilia doceat. Isai. 4. 8. Ego domi nus docēs te vtilia. Nō itaqz fabulas aut grāmaticalia z hī. 86. di. cū multa A. Hec vidēt fuisse dicta Ray. vt in sū. li. 3. ti. 9. q. 1. B. De q̄stuanis p̄di cantibus. vide. i. q̄stuarii. Quomō p̄ dicatores possint cū excoīcatis p̄cipa re: z ab eis recipe. vide s. excoīcario. 6. s. 3. z cū raptoribus. i. restitutio 5. s. fi.

Predo dicit q̄cūqz alios p̄ das in iuste. Et pos sum q̄stū ad p̄is quatuor mo dos ponere. In primis quidem dicun tur predones qui viatores expoliant rebz suis: vt dī s. latro. 2. dī p̄do miles qm accipit z tollit a personis vltra sti pendia sibi cōstituta. is. q. i. militare. 3. sūt p̄dones p̄lati qui vt p̄curationem ipēdant legato vt siles expēsas faciāt plus extorquēt a subditis q̄ soluat: ex

de inu. ec. q. 2. pleriq. 4. dñs pñs iudex si
ue officialis pecunias idebite accipies
L. ad. l. iul. repe. oēs. hec hosti.

Que pena pñonis? R. fm Ray. Ea
de pena ē pñonis q. raptoris cū vñq
raptor sit. Et iō quos par facin? coing
nat pena o. s. l. comitari. i. s. q. 3. sane. vi
de. l. raptor p. s. p.

Prelatus quis eē debeat
collige ex rgu
la aplica quā hēs s. ordinad?
s. p. Itē pñs pñetia ad pñatos s. epōs.
z s. correctio p. z s. obediētia. p. totum.

Presbyter. quere. i. la
cerdos. Itē
s. confessor. z confessor. p. totū. Itē
et s. eucharistia. z Itē et s. missa.

Prescriptio qd sit? R.
Prescri
ptio vñ vsucapio est acquisitio
oñiū p. cōtinuatōem possessionis tps a
lege diffinita. ff. de vsucap. l. 3. Et pñe q
de pñscriptio ē i. in mobilib? vt in domo
z in agro. Hēt et locū in reb? incorpali
bus: vt i. seruitutib? actōib? z hi? ex dñ
ca pos. z pñe. cū ecclē. 16. q. 3. quas actō
nes. Usucapio hō ē de mobilib? z cōple
tur triēnio. sed pñer. pñio regit maius
tps: vt iā dicet. A. Ad pñdicta facit i
Insti. de vsucap. in pñ. B. Al? hō qd
qd de pñscriptōe dñ z de vsucapione in
telligi o. z.

Que res pñscribi pñt vñ qñ pñt? R.
Dñalr oēs res z oē ius pñscribi pñt: ex
eo ad aures. L. de pñscrip. 30. vel. 40. an.
sicut in rē. Excipiūt qdam. In pñmis q
de i. criminibus nullo tpe pñscribit: s. pñ
tius ex diuturnitate tps augēt: ex de
fimo cū in ecclē. 34. q. 5. qd deo. Itē nō
pñscribit s. obediētia visitatōem z s. p
curatōem q. rōe visitatōis debēt: ex. e.
cū nō liceat. z. c. cū ex officii. ex de cen.
cū instātia Et talia qdē nō pñscribit sub
dit? q. ea o. z plato Ali? tñ pñt talia p
scribit: vt puta abbas: vñ ali? pñlat? pñe
scribit s. epīm circa subditos ei? Et sic
dicit Inno. in h? cāu l. 3. sub. dñr? aliqñter
pñscribat: nō pñscribit noīe suo s. potius

noīe alteri? cui de subiectōe rñder: vt
in dicto. c. cū ex officii. Itē ecclē z ceta
sacra vel religiosa loca. decime. pñmitie
z oblatōes. nullo iure pñt a laici pñscri
bi vel possideri. 16. q. 3. s. pñt. ex de pñe
scrip. cām que. z. c. si diligēti. Et de hoc
s. decime. 3. s. xi? q. incipit. vñz decime
pñscribi. Itē nō pñt pñscribi limes: vñ qd
adhēt limiti epātū vñ pñochiaz. 16. q.
3. l. 3. z. c. int. ex de pñoch. sup. eo. Rō ē
ne termini epātū vel pñochiaz cōfun
dant. A. Qd bñ colligit ex iurib? al
legatis. B. Limes tñ pñdior pñt pñe
scribi. 16. q. 4. volum? ex. e. q. 2. Itē nec
liber hō pñt pñscribi. 16. q. 3. s. pñt. Item
res publice q. sūt in vsu ppli Romani
vel aliaz ciuitatū. vt vie platee. pñtes
aqduct? z hi? nō pñscribunt. Intellige
nec in toto nec i parte. ff. d. vsucap. vsu
capione. L. de opi. publ. pñscriptio. A.
In o. cā. l. vsucapione. dñ. Usucapionem
recipiūt maxie res corpales excepti re
bus sacris scis publici ppli Romani z
ciuitatū. Itē liberi hoib?. B. Itē pu
blice functōes siue ciuilis canon q. s.
solui o. z reipublice p. agris nō pñscribū
tur a colonis: vt i. de o. s. pñt. Itē posses
siones agroz nō pñscribuntur a colonis.
L. de pñscrip. 30. vel. 40. an. male agit.
Itē res furtiue vel vi possesse seu etiā
q. nascūt ex eis nō pñscribunt aut vsuca
piunt: vt in Insti. de vsucap. s. furtiue
A. Idē qd in h? s. nō ē in sū. l. 2. ti. s. q.
124. fm Ray. z hosti. B.

Que sūt spēs pñscriptōis? R. scdm
Ray. Omisiss mlti alii due sūt. Una ē
in longi tps vt. 10. annoz inē pñtes. vñ
20. inē ablētes. z intelligūt pñtes q. sūt
in eadē puincia. sed hodie debēt intel
ligi in ciuitate fm Ac. vt nō ē. L. de pñe
scrip. lon. tēp. cū i. longi. A. In glo. q.
ēt ass. Itē rōem. q. hodie singule ciuita
tes hēt sua regimīa: sicut oliz singule
puincie. B. De re hō nō differt vbi
cunq. sit. vt i. ea. l. Alia pñscriptio ē lōgis
simi tps. vt 30. vel. 40. annoz. z hec lo
cū hz inē laicos vñ puatas pñsonas. 16.
q. 3. s. pñt. Lōra ecclās hō quascunq.

necia ē p̄scriptio. 40. ānoꝝ: siue p̄uata
p̄sona siue ecclia d̄ eccliam p̄scribat. 16.
.q.3. q̄s actōes. A. Et ibi subdit. Usu
capiōe triēnu p̄scriptōe suū locū h̄iri
bus. B. Et. q. 4. nec decēni. Excipit
Romana ecclia d̄ quā non p̄scribit nisi
spatio cētū ānoꝝ. 16. q.3. nemo. ex eo. cū
nob. A. Idē in sū. eo. ti. q. 125. nisi q̄
ibi nō ē fm̄. Hosti. glo. Ray. z. Ul. q̄ p̄
tes itelligūt q̄ s̄ i eadē puincia. B.
Quid si possedi rē tuā te p̄te per. s.
ānos z. demū te absente p̄ alios. s. R.
Nō est cōpleta p̄scriptio: s̄ sicut dupli
cat d̄cēniū vbi nullo tpe fuisti p̄ns. sic
te abūte d̄ duplicari q̄qd de decēnio
restabat: vt L. de p̄scrip. lon. temp. auct.
q̄ si q̄busdā. A. Idē i d̄cā. q. 125. scōm
eūdē. Hosti. B.
Utr̄ i p̄scriptōe regraf bona fides?
R. Sic fm̄ canones. Scōm aut̄ leges
regraf bona fides i p̄scriptōe. 10. vl. 20.
ānoꝝ. L. de p̄scrip. lon. tēp. in auct. male
fidei. A. Ibi d̄r. Male fidei possessō
re alienāte cessat vsucapio: z. longi tē
poris p̄scriptio si ver̄ d̄ns ignorat ius
suū z. alienatōem factā. Spectat ergo
30. ānoꝝ defensio. B. Sed i p̄scriptio
ne. 30. vel. 40. ānoꝝ nō regraf. 16. q.3. s.
pōt z. ex eo. vigilāti. L. de p̄scrip. 30. vel
40. an. cū notissimū. z. l. si q̄s ep̄tōis: nisi
velis dicē leges ip̄as cē correctas. ex. e.
c. vl. q̄d pōt papa facē p̄p̄t piculū aie
vt s̄. papa. s. p̄t. A. Poti⁹ v̄f aīp̄t.
Et sic ē x̄itas q̄ dicte leges s̄t correcte
fm̄ Ray. Hosti. z. Inno. z. Ber. vt nō ē
i sū. eo. ti. q. 130. B. Et regraf bona fi
des nō solū ab initio: s̄ ēt in q̄libz p̄te
p̄scriptōis: vt in dicto. c. vl. z. c. vigilā
ti. ex de reg. iur. possessor. li. 6. S̄z scōz
leges vbi requirebat bona fides suffi
ciebat t̄m̄ eaz ab initio h̄uisse: vt i d̄cō
s. pōt. z. in d̄cā. l. cū notissimū. que vt d̄i
xi. p̄p̄t piculū aīaz nō h̄nt locum. Dec
nōt Jo. an. sup dicta reglā. A. Et h̄o
fatis exp̄sse colligit in dicto. c. si vbi d̄r
Diffinim⁹ vt nulla valeat absz bona fi
de p̄scriptio tā canonica q̄ ciuilis: euz
gnāliter sit oī cōstitutōi atq̄ cōsuetudini

derogādū: q̄ absz p̄ctō mortali nō pōt
obseruari. Un̄ oꝝ vt q̄ p̄scribit in nulla
parte t̄pis rei h̄eat cōsciam lesā aliene.
Et si alig doctores videātur dicē q̄ p̄
scribat debitū spatio. 40. ānoꝝ etiā ab
eo q̄ sciebat se debitorē: pōt intelligi
v̄ez q̄n ex hac scia nō cōstituit male fi
dei: puta qz ex rōabili cā cogitabat cre
ditorē sibi remisisse nō petēdo p̄ tā lon
gū t̄ps cū potuisset petē si voluisset. S̄z
in dubio finitē nō p̄sumit nisi ex ami
citia v̄l parērela: v̄l alia diectura aliō
onīdat: cū nemo estimef rē suam iacta
re. ff. de p̄ba. cū de indebito. Itē iuris
ignorātia nō facit aliquem bone fidei
possessorē. vt si q̄s credat pupillū vel
illū qui curatore h̄z posse rē suā aliena
re sine auctoritate tutoris aut curato
ris. ff. de vsucap. nūq̄. s̄z Ray. glo. ci.
z. Ul. z. in sū. eo. ti. q. 126. Itē mala fides
v̄ditoris seu p̄ncipalis auctoris nocet
q̄ ad p̄scriptōez. 10. vel. 20. ānoꝝ: vt in
auct. male fidei. L. d̄ p̄scrip. l. s̄. tē. Itē q̄n
res fuit furto seu vi possessa: nisi post
ea rediit i liberā p̄tātē d̄ni. Al̄t mala
fides auctoris nō nocet p̄scribēti. i. In
sti. de vsucap. s̄. furtiue cū seq̄ntib⁹. z
nō ē in d̄cā. q. 126. Itē si q̄s h̄eat cōsciam
dubīā nō v̄f bone fidei. qz hec ē bona
fides vt recipiēs credat tradētē eē do
minū: vel h̄ere p̄babilif ius alienandi
s̄. q̄ sit p̄curator vel tutor. ff. d̄. x̄b. sig.
l. bone fidei. z. nō ē in d̄cā. q. 126. z. glo. an
c. si diligētī. ex eo. nisi fuisset dubiū scri
pulosū z. nō rōnabile. qz si ei nō cōfētiat
non obfistit bone fidei. ex de sen. exco.
inquisitioni. B.
Utr̄ ille q̄ cōpleta p̄scriptōe incipit
h̄ere malā fidē teneat restituē? R. fm̄
Hosti. Si ex oī p̄te p̄scriptōis habuit
bonā fidē tā res illa facta ē sua d̄ b̄nfi
cio iur. Un̄ tūc nō ē d̄d q̄ h̄eat cōsciam
rei aliene: s̄z t̄m̄ rei q̄ fuit aliena. Idem
Ber. Jo. an. z. q̄i oēs. A. vt p̄z i sū. eo.
ti. q. 131. B. Si t̄m̄ q̄s h̄et cōsciaz i d̄niū
z. nō posset eā deponē teneref ad resti
tutōem. A. Hoc fuit dictū Ray. vt
p̄z in dicta. q. 131. B.

Sed qd possessor bone fidei? Rn? Bona fides intelligit cū aliq credit tradēt eē dñm: vñ hñe ius pstrahēdi: lz erret in f. d. ff. de x. b. sig. l. bone fidei Et hec bona fides psumit: nisi pbertur dñi. ar. ff. de pba. veri. Qñs tñ psumitur dñi ppter denunciādem. L. de rei ven. si fundū. vel qz mercaz dñ leges. L. de agri. z cens. l. quēadmodū. l. xi. vel si emit a pcuratōe meo p collusionē: l. qz emit a p dīgo vñ luxurioso cui bōis interdictū ē. ff. p emptore. qui fundū. s. qui sciēs. z. l. si quis A. Et ibi dñ q emēs ab eo q statū in malos vsus cōsumptur ē psumit male fidei: nec ibi distinguit vñ sit ei inēdicta admīstratio bonoz vel nō. B. Nōnē hec ex eo. si diligēt. Idē Jo. an. A. Hec in telligenda sūt fm ea q añ pxiū. s. posita sunt in additione. B.

Utrū in pscriptōe regraf iust? titul? R? Si ius cōe vel pscriptō nō ē p possessorē sufficē bōa fidei: al necesse ē altare titulū z pbari: nisi altē pscriptio tāti tps cō dñi n sit mēoria. ex e. epm. l. i. cō.

Utrū in pscriptōe regraf possessio? R? Sic. z dñs eē otinua: qz si interrūpā possessio interrupta est pscriptio. 16. q. 3. s. pōt. ex eo. illud. Sed si fiat interrūptio ciuili. s. per litis cōtestatōem non currit amodo pscriptio. qz psumit titubare z malā fidē hēre. Hec Jo. an. ex dñ regaur. sine possessiōe. l. i. cō. A. hoc. p baf in dicto. s. pōt. 16. q. 3. B.

Qualit interrūpat possessio nāst? R? fm Ray. per occupatōem aque suū fluminis occupantis fundū. Itē p violētā deictōem: vel ēt si res sit a possessorē furto sublata. ff. de vsucap. nāliter Itē si quocunqz mō amisit possessiōem seu aiūm deserēdi hūit. ff. de serui. vrb. p dñ. si heres. s. p. l. dñ. Inno. A. Lon. ēt Ul. vt in sum. eo. ti. q. 127. ad si. vbi etiā dicitur fm glo. Ray. qz solo aio pōt qz desinere possidere: lz nō possit solo aio acquirere possessiōem. B.

Quō pscriptio interrūpatur ciuilit? R? fm Ray. In iudicio tribus modis. p

mō p libellū pncipi oblatū. Et hō valet tñ i qbusdā actōib? q ānales vocant: qz p anū nō pñt moueri: sicut ē actio iniuriarū z qdā alie. in Insti. de ppe. et tēpo. ac. circa pncipiū. Per talem ergo oblatōem libelli perpetuatur. 2. p qre lā iudici factā z conuētōem rei. Et hoc valet in oibus actōib? L. de pscript. 30. vel. 40. ānoz. sicut in rē. Itē i oib? actōnib? interrūpit pscriptio p lit. cō. L. de pscript. 30. vel. 40. ānoz. l. si. A. Itē 3. p lit. cōtes. z hec i oib? valet: vt dicta. l. si. que p Ray. ad hō allegat. z ad scdm allegat. l. sicut in rē. L. de pscript. 30. vel 40. ānoz. Et ad pñm facit. l. 2. L. qñ libel. pñ. ob. z idē p oia dicit in qñ litis cōtestatōe. i. qñ aliq cōtētus i iudicio super rebus immobilib? quas possider no mine alieno noiat dñm in iudicio. z re portatis iudiciis in quib? denunciet do mino vt veniat aut mittat: ipso quoqz nihilomin? dñs legitimis edictis vocato a iudice nō opareat idē dñs: tunc. n. lis est quasi cōtestata z eū qñ ad iter ruptōem pscriptōis. ex vt lite nō cōtes. qñ. z notatur in sū. eo. ti. q. 127. f. 3. Ray. z glo. ei. B. Extra iudiciū hō interrūpit qñqz mōis. p mō p vsuraz solutōez per quā interrūpit pscriptio que currē videbatur contra creditōzē nō petētez debitū. L. de pscript. 30. vel 40. an. cum notissimū. 2. mō interrūpit p secūdā cautōem qñ debitor facit nouā cautōem: vt in dicta. l. cū notissimū. 3. p. prestatio nē: vt qñ quis iusto metu. vñ alia cā impedit nō pōt rē suā petē. z. ptestat corā iudice ordinario vñ corā publicis psonis. ex de offi. 32. pastoralis. ex de ap pel. si iust. 16. q. 3. s. si pōt. A. In dñ cō. c. si iustus. dicitur: qz pfata prestatio quando non pōt haberi iudex: potest fieri corā bonis viris: nec distinguitur vtrū sint persone publice vel nō. B. 4. per denunciādem sacram colono: ex vt lite non cōtes. c. qñ. L. vbi in rem actio expe. pōt. l. 2. A. Ista denuncia tio fit p citatōem factā de parēdo iuri corā iudice sup re quam possider noie

alieno fin glo. Ray. vt in dicta. q. 127. vbi z oia que i isto. s. hñtur nōnt scdm Ray. Ul. z Inno. B. s. p synodalē p clamatōem: vtrūta aliqs sacerdos p clamat in synodo gnali vel puinciali: q. ali' sacerdos tenet rē ecclē sue. extra eo. sanctorum.

In qb' casib' nō currit pscriptio: l3 nō intrūpat: R. fm Ray. In septē. p ē tpe plati q male alienauit rē ecclē. Nā qdū ipse viuit. A. z tener ecclām f3 eū. Ray. vt in sū. eo. ti. q. 128. B. n cur rit pscriptio ē ecclām: vt nōf. 16. q. 3. si sacerdos. z toto tpe vacatiōis ecclē q petē hēt. z si plar' ei' hētic' fuerit. De his duob' ex eo. c. p. z. c. auditis. 4. tpe scismatis. ex eo. cū nob. A. Ibi dī d pscriptōe q nō currit ē Romanā ecclē siā tpe scismatis. B. s. tpe excoicatio nis ipius plati nisi sit negligēs i peten do absolutiōem: ex de ccel. pben. qz. 6. d eū q ē in etate pupillari. L. in qbus cāis nō ē neces. l. fi. A. Ibi gnāl' dicat de oib' minorib': vt d eos nō currat p scriptio nisi 30. vel 40. annoz. S3 in .l. sicut in rē. L. de pscript. 30. vel. 40. an. dī q d pupillū nulla currit pscriptio. B. 7. qñ qd iusta cā ipeditus non pōt agē ex de appel. ex rōne. ff. qb' ex cau. ma. l. q. qdē. z. l. nō enī. A. Ibi dī. Nō. n. negligētib' subueniē: sed necitate rez impedit. B. 16. q. 3. porro. ex d elec. ne. p defectu. De hoc vide. i. s. pht. A. Idē i dicta. q. 128. B.

Utrū currat pscriptio ē eum q aliqd diu soluit sine cā: R. Nō currit s3 pōt retinē qd nō d iure pstitit ēt si diu illd soluerit. L. de agri. z cēsi. l. lib'. ex de censu. puenit. 16. q. 3. clericū. z. c. si eps. A. Idē nōr glo. 10. q. 3. c. qz. Nōtur ēt i dca. q. 128. ad fi. B.

An currat pscriptio ē eū q non pōt agē: R. Regularit' nō currit nisi post qd qd agē pōt iure nō ipediēte. Un' d filiū familias nō currit pscriptio in reb' ad uēticus nisi ex q fuerit libat' a pīa po testate: nec mulieri in dote nisi soluro mīmonio vl' viro agēte ad iopiā: nec

creditori nisi exīte debiti petēdi diti one: vel adueniēte die. Probāt hec. L. de ānali excep. l. 1. z. s. fi. z. L. de iure do. l. in reb'. s. ois. z. L. de pscript. 30. vl'. 40. an. l. cū notissimī. s. illud aut. Ex q nota q si credidi tibi cētū vsq ad decē ānos nō icipit currē pscriptio ē me: nisi post illos decē ānos. A. hoc hī i dicto. s. illud. Et idē qd i h' s. nōf in sū. eo. ti. q. 129. fm Ray. B.

Resumptio tripl' dī. pīo mō circa aliū f3 q iuriste cōst su mūt quā z hōf. diffinit sic. Presumptio ē alic' facti dubiū qñz plena qñz semi plena. pbatio. Et de hac hēs s. cōicare s. is. q incipit. Utrū corp' xpi dbeat da ri suspecti. z s. clic' 3. s. fi. z s. mīmoniu s. s. 3. ex eo. p totū. A. Et qle peccatū possit circa hoc occurrē: p3 p Nico. de lira sup. 7. Nath. vbi dicit. Sciēdum q aliqs pōt psumē seu iudicare malū de pīo mīplī. Uno: ex euidētia facti vt cū aliqs iudicat aliquē homicidam qz vidit eū iterficē hōiem. Et h' nullū ē pctm. Alio: ex signis euidētib': vt si aliqs iudicat fornicatōrē aliquē: qz vi dit eū nudū cū nuda. solū cuz sola. Et hoc sūt nullū ē pctm. 3. mō ex signis le uib'. Et in hoc iudicio est triplex gdua. Prim' ē qñ ex leuib' signis aliqs inci pit dubitare de bonitate ffrs. Et hoc ē pctm veniale: qz pcedit ex hūana infir mitate. z hoc nō vocat iudiciū. s. ppe: s3 suspitio. 2. grad' ē qñ ex talib' signis firmiter tenet in aio q ff sit malus. Et h' ppe dī iudiciū. qz iudiciū importat sniam. Et hoc ē pctm mortale si maluz qd iudicat de ffe ex leuib' signis sit de genē pcti mortalis. Pctm. n. mortale ē qd dīat caritati. Qd aut aliqs pdicto mō iudicet ffez ē d caritatē ffrnā. 3. gra dus ē qñ ex leuib' signis nō solū pdcō mō iudicat: s3 et pcedit ad pūitōez ffrs sic de facto. Et h' ē grau': qz nō soluz ē d caritatē: sed ēt d iusticie egatē. Et d talib' intelligit illud xbbū. Nolite iudi care. zc. B. 2. modo dī psumptio circa

seipm. s. qñ aliquis vltra rōem de seip
so psumit. De qua qdē Tho. scda scde
q. 130. dicit qd opponit magnanimitati
fm excessus. et etiā p. p. p. 4. ethico
rū. vbi dicit qd psumptuosus ppter exteri
orē fortunā sunt despectores et iniuri
atores aliorū. Et talis psumptio vt ibi
dē dicit Tho. sine dubio pctm est qñ a
nālē ordinē existēs. s. vt qs assumat ad
agēdū ea q pferunt sue xrtuti: qd pri
net ad rōem psumptōis: sicut ipm no
men manifestat. Dicit g psumptōis hz
defectū opponit pusillanimitas: de q
h. i. pusillanimitas. et inf hec vitia me
dia xrtus ē magnanimitas. 3. modo of
psumptio circa deū. s. iordinata de deo
spes. De qua Tho. scda scde. q. 1. dicit
sic. Sicut falsū est qd os penitētibz nō
indulgeat: vel qd peccātes ad pniāz non
cōuertat: ita et falsū est qd i pctō pseue
rātibz veniāz cōcedat: et a bono opere
cessantibz glām largiat. Lm extimatio
ni cōformis se hēt psumptōis motus:
et iō ē pctm min? tñ qd desperatio qto
magis. p. p. iū ē deo misereri et parcē q
punire. Et hec psumptio opponit xrtuti
spei et vitio despectōis. de q. 4. despectio.

P Rinas. Quere s. patri

P Rinitie. Primitia fm

Ray. est pars

frugum siue fructuuz dño of

ferēda. A. 30 i sū. l. i. p. ti. s. q. 46. B.

Utz hoies teneātur ad soluēdū pri

mitias? Rñ fm Tho. scda scde. q. 86.

Primitie ptinēt ad ius nālē. s. vt hō ex

rebz sibi datis a deo aliqd exhibeat ad

ei? honorē. Bz q talibz psonis. s. sacer

dotibz exhibeant: aut d pnis fructibz

aut in tali quāritate. A. s. fm modū

in veteri testamēto determinatū. de q

segtur. B. 1. qdē fuit i lege vete

ri iure diuino determinatū. i noua at

lege diffinitur p determinatōem ecclē

ex qua hoies obligantur vt pmitias

soluant fm cōsuetudinem patrie et indi

gentiā mistroz ecclē. A. Lon. Ray.

vt in sū. co. ti. q. 47. B. Per qd con

cludi ēt pōt quibz dāde sint. s. his qbus
est cōsuetū et qui eis magis idigēt. A.
In sū. co. ti. q. 48. of fm Ray. et Hosti.
qd pmitie dāde sūt sacerdoti p. rochiali.
Sed Hof. dicit qd diuidēde sūt sicut de
cime: vt ibi. de q. 8. decime 3. Hec pnt
intelligi nisi aliud appareat de cōsuetu
dine: vt p. tractū ē fm Tho. B. Et eo
dē mō p. quota pars sit dāda. Nā et hz
Inno. ex quo nō inueniē expssuz d. xrti
tate relinqt arbitrio danti. nisi cōsuetu
do aliud inducat. Cñ et addit Ray. qd si
ecclā ēt tenuis: nec hēt sacerdos vñ
posset sustentari ampli? dādū ēt. A.
i. cōsuetudo ēt eligēda p quā apli? sol
uit: vel saltē media qñ varie sūt cōsue
tudines fm eūdē: vt i sū. e. ti. q. 49. B.
ario. q. 2. s. hoc ius. Tbi aut nō ē cōsuetu
do qd pmitie soluātur: et est obrēta a tē
pore de quo nō est memoria: nō soluē
tes fm Huil. excusant. A. Hoc verū
hz eūdē si hī cōsuetudo sit sine dīctōe
obrēta: vt i dē. q. 49. B.

P Rinceps. Quō pnceps
et gūncqz dñs
secularis subit pape. h. s. papa
s. 3. circa fi. Et d materia pncipis: vide
supra dominus.

P Riuilegium quid sit?
Rñ? P. i
uilegiū ē p. uatū ius d ius cōe
indultū. Nā nisi aliqd indulgēt nō ēt
p. uilegiū. ex de hb. sig. abbate. ex eo. in
his. A. 3dē in sū. l. i. 2. ti. s. q. 159. scdm
Hosti. et Hof. B.

Utz aliqd p. sit p. uilegiū qd ariner
ius cōe? R. Tale p. uilegiū qñqz ccedit
ex de p. cu. q. in causis. et nō ē frustra. s.
poti? dat mult? ex cāis. p. q. magi solet
timeri qd spāt. phibet qd qñāl. 23.
dis. quāqz. A. Hosti. cū? fuerit dicta
q i h. s. hēnt. vt p. i sū. co. ti. q. 60. in h.
sic dicit. Dag? cōsuevit timeri qd spāli
ter cauet qd qñāl. indulget. B.

Itē multi qñz sciunt p. uilegia talia et
ignorāt iura. Itē cū freqnter iura ma
le obseruētur: ipa p. uilegia inouant:
ex de treu. et pa. c. 2.

Quis possit cedere privilegium? R. Quicunque potest legem facere et in quibus potest potest et privilegium indulgere: ut papa in spiritualibus et quicunque est in temporalibus: ut in terris sue temporalis iurisdictionis vel quoniam iurisdictionis ad eum devolvitur: ut dicitur in papa. §. 4. circa finem. Et non hic secundum Bernardum quod ecclesia Romana siue papa nunquam concessit aliquid se privilegiare: ar. L. de sacrosanctis ecclesiis iubeant nullam et ar. ex de prescriptis cum ex officio. Quod est de eos qui dicunt vel potest fingunt se habere privilegia quod possint indicare de rescriptis papae et quod absque eorum approbatione non sit procedendum secundum rescripta papae et huiusmodi. Item potest cedere privilegium imperator in temporalibus: sed nunquam in spiritualibus: quia de eis nihil potest statuere. §. 6. de beneficiis quod de. Item potest cedere privilegium episcopus: ex de re lib. do. constituitur ex de censuris cum venerabilis. §. 6. q. 2. visis. ex eo cum olim: et ratio per se. Item faciat voluntatem sui capiti: ex de iure papa pastoralis. ex de excel. prelati. sicut vniuersi. Multo fortius patriarcha: ex de cle. non resistit cum ad hunc. A. Hoc fuit dictum Hosti. q. 2. addidit. Et bene intelligi potest: quod quicunque potest institutio facere et quod tenet in quibus potest et privilegium et indulgentiam potest dare. Et idem quod in his: §. non in sum. eo. ti. q. 162. huiusmodi de Hosti. et Ber. et Hof. B. Quis autem possit legem facere regre §. lex. §. p. 2.?

Quis possit privilegium interpretari? R. secundum Hosti. Si verba sunt obscura siue ambigua: tunc eius est interpretari cui est condere et interius negocium suspenderet: ex de sen. exco. in alia. ex de iudi. cum venisset. Si vero non sint verba obscura vel ambigua tunc debet diligenter tenor considerari: ex eo. porro. et c. recepit. Et potest insistere dux est interpretatio privilegii quod verbis. i. q. 1. marchio. §. 8. de sedulo. ex de huiusmodi. §. 1. intelligit. et c. in his. Et quantum fieri potest latissime est interpretandum. ex de dona. cum dilectus. ff. de testi. preceptis. beneficia. nisi iudicet in alicui alieno: quia tunc reducit ad ius commune. ex de consue. cum dilectus. §. p. l. et si. dux tamen aliquid operetur. ut §. §. p. Lon. Inno. Ber. et Hof. A. Idem in sum. eo. ti. q. 163. B.

Ut privilegium amittat per actum contrarium vel non videtur. et in quanto tempore? R. Per circa hoc dixerunt multa. Unum Bernardus dicitur constare cum accessissent. post multas opinionum recitatas concludit sic. Delictum vel de quod sicut sunt diuersa privilegia et in diuersis casibus concessa. sic quodlibet privilegium locum habet in suo casu: sicut in prescriptio in qua diuersa tempora reguntur: vide §. prescriptio. A. Dic quod privilegium amittit aliam per actum contrarium: quo casu si sit concessus in fauorem personarum amittit et per vnicuius actus ex de testi. cum accessisset. ubi dicitur de quibusdam canonicis quibus fuerat concessum ne renentur habere prebendam. Quod si postmodum prebendam elegerit non potest amplius vti dicta concessione. Si vero sit concessum in fauorem ecclesie: puta si alicui religioni siue monasterio sit concessum quod non teneat solui decimas: tunc non amittit privilegium nisi placet tanto tempore contrariauerit. quod prescriptio sit completa saltem lapsu 30. annorum: ex de prebendis. si de terra. et c. accesserit: §. 3. atque prescriptio non curat de ecclesiis nisi. 40. annis. quia cum privilegium contrarius concessus amittit. Nam de facili res ad nam eius reuertitur secundum Hosti. et in sum. li. p. ti. §. q. 14. Item potest per contrariam sententiam. per prescriptioem. per renunciationem per reuocationem. et per abusionem. xi. q. 3. privilegium. Et de his plenius notat per Hosti. ut per in sum. de ca. q. 14. et li. 2. ti. §. q. 164. B.

Sed quid cum aliquis allegat et ostendit privilegium: sed non seruatur eius? R. §. Hosti. Non debet isti imputari. ff. commodati. l. ad eos non obstat si obiciatur quod non fuit usus: vel quod contrarium factum est. Quod non videtur privilegio quod vni non permittit. Nisi forte si sententia ferretur de eo et non appellaretur: ex de sen. et re iudi. suborta. §. ille qui se opponit puniendus est: ex eo. dilecti. A. Idem in sum. li. 2. ti. §. q. 165. B.

Quoniam privilegium debet reuocari? R. §. Hosti. Non debet quod reuocetur sine causa. sed cum causa potest et debet reuocari: ut puta si aliquibus religionis concessus sit privilegium de non dandis decimis propter eorum paupertatem de inde ditati sunt: ita quod et dando decimas

pnt cōmode sustēdari: et nō dando enoz
mīf ledūtur prochiales ecche: d; cessa
re pūilegiū. Et sic intellige ex de dci.
suggestum. z. c. nup. Itē si qd nō seruat
pūilegia supioris cessa subditis: etiā
ipsius pūilegium merito reuocatur.
extra eo. dilecti. Sed nota hic qd si su
perior ex certa scia confirmauit pūi
legiū ccessu: ab inferiori nō poterit re
uocari postea p inferiorē. 23. q. 2. pūile
gia p. 2. z. c. sequitib. A. Idē in sū.
eo. ti. q. 164. fm. Hosti. q. 2. addit. Ideo
Imperator vel rex pūilegiū ccessum ec
clesie ēt p dñm papā quē cstat supiorē
eē oib; ex certa scia cfirmatū nō pote
rit reuocare. B. De pūilegiis exem
ptōis et de ipis exemptis habes plura
s exemptus.

P Robatio. Per q aliq

fm Ber. Sicut p testes et in
strumēta pbanf aliq; ita ēt scripturā
antiquoz libroz facit fidē: ex eo. cum
cām. ex de pscip. ad audiētiā. Itē si re
periat scriptura in aliq colūna vel la
pide ei stat. 24. q. 2. sane? Sed ad hoc
Hosti. sic addit. Laue tñ tibi: qz nō oia
ralia faciunt plenā fidē: sed illa tñ q
sub fideli custodia remanēt: cetera ad
minicula pstant nō pbatōem. A. Id
in sum. li. 2. ti. 5. q. 17. vbi et addit qd
era custodia d; esse etiam publica fm
eūdem Hosti. B.

P Confessio. De mā. p fessi
nouiti? z. l. religio 4.

P Remissio. Quid de il
lo qui aliqd

pmisit: et postea nō facit? R.
fz Tho. scda scde. q. 110. Si ille q. pmit
tit aliqd h; aium faciēdi qd pmitrit nī
mētis: qz nō logtur illud qd gent in
mēte. Si xō nō facit qd pmisit: tūc vi
det ifidelit agē p hoc q aium mutat.
Pot tñ excusari ex duob. Uno si pmi
sit illud qd ē māifeste illicitū: qz pmit
tēdo peccauit. mutando aut pposituz
bñ facit. A. Facit. 22. q. 4. in malis.

B. Alio mō si sūt mutare ceditōes p
sonaz et negocioz. Ut. n. dicit Seneca i
li. de bñficiis. ad hoc qd hō teneat facē
qd pmisit regrif qd oia imutata pma
neāt. Unī et apto nō ē mētis nō implēs:
qd pmisit cū nō iuit corinthū. 2. Cor. p.
et hoc p pē ipedimēta q supuenerunt.
Et nō fm Ber. q ex nudo pacto siue p
missione oriū actio: h; fm leges sit ctra
Et q mortāl peccat recedēs a pacto:
nōtur hoc ex de pac. c. p. A. in glo. Et
ad hoc facit qd nōt Tho. scda scde. q.
110. arti. 4. v3 qd oē mēdaciū qd venit
ō honorē dei vel dñū pmi pnciosū
dī et mortale. B. In alēnatiōis pmi
sionib; et debitis electio ē debitoris et
sufficit altex adimpleri. i. Insti. de act.
§. pterea. ex d reg. iur. i. alēnatis. li. 6.

P Prudentia carnis

utrum sit pcrim? R. scdm Tho.
scda scde. q. 59. Prudentia carnis ppe
dī qñ aliqs bona carnis h; vt vltimū
finē vite sue. Hoc aut manifestū ē q
est pcrim. qz p hoc deordinat circa finē
vltimū q nō cōsistit i bonis corpis: sed
aie. Unī ad Ro. 8. Prudentia carnis ini
mica ē deo. Et sigdē prudentia carnis c
cipiat fm absolutā prudētie rōem: ita
s. q in cura carnis cstituat vltimus fi
nis toti vite: sicut ē pcrim mortale. A
qz prudentia ppe est circa ea q sunt ad
finē toti vite studiosa inqstio: vt pōt
colligi p eūdē Tho. et i sū. li. 3. ti. 34. q.
23. vbi nōnt oia q in h; c. hēnt. B. Si
xō accipiat h; rōez pcrim prudētie:
sic ē pcrim vēiale. Cōtigit. n. qñ q aliq
iordiate afficitur ad aliqd dlectabile
carnis: abs; h; q auertat a dō p pcrim
mortale. Unī nō cstituit finē toti vite
i dlectatōe carnis. Et sic hīc studiū ad
hāc dlectatōez asseāndā ē pcrim vēiale
Si xō aliqs curā carnis referat i fines
bonestū: puta cū aliqs studet comesti
oni. p pē corpis sustētatōez nō vocatur
prudētia carnis. qz sic vti hō cura car
nis vt ad finē pducas. Nōndū ēt qd b
prudētia carnis cōprehenditur etiam

prudētia h' seculi. qz etia3 extēiores
res mundi appetim' ppter carnē.

Pubes. Require sup'ra.
impubes.

Publice hōestatis
iusticia. vide s. ipedimētū. i3.

Pudicitia. Sicut ponit
Tho. scda se
cūde. q. i. si. nomen pudicitie a
pudore sumit i quo hēcūdia significat
Et iō op3 qz pudicitia ppe sit circa illa
de quib' hoies magis hēcundat. Ma
time at hēcundat de actib' veneris:
vt dicit Aug' 14. de ciuitate dei. Un
neqz act' singalis hēcundia caret. z h'
iō qz mor' mēbroz illoz imperio rōis
nō subdit. Uerēcūdia aut hō nō soluz
de illa mixtione venera: sed ē de qui
buscūqz signis ei' vt dicit pbs z rheto
rice. Et iō pudicitia attēdit circa vene
rea z pcpue circa signa venerēoz: sic
sūt aspect' impudici. oscula. tactus. Et
qz hec mag' solent dephēdi: iō pūdi
citia magis respicit bi' extēiora signa
Lascitas at mag' respicit ipaz vene
re am omixtionē. Interdū tñ vnū p alio
ponitur.

Punitio sine culpa
nisi subit cā nō est aliqs pūnt
endū: ex de reg. iur. sine culpa. lib' 6.
De punitōe quā h3 facē p'lat'. qre s. cor
rectio p. Jtē s. disciplina. Jtē s. pena p
Jtē de punitōe an sit dimittēda ppter
scādālū: vide. i. scādālū. s. 6.

Purgatio quid ē? R' fm
Ray. Est d ob
iecto crimine inocētie oñsio. s.
p iuramētū vel alio debito mō h3 Hof.
z h3 duas spēs. Una d purgatio canōi
ca. Alia d vulgari. Lanōica sit qñqz p
solū iuramētū ipius diffamati: qñz ē
p iuramētū testū opurgatiū. s. z iuran
tiū q credūt illū vey iurasse z inorū
eē. Et ista purgatio approbat tāqz bōa
z. q. s. fere p to. Vlgaris hō purgatio ē
que a vulgo iucta ē: vt ferri cādēntis:

aq feruētis: seu ēt frigide. ouelli. z bi'.
Hec i totū reprobata est tāqz a diabo
lo inuenta. z. q. s. mēnā. z. c. osulūsti. z c.
monomachia. Et est d illud Deut' 6.
Darb. 4. z Luc. 4. Non tētabis dñm
deū tuū. vt in. c. monomachia. i. fi. z. 22.
q. 2. querit. Et de ista mā hēs s. ouellū.
s. p'lt. A. Jdē i sū. l. 3. t. 3. q. 1. z. 2. fm
Ray. z glo. eius. B.

Purgatio qñ ē iducēda purgatio? Rn? Qñ
qs ē publice ifamat' de crimie z iuici
nō pōt seu ēt nō excusat: ex de purg. ca
no. nos int' alia. A. vel ēt ppter alia
crimis vehemētē suspitōem: vt i. c. int'
sollicitudines. ex co. de q. i. s. fi. B.

Purgatio cū qñ d' persona d3 fieri purgatio?
R' fm Ray. Numer' opurgatoz taxa
bit arbitrio boni iudicis. Qñq. n. ma
ior qñz minor numer' taxadus ē fm q
ifamia v' crimie sūt mag' v' min' gra
uia. z. q. s. p' b3. z. c. oib' in fi. Un' Jnnō
idixit cuidā decano purgatoz cū. 14.
fm ordis. ex de purga cano int' sollicitu
dines. z cuidā epō idixit purgatoz cūz
duob' abbatib' tñ. ex de pur. ca. cū in
iuuētute. Et ad hoc ex de accu. cum. p.
A. Jdē i sū. co. ti. q. s. B.

Purgatio debet eē opurgatores? R?
Si pñt hñ aliq eiusdē ordis v' dignita
tis hñ debēt. ex de pur. ca. int' sollicitu
dines. Al' si hñ nō possint: puta qz illi
sūt inimici cū aliis inferioris ordis: v'
ē cū laicis possz qz se purgare. z. q. s. si
legitime. z. c. oibus i fi. ex de pur. ca. cū
in iuuetute. dis. si. clerici. Debēt tñ esse
viri catholici. A. z vita pbat. vt i. c.
inter sollicitudines. de quo. i. B. z q
ouerfatōem z vitā ei' ēt transactio tpe
honerint. A. nō solū i pñti: vt in tex.
qui sequit. B. vt in dicto. canō solli
citudines. z. c. se. Quin ēt cū mulierib'
religiosis z honestis possz qz se purga
re. is. q. 2. i. decia. i. fi. A. Jdē i decā. q. s. B.

Purgatio quā fieri purgatio? R? Si
aliqs ē ifamat' apud pplm d3 se purga
re i publico. Si apd clez: corā clero. Si
i vtroqz casu: corā iudice. z. dis. illd. 22.
q. 5. de crimie. A. Jdē i decā. q. s. B.

Que forma iuramenti in purgatio
R. Forma talis erit. Ego. N. iuro qd si
feci tale quid per me. nec madaui. nec
cōsiliū. nec fauorē. nec auctoritatē dī.
dis. so. si qs viduā. 2. q. 5. auditum. ex de
pur. cano. quoties. 7. c. fi. Pōt etiā addi.
Nec ratū habui qd meo noīe factū fue
rit: ex de resti. spo. cū ad sedē. ff. de vi z
vi arma. l. 3. §. cū pcur. A. Quidāz ē
addūt. nec sciuit. vlt si sciuit. phibē nō po
tuit: vt in dicta. q. 8. vbi notant oīa q in
isto. §. habent. B. Lōpurgatores hō
iurabūt sic. Iuro siue iuram qd credi
mus vez eē illd qd ipse iurauit: ex eo.
quoties. Vel breui? h. Sof. Infamat
iurabit se immunē a crimine de q ifama
tur. A. Nec forma exp̄sse reprobaf
ex eo. c. fi. Ideo p̄ma melior ē. B. Et
cōpurgatores iurabūt se credere illuz
perū iurasse.

Quid si infamat defecerit i purga
tōe: R. Puniet tanq̄ ciuit. ex de iac
cu. cū. p. z ex de simo. de hoc. 7. c. ifinua
tū. Si hō purgatoz rite fecerit iudex
sine mora z difficultate d3 suspēsiōnez
si forte facta fuerit relaxare: z cā ab in
famia criminis absolue. A. Et eū boni
testimonii ānunciare. vt in. c. qd seq̄.
B. ex de pur. cano. ex tuaz.

Quid si purgatio n̄ fuit rite scā? R.
Si n̄ fuit scā corā suo iudice: vel ē co
rā eo: sed fuit facta purgatio vulgaris
etiā si infamat absolūt fuerit: nibilo
min⁹ tenebit itez canonice se purgare
ex de pur. ca. ex tuaz. 7. c. cū dilectis. A.
Idē in dicta. q. 8. fm Ray. B.

Utz purgatio sp̄ sit recipiēda qn̄ in
famat offert eā: R. fm Ray. Duo ca
sus sūt in qb⁹ nō d3 recipi. Un⁹ ē qn̄ cri
men est notoriū. Alter ē qn̄ est accusa
tor z offert pbatōem: ex de pur. cano.
c. 2. 7. c. cū dilectis. A. Hoc fuit dictū
Ray. vt p3 in dicta. q. 8. p dictū. c. cū di
lectis. siue. c. 2. quod ad hoc nihil face
re videtur. B.

Utz iudex possit indicē purgatoem
ei quē suspectū hēt ipse tñ? R. Nō ni
si forte accusat fuerit. z remaneat su

spect⁹ suo ep̄o aut sacerdotib⁹ adt ho
nestis viris. 2. q. 5. oibus. A. si qn̄ ex ip
so pcessu: l3 delictū nō sit plene pbatū
tñ accusat remanet suspect⁹ etiāz soli
iudici: vt p3 i sum. eo. ti. q. 9. vbi hec no
tant fm Ray. Et facit ex eo. inter solli
citudines. B.

Purgatorium. Igni
torit: etiā si etern⁹ nō sit: nuro
tū mō grauis ē. Excellit. n. oēm penam
quā allqs vnq̄ passus ēi hac vita. Nū
q̄ in carne tanta pena inuēta est l3 mi
rabilia martyres passi sint tormēta. z
multi negrer quāta sepe sustinuerunt
supplicia. hec de pe. dis. 7. c. fi. A. po
tius vī. §. p̄lt. B. Et qn̄ eadē. 25. dis.
q̄lis. i. fi. A. Coniuncto. c. qn̄ in aliō. B.

Que crimina purgāt i purgatio
R. Nō capitalia l3 minuta. 25. dis. §. al
ea. 7. c. q̄lis hinc. Itē illa pctā de qb⁹ nō
sit sufficiēs pnia: vt §. pnia p. §. 7. z pe
nitētia 2. §. 4. A. Clari⁹ in purgato
rio purgāt pctā de sui nā venialia:
vel que sunt facta venialia per pniām
verā si de eis nō est plene satisfactum
de pe. dis. 7. §. fi. B.

Utz exātes i purgatorio possint iu
uari ab existētib⁹ i hoc seculo? R. fm
pe. Sic. vt p3 2. d. atq̄. 2. Sancta z sa
lubris cōgitatō p de functis exorare
vt a pctis soluant. Nā z apta. i. Lor. 2. 2.
loquitur de corpe mystico ad silitudinez
corpis humani. A. Corp⁹ mysticum
dī ecclia Ro. 12. 2. ibi. Multi vnū corpus
zē. B. In corpe hō hūano nā p vnū
mēbrū supplet indigētiā alteri. Ergo
cū grā sit potentior q̄ nā in corpe my
stico vnū mēbrū pōt supplere indigē
tiā alterius. Et hinc ē qd suffragia mē
broz ecclie pnt pdesse mēbris idigē
tibus. Quia hō per mortē nō desinūt
eē mēbra eiusdem corpis suffragia vi
uoz pnt pdesse ēt defūctis. Un⁹ Aug⁹.
Nō ē negādū spez defunctor pietate
suoz viuētū posse releuari. Con. Tho.
in 4. dis. 45. A. Idē i sū. lib. 3. ti. 3. 4.
q. 164. B. Et de hac materia vide. i.

Pusillanimitas. *viz*
petm: &º m Tho scda scde
q. 133. Si cut p psumptioem aligs exce
dit pporioez sue poterie dum nitit ad
maiora q̃ possit: ita t pusillanum pet
cit a pporioe sue poterie dñi recusat in
illud tendē qđ ē sue poterie cōsufura
tū. Et iō sicut psumptio ē petm: ita t pu
sillanimitas. qz ē dñālez ordinē q̃ vna
q̃qz res nālī inclinat ad exeqndā actio
nē cōsumsuratā sue poterie. Inde est
q̃ seru' accepta pecunia dñi sui fodit
terrā: neq; opatus ē ex ea ppē quēda:
pusillanimitati s timorē punit a dño
vt bñ dñth. 25. t Luc. 19. De psumptō
ne bñ s. psumptio.

Quebr̃s. p̃sumptio.
Elarta multiplex est.
 s. falcidia. tre

Questuarii. Quistor el
q discurrūt
p elynis phibēt admitti nisi
exhibeat has lras aplicas vel dioce
ni. A. Le aut aplice acceptari nō de
bēt pūsq̄ tuerit p dioceanū diligēter
examine: vt in cle. abusioib⁹. ex de
pe. 7 re. A. 7 nihil pponāt nisi qd in
lris cōtinet 7 ponit forma lraz. ex d pe.
7 re. cū ex eo. B.

Questuarii tales debent esse modesti
et discreti et ne in tabernis aut aliis inco
gruis locis hospitem: nec faciant incon
gruas expensas: nec assumant huiusmodi
re religionis. Et de pe. et re. c. ex co.

Ad questuarios: nullatenus primum p
care: sed in caritativa subsidia petere
et indulgentia si qua huiusmodi exponantur
re. et offici. li. 6. et in cle. abusionib.
de peni. Et si per eos impediret officiū in
quisitor: possunt et debent ab ipsis cōpe
sci et remoueri a predicatore: vt in dicto
c. vt officiū.

Questiones nō debēt cōcedere idul
gentias motu suo de sacro: nec dispen
sare sup votis: nec absolue a piuribus
homicidiis z aliis pctis cōfuentes sibi.
A Et sic vñ eis penit' indictū offiū
audiēdaz cōfessionū. Sed forte hoc in
telligit de grauiorib' z reseruatis: sic
p3 in exemplis possit. z p rōez decē cle.
abusib' nō. s. ne auctoritas clauū ve
niat in trēpū. **B** Nec male ablata
incerta data sibi aliq' pecunie cōstare
remittre. Nec tertiā aut quartā ptez
z bi' de inunctis penitētiis relaxare.
Nec aīaz vñ mēdicaf asserūt cō purga
torio trahē. Nec plenā pctōzū remissio
nē indulgere. Nec a pena z culpa ab
soluē. Et oīa pūilegia sup p'dictis vel
aliquo p'dictōzū reuocata sūt: vt i cle.
abusib' nō. de pe.

Raptor p^o .i. quā
violentiam quis rapit
res alienas. Lius pena
ē fm leges q^o si agat in
fra ānū ciuilit^r puni^t i qdruplū cōputa
ta. sup^a re. post ānū hō in simplū .ff.
vi. bo. rap. li. 2. 2. Et ad istā penā raptor
qdē tene^t solū postq^o dēnat^r ē: vt
ponit Tho. scdā scdē. q. 62. A. De h^o
lati^r ē dictū s. pedagogū. s. 2. cū additiōe
B. Si hō agat criminal^r: tūc pp^t vim
sine armis puni^t in tertiā partē bono
rū z fit ifamis. ff. de vi pu. li. p. rīso. z. l.
fi. Et de h^o vide s. infamis. Si aut^r cum
armis: puni^t depozitōe. s. qz depozita
bas in insulā z pdebat oīa bōa sua: vt
in Insti. de pub. iudi. s. Jtē lex iulia. de
vi. Scdm ca^o ones hō raptor multipli
citer puni^t. Et pma pena est qz excōi
catur. sab illo epō in cuius epatu rapi
nā fecit: ex eo. c. p. q. 3. placuit. Jtē de
negat ei pnia: nisi restituat ablata: vt
plenā securitatē d^o fddēdo faciat si ha
beat vñ possit. Si hō cū hēret vñ pos
set distulit accipe pntam vsq^o ad mor
tē: z sic n^o pōt satisfacere: si perat pniaz
dabif ei z ēt viaticū. Si hō decedit im
penitēs: tūc z viaticū z sepultura dōne
gabif: ex eo. sup^a eo. z c. in lris. Qd si n^o
hēat vñ reddat: nec hēdes nec pping
volūt satisfacē: ipe tñ cōritus facit qd
pōt l3 tarde: nō puabif pnia z viatico:
sed tñ sepultura dēnegabif: qd statu
tū ē ad terrozē alioz. Pres byteri hō q
d pdicta fecerit sepeliēdo ipm: z h^o de
bēt deponi ab officio z bñficio: vt i di
cro. c. sup^a eo. Sed tñ d^o occultis raptori
bus fm Jnno. nō d3 talis rigor seruari
ar. ex eo. i lris. A. In dcō. c. sup^a eo. sic
dī. Statuim^r vt qcuq^o ex his qui vio
lent^r surrexerint in rapinā siue eccliarū
violatōez manifeste fuerit depbēsus:
nisi pus ablata restituat si poterit. vel
emēdādi plenā z firmā securitatē fece
rit pnie bñficiū ei penit^r dēnegē. Si
hō vsq^o ad obitū in contumacia sua du
rauerit z in extremis posir^r remediuz

pnie postulauerit humili^r: si emenda
tōem: vel emēdādi securitatē pstitit:
ei pnia z sepultura ecclastica dcedat.
Qui aut^r in sanitate obstinata mēte n^o
penituerit vel emēdauerit z in morte
securitatē pstare neguerit: solennitas
pnie paruz pdesse vñ sicut credimus.
Sed de pctō cōtrito viaticū nō neget:
ita tñ q nullus clericoz sepulture ei^o
insit nec ei^o elynam psumat accipe.
Qd si qui cllico: vel p^rbyteroz d^o hoc
i vita vel i morte pniaz dare vel sepul
ture infesse: vel eoz elynas accipe tñ
rauerit seu bi^o rapine pncipes iuenti
fuerit: ordinis sui dānū irrecupabilē
patiant^r z ecclastico bñficio careant.
hoc ibi. Et h^o c. intelligit^r de publico ra
ptore. vt z nōtur i sū. li. p. ti. is. q. 6. vbi
etiā subiungit^r h3 Hof. q^o si dicit^r raptor
in morte satisfacē nō pōt: cōtrito viati
cū cōcedit: sed sepultura dēnegat: vt
dicit decre. super eo. Si vero in morte
constitutus satisfacere pmittit si cō
ualecat: z an^o satisfactionem decessit
nō dēnegabif sepultura: sed heredes
ad satisfactōem cōpellētur: ex de rap.
in lris. Et q hoc casu sepultura negat^r
quis viaticū cōcedat fit ad terrozem:
vel fit ad cōuersionē heredū qui nolūt
satisfacere: vt p hoc ad satisfactōez in
ducant^r: vt dicūt Hof. z Ray. Et addit
Ray. Vel dic hanc cōstitutōem locale
esse. Vides. n. iure nouo q si qs eēt etiā
pro huiusmodi criminibus excommu
nicatus: z dum in extremis ageret iu
xta formam ecclēsie esset absolutus:
non deberet cimiterium z alia ei suf
fragia ecclēstica dēnegari: sed eius
heredes z propinqui ad quos bona per
ueniūt ipsius vt pro eo satisfaciāt sūe
ecclēstica censura compellendi: ex
de sepul. c. parrochiano. Hosti. in sim.
dicit simpliciter q ei sepultura dēne
gatur: vt dicit decre. super eo. licet via
ticum concedatur quod maius est. Et
hoc fit ad terrozem: z ppter inobediē
tiam z contumaciam suam in qua lon
go tempore stetit. Si vero super hoc

nunq̃ fuit admonit⁹: vel fuit admoni-
tus: sed modico tpe orumax stetit: ab
solut⁹ p̃ p̃p̃riū sacerdotē erit sepelien-
dus: et hēdes cōpellēdi sūt satisfaccē in
ita facultates defūcti: vt ex de rap. in
litter. Quasi idē dicit ip̃e hosti i glo.
sup dicto. c. sup eo. hec ibi. **B.** De pe-
na ē raptoris. vide s. furtū. §. 3.

Utrū rapina sit graui⁹ p̃ctm̃ q̃ furtū
R. fin Tho. scōa scōe. q. 66. Sic. Nam
violētia est magis o volūtate q̃ o igno-
rātia. Itē qz p rapinā nō solū infertur
alicui dānuz i reb⁹ sed etiā xgit i quā
dā p̃sone iniuriā. Qd aut hoies min⁹
verecūdant de rapina q̃ de furto ex
hoc ē q̃ hoies sensibilib⁹ iherētes ma-
gis glānt de x̃tute exteriori que magis
manifestat in rapina q̃ de x̃tute interi-
ori que tollit per p̃ctm̃. Et iō min⁹ vere-
cūdant de rapina. Ad m̃āz raptorū p̃i-
nere pōt s. latro. et s. naufragiū. et s. pi-
rata. et s. p̃do. et i. restitutō. p. to. Nō licz
rape a saracenis tpe treuge. i. treuga

Raptor z. s. p̃sonarū. Raptor dici-
tur nō solū rex vt in p̃cedēti
.c. s. ē p̃sonaz. et sicut ab illo dicit rapi-
nata: ita et ab isto dī rapt⁹. et cōmittit qm̃
puella violent⁹ rapit⁹: vt i perpetuū te-
neatur: vel ē qm̃ non ip̃a s. vsus eius
violēter rapit⁹. 36. q. i. §. ex hac. Itēz ra-
pt⁹ nō solū cōmittit in x̃gine: s. et lar-
ge sumpt⁹ in vidua et s̃ctimoniali. 36.
.q. 2. raptōres. et c. si quis nō dicā. Et de
hac mā hēs s. luxuria. §. p. **A.** De isto
raptu clari⁹ dictū est s. fornicatio. i. p̃n-
cipio. cū additōe. **B.**

Que pena raptoris? R. Scōz leges
pena ē vt capite puniat⁹. Et si i genuaz
rapuit ei⁹ substantia rapte applicetur.
Sec⁹ si ancillā vlt libertā. qz tūc decapi-
tat qdē: sed nō p̃dit subam. Et itelligi-
tur si rapuit mulierē honestā. Secus si
meretricē: qz fin leges nō puniūt. vt. L.
de adul. l. que adulteriū. **A.** Nō puni-
tur. s. p̃dicta pena. Ab aliis aut p̃mo nō
f̃ p̃t imūis. **B.** Itē nō distinguūt: vtz vo-
lēre qz rapiat: aut iuitā sp̃saz p̃p̃riam

aut alienā: coniugatā: vlt nō coniugatā. Itē nō
p̃r puella rapta o hē cū raptōe. Itē oēs
fautores raptorū capite puniunt⁹. Pro-
bāt hec oia. L. de rap. vir. raptōres. Sē
cū dū canones ho alr puniunt⁹. Nāz ra-
ptor efficit seru⁹ rapte: nisi velit se re-
dimere. 36. q. i. de raptorib⁹. **A.** Et ibi
p̃z qz si mulier volūtarie rapta ē: raptor
obligat p̃ri ip̃ius rapte ad p̃dicta. s. ad
fuiēdū: vlt ad se redimēdū. **B.** Hec
aut pena pōt infligi in foro iudiciali nō
aut i p̃niali. Itē raptor vtz ex cōdicari cū
fautozib⁹ suis. 36. q. 2. c. p. et 4. Itē si ra-
pta velit o here cū raptore pōt: ex eo.
accedēs. Itē nō intelligit raptor si ra-
puit sponsā p̃p̃riā. 36. q. i. lex iulia. et q. 2.
de puellis. et c. si quis virginē. et eo. cūz
cām. Itē rapt⁹ nō ē vbi puella o sentit.
vt in dicto. c. cū cām. **A.** s. qm̃ p̃us con-
sentit in m̃rimoniū: s. o volūtate parē-
tū. vt ibi. Sec⁹ si o sentit solū rapine:
qz tūc bñ dī rapt⁹. et punit raptor. dco
.c. de raptorib⁹. et s. tractū ē. **B.** An q
defforat x̃ginē teneat eā ducē vel ma-
ritare: hēs s. luxuria. §. 2. **A.** Aduer-
tēdū ē fin leges qz raptōres filioz seu
seducētes filios a p̃rib⁹ si sunt nobiles
dānant in metallū. Si nō sūt nobiles:
aut si p̃les hoc cōmiserunt dānant ad
mortē. Et seruus vlt libert⁹ subiicit be-
stis. L. de plagiariis. l. si. et ibi glo. **B.**

Retio cinis obliga-
ti. vide s. obligat⁹.

Recōciliatio eccle-
sie. vide. s. cōsecratio. 2. §. 4.

Itē de recōciliatione cimiterii. s. cōse-
cratio. 4. §. 2.

Religio p̃ cōiter. Utrū
liceat nouaz
religionē adinvenire? R. Nō
lo modo: ex de reli. do. religionū. li. 6.
A. qz q religionē assumē cupit debet
vnā de approbatis accipere. extra de re-
ligio. do. c. si. **B.**

Utrū illi qui cōstruūt hospitalia mu-
tat hitū. accipiūt certū signū. aliquam

et hospitalitate exercere: tñ hñt vxoꝛes
 z pꝑriū: sint aliq̃ mō dicēdi r̃ligioſi ſeu
 p̃loꝛ eccl̃aſtice? R: Si h̃ ſit ſū aucto
 ritate epi: tñ nullo debet dici eccl̃a
 ſtice p̃ſone: nec religioſi. 93. diſ. nulla.
 A. Nō obſtate cōſuetudine dīa: quia
 oīo irrōabilis eſt ſm̃ hoſti. z in ſū. lib.
 3. ti. 23. q. 24. B. Si aut̃ fiat auctori
 tate epi: tñc loc⁹ qdem religioſus cen
 ſet. ex de reli. do. c. 3. z 4. Perſone q̃q̃
 ſi p̃mittat obediētiā z caſte viuē cum
 vxore z ea mortua aliā nō ducē z pꝑri
 um nō hēre: p̃ſone eccl̃aſtice ſūt z quo
 dāmodo religioſi dici p̃ſt. Nec obſtat
 q̃ vxorē aliquis talis hēat. Nā z itelli
 git caſte viuē. ſi. diſ. Nicēna. A. Etia
 ſi vtaſ m̃ſimōnio dūmō honeſte: vt
 ex eo. c. p. 3. B. Jtē nō obſtat q̃ q̃i p
 pziū h̃z. q̃ illud pōt hēe rōne admiſtra
 tōis: nō tñ p̃p̃e religioſus dici pōt: niſi
 p̃mittat aliquā approbatā regulā: ex
 de reli. do. c. ſi. Nec pōt tali cōmitti ad
 miniſtratio ſpūaliū ſi laic⁹ ē. A. Nec
 in hoc ṽ excuſare epi auctoritas ſc̃d̃z
 hoſti. q. z addit. Cōſulim⁹ ēt epiſ vt ta
 lib⁹ quo ad oēs de vna dioceſi vnifor
 mē hñt z regulā certā tradāt. Cōſuli
 mus etiā q̃ eis graue nō erit ſicut cre
 dim⁹ q̃ lib̃ā pip̃eris vel cere: vel aliū
 certū cēſuz i ſignū ſubiectōis ſibi retie
 ant: z vt eoz p̃ectio euidentē eluceſcat
 vt in dicta. q. 24. B.

¶ Utz occasione religioſis p̃termittē
 da ſint pietatis officia i parētes? R: ſz
 Tho in q̃libet. Alr dō ē de illo qui non
 dū religionē intrauit: z alr de illo q̃ in
 religionē iā p̃ſeſſus ē. Qui. n. nōdū in
 trauit ſi videat p̃em ſuū i magna ne
 ceſſitate z cum p̃ aliū ſubueniri nō poſ
 ſit: nō d̃z religionē intrare: ſed d̃z mini
 ſtrare parētib⁹: maxime ſi abſq̃ peri
 culo p̃eri poſſit in ſc̃d̃o ſmanē. Si h̃o p̃
 aliū poſſit parētib⁹ ſuis miſtrari: pōt
 ſi vult religionē intrare. Uñ Lbryſo
 exponēs illd̃ 4. th̃. 8. z Luc. 9. Dimir
 te mortuos ſepelire mortuos ſuos dic
 q̃ malū eſt abducē hoīem a ſpūalib⁹
 z maxie cū fuerint q̃ miniſteriū parē

tū cōpleant. Ex tab. at. n. aliq̃ q̃ cōplere
 poſſent illi⁹ ſumeris ſepulturā. Poſt q̃
 h̃o iā aliq̃s eſt in religione p̃ſeſſ⁹ mor
 tuus eſt mūdo. Uñ p̃ ſpūalē mortē de
 obligat a cura ipendēda parētib⁹: ſic
 ēt deobligareſ p̃ mortē corp̃ale. Et iō
 n̄ peccat nec cōp̃ceptū dei agit ſi i clau
 ſtro remaneat ſub p̃cepto plati paren
 tū miſtratoe p̃termiſſa. Et. n. fact⁹ eſt
 ipotēs ad reddēdū debitū miniſteriū
 abſq̃ p̃p̃a culpa. Debz tñ q̃rū pōt ſal
 ua ordinis ſui obediētia ſatagē: vt p̃ ſe
 vel p̃ aliū ſuis parētib⁹ ſubueniat ſi in
 neceſſitate fuerint. Idē etiā Tho. ſc̃d̃a ſe
 cūde. q. 189. A. Idē i ſū. eo. ti. q. 12. Et
 Idē nōt Nico. d̃ ſira ſup. 15. 4. 4. th̃. B.
 ¶ Sc̃d̃z qd̃ attēdit̃ g̃dus diuerſaz re
 ligionū? R: ſm̃ Tho. ſc̃d̃a ſc̃d̃e. q. 189.
 Sūmū gradū i religionib⁹ tenent q̃ or
 dinant̃ ad docēdū ſue ad p̃dicādū. A.
 hoc ṽz ceteris eq̃l̃t cōputatis. Alr ſe
 cus: vt p̃z in ſtatu cl̃ici ſc̃laris z curati
 q̃ ordinant̃ ad p̃dicādū. ex de cele. miſ.
 ſane. ſ. ſacerdos. z tñ ſtat⁹ ei⁹ minor eſt
 ſtatu reglariū ēt ad p̃dicādū non ſp̃u
 tatoz. 19. q. 2. due ſūt. in ſi. Et idē q̃d̃ hic
 nōtur in ſū. eo. ti. q. 21. B. Sc̃d̃m re
 nēt illi q̃ ordinant̃ ad cōrēplatoem. Ter
 tiū illi q̃ occupant̃ circa exteriores actio
 nes. In ſingulis at̃ hoz gradū pōt ar
 tēdi p̃eminētia ſm̃ q̃ vna religio ordi
 nat̃ ad altiorē actū i eodē genē: ſic inſ
 opa vite actiue poti⁹ eſt redimē capti
 uos q̃ recipere hoſpites: z in opib⁹ cōrē
 platiue poti⁹ ē oſo q̃ lectio. p̃t ēt attē
 di p̃eminētia ſi vna eaz ad p̃la hoz or
 dines q̃ alia. vel ſi cōueniētiōra ſtatuta
 hēat ad finē p̃poſitū cōſequēdū. Utz at̃
 p̃fectior ſit religio ſolitarioz q̃ i ſocie
 tate viuētiū. vide ſ. heremita. ſ. p̃.
 ¶ Utz religioſus peccet mortat̃r trans
 grediēdo ea q̃ ſūt i reglā? R: ſm̃ Tho.
 ſc̃d̃a ſc̃d̃e. q. 188. Uorū p̃ſeſſioſis ſp̃icit
 p̃ncipalit̃ tria. ſ. paup̃tatem cōtinētiā z
 obediētiā: z hoz trāſgreſſio obligat ad
 mortale. Alioz aut̃ trāſgreſſio nō obli
 gat niſi vel p̃pter cōtēptū regulē: quia
 hoc directe contrariat̃ p̃feſſioni per

quā ponit aliq̄s regularē vitā. **A.** q̄
 .i. religiosus nō tenet eē p̄fect⁹: s; ad p̄
 fectōem tēdere cui dñas p̄fectōis cōtē
 ptus sū eūdē **Tho.** scō a scōe. q. 186. ar
 ti. 9. **B.** .vel p̄pter p̄ceptū siue a pla
 to oreten⁹ factū siue in reglā exp̄ssū:
 q; hoc eēt facē dñie votū. Non aut̄ q
 p̄fitef vouet seruare oia que sūt in re
 gula: sed vouet reglarē vitā q̄ cēntiali
 ter cōsistit i trib⁹ p̄dictis. Un̄ i in q̄bus
 dam religionib⁹ cauti⁹ aliq̄ p̄fitef nō
 qdē regulā: s; viuē sū regulā. i. intēdē
 ad h⁹ q; aliq̄s mores suos iformet sū
 regulā sicut sū qdā exēplar. Et h⁹ tol
 lif p̄ceptū. In q̄busdā aut̄ religionib⁹
 adhuc cauti⁹ p̄fitef obiam sū regulā
 ita q; p̄fessionē nō dñatur nisi illud qd
 ē d̄ p̄ceptū regule. Transgressio xō ali
 q; obligat solū ad p̄ctm̄ veniale. q; ta
 lia sūt qdā dispositōes ad p̄ncipalia vo
 ta. In aliq̄ tñ religionē. i. fratrū p̄dica
 torū: talis transgressio vel omissio cōstitu
 tionū ip̄or ex suo genē nō obligat ad
 culpā neq; mortālē neq; vēialē: s; solū
 ad penā taxatā: q; hūc mod̄ ad talia
 obseruāda obligātur q tñ possent vel
 venialit̄ vel mortalit̄ peccare ex negli
 gētia vel libidine siue cōtemptu. **A.**
Lō. Al. vt i sū. li. 3. ti. 33. q. 25. **B.**
Utz religiosus eodē genē p̄cti gūi⁹
 peccet q̄ sclaris? **R.** n̄ sū **Tho.** vbi s.
 P̄ctm̄ religiosi pōt eē gūius p̄ctō scla
 riū eiusdē sp̄ei tripl̄r. Primo si sit cōtra
 votū religionis: puta si religiosus for
 nicet vel furef: q; fornicādo facit d̄ vo
 tū cōtinētie: z furādo facit d̄ uotū paup̄
 tatis. 2. mō si ex cōtemptu peccet q; ex h⁹
 vī eē maḡ ingrat⁹ dñis officiis vī be
 neficiis qb⁹ ē sublimat⁹ ad statum p̄fe
 ctōis. sicut ap̄ls dicit **1. Cor. 10.** Qd̄ fide
 lis grauiora meret supplicia: ex hoc q
 peccādo filiū dei cūculat p̄ceptū. Un̄
 z dñs cōquerit **1. Cor. 10.** Quid ē q; dille
 ct⁹ me⁹ in domo mea facit scelera mul
 ta: 3. mō p̄ctm̄ religiosi pōt eē gūius p̄
 pter scandalū. q; ad vitā ei⁹ p̄fēs respi
 ciūt. Si xō religiosus nō ex cōtemptu
 sed ex infirmitate vel ignorātia aliq̄

p̄ctm̄ qd̄ nō ē d̄ votū siue p̄fessionis cō
 mittit absq; scandalo: puta in occulto:
 leui⁹ peccat i eodē genē p̄cti q̄ sclaris
 q; p̄ctm̄ ei⁹ si sit leue absorbet ex mul
 tis bonis que facit z si sit mortale: fa
 cili⁹ ab eo resurgit. p̄ qdē p̄p̄t intēdēz
 quā hēt erectā ad deū: q; tñ ad horā in
 tercipiat dē facili ad p̄stinā repat. Itē
 scit delicta corrigē: iuuat ē a focus ad
 resurgēdū: sū illud **Eccl̄astes 4.** Si
 vn⁹ ceciderit ab altero fulcief. Ne soli
 quia si ceciderit non h; subleuātē. **A.**
Idē in sum. eo. ti. q. 26. **B.**

Quid cōsulēdū electis z fugitiuis q
 nō p̄nt ipetrare recōciliatōem sū for
 mā decre. ex de reg. c. fi. **A.** .i. bī dicit
 q; debēt tales regri z ad reuertēdū cō
 pelli z sic forti⁹ recipi: salua tñ ordīs
 disciplina. i. sū ouenietā regule. z sic
 p̄nt subiecti discipline z coercioni. **B.**
 nec inueniūt religionē i qua recipiāt?
R. sū **Ray.** Tenēt viuē regulariter z
 honeste tā apostate q̄ eieci. **A.** .i. h⁹
 dēm vī poti⁹ fuisse glo. **Ray.** vt p; i. ū.
 li. 3. ti. 28. q. 2. vbi dicit hoc glo. **B.**

Quid de his q; lucraf monach⁹ fugi
 tiuis seu apostata? **R.** Toto monaste
 rio suo lucraf. is. q. 2. abbates. z sic In
 no. dicit etiā si vetāte monasterio acq
 rit. ff. de acq. re. do. et. S; sū eūdē si mo
 nach⁹ sit eieci⁹ ea q; lucraf nulli acqui
 rit nec valet d̄ct⁹ ei⁹. Et addit. Possēt
 tñ dici q; acgrit ep̄o a cui⁹ iurisdictione
 nō ē absolut⁹. Uide ē hūc casū s. apo
 stasia 5. §. 2. **A.** .z ibi d̄ h⁹ clarius di
 ctum est. **B.**

Utz piculū sit religiosi siue mona
 chis si ab abbate negligat cura eccl̄az
 z p̄p̄or p̄tinētiū ad eū? **R.** sū **Tho.** in
 quolibz. Nullus pōt exigē aut recipe
 carnalia aliorū: maxime p̄cia p̄ctōz: ni
 si sp̄alia seminet p̄dicādo vel orādo:
 vel salutē eorū a qb⁹ recipit p viribus
 pcurādo. Dico g⁹ q; totū claustrū sic
 recipit: sic tenet refūdē. Si g⁹ cōstat eis
 q; cura negligat d̄bēt supplicāe abba
 ti: z d̄bēt eū monē i caplo. z si videant
 q; fmedii n̄ appōat d̄bēt appellare d̄

abbatē sic d' aduēfariū xitarij. Et si eēt
mibi notū aliqd tale mōasteriū: n̄ au
dere cōsulē q' aliq' i tali eligēt mōacha
tū. **A.** Idē i sū. li. 3. r. 28. q. 23. **B.**

Quiz aliq' religiosus possit pēsse
plūb' locj? **R.** Nulli religiosi v' mōachi
pnt pēsse plūb' pōratib'. Itē nec plūb'
eccl'is curā aiaz hñtib': ēt si eadez cu
ra nō p' ipos s; p' byteros ad eoz pī
tatōez p' epos institutos hēat exerceri:
nisi auctoritate sedis aplice. vel si vn'
ex eis ab alio depēdeat vel adnuicez
sint āneri. Et q'cūq' talē pōratū v' talē
eccl'iam obtinēs recepit aliū. pmo pua
tus ē ipso iure t statiz tenet dimittere
t p' eū ad quē p' iner libere tferat. t ni
si dimittat sit ineligibilis: t ab vtroq;
penit' repellit d; ēt de pben. cū singla
li. 6. Circa h' p'la vid' s. bñficiū p' s. 4.

Priorat' vel eccl'ie aut administratō
nes seu officia vni' mōasterij cōsueti p'
eiusdē mōachos gubnari nō debēt cō
mitti monachis alteri' mōasterij sine
licētia pape. Et d' h' ordinātes sūt pua
ti prāte puidēdi de ipis. **A.** Sea vice
t de ipis p' diocefanū si exēpta nō su
rint. aliog' p' sedē aplice ordinē: v' i
deō c. cū singla. **B.** Et rēpiciētes sūt ieli
gibiles ipō iure: cū p' bē. cūz singula.
s. si lib. 4.

Quiz religiosi succedāt i bōis paren
tū t hī? **R.** Sic imo pl' q' parētes nō
pnt eos exhēdare q'uis dū laici fuerāt
i cām igratitudis icidissent. L. de epi. t
cle. deo nob. 19. q. 3. c. fi.

Religiosis p'cipit i xture obie t s b
itermiatōe maledictōis eterne ne i ser
monib' suis plati detrahant vel retra
hant aliq's ab eccl'az suaz frequētia:
vel idulgēcias indiscretas pnuicient:
t ne retrahāt testatores a restitutōib'
debiti: aut legatis mīrib' eccl'is faciē
dis. nec legata vel debita: aut male ab
lata incerta sibi v' sui ordis frib' vel
duētib' i alioz puidiciū fieri vel eroga
ri pcurēt: nec absoluat quēq' in calib'
rebnatis pape v' p' p'la hī. v' i cle.
religiosis. de p'uile. **A.** Ibi. n. ponūtur

ēt aliq' d' qb' dictū ē s. absolutio p' s. 2.
h. 2. ē de religiosis. Et addit q' ipi reli
giosi nō psumāt psonas eccl'asticas p'
fertiz corā iudicib' delegatis a papa su
am d' eos iusticiā psequētes vexare ide
bite. aut ad loca p'la t p'fertiz multū re
mora oventire. Si q' aut de vetitis ali
qd ibi attētare psumpserit: p' duos mē
ses subiaceāt penis q' fm eoz regulam
v' statuta p' quib' c'p'is eis cōsueuerūt
iponi. sup' qb' absq' māifesta necitate
cū eis nō valeat dispēsari. Letez plari
eoz nisi de his q' occasione pmissoz ex
cessuū ad eos q'quo mō puenierit eccl'e
suis aut psonis eccl'asticis dānificat' v'
lesis satisfactōem plenariā exhibuerit
ifra mēsez postq' sup' h' fuerit regitri:
suspēsiōne v's ad satisfactōez debitas
eozpō icurrūt: nō obstāt' statuti aut
p'uilegiis cuiuscūq' tenoris existāt.

Religiosi mēdicātes si recipiāt loca
nōna vel āniqua dimitāt sūt excoīcati
v' s. excoīcatio p' s. 4. h. decim'. **A.**
Et ibi de hoc plenius in additōe. **B.**
Silt' etiā sūt excoīcati religiosi q' vbi
cūq' temerarie dimitūt bitū vel ac
cedūt ad studia sine licētia: v' sup' ex
coīcatio p' s. 3. h. 13.

Quiz cū religiosis possit dispēsari
voto cōtinētie? **R.** fm Tho. scda scde.
q. 89. Votū cōtinētie nō ē cēntiatr anne
xū ordini sacro: s; ex statuto eccl'ie. Vñ
per eccl'ia v' q' possit dispēsari. Sed
debitū cōtinētie ē cēntiale statui religi
onis p' quā homo abrenūciat sēto to
tatr dei seruitio mācipat': qd nō pōt si
mul stare cū mīmonio in q' icūbit ne
cessitas. pcurāde vxoris. t plis. t fami
lie. t rez q' ad hoc regrūt. Vñ dicit apls
1. Cor. 7. Qui ē cū vxore sollicit' ē que
sūt mūdi quō placeat vxori: t diuisus
ē. Vñ nomē monachi p' oppositū ad di
uisionē p'dictā ab vnitate sumit. **A.**
Dicitur. n. a monos qd ē vnū q' si vnic'
t solitari' 16. q. 1. si cupis. **B.** Et ideo
i voto solēnizato p' p'fessionē religiōis
non pōt per eccl'iam dispēsari. Et ra
tionē assignat decretalis. qz castitas ē

anera regule monachali: et d. sta. mo.
cu ad monasteriu. i. fi. A. Lon. Al. Sed
Inno. et hosti. et mlti alii dicunt qd ppe
reputabile cam bn posset papa dispen
sare. Sed et ipse Tho. in scripto dicit qd
illi pbabili dicunt qd asserunt qd si cois
utilitas totius ecclesie: vel vnus re
gni vel prouincie exposceret posset pa
pa i voto continencie et religionis dispesa
re qd tuncq. eet solenizatu: vt i su. lib.
p. ti. 8. q. 71. B.

Utrum religiosus factus episcopus absoluat a
voto paupertatis et obie? R. s. Tho. vbi
s. Sicut n. absoluit a voto continencie: ita
nec a voto paupertatis: qz nihil d. h. f. ta
qd p. priu: s. sicut dispensator oiu. bono
ru eccle. Sicut n. absoluit a voto obie:
s. p. accis n. tenet obedire si superiores
no heat: sicut et abbas monasterii: qui
tn n. e. a voto obie absolutus.

Utrum religiosus factus episcopus teneat ad
obseruandas regulares? R. s. Tho. scda se
cunde. q. 185. Si qua sunt i. regularib. ob
uatiis q. no impediunt pontificale officiu: sed
magis valeant ad perfectiōis custodiā: sic e.
continencia paupertas et hi. ad hec remanet
obligatus. et p. ois ad portandu. hitu. suo
religiosis: q. e. hi. obligatiois signu. Si q.
ho. se q. officio pontificali impugnet: sicut
e. solitudo. filerium. et aliq. abstinentie
vl. vigilie gnes ex qb. ipotes corpe red
deret ad exequendu. pontificale officiu:
ad hi. n. tenet. In aliis tn pot. dispesa
tioe vti fm. q. regit necitas psone vel
officii et additio hoium cu. qb. viuit per
modu. q. et plati religionu. i. talib. secu.
dispesat. A. Lo. hosti. vt i. su. li. 3. ti.
28. q. 4. B. Utrum autem religiosus factus
rector alie eccle. teneat ad statuta sui
ordinis: vide s. monach. s. 6.

Utrum religiosus possit esse iudex? R.
Simplex religiosus iudex esse non pot.
vt notur. ff. de iudi. l. cu. ptoz. A. In
glo. q. et idē dicit de iur. i. B. Sed
nec pot. p. copromissu. recipe arbitriu:
qz n. d. e. disceptator fore su. negocio
ru. i. 6. q. 1. monachi. et c. de p. riu. et l. de
epi. et cle. repetita. Sed arbitrator seu

amicabilis compositor esse pot. in aut. vt
dist. iudi. s. si ho. contigerit. coll. 9. xi. q. 3. in
lustu. Et h. intellige de iperio sui plati:
vt i. deo. c. ma. o. chi. et ex d. postu. c. 2. hec
e. snia. Guil. eu. et hosti. A. Lo. Albi. B.
Utrum religiosus possit exercere officiu. ta
bellionar. hec. l. tabellio. s. si. Et vtruz
possit esse testis. l. testis. 3. s. 9.

Utrum religiosus possit esse executor te
stamentorum? R. s. Si ordinis minoru. no. pot.
esse executor testamentorum: s. pot. consulē: vt
i. cle. ex iui. s. veru. et. de ho. sigl. Si et
e. aliteri ordinis no. pot. nisi sup. hoc peti
ta licetia et obtenta: vt ex de testa. religi
osus. li. 6. Talis quoq. etiam si sit ex
ptus vl. plar. tenet reddere roem ordia
rio et ordinarius tenet exigere. vt in cle.
religiosus. de testa.

Quid de quērib. quarundam mulie
ru. q. canonicē appellatur nec s. p. fesse
et hnt. p. priu. imo et m. m. omiū cōtrabe
re possūt: nūq. d. dicēde sunt religiose?
R. s. fm. Inno. et Ber. No. imo eaz. stat.
satis reprobatur. i. s. q. 2. p. nicio. nisi for
te aliud oñdāt. Debēt quoq. p. ordina
rios visitari auctoritate p. pa: vel si ex
ēpte. s. auctoritate papali: vt in cle. d.
statu. mo. i. c. attēderes. circa fi. A.
Ibi et p. q. status dictaru. canonicar.
non ē approbatus. B. Erant et qdā
alie que dicebant. begbine assumētes
certuz habitum nulli p. mittentes obe
dientia nec renunciātes p. priis neq. re
gulā hēntes: s. religiosi qbusdā spālī
adhērent. Iste begbine et oēs assumen
tes statu. eaz. et religiosi qui fouēt eas
in statu begbinagii sunt excoicari: vt
s. excoicatio. p. s. 4. h. 6. Sed hoc nō in
cludit begbinas seu vestitas de p. nia
bri dominici i. Lumbardie et Thuscie
partib. constitutas: vt p. in declaratiōe
Joh. 22. q. incipit. Lū. de mulierib. Ad
mām aut. religionis pot. facē s. mona
ch. et s. mōia. Si religiosi vl. religiosa
petit. tāq. iux. regre s. m. m. omiū. s. s.
p. h. A. Et ibi de h. lati. i. additōe. B.

Religio 2. quo ad in
gressum.

Utr de ingressu religiōis hūda sit ma
gna delibatio? *R.* *6.* *Lho.* scda scde. q.
vlt Diuturna delibatio z mltorū cōsilia
requirunt i magnis dubiis: vt p̄hs dicit
3° *erbi.* In his at̄ q̄ sūt certa z defmina
ta nō regit̄ cōsiliū. Circa ingressū aut̄
religiōis tria p̄nt cōsiderari. p̄ qdē ip̄e
ingressus religiōis fm̄ se. Et sic certū
ē q̄ est meli⁹ bonū. Et q̄ de h^o dubitat
cōtū in se est derogat xpo q̄ hoc cōsiliū
dedit. Uñ Aug⁹ in lib^o de xbis dñi. Uo
cat te oriēs. i. xps. z tu attendis ad occi
dētē. i. boiem mortalē z errare potētē.
z nō pōt cōsiderari religiōis ingressus
p̄ op̄atōem ad vires ei⁹ q̄ ingressus ē
Et sic nō est loc⁹ dubitacōis. qz illi q̄ reli
giōnē ingrediūtū cōfidūt de sua xru
te: sed de diuina fm̄ illud *3^a. 4°.* Qui
sperāt in dño mutabūt fortitudinē. as
sumēt pēnas sicut aqle. current z nō
laborabūt. ambulabūt z nō deficient.
Si tñ sit aliqđ spāle impedimentū: pu
ta infirmitas corp̄alis: vel onera debi
torū: vel aliqd h^o mōi. in his regit̄ deli
beratio z cōsiliū cū his de quib⁹ spe
rat q̄ p̄sint z nō ipediant. Unde dicit̄ i
eccl̄astico. 37°. Lum viro irreligioso tra
cta de sanctitate: z cū iusto de iusticia
Quasi dicat nō. Uñ sequit̄. Nō atten
das his in omni cōsilio: sed cū viro s̄a
cto assiduus esto. In quib⁹ tñ nō ē diu
turna delibatio habēda. Uñ *hierō⁹*
i epl̄a ad Paulinū. Festina queso te z
herēti in salo nauicule funē magi p̄ci
de q̄ soluez⁹ aut̄ pōt cōsiderari modus
intrādi religiōnē z quā religiōnē aliqs
ingredi debeat: z de talibus pōt hēri
cōsiliū cū his qui non impediāt.
Utr aut̄ impubes possit ingredi religi
onē hēs s̄. nouit⁹. *5. p̄. z?*
Q. Utr aliqs debeat iducē alios ad re
ligiōis ingressū? *R.* fm̄ *Lho.* scda se
cūde. q. vlt. Inducētes alios ad religio
nem nō solū nō peccāt: sed z magnum
p̄miū merent̄. Dicitur. n. *Jac. vlt.* Qui
cōuerit fecerit peccatōrē ab errore vie
sue liberabit aiam suā a morte z op̄it
multitudinē peccatōrū. z *Danielis. 12°.*

Qui ad iusticiā erudiūt multos erūt
quasi stelle i p̄petuas eternitates. Possz
tñ cōtingē circa hi⁹ iductōez triplex ior
dinatio. p̄ si qs violētē aliū ad religio
nē cogēt: qđ p̄hibet. 20. q. 3. p̄ns. 2° si qs
simōiace aliū ad religiōnē trahat mu
nerib⁹ dat. i. q. 2. q̄ p̄io. Nec tñ ad h^o p̄
tinet si aliquis alicui paup̄i neciā mi
nistret i seculo nutriēs eū ad religiōnē
vel si sine pacto aliqua munuscula tri
buat ad familiaritatē captād. i. 3° si mē
daciis eū alliciat. Imminet. n. sic indu
cto periculū: ne cū se deceptū inueniēt
retrocedat. z sic fuit nouissima hois il
lius peiora p̄onibus. *Matth. 12°.*

Utr adultus ingressus religiōnem
possit ad seculū redire? *R.* Quādiu ē
nouit⁹ in p̄batione posit⁹ redire pōt li
bere infra ānū p̄terq̄ in trib⁹ casib⁹. p̄
mus est si sciētē receperit habitū qui
dari p̄sistentib⁹ cōsuevit: quod h⁹ locū
in illis religiōib⁹ in q̄bus habitus no
uitioz est distinct⁹ ab habitu p̄fessoz:
qz p̄ talē susceptōem intelligit̄ tacite
p̄fessus. *A.* Et idē qñ habitus nouiti
orū est indistinct⁹ z illū gestanerit per
ānū integrū: vt in. c. p̄. de regu. lib⁹ 6°.
B. 2° si fecerit p̄fessionē 3° si euident̄
apparet q̄ talis absolute voluerit vi
tā mutare: qđ tñ nō p̄sumit̄: nisi clara
p̄batōe vel cōpetentib⁹ iudiciis osten
dat. *A.* Et hoc cāu cū qs voluerit vi
tā absolute mutare assumēdo bitum
ēt nouitū v̄ tacite p̄fessus z obligatus
religiōi in genē. ex de regu. cōsultri. Et
iō si postea cōbat m̄fimoniū non valet
fm̄ *Hof. z Inno. ibidē.* vbi ē cū Inno.
transit dñs An. de bu. i. dicto. c. cōsultri
Et hēc v̄ doctoz cōis sn̄a: nisi forte in
grediens ad vnā z ad nullam aliā reli
giōnē se obligare intēderet. Nam hoc
casu si ex aliqua rōnabili causa nō pos
sit in intēta religiōe p̄sistere nulli obli
gatur: z m̄fimoniū contrahere pōt: p̄
ut notat dñs *Pe. de anchorano. in. c. cō*
stitutōem. de regu. lib⁹ 6°. Qñ aut̄ quis p̄
sumit̄ vitam voluisse absolute muta
re: vel seculo renunciare dictum est s̄.

notiti. §. 4. in additōe. Et i eodē. §. cla
ri. rāgīd id qd i h. §. ponit. B. S. i p di
ctis casib. distigue. qz si aliqd p dīctoz
triū fecerit i aliq religione medicatū:
n̄ erit p p h. illi ordini obligat. §. gnā
liter alicui ordini. ex d. reg. n̄ solū. l. 6.
In aliis hōi ordib. rē. vt s. noniti. §.
§. circa medium.

Utrū p̄ ingredi possit vel recipi i re
ligione? R. Nō pōt ingredi nec d. reci
pi siue sciat q sit seru. sū si ē psona in
cognita z nesciat vtz sit seru. v. liber
Et si igressus fūit i ista triēniū penit
a dño suo d. reddi cū oib. q attulit fi
de tñ accepta de ipunitate ipi. p. tri
ēniū hō repen nō pōt nisi eēt tā longe
q iueniri nō posset. i. 7. q. 2. si qs icogni
tus. Et erit dictū tps a tpe scie dñi: ar. i
dcō. c. si qs incognit. A. Bugi aurē
dic a tpe igressus. §. Lauri. Joh. z alii
pleriq doctores dicūt a tpe scie: vt in
sū. cō. l. p. ti. s. q. 64. vbi nōn ē oia q i
h. §. hñt h. Ray. z glo. Ubi ē idē dicūt
de obligatis ad rōcinia reipu. B. Et
hec itellige hā eē i oī genere fuoz ēt si
sint coloni originari siue ascripticii. de
qb. hñ. i. fuus p. §. 4.

Quid si fuus igressus mōasterium
recipit ad p̄fessionē aī dictū tminuz?
R. h. Ray. Credo q d. remanē i ordie
z mōasteriū d. satisfacē dño. qz fuit in
culpa recipiēdo. ar. dñ. §. 4. si seru. Ul.
dicit q si erat incognit. z pbat for
te p falsos testes q eēt liber: d. iſtitui
dño si perat: ex d. ser. nō o. c. de seruoꝝ
Lon. hosti. A. Et idē fm cosdē est si
talis dolose itrauit fligionē sciēs se ser
uum. Sec. si bona fide putabat se libe
rū: vt in sum. eo. ti. q. 65. B.

Quid si talis p̄ factā p̄fessionē fue
rit dño restituit: z postea māumissus
sit: nūquid tenet redire ad mōasteriū?
R. fm Bul. Sic. qz q̄tū i eo fuit mo
nach. fuit. A. Idē i sū. eo. ti. q. 66. B.

Utrū obligati ad rōcinia possint in
gredi vel recipi i religione? R. Si sūt
obligati ad rōcinia reipublice nō sunt
recipiēdi. dñ. §. 3. lege. Sed si obligati sūt
ad rōcinia puatoꝝ honestū ē q pus de

rōcinis se expediāt. A. Nō aut ē ne
cessariū fm glo. Ray. z in dicta. q. 64.
B. Utrū aut sic obligati possint ordia
ri. vide s. obligat. p. totū.

Utrū ille q ē obligat. ad aliqd soluē
dū possit ingredi religionē? R. fm Ray.
Ingredi pōt nō obstatē obligatōe vel
iuramēto: dūmodo nō ex volūtate vel
intēdōe subtrahēdi debitū hoc faciat:
sed ex caritatis seruoꝝ. Nec facit iniū
riā creditōi: qz excusat auctoritate spi
rit. s. sacri cui nemo fūit pōt. i. 9. q. 2. oue.
ex de reg. z trans. l. 3. S. mōasteriū te
net satisfacē de his q tpe otulit mona
sterio. i. 9. q. 3. si q mulier. L. de epi. z cle.
deo nob. §. p. Qd si nihil otulit mona
sterio: qz nihil hēbar: ianis ē actio quā
excludit iopia debitoris. i. 4. q. 6. si res.
ff. d. dolo. nā is. Si tñ p̄ igressū fligions
occasiōe ei mōasteriū aliq acgrēt: pu
ta p successionē hēditāiā vt donatōē
seu ex testamēto: teneat monasteriū
quātū illud eēt. ar. in dicto. c. si qua mu
lier. L. d. Inno. hosti. z Tho. scdā scdē
q. vlt. Pōt ēt vt ait Ray. i mōastēio
exis scribere vel aliud honestū opus
facere ad liberādū se dūmō non negli
gat ppter hoc diuinū officiū. dñ. i. 9. cū
cus. z. 21. q. i. clericus. Et oducent expē
se fm qdā ne sit onerosus monastēio.
i. 6. q. 6. de lapsis. S. addit Inno. q aliq
addūt nō d. ducēdas expēsas. qz ex quo
altari seruit: de altari viuē d. 3. i. 2. q. i. ex
his. Et hoc p̄abili. v. dūmodo nō im
pediat i aliq ab obseruātia regulari.
A. i. ab obsequiis regule z religionis:
qbus est sp̄ astrict. Ideo ad p̄dictā so
lutōē nō tenetur fm Ul. z in sum. lib.
3. ti. 6. q. 5. B.

Quid si sit obligatus ad aliquid fa
ciendum? R. fm hosti. Nihilomin.
ingredi pōt z pficiat qd p̄misit. Et si h.
n̄ pōt saltē pficiat p aliū nisi man. ei.
sp̄alt electa eēt. qz tūc nō licebit ei per
aliū facē: nisi de licētia ei. cui p̄misit:
ar. L. de cadu. tol. l. i. §. ne aut. ex de offi.
dele. c. fi. pōt etiā satisfacē ei cui p̄mi
sit siue de bonis q otulit mōasterio si
ue operando aliquid vt ei satisfaciāt.

De hoc vide in pcedenti. §. A. Et ibi ra-
ciū ē qd ad h' opationē nō tenet : nisi
forte ppter vitādū scādālū qñ occur-
reret. Et sic intelligi pōt qd hic dī. B.
¶ Utz rector q iuravit regē ciuitatez
p anū. siue magister q iuravit legē. vñ
capellan' q iuravit seruire in capella-
niā possit ingredi religionē? R. scdm
Ray. Sic. Non. n. iuramētū violat q il-
lud i melius cōmutat. ex de iureiur. p
uenit. Idē Inno. z Hoff. hosti. quoq;
idē. Sed addit. Cōsulo q pū impleat
qd pmissit. ex de iureiur. debitorēs. h'
n. tuti' eēt nisi ab illo vel illis qb' iura-
uit possit licētiā obtinē. A. Hoc cōsili-
um nō vñ bonū p qd ingressus religio-
nis retardat. Et in. c. debitorēs: nō idu-
cis aliqd impedimētū vel retardatio
boni: sed solū dī q qui iurauerūt soluē
vsuras soluāt. Nec etiā obstat. c. cōsul-
fū. ex de despon. vbi cōsulit q: qui iura-
uit dhere mīmonū p xba d pñri pū
dhar z exinde ingrediat religionē: qz p-
talē dētū nō retardat religionis ingres-
sus fm glo. Ray. z i sū. eo. ti. q. 6. vbi hec
oīa nōnt. B. Utz p p obsequia pa-
rētū debeat qz retrahi ab ingressu re-
ligionis hēs s. religio p. §. 3. Et vtz con-
iugar' possit igredi. vide. i. votū. 4. §. p
¶ Utz epi archidiaconi vel p byteri
curati possint igredi religionē? R. fm
Tho. scda scde. q. vlt. Obligatio voti
ppetui ad vacandū diuinis obsequiis
cōpetit ppe epiis z religiosis. p byteri
aut curati z archidiaconi non obligan-
tur voto perpetuo z solēni ad curā aia-
rū retinēdā sicut ad hoc obligant epi.
Uñ epi p sularū deserere nō pnt absq;
auctoritate Romani pontificis. ex de
reg. licz. Archidiaconi autē z p byteri
curati pnt libere abrenūciare epō cu-
rā eis cōmissā absq; licētiā pape q so-
lus pōt i votis ppetuis dispēsare. A.
Et etiā epi nisi in casib' pñctariē exce-
ptis: vt. i. votū. §. 3. B. Uñ mani-
festū ē q archidiaconis z p byteri cu-
ratis licet ad religionē trāsire ēt epō d
dicente: vt. i. q. 2. due sunt. Bñficia āt
alicui' taliū toto tpe pbatōis non de-

bēt alteri offerri nisi de ipius cōsensu vñ
nisi cōter q voluerit absolute mutare
vitā vel p fessionē fecerit vel hituz p
fessoz sciens recepit: sed interiz serue-
tur bñficio p aliū cui de portōe cōgrua
ipius bñfici pvidebit: ex de reg. bñfi-
ciū. li. 6. Utz excōicati possint ingredi
vel recipi i religionē. vide s. absolutio
3. §. fi. A. z ibi de h' pleni' i additōe. B.
¶ Utz illi q nō sūt exercitati i obser-
uatiā pceptoz debeāt ingredi religio-
nē? R. fm Tho. vbi s. Sic. Naz z dñs
Dathēu publicanū q in obseruantia
pceptoz exercitat' nō erat vocauit ad
cōsilioz obseruatiā: vt p3 Luc. 5. Ingre-
di. n. religionē non solum expedit his
qui sunt exercitati i pceptis vt ad ma-
iorē perfectōem perueniant: sed etiā
his qui non sunt exercitati vt facilius
peccata vitēt: vt p3. qz per vigilias ie-
iuniū z obediētiā tollūtur occasiones
pctōzū z luxurie gule z h' modi.
¶ Ingressi monasteria se z sua dīdicāt
deo. Oīa. n. eoz bona monasterio itelli-
guntur eē collata. L. de epi. z cle. A.
imo de sa. sanc. ec. B. in autē. ingressi
z. 19. q. 2. qz ingrediētib'. Hoc tñ i mlti
locis nō seruaf de cōsuetudine in qbus
ex qz ingressus ē pping et bona imo-
bilia occupāt: nisi qtenus de illis ddit
monasterio fm cōsuetudinē regionis.
Idē fit alicubi etiā circa mobilia. Et
fm Ray. dicta cōsuetudo valet si ē ap-
probata vel obtēta p 40. annos. Naz
minori tpe nō currit cōtētiā prescri-
ptio. A. Talis cōsuetudo nullatenus
vñ valē cū deroget ingressui religionis
spoliādo igrediētē bonis suis. z sic ē
irrōdabilis z inualida. ex de cōsue. c. fi. ni-
si forte qñ pping eēt honesti z egen-
tes z monasteriū non indigeret. B.
¶ Utz p religionis ingressuz cōseque-
tur qz remissionē oīum pctōz? R. fm
Tho. scda scde. q. vlt. Rōdabil' dicit p q
sic. sicut p assūptōem crucis. Si. n. aliq-
bus elynis factis homo pōt statim sa-
tisfacē de pctis suis fm illud Danielis
4. Peccata tua elemosynis redime.
mlto magi in satisfactōe p oib' pctis

sufficit qd aligs totat se dinis officiis
mācipet p religionis ingressum: qd exce
dit oē gen' satisfactōis etiā publice pe
nitētie: vt bñ. 33. q. 2. admonē: sicut ēt ho
locaustū excedit sacrificiū: vt Grego'
d. c. Un' i vita patrū legit qd eādē g'raz
cōsequūt' ingrediētes religionē quā cōse
quūt' baptizati. Si tñ p'gressū n' absol
uēt' ab oī reatu pene nihilomin' igres
sus religiōis vtilior eēt q' pegrinatio
terre sancte ad p'motōez i bonū qd p'
pōdēat absolntōtā pena. A. "p'lati"
tenigi i q'driga. li. p. ti. 49. §. 33. B.

¶ Quid de eo qd dolo iducit' intrauit re
ligionē? R. f. Ray. Nō pōt allegare de
ceptōem cui' cōdino melior scā ē. ex qd
mer' cā cū dilect' z de uer. cōiuga. ex
pte. z. c. veniēs. A. Lon. Hosti. z ad
dit qd idē ē ēt si qs ex falsa cā intrauit:
vt si putauit spōsas suā leprosas z non
erat: ex de uer. cōiuga. ex parte. 2. z nō
tur in sū. li. 33. ti. 28. q. 10. B.

¶ Quid si qs ingrediat' religionē sub
dītōe aliq' R. fm Huil. Si ponat cō
ditio' subam' religionis: puta qd lice
at ei tenē p'p'riū. A. vel ēt vsufructū
fm eūdē Huil. z in sū. li. p. ti. 8. q. 18. B.
nō valet mōachar'. Bñ tñ pōt aliqua
tenē ad vsuz de cōsensu p'lati. Si xō cō
ditio appōat' qd aliquā p'ricularē auste
ritatē: vt puta vt liceat ei comedē car
nes: tūc si scit hoc cōtineri in regula v'
cōstitutōe quā p'fitec' tenet. Sec' si ne
scit id i eis cōtineri. A. Sup' his vlti
mis a x. si xō. z. l. nil v' Huil. dixisse. S3
vt p3 in dē. q. 18. Inno. ait. qd si ad igre
diētē dicere. tu debes p'fiteri regulā
bñ Aug. z bñ potes comedē carnes. z i
illa eccl'a eēt cōstitutōes qd nō comede
rēt carnes bñ possz comedē carnes: cū
nec h' regula hēat neq' v'his constitu
tio: nec ei posset aliqd iputari nisi esset
scādālū. z tunc possz ad aliū locū muta
ri. Sed Hosti. dicit qd hoc casu licebit
p'dictō carnes comedē nisi forsitā eicō
staret de cōsuetudie v' cōstitutōe illius
monasterii: vel hoc notoriū cēt oībus.
Itē fm Inno. sec' ē si dicere. sibi. Pro

fitere regulā bñ Benedicti. Nā cū fm
eā oēs gnāl' abstine' debeāt a carnib'
faciunt ei' imputādū ē si credat ei
qui p'mittebat sibi qd licet comedē car
nes. Lō. Hosti. Addit postea Inno. Alii
dicūt qd ex q' submittit se obie alicui' n'
obstāt' talib' p'missioib' tenet suā
regulā z cōstitutōes ei'. 12. q. 1. nō dicatis
z hoc v' veri' cū vnusq'sq' d'beat se cō
formare bonis morib' eoz cū qb' uer
sal. 25. v'is. §. al' aut. x. q'riescunt. B.
¶ Quid si aligs vidēs aliqd monaste
riū: vbi monachi splēdide viuūt cogi
tat. hūc ordinē bñ possz sustinē: z sic in
gredit'. R. fm Ray. Dico indistincte qd
si fecerit p'fessionē nō pōt ad seculū re
dire: qn pot' si erat perit' z sciebat ea
que seruāda erāt itelligit se obligasse
nō ad id qd fiebat: sed qd fieri d'bebat
Idē si erat simplex z fuit ei explanata
regl'a z cōtōes ordiis z p'fessus fuit. Si
xō nō fuit ei exposita austeritas regle
tūc si solū ad illā vitam intendebat se
obligare nō ad sup'iozem: z hoc exp'ssit
nō cogit' ibi manere: sed transibit ad
aliū ordinē quē sustinē possit. Si xō n'
exp'ssit debet remanē nec pōt allegare
dolu: vt s. in §. an p'lt. dictū ē. A. Lō.
p'dictis Hosti. z addit qd talis cogēdus
est: vt v' p'fessionē ab inirio institutaz
in eodē loco faciat z religionē fuer: vel
locū exeat z penit' dimittat: in q' nec
abusus d'zius: nec numer' defendit an
noz: ex de elec. cū cām q' int' p's byterū
Et si oēs deficiāt alii iducātur alterius
religionis: ex ne cle. vel mo. relatū. Et
si illi s'lt' deficiāt tūc loc' mutata istitu
tione auctoritate ordinari pōt per se
culares cōsicos retineri. Et sic pōt intel
ligi ex de reli. do. inter q'tuor. Itē Ray.
addit. Vel dic indistincte qd talis d3 re
manere: quia dolus alioz vel simplici
tas vouētis nō excusant i talib'. Et di
cit glo. eius qd hoc bñ p'batur. 20. q. 3. cō
stituit. vt in sū. co. ti. q. 17. Sed certe nō
videt' qd votū se exēdat vltra intēti
nem piure z simplr vouēti: vt i. c. exiit
de x. bo. sig. li. 6. B.

Religio 3° q^o ad votum ingrediendi. **U**trum pueri possint se voto obligare ad ingressum religionis. **R^o** fm Tho. scda scde. q. xlj. Utrum simplex consistit in sola pmissione cu ite riorie mentis deliberatōe. Et hoc votum hz efficacia ex iure dno q^o tñ dupl^r tolli pōt. Uno mō p defectū deliberatōis ut p3 i furiosis qz vota non sūt obligatoria. ut ex de regu. sic tenor. Et eadez ratio est de pueris q nōdū hnt debitū vsū rōnis p quē sint doli capaces. quē quidē pueri hnt ut frequēti^r circa. 14. annū. puelle xō circa. 12. q dicunt anni pubertatis. In qbusdā aut anticipat^r z in quibusdā retardat^r fm diuersā dispositiōē nāc. Alio mō ipedit^r efficacia simplic^r voti sigs deo voueat illd qd nō ē ppe p^ratis. puta si seru^r ēt rōnis vsū hns vouet se religionem ingredi aut etiā ordines ignoratē dno. dis. 54. c. si seruus. Et qz puer ul^r puella infra pubtatis ānos nālī sūt in p^rate p^ris q^o ad dispositiōē sue vite possit p^r eo^r votū reuocare ul^r acceptare si sibi placuerit. ut expresse d^r d m^riere Numeri. 30. Sic igit^r si puer añ tps pubertatis votū emittat non obligat. Si tñ añ hēat vsuz rōnis obligat qdē q^oruz in se ē ex suo voto. s3 pōt reuocari per auctoritatez p^ris. qz ordinatio legis q vn^o hō subdit alteri respicit illud qd i pluribus accidit. Si xō ānos pubtatis excedat nō pōt reuocari auctoritate parētū. Et si nōdū hēret plene vsuz rōnis nō obligaret q^o ad deū. **A**. Idē i sū. li. 3° ti. 28. q. xi. Et adde s3 Ray. z in sū. li. p. ti. 8. q. 30. q si ipubes doli tñ capax emittit aliud votū q continentie videt^r q sit obligat^r nisi p^r statū cum audierit reuocet. 32. q. 2. mulier. Et ideo ē de iuramento fm glo. eius. z Tho. Et idē dicit glo. de voto continentie z d^r voto circa ingressum religionis: qz non pōt reuocari nisi statū fuocet. i. ipa die. ar. Numeri. 30. vbi d^r. Et i alteruz diē distulerit sniam. Itē dicit glo. q si ipubes

doli tñ capax vouerit se seruaturū cōtinētiā z ingressurū religionē: cū venerit ad etatē uel cū mortu^r fuerit p^r p^r illud irritare dīcēdo statū fm cōez opionē. licet Hugl. dixerit q non pōt. S3 dictū Hugl. statū pōt uerificari nisi votū ipuberis ex iusta cā fuerit dispēsatū. Uñ ut ibidez p3. Immo. dīc. Ledi mus q ēt ipubes si doli capax sit z votū fecerit abstinentie uel pegratōis ul^r aliud qz d3 illud adimplē postq^o patriaz p^ratē exiuit. qz potuit se obligare deo sicut z diabolo. ex de delict. pu. c. p. Tñ cum talib^r ē facile dispensādū z commutandū. qz licz i aliq^o sint capaces nō tñ multa cognoscunt cum sint iexp^ri Lon. Host. Itē ut ibi p3 Ray. dīc q si ipubes intrat religionē pōt extrahi a p^re uel tutore isra añū z diē a tpe scie fm glo. ei^r. Idē Host. z Hosti. 20. q. 2. c. p. 2. 2° z ar. 17. q. 2. si quis incognitus. et ex de concess. p^rebē. qz diuersitatē. Si vero ponatur in religiōe ab alio. puta a p^re uel tutore. si ipē nō cōsentit pōt egredi qñ voluēt vsq^o ad etatē legitīmā. 20. q. 1. puelle. z. q. 3. p^ris. Si autē cōsentit licet cōsensu ille q sit añ ānos. spu bertatis nō teneat. exire tñ pōt p^rusq^o p ueniat ad etatē legitīmā. 20. q. 1. illud. ad instar carnalis m^rimonii. ex d^r despo. ipu. de illis. p. Sed q^o cito puenierit ad etatē perfectāz pōt egredi. 20. q. 3. p^ris. ex de regu. cū sim^r. Itē ut p3 ibidem Innocen. dīc q si ipubes de cōsensu pen tū uel tutoz tacito uel expresse intra uerit religionē: eū v^rteri^r reuocare nō possunt. ex de regu. significatū. z q si ipubes vnū tñ pentē hēat: ille sol^r eū offerre pōt: z si habeat tutores alios q^o parētes. tñ pentes iuitis tutorib^r eū pnt offerre. Idē ēt credūt aliq^o z si sit au^r q hēat filiū aut nepotē i p^rate q p^r iuito auo eū possit offerre z non eo^r qz i his spūalib^r ius nāc p^rfer^r pot^r fitiuo uel ciuili: ut i octā. q. 30. **B**. Le tez d^r voto solēnis p^ressiois dīcet i se. c. **P**at^r liceat aliq^o se voto obligare ad religionis ingressū. **R^o** fm Tho. vbi. d.

Unū ē idē opus voto factū laudabilē
ē q̄ si sine voto fiat. ut dī. l. votū. p. s.
xi. q̄ incipit. vtz melius. Et id obligari
voto ad ingressū religionis s̄ se ē lau
dabile. A. Idē i sū. li. 3. r. 28. q. 6. Tū
nisi hoc fiat cū maturitate pōt esse cā
discrimis. vñ ab iduotione taliū voto
rū z sūm p q̄ renūciat seculo isra an
nū pbationis fratres mendicātes oīo
dōbent abstīnē. ut i. c. nō solū. z. c. se. d re
gu. li. 6. B.

Utrū q̄ vouit ingredi religionē tene
atur. R. fm Tho. vbi. s. votū ē p̄mis
sio deo facta d̄ his q̄ ad deū ptinēt. Ut
āt dicit Greg. in eplā ad Bonifaciū.
Si inf hoies solēt bone fidei cōtractus
nlla rōne dissolui q̄to magis pollicita
tio quā q̄s cū deo pepigit solui sine vi
dicta nō poterit. Et id ad implendū illud
q̄d homo vouit ex nccitate tenet. Un
glo. sup illud ps. vouete z reddite. dicit
Vouere volenti cōsulit. s. p. voti pro
missionē redditio necessāio exigit. Te
net g. q̄s ex nccitate implē votū dūmō
sit aliqd q̄d ad deū ptineat. Nāifestū
ē āt q̄ ingressus religiōis maxime ad d
um pertinet. qz p hō totalit se māci
pat dōnis obsequiis. Un flingit q̄ tene
tur ingredi. s. s. q̄ se obligare intendit
ita. s. q̄ si se intendit absolute obligare
tenet q̄ citi poterit legitio ipedimen
to cessante. Si aut ad certū tēpus uel
sub certa cōditōe. tenet adueniēte tpe
z cōditōe exīte. A. Idē i sū. c. ti. q. 7. B.

Quid si illi nolūt eū recipere. R. fm
Tho. scdā scdē. q. 88. Si quidē intēntō
sua fuit se obligare ad religiōis ingres
sū p̄cipalit. z ex cōiti elegit hanc reli
gionē uel hūc locū q̄i sibi magis cōgru
entē. tenet si ibi recipi nō pōt aliāz reli
gionē intrare. Si āt p̄cipalit intendit
se obligat ad hāc religionē uel ad hūc
locū p̄pt spālē cōplacentiā h. religiōis
uel loci illius. nō tenet aliā religionē
intrare si illi nolūt eū recipere. Eandem
sniam ponit idē Tho. eo. li. q. vlt. A.
Si āt icidit i impossibilitatem impiendi
votū. ex propria culpa. tenet facē q̄d

pōt. z isuper phiam agē de culpa p̄ter
ta. Si autē dubitat quā intentionē ha
buit. d. tutiorē viā eligere fm eundē
Tho. z pe. ut i sū. li. p. ti. s. q. 5. Et ad p
dicta facit q̄d positū ē s. religio. z. s. 2.
in additione. B.

Utrū ille q̄ vouit vnā determinatāz
religionē intrare licite possit iduci ad
aliām. R. fm Tho. scdā secunde. q.
vlt. Quia in maiori intelligit min. id
ille q̄ obligat ē voto uel iuramēto ad
ingressū religionis minoris pōt licite
induci ad hoc q̄ ad maiore religionē
trāseat. nisi sit aliqd spālē q̄d ipediat.
puta s̄firmitas uel ēt spes maioris p
fectus i miori religionē. Ille hō q̄ obli
gat voto ut iuramento ad ingressū ma
ioris religionis non pōt licite iduci ad
minore religionem nisi ex aliqua eui
denti cā z cū dispensatione superioris
Si tamen ingrediatur et profiteatur
vide infra religio. s. s. 3.

Utrū ille qui vouit ingredi fligionē
teneatur ibi perpetuo remanere. R.
scd. Tho. vbi s. Si vouēs intendit se
obligare. nō solū ad ingressū religionis
s. ad p̄petuo s̄manēdū tenetur perpe
tuo remanere. Si āt intēdit se obligat
ad ingressum causā experiendi cū lib
tate remanendi uel nō remanēdi. ma
nifestum est q̄ remanere nō tenet. Si
autem in vouendo de hoc nihil cogita
uit videtur obligari ad ingressum fm
formam iuris cōis q̄ est ut ingredientī
bus detur ann. pbationis. vnde nō
tenetur ibi perpetuo remanē. Si tū ta
li itēntōe intraret ut statim exiret. non v
satisfactū voto. qz i vouēdo hoc nō in
tendebat. z id tenet ut saltē velit expe
riri an ei expediat manē. A. Idē i sū.
li. 3. r. 28. q. 9. vbi z addit fm Inno. q̄
cū quis in vouendo nō distiguit cui re
gule se deuoneat. intelligit se vouere re
gule illi. i cuius manib. facit p̄missi
onem. argu. c. q̄ dei timorem. extra de
sta. monach. vbi etiam hoc notat In
nocent.

Religio iiii. q̄ ad p̄fessionē. Utz
ipuberes possint p̄fessionē fa
cē. R. hz Tho. sc̄da sc̄be. q. vii. p̄ofes
sio ē solēne vorū qđ fac ē in oīachū ul
religiosū. qđ qđ subdī ordiatōi ecclē
p̄p̄ solēnitatē quā hz āneraz. Et qz ec
clesia respicit illō qđ i p̄b̄ ē. p̄fessio
aū t̄ps p̄b̄tari facta q̄tūcūq; aliquis
hēat vsū rōis plenū ul̄ sit doli capax n̄
bz vsū effectū ul̄ faciat p̄ditē iā esse
religiosū. A. Idē in sū. li. 3. ri. 28. q. xi.

Que ē p̄fessio xp̄fīa ⁊ q̄ tacita siue
p̄fūta. R̄. P̄fessio xp̄fīa ē que fit
i manu abbatis siue plari recipiēti ē
uel i manu ei⁹ quem plar⁹ ad h⁹ mittit
ex de regu. ⁊ trāse. ad aplicam. Tacita
nō fit p̄ succēptionē habiti p̄fessoris.
Itē si māifeste oñdit q̄ velit vitā m̄u
tare. Itē si gestat habitū etiā nouitio
rū p̄ ānū vbi nō ē distinct⁹ i colore ul⁹
scissura. vid̄ hoc s̄. nouiti⁹. §. 4. A. Et
de hoc dictū ē clarius s̄. religio 2. §. 2.
cum additionibus. B. Si autem p̄o
fessio fiat infra annum vide ibidē. §. 5.

Utrū ille qui fecit p̄fessionē tacitas
teneat ad oēs obseruantias regulares
R. **h̄** Tho. i. 4. ois. 38. In oī casu tene
tur ad alias vota religionis p̄ncipalia.
sed ad alias obseruatias quaz t̄asgres
sio ex dissimulatōe p̄latorū iducit. q. duz
vidētes nō corrigunt idulge vidēt. non
v̄f obligari p̄cipue si sit simplex q. ta
lia discernē sufficiēt nesciat. Lō. Al. A
hec vidētur vera q. ad illa q. p̄lar. p̄r
disp̄sare. Al. v̄f obligari q. ad oēs regu
lares obseruantias. ut s̄. religio. 2. §. si.
cū additionibus. **B**

Religio v. q̄ ad transirū
ad aliāz. Ut
liceat transire de vna religioe
ad aliā. R. fm Tho. scdā scde q. vi. q.
Transire de vna religione ad aliā nisi
ppter magnam vtilitatē uel necitatē
tū nō ē laudabile. tū qz ex h. plerūqz
scdālizant illi qui relinquūt. tū etiā
qz facili⁹ aliqz pficit in religioe quāz

dsuener q̄ illa quā nō cōsueuit ceteri
 paribus. Unde i collationib' patz Ab
 bas Nestori' dicit vnicuiq; r̄tile q; f̄z
 p̄positū qd̄ elegit sūmo studio ac di
 gentia ad op̄is incepti p̄fectionē pue
 nire festinet; nequaquā a sua quā femel
 elegit p̄fessione discedat. Et postea rō
 nē assignās dicit. Impossibile nāq; est
 vnū eūdēq; hōies siml vniuersis hōi
 tib' fulcīr. q̄s si qs voluerit sit artēta
 re in id eum incidere necesse ē. ut dum
 oēm segtur nullā itēgre consequat. Di
 uerse enī religiōes p̄eeminēt f̄z diuer
 sa virtutū op̄a. Pōt tam̄ aliqs de vna
 religiōe laudabiliter trāsire ad alias
 triplici ex cā. p̄ quidē ex zelo p̄fectionis
 religiōis i q̄ nō attēdit excellētia f̄z so
 lā arititudine vite. f̄z p̄cipali; f̄z illud
 ad qd̄ religio ordinat; r̄z consequē f̄z dis
 cretionē obseruantiaz fini p̄portiona
 tarū. ut s̄. religio. p̄. §. 4°. Et i hoc casu
 p̄pter hūilitatē o; qs petere licētia. q̄
 tam̄ ei negari nō pōt dūmō cōstet reli
 gionē illā artiozē eē. Si hō de hoc p̄ba
 bit dubitet. est i hac supiozis iudiciū
 regrendū. c̄. de regu. r̄. trāsē. licet. Qd̄
 si nō petita licētia trāsīuit nō pōt repe
 ti fin̄. Sui. A. Hoc verū si trāsīuit in
 casu illicito licet nō seruato mō. Sec' si
 i casu illicito. qz tūc posset repeti. ar. c.
 fi. c̄. de regu. B. maxie si p̄fessionē i
 hac sc̄da regula fecit. 2° p̄p̄ declinatō
 nē religionis a debita p̄fessione. puta
 si i aliqua religiōe artiozē incipiant ip̄i
 remissius viuē. laudabilē trāsire aliqs
 ad religiōnē c̄t mitiozē si mel' obue
 tur. Et i b' casu ēr regnī supiozis iudi
 ciū. 3° qd̄ p̄p̄ ifirmatē uel debilitatē
 c̄. q̄ interdū puenit q; nō pōt aliqs ar
 tiozis religionis statuta seruare q; pos
 set statuta seruare latiozis. Et in hoc
 casu dispensatō est necessaria. A. Jdē
 in sum. eo. ti. q. i5. B

Utrū religiosus sep possit transire
ad artioze religionem. R^o fm Inno.
Etiā si constet eā eē artiozē tam nō po
terit trāsire si ex suo trāsitu pōz fligio
incurrat graue iacturā uel infamiam.

ar. ex de regu. z trāse. l. xi. q. 3. si q. s. ho.
Nam z ipse non debet esse cā scādali.
ex de renū. nisi cū pde. S. cōez vtilita
tē qē ut nō fiat iactura illi cōgregatōni
debet pferre puate qē ut sit in artiori
religioe. A. Idē in dicta. q. 15. B. Ab
bas q. q. q. imēdiate subest pape nō po
test transire sine licētia pape. ex de cō
sue. cū venēabit. A. Lon. Albri. B.

Utrū q. iā pfeffus ē i latiori teneat
ad votū qd fecerat de artiori. R. Re
manere pōt in latiori. q. p scōm votū
solēne derogatum est p quod fuit sim
plex. tñ p voto p nō cōplero erit ei pe
nitentia iponēda. ex de regu. z trāse. c.
qui post votum. li. 6.

Pone q. aligs regulari ipetravit li
cētia trāseūdi ad artiorē religionē p
ea penitet eū. nūqd pmi tenent eū re
cipere. R. fm Buil. Si nō iuenit artio
rē religionē vbi rēcipiat. uel si nō pote
rat sustinē austeritatem illi. z reuerti
vult añ factā pfeffionē. nō pōt repelli
p̄textu p̄oris licētie uel renūciatōis
cū facta fuerit ex cā. s. ut trāsiret ad ar
tiorē religionē z causa secuta non sit.
Sec. si pfeffionē fecerit in secūda. A.
Lon. Albri. B.

Quid si abbas z cōuent? licētiaue
rit aliquē simplicit z ipe renūciat sim
plicit non ex aliq cā nisi forte ex odio?
R. fm Buil. Nō ualer licētia. q. hoc ē
dare licētia vagādī. Tam h. Aug. sp̄el
li p̄t q nō vult ferre penā d culpa quā
forte omisit. A. Lon. Albri. B.

Utrū bona q. mōach? otulit suo mo
nasterio sequant eū si trāseat ad secū
dum monasteriū. R. h. Host. Si ere
at ante pfeffionē non ē dubiū q. cum
rebus suis pōt exire. ex de regu. z trāse.
statuim. Intellige nisi ea absolute et
irreuocabilit donasset. S. si post pfeff
sionē z sine licētia trāsīt ad aliud mōa
steriū res sue p̄mo monasterio rema
nēt. z q. ipsuz recipit iputet sibi. Si ho
cū licētia uel ēt iuitus ex aliqua cā va
dat ad secūdū monasteriū. tunc vsu
fruct? rerū quas cōtulit debet secūdo

monasterio q. diu vixerit ne ei existat
onerofus. Sic intellige. i. 6. q. 6. cognoui
mus. A. Poti. c. de lapsis. B. Et. i. 7.
q. 1. si q. s. rapuerit. A. Idē in sū. eo. ti.
q. 25. fm Host. q. etia. addit. Si vero
sit secularis q. religit consortiū spūale
seu religionē uel ecclesiā. idistincte bōa
sua recuperat. ut apte inuit ex de cle.
iunga. q. a te i fi. Et subdit. Uel dic ad
saluādas opiones maioruz q. bona ip
sū tacite sequūt. Si aut expse otulit
se z sua z est paup q. nō h. vnde uiuat
tunc de benignitate canōica sine dīc
tiōe cuiuscūq. bona recipiat. ar. 86. di. f.
non satis. i. 7. q. 4. q. cūq. Si alias sustē
tari pōt non recuperat. sicut nec si dedis
set sine se. i. 7. q. 4. sunt q. opes. Et h. ni
si grā fiat uel nisi aliq cōditio apposi
ta fuisset. ex de dī. appo. verū. Et sub
dit i dicta. q. 26. Possūt hec itelligi q. n
aligs igredit ecclesiā secularē tāq. cō
uersus. Nā si tāq. canonic? non seqrēt
ipsū bona tacite. Et sic etiā tenet cōsue
tudo. B.

Religiosi mendicātes si trāseūt ad
ordines nō mendicātū etia de licētia
pape nō hūt vocē uel locū in capitulo
etiā si ab aliis eis cōcedat. nec possūt
hēre p̄oratiū. nec aliquā admīstratiōez
uel q. cūq. officia etiā ānua. nec tāq. vi
cariū uel ministri uel loca eoz tenētes
nec p̄nt q. cūq. aiaz regimē exercef.
A. nec p. se nec p. aliis. Et q. cūq. cōtra
rium attentatū fuerit est irrituz ipso
iure quouis priuilegio non obstāte. vt
in tex. qui sequit. B. Ex de regu. z trā
se. ut pfeffores. i. cle. sicut z tacitum est
s. electio. p. 5. 27. qui incipit. Quis non
potest.

Reliquie et corpo
ra sanctor. Antiquē reliquie
nō debēt ex capfam ostēdi nec exponi
venales. Inuentas ho de nouo nemo
dēt publice venerari nisi auctoritate
Romani pontificis fuerit approbare
z plati nō p̄mittant q. illi q. accedūt
ad eoz ecclesias cā venēatōis dīcipiāt

falsis ficietur. sicut quicquid occasio est
fieri consuevit. Habetur hoc ex eo. cum
ex eo. et de se. dis. i. placuit. Et nota quod
religias eius ut videtur secundum Ray. A. po
ti. secundum glo. ci. ut in loco de qua statim. B
et Boet. sumoniacum est. A. Idem quod hic
notat in su. li. 7. ti. i. 4. q. 22. B

¶ **U**trum sanctorum religie possint furtive
lubrari ut honorabiliter reponantur. R.
secundum Buit. No. Na sacrilegium est quicquid au
ferat sacrum de sacro. A. s. etiam non sacrum.
ut i. c. de qua statim. B. 27. q. 4. quisquis.

A. Lon. Ul. ut in sum. eo. ti. q. 23. B

¶ **C**uius auctoritate reliquie seu corpora
sanctorum de loco ad locum sunt transferenda.
R. No sunt transferenda sine consilio pri
cipis. s. pape uel sine licentia episcoporum et san
cte synodi. de consue. dis. i. corpora. A. Al
incipit de loco. B. Et hoc sicut notat
ibi vix est corpus traditum est sepulture
perpetue. L. de reli. l. vlt. nisi necessitas
imicet. et tunc sufficit auctoritas prelati
procuratoris. L. de reli. l. i. Si autem non est tradi
tum perpetue sepulture: bene possunt transfer
ri sine alicuius auctoritate. L. de reli. sed
necesse est. Et nota quod preallegate leges de
omnibus corporibus: bene logidentur. A. Et ita est
veritas. quod loquuntur dicte leges de omnibus
corporibus generaliter. Et idem quod ibi. s. nota
tur in su. eo. ti. q. 24. De istis etiam reli
quiis tactum est supra canonizatio. B

¶ **U**trum liceat portare reliquias ad collum
R. secundum Ibo. secunda secunde. q. 96. Eadem
ratio est sicut de hereticis scriptis. quod si portentur
ex fiducia dei et sanctorum quorum sunt fligie non
erit illicitum. Si autem circa hoc attendere
ad aliquid vanum puta quod uas esset triangula
re et hereticum quod non pertinet ad reue
rentiam dei et sanctorum esset supersti
tiosum et illicitum. De uerbis autem scrip
tis habet. i. fortilegium. 2. s. 3.

Renunciatio per
quid sit. R. Renunciatio est
iuris proprii spontanea refutatio. Na
iuri alieno renunciari non potest. Item si
renunciatio non esset spontanea sed co
acta non obest repetere uolenti. extra

eo. super hoc. A. Hoc fuit dictum hoc
fuit ut patet in su. li. 3. ti. 26. q. 23. B

¶ **E**t quibus causis petenda uel admit
tenda sit renunciatio episcopi? R. Due se
cunde probabiles siue apparentes. s. si sit
sufficientes. Prima est propter frugem meli
oris vite. i. religionis. Secunda est propter
humilitatis. De due cause non fuerunt acce
ptate. ex de renou. nisi cum prudem in p.
Sunt alie cause sufficientes sex. ut ibi dici
tur. Prima est conscientia criminis. scilicet per quod ip
sius officii executio est per peractam peni
tentiam impeditur. Secunda est debilitas cor
poris ex infirmitate uel senectute. s. per
quam ipse reddere ad exequendum of
ficium pastorale. Tertia est defectus scientie
Quarta est si derelicta sit eminens scientia in
pastore. est tamen petenda toleranda. Quar
ta est malitia plebis. non quod pro qualibet
episcopo debeat gregem deferre ne mercenario
comparetur qui uidet lupo ueniente et
dimittit oues et fugit. Sed de superio
ris licentia tunc demum potest non tam inde
fugere quam puidet declinare cum oues conuertun
tur in lupos. et quod debuerunt humiliter obedi
re iam irremediabiliter obediunt. Quinta est que
scandalum: cum alii sedari non possunt licitum est
episcopo petere cessionem ne plus temporalis hono
rem quam eternam videatur affectare salutem
Sed de hoc videatur scandalum. Sexta est
personae irregularitas. ut puta si sit biga
mus aliquo modo de quibus s. bigamia. No tamen
propter quolibet irregularitatem debet ei dari
licentia. ut si non sit natus de legitimo matri
monio si est occultus et ille laudabiliter su
um impleat officium. A. Dum non sit na
tus de adultio uel de fornicatio. Na tales
omnino remouentur. ut i. de consensu. l. i. ibi glo.
B. Si hoc propter alias causas petat episcopus
licentiam renunciandi non debet cedere. ut i. de co
sensu cum prudem. A. predicta est notant
in su. eo. ti. q. 34. B

¶ **Q**uis effectus renunciatiois. R. Effe
ctus est ut qui renunciavit ad id cui renun
ciavit regressum non habeat nisi ex nouo iu
re concessio uel antiquo restituto. ex eo.
cum inter et ex transmissa. et cum in prese
ntia et c. sane. Et qui se renunciavit episcopi

Propter conscientiam criminis amodo non poterit eligi nec postulari. Secus si propter malitiam plebis. ex. co. p. translationes. Renunciatio autem est competens purgatio facienda ne in vituperum misterium defectum in temporalibus patiar. ex. ead. supplicatōez. In qua provisione dignitatis et scire oportet habenda est. ex. de pben. d. multa ad fi. Si militer et quantitatis reddituum beneficii cui resignat. ex. de vita et bone. cle. qm et de pben. nisi esset. i. 2. q. 2. bone rei. ex. de dona. aplice. §. ptt. et vltj. A. Idem in su. eo. ti. q. 35. fm. hostien. B.

Renunciatio 2° liter debet fieri renunciatio officii vel beneficii ecclesiastici. R. Debz esse voluntaria. Nam iur. non compellit renunciare. 7. q. 1. qm. ex. qd me. cau. ad audientiam. Itē debz fieri pure et absolute ex. de offi. dele. ex. pre. Nam si quis renunciaret alicui beneficii seu rei spirituali aliquo dato vel pmissio simonia esset. A. Nam si simonia committitur nisi renunciatio pure fiat fm. hostien. et in su. li. 3. ti. 26. q. 32. vbi hec notat fm. eundem. B. Qd si non procedat ratio vel pmissio sed solum intentio esset simonia mentalis que per penam abolet. ex. de sumo. madata. vi. de. i. simonia. 2. §. 4. A. Ibi parum de hoc vlt. dicit. B. Itē debz fieri convenienter in scriptis. 7. q. 1. §. ecce. et c. qm. A. Allegata iura loquuntur in renunciatione episcopi que debz fieri in scriptis. Forte in aliis scriptura non est necessaria. Et hoc vlt. inui. i. de. q. 32. B. Et debet fieri in manu illi a quo habetur institutio vel confirmatio. extra. co. admonet. Fallit tamen in episcopo qui non potest renunciare nisi in manu papae. extra. co. nisi cum pde in fi. Sicut nec electus episcopus postquam fuerit confirmatus. extra. d. trasla. inf. cor. poralia. Nec intrusus. ut. i. §. ptt. A. Si miles et abbas immediate pertinet ad Romanam ecclesiam non potest renunciare sine licentia sedis apostolice spirituali fm. Ray. Qui et addit quod si aliter renunciatio fiat tenet in preiudicium renunciationis: sed non in preiudicium ecclesie vel prelati in cuius manu debuit

renunciare. Itē dicit quod potest quod simplici beneficio renunciare sicut vult. Et glo. ei. dicit quod hoc potest ad minus de consuetudine. Sed pus dictum est magis regulare. scilicet quod fiat in manu eius cui est ista tunc. ut in su. e. ti. q. 33. vbi et addit fm. hostien. quod cum renunciatur alicui iuri renunciatio facienda est aduersario vel seruo publico seu alteri recipienti noie aduersarii. B.

Quod renunciatur iuri scripto. R. Talis renunciatio ex certa scia facienda est. Ideoque si talis renunciatio ius ignorat et ei notificandum. ar. in Aut. quo oportet episcopos. §. igitur ordinandus. coll. i. Nec. n. potest quis renunciare ei quod ignorat. ff. de i. offi. testaro. l. si mater. A. Idem in de. q. 32. fm. hostien. B.

Quod quis renunciatur iuri expresse. et quod modo tacite. R. Expresse cum dicit. Quieruz clamo ius tale: vel sicut. ex. de deci. ex multiplici. A. Hoc verum quoniam quis renunciatur quod sibi debet. ut p. i. tex. allegato. B. Tacite hoc cum facit compositionem. A. scilicet super iure quod sibi competebar. Nam componendo videtur iuri suo renunciare sed forte maius compositionis ut i. c. d. q. stat. B. ex. de elec. cum iter. p. Itē tacite renunciat faciēdo s. ut exhibēdo honorem illi cui elector dixerat. extra. de his que fi. a maiore. ca. ex ore. Sicut scipiēdo aliquid ex testamento quod ipugnabat. ff. de inoff. testa. si propositas. extra. de se. et re iudi. quod ad consultationem. Vel si petens legatus aduocatus vel procurator fuit. ff. de iof. fi. testa. l. si. A. Idem in de. q. 32. B.

Utrum clericus qui impetravit beneficium si subiiciat se misericordie canonicorum itel ligat renunciasse. R. Non extra. co. veniens. Quia et si reddat eis lras suas et ipse si sint in misericordia de talis officio iudicis restitui. extra. co. sane. Nam deceptus et non decipientibus iura subueniunt extra. de rez. pnu. cum vniuersorum. Sed si renunciet lras per certa pensionem priuam pensionem et lris. ex. de rescrip. ad audientiam. A. Lō. Albu. et facit quod non in su. e. ti. q. 30. B.

Pone quod episcopus non bene intravit sed per simoniam et hoc modo quod renunciabit instan

te morte. **R.** *fm* *hosti*. Renunciabit mēte z i manu archiepi si pōt. al' i manu simplicis sacerdotis sub hac cōditio ne. si pape placuerit. z si oualuerit. va dat q̄cūq̄ pōt ad eū z pcat ei. ar. extra de sen. exco. n̄ dubiū. z. c. ea noscī. §. si. S; z caueat ne morā p̄stet. z fructus si bi appropet s; fidelit̄ custodiat uel in vtilitatē ecclie expediat. ar. extra. d̄ of fi. or. cum vos. z de offi. or. c. p̄nti. li. 6°. Al' ad institutionē oīuz teneat. extra d̄ p bē dilecto. §. si. Tñ tal' fm *hosti* de li centia. ppriū c̄fessoris quē sibi pōt eli gē. **A.** *Hoc v̄r* hūz si legitie fuerit or dinatus. al' cū ab initō n̄ habuerit exe cutionē sui ordiis non videt q̄ possit si bi eligē cōfessorē tāq̄ ep̄s. ar. l. nō dubi um. l. de legi. **B.** *Poterit vire neces saria stricte recipere.* ar. s6. dis. non satis z. c. p̄fice. Talis ē si titulū nō habeat tñ possessionē quā de facto hēt nō dēt dimitte sine licentia pape. sed a fructi bus dēt abstinē. extra. c. p̄ translationē §. 3°. **A.** *Lō. Immo. q̄ z addit.* Et idē in oī bus suspēsis siue ab hoīe siue a iure di ci pōt. ut i sū. e. ti. q. 33. ad fi. **B.**

Utrū q̄ possit renūciat p aliū. R. *fm* *hosti*. pōt p aliū hñtē spāle mādā tū. extra de offi. dele. c. uol. §. q. 2. vero Idē videt si hēt gnālē admīstrationē. ff. de p̄cu. l. cui. libera. **A.** *Immo inci pit pcurator vbi d̄. pcurator cui li bera gnālē admīstratio rerū cōmissa ē potest ex. gere. nouare. aliud p alio p mutare.* **B.** *Secus si tñ gnāl' pcura tor esset extra de p̄bē dilecto. p̄. n̄so. et de reli. do. c. p̄t.* **A.** *Delit' v̄r facere. l. mādato. ff. de p̄cura. Et idē qd in h̄. §. notat i sū. eo. ti. q. 31. ad fi.* **B.** *Et an ta lis pcurator renocari possit. vide. l. i se. c. §. si.*

R *Enunciatio 3.* Quis renunciare. **R.** *fm* *hostien*. Renunciare pōt is ad quē illud quod renunciatur pertinet. extra de regul. ad apostolicā z. c. statum. **A.** *Idē in sum. li. 3. ti. 26. q. 31.* **B.**

Utrū papa possit renūciare. R. *po* test libere resignare z maxie cū se iusficientē agnoscit ad regēdū vniuersa lē ecclēsiā. extra. eo. qm̄ li. 6°

Utrū clericus possit renūciare foro suo. R. *Renunciatio facienda ē aucto ritate illoz q̄z interest.* extra de offi. ar chi. ad hoc. §. si. **I**deo clericus nō pōt re nunciare foro suo sine consensu ep̄i. qz ex h̄ p̄iudicaret ipsi ep̄o. extra de foro cōpe. significasti. alioqn glibet cleric⁹ de vno ep̄atu posset sibi cōstituē iudicē i alio ep̄atu. ff. de iudi. l. i. Et de h̄ vide s̄ iudex. p̄. §. 2°. Eadē rōne n̄ pōt cleric⁹ renunciare priuilegio illi. i7. q. 4. si q̄s suadēte. **Nā** z si actionē iuriarū r̄mit tere possit q̄tū ad ppriā psonā. 23. q. 4. si is. iuriā tñ ecclēsiē siue collegi sui i psona sua illatā remittē nō pōt. extra de sen. exco. cū desideres. §. si. **A.** *cōiū cto. c. contingit. p̄. eo. ti.* **B.**

Que pena si clericus ita renunciaret foro suo q̄ r̄ideat corā iudice seclari. R. *Si cā ciuilis sit cadit a cā. alioquī suū locū amittit.* extra d̄ fo. cōpe. si dili genti. **A.** *Ibi d̄. Et si p̄ eis lata sit se tētia locū suū amittat z h̄ in criminali actiōe.* In ciuili h̄o p̄dāt qd̄ euicerint si locū suū maluerit obtinē. **B.** *In cri miali h̄o locū amittit. z si n̄ hēt locū si ue dignitatē pōt al' extraordinarie pū ri.* Et sic patet q̄ pōt tacite r̄nūciare q̄ tū ad dānū suū. xi. q. 3. placuit. S; z m̄ to magi pūiēd⁹ ē si exp̄sse c̄fēriat z res pondeat. Si h̄o trahat ad iudicē seclare vide s̄. iudex. p̄. §. p̄t. **A.** *cōiūcti addi tionibus.* Et idem qd̄ in hoc. §. notatur in sum. eo. ri. q. 25. secundū *hosti*. **B.**

Quā aliq̄s expectat p̄mā p̄bendam proxime vacaturā in aliqua ecclesia si aliū obtinens p̄bendā tenuē frau dulenter renunciaret ut expectanti p̄e cludatur via ad pinguiorem q̄ sperat vacare. nō ipedit primū expectantē. Et si p̄benda pinguis postea vacas conferat isti qui renūciavit p̄uaf ipse utraq̄ extra. eo. si te. li. 6°. **A. *Ibi d̄ q̄ de dicta fraude dēt saltē p aliquas***

pbabiles dicturas appet. ut qz dicte renunciationis tpe is q pbēdā ul' dignitatē piguiorē hēbat ifirmitate graui derinebat uel aliqd aliud iminebat ppter qd illi' pbēnda uel dignitas vacare i prio pbabiliē credebatur. Et subditur. *Lex si p'dicto renūciāti h'mōi pbēnda uel dignitas forsitan piguior offerat eo ipso dicta fraus itelligat eē pbata z idē renūciās oīo careat habita z ābita.* B

Utrū renūciās possit penitē. R.° fz hosti. Si qs mittat nūciū ad supiorē ut cedat penitē pōt qd iū res ē itēgra ex. eo. lecte. *Sec' si nō est itēgra. ex de elec. in causis. §. vltj.* A. Idē i sū. e. ti. q. 31. Et videt q res non sit itēgra qñ supiori exposita renūciādo cepit cogitare super acceptatione. ar. d. c. i. §. vltj. B. Sz z si talē pcuratorē ignorāntē. A. scōstitutū ad renūciādū. ut p3 in tex. allegato. B. reuocauerit tenet n: bilomin' cessio facta anqz suo catō pueniat ad eū: nisi malitiose fuerit factū qñ puenit ad eū. ut i cle. cū illusio. ex de renū. A. ibi d. f. Sigs ad cedendū pontificali uel alii cuiuslibz dignitati uel bñficio procuratorē spōre ac libere cōstituerit z ipsū ignorātem postmodū duxerit quōlibz reuocādūz teneat cessio facta p eū anqz ad ipsius uel illi' i cui' māib' cessio fuerat faciēda noticiā reuocatio h'modi deducta sit nisi forte p ipos aut alios malitiose factū fuerit q mui' ad eos ul' eoz aliterū anqz cessione potuerit reuocatio peruenisse. B. Qui xō ipetrauerit licentia cedēdi cogendus ē. A. scedē. ut i c. qd seqf. B. ex. e. quidam.

Renūciatio quar ro. Que pnt renūciari. Utrū bñs vocē i electione possit renūciare. R.° s. elec. tio. p. §. 9. A. Et idē qd ibi notat i sū. li. 3. ti. 26. q. 26. fm hosti. B

Utrū debitor possit renūciare pbarioni solutōis p testes z huiusmodi A. Istud h'mōi nō pōt hosti. ut p3 i

sū. eo. ti. q. 27. vbi hec notant. B. R.° Licet quidā dicāt qz valet renūciatio. tñ fm hosti. nō videt vez. qz ius pbādi p testes ppi cōz vtilitatē i ductuz ē. Unde vsus testiu. frequēs z necessarius ē. ff. de testi. l. i. rñso. p. Ergo tali uiri iūciari n pōt. ar. ff. d. postu. qd pzo

Utrū renūciatio iuris possit fieri i futurū. R.° fm hosti. Si lex iā ē. A. s. ex qua ius alicui oriz cū renūciat. B pōt p futuro renūciari. Al' nō. qz qd non ē renūciari nō pōt. ff. de pac. tres fratres. ff. de dñen. emp. z v. l. in lege. A. Idē i sū. eo. ti. q. 28.

Quid si quis renūciat oī iuri sibi opetēti z cōpetituro sit z l'is ipetratū z ipetrandis. R.° fm hosti. Quo ad futurū si gnālis sit renūciatio non valet ut in pcedenti. §. dicitū ē. ex de osti. cuz accessissent. Si xō spālis in qbusdā iuribus z sequat gnālis renūciatio valz A. i. si qbusdā specificatis subseqf renūciationis clausula gnālis: ut in. sū. eo. ti. q. 29. ubi hec notat. B. L. qñ mulier tu. offi. fun. pōt. l. i. si. circa mediū. z i Auren. ut l. i. ma. z auie. ibi posita. In sūma nota. fm hosti. en. q renūciari pnt oīa iura cōpetentia circa finitutes etiam si annalia sint. ex de sepul. p'sentia. z de deci. ex multiplici. A. hosti. dicit q pnt iūciari iura ēt n scripta puta circa seruittutes cōpetētia. Et si etiam ānalia sint i futurū renūciari pnt. ut in dco. cān pntia. z. c. ex multiplici. ut in sum. eo. ti. q. 30. vbi hec nō. B. Item iura cōpetentia circa bñficia si cut z ipsa bñficia renūciari pnt. ut dicitū ē s. renūciatio 2. §. p. z renūciatō 4. §. p. Itē oīa iura opetētia p aliq istrumenta sicut etiam ipsa istrumenta renūciant. L. de fide instrum. l. 3. ex d pac. cum pridem.

Represalie. Dicitur re represalie qñ aliquis oriundus de vna fra spoliatur uel damnificatur ab oriūdo de alia terra. uel etiam si debitum nō soluitur ei tūc datur prās isti spoliato

q̄ satisfaciatur sibi q̄ quēlibet de terra illa vñ ē ille spoliator uel debitor.

Queritur ergo vtz sint licite. **R.** Et si inique sint z legibus phibite tanq̄ nālī equitati dñe: qz ali' p alio gūat. nihilominus spālī prohibet ne concedantur uel extendant. **A.** .s. per inter p̄tationē cū fuerit gnālī cōcesse nō expressis personis ecclīasticis. ut i. c. z si de quo. i. **D.** .s. tra personas ecclīasticas uel bona ipsarū p̄tatu cuiuscūq̄ cōsuetudis. Et qui cōtrafecerint nisi reuocauerint infra añū. **A.** .s. a tpe cōcessionis uel extēsiōis ut ibi. **D.** .s. si p̄sone sint singulares sūt excoicare. si vniuersitas est interdicta. ex de iniuri. z dāno dato. z si pignorationes. li. 6.

Sed pōe q̄ aliquis expoliatur portat litteras ciuitatis seu ad ciuitatez vbi manet expoliatus z petit iusticiāz nec fit ei nūqd i hoc casu pōt cōcedi rep̄salia. Uidef q̄ sic. qz hoc mō nō gūatur ali' p alio: sed pōt pōnī rector uel ciuitas i suis ciuib' p̄p̄t negligētiā. Vñ 23. q. 2. c. dñs de. dicit q̄ gēs uel ciuitas plectēda ē: q̄ vidicaf negligit qd a suis ciuib' ip̄s probe factū ē. uel reddē qd p iurā ablatū ē. Satis uidet cōcordat̄ Tho. scōa scōe. q. 40. z Jo. an. sup deō. c. z si pignorationes. ita tñ q̄ etiam in hoc casu ad clericos nō extendat. z q̄ sibi de reb' nō auctoritate p̄pria: sed iudicis satisfaciatur. ut idē Joā. dicit. **A.** Jo. an. i deō. c. z si pignorationes i nouella dic fm Archid. z ēt Huil. q̄ itelligit de auctoritate iudicis spoliati p̄cedēte p̄ sūa sup negligētiā z d̄fectu iusticie fm alios ar de auctoritate iudicis spoliantis seu iusticiā facē negligentis. Et subdit h̄z Buido. q̄ p̄mū dictū pōt itel ligi vep̄ qñ n̄ pōt h̄i recursus ad iudicē spoliantis seu iusticiā facē negligentis. quod dicit raro posse cōringē. **D.**

Residentia. .s. clericorū i suis ecclesiis. Ubi nota q̄ qui habz bñficiūz cū cura tenet ad residētiā ex d̄ elec. licet canō. li. 6. Sūt z q̄ bz q̄cūq̄

alia bñficia quibus hoc op̄etatur ex statuto uel p̄uilegio seu cōsuetudine approbata. ut Inno. ponit ex de cle. n̄ re si. clericos. Et addit. Intelligē oē bñficiūm residentia regere nisi dñū cōstet. Et eadē quasi sūiam ponit Hosti. dis fusiū. dices q̄ quilibet cleric' tenetur residē. ex. eo. c. si. siue magnū sit bñficiūm: ut ep̄at'. 7. q. 1. puenit. z d̄z crisina cōfice. ordines celebrare z quolq̄ die domico dñis officiis intesse. de cōse. dis. 3. ep̄s nisi iusta cā ipediat ut ibi d̄r. Sūt ēt si modicū sit bñficiū. ut ex. eo. c. q̄rēte. Et d̄z bñficiat' interesse matutinis z uesperis. al' si incorrigibilis sit depōit 92. dis. c. si. Et vide s̄ clericus. p̄. 9. si. **A.** Idē qd hic notat i sum. li. p̄. r. 7. q. 27. vbi z additur fm Hosti. q̄ is cui tāq̄ bene merito assignant p̄ensiones aliq̄ seu stipendia ad residentia nō tenetur Talis tñ ad aridota obligat. z si offendit ecclesiā a qua tenet beneficiū. tāq̄ ingratus priuatur. **D.**

Utrū q̄s ex cōsuetudine possit recipere fruct' bñficiū in absentia. **R.** fm Hosti. pōt ut ex de cōsti. cum oēs. **A.** Et ibi hoc notat glo. q̄ ēt dicit q̄ sec' ē de iure cōi. S̄z z p̄tuo hoc intelligēdū inq̄tū per hāc cōsuetudinē nō derogetur dño cultui. uel al' nō sit irrōnabil' Al' secus. ex de cōsue. c. si. **D.** S̄z talis cōsuetudo dño statuto tolli pōt. ut si ecclesia sit ministris destituta ita tñ q̄ p̄benda absentis assignet subrogato. ex eo. cū dilect'. S̄z si tale statutū facerēt canonici p̄p̄t p̄pria cōmoda. pura ut inter se diuidat illud quod absens consuevit accipere non ualet. ex de cōsue. cū oēs. **A.** Idem in dicta. q. 26. **D.**

Quō cleric' i bñficio. debeat residere? **R.** fm Hosti. Residere debet in p̄pria persona seruēdo ecclīe. ex. eo. qz nōnulli z. c. se. Et debet seruire i suo ordine. ex de si. p̄sby. p̄posuit. Parū enī esset sui p̄ritiā exhibere z curā p̄prie ecclesie negligere. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 27. vbi z additur fm eundē. Et hoc ē d̄ p̄uilegiū cōsuetudinē quarundam

ecclesiariū q̄ reputat canōicos residen
tes ex q̄ p̄tes sūt. l. 3. n̄ it̄rēt ecclesiā. B

Utrū nō residens possit excusari ex
aliquibus causis. R. Excusat p̄ q̄dez
si iusta sit cā sue absentie. ut pp̄ iuni
citas uel aliqd h̄ mōi. ex. eo. m̄ q̄tuor
Et tūc tenet p̄ vicariū deseruire. ut s.
clericus. p̄. s. fi. Et idē intellige si p̄ns sit
sed sine sua culpa ipotens sit fact̄ aut
infirm̄. extra. e. cū dilect̄. 7. q. i. p̄ntuz
2. si de licentia p̄lati cā rōnabili sit ab
sens. extra. e. relatiū. extra de elec. l. 3. ca
non. li. 6. Al̄ ē sine licentia p̄lati pere
grinari nō pōt de se. dis. 3. non oportet
ex de voto magne. s. vey. 3. si h̄eat ec
clesiā pochtalē pōt ex disp̄satione epi
eē i studio p̄ septe ānos. ut s. ecclesiā. 2.
s. 2. 4. si haberet sup hoc sp̄ale p̄uile
giū. h̄ ēt absens. p̄ residente. ut h̄es in
s. se. A. An illud quod h̄etur. h̄ z in. s.
se. facit qd̄ notat i sū. dca. q. 27. B

Sūt z alie cause i quibus n̄ residēs
habetur p̄ residente. p̄ma ē si sit i sui
tio pape. extra. e. cū dilect̄. Secūda ē
si vnus vel duo ex canonicis sūt i serui
tio pp̄ri epi. extra. eo. de cetero. z. c. ad
audientia. Sz eps suffraganeus si more
tur cū archiepo non videt f̄fidē. ar. ex
tra de offi. ordi. pastoralis. Et nota q̄ q̄
ē i seruitio pape uel epi sui recipit qd̄
fructus b̄nficii p̄ter victualia siue q̄ti
dianas distributiones q̄ nō solēt absē
tibus dari. ut i dca. c. de cetero. et extra
de p̄bē. licet. z extra d̄ cle. nō resi. c. p̄. li.
6. Et de h̄ vide. s. b̄nficiuz. 2. s. p̄t. A
Potius videt. s. fi. B. Tertia est si se
nō absentat in fraudē sz eccl̄ie sue iura
fidelit̄ p̄sequit. extra. e. ex p̄te. In q̄b̄
casibus possit q̄s p̄ vicariū deseruire.
vide s̄ cleric̄. p̄. s. fi. z. i. vicarī. s. p̄.

Res inter alios ac
ta zē. vide. l. snia. s. 9. z x.

Restitutio rei alie
ne p̄ cōiter. Utruz quis tenea
tur statim restituē. R. fm̄ Tho. sc̄da se
cunde. q. 62. Sicut accipere alienaz ē d̄

iusticiā. ita z d̄tinē eā. qz p̄ hoc q̄ aligs
detinet rē alienā iusto d̄no ipedit cum
ab vsu rei sue z facit ei iuriā. Danise
stū ē ar q̄ nec p̄ modicū tēpus licet in
pctō morari sz q̄libet tenet statim p̄ctm̄
deserē. fm̄ illud Eccl̄. 21. Quasi a facie
colubri fuge pctm̄. Et iō tenet q̄libz sta
tim restituē uel petē dilatiōē ab eo q̄
pōt vsū rei cedere. Lon. Ray. A. Ista
petitio dilatiōis uel remissionis faci
enda ē p̄ se vel per aliū qm̄ debitor est
ipotēs ad soluendū fm̄ eundē Tho. se
cūda sc̄da. q. 62. arti. 8. Et h̄ nisi ex ip̄a
petitōe sequer̄ reuelatō peccati seu
aliud sc̄daliū. ar. c. officii. extra de pe.
z re. Et ad p̄dictor̄ clariorē itelligētiā
distinguedū ē. qz aut debitor ē potens
restituē aut nō. p̄ casu tenet statim resti
tuere ut dictū ē. 2. casu aut est ipotens
oio. aut nō oio. Si oio. excusat. qz ipossi
biliū nulla est obligatio. ff. de re. aur. l. i.
possibiliū. z iō sufficit hoc casu q̄ ppo
nat restituē cum poterit. l. 4. q. 6. si res
Si non oio tunc tenet statim restituē
id qd̄ pōt. Et fm̄ Ray. in ti. de raptō. s.
forma. ista potentia videt cōsiderāda
vsq̄ ad mendicitatē suā z sue familie
reseruata sibi solū extrema necitate.
Et idē nō. i sū. li. 2. ti. s. c. 86. Sed certe
non solū extrema. sz etiaz magna neci
tas videtur excusare a restitutione.
extra de fur. c. si q̄s pp̄t. vbi d̄r q̄ si q̄s
pp̄t necitatē famis furat̄ fuerit. aut
f̄stituat aut tres hebdomadas p̄treat
Et sic nō cogit p̄cise restituē. Et illd̄. c.
itelligit i necitate etiā nō extrema fm̄
glo. z Inno. ibi. Unde ad clariū hoc in
telligendū iterū subdistinguedū ē. q̄
aut debitor ē i articulo extreme neces
sitatis. aut nō. p̄ casu nō tenet ad resti
tutionē. qz i extrema necitate oia sunt
cōia. l. i. s. cum in eadez. ff. ad l. rodi. de
iac. Un̄ z sup 4. sniariū. dis. is. dīc̄ Sco
tus q̄ si detinens rē alienā ē in extrēa
necitate. z ille cuius est res nō sed h̄et
aliqua citra necitatē extrēmā dicimus
q̄ ista res ē detinenti iure poli quo in
extreme necitatis articulo ad puiden

dū necessitati nature via oibus extrema
necessitate detentis ē cessa. extra de
ver. sig. ex ut qui seminat. li. 6. Si am
bo sunt in extrema necessitate si pūs dñs
deuenit ad eā dñ reddi dño duplici iur
tū qz prius suuz. tū qz iam ex ista sua
necessitate factum est suū. Si xpo pūs
deuenit detinens factū ē suū. z tūc do
mino postea deuenienti ad istaz neces
sitate nō debet reddi. qz cessauit domi
nium eius i re ista z factū ē alteri iur
poli. Si ambo simul deueniāt dicim⁹
qz debz reddi dño. qz nūqz cecidit a do
minio. Pro hoc facit qz duob⁹ occurrē
tibus preualet qd ē potius. ff. d. sta. ho.
l. querit. Et subiūgit Scor⁹. Si deten
tor dūciat ad pinguiorē fortunā tene
tur restituere qñ occupauit cessare ex
trema necessitate. Sed si nūqz ante extre
mā necessitate occupasset. tūc iuste sim
pl. c. ter occupasset. l. rez. suā nec ad ali
quā tenet restitutionē. hec ille. Tūc
videtur qz si deueniat ad potentiaz re
stituatur sicut z qui cessit bonis. L. de his
qui. po. ce. bo. l. 1. Nō tamē tenetur nisi
inquantūz facere pōt. l. 3. ff. de cessi. bo.
Et in hoc vltimo casu intelligitur facē
posse deducto ne egeat. ff. de re. iur. an
condēnatione. 2. casu qñ debitor non
ē in articulo necessitatis extreme. aut re
stitutio est incerta aut certa. Si incerta
ut qz nō iuenit creditor uel eius heres
restitutio faciēda ē pauperibus. extra
de vsur. cū tu. Et tūc debitor ipotens
poterit se libet ponere i manu epī ad
quē pertinet pūisio pauperū. z ep̄s si
viderit sim deū expēdire poterit ei re
laxare debitū ut pauperi i torū uel in
partē uel p̄bet ei dilationē ut paulati
eroget paupib⁹. ut z pōit i dicta. q. 96.
in sum. li. 2. ti. 5. ad fi. Sed in eo qz loq
tur ibi de penitentiario ut possit h⁹ fa
cere. pōt itelligi si ip̄e penitentiarius
habeat super hoc auctoritatē ab ep̄o.
alias per se nō pōt. qz iure nō cauetur.
Ideo dñs An. de bu. in dicto. c. cū tu. in
1. q. dicit penitentiariū hoc nō posse. Sz
z quādo apud debitores aliqd relaxat

ab ep̄o uel ab alio habente ab ipso au
ctoitatē dñ orare uel alia bona facere
p his quoz ille res sūt uel quibus de
bentur. z inq̄tum veniat ad facultatē
pro illis facere elemosynas. ut si nō po
test facere qd debet saltē faciat qd po
test. sicut dicit Tho. scda scde. q. 62. arti.
2. i eo qz nō pōt mēbrum abscitū ut sū
latam famā restituē. qz debet in pecu
nia uel alio mō quo pōt recōpensare.
Si restitutio ē certa: idest qz scit siue
pōt sciri particulari persona cui dñ fie
ri: tūc si debitor ē in tanta necessitate
z creditor in tanta facultate qz debito
ri tenere p elemosynā subuenire: dñ
bitor nō tenet ad restitutionē. Nā h⁹
casu ipse creditor tenet retro reddē.
Un. 4. s. dis. sic bi. super xpo inuadē di
cit glo. qz p̄it paupes cogē diuites ad
eis p̄stādū nō per viāz actiōis sz denū
ciationis ad eccliam. qz pōt diuites co
gere ad hoc agendū. Itē gnālit dñbitor
nō tenetur ad restitutionē eo casu quo
creditor rōabiliter deberet nolle sibi fie
ri restitutionē ut dicit Scor⁹ sup 4. sē
rētiāz. dis. 15. vbi subiungēs exēpla dicit
Dz. n. uelle glibet restitutionē sibi non
fieri qñ ē in p̄iudiciū cōitatis uel re
cipientis restitutionē: qz debet uelle
bonū suū z bonū cōe. Debet etiā uelle
non fieri restitutionē qñ ēēt i diffama
tionē restituētis: qz debet magis vel
le famā pximi qz illud modicum suū
statum. Constat debet magis uelle qz
vitei magnū icōmodū pximi restitu
entis qz modicū icōmodū suū uel nul
lū i illa modica dilatorie restituēt. Ex
his sequit qz qñ ēēt restitutio dāno
rei publice uel ei cui fit vel diffamati
ua restituēt uel nimis notabi lūt dāno
saj nō tenetur ad statim restituendū: sed
sumit qz statim ex affectu restituat. et
qz actu restituat cessantibus icōueniē
tiis hic ide. Et ex predictis etiā subin
fert. Qñ ablatis fuit occulta tūc nō te
netur ablatoz se p̄dere. nec p dñs p se
ipsum restituere sz per alia personā se
cretā z fidelē. z expedit qz p p̄fessores.

qz sibi ē crimē detectū p confessionez
et de eius fidelitate qz restituat fidei
sue commissūz satis debz credi. Patz
igitur hic differri restitutōē quousqz
voluntas talis persone z oportūtas
babeatur. hec ille. **B**

Iui restituenda ē res furtiua ul' ra
pta seu al' male accepta. **R.** fm Ray.
Et cui res subtracta fuit etiam si non
sit dñs rei: s; sua interfit ex causa hone
sta rem non esse subreptā. ut puta qd
habebat in ea ius pignoris uel vsum
aut aliquod huiusmodi. ff. de furtj. l. is
cuius. Si xō ipse cui nūc res ablata ē
furatus fuerat eā: nō sibi sed domino
erit restituēda. uel ille cui prior fur ul'
raptor subripuerat si sua ut dictum ē
intererat ex causa honesta. Et fiat cau
te qd tū pōt per religiosum z huiusmōi
ita qd nulli persōa furis prodaf. Itaqz
regularit' restitutio spoliatis faciēda
ē. 3. q. i. reintegranda. z fere p totā qōnē
z ex de resti. spo. fere per totum. Fallit
tamē quādo non tm iste male accepit
sed alius ei turpi' dedit. de quo faciē
dū ē. ut dictū ē s. elemosyna p. s. fi. A
Et ibi latius in additōne. **B**. Et hic
i. s. antepenult. A. Et ibi de hoc dice
tur. Et ad maiorē huius s. declaratōez
potest generaliter dici qd restitutio fa
ciēda ē pīcipalibus uel eorū heredi
bus si iueniūtur. al' paupib'. ex d' vfu
ris cū tu. Sed in hoc clarius distiguen
do dicendū ē qd aut quis obligat rōne
turpis receptōis in q participauit etiā
dāns. aut al' p casu non tenet restituē
danti. qz in pari cā turpitudinis potior
est cōditio possidentis. ff. de ad. ob tur
pē cām. l. si ob turpem. s. porro. et. l. e.
l. 2. Et ideo hoc casu cū restitutio nō fi
at persone principali saltē debet fieri
pauperibus tāqz si nō iueniret pīcipa
lis uel eius heres. p dictum. c. cum tu.
Fallit in accepto per simoniā. qz debz
restitui illi ecclesie i cui' iuria accep
tum ē. ex de simo. c. de hoc. Item etia
non erogatur paupib' quādo turpiter
acceptū ipso iure applicaret fisco uel

priuato. qz de alieno non potest fieri
elemosyna. i. q. i. non ē putanda. Et hoc
etiam notatur in sum. l. 2. ti. s. q. 42. Et
excepto hoc casu cum res applicaret
ipso iure fisco uel priuato: licet turpi'
accipiens nō cogat restituere turpiter
dātū. tñ si vellet posset restituē eide dā
ti. Nā iure nullo pibet hoc. Et pene
sūt restringende. de pe. dis. l. c. pene. z i
c. odia. de re. iurj. l. 6. Et notatur i sū.
l. 2. ti. s. q. 25. ad finem. Est etiam cāus
in quo licet dās nō fuerit in turpitudi
ne particeps. non tamen ei sed paupe
ribus fit restitutio. qz dāns ex obliga
tione dedit licet accipiens turpi' rece
pit. videlz qñ iudeus uel pagan' fuerit
aliquid lucratus a xpianis occasiōe of
ficii publici. Illud enim debet cōuerti
in vsum pauperū xpianorum secundū
prouidentia diocesani epi. ex d' iudeis
cum sit. 2. casu quando obligatio ē ali
unde qz ex dicta turpi causa distiguen
dum ē. Aut nō iueniuntur creditores
seu eorū heredes. z de hoc dices. i. resti
tutio 6. Aut iueniūtur. z tūc aut obli
gatio est personalis. z de hoc dices. i. re
stitutio 2. Aut obligatio est realis. vt
qz habet quis rem alienā. z tūc si hēt
a nullo uel saltē a dño clarū est. qz scp
dño ē restituēda. ff. de rei ven. p totum
z. l. eo. qz cuiqz dandū ē qd suum ē. ff.
d' iusti. z iure. l. iusticia. s. iurj precepta
Sed si habuerit ab aliquo alio titulo
trāslatiuo puta per donationē uel ven
ditionē uel silem. silt restitutio fit dño
rei gratis. l. de furtj. l. in ciuilez. Si xō
habuit titulo nō trāslatiuo puta in cō
modatū uel locatū uel etiā sine titulō
forte qz sustulit. illi videt' restituenda
a quo habuit. l. locatū. l. si qs cōductōis
Ubi dicitur qd cōductor debet oīo loca
tori rem reddere. licet dicat se dñm. z
postea agere d' dominio. Sed hoc oīz in
telligi qñ nō estat de dominio nec po
terat incōtinenti pbari. Al' bñ audire
tur mouēs qōnē de dominio. ff. de posi
ti. l. bona fides. vbi dī qd qñ fur deposu
it rē apud dñm dicte rei dñs nō cogit

reddē. Logit ergo i hoc casu hñs rez il
lā restituē a quo habuit nisi statim pos
sit de suo dominio pbare. adeo qz si ē
a fure uel pdone qz habuit tñ dēt ei
restituere quādo habuit cāz ab eo. ut
p3 i dicta. l. bona fides. Sed si nō hñt
cām ab eo. puta qz ei p furtū uel rāpi
nā abstulit tūc quādo p furtū puto qz
nō debeat furi pōri restitui: qz nullus
male fidei possessor hō casu h3 ius rpe
tendi. Nā ci dāf actio furti cui? infest
ex honesta cā. ff. de furt. l. cui? interest
z. l. is cui? interest. Itē nemo debet ex
improbitate sua psequi actionē. ff. de
furt. l. itaqz. §. p. Est tam casus in q fur
actionē furti hēt. ff. de fur. l. q vas. §. si
ego. vbi dī. Si ego polhēda vestimēta
tibi locaueo z tu ticio comodaueris ti
cioqz furtū factuz sit: tibi datur actio
furti. qz tua interest cū mihi tenearis
reddē. z mihi aduersus te dāf actō qz
furtū fecerit ticio comodādo. Hoc itaqz
casu fur aduersus fure actionē habet
hec ibi. Et hoc ideo ē qz a picipio ha
buit rē de volūtate domini eā sibi lo
cādo: ppter qd itererat ei? ēt ex hōesta
cā. Alias sec? ut p3 ex pdict. Quando
āt p rapinā qz rē abstulit a fure uel p
done: tūc vñ ei restituēda: qz ēt predo
ē restituēdus. ex de resti. spo. c. in litte
ris. Immo. nec domio l3 rape rē suā
nisi in casu de q. s. bellū. p. §. p. z? Als
perdit ius suū. Et nō domio teneat ad
extimatōez rapre rei rularit. L. vnde
vi. l. si quis in tantā. Qui ergo furat? ē
furi uel pdoi nō teneat furi sed domio
uel alii habēt ius i re restituē. Sec?
ē in raptoze. S3 in quocūqz casu dēñ ē
debere furi uel pdoi fieri restituōez
si concurrat dominus in repetitōe dēt
domio poti? restitui. dicta. l. bōa fides
Immo ēt si domin? nō rpetēt qz igno
raret qz hfer. d3 q h3 domio denūciat
ut ipsā recipiat. ex de furt. q cum fur
dūmō fiat sine piculo furt. z. q. s. hoc
videtur. vbi dicit q peccata pproximi
eis reuelanda sūt qui possūt pdesse z
nō obesse. Et qd dictū ē de domino cō

currente ad repetitōē cū fure idē ē
de omni alio pcedente aliqd ius hone
stum: qz sp illi faciendā ē restitutio q
fouet maius ius. dca. l. bona fides. z ē
ar. in. l. querit. ff. de statu. ho. Et iō q vi
cerit filio ul seruo pecuniā teneat resti
tuere pfi uel domino c? ē. ff. de alea. l.
fi. Immo filii etiaz tenent restituē pa
tri res q spectant ad eos iure ppueta
tis s3 vsufruct? ad pntes qd ē regula
re. Fallit i castrēsi uel q castrēsi pecu
lio. Itē i beneficialib? ut i. c. si anū. i. 4.
ex de iudi. li. 6? qz eas nō possūt admi
nistrare vel obligare. z minus alienaf
L. de bonis que liberis. l. fi. §. filii autē
familias. Et assignatur ratio ibi. De
li? ē n. coartare iunēiles calozes ne cu
piditati dediti tristē exitū sentiant q
eos post disperfū expectat pmonitiū.
Propter qd in oibus his casibus vñ
patri restitutionē fieri debere. Et idē
vñ eadē rōne i oib? similib? ut si quis
accepit rez a pupillo restituat tutori.
S3 cui restituē res ecclesie? Dicēdū
q plato si nō ē i culpa. Si vero ē i cul
pa ut quia res ecclesie ipse dissipauit.
uel ex carnali affectu z nō iusta cā do
nauit: qd facē nō pōt. cū cps z gl3 pla
tus rerū ecclesie sit pcurator z nō dñs
z cōditionē ecclesie meliorare pōt. dete
riorē xō facē non d3. ex de dona. c. fra
nitatē. tūc ppter picipiuz culpe n vñ
qz debeat se itromittere. ex de cle. iuu.
diuersis. Et iō fiet restitutio successor
eius dicto. c. fraternitatē. Uel si adhuc
nō ē successor expendat i vtilitatez ec
clesie. ex de sumo. d. hoc. hoc ēt notaf
in sū. li. 2? ti. §. q. is. vbi z de talibus dī
Sed cui fiet restitutio? Et subdī dicit
Ray. Lredo q auctoritate iudicj peni
tentialis debeat fieri ecclesie cui sic
iuriose ablatū ē. ita q illi eadē qui de
dit nisi cū turpiter dedit. tūc. n. nō sibi
sed successor i suo poterit fieri uel su
priozi ut dīc? hosti. uel i vtilitatez eccle
sie ouertef ul ēt eiusdē loci paupib? si
hoc expedit videbit erogef. ar. 17. q. 4.
si quis i atrio. hoc vltimuz. l. ar. datur

paupibus dic' glo. Ray. q' meli' e' cu' in-
diget paupes uel satis abundet ecclesia
Alioqui meli' e' q' i' utilitatem ecclesie
paup'is inuertat. Idē Ul. Sarj co. Tho.
scda scde. q. 62. arti. 5. z arti. ultimo. Qd
autē hic dicit Ray. de auctoritate iudi-
cis p'ialis glo. dicit. Si tñ sup talib' di-
spensādis habeat prātē. hec ibi. Et ad
p'dicta attēdāt accipiētes a clericis q' re-
bus ecclesie cū nō idigeāt uel nō inuer-
tant in utilitatē ecclesie uel nō alia iu-
sta. rōe s'z poti' occasiōe cōsanguinitatis
uel amicitie: quia tenent ad restitutō-
nē. ut r' Tho. pōit dco arti. 5. Et multo
fortius si accipiāt ex cā turpi: ut ex mē-
tricio ludo uel alia quacūq' turpi cā.
ut 7 notat i' sū. li. 2. ti. 5. dicta. q. is. Quā-
doq' tñ l'z dñs cōcurrat i' repetitione nō
p'feratur sigs forte habuit rē ab eo q'
etiā dñm habēt actionez. puta q' est
usufructuarius. Nam magis eius inf-
est h'fē rē q' dñi. q' dñs h'z p'prietatē q'
cōsistit i' nudo iure dñi ē p se separata z
usufructuari' h'z ius utendi z fruendi
ff. de usufruc. p totū. z. l. 7. Insti. eo. ti.
Immo etiam si ipse dñs sustulisset te-
neret furti. ff. de furtis. l. cū res. §. si bo-
na fide. Itē si esset q' possz rē retinē rō-
ne ipēfay factay i' ea. ff. de furti. l. si is q'
cōmodasset. Itē dñs q' si dñs furatus ē
rē cōmodatario. i. ei cui cōmodauit. nō
tenetur furti nisi cōmodatari' potuif-
set rē retinē rōne impensarū in re fac-
tarū. Idē ē si rē h'fēt obligatā propter
eandē rōnē. Itē qd dictū ē de re aliēa
restituēda domio. idē p oia itelligēdū
ē de re affectata. puta q' per vim cōpul-
suam alteri data est. Nam illi est resti-
tuenda qui viz passus est. ff. quod me-
causa. l. metum. §. cum autem. **D**

Utrū quis absoluat a restitutione si
is cui debebat remisit siue dōauit. R.
Absoluit si ē p'sona q' donare possit. d'
q' vide s. donatio. p. §. 2. Que donatio
postq' facta est postea ex penitentia
nō reuocatur: ut Ray ponit. De hac ē
qōne vide. i. restitutio 3. §. penult. A
Et intellige hoc si remissio fiat libera

Voluntate creditoris. al' nō valeret. vt
i. §. penult. z dictum ē supra. bellum. p.
§. 2. in additione. **D**

Quid si p'sona cui debebat restitui
defuncta est? R. fm Ray. Restitutio
facienda est heredibus. Sed hic distin-
gue. q' si heres est aliquis in toto uel i
parte: tunc fiet ei restitutio sicut cōti-
git in toto uel in parte. Si autē heres
institutus est in aliqua determinata
quantitate. puta in centum uel etia i
domo. z nō plus tunc restitutio nō d'z fie-
ri heredi. A. quia scriptus heres i cer-
ta quantitate uel rebus particularib'
nō ē heres s'z poti' legatari'. L. d' here-
insti. l. quotiens. **D** sed illi uel illis q'
bus testator reliquit dispositionē resti-
duoz bonozū. A. i. ueris heredib' ut
executoribus a testatore deputatis s'z
dispositionē testantis cuius voluntas
oio seruanda est. i. 3. q. 2. vltima. **D**

Utrum quis teneatur restituere rez
cum fructibus. R. fm Ray. Quilibet
malefidei possessor tenetur restituere
rē cum oibus fructib' pceptis z q's ipse
dñs pcepisset si possedisset. ex d' re. spo.
grauis. ff. d' condi. fur. in re. ff. de rei vē.
si natus. §. generaliter. Et intellige fru-
ctus qui supersunt deductis expensis
illis que fiunt grā fructuuz querendo
rū cōgregādorū z cōseruādorū q' dedu-
cūtur tam a malefidei q' a bone fidei
possessore. ff. de peti. heredi. si a patre
§. vlti' possessor autēz bone fidei non
tenetur de fructibus quos percepit q'
diu fuit bone fidei possessor si iam cō-
sumpti sunt. s'z de extantibus tenetur
L. d' rei ven. l. certū. A. Hic latius ē di-
stinguēdū. Aut q's obligat ad restitutio-
nē rei aliene. aut alteri debite. Si enīz
rei aliene tunc si ē malefidei possessor
q' statim dicit malefidei cū sciuerit rem
ad aliū p'tinere. ex d' p'scrip. c. si. teneat
oēs fruct' restituere. L. d' rei vē. l. certū
S'z h' itez distiguit. Nā si tal' possessor
nō habuit titulū. claz ē q' tenetur oēs
restituere nō solū pceptos s'z ē q' p'cipi
potuerūt p oīm rei si rē habuisset. ff. d'

re.iuris.l.gnālī. Si hō habuit titulū
puta donatiōis uel venditionis uel ali
um solū tenet de pceptis. l. si fundū. l.
de rei ven. Fallit qñ titul' ē habit' per
metū: qz tūc ē tenet de pceptis. l. i.
sed z p' ff. qd me. cā. vbi glo. addit ē
tres alios casus videlicet qñ titul' h' ē
indicta legū. l. quēadmodum. l. de
agri. z cen. l. xi. Itē qñ h' in fraudem
creditor. Itē qñ emis res fisci sine so
lūitate. Qd si ē bone fidei possessor nō
facit suos fruct' nāles. videlicet q nā
cū sine industria hōis nō tenet restituere
z illos tenet restituere: nō tñ vltra q ex
illis sit fact' locupletior. l. v. ff. de pe.
here. Fruct' hō industriales. i. pueniē
tes ex industria hōis nō tenet restituere
nisi extantes. s. p' litē oēs qñ p cō
testationē sit cōstitut' male fidei. dicta
l. certū. Putare tñ q si hūit iustā cām
litigandi q nō teneat nisi iqtus fact'
sit locupletior. z v' pbari in l. illud. ff.
de peti. here. vbi expresse dicitur q cō
uentus de hereditate nō tenet d' reb'
p' d'is p' acceptū iudiciū si habuit iu
stā cām litigandi. Et de istis fructib' est
plena z mgtā glo. i. l. ex diuerso. i. prin.
ff. de rei. ven. Si alteri debite. dicendū
est q si debetur mibi res que non fuit
mea. puta qz fuit vendita uel pmissa
p' ceptū iudiciū. i. contestationē litis
debetur cū re oēs accessiones. i. fruct'
ac si illo tpe fuisset res mibi tradita. ff.
si cer. pe. l. cū fundus. S. si mibi debea
tur res q fuit mea z ad aliū sine cā pue
nit. puta solui rē quā estimabā me de
bē cū nō deberē. tūc siml' cū re d'betur
oēs accessiones. i. fruct' z alia q ipsi rei
a p'cipio quo fuit data euenerūt. ff. d'
condi. inde. l. indebiti. in principio. In
oibus aut sciendū ē q bone fidei pos
sessor nūq tenet vltra q sit fact' locu
pletior. dicta. l. v. trū de peti. here. **B**
Et nota q q solū vsū rei furat' fuit nō
sufficit si restituat rē: s. tenet etiaz ad
extimationē vsus. Lon. Hosti. z Al.
Et eodem mō tenet qz restituē dāna si
qua oīs rei p'p' ei' absentia passus fu

it. i. z. q. 2. si qd de ecclesiis. De quo vide
i. vsura. p. §. 16. q. incipit. Utz vsure pos
sint z. §. 26. q. incipit. Sed nunquid est
vsura. z. i. vsura 6°. §. p'lt. **A**. Ad pre
dictorū itelligētiā sciēd' q interesse qd
alicui debetur cōsiderat aliqñ respectu
lucris cessantis. aliqñ resp'cū dāni emer
gentis. p' casu extiaio nō d' deduci i
finitū. s. vbi rei p'cipalis ē extimatio
interesse nō d' excedē duplū rei p'cipat'
s. vbi ē incerta sit extimatio ad arbitriū
um boni iudicis. adeo q i imensūz nō
pcedat. l. vna. l. de sen. q. p. co qd int'
ē profe. 2°. casu videlicet respectu dāni
emergenti si venit interesse rōne omissi
onis cōsiderat solū iteresse intrinsecūz
ff. de ac. emp. l. si sterilis. §. cū p. vendi
torē. vbi d' q si frumentū uel silē non
sit datū ēptori suo tpe nō venit extia
tio. qz aialia sūt mortua ex eo q nō ha
buit bladū suo tpe. Nam illud interesse
extrinsecū ē a re. s. bñ uēiet ut defmai'
preciūz quo res valuit a tpe q debuit
dari. qz hoc est interesse intrinsecū qd
concernit rē z venit ex ipsa re. Extrise
cū hō qd nō ex re venit sed p'p' rē. ut
i exēplo p'posito. Predicta autēz puto
vera si dānū occurrit creditori ex sim
plici omisiōe debitoris. ut si creditor
erat icursur' dānū etiā si debitor nihil
sibi pmississ. qz nō hēbat quō aliunde
sibi puidēt. Sec' si cū omisiōe adue
nit etiā omisiō: ut qz creditor aliter si
bi puidisset ut nō morerēf aialia eius
si nō fuisset decept' pmissiōe d'bitoris
hoc. n. casu interesse venit rōne omis
sionis. i. false pmissionis. z ideo debet
iterē ēt extrinsecū: ut statim patebit pre
serti in foro cōscie vbi quis tenet pro
ximo satisfaccere oē dānū quod ei' cū
pa uel dolo proxim' incurrit ut in. t. si
culpa ēt de iniuriis. Propterea h' ca
su saluo meliori iudicio tenetur ēt de
morte aialii. Si hō rōne cōmissiōis d'
bet interesse cōputat interesse ēt intrin
secū. ff. de ac. emp. l. iulianus in prin.
ubi d' q dās tignū uitiatū tenebit ēt

ruina domus. Et sic illa extirpatio considerat
hoc casu etiam multo ultra duplū rei
principalis: nō tñ in infinitū. licet enī
veniat ruina domus: nō veniet si forte
oportuerit ipsū ppter hoc p multos ānos
uel vsq; in tps vite adducē domus. Sa
cit. ff. de ser. corrup. l. i. hō iudicium. z. l.
nerarius. vbi corruptor serui tenet nō
solū d seruo s; ē de oibus rebus quas
seru' tūc fugiēs tulit: nō de aliis quas
postea successiue furat' fuerit. **D.**
Quid si in ipsa re furtiua fecit qs ex
pensas? **R.** fm Buil. In foro pnie si ex
pensas fecit ad cōsuationē rei ut pascē
do equū. siue ad oportuna melioratio
nem. ut puta curādo aīal morbosuz ut
nutriendo porcū z h' mōi deducē eas
pōt ex q satisfaci alias integralit' dam
nū passio. **Idē Ul. A.** In foro at iudici
ali dicte ipense non cōputant. ut in sū.
li. 2. ti. 5. q. 75. vbi hec notāt. Ad pleni
orē at mae intelligentiā. vtz qs possit
petere sūpt' factos in re aliena. Dicen
duz est q aut fecit noīe dñi rei. aut no
mine proprio. i. tāq; i re sua. p casu claz
est q pōt cōputare. Nā utilit' gessit ne
gociū dñi. l. i. z. ff. de neg. ge. z p toruz
In tantū q si dñs tollat rez pū q sol
uat sūpt' cōmittit furtuz. ff. de furtis. l.
si is q comodasset. 2. casu qñ fecit tāq;
in re propria clarū ē q p viā peritiōis
nullo mō pōt cōmutare. l. si in area. ff.
de condi. inde. s; p viā retētionis qñq;
sic ut ibi. Unū distinguendū ē qz si fuit
malefidei possessor a pñ nullo modo
pōt cōputare. l. ex argento. ff. d. odi. fur.
z i Insti. de re. diui. §. ex diuerso. nisi re
spectu fructuū. Nā ut dicit glo. i. c. gra
uis. ex de resti. spo. fruct' dicuntur qui
sup sūt deductis expēsis q fuit gfa fru
ctuū qrendoz colligendoz z cōseruādo
rū tāi bone fidei possessore q; in male
fidei. etiā predonib'. ff. de peti. here. si
a dño. §. fructus. z. l. plane. in fi. z. l. de
fruc. z lit. expen. l. i. Nā nullus casus in
teruenire pōt q hoc genus deductōis i
pediat. ff. famul. hercis. fund' q. p rñso.
in fi. z. ff. so. ma. fructus. Fructus enī i

telligunt deductis necessariis expēsis
ff. de op. suo. l. fruct'. Si xō a pncipio
fuit bone fidei pōt solū tollere qd fec
sine lesione rei. ff. de rei ven. l. Julian'
scribit. l. si i area. Ita tam q si domin'
vellet dare pciū illaz rez: uel si uellet
tollē illud in q tñ noceret z sibi nō p
desset nō ē pmttēd': qz nō ē cedēduz
malitius. ff. de rei ven. l. in fundo. Glo.
tam i Insti. de rerū diui. §. littere. dicit
q q scripsit i paginis aliēis bona fide
etiā reddito libro hz actionē i factū d
dominū paginaz. ff. de rei ven. i rē. Sz
glo. Jo. eo. ti. §. ex diuerso. dic q nō da
tur ei actio p. l. si in area. ff. de cōdi. in
debi. Istud secundū pōt itelligi d sub
tilitate iuris. pñū at de eqtate z in fo
ro pnie. qz nō ē equū aliquē locupleta
ri cū alteri' dāno. ut i. c. locupletari. de
re. iur. li. 6. Et sine culpa z cā rōnabi
li nō d; qs pñari laboze suo: ut i. c. sine
culpa. e. ti. Et si domin' rei nō sit potēs
uel si hoc pzeeligat satisfiat sibi d re
sua. ar. in Insti. d rez diui. §. si qs i alie
na. Itē malefidei possessor nō tenetur
de fructibus q pncipi potuerūt ex meli
oramēto qd ipse fecit i re. ff. d rei vē. l.
cerez. Sz si sp fuit bone fidei. i. quādo
habuit rem z qñ edificauit si dñs rei ē
potēs pōt rē retinē donec sibi satisfiat
de sūptib'. Si dñs ē ipotens pōt soluz
tollere qd fecit fm modū pdictum. dī
cta. l. in fundo. **B.**

Quid si res rapta reddi deteriora
ta? **R.** fm Ray. Nō liberabit' raptor.
ut de deposito dictū ē d deposito. §. 7.
A. hoc clari' dī i. l. i. re. ff. d. odi. fur. **D.**
Quid si res rapta perierit? **R.** scdm
Ray. Quocūq; casu perierit raptor te
net ad restitutionē. qz fuit i mora resti
tuēdi z tenet pstare extirpatōnez ei' fm
illud tps i q plus valuit. Qd si nō fuit
in mora. ut qz obtulit rē dño loco z tpe
debito: z dñs neglexit accipere non te
nebitur de casu. ff. de condi. fur. l. in re.
A. Ibi hoc clare dī. z notat etiā i dicta
q. 75. i sū. li. 2. ti. 5. **B.** Et q de raptoze
dicta sūt itellige etiā dīfure qūq; **A.**

I. quo ad restitutionē. ut in dca. q. 75.
B. Et uterq; etiā post restitutionē dā
ni tenetur petere remissionē de iniuria
salte per aliquā interpositā psonā sup
presso uel expresso noie furis fm qd q
litas negocii patit. A. s. cauendo scp
reuelationē pcti z scandalū. ex de pe. z
re. off. ci. **B.**

Quid si plures fuerit raptores? **R.**
fm Ray. Si vadant simul qsi sit vnus
exercitus qlibz tenet isolidū. Nā z gli
bet iuuat aliosz fac eos fortiores ad
hoc ex de hōci. sicut dignū. Hoc dico
fm Bu. qm vnus sine alio nō fecissz. Al
quibz tenet p dāno qd intulit. Si hō
nō iuerūt siml sz qlibz p se fecit dānū
quibz tenet pro eo qd intulit. Simi
lē casū vide. l. restitutio. 3. §. p. A. Et i
eodem. c. de hoc dicitur. **B.**

Quid si qs furatus fuit rem qm plus
valuit z mō restituit qm minus valz?
R. fm Al. in 4. Non satisfecit nisi lu
crū tps i q plus valuit apponat. A.
De hoc dictū ē s. §. **B.**

Qualiter restituet qui ipediuit ali
quē a cōsecutōe alicui bñficii. **R.** fm
Tho. scda scde. q. 62. Aut ipediuit euz
iuste ut si intēdēs honorē dei uel vili
tatē ecclesie pcurer qd def alicui digni
ori. z tūc i nullo tenet. Aut ipediuit in
iuste. ut puta si itēdebat ei? nocumē
tū ppter dānū odiū uel vindictā z h
modi. z tūc si ipediuit nō def digno. di
co añq; firmatū sit qd def ei tenet qui
dē ad aliquā recōpēsationē pensat cō
ditionibus psonaz z negocii. A. sz ar
bitriuz sapientis. ut i sū. e. ti. q. 77. vbi
hec notātur. **B.** Nō tñ tenet ad eqle
qz ille nōdū fuerat adeptus. z poterat
multipliciter ipediri. Si hō ipedit ne
detur p qd iā defmīnatū ē qd def. pro
curans idebite reuocari tenet ad resti
tutionē eqlis fm suā facultatē. Et idez
iudiciū de eo q impedit aliqez a cōse
cutione cniuscūq; muner qd honeste
reciperet. Lon. pe. A. Lon etia; Ul.
ut in dicta. q. 77. **B.**

Qualitē satisfiet p his q restitui n

pnt ut mutilatio mēbri. stupz z silitia.
R. fm Ul. In his i qbus dānū neq; in
se neq; i equalenti restitui pōt satisfiet
p recōpēsationē faciendā arbitrio bōi
viri. Idē Tho. scda scde. q. 62. z in 4.
dis. 15. A. Lon. etiam pe. ut in sum.
eo. ti. q. 80. **B.**

Quid restituet q semia alicui agri
effodit. uel q dānificauit aliū eo q suo
tpe nō soluit. **R.** fm Ul. Predicti nō
tenent ad restituendū totalitē dānū. qz
dubiū ē qllē fructus agri pfecissēt. ut
an mercator dānū uel lucz i mercati
one habuisset. sed restituet tātū qtu
fructus agri in illo dubio vendi potuissēt
uel qtrū mercator in illo dubio lu
crū suū vendidissz. Lō. Tho. scda scde
q. 62. A. Idē i sū. eo. ti. q. 81. **B.**

Utrū qs teneat restituē qd illici
te acq; uit. **R.** fm Tho. scda scde. q. 62.
Circa illicitā acquisitionē z dationē di
stinguendū ē. Aliqñ enim ipsa datio ē
illicita z sō legē sicut pz i eo q simonia
ce aliqd dedit. z talis meret amittē qd
dedit. vnde non debet ei restitui. o fie
ri. Et qz ēt ille sō legē accepit non debz
sibi retinē sz pz i pios vsus ouertē. A
Immo dz dari illi ecclie in cui? iuriā
accepta ē. ex de simo de hoc. **B.** Alio
mō aliq; illicite dat qz propi rē illicitā
dat. lz ipsa datio nō sit illicita. sicut cū
qs dat mētrici ppter fornicationē. vñ z
mulier pōt sibi retinē qd ei datū ē. et
si supflue aliqd p fraudē uel doluz ex
torssissz tenet eidē restituē. De hac mā
hī s. elemosyna p. §. fi. A. Et ibi meli?
in add: tione. Sed de hac mā latius di
cenduz ē. videlz q aut illicita acq; sitio
sit cū iniuria pximi z sō eius volūtātē
aut cū eius voluntate. p casu qs idisti
cte tenet restituē dānificato. ut ex de
iur. c. fi. Ad hoc. n. pertinet. qd fūcit
acq; sitū p furtū uel rapinā uel p vio
lentiā seu p fraudē z hōi. Et fm In
no. i. c. qz pleriq; ex de imu. eccl. hō casu
tenet qs ad restitutionē siue sit dbitū
iure nālī z ciuili siue iure nālī tñ qle ē
qd dbitur seruo. z iō idē nō faciat ele

mosynā sed restituat. Si autē sit debi-
 tū iure civili tñ. ut si legatū d. q. potui
 d. trahere falcidiā. i. potui diminū scōz
 legē illā. integrū solū credēs heredita-
 tē sufficē ad oīa: non tenetur legatari-
 mibi restituere. Et subdit. Quidā tamē
 dicunt contrarium. Ita secunda ē ve-
 ra salte in foro iudiciali et etiā pñiali
 cū lata fuerit snia. qz hoc casu error fa-
 cti causat repetitionē l3 n. error iur. l.
 ad. l. falc. error. S3 notādū ē dictū In
 no. p foro pñiali si snia n fuerit i dñuz
 lata iudicialit. Itē dicit qz dñat ad
 aliqd iuste n tenet sponte date l3 snie
 parē dēat. 2. casu distinguēdū ē qz aut il-
 licita acq̃sitiō ē respēu cāe aut respēu
 p̃sone. Si respēu cāe. puta qz ex cā tur-
 pi. dicēdū qz aut turpitudine ē ex pte ac-
 cipientis tñ. aut ex pte vtriusq. Si ex
 pte accipiētis tñ. puta si recepit aliqd
 ut delictum nō faciat ul' ut id faciat ad
 qd tenet. puta ut rē iuctā restituat. Et
 claz ē qz b. casu tenet recipiēs restituē
 dātū. l. 1. 2. ff. d. adi. ob. tur. cāz. S3 turpi-
 tudo ē ex parte vtriusq. puta si daf ad
 corrūpēdū iudicē nō tenet restituē dā-
 ti. qz in pari cā turpitudinis potior est
 conditio possidentis. ff. d. condi. ob. tur.
 cām. l. si ob turpem. §. porro. 2. l. eo. l. 2.
 Sed hoc casu an z qñ z cui restituē te-
 neatur ē magis dubium. Et p vñ qz sp̃
 teneatur restituere. ff. de offi. pñi. l. illici-
 tas i pñ. vbi dñ. Itē ne qñ iniquū dam-
 nū aut lucrū sētiat p̃ses. p̃uicie. p̃uide
 at. Ad idē. ff. de calū. l. i. hēdēz. vbi dñ qz
 ouenit illicita lucra ab oib' extorq̃ri.
 Et in foro iudiciali z civili d3 dari fisco
 l. de mō. mulc. l. mulctaruz. Sed in fo-
 ro canonico uel pñiali d3 erogari pau-
 pib'. 14. q. 5. non sane ad fines. 7. ex de
 vsur. cū tu. etiam si ex meretricio acci-
 piat. Nec obstat qd dñ. Deut. 16. ut nō
 offeratur merces. p̃stibuli i domo dei.
 qz illud itelligit q ad oblationem alta-
 ris uel sacrificii publicā. nō q ad p̃uatā
 elemosynā. ut dñ. Tho. scda scde. q. 32.
 arti. 7. Acquisitū tñ p simoniā d3 resti-
 tuti illi ecclesie in cuius iurā acceptū

ē. ex de simo. c. d. hoc. Contra p̃dicta fa-
 cit qd dñ. in l. 4. §. p. ff. d. adi. ob. tur. cāz
 vbi dñ qz meretrix licz turpiter faciat
 qz sit meretrix: nō tñ turpis accipit qd
 ei daf ēt ex meretricio. Tho. i. dco arti.
 7. distinguat qz qñ lex. phibet datōez
 z acceptione. tūc d3 oīo acceptū ex tur-
 pi cā restitui. ut patet in simonia z in
 eo qd daf iudici ad corrūpēdū. z i lu-
 do. phibito. z in mltis s. l. b. Si xō lex
 nō phibet datōē l3 phibeat cāz dādi
 tunc nō cogit qz ad restitutionē. ut p3
 i lucro meretricis. de q dictū ē. Dicit. n.
 qz pōt retineri z de eo elemosyna fieri
 Sed certe quorūes aliqd phibetur. et
 oē illud itelligit phibitū qd sequit ex
 eo uel ob id. l. de legi. l. nō dubiū. Et iō
 cū lex. phibet aliqd ergo z solutionez
 ul' receptionē ex illa uel ob illā. z tāto
 magis quāto ista solutio ul' receptio n
 solū ē qd cōsequēs. imo z cā p̃ncipalis
 rē. phibitā iducens. qz sine ea turpitu-
 do x̃sistit nō fieret. Iō p̃ncipal' cā. phi-
 bitionis stat i illa datōe uel receptiōe
 ex qbus causat res turpis. Et iō cū lex
 aliqd simpliciter phibet videt phibē et
 datōē z receptiōē ex illa uel ob illā
 Secus si nō simpliciter phibet l3 illud
 notet ifamia sicut mētriciuz z silia. Et
 h' sētit glo. Ray. in ti. de raptō. §. 3. qd
 de focariis. sup x̃bo tenet restituē. ubi
 dicit. Quid de oib' illis q turpis acqui-
 rūt aliqd. nūqd possūt sibi illud i ali-
 q casu retinē. Et subdit. R. Ubi trāsla-
 tū ē dominiū i accipiētē z nō competit
 p̃petitio illi cuius fuit res illa. distingui
 potest. qz in illis q sūt phibita qz ma-
 la quedā sūt que nō puniunt a iure ci-
 uili i forma iudici nisi pena infamie:
 ut hystrionat' z exercitiū eoz qui pu-
 gnant in arena ul' duello ul' ope mētri-
 cū solutarū. Et i talib' turpis acq̃sita
 res retineri pōt ad vsū acq̃rētis. Que-
 dā sūt que puniūt a iure p corpales
 penā uel p extorziōē turpiū lucroz.
 z taliter acq̃sita retineri nō debent
 ad vsū acq̃rentis nisi ei cedatur a
 p̃nario suo tāq̃ alii paup' s3 debēt in

pios vñs erogari. nisi forte restituta
sint tā illis a qb^o sūt habita. uel nisi q
bz restituē velit eis a qbus habuit. ad
qd tñ nō tenet. Et restitutio h^o mōi i fo
ro pñali iudicāda ē p pte satisfactōis.
Et iō ibi lare p^o officii penitētiarū. et
ibi forte pōt dispēsare sicut i i limitan
do tpe penitētie: z mēsurā ieiūioz. In
illis at q sūt mala: qz phibita sicut sūt
toz neamēta. negociatio clerici. lucz ad
uocatōis uel medicine i casib^o nō oēs
sis. emē bladū ul^o vinū ut postea cari^o
vendat. facē sēta de florib^o ad vēden
dū qñ vñs ē frequēti^o ad lasciuiaz z
silia. z his causis acqfita retineri n pñt
Et subdit. Licet aut^o hec distinctō videat
tur p^ophabilis. qz tñ pene restrigende sūt
z q nimis emūgit elicit sanguinē. veri
us credo qz i p^odictis casib^o bonū sit z
salubze qz penitēs iudicat i foro pñali
ad erogandū i pios vñs talit^o acqfita.
nō ē tñ cōpellend^o nisi velit. nec iudicā
dus nō ē i statu saluandoz si n velit
huiusmōi pñiam accipere. nisi i casib^o a
iure expressis. ut in simonia de qua ex
pressū ē q pecunia simoniaca est fcti
tuenda ecclie in cuius ignominia ē ac
cepta. lz z hoc posset intelligi qñ recep
ta est de bonis eiusdē ecclie. ul^o qñ d h^o
agit in foro cāp. Silt^o qñ qz aliqd reci
pit ut faciat dñū uel iniuriā uel calū
niā aliu. qz tñc nō ille q dedit reperit sz
ille d quē datū ē. ff. de calū. l. gnāliter. §
illud. Qd tñ itelligit qñ agit in forma
iudicii. quā seueritatē nō oēs obseruari
in foro pñali. Glo. tñ eadem in ti. de ra
pto. §. i. circa pedagia super verbo te
netur. n. in fi. ait qz turti^o ē dicē qz pecu
nia ex pacto simoniaco accepta retieri
nō possit ēt in foro pñali. licet sec^o sit
si absqz pacto fuerit accepta. ar. a cōtra
rio sensu. ex de simo. mandato hec ille.
Ex hac glo. z ex supradictis pōt colligi
qz acqfita ex turpi cā qz iudicialiter te
net restituē nisi illa cā nō fuēit simpli
citer phibita. sz solū a lege ifamia no
tata. In foro at pñali qñ restitutio nō
ē faciēda certe p^o sone. de cōsilio ē qz oia

illicite acquisita erogent in pios vñs.
de necessitate at nō ē nisi iudicialis cōdē
natio facta fuerit. uel nisi inq^oruz cōfē
sozi videatur. Nā i foro pñali qz resti
tuere p^oxio nō tenet. nisi inq^otum ipm
dñificauerit seu cōdēnatus fuerit ut
sepe postēsū ē. Et notat glo. i. q. 2. fra
ternitas. Deo at sat^o facē debet p tur
pi cā fm arbitrium confessoris. 26. q. 7.
turpia. Et qz sap. xi. of. Per qz peccat
quis p hec z torq^ot. inuēs qz qz debz pu
niri i illo i q deligt. iō cū i receptiōe ob
turpē cām fuerit deus offensus cuius
occasione deuentus ē ad peccatū. ouci
ens est qz sacerdos inq^otrū fm deū pōt
facere iungat penitenti qz oē acceptū
ex turpi cā erogat in pios vñs ut sic sa
tisfaciat deo in q offendit. nisi penitēs
cōstitutus fuerit in magna necessitate. Et
penitēs dēt se pparare ad restituēdū
z faciēdū qz qd cōfēsozi fm deū vñs
fuerit. qz ad h^o obligat. ex de pen. z re.
ois. Itē ēt in foro pñali qz tenet resti
tue qñ ius h^o spāl^o exprimit. ut i vñs
ra ul^o simonia z silib^o. ut i ludis aleariū
taxilloz. z silium phibitoz. ut s ludus
alee. §. usqz ad finē. Itē fm Inno. i. c.
qz vñs qz. ex de inimu. ecclie. in glo. sua
vñs. hypocrita autē. hypocrita qui s
forma boni xpiani cū nō sit accipit ele
mosynas tenetur ad restitutionem. Et
subiungit qz forte non tenet restituē
illi qui dedit. qz cōsecut^o ē mercedē suā
Puto qz hoc sit notabile dictū. z qz lz
nō fiat restitutio illi q dedit. tñ si datū ē
uel acceptū aliqua spāl^o cā z expressa.
puta in calicē uel altare ul^o i subuētoz
alicui^o hospitalis uel qd cūqz aliud. in
illā cāz oēs fieri restitutō. qz nil tā equū
est qz qz res transferantur fm volūta
tem dñi ipsaz. in Insti. de acq. re. do. §.
p traditionē. Et sic caueant sibi oēs cle
rici. laici. religiosi. heremite. z quicūqz
alii q oñdūt bonā vitā ut recipiāt ele
mosynas. Sz qd si p cā honesta z iho
nesta dat res idiuisibiles. puta fuit^o vie
ul^o alia. ul^o bos. equ^o. z silia. an i toto res
deat adiudicari cāe hōeste an i hōeste

cū indiuisibilibus nā potentioris solz
ad se attrahere minus potēs. ff. de sta.
ho. l. queritur. Hāc qōnē tāgit glo. i. l. 3.
ff. de condi ob turpē cām. nec determi
nat. Et licet multa possēt allegari hici
de. tñ p̄pter breuitatē saluo meliori
iudicio dico q̄ res data p̄ pte adiudi
cabif cāe honeste z p̄ parte cāe ihone
ste. qz l3 in se sit indiuisibil' tñ ē diuisibi
lis p̄ reductionē ad extimationē pecu
nie. ar. ff. fin. regū. l. i. §. p̄. z. l. se. vbi po
nitur casus i ponēdis finib'. ut si n̄ po
sint bñ poni tollat de terra vni' z d̄tur
alteri data extimatione illi a q̄ fra tol
litur. Et sic in casu p̄posito poterit res
data retineri si adimpleta sē cā honesta
p̄pter quā data ē. z pars p̄cu ocernen
tis ihonestā cām erogabit fin ea q̄ su
perius tacta sūt. Qñ at illicita a cōfido
ē respēu p̄sone. b' cōtingit uel qz aliqd
accipit ab eo q̄ non pōt dare. uel qz ali
quid datur ei q̄ nō pōt recipere. p̄mū cōti
git nō solū cū aliqd accipit a nō vero
dño: sed ēt a rei dño cui denegata ē ad
ministratio seu alienatio bonorū suo
rū. de qbus dictū ē s. donatio. p̄. §. p̄. et
ibidē. §. 9°. ponit an clerici possint dōa
re. Itē regulariter null' pōt donare ul'
p̄ donationē recipere ultra q̄ ngentos
solidos: nisi p̄cedat certa isinuatiō. Fal
lit i aliquib' casib' de qb' dictū ē s. ec
clesia. p̄. §. 4°. cum additione. Et solid'
in legibus capif p̄ aureo. ut Instit. de
pena teme. liti. §. fi. z ibi glo. Itēz regu
lariter nō valet donatio inter ciuges.
z inter p̄rem z filiū q̄ ē i eius ptate. vt
s. donatio. p̄. §. 5°. cū sequētib'. Itēz re
gulariter fili' famit. non pōt donat' ul'
administrare nisi sint res castrensis pe
culi ul' quasi. de q̄ s. elemosyna. 2. §. 3.
z s. peculū. Itē nullus pōt aliqd dare
i fraudē creditorū suorū. al' recipiēs ab
eo teneat ad restitutionē cū distinctōe
qz aut recipit titulo lucratiuo aut one
roso. Si lucratiuo z creditores fraudā
tur. oio teneat ad restitutionē. ff. que in
fran. cre. l. qui at. §. filiūq̄ mō. Et videt
intelligendū b' qñ fraus infuenebat

tēpore donationis. Secus si postea: qz
factū legitie retractari nō debet. l3 ca
sus postea eueniat a q̄ nō potuit ichoa
ri. ex de re. iur. factū legitie. l. 6°. Nisi
forte qz accepissz acquisitū ex delicto
puta ex vsura. Tūc. n. qñcūqz vsurari'
efficit non soluēdo talis obligatur ad
restitutionē. licet a principio n̄ recepe
rit in fraudem creditorū. qz nō ē equuz
ut ex dolo al' cui' alter cōmodū sentiat
cū dāno tertii. l. si. in prin°. ff. de eo p̄r
quē factū erit. z qz locupletari qz n̄ d3
cū iactura aliena. ex de re. iur. locuple
tari l. 6°. Et ita videt ēē de mente dñi
An. de bu. in. c. uiz tu. ad. fi. ex de vsur.
Et predicta faciunt q̄ cū iudei cōter
uiuant ex vsuris nec sint potentes re
stituere accipientes per donationes ul'
alio titulo lucratiuo aliquid ab eis te
neantur ad accepti restitutionē faciē
daz illis a quibus iudeus accepit vsu
ras etiā si aliquid ab eis acceptū sit p̄
pena ut s. iude'. p̄. §. 6°. z 7°. Si hō titū
lo oneroso qspia aliqd accepit ab eo
qui nō ē soluendo. puta qz emit uel ha
buit p̄p̄ operas suas ul' p̄ pmutatiōez
uel aliā onerosā cām. nō teneat ad resti
tutionē nisi sciuerit illud fieri i fraudē
creditorū. ff. q̄ i frau. cre. l. ait p̄tor. §. q̄
ait p̄tor. Et dñ scire si creditores sūt si
bi protestati q̄ sit i fraudē eorū dicta. l.
ait p̄tor. §. si qz particeps. Itē qñ ali
enauit sit omia bona sua. Ex illa. n. vni
uersali alienatione fraus p̄sumit. ff. e.
loēs. §. lucius. Itē ēt qñ euidenter hoc
appareret. ut qz scit aliquē ipotētem
restituē z aliqd vedē ul' emē ad luduz
luxuriā. gulositatē. ul' alit iutilit' cōsum
dū. z sic i fraudē creditorū cū efficit
minus potēs ad soluenduz. Itē illi cre
ditores tñ p̄nt p̄dicta reuocare i qñz
fraudē facta sūt. Nō at alii creditores
qui postea facta sūt nisi ex pecunia ip
sorū eēt priorib' satisfactū dicta. l. ait
p̄tor. §. ita demū. Ex his colligit q̄ cū
iudei cōter p̄p̄ vsuras nō sint soluen
do accipēs aliqd ab eis ēt titlo onero
so. puta locatiōe veditiōe ul' sili ex quo

manifeste sunt ipotentiores ad satisfaciendū. teneſt ſtituē illis a qb' accep te ſunt vſure ſicut cōgit i vidente eis gallinas uel alia ad gulofitatē ptinen tia. uel pulchra veſtimēta z alia ſilia ad pōſitatē. uel q ad talia locāt ſibi opas uel ad radēdū uel ad poliēdū. Et gnālīt quocūq; mō ab eis aliqd accipi atur ex q māſeſte ſiāt ipotēiores ad reſtituēdū: ſz ēt ritale oneroſo. hoc ſit i fraudē creditoꝝ. z p oīs accipiens te netur ad reſtituēdū. ut pōt ex p̄dictis colligi. Itē aduertēdū q ex p̄dictis accipientibus z nō valētibus alienat ali q tenentur ad reſtitutionē ſtatiz. Aliq p reſtitutionē in integrū. Stati teneſt q rē acceperūt cui' alienatio ipſo iure non valuit. vt ſi marit' alienet fundū dotale. uel i qbuscūq; caſibus ius p̄bi bet alienationē. de qbus aliqd p̄ume tactū ē maxie ſi qſ accipit a miore. ſz ānis dono rē imobilē uel etiā p vendi tionē ſine iuris ſolēnitāte puta ſine tu toris uſ' curatoꝝ auctoritate uel ſine iudicis decreto. i. auctoritate. Nā tene tur ſtati ad reſtitutionē ſm. Inno. i. c. qz pleriq; de iuu. ec. x. ſi āt ex donatō ne. Idē pōt dici i ēptore rei eccliaſtice qñ nō iteruenit debita ſolēnitās. tunc n. cōtract' non valet. de q ſ. alienatio. Et oēs iſti tenent ad reſtitutionē rei cū fructibus oib'. de q ſ. 4. cū addi tione. qz q ſ iura mercaſ bonā fidē nō p̄ſumit h̄re. ex de re. iur. q ſ. l. 6. Niſi ſit forte pſona q excuſet iur' ignoran tia. ut miōr. mulier. ruſtic'. z muleſ. ff. d. p̄ba. l. cū de idebito. ſ. ſi aut is q. Per reſtitutionē i integrū teneſt aliq qñ ſ ctus eſt ſolēniter celebratus. ſz ex pui legio ecclie uel minoris res pōt ab eis tolli p i integrū ſtitutionē qz allegāt ſe i aliq leſos. Et hoc caſu q rē talit' ba buerūt z nō tenent reſtituē niſi obren ta reſtitutione i integrū ab ecclia uſ' mi noze ſm Inno. in dcō. c. qz pleriq; x. ſz qd dices i eo. vbi dicit nō teneri eos ad reſtitutionē niſi i cōtrahēdo vſi fuerit malitia. uel facta reſtituē ut dictum

ē. Adde. Vel niſi iteruenit nō parua deceptio ēt ſine malitia. ut ſ. emptio. ſ. 2. 2. ratione pſone ſuccedit obliga° ad reſtitutionē qñ ei aliqd dat cui da ri p̄hibet. Et de hoc aliq caſus ſupra notati ſūt. ſicut de donatōe int' iuges z inter p̄fz z filiū ſub ei' p̄tate cōſtitu tū. Nūc alio p̄nēdi ſūt videlz rōe eta tis z officiū. Rōne etatis puta ſi ſoluaf dbitū pupillo ſine tutoris auctoritate z iudicis decreto. Tūc. n. res non efficiē pupilli nec liberaſ debitor. z teneſt rez illā itēz ſoluē ſi pupillus rē ſolutā ma le cōſūperit uel furto amiſerit. Tam ſi pupillus rē illā hz uel ex illa ſit fact' locupletior z petit adhuc debitū p ex ceptionē doli mali ſubmoueri poterit in Inſti. per qſ perſo. nobis acq. ſ. p̄t. Idē p̄p̄t eādē rōnē putare i furioſo Rōne officiū iura p̄hibēt aliqbus dari ut rectoribus z iudicib'. de q ſ. iudex p̄. ſ. 3. cū additionib'. Inſup q aliquid dat iudici uel aduerſario. puta pcura tori uel aduocato aduerſe partis amir tit cām. L. de pena iudi. q marii l. i. Sz h' ē itelligendū niſi euideret cōſtiterit quēpiā aliqd ddiſſe ne iuſticiā patia tur uel ut iuſticiā cōſeqtur. Tūc. n. etiā datū pōt repetē z nullam penā ſcūrrit i. 4. q. ſ. c. nō ſane. z ibi glo. Dinozib' tñ officialib' q ſūt i auxiliū rectorū z iu dicū p̄nt dōa dari: z ipſi ēt p̄nt p iuſto bñficio p̄ſtito aliqd extorq̄re. dcō. c. nō ſane. ad ſi. Qd' glo. dicit vey niſi ſit eis certū ſalariū cōſtitutū. qz tunc ſi aliqd vltra petierit crimie cōſuſiois tenent z ad penā quadrupli. Itēz epō uel alſi p̄elato viſitanti ſeu eoꝝ familiarib' nil pōt dari p̄ter p̄curationē. ut. i. viſi tatio. ſ. p̄. z 2. Siſt nec ſarracenis ſeu i fidelibus uel hereticis i diſpendiū xp̄ia norū. ut. i. ſarracen'. ſ. p̄. z i proceſſu an nali curie. B

Quid de illis q ponūt ſe in manus creditoꝝ ſz nō intendūt reſtituē. imo ſperāt q p nihilo uel de modico quie rabuntur. al' nō ponerēt ſe. R. ſm f̄fz Egidii i quolibz. Tales qdēa pctō ra

pine nō sūt absoluti. qz pētū p pñam
 z cōfessionem dimittit. Sed vtrūqz sūt
 absoluti a debito restituēdi distingue
 qz si creditor ppra volūtate dimittit.
 n̄ tenet apli restituē. Sec' si decept'
 uel coactus. uel qz putauit se nūq̄ ali
 quid posse hē. De hac ēr qōne habes
 s. 3. A. Ad predicta faciūt q̄ hñtur i
 sū. l. 2. ti. 5. q. 25. z. q. 87. Et quod notat
 dñs pē. de ancharano. in c. q̄q̄. d. vsu
 ris. l. 6. B. An qui male recipiūt a p
 sonis ecclesiasticis teneant ad restitu
 tionē z cui. vide. s. clericus. 4. s. si. A
 Et ibi in additione. B. Utz restitutō
 sit p̄s satisfactio. vide. i. satisfactio.
 s. 9. Ad mām etiā restitutionis facit. i.
 vsura 6. per totum.

Restitutio z. s. quan
 do dōbi
 tor non est soluendo. Ubi sciē
 dum fm Ray. qz si simpliciter non pōt
 soluē doleat z pponat restituē q̄cito
 poterit. i. 4. q. 6. si res. L. de cessi. bo. l. i.
Quid si is qui tenet restituē pluri
 bus non pōt absq̄ magno detrimento
 sue familie. R. fm Ray. Consulēdū ē
 qz petat dilationē z assignet eis certaz
 p̄tē de redditibus suis. Qd si denegēt
 dilationē z velit qz cedat bonis tenet
 absq̄ dilatione ēt si oporteret ipsū mē
 dicare. Unde nō dico habito respectu
 ne egeat. Nā s̄ hoc notat. ex de vsuris.
 cū tu. Tū ut Ul. addit sine cōpa pōt ac
 cipere vite necessaria. s. extrā. In hac
 .q. con. Tho. scda scde. q. 62. dicens sic.
 Si nō pōt statī soluē ab istāti restōne
 liberatus ē ppter ipotentā sicut z to
 taliter a restitutōne absoluit si oīo est
 ipotens. Debet tñ remissionez uel dila
 tionē petē ab eo cui debz p se uel p inf
 positā psonā. Idē esset figs obligaref
 ēt vni. Et de hoc satis dictū ē s. restitū
 tio p. in p̄cipio. B.

Quid cū debitori petenti dilatiōez
 alius creditor vult dare. alius non sed
 vult qz ceder bonis. R. s̄ Ray. Stan
 dū ē maiori pti. Et intellige maiorem
 partē vbi ē maior z fortius debitū. vñ

si vni creditori plus q̄ reliqs oibus de
 beatur stādū ē volūtati illius de dāda
 dilatiōe ul' petēda cessione. Si hō par
 sit dōbitū. stādū ē maiori nūcro credito
 rū. Si oīa sūt paria eligend a ē clemē
 tior snia. s. qz dilatio def. L. de cessi. bo.
 l. si. A. Et ibi additur. Nulla dñia iter
 hypotecarios z alios creditores q̄tuz
 ad hanc electionē obseruāda. Et ibi dñ
 de dilatiōe quinquēnali. z bec obtiet
 in foro iudiciali. Quo hō ad pñiale dic
 tū ē s. restō p. i. pñi additione. B.

Quid si qs tenet plurib' z non pōt
 satisfaccē oibus. fm quē ordinē restitu
 et. R. Primo qd si tenet ex furto ul'
 rapina z res furtiua extat. istam resti
 tuct. qz nūq̄ sūt sua. A. Idē ē quat'
 cūq̄ hēat rem alienā. qz sp̄ dñio ipsius
 restituēda ē. ff. z. L. de rei ven. p totuz.
 Idē etiā si habuit rē q̄ fuit alteri' z ab
 eo sine iusta cā abdicata ē. puta p me
 tū uel aliter. qz sūt illi restituenda est.
 ff. qd me. cā. l. inetū. s. cum autē. B. z.
 restituēt oibus creditoribus hñtibz
 pignora uel hypotecas p̄stq̄ hñtibz
 actōes psonales. L. q po. in pig. ba. l. eol
 3. restituēt aliis qbus d̄z q̄cūq̄ mō. A
 Et hoc fm ordinē d̄ q̄ i duob'. s. se. B.

Sed q̄ ordinē restituēt hñtib' pig
 ra ul' hypotecas. R. siue hēant pignus
 spāle siue oīa bona obligata: ut in in
 strumentis solet dici d̄z eis restitui h'
 ordie. qz q prior ē tpe potior ē i iur. L. q
 po. in pig. l. si decreto. z. l. si fundū z. l. di
 uersis. Excipiūtur quedaz persone pri
 uilegiatē. Nā mulier in dote prior ē oī
 bus hñtib' tacitā hypotecā ēt si hēant
 pri' p̄terq̄ filius prioris m̄rimōū agē
 tibus de dote cōtra nouercas. L. q po. i
 pig. l. assiduis. Itē p̄ferf creditorib' d̄
 q̄rū pecūia ipse res ēpte uel refectē s̄
 Nō at p̄ferf mutuātib' ad militiaz. z
 fisco. L. q po. in pig. in Auten q̄ iure. A
 Et ibi patet qz mutuari ad militiaz ē
 qñ ex pecūia mutuatā militiaz ēpra
 ē. z h' i scripti p̄bato q̄ ad hanc m̄z. Itē
 ibi de fisco nil dñ. s̄ de eo dñ in l. q̄q̄us.
 L. de p̄mle. s̄ si. B. Nā tales creditoresf

oibus aliis pferuntur. A. nō at pferū
tur hñtibz pōre hypotecā etiā tacitā
dicta. l. qñus. B. Itē qui expendit in
funerando testatores pferē cuībz hñti
tacitā hypotecā. ff. de reli. l. pñt. z. lat. si
qs. §. pñ. Forte at nō ē idē in habentibz
expressā. ut aqo dic. A. hoc dicit cū ver
bo forte. ut pz in glo. l. pñt. ff. de reli. Et
bñ dic forte. qz videt apre hñari dca. l.
pñt. que idistricte loquēdo dicit. Impē
sa funeris sp ex hereditate deducetur
q ē oē creditū solet pceder cū bōa sol
uendo nō sint. B. Et de mā pignoris
vide s. pignus.

Quo ordine restituat qd debet ex
aliis causis. A. i. ex actionibus psona
lib. qz de realibus dictū ē s. pximo. §.
B. R. fm hñt. Si debet ex cā pñle
giata. ut i deposito illud p restituendū
ē. ff. d. pñt. l. si hoiez. Si ho ex aliis cau
sis. tūc siue ex cōtractu siue ex malefi
cio ul qñ. eqñlter debetur. ita tñ q si ali
qs apli vigilauit i petendo illi p resti
tuendū ē. Alii ho soluet p rata. ut. ff. q
i frau. cre. l. pupillus. A. Et ibi pz q si
debitoz p se nō exactus i iudicio ul ex
gratificauerit alicui creditozū. illd qd
datum est reuocat. z diuidatur int cre
ditores pro rata. z notatur i sū. con. eo.
ti. q. 90. B. Et in hoc vltimo casu iure
qdē poli zñ nō iure fori excusaret. vt
credit dñtor si pietate mortis grifica
ret plurimū idigenti. A. Idē i dca. q.
90. Et ad h. māe declarationē distigūē
dum ē. vtrum debitor sit obligat pñ
cipaliter actiōe reali. z de hoc dictū ē s.
restitutio. p. §. pñ. in additione. An vero
sit obligatus pñcipalr actiōe psonali
z tunc aut ē soluēdo. aut nō. p casu dēt
put tenetur oibus creditozibz soluere
z pōt soluē nō solum creditozī suo: sed
etiam creditozī creditozis sui. qz intel
ligitur facē meliorē conditionem eius
z vtiliter gessisse negociū. nisi forte su
us creditoz phibuisse sibi. ff. manda
ti. l. si p te. vbi dñt q si quis gerit nego
ciū alit dñō phibente nullā hz actio
nē dñm. Fallit i casu in quo ēt si phi

beatur pōt solui creditozī creditozis.
videlicet qñ secundus debitor ē debi
tor ex eadē cā ex q z creditoz. puta un
duxit domū quā z ipse locauit. Nam
secundus cōductor pōt soluē pñmo loca
tori. ut. l. solutū. §. solutū. ff. de pign. ac.
z casu qñ nō ē soluēdo z hz plures cre
ditores qbus oibus nō pōt satisfaccere
tūc dñ satisfaccē fm ordinē dictū hic. z i
§. pñcedenti. Sciendū tñ qz hec mā. s. q
bus creditozibus debeat pñs satisfacci
lz aliqñen? pateat p predicta. tñ in legi
bus longa ē z magis pñneriad forū iu
diciale q creditores iter se disceptent:
an dēant pferri qz ad pñiale ubi de cō
sciētia agit debitoris cui dēat restituē
Nā ipse ad ofciam tuēdā nō dēt alicui
creditozū ppter affectionē ul amicitia
am. tpalē seu carnalē i pñdiciū aliozū
soluē. ff. q i frau. cre. l. pupill. Sz i qñtū
ipse cognoscit p dñ dare qb? magi tene
tur. z sic excusat nisi crasse z supine ig
rauerit. ex de cle. exco. mī. aplice. qd cō
phēdit fm qñtate pñoe z loci. ff. d iurj.
z facigno. l. regula. §. sed iurj. videlicet
vtrū potuerit eē pitus p se uel hñe co
piā peritorū. B.

Heres debitoris tenet eo ordine q
ipse debitor. sz q ordie teneat ad lega
tā hēs s. hēditas. §. 6. A. Et ibi pz q iste
ōdo ē ut pñ satisfiat cñdit oibz dñfucti. B.

Restitutio 3. qñtū ad
fauores
raptorum. Quid ergo de his
qui sequuntur raptos ad predaz. R.
fm Ray. Si illi qui sequuntur uel asso
ciāt raptos sciunt ul existimant eos
rapinā facere pñt eozū sequelā siue
siliū siue exhortationē. ita q al n eēt
facturi. quilibet eoz tenet in solidum.
Si ho ppter suā sequelā uel ofiliū nō
pl? fecerūt qz al eēt facturi. tūc tenet
tñ de his q inde habuerūt uel expēde
rūt z de dāno qd ipi uel aliq d familia
ipsoz fecerūt directe ul occasiōat. ar.
ad hāc distinctionē. ex de sen. z re iu. cuj
3. z a. z ex d era. z qñ. tuam. z de sentē.
exco. inter alia. xi. q. 3. qñ multos. Idē.

Tho. scda scde. q. 62. **A**. Lon. etiam
Ul. 2. host. qui 2 addit. q. si credit q. et
 sine suo adiutorio uel instigatione da
 nu fecissent sz no tatu. tenef ad id qd
 probabiliter credit eos plus fecisse p
 pter sua istigatoez uel adiutoriu. ut in
 su. li. 2. ti. 5. q. 64. **B**. Et si se s. f. tituto
 p. 5. 9. Itē multo forti tenent insolidū
 defensores 2 receptatores ipsoz. Si
 militer 2 mādatores. uel si eoz noie
 facta ē rapia 2 ipsi rataz habuerūt. xi.
 q. 3. g. p. s. tit. 2. c. se. ex de resti. spo. cū ad
 sedē. i. fi. **A**. Lon. cū Ray. in predictis
Tho. 2 **U**l. ut in p. dicta. q. 64. Et d. hac
 mā latius habes in. 5. se. **B**

Quot modis aliq sūt fautores rap
 torū ita q. teneat ad restitutionē? **R**.
 fm **T**ho. scda scde. q. 62. Illi sūt q. his
 x. s. bus cōtinēt. Iussio. cōsiliū. cōsensu
 palpo. recursus. Participās. mut. nō
 obstans. nō manifestans. Eosdē etiam
 x. s. us ponit **S**uik. quoz expositio sz cū
 dez **T**ho. **Al**. 2 **S**uik. 2 alios talis ē. Ius
 fio. i. ille q. iussit. g. principat. tenef ad
 restitutionē toti. Et itellige qn ex sua
 iussione secuta est ablatio rei uel uoie
 suo factā ratā habuit. al. nō. **A**. Tene
 tur etiā qn uerifictiter ul. pbabiliter cre
 dit ex sua iussioe secutā ē ablationē.
 ut in dicta. q. 64. **B**. **C**onsiliuz. hoc
 itez itelligēdū qn ex h. ē uel credit. p
 babiliter dānu secutū. **T**ūc. n. tenef i soli
 dū. al. nō. **C**onsensus. s. cooperationis.
 Si. n. tātū coopef q. sine eo n. poterat
 dānu fieri. tenef i solidū. Si at sine eo
 fuisset. factū restituat q. tū nocuit p se
 uel p suos. aut q. tū de reb. illis habu
 it uel expendit. **A**. Idē in dca. q. 64.
 Et addit. **L**ollige et ex h. q. si ples dā
 nu faciūt sit 2 tū vn. sine alio uel ples
 sine isto fecissēt: q. tenef solū p rata
 i. p. portione sua. s. q. tū cōtingit euz
 de dāno vniuerso. si non pōt distingui
 dānu qd ipse itulit ab eo qd alii itule
 rūt sz **R**ay. 2 glo. ei. 2 **U**l. 2 **J**nn. 2 **H**o
 sti. Et addūt q. in hoc tū extimatio ha
 benda ē. ut q. strēnuoz ē 2 qui timorez
 maiorē icussit hostib. in plus teneat.

Itē dicūt q. si quis vadit cū raptorib.
 2 furibus 2 non cooperat eis ad aliq
 dānu faciendū: nō v. teneri i aliq si n
 hil receperit de rebus ablatiis. **L**auent
 tū cōscie sue i hoc si parat. erat defēde
 re si forsitā illi spoliādi res suas a pre
 dombus defendē voluissent 2 p. p. sua
 p. tū 2 sociozū eius nō audebant resi
 stere spoliātib. uel domos suas icen
 dentib. q. sic n. pōt liber eē a restitutō
 ne. Itē dūt **J**nn. 2 **H**osti. q. si aliq ē
 nō aio ledēdi uel d. fendēdi ledētes va
 dāt cū aliis. imo etiā si aio pacificandi
 vadūt nō excusant nisi significant ad
 uersariis. q. alit. aduersarii timore eo
 rū nō auderēt res suas defēde. **U**ñ idē
 ē ac si iuuaret. **B**. **P**alpo. i. adulator
 laudās raptorē q. strēnuū. Et qdē si ex
 hoc secutū ē dānu. in solidū tenef. **A**
Al. non tenef nisi i q. tū dānificauit. Et
 idē per oppositū itelligas in detracto
 re uel vituperatore. ut in dicta. q. 64.
B. **R**ecursus. i. receptator. Nā q. reci
 pit latrones 2 tūc eos uel rē raptā do
 lose celat ita q. ipedit restitutio i soli
 dū tenef. **P**articipans. s. i crimie furti
 uel rapine sociando eos. sicut i p. 5. dic
 tū ē. Sz participās i re accepta illd. so
 lū tenef restitutō qd sciens emit uel re
 cepit. Si at ignorat. dic ut. i. restitutō
 4. p. totū. **D**utus. i. qui videt furtum
 fieri 2 dolose tacet euz posset ipedire.
 hic at nō tenef restituē nisi ex officio
 ad hoc teneat. Non obstat. i. q. posset
 obsistē 2 nō facit. Et de hoc eodē mō dī
 cēdū sicut de muto. **A**. s. q. ad restitu
 tionē tenetur qn h. ex officio sic sunt
 pncipes 2 fctores q. ex officio tenētur
 iusticiā cōseruare. q. reddit. q. s. hāt sē
 stipendia ad h. iustituta ut iusticiā cō
 seruēt i tra. vñ tenef restituē fm **T**ho.
Ul. 2 glo. **R**ay. ut i dca. q. 64. **B**. **N**ō
 manifestans. i. qui sit ut res rapta uel
 furata est 2 non indicat etiam cum de
 hoc iterrogat. **A**. s. seruato ordie euā
 gelico seu al. fm forimā iurj. **A**lter non
 tenef rīdē. ut s. correctō. 2. 5. 4. **B**
 hic similiter nō tenef restituere nisi

ex officio ad h^o teneat. S; tñ vñ tenēi
eē de fur. q. cum fure. A. hoc. c. logtur
q. ad pñm. ut pñ i dñ. q. 64. ubi hec oīa
notantur. Posset et q. hoc casu teneri
ad restitutionē qñ legitie. pductus i te
stē occultat xitātē. q. tunc tenet ex of
ficio manifestare. z iō nō manifestādo
restituere tenetur. ut. i. restit. 3. §. vtrū
homo. z. §. si. B

Quid si vnus dictorū satisfecerit
nūqd alii liberabunt. R^o fm Ray. Si
vnus satisfecerit integraliter de oī dā
no z expensis z icōmō siue infesse. oēs
alii liberant. q. nō tenent dānificato.
Nā bona fides si patitur ut idē dñtū
bis erigatur. ff. de rei. iur. bona fides.
Idē dñtū. z Tho. Addit vltē. Ray.
dicens sic. Ille cui sic satisfit credo q.
pōt z dñtū ad iudiciū aie cedē actio
nē illi qui totū soluit. nū qdē ut ab vno
totū erigat nisi forte a pñcipali. s; p p
tibus petat a singulis. S; qñtū ad for
etētiōsuz non tñet cedē. Nā q fronte
pōt petē cessiōne q ex culpa sua dānat
ff. de admi. tu. si plures. z. ff. de tute.
z ra. dñtra. l. i. §. nūc tractem. Tñ z sic
dñtū. dicit. siue sit facta cessio siue nō
alii qui nihil soluerūt tenent ex dñcia
ad releuādū illi q i solidū satisfecit q
libet pro suis partibus. Nā solucō vti
liter gessit eorū negociū. Un tenentur
hñe ratū z ei satisficē. ar. ff. de neg. ges.
l. cū pecuniā z. l. pōponi. i. si. z. l. soluen
do. Tho. q. q. scda scde. q. 62. qñ declarāf
dicit q si ille qui fuit pñcipalis: ut pu
ta pñcipiēs soluit. oēs illi liberati sūt
q fuerūt ab eo ad dānū faciēdū iudicti
A. nisi illi qui aliqd habuissent de ra
pina ut dices in. §. se. B. Si xō alii re
stituit. tūc illi q sūt pñcipales z illi ad
q. res deuēt tenet restituē illi q resti
tuit. A. Idē ē i sū. l. i. z. ti. §. q. 65. B.
Et vñ intelligēdū q si isti tales nō resti
tuant ei. ceteri tenent p partibus suis
ut prius dictū ē restituē.

Quid si spoliatus liberaliter remit
tit restitutionē. R^o fm Inno. Si dimit
tit pñcipali ut raptorū uel pñcipienti.

liberatus ē cōsiliator. z hñtūmōi. q. li
beratus ē is qui pñcipalr tenebat z q
res habuerat. s; si dimittat cōsiliatori
nō credo liberatos alios eē ad q. res
puenerūt. nisi expresse itellerent eos
liberare. Neq; ēt illū q rapinā fecit ēt
si de rapina nihil habuerat. q. dñtū nā
li z dñno cōueniēs ē q sublato pñcipa
li tollatur accessoriū. z nō cōrio. ēt de
cōsti. translato. Immo plus q. z si libe
raliter absolueret pñcipalis: nō ppē
hoc absolut^o ēet cōsiliarius si aliqd ad
eū peruenit de rapia. nisi alius p eo sa
tisfeciss; z tūc iste cōsiliari^o in casu aie.
A. i. in foro dñcie z nō i foro iudiciali. vt
i dñtā. q. 65. vbi hec notant. B. Tene
ei q satisfecit p eo. A. Enaz si satisfi
ciēs fuiss; pñcipalis i rapia. nō at offē
so. q. ei iā satisfactū ē fm eūdē Inno.
z in dñā. q. 65. B

Quid in restitutiōe pāt a pñdicti oī
bus exigi pena ut de rapina z dñ oī fur
to mñifesto pena qdrupli. z dñ alio fur
to pena dupli. R^o fm Tho. scda scde.
q. 62. l. i. mōi pene nō debētur p q. fu
crunt adiudicate. in q casu pena vnus
ut Ray. ponit nō liberat alii. i. z. q. z. cū
deuotissimaz. De hoc casu hñs s. pena
p. §. pñt. A. q. i. pñt. vtruz qui omittit.
De hoc ēt s. pedagius. §. z. z ibi lati^o in
additione. B

Restitutio iiii^o. i. quā
tū ad
emēntes. Quid de his q sciē
emerūt de rapia uel furto. R^o fm Ray
Si hoc sciebat quis. aut. pbabilr cred
bat z emit cupiditate acquirēdū sibi
s. ut haberet uel venderet alteri sicut
veller. idistictē tenet ad restitutionē.
neq; liberatur alienando alteri. uel si
res pereat morte uel qñcūq; casu. uel si
ei auferatur. Et rō ē. q. ipse furtū omi
sit rē alienā iuito dñō dñtādo. ff. dñ furti
l. i. Fur at sp ē i mora. ut. ff. dñ cōdi. fur.
l. si p fure. §. cōditio z. l. pñt. Un neq; p
cū qd dederit pōt repetē ab illo cuius
res ē. A. Facit. l. in ciuile. l. dñ fur. B
z tenet restituē omnez vtilitatez. ut s

restō. p. §. 5. Et si restituit rē deteriorēz
q̄ ad ipsū puenit nō liberat. Et si i aliq̄
tēpoze medio res fuit melior etia3 for
te p̄ q̄ vendidit alteri tenetur ad exti
mationē plurū. ff. de cōdi. fur. l. i. re fur
tū. ff. de fur. l. g. iuēta. ff. cōmodati. l. si
ut certo. §. sed interdum. l. de rei ven.
l. certum. Et idē intelligo de secundo, z
tertio z vltio emptore male fidei. ff. de
mūo. sed vbi. A. Predictis cō. hosti.
z Ul. z addit Ul. q̄ si res restituit suf
ficit q̄ sit adeo bona sicut erat quādo
ablata fuit. Si autē rē non h3 faciendā
ē extitio fm tps i q̄ plus valuit. ut in
sū. eo. ti. q. 69. Qd̄ pōt intelligi vez nisi
medio tpe res plus valuerit. z illo tpe
iterfuerit dñi rē sibi redditā fuisse. q̄
forte vendidisset uel vsus fuisset. ex cu
ius carentia oportuit eū aliā emē. Nā
tunc tenet ad oē itēresse dñi fm eūde3
Ul. z in dē. q. 69. z iō non liberaret dan
do rem eiusdē bonitatis q̄lis erat tēpo
re quo abstulit. B

Quid qñ quis emit bona fide. scuz
volūtate restituendi. R. fm Ray. Si
emit qñ vtiliter gerēs negociū illi cui
fuerat ablata res q̄ ipse videbat peri
re. pōt a spoliato perē id qd̄ dedit p ip
sa re. z q̄qd̄ expēdit ad cōseruationēz
eius. nisi cū re illa aliqd̄ lucrāt fuisse
q̄ tūc dīscōputaret vsq̄ ad quātitatē
expensarū. Et breuiter dicendo q̄qd̄
sibi adest ex illa re tenet restituē. ut pē
sionē z mercedē z fructū z sila. z q̄qd̄
sibi abest pōt repetē. Et rō ē q̄ vtiliter
gessit negociū expoliati. A. Hoc vez
qñ negociū vtiliter gestū ē. puta quia
x̄sistr̄ expoliatus rē n̄ erat rehabitur
z redempta ē paruo precio. alit̄ cessat
cā h̄ repetitionis z cōter effect. ex d̄
appel. cum cessante. B. Et h̄ pōt esse
si res sine culpa sua peat uel amittat.
Sed licet in iudicio aīe credat tali em
ptori. i iudicio tñ cōtēioso nō crederet
ei nisi publice h̄. prestaret. ar. ff. d̄ ne
go. ges. l. nenseni. l. de fur. l. 2. ex ut ec
cle. bñfi. c. vnico. Et si tal̄ ēptor p̄ q̄ fe
cit diligenter igri n̄ potuit iuenir cui

ēet res illa. quicqd̄ res illa valet vltra
id qd̄ isti ēptori debetur dādū ē p aīa
illius cuius res fuit. z sic liberatus erit
A. Et dic Ray. Consulo q̄ hoc publice
fiat ut euitet oīs suspicio. ut i sū. et. q.
72. vbi hec notant. B. q̄ i h̄ ē vtilit̄
gessit negociū illi. arg. i2. q. 2. quatuor.
circa fi. Satis cō. hosti. Ul. z Sui. A
Tñ si talis ēptor paup̄ ēet hoc casu qñ
nō inuenitur dñs rei sibi res reliq̄ pos
set a plato sicut alii paupi h3 Ul. z ho
sti. ut in dē. q. 72. B

Quid qñ q̄s hēbat ofciāz q̄ res quā
emit venderet iuste. z nunc cōperit rē
fuisse vitiosā. ex furto ul' rapina. R.
fm Ray. Si temere credebat uel igno
rabat ignorātia crassa z supina uel ex
negligentia nihil sup hoc cogitabat.
tenet ad restōez. A. l. i. cur male fidei
possessor. q̄ lata culpa egparat dolo.
ex de cōsti. ut aīarū. l. 6. B. Si vero
emit bona fide. tūc ēt p̄ q̄ cōpit rez vi
tiosā fuisse poterit expensas retinē q̄s
existēs i bona fide fecit circa rē cōsuā
dā uel meliorandā. z nō tenet de fructi
bus tpe bone fidei pceptis. ex de i. ite.
restitutione regit. ex de re. ec. n̄ alie.
ad n̄ am. ff. de acquirē. re. do. bone fidi
Tenet tñ de fructibus illis q̄ nō essent
adhuc ofiupti sed extaret. ex quo icipit
h̄re malā fidē. Lon. hosti. Ul. z Sui.
A. De his sup̄ribus z fructibus dictūz
ē s. restō. p. §. 4. z 5. B. Itē fm Ray. z
hosti. si durāt bona fide res puit. nō
tenet. q̄ nō erat i mora. Sili si aliena
uit. q̄ nō dolo desit possidē. z p̄ciuz ex
re furtiua fadactū n̄ ē furtiū. ff. d̄ fur.
g vas. §. si. ex de alie. iudi. mu. cā fac. c.
p. A. Idē i sū. eo. ti. q. 74. ad fi. Tamē
restituet p̄ciū q̄ possessor factus ē locu
pletior si dñs rē cōseg nō pōt. q̄ p̄ciuz
succedit loco. rei. ff. de peti. hē. si z rē. B

Sed nūquid ille q̄ emit bona fide. s.
credēs rē nō ēē furtiua. si p̄ca iueniat
rē ēē alienā pōt perē a dño p̄ciū. R.
Lerte nō. l. de fur. l. in ciuile. Sed agat
d̄ vēditore de enictōe. A. Et si p̄ ples
emptores successiue res trāserit vn̄

ager d'aliu. ff. de mino. l. 3 vbi.

Restitutio v. q. ad edē
pientes de rapina. Ubi sciēdū
fm Ray. q. q. recipiūt dono precise te
nentur ad restitutionē. Intellige scōz
hosti. nisi consūpserint anteq̃ intelli
gerent fuisse de rapina. L. de rei vēdi.
l. certum. A. Hoc enim casu non tenen
tur nisi inq̃tuz facti fuissent locupleti
ores. ff. de peti. here. l. vtrū. B.

Quid d' vxore z familia que sciēf
comedit z bibit z induit d' talibus. R.
fm Rai. Tenentur de omnibus que sic
consumunt. nisi in casu scz cum agunt
cām spoliatorum monendo z inducen
do ipsum raptorem ad restitutionem
faciendam. tunc enim non tenent. Nā
q. alteri? negociū gerit vtilit̃ et ignorā
tis z absēt. licite recipit expēas siue se
cura fuerit vtilitas siue nō. ff. de negl.
gesti. l. 2. z. l. pōponius. z. l. sed an vltro.
Et h' itelligo p eo tpe quo circa taluz
correctōne laborauerūt. n. q. vxor z fa
milia possit viuē toto anno de rapti re
b' p vna amonitōe vlt' duab'. s. q. diu
ortine istat oppōrtunis horis. Sarj cō.
hosti. Ul. z Duil. A. Sarj pōt cōphēdi
p iura z doctores q. talib' reb' nec fa
milie nec cuiq̃ alteri licet vti: nisi i ca
su extreme necessitatē: vt i sū. l. 2. ti. s.
q. 68. ul' nisi i q̃rum h' similit̃ q. gereret
utilit̃ negociū eoz qz sunt res z nō aliē
ff. de negl. gesti. l. 3. an vltro. Jō supradī
cta p̃dicatio nō excusaret qñ h' similit̃
nō p̃desset ipsis dñis rerū. B.

Unde uiuet vxor z familia raptor.
R. fm Ray. si ibi sunt aliq̃ de iusto p̃
cio pōt de illis cōsumere z expēdē. si nō
sūt alia aliūde sibi victum q̃rat. vlt' ab
amicj aut cōsanguineis. vel operando vlt'
etiā elemosynā querēdo. Et idē dico si
etiā aliq̃ sunt sibi d' iusto. s. vlt' ita sūt
mixta q. nō pōt discerni. uel si pōt ma
rit' nō p̃mittit. A. De ist' reb' p̃mixtis
U. dicit q. non solum vxor his liciti po
test uti: s. etiā q̃cūq̃ ali' cui uir aliqd
de suo daret: nisi p h' fieret nō soluēdo

Et idē dicit glo. Ray. dū tñ in mēte ha
beat uiuē de licite acq̃sit. ut i dicta. q.
68. s. 3. nisi necessitas cogat doctm Ray.
tuti' uidet. qz i dubio tutior ps est eli
gēda. ex de hōic. petitio. B. q. si nullo
de p̃dicti mōis uictū iueni: pōt restat
triplex auxiliū. Primuz si pōt habere
de dote ul' spōsalitio. s. donatiōe ei scā
ppter nuptias iñ uiuat. Secunduz ut
denūciat talib' q pōt p̃desse. uel etia
si p̃bari pōt denūciat epō. ut cōpellat
eū pascē uxore de iusto. z. q. i. si peccauē
rit. z. q. s. h' uidet ex de iure iuran. quē
admodum. z. ex de pig. ex litteris. z. ex
d' dona. p̃p̃ nup. p. uas. Tertiū auxili
ū ē ut si eēt i arto posita tē i necessita
te posset etiā de rapina uiuē. qz necessi
tas nō hz legē. de conse. dis. i. sicut. z. dis.
s. discipulos. A. Et ibi p̃z q. intelligi
tur d' necessitate extrema. si qñ aliūde
non pōt honeste hēre vnde uiuat. Et p̃z
etiā ex noratis i dē. q. 68. vbi etiā hec
oia ponūtur. B. Quicqd̃ at sic expen
dit doleat alo. z pponat q̃cūq̃ potit
restituere. z vtatur parci'. s. ad solā ne
cessitatē. Posset ēt viuere ipsa z quilz
alius cui raptor daret de p̃cio rerū ra
ptaz quas vendidisset. qz precium rei
furtive nō ē furtiuum: ut s. restō. 4. q.
p̃lt. h' dico si mant' al' ē soluēdo. Se
cus si nō ē soluēdo aut p h' fieret nō sol
uēdo. A. uel postmodū efficiat nō sol
uēdo. ut pōt colligi ex dictis s. restō p.
s. 13. i additōe. h. itē nullus. B.

Utrū fratres p̃dicatores q vadūt ad
raptores ut eos iducāt ad p̃nāz z fisti
tutionē possūt cōmedē de rapia. R. s. hz
Ray. Siue iducant eos i p̃dicatiōe ge
nerali siue i p̃suasiōe spāli excusantur
maxie si apud alios non possint cōmo
de iuenire. ex de sen. exco. cū volūtate.
Et hoc itelligit cū moderamine. z si sit
spes de illozū correctione. Itēz si p̃p̃
eoz expensas raptoribus nō subtrahat
facultas restituendi neq̃ toto nec in p̃
re. ar. z. q. 6. anterior. s. illud. Lō. hosti.
A. Idē ṽt ēt si raptores efficiat aliq̃
tulū ipotētes qñ h' sūt p ip̃sas admōi

triones vtilit gerit negociū dñorū rez
dcō.c.cū volūtate.7 facit s. s. p. **B**

Restitutio vi. **S**acer
toruz
7 huiusmōi. Si expoliati ig
rantur uel nō inueniūt: tūc scdm Ray.
distribuiūt i pias causas in loco uel sal
tē in d:ocesi vbi rapina facta ē. de con
silio illius epi uel saltē capellāi. ar. dif.
s. 7. diuine. 7 dif. ss. epi. 7. 12. q. 2. cōcesso.
7. c. quatuor. 6. q. 3. c. si. ex de rap. c. p. Et
scias hic fm Guil. q. nō oportet q. isti
tutio fiat in dicto loco nisi cōmode fie
ri possit. al. sufficit alibi fieri. Lō. host.
Tho. ho. scda scde. q. 62. dicit sic. Si ille
cui d. fieri restitutio sit oīo ignor. dēt
hō restitutē fm q. pōt. s. dando elemosy
nas pro salute ipsius. siue sit mortuus
siue viuus pmissa tñ diligentē iqsitōe
de persona eius. Et si mortu. sit dēt re
stitutū hēd: q. cōputat q. vna psona cū
ipso. Si ho. f. t. multū distās d. sibi trās
mitti qd ei debet. 7 precipue si sit res
magn: valorē 7 possit cōmode trāsmit
ti. Alioquin d. i. aliq. loco tute depōi ut
p eo cōseruet. 7 sic dño significat. hec
Tho. Addit Guil. q. h. pēlande sūt cir
cūstantie 7 q. tā modica possz eē q. tri
tas 7 tā larg. 7 taz diues ille cui debet
restitutū q. nō oportet ei mitti. A. pro
pdictorū meliori itelligētia duo vidē
da sūt. p. mū cui faciēda ē restitutio
q. si nō inuenit pncipalē cui debet. Secū
dū vbi d. fieri siue inueniat siue nō. Ad
p. mū dicendū q. d. p. mitti: diligēs in
quisitio. ut dicit Tho. Et si nō pōt inue
niri: dēt ei. hēd: q. si pōt inueniri. Qd
si nec heredes diligēt iqsiti inueniunt
eroget in paupes. ex de vsur. cū tu. Et
inter paupes p. eligendi sūt paupiores
inter cōlū paupes iustiores. Naz 7 si
oibus debet misericordia. iusto aplūi
ut dicit Amb. i. h. de offi. 7. ss. dif. si fa
tis. Et. 16. q. 1. c. si. dicit Jero. q. i paupi
bus nō tā paupras q. religio attēdēda
ē. Qui at dicat magis paupes hē. L. de
epi. 7. clesi. 8. ad declinand. 3. s. si. vbi
loquēdo qbus datur hēditas qñ paup

es indistricte sūt scripti hēdes. dicitur.
Quis paupior ē illis hōibus q. iopia tē
ti 7 i xenonē ipositi. i. hospitale. a. xēos
qd ē pegrinū. q. ibi recipiūt paup
es 7 pegrini. Sequit. 7 suis corporib.
laborātes necessariū victū sibi nō pōt
afferre. Et. i. Si aut apliores i ciuitate
xenones ul. pthochia sūt. Prothochiū
idē ē qd xenon. a. pthos qd ē p. mū qua
si p. m. i. venerabil. locus. Segt. Ne in
certa videat pecuniarū datio. tūc ei p
thochio ul. xenoni q. paupior eē digno
scitur casdē res uel pecunias assignāi.
h. videlicet discutiedo reuerēdisimo
locoz atitite ul. sub eo cōstitui clerici
Si aut nullus sit xenō: tūc fm d. capri
tus sancionē p tpe iconom. sacrosacte
ecclesie uel epi hereditatē accipiat: et
sine falcidie rōne paupib. q. i ciuitate
sūt ul. penit. medicātes uel alia susten
tatiōe egētes eedē pecūie distribuāt
Et. i. In oib. aut h. mōi casib. celestes
iracūdias sacrosanctarū rez admissa
tores expectēt si qualecūq. lucrū ex
h. modi gubernatiōib. sibi acq. fierint
uel si h. mitti ab alio cōsenserit 7 non
grauissima pena 7 iternitatiōe qd per
perā factū ē studeāt corrigē. Quo ad
secūdū sciendū q. glo. i. c. cū tu. ex d. vsu.
sup. h. sup. stitib. dicit q. vsurari. debet
remittere rē ei a quo accepit sup. tū. illi
cui mittit. 7 si sup. tū. excedit ualorem
rei d. dari paupib. 7 si ignorat ubi sit
ille cui d. restitue nō tenetur ingredō
vagari. ff. d. ope. liber. l. qd nisi i. si. do
sti. ut 7 ibi refert dñs An. d. bu. dicit q.
imo d. rem mittere suis sup. tibus cū
sit male fidei possessor. Aliqui tñ theo
logi dicūt debē cōsiderari circūstāias
rei 7 q. litar. p. sone cui d. fieri restitutō
7 itiner. ppter sup. t. Nā dicūt q. res
posset eē tā modica 7 p. sone cui d. fie
ri restitutio ita diues q. nō eēt necesse
ipaz mittere ad eū. s. posset tribui paup
ibus. S. si res ē magni valorē nō pōt
sit cōmode mitti deponat i loco tuto
7 denūciat dño si pōt. ut 7 p. tactū ē. sed
ad horū itelligentiā puto lati. 7 clari.

dicēdū. Aut scit psona creditor aut n̄
 Si scit claz ē q̄ d̄z restitui in loco in q̄
 in p̄s fuerat cōuētū. q̄a nil ē tā con
 grūū hūane fidei q̄ cōuēta seruare. ff.
 de pac. l. i. Si hō sup̄ h̄ n̄bil ē ouentuz
 tūc si res ē remota a loco ex defectu d̄
 bitorū. puta ip̄am transferēdo. clarū ē
 q̄ tenet eā suis sūptib̄ mittre ad cre
 ditore. ff. ad exhibē. l. i. si h̄ditas. §. q̄
 aut loco. g. §. ē clauis h̄ matie. Ibi. n.
 d̄ q̄ si quis petit rē quā h̄z alius exhi
 beri. i. p̄ntari i iudicio ut videat an sit
 sua uel pp̄t aliā cām. q̄ d̄z ip̄am exhi
 bere in loco in quo petit. sūptib̄ petē
 tis nisi data opa reus transtulerit a lo
 co. tūc. n. d̄z eā reus suis sūptib̄ i loco
 exhibere vbi petit. Ex quo bñ colligit̄
 qd̄ dictū ē videlicet q̄ d̄z d̄bitor remit
 tere suis sūptib̄ q̄n̄ res fuit suo facto
 remota a loco. Et ita intelligat̄ dictum
 hosti. g. recitatū. Uerūtū si hoc n̄ pos
 set tute facē pp̄t piculū itineri z tēpo
 rā. bñ interi excusat inq̄tū durat picu
 lū z n̄ ultra. ex d̄ dolo z cōtū. cū dilecti.
 vbi d̄ q̄ iussus venire ad papā excu
 saf dū ipedit. z n̄ al. Et ita pōt̄ intelligi
 qd̄ dicūt s̄. theologi. Qd̄ aut dicūt de
 deposito ē cōsiliū nō necitas. q̄a nullo
 iure h̄cauet. Si hō nō ē piculū in mit
 tendo s̄z debitori ē difficile pp̄t paup
 tatē uel pp̄t magnos sūpt̄. p̄ h̄ nō v̄
 excusari. q̄a difficultas dissoluitōis ob
 ligatōis nō liberat debitorē. l. cōtinu.
 §. allud. ff. de xbo. ob. Et dānū qd̄ quis
 sua culpa sentit d̄z sibi nō aliis imputa
 ri. ex d̄ re. iur. c. dānū. l. i. §. r. ff. d̄ re. iur.
 l. qd̄ qs. Et iusti patit̄ culposus q̄ ino
 cens. nisi forte debitor eēt ita pauper
 z creditor ita diues q̄ mēito cā elemo
 syne deberet ei remittere. ut pōt̄ colli
 gi ex dictis s̄. restitutio p̄ in principio
 in additione. Et secūdū hoc etiā pōt̄ i
 telligi qd̄ sup̄ dicūt theologi videlicet
 q̄ d̄z h̄i respect̄ ad q̄litate psonar. al
 nō uideret̄ curādū q̄ res mittēda eēt
 modici valor. Nā dānū passō etiā mi
 nimū dānū restituirandū ē. ff. de dam. i
 fec. l. i. si p̄prietari. Nec obstat qd̄ d̄ in

l. scio. ff. de mino. videlicet q̄ lex nō curat
 de minimis: q̄ ibi loquit̄ q̄n̄ venit p̄ ius
 sp̄ale restōis in integrū d̄ ius cōe. uel
 quādo p̄ illa mima p̄iudicaret maiori
 bus eiusdē p̄sōe. Nō tñ putarē q̄ res
 ita scrupulose sit accipiēda ut d̄beat ex
 pēdi valde excedēs p̄ciū p̄ remittēda
 re valde pua. ff. d̄ excu. tu. l. i. §. h̄. vbi d̄.
 Sed h̄ nimū scrupulosa s̄ nec admit
 tenda. Nūq̄. n. scrupulositate magne
 sunt admittende: ut ibi d̄. adeo q̄ nec
 larga nec scrupulosa inq̄ptatio h̄atur
 q̄ non d̄z creditor velle magnuz debi
 toris dispendiū p̄ pua sua utilitate:
 ut dictū ē. s̄. restō p̄ in p̄n. in additione.
 Et fm̄ h̄ pōt̄ intelligi qd̄ sup̄. dicūt the
 ologi debere cōsiderari q̄ntatē rei z di
 stantiā itineris. Sp̄ tñ puto q̄ l̄z qs̄ di
 stribuerit alienū paupib̄: si appareat
 d̄is cōgruo loco z tpe debeat ip̄i resti
 tui: z hoc q̄n̄ debitor non adhibuit de
 bitā diligentia ad iueniēdū d̄z rei seu
 creditorē. Al. non q̄ bōa fides nō pati
 tur ut semel exactū itez lexigat̄: ex de
 re. iur. bōa fides l. i. §. Et sine culpa regu
 lariter non ē qs̄ puniēd̄: ut in. c. sine cl̄
 pa: de re. iur. l. i. §. Jo s̄ quosdam q̄ rap
 ta erogauerunt ex culpa paupib̄ d̄
 ex de homi. sicut dignū. §. eos. Nō eīz
 aliena cū ipsa potuissent eis quoz fue
 rūt restituere debuerūt paupib̄ ero
 gare Sz in trāslatōe rei restituēde nō
 iterueniat culpa debitoris: tūc aut nō
 ifuēit s̄m creditoris aut sic. p̄ casu si
 res cernit cōmoditatē creditoris. pu
 ta deposuit qs̄ apud aliquē res suas.
 h̄ casu non tenet debitor illas remit
 tē nisi sūptib̄ creditoris. ff. depo. l. si in
 asia. Sed si res cernit cōmoditatez de
 bitoris: puta q̄ res ē sibi cōmodata d̄z
 suis sūptib̄ remittē: ut q̄ sentit cōmo
 dū sentiat z onus: ut n̄ d̄. glo. in dicta. l.
 si in asia. Sed si res cernit cōmodita
 tem vtriusq̄ ut i locatōe puto q̄ sūpti
 bus vtriusq̄ d̄z remitti: q̄ quod obri
 net de toto q̄ ad totū idē de pte q̄ ad p
 tem. ff. de rei ven. l. qua de tota. Et si in
 teruenit factum creditoris: q̄ forte se

trāstulit ad aliū locū. vñ q̄ res debeat
mitti sūptib⁹ ip̄i⁹ creditoris. ar. l. q̄ ni
si. §. si. ff. de op. liber. vbi dñ q̄ libertus
q̄ est in p̄uicia tenetur ire Romā ad p̄
stādās opas patrono si ibi moratur vt
bon⁹ p̄familias. Nō aut̄ si cepit vaga
ri p̄ inūdū. Et iteri dñ vadit Romam
dies operaz pereit patrono. Et sic vñ
q̄ sūptu suo portet sibi opes. Et i istis
sūptib⁹ nō op̄tāt sūpt⁹ ciboz appor̄tā
tis s̄z aliū nisi forte appor̄tās si non im
pediret in portādo lucrare sibi sūpt⁹
vt p̄bat i dicto. §. quo autē. z in l. sed si
hereditas. ff. ad exhiben. Et hec locum
habent qñ debitor fuit bone fidei pos
sessor. q̄ qñ tenet remittere rem vñ q̄
debeat facere sūpt⁹ saltē vsq̄ ad locū
vbi p̄us habitabat creditor. quia i eo
nō grauat s̄z exide nō p̄p̄ cāz p̄xime
dñ. Si hō sit male fidei possessor tē
z ipse tenet rez vsq̄ ad locū vnde ha
buit reportare. Exinde hō si itereft cre
ditoris potius appor̄tasse illas sit cum
aliis reb⁹ suis vsq̄ ad locū ad quē trāf
rulit domiciliū: tenet debitor ad illud
itereffe ex q̄ eū dānificauit i illo. Et idō
forte tantum erit itereffe q̄ oportebit
ipsū rē remittē sūptib⁹ suis vt p̄d̄tare.
S̄z si creditor n̄ itereft: n̄ tenet vltēri
us portare q̄ ad locū vbi rē accepit. ni
si sūptib⁹ creditor vt p̄tractus ē. Si hō
creditor nō solū recessit a loco sed etiā
diuersimode cepit vagari. tūc n̄ tenet
s̄z bi rez mittē. dicta. l. q̄ nisi. §. si. Et fm
p̄ dicta p̄r̄ itelligi glo. Ber. dicentis q̄
vsurari⁹ dñ mittere rem sūptib⁹ credi
toris. z q̄ nō tenet creditore vagādo i
quirē. S̄z si nescit p̄sona cui dñ fieri re
stitutio. aliq̄ theologi dicūt rē debē di
stribui paup̄ib⁹ i loco vbi dānū datur
ē vel saltez i diocesi de auctoritate epi
illi⁹ vel saltez capellani vt z p̄tractus ē
S̄z certe auctoritas capellani nō suffi
cit. vt notat dñs An. de bu. in. c. cum tu.
ex de vsur. Et auctoritas epi nō est ne
cessaria. vt. l. §. se. Qd̄ hō restitutio fieri
debeat i tali loco vbi dānū datur ē nul
lo iure vñ p̄bari. s̄z simpl̄ dicunt iura

q̄ fiat erogatio in paupes. dicto. c. cum
tu. z ex d̄ homi. sicut dignum cū simili
b⁹. Nō obstat. c. i. ex de rap. qz ibi p̄sōa
cui debebat fieri restitutio sciebat z p̄n
stabat apud epm. Al̄ eps nō fuisset mo
tus ad excōicādū ex officio suo nisi ad
petitionez partis. ex de elec. inotuit. ad
fi. z. ff. de dā. infec. l. 4. §. hoc autem. Un
de non mirū si restitutio fit in loco vbi
est dānū datū: cum ibi sit p̄ncipal̄ i cui
restitutio fieri dñ. vt. §. dictū ē. Bñ aut̄
eēt de cōsilio q̄ i loco codē fieret. tum
quia videtur equuz q̄ res publica ha
beat commoditatem ex bonis p̄sōa
rum suarum. tuz quia nōnunq̄ in tali
bus locis forsitan fieret distributio ill
personis a quibus res accepte sunt. Et
ita z dñs An. de bu. i dco. c. cū tu. B.
Sed nūquid est de necessitate salu
tis q̄ talis restitutio fiat auctoritate su
perioris. R. Hec questio disputata fu
it per dominum Guidonem de abasio
arch. bonon. doctorem decretoruz. z no
tatur per eundem. i. 4. q. i. c. p̄. z dicit sic
Ray. dicit q̄ si non inueniunt sic spoli
ari vel etiam ignorantur: tunc de cōsi
lio z auctoritate eccl̄ie siue sup̄iori pe
nitentiarii distribuātur i p̄as causas tē.
vt i p̄cedēti. §. habes. S̄z hosti. dic q̄
restitutio male ablatoz ē vn⁹ d̄ casib⁹
p̄tinētib⁹ ad epm: vt p̄ fm eūdē ex de
iudeis. cū sit. l. de epi. z cle. nulli. l. cōia
de suc. in auten. omnes. Ad idē extra d̄
testa. tua. §. i. i auct. de eccl̄e. ti. si autē
colt. 9. z satis large p̄segitur extra de
vsur. cū tu. z in predicta decre. de iude
is cum sit. z in sū. sua de p̄nia. §. vltimo
circa fi. z facit ad h̄. i. 2. q. 2. precipimus.
Tu dic hāc sniam eē veraz i hoc casu z
in aliis quando nullus deputatus est
qui hoc exequatur i. 2. q. 2. de laicis in fi.
z notatur extra de verbo. significa. cū
tibi. in glo. que icipit. nō intelligas Nā
vbi certa persona a restatore depu
ta est illa debet exequi: vt in predicto
c. de laicis. z l. de episcopis z clericis
nulli. z extra de testa. tua. z c. iohānes.
z i auct. de eccl̄e. ti. §. sigs. imo credo q̄ ip̄e

raptor bona incerta que debet paupibus dari potest dare sine licentia episcopi uel alterius iudicis ecclesiastici. ut satis colligitur ex de usuris. cum tu. §. p. si. uel de his. Et hoc est inuitur clare. ex de homini. sicut dignum. §. eos in glo. q. nō. Nec obstat ex de iudeis. cum sit. Nam illa de cretalis loquitur nō de christiano. sed de iudeo cuius auctoritas et dispensatio merito spectata habet ab ecclesia quā ad pauperes christianos. et ideo iuste dicitur fin. puidētiā dioecani rē. quā suspicio cessat in fidei christiano. et sic nō dubito quod episcopus nō habet se intrinsece de talibus nisi in defectu. Idē rēdet dñs Simō de familia capellanus dñi pape. et auditor dñi portuensis. Thō. etiam nihil dicit de auctoritate episcopi. ut p. p. p. ceteri. §. A. Quod hō dicit satis vix videt. cum iura que dicunt hanc distributionē debet fieri pauperibus sicut ē dictū. c. tu. et ex de homini. sicut dignus. et similia. nullas faciāt mētionē de ista auctoritate episcopi. Et ad. c. cum sit. satis bene nūc videtur. Non obstat etiā alia i. cōtrariū allegata. quia i ipsi s. n. d. q. regat auctoritas episcopi. sed q. episcopi debet curare q. fiat huiusmodi distributiones i. pias causas. nō tñ q. nō possint sine eorū auctoritate fieri. Immo i. aliquibus iuribus episcopi d. q. episcopus tūc se interponet cum nullus ē executor. v. si ē quod d. nō adimpler. ut i. p. l. l. nulli et in. §. sin. autē. p. redēptione captiuorum. et in. c. tua. ex de testa. posset tamē circa p. dicta dici q. si distributō est bñ facta paupibus. tūc nō viciet q. defuerit auctoritas episcopi. S. si sit facta alit̄ et interuenit dolus vel lata culpa. puta de dit suis osanguineis vel amicis q. nihil vel parū indigebant. vel etiā scienter et dolose elegit n. eligēdos. q. tūc episcopus potest se intrinsece q. itē fiat legitime. Nā ad ei⁹ officiū spectat. put dictū ē. Nec d. factū qd alit̄ factū ē q. debuit ex de re. iur. q. ex timore. Et dictum est de lata culpa vel dolo. q. fin. Immo. i. c. sicut dignus. ex de homini. alia culpa i. foro p. niali non artat ad restitutionē S.

de hoc latius dicitur i. se. c. Item puto q. si q. male distribueret nō excusaret q. interuenit auctoritas episcopi. Nā episcopus nō habet se intrinsece de negocio huius nisi q. bene fiat distributio ut dictum ē. Ideo ambo celestes i. current iracundias. L. de episcopi. et cleri. si quis ad declinādam. ad si. A

Restitutō septimo

Ut matia hec melius intelligētie memorieq. imprimatur. aliqua ordinarie sumarietq. vidēda sūt. videlicet. Qui teneat ad restitutionē. et quātū teneat restituere. et cui. 4. q. n. §. vbi. 6. q. b. modis tollit restituēdi obligatio. Ad p. mū dīcēdū q. ad restitutionē aliqui obligant rōne illicite acquisitionis Et ista illicite acquisitionē ē respectu cause. aliqui respectu p. sōc q. non potest dare seu nō potest recipere. p. ferti cū hoc contingit i. fraudē creditorū. Et de his dicitur est. s. restitutio p. §. 13. in additione. Aliqui obligantur ad restitutionem ratione dānificationis. Ista autē dānificationio aliqui contingit p. omissionē. aliqui p. omissionē. Per omissionē v. cro tollendo deuastādo seu impediendo. Tollēdo autē plerūq. contra o. voluntatē dñi re. Plerūq. contra liberā voluntatē. Si contra omnē voluntatē iterdū clā. et h. ē furtū de quo dictū ē. s. furtū. Interdū palaz et h. ē rapina. d. q. s. raptor p. Et ista rapia aliqui ē manifesta sicut p. i. aggressoribus itinerum. Aliquando cooperta sub velamine belli iusti cū sit iniustū. de quo. s. bellū p. 2. et 3. vel pretextu iuste iniuste cum sit iniusta. de q. s. iudex p. §. 4. p. ferti sub colorē reptaliariū. d. qui bus. s. reptalie vel collectaz seu ralia. de quib. s. dñs. et. i. ralia. Aut sub colore pedagiorū siue vectigaliū d. quo s. pedagiu. Interdū x. o. aliq. accipit rē alteri. n. o. voluntatē ei. s. s. liberā voluntatē. et h. p. v. i. p. pullina vel quasi Unī p. pullina est cū q. p. metū cogit aliq. dare. tūc enī accipies cogit restituere. ut. ff. quod met. cā p. totū. S. m.

qd ois metus causet hanc restitutionem
videtur qd nō. qz vani timoris nulla ē
excusatio. ff. de re. iur. vani. Facit etiā
ff. qd me. cā. l. metū. vbi dī non debet at
tendi metū vani hoīs. s; qui merito in
hoīe constantissimo cadat. In contrariū
facit. qz etiā si nullus inueniat metū
sed solū ob timorē reuerētie aliqd def
tra volūtate dantis. dat repetitio. l. i.
s. que onerande. ad fi. ff. quarū rerum
actio nō datur. Ergo multo magis qū i
teruenit metus qūfūq; qz metū ma
gis cōtrariatur volūtati dantis. z dī nō
strat maiore turpitudine z delictū i ac
cipiente. Uū qūcūq; non adest oīo libe
ra volūtas dñi rerū seu creditoris. rez
accipēs seu debitū non soluens semp
remanet obligat⁹ ad restitutionē. ut z
p3 sup. restitutio p. s. p. cum additōe
Ad cōtrariū pōt dici qd aut cōditio me
tutēis nō sit deterior. z si non adest in
stus metus ei non subuenit. ex de his
que vi. c. p. l. vbi dicitur de flagiosis q
busdā qui iurauerūt transire ad artio
rē religionē nō p iustū merz. licet ali
quātulū circūuēti fuerit. quibus nō sū
uenitur. qz eorū cōditio non sit deter
ior. Et hanc rōnē sentit ibi glo. Si autē
metutēis cōditio fieret deterior. tūc si
habetur respectus ad psumptionē. eti
a; verū ē qd ei nō subuenit. Nā cuz ne
mo presumatur facile iactare suū. ff. d.
pba. l. cū d. debito. presumit qd qū nō
iteruenit iustus metū. potius spōte q
coacte dederit. Et isto casu loquunt iu
ra que requirūt metū qui cadēt in con
stātē. Si hō loquamur de volūtate ve
ritate. puta qz cōstat de volūtate dñi
dantis. tūc oīo quocūq; metu duct⁹ fu
erit recipiēs ad restitutionē tenet. vt
satis colligitur ex predictis. Et si affue
rit metus q caderet in cōstātē. nō solū
tenet recipiēs restitutē. s; etiā qūq;
alius ad quē dicta res peruenerit qū
qz titulo etiā oneroso. qz hec actio i rē
scripta ē z transit res affecta. ff. quod
me. cā. l. metū. s. cum at. Item in b⁹ ca
su met⁹ d3 iudicari fm conditionē pso

ne. vnde alit iudicat i mulier q i viro
ut notat glo. in. c. cū locū. ex de spon. et
p dñs alit i hoīe duro z forti. z aliter i
fragili z molli. ut in sū. l. i. 4. r. xi. q. 3.

Quasi cōpulsua vis ē qū nullus in
teruenit met⁹. sed contra voluntatem
dātis aliquid extorquetur. puta ob re
uerentiā. ut si patron⁹ petit aliqd a li
berto: qd libertus cedit nō volūtate
mera sed ob reuerentiā ex quo nō au
det negare. Nā patronus tūc tenetur
ad restitutionē. de cā. l. i. s. que onerāde
ad fi. ff. quarū rerū actio nō datur. vbi
etiam dicit glo. idē esse in vxore et ma
rito. et qd vxor potest reuocare vendi
tionē factam ob reuerentiam mariti.
ul etiā renūciationē iuris hypotece
Et idē dicit i clerico qui renūciavit p
bēde ob reuerentiā epī ut ipsa renūcia
tionē possit reuocare. Idē putarem in
oīo seu rectore uel officialibus z sūdi
tis. z idem in sūlibus. Et sic quocūque
modo possumus cōp2. bendē nō esse d
mera volūtate cōcedētis ad nos deue
nire qd al nobis nō debetur. iniuste te
nemus z ad restitutionē obligamur. ut
satis ex predictis colligi pōt.

Sed quid si qs cōcedit de suo alicui
ob solā iportunitatē petentis z non ob
reuerentiā uel aliam causam. R. U
detur qd z isto casu teneatur recipiens
ad restitutionē cū nō habeat ex mera
voluntate concedentis. In contrariū fa
cit: qz aliud ē i cōcedendo non habere
meram voluntatē. z aliud qd ex p⁹ fac
to efficiatur volēs q in principio fuit
nolens. sicut Luc. xi. legitur de amico
qui ab alio amico habuit panes. pp⁹ i
oportunitatē petendi. qui nō potuit ha
bere in p2ia petitione. Potest tamen
distingui qd si donans ex post facto ef
ficiatur mere volūtatis. donatio fit iu
sta. qz vult cū donat. quod satis est. S3
si nec tpe dationis est mere volūtatis
sed ideo dat ut tollat a se inquietudi
nē iportune petentj. recipiens tenetur
ad restitutionē. z hoc presumitur i du
bio. pro quo facit. L. de petit. bo. subla.

l. l. i. x. vbi prohibetur ne petant a principio bona dānatorū que sūt fisco acq̃sita. z si aliquis obtinuerit sibi concedi non valet concessio. quia p̃sumitur per importunitatē obtenta. Ad idē ex de rescrip. c. fi. l. i. 6. Fallit in paup̃e importune petente ab eo qui p̃or ei sbue nire. qz tunc non datur sp̃etitō: immo debet dans puniri de tardatione. z ita loquitur quod ponitur Luc. xi. z Da th. 25. Sed quid si concedit aliquis alteri de suo quia sperat sibi serui i ali quo ab eo cui concedit. R. hanc cōces sionē esse licitam. Sed si accipiens in telligit sibi cōcessum ex illa cā z possit sibi honeste seruire z nolit: puto q te neatur ad restitutionem. quia deficit causa cōcessionis: z incipit habere cōtra volūtātē cōcedentis. Nō obstat. l. si re petenti. l. de condi. dato. ob cām. vbi d̃ d̃itio in corde retenta nō iducit repeti tionē. qz aliud est de iure poli vbi iudi catur secretum conscientie. z aliud d̃ iure fori vbi regularit̃ nō iudicatur d̃ intrinsecis. ex de simo. c. fi. Al̃ quilibet posset dicere. Logitauit talem causaz. z lites fierent infinite. p̃opterea aliō iudicatur de iure poli. i. 7. q. 4. c. fi. Al̃ etiaz q̃ ad ius fori p̃or dici q loquitur quādo conditio non apparebat. Sec⁹ si apperet xbis ul̃ alio mō. ff. si cer. pe. l. certū. vbi dicit̃ nō interessē an p̃pis nominibus res demonstretur. an ex cir cūstantiis. Et ideo si recipiens non de seruiret vel non posset deseruire in eo qd dans spergabat. si a principio sciebat additionē inesse teneb̃ ad integrā resti tutionē sicut i causa essz expressa: vt pater ex p̃dictis. Sz si nō intellexit cō ditionē inesse nisi post cōsūptā rez da tam: non teneretur nisi in cōptū ex ipsa fa ctus sit locupletior. ff. de pe. here. l. vtz Item aduertendū q̃ in oī casu i quo d̃ dictū ē dari repetitionē quando qs dedit rem suā. p̃eterq̃ i casu iusti me tus. impeditur sp̃etitio si solutio sit fa cta in causam piam ut puta dotis. ff. d̃ d̃i. indebi. l. cū is. §. si mulier. vbi dicit̃

q̃ si mulier soluit quod credebatur se d̃ bere z non debebat: si soluit in cā doti impeditur repetitio p̃opt̃ pietatez. Hoc puto intelligendū quando dolus non fuit ex parte recipientis. quia nō potest quis licite retinere quod dolose lucratur. ff. de re. iur. l. non fraudant. §. nemo. z ff. de dolo. per totum. Itē ni si esset eadem uel maior causa p̃ieta tis apud dantem. tunc enim ex parte dantis essent due rationes. s. causa p̃ie tatis. z qz suo errore spoliatus est. z ex parte accipientis vna tantum. Et due cause p̃uealent vni. in Insti. de adop. §. sed hodie. vbi dicit̃ q̃ datus i adop tionē nō transit in eius potestatem sz si detur auo materno. sic quia in eo cō currūt iura consanguinitatis z adop tionis. Itē notandū q̃ aliquādo nō da tur repetitio subtrahit̃ uel ablati. ut in l. i. in principio. ff. de alea. videlicet qñ d̃ domo vbi retinet̃ illicitus ludus tpe q̃ luditur qs aliquid subtraherit uel ra puerit. Nam dñm dominus p̃or etiaz tunc ipune verberare. ut ibi. Hoc tam̃ nemini cōsuleret̃ q̃ facēt. qz et si apud leges sit immunis: nō tñ apud illum qui d̃ d̃at. §. dicit̃. Si qs dixerit fratri suo fatue zc. Item hoc casu licet nō tenea tur f̃stitue illi cui subtraherit: ñ tñ p̃or ipse retinere. cū ex turpi causa habue rit z cōtra omnē volūtatez domini rei. Unde si nō restituat ei. teneb̃ saltē ero gare pauperibus. ex de vsur. cum tu. nisi forte dicatur q̃ p̃or sibi retinē au ctōritate legis in penā luforis.

Erroꝝ etiā dantis cū excludat eius liberā volūtātē f̃gulariter obligat ac cipientē ad restitutionē. cū z ipse dās possit repetē. Circa quod distinguēdū ē. aut datū erat oīo indebitū. z tūc oīs erroꝝ inducit repetitioē. Et ita idisti cte intelligatur. l. cuius p̃ erroꝝem. ff. d̃ re. iur. Aut ē oīo debītū. z tūc null⁹ er roꝝ causat repetitionē. ff. de condi. in d̃. l. repetitio nulla. Aut quod dat̃ ē d̃bi bitū non oī iure sed iure ciuili tantū. puta qz debebatur per stipulationem

elisā per pactū de nō petēdo. qđ pactū
 quando ē nudū solū tollit vinculu; na
 turale qđ erat in stipulatione ⁊ non ci
 uile ff. de pac. l. si vnus. §. pactus. Et h^o
 casu eodē mō omnis error inducit rpe
 titiōē. dicta. l. cuius. ⁊ sic accipiens te
 netur ad rstitutionē. Aut qđ datur ē d
 bitū iur nāli: s; non ciuili puta quādo
 in testamento relinquitur legatū qđ
 diminuitur p. l. falcidia. §. qñ facta sūt
 tot legata uel fideicomissa qđ q̄rta ps
 hereditatis apud heredē nō remanet.
 ⁊ hoc casu si soluēs errat in facto puta
 qz credit bona hereditatis esse. aplo
 ra repetit. Inno. tñ hoc casu dicit reci
 pientē nō teneri ad rstitutionē i foro
 cōcie. s; de hoc dictū ē s. rstitutio p. §.
 i. ⁊ in additione. in prin. Aut dans errat
 in iure. ut qz credit se obligatū ad sol
 uendū oia legata licet quarta ps her
 editatis apud eum non remaneat. ⁊ tñ
 solutū non pōt repetere nec recipiens
 tenetur ad rstitutionē. L. ad. l. falc. l. i.
 error. Predicta tñ fallūt quādo aliqd
 solutū fuerit in causā pietatis. ut p. §.
 p. xio. §. circa fi. Contingit etiā damni
 ficatio non solū tollēdo. de quo dictū ē
 sed etiā denastando. Et qualitercunq;
 qs sic dāmficauerit pximū ul' occasio
 nē dāni dederit. ad rstitutionē tenet.
 ut ex de iniur. c. si culpa. ubi dicit. Si
 culpa tua datū ē dānū ul' iuria irroga
 ta. uel aliis irrogantibus opem forte
 tulisti. aut bec imperitia tua seu negli
 gentia euenerunt. iure super his satis
 facere te oportet. nec ignorantia te ex
 cusat si scire debuisti ex facto tuo iniu
 riam verisimiliter pōsse cōtingere uel
 iacturā. Qđ si aialia tua nocuisse ppo
 nas. nihilominus ad satisfactionē te
 neris. nisi ea dando passis damnu; ve
 lis liberare te ipsum. quod tñ ad libera
 tionem nō proficit si fera aialia uel q
 consueuerunt nocere fuissent. ⁊ quam
 debueras non curasti diligentiam ad
 hibere. Sane licet qui occasione dam
 ni dat damnu; videatur dedisse. secus
 tñ ē de illo dicendum qui ut nō accidēt

de contingentibus nihil omisit. Et ad
 uertendū qđ licet in foro iudiciali qs
 teneatur ad rstitutionē propter dam
 nū illatū ē ex leuissima culpa. ut ff. ad
 l. acq. l. in lacquilia. etiā leuissime. tñ
 i foro pñiali fm Inno. in c. sicut dignū
 §. eos. ex de homi. ad finē magne glo.
 qs non tenetur ad rstitutionē nisi ex
 dolo uel lata culpa. ponens exemplū.
 ut si quis pīceret ignē i domū plenā
 stupa. Et idē uidet ibi tenē dñs An. de
 bu. nisi forte pcesserit cōdenatō. ut s. re
 stitutio. 3. §. fi.

Predicta at dāmficatio pōt contin
 gere aut circa res. aut circa corp^o. aut
 famā. aut morē. Si circa res. tñ dam
 nificans tenet satisfacē pro rebus ⁊ in
 rebus oē dānū illatū. dicto. c. si culpa.
 ex de iniur. Si circa corpus. aut p hbe
 ra seu per vulnera. uel per mortē. pzo
 casu dāmficans tenetur ad omnes ex
 pensas factas in medicinis ⁊ medicis
 ⁊ ad extimationē operarum quib^o dā
 nificatus caruit uel est cariturus. Nō
 at fit extimatio cicatricū ⁊ deformati
 tis corp^o. qz liberū corp^o nō recipit ex
 timationē. ff. si qua pau. fe. di. l. ex h^o. ⁊
 de his qui deiec. uel effu. l. i. ⁊ l. si. ⁊ in c.
 p. ex de iur. qđ ad lram extractū ē ab
 Ero. 21. bi. Si rixati fuerint viri. ⁊ c.
 ⁊ casu qñ hō ē mortuus si est seru^o id
 dicit qđ de fbus aliis qđ fiat extima^o
 s; valorē seru^o. ff. ad l. acq. l. 2. in pñ
 cipio. Si ē liber hō. qz libez corp^o nō re
 cipit extimationē ut dictū ē. taxat pēa
 quinquagita aureoz. ff. de his qđ dicit.
 uel effu. l. i. ⁊ hoc nō cōcernit infesse s;
 solū penā. ut notat glo. i. dcō. c. p. de iniu
 r. Et loqrur eo casu qñ sine dolo hōici
 diū factū ē. Nā aliē corporāl^o hōicida
 puniē lege cornelia de sicca. ut p. ff. ad
 l. cor. de sicca. p. totū. Et qñ illa taxatō
 qñqgita aureoz ē pena: nō debet in fo
 ro cōcie nisi pcesserit cōdenatō. ut sup.
 restitutio. 3. §. fi. Uerū tñ si aliqd iter
 est tenebit eis hōicida ad infesē multo
 magis qđ vulnerās. ne alias pei^o ppe
 trās videat melior^o cōditōis cōtra. l. nō

fraudat. *S. nemo. ff. de re. iur.* et ut etiam
 satisfiat dānificatis sicut decet. *et de i
 iur. c. si.* Et qm dānū illatū est ex omis
 sione fiet extitio ē itereffe extrinseci.
ff. de ac. emp. l. iulian. i. prin? Et sic ho
 micida tenebit alet filios occisi. et aliis
 subuenire qbus occisus xisistat potat et
 tenebat subuenire et subuenebatz h?
 fm arbitriū boni viri. ut *s. restitutio p
 .s. xi. r. i. 2.* Si dānificatō est circa famā
 multo magis eius o3 fieri restitutō q re
 rū sublatarū. qz fama pponderat fō?
*ff. de re. iur. l. si in duabus. de q. s. detr a
 ctio. s. 4.* cū additōe. Si circa mores
 dicendū q corūpēs aliorū vitā facto
 dicto uel exēplo ad restitutionē magis
 teneat q diffamator. cū sine fama possi
 mus saluari: s3 nō sine bona vita ut cō
 sciētia. *12. q. i. nolo. et plus q ali* q cūq
 dānificator i3 tū aia icōpabiliter ppo
 derat oibus tpalib? etiā corpalib? *24.
 q. 4. si habes. Un. 2. 6. q. 6. ex merito. d.*
 Deteriores sūt q vitā moresqz bonorū
 corūpūt ut his qui subas aliorū pda qz
 diripiūt. Jō talis corūpens iuxta pos
 se ad bonos mores reducere teneat qz
 corūpit. et si aliud nō pōt saltē ozet. et
 ozari faciat. et alia bona q pōt agat taz
 p pnia q ut sup h? ipetret diuinā grā
 az. Qm etiā teneat ad pecūiaz itereē
 puta si seductorie uel violēt aliquam
 stuprauit. *et de adul. c. p. ut si ex hoc in
 currit aliquod pecuniariū dānū. uel et
 p recōpensatione iurur. ut in fili de fa
 ma. diē l. ho. scda scde. q. 62. ar. 2.* Sz
 bec recōpēsatio cū sit pena nō dberur
 i foro scie nisi pcesserit cōdenatō. ut se
 pe oñsū ē. 3° dānificatio irrogat ipediē
 do. ut cū quis iuste ipedit aliqū a cō
 secutione alicuius iusti emolumenti.
 nā teneat ad oē infesse dānificati. ut p3
s. restitutio. p. s. x. Et ad pdicta debēt
 attēdē q qridie pcurant ne officia uel
 bñficia aliis dent uel pptodiū uel ut
 ipsi ipediētes seu corūp amici ea obtine
 ant: licet qm sint minus idonei q ipi
 ipediti. Itē ipediētes iusta munera uel
 elemosynas fieri forte vituperando p

sonas uel alio mō. uel ipedientes cōui
 uamuna artificibus uel aliis vñ possint
 vñē. et sista facientes de gbus nullam
 faciūt cōsciam. Et si ipediēs ne qz cōseq
 tur cōmodū teneat ad fīstōnē. pot? tene
 tur ipediēs ne quis cōseqt suū. *Un. i. 4.
 q. 6. si res. Aug. ait.* Illud euidentissime
 dixerit eū q pro hōie ad hoc interuenit
 ne male ablata restituat. et q ad se cōfu
 gientē qm honeste pōt ad reddēdū nō
 cōpellit. solum eē fraudis et criminis.
 Nā misericordi? opam nřam talibus
 subtrahim? qz ipendim? Et ad h? attē
 dant oēs aduocati. et pcuratores. et of
 ficiales. curiales. et ciues ipedientes ali
 quos a cōsecutione iusticie. qz teneat ad
 restitutionē dānuz passio. Nō obstat p
 dictis q nō videt dānū pati q ipedit a
 lucro. *ff. de dā. infec. l. pcul.* qz ibi loq
 q ad eū ad quē ptinebat tale lucrū. qz
 de suo pōt facere qquid vult. *Sec?* q
 ad tertiu ad quē nō pertinet. ut sat ex
 pdictis pōt patē. Et si pdicta obtinet i
 tpalibus fori? i spūalib? inquantū sūt
 pciosiora. Un nō solū ipediēs cōmodū
 spūale obligat. s3 etiā q nō adiuuat ad
 illud cōsequendū ē inimicū. Unde in
 omel. *feric. 3. oñte e. 3. in qdragesima lo
 quēdo de cōuiciāte. Aug. ait.* Tu vidē
 frēm tuū perire et negligis. peior es ta
 cendo qz ille cōuiciando. Qñ ergo i nos
 aliqz peccat. magnā curā habeam? nō
 p nobis. Gloriosū ē. n. iurias obliuisci
 sed obliuiscē iuriā tuā non vuln? fra
 tris tui. Et ex his p3 q ipediēs aliqz
 a seruitio dei uel ingressu religiōis te
 netur deo cui subtraxit aiaz illā. eccle
 sie cui subtraxit multū pliantē. Potu
 issēt enī forte multū pfuisse eccle
 sie bo et exēplo. Teneat et impedito cui ab
 stulit ignū celozū. Nā iux? *Der. i medi
 tationib?* ad religionē vocari est ab in
 fermi porta reuocari et ad port az para
 disti adduci. Teneat et religiōi cui sbtra
 xit cōmilitonē ad itereē spūale et tpale
 Et nō obligatur reducē sbtractū ad eū
 statū. vnde eū retraxit. et si nō pōt tene
 tur cū cōtritione satisfaccē deo et eccle
 sie

et ipedito et religioni et ad iterum pecuniarium. quantum sit extirpatione versitibus dubii euentus potest discretum extirpationem per fuisse religioni secundum conditionem persone. ut in simili per se. restit. per se. 12.

Est et sciendum quod ad restitutionem tenet non solum dānicās primū p̄dicti modis. scilicet tollendo deuastando uel ipediendo per seipsū. sed et qui dānicauit per alium. ut si quis mādaret dānicari. quod casu tenet et mandans et mādant. ff. de iur. l. non solum. §. si mandato. imo etiam si ad plures excedat fines mādanti tenet ad oia ratione consequentie. ut in c. si. ex. de homic. l. 6. vbi dicitur quod mandas aliquem occideri. tunc tenet si mutlet uel occidatur et efficit irregularis. quod poterat cogitare illud sequi. Et facit ad multa. Et non solum mandas sed et ratificas maleficiū factū noie suo. tenet non tamen ad p̄ctū sed etiam ad oia alia. ex. de sen. exco. cū q̄s. l. 6. vbi ratificas exheredationem clericici factā noie suo excoicationē incurrit ac si mādasset. Secus si non fuisset facta noie ratificantis. quod tunc licet peccet ratificando. non tamen est excoicatus. ut ibi. Item tenet quod de oī dāno dato ab alio seu aliis quod si ne ipso factū non fuisset. ut sup̄. restit. 3. in p̄n. et. §. p̄.

Et non solum ad restitutionem quod obligat committendo ut dictū ē. sed et omittendo cum distinctio. quod aut quis obligat solo intuitu pietatis ad aliquid faciendum. aut aliquid spiritus obligatiois. per casu l. quis omittendo peccet non tamen tenet ad aliquā restitutionem ut si quis non tribuat elemosinā indigentibus. Math. 25. Nam hoc casu non obligatur quis aliquā obligatioe quod ad homines. quod ille cui debet fieri posset aliquid directe perire. Unde l. quis ex pietate teneat iuramentum potest defendere proximum. 23. q. 3. non inferenda. tamen pro ista defensione potest precium accipere. ff. quod me. cau. l. metus. §. si l. 3. Quod non eēt si ad hoc apud homines efficaciter obligaret. Nam accipiens precium ut faciat id ad quod obligatur. puta ut restituat res sibi commodatā uel aliquid aliud ad restitutō

nem dicti precii tenet. quod turpis accepit ff. de condi. ob. turpē cam. l. si. Quo ad secundū casū sciendum quod triplex est species obligatiois. videlicet naturalis tamen. civilis tamen. et naturalis et civilis simul. Naturalis est quod ex ipsa natura cōis est oibus hominibus. puta quod quod obligetur ex promissione. Nam nil tam congruū humane fidei quod ducta seruare. ff. de pac. l. i. in prin. Civilis est que non a natura sed ab hominibus ad moralē uitam inuenta ē. puta ut quis obligetur per biennium ex chirographo a se facto l. nihil accepit. Naturalis et civilis quā in vno actu utreque concurrunt. ut in stipulatione Nam ibi est naturalis quod consistit in consensu patris et conuentione. Inest et civilis respectu solennitatis a civili iure introducte. Et de his obligationibus et viribus earum habet in Insti. de obli. et ibi in p̄n. per glo. Aut quod quis est obligatus naturali tamen. aut civili tamen aut utraque.

Si naturali tamen quis obligatioe tenetur ex omissione tenet. et debet illud dare seu facere ad quod obligatus. sicut est quod debetur suo finem Inno. i. c. quod plerique. ex. de immu. eccle. vbi multa de hac materia ponit. Hoc. n. casu non potest habere seruus quod ad se nisi naturalē. quia quod attriet ad ius civile seruus per nihil reputatur. ff. de re. iur. l. quod attinet. Item de hoc dñs seruo. puta quod promissit sibi. Nam si dñs non promississet uel aliter debuisset non deberet seruo sed ipsi dño. cum oia acquisita per seruū acquirat ipsi dño. i. Insti. per quod per se. nobis acqui. §. p̄. Et ex hoc dicto Inno. potest colligi quod quod ad forum penitentiale potest attendimur naturalē equitatem quod iuris humani seu civilis subtilitatem Et ideo quā quis nudis verbis promittit aliquid dare uel facere licet de iure civili non obligetur. ff. de pac. l. iur. gentium. §. sed non la. et. l. eo. l. legē. tamen quod ad forum penitentiale tenet implere promissum. quia quo ad obseruantiam in simpliciter loquā et iuramentum non facit de differentiam. 22. q. 5. iuramenti. Et facit ex. de pac. c. p̄. Sed ut melius intelligatur quā naturalis equitas in foro penitentie preualeat civili iuri

distinguedū ē q̄ aut ius civile non ob
stat naturali. ut in casu pposito. Licet
nō adhibeat ius civile vinculū suū
inter obligationē serui z dñi ut seruus
possit a dño petē. tñ nō obstat nālī. Un
si dñs soluat seruo iam libero facto nō
pōt repetē. ff. de condi. inde. l. si qd dñs
Et tunc p̄ualz equitas naturalis ut
pretactum ē. Aut ius civile obstat na
turali. Et si quidē ex cā. p̄ualet ius ci
uile. Et principes p̄nt ex causa contra
ius naturale statuere. ut notat Inno.
in dco. c. qz pleriq. circa mediū magne
glo. x. Secus at in aliis. z ponit exēplū
in p̄scriptionibus. Et hoc veruz nisi
ius civile contrariet etiā iuri dño. ga
tunc licet causa iuris civilis esset suffi
ciens q̄ ad gubernationē tpaliū. tñ ex
eo q̄ obstarer etne saluti p̄ualet ius
nālī quod concordat cuz diuino. qz ge
neraliter oī cōstitutiōi z cōsuetudini d
rogandū ē q̄ absq̄ pctō mortali nō po
test obseruari. ex de p̄script. §. si. Pro
pterea licet ius civile nō regat bonā
fidē i p̄scriptiōibus nisi i p̄n. tñ ius ca
nonicū z diuinū regit p̄ totuz tēpus.
dcō. c. si. Sine cā at non pōt ius civile d
nālī. i. Insi. de iure na. gē. z. ci. §. sed na
turalia. Et iō nec hō nec hūana cōstitu
tio posset statuē q̄ q̄s posset tollē alie
nū. aut nō reddē. aut nō seruare licitas
cōuentiones. nisi ex iusta cā z vrgenti. q̄
nō veniret dñs diuinū z detrimentuz
salutis. puta si fieret ad puniendū de
lictu alicuius. uel pp̄ vtilitatē publi
cam ul̄ ne ip̄edirēt melioza. Quia co
munis vtilitas d̄z p̄uate p̄ferri. z ma
ior vtilitas mīori. ex d̄ postu. bōc. p̄.

Si xō q̄s civilis tñ iure obliget. pu
ta p̄ chirographū ul̄ aliā autēticā scri
pturā i qua cōfiteat se recepisse qd nō
recepit. z sic nulla equitate nālī tenet.
tūc i foro cōscie nō obligat fm Inno. i.
c. qz pleriq. ex de imu. ecclē. Idēz dīc
ibi Inno. qñ q̄s obligaret ex snia inui
sta. qz tunc et nulla rēne nālī tenetur.
Nec his casibus ius civile obstat nālī
s̄ tñ p̄pter ignorantia facti hoc statu

it. Si. n. appareret pecunia nō ēē nūera
tā uel sniaz iustā. puta p̄ cōfessionē ad
uersari et i foro civili nō cogēt. ut ibi
nōt Inno. Ulez tñ dubietate facti istā
te si cogeret per iudicem soluere dēt
parere. ut z ibidem dīcit.

Stat aligs obliget iure nālī z ciui
li. tenet facē oīo illd̄ ad qd obligatur
z si omittit facē. tenet ad interesse pti
siue obliget ex cōuentione solēni. ff. d̄
re iudi. l. sigs ab alio. §. si. vbi colligit
regla qz p̄mittēs aliqd facē si nō faciat
succedit obligatio ad intereē. siue ex d̄
ctu reali ut ēptōe veditōe locatōe con
ductiōe mādato societate cōmodato. ff.
de ac. ep̄. l. i. i. p̄n. vbi p̄z qz veditōz nō
tradēs rē veditā tenet ad itereē. Utrū
at p̄cise cogat tradē rē veditā. l̄ sit
magna q̄stio inter doctores. ut notat i
dcā. l. i. vbi ēt d̄sputat per glo. puto tñ
qz sic si velit ēptōz z maxime in foro
pniali i q̄ q̄s obligat et ex sola nālī ob
ligatione. ut §. §. 9. Que nālīs obliga
ōis ēt ex nuda p̄missione. ff. de pac. l.
i. z nihilominus obligatur etiā ad inf
esse qd esset vltra rē. L. de sen. q̄ pro eo
qd interest p̄fe. l. vna. Itē si q̄s detier
rē alienaz obligat ex ommissione ut oīo
cogat reddē. ff. de rei ven. l. qui restitu
ere. Itē ex ommissione obligat q̄s rōe af
sumpte seu omisse sibi cure administra
tionis alicuius. L. de nego. ge. l. tutori.
vbi dī qz tutor z curator tenentur oīa
negocia sibi cōmissorū gerere. z. L. mā
da ti. l. in re mādada. vbi dicitur qz om
ne cōmissū z neglectū in re quaz quis
accepit i curā suā nō ē culpa vacuū. Et
iō oēs dñi tenent de oībus dānis omis
sis p̄ corū subditos nō tñ eoz cōsensu
sed et negligentia. Idē de officialibus
z rectoribz p̄uiciariū ciuitatū z locorū
Idē i oi gubernatore familie. ut mari
tus p̄ vxore. z p̄ filio. z dñs p̄ suis
si corū itenueniat negligentia. qz tenē
tur ex officio curā h̄re. Nā et cōsentit
v̄ errātū q̄ ad refecāda q̄ corrigi d̄bet
nō occurrit. s̄z. dīf. cōsentire. Et facit. 23.
q. 4. duo ista. Facit etia. L. de iudi. l.

fancint. vbi dicitur quod iudex tenetur ad re-
ficiendas expensas parti si omisit quod
erat sui officii. videlicet condonare alte-
ra partem in expensis. Vnde ergo attendant
domini et alii rectores locorum quod non solum te-
nentur de homicidiis et furtis et rapis et
aliis malis que sub eorum iurisdictione fiunt
si fiat ex eorum malitia. de quibus. Ista. p. dicitur.
Principes tui fideles socii furi. si et si
fiat ex eorum negligentia et ignorantia. Pro
predictis et fecit quod habet in. Insti. de obli. q.
ex qui deli. si. vbi dicitur quod dominus domus seu ha-
bitator tenetur de his que habitantes in illa
domo cum ipso deiecerunt ex domum si ex
hoc aliquis damificauerit. Idem dicitur. ff. de
his que deiecerunt. l. i. si. p. Item ad h. quod
dicitur iusticiarium princeps qui secum socios in-
stos detinet seu officiales. i. Autem. ut iu-
di. sine quoque. l. i. si. eos. et non solum ipsi
colle. Et his omnibus per quod preiudicantes alio-
rum regimini seu gubernationi non so-
lum tenentur de commissis per subditos quibus co-
miserunt. sed et si fuerit negligentia. Im-
mo quod per tenetur et de damno dato per
eorum aialia bruta si precessit eorum culpa
aut sufficit illa dare. ff. si qua. pau. fe. di-
cas. l. i. si. p. et ex de iniuriis et dam. da. c. si.
Item pro servis domini si non fuerint in cul-
pa tenentur aut dare servos per noxa. aut
reficere damnum. Pro filio autem per in nihilo
tenetur. sed filius castigat. i. Insti. de no-
xa. ac. si. Sed hec erit omnia in filiis et fi-
liis et brutis aialia. quod in brutis presumi-
tur dominus culposus si aialia sic consueverit
facere. et non probat quod dominus adhibuerit de-
bitam diligentiam. de eo. c. si. de iniuriis. Sed
in filio et seruo non presumitur culpa patris et
domini. nisi probetur. puta quod fuerint scientes
et non prohibuerunt cum potuerunt. ff. ad. l. ac-
qui. l. in lege acglia. etiam leuissima. et. l. i.
se. Et est ratio quod aialia consueverunt magis
sub freno teneri. serui autem non tantum. et
minimam filii. Verumtamen presumitur culpa patris et
domini si filius vel seruus dat damnum in eodem loco
in quo habitant simul cum eis ut patet. et vide-
re quod patet ex domum in qua simul habi-
tant. Sicut et dominus administrator seu rector
locorum vbi in dubio culposus ex delictis

commissis a secum habitantibus officiali-
bus et seruatoribus. dicto. si. eos. i. Autem.
Et predicta faciunt quod fauores usurariis
vel etiam non prohibentes usuras exerceri
vel non compellentes ipsas restituere cum pos-
sint et habeant ex officio. teneantur ad re-
stitutionem quod est de. i. usura. c. si. qd. de re-
gib. Item faciunt quod abscondentes vel non
exhibentes instrumenta vel publicas scri-
pturas aliorum. vel codices libros rationum. te-
neantur ad interesse partis maxime si ex
officio ad hoc tenebantur. ut notariis et iudi-
ces. l. de eden. l. is apud quem. Item argu-
tariis. captores et facientes codices rationes.
Et hec omnia probant. ff. de ede. l. argentarii
in prin. et. si. cum autem.

Item dictum est quod obligatur ad resti-
tutionem. Nunc dicendum est quantum teneantur
restituere. Et dico quod quilibet tenetur resti-
tuere quicquid habet de alieno sive quod ad ali-
um spectat et quicquid alteri deus sive ex contractu
vel quasi. sive ex delicto vel quasi. sive ex re-
stantio vel ex quocumque alia causa honesta.
i. 4. q. 6. si res. ff. de iusti. et iure. l. iusticia
si. iuri. precepta. sive obligetur iure naturali
et civili. sive naturali tantum. et quibus et obligatur
civili tantum. puta propter finem. ut si. si. 9.
et se. Item non solum obligatur ad principa-
le debitum. sed et ad totum dominus videlicet ad
restitutionem rei cum fructibus. de qua si. re-
stitutio. p. si. 4. in additio. Et vix possit
computare expensas factas in re habita. resti-
tutio. p. si. si. cum additione. Item tenetur ad
omnem iterum creditoris. de qua si restitutio. p.
si. 4. in additio. et ad predictorum. Item tenetur
ad omne damnum non solum quod ipse dedit per
se vel per alium sed et quod datum est ab aliis oc-
casione sui. ita quod sine ipso nihil non fu-
isset datum. de qua supra. restitutio. si. p. et. si. p.
cum additione. Tenetur et ad omne damnum
datum a subditis ob eius negligentiam. de qua
supra. si. xi. et. ex omissione.

Item autem facienda sit restitutio.
Distinguendum est. quod aut inveniuntur
creditores vel eorum heredes. aut non
primo casu aut obligatio est realis. et
de hoc dictum est supra. restitutio. p. si. p.
in additio. vbi sicut dicitur quod aliquid receptum
est ex turpi causa. Aut obligatio est personalis

Et de h^o habes s. restitutio 2°. s. p^o. in
additione. 2° casu qñ no inueniunt credi
tores uel eoz hēdes qd sit agēdū dcm
ē s. restō 6° i pñ. 2. s. p. cū additione.

¶ Qñ vero restō faciēda sit. d h^o dictuz
ē s. restō p. in pñ. in additōe. Itē vbi
debeat fieri vide s. restitutio 6° in pñ.
in additione. h. qno ad secūdū. A

Restitutio viii^o. s. g
bus
modis restituendi obligatio
tollatur. Et dicendum q quatuor mo
dis principalit. videlicet absolutione.
solutione uel q. rei iteritu. 2. cessione.

¶ Quid ad absolutionē sciēdū ē q suffi
cit debitori q sit absolut^o a creditore
cui bonoz suoz nō est interdicta admi
nistratio sicut i miorib^o furiosis 2. p di
gis. Nā i re p^oria qz ē moderator et
arbit^o. L. m. i. l. re madata. Et sufficit d
bitori satisfacē s. voluntatē creditoris
inter cās. s. abesse. ff. m. a. Nō tñ intel
ligit satisfecisse si vn^o pmitit credito
ri soluē p debitorē et de voluntate cre
ditoris. s. vterqz ē obligat^o nisi exp^ose
agatur ut nouet obligatio de p^ore d
bitore i pmissore. L. d. noua. l. fi. Et ista
absolutio d^o pcedē de mera voluntate
creditoris. Al^o nō valet. ut. s. restitutio.
p. s. p^o. cū additione. Et ideo i. c. q. q. d
v^osuris l. 6° dñs p^o. de ancha. dicit fm
dy. q ad h^o q p^o sit absolut^o seu remis
sio requirit^o q pecunia sit parata resti
tutioni. i. q debitor sit parat^o satisfacē
fm q obligat^o 2. creditor ex mera volū
tate remittat. Et si veraciter creditor
ex libera volūtate remittit valz abso
lutio: licet ē debitor nō habuerit debi
tā dispositionē ad restituendū. qz i trā
slatione dñi rerū seu circa ipsas res at
tendit^o pl^o volūtas dñi eaz q alterius
in Insti. de fur. s. placuit. vbi d^o q ac
cipiēs rē alienā. s. putauerit dñm non
qmissuz si tñ pmutat furtū nō omittit
nec ad restitutionē tenet. nec dñs pōt
petē obstante sibi sua voluntate. ff. de
fur. l. i. nō oēs. s. p^o. l. s. tñ d^o debitor tenetur
de pctō p^o malā intētiōē. ut etiā pōt

colligi s. restitutio p. s. p^o.

¶ S^o itūq^o dñiū etiā v^o pōt remis
tere qd debet singulari p^one d^o ei^o vo
lūtate. R^o fm Inno. l. c. nra. ex de iurj
q sic si debet iure ciuili tñ: ut ex statu
to l. alio h^o mōi. Sec^o si d^o debet iure nāli.
qd pōt itelligi nū ex cā. Ex cā enī ius
ciuile pōt d^o ius nāle. ut notat iō Inno.
l. c. q i eccliarū. ex de offi. 2. glo. in l. fi. L.
si d^o ius uel vti. pub. vbi ē tenet q pu
blica vtilitas sit licita cā ut tollat^o qd
alteri debetur etiam iure nāli. de quo
etiā s. restitutio 7° s. 9°. h. S^o ut meli^o
Et faciūt ad multa 2. maxime in resti
tutione dānoz datoz in bellis ciuilib^o
u^o l^o iter terrā 2. terrā iuicē. Utz cōitates
sup his valeāt disponē 2. remittē. Et v^o
q sic si publica suadz vtilitas. puta ne
carerēt cōmodo pacis. Verūtū quo ca
su talis remissio fieret ex malitia u^o p
tinacia aduersarioz. qz nolunt dāna
refarcire nec iuri stare s. pot^o bellare
nō pdesset i dñcia illā extorquentibus
ut 2. p^orie tactū ē. Un^o tuti^o v^o 2. ordina
tius 2. magne vtilitatis q vniuersitas
vtriusqz sexus p p^osidēs solēni^o duo
cetur ad p^odicatiōē uel alio cōgruo lo
co 2. tpe 2. p^opetēi fmio 2. vn^o p^opoat si
p^one dicte vniuersitatis iuicē seu per
sonis alteri^o vniuersitatis cū qb^o bel
lū habuerūt seu discordiā: spōte 2. libē
remittūt oēm iuriā dānū 2. intesse. et
oē illud i q in p^oterituz vsqz ad p^ois sibi
obligarent^o p^oterqz occasione d^oer^o ut q^o
seu relictozū i vltia volūtate. cū qdaz
tamen rōabili 2. pia modificatione vi
delicet q icerta plene remittāt. ita tñ
q debitozēs qbus sit remissio iux cō
modaz eoz facultatē fm dñcias eoz de
dict^o icertis erogent in pias cās. Lerta
hō vsqz ad aliquā quā q^otitatez sibi re
mittāt. Illa hō q sūt maiori q^otitatē i
porētib^o remittāt q^osqz cōmode po
terūt restituē. ita tñ q creditozēs non
sunt i eq^oli uel maiori indigētia q ipsi d
bitozēs. Lert^o hō q p^ont cōmode restitu
ere f^ostituāt. Et si qdē ad p^odicta omēs
expresse contentiāt bene est. Si vero

aliqui dissentiant. q̄ ad illos nō valebit remissio. ff. de rei v̄. l. q̄ de tota. nec ē q̄ ad eos q̄ bonorū suorū administratōez nō hnt. ut sūt miores. z fati z siles. ni si forte māifesta z reputabilē publi ce vtilitatis aliud exigit. Propt̄ h̄ n. ipsi rectores vniuersitatis fmissionez facere posse videntur ut z p̄osū est. Si aut̄ de aliquibus dubitat̄ vtrū cōfenserint p̄fige tur p̄ rectores cert̄ imin⁹ ifra quē q̄ nolūt cōfentire exp̄māt clāf itentionē suā cuidā ad h̄ deputato ut redigāt i scriptū z māifestent vniuersi tati ut sciat̄ respectu q̄ n̄ valet remis sio. z q̄ ifra fmissi nō dixerit nisi rōna bili cā excuset. h̄i d̄z p̄ cōficiente. ar. c. 2. ex de confes. li. 6. vbi d̄r q̄ nō rīdēs positionibus p̄ admonitionē sibi fac tā h̄r p̄ cōfesso. Et si p̄dicta diligēt at tēdātur z negociū bñ ducat̄. exonerāt cōficias a multiplicib⁹ z quib⁹ onerib⁹ petēdaz indulgētariū z restitutionū fa ciendarū. Utr̄ at̄ dñi q̄ habuerūt iuicē guerrā possint cōpositionē uel remissi onē facē de p̄mis datis subditis eorū h̄as s. bellū. p̄. s. x. cū additione.

Tollitur etiā obligatio solutione ut q̄ solutōe. Et q̄ ad solutionē sciendum est q̄ solutio d̄z fieri cōgruo loco z tpe l. de solu. l. obligatione. Itē d̄z fieri rei que d̄betur. Alia. n̄ iuito creditore sol ui nō pōt. i. Instit. qbus mo. tol. obl. in prin⁹ nisi res illa nō posset p̄stari. tūc enī d̄z solui extimatio. ff. de cōdi. fur. l. i. re furtiua. Itē reddi d̄z res nō deterio rata. l. 3. s. si reddita. ff. cōmo. Ibi enim d̄r q̄ non v̄r res reddita q̄ deteriorata redditur. Immo si esset res furto ut si mili mō sublata d̄z reddi cū oī meliora mento q̄ meliorata ē ēt p̄psū male si dei possessorē ac si eā meliorassz dñs. ff. de cōdi fur. l. ex argento. vbi d̄r sic. q̄ si ex argento furti sublato fiat p̄ fures pocula seu vascula. fiet extimatio d̄ furē. nō simplr̄ argenti s̄ poculoz l̄z sint fa cta p̄ furē. Itē si qs furatus ē seruum puerū fit extimatio adolefcētis. l̄z cre uēt apud furē ipsi sup̄tib⁹. Et h̄ fia

cit̄ extra furatē aīalia. ut debeat illa reddere fm̄ maiore extimatiōez q̄ vnq̄ fuerit. deā. l. ex argōro. Et hoc i foro iudiciali. In foro hō p̄niali sufficē v̄r q̄ restituat̄ p̄rio dē itereē. ut s̄. restitutō p̄. s. s. nisi secuta fuerit snia d̄ debitorē ut s̄. restitutio. 3. s. si. ul̄ nisi res sic me liozata deuenit legitie ad man⁹ dñi. tūc enī videt̄ q̄ nō obligetur ēt i foro p̄niali ad restitutionē sup̄tū i re fac torū cū ipse debitor nō possit ab eo pe rere. Naz polo facit q̄ petit qd̄ necesse h̄z restituē. ut i. c. dolo. ēt d̄ re. iur. li. 6. In iudiciali ēt foro fallit qd̄ dictū ē q̄ ad bone fidei possessorē q̄ nō d̄z rema nere i dāno. s̄z solū tenet inq̄tū ē fact⁹ locupletior. ff. de peti. h̄. l. v̄r. nisi res p̄ceptu p̄ci p̄ncipat̄ qd̄ nō pōt repetē a dñō rei quā emit ab alio. ut s̄. restitutō 4. s. si. Qñ hō pecunia d̄bet tūc n̄ suf ficit p̄re solū. q̄ ipsa creditor iuste po test refutare. Nā p̄ticularis solutio so let nō paruo icōmō afficē creditore. ff. famul. hercis. l. plane. nisi qñ debitor n̄ putaret sed plus debere q̄ qd̄ offert. Logitur. n. tūc creditor oblatū accipe. ff. si cer. pe. l. qdā extiauerūt. Itē aiad uertendū q̄ si ē alter soluit p̄ debito re licet iuito liberat eū. Nā ignorant̄ z inuiti cōditionē meliorē facere licet. ff. de negi. ges. l. soluendo. Qualis aut̄ debet satisfieri p̄ vulnē ul̄ homicidio siue dāno fame siue morū. dictū ē s̄. re stitutio. 7. s. s. Itē si p̄ncipat̄ uel aliqf eorū q̄ tenet soluerit i totū. v̄r ceteri liberētur z qualiter. vide s̄. restitutio. 3. s. 2. cum se.

Quasi solutione hō fit satisfactō qñ creditor non vult acceptare qd̄ offert legitime congruo loco z tēpe z fm̄ mo dum dictū s̄. s. proximo. Tunc. n. si qd̄ offertur consignet̄ z deponat̄ i eade sa cra uel apud aliū quē iudex adit⁹ def munauerit. liberat debitor ac si soluis set. dūmō tale depositū nō reaccepiat. l. de solu. l. ob signatione z de v̄fur. l. acceptam.

Sed quid si debitor non pōt soluere

seu iſtituere. nūq̄d teneſ petē a credi
toze veniā ſeu dilatoē. *R. vñ q̄ ſic.*
vt. ſ. reſtitutō. 2. ſ. p. ſ. 3. die lati. 7. glo.
Ray. 2. in ſam. li. 2. ti. 5. q. 2. 4. q. dānifi
cās p̄ximū teneſ petere veniāz per
ſeipm̄ ſi pōt 7 audet. vel ſi nō audet p̄
interpoſitā perſonam. q̄ debz ſubſtice
nomen 7 circūſtāntias p̄ſone p̄ qua i
tercedit ſi timeatur piculum ſen ſcan
dalū. Offendens. n. d. 3. reconciliari offē
ſo. Math. 5. ſ. 3. ſi ille qui dānificat. ē
neſcit hoc nec ſciuit. l. 3. tuti. ſit petē ve
niā mō p̄dcō qñ ſatiſfacere nō pōt. nō
tñ teneſ. qz nō ē in mora in hoc caſu
q̄ ad diuinū iudiciū. Hoc ē obſuaduz
credo eē vbi aliqs debitor ē alterius
ex ſctu vel qñ ſctu. Et ſiſt diſtinguen
dū ē hoc ē obſuandū in regularibz q̄
recolūt ſe eē debitores alicui ex eo qd
fecerūt i ſeculo. hec ibi. Puto qz qñ ali
qs dānificauit p̄ximū 7 ſcitur a dāni
ficato p̄ſona dānificans. ſep̄ q̄tuz pōt
ſieri d. 3. reconciliari p̄ximū. Math. 5. Et
hoc petēdo veniā vñ q̄buſcūqz aliis li
citis mōis p̄ ſe vel p̄ mediā p̄ſonā ſru
qz p̄t ſine piclo fieri. vt 7 diē glo. Ray.
et p̄ ſatiſfactōem dāni. Petē xō dila
tōez vel remiſſionē debiti ſiſt puto qz
ſit neceſſe inq̄tū ptineat ad reconcilia
tōem p̄ximi cū p̄dcis circūſtāntiis iq̄
tū poſſit comode et ſine ſcādalo fieri
Alis credo qz ſit de cōſilio nō at de nccē
tate q̄ ad ipotēres ſatiſfacē. qz ſarj ipā
ipotētia excuſant. ff. de re. iur. l. ipōſſi
biſiū. 2. l. 4. q. 6. ſi res.

¶ Rei interitu tollit etiā obligatō. 3
q̄ aliqd dcm̄ ē. ſ. reſtitutō. p̄. 5. 7. ſ. 3. la
tius diſtinguendū ē qz aut qs obliga
tur in gñe. aut i ſpē. Si in gñe puta qz
d. 3. aliquā q̄ntitatē vel bouē vel aſinū
ſeu aliud aial. non hoc vel illud. ſ. i ge
nere. tūc l. 3. omēs res debitoris peant
igne vel alio mō. tñ remanet obligat.
l. incendium. l. ſi cer. pe. vbi dñ qz icen
diū rerū debitoris nō liberat ipm̄ ab
ere alieno. Et ē rō. qz hoc caſu nō aliq̄
res ſ. p̄ſona ipā ē obligata. Et qñ vul
gariter apud ipos iuriſtas nñ. Semis

pire non pōt. ppter qd in gñe obliga
tus rei interitu nō liberat dcm̄. l. incen
diū. Qd x̄m ē niſi p̄cedēt obſignatio
debite ſcā q̄ hz locū ſolutōis. de q̄. ſ. 3.
4. Qñ at debitor obligat in ſpē puta
ad hāc rē vel ad illā. ſep̄ liberat rei in
teritu. niſi fuerit in mora vel niſi cau
ſauerit interitū. ff. de verborum obli.
l. ſi ex legati cauſa. vbi dñ qz debens
hominem ex legato vel p̄miſſione et
moriat añq̄ petat ab ipo. liberat niſi
ipm̄ occiderit. In mora aut ſemp̄ itel
ligit obligat. ex delicto. ff. de adi. fur.
l. niſe furtiua. ſ. p̄. Si xō qs obligatur
ex ſctu. aut ē adiectū tps. aut nō. p̄ ca
ſu tpe trāſacto ſtatim debitor ē i mo
ra. qz tps interpellat et ſi admonitus
nō fuerit. ut. l. magnā. l. de ōhen. et cō
mit. ſtipu. 7 in. c. ſi. ex de locato. Et ad
uerte qz licz iuſta cā ſubſiſtente excu
ſetur ſi nō impleat tpe p̄miſſo. tamē
ſi nō implet q̄citius pōt poſt deficiē
tē cām impedimēti. intelligitur i mo
ra. ff. de arb. l. celſus. ſ. p̄. vbi dñ qz iuſ
ſus ab arbitro ut det certo die. excuſa
tur ſi illo die fuerit ipeditus. dūmodo
ceſſante iuſto ipedimēto det q̄citius
pōt. Ad idē ex de dolo 7 cōtu. cū dilecti
vbi iuſſus uenire ad papā nō excuſat
l. 3. fuerit ipedit. tpe cōſtituto ſi poſtea
ceſſante ipedimento nō uenit. 2. caſu
qñ tps nō eſt adiectū nō dñ debitor in
mora niſi cū fuerit interpellat. uel ab
eo debitū petitū. dcm̄. l. ſi ex legati. Et
iſta interpellatio d. 3. fieri cōgruo loco 7
tpe ff. d. x̄bo. ob. l. cōtinu. ſ. cū ita. ubi
dñ qz a p̄mittente dare ephēſi nō pōt
peti añq̄ illuc potuēr accedē qñ pro
miſſor eſt rome.

¶ Sz qd qñ qs obligat qz hz rez alie
nā. *R. vñ idē qz qñ qs obligat ex ſctu*
ad ſpēm. p̄ dcm̄. l. ſi ex legati. ff. de x̄
bo. obli. videlz qz nō ſit i mora añ iter
pellatōem. 7 hoc qñ habuit a p̄ncipio
rem bona fide. at obligareſ ex delicto
7 eſſet ſemp̄ in mora. ut in p̄rio. ſ. p̄di
ctū eſt. Sz ſi a p̄ncipio habuit bonā fi
dē nō uidet in mora añ iterpellatōem

qz dca. l. si ex legati. loquitur et i legato i
q obet res aliena. Sz pot dici q saltē
de iure diuino z canonico z in foro pe
nitēciali qñcūqz habuēt sciaz rei alie
ne z nō reddat qñcūqz pot dicat i mora
qz constituit in mala fide. ex de pscript. c.
fi. Et i mala fide nō hz uel p momentuz
morari. qz de qd nō est ex fide pccm c.
dcō. c. fi. Et qquid sit d sciam edificat
ad gebēnā. ex de sumo. c. p tuas. 2. Nā
z si teneat qz indicare dñō rez suā etiā
qñ ali bz ne ipam pdat. ex de fur. qui
cū fure. qto magis teneat indicare et
dare qñ ipe habz z scit dñm ei. pñm
qñ dñs rei ipediret ab interpellatōe
uel petitōe pñt paupatē vñ aliā cām
nisi forte possessor habuēt iustā cām
retinēdi. pñt. f. sūptus qz in re bona fi
de fecit. ff. de fur. l. si is q rē cōmodassz
uel si iusto errore putauerit rē suaz. q
casu etiā p petitōem nō constituit i mo
ra. ff. de peti. bēdi. l. illud. Itē aduertē
dū q añ interituz rei mora semp pur
gari pot. Purgatio at dñ fieri p oblatō
nē rei integre z qñtatis nō viciate. et
agruo loco et tpe. ut. s. 4. Itē nō q
semp vltia mora nocet. ff. de peti. z cō
mo. rei ven. l. illud. vbi dñ q si vēditōz
fuit in mora dādi vinū vendituz. z ex
inde obtulerit z emptor fuit i mora re
cipiendi. mora nocet emptori z nō vē
ditōzi. z idē cō essz. qz ut ibi cluditur
semp vltia mora nocz.

Sz an morosus teneat de re pdita
si eodē mō fuisset pitura apud euz cui
debebat. R. Ut q nō si ex dñu debe
batur. ff. ad. l. rodi. d iac. l. fi. s. fi. vbi dñ
q si nauta cū sciret dñm nolle posuit
res in nauī deteriori qz ouenerat z pe
rierint. teneat. nisi forte z illa nauis me
lior in q erāt ponēde siml perierit. Li
cet cim nauta dereliqrit qz fecit oītra
ouenta. ex q tñ dñs ppter hoc non ē dā
nificatus cū res oīo piture erāt non te
neat. Sz si res debebat ex delicto vide
tur cludi cōit p iuristas q teneat. p. l.
iuito. ff. de vi z vi ar. vbi dñ q si res pe
reat cāu foruito. teneat q eam abstulit

et si res peat sine sua culpa. qz a pñci
pio fuit in mora. Itē pbat co. n. l. i. s.
rectissime. Sz aduertēdū q aliud ē di
cere et si res eēt apud creditōzē eodē
mō piture. z aliud et si pereit sine cul
pa debitoris. pñt. n. cē q l. culpa dñi
toz nō intuerit. nō tñ fuissent apd
creditōzē eodē modo piture. imo etiā
oliderat qz forte añqz puissent creditō
uendere potuissent. Itē debitor teneat et
si fuisset apud creditōzē piture. l. cūz
res. s. fi. ff. de lega. p. vbi dñ q si fund
legat peat casmate. tñ debitor teneat
qz legatarius potuit vendē. Itē dicat
in. l. itē si xberatū. s. fi. ff. de rei ven. et
hoc in dubio suaret p bec iura. Sz si
oīo apperet q creditōz nō potuissz eas
uendē uel ex eis utilitatē aliquā hēre
añ pditōem ut in reb in nauī positi d
qbus dñm ē. nullo mō teneat respectu i
teresse cū nullū sit. z delictū alit punie
tur penis legalibus. Et sic pñt coorda
ri opiniones ut debitor morosus tene
atur et si res eodē mō fuisset apud cre
ditōzē periture nō tñ in delicto sz eti
am in aliis obligatōibus. dca. l. cū res
nisi oīo appeat q creditōz eam nō po
terat vendē uel aliā utilitatē ex ea ca
pere añ illius pditōem. Nec fiat q ad
hoc dñia inter delicta z dñctus. z maxie
in foro pñali. vbi regulant cōsiderat
solū interesse z nō pena. vt nōt glo. iz.
q. 2. fraternitas.

Cessione qz obligatō tollit. qz quā
do aliqz ē ipotēs solūē. nō dñz carcerari
uel aliis penis subici. sz bonoz cessiōe
pot a debito pecuniario liberari. L. g
bo. ce. pos. l. i. z nōt glo. ex d solu. c. odo
ardus. vbi dñ et q ipotens solūē si de
bet excōicari pñt debitū. imo si fuēit
excōicatus dñ sine difficultate absolui
recepta idonea cautōe satisfaciendi si
ad pinguiorē fortunā uenerit. Sz sciē
dū ē q nemo pñt libēari p cessione nisi
pñt iudicio vel ex agnouit debitū ul
fuerit condēnatus. Non. n. pot dicē. ni
hil debeo. sz si deberē cedo bonis z nō
porcos a me petē. ff. d cess. bo. l. pñt. pot

aut qd cedē nō tñ pñtialif. sed ē p nū
ciū z p eplaz. ff. eo. l. fi. Et ē effectus ces
sionis ut nō possit cedēs postea pueni
ri nisi inqñtū facē pōt. ff. eo. l. is q. Et in
telligit facere posse deducto ne egeat
Regulare ē. n. ut qñtens qd nō pōt due
niri nisi inqñtum facē pōt ex bñficio le
gis intelligit deducto ne egat. ff. de re
iur. l. in adēnatione.

Sed nūqd cedēs debeat cauē. d. sol
uedo si ad pinguiorē fortunā pueniēt
R. U. q. sic. ex de solu. odoardus. put
ibi vñ intelligē glo. q. ille tex. loquat i
cedente. S. certe tex. ille vñ simplr lo
q in eo q ppter ipotentia nō pōt soluē
ut nō excoicef. z si fuerit excoicar. ab
soluat cū cautōe q soluat cum porue
rit. nec aliud dicit de cessioe. Un nō vñ
q cedēs teneat cauē. qz iure cautū nō
reperitur ut memini. Et pōt dici q ibi
glo. nō asserit q tex. ille loqñtur i cedē
te. s. q ibi inueniūt aliqñ silia cedenti
videlz debiti recognitio z nō plena so
lutō. s. qñsq solūe possit. que oia occur
rūt in cedente ut postēsus est.

Ite an cedēs debeat pari aliquā penā
R. nō. nec carcerē nec aliquē cruciatū
corpalez sen uitupū. L. q bo. ce. poss. l.
fi. in pñ. Et iō valde rēphendende sūt
psuetudies aliqñū ciuitatū z terrarū
qbus paupes bonis cedētes aliquem
cruciatū seu vitupatōnem patiuntur
Nā ista ē qdā frustratoria z irratōna
bilis z inhūana seuitia. ut dicit Aug.
i. 4. q. 6. si res. Et iō nulla psuetudie ul
lege pōt firmari. Nā lex oī eē iusta et
sancta. dis. 4. c. erit aut.

Sz nūqd cedenti tollent oia bona
R. Nec p cessionē nec p quācūq aliā
exactōez debitori auferēda sunt vesti
mēta a dorso seu a lecto z gbus neces
sario utit ipse z familia ei. Un Exod.
22. of. Si pignus a pñio tuo acceper
vestimentū eius an solis occasū redd
ei. 3. pñū est. n. solū q opif indumētum
carnis eius. nec hz aliud in q dormiat.
Si clamauerit ad me exaudiā euz qā
misericors sū. Et ex his pstat q officia

les z exactores in talibus nō debēt fa
cere exactōes. qz d legē dei ē. Iō qñif
peccant z tenent pñio satisfacē si dfa
ciūt. Et istud cessionis remediū videt
de melioribus qd dari possit his q su
pra modū sūt obligati. sicut sē tyrām
capitanei. z stipendiarii. qz postea lici
te possunt rerinē sufficientia sibi z fa
milie sue. licet essent in imēfū obliga
ti. S. ex inde sup tenent ad restōnem
fm eoz cōmodā facultatem. vt. s. s. 9.
Et si qdem sūt creditores certi cessio
oz fieri in manibus eoz. ut patz supra
s. 9. at cū sit restitutō faciēda pauperi
bus qz pñio pñner ad epm. ut. s. re
stitutio 6. s. p. cessio fiet i māib epī.

Quid si debitor velit poti. qñquē
nales iducias q cedē bonis. z credito
res inuicē discordāt. R. Attendēda ē
snia maioris ptis creditoz. nō nūero p
sonaz. s. qñtitate debiti. z si in oib sit
eqles attendit sentētia hūanior. vide
licz ccedentiū iducias. L. qui bo. cede.
poss. l. fi. De q ēt. s. restō 2. s. 2. S. in. l.
maiorē. ff. d. pac. vñ q p pñideret digni
tas creditoz q hūanior snia. pōt dici
q q ad hoc isti sūt digniores q in hūa
niorē prem declinant. Iō in ocā. l. fi. nō
fit mētio de dignitate. Nāz neq facul
tates neq dignitas ita sufficiens ē ad
fidē sicut bōa electio z benigni mores.
ff. de tuto. z curato. l. scire oportet. s. cū
reliquis. Et ita intelligitur ocā. l. maio
rē. ut snia dignioz pferat nisi iueniat
valde inhūana. Sed satis videtur i
humana quando vult debitorem po
tius omnibus bonis expoliare qz qui
quennales prebere iducias. dicta. l.
fi. L. qui bo. cede. possunt. Secus in re
missione ptis debiti de q loquit dicta
l. maiorē. qz ē maius pñudiciū q solaz
ccedere dilatōem. Iō qad illud nō vñ
snia eoz tā inhūana. pōt tñ eē tan
ta paupras debitoris z facultas credi
toris q in hoc qz deprehenderet ma
gna inhūanitas eoz. z sic debēt pferri
ētrūc snia benignioz potius qz dignio
rum uel ditioz. qz neq facultates zc.

deā. l. scire. maxie cuz in casu necessita-
tis possint paupes cogē diuites ad sibi
subueniendū. ut nōr glo. 47. dis. sicut
hi. Et h3 pdcā pōt intelligi mā deē. l. fi.
z. l. maiorē. qz benigni? leges interpretā
de sūt q uolūtas eaz fuerit. ff. d. legi.
l. benigni? Itē in deā. l. maiorē. cū aliq
bus sequētib? necnō cū. l. iurj gērium
§. fi. p3 q maior ps creditor hita opu-
tatōe maioritatis h3 modū pdcā pōt
remittere prē debiti ex cā. uidelz qn d
bitor nō est soluendo. Nā hoc uenit in
utilitatē oīum. vt dicit ibi glo. qz forte
nihil hērent si nō fieret remissio. Pōt
addi p pdcā: uel etiā qz qnq possent i
conspectu dei uel hoiuz rephendi de
crudelitate qd peius est. qz quā omu-
tatōem dabit hō p aīa sua. Parth. 16?
Et pdcā faciūt an ciuitas ul maior ps
cōitatis possit remittere dāna ciuita-
tis sue. de quo. §. §. 2?

Sz an obligat? ex maleficio ut ex fur-
to ul rapina possit liberari cessiōe. R.
vī q nō de iure ciuili. s3 loco pecunie
quā n pōt soluē sustineat penā corpa-
lē. l. fi. ff. de in ius uocan. vbi dī q liber-
tus q sine uenia. i. licentia iudicis vo-
cauit patronū in ius incidit in penāz
qnquaginta aureoz quā si nō pōt sol-
uere luit. i. soluit i corpe. Et hoc vī po-
ni p gñali regula in oī casu quo aliqd
debetur ex delicto. l. i. §. z gñali. ff. d. pe-
nis. Et hoc idē uidet? sentire glo. et de
iure canonico. i. c. nō sat. 86. dis. Et idē
in. c. si res. i. 4. q. 6. Pro q vī facē qd ibi
dicit rex. uidelz peccati q res male ab-
lata ē penas luit. S3 hoc vī expsse ibi
reprobant ubi dī q n d3 frustra homo
seuire in hoiem p penā corpalē qn nō
pōt soluē. Et loquitur et qn qz obligat
ex delicto ut ibi p3. Possēt tñ dici q si
agit rōne omodi puati. ut cū qz petit
rē sibi furto: ul i alio mō sublatā. ul ē
penā ex maleficio. z ouent? debitor nō
sit soluendo. satis libere cessiōe. ne
frustra hō in hoiem seuiat. ut ibi dicit
S3 si ageret de publico cōmodo puta
qz fieret accusatō de maleficio. vel in

det ex officio ad illū puniendū pcedēt
tūc bene si nō pōt soluē in ere luit i cō-
pore. Et ita intelligit glo. in pdcis loci
Nā publice utilitatis interest ut deli-
cta nō remaneāt ipunita. ex de sen. ex
cō. ut fame. ne facilitas uenie incenti-
uū tribuat dliqndi. 23. q. 4. ē iusta. D.
Resuscitatus. Posito q aliq
resuscitaret q sacra essent ab
eo iterāda uide infra sacm. §. 5. De sa-
muele resuscitato uide infra sortilegi
u3 p. §. 7. in fi.

Reuelatio. Qn ex cōica
tō fit d eū vī
eos q sciūt furtū nisi fuclent
cui tenēt reuelat. R. fm Host. Nō re-
nent reuelare dānu passio s3 plato ec-
clesie. 35. q. 6. eps in synodo. S3 neq illi
reuelare publice d3 si solus reuelator
scit. ut. s. crimē. §. 3. vtz aliq teneat
reuelare credita uel debita sibi i secre-
to amissa. uide. §. 3. fessiois celatō. §. pe.
z in eo. c. multa de reuelatōe 3 fessiois
Utz familia siue s bdi teneant reue-
lare dño eū q sibi dānu fecit. uide. §. fa-
milia. §. fi.

Rigor. Uide §. ius. §. pri-
mo.

Rixa. Utz sit mortale pec-
catū. R. fm Tho. se-
cūda scde. q. 41. Sicut cōtētio i
portat quādā dīdictōem in xbis: ita ri-
xa dicit quādā inuasiōem in fcis. Und
sup illud Sal. 5. ubi rixa pōit int opa
carnis. dicit glo. q rixe sunt qn ex ira
aliq inuicē se pcutiūt. Et iō rixa vī qd
dā puatū bellū qd inter puatas pso-
nas agit nō ex aliq publica auctorita-
te. s3 magis ex inordinata uolūtate. Et
iō rixa semp importat pctm. Et i eo q
dē q alterū inuadit iniuste ē mortale
pctm. In eo at q se defēdit pōt eē sine
pctō. z qnq cū ueniali. qnq et cū mor-
tali fm diuersū modū se defēdēt. Nā
si solo aīo repellendi iniuriā: z cū dbi
ta moderatōe se defēdit n ē peccatū
nec pōt pprie dici rixa ex parte eius.

Si ho cū aio vindicte uel odii. uel cū
excessu debite moderatōis se defēdat
semp ē pcr̄m. s; veniale qdē qñ alig
motus odii. uel vindicte se inmiscet. vl'
cū rō. A. i. hō ex deliberatōe rōnis. ut
pōt colligi ex dictis eiusdē. Tho. B. i.
multū excedit moderatā defensione.3.
Portale aut qñ obfatio aio d aggre
dientē insurgit ad eū occidēdū ul' guif
ledēdū. A. Idē i sū. li. 3. ti. 34. q. 27. B.

Sacerdos. Qualit' sac
dotes dicant
tur ligat' z solut'. R. s; Ray.
Tribus mōis. p ligat' z solutū. i. onidū
aliquē ligatū uel solutū eē a deo. Un
Luc. 17. dñs leprofos pūf ipe p se mū
dauit. deinde ad sacerdotes misit quo
rū iudicio oniderent mūdari. Itē Laza
rū pūf suscitauit. deinde mandauit oī
seipulis suscitari soluere. Joh. xi. Nā
z si qs apud deū solutus sit. tñ in facie
ecclesie nō absolutus hētū nisi p iudi
ciū sacerdotis. de pe. dif. i. qñlibet 2.
ligant cū satisfactōem penitentib' im
ponūt. uel solutū cū de ea alig dimit
tūt. ul' p eā purgatos ad sacroz cōionē
admittunt de pe. dif. i. multiplex. 3. p
excoicōem uel absolutōem. de q sat
dictum est. s. excoicatio. z. s. absolutio
Silia bēs. s. clauis. s. vlt. A. et ibi de
hoc dictum est. B.

Utr' quēcūq; sacerdos ligat uel soluit
liger uel soluat deus. R. s; Ray. Illa
auctoritas. quodcūq; ligaueris super
tā z solueris zc. nō simpit' intelligen
da ē. s; tūc demum cū sacerdos iuste li
gat uel soluit. Nam iudiciū triplex ē.
p mū dei q. s. deus mūdāt aiām in con
tritōne. Scdm ē sacerdot' q auctozita
te clauū ligat uel soluit. Tertiū est iu
diciū curie celestis. s. approbātis. Ita
q; quodcūq; ligaueris zc. exponit' sic.
Iuste uel clauē nō errante. erit ligatū
z in celis. s. p approbātōem. xi. q. 3. tunc
vera. z. 24. q. i. manet. A. Idē in sum.
li. 3. ti. 34. q. 178. B. De mā hac. s. pe
nitentia 2. z. s. confessio 3.

Que sūt pinentia ad officiū sacre

dotis. R. s; Principale eoz officiu est
missām celebrare seu eucharistiā cō
secraf. ut supra. eucharistia 3. s. 2. Et
p̄ter hec ēt ut ponit Ray. p̄nt baptiza
re p̄dicare. p̄nias dare. p̄p̄os dāf sum
plicem b̄ndictōem. dif. 95. ecce. Sed tñ
cū celebrāt p̄sente ep̄o p̄ebēt ei innuē
ut b̄ndicat si velit. z si nolit b̄ndicat p
sbyter. Dico cū b̄ndictōe sine alia solē
nitate. z sic loquit' dñs. ecce. Et de h'
s. b̄ndictio. A. Et ibi de hoc plenius i
additōe. B. Item sacerdos h; offerre
infirmis extremā vñctōem. 95. dif. 5. s;
z illud. Un Jac. vlt. Infirmaf quis i
vob zc. Itē pōt in necessitate. s. absēte
ep̄o. recōciliare solēnter penitentē. 26
q. 6. c. vlt. Als nō. 26. q. 6. c. p. A. Lic; p
dicta p̄rineant ad officiū sacerdotale
nō tñ. oēs sacerdotes p̄nt p̄dicare. sed
solū q ad hoc officiū fuerint instituti.
ex de hē. cū ex iniūcto. Itē nec sacmē
ta ministrare. nisi qb' data ē cura aīa
rū. uel quib' omisū ē ab habētib' cu
rā. ut in cle. religiosi. de pūile. B. Sa
cerdotalis ordo liberat a fortuna sui
li uel ascripticia. ut. s. ordo. p. s. anpt.
Ad māz q; sacdot' facit. s. eucharistia
3. z. s. cōicare. z. s. confessio 3. Itē 3. confessio
nis celatio. Itē 3. confessor p zc. Itē mis
sa. Item ordo. cū oibus ibi tractatis.
Item penitentia 2.

Sacramentū quid
ē. R. s;
quorū diffinitōes inueniūtur
Una ē m̄grī finiarū sic. Sacramētū est
sacre rei signū. Altera est Aug. d doc
trina xp̄iana. Sacm ē inuisibilis gfe
visibilis forma. Et huic addit m̄gr sen
tētiāz sic. ut eius s̄titudinē gerat z cā
existat. Tertia ē eiusdē Aug. Sacm
est illud in quo sub tegumento rerum
visibiliū diuina virtus secreti' salu
tem operatur. Quarta est Hug. d sā
cto victore in libro de sacramentis sic
Sacramentum est materiale elemen
tum extrinsecus oculis suppositū. ex
institutione signans ex similitudinē re
presentans ex sacrificatōe aliquam

inuisibilem gratiam conferens. Et sic Tho.
 2° pe. m. 4° dist. in sacramentis aliud
 est sacramentum tantum ut est in baptismo
 ablutio sub forma aquarum aliud est sacra-
 mentum et res sacramenti ut in baptismo
 carac. tertium quod est res et non sacramen-
 tum ut gratia siue ultimus effectus sacra-
 menti. A. Idem in sum. li. 3° tit. 24. q. 1. Et
 idem est sacramentum et res quod signum et si-
 gnatum cum sacramentum sit sacre rei si-
 gnum ut praeter est. B. Et quidam dicit sub-
 stantia cuiuslibet sacri noue legis neces-
 sario sunt tria. scilicet materia ut elementum forma
 scilicet aqua intentio ministri copulas for-
 mae materiae. Nam secundum Augustinum accedit aqua
 ad elementum et fit sacramentum. i. q. 1. contra
 be. A. Regitur et intentio sacramenti isti-
 tuentis. scilicet christi ut. scilicet eucharistia p. 5. 7. et
 additio. B.

Que sunt sacra necessitatis. R. secundum
 Ray. quatuor videlicet baptismus confirmatio
 eucharistia poenitentia et extrema unctio
 Et dicunt esse necessitatis quia sunt in pre-
 cepto et tenet quilibet ad ea suscipien-
 da pro loco et tempore. Reliqua duo sacramenta
 sunt voluntatis. scilicet ordo et matrimonium.
 Et de his oibus habet plenius in suis pro-
 priis vocabulis. A. Idem in sum. e. ti. q. 4. B.

Quis est effectus sacramentorum. R. secundum Ray.
 Ut talia sint cuiuslibet qualis ipse acce-
 dit. i. q. 1. dominus declarauit. Nam et sancta mater
 obesse possunt de consecra. dist. 2. et sacra.
 1. 1. cor. xi. Qui manducat et bibit indi-
 gne etc. A. Apertius dicitur quod bonis sunt
 ad salutem et male credentibus ad perditionem
 ut in sum. eo. ti. q. 5. B.

Ut sacra debeant offerri peccatoribus
 R. No. 95. dist. illud. Hoc secundum Ray. intel-
 ligendum est de peccatis manifestis. Nam
 propter occulta peccata non possunt alicui
 sacra negari nisi per animam omnino secre-
 tam vel publicam factam in generali de conse-
 cratione. dist. 2. non prohibeat. A. Idem in sum. de ca.
 q. 5. B. Existens autem in peccato mortali si-
 ne occulto siue manifesto mortaliter
 peccat recipiendo sacra. dist. 40. multi.
 dist. 25. illud. A. Istud. c. non videtur ibi haberi
 sed habet 95. dist. B. et. q. 3. audi. A. Lon.

Tho. 2° pe. ut in sum. li. 3° tit. 22. q. 2. ad fi.
 B. Sicut et mister sacramenti exis in pec-
 cato mortali tractans sacra in suo or-
 dine mortaliter peccat ut. scilicet ordinatus p.
 5. 2. et uide. i. 9. p. l. in fi.

Tria sacra possunt iterari. R. Tria sa-
 cramenta non possunt iterari. scilicet baptismus or-
 do et confirmatio. i. q. 1. quod quidam de consecra-
 tione. dist. 5. dictum. et c. de hoi. Nulli. n. facimen-
 to facienda est iniuria. que dicitur fieri quoniam
 non iterandum iterat. quasi prima collatio
 non valuerit. i. q. 1. sacra. de conse. dist. 3. c.
 ostenditur. In collatione enim cuiuslibet
 peccatorum trium imprimuntur character alicui
 et post mortem non potest ab ea separari. Unde
 et si quis resuscitaret non esset rebaptizandus
 aut reconfirmandus aut reordinandus. Secus
 in aliis quatuor sacramentis. 32. q. 2. licet. et
 i. q. 1. quod quidam. A. Idem in sum. li. 3°
 tit. 24. q. 6. B. Unde et Augustinus notauit
 quod Lazarus post suam resuscitationem non
 potuisset repetere uxorem suam. nec illa
 illi. Sed si uellent iungi oporteret quod
 contraherent de nouo. Et sic iterari potest
 matrimonium eucharistia poenitentia et extrema
 unctio. Et hic in singulis eorum locis dicitur.
 A. Idem in sum. eo. ti. q. 5. Et additur
 quod talis contrahens post resurrectionem
 non esset bigamus. quia non diuideret
 carnem suam propter hoc in duas secundum eundem
 Augustinum. Lon. pe. ut p. 3. ibi. B.

Quid cum dubitatur an aliquis recepit
 baptismum uel aliud sacramentum. R. Debet ite-
 rari sub conditione uel per simplicem modum
 quod dicitur de baptismo. scilicet baptismus 4.
 9. ante p. l. Nam non intelligitur itera-
 tum quod nescitur esse factum de conse. dist. 1.
 solennitates. et dicitur de conse. dist. 4. si nulla. ex dicitur
 per by. non baptizatus. A. Idem in
 sum. eo. ti. q. 38. quoniam dubitatur et circa ali-
 quod substantialium sacramenti videlicet
 de forma. uel materia. uel intentione ministri.
 secundum Tho. 2° Ray. B.

A quibus ministris sacra sint conferenda
 uel recipienda. R. Sacramentum confirma-
 tionis a solo episcopo et super conferri potest de
 conse. dist. 5. manus. et c. nouissime. et c. ut
 tenemus. Sicut et sacramentum ordinis saltem

sacri. **A**. Nam non sacros confert quicquam etiam abbas. ut super abbas. in prin. **B**. ut super ordinatores. §. 5. Similiter et per omnia solentis. nisi aliud necessitas inducat. dist. 50. in capite. 26. q. 6. c. fi. Alia vero sacramenta a sacerdotibus conferri possunt et non refert a quo sacra conficiantur vel conferantur. scilicet bono uel malo. etiam excommunicato uel degradato uel heretico. dummodo in forma ecclesie. **A**. scilicet quo ad essentiam sacramenti. sed bene refert quo ad effectum. ut in iuribus allegatis. et habetur. **B**. Peccant tamen qui indigne conficiunt. et qui recipiunt ab hereticis degradatis. simoniacis. uel schismaticis. excommunicatis. seu notorius fornicatoribus. preter baptismum in articulo mortis. dist. 32. §. uerum. i. q. i. sacramenta. et c. sicut ficti. **A**. Immo in articulo mortis dum sunt alii. etiam a notoriis fornicatoribus communi recipi potest. et per omnia etiam per omnia. sed a peccatis ab ecclesia solus baptismus. dist. 32. dist. §. porro. Et de hoc aliquid clarius. §. clericus. §. §. in additio. **B**.

Quod sacrum sit excellentius. **R**. Baptismus excedit alia ratione efficacie de conse. dist. 4. per baptismum. Nam virtute eius dimittuntur omnia peccata que ad culpam et quo ad penas. neque est necessaria alia per omnia. **A**. Facit de pe. dist. 7. nullus. **B**. Item quod etiam est fundamentum aliorum sacramentorum. ex de presbyter. non baptismus. veniens. Eucharistia autem excedit ratione dignitatis et sanctitatis. de conse. dist. nihil. Confirmatio autem excedit ratione conferentis. quia confertur a solo episcopo sicut est sacer ordo. ut in precedenti. §. de Matrimonium non excedit ratione significationis. quia significat coniunctionem christi ad ecclesiam per unionem diuine et humane nature ex de biga. debitum. Unde Christus. Maior in effectu baptismus. corpus in esse. Coniugium signo. maiori crisma ministro. **A**. Item in sum. co. ti. q. 138. fin Ray. et glo. et Tho. **B**.

Sacrilegium quid sit. **R**. Sa

crilegium est sacre rei violatio uel usurpatio. Et dicitur sacrilegium quasi sacrilegium. id est sacrum ledens. **A**. Idem in sum. li. 1. p. ti. 13. q. i. fin Ray. et Tho. **B**. ut sacrum legens. id est furans uel diripiens.

Quibus modis committitur sacrilegium. **R**. fin Ray. Committitur quicquid ratione persone. ut cum quis verberat clericum uel rapit monialem. Quicquid ratione loci. ut cum uiolat immunitatem ecclesie uel cimiterii. Quicquid ratione rei. ut cum res sacra uel sacro usui deputata usurpatur. Et hoc sub diuiditur sic. Sacrilegium committitur auferendo sacrum de sacro. uel non sacrum de sacro. uel sacrum de non sacro. i. 7. q. 4. quisquis. Large tamen quis dicitur committere sacrilegium etiam multipliciter. Ut transgressor iuris publici quod consistit in sacris sacerdotibus et magistratibus. dist. i. ius publicus. Item qui articulos fidei et precepta uel prohibitiones dei negligendo uel nesciendo uiolat et offendit. Quod intelligendum est fin Tho. quando legem dei impugnat ut hereticus et blasphemus. qui quidem ex hoc quod deo non credit incurrit infidelitatem peccatum. Et ex hoc nota quod qui diuine legis verba peruertit sacrilegium incurrit. **A**. Hoc verum secundum acceptum neminem specialem. Generaliter tamen loquendo potest intelligi de omni peccato. secundum Ul. et in sum. eo. ti. qone. 2. **B**. Item qui disputat de iudicio principis vel iudicat. et hoc nisi euidenter constaret illud esse contra deum. Et dico disputat reuocando in dubium. Secus si propter maiorem discussionem. **A**. id est intelligentiam. Et hoc fuit dictum glo. Ray. ut in dicta qone. 2. **B**. Item qui publica officia committit iudeis de predictis casibus. i. 7. qone. 4. §. q. autem. et c. nemini. et c. constituit. Item qui quancumque rem ecclesie retinuerit vel acceperit contra eius voluntatem. 21. qone. 2. nulli liceat ignorare. **A**. Concor. predictis Tho. et Ul. in dicta qone. 2. **B**.

Secūm quā spēm sacrilegiū ē mai^r
peccatūz. *R.* fm Tho. scō a scōe. q. 99.
Tāto sacrilegiū est gruius q̄to res fac
in quā peccat maiorē obtinet scitatez
Un si sacrilegiū cōmittat ō psonā uel
sacrū locū. grauius est ō psonā q̄ ō sa
crū locū. qz scitas loci ordinat ad scita
tē hoīs. Itē hec tāto sūt grauiora q̄to
psona uel loc^r sūt sanctiora. Si hō sa
crilegiū cōmittat circa alias res sacras
tūc diuersos hz ḡdus hz diuersitatē sa
crarū rerū. inf q̄s sūmū ḡdū obtinent
ipsa sacra qbus hō sanctificat. q̄rū p̄ci
piū ē eucharistie sacm qd cōtinet ip
sū xp̄s. z iō sacrilegiū qd ō hoc sacmē
tū cōmittit ḡuissimū est inter oia. *P.*
sacra at secūdū locū tenēt uasa cōsecre
ta ad sacroz susceptōez: z ipe imagies
sacre z scōz reliquie. in qbus qdamō
ipse psonē scōz venerant uel de hono
rant. deinde ea q̄ ptinent ad ornamen
tū ecclesie uel mistroz. deinde ea q̄ sūt
deputata ad mistroz sustentatiōez siue
sint mobilia siue imobilia.

¶ Quē pena sacrilegi. *R.* Si iuria ē
atrox fiat p̄sōe eccl̄astice hz leges ē
pena d̄capitatō. *L.* d̄ epi. z cle. si q̄ i h^o
al hō iudicj arbitrio refuat p̄ q̄litate p̄
sōe. rei. t̄pis. z loci. ff. ad. l. iul. pecul. le
ge. s. p. z. l. sacrilegi. *A.* Punis ē sacri
legus vltio supplicio hz leges. q̄n. s. fa
cit ō legē cōfugientiū ad ecclesiaz ut. s.
emunitas cōfugiet iuz. s. z. *B.* Secun
dū canones duplex ē pena. Una spūa
lis. s. excoīcatio. Nā p sacrilegio i per
sonā eccl̄astica cōmissō ē maior ex
coīcatio ipso iure. *A.* .17. q. 4. si q̄s sua
dente. c̄ de sen. exco. non dubiū. *B.*
Pro sacrilegio hō in reb^r ē minor ex
coīcatio. *A.* Facit. 17. q. 4. si q̄s domū
ibi. Donec in cōuentu amonit^r legitie
satisfacit sciat se cōione cē puatuz. Si
hō post secūdā z etiā cōuentōez coraz
epō satisfacere detractauerit. sacrile
giū piculo ab oibz obnox^r teneat. ata
ut hz apl̄m nemini fidelū misceatur.
B. Et in aliquibus casibus ē maior
ut cuius quis incendit uel frāgit. ut sup

absolutio p̄. s. 2. h. 2. est de eo. z sup ex
coīcatō. 4. *A.* Alia ē pena pecuniaria. 17.
q. 4. si q̄s in atrio. z. c. si quis cōtumar
z. c. q̄s inuent^r. z. c. si q̄s d̄nceps. *A.*
Idē notat in sum. eo. ti. q. 4. fm Ray.
Tho. z Ul. *B.* In quibus. c. diuersē po
nuntur pene pecuniarie q̄ fm q̄ntita
tē criminis z locoz cōsuetudines infligē
de sunt. *A.* Hoc fuit dcm̄ glo. Ray ut
in dca. q. 4. vbi ē d̄ fm Ul. q̄ hec pe
na pecuniaria hic ē arbitraria. *B.*

Sagittarius. *U*tz lice
at vti ut
re sagittarioz uel balistario
rā. *R.* P̄nt xp̄iani hoc officiū exercef
ō paganos z fidei persecutores. ō xp̄ia
nos at z catholicos non. c̄ eo. c. v. nico.
Dicūt tñ qdam q̄ in bello iusto possit
licite hoc officiū exerceri etiā ō xp̄ia
nos. qz in tali bello ut dicit Aug^r. vtz
apte quis pugnet an ex insidus nihil
ad iusticiā interest. 23. q. 2. d̄ns. z. q. 8. et
p̄dem. *A.* Idem in sū. li. 2. ti. 4. q. 1. s.
Ray. Hoff. Hosti. z Ber. g vident hoc
tenere q̄ in bello iusto liceat vti bali
stis ē ō xp̄ianos. *B.*

¶ Quē pena exercetiū artē ipsam
mō phibito. *R.* Pena corz est q̄ sub
anathemate pibent. c̄ eo. c. v. nico. in
fi. Et dicūt quidā q̄ vbi cūqz exp̄m̄tur
talis forma h̄boz. s. sub anathēate uel
sub pena excoīcatōnis. est canon late
snie. z excoīcatus ē q̄ d̄fecerit. d̄is. 63. sa
lōnitane. Alii dicūt q̄ huiusmōi h̄ba
non bēnt vim nisi cōminatōnis. ut. l.
cōminatōes epl̄as. l. Et hec opinio ve
rior ē. Un nō sūt excoīcati s̄ excoīcādi
A. De hoc dcm̄ est. s. excoīcatio. p̄. s. 4.
in additōe. *B.* De facientibus z ven
dētib^r balistas. vide. s. negociatō. s. 5.

Sanctorum corpora.
vide. s. re
liquie z corpora sanctorum.

Saracenus. *S*arace
ni dicūt
q̄ nec nouū nec vet^r recipiūt
testamentū. q̄ nō b̄gar ā illa Abra
he ō qua orti sunt voluerūt se noiare

h̄ potius a Sara uxorē libera sarace
nos se appellauerūt. Et int̄ eos sunt q
dam samaritanī a Samaria ciuitate
et puicia. q̄ receperūt solū qnq; libros
Moysi. alios respicerūt. A. hoc fuit vi
ctū Ray. ut in sū. li. p̄. ti. 4. q. 2. B.

Ch̄piani q̄ deserūt saracenis phibi
ta uel eis fauent d̄ xpianos excoicari
sunt. vt b̄s. s̄. absolutio p̄. s̄. 3. circa fi.
Et adde q̄ tales xpiani si capiant fiāt
sui capientū. c̄. de iudeis. ita quorun
dā. z. c. ad liberandā. Et nō h̄ q̄ Nico.
4. in q̄dā c̄. uia. q̄ incipit. Olim cāz in
generalī. statuit et inouauit. q̄ nulli ar
ma. equos. ferrū. lignamīa. victualia.
et alia q̄cūq; mercimonia in Alexādri
am uel alia loca saracenoz terre egi
pti deferre uel mittere. seu d̄ suis por
tibus vt eis deferant c̄. h̄ere uel c̄. bi
permittere. aut eis uel auxilium uel
sauroz p̄. sta. p̄. sumant. al̄ sint excoica
ti ip̄o facto. nec p̄. nt absolui nisi tantū
de bonis p̄. p̄. ius in terre sancte subsidi
um ouertendū exoluerit quantum ad
partes p̄. dictas detulerit uel miserint
aut deferri uel de suis portib; deferē
dum eis extrahi p̄. miserint. Et nibilo
minus si capiunt fiāt sui capientium.
Et si se statuit d̄ oib; terris Soldano
subiectis. Et addit q̄ p̄. ter penas p̄. di
ctas sint p̄. p̄. tuo i fames et instabiles
ita q̄ nec testari valeant. nec aliquid
ex alieno testamento accipe. nec ex te
stamento uel ab intestato succedē. nec
admitti ad publica officia. et oēs acti
legitimi sint eis penitus interdicti. et
q̄ postq̄ de hoc c̄. stitūt debēt publice
denūciari. et oia eoz bona ad fiscum d̄
uolui. bec in p̄. dā c̄. de. Que tñ intelli
gebatur reuocata p̄. p̄. hemiū sexti. h̄
tñ post factum sextū infra ānuz papa
Bonifacius inouauit eā in q̄dā c̄. uia.
q̄ incipit. Lōtra illos. Post h̄ Clemēs
quint; et in nouauit. et pape absolutōz
p̄. terq̄ in mortis articulo resuauit in
c̄. uia. q̄ incipit. Multa m̄. et. De treugl
obseruandis ē saracenis vide. i. treuga.

Utrum ritus gentilium siue pa

ganorum sint tolerandi. R̄. fm Tho.
scda scde. q. 10. Licet ecclesia ritus et fe
sta indeoz agi toleret. Ritui tñ genti
liū non toleraret. nisi forte p̄. p̄. scda
liū uitandū uel scisma. siue dissidium.
uel huiusmodi malū sint aliqñ ad tēp;
tolerandi ritus paganoz uel ē bereti
coz. A. et sic aliqñ ecclesia tolerauit.
vt in sū. eo. ti. q. 15. B.

Utrum liceat furari xpianos q̄ detinē
tur a saracenis. uel liceat eis xpianis
detentis furari aliqd saracenis. b̄s. s̄.
furtū. s̄. p̄. l̄. et vlt. Quid ē debeāt ad fi
dē induci require sup iude? s̄. s̄. p̄. Jcē
de seruis saracenoz dic sicut de seruis
iudeoz. sup iudeus et p̄. torum. A. ga
alii infideles et b̄. tici phibentur h̄ere
seruos xpianos sicut et iudei. L. ne xpia.
mā. in rub. et nig. B.

Saraceni in terris xpianoz non sūt
p̄. mittendi facē publica inuocatōnem
de noie Pachometi. neq; pegrinatio
nes ad aliqñ ip̄oz tāq; ad sanctū. vt
in cle. cedit. c̄. eo. Utrum at liceat vni ha
bitū. infidelū. vid sup apostasia et s̄. h̄.

Satisfactio p̄. ot intelli
gi dupliciter.
Uno mō q̄ fit homini. s̄. cui; sa
tisfit ei de eo qd qd illi tenet. et de hac
sufficiat que dca sunt sup. restitutō p̄
torū. et h̄. i. s̄. 9. Alia est satisfactio q̄ sa
tisfit dō p̄. peccis. et d̄ hac nūc dicēdū ē

Quid est satisfactio. R̄. fm Aug.
Satisfactio est cās peccoz excidere et
eorū suggestionibus aditū non indul
gere. A. hoc h̄ de pe. dis. 3. satisfactio.
B. Scdm h̄o Ansel. li. 3. cur deus h̄o.
Satisfacere ē deo honorē debitū red
dere. Istas diffinitōes exponēs. pe. in
4. dis. 15. dic sic. Satisfactio curat pec
cata p̄. terita recōpensando. et p̄. suat a
futuris cauendo. Et iō p̄. actū p̄. mū dif
finitur ab Anselmo. cū dicit deo hono
rē debitū. s̄. qui per p̄. tū ablati fue
rat reddere. Sed per actū secūduz dif
finitur ab Aug. s̄. causas excidere et.
p̄. q̄ fit p̄. seruatio a futurū. Et vocat cās
i. intrinsecas radices ex p̄. tō relictas

Suggestioes ho vocat oportunitates extrinsecas. ut temp^{us}. locū. et huiusmodi. **A.** Idem in sū. l. 3. r. 3. q. 101. Ricar. vero. is. d. 4. sen. sic dicit. Satisfactio est pro illata iniuria voluntaria re compensatio scdm iusticie equalitatez cū pposito non cōmittendi nouam iniuriā. Volūtaria dī. qz al nō est ex caritate nec meritoria. de pe. d. 7. nullus scdm iusticie eq̄litatez dī. qz nisi si at fm debitū iusticie non est ad vitāz valida. de pe. d. 5. falsas. et c. ffes. Lum pposito rē. dicit qz al non est pnia. sed derisio. de pe. d. 3. i. r. 102. **B.**

Utrū homo possit satisfacē d vno peccato sine alio. **R.** fm Tho. in 4. d. 15. Non. Naz o3 q talis sit mod^{us} satisfactōis qui competat ad tollendā offensam. Offense aut ablatio ē amicitie fstitutō. Et iō si aliqd sit qd amicitie restitutlonem impediat etiā apō hoies satisfactio esse non pōt. Lum ergo quodlibet pctm impediāt amicitia caritatis q ē hois ad deū. impossibile ē q hō de vno pctō satisfaciāt alio retēto. sicut nec homini satisfaceret q pro alapa sibi data se ei psternēt. et aliā sit daret. **A.** Lō. Pe. ut i sū. c. ti. q. 102. **B.**

Utrū satisfactio fieri debeat p opa penalia. **R.** fm Tho. in 4. sen. d. 15. Sic qz p talia opa fit solutio emende dōbite p offensa pterita et fit preservatō a futura offensa. Pene. n. medicine qdā sūt. ut dicit phs 2. ethicoz. Et quidem qn pena satisfactoria idicif p pē emēdā culpe pterite. sic maiori culpe maior debetur pena. Qn hō indicit p pē cautelā culpe future. sic aliqn ēt minori culpe maior iponit pena. vtputa in iuvene fornicante q in sene. Quāuis eim sener magis peccet. tñ iuuenis indiget fortiori retrahente. Idez Tho. ea. d. 1. **A.** Idē i sū. eo. ti. q. 103. et se. **B.**

In quibus opib^{us} cōsistit satisfactō. **R.** scdm Ray. in trib^{us}. i. in ofone. ieiunio. et elemosyna. In p^{ri}o supbiam. In 2° carnis occupiscentiā. In 3° auariciā. Un^{de} Thobias. Bona est ofo cū ieu

nio et elemosyna. Et ut ait Pe. ad has reducunt oēs alie satisfactōes. Nā vigilie. pegrina tōes. discipline. abstinentia. et oia opa carnē assilgentia reducuntur ad ieiuniū. Opa aut misicordie corporalis ad elemosynā. Opa hō misicordie spūalis ad ofonez. **A.** Melius diceret opa spūalia. Nec. n. reducunt ad ofonē fm Pe. et in sū. co. ti. q. 105. vbi hec oia notant. **B.** Et p ieiuniū ordinat hō in seipso. p elemosynā ad pxi mū. p ofonē ad deum. Item fit satisfactio de bonis exteriorib^{us} p elemosynā de bonis corporis per ieiuniū. de bonis anime p ofonē. **A.** Addit Ray. pōt ēt dici q satisfactō cōsistit in duobus. s. i largitōe elemosyne. et carnis macerātōe. Et tunc fm glo. eius sub carnis macerātōe pphenditur ēt ofo. ut i deā qōne. 105. **B.**

Qualis elemosynaz largitō sit satisfactoria. **R.** fm Tho. in 4. d. 15. Il laz elemosynaz largitio ad quā quis al tenet non ē p satisfactōis. s. p ambulū ad ipam. Ille hō elemosyne ad qz qz al nō tenet pnt ēt satisfactorie cū sint opa bona et penalia. qd exigif ad opus satisfactoriū. **A.** Idem i sū. eo. ti. q. 106. Bonauētura hō sup eadē d. 15. dicit q hoc ē verū d rigore iustitie qua non videt satisfactoriū id ad qd qz al tenet. s. credit q diuine misicordie benignitas tāta est q totuz acceptat et quasi p nibilo saluat nos. **B.**

Utrū flagella quibus a dño in hac vita flagellamur sit satisfactoria. **R.** fm Tho. in 4. d. 19. Si flagella fiant aliq mō ipsius patientis in q̄tū. sea acceptat ad purgatōem pctōz eis p̄gens patientē. sic rōnem satisfactōis accipiunt. Si aut patiēs eis p impatiētiā oīo dissentiat. tūc nō efficiunt aliquo mō ipsius et iō nō hēnt rōez satisfactōis. s. vdicatōis tñ. **A.** Idē i sū. c. ti. q. 109. **B.**

Quid sit magi satisfactoriū an elemosyna uel ofo ul ieiuniū. **R.** fm Tho. ubi. s. elemosyna includit in se ofonez et ieiuniū duplici rōne. p qz elemosyna

eū cui daf constituit debitorē ad orādū
z ieiunādū. z ad alia bōa q̄ p̄r faciēdū
p eo q̄ dedit. z q̄ elemosyna p̄p̄ deū
data ē q̄si qdā oblatio deo scā. Un̄ p̄h̄
dicit 4.º ethicor̄ q̄ dona h̄nt aliqd̄ sile
deo sacratū. Oblatō at̄ ip̄a deo scā viz
ofonis h̄z. Itē in q̄tuz bona exteriora
ad corporis cōseruatōem ordinant̄. s̄b
tractio exterior̄ bonor̄ p̄ elynaz q̄si x̄
tute cōtinet ieiunū q̄ macerat corpus
Silyr ēt ofo x̄tute cōtinet ieiunū. q̄ ex
tensio intellect̄ ad deū debilitatē cor
por̄ parit. Un̄ elemosyna cōpleti h̄t
vini satisfactōis q̄ ofo. z ofo q̄ ieiuni
um. Et iō dī. i. Thimor̄. 4.º. Corp̄ ex
ercitatio ad modicū inutilis ē. pietas
at̄ ad oia valet. Et p̄pter h̄ elemosy
na magis indicit ut v̄tis medicia pcti
q̄ alia Luc. xi. Date elemosynā z oia
mūda sunt vobis. Daniel 4.º. Pctā tua
elemosynis redime. Et Thob. 4.º. Ele
mosyna ab omni pctō liberat. A. Idē
in sū. co. ti. q. 124. B.

Quā restitutio sit ps satisfactōis
R̄ fm̄ pe. in. 4.º. dis. 15. Aliqd̄ pōt dici
ps satisfactōis dupl̄r. Uno mō de illō
q̄ ad debitā satisfactōem exigīt. z sic
restitutō ē ps satisfactōis. Alio modo
illud solū in q̄ cōsistit satisfactō. z sic re
stitutō nō ē ps satisfactōis. q̄ restitutō
dicit t̄m cessatōē ab iniuria. fm̄ ē fun
damentū z q̄si p̄ambulū ad satisfactō
nē. A. Idē in sū. co. ti. q. 124. B.

Quā vnus p alio possit satisfacerē
R̄ h̄z pe vbi. 5. Duplex ē effectus satisf
factōis. Un̄ solutō debiti pctōz p̄cedē
tū. alē excessio cāz pctōz seq̄ntiū. et q̄
dē q̄ ad hūc secūdū effectū cōstat q̄ vn̄
p alio n̄ pōt satisfacē. Quātū h̄o ad p̄
mū distiguendū ē. q̄ si q̄ ipotens est
p se satisfacē tūc aliq̄ est in caritate
pōt p eo satisfacē. sicut ēt cōteri. ut s̄.
cōfessio p̄. 6.º. Si h̄o ē potēs tūc oz q̄ ip̄
semet satisfaciāt. p seip̄o. pōt t̄n iuuari
p aliū. Et addit h̄ Thob. q̄ et si sit potēs
aliq̄ possz p eo satisfacē. s̄z n̄ ē p̄mitten
dū ut aliqs p alio satisfaciāt nisi d̄se
ctus aliqs appeat in penitēte uel cor

poralis p quē ipotēs sit ad sustinēdū
uel spūalis p quē nō sit p̄mpt̄ ad por
tandū p̄niam. A. Et hoc casu ei p̄nīa
nō v̄r p̄desse nisi aiūm parū habuēit
ad faciendū q̄d sibi a sacerdote i p̄nīa
iuste fūit iniūctū. q̄ ad h̄ obligatur
ex de pe. z re. ois. Nam p̄scā p̄nīa cogit
pctōrē oia libent̄ sufferē. de pe. dis. 1. q̄
fecta. Iō clarioz v̄r snīa pe. q̄ etiā po
nitur s̄l̄cū dicto Thob. i sū. co. ti. q. 129.
Nam n̄cē ē q̄ h̄o recognoscat pctm̄
suū saltem p̄ aliqū actū satisfactōis
exterioris. al̄ nō v̄r in x̄tate dolē. Un̄
z Jobet. 2.º. dicit d̄s. Cōuertimī ad me
i toto corde v̄ro. i ieiunio z fletu z plā
ctu z c̄. Ad h̄ ēt facit de pe. dis. 1. nō suf
ficiat. Un̄ z Ricar. sup. 4.º. sen. dis. 15. dīc
q̄ in lege cōi fm̄ oēs nūq̄ dimittit ac
tuale peccatū mortale sine aliq̄ satis
factōe. q̄z sp̄ ad h̄ regrit̄ act̄ penitēdi
i q̄ p̄ncipalior ps satisfactōis cōsistit. et
q̄ d̄ lege cōi p mōtali actuali cū satis
factōe meriti x̄pi regrit̄ aliq̄ satisfā
ctio penitētis. nō p̄p̄t̄ imp̄fectōē me
riti x̄pi. s̄z q̄ de vult. z p̄p̄t̄ sui honorē
z n̄m bonū ut p his que voluntate p̄
p̄a cōmittimus uel omittim̄ volūtate
p̄p̄a satisfactōēz aliqūā faciam̄. Itē
Scotus sup. 15. dis. 4.º. sen. idē s̄c̄it̄ sub
dens. Si arguis. Contritō pōt delē q̄d
cūq̄ p̄ctm̄. i. ḡ p̄ nullo cōnsider alia
satisfactio p̄p̄a. Nō seq̄. q̄ contritō in
cludit aliqūā satisfactōēz saltē i voto.
z l̄z q̄nq̄ sit intēsa ita q̄ suffic̄iat et sa
tisfaciat p̄ tota pena. p̄ceptū t̄n d̄ p̄a
isligēda n̄ est irrātōnabile. q̄ contritō n̄
est nisi satisfactō p̄ricular̄. p̄cepta h̄o
gnālia danē p̄p̄t̄ remedia gnālia. z h̄z
illas cōditōes que inueniunt̄ in hoib̄
ut in pluribus.

Quā satisfactō possit fieri p opa ex
caritatē scā. R̄ fm̄ Thob. z pe. ubi sup̄
Non. nā satisfactio ē amorio ōf̄f̄e
z restitutio amicitie. hoc at̄ non pōt
fieri sine ḡfa z caritate. Un̄. i. Lor. 13.º.
Si distribuero in cibos pauperū oēs
facultates z caritatē at̄ non habuero
nihil mihi p̄dest. Tahan. opa nō sūt

accepta deo. et licet hō nō habeat certi-
tudinem q̄ sit i caritate. et per cōs cer-
tus eē nō possit de satisfactōe. p̄p̄ q̄d
dī Eccl̄. 5.º de p̄piciatu p̄ctōz noli esse
sine metu. tñ sufficit certitudo p̄babi-
lis diecture. **A.** Nam gl̄ia n̄ra hec est
testimoniū consciētie n̄re. et Lor̄. 1.º. Et
idē quod hic notat in sū. eo. ti. q. 130. Et
addit **pe. q̄** satisfactio ēt non pōt fieri
p̄ opera in caritate inchoata sed non
p̄fecta quia non pōt esse aliquod op̄
meritorium sine intentiōe bona. Hic
aut̄ bona intentio non continuat nec
fīn actum nec fīn habitum. Itē quia
illud quod sit in peccato opus mortu-
um ē. ut in sū. eo. ti. q̄d̄. 131. **B.**

Utz satisfactioez iniunctam s̄ in
peccato mortali expleam necesse sit
iterare. **R.** fīn Tho. vbi. s̄. Alique sa-
tisfactiones sunt ex quibus manet ali-
quis effectus in satisfaciētib̄ et post
q̄ actus satisfactōis trāsiit. sicut ex ie-
iunio manet corporis debilitatō. et ex
elemosynis largitis substantie diminu-
tio. et sic de s̄ilibus. Et tales satisfactio-
nes in peccatis facte non ōz q̄ iteren-
tur. q̄ ad illud q̄d̄ ō eis manet per pe-
nitentiā sequētē accepte sunt. Satisfa-
ctōes aut̄ que non relinquūt aliquem
effectū in satisfaciēte postq̄ act⁹ trā-
siit ōz q̄ iterent̄. sicut de orōne et simi-
lib̄. **Act⁹** aut̄ interior. **A.** i. dolor ō pec-
catis. **B.** q̄ totalit̄ trāsiit nullo modo
viuificat̄. sed ōz q̄ iteret̄. Idē Al. Ad
dit aut̄. **B.** uil. q̄ tal̄ tenet ad suscipiēdā
postea p̄niam siue satisfactōem. nō tñ
est ei iponenda postea p̄nīa tāta quā-
ta si nulla fuisset imposita. q̄ p̄sumē
dū est q̄ p̄pter illa iniūcta que fec̄. l̄
ex cāitate dñs maiorē stritōez ei ōde-
rit. **A.** Iste **B.** uil. v̄f sentire q̄ p̄nīa in
p̄ctō mortali facta sit. indifferēt itēan-
da q̄ p̄pter rōem ab eo dictā possit
diminui. **pe.** et v̄f sentire q̄ s̄it sit ite-
randa. ut in sū. eo. ti. q. 132. vbi secūduz
cū dī q̄ satisfactio in mortali p̄ctō fa-
cta p̄ sequētē p̄niam non incipit va-
lere. q̄ talia opa a caritate nō sūt eli-

cita nec impata. et iō ab ea non uiuifi-
cant̄. Idem Ricar. 15. dis. 4. sen. q̄ etiā
nō uidet̄ approbare q̄ ad hoc dīaz q̄li-
tatis rerū de quib̄ sit satisfactio dicēs
q̄ cū deus bonoz operū n̄foz non ege-
at. opa hoīs nō acceptat tāq̄ remune-
ratione digna vel satisfactoria nisi ac-
ceptet opantem. Uñ et Gen̄. 4.º p̄us dī
Respexit dñs ad Abel. et postea subiū-
git. et ad munera ei⁹. demōstrādo acce-
ptōem munerū ex acceptōe p̄sone. et
reprobatoez ex ei⁹ reprobatōe. ut etiā
dicit Aug⁹ in li. de p̄nīa. et de pe. dis. 5.
cōsideret ibi. Semp̄ offerat deo m̄tez
et. Ad h̄ et p̄ Lor̄. 13.º ibi. Et si distribu-
ero in cibos pauperū om̄s facultates
meas et. Scotus h̄o sup̄ eadez dis. dic̄
q̄ ista s̄nīa v̄f nimis dura ō p̄ctōez. et
ocasio maior̄ obstinatōis. Si. n̄ste
hodie h̄e penitēs et hūil̄ recipiens sa-
tisfactōez puta ieiuniū triū diez cras
reciduet i mortale. et ō illo nō penitēs
et die ieiunat. q̄ sibi ipositu ē. si dicat
q̄s q̄ ieiuniū istud sc̄e dici n̄ ē aliq̄ sa-
tisfactio extior. magna occasio est in-
ducēdi istū iā lapsū ut sc̄a die si ieu-
net. et p̄ cōs ad nouū peccatū mortale
q̄ transgrediēdo p̄nīaz illā a sacerdo-
te receptam uidet̄ peccare mortaliter
cū sit transgressio p̄cepti ecclesie et vi-
carii dei i isto actu. Ex h̄ posset forma-
ri talis rō. Si p̄ lapsū et añ p̄nīaz nouā
nō exegitur satisfactioem p̄stinā sibi
ipositā peccat mortaliē nouo peccato.
Igit̄ si exequit̄ bñ facit. q̄ facit actuz
obedientie. S̄ hoc nō facit nisi inq̄rū
illd̄ ē sibi ipositu ut ps satisfactiois.
ergo. Dico igit̄ sine p̄iudicio q̄ q̄ sem̄
h̄e penitet et recipit p̄niam uel satisfac-
tōem cōdignā sibi impositā ab eccle-
sia clauē non errante. q̄rūcūq̄ postea
reciduet nūq̄ tenebit̄ nisi ad illā vni-
cam satisfactōem implendā. et s̄leā im-
pleat in caritate melius ē. q̄ nō tantū
soluit penā sed etiā meretur grām. S̄
si impleat eā volūtariē ex caritate. sol-
uit penā. sed nō meret̄ grām. Si autēz
ip̄a ab eo ex caritatē exigatur. soluit̄

quidē pena l3 ipe nō soluat. z i p qdē ē
satisfactō simplicit. qz recōciliās z pla
cās. In 2° ar ē satisfactio. qz uolūtaria
redditio. l3 nō simplicit. qz nec recōcili
ans nec placans. In 3° ar est satisfactō
ultra quā nō exigit ulterioz pena. Ex
2° sequit qz si magnā prem satisfactō
nis iposite qz fecit ex caritatē. non est
iterato iponenda pnia seu satisfactio
p p pto de q pniā expleuit in pto
mortali et p^o iterū penitet. qz de pto
satisfecit l3 ex caritatē. l3 tñ de nouis
peccatis q fuerūt cā. qz illa satisfactō
fuit mortua. Et si arguas. Sicut mōtua
ergo nō satisfactio. Nō seqt nisi q nō
ē recōciliās z placās in amicitia. Et si
arguas. Igit nō satisfactio. nō seqt. qz
suffic dō qz aliqz uolūtarie soluat pe
nā debitā ad punitōez peccati omitti.
l3 nō recōciliat in amicitia. qd p3 in ac
tibus hūanis. Si eim alicui offense in
regē corresponsdeat pñse fm lege3 ab
scisio manus. si isti et inuito abscindat
manus satis parit z regi satisficit suffi
cient. qz fm iusticiā non ab eo exigere
vult ulteriozem penam z tamen non
recipit eum in gratiam et in amicitia
am. Adto igit magis posset sufficē p
punitōe culpe si aliqz debitam sibi in
fligeret penā. l3 nō ad grām ul amicitia
am iudicis offensi. Ex 3° mēbzo posset
dici qz talis si pp^o nouū peccatū i qd
fcdiuit dānet anteqz totā pniā3 ople
uisset puniet in inferno tpaliter pena
correspondente illi q non fuit hic solu
ta. z p^o aliqd tps non puniet aliq pēa
p illis peccatis p qbus fuit pnia illa
iposita sicut z de uenali. qz moriēs in
pcto uenali siml z mortali nō puniet
etnaliter p uenali. ut dicef. i. Et eodē
mō i. pposito Exquo. n. fm plenā iusti
ciam punitiā semel est iposita pena
tpalis isti de peccato p q uere penitu
it. nūqz isti p isto pto debet nisi pēa
tpalis. z illa soluta nlla alia. Hec Sco
tus. Ad acordiā oīuz pōt dici q aut sa
tisfaciendū ē. pñio aut deo. p casu in q
cūqz statu fuerit scā sufficit. Nō enim

infest. pñio cui meriti fuerit satisfi
ciens. Propsea z bona fides nō patit
ut bis ab eodē idē debitū exigat. ff. de
re. iur. bona fides. 2° casu. dicendū qz
satisfactio pñialis respectu qñtatis
posita est in arbitrio sacerdotis. ut. s.
pñia. 2° s. p. Un post aliqle pñiam fine
q regularit oio fieri non pōt ut. s. s. 9.
cū additōe. a uolūtate cōfessoris dpen
det vtz satisfactio ex caritatez scā de
beat iterari uel nō. z si de eius uolūta
te cōstat stat^o illi. qz si nō cōstat recurri
mus ad diecturas. Un si iniūcta pnia
nō relinqt post se aliquē effectū. sicut
ē oīo. nō psumit iposita ad satisfactio
nē pena. l3 ad ipetratōem recōciliatio
nis seu grē remissive que hēri nō pōt
nisi p opa scā in caritate. Iō hmoi pe
nitentia d3 tāqz inualida q ad hoc ite
rari. Sitr vī iteranda qñ pñm annullat
effectū iniūcte pñie. sicut z uisitare lo
ca indulgentie ad q inutilit. accedit q
ē ex caritatē. Iō illuc accedē uidet ta
liter iniūctū ut non sit inutile l3 ex eo
seqtur effectus. nisi cōstaret sacerdotē
illud iniūxisse poti^o ad penā pegrina
tōis q indulgentie acqñitōem. Si hō
iniūcta pnia relinqt post se aliquē ef
fectū rerū seu corpis diminutū. pñi
tur iniuncta ad satisfactōnem pene q
pōt ē ex caritatē fieri. ut dicit Scotus
Iō nō est necesse iterari fm enndē. et
Tho. nisi pnia hmoi eēt ualde pua re
spectu pñone penitent) et ptoz ab ea
omissoz. Nā tā pua pnia nō vī iūcta
ad satisfactōem pene. l3 ad impetratō
nē grē remissive q ex caritatē haberi
nō pōt. Propsea illā necesse ē iterari.
fm Ricar. Et sic doctores acordāt. Et
ex his pōt colligi qz ad uisitādū dictas
ambiguitates d3 prudēs sacerdos pe
nitēti aliqūā iniūgere satisfactōnem
quā statim crequa^o xisitit in statu g
tie. z ex inde q ad reliquā satisfactōez
quā successine agē debz. z ei dclarare
vtz debeat illā iterare si ex caritatez
egerit. Et l3 i aliquo cāu satisfactō ite
rari debeat si ex caritatē fiat pñctū ē

ramē hoc ⁊ quodcūq; aliud bonū etiā
ē caritatē factū valēt ⁊ utile ē ad mī-
ra. de pe. di. s. falsas. ⁊ nōt Ricar. 4.º fē.
di. is. B. Et nō qd nō ē in pctō morta-
li q est cōtritus. ut. s. cōtritus. s. pht. Pul-
ta q ptinēt ad satisfactiōez. vide. s. ele-
mosyna. Itē ieiuniū. Itē orō. Itē pe-
nitentia ⁊?

S **Scandalum** Quid sit ⁊
scdm
Lbo. scda scde. q. 43. Sicut
Hieronym⁹ dicit sup illud Math. 18.º
Scis qz pharisei audito xbo hoc scan-
dalizati sūt. qd greci scandalū dicunt.
nos offensionē vel iniuriā uel impactō-
nē pedis possum⁹ dicere. Cōtingit. n.
qnq; qd aliq; ober pōit alicui i uia cō-
opali cui ipīgēs dispōit ad ruinā. ⁊ tal-
ober dī scandalū. Et silt i pcessu uie
spūal⁹ cōtingit aliqūē dispōit ad ruinā
spūalē p dcm vel scdm alterius inq̄tuz.
s. aliq; sua admonitiōe uel inductiōe
aut exēplo trahit alterū ad peccandū
⁊ hoc ppe dī scandalū. Nihil autē hz p-
pziā rōnez disponit ad spūalem rui-
nam. nisi qd hēat aliqūē defectū recti-
tudinis. qz id qd ē pfecte rectū magis
munit hoiem i casū qd ad ruinā indu-
cat. Et iō cūueniēt dī q scandalū ē vi-
ctū uel factū minus rectū pbens alti
occasionē ruine. Et hec diffinitō sumi-
tur ex glo. Math. 18.º A Eandē diffini-
tōem ponit. Nico. de lira. sup ps. 49.º
B Scādālū tñ aliqū sumit large pro
q̄libet ipedimēto. Math. 18.º Scanda-
lum mibi es.

Utr scandalū sit pctm. B. hz Lbo.
vbi. s. Duplex est scandalū. s. passiū
in eo q scandalizat. ⁊ istud ē semp pec-
catū. Nō. n. scandalizat nisi inq̄tū ali-
qualit ruit spūali ruina q est peccatū
Aliud ē scandalū actiū. s. qd ē in eo q
scandalizat. et hoc ē ēt semp pctm. qz
l'op⁹ qd fac pctm ē ul' ēt si nō ē pctm sal-
tez hz peccati siue mali spēm. iō dimit-
tendū est ppter pximi caritatez ex q
vnusq; conat saluti pximi puidere

Et sic q uō dimittit ⁊ caritatē agit. A.
Un. ⁊. i. ad. Thessal. vlt. dī. Ab omī spē
mali abstinete vos. Et facit ēd d vita
⁊ ho. cle. cū ab omni. B. s. tñ scāda-
lū patientis pōt ēē sine pctō agēt. vt
puta cū aliq; scandalizat de his que
aliq; bñ facit. ⁊ que spēm mali nō hēnt
A. qz hoc casu nō est scandalū actiū
s; passiū. s. qz nō pcedit ex scō agēt
s; ex passione ⁊ culpa patiētis. de quo
math. 18.º circa scādālizatos phariseos
dī. Sinite illos qz ceci sūt ⁊c. Et non so-
lū a pctō uel a spē pcti abstinendū est
ad remouendū scādālū. s; qnq; ēt a li-
citis. vt p3 in sequentib⁹. B. Itē scā-
dalū agentis pōt ēē sine pctō patienti
ut cū qs inducit aliū xbo uel facto ad
pctm. Itē qdem qntū est de se scāda-
lizat. s; si aliq; nō cōsentit inimicis ē
a peccato.

Utr scandalū sit spāle pctm. B. hz
Lbo. scda scde. q. 43. Scandalū passi-
uū. s. in eo qui scandalizat non pōt esse
spāle peccatū. qz ex dco vel scō alteri⁹
aliqūē ruere cōtingit fm qdēq; gen⁹
peccati. nec ipsa sūptio occasionis dat
specialē ratōem peccati. Scādālū ho-
actiū. s. in eo q scādālizat pōt sumi
duplicit. s. p se ⁊ p accidēs. Per accidēs
quidē qn ē pter intentionem agentis
vtputa quādo aliquis facto suo uel x-
bo inordinato nō intendit alteri dare
occasionē ruine. s; solum satisfacē sue
uolūtati. ⁊ sic scandalū non ē speciale
peccatū. qz qd ē p accēs non cōstituit
spēm s; ē circūstantia aggrauans. s. qd
in publico fit. Per se ho ē scandalum
actiū qn aliq; iordinato suo dicto ul'
facto intēdit aliū trahere ad peccatū
⁊ sic ex intentione spālis finis sortitur
rōnez specialis peccati. Finis eim dat
spēm imortakibus. A. Idē in sū. li. 3.º
ti. 30. q. 3. Et. s. pcedēs hēf eo. ti. q. 2. B.

Utr scandalū sit peccatum morta-
le. B. scdm Lbo. vbi sup2a. Scandalū
passiū potest esse veniale quasi ha-
bens impactionem tantum. puta cuz
aliquis ex inordinato dicto uel facto

alterius commouetur motu peccati uenialis. Quandoq; vero est peccatū mortale quasi habens cum impactio ne ruam. puta cū aliquis ex inordi nato dicto uel facto alterius procedit ad peccatum mortale. Scandalū autem actuum si sit per accidens potest esse quandoq; ueniale. puta cū aliquis uel actus peccati uenialis committit uel actum qui non est scdm se peccatum. sed habet aliquam speciem mali cum aliqua leui discretione. Quandoq; vero est peccatum mortale siue quia committit actum peccati mortalis. siue quia contemnit salutem proxi mi. ut pro ea conseruanda non preter mittat facere quod sibi libuerit. Si uero sit per se. puta cum intendit inducere alium ad peccandum. si quidem intendit inducere ad peccandum mort aliter. est pcrū mortale. et si sit si intē dat iducere ad peccatū uenialis p ac tum peccati mortalis. Si uero inten dat inducere ad peccatum ueniale p actum peccati uenialis est peccatum ueniale. A. Idem in sum. eo. titulo. questione. 2. B.

¶ Utrum bona spiritualia sint pro pter scandalum dimittenda. R. scdm Tho. vbi supra. Quedam bona spiritualia sunt de necessitate salutis que pretermitti non possunt sine pec cato mortali. Manifestum est autē q; nullus debet peccare mortaliter ut alterius peccatum impediatur. quia gli bet plus tenetur sibi q; alteri. et ideo ea que sunt de necessitate salutis pre termitti non debent propter scādalu vitandum. In aliis autem spirituali bus bonis que non sunt de necessitate salutis. uidetur distinguendum. quia scandalum quod ex eis aliquando ori tur. quandoq; ex malicia procedit. cū scilicet aliqui uolunt huiusmodi bona spiritualia impedire scandalum con citando. Et hoc est scandalum phari seorum qui de doctrina xpi scandali sabantur. quod esse contemnendum

christus docet. mathei. 18. Quando uero scandalum procedit ex infirmitate uel ignorantia. et huiusmodi scanda lum est pusillozum. propter quod spi ritualia opera sunt occultanda uel in terdum etiam differenda ubi pericu lum non imminet quousq; reddita ra tione huiusmodi scandalum cesserit. Si autem post redditam rationem durz iam uidetur q; qui inde scandalū su mit non ex ignorantia. sed potius ex malicia procedat. et sic propter ipsuz non sunt spiritualia bona dimittenda A. Lon. pe. vt in summa eodem. ti. questōe. 5. B.

¶ Utrum punizio peccatorum sit p pter scandalum dimittenda. R. scdm Tho. secunda secunde qōne. 43. Pena rum inflictio intantum habet rationē iusticie inq̄tum per eas peccata cohi bentur. Si autem per inflictionem pe narum manifestum sit plura et maio ra peccata sequi. tunc penarum infli ctio non continebitur sub iusticia. Et in hoc casu a peccatorū punitione ces sandum est. ut dicit Aug. A. Hoc dictum habetur dis. 50. vt constituere tur. B.

¶ Utz a sacra doctrina ppter scādalu cessandū sit. R. 3. Tho. vbi. 5. Circa doctrinā duo cōsideranda sunt. s. veri tas que docetur. et ipse actus docendi q̄rum p̄mū est de necessitate salutis ut. s. oriūz hitati nō doceat. sed verita tes fm cōgruentiā t̄pis et psonaz ppo nat ille cui incūbit docendi officiu. Et iō ppter nullū scandalū quod sequi videatur debet homo p̄termissa veri tate falsitate dicē. A. Facit. 22. q. 2. ne qs cū duob. c. se. et ex d. vsuris super eo. B. Sz ip̄e actus docendi int̄ elemosy nas spūales cōputat. d. quib. in se. 5. d. A. s. utz ppter scandalū sint dimittē de. A. doctrina ar. qs et si hēat ex offi cio excusat qn ppter indispositiōem audiētiū inutilis eēt. Dicē. n. Eccl. 32. ubi n̄ ē a udit. nō effūdes s̄monē. Ad h. et. xi. q. 3. qn. et nō ē in dē. q. 5. B.

Utriusque plenitudo consiliorum largitio elynay
et hominum opera misericordie sunt premitte
da propter scandalum. **R.** **fm** Tho. ubi. s.
Quia talia non sunt de necessitate salutis
sed propter scandalum non sunt simpliciter di
mittenda sunt tamen interdum occultanda
et differenda propter scandalum pusilloz
quosque reddita ratione scandalum cesset. **A.**
Non tamen dicitur quod facilis esse ad credendum
quod alii scandalizent de bono opere. nec fa
cile propter metum scandalum dicitur a bono ces
sare. cum debeat presumere de aliis. potius
quod sint boni quam mali. Durate tamen conscientia
alii scandalizent ex illo bono non dicitur facere
conscientiam **fm** glo. Ray. et in dea. q. 5. **B.**
Quia autem consiliorum observatio et impletio
operum misericordie sunt de necessitate
salutis. ut patet in his quia uouent consi
lia. et in his quibus ex debito imminet de
fectibus aliorum subuenire. uel in temporalibus.
puta pascendo esurientem. uel in spiri
tualibus. puta docendo ignorantes. et hoc
sine fiant hominum debita propter iniuncti
officium ut patet in prelatibus. siue propter neces
sitate indigentis. tunc eadem ratio est de
homini sicut de aliis quia sunt de necessitate
salutis. de quibus. s. dicitur est. s. s. **A.** Ideo
in dea. q. 5. **B.**

Utriusque correctio fratrum sit propter scan
dalum dimittenda. **R.** **fm** Tho. secunda se
cunde. q. 43. Correctio fraterna ordina
tur ad emendationem fratris. et ideo in tamen opor
tunda est inter spiritualia bona in quantum hec con
sequitur potest quod non contingit si ex correctione
frater scandalizetur. et ideo si propter scan
dalum correctio dimittatur non dimittitur spiri
tuali bonum. **A.** De hoc latius. s. correctio
et per totum. **B.**

Utriusque peccatum ueniale sit committendum
propter uitandum scandalum. **R.** **fm** Tho.
ubi. s. Peccatum ueniale propter uitandum
scandalum nunquam est faciendum. Si. n. faci
endum est iam non esset peccatum. Nam et con
tingit aliquid propter aliquam circumstantiam
non esse peccatum. quod illa circumstantia subla
ta esset peccatum ueniale. sicut hominum ociosum
est peccatum ueniale quoniam absque utilitate di
ci. Si autem ex causa rationabili proferatur. non est ocio

sus neque peccatum simpliciter. **A.** Dicenda
rursus quod nullum peccatum est ueniale facie
dum est propter uitandum scandalum. Sed
bene contingit interdum quod aliquid quod esset
de se peccatum si fiat propter uitandum scan
dalum. nullum est peccatum. ut est in exemplo
proposito et patet per eundem Tho. cum com. pe
et Ray. ut in dea. q. 5. **B.**

Utriusque temporalia sint propter scandalum di
mittenda. **R.** **fm** Tho. ubi. s. Distingue
dum est. quia si temporalia sint nobis ad conser
uandum commissa sicut bona ecclesie com
mittuntur prelatibus. et bona communi rei publice
committuntur rectoribus. talium conseruatio fi
cut et depositorum imminet his quibus commis
sa sunt ex necessitate. et ideo non sunt propter
scandalum dimittenda. sicut nec alia que sunt
de necessitate salutis. Unde et beatus Tho.
cantuariensis repetit res ecclesie cuius
scandalo regis. Si homo temporalia sunt talia
quorum nos sumus domini dimittit ea tribuendo
si penes nos habemus. uel non repeten
do si apud alios sint. propter scandalum
quod debemus. quoniam non. Si. n. ex hoc scan
dalum oritur propter ignorantiam uel propter
infirmam aliorum. quod diximus esse scan
dalum pusilloz. tunc uel totaliter dimittit
da sunt temporalia. uel aliter scandalum sedandum
scilicet per aliquam admonitionem. **A.** Unde Aug.
li. de sermone domini in morte dicit. Dandum
est quod nec altari nec tibi noceat. Quod
ab homine credi potest. et cum negaueris quod
petit indicanda est ei iusticia. et melius
ei aliquid dabis cum iniuste perentem cor
rexeris. ut in s. co. ti. q. 6. ubi hec omnia
notant. **B.** Si homo scandalum oritur ex
malicia quod est scandalum phariseorum. tunc
propter eos quod sic scandalum excitant non
sunt temporalia dimittenda. quia hoc est noce
ret bono communi eo quod daret malis occasio
rapiendi. et noceret ipsis rapientibus. quia
retinendo aliena in peccato remaneret
A. hoc hominem nisi in aliquo casu specialiter cari
tas aliud suaderet. s. propter bonum pacis
ut potest colligi ex deo. s. bellum. p. s. x.
nisi extrema necessitas immineret. Unde
ut et notat in dea. q. 6. glo. Ray. dicit. Si
status meus uel familie mee non est in tuto

si careā re mea: puta qz paup sū z idi
geo. z ero in piculo incidendi in ipatiē
tiā aut murmuratōez d̄ deū. n̄ teneor
re meā dare. aut a repetitōe cessā. cū
debeā pl̄ me diligē z meos q̄ exneuz
pp̄t hoc. n̄ excusaf q̄ idigēs ab alio ac
cipit ad vsurū. Si at̄ i tuto sit stat̄ me
us z familie mee: credo q̄ debeā dare
re: petītā pp̄ h̄ scādālū vitādū: si cre
do eū re illa bñ vsurū. at̄ nō. qz eēt dāf
gladiū in manu furiosi. **B.**

Utz cibuz sit dimittend̄ pp̄t scan
dalū. **R.** fm̄ Tho. ubi. s̄. Lib̄ nō ē tota
lit̄ dimittend̄ pp̄ scandalū. qz sumē ci
bū ē de nēcitate salnt̄. s̄ talis cib̄ bñ
ē pp̄t scandalū dimittend̄ fm̄ illd̄. i.
Lor. s̄. Nō manducabo carnē in efnū
ne ffez meū scandalizem. **A.** Facit ad
p̄dā qd̄ dcm̄ est in. s̄. p̄cedenti. in addi
tione. **B.**

Utz debeam̄ pp̄t scandalū vita
re iudiciū. **R.** fm̄ Tho. sc̄da sc̄de. q. 43.
Sic̄ d̄. Parth. s̄. volēt̄ tecuz i iudicio
otendē z tunicā tuā tollere. dimitte ei
z palliū. Qd̄ ut dicit Auḡ. itelligēdū
ē h̄z p̄parōez ai. ut. h̄o sit patus p̄us
pati iniuriā uel fraudē. q̄ iudiciū sub
ire: si hoc expedit. q̄nq̄ tñ n̄ expedit
ut in. s̄. xi. dictū est. Et filr̄ itelligēdū
illud ap̄l. i. Lor. s̄. Jā qdez oīo delictū
ē in vob̄ q̄ iudicia h̄ctis in uos. Quaf̄
nō magis iniuriā accipit. Quare non
magis fraudē parimini.

Utz p̄pter scādālū dimittēda sint
ista tp̄alia bona q̄ sūt debita p̄ sp̄ua
libus. **R.** fm̄ Tho. vbi. s̄. Distinguēdū
ē. ga aut t̄le scādālū. p̄cedit ex ignorā
tia siue ifirmitate alioz. aut ex mali
cia. Et si qd̄ ex ignorātia. tūc p̄nt n̄ ac
cipi ul̄ differri. ut. s̄. x̄. dcm̄ ē. q̄ icipit
Utz tp̄alia. Un̄ ap̄s seminās sp̄ua lia
tp̄alia stipendia nō accepit. ne offēdi
culū daret euāgelio xp̄i. ut. p̄j. i. Lor.
9. Utabat. n̄ scandaluz qd̄. p̄cedebat
ex ignorātia gentiliū q̄ hoc nō osueue
rāt. Et id̄ ad t̄ps abstinēduz erat ut p̄
instruerent h̄e debiti. Et ex fili cā ec
clesia abstinet. a decimis exigēdis in

fris i qb̄ nō ē osuetū d̄cimas solui. Si
ho scandalū p̄cedat ex malicia. agen
dū ē vt̄ in dcm̄. s̄. x̄. d̄.

Pone q̄ aliqs h̄z bonā sc̄ciaz ap̄d
deū. multi tñ d̄ eo scandalizant̄ h̄oies
vt̄z sufficiat. **R.** fm̄ Ray. Possz vide
ri q̄ sic. z. Lor. p̄. B̄la n̄ra hec est testi
moniū sc̄cie n̄re. It̄. xi. q. 3. s̄. t̄. Dicās
tñ q̄ q̄tuz in se ē qlibet d̄z niti satisfra
cere alius intentōem suā oñdēdo. z cāz
z sp̄em mali remouēdo. Nob̄. n̄. neces
saria est vita n̄ra. aliis fama. xi. q. 3. nō
sūt. Si at̄ ipsi nolūt recipe satisfactōz
parati sēp̄ rep̄hendē z n̄ imitari. dolē
debēt q̄ illi peccāt. z sufficit. xi. q. 3. in
ter h̄ba. **A.** Et ibi p̄z q̄ p̄ nobis d̄ ta
libus debem̄ gaudē. Dicif. n̄. ibi ibi q̄
si i sc̄cia n̄ra nō inueniat malū qd̄ de
nob̄ hoies loquūt. i magnā debem̄ le
ticiā. p̄silir̄. Et id̄ qd̄ h̄ nō ē i s̄. e. xi. q.
7. **B.** Et hoc id̄ h̄cs. s̄. fama. s̄. p̄.

Scientia est studiū cleri
corum. Qd̄ clēi
cus debz h̄re sc̄ciam sacre scri
pture z aliaz sc̄ia z negotioz. ut. s̄. oz
dināduz. s̄. 4. Et sacra qd̄ scripturaz
debēt sc̄re clerici ad subditoz animas
informādas. 36. dis. c. 2. s̄. ecce. z. c. si q̄
vult. Seculares ho sc̄ias debēt sc̄ir ad
eruditōez ut possint discernē verū a
falso z p̄ eas h̄re adituz ad sc̄ciam pie
tatis. nō at̄ ad uoluptatē z delectatōez
37. dis. s̄. cū ergo. Propt̄ hoc statutuz
est ut in certis ecclesiis h̄eatur doctor
z theologie z artū liberalium. vt̄ sup̄
magister p̄. s̄. p̄. Et intelligas de artib̄
lib̄alib̄. s̄. gramatica p̄ncipalr̄. z etiā
dialectica. z rhetorica. qz ille sp̄aliē eru
diūt hoies ad sc̄ciam pietatis. Sec̄ de
arismetica. musica. z arstologia. ga
ille l̄z in se contineant x̄itatem nō tñ
ducūt ad pietatē. dis. 37. si q̄. **A.** Ibi
nihil d̄ de rhetorica. **B.** Et tam̄ sc̄ias
nūc d̄cās qn̄ ēr poeticas p̄nt aliq̄ q̄nq̄
nō solū licite s̄ ēr meritorie studē. vt̄
s̄. errores gentiliū legendo detestent̄
z vtilia q̄ in eis inueniunt̄ ad adiuto
riuz sacre eruditōis ouertant. 37. dis.

turbat. z. c. si quid veri. Nam z si qd ad
uersus mathematicos velit scribere im
perit mathematicos. risui patebit. 37. dis.
q. de mēsa. Paulus qz apptō aliq phi
losophoz z poetaz suis scriptis ididit
ut i dco. c. turbat. Ul. i. Lor. 15. Denā
dzi phi sniam ponit dicēs. Lorrūpunt
bonos mores colloca mala. Et ad Ti
tum p Epiminedis poete hsculū idu
cit. Lretēs sēp mēdaces. male bestie
vētris pigri. Et o arbeniēsēs disputās
Aratri poete testimonio vti dicēs de
deo. 3psi. n. z gen. sum. Act. 17. hie
ronym. ē r. v. s. ē h. s. b. virgili. de o. se.
dis. 5. nūq. z auctōitate Salieni z Ipo
cratis. de o. se. dis. 5. ne tales. Jtē Aug.
h. s. b. Lucan. 26. q. 5. nec mirū. circa p
cipiū. A. hec vera nisi ex studio ha
rū sciaz ptermittant vtiliora. qz non
mediocritē errat q minus bonuz pfert
maiori bono. Et idē qd h nōf in sū. li.
3. r. 5. q. i. fm Ray. z Ul. B. Debz etiā
clericus siue platus hre sciaz negotiō
rū tpaliū. ut h. i. 5. 4.

Utrum clerici possint audire leges
aut physicā. R. pnt verūm nō cā cu
piditatis vel voluptatis. ar. 37. dis. c. p
z. c. legim. p. z. 2. z. c. i. d. nisi sint de illis.
de quibus dcm ē. s. excoicatio p. 5. z. h.
6. z. 5. 3. h. i. 4. A. Jdē in dca. q. i. B.
Quāta sciam oz hre psona ecclesi
astica. R. Quilibet plat oz hre sciaz
lfature. z si nō eminentē saltē opeten
tē. Alit p r moueri. ex o eta. z qli. q. uis
z ex o renūc. nisi. ex o elec. cū nob oliz
Scia at opetēs vocat q nēcia ē ad ex
ecutōem cuiuscūqz ordinis. sicut sacer
dos inqtrū deputat ē ad celebranduz
diuinū officiū tenet scire tm d grāma
tica q sciat hba agrue pferre z accen
tuare. z qd itelligat saltē ad lfam ea q
legit. inqtrū hō ē mīster sacroz tenet
scire q sit debita mā cuiuslibz sacri. et
modū rite dispēfandi ea. Inqtrū hō ē
doctō tenet scā saltē rudimta z articu
los fidei p dilectōez opanti. A. i. fidē
et opa fidei. qz fides si nō hz opa mōtua
ē in semetipsa. Jac. 2. et sic tenet scire

ptinētia ad salutē. s. q oz agē. a. qb. o be
mus cauē. z quō a pcris debem. resur
gē. B. Inqtrū hō ē iudex ofcie tenet
scire distinguē inf leprā z nō leprā. pec
cator. Lon. Tho. in 4. dis. 24. addēs q
ad epos ptinet scire ēt ea q difficulta
tē in lege dei faciūt uel facē pnt. A.
Jdē nōf in sū. co. n. q. 2. fm Ul. Ray.
Pe. Al. z Tho. vbi ēt pōt colligi q id
qd dē de sacerdote hz locuz ēt in aliis
clericis vt debeāt scire ptinētia ad of
ficiū suū. z sic saltē scire grāmaticā et
cetera. ut dcm ē inqtrū ad eos ptinet hz
grad. eoz. De scia at cōfessoris dcm est
s. cōfessor 2. 5. 3. in additōe. S. z secula
res tenent scire ad eoz salutē ptinen
tia z hre opetentē noticiā mystēioz sa
lutis z articuloz fidei. z sacroz ecclesie
ut. s. fides. z eoz q eis anectūt. s. opū fi
dei. vt dcm ē. s. videlz q agē debēt ad
q ptinet noticiā pceptoz cōiuz. A. qbus
debēt cauē ad q ptinet noticiā pcrōz
saltē gnaliū. z quō debeāt a pcris rsur
gē. ad q ptinet noticiā debite pnie z cō
fessionis. Si hō neglexerit qz hec sci
re hz omoditātē z oduōem suā. hz o se
illud. i. Lor. 14. Si q ignorat ignora
bit. Et ad hoc faciat qd nōr Alexāder
de ales sup 2. sen. dis. 39. q. 20. q incipit
Octauo qritur. B.

Utr plat. debeat hre sciaz tpaliuz
rerū. R. Sic. nā debēt plati subditū nō
soluz spūalia: sed et carnalia subsidia
ministrare. exēplo xpi q turbas sequē
tes nō solū xbo s. ēt xute sanabat. et
corpozalib. alimētis reficiebat. Et vt
hec plene pficē possint oz eos hre soler
tiā seculariū negociōz. ut eoz cautela
z ecclesie seruēt idēnes. z cuiqz neces
saria p suo mō submīstrent. dis. 39. p
totū. Et nō q hz qz pp hoz simplicita
tē repellat ab obtinēdo bñficio: nō tñ
diuicif ab obtēto: s. daf ei coadiutor. 7.
q. i. qz frat. ex de elec. cū in cūcti. Sec.
at in lfatura. qz si non hēat saltē cōpe
tentē pōt remoueri. ut i pce. 5. dī. A.
Jdē i dca. q. 2. hz Ul. hosti. z Ray. B.
Utr magi expediat iustē scie theo

logie: uel intendē saluti aīarū. **R.** *fm*
Lbo. in q̄libet. Hec duo adinpicē op̄a
 ri p̄nt dupl̄r. s. absolute z i aliq̄ cāu. Est
 ergo cōsiderandū q̄ i aliq̄ artificio me
 lior ē q̄ disponit de artificio. z dī archi
 tector q̄ aliq̄ manualis q̄ ope exeq̄
fm q̄ ei ab illo disponit. Un̄ i edificiis
 cōstruēdis maiozi mercede cōducit q̄ dī
 edificio disponit q̄uis nihil manibus
 op̄et q̄ manuales artifices q̄ dolāt li
 gna z incidūt lapides. In edificio aut̄
 spūali sunt q̄si manuales op̄arii q̄ p̄ri
 clarit̄ i sūtū cure aīaz. puta sacra mi
 strando uel aliud hī? p̄ticularit̄ agen?
 s. q̄si p̄ncipales artifices sūt ep̄i q̄ im
 perāt z disponūt q̄lī p̄dci offīi suū
 exeq̄ debeat. pp̄ qd̄ ep̄i. s. sup̄intenden
 tes p̄cūt. Sūt z theologie doctores sūt
 q̄si p̄ncipales artifices q̄ iquirūt z do
 cēt q̄lī alii debeat p̄curare curaz. Si
 p̄licet̄ igit̄ meli? ē docē. sacra scripturā
 z magi meritorū: si bona itēdōe agat̄
 q̄ p̄pendē p̄ticularē curā saluti hī? z illi
 us. Un̄ z ap̄ls de se dicit. i. Cor. 3. Non
 misit me xp̄s baptizare s. euāgelizare
 q̄uis baptizare sit op? maxie cōfens sa
 luti aīaz. Et. 2. Thimof. 2. dicit hec. A.
 s. xba. ut ibi p̄z doctrine ap̄lice. B. cō
 mēda fidelibus q̄ idonei erunt z alios
 docē. Jp̄a. n. rō demōstrat q̄ meli? est
 erudire de p̄tinentibus ad salutē eos q̄
 in se z i aliis p̄ficē p̄nt q̄ simplices q̄
 in se t̄m p̄nt p̄ficē. In aliq̄ t̄m casu neci
 tate imūnēte debēt ēr ep̄i z doctores i
 termissio p̄p̄o offō p̄ticularit̄ itēdē cure
 aīaz. A. Idē i sū. e. r. i. q. 4. B. De mā
 scie. s. dīscē. z. s. m̄g. p̄ z 2. i. studium.

Scisma *fm* hosti. Hoff. z
 Ray. ē ab vnitate
 seu ab vnīuersitate fidei illi
 cit? dīcessus. Et dī a scissura q̄ p̄ i p̄suz
 fit. z. 4. q. i. scisma. A. Quo at̄ ad gnālē
 acceptōez. scisma ē dissēntio eoz inter
 q̄s vnitas ēē dī fm eosdez. ut in sum.
 con. li. p̄. r. i. 6. q. i. B.

Que ē dīa inter scisma z hēsis. **R.**
fm Ray. Hēsis in p̄ncipio sui hīz puer
 sū dei dogma. qd̄ nō hīz scisma. s. i fine

cōtingit aliquā hēsim ut recte videat̄
 ab ecclesia recessisse. z. 4. q. 3. int̄ hēsim
 p̄osset igit̄ dici q̄ talis ē dīa qual̄ est
 int̄ dispositōz z hīu. A. i. int̄ cāz z cau
 satū. dco. c. int̄ hēsim. Uel tal̄ est dīa q̄
 lis est inter genus z sp̄m. qz oīs bere
 ticus est scismatic? z nō eo? ut hī in fi. z
 in sū. con. eo. ti. q. 2. vbi hec notāt. B.
 Primo. n. dī scisma. s. cū p̄tinacit̄ ihe
 sit sue secte asserēs non ēē obediendū
 Romane ecclie. ē hēsis. qz peccat i illo
 articulo. scāz eccliaz catholicā. Dis. n.
 hēticus ē scismatic? s. nō eo? Idē gof.

Utz scismaticus vlt̄ hētic? hēat ali
 quā p̄tātē spūalē. **R.** *fm* Tho scōa se
 cūde. q. 39. Duplex ē p̄tās spūalis. Una
 qd̄ sacralis. alia iurisdictional. Sacra
 lis qd̄ p̄tās ē q̄ p̄ aliquā cōsecrōez con
 ferf. z talis fm suā essentia remanet i
 hoīe q̄ diu uiuit siue i scisma siue i hē
 siz labat. qd̄ p̄z ex hī? q̄ rediēs ad ecclie
 siā n̄ iterū cōsecr. s. t̄m tales vsuz p̄tātē
 amittūt. ita q̄ nō hī eis sua p̄tātē vti.
 Si t̄m vsi fuerit. effcū h̄nt in sacralib?
 qz i hīs hō nō op̄at nisi sicut instm dī
 Un̄ effcūs sacrales nō excludūt p̄pter
 culpā quācūq̄ cōfent? sacm. potestas
 at̄ iurisdictional̄ est q̄ ex simplici inuē
 tōe hōis cōferf. z iō non imobilis adhēt
 z in scismaticis z hēticis n̄ manet Un̄
 nec p̄nt absolūere nec excōicare. aut i
 indulgentias facē. aut aliud huiusmodi
 z si fecerint nihil est factū. 7. q. i. noua
 cian? A. Idem i sum. eo. ti. q. 3. B.

Qualis scismatici puniūt. **R.** *fm*
 Ray. A deo qd̄ legūt multipliciē pu
 niri. ut dathā z Abirō q̄ hyatu tre ab
 sorpti sūt. Nūeri. 16. Jtē. x. tribus q̄ die
 roboā adheferūt date sūt i dispositōez
 s. regl. 12. z 13. A. cōiucti seq̄ntib? B. z a
 liis mlti exēplis. Ab hoīe q̄z siue a iu
 dice puniūt p̄ excōicatōez ut dīpositō
 nē. 23. dī. in noīe dñi. ex ec. 2. Jtē puni
 unt pecunialiē. ar. 23. q. 7. q̄ at̄. Jtem si
 necesse ē manu ēr militari siue arma
 ta. 17. dī. nec licuit. xi. q. i. petim? Et de
 his penis ēr t̄agit Tho. scōa scōe. q. 39
 A. Idē in sū. cō. eo. ti. q. 4. B.

Quod sit grauius peccatum scisma uel heresis. R. fm Tho. scda scda q. 39. heresis simpliciter est cuius peccatum. q. est peccatum in ipsum deum fm q. in se est prima uitas cui fides inicit. Scisma at est ecclesiastica unitate q. est minus q. ipse deus. Et aliquid tamen circumstantia origo possit q. aliquis scismaticus qui peccaret q. infidelis aliquis. et hoc pp. maiorem receptum. uel ppter maius periculum qd inducit. uel pp. aliquod bonum.

A. Idem in su. eo. ti. q. 5. **B.** Qualiter redeunt a scisma sunt recipiendi. R. Scismatici uolentes redire debent abinurare scisma et satisfacere ad mandatum ecclesie. et debent recipi cum manu impositione. Ad id ecclesiastica potestas per quam debet a peccato scismatici et penitus ex eo sequentibus absoluti. ut potest colligi ex iuribus allatis.

B. ut accipiant spiritum sanctum q. ex ecclesia non est nec dari potest. 24. q. i. dicimus. et c. pendenda. et c. scisma. Et si quis reconciliatus dicat secum circa ordines dispensatum: perbare debet ab eo q. potest dispensare. ut ex eo. c. si. **A.** Idem in su. e. ti. q. 6. **R.** Ray. et gof. **B.** Quis potest dispensare cum ordinari ab heretico scismatico uel excommunicato. R. fm host. Si scient a tali ordinem receperunt tunc solus papa dispensat. Si vero ex ignorantia non tamen supina. tunc per discretum placitum cum tribus poterit dispensari ex deo. ab episcopo q. re. c. p. et c. Si in episcopo solus papa dispensat ex deo. q. diligentia. Et sic ordinari heretici sup. ordinari per. s. p. l. et c. **A.** Idem qd in b. s. not. in su. e. ti. q. 7. **B.** Alienationes factae a scismaticis non ualent ut. s. alienatio. s. p. l. et c. q. in iuribus eis est excommunicati. ut. s. excommunicatio. p. s. et c. in fi.

Secretorum reuelatio vide sup. reuelatio. et c. testis. 3. s. xi.

Seditio. Utr sit mortale peccatum. R. secundum Tho. scda scda q. 42. Seditio proprie opponitur unitati multitudinis. s. populi ciuitatis. uel regni. et sic opponitur iusticie et bono. **A.** q. secundum Augustinum. in li. de ciuitate dei. populi desinant sapientes non esse eorum multitudinis s. ce-

tum iuris offensu. et utilitatis communis societati. ut in su. li. 3. ti. 34. q. 228. ubi hec notant. **B.** Et ideo ex suo genere est peccatum mortale et tanto grauius quanto bonum contra quod impugnat per seditioem est maius q. bonum per uerum quod impugnat per rixam. Peccatum autem seditiois per principalem pertinet ad eos q. seditioem percurant. et autem ad eos qui illos sequuntur perturbantes bonum contra. Illi homo qui bonum contra defendunt eis resistentes. non sunt dicendi seditiosi. sicut nec illi q. se defendunt dicuntur rixosi.

Sententia. Quis dicat sententia lata a iure. quis a iudice. A iur q. est de hoc scdm statum ab eo q. condere potest. de quibus heretici sup. lex. s. et c. Sententia uero a iudice. q. aliquis iudex iudicat inter pres. uel q. excommunicat. ut ppter contumaciam et huiusmodi. Sicut est de a iudice fieri. q. non per modum constitutois s. in odium alicuius mali ita communis si ferret excommunicatio siue generalis siue specialis. Et sicut dico est si fiat in odium committendum in futuro dum tamen non intendat facere perpetuam constitutoem. **A.** uel particulari. Nam si intendat facere sententiam respectu particularium personarum. aut et generalis sed non perpetuam. debet esse iudicis fm glo. Ray. et in su. li. 3. ti. 33. q. 86. ubi hec notant. Et predictis con. Albiacus. Sed ubi q. sententia tunc dicat iudicis q. seruatur processus et ordo iudicarij. et non aliter. al. sententia est iniusta et iudex puniendus. ex de sen. exco. sacro. et eo. t. c. medicinalis. li. 6. **B.**

Que est sententia interlocutoria. R. fm Ray. Est illa q. non super principali sed super aliis quonibus prefert. s. iter principium cause et finem. et est de aliquo teste repellendo uel recipiendo. de dilatore danda uel non. Uel potest dici interlocutoria. q. inter pres. loquendo prefert sine scripture solennitate. ex eo. et c. li. 6. **B.** tamen debet redigi in scriptis. s. non est proprie hoc necesse q. descriptio recitetur. **A.** i. in scriptis preferatur. ut in su. e. ti. q. 27.

vbi hec notant f3 Ray. z glo. ei. B.
et eo. qm. A. h'c h'c in ti. d. pba. B.
Que e snia diffinitia. R' fm Ray.
Diffinitia snia e qn principal questio
diffinit. ff. d. re iudi. l. i. Et dz pferri ab
ipso iudice z no ab alio. alit si valz: nisi
iudex sit eps q pot p aliū recitare ad i
star illustriū. L. de sen. ex peri. fci. l. z. z
i autē. ut ab illustri. z q sup eā digni sē
s. sancim' igit coll. s. ex. eo. z si li' 6. A.
Istud. c. z si. bñ facit. alia ho iura alle
gata. s. parū faciūt. B.

Utz snia diffinitia sine scripto va
leat in aliq casu. R' Sūt casus in qb'
valet f3 Jo. an. videlz qn breues sunt
cause. z maxie viliū psonaz. z pot dici
breuis duoz aureoz. ff. de dolo. l. adest
z. l. pce. in fi. A. Iste leges nō vident
ibi hēri. Et de istis causis breuib' vili
um psonaz dñ in autē. nisi. de qua. i. Et
fm Ray. z in sū. eo. ti. q. 28. cause modi
ce siue breues dicūt trecetoz aureoz
uel quingetoz solidoz. S3 meli' vñ qd
segtur. s. vt attendit cōsuetudo. q si nō
apper relinqt iudicis arbitrio. p iura
i. allegata. B. Inspiciat at q̄litas p
sonaz. z relinquat arbitrio iudicis. ff.
de iure deliberā. l. i. ex de offi. delega.
de causis. vel inspiciat cōsuetudo loci
vel fori xi. dif. cōsuetudinis. Itē valet
cū eps in cā cūli inf clericos iudicat
ri. q. i. si qs cū clerico z. L. de sen. ex pe
ri fci. in autē. nisi. Itē cū p̄ses dposito
officio uenit ut reddat administratōez
in autē. ut iudi. sine quoq̄ suffra. s. ne
cessitatem. coll. z. A. Ibi nō vñ h'cla
re dicūt idē ponit Albic'. B. Item
cū papa p se pñūciat. valet. n. l. nō tu
lerit eā in scriptis. Ipse. n. solutus ē le
gibus. L. de legi. digna vor. Itē fm q̄s
dā valet: si lata sit in cā matrimoniali
ex d testi. Albic'. A. Et ibi bñ vñ h'
pbari. Et idē ē in oibus causis i qbus
pcedit de plano sine strepitu z figura
iudicii. vt in cle. sepe. de xbo. sig. B.

Sententia d3 ferri sedēdo. Itē i lo
co publico z honesto. z. q. 3. s. spaciū. in
ff. de arbi. si cū dies. s. si arbi. Itē dz

ferri d3 die z nō i tenebris. vt. s. iunfoi
tio. i. fi. Itē nec diebus feriatis. maxie
solēnibus z festiuis. ut. s. serie. s. 2. Itē
nō d3 ferri p venalitatē. z. q. 6. s. diffini
tiua. hec z multa alia requirunt in sē
tentia: qz si aliquod amissū fuerit nō
valebit. A. Et de his multa ponuntur
in p̄dco. c. diffinitia. cū sequēti. B.

Utz snia a nō suo iudice lata tene
at? R' est nulla. ex. de iudi. at si clerici.
nisi in cā reconuentōis. z. q. 8. c. in agen
do. ex de mutu. pen. c. p. z. 2. Itē tenet
snia cū qs laicus ex certa scia cōstitit in
iudicem nō suū ff. de iurisdic. om. iudi.
l. si p errozē. A. cūcta. l. ē receptū. eo.
ti. B. ex. de foro ppe. significasti. S3
hoc nō h3 locū in clericis. qui nō pnt i
aliū iudicē cōstitire: nisi sit psona eccle
siastica. z que iurisdicōnem ordinariā
hēat. z de volūrate sui ep̄l. ut in dco. c.
significasti. De hac mā hēs. s. iudex p.
s. 2. z. s. p̄t. vel ēt nisi in cā reconuentōis.
Nā z si clericus cūciat laicū coraz iu
dice laico. z ille laicus reconueniat cleri
cū ciuili. si ferat snia d clericuz bñ te
net. qz suus iudex est p reconuentōez. ex
de mu. pen. c. p. z. 2. z. q. 8. s. cuius i agē
do. L. de sen. z inter. om. iu. cū papinia
nus. z in autē. z cōsequēti. Crimialiter
ho laicus clericū cūciere nō posset co
rā iudice seculari. xi. q. i. c. i. z. 2. nec reco
uēire pot: qz i crimie nō admittit reco
uentō. z. q. xi. negāda. z nō relātōne cri
minū: s3 innocētia re purgat. ff. d. pu
bli. iudi. l. is qui. A. Quasi idē notatur
in sū. li' 3. ti. 33. q. 28. ad finem. B.

Quid si sunt duo iudices z pferūt
diuersas snias? R' Si pcesserūt ex iu
risditōe ordinaria. tenet p reo. z nō p
actore: nisi in cā squozabili. puta m̄ri
monio. dote. ut libertate. siue testamē
to: si p his fuēr lata. Si ho pcesserūt
ex ptate delegata. p̄det ex arbitrio d
legantis. Qd si ex cōpromisso. neutra
dz hñe vigore. ex de sen. z re tu. duob'.

Quis effectus ē snie? R' fm Ray.
Effectus ei' ē multiplex. Primus est
qz pro veritate accipitur q̄rū ad illos

inter q̄s lata est. Et itellige postq̄ trā
fuit in rē iudicatā. s. q̄ ab ea appella
ri nō possit. qd̄ est p̄ decē dies. ff. de re
iud. res iudicata. Itē effectus snic est q̄
in actōibus p̄sonalib⁹ mandet execu
tōm infra q̄tuor mēses. ex de offi. dele.
querēti. z. ex eo. qd̄ ad cōsultatōnez. tñ
t̄ps ip̄m nō pōt artari z. p̄rogari cā co
gnita. vt in p̄allegato. c. qd̄ ad cōsulta
tōem. z. ff. de re iud. l. 2. In actōib⁹ x̄o
realibus cū res certa petita ē. puta li
ber. equus. ager. domus. d̄z mādari exe
cutōm statim post decem dies qui cō
cessi sunt ad appellandum. z. hoc si res
sit in p̄sentia. in insti. de offi. iudi. i. p̄n.
Et idem debz fieri in actōne criminali
Nec. nā in talibus est executio differē
da. z. q̄. i. sicut. Fallit tñ in quatuor casi
bus. Primo. scū princeps ex vindicta
seuerius fert sentētiā. quia tunc differ
tur executio ad min⁹ p. 30. dies. ut lo
cus possit esse misericordie. vel si res
exigit etiā penitentia. xi. q. 3. cū apud
in. si. l. de pe. si vidicari. Itē cū sentē
tia lata est in mulierem p̄gnantē. Nā
differtur vsq̄ ad tempus partus. d̄ re
gu. iur. l. p̄gnantis. A. Hec lex nō
est ibi. sed. ff. de pe. B. Item si capi
talis sententia est lata in seruū differ
tur executio quousq̄ reddiderit ratio
cinia administratiōis quā gessit. l. d̄ bo.
p̄scrip. l. 1. Itē cū quis est c̄fessus d̄ cri
mine. l. de custo. reo. l. 2. vbi d̄ q̄ reus
c̄fessus de crimie in iure retrudatur i
carcerē. z. postmodū reduct⁹ ap̄d acta
audiat. ut. scōfessionē iteret. Sunt et
alii plures effectus sentētie q̄s nō pro
sequor. q̄ potius ad forū contentiosū
p̄tinēt. A. Idem in sū. eo. ti. q. 30. B.

Circa snia lata iter aliquos p̄iudicat
aliis. B. Regularit̄ nec snia nec res in
ter alios acta vel iudicata p̄iudicat
aliis. extra de fide insti. inter dilectos
z. ex eo. c. q̄nis. l. res inter alios acta
p̄ totū. Fallit tñ in multis casib⁹. s. cū.
cause sūt onere. si. dist. tantis. 3. q. 6. hoc
quippe. ex de accusa. ad petitiōnem. ex
de purga. cano. c. p̄l. A. Exemplum
pōt poni in casu de quo in fine. s. dicit̄

Aliē at̄ l̄ snia sup̄ vna cā lata. puta su
per amotōne alicuius a b̄nficio faciat
p̄sūptōem in alia videlz sup̄ collatiōe
dicti b̄nficii alēi facta. non tñ p̄iudicat
alteri si ille cui facta est collatio vel
sitis nesciuerit cām agitari. cū regula
sit in d̄rimum. vt patet in p̄ncipio. s. nec
rō aliud suadeat. nec i iuribus allega
tis d̄rū videatur p̄bati. B. Itē
in cā libertatis. ff. de sta. ho. Lingennus
Item in causa filiarōis. ff. de liberis
agno. l. 1. in fi. z. l. 2. z. in p̄n. Item fallit
si actio vel defensio p̄mo loco p̄tineat
ad aliquē. z. ipse sciēt pariat sequētē
experiri de re ista. q̄ intelligit iuri suo
renūciare. vt si debitor passus sit expi
ri creditorē de p̄prietate pignoris. q̄
succubuit. si debitor postea veller age
re obstabit ei res iudicata. ut etiā eo
creditor passus sit debitorē agē. ff. d̄ re
iudi. sepe. ex eo. c. p̄l. vbi hec oia notā
tur. A. s. in glo. in quibus etiam loci
notatur z. id quod in sequenti. s. habe
tur. B.

Circa snia lata inter alio salteri pro
desse possit. B. Regulariter nec snia
nec alia res inter alios acta alteri pro
dest. Sed fallit quia prodest in certis
casibus. primo quidem in querela iof
ficiosi testamenti. ff. de inoffi. testamē.
l. papinianus. s. meminisse. A. Ibi
snia lata d̄ agentem de inofficioso te
stamento prodest fisco cui acquiritur
quod dicto agenti relictum fuerat ex
eodem testamento. B. Item in re
indivisibili. ff. si ser. vendi. l. loci. s. si sū
dus. A. Ibi dicitur q̄ sentētia lata
p̄ vno d̄norum alicuius fundi sup̄ ser
uitute fundo debita prodest etiā aliis.
B. Item in re cōmuni cum pupillo.
ff. quēa dmo. ser. amitt. l. si communez
A. Ibi dicitur q̄ habenti cum pupil
lo cōmunem fundum cui debetur ser
uitus vie non obest p̄scriptio. quia nō
vsi fuerint pupillus z. ipse. z. hoc p̄p̄
p̄uilegium pupilli. B. 2. q. 6. s. diffi
nitua. d̄. q̄nc̄ plures. A. Potius in
cipit quādo vnā. B. ex de appel. c.
p̄l. A. Ibi d̄ vna snia pluribus con

denotatio. si vnus solus ad appellatō
nis beneficium conuolauerit. illius vi
ctoria iure cōmuni ceteris suffragat:
si cōmuni iure inuenit. Idez negociū
z eadez causa defensionis existit. **B.**
Item prodest vbi res est cōmunis cū
fisco. **L. de cōmuni re alie. l. 2. A.** Ibi d
hoc parum dicitur. sed posset dici per
argumentum idem quod de pupillo
habetur in dicta. **l. si cōmunem. sed ibi**
non dicitur de sententia. sed d. prescri
ptione. ut patuit. **B.** Notantur hec
extra eo. **c. penult. A.** **san glo. z d. bēt**
intelligi cum predictis modificatiō
nibus. **B.**

Quibus auxiliis subleuatur sentē
tia? R. Quatuor. Subleuatur enim
quandoq; per appellatiōem que de
bet fieri infra decem dies tempore la
te sententię. **z. q. 6. c. p. r. z. c. anteriorz.**
z. per supplicatiōem. vt cum lata est
a p. n. p. uel ab alio a quo non licet
appellare. 35. q. 9. v. t. nam. z. c. sentētiā
3. per querelam falsi. ut si dicatur lata
per falsos testes. vel alias falsas. p. ba
tōnes. extra de testi. sicut nobis. extra
de procurato. in nostra. z. de proba. licz
L. de fal. l. querela. A. vbi dicitur q
rela falsi temporalibus prescriptioni
bus non excludatur. nisi. 20. annorum
exceptione. sicut cetera quoq; fere cri
mina. sed ut patet in sum. eo. **ti. q. d. ne**
31. glo. Ray. dicit q. in hoc fm quosdā
tria exiguntur. s. corruptio in testibus
falsitas in attestatiōibus. et q. iudex
secutus fuerit in sententia falsitatem
attestatiōum. Jo. tamen notauit ex
tra de proba. licet causam. q. sic suffic
probare instrumentum eē falsum. ut
L. si ex fal. instrumē. l. penult. in fi. ita z
testes. cum par sit fides testium et in
strumentorum. hec ibi. Uterius videt
q. sufficiunt duo. videlz falsitas testiū
z q. ex falsis eorum testimoniis iudex
fuerit morus ad sententiandum. dicta
L. penult. L. si ex fal. instrumen. vbi di
citur. Falsam quidem testatiōez qua
diuersa pars i iudicio aduersus te vsa

est ut proponis. solito more arguere n
prohiberi. sed causa iudicati in irritū
non reuocatur. nisi probare poteris cū
qui iudicauerat secutum eius instru
menti fidem. quod falsum esse consti
terit aduersus te pronunciasse. Et idē
etiam est de instrumentis. ut patet ex
eadem. **l. z. eodem. ti. l. si. vdi dicitur. Ju**
dicati executio solet suspendi. z. soluti
dari repentiō. si falsis instrumeni. cir
cūuentam esse religionem iudicantis
crimine postea falsi illato manifestis
probationibus fuerit ostensum. B.
Item quarto per in integrum restitū
tiōem. extra de in inte. resti. per totūz.
A. Idem quod in hoc. **h. notatur in di**
cta. q. 31. fm Ray. B.

Sepultura primo
cōmuniter. Sepultura scōm
Bosff. quandoq; accipitur pro ipso offi
cio quod impenditur corporib; sepe
liendis. Et de hac intelligitur q. ven
di non potest. extra de simo. non satis.
iz. q. 2. precipiendum. i. q. i. dictū. 2. quā
doq; sepultura dicitur ipsa terra que
si est de cimiterio. uel fuit ibi aliqs se
pult. iterū vēdi nō pōt. ff. de rei vēdi.
q. religiosus. 3. q. d. ipsa tūba. A. i.
archa marmorea ul' lapidea. ut i. si. li.
p. ti. is. q. i. B. z. illa vendi pōt si null' i
ea sepultus sit. Alioquin loc' scūs ē re
ligiosus z vēdi nō pōt. ff. de reli. z. sup.
su. l. 2. 3. q. 2. quēsta. z. c. post q. 4. d. q. n
q. tra pura q. deputāda ē ad vsū sepul
ture. z. hec vēdi pōt. iz. q. 2. aurū. A. L. 6.
Inno. z. Hosti. Et addit Inno. q. si vas
aliquod lapideū uel ligneum pro aliq
sepeliēdo ē scūs pōt vendi. nisi sit scūs
sacrū per pontificē. vel ad hoc spāt. d
putatū. ex de reli. domi. ad hec. Licet
eim in aliquo loco sit sepultus aliqs
sine pontificis auctoritate. nō credim
locū sacroz fm canones. licet secus sit
scōm leges. ff. de reli. l. 2. Si autem lo
ca p. d. cā sint sacra uel ad hoc dputata
p. epm. vendē nō l. 3. ex eo. abolende. et
nōtur in dicta. q. i. B.

Quid est ius sepulture. R. h. Ray. Ius sepulture est qd opetit eccle ad sepeliendū aliq in cim terio suo. et p uen t ex pontific assignatōe. ar. 13. q. 1. ecclesias. Lōpetit at gnātr ecclesiis p rochialibus et illis qbus a iure vel p uilegio accessū ē. nō at aliis. A. Lon. Inno. qui ē dicit q nō ois ecclesia hz cimiteriū. s. ille tm q hnt pplm uel q hnt ex p uilegio. ut in sū. eo. ti. q. 2. B.

Ut alibi q apud ecclesiā possit eē sepultura. R. fm Inno. L. imiteriū v l quecūq sepulture obēt eē circa eccle siā. i. 7. q. 4. sicut. s. tñ bñ pōt cimiteriū aliq tūlū eē remotū ab ecclesia. nō tñ credim? q alicui loco ēt religioso ho spitali uel hī possit accedē sepultura nisi hēat ecclesiā. Itē in v rō cimiterio multe ecclesie possunt hēe ius sepeliē di prochiōs suos. A. Idē i dē. q. 2. B.

Ut pactū p iudicet sepulture? R. Pactum qd fit cū rectore prochiā ecclesie de nō recipiēdo aliq vel certos prochiānos ei? ad sepulturā suari de bet ēt ab his qbus a sede aplice sepul tura libēa ē ccessa. s. illi apud eos ele gerint sepeliri. ēt de pac. pactū. li. 6.

Ubi dō sepeliri q dedit nlla sepul tura electa? R. fm Jo. an. sup. c. alarū de sepul. li. 6. Sepeliri dō in sepulcro pentū exēplo pñācharū. i. 3. q. 2. Ebron ex eo. nos instituta. z. c. fraternitatē. uel i prochiāli ecclesia si cōsuetudo sit. A. Immo d iure cōi q dō regularitē sepe liri in ecclesia prochiāli. nisi cōsuetudo repugnet q seruāda foret fm Ray. et Inno. z in sū. e. ti. q. 10. vel nisi sepultu ra maiorū suoz sit alibi. extra eo. si qd li. 6. B. Qd si talis sit alienigena. uel viator. dō sepeliri apud ecclesiā i c? prochia mortu? est. i. 3. q. 1. ecclias. v l in ecclesia cathedrali si sit cōsuetū. i. 5. q. 1. c. p. A. Inno. at dicit simplr q talis viator dō sepeliri in ecclesia cathedrali hosti. ho ait. q si de facili z sine feto re portari possit. cū suis pntibus effz tumulād. ar. extra e. c. p. z. c. fraternita tem. nisi contraria cōsuetudo appareat

s. ut dicit Inno. ex e. c. i. hec oia discre to iudici cōmittant. B. Clerici qz si n eligāt sepulturā. sepeliri debēt i ecclesia vb. s. clerici. A. Idē in dē. q. 10. fm Inno. religiosi ho debēt sepeliri apud locū sue religionis vbi moriunt 16. q. 1. c. i. B. Itē q hz domiciliū in ciuita te uel castro. sed qnq ad villā ruralez se transfert cā recreatōis. v l ut rura lia exerceat. z nō electa sepultura dce dit n dō sepeliri in ecclesia dce ville s. in sua prochiāli. uel poti? i ea in q ma iorū suoz antiqz ab antiq existit sep tura. dūmō absq piculo. ad ipz vale at deportari. Mulier q plures viros habuit si sepulturā nō eligat ē cū uiro vltio c? domiciliū z honozē retinet tu mulāda. extra eo. is g. A. Al incipit. si quis. B. li. 6.

Quid de his q recipiunt alienū ad sepulturā in casu nō ccesso? R. Tenē tur ad restitutōez corpis si petat. Itē tenent restituere qcqd occasione illi? pceperūt. vel q pcepi potuerūt. A. s. de iure. z h? rōne male fidei fm glo. in c. cū liberū. extra e. z. nō i sū. e. ti. q. 12. B. extra eo. fraternitatē. in fi. z. c. ex pte p. z. c. cū liberū. z. c. cū in p sētia z extra eo. caigum li. 6.

Quis tenet facē expensas sepultu re? R. Heres tenet z ab ipso peti pnt qz v l qñ dēt cū defūcto. A. hoc hēf ff. de reli. l. 1. B. Et de hac mā vide. s. restitutō z. s. circa fi. Itē si mulier hz dōtē de ipa dote debēt fieri expēse funeris. si nō hēat. tūc ad ipsū maritū p tinct. ff. de reli. z sumpt. fune. l. 1. z. l. si qd. A. Delius i. l. q si nulla. eo. ti vbi pz q ad h? tenet hēs vxoris emanci pate si hēat p fēz. q si nō hēat hēdem tenet p f. q si p dīcti nō sup sint uel nō sint potētes. tenet marit? in q tū facō pōt. tenet ēt pncipalis maritus ad hoc vsq ad qntitatē lucrare dōt. ita tñ q si mulier hēat alia bōa in hēditate. pu ta ducentū. marit? tenet tñ p rata do tis puenientis ad eū q forte fuit in cē tum. z sic p tertia pte sūptuuz. z hēs

p duab' p'ribus. ff. co. l. Neratius. cu3
 multis sequentib'. Et idē q' in hoc. §.
 nōt in sū. eo. ti. q. 30. fm' hosti. **B.**
Quid de his q' morientē molestāt
 sepulturā ipediūt. aut funeri iniurian
 tur? **R.** Qui ad domū moribūdī acce
 dit z ipm uel alios molestat. uel reb'
 ei' signa pōit. cadit ab actōe. z i tātūde
 addēatur hēdib' defūcti. z publicatur
 etia p' bonoz ei'. z ē infamis. Et idēz
 in eo q' circa funus peccat. L. de sepul.
 vio. in auten. item qui domū. **A.** Ibi
 dī. Itē q' domū moribūdī accesserit. ip
 sum aliofue q' eiusdē familie sunt mo
 lestans. aut rebus ei' non seruato lega
 li officio signacula iponit ab actōe p'
 mortē illius cadat. z alterū tantūdem
 exigat ab hēdib' iniuriati. publicāda
 etia p' bonoz. ipso q'z ifamia nōro. Et
 eisdem penis subiaceat q' eo moriēte
 circa funus peccat z exequias phibz
B. Nec d'z ipediri sepultura p'textu
 debiti uel cuiuscūq' obligatōis. L. de
 sepul. vio. l. cū sit. **A.** Et ibi p'z q' q'cūq'
 p'missio siue obligatio fuerit extorta
 p' tale ipedimētū nulla ē. nec scā ofe
 sio. z data pignora debēt reddi. z ipedi
 ens puni' pena q'nginta librarū au
 ri. q' si nō pōt solue' p'uiat i corpe. **B.**
 Nec d'z inferri molestia infra nouez di
 es ab obitu. al' p' tunc est inutile. ut ibi
 in auten. s'z nec ante. **A.** Ibi dī. S'z nec
 ante nouez dies ab obitu numerādos
 vlla p'or'us fiat molestia aduersus
 quēlibet ex p'sonis defūcti. Si q' enim
 cautio: si qd' sit fiat. intile erit. Et idēz
 quod in hoc. §. notat. in sū. eo. ti. q. 30. s'z
 30. z hosti. **B.** Bū tñ impediretur
 sepultura in multis casib' aie de qb'
 hēs. i. sepultura 4. Utrū liceat spolia
 re mortuos. s. mortuos. §. 2.

Sepultura 2. s. q' tu3
 ad ele
 ctōem. p'cipitur vniuersis
 clericis secularibus z religiosis **A.** cu
 iuscūq' status uel cōditōis existant. ut
 in. c. aiarū de quo. i. **B.** sub intermi
 natōne maledictōis eterne. ne indu

cant aliq's ad vouendū iurandū fide i
 terposita. seu al' p'mittendū ut apd' eo
 rū ecclesias eligat sepulturā. uel iā ele
 ctaz vlt'rius nō inutēt. Aliē talis ele
 ctio irrita est. z q' sic elegerint. nec pnt
 sepeliri apud ecclesias sic electas. nec
 eligē alibi. s'z oio sūt sepeliendi apd' ec
 clesias apud q's fuissent sepeliendi si
 nō elegissent sepulturā. c'z d' sepul. aia
 rū. li. 6. Qui cōstitutōni supaddit q' q'
 d'rium fecerit sit excoicatus z nō possit
 absolui nisi a papa. uel in mortis arti
 culo. vt. s. absolutō p' s. 3. h. 4. **A.** De
 lius de hoc dī in cle. cupientes. ad fi. d'
 pe. **B.** Itē religiosi uel clerici qui p'
 dictos in suis ecclesiis uel cimiteriis p'
 sūperint sepelire tenent ad restitutō
 nem corporū si petāz. z ēt oīuz q' occa
 sione sepulture illoz puenerint quōli
 bet ad eosdē faciendā integralit' infra
 decē dies. quā nisi fecerint. ecclesie ip'e
 apud q's sepulti fuerint z cimiteria ea
 rundē ex tūc sint. z tamdiu maneat
 interdē donec facta fuerit restitutō p'
 dictoz. vt in dcō. c. aiarū. Sec' at vide
 tur dicendū q' q' p'po motu vouerz
 uel iuraret in tali loco eligē sepulturā
 q' fm' hosti. tūc tenet seruare. nisi ex
 cā noua p' orta. ut q'z scūs est ep's uel
 religiosus. uel locus ille quasi dissipa
 tus est. ar. c'z de reli. do. iter q' tuor. **A.**
 Lō. Ray. ut i sū. li. p' ri. 16. q. 24. **B.**
Eligere q's pōt sepulturam dimissa
 antiqua etiam. in loco minus religio
 so. extra eo. cum quis. li. 6.
Utr' religiosi possint eligere sepul
 turā? **R.** Nō. s'z sūt apud sua monaste
 ria tumulandi. pnt tñ eligē si qñ mo
 riunt eēnt adeo remoti q' o'mode por
 tari nō possēt ad illa. c'z e. religiosi. li. 6.
Utr' p'ies possint filius eligē sepul
 turaz. **R.** pnt eos sepelire ubi uolue
 rint si sint infra annos pubertat. s. 14.
 p'pletos. z cōsuetudo terre id hēat. Al
 nō. **A.** S'z sūt cū suis maiorib' uel in
 prochiali ecclesia tumulandi. ut in. c.
 l'z. de q. i. **B.** Ipsi tñ filii eligē nō pnt
 nisi post octū t'p's. Tunc eim pnt etiaz

absq; pñs assensu. ita tñ q si sñ filiis
mñ. nō pñt sine assensu eius relinqre
aliquid p aia sua. nisi habeant peculūz
castrense vel quasi. extra eo. licet. li. 6.
Quid si pñs sacerdos corp⁹ eius
q alibi elegat sepeliri violēt rapuit?
R⁹ fm hosti. Amittit ius qd in eius
mortuario hz. z ossa restituet. ex eo. c.
cū liberuz. Idē si aligs duent⁹ tot⁹ vel
maior ps eius hoc fecerit. Sec⁹ crede
rē si minor ps vel solus pñt h⁹ fecis
set. A. Idem in sum. eo. ti. q. i. 4. B.
Utr⁹ possit fieri pactio pecuniaria
sup electōne sepulture. R⁹ fm hosti.
Quicqd tpale pmittit vel dat vt tal⁹
electō fiat oio reprobat. qz simoniacū
eēt. i. q. 2. q. pio. ex de pac. c. fi. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 2. 4. ad finem. B.
Quid si qz mādāt corpus suū nō se
peliri? R⁹. Nō ē adimplēdū. ff. d. oñ. isti.
l. qdā. z nō ē. z. dñ. nūc auez. A. in glo.
Et idē. nō ē in sū. eo. ti. q. fi. B.

Sepultura ^{canonica} 3° . i. q. ad
portōnem. Qñ qz eligit alibi
sepulturā. de oibus q illi loco dimittit
oiz sua prochialis ecclia hñe canonicaz
portōem. que varia ē fm cōsuetudines
Alicubi. n. est medietas. alicubi tertia
alicubi qrtā. z iō cōsuetudini ē standuz
ex eo. certificari. A. Ibi dñ attendēdū
laudabilē cōsuetud. nē regiōis i solue
do. uel medietatē vel tertiā. uel qrtāz
B. Et si cōsuetu⁹ ibi nō appareat dic
hosti. spectandā eē cōsuetudinē me
tropolitane ecclie. Et si nec illa ap
pareat spectanda est cōsuetudo vici
narū. Et si varia sit: tunc fm hosti. qrt
ta debet. In hac. n. magis iura dōrda
re vident. ex eo. in nra. A. Idē notat
in sū. l. p. ri. i. 6. q. 16. z se. B. Si at esset
cōsuetudo q nil detur. hēs i. §. 4. nī
de his qui eligūt sepulturā apud frēs
pdicatores uel minores defunatum
ē q tenent ecclie prochiali dare qrt
tā nō solū de oibus funerib⁹. s. ē de q
buscūq; z quocūq; relictis. z ad qscūq;
certos vsus. z de qbus qrtā dari nō cō

sueuerit: uel aliis de iure nō deberetur
Itē de oibus datis. A. scetia sine testa
mento vt pz in cle. dudū. de qua. i. ad ē
de qlitercū qz donatis h⁹ casu. B. in
morte uel mortis articlo. in infirmitate
dantis de q decesserit fribus ipfis uel
aliis p ipfis. ex eo. dudum. in clemē.

Qñ aligs cui⁹ maiores solēt ab an
tiq i aliqua ecclia sepeliri ea dimissa
eligit alibi sepulturā. vtz canōica por
tio debeat ecclie dimisse? R⁹. Nō. s. z
potius illi ecclie in qua cōsueuit audi
re dina z recipe sacra. ex eo. cū qz. li. 6.

Quid si in vna solēt audire diuina
z i alia recipe sacra? R⁹. Ut qz portō ca
nonica debebit ei vbi cōsueuit recipe
sacra. ex eo. c. p. A. Hoc ver⁹ vñ. ar. c.
cū qz. ex eo. li. 6. z cle. dudum. de sepul.
vbi dñ istā portōem dandā prochiali
bus eccliebus z nō aliis. lz de hoc varie
opinionēs oliz fuerint que recitantur
in sum. eo. ti. q. 18. B.

Quid si cōsuetudo ē q nūbil def p
canonica portōe? R⁹ fm Ray. Lredo
q nō valet. qz est cōrōnem z nālē equi
tatem. ex eo. nos instituta. z. c. relatu⁹
z. c. certificari. Tñ fm hosti. hec cōsue
tudo bñ possit pñscribi si titulus pba
ret. A. Iste titul⁹ pōt esse scā fñmissio
ob bñficiū ecclie impensū. vel aliaz
rōnabilē cāz. dñ tñ ecclia ex aliis bo
nis possit sustentari. Al⁹ cōsuetudo nō
eēt rōnabilis. ar. c. statuto. §. religiosos
de deci. li. 6. Et hoc casu obtinet dictuz
Ray. cui ēr concordat hosti. ut in sum.
eo. ti. q. 17. B.

Q De quibus reb⁹ debz dari canonica
portio? R⁹ fm Ray. Nō tñ d oblatio
nib⁹ cercis z aliis h⁹. q ecclia in q qz
sepelitur recipit in die funeris. s. etiaz
de aliis q defunctus p aia sua illi ec
clie relinquit. ex eo. in nra. l. o. hosti.
z addit hoc itelligendū de his q relin
quunt occasiōe ecclie sine loci. Sec⁹
si intuitu pñone qñs eccliafice. dñ
mō nō i fraudē fiat. A. Et pñmif fieri
intuitu pñone si relingit sue dat a p
pinquis. Sec⁹ si ab cñneis. ex d testa

requisisti. **B.** Itē dicit intelligendum
esse tā de mobilibus q̄ de imobilibus
Excipiūt ornamēta ecclesie ⁊ pecūia
p̄ eis data. vel p̄ fabrica. annuuario
septio. trigesimo. ⁊ alia ad ppetuū cul
tū diuinū legata. d̄ quib⁹ canōica por
tio deduci nō d̄. nisi sc̄m fuerit in frau
dem. ut ep̄us si est consuetudo. seu p̄
rochia ecclesia defraudaret. c̄x d̄ testa.
c. fi. A. Idē in sū. eo. ti. q. 19. fm Ray. et
glo. ⁊ hosti. **B.** Insuper d̄ his q̄ testa
tor siue moriens relinqr̄ q̄buscūq̄ ali
is ecclesiis uel p̄sonis in coi. ut paupi
bus. nulli portōem hēbit p̄rochia ecc
lesia. vt Inno. d̄c̄ c̄x eo. relatu. q̄ ca
nonica portio nō est p̄stāda nisi ab ec
clesiis in quib⁹ sepeliūt. ut ad quā tran
sit se querēdo. vel alio mō. Lō. Sūlt. ⁊
hosti. A. Lon. et Ray. l. 3. Alla. videat
sensisse q̄ de oib⁹ relictis q̄buscūq̄
ecclesiis aliis debeat dari canōica por
tio. s̄ nō de relictis paupibus. vel con
sanguineis. vel amicis et p̄ salute aīe
sue. vt in sū. eo. ti. q. 15. Et de isto transi
tu. d̄c̄ vt. i. §. 9. **B.** Et nota q̄ ut dicit
Inno. q̄ ab ista canonica portōe dāda
p̄rochia lib⁹ nō sūt de iure exēpta mōa
steria vel alia loca q̄ al̄ sunt exempta
c̄x eo. in n̄a. ⁊ de testa. requisisti. ⁊ c. offi
cii. Itē nō q̄ fm hosti. l. 3. petito cano
nice portōis p̄petat sacerdoti p̄rochia
li. tū si ipse est negligens i petēdo ep̄s
poterit petē p̄ illo c̄x de succes ab ite.
c. fi. A. hoc vltimū d̄c̄m fuit poti⁹ In
no. vt p̄ p̄ eum. c̄x eo. relatum. vbi et
am dicit generalit̄. q̄ ep̄us p̄o eccl̄is
sibi subiectis p̄t agē. vt hētur in sū. e.
ti. q. 15. vbi hec notant. Et addit fm eū
dē Inno. q̄ ecclesia vbi q̄s habuit ec
clesiastica ⁊ pat̄na sepulturā. n̄ d̄ h̄re
aliquā portōem. imo. ip̄a d̄ p̄rochia li
bus ecclesiis. c̄x eo. c. p̄. Itē Inno. in d̄c̄o
c. relatu. dicit. Nota q̄ sicut canonicā
portōem p̄cipit ecclesia p̄rochia d̄ re
lictis p̄ sepultura. ita credim⁹ q̄ p̄cipi
at ⁊ de oblatis. p̄ aliis sacramētis. sic
p̄ b̄ndictōib⁹ nubentiū. ⁊ p̄ penitētis
⁊ p̄ extrema v̄ctōe. ⁊ aliis h̄i cum sit

eadē rō. s̄ q̄ dignus ē opari⁹ mercede
sua. c̄x eo. c. p̄. S̄ certe non v̄ eadē rō.
q̄ hec portō dat̄ p̄ administratōe sac̄
mentoz. ut in d̄c̄o. c. p̄. ⁊ iō ip̄is adm̄i
strantib⁹ debet. ⁊ non ab ip̄is de ip̄a
administratōe. Et p̄pterea d̄c̄m Inno.
nō approbat consuetudo q̄ ē optia legū
in p̄p̄es ff. d̄ legi. l. si d̄ interpretatōe. **B.**

Quid si moriē rex vel dux v̄ alia
p̄sona q̄ p̄ annū circulu. in diuersis ec
clesiis audiebat diuina ⁊ p̄cipiebat sa
cramēta q̄ si h̄ns duo vel plura domi
cilia in q̄b⁹ se p̄ter collocabat ⁊ elegit
sepulturam i alio loco cui ecclesie da
bit canonica portō? **R.** Ecclesie domi
cilioz diuident eā int̄ se. ar. c̄x de deci.
qm̄. ⁊ exp̄sse h̄r c̄x eo. cū q̄s. li. 6. A. **I**bi
p̄ q̄ hoc verū est q̄n̄ oīst̄ q̄ equalit̄
hēbat domiciliū in plurib⁹ loci. In du
bio at̄ dū apper̄ q̄ aliqui taliū multuz
fuerit vagat⁹. vt p̄ in d̄c̄o. q. 15. Inno.
dicit q̄ ep̄us data p̄ sepultura sua d̄
accipe ⁊ suā p̄tem dare ecclesie vbi se
peliūt. ⁊ de residuo d̄ p̄tes facē int̄ ec
clesias vbi p̄ circuli annū p̄cipiebat ec
clesiastica sacramēta. q̄ tales magna
tes nō morant̄ in vno loco. ar. c̄x. d̄ de
ci. quoniam. **B.**

Quid de q̄busdam regionib⁹ vbi d̄
oib⁹ mobilib⁹ q̄ defunct⁹ p̄t i testa
mēto relinq̄re siue legare ecclesia exi
git t̄nā p̄t. ⁊ morienti inūgit sac̄dos
q̄ reuelet oīa mobilia sua sicut f̄iē d̄r
in Britania minori. **R.** fm Sūlt. Nō
credo q̄ hec consuetudo p̄iudicare debe
at iuri coi. nisi legit̄e fuerit p̄scripta. ⁊
d̄dictorio iudicio obr̄ta. A. ut in sū. e.
ti. q. 20. vbi hec notat. **B.** v̄lēt auctori
tate sedis ap̄lice c̄firmata. Nec archi
ep̄oz v̄l ep̄oz illi loci c̄stitutōez ad h̄
sufficē. nisi assit volūtas v̄l c̄sensu s̄
d̄itoz q̄s t̄git. Et idē credo d̄ p̄d̄c̄o p̄ce
pto. s̄ q̄ nō tenent moriētes in h̄ casu
eis obedire. nisi in dictis casibus.

Pone q̄ defunctus eccl̄ie sue religt
decē ⁊ alteri ecclesie in q̄ elegit sepul
turā religt mille ut castrū. nūqd̄ p̄ma
eccl̄ia d̄z eē c̄tenta illis decē. **R.** sc̄dm

Ray. Si defunctus legauit hoc mō q̄ illis eēt cōtra. z sacerdos sciuit dātoz z recepit legatū. vñ renūciassē iuri suo z iaz nō poterit vltēius petē aliquaz portōem. Si hō defūct⁹ absolute reliquit z ipse absolute recepit. potēt nī hilomin⁹ de ceteris portōez vēdicare eē dō test. officii. l. saltē agat ad supple mētū opūtat⁹ illis decez. A. s. qñ ex p̄sit testator q̄ ecclesia essz illis cōren ta. z fecit in frandez modicā q̄ntitatez legādo. Al qñ ē adiecta talis cōditō. re capiēdo sibi p̄iudicaret. Qñ hō legatū absolute scī c. perit z itegrum legatū z canonica portio. nisi de mēte testato ris aliud apperet. ut satis colligit i di cto. c. officii. z ē ex dict⁹ Hosti. vt i sū. eo. ti. q. 2. vbi hec nōnē. B. sicut fili⁹ institutus i pte mīori q̄ legitia potest agere tm̄ ad supplemētū. L. d. iōff. test. si qñ. s. illud. z. l. omnino. z eē de empr. et vendi. cum dilecti.

Quid si q̄s elegit sepulturā i p̄pa ecclesia z ei nihil legauit. z aliis eccle siis mltā legauerit. nūqd potēt hec ec clesia petē aliquā portōez? R⁹ s. Ray. Si ē cōsuetudo q̄ eligētes sepulturaz i p̄pa ecclesia sp̄ aliqd reliquunt. pōt ecclesia illō petē ab hēdib⁹. nō iure ac tōis. nec differēdo pp̄ hoc sepulturam sz iplorādo superioris officium. eē de simo. ad aplicam. Si hō nō ē cōsuetu⁹ nihil pōt petē. sed solis funeralibus dz eē cōtra. Nā tenet ex officio ipm̄ sepe lire. eē de simo. si satis. z. c. cū i ecclesia possit q̄z i hoc casu iplorari officium iudicis aduersus hēdes si deprehēda tur dolus testatoris vel hēdū. Silt ad uersus rectores aliaz eccliaz. si z illo rū dolus deprehēdatur. A. Nā z circa talia dolus ē puniend⁹. eē dō testa. offi cii. z eē eo. in nra. fin. eū. Ray. Et scdm̄ glo. ei⁹ vñ q̄ p̄ma facie dol⁹ sit p̄sumē dus cū aliis ecclesiis multa legauerit et nihil p̄p̄e prochie reliquit. ut in sū. eo. ti. q̄one. 12. B.

Pōt q̄ aliquis eligit sepulturā ap̄d aliquā religionē. postea intrat in ipaz

z decedit. nūqd loc⁹ religionis tenebit ecclesie illi⁹ ad canonicā portōnem? R⁹ s. Ray. Dico q̄ si transit i infirmita te de q̄ moris tenet. eē eo. d. his. Sec⁹ si trāsit in sanitate. aut ē in infirmita te de q̄ nō moris. L. d. Hosti. A. Idem in sum. eo. ti. questione. 25. B.

Quid de leprosis intrantib⁹ domos leprozorū. nūqd sacerdos prochia⁹ pōt de eis morietib⁹ petē canonicā portōez? R⁹ s. Ray. Dico q̄ nō. qz par iudi cii ē ac si trāsiuerit sani ad religionēz nisi forte ex ipsa lepra moriantur. A. Multi. n. moriunt cū lepra. sz nō ex le pra. sz eū. Hosti. z i sū. e. ti. q. 26. vbi hec notat. B. In hac tamen parte tenē dā est cōsuetudo regionis.

Quid si aliquis recipiat in cōfratrem alicuius loci religiosi. nō tñ oblati sū is bonis sed sibi retētis. A. q̄ ad ius p̄petatis. sz si oblata p̄petate retine ret sibi vsufructū in vita. qz tūc bene gaudz p̄uilegio fligōis. ut i. c. ut p̄uile gia. de q̄. i. B. z ibi eligat sepulturā? R⁹ s. Hosti. Nō libēat a canonicā portō ne. sicut nec eximis ab ep̄ali iurisditō ne etiam si ipsi religiosi sint exempri eē de p̄uile. cū z plātare. s. d. cōfratrib⁹ z. c. vt p̄uilegia. idē Hosti. A. Idē i sū. eo. ti. q̄one. 27. B.

Quid si quis ingressus religionem decedat in tpe nouiciat⁹? R⁹ s. Ray. Hosti. Puto canonicā portōem ecclesie p̄ori nō dberi. Quāuis eiz exire potuēt. nī tñ exiunt sz in religiōe decessit. z hoc suffi cit q̄ ad q̄rte retētōez. eē de his. A. Lon. Hosti. vt i sum. eo. ti. q̄one. 28. B.

Quid si infirm⁹ i vna prochia faciat se deferri ad aliā z ibi moriat⁹? R⁹ s. Ray. Prima ecclesia nō. p̄p̄ hoc p̄uinatur canonicā portione. ar. eē eo. d. his. A. Idem in sum. eo. ti. questione. 29. B.

Sepultura q̄rto. s. qñ p̄hibeatur

p̄hibeatur i cimiterio epe liri oēs hēcti. eē de hēcti. sicut. Et d. hō s. hēcti. z. s. etia si p̄ mortē appeat

de hēsi. 24. q. 2. sane pferf. Silt ēr p
hibent pagani. 7 iudei. d. se. di. eccle
sia. 7. c. se. A. Et ibi p3 q idē ē de oib
infidelib. B. Item gnātr oēs excōi
cati. 24. q. 2. sane qd sup. ex d pūkepi.
li. 6. Etia3 excōicatus minor. ar. in di
cto. c. sane. Et itelligendū h3 Būlk. d. ex
cōicatis miorz si notorie sic excōicati
sūt. Itē idē d. excōicato etiā iuste. vt
nō ē ex de resti. spol. l. as. in glo. circa fi
nē. Itē phibent q in tormētis moriū
tur. Et expōit hosti. et si qs ibi letale
vulnus accepit l3 postea supuixerit q
qūis peniteat 7 ei eucharistia n̄ nege
tur. carebit tñ ecclesiastica sepultura. ex
de tornea. ci. Hoc tñ itellige de illo q
veit cā exercēdi se i torneamēto. nō d
aliis. ex de tornea. c. 2. Nā 7 fm Būlk. i
telligit tā de militib. q de armigeris
eoz q ibidē in armis se exercēt. Sec
de illis q illuc uadūt cā curiositat. vt
ad videndū. uel qūq3 alia cā. Itē pbi
benf illi q se occidūt. 13. q. 2. q. 2. q. 3. q. 5.
placuit. Et h. itelligēdu3 fm Būlk. si p
emerūt se ex despatōe uel iracūdia. se
cus si ex furore uel a casu. Un sic dicit
Ber. ex e. ex pte. Si qs pp fugā se pci
pitaz i aquā. q3 sic credit se euadē pos
se n̄ iputaf ei si dñiū euentat. 7 h. cum
p bono 7 licito h. faciat. ar. 13. dis. ner
uiz. q. 5. de occidēdis. Lō. hosti. Item
qñq3 infdicie sepultura gnālī. ut oib
de tali loco. tpe infdic. ut. s. iterdictū
4. q. 3. Itē manifesti vsurarii. ex de
vsuris. q. 2. 7 eo. ti. q. 3. li. 6. Itē3 qūq3
pbyterū tutorē i testamēto filiquerit
21. q. 3. cyprianus. 7. ss. dis. neq3. apud.
Sed ut dicit ibi glo. istud hodie nō h3
locum. Item blasphemus dei. extra
de male. c. fi. A. Et ibi p3 q h. vep ē
qñ maledicus recusat agē statutā sibi
pniām. 7 n̄ al. Itē mōach. pbyz hñs
ex de statu mo. sup. quodam. Et gnātr
null. notori de mortali peccato sepe
liēd. est. 13. q. 2. quib. 7. c. non extime
m. 7. c. obeuntib. Et hec locū habent
si tales n̄ sūt ecclesie recōiliati Nam
si recōiliati cēnt. uel certa pñie signa

appent sepeliēdi sūt. h3 hēdes tenētur
sac. i. facē p eis. ex co. p. rochiano. nisi
fuerit raptor. de quo. s. raptor. p. 5. 2. A
7 ibi lati in additōe. B. vel occisus i
torneamēto vt dictū ē. A. vel etiā ex
cōicat. q3 in excōicatōe mortu. nō d3
ecclesiastica sepultura sepeliri anq3
fuerit absolut. lic3 signa pñie i eo ap
paruerint. extra de sētē. exco. a nobis.
2. B. Item n̄ ē sepeliēd. qui saltem
semel in anno nō ofitetur. extra de pe.
omis. Et hoc itellige nisi i articulo mō
tis existēs signa cōtritiōis ofiderit. Ad
quod pbādū scdm omēs in hoc casu
sufficit vn. testis. 26. q. 6. q. recedūt 7
c. se. A. Et ibi h. nōt glo. q3 ex eo. nli
piudiciū gnāf p. c. placuit. 7. c. cū itaq3
de con. dis. 4. Nam iura h allegata nō
faciunt. pzedcā etiā omnia notātur i
sum libro p. ti. is. q. 3. B.

Quid si tales q dicti sūt sepulti fue
rūt. R. Si corpora eoz discerni pnt
exhumādi sūt. aliter n̄. ex co. sacris. et
ecclesia siue cimiteriū ē recōiliādū3
extra de cōsec. ec. vel altar. cōsuluit
A. Et ibi pater q h. fieri d3 aspōne
aq solennit bñdicte sic in dedicatōe ec
clesie fieri ofucuit. Et benedictō aque
et recōiliatō d3 fieri p epm eo. ti. c. aq
Et si fuerit infidelis sepl. debēt etiam
tigna 7 p arietes radi. de cōsec. dis. i. ec
clesiā. B. occulti tñ pctōres sepeliēdi
sūt nisi forte eēt aliqs excōicat. vt hē
tic. q3 cui n̄ cōicamus uiuio: nec mor
tuo cōicare debem. vt. s. excōicatō 6.
5. fi. A. Idem qd i hoc. s. notaf i dicta.
qōne. 3. fm hosti. Ray. 7 Boffre. B.

Quid fiet si dubitet de cadauere
vtru fuerit xpiani. vel pagani. vel ex
cōicati. R. Unde i meliore prem iter
p etādū. nisi aliqua probabilitas ess3
de opposito. vt extra co. sacris. 13. qōne
2. non extimem. de conse. dis. i. ecclesi
am. A. Idem in sū eo. ti. q. 4. B.

Utrū suspensi 7 hi sūt sepeliendi?
R. Sepeliendi sūt dū tamē penituerit
13. q. 2. c. si. verūtū ad deponendum eos
de patibul regnī licētia iudicj scētari

ne iusticia cōtēni videatur. ff. de cada. punito. l. i. r. 2. Sed et ipam licentia iudex denegare non dicitur in hoc casu. A. hoc pbat. ff. de cada. punito. l. i. vbi dicitur quod corpora talium danda sunt cuilibet petenti ad sepulturam. pnt tñ qñq; ex cū denegari. vt ob magnū aliqđ delictum. puta lese maiestatis. ff. e. l. i. B. Nā et corpus xpī talibus daf. vt. s. cōicare. s. fi. De raptoribus quibus etia; penitēti bus qñq; negat ecclesiastica sepultura. hēs. s. raptor p. s. p. A. et ibi latius in additōe. B.

¶ Utrū mulier pgnans defuncta debeat sepeliri. R. fm hosti. Si ē certū quod pnt mortuū sit. tūc mulier cū partu sepeliet. Si hō certū ē quod viuū uel dubitatur de hoc. tūc mulier dicitur pū sci di. et si partus viuus sit dicitur baptizari. si mortuus. et cimiteriū sepeliri. A. Idem in sum. eo. ti. q. 7. B.

Seruus primo cōit. Et tñ modis efficiunt serui. Nā quidā statim cū nascunt serui sūt. vt qui de mīse ancilla nascunt. hoc tñ videtur plenius. i. s. 3. Quidā hō sūt iuregenitiū. ut q in bello iusto capiunt. Quidā fiūt iure ciuili vt q maior. 20. ānis pafus est se venūdari ad pciū pncipādū Et de hoc hētur. i. s. 4. De his tribus modis hī insti. de iure pso. s. serui autē Itē sūt aliq serui qā ius ciuile eos in penā subiicit seruituti. ut libert. p pē ingritudinē. ur. s. libert. s. 2. Itē iure canōico raptor mulieris efficiť seruus rapte. ur. s. raptor. 2. s. 2. Itē defērentes auxiliū saracenis efficiunt serui: capientū eos. vt dictum ē. s. saracenus. s. 2.

¶ Sūt alii serui magis largo mō dicti vt ascripti: cui siue originari qđ ideo ē. s. qdā hōies q ita ascripti sūt tris colendis quod nō pnt a cultura recedē sine dñorū volūtate. nec pnt vendi sine gleba. nec gleba sine illis. Et dicunt ascripti. qz ascripti siue deputati sūt ad culturā. et originarii qz a suo origie ta

les sūt. Hi ēť serui qñq; coloni dicunt Itē tales nō sūt ppe serui. A. Idem in sū. l. i. p. ti. s. q. 64. fm glo. Ray. B. nec repellī debēt a legitimis actibus nisi quod ad ordines nō debent admitti. nōt ex de iudeis. multoz. A. In glo. B. Et dī. s. 4. q. s. autē leges. A. ibi hoc hī in tex. et glo. Et hī originarii bñ pnt ordinari de volūtate dñorū. ut nōt glo. in dicto. c. multoz. p. c. si qz obligatus s. 4. dī. Itē qñq; ēť s. voluntate. s. i. ipis possessionib. ea. dī. si seruus 2. vbi dī. Ascripticos hō in ipis possessionib. clericos et pter volūtate dñorū fieri pmittimus. ita tñ vt clerici facti ipositi sibi agriculturā adimpleāt. B.

¶ Cuius penitis additōz filius debeat seq. R. fm Tho. in 4. dī. 36. fm leges ciuiles ptus sequitur ventrē. et hī rō nabiliter. qz ples hī a pte cōplemētuz formale. s. a mīse subam corpis. Seruit. at ē additō corpalis. cū seruus sit q si insti. m dñi in operando. et iō ples in libertate et seruitute sequit matrē. sed in aliis que pntent ad dignitatē q est forma rei segtur ptez sicut i honozib. muneribus. et municipiis. et nobilitate et aliis hī. Et huic cor. canones. et lex Moy si vt p. Exo. 21. In quibusdā tñ terris q iure ciuili non regūt partus sequitur deteriorē additōem. vt si paf sit seruus qñq; vxor sit libera. erūt fili serui. non tñ si post pactū mīmoniū p se in seruū dedit nolēte vxore. et fili si fiat eo. Si atē vqz sit seruul cōditōnis et ptineāt ad diuersos dños. tē diuidūt filios si plures sūt. uel si vn. tñ. vn. alteri recōpēabit de pcio et accipiet natū in sui seruiciū. Tñ non est credibile quod talis cōsuetudo possit esse ita rōnabilis sicut illud qđ multozum sapientū diuturno studio determinatū est. A. Lon. p. ut in sū. l. i. 3. ti. 17. q. 8. B. Et nota quod fm leges siue mīr fuerit libēa solū qñ cōcepit. vel solū qñ pepit vel ēť medio tpe. sufficit ad libertatē ples. ur. ff. de sta. ho. l. 2. serui. B.

¶ Qualis liber. hō qui patit se venū

dari fit seruus? R. Sex requirunt. Primum
 qd sit maior. 20 annis. L. d. libe. ca. si mi
 steriu. fm qd intēdat p̄ciū p̄cipare. L.
 de libe. ca. nō iō. Tertiu qd in xitate p
 ticipet. ff. g. ad liber. pro. n. l. 1. Quar
 tū qd p̄tor credat ipsū suū eē. ff. d. lib.
 ca. l. liber. §. si qd scies. Quidū vt ille q
 vēdit sciat qd tōez suā. ff. qd ad lib.
 p. nō lig. l. q se. A. Hec lex non v̄t ibi
 hēri. B. Sextū qd venditor sciat ipm
 eē liberū. ff. qbus ad lib. pro. nō l. 1. 4.
 A. In hac. l. parū v̄t hoc p̄bari. Pre
 deā tū sex requisita notant ēr in sum.
 l. 4. r. 4. q. 16. fm hosti. Boffr. 2 Azo.
 B. Si aliquod istorū deficiat iure
 cōi in īgenūtatē reuocat. Qd si n̄h̄
 deficiat si postea manumittat non fit
 ingenu? s. liber? ff. d. sta. ho. hō liber.
 n̄h̄ reddat dñō p̄ciū. ff. si īge. manu. l.
 2. r̄iso p̄. Qd tū p̄ciū dñs inuitus nō co
 gitur recipere fm quosdam. A. 2 in
 dicta. l. secunda. videtur hoc tenere
 glo. B.

Qualit̄ serui efficiant̄ liberi? R.
 fm hosti. multj mōis. Uno mō p ma
 numissionē. vide. s. manumissio. §. si.
 Itē fit alijs liber si cū languidū dñs
 exposuit. vel ei alimēta negauit. vt. s.
 exposit? Itē qñ alijs vēdit ancillam
 ne p̄stituat. 2 emptor fac. s. fit libera
 Itē si seru? pileat? incedit an cadauer
 dñi dū deferat ad sepulturā. Itē si post
 q̄ lata ē s̄cia s̄ illū q dicebat seru? dñs
 postea p ipō p̄ciū recipiat. Itē si dñs
 ancillā i m̄rimonio collocauit scribēs
 p ea dotē. Itē si seruū appellauit fili
 um actis īfuenientib? qñ in figura
 iudici. Itē si dedit seruo iustm p qd
 ei? fuit? pbat. 2 alijs casib? q hēnt. L.
 ex g. cau. ser. pre. lib. ac. p totū. A. 3bi
 d̄ p̄cis cāis parū v̄t dicit. s. ponūt alie
 cause ex qb? sui pueniūt ad libertatē
 2 alie ēr ponūt. ff. q sine ma. ad liber. p
 ue. p totū. S. hoc parū faciūt ad forū
 p̄niale. B. Itē si inde xp̄ianū mācipi
 um emerit. vt. s. iude? 2. §. p̄. 2 cē de iu
 deis. c. fi. De fuis iudeoz 2 saraceno? ui
 de. s. iude? 2. §. p̄. A. cunctis additōib?.

B. Et q? seruus manumissus d̄ liber
 tus. Facit ad hoc supra libertus. per
 totum.

Seruus secundo

q̄rū. ad ordinatōez. Nullus
 seruus siue puati siue ecclie ordinari
 d̄ nisi p̄us manumittat. dif. 54. c. p. 2.
 2 3. Et rō ē seruilis vtilitas atqz cleri
 calis dignitas. dif. 54. admittunt ēr d̄
 ser. nō ordi. s. seruo? A. Alia rō ē qd d̄
 eē inunis ab alijs q dīne milicie ē ag
 gregandus. ut a castris dñicis illa ne
 cessitate abstrahat. 54. dif. c. p̄. B. Et
 hoc intellige verū in oī gnē suoz. de
 quibus etiā hēs s. seru? p. §. 2. A. Et
 ibi de hoc dictum est. B.

**Utrum seruus ecclie liberatus
 possit ordinari retento iure patronat?**
 R̄ideo scdm Ray. Sic dico retento
 iure quo ad hoc q non iniuriatur ec
 clecie. nec accusat illaz. nec testificatur
 contra eam. dif. 54. qui ex familijs. A.
 Hoc. c. parū facit quo ad hoc. sed be
 ne faciunt iura. l. allegata. B. Immo
 etiā si simpliciter fuerit manumis
 sus tenetur ad predicta. aliter reuoca
 tur in seruitutez. 12. q. 2. diaconi. 2 c. ep̄s
 qui mancipium. et. c. qui liberti. 2. c. oc
 taua. extra eo. ti. de familijs. Dicit et
 am quidam q tenetur quo ad alias
 honestas opas l3 nō sint notatiz impo
 site. vt in dicto. c. diaconi. et similibus
 A. Hec iura satis videntur ad hoc
 facere. B. non tamen tenetur ser
 uire ecclie perpetuo in officio cleri
 cali. nisi expresse dictum sit in ipa ma
 numissione 2 ordinatione extra eodē
 libentius. Et posito q fuerit exp̄ssū
 non tamen reuocabitur in seruitutem
 si non vult in illa ecclia seruire in di
 unis officijs. nisi admonitus perdura
 ret in contumacia. extra eo. nullus cle
 ricus. A. Idem in sum. l. 3. r. 17. q. 1.
 De bonis autem libertozum ecclie.
 vide supra libertus. §. si. B.

**Utrum seruus puati liberat? pos
 sit ordinari retento iure patronatus?**

R. fm Ray. Non debet ordinari nisi prius cōsecut' fuerit a dño plenā libertatem. ita q' non teneat p'stare p'ono opas. nec fabriles q' cōsistūt in faciēdo nec obsequales q' cōsistūt in non faciēdo. dis. 54. c. p. 2. 2. c. q. cū q. 2. c. vlti. A. Lon. Ul. ut in dca. q. 1. B. S3 vtz dñs possit in tali liberto retinere opas spirituales. Dicendū fm hosti. ut vites omne dñū. q. h'onus erit iponendū in ipsa manumissione aſi ordinatiōez z sic in ipsa ordinatiōe poterit on' iaz impositū declarari. ex d' elec. significati. ad fi. z ex de pben. significati. Et si talis ordinatus nō seruerit poterit d' gradari. 54. dis. frequens. z. c. q. cū q. ex eo. nullus. Si tñ scus fuerit sacerdos nō fiet seruus dñi oliz sui. Idē Hoff. et Jnno. A. Si hō non sit scus sacerdos vñ q' possit in seruitutem ēt puari reuocari si nō seruerit in diuinis. put te nef. ar. h. a xrio sensu. Facit in ar. et di. cū. c. frequens. adhibita tñ moderatiōe de q' in. 5. se. Et idē ēt qd hic notat i sum. eo. ti. q. 2. B.

Quid si seruus fuerit ordinat' nō accepta libertate? **R.** fm Ray. Si fuit ordinat' dño sciēte z nō dīdicente. eo ipso ingenuus sit dis. 54. si seruus sciēte Et hoc verū ē ad q'scūq' ordies fuerit ordinatus. Idē Hoff. z Jnno. Si vero dño ignorante uel sciēte et dīdicente A. hic ut p3 i sū. e. ti. q. 3. distinguēdū ē. qz aut ordinatore uel pñtatore sciēte dīditōem ordinandi ordinat' ē. aut nesciente. In p' casu ordinatus fmanebit in ordine. s3 ordinatoz uel pñtatoz v3 dēnari dño in duplū. dis. 54. si seruus absente dño. z hoc si alē tñ sciunt Si hō abo seuerūt. dabit vnū p'sentatoz. z aliū ordinatoz. S3 si neut' h3 vñ soluat. potēit dño sibi postulare illum restitui. ar. di. 54. ex antiquis. In 2^a ca su cū ordinatus ē ordinatore vñ pñtatore ignorāte dīditōz eius. sit qd seq tur. B. tunc si ordinatus est in sacēdo tē remanebit in eodem ordie. peculio si quod h3 dño restituto. Qd si nō h3

peculū. nec est q' redimat ipsū. d3 suo dño reddi ad seruendū ei in seruitutis q' ordinē suū deceāt. vt hōis candicis missa z h' 54. dis. frequens. Qd si cōtumar hoc renuat deponi d3. ex eo. null' in fi. Si hō ordinatus ē in diaconū. dabit p se vicariū. z tpe remanebit in ordine. Al' reuocabit in seruitutem nisi aliquis vellet eū redimē. z idēz intelli ge de subdiacono. ex eo. miramur. In aliis ordinibus absolute in seruitutez reuocabit. 54. dis. nulli. z. c. ex antiquis Satis con. Hoff. z Jnno. A. Lon. etiā Pe. ex in dicta. q. 3. B.

Intra quod tps possit dñs seruū ordinatū reuocare? **R.** fm Ray. Reuocare poterit infra annū a tpe sciētie dñi. ar. i7. q. 2. si q's incognitus. A. Lō iuncto. c. si seruus sciētie. 54. dis. B. Itēz Hoff. hosti. z Pe. A. hugl. aut dicit q' p'utaf a tpe ordinatiōis in fauorem ordinis. vt in sū. eo. ti. q. 6. S3 prius dñi verius vñ. ar. dicti. c. si q's incognitus. B. Et rō q're clericus nō pōt repeti vltra annū cū seruus ingressus religionem possit repeti infra tricenniū est ista. quia cleric' cōter publice manet. monachus hō secrete. A. hec rō fuit Jnno. ut p3 in dca. q. 6. B. Et p' dictū pūctum de religione hēs. s. religio 2. 5. 4. 2. 5.

Pōt q' seruus q' ordinatus fuit restitut' ē dño suo. nūqd licebit dño manus inicere in eū? **R.** fm Jnno. Non. al' incideret i canonē. i7. q. 4. si q's suadente. S3 nec tali seruo licebit dñe m'fimonū p'p' votū qd itelligit fecit se in suscepōe ordis sacri. ex de iuer. diu. quidā. 54. dis. cū in p'rito. z p'hibend' erit p ep'm. ar. 96. dis. si impator Aliis autem pūlegis clericalibus nō gaudebit. ex de cle. diu. Johānes. z. c. se. Idē i oī gñē seruo. 54. dis. frequens. A. Jnno. clarius loquit sic. Idem dīcimus i originariis z ascriptis. z in oī bus q' cōditōne serui. uel rōcinio. uel cyrocino sunt obligati. 54. distinctiōe frequens. Idem etiā in libertis si ali

qđ obsequiū psonus sibi retinuit. 54.
dis. qđ q. Idē ē in obligatis functioni
bus. i. publicis officiis. si. dis. ptea. z in
dcā. gōne. 6. B.

Sz qñ seru' ordinat' siue pfectus
reddat dño: cū alia res psecrata nō red
dat. ut. 14. q. vlt. operim'. R. Duplex
ē rō. Una qz in reb' aliis z maxie in aia
tis q̄ sole psecrant null' ē dolus. sed in
hoie sic. Alia qz in reb' maiatis psecra
tio ē in supficie. z iō nō debet a manu
pphana tractari. in hoie hō ē aia que
tāgi nō pōt. 32. q. 7. licite. Lon. Hoffre. z
Hosti. A. z Ul. z Pe. Et fuit pncipa
le dñi Ray. ut in sū. co. ti. q. 7. B.

Seruus 3° q̄ ad mīmo
niū. Utz ser
uus sine sensu dñi possit ma
trimoniū contrahē. R. fm Tho. in 4° dis.
16. sic fu' nō subdit dño qñ libē come
dere z dormire possit. z alia hī facere
q̄ ad necessitatē corporis pñēs fm nāz.
ita ē nō subdit ei q̄tū ad hoc q̄ nō pos
sit libere mīmoniu contrahē et co nesci
ente aut dñicēte. Un' z si dñs oppositū
pcepit nō t. nē ei obedire. nec de con
trahendo. nec ē de cōtinēdo. qz in vtro
q̄ sui iuris ē z tenet mīmoniu. Debēt
tñ nihilomin' debita seruitia dñs ex
hiberi. ex de iur. ser. c. p. A. Lon. Pe. z
Al. z Ray. z glo. vt in sū. li. 4° ti. 4° q.
8. z sequen. B.

Pone qd dñs aliqd pcepit seruo cō
iugato z eodē tpe vxor petit debitum
vel eo. R. fm Ray. Lredo qd si cōtraxe
rit seruus dño sciente. dñs reddē debitū
qm cū dñs pcessit pncipale. s. mīmoniu
um intelligit concessisse accessoria. ex
de of. delega. ptea. i. fi. Si hō cōtraxe
rit igno rāte uel dñicēte dño. dñi mā
datū dñs implere. nisi pbabilit timent
periculū adulterii ex dilatiōe. uel nisi
magnū fiat pñiciū vxori. Lon. Tho.
Pe. Inno. z Hosti. Addit qz. Tho. q
o3 diuersas circūstārias attendē. ut ex
his cōsideret cui magis uel potius i tñ
uel tali casu sit obediendū. Itē Host.
Et vide. i. s. vlt. A. Idē in sū. e. ti. qōne

19. B.

Quid si iunges. s. serui habēt diuer
sos dños diuersarū regionū. ita qd non
possunt cōuenire ad officium iugale
R. fm Hoff. ut euit tē fornicatōis mā
cogef p ecclesiā alter dñop vendē alci
volenti emē. uel si neut' vult emere co
gant vendē cuilibet extraneo in pro
uincia cōserui. uel venalē exponē et si
nullus appeat emptor emat ecclesia.
ar. 54. di. fraternitatem. A. Idem i sū.
co. ti. q. 12. B.

Quid si dñs seruū iugatū vlt vē
dere in remotā regionē. R. fm Bunt.
Prohibēda ē talis vēditō: sed cogi de
bet dñs alii vendē eū bonas cōditōes
afferenti. Interest. n. rei publice ne qf
re sua male vraf. in Insti. de his q sui
uel alie. iuris sunt. s. pñt. Lon. Tho. Pe
z Inno. A. licz Ala. aliud dixerit. vt in
sū. e. ti. q. xi. vbi ē p q pñcis con etiaz
Hosti. dicens qd pñcē obtinent qñ am
bo sunt serui. Et id qd sequit non fuit
Hosti. s. pñt. ut ibi. B. S. z Hosti.
addit qd si mīmoniu fuerit factū. sine
licentia dñi z nō hz in alio loco iustuz
emptorē. posset eū vendē in remotis
aliis non dñs hoc facere.

Utz seruit' possit venire p' mīmo
niū. R. fm tho. z Pe. sic. Vir. n. licet
sit in prāte vxoris in his q pñtēt ad
redditōem debiti. in aliis o'bus est sui
iuris. Un' in redditōe debiti p hoc non
dñs pñiciū vxori fieri. si forte dñs pñ
perz aliqd eadē hora. qz magi ēē obe
diendū vxori q̄ dño. Uxor tñ sine con
sensu viri se in ancillā vendē nō possz
qz vir caput est mulieris. Lon. Al. A.
Idē in sū. co. ti. q. 13. B. Et vide. s. s. 2°
Utrum seruus qui fuerat ordinatus
z nunc est restitutus possit cōtrahere
matrimoniu. vide. s. seru' 2° s. p. Quō
cōditō seruitutis impediāt mīmoniu
bēs. s. mīmoniu 4°.

Simonia p cōit. Simo
nia est studio
sa voluntas emēdi t' vendēdi
aliquid spūali annexū. Sic diffinitur

a Tho. in 4.º sen. dis. 25. et in scda scbe
dis. 100. Sicut et ab alijs. A. s. theologus
et iuristis cõit. ut in sum. li. 1.º. p. 1.º. q. 1.º. Et
facit. i. q. 1.º. g. studz. B. Et qd dñ. spuale
intellige ut ordies et alia sacra. Qd at
dñ. spuali anextu. intellige ut qda q non
sunt ita pprie spualia: s. sunt spualibus
adiucta et qñ alligata. ut est ius patro
natus et hi. Qd si nõ addas. spuali an
nexum. sufficit fm Ray. A. Na et ane
ra spualibus largo mō dicunt spualia
ut in dca. q. 1.º. et hic sequit. B. q. oia ta
lia possunt intelligi per id qd dñ. aliqd
spuale. Et nota q. noie emptois vt vē
ditionis intelligitur ois contractus non
gratuitus. ppter pmutatōez. A. Idez i
dca. q. 1.º. et facit. i. q. 1.º. sunt nonnulli. B.
de q. s. pmutatio. A. Ibi patz q. in ra
li. b. possit fieri pmutatō. et qñ. B.
Un nec transactio pōt fieri sup spuali
bus. ex de transac. sup eo. De transacti
one vide. i. transactō. §. 2.º. A. Et ibi pz
qñter possit fieri in spualibus. Et add
fm Tho. scda scbe. q. 100. arti. 1.º. q. vo
luntas dñ. q. iusticia et oēs ptes eius et p
pñs oia opposita sunt in volūtate sicut
in subiecto. et iō cōuenient simonia p
voluntatem diffinit. Facit. ff. de iusti.
et iure. l. iusticia. Utz at p solā volūta
tem committat simonia tange. i. §. 3.º.
Item dñ. studiosa fm Tho. in dco arti.
p. ad designandū electōem que pñci
palit pñet ad virtutem et viciū. et talis
electio sufficit et si sit ex voluntate nõ
libenti uel et coacta. extra eo. Darthe
us. et ibi glo. nisi forte sit coactio pñsa
extra qd me. cā. c. sacris. Et sedit Tho.
ibidem. Non at ois q. peccat electōe
peccat in spūm scñ: sed solū qui pñci
eligit p cōtemptrum eoz p que hoies
solent retrahi a peccando. Dñ. ergo stu
diosa qñ ex ipā volūtatis electōe pro
gredit ad exteriorē actū. ut in sum.
eo. ti. q. 5.º. Hosti. at clarius diffinit sic.
Simonia est spualiū uel annexoz spi
ritualib. pcedente pacto pmissionis.
cōditōis. modi. seruiti. precū. uel cu
iusvis rpalis receptio uel donatō. vt i

sum. eo. ti. q. 1.º. B.

Utz simonia sit hēsis? B. h. Tho.
in 4.º dis. 25. Simontaci nõ sūt pprie et
p se loquendo hēfici. cū non hēant ali
quam falsam opinionē. s. dicūt hēfici
ppter similitudinē actus qz ita operā
tyrac si extimarent donū spūs scī pe
cunia possideri. que extimatio eēt hē
tica. A. et qz et in pmo auctore Simo
ne ex mala radice infidelitatis pullu
lauit. cui dictum est. Extimasti donū
dei pecunia possideri. Act. 1.º. fm Ul. et
in sū. c. i. q. 2.º. B. Unde Greg. in fgi
stro dicit. Lum ois auaricia sit idolorū
seruitus. q. s. q. hāc i ecclesiasticis digni
tatib. dādis non p̄cauet. infidelitatis
p̄ditōni subicitur. etiā si fidem quam
negligit tenere videat. i. q. 1.º. cū omnis.
Et iterū dicit q. impia hēsis macedo
nii tolerabilior eēt simonia. i. q. 1.º. eos
A. Et ibi patz q. hoc non fuit dictuz
Greg. sed tharasi constantinopolita
ni epi. B. Et cetera crimina in com
paratōe simoniace heresis quasi pzo
nibilo reputantur. i. q. vlti. c. fi. possūt
quoq. p̄prie et per alium modum q
dam simoniaci dici heretici. s. tenētes
quendam errorem eiusdem simonis
qui dixit q. mundus iste nõ erat crea
tus a deo. sed a quadam supna virtute
ut dicit Isidorus 9.º etymologiarum.
A. idem in dca. q. 2.º. B.

Quare simoniaci poti⁹ dicuntur a
Simone qui voluit emere donū dei
q. Byezite a Byezi. qui vēdidit donū
dei? B. qz magis completa fuit ratio
huius peccati in Simone q. in Byesi.
Nam Byesi solū vendidit modum dei
at Simon et emere uoluit. et vendere
intendit. i. q. 1.º. saluator. Lon. Tho. scda
scbe. q. 100. Lon. etiā p̄e. et Ul. ut in sū.
eo. ti. q. 4.º.

Utz sola volūtas faciat hoiez simo
niacū? B. fm Ray. et alios tā iuristas
q. theologos. Quedā sūt phibita qz
simoniaca. ut emē uel vendē sacra et
hi. Et in istis sufficit sola volūtas. Et
intellige fm p̄e. q. ad forū diuinū. s.

quo ad forum humanū si in nullū ac-
tum extitit. neq; facienda neq; pacifec-
di nō diceret simōiac? et sufficit q; pe-
niteat. Quedā sūt simoniaca q; pbi-
bita. s. p. cōstitutōem ecclesie. ut cū qd
renūciat ecclesie ut det alteri. puta ne-
poti suo. Sūt fm Hoff. vendendo vi-
caria castaldionatū. aduocatiā. acono-
marū. et hī. extra eo. ad nostrā. i. q. i. si
quis eps. 2. q. 3. saluator. et in his nō suf-
ficiat sola voluntas siue appetitus q;
dā. nisi pcedant in actum. extra de off.
delega. ex pre. p. A idem in sū. eo. ti. q.
5. B. Sed et hoc intellige q; si volun-
tas deliberata hic fuit. ita q; p eū. non
stetit. iterū ē simonia in foro diuino. s;
nō in humano. et sic tale pctm per peni-
tentiā abolet. extra c. mandato. A.
in hoc ē vī Lon. glo. Ray. ut in dca. q.
5. Et hoc verū vī. quia ē circa talia pu-
ta erga b nīficia sola intentio cōstituit
culpabilē apud deū. s; non quo ad iu-
dicialem punitōem ecclesie. ex eo. tua
Simonia tñ mētalit. s; sola pnia ab-
olet nec obligat ad restitutōem acce-
ptoz dicto. c. mandato. Secus in vsur.
i quibus ē sola itentio vsuraria obli-
gat ad restitutōem in foro pñali. vt et
nōt glo. i dicto. c. mandato. et facit ex d
vsuris consuluir. Rō at pōt esse. quia i
vsura leditur de? et homo deo satisfcit
p pñiam. bōi hō p restitutōem. In si-
monia hō simplicis intentōis non le-
ditur ps q; sponte et sine coactōe pstat
imo poti? ipsa ledit deū turpiter agen-
do. nec leditur ecclesia militās. q; ratū
iudicat de manifestis. dcō. c. tua. s; so-
lus de? cui p solā satisfcit pñiam ex eo.
c. fi. B.

Utz ad h? q; mittat simonia reg-
rat q; sit expñū pactū. R. Nō. naz et
Byez simoniacus fuit. s; pactū aliqd
nō fecerit. nōt ex eo. sup specula. A.
Hoc. c. hēf in ti. de magistris. Et dic h?
verū q; ad for diuinū. sec? q; ad iudicia
le. ex eo. c. fi. et pz ex dca in. s; pcedenti
nisi intuerit exactio. ex eo. sic. p cto
B. Sed de simōia mentali vide. s. r. c

nunciatio secūdo. s. pzi?

Quot modis comittit simōia? R.
fm Ray. Una diuisio est p munera q;
dant. Nam ut datur munus a manu.
aut ab obsequio. aut a lingua. de qui-
bus habes. s. munus. s. pzi? Alia diui-
sio ex parte cōmittentium sic. Simo-
niaca ordinatio uel alia huiusmodi
spiritualium datio. aut est ex parte
conferentis tātum. ut quando confe-
rēs mihi aliquod spūale recipit tēpo-
rale me ignorāte. Aut ex parte recipi-
entis tñ. ut si ego recipiā sacramētuz
nō quidez dādo aliquid cōferenti. sed
alicui suo consiliario. Aut ex parte
vtriusq; s. qñ ordinādus dat aliqd or-
dināti. Aliqñ ex pte neutri? vt si ami-
cus meus me ignorāte det aliqd ami-
co siue cōsiliario epī. ut me ordiet. epō
ē ignorāte. i. q. i. statum? et c. si qd. a si-
moniacis. A. Idē in sū. e. ti. q. 7. B.
Utz sit simonia si aliqd gratis det
p spūalib? uel recipiat. R. Si penit?
sponte offerat nō est simōia. i. q. i. qd
inuicibilis. Ubi nota fm Buic. q; si hec
ppositio. p. notaret appciatōnem seu
emutationē. sic nunq; temporale ē dā-
dum pro spirituali. nec econtrario. Si
autem notet causam finālē. ut sit sen-
sus. Iste dedit denarium p sacramen-
to. i. ppter reuerentiam sacramenti
licite potest fieri. Et eodem quoq; mo-
do si notet causam efficientem. vt sit
sensus. dedit pro sacramēto. i. p deuo-
tione quam habuit ad sacm. fieri po-
test. A. Lon. Ul. ut in sum. eo. ti. qōne
io. B. Si autem dubiteretur vtrum
gratis uel corrupta intentione datuz
sit. tria sunt pcpue attendēda. s. dant
et recipientis qualitas. videlicet an a
paupere diuiti vel econuerso. Item
muneris quantitas. ut si res magni ul
modici sit precii. Item donatōis tem-
pus. an. s. instante necessitate. v. l. al? ofe-
rat. Et scōm hec hēnda ē presumptio
pro ul? contra extra eo. et si questionēs
S; hec intelligenda sūt i foro cāp. In
foro at ofcie intentō attendit non pñū

prio. A. Idē in dca. q. io. fm Ray. Ul.
z hosti. B.

¶ Utz liceat aliqd recipe p opibus
spūalibus. R. fm Ray. p illis opibus
ad q qs nō tenet ex officio recipe licet
utputa sacerdos pōt locare opas suas
q al non hz vnde sibi pvideat. ar. i. q.
2. caritatē. Idē hosti. A. certe c. cari
tatē non facit: qz loquit tñ q ad pū
ratōem recipiendā a visitatibus. non
ex locatōe: vel alia vuentōne: s; ex me
ra iuris dispōne. Et iō in spūalib; in q
bus d; cessare oīs pactio z cōuentō. ex
de pac. c. fi. non hz locū locatio vel cōdu
ctio. Un in ti. de simōia. s. itē nūqd. su
per xbo locare. glo. Ray. ait. Quidam
dicūt q si sacerdos intendat locare ul
vendē laborē suū non ipm officiū vel
facm. licitū ē. al nō. Ego credo inquit
q nō hz locū in talibus locatō uel cō
ductio cū lex secularis nō dixerit esse
locatōez vel cōductōez qñ mēfor agro
rū aliqd recipit a dñis eoz p eis men
surādīs. s; qd daf appellauit honozari
um. ff. si mē. fal. mo. di. l. 2. s. p. vbi dicif
Nō crediderūt veteres int tales pso
nas locatōem z cōductōem cē: sed po
tius operā bñficii loco pberi. Et id qd
daf ei ad remunerandū dari. z ide ho
nozariū appellari. Dic g q si sacdos
sue indigeat siue nō. pōt ei dari pecu
nia in sūptus ipsius sacerdotis non i
munera sacerdotu. i. officii sacerdotal
qd ipēdit. sic dicit Hiero. q decez pa
nes. crustula z vas mellis si data fue
rint pphē. magi in sūptus q in mune
ra pphetie reputāde sūt. i. q. i. iudices
Lū ergo dñ. sacerdos recipit p officiā
do ecclesiā ad tps. li. p. denotat cāz ad
municipaliū nō appciatiū sacri vel
officii qd impēdit. vel laboris quo la
borat in ipso officio. qd nec vēdi debz
nec locari. sic nec ipm officiū. qz qsgs
hoz alterū vēdit sine quo neq; alterū
puenit neutrū inuenditū derelinquit
i. q. si qs obiecerit. De hoc etiā dicif. i.
s. vtz sacerdos. B.

¶ Utz cū eps cōsecrat vl visitat pos

sit recipe pcuratōez. R. fm Ray. pōt
ex e. cū sit. io. q. 3. relatiū ex de pscript.
cū ex officio. nō dico pp laborem. s; ut
Ber. dicit. quia talis pcuratō a iure p
missa ē. imo ēt si ecclesia ppf paup̄ta
tē pcurare nō posset ep̄m. ipse suis sū
ptibus cōsecrabit ecclesiā. io. q. 3. cauē
dū. hec Ber. z hosti. circa visitatōez
vide. i. visitatō. s. p. z 2. A. Hoc quod
ibi dñ notat glo. in dco. c. cū sit. Nō. eti
am in sū. eo. ti. q. io. B.

¶ Utz tpalia possint dari p vita et
na vel p remissioe pctōz. R. pōt
p modū elemosyne. Daniel. 4. Pecca
ta tua elemosynis redime. Et intelli
ge s; Iho. z pe. in 4. di. 25. q cū dicif
vita etna uel remissio pctōz emi. ē lo
cutō metaphorica. qz ipm meritū ac
cipif p emptōe. Deo eim ex p̄cio nro
nihil pōt accrescere. A. Idē in dicta
qōne. io. B.

¶ Utz tpalia possint dari p redimen
da vexitōne in spūalibus. R. s. c. e. x. e.
dilectus filius. z. i. q. i. quesitū. extra de
mgis. phibeas. S; hoc super iure spi
rituali tūc solū hēbit locū. cū p certo
stat redimēti de iure suo. al non. hec
Iho. scōa scōe. q. ioo. arti. p̄t. z vltio.
A. z et glo. Ray. ut in dca. q. io. B.
Un z si p̄benda mea me p iniuriāz re
moto alii data sit z ego recupero aliq
dato. nō puto eē simoniā.

¶ Utz encenia inducāt simoniā. R.
Si nō extendant ad qntitatē munerū
z fiant sine pacto z sine aliq corrupta
intentōe. nō inducūt simoniā. al etiā
in modico cōmittit. i. q. i. duces. A. als
incipit iudices. Et hoc fuit dñi. hosti.
ut in sū. eo. ti. q. xi. B.

¶ Utz mun; ab obsequio inducat si
moniam. R. s; Ul. Si obsequiū de se
sit illicitū. nllō mō l; absq; vicio simo
nie. Silr si obsequiū sit licitū non licz
ipm impēdere p aliquo spūali. si illō
p. dicat cām pncipalit mouentez. S;
si nō dicat cām pncipalit mouentē sed
secūdariam. puta excitatiūā effectus
eius qui dare habet aliqd spūale. z p

ea offert illud respiciens principaliter ad deum et ad merita persone que per talia obsequia et per alia bona concurrunt. hoc modo potest dari spirituale. puta alicui qui in seruiciu ecclesie uel plati iuit. Roma uel huiusmodi. Porro si obsequium esset pure spirituale quod esset impositum beneficio. A. si per constitutionem an ipsius beneficii collationem. non aut per pactum secundum eundem. Ul. et in sum. eo. ti. q. 12. ubi etiam patet per predictas conclusiones. Hoff. Ray. et glo. B. tunc indubitanter et ex pacto potest offerri beneficium. ita quod ille promittat tunc obsequium ut puta de celebrando tale et talez missa et filia. et de prebenda. significatur. A. Tho. et per predictum quod in hoc obsequio honestis seruiciis ad dignitatem persone respectus habetur. Nam ex ipsa deuotione obsequii dignum redditur ecclesiastico beneficio. Et addit Tho. Si autem inhonestum sit seruiciu uel ad carnalia ordinatum puta seruiri plato ad utilitates osan guineorum suorum uel premoniti sui. uel aliud huiusmodi. esset minus ab obsequio et si moniacum. ut in dea. q. 12. ad finem. B.

Quid si unus sacerdos dicat alteri tu celebrabis hodie pro me. et ego cras pro te. R. secundum Bult. Non est simonia. sed licitum est maxime ex causa quod nullum preuium siue temporalis merces interuenit. A. Idem in sum. eo. ti. q. 13. B.

Quid sit munus a lingua in quo committitur simonia. R. secundum Tho. secunda secunde q. 100. et in 4. dist. 25. Munus a lingua dicitur uel ipsa laus pertinet ad fauorem humanum qui. si sub prelo cadit. uel est preces ex quibus acquiritur fauor humanus. aut dicitur euitatur. ut quando preces armate sunt. Sed de precibus habes statim in se. 6. A. Idem in sum. eo. ti. q. 14. B.

Utrum preces inducant simoniam. R. secundum Tho. secunda secunde q. 100. Si aliquis principaliter ad preces intendat. simoniam committit. Et uel principaliter ad hoc intendere preces per indigno exaudiri. Unum ipsum secundum est si moniacum. ut. i. q. 1. de ordinatibus. et i. c. si nonnulli. si homo porrigat preces pro digno scilicet non est simoniacum. sed simonia potest esse in intentione.

tone. si quod habetur respectus non ad dignitatem persone sed ad fauorem humanum. et de eta. et quali. tuam. i. q. 1. latores. Unum debet penitere de intentione corrupta. ut in c. sunt nonnulli. et ex de eta. et quali. tuaz et ex eo. mandato. A. Lon. Ul. ut in dicta questione. 14. B.

Utrum aliquis porrigendo preces pro se ipso committat simoniam. R. secundum Ray. Non potest petere ecclesiam uel dignitatem uel aliud beneficium habens curam animarum quantum cuique sit dignus. i. q. 1. ordinaciones. s. q. 1. in scriptis. et de iure patris. pro nostras. Beneficium homo simplex si indiget et sentit se dignum potest petere absque metu simonie. et ex eo. tua nos. et ar. et de rescriptis. ad aures. et de prebenda. cum fin. Loncor. Tho. secunda secunde q. 100. et etiam in 4. dist. 25. Similitur et Host. et Hoff. Quidam tamen dicunt quod licet rogare etiam si beneficium habet curam animarum. A. hoc fuit dictum glo. Ray. dicentis quod potest aliquis pro se petere beneficium et habens curam animarum si dignus sit. Exemplo Isaac. qui dicit. ecce ego. mitte me. Lon. cum hoc Ul. ut in sum. eo. ti. q. 14. Sed certe tutius uel primu dictum per iura alegata. Nam per prophetam uero petiit aliquam curam animarum uel dignitatem. sed requisitus a domino exhibuit se officio predicandi. ut patet in deo. c. 6. B. Si indiget aut si non indiget. etiam si petat simplex beneficium peccat secundum Ray. et Tho. ut in predicta decre. ad aures. i. q. 2. clericos. 12. q. 1. illi autem. A. ut patet in dea. q. 14. glo. Ray. in hoc iterum dicitur. Unum autem hoc iterum durum est. et credo quod ex quo aliquis promouetur est ad sacros ordines. cum huiusmodi ordinatio titulu ecclesiasticum regat potest petere beneficium ecclesiasticum. licet abuderet in temporalibus. et iura que magis adducit ad probandum dicitur loquuntur secundum statum primitiue ecclesie quando ceteriles erant redditus. et distribuere de facultatibus ecclesie pro cuius opus erat. Et contra cum eo. Ul. quod nemo cogitur suis stipendiis militare. Si tamen dignitatem uel curam animarum pro se petat tanta presumptioe que cum tali beneficio reddat indignum.

simonia est. quia preces sunt pro indi-
gno. hec ibi. Verius videtur dictum Ray.
et Tho. Nam Hieronimus. qui loquitur in allega-
to. c. clericos. i. q. i. non fuit in primitia ec-
clesia. et multo minus. Prosper qui idem dicit
ea. q. c. pastor. Et stipendium celestium mili-
cie non debet esse temporale nisi in quantum ratio dicitur
necessarie sustentationis. Clericis. non. ouenit
dicere per mea dominus. ex de prebenda. cum secundum. qui
dicat primitium laboris mei non sit terrenum
sed celeste. B.

¶ Que simonia sit grauior. R. h. B. h. h.
Quia ius in munere a manu et a lingua et ab
obsequio mittitur simonia. tamen quia munus
a manu magis proprie est proprium quam a lingua
uel ab obsequio. ideo illa simonia est ma-
ius peccatum. A. Idem in sum. eo. ti.
q. 16. B.

¶ Ut liceat vendere vasa sacra. aut ve-
stes. aqua benedicta et huiusmodi. R. h. B. h. h. Alia
sacralia ad aliquem effectum spirituale ordi-
nata vendi non possunt. ut aqua benedicta. et huiusmodi.
per quam venialia dimittuntur. sicut et nec
ratione materie potest vendi sacrum. i. q. i. pla-
cuit. 2. et 3. Sed et illa que precipue sunt spi-
ritualia. ut calix et huiusmodi ante consecrationem
simpliciter vendi possunt. post consecrationem vero
huiusmodi vasa vendi possunt alteri ecclesie in ea-
dem forma. A. dum intentio solum refe-
rat ad temporale et non spirituale. aliter simonia
finitur. Ut in sum. eo. ti. q. 16. ubi hec no-
tat. B. h. laico calix vendi non potest. nisi
consecratus. ideo. q. 2. h. hoc ius. quia sacra non de-
bent tractari manibus laicorum. De cimi-
terio vero vide. s. sepultura. p. s. p. B.

¶ Ut spiritualia possint redimi. R. h. B. h. h.
Ray. Sicut non debet vendi vel emi. ita
non debet redimi. ex de simonia. q. 16. nec
aliquid dato uel promisso uel retento possi-
deri. Intellige finitum huiusmodi qui non possunt redi-
mi aliquid dato uel promisso ei qui iuste pos-
sidet. ex eo. q. 16. Nam aliquid dato ei qui
iuste possidet ab eo cui debentur redimi
possunt sicut et redimus decime de manu
militum iniuste eas detinentium. vide. s. de
decime s. s. p. l. ceterum vix super spiritualibus
possit transigi. vide. i. transactio. s. 2. Et
vix permolari. s. permutatio. s. p. 2. A.

Predicta etiam non sunt in sum. eo. ti. q.
17. B.

¶ Quid de sacerdote qui non vult dare
licentiam alii sacerdoti ut benedicat nu-
prias. nisi per pecuniam. R. h. B. h. h. Si
non intendit vendere licentiam benedictionis
sed potest sibi de portione oblationum eorum
contingere: non est simonia. Si tamen ex certa
scientia maiorem exigit summam quam presumat de-
bere valere portio ipsius contingens. meri-
to presumi potest quod ipsam licentiam vendere
voluit. A. hoc est presumit quia verba ista
sonant. puta si dicat se velle tamen per licen-
tiam benedicendi et huiusmodi in dubio non re-
cedimus a significatione verborum. ff. de le-
ga. 3. l. non aliter. Si vult ergo hoc cui-
tare clare exprimat de venditione seu
locatione puentus tamen. B. Et non habet quod per
ipsam benedictionem nihil ab aliquo exigi potest
ex eo. cum in ecclesia. De sacerdote qui non
vult dare licentiam confitendi alteri nisi
per pecuniam. s. confessio p. s. fi. A. Et ibi
per quod simonia committitur. quod et non simul
cum supradictis. in sum. eo. ti. q. 36. B.

¶ Ut per absolutorem ab excommunicatione
possit exigi pecunia. R. h. B. h. h. Tho. scda
scda. q. 100. In absolutore tali non debet
exigi pecunia tanquam proprium absolutiois.
quia hoc esset simoniacum. sed quia pena culpe
precedentis per quam fuit excommunicatus. Idem. pe-
ter. h. h. A. Dicitur. n. h. h. h. ex. ad au-
res. quia in Francia et in quibusdam aliis re-
gionibus consuetudo est ut statutum quod excom-
municatus qui monitus perire noluit sed excom-
municari expectauit. per hanc contumaciam aliquem ab-
soluat per quibus mense per quem excommunicatus exte-
ri tunc certa debeat dare pecunie quan-
titate. Et hac consuetudine dicitur rationabi-
le et seruanda. ut in sum. eo. ti. q. 37. Quod i-
ntelligendum vel quoniam talis excommunicatio non venit
ad manus seu utilitatem exigentis. aliter
haberetur spiritum malum. ideo ab ea abstinendum.
ex de vi. et ho. cle. cum ab omni. Et per hoc h.
casu absolutio debet precedere excommunicationem
Ubi et idem h. h. i. sua summa dicit: quod ex-
communicatus per absolutum libere. et eo absoluto
potest cogi ad satisfaciendum de pena. sed
an non potest exigi. cum nec per illo fuerit ex

edocat. Et sic intellige in gr ex d simo.
ad apostolicam. et. c. ad aures. vt in di
cta qone. 37. Et videtur casus formalis
in dicto. c. ad aures. Et sic possunt con
cordari opiniones que sup hoc ibidez
referuntur. B. Et idem intelligen
dum de suspensione et interdico. Nam
si daretur aliquid pro precio absoluti
onis siue restitutionis simonia esset ex
parte vtriusq. ar. i. qone. i. nullus. extra
eo. nemo. Qd si huiusmodi sententie
fuerant iniuste prolate. et detur pecu
nia pro absolutione siue relaxatione
notaui Hug. 16. q. 7. decimas. q non
est simonia ex parte dantis. eo q das
nullum ius acquirit. sed dat ut acqui
situm siue vexatione retineat. ar. i. q. i.
quesitum. Satis con. Hostiens. A.
Idem in sum. co. ti. q. 46. vbi et addit
fm glo Ray. q si ecclesia mea vel pre
benda me remoto alii fuerit assigna
ta. si pro precio eam recupero vel redi
mo simonia est. siue iuste siue iniuste
amotus fuerim et alius institutus. qd
intelligendum est quando amotio fa
cta est seruato iuris ordine. licet iniu
ste per sententiam que transiit in re
iudicatam. als bene licet redimere ve
xationem. extra eo. dilectus filius. R.
et patet supra. §. x. B. Utrum autē
pro baptismo liceat aliquid dare. vid
supra baptisimus. §. 3.

Nullus clericus debet prece vel fa
uore celare episcopo pecca
tum publicum parochiani sui. vel eti
am minus digne penitentem reconci
liare. et ei de hoc testimonium ferre ul
digne penitentem repellere. alie simo
niam comittit. extra eo. nemo. A. se
cundum Inno. et in sum. e. ti. q. 38. no p
prez s3 sicutudinarie di simoniae q celat
p gram crimē alti puniēd ē enim
ut simoniae. Qd intelligi pōr nisi ipa
celatio esset annexa spirituali officio
forte qd quis habz ab episcopo ad de
nunciandum delicta vel simile. quia
tunc censeretur vendere ipsum offici
um et consequenter esset vera simo

nia. l. q. 3. si quis obiecerit. B. Et ge
neraliter s3 Tho. scda scde. q. 100. illa
spiritualia ad que quis tenetur ex of
ficio non potest vendere. Unde nec p
dispensatione nec pro correctione sub
ditorum vel q quis desistat a corrigē
do potest aliquid recipi. A. Loncor.
Deut in dicta. qone. 38. B.

Quid si datur aliquid superiori vt
seruet iusticiam in spiritualibus. R.
fm Ray. Simonia est. Et addit Huik.
Idem credo si agatur super tempora
libus. ex quo persona est ecclesiastica.
que ratione ecclesiastica iurisdictionis
tenetur ad ius reddendum. Sed
si sit iudex laicus et super re tempora
li. non erit simonia. licet als grauer
peccet. supra. iudex primo. §. septimo.
A. Loncor. Ul. vt in dicta questione
is. B.

Utrum sacerdos possit celebrare.
vel exequias vel alia officia facere
pro pecunia. Rndco fm Ray. Siten
tur ad hoc. tunc exigere aliquid simo
niacum est. i. qone. i. vendentes. Si nō
tenetur et deficit ei sumptus potest ac
cipere. i. q. i. duces. Nam et operas su
as locare potest. siue ad diem siue ad
annum. extra ne prelati vices suas. c.
ultimo. A. Ibi hoc non probatur.
Nam ibi dicitur de locatione redditu
um et non operarum spiritualium. vt
ibi notat glo. et addit q nullum spiri
tuale locatur. Et de hoc latius supra
§. septimo. in additione. B. Quod
si sumptus habet et ad hoc non tene
tur. aut debet facere gratis. aut cessa
re. als videtur facere ex auaricia. Et
licet forte quando non tenetur ad illa
non esset simonia. eo q non debet su
is stipendiis militare. 2. qone. 2. caritatē
extra eo. cuz sit. tamen turpe est lucz
quando fit ex auaricia. uel si i sumpt
recipit etiam si diues sit et non fit ex
auaricia. saltem habet speciem mali
Et in quolibet predictorum intelligas
q ipse gratis o3 cantare uel officiare.
l3 aliqd recipiat p suprib sicut dicit

Aug⁹. q^o apli gratuitum panē accipie
bāt ab illis quib⁹ gratuitam p^odicatōez
impēdebāt. Sat⁹ Lon. Tho. scōa secu
de. q. 100. A. p^oredcā melius p^ont intel
ligi p^o ea que nōt glo. Ray. i. ti. de simo
nia. §. q^oris. sup^o xbo statutū. vbi sic dic^o
Licet ne dare pecuniā uel recipe p^o hu
iusmōi obsequiis. aut p^o interessendo
extreme vinctōni. Item qd de illis qui
dant redditus uel recipiūt. p^opt facien
da annuaria. Item quid de illis q^o dāt
sacerdotibus diuitibus uel paupibus
p^o faciendo annali uel tricenario. uel
annuuario. uel celebrando missas de
spū scō uel aliis. uel qui dat denarios
clericis pro dicendis psalteriis in ere
quiis mortuorū. uel alia. uel qui dant ele
mosynas pauperibus ut orēt pro eis.
cū talis o^o sit spūalis. z huiusmōi ele
mosyna sit corporalis. R^o. in oibus tali
bus casib⁹ dare u^o accipe tpale p^o spū
ali simonia est. siue de^o p^o sacro siue
p^o officio siue p^o labore huiusmodi of
ficii uel o^oonis fm q^o hec p^opositō pro
denotat app^ociatōem. Sed si denotat
cām motiuā nō p^oma uel principalem
s^o remotā z occasionalē. licitū ē dā et
accipere tpale p^o spūali. Unde si quis
dat pecuniā collegio alicui p^o generā
da deuotōne z dilectōe i ipso collegio
ut ex illa deuotōe exaudiat in petiō
ne quā petit. q^o frēs intersint exequiis
mortui uel extreme vinctōni morient^o
z illi hoc faciūt ex dilectōne z deuotō
ne in eis talis generata. aut p^o deuotō
ne ipsius dantis. sic licet dare z accipe
tpale p^o spūali fm q^o li. p^odenotat cāz
motiuā remotā z nō p^opinquā. Propi
quācā est dilectio uel deuotio genera
ta ex dato. al^o forsitā nō generāda. Nec
est sile q^o nō possuz dare pecuniaz epō
ut me diligat z ex dilectōe me benefi
ciet uel ordinet. z hoc iō q^o dilectio q^o
epō alique diligit. s^o sit spūalis nō tū
est cā p^opter quā debeāt talia cōferri.
s^o potius o^o attendi meritū z dignitas
p^osonē. Sed bñ ē cā sufficiens huiusmōi
dilectio quā ē diligēt peccator spūali

rer ut debeat orari p^o eo. cū ē h^o o^o
dat dñs vbi dicit. Facite vob^o amicos
de māmōna iniquitatis ut recipiant
vos zc. Luc. 16. 1. ut o^orent p^o uobis reci
piendis. Et q^o p^o s^o dare pecuniā p^o
acq^orenda deuotōe hoīum spūalium z
pauperū ut p^o hoc moueant z teneant
orare. Pecunia tū data p^o huiusmodi
amicitia acq^orenda q^o spūalis est nō
ē pensanda a dante uel accipiente. ut
dictū est. ut datū sed ut fructus. fm q^o
dicit apls ad Ph^o 4. Non quero da
tū sed fructum. q^o nō attendo p^oncipa
liter pecuniā datā. sed caritatē z deu
otōem uel pietatē ex qua dāt. p^opt quā
sola elemosyna est fructuosa. Et ideo
r^o nō est ad oēs qōnes. s^o p^opositas de ill^o
q^o officiāt p^o denariis z ceteris. q^o si li. p^o
denotat app^ociatōnem uel cām p^oma
motiuā uel finalē illicitū est. Si autē
cām adminiculantē. licitū est ut talia
recipiāt in sūptus officiāntiū. nō in of
ficioz p^ocio. hec ibi. Et Lon. p^odcis Tho.
p^oer. 7. Al^o z alii theologi. ut in sū. eo. ti.
q. 42. Et ex p^odcis pōt colligi q^o non est
tutū cui incūbit facere officiari altare
uel capellā. cōducē ad hoc clericos pa
ctis z ouentōibus. s^o cōstituere aliquē
redditū qui de^o officiāntib⁹. ut in. c. si
gnificatū. z ibi glo. ex de p^obē. B.

¶ Utrū cōmittat simoniā qui debito
ri suo dat aliquid spūale ut recuperet
quod suū est. R^o. fm Tho. in. 4. d^ois. 25.
absq^o dubio simoniā cōmittit. Idē Al.
A. Idē in sū. eo. ti. q. 65. B.

¶ Utrū cū aliq^o p^ondēres religionez
siue scitatem petunt a sacerdotib⁹ q^o
p^ocurēt eis pecuniā in prochia sua ita
q^o sacerdos hēat ēt inde certā prez sit
simonia. R^o. fm Tho. in q^olibet. Luz p^o
suasio sacerdot^o sit res spūal^o. z creda
tur ei q^o sacerdos est. iō si in tali casu
pactū influeniat. simonia est respectu
sacerdotis. z sacrilegiū respectu talīū
religiosoz q^o est defraudatio elemosy
narū respectu illoz qui dant. Uñ z si ē
vnū peccatū q^ontū ad actū. est tū mal
riplex q^ontū ad reatū. z tam etiam ipe

sacerdos q̄ ipi recipientes. s. q̄ sacdo
tribus tribuunt vel relaxat tenent de
simonia. A. z etia ad restitutōem. vt
p3 fm eū. Tho. z in sū. co. ti. q. 66. Et cui
debeat fieri restitutio isto casu pōt pa
tere ex ocis s. restitutio p. s. 13. in addi
tōe. Item fm Inno. B.

¶ Utz laicus q̄ recipit pecuniā vt ec
clesie fstituat decimā quā tenebat cō
mittat simoniā. R. fm Hosti. Si lai
cus nō vult decimā dimitte nisi p pe
cunia. simoniā cōmittit ex pte sui. s3 ec
clesia bñ pōt redimē. ut. s. decime. s. 5.
5. A. Idē in sū. co. ti. q. 68. Sed in ocō
s. s. 3. rium dicit Huil. s3 solutō ibi p3 i
additōe. B.

¶ Mediatores simonie simoniaci sū.
i. q. i. si q̄ epus. A. ibi dī. Si q̄ media
tor in tam turpibus z nephandis dat
vel acceptis extiterit. si qdem clericus
fuerit a ppo gdu cadat. si hō laic⁹ ana
thēatizet. B.

¶ Utz papa possit cōmittere simoniā
R. fm Tho. scda scde. q. 100. Papa po
test sicut z glibet alius. z tanto gūius
q̄to in altiori gradu consistit. Res. n.
ecclesie non sunt eius ut dñi. sed ut vi
spensatoris. Un si p aliqua re spūali
reciperet pecuniam aliquā de redditu
bus alicuius ecclesie simoniacus esset
Sitr si p re spūali reciperet pecuniā ab
aliquo laico non de rebus ecclesie. A.
Lon. Ul. vt in sū. e. ti. q. 67. Qd̄ intelli
gendū v̄ q̄ ad illa circa q̄ cōmittitur si
monia lege diuina. Secus in lege tātū
ecclesiastica cui papa nō subiciit nisi
de equo. L. de legi. l. digna vox. B.

¶ Prelat⁹ q̄ cōmittit vices suas p pe
cunia. simōiac⁹ ē. vide. i. vicari⁹. s. 3.

Simoniacus z⁹
i. spāliter quo ad ordies. Si
monia qñq̄ cōmittit ex pte ordinato
ris. Aliqñ ex pte ordinati. vt. s. simōia
p. s. 6.

¶ Utz si aliq̄s p mea ordinatiōe vel
p̄motiōe pecuniam offerat. nūquid
ego dicar simoniac⁹. R. Si a p̄ncipio

sdixi. non obest mihi. ex eo. sicut tuis.
s. p̄t. z ex de homin. Petrus. A. hoc
verū fm Inno. vt in sū. li. p. ti. p. q. s. si
pecunia data ē p̄ electōem p̄firma
tōne. de q̄ loquitur. c. sicut tuis. Secus
si daretur p electōe ēt p̄hibente me
nisi fierz ab inimico. Lon. Ul. Hosti.
z glo Ray. ut ibi. Idem z si q̄s recepif
set ordinē p simoniam cōmissam cum
ipso ordinatore. tunc. sic ordinatus
l3 ignorat vel ēt cum dīctōe. nō reci
peret executōem. qz hoc idē dtingeret
etiā si in eius ordinatiōe nulla cōmissa
fuisse simonia. vñ alias eius ordina
tor fuisse simoniacus in collatiōe ordi
num. Nā q̄ semel simoniace cōtulit or
dinem de cetero executionez dare nō
potēit q̄tūcūq̄ occultū sit. z q̄tūcūq̄
recipiens ignoret. i. q. i. si q̄s simoniac⁹
fm Hosti. z in dca. q. s. hodie etia v̄
idē in collatiōe beneficii. cuz simonia
ce conferens etiā beneficiū vel offici
cium ecclesiasticū ipso facto excoica
tōem incurrat. z quod agit nullum sit
vt in exuagi. Martini quinti. q̄ incipit
Dulce. z in alia Eugeni q̄rti. q̄ incipit
Lum destabile. Itaq̄ distinctōes que
in hoc. s. fiunt. nō hñt locū nisi qñ simo
nia fuisse cōmissa cū alio q̄ cuz colla
toze ordinis seu bñficii. B. Sec⁹ si sci
ui z consensu. quia tūc q̄tūcūq̄ occul
tū sit renunciare teneor. Si hō hoc fit
me penitus ignorante. puta qz amic⁹
meus pecuniam dedit. tunc l3 ego nō
sim simoniacus. teneor tñ renunciare
ex eo. simoniace. z. c. de regularib⁹. z. c.
nobis. Qd̄ si inimicus meus dedit pe
cuniā volēs q̄ ex hoc p̄motio mea iu
dicaret simoniaca. z sic impediret. nō
cōmittit simonia q̄ ad me. nec mihi no
cet ne ille ex dolo suo reportz qd̄ intē
dit. vt in. c. sicut tuis. z in. c. nobis. p. 21.
rūso. A. Tñ z hoc casu qñ inimic⁹ ali
quid daret in p̄iudiciū meum z hō sci
rem anteq̄ eps vocaret me. z cōstaret
mihi q̄ non me vocaret nisi propter
munus illud. recipere non debere. s3
glo. Ray. z in dca. q. s. Et ad hoc etiam

facit qđ notat in sū. eo. ti. q. 27. vbi fm Ray. dī z glo. qđ si aliqđ scit uel credit sibi collatū ordinē vl̄ bñficiū pñcipaliter ppter obsequia seu pces carnales a se vel ab alio inpositas. si aliterat dignus resignare non tenet. s; d; penitē de intentōe corrupta. ex eo. mandato. Si hō erat indignus resignare tenet. qz tūc hī pces seu obsega succedūt lo co pñci. i. q. i. s; nñli. z Ld. Ul. vt ibi. B.

Quid si qđ ēt sine pecunia obtēturus erat ordinē vel bñficiū z tñ pecunia data fuit? R. fm Inno. Si alius dicit pecuniā. dū tñ nō ordinatoz. nō est simonia. ar. i. q. 6. s. vlt. Si at ipse ordia tus dedit. simoniacus est. A. etiaz si si ne pecunia habiturus erat ordinē vel bñficiū fm eū. Inno. et in sū. eo. ti. q. 8. Qđ intellige nisi gratis aliqd daretur ut. s. simonia p. s. 6. B. ar. i. q. 2. q. pio. z. q. 3. si quis obiecerit. z. c. vlti. z. q. 6. c. p. **Q**uid si pecuniā p me nesciēte pmissam postea solui? R. Sicut simonia cus debeo iudicari. qz in maleficiis rati habitō retrorahit z mādato cōpaf sicut notat ex eo. sicut tuis. A. In glo. B. In hac tñ simonia fm Tancre. z Buil. p. t. e. p. s. p. s. p. A. Idē in sū. e. ti. q. 9. tñ hodie si aliquid datuz fuisset collatoz nullus posset dispensare nisi papa. vel si esset datū etiam alteri qñ sine illa datōe nō fuisset alias habitu rus ordinem vel beneficium. ut p3 ex pallega. exuagātibus. B.

Quid de his qui p hypocrisim duz ptenderent spēs sanctitatis p moti sē ad ordines z bñficia nulla interposita cōditōne vel pacto? R. fm Ray. nō tenent resignare. sed solū ad agendum pñiaz. ex eo. mandato. A. Hoc veruz nisi al non sit idoneus. tunc. n. renūcia re tenetur. i. q. i. si qđ neq. B. Tho. se cūda secūde. q. 100. dicit hypocritā nō esse simoniacū. A. Hoc veruz quo ad ecclesiā. Secus qđ ad deū. cuz hypocri ta ex spū. alibus querat hūanum fauo rē. z sic simoniā mētalē cōmittat. i. q. i. sūt nonnulli. Et idē quod hic notat in

sum. eo. ti. q. 61. B.

Quam ab ordinando uel eligendo aliqua cautio vl̄ promissio peti possit R. fm Ray. Ante ordinatōem seu eri am electōez ab eo qđ eligendus ē. nlla cautō vl̄ pmissio peti: z si pster simo nia ē qz vl̄ facere ad hoc vt eligat. s. q. 3. talia. Sed post electōem bñ potest quia tunc nihil sperat ab eis. dum tñ nō fiat ex pcedenti pactōe. s. q. 3. Arta dus. A. Idem in sum. e. ti. q. 18. s; Ray. z glo. z hosti. Sed ut ibi p3 aliq dixe rūt qđ superior potest exigē cautōnez etiam ante electōem. quia auctoritas superioris tollit vicium. Sed pñuz di ctum verius videt. qz per hanc cautō nem videretur consentire electōni de se faciendo. z iō talis electio tāq̄ ambi tiōa esset irritanda. ex de elec. cū post petitam. B.

Quid si aliquis non hēns titulum rogat aliquē pbyterum vt presentet eum ad titulum ecclesie sue. z pmitit ei qđ nūq̄ i ipsa ecclesia petet aliquid. z sic ordinat? R. fm Ray. Simoniāz cō mittit. z nisi cū eo fuerit dispensatum nec ad superiores ordines debet ascē dere nec in suscepto h; rigore canonū ministrare. extra de simonia. per tuas Ter. nec excusatur per ignorantiam iuris. ut ibidem colligit. Et sol. papa dispensabit cum eo. qz simoniacus est in ordine. tamen in ordinibus ante ri te susceptis poterit fm Buil. p. episco pum dispensari. A. Idem in sum. eo. ti. q. 70. B. Ceterū ordinatoz pcedē mō est suspensus a collatōe ordinuz similiter z presentatoz ab executōe. ex eo. si quis ordinauerit. A. ibi dicit. Si quis ordinauerit seu ad ordines p sentauerit aliquem: pmissionem vel iuramentū ab illo recipiēs qđ sup sua prouisione nō inquietet eundem ordi natoz a collatōe. presentatoz hō ab executione ordinum p trienniu. z ordi natus ab ordine sic suscepto donec di spensatōnem sup hoc per sedē aplicā obtinere meruerint nouerint/se suspē

fos. **Q**uid de illo qui scit epm suū
simoniacū qui tamen p̄cipit ei q̄ reci
piat ordines ab eo. vide. s. ordinator.
s. penulti.

Simonía 3° q̄tum ad beneficia
seu etiam dignitates. de quo
plura potes colligere in p̄cedenti.

Nunc querit. Quid si quis hīs lit
teras sup̄ p̄missione alicuius beneficii
recipiat aliquā pensionem uel aliq̄
beneficiū ut renunciet litteris? R. fm
hosti. Si ex pactōne p̄tium p̄ aliquo
tpali fiat huiusmodi renunciatio. simo
niacum est. Si vero ex officio iudicis
vel bonis viris mediantribus pure re
nūciat. r. ex altera parte aliqd tēpora
le detur ei. non est simoniacū. vt colli
gitur extra. de renunc. sane. r. c. veniēs
r. ex de pac. cum p̄dem. A. Idē hosti.
addit. Ubi hō assignat beneficiū spi
rituale. ita q̄ etiā ex pacto renūciat di
ctis lris. non est simoniacū. ex d̄ rescri
ptis. ad audientiā r. q̄ ad hoc tenetur
r. tacite inest. Lon. Jmo. ut in sū. li. p̄.
ti. p̄. q. 20. B.

Utr̄ resignare aliqd spūale. p̄ pecu
niā vel ex pacto sit simoniacū. R. fm
Boss. Sic. ex co. querelaz. r. ex de testi.
veniēs. Dare. n̄ intelligit q̄ quod f̄ bi
opetit remittit. s. q. 3. talia. Idē hosti.
r. facit ad hoc. s. simonia p̄. s. 4. A.
Idem in sū. eo. ti. q. 19. Et hoc intellige
fm d̄ca in. s. p̄cedenti. cū additōe. B.

Utrum qñ recipit monachus ut ca
nonicus uel cōsecrat ep̄s. r. hī possint
exigi quedam ex consuetudine. R. fm
Ul. Si obtinet aliqd tale p̄ exactōem
iudicii vel per violentiā vel p̄ pactū
siue ante siue postea simonia est nlla
consuetudine obstante. ex eo. c. p̄. r. c.
sicut p̄ certo. Si hō sponte offeratur
rōne consuetudinis vel caritatis etiā
si fuerūt excitari p̄ spūale bñficiū n̄
est simonia. i. q. 2. q̄pio. r. 2. Lor. 9. Nō
ex tristitia aut ex necessitate. Et l̄ illi
qui solēt h̄ recipere nō possint h̄ exigē
ex cōsuetudine. tñ p̄nt monere illos ut

bonas cōsuetudines seruēt. nō at debēt
eos artare p̄ subtractōez sacroꝝ r. hī
sed tñ p̄ supiorē cogendi sūt. ex eo. ad
aplicam. Satis. Lon. Tho. scd̄ a secūde
q. 100. p̄. hosti. r. Jmo. Et silez q̄nē
dēminās idē Tho in q̄libz. dic̄ sic. Lū
in dispensatōe sacroꝝ seu alioꝝ spūali
um aliq̄ recipiunt ut simonia euitet
tria sūt nēcia. p̄mo ut hoc fiat cōse
sione iuris diuini uel hūani aut salteꝝ
pie cōsuetudinis. r. ut sit pia intentio
r. nō corrupta. 3. ut sit forma honesta
s. ut nō requirant ante p̄u officii exbi
bitōem. ne pactum interuenire videa
tur. s. expleto officio poterūt exigi. Si
ergo ista tria ueniāt. secure recipiat
archidiaconus parafrēnū p̄ installati
one abbatis r. hī. r. sili si gratis offēa
tur. A. Idē in sū. eo. ti. q. 31. B.

Utr̄ possint recipi nūmi crismales
A. i. q. p̄ crismate dantur. B. R. Nō
excusant a crimie simōie. r. illi qui rei
nomē r. tps solutōis mutant nūmos
q̄s p̄ crismales eo q̄ p̄o crismate siue
crismatōe parent. r. pascales. A. Idē
sunt q̄ crismales. sic dicti. quia cōsue
uerūt recipi in pasca tpe crismatōis
ut in. c. i. all. B. r. 3. cōsuetudinē medie
q̄dragesime nūcupāt. A. q̄ hoc tēpe
q̄dragesime hos denarios exigebant
ante crismatōis tps ad palliandum si
moniā vt in. c. qd̄ sequitur. B. extra
eo. in tantum.

Quid si aliquis dignus p̄moueri
dat aliqd ianitori ut eū p̄mittat intra
re ad ep̄m ad petēdū cōfirmatōem ele
ctōis vel aliqd hī? R. fm Suil. Nō ē
simonia si nō det corrupta intētiōe. vt
s. p̄ intercessione illoꝝ q̄bus dat conse
quar qd̄ intēdit. Et idē credo si det ali
qd familie ep̄i ne videat auar. r. vt
facili h̄eat accessū. aut ē d̄ largitate
laudez. l̄ talia possint fieri cū pctō. vt
si fiant cā iactantie uel inanis glorie.
A. Idē in sū. eo. ti. q. 35. B.

Quid si aliqs det alicui laico aliqd
ut nō molester uel impediat electōem
R. fm Ray. Si nodū erat ei ius q̄sitū

q2. si non erat electus. credo simoniam commissam. Secus si postq̄ electus fuisset. extra eo. dilectus. Idem Tho. scda scde. q. 100. Et vide. s. simonia p. s. xi. q. incipit vtz tpaia possint dari pro fdi menda 2c. A. Idem in sum. eo. ti. q. 44. vbi z additur fm glo. Ray. q. si aliquis nullum ius hñs in electōe impedirz simpliciter ne fieret electō aliq. posset capitulum redimere vexatōem suaz. Secus si impediret ne d̄ isto fierz. B.

¶ Quid si clericus qui vult recipi in canonicum alicuius ecclesie det illi bona sua? R. fm Inno. Si largiatur cuz conditōe uel pacto vt recipiatur i canonicum z illa retineat p prebēda simonia est. Si vero pura intentōe de uotōis offerens rogat q̄ admittat z q̄ bona oblata liceat sibi habere pro pbenda. z clerici pura intentōe cōfētiunt non est simonia. Qd si dñs tali intentōe oucat pncipalit̄ vt per tpaia habeat spūalia et illi alit̄ non recipere eum. ex vtraq̄ parte est simonia. sed tamē mentalis. Lon. hosti. A. De p̄dictis est casus formalis in c. tua nos. ex eo. quod z notat i sum. eo. ti. q. 48. B. De p̄bēdis autē q̄s de nouo cōstituit quis in ecclesius pōt retinē ius patronatus in perpetuū uel ad tēpus ut ipse uel heredes eius p̄sentent quē volūt ad ipsas fm Buil. A. hoc verūz tempore cōstitutōis de consensu ep̄i z fratrum si ibi sunt aliqui. alias non posset tale ius retinē fm eū. Buil. z in sum. eo. ti. q. 53. B.

¶ Quid si in fūdatōe ipsius ecclesie fiat talis cōstitutio. Quicūq̄ dederit tantū in redditibus uel tantam quantitatem q̄ possint emi possessiones talium redditū recipiatur in canonicū z quod dederit hēat p pbenda. nūqd est constitutio licita? R. fm Buil. Si fiat ita q̄ non duret in perpetuūz. sed ad tempus. nec fiat in fraudem simonie. z ea sit intentio constituentis q̄ n̄ p rebus dandis sed pncipalit̄ ppter cultum diuinum augmentandū z pro

pter deuotōnem dantis recipiatur ad spūalia tolerari potest. dum tamē ille qui recipitur sit dignus. A. Idem in sum. eo. ti. q. 53. B.

¶ Quid cū dicūt sibi aliqui canonici maiores. Lanonizemus nepotes n̄ros. Placeat tibi de meo. z mihi placebit de tuo. vel de eo qui dicit. Nūq̄ me uiuente fiat aliquis canonicus in ista ecclesia. nisi fiat talis pro quo rogauit? R. fm Ray. Simonia cōmittitur in vtroq̄ casu. Nam canon dicit. Absit omnis pactio. Lēset omnis ouentō. i. q. 2. q̄ pio. Idem Ul. A. Idem in sum. eo. ti. q. 62. B.

¶ Quid si dicat vnus canonicus alii. tu fuisti exauditus in vna petitiōe et ego debeo exaudiri i alia? R. fm Ray. Si p̄ces sunt spūales non est simonia ar. 63. dis. q2. sancta. Si autē p̄ces sūt carnales uel ex pacto quondā facto vel nunc faciendo simonia est. Lon. Ul. vt in sum. eo. ti. q. 63. Que autem dicant p̄ces carnales h̄t. s. simonia p. s. 15.

¶ Quid de his qui consanguineis suis conferunt beneficia pncipalit̄ p p̄ consanguinitatem? R. fm Tho. scda scde. q. 100. Talis collatio illicita est nō tñ simoniaca. q2. nihil recipit. Si tamē aliquis det beneficiū alicui hoc pacto uel intentōe. ut exinde suis consanguineis puideat est manifesta simonia. ar. ex eo. nemo. z addit Buil. q̄ si qs consanguineo suo bñficiūz confert vt ipse conferens magnificetur uel fiat potentior. uel ut parentela eius exaltetur z h̄t. simonia est. q2. respicit tpaia lez vtilitatē. A. Idem in sū. c. ti. q. 63. B.

Quid si p pecunia scipiat aliqs ad seruiedū i hospitali z h̄t? R. fm Buil. si in p̄dictis casibus p̄seq̄t aliqs aliqd ius spūale simonia ē. Si at nō p̄seq̄t s̄ recipit ad h̄ solū ut seruiat. non ē simonia. lz alit̄ turpe sit dare ul accipe p talib. A. Idem in sū. eo. ti. q. 75. B.

¶ Quid de illis qui emunt victū vni us monachi ad totam vitā suā? R. fm Buil. Nō ē simoniacy. ex q̄ c̄ptoz non

sequitur aliquod spūale. A. Idez in
sū. eo. ti. q. 76. vbi ē addit fm eundem
nō tñ ē securū emē nisi pbabilit dubi
retur cui? dicitō melior sit. vendentis
aut ementis. B.

¶ Utz sacerdos possit vēdē officium
portandi aquā bñdictā p prochiā. R^o
fm Buil. si talis sacerdos hēat de con
suetudine q tale officiū possit retinē
z ēt p aliū exercē z puent accipe. non
est simonia si illud cōmittat ad firmāz
al' simonia ē. vel saltē turpe lucrū. A.
s. qñ nō cōsuevit ex eo hīc puentuz q
casu est vera simonia. cū vendat offi
ciū spūale. Et idē qñ cōsuevit hīc pue
tū z vedit n puentū s; officiū. vt potest
colligi ex dictis. s. simonia p. s. 2. cum
additōne. B.

¶ Utz q dat pecuniā vt eligat in im
patorē vel in rectorē alicuius ciuitatis
cōmittat simoniā. R^o fm Hosti. Simo
niā cōmittit. qz ptās spūalis ē. A. Idē i
sū. eo. ti. q. 79. Et hoc xuz ē inqstuz ois
ptās descendit a deo. Ro. 13. S; tñ po
restas deputata pncipaliē ad regimē
terrenoz magi terrena q spūalis vo
caf. z differt a spūali. 96. dif. cū ad xuz
Jo verius vī qd seqt. B. S; veri ē
q ē turpe lucrū nō simonia. qz ptās ter
rena nō ē qd spūale. vt. i. forntlegiū p.
s. xi. qui incipit. vtz diuinatō sortium
x. quarto.

Simonia quarto

quo ad fruct' bñficioz. Quid
de epis q ecclesias cōferūt rerētis sibi
fructib' vel aliq eoz pre? R^o s; Ray.
Distigue cū Inno. Nā si ille q dat bñ
ficiū anq daret nō pcepibat. puentus
s; ex datōe bñficii cōfertur eos. non est
dubium infuenire simoniā. Si ho an
datōem bñficii pcepibat. puent' pōt
qdem retinere ex iusta cā z necessaria
A. dūmō ex rōnabili cā p hoc statue
rit. vt in. cur nfm. de q. i. Debent tñ p
lati statutiū tale facē de cōsensu capli
fm Ray. Hosti. Hoff. z Ber. vt i sum.
li. p. ti. q. 69. B. s; non potest tenere

si oueniat cū eo q recipit bñficiū: seu
cū alio mediatore: vt cōfessō bñficiū ip
se retineat sibi. puentus ē vt eccle.
bñfi. sine dimi. cōf. ut nfm. in fi. z cū d
censi. phibemus. i. q. 3. si quis pbēdas
S; h nō q plati non pūt retinē bona
ecclesiaz vacantiū. nisi vt dī. s. bñfici
um 2. s. p. A. Ibi dī q ista retentō nō
pōt fieri sine iusta cā. vt dictuz est. Dic
tū Hoff. qz platus non pōt sic retinere
fructus oium bñficioz s; nisi hoc per
indulgentiā obtineret. ex de x. signifi.
tua nob. S; Hosti. dicit q eadez rōne
q d vno bñficio hoc fieri pōt poss; s; fr
fieri ex cā de duobus aut plurib'. vt i
dicta qōne. 69. B.

¶ Utz clericus possit vendē ad tēpus
fructus bñficii sui. R^o Licitū ē ad tēp
modiciū. ex ne pla. vi. suc. fi. S; ad to
tū tēp q venditor tenet bñficiū non
ē phibitū: nec tñ est honestū. Et itelli
gēdū sēp ita q nihil spūale infueniat
ex de rez pmi. ad qōnes. Pōt tñ grīs
ei curā aiaz cōmittē. ut. i. s. pnt. A.
Idē in sū. li. p. ti. 2. q. 2. s; Ray. z glo. B.
vide. s. locatio. s. fi. A. Ibi tangit ali
quid spāle erga cōfessionē reddituum
locoz religiosorum. B.

¶ Utz liceat clerico ecclesiā suam lo
care in totū. R^o Si loco tibi ecclesiam
z tu cū sis pshyter locas opas tuas ut
ibi officies nō habetur ibi alit aliqū
iurisdicōne. nō cōmittis simoniā. ar. 12.
q. 2. caritatē. Et nō q fm Buil nō h; h
locū locatō z cōductō. s; d; facē pshyter
grīs officiū. z ille gratis expensas pro
uidere. A. De hoc dictū est. s. simonia
p. s. 7. z. s. 24. in additōibus. B. Por
ro sicut ait Hoff. si locatō fiat vltra tē
pus vite locantis non valet vltra. q
clericus in bñficio cōpatur vusufructu
ario. q. s. non est nisi vīq ad vitā. 16. q.
6. illud. ita tñ q fm Inno. si locatio scā
fuit noie ecclesie et vtilit. successor te
net ad illā. ex de solu. c. p. io. q. 2. h^o ius.
z. 12. q. 2. quicūq; suffragio. Si at locatō
scā est noie ipsius cuius ē ecclesia z nō i
tendebat ecclesiaz obligare nō tenetur

successor. A. nec et hēs locatoris fm
eū. Inno. 2 in dcā. q. 2. B. Qd si cōdu
ctor siue emptor iaz aliquid soluerat
tūc fm hosti. tenet successor hēe ratū
in q̄tū pecunia x̄sa est in vtilitatē ec
clesie. vt in dcō. c. p̄. Nota etiā h̄ q̄ licz
rector ecclesie possit q̄q̄ locare eā vl
tra tps vite nūq̄ pōt h̄ canonicus. di
co vltra vitaz suā locare p̄bendā. A.
hoc fuit dictū Inno. dicētis q̄ p̄dictas
locatōes pōt facē mīster seu platus ec
clesie. ita q̄ successor teneat hēe ratū
fm p̄dcām formā. S; in canonico p̄bē
dario sec̄ dicimus. qz ille nūq̄ pōt lo
care p̄bendā suā vltra tps vite sue. licz
de illa possit agere 7 pueniri sic legiti
mus administrator. ut i dcā. q. 2. B. Ad
istā m̄az facit. s. locatō. s. p̄t.

Pone q̄ platus vēdidit omnes ob
uentōes ecclie qd erit de eo qd pueit
ex iurisdicōne? R̄ fm hosti. Lōmodū
iurisdicōis transit cū aliis. nisi fuerit
excepta iurisdicō. p se tū iurisdicō vē
di nō pōt nec v; . A. Idem in sum. li. p̄
ti. q. 3. B.

Utr̄ rector ecclie p̄byteris q̄s ipse
cōducit vel illis qbus locat fructus ec
clesie possit cōmittere curā alaz. R̄ fm
hosti. puto q̄ sic. dū tū gratis et sine
pactōe aliq̄ 7 interueniente auctorita
te epi. ex de offi. vica. ad hoc. Uidef̄ et
q̄ sine epi auctoritate. s. iminēte. p̄fe
ctōne nccia possit cōmitri ad modicu;
tps. s. p̄ vnū vel paucos dies. s; nō diu
io q. 1. p̄ totū. qz neq̄ peregrinari pōt si
ne licentia epi. de conse. dis. 5. non op̄t
ex d̄ voto. magne. A. Idē in sum. eo.
ti. q. 4. B.

Utr̄ plari possint vices suas s̄b an
nuo censu cōcedere. aut et possint q̄tā
recipe. vide. i. vicarius. s. an p̄t.

Simonia v̄ circa fune
ra. Utruz
si aliqd de p̄crequis mor
tuo; cōmittat simonia. R̄ fm hosti. et
hosti. p̄ bi. n̄hil d̄z exigi. s; pie debēt
cōsuetudines obseruari. ex eo. ad n̄fz. et
c. cū in ecclesie. A. Scā p̄us gratis col

latōne. al̄ simonia esset. dicto. c. cum in
ecclesie. B.

Quid si apud ecclesiā sint diuersa
cimiteria 7 taxē p̄ q̄ta pecunia quis
ponat i tali cimiterio? R̄ fm hosti. Si
monia est. ex eo. auduim; . 7. c. sicut. Et
eodē mō si p̄ pecuniā crux sp̄alis por
tet ad funus. vt in dicto. c. auduimus.
A. Idē in sū. li. p̄. ti. p̄. q. 33. B.

Quid si clerici cōsuerūt hēe lectū
uel pannos. equū. vel h̄ de moriente
7 an portatōem faciūt pactū de redi
mēdo? R̄ fm hosti. Quia hec tp̄alia
sūt. licitū est. S; si nollet sepelire cor
pus nisi fiat eis cautio de redimendo
italia. simonia est. A. fm Durcarduz.
vt in sū. eo. ti. q. 34. B. Sed in talib;
prius sepeliat corp; 7 postea agat h̄
des uel detentores. ex eo. ad aplicā. A.
Idem in dcā. q. 34. B.

Quid cū dat pecunia cleric; vt vi
gilent sup̄ defūcto vel dicat p̄salteria
R̄ fm hosti. Si cipiāt pecuniā ut vi
lent l; ad vigilas sequat̄ oīo non est
simonia. Si at̄ de legendō p̄salterium
pactū faciāt. simonia est. A. Idem in
sum. eo. ti. q. 40. B.

Quid de p̄cessioibus q̄s faciūt ali
que collegiate ecclesie in exēquis mō
tuo; data vel p̄missa aliq̄ pecunia si
ue quacūq̄ re tp̄ali al̄ nō facturi? R̄
fm Ray. Si tenent ad bi. p̄cessiones
ex officio. sic erigē aliqd. simonia est. i.
q. 3. vendentes. Si x̄o non tenent. dic
vt. s. simonia p̄. s. 25. q. incipit. Utruz sa
cerdos possit celebrare. A. 7 ibi d̄ h̄
latius in additōe. B.

Utr̄ licitum sit statuere q̄ p̄cessio
fiat p̄ pecunia. R̄ fm Ray. Si statu
tus sc̄m sit p̄ x̄ba affirmat̄a. puta qui
cūq̄ reliq̄rit collegio decē. hēat p̄cessi
onē. 7 al̄ ad eā non tenebant. non est si
monia. Si at̄ statutū factū sit p̄ verba
negatiua. vt q̄ nulli fiat p̄cessio nisi
reliquerit tū. simonia est. quia tollit
officiū pietatis. s. q̄ p̄cessio non fiat
gratis uel p̄ minori sumā. ar. ex de iu
re iurā. sicut. p̄. 2. 7. Con. Tho. scōa secū

de. q. 100. Et qđ etiam in precedenti. §. dñ A. . Predictis con. etiam Ul. ut in sum. eo. ti. q. 41. B. Similiter intelligendū est vtz liceat clericis recipere pecuniam ut intersint exequiis seu ēt extreme vñctōni. A. Facit qđ notat in sum. eo. ti. q. 42. B.

Quid si dentur vel relinquatur annui redditus p faciendo anniuersario uel pro septimo siue p tricenario. vel celebrando aut orando? R. fm Host. In omnibus distinguendum est. quia si detur temporale p spūali tanq ap preciatō eius. simonia est. Si vero nō detur tanq principale precium sed in ductuum deuotōnis p elemosyna. licitum est. et idem in omnibus similibus. A. De his hic clarius. Nam Inno. in. c. quoniam enozmus. ex ne pla. vi. su. dicit q mentozium est constituere in aliqua ecclesia redditus aliquos ut ibi fiat anniuersarium alicuius et illa constitutio potest fieri per illos qui debent facere anniuersarium. ex dō preben. significatum. Sed donatozi reddituum non licet constituere. nec sub cōditōne redditus dare. quia donatozi nō licet conditōnes spūales apponere s; temporales: ut redemptōem captiuorum. io. q. 2. hoc ius. iz. q. 2. aurum. Sed Host. sup eo. c. qm. non placet hec sententia. dicenti q sic infiniti esset simoniaci. Dicit etiam q hoc onus pōt ipsi rei seu fundo sine redditibus imponi. Et subdit. Tutius tñ esset q ita diceret Relinquo tali ecclesie. x. libras super tali domo. vel ducēas libras ad emēdas. x. libras annuas. Inter illos tantū qui anniuersario meo intererūt et officiauerint fm consuetudinē eccle diuindas. et rogo platum siue capitulum uel conuentum p̄dicte ecclesie ut anniuersarium meum faciat. ut in dicta. questōe. 42.

Simoniaci^{ligionem} quo ad religionem
Quid fiet quando in aliqua religione plures sunt recepti uel rece

pte simoniace? R. fm Ray. Si simonia fuit cōmissa ipsis scientibus. debent d suo monasterio expelli sine spe restitutionis. et debent ad agendam penitentiam perpetuam in locum artior regule retrudi. ex eo. qm simoniaca. Et si non inuenitur artior regula debent mutari in aliud monasterium eiusdē regule. Qđ si non potest cōmode fieri fiat saltem ad tēpus. ar. si. dis. valet. et postea recipiatur de nouo. Si at simonia fuit cōmissa ipsis ignorantibus. sufficit q renūciat loco. et postea poterūt recipi de nouo mutatis tñ prioribus locis. extra eo. ex insinuatione. Idem Tho. secūda secūde. q. 100. Et intelligūt Ray. et Buil. q p̄dictus rigor seruad est etiam in occultis simoniaciis et in foro penitentiali. lz non constet de crimine per inquisitionem uel in forma iudicii. ar. in dicto. c. quoniam simoniaca quod nihil loquitur de accusatōne vñ inquisitione. Sed cum talibus s; Ray. potest dici q in fauorē religionis episcopus potest dispensare et in ordine et in loco. A. s. religionis vt ibi remaneant vbi recepti sunt. et in ordine. si ipsi loci videlicet pmo vel secūdo. et huiusmodi. uel etiam in ordine. s. clericali ut hēant ei exēcutōem. ut pōt colligi ex positi in sū. li. p. ti. p. q. 25. B. Si milit pōt dispensare caplin uel p̄lat eoz. dñ tñ ipsi nō fuerit p̄cipēs simonie. qz cū ex hoc sint puniēdi. nō debēt ex eodē scō p̄uilegiū obtinere. imo vidēt amisisse p̄atem recipiendi tales et alii q nō peccauerūt acquisiuisse. ar. ex de elec. bone. A. Ul. at dicit q cū omnibus p̄dictis a p̄ncipio capituli potest ep̄s dispensare. ut in sū. co. ti. q. 25. vbi hec notant. S; p̄mū dñm verius vñ p c. qm simoniaca. ex eo. B. Et nō h fm Ul. q si monasteriū est ita tenue q nō sufficit suis expensis. p̄t in recipiēdo hēre intentōem recipiendi tpalia. et ēt oblati spūalibus gratis p̄t expmē et pacisci d d̄terminata sūma tpaliū. factō. Tho. scđ a scđe. q. 100. Ray. et Buil.

dicētes q si recipiendus p mittat an
nuatim in vita sua tñ p expēsis suis.
nō ē illicitū. Idē Hostie. z Host. Et qd
vī ōrium. ex eo qm simoniaca. ibi. sub
paupertatis p̄textu. intelligit fm Ray.
cū hoc dicebant in fraudem. vel scdm
Hosti. qñ non gratis offerunt spūalia
ita. s. q postea dicatur ei. q ferat secū
necessaria. s. potius qñ recipientes fa
ciūt certū pactū de spūalibus ad tpa
lia. A. Utrūq verū ē ut qñ fide petū
tur spalia a nō indigentib. qz h casu
cessat cā licite petitis. s. necessitas: vī
qñ non gratis offerūt spūalia. Unde z
Inno. dicit q nō l3 aliquē recipere sub
ista forma. Recipimus te in frēm si d
tuleris vī viuas. qz bona ecclesie non
sufficiūt nisi nobis. Et qd seqē non est
dcñ Inno. s. Ray. ut patz in sū. eo. ti. q.
49. B. Cū fm Inno. cōsulēdū est igre
dientib q que dant sine pacto dent.
z principaliter ppter deū. ar. i. d. q. 6. de
lapis.

Quid si quis q p simoniā alienā igno
rans ingressus est religionē vel etia
obtinuit beneficiū. z postq sciuit non
statim renūciavit. A. S. mīstravit in
ordine suscepto. z aliū suscepit. vī i sū.
eo. ti. q. 29. B. R. fm Huil. Credo q
cōpōt dispensare. qz l3 gñit peccauit
rit tñ fm xitate nō ē simoniac. A.
Hodie nō vī q cōpōt dispensare
q ad ordinatos simoniace. l3 ignorānt
ut. s. simonia 2. s. p. in additōe. B. nō
tñ credo q abbas vel caplm possit cū
talibus dispensare. nec recolo hoc eis
esse cōcessū. A. Idē in dcā. q. 29. B.

Quid de monasteriis vbi nō sit pa
ctū s. taxatū est qñ ingrediens debz
dare? R. fm Hosti. Talis taxatō ipso
bat ex eo. sicut p certo. z. c. in tñ. in fi.
Et idē si fiat pactū de obseruādo cōsue
tudiē. qz simoniacum est. ex eo. veni
ens. Idē ē si receptio fiat gratis. z p
ea cōpellatur ad seruandā cōsuetudi
nē ex eo. audium. z. c. iacobus. A. h
verū qñ cōpellit ab ipsis recipientib
qbus nihil dandū ē qñ regunt ut de

bitū ē rōne cōsuetudis. sed tñ p supio
res bñ possent cōpelli ad landabil cō
suetudis obseruantia. vī p3. s. simonia
3. s. s. z in sum eo. ti. q. 31. Ubi etiam ad
dit fm Ray. z alios. q in bñ sēp a spē
mali abstinendū est. B. Si at absq
cōditōe z compulsionē datur gratis qd
cōsuetū ē. nō est simonia. sed de intēto
ne deus iudicat. A. Idē quod in bñ s.
nō ē in sū. eo. ti. q. 51. B. pōt at p̄dicta
taxatio locū hēre. ut s. simonia 3. s. s.
Sed nūqd postq puella gratis est
in monasterio recepta. z sūt pauperes
an p̄ teneat ad aliquid. R. fm Hosti.
Agere p̄st extra patrē p alimētis filie
vel si pater decessit agant ad p̄tē sue
hēditatis. ut in Auren. de sanc. epif. s.
nullā. colli. 9. A. Idē in sum eo. ti. q.
52. B.

Pone q aliquis timens nō recipi di
xit abbati. si velleris me recipe dare
vobis bona mea. abbas habito consi
lio recepit eū z ille dat sua. R. fm Huil.
Credo q siue intuitu illius pmissiōis
fuerit receptus siue nō. simonia ē sal
tem ex pte offerentis. sic nōt Lancre.
ex eo. nobis. Et Lon. Ber. z Hosti. nec
pōt remanere in illo monasterio. nec
data repetē. cū sit i turpicā. A. Tñ qñ
dans ingredī aliā religionē debet ei
data reddi. ex eo. veniens. B. Tene
tñ ad aliud transire si ad religionē se
obligauit. ar. ex de regu. p̄fectū. A.
Idem quod in hoc. s. nōt in sum eo. ti.
q. 55. B.

Quid si recipientes exp̄sserūt cōdi
tōem de dandis. z ille timens repelli
si diceret tacuit pponens nihil dare
z sic ingressus est. nūqd pōt ibi rema
nere? R. fm Huil. Credo q nō. qz cū n
dixerit illicite petitiōni tē cūritas
ei. p cōsensu hēnda ē ēr in foro p̄niali
A. Idem in sum eo. ti. q. 56. B.

Quid si interponat cōditō ex vtraq
p̄te. z aūq recipiat vel acceptet scipi
vtraq ps reuocat cōditōnem. z sic gra
tis recipit? R. fm Huil. Credo q licet
dū tñ intentō nō sit corrupta. Si at aū

reuoocatōem iā fuisset receptus aut p
nulla receptio. eo ipso fact⁹ ē indignus
tali monasterio. A. Idē in sum. eo. ti.
q. 57. B.

Quid si conent⁹ aliquis pmittat ali
cui q post bienniu recipiet eū si iterim
didicerit artē illā. l. si studuerit i scho
lis. z ex tūc recipiet eū. s. nolūt eū idu
cere usq ad pdcā. R. fm Huil. Nō cre
do simoniā cōmitti. qz pinde est ac si
dicēt. recipim⁹ te induendū tali tēpe
dū tū interim reddas te idoneū addi
scendo tale artificium uel talem scien
tiam. Lō. Ul. A. Idē in sū. e. ti. q. 58. B.

Quid de seruiente regulariū q non
vult eis seruire nisi pmittat ei q p
certū tps recipiant ipm z sic pmittat
R. fm Huil. Simonia est. qz ois pactō
z ouentio tpalū cessare d. i. q. 2. c. pio.
A. Lō. Ul. ut in dca. q. 58. B.

Quid si qs amicus medius pcurat
q filius alicuius magni recipiat gra
tis in aliquo mōasterio. z postea iste a
micus sollicitat illū magnū q det ali
quid monasterio. nūqd licet? R. scdm
Huil. Si dictus amicus non al. pcurat
set illuz recipi. nisi quia sperabat euz
daturū aliquid monasterio uel etiam
si non sperauit sed tū nunc petit aliqd
dari p receptōe illius simonia ē. Si
ho aliter sollicitat eū q sit deuot⁹ sic
z esse d. illi monasterio. z dilectōne or
ta ex receptōe filii conferat aliqd mo
nasterio. nō est simonia. A. sed tolera
ri potest. dū tū intentō nō sit corrupta
fm eun. Huil. z in sum. eo. ti. q. 60. B.

Quid de monachis qui dant aliqd
abbatibus p hēdis pōratibus z hi?
R. fm Huil. simonia est qncūq ē ibi
aliquid spūale si pro. notat appciatō
nem uel cām pximam z pncipalem.
A. siue detur de reb⁹ monasterii seu
pōratus uel aliunde. fm eun. Huil. z in
sum. eo. ti. q. 72. B. Et idem si parent
epo pecuniaz ne remoueat a pōrati
bus. A. Idem in sum. eo. ti. q. 73. B.

Quid de cōfraternitatibus in quibus
statutum est q nullus recipiatur nisi

pmittat uel iuret se daturum annua
tim tñt? R. Quia huiusmodi cōfrater
nitates non potest vere dici q sint re
ligiones. s. quedā cōgregatōes ad bñ
faciendū. nō habet hic locum simonia
qn potius si datio tpalum ab eis im
ponitur p faciēda elemosyna. vt pro
alendis pauperibus. redimendis cap
tiuis z hi⁹. laudabile est. z tales cōfra
ternitates bone sunt. 42. dis. si quis d
spicit. z ar. 24. q. 2. sane. Et similie si oz
q semel in anno uel mense conueniāt
ad tractandū de salute aie z de agen
dis z ppter hoc fiant expense. iustuz
ē q ponant inter se aliquaz quantita
tem. Jōq ppter pdcās cās pdictum
statutū vñ licitū z bonū. Tū ad omnē
ambiguitatē tollēda scdm Ul. ruti
us esset q statutū hi⁹ fieret sub forma af
firmatiua. sicut dcm est. s. simonia s. s
plē. A. Tū scdm glo. Ray. nullatenus
est licitum q tale statutū fiat sub h
bis negatiuis. ut in sum. eo. ti. q. 43. B.
Sed iuramentum non apponatur fm
Ray. propter periculum periurii.

Simonia septimo
de pena z dispensatōe. Que
pena eius q simoniace ordinatus fue
rit? R. scdm Ray. Nō recipit executō
nem. sed ē ipso iure suspensus quo ad
se z quo ad alios ē si occultū sit. ex de
simo. t. ara. 32. dis. s. verū. Et sic intelli
tur. i. q. 1. reperiunt. Et hoc quia cara
cterem hz furtiuū. Et nō est solū suspē
sus ab ordine quē simoniace suscepit
scdm Ul. sed etiam ab actibus oim
alioz. Idem Inno. z addit q ē in tpa
libus. z per oīs pdit admistratōnem.
si. dis. eos. Idem d. puniri depositōne
z infamia si de crimie cōstitit. 15. q. 3.
sane extra de accusa. inq. s. tōis. Itē nō
pōt fperē pecuniā quā dedit. eo q tur
piter dedit. i. 4. q. 5. non sane. A. Idē
in sum. l. h. p. ti. p. qōne 21. B.

Que pena eius q ordinem uel bñ
ficiū cōtulit simoniace. aut etiam ei
q fuit mediator? R. scdm Ray. Si est

manifestū. ipso iure suspensus ē etia
q ad alios. ex eo. accusatū. 32. d. 5. ve
rū. Si xō est occultū. suspensus est q
ad se tñ. sicut z quilibet criminofus. n
tñ quo ad alios. ar. ex eo. z si qōnes. et
c. veniens. z. c. ex tue. Et qd importet
p suspēfione. vide. i. suspensus. p torū
A. Lon. Inno. ut in deā. q. 21. B.

¶ Que pena ei? qui recipit simplex
bñficiū simoniace? R^o fm Ray. In
pñtis q est suspensus eo modo quo in
pcedenti. pr^o s. dictū est. Itē tenet re
nūciare bñficio z restituere oēs fruct^o
perceptos z q pēpi potuissent. i. 4. q. 6.
si res. ex de resti. spo. grauis. z ut dictū
est. s. restitutō p. s. s. nisi illos quos ex
pendisset in utilitatē ecclesie. Nam z
qui depdandi aio accessit ad negocia
mea hz cōtra me actōem. z licet nō hē
at in id quod sibi abest. hz tñ in id in q
ego locupletior scūs sū. ff. de neg gest.
si pupilli. s. 3. z si qs. Et eodē mō tenet
ad restitutōem ille q nō cōmisit simo
niā. tñ alius pro eo sciente z cōsentien
te cōmisit. uel si pñs ignorauit z postea
qñ sciuit non statim renunciauit. Lat
tñ non tenet de illis fructibus quos p
cepit qdū fuit bone fidei possessor q
z iam cōsumpti sunt. s. de extantibus
tñ. L. de rei. v. l. certū. sicut oēm est. s.
restitutō p. s. s. A. Et ibi. z in. s. se. de
his fructibus z sumptibus dicet lari^o
in additōne. B. Lon. fati. Hoff. Hoff.
z Tho. A. Lon. z Ulin deā. q. 21. B.
Item quis simoniacus in bñficio si
occultū est non sit suspensus ipso iure
sed suspendendus. i. q. 3. c. p. 2. z 3. tñ rō
ne illius bñficii simoniace quesiti non
ministrabit sine pctō. neq spūaliter
neq tpaliter. A. Sed ab aliis benefi
cis non simoniace qstis nō erit suspē
sus fm Inno. in deā. q. 21. B. Si si no
torū est. apso scō est suspensus ab acti
bus oīm ordinum z ab administratio
ne spūalium. ut Inno. dicit. sicut de si
moniaco in ordine. ut in p. s. dictus est
A. Idē in deā. q. 21. vbi z addit. Ray.
dicit de simoniaco etiam in bñficio. q

punit pena depositōnis. s. ab ordine z
bñficio z infamia. sicut simoniacus in
ordine. ex de accusa. inqstōis. Jo. tñ i
relligit illud de depositōne nō ab or
dine s. a bñficio crimine pbatō i mo
dū denūtiatōis uel inqstōis. quia si
in modū accusatōis deponeret ab or
dine z beneficio. sicut p aliis crimib^o
regularit. Lū Jo. videt recordare Hof.
Et est rō depositōnis a beneficio scōz
eun. qz nō posset agere pñiam bñficio
uel dignitate retēta. ut iz. d. s. nerui. B.

¶ Que pena eius q recipit beneficiū
cum cura vel dignitate simoniace? R^o
fm Hoff. pter nūc deās penas in pri
s. idem iudiciū est de eo sicut d illo
q recipit simoniace ordinē. s. q suspen
sus est z quo ad se z quo ad alios. Lū
ergo executōem nō hēat. quicqd agit
saltē de illo officio. suspensus agit. et
animas decipit. ex de elec. audum Ro
thomagensis. Et de ista mā hēs. s. con
fessio 3. s. fl. A. Predictis con. Ulin. vt
in sum. eo. ti. q. 22. B.

¶ Utrum simoniacus in ordine suspē
sus sit qstū ad ea q sunt iurisditōnis
R^o scōm Guil. Lūm pene non sint ex
tendēde. ille qui simoniace recipit ali
quem ordinem suspensus est qstū ad
ea que sunt ordinis. sed non qstū ad
ea que sunt iurisditōnis. Unde si alis
habebat iurisditōm z nūc habet. et
potest suspendere. ex cōmunicare z ab
ex cōicatore absoluerē. z huiusmodi.
A. Idem in sum. eo. ti. q. 21. Sed tñ ho
die circa hec multa sunt inouata. cum
omnis simoniacus sit ex cōicatus. vt. i.
in hoc. c. patebit. B.

¶ Quid agendū it de pecunia simo
niace accepta? R^o fm Guil. A. vt p
in sū. eo. ti. q. 23. v. potius fm Ray. B.
Debet restitui illi ecclesie in cui cōm
muniā data est. ex eo. de hoc autē ar.
i. 7. q. 4. si qs in atrio. z 27. q. i. si q rapu
erit. Et hoc cū pecunia dat alicui. puta
plato soli. l. alii quicqd. ita q ecclesia
nō est in culpa. Si tñ ille q dedit sit fa
ctus hoc mō irregularis. assignanda ē

pecunia alterius monasterio ad quod eius transire. ut eo vivente habeat usum illius ar. 16. q. 6. de lapsis. et in dec. c. si quis rapuerit. Postea restituet potius ecclesie siue monasterio. A. Immo ubi per restitutionem sit facienda illi qui dedit. ex. e. veniens. Rñdet Ray. Quidam dicunt dispensatione illud fuisse factum. Alii distingunt. quibus assentio quod si remanet in seculo ille qui dedit pecuniam: non est ei restitutio facienda. sed ecclesie aut. s. videtur est. Si vero transeat ad religionem vel iam est persona religiosa et transeat de illo monasterio ad aliud. debet restituere pecunia simplici et possessiones saltem quo ad usufructum illi monasterio quod ingreditur. ut sicut hoc onus ita habeat etiam emolumentum. dec. c. de lapsis. Immo. autem dicit quod si omnia pecunia intraret religionem. de misericordia bonum esset reddere ei. dec. c. veniens. Et sic sentit Immo. quod hoc. c. non loquatur de iuri necessitate. sed de benignitate. et ideo ubi etiam sentire hosti. ut in dec. q. 23. Sed glo. in dec. c. de hoc. extra eo. sentit. quod c. veniens loquatur et de necessitate iuris in suo casu. si quoniam totum collegium fuit in culpa. Secus si solus prelatus vel alii particulares. quia tunc non fit restitutio ei qui dedit etiam si ingrediatur religionem. sed datur religio ad quam transit solus qui ad usufructum. ne sit illi onerosus. Item addit hosti. quod si donas erravit iure subuenitur ei et restitutio fiet illi ex eo. veniens. Et idem si adeo pauper est quod non habet viam vivat. ut in dec. q. 23. B.

Quid si ipsum monasterium vel ecclesia fuit in culpa. ut si quis dedit monasterio pecuniam ut recipiat? Rñ scd Ray. Ber. Et debet restitui quod dedit ut cum ea in aliud monasterium intraret. ne sit onerosus secundo monasterio. ar. 16. q. 6. de lapsis. et 27. q. 1. si quis rapuerit. ex. co. veniens. Nec ecclesia vel monasterium de cuius tali fraude est in lucro. nec ex eodem secundo de seg. penam et pñu. ff. de nego. gest. siue hereditaria. hec Ber. ex eo. de hoc aut. A. hoc melius potest patere ex dictis

in precedenti. s. B.

Quid si aliquis dedit pecuniam pro habendo ordines? Rñ scdm Guil. Si ipse non habebat beneficium ecclesiasticum. de illa pecunia cedere illi cathedrali ecclesie i cuius ignominiam data est. Idem Ul. dicit. Si homo habebat titulum alicuius beneficii ad quem debebat gratia ordinari. illi beneficio restituenda est secundum eum. Ul. A. Idem in dicta. q. 23. ad finem. B.

Utrum cum simoniaco possit dispensari. Rñ quoniam simonia iterum venit ex parte ordinatores et ordinati. non dispensatur ut. s. dispensatio. s. 7. et de aliis vide in s. sequentibus.

Quis possit dispensare cum ordinis simoniaci? Rñ scd Ray. Si crimen perpetratum est nescientibus ordinariis. tunc postquam simplici renunciauerint executioni ordinis. potest episcopus dispensare. ex. c. de simo. nisi si pecunia ipsi episcopo fuisset data. tunc enim non posset dispensare. propter turpitudinem suam. s. papa. i. q. 1. erga. et c. si quis neque. et q. 5. presentium. posset autem succedere illius vel alius ordinari ei? utpote si haberet domicilium vel beneficium in alio episcopatu. A. vel etiam archiepiscopus. quia hoc casu posset dispensare scd Ray. ut in su. eo. ti. q. 25. Sed hoc est contra secundum glo. eius. et Ul. quoniam hoc habet ex consuetudine. ut in su. eo. ti. q. 26. B. Lon. Immo hosti Hoff. A. idem in dec. q. 25. B. Similiter cum illo qui scienter suscepit ordinem simoniaci non potest ministrare posset episcopus dispensare in ordinibus rite autem acceptis. non autem in illo quod si moniace suscepit. nec et quod recipiat alios ordines aut dispensationem. quia primus esset per saltum. A. Lo. Albiacus. Et per hoc ubi facit ex eo. si quis ordinaverit. ibi. ab ordine sic suscepto. B.

Quis potest dispensare cum illis qui recipiunt simplex beneficium per simoniam? Rñ s. Ray. Si ignorantes ipsi scilicet sit per episcopum dispensare ut et de nouo confectis eis idem beneficium per quod ei prius ac simpliciter inuicauerit. ex. e. de simo. ex. d. et c. si alicuius. Item quod possit ministrare in ordinibus aut per beneficium susceptum. A. h.

nō vñ dñi Ray. qz nec in his necessa-
ria est dispensatō. cū tales non sint si-
moniaci. vt pz per eū. Ray. z Inno. vt
in dñā. q. 26. B. hoc at intellige si etiā
ēps ignorauerit. nā si scient cōtulisset
non ipse: s; supior posset dispēfare. ar.
.1. q. 5. c. p. ex de cle. cōm. diuersis falla-
cus. Si hō bñficiatis scientib; sol' pa-
pa pōt. ex eo. de regularib;. Idē Tho.
z Ul. Et fm Huil. intelligit hoc q; cum
talibus non possit dispensari nisi p pa-
paz: nec in illo bñficio nec in alio si re-
manent in seculo. Lon. Tan. ex eo. nob
Silt. z Hosti. A. Idē in dñā. q. 26. B.
In multis casib; simonie s; Ray.
pōt ēps dispensare post legitimā peni-
tentiam. p videlz cū illo q bñficiū
seu ordinē cōtulit simoniace vel q fu-
it mediator simonie dū tñ sit occultuz
Item cū eo q inposuit pces carnales
et p nō digno nulla tñ infueniente cō-
ditōne vel pacto. z hoc pōt si ipse ēps
ab hoc peccato sit imunis. Alioqn me-
tropolitan'. Intellige fm Huil. qñ ta-
lia de consuetudine operūt ei. Itē potest
ēps dispensare in simonia que cōmit-
titur circa exequias defūctor. Itē i cō-
secratōne cimiterii z sacroz vasoz. In
bñdictōe vestiū. In venditōe crisma-
tis. Aque bñdictē uel salis. aut panis
bñdicti. In bñdictōnibus nubentium
In oibus his ēps non est prohibet.
iō pōt. ar. ex de sen. exco. nup. A. Pre-
dñā etiā notant in sū. e. ti. q. 26. s; Ray.
z glo. Ul. Hosti. z Boffre. Et addit fm
Ray. q epus pōt et dispensare cū illo
q ordinē simoniace recepit z nō mini-
strauit in rite añ susceptis. Itēz cū eo
q recepit simoniace bñficiū postq; re-
signauit in executōne ordinum. z fm
glo. ei' tā susceptoz añ bñficiū q post
nō at ut recipiat nouos ordies nisi for-
te intraret religionē z simonia eēt oc-
cultā. secus si manifesta. Est at occul-
ta simonia de q nō cōstat pñiam vel
pñessionem in iure scām. aut per rei
euentiam q nulla possit terguerfa-
tōne celari fm dñām glo. B. Inno. eti-

am dicit q; simoniaci in bñdictōibus
z bi' si occulti sunt lz sint suspēsi quo-
ad se sicut alii criminosi. tñ post pñiaz
licite celebrāt. s; bñficiū qd simonia
ce habitū est nullo mō retinere potest
A. Inno. gnālī loquit de oibus simo-
niacis in bñficio. ut dñā. q. 26. Tñ hodie
aliud ē. vt patebit in fi. h. c. Itē dicit
Inno. q; ignoranter simoniace pmo-
tus ex dispensatōe epī remanet in illis
ordinibus. In aliis at ordinibus ul' be-
neficiis nō simoniace habitis etiā sine
dispensatōne manebit z noua bñficia
acquiret. Nouos at ordies nō pōt hñe
nisi p dispenset cū eo i ordine simonia-
ce qst. to. cū al' eēt pñotus p salū. B.

Quid si aliq; pbabilr credit sibi
esse collatū bñficiū vel ordinē ppter
obsequia ul' ppter pces carnales a se-
uel' ab alio inpositas? R. fm Ray. Si
aliter erat indignus dz resignare. qz p-
ces succedūt loco pñi. Si hō dign'. nō
tenet sed sufficit penitere de mala in-
tentōne. i. q. i. sunt nōnulli. ex de eta. et
quali. tuā. z ex eo mādato. A. Idēz in
sum. eo. ti. q. 27. B.

Utr' ēps possit dispensare cū eo q
est simoniace i dignitate. R. s; Inno.
non. ex eo. nobis. Immo ēt cū nullo si-
moniaco scient pōt ēps dispensare q;
pmoueri possit ad dignitatē et p qua
non fecerit simoniā. i. q. i. erga. Idem
Hosti. A. Idē in sum. eo. ti. q. 26. ad fi.
Et addit Inno. q; episcopus potest di-
spensare in simplici beneficio cum eo
qui illud recepit ignoranter. i. nesciēs
simoniam interuenisse. ut in alia eccle-
sia obtineat bñficiū. et etiam in ea-
dem. B.

Utr' episcopus possit dispensare
cum electo simoniace q; postea eliga-
tur. R. Si electō reprobata est p pñ
simoniam etiam quam electus igno-
rauit nec postea ratum habuit. nihilo-
minus non potest episcopus illa vice
dispēfare. Sec' d' simplici bñficio. i. qd
nō ē dignitas. si ignorans recipiat. qz p'
resignatōem ēps dispensare pōt vt ei

offerat. ex de elec. si alicuius. ut etiam
 h. s. x. q. incipit. quis potest dispen
 sare. A. Circa mās istā hodie multa
 inouata sūt. ut p. in exūa. q. d. Marti
 ni gnti. scā in concilio Constātiensi. q. i
 cipit. Multe. vbi d. Sacro approban
 te concilio declaramus. q. ordinati simo
 niace ab executōe suoz ordinū sint ip
 so iure suspensi. Electōes aut postula
 tōnes confirmatōes z quis. puisiones
 simoniace ecclesiarū monasteriorū z
 dignitatū psonatū officioz z bñficio
 ruz q. rucūq. deinceps facit nulle sint
 ipso iure. nullūq. p illas ius cuiq. acq
 ratur. nec p moti cōfirmati aut. puifi
 faciant fructus suos s. ad illoz restitu
 tōem tāq. iniuste ablatoz teneantur.
 Statuentes insup. q. dantes z recipiē
 tes ipso scō sniam excōicatiois incurrūt
 ē si pontificali aut cardinalatus pñul
 geant dignitate. Item in alia q. dicif
 eiusdem scā. Datue anno 2. sui. ponti
 ficatus. z incipit. Dānabile sic h. Inno
 uamus z de nouo cōfirmamus excōica
 tōis suspēionis ac puatiois z interdic
 tōis z alias cēsuras dudū a sūmis pō
 tificib. s. simoniacos latas ac promul
 gas. q. ipso scō incurrē volum. oēz
 occultū uel manifestū simoniaciū vbi
 cūq. simoniā cōmiserit. cuiuscūq. stat.
 uel cōditōis gradus uel peminētie uel
 dignitatis existat etiā si cardinalat.
 epali seu alia quis ecclesiastica ul tē
 porali ēt maxia pñulgeat dignitate. vi
 ctariūq. sniaz excōicatiois suspēiois
 puatiois z interdic aliarūq. cēsuraz
 z penarū absolutōz seu relaxatōez no
 bis z successoribus nris pterq. in mor
 tis articulo spāliter referuam. nō ob
 stantibus qbuscūq. cōmissionibus in
 dultis z facultatib. absolutuendi de ca
 sib. nobis z successorib. nris spālī re
 seruatis cuiq. z cuiuscūq. status q.
 dus cōditōis z dignitatis existat sub q.
 cūq. forma xbozum gnālīter ul speci
 aliter factis aut faciendis cōcessis vel
 in posterum cōcedendis. Quas cōmissi
 ones z facultates hi. q. tuz ad detesta

bile crimē simonie z penas inde seqn
 tes renocamus z cassam. cassaq. hē
 re volum. nisi spālīter de absolutōne
 z a pctō simonie in cōmissionibus z fa
 cultatibus pñcis expñsam faciamus
 mentōem. Statuimus quoq. z pñpi
 mus ut omnis cuiuscūq. status cōdi
 tōis peminētie ul dignitatis existat
 q. sciuit aliquē post hanc cōstitutōnez
 cōmisisse simoniā. infra duos dies na
 les postq. ad sui noticiam deuentum
 extiterit teneat si pñs fuerit in roma
 na curia nobis vel apostolice sedis ca
 merario aut suo vicegerenti. z tunc in
 vnius vel duoz testiu pñsentia reuela
 re sub eiusdem excōicatiois suspensio
 nis s. aliisq. cēsuris z penis quib. ut p.
 fert ipsum auctozē simonē esse volu
 mus innodatum. q. dicit. nō reuelans
 ut pñdicitur seu tegēs simoniā. tanq.
 eiusdem fautor sceleris incurrat. cui.
 absolutōem nobis z successoribus no
 stris spālī referuam. decernētes ex
 nūc irritū z inane si sec. sup. his a quo
 cūq. quis auctoritate sciēf vel igno
 ranter origerit attēari. hec ibi. Item
 in alia Eugēni q. t. que incipit. Luz de
 testabile. vbi d. Nos pdecessoz nroz
 Romanoz pontificū vestigis inherē
 do ac ēt oēs z singulas excōicatiois su
 spensiois puatiois z interdicti senten
 tias cēsuras atq. penas dudum a pō
 tificib. pñdictis z p talibus reputatis
 s. simoniacos quolibz latas s. illos cu
 iuscūq. grad. stat. ordinis cōditōis
 uel peminētie fuerit. etiam si cardi
 nalar. pñarchali epali regali regina
 li uel alia quis ecclesiastica uel mūda
 na dignitate pñulgeat. eoz quēlibz tā
 manifestū q. occultum ipso scō incur
 rere volumus. confirmari z innouari
 auctoritate apñca declaramus. q. oēs
 illi q. simoniace ordinati fuerint. a su
 is sint ordinibus suspensi. Per electō
 nes x. postulatōnes confirmatōnes
 seu q. suis alias puisiones q. simonē
 labe fieri origerit et q. virib. oio care
 ant i ecclesis mōasteriis dignitatib.

personarum officii ecclesiasticis quibus
uis beneficiis aut alijs eorum ius nullatenus
acquiratur. nec ideo faciat aliquis fructus
suos. sed ad illorum omnium quod precepit restitutio
non sub aie sue periculo sit astricta. Sta
tuens preterea quod universi et singuli eri
am premissa dignitate possint quodlibet
dando vel recipiendo simoniam commiserint
aut quod illa fiat mediatores extiterint
seu procuraverint. Iniam excommunicationis
incurrant. a qua nisi a Romano pontifi
ce per tempore existente non possint absolui
preterquam in mortis articulo constituti. Et
ut hi labis oragium frequenter repma
tur. oibus et singulis ecclesiasticis seculari
busque personis cuiuscunque dignitatis gra
dus ordinis seu conditionis fuerit. in virtute
scilicet obedientie districte iniungimus ut eos
omnes qui simoniam habet commisisse vel procuras
se aut in ea mediatores esse sciverint po
nitici precepto vel eius camerario. aut cui
idem pontifex duxerit committendum per se
vel per alios revelare quicquid non omittat
Quod si non fecerint absolui non valeant do
nec predicta revelent. Datum Rome apud
sanctum Basilgonum 28. pontificatus
nostri anno quarto.

Simulatio Utrum si
mulatio sit
peccatum. R. fm Tho. scda scde.
q. cxi. Simulatio prope mendacium est in ex
teriorum scorum signis consistens. Non refert aut
utrum quis mentiatur homini vel quicunque alio scdo
Ubi cum omne mendacium sit peccatum omnis est quod
omnis simulatio peccatum sit. Tunc sicut di
cit Aug. in li. de quonibus euangelii. non
semper quicquid simulamus aut fingimus. me
ndacium est. sed quod id quod dicitur nihil significat
A. si utile est significet inutile. 22. q. 5. c. q.
cuique. B. tunc est mendacium. Quia homo si
cuius nra refertur ad aliquam significatorem
non est mendacium. sed alia figura hita
tis. Et ita dicitur finxit se longius ire ad
aliquid figurate signandum. Addit Ul.
quod sicut et fallere aliquem in duplicitate
hominum propter aliquam suam vel primi utili
tatem. ita et per populum intentione utilitatis
consequentis ad talem simulationem. sic

et David mutavit faciem suam coram
Achis rege Beth. per regl. 21. A. Satis
facit. c. utile. 22. q. 2. B.

Simulatio alius peccet simulando sancti
tatem. R. fm Tho. in quolibet. Duplex
est simulatio. Quedam fit ab aliquo ut
iniquitas sua palleat et ipse bonus pu
tetur. et hoc est peccatum. A. et tanto gra
uius quanto magis ista simulatio ce
deret in damnum proximi temporale vel
spirituale fm Tho. et in sum. li. 3. c. 34. q.
254. B. Alia quod fit ad dei honorem et p
rimorum edificationem coram extraneis ut
ipsi magis edificentur. et iste non peccat
sed meretur. A. Idem in su. co. ti. q. 254.
B. De hypocrisis que est quedam simu
latio. l. hypocrisis.

Utrum sit simulatio quando ali
quis occultat peccatum suum. R. fm Tho.
vbi. s. Sicut aliquis homo mentitur quod signi
ficat quod non est. non autem quando tacet quod
est quod et aliquando licet. Ita etiam si
mulatio est quando aliquis per exteri
ora signa factorum vel rerum signifi
cat aliquid quod non est. Non autem si ali
quis pretermittat significare quod est.
Unde et aliquis potest peccatum suum
occultare absque simulatione et laudabi
liter. si ne alii inde scandalizentur.

Sobrietas. Quare so
brietas cibi
requirit inordinando siue in
clerico? R. fm Ray. Quia sicut ebie
tas sic et voracitas prohibetur ab apo
stolo. Ro. 13. Non in comessationibus et
ebrietatibus. Item quia veteris iugum
luxuriam provocat. Un. 4. 4. dis. 5. p. Ue
ter et genitalia sibi in vicinia sunt. ut
ex vicinitate membrorum intelligatur
confederatio vicioz. Item quia inglu
vies omne bonum opus dissolvit. A. ut
patet in dicto. 5. pri. B. 4. Regl. 65.
Nabuzardan princeps coquoz destruxit
muros hierusalem. A. hoc est habet
in dicto. 5. p. B. Item varios morbos
generat. sed temperantia procurat sopsi
tatem et hilaritatem. de cose. dis. 5. nihil
Item quia pinguis veter ut ait. Hiero

nymus crassum solum generat. cum eodem tra sacerdotalis solum debeat esse vigil et tenuis. de consensu. dist. 5. ne tales. Et ad istam materiam potest facere. s. gula.

¶ Quare sobrietas potus regit in oratione sive in clerico? R. s. fm Ray. q2 ex vino frequenter sequitur ebrietas ex de iure iurata. et si Christus. Ebrietas autem est fomes et nutritor omnium viciozorum. dist. 35. ante omnia. Item quia vinolentia tollit mundiciam. Nam incitativa est libidinis. Hieronymus. Cetero merostuans cito dissipat in libidinem. dist. 35. s. p. Item quia impedit omnem sapientiam. Et de hoc et etiam de pus nunc dicto habetur proverb. 20. Luxuriosa res est vinum et tumultuosa ebrietas. Quicumque his delectatur non erit sapiens. Hec autem duo. s. mundicia et sapientia maxime necessaria sunt dei ministro. quia ambulans in via immaculata hic tibi ministrabit. et quia acceptus est regi minister intelligens. Et de materia ebrietatis habes. s. ebrietas

Societas primo.

Utrum liceat committere pecuniam mercatori vel artifice per modum societatis et inde lucrum accipere. R. n. deo. fm Tho. secunda secunde. q. 78. Ille qui sic committit pecuniam suam non transfert dominium in illum sicut in mutuo. sed remanet eius. ita quod cum periculo ipsius mercator de ea negociatur vel artifex operatur. ideo licite potest petere partem lucri inde provenientis tamquam de re sua. hec Tho. vñ sicut dicit Boetius. Si vis dare pecuniam tuam in societate sine peccato. pone tu pecuniam et alius operam personalem. quia plerumque quod pecunie deest per operam suppletur. vt. ff. p. socio. l. 5. s. p. et cetera pericula lucra et damna. Lon. Host. et notat. l. 4. q. 3. c. plerique. A. s. in glo. Et de hoc est text. in. l. i. l. p. socio. et istico. s. 2. Quid intelligi debet quod negociatio est licita et non aliter de dona. iter virum et vxor. p. vestras. B. ut si dicatur sic

Do tibi centum et tu pones industrias et laborem tuum. in fine anni scilicet ratione ego accipiam illa centum et tu precipue quod sone tue siue industrie quod possumus esse siue valere alia centum. post hec quicquid superit de lucro accipiam ego medietatem occasione pecunie mee. et tu aliam medietatem occasione persone tue. A. Hoc nullatenus videtur verum quia sic nisi lucrum esset ultra centum per ceterario quod nunquam vel rarissime contingit qui ponit pecuniam nihil nunquam lucraret. sed semper de sorte perderet. licet reuera adeet lucrum. Unus quidam doctor dictus dominus Angelus de pusio. dicit quod salua meliori determinatione hoc sibi verum non videtur. neque de iure civili. canonico vel diuino. Nam opera hominis nihil aliud est quam diurnum officium. l. i. ff. de op. liberto. Immo opera hominis dicitur esse fructus hominis. l. 3. cum duabus. ff. de op. seruari. Ille ergo qui in societate operatur non ponit nisi de aliquid consistens in forte vel in capitali ponere. sed solum fructum persone sue quod fructus aut usufructus persone correspondet fructui aut commodati illorum centum qui in societate posuit. Pro quibus bene facit quod dicit text. l. i. cum duobus. s. si in coeunda. ff. p. socio. dum dicit quod precipue ope est velamentum artis. Et hanc sententiam secutus est Bal. licet predicatas leges non alleget. l. i. l. i. 2. q. 2. p. socio. Et sic intelligi debet quod dominum est videlicet quod sepe opera alicuius pro pecunia valet. in Insti. eo. s. 2. id est pro commoditate et usu fructu dicte pecunie. Et ideo concludo quod deus. 300. ego quod 100. posui ante partem. 100. detrahant. et 200. que remanent tamquam lucrum inter nos diuidi debent et ita vt ex predictis apparet videtur esse de intentione sancti Tho. de agno. nec me in forum moueret si quis diceret. Singamus illum quod ponit operas industriales si locare vellet operas suas pro mercede contra quilibet anno reciperet. 100. ut 50. nec subiaceret periculo alicuius casus fortuitu quod euenire possit in mercatus aut in rebus illius artis quare non est conueniens quod

salte hoc casu tanq̃ dictā mercedez in
societate posuerit si illaz anteferat de
illis. 30. sic alter antefert illa. 100. q̃ po
sunt ratōne equitatis seruande. Quia
rūdoo p̃ q̃ illā mercedem quā h̃re pos
set nō d̃r ponere a p̃ncipio sicut ille q̃
ponit illa. 100. cū merces illa sibi nō de
beatur a p̃ncipio locationis fm glo. in
l. edem. l. locari. Ex quo sequitur secū
da r̃sio. videlicet q̃ illa merces ē fru
ctus sue industrie z operaz. imo recte
intuenti quo ad eū nō est illa merces
nisi opera sua z industria. cū in eius re
cōpensatōne des. z iō licet ex opa mer
cedē consequat̃: tñ ex mercede opere
nullum fructū d̃r consequi neq̃ cōseq
potest. q̃ singulis diebus opa p̃statur
cum sit diurnū officiū. Et sicut vsure
vsuraz nō debent aliquo iure. vt. l. si.
l. de vsur. ita fructus mercedis ope
deberi non pōt. Nec etiam obstat q̃
mercedem habz sine periculo qñ ope
ras locaret. licet qñ opas in societate
ponit de periculo timeat. q̃ plus pōt
lucrari q̃ eēt merces quā h̃re possz lo
cando opas suas. **B.** Possset ēt fieri
aliud pactū q̃ ego acciperē quartaz p
rem lucri z tu tres alias. vel eo? tu q̃r
tam z ego tres fm q̃ conuerimus q̃
tua industria extimari debet. vt patz
in insti. de socie. §. p̃. z s̃str p̃ rata diui
datur dānū. **A.** hoc verū si modo ille
qui plus ferre debet aliqd plus socie
tati contulerit vel pecunie vel opere
vel industrie qd̃ ñdeat illi pluri qd̃ s̃
societate ferre d̃z. l. si non fuerit. in p̃n?
z. l. quid eim. ff. p̃ socio. Arbitrio ergo
boni viri extimabit an illud plus qd̃
in societate ponit corresponsdeat illi
pluri qd̃ de societate p̃cepit. Nec alia
ētiōz doctria tradi potest sed arbitrio
boni viri z ad p̃pam cōsciam remittē
dum est. cum in hac actōne p̃ socio. q̃
bone fidei ē arbitriū boni viri sequē
dum sit. l. in p̃posita. ff. p̃ socio. Si aut̃
vnus plus altero non cōferret tale pa
ctum etiā de iure ciuili non valeret s̃z
Azo quē Accur. sequit̃ in d̃cā. l. si q̃ fue

rit. Licz aliqui alit̃ dixerint tñ hec opt
nio Azo. tāq̃ equioz z iustioz sequēda
est p̃ d̃cām. l. si non fuerit. in p̃ncipio. z
l. qd̃ eim. fm p̃fatum dñm Angelum.
A. Possset ēt fieri nō exp̃ssa p̃dicta ex
timatōne p̃sone s̃z cōmittendo discre
tioni ipsius qui recipit pecuniā vt assi
gnet partem lucri vel dāni q̃stum sibi
videt iustū. z postea si esset aliquis ex
cessus vel defectus cōcordis sibi remit
terent. **A.** In hoc tñ casu sibi caueat
ille cuius arbitrio remissū est vt iuste
z eque partiā ei plus d̃ lucro assignā
do q̃ plus in societate posuit. al̃ neduz
in foro cōscie teneret. sed ēt de iure ci
uili. Et si inique partes faceret ad arbi
triū boni viri reduci possent. ff. p̃ soci.
l. si societatez. s̃z eundē dominū Ange
lum. **B.**

I Sed ecce negociator qui pecuniā
recipit ad tractandum dicit ei qui dat
eam. Ego volo in fine p̃ industria z la
boze meo 20. firma h̃re. z nolo in eis
sentire aliquod dānum. nūquid licet?
R. s̃z. sed iste non est contractus socie
tatis. sed locatōis. quia negociator ille
locat opas suas p̃ illo p̃cio. z isto mō
nihil sentiet etiam de lucro. Possz at̃
z pactū facere q̃ non solum debet h̃re
p̃d̃cā. 20. sine ṽllo dāno. s̃z ēt talē l̃talē
p̃tē de lucro z nullā de damno. qd̃ qui
dem reciperet non ut socius. sed rōne
operis siue sui salarii. vt dictum est de
tali locatōne. §. locatio. §. s̃. z sequenti
bus. **A.** hoc intellige nisi damnū con
tingat culpa ipsius operas ponent̃ vt
eorz quozuz opera vtif. l. ite queritur
z. l. si merces. §. qui colūnam. ff. locari.
z tangitur in dicto. §. s̃. **B.**

Quid si do pecuniam mercatori i
societate z conuenio secuz q̃ dabit mī
hi certam partem de lucro et nihil di
co de damno? **R.** Debet intelligi eadē
pars de damno. vt insti. de socie. §. illd̃
A. z ibi patet q̃ idez est econtra vide
licet quando tantum exp̃pressa est ps
damni. quia eadem intelligitur tacite
etiam de lucro. **B.**

Societas ⁊ ⁊ alij alia
ad mām pcedentis. c. pñen
tia. Primo igit querō. Quid si capita
le pecunie posite i societate sit casu p
ditū. an in dubio sit damnū cōe vñ tñ
illius qui pecuniā posuit? Rñdet glo.
i. l. si non fuerit. §. p. ff. p socio. q in du
bio nō est cōe. ⁊ sic erit illius tantū q
pecuniā posuit. Glo. tñ in. l. i. l. p socio
dicit cōtrariū. §. q sit damnū cōe. pzo
pma opinione §. q non sit cōmune. fa
cit fin dñm Angelū q ille qui capita
le ponit non dicit cōicare capitale sed
fructum eius sicut ⁊ ille q opam pōit
dicit solum fructū persone sue cōica
re. ut. §. societas p. in pñm in additōe
magna. Item quia satis hz ille. de dā
no q opas posuit si opas pdidit. absq
eo q teneat ad ptez capitalis perdiri
dicit tñ p. e. quem refert Ly. in. l. i. l. p
socio. q aut capitale statim est pditum
casu fortuito anteq alter socius opas
ponerz. ⁊ damnū erit cōe. aut post ope
ras pñtas ⁊ pditas. ⁊ tunc dānū erit
illius tñ q pecuniā posuit. satis eim
hz ille de dāno qui opas perdidit. Et
hanc opinionē Ly. ibi dicit eē equiorē
De iuris tñ civilis rigore lz statim pe
reat. si tñ perit ex cā societatis. dānum
vñ esse cōe. l. si id quod. §. p. ff. p socio.
fin dñm Angelū. Et addit. Opinio tñ
p. e. quā sequitur Ly. mibi magis pla
cet pñsertim in foro cōscientie. cū cōue
nire videat arbitrio boni viri qd i hō
iudicio xatur. Lin. pposita. ff. p socio.
ita tñ q si quasi in pñcio societatis
totū capitale essz pditū ⁊ modice ope
pñtite. tunc adhuc putarē q p aliqua
pte ille qui opas ponit pñcipare de
beat de piculo capitalis postq rōne di
cti capitalis ē pñcipaturus erat d lu
cro. ar. dcē. l. si non fuerit. in pñ. ⁊. l. qd
eim. ff. p socio. Ja. ho de are. dicit ibi
stincte dānum debere eē cōe. Bal. ho
ait. tu dic q qtenus est cōe lucrum ea
tenus d esse cōe ⁊ damnū ⁊ non aliter
⁊ hoc vñ verius. quia equali pte dānū

cum lucro d3 cōcurrere. ut insti. eo. §.
illud. Nec aliud dānū vñ posse attingē
in hac societate cōicadū inf partes: nī
si erga capitale. Nā si ille q ponit ope
ras pdit earū fructum. silt ⁊ alē perdit
fructū pecunie q ad iuicem oferuntur
ut. §. societas p. in pñm in additōe scda
Qd ⁊ notat reuerēd pñ scūs Bernar
dinus de Senis in suis cōtractibus ut
mibi vñ sermōe 39. Item fin pñfatum
dñm Angelū: si cōsuetudo aliq appe
ret circa pñcāz societate que nō repu
guaret rōni ⁊ equitati essz seruāda
Unde si consuetudo foret q periculū
capitalis in dubio sit cōe. quia illd qd
est in consuetudine videt actum inf
partes. l. si prius. §. placuit. al incipit re
cre. ff. de aq plu. arcen. tunc diceret q
piculum sit cōmune postq hoc potest
fieri per pactum expñsuz. ut tenet glo.
i. 4. q. 3. pleriq. Item fin eundē. si tale
damnū capitalis procederet dolo vel
culpa alicuius socior illius solus erit
piculum cum socius d dolo ⁊ culpa te
neat. ut. l. sociū. ff. p socio. In qua cul
pa cōphendit non solū lata sed etiam
leuis. non at leuissima. Sufficit eiz q
socius talem diligentia adhibeat qle
in pñtis adhibē ofueuit. ar. dicte. l. so
cium. Nam ⁊ si expñse quis in se picu
lum suscepisset: nō tñ intelligitur de
illo quod venit ex culpa consocii. vt. l.
plū. l. de nautico feno. Collige ergo q
si apparet pactū vel cōsuetudo non ir
rōnabilis hec seruanda sūt. Qd si non
appet in dubio dānū capitalis erit p
ea pte p qua erat ⁊ lucrū. nisi interue
niet dolus vel culpa consocii. qz tunc
illius tantū erit.

Sed nūquid damnū pñcē opas po
nentis d3 inuicem cōicari? Rñ: Ut q n
ut. ff. eo. l. sociū. §. socius. vbi dñ. socius
cum resisteret cōibus seruis uenalis
ad fugā erūpentibus vulneratus est
impenfā quā in curādo se fecerit non
consecuturum. qz id non in societate
qñis ppter societate impenfuz sit qd
indistincte pōt intelligi verum qñ hō

dānū origit culpa pſone. at̄ videt̄ ſat̄
equū q̄ ſicut ip̄e p̄cipat d̄ dāno capi
talis ita z al̄ p̄cipet aliqd d̄ dāno p
ſoe qd̄ cuenit p̄p̄ ſocietatē: cū z ſocie
tas etiā p̄ticulariū rex ius qd̄daz frat̄
nitat̄ h̄eat. ut. l. v. in p̄n. ff. eo.

Quod ſi finito t̄p̄e ſocietat̄ nō rep̄it̄
niſi capitale. an dictū capitale pecūie
ſit cōe v̄l tātūz illi? q̄ poſunt? R. Circa
hoc diuerſi diuerſimode ſentire vidēt̄
nā glo. in. l. i. l. eo. videt̄ ſentire q̄ cōli
liter diuidi d̄beat. niſi aliud ſit per pa
ctū declaratū aut p̄ cōſuetudinē intro
ductū. p̄refat̄. R. dñs Angel⁹ ſentit
q̄ q̄tenus operas p̄ſtans p̄cipat de
dāno capitalis eatenus z ipſi⁹ capital̄
p̄tem ſortiat̄. ſed certe hoc iure. p̄bari
non v̄l. Un̄ tu dic ſim Jaco. de are. q̄ ſi
ſolū de cōſuetudine: ſed etiā de iure ē
q̄ capitale hoc caſu ſit ſaluū. Quare
eū ſocius meus ipſius capitalis p̄tez
o3 h̄re. Et ſi dicas q̄ ponit operā. R.
q̄ p̄ciū ope intelligitur eē correfpon
dens inſuſurio pecunie. non aut̄ ipſi
ſortū. Et ſatis facit qd̄ dictū eſt i addi
tōne ſecūda. ſ. ſocietas p̄. in p̄nci. Pro
inde ſi vnus ponit cōmoditatē ope eq
dem z alter ponit cōmoditatē pecunie
non p̄prietatē. Finge. n. q̄ vnus pōit
in ſocietate mille millia. al̄ operā t̄m
tūc h̄ nulla pōt eſſe p̄porio: niſi d̄ cō
moditate ope reſpectu cōmoditatis pe
cunie. non aut̄ de ipſa totali ſorte. z ita
ē ſentit Bal. qd̄ z nōt̄ p̄ſatus reuerē
dus p̄ vbi. d̄nup coronatus in cel̄ ac
miraculis p̄ orbe3 coruſcans.

Utrū vnus ſocioz poſſit pacifci vt
duas p̄tes lucri z vnā dāni ferat z ali⁹
ecōtra duas dāni z vnā lucrit? R. ſim
dictū dñm Angelū q̄ non. qz vnus ſoci
orū non pōt plus d̄ lucro p̄cipare q̄
de dāno. nedū de iure diuino z cano
nico: ſed etiā ciuili. vt. l. mutius. ff. eo. ſi
milis nō valz pactū: q̄ deducto dāno
vnus h̄eat duas p̄tes lucri alter vero
vnā. niſi ille qui plus h3 de lucro tādū
dem pl⁹ pecunie ope aut̄ induſtrie in
ſocietate poſuerit. vt. l. ſi non fuerit. in

p̄n. z in glo. ff. eo. Et multo minus valz
pactū. vt vn⁹ t̄m lucret al̄ t̄m dānū
ſentiat. eſſet. n. nequiſſimū genus ſoci
etatis que leonina appellat̄. dcā. l. ſi n̄
fuerit. ad ſi. Quod verū ē niſi ille qui
t̄m operas pōit aliqd certū p̄ ſua opa
vellet ſine dāno. qz hoc poſſet nō tāq̄
ſoci⁹? ſz tāq̄ locatoz. ut. ſ. ſocietas. p. ſ. p̄

Sed an poſſit pacifci q̄ capitale
ſit ſaluū? R. de iure canonico z in foro
cōſcientie nō pōt ſim dñm Angelum. et
ita ſentit glo. in. c. p̄terit3. i. 4. q. 3. d̄ iure
āt ciuili ſūt opiniones. Nā Bal. in. l. i.
l. eo. q. 9. tenet q̄ tale pactum nō valz
neq̄ ex forma cōtractus neq̄ ex ei⁹ nā
iō dicit q̄ ſapit vſurariā prauitatem.
hoſtiāt in ſua ſūma in ti. de vſur. ſ.
an aliquo caſu. tenet q̄ de iure ciuili
talis ſocietas valet magis ex vi pacti
q̄ ex nā cōtractus. Sed dñm Bal. v̄l ue
rius. vt ex p̄cedentibus colligi pōt eti
am in p̄mo. ſ. Scdm oēs āt hoc pa
ctum non ē equūz nec i iudicio aie ſer
uandū. vt nōt̄ dñs Anto. de bu. in. c. ſi.
extra de vſuris.

Sed qd̄ ſi vterq̄ ſocioz ponit pecu
niā z operā. ſed vnus ponit maiorem
q̄titatē q̄ alter? R. ſim dñm Angelūz
ſiue ſit factum pactū p̄ quota parte
q̄s lucri z dānū ſentiat ſiue non. nō ſo
lū in foro cōſcie. ſz et de iure ciuili cōſi
derandū ē quis eoz in effectu plus in
ſocietate poſuerit. ut ille maiorē p̄tez
accipiat. l. 3. n. ex vna p̄te maior fuerit
ſūma. poſſit t̄n tanta eſſe induſtria al
terius q̄ excederet illum qui maiorez
cōtulit ſūmam. vt ſi ſolus nauget. pe
grinetur. pericula ſuſtineat. dcā. l. ſi nō
fuerit. in p̄n. z. l. qd̄leim. ff. eo.

Sed vtrum ille qui tantū operas
ponit q̄n̄ pacifciſ cā ſocietatis d̄beat
h̄re expenſas de corpore ſocietat̄? R.
ſim dñm Angelū. Ja. de are. z Ly. dicūt
in. l. i. l. eo. q̄ ſic. qz lucri nō d̄niſi de
ductis expenſis. ff. eo. l. mutius. qd̄ in
telligit Bal. in dcā. l. i. exceptis expen
ſis quas facturus eſſet domi. quia ille
nō debent fieri d̄ corpore ſocietat̄. ar.

U. sed et si lege. §. quod aut. ff. de peti. he
re. putare tñ in hoc seruandam eē cō
suetudinem ē in foro cōscie. cū sit opti
ma legum interpret. ff. de legi. si de in
terpretatōe. cum et tacite videat actus
qđ fieri cōsuevit. ut. l. 3. l. locati.

¶ Sed p qbus pñb tenent ad solu
tōem pensionis fundici vel apothecę
conducte socii ex disparibus partibus
R. fm dñm. Angelū. Locanti tenentur
p equalibus pñibus. inter se autē te
nentur p rata societatis. et ita diuidē
debent dictum debitum mercedis sic
diuidūt principale. et scđm dñs dispa
res pñes. quod et tenet Bal. in. l. 1. l. e.
ubi etiam dicit qđ fm dñs pñes dispa
res diuidi qđ debent suppellectilia et
massarie societatis. Qđ sequendū
omni iure vñ cū cōciat arbitrio boni
viri. qđ in hoc scđu maxime adesse dñ
l. i. p. p. o. s. i. t. a. ff. co.

¶ Quid xō si pñitum est capitale añ
finituz tñs societatis. nungd ille q po
sunt teneri iterū ponē? R. fm dñs Ang.
qđ nō. et tenz glo. i. dñ. l. si nō fuerit. §. p.
ff. e. et dñ. l. 1. l. e. A. De societate xō
seu locatōe aīalū dicit. i. vsura et. B.

¶ Odomia. Si quis con
tra nām pec
cauerit. si clericus ē depōi dñ
vel si apparet corrigibilis dñ tradi re
ligioni ad ppetuā pñiam pagendam
Si laicus. excōicari. et a cetn fidelium
vsq ad cōdignā satisfactōem fieri alie
nus. ex de excē. pñ. clerici. A. fm le
ges aut tales vltimo supplicio cōdem
nant. qđ ppter hoc pñm deus iratus
mittit pestilentias. fames. et terre mo
tus. in Auten. ut non lux. cō nām. coll. 6.
B. et hoc viciuz maius est qđ si qđ co
gnosceret carnalit matrē. et. q. 7. adul
terii. et de hoc et aliis spēbus luxurie. §.
luxuria. §. p.

¶ Sollicitudo. Utrū sit
licitū sol
licitudinē de tpalibus gerere
R. fm Tho. scđa secūde. q. 55. Sollici
tudo tpaliū tripliciter pōt esse illicita

pñmo mō ex pñe eius de qđ sollicitamur
ut si tpalia tāqđ finē qramus. Uñ aug.
dicit in libro de opibus monachoz. cū
dñs dicit. nolite solliciti esse et. hoc di
cit ut non ista intueant. et pñ ista fa
ciat qđ in euangelii pñicatōe facē
iubent. et mō pñt eē tpaliū sollicitus illi
cita. ppter superfluum studiū quod
appōit ad tpalia pcuranda. pñt qđ
hō a spūalibus qbus pñcipalit infui
re dñ. retrahit. et iō dñ. Math. 13. qđ sol
licitudo seculi suffocat xōbū dei. 3. mō
ex pñe timoris supfluit. qñ. f. aliquis ti
met ne faciendo qđ dñ necessaria sibi
deficiant. A. plus in se qđ in dño cōfidē
do. B. qđ dñs tripliciter excludit. pri
mo. pñt maiora bñficia hōi pñtita di
uinitus pñter suam sollicitudinē. f. cor
pus et aīam. 2. ppter subuentōnem qđ
deus aīalibus et plantis subueit absq
hūano opere. 3. ex diuina puidētia
ppter cuius ignorātiā gentes circa
bona tpalia querenda pñcipalit solli
citantur. Et iō cōcludit qđ pñcipaliter
sollicitudo nostra dñ esse de spūalibus
bonis sperantes qđ et temporalia nob
puenient ad necessitatē si fecerimus
qđ debemus. Uñ dñ. Math. 6. Primū
querite regnū dei et iusticiā ei. et hec
omnia adiciēnt vobis. De hac mā ali
qd hēs. §. e. p. §. pñt.

¶ Sortilegium pñ.
f. ars diuinādi. Differt aut a
pñphetia. qđ pñphetia accipit i bono et
fit grati. sortilegiū at i malo: et fit cōit
pro pecunia. i. qđe. i. dñces. als iudices
et. sequenti.

¶ Quot sunt gnā diuinatōis? R. fm
Tho. scđa scđe. q. 95. Omnis diuinatio
vtitur aliq demonū auxilio. quod qui
dē vñ expñse iplorat. vñ pñt petidēs ho
mis se occulte demon ingerit ad pre
nunciandum quedam futura que ho
minibus sunt ignota eis aut cognita.
Unde triplex est diuinatōis genus
pñmū ē p manifestā demonū inuocatō
nem: quod pertinet ad nigromāticos

secundū p solam consideratōez dispo
sitōis vel motus alterius rei. qđ pti
ner ad augures. tertū est dū facimus
aliquid ut manifestet aliquod occultū
quod pti net ad sortes. Sub quolibet
aut istoz multa continent de quibus
in sequentibus. §. dñ. z etiam hñf. 26.
q. 4. igit genus. z. q. 5. nec mirū.

¶ Quot modis fit diuinitio p demo
nū inuocatōnem? R. fm Tho. vbi. §.
Demōes exp̄sse inuocati solēt futura
pñūciare multipliciter. Qñq; quidem
p̄stigiōis qbusdam apparitōibus se a
spectu vel auditu hoīum ingerētes
ad pñūciandū futura. z hec spēs vo
catur p̄stigiū. Qñq; aut p somnia. z
hec vocat diuinitō somnīoz. Qñq; at
p mortuoz aliquoz appetitōez vel locu
tōez. z hec vocatur nigromantia. qz ut
dicit Jfiderus in li. etymologiā. ni
gron grece mortuus. manchia xō diui
natō nūcupat. qz qbusdā p̄cantatōni
bus adhibito sanguine vident resusci
tari mortui. diuinare z ad interrogata
rñdere. Qñq; xō futura pñūciant per
hoīes viuos. sicut i arrepticiis patz. z
hec ē diuinitio p phitones. ut Jfido
rus dicit. quia a phitone appollini sūt
dicti. qui dicebatur auctor diuinandi.
Qñq; xō futura pñūciant p aliquas
figuras uel signa que in rebus inatari
appent. que quidē si appareant in ali
quo corpore terrestri puta vngue vel
ferro vel lapide polito. vocat geomā
tia. Si aut in aq. idromantia. Si iacere
acerum. iacia. Si i igne pyromācia. Si i
in visceribus aialium imolatorū i ar
demonū vocat aurspiciū. B.

¶ Quot modis fit ista diuinitō de q̄
dñm est in 2. §. que fit p cōsideratōez
dispositōis vel mori alterius rei? R.
fm Tho. vbi. §. Sit multiplici. Nam si
conetnr aliqñ pñoscere futura ex con
sideratōe situs vel motus siderū. b.
ptinet ad astrologos. qui etiaz genita
liaci dicūt. ppter cōsideratōes nataliū
dierū. Si xō p motus vel voces auiū
siue quorundā aialū. siue p sternuta

tōes hoīū uel mēbroz saltus. he perti
nent gnāliter ad auguriū. z dñ a garri
tu auiū sicut aurspiciū ab inspectōe
auiū. qñ pñū pti net ad aures. secū
dū ad oculos. In auiibus. n. hñ. p̄cipue
considerari solent. Si xō hñ cōsidera.
fiat circa xba hoīum alia intentōe dñ
cta. que quis retorquet ad futurū qđ
vult pñoscere. vocatur omen. Si aut
cōsiderant aliqñ dispositōes figurarū
in aliquibus corporibus visui occur
rētes erit alia diuinitōis species. Nā
ex liniamētis manūz cōsiderat di
uinitio ciromantia vocat. ciros. n. gre
ce dñ manus latine. Diuinitio xō ex q
busdā figuris in spatula alicui aialis
vocat spatulamantia.

¶ Quot mōis fit ista diuinitio dñ q̄ di
ctū est. §. in 2. §. que pti net ad sortes
R. fm Tho. scđa scđe. q. 95. Nec diui
natio fit ex cōsideratōe eoz que ene
niunt ex qbusdā que ab hoībus seruo
se sunt ad aliquid occultū inquirēdū
z hoc multiplici. Sit. n. qñq; p p̄tra
ctōnem pūctoꝝ. quod pti net ad artes
geomantie. Qñq; p cōsideratōem fi
guraz q pueniunt ex plūbo liquefō
in aqua p̄iectū. Qñq; p quasdā cedu
las scriptas uel n̄ scriptas i occulto po
sitas dñ cōsiderat qz quā accipiat. Si
mulis in festuciis inequalibus ppositis
qz maiorē uel minorē accipiat. vel ē
ex taxilloꝝ p̄iectōe qz plura puncta
pticiat. vel ē dñ cōsideratur qđ aperi
enti librum occurrat que omnia forti
uni nomen habent.

¶ Utrū omnis diuinitō siue supstitō
sit illicita. R. fm Ray. Dis diuinitio
phibita est a deo z sancta ecclesia. cñ
eīm futura que soli dei sūt aliq p hñ
inuenire laborat diuinitatis iura crea
turis attribuūt. Jsa. 41. Annunciate
nobis que futura sunt in futurū. z scie
mus q dii estis vos. Item Leuit. 19.
Non augurabimini nec obseruabitis
somnia. Et ibidē. 20. Aia q declinauerit
ad magos z ariolos z sequit. interficiā
illā de medio ppli mei zc. z multa silia

z sic dicit Aug⁷. vanitas artium magicarum
ex traditione malorum angelorum in toto ter-
rarum orbe plurimis seculis inualluit
z p^{er} inuentiones eorum inuenta sunt auri
spiritia auguratioes z ea q^{ue} dicuntur oracu-
la z nigromantia. 26. q. 2. g. sine saluato-
re. z simili d^{icitur} p^{ro}hibitoes talium. 26. q. 5. p^{er}
totum z. q. 7. nō licet. z in q^{uestione} 2. c. se. ex
eo. p^{er} totū. Et simili ad genus sup^{er}stitionis
p^{er}tinēt oēs ligatuē z remedia que
medicorum quoq^{ue} disciplina cōtēnat si-
ue in verbis siue in caracterib^{us} siue in
q^{uestionibus} rebus suspendēdis. vel ligā-
dis. vel soluēdis: sicut in aures. vel an-
nuli in digitis. Item si iūctis ambulā-
tibus amicis lapis aut puer īfuerit
medius. Item redire ad lectū si dum se
calceat sternerit. Rediē ad domū
si p^{re}cedens offenderit. hec z multa hu-
iusmodi. 26. q. 2. illud. Item nō sūt obser-
uandi dies egyptiaci. aut calende. Ja-
nuarii. aut mēses vel dies. aut lune so-
lisq^{ue} cursus z huiusmodi. 26. q. 7. non
obserueris. Nō tū cōdēnant rustici que
seruāt t^{em}p^{or}a ad seminandū vel ad icidē-
dum arbores z huiusmodi: q^{ue} naturalē
habent rationē. simili z p^{er}physici circa
medecinas z minutiones faciendas. z
huiusmodi. Nā illud dicit sup^{er}sticiosū z
p^{ro}hibitū q^{od} nō habet auctoritatem a
natura seu scriptura diuina ecclesiasti-
ca seu sanctorum patrum. 2. q. 5. cōsuluisti.

Queritur hic specialit^{er} ut^{rum} dinatio
p^{er} inuocationē demonū sit illicita. R^{espon-}
dēt^{ur} s^{ecundum} Tho. vbi. s. sic. Deut^{eronomio}. 18. Non in-
uenias in te q^{ui} ariolos sciscite^{re} nec p^{ro}hi-
tones cōsulat. z huiusmodi. Duplex ē cā-
p^{ri}ma q^{uia} p^{er} inuocationē demonum fit
pactū exp^{re}ssū cū demone. z h^{oc} ē oīo illi-
citū. Un^{de} s^{ed} quosdā dicit. Isa 28. dixistis
p^{er}cussim^{us} fedus cū morte z cū inferno
fecim^{us} pactū. z adhuc graui^{us} eēt si sa-
crificiū z reuerētia demoni inuocato
exhiberet. Secūda p^{ro}p^{ter} piculū conse-
quē. demō enī q^{ui} intēdit p^{er}ditionē hoī-
num de h^{uius}modi suis rīsis etiam si aliq^{ui}
vera dicat intendit hoīes assuescē ad
h^{oc} vt ei credat. z sic itēdit p^{er}ducē ali-

qd q^{od} sit saluti hūane nociuū. Unde
Athanas^{ius} exponēs illud Luc^{is}. 4. cre-
pauit illuz dīs. obmutescē. dicit q^{ui}is
vera fateret^{ur} demō. p^{ro}spicebat tū x^{ristus}
ei^{us} sermones ne simul cū veritate in-
q^{ue}ratē p^{ro}mulgar^{et}. vt nos etiā assuesci-
at ne curem^{us} d^{icitur} talib^{us} loq^{ue} etiā si vera
videat^{ur}. Nephas enī ē vt cū assit nob^{is}
scriptura diuina a diabulo īstruamur
De eo autē q^{ui} Saul phitonisaz confu-
luit que diuinavit. l. Reg^{um}. 28. dicit Aug^{ustinus}
ad simplicianū. Non est absurdū cre-
dere aliq^{ui} dispensatōe p^{ro}missū fuisse
ut non domināte arte magica vel po-
tentia sed dispensatōe occulta q^{ue} p^{ro}hi-
tonisaz z Saulē latebat se ostender^{et}
spūs iusti aspectib^{us} reg^{is} diuina eū sen-
tentia p^{er}cussurus. uel nō uere spūs Sa-
muelis a requie sua excitatus est. sed
aliq^{ui} fantasma z illusio imaginaria
diaboli machinatōib^{us} scā quā scriptu-
ra Samuelem appellat: sic solēt ima-
gines rerū suarū noibus appellari. 26.
q. 5. nec mirū. A. z ibi pat^{et} q^{ui} Aug^{ustinus}.
vt firmare hanc sententiam videlic^{et}
q^{ui} Samuelis apparitio potius fuerit
p^{ro}stigiōsa seu fantastica z diabolica il-
lusio. B.

Ut^{rum} diuinatō p^{er} astra sit licita. R^{espon-}
dēt^{ur} s^{ecundum} Tho. vbi. s. duplices effectus sub-
trahunt causalitati celestiu^m corporū
p^{ri}mdem omnes effectus p^{er} accidēs con-
tingentes. siue in f^{or}m^{is} hūanis. siue in
rebus nāl^{ibus}. q^{uia} vt p^{ro}bat^{ur}. 6. metaph^{isicis}.
ens p^{er} accidēs non h^{ab}et cām. z p^{ri}ncipue nālē
ut q^{ui} lapide cadente fiat terre motus
uel q^{ui} hoīe fodiente inueniat^{ur} thesau-
rū. 2. autem subtrahitur causalitati
celestium corporū actus liberi arbi-
trii. p^{ro}p^{ter} tū celestia dispositiue inclina-
re inq^{ui}tum imp^{er}mut in corpus huma-
nū. sed tū ex hoc nulla necessitas libe-
ro arbitrio imponit^{ur}. Si q^{ui} ergo cōside-
ratōe astroz vtatur ad p^{re}dicta duo sc^{ilicet}
ad cognoscendū futura casualia siue
fortuita. aut ē ad cognoscendū p^{er} cer-
titudinē futura opa hoīum. p^{re}cedit hoc
ex falsa z vana opⁱⁿione hoīum. z tūc

operatio demonis se inmiscet, vñ erit dina-
to illicita. **A.** Unde et Aug. i li. 3. doc.
xpi. 2. 26. q. 2. illud. dicit. Neq. ab hoc
genere supstitiois pñitose segregandi
sūt qui olim genitali aci ppē nataliuz
consideratōes dierū. nūc at mathemati-
ci uocant. Nā et ipsi quibus verā stellaz
positiōem cū q. nascit. sequeunt. et ali-
qñ puestigāt. tñ q. ide conant. ut actō-
nes nras vel actōnuz euentus. pducē
nimis errant. id xpiānis penitus phi-
betur i suis operib. obseruare lune vñ
stellarū cursū. 26. q. 5. nō h. imo h. agē
idolatria reputat. eadē cā. q. 2. c. illos. et
c. sc. **B.** Si hō aliq. vtitur. considera-
tōe astroz ad pñoscendū futura q.
ex celestibus corpib. causant. puta
siccitates. pluuias et h. n. ess. illicitū.

¶ Utz diuinatō q. fit p. somnia sit illi-
cita. **R.** fm Tho. vbi. s. si q. vñ som-
niis ad pñoscendū futura fm q. so-
nia pcedunt ex reuelatōe diuina. vt
somnia pharaonis. vel s. q. pcedūt
ex nali cā intrinseca: vt cum abūdans
humore frigidus somniat q. fit in aq. t.
niue. siue extrinseca: ut ex aere: vt im-
pñione celesti q. tum se pñt. x. talis
extēdere. non erit illicita talis diuina
tō. **A.** q. ē demonstratō q. daz causa-
rum nāluz fm physicos. **B.** Si at
diuinatō h. causat ex reuelatōe dmo-
nū cum qbus pacta hēnt expssa quia
ad hoc inuocantur. ut tacita quia h.
diuinatio extendit ad id ad q. nō pñt
se extendē. **A.** fm nām vel ex indu-
bitata reuelatōe diuina. vt pñctum
est. **B.** erit diuinatio illicita et super-
sticiosa.

¶ Utz diuinatio per auguria sit lici-
ta. **R.** fm Tho. vbi. s. Ex motu vñ gar-
ritu auium futura agnosci non possūt
sicut ex causis. s. inq. tum sūt effectus
aliq. rum causarū que etiā sunt causan-
tes futuros euentus. Lā at operatiōis
oīum brutoz aīaliū est instinctus qui
dam q. mouent in modū nature. et hic
instinctus ex duplici cā pñt pcedere.
vno qdem mō ex cā celesti corporali.

et fm hoc nihil. phibet eoz opatōnes
esse futuroz signa. inq. tum pñormant
dispositiōibus corpoz celestīū et aeris
ordinētis ex q. pueniūt aliq. futuri eue-
tus. In hoc tñ duo considerari o. p. q. dē
vt h. opatōes non extendant. nisi ad
pñoscendū illa futura: que causat
p. motū celestīū corpoz. put. s. in. s. g.
ē immediate aī. primū pñcedentē dictū
est. et ut non extendant. nisi ad ea que
aliqua lter pñt ad h. aīalia pñne. Lō
sequunt. n. p. celestia corpora cognitō
nem quandā nālem ad ea que eoz
vite sunt necessaria. sicut mutatiōes
que sunt per pluuias et ventos et h.
Alio modo instinct. h. causant. ex cā
spūali. s. vel ex deo. vt p. in colūba su-
per xpm descendente: et in coruo q. pa-
uit belia. et in pisce qui obforbuit et cie-
cit. Jonā. vel et ex pñmonibus q. vtun-
tur h. opatōibus brutoz ad implican-
das aīas vanis opibus et opinionibus
et isto mō non sunt licita. **A.** q. n. sūt
ex causis nālibus: vel indubitata fue-
latōe diuina. vt pñt colligi ex dict. s.
s. s. **B.** et eadē rō est de omnib. aliis
h. Qd at Joseph ait. Gen. 4. 4. q. n.
esset ei filius in auguriendi scia. Intel-
ligendū est fm Aug. q. hoc loco dixit
referens ad id quod vulgus de eo opi-
nabatur. et sic et dispensator eius locut.
est. **A.** Idem in sū. li. p. ti. xi. q. 7. **B.**

¶ Utz diuinatō p. oīa sit illicita. **R.**
fm Tho. vbi. s. Oīen dñ. qñ hba aliq.
alia intentōe dicta retorquent ad fu-
turū. vt. s. in. s. 3. dñm est. h. aut hba
et si nō subdant. dispōni stellarū. dispo-
nunt tñ quandoq. qdem fm diuinam
pñdentiā: vt recitatio somniū quā
audiuit. Sedeon. Iudic. 7. et hba puel-
le que attendit. Elyeser seru. Abrahe
Gen. 24. et sic licet. **A.** hoc xuz qñ d.
diuina reuelatōe non dubitat. ut. s. s.
s. tractū est. **B.** Sit et hoc qñq. scōz
operationem demonū. et sic ē illicitū.

¶ Utz diuinatio sortū sit licita. **R.**
fm Tho. vbi. s. Sortes pñe dicunt. cū
aliq. sit ut p. ei. euentū aliq. occultuz

innotescat. et quidem si querat per fortis
quid cui sit exhibendus. vocat diuiso
ria fors. Si autem querat quid agere
oporteat vocatur consultoria. Si vero
queratur quid sit futurus: vocat diuina
toria. Itaque si euentus fortium expecte
tur ex fortuna quod locum habet solum in diui
soria. non videtur habere peccatum: nisi for
te viciu. necessitatis. sicut aliqui non va
lentes concorditer aliquid diuidere. ve
lint vtri fortibus exponentes fortune
quis quam partem accipiat. Si vero euentus
fortium expectet ex spirituali causa. quam
doque quidem expectat ex demonibus
sicut legitur Ezechiel. 21. quod rex babilonie
stetit in viuis in capite duarum viarum
diuinationem querens et conficiens sa
gittas interrogauit idola. et extra consuluit.
et hoc est illicitum. Quisque vero expectat
a deo. sicut illud puer b. 10. Sortes mit
tunt in sinu: sed a domino transiunt. et talis fors
semper se non est mala. ut Augustinus dicit. Potest
tamen in hoc quadruplex peccatum incidere. pri
mo si absque necessitate ad sortes recur
ritur. hoc. n. ad dei tentationem vide
tur pertinere. et si quis etiam in necessi
tate absque reuerentia fortibus vtatur.
imo cum magna deliberatione et promissis
sa oratione debet fieri exemplo apostolorum
in electione Mathie. act. 1. 3. si diuina
oracula ad terrena negocia conuertantur
ut dicit Augustinus ad Ianuariu. 4. si in ele
ctionibus ecclesiasticis que ex spiritu sancto
et inspiratione fieri debent: aliqui for
tibus vtantur. Secus autem est in tempo
ralibus dignitatibus que ad terrena
disponenda ordinantur. in quorum electio
ne plerumque homines vtuntur fortibus
sicut et in temporalium rerum diuisione
Si ergo necessitas imineat. licitum est
cum debita reuerentia fortibus diuinum
iudicium implorare: sicut tempore persecuti
onis quis fugiat ne forte diuinum defera
tur ecclesia. forte queri potest ut dicit
Augustinus in epistola ad Thimotheum. et cui da
da sit elemosyna: cum duo eque indige
tes occurrunt ceteris paribus et vtrique
dari non potest. forte iuste queris. ut dicit

Augustinus. per de deo. christiana. imo et dicit quod per
litibus dirimendis habet vtri fortibus. 26.
q. 2. fors. Idem Thimotheus. et intellige in his
que temporalia sunt. et de sorte simplici si
ne alia suspitione. A. In predictis locis.
et hoc. ut in super. li. p. ti. xi. q. 8. B.

Quid de diuinantibus vel etiam in
uestigantibus occulta: ut furta et hi per
inspectionem astrolabii aut inscriptiones
vel inspectionem in libris: R. secundum Basilium.
Nullo modo habet. sed suspiciosum est. ex eo.
ex tuarum. A. Hic textus bene facit. et eo.
hoc. et Thimotheus. habet Ray. aliud videat sen
sisse. ut in sum. eo. ti. q. 17. B. et redu
citur ad diuinationem per astra. de qua dicitur
est in. 8. s. aut etiam ad sortes. de quibus
in precedenti. habetur. A. Hi. n. in
inquisitiones furorum et filiorum nullatenus
licite reduci possunt ad inquisitionem per
astra seu per sortes. ut satis ex precedenti
bus potest patere. B.

Quo frequent eueniant ea que diuini
precedunt: R. secundum Ray. qui sic dicit
Augustinus hanc questionem soluit dicens hoc fi
eri promissu dei: ut illi qui hoc audiunt et
vident prebentur in quali fide sint. Unde
dicitur: 13. Si surrexerit in medio tui pro
pheta aut qui somnium dicat se vidisse
et predixerit signum atque portentum et vene
rit quod locutus est. et dixerit tibi. eam et se
quamur deos alienos quos ignoras et ser
uiamus eis. non audias verba prophete
aut somniatoris. quia temptat vos deus ve
ster. ut fiat palam utrum diligatis eum an
non. 26. q. 5. nec mirum. Thome. et ubi. 8.
dicit quod hoc quod a principio homines in istis
obseruationibus aliquid experti sunt ca
sa accidit. sed postmodum cum homines
incipiunt habere obseruationibus animi impli
care multa secundum habere obseruationes eue
niunt per deceptiones demonum. ut
his obseruantis homines implicati
curiosiores fiant et magis se inserant
multiplicibus laqueis pernitiosi erro
ris. ut Augustinus dicit in 2. de deo. christiana.

Idem in super. eodem. ti. q. 22. B.
Atque liceat regere a moriente ut fue
let statum suum per mortem. R. secundum Thome. i.

quibet. Nulla inordinatio vñ si qd reg
rat a moriente cognoscere statum ei
post mortem subiuciendo tñ hoc dño
iudicio. Vñ nulla rō vñ quare hoc obe
at dici pñtñ: nisi forte ex dubitatione
fidei de futuro statu qñi tēptando ing
rat. A. Idem in sū. eo. ti. q. 23. B.
De pena diuinatoz. i. forilegium 2. s.
pñt. De inuentione maleficiū p iudiciū
ferri candentis. aut aq bulientis. s. ou
ellum. s. pñt. in fi.

Sortilegium 2. qñ
tuz
ad supsticiofas obseruantias
Et p querit. vñ liceat vñ arte noto
ria. R. fm Tho. scda scda. q. 96. Ars no
toria oio est illicita. 2. a xpiano fugien
da. Nec ē ars per quā qdam nituntur
sciam acquirere. s. oio inefficax ē. 2. fuit
ibi qdam pacta implicita cū demone
A. Idem in sū. l. p. ti. xi. q. x. B.

Utz obseruatōes que fiunt ad sa
nitatem 2. hñ sunt licite. R. fm Tho.
vbi. s. In his que fiunt ad aliquos ef
fectus corporales inducendos. cōside
randū ē vñ nālī videant posse tales
effectus causare. 2. sic non erit illicitū
Si at nālīter non videant tales effēs
posse causare. cōsequens est q pertine
ant ad pñcā pacta cum demōibus. vt
p 3. Aug. 2. de ciui. dei. Hoc at appa
ret spālīter euz adhibentur alig cara
cteres. vel noia ignota. vel alia quecū
q varie obseruatōes q manifestum
est nālem efficacā non hñe. 2. talia sēp
sunt supsticiofa 2. illicita. Si tñ ut dīc
Ray. aligs colligat herbā medicinalē
cū simbolo vñ orōne dñica. uel scribit
hec in charta ut ponat sup infirmū: ut
sic in his tñ de honorē nō reprobat
dñmō nulla alia supsticiofa obseruā
tia imisceatur. 2. q. 5. non licet. 2. q. 7. nō
obseruet. Idem in sū. eo. ti. q. xi. B.

Utz suspendere diuina xba circa
collū sit peccatū. R. fm Tho. scda se
cūde. q. 96. In oibus adiuratōib. l. scri
pturis hñ duo cauenda sunt. p qdem
quid sit qd pñtetur vel scribit. quia si

sit alig ad inuocatōam demonū per
tinens est manifeste supsticiofū 2. illi
citum. Sñ si otineat ignota nomina
.s. ne sub illis aliqđ illicitum lateat. si
cut Criso. dicit q multi cōfingūt aliq
noia hebraica angeloz. 2. scribūt 2. al
ligant que non intelligentib. metuen
da vident. Sñ ne aliqđ falsitatis cō
tineat. qz sic eius effectus non posset
expectari a deo. qui non est testis fal
sitatis. 2. at cauendū est ne cum xbis
sacris otineant ibi aliqua vana. puta
aliqui caracteres inscripti pñt signū
crucis. Sñ nec spes habeat i mō scri
bendi. aut ligandi. aut in quacūq. ua
nitate q ad diuinaz reuerentiā non p
tineat. qz hoc iudicaret supsticiofum
Vñ. 26. q. 5. nō liceat. or. Nō liceat nec in
colli gē herbas medicinales facē ali
q obseruatias. aut icantatōes. Et fm
Buil. non reprobanf breuia i qb. scri
būt xba euangelica tñ. s. si credat q
mī habeant efficacie sñ scribant alio
tpe q dñ in ecclesia euangeliz legē
supsticiofū ē. Sñ si scribāt caractēs
2. noia iusitata q noia dī ineffabilia. 2. i
qb. or. gcūq. portauit sup se istō bre
ue 2c. A. s. non pñtabit sic vel sic.
aut illud vel illud bonū sibi contiger
fm eundem Buil. 2. in sū. eo. ti. q. 13. vbi
hec notant. B. reprobanda sunt et
peccāt q scribunt. aut portant. aut do
nant. aut vendūt. aut portanda docēt
nisi adeo fuerint simplices q ignorā
tia debeat eos excusare. que et non ex
cusat: si sup hoc fuerint moniti uel in
structi. A. Tales eim qñi percutunt
perditōne. Vnde Aug. 25. q. 7. non ob
seruetis. loquendo de huiusmodi sup
sticionibus 2. diuinatōibus ait. Qui
autem talibus credūt. aut ad eorum
domū euntes. aut suis domibus intro
ducant 2. interrogant. sciant se fidem
xpianam 2. baptisimū pcurasse. et
paganū. 2. apostatam. i. retro abeūte
2. dei inimicū iram dei grauē in etñū
incurrisse: nisi ecclesiastica penitentia
emēdatus deo recōciliet. Dicit. n. apls

.l. Cor. x.º et Lok.º Siue māducat] siue bibit] siue aliqd aliud facitis in noie dñi nři iesu xpi facite. in quoluiumuis mouemur et sumus. **B.**

Quid de imaginib' q's faciūt astro nomi? **R.** fm Tho. vbi. s. Illicitū est et ex ope demonū hēnt effectuz cui' si gnum est. qz necesse est eis inscribi q's dam caracteres q nāliter ad nihil ope rant. Un' sūt ibi tacita pacta cū demonib' et sūt ibi exp'sse inuocatōes de monū. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 12. **B.**

Quid de incantatiōibus serpentuz et alialuz? **R.** fm Tho. vbi. s. Si respectus hēatur solū ad xba sacra. et ad x tutē diuinā: non erit illicitū. S; plerū q's tales incantatiōes hnt illicitas ob seruantias. et p demones foriunt' effectū. et p'cipue in serpentibus. qz serpēs fuit p'mū instrumentū demōis ad hominē decipendū. Un' sup illud ps. Sic aspidis surde et c. dicit glo. Notandū q' nō laudat a scriptura qñcunq' dat in scriptura silitudo. vt p3 de iniq iudice qui rogantem viduam exaudiuit. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 15. **B.**

Quid de incantantibus infirmos vel pueros? **R.** fm Huil. Si nihil su p'sticiosū dicant vel fatiāt. nec mādāt dici vel fieri s; tñ vtant' licitis p'cib' et etiā adiuratōibus: sicut p passionē et crucē et s'ilia. nō peccant: nisi talia fecerint post p'hibitōnem ab ecclesia si bi factam. **A.** tūc. n. mortali' peccarēt. vt colligitur ex dictis eiusdē Huil. et in sum. eo. ti. q. 14. **B.** Sunt. n. p'hibenda ppter multa supersticiosa: q' ibi solent imisceri. nisi fierēt p aliquē discretū virum et deuotū qui funderet ofonem non super pomū vel cingulū sed super infirmū manus imponens. **A.** dūmō iste deuot' siue vir siue mulier sit excellētis vite et p'bate discreti nis. huiusmodi enim non est p'hibēdus a talibus. nisi forte timeat q' ad exemplum illozum indiscreti et supersticiosi carminatōis sibi vsurpāt ab usum. fm cū. Huil. et in dicta. q. 14. vbi

hec notant. **B.** Satis videt' concordare Tho. scdā scdē. q. 96. De his aut' qui reliquias scōruz portant ad collū et h' dic ut. s. reliquie. s. fi.

Quid de sacerdotibus qui cā dolo ris altare exuunt vestibus sacris. aut imagines lugubri veste operiunt. aut consueta luminaria subtrahūt? **R.** talia fieri penitus p'hibent. 26. q. 5. q'cū q. Et nisi faciens purgauerit se penitētia debet deponi. **A.** Hoc veruz fm Ray. et in sum. eo. ti. q. 18. qñ aliquid p'dictorum fieret ppter odium p'uatu' Si autem ppter cām cōem. bene licet quod et tenet consuetudo ecclesie que imminentibus tribulatōibus solet cātare. Deus venerunt gentes et c. et in si gnum tristitie die veneris sancta altaria spoliant. et hoc est qd sequit'. **B.** nisi forte faceret quia metuit cōtaminatōnem sacroz vel subuersionē fidei vel obsidiones et huiusmōi. Nam i tali facto plus humilitas q' dolositas declarat. vt in dō. c. quicūq'. Leteruz q' aliqui in aggrauatōem cessatōis a diuinis imagines p'sternūt vrticis et spiniis supponūt. penitus reproban'. ex d' offi. ordi. si canonici. li. 6. Et hoc h' s. cessatio a diuinis. s. 3.

Quid de sacerdotibus qui p viuis quos odiūt scient cantant missam de functoz. vel in medio ecclesie ponunt feretrū et faciūt officiū mortuorum ut illi citius moriant? **R.** si fuerint tales de recti deponi debēt. et ad agendaz penitentiam tā sacerdos q' qui incitauit debēt ergastulo ppetui exilii relegari 26. q. 5. quicūq'. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 20. fm Ray. qui et addit q' idez et si alia similia fiant. licet hoc in. c. allegato non dicatur. Et sic etiam in delictis pceditur ad s'ilia. qñ est eadez rō Nā intellectus legis capis ex ipsi' rōe vt in. c. intelligentia. ex de xbo. sig. et l. qd dñi. ff. de pactis. **B.**

Quid de gbusdā mulierib' q' dicūt uel credunt se nocte cū Dyana dea paganoz vel cū Herodiade et innumera

multitudines mulierum equitare super quam
dam bestias et innumera spacia transi
re et habere. Et quod ab eis aliqui creature pos
sint in melius mutari aut transforma
ri. **R.** **S.** Ray. A maligno spiritu mentibus
fidelium talia fantasmatum irrogant. Nam
diabolus transformans se in diversarum
speciem personarum mentem quam captivam tenet
multipliciter deludit. Nec ideo aliquis in ta
ta venire stulticia ut credat quod hec que in
somnia et spiritu tantum fiunt in corpore fiat
Aliis infidelis est et pagano deterior. Hec
et multa de hac materia. 26. q. 5. epistolam. A. et
ibi hec omnia clarius habent. **B.**

Que pena sortilegorum? **R.** Divina
torres et malefici secundum leges capite plecti
debent et si accedat domum alteri debent
cremari. Item bona eorum debent omnia publi
cari. L. de male. l. nullus. et l. nemo. et l.
culpa. A. In decal. l. nullus dicitur. Nullus
aurispex. nullus sacerdos. nullus illo
rum qui huic ritui assolet ministrare li
men alteri accedat. nec ob alteram causam
sibi habere hominis amicitiam quamvis vetus repel
lat. concrematio illo aurispice qui ad
domum alienam accesserit. et illo in insulam
deportando per ademptorem bonorum qui eum
vocaverit suasionibus vel promissis. accu
satores huius criminis non delatores esse
sibi et dignum magis primo arbitramur. Et
in l. nemo dicitur. Nemo aurispice consulat
aut mathematicum. Nemo ariolus. au
gurus. et varum prava confessio concedatur.
Laldei et magi ac ceteri quos malefi
cos ob facinororum magnitudinem vulgus ap
pellat. nec ad hanc partem aliquid intollian
tur sileat omnis perpetuo diuinandi curio
sitas. Etenim supplicium capitis tertio gla
dio ultore prostratus quem nostris ius
sis obsequium denegaverit. In laudem
culpa dicitur. Culpa filius est tam prohibita
discere quam docere. **B.** Sed secundum canones
si quidem peccatum occultum sit imponitur
pena. 40. dierum. ex eo. c. p. Si homo notori
um. eucharistia denegatur. de consensu. dist. 2.
per dilectionem. Item si sit clericus depo
nendus est. et in monasterio detruden
dus. Si laicus excommunicandus. A. hoc

verum si penam agere renuit secundum Hostiensem in
sui. eo. ti. q. 23. **B.** 26. q. 5. non ideo. et c. si
quis episcopus. et c. aliquanti. et q. 7. ad meo ar
A. Ibi dicitur ad monentem fideles sacerdo
tes populos suos: ut noverint magicas
artes incantationesque quibus liber infirmi
tatibus hominum nihil posse remedium con
ferre. non aialibus languentibus claudi
cantibusque: vel et moribundis quicquam
mederi. sed hec esse laqueos et insidias
antiqui hostis quibus ille perfidus genus huma
num decipere nititur. Et si quis hec exercuerit
si clericus est degradetur. si laicus. ana
thematur. **B.** Sed et crescente con
tumacia crescere debet et pena. ut carcere
turi. et habere. Item si servus sit de hereticis
castigari. 26. q. 5. contra idolorum. Episcopus eri
am omnes tales turpiter deonestatos de
prochia sua debet eicere. vt. 26. q. 5. epistolam. La
les etiam infames sunt. Sicut et qui ad eos
concurrunt. Unde nec ad accusatorem debent
admitti. et q. 8. q. 9. **A.** Idem in decal.
q. 23. secundum Hostiensem. Item cum sortilegius est
casus episcopalis: a quibus minores sacerdotes
sine eorum licentia absolvi non possunt
26. q. 6. c. p. Et eadem ratione idem verum de ali
is superstitiosis: dum maliciose vel post
admonitionem aliquis in illis delinquit. Et
facit quod tacitum est. scilicet confessor per ipsum penam
sortilegi. **B.** nec ad testimonium
eum de testi. testimonium. De infamibus
habet super infamiam.

Sed nunquam efficit irregularis qui ta
lia facit: et maxime enormia. ut qui sa
crificat deo numquam. diabulo ut diues
fiat. vel qui de ecclesie sacramentis: ut
de crismate. et oleo sancto. aut aqua baptis
mi. aut de corpore christi sortilegiis fa
cit. **R.** secundum Hostiensem. Si talia notoria sunt. ge
nerant irregularitatem. et indigent dispensa
tione. Si vero occulta. non. Quis sibi quis
dum idem sit si sint occulta. **A.** Unde
et in tali dubio consulendum est talibus quod pe
tant dispensationem. non tamen est peccatum di
cendum eis. quod alius non sit eis. salus. et
absolvendi sunt a peccato si peniteant. secundum
eundem Hostiensem. ut in summa eo. titulo.
quod notatur. **B.**

Spectacula. De spec
taculis. cā
tu z cytharis. z hi. s. ludus et
iocus. s. ter. z sequentibus. et. s. corea.

Sponsalia. qd sunt? R.
Sunt futura
rū nuptiarum pmissio. ff. eo.
li. 2. 30. q. 5. n. fates. Et dicunt sponſalia
a spondendo. i. p. mittendo. A. Idē
in sum. li. 4. ti. l. q. 1. s. Ray. Hoff. Tho.
Pet. Al. B.

Quō obunt sponſalia? R. quatuor
modis. Aliqñ qdem nuda pmissione
ut cū dicit vir. accipia te in meā vxorē
z illa rñdet. accipiam te in meū virū
vel alia equipollētia. ut ducam te in
vxorem. z hi. Et ista sūt pprie spōsa
lia: que p xba de futuro fiūt. Si xō fi
ant p xba de pñti. ut si dicat. Accipio
te. vel aliquid hi. erit verū mñmoni
um. ut. s. mñmoniu. 3. s. p. z qtuor se.
Item 2. obuntur sponſalia datis arr
sponſaliciis. sicut hñ. s. arra. A. s. qñ
cum arris concurrūt ē pmissio sine q
non fiūt sponſalia. ff. eo. l. i. B. Item 3.
p annuli subarratōem. eodē mō sic
de quibuscūq; arris sponſaliciis dicit
s. sine subarratōe anulī si alit adun
gat cñsensus expñsus de pñti fēm ē ma
trimoniū. A. Et hec est dñia int hñc
casū z pcedētē. s. q. ibi de futuro. hñ
pñti sponſalia obunt fin locoy cōsue
tudinē. Possent tñ z per annulū cō
trahi dñ futuro sñ xba cñsensus expñsua
hoc sonarēt. Ideo hñ dñ idē esse de annu
li subarratōe qd de aliis arris. B.
Item 4. obunt sponſalia nō solū pro
missione. ut in p mō dñm est. sed etia
si apponit iuramentū. ex eo. de illis. z
c. p. terea. A. Idē in sū. eo. ti. q. 2. B.
Quid si qs accepta manu mulier
dicat. Do tibi fidem de te in vxorē ac
cipiēdo. z illa nihil rñdet. nungd sic cō
tracta sunt sponſalia? R. fm Guil. Re
uera non possunt contrahi ex altera
parte tantum. nec claudicare possunt.
Ille tamē qui taliter dedit fidez tene
tur eam ducere: si illa voluerit. Si ar

noluerit non est cōpellenda: nisi aliq
modo ostendēt mulier acceptare qd
agebatur. puta si ante fidem datā tra
ctabat inter eos dñ sponſalibus ul ma
trimonio. z ipsa requisita sponte ma
nū dedit ad fidez recipiēdā z hi. tñc
eim essent contracta sponſalia. A.
Idem in summa eodem titulo. q. 3. B.
In qua etate possūt contrahi? R.
Post septēniū. quia tñc placere inci
piūt. z ex tñc valent. extra eo. l. l. t. r. r. r.
z ex de dñ spon. impube. si infantes. li.
6. Si vero ambo vel alter sint mino
res septennio z contrahant sponſalia
ipsi vel pntes p eis nihil agūt: nisi p
ratificat. ut. s. impedimentū iz. s. an
tepenit. A. Idem in sum. eo. ti. q. 4.
fm Ray. B. Qd si nō plene cōpleue
rint septē. ānos. dicēdū s. Tho. in 4.
di. 27. Si multum appropinquant ad
tempus septēniū tenet sponſalia. hec
autem appropinquo determināda
est fm conditiōem cōtrahentium: cuz
in quibsdam citius in quibsdaz ve
ro tardius proueniat intentio siue cō
placētia nuptiarum. Loncor. Hoffi.
A. et etiam Inno. vt in sum. eo. ti. q.
5. B. tamen expresse non habet
q tempus septēniū proueniri possit.
A. p. vero innuit q tempus sep
tēniū in sponſalibus proueniri nō pos
sit. licet in matrimonio tempus. i. vel
14. annorum quandoq; proueniat
vt in dicta. qōne. 5. Et hñc iura magis
concordare videntur. B. Et nō
tāhic q si alter fuit maior septennio
alter minor. licet sponſalia non tene
runt etiam ex parte maioris. quia clau
dicare non debent. tamē quia iste ma
ior ex parte sua fidem dedit. tene
re ex parte minoris: si forte velit in eo
dem proposito perdurare. z si nō expe
ctat. teneatur agere penitentiam de fi
de mentita. A. Hoc habet in ar.
ex de dñ spon. impu. c. de illis. p. vbi dñ.
De illis qui infra annos aptos matri
monii sponſalia cōtrahūt: siue vñq;
siue alter reclamet. añq; ad annos ap

ros mrimoniis puenerint et postulent
separi. nō sūt vllatenus audiendi. Si
hō alē istoz ad annos pubertatis pue
nerit infra eodē ānos alio existēte cū
sponsalia dūnt. si is q minoris ē eta
tis cum ad annos illos puenerit recla
mauerit. nec in alterū voluerit cōsenti
re. iudicio ecclesie poterūt ab inuicē
separi. Mulier at̄ que postq̄ ānos nu
biles attigerit. ei q nondū ad ānos ap
tos mrimoniis venerat nupsit. cum
in eum semel cōsenserit. amplius non
poterit dissentire. nisi ipse cum nupsit
postq̄ ad etatem legitimā perueniēt
ineam suā negauēit p̄stare cōsēsu. **B**

Utz sponsalia possint dūi inter ab
sentes. ut p nunciū vel litteras. **R**o h3
hosti. p̄nt. si absens hoc sciat. ut q
nunciū misit vel de sua cōscia fit. ul' po
stea ratū habet. ff. de sponsal. l. vlti. 32.
q. 2. honozant. ex de msi. c. trac. d̄ inter
dic. ec. c. 2. **A** Idem in sum. co. ti. q. 13.
B De sponsalibus factis a parenti
bus p filius vide sup̄ impedimentum
13. §. finali.

Quid si absens misit nūcium vel
pcuratorē ad dūndū sponsalia. et po
stea reuocat. **R**o h3 hosti. Si reuocatō
puenit ad pcuratorē anteq̄ puella cō
sentiāt. nihil post ea agit. ar. ex de pro
cu. in nra. 2. c. mandato. Immo etiā si
reuocatō puenit ad pcuratorē postq̄
puella cōsensit. s3 tñ pcuratur ante
reuocatus fuerat. nihil actū est h3 cū.
hosti. **A** qz deest cōsensus. Et fac. c.
pcurator. ex de pcura. li. 6. Sed si de
mandato pcuratoris et cōsensu mul
eris subsecuto fiat fides. s3 de dissensu
sen pnia non liqueat stabat ecclesia p
sponsalibus qz non iudicat de occultis
ex de sumo. sicut tuis. fin eum. hosti. et
in sum. co. ti. q. 14. **B** Leterū de ma
trimonio p pcuratorē hēs sup̄ matri
moniu 2. §. 4.

Quid si quis ante pubertatē dūit
mrimoniū. **R**o Spōsalia eē intelligū
tur. ut sup̄ impedimētū 13. §. p̄r.

Nungā illi qui dixerunt sponsalia

tenent dūere mrimoniū. **R**o Si spon
salia tenuerūt. ut quia in etate debita
cōtracta fuerūt tenent cōtrahere sūt.
nec pōt alter eoz cōtrahere cum alia
psona. et si cōtraxēit tener quidē secū
dum mrimoniū. extra eo. sicut. sed
agere debet penitentiā de fide mērita
A In dicto c. sicut. p3 q hoc uerū est
qñ secūduz mrimoniū cōtractuz est
saltem p dūba de presenti. secus si tan
tuz per verba de futuro. quia tunc de
bēt seruari pma spōsalia. et agi penitē
tia de secundis. ut ibi. **B** et multo
magis si pūs n̄tuerat iuramentuz
ex eo. ex litteris. 2. c. sicut. 2. c. si inter

Sed vtz ille qui non vult debeat
cogi p censurā ecclesiasticā. **R**o p̄r
et p̄ncipalius d3 moneri. ut ex eo. reg
fuit. demū pōt cogi. ut in p̄dcō. c. ex lit
teris. Et intellige nisi p̄babilis timea
tur difficilis exitus. puta vxoriciduz
uel huiusmōi. ut in dco. c. requisit. Et
sic exponunt et intelligūt p̄dcās d̄ere.
quasi oēs doc. Tho. etiam in 4. d̄is. 27.
dicit q in sponsalibus nō soluens pro
missuz peccat mortalit. nisi legitimuz
impedimētum interueniat. **A** De
hoc. l. §. in quibus casibus. **B** et iūm
genda est penitētia p p̄ctō. l3 in foro
cōtēioso non cōpellat. qz mrimōia co
acta consueuerūt malos exitus hēre.
A Hoc dictū Tho. intelligenduz est
fm p̄cedentia. ut colligi potest ex iuri
bus p̄allegatis. **B**

Quid si iurasti mibi dare vnam d̄
filiabus tuis non nomiatiz. **R**o scdm
hosti. dare quidem teneris. s3 quācū
qz des liberaberis. qz promissoris est
electio. sicut in aliis p̄missionibus. ut
s. p̄missio §. 2. Et si oēs moriant̄ p̄ter
vnā ad illā dandā teneris. ar. ff. de eo
q̄d cer. lo. da. o3. l3. §. qui stichū. Sed si
vnā mibi obtuleris et ego nō accepto
eā liberatus es etiam a iuramēto. ar.
ff. de d̄di. inde. cū is. Qd si vnā ex illis
ca malit̄ cognoui nullā aliā h̄re potēo
qz cu3 oibus d̄cta est affinitas. ut sup̄
impedimētū. l. 4. §. p̄. 2. Immo qd

plus est si cōtēplatiōe p̄cedentis d̄ctus
facta fuit cōmixtiō esset sc̄m m̄fimoni
um. **A** uel si non est m̄fimonium
salte sum cogendus cōsentire. fm̄ eun.
hosti. p̄ iura q̄ sequunt. **B** ut sup̄
m̄fimoniū 4. s. 2. r̄ ex e. qui dux. i ma
tri. significauit. r. c. veniens. **A** Cum
oibus p̄dictis con. Hoff. ut in sū. dcor.
eo. ti. q. s. cum se. **B**

Quid si iurasti mihi dare vnā def
m̄mātā filiā tuam. r si illā h̄re nō pos
sem p̄misi mihi dare aliā? **R** fm̄
hosti. Teneris dare p̄mā. r ad hoc la
borare bona fide. ex de sponsa. ad au
dientia. Qd si nō potes tūc distinguē
dum est. q̄ si p̄ma cōsensit sponsalib̄
exp̄sse vel tacite. vt puta qz vel ipsa p̄
sente r non d̄dicente cōtracta fuerunt
sponsalia. vel ipsa postmodū ratificā
te. sorore suā habē non possuz. qz cum
p̄ma cōtraxi sponsalia. ut in. c. ad audi
entiam. etiā si illa p̄ma sponsalia for
te p̄pter consanguinitatez aliquā cuz
illa p̄ma non tenuisset. ut sup̄ ipedimē
tum. 13. s. 3. Si vero p̄ma nullaten cō
senserit sponsalibus. teneris ad secun
dā. ex de spon. ex l̄ris. r de resti. spo. l̄.
ex pte. **A** Idē in sum. eo. ti. q. 12. **B**

Quid si sponsalib̄ appositū sit tē
pus infra qd̄ debeat fieri m̄fimoniū
R Elapso tpe ille p̄ quē non stetit in
pune nubit s̄ alii dāt p̄nia de fide mē
rita. ex eo. sicut. **A** Idem in sum. eo.
ti. q. 22. fm̄ hosti. **B**

Quid de penis que interdū appo
nunt sponsalibus? **R** fm̄ Ray. Licet
sponsalia cōtrahi possint sub cōditōne
p̄misse pecunie. nō tñ pōt pecunia p̄
muti in modū pene. r si p̄missa fuerit
non t3 p̄missio. nec peti pōt. ut si dica
tur. Nisi tecū d̄xero dabo tibi centum
marchas. Nā iugia debēt eē libera.
ex eo. requisit. r. c. gēma. Idē Tho. i
4. d̄is. 27. Nō tñ q̄ arre sponsalicie da
te ab ea pte que cām p̄stat q̄ nuptie
nō sequant̄ amittunt. recepte x̄o resti
tunt̄ i duplū. L. de sponsa. l. arris. r. l.
mulier. vide sup̄ arra. s. p̄. r. **A** con

iunctis additiōibus. Et idē qd̄ sup̄ nōt
in sū. eo. ti. q. 23. **B** Qui ēt si qs vell3
sponsalia firmis alligare pōt sic facē
fm̄. hosti. s. vt det magnāz d̄p̄tatem
p̄ arris. r stipulet̄ ip̄sas in q̄druplum.
qz tñ pōt stipulari r nō āplius. r tūc
si steterit p̄ recipiēte q̄ min⁹ m̄fimoni
um se q̄ i q̄druplū reddet. L. c. l. fi. s. q̄
oia. L̄ssat tñ pena arraz i gbuldā casi
b̄. vt si tēp̄ appositū lapsū sit. tunc. n.
is p̄ quē nō stetit ipune nubit. ut in p̄
cedēti. s. d̄c̄m ē. Itē cessat si sponsus i
peditus fuerit. dū tñ cām ipedimēti n̄
p̄buit. L̄ssat ēt p̄t cām legib̄ infāi
ctā. puta si de iure m̄fimoniū seq̄ n̄ p̄t
L. eo. l. vlti. s. p̄fem. **A** Idē in sum.
eo. ti. q. 24. **B**

Quādo casib̄ soluit̄ sponsalia? **R**
fm̄ Ray. In octo. p̄ si alter sponsozum
trāseat ad religionē. qd̄ pōt facē ēt cō
tracto infio? r altero inuito: dū tñ āte
carnis copulā. r ille q̄ i seculo remanet
absoluit̄ a sponsalib̄. r ēt a m̄fimoio
ex d̄ d̄uer. ciu. v̄ez. r. c. ex publico. r ex
eo. c̄missū. nec p̄dit arras q̄s dedit. r il
las q̄s recepit restituet solū i simpluz
L. de ep̄is. r cle. deo nob. 2. soluit̄ spō
salia qñ sponsus si iuenit qz trāstulit
se ad aliā regionē. Si tñ sint aliq̄ c̄tpa
ei? q̄ p̄is est. debz recipere p̄niam d̄ p̄
iurio. r de p̄missione non seruata. ex
eo. de illis. Et qd̄ si f̄min⁹ i spōsalibus
nō fuit apposit̄ de d̄bendo. tūc sc̄d3 le
ges p̄is tenet expectare absente p̄ bi
enniū si in eadē p̄uitia p̄is fuerit. vt
L. eo. l. 2. Tñ sc̄d̄m hosti. iudex inspe
cta q̄litate p̄sonaz poterit tps abbre
uiare vel prorogare. 3. soluit̄ si alter
sponsoz p̄ d̄cta spōsalia icurrat leprā
vel palisim. seu amittat oculos vt̄ na
sum. seu q̄c̄q̄ ei turpi eueniat. ex d̄ cō
i u. lepro. l̄ras. r de iure iurā. quēadmo
dū. Ubi innuit̄ q̄ ēt si iurauit non te
netur. ductaz tñ añ dimittē nō potest
A Silt̄ ēt ducere tenet si sponsalia
d̄cta fuerunt p̄ h̄ba de p̄nti. sc̄d̄m glo.
i d̄cō. c. quēadmoduz. vbi ēt dicitur q̄
spōsalia d̄ p̄nti nūq̄ soluit̄ nisi ob cāz

religionis. 7° excepto hoc casu omnes octo casus hic positi intelligendi sūt i sponsalib⁹ de futuro fm Ray. ut in sū. eo. ti. q. 25. **B**. 4° si supueniat affinitas. puta qz sponsus cognouit cōsanguineā sponse. vel eo. 27. q. 2. quidam de sponsauit. 2. c. se. ex de eo q cog. cōsang. vxo. sue. c. 2. 2. c. fraternitati. Et ad hoc pbandū sufficit sola fama. ex dō san. 2 affini. sup eo. 3° si fm hosti. sufficit vnus testis. ex de testi. sup eo. Sec^o tñ si pū fuisse matrimoniu cōsumatur. vt ibi dō. **A**. Et si fuerit cōsumatum solū p xba de pñti. ut p3 ibi in glo. **B** 5° soluunt sponsalia si se mutuo absoluant: sicut q societate fide interposita hūnt. 2 postea eā sibi fmittūt. ex eo. pterea. Quidā tñ istū casū nō recipiūt l3 xitas dō q possint se absoluere scōz Ray. Hoff. Al. Tho. 2 Pe. **A**. glo. in dcō. c. pterea. p tenet dñiū. S3 dñs An. to. de bu. dicit ibi q glo. pōt xificari: si interuenisset xba de pñti. Si xō soluz de futuro bñ possūt ptes inuicez se absoluere. **B**. 6° si alē eoz fuerit fornicat⁹: i q casu l3 alteri repellē fornicatē ex de iure iurā. quēadmodū. S3 qd si sponsa ab alio violent fuerit cognita **R**. fm hosti. non d3 cogi talē ducere. **A**. 7° xuz h3 bugi. 2 glo. Ray. si vir velit ad ordies pmoueri. al cogēd⁹ est ducē: p eo q mulier nō fuit in culpa. ut sū. eo. ti. q. 25. v1 qz culpa pcessit spōsalia. iō obici nō pōt. dcō. c. quēadmodū. Et sic intelligēda sūt sequētia. Vñ seqtur. **B**. S3 tñ ducē h3: eo q non fuit i culpa. Letez si fornicatō an spōsalia nō pōt appoi. ut i. d. c. quēadmodū. nisi fm bugi. si tpe desponsatiōis credebatur eā eē xginem 2 an carnalez copulā cōstitit sibi eā eē corruptā: pōt dimitte eā. Et sicut p fornicatōne carnali sponsa dimitti pōt ita 2 mltro magis p fornicatōne spūali. s. heresi vel i fidelitate. qz tūc nullū eēt matrimoniū qd fieret. ut. s. impedimentū 9. s. p. 7° soluūt 2 soluta sūt spōsalia quādo sponsus uel sponsa cū aliq cōtrahit p

xba de pñti. uel ēt p xba de futuro et sequit carnalis copula. S3 tñ tal agē d3 pñiam de fide uel pmissione mēti ta. ex eo. si inter virū. 2 ex de spon. duo rū. c. p. Qd si cum pma cōtraxerit spōsalia de futuro sine interpositōe fidei vel iuramēti. 2 cū secūda l3t d futuro l3 cū iuramento fm Ray. d3 dhere cūz pma 2 agē pñiam de pñrio qd omisit circa secūda. Iuramētū. n. nō pōt esse vinculū iniquitatis. ex de iure iuran⁹ qto. 2 de spon. sic. ex lris. 22. q. 4. in malis. Lon. hosti. s. qñ ipubes q cōtraxit sponsalia venit ad etatē adultā: 2 pōt absolui a vinculo sponsalium: 2 dari sibi licentiā nubēdi alteri. ex dō spō. i pu. de illis. 2. c. a nob. Oēs pdcōs casus ponit Ray. 2 ēt hosti. q addit nonum. s. si fama hēat q inter eos sit canoni cū impedimētū. 2 de fama doceat. ex eo. cū in tua. 2 de cōsang. c. 2. 2 de testi. su p eo. **A**. nisi d famā bi⁹ iuramētum fide dignozū fm arbitriū iudicis 2 etiā am. ppinqru qñ impedimentū opponitur de parentela psetur. dcō. c. cūz in tua. **B**. Et nō q in pdictis duobus casibus spōsalia ipso iure soluunt. s. i p. s. qñ transit ad religionē. 2 in 7° qñ cōtrahit matrimoniū cū alia. Quin ēt in 6° s. ppter fornicatōem: si fornicatō sit notoria. ut hosti. dicit. **A**. 4° est qñ sponsus ipubes petit sepatōem tē pore pubertati. qz alē ipso iure tūc est absolut⁹. ex de spōn. ipu. accessit. **B** In ceteris vero casibus fm eundē ab soluenda sūt auctoritate epī. ar. ex de spōn. ipu. accessit. 2 c. cōtinebat. **A**. Predicti ēt oēs casus notant in sum. eo. ti. q. 25. vbi etiā p3 q in pdictis omnibus cūz Ray. cō. Al. Tho. 2 Pe. **B** Quid si fiant sponsalia sub cōditōe **R**. fm Tho. in 4° dif. 27. Distinguedū ē. qz aut cōditō ē honesta siue vtilis. ut cū dō. Accipia te si pentibus placebit vel si dabis centū. 2 tūc exire cōditōe stat pmissio. aut est inhonesta. 2 hoc duplici. qz aut ē dña bonis matrimo niū: vt accipia te si venena sterilitatis

pcures. z tūc nō dūnt sponsalia. Aut
nō ē dria: ut accipias te: si furtis meis
cōsentias. z tūc stabit pmissio: s; tollē
da est cōditō. de spōsali bus etia; viō
s. impedimentū. l. 3. Itē circa hoc viō
s. mīmonū. s. p. totus. A. Et ibi de
istis cōditōibus latius dī.

Stipulatio est quedā h
boz cōceptio
quā alīq; interrogat. p mittit
se aliqd daturū vel facturū. ff. de xbo.
obli. l. 5. §. stipulatio. A. vi si dicatur
p mittis hoc. z tu rīdes. p mittro. vel si
milia cōsensus indicat. ut ibi. B.

Studium clericorū z re
ligiosorū pla
ri z capitula debēt aliq; habi
tes mittē ad studiū theologie: q post
modū valeāt alios erudire. quibus si
ppriū obuentus ecclesiastici non suffi
ciūt ipsi plati z capitla necessaria mī
strabūt. z ipsi docentes in theolo gia
z studentes dū in scholis studuerunt
p annos qnq; recipiūt puentus pben
darū z bñficiorū suorū nō obstante aliq;
dria consuetudine vel statuto. ex dō ma
gis. sup. specu. Et nō q loquit tū dō o
cto tribus z studentibus in theologia.
Et hoc intelligendū in studio gnālī nō
spālī alicuius castri vel ville. A.
vbi fuerit studiū minus opetēs: ut in
c. tue. h. allegato. Et idē qd hīc nō ē in
sum. li. p. ti. 3. q. 9. fm hosti. B. z de
līnia platorū suorū. ex de cle. non residē.
tue. z. c. relatum. Leteruz in. §. se. dī de
studio litterarū cōiter: sed tū audire le
ges vel medicinas phibēt sacerdoti
bus z religiosis. z hñtibus ecclesiasti
cas dignitates. s. ex cōcatō p. §. 2. x. 6.
Lonsit z doctoribus eorū. A. .f. phi
berur tales docere. B. s. ex cōcatō
p. §. 3. x. 14. Clarici obtinentes eccle
sias prochiales insitendo studio p se
ptem annos hñt gfas. de quibus viō
s. ecclesia 2. §. 2.

Quis pōt clericis dare licentiaz eū
di ad studiū: R. fm Inno. A. in. c. re
latum. ex de cler. non resi. B. Nō sō

lū epī sed etiam inferiores plati dant
licentiam eundi ad scholas z ad alia
loca p honestis cāis. Qd si ep̄s mali
ciose differat licentiā. potēt peti a su
periori fm hosti. ex de iure pa. null.
Et si ep̄s nō vult dare licentiā: nisi da
ta sibi pecunia. l. 3. non sit simonia dñi
turpe lucrū. ar. l. q. 3. vendētes. Sed et
Buil. addit q si p pecunia daret lice
tiā de quinquennio a iure cōcesso. simo
nia cēt. ex de magis. sup. spe. Et hō casu
posset datū repeti ab ipio dante scōz
eundē Buil. z in sū. co. t. l. q. 10. B. Et
et simonia p alio tpe: si intendēt ven
dē sibi hoc q absoluit eū. a faciēdo of
ficiū ecclie sue. Idē dicēdū de septen
nio. cōcesso prochia lib. ut i pcedēt. §.
tactum est. Lerto hō casu sp vī omitti
simonia cuz vēdat licētia que ex offi
cio spūali opetit. ut colligi pōt. s. simo
nia p. §. 20. z. 22. B.

Studiū vtriusq; iuris diuini z hu
mani canonici z civilis regi dī in curia
Romana. z studētes ibi gaudēt priui
legis libratib; z immunitatib; qd gau
dēt studētes i studio gnālī. z recipiūt
integre suos puent; ecclesiasticos: sic
illi. extra de priuile. cum de diuersis
li. 6.

Stulticia vtrum sit pec
catum. R. fm
Tho. scōa scōe. q. 46. stulticie
nomen a stupore videtur esse sup̄truz
Unde Isidor; p ethymol. Stult; est q
propter stuporem non mouet. et dif
fert stulticia a fatuitate sicut ibidem
dī q stulticia importat hebitudinem
cordis z obrusionē sensuū. fatuitas at
importat totalit spūalis sensus puati
onē. Stulticia ergo iporat quendam
stuporem sensus in iudicando. z preci
pue circa altissimā cām que est finis
vltim;. Et si qdē hec sit ex dispositōe
nālī sic pz i amētib; nō ē petm. Si autē
origat ex eo q hō i mergat sensū suū
i rē trenis ex q rādī ei; sensus iepr;
ad picipiendū dīna. s; illd. i. ad Lorj. 2.
Alias hōmo nō picipit ea q sē sps de i

sicut et homini boni gustu isectum ma
lo hūore non sapiūt dulcia. Talis stul
ticia est peccatū. puerb. p. prosperitas
stultoz pder illos. A. Idez in sū. li. 3.
ti. 34. q. 229. B.

SAprum. vide. s. forni
catio. s. p.

SAbarratio. s. arra. et
s. sponsa
lia. s. a. r. s. i. r. qui icipit. Quid
de penis.

SAbdelegare supra
delega
re. s. 2.

SAbstitutio. infra te
stamen
tum. 2. s. fi.

SAccessio ab inte
stato. Quot modis dī aliq
decedē intestatus. R. quatuor modis
1. Si nullū testamētū fecit. vel si fecit
s; non iure. vel iure fecit. sed postea ē
ruptum vtputa nato ei filio. A. s. q
in testō nulla scā ē mentio. tunc enī te
stamentū potest rūpi. vt. ff. r. l. de iof.
testa. per totū. B. vel non est ruptū
s; hēs noluit adire hēditatē. vt instit.
de here. que ab intestato. in pñ.

Quis succedit alicui ab intestato?
R. Jure cōi laico morienti pūs succe
dūt descendentes. 2. ascendentes. dein
de collaterales primiores. ut in autē.
de here. ab intesta. ve. circa pñ. coll. 9.
A. Et ibi patet q fratres et sorores cō
iuncti defuncto ex vtroq; pnte vocant
simul cū parentibus. B. His autez
oibus deficientibus succedit vir vxo
ri et econuerso. ut. l. vñ vir et vxo. l. i.
Ultimo succedit fiscus. ut. l. de bo. va
can. l. i. li. x. A. Et ibi p3 q intelligit
de fisco imperatoris. et per cñs idē est
in papa quo ad terras ecclesie. Et idez
qd. s. notat i sū. li. 2. ti. s. q. iio. s; hosti.
Et addit. Et hoc intellige nisi pactum
uel consuetudo pīudicer. B. Cleri
co q3 intestato morienti succedunt co
gnati fm ordine pnotatuz in his bōis

que sibi psonē intuitu obuenerunt. i. z.
q. vlti. c. vlti. A. Adē in dca. q. iio. B.
Quibus oibus deficientib; succedit ec
clesia quasi fise. et co. c. p. i. z. q. s. c. vlt.
Et hoc intellige vbi res clerici decedē
tis sūt manifeste distincte a reb; eccle
sie. i. z. q. i. manifesta. Naz si fuerāt res
confuse. tunc si dubites an cleric; ha
buerit aliq; ppriuz psumit p ecclesia
et totū sibi vendicat. ar. i. z. q. 3. q. cū q. et
ff. de rebus du. l. ciuibus. S; vbi certū
sit q clericus habuerit: sed nescit q
uel q̄tum. dicūt quidam q tunc locū
habet distinctio que ponit et co. c. 2.
Sed non est verū qn potius ibi loqui
tur de clericis qui fuerant seruī eccle
ie ut ibi nōf. Sed de aliis clericis debz i
dicto casu fieri eq̄lis distributio inter
ecclesiam et osanguineos. i. z. q. 4. c. pñ.
A. Et ibi p3 q hoc est verū. fm q ex
circūstantiis rerū poterit verifit de p
hēdi. Unde ibi dī. Lōpēsatoe tam sui
turis q ecclesiasticarū rerū habita si
se vtriusq; rei q̄titas exequauēt iter
ecclesiā et decedentis heredes eq̄ iure
acquisito pertinebit. Sup dca etiā nō.
p glo. et eo. c. 2. r in sū. li. 2. ti. s. q. i. z. fm
Ray. Et dca est sup clericus 4. s. 2. et
3. B. Clerici q3 idubitant succedūt
suis consanguineis et etiā religiosi. vt
sup hēditas. s. 2. A. Verū ē q clerici
succedunt in p̄monialibus. Sec? ho
in feudalib; qbusdā. Quedā. n. feuda
lia sunt ad precium annuum cum ho
magio alicui exhibita. Et quedaz sūt
que pro stipendiis milicie tenent. Pa
trimoniū ergo videtur q habere pos
sunt. Et scias q etiam feudalialia i mul
tis locis habent et precium exhibent.
et precio vel precibus inducūt aliqū
aliū sibi in temporalibus equiualete
et eque dignum qui loco eorum facit
homagium. Sed illa feudalialia que sūt
quasi pro stipendiis milituz videtur
mibi q sine iniuria domini feudi hē
non possūt fm Al. r in sum. eo. ti. q. i. z.
Et eadem rōne idem de religiosis vi
detur. B.

Quō succedūt descendētes? In suc-
cessione ab intestato p̄ma cā est d̄scē-
dentū. vt in p̄cedenti. §. d̄c̄m̄ est. Nāz
in successione mortui p̄issimil. seu si
infamiliās liberi ei? si sūt omnib? aliis
p̄ferunt. p̄mi quidem gradus eq̄līter
nepotes z vltēiores in stirpes. non di-
stinguendo sexum vel ius patrie ptā-
ti. Succedunt ergo p̄mo fili sū sunt si
ue masculus sine femia eq̄lī. Nepo-
tes at succedūt in stirpē. i. in eam p̄ez
quā p̄ntes eoz habituri erant si uiue-
rent. L. de suis z legit. heredi. l. 2. z i. Autē.
in successione ibi posita. A. Idē in
sū. l. 2. ti. 5. q. ii. 7. fm̄ hosti. B.

Quō succedūt ascendētes? R. De
ficientib? descendētes succedūt ascēdē-
tes hoc mō. q̄ defuncto filio sine libe-
ris p̄ntes si soli sūt succedūt salua p̄-
rogatiua gradus. A. q̄ p̄ p̄fertur
aui si ambo sup̄sunt fm̄ hosti. et in
sū. eo. ti. q. iis. B. Et si pari gradu s̄-
piter succedūt. p̄mi in dimidia z m̄ni
in alia dimidia l3 dispar sit numerus.
A. Ut si ex vna pte sit tm̄ auus maf-
nus: z ex altera auus. z auia paterni
vt in d̄cā. q. iis. B. S3 si cū parenti-
b? sint fratres vel sorores. A. i. vtri-
usq̄. i. ex vtroq̄ parēte defūcto coniū-
cti. vt in autē. defūcto. de q̄. l. 7. in dicta
q. iis. B. vocant cū ascendētib? in
gradu proximis in virilē portiōem
.i. succedūt eq̄līter cū patre z matre. z
aui. z auia. z aliis descendētib?. Idē
ēst de filiis fratru ex vtroq̄ latē cō-
iunctoz. Et ita succedit seia sic mascu-
lus. nec refert vtz sit su? vel emācipa-
t? fm̄ hosti. z in d̄cā. q. iis. A. L. ad
tertul. Autē. defūcto. B.

Quō succedūt collaterales? R. Le-
gantib? ascendētib? z d̄scendētib? s̄
p̄mo vocant fratres. Sif et filii alicu-
ius fratris prius mortui. Dico de fra-
tre illo z eius filiis. qui qdē frater
de vtroq̄ parente contingit eū de cu-
ius hereditate agit. et veniūt in here-
ditatem dicti fratres et eorū filii cum
parētib? defūcti. z cū proximis gra-

du ascendētib?. Et dicti filii fratris
p̄ferūt illis fratrib? defuncti qui sūt
ex vno tm̄ parente coniūcti defuncto
L. de legit. heredi. Autē. cessante. post
fratres ex vtroq̄ parente z eoz filios
admittūt fratres sorores z eorum
filii qui sunt ex vno latere tantū. Et
isti etiam fratrum filii p̄ferunt pa-
truis defūcti z aliis similib?. post fra-
tres z fratru filios admittūt q̄ sunt q̄
du proximiores. Et si pares sūt parit̄
admittunt. L. de legit. heredi. Autē.
post fratres. Et extendit computatio
vsq̄ ad decimū gradū vt dictū est §.
hereditas. §. 3. A. Et ibi de hoc lati?
in additōe. Et in hac successione col-
lateralium similiter cessat omnis dif-
ferentia sex? et emancipatiōis scdm̄
hosti. z in sū. eo. ti. q. ii. 9. vbi etiam di-
cit. Hic tm̄ hūc ordinem serua: vt i re-
bus maternis soli vterini vocent. In
reb? vero paternis soli consanguinei.
In aliis vero cōiter vocabunt. Sed
hoc potest intelligi cū agat de succē-
dendo patri vel matri. Si autē aga-
tur de successione fratrum ad inuicē
tenendū videt qd dictū est per iura
allegata. B.

Utrū nāles filii succedāt patri ab i-
testato. R. Si legitimū non sup̄sunt
nec legitima coniū. tūc naturales ab
intestato succedūt i duab? vnciis. ita
tamen q̄ si mater superest virilis ei
portio de ipsis def. Qui xō sūt ex dā
nato coitu ab omni p̄orsus beneficio
excludūt. vt. L. de nā. libe. Autē. l. 3. A.
Ibi d̄c. l. 3. p̄i sine legitia. ple seu pen-
te cui relinq̄ necesse est decedenti nā
lib? liberis totā s̄bam vel inter viuos
largiri. vel testamēto relinq̄re. Qd si
p̄ntes dūtaxat ei sup̄sunt. legitia p̄e-
p̄tib? relicta reliquū inf nāles distri-
bui p̄mittit. Ab intestato xō cum desit
soboles cūlis. nec sup̄sunt iūx legitia
si nāles extāt ex concubina q̄ sola fuerit
z idubitato affectu iūcta in duas pa-
terne sube vncias succedūt inter eos
si sup̄sunt virilis portio datur. h. i. n.

nāles filios etiā pasci bōi uiri arbitrio
necesse est. Vel si legitimi exant z suc
cedunt. vel coniuge viua qlibet alii sē
hēdes. Hi ergo z parētib' parē pstat
si op' sit pietatē. S; q ex damnato sūt
coitu omī p'ius bñficio excludā. B.
De hi' nālibus z et spūis. vide. s. fili'
s. 4. z 5. Et hec de successionib' suffici
ant licet in multis locis alie consuetu
dines habeantur.

Sed quid de consuetudine aliq'rū ter
rarū q mortuo aliq' sine filiis dñs fre
torum accipit? R' fm Hosti. Dico talē
cōsuetudinē obseruandā; si p'scripta
sit. pōt. n. dñs allegare q ab initio h'
pactū fuerit. qz terra sua erat. A.
Et ad hoc pbandum inducit cōsuetu
dinē que est optima legū z dubiorum
interpret. ex de cōsue. cum dilectus. hz
eundē Hosti. z in sū. co. ti. q. 121. B.
Leuit. 25. Terra non vēdet impetu
um. quia mea est. z vos aduene et co
loni mei estis.

Suffragium defūctorū. Utrūz suf
fragia scā p defunctis p'sint
exñtib' in purgatorio. hēs. s. purga
torium. s. fi.

Utrūz suffragia facta p mīstros ma
los p'sint defunctis? R' fm Tho. et
pe. i. 4. dis. 45. Suffragia p malū mī
struz sunt tripliciter. p. s. velut p acto
rē. sic qñ sunt ex pprio motu. z sic nō
p'sunt nisi forte ex consequēti et p ac
cidens inq'tum per elemosynaz mali
hominis paupes excitati orant p de
functis. 2° possunt fieri per malum vt
mīstrum publicum dei z totius eccle
sie. sicut sacerdos qui celebrat missaz
vel exequias mortuoz in ecclesia. Et
qz ille intelligit facere sub cuius noīe
siue cuius vice fit. ut p3 p Dionysium
13. celestis Jerarch. Inde ē q suffra
gia talis sacerdotis qñis sit peccator
p'sunt defuncti. 3° possunt fieri p malū
ut ministrum priuatū. s. puate p'sone
de mandato eiusdem. s. existentis i ca
ritate. siue sit defunctus siue viuus. z

talīa p'sunt. sicut cū seruus in pctō ex
istens qd cūq opus misericordie facit
ex pcepto dñi caritatē hēntis. A. h'
vex nisi quis sciret maliciā mīstri. et
necitate n' vrgēte facēt eū i suo ordie
mīstrare. qz tūc inuolueret i eadē pdi
tōne cū eo. ut s. ordinatus p. s. 2. Et idē
qd in hoc. s. notat. in sum. li. 3. ti. 34. q.
165. B. Magis tñ p'dessent si eti
am mīstri in caritate essēt qz tunc illa
opa eēnt meritoria ex duabus p'tibus
Et de ista mā uide. s. missa. s. 7.

Utrūz suffragia facta p defunctis p
sint etiam faciēti. R' fm Tho. vii. s.
Opus suffragii qd p altero fit potest
cōsiderari dupliciter. Uno mō ut ē expia
tiuū pene p modum cuiusdā recōpen
satōis. z hoc modo opus suffragii re
putatur quasi eius p quo fit. z ita ab
soluit euz a debito pene sue. qd nō ab
soluit faciēti a debito pene proprie.
Alio mō pōt cōsiderari inq'tū est me
ritoriuz vite eterne. qd hz inq'tuz p
cedit ex radice caritatis. z fm hoc nō
solū pdest ei p q fit. sed etiā faciēti
magis. Uñ in ps. O'fio mea i sinu meo
cōuertet. Et Jo. Damascenus in ser
mone de his qui in fide moriunt. dīc.
Quicūq p. p'xi salute agonizat. p
uū p'xiū sibi pdest. deinde p'xiū
A. Idem in sum. co. ti. q. 166. B.

Quibus suffragiis iuuant anime
defūctorū? R' hz Greg. Aīe defunctorū
q'tuor mōis absolunt. Aut oblationi
bus sacerdotū. Aut p'cibus sanctoruz
Aut caroz elemosynis. Aut ieiuniis
cognotoz. i. qz. non extinem. z. c. aīe
Quos modos distinguit Ray. dicens
sic. Suffragia qdē p'sūt defūcti ad ab
solutōnem pene. A. nō ad p'mū vi
te etne. ut in sū. co. ti. q. 167. B. a q
pnt absolui q'tuor modis. p mō p inter
cessionē ipsius capitis. s. xpi. z sic iuuā
tur p oblatōem altaris. 2° p incessiōz
q'si puatā mībroz. i. p o'fioes scōz. 3° mō
p modū redēptōis pene. s. p elemosy
naz largitōez. 4° p modū solutōis pe
ne. s. p ieiunioz afflictōem. Et ad dcōs

quorū modos omēs alii reducunt. A.
Idem in dicta. q. 167. B.

Que suffragia sunt meliora? R. h. Ray. Q. meli' ē opus caritatis qd di-
rigit in deū qd in hoīem. iō duo pri-
mi modi qz in deū dirigunt meliores
sūt qd duo vltimi: nisi p accūs: in qrtuz
selemofyna ipetrat scōp orōnes. Qz
ho melius est opus caritatis cōis qd p
uate z spālīs. iō meli' ē suffragiūz fac-
menti altarij qd ofonis. A. Et ē qz in
sacfo ē ipe xps. z ei' i ipō spūat passio
q nil est efficac' ad fmissiōē z grā d
ose. dis. 2. c. qd sit. B. Et iterū qz bo-
nū qto cōi' tāto meli'. iō elya melior
est ieiunio. A. Idem in dca. q. 167. B.

Utrū missa p defūctis eq̄lit valeat
dūcto sicut alia. R. fm tho. i. 4.° dis.
45. In officio misse n̄ solū ē sacrificiū
s; etiā sūt orōnes. Et iō suffragiū misse
cōtinet duo de p̄dictis. scōrōnem z sacri-
ficiū. Quātū ergo ex pte sacrificiū ob-
lati missa de q̄cūq; dicat eq̄lit pdest
defūcto z hoc ē p̄cipuū qd fit in missa
Sed ex pte orōnū magi pdest illa in
q sūt orōnes oēs ad hoc dēfīniatē. S;
tū iste pfect' recōpensari pōt p maio-
rē deuotiōem vel ei' q dicit missā vel
ei' q facit dici. vel itez p deuotionem
siue intēssiōē sci cū' suffragiū iplo-
rat. De mā misse hēs supra. missa. A.
Lō. p. vt in dicta. q. 167. B.

Quōd defūcti p̄sint suffragia: R.
fm tho. 2.° p. vbi supra. Illis solūz p-
desse p̄nt qui sunt in purgatorio. Naz
vt dicit p. ad h.° vt aliqui defuncti in-
uef. duo regnāt ex pte ipius. Unū ē in-
digētia. z iō nō p̄sūt b̄tis. Alterū ē adi-
tionale meritū. s. vt hoc meruerit sibi
pdesse vt dicit Aug'. Et iō nō p̄sūt dā-
natis in inferno. Utrūq; ho i his ē q sūt
in purgatorio idcirco p̄sūt illis. Et sic
loq̄t illa auctoritas Aug'. i enchiridiō.
i. 3. q. 2. tēpus. Et de materia purgatorii
hēs supra purgatorium. A. Nec vera
sūt. l. 3. aliqui dixerit q p̄sūt etiā ex̄iti-
bus i inferno ad aliq̄lē mitigationem
s; hoc cōiter nō tenetur. vt i sū. eo. ti. q.

167. vbi hec plene norant. B.

Utrū suffragia spālī p aliq̄ scā eq̄ p-
sint aliis. R. fm p. et Tho. in. 4.° dis.
45. Lū suffragiū sit xrtutis finite. et
deriuet p intētiōē facientis quo vo-
luerit. valet ei' p q fit q̄tū ad liberatō-
nem a pena. tū q̄tū ad cōtulatōem
z interiorē cōsolatōem fm q un' i ca-
ritate existens de bonis alteri' gaudz
sic valet oibus in caritate ex̄itibus. z
plus ei' qui in maiori caritate est. A.
Et hec est cōis sn̄ia. l. 3. aliqui cōtrarium
dixerint. s. q dicta suffragia l. 3. sint scā
specialiter pro aliquo eque p̄sunt
oibus qui sunt eiusdē meriti. q ad uti-
litatē z liberatōem. s; nō q ad honorez
ut in sū. eo. ti. q. 169. B.

Utrū suffragia scā p mltis eq̄līter
p̄sint singulis. R. fm Tho. 2.° p. ubi
s. Si ualoz suffragiorū cōsideret h; q
ualet ex xrtute caritatis. sic tū p̄sūt
singulac si p uno tū fierēt. qz caritas
nō minuit si distribuaf affectus i mul-
tos. imo magi auget. Et sū ē gaudiū
ex caritate. pcedens q̄to plurib' ē cōe-
tāto fit mai'. ut dicit Aug'. i li. cōfessio-
nū. z sic q̄tū ad cōtulatōem pōt itelli-
gi. de ose. dis. 5. nō mediocrit'. Si at cōsi-
deret ualoz suffragiorū in q̄tū sunt sa-
tisfactōes quedā p intētiōem faciēz
trāslate in mortuos sic magis ualent
ei' p q spālī sūt. Sic. n. effect' suffra-
giū diuidit ex diuina iusticia inter eos
pro quibus sunt. A. Idem in sū.
eo. ti. q. 170. B.

Superbia utrum sit pec-
catū mortale
R. fm Tho. scda scōe. q. 162.
Supbia cōsistit in hoc q aliqui extollit
s; sup id qd ē sibi p̄fixū a diuina igla
s; qd ap̄ls dicit. 2. Cor. 12.° Nos at non i
imē suz glāmur. s; fm mensurā quaz
mēsus est nob de'. Et iō of Ecc. 1.° In-
tiū supbie hoīs ē apostatare a dō. In
hoc. n. radix supbie cōsiderat q hō ali-
q̄lē nō subdit deo z reguli ipius. Hoc
ipm at qd ē nō subici deo h; rōnem
pcti mortalis. Unū supbia h; gen' suus

est mortale. Sicut tñ in aliis q̄ ex suo genere sūt pctā mortalia. puta i fornicatōne z adulterio sunt aliqui motus qui sūt pctā venialia ppter eoz iniquitēdem. qz. i. pueniunt iudicium rationis. z sunt pter eius cōsensu. Ita etia3 circa supbia accidit q̄ aliqui mor' supbie sunt peccata venialia: dñ eis hō non consentit. De supbia ornatus. s. ornatus. Et de vestibus. i. vestis. A. Pro meliori h' materie declaratione p̄ videndū est qd sit supbia. 2. de eius spēbus. 3. vtz sit mortale. Ad p̄mū dicendū fm Tho. scda scde. q. 162. art. 5. q̄ supbia est quedā extollentia p̄ quā q̄s se extollit sup̄ id quod ē ei p̄fixum a diuina regula. Hec diffinitio obsecra est. qz multū generalis. s. p̄ alias p̄ticulariores dilucidabit. Un sciendū qz a diuina regula plura nobis p̄fixa sūt z ordinata. quoz p̄mū est obedientia dei z hoīuz. Dei ut p3 p̄ Regl. 15. ibi Nunquid vult dñs holocausta aut victimas 2c. hoīum. ut Math. 15. Si ecclesia non audierit sit tibi sicut ethnicus z publicanus. Et Ro. 13. Ois aīa potestatis sublimiorib' subdita sit 2c. Et huic obie dñat cōplacencia p̄pe uolūtatis. Jō i ea ē viciū supbie. Nūeri 15. ibi. Aīa q̄ p̄ supbiam aliqd omisit 2c. Un ut p3 in sū. de viciis. sic diffinit Supbia ē amor p̄pe voluntatis. Secūdū qd a diuina regula hōi p̄figit. ē ut nō appetat aliis p̄esse. ut p3 Math. 23. ibi. Oīa opa sua faciūt ut videātur ab hoīb' 2c. Desiderare ergo p̄esse. p̄ ē dñi regulā. z iō est supbia. Unō ab Aug' in li. de ciui. dei. z in sū. de viciis sic diffinit. Supbia est puerse celsitudinis appetitus. Qd clarius dñ 2. sc. dis. 4. 2. i. c. ex supbia. v3 sic. Supbia amor ē. p̄pe excellēcie. z iste ē amor p̄uersus: vt dicit Aug'. qz h3 in se puerstatē dñi regulā. ut p̄monstratū est. Et ē qz ducit hoīem in oēs puerstatē. Nam mens potentie auida neq̄ abstinere nouit a vetit' neq̄ gaudere cecissio. neq̄ pietati adhibere cōsensu3

47. dis. virū. Tertiū qd a diuina regula p̄figitur hōi est ut non se extollat siue de se reputatōem faciat. nec apud deū nec apud p̄xiū. nec apud seipsū. Non apud deū qz non possemus tātū agē q̄ vel vni diuino bñficio puta creatōis uel redēptiōis valereim' satisfacere. Et iō Luc. 17. dñ. scū feceritis oīa que p̄cepta sunt vobis dicite serui in utiles sumus. Nō apud p̄xiū. i. ut nō se illo reputet iustiorē. Et iō non dbe mus nos etiā sup̄ peccatē p̄xiū ex tollere. Al' occurreret nobis sicut phariseo dicenti. Non sū velut hic publicanus. ex q̄ a dño cōdemnat' est. Luc. 18. Non apud seipsū. i. ut nō seipsū iustificet corde vel ore. Job. 9. Si iustificare me voluero os meū condemnabit me. Diuina ergo regula p̄fixit homini: ut non se reputet. s. quāz facit reputator sui. z scdm hoc potest sic diffiniri. Superbia ē propria reputatō. Ad secūndū dicendum qz in dicto. c. ex supbia. 2. sententiarum. dis. 42. enumerantur. q̄tuor species. Et hoc ideo quia ibi non fit mentio: nisi de superbia in intellectus. z de superbia mixta. Superbia intellectus subdiuiditur in tres. z superbia mixta ponitur pro quarta specie. Sed vt ex precedenti. s. potest colligi si species superbie singularit' numerentur plures sunt q̄ quatuor. Si vero generaliter pautōres. Ideo q̄ notandum qz tres generales sunt species superbie. videlicet superbia intellectus affectus z mixta. Supbia intellectus subdiuidit in tres. vt in dicto. c. ex supbia. Prima spēs est. quando q̄s gratiam quā h3 reputat a se hēre. i. ex proprio studio diligentia seu ingenio. Secunda qñ se gratiam a deo hēre nō reputat. siue tēporales. siue spūales. s. ex propriis meritis. Tertia est qñ q̄s se iactat seu reputat gratiam habere quam non habet. uel amplius q̄ habet. Superbia affectus distinguitur in duas. videlz in affectus cōtumacie seu volūtatis p̄prie. z in affectus p̄sidēcie

Quo ad p̄mū potest dici q̄ supbia est
 otumacia.otra legitimā obiaz. Nūeri
 isibi. Anima q̄ p̄ supbiā aliquid com
 miserit z̄ seu q̄ superbia ē amor p̄o
 prie volūtatis. ut in sū. de viciis. Quo
 ad secūdū p̄t dici q̄ supbia est amor
 pprie excellentie. dōc. c. ex supbia. Et
 est aduertēdū. q̄ hic amor reuerētie
 non solū intelligit cū quis querit ho
 nores: sed ē q̄ non q̄rit sed oblatos
 suscipit ad ppriam gloriā z̄ complacē
 tiam. s. q. i. sciendū ibi. Nam cū hi⁹ suc
 cessus p̄cipiē z̄. Et in hoc periclm ma
 gnū imminet etiam bonis. q̄ licet faci
 liter mūdi honores contēnāt n̄ q̄ren^o
 tū difficulter dū offerūt non delectat^r
 vt dīc glo. Aug⁹. sup illd. i. ad Thessal.
 2°. Nō q̄si hoib⁹ placentes z̄. Supbia
 mixta est cū ceteris despectis singula
 riter q̄s vlt vidēi. vt dōc. c. ex superbia
 v3 cū q̄s l3 reputet se gratias a deo ha
 bere. z̄ nō ex ppriis meritis. tū gloriā
 tur se singlarem esse seu reputari desi
 derat seu delectat. In q̄tū. n. se f̄putat
 z̄ gloriā singlarem. p̄cipiat de super
 bia intellectus. et p̄prie reputatōis
 In q̄tū vero delectat^r seu amat repu
 tari. participat de superbia affect⁹. iō
 bene species mixta vocat^r. d̄ q̄ moral.
 23°. c. i6. Greg⁹. ait. In hac arrogantie
 q̄rta specie crebro hūan⁹ anim⁹ labiē
 vt id qd̄ habet habere se singlariter
 gloriatur in q̄ tū diabolice silitudini
 vicin⁹ appropinqr. Ad tertiū dicendū
 q̄ aut superbia non habet consensuz
 deliberatū aut habet. p̄ casu est venia
 le. vt est hic tractū. In secūdo absq̄
 vllō dubio est mortale. q̄ contrariat^r
 humilitati sine q̄ nemo potest saluari
 vt patz. Mat⁹. z̄ Luc⁹. is. z̄ nōr Nico.
 de lira super ps 53. z̄ Tho. scd̄a scd̄c. q.
 162. ar. 5°. imo radix z̄ mater est omniū
 capitalium peccatorum. vt patet per
 Greg⁹. moral. 31°. c. 38°. Unde z̄ de pe. dif.
 2. c. principiu3. ad fl. idem Gregori⁹. di
 cit. Consideret homo elatus quid i ter
 ra mereat si p̄lat^r angelus in celo in
 terrā p̄sternitur.

Suspensus. ^{fm Huil.}
 dicitur aliquis quandoq̄ qui
 dem quo ad se. z̄ quo ad alios quando
 .s. per sententiam canonis vel homis
 suspensus est. z̄ talis tenetur abstine
 re ab officio. z̄ illi qui hoc sciūt tenentur
 eum vitare quo ad executōem offi
 cii. Si tū occulte sit suspensus dōc mo
 do per finiam canonis. ille qui hoc scit
 si non posset eum vitare sine scanda
 lo credo q̄ nō tenetur. Suspensus ho
 quo ad se tū ille dicit^r q̄ non est probi
 bitus abstinere. ab officio z̄ hi⁹ per sē
 tentiam canonis vel hominis. sed per
 simplicem p̄hibitiōem iuris absq̄ la
 ta sententia sicut quilibet existens in
 peccato mortali tenet abstinere a ce
 lebratōe. Si tū celebret non tenetur
 subditus eius eum vitare. vel quicūq̄
 alius etiam si sciret ei⁹ peccatum. Lar
 ge quoq̄ dicitur quis suspensus quo
 ad alios non q̄no ad se vt clericus pe
 grinus qui permittitur celebrare i oc
 culto z̄ ex deuotōe sed non i publico
 vt. s. peregrinus 2°. 5. 3°. A. p̄dictis
 concoz. Al. vt in sum. li^o p̄ri^o. t^o. p̄ri^o. qd̄e
 21. circa fi. Sed hodie circa p̄dicta in
 nouatio scā est aliqua. vt. s. clericus
 3°. 5. li. in additiōe. B.
 Quid si quis sit suspensus a ponti
 ficalibus. R^o fm Hosti. Etiam si cele
 bret in pontificalibus non est irregu
 laris quia pontificalia non sunt d̄ s̄b
 stantia celebratōis. nec debemus ali
 quem iudicare irregularem nisi inue
 niat expressum. ar. de pe. dif. i. pene. et
 extra de sen. exco. is qui. in prin. li^o 6°.
 A. Lon. Inno. z̄ Huil. duran. vt in sū.
 li. 3°. ti. 29. q. 5. h. qd̄ si aliq̄s. B.
 Quid si q̄s suspenditur ab ingres
 su ecclesie. vel ingressus ecclesie sit ei
 interdict⁹. R^o Luz tali p̄ oīs censet^r
 in ipa ecclesia diuinor⁹ celebratō inter
 dicta irregularis efficit si d̄ interdictum
 hi⁹ diuinis se scient igerat in suo agēs
 officio sic p̄ri^o. Talis q̄z si hoc int̄dco
 durante decedat non debet i ecclesia

nec in ecclesiastico cimiterio: nisi pen-
tuerit sepeliri. ex de sen. exco. is. c. li. 6.
6. Et de hoc. s. interdm. 4. s. plr.

Utz suspensio possit suspēdi p appē-
latōez. R. Sicut excoicatio. sic ab offi-
cio uel ingressu ecclesie lata suspensio
per appellatōem sequentē minime su-
spēdit. ex de sen. exco. is. c. li. 6.

Utz suspensus a picipatiōe ul' col-
latōe sacroz. si s'facit sit irregularis.
R. fm Jmo. z Hosti. Non. ex de cle.
exco. m. si celebrat. Talia. n. non sunt
ordinis. qz z laici picipāt sacramentū
z cōferūt sacra. A. Idē in deā. q. s. h.
quid si suspēdit. B.

Utz suspensus a diuinis vel ab of-
ficiis seu a celebratiōe misse uel aliq
bi. A. s. qd pprie ptinet ad aliquē
actum ordinis fm eundē Jmo. z in di-
cto. h. quid si suspēditur. B. sit irre-
gularis si s'faciat. R. s. Jmo. Irregu-
laris sit. Nā tales actus sūt pprie ac-
tus ordinis. ex de sen. z re iudi. cum et
ni. li. 6. xi. q. 3. si quis epus damnatur. z
fm Guil. etiam si extra ecclesiaz dicat
horas officiando pplm sicut in exerci-
tu z huiusmodi. Sed si dicat cū vno so-
cio uel duobus. nō officiādo i ecclesia
uel in pplō. licz mortali' peccet sic cōi-
cādo cū aliis non cōtrahit tū irregu-
ritatem. Debet etiam abstinere ab ill'
x'bis q a solis sacerdotibus dici solēt
ut dñs vobiscū. Iterum minus malū
faceret si ab alio ēt nō sacerdote face-
ret horas incipere. Idem Guil. duran.
in Spe. A. in sū. eo. ti. q. 6. q incipit.
Circa tertium. B.

Utz suspensus ab officio tm possit
percipere puentus beneficiōz suozuz
R. fm Jmo. Non. extra de appel. pa-
storat. Sed hoc intelligit Hosti. qñ ex-
gñi cā suspensus est. ex de pur. ca. iter
sollicitudines. Secus si ex leui cā puta
ppter ppli scandalū. uel infamiā solā
nec diu'sterit cōrumar. Idem Host. A.
Idem in sū. li. 3. ti. 23. q. si. Ubi z addi-
tur fm Hosti. Nota q quicūqz est ex-
coicatus ēt ab officio et beneficiō ē su-

sensus. extra de appel. pastorat. s. si.
sed non cōuertit. Itē qñqz suspensus
est ab officio vī suspensus z a bñficio
ar. ex de cle. conu. c. diuersis fallaciis
z. c. quod a te. sed non cōuertit. Item q
cūqz suspēsus est a subdiaconali ordi-
ne. suspensus intelligit a diaconali et
sacerdotali. sed non cōuertit. ar. ex de
cor. viti. c. significauit. Alius fac. qz
cui interdicūt minora intelligunt inē
dicta z maiora. ex de sen. exco. cū illoz
Sequit. Et suspensus a sacerdotalib'
suspensus est a pontificalibus. sed nō
cōuertit. qñs ēt suspensus a collatōe
ordinū simpliciter. suspensus itelliga-
tur a collatōe diaconi z pbyterii. A.
collatōe tñ subdiaconi z alioz inferi-
orum ordinū nō vī suspensus. vt inui-
tur ex de tēpo. or. dilectus filius. in fi.
z. c. l'fas. ad fi. Allata uira nō uident h'
pbare. Nā. c. dilectus non declarat q
p simplicē suspensiōe ab ordinando
intelligatur solū ibibita collatō pby-
teratus z diaconatus. In. cāt litteras
fuit facta p'icularis suspensio ab his
duobus ordinib'. Sequitur. Qui inter-
dicūt ingressus ecclesie interdicūt offi-
ciū intra ecclesiā non ex. Ergo suspen-
sus ab officio suo pōt ecclesiaz intrare
z diuinū officiū audire. dū tñ caueat
q non officiet. Secus dicerē si essz su-
spensus simpliciter a diuinis. quia tūc
nec officiare possēt nec cum aliis audi-
re. hec Hosti.

Surratio. Qui dicit
confusur
rones. R. scdm Tho. scda se-
cūde. q. 74. Sicut dicit glo. super Ro.
p. Surriones dicuntur inter amicos
discordiam seminantes. Detractores
qui aliorum bona negant vel minuit
Contumeliosi qui intendūt honorem
auferre. Et de his duobus. s. detractio
z supra contumelia. A. vbi de o his
etiam latius dicitur. Et idē qd h nō.
in sū. li. 3. ti. 33. q. 261. B.

Sed quod hoc est grauius? R. se-
cūdm Tho. secūda secūde. q. 74. Su-

furratio grauius est. Nam tato aliq³
nocumentum grauius est quanto bo
nuz quod tollitur melius est. Delioz
est autem amicitia q³ fama que tollit^r
per detractionez. quia fama ad b^o ma
xime necessaria est: vt homo idoneus
habeatur ad amicitiam. Item amici
tia est melioz q³ honoz: qui tollitur p^r
contumeliam: sicut z amari est meli⁹
q³ honorari. fm philolophum s^o ethi
coruz. Unde benedicatur Eccl. 6. Ami
co fideli nlla est comparatio. Et Eccl.
5. Denotatio pessima super bilinguez
Susurratori autem odium in inicitia
z contumelia. Idem in dicta questioe

Tabellio est publica per
sona habens of
ficium scribendi instrumēta
ad faciendum fidem. A. Hoc dictū
fuit glo. Ray. vt in sum. libro 2. titulo
s. qōne. 4. B.

Utrum clerici exercere possint of
ficium tabellionatus. Respondeo scd³
Ray. Clericis in sacris ordinibus con
stitutis est penitus interdictum offi
cium tabellionatus. z si illud habeāt.
ad dimittendum sunt compellendi p^r
subtractionem beneficii appellatione
postposita. extra ne cleri. vl. mo. sicut
Et idem credo si sunt in minoribus et
habeāt sufficientia beneficia. ar. extra
de postu. cleri. Sed vt addit Innoc.
si illi qui sunt in sacris instrumēta cō
ficerent ante q³ eis interdiceretur va
lerent. als non Et intelligitur secūdu
hosti. q³ non valent in secularibus
negociis. vt docet Rubrica p^rdicti. c. si
cut. sed in ecclesiasticis valent. A.
Idem in dca q. 4. B.

Utrum episcopus possit in ecclesia
sticis constituere clericum tabellioez
Respondeo scdm Ray. Potest per to
tam suam diocesim. cui cura omnium
est commissa. io. qōne. 1. regenda. xii. q.
. i. episcopus. et. c. precipimus Et si fe
cerit potent ille vocari ad scribenduz
acta ecclesiastica fori. Als vbi tabel

lio non habetur. due honeste persone
subrogabuntur. extra de probat. quo
niam contra falsam. Et sic intellige q³
clerici possunt esse notarii pape. s. q. i.
quidam. Sed tamen constitutus a pa
pa poterit conficere instrumenta vbi
q³. Constitutus autem ab episcopo nō
habet potestatem extra diocesim illi
us qui ipsum constituit. ff. de iurisd.
om. audi. l. si. Sed tamen si simpliciter
constitutus sit tabellio maxime ab e
piscopo qui haberet super hoc priuile
gium. potest etiam iste vbiq³. A.
hosti. post p^rdicta subdit. Sed z vbi
ci potest q³ ex quo quis simpliciter cō
stitutus est tabellio ab illo qui habz
hanc potestatem. potest vbiq³ confice
re instrumenta sicut presbyter semel
ordinatus vbiq³ celebrat. vt in dicta
qōne. 4. B. Et nota q³ tabellio ec
clesiasticus non debet conficere instru
mentum in secularibus. nec secularis
in rebus pure ecclesiasticis. quia ho
rum conuersatio non debet esse per
mixta. 2. qōne. 7. laicos. Unde notarij
clerici in curiis principum prohibent^r
esse scriptores. extra ne cleri. vel. mo.
sententiam. §. nequisq³. A. Idem in
dicta qōne. 4. B.

Utrum religiosi possint exercere of
ficium tabellionatus. Rūdeo fm Jo.
and. super. c. vt officium. de hereticis. li.
6. qui sic dicit. per hāc litteram bene
pater q³ tabellio factus monach⁹ non
potest exercere tabellionatus officiu
in aliis q³ contra hereticos. vt dictum
est. §. hereticus. 2. §. 17. qui incipit in
examinatione. Et hoc idem pater in q³
dam c³ua. Bonifacii octau. de offic.
or. in decre. supioribus. circa medium.
Et idem probat olim per decre. extra
ne cleri. vel mo. sicut. L. de sacro sanc
ec. l. ante p. 16. q. i. nouarij. L. de epis. et
cle. l. placet. Tamen sicut notat Guil.
in spe. vetera. instrumenta cōplebit: s³
noua nō assumet. ff. fami. herc. l. latic
natōes. z ex de iudeis. iudei. cū filiis⁹

Tallia siue exactio, siue collecta, siue q̄sta. Utz domini temporales possint imponere subditis suis siue exigere tallias. R^m fm Ray. Illam pōt dñs imponere uel exigere, de qua cōuenerūt secū vel antecessoribus suis bōa fide z sine vlla coactōne sicut solet fieri cā mansi vel ville qñ de nouo conceduntur. q̄ daf aliqd ul' pmutis census annuus z hī. Omnia ergo huiusmōi dū tñ nō sint pacta turpia vl' dēum licite exiguntur. Nā quilibet in traditōe rei sue pōt imponere legē quā vult. ex de condi. app. verū. is. q. z. elutherius Nam z scienti z volenti nō inferi dolus. L. de transac. cum donatōis. z pacta custodiri debent. ex de pac. antiquus. Quicqd ergo subditus de hī subtraheret furtū faceret. verūtñ si in instrumento positū est indiffinitē q̄ soluent questam vel talliaz. intelligo q̄ dñs d̄z eam moderate petē inspecti cōditōibus. ex de censu. cū ap̄s. in fi. io. q. 3. c. vlti. Immo fm Huil. si dicat q̄ dominus possit imponē questā vel talliaz fm beneplacitū suū. nihilominus moderanda est ad arbitriū boni viri. Si hō dñs vltra p̄dicta exigit coacte per se vel per suos directe vl' indirecte tenetur restituere. dif. is. de eulogiis. i. q. 2. placuit. z. c. q̄pio. Et dñs cogere indirecte. qñ negat subditis iusticiā. vel non defēdit eos ut sic aliquid extorqueat uel insinuari facit q̄ vult aliqd habē. Secus esset si reciperet aliqd sponte oblatum nulla fraude adhibita. Itē secus est de his qui mere sūt serui. ga res eoz sūt dñi. Peccat tñ dñs si nimis quat col. sed non tenet ad restitutōez. A. Hoc dictū de seruis fuit. Al. q̄ etiam con. p̄dictis. quibus ē cō. hosti. z Tho. Et addit Tho. i. eplā ad iudicissaz lothringe. q̄ p̄ncipes fraz a deo sūt instituti. non qdē vt p̄pā luc querant. s̄ ut cōem vtilitatem p̄p̄is p̄curent. Et ideo instituti sunt ei redditus: ut ex illis viuentes a spoliatōe abstinerent

Unde in ezech. 45. dicit q̄ p̄ncipi erit possessio in i. r. z nō d̄ populabunt vltra p̄p̄m meū p̄ncipes. B. De mā dē. q. vide s. dñs. s. 2. Et ibi agit d̄ casu b' in qbus dñs potest a subditis exigē vltra consuetum.

Quid de quibusdā dñis qui nihil p̄cipiūt nisi tallias? R^m fm Ray. Si tallia est antiq̄. z creditur p̄babilē q̄ ex cā iusta imposita fuerit: potest exigi. ita tñ q̄ ipse dñs impleat si quid ex illa cā implere debeat. Si vero est noua nescitur iusta causa nō debet exigē z si receperit debet restituere. i. 4. q. 6. si res. A. Lon. Al. ut in sum. eodem tñ. q̄ōne. 36. B.

Qualiter sciri potest talliā ē iusta causa fuisse ipositā? R^m fm Huil. pōt hoc sciri vel per instrumēta inde cōfēcta uel si ita seruata est a tpe a quo n̄ extat memoria. qz tunc p̄sumit iusta cā. ar. 12. dif. illa. nisi violenta sit p̄sumptio in dñum. sicut de p̄scriptōe dicit. s. p̄scriptō. s. s. A. ibi p̄. z in. c. ep̄m. de p̄scrip. li. 6. q̄ p̄sumptō est regulariter p̄ allegante cursū temporis cuius initium non extat memoria. Qd̄ hūc est fm eū. Huil. z in sum. eo. ti. q. 38. nisi violenta sit p̄sumptō in dñū. B.

Quid de quibusdā qui allegantes consuetudinem accipiūt a subditis d̄ mobilibus qcquid volūt. z p̄cipue extoliant eos qñ suspicantur illos velle transire ad alium? R^m fm Huil. Tales dñi peccant z tenentur ad restitutōez vt tactū est in. s. 2. nisi q̄ si certū forsitā esset q̄ a p̄ncipio in concessōe terre fuisset exp̄sse impositum tale onus tolerari posset dū tñ vltra modū non grauant eos: nec manētes nec recedētes. A. z dum tñ nō fuerit impositū per maliciam uel fraudem. fm eundē Huil. Et p̄dictis p̄cor. Al. z addit. Sed p̄babile non est hī consuetudinē nimis seruilem inductā esse de voluntate s̄ ditoruz. sed per coactōnem z violentiam superiorū. Dicit tñ idē Huil. q̄ i hoc z similibus q̄ tolerant ab ecclesia

p eo qd aliq ibi pōt esse dubitatio d iu
re aut de fco. nō credo simpliciter esse d
neganda absolutōem. s; faciēda ē cuz
qdā tñ dubitatioe z ptestatōe sic
Absoluo te de hoc in qdū possū. sed ti
mout credo qd non sufficit tibi ad sa
lutē: nisi aliū te habueris in hoc casu.
vt in sū. eo. ti. q. 39. B.

¶ Utz dñs possit vendē baliuis z hi
tallias z officia i subditos. R. s; Tho.
in qdā eplā ad ducissā brabantie. Apo
stolus dicit sic. Multa licēt s; nō omnia
expediūt. Lū āt baliuis z officialibus
vris nihil cōmittatis: nisi tpalis officii
ptatē: nō video quare nō liceat vobis
vendē hi' officia: dū talibus vendatis
de quibus possit psumi qd sint viles
ad hi' officia exercenda. z non tanto p
cio vendat officiū: vt recuperare non
possint sine gūamie subditoz. S; tñ
talit venditio oīo expediēs nō vī. p qz
frequentē contingit qd illi q eēt magi
idonei ad hi' officia sunt pauperes: ut
officiū emē non possint. qm ēt si tales
diuites sint. tñ qz boni sunt non ambi
unt officia nec inbiant ad lucra. Seq
tur ergo qd vt plimuz illi officia emūt
qui sunt peiores z subditos vfos opp
mentes. Un magis expediēs videtur
vt bonos z idoneos ad officia vestra
eligatis quos etiā inuitos. si necesse fu
erit ad suscipienda illa officia cōpella
tis. qz per eoz bonitatē z idustriā ma
gis accrescet vobis z subditis vris qd
de pdicta officioz venditōe acquirē
valeatis. Et hoc consiliū dedit Moyfi
cognatus suus. Prouide inqt de omni
plebe viros sapientes z timentes de
um z qui oderint auariciam. z cōstitue
eos tribunos z centuriones. qnquage
narios z decanos qui iudicent poplm
omni tpe. A. Idē i sū. eo. ti. q. 40
Clarū est āt qd oca officia regimīs vē
di strictissimē phibent. z statutū ē qd
non eligant ambitōe vel pōio. s; vi
ri pbate vite. z talit assumpti nihil d
bent p officiis dare. Immo inf gesta
debent iurare se p hi' officis nihil d

disse. vel postmodū nūq datures per
se vel interpolitā psonā titulo donati
onis venditōis vel quocūq alio vela
mento. Et ob hoc exceptis salariis ni
hil penitus tam in adnistratōe posi
tos qd post depositum officiū p aliq
pstito beneficio tpe adnistratōis qd
gtuito meruerint. accepturos. Et si qs
ausus fuerit pstita sacramenta negli
gere. non modo aduersus accipientez
sed etiā aduersus dantē accusandi cū
ctis tanq crimen publicū concedit fa
cultas quadruplici pena eū qui cōui
ctus fuerit modis omnibus feriendo.
L. ad. l. aut. repel. l. fi. B.

¶ Utz liceat dñis recipere mutuum a
talibus officiariis. ita qd satisfacciant si
bi de officio. R. s; Tho. i pcedē epi
stola. Ad hoc videt dicēdū. qd si pacto
mutuum det ut officiū recipiat absq
dubio pactum est vsurariū. quia pro
mutuo accipiūt officiū ptatem. Unde
in hoc datis eis occas. onē peccandi. Et
ipsi etiam tenent ref. gnare officio ta
liter acquisito. Si tñ officium gratis
dederitis. z postmodū mutuū recepti
tis ab eis qd de officio recipere possēt
hoc absq omni peccato possēt fieri. A
Idem in sū. eo. ti. q. 41. B.

¶ Utzū persone ecclesiastice debe
ant persoluere exactiones vel tallias
R. nullo mō nec licet laicis erigē ab
eis etiā rōne possessionū suarū. domo
ruz. aut pdioz. ex de inu. ec. qz nōnulli
h. c. A. nisi pdia fuissent p pū pre
dictis exactionibus subiecta. tūc. n. tran
seunt cū onere suo. ut. s. emunitas ec
clesie. s. 9. Sed posito qd qs verus dñs
est. z qd nihil penitus pcipit qd vix cre
dibile est. quin ad minus a subd. ris
recipiat iusticias. z sequant cuz in ex
ercitu in bello iusto. Si tamē ita xuz
sit qd nihil pcipit. credo saluo meliori
iudicio dicat Ray. qd obent aliquid in
ter se statuere quod det sibi in signū
subiectōis. ne al' inutilē videatur eē
penes eum dominū rei sue. ar. optim
ad hoc. is. q. 2. cleutherins. z. i. q. 3. si qs

obiecerit. Si aut dubites qd aut qua
 tu illud debeat ee credo qd debent ob
 seruare qd i vicinis villis vel castris
 vel prouinciis obseruat. ita tn q illa
 villa non graues. Vel si diuerse sint co
 suetudines ea que minus soluit eliga
 tur. extra de consue. cum olim. in fi. ex
 tra de censu. ex parte. in fi. et. c. super eo
 Et hoc totum intelligo. nisi ipse vl ali
 quis de antecessoribus suis vediderit
 vel donauerit eis illud quod in subie
 ctonis signum osuenerit percipere. tunc
 non potest aliquid petere. Lon. Al.
 et hosti. Et addit host. qd hec ha sut ni
 si dnuu prescripsissent libertate. vt i
 sum. eo. ti. q. 37. B. Ad mam talliaz
 potest competere sup pedagium.

Imperantia. ^{Uide supra}
Estamentum p.
^{sobrietatis. et et supra ebrietatis}

cois. Quis potest facere testm?
 R. fm Hof. Quilibet pot facere q no
 phibet. Prohibet aut pmo filiuffa
 milias. nisi de peculio castrensi vl qua
 si extra de sepul. licet. li. 6. Nec pot re
 linquere aliquid pro aia sua sine pris
 assensu. Sz bn pot eligere sepulturam
 si supra pubertate sit. vt hec supra se
 pulturā. 2. §. 3. A. Hoc etiā dicit in. di
 cto. c. licz. B. Item phibet impubes.
 Item feruus. Item furiosus non habens
 lucidū interuallū. Item pdigus cui ē ad
 min istratio bonoz interdicta. Item mu
 tus qui nihil loquitur. Surdus qui
 omnino nihil audit. vt i Insti. quibus
 non est per. fa. testa. per totum. A. Et
 ibi pz q testm non viciat si interdictū
 administratōis bonoz vl supradcē in
 firmitates post ei' cfectionez aduene
 rint. et q si surdi et muti fuerint l'ari.
 pnt testari. vt ibidē in. §. sepe. B. Le
 cus aut pot cum solēnitate q habet. L.
 q po. fa. testa. l. hac c'ultissima. A. Et
 ibi requirant q habent sup hoc c'sule
 re. B. Item et illi qui propriis renun
 ciauerūt et nihil habēt. vt ingressi mo

nafteria. in Auten. de mona. §. allud. L.
 de sacrosan. ecc. Autē. ingressi. 19. q. 3. q2
 ingredientib'. Sz si quis filios habens
 monasteriuz ingrediat nullo c'dito re
 stamēto pmutit ei diuidere cū filiis et
 int eos picipare. vt in Auten. de san.
 epi. §. si qua mulier. is. q. 3. si qua. muli.
 A. Ibi of q si habēs liberos igredia
 tur religione anteq de reb' suis inter
 eos disponat liceat ei postea inter eos
 diuidere legitia nulla diminuta. et qd
 eis nonbederit monasterio c'petet. Sz
 si pēz subāz inter filios diuidere volue
 rit ppria sua psona filiis cōnumerata
 vnā sibi ptem oibus modis retineat. q
 debeat iuri monasterii cōpetē. Si ho
 in monasterio moriat anteq int filios
 legitio diuidat legitiaz pte sibi p'cipi
 ant. Reliqua ho substantie ps monaste
 rio c'petat. B. Potest et facere testm
 q'cunq an p'sellionem. cū ad secl' re
 uerti possit. extra de regu. statuim'. A
 Idē in sum. li. 2. ti. 5. q. 101. fm hosti.
 Utz aut cleric' possit facere testm. hēs
 s. clericus. 4. §. 2. Deremite quoq si
 non renunciauerūt propriis nec se ali
 cui ecclesie tradiderūt vitā mutando.
 restari pnt. al. nō. 19. q. 3. §. contra pau
 lus. A. Idē in sum. eo. ti. q. 102. fm ho
 sti. B. Item testamēta publicoz vsura
 riorū sunt irrita ipo iure. extra de vsury
 cō. li. 6. A. vbi pz q hoc ē v'p' nisi
 pus fecerint cautionē seu satisfactōez
 fm formam ibi traditam.
 Utz religiosus in epm p'mor' pos
 sit testm facere. R. fm Tho. scda scde
 q. 155. Nullo mō pot. qz sola dispensa
 tio rex ecclesiasticarum ei c'mittit. que
 morte finit ex qua testamētuz incipit
 valere. Si tn ex cōcessione pape testm
 faciat non intelligitur de propo testa
 mentum facere. sed apostolica auctori
 tate intelligit ampliata potestas sine
 dispensationis. vt possit valere p' mor
 tem. A. Idem in sum. eo. ti. q. 103. B.
 Quid si quis aliquem testari pbibu
 erit. R. Ab eius erit hereditate repel
 lendus. vt. L. si quis ali. testa. probi. l. 2.

Quot testes oportet qd sint in testa-
mento. R. Regularit fin leges septem
testes requiruntur. in Insti. eo. §. si. z. L.
eo. l. hac consultissima. Hoc tamen fal-
lit. quia quandoq; valet sine teste. vt
si miles i bello scribat z moriatur.
L. de mili. testa. l. milites. A. Ibi patz
qd hoc locum habet in testō affecto tē-
pore quo i militia moritur vulnerat
sine scripserit in clypeo. siue in terra. si
ue vbicunq;. B. Qñq; sufficiat vn?
vt si fiat coraz imperatore. L. eo. l. iunz.
A. Et ibi pz qd iste testis est ipe ipe-
roz cū fuerit supplicatū p instituendo
heredem aliquā certam personā. B.
Qñq; duo ut inter filios. L. eo. l. hac cō-
sultissima. §. ex imperfecto. Vel si i ter-
ritorio. A. Non in militia tēpore q
moriatur. B. testes nules. ff. de mili. te-
sta. l. iunz. Similit etiam i his q sunt
ad pias causas. extra eo. cum effes. z. c.
relatū. Qñq; tres vel qtuor vt ex spe-
ciali priuilegio. L. eo. l. si non spāl. z. l. si
vn. A. Et his legib? paret qd istud
priuilegiū non inagis artat ad hunc nu-
merū trū vel quatuor. qd ad alium. A.
Qñq; quinq; v3 in testamento rustici
L. eo. l. si. A. Ibi patet qd hoc obrinz
qn testamētum sit in loco vbi septem
testes haberi non possunt. B. Qñq;
etiam octo requiruntur. ut qñ testator
vult testari in scriptis. z nescit lras. vt
in. d. l. hac consultissima. Aduertenduz
qd pdicta solēnitās testium abrogata
v3 p ius canonicū ac etiā dñum p qd
duo vl tres fidedigni testes sufficere
vident fin Jo. hosti. z glo. Ray. vt in
sum. eo. ti. q. io. 4. Et de hoc latius ocm
ē. §. ecclesia p. §. 5. in additōe. B.

Quid si testator non vult qd testes
fiant tenorē testamenti sui? R. Pōt
facere testamentū quod of in scriptis. i.
qd ipe pmo testamentuz conscribat. ut
etiam sibi faciat. z postea chartaz clau-
sam repñter testibus dicens. Hoc est
testamentum meū. rogo qd sigilleris z
subscribat vos. L. eo. l. hac consultissima

Sed tamē per hunc modum facere te-
stamentum non est tutum. quia mul-
tas obseruantias requirit que frequē-
ter cum non seruentur oportet qd nō ua-
leat testamentuz. melius est qd fiat si-
ne scriptis. s. quando scribitur per nota-
riū tantum. B.

In quibus verbis debeat fieri testm?
R. Non refert si dicat. Petrum here-
dem instituo vel voluntatem meam
ei? dispōni cōmitto. qd nō v3 dēdē ite-
status. extra eo. cū tibi. Nec curanduz
est de verbis testatoris. diuinō sint
talia per que de volūtate cōstet. L. eo.
l. si. A. Idem in sum. eo. ti. q. io. 6. fin
hosti. qui etiam dicit qd ob hanc cām
error nois non nocet. ut ibi. B.

Utrum in 2° testamento oporteat
fieri mentionē de p. R. ut nō. is. disti.
qm. A. in glo. B. dicenduz qd nō
oportet nisi in duobus casibus. Vnus si
factū sit testamentuz int liberos. L. eo.
l. hac consultissima. §. ex imperfecto. z
Auten. ibi posita. hec inter liberos. Ali-
us si testator ipe legem sibi imposuit.
puta si in priori testamento dixit. si se-
cero aliud testamentuz non valeat. vl
non valeat nisi dixerō pater noster zc.
tunc. n. faciendo secundū. opz qd faciat
mentionē de p. ut. ff. de l. 3. l. si quis. in
pñ. A. Idem in sum. eo. ti. q. io. 8. B.
Qd sigs uelit cassare testamentū pri-
mū z non facere scdm. non pōt nisi iaz
post conditū pñm sit lapsū decen-
niū. z coraz trib? testibus dixerit nolle
ualere pñm. A. Idē ē si hoc dix-
rit inter acta. ut in. l. que sequit. B. L.
eo. l. sancim? A. De hac solēnitāte dō
sicut dictū ē. §. i. §. Quot testes. B.

Qualiter confirmetur testamentū
R. Per mortem testatoris. ut habet
Debz. 9. Sed ante mortem quādoq;
mutari potest etiam si pacto conuene-
rit ne mutet. L. de pac. l. pactum. quod
dotali. A. Idem in sum. eo. ti. q.
io. 9. B.

Testamentum 2°

Quā ad institutōem heredis
et substitutōem. In testamento tenet
quibz instituerē sibi heredē aliqūē, vñ
aliqđ collegiū. et hī. Sine institutōe
hēdis non esset scñ testm. vt. L. eo. l. in
dem. §. q. si nō fuerit. Et si quidem te
stator hēat descendentes vel ascendē
tes. illos tenet heredes instituire sal
tem in eoz legitima. L. de inoffi. testa.
Autē. nouissima. de q. hēs. s. legitima.
A. Ibi solū dī de legitia descendēti
um. Legitima hō ascendentiū cui nō
sit inonata vñ q̄ta p̄s ut in insti. de in
offi. testa. §. si. Nāz ipsi possūt agere d
testm filioz. ut p̄ eo. t. in pñ. et hoc nisi
testator aliquid dōis descendētibz
seu ascendētibz in testō reliq̄rit. tūc
eīm nō rumpit testamētū sed supple
tur qđ minus fuerit legitia. L. de inoffi.
testa. l. omnimō. cū sequentibz. et sic nō
tenet testator eos p̄cise instituire. B
Qđ si nec descendentes nec ascenden
tes hēat tūc fm leges pōt institue ali
os quoscūq. A. Si tñ institueret ista
mes aut turpes p̄sonas. tunc frēs vel
sorores p̄nt rūpe testm. et sibi totā acci
pere hēditatē. L. de inoffi. testa. l. frēs.
et in insti. de inoffi. testa. §. soror. B.
Tñ ut ait Tho. in q̄dam qōne d̄ quibz
si p̄pinqi indigerēt illa hēditate in
digētia manifesta. tunc tenet eis hē
ditatem dimittere nisi essent mali. et
hī bonis indigni. Et dico tenet ex d̄bi
tō honoris p̄entalis. qz cū p̄cipitur ho
norare p̄sem et m̄fēs. p̄cipit ēt honora
re p̄ntelā in his que ad p̄ntelaz per
tinēt. Si autē non indigerent manife
ste pōt libere in alios refūdere dicēte
saluatore. Da pauperibus et sequē me
A. Idem in sū. l. 2. ti. §. q. 98. vbi et ad
ditur. Secus tñ ē in q̄busdā terris de
iure cōsuetudināli. In quibusdā enīz
te. et testator potest ex iure patrie cui
cūq. vult rem uā dare vel vendere.
Alicubi succedit vnus. s. p̄mogenit.
Alicubi vltimo genit. Alicubi omēs

p̄ diuisiones. Igit si cōsuetudo q̄ iuri
equaler dat alicui licentiā liberā aut
alteri offerēdi vel totā vel p̄tē hēdita
tis nō p̄iudicat alicui faciēdo qđ pōt
de iure. Nō tñ cōsuetudines irrōnabi
les ēt circa hī reprobari. Vñ Inno. 4.
scribens ad q̄sdā ep̄os theutonie p̄pro
bat cōsuetudinē uel statutū sup hō. q
nullus possit i vltia voluntate legare
ecclesiis vel aliis p̄is locis aut q̄bus
cūq. p̄sonis plus q̄ q̄ng solidos vsu
alis monete. et p̄cipit hī statuta dñū
ciari penit non tenere. B.

Nūqđ testator pōt substituere ali
um hēdē q̄ debeat succedē p̄ hēdi. R.
Si testator hēat filios impuberes pōt
eis substituē q̄cūq. velit. q̄ succedēt
eis si non venerint ad pubertatez. vt
L. de impu. et aliis substi. l. si testō. A.
Et ibi p̄z q̄ talis substitut. dī directus
heres. et sic totā capit hereditatē sine
aliqđ diminutōe. B. Si hō venerint
ad pubertatē. pōt eis substituē si mori
ant sine liberis. A. Idē etiam si mo
ziant cum liberis. L. de impu. et aliis substi.
l. hēs. et l. se. Debēt tñ salua ēē ei legi
tima. vt seq̄. B. Et intelligit substi
tutio deducta legitima filioz et dedu
cta q̄ta totius q̄ dī trebellianica. quā
deducit q̄libet institutus hēs cui ali
substituē. A. s. vulgaris et p̄ puber
tatē instituti. vel et cū accipit hēdita
tē p̄ fide cōmissū ab instituto hēdē. q̄
a testat ore ḡuatus est hēditatē altēi
restituere. ut in c. Raynuti. de q. i. B
ut et dī testa. Raynutius. Et dī hac mā
ista sufficiant. et que dicta sunt supra
hereditas.

Testamentum 3°

Quā ad executōem. Vñ testa
tor possit hēdibus suis p̄ testm penaz
iponere si nō paruerit voluntati sue.
R. Sic. vt in insti. de le. §. p̄nc. dum tñ
qđ testator p̄cipit nō sit turpe vel in
honestū. ff. de cō. insti. quidaz. A. Et
idē hētur in decō. §. p̄nc. ad fi. B.
Per quē cogēt hēs testm sine volū

tatem defuncti adimplere. **R.** Heredes infra annū cogendi sunt p episcopū adimplere et si neglexerit tūc ipemz epō exequat. ex eo. nos qdem. et c. si hēdes. **A.** vbi of. Si heredes iussa testatoris nō adimplerit. ab epō loci illi? oīs res q eis relicta ē canonice interdicas cuz fructibz et ceteris emolumentis. ut vo ta defuncti impleant. Et de tmino anni et q epō p se exequat. hēf in dcō. c. nos. et incipit iste annus a tpe amōitōis. f3. **Ho** sti. et in sum. li. 2. et c. q. cxi. **B.** Nec obstat si forte testator interdixerit ne epus se intromitteret. ex eo. tua. **A.** Idē in d. q. cxi. fm **Hosti.** et eo. ti. q. 97. fm **Ray.** et glo. **B.**

Utrū defunctus sentiat detrimentū: qz tardantur ehye quas legauit. **R.** fm **Tho.** an quolibet. Dicendum q q̄tum ad meritum elemosyne nullū detrimē tū patit ex predicta tarditate maxie si q̄tum in ipō fuit cām adhibuit ut hī? ehye cito darent. quia meritum p̄ncipi aliter ex voluntate et intentione depē det. S3 quantū ad effectum elemosyne patitur detrimentus. non quidē ut p huiusmodi tarditate puniat: sed qa remedium ei non adhibet dum suffragia differunt quibus plurimū iuuare tur. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. li3. **B.** Si mulier non patit detrimentū si differat restitutio quā ipē mandauit fieri. et lz tarde et in morte. tamen fecit quod potuit. **A.** Licet hoc casu nō grauet quo ad dānationē: puto tamen q facta re stituitio citi? a pena absoluat. sicut i croniciis minor legif de quodam q impediēbat ab ingressu paradisi quousqz scā fuit restitutio ad quā tenebat. **B.**

Utrū executor debeat retardare distibutōez elemosynarū ad hoc qz res defuncti melius uendant. **R.** f3 **Tho.** in quolibet. Dicendū q in mora modi ci temporis non videt eē magnū periculū. Un si executor p modicū tempus elemosynas dare differat ut rebus defuncti melius vēdit ampliores elyas dare possit. laudabilē hoc facit. Si ho

ecōtrario p multū tēp differat elyas distribuere ut i modico āpliores elyas faciat. nō vī eē sine culpa. qa forte d fū cruf interī a purgatorio liberat. i q dū tpe eēt remediū suffragiorū maxie ei necessariū fuerit. Hoc aut reliquitur prudētis executoris examini. ut s. ofi derat dilatiōe t̄pis: et additiōe p̄sone q citius vel tardi? liberanda ē. et etiā q̄tri tate augmētū elyaz. faciat qd viderit expedire defuncto. **A.** Id i sū. eo. ti. q. li3. **B.** De legatis alia qdam hēs ē. legare **Q**uid si de plūb? executorib? testi vī? moriat vel ē i remotis. vī nō vult ereq? **R.** Alius pōre executionē implere nisi testor aliū exp̄sserit. ex eo. religio sus li. 6. **U**trum religiosus possit esse executor testamti. hēs ē. religio p. s. p̄t **A.** Predictis adde qd dī i **Insti.** d. acti. **S.** item iuxta. v3 q relicta ecclis ut aliis venerabilib? locis dare distulerit v q dū i iudicio vocet ipm relictū dare copellit. et aliud tantū dē p pena.

Estis primo **Q**uis possit eē testis. siue q cōditiōes reg rāf i teste. **R.** **P**̄ncipalis qdē reg rāf que i his xlib? cōtinēt. Lōditio. sexus etas. discretio. fama. Et fortuna. fides i testib? ista regres. **A.** Hoc fuit dictū **Boff.** qui etiā dicit q regularit omnes p̄nt eē testes qui nō phibēt. ut i sū. li. p. ti. 5. q. i77. **B.** p̄ g? reg rāf additio. s. ut non sit seruus quia seruus non recipit ad testimoniū. **L. eo.** l. qm libi. Nam seruus sepe metu dñantis testimonium supprimit x̄tatis. ex d x̄bo. sig. forus **S.** testes. 4. q. 3. s. ut i criminali. 3. q. 5. ac cufatores. Fallit tñ hoc cum de facto serui q̄rit. nō tñ p dñō vel dñm. ut in **S.** itē i criminali. x. itē serui. **A.** ut si p seruū aliqd dicat depositū vel cōmo datum fm glo. **I**biqz etiaz addit. Et sic viles p̄sone recipiunt vbi de facto ea rū agif. Et idē videt in. l. seruos. **L. eo.** Item et si deficient alie p̄bationes ad mittit etiam seru? s3 cū tormentis. f3 **Boff.** ut in dcā. q. i77. **B.** a? requiritur

ferus. q. femina non admittit ad testi-
 moniū in cā criminali. 33. q. 5. mulierez.
 nisi cū de crimine ciuili agit. tunc enī
 admittit etiam d̄ clericos. extra eo. qm̄
 z. c. tam lris. **A.** Itē admittit mulier
 in cā criminali cū agit p̄ inquisitionē.
 vt nōt. glo. in dco. c. qm̄. **B.** In ciuili
 bus aut admittit. is. q. 3. §. ex eo. Nō ad-
 mittit etiā in testis. vt i. Insti. de testa.
 §. testes. **A.** Idē qd̄ h̄ nō. in dca. q. 177
B. Et nō q̄ mulieres cā ferendi testi-
 moniū nō debet iūte ad iudiciū trahi
 s̄ cū necessarium fūit testimoniū ea-
 rū iudex in expensis pducētis mittat
 tabellionē aut aliā personā idoneā. vt
 si hoc iure phibente i cāu non possit p̄-
 sonalit̄ ip̄e vadat. vel si non deceat ire
 aliū mittat. hoc explicite habet̄ ex de
 iudi. mulieres. li. 6. 3.º requirit̄ etas. Nā
 i ciuilib⁹ non admittit̄ minor. 14. anis.
 4. q. 3. c. p̄. In criminalib⁹ hō non mior
 20. vt ibidē dicit̄. §. in criminali. h̄ item
 in testimoniū. 4.º requirit̄ discretio. qz
 non recipit̄ ad testimoniū furiosus sū
 mēte caprus. **A.** nisi tpe lucidi inter-
 ualli. vt in. §. nec furiosus. de quo. i. **B.**
 sicut nec ad iudicandū. 3. q. 7. §. tria. ga
 nō est op̄os sue mēt̄. ff. qui testa. fa. po.
 l. g. testamēto. §. nec furiosus. 5.º requi-
 ritur fama. Nā infames a testimonio
 repellunt̄. extra de testi. cogen. p̄te rea.
 Nec pdest p̄nā. qz licz aīas per p̄nāz
 saluare possum⁹. infamā tñ non possu-
 mus abolere. 2. q. 3. c. binc colligif. Nāz
 z actus legitimi sunt i famibus iterdci
 ex eo. l. 3. ex quadā. z in glo. ibidēz. Et h̄
 intellige nisi prius fuerint int̄tegr̄ re-
 stituti. 4. q. 3. §. itē in criminali. h̄ item
 l. iur. 2. q. 3. p̄uicatorez. in l. i. Itē adeo
 dz eē testis sine oī infamia q̄ si graua-
 ta fuerit ei⁹ opinio ad testimoniū ad-
 mitti non dz extra de excep. deniq. 2. q.
 7. testes. z precipue i criminali cā. ex eo.
 testimoniū. Item debz eē sine crimie
 Nā criminosus repellit̄ ab oī t̄ stimo-
 nio q̄ diu in crimine persenerat. Si hō
 sit emēdatus nō repellit̄ in causā ciuili
A. nisi eū fuerit comitata infamia. vt

fuerit periu⁹. vt in dco. c. testimoniū.
A. S̄ in criminali talis repellit̄ si d̄
 crimine fuerat prius ciuctus vel ofes-
 sus. vt nūc p̄ exceptionē ciueat̄ ul⁹ q̄
 uata ē eius opinio. p eo q̄ aliqñ sic fu-
 it repulsus. Aliter hō q̄ emendatus ē
 recipit̄ etiā in criminali. **A.** s. cū de
 crimine agit ciuili. vt in dco. c. testimo-
 niū. Aliē in criminali ē post p̄niam re-
 pellit̄ si ciueat̄. vt dictū est in dco. c. te-
 stimoniū. **B.** Nec oīa in predicto. c.
 testimoniū cū his q̄ ibi notant̄. 6.º requi-
 tur fortuna. san sit locuples vel egen⁹
 vel lucri cā quid faciat. Hoc iudici cō-
 derandū ē. 4. q. 3. testes. h̄ itē testiū. 7.º
 requirit̄ fides. qz infidelis cōtra fidelē
 non admittit̄. 2. q. 7. si heretic⁹. 23. q. 4.
 ipsa pietas. **A.** Pro fidelē aut̄ bñ ad-
 mittit̄ testimoniū infidelis d̄ fideles. Et
 similif̄ p̄ infidelē d̄ infidelem. dicto. c. si
 hereticus. **B.** Nec ergo sunt p̄inci-
 palia in testibus cōsideranda. Sunt et
 alia quedam cōsideranda que hic sta-
 tim sequuntur. pmo videlicz vtrū sit
 inimic⁹ ei⁹ d̄ quē dat testimoniū ut ami-
 cus eius p̄ quo testificat̄. 4. q. 3. testes
 h̄ ideoqz in persona. Itē obscuro z igno-
 ti non admittūtur. vel solum admittū-
 tur cum tormentis aut verberibus. vt
 i Auten. co. §. sancimus. **A.** Et ibi p̄z.
 q̄ hec obtinent qñ ex aliqua diectura
 dubitat̄ de corruptione. **B.** Itē nec
 executores negocior̄ aut pcuratores
 q̄ in ipsa cā fuerūt actores vel rñsales
 ex eo. insup. Immo ē q̄ fuit pcurator
 l'aduocat⁹ i p̄ori iudicio n̄ recipit̄ i testē
 i cā appellatōis. ex eo. Romana. li. 6.º.
Utrū qz possit admitti ad testimo-
 niū in sua cā. R. Non. neqz p̄ncipalit̄
 neqz secūdar̄io. L. co. l. omib⁹. Cū ven-
 ditor in cā rei vendite non admittit̄ p̄
 emptore. qz cā pp̄ia venditoris eē vi-
 des. neqz vēditor in cā pignoris p̄ cre-
 ditore. ff. de app. l. ab executore. §. alio
 cōdenato. Fallit hoc i legatariis z fidei-
 cōmissariis q̄ ferunt testimoniū in cā
 testi cum agit de hereditate. non de le-
 gat̄ z fideicōmissis suis. bñ tñ p̄nt scri

bi et testes in eo testō in quo aliquid
eis legatum est. *L. de testa. l. dictantib?*
Item fallit in collegiis et corporibus i
quibus singulares eorum persone p cā
vniuersitatis ferre possunt testimoniū
i. 4. q. 2. si p prudentiam. ex eo. in super.
2. c. cum nunciis. Et hoc ideo quia cāe
vniuersitatis non sunt singulorum. et
si modum attingat singulos. vt. i. 2. q. 2.
q. manumittitur. Et itelligi nisi fuerit
actores vel rīsales in ipsa causa. ut in
precedenti. *S. dictum est. A. et proba*
tur in dicto. c. in super. Et idem quod in
hoc. S. notatur in dca. q. 177. B.

Utrum in causa cōduorum alē ad
mitti debeat ad testimoniū. *R?* Nō. qz
cā cōis duorum vtriusqz ē. ar. ff. de ritu
nup. l. illud. Et idem in socio criminis et
pticipē. 4. q. 3. item in criminali. h. itez
liberi. ex eo. c. veniens. Nec ob. extra
eo. qm. Nam illud est spāle in cā denū
ciationis. vel ibi admittunt socii crimi
nis ad presump. ex de adul. significasti
L. credi etiam socius criminis in exēpt
vt in crimine lese maiestatis. et bi. 79.
dis. si quis papa viuente. 6 q. i. si quis cū
militib? 25. q. 3. nemini. ex de off. c. p.
Idem i dca. q. 177. B.

Utrū parentes vel liberi possint p
testē se testimoniū ferre. *R?* generali
ter p rectā lineā ascendentes vlt descē
dentes p vel se idonei testes nō sūt.
4. q. 3. *S. item in criminali. h. itez testis.*
et h. item pntes. ff. eo. l. testis. Idē est d
mfe. s. tamē ambo parētes in casu ad
mittunt p filio. scū queritur de etate
vel natiuitate. extra qui si. sint le. trans
misse. 2. c. p. tuas. A. Et in his. cpz q
hoc est vez nisi certis indicib? et testib?
contrariū appareat. B. Item vbi agi
tur de impedimento mīmonii rōne con
sanguinitatis vel affinitatis. ex eo. q
tiens. L. eterum si agi an mīmonium
sit contractum vel non. tunc mī suspe
cta ē si vir sit superior. ex eo. super eo.
Quē casum habes. s. mīmonium? 7. *S.*
fi. Sunt aut quidam persone que aduer
sus diuitos suos testimoniū dicē nō

coguntur. vt aduersus socerū generum
vitricū. pzenignū. sobrinum. sobrinaz.
sobrine natum. eosqz q in priori gradu
sunt. Item aduersus patronū et patro
nā: et liberos eius. ut. 4. q. 3. *S. itez in cri*
minali. h. item. l. iulia. Et alie etiaz pso
ne que ibidē opuntur. que generalit
a ferendo testimonio sunt exēpte. A.
Et ibi possunt uidere q habēt hoc agi
tare. Et idem quod in hoc. *S. nō. in dca*
q. 177. B.

Utrum testes pducī possint de do
mo actoris. *R?* Nec de domo actoris
nec accusatoris nec in causa ciuili nec
criminali testes pducī debent. quia eo
rum testimoniū suspectum est. 3. q. 5. p
totum. 4. q. 3. *S. item in criminali. h. itē*
etiam iure ciuili. Omnes autē pdicti
qui repellendi sunt debent admitti si
is extra quez producantur eoz testimo
nio in alio iudicio sit vsus. nisi inimici
as postmodum exortas docuerit. uel
aliquod aliud legitimū post emergēs
seu corruptōem. ut in pdcō. S. itez in cri
minali. h. itez si quis testib? 2. L. eo. l. si quis
testibus. A. Idē in dca. q. 177. B.
Nō q sacerdos nō dē testis in istis
ofectis totalitē intē seculares. i. 4. q. 2. qz
qz. Hoc intellige de honestate et nō de
necessitate. A. Ibi dī qz sacerdotū
testimoniū credibile habeat tamē in
ipsis seculi negociis p pficiendis istis
ad testimoniū non rogētur. qz eos tali
bus rebus interesse non ouenit. Si at
enētū aliquo cāe interfuerit. et aliquid
uiderint uel audierit ubi nulle idonee
seculariū iueniantur persone. ne xitas
occultetur et malus ut bonus extimeat.
i. pudentia propriū sit epi. ut aut corā
se et cōpetentibus iudicibus. aut aliter
xitatem honozifice testificentur. B.

Testis 2. de numero te
stiu. Et quidē
duo testes regularitē sunt ne
cessarii. et sufficiūt. ff. eo. l. ubi numer?
4. q. 3. *S. itē. in criminali. h. item ubi.*
A. Idē i sum. l. 2. ti. 5. q. 178. fm. hosti
et Hoff. B.

Utr in aliquib' cāis sufficiat vnus te
stis. R. Licz cōter nō sufficiat vt nūc
dictū ē. statur tñ testimonio vni' in his
in quib' alteri p̄iudiciū non inferē. pu
ta si dubitat de aliquo an fuerit bap
tizat'. vel an ecclia cōsecrata. de cōse. di. 4.
puulos. z. c. cum itaq. Itē stat testimo
nio vnius vbi de cōsensu p̄tium ita cō
uenit. cū z testimonio aduersarii stari
possit. L. de fidei cōmis. l. si. Item qñ q
rif vtrum aliquis sit emendatus de cri
mine stat testimonio sacerdotis. ex co
testimonii. A. Ibi nō bñ hoc pbat
sz ex eo qz cū in secreto cōfiteat alif p
bari non pōt. fm host. z in dca. q. 178.
vbi etiam pz fm eundē q idem est de
eo qd sequit'. B. Item in correctiōe
fraterna sup prima correctione carita
tiua p vnū solū pbat. qz nec alif po
test. ex eo. in oi. A. Idē qd. s. nō. i. d.
q. 178. fm Hof. Ray. z host. B. Idē
est qñ testm̄ valet vni' testimonio quā
doq nulli'. qñq requirunt p̄tes. vt. s.
testm̄ p. s. 4. Item licz vn' testis non
faciat p̄bationēz facit tñ p̄sumptōem
ex de suc. ab intest. c. fi.

Utrum i aliquib' requirant plures
testes q̄ duo. R. In multis plures re
quirūt. Nā in testis plures requirunt.
vt. s. testm̄ p. s. 4. Item i donatōib' cā
mortis requirunt qñq testes. L. de do
nat. cā mort. l. si. z i codicill. L. de codicil
lis. l. si. i. si. Sitr requirūt quinq testes.
A. rogati. vt in dca. q. 178. B. qñ de
bitoz vlt p̄bare solutum debitū qd in
scripti sunt factū. L. eo. l. testm̄. A. Et
ibi pz q similit pōt hoc pbari p aliaz
scripturā. z si illa scriptura amissa fue
rit. pōt z amissio z solutio p pauciores
testes pbari. B. Item regunt qua
tuor testes cū dant ad reprobandū in
st̄a. ar. ex de fide instru. cū Jobes. Itē
ō quasdā p̄sonas. vt in. s. se. dī. A. Di
ctū. c. cum Jobes. non videt bene pro
bare hoc ad quod allegat. sz in ar. facit
dicta. l. testm̄. B.

Utr aliquas p̄sonas requiraf ma
ior numer' testm̄. R. fm Tho. scda se

cūde. q. 70. Sic. z. q. 4. p̄sul. A. i. ep̄s
cardinalis sz glo. in. c. p̄sul. z. q. 4. z Hof.
vt i dca. q. 178. B. nō dānetur nisi. 72.
testibus. p̄sul. autem cardinal' nisi
44. testibus. Diaconus cardinal' vrb
Rome. nisi. 28. testibus. Subdiaconus
acolitus. exorcista. lector. hostiarius. ni
si septē testibus. Et habz locū speciali
ter in ep̄is. p̄sul. teris. diaconibus. z c̄li
cis ecclesie romane. p̄pter ei' dignita
tē z hoc triplici rōne. primo quide. qz i
ea tales institui debēt quoz sanctitati
plus credat' q̄ multis testibus. 2º quia
hoies qui habēt de aliis iudicare sepe
p̄p̄t iusticiā multos aduersarios hñt.
vn' z nō passim credēdū est testib' con
tra eos. nisi magna multitudo conuēi
at. 3º qz ex cōdēnatione alicui' coz dero
garef in opinione hominū dignitati z
auctoritati illi' ecclie. qd est piculofū.
q̄ in ea tolerare aliquē peccatores nisi
valde publicū de quo graue scādalum
oriat'. A. p̄dictis adde qd dicit in
l. i. ff. eo. s. q̄ iudices sufficientē numez
testm̄ modicent' z eū solū numez testi
uz quē necessariū ēē putauerint enoca
ri patiant'. ne effrenata p̄tate ad vexā
dos homines supflua multitudo testi
uz p̄trahat. Et regularit' effrenata m̄
titudo vñ si excedit numez. 40. ex co.
cum cām. Qd tñ videt' relinq arbitrio
iudicis fm exigentiā cāz cū sit indeter
minatū. ex de offi. del. de cāis. Et sentit
glo. in dicto. c. cum cāz. B.

Testis 3º testificandi.
Utr testis qui se subscribit ali
cui negocio p̄iudicat sibi. R. Si sciens
hoc facit p̄iudicat sibi. ita qz oīra illud
nō pōt postea reclamare. qz approbat
se p̄sumit. Sec' si subscribit noīe aliēo
qz p hoc nō intelligit cōsentire. vt nō ē
ex de his q̄ fiunt a pla. sine cōsen. ca. q̄
to. A. Clarius hoc nōt glo. in. c. si q̄
p̄sul. teroz. ex de re. ec. non alie. Etiam
nō. in sum. li. 2. c. 5. q. 177. vbi z addit.
Et ex hoc collige qz nō fit p̄iudiciū ali
cui si aliquid sit eo presente z nō cōtra

dicente nisi aliquod signū debeat con
sensus assumi. **B.**

Quoties pnt testes pducī? Respō
deo. Tres tm pductiones fieri pnt in
cāis ecclesiasticis vel civilibus. s3 nō q̄r
ta nisi iuret q̄ nō didicerit testificata
A. Nec per se nec per aliū. z q̄ non p
dolū vel p artem quartā pductionez
petat. s3 q̄r quos vult de nouo pducē
pus habere nō potuit. ex eo. vltra ter
tiā. **B.** Quinta nullo mō cōcedit. ex
eo. in cāis. Et hoc itelligas nisi aliqs te
stiu in p̄mis pductōibus impedit? fuis
set. nā pbato ipedimento sine aliq̄ sa
mēto dabit alia dilato etiā centesima
fm Inno. Et sic itellige ex eo. vltra ter
tiā. **A.** Idē in sū. eo. ti. q. 179. fm **Ho**
st. g. clari? sic loquit. Et hoc itelligas
si in p̄ma pductione secūda z tertia p
duxit aliquē testem. **A.** si impeditus
fuisse in prima secūda z tertia pbato
ipedimento sine aliq̄ iuramēto dabit
secunda dilato. sicut z centesima vel
millesima fm dñm meum Inno. q̄rtū.
Et sic itellige ex eo. vltra. **B.**

Quot sunt que tollūt copīā pbādi
p testes? **R.** fm Hof. Quatuor. Videlz
publicatio attestatiōnū. ex eo. de testi
bus. z citimauit. Itē renunciatio sine
clusio. ex eo. fraternitatis. Itē q̄rta p
ductio. ut in p̄cedenti. **S.** Item numer?
testiū effrenatus. ex eo. significauerūt
z. cum cām. **A.** Idē in dē. q. 179. Et
de hoc vltimo dictū est ad finem p̄ce
dentis. c. in additione. **B.**

Utr testis teneat iurare z qualiter.
R. Nulli testi quātecūq̄ religionis
sit credis nisi iurauerit. ex eo. nup. **Po**
test tñ remitti iuramentū de consensu p
tū. ex eo. tuis. nisi in cā m̄rimoniali. q̄r
tūc nec p̄fessionī coniugū stat. ex de eo
q̄ cog. san. vxo. sue. sup eo. Et iurabūt
tactis sacrosanctis euangelis nisi esset
ep̄s q̄ iurabit solū p̄positis euangelis
ex de iura. calū. c. fi. **A.** Idē i sum. co.
ti. q. 151. fm **Host.** q̄r idē dicit de sacer
dote. s. q̄ non tangat sancta euangeliā
iurando sicut nec ep̄s. Alii aut ut ibi p̄z

dicunt hoc spāle in ep̄o. Veritas ē q̄ d
ipso tm loquit dñs. c. finale. **B.**

Sed qd d3 testis iurare? **R.** Debet
iurare q̄ picet totā x̄itatē quā nouit d
illa re. 3. q. 9. hortamur. z q̄ nō admisce
at falsū. nec aliquid de suo adiiciat. 3. q.
9. pura. Itē addit de quorundā p̄suetu
dine q̄ nulli pandet testimoniū z hoc
bñ. 4. q. 3. s. atē in criminali. s. itē q. fal
so. ex eo. fraternitatis. **A.** Idē in dicta
q. 151. fm **Hosti.** **B.**

Quid iurant testes qñ p̄cedit p in
q̄stōem? **R.** Si fiat inq̄sitio d̄ p̄sonaz
singularē de aliq̄ crimine. iurat testis
q̄ sup illo dicit plenā x̄itatē ex d̄ simo
licet **Hely.** Si x̄o fiat inq̄sitio sup sta
tu ecclie. iurat dicē x̄itatē de oib? que
scit vel credit i ecclesia reformada. ex
ceptis dico occultis. ex de accu. oli. Uel
iurat q̄ r̄idebit x̄itatē ad iterrogata
ex de accu. cū dilect. Et itellige q̄ occ̄
tū hic dicit crimē qd non ē manifestū
vel de q̄ aliqs non ē ifamar? Nā si de
occultis de qb? non p̄cessit ifamia ali
qd dixerint testes. nō valebit dictū eo
rū. **A.** Etia si duo vlt p̄tes sciuerint cri
mē z iuramēto affirmēt. vt in. c. qd seg
tur. **B.** ex de accu. inq̄sitōis. vt z **Tho**
dē i se. x. s. qui incipit. Utrq̄ bñ. **A.** Idē
i sū. li. 3. ti. 31. q. 6. s. forma aut z. vbi ē
addit s3 **Ul.** Occulta aut hic vocamus
nō solū secreta p̄fessionis. s3 et oē crimē
de quo qs nō ē ifamar? Sciendū tñ q̄
si fiat inq̄sitio sup certis capitulūc in
iuramēto nō apponet hec c̄la excepti
occultis. s3 cū infamia p̄cesserit spāl̄r
de hoc crimine determinato s3 numez
dicēt testes q̄qd d̄ hoc sciūt vlt credūt
etiā si sit occultū. dūmō nō sciat solum
p̄ p̄fessionē. Uel si aliquis ifamar? sit
de fornicatōe cū hac muliere z sup h?
fiat inq̄sitio. d3 testis dicē etiā secretas
circumstantias quas nouit et si iurauit
secretū tenere. Dixi autē inquit deter
minato fm numez. quia si solū de sp̄e
criminis est infamatus tunc non debz
testis reuelare occulta. Quando autē
generalis sit inq̄sitio. tunc si de occ̄t

de quibus non p̄cessit infamia aliqd dī
xerint testes. nō ualebit dictū eorū. nec
ille p̄pter hoc erit puniendus. dicto. c. in
q̄stionis. Et ē rō differentie. q̄ cum su
p̄ certis articulis inquirat vel dimittat in
q̄stio scit p̄cessisse infamia. s̄ non sic i
gnāli inq̄stioe. **B.**

¶ Utz liceat testi aliqd recipere. **R.**
p̄ro ferēdo testimonio nībil d̄z recipere
i. 4. q. 5. nō sane. nisi tñ expensas ab eo
q̄ cū p̄ducit. 4. q. 3. venturis. Et si acce
pit turpiter accepit et restituer ei a q̄ ac
cepit. nisi ille dederit ad corrūpēdū te
stē. tunc nō d̄z dari ei i cuius iuriāz acce
pit. **A.** vel pauperib⁹ s̄ Ray. Hosti.
aut dicit q̄ si pecuniā accepit ut verū
testimoniū diceret. d̄z hoc paupib⁹ ero
gare. ut in sum. cō. eo. ti. q. 188. Hoc pōt
intelligi q̄ d̄s n̄ redimit veratōez suā
q̄ non requirebat a teste. Et d̄ hac m̄ā
lati⁹ d̄z ē s̄. i. i. i. p̄. s̄. i. i. additōe. **B.**

¶ Qualit̄ testis d̄ponere debeat. **R.**
Testis tanq̄ cōis persona d̄z dicē purā
ritatē quā scit sup̄ scō nulla adiecta
falsitate. 3. q. 9. hortamur. 4. q. 4. null⁹
i. 4. q. 5. non sane. nam et sic iurauit. ut s̄
in 6. s̄. dictum est.

¶ Quid cū testis nō ē de facto certus
R. s̄m Tho. scōa scōe. q. 70. i. testimo
nio ferēdo nō debet hō p̄ certo asserē
id de quo certus nō est. s̄ dubiū debet
sub dubio p̄ferre. et de quo certus ē p̄
certo asserere. S̄z q̄a cōgit ex labilita
te humane memorie q̄ q̄s reputat se
q̄nq̄ certū de eo q̄d falsū ē. iō cū aliq̄s
cū debita sollicitudine recogitans esti
met se certū eē d̄ eo q̄d falsum ē n̄ pec
cat mortalit̄ asserēs. q̄a nō dicit falsū
testimoniū p̄ se ex itentioe s̄ p̄ accūsō
id q̄d itendit. **A.** s̄ i. i. i. eo. ti. q. 183.
B. Propt̄ hec et h̄ mōi solēt testes iter
rogari vñ et quō sciāt. et si itrogati d̄ cā
scie nō dicāt. n̄. ualebit testimoniu. 4.
q. 3. s̄ itē sola. et 4. q. 3. si habes. et in Au
ten. de testib⁹. s̄. licz ondū.

¶ Utz hō teneat ad testimoniū ferē
dū. **R.** s̄m Tho. vbi s̄. Distiguendū ē
q̄z si testimoniu alicui⁹ subditi requi

ritur auctoritate superioris. cum i his
q̄ ad iusticiāz p̄tinent obedire teneat.
non ē dubium q̄n teneat testimoniū
ferre i his in q̄bus s̄m ordinē iur̄ testi
moniu ab eo exigitur puta in manife
stis. et in his in quibus infamia p̄ces
sit. Si autē exigat in non manifestis et
de quib⁹ infamia nō p̄cessit non teneat
ad testificandū. **A.** Hoc v̄z super
criminibus. S̄z sup̄ cāis pecuniariis ui
des teneri etiā in non manifestis. 1. 4. q.
2. q̄s. **B.** Si hō requirat testimoni
ū non auctoritate superioris cui obedi
re teneat. tunc siquidē requirat ad libe
randū hominem ab iniusta morte. seu
quacūq̄ pena. vel falsa infamia. vel
aliquo damno. teneat homo ad testifi
candum. et si eius testimonium non re
quirat teneat facere quod in se ē ut ve
ritatē denunciēt alicui qui ad hoc pos
sit p̄desse. Unde in p̄s. Eripit paup̄rē
et egenum de manu peccatoris libera
te. Et p̄s. 24. Erue eos qui ducunt ad
mortē. Et Ro. p̄. Digni sunt morte nō
solum qui faciunt. s̄ etiam q̄ consenti
unt facientibus. Unde dicit glo. Lōsen
tire est tacere cum possis arguere eos.
Sup̄ his hō que p̄tinet ad cōdēnati
onē alicui⁹ nō teneat aliquis ferre testi
moniū. nisi cum a superiore p̄pellitur
s̄m ordinē iuris. q̄ circa hoc si veritas
occultat nulli ex hoc sp̄ale dānu nasci
tur. et si imineat periculum accusatori
non ē curandū. q̄ ipse se in hoc piculū
iniecit. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 184.
Et p̄dictis con. Ray. cuius ē dictū fuit
quod seq̄. Et ibi p̄z quod clari⁹ addit
q̄ cū p̄pter defectū p̄bationū quis ui
det p̄ximū rem suā amittē. et p̄uile
giatē p̄sonē vñ sacerdotes cogendi sūt
ritatem dicē. 1. 4. q. 2. q̄s. si talis est cā
in qua liceat eis testimoniū ferre. Nā
nō licet i cā sanguis. Lon. vii. Et addit
glo. Ray. q̄ in odiosis exceptōibus vel
criminibus nō cōsueverunt testes p̄pel
li passim. licz q̄nq̄ p̄pellant. ut in inq̄
stionibus. **B.** Ad hec p̄dicta poreft
facere. xi. q. 3. quisq̄s. Et in casu p̄dicto

de dño etiam sacerdotes et alii clerici
et religiosi tenent. i. 4. q. 2. c. p. Sed nō
tenent si talis est cā in qua non liceat
eis ferre testimoniū. vt in cā sanguis.
vt dñi est. s. homicidiū. 4. q. 3. p.

Utrum liceat homini testimoniū
ferre de his que ei i secreto omīssa sūt.
R. fm Tho. scda scde. q. 70. De his q
omīssa sunt homini i secreto p cōfessio
nem nullo mō dñz testimoniū ferre. qd
huiusmōi non scit vt hō. s. tanq̃ mini
ster dei et manus ē vinculum sacri quo
libz hominis pcepto. Circa hō ea que
aliter homini sub secreto omittunt di
stinguendū est. Quādoq. n. sunt talia
que statim cū ad noticiāz hominis ve
nerint homo ea manifestare tenet. pu
ta si pertinent ad corruptionē multitu
dinis spiritualem vel corporale. vel in
grauē dānuz alicui pōne. vel si aliqd
aliud ē huiusmōi qd quis tenet p pala
re vel testificando vel denunciādo. Et
hōc debitū obligari nō pōt per secre
ti omīssiū. qz in hoc frāgerz fidē quā al
teri debz. Quāq. hō sunt talia que quis
pdere nō tenet. vñ pōt obligari ex hō
qz sibi sub secreto omittit. et tūc nullo
mō tenet ea pdere ē ex pcepto supio
ris. qz secretū seruare est de iure natu
rali. nihil aut pōt p̃cipi hōi id qd de
se ē nāle. A. i. quod ē de iure nāl. vt
i sū. co. ti. q. 185. vbi hec notant. B.

Utrum discordia testium infirmet
testimoniū. R. fm Tho. vbi. s. Discor
dia testiū in aliquibus principalibz cir
cūstantiis que variant substantiā scī.
puta i tēpore vel loco vel in psonis de
quibus pncipalit agit. aufert efficacīā
testimoniū. qz si discordant in talibz vi
dent singulares ēē in suis testimoniis
et de diuersis scīs log. puta si vnus dic
hoc factū ēē tali tempe vel loco. aliū
alio tpe vel loco. nō vident de eodē fa
cto log. Non tamē p̃iudicat testimo
nio si vn⁹ dicat se nō recordari: et aliū
asserat determinatū tēps vel locū. Et
si in talibus oīo non discordauerint te
stes actoris et rei. si sint equales hōc

et pares dignitate. itaf p reo. qz iudex
facilior dñz ēē ad absolueūdū qz ad cōde
nādū. nisi forte in cāis fauorabilibz si
cut in cā libertatiz et hī. A. vt ē cā
mīrmon dñz et testi. ex de sen. et re iudi.
c. fi. Si hō testes sint incq̃les. tūc iudex
regret xitātē fm cōditōes q statim subse
quūt. Pro q facit. 4. q. 3. s. itē in crimi
nali. h. itē testiū. B. Si hō testes ei⁹
de p̃tis dissenserint. p̃t iudex ex motu
sui ai p̃cipe cui p̃ti sit standū. vt ex nu
mero testiū. vel ex dignitate eoz. vt ex
cōditōe negocii et dictoz. Multo at ma
gis vñ testimoniū repellit si sibi p̃p
dissideat interrogatus de visu et scia. n
at si desideat interrogat⁹ de opione et fa
ma. qz pōt fm diuersa visa et audita di
uersimode mot⁹ ēē ad respondēdū. Si
hō sit discordia testimoniū in aliquibus
circūstantiis nō pertinentibz ad subaz
scī puta si tēpus fuerit nebulosū vt se
renū. vt si dom⁹ fuerit picta aut nō. vt
aliqd huiusmōi. tal discordia nō p̃iudi
cat testimonio. qz homines nō cōue
nūt circa talia multū solitari. vñ faci
le a memoria elabūt. quimo aliqua di
scordia in talibz facit testimoniū cre
dibile. ut dicit Lhryso sup Math. qz
si i oibz cōcordarēt et minimis. viderēt
ex cōcō eūdē sermonē pferre. qd tam
prudētie iudicij reliquit discernēd. A
Predicta ēē latius et diuersis hōis no
tāf in sū. eo. ti. q. 186. fm Ul. et host. ubi
ēē addit qz testis pōt corrigē dictū suū
incontinenti. non aut ex intervallo. ex
de testi. cogen. p̃terea. Item qz si ad re
probandū dicta p̃orum testiū inducāt
secundi testes. oīz istos secundos p̃res
esse et longe melioris fame qz sint p̃mi
qz post publicationē attestatiōnū ma
gis p̃sumit de subornatione testiū qz
ante. extra de probatio. licz. s. vlti. Itē
qz si neuter possidet rem. et vterqz pe
tit eam ab aliquo extraneo. et testes iā
dicto modo sunt pares. diuidatur res
si potest. sicut fuit iudicium. Salomo
nis inter meretrices. 3. Regl. 3. et extra
de p̃sumptioni. afferte. Sed si non

pōt diuidi. potest iudex gñificare et dare cui vult. ar. extra de paro. c. p. Item qd si testes cōtradiciunt in sfo semper testes p̄ualeant in s̄trumentō nisi i his q̄ melius p̄bant per in s̄trumentū q̄ p̄ testes. vt sentētia lata. et arbitriū. et cōmissio facta iudicib⁹. et nisi i inuentario publice cōfecto q̄ quod nō admittunt testes. et nisi in in s̄trumento in quo mlier cōfitef se recepisse pecuniā p̄ fideiussione. L. ad velleia. l. atique. S. certe ista lex nō videt p̄bare id ad qd allegat. Bñ aut vñ q̄ quo ad acta iudiciaria in s̄trumenta p̄ualeant testibus. cū dicta acta de necessitate debeāt i scriptis redigi. Unde soli testes ad cor p̄batiōez sufficere non vident. et de p̄batiō. qm. Item in d. q. 186. dicit fm eodē. qd opz ad min⁹ qd p̄ quatuor testes reprobel in s̄trm. quia in s̄trumentū obtinet vicez duoz testiu. et tabellio equipollet vñ est maior vno teste. B.

Quid de teste falso? R. Tho. scda scda. q. 70. peccat mortali in q̄trum p̄ iurus est et in q̄tū facit cōtra iusticiā de quo ē sp̄ale p̄ceptum in decalogo. Et talis indubitanf tenef ad restitutionē oīum que p̄rimus ei⁹ amiserit p̄ eius testimoniū. i. 4. q. 5. nō sane. et q. 6. si res aliena. et q. 1. notū. A. Deli⁹ facit c. fl. extra de iureiuran. Et p̄dictis con. Ray. et hosti. vt i sū. eo. ti. q. 187. B.

Timor. vtrum sit peccatum. R. fm Tho. scda scda. q. 175. Timor pctū ē fm qd ē inordinat⁹. pnt. f. fugit quod nō ē fm rōem fugiendū. Nec aut inordinatio timoris qñqz cōsistit in solo appetitu sensitiuo nō supueniēte consensu rōnalis appetit⁹. et sic nō potest esse peccatū mortale s̄ solū veniale. Quādoqz hec inordinatio timoris p̄tingit vsqz ad appetitū rōnaleqz qd dicit volūtas. qñ. f. voluntas refugit aliqd ex libero arbitrio non fm rōnem. et talis inordinatio timoris quandoqz est peccatū mortale. quādoqz veniale. Si. n. qd ppter timorem quo refugit piculū mor

tis vel quodcunqz aliud tpale malum sit dispositus vt faciat aliqd prohibītū vel p̄sumittat aliqd quod ē p̄ceptū in lege diuina. talis timor ē peccatū mortale. alioquin veniale. A. Jō in sūm. li. 3. ti. 34. q. 262. B.

Utrum aliquis timor excuset a pctō? R. fm Tho. vbi. 3. Sicut p̄tractū est timor in tantū h̄z rōnem pcti in q̄trum ē q̄ ordinem rōnis. Rō aut indicat qdaz mala magis esse fugienda q̄ alia sicut magis ē fugienda mors corporalis q̄ amissio rerū. Unde sigs ppter timorē mortis latronib⁹ aliquid promitteret aut daret excusaref a peccato qd icur reret si sine cā legitia p̄termisiss oib⁹ bonis peccatorib⁹ largiretur. Sigs xō incurrat mala magis fugiēda. ut puta mala aie i. peccata. fugiēs mala corporis puta flagella vel morte. aut mala exteriorū rez puta dānum pecunie. A etia magis q̄ dānum corporis. qz magis sunt timenda mala aie q̄ corporis et mala corporis plus q̄ extrinsecay rerū s̄z eū Tho. i sūm. eo. ti. q. 265. vbi hec notat. B. nō excusat totalit a pctō diminiuit tñ peccatū. qz min⁹ voluntariū ē nā ex timore iponit qñ quedā necessitas. Un p̄bus hi⁹ que fiūt ex timore dicit esse non simpliciter voluntaria s̄ mixta ex voluntario et inuoluntario.

Utrum itimuditas sit peccatū. R. fm Tho. scda scda. q. 126. Intimiditas pōt attingē tripliciter. Uno mō qñ quis min⁹ timet mortē q̄ deat. vñ aliq mala tpalia p̄p hoc qd min⁹ debito amet bona eis dūa. sed qd nihil eoz timeat nō pōt ex tali defectu amoris attingē. A. s̄ ex cāis subsequētib⁹. vt i sū eo. ti. q. 264. vbi hec nō. B. 2. pōt itimiditas attingē eo qd quis extimat mala opposta bonis q̄ amat sibi supuenire nō posse. Qd qñqz attingit ex supbia aī de se p̄sumētis et alios cōtēnent s̄z qd dī Job. 41. Factus est vt nullus timeat. oē sublimē videt. 3. contingit ex defectu rōis. sicut p̄bus dicit 3. ethicozum. qd cetera p̄p stulticiā nihil timēt. Un p̄z q̄esse

ipavidū est viciōsū. siue causet ex de
fectu amoris. siue ex elatiōe aī. siue ex
stoliditate. que tū stoliditas excusat a
peccato si sit oīo inuincibil. De mā ti
moris quere i. vis. z. s. metus.

Torneamentum

Torneamenta dicūt in qb'
milites ex odio ueniri solent. z ad
ostētatōz viriū suarū z audacie temē
agredi. ex eo. c. p. A. Un mortēs ho
minū z aīarū picula sepe pueniūt. vt
ibi. Et sic vī q' q'itercūq' fiat talis pe
riculosus cōgressus ad ostentatōnem
viriū vocet a iure torneamentū licet
forte in diuersis p'ibus diuersimode
nūcupet. Nam nō est curandū de vo
cabulis s' de rebus z de rōne legis. ut
in. c. intelligentia. ex de xbo. sig. cum
ē in penalibus pcedat ad sūta vbi ē
eadē ratiō. vt. s. fortiligium z. s. 7. in
additōne. B.

Utz torneamenta facē sit peccatū
R' fm Huil. Tales mortalit' peccant
q' faciūt d' phibitōem ecclie. ex eo. c.
p. Si at non eēt phibita z fierent cā
discendi vsū armoz ad ipugnandum
infideles. z ob defensionē patrie. vel rei
publice. nō eēt p'atā. S' intellige fm
hosti. q' phibenda sūt qn mortēs et
corporis z aīe iminēt i eis. Nam q' co
gitari h' euenire possit. ff. ad. lacq. l. i. q'
occidit. s' in hac. z. ff. locati. l. si quis do
mū. Et ludus noxius in culpa est. ff. ad
lacq. l. nā ludus. Et si q' eos ludos ap
peller ex qbus crimia oriunt. vt i pro
hemio. ff. circa fi. A. Prop' has cās
satis p' q' hec de se illicita sūt et si ab
ecclia non phiberentur. vt z sentit
hosti. z Boff. l. 3. Huil. aliud dixerit. ut
in sum. li. 2. ti. 2. q. 2. B.

Que pena pugnantiū in torneamē
tis. R' fm Ray. Pena est. q' si aliquis
A. s. q' exercet tale torneamentū. vt i
sū. eo. ti. q. 3. vbi hec hēnt. Idē vī z si nō
exerceat s' auxiliū in illo p'itet seu ei'
exercitio in aliquo se imisceat. ut i. s.
se. B. abi aliq' occiderit etiā casu

reus homicidii. z irregularis erit. q' lu
dus talis noxius est z illicitus. z iō q'
quid ex eo sequit' imputandū est. ar.
ex de p'sump. c. p. z ex de homicidio. c.
fi. Item q' in torneamento morit' non
d' in cimiterio sepeliri. vt supra sepul
tura 4. s. p.

Quid de his qui ad torneamēta ac
cedunt aīmo pugnandi nō tū ipsi pu
gnant l'z aliq' ibi occisi fuerint? R' fm
Boff. Nō oportz tales ad ordines pro
moueri eo q' ad rē odēnataz z phibi
tam accesserūt. Idem hosti. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 4. Uidef tū q' cum ta
libus possit epus dispensare. vt p' s.
bellū. 2. s. 2. in additōne. B.

Transactio est de re
dubia li
te incerta necdū finita nō s'
tuita pactio. ff. eo. l. i. A. Idē i sū.
li. p. ti. p. q. i. fm glo Ray. B. Lūē at
intelligas p'icem uel futurā. q' ēt atē
litē pōt fieri transactio. ff. de odi. inde.
l. elegant. s. si quis potest.

Utz transactio sit licita i spūalib'
R' fm Inno. Licita est dūmō ex vtra
q' pte tū spūale z non t'gale interuei
at ex co. statumimus. z. c. de cetero. ex d'
deci. ex multiplici. z. c. suggestum. ex d'
rerum p'mu. ad qōnes. Idem in bene
ficiis si petant iure p'at'is puta q' una
ecclia petat ab alia p'bandā quā dicit
ad suā collatōem p'tinere. S' si aliq'
clericus petat sibi beneficiū non ē lici
ta transactō ēt si vtriq' def' spūale. ex
eo. constitutus. Lōpositō at interueni
re pōt. extra eo. sup. eo. talis. s. q' ille cū
cus qui ius non habet uel non habere
creditur pemptus renūciat iuri suo sine
aliqua datōne. vel etiā q' ius h'is re
cipiat in canonicū sine datōne. A.
Hoc ē q' deā d'positio s' t amicabile z
gratuita ut in deo. c. sup. eo. Et idē qd'
hic nō ē in sū. li. p. ti. s. q. 4. 4. vbi z ad
ditur fm hosti. q' si deā amicabile cō
positio fiat sine auctoritate iudicis p
sonalis ē z cū p'sonis extinguit. Si at
fiat cū iudicis auctoritate real' ē nisi

p iudicem aliud dictū sit. ex eo de cefo
 Jre q transactio aliqñ ponit pro ami
 cabili ppositione. ex eo. ex lris. r. c. ueni
 ens. Item q licz ppositio auctoritate
 supioris facta teneat mero iure: tñ re
 stituet ecclesie si ex hoc grauit ledat.
 ar. ex de resti. in inte. c. p.

Transitus. iue trāsla^o
 Quibus de
 causis pōt clicus seclāris trā
 sire de vna ecclesia ad aliā? R. f3 Ray
 Trib^o de cāis. p. s. cā necessitatⁱ puta p
 pter hostes z huiusmōi. z i hoc cāu etiā
 si qz auctoritate ppa transeat nō puni
 tur cū cāz hēat. Et cessante necessitate
 o3 recupare eccliā suā. 7. q. i. pastoralis
 z cā utilitatis. Iqñ pōt eē magⁱ utilⁱ in
 alia eccle. z tūc pōt trāfire aucte supio
 ris. 7. q. i. mutatoēs. z tribus. c. se. 3° cā
 humilitatis siue sanctitatⁱ puta cum
 trāsit ad religionē. z tūc postq. p fessus
 ē nō pōt petē pma eccliā aut redire ad
 seculū. 7. q. i. hec nequa qz. A. Idē in
 sum. li. 3° ti. 28. q. i. B.

Quid si clericus cā cupiditatis uel
 ambitiois tenē trāsit de una eccle. ad
 aliā? R. Debz carere vtracq. s. habita z
 abita. Prima qz supbe eā trēpsit. Se
 cunda qz eā auare cōcupiuit. 7. q. i. si qz
 eps. z. s. abitionis. ex de trāsla. qto. S3
 tñ eccle. pōt eū repetē. 7. q. i. nō o3. z. c. si
 qz ho. A. Idē in oca. q. i. B.

Quō q bz bñficiū cū cura si recipit
 simile uacat pmi. hēs. s. bñficiū p. s. 4
 Quō ē teneat clicus siue plar^o in bñ
 ficio residē. hēs. s. residētia. s. p. z. s. cli
 c^o. p. s. fi. A. Et adde q clicus siue lnia
 trāsies seu i bñficio nō residēs put tēē
 o3 ipo bñficio puari si admonit^o se nō
 correxerit. ex de cle. nō resi. c. relatus. z
 nō. i. d. q. i. f3 hosti. Qd ē intelligēduz
 excepto cāu de q. s. p. xie. v3 qñ trāsit
 z capit aliā ecclesiā causa cupiditatis.
 i q nō uidetur necessaria admonitō. ut
 pzetacū ē. B.

Quō transeū dū sit de una eccle. ad
 aliā? R. fm Ray. Si est eps nō pōt trā
 sire siue expssa lnia pape. 7. q. i. qñta

tiones. siue sit consecratus siue electus
 z affirmatus. ex de transla. inf. corpalia
 Si ho sit inferior z trāsit ad aliā eccliā
 eiusdē epat^o. sic sufficit tacit^o cōsensu
 epi. ar. 33. q. 5. g. uxorē. Si ho ipe subest
 inferiori plato z trāsit ad eccliam non
 subditā illi. tunc cōsensu expressus re
 grend^o est. ar. 55. dis. c. 2. r. 9. q. 3. oquef^o
 Lū aut trāsit ad eccliam alteri^o epa
 tus necessarius est expressus cōsensu
 epi. z etiam alteri^o si bz aliū supra se p
 ter epm. 7. i. dis. p. totum. 55. dis. florenti
 nu3. 7. q. i. episcop^o de loco. ex de renū.
 admonet. A. hoc. c. nō videt ibi hēri
 Et idem qd in hoc. s. nō. in sum. co. ti.
 q. 2. vbi ē p3 q id qd seq^o fuit dcm glo
 Ray. B. hodie tñ de cōsuetudine licē
 tia non petif. Porro de trāfitu vni^o re
 ligiois ad aliā hēs. s. religio. 5° p. totu3.
 Nō q q trāsit de una ecclesia ad aliā
 de minozi ad maiore trāfire o3. 93. dis.
 legim^o. ex de trāsla. c. p. Et tunc aliquis
 platus d^o trāslatus cū est confirmat^o
 z obtinuit corpalem possessiōem. 2. q.
 2. si qz iā translatus. z ibi hoc nō glo.
 B. Et tunc. nihil o3 hēre cōe cum prio
 ri eccle. ut ibi d^o. Sec^o si non bz corpa
 le possessiōē. 93. dis. si q epi. Et de hoc
 epia ex de elec. cum in cunctis.

Treuga. Qui tēpore treu
 ge bona sua per
 mare siue p terram auferunt
 sarracenis. rapinam cōmittunt z ad re
 stitutionem tenent. z possunt puniri a
 principe cuius treugam frangunt: qz
 fides etiam hosti seruāda est. 23. q. i. no
 li. 22. q. 4. Innocens.

Tetela. Triplex est tu
 tela. i. testamē
 taria. ut quādo pater dat tuto
 rez filio i testamento. Item legitima
 ut que defertur a lege. ut cum nullus
 est tutor per testamentum tunc qui p
 loco debet succedere huic ab intestato
 tenetur suscipere tutelam huiusmodi
 Item datina. ut quando nullo tutore
 dato in testamento. uel non extantib^o
 consanguineis ad tutelam idoneis in

der ex officio suo dat tutores. Et durat tutela usq; ad completum. i. 4. annum pupilli. z inde incipit cura: que durat usq; ad 25. annum. A. Dicta differentia tutelarum ponitur etiam in sum. li. bro 2. r. s. q. 2. fm glo. Ray. Et hec materia late tractat. in Insti. de tute. per totum cum multis sequentibus ti. vsq; in finem primi libri. B.

Utrum clerici teneantur suscipere aliquam tutelam. Be. fm Jo. distin. 86. c. fi. Nullam coguntur recipere. legitimam tamen possunt recipere si uolunt. ut in dicto. c. fi. Et est hoc priuilegium clericorum q; licet possint succedere alicui ab intestato. non tamen tenentur recipere tutelam. licet in laicis aliud obtineat. L. de legit. tuto. Auren. sicut hereditas. A. Predicta nō. glo. in dicto. c. fi. Notantur etiam in sum. in dicta. q. 2. fm glo. Ray. Glo. etiam in dicto. c. fi. dicit q; clerici non possunt testamentaria nec datiuam recipere per c. Lyprian. 21. q. 3. quod bene facit. B.

Utrum episcopus uel monachus possit recipere tutelam. Respondeo secundum Johan. ubi. s. Episcopus uel monachus. etiam uolens non potest recipere tutelam legitimam. ut in Auren. de sancti episcopis. s. deo autem. amabiles. Uel dic q; illi auctentice de rogatur per illud decretum dis. 86. peruenit. ita q; si uelint possint recipere legitimam. sed non datiuam uel testamentariam. Sed ad tutelam comunē miserabilium personarum omnes clerici uel monachi tenentur. ut in dicto. c. peruenit. z. 88. distin. c. p. z. c. episcop. gubernationem. A. Ibi dicitur. Episcopus gubernationes pupillorum z uiduarum ac peregrinorum non p. seipm sed per archipresbyteros aut archidiaconū agat. Et hic tex. facit q; episcop. non potest administrare tutelam etiā legitimam per seipsum. Et ita potest intelligi dictus. s. deo autem. Per alios autem sic. Et ita intelligatur. c. perue

nit. ubi etiam glo. nota. que z in isto. s. habentur uotantur etiam in dicta. q. 2. secundum Ray. Et addit glo. eius q; monachi seu alii religiosi pnt recipere tutelam miserabilium personarum z etiam legitimam de consensu tamē platorum suorum. z nō aliz. q. i. non dicatis. B.

Alterpe lucrum. vi. de. supra elemosyna pmo. s. vlti. z supra restitutio p. s. antepenul. A. z ibi de hoc latius in additione. B.

Ana gloria. reg. re. s. gloria vana. Item de uestibus. i. uestis. A. z latius. s. ornatus i additione. B.

Afallus. dicit ille q; hēt feudū ab aliq; ut supra feudum.

Relatio uirginum. uide infra uirginum consecratio. s. pmo.

Venatio. vtrum sit licita. Respondeo s. hostien. Venatio si fiat tempore quo debent homines esse in ecclesia z orare est omnibus interdicta. 86. dis. s. an putat. de consecra. dist. 3. irreliosa. z distin. s. ieiunium. Et intellige nisi esset necessitas. ut si fames urget z uel bestie uastarent homines uel legetes. L. de fef. l. 3. A. Idem in sum. li. 3. ti. 29. q. 12. secundum hostien. B. Aliis autem diebus licita est laicis. A. s. pro carnibus z pellibus habendis. alias non secundum Ray. z Hoff. ut in dicta. q. 12. B. sed clericis illi cita. tamen causa sanitatis z recreatio nis esset licita nisi esset nimis frequentata aut clamorosa. extra de cle. vena. c. primo z 2. A. In his. c. z in. c. pmo extra ne cleri. uel mona. satis claret q; omnibus clericis indifferēt uenatio interdicit siue cū canib; siue cū auib;

Itē alig senferint sine iuris tñ auctori
tate q̄ clerici qñq̄ possent cā recreatō
nis venari. vt in dca. q. 12. **B.** Ep̄is
vero omnino phibita est. vt ibidē no
tat p̄la ōtra venatores clericos. s. di.
c. qui venatoribus. r. c. se. **A.** Dic cla
rius ut nōt glo. s. di. qui venatorib⁹
sup̄ hō venatoribus. qd̄ r̄ positū est
s. ferie. s. 6. in additōe. **P.**redcā etiā tā
guntur in dca. q. 12. **B.**

Utz serui teneant obedire domis
venari volentibus t̄pibus phibitis.
B. f. 3. **B.**uit. Non tenent serui obedire
dñis in rebus illicitis quale est hoc cō
tra illud. p̄mū querite regnū dei.
Idē in sum. co. ti. q. 13. Ut tamē q̄ exdi
ferit a pctō in talibus si cogunt p̄ istru
mentū. ut. s. ferie. s. 8.

Venditio. **U**tz liceat vendē arma
venena. ornamēta. rarillos.
scachos. ferta. r̄ hī. vide. s. negociatio
s. 5. r̄ sequentib⁹. De auro alchimico. s.
emprio. s. 5. in medio. De venditōe fa
cta sub mō vel sub cōditōe. s. donatō
p̄. s. 5. **U**tz liceat emere v̄l vendē nūc
ad certū terminū dande rei vel dandi
p̄ciū. r̄ multa talia. vide. i. v. lura. 3. p̄ to
tū. r̄. s. emprio.

Veneficium **U**tz vide sup̄
malefici
um. r̄ supra sortilegium. r̄.

Veniale peccatum
vide supra peccatum. 3.

Verberatio **U**tz vide sup̄ p̄
cutere.

Vestis **U**tz circa exteri
orem apparatus
vestiū siue aliorum hī pos
sit esse virt⁹ r̄ viciū. **B.** fm̄ Tho. sc̄da
sc̄de. q. 169. In reb⁹ exteriorib⁹ potest
esse peccatū imoderantie dupliciter.
Uno mō p̄ cōpatōnem ad cōsuetudinē
hominū cum qbus aliquis viuit. **U**n̄
dicit Aug⁹. 3. c̄fess. Que s̄ mores ho
minū sunt flagicia p̄ morum diuersi
tate fugienda sunt. vt pactuz inter se

ciuitatis r̄ gentis cōsuetudie uel lege
firmatū. nulla ciuis aut peregrini libi
dine violes. Turpis est. n. ois pars vni
uerso suo non cōgruēs. Alio mō potest
esse imoderatio ex inordinato affe
ctu mentis. ex quo qñq̄ contingit q̄
homo nimis libidinose talib⁹ v̄tas. et
hoc siue fm̄ consuetudinē eoz cum q
bus viuit. siue etiam p̄ter cōsuetudinē
eoz. Contingit aut̄ ista inordinatō af
fectus tripliciter q̄tum ad sup̄abūdan
tiam. Uno mō p̄ hoc ut homo ex sup̄
fluo cultu vestiū gloriā hominū q̄
rat. put. s. vestes r̄ alia hī hominū per
tinent ad ornatum quēdā. **U**n̄ **B.**regl.
dicit in omelia. Sunt nōnulli qui cul
tum subtiliū p̄ciosarūq̄ vestiū nō pu
tant esse peccatum. quod videlz si cul
pa non esset neq̄q̄ sermo dei tam vi
gilant exp̄meret q̄ diues qui torque
batur apud inferos bysso r̄ purpura i
durus fuisset. Nemo quippe vestimē
ta p̄cipua vel p̄ciosa. s. excellentia sta
tum p̄p̄iū nisi ad inanē gloriā quēit.
Alio mō sc̄dm̄ q̄ hō p̄ sup̄flūū cultū
vestiū querit delicias fm̄ q̄ vestes or
dinant ad corporis fomentū. 3. modo
fm̄ q̄ nimia sollicitudinē apponit ad
exteriorē cultū vestiū ēt si non sit ali
qua inordinatō ex p̄e finis. **E**x p̄te q̄z
defectus potest esse duplex inordina
tio fm̄ effectū. Uno mō ex negligētia
hominis qui non adhibet studiū vel
laborē ad hoc q̄ exteriori cultu v̄tas
fm̄ q̄ o3. **U**nde p̄bus 7. ethicorū. dicit
q̄ ad molliciē p̄tinz q̄ aliquis trahat
vestimentū p̄ terrā ut non laborz ele
uando ipsū. Alio mō ex eo q̄ ipm̄ d̄fe
ctū exterioris cult⁹ ad gloriā ordinet.
Unde dicit Aug⁹. s̄ sermone dñi i mō
te. Nam non in solo rerū corporalium
mitore atq̄ pompa: sed ēt in ipsis for
dibus r̄ luctuosus esse posse iactantia
r̄ eo p̄iculosiores quo sub noie seruitu
tis dī d̄cipit. **E**t p̄hs dicit q̄ sup̄abun
dantia r̄ defectus inordinat⁹ ad iactā
tiam p̄tinet. **A.** De hac materia or
natus tam. viroz q̄ mulierū r̄ vestiū

z aliarū rerum latius dictū est supra.
ornat' in additione magna. B.

Utrū aliquibus liceat uti uilibus
aut semp sit peccatū. R. fm Tho. ubi
s. peccat qui uilibus uestibus utit
q̄ ceteri si hoc faciat ppter iactantiaz
uel superbiā ut se ceteri pferat. Utiū
eni superstitionis ē. Si aut hoc faciat
ppter maceratōnem carnis. uel humi
liationē spiritus. ad virtutez temperā
tie pertinet. Precipue autēz competit
uilibus vti his qui alios verbo z exē
plo ad penitentiam hortant. sicut fue
runt p̄phete de quibus ap̄las dīc ad
Heb. xi. Circueuerunt in melotis z pel
libus caprimis. Et glo. Farb. 3. dicit.
Qui penitentiam predicat habitū pe
nitentie preterdat.

Utrū constituti in dignitatibus uel
ministri altaris debeant vti preciosio
ribus uestibus. R. fm Tho. ubi. s. In
eis non est uitiosum sed potius debitū
ad significandā excellentiam sui mini
sterii uel cult' diuini. A. Istud s. po
tius debitū. non est uerbum Tho. ut
paret p eundem scōa scōe. q. 169. arti. p̄
ad fi. Potest tamē verificari. inquātūz
opetenter deceat. maxime vt deputa
ta ad diuinū cultum sint munda z ni
tida. vt ex de custo. eucha. c. relinq. B
De uestibus z sacerdotum paramenti
zsecratis habes. s. consecratio. s.

Utrū mulieri liceat vti veste viri
li? R. fm Tho. scōe. q. 169. Non. nā cul
tus exterior vt predictū est in. s. p̄. ope
rere debet conditioni persone fm con
suetudinem eōdem. z ideo de se uiriosū
est q̄ mulier utatur veste virili vlt ecō
uerso. Quod z spāliter phibet Deut.
22. quia gentiles tali habitu vtebant
ad idolatriam. Potest tamen hoc quā
doq̄ fieri sine peccato ppter aliquā ne
cessitatez. uel causa occultādi se ab ho
stibus. uel ppter defectum alteri ve
stimēti aut aliud huiusmodi. De orna
tu ho mulierum supra ornatus. A.
z ibi latius in additionibus. B.

Utrū. In quibus ca
sibus q̄ possit
ecclesie per vicarium deservi
re. R. fm Hosti. Regularit' residere d
bet. vt dictū est supra. residentia. s. pe
nulti. z vlti. A. Et melius in p̄ncipio
B. Potest tamē in casibus per vica
rium deservire primus est rōne occu
pationis. hac occasione excusat ep̄us
qui in ecclesia cathedrali hz aliquēz lo
co sui. z ip̄e in camera sua dicit horas z
postea expedit occurrentia. hoc idēz
intelligo de quolibet legitime occupa
to. ex de cele. miss. c. p̄. Debz tñ ep̄s cele
brare i ecclesia die dīcō. z aliis p̄cipuis
festiuitatibus nisi excuset necessitas. 7.
q. i. t̄pis. in fi. 2. est rōne statuti siue cō
suetudinis. ar. ex de consti. cū oēs. in fi.
3. ē rōne p̄uilegii siue dispensatōis. ex
de fi. p̄sby. p̄posuit. hunc casū frequē
ter cedit papa h̄itibus p̄lralitatē b̄n
ficioz z addit. oū tñ cura aiarum nō ne
gligatur. z ecclesie faciat per vicarios
idoneos deservire. Et nō q̄ h̄ casus cū
pcedēti non hz locū si ecclesia fuerit fui
toribus destituta. ex de cle. nō resi. cūz
ad hoc. Ex q̄. n. c. suetudo cepit eē irritō
nabil' z ecclie onerosa tenēda non est.
ex de cōsue. c. p̄. z fi. 4. qñ ep̄s habz sub
se hoies diuersoz ritū z linguaz. Nā
illis hz per vicariū deservire. ex de off.
ordi. qm. 5. qñ quis habz p̄bēdā i eccle
sia cathedrali cui annexa ē ecclesia pro
chialis. Nā talis in ecclesia cathedrali d
seruet. z in annexa deserviet p vicariū.
ex de p̄bē. extirpāde. s. q̄. x. c. c. exp̄osū
isti. 6. est rōne defect' siue debilitatis
supueniētis. 7. q. i. c. i. ex de cle. egro. c. p̄.
p̄lt. z vlti. 7. qñ necessario hz p̄ficisci.
vt qz cruce signat' est. ex de vo. c. fi.
A. Et ibi p̄z q̄ hoc ē vez qñ p clerico
rū suoz ab̄ntiaz ecclie enozmūt nō ledū
tur. z ip̄i c̄lici pnt terre sancte vtilēs eē
h̄bo parit' z exēplo. B. Et s̄lt qñ p̄fi
cisci hz vtili z honeste. vt cā studioz si
ue pegrinatōis. z de lnia p̄lati. ex de cle.
nō resi. relatū. de cōse. dīf. 5. nō o. Aliqui
ponunt plures casus s. isti vident' esse

principaliores. A. qz et alii ad istos possunt reduci. et officia ad hoc generale. v3 qñ rationabilis vrget necessitas. ex de re. iur. quod nō ē. et potest colligi ex his q nō. in sum. li. p. ri. 7. q. 30. ubi et supradicta oia ponit s3 Hosti. Bos. et Ul.

Quis ē vicari' perpetuus? R. Talis ē q curā h3 ecclie cui' vicarius ē. ex de offi. vi. ex parte. A. Del' dic q ille ē perpetu' vicarius q constituit aucte epi et nō ad tps. ex d offi. uica. ad hec. et iste h3 curā ecclie. et reliq que sequūt. B. Un q si ius h3 i ecclia. ex de fide. instrui. ppetu'. Et hñs ppetuā uicariā aliā habere non pōt. ex de offi. vica. pvideas. ex de rescrip. postulasti. A. In dcō. c. pvideas. of q null' pmittat hñe pñes uicarias similes. nec distinguat inter ppetuā et non ppetuam. B. Nec sine tā pōt amoueri. ex de offi. uica. ad hec. Itē si talis uicarius accipiat aliquā ecclia cum cura perdit uicariā. Et debz habere. 25. ānos. et pmoueri ad sacerdotiū sicut si esset rector ordinari'. Al priuatus est. vt in cle. q de ecclie ius. ex eo. A. Et ibi p3 q hoc ē v3 quo ad uicarias ppetuas pchoialiu eccliar. B. De ordinario aut rectore hñ. s. ecclia 2. **U**tr pzelati possint vices suas sub annuo censu cedere. R. Nec eps nec archidiaconus nec alijs pñat' hoc pōt. ex ne pla. vice. su. c. p. 2. et 3. Lum. n. tale ius spūale sit nō est dubiū q p eo aliqd dare vel recipere simonia ē. A. s3 Ray. q et addit. Ubi aut aliqd daf vel tenet nō p iurisdictionē: s3 in signis subiectionis. atriq. nō est simonia. ut extra de relig. pō. constitut. et in sum. li. p. ri. 2. q. 1. A. S3 q eps cōmittat alicui pure et simplr vices suas et tali vicario cōstituat salariū. non ē peccatū. s3 poti' ad hoc tenetur. i2. q. 2. caritatē. Et vt dicit Hosti. sicut p cōmissione iurisdictionis non licet recipere certā pecunie quantitatē. ita multo minus licet recipere quōtā. i. ptem. puentus. A. Predicti cō. Bos. et Jñno. addēs q si pzelatus sic diceretur exercebis iurisdictionē talem

et ego p salario tuo dabo tibi centum. et dabis mihi totum lucrū licitū ē. vt i dicta. q. i. B.

Utr rector ecclie possit aduocatori fructuū cōmittere vicariā siue curam aliaz. vide. s. simonia. 4. s. pñ.

Utr vicari' ecclie possit alteri cōmittere vices suas? R. Non pōt. nisi si cut et delegatus subdelegare. de q vide s. delegare. s. pñ. Vicarius qz epi non posset alteri cōmittere absolutiōem a pñis. et alia q in d. s. pñ. q itelligēda sunt q non pōt ex iure cōi: s3 bñ pōt ex spāli cōmissione: ut habet. s. cōfessor. p. s. ante pñ. in fi. A. Lō. predictis Al. B.

Vidua. Quor mōis dñ vi dua? R. fm Alb. Quatuor mōis. Nam est quedam vidua corpore: s3 inhonesta mente. i. Thimot. 5. Vidua q in delictis est viuens mortua ē. Et est vidua corpe. s3 iupra mēte. hec oparat coniugari. Et ē vidua corpe et mente. et de talib' aplūs. i. Thimot. 5. Viduas honora q he vt due sūt. 4. et modo dñ vidua qñ tal' est terreno auxilio destituta. A. Et sic ē vidua mēte et corpore et tertio auxilio ppter paupertatem. cui debet subsidii ab ecclia fm eundē Al. et in sum. li. 3. ri. 34. q. 287. B. Et istis duobus vltis mōis dictis viduis debet fructus. 60. de quo habet Math. 13. Naz xgimib' cōpetit fructus centesim' et coniugari tricesim'. vt et Tho. ponit i 4. dist. 49.

Indicatio vtr sit licita? R. fm Tho. scda scde. q. 108. Dicēdū q si intentio vindicari ferat principia lit in malū alteri de quo vindictaz submit. et ibi qescat non ē licita: qz hoc pñet ad odiū quod repugnat caritati q pēs hoies debemus diligere. Nec excusaf alijs q odit odiētes se. hoc. n. esset vinci a malo qd aplūs pñibet. Ro. 12. Si ho intentio vindicatis ferat pñcipalit' ad aliqd bonū. puta ad emēdatōz peccati. vt saltē ad correctōz ei'. et qetēm alioz. et ad iusticie cōseruatiōz. et dei hō

noze. pōt vindicatio eē licita. aliis sua
ris debitis circūstantiis. hec Tho. 6. q.
fiat p illū cui licz utputa p iudicez. obf
uato i oib' iusto pcessu. i iusta cōdēna
tione. A. Nā i cāis iustis suād' est
iur' ordo. ex d sen. exco. sacro. B. Qñ
maloz iurie tolerāde sūt. vide. s. pati
entia. s. 2. Et qūo itelligat. q re pūsse
rit i una marilia zc. ibidez. s. 3. Quātr
ē vindicādū fir aduersus mltitudinez
vide sup correctio p. s. pte.

Virginitas. qd sit? R.
h. Amb. in
li. de virginitate. Virginitas ē
exps itagidōis itegritas. Scd3 ho Aug
i li. de nuptiis z cōcupiscētia. Virginitas
ē i carne corruptibili ppetua icorrupti
ōis meditato. A. Et ex his p3 q vir
ginitas itegritas ē carnis attestās icor
ruptōis mēt'. vt i sū. li. 3. ti. 3. q. is. ubi ē
pācā ponūf. Et d' ppetua. ut nullo un
q tpe iteruenit ē mētal' corruptio. al
p illo tpe fuisse amissa z non esset me
ditatio perpetua. B.

Utr' violētiā posse amittat virginitatē
R. h. Tho. 4. di. 33. Que p uolētiāz
corruptiōis siue ab hoīe siue a demone i
cubo virginitatē nō amittūt. si qstū pnt re
nitāt. z qstū pnt cōfuet corp' a corrupti
ōis. vt saltē mētē a cōsensu. Idē Al. A
a cubo qd ē solidū d' cub' bi. z ē qdā si
gura solida certe altitudis. lōgitudis z
latitudis s3 Latbolicō. Forre ē qdā si
gnū nigromāticū. Et idē qd hic nō. i sū
eo. ti. q. 23. Tales tñ nō cōsecrāt int' hōies
vt in. c. se. s. p. B.

Utr' sola mētē possit amitti virginitas
R. h. Tho. scda scde. q. is. Lōgigit int'
dū ex actu mēt' cogitāt' d' cōruptiōne
carnis z itēdēt' delectatōz ipi' expiri.
q calor excitet z semē distillet. z tē sū
dubio virginitas ē amissa. Si at corruptio
sistat i actu mēt' cōfētiet'. amittit' gdez
virginitas fm illd formale qd h3 i mētē. n
at rōe ei' qd ē mēale i ipa. Un tal' n pōt
dici virgo nisi māl'. Et iō hec virginitat'
amissio pōt recuperari. n at illa i qd ē illd
qd ē mēale subtrahit'. A. dic clari' q

et sola mētē amittit' virginitas. s3 tñ re
cupabil' ē. qz mē seu obiectū h' hūitua
manet. s. incorruptio carnis iō cū redit
ad ipm volūtas redit z virginitas. vt p3
i Iohē euāgelista. quē dē nuptiis volē
tez nubē vocauit dñs vt dicit 'hiero'.
Quocūqz aut mō qz volūtariē pfectā
pcuret pollutōem pdis irrecupabil' ē
virginitas fm Al. Tho. Ulz glo. Ray. vt
in sum. eo. ti. q. 24. B.

Utr' puelle i annis puerilib' aliqd
carnale cōmittentes pdat virginitatem.
R. h. Al. Nō. qz nō ē i eis cōsiliū dlibatō
nec etas patit talē delectatōis ipetum
A. Hoc forte vep an septēniū cū non
dū sūt doli capaces. al' sec'. Un Ul. dic
q virginitas amittit' nō solū p quēcūqz
actu p quē pollutio volūtariē pcurat
s3 ē qñ sine eo delectatio cōit' perficit
sicut faciunt illi qui an eratē v' tēpus
semis p suis pōz turpē actū. h' delecta
tōem i se pficiūt uel ab aliis i eis hoc fi
eri pmittūt. Alii tñ aliē sentire vident
vt i sum. eo. ti. q. 19. qz dictuz pōt intelli
gi respectu etat' infantie. vt tactū est.
Itē fm Ul. aliqui dixerunt virginitatē
recupabilē qñ pplet delectatio sū pol
lutōe ppter defectū etatis. tñ cōtrarium
vep ē. qz corruptio nō ē ex pollutōe ni
si rōne cōiuncte sibi delectatōis a qua
oimodā imunitatē ducit virginitas: vt i
sum. eo. ti. q. 24. B.

Utr' a patietibus fluxū semis pdat
virginitas. R. fm Tho. scda scde. q. is.
Semis resolutio si pueiat pter pposi
tū mēt' vel in dormiēdo. vel p violen
tiā illarā cui mēs nō cōsentit qñs caro
delectatōez expiat. uel ē ex infirmita
te. ut i bis q fluxū semis patiūt'. nō pdi
tur virginitas. qz talis pollutio non ac
cidit p impudiciā quā virginitas ex
cludit. A. Con. Al. dicēns. qz sunt qdā
q ad simplicē aspectū viri vel ad locū
rōem vel ad cōfessionē etiā cū sūt in
pposito scō. v' nolentes peccare distil
latōem humoris sentiunt. z tales non
corrūpuntur. eo q non sit ex pposito
nec uolūtate cōpleta. S3 tñ suadendū

ē eis q̄ se tēperant a virozū aspectu z
 fabulatione. ut in sum. c. ti. q. 21. **B**
Utz cognite i ebrietate vel sono p
 dat h̄ginitatē. **R.** h̄z Tho. in 4.º dist. 33.
 Sicut p pollutōez in sono non amittit
 h̄ginitas. ut nūc dcm̄ ē. s̄. s̄. rō ē de mu
 lieribus q̄ in ebrietate uel dormiētes a
 viris cognoscuntur. nisi forte hac intē
 tione iuerint dormitū ut a viris cogno
 scerent. **A.** uel ē si postea placeret
 eis fuisse cognitas. sicut z de pollutiōe
 nocturna dicit Ul. ut i sū. e. ti. q. 22. z po
 situm est. s̄. pollutio. in principio. in ad
 ditione. **B.**

Urginum consecra
 tio.
Quare solus cps uirgines cō
 secrat? **R.** fm̄ Tho. in 4.º di. 38. Sicut
 p m̄rimonium. carnale representatur
 m̄rimonium spirituale inter xpm̄ z ec
 cleſiam q̄tum ad fecunditatē. ita p ue
 lationem virginum representatur idē
 m̄rimonium spirituale q̄tum ad eius
 integritatem. ut p̄ per omnia que ibi
 pferuntur z gerunt. Et ppter hoc sol
 eps h̄gines uelando disponat. nō sibi
 s̄ xpo q̄li sp̄so panymp̄ z amic̄. Et
 qz integritatis significatio plene pōt eē
 solū in cōtinētia h̄ginali s̄z semiplena i
 uiduali. ppter hoc uiduit dat aliqd uelū
 s̄z non cū illa solēnitāte qua h̄ginibus
 dat. **A.** Idē i sū. li. 3.º ti. 3. q. 14. **B.**

Utz uolentē corrupte debeāt conse
 crari? **R.** fm̄ Al. Licet tales h̄ginitatē
 nō amittāt nec h̄ginitatis aureolā. non
 tñ cōsecrāt. Et rō ē. qz in illo actu diffi
 le ē ira reniti q̄ uolūtas nō alliciat ali
 qualem cōsensu. Un̄ cū de pleno diffē
 su cōstare non possit ecclē. iō statutū ē
 ut tales hūiliter abstineāt a cōsecratōe
 32. q. 5. alle familie. z. 15. q. 1. si quis nō ira
 tus. Lon. Tho. in 4.º di. 33. z scda scde. q.
 152. **A.** Idē in sum. co. ti. q. 18. ad fi. **B.**
Utz possint cōsecrari occulte corrup
 te q̄rū cōsecratio sine scādalo itermiti
 nō pōt. **R.** fm̄ Tho. in 4.º di. 33. Occul
 te corrupte. siue a viris. siue alio q̄cūq̄
 mō nullaten⁹ uelando sūt. qz ppter scan

dalū vitandū nō debēt sacra ecclē v̄
 sacralia uariari. S̄z sicut qdā dicūt po
 test aliqua cautela adhiberi ad vitan
 dū scandalū. ut. s̄. illa q̄ non sūt de suba
 h̄ginali ueli fiāt. ut ē accēſio cādela. z
 bi⁹ uitatis occulte illis q̄ sunt de suba.
 puta h̄ba q̄ dicunt in ueli ipositione. z
 q̄ nomē h̄ginitatis i castitate. mutet.
 z bi⁹. Lon. Al. s̄. r̄. z hosti. z Hof. Nec ē
 tenenda snia Buil que aliud dicit. **A.**
 Idē in sum. co. ti. q. 17. vbi etiā additur
 q̄ carne corrupte ex dispensatōe epi
 vel eius cui sup hoc vices suas amittit
 pnt suscipere modū ueli h̄ginalis. nec
 hoc ipm̄ l̄z sine dispensatione. s̄z ueluz
 h̄ginū nullo mō licet suscipere. Et sub
 dit. Laue tñ tibi a glo. hic que aliud di
 cit. ē glo. Ray. q̄ occulte corrupte añ
 cōsecratōem vel post debent hūiliter ab
 ſtinere ab hi⁹ officiis q̄ solis h̄ginibus
 cōsecratis solēt h̄z consuetudinem mōa
 sterii cōpetere donec cuz eis fuerit sup
 hoc p ep̄m dispensatum. Nō tñ bi⁹ h̄gi
 nes cōsecrare ordinē aliquē habēt. **B.**
Utz i cōsecratōe h̄ginū def ḡa. **R.**
 fm̄ Tho. vbi. s̄. In cōsecratōe h̄ginū
 sicut z in uinctōe regū z bi⁹ b̄ndictōib⁹
 aliis dat ḡa. nisi sit ipedimentū ex p
 te suscipiēt. S̄z hec tñ nō dicunt sacra
 qz nō sunt iſtituta ad curationem mor
 bi p̄ti sicut sunt sacramēta. **A.** Idē
 in sum. co. ti. q. 16. **B.**

Quo tpe possit fieri h̄ginū cōsecra
 tio? **R.** h̄z hosti. in die ephiaz. z i tota
 hebdomada r̄surrectōis. i natalib⁹ ap̄lo
 rū. z i dieb⁹ dñic. s̄z tñ nccitate puta lā
 guore iminēte pnt q̄libz tēpe cōsecrari.
 20. q. 1. de uot. ex de tēp. ord. c. p̄. **A.** Lō.
 Hof. ut in sū. co. ti. q. 15. **B.**

Uis et metus.
 ris rei iper⁹ q̄ repelli n̄ pōt. ff.
 q̄ met⁹ cā. l. 2. De metu at qd sit. uide. s̄.
 met⁹. s̄. i. Utz liceat vi vi spellē. h̄s. s̄.
 bellū p̄. s̄. 6.º. z. s̄. excoica. 2.º. s̄. 2.º. h̄. 9.º. z. s̄.
 homicidiū. 1.º. s̄. 5.º. Que ē vis v̄ met⁹ ex
 cufans. z met⁹ q̄ cadit in cōstāte. viz. s̄.
 met⁹. s̄. 2.º. z q̄uo ipediat m̄rimoniū. s̄.

impedimentum. x.

Visitatio Archiepūs epūs vel ali
us platus visitans ecclias. p
ponet xbz dei. z q̄ret de vita z ouer
latiōe ministrātiuz i ecclis absq̄ coac
tīde iuramenti s; salubrit̄ monēdo. Si
q̄ iuenerit i fames. si ip̄e nō ē ordiari
denūciat ordiario. Notoria si iuenerit
corrigat. A. cū sup his mēto notari
possit ordinariū negligētia. cū exami
atiōe nō egeant. vt. in. c. quod seq̄. B
ex de censu. romana. lib. 6.

Utz visitās possit recipere z erigere
pcuratiōez a locis visitat. R. Sic: ex
tra d. censu. romana lib. 6. Et potest re
cipere a volēte dare pecunias pro sup
tibus moderatis dieb; quibus visitat
s; non licet nisi vnaz pcuratiōez reci
pe vna die etia; si plura loca visitet z
quilibet locus sit sufficiens. ex de cēsi.
felici. li. 6. Qd si epūs visitet p aliuz
visitati ē tenent ministrare expensas
isti visitanti. ex de offi. ordi. si ep̄. li. 6.
S; ep̄s nil proz suo pōt erigere ab his
q̄s nō p se visitat vt ibidē dicitur.

Utz visitans possit recipere pecūiā
R. Si ip̄i uel sui familiares recipient
pecunā uel muneta pter id qd nūc di
ctū ē. seu ē pcuratiōem reciperet nō
visitādo. ip̄e tenet. A. s. recipiens. ut
in. c. erigit. de quo. B. dupluz resti
tuere illi ecclie. A. s. a qua est rece
ptū. vt. ibi. B. i. menses. alioqui ep̄i
z superiores differentes sic restituere
sunt interdicti ab ingressu ecclie i se
riores sūt suspēsi ab officio z bñficio
quousq̄ plenarie satisfaciāt. z nulla re
missio hic valet. A. s. eorum quibus
faciēda ē restitutiō: vt in. c. qd sequit.
B. ex de cēsi. erigit. li. 6.

Quō r̄quorēns archiep̄s possit p
uinciā suā visitare? R. pmo tenet visi
tare dioecesim ppriam erga ecclias
maiores z minores z eaz populos sal
tē cuocādo de plib; locis ad vnū con
gruū. Postea l; ei visitare suffragane
os z eoz dioecēses: s; vna dioecēsi visita
ta in toto vel in parte non potest ad eā

visitandam reuerti nisi omnes z sua
itez fuerint visitate. A. s. quas secu
re visitare poterit etiā si iaz denuo fue
rint visitate: vt in. c. romana. de quo. i.
B. S; si forte aliqua ecclia visitate
dioecēsis indiguerit itez prius predicti
aliis visitari. tūc pōt redire ad illaz si a
dioecēfano fuerit requisitus. vel de con
silio z assensu omnium suffraganeozū
aut maioris partis. aut si difficultatez
adhibuerint cōfident petatur lnia a pa
pa. Sed post visitatōem oīum dioecēsi
licitum est ei visitationem iterare. p
tamen requisito suffraganeoz cōsilio
z deliberatione z diffinitione ip̄ius su
per hoc habita corā eis. A. s. ip̄ius ar
chiep̄i. et. si suffraganei non consentiāt
ut p; ex tex. z glo. dicti. c. romana. z hic
sequit. B. Que sunt redigenda i scri
ptis. z tunc poterit visitare et si non in
terueniat suffraganeozū assensus. ita
tū q̄ illa loca prius visitet que in pōzi
visitatiōe non fuerunt visitata. A.
nisi magis sit alius visitatiōis officiū
opportunitum. vt in. c. de quo statiz. B.
hec oīa extra de censu. romana. li. 6.
Et hanc formam etiam episcopus visi
tans seruabit. vt ibi dicitur. A. Vbi
ē dicat de aliis plarj ordinario iure su
os subditos visitantibus. saluis sup b
rōnabilib; z approbat religioz cōsue
tudinib; z reglarib; institutis. B. Vi
sitari debēt p ordinarios monasteria
mōialiū ēt exēpta. vt. s. exēpt. s. fi.

Vitia capitalia Vitia capitalia
sūt. 7. ab vna ra
dice pcedentia. Nam fm do
ctrinam Greg. 31. moraliz. radix tori
mali ē superbia. z de hac nascunt. 7. vi
tia. s. iams glia. Inuidia. Ira. Tristitia
Auaricia. Gula. z Luxuria. De ināi glo
riā fm eundem. 7. filie oriunt. s. inobā
iactātia. hypocrisis. otentō. perrinacia
discordia. nouitatum presumptio De i
uidia nascuntur quinq; s. odium. susur
ratio. detractio. exultatio. iaduersis p
rimi. z afflictio in eius psp̄eris. De ira
nascuntur. 6. s. rixē. tumor mentis. cōtu
melie. clamor indignatio. z blasphemia

De tristitia siue accidia oriūf. .6. f. malicia. rancor. pusillanimitas. desperatio torpor erga precepta. vagatō mentis circa illicita. De auaricia nascūtur. .6. f. proditio. fraud. fallacia. pūritū. inquietudo. z cōtra misericordiā obduratio cor dis. De gula oriūf. .5. f. septa leticia. scurrilitas. imundicia. multilogum. z heberudo sensuū. De luxuria nascūtur .8. f. cecitas mentis. incōsideratio. inconstātia. precipitatio. amor sui. odium dei. affectus presentis seculi. horroz z desperatio futuri. *De materia vicii. hēs. 8. peccatum. z. 8. crimen.*

Viciatus corpore.

Alia vitia corporalia olz in veteri testamēto repellēbant ordinādos. vt patz *Leuit. 21.* vt si aliquis habebat grandē vel paruū ul' torū nascū. si gibbū. si lippitudinē. iugem scabiez impetiginem. vel ponderosus. sed ista hodie nō repellunt. 7. q. i. qualiter in fi. *A.* Ibi nō videtur bene pbari hoc sed potius ex eo quia instituta fuerūt in figura. vt patet in .c. sequētibz *A.* nisi forte fm aliquam significatiōē intellecta. vt dis. 49. hic z enim .z.c. sacerdotes. Et scdm qd ponit Ray. qui cūq; culpa sua vitiat' ē corpore repellitur ab ordine. qui vero sine culpa nō repellitur nisi scandalum timeatur ex nimia deformitate. vel periculum ex nimia debilitate. *A.* *Lon. Ul.* vt in sū. lib. 3. r. is. q. i. ad finem. Et hoc non itelligit' d' oī corpis vitio. s; de notabilib' de quibus in sequentibus tangitur. *D.*

*Q*uid de mutilatis vtz possint ordinari? *R.* Mutilati sponte sine iusta cā vt ex indignatione. impatientia. vel superbia indistincte i quocūq; membro siue a se siue ab alio. repellunt' a pñotione. z deiciūtur. pñoti etiaz si credebant se obsequiū prestare deo. vt quia se castrauerunt. ex eo. significauit. *A.* Et ibi nōt glo. qd ep̄s potest cū talibus dispensare quando putabāt se deo obsequz prestāre. in aliis tamen a missa

D. vt dictū est. 8. homicidiū. 5. f. si. Et fm Inno. idem est si non amisit memb' totū. s; talem partē que deformitates generaret vnde scandalū esset. ex eo. p. vel ē inbabilem redderet ad officiū exequendū. ex eo. *Thomas.* Si xō ex iusta cā. puta ppter lepre periculū aliqui fecerunt sibi memb' aliquod amputari seu amputauerunt ne alia sana putrescerēt. hi si memb' erat occultū vel ē manifestum sed paruū. vtrputa vñ? digitus. nō de illis cum quib' fit signū crucis. nō repellunt' nec deiciunt'. Sitr si talit' sint nati vel inuiti sic mutilati sunt. aut casu fortuito cū darent operā rei licite. Secus si rei illicite dis. 55. si quis abiderit. z. c. qui partem. z. c. si quis a medicis. z. c. eunuch'. z. c. si q. p egritudine. z. c. clator. z. c. precepta. z extra de corpore vitia. significauit. z. c. ex parte. Si autē ex culpa sua incidisset in modicam deformitatem. ex misericordia toleratur in susceptis. sex dispensatione ep̄i s; Inno. z Ber. *A.* Ad hoc facit. c. i. extra de cor. viti. *D.* Si autē membrum erat magnum z manifestū etiam si sine culpa sua amisit quis ipeditur a pñotione ppter deformitatem z scandalū. z si pñotus est d; cessare q missa z aliis solēnibus officiis propter eandem causam. A beneficio tām nō remouebit'. qz nō d; addi afflictio afflictio. di. 55. si euangelista. 7. q. i. cūq; p cussio. dabit tāmē sibi coadiutor: si tē bñficiū ē cui ipse deferuere non possit. ex de cle. egro. c. 2. *A.* Idē in sum. li. 2. r. p. q. 42. ubi ēt patet fm Hostiē. qd iste qui sine culpa amisit membrū solū phibet a missa z solēnibus officiis. nō āt ab aliis sacerdotalib' que possit exercere. vt penitencias dare z similia ex de cle. egro. presbyterz. Item s; Hosti. quando dubitatur vtrum deformitas generet scandalum recurritur ad arbitrium ep̄iscope. extra eo. c. 2. Item scd; Ray. qd vbiq; scandalum suscitaf ex homicidio v' deformitate alicuius. si talis etiam casus esset in quo de iure

posset promoueri vel ministrare in suscep-
tis debet tamen propter scandalum ces-
sare. Et quod clericus etiam causa medici-
ne non debet se mutilare licet etiam sit
cirurgicus nisi imineat necessitas et ali-
us desit. **B.**

Quid claudus naturaliter et alii huiusmo-
di possint promoueri? **R.** Laudum ad-
mittit consuetudo nisi talis sit quod sine ba-
culo ad altare stare non possit. ar. de co-
se. di. i. nullus. et di. 45. disciplina. Lecus
vel habentem in uno oculo maculam
que generet deformitatem nec ius nec
consuetudo admittit. extra eo. cum de
tua. **A.** Tamen secundum glo. Ray. habens
maculam in oculo facilius promouetur
in filio de quibus in secundo. ut i. d. q. 42. ubi predicta
non sunt. secundum Ray. qui etiam addit. quod si non
admittitur habens manum aridam.

B. De sacerdote leproso uide. secundum. lepro-
sus. §. si. De gibbosis sciendum quod non
repelluntur ab ordinibus nisi nimia sit
debilitas aut deformitas. Qui habet
sex digitos in pede promouetur. et secundum
secundum. etiam si in manu. uel si habet digi-
tos coniunctos dummodo ex his non sit
impedimentum in usu membrorum. ff. de
edili. edic. l. idem offitius. **A.** Idem in
sum. eo. ti. q. 43. et se. ubi etiam patet quod
leprosus ad sacros ordines non debet
promoueri. sed si prius fuerit promotus
potest aliquando ministrare: ut et dicitur
in dicto. §. si. **B.**

Quid de furiosis lunaticis et caducis
R. secundum Buil. Nullus talis debet promoueri
etiam postquam fuerit liberatus. sed si
promotus fuerit ex toto liberatus. poterit
exequi officium suum. Si homo non omnino
ex toto. sed frequenter ei accidit. omnino de-
bet cessare ab officio misse. 7. q. 2. in li-
teris. Idem si raro sed cum spume iacta-
tione et vocis confusione. Si homo raro et
sine talibus. non prohibetur ab officio
misse dum tamen habeat iuxta se ali-
quem sacerdotem. ut si ille cadat vel de-
ficiat iste suppleat. 7. q. 1. illud. Quanto
ante tempore debeat expectari ad pro-
bandum tales utrum sint liberati et quod

liter. colligitur quod per annum. 33. di. cōit
Alibi per 30. dies. 7. q. 2. c. si. Sed et potest
dici quod tempus probationis arbitrarium
est pensatis conditionibus morbi et pro-
sone. **A.** et dignitatis secundum eundem Buil.
et in sum. eo. ti. q. 45. ubi hec notant. **B.**

Quid de demoniaco? **R.** secundum Buil.
Eodem modo talis non debet promoue-
ri vel ordinari et si ordinatus erat etiam
liberatus missas celebrare non debet.
nisi plene et indubitanter curatus sit. 33.
di. cōiter. et c. vsq. adeo. **A.** iuncto. c.
clerici. ea. dist. Hec etiam non in dec. q.
45. **B.** De tempore aut expectationis
dicendum ut in proximo. §. dictum est
De illo autem quod nullo modo potest bibe-
re vinum. habes. §. ordinatus. §. is. **A.**
Potius videtur in §. 16. ubi habetur. quod talis
non est ordinandus. quod et non in dec. q.
42. ad fi. **B.**

Episcopus senio vel valitudine cor-
porali grauatus. vel alio adeo impeditur
perpetuo. quod officium suum nequeat ex-
ercere. potest de consilio sui capituli vel
maioris partis assumere auctoritate
apostolica unum vel duos coadiutores
ad officium exequendum. Si homo epi-
scopus fuerit demens tunc capitulum
vel due ipsius partes unum vel duos co-
adiutores ei assument eadem auctori-
tate. Quod si episcopus grauatus ut dictum est
prius nollet sumere nec habere coadiu-
torem. id est a capitulo requisitus sit. nihil
per capitulum inueniatur. sed in hoc casu et in casu qui
esset demens capitulum significet pape
conditionem eiusdem episcopi et ecclesie
Porro coadiutor predictus debet de pro-
uentibus prelatorum recipere sumptus mo-
deratos ab alienatione abstinendo. **A.**
qualibet bonorum ecclesiasticorum ratione ec-
clesiarum quibus ipsorum prelatorum. ut i. c. pastora-
lis. de quo. l. **B.** Et que dicta sunt de
episcopo habentem locum in superioribus prelatum de
cle. egro. pastoralis. li. 6.

Actio extrema. Extrēa
unctio sacra est
quod pringit ad effectum quod est curatio morbi
peccati. ut ex verbis Jac. vlt. ca. p. 3. **A.**

Et de hac latius. s. sacramentuz. in pñ?
r. s. p. r. B. Et est unū sacramentuz
licet plures actiones sint de eius perfe
ctione. que tamen oueniunt ad unū si
gnificandū r. causandū. Hoc est snia
Tho. in 4. di. 23. A. Et sic unū sūt uni
tate pfectionis r. finis ē fm Pe. r. Al.
ut in sum. li. 3. ti. 24. q. 139. B.

Que est mā huius sacramenti? R.
fm Tho. ubi. s. Materia est oleum oli
ue ab episcopo consecratum. r. tale ole
um r. eius cōsecratio sunt de necessita
te huius sacramenti. A. Lon. Pe. ut in
sum. eo. ti. q. 141. B.

Que est forma huius sacramenti?
R. fm Tho. ubi. s. Forma est oī dep
catiua dicendo. Per istam sanctaz vn
ctionem r. suam pusillimam misericor
diam indulgeat tibi oīs quicqd deliq
sti per visum r. Verba etiā indicatiui
mōi que sūt morē quarūdā eccliaz pre
mitunt ofoni. non sunt de suba sacri.
ut pmittendo sic. Ungo hos oī oleo
sanctificato i noīe pñs r. fili r. spūs sci.
A. Lon. Pe. r. Al. ut in d. q. 141.

Quis effectus extreme vnctōis? R.
fm Tho. ubi. s. Effectus ei' principal
est quedā sanatio spūs que datur oīra
quādam debilitatē uel ineptitudinez
que. in nobis relinquitur ex pctō actu
ali uel originali. contra quā debilitatē
hō roborat per hoc sacramentū. Et qz
hoc robur gratiam facit que secum nō
cōpatit peccatū. iō ex cōsequenti si iue
nit peccatū aliqd uentiale uel mortale
quō ad culpaz. tollit ipm dūmodo non
ponat ober ex parte recipientis. Secū
darius etiā effectus ē sanitas corpa
lis. hanc tamē non inducit nisi fm q
expedit ad finem pñcipalem. s. spūales
sanationem. r. tunc semp eam inducit
dūmodo non sit impedimentum ex pre
recipientis Et lz in ipso fiant multe un
ctiones. vltima tamen est formalis re
spectu oīum precedentium r. agit in h
tute eaz. r. iō in vltima unctione gratia
infundit que effectum sacramēti pre
bet. Characteres aut hoc sacramentū

non imprimit. qz per ipm non deputa
tur homo ad aliqd sacz agēdū ut iusci
pi. dū. A. Idē in sū. eo. ti. q. 142. B.

A quibus conferri debet unctio ex
trema? R. fm Tho. ubi sup A solis sa
cerdotibus. nec alius potest inungere
etiam in articlō necessitatis. Sacerdos
autē cōferre potest pñte vno clerico
r. et solus in necessitate fm Ber. r. Tho
sti. A. hoc vltimū clare habet in c. q
fuit. ex de xbo. sig. Et idē qd in hoc. s.
nō in sum. eo. ti. q. 43. ubi ēt dicit qz lai
cus qz posset i necessitate auxiliari hoc
sacerdoti ei respondendo. B.

Quid faciendū sit si sacerdos infra
unctionem deficiat? R. fm Tho. in 4.
di. 23. Si iā aliquē pñfūctē sūt. qd fa
ctū ē iterari nō dī. sed vnctōnes que re
stant p aliu sacerdotē cōpleat. Idē Al.
r. Pe. A. Idē in sū. eo. ti. q. 140. B.

Quibus cōferenda sit extrema un
ctio. R. scdm Pe. nō nisi adultis infir
mis. in periculo mortis cōstituti ex ip
sā infirmitate. unde nec dat eūtib' ad bel
lū aut nauigantib' seu his q mor occi
dēdi sūt. qz tal' mors nō iminet ex defe
ctu nāe. s. ex euentu fortune. His aut q
p senio deficiūt ēt sine actuali infirmi
tate dat. pueris nō. qz nō hnt infirmita
tē spūales cōtractā ex pctō actuali. nec
dispositionē deuotionis habē possunt
ad hoc sacramentū. Lon. Tho. ubi. s. A.
qz sicut nec eucharistia dī dari pueris
ita nec hoc sacramentū fm eosdem. ut
in sum. eo. ti. q. 144. B.

Utz extrema vnctō debeat dari fre
neticis r. amētib'? R. fm Pe. Si in sa
na mēte cōstituti nō petierint. nō dī da
ri. Si hō petierint dari dī. Tū hic addē
dū sūt Tho. r. Al. qz illi furiosis r. amēt
b' pcpue dari nō dī qz xī sūt sacro pñt
facē irreuerentiā p aliquā imūdiciaz.
nisi ipi haberēt lucida insualla in qui
bus sacramentū recognoscerēt. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 145. B.

Que ptes corporis iungi debeāt? R.
s. Al. Pe. r. Tho. Inungunt instrumentē
ta gñqz sensuum tāquā pñne radices

peccandi. Oculi propter visus. Aures propter auditum. Nares propter odoratum. Labia propter gustum. Manus propter tactum. q. maxie uiget in pulpis digitorum. Pedes homo propter vim motiuam. Res homo propter viz appetitiuam a quibusdam iungunt. Item in mutilat aut cecis debent inungi loca magis propinqua. A. Idem in sum. eo. ti. q. i. 46. B.

Utr vinctio extrema possit iterari? R. fin Tho in 4. di. 23. Iterari pot si ne aliqua iniuria sacri: qz non hz effectum ppetuū eo qz sanitas corporis et metis q sunt effectus eius amitti possunt. In ea de quoqz egritudine iterari pot si p qui de sit in piculo mortis et euadat ac etiaz postea reciduiū patiat: qz erit qñ alia infirmitas. et sicut si sit egritudo diuturna ut hydrophis. qz tūc dicit fieri qñ vñ perducere ad piculū mortis. et si illū articulū euadat eadē infirmitate durate: et postea ad similitudinem statū reducat: itez pot iungi: qz iā est aliq infirmitas status. qz uis sit eadē infirmitas. A. Clari dic fin eundē Tho. qz si infirmitas ē breuis nō dicitur iterari nisi infirmitate curata: qz al nō dicit a statu illo recedere. Si homo infirmitas ē diuturna sit qd hic dicit. Et con. Pe. Al. dicit sic. Sine iudicio puta qz si ultra annū remanet morbus p ac ceptā vinctiōem iterari potest vinctio Et cā h est. qz non iudicatur idez morbus numero qui ē fin perfectaz mutationez superior. Si tñ ab aliquo scō patre vel a dñō papa aliud in hac qōe determinatum inuenitur. magis iudicarem illi finie standum qz mee. ut i sū. eo. ti. q. i. 47. B.

Voluntas Utr homo teneat oformare voluntatē suaz voluntati diuine in volito? R. fin Tho in 4. di. 48. Scōz sensualitatē nō tenemur nec et uolūtate naturali. qz determinatur ead vñū. A. ad repugnatiā carnis et spūs ad preliū. Sals. Laro. n. occupi scit aduersus spiritū zc. B. s. voluntate deliberata id qd de vult absolute et congruit nos velle tenemur velle.

Qd homo nō congruit nobis velle. Quis sit bonū in se nō tñ q ad nos. et iō non vult de illud nos velle nec uelle tenemur. Satis con. Tho. in pma scōe. q. 19. dicit qz tenemur cōformari formali. s. qz hō vult in cōi iusticiā dei et ordinem nāe seruari: s. mālter cōformari non tenemur. ut in morte patrie et hī. A. Dic clari fin eū. Pe. qz uoluntas deliberata duplex est: qz quedā ē cōditionata. et i hac nō tenemur cōformari. nec. n. volēdo dñiū cōditionalitē discordamus. quia hoc nō est uelle simplr. s. volūtate absolute tenemur cōformari i uolito. sed nō in qdūqz. Aut. n. ignotū ē nob. et tunc nō tenemur illud velle. Aut nobis notū ē. et tunc distinguendū ē. qz aut deus non vlt illud absolute et simplr. ut sententiā cōminatōis quā aliqñ mutat qñ merita mutant. et hoc nō tenemur velle. Aut deus vult illud absolute. et hoc aut cōgruit nobis velle. aut non. Aliqñ enī fin Aug. aliqd vult deus qd nō cōgruit nos velle ut prem nostruz mori. Et aliqñ congruit vñi uelle aliquid qd nō congruit alteri. Illud vero qd de vlt et congruit nobis bonū ē in se et bonum ē nobis. vñ de vult illd nos velle: et ideo tenemur illud velle. Illd hō qd nō cōgruit nob qz sit bonū i se. nō tñ q ad nos. iō nō vlt de illud nos velle. Unde sup illd ps. rectos decz collaudatio. glo dic. Congruit ut qd de vlt te velle tu velis: ut i sū. li. 3. ti. 3. q. 4. Et sic breuiter tenemur cōformari volūtati dei formali et nō māl. i. velle i genē qd deus vlt. et eo mō q vlt. i spē aut inqūatū sit nob notū. B. Utr uoluntas et op ex teri sit vñū pctm. R. s. pctm p. s. p.

Utrum p. cōiter qd sit R. fin magistz finiaz i 4. di. 38. et Hugl. de scō victore. Utrū ē testificatio qdā pmissiōis spōtaneē q deo et de his que dei sunt fieri dicit. Et hec diffinitio ē voti exp̄ssi. qd et in facie ecclesie obligat. ut dicit Pe. Theologi vero sic diffiniunt Utrum est conceptō melioris propositi animi deliberatione firmata. Et hec ii 5

est diffinitio voti taciti. **A.** Vel scđz Ray. votū est alicui⁹ boni cum delibe ratione deo facta pmissio. ut in sum. li. p. ri. s. q. i. Et ista videt clarioz. Nā z ad votū requiritur pmissio. ut i. s. se. z q. sit de re bona. 22. q. 4. in malis. **B.** Et lz aliquod uotū tacitū. fiat sanctis. tñ pro pter deū sit eis. **A.** Nā pprie uotūz fit soli deo. sanctis xō propter deū. z p latis seu aliis recipientib⁹ sit loco dei. z non ipis: s; deo fm Lho. scđa scđe. q. 23. arti. 5. **B.**

Quē requirunt ad uotū? **R.** fm Lho. vbi. s. Tria ex necessitate. p. quid ē deli beratio. 2. ppositū voluntatis. 3. pro missio in qua pficit ratio uoti. Supad dunt aut quandoq; alia duo ad quan dā uoti cōfirmationē. s. pñunciatio oris z testimoniū aliozū. Solū ergo propo sitū non obligat. **A.** Aduertendū q; hic capis deliberatō p cogitationē. z p positū p deliberatōe. Nā z aūq; q; de liberet oportet cogitare. ppterea z vo tū vocat conceptio deliberatōe firma ra. vt statim patuit. Itēz sufficit ad vo tū ēt sola mētalīs pmissio que obligat deo intuenti cor: lz non homini qui iu dicat solum que foris sunt fm Lho. se cūda scđe. q. 23. arti. p. **B.**

Quot sunt spēs votoz? **R.** Due. Nam quoddā ē uotū simplex. z quoddā ē so lenne. vt hēt. s. impedimētū. 4. 6. p. Et qdē graui⁹ peccat q; frāgit votū solēne di. 27. si vir. 27. q. i. xginibus. z c. xgines S; qd ē ex qui cle. vel vo. rursus. s. q; votū simplex non min⁹ obligat q; solē ne. exponēdū est fm Lho. vbi. s. q; vtri usq; transgressor mortalit⁹ peccat. **A.** Lon. Ray. z glo. Ber. z Inno. ut i sum. eo. ti. q. 8. **B.** Est z alia diuisio votoz. s. q; aliud ē purz siue absolutū ut cum quis absolute z sine conditione vouet Aliud ē conditionatū vt cū addit si h⁹ erit uel illud. **A.** Hoc fuit dictum Ray. vt in dcā. q. 8. **B.**

Utz vouens teneatur statim adim plere? **R.** fm Huil. Si uotū est absolu tū teneat statim cū potest. nisi vouēdo

aliud in mēte habuerit. Et dat ei tēpus ad arbitriū boni viri ad disponēdū vt votū impleri possit. Et d. iplēdo dī Deut. 23. Cū votū uoueris dño deo tuo. non tardabis reddē: q; requir; illd oñs de tu. z si morat⁹ fueris reputabis tibi in pctm. Und fm Lho. in 4. di. 24. si is q; vouerat itrare religionēz tunc ex mo ra impedimētū. teneat non differre. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 9. **B.** Uide de hoc cāu. s. religio. 3. 53. Si hō votū ē cōdi tionatū vide. i. 53. qui incipit. Utz vo tū conditionatum.

Utz votū licitū sp obliget? **R.** fm Lho. in 4. di. 38. Sic. nisi q; quicqd vo tū faciendū impediret si pus eēt etiāz voto facto aufert obligationem. **A.** Hoc vep qñ illud qd postea aduenit legitime sequit. Un lz uotū z ingressūz religionis ipediat infumoniū cōsumatū si pcedat. vt in. c. ex publico. ex de iuer. diu. nō tñ ipedit si sequat. vt in cle. eos de cōsan. z affi. **B.** Un siqd possibile cū vouet fiat postea impossibile: tollitur obligatio. vt siqs diues vouent edifica re ecclīā quā postea paup̄tate supueni ēte pficere nō posset. nō obligat. Hoc tñ sic ē intelligēdū. q; si factus est oio i potens absolutus ē a toto. Si aut ex q; te ita q; totū pficere nō pōt. tunc rema net obligatus solū ad id quod pōt. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 4. **B.**

Utz uota que sunt i angustis obli gent? **R.** fm Huil. Mulieres in partu vouētes vel qcūq; alii i angustia cōsti tuti si habeāt deliberatā intentionem obligandi. se. obligati sunt. ar. 27. q. 4. sūt q opes. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 2. ad fi. **B.** Sec⁹ si subito z indelibera te. **A.** nisi postmodū confirmauerit. ar. ex de reg. iur. rati. li. 6. Et q; diffici le est discernē utp scm sit mēte delibe rata uel nō. periculosū est illd sp non i plere. maxie q; bonaz mentiū ē ibi cul pam timere ubi culpa minime reperit extra de obserua. iem. cōsilū. z dist. 5. ad eius. **B.**

De q; o; fieri uotū? **R.** s; Lho. scđa

scē. q. ss. Votum nō pōt fieri de malo.
nec de idifferētibus: tñ de bono z ad qd
qs al non tenet. Illud aut qd i aliquo
euētū ē bonū. z i aliq malū nō obligat
nisi p euētū bono. ut uotū Iepre. iudi.
xi. A. Iste Iepre vt ibi patz vouerat
deo sacrificiū offerre de eo qd sibi a vi
ctoria reuertēti p̄muiz occurreret egre
diens de domo ei. Et idem quod i hoc
§. nōtur in sum. eo. ti. q. 3. B.

Utz liceat vouē nūmā carnis mace
rationē? R. scdm Tho. ubi sup. Si ipa
ex uoto pmissa sit iplēda ē rōabilr. ita
q nā nō nimis grauef. Sz qz i his que
ad semetipz p̄tinent de facili hō fallit
iō talia uota dgruētius sū arbitriū su
piorz sūt seruāda ul p̄mittēda. ita tñ
q si magnū grauamē iminerz z n̄ eēt
facultas recurrēdi ad superiorē nō de
berz hō uotū obsuare. A. Idē i. d. q. 3. B.

Quid de uoti stultia? R. sz Tho. ubi
sup. Uota stulta vt de nō pectinādo ca
put i sabbato z silia poti sūt deridēda
q̄ obseruāda. Et addit Al qd ē si p ho
nore scōz fiat seruāda n̄ sūt: qz silitudiez
quandam habent cum idolatria. A.
Idem in dē. q. 3. ad fi. B.

Utz expediat vouē? R. sz Tho. ubi
s. Sic. dū tñ rōabilr fiat uotū: qz p hoc
uolūtātē nrāz imobily applicamus ad
bonū. A. Idē i sū. eo. ti. q. 6. B.

Utz meli sit aliqd facē ex uoto q̄
sine uoto? R. sz Tho. ubi. s. Sic. p tres
rōes. p qz vouē ē act latrē q̄ ē nobilissi
ma xt. Illd āt qd opaf a nobiliori x
tute meli ē. z qz q uouet pl deo se sub
iic q̄ q nō uouet. z qz p uotū volūtas
imobily firmat ad bonū. Facē āt aliqd
ex uolūtate firmata p̄inz ad pfectōez
xturis. ut p̄ per p̄m z ethicoz. A. Idē
in sum. eo. ti. q. 7. B.

Quō p uotū ipe diat sponsalia siue
m̄rimōiū hēs sup ipedimētū 4. §. 2. A
uictio p̄n. B. et utz uotū sit magl obli
gatoriu q̄ iuramentum. s. iuramētū. p.
6. 7. B.

Utz uotū cōditionatuz obliget? R.
sz Ray. siue cōditio sit gnālis: ut si iure

ro. si potero. si de uoluerit. q̄ sp itelligū
tur ēt si nō apponāf. 27. q. 2. brā maria.
siue spāl. puta si itrau. ro lōbardia ibo
ad scm Marcū. vel si fili meus fuerit
liberat facia h. vt illd. si cōditio n̄ ex
titerit. n̄ obligat qs ex uoto al sic. 32. q.
s. si solū. ex de adi. appo vep. ex d resti.
spo. oli cāz. Et itelligas nō obligari si to
ta obligatio ponebat i euētū cōditionis.
Et itez nisi p̄pē scādālū tollēdū iplēdū
sit uotū. ex eo. magne. ex de cōuer. diu.
ex pte. circa fi. Lon. Inn. z Hosti. A. Idē
i sū. et. q. 68. ubi z ponit exēplū de scā
dalo qn uotū ē publicū z cōditio nō ex
p̄ssa sz in corde retenta. B.

Quid de uoto qd sit ex duab cāis?
R. fm Ray. Sigs uouit ex duab cāis
ut puta ire ad scm Jacobū: qz ibi puta
bat iuenire germanū suū. z p̄pē redi
mēda peccata sua. i hoc cāu q̄uis sciue
rit germanū suū decessisse etiā anteq̄
iter arripiat. nihilomin? tenet propter
aliā cām si nihilomin? se intēdisz obli
gare. A. h. vt poti fuisse dcm Duil.
glo. ei. sz Ray. ut i. d. q. 69. ad fi. B.

Quid sigl emisit duo diuersa uota
R. sz Tho. i 4. di. 38. Si utrūq̄ ē opaf
sibile cū alio utrūq̄ d̄z seruare nisi for
te aucte supioris uotū pcedēs i meli
sequēs amutet. A. s. i aliud q̄ illd qd
sit uouit. cū ad illud oio teneat rōne uo
ti z nō cōmutatōis. B. Si autē abo vo
ta sint sū incōpassibilia d̄z seruare qd
mai est. z de minoribus scōz arbitriū
plati satisfacē. A. Idē i sū. eo. ti. q. 83. B.

Utz p̄ moriēs possit iuigē filio quē
constituit heredē ut impleat uotū ei?
R. fm Ray. votuz pegrinādi non pōt
p̄ iuigē filio quē stituit heredē nisi et
ipe fili approbaret. ex eo. l. 3. Sz pecūia
riam satisfactionem bene potest in iun
gere. extra de vsu. tua. z de solu. c. pmo
Quin etiam scdm Hostien. si fili vlt
esse heres tenetur implere vota patr.
A. s. quecunq̄ secūdū eundem Hosti.
z in sum. eo. ti. q. 69. B. si hereditas
hoc patiat. z maxime si sponte suscepe
rit. ut in dē. c. licet. Si autem non vult

adire non tenet. qz nec heres ē nisi for
te pmisserit: qz tunc si in oī casu itelle
rit psonam suā obligare dī seruare. s;
si pmissit tanq; heres z postea mutato
cōsilio ab hēditate abstineat nō tenet.
ex de elec. venerabilem. s. si. Et sic pōt
itelligi. c. l. s. q; cūq; hereditatē adie
rit obligatur. ex de solu. c. p. z ex dī vsu.
tua. ita tñ q; si votū transmarinū sit z
aligs ipediāt morte ul' alio ipedimēto
cogit aliū dmittere. vt Inn. dīc. Qui ē
si nō cōmittat heredes opelli pñt vt vt
īpī cōpleāt vel subsidiz sue expēsas
quas testator vel īpī facturi eēnt exhi
beāt. Sec' tñ si uouerat nō p subsidio
s; p deuotione vidēdi terrā sanctā: qz
tales supueniēte ipedimento nō tenet
ire vel mittē. A. qz i voto subintelli
git. si porero fm eūdē Inno. vt in. d. q.
62. ubi hec nō. B. Qd trāsgressio vo
ti est maius peccatū q; trāsgressio iu
ramēti. vide. s. iuramētū p. s. 7.

Votum 2° quis uouē
pōt vl' non
Utz ep̄s possit uouere? R. s; h;
hosti. Nō pōt sine līa pape votum
emittē p qd dissoluāt vinculū mīmo
nit qd ē ī ip̄s z ecclīaz suā. ex de regu.
l. 3. Itē nec aliū per qd graue p̄iudiciū
fiat ecclīe. ut de lōga pegrinatōe z hī
ex eo. magne. Uotū tñ abstinētie z ele
mosyne emittē pōt. ar. 7. q. i. clemēs. ex
de testa. relatū. 2. s. l. 3. autē. A. Et bre
uī quodlibz uotū ep̄s facē pōt p qd p
beat bonū exēplū: qz ad hoc tenet. ex
de voto magne. s. p. fm eundem hosti.
z in sum. lī. p. ti. s. q. 24. B.

Utz qui sunt subiecti volūtari alte
rius possint uouere? R. s; h; Tho. scda se
cūda. q. 88. Nullus pōt se firmē obliga
re ad id qd est i volūtate alteri. Qui
cūq; autē ē subiect' alicui. q̄trum ad id
i quo subiectus ē nō ē sue ptātis. z iō nō
pōt se p uotū firmē obligare ad id sū
consensu supioris. Non tñ peccat uouē
do: vt hic. i. s. pti.

Utz pueri possint uouere? R. scd;
Tho ubi. s. pueri añ annos puberta

tis duplici rōne uouere nō pñt. p. qz ut
in pluribus patiūt rōnis defectū. hoc
tñ cōtingit in aliquibus accelerari. 2° qz
sunt i ptāte pēntū. z iō eoz uota nō ha
bēt effectū. Et fm Bui. si p̄ vel tutor
p̄ dicit z postea cōsensit nō reuiscit
votū. A. Idē qd ad hoc vñ notari i sū.
eo. ti. q. 31. s; in oib' qucin hoc. s. cōtinē
tur meli' videf dicēdū. ut. s. religio. in
pncipio. in additione. B.

Utz filiusfamilias postq; puēit ad
pubertatē uouē possit? R. fm Tho. se
cūda scda. q. 88. Is q; venit ad ānos pu
bertatis. si sit libē dditionis ē qdēz sue
ptātis q̄tū ad eā q; p̄tinet ad suam pso
nā. puta q; p uotū obliget se religioni
vel q; mīmonii dhat. Non ē autē sue
ptātis q̄tū ad dispēsatōnē domesticā
vñ circa hoc nō pōt aliqd uouē qd sit
ratum sine consensu patris. A. Idēz
ē i alius p q; p̄iudicaret iuri patrie ptā
tis. ut in abstinentiis z pegrinatōibus
z hī. in quib' non pōt filius uouere ni
si pegrinatōnē transmarināz in. subfī
diū terre sancte. ex de uoto. c. ex multa.
s. q; aut. fm hosti. Et hoc uerum ē ni
si p̄ consenserit expresse uel tacite. s. nō
dicendo. fm Inno. z in sū. eo. ti. q. 33.

Utz seruus possit uouē? R. s; h; Tho
ubi. s. Seru' est in ptāte dñi ē q̄tū ad
p̄sonales opatōes. Uñ non pōt se voto
obligare ad religionem p quā ab obse
qo dñi sui abstrahat. Idē de peregrī
natōe z sūbibus. A. In aliis aut in q
bus nō p̄iudicat dñō pōt seru' uoue
re: vt de dicendo ofones z sūtia secūdū
Tho. z Pe. Et fm Hug. pōt ēt inuito
dñō uouere cōtinentiam z renūciare p
p̄ria. ut in sum. eo. ti. q. 63. ad fi. Et d ser
uis q; ad ingressum religionis dictū est
s. religio. 2° s. 3. z 4°. B.

Utz religiosus possit uouere? R. s; h;
Tho. ubi. s. Lū nullū tēpus exceptum
sit i quo plat' nō possit subdituz. circa
aliqd occupare. iō nullū uotū religiosi
firmū ē nisi de consensu platū: qz non ē

sue ptatis Un̄ z fm̄ Ray. si uouerit nō
 oꝝ exeg sine lnia prelati ne forte super
 eū alu scandalizent si eorum cōsuetudi
 nes uoluerit excedē. vel ne detur occa
 sio euagadi. 20. q. 4. monachum. §. v. ex
 4. i. di. q. 98. Addit ē t̄ Inno. q. si uouerit
 dicere psalmū uel aliam oratiōem ubi
 nullū iudiciū cōtingere possit. seruet
 uotum: qz licitū est. S. dicitur Tho. ue
 rius v. f. A. Immo utrunqz uerū est
 qz Inno. loquit in casu q̄ in nullo dero
 gat obīe p̄latorz z obsequiis religiōis
 seu paci. B. Seruandū ē etiā uotū
 strictioris religionis. ad quā si transire
 uelit z nō ex leuitate uel iactura sui or
 dinis. s. ex diuina inspiratione d̄ lniaz
 petere a p̄lato. z postea si uel fuerit cōces
 sa siue nō potest transire. ex de regu. l. 3.
 Et hūc cāuz hēs supra religio. §. p. A.
 z in p̄t. z hec notant i sū. eo. ti. q. 25. B.

Quiz clericus possit uouere? R. fm̄
 Hosti. Sine licentia sui prelati nō po
 test uouere pegrinationez. de cōse. di. §.
 non oꝝ. ex eo. magne. §. uerū. nec aliud
 uotū per qd̄ oporteat relinquē ecclīaz
 suā. ex de renun. admonet. s. uouē pōt
 religionē intrare. A. facit. c. due sunt.
 i. 9. q. 2. B. uel aliqd̄ uotū non pegrina
 tōis s. caritatis abstinentie uel ofonis
 facē. Dicit̄ ē t̄ qdam q̄ uotū ultramari
 nū potest facē sine lnia p̄lati. ex eo. ex
 multa. c. p̄t. z. c. fi. Alii aut̄ intelligunt
 de lnia prelati uel sedis apostolice. ex
 de cle. nō resi. fraternitati. z in predicto
 §. uerū. Nā z c̄ci marie b̄ficiari sine
 lnia c̄pi pegrinari nō debēt. ut in dicto
 c. magne. A. Idē in sum. eo. ti. q. 25. Et
 uerius uidet̄ q̄ clericus sine alia licen
 tia possit facē uotū ultramarinū si ter
 re sancte possit esse utilis per se uel per
 alios secum ducendos. ut i dco. c. ex m̄
 ta. §. fi. z dicto. c. fi. B.

Quiz p̄sone que sunt subiecte alteri
 uolūtati peccent nouēdo. ut puta uxor
 seruus. filiū familias. monachus. z hī
 R. fm̄ Tho. ubi supra. Licet uotū hī
 personarum non sit firmū sine consen
 su ip̄orum quibus subiciunt̄. nō tamē

peccāt nouēdo: quia in eoz uoto itel
 ligit̄ debita conditio. s. si suis superioribz
 placuerit. A. Idē in sum. eo. ti. q.
 33. B.

Quiz p̄. tutor. maritus. abbas. et
 hī peccent reuocando uotū subiecto
 ruz sibi? R. Non peccant. s. utunt̄ suo
 iure a deo z a canone sibi concessō. nec
 uouentes peccant nō implendo. 33. q. 5. uo
 luit. z. c. manifestum. A. Idē in sum. e.
 ti. q. 32. fm̄ Inno. Dicit̄ z Hosti. p̄dicti
 tñ peccant si sine cā iusta reuocat qd̄ p̄
 us concesserint dicto. c. manifestum. Et
 sim̄ illi peccare uident̄ si subiectoz uo
 tis contra rationem z eoz bonā confici
 entia seu maliciose resistant. cum arbi
 triū z p̄tās semp̄ uideat̄ concessa ad iu
 diciū boni iuri. ff. p̄ socio. l. in p̄p̄ita
 z. l. se. z. xi. q. 3. p̄uilegiū. B. De uoto
 autem uxorum. unde in c. se. z in alio i
 mediate.

Quiz de uoto cōiu
 giū in cōi. Uiz
 uxor uouere possit? R. scdm̄
 Ray. Si uxores emisserit uotū abstinē
 tie uel pegrinationis. uel continentie.
 uel quodcūqz aliud non debēt auctori
 rate sua contrahere. s. iuri p̄t irrita
 re ēt si aī m̄fimonium cōtractuz emise
 rant uotum. 33. q. 5. uoluit. Probabilior
 uidetur opi. Hug. 33. q. 5. manifestum. s.
 q̄ uir illa sola uxorif uota reuocare po
 test que ipsa implere non pōt sine scan
 dalo iuri: ut de ieiuniis. d̄ surgendo ad
 matutinas. z hī. Alia xō non. ut si uo
 ueret q̄ daret aliqd̄ de p̄p̄o ubi cōsue
 tudo ē q̄ mulier h̄re pōt bōa p̄aferna
 lia. uel si uouerit aliquā ofonem: z hī.
 A. Dicitur ē Ray. pōt fm̄ hoc itelligi.
 Et qd̄ d̄ de uoto itelligit̄ ēt de iuramē
 to. ut i sū. li. p̄. ti. s. q. 35. z se. B. Nō rñ
 q̄ nō petet debitu. ut i se. §. d̄. A. Im
 mo bñ pōt alē coniū facē uotū d̄ n̄ exti
 gēdo. ut exp̄sse h̄ in. c. qdā. ex d̄ uer. cō
 iu. z t̄r Hug. ut i sū. eo. ti. q. 37. B. Nec
 q̄ n̄ cōsentiat adulterio: qz nō pōt fieri
 uotū de eo ad qd̄ q̄s al̄ teneat. ut d̄ sup̄
 uotū p̄. §. 7. A. Uiz est ut sit eiusdem

obligatōis cū voto sup re ad quā al nō obligat s; maioris: v; ta ex pma cā. pu ta nō furādī q; ex scōa v; voti. Nā p missio ē sup obligatiōe pcedēti nō tol lit obligatiōem s; adduc nouā. L. de no uat. l. si. vñ bñ ualet votū de nō cōsenti endo adultio s; Hug. z m. d. q. 37. B.

Utrū alē coniū possit vouē q; n̄ petz debitū? R. s; Tho. in 4. di. 32. Un' nō pōt sine cōsensu alteri' vouē q; nō red dat debitū. q; hoc ēē sacrificiū offerre de alieno. Et si tale uotū scī fuerit nō d; seruari: gn ēē s; Pe. i. uouēdo mlier peccauit. S; de petitiōe debiti qdaz di cūt q; vn' pōt vouē sine cōsensu altius q; i hoc v; q; sui iuris ē. Alii dicūt. pba bili' q; nō. q; nimis onerosū fieret mri moniū alii quē sp opteret subire uere cūdiā in petendo debitum. A. Pe. z Ray. Et sentiūt cū pma. s; q; coniūx pōt vouē q; nō petet. Et satis fac dictū. c. q. dā. de iuer. cōiū. Al. ho ait q; non d; ali quis hoc uouē. q; si uouent credo q; p epm pōt dispēfari. z inuicta pnia argu end' ē de stulticia. vt i sū. eo. ti. q. 43. B.

Utrū coniū si dederit lniām cōiūgi q; voueat castitatē possit datā lniāz reuo care? R. s; Tho. in 4. di. 32. exponēdo lram. Si expisse cōsensit z lniām dedit. n̄ pōt votū cū iūge emissūz renocare. 33. q. 5. s. fi. A. Lō. Al. et addit Pe. q; aut ddit lniāz i facie ecclē q; i iudicio. z tē n̄ pōt reuocare. Aut i priuato. z tūc aū vsūz lnie fuocare pōt. s; nō postea. ut i sū. eo. ti. q. 45. B. Si aut vir ad temp' dissimulat vxoris uotūz: z postea habi ta deliberatione reuocat. mulier nō te nef implere. Lon. Al. S; addit Inn. q; ēē coniūx q; dat lniāz vouēdi. si ipse non voueat ipedit exigē debitū. ar. ex d cō uer. ciu. c. p. Idē Host. z Ber. A. Idē in dca. q. 45. B. Alia ho vxoris vota in q b' requirūt cōsensus viri. vir ēē postq; cōsensit reuocare pōt. vt i pdcō. s. fi. sed tñ peccat reuocando qd cōsensit. 33. q. 5. manifestūz. Uxor tamen obedire viro debet. vt ibi habetur.

Quid si ambo cōiuges in domo vo

uerūt cōtinētiā z aluelit frangē? R. s; Ray. Si ambo pari consensu emiserūt notum. tunc ēē si maritus uelut penitē z uotū frangē. ipa istant d; perleuera re i voto qd fecit. 33. q. 5. qd deo. z. c. vna sola. z. c. manifestū. z. s. ex premissis. Lō. Inuo. z Host. addens q; ppter bi' vo tū vtriusq; nō pōt vn' sine lniā alteri' religionē itrare. A. Idē in sū. eo. ti. q. 46. Et addit s; eosdē. Non ob. ex de iu reurā. tua nos. vbi pmissio facta inui cē ēē cū iuramēto de nō se petēdo. si ad moniti nolūt seruare castitatem nō ar tat eos. q; ibi nō fecerunt votum conti nentie. B.

Utrū in votis pficiēdis uel dimitten dis vir z vxor ad paria iudicent? R. s; Ray. q̄tum ad uotū continentie scdm oēs uir z uxor ad paria iudicant. 32. q. i. sigs uxor. z. q. 5. pcepit. z. c. xpiana. In uoto aut abstinētie dicunt qdā q; cū uir caput sit mulieris pōt tale uotū fa cere iuxta uxore. 33. q. 5. manifestūz. z. c. noluit. z. c. hec imago. Qd intelligēdūz scdm Hug. nisi p tale uotū fieret uxo ri p iudiciū in debito reddēdo. qd satis v; pabile p iura pdicta. ut p. c. si quis uxore. z. c. pcepit. z. c. xpiana. In uoto ho pegrinatōis dō q; neuter coniūz al tero iuxta pōt facē. ar. 27. q. 2. si tu. 33. q. 5. q; deo. Fallit hoc in uoto hierosolimi tano. qd in fauorez terre sancte z fidei xpiane pōt uir sine lniā uxoris facē z i plere. Uxor tñ ut consentiat ē attenti' admonenda. ex eo. ex multa. Uel si nō vult remanere sequat uirū. ex eo. q; su p. in fi. Lon. Inno. sūtr z Host. dicēs q; ppter uotū ultramarinū neut' coniūz pe grinari pōt sine consensu alteri'. im mo si aliqñ cōsensit pōt reuocare q̄uis peccet hec Inno. tñ q̄tū ad modicā pe grinatōem ēē sine uoto. ppter dispōnē dā domū. uel ēē q̄tū ad transferēdū do miciliū alio. v; tenenda snia. Tho. i 4. di. 38. ubi dicit q; i dispōsitiōe dom' z in regimine uite mlier subiecta ē uiro z nō ecōuerso. z iō in talib' uir pōt sine li cētiā uxoris uouē. s; nō eo? Et de hoc ēē

hēs. i. uxor. §. 4. **A.** Uxor ē qd ad mātū
p̄tinet gubernatio domus. 3. q. 4. duo
ista. iō sup his pōt nouē. 7. et sine uoto
p̄grinatōez ad dēam gubnatōez neces
sariā facē. ar. l. 2. ff. de iur. o. iudi. Et idēz
qd in hoc. §. nō. in sum. eo. ti. q. 61. **B.**

Uxor uir timēs de incontinentia uxo
ris possit facere uotū ultramarinum?
R. **h.** **Th.** i. q. libz. Ea q̄ sunt nēcitatj n̄
sunt p̄mittenda p̄pter ea q̄ sunt p̄
prie uoluntatis. Uñ 7 dñs **Daib.** is re
phendit phariseos q̄ dicebāt p̄mitt
endū mādātū dei de honoratōe pen
tū ut aliq̄ obligatōes uolūtarie deo of
ferentur. Ex necessitate autē uiro imi
net ut gerat curā uxoris: qz caput mu
lieris uir ē. ut dñs **Loj.** xi. **S.** q̄ accipi
at crucē ad trāsferendūz se ultra mare
subiacet p̄p̄e uolūtati. Uñ si uxor sit
tal q̄ seg nō possit 7 de ei incontinentia ti
meat. n̄ ē cōsulēd ei q̄ accipiat crucē 7
dimittat uxore. **Sec.** ar si uxor uolūta
rio cōtinē pponat. uel si uelut 7 possit se
q̄ uiz. **Lō.** Al. dicēs q̄ uir uxoris timēa
piculū mell’ facit nō p̄grinari ēt pro
subsidio terre sancte. **A.** Idē in sū. eo.
ti. q. 62. **B.** Uxor quocq̄ uiro uiro hz bo
sti. pōt uotū hierosolimitanū emittere
S. tñ si sit suspecta uel nimis iuuenis
non exequetur p̄sonalē. s. uotum redi
mer eo q̄ inhabilis est ad eundū. extra
eo. q̄ sup his. §. rursus. Si hō p̄cessit i
dieb’ suis 7 non ē suspecta. uadat. nec
uotū redimat maxie si tal’ est q̄ possit
secū bellatores ducē. **A.** Et si non pōt
ducere uotū oio est redimēdū. ut in. d.
c. ex multa. in fi. Et iō hū maxie hic ē
supflūū. ut p̄z p̄ eūdē **hosti.** 7 in sū. eo.
ti. q. 63. **B.** De uoto uiri qd sit recipien
do ordinē sacz. uide supra ordinatō cō
iugatorz. De uoto hō cōiugū circa religi
onē hic statim sequitur.

Uotum iū. **§.** cōiugum
circa religi
onē. Uxor alē coniugatorū pos
sit se uoto obligare siue ingredi religi
onē sine alio? **R.** Si nō interuenit car
nalis copula pōt alter uouere 7 ingredi

religionē ēt inuito altero. ex de cōuer.
cōiu. vep. 7. c. ex publico. Post q̄ hō in
teruenit carnalis copula: si uult religi
onē intrare 7 uxor intret sū. uel si uiz
ē antiqua ita q̄ nō sit suspecta de incō
tinētia. det lñam uiro 7 ipa promittat
p̄petuā cōtinētiā. 7 sic pōt uir intrare.
alif nō. ex de cōuer. cōiu. cū sis p̄dicit.
7. c. uxoratus. Eodē mō si uxor uult trā
sire ad religionē uiro i seculo remanē
te. **A.** Et si predicta forma nō obseruet
nō uidet ualē religionis ingressus quo
ad sepationē m̄rimonii iā cōtracti. sed
bñ ad ipedimētū m̄rimonii cōtrahendi
si fact’ ē cūz uoto castitat’ exp̄presso v̄
tacito. puta a sūmēdo habitū cū inten
tione absolute relinquendi seclz. ex de
cōuer. cōiu. c. p̄. 7. c. ex p̄te. cōiuncto. c. sta
tuim’. ex de regu. Et idē qd h nō. in sū.
li. p̄. ti. 9. q. 38. scōz **Ray.** 7 **pe.** Et addūt
q̄ p̄fatū uotū cōtinētie det fieri in ma
nu seu p̄ntia epi. qz scōm **Buil.** h’ ma
iora negocia nō debēt expediri p̄ mō
rē q̄ p̄ epm uel aliqū de mādato ei.
Si tñ p̄ aliū fieret inferiorē. 7 al’ rite fa
ctū esset. nō deberz p̄p̄ hoc ab epō re
uocari. 7 peccaret si de facto reuocaret
maxie si consuetudo loci esset q̄ talia
p̄ minorē q̄ p̄ ep̄z expedirēt. ut ibi. **B.**
S. nūqd alē cōiugūz añ carnalē co
pulā possit trāsire ad heremū uel ad re
clusoriū. ul’ uouē in domo p̄petuā cōti
nētiā? **R.** scōm **Buil.** Nō pot. nisi obli
get se ad regulārē obseruatiā. 7 ad ista
tria usitata q̄ sunt in qualibz religione
. s. ad cōtinētiā. ad renūciationē p̄p̄oz
7 obiam. ar. ex de conuer. cōiu. ex p̄te. i
fi. **A.** Idem in sum. eo. ti. q. 39. secundū
Th. **Ray.** 7 **Inno.** **B.**

Ponē q̄ uxor fecit uotū cōtinētie
ad temp’ 7 interi maritus fecit se reli
giosū? **R.** scōm **Buil.** Debz induci ad
itrandū monasteriū. aut si nō est suspe
cta q̄ uoueat cōtinētiā. Si ad hoc idu
ci nō pōt poterit reuocare maritū. nisi
ipa nō ignara iuris tacuit qñ marit’ re
ligionē itrauit. qz tūc fin q̄sdā cogetur
religionē itrare. uel cōtinētiā uouere

non exis suspecta. **A**. Hoc affirmat
idē Buil. r. Hug. addit tñ Buil. q. si ma-
rit' interi moriat añq vxor fecerit cō-
tinētie votum seu fuerit igressa religi-
onem potēit vxor ad scōa vota trāsire
vt i sū. eo. ti. q. 40. S3 certe hoc casu vñ
q oīno possit reuocari maritus etiā si
vxor expresse consensisset. vt in. c. p. ex
de uer. iur. r. ibi glo **B**

Quid si coniunx añ carnalē copulā
diē se velle intrare religionē r. procrasti-
nando differt? **R**. fm Ray. Ep̄s debet
statuē tēpus isra qd igrediat. q elapso
si nō fuerit igressus cogat p excoicari
onē satisfaccē coniugi. Sile. s. debitum
iugale. s. p. **A**. Idē i sū. eo. ti. q. 41. **B**

Quid si fūmo elapso igrediat mo-
nasteriuz? **R**. scdm Ray. Nihilomin'
si igressus fiat añ carnalē copulaz vale-
bit. ar. ex de uer. iur. ex publico. Et sic
dicit hosti. coniunx relictus in seculo
expectabit intrantē religionē per añū
qd ius cedit ei. r. priuatus huiusmōt
tpis omōdū auferre non pōt. 28. dī. de
his. postea qui remansit in seculo pōt
cū alio libere dhere. ut in. c. ex publico
Similes. s. impedimentū i. p. s. 2. **A**.
Lon. p. vt in dē. q. 41. ubi ēt patz fm
eosdē q mīmonium soluit p p̄fessio-
nē exp̄ssam uel tacitā ingredientis: r.
alter libere potest strahere. iō dicit' an-
nus expectat nisi interuenerit interiz
dicta p̄fessio. **B**.

Quid si vxori datū ē tēpus ad igres-
sum. r. interim marit' eā p violentiaz
cognoscit? **R**. fm Buil. Si mīmoniu
fuerit factū de pñti nō pōt intrare con-
tradictēte marito: qz cōsumatum ē mī-
moniu. Idē hosti. **A**. Idē ēt p̄eant
i sū. eo. ti. q. 42. **B**. Et idēz qñcūq añ
p̄fessionē cognoscat volūtariē a mari-
to. **A**. s. dū ē in religiōe. vt i. s. q. 42. **B**

Quid si ambo iuges intrāt religio-
nē r. alterz uel ambos peniteat r. velint
exire añ p̄fessioez? **R**. fm Al. Nisi ob-
stet eis aliō q votū p̄bationis sicut ē
cōtinētie p̄petue. tales salua scia redi-
re pāt ad p̄ores āplex'. **A**. Idē i sū. eo.
ti. q. 47. Nō tñ sp vn' iugū pōt reuo-

care alterz Inlatū ab eo. vt p. i. s. s. **B**
Quid si alt' iugū itrauit religiōez sū-
lnia alteri? r. alter repetit? **R**. s3 Ray
tenet redire ad iugē nisi in duob' cas-
bus. Un' ē si illa q repetit fornicata fu-
erit. **A**. s. publice s3 eundē Ray. r. in
sū. eo. ti. q. 49. Idē videt' si possit icōti-
nenti p̄bati ar. c. soler. de sen. exco. c. 13.
li. 6. r. qñq post p̄bationē seu p̄fessio-
nē in iudicio factā. tūc n. res dī notoria
ex de coha. cle. r. mu. c. fi. **B**. r. ipe ca-
ste vixit. **A**. s. sp. Secus si post cōtum-
mīmoniu fuiset fornicat' ante igres-
sum religiōis siue p'. dū tñ añ p̄fessio
nē. Post hō supueniens fornicatio nō
irritaret p̄fessionē p̄us scāz Inn. r. i
d. q. 49. **B**. Ita q illa non hēat ecce-
ptōez illū. **A**. s. replicatōez. **B**.
Ali' ē si forte int' eos fuisz lata snia di-
uortii ad segationem thori. 27. q. 2. aga-
thosa. ex de diuor. significasti. 7. q. 1. q̄
piculosū. Vir at sic vxori reddit' tene-
bit reddēdebitū. s3 nō poterit exigere
ppf votū emissū. 23. q. 5. una. ex de con-
uer. iur. itrauit. 2. c. placet. **A**. Et i his
p3 q hoc ē vez qñ igredicō fecit tacitū
vel exp̄ssū cōtinētie votū. **B**. Qñ at
vn' iugū trāsīt ad religiōez ppf for-
nicationē alteri'. ille q remāst i secto
poterit post mortē intrāt dhere. quia
nihil uouit. **A**. Hoc fuit dictum ho-
sti. r. Inno. vt in d. q. 49. Et addit Inno
Secus ē in ordinib': qz nō pōt fieri sub-
diaconus in seculo remanens cū vxor
adulterata ē inuita ea. Et est rō. quia
vxor cuiuslibet in sacris ordinibus cō-
stituti tenet cōtinere p' mortē eius. 28.
di. qz sunt r. dī. 32. seriatiz. S3 certe hec
iura loquūt qñ ordinatio fit vxore con-
sentiēte. Al nō fit ei p̄iudiciū. ut. s. ordi-
natio iugatoz in pñ. Et iō ppter ean-
dē rōnem idē videt' r. in ordinib' qd r.
i religiōe. s. q maritus ad sacros ordi-
nes promoueri possit quando vxor pu-
blice adulterata ē. quia amisit ius qd
habebat in viro. extra de diuor. signifi-
casti. scdm Bernar. in dicta. q. 49. vbi
r. subditur q aliqui intelligunt dictuz
capitulum significasti. de ingrediente

monasterium. s3 certe. c. illud gnāliter loquitur z indistincte. **B.**

Quid si morit̃ vxor q̃ traxerat viz de monasterio. qz sine eis lnia intrauerat? **R.** fm Ray. Nonendus est vir redire ad monasterium: z si hoc non fac peccat. ar. 17. q. 2. nos nouim̃. **A.** Hoc intelligendū qñ fecit votū religiois vel p̃fessionē tacitam siue expressā. at nō cogere ad religionē: vt in. c. statum̃. ex de regu. **B.** Non tñ est cogendū ad petitionē monasterii. qz p̃fessio quam fecit nō solēnizat votū ppter impedimē tū quod erat. s. ex vxore. ex de conuer. diu. placet. Nec tñ pōt licite d̃here cuz alia impediente tali p̃fessione. ar. ex de cōuer. diu. ex pte abbatis. z si d̃bit peccat. z d3 agē p̃niam. s3 m̃rimoniū tenebit. ar. ex q. cle. vel vo. turti. Nec a tali vxore pōt exigē d̃bitū sicut nec a p̃ma Ep̃s quoq̃ pōt illū anq̃ cum alia d̃bat cogere redire ad monasteriū. qz si non redit peccat mortalit̃. **A.** Hoc vltimū fuit dictū. Huil. vt p3 in sum eo. ti. q. 50. ubi z addit. S3 Hof. dicit qz si vir absē te z ignorāte vxore intret religionez z ibi p̃fiteat. z postmodū ab ea reuocet hoc cāu post mortē vxoris vir potius ē monēdus q̃ p̃pellēdus. ut ad mōaste riū redeat licz hoc sit cōsulit̃ ad salutē. ex de cōuer. diu. placet. Si aut̃ vñ cō iugū altero sciēte z cōsentiente cur̃ tñ cō sensus nō sufficit ē si cōtinentiā. p̃mit tat nisi sit cōuertat. 33. q. 5. qui vxorem. mōasteriū igrediat. z demū ad vxorez de monasterio reducat: puta qz suspec ta ē. talis post mortē vxoris ad mona steriū redire p̃pellitur ē si de facto cō traxerit cū alia. qz p̃fessio interuenit. nec defuit cōsensus vxoris. ex de cōuer. diu. ex pte. z cū Hof. cō. host. ut ibi. **B.**

Pone qz vir sciēte z consentiente uxore intrauit monasteriū. **A.** z fecit p̃fessionē tacitā ṽl exp̃ssam. al̃ bñ pos set d̃here. ex de regu. cōsultis. **B.** z po stea illa cū sit iuuenis: z merito suspec ta reuocat eū. qd faciet uir p̃ mortē vxoris? **R.** fm Ray. Logitur redire ad

monasteriū ē si de scō traxit cuz alia qz p̃fessio interuenit. nec defuit uxoris cōsensus. ex de conuer. diu. ex parte. **A.** Hoc ṽl potius fuisse dictū Hof. ut p3 i dca. q. 50. Et aduertendū qz hoc cāu nō sp̃ reuocatio pōt fieri. nec ex b̃ m̃ri moniū post cōtractū semp̃ dirimitur. Uñ sciendū s3 Huil. qz p̃sona suspecta viz licentiās ad religionē nō pōt ip̃m reuocare: s3 tenet intrare religionez si eā cōmode potuerit iuenire. Si aut̃ non pōt aut nō credebatur se eē suspectā de i cōtinentia cū tñ eēt. pōt lniatum reuo care. qz nō recipit apud deum illius ui ri cōuersio cui sequitur iugal federis p̃stitutio. host. hō dicit qz si uir infcia z iuita vxore intrauit postea reddit̃ ei nō exiger debitu. nec ad scda vota trā sibi. Si aut̃ de cōsensu vxoris trāsiuit z p̃fessus ē. si mulier non p̃misit conti nentiā reuocari uir poterit. Si aut̃ conti nentiā p̃misit z iuuenis ē p̃pellit̃ itra re religionez. ex de cōuer. diu. significa uit. z. coudū. Al̃ si senex est p̃petuā vo uendo cōtinentiā remanere pōt in domo p̃pa. ex de cōuer. diu. cum sis. z. c. com iugatus. intantū qz si is qui remanz cō trahat m̃rimoniū nō tenet sic nec m̃ri moniū ei q̃ p̃petuā cōtinentiā nouēs de dit uiro lniām: vt ad sacros ordines. p moueret. 32. di. seriatim. Solēnizat enī uotū i p̃fessione vel in ordinatōe abso luti. Et hoc intelligas fm Jo. qñ mult̃ certificata fuit qz sibi perpetuo p̃reui dicabat. Al̃ si simplex z iuris ignora ñ intēdebat sic p̃petuo se obligare tenet m̃rimoniū ab ea cōtractū. ar. ex de con uer. diu. veniens. Lon Hof. Et ex his p3 qz p̃fessio lniati aliqñ tenz. z aliqñ nō. Et p̃ casu m̃rimoniū post d̃ctuz dirimit̃ s3 nō in 2° cū nō fuerit votū solēne sed simplex. z iō nō dirimit m̃rimoniū p̃ d̃ctum. ex de vo. z uoti redēp. c. vno. li. 6°. Uñ z Inno. dicit qz uotū qd fit vxo re iuita uel ēr uoluntaria s3 non uouen te vel religionē intrante: non ē solēne. s3 simplex. z iō ipedit. m̃rimoniū cōtra bēdum sed non dirimit iam cōtractum

ex de conuer. iiii. placet. Et qd si post ingressum ratum habuerit votum marito hoc petente tenet ingressus. et ipsa cogitur intrare. Idem dicit si ipse vir post mortem uxoris potest ingressum qui non tenuit ratificat expressis seu tacite. ar. ex de his qui vi metus ve causa sunt. c. p. Dicitur quod intelligitur ratificare et si per momentum in religione steterit post mortem uxoris etiam si eius mortem ignorauerit. vt in dea. q. 50. Item Inno. in c. significauit. ex de conuer. iiii. dicitur quod licet in predictis casibus suspecta mulier cogatur monasterium intrare: non tamen cogitur fieri monacha nec uiuere monachaliter. hoc exceptio propter quod processit a vagatione et custodie ne luxuriari possit. subdens. Fatemur tamen quod si mulier est suspecta antequam admittatur professio viri debet mulierem facere profiteri. Et sic loquitur. cum sis. ex de conuer. iiii. Tamen si suspecta est viri professio et non mulieris sed tamen prestat utrimque uotum. non faceret eam monacham profiteri. Et subdit. Alii tamen dicunt aliter. quod hoc ipso quod dat iniam viro et emittit continentie uotum potest cogi intrare monasterium et uiuere sine proprio et sub obia. Et hoc tenent Ber. et Bos. per. c. g. uxorem. 29. q. 5. et p. 3. i. d. q. 50. Forte dictum Inno potest ratificari quando inuenit monasterium in quo talis mulier posset sine alia scandalo et tute custodiari et non professam. quia tunc cessat ratio suspitionis. ar. ex de conuer. iiii. c. p. et c. uxorem. At obtineat sententia Bos. et Ber. cum aliter non possit debite suspitionem prouideri. ex de conuer. iiii. cum sis. B.

Quid si uxor vi uel metu coacta de dicit viro iniam intrandi? R. fm Host. Si fuit vis per metum qui caderet in instantem nihil nocet ei. 33. q. 5. notificasti. nisi forte post tempus ipsa ratificet. ex quicquid. vel vo. insinuante. A. Lon. Buil. et addit idem esse si iteruenisset dolus. Et co. Bos. Bos. et Jo. ut in su. eo. ti. q. 52. B.

Quid si uxor sine cuius inia vir intravit religionem vult ingredi. et maritus contradicit? R. fm Ray. Si vir iam eductus est de monasterio et restitutus uxori non

potest uxor illo inuito ingredi. 33. q. 5. qd deo. Si autem vir non est eductus tunc fm Inno. mulier si in ingressu viri continentiam vouit potest ingredi monasterium. 27. q. 2. agathosa. Si homo non uouit. non potest viro inuito ingredi. et ingressa potest educi. ar. i. de co. c. qd deo. si non potest debitum exigere: vt in de co. c. qd deo. ex de conuer. iiii. c. p. A. Ray. autem dicit quod etiam si non fecerit uotum potest inuito viro intrare. 27. q. 2. agathosa. et 33. q. 5. g. uxorem. Et co. pe. hosti. et Bos. in sum. eo. ti. q. 53. Dictum istorum potest intelligi quando vir ingressus ligatus erat religioni per votum vel per professionem expressam seu tacitam. Deum vero Inno. quando non erat sic ligatus. sed forte per simplex uotum tenetur ad continentiam. ar. de co. c. quod deo. B.

Quid si ambo coniuges fornicari sunt nunquam potest alter inuito religionem intrare? R. fm Buil. Non potest. sic et non Hug. 27. q. 2. agathosa. A. Et si intraverit poterit reuocari fm eodem. vt in su. eo. ti. q. 55. B. Quod credo verum esse siue occulta fuerit siue publica vtriusque fornicatio. siue et alterius occulta. A. Etiam ipsi ingrediuntur: ut in dea. q. 55. B. aliterius publica.

Quid si uterque non petita luita ab altero religionem intravit? R. fm Buil. Non poterunt se inicez repetere. quia neutrum potest dicere ab altero se spoliatum. sed uterque intrando vtrumque renunciauit iuri quod habebat et iuri exigendi debitum. id uotum vtriusque tenuit et quo ad debitum exigendum et quo ad reddendum. A. Aut non possit exigere nec tenetur reddere. Et idem notatur in su. eo. ti. q. 56. B.

Quid si uterque credens alterum mortuum intrat monasterium. nunquid comperta veritate potest alter repetere? R. fm Inno. Siue ignorantes siue scientes alter uiuere ingressi sunt monasterium. ambo uotum ratificatum uidetur per professionem uoluntariam si secuta est. A. Secus autem si non est secuta professio expressa seu tacita. quia tunc non succedit obligatio. Et ita potest intelligi dictum Buil. g. vtrumque dicitur: ut in su. eo. ti. q. 57.

D . Generalit' de uoto intrandi religi
onem plura. §. religio 3º

Quotum vº quo ad comu
tationem seu
dispensationem. Utz in uotis pos
sit dispensari uel commutari? Rº f3 Ray
Uotū cōtinētie n̄ commutat maxie p epof
qz ut ut nūq̄ possit aliqd meli' iueni
ri i q̄ fieret cōmutatio. ut p3 Eccl. 26º. A.
Ibi dñ. Dis pōderatō nō ē digna aie cō
tinētī. Per papā at ex cā bene pōt fieri
tal' dispensatio ē sup uoto soleni cōtinē
tie. ut. §. religio. p. §. 14. i additōe. Spe
clator at z aliq alii tñt q̄ ēt ep̄s possit
dispensare ex cā sup uoto simplici con
tinētie. puta ne uouens labat in dāna
bilē fornicatōem si esset iuuenis. ex q
cle. uel uo. c. ueniens. ubi hoc tangit do
minus An. d. bu. z in. c. rursus. eo. ti. ubi
ad finē dicit. Et dato q̄ ep̄s non possit
dispensare in cōtrahendo. s. cum eo. qui
uouit continentiam. dispensabit tñ su
p debito post contractum erigēdo. Si
nulli etia tenet Al. q̄ ep̄s possit dispē
sare sup uoto de nō petendo debitū cō
iugale. ut sup uotū 3º. §. p. in additōe. D
Et nihilomin' si q̄p uotū cōtinētie sim
plex cōtrahit m̄fimoniū tenet: f3 cōtra
hendo mortalit' peccat. Alia xº vota
sicut z ponit Tho. secunda sc̄delq. ss.
pñt commutari. Nā ut idem subdit uotū
debet esse melioris boni. Id aut quod
uouet aliqn est malum uel inutile uel
melioris boni impeditiuū. quod est cō
tra rōnem eius qd cadit sub uoto. z iō
necesse ē qd determinet uotū i tali casu
non esse seruandum. Et siquidē absolu
te determinet aliquod uotū nō ēē suū
dū. of esse dispensatio uoti. Si aut pro
hoc qd seruandū erat aliqd aliud ipo
nat. of cōmutatio. Uā min' est uotū cō
mutare q̄ in uotis dispensare. Citrūq̄
tñ in potestate ecclesie cōsistit. A. Id
in sum. li. p. ti. 8. q. 70. B.

Quis pōt in uotis dispensare uel cō
mutare? Rº Diocesanus ep̄us. ex eo. c.
p. nisi in quibudā que sunt ei expresse
phibita. ut est uotū cōtinētie put di

ctum ē. §. in precedēti. §. A. Et ibi dñ
hoc melius in additione. B. Itē uotū
terre sancte. ex eo. ex multa. Adde etiā
de uoto uisitandi lumina ap̄ozum Pe
trū Pauli. filz z beati Jacobi. In qd
sol' papa dispēsat. z ita obseruat curia
A. Non ē ergo cōsulēdū hoibus fm qd
dā qd dent suas pecunias q̄storib' seu
nunciis hospitahū: qz fallūt z decipiūt
hoies. Nā cū redēptio taliuz uotoz de
beat fieri cū auctoritate ep̄i: qz ita of
in lris papalibus. alit' enī f3 predictos
fieri non potest. uide sup questuarii. §.
vlti. B. Utz autē in uoto continentie
possit papa cum clericis z religiosis dis
pensare. uide sup religio p. §. 15º qui ici
pit. vtz cum religiosis. A. Et ibi de hº
in additōe. Et si minor ep̄o de iure cōi
nō pōt dispensare sup uotis. ut z sentit
glo. in. c. p. extra de voto. filz z Ray. ut i
sum. eo. ti. q. 71. ubi etiam patet fm Al.
q̄ ep̄i pñt dispensare in oibus uotis in
quibus expresse non sunt phibiti sic i
uoto terre sancte. Item dicit qd nō po
test dispensare in uotis perpetuis. que
sunt religionis z huiusmodi.

Utrū prelati pro libito suo possint i
uoto dispensare? Rº fm Tho. ubi sup.
Sicut prelati non potest precipere
malum: ita nec impedire bonū. s. ope
ra uirtutis. Sed ad prelatū spectat di
iudicare quid sit magis uirtuosum. Et
ideo in manifestis dispensatio prelati
non excusat a culpa. puta si dispensat
cum aliquo super uoto de ingressu reli
gionis nulla apparente causa. Si autē
esset causa apparens ppter quā saltez
in dubiū uerteref. tunc posset stari iu
dicio prelati dispensantis uel cōmutā
tis. nō tñ iudicio pprio nisi esset aliqd
manifeste illicitum. aut non posset qd
facile ad superiorē recurrere. A. Idēz
in sum. eo. ti. q. 91. B.

Si qd cā sufficiēs ut dispenset in uo
tis uel ut omitti possit uotū? Rº f3 Al.
i 4º. Sufficiens cā ē paup̄tas. ut si uo
uit ieiuniū z medicās n̄ inuēit hora una
A. ite cōgruo ad sustinendū ieiuniū

B . q̄rū sufficiat. Sicut et infirmitas. ut si uouit abstinentiā a uino et a carnib⁹ et incurrit languorem et hī. **A** . ut si uouit nō comedē carnes. et cū medicat nō dāt ei nisi carnes uel ea que sunt carni bus cocta. q̄ si nō comedat inedia cōsu met h̄z eūdē **Al.** et in sū. eo. ti. q. 82. **B** .

Sz q̄uo dēt fieri mutatio uoti? **R** . scōz Ray. Debz supior h̄re cōsideratio nē ad facultates. uouentis et expensas q̄s factur⁹ erat si uotū impleuisset. et etiā ad laborē et s̄tīa. **A** . Ista s̄tīa nō sūt nisi si cōsiderent expēse i eundo morā do et redeūdo sūt cū labore. ut in sū. eo. ti. q. 73. **B** . Et si uotuz erat Hieroso litanū seu atō h̄eticos et infideles. oia sine diminutōe transmittat. ex eo. ma gne et c. q̄ sup h̄is. In aliis at pegrina tionib⁹. puta sancti Jacobi et s̄tīum. ee dē expēse cōsiderāde sunt. et alios pios vsus ouertende. ex eo. c. p. et c. scripture. Sz et ad locū pegrinatōis mittē habet oblatōem quā ibi erat factur⁹. Sz h̄o vltimū intelligendū ē de honestate n̄ de nēcitare. Nā neq; decretales allega re aliqd d̄ cūt de h̄i oblatōe. nec illi ec clesie p hoc ē acq̄sitū aliqd ius: vt in c. se. 4. In voto autē abstīctie h̄nda ē rō asperitat̄ et alioz q̄ in voto p̄phen sa fuerunt. Idē de affluētia uouētis. ex eo. c. p. Unde cuidā comiti q̄ uouissz q̄ singulis feriis feriis i pane et aq̄ ieiūa ret. nō sufficēt p mutatiōe cōstruē vnū altare. et allegat hic Ray. ex eo. ppendi mus. Que decretal non ē in moderna cōpilatiōe. s̄z i pōi q̄ currebat eo tēpe q̄ Ray. sūmā cōposuit. vt dictū ē. s̄. nouici us. 5. 3. **A** . Predictis cū Ray. cō. 1. ho sti. vt in dca. q. 73. **B** .

Ponē q̄ qdam h̄is aliēa icerta vo ut ea in subsidū terre scē. nūq; tale votū pōt ab epō cōmutari? **R** . h̄z Buil. Non credo q̄ sine licentia pape possit ea i alios vsus uertere. **A** . etiam si in grediatur religionem. h̄z eūdē Buil. et in sū. eo. ti. q. 74. **B** .

Utz votū de festando i sabbato sp sit mutādū? **R** . h̄z Buil. Mutari pōt. s̄z

nō ē necesse q̄ mutet. qz licitum ē nisi forte psona suspecta eēt q̄ vellz iudai zare. **A** . Immo v̄r sp mutādū. Nam sabbatū solēnizare. phibemur nisi ali ud festū i eo pcurrat ne iudaizare uide amur. de c̄se. ois. c. p. et c. puenit. Itē q̄a hoc ut plurimū fit ad aliquā supstītio s̄a obseruantia q̄ oio phiberi d̄z. 26. q. 7 non obseruetis. et c. se. **B** .

Votum v̄r. q̄d soluit p ingressuz re ligionis. Et gnālter quidē oē votū siue terre sancte siue aliud cōmu tari pōt in votum religionis et sine ar bitrio supioris. qz illud undubitat me lus est. ex eo. scripture. **A** . Idē i sū. li. p. ti. s. q. 73. fm Ray. et Tho. **B** . S̄z tñ de aliq̄ rege siue ipatore vel alio p potēte q̄ fecisset votū terre sancte ex q̄ pēderet totus exercit⁹. vel etiā de aliq̄ qui uouisset p aliquos ānos esse in tali subsidio cū centū vel mille militibus. et s̄tibus. vbi p̄babilis dubitat vtrum pponderari debeat cōis utilitas vel p uata. credo q̄ papa cōsulendus eēt. **A** . Idē in sū. eo. ti. q. 75. fm Buil. **B** .

Sz qd siqs uouit magnā quatitatē pecūie in subsidū terre sancte. nūq; liberat⁹ est p ingressū religiōis? **R** . h̄z Buil. Quis si uouit ire liberat⁹ sit a la bore eūdi v̄l aliū mittēdi: nō tñ libat⁹ ē q̄ ad pecuniā quā uouit. nec pōt tale votū p aliū q̄ p papā solui vel cōmuta ri. **A** . Idē in sū. eo. ti. q. 76. **B** .

Quid siqs pro p̄e vel m̄se suscepit votū impledū. nūq; liberat⁹ ē per igres sum religiōis? **R** . h̄z Tho. in q̄libz. Ex q̄ igressus sufficit p se. sufficit et p p̄e et m̄se sua. et q̄uis in igressu de hoc nihil intenderit. **A** . potest etiam votū im plere de licentia prelati. scdm eundez Tho. et in sū. eo. ti. q. 79. **B** .

Quid si quis uouit magnam elyaz dare paupib⁹ in gnāl. vel etiam i spālī aut q̄ cōstruēt monasteriū. nūq; libe ratur p igressū religiōis? **R** . fm Buil. Si ex tali pmissiōe n̄ voto acq̄sita eēt actio alicui v̄l aliqb⁹: qz forte donauit

vel pmisit eis. non liberat nisi de con-
sensu illoz. Secus e si nulla est acq̃sita
actio. qz nulli donauit nec pmisit nec
se obligauit aliquibz. s3 tñ deo. qz tunc
liberat p ingressuz. A. si intendat illd
mun? votu i hoc mai? omutare s3 eun
de Huil. vt in su. eo. ti. q. 80. Et vñ hoc i
tendẽ nisi dñi itēdat. vt pōt colligi ex
dictis Tho. z eo. ti. q. 79. z. s. s. p̃rio. B
dñ tñ fiat auctoritate epi. Nō. n. credo
sufficere auctoritatē pp̃iaz. Sufficit
ē lnia abbatis. vt in se. s. A. Huil. at
vñ dicẽ q in hoc nō sufficiat lnia abba-
tis. vt in dcā. q. 80. S3 certe i isto cāu nō
vñ necia lnia epi nec abbas s3 Ray. z
Tho. vt i su. eo. ti. q. 73. z. s. in p̃in. hui?
c. z hoc q ad vota tp̃alia. In aliis autē
vñ requiri dispensatio. z qz p̃elatus re-
ligionis possit dispensare. vt dicis in. s.
se. B.

Utr̃ abbas vel p̃latus possit absol-
uere religiosos a votis factis añ ingrel-
sus. R. fm Ray. Ipsa religio in ipso in-
gressu soluit hi? vota. qz soluit iuramē-
tum: vt puta m̃mōiū z hi? ex de regu.
fane. i9. q. 2. due. ex eo. scripture. Et dico
p̃cipue si ipe in ingressu itendebat cō-
mutare. Addit Tho. in q̃libz. qz cū obe-
dientia sit maximū votoz pro oi voto
sufficiētissime recōpensat. Et qz ingre-
diens religionē nihil pōt retinere sibi
p̃p̃e volūtatis. nullū votū. pp̃ia volū-
tate sc̃m retinere o3. s3 id o3 ondere p̃ri-
mōasterii. z se in hoc eius subiicē volū-
tati. A. Tho. clari? dicit sic. qz l3 qui
dā dicant q monach? eo ip̃o qz p̃fessus
ē absoluit ip̃o iure ab oi voto qd fecit
i seculo. tñ qz in hoc nūq̃ vñ exp̃sse scā
disp̃satio nisi i tp̃ali voto. tñ vñ o3:
qz cū obia sit maximū votoz p oi uoto
sufficiētissime recōpensat. Et qz ingre-
diens religionē nihil pōt retinere sibi
p̃p̃e volūtatis. nullū votum pp̃a volū-
tate sc̃m retinere o3. s3 illud o3 p̃fi ostē-
dere monasterii z se in hoc ei? subiicē
volūtati. Uñ nō uideo q ipe sit ip̃o iu-
re ab oi alio uoto absolut? nisi a tp̃ali
puta a pegrinarōibus z sibi. d quo

loquit. c. scripture. S3 voluntate sui su-
perioris pōt oē aliud uotum respuē ut
tenere. nisi sit icōpassibile aliis obfua-
tuis religionis uel caritati fraterne. Itē
Hosti. in dcō. c. scripture. dicit qz tuti?
est qz dispenset. In sua autē sūma dicit
qz si intrando intendebat omutare id
ad qd p̃mo se obligauerat. in nullo re-
manet obligatus. Si hō hoc non inten-
debat recurrat ad abbatem qui secuz
potent dispensare. z sine cuius licentia
hoc non possit exequi. Si tamen talis
p̃mo uotum temporale adimpleret z
postea religionē intraret. tutius facēt.
ar. extra de spon. cōmissum. vt z nota. i
sum. eo. ti. q. 78. Et dicis ingredientē intē-
dere omutare sp̃ qñ dñi nō intēdit. ut
z in p̃cedenti. s. tactū est. B.

Usura p̃o cōiter quid
sit. R. scō3
Ray. Usura est lucruz ex mu-
tuo pacto debitū vel exactuz. A. Lō.
Inno. ex eo. c. p̃. B. Non. n. puto usu-
rā si gratis oblatū gratis accipis. ar. i. 4.
q. 4. vñura. di. is. de eulogis. i. q. 2. sicut.
Uñ. Hof. sic diffinit. Usura ē q̃qd sorti
accedit intentōne p̃cedere vel pacto
A. Nam sola intentio facit usuraz. ex
eo. consuluit. de quo in. s. se. Et dñ lucz
ad dñam interesse. Nā l3 vltra sortem
nō possit accipi lucz tamē interesse sic
puta si unus tener rem meam mala si
de: z dat mibi pignus pro mutuo sibi a
me facto. possum dicte rei fruct? ultra
sortem retinere. qz hoc non ē lucruz s3
iteresse. z iō retinere possum. ex de feu.
c. p̃. z ex eo. c. p̃. z. c. conquestus. Et l3 hec
capla loquant de rebus ecclē. tñ idem
ē z in rebus seculariū vt z nō. glo. i dcō
c. p̃. de usuri. Ex mutuo autē dñ. qz in hoc
tractu pp̃rie omittit vñura. Deut. 15?
ibi. Si audieris uocē dñi dei tui zc. Sa-
cit ē. c. i. 4. q. 3. Itē Luc. 6. Mutuum
date zc. z ex eo. consuluit. Et est mutuum
tractus in quo quis aliquid dat recep-
turus non idēz in numero. s3 tantundē
in genere suo. Et dicis ex eo qz de meo
habet tuum: qz mutuans transfert dñuz

i cum cui mutuat. et fit in rebus que co-
sistunt i numero. pondē vel mēsurā. ut
l. 2. ff. si cer. pe. Et mittit vfa i isto con-
tractu quādo aliqd recipit vltra sortez
nō obstatē qd mutuas suscipiat in se in
aliq casu sortis piculū. ex eo. nauigari
Et licet in mutuo pprie cōmittat vfu-
ra: tñ idem est etiā in aliis contractib⁹ rō-
ne egpollētiē. ut i emptione et venditi-
one ad terminū. videlicet quando ven-
ditur fminus seu tempus. ut in dicto. c.
nauiganti. Et ideo huic diffinitioni vi-
detur addēdum. lucrum ex mutuo vel
egpollēti. Pacto dicitur. quia si aliqd
des sine pacto et gratis non esset vsura
ut et pretactum est. Exactum dicit. ga-
etia; si sine pacto aliquid extorqueat
vsura cōmittitur. quia quicquid acce-
dit sorti vsura ē. i. 4. q. 3. plerique. Et ut
dictum est etiam sola intētiōe vsura
cōmittitur. ex eo. cōsult. Et in predicti-
oibus potest colligi. qd vsura ē lucrum
ex mutuo vel egpollenti pacto vel intē-
tiōe debiti vel exacti. **B**

¶ Utz sola spes lucri faciat vsuram. R.
Sic. ex eo. c. p. 7. c. cōsult. i. 4. q. 3. si fene-
raueris. Qd intelligit h; Bos. qñ princi-
paliter causa mutuandi lponitur in ex-
pectatione lucri vel emolumēti. Alias
si pncipalit moueatur ad mutuanduz
ppter caritatē et tamen credit qd ille re-
tribuet. nō ē vitiosū. ar. 77. dis. in singul
59. dis. si officia. 2. si. di. qd pderit. Lū. n.
quis mutuū dat libalit scire potest de
bitore sibi nālī obligari ad antidota
ex d testa. cū in officio. ff. d peti. here.
h; si lege. c. cōsult. Lon. Inn. et Hosti-
. A. Lon. etiā glo. in. c. cōsult. ex eo. et
nō. i. sū. l. 2. r. 7. q. 1. B. Qñ hō sub spe
recipiēdi mutuat pecūia; pcpue si al-
t erat mutuatur qd postea etiā gra-
tis accipit vsura ē siue sit pecunia vel
alia res. et siue consistat in dādo siue in
faciendo aliquid. i. 4. q. 3. c. p. 2. 3. A.
hic gratia accipe intelligit. i. sine vlla ex-
actiōe fm eundez Ray. et i dca. q. i. non
tñ cū liba volūtate ccedēt. al nō rene-
ret ad restōne; licet intētiō recipientis

fuisse vitiosa. qz in concedendo magi
attendenda est voluntas ccedentis q
accipiētis. i. Insti. de obli. que ex delict.
nas. s. placuit. in fi. ubi videt hoc clare
determinari. vbi dī qd si credat qd rez
sibi cmodatū iuto dñō se contractare
dñō aut uolente id fiat. furtū nō cmit-
tit. Ecce ergo quō manifeste tollitur. ga-
lz voluntas accipientis sit vitiosa. tam
uitiū tollit per uoluntatē domini rei q
nō ē vitiosa. Pro hoc ē facit. qz restō
non debet fieri nisi dānum passio. extra
de regu. iur. peccatū. l. 6. et Leuit. 5. et
Numeri 6. S; hec concedens nō ē pas-
sus aliquod dānum. cū ex mera volun-
tate cōcesserit. ergo sibi non debz fieri
aliqua restō. Lū igit uitiū fuerit i sola i-
tentione: ad purgatōem sufficit sola cō-
tritio. ex de simo. c. fi. Nō ob. l. sed et si. ff.
si cer. pe. ubi dicitur qd si uolui tibi rem
donare. et tu credebas tibi mutuo dari.
nō efficit tua ante cōsumptōem: quia
hec intentio recipientis et concedentis
discordabāt. S; in casu nō non sic. sed
potius cōcordat cū concedēs uelit dare
et recipiēs accipere. Itē nō ob. c. cōsult.
it. ex eo. qz ibi loquitur qñ usura cmit-
tebat non solū pppter spē creditoris. s;
ē pppter non liberam uoluntatem de-
bitoris. iō ibi dat restō. Al secus: ut pz
ex pdictis. Et clare et formalr facit qd
habet sup restō p. s. pti. In dubio autē
nisi aliud saltem ex manifestis dictu-
ris appareat psumit mutuū accipient
ea intentione aliquid dare q mutuū p-
stans mutuauit. ut si ex caritate psum-
tur et ille dedisse ex caritate et libera uo-
luntate. Al secus. nā unusq; psumi-
tur aliquid dare eo mō quo accepit. ff.
mā. l. si hō nō remunerandi. s. idē papi-
nianus. ubi dī qd qñ aliquis rez simpli-
cif ccedit psumitur donare illi q pri-
donauerat sibi. **B**

¶ Utz hō possit p pecunia mutuata
aliquā cmoditatē accipere. R. h; Tho-
scda scde. q. 78. Sicut si aliquis pro pe-
cunia mutuata ul pro quacūq; alia re
que usu consumitur accipit pecuniam

ex pacto expresse uel tacito peccat contra iusticiam. ita et quicumque ex pacto tacito uel expresse accipit quodcumque aliud cuius precium pecunia mensurari possit. si se peccatum incurrit. si tamen si accipiat aliud non quasi exgens nec quasi ex aliquo obligatoe tacita uel expresse sed sicut gratui tum donum. non peccat. quia antequam pecuniam mutuasset licite poterat aliquod donum gratis recipere. nec peioris conditionis effectus per hoc quod mutuauit. Item licitum est per mutuo exigere seu recipere recompensatio nem eorum que pecunia non mensurantur ut puta beniuolentiam et amorem eius cui mutuauit uel aliud huiusmodi. **A**dem in sum. eo. ti. q. 2. **B**

Questio pro pecunia mutuata possit licite peti munus a lingua uel ab obsequio **R**espondeo secundum Thome ubi super. Sicut non licet expectari ut exigi munus a manu pacto tacito uel expresse. ita nec munus a lingua uel ab obsequio. quia utrumque pecunia extimari potest. ut patet in his qui locant operas suas quas manu uel lingua exercent. Si homo munus a lingua uel ab obsequio non quasi ex obligatione rei exhibeat. sed ex beniuolentia que sub extortione pecunie non cadit. tunc hoc accipere. exigere et expectare. **A**dem in sum. eo. ti. q. 7. **B**

Questio an per mutuum accipere usuram? **R**espondeo secundum Thome ubi super. Accipe usuram per pecuniam mutuata est secundum se iustum. quia uendit id quod non est. Ad cuius euidentiam sciendum est quod quidam res sunt quarum usus ipse est consumptio sic uinum consumimus utendo eo ad potum. et panem ad cibum. unde in talibus non oportet seorsum computari usus rei a re ipsa. sed cuiusque conceditur usus ex hoc ipso conceditur res. et propter hoc in talibus per mutuum transferretur dominus. Si ergo homo seorsum venderet uinum. et seorsum usum uini. uenderet eandem rem bis. uel venderet id quod non est. Unde manifeste per iniusticiam peccaret. Et si ratione iniusticie committit quod mutuatur uinum aut triticum petens sibi duas recompensationes. unam quidem restitutionem equalis rei. aliam vero precium usus quod usu

ra dicitur. Quedam sunt quoque usus non ipsius rei consumptio. sicut usus domus est inhabitatio. non autem dissipatio. et ideo in talibus seorsum potest utrumque concedi. puta cum aliquis tradidit alteri dominum domus reservato sibi usu ad aliquod tempus. uel e converso. cum quis concedit alicui usum domus reservato sibi domino. Et propter hoc homo licite potest accipere fructum per usum domus. et preter hoc petere domum commutata sicut patet in conductioe et locatio ne domus. Pecunia autem habet per se et in corpore. et in politico. principaliter est inuenta ad commutationes faciendas. et ita proprius et principalis usus pecunie est ipsius consumptio seu distractio secundum quod in commutatione expenditur. et propter hoc secundum se est illicitum per usum pecunie mutuate accipere precium quod dicitur usura. Et sicut alia iniuste acquisita tenet homo restituere ita pecuniam quam per usuram accepit. Quod autem lex moysayca concessit iudeis accipere usuram a gentibus permixtum fuit ad uitandam maiorem damnum. scilicet ne a iudeis deum colentibus usum acciperent propter auaritiam cui erant dediti. Et addit Augustinus illa acceptio usure a gentibus inter quos iudei habitabant potius erat rei sue recuperatio quam usura. quia illa fraus iudeis tota data fuit a domino. **A**dem in sum. eo. ti. q. 3. Sed saluo meliori iudicio per fate roes efficaces non uidentur. quia cuiuslibet patet quod est in rebus mutabilibus differt usus a rebus. sicut suba ab actu quod exercet in ea. Et si dicatur quod non differt ex eo. quia in ipso usu consumitur suba tota. Respondetur quod hoc consumitur respectu speciei seu individui. non tamen respectu generis. Nam res mutabiles recipiunt functionem in genere suo. si res per se. et hoc est in iure clarum est. quod ita constituit usus in rebus usui consumptibilibus sicut in non consumptibilibus de quibus habetur **R**ica sp. al. ff. de usufructu. ea. re. quod usu. consumitur. Item nec uel efficax alia ratio. scilicet quod pecunia inuenta sit ad commutationes. sed potius emptores faciendas. ff. de contrah. empt. l. i. quia ista ratio non est generalis. Non enim se extendit ad alias res mutabiles et in quibus usus consumitur. sicut et in pecunia

Preterea ista ratio faceret qd p pecunia mutuata nō liceret aliquid. accipere tamen omnes et ipse Tho. tenet contrariū. ut p3 i. §. sc. Unā alii doctores: ut nō. Inno. in Ricca. ex eo. ponit alias rationes. Itē et per Lhry. uidetur alie assignari. sc. di. eiciens. circa mediū. Sed qz talū discussio ē. plura et nō multū necessaria. breuiter dico qd si diligenter spiciatur. ista uidet. pprie rō. qz factū ē caritatem et nālem cognationem est. ut p usu rei momentaneo aut nāliter usufructuoso cum piculo accipientis q̄lis est usus rex mutabilium p̄ciū recipiatur Unā et p̄bus rōne nāli motus dicit in p̄politice. qd usuraria acquisitio pecuniarum est maxie preter nāz. ut et ponit Tho. scda scde. q. 78. arti. p̄. Nec ob. si accipies mutuū lucretur ex pecunia mutuata. qz tale lucrum potius attribuitur industrie p̄sone q̄ pecunie. ar. l. 3. ff. ad l. falci. S3 summa oīum rōnū ē qz deus sic uoluit et usuras detestatus ē in ueteri et nouo testō. ex eo. sup. eo. et iō alia rōez querē nō expedit multū. Nā Ro. xi. d̄. O altitudo diuitiarū etc. Ad qd ēt facit. ff. d̄ legi. l. non oīum. et l. iō. B. S3 ad hec rōdent iudei dicentes qd nō pmisit deus usuras ppter illos: s3 ppter alias gentes. De illis enīz mādauerat. qd nec seruaretur in uita. Jō solutō Tho. melior uidetur.

¶ Utz procedē pecuniaz signatā ad ostēstationē uel ad ponēdū pignori sit ufa. R. fm Tho. ubi. s. Talem usum pecunie licite q̄s uēdere posset. sicut hō licite uendit usū uasoz argēteoz. qz retinet sibi dñiū. Idē host. et habet. ff. cōmodati. l. 3. §. p̄st. et l. se. A. Idē etia3 nōt. glo. i. c. conquestus. extra eo. et idēz nōtur i sum. eo. ti. q. 4. B.

¶ Quō aliqui conati sūt pbare qd vsura nō ēēt peccatū. R. Dicebant qdam sic. Cum creditor mutuatur pecuniā suā debitor obligat ei ad recōpensandū ex de testa. cum in officiis. Ergo et hanc obligationē pōt creditor deducere in pactū uel saltē sperare ei effectū. S3

sciendū qd quicūqz hoc p̄tinacit tenet ēēt hereticus. ut i cle. ex graui. ex eo. Ad illud hō quod i hñū obucit. dicendū ē Tho. scda scde. q. 78. qd ille qui accipit mutuū ex debito iusticie non tenet ad pl̄ recōpensandū q̄ mutuo acceperit. A. s3 solū obligat in quantum omode pōt ex quadā nāli egrate que non pōt deduci in pactū. nec ēt principalis spari ar. ex de sumo. tua nos. B. Unā ē iusticia ē si ad plus reddēdū obliget.

¶ Utz mittat usuraz q sub eo pacto mutuatur: ut ille sibi remutuet. R. fm Tho. ubi. s. Pro pecunia mutuata nihil exigendum vel expectandū est. nisi si beniuolentie affectus q̄sub extiminatione pecunie non cadit. Ex illo autē potest procedē spontanea mutuatō. Re pugnat autē ei obligatio ad mutuū faciendū in postez: qz ēt talis obligatio pecunia extimari posset. et iō licitū ē qd mutuati vnū simul mutuetur aliud. s3 non ē obligare debitore ad mutuū in postez faciendū. Idē nō. i. 4. q. 3. si feneraueris. in glo. Lon. hosti. A. Lon. et Buil. et Hof. ut in sū. eo. ti. q. 22. B. Quid si dñi molendinoz mutuunt pistoribus ita qd molant solū in eo3 molendinis? R. fm Buil. Usurā mittūt. Accipiūt. n. vltra sorte aliqd qd constitit i faciēdo. et auferunt debitoribus libertatē molēdi ubi uoluerit. Si tamē ip̄i debitores ppter hoc non sunt dānificati. nō tenent illi dño ad restōnem aliquā nisi quatenus extimari debēt libertas molēdi ubi uolebat p̄satis circūstantiis laboris et expēsoz. A. Talis libertas pro nihilo extimanda v̄t q̄tū ad restōnem qñ ex ei adēptione nullū securū ē dāni. in cuius recōpensatōez restitutio faciēda ē. ex de iur. c. fi. Puto ēt in hoc cāu. qd si mutuū accipies non dānificet nec possit dānificari nō omittat vfa. cuius ēt pro mutuo possit aliqd recipi seu exigi quod nō mēsuratur pecunia. ut. s. §. 2. Et hoc casu vel sibi qd accipit pecunia nō mēsurat. nec ex parte mutuū recipiēt cū i nullo dānificet

nec ex parte mutuantis cuius nihil plus recipiat quam quod ex locatio rei seu operis suarum mereatur. Et multo minus usura committitur si mutuum accipiens non damificetur nec obligetur ad molendum vel fidei. sed solum accipiat mutuum retinendum quod ad molendum mutuantem moluerit propter predictas rationes. et quia mutuantis potest tempus sui mutui limitare. ff. si cer. pe. l. unum. Alii innumerabili multitudo est usuraria cum fidei hodie non possint sine mutuo locari. Immo hoc casum videtur potius guardi conditio mutuantis quam recipientis si diligenter inspicias.

Quid de creditoribus qui termino veniente solutionis nolunt concedere prorogationem finium nisi data sibi pecunia vel alio expellatur? **R.** Tales etiam si non expresse exigant usuram sunt. ex eo. consilium.

Sed quid est usura si quis dederit. x. vel nas panem pro aliis. x. vel nris i futuro datus? **R.** sed. Quil. Ueri? iste dicitur? est permutatio quam mutui. et id non cadit usura hic. **A.** quia finem eundem. Quil. i mutuo mensura restringitur ad modios et lagenas et alia vaforum genera quod mensurari solent ligda et gna. ut in su. eo. ti. q. 13. vbi et non. quod h. d. **B.** posset tamen fieri in fraudem usurarum vide hunc casum hic. i. diffusius. §. 2. qui incipit. nunquid committitur. **A.** Et ibi per quod tunc hoc dicitur fieri in fraudem usurarum quod dās apponit conditiones ex quibus segregatur aliqua melioratio. **B.**

Utrius usurarii sint infames? **R.** Secundum leges distinguendum est quod aut quis est ita usurarius quod exercet improbum fenorem. quod post finem etiam de usurario lucro puentum computat et petit usuras. aut etiam si exercet usuram ceteris modis. quod in capite anni usura adeque sorti. et isti tales infames sunt. 3. q. 7. infames. i. fi. l. ex q. cau. i. fa. i. rro. l. improbum. **A.** In hac lege non solum dicitur de usis usurarum et usura ceteris modis sed et de omni improbo et illegitimo fenore. ut ibi per glo. Et hodie omnis modus est illegitimus. ut i. §. qd de legibus. Et sic hodie etiam iure civili omnis usurarius est infamis quod dicitur de Bar. in. d. l. improbum. et dñs

An. de bu. i. c. Raynuti. ex de testamento. et per hoc fuisse determinatum quod si frater meus institueret usurarium heredem ego possum rupte testem per querelam iofficiosi. l. de ioffi. testa. l. frater. et quod sic de facto consuluit et obtinuit. **B.** Sed finem iura canonica in quibus usura committitur perit mortale et incurrunt infamia. 6. q. 1. infames. maxime si publici sunt usurarii. Nam et testamenta eorum ipso iure sunt irrita. ex eo. §. q. l. 6. **A.** Et ibi per quod hoc est verum nisi dederint satisfactionem seu cautionem sed foris ibi positam. **B.**

Utrius dona et elyne licite possint recipi ab usurario data? **R.** finem Ul. Sic nisi propter hoc efficiatur non soluendo. Nam quod tunc reciperet ab eis teneretur eis restituere vel illis a quibus ipsi acceperunt. Secus itaque si habet alia propter usuras. et per hoc non efficiunt non soluendo. **A.** Dic quod ab usurario manifesto penitus non possunt recipi oblationes. Item nec res quas dominum non transferunt in usurarium possunt recipi ab usurario manifesto: siue non manifeste. de quod in se. §. dicitur. Item nec aliquid recipi potest in fraudem creditorum. de quo §. restituitur. §. 13. in additio. h. ite nullus? **B.**

Utrius in usura transferatur dominium? **R.** finem Ul. Sic. cum et ois voluntaria datio faciat transferre dominium. Nam usure dant voluntate conditionata. si quis potest vult aliquid ultra sortem dare quam mutuum non accipere. Lon. glo. 14. q. 4. si quis usura. **A.** Ideo in sum. eo. ti. q. 15. Sed quod super isto puncto pendet intellectus ad cognoscendum utrum et qui recipiens rem ab usurario teneatur ad restitutionem. sciendum quod super isto puncto sunt varie opiniones. Alii namque tenent quod recipiens rem ex usura acquisitam ab usurario ois teneatur ad restitutionem. Et hoc videtur tenere dominus Laurentius de floridia in suo tractatu de usuris pre. 2. q. 59. §. opi. host. i. su. de pe. et re. dicens quod filii non habent nisi dominum usurum vel si habent respectu acquisitorum ex usurum et et uxores non possunt recipere alimenta de bonis paternis vel mariti. sicut nec de rebus raptis nisi in casu extreme necessitatis. Hoc idem tenent nonnulli theologi dicentes

qd dñiū rex ex uſa acceptaz n̄ trāſſert
 i uſurariū p.c. ſigs uſurā. i. 4. q. 4. vbi
 dñ. Sigs uſurā accipit rapinā fac. z p.c.
 qd dicā ea. q. z cā. vbi dñ Aug⁹ q rece
 ptū ex uſurj male vtiqz poſſidet. z vel
 lē q reſtituēt. Et qd male poſſidet alic
 nū ē. Idē vñ ſentire glo. Ber. z Inno. i.
 .c. cū tu. ad ſi. ex de uſurj. vbi vidēt po
 nē caſū qñ ex pecūia uſuraria res emi
 tur inſ alios ſpāles i qb⁹ res ēpta ex pe
 cūia aliena efficiſ illi⁹ cui⁹ erat pecūia
 z ſic inuūit q pecūia uſuraria ſit aliēa
 z n̄ vſariū. Et i illa opione ē Ala. vt dic
 ber. i. d. c. cū tu. Itē p hac ex d vſiſ. c. qz
 fere. vbi accipiēs oblatiōes ab vſariis
 cogit reſtituē. S; in ōziuz fac. qz valde
 dignū ē vt res volūtate dñoz trāſſerā
 tur i aliū. i Inſti. de re. diui. §. p traditio
 nē. ē vt p volūtate nō liberā. qz volūtas
 coacta uolūtate ē. ff. qd me. cā. l. ſi mlier
 §. p. l. z hoc. f. q trāſſerā dñiuz i uſura
 riū vñ tenē gl. i. d. c. ſigs uſurā. Et Inno.
 i. c. michael. ex eo. vbi dicit q uſurari⁹
 vñ ei⁹ bēs nō tenet ex delicto. ſ; ex con
 tractu dñiōe idebiti. vel ſine cā. qñ nō
 debitū accepit. vñ ſi cā. z ſic pſuppōit
 trāſſatū dñiuz: qz ois dñiō ē pſonalis
 actio. z nō dat p re ppa niſi dñiū. ſed
 tñ p re n̄ ſua ſ; ſibi debita. l. ſi in ſi. ff.
 uſufr. quēadmo. cā. Itē fac qd pſar⁹
 dñs Lau. tenet i dñō tractatu. q. 72. vbi
 dicit ſ; opionē Federici q filia dotata
 a pſe uſurario nō tenet ad reſtōem. ē
 ſi alia bona pſis nō ſufficiāt. Qd pōt i
 telligi vñ qñ filia ſuēt dotata ex aliis
 q ex acqſit p uſurā. z eo tpe q pſerat
 ſoluēdo. vt ex iſra dicēdis colligi poſſit
 Itē q trāſſerā dñiuz tenz Ul. vt i ſi.
 dñ. q. 15. Ad ōzia pōt dici. Et p ad dictū
 Inno. i. c. cū tu. q ibi n̄ loq affirmādo
 ſ; opiones recitādo. Et ad dictuz. c. ſigs
 uſurā. pōt dici q ibi vocat rapina non
 ppe ſ; qdā largo genē loquēdi. qñ ois
 mala acceptio dicat rapina: vt ibi vñ
 glo. z ſentit Inno. i. d. c. michael. vbi dic
 ad rē uſurariā dari actōem non ex deli
 cto: ſ; ex contractu. z ſic nō eſt ppe rapia.
 Et eodem mō pōt dici ad. c. qd dicā. f. q

ibi qdā largo mō dñ alienuz p eo q q
 male vtiſ. ſicut z dans elynaz alienum
 tollē aſſerit. 47. diſ. ſicut hi. Et ad glo.
 Ber. z Ala. i. dñ. c. cū tu. pōt dici q nul
 lo iure pbat. imo eā reprobat dñs An.
 de bu. ibidē ſm Jo. an. in. c. qz de uſu
 ris. l. 1. 6. l. 3. forte Jo. an. aliſ ibi poſuerit
 ſ; pma vñ magi iuri adherere. Et ad. c.
 qz fere. pōt dici. qz ibi ē ſpāle i oblatiōi
 b⁹ vt nō poſſint accipi. non qz uſurarii
 nō poſſint alienare. ſ; vt id in eoz vitu
 periu cedat. ſic z i ſi. l. 3. qz ſit diſſidens
 in populo. i. faciēs diſcordias. pōt taſſi
 res ſuas alienare. ſ; nō oblatiōes facē
 90. di. oblatiōes. Et hec itelligenda vñ
 dent de oblatiōib⁹ ad ſacrificiū ſeu ad
 altare ob reuerētiā ſacorduz z pſ ſcā
 dalū vitādū. vt in ſiſi ponit Tho. ſecū
 da ſcōe. q. 32 arti. 7. de acqſito p mere
 triciū. dicēs q inde pōt fieri elyna ſ; i
 oblatio ad altare vel ſacrificiū ſ; illud
 Deut. 23. Non offeres mercedē pſtibu
 li. Un ſcōa opio fuit eoz q l. 3 n̄ negarēt
 dñiuz regulariſ i uſurariū trāſſerri. tñ
 dixerūt oēs res uſurarii obligatas ad
 reſtitutionē uſuraz. Et iō qñcūqz ef
 ficiat nō ſoluēdo. recipiēs res ab eis
 ad reſtōem tenent. z q res uſurarii ſic
 obligent. tenēt p. c. cū tu. ex eo. Et b⁹ te
 net glo. i. c. tua nos. ex eo. quā mlti doc.
 canonifte tenēt. vt ibi refert dñs An. d
 bu. S; certe dictū. c. cū tu. nō loquit ni
 ſi de poſſeſſiōib⁹ ex uſura acqſitis. z iō
 vt refert dñs An. in dñ. c. tua nos. Ho
 ſti. magis placet q ille tñ res ſint obli
 gate q pceſſerit ex uſurj z ſic ſaltē pro
 illis teneant recipiēs ad reſtōnez in
 different qñ pncipales efficiunt nō ſol
 uēdo. Et hec ē tertia opio. p q facit q
 res tradite cū nō libera voluntate dñi
 trāſeūt adeo affecte: vt nō ſolū ille cui
 tradite ſunt: ſ; ēt ali⁹ ad quē pueniūt
 teneat ad reſtōem. l. metū. §. cū aut. ff.
 qd met⁹ cā. Itē qz abſurdū ē plus iuri
 habere in re ſucceſſorē etiā ſingularēz
 q habuerit ille a q hūit. ff. de reg. iur. l.
 aliud. §. abſurdū. vbi ponit exemplum
 inſ legatariū z teſtatorē: vt nō habeat

plus iuris legatari? q̄ habuerit testa
tor. Item p hoc qz sp res transit cū cō
ditione sua. ff. de acqui. re. do. l. traditio
z de extrahē. emp. l. alienatio. S; condi
tō rei ex vsuris acq̄sire ē talis qz nō po
test remanere apud vsurariū. ergo nec
apud eū q habuit ab vsurario. Item p
hoc qz nō est equū aliquē sentire cōmo
dū ex aliēo dolo. ff. de eo p quē fac. erit.
l. si. in pñ. Itē q̄rto loco alii: vt Hof. i. d.
.c. cum tu. tenet. z qz dñum trāsseraf. z
qz res vsurarii nō sint obligate rep̄hen
dens Hof. Ala. qz hoc tenuit z subdens
qz ille ad quē tales res puenerint ad re
stitutionē nō tenet. nisi hūerit ex cā lu
cratiua. z eo cāu qz vsurari? non sit sol
uēdo. Et idēz videt nōzi in sū. in dcā. q.
i5. Sed Immo. in dcō. c. cu; tu. refert opi
niones aliquoz distinguētuz. inf titu
lū onerosū z lucratiū z alioz dicentiū
nō debere distingui. Dñs xō Anto. i eo
c. cū tu. circa fi. tenet qz dicte res vsura
rii nō sunt affecte nec obligate. z idem
tenet in dicto. c. tua nos. vbi etiam dic
qz quicunqz dicant dñum dicāt qz nul
lo iure pbat. z obligatio nō d; poni a
iure nō introducta. ff. de puari. l. 3. §. fi.
z hoc vey vñ. nō ob. qz dictuz est rē neri
affectā qñ datur non libera voluntate
p. §. cū aut. qz ibi loquit qñ libertas tol
lit p metū. h xō per cōmodū qd recipi
ens optat. z inf hec magna dñia est. z iō
cū non sit eadē rō stamus regule: vt n̄
nascat obligatō nisi inquātū iure caue
atur. Itē nō ob. qz dictū ē nō debē ma
ius ius trāsire ad successorē qz fuerit
apd auctore siue dātes. qz hoc ē vey re
spectu qualitatis ipius rei adherentis
puta qñ ē aliena vt alteri obligata. Se
cus qñ qualitas cernit psonaz. qz pso
nalis actio nō sequit fundū siue rē. Un̄
si vn? vendidit rē vni: licz ipse hēat ne
cesse illaz tradē. qz uendidit. tñ ille cui
postea ipse tradiderit nō necessitat ad
istud. L. de rei ven. l. quotiēs. ubi dñ qz
figs vendidit rē duob? ille ē iure poti
or cui p̄us tradita est. tñ alteri vēditōz
ad intereē remanet obligatus. Itē nō

ob. c. cum tu. ex de vsuris. vbi dñ qz pze
dia empta ex usura debēt vendi vt pe
cunia restituat creditoribus a quibus
usura accepta est. Ex quo tex. fudari vñ
denf illi q dicūt huiusmōi res fore obli
gatas. qz vt ibi dicit dñs Anto. de bu. z
fuit et de mēte Jo. an. in. c. q̄q. eo. ti. li.
6? ille tex. hoc non pbat. Nam ibi dñ qz
vsurarii restituant si pñt. z si nō pñt vē
dant possessiones ex usura acq̄sire ad
restōez faciendā z sic nō hñt necesse res
illas vendē nisi qñ aliē non pñt satisfi
cere. Propterea ibi nō dñ qz hñt posses
siones essent apud aliquē singularem
successorē: s; poti? apud ipsos vsurari
os vel eoz heredes. Et nō mīz si qñ nō
pōt aliē satisfieri cogunt res illas vēde
re qz idē eēt etiā de reb? ex usura nō ac
quisit? cū debitor hēat necesse satisfi
cere de oibus bonis suis. Lerte si bñ ar
tendat. ibi dñū pbat. Nā si ille posses
siones fuissent obligate qualif fuisset
necesse illas vendi cum ipe potuissent
peti? Immo nec potuisset licite aliena
ri cū res transeat cum onere suo vt pze
ostensuz ē. Et sic maluz cōsiliū dedisset
ibi papa. Et sic ex p̄cedis p; qz dñum
regularit trāssert in vsurariū. z qz nul
le res ipius sunt obligate p vsuraz re
stitutionē. s; personat tñ actio opetit d
ipz. S; ad clariore p̄dcōz itelligetiā di
stinguēdū ē. qz aut res habite ex usury
sūt q̄sire p pactū legi cōmissorie. i. qz ni
si soluat debitū ifra certū tēp? pign? p
dat: aut nō. Primo cāu nō trāssert do
miniū. qz hoc pactuz reprobat i pigno
re. L. de pac. pig. l. fi. z iō ex eo n̄ pōt trās
ferri dñiū. qz qñ aliqd phibet. z oē il
lud qd venit ex eo uel ob id. l. nō dubiū
L. de legi. Un̄ accipiēs res hñt sp ad re
stōez tenet. cū rē alienā accipiat. Et hō
cāu obrinet opio pma. 2? cāu qñ res nō
sunt q̄sire p pactū legi cōmissorie. si usu
rari? est soluendo. nullaten? ad restōez
tenet qui ab eo rem accepit. etiā titulo
lucratiō. vt in sum. dicta. q. i5. Fallit hō
in oblationibus manifestoz usurarioz
vt p̄ostensuz est per. c. qz fere. ex eo.

Si hō usurarius nō ē soluēdo: tūc qui
hūit ab eo rē titulo lucratio eo tēpe q̄
iā nō erat soluēdo: oīo v̄f teneri ad re
stitutōem. S; si eo tpe q̄ accepit vsura
ri⁹ erat soluēdo nō videt teneri. licz po
stea sit fact⁹ nō soluendo. nisi forte q̄s
accepisset acq̄sitū ex vsura. tunc. n. q̄n
cūq; vsurari⁹ efficiatur nō soluēdo tal⁹
obligat ad restōez. Si hō q̄s habuit rē
titulo oneroso. tunc si aliqd̄ recepit sci
enter i fraudē creditor. i. q̄ p hoc debi
tor efficiatur minus potēs ad soluēdū
vel magis habilis ad fugiendū. tenet
ad restōem. al⁹ nō. Et hec oīa p̄st̄ colli
gi. s. restitutio p̄. s. 13. i additione. h. itē
nullus. Et ex his diligēt̄ intuens pōt
agnoscē q̄lī familia vsurari v̄l vxor.
seu filii. z quicūq; alii ab eo aliqd̄ acci
piēt̄ ad restōem teneant. **B.**

Pone q̄ laic⁹ tenet iniuste aliquaz
possessionē eccl̄ie z ipignorat ip̄az pos
sessionē rectori eccl̄ie ipsius. nūquid
iste rector poterit recipere fructus illius
possessionis vltra sortē? **R.** scd̄ Ray.
Sic naz z cleric⁹ in hoc casu nō recipit
vsurā. s; recipit qd̄ sibi debet. ex eo. c. p̄
i fi. Qd̄ aut̄ dicit Ray. q̄ in ipsa decre
tali dī q̄ hoc fit ut res d̄ manu laici re
dimat. q̄uis bñ dictū sit. tñ eodē modo
q̄libz laic⁹ posset recipere fruct⁹ sue rei
seu ali⁹ q̄ iniuste teneret eā piguoraz
sibi. vt nō. in dicto. c. p̄. **A.** . i. in glo. z p̄
Ul. i sum. eo. ti. q. 16. **B.** Al⁹ hō fruct⁹
pignori z ēt vsus in sortē c̄putari dēt.
vt. s. pignus. s. 7. **A.** . Lon. p̄dcis. Ho
st. z Ul. vt in dicta. q. 16. **B.**

Ut vsure possint peti q̄si interesse
R. fm Ray. Sic. vt si fideiussor soluit
vsuras creditori pōt eas repetere a de
bitore. qz non sunt vsure s; interesse. i.
non ē lucrum s; vitatio dāni. **A.** Idē
i dicta. q. 16. fm Ray. Host. z Inn. S;
aduertendū q̄ interesse non soluz cōfi
derat etiā in hoc circa dānuz emergēs
s; ēt circa lucz cessans. fm dñm An. de
bu. in c. salubrit. ex eo. de q̄ lati. s. resti
tutio p̄. s. 4. in scda additōe. Et de hoc
ē dī ad fi. h. s. ibi. z adde zc. **B.** De

hoc cāu Tho. secūda scd̄e. q. 78. dicit sic
Ille q̄ mutuū dat pōt absq; peccato in
pactū d̄ educē euz eo q̄ mutuū accipit
recōpensatōem dāni p̄ quod subtrahit
sibi aliqd̄ qd̄ d̄ h̄re. hoc enim nō ē ven
dere vsuz pecūie s; dānu vitare. Et po
test eē q̄ accipiens mutuū mat⁹ dānu;
euitet q̄ dāns incurrat. Un̄ accipiens
mutuū cum sua vtilitate dānu alii⁹
recōpensat. Recōpensatōem hō oīi dā
ni qd̄ cōsiderat ex hoc q̄ de pecunia nō
lucrat nō pōt in pactū deducē: qz non
d̄ vendere qd̄ nondū habz. z pōt ipedi
ri multip̄r ab habendo. hec Tho. **A.**
Hoc v̄z ut fiat pactuz de lucro certo
p̄ incerto. al⁹ bñ potest peti interesse: z
consequent̄ in pactū deduci interesse
lucri cessantis. ut tactuz est z h̄ segtur.
B. Et adde qd̄ idē Tho. dicit scda se
cūde. q. 62. q̄ ille qui detinet pecuniaz
alteri⁹ uidet eū dānificare ipediendo
ne adipiscat qd̄ erat in uia h̄ndi. z tale
dānu nō oī ex eā recōpensare. tenet tñ
aliquā recōpensatōem facē s; cōditōez
p̄sonaz z negocior. **A.** . i. s; arbitriuz
boni viri. ut colligit in loci de q̄b⁹ segt̄
B. Et circa hūc casuz facit qd̄ dī. i. s.
26. qui incipit. s; nunquid est usura. et
hic. l. post tres. s.

Pone qdā gener h̄z recipere dotē a
soccro. mō socer dat ei i pign⁹ aliq̄s pos
sessiones de quib⁹ gener p̄cipit fruct⁹.
Querit utz possit sine usura. uel tene
atur fruct⁹ c̄putare i sortē? **R.** Quan
do marit⁹ sustinet onera m̄rimonii nō
tenet c̄putare fruct⁹ in sortē. al⁹ sic. ex
eo. salubrit. z. ff. de doli excep. l. p̄. **A.**
Et oī q̄ ista onera sint certa. scdm̄ dñz
An. de bu. in. d. c. salubrit z sic non pote
rūt fruct⁹ retineri cū sorte vltra idubi
tatā onez q̄ritatē. Itē oī q̄ fruct⁹ sub
iciat̄ fortune. Un̄ si gener p̄ dote soluē
da certo die recipit cautidēz z p̄missio
nē cū pacto q̄ interi certa q̄ritas solui
debeat p̄ onerib⁹ m̄rimonii supportā
dis. talis cōuentio illicita ē z usuraria. n̄
obstāte dcō. c. salubrit. qz ibi dī q̄ p̄ pi
gnore data ē possessio. s; in cāu p̄posito

aliud ē. Nā possibile ē q̄ ex possēsiōe
cui fructus submissi sūt fortune nullos
hēbit fructus. z sic nō hz. ita certū cmo
lūmētū sicut i casu pposito. fm̄ Host.
z Jo. an. z nōt dñs Ant. i ocō. c. salubrit.
Itē q̄ dos sit pmissa sūpt. Nā si ge
ner pacisceretur d̄ recipienda dote ad
certū terminū. z iteri pperet fructus.
dicti fructus cōputarent in sortē. q̄a int
esse nō pōt deberi ante moram q̄ n̄ pōt
adeē durāte fūmo scdm̄ dñm̄ Anto. i
loco vbi s̄. Et addit. Idē dico i re pigno
rata cuius fructus sūt certi. q̄a forte illa
res ē locata ad affictū vel pēsiōē. vel
talis res ē domus quā gener locat z re
cidit pēsiōē. s. q̄ oēs istos fructus re
net gener cōputare in sortē. Et sic igt
dico hoc. c. itelligēdū q̄n dos fuisset sim
pliciter pmissa. postea cū nō solueretur
ad cautelā genero sit pignozata posses
sio. ut si dicat gener. Ego sustineo one
ra m̄fimonii. da dote. z socer dicit. non
possū. tunc si gener dicat. salrē sustine
as onera m̄fimonii. isto cāu pōt gener
dictos fructus p̄ infesse recipe. dū tñ
onera m̄fimonii certa sint. z sic itellige
istā materiā. hec ille. B.

Pone q̄ gener dictā possēsiōē cū
ol iure qd̄ ibi hz dedit alteri recepta
ab eo sūma q̄ sibi p̄ dote debebat: nun
qd̄ potest ille lucrificare fructus pce
ptos sicut potēat gener. R. s̄. Huil. Si
gener aio donādi trāsserat totū ius qd̄
habebat i pignozē. z hoc facit nō pp̄
pecuniā quā recipit ab eo. s̄. q̄a dicitur
vel amicus eius ē. z ille amicus nō ut
lucres fructus mutuat pecuniā. s̄. pp̄
caritatē aut grām. absq̄ piculo vsure
pōt fructus lucrificare. al nō. A. q̄a
nō est iste dētus pp̄rie mutuū. nisi sit
uentū q̄ gener teneat numerāri red
dere pecuniā si voluerit ille repetē. in
quo casu vsura eēt si ille vellerit lucrifi
facere fructus s̄. eūdē Huil. z i sū. eo. ti
q. 17. B.

Quid si post moriē viri heredes ei
obligant vxori possēsiōē p̄ dote. nū
quid fructus cōputabuntur in sortem

R. fm̄ Hosti. Dicas q̄ sic ff. de solu. ti
tia. Idem Imo. Sit ergo cauta m̄l̄er
ut nō recipiat rē in obligatiōē. s̄. v̄l fa
ciat eā distrabi. vel recipiat in solutū.
ff. de re iud. a diuo pio. aliogn fructus
extenuabūt sortē. A. Idē in sū. eo. ti.
q. 15. P̄cedis ē con. Jo. an. z dñs Ant.
de hy. in. c. salubrit. c. eo. B.

Utr̄ vsure sint licite rōe more? R.
fm̄ Ray. Sic. utputa debuisti mibi cē
tū. z q̄ in termino nō soluisti oportuit
me accipere pecuniā sub vsuris. tu te
neris mibi restituere illas usuras si sol
ui. vel liberare me ab ip̄a obligatiōe
A. si nō solui s̄. eūdē Ray. z i sū. eo.
ti. q. 16. B. c. de fideiuf. pūit. z. c. cō
stitut. tunc n. petunt q̄n interesse. v̄l i
p̄cedēti. s. 16. dictū est. qui incipit. v̄l
vsure possint peti. Et hoc licet. 14. q. 4.
qm̄. z idē nō. ibi. z. 12. q. 2. siquis de cleri
cis. Idē Hosti. A. Lon. etiam Hof. v̄l
in ocā. q. 16. q̄ isto casu non sunt vsure
ex parte perentis: s̄. v̄l interesse. cum
agat de dāno vitando. B.

Nunqd̄ omittit vsura q̄n absolute
credit pecunia p̄ sūm pecunia. v̄l res p̄
re v̄l granū p̄ grano z h̄? R. s̄. Huil.
Si h̄sile ē q̄ pecunia vel argētū vel
alia res erunt cariora tpe redditiōis
q̄ sunt nunc tpe datōis: z creditor illā
pecuniā nō erat seruaturus vsq̄ ad rē
pus illud. vsura ē. Si h̄o erat seruatu
rus. v̄l sic seruādo lucrare. distingue:
q̄ si creditor aufert debitori libertatē
soluēdi quicūq̄ velit. vsura est: q̄ p̄e
sumit q̄ iō crediderit v̄l debitorē one
raret piculo. z se exoneraret. s̄. si conce
dat v̄l reddat q̄n velit. nulla vsura est
A. Si tñ corrupta intentione hoc faci
at v̄l se exoneret a piculo seruādi. pec
cat nō tñ credo euz teneri ad restituē
dū lucz. s̄. hoc esset ei cōsulendum i pe
nitētia. vel q̄ daret paupib̄ fm̄ eūdē
Huil. z i sū. eo. ti. q. 19. B. Sitr̄ nō est
vsura q̄n h̄sile dubitat v̄l rū argentū
vel res alie debeant valere plus v̄l mi
nus. c. eo. nauiganti. A. Lon. Ul. v̄l
i ocā. q. 19. B.

Quid si pena appositā ē in tractu
mutui nūqd pōt peti absq; usura. R.
p. Ray. Si pena fuit a iudice posita p
pter punitiā etumaciā debitoris: qz si
soluit i tūmo cū possz. nō ē usura. ar. 2.
dis. q. q. ff. de iudi. q. aucte. A. Delic
fac. l. i. ff. sigs. vs. di. nō obtēp. Et pōdici
cō. Jin. i. c. ius. e. de pe. z hoc in tō ma
gis obtinet i pena legali. in Auten. 5 g
ppuā. L. de nō nu. pe. z sic non psumēt
pena in fraudē usuraz. Et si iudex pōice
ret qz debitore nō solūēre mutuū post
statutū terminū singul' mēsis' vel an
nis soluat tri. nā hoc nō venit i vilitatē
iudicis. Itē qz psumit iuste factum
id qd fit a iudice. ff. de acq. pū. l. iuste.
z multo min' presumeret ista fraus i
pena posita a lege. Et iō videt licite pe
ri. z multo magis retineri posse pena a
lege seu statuto posita. si forte dicat
qz et etumaciā nō solūēris mutuū seu
aliud debitū singulis mēsis' vel annis
tri soluat. p. pena: maxie si hoc fieret ex
pia cā puta 5 nolentes solūē dotes vel
alia debita miserabilib' psonis: vt pu
illis. minorib' paupib' z siliis. Ad
uertendū tñ qz si dicta pena apponere
tur a iudice de consensu priū deberēt at
tēdi pēcture q in hoc. q. subrogat. ac si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.7

q̄ nō d̄z exigi pena ab eo q̄ p̄misit sol
uere. 4. o. infra terminū sub pena. 7. sol
uit. 33. s̄z debet solū exigi. 7. i. residuum
fortis. Aliq̄ tñ intelligūt illud. c. i. cleri
cis q̄ nō debent inhiare ad ista inhone
sta lucra. vt ibi d̄r. S̄z 7. si intelligat i cle
ricis: tñ 7. in laicis saltē p̄ soluta pte ob
stabit petēti exceptio. vt p̄xime dictū
ē. Item 7. si de iure ciuili pena cōmittē
non obstante iusto impedimento. tam
certū est q̄ p̄pter tale impedimentū
posset peti restitutō in integrū. ff. ex q.
cau. maio. l. i. B.

Quid de eo q̄ occasiōe mutuādi labo
rē subit? R̄. s̄z hosti. Talis i cōp̄sato
nez laboris fruct' pignori vsq̄ ad cōue
niens p̄miū facit suos. aut aliquid pro
labore licite percipit. extra de re. eccle.
non alie. ad nostra. A. Idem in sum.
eo. ti. q. 24. B.

Quid de eo q̄ mutat nauiganti v̄
eunti ad nundinas recepturus aliquid
vltra forte p̄ eo q̄ suscipit in se piculū
i. si pecunias vel merces inde empras
portauerit saluas alias nihil recipiat
de forte? R̄. Sine dubio ē usura. ex eo
nauiganti. quia p̄pter hoc q̄ suscipiat
piculū nō fit licitus octus vsurari. s̄z q̄
possit recipere vltra forte: s̄z tamē for
te posset recipere p̄cium periculi: q̄ si
nihil ēt mutaret ei. 7. ipe veller i se re
cipere piculū nauigantis. vt. f. si p̄dat
merces v̄ pecuniā p̄ p̄missore restau
rabit elcerte iste p̄missor licite ob h̄
posset p̄ciū recipere: 7. eodez mō si mu
tuat dūmō nil plus exigit in fraudem
vsure. A. Hoc etiā videt tenē d̄ns
Laurentius de florētia. S̄z istud videt
exp̄sse d̄ dictuz. c. nauiganti. vbi in isto
cāu dicit adesse vsura ēt si id q̄d recipi
tur ratōne periculi recipiat. ibi. pro eo
q̄ suscipit i se piculū 7c. Itē q̄ si habe
ret respectus ad mutuū nullū fuisset
dubiū. 7. lex sup̄ indubitabili posita fo
ret. quod esse non debet. cum foret sup̄
flua. B.

Sed nunquid ē vsura si dū emerez
vel emere vellē merces. 7. tu ad tuā in

stantiā fecisti me cessare a pte ēptiōis
vt tibi mutuares. 7. ego dico. volo q̄ tu
reddas mihi tātū quātū esse: in tali lo
co habiturus de mercibus si eas illuc
deferrem. recipio tñ in me piculū? A.
i. c̄putato periculo 7. dubio euētu. Nā
cū lucz sit icertū nō pōt poni respectu
ei' interesse certū scōz d̄ns Antonium
de burrio. in. c. salubrit. ex eo. 7. iō non fi
et c̄putatio ex equo. s̄z ex dubio euētu
pensatis circumstantiis taz in hoc casu
q̄ in sequenti. vt. s̄. s̄. is. B. R̄. scōz
Ray. Non ē vsura si recipit inde lucrū
p̄dictū tanq̄ interesse. Lon. hosti. Et si
milit scōz Huil. si volebā emere terras
valentē singulis annis. x. libras. 7. ad in
stantiā tuā cessauit 7. mutuaui tibi hoc
modo q̄ soluas mihi tantum vel tātū
sicut redderet expedite illa terra dedu
ctis sumptib' 7. labore 7. ēt piculo si q̄d
eēt. Lon. hosti. Et vide h̄. s̄. s̄. is. q̄ inci
pit. vrrū vsure possint. 7. s̄. restō p̄. s̄. s̄.
A. Et idem quod in hoc. s̄. nō in sum.
eo. ti. q. 28. 7. q. 30. B.

Quid de his q̄ dāt nunc granū 7. h̄
modi vetus. vt postea recipiant nouū?
R̄. fin Ray. Usurā cōmittunt. q̄ melio
rē rē recipiunt. quod intelligit hosti.
quando aliquis propter hoc facit vt il
lā meliorationem lucratur. ex eo. cōsu
luit. 7. c. in ciuitate. Si h̄o facit ne suuz
frumentuz pereat. 7. inde accipiēti gra
tiaz faciat. non cōmittit vsuram. Sed 7.
tunc sine dubio excusatur quando pre
sumitur q̄ nouum debeat minus vale
re. Secus si presumitur q̄ plus ualeb' t
extra eo. nauiganti. A. Idē in sum.
eo. ti. q. 42. vbi etiā apparet q̄ illud
quod hic in fine dicitur fuit dictū Huil
clarius sic dicent. s̄z q̄ non audet istos
condemnare si ad hoc mutuent ut sub
ueniant proximo dūmodo non aufe
rant ei libertatem liberandi se interz
soluendo veterem. vel si probabiliter
dubitetur vtruz plus vel minus anno
na valitura sit tempore solutionis. S̄z
in hoc cāu dominus Petrus de ancho
rano. in. c. vsurari. extra eo. lib. 6. o.

ostinguit sic. q. aut est verisile q. res
mutuata non erit p̄ciosior tpe solutio
nis. vel de hoc p̄babilis dubitat. z tūc
nullū ē vitium. ex eo nauiganti. Aut ē xi
sile q. erit p̄ciosior. z tunc creditor au
fert libertatem debitori interz se libe
randi. z ē vsura. aut talē libertatē non
aufert. z vsura nō ē. S; si habuit inten
tionē corruptā. vt sic a piculo cōseruan
di se releuaret. peccat. licet non sit vsu
ra. Et hec diffinitō innititur magne eq
tati fm Jo. cal. B.

Quid de legibus illis que p̄mittūt
vsuras? R. s; Ray. z dico breuit q. nō
valēt nec tenent. Et hoc p̄bo multipli
ci. Primo qdēz q. vsure. phibite sunt
auctoritate dei q. sup omnes leges est.
Nā cum par i parē nō bēat iperū. ex
de electi. innotuit. multo min⁹ minor in
maiorē. ergo iperator terren⁹ nō potu
it cedere legē cōtra deum. De hac mā ps.
i. 4. Qui pecuniā suāz nō dedit ad vsu
rā. Et luc. 6. Date mutuū nihil ide spe
rātes. cū multis filijs. z q. sunt cōtra
naturalē iusticiā. q. vendit id qd nō ē
vt. s. an. s. s. dictus est. A. Et ibi lati⁹
i additiōe. B. Un nāliter illicite sūt
s; i ius nāle nulla lex valet. di. s. q. cōtra
morez. z di. 6. s. bis. 32. q. 7. flagitia. 3. q.
z in iure ciuili dicit lex q. sacre leges nō
dedignant sacros canones imitari spā
lit in infirmos. z vsuris: vt dicat. s. lex
s. p̄t. z an p̄t. z habet in Auten. vt cle.
apud ppri. epis. coll. 6. s; scdm canones
nō possunt exigi. ergo nec fm leges. 4. q.
q. dicit iperator se amplecti qtuor cō
cilia vniuersalia adeo vt p ea suis legi
bus derogetur. S; in Niceno concilio
qd est vnū de illis reprobat vsure. di. s.
4. 7. qm. Et sic leges oēs i hac pte abro
gare sūt. Ille tñ q. p̄mittunt vsuras exi
gi rōe iterē vel more stare p̄t si sane
intelligant vt dictū ē. s. s. s. qui incipit
vtz vsure possint. z. s. 19. qui incipit. vtz
vsure sint licite. A. Idem in sum. eo
ri. q. 63. vbi tñ addit fm Al. z Tho. z ho
sti. leges vsuras p̄mittētes nō esse sub
latas; obseruande non sint. Idē aut

qōnem tangit dñs Anto de bu. sup. Ba
ca ex eo z refert Ly. z Ja. d. bella p̄tica
z plures iuristas modernos legū docto
res tenere q. iura ciuilia possunt p̄mit
tere z p̄mittūt vsuras. sicut p; in mltq
rubricis vsur. ff. z. L. z i mult; alijs pti
bus iuris dicunt nō obstare ius diuinū
q. lex humana ex cā pōt distinguē ius
diuinū: vt i. c. q. in eccliaz. ex de consti. z
glo. in l. fi. L. si i ius vel vti. pub. Et licz
multa exempla possent poni sufficiat
vnū. Licet. n. scriptum sit ps. 75. Cloue
te: z reddite dño deo vfo. tñ lex hūana
qñq. ex cā p̄mittit votū nō reddi sed i
aliud mutari. vel in alio redimi: ut p; i
titlo. ex de vo. z voti redēp. p. rotū. Lāz
ho qre iura p̄mittūt vsuras dñt q. est
q. hoies sunt ita paz caritatu: q. nisi
pciperēt ex mutuo lucz. p̄mitterent p
ximū mori ex necessitate. z iō ad euita
tionē maioris mali p̄mittunt vsuras.
q. de duob⁹ malis minus malū est eli
gēdū. 13. di. duo mala. z. c. nerui. z. ff. d. re
gu. iur. l. q. tñs. Dicūt ē non obstare q.
ipator se subicit qtuor dñs int q. est
Nicenū. phibēs vsuras. 4. 7. di. qm. mlt
ti. q. dicunt q. ipator subicit se quo ad
fidē z nō quo ad alia. Item dicunt non
obstare q. ius canonicū. phibz vsuras
q. illud obrinet q. ad clericos. vel eccle
siasticos iurisdictioni subiectos. vel phibz
eo mō q. ius diuinū. Et iō sicut non ob
stat ius diuinū legib⁹ vt dictū ē. ita nec
ius canonicū. Sed aduertendum q. p
dicta sunt exp̄sse cōtra scripturā z vete
ris z noui testamenti. Un ps. 14. dicit.
Qui pecuniā suā nō dedit ad vsuram.
Et Exo. 22. dñs. Si pecuniā mutuo dede
ris poplō meo paup; qui habitat tecū
nō vrgeb eū q. exactor. nec vsuris opp
mes. hec ibi. Et Luc. 6. dñs. Mutuū date
nbl; inde sperātes. qd transferē. ex eo.
cōsuluit. Jo lex bñana nbl; p̄t. q. ve il
li q. dicit factori suo. Jsa. 45. Non ob.
q. lex humana pōt distinguē seu inter
pretari ius diuinū q. illud uerū est. qnā
do ius diuinum obscurum est. vel ibi
cā manifesta ad hoc iducit. Al. seruāē

regularit^r qđ d^r Deut^o 4°. Non addet^r
ad xbu^z qđ ego loquor vob^z. neq^z aufe
retis ex eo. Silt^r vbi lex non distinguit
nec nos debem^z distinguē. l. fi. l. de con
trahē. ep. cū multis aliis. Nec ē hic ali
qua cā ad distinguēdū. q^z ē nālis equi
tas phib^z vsuras. Un^z fm ph^z p^o politi
ce. vsuraria pecunia^z acq^zsitio ē maxie
p^oter nām. p^oterea cā allegata nō est
sufficiēs q^z illā nititur auctas diuina
nō p^o p^ouisione s^z p^o phibitōem z muna
tionē. ut p^z Ero. 22°. Si pecuniā mutuo
zē. ut. s. Et clari^z Deut^o 15°. Si vn^z de fri
bus tuis zē. p^oterea circa ius diuinū
interpretatio pprie spectat ad sedē apo
stolicā: adeo q^z illā nō sequitur osten
dit se iperitū z maluolū z non catholi
cū s^z hēricū. ut ait Hiero. 23. q. i. c. hec ē
fides. Et sedes ap^olica determinat q^z pa
gina vtriusq^z testamēti indistricte dere
statut^r vsuras. vt dicit Alexāder terti^z
in cōilio latera. z ex eo. q^z fere. pp^o qđ
ē idē Alex. i. c. sup^o eo. ex eo. dicit q^z sup^o
h^o nullā dispēsatōē posse fieri p^o hoiez
Un^z in cōcō. sup^o eo. ait. Lū vsurariū cri
mē vtriusq^z pagina testamēti deteste
tur sup^o hoc dispensatōem aliquaz pos
se fieri nō videm^z: q^z cū scriptura sacra
phibeat p^o alterius uita mētiri. multo
magis phibēdus ē q^z ne ēt p^o redimē
da vita captiui vsuraz crimē inuoluat
hec ibi. Ecce quō apte dicit^r p^odcis hic
tex. z format^r tollit cā quaz ipsi allega
bāt iustā faciende distinctionis. videl^z
ut subueniat^r hoium necessitatib^z. qđ
h^o d^r ē de lege diuina valde phibitūz.
z iō nec scōm illā nec s^z aliā posse in h^o
distingui ius diuinū v^ol canonicū. cui q^z
ad for^z ofcie ēt ipator subiect^r ē. 96. dis.
duo sūt. Un^z alii dicūt: ut sup^o dēā Rica
refert dñs Ant. de bu. q^z usura a legib^z
nō pōt p^omutri i mutuo: q^z scriptū ē. Qu
tuū date zē. s^z in aliis cōtractibus sic. ut
L. de rei uxō. ac. l. una. s. exactio. ubi d^r
q^z si pecuniā dotalis nō reddat^r uxori p^o
solutum infimoniu^z infra annū. exinde
soluet^r tertia cētesime p^o usuris. i. omni
anno tertia p^o centū p^o centenario. q^z si

uelint isti dicē q^z in aliis cōtractib^z. q^z
mutui lex diuina non phibeat usuras
z iō lege humana possit p^omutri. S^z h^o
est fallūm q^z idē ē i egpollēti qđ i mu
tuo. ut qñ rōne finimi aliqd pl^o soluit.
ex eo. c. cōsuluit. z. c. fi. z. c. ciuitate. Ideo
Jacob^z de Rane. dicit q^z nullo cāu lex
p^omutrit usurā: nisi cōtra morosū. i. s. illū
q^z cū posset nō soluit tpe quo debebat.
Et hoc xūz est. q^z nō est hoc casu. pprie
usura s^z potius cōtumacie pena. de quo
s. 5. 22° dictū est. Et sic. pprie loquēdo
leges nec p^omuttunt nec p^omutrit possūt
usuras. Un^z glo. in Auren. ad hec. de usū
ris. dicit q^z ipator correat p^o iura nouis
fima oia iura antiqua q^z tractāt de usu
ris. z q^z ex q^z subiecit se cōcilio Niceno
i q^z usure phibent^r ut dictū ē. nō ē hūile
q^z uoluerit aliqd statuere s. illud. L. de
sum. tri. z fide catho. l. 2. vbi mē alia sūt
hec verba. Nuncie fidei dudus a maio
ribus tradite. z diuie religiōis testimo
nio atq^z assertione firmate obseruātia
sp^o mansura teneat^r zē. Nec ob. q^z dica
tur hoc itelligi q^z ad fidē. q^z z ad fidem
p^orinet stare interpretationi ecclie super
scriptura. z itēptata est reiecta oī disti
ctione utroq^z testamēto phiberi. ut ex
p^odcis p^z. z nō tñi se subiecit ipator quo
ad fidē. s^z ēt quo ad oia eccliaistica. z ad
for^z conscie p^otinētia. Un^z dixit q^z nō de
dignant^r leges sacros canones imitari
in Auren. ut cle. apud ppri. ep^ol. ouent
antur p^omutum. s. si xō eccliaisticū. coll. 6.
Et uelit nolit quo ad p^odcā subiectus
est pape. dicto. c. duo sunt. sed diuino iu
ri q^z ad oia. q^z dicit deus. Ego dñs z non
alius. Isa. 45°. Un^z z glo. in dicta Auren.
ad hec. dicit q^z si etiam imperator uo
luisset nō potuisset p^omuttere. quia fu^z
nō pōt s. leges dñi sui. Immo tenentes
q^z aliquo casu usura simplex nō sit pec
catū sūt hērici z ut heretici p^omutē. ut
z tenet dñs Ant. de bu. in p^ofato loco. z
phatur in cle. ex gram. de usuris. B.

Utrum liceat accipere mutum^z sub
usura? B^o s^z Tho. scđa scđe. q. 78. Nō
licet inducere aliquem ad mutuandū

sub usura. Licet tñ ab eo qui paratus
 ē facē z qui exercet usuras mutuū acci
 pere sub usuris ppter aliqd bonū: ut est
 subuētio sue necessitati vlt' alteri. sicut
 ēt lz ei q incidit i latrones manifestare
 bona q hz ad hoc ur nō occidat. q tñ la
 trōes diripiēdo peccāt. Et itelligit Huil
 nō solū de necessitate absoluta: s; ēt d
 necessitate vtilitatis. quā aliqs cōsequi
 tur agendo negociatū sua. s; hac cessante
 puta cū accipere ppter ludū aleē z h
 mōi. tūc h; eū dē accipe ad usuraz ē pec
 carū mortale. A. Idē nō. in sū. eo. ti.
 q. 4. 4. Sed certe non uidet iure pbari
 q p sola cā utilitatis liceat ad usuraz
 accipe cuz plus debeam pōderare dā
 nūspūale pxiū q nūz tpale lucrū. s;
 scādālū. s; vtz tpalia. Nec dictū vel rō
 Tho. se extēdit nisi ad absolutaz neces
 sitatē videlz sine qua nō pōt cōmode fie
 ri. Et addit Inn. i. c. sup. eo. q. necessita
 te imminente extrema d; p q iduci ut g
 tis saltē p mutuū subuēiat idigēti. qd
 si noller induci pōt ut sub usuris saltē
 hoc faciat. z min' malū eligat uidelicet
 usurā poti' q homicidiū. B.
¶ Utz accipe sub usuris p alio sit lici
 tū? R. Si hoc facio i seruitiū usurarii
 ut ipē uel mutuer uellucre teneor: qz
 fautor eius sum. A. Hoc uerū respe
 ctu peccati. Ad restōem aut nō teneor
 nisi faueri usurario i exactōe: vt dicef
 i. usura s. s. p. B. Si hō facio i serui
 tiū accipiētis. tunc p illū modū lz qui
 dñ in pcedēti. s; z maxie si cā mei mitio
 res vsure exigant ab illo.
¶ S; qd si ego rogar' ab illo q vlt ac
 cipere sub usuris fideiubeo siue pmit
 to p ipō ad hoc vt mitiores vsure exi
 ganf. nūqd in hoc cāu possū accipe ali
 qd ab eo? R. n. qz sic essez princeps vfe
 in ea pte quā recipio. Alii s. qz vti fide
 iusione alic' nō est vsus pecunie. sicut
 nec vti pignoratōe. Uñ sicut p pigno
 ratōe rei mee possum aliquid accipe:
 vt. ā. in c. dictū ē. ita vī q possiz reci
 pere p fideiusione. S; pmi tñ tutius
 A. Et hoc uidet veri'. qz accessorium

naturā sequit' pncipalis. extra d. regu
 iur. accessorium. li. 6. Sicut ergo non
 licet p mutuo aliquid accipe. ita nec p
 fideiusione vel obligatōe q succedit
 loco ei'. Uidet. n. pecunia manu breui
 .i. qdā veloci intellectuāli trāfitu mutua
 ta fideiussori z a fideiussore debitori.
 vel ēt sine hoc ipā fideiussio nō est nisi
 ppter mutuū. z sic accedit ad illud. z
 sequit' eius naturā. Nec ob. qz fideiuf
 sor incurrit piculū si debitor efficiatur
 nō soluēdo: qz z hoc piculū incurrit ēt
 ipē pncipalis creditor. z ppter hoc nō
 pōt aliquid vltra fortē recipere imo non
 tñ ppter hoc piculū: s; ēt si cuz hoc ac
 cipiat i se piculū nauigationis vltitine
 rationis. ppter hoc non potest aliquid
 vltra fortē recipere. extra de vsuris
 c. nauiganti. ergo multo min' ipse fide
 iussor accessorius. Nec ob. quod dictūz
 ē de re obligata ad pignozandū: qz lo
 catio est cōtractus pncipalis z per se
 sed fideiussio ē obligatio accessoria ad
 pncipalem obligationem. B.

¶ Utz marito liceat recipere dotēz a
 patre vrozis q ē usurari? R. s; Huil.
 Si pñ nō sufficit ad soluēdū ea q habz
 de vsuris. z marit' sciens veritatē vel
 habens ignorātiā crassā contraxit
 cū filia. nō debz recipere dotē a tali pa
 tre. Si aut nō putabat socep' eē vsura
 riū. vel al' esse soluendo. qui tamen nō
 erat. potest dotem in solidum recipere
 licet postmodū sciāt veritatē. hec Huil
 Tutius tamen dñ q sciens xitatez nō
 recipiat dotē. aut si recipit restituat ill'
 qbus pater tenebat. A. Hoc uerū si
 accipit res ab usurario p. l. commissoriā
 acq'sita. vt. s. s. i. in additione. s; ad
 clariozē. at nō uidet teneri si habuit bo
 nā fidē. cū recipiat ex titulo oneroso s;
 eundem Huil. z insum. eo. ti. q. 56. Et fa
 cit qd dictū est. s. restitutio. p. s. i. i ad
 ditōe. s. itē nullus. Si autē in xitate so
 cer de alia bonis est sufficiēs ad soluē
 dum. tunc gener indubitātē potest do
 tem recipere. B.

¶ Utz liceat creditori recipere debitūz

qđ ei usurarius debet? R. fm Buil. Si bona fide credit ei pecuniam. ut ex illa modū suū facerz z lucrando forte ex ea se liberaret. recipere pōr qđ mutua uir ēt si ille al nō sufficit vsuras soluē. Si hō alia cā credidit puta ad ludēdū in alea. uel ad bādum meretrici aut hi strioni non debet debitū ab illo recipē q nec vsuras extortas sufficit restituē A. Idez in dca. q. 56. Et satis pōr opre bendi ex dictis. S. restitutio p. s. i. z. i ad ditione. x. item nullus. B.

Utrū illi quibus debet ex contractu uel quasi. aut ex maleficio uel qđi pos sint hoc recipere ab usurario? R. scđm Buil. Si qđ tñ rē ipam usurariā nō re cipiant. Et idēz dicendū de quocūq; ra ptore uel fure. A. Lerte magna oria ē inter rē usurariā per legē commissoriaz nō questam z furtiua seu raptā. Nam z talis res usuraria recipi pōt. dūmō non in fraudē creditorum. ut colligit sup. s. i. z. in additione. B.

Quid de cōtatibus quarūdā ciuita tū que dāt pecuniā ad vsurā? R. scđm Ray. oēs illi ciues quoz auctoritate et cōsilio fiunt. vsurarii sunt. Et Eodez nō si ciuitas uel coitas recipiet aliquod pign. z fructus eius non cōputaret in sorte; extra eo. conquestus. ar. 7. q. i. lic vir. 24. q. 3. si habes. ff. quod me. causa. l. metū. s. cū aiaducendū. Idem est d his qui prohibere possunt z non prohi bent. extra de sen. exco. quāte. A. Lō hosti. ut in sum. eo. ti. q. 57. B. Et l. z oēs cōsentientes put dictū est cōmittāt usurā. tñ fm Buil. nō tenent ad restitu tionē nisi quantum ad eos peruenit. ut quantum reuocati sunt ab expensis qđ fecissent de suo. Illi tamē qui prestite runt auctoritatē uel preceptuz ad usu rā z huiusmodi. ita qđ al ciues nō fecis sent eam. in solidum tenentur. A. Id in sum. eo. ti. q. 60. B.

Quid si iude accipiat usuras a xpī ano? R. fm Ray. Mortaliter peccat. z pōr ab ecclesia opelli ad restōez indi recte. s. subtrahendo coionez xpianozū

extra eo. post miserabilem. uel; saltem tales coercendi sunt a pncipibus z etiā a prelatis predicto mō ne exigant im moderatas usuras. extra eo. quāto. A. Immoderata autē intelligitur omnis usura. ut notat glo. i. dicto. c. quanto. cū sit extra moderamen diuine iusticie. ex tra eo. super eo. Ideo iudei cogi debēt ad omnem restitutionē usurariuz; ut in cle. ex graui. extra eo. que etiam intelli gitur in iudeis. ut patet ibi per glo. sup. hōbo censura. A. S. xpianus licite re cipit usuras ab hostibus contra qđ uisū bellū gēit. maxie si sint infideles. 24. q. 4. ab illo. q. accipit qđ suū ē. A. Et i. d. c. ab illo. p. qđ hoc uez ē respēu illaz rez qđ qđ a talibus hostib. posset etiā uolent rapere. z nō al. ut z potest colli gi ex notatis in sum. eo. ti. q. 67. B. De pstantis que fiunt in ciuitatibus uide i. usura 3. s. p. r. z si.

VSurat. z. circa aialia. care aialia p. certo frumento uel alia re annua? R. fm Buil. licitus est cōtractus dūmodo cōductor nō gra uetur ex imoderata mercede. A. q. i. contractu locationis que est bone fidei merces debz esse iusta: z conueniēs ar bitrio boni uiri. ut. l. si in lege. ff. d. loca. B. Licituz est etiam apponere pactū de dāno z lucro rei locate. qđ utruq; sit cōmune. s. non liceret apponere pactū qđ dānum sit soluz conductoris nisi dā num quod esset ex culpa sua. A. etiā leui non autem leuissima. cum contra ctus concernat utilitatem utriusq;. ut supra locatio. s. 3. Posset etiam ex pa cto conductor in se periculum rei susci pere. extra de deposito. c. si. vñd tale pa ctum non facit contractum usurariuz l. z posset fieri in fraudem usurarum et forte sic presumere si fieret a cōsuetu nsurario. ut in simili dictuz est de pena s. usura p. s. 22. potest etiaz tale pactū ex alio respectu qđ usurariuz continere iniquitatem. Unde idem Buil. dicit. qđ pactū de cōicando dāno uel cōmodo

rei locate iniquum est ex parte locato-
ris nisi p[ro]babil[iter] dubitet[ur] utrum locato-
ris vel conductoris melior aut deterior
sit conditio. vel nisi credatur q[uo]d condu-
ctoris non sit deterior conditio: i[n] pacto
t[ame]n p[ro]posito videtur conductoris deterior
conditio: q[uia] vix aut nunq[uam] p[otes]t habere t[an]-
t[u]m mod[u]m de melioratione bonis q[uam]t[u]m
potest habere de morte. Si t[ame]n locator
timens ne conductor grauar[et] bouem
pactum apponeret firmiter p[ro]ponens
q[uo]d si bos sine culpa conductoris periret
nihil exigeret ab eode[m]. n[on] credo q[uo]d pec-
caret nisi p[ro]pter eorum scandalu[m] q[uo]d ei
ignozarent intentionem: vt in sum. li.
2. c. 7. q. 35. B.

Quid si vn[us] habeat. 20. capita ouiu[m]
et alius. x. et coicant eas ad inuicem et pi-
culu[m] et emolumentu[m] et expensas coicant
p[ro] rata? R[es]p[ondet]ur s[ecundu]m Buil. Non e[st] contract[us] vsu-
re s[ed] societatis. et possunt etiam conueni-
re q[uo]d de fetib[us] recuperent capita mor-
tua. vel q[uo]d de velleribus et pellib[us] ema-
tur capita ad augendu[m] gregem. A. d[icitu]r
tamen seruetur equalitas inter eos ita
q[uo]d ex huiusmodi pacto n[on] videatur e[ss]e
deterior conditio vnus q[uam] alterius. vt
in sum. eo. ti. q. 36. s[ecundu]m eundem Buil. Et
facit. l. si non fuerint. ff. p[ro] socio. B.

Quid si quis habet. 20. capita tradat
alicui custodienda et pascenda sub cer-
ta mercede vel sub certa participatio[n]e
p[ro]uentu[m] gregis? R[es]p[ondet]ur s[ecundu]m Buil. Si d[omi]n[u]s
teneret sibi pericu[u]lu[m] aialium non est co[n]-
tractus vsure sed locationis. Secus si
non retineret pericu[u]lu[m] s[ed] imputaret co[n]-
ductor. A. Sed si n[on] retineret sibi
piculu[m]. n[on] p[ro]pter hoc esset vsura nec
hoc Buil. dicit. vt p[ri]us dicta. q. 36. s[ed] pos-
set continere iniquitatem aliam. vt di-
ctu[m] est. s[ed] in p[ri]ncipio. B.

Quid si quis habens. 20. capita tra-
dat alicui rustico custodienda hoc mo-
do q[uo]d sint firma. q[uia] illa dat ei extimata t[an]-
to precio. et lucrum et danu[m] sit t[ame]n rusti-
ci? R[es]p[ondet]ur s[ecundu]m Buil. Non est contract[us] vsu-
re s[ed] mutui: q[uia] idem est ac si mutuaret
ei pecuniā de qua emeret tot aialia. A

Immo iste contract[us] potius est empr[est]-
ionis: q[uia] extimatio emptionis introdu-
cit. ff. de iure do. pleru[m]q[ue]. et ff. solu. ma. ex
timate. Et dicit d[omi]n[u]s Ange. de perusio. i[n]
suo tractatu de societatibus addens q[uo]d
hoc casu tradens aialia nihil aliud po-
terit petere nisi precium. quicquid eni[m]
forti accederet vsura esset. ex eo consu-
luit. et c. in ciuitate. nisi emptor aialiu[m]
fructus recepisset ex aialibus emptis
et moram omisisset in soluendo preciu[m]
quia tunc veditor posset petere dictos
fructus tanq[uam] interesse. l. curabit. l. de
ac. emp. quod e[st] obtrinet de iure cano[ni]-
co et de foro co[n]scie. vt n[on]. glo. in. c. conq[ui]-
stus. ex eo. B.

Quid si quis dat certa capita ouiu[m]
extimata certo precio hoc pacto q[uo]d ru-
sticus non accipiat prius aliquam vti-
litatem donec qui dederit recipiat p[ri]-
totam fortem? R[es]p[ondet]ur s[ecundu]m Buil. Iniquum
est valde pactum: sicut etia[m] si quis pa-
ciscat q[uo]d anteq[uam] rusticus accipiat aliq[uo]d
restaurabit de fetib[us] oia mortua. His
enim pactis e[st] quasi tradere oues imorta-
les. Et nota generalit[er] q[uo]d q[uo]n[u]do cois est co[n]-
ditio. licitum est. Secus vbi melior v[er]-
ditio vnus q[uam] alterius. A. Idem
in dicta. q. 36 ubi s[ecundu]m eundem Buil. clari[us]
sic dicitur. Et generalit[er] veru[m] e[st] q[uo]d vbi
p[ro]babiliter dubitatur utrum illius v[er]-
istius sit deterior conditio in forma pa-
cti adhibiti in societate n[on] est peccatu[m]
vbi autem ad arbitriu[m] boni viri gra-
uatur conditio alterius. peccatum est
ex parte grauantis si scienter hoc faci-
at. et tenetur ad restitutionem. Non po-
test tamen dari doctrina generalis su-
per huiusmodi traditionibus animali-
um p[ro]pter varietatem traditionum
et dolos qui a quibusdam super talib[us]
excogitantur. Item dicit q[uo]d in talibus
possunt quandoq[ue] concurrere contra-
ctus mutui et societatis: ut cum habes
20. capita tradit ea extimata alicui. pu-
ta pro viginti solidis. ita q[uo]d teneatur
ei reddere medietatem sortis: scilicet
decem solidos, quicquid contingat.

postmodū de ouibus. z tunc pinde ē ac
si creditor dedisset ei mutuo. x. ex quib⁹
paratis. x. capitibus cōtraxisset socie
ratē cū creditore habere. x. alia capita
ita q̄ sunt cōia. z ipsi sint socii in pericu
lo z prouentibus. in quo casu si cōmoda
tione mutui grauet creditor debitorēz
i tractu societatis vsura est. B.

Quid si quis tradat oues monaste
rio z sub hoc pacto q̄ de qualibet oue
recipiat annuatim solidos duos: cū fruct⁹
eaz valent longe plus. s. addit q̄ etia⁹
si oēs moriant ipse vult tantūz fructū
z si valde multiplicentur omēs sint mo
nasterii. R. fm hosti. Dico q̄ licitū ē
nec pōt ecclesia restitutionēz perere ex
quo in traditione lesa non fuit quāuis
mortalitas sequatur. z hoc nisi oues in
fecte essent ad mortēz pate z hoc igno
rauit monasteriū. ff. de mino. l. v. q. 3.
si locupletari. Consulo tamē tradenti q̄
i tali casu sentiat partem dāni. A. Nā
inspecto lucro quod fecit monasteriūz
in outibus quas forte longo tēpore ha
buerat isolidū exigat vel remittat. vel
patiat⁹ z sentiat partem dāni. scd̄z eun
dem hosti. vt in sum. eo. ti. q. 39. B.
ne cū iactura mōasteria velit locuple
tari. ex de regu. iur. locupletari. li. 6. z
caueat sibi tradens. qz nisi ouentus cō
sentiat: non tenetur monasteriū de ou
ibus abbati vel cellario z huiusmodi
cum predicto pacto datis. A. vel pa
cto consimili scdm eun. hosti. vt i oca
q. 39. B. extra de deposito. c. p. A.
Ut autē predcā clarius intelligant. sciē
dū q̄ aialia qñq̄ tradunt ad solā custo
diā. vel ad aliqū recipientis vsū z ali
qñ recipiens aliqđ preciz recipit pro
mercede aliqñ aliqđ preciz prestat p
vsu. Ideo interdū dicit⁹ conductor. int
dū locator. ppterea his vocabulis p
miscue vtimur. l. veteres. cum se. ff. de
ac. emp. z in his ē purus contract⁹ loca
tionis z cōductōis. ff. de positi. l. i. §. si
seruū. aliqñ vero p custodia aialiu⁹ re
cipit pars ipoz fructuum. z hic est con
tractus inoiatus. pro quo dā actio pre

scriptis verbis siue in factum cum nō
interuenit pecunia. tamen idēz iudica
tur de hoc qđ de locatione z conductio
ne. d. §. si quis seruū. Et de his dictūz
ē. s. in principio. z latius. §. locatio. Item
2. tradunt qñq̄ extimata: vt lucrum z
totū dānū pertineat ad recipientem z
iste ē merus contractus venditōis in
quo pōt aliqñ vsura interuenire. de q̄
dictū est. s. §. 3. in additione. 3. tradun
tur aialia ita q̄ totū dānū transferat
in accipientē sic q̄ per eum meliorata
postmodū cōcentur. z isto casu non est
tract⁹ societatis. nam p societatez ne
mo desinit esse dominus in totū rei tra
dite. s. ē tractus inominat⁹. do vt faci
as: ex quo oritur actio pscriptis verbis
siue in factum. ff. de prescrip. ver. l. si ti
bi aree. Et si quide⁹ melioramētū non
sequat⁹ videt⁹ q̄ res integra debeat re
stitui: quasi causa data z causa non se
cuta z sic sine causa accepta fuerit. ff. d.
odi. sine cā. per totum nisi inquantū si
ne culpa recipientis vel ad eū pertinē
tium res perierit uel deteriorata fuerit
cum bonafidei possessor non teneat ni
si inquantū sit factus locupletior. siue
ex re principali. siue ex fructibus eius.
ff. de peti. here. l. vtrūz. z sic deberēt ē
restitui fructus rei. habita distinctōne
vtz fuit bonafidei vel non. i. vtz scete
rit p eū qñ seruaz ouenta. de quo sup
restō p. §. 4. cū additionibus. Si vero
melioramētū s. ouentionē securū fue
rit. res cōcari z tractus societatis cō
trahi d. d. l. si tibi aree. Et exinde idem
de hoc dices qđ z de societate. de qua. i
tangerur. 4. aialia tradunt in sociera
tē. Et hoc distinguendū: qz aliquando
sunt aialia grossa: vt boues z siles. ali
qñ minuta ut oues z huiusmōi. Si gros
sa. aliqñ dāf inextimata. aliqñ extima
ta. Si inextimata. aliqñ cuz terra z ali
qñ sine terra. Si inextimata z sine tra
aut scm est pactūz aliqđ. aut non. pmo
casu vī q̄ pactū seruandū sit. l. d. pac.
l. si pascēda. quod sane intelligendum
ē dūmodo sit tale q̄ arbitrio boni viri

equalitatem contineat considerata q̄
 titate capitalis ex parte dantis. ⁊ exti
 matione operaz ex pte recipiētis. Nā
 i iudicio seu tractu societatis semper
 arbitriū boni viri uersari debet. ut qui
 plus societati contulit uel pecunie uel
 ope uel cuiuscūq; alteri rei. ille pl^o de
 lucro recipiat. ff. p socio. l. si non fuerit
 ⁊. l. in pposita. Sed ut clari^o hui^o rei xi
 tas appareat aduertendū q̄ q̄nq; pa
 ctū inter socios pōt fieri circa ipm aial
 ⁊ capitale quod i societate inextimātū
 positū est. quandoq; circa fructus eius
 q̄nq; circa tempus quo societas durare
 debeat. pmo casu postq̄ inextimatum
 datum est. non uidetur posse pacisci q̄
 piculū sit alterius q̄ ipsius qui inexti
 matū dedit. cū regulari^o ad ipsuz peri
 culū ptineat. ut dicit Bal. in dcā. l. si pa
 scenda. Et nōt dñs Ange. prefatus i suo
 tractatu de societati^o. Sed hoc pōt in
 telligi nisi tradens aialia in alio graua
 retur. puta qz recipiens nollet teneri d
 perditione aialiu nisi p parte: et si cul
 pa sua perirent. sicut contingit in aliq
 bus locis. Nam qui in vno grauatur. i
 alio releuari debet. ff. de reg. iur. scdm
 nām. Item aliud uidet dicendū de ca
 pitali pecunie etiam scdm eosdē docto.
 ut. s. societas. ⁊. s. p. Et hoc forte iō. qz
 pecunia uel res sitis ipso vsu cōsumit.
 ⁊ sic in ipa societate totalit^o exercetur.
 quod secus est in animalib^o que sic nō
 cōsumunt: sed quandoq; meliorat. Un
 sicut melioramentum pertinet ad tra
 dentem. sic debet ⁊ periculum pertinē
 dcā. l. scdm naturā. Item scdm eundē
 dñm Ange. ubi. s. ut in hoc casu equali
 tas seruetur. in fine societatis illd aial
 quod pro capitali positū est precipuū
 debet esse ipsius ponentis. ⁊ quodlibet
 pactū quod contraheret non uidet eq̄
 litatem ⁊ equitatē continere ⁊ sic inua
 lidū fore. Item quod dictū est recipiē
 tē non teneri de periculo capitalis fal
 lit si illud euenerit ex culpa sua. qz tūc
 de illo insolidū teneret. l. cum duob^o. s.
 si in cocunda. ⁊. s. dāna. ff. pro socio. Et

ex his inquit p3 q̄ nō al^o licet socio qui
 aial inextimātū posuit pacisci q̄ de p
 mis fructibus capitale suuz retrahere
 possit. Si hō pactū fuerit circa fruct^o
 ut circa seruū uel lac uel frumentū qd
 ex opera bou queri posset. uel ex tritu
 ratione equarū ⁊ sitia. tunc si conuēit
 iuste consuetudini seruandum est. Si
 hō de consuetudine non appareat con
 tinere debet equitatem arbitrio boni
 viri. sicut ille pl^o recipiat qui plus socie
 tati contulit fm eundem Ange. ut ⁊ p
 tactum est. Sed si pactū fuerit circa tē
 pus. tunc sicut equitas arbitrio boni
 uiri seruanda est fm quā consueuit q̄
 i animalibus grossis quinquennio tal
 societas perseueret. Nō ergo uidetur
 tuitū per pactū miori tempore trahi
 presertim in foro conscie. cū non uidē
 tur posse transire sine iactura uel dāno
 alteri^o sociozū fm eundem. ad quod
 ē allegat quandam extrauagantez cō
 stitutionē inter extraordinaria capitu
 la feudoz de qua. l. Et si inter ptes nul
 lū sit pactū factum. tunc debz seruari
 consuetudo loci. Nam inf partes actū
 uidet quod cōsuetum ē. ff. de edil. edic. l.
 qz si nolit. s. qz si assidua. ⁊ de aq plu. ar
 cen. l. si prius. s. recte placuit. dū tamē
 consuetudo conueniat arbitrio boni ui
 ri. ⁊ nō al^o. dicta. l. in pposita. ff. pro so
 cio. eo. ti. l. si non fuerint. Si hō nec pa
 ctum nec consuetudo appareat hoc ca
 su qñ contrahit societas sup aialibus
 grossis inextimatis ⁊ sine terra. dic ibi
 dē dñs Ange. Reperio quedā iura ex
 uagantia inter extraordinaria capita
 feudoz. quoz vni^o Rica dicit. Consue
 tudo societatis iumentoz. Et sic sequi
 tur ad lram i nigro. Si quis dederit iu
 mentū iure societatis ille q accepit d3
 tenere p gñq; annos si nihil dictū ē de
 tpe: ⁊ omnes poledri debent eē cōes ⁊
 id quod quesierint tpe trituratōis. ⁊ in
 capite quinq; annoz separaf societas.
 ⁊ ille qui dedit habē d3 iumentū añ pte
 sed si ille qui accepit dedit tertiā. s. par
 tem precii in emendo iumentum scdm

glo. tūc iumenta z oīa partienda sunt
p medium. Et si amiserit iumentū cul
pa sua: qz non custodiēt. emēdare tūc
d3 z sequit alia Bica. Consuetudo soci
etati vaccaz. Si quis dedit uaccaz ali
cui ut haberet eā iure societatis. z non
dixerat de tpe. d3 eam tenere p quinq
annos. z omīs utuli debēt partiri p me
diū. z ille q dedit uaccaz debz habē eaz
p capite salvo si nihil dictum est. z ille
qui suscepit nō dedit de suo i p̄cio uac
ce. alioquin si partē p̄cīi dedit. diē gl.
tertiā. per ea q. s. dca sunt in iumentis.
Sequitur. oīa debent partiri p mediū
Et si is qui accepit amiserit uaccaz cul
pa sua quia custodem non misit ut nō
bene custodiuit. z pp̄ hoc uacca amif
sa est. qz fures abstulerunt uel lup⁹ eā
comedit. debz emendare socio suo. Lū
vero dicta animalia inextimata danf
cū terra. i. q. quis dat aialia oīa z terrā
cū in dubio ut p̄costensum est totum
piculū aialium p̄tineat ad dñm posset
domin⁹ qui ponit boues z terram paci
fici ut maiorē ptem fructuum terre
recipiat. cū rusticus tñm operas ponit ni
si opera rustici z eius industria magis
extimetur q̄ fruct⁹ qui uenire possēt
simul ex bobus z terra. quia tunc nō so
lum fructus terre equis partibus par
tiendi essent sed etiam de ipsis rustic⁹
plus haberet dicta. l. si non fuerint. fm
eundem. Si autem dicta animalia ex
timata traduntur. tunc periculuz casu
fortuito inf socios ē cōe. l. cum duobus
. s. dāna. ff. p socio. Et tenet Bal. in dca
. l. si pascenda. L. de pac. Aliqui tamē di
stinguere uident. quia aut est vānum
fortune. z procedat quod dictuz ē. aut
damnuz nature. i. quod procedit ex nā
Et hoc pertineat solum ad tradentem
aialia. Sed certe hoc iure p̄bati nō ui
detur. Nec est ratio diuersitat. imo cū
melioramenta etiam naturalia h⁹ cāu
coicentur. ut dicta. l. si non fuerint. con
ueniens est ut sūt pericula diuidantur
nec mirū si hoc casu sit talis cōicatio.
quia extimatio introducit emptōnem

etiam in contractibus in quibus d sui
natura non transseret dñum. puta i lo
catione. ff. locati. l. 3. nisi sit aliud exp̄es
se conuentum. ff. de contrahen. emp. cū
māusara. s. nemo. uel nisi ex consuetu
dine aliud iducat. cū ut dictū ē intelli
git actū qd ē consuetū. d. l. q. si nolit. s.
qa assidua. ff. de edil. edic. dicta ergo ex
timatio introducit in dubio ēptionem
ar. l. extimate. ff. solu. ma. Et habet pro
ide ac si ille qui dat dicta animalia mu
ruasset socio medietatē p̄cīi z ip̄e po
suisset aliā medietatē. z cōit ab ipsis fu
issent empti. Et ideo non mirum si qui
libet pro rata de periculo tenetur quā
do sine culpa alterius sociozū processit
al' illius solus erit damnum cuius cul
pa origit. ut i dicto. s. damna. Circa fru
ctus autem z tempus quo societas di
rare debeat eadē dicenda sunt que z di
cta sunt. s. i. proximo casu qñ inextima
ta traduntur. ut. s. semp equalitas arbi
trio boni viri seruetur. p iura. ibidez al
legata. Un hoc cāu postq̄ quilibz socio
rū ponit tantundē respectu p̄cīi aia
liū que extimata tradita sunt. Et soci⁹
rustic⁹ plus ponit respectu opaz z cu
stodie. non uidetur q̄ fructus p mediū
diuidi debeant. Et ait dict⁹ dñs Ange.
De hoc al' dubitari uidi. z putarem ar
bitrio boni uiri conueniri ut equalitas
seruetur. q̄ si talis custodia z cura aia
liū quā ponit socius rustic⁹ fiat aut fie
ri possēt per infantes aut puulos. quo
rū opere non sunt in magna extimatio
ne l3 a ique sint. tunc si aliqua utilita
tem ex aialibus percipit plus rusticus
socius q̄ ali⁹. ut fimi z lutaminis que
xifist cum opera pastozis compensari
possunt. iuste fructus equaliter diuidū
tur. Si hō pastozis opere quas ponit
rustic⁹ aut poni facit siue alii sumpt⁹.
puta palearum. feni z similiuz excede
rent commoditatez lutaminis. tunc ut
equalitas seruetur iuste rusticus ante
partē aliquid p pastozis opera recipe
debeat: quod equualet ei qd plus po
nit dicta. l. si non fuerint. al' si tradens

aialia vellet equalē portionez. videre
 tur velle precium mutui facti socio de
 precio medietatis sortis, z sic vsuram
 cōmitteret. cu3 quicquid accedit sorti
 usura sit. i. 4. q. 3. pleriq3. Nec h'cāu pos
 set quis per consuetudinē strariā excu
 sari i foro conscie cum iniquitatē conti
 neat: z socii dānum z iacturā z iuri fra
 ternitatis non conueniat: cui societas
 cōparatur. l. verum. ff. pro socio. Et si di
 cta animalia extimata traduntur cum
 terra. conuenit q3 dānum z lucrum sit
 comune z fructus equali parte diuidā
 tur: cu3 vnusquisq3 ponat partem aia
 lium que coicata sunt p extimationez:
 vt dictū est. z vnus ponat terram z alī
 equiuales ponat operas fm eundē
 Quo hō ad aialia minuta quando sup
 ipis societas contrahitur. dicendū q3
 obseruande sunt conuentiones z cōsue
 tudines arbitrio boni viri conuenien
 tes fm modū z formaz circa animalia
 grossa. s. pōitos per eadem iura. nisi q3
 circa animalia minuta videt societas
 posse breuiori tempore finire. puta spa
 cio trium annorum ut statim patebit.
 Si hō nulla appareat cōuentio seu cō
 suetudo. reperiunt scripta aliqua iura
 extrauagantia in fine vsuum feudorū
 quoz vni sic incipit *Rica scōm dñm*
Ange. Consuetudo societatis caprarū.
 Nig3 sic sequit. Siquis dederit caprā
 aut pecudē iure societatis: ille qui acce
 pit d3 tenē per tres annos: z in vnoq3
 anno debet dare pro capra. i. z. formati
 cos bonos z optimos pro pecude. s. et
 medietas capretorum z agnorum dēt
 esse cōmunis z medietas lane. z ille q
 dedit capram aut pecudē ante partē
 debet eā habere. Et si ille q accepit de
 dit tertiā. tunc oīa partienda sunt per
 mediū. Sed si ille qui accepit amiserit
 culpa sua. q3 eā non custodierit vel pe
 corile non bene clausent. domino tunc
 emendare deb3: z vt dictum est bonos
 formaticos dare dēt. s. non quidem de
 vna munctura. q3 si dedi tñ vnaz pe
 cudem vel vnā capram. non d3 mihi

dare talem formaticū qualis pōt fieri
 de vna munctura tñ: s3 tres aut quoz
 muncture insimul mitti debent: vt bo
 nus formaticus inde fiat. Quod si dedi
 alicui. 20. aut. 40. pecudes. aut totidem
 capras. d3 ne mittere vnā muncturā
 insimul z facere vnum formaticū de
 tota munctura: Lerte non. Sed medie
 extimatōnis. ita q3 non fraudetur q de
 dit nec qui accepit. S3 si agni uel capre
 ti nati nō fuerint de vna aliqua capra
 vel pecude. non d3 dare nisi medietatē
 formatici quē daret si nati essent agni
 vel capreti. Sequitur alia *Rica*. Con
 suetudo societatis porcarum. Siquis
 dederit porcā alicui iure societatis.
 z non fuerit dictum de tempore. tñ is
 qui accepit d3 eam tenere p tres ānos
 z oēs porcelli q nati fuerint partiendi
 sunt per mediū in vnoq3 āno. vel si
 placuerit dñō z ei q accepit tenē vsq3 i
 capite triū ānoz. debent oīa piri p me
 diū ēt porcellos natos de porcell. Et cū
 porca facit porcellos dēt dñs facē adiu
 toriū ei q accepit. z non d3 q accepit da
 re tertiā aut incōtruz. z si amiserit cū
 sua. q3 porcellos nō bñ clausent. vel cu
 stodē cum porcis non bñ miserit. debet
 dñō emēdare. uel casum amissionis do
 mino dicē. s3 principālī aliqñ aialia fe
 mini generis tradunt ad operiendum
 ab aialibus masculis alterius. quo casu
 si appareat cōuentio seu consuetudo q
 non discrepet a iudicio boni viri seruā
 da ē. vt sepius ostensum est. Quod
 si hec non appareant: sup hoc ē vna de
 predictis extrauagātibus scō3 dñ3 An
 ge. cui *Rica* est talis. Consuetudo so
 cietatis iumentorum. Si quis dederit
 iumenta cooperiēda equo alicui. oēs
 poledri debēt eē cōes nati in illo anno
 de iumentis illis. ptiendiq3 sunt fm cō
 suetudinē. z ille cuius sunt iumenta d3
 piri poledros z mittē illi electioē: c' ē
 equ' utz velit accipe poledr' an accipe
 pte pti. s3 aliqñ tradūt aialia nec ap
 pet quō pferri defūcti iā picipalib'. z
 tūc seruāda ēēt consuetudo. cū illō qd

ē consuetum inter pres videat actū. ff.
 de edil. edic. q. si nolit. §. q. assidua. z. d.
 aqua. plu. arcē. l. si prius. §. recte placuit.
 Si aut de consuetudine nō appareret. tē
 fm dñz Ange. in dubio presumere cō
 tractus inoiat. pro quo daret actio p
 scriptis xbis. z. in hoc eadē essent fuan
 da que supradicta sunt de societatis
 ac si esset contracta societas. Ego puto
 q. ex quo non apparet quid actum sit
 z. remanz indeterminatū totuz debeat
 reduci ad arbitriū boni viri. extra d. of
 fi. dele. de cāis. z. ff. p. socio. l. si nō fuerit
 Lūi arbitrio conuenit q. vnicuiq. de
 sibi debitū. ff. de iust. z. iur. l. iusticia. §.
 iuri precepta. Et ppter ea q. tradens
 aīalia ista recipiat cū oibus fructibus
 z. accessionib. illis exceptis q. sine cul
 pa recipientis perditū sunt. cū dicta
 aīalia fuerint tradentis. nec appareat
 q. eoz dñū in alium transfulerit. ar.
 l. fructus. ff. de rei ven. s. receptori aīa
 liū fiat cōgrua recōpensatio iuxta exi
 gentiam sumptuz z. laboris sui. z. hoc
 actione mandati. ex quo p. mandatum
 seu ipositionem dñi aīalia gubernāda
 suscepit. ff. mandati. l. i. uel saltē actiōe
 i factū sūū pscripti xbis. ff. de pscript.
 x. l. 2. Et ex his patere potest qualif aīa
 lia tradant. z. quō super his societas cō
 trabat. z. quid agendū sit. z. utrū in his
 tractibus cōmittatur vsura. quia re
 gulariter non cōmittitur nisi cum his
 concurrerit mutuum seu equipollens.
 videlz terminus concessus ad soluēdū
 quoz occasione plus aliquid recipiat.
 vel nisi sub predictis contractibus con
 tractus mutui pallietur. extra de emp.
 z. ven. ad nras. Et l. vsura nō interueni
 at. potest tñ alia adesse iniquitas. v. z. cū
 vnius editio plus grauetur q. alteri p
 ris cōtra boni viri arbitrium. De socie
 tate vero cum pecunia que mercatori
 cōceditur ad mercandum. vide. §. socie
 tas p. 2. B.

Quara. 3. in emptōibus
 aliquid vt pciuz soluat ad cer

tū terminū. B. Si ppter hāc dilatoez
 res vendat maiori p. cio. l. 3. tal. tractus
 nō sit vsurari. ex forma. est tñ vsurari.
 ex fraude. A. Si ē ex forma qñ de h.
 constat. extra eo in ciuitate. z. c. fi. B.
 Et iō venditor tenetur qui hoc facit qñ
 vsurā fecisset. nisi dubiuz sit q. merces
 vendite tpe solutionis debeant pl. vel
 min. valere. c. eo. in ciuitate. q. tunc li
 cite possent vēdi tñ plus q. tū extimā
 q. plus debeant valē tpe solutionis. di
 co si iste venditor nolebat vēdere nūc:
 s. intēdebat seruare vsq. ad illud tpe.
 c. eo. nauiganti. Qd si fiat econuerfo.
 puta dat nūc. x. ut circa autūnuz reddā
 tur sibi tot mensure frumenti uel vini
 tūc attendendū ē q. l. 3. nunc pl. valeāt
 vtz tñ qñ dari debent sint valiture pl.
 vel min. si xisist dubitat non ē vsura
 Si at extimā q. pl. ualebūt. certe em
 proz vsurā cōmittit. vt in. d. c. nauiganti
 A. Ad meliōrē p. d. cōz intelligentiam
 hec tria videnda sunt. Primo qliter di
 scernat iustū p. ciū rez. Ad quod dicen
 dū q. illud dñi iustū p. ciū rez qd in loco
 coiter de re inueniri p. sti solutione pōt
 ff. ad. l. fal. l. p. cia. Quod quidam non ir
 rōnabiliter limitāt eē verum. nisi ipe
 dimentuz occurrat ex aliquoz malicia
 puta vsurarioz seu alioz pecuniofozū
 vendentiū merces suas ad terminum
 vt valeant aliquid plus lucrari. z. boni
 mercatores non possunt vendere mer
 ces suas ēt iusto p. cio. vt ēt si aliquis
 tyrannus z. potēs aliud adhiberet ipe
 dimentū sine rōabili cā limitando p. re
 cia vel phibendo merces alio deferri.
 Nā malitiis indulgendū nō ē. ff. d. rei vē
 di. l. i. fundo. z. ex de cog. sp. c. 2. Itē iu
 stū p. ciū cōsiderat sup mercantiis respe
 ctu laboz z. sūptuū mercatoris. ut sup
 negotiatio. §. 3. in additōe. Quod intel
 lige. nisi i loco venditiōis aliud eēt cōe
 p. ciū nō introductū ex eoz malicia: vt
 dictū ē. s. ex cōdōe t. p. seu negotiatio
 nis. puta cū tpe messū z. vindemiaruz
 soleāt frumentū z. vinū minori p. cio
 valere. z. idē in silibus. vel cum merces

ex abundantia minori vendunt: et maiori ex occurrente penuria. Nam cum mercator possit precium augere ex varietate locorum et temporum ex qua pretia in eis diuersimode statuuntur, ita dicitur et minuire. Precia. n. consideranda sunt respectu locorum et temporum. non solum in augmentatio: sed et in diminutione. ff. si cer. pe. l. vinum et de reg. iur. l. fin. nam. 2. videndum est quid si aliquis vendit rem ad terminum pro maiori pretio de qua nihil dubitatur utrum tempore solutionis pretium sit res maiori vel minori pretio valitura: tunc vendens putat eam non valituram maiori quam nunc valeat. an committat usura? R. Inno. v. te nere. l. c. ciuitate. ex eo. sufficere ad commisionem usure quod venditor non credat eam valituram maiori. Et cum Inno. et transit dñs Anto. de bu. qd. v. puto. q. tunc ad p. m. quo homo ad restorem distinguendum credo. utrum venditor hoc putauerit ex probabili coniectura. et tunc teneat. an ex leui et non teneat. ar. l. cum qd. s. qd. g. ff. de ac. q. re. h. vbi dicitur quod si h. et sol. putat ad esse impedimentum ad eundem habitatem. adire non potest si iusta ratione mori crediderit. Facit et ex de sen. exc. inquisitioni. In dubio tamen si non appareret utrum contra fuerit dubium nihil. vel si res tempore solutionis pretii fuerit plus valitura. vel si non appareret. utrum extimatio venditoris fuerit rationabilis vel non. puto quod iste venditor ad restorem teneat: ex quo non putauit res plus valituram: quia in re propria quilibet est moderator et arbiter. et in dubio tutior pars est eligenda. ex eo. in ciuitate. 3. quid si propter terminum res plus vendat. non tamen ultra ipsius rei valore. an committat usura? R. quod sic ex ratione finis res venditur maiori. tamen satis existimo quod cum propter hoc non excedat iustum rei valore non committat usura cum hoc casu non lucet sed de quibus suis interet. extra de usuc. fi. Et si dicatur non posse contingere quod si res venit pluri ratione finis non vendat ultra valore iustum cum res tamen valeat quanto pluri pretio vendi potest. sic pluri pretio non plus inueniebat: sed pluri propter terminum vendidit: ultra iustam extimationem

accepit. potest rñderi quod hoc non sequitur. Nam v. ex quod res tantum valet quantum vendi potest. l. c. i. curru. non homo singulari enetur. ut si ille non de iusto pretio vendit quod res pretio maiori vendit alicui contra ceterum fieri alius. forte quod ille ad rem maiorem habet affectum. vel quod ea magis idiget. ff. ad. l. fal. l. pretia. Ita dicitur non iusto pretio emere quod minori res emit ab alio contra ceterum ab aliis emere forte propter venditoris necessitatem. vel quod non potest merces tunc tempore retinere quanto alii faciunt. et h. 2. Item est. quod ex malitia aliorum potest iustum pretium impediri. quod nocere non debet ut preestentum est. B.

¶ Quid de mercatoribus? qui habent pro statu to quod quicunque emit vel vendit tales merces intelligat talis vel talis dilatio solutionis? R. Si venditor propter hoc non apponat ad pretium non est usura. al. sic. ut ex p. cedenti. s. potest non. Quid si post concordiam de pretio et dilatione velit emptor nunc soluere et sic de pretio minuere. pro quod prima venditio usuraria est. ultra pretium. nisi forte talis mutatio pretii fiat ratione alicuius interet de quo vide. s. usura. p. s. 16. qui incipit si nunquam usura est. A. potest etiam esse quod venditor minuit de pretio propter necessitatem et sic potius est iniquitas ex parte emptoris. Unum potest quod an emptor hoc casu committat usuram cum minus soluat propter primam turam solutionem? R. videtur quod non. quia plus soluere videtur quam an tempus soluit. i. Insi. de acti. s. pl. s. iste. s. loq. i. coacte soluente quod tollit ei facultas rem retinendi tempore concessio quibus est cum ei dano. sed aliud est in spote soluente. Unum contrarium habet: puto: quod aliquid certi lucri cape propter primam turam solutionem usuram inducit. ut aperte probat in. c. na. uigati. l. s. p. ex eo. nisi forte soluens ante tempus possit aliquod iustum interesse prestendere. ut. s. usura. p. in principio. B.

¶ Quid si aliquis vendat res pro pretio quod nunc currit. et addit pactum quod si plus valebunt usque ad pascha vel illud plus. si homo minus valebunt non vult minus? R. fin. Hosti. proculdubio est usurarius iudicandus. cum in pacto claudicat. ar. l. de solu. l. p. r. Lon. Ul. A. Idem in

sum. li. 2. ti. 7. q. 21. Et hoc intelligendū
quando ratioe termini apponeret tale
pactum. alibi adesset iniquitas alia. si
tū usura. cum non assit mutuum v. l. eq
pollens quod ad usuram requirit v. l. s
usura p. in principio. B.

Quid si vedas pdium tali additione
q. vsq. ad tot annos si reddas p. ciū reba
bea p. ciū. R. fm Ray. hic nō est mu
tuū. vñ nec usura. z emptor facit fruct
suos qz venditio ē. Et hoc intelligas ni
si talis additio facta fuerit in fraudem
vsuray. qd pōt p. sumi si modicū ē p. ciū
respectu valoris rei. ex de emp. z ven.
ad nram. Itē si sit i pacto qz restituat
aliquid plus q. fuit p. ciū. A. Idē dicit
doc. vt notat dñs An. de bu. in. c. in dio
cesi. ex eo. B. z emptor osuer? sit fe
nerari. ex de pigno. illo vos. Idē host.
z Ber. A. Idē in sum. eo. ti. q. 25. vbi
idē dñs fm eodē etiā si venditio fiat tali
pacto qz quicūq. soluat p. ciū a vedito
re uel ei? herede reddat p. diū. Predi
ctis ē con. dñs Anto. de bu. i dicto. c. cō
questus. extra eo. z Innoc. in dicto. c. ad
nram. addens qz paucitas p. ciū nō facit
p. sumere usurā. nisi addat alteri diectu
re v. l. qz venditor possit redimere. B.
Quid si quis emat fruct? seu segetes p.
uenturas hoc anno de agro seminato?
R. fm Huil. Non est usura ex forma
tract. potest tñ fieri in fraudē usura
rū. vt si hñste est qz fructus colligendi
ēt cputato dubio qz possunt impediri.
valebunt tunc p. l. qd id qd nunc datur
A. maxie si est tal? psona que tract?
hi? soleat exercere. z restitutio est ei in
foro penitentiali indicenda fm eundē
Huil. z in sum. eo. ti. q. 26. Et hoc debet i
telligi quando interuenit p. matura so
lutio. al? nō esset usura cū non assit mu
tuū uel equipollens: sed alia fraus obli
gans ad restitutionem. B. Si aut. p.
babili? dubitatur vtrum plus uel min?
debeant ualere: non est usura. Idē ho
st. z Ul. A. Idem in dicta. q. 26. B.
Et eodē mō dicēdū si emat fructus pro
uenturos usq. ad tres uel quatuor uel plu

res annos. A. Idē in sum. eo. ti. q. 27
ubi etiā addit fm Ray. qz ubi i foro iu
diciali pcedit p. diecturas. in p. niali sta
tur p. ciū assertōi. Et idē dñs. c. ti. q. 23. Qd
intelligo esse uerum nisi ex alia diectu
ra oriat scādālū: qz tunc oportet oio i
scandalū satisfacē. extra de homici. ex
lris. p. de pur. cano. p. totū. B.

Quid si quis emat a coitate uel a col
legio monasterio seu ēt a priuata pso
na certos annos redditus in uita ēpto
ris uel ad aliud quodcūq. temp? vsu
fructū alicui? possessionis? R. fm Huil.
Nō ē usura ex forma tractus. possit
autē esse illicitus ex pte uēditoris: qz assu
munt māz desiderādi mortē ei? aut ex
pte ēptoris: qz forte nimis p. uo p. cicio
emit pensatis circūstantiis de hñstū
dine uite ei? z q. titate p. cicio. z ualoris
ipsi? usufruct? Si hñ qñ emit a p. uata
p. sone dicat i uita ipsi? uēditoris: ēēt tē
magis claz q. tū ad hoc qz nulli? mors
desideraret hoc cāu. A. Idē Huil. oīē
qz i hñste dñtus nō sit usurari? ex forma
cū tñ hñ? reddit? annu? psonal? sit siue
burfat nō at p. diat? credo i qdā legiste
dicat c. trariū. qz illicit? ē tractus. tūz qz
uēditor facili? possit desiderare mortē
emptoris. tū qz nullū ē ēptoris piculū
sicut ē in fructibus agro? z uineaz. ut
in sum. eo. ti. q. 29. In his tñ uidet faciē
da dñia inf redditus iaz c. stitutos z de
nuo c. stituēdos. ut p. z Innoc. ex eo. i ci
uitate. ubi etiā idē nōt dñs Anto. d. bu.
formas hanc qōnem. Aliquis emit red
ditus certi fundi in perpetuū uel ad uī
tam sibi uel hēdibus. dubitat an sit lici
tū. Et i inq. opiones sunt: tñ liciti sunt
hi? contractus fm Innoc. z Jo. an. siue
ematur redditus dom?. siue p. sone. pu
ta rustici uel serui alterius. siue ēt ema
tur actio i aliū c. p. tēs dato ēt qz forte
minori p. cicio uēdat qz ualeat. z dicit h?
uez sū reddit? sit cert? sū icert?. siue i
pecūia. sū i alio. z sū emat noia c. stitu
ta sū ēt c. stituēda: z i aliq. truluz min?
qz ualeāt emat. nō iudicat tractus illi
citus: qz c. trahentes pñt in modico sū

dolo tñ se decipe realit. Consulit tñ In
no. xpī fidelibus q̄ ab huiusmōi cōtra
ctibus abstineat. l. q̄ de nouo ppter b̄
ōstitutū redditū vel actōem emāt. Di
cit tñ q̄ hoc ē penit' illicitū. q̄ si q̄s ac
cepit cētū a ticio. vel obligatōe de cen
tū vt ip̄e cōstituat se debitorē redditus
annualis maioris q̄titatis q̄ accepit.
Lon. dñs Pe. de Ancho. in. c. vsuraz. de
vsur. li. 6. vbi ēt dicit. Quē si cōstitui
alicui pensionē certā ad vitā. p certo p
cio. an talis cōtractus sit vsurari'. Res
pōdet fm Oldradū. hosti. Inno. Vin.
z Hof. in dcō. c. in ciuitate. q̄ nō. qz scōz
oēs pdcōs talis cōtract' est licit'. qz tol
lis suspicio vsuraz rōne incertitudinis
Idē etia dicit tenē Jo. an. Qd puto li
mitandū. nisi xisist' sit emēs plus in fu
tuz accepturus. ar. c. fi. ex eo. Jte dicit.
Pone q̄ debitor vsurariū mutuauit so
cio pecuniā eo pacto q̄ ip̄e soluēt vsu
ras vsurario i futuz currentes. an talis
mutuās sit vsurari'. Et Respōdet scōz
doc. q̄ nō. qd dicit vez fm Jo. an. qñ ex
illa pecunia intēdebat satisfacē vsura
rio. al' cessant rōnes doctoꝝ. Et iō si tūc
a socio cui mutuauit. vsuras pcepit. ad
restōem tenetur. B.

Quid de his q̄ emunt a paupibus
boues vel oues quas illi forte non hñt
z locant eis? R. fm Huil. Si ēptoz scit
vel credit q̄ venditor illa nō habz z lo
cat eis. p annua pēsiōne vsura ē. v' sal
tē in fraudē vsure. fit. A. a. psumitur.
fm eūdē Huil. z i sum. eo. ti. q. 33. z tales
oīo tenent ad restōem. cū mercedē sine
cā receperint. sex eo qd non ē. ff. de con
di. sine cā. p totū. B. Si hō credit eū
hñe z sine fraude emit. non est vsura.
A. nec ēt petm̄ q̄diu durat bona fides
fm eūdē. z in dcā. q. 33. Et addit. Idē cre
do de cmentib' fructus terraz a nō ha
bentib'. hec ille. Et l3 in p̄dicto casu de
sit aliqñ petm̄ non tamē deest obliga
ad restitutōem ex quo pensionem acci
piūt sine cā ut dictū est. nisi inquantuz
possit pbare aliquod legitimū inter
eē. nō tñ tenetur vltra q̄ sit factus locu

pletior q̄diu fuit bone fidei. ff. de pen.
bere. l. vtrum. B.

Quid de his q̄ nūc emūt cerros eq̄s
tradēdos emptori ab ip̄o venditore in
certis nundinis? R. fm Huil. Si eman
tur minori p̄cio q̄ estiment eos ibi eē
tūc valituros. usura ē. Si autē de valo
re xisist' dubites. nō ē usura. A. Idē i
sū. eo. ti. q. 34. Et intelligit' hoc si iterue
niat p̄matura solutio. al' nō esset vsura
ex eo. nauiganti. l3 possit esse alia ineq̄
litas ad restōem obligans. S3 qd si q̄s
hñs pecuniā volebat ire ad nundinas
ad emēdū merces ex quib' lucraret. z
ego indigens pecunia mutuo illam re
cipio offerens me illā restitūē cū lucro
sperato. nūqd cōtract' sit usari'. R. In
no. dicit q̄ sic. s3 hosti. tenz q̄ tali mer
catoꝝ obligat' sū ad itereffe illi' lucri
qd ex illa pecunia erat xisist' facturū.
dūmō nihil fiat i fraudē vsurariū. z tal'
mercatoꝝ dicto mō nō consueuerat pe
cuniā tradere ad vsurā. Lon. Ray. vt z
p3. s. vsura p. s. 25. S3 ut nōt dñs Pe. d
ancho. l. c. vsuraz. ex eo. li. 6. Jo. an. te
net cuz Inno. dicēs q̄ intereffe h3 soluz
locū p' morā debitoris z nō añ. Naz si
añ posset qui mutuauit uenire de spato
lucro. facile eēt mutuati fingē qd vult
cū sita pecūia alio p̄ficisci vbi tñ luc
bif z illo reglito fenus exerceat. Jstis
aut' figmētis nō est via aperiēda ex de
diuoz. q̄to. Et hoc placz Jo. cal. hec ille.
Pōt dici q̄ vbi ex qualitate p̄sonaruz
cessat suspitio vsuraz obtineat dictuz
hosti. z Ray. qz itereē cōputari pōt ex
iusta cā nō soluz p' morā s3 ēt añ. vt p3
s. s. 5. in additōe. h. ut dicit. Jte qd si
q̄s a mercatoꝝ emeret merces tāto ca
rius quāto in loco destinato essz xisist'
vēditur'. z sic offerret vez p̄ciū cū spē
rato lucro. an vēditoz sit vsurari'. R.
fm Inno. q̄ nō. dūmō cōputatis piculo
z labore non accipiat vltra id qd in lo
co in q̄ erat venditur' xisist' lucratur'
fuisset. qz q̄ iure pōt vendere cari' pro
pter dubiū t̄pis. ex eo. c. si. eodē mō pro
pter dubiū loci. sumpto argumento de

tpe ad locū. ff. si certū pel. vinū. Et hoc placet Ray. Sz ut nōt dicit dñs Pe. de ancho. vbi. s. Hosti. s. qd daret via fig mēis s dicit. c. quāto. Jo. x. cal. tenet dictū Inno. cū pciū statī soluitur quia tūc spātū lucy alit loci pōt mō p cipe emptor sicut poterat creditor. Sz si bō pzetextu solutō precii differatur. tunc dictū Inno. tenet: quia de facili posset fraus omitti. hec ille. Pōt dici q inter eē ex eq nō pōt p cipe s bñ fm extima tiōe dubii euentus. vt. s. vsura p. s. is. vbi ex additiōe psonaz cesset suspitio fraudis. B.

¶ Quid de his q emūt frumētuz z vi nū z hi tpe q colligit vt postea vēdāt cari? B. Hoc multipit pōt fieri. p qui dē ppter cōe bonū. sicut Joseph emit frumenta vt hēret vñ pvideret populū terre tpe famis. z hoc meritorū est. 2. ppter pūsiōe suā z suoz. sicut si aliq nūc emat timēs ne postea oporteat cū cari emere p se z suis. z postea qz nō indiguit vēdidit sicut cōiter i foro ven debat. z hoc licitū est. 3. ppter pietatē vt. s. de lucro. puidet paupib. z hō ite rū iz dūmō ita moderate hoc faciat q cōitas p caristiaz nō ledat. 4. ppter exer cēdam iustā omutacionē p modū mer catōis: vt nō intendat caristiā inducē sed potius artem suam siue negociatō nē exercē. qd potissime locū hz qñ hec ē ppta negociatio eius: ita q pro sua opa recipit lucy. vt dictū est supra em ptio. s. 4. s. ppter auaritiā. s. vt cari vendat nulla alia necessitate vel vtili tate pēfata. aut ut caristiā inducat z cō greget. ita q hoies cogant ab eo emē. z ipe posset ad libitū vendere. z isti ta les enozmit peccant vt etiā dictū est. s. emptio. s. s. Hec breuiter sumpta sūt de Ray. Huil. Inno. z Hosti. Et addit Ray. q tales ppter hoc non sunt cogē di ad restōem certe psonē s paupibus Et fm Huil. hoc intelligit de honestate z ofilio. nō aut de necessitate. A. nisi ex fco eoz alii forē dānificati: qz tūc re uenē restituē dānificatis oio. ex de iuu

ri. c. fi. B. Et itelligēdū idē figs emat alia q virtualia: vt auz vel argentū z hi. vt de talib. caristiaz inducat z ipe lucres. Et de hac mā bñs supra. s. 4. A Idem qd in hoc. s. notatur in sum. eo. ti. q. 40. Predictis etiā con. docto ca no. vt nōt dñs Pe. de ancho. i. c. p. extra eo. li. s. B.

¶ Pone. qdā habz recipere cētum ab aliq in certo termino. venit terti emēs ipa iura s debitorēz p pōio nonaginta que nunc soluit: nūquid emptor emit vt vsurā? B. Si iste emit tantū min quātū vere est interesse suū. aut qstuz vere ē extimandū siue timēdū ne ille debitor soluat. aut quatenus ē futurus labor rehabendi non ē vsura. Si vero alit vult diminūē pciū solū ppter hoc q nūc soluit: s in futuro plus rehabe bit. ē manifeste vsura. A. qz ppter p maturā solutiōem minori emit q veri sūt res fuerit valitura. extra eo. c. fi. Et sic limitanda sunt q dca sunt. s. s. de emptōe noium. B. Et nō q talis ēp tio iuriū pferit qñ de hoc imineret li tigiū si fiat pro minori pōio non valet nec iste ēptor poterit plus petē ab ipo debitore q in veritate soluerit: ēt si re fiduū fuerit ei donatū. L. mādati. l. p di uersas. z Lab Anastasio. qz p bono cōi statutū ē ne litigia emerent uel moue rent. A. Sz si cessio iuriuz fiat ex xā z integra donatōe valet in totū. al non valet nisi p parte dati precii. Et hō ve ruz quo ad petitiōez faciendā a debi toribus vt obuies litigiis que possent p hi emptōes occurrē vt in iurib. alle gatis. Sz q ad emptorez z venditorem talis ictus bñ valet. cū noia debitoruz possint emi ēt pōio minori q sint ipsa debita. seruata tñ equalitate. vt dic do min. Anto. de bu. inc. in ciuitate. ex eo vt p. s. s. in additiōe. B.

¶ Itē pone. qdā cōitas idiget pecunia z iponit ciuib. pstantiā. s. mutuo pmit tēs z obligās pstantib. certa pignora z certū lucy. nunquid pstantes omittunt vsuraz? B. Exquo coacte faciūt z ppe

hoc forte multā inōmoditatē incurrūt
ita qd ab hoc libentē cessarēt si possent.
nō ē vsura. S; iuxta hoc ē alia dubita
v; qd si postq; cuius pīm' pstitit veniat
secund' z emat iura a p. p. minori p.cio
eo qd nūc soluit ei. nūq; iste secund' cō
mutat vsurā? R. v; in pcedēt. s. dī. A
Lerte iste contractus manifeste apparet
vsurari' cuz quicqd accedat fori i mu
tuo sit vsura nisi affuerit verū z certū
interesse. qd pōt extirpari ē ex dubio
euentu sūm conditiones psonarum: vt
s. vsura p. s. 15. Non aut pōt poni i ter
esse certū p. i. c. i. ut ibi p. z nōr dīs
Anto. in c. salubris. ex eo. Nec excusat
a p. cō in hoc cāu coactio uel alia neces
sitas. ex eo. sup. eo. z q. me. cā. c. sacris.
Et si pncipat' est illicit' sūz z accessori'
ex de reg. iuri. accessoriū. l. 6. S; si cōi
tas non accipit mutuo. s; ita vt reddat
acceptus. l. 3. p. illo annuatiz aliquid tri
buat sicut fit in imprestitis venetiāz.
z in montibus florentie. z in locis ja
nue. Ali' est casus sup. q. theologi z do
ctores diuersas dixerūt. S; saluo meli
ori iudicio contractus v; licitus. cuz in h'
cāu nō sit mutuū. s; pōt' venditio red
dituū ciuitatū que fieri pōt. vt tetigi. s.
s. 5. z nō. doc. ex eo. in ciuitate. vbi z do
min' An. addit. Et p. cā faciūt ad illō
qd venetiis sepissime reuocaf i dubiū
Ibi. n. qui hactenus contulerunt pecu
nias i cōi describunt singillatiz. deide
cōe rīdet eis quolibz āno pro centena
rio qnq; qnq; qnq; min'. s; capitale nū
q; restituit z vocaf iprestita. Et ille qui
h; in cōitate dicta mille vel tria milia
vēdit alius ius suū z emolumentū oē qd
p. cipit. qritur an iste contractus sit licit'.
et rīdet. Ex predictis p. z sic. qz recipit
redditū i pecunia iā cōstitutū. Itēz idez
redditus crescit z decrescit. z posset coi
tas in totūz abolere si veller z nihil re
spondere. Itēz nō est q. maior reddit'
q. esset vni' possessionis imobilis. z sic
v; q. licit' sit contract' talis p. p. cā iura
z rōnes. hec ille. Idē etiā dicit dīs Pe.
de gub. i. c. vsuraz. de vsuria. l. 6. Et

subdit. Reperio tū inter cōsilia Fede
rici consilio. 292. quēdam theologū dis
putasse latissime qōnez istam. z conclusi
ue tenuisse qd q. ad tēpus ciues coacte
mutuantes cōitati nō sit vsura cēfenda
si quid p. illa forte coacte mutuata ali
qd recipiant. Ad ipsos aut emere tales
redditū annuūz vsura est. Lius rōnes
z motiua si refero. qz iudicio meo d. iu
re efficaciter non cōcludunt. nec tollunt
rōnes. z illa que p. doctores supius sūt
dicta. hec ille. Predicta pnt itelligi ha
nisi ciuitas constituar p. cōi nouos red
ditus. forte si antiqui i s. l. bus vel aliis
sunt cōsumpti. qd nō licet. qz bi' emi nō
pnt. ita vt q. eos vendit ad illos oblige
tur. ut nōtur in d. c. in ciuitate. per doc.
z nōr dīs Pe. in p. cō. c. vsuraz. vbi q.
rit an sit licita emptō reddituū alicui'
castri vel fundi ad certū tēp' vel icer
tū. puta p. se z suis heredibus. Et rīdz
sūm Jo. an. z Hosti. in d. c. in ciuitate.
qd sic. nec sapit vsuraz qn' talis reddit'
erat iam constitutus ante contractū. pu
ta census. tributum. p. sio. z sūta. Sec'
si tpe contractus nascatur siue cōstitu
atur. Et idein dicit in emptione nois si
ue actionis. vt actō iam nata ad mille
possit emi p. minori p. cō. Parz ergo
qd p. p. cōi iprestitis noui reddit' cōsti
tū nō possent. al' essent illicita. z sūz fo
rēt illicita z sup. nouis z ātigs si ex ipis
dānificaret respública q. equiparat pu
pillo. L. de iure rei pu. l. re p. blica. l. xi
Un' ei' administratores non pnt eā dā
nificare. nec factū eoz in dānum reipu
blice valz. ff. de decre. de curi. l. ambitio
sa. z. L. de transac. l. p. sēs. Et in his cāi
bus pōt itelligi dictū tenentū bi' mīp
stita non fore licita.

Circa p. cā p. quero. qd si aliquis non
vult emere p. diuz s; redditū ex alter'
p. dio. p. pter qd p. diū dīs cōstitut nouū
redditū forte locando alicui perpetua
locatōe ad certū affectū in pecunia vel
rebus aliis cōstitutū qui em uēdit p. cō
an contractus sit licit'. R. Quidāz di
cūt qd sic. qz hic est pura emptio z ven

ditio. et sic potest fieri sicut. dicitur est de
emptore redditus iam constituti. Sed alii
quod non potest ita fieri fraus in redditu iam
constituto sicut in eo qui constituit de nouo
Ubi dicunt quod ex huiusmodi contractu non
potest percipi ultra quod datum sit. Inno.
in c. in ciuitate. ex eo. non approbat nec
reprobat. sed ait. Lette bene consulendum
est oibus fidelibus quod ab huiusmodi contracti-
bus absterneant. si quod de nouo propter hoc
constitutum redditum vel actionem non emant
Et subdit. Illud autem penitus videtur illicitum
quod ipse idem qui dicit emptor in se con-
stituat redditum et actionem qua se obliget
ad plus dandum in pecunia vel specie
quam acceperit. Aduertendum quod Inno. vo-
cat hic emptorem illum qui in secundo
contractu resolutionis primi ex pacto de
redimendo emit qui in primo sunt ven-
ditor: ut patet per dominum Anto. de
bus. ibidem. de quo supra. §. 5. in additio-
ne. Nam appellationibus emptorum.
venditionum. locationum. et conductio-
num promiscue vtuntur ff. de ac. emp. l.
veteres. et l. se.

¶ Secundo quero. quid si quis emit predium
cum pacto de redimendo usque ad certum
tempus vel quantum predium reddat. et inte-
rit emptor ipsum locat venditori pro certo
affictu. an sit licitum? Respondeo. Prima facie
contractus licitus videtur. Nam licitum est vende-
re ac etiam emere cum pacto de redimendo
certum tempus vel quantum. L. de pac. inf.
emp. et ven. l. 2. Sed verum est quod sub isto
contractu potest facilius palliari usura. et ideo
ex circumstantiis potest presumi in fraude
usurarum factus. si in loco ubi agitur con-
suevit huiusmodi fraus in tali contractu
fieri. Nam presumitur actum quod est consuetum
ff. de edil. edic. l. quod si nolit. §. quod assidua.
et de aqua. plu. arc. l. si prius. §. si recte. 2.
quod etiam si in loco non sit consuetum. tamen ipse
obens est usurarius: quod presumitur id agere
quod consuevit facere. ff. de pigno. act. l. vel
uniusuersorum. et ex de reg. iur. semel. l. 6.
Et in simili non Inno. l. in pena apposita
ab usurario in c. sua. extra de pe. Et idem
alii doctores: ut per §. usura per §. 2. et ad

ditionibus. 3. si modicum fuit pretium emptio-
nis. vel factum fuit pactum de redimendo
pro maiori pretio: ut §. 3. cum additioni
b. 4. si ex pacto commodum vel com-
modus rei vendite excepto constituto affi-
ctum pertineat ad venditorem eiusdem rei con-
ductorem. Nam huiusmodi est dominum em-
ptionis. cum re empti statim modum vel
commodum ad ipsum debeat pertinere empto-
ri. ff. de pi. et com. rei uen. l. illud. Et sic
potest presumi in fraudem factum presertim
si ipse conductor et venditor non possit
se quando uoluerit ab obligatione huiusmodi
liberare. cum in effectu talis contractus
sit quedam emptio redditus de nouo con-
stituti. ad quem ipsemet constituens
uident obligari. quod est penitus illicitum
ut per Inno. ex eo. in ciuitate. et in §. per
cedenti. cum potius attendi debeat rerum
effectus quam horum uariatio siue circuitus
ex de cle. non res. c. relatum. et l. mala. l. ab
Anastasio. et in c. cum quod de reg. iur. l. 6.
maxime cum non sit fraudis b. cedendum. sed
obuiandum. ex de diuor. quanto. Item si nul-
la adest usurarum fraus: cum tale pactum
quod uenditor teneat reconducere conti-
neat equalitatem ipsi rei cui et re habeat pro pre-
cio. et insuper hanc obligationem que indi-
cat per pretium ultra pretium constitutum. ff. de co-
trah. ep. l. fundi ptem. Et ideo emptor in hoc
grauatur uenditorem ultra licitum emendo
minori pretio dicta obligatione computata
et sic ad restitutionem teneatur. ut §. emptio
§. 2. Item potest presumi fraus usurarum
si quis propria predia uendat ad huiusmodi
contractus faciendos. quod non est uerisimile
quod intendat emere aliena qui propria
non inutiliora uendit. cum hec sint con-
traria et nemo presumatur uelle ex in-
continenti contraria agere. l. non ad ea
ff. de con. et demon.

¶ Tercio quero. quid si quis uendat pecu-
niam puta auxilium pro maiori pretio quam sit comis-
sarius? Respondeo. Si uendens non potest pretere-
dere aliquod licitum interesse. puta la-
boris et sumptuum huiusmodi negotiatio-
nis uel inueniens datum seu cessationem

lucru fm extimatoem dubii euen
t^o illicite agit. cu hoc videat qddaz eg
uales mutuo vsurario. sex simplici da
tione pecunie plus aliquid accipere. Et
si no eet vsura saltē oio ē lucz illicituz
cū vendat rem maiori p̄cio q̄ valeat.
z ad restōem obligat lz emptori res su
erit nēcia seu lucrosa: vt supra emptio
§. 2. Et ex hoc pōt discerni q̄liter cābia
possent illicite fieri: sz apertius z magi
illicite fiūt qñ cāpsor p̄ dat aliquaz pe
cunie q̄ritatē vt aliam maioris p̄ciu re
cipiat sine interesse de quo dictuz ē: ga
hoc casu aperte ē mutuū vsurariū cu
min^o dederit z pl^o velit accipere lz ad
palliandū interponat locus vel ali^o si
ctus tractus: vt. §. vsura p̄. §. 2. Et sic
duplicat cābia fiunt. videlz qz aut cam
p̄sor recipit maiore summam z reddit
minore. de quo dictum est in p̄ncipio. §
aut p̄ dat minore z postea recipit maio
re de quo nunc tactum est. Et ad istos
duos mōs gnāles oia p̄ticularia cābia
rēduci p̄nt. z discerni vtz sint licita. Nā
illicitū videt quicquid p̄ cambio acci
pit vltra id quod datur excepto p̄dcō
legitimo interesse. B.

Sura iiii^o de usurariis manifestis.

Quis dicat manifestus? R^o sz
hosti. Uno modo dicit manifestus p
euidentiā facti puta quia mensam re
net paratam ad vsuras. ar. ex de coha.
cle. z mu. tua. z. c. fi. Alio mō si sit de hoc
in iure confessus vel conuictus. Sed sola
fama non sufficit ut manifestus dicat.
A. .f. quo ad penas positas tra mani
festos usurarios. ex eo. quia in oibus. z
ex eo. quāq̄. li. 6. Item usurarius dici
tur manifestus post publicationez. Et
ad publicationem faciendam sufficit
q̄ vocatus confiteat. vel negans p̄ te
stes quincatur. ex de coha. cle. z mu. c. fi.
z. c. tua. Sufficiunt etiam certa argmē
ta cū fama. puta qz apparent aliqua i
strumēta facta in tractu pignoratōis
seu venditōis. in quibus dicit q̄ fruct^o
nō debēt cōputari nisi in sortem. extra

eo. cū in diocesi. Et quāuis nullus appa
reat accusator sup hoc: tñ pcedat eps
ex officio suo qui potest cōpellē vsura
riū ad restitutionem faciendam sz cū
dē host. z in sum. li. 2. r. 1. 6. q. 4. 8. Et etiā
dñs An. de bu. dicit in. c. qz in oibus. ex
eo. q̄ manifesti vsurari dicunt notorii.
uel q̄ quos ē fama cū aliquib^o iudiciis
z postea sunt publicati p dictū. c. cuz in
diocesi. Et ibi etiā videt hoc sentire gl
lz manifestū p̄prie dicatur qd certū ē
z p̄bati pōt et si non sit notorium: sz in
terdū ponit p̄ notorio. 2. q. 1. manifesta
Et ibi de hoc glo. magistra. B.

¶ Quē pena publicoz vsurarioz? R^o
fm Ray. Ipo iure sunt excōicati. nō di
co simplicit sed quantum ad tria. v3 q̄
nō debent recipi ad coionez altarj. nec
debēt recipi eoz oblationes. nec debēt
rectpi ad ecclesiasticā sepulturā si i b^o
p̄ccō decesserint. ex eo. qz in oibus.

¶ Quid si sacerdos recipiat oblatiōez
manifesti vsurarii? R^o Reddē opellitur
ex eo. qz i oibus. Et fm hosti. dari d3
epo. vt sz eius p̄uidentia restituat illi
a q̄ vsura extorta ē si inuenit. alioquin
paupib^o. ar. 20. q. 3. constituit. A. Parū
facit hoc. c. sz de hoc lati^o dictū est sup
restitutō p̄. §. p̄. B. Et debz sacerdos
manē suspēsus ab executiōe officij do
nec satisfaciatur arbitrio epi. Tandēz pe
nam incurrit q̄ eos tradit ecclesiastice
sepulture. in dcō. c. qz in oibus. sz hodie
sepelientes sunt excōicati ipo facto. vt
in cle. eos. ex de sepulturis.

¶ Quē pena ccedentiū domos vsura
riis alienigenis? R^o Nec collegiuz nec
alia uniuersitas aut singularis p̄sona
d3 p̄mittē q̄ vsurarii alienigenes. s. non
oriundi de terris ipoz publice vsuraz
exercentes uel exercere uolētes habe
ant domos cductas seu aliter habitēt i
terris suis. sz oēs infra tres menses ex
pellendi sunt de ipis terris. Itē nemo
d3 eis locare uel alio titulo concedē ali
quā domū ad fenus exercendū. al^o si
sunt p̄iarche. archiepi. uel epi icurrūt
ipo facto suspēsiōe. Si aut sz minores

clerici singulares icurrunt excoicationem
 Si e collegiu vel vniuersitas icurrunt i
 terdictu. Et si tale finiam per mensem
 iustinuerint. A. Nammo indurato:
 vt in c. p. de quo. i. B. ex tunc tre ipso
 ru sunt iterdicti. q. diu ibi vsuraru morat
 Si ho sunt laici. debet p ordinarios eccle
 siastica celura appellari. ex co. c. p. li. 6. A
 Et ibi not dñs p. de ancho. q. hoc itel
 ligis de vniuersitate seu collegio ta ec
 cleastico q. seclari h. Bui. 7 Archi. l. 3
 aliq. itelligant solu de ecclesiastico. Et
 addit. No ob. q. h. istu intellectu tot? or
 bis eet iterdicti. q. e fatiduz ita ee vbi
 ista attentant. Et l. istud sit rigorosuz
 no min? dux est q. epi 7 prelati 7 mino
 res clerici sint suspensi 7 excoicari. vt di
 cit rex Sed i ista inquit remediū ē q.
 plati hanc ostitudinem frequenter faci
 ant publicari sicut eis pceptis in c. pmo
 de loca. 7 de accu. sicut oli. Et quia nec
 illa nec alia eis icubentia pagunt. pōt
 eis obici id qd nōtur de re. ec. nō alie.
 c. si. in his h. s. b. v. 3. l. p. muti sciūt iure
 suo male vi. Lū sint cornuti nō audēt
 cornib? vti. hec ille. Itē pena hui? capi
 tuli obtinet oēs vsurarios tam iude
 os q. xpianos. cum indistincte loquat.
 sicut 7 cle. ex grau. ex co. que oprehen
 dit etiam iudeos. vt p. 3. ibi p. glo. super
 h. censura. Ibi etiam idez tenere dicit
 Paulus de eleazaris. 7 dñs Dñicus de
 scō Gemimiano in c. vsuraz. ex co. li. 6.
 7 oñs Lauren. de Floren. in suo tracta
 tu de vsuris. q. 146. 7 Bal. in quodā cō
 filio qd incipit. Inter iudeos. vbi dicit
 q. clericus iudeo locans domuz ad pu
 blice fenerandū ipso facto ē excoicat.
 p dictū. c. l. Et subdit q. dicit quis loca
 re iudeo ad feneranduz si sciebat q. ta
 lis consueuerat publice fenerari. Naz
 ex qualitate persone psumit q. ad hoc
 fecerit: vt. l. familie hercl. l. si fili. 7. ff.
 de pigno. act. l. vel vniuersoz. Et presu
 mit anim? ex effectu. l. de iniuriis. l. si
 non dicitur. Immo si locator a pncipio
 hoc nesciuit: statim q. sciuit iudeuz pu
 blice fenerari o. eum de domo expellē

at ad hoc osentire videtur. s. 3. di. erro.
 cum similibus. hec ille. B.

Quo vsuraru manifesti possunt re
 cipi ad osessionē vel ad sepulturā: R.
 Non sufficit q. in vltima uolūtate mā
 dent de vsuris satisfieri. s. 3. q. vel de
 ipis sit satisfactuz: pnt eoz facultates
 patiunt. vel saltē q. illis quib? facienda
 ē restō si psto sint. aut aliis q. illis pnt
 acgrere. vel illis abñtib? ordinario loci
 vel vices ei? gerenti. aut rectori paro
 chie ipius vsuraru. cor. 3. aliquib? fide
 dignis idonee de restitutione sit cautū
 siue pntuz. ita. s. q. si quātitas sit mā
 festa illa exprimat. alioquin est mode
 randa arbitrio recipientis eaz. Ipse tñ
 si sciens moderet minore tenetur ad re
 stitutionē residui. Nullus interesse o.
 testamentis manifestoz vsurarioz. vl
 eos ad cōfessionem admittere uel ipos
 absolue nisi fecerint satisfactōez vt di
 ctū ē. Testamenta quoq. eoz ipso iure
 sunt irrita. A. nisi pdicta fecerint: ut
 i. c. qd sequit. B. ex co. quāq. li. 6.
 A. Et ibi addit. Oēs autē religiosos 7
 alios qui manifestos vsurarios tra p
 sentis sanctionis forma: ad ecclesiastica
 ausi fuerint admittere sepulturā. pene
 i lateranēsi ocilio contra usurarios pro
 mulgate statumū subiacere. B.

Usurā v. s. de seruētī
 bus pcurato
 rib? fautorib? 7 familia vsu
 rarioz. Queris ergo quid de seruētib?
 vsurarioz qui nihil habent preter vsu
 ras? R. fm Bui. Credo q. possint lici
 te accipere ab vsurariis mercedē suaz si
 seruūt vtiliter i licitis 7 honestis aut
 necessariis. Nā vtilitas quā ossequunt
 vsurari ex ope seruētū opensatur cū
 mercede quaz oāt seruētib? illis. nec
 pnt dici paupiores. ppter mercedē da
 tā. cū loco mercedis habuerint euz mo
 dū opaz. Si aut seruierint in illiciti
 credo q. debeāt recipere mercedē de
 bi. Idem de cultoribus 7 aliis eorum
 mercenarius. A. De hoc plenius ē di
 ctum supra restō p. s. 13. in additōe. B.

Quid de eo q cōsulnit alicui ut fene-
ret. uel qui mutuatur grati feneratori ut
teneret. uel q contrahit societate cū aliq
ad fenus exercendū. uel qui mutuatur usu-
rario ut feneret et iste picipet lucz. nū
quid oēs tales in solidū tenent? **R.** fm
Huil. Quidam dicunt q qui inducūt il-
los ad fenerandū q al' nō erant fenera-
turi. tenent in solidū. Si hō al' eēt fene-
raturi nō tenent nisi quantū ad eos p-
uenit. Et subdit. Ego credo sine puidicio
q in neutro taliter inducentes teneant
nisi quantum ad eos puenit. Et quantū
ad hoc cōditio eorum ē melior q eorū
qui prestant fauorē in rapina uel i fur-
to: quia ipi tenent etiam si nihil perue-
nit ad eos. et hoc ideo: quia rapina uel
furtū fit simpliciter contra uoluntatem
dñi: s; vsura puenit ad creditorem de
uoluntate dñi. Nec inuenio iura dare
actionez debitori s; hi' inductores seu
fauores ad reperendū ab eis illas usū-
ras q; ipsi debitores soluerūt illis idu-
ctis sicut dant actionem contra illos q
rū opere uel consilio fiunt furta uel ra-
pine licz nihil ad eos pueniat. **A.** Idē
in sum. li. 2. ti. 7. q. 61. **B.** Prima autē
opinio tutor est salte qñ principales
non essent soluendo. Omnes eni tales
indubitanter sunt participes culpe. **A.**
Non tñ ppter ea tenent ad restōez pñ-
cipalit' uel in solidū nisi inquantū fue-
rint eā damni: ita q sine eis datuz non
fuisset: ut sup restō 3. §. p. Dānuz autē
dat non i mutuo pecunie s; in vsurariū
exactione. iō picipans in solo mutuo
tenet ad solū peccatuz et nō ad restōez
nisi ex usura accepti. Participas uero
exactione ut in inueniēdo cautas fictō-
nes uel al' bene tenetur ad restōem. Et
in hoc casu intelligat scda opio. **B.**

Quid de eo qui accipit vsuras noie
alieno ut tutor. curator. uel pcurator?
R. fm Ray. Sicut phibet aliq acci-
pere vsuras noie suo ita et aliē. di. 4. 6.
sicut nō suo. Et si accipit alieno noie te-
net ad restōem si ille cui noie accepit
nō est soluendo uel nō uult restituere.

Naz facientes et consentientes pari pe-
na puniuntur. 2. q. 1. vlt. in fi. S; scdm
q addit hostie. **A.** qui etiam in iup-
dictis concordat cum Ray. eo. ti. in lu.
q. 63. **B.** Ille in cui' utilitate xsum ē.
p et pncipalit' tenetur. alius in subditiū
ff. de eo q quez fac. crit. lex hoc edicto.
Et hec indubitanter uera sunt de tutore
curatore et pcuratore. eo q prestāt au-
cto. ratē talib'. Secus de eo qui nudū
pbat ministeriū. ut dicit in. §. se. Item
sciendū q si ille solum cui noie accepte
sunt vsure ceteri liberāt. **A.** Excepti
illis q ex vsuris aliquid habuerunt: ut
s. restō 3. §. 3. Et ideo quod in hoc. §. nō.
in dicta. q. 62. **B.**

Quid de illis famulis q de mādato
dñor dat pecuniā ad iura debitorib' et
suscipiunt postea ab eis? **R.** fm Huil.
Si nihil ad eos puenit nō credo q tene-
ant. pferit si illi dñi al' p seipos exer-
cēt vsuras. uel per alios exercerēt si nō
p istos. **A.** Idē in sum. eo. ti. q. 63. Qd i-
telligendū est nisi isti famuli coopent
ad exactionem. Naz tunc tenent ad re-
stōem put dictū est in. §. pcedenti. p-
pter eandem rōnem. s. dānificationis.
et de iniur. c. fi. **B.**

Quid de eo qui gerēdo negociū alie-
nū sine illi' mandato fenerat ad opus
eius? **R.** fm Huil. Tenet ad restituen-
dū vsuras lz ad eū nū puenit. Sicut
enī actor et mīster contrahit vsurariū. **A.**
Idē in sum. eo. ti. q. 64. ubi nōtur qd di-
cit in. §. se. Et utrūq itellige scdm disti-
ctōem de qua. s. §. 2. **B.**

Quid de illo q cui' uellē mutuare g-
tis iduxit me ut dare sub vsuris? **R.** fm
Huil. Tenet sicut et ille q in pcedēti. §.
dict' est: qz indebite ipeduit utilitatē
pñi et ei dānum adduxit.

Quid de notario q sup vsurū sciēnt
officiū iustia? **R.** fm hosti. piur. sunt
qz qñ creant solēt iurare q talia nō fa-
ciēt. sic et pñs sunt ifames. nec de cere-
ropñit testificari nec iustia conficē. et
de testa. lz ex quadā. §. p ad fi. **A.** Idē
in sum. eo. ti. q. 45. **B.** Si tñ ob hoc re-

cipiūt pecuniā non tenent restituē: qā
recipiūt eā p opere suo qūis illicito. d
quo vide supra restō pmo. §. pñ. A.
Et ibi de hoc latī in addit. Ubi ē pñ
patē q tenent nōm ad restōem qñ re
cipiūt ab accipiente mutuū cū ille non
turpiū dederit. z sñr qñ ex coz caurelis
sen istis secuta foret exactio q als non
fuisse secuta. vt. s. restōz. §. pñ. Et idē fo
ret in testib' ppter eandē rōez. B.

Quid de pñtis q subscribūt z sigil
lant cedulas vsurarios: R. fm Hosti.
Si pñat' nō legit tenorez vel ē si legit
z vsura nō apparebat: qz forte ibi posi
ta ē maior qñtas q sit mutuata: z ipe
pñat' nō diligēt cōsiderat. fatue facit: s
tñ fm xitātē non cōsentit. Si hō legit z
xitātē pñt pñiceps ē peccati z nō
omodi vsuraz. Nam subscriptio i mlti
approbatōem inducit. ex de sen. z re. au
di. cum int' vos. Idē Hof. A. Idē etiā
i sū. eo. ti. q. 46. Et hoc cū idē vñ dicen
dū de istis pñtis q ad restōem qd z de
nōzū in pcedenti. §. dictū est ppter eā
dem rationem. B.

Quid de vxore z familia vsurarii?
R. Dic ut. s. restō §. s. 2. A. Delius
de hoc sup restō p. §. 13. in additōe. B.

VSurā vi. scz de restōe
vsuraz. z p
querit. Utz si nō fuerit intētio
creditoris aliqd recipere sed postea debi
tor aliqd dat. teneat' creditor ad resti
tutōem? R. fm Buil. Si pbabilis cre
dit q ex dilectione sola gratis ei dede
rit: nō tenet. Si hō credit vel pbabilis
estimat q pñ mutuū acceptū vel vl
teri' retinēduz dederit. tenet. A. sin
quantū est fact' locupletior de cōsupt
bona fide. ff. de peti. heret. l. vñ. In bōa
aut fide nō ē qui credit uel pbabilis ou
bitat q nō ppter merā dilectōem: sed
pñ pñcās cās ei dederit scdm eūdem
Buil. z in sum. l. 7. q. 8. B.

Pone q debitor nō gratis vsuras
soluit postea ad man' bi' debitoris ve
nerūt aliq de bonis creditoris. nungd
pōt de eis satisfacē sibi p usura quā ei

soluit. A. Buil. tenet q sic. vt i dca. q. 6.
B. De hoc casu dic ut sup bellū p. §. 4.
A. iuncta addit. B.

Quid si creditor gratis qdez mutu
asserit: s. tñ inducit ad mutuādū qz hēt
spē recipere vltra sortē. nō ex dilectione:
s. pñ mutuū. nūqd tenet? R. 6. Buil.
Sic. qz sola spes facit vsurariū vt dcm
ē sup vsura p. §. 2. z 3. A. Diclaris q
si spes omodi fuit pñcipalis cā mutuū
vsura cōmittit. Secus si secūdaria. ut. s.
vsura p. §. p. z ibi latius in additōe. Et
s. vsurari' mentalis teneatur ad resti
tutionē. ex eo. cōsuluit. non tñ sic tenet
simōiac' solū mētā. ex de simo. c. fi. Et
ē rō: qz isimonia ē turpitudine utriusq
tis. z ex solo iure humano pecūia simo
niace accepta restituenda est non illi q
turpiū dedit s. ecclesie. Cū nec Delise
us giezi pcepit restituē pecuniā quam
accepit a Naamā. Et io papa in hoc ca
su pōt statuē qd vult. pōssēt ē dispē
sare q nō solū i mentali simōia: s. ē in
expñsa p pactū pōssēt retineri qd esset
simōiace acqñitū. S. i vsura nō ē turpi
tudo dāt. z io iure dīno z nālī equitate
faciēda ē restō. Nec ē pñz in hoc cāu
papa dispēsare scdm Buil. vt i sū. eo. ti.
q. 9. Et qd dictū ē in vsura obtinet pñ
eandē rōnem etiā in acquisito p simōi
az qñ solū ex parte recipiētis adest tur
pitudine. ex de simo. c. dilect. p. B.

Quall' vsurari' opellit' restituē? R.
fm Ray. Si ē public' opellit' per diuer
sas penas iur' qz hēs. s. vsura 4. p to
tū. Itē ois vsurari' pōt cogi ad restitu
endum per excommunicationem. extra
eo. quoniam non solum. Item 3. modo
compellitur quia si vsurarius repetat
ab aliquo vsuras repellitur per excep
tōem donec z ipse restituerit usuras vñ
fecerit posse suū. extra eo. quia frustra
Et eisdem modis cōpelluntur heredes
extra eo. tua. z c. michael. A. Et ibi p3
q hoc obtinet etiā quo ad dispositio
nem dicti. c. quia frustra. s. ut repellat a
restitutione vsurarum vt dictū est. p
pter usuras extortas ab eo cuius est

heres. **B.** *Lon. Host. et Hof. A. 38*
in su. eo. ti. q. 47. Et ibi addit fm eodē
q. hoc opulsiō fiet oī appellatiōe remo-
ta. S3 forte hoc pōt intelligi q. ad noto-
rios usurarios. cū in notoriis nō regra-
tur ordo iuris. 2. q. i. manifesta. **B.**

Quid si q. repetat usuras et excipia-
tur d. eū q. ipse nō restituit usuras quas
extorsit. et ille ridet se eē gatu restitue-
re si sit qui petat. qūo pcedet iudex eccle-
siasticus? **R.** fm Hof. Faciet pconizari
q. quicūq. soluit tali usuris vciat et oī
dat et satisfacet et si nō veniat aliq.
pcedet pōr petitiō. si veniant et pben-
t fiet eis restō. Nec sufficit in hoc cāu da-
ri pignora vel cautiones. ex de sen. et re
in cū aliqbz. ff. de pigno. ac l. q. si non
solue. Et itellige nisi magna cā forsan i-
fuerit. ut vīc hos. et In sup. c. q. frustra
ex eo. A. 38 i su. c. ti. q. 49. **B.** Qd si is
a quo accepit usuras nō sit superstes
nec eius heres. mādabit iudex paupē
bus erogari. ex eo. c. ti. tu. Et postq. hoc
factū fuerit petitiō pcedet. al. nō. Et idē
dicendū si viuat s3 nescitur vbi sit. vel
si scit et ad eū mitti nō pōt. tunc sūt def
paup. b. ex de iudic. cum sit nisi spes
de ipi. aduentu. tūc. n. pecūia assignabi-
tur et depenes. **A.** De hoc lati. dictuz
ē. s3 restō o. in pñ. in additiōe. h. q. ad se-
cūdū. cū sequētib. **B.** Et pcedz pri-
or petitiō. Et hec sunt itelligēda bz. Ho-
sti de usurario notorio. **A.** Jāc in su
eo. ti. q. 50. Et dicef notori. si de hoc i
iudicio fuerit cunctus. vī sup. usura 4. in
pñcipio. **B.**

Quid cogef restitue cleric. si fuerit
forte usurari. vī hēs usurari. **R.** fm
Ray. Si non vult satisfacē o. suspendi
ab officio. **A.** et bñficio. vī. c. pñrea.
ex eo. **B.** et si nō emēdet o. depom. ex
eo. pñrea. di. 47. ep. et c. si q. clericor. et
postea si ē icorrigibil. cogēd. est p potē-
tiā laicalē. ex de iudi. cū nō ab hoīe. **A.**
Et ibi p. q. p. depositiōes pñs o. pñri
excoīcariōe mīori. postmodū anatēate
et inde tradi pñti sectari. **B.** di. 17. n.
licuit. Nec o. restitue de reb. eccle. **A.**

nisi qten. de pecūia illa expēdiderit in
utilitatē eccle. bz. eū. Ray. et i su. eo. ti. q.
51. **B.** s3 de suis si bz. s3 si nō bz. tūc bz.
Sui. de fructib. q. s. itime pñcipit pōt se
liberare. Facit ex d. fideiul. c. 2. **A.** 38
in pñcia. q. 51. **B.**

Quid si debitor iuravit soluē vfas
R. fm Ray. pōt denūciare eccle. moni-
tione pmissa vt opellat illuz ad relaxā-
dū iuramētū. vel si vult soluat vt satis-
faciat deo de iuramento et postea pōt
repetē. ex de iurciurā. ex administratiōis
et c. debitor. Qd si iuravit nō repetē.
dico q. nō repetet directe ppē iuramē-
tū. s3 indirecte bñ repetet. i. denuncian-
do eccle. crimē illi. vt sic ad satisfaciē-
dū opellat eū. Si hō iuravit q. non de-
nūciat. nō tenet iuramētū cū sit illici-
tū. vīpote o. pñmi salutē. Un hoc non
obstāt pōt denūciare. ex eo. tuas. et de
iureiur. quēadmodū. **A.** Et ibi p. q.
hoc vep ē inq. tū itēdat ad salutē pñ-
mi. Si hō pñcipalit. q. itēdet ad resti-
tutiōes usuraz sibi faciēdā. non vī ex-
sari a pñrio q. siue p actōes siue p de-
nūciatiōes i effectū repetitiō ē. et effect.
attēdi o. pñ. q. hō vī circuit. L. mā-
dari. lab Anastasio. **B.** Lon. Hof. et
Hosti. addēs q. si ē iuravit debitor nō
repetē nec recipit usuras. nūbilo. o. co-
gi ad restōes et erit pecūia paupib. ero-
ganda. **A.** q. hoc casu hēf ac si pñci-
pales nō inuenirēt. iō succedūt paupes.
ex eo. cū tu. et ne usurari. o. modum ex
sua fraude reportet. ex eo. tuas. Et idēz
ēt qd i hoc. s. nō. i su. eo. ti. q. 51. pñcedis
ēt cō. gl. i. c. p. et c. debitor. ex d. iur. **B.**

Quid si de duob. hēdibus usurari
alē faci. ē nō soluēdo. **R.** fm Hostiē.
Tūc ali. tenet isolidū. s. vsq. ad q. tura-
tē q. de hēditate ad eū pñit. Nā omēs
res hēditarie obligate sunt. ex eo. cum
tua. s. si. **A.** Hosti. nō vī h. firmū te-
nere. s3 dīc q. opio hec i o. spectu mītoz
fauorabilē q. tū ad aias ac sat. eq. et ab
oib. approbata. iō n. audeo dīcē. Lōsi
derata tā subtilitate iur. aliud vī. nisi
q. ad hēdē q. n. fecisset iurariū. vel nisi

q̄ ad hēdē z q̄nēcūq̄ aliū respectu rez
ex vsura seu ex pecūia fenebri acq̄lita
ruz q̄ ad eos titulo lucratio pueniunt
vt teneat ad restōez si vsurari suū ei
hēditas efficit n̄ soluēdo. ut i sū. eo. ti. q̄
54. S3 g. i. c. tua nos. scit idēz qd̄ dī in
isto. s. quā glo. mlti doc. canōiste sequū
tur. ut nōt ibi. d. An. d. bu. S3 ut ip̄e dic
h̄ n̄ v̄f rez q̄ oia bona hēditaria sint
obligata p̄ restōez vsuraz de q̄ lati di
ctū ē. s. vsura p̄. s. 13. i addit. Un̄ cū ob
liga hēditaria didat inf hēdes p̄ hēdi
tariis portōib̄ nisi sup reb̄ obligatio
L d̄ ach. b. l. p̄ hēditaria. n̄ v̄f rōnabile
q̄ vn̄ hēs p̄tēt pōd̄ alfi sup reb̄ n̄
obligat vt i scti. d. An. d. bu. l. mlti vi
de. i. s. simplr tenē q̄ si vn̄ hēdū efficia
tur n̄ soluēdo alfi ad restōez vsurariū in
solidū teneat. q̄z dēz pōt h̄ficari vt ta
ctū ē. q̄ ad bōa ex vsura acq̄lita. ne ex
dolo alfi q̄z oīq̄t oī modū cuius iactura
tertiū. ff. de eo p̄ quē fac. erit l. si. r. positū
ē in dicto. s. 13. in additione. B.

Quēdē q̄ vsurari emitt equū vel p̄
diū de pecūia vsuraria z donat h̄i alfi
postea efficit n̄ soluēdo. q̄r vtz debi
tor q̄ soluit vsuras possit petē rē illaz a
possessore z ille teneat restituē? R̄ fm
Ray. z ille pōt petē z iste tenet restitu
ere. ex eo. cū tu. Succedit n. h̄. res loco
p̄cu sic ecōuerso p̄cū loco rei. ff. de peti
hē. l. si rē. Et hoc v̄f ē h̄z Buil. q̄n̄ tales
rē hūit ex lucratiā cā. Sec̄ si emissz v̄f
alia cā n̄ lucratiā z bōa fide hūit. Luz
hoc cō. Sof. z h̄osti. Et addit Sof. q̄ si
res illa ex cā lucratiā pueniat postea
ad aliā ex sili cā. z iste vltim̄ fuit ille q̄
potuit petē vsuras. libat ē ille cui res
p̄ data fuit vt d̄ eū agi nō possit. ff. d̄ ac.
z ob. l. oēs debitorēs. Idēz h̄osti. A.
Idē in sū. eo. ti. q̄ 55. Et de hoc lati sup
vsura p̄. s. 13. in addit. ut tactū ē supra
in s. precedenti. B.

Quid de regib̄ z p̄ncipib̄ q̄ cū pos
sint nō apellunt ad restituēdū vsuras
R̄ fm Buil. Dico q̄ tenet etiā si nihil
ad eos puenit. A. Idē in sū. eo. ti. q̄
55. Et de hoc lati sup restō 7. s. xi. B.

Quēdē vsurari teneat restituē q̄qd̄

de pecūia vsuraria lucrat sit? R̄ fm
Ray. Si vsurari ex pecūia vsuraria
negociat sit z lucrat vel emit ide p̄e
diū z fruct̄ p̄cepit nō tēf h̄ restituere
Lō. Ul. z Tho. scd̄a scd̄e. q̄. 78. eo q̄ tke
luc̄z n̄ ē fruct̄ pecūie s̄z hūane industrie
z possessio ēpra d̄ tali pecūia ē res emē
tis z nō ei? a q̄ accepta fuit vsura l̄z ei
sit obligata. A. d̄ h̄ dictū ē. s. vsura
p̄. s. 13. i additiōe. B. S3 fm q̄ ponit
Buil. si hūit de vsura frā v̄f pec̄. tunc
q̄qd̄ de fructib̄ illi p̄cepit tenet resti
tuē. q̄z ex re alteri hūit. A. p̄dictis
z his q̄ dicūt in se. s. Lō. Ul. z Tho. ut in
sū. eo. ti. q̄ 55. vbi fm Buil. addit. Idē ē
credo d̄ lucro hito d̄ re furtia ut rapra
si ex eo p̄dia uel reddit̄ emiāt. Et con. p̄
dictis Tho. z Ul. ut ibi. Et de sup̄dictis fru
ctib̄ z interesse lati sup̄a restituro p̄
s. 4. in additionibus. B.

Quēdē vsurari teneat debitori ad dā
nā? R̄ fm Ray. Tenet ad oia oāna q̄
ille p̄pter solōnē vsure passus est. ut si
domū suā p̄p̄t h̄i uili uēdidit. z si aliā
adduxit. aut si p̄pter hoc ab alio s̄b usu
ra quesuit.

Quēdē restituēda sit usura? R̄ fm h̄o
sti. Bnālī reddi oī ei a q̄ extorsit ut
ei hēdi. z si n̄ iueniāt ē paupib̄ erogā
da. ex eo. cū tu. Qd̄ si abn̄s ē eo q̄ usu
rari trāstulit se ad aliā locū. tenet ei
mittē suis p̄p̄ris sūptib̄. Qd̄ si ille q̄
hēbat recipere ab usurario uel hēs eius
trāstulit se alio. tūc mittet ei sūptibus
illi cui mittit: nisi expēse excederēt to
tā sūmā. tūc n. oī paupib̄ erogari. z. q̄.
6. antenor. ex d̄ iudeis. cū sit. nisi q̄ si d̄
prio ei aduēt sp̄at. tūc fiet. ut dēz est
sup̄. s. 5. L. de usuri. acceptā. A. Idē i
sū. eo. ti. q̄ 55. Et de hoc lati. s. restō. 6. i
p̄n̄. cū additiōe. B. De mā ista p̄la p̄nt
colligi supra restō p̄ totū. Qūo etiā: in
dei apellūf restituē sup̄ usura. p̄. s. fi.

Sus clauium p̄

q̄ ad excōicātiōes papales. i. q̄
rū absōlō sedī aplice refuat. q̄z noticia
i p̄dco cāu c̄fessōib̄ ualde ē necia. de
qb̄. s. absōlō p̄. s. 2. aliquid tactū ē. sed

hic **clari** et pleni est dicendum.

Prima ergo potest in decr. 17. q. 4. figi suadere. ubi Innocentius dicit. Si quis suadente diabolo hereticum sacrilegiu vicium incurrit quod in clericum vel in monachum violentas manus iniecerit. anathemati vinculo subiacet. et nullus episcopus illius presumat absolui: nisi mortis urgente periculo. donec apostolico aspectui preter et eius mandatum suscipiat. hec ille.

Ad cuius intelligenda sciendum est quod clericus appellatur et qui fuerit prima tonsura tonsus. et de tali et intelligitur. huius potest colligi ex notis per d. Petrum de ancho. i. c. per de cle. cum. l. 6. Notum est in sum. l. 3. r. 3. q. 89. Idem intelligitur de quolibet religioso et converso religionis. ex eo. non dubium. Et sicut de monialibus et earum quersis. ex eo. de monialibus. Et de intelligitur de quersis quod renunciantur propriis. non autem de retinendi b. propria. ut notum in sum. eo. r. 1. q. 34. ubi est de fratribus hosti. idem intelligitur de quersis secularium ecclesiarum quoniam tradiderunt se et sua divitino obsequio. Idem est de clericis. non dubium. Idem quod intelligitur de novicio religionis. ex eo. religioso. §. per l. 6. Idem est vel de heremico. Nam heremite est proprius habitus gaudet privilegio clericali. sicut gl. l. c. q. 2. de. 16. q. 1. Et foris fratres et sorores sunt ordinis sancti Francis. ut notum Bar. i. l. sp. §. per ff. de iur. iur. sicut fratres Jo. de capistrano in suo defensorio allegas etiam per plures alios nobiles voc. v3 Archidiaconum. Paulus de eleazaris. et Jo. de lignano. in cle. cum ex eo. de sen. exco. et Benzilinus. a omni Jo. de Imola. et omni Anto. de bu. in c. rursus. ex quo cle. vel vo ubi dicitur idem muliere inclusa. r. 1. q. 1. de persona. Et de fratribus et sororibus sunt ordinis dicitur huius esse quod dicitur Benzilinus de Federici consilium et huius. Allegat et notata per Bar. i. l. ff. de pe. et i. d. l. sp. Idem est omnis An. i. c. nullus. ex de foro spe. dicitur quod generaliter omnes persone que reglariter vivunt sicut ecclesiastice persone. l. 3. non faciunt professionem et gaudet privilegio clericali. ut notum glo. et tex. i. c. idem titulis. ad fi. et de elec. l. 6. et notum. i. 2. q. vlt. c. fi. et de ma. et obe. c. dilecta. i. gl. Petrus. quod facit dicitur ipse per istis resuat et maribus et mulieribus. Item et sciendum quod non solum de ille manus inuenit quod percutit aliquem

de personis personis. sed et quod eam claudit. vel aliquid illi percutit vel mittit sicut huius mores offendent. ut. §. excoica. 2. §. 9. cum se. et in directo r. iur. l. 3. r. 2. §. 2. 4. cum se. Item 3. sciendum quod non solum quod facit aliquid personarum incurrit de causis finibus. sed et quod fieri mandatum suo nomine factum ratificat. ex eo. cum ga. l. 6. Item in his causis consilium auxilium vel fauorem. ex eo. nup. Et intelligitur de consilio est si aliter esset factum: quod nihilominus consules precipiat in crimine. et ideo incurrit finibus. et non in directoria l. 3. r. 2. §. 126. et notum. An. de bu. i. de c. c. nup. l. 3. ibi glo. videat sentire dicitur. Item 3. personarum sententias. Et non intelligitur de nudo consensu quod obligat solum ad personam. de c. c. cum ga. l. 3. de consensu copario. ut notum glo. ex eo. q. te. Item quod non obuiat. ex eo. q. te. Et l. 3. ibi glo. aliter videat sentire. tamen ibidem dicitur. An. de bu. quod consilio opio est quod incidat in canonem patiens haberi clericum de dolose si perhibes siue habeat habere in prete suum. Et idem notum sicut hosti. sicut in sum. eo. r. 1. q. 34. sed quod de quersis. Item finibus incurrit quod dicitur iniuria facit et cum voluntate offendi. quod canon introductus est non solum in fauorem ordinati: sed et ordinis clericali. ex eo. etigit. per. Item finibus incurrit clericus vel filius persona irato alio percutiens seipsum. quod facit iniuria ordini clericali suum religioni. Item quod sicut non l. 3. offendere alium. ita nec semetipsum. 23. q. 5. si non l. 3. ubi huius tenet Arch. et notum in directoria. l. 3. r. 2. §. 120. Item 4. sciendum est quod in aliquibus causis ex deca iniectione manuum prestita excoicatio non irrogatur. ut. §. excoica. 2. §. per. et qui per totum. Item 5. sciendum quod ab ea potest absolui legatus apostolicus. et quicquid est episcopus et alii prelati: ut. §. absolo. 2. et 3. per totum. In decretalibus sunt alie. quod prima est i. c. q. retri. de offi. dele. v3 quoniam quod finis excoicatio a delegato pape non infra annum potest ab ipso absolui per hoc non si a papa. Et intelligitur per annum a diffinitia finis. An. n. ea est per annum potest delegatus absolui. ut ibi notum gl. Secunda est de falsificantes litteras apostolicas. de q. §. excoica. tio 3. Tertia est de iudicantibus preteriti locorum sacrorum. de q. b. §. excoica. 4. Et de aliis super absolui per §. 2. de. secundum. Quarta est de effractoires ecclesiarum vel filiorum locorum. de q. b. super excoicatio 4. Quinta est ex eo. c. fi

significavit. de q̄ dictus ē sup̄ abto p̄. §. 2.
 x. 3. cū additōe. In 6. sūt z alie q̄z p̄ia
 ē d̄ iſecutores cardinaliū cū oib̄ i deli
 cto p̄icipiāb̄. ut si loci fuerit faciēt
 aut fieri mādauēit. uel factū ratū hūe
 rit. aut oſiliū dederit uel fauorē. aut po
 ſt. a receptauerit uel deſenſauerit ſciē
 eūdē. Des. n. p̄dci icurrūt excoīcatōem
 a q̄ nō p̄nt abſolui niſi a papa p̄terq̄ in
 mori dūtaxat articulo cōſtituti. ex eo.
 felic. li. 6. ubi et mltre alie pene irrogā
 tur z graues d̄ coſde. Scda ē d̄ eligētes
 ſeu aſſumētes aliq̄s ad regimē ciuitat̄
 Rome nō obſeruata forma. c. fūdame
 ta. de elec. li. 6. Et ſi r̄ cōſentiētes ele
 ctō. noīatiō. ſeu aſſūptōi de ipſis ſcē
 ad p̄dci. z d̄ obediētes dicti officialib̄.
 z d̄ his dātes oſiliū auxiliū uel fauorē
 publice uel occulte. Nec p̄dci p̄nt abſol
 ui ab alio q̄ a papa p̄terq̄ in mori arti
 culo. d. c. fundamēta. §. q̄ ſi ſec. z. §. orē
 prores. Et h̄ cōi ſp̄ accidit q̄n Roma
 ad obia nō ē aplice ſedia. Tertia ē in. c.
 q̄cūq̄. ex eo. de q̄. s. excoīcatō. §. 2. x. 2.
 Quarta ē i. c. ex. q̄ ſemiat. ſ. itaq̄. d̄ x
 bo. ſig. v3 d̄ gloriātes declaratiōez. Ni
 colai ſcū ſup̄ regula frat̄z mioz aliū q̄
 ſit ibi deſinātū. Item d̄ doctores ſeu le
 ctōres q̄ q̄n docēt i publico ex cēra ſcia
 uiciāt itellēz dē declaratiōis. Itē d̄ faci
 entes comētū ſcripturas ſeu libellū. uſ
 q̄ ex certa ſcia uel pelibatiōe deſināt in
 ſchol ſeu p̄dicāt d̄ regulā z ſtatū frat̄z
 minoz uel d̄ determinata ſeu aliq̄d de
 determinat̄ i deā declaratiōe. Des. n. p̄
 dci icurrūt papale excoīcatōez. quibus
 cūq̄ p̄uilegiis nō obſtāt. ut ibi. Et d̄
 hac excoīcatōe d̄ i ſū. i. additōib̄ ſup̄
 titulo. de ſen. exco. z in directoria li. 3. ti
 2. §. 210. cū ſc. Un̄ nō ē ſiſile q̄ ſit ſuoca
 ta q̄d aliq̄ uidēt aſſerē. at in p̄dci lo
 cis nō fuiſſet de ea facta mentio p̄ſti i
 directoria q̄ ē nouiſſima. Et cū dicta aſ
 ſertio ſit d̄ iuſ cōe. nō d̄ ei fides adhibe
 ri niſi de ea h̄eā idubitata declaratio
 ex de ſi. ſtru. paſtoral. Sūt z alie i cle.
 p̄ia ē d̄ iſcutores h̄ice p̄ntat. uſ aſ
 d̄ h̄ices h̄ites officiūz q̄ odii. gr̄e. uel
 amoris lucri. aut omodi tpalis obtritu

d̄ iuſticiā z p̄ſciāz ſua omiſerit d̄ quēq̄
 p̄cedē ubi p̄cedēdū fuerit ſup̄ h̄ice
 p̄ntate. ac obtem cōdē p̄ntate iplam
 uel ipedimētū effici ſui aliam iponen
 do. cū ſup̄ hoc p̄ſuſerit q̄ nō uexare
 Nā p̄ter alias penas p̄ q̄tate criminis
 iponedas eiſde. ep̄s aut ſuperior iuſpē
 ſiois ab officio p̄ triennū. alia uero ex
 coīcatōi ſniaz ipo facto icurrūt. a q̄ nō
 p̄nt abſolui niſi a papa p̄terq̄ in moris
 articulo. z tūc ſatisfactoe p̄niſſa. nullo
 i hac p̄te p̄uilegio ſuffragante. ut i cle.
 mltōz. ad ſi. de h̄ice. Scda ē d̄ religio
 ſos q̄ clcis aut laicis nō h̄ita p̄ochat
 p̄ſbri ſnia ſpali p̄ſuſerit miſtrare ſac
 mētū unctōis extreme. uel eucharistie
 uſ m̄mōia ſolēnizare. ſolēni b̄nācē
 ſz glo. ut i cle. de p̄u. religioſi. de q̄ ſup̄
 abſolū p̄. §. 2. x. 2. ē de religioſis. cū addi
 tōe. Tertia ē d̄ religioſos q̄ excoīcatos
 a canōe p̄c̄q̄ i caib̄ a iure exp̄ſis uel p̄
 p̄uſſa ſedis aplice ceſſis eiſde. uel a
 ſuiis p̄ ſtatuta. p̄uicālia uſ ſynodalia
 p̄m̄gar. ſeu ut h̄b̄ utamur coz. a pea
 z clpa abſoluē quēq̄ p̄ſuſerit. d. cle. re
 ligioſi. Et h̄ noīe ſnie p̄p̄dēt ois eccle
 ſiaſtica cēſura. Nec obtinēz iſta excoīca
 tio ſi religioſus abſoluēt a ſnia iudicis
 ut nō. i. gl. de c. religioſi. Et idē nō in
 directoria li. 3. ti. 2. §. 232. Et ſi ſnia iudi
 cialit eēt lata a papa. Itē in directoria
 e. ti. §. 234. d̄ q̄ ſi religioſus abſoluit a
 pctō p̄p̄t q̄d icurrūt q̄s excoīcatōez ex
 coīcatū a canōe uſ a ſtatuto ſynodali ſ
 p̄uicāli. n̄ ſt ab excoīcatōe ſz Buil. nō
 icurrūt excoīcatōz. cū aliū ſit abſoluē a
 pctō z aliū penā ſeu uiculū excoīcatōis
 ſlaxāe. Nā ireq̄nt p̄ſes ſmanētē i mor
 tū pctō p̄p̄t q̄d erat excoīcatū abſoluū
 tur ex ca. ex d̄ reſtib̄. uēiēs z ſi. Sic z
 excoīcat. z irreglari ab excoīcatōe ab
 ſoluē i irreglariſſitate ſmanēdo. ex d̄ ſc.
 ex. cū illoz. i. p̄n. p̄reſea ſi h̄o irelligēt
 d̄ pctō p̄p̄t q̄d erat excoīcat. ſic dic d̄
 abſolutōe a ſenrentus. ita dicēt a pctō.
 ex de deci. ad audientia. Et q̄z p̄babilis
 p̄t religioſus factā excoīcatōem p̄ ſta
 tuta ignorare. q̄z i ſcō oſiſtunt. z maxie
 cū tal̄ n̄ teneat ire ad oclia. ep̄alia. vſ

archiepalia. id est excoisat bz. Buil. qz igno-
rabat sacrilegiu vel sodomita vl furez
i alia diocefi excoicatum. Tales. n. fine
pori? i scio oisunt. 7 id p babilr maxie
ab exepi ignozari pnt. ex d ois. li. 6. r
d cle. ex. m. aplice. Sz sniaz canois n lz
tal ignozae. Et lz excoicatoez n icurrat
gnit in peccat p eo q pctore decipit z
seipz. hec ibi. Quarta e i cle. i. de penis.
vbi dr. Si qs suadete diabolo i b? sacri-
legii gen? prupit q quem pntifici iu-
riose l reme pcesserit aut cepit seu ba-
nuerit. vl hec madauerit fieri. aut sca-
ab aliis rata huerit. vl loci i his fueit
faciet. aut oisiliu i his dederit. aut fauo-
re. seu scient defensionem eude i illi casti-
b? de pccis i qb? excoicatos p ia edcos
canones n iudiret. sit hi? nre oisiois au-
croitate no obstante qcunq oisuetudi-
ne qua reputam? approbare sacro con-
cilio pori? corruptela anathar? micro-
ne pcessus. a q neqat nisi p sumu poti-
ficem pccz i articulo mortis absolui. Quin-
ta e o religiosos z clericos sectares q idu-
cunt aliqs ad vonedu. iuradu. seu pmit-
tedu. vl sepultura eligat apd coz eccle-
lias vl ut ia electa vlti? no imutet. Na
excoicatoez icurrunt. a q ab alio qz a se-
de aplice pter qz i mortis articulo n pnt
absolui. ut i cle. cupietes. ad fi. de penis
d q et. s. sepultura 2? i pn? Sexta e i cle
guis d sen. exc. d q. s. absolo p. s. 2. 7. 7.
5? d his. Septia e o frs miores q tepe
iterdci recipiut ad diuia officia frs vl
sorores de rno ordie bti Fracisci. Et si
sup hoc bi vl isti p uilegiis qbuscunq
maui extiterit. Na icurrut excoicatos
a q p aliu qz p papa l satisfactioe pmis-
sa p locoz epos q aucte apl ca in hac p-
te ipo iure fugit no pnt absolui. vl in
cle. cu ex eo. d sen. exc. Et sic i corpore
iuri vident ee. 17. rna i decretis. s. i de
cretalib? 4. in sexto. 7. in cle. Sunt z
alie exuagantb? Prima e illa Boni-
facii octau q incipit. Derestate. o exco-
terates. demebzates. seu decoquentes
deinctorz corpa p ipis oisernadis seu
de portandis ad ptes alias. Na excoica-

toez icurrut. a q absolui no pnt ab aliq
qz a papa pter qz i mortis articulo. Et coz-
pus sic tractatu eccli. s. itica puat sepul-
tura i odiu b? agenu. vt ibi. De q et ex-
coicatioe d i directoria li. 3. it. 4. s. 22. z
aligd. s. absolo p. s. 2. 7. 7. qz qz qz qz
e alia silt Bonifacii octau q incipit. Ex-
coicam? o oes cuiuscuz oisiois existat
q aliqd pactu fecerit. vl aliqd puu vel
magnu pmiserit. pmissoez receperit.
aut ex pacto seu pmissoe occisa vl ma-
nifesta sub verb gnalib? vel spalib? ex-
pssis vel n expssis aliqd receperit d q
cunq re ac utilitate p aliq iusticia seu
gra p sede aplice obrineda. z o pmittit
tes dntes z accipietes z o sciotes aliquē
d pccis nisi ifra tres dies retulerint pa-
pe vel alii p quez papa possit scire. z o
victes lris seu gtiis sic obrēt. z o eni
excoicatoez icurrut. a q ab alio qz a pa-
pa absolui n pnt nisi i mortis articulo z
qz qd e scepitu paupib? erogef. nec gra-
ualz sic obrēra. vt n o. i directoria eo. ti.
s. 23. cu se. Tertia e Nicolai qrti que ici-
pit. Oli caz. o deferetes phibita ad par-
tes ifideliu. de q silt cu mlti aliis ad idē
tedētib? s. faraceni? s. p. Quarta e o re-
ligiosos cuiuscuz ordis medicatu qui
absq sedis aplice lnia spali trāseut ad
quēcuq ordiez mōachoz vl canonicoz
regulariu seu ordinu n medicatu. ordi-
ne cartusiesu dūtaxat excepto. Na in-
gressus no valz. z tā igredientes qz recipi-
etes excoicatoez icurrut. a q ab alio qz
a papa absolui n pnt nisi i mortis articu-
lo. ut i exua. Martini qrti q incipit. Unā
abitiose. scō ano p sui potificat? s. loco
sūt aliq. o simoiacos odire tā a Marti-
no qnto qz ab Eugenio qrtio de qb? sup
simoia 7? s. si. i additoe. Sexta e fm ali-
qs o eutes ad trā scāz et cā deuotionis
seu ex uoto sine lnia sedis aplice. z ab-
solutio refuat pape vel sumo pnario
qui et pot lniaz ccedē z absolutionem
omittere. ut pz i p uilegio sumi pnarii.
Septia est fm cosde o laicos recipien-
tes in curia romana lras aplices nisi p
man? pape vl bullatoz vel alioz qb? e

omissū. et absofo refertur pape. ut p3 in
formulario cācellarie seu registro. In
pcessu quoq; ānali curie cōtinē. et alie.
Prīa ē dō oēs hēricos et eoz fautores re
ceptatores ac defensores. Scda ē cōtra
oēs et singulos cuiuscūq; stat' g'd' pre
eminētie aut cōditōis existant. q' p'fidis
hēricis arma. eqs ferz. plūbū. lignamē
ta. sal. oleū. vinū. victualia. et alie que
cūq; ad usū hoīū p'tinētia. aut queius
alia p'fidia publice vel occulte submini
strāt. ac p se vel p subditos afferri faci
unt v' p'mittūt. cū qb' ipi hērici xp'i fi
deles quolibz ipugnare seu offēdē p'nt
Et d' adherētes hēricoz. ac cōfētientes. et
p'stātes eis dē i p'missis q'cūq; mō et q'liē
cūq; auxiliū cōsiliū v' fauorē. Tertia ē
d' falsarios bullaz seu l'raz aplicaz et su
plicationū g'fay seu iusticiā cōtinētiū p
sūmū pōtēficē vel vicecācellarium seu
gerētes vices aut officiū vicecācellariū
scē romane ecclē de mādato eius dēz sū
mi pōtēficis seu vicecācellariū. aut gerē
tes officiū p'dcū signātes supplicatōes
eas dē. Quarta ē d' oēs illos q' eqs. arma
ferz. lignamēta. et alia p'hibita deferūt
saracenis qb' xp'ianos ipugnāt. Quin
ta ē d' ipediētes seu iuadētes victualia
seu alia ad usū romane curie necia ad
ducētes. vel ne ad curiā ipaz adducāt
ipediētes. et q' talia faciūt vel defēdūt
cuiuscūq; fuerit ordīs p'minētie et sta
tus. Sexta ē d' oēs illos ad aplicā sedēz
veniētes et recedētes ab eadē. necnō et
illos q' iurisdicōez ordiariā vel delega
tā aliq; nō h'ntes i eadē curia remanē
tes p'p'a aucte capiūt spoliāt et detinēt
aut ex p'posito h'berare mutilare vel i
terficē p'sumūt. et q' fieri faciūt seu mā
dāt. Septia ē d' oēs illos q' i terris suis
noua pedagia iponūt. Forte h' intelli
gēdū ē q' fit sine iusta cā vel legitima
aucte v' sedis aplicē ipatoris seu regl
e d' de h. sig. sup' q'bus daz. s. p. Octaua ē
d' oēs illos q' p se v' p aliu seu alias q'f
cūq; p'sonas eccl'asticas vel seculares
ad romanā curiā sup' eaz causis et nego
ciis recurrētes. illaq; i eadē curia p'se

quentes. aut p'dratores. negocioz ge
stores. aduocatos. v' p'motores ipozū
vel etiā auditores seu iudices sup' ocia
cāis seu negociis deputatos occasione
cāz seu negocioz h'i. h'berāt mutilant
vel occidūt aut bōis spoliāt cuiuscūq;
stat' vel cōditōis fuerit. Nona ē d' omēs
mutilātes v'herātes et iterficiētes seu
capiētes et detinētes seu dep'dantes ro
māpetas et p'egrios ad urbē cā deuotio
nis et p'egrinatiōis accedētes et i ea mo
rātes et recedētes ab ipa. et i his dātes
cōsiliū auxiliū vel fauorē. Et subdit i p
cessu. Eozūq; bona cōfiscam'. Decia ē d'
oēs illos q' p se vel p aliu seu alios dire
cte vel i directe sub q'cūq; titulo vel co
lore occupant detinēt ut hostilit' discor
rūt seu iuadūt aut occupare v' detinē
vel discurre p'sumūt i totū v' in p'tem.
aut q' occupabūt detinebunt et hostilit'
discurrēt seu iuadēt aliaz urbem reg
Scitiē et Trinarie insulas. Sardinie.
Lorice trā citrafay. p'monitū b'ri p'e
tri i Tuscia. ducatum spoleranū. Nar
chie āconitane. masse trebarie. Romā
diolē. Lāpanie atq; Maritime p'unci
as et tras spāt cōmissiōis. ciuitatesq; ec
clesie Bononiēse. Ferrariēse. Benenē.
tanā pusinā. aunioni. ciuitatez castelle
Tudertinā et alias ciuitates et terras. et
alia loca l' iura ad romanā ecclēsiā spe
ctātia et p'tinētia. et adherentes et fauto
res et defēsores eoz. seu i his dātes eis
dē cōsiliū auxiliū vel fauorē. nō obstāt
b' q'buscūq; p'uilegiis cuiuscūq; sub qua
cūq; forma h'boz cōcessis q' excōicari nō
possit. seu q' de ipō excōicatio nō itelli
gat. necnō cōsuetudinib' et obseruātiis scri
ptis et nō scriptis. ac aliis d'ictis q'buscūq;
Oēs p'dci casus cōtinent i p'cessu Euge
niū q'rti scō āno 7° sui pōtēficat'. q' inci
pit. Excōicam'. Et ibi subdit. De q'b' q'
dē snius null' p aliu q' p romanū pōtē
ficē. nisi dūtaxat i mozt' articlo cōstitu
tus possit absolui. nec ēt tūc nisi de stā
do ecclē scē mādaz satisfactōe ut suffi
ciēti cautōe p'stit'. Illos āt cuiuscūq;
fuerit p'minētie. dignitat' ordīs. cōditio

nis aut status. Et si pontificali uel alia q
 uis dignitate p'ditos. q. d. renore p'mu
 talib' uel eoz alicui seu aligb' abso
 nis b'ficiu ip'de d' fco p'supserit. excoi
 catiois z anath'at' sua inodam'. eisq; p
 dicatois. lecto'is. admiss'at'ois sac'oz. z
 audi' di' p'fessio'es officia interdici'm' hec
 ibi. Undecia e' q' n'ot' f'z host. i. su. l. 3. r. i.
 33. q. 34. circa mediu'. vbi of. 'Hodie p
 ceptu' e' q' i' l'ris d'ni pape nec i' magno
 nec i' guo audeat q's manu' appone' et i'
 l'f'az vnicu' v'l p'uctum unicu' coru' g'edo
 except' officialib' q'b' h' o'missu' e'. Alio
 qn manu' appon'es ex cano'e lato in cu
 ria ipo fco l'niaz excoi'cat'o'is icurrit q' n'
 pot' p' aliq'ue' citra sede' ap'lica' relaxari.
 Duodecia e' d' piratas q' s'ist' n' p'nt absol
 ui nisi p' papa' f'z aliq's. Un' z i. c. excoi'ca
 to'is. ex d' rap. n'ot. o. An. de bu. f'z Jo. an.
 q' pirate sel' in ano excoi'cat' ex ore pa
 pe. Deciatertia f'z aliq's e' d' o'es scisma
 ticos q' s'ist' s'ut excoi'cati p' p'cessu' curie
 z abso'lo referuat' pape. Alie s'ut ex p'ui
 legus. v'n sic a fidedignis p'cepti igredi
 eres mo'asteria mo'ialiu' ord'is p'dicato
 ru' p'icq' i' canb' n'ccitat' i' eoz o'stoib' de
 clarat' ut p' mede'o v'l admiss'at'o sa
 c'ra i'f'mis. seu p' reparat'o'is edificis. si
 ne l'nia pape v'l m'gr' ordinis p'dicatoz
 excoi'cat'o'es icurrit: a q' absolui no' p'nt
 nisi p' papa' v'l p' o'm' m'gr'. v'l p' illu' cui
 o'missu' f'uit ab aliq' eoz ut p' i' bulla
 o'dis p'roz. It' igredi'et' mo'asteria sc'e
 Clare. nisi i' casib' i' eaz o'stoib' o'cessis.
 s'it l'nia pape v'l ei' cui a papa fuerit co
 missu'. excoi'cat'o'es icurrit: ut p' ex bul
 la Grego. noni. q' icipit. z si o'ium. Et ho
 die ei' abso'lo pape refuat: ut p' ex bul
 la Eugenii q'rti cui' copia' ego uidi. s'ut
 z alie excoi'cat'o'es iur'. i. q' ipo iure irro
 gaf. q'z abso'lo pape n' refuat. z a q'bus
 epi p'nt absolue'. de gb'. s. excoi'ca' p. 5.
 2. r. 3. Et s'ut aliq' i' q'busd' exuagatib'
 q'z p'ma e' B'ndicti vndecim' q' incipit.
 Quia nonnulli. d' q' s. papa. 5. si. Scda e' i
 exua. Joh. 22. q' icipit. Scda romana. d'
 uenietes nouu' ordin'e seu religio'es. seu
 hituz noue religio'is assumetes s'it sp's

li l'nia sedis ap'lice. z d' epos z q'scu'z pla
 tos eis i' hoc fau'et'es: ut p'z ibi. Tertia e'
 d' absoluentes sine auct'e ab aliq' excoi'
 cat'o'e lata ex p'cessu' cui' re. Et si fuerint
 p'ntifices. vt. s. 2. f'z u. o'es p'dci. Alie
 et alie excoi'cat'o'es ponu' i' directoria
 late i' oculio Byturiceli. p'fertiz i' l. 3. r. i.
 2. 5. 223. cu' mult' s. Dec' at excoi'cat'o'es
 p'fati oculu' n' obtine't nisi i' regno Fran
 cie. ut q' d' ibi co. ti. 5. 224. Jo' ip'as h'
 pone' n' curo. It' de casib' e'palib'. s. co
 fessor p' in p'ncipio. cu' addit'oib'.

V Sus clauium 2°.

q' ad abso'lonis forma' z sp'alez
 z coez. q' ad sp'alez. i. sup' excoi'cat'o'e ma
 iori sciendu' q' g'ng' regunt. Primu' e'
 q' abso'lues p'ates abso'luedi h'eat or
 dinaria siue delegata. al' abso'lo nulla
 e'. ex de pe. z re. o'is. imo sepe ipse absol
 ues remanet ligat' cu' singlarit' abso'lu
 to. vt i' cle. religiosi. de p'ulegi. z lati'. i.
 patebit. Secudu' e' i' x' sig' excoi'cat' est
 p' notoria offensa i' p'ximu' no' abso'lua
 tur nisi p'us satisfecerit si pot'. ex d' x'bo
 sig. ex p'te. p' z n'ot' in su. l. 3. r. 33. q. 103.
 ubi et of' q' si offensa notoria sit d' deuz
 t'm' o'missa. absolui pot' z o'z excoi'cat' et
 anteq' satisfactio p'nie adiplera fuerit
 aliog' plerunq' nimis diu staret excoi'
 cat'. Sec' i' offensa d' hoiez. Et h' p'ferti
 obtinet q'n in aliq' iure exp'mit q' q's n'
 abso'lueat nisi satisfactio'e p'missa. ut ex
 sup'acis pat'e pot' multis casib'. z in o'ca
 q. 103. subdit. Papa t'm' p'dca i' abso'lone
 no' seruat. q'z iccedarios z alios excoi'ca
 tos remittit absolutos nulla p'missa sa
 tisfactio'e m'adat t'm' q' nisi satisfecerint
 i' eade' retrudat' l'niaz: z id' fac' hoc papa
 p'p'e distat'a. z q' piculu' e' i' mora. Dicat'
 at iur'a notoria siue manifesta q'd id'e
 e' q' ad hoc. ut i. d. c. ex p'te. d' x'bo. sig'. q'n
 offesa no' fuerit p' o'sellione v'l legitiaz
 p'batio'es seu rei euidentia q' n'ika possit
 terguerfat'o'e celo'ri. ex d' x'bo. sig'. cu' oli
 Qd' si excoi'cat' no' pot' satisfac'e i' totu'
 v'l in p'te o'z absolui recepta ab eo p'us
 idonea caut'o'es. q' si ad pinguore' fortu

nā deuenit satisfaciatur. ex de solu. Odo
 arduus. ubi dicit glo. q. cautio idonea dici
 tur p. pignora vel fidei iussores. qd si nō
 potest fieri dicitur p. stare quaz pōt. iurato
 nā. Et idē ēt ipōrtat cū dicitur sufficiēs cau
 tio. vi. i. d. c. ex pre. z ibi glo. Et i. d. c. patz
 q. si h. cautioē p. stare absolui dicitur excoīca
 t. qñ ē offēsa dubia. v. l. qñ qd excoīcat
 ē p. otuācia. Et l. qd sui oca satisfactioē
 v. l. cautioē absolui nō debeat: si tñ fuerit
 absolūt. absolūt tenz: s. peccat eum ab
 soluēs sui iusta cā s. glo. Ray. z i. sū. l. i.
 3. r. 33. q. 12. z sup. absolūt 4. qd pōt irel
 ligi vey nisi i. aliq. iure p. ticulari aliud
 sit expressu sicut patet in excoīcatio
 nē ex p. cessu iur. de q. s. c. p. r. i. o. 9. 6. si
 milit ēt i. aliq. casu ipōtēs satisfaciē non
 dicitur nec pōt absolui aī satisfactioēz pre
 terq. i. mortis articulo. ut i. c. l. c. volētes. d.
 beret. nec valz remissio. Tertiū est q.
 excoīcat. dicitur iurare stare mādatis illi.
 qui nult z pōt cū absolue. ut ex de sen.
 exco. ex tenore. Et sic iurabit stare mā
 datis facim p. stantis. Et idēz ipōrtat si
 iuret stare mādatis ecclie sue iudicis
 sue q. parebit iuri qd nō at in sum. in
 dicta. q. 103. ubi subiungit. Recta tñ for
 ma iuramētū ipsius absolue. ē. vt dicit
 Laurj. q. stabit mādatis ecclie. Idē dicit
 glo. Ray. Sed Hof. magis approbat
 q. iur. stae mādatis p. lati i. iudicis qd id
 dicit ecclie qd ecclie hec ille. Ex quo oīa
 p. dca idēz ipōrtat clari. z tuti. v. l. q. ab
 soluend. iuret stare mādatis illi. q. ipz
 p. tunc ē absoluitur. q. dicit excoīcato.
 Jura q. pareb mādatis meis. dco. c. ex
 tenore. ubi hoc clare mōstrat. Et v. l. iu
 randū sup. sancta euangelia dei s. In
 no. i. c. z si xps. de iure iuran. ubi dicit q.
 nulla vel modica oīa sit siue iuret qd
 super scā dei euangelia siue sup. reliq.
 as siue tñ dicat p. mītro i. fide mea. Tñ
 i. his q. in iure p. ciunt. ut est iuramen
 tū testis z calunie s. iurandū ē sup. scā
 euangelia. s. de iura. calū. c. v. l. c. z. xi. q.
 a. testimoniū. Et idē dicit de oībus aliis
 iuramētis que a iure uel a iudice uel a
 p. tibus ex necessitate deferunt vel si p.

res promiserint iurare nulla forma di
 stincta. hec ille. Et v. l. q. debeat iurare
 tactis euangelis. nisi ab epō q. iurat tñ
 p. positis z nō tactis euangelis. d. c. si. de
 iura. calū. Et l. 3. hosti. dixerit iuramen
 tū ecclie de suba in tñ q. sine illo nō tenet
 absolutio tñ glo. in. c. cum desideres. ex
 de sen. exco. dicit q. absolutio tener. l. 3.
 nō debeat excoīcat. sine iuramento ab
 solui. Et hoc tenet cōter doc. ut patz ex
 ibi notatis p. dñz An. de bu. z nō in. d.
 q. 103. in sum. z sup. absolutio s. Immo
 ēt iuramētū nō dicitur dari illi q. p. sumis nō
 fuare: ut colligit ex rōe. c. ex tenore. z ex
 ibi notis p. glo. ex de sen. exco. Et h. ēt
 tenz Ray. ut ēt nō i. sū. l. i. 3. r. 33. q. 15.
 Unā nec sē p. iur. neq. pueris aī pubē
 ris annos p. standū ē. z. q. s. paruuli. z. c.
 honestū. De maiorib. aut pueris relin
 quendū est arbitrio iudicis v. l. c. sint ta
 les qui iurare debeant uel nō. ut z nō i.
 sū. co. n. q. 104. Quartū est debet mō
 dus. Unā de sen. exco. a nobis z. d. r. Ab
 solomine forma seruet. z fiat cum p. niali
 p. s. z tñ orōne dñica q. alia s. uera. Et in
 telligit de p. s. miserere. uel cum alio pe
 nitēciali s. m. glo. Ray. ut z nōtur in dca
 q. 103. ubi ēt d. s. m. hosti. z Ray. q. ho
 nestūz z s. uerū ac tutū est q. fiat hoc
 mō. Et expoliabitur excoīcatū uestib.
 z ponat se aī ianuās ecclie p. stratus
 uel flexis genibus corā illo q. cū absol
 uere dicit q. absolue tenebit xgas uel
 corrigias i. māt. z dicēdo p. s. miserere
 mei de. xberabit eū p. cutiedo sē in q.
 liber xsu uel magi uel min. v. l. leui. z
 acn. s. m. g. iurātē otumacie Et p. ps. dī
 cat. glia p. r. i. c. kyriel. x. p. e. kyriel. p. r. n. f.
 Et ne nos. Saluū fac seruū tuū uel an
 cillā tuāz uel seruos tuos uel ancillas
 tuas si plures sunt. Nihil p. ficiat inimi
 cus i. eo n. l. c. uel eis. Esto eis v. l. ei dñe
 tur. for. a facie nimici. Domie exa. z cla.
 Dñs vob. z cū. Orem. De. cui p. p. r. i. u. ē
 misereri sēp z parcere suscipe depreca
 tioēz n. f. a. z hūc samulū tuū quez excoī
 cationis cathena constringit. miseratō
 tue pietat. absoluat. p. xpm dñm n. r. m.
 Dicat postea auctoritate dei oipotentis

ac beatorum Petri et Pauli. et ecclesie sancte sue et nostra absoluius te a tali sententia et restitum communioni et participationi ecclesie et omnium fidelium et ecclesiasticis sacris. Ideo de in directoria. li. 3. ti. 5. q. 27. nisi quod ibi ponit quod potest dici dea ofo. de cuius p. p. u. e. u. ofo p. fa. q. s. de q. i. Item potest quis sit et se ab solui a pl. bus excoicationibus fm Ray. ut notur i su. li. 3. ti. 33. q. 120. ubi dicit quod absolvens si habet potestatem dicere potest. Absolutio uero te ab omnibus excoicationibus his que commisit es. et ab his que non habes in memoria si que forte sunt. Et glo Ray. sup. xbo i memoria. dicit quod qui iperrat absolone a papa uel a legato. caute facit si se facit absolutui ab omnibus excoicationibus et peccatis de quibus non recolat. quia tunc si postea recolat de aliquibus non tenet iterum absolutum iterum iperrare. Item de peccato teneat si sit mortale confiteri. Item ut notur in dea. q. 103. i. forma absolutio illi qui solenniter anathematizatus est ab episcopo predicta missio fortiter sunt obseruanda et plura alia ut p. 3. xi. q. 3. cum aliis. ubi dicit quod si excoicatus uel anathematizatus per nia ductus ueniam postulet et emendationem permittat episcopus qui eum excoicauit aut ianuas ecclesie et eum de. et. presbyteri cuius eo qui eum hinc inde circumstare debet. Et si ille ter re. prostrat ueniam postulet et de futuris cautela sponder. tunc episcopus apprehensa dextera in ecclesia illi introducat et coionem ei christianam reddat. et. ps. p. niales de catet cum istis precibus Kyrie. p. n. saluam fac. et. ofo. Presta quoniam digne hunc famulo tuo digne p. n. fructus. ut ecclesie tue secula cuius integritate deuiauerat peccato admissorum suorum ueniam consequendo reddat innoxius. p. d. n. n. m. Jesum xpm filium tuum. Et h. Hostia. dea. q. 103. e. sciendum quod in precibus seu orationibus premissis que facit sacerdos ante excoicationem absolutui non intelligit precipare ei in oratione iura et si ipse excoicatus rideat. quia non sunt hec in fauorem carnalem uel temporalem excoicationis. Item potest propter salutem anime ut reconciliet ecclesie. Unde talis sacerdos in hoc non peccat. ex eo. cum uoluntate. et. 33. q. 4.

qui peccat. Predicta autem solennitas non requiritur in absolutione a minori excoicatione. ex eo. in p. In maiori autem si si ne causa omitti non debeat. tamen si omittat absolutio ualeat. Unde glo. in deo. c. c. u. ali. q. s. dicit quod cum quis possit simpliciter xbo excoicare. ex eo. q. re. or. fur. c. p. sic et simpliciter xbo potest absolui. ex de re iur. ois res Et ad hoc et facit quod dicitur in sum. li. 3. ti. 33. q. 112. fm glo. Ray. v. 3. quod si quis absoluat etiam ipenitentem et ignorantem et ab ipse Item non debuerit facere tamen absolutum ualeat. Et in dea. q. 103. dicit etiam fm Hostia. quod non omnia supradicta sunt de suba. imo de bonis et ad instructionem simplicium sacerdotum hec scripta sunt. ubi et dicitur fm glo. Ray. quod si mandat papa uel legatus aliquid absolui in forma ecclesie etiam illa omissa tenet absolutio. Nec. n. sic mandata absolutio sub aditione ut sic omnibus habere potestatem absoluedi si seruauerit formam sed duo mandantur. scilicet quod absoluat et quod formam ecclesie seruet. Et quoniam iuramentum omittat siue scienti siue ignoranti tenet absolutio dummodo dicat. Absoluo te ab ista excoicatione uel equi pollentia xba sine quibus non datur absolutio nisi a papa qui salutando potest excoicatus absolueret. sicut et princeps sola uoluntate potest manumittere. L. 3. manu mis. cum apud. hec ille. Licet papa possit predictum modo absolue. tamen non plerumque sic ut si absolue nisi clare aliquid ostendat ut in cle. si. de sen. exco. Item quod dicitur glo Ray. de omissione iuramenti idem etiam intelligit de omissione aliorum: ut clarius p. in su. co. ti. q. 112. de quo. dictum est. Omissio igitur dicte solennitatis regulam non uiciat absolutionem. licet non debeat omitti sine causa. Ex causa autem sic. puta si quis esset excoicatus secrete Nam per dictam solennitatem non debet peccatum secretum deduci in publicum contra id quod precipit in. cois. ex de pe. et remis. Item quando prelatum uiderit dictam solennitatem non seruare expedire ad proximam salutem. Unde h. Tho. et Al. in sum. co. ti. q. 11. et iur. ab excoicatione potest absolui. et quibus manere

etumacia pōt aliquis discretē excōica
 tionē iuste latā remittere si uiderit sa
 luti ei⁹ expedire sicut⁹ medicinā excōi
 catio lata ē. Itē iusta cā pōt eē infirmi
 tas. tū qz mīta ex p̄cis seruari nō pos
 sent. tū ē qz saluti infirmī posset qnqz
 magis expedire ocām solennitatē non
 seruari. tūc. n. nō deberet seruari nisi i
 aliquo cāu p̄ticulari ius aliud exp̄mat
 sicut p3 in p̄cessu curie. de q̄ sup̄. Quin
 tū est q̄ absoluto fiant mādāta iusta
 z rōnabilia. al. posset appellare. ar. c. d
 pac. c. fi. z de app. vt debitus. z nōtur in
 ocā. q. 103. P̄cipue aut inuigenduz ē
 excōicato a candē vt de cetero nō faci
 at illud. p̄pter qd fuit excōicationē liga
 rus. i. illū canonē nisi i casibus a iure
 ccessis. c. ex. eo. tendere. Et si qd fuit pro
 p̄ter sp̄ale ipedimētum absolut⁹ inuig
 getur ei q̄ illo cessante sine negligen
 tia se rep̄ntet ei a q̄ fuerit absoluedus
 mādātū ei⁹ sup̄ bis p̄ quib⁹ excōicat⁹
 fuerit hūilit recepturus z satisfactor⁹
 p̄ut iusticia suadebit. c. de sen. excōi.
 eos. li. 6. z nōtur in sum. li. 3. ti. 33. q. 15.
 Itē defunct⁹ i excōicatione si in eo ap
 paruerint signa p̄nie poterit ēt p⁹ mor
 tē absoluti ab eo vel de eius auctorita
 te a q̄ fuerat in vita absoluedus. c. ex eo.
 ca. nobis. 2. Et si de scō fuerit i cimitēio
 sepult⁹ non exhumabit⁹: s3 si alibi sit se
 pultus exhumabit⁹ z postea absoluet.
 vt dicit glo. in ocō. ca. nobis. z demū in
 cimitēio sepeliet⁹. P̄teritū ēt ossa z cor
 pus si sunt sup̄ terrā. vel sepulchru3 si
 sunt in sepulchro xberari. sicut fit circa
 viuos z absoluet⁹ cuz ofonibus sicut vi
 uens. dicto. ca. nobis. ad fi. z nōtur i sū.
 eo. ti. q. 121. Quo xō ad formā absolutio
 nis cōez v3 qualis sacerdos d3 absolue
 cōiter sibi cōfiteres. aduertendū s3 Al.
 z in sū. li. 3. ti. 33. q. 89. qd dicit sub mō
 idicatiuo. p̄pter sacri certitudinē. p̄re
 cedens aut dep̄cario ē de bñ eē z nō de
 eē sacri. Un cōit d̄ sic. dñs te absoluat.
 z ego te absoluo a p̄cis tuis in no. pa. z
 fi. z sp̄i. san. amē. Tho. ēt cōcordat. Dicit
 enī qd de subā forme ē. Ego te absoluo

s3 premittit ofo. Discreatur tui omni
 potēs deus zc. ne effectus sacramēti i
 pediatur ex parte penitentis. Itē qz
 sacerdos nō p̄p̄a auctoritate absoluit
 s3 q̄ minister. cūenient aliqd apponit
 qd p̄tinet ad p̄mā auctēz. s. dei. ut dicat
 Ego te absoluo in no. pa. z fi. z sp̄i. san.
 Amen. vel p̄ x̄tutē passiōis x̄pi. uel au
 ctōitate dei. Quia tū hoc non ē detmī
 natū ex x̄bis x̄pi sicut i baptismo talis
 appositio. relinquit arbitrio sacerdotis
 Itē fm̄ Tho. z in sū. eo. ti. q. 90. ipositio
 manū sacerdotis nō requirit in sacro
 p̄nie qz non ordinat ad cōsequendā ali
 quā ḡfe excellētā s3 magis ad remissio
 nē p̄ctōz. Un magi in hoc sacro cōpetēt
 crucis signatio i signū qd p̄ signū cruci
 x̄pi remittunt p̄ctā z tū nō est de neces
 sitate sacri. hec ille. Itē s3 Tho. in q̄daz
 qōne de quolibz. z i sū. li. 3. ti. 34. q. 110.
 laudabilr i cōfessione a sacerdote aduci
 tur. Quicqd boni fecerit tibi i remis
 sionē p̄ctōz. qz op⁹ qd fit ex inuictōefa
 cerdotis dupl̄r valet penitētī. v3 ex vi
 opis. z clauium. z magis valet ad expi
 andū p̄ctā q̄ si ex p̄prio motu idē op⁹
 homo faceret. Et eadem ratōne Ray. z
 Host. dicūt vt ponit eo. ti. q. 108. qd cau
 te z discretē sacerdos post inuictā pe
 nitētā dicit penitenti qd oīa bona q̄ fe
 cerit z oīa mala que sustinuerit. ei p̄fi
 ciant ad salutē. z pro p̄nia hec oīa inuig
 gat. Oīa ergo p̄dē sunt de bñ eē. z de
 subā ē. Ego te absoluo. non forma ul⁹ or
 do x̄boz. cuz nulla scripta uel de certo
 sit statuta fm̄ x̄boz effectus. ut ex pre
 dictis colligi pōt. Itē ad hec x̄ba absol
 uo te d3 addi illd sup̄ quo absolutio de
 terminat. v3 ab hac excōicatione maio
 ri vel minori. ab una. vel a pluribus s3
 p̄ratem absoluentis. z fm̄ qd ei fm̄ deū
 visum fuerit expedire. Sed tutius ē in
 cōi absoluteione non exprimere nisi de
 minori. Nāz incauta absolutio a maio
 ri excōicatione potest aliquod pericō
 sum inducē. vt in cle. religiosi. de puile
 gl. Post absoluteionem ab excōicationē
 potest absoluens si p̄tāz habeat z ei

videbit expedire dicē. Et dispēso tecū
sup hac vlt sup his irregularitatib⁹ rē. r
dicē. Iterū absoluo te ab hoc pctō vel
his peccatis. seu ab oibus peccat⁹ tuis.
fm limites sue p̄tatis r scdm q̄ necessi
tas regierit. Forma igit absolutionis
cōis pōt eē ita scripta vel equipollens.
Misereat tui oipotēs deus. r dimissis
oibus peccatis tuis pducatur te ad vitā
eternā amen. Indulgentiā r absolutio
nē oīum peccatorū tuorū tribuat tibi oī
potens r misericors dñs. amen. Dñs n̄r
Iesus xp̄s per suā piissimā mīaz r san
ctissimāz passionem te absoluat. r ego
auctoritate ip̄ius qua fungor inquirā
possūz r debeo absolue te ab oī vīculo
excoicationis minoris si teneris. r resti
tuo te scis sacris ecclesie si indiges. Ite
rū absoluo te ab omnibus peccat⁹ tuis
confessis r oblitis. mortalibus r venia
libus. r circūstantiis eorū quocūq̄ r q̄
litercūq̄ offendisti deū creatorē tuum
aiam tuam. r prīmū tuūz. Dia bona q̄
fecisti r facies r aduersa q̄ sustinuisti
r sustinebis sint tibi ī p̄nīaz r remissio
nē pctōz tuorū r in augmentū gratie di
uine. in noīe patris r filii r sp̄itus san
cti. Amen.

Uxor. Utrū vir possit irrita
re vota vxoris. hēs. s̄
votūz. s̄. p. p. totū. Utrū vxor
possit facere etiam sine licentia viri. s̄
etiam. s̄. s̄.

Utrū vxor ī 2° m̄fimonio possit de re
b⁹ cōib⁹ puidere filius ex p̄ m̄fimonio.
R. fm Buil. Si filii p̄dci nō hñt aliq̄
actōem ī m̄fem. nō pōt illa ī phibitio
nē mariti aliquid eis dare. S̄ si habet
actionem contra matrem. vt quia obli
gata ē eos alere cūz sint impuberes. ut
qz ambo coniuges possidēt bona illo
rūz. uel ex alia iusta cā. maritus quidē
tenet eos alere. qz mater cū suis oneri
bus ad maritūz trāsiuit fm aliquorū cō
suetudinē. Sed tñ qz maritus habz ad
ministratōem. vxor s̄ illi. phibitionez
non debet eos alere nisi in extrema ne
cessitate. potest tamē pcurare q̄ ma

ritudo ad hoc p iudicē appellat. A. 38
in sum li. 2. r. s. q. 29. ubi r addit fm eū.
Buil. Si aut filii nullā habent actōem
ī m̄fem. nō tenet marit⁹. nec illa debz
contra phibitionē eius aliquid eis da
re. Formare tñ pōt in dubio sibi largā
p̄sciam. hec ibi. Et hoc de rebus cōibus
ubi est cōsuetudo q̄ maritus hēat illo
rū administratōem r nō vxor. ubi hō
nō est talis cōsuetudo posset vxor sicut
r maritus. cū ī re cōi glibet habeat ius
cāle. ff. p socio. p. to. De reb⁹ hō mariti
clay ē q̄ non potest dare ī eius volūta
tē nisi in extrema necessitate alit omittit
rer furta. ut. s̄. furthum. ī p̄ncipio. B.

Quid si vxor hñs uirū p̄digm celat
aliquid de reb⁹ cōibus cū uiro. R. fm
Buil. Si bona fide hoc faciat ut sibi r
uiro loco r tpe pvideat q̄ eas male cō
sumeret non peccat nec tenet obedire
uiro si phibeat. aut sibi tradi petat. cū
in tradendo iuuaret eum ad peccatūz.
A. Idem in sum. eo. ti. q. 30. B.

Utrū vxor teneat seg viz q̄cūq̄ ine
rit. R. s̄. Buil. vir tūc tenet vxorē seg
qñ ex nccia cā abest. s̄ vxor tenet seg
viz ex q̄cūq̄ cā recedat. s̄. domiciliūz
transferēs. nisi veller eā trahē ad pec
catū. ex de diuor. que sūt. Sec⁹ tñ si cēt
vagabūdus. 3. 4. q. 2. sigs nccitate. Idē
Ber. r hosti. Et addit hosti. q̄ in vo
to vltamarino vxor pōt seg viz vltre
manē si voluerit. sicut etiā in oī itinē
volūtatīs cū pposito fuerit. S̄ vbi
trāsfert domiciliū p̄cise tenet euz seg
. 3. q. 2. vna q̄q̄. Et facit ad hoc s̄. votūz
3. s̄. p̄r. r se. A. Idē in sū. li. 2. r. 2. q. 51.
Et addit fm hosti. q̄ si aliq̄ mulier b⁹
pacto vlt additōe vltmō def alicui ī vro
rē q̄ sp̄ insit debeāt morari r ī certo lo
co forte ī domo amicorū ip̄ius mulier
pactū seruādū ē. In traditōe. n. rei sue
pōt glibet qd vult pactum apponere
nec ē ī legē. imo potius fm legē. qz sit
morari debet. 4. q. 2. si ga nccitate. Et
sic dico pactū seruādū. nisi aliq̄ nccitas
supueniat q̄ ipediēt nō posset marit⁹
cōmode remanē. puta p̄p̄ inimicitias

capitales: infirmitatē aeris: vel aliud
 si: qd arbitrio iudicis cōmittō. tūc. n.
 vxor: segtur viz ne adulteriū cōmitta
 tur. qz tunc pactū d legē inciperet esse
 ar. 13. q. 2. vnaqueq. Itē aduertendū q
 glo. in dicto. c. vnaq. dicit q vxor nō te
 netur seg viz vagabūdū nisi sciēs enī
 talē ē cū cō dixerit. qz tunc tenetur.
 Qd intelligēdū ē qn vagat ex aliq ho
 nestā cā. z nō al: vt sentit glo. i dicto. c.
 sigs necitate. qz cū vagās peccaret nō
 eēt ei i pctō dētiendū. 22. q. 2. faciat. Et
 bñ facit. ff. de op. l. l. qd nisi. vbi p3 q li
 bert' nō tenet seg patronū vagabūdū
 ad pñtādū ei opas. B. Utz liceat viro
 occidē adulterā: bñ s' ipedimētū s' s' p.
 z fi. z s. lex. § 6. h. 4.

Utz magis peccet occidēs vxorē q
 mrem: R' fin. De. i. 4. Simpt' maius
 peccatū ē occidē mrem q vxorē: quia
 magis repugñ nā. sed tñ q ad aliquid
 maior pena iponit occidēti vxorē: eo
 q maior ē pñtas ad ei' occisionē. Itē
 nō tur. 33. q. 2. admonere. A. in glo. su
 p xbo existimes. Et idē nō i sū. l. 4. ti
 9. q. 10. B. Quid si uir q petit vxorē ē
 suspectus q uelit eā occidē. uide. s. ma
 trimoniū 9. §. 2. z fi. De redditōe debiti
 quere supra debitū cōiugale. Item de
 mñimonio qre sup mñimoniū. cū adiū
 ct. Itē de ipedimento mñimoniū qre. s.
 ipedimētū. cū suis additōibus.

Xpūs xpian'. De fide xpia
 na uide supra fides
 Qūo xpianus se debeat h're
 erga iudeos supra iudeus p. §
 2. Et qūo erga saracenos supra sarace
 nus. Qd xpus idē q de xgine natus
 z pro nobis passus est in sacro euchar
 stie cōtinet supra eucharistia. p. §. 5. An
 noie xpi possit fieri baptisimus sup ba
 ptisimus p. §. 2.

Vocrisis vtz sit pec
 catū mor
 tale: R' s3 Tho. scda secū
 de. q. xi. Si ipocrita dicet
 ille cuius intentio fert ad duo. s. q non
 curet sanctitatem habere: sed solū san

ctus apparere. sicut consuevit accipi i
 scriptura sacra. sic manifestus ē q pec
 catū mortale est. Nullus enim totali
 ter puat scitate nisi p peccatū mortle
 Si aut dī ipocrita ille qui intendit sūa
 re scitatē aq deficit p pctm mortale. nō
 sp illa sūatio est ei pctm mortale. qd di
 scernēdū est ex fine. q. s. si repugnat ca
 ritati dei uel pximi erit pctm mortale
 puta cū sūat scitatem ut falsam doctri
 nā disseminet. uel ut adipiscat ecclesia
 sticam dignitatē indignus uel qcunq
 alia bona spalia in quibus finem cōsti
 tuit. Si xō finis intentus nō repugnat
 caritati erit peccatū ueniale. puta cū
 aliquis in ipa fictōe delectat. de q phs
 dicit 4. ethicoz q magi vī uan' q ma
 lus. A. Lon. Bull. z addit dicēs. q cū
 aliqs sūat scitatē quā nō h3 ut aliqd ei
 deest ppter hoc. sic illi de qb' dī. Nat. 13
 ue uob scribe z pharisei q comeditis do
 mos uiduaz z pctm mortale est. qz ra
 pit qd debet scō: qz qd dat ei datur in
 noie iusti. Itē qn talez sūationem facit
 ex insatiabili auaritia. Si aut aliqs p
 sua necessitate sūat amplioz indigen
 tiā q beāt: nō est pctm mortale. sicut fa
 ciunt illi q cōter trutāni uocantur. De
 his enim dicit Chrysos' q talis sūatio
 potius est culpa diuini q sit culpa pau
 perz qui ex sua indigentia ad hoc apēl
 lunt. B. Contingit tñ qnq q aliqs
 sūat perfectionem scitatis que non est
 de necessitate salutis. Et tal' sūatō non
 sp ē cū pctō mortali. Et uide. s. sūa? A
 Et ibi p3 q qnq ē sine pctō. B.

Vconia Uide supra i
 littera. j.

Vstrio Uide supra i
 littera. h.

Zelus quid est? R' nō
 fm Tho. secūda
 scde. q. 36. Zelus dī ppe qn
 aliquis tristat de bono alterius non ex
 eo q ille h3. s3 ex eo q sibi deest bonus
 quod ille habz ut dicit phs 2. ethicoz.

Et si iste zelus sit circa bona honesta lau-
dabilis est secundum illud. i. Cor. 14. Emula-
mini spiritualia. Si autem de bonis temporalibus
scilicet homo tristetur quia temporalia desunt
potest esse cum peccato. sicut patet supra au-
ritia. §. p. Si homo aliquis doletur de bono
alterius in quantum alter excedit ipsum
in bonis. tunc est invidia. ut dictum est
supra invidia. §. 2. A. Zelus etiam ca-
pitur per feruorem seu emotionem diuine ca-
ritatis ps. 68. Zelus domus tue come-
dit me. Et hic zelus me fratrem Nicolau-
m de ausmo ordinis minorum indignum per ali-
quali simplici subsidio ad hoc supple-
menti compilatores commouit: quod fauente
domino nostro Iesu christo excepta tabula ca-
pitulorum et abbreviaturarum et Ricardus ex-
pletum est apud nostrum locum prope Medio-
lanum sancte Marie de angelis nuncupa-
tum et vulgariter sancti angeli. A. L. L. L.
X. L. iiii. Nouembri. 25. die sabbati. primi
ante aduentum hora quasi sexta. Et omnia
que in eo ac ceteris opusculis per me
compilatis compiladis ve incaute seu minus
perite posita continent. peritorum et plerumque
sacro sancte ecclesie submitto correctori.

Laus Deo.

X

V
L
L

L

Primū cōsiliū dñi Alexandri de Neno
Vincentini iurij vtriusq; doctorij cōtra
iudeos fenerantes.

In noīe dñi nři iesu xpi eiusq; glo
riofissimemfis virginis Marie.
gloriosi doctoris Hieronymi: ce
leroz; doctor; ecclesie totiusq; celestis
curie. Amen.

In casu in q̄ regit' fui vt cōsi
liū edā sola dubia designabo:
q̄ ex ipis cōphēdes calus figu
ratio. Quinq; g' sūt dubia.

Primū an peccent iudei fene
rādo xpianis. Scdō. An eccla
sia de h' pctō se deat ipedire. Tertiū. An
ecclesia deat tolerare vt cōsentire huic
pctō ppter mai' malū vitandū vel ppter
mai' bonū qd̄ exinde hīsīt seq̄ sperat'
Quartū. An pncipes seclares vel cōi
tates vel celi ciuitatū possint iudeis
dare lntiaz fenerādū. Et cū iudeis possint
pacisci vt fenerent xpianis cā maioris
malī vitādū: vel boni qd̄ exinde seq̄ pōr.
Et an ppter hoc icidat i penā cle. vnice. de
xuris z. c. i. eo. n. li. 6. z i alias penas i
iure expōsas. Quintū z vltimū. An pa
pa ex cāis pdcis possit ccedē cōitātib'
vel ciuitatib' vt ex dispōsatiōe aplice
cōducant iudeos ad fenerādū faciēdo
cū eis pacta put cōsueuerunt.

Primū dubiū.
Gloriosissimi redēptoris noīe
repetito. q̄ ad p̄mū dubiū s.
an iudei peccēt fenerādo xpia
nis. Btūs Tho. scdā scē. q. 78. arti. p. z
oēs theologi tenēt q̄ sic. Idē tenet Tho
sti. i sūma de vsuri. s. an aliquo casu. 7.
9. Idē tenet Jo. an. i. c. cōquest'. de vsu
ris. Idē tenet Bur. Lardi. z cōiter omīs
doctores in. d. c. cōquest'. Idē tenet Ar
chi. z Jo. d. fantucis. i. c. ab illo. i. 4. q. 4.
z Ray. in sūma de vsuris. z ē cōis opio
theologoz; z canonistaz. S; alig docto
res nři tps nescio q̄ spū dūcti nō sunt
veriti cōsultare q̄ iudei absq; peccato
possint vsuras recipere a xpianis. Nec se

ab hoc retraxerūt ppter auctē theolo
goz; z canōistaz q̄ se sūme auctē. cū eoz;
deā vt autētica i iudicis allegent. z hū
ipā cāe decidant. Et qbusdā fallis rōnib'
inhēserūt dicta maior; z doctoz; non
sequētes. Dicit. n. iudeos licite fenera
ri xpianis. z allegant Deut. 23. c. vbi
Moyses dicit. Nō feneraberis fři tuo
pecuniā vel aliā rem s; alieno. Itē alle
gāt. c. ab illo. i. 4. q. 4. vbi vī probari q̄
vsure ab hostib' licite exigāt. Allegāt
ēt c. quito. de vsuri vbi solū vsure imo
derate vident phiberi iudeis. S; iste
rōes paz valēt. Nec obstat auctoritas
Moysi. s. allegata: qz s; brūs Tho. qñ
Moyses ccessit iudeis vsuras exigere
fuit cōpariua pmissio ad vitandū mai'
malū. s. ne a iudeis deū colētib' vsuras
acciperēt ppter auariciā: cui dediti erāt
Nā iudei recipiebāt vsuras a iudeis z
a gētib'. vñ Moyses vt restringēt eoz;
auariciā p pte vidēs q̄ ipaz i totū nō
poterat coercē: pmissit vt vsuras exige
rēt a gētib'. ut ex hoc cessarent exigē a
iudeis. Nā vbi qs inf duo mala ē iplici
tus ita q̄ alter oio ē factur'. cōsulendū
ē ei vt poti' faciat min' malū z euitet
mai'. vt dicit tex. i. 3. dī. nerui. Und alibi
dicit tex. q̄ si vn' ē parat' facē hōicidiū
nisi cōmittat adulteriū. puta dicit se vi
ctū tāta passiōe amoris vt nō possit vi
tare adulteriū nisi adulteraz iterficiat
cōsulendū ē ei vt faciat adulteriū. qd̄ ē
min' pctm q̄ hōicidiū. vt dicit tex. 33. q.
2. si qd̄ veri'. Un ista cōpariua pmissio
nō excusauit a pctō: vt i iuribus. s. alle
gatis. Et hoc dicūt doctores theologi p
f. rtiz brūs Tho. z doctores canoniste.
Et eadē rōne pmissit Moyses iudeis re
pudiū: ut euitaret hōicidiū. Aliō. n. ē p
cipe. aliō pmittē. qd̄. n. pmittim' nolen
tes ccedim'. qz malas hōiū volunta
tes ad plenū cōhibē nō possum'. Et sic
dicit scūs Jo. chryso' cui' tex. pomf. 31.
q. i. hac rōne. Un glo. n. d. bilis in dco. c. fi.
dicit. q̄ cōpariua pmissio poti' dī tole
rantia q̄ pmissio. Un dicit canon q̄ ea
q̄ pmittim' nō approbam'. vt. d. c. hac

rōne. Et hanc pmissiōē dicūt decre-
 tales q̄ multa p̄ patitiaz tolerāt q̄ si i
 iudiciū deducerem? cassaret: ut i. c. cuz
 tā dudū. de p̄bē. Ita sūt x̄ba glo. palle-
 gare. cū q̄ transit ibi Archi. z Jo. de fan-
 turis. Et h̄z istā solutiōēz b̄ri Tho. cū q̄
 trāseūt cōit canonisse. dicendum ē q̄ si
 Moyses potuisset i totū arcē iudeos a
 fenerādo: nullo? pmississet. Et iō vbi iu-
 dei p̄nt phiberi a fenerādo debēt pro-
 hibēti ne dēt ad vsuras: qd̄ si ei pōt i ter-
 ris xp̄ianoꝝ i q̄b? sūt iudei. Nā p̄nt oīū
 illaz i totū arcē iudeos a fenerādo z in
 toto eoz auariciā cohibē. Un̄ debēt p̄n-
 cipes xp̄iani eis iterdicē ne dent ad usū-
 ras. cū cesser cā p̄p̄ quā Moyses p̄mi-
 sit iudeis fenerari. Alii autē theologi
 alit solūūt. dicētes q̄ illa acceptio vsu-
 re a gētib? inf̄ q̄s iudei habitabāt po-
 ti? erat sue rei recuperatio q̄ vsura: qz to-
 ta illa f̄ra iudeis data fuit a dño. z inu-
 ste possidebat a gētib? z sic iudei fene-
 rādo gētib? nō accipiebāt alienū s̄z suū
 vel qd̄ eis dēbat. nā vbi q̄s tenet meū
 vel mibi debitū. si nō possuz illud per
 viā iur̄ recuperare. possuz fenerari illi q̄
 tenet illd̄ illicite. z vsuras ab eo recipere
 vsq̄ ad eā quātitatē q̄ mibi debet vel
 vsq̄ ad ei? extimatōem. sicut z possem
 furari. de q̄ p̄ Jnn. z doc. i. c. oīz. de resti-
 spo. S̄z q̄qd̄ sit Moyses postea reuo-
 cavit pmissiōē fenerādi factā iudeis:
 vt p̄z Deut? 23. ca? vbi d̄r. Feneraber̄
 gētib? multis z ipe a nullo fen? accipi-
 ens. Et i eodē ca? vltra mediū d̄r. Adue-
 na fenerabit tibi. tu autē nō fenerabis
 ei. Et forte p̄pter hoc x̄ior ē solutio b̄ri
 Tho. ad p̄mā auētez allegatā: qz si illa
 pmissio fuisse licita: Moyses postea nō
 reuocasset. Un̄ alii theologi dicūt esse
 x̄iorē solutiōēz b̄ri Tho. ad p̄mā auētez
 allegatā. s̄z nō insisto. ex q̄ apper̄ illaz
 pmissiōēz fuisse postea p̄ Moysen re-
 uocatā. Et ē ē definitiū p̄ ius canonicūz
 Nā iudei fenerātes xp̄ianis opellendi
 sūt vsuras remittē ip̄s: ut i. c. p̄ mise-
 ra. de vsur̄. Un̄ cū opellat remittē
 p̄z q̄ illicite recipiūt. Nā lucz licitū ne

mini ē auferēdū. imo illud qd̄ ē illicite
 acq̄sitū iterdū pōt licite retineri. puta
 qñ lucz ē illicitū respectu negociatois
 tñ abiq̄ aliq̄ fraude v̄l rapina v̄l calū-
 nia. alteri? acq̄sitū. ut dicit Jnn. i. c. qz
 pleriq̄. de imu. ec. Et ibi plene examia-
 tur an z qñ illicite acq̄sitū sit restitu-
 endū. de q̄ ē t̄ in. c. ex transmissa. de decl.
 vbi bona glo. z. 14. q. 5. in tu. Lū ergo iu-
 de? feneras xp̄iano vsuras ei restituē
 teneat vel remittē. vt i doc. c. p̄ misera
 b. lē. p̄z q̄ receptio vsure oī respectu ē
 illicita. s̄tā respectu iudei fenerātis q̄
 fraudis q̄ committit. Et q̄ vsura sit oīre-
 spectu illicita p̄z. qz vsura d̄r rapina: ut
 in. c. sigs vsura. 14. q. 4. ¶ Non obstat
 c. ab illo. 14. q. 4. g. tex. vt p̄mittit q̄ ab
 hoste possim? licite vsuras recipere: qz
 ille tex. h̄z multos intellet? q̄ referunt
 ibi p̄ Archi. z Jo. de tanturis. Un̄ nō in-
 sisto ē t̄ r̄ndendo ad illū tex. S̄z p̄suppo-
 sito q̄ ab hostib? q̄b? licite p̄nt arma i
 ferri possint vsure licite exigi. non tñ p̄
 hoc isert q̄ iudei licite accipiat vsuras
 a xp̄ianis: qz xp̄iani nō sūt hostes neq̄
 inimici iudeoz. imo pietas xp̄iana to-
 lerat iudeos: ut dicit tex. in. c. z si iudeos
 in p̄n. de iudeis. Prohibēt ē xp̄iani in-
 ferre iniurias iudeis: ut i. c. sicut. de iude-
 is. cū sit b̄. imo iudei sunt ciues romāi
 vt i. l. iudei. cū. l. se. l. d̄ iudeis. Ad aliū
 autē d̄m. f. ad. c. q̄to. de vsuris. vbi solū
 vsure imoderate videt phiberi exigi
 a xp̄ianis p̄ iudeos. dicēdū ē q̄ ille tex. nō
 obstat: qz nō est ibi sumendū ar. a d̄no
 sensu ne resultet abson? intellet? z s̄ il-
 lud qd̄ ē i iure decisūz. Ita dicit ibi glo
 z doc. in doc. c. q̄to. Vel alit fin̄ doc. ille
 tex. appellat vsuras imoderatas: quia
 oīs vsura ē imoderata cū sit rapia: ut i
 c. si q̄s vsurā. 14. q. 4. Nā usure sūt inē-
 te arte neq̄ssima: ut dicit tex. 47. dist. si
 cut b̄. Et illd̄ c. q̄to. cōiter p̄ doctrina in-
 telligit. Idē dicit hosti. i. summa. de vsu-
 ris. §. q̄ pena vsurarioꝝ. x. v̄ tñ q̄ iude-
 us. Un̄ minime mutanda sunt q̄ certā in-
 terp̄tatiōēz s̄z h̄uerunt: ut i. l. mīme. ff.
 de legib?. Ex quib? cludendū v̄l scōz

omni opinionē theologorū et doctorū sur-
canoici q̄ nō sit licitū iudeis tenerari
xpianis. et q̄ inuoluāt crimine usurario
sicut si iudei tenerarent iudeis. Et hoc
de primo dubio.

¶ Secundū dubiū.

Quo ad scōs. s. vtz ecclia debe-
at se ipedire de pctō iudeorū
doc. q̄ scripserūt i iure canoni-
co tenent q̄ sic. vt p̄z in dōc. c. post mise-
rabile. de vsurj. vbi p̄cipit oib⁹ p̄ncipi-
b⁹ et p̄tarib⁹ sectarib⁹ q̄ opellant iude-
os ad remittendas vsuras xpianis. Et
donec remis. rini deneganda ē eis coio
xpianorū tā in mercimoniis q̄ i aliis. Si
ergo ecclia ipedit se de pctō iudeorū se
nerariū ut liberet xpianos ab vsuris q̄
b⁹ ocellerūt pecūia mutuo sub vsuris
ut p̄z i d. c. p̄ miserabile. fori. vtz se ipe-
dire añ factū. s. vt interdicat iudeis ne
mutuēt ad vsuras: q̄ facili⁹ ipediunt
faciēda q̄ tolerant iā scā. ut i. c. quēad-
modū. de iureiurj. et in l. p̄e furioso. ff.
de his q̄ sunt sui vel alie. iurj. Et ut dixi
ista ē cōis opio doc. q̄ scripserūt i iure ca-
nōico. S; alig doc. nri t̄pis ut. s. dixi nō
sūt veriti cōsulē q̄ ecclia nō debeat se i-
pedire de pctō iudeorū: q̄ de his q̄ foris
sūt n̄bit ad eccliaz p̄tinet iudicare: vt i
c. mlti. q. 1. et in c. q̄ sincera. 45. di. Sed
salua eorū reuerētia decipiūt. q̄ imo ec-
clesia ipedit se de hoc pctō iudeorū: et de
hoc ē casus i dōc. c. p̄ miserabilem.

¶ Prefca ubi iude⁹ vel ali⁹ infidelis
delingit d̄ legē nāe. p̄t oūmō def facul-
tas pūiri a iudice eccliaistico. Idēz si de-
lingit d̄ ius diuinū q̄ ad p̄cepta mora-
lia. Et hoc nōbilit dixit Inno. et doc. i. c.
q̄ sup his. de vo. Idē tener. hosti. Jo
an. et cōiter doc. i. c. gaudem⁹. de duoz.
Dicūt. n. abī q̄ si infidel⁹ strahit m̄imōi-
uz cū duob⁹ m̄terib⁹ eodē tpe. p̄t per
eccliaz pūiri si def facultas: q̄ p̄ ius di-
uinū ē phibitū q̄ q̄s d̄bat m̄imōiū
cū plurib⁹ eodē tpe. S; vsura ē phibi-
ta a lege nāe. vt p̄z p̄ p̄m p̄ politj. vbi
Aristo. nulla lege scripta artat⁹ s; sola
vult⁹ nālī rōne lucz vsurariū ē detesta-

tus. q̄d nō fecisset nisi act⁹ vsurari⁹ ex
nā rei fuisset viciosus et malitia ouolu-
t⁹. hoc ē p̄z: q̄ certuz ē q̄ rapina ex nā
rei ē vitiosa et malitia ouolura. Qui at
accipit vsurā facit rapina. ut dicit scūs
Amb⁹. cui⁹ tex. ponit. 1. q. 4. si q̄s vsu-
rā. Et alibi dicit idē Amb⁹ vsuras esse
iuentas arte negissima. cui⁹ xba habet
4. 6. di. sicut hi hoc ē. p̄bas. 89. di. enū-
ens. q̄ ē tex. sci Jo. Chryso. Et hoc. f. q̄
vsure sint d̄ legē nāe. tenuit orūs Tho.
scōs a scōe. q̄ 78. arti. p̄. et hoc etia; tenuit
disputando q̄dā frat⁹ Girard⁹ de Senis
sūm⁹ theolog⁹ accanonista. quem Jo.
an. cōmēdat i mercurialib⁹. i reglā pos-
sessor. de re. iurj. l. 6. cui⁹ disputatiōez
refert et sequit⁹ Jo. an. in regula pctm. i
mercurialib⁹. in 2. ar. Itēz usura est d̄
ius diuinū: q̄ ē phibita et p̄ ver⁹ et per
nouū testm̄: ut dicit tex. i. c. sup eo. d̄ vsu-
ria. Et hoc ē alit⁹ p̄bas. Nā usura fuit
phibita p̄ Moylen. vt p̄z Deut. 23. c.
et i ps. Dñe q̄s habitabit i tabnaclo tuo
ibi. Qui pecuniā suā nō dedit ad vsurā
Et sic p̄ ver⁹ testamentū. Itē p̄ euā-
geliz in q̄ d̄. Mutuum date nibil in d̄
sperates. Lum ergo usura sit phibita
vtroq̄ testō: ut in dōc. c. sup eo. et auēti-
bus. s. allegatis dāns pecuniā ad vsu-
rā mittit d̄ ius diuinū cōtinens p̄ceptū
morale. ḡ ecclia p̄t ipedire infidelē
ne feneret et d̄ facientē ipm punire. Et
q̄ nō dare pecuniā ad usurā sit p̄ceptū
morale de iure diuino p̄z. q̄ cōtinet i p̄-
ceptj decalogi. et cōtinet sub illo p̄cepto
Nō furtū facies. nō cōcupisces rez. p̄ri-
tui. Nā usura ē rapina q̄ ē spēs furti. ut
dōc. c. figa usurā. 1. q. 4. Dia. n. decē p̄-
cepta q̄ dedit d̄s Moyli sūt p̄cepta mo-
ralia: q̄ cernūt mores hoium. ut con-
stat. et p̄bas. 6. di. s; is itez. Q̄ ius diuinū
d̄ ius nāe. ut nō d̄. i. di. ius nāe. et sic ius
nāe et ius diuinum idem sunt. Et quo
concludo q̄ cuz usura sit phibita lege
nāe et iure diuino: ecclia d̄z se ipedire
de pctō iudei ul⁹ alterius infidelis se ne-
raris si dā ei facultas puniendi uel im-
pediendi. iuxta doctrinam Innocen.

A 2

Host. Jo. an. et aliorum scribentium i. c. qd sup
 his. d. vo. i. c. gaudem. d. duoz. i. c. d. xpi
 anos. de hēn. li. 6. Nō obstat qd alle
 gāt p̄dci doc. qd ecclā nō dēat se ipedi
 re de pctō iudeoz cū ad eā non p̄tineat
 iud. care de his q̄ foris sūt: ut i. c. mlti. 2.
 q. i. 2. i. c. g. sincera. 4. 5. di. Nā cū reueren
 tia corz iura illa debēt itelligi qd ecclā
 nō pōt iudicare de h. s. q̄ foris sūt q̄ ad
 h. ut penā spūalē infligat. v. l. regulas ca
 nonicas iponit q̄ ad religionē eis iurij
 vt dic̄ glo. i. c. iudei. ex de iudeis. 2. Ho.
 i. sūma de iudeis. 5. 2. i. qb. gūēf. h. qd si
 iudei epi subdit. Et mlti casus nume
 rāf p̄ glo. 2. doc. i. c. d. c. iudei. i. qb. ecclā
 ipedit se de pctis iudeoz et aliorum infidelit
 uz. Et inf alios casus nūerat crimē vsu
 raz. Et hoc qd ad scdm dubiū

Tertiu dubiū.

Quia tertiu. i. an ecclā debeat
 v. l. tolerare hoc pctm. vel vt fi
 at cōsentire p̄p̄t mai. malū vi
 tandū. vel p̄p̄t mai. bonū qd x̄p̄s ex
 idē seq pōt. doc. canōiste 2. theologi cōi
 ter tenēt qd nō. Et ita ēr disputādo de
 minar p̄dict. frat Girard. de Senis or
 dinis hēmitaz. quē refert 2. seq. Jo. an.
 i. mercurialib. i. p̄allegata regla. pctm
 i. 3. ar. S. p̄ hui. rei euidētia sciendū
 ē qd nōnulli n̄ri t̄pis dicūt qd p̄p̄t mai.
 malū vitādū ecclā d. tolerare qd iudei
 fenerēt: qz ē min. maluz qd p̄p̄t paupe
 pereāt fame nō inueniētes q̄ sibi mutu
 ent pecūias. Itē si iudei nō mutuarent
 sub vsurj x̄p̄i daret ad usurā. S. est
 maius maluz 2. peccat um qd x̄p̄iam ex
 erceant vsuras qd iudei exerceant
 Quidus autem malum tolerandum ē
 ut maius euitetur. 4. di. deniq. Hinc
 ē qd ecclā tolerat p̄stibula seu lupana
 ria ut euitet adulteriā 2. alia maiora cri
 mina ut dic̄ glo. 2. doc. i. c. inf opa. de spō
 sa. S. i. h. ē cōsiderādū. Nā aliqñ eadez
 p̄sona ē inf duo mala iplicita. puta ga
 nisi p̄mittat adulteriū faciet hōicidiū
 Et h. cū admittit cōp̄satio: qz poti. si
 b. p̄mittēdū ē ut faciat min. malū ne
 faciat mai. 2. sic vt faciat adulteriū

qd ē min. malū qd hōicidiū. vt ē tex. 3.
 q. 2. qd veri. 2. 13. di. nerui. Aliqdo duo
 mala cadūt i eadē p̄sona. s. in diuersis.
 x̄bi grā. vn. vt inficē hoies: interrogat
 me vbi sit. nūqd liceat mibi dicē men
 daciū. v. 3. qd nescias ubi sit: ad h. vt eui
 tet hōicidiū. cū mēdaciū sit lōge min.
 pctm qd hōicidiū: Et dō ē qd nō. vt. 22. q.
 2. c. p̄mū. 2. c. ne qs. vt. 1. 4. q. 5. forte. Et sic
 mibi nō l. 3. cōmittē min. malū ut alius
 euitet mai. v. l. ut cōsequat mai. bonū.
 qz nemo d. 3. aiaz suaz alienis ipendē cō
 modis. Unā nō d. 3. qs cōmittit pctm vēia
 le. vt ali. euitet mortale. Hoc v. l. glo.
 nō bilis. i. 4. di. qd ait. Idē dicit Aug. in
 li. de mēdacio. cui. tex. ponit. 22. q. 2. c. p̄
 mū. ubi Aug. dicit qd ē phibitū dicere
 mēdaciū vt ali. ab imundicia corpali
 defendat. ane ei. x̄ginitas v. l. castitas
 violet. Itē dicit ibidē Aug. qd nō est il
 crū dicē mēdaciū ut ali. liberef a mor
 te t̄pali vel eterna. s. ut nō occidatur ab
 alio. vel ut liberef ab inferno. 2. tñ tale
 mēdaciū ē pctm veniale: qz nulli nocet
 2. alteri p̄dest. 2. tale mēdaciū d. mēda
 ciū officiosuz. Cui. g. scūs Aug. qd nō
 liceat facē vnū pctm vēiale leuissimū:
 ut ali. euitet mortale ēr gūissimū: vel
 vt ali. pducāt ad paradisu aut ab in
 ferno libet. Et i. cāu n̄ro ē tex. i. termis i.
 c. sup eo. de vsuris. vbi tex. dic̄ qd cū scri
 ptura diuina p̄ alius vita mētur p̄bi
 beat. mltto magi. qs ē phibend. ne vsu
 raz crimē inuoluat p̄ redimēda uita ca
 p̄m. i. illi. q erat captiu. saracenoꝝ
 Unā Hosti. Jo. an. 2. doc. i. c. nō magi. ne
 cle. v. l. mo. dicūt qd aut aliqd ē phibitū
 lege diuina. 2. nō admittit cōp̄satio: de
 minori malo ad mai. malū. nec de ma
 lo ad mai. bonū: qz min. malū nō ē cō
 mittēdū cā vitādū mai. malū vel cōse
 quēdū mai. bonū. Et hoc p̄bat in. d. c.
 p̄mū. 22. q. 2. 2. in. c. sup eo. d. usurj. Aut ē
 phibitū lege canōica. 2. tūc pōt fieri cō
 p̄satio aucte pape. cū possit tollē pec
 catū qd cōstitutio canonica iduxit. vt i.
 c. p̄posuit. de cōf. p̄ben. 2. h. mō loq. e.
 qd p̄decessor. xi. q. 3. Ex his infertur an

liceat cōsentire malo cā maioris mali
 vitandi vel maioris boni cōsequēdi. Et
 dō ē q̄ non: qz pot' debem' oīa mala
 pati q̄ malo cōsentire. vt i. c. ita ne. 32. q.
 5. 2. i. c. sacri. qd̄ mēt' cā. Un' eccl'a nō po
 test cōsentire malo cā vitandi mai' ma
 ior'is mali vitandi. put tolerat p̄stibu
 la. Et tal' toleratio appellat' cōcessio im
 punitatis: qz talis nō punit cā maioris
 mali vitandi. v' maioris boni qd̄ exide
 oriri pōt' z de hoc ē glo. quaz sequit' Ar
 chi. z Jo. de fan. 4. di. deniq' in xbo ve
 nia. 2. 31. q. i. hac rōe. Scdm̄ hanc ēt per
 missionē dicit de cr. q. mlt'a p̄ patiētiā
 tolerat' q̄ si i iudiciū deduceret' cassare
 tur. ut i. c. cū iā dudū. de pben. Un' eccl'a
 nō posset dare lniaz iudeis ut seruēt ri
 tus suos: s; toleret remouēdo ipedimē
 ta. Hoc voluit glo. nō bñ i. c. g. sincera
 45. di. i. glo. scda. quā ibi segf' Archi. et
 Jo. de fan. Sic g' licz eccl'a toleret iude
 os q̄ ad rit' suos z p̄hibeat eos ipediri
 cā maioris boni qd̄ exinde segf'. s. vt p
 hac viā possim' eos lucrari. vt dicit tex.
 i. c. g. sincera. 45. di. Et qz veritas nre fi
 dei i libris ipoz velata z i rinb' p̄figu
 rata. nris ocul' lucidū demōstrat. z fidei
 nre testimoniū roborat. vt dicit Aug'.
 17. li. d. cū dei. Et istō pulchre exami
 nat' p̄dict' frat' Girard' de Senis. cui'
 xba fferit Jo. an. i p̄allegata regl'a pec
 catuz. i. 3. ar. vbi q̄rit an eccl'a cōcedē de
 beat dētuz vsurariū ppter aliqd̄ bonū
 qd̄ inde oriat' v' ppter aliqd̄ malū qd̄ i
 de vitet'. ut ppter hoc tollat' illa via. Et
 ibi dicit qz trib' mōis pōt' accipi cōcessio
 Uno' put ē simplex pmissio indulgens
 penā. Et hoc casu eccl'a pmittit maluz
 vt euitet' mai' malū: ut dō c. deniq'. iū
 tra glo. i. xbo venia. 4. di. z i. c. si q̄ mōa
 chapaucta glo. ibi. 2. 4. q. i. z in c. veniet
 iucta glo. si q̄ clerici vel vo. Et dicit Jo
 an. p' fratre Girarduz qz talis pmissio
 iō dī simplex: qz pena tñ indulget': nō
 aut' culpa minuit': vt i iurib' z glo. sup
 dict'. z p glo. s. allegatas. 2. mō pōt' ac
 cipi cōcessio put idē est qd̄ pmissio. tol

lens ipedimētū. fm̄ quē modū iudei in
 ter xpianos pmittūt ab eccl'a in obser
 uatiā sui ritus: vt i. c. g. sincera. 45. di.
 Rō: 3. aut' isti' pmissiois dixi. s. Et ista
 pmissio differt a p̄ma: qz nō solū eccl'a
 pmittit malū. s. obseruat' rit' iudeoz
 subtrahēdo om̄i natōem v' i flicidē
 pene sicut facit p̄ma pmissio: s; etiā re
 mouendo ipedimēta xpianoz q̄ vellēt
 ipedire iudeos nec seruēt suos rit': ut
 dō. c. g. sincera. z. c. sicut. de iudeis. 3. o
 pōt' dici cōcessio put idē ē qd̄ pmissio p
 stas iuuamē. fm̄ quē modū eccl'esia p
 mittit clericū occidi a p̄tate sectari. Et
 hec pmissio excedit scdm̄ pmissionē
 sicut scda p̄mam: qz p istā tertiā p̄mis
 sionē nō solū subtrahit' cōminatō q̄ pos
 set p occasione clericū i flici sicut fit in p̄
 ma pmissionē: s; ēt tollit' ipedimētū p
 qd̄ posset occisio clericū ipediri sicut fit
 i scda pmissionē. imo ēt vltra hec duo
 p̄stat' iuuamē. Nā in secūda pmissionē
 eccl'a nō posset p̄stare iuuamē: qz non
 pōt' adiuuare malū. S; ēt in ista tertiā
 pmissionē i occasione clericū q̄ dign' est
 morte eccl'a p̄stat' iuuamen: qz ipm̄ de
 gradat': z ponit' ēt in manib' iudicis se
 cularis vt cruciet' vel ēt occidat'. iuxta
 illud apostoli. i. Cor. 5. ca. Tradens hi'
 homie; sathane in iteritum carnis vt
 spūs ei' salu' fiat in die dñi nri iesu xpi
 De q̄ est tex. in. c. nouim'. de xbo. sigl. z
 in. c. degradatio. de pe. in. 6. Ex his patz
 qz trib' modis pōt' accipi concessio vel
 pmissio. Primo qñ ppter mai' maluz
 vitandū sub dissimulatōe malū tolera
 tur. Et hec dī cōparatiua pmissio: qz so
 lū pena indulget'. cū talis sic faciēs nō
 puniat'. Tñ nō min' iuoluit' crimine p
 pter talē pmissionē. 2. accipit' cōcessio
 v' pmissio: qñ ēt tollit' ipedimēta ipe
 dictia malū fieri ppter bonū qd̄ iñ sequi
 sperat': ut i obseruatōe ritū iudeoz.
 3. qñ ēt p̄stat' iuuamē. Et hoc ētio mō
 eccl'a nō pōt' cōcedē v' pmittē nisi illd̄
 qd̄ pmittit vel cōcedit sit licitum: vt ē
 occisio clericū q̄ ppter delictū tradit'
 curie seculari. Unde ē licita z fit absq̄

pctō: qz maleficia nō debēt remanē im
 punita: vt in. c. vt fame. de sen. exco. z. l.
 ita vulnerat. ff. ad. l. acq. Nā ecclā nō
 pōt dare iniāz faciēdi malū: vt. z. 4. q. 2.
 legat. Cū ecclā nō posset dare iniāz p
 stando iuuamē vt iudei seruent rit? su
 os: ut dicit gli. dco. c. g. sincera. 45. dist.
 Et hoc ē sentit pallegar? frat? Girard?
 z Jo. an. i preallegata regula pctm. i. 3?
 ar. Cū scūs Aug? d? Permenianū. li. 3?
 cui? tex. ponit. 33. q. 4. ita plane. dicit q
 qs sociat mal? qñ malū cōmittit cū eis
 aut eis cōmittētib? fauet. Et postea i fi
 ne. c. dicit q? ubi malū nō pōt corrigi ut
 puniri v? aliē ei obuiari. illa duo sp? re
 tēta seruāt hoiez inocētē z incorruptū
 sūt nec malū qs faciat neq? ē appo
 bet. Idē ē d? in duob? cāib? sequētib?
 p? illd. c. ita plane. S; p?stare iuuamen
 ad malū ē fauē ad malū z malo g? non
 lz ecclē p?stare iuuamē iudeis exercere
 v?stas volētib? vñ hoc cāu fauēt ma
 lo. Cū p?dict? frat? Girard? z Jo. an. i di
 cta regla pctm. in 3? z vltio arti. sic res
 pōdēt ad oia dca q? tract? v?surarius
 nō d; p?mitti ppter maiora mala vitā
 da. puta ppter dānuz in reb? piculuz i
 psonis. nec ppter bonū qd in seg? puta
 paupe? z mercātiāz saluatio. Nāz ma
 la q? ppter dēctum v?surariū vitari pnt vt
 plurimū sūt dāna corpalia seu tpalia.
 S; malū spūale nūq? d; p?mitti ppter
 aliqd corpale malū vitanduz. Et dato
 q? ppter dēctū v?surariū aliqd malū spūa
 le vitāct. illd tñ n? v? realit? ēē mai? ma
 lū q? crimē v?suraz. Et dato q? vitare
 mai? malū spūale. vel sequeret maius
 bonuz spūale ex pmissione criminis v?su
 rariū. adhuc nō dēret p?mitti: qz nunq?
 d; p?mitti malū ppter mai? maluz vi
 tandū. vel ppter mai? bonū qd in oziri
 speret. vt. c. nō magno. ne cle. vel mo. et
 ibi p glo. z doc. z. s. declarauit qñ hoc i
 rellegat. Dicit ē pallegatus frat? Girar
 dus. z Jo. an. q? illd ex q? bonū vtile m?
 tiplicat saluato bono honesto licituz ē
 z pmissū. S; i pposito dicunt nō ēē ita.
 Nā qñus p?tractū v?surariū multipli

ces sepi? bonum vtile. nō tñ saluat ibi
 bonū honestū z xruosū. cū v?surā beat
 malitiā ouolutā. vt. s. dciñ ē. Et cōcludit
 pallegar? frat? Girard? z Jo. an. q? nec
 ius nāle. nec ius dinū. nec ius canonicū
 pōt p?mittē dētractū v?surariuz ppter ali
 qd mai? malū vitandū vel ppter bonū
 qd inde oziat. Et hoc clare cōstat: qz ius
 canonicū nullo p?dictoz modoz cōcedit
 vel p?mittit dēctū v?surariū. Nā penam
 cōminat z infligit faciētib? dēctū dētractū
 vt i dco. c. qz in oibus. de v?sur. z in. c. q?
 q? de v?suris. li. 6? Et dicunt ē q? si ius
 canonicūz veller: nullo? posset p?mittē
 dētractū v?surariū d? vet? z nouū testm?
 vt ē tex. in. c. sup eo. de v?suris. Nec ob.
 q? de iure canonico in cert? casib? v? p
 missa v?surā: ut p? in. c. salubrit. de v?su
 ris. Et plures alii casus siles nūerant p
 glo. z doc. i. c. cōquest? de v?suris. Nā i il
 lis cāib? nō ē v?surā. s; vident casus pri
 ma facie siles v?sure. q? tñ in xitate non
 sūt siles nec i illis v?surā cōmittit. vt di
 cit pallegar? frat? Girard? z Jo. an. i. d.
 regula. pctm. in 4? ar. Et hoc sequit? ē
 cōiter doc. De iure at? ciuili dicit p?dict?
 frat? Girard? z Jo. an. d. q? ius ciuile pōt
 p?mittē dēctū v?surariuz nō infligēdo pe
 nā ppter malū vitandū. vt ppter aliquod
 bonū qd in oziat. S; nō posset ius ciui
 le p?cipere v?suras seu auxiliū p?stare ad
 v?surā cōmittendā. Et de hoc declarat p
 dict? frat? z Jo. an. in dicta regula pctm
 in 4? s? z vltimo arti. De hoc lati? dicā
 i dubio sequēt. Et ex his cōcludit cā cōi
 snia q? ecclā nō pōt p?mittē dēctū v?su
 rariuz nō infligēdo penā ppter aliqd mai?
 malū vitandū. vel ppter aliqd bonum
 qd ex inde seg? speret. Et pnt adduci lō
 ge plures rōnes. s; he sufficiūt. Et hoc
 quo ad tertiū dubiū.

Quartū dubiū.

Circa quartū dubiū. san pñci
 pes seculares vel cōitates vt
 osilia ciuitatū possint iudeis
 dare iniāz fenerādi vel cū eis pacisci
 v?sfenerent cā maioris mali vitādi vt
 ppter bonū qd exinde seg? speret con

cludendū ē qd nō: qz si nō pōt hoc facē
ius canonicū nec ecclia: vt dictū ē in p
cedēti dubio. multo min⁹ pōt hoc facē
pncipes secularē vel cōitates q̄ in hoc
hnt minōrē p̄tēz q̄ ecclia. Et hoc. i. la
rius declarabo. Sciendū ē tñ qd p̄. de
ancho. iur. vtriusq̄ doctor p̄stātissim⁹
q̄ scripsit in iure canonico mouet istaz
qōez in suo cōsilio 2º 3º et 4º qd incipit.
Carissime et illustrissime princeps et sin
gularissime dñe mi. vbi q̄rit. vtrū dñi i
periales de cōsensu suoz p̄p̄oz possint
p̄ suū decretū cēdē q̄ iudeis sup̄ vsu
ris exigendis mistref iusticia corā suis
officialib⁹. attento maxie qd ē subditi
nō pōt nisi sub fenore pecūias mutuo
recipe et ipe dñs noluit i suo territorio
xp̄ianos talē prauā artē exercē. Et p̄ ar
guit qd sic. qz nō pōt dephēdi fraus si
ue p̄ctm̄ ex p̄te xp̄ianoꝝ recipiētū. mu
tuo: qz recipiens pecuniā mutuo subfi
stente maxia nccitate nō peccat. vt di
cunt doc. an. c. sup̄ eo. de vsuris. qz aliqñ
tolerat min⁹ malū vt euitet mai⁹. ut i
c. nerul. i. di. et c. iter opera. de spon. Et
iō videt qd illud decretum possit susti
neri vt euitet maius malum. maxime
ne xp̄iani fenerēf. et vt sui p̄p̄i possint
suis necessitatib⁹ subuenire. Nā p̄pter
necessitatē plura sustinēf. vt in. c. si qd
de fur. et in. c. qd nō ē. de reg. iur. S; dō
ē qd iste rōnes paz valent. Nā l; nō sit
p̄ctm̄ recipe ad vsuras a parato fenera
ri tpe nccitatis. vt in dco. c. super eo. de
vsuris. tñ est p̄ctm̄ ex p̄te mutuant⁹ pe
cuniā ad vsuras qd p̄ctm̄ sicut nō d; p
mitti. ita nec ei auxiliū d; dari seu p̄sta
ri cā maioris mali vitandi. ut in p̄cedē
ti dubio dictū ē. 3º allegat ibi p̄. rōez
in. c. cū oēs. et c. q̄ in eccliaz. de cōsti. cum
ibi nōris p̄ doc. qd ius diuinū pōt modi
ficari p̄ cōstōnes pncipum. S; dicendū
ē qd in hoc casu nō pōt ius diuinū per
cōstōem pncipum modificari: qz nec p̄
papas potest lmodificari. ut in. c. super
eo. de vsuris. et pleni⁹ declarabo in seqñ
ti dubio. imo nec ius canonicū hoc cāu
pōt modificare ius diuinū. ut dicit Jo. an. i

p̄allegata regula p̄ctm̄. et dictū ē in p̄
cedēti dubio. Allegat ēr dicit p̄. alias
rōnes q̄s nō adduco. qz ad ipas rīdi in
prio dubio et ēr in alio p̄cedēti. S; dei
de dict⁹ p̄. dicit qd nō audet firmare
istā p̄tē. s. qd pncipes hoc possint facere
ex eo qd ius canonicū statuit qd iudei
teneant xp̄iāis vsuras remittē: et qd ad
h⁹ cogant p̄ pncipes seculares vt ē tex.
i. c. p̄ miserabilē. de vsuris. Et dicit qd cū
tale decretū dñet iuri canonico pōt di
ci rōabile. ut. c. i. de cōsti. li. 6º. Preterea
dicit ēē inhonestū cogē xp̄ianos soluē
iudeis vsuras q̄i cā nccitari p̄pter op
probriū fidei. ut i cle. i. de iudeis. Et cō
cludit tuti⁹ ēē tenere qd tale decretum
de iure cōcedi nō possit. Et sic cōcludit
dict⁹ p̄. qd pncipes seculares nō pōt
cā maioris mali vitadi ēr de cōsensu po
puloꝝ suoz quib⁹ p̄iudiciū gnātur cō
dere iudeis lñiam fenerādi. S; hoc au
daci⁹ firmassem si fuisset recordat⁹ de
x̄bis Jo. and. in dca regula p̄ctm̄. q̄ in p̄
cedenti dubio plene examināui. Unde
Bar. i. l. cūctos p̄p̄os. i. 3. colū. l. de sū.
tri. et sic catho. dicit qd ip̄ator nō potuit
per leges suas p̄mittere vsuras: qz cū
sit deo inferior nō potuit diuine legi de
rogare. Excusatur tñ ab heresi: qz p̄mi
sit usas ut euitaret maiora mala. Ita
dicit Bar. Et hoc etiam dicit glo. i. o. q. c.
p̄. Sed dicendū est qd imp̄ator et leges
ciuiles potuerunt vsuras p̄mittere in
dulgendo penā. nō autē p̄cipiendo usu
ras uel auxiliū p̄stando. ut dicit Jo. an.
i p̄allegata regula p̄ctm̄. et dixi in p̄ce
denti dubio. Bal. autē in dca. l. cunctos
p̄p̄os. in. 4. colū. x. sed iuxta hoc quero
dicit qd imp̄ator nō potest p̄mittere
vsuras p̄pter bonum publicū: qz hoc
est i salute aie. Et dicit qd cū hoc nō pos
sit ip̄ator. multo min⁹ statuta ciuitatū
uel municipioꝝ: quia qd nō potest
p̄ma causā que h; ifluere in scdā. m̄
to min⁹ pōt scdā cā in quas sit infusio.
Amplius puto qd paciscentes cū iude
is ut possint sub vsuris mutuare xp̄ia
nis sunt excōmūicati. Idēz dico de illis

q̄ iterponit decretū q̄ usure deant sol
in iudeis. z q̄ eis reddat iusticia d̄ v̄sif
Nā talia decreta vel pacta scā ab illis
q̄ hnt p̄tēz cōdēdi leges v̄l statuta di
cunt leges vel statuta. vt i. l. p̄t. s. ille.
de dona. inf. v̄z. z v̄r. z i. l. cesar. ff. d̄ pu
blica. z utrobq; p̄ Bar. z p̄ eūdē Bart
i. l. 4. s. actor. ff. de re iudi. Et p̄bas rōe
Nā nedū faciētes talia pacta cuz iude
is intēdūt se obligare. imo p̄ncipalr uo
lūt obligare oēs de ciuitate z districtu
ad soluēdas vsuras iudeis mutuātib?
Et obligāf ex his pactis ēt illi q̄ nō con
senserūt ḡ sūt statuta cū ex pactis me
ris nō obligant nisi cōsentientes: ut i. l. i.
ff. de pactis. Et idē ē dicendū q̄n dñs tē
poralr intēponit decretū ut soluāt vsure
vel q̄ iudeis sup̄ usuris ius reddatur.
Nā obligant oēs subditi dñi ex illo de
creto. z sic ē unū statutū. S; statuētes
q̄ usure soluāt vel p̄sumētes iudicare
vt exacte vsure nō restituāt q̄n in iudi
cio repetunt. sūt ip̄o facto excōicari. vt
i. cle. i. de usuris. Ibi. n. d̄ q̄ eādēz penā
icurrūt q̄ statuta talia p̄sūperit obser
uare v̄l facē obseruari. Et i; illa cle. nō
loquat̄ specificē de iudeis. tñ h; locum
ē si talia pacta v̄l decreta fiāt ut iudei
exerceant vsuras. ut dicit gl. in x̄bo. cē
sura. Et p̄bas rōne. Nā iudei ita bñ p̄
hibēt dare ad usurā sicut xp̄iani. ut i. c.
p̄ miserabilē. de vsur. ḡ illa cle. q̄ indi
stincte loquit̄ idistincte d; itelligi siue
fenerarātes xp̄iani sint sūt iudei. Und
Buil. doc. p̄stantissim? q̄ scripsit super
cle. z do. Lar. z Jo. de Imola. in dca. cle.
dicūt q̄ rex aragonū z ei? officiales q̄
leuāt magnū tributū a iudeis z sarace
nis p̄t vsuras q̄s eis p̄mittūt icidūt
in excōicatōem. si repetētes vsuras p̄
ip̄os ip̄edianē reperere. Et dicit Jo. de
Imola. q̄ hoc ē bñ nōndū. q; h; hoc bo
die q̄ oēs dñi z oēs cōitates eēt excōi
cati. Locātes ēt domos iudeis ad fene
rādū icurrūt penas. i. c. i. de vsur. li. 6. i; illud. c. nō loquat̄ specificē de iudeis: s; simplr p̄hibeat domos locari ad exer
cendū fen?. Et hoc tenet dñs Dñic? qui

scripsit sup̄ dñi. c. i. de vsuris. in 6. Idē
tenuit dñs Laur. de rodolphis de Glo
rentia q̄ op̄osuit tractatū de vsuris in
dcō tractatu. q. i. 46. Ubi ēt tenz q̄ d̄ iu
deū pōt opponi exceptio. c. q; frustra. z
. c. 4. Michael. de vsuris. sūt iude? veller
repetē vsuras solutas xp̄iano. nō prius
audiat nisi restituat vsuras q̄s ipse iu
de? recepit. Et tñ illa. c. nō loquit̄ speci
fice de iudeis: s; simplr dicūt q̄ fenera
tor repetēs vsuras q̄s ipse soluit nō au
diat nisi prius ip̄e restituat vsuras q̄s
ab aliis ip̄e recepit. Et h? de 4. dubio.

Quintum dubium.
Ad q̄ntū dubiū. s. an papa
possit dispēsare vt iudei exer
ceant vsuras cā maioris mali
vitādi. vt ēt boni qd̄ inde oriāt. casus ē
q̄ nō. in. c. sup̄ eo. de vsur. vbi d̄ q̄ cū
vsure sint vtroq; testō p̄hibite nō v̄
aliquē dispēsare posse. Et papa ibi sub
iecit q̄ nō pōt dispēsare sub vsuris vt
aligs liberet a morte. Et oēs ēt doct. te
nēt papā nō posse dispēsare ut exercea
tur octus vsurari. Idē tenet Jo. an. in
dcā regula petiti. i. 3. ar. vbi dicit papaz
nō h̄re aliquā dispēsatōez sup̄ vsur. v̄
cā maioris mali vitādi. vel maioris bo
ni qd̄ ex idē ori sp̄eret z mouet p̄ p̄al
legatū. c. sup̄ eo. S; d̄ istud facit: q; pa
pa pōt modificare ius dinuz. vt notant
doc. i. c. cū oēs. z. c. q̄ i eccl̄az. de cōsti. Itē
papa in q̄ mltis casib? p̄mittit vsuras
cōmitti. vt i. c. salubrit. de vsuris. z i mlt
tis aliis casib? q̄ nōnt. i. c. cōquestus. eo
ti. S; d̄ ē q̄ qñq; aliqd ē malū qd̄ ali
q̄ rōe pōt fieri bonū. z tūc papa pōt intē
ptari z modificare ius dinuz. ut p; in. c.
i; de feriis. vbi d̄ q̄ istante nccitate li
citu ē piscari dieb? dñicis. z tñ ferie in
troducte sūt iure dño. Act. n. piscandi
ē i se licit? q̄uis rōe dici. p̄hibeat. Qñz
ē ita i se malū q̄ nulla rōe fieri pōt bo
nū. z tūc nō pōt illud iterptari vel mo
dificare. ut i. c. sup̄ eo. de vsuris. Ad qd̄
bñ facit. c. z si xp̄us. x. qd̄ n. p̄hibētur
de iureiur. Nā vsura ē malū qd̄ nulla
rōe pōt fieri bonū. ḡ papa nō pōt illō

modificare uel interpretari. Hoc sequitur
 Hostie. Jo. an. et ceteris docto. i. e. a nob.
 de deci. ubi dicitur quod ubi in preceptis
 tur honor dei irremissibilis et humana
 utilitas publica. ut est uidetur in preceptis de
 calogi. papa non potest facere aliquam dispen
 sationem vel remissionem. Talis enim remis
 sio sapit peccatum. Sed de non dedit iniaz
 peccandi nec Petro nec eius successori
 b. ut dicit text. i. c. p. 40. di. Preterea non
 mutuare ad usuram pecunia est preceptum
 negatiuum seu prohibitiuum. sed precepta ne
 gatiua seu prohibitiua plus obligant quam
 precepta affirmatiua: quia prohibitoes obli
 gantur et ad sp. 23. q. 5 si non 13. Et hoc id
 est quia prohibitoes sunt de peccatis que sunt
 sed mala nec possunt esse bona. de iureiur.
 et si xps. h. q. d. n. phibent. et de re iur. c.
 2. Et per tanto dicitur quod quod potest oia ma
 la pati quam malo consentire. 32. q. 5. ita ne. et
 i. c. sacris. q. d. mer. ca. Precepta vero af
 firmatiua obligant spiritus: sed non ad sp. im
 mo quicquid per circumstantias quod excusatur
 ab illorum obseruatione. unde interdum filii potest
 imo de parentibus dicere. non noui vos
 93. di. diaconi. et sic excusatur a precepto de
 honorandis parentibus. Et est ratio: quia cum precep
 ta affirmatiua inducant ad actum virtutis
 non debent fieri quolibet modo sed obserua
 tis debitis circumstantiis que requiruntur ad
 hoc quod actus sit virtuosus: ut. scilicet fiat ubi de
 et quando de et per quod de. Et quia dispositio eorum que
 sunt ad finem attenditur secundum rationem finis. per
 que attendenda est ratio finis que est bonum
 virtutis in istis circumstantiis actus virtuo
 si. Ista sunt verba formalia sancti Thome. in lo
 co pallegato. qui allegat ad hoc phis in
 2. ethicorum. Et id cum usura sit preceptum ne
 gatiuum seu prohibitiuum obligat semper et ad
 sp. Unde nullo potest concedi. Non ob ar
 gumetum supra factum. scilicet quod ius canonicum
 multis in casibus permittit usuram. Nam
 in illis casibus per prima facie videatur quid
 sit usura. non tamen in illis casibus permittitur
 usura. ut dicit pallegatus frat. Girardus
 et Jo. an. in dea regla peccatorum. in 4. ar.
 Et dixi etiam supra in 3. dubio. et hoc quod
 ad quantum. et ultimum dubium.

Secundum consilium domini Alexandri de Neuo
 contra iudeos fenerates. et contra apo
 stillas factas per dominum Angelum de La
 stro primo consilio ipsius domini Alexandri. et re
 probatio consilii ipsius domini Angeli.

In nomine domini nostri iesu christi qui es
 verus deus et verus homo. cuius glo
 riosissimo sanguine redempti
 sumus. a quo cuncta laudabilia nostra per
 cedunt sicut et cetera bona. et eiusdem glo
 riosissime matris et virginis Marie. vi
 ui Hieronymi. totiusque curie celestis.
 Amen.

Tertia tua apostilla. Si de per
 misit iudeos fenerari gentibus
 ad euitandum maius malum et
 peccatum iudeorum. dicendum est
 et quod christus permittit et permittat christianos co
 ducere iudeos ad fenerandum ad euitan
 dum maius malum et peccatum ipsorum christiano
 rum que sunt inclinari ad peccatum auaricie si
 cut tunc erant iudei. Hec est tua apostilla
 formalis. Nunc dicit scriptura quod ipsi
 icidit in laqueum quem parauit: De hoc se
 pissime exempla videmus et cuius angustia
 expetitur. et adhuc corrigi nolumus. sed
 in ipsa negata pseucram. Dicis me inep
 tissime et incompatissime illud consilium
 edidisse. Si mihi liceret te quem veneror
 et magnifico atque existimo arguere. dice
 re inepte: et inconposite hic locutus fuisse.
 Nunc oia bona fuerunt iubente deo: Non
 ne oia mala fuerunt permittente deo vel sine
 re. 23. q. 1. q. d. culpam. et 22. q. 1. monet. s. p. h.
 Ite christus pilato. Non haberes in me potestatem
 nisi tibi datum esset de super. Et Augustinus 15.
 li. de ciui. dei. ca. x. in fi. sic dicit. Unum quod
 quod preter voluntatem suam patitur homo. non debet
 hoc tribuere humanis vel angelicis vel cu
 iuscumque creati spiritus voluntatibus: sed eius
 potestatem que dat potestatem volentibus. Et li. xi. ca.
 17. Sed de sicut natus bonorum optimorum cre
 ator. et ita malorum voluntatum est iustissimus
 ordinator. ut cum male illi vrant naturam
 bonis. ipse bene vrant et voluntatibus malis

Et in c. se. in pñ. Neq. n. deus. non dico
angeloz. s. v. hoiuz crearet quē malū
futur. eē psciss. nisi parit nōscēt qbus
eū bonoz. v. sib. cōmodaret. Ad idē. 23.
q. 5. relegātes. vbi dī q. de. ex quolibet
malo opat bonū: tñ malū ppter hoc
nō dī eē imune a pena. Si g. nullū ma
lū pōt fieri nisi deo pmittere z malam
volūtātē ordināte q ad aliq pātē ma
li cōmittēdi dimittēdo. q ad aliq seu ad
cetera auferēdo pātēz. hoc ē iquā deū
malā volūtātē ordināre. Quare g. de
linquētes pñiūt. ex q illd malū factuz
ē deo pmittere. z ex illo malo de. ope
rat. ē bonū v. opabif. qre tu iudex p
hibes hōicida. furta. z cetera crimia: qre
iterficias v. suspēdis fures aut hōicidas
Debes tu qz tolerare ex q illd malū nī
si deo pmutente cōmitti nō potuit Ab
sit oīo. Data ē lex p dñz z p Moysen iu
bēs bona phibēs atq pñiēs mala. Exo
21. 22. z. 23. c. z Leuiticu. 19. z Ezech. 33. c.
vbi dī. Si dicēte me ad impiuz morte
imozieris: z nō ānūciauer. ei neq. locu
r. fueris vt auertat a via sua ipia z vi
uat. ipe ipi. in iniquitate sua moriet. s. ā
guine aut ei. de manu tua regrā. Itēz
z alii plati debēt delicta subditoz cor
rigē. z mores reformare. ne sanguis sū
ditoz regrat de manib. platoz. de off.
oz. c. irrefragabili. z. c. si. de regula. cū si
milib. Itē tex dī furta cohībē aduſia
pūire. ipios de tra pdere. pñicidas z pū
ros nō sinē viuē. filios suos nō sinē ipie
agē. Itē ē tex. 23. q. 5. rex. dī. Locut. fui
sti. pfecto iepre dū dic. Si de. pmissit
iudeis fenerari gētilib. Nā oē maluz
qd fit a deo pmissit. z tñ nō dī plar. nō
dī iudex illd pmittē. ne sanguis subdi
ti. ne sanguis filii regrat de manib. ei.
Incōposite. n. z iepre loq. q. fms mae
nō cōuenientib. vti. Debuisti ergo di
cere. Si Moyses pmissit iudeis fenera
ri ad euitādū mai. maluz z mai. pcrim.
Et sic loq. scūs Tho. z doc. Ego in p. du
bio cōsiliū mei hāc obiectōz dissolui et
dixi q iudei erāt pati ad fenerandū iu
deis z gentilibus. imo ipas vsuras a iu

deis z gētilib. recipiebāt. Un. Moyses
ullā pmissionē restrinxit peccatuz iu
deoz. Nā quotiens quisq. iplicitus est
int. duo mala ita q. oīo. aliter ē factuz.
dī ei pmitti malū min. ne faciat mai.
De hoc ē tex. 13. di. nerui. 33. q. 2. si qd. xi.
Pone exēplū. Uenis ad me hīs ocubi
nā. dicis te nō posse ab ei. cōmixtiōe ab
stinē nisi eā inficias. Tibi cōsulam vt
poti. adulteriu. vel fornicatiōz cōmit
tas q. hōicidiuz. ex q. nō possuz te coercē
ab vtroq. crimie. Ita fecit Moyses. ut
dicūt scūs Th. z theologi z cōmiste q. s.
in p. dicto dubio allegauit. Et scūs Tho.
z ceteri ponūt exēplū in libello repu
dii pmissio p. Moysen ad euitandū
mai. maluz. s. hōicidiū. Lege rex. 31. q. 1.
hac rōe. ibi. hoc pmissit. Moyses nō pre
cepit. Aliud ē. n. p. ce. aliud pmittere.
Qd. n. pmittim. nolentes facimus. qz
malas hoiuz volūtates ad plenū ph
bere nō possum. Itēz tex. lege oculis
aptis z bñ ab oī. forde mūdatis. z dicat
q. cā euitandi mai. malū nunc ē phit
tendū malū qñ nō pōt cohīberi nec pu
niri. Et hoc ē. mō loquit. Archi. in dōc. c.
hac rōe. Videbis si agis oculos. z dūz
ruū cōsiliū euacuabo. clari. ostendam
Nos aut. sum. in aliis terminis: qz iudei
nō pnt fenerari nisi ccedat a xpianis.
Dicis q. q. xpiani ē. sunt inclinati aua
ricie sicut tūc erāt iudei. Dale dic. xpi
anos ēē inclinos auaricie sicut iudei
erāt. Loquer. n. fide. Si h. ē. ad qd
nūc pdeset passio. resurrectio. z ascen
sio dñi nři Jesu xpi. Profecto nūc sūt
plures xpiani boni q. tūc erāt iudei. et
nūc nō sūt tot mali. nec q. sūt mali sūt
adeo mali. Rogo te q. xpianoz tenz al
tare patū sicut tenebāt iudei illo tpe.
S. dicis. Sunt aliq occulti. Si eos scis
accusa ipsos. vel mone iudices vt iqui
rāt eosq. punitāt si xpiani vsuras exercēt
Nā de ipso crimie sic iudei acculari et
puniri pnt. S. forte dicēs. Occite cōmit
tēt h. crimē. occite mutuabūt sub vsu
ris z pbari n. possit: qz mlti fraudibus
palliat suos dēt. ut dicit Jo. and. i. c. ad

nfas. in ti. de emp. z vñ. Nō legi nec au-
diui te hoc dixiss. z q hoc diceret teme-
rario iudicio loqf. Qui. n. vsurpat sibi
iudiciū dei: qz sol' de' ē secretorū cogni-
tor. z. d. i. erubescat. Et ecclā. nō iudicat
de occis: vt i. c. a nob. de sent. excoi. Et
sci viri crimina occlta sustinet. z tacet
si ipa pbare non pnt. z. q. 7. plerūq. Sz
cū deo placuēt publicabit crimē i me-
dio synagoge. z reuelabit abscofa. z in
medio ppli alluder crimiofuz q accessit
ad deuz maligne cui' cor erat plenum
dolo z fallacia. Eccl. p. ca. i fi. Ingrāt g^o
iudices xpianos mittētes hoc crimē.
Erq. n. cohiberi pnt nō sūt pmittēdi. d.
c. hac rōe. Et h' i meo cōsilio pleni' ē dis-
cussū. ad qd me remitto. Admirozq. q
hac obiectionē fecer| cū illaz vidē pos-
ses plene discussam z ex iurib' z sentē-
tiis doctoz sopitam.

Quo ad tertā apostillā eiusdez
dñi Angeli positam i 2° dubio
mei cōsil. i in q teneo q ecclia
d3 se ipedit de pctō iudeoz feneratiuz
Talis ē sua apostilla. Jte. bestialit lo-
queris: qz ecclia ipedit se de vsuris ex-
ortis a iudeis a xpianis aucte ppria
ipoz iudeoz ob fauorē ipoz xpianozū
s. vt illoz indēnitati pvideat: z nō pro-
pter pctm ipoz iudeoz. s. vt eoz aiab'
cōsulat. qz de salute aiay eoz ecclia non
curat. cū sint foris z dānati ppter pfidia
z defectuz baptisui. z sic. c. p' miserabi-
lē. cū reuerētia scribētis ad hoc nō me-
ruit allegari. Sz meo iudicio erras ve-
hiemēter. Jude'. n. nō est subdit' ecclie
nisi rōe criminis cū sit laic' z ifidei. ut in
c. nouit. de iudiciis Jbi ē bona glo. in. c.
nos inf. de pur. cano. z glo. z doc. i. c. p. de
offi. oz. Nō g^o h3 ecclia iurisditōez sup i
fidelē nisi rōe ecclasticis criminis. Et hoc
notat p doc. i locis p allegatis i cōsilio
meo. s. in. c. qd sup his. de voto. z i. c. gau-
dem' de diuoz. Ecclā g^o cōpellit iudeos
restituē vsuras. qz rōne criminis vsuraz
ecclā pōt z d3 se itromittē. Si g^o rō cri-
minis ē illa q defert iurisditōez ad ec-
clesiā. s. vt faciat eū cōpelli ad remitten-

das vsuras. g^o in errore es dū dic| q ec-
clesia se ipedit de vsuris extoriz p iude-
os vt subueiat indēnitati xpianoz. z nō
pppter pctm iudeoz. Si. n. ecclia se ipedit
pppter pctm iudei nec rōe soli' dāni xpia-
noz posset se ipedit. qz ad ecclāz nō p-
tinet iurisditio i laicos: s3 ad dñm tpa-
lē. g^o rōe pcti ipi' iudei ecclā se ipedit.
z fac cōpelli iudeū ad remittēdas vñ re-
stituēdas vsuras xpianis: qz peccat eas
retinēdo. Et pōdera istā rōez: qz ē rō de
cisiōis illi'. c. Sicq. iudeus fenerādo of-
fendit suā legē: qz h3 legē dinaz peccat
fenerādo xpianō. g^o ecclā pōt se itromit-
tē. Et hēs auctez p. d. anch. i cōsilio qd
allegas q p illd. c. p' miserabiles. dixit
tuti' eē tenē q iudei nō pnt cōducti ad fe-
nerandū ēt ppter euitādū pctm xpianoz
s. ne xpianus feneret. g^o illd. c. fecit ad p-
positū. z cōfudit cōsiliuz qd cōposuisti. de
q. i. differēdū ē. Jte lege ibi docet. q colli-
gūt ex illo tex. q iudei peccāt feneran-
do xpianis. Et h' colligit dñs Abbas in
vltio nōbili. Et vide ēt Jo. d. Anāia i. d.
c. p' miserabilē. sup gl. i. vbi dic| q licz iu-
dei s3 sunt pncipi sectari i tpalib'. tñ eoz
pōt ecclā cōpelle ad restituēdas vñas. Nā
cū illd crimē sit ecclasticū. iudei peccāt
d legē dinā z d legē nālē exercēdo vñas
z iō licite pnt cōpelli p iudicē ecclasticū
Allat nōra p Jn. i. c. qd sup his. d. vo. et
p h' fac d3. c. p' miserabilē. i fi. vbi ec-
clesia iterdū cōionē xpianoz iudeis. Nec
sē xba Jo. d. Anania. Cū potes vidē q
bñ allegauit. c. p' miserabilē. Et si n' doc.
aliquid dicēt adhuc oz te cedē rōi. Nā ec-
clesia nō pōt se ipedit d reb' tpalibus
laicor xpianoz. s3 iudiciū ptinz ad iudi-
cē sectarē. Cū ecclā ipedit se de pctō ut
i. c. nouit. d iudiciis. z rōne peccati z nō
ut subueniat indēnitati christianozuz
compellit iudeuz ad restituēdas vsu-
ras. Et hoc facit ecclesia. quia curat de
peccato. z si non curaret non compelle-
ret eos ad restituendum. cum tñ rōne
pcti z non alia rōne ecclesia hēat hanc
iurisditōem. ergo non est veruz q ec-
clesia nō debeat curare d pctō iudeoz.

imo d3 curare. Et de hoc ē casus in d.c.
p^r miserabilē. cui q̄tēs r̄ndebis toties
deo fauēte tuas r̄nīdēs ifringam. Nec
ob. c. q̄to. eo. n. vbi papa puidet d iude
os fenerātes ne exhauriant facultates
xpianoz: qz illa nō ē sola rō: qre phibe
ant iudei fenerari xpianis: s3 sūt mltē
alie rōes. ut dicūt ibi doc. q̄ rōes ponun
tur i rubrica de vsuris. z per Jo. an. i re
gula peccatū. i. 3° ar. Naz vsure aias de
uozāt z facultates exhauriunt. ut dicit
tex. i. c. p. de vsuris. l. i. 6°. Item vsura ex
ercef in offensaz dei z pximi. ut i cle. il
la. eo. n. in pñ. Et dī crimē usuraz ēē in
offensam dei qz transgressio mandato
rum dei. Itēz quia p hoc crimē diabo
lus suraf aias deo fm Stephanum de
mōre lauduno. z dñm Lardi. in dco nō
bilib. Itē dī tale crimē ēē d pximū: qz
ei d3 fieri restō: ut ibidē dicit glo. 2. Itē
qz p tale crimē exhaurit suba pximi.
vt in c. p. de vsuris. l. i. 6°. Un vsurarius
dī trucidator pauper. i. 4. q. 4. qd dicā
z effusor sanguinis pximi. ea. q. c. imo
larj. z. q. 5. penale. i. fi. Et iō ppter pctm
qd cōmittit iude? d deū z ppter offen
faz pximi. ecclā h3 iurisdicōem. s. ē co
hercet ēr cari? vendētes q̄ sit iustuz p
ciū. vt in c. p. de emp. z ven. Et refert ibi
Jo. an. Abbatē q dicit mgz suū iduxit
se illū tex. p iurisdicōe ecclāstica con
tra laicos q in cera miscebāt farina3 fa
ba3 cū ipa cera vedētes vt epā possit
illos punire. Nā rō pti qd d deū cōmit
tit ppter offensam pximi defert iurisdī
cōez iudici ecclāstico. z in cōsequentia
puidere indēnitati pximi. Auētes q̄s
hic dimitto. supplebo in r̄nsione ad qn
tam apostillam.

MUa qnta apostilla sic iacet. be
stiale z insulse loqueris: qz ec
clesia nō pōt se ipeditē d iude
um vt eū puniat de delicto ab eo cōmis
so d legē nāe: nec de salute aie illi. sed
ut cōsular aiab? xpianoz. s. ne ppter pec
catū dānent ecclā se ipedit. Et hoc ē qd
alii cōsuluerūt. Idē replicas i duab? se
quentib? apostillis. Et iō isti satis sit r̄n

dere. S3 aduerte ad tuā apostillā. Naz
i meo dñlo sūt allegatē auētes qz ubi
ifideles delinquūt in lege nāe vel d le
gē diuinā ecclā pōt eos punire. Allega
t? fuit Jnno. z doc. in c. qd super his. de
vo. z in c. gaudemus. de diuoz. Et vtro
biq; doc. oēs firmāt. Tu dic q ecclā h^o
nō facit ne ifideles dānent. qz de aiab?
suis nō curat ecclā: qz ppter defectum
fidei dānari sūt. Te quē so qre hoc fac
ecclā nisi qz de? ver? per hoc offendit.
ppf hoc ecclā se ipedit z ipedit d3 cor
rigēdo ifideles q deuz offendūt. Et ad
hoc tenet ut dicūt pdicti doc. hoc enī
nō relinquit arbitrio ecclē an faciat vī
nō faciat. S3 d3 hoc facē ut tollat offen
faz illatā in deū. qz nō pōt remittē etiā
si veller. 23. q. 4. is qui. 7. 63. dī. solomita
ne. Et Aug? in sermone plurimoz mar
tyz sic ingt. Qñ aliq in deū peccauit.
si sine grādī districtiōe voluerimus in
dulgē pncipes peccati eoz efficiamur.
Un q̄nter peccaret plar? si talē nō cor
rigeret. Nā vno peccāte nō punito ira
dei defecit d innocētes. so. dī. si qd dia
con? in fī. z. i. q. 4. Sūtē ppls. z. c. turbaf.
lege qz Un. z Jo. an. in c. nouit. de iudi
cis. i. xbo quēlibet. Jbi. n. tex. dī q ad
ecclēsiā p̄inet corrigē quēlibz xpianū
de pctō. Nā Un. z Jo. an. idē dicūt de i
fidelī. S3 dicūt q: tal nō pōt corrigi nī
si idirecte cū sit ex ecclām. 2. q. 1. multi.
de deci. de terne. de iudeis. z si iudeos.
Et ipsos segf But. z dñs Abbas ibi. et
oēs alii doc. Un pfecto errone? intelle
ct? est dicē q ecclā pōt corrigē delictuz
infidel? delinquentis d legē diuinā: s3 nō
tenet. imo tenet. qz nō pōt remittē of
fensaz illatā i deū. Et qz de? velit z pci
piat ifideles corrigi. pbat p tex. Aug. i
4° de ciu. dei. ca. 13. in pñci: vbi loquit
de ipio romano. z hec sūt xba emf. q̄
obzē cū alia diu fuissent regna oriētis
illustria. voluit de? z occidentale fieri
qd tpe esset posteri. s. i perit magnitu
dine z latitudine illustrius. idq; potissi
mū talib? cecessit hoibus ad domanda
grauia mala multaz gentiū. Si g? ista

fuit potior cā qre de? dederit tam ma
gnū z tā larum dominiū seu imperiū
romanis q̄uis essent infideles ut puni
rent graua mala aliaz gentiū. quanto
magis teneſ ecclā z p̄ncipēs xp̄iani pu
nire iudeos z alios infideles q̄do delin
quūt d̄ deū offendentes lege diuinā
p̄ hoc ē bñ facit. c. p̄ miserabilem
de usuris. Nā ut dixi. nullaz iurisdic
tiō ē ecclā circa p̄monitiū laicorū nisi i
quātū agit in finē p̄tē: z tñ ecclā teneſ
p̄pellē iudeū ut remittat usuras xp̄ia
nis uel ut eas restituat. Et hoc ex ea ra
tōe p̄cedit. qz iude? alit̄ de illo p̄tō nō
p̄fecte puniret nisi restituēt v̄l remit
teret usuras receptas vel p̄missas. Et
male legisti. Inno. z Jo. an. in dē. c. qd
sup̄ his. de no. o. Nā dicūt qz vbi iude?
vel infidelis peccat contra legē diuinā vel
d̄ legē nāe. papa si def̄ facultas eū p̄ui
re pōt z d̄. Et dicūt h̄ p̄cedē vbi cūq;
peccaret i moralib?. Et uide p̄. de an
cho. in regula. ea q̄ in sexta q̄dē. vbi ē
firmat qz ecclā nō solū pōt s̄ ē d̄ t̄les
punire infideles. p̄ hoc ē faciunt no
tata p̄ dñz Dñicuz. in. c. p̄ de usuris. in. 6.
z p̄ dñz Lau. d̄ rodolphis d̄ gloriā. q
p̄posuit tractatū de usuris. q̄ dicunt. lo
cātes domos iudeis vel ip̄os p̄mitten
tes fenerari in ciuitate nec ip̄os expel
lentes: excoicatiois s̄m̄ incurrunt v̄l
suspensionis. de q̄ in. c. p̄ de usuris. in. 6.
Et idē dicit Jo. de Anania. in. c. p̄tērea.
i. si. de usuris. Itē cle. i. de usuris. que in
fligit penā excoicatiois statuētibus vel
iudicatib? qz soluant usure. vel qz non
repetant uel talia statuta seruantib?
p̄phendit iudeos. z habz locū in iudeis
hec tenet glo. i. oca cle. in. xbo. cēſura
Et hoc ex p̄ſſi? tenet Huil. de mōte lau
duno z Lardi. z Jo. de Imola. ibi. z ple
ne dictū ē in cōsilio meo in 5° dubio. Si
g^o pena. c. i. de usuris. in. 6. h̄z locū q̄do
iudei fenerant. g^o ecclā curat de aiab?
eorū dē. qz illd. c. de usuris. in. 6. fundat
se i piculo aiāz. Itē si d̄ducētes iudeos
v̄l statuentes qz iudei possint fenerari
z finē statuta illa iudicātes sūt excoica

ti. g^o subest periculū aiāz. z sic ecclā
curat de piculo aiārum. p̄tērea si infi
deles abstinēt se ab illis que sūt d̄ legē
diuinā. z d̄ legē nāe. nōne de? inclinabi
tur citi? ad eos conuertēdos? Hoc igit̄ ē
respectu ecclā d̄ eos punire: z sua iter
est ne offendant deū. Nā lege i actibus
ap̄loz ca. x. vbi Lorneli? qui erat gen
tilis qz religiosē coicabat z faciebat ele
mosynas. de? misit angelū q̄ amonuit
eū ut suscipet baptismū a Petro ap̄lo
z dixit ei angelus. Orationes tue z elyne
tue ascenderūt i memoriā i oſpectu do
mini. Et si ecclā nō curaret de aiab? iu
deorū non oraret singulis annis i publi
ca orōne in septimana scā qz deus eos
cōuertat. Nā z p̄ conuerſiōe iudeorū z ali
orū infidelū orat. In fest g^o ecclie ut infi
deles bñ uiuāt z ne delinquant d̄ deū.
tū ut facili? conuertāt. tū ē ut de? nō of
fendat. cui? offensa dimitti non pōt. ut
s̄. dixi. Et p̄ h̄ tua apostilla euacuata ē

Quo ad tertiū dubiū in q̄ cōclu
do an ecclā debeat tolerāre
vel cōsentire qz iudei fenerēt
p̄p̄t mai? malū euitandū. vel p̄p̄t ma
ius bonū qd̄ exinde h̄sūt seḡ pōt. duas
facis apostillas. p̄ima sic iac̄. z tu eā
totā refers. z de tuo nihil dicis in h̄ to
to 3° dubio. q̄ oia nō sūt ad p̄positū. qz
posito qz aie iudeorū pereāt. tota dispu
tatio fris Birardi ē z loquit̄ de xp̄ianis
an eis possit p̄mitti nō de iudeis q̄ sūt
dānari. z sic de aiabus ip̄orū nō ē curan
dū. In oibus tuis apostillis ip̄ idēz repli
cas. z tota vis apostillaz tuaz in h̄ p̄
det an ecclā debeat z teneat de p̄tō i
fidelū. p̄hibēdo se iromittē. Et plene
p̄bau i r̄sione ad p̄cedētes qz sic.
Qd̄ āt dic̄ qz frat̄ Birard? z Jo. an. lo
quūt̄ an possit p̄mitti xp̄iano ut fenē
p̄pter vitandū mai? malū: nō autē an
possit p̄mitti ut iude? fenerēt. Salua
pace tua frat̄ Birard? z Jo. an. gnāliter
loquūt̄ an oculus usurari? debeat p̄mit
ti p̄p̄t mai? malū vitādū. v̄l p̄pter ma
ius bonū qd̄ exinde seḡ pōt. Et mouet
p̄ rōnes z p̄ tex. ḡ gnāliter loquūt̄. z cōclu

dunt q' nec ius diuinū nec ius canonicū
pōt aliq' cāu p'mittē dētuz vsurariū. Et
si hoc veller ius canonicū. nullo' possz
d' vet' r nouuz testm. p. c. sup eo. de vsu
ris. Tu aut' dicis. Logē de xpianis fene
rari volētib'. nō d' iudeis. Profecto er
ras. in hoc p'senti qn' cōsiliū illd' cōposui
Nā vbi ius canonicū aliqd' statuit cir
ca phibitionez vl' circa mām vsuraz
includūf iudei. nā ita phibent exercē
vsuras iudei sicut xpiani: ut in c. p' m
serabiles. de usury. Et ois mā vsuraria
cōphēdit iudeos fenerātes: ut dixi. i rñ
sione ad tuā apostillā. r plen' dixi i 4.
dubio dci cōsiliū. qbus nō rñdes nec rñ
dere potes. Qd' autē dci me totā refer
re disputationez fris Birardi r de meo
nihil. Fateor q' de meo nihil. s; retuli
tex. r auctes doct. mām istā determinā
tiū. Nihil. n. est sub sole nouū nec valz
q'sq' dicē: hoc recens ē. Eccl'astes p. ca.
S; totā disputatōez fris Birardi quaz
Jo. an. refert. nō refero i cōsilio meo: sed
solū ea accepi q' p'tinē videbāt ad casū
Et hoc vidē poterit qui legerit Jo. an.
absq' tuis oculis. Nāz tui nō vidēt opz
q' emas colirium. r iteriores sordes r
maculas bñ abluas. Lū id feceris vide
bis. An uidē r itelligē non potes? Nec
solū tibi hoc accidit. s; i q'cūq' alio pas
sionato frequētissime attingit. Lege Jo.
os auri. vñ ex q' tuoz doc. grecis. q' alio
noie vocat Jo. Chryso. in omelia sup
euangelio Math. sup illo euāgelio qd'
legit. 17. dñica p' pēthecostē. qd' incipit
Accesserūt ad iesū scribe r pharisei et
seniores ppli: r interrogauit eū vnus ex
eis legi doctor. vbi sic iquit. Perfectus
odiu r p'sect' amor vez iudiciū non co
gnoscit. vt puta si p'secte odias aliquē
q'liacūqz fuerit apd' illū oia tibi displi
cēt siue q' dicat siue q' agit. r si bona sint
tñ tibi mala vident. Sic r si p'secte ali
quē amas. q'cūqz sint apd' eū placēt ri
bi siue q' agit siue q' loquitur. r si mala
sint tñ tibi bona vident. Et Aug' i suo
sermōe q' legit in die sue festiuitat' in
qr. Qui nos amāt. querūt qd' laudēt in

noſ. q' aut' nos oderūt detrahūt nobis
Deiñ subiūgis q' oia nō sunt ad p'posi
tū. r i plurib' aliis apostill' eadez vene
nosa rba effudisti. S; p'secto erras. qz
i illa mā nihil ē p'positū locut' sū. Si
i tuis apostillis dixisses. hoc r h' nō fac
ad p'positū. tibi rñdissē. s; cōsiliū meū
de nouo vidi r legi. r vidi q' nō dici h'i
tatē. S; aduerte q' to veneno loquaris
Nōne in cōsiliis auctes allegant doc. ut
sunt maioris auctis: Ultra Jo. an. mul
tos allegauit doc. i decret' r decretalib'
r in 6. r i cle. scribētes. Adduxi ēt alias
doctrinas alibi traditas ad probanda
dubia que p'posui.

Consilium dñi Alexandri de Neuo. de
Vincentia. reprobatōriū cōsiliū dñi An
geli de Lastro. super articulo. An iudei
possint conduci ad fenerandū cum dis
pensatione pape.

Opere nūc p'cium ēē pu
to tuū cōsiliū euacuare
q'ten' ille q' vbiq' p'ns ē
intellectū ccedē r dona
re dignat'. In hoc tuo
cōsilio multa q' tā ex con
silio l; extra ipsuz cōsulas. r ex allegatio
nib' alioz q's apd' te hūsti p' cōsilio tuo
addidisti. nec illd' vitupo. qz dicit iuris
cōsult'. Et i si aliter pedē in foueā tene
rē. tñ adhuc discē cupio. I. apd' Julianū
de fideicōi. liber. Et dicit Aug'. Ab āni
culo parat' suz docē. r 4. q. 3. si hēs. S;
te arguo q' me arguer' q' oia Jo. an. et
alioz scribētū in cōsilio allegare volue
riz. nā de hoc me arguēdo sciam ipam
arguē conari q' i h' cōsistit vt pbe nō
scē potes. Nā vides quō Jo. an. r ceteri
scribētes sepe oia scribētū refert nihil
d' suo addē. Un' si bonos octōs hūisses
i h' solo cōserta' erat faciēda. f. an verū
cōsuluissē: qd' deo p'pitio tibi oīdā. Et p'
allas in cēsa dictū Bal. i. l. amctos. po
pulos. L. d' sū. rñ. qd' i meo cōsilio i 4. du
bio fuerat allatuz. Addis isup Bal. i. l.
r i Aurē. ad hec. L. d' vsuris. r. c. sup eo

d' usurio. ad q' tñ nō rñdes. Postea alle
 gas p' ea pte p' q' cōsulis alias auctes i
 zū. Nā Bal. i. d. l. cūctos p' p'los. L. de
 sū. tr. i. 4. colū. h. s. iux' b' q' dicit q' i
 pator nō pōt p' mittere v' suras p' p' bonū
 publicū: q' hoc ē d' salutē aie. Ad hoc nō
 rñdes. Et papa nō d' nec pōt aliqd' dīf
 pēsatie cedere qd' sūt d' salutē aie. 24. q.
 2. legat. 2. 40. dīf. c. p'. Et suo loco als au
 ctoritates iherem' deo fauēte. Bal. xō
 i. d. l. 2. pax' añ medū cōmētū dicit q' he
 vsure phibē iure dīno. nec hūano cō
 cedi pūt. s' d' dispēsatio ē lex p' uata: z sic
 ius hūanū sicut ē ius canonicū ē cōsti
 tū hūana nō aut dīna. Bō. ē in pñ' seu
 in p'hemio cle. i. xbo. iur' hūanū. Bal.
 xō i. Aūt. ad hēc. l. de vsuris. i. 2. colū.
 refert opionē quorū daz inf' q's fuit Nī
 cola' de materellis. q' dixit. q' sicut p' le
 gē humanā pōt distingui lex diuina a
 rōne iteruente. hoc p' 3. q' lex hūana
 qñq' p' mittit hōicidia. ut in. l. 1. 2. 3. L. qñ
 l' vni. se sine iudice vi. z tñ hōicidia sūt
 iure dīno phibita. z ē vñ de decē mā
 dat' z cōphendit hēc phibitio sub illo
 m' adato. Non occides. Itē ius diuinū
 phibet res alienas detineri. tñ lex mo
 dera' istā phibitōem p'pter bonū pu
 blicū: ut p' 3. ff. de vsuc. l. 1. z i mltis aliis.
 Un' dicit idē cē dō i mā vsuraz vt cre
 ditores iducāt ad subf. diū paupe: et
 hoies p' p' ipotabile auariciā credito
 rū nō agguent. Et sic p' p' cōe bonū lex
 dīna distingui z modificari pōt per ius
 hūanū. S' Bal. ibi dicit q' hēc opio ē
 falsa. z ab oib' canōistis reprobata. qz
 qd' ē phibitū ex dīna institutiōe. nō pōt
 hūana rōe p' mitti. z cā ē qz talis rō nō
 ē rō s' abusus. cū nō cōfōrmet se volun
 tati dīne. z iō nō debem' aliā rōnez q're
 re ex q' deo ita placuit. Hic aduerter q'
 bñ q' scē loq' tur. Ad hoc nō rñdebis. qz
 iste rōnce iherūt q' nō possit dispēsare
 papa. Laz. n. ē id nō p' mitti pape qd' nō
 pōt hūana rōe fieri. Nā oīs dispēsatio
 pape ē hūana. l' aucte dei hēat ptātez.
 Non hēo tñ nēce aucte Bal. q' q'. Bar
 idē senserit i dē. l. cūctos p' p'los. z i cōsi

lio meo allegauit. Et hāc rōez quaz alle
 gat Bal. scūs Bernardin' allegauit i
 ciuitate Vincētina i publica p'dicatiōe
 q' iudeos expelli fecit. Nā qdaz allega
 bāt idigētia paupe. auaritiā creditoz
 Itē aut portauit libzōs iur' canonici i
 pulpitu. z ibi publice legebat decreta
 les de hac mā loquētes. z allegātes ne
 cessitatē eē q' iudei remanerēt icrepa
 bar tāq' dei blasphematores: qz deum
 volebat arguē q' nō puidēt meli' cel
 sanrib' vsuris illi ciuitati. Et dicebat q'
 p' p' ista nō erat deus offendendus. Et
 idē dixit scūs Tho. Ricar. Scot'. z oēs
 theologū. Omīs religiosi de obseruatiā
 hoc predicant. Vide quāte auctis sint
 apd' eccliam sci viri. Nā p' p' exemplar
 scōz q' trāsuerūt ad religiōem añ m'ri
 moniū cōsumatū. ecclia iterp'tata est il
 lud mādatū diuinū. q's de' cūxit hō nō
 seget. qz ecclia illis exēplis mora decla
 rauit illā auctēz hēc locū qñ m'ri mōiuz
 ē cōsumatū. hoc p'bat in. c. vep. z i. c. ex
 pre. de cōuer. ciu. Vides g' quāte fidei
 sūt apd' eccliam scā scōz patz: q' to maio
 ris fidei debēt eē p'dicatiōes z decisiōes
 dubioz ab eis p'p'ite. Tredē ē. n. ipos
 dei spū locutos fuisse. Quo ad h' fat' ē
 3° allegas p' pte d' quaz cōsulisti. c.
 sup' eo. d' usur. cui nō rñdes. s' i qdā apo
 stilla ad cōsiliū meū illd' ad p'positū nō
 facē affirmasti. Ego dico q' de h' ē ca
 sus ibi. Ille rex. h' 3. duos itellect'. p'm' ē
 q' p' redimēdis captis v' p' alio opere
 pio papa nō pōt dispēsare q' v'fa cōmit
 tat. 2° itē q' ē p' redimēdis captis
 l' p' alio pio ope nō l' ad v'fas pecunias
 mutuo accipe qñ p' receptiōem daf cā
 vsurā cōmittēdi. Nā i antiq' dicebatur.
 qd' a nob' tua fratritas postulauit. vtz
 possit i recipiēda pecūia dispēsā fieri
 ut paupe q' i saracēoz captitate tenēf
 possint p' eādē libari pecūiā. S' v' q' i
 itellect' cōf' rēf p' doc. z ecclia vtrūq' ap
 probat dē ibi i. d. c. sup' eo. Un' āplectē
 do vtrūq' itellectū ibi est casus q' pa
 pa non possit dispēsare q' q's accipiat
 pecuniā mutuo ad usuras etiāz causa
 maioris mali vitādi qñ nēccitas est cā

exercēdi vsuras. ut qz cessante illa nēci-
tate nō exercet. Et sic papa nō pōt dis-
pēsare. siue ut qs exerceat fen^o. siue ut
qs recipiat pecuniā mutuo ad fen^o qñ
necessitas ē cā usure exercēde. Et pōde-
ra illum tex. pñ. dicit qz cū usure sunt
utroqz testō phibite nulla dispensatio
pōt fieri. Et tex. specificē loquit qz nulla
dispensatio pōt fieri p papaz: qz ibi pe-
tebatur dispensatio a papa. Unde ibi
colligitur una regula in mā dispēsatio-
nis qz ubi aliqd ē pctm de iure diuino
papa nō pōt circa illd dispēsare. Et istā
regulā firmat oēs doc. z illos allegauit i
consilio pdcō. z ulterius allegabo infra.
3° dicit ille tex. qz cū sacra scriptura p-
hibeat p uita alteri^o mētiri qd ē pctm
veniale. si g^o nō licz cōmittere pctm ve-
niale p redimēdo hoīez a morte. mltō
magis phibend^o ē qs ne uoluat crimi-
ne vsuraz p redimēda uita captiuū. i.
illoz captiuozū qz detinebant p sarace-
nos. Iste ē tex. ap^o in dco. ca. sup eo. q
isto^o arguit. Si p redimēdo hoīem a
morte nō ē licitū cōmittē pctm veniale.
mltō min^o pmittēd^o est imo ē phiben-
dus ne cōmittat pctm mortale. ut ē vsu-
ra p redimēdo captiuos a morte. Unī
iste tex. decidit duo. Unū ē in mā dispē-
satis. i. qz ubi ē aliqd pctm mortale de
iure diuino. papa nullo^o pōt dispēsare
Scdm qz nec papa nec ecclia dōz pctm
mortale tolerare vlt pmittēd^o ē p liberā-
do captiuos a morte. qz si nō lz dicē mē-
daciū qd ē peccatū veniale: ut i. c. pñuz
22. q. 2. z i. c. ne qs. multo min^o lz cōmittē
peccatū mortale. Sz dicqz illd. c. loqz de
xpianis volētib^o fenerari vlt volētib^o
iducē alios xpianos ad fenerandū. Se-
cus dō ē i iudeis. cū ecclia nō debeat d-
eoz pctō se ipedire. siue curare de aīa
bus ipoz. Ego rñdi supius i rñsione ad
tuā qntā apostillā: z in cōsilio meo in 5°
dubio ppe finē. vbi cōclusi put vlt tex
z firmat doct. qz in mā usuraz siue ubi
iura faciūt mentiōez de feneratorib^o. i
cludūt iudei. g^o illud. c. dōz itelligi tā i iu-
deis qz i aliis exercētib^o fen^o. Et bñ ad

uertas: qz i. c. sup eo petebat dispēsatio
ut posset exerceri fen^o. vlt ut licet mu-
tuo recipe ad redimēdū captiuos solū
pecuniā nēciāz redēptōi captiuoz z nō
vltia. Et tñ papa ibi dicit qz nō pōt dis-
pēsare. Item qz nō debz pmuti seu to-
lerari vsura ab ecclia et si ex ea pueni-
ret liberatio captiuoz a morte. z sic nō
ē pmutēda imo ē phibēda vsura etiā
si ex ei^o pmissione seqt bonuz qz hoīes
nō interficiant. z ex ei^o phibitiōe sequā-
tur mortes hoīum: ut qz hoīes interfici-
ant nisi pmutat exerceri usura. Nam
ppē istud bonū cōsequēdū vlt ppē hoc
malū uitādū nō ē pmutēda seu tolerā-
da usura. Et ille tex nō soluz dicit dispē-
satiōez nō posse fieri sz et excludit sumpli-
cē pmissiōez i usura. Et ita cōclusi i cōsi-
lio meo p^o Jo. an. in regula pctm. i. 3° z i
5° ar. vbi dicit qz nulla pmissiō sit per-
mutēda vsura ppē aliqd bonū qd ide-
oriat. uel ppē aliqd malū qd inde vite-
tur. Et dicit qz et si ius canonicū vellz nō
posset dētū vsurariū pmutē: z plen^o ex
aminauit i 3° dubio mei cōsiliū. vbi alle-
go tex. z auctes. Et profecto doleo mali-
ciā doctoz xpianoz. Inueniunt. n. z iue-
ti sūt qz in cā cōsulerūt tñ aptaz xita-
tē. de qz ē tex. apñssim^o in dco. c. sup eo.
quā oēs docto. tā canoniste qz theologi
tenuerūt. Et rōez video. qz null^o est qui
petat cōsiliū offerens mercedē qz cōsu-
lat qz iudei nō cōducant ad fenerandū
nec repit offerēs mūera pncipibus ut
expellant iudeos. xitas. n. ista nō dat p-
mia terrena: sz eterna. Conati aut sūt
suis igenis sua doctrina facib^o auari-
cie z cupiditatis accēsi xitatez cōfundē
Sz audi qd de xitate dicat scriptura.
Veritas magna ē. z fortior p oibus. Et
dre 3° ca. Et Isidor^o de sūmo bono ita
exclamat. O qz magna ē vis xitatz que
oīa igenia astutias z calliditates supe-
rat. qz dō ficta simulataqz signita seipaz
defendit. qz deniqz p^o deus colenda ē: qz
pria deo ē. imo deus ē via xitas z uita
Ihuc usqz declarauit arguēta que faci-
unt ex pte negatiua. i. qz iudei nedū nō

pnt cōducī: s; ē q; fen' exercē possint p
mittēdū n' ēt simplici pmissiōe. Immo
pibēdi sunt vt pbat aptissime i. d. c.
sup eo. cui nec aliquis alius rīdere cuz
xitate ualebit.

Nunc me uerto ad dissoluēda
ea q; p pte affirmatiua oī iuri
z oī rōni s;ua allegasti. s; q; pa
pa possit dispēfare q; pducāt iudei. Et
p loqr' s; rex. dci. c. sup eo. Tu es bon' si
cut z ceti q; utinā nō i inferno cremēt al
legās ēt Specu. i. ti. de legato. s; nūc de
epoz. i. 7. colū. x. sūt at qdā. vbi dixit q;
i cāib' i qb' ē mortle pctm' s; legē dīnā
sic i furto z i rapina. papa dispēfare nō
pōt. imo p' delictū cōmissū nō pōt dis
pēfare sup delicto iā cōmissō q; minus
delinquēs agat pniāz. z q; minus fiat re
stitutio: z allegat iura loquētia de mā
vfuraz. ut. c. cū tu. de vfuris. In his xō
i qb' cōmittit pctm' mortale fm ius po
sitinū dicit q; epīs z inferiorib' interdā
ē dispēfatio. imo null' citra papā potest
dispēfare vt patiētiā p̄stare. s; solus pa
pa vel is cui spālē cōmiserit. Et q; bene
anctez istā allegasti ita talē tibi sp̄ spm
cedat de'. s; vt s; tuā intentōez alleges
qñ xitate z ipāz iusticiā violare irēdis
Nā Specu. dicit illd qd dicit ceti doc.
Nā h' dicit hosti. quē allegat. z doc. i. c.
a nob. de deci. z i. c. nō mag' ne cle. l' mo.
q; sūt allegati i cōsilio meo. i. 3' z i vltio
dubio. p' allego alias anctes i cōsilio su
pdcō nō allegatas. nō tñ in cōsiliis alio
rū collectas. Et p' allego anctez Immo. z
oīuz scribentiū i. c. fi. de trāsac. vbi Inn.
dicit q; q̄tū ad cōmittēdū pctm' morta
le vt remanēdū i illo i his q; pēdēt a iu
re nālī i lege dīnā z euāgelis cōtēta. pa
pa nō pōt dispēfare. Et p̄tē ponit exē
plū p. c. sup eo. de vfuris. de cui' itellēu
s; dixi. z p. c. fi. de cōsue. In his xō q; pen
dēt a iure positio p̄ceptorie cui' trās
gressio ē pctm'. ali' q; papa dispēfare nō
pōt ut trāsgredi liceat. Istud dcm' segē
ibi Jo. an. i. c. fi. d. cōsue. s; allato. z refert
istud dictū Immo. in dicto. c. fi. sup xō
cāib' i glo. sua q; incipit. puta crimibus

publicis. Et Bu. z Jo. de Imola. z oīo
doc. p h' ēt allego doctrinā Lau. quaz
sequit Archi. z Jo. de fan. i. c. sūt quidā
25. q. 1. g. dicit q; papa nō pōt dispēfare
ō dē euāgelii i his q; cōsistūt i p̄cepti ul'
p̄hibitiōib'. Et hoc dcm' refert Jo. d. fā.
i dco. c. sūt qdā. in xō euāgeliste. p' p'
dicit Archi. z Jo. de fan. in. d. c. sūt qdāz.
sup glo. i. iu xō. s; aplz. vbi refert qdā
cū quoz opione residz dictū. q; cū i ve
teri z i nouo testō nō cōtineat nisi xitas
doctrine fidei z mox s; legē nāe z gfe. s;
ipāz papa dispēfare nō pōt. Et p h' oī
cūt q; nō solū s; aplm nō pōt dispēfare
s; nec ēt s; quācūq; doctrināz cuiuscūq;
libri canonis: qz nec xps venit soluere
legē aut pphas s; adiplē. Math. 5. c.
Nec obstat q; papa pōt dispēfare cuz
penitētib': qz apls nō p̄buit dispēsa
re: qz i ipē fuit mīaz cōsecut'. s. oī. cōsue
tudo. S; actu exntez i crimine p̄hibu
it ordinari. Volūt isti dicē q; papa nō
pōt dispēfare q; q; peccet vel remane
at in crimine. siue illud crimen sit indu
ctū a iēge dīnā. siue a positia. Uide eun
dē Jo. de fan. i. q. 7. s; nisi rigor. vbi dicit
nullo' eē dispēfabilia ēt p papā mādā
ta vel p̄cepta decalogi z euāgelioruz. z
gnālē q; ptinent ad articulos fidei z ad
gnālēz statum ecclesie z ad formāz sa
croz. de qb' p̄cipue tractauerūt apli et
q̄tuor cōilia p̄ncipalia. z gnālē ea sine
qbus z cū quib' hō saluari nō pōt. In
his. n. vel i aliq; istoz nulla admittit di
spēfatio a qbuscūq; sint statuta. Allat
13. di. sicut qdā. z. 15. di. sicut sancti. z. i. q.
7. z si illa. z. 15. q. i. sūt qdā. z. c. s; patz. z
25. q. 2. p̄uilegia. z. c. sigs dogmata. z. i.
q. i. nō ē putāda. z. i. 4. di. qd ait. z. 22. q. 2.
faciat hō. 30. q. i. nosce. z. 32. q. 4. sicut nō
st. z. 23. q. 5. dicat. Reliq; xō dicit eē dispē
fabilia: qz i eis sepe rigor iuri tēperat
et relaxat a qcūq; sint statuta. xbi grā
In niceno cōcilio statutū ē ne bigam'
pmoneat. 34. di. cognoscamus. tñ po
stea Martinus instituit q; usq; ad dia
conatū possit promoueri. 34. di. lector.
Sikr apli statuerūt q; p̄sbri p̄p̄ forni

cationem deponerent: qđ postea p pa
pā Siluestz z gargēle cōciliū fuit imu
tatū. *et di. p. s. b. z. Et predicti notaudū ē*
qđ papa nō pōt dispēfare qđ quis cōmit
tat vel remaneat i pctō mortali neduz
qñ tale pctm descendit ex lege diuina:
s; et si descendit a lege positiua. si p dis
pēfatōez ille cū qđ dispensatū est remā
sur ē icorrec^t seu in pctō. Et qđ Spe
cu. in loco palleгато. z Inno. z doc. i lo
co p me allegato dicāt papā dispēfare
posse qđ ad illa que sūt pcta de lege po
sitiua. tñ opio illoz quos in pdictis duo
b^o locis secutus fuit archi. z Jo. de fā.
uidet hior qñ p talē dispensatōez cōtra
ius positiuū dispēfat^r remanet icorre
ctus siue i pctō. s; descendat iure pōit
uo allegat bona iura. z de hoc ē bonus
tex. in. c. nulli fas. 25. q. i. ubi loquit^r d^r iu
re diuino z canonico. Et sic dicit. Quia
nos qui potentissimi sacerdotis admi
stramus officia taliū transgressionum
culpa respiciet si in causis dei desides
fuerim^r inuenti: qz meminim^r qđ timē
debem^r qualif cōminet^r de^r neglie sacer
dotū. Et i. c. sūt quidā. ea. q. sic loquitur.
Ubi hō apte de^r uel eius apti z eos se
quentes scī ptes snialit^r aliqd diffime
rūt ibi non nouā legē roman^r pontifex
dare s; pōt^r qđ pdicatū ē usq; ad aīaz
z sanguinē cōfirmare d; z c. Itēz ea. q. c.
s; statuta. ubi tex. sic dicit. Contra statu
ta canonū aliqd concedere v^l mutare
nec quidē hui^r sedis pōt auctas z c. Et i
c. se. qđ icipit omne. ppe. si. sic dī. Neq;
qđ. n. qđ ē euangelica uel prophetica;
uel aplicam doctrinā cōstōnesue eoz si
ue scōz patruz actuz fuerit stabit. Pro
fecto hec iura ita gnāliter loquit^r qđ p
hibent ēt papā dispēfare. Et ad hoc ea
allegauit Archi. z Jo. de fan. p. fertiz qz
canones sūt. editi i strinctu spūs sci. ut
dic^r tex. so. dī. si ille. z. 25. q. 5. uiolatores.
z. c. ideo. Ego tñ pro concordia sic dice
rem. qđ aut per dispensationem ē ius
positiuū desinit eē peccatū. z illud qđ
erat pctm p dispēfatōez efficit^r licitūz.
Et tūc pcedit opio Inno. z doc. in. c. si.

de traslac. z i. c. a nob. d. deci. z i. c. nō ma
gno. ne cle. v^l mo. Aut p^r dispēfatōez: il
le cū qđ dispēfat actū exercēt illicitum.
Et sic dispēfatio nō fac^r qđ min^r ille exer
cēdo actū a canōe phibitū peccet. Et tē
sit hā opio Lauri. z seqntiū quez seqē
ocūs Jo. d. fā. z Archi. vbi d^r. Pono exē
plū qđ qđ s; fiteat singlō āno pcta sua: ē
ius positiuū. z tñ papa ligat mēte illi^r
cōstitutōis ppe egratē nālē i qđ ē fūdara
illa cōstitutio: vt dic^r Jo. an. i. c. significa
sti. d. so. ppe. z But. i. c. d. cō. Un papa
nō possz dispēfare vt qđ nō teneat cōfite
ri singlis ānis sua pcta. Et idē vbi alia
cōstitutio ē fūdara i nālī egratē qđ ppe
dispēfatōem nō cessaret. Un Bal. in. l.
si nō spālī. i. fi. L. d. testa. dīc^r qđ l; pnceps
sit sūme auctoritatis. tñ nālīs rō ē^r au
ctoritate mutari nō pōt. ff. d. vsu fructu. ea
rū rez qđ vsu cōsu. l. 2. Un p. e. l. y. z Bal.
i. l. digna vox. L. d. legi. dīcūt qđ pnceps
ligat p scā hntia i se iusticiā v^l egratē
nālē. Et ex pmissis tres iferūt cōfōes. p
ma ē qđ vbi aliqd pctm ē mortale d^r iu
re diuino papa nō pōt dispēfare vt illud
cōmittat: vel qđ i illo remaneat. Scōda
qđ vbi aliqd ē pctm de iure positiuo. qñ
p dispēfatōem nō pōt cessare iusticia
v^l egras nālīs qđ mouet ius positiuū:
papa nō pōt dispēfare. Tertia cōfō qđ
vbi aliqd ē pctm d^r iure positiuo z per
dispēfatōem factā ex cā rōabili: cessat
cā pcti. z tūc dispēfatio pape facit illici
tū licitū. Et i his trib^r cōfōnib^r cōcordāt
tex. z doc. His igit ita discussis p do
ctrina studētū redeo ad rñsiōes tuas.
Dic^r n. qđ inde^r fenerādō xpīano nullū
pctm cōmittit fm legē dinā. iō papa p^r
hoc pmittē. Dū dīcis qđ papa pōt hoc
pmittē. nō loqris i tminis nīe qōi cōe
niētib^r. Nīa. n. qđtio ē. An papa possit
dare licētiā vel dispēfare qđ xpīani cō
ducāt iudeos ad fenerādū. Istud ē p^r
qđ simplex permissio qđ nil aliud est qđ
claudē oculos. z penam indulgere seu
dissimulare s; quā pmissione ecclesia
tolerat malos. Un nostra disputatio ē
an papa possit dispēfare qđ adducantur

iudei ad fen^o faciendū. Et inquantū dicit
q*uod* iudeus fenerando xpiano nullū pec
catū committit s*ed* legē diuinā. Uide quan
te x*risti*anitas quantēue cōstantie sis. Pro
fessus es iudeū peccare fenerando xpiano.
s*ed* ecclesia de hoc peccato nō debe
re curare. Hic x*risto* dicis q*uod* nullū pecca
tum committit. S*ed* te excusabis et dices
q*uod* peccat s*ed* non scōm legem diuinā.
Tunc te interrogo. Scōm quam legem
Si dicis Canonica: male dicis: q*uod* iu
dei et alii infideles non ligantur canoni
bus ad peccatum seu ad penam spūa
lē. de duoz. gaudem^{us}. 2. q. 1. multi. Hāc
doctrinam ponunt et doc. in. c. p. de con
stit. Peccat idcirco iudeus s*ed* legē diui
nam seu s*ed* legē nālem. g*ratia* papa nō po
test dispensare seu l*icentia* dare. Et hoc te
ner scūs Tho. et theologi. et omēs canonī
ste nemiue penitus discrepante. quos
allegauī in p*ro* dubio consiliū mei. Nā et
s*ed* legem suam p*ro*hibent fenerari gen
tilibus. Deut. 29. ca. ubi Moyses re
uocauit p*ri*ma p*ro*missionem. Unde Dauid
qui fuit dudus post Moysen: q*uod* Mo
yses fuit p*ri*mus dux qui gubernauit po
pulum isrl. Dauid x*risto* fuit secund*us* rex.
S*ed* p*ro* fuerūt duces et iudices isrl. postea
leges. ut noscere potest quicunq*ue* lege
rit bibliā. Et t*em*p*or*e Dauid in suo ps. qui i*ste*
pir. D*omi*ne quis habitabit in tabernaculo
tuo. gnālit dicit. neminem excipiendo.
Qui pecuniam suam non dedit ad usū
rā rē. D*omi*ne aut*em* n*on* iesus xp*istu*s uerus de*us*
et homo uer*us* cōuocatis turbis iudeozū
ait. Futurum date nihil inde sperātes
Luci. 6. ca. Et nō q*uod* xp*istu*s loquebat*ur* iu
deis et eis p*ro*cipiebat ut mutuarēt pecu
niam absq*ue* fenore. S*ed* interrogo te. Et
Moyses et xp*istu*s p*ro*cipit iudeis. cui*us* p*re*
ceptuz si p*re*cepta e*ss*ent h*ab*ere deberent
iudei seruare. Certe dei: q*uod* maior et ue
rior ē est incōpabilis o*mn*i*um* creatur*um* b*ea*tis
t*em*p*or*e nō est h*ab*eretas. Tene g*ratia* xp*istu*s p*re*cep
tū euāgelicū. ubi de*us* t*em*p*or*e iudeis p*ro*hibet
et xp*istu*s futuris interdixit gnālit et s*ed*
aliq*uod* distinctōe exercere fenus. Ergo pa
pa nō p*ot*est l*icentia* dare uel dispensare ut
dicunt Inno. et doct*ores*. allegati. quibus

cōiunge Specu. per totum contra tuā
intentionem allegatum. Et bene dixit
apostilla fratris Michaelis ad tuum
consilium dum dicit q*uod* iudeus peccat
mortalit*er* fenerando xpiano: et q*uod* in
uenit oppositum. Et hoc ideo ē. q*uod* usū
ra est p*ro*hibita generalit*er*. et reperiuntur
iudei inclusi in prohibitione. ut in. c. p.
miserabilē. Un*de* tibi icumbit p*ro*bare q*uod*
iudeis sit licitū fenerari q*uod* probare
non poteris. Et subiūgit in sua apostil
la. q*uod* agentes et cōsentientes pari pena
plectunt*ur*. et allegat ap*osto*lū ad Ro. p*er* ca. i
fi. ubi dicit ap*osto*lus. Qui qui talia agunt
digni sunt morte. nō soluz aut*em* q*uod* faciūt
s*ed* et q*uod* cōsentit*ur* faciētib*us*. Et subdit
q*uod* si ueniūt ad baptisma nō p*ot*est salua
ri nisi usuras restituant. Et hoc tenz gl.
in. c. iudei. de cōse. di. 4. Un*de* pone q*uod* iu
de*us* fenerauerit gētili. certe nō o*mn*i*um* bap
tizari nisi usuras restituat. et hoc ē idu
bitatū tā apud canonistas q*uam* apud theo
logos. Et inquantū loquit*ur* de cōsensu b*ea*t*us*
dicit. q*uod* nulla cā ē licitū cōsentire ma
lo. Idē p*ro*bat. 23. q. 4. ita plane. cuz duo
b*ea*t*us*. c. se. q*uod* dicūt q*uod* q*uod* malis sociat*ur* q*uod*do
cōmittit malū uel q*uod* cōmittētib*us* fa
uet. et si malū nō p*ot*est corrigi uel illi ob
uiari. illa duo s*ed* p*ro*terēta seruāt ho*mo*iem i
corruptū. s*ed* nec malum faciat nec ap
probet. Un*de* disp*en*satio nō p*ot*est fieri ut iu
de*us* cōducatur ad fenerandū. q*uod* p*ro*bat d*omi*n*us*
cōsensus malo. et hoc plene declarauī
i*ste* cōsilio meo i 3*o* dubio. et p*ro* hoc tollitur
illud q*uod* dicit*ur*. s*ed* q*uod* posito q*uod* ex p*ar*te iudei
feneratis cōmittat p*ec*catū. t*em*p*or*e eccl*esi*a non
o*mn*i*um* de hoc p*ec*to curare. Uide q*uod* clausos
h*ab*eat oculos. Non p*ot*est q*uod* cōsentire ma
lo s*ed* p*ec*to ut dicit*ur* iura p*ro*allegata. esto
q*uod* eccl*esi*a nō debeat curare d*omi*n*us* salute iu
deoz t*em*p*or*e nō o*mn*i*um* cōsentire q*uod* peccēt. nec po
test dare l*icentia* peccādi. De h*oc* ē optim*us*
tex. 24. q. 2. legat*ur*. Hinc est q*uod* d*omi*n*us*. q*uod* q*uod*
o*mn*i*um* p*ot*est o*mn*i*um* mala pati q*uod* malo cōsentire
ut i. c. sacris. q*uod* me. cā. et i. c. ita ne. 32. q. 5.
Et ego plene examinaui i*ste* p*ro*faro 3*o* du
cōsilio mei. q*uod* nō rep*ro*lico. ad q*uod* nihil r*ati*ōdes
nec in tuis additōib*us* nec in tuo cōsilio
S*ed* nō p*ot*est papa dare l*icentia* iudeis

fenerandi qm nō det eis lñiaz peccandi
quā de? nō pōt dare. ut dīc p̄fatus. c. le
gas. Ad h^o 40. dī. c. i. vbi dīc q̄ de? nō de
dit lñiaz peccādi petro nec successori
bus suis. Si g^o papa nō hz lñiaz peccā
di g^o alteri nō pōt ccedē. Item si papa
dispēsat q̄ iudei possint cducī ad fene
randū. uane p̄ber auctez q̄ cducantur
ad malū faciendū. nōne cducētes ap
probant fen? z adiuuāt iudeū ad fen?
faciendū p̄p̄ sua pacta: z p̄p̄ suas con
uentōes? p̄p̄ qd tales cducētes in
currūt lñiaz excōicatōis. p̄ ele. i. d̄ usury
ut dīxī i p̄dco cōsilio meo i 3° dubio. Itē
nō ē vcz illō qd dīc. s. q̄ ecclā nō dī se
ipēdīre de pctō iudeoz: qz supuacue
laborat. h^o aut declarauī dū mīdi ad ru
az gntā apostillā. Itē de hoc ē casus i c
p^o miserabilē. de vsury. qd ē declarauī
i rñsione ad tuā tertiā apostillā. vbi de
clarauī itellectū dī. c. p^o miserabilē. et
p̄ dca ad p̄dcās duas apostillas ē clarif
icmē sublatū ē istud tuū argumētum.

Item dū dīcis q̄ nīhil ad nos
de his q̄ foris sūt. Ita absolu
te loquēdo nō loqr̄ ut mīr q̄
dīu legīt. nec recordari de doctrina glo.
i. c. iudei. z. l. z. de iudeis. q̄ dīcīt q̄ ecclā
nō indicat de his q̄ foris sūt q̄ ad penā
spūalē inflīgēdā. v̄l q̄ ad h^o v̄t iudeis i
uitis iponat regulas canonicas q̄ ad re
ligionē: s; bñ q̄ ad cetā ecclā ipedit se d̄
iudeis. z mltos casus nūerat glo. z doc.
i d̄ cō. c. iudei. i q̄b^o ecclā ipedit se d̄ pec
cato iudeoz z alioz ifidelīū. z inf alios
casus nūerat crimē vsuraz. Un̄ doct. se
quūt illā glo. Idē dīcūt doc. i. c. p̄. de cō
sti. z host. i sūma de iudeis. s. i q̄b^o gra
uēf. x. qd sūt iude? epī subdīt. Et h^o exa
minam in p̄allato cōsilio i fine secūdi
dubīi. Et vide Jo. an. in. c. gaudem^o. de
dīuoz. vbi host. z Jo. an. exponūt illa
x̄ba. nīhil ad nos de his q̄ foris sūt. s. q̄
ad penā excōicatōis. p̄ferendā in tales
z q̄ ad fidē z spūalē cōmerciū. S; q̄ ad
cetera bñ ptinet ad ecclām de his q̄ fo
ris sūt. Et idē dīc dñs p̄. de ancho. i re
gula. ea q̄. i sexta qōne. Itēz dū dīcis q̄
nō cōmittit pctm̄ mortale ex pte xp̄ia

ni recipiētis pecūnias mutuo a iudeis
sub vsuris. p̄pter nccitatē. ut nō doc. in
c. sup eo. de vsuris. B^o q̄ post q̄ iude?
ē cducī ad fenerandū z tenet altare
patū ad fen? exercendū. si aliqs nccita
tē c̄puls^o sumat ab eo pecūnias mutuo
sub usury n̄ peccat mortat: imo v̄ritur
malo illo ad bonū suū. qd ē licitū: qz ē
de? oib^o pctis v̄nē ad bonū. Hīc est q̄
possum^o v̄t iuramēto ei^o q̄ iurauit p̄
falsos deos. nā v̄timur ad bonū. s. v̄t il
le seruet fides: ut i. c. mouet. 22. q. i. Sec^o
sūgs recipet pecūnias mutuo ut possz lu
dere: v̄l aliqs ipēfas supfluas facē. seu
n̄ nccias nec v̄tiles. nā tunc tal^o peccat
mortat^o recipiēdo pecūnias sub vsury ē
ab illo q̄ rēt bāchuz patū ad fenerādū.
Itē peccat mortat^o si iducit aliū ad fe
nerandū ut subueniat sue nccitati. Et h^o
tenet scūs Tho. secūda secūde. q. ss. ar.
p̄. z Archi. z Jo. de fan. 14. q. 4. sūgs vsu
rā. z i. d. c. mouet. 22. q. i. z doct. dco. c. sup
eo. de usury. Et frat^o Michael i sua apo
stilla dīcīt q̄ scūs Tho. Scor^o z Ricar.
z oēs theologi dīcūt q̄ in extrema nccī
tate qs peccat iducēdo aliū ad mutuā
dū sub vsuris: qz ille non pōt mutūare
sine pctō mortali. S; nō solū cducīf p̄
p̄t patētes nccitates s; p̄ oib^o. z paraf
via mltis mal^o. hec est forma apostilla
ad tuū cōsiliū i ordine scda. Ad p̄posi
tū mō qm iudei cducūt ad fenerandū
sub vsuris nōne nccitas ē cā cōmittendi
usurā: qz nīsi iudei cducerēt. z fierēt cū
eis pacta: nō mutuarēt sub usury. quia
dubitarēt ne ipēdirēt i fenore retinen
do v̄l exīgēdo nec aliē mutuarēt sub
vsuris nīsi fierēt talia pacta. Tu g^o qui
pacifecr^o cū iudeis es cā vsure cōmittē
de ut subuenias nccitati ciuitat^o. g^o h^o n̄
pōt fieri absqz pctō mortl^o ē cū dispen
satōe pape. De h^o ē casus in. c. sup eo. de
vsury s; v̄nū itellē: q̄ collr̄ ex decisa il
li^o decr. quē doc. cōf sequūt. z recitauī
s. Et h^o tenēt scūs Tho. Scor^o Ricar. z
oēs theologi. ut dīcīt frat^o Michael p̄di
ct^o. Itē sē q̄plures q̄ recipient pecūnias
mutuo sub vsuris v̄t possent ludere z
subuenire delicto suo z uoluntati sue.

Itē q̄ plures eēnt q̄ facerēt expēsas n̄
necēssas sub ista sp̄e. Itē q̄ sūt iudei in
loco q̄ fenerat. sepe furat famuli dñs
suis z alius z portat rez ad iudeos. z ibi
ip̄ignorat. quā nō auderent furari nisi
esset iude? q̄ recipet eā i pignore: z do
min? tenet solue vsurā si ult re suaz re
cupare. z iterdū eaz p̄dit: qz iudei eā ce
lat si p̄nt. Multa alia mala sequūt.

Odo me uerto ad argumēta
tua i q̄b? p̄cedis p̄ filia: z saltē
ad p̄ncipalia tua motia rīde
bo. Et aduerte qz iepte sepe loqr̄ in h̄
tuo cōsilio. Tu p̄suppōis qz nō incurrit
aliq̄d p̄ctm̄ mortl̄e fm̄ ius diuinū si iu
de? fenerat. z i hoc uehemēt̄ erras. Nā
peccat fenerado: qz facit d̄ legē dīnā q̄
iudeis ibibuit usurā. z p̄tinet sub p̄cep
tis decalogi. Itē ē p̄ctm̄ lege nāl̄. nāz ēt
fm̄ lege nāe vsurā ē p̄hibita. p̄z p̄ p̄h̄z
p̄ polit. q̄ nulla lege scripta artat? I3 so
la rōne nāl̄i ducit? lucz usurariū ē dete
stat. Et hoc tenet scūs Tho. scda scde
q. 88. arti. p̄. z Jo. an. i regula p̄ctm̄. i. 2. ar
Et h̄? plene declarauit i p̄lato cōsilio
i 2.º dubio. h̄? p̄supposito qd̄ negare nō
potes: m̄tra allegas d̄ intentiōem tuaz
faciētia. Nā Jnn. i. c. qz pleriqz. de inu.
ec. facit d̄ te quē p̄ te allegas. Nā Jnn.
dicit ibi qz p̄nceps nō pōt statuē d̄ ius
nāl̄e sine iusta cā. postea p̄pe finez sui
om̄eti dicit qz cōstōes q̄ sūt d̄ salutē aie:
ut de usuri soluedis uel de iuramēt̄ nō
seruādis. nō ualēt nec sūt seruāde. S3 cō
ducen: es iudeos ad fenerādū peccant
mortali. peccat etia iudei. g.º dispēsa
pape nō ualēt d̄ salutē aie tā iudeoz q̄
p̄ducētiū. Et. s. plures auctes allegauit.
Graſ aut̄ Michael i sua scda apostilla
ad tuū cōsiliū cōcordat cū opione mea
z hec sūt ei? xba. In oib? his negat qz
usura nō sit p̄ctm̄ mortale z d̄ salutē
aie. imo eēt h̄etic? qz p̄naciē crederet
d̄ ius z tenēt. Et cōsidera qz fuisti z es p̄
tinax Un̄ h̄etic? z excōicat? fuisti: ut i. c.
excōicam? de h̄eticis. Nā q̄ falsas doctri
nas uel falsas opiones inuenit uel seq̄t
d̄ vez itellectū canonū uel scripture sa

cre ē h̄etic?. De hoc aut̄ sunt tres boni
tex. 2. 4. q. 3. c. m̄i sc̄sma. cū duob? .c. se. q̄
rū alre? icipit. h̄esis. aliud x̄o h̄etic?. Et
p̄ illa iura glo. i. cle. i. s. sane. i. x̄bo here
ticū. de usuri. dicit qz nedū h̄etic? d̄ ille
q̄ male sentit de articulo fidei: s3 ēt qz
uerfuz dogma uel falsas ul̄ nouas opi
mōnes gignit aut seq̄t. Et Paul? dicit
illū h̄eticū eē q̄ falsas ul̄ exortā expōsi
tionez i d̄inis scriptur̄ ponit d̄ illud qd̄
tenet eccl̄a. cū tales alit̄ scripturā itelli
gāt q̄ spūs scūs efflagitet a q̄ scriptura
ē ispirata. s. o. di. si qz diacon?. z. c. si ille.
i. fi. 90. di. illud. 25. q. 2. uiolatores. z. i. q. 2.
igit. Que iura p̄bāt qz canones z decre
ta patz fuerūt cōdita istinctu z ispiratō
ne spūs sci. Et ex iurib? q̄ allegat appz
qz Paulus itelligit d̄inaz scripturā de
creta seu canones: qz ispiratōe spūs sci
fuerūt cōdita. doctor. n. o. 3. itelligi s3 iu
ra q̄ allegauit. ut. dicit Bar. i. l. nō soluz.
s. si liberatiōes. ff. de libe. lega. Et iō se
quit̄ dñs Lar. in. d. s. sane. in scda opinio
ne. Et cū h̄? ēt transiit Jo. de Jmola. S3
hoc firmat clar? ibi dñs Pe. de ācho. i.
3.º nōbili. ubi dicit z refert qz de illis bi
socolis q̄ i publicis p̄dicatiōib? dicebāt
qz laici nō tenebāt cōfiteri p̄ctā sua p̄i
tib? clericis. nec eis soluē decias ul̄ obla
tōes offerre. z qz peccabāt d̄ iū faciēdo
cū oēs clerici eēnt male uite. z de eccl̄a
remouendi. Querebat an ista z aka q̄
plura essent h̄etica. z an posset p̄cedi d̄
tales tāq̄ d̄ h̄eticos. z dicit fuisse firma
tū p̄ oēs doc. sacre theologie q̄ ibi erāt.
z ēt p̄ oēs doc. utriusqz iur̄. q̄ dicebant
qz sic. p̄ doctrinā glo. p̄reallegat: qz gi
gnebāt falsas opiones p̄ sacros canōes
z canōicas sanctōes approbatas. Et cū
hoc ēt trāsit Jo. de Anania. in. c. p̄terea.
ad fi. de usuri. z allegat Salice. i. l. i. p̄t
colū. z de sū. tri. q̄ dicit qz si qz dicerz p̄u
riū nō eē p̄ctm̄ posset p̄iū tāq̄ h̄etic? z
Jo. de Anania dicit. qz forte idē esset di
cendū i q̄libet p̄ctō mortali. Ego x̄o di
co sine forte. p̄ tex. cū glo. i. cle. i. de usuri
Nā rō q̄re asserēs usurā nō eē peccatū
mortale cēseas h̄etic? ē: qz asserit illud

n^o eē p^octm qd ē p^octm s; doctrinā ecclie
 Un idē ē dicēduz i eo q p^oinacit assentit
 qd cūq p^octm mortale nō ē p^octm mor
 tale. Nā hoc ē d canōes: ut. s. dixi. 2. pro
 bat i ocō. canō scilicet. 24. q. 3. cū duob^o
 c. se. Et Aug^o. is. li. de ciu. dei. ca. 51. sic
 lūgt. Qui igit in ecclia dei morbidum
 aliqd prauūq sapiūt. s. corzepti ut sa
 nū rectūq sapiāt resistūt cōtumaciter
 suaq pestifera z mortifera dogmata
 emēdare nolūt s; defensare p^ostūt. hē
 tici sūt: z foras exētes habent i exer
 cetib^o inimicis. Et de hoc ē siliis tex. 2. 4.
 q. 3. g i ecclia. z idē scūs Tho. scda scde.
 q. xi. art. 2. Un uide in q laberinto fixi
 st: pedes tuos. Tu loqueri d sacraz scri
 pturā d scripturā euāgelicā. d canones
 Nā canōes definant q iudei illicite z
 cū p^octō recipiūt usuras a xpianis. Ita
 bes doc. oēs z canōistas. z theologos di
 cētes q iudei faciūt d ius diuinū z d le
 gē nāle fenerādo xpianis. q̄s auctes re
 citant in p^o z 2° dubio cōsili mei. Item
 bēs tex. gnālī loquētē q papa nō pōt
 dispēfare ut exerceat ulure ē cā maio
 ris mali uitādū: q nisi fini^o pueri intelli
 gē debem^o q nō possit dispēfare q ad
 aliquā psonā inclusaz sub phibitione.
 Et sic ē nō poterit dispēfare q iudeus
 v^o ali^o i fidelis exerceat usuras. ex q̄ in
 cludūt sub phibitōe sic z ceti raz iure
 dīno q̄ nali z canōico. Qēs ē doc. tenēt
 i. c. sup eo. de vsuris. z Jo. and. in ocā re
 gula. p^octm. q papa nō possit dispēfare
 ut exerceat d^o vsurari^o. hoc ē tenēt
 oēs doc. theolog. z tu ius itēptari scri
 pturā d ei^o mētē z doctrinā doc. Itē lex
 canonica z dīna exp^ose ponit q nullus
 d; assentire malo. q; assenties eq̄lī pec
 cat cū faciēte. z q p nullo malo vitari
 do vel bono dsequēdo q pōt assentire
 ut aliqs faciat malū seu cōmittat pec
 catū mortale: q; tal idē assenties ē idē
 cū pncipali delinquēte. z q prestat au
 etoritatē p^octō mortali magis peccat q̄
 pncipalis delinquēs. De p est bon^o tex.
 i. c. p. de offi. dele. z. xi. q. 3. qui assentit. Et
 paul^o Ro. p ca^o in fi. Ille aut qui pbet

auctem magis peccat q̄ pncipal^o delin
 quēs. ut dixit rex. pape in ocō. c. q assen
 tit. xi. q. 3. z p glo. m. g. 3. in ocō. c. de offi.
 dele. Et tu dicis q papa pōt dispēfare
 seu dare lniaz. Ille autē q dispēfat seu
 dat lniaz ut iudei dducāt. pbet auctes
 malo. s. ut iudei exerceat fen^o. g. gūius
 peccat. Et ocā lnia nō pōt dari. ut i. c. le
 gal. 24. q. 2. Itē dīlia ciuitatū pbet au
 etoritatē iudeis fenerādū. q; si nō defē
 derent iudei ex pactis z duentiōib^o q̄s
 faciūt cū ciuitatib^o: nullo^o auderēt te
 nere bāchū. Tu g^o ciuitas q̄ eos dduc
 pbes auctem huic malo z gū^o peccas
 q̄ ipe iude^o. ut saltē rādē. Unde dñe
 Angele si tu cōsulis dñū z p^oinacit h^o
 vis defendē put fecisti iā fere. 20. ānis
 es hēricus z excōicatus.

Nunc pcedo vlti^o ad tua argu
 mēta refellendū. dū arguis q
 papa z cōsuetudo pōt ius diui
 nū itēptari p nō p Inno. z doc. i. c. que
 i ecclaz. de cōst. i. c. h. d. olue. Itē dñ p
 tinz ad casū n^oz. q; papa nō pōt itēptari
 ius diuinū si ex sua itēptatiōe daf
 mā peccādū vel remanēdū i p^octō vt est
 tex. i. c. legal. 24. q. 2. Un cū de^o nūq̄ cō
 cessit nec dcedet lniaz peccādū uel re
 manēdū i p^octō. nec papa pōt cōcedē. ga
 qd nō vlt de^o facē v^o fieri. nō pōt ei^o vi
 cari^o facē. Al^o vicari^o dei eēt maior deo
 qd ē absurdū. Pro h^o vide dictū. Dos.
 z doc. i. c. cōstitut. de reli. do. qd iherus
 spālī allegabo. z Bal. i. l. cū q̄s ē d iurj
 z fac. igno. q dic q papa nō pōt p suā cō
 stōez pmitte vsuras: q; de^o ei nō cōces
 sit piatē d se. Et h^o ē d pcepta sua v^o p
 hibirōes. Pro h^o ē bon^o tex 40. di. c. p.
 vbi tex. dicit q de^o nō concessit Petro
 nec ei^o successorib^o lniām peccandū. Et
 Inn. z doc. s. allegati dicūt q papa nō
 pōt dispēfare q cōmittat p^octm mortle
 v^o q; q̄s remaneat i p^octō mortali. Un
 qñ itēptatiōe iuris diuī ouz p^octm mor
 tle v^o icorrectio sup p^octō mortli. papa
 nō pōt itēptari illd ius. ut poti^o cōuin
 cif errare q̄ legē cōdē. ut i. c. sūt qdā. z i
 cōst atuta. z. c. oē qd. 23. q. 1. nec ob. d. l. c.

d'feris. qz ad illd. c. rñdi t5° du' cōsili
 mei. Nā aliqñ act' i se nō ē mal' s; rōe
 alic' circūstātie phibet. Accipe tuum
 exēplū. piscari d' se ē act' licit': s; rōe
 reuerētie dei phibet. puta i die dñica.
 "hoc. n. papa potuit iterptari ius dinū
 q' pp' nccitatē sit licitū piscari: qz pi
 scatio d' se nō ē phita. imo ē licita. Nā
 dicit scriptura. Nō iuenum' i scis scrip
 tur' aliqñ venatorē scñ. piscatores in
 uenum' scōs. 96. di. Esau. hic ē q' Petr'
 p' cōuersiōez reuit ad piscatōz. Nō g'
 miz si papa potuit iterptari ius dinū
 ut ipe nccitatē liceat piscari die dñico
 cū act' piscatōis i se sit licit'. Sec' i usu
 ra: qz usura ē i se act' illicit'. nec aliqua
 rōe pōt usura eē licita. qz ea q' d' nā sua
 sūt mala. illa rōe pñt fieri bona. de q' ē
 bon' tex. i. c. z si xps. x. s. qdā. n. phibent
 de iure. Et istā solōnez z distinctiōez po
 nit Abbas z Jo. de Anania i. c. sup. eo. d'
 usuris. Un' scūs Tho. scda sde. q. 33. arti
 2° dic' q' act' pctor' sūt scdm se mali. z
 nullo pñt bñ fieri nec aliq' tēpe aut lo
 co. qz h' se sūt cōuncti malo fini. Et dic'
 hoc dicē ph; i 2° ericoz. Non ob. ēt q'
 dicis q' lex hūana potuit pmittere hoiez
 occidi. cert' cāb' d' illd' pceptū. Nō oc
 cides. Istō motiū allauit Nicola' de
 materellur refert Bal. i Autē. ad bec.
 i. 2. colū. L. de usur. S; ipe Bal. illo mo
 tuo nō obstatē dic' nō posse hūana ra
 tōe dari lnia feneradi ēt ppter uirāda
 maiora mala. ut. s. retuli i pñ. Ad tuū
 aut' motiū i ea forma quaz fac' ad ipz
 rñdeo q' ipe deus fuit iterptat' legem
 suā. Un' p3 Barth 26° vbi d'. Ois q' gla
 dio ferit gladio pibit. z Exo. 22° malefi
 cos nō patiet' viuē. Qui coierit cuz iu
 mēto mōte moriat'. z sic illa occisio ē li
 cita ex q' sit auctē iudicis. Jura ad hoc
 sunt vulgaria s; faciam' fortius argu
 mētū tuū in statuto disponēte q' bāni
 tus a ciuitate possit ipune occidi. de q'
 quidē ēt p Bar. i. locs pph. ff. de iusti. z
 iure. Et illā qōez examiat scūs Tho. se
 cūda secūde. q. 64. ar. 27 3° q' soluit cū
 Bratiano. xi. q. 3. s. si g' q' dicit q' occisio

bānitū i malefactoris licite fit inquā
 tū ordinat' ad salutē cōitatis. Ille ergo
 cui salus cōitatis ē cōmissa hñs mez ipe
 riū licite occidit. Un' qd' facē pōt p se
 pōt alteri mādare ppter bonū cōe. It'
 tal' dign' est tali pena pp' cōtumaciā
 z iobiaz suā. xi. q. 3. q' restitit. z i Autē. ut
 oēs obe. iudi. p to. 4. di. facit. Et ista est
 octo bñi Tho. ubi. s. cu q' trāsit Jo. an. i
 speculo. de cōstōib'. i additiōe magna.
 s. s; ex q' auctor' h' satus ē in q. statutoz
 "hosti. tñ in. c. i. de cōsue. dixit. hoc verū
 qñ quis ē bannit' p delicto p quo d; i
 poni pena corpalis. Secus si eēt banni
 tus i pecūia: qz tūc talis non eēt iusta
 cā occidēdi. z iō nō ualerēt tūc talia sta
 tuta. Et hoc sequit' But. i. c. q' in eccl'az
 de cōsti. Et circa hoc sūt opiones quas
 nolo referre ad pñs. S; esto q' tale sta
 tutū ualeat z nō cōtineat i se pñm qz il
 le meret' occidi pp' inobiaz z cōtuma
 ciā suā. Nā ēt lege diuina i lege vesi pñi
 ebat inobediēs pena mortis. Nā q' nō
 obediēbat pñcipi mortēz patiebat 4°
 Reg. 4. ca. ad fi. z i. c. si q's uenerit. qd' ē
 c. 2. de ma. z obe. z i. c. p uenerabilē. q' fi
 sint le. Un' de' ppter inobiaz pcepit q'
 ille q' collegit ligna i sabbato lapidare
 tur. z sic pcepit hoiciditū pp' inobiam.
 De hoc ē tex Nūeri. ca. 15°. Un' nimirū
 si statuta cōitatu imutancia deū possūt
 hāc penā i ferre cōtūaci. S; vlura nō
 cān pōt eē licita ex pte feneratis. Nec
 obstat si dicēs. qñ statutū pmittit ban
 nitū ipune occidi dat lniaz peccadi: qz
 nt plurimū tales bānitū occidūt ab ini
 micis. z certū ē q' tales sūt hoicidē. licz
 statutū pmissit illos occidi ex q' aio ui
 dicte ab inimic' occidunt. xi. q. 3. s. si g'
 Ad h' rñdes q' statū ex iusta cā z abiq'
 aliq' pctor' puauit bānitū defensione iu
 ris cōis. s. q' cū offendens puniat. nōn
 tñ p hoc mādauit illū occidi. s; solū pe
 nā remisit occidētib'. S; pmittere sola
 pmissiōe penā remittēte nō d' tñalo cō
 sentire: qz p illā pmissiōem culpa n' mi
 nuat. s; pena indulget. ut in dco. c. de iqz
 4. dist. 1. ibi glo. in verbo uenia. z in c.

si q̄ monachaz iuncta glo. 37. q. i. z in. c.
 venies. iuncta glo. h. q. cle. vel vo. Et ple
 ne examiaui i 3° dubio cōsilio mei: Pre
 terea vt dic Jo. an p^r bñm Tho. supior
 q̄ fecit tñe statutu cōmisit vices suas al
 teri. f. vt loco iudici q̄libz possit punire
 delinquentē. z sic statutu facit quēlibz
 executorē z mīstrū pene. Si tñ tal' offē
 dens facit aie vidicādi se. ga nō exeq̄
 penā statuti vt d3. f. aio cōseruādi publi
 cā salutē. q̄ aio debēt talē offēdē. peccat
 mortaliter z cōfess hōicida. 33. q. 5. cū mi
 nister. z i. c. ira. xi. q. 3. S3 cōditor statuti
 hoc fieri nō cōcessit. licz penaz idulgeat
 Un istud nō h3 obstare S3 i cāu nfo ta
 lis dispensatio z lnia ē cōcessio z autēri
 catio vt iudei fenerēt. Silt cōducentes
 cōcedūt ut iudei possint fenerari xpia
 nis z p̄bēt auctoritatē seu fauorez tali
 pctō qd nullo mō licet. Inq̄rū hō dicat
 q̄ in multis casibz a iure dīno z canōi
 cō pmittit v̄sure. Rñdeo q̄ l3 i illis ca
 sibz videat p̄ma facie eē aliqd sile v̄su
 re tñ nō ē v̄sura. z si eēt v̄sura ius canōi
 cū nō potuisset pmittē. vt dic Jo. an. in
 regula. pctm. i. 4° art. Etiam dixi in 5°
 dubio cōsilio mei Et sic loquūt doc. q̄
 allegas. Nā i casibz excepti nō ē v̄sura
 l3 hēat aliqd sile v̄sure. Et ista sūt h̄ba
 fr̄is Girardi quē refert z seq̄ Jo. an. in
 dicta reglā. pctm. Un Bal. i. l. cū quis i
 io. vel in ix. collum. l. de iuri z fac. igno
 diē nō valē legē posituā p quā aliquid
 pmittit s̄ lege dīnaz. z ponit exempluz
 i v̄sura z assignat duplicē rōez. Prima
 qz cōditor legi hūane nō pōt aliqd per
 mittē s̄ legē supioris. xi. q. 3. Julian^o. z
 25. q. i. sūt qdā. Scda rō. qz cōditor legi
 hūane ē cōstitut^o a deo siue sit papa sūt
 ipator. z iō h3 p̄tātē legis cōdende. S3 q
 alicui aliqd mādāt nō dī mādāe ut q̄cō
 faciat s̄ se. l. si hoier. ff. mādā. g^o nō ē va
 ta p̄tās cōdēdi legē hūanā s̄ legē diuinā
 qui dat ipse de^o. Et ip^o h^o cōcludit q̄ nec
 papa nec ipator p suā cōstōez pōt v̄sas
 pmittē. Inq̄rū aut dicat q̄ sanct^o Tho
 dicat q̄ Moyses p̄misit iudeis recipē
 v̄suras a gētilibus cā euitādi. mai^o ma

lū. z adducis sile de libello repudiū. nō
 ifisto. qz plene tractauit i dco cōsilio meo
 i p̄ dubio. z declarauit hoc qd tangis.

Non obstat vltterius id qd alle
 gas adducēdo arch. 31. q. i. hac
 rōe. Nā Archi. i h̄bo. p̄cipim^o
 colligit argumētuz q̄ qñ i loco sūt mlti
 mali puta v̄surari z alii q̄ sine scanda
 lo coerceri nō pñt q̄ pmittēdi sūt. Sed
 Archi. colligit argumētū icident z tñ nō
 p̄cise determinat. Et Joñes. an. contra
 riu3 determinat in dicta regula pctm. i.
 3° z in vltio ar. z p̄bas in c. super. eo. de
 v̄suris. vbi p̄p̄t mai^o malū vitādū nō
 p̄mittit v̄sura ēt simplici p̄missione. i
 mo p̄hibet. Et plura declarauit i palle
 gato cōsilio i 3° dubio. S3 p̄supponam^o
 dictū Archi. p̄ h̄o. f. q̄ qñ iudei sunt in
 ciuitate q̄ fenerant. z dñs ciuitatē vidz
 q̄ si eos expelleret populus mouēt ad
 scandala. Hoc cāu tolerant sola p̄mis
 sioe idulgēte penā. nō aut p̄betur cōsen
 sus vel auctas q̄ fenerent: qz tal s cō
 sensus vel auctoritas nullo mō p̄pter
 scādālū d3 prestari. ut in c. ita plane. cū
 duob^o. c. se. 21. q. 4. Et plene declarauit i
 dco cōsilio in 3° dubio. Aliud ē g^o a pena
 vel a coertione abstīnē p̄pter scādālū
 vitādū z inrerdū l3. Aliud ē malo con
 sentire v̄l dare lniām malū cōmittēdi.
 z hoc nūq̄ l3. ut dco. c. ita plane. Ad idē
 xi. q. 3. ḡ consentit. S3 p̄mu3. si idulgētia
 pene p̄pter scādālū qñq̄ cōcedit. Pro
 hoc ē bonus tex. 4. 4. di. cōmessiones
 vbi sic dicit tex. Nō ergo asperere q̄tuz
 estimo nō duris nō mō iperoso. Ista co
 lunf magis docēdo q̄ iubendo. magis
 monēdo q̄ minādo. Sic. n. agendū ē i cū
 multitudine peccātū. Seueritas autē
 exercēda ē in pctō paucor. z si quid mi
 namur cū dolore fiat de scripturj cōmī
 nādo vidicā futurā ne nosipi i n̄sa p̄tā
 te s̄ de^o in nfo fīmonē timeat. Hoc mō
 d3 itelligi dicat Archi. i dco. c. hac rōne
 qz de hac p̄missione loq̄t. f. qñ v̄surari nō
 pñt coerceri. p̄p̄t scādālū. Un dca glo. i
 dco. c. cōmessiones. dicit q̄ p̄p̄t scādālū
 pōt descri seueritas pene vel coertioe

nisi deliquētes ex aucte se defenderēt.
ga tūc nō deberet cessare feueritas iu
sticie. pp̄t scādalu. Itē dicit ibi glo. q̄
pp̄t scādalu nūq̄ d̄z deseri x̄itas vite
z p̄bat in dco. c. amessatōes. z i iuribus
p̄allegatis. z i. c. 2. iuncta glo. de tēp. oz.
z i. c. nisi cū p̄dē. s. p̄ graui d̄ renū. z ibi
glet. c. q̄ scādali. aut. de reg. iur. Un̄ x̄
lus. Est x̄itas vite doctrine iusticie. .
Prīmū sp̄ habe pp̄t scādala linq̄ duo
Veritas aut vite ē q̄ q̄s malū nō faci
at nec malo cōsentiat siue malū appro
bet. Et hoc p̄bant iura p̄allegata. i. 23.
q. 4. ita plane. cū duob. c. se. z. xi. q. 3. q̄
cōsentit. z i. c. p̄. de offi. dele. Et Paulus
Ro. p̄. i. h̄. p̄nt ḡ tolerari vsurari q̄ mi
nus puniant pp̄t scādalu vitādū. S̄z
pp̄t scādalu nō d̄z q̄s cōsentire q̄ faci
at fen. Et p̄ sup̄dicta tollit id q̄d dicit
de p̄stibul meretricū. q̄ tolerat. vt dicit
glo. i. c. inf opa. de sp̄o. q̄ tolerat in eo
q̄ nō puniūt z sic dissimulat eoz p̄ctm̄
s̄z nō l̄z eas cōducē vel dispensare q̄ pos
sint cōducē. q̄ nec papa nec ali. p̄t cōse
tire v̄l p̄bere auctēz p̄ctō cōmittēdo. l̄z
possit ex cā dissimulare z penā nō infli
gere delinquentib. Et hoc mō itelligen
da ē glo. i. dco. c. inf opa. de spon. z decla
raui i p̄allegato 3.º dubio cōsili mei. Itē
vlt̄erū inq̄tū allegas cōsiliū. p̄. de an
cho. 23. 4. in eo iudicio ifidelit. nec me
ministi q̄ allegātes legē v̄l dca docto
rū falsa. i. currūt penā falsi. ut i. l. a. ff. d̄
fal. z ibi p̄ glo. z Bar. z i. l. a. ff. de iur. iur.
emā. li. z ibi notat doc. i. c. nouit de iudi
Ego dictū cōsiliū sub alia forma allega
ui i 4.º dubio cōsili mei. z allegaui fm̄
q̄ inueni Jo. d̄ Anania. in c. p̄. misera
bilē. de vsuris. recitāt dictū cōsiliū. i. 3.
colū. i. i. q̄. ex gl. z incipit. Larissime. z il
lustrissime p̄nceps. Et l̄z dicit. p̄. argu
at ad p̄tes. tū in scda p̄ter cū q̄ residz
dicit q̄ nō audet firmare q̄ dñs ciuita
tis de cōsensu ppli possit p̄ decretū suū
decernē q̄ iudei possint fenerari ēt p̄
pter mai. maluz vitandū. s. vt xp̄iani
ab hoc crimine cessent. q̄ tale decretū
ē d̄ ius canonicū. ut p̄z i dco. c. p̄. misa

bilē. Itē q̄ v̄t inonestū cogē xp̄ianos
soluē vsuras iudeis q̄i cā necessitatis z in
opprobriuz fidei xp̄iane. Et q̄ talia de
creta cōcessa i sile reprobant. ut i cle. i.
de vsuris. Et cōcludit tuti. eē q̄ tale de
cretū nō possit de iure cēdi. Sub ista
cōlōne ip̄m recitat Jo. de Anania. vbi
s̄. z sic recitauit i cōsilio meo. S̄z nō dicit
p̄. de ancho. q̄ papa possit dispēfare
q̄ tale decretū cēdat. imo in cōlōne
sui cōsili ifert q̄ papa nō possit. Nā si ē
opprobriū fidei xp̄iane q̄ iudei fenerē
tur xp̄ianis. ḡ papa nō p̄t dispēfare.
Nā si pape iterdicat dispēsa. vbi deco
lorat stat. ecclie v̄l. i. q. 7. z si ille. nō.
Inno. z doc. i. c. cōto. de cōsue. multo mi
nus p̄t dispēfare q̄i ex dispēfatiōe re
sultat opprobriū fidei xp̄iane. p̄ h̄ fa
cit q̄d nōt. hosti. z doc. i. c. cōstituit. d̄ re
lig. do. vbi dicit q̄ quēadmodū oē inde
cēs ē deo ip̄ossibile ita ē ip̄ossibile pape
q̄ ē vicari. dei. q̄ nō p̄t p̄l. vicari. il
lo cui. vices gerit. Si ē ḡ opprobriū fi
dei xp̄iane q̄ iudei fenerēt xp̄ianis. si
cui de. nō cōcederet nec posset cēdē fi
eri aliq̄d opprobriū fidei xp̄iane. q̄ n̄
p̄t facē d̄ illd̄ q̄d ē. ita ēt papa nō debz
nec p̄t cēdē l̄niaz. de. n. nūq̄ dedit li
cētā peccādi vel remanēdi i p̄ctō. vt i
d. c. legat. 24. q. 2. ḡ nec papa dare p̄t
Et d̄ hoc ē bon. tex. 40. di. c. p̄. Nec p̄
d̄ ancho. i p̄allato cōsilio d̄nū sentit. z si
sentiret male dicit. z loq̄ret d̄ casuz. c.
sup eo. de vsuris. vbi oēs doc. firmat p̄
illuz tex. q̄ papa nō possit dispēfare q̄
vsura exerceat ēt cā maioris mali vi
tādū. Et hoc firmat Jo. an. p̄ fr̄z. Sirar
dū i dca regula. p̄ctm̄ in 3.º ar. Nā hanc
p̄tē firmant ēt theologi. Om̄si p̄les ex
apostill. fr̄is Michaelis. q̄ nō sunt ne
cesse eas referre. S̄z om̄s sue apostille
sūt x̄issime z appobate a iure canoni
co z a doctorib. canonistis.

Sed dū tu dicit q̄ cēdendū est
malū ex q̄ legē bonū. Itē dicit
q̄ nō sūt faciēda mala vt v̄i
ant bona. Allegat aplz Ro. 3.º ca. ubi di
cit. Et sicut aiūt nos qdā dicē. faciam

B

mala vt veniat bona: q̄z iusta dānato
ē. Ad idēz. i. q. i. n̄ ē putāda. i. 4. q. 2. forte.
22. q. 2. faciat. 7. c. si q̄s. 7. 32. q. 4. licit scis
7 p gl. 7 doc. i. c. nō mag^o ne cle. vel mo.
Un̄ vlt dicē frat Michael hoc mō. Pa
pa q̄ dispēsat cū iudeis ut feneret xpi
amis. 7 sūt illi q̄ oducūt iudeos faciūt
malū. 7 peccāt cōfētiēdo 7 p̄bēdo iniaz
iudeis vt male faciāt. s̄z tale malū nō ē
faciēdū vt veniat bona.

In sup ut excuses te a crimi
ne hēlis dicj eē uarias opio
nes an iudei possint cōduc
ad fenerādū. 7 q̄ itēptatio p̄tinet ad
doc iurj canōici. 7 nō ad theologos. alle
gasq̄ disputatōez p̄e. de ancho. Ego p
legi scribētes. 7 neminē doctōrē autēti
cū h^o dicē iuēni. Et res ē clara. 7 oēs dif
ficultates p̄cesserūt ab ifidelib^o doc. q̄
ut aux a barbaris subtili igenio extor
queant. L. de omer. l. 2. i. 4. q. 5. dixit. xi
tatē suffocare iusti sūt. Un̄ disputatio
p̄e. de ancho. quā allegas non meruit
allegari. 7 hāc disputatōem reassumit
idē p̄e. de ancho. i. regla. p̄cti venia. 7 i
iz. charta. q. i. 4. quā disputatōez ē re
fert 7 examinat dicit^r Jo. de Anania in
c. i. cunitate. i. 4. charta. i. 3. colū. de usurj
7 p̄legj p̄ p̄res chartas. Et oca dispu
tatio logē p̄ncipali de p̄stiti an sint lici
ta. 7 dicit p̄e. d. anch ea q̄ dicit i cōsilio
tuo. tñ satj dubito an sit verū. S̄z p̄sup
posito q̄ sic. doc. iurj canōici nō posset
facē declaratōez cōfēsiōez. c. sup eo. d.
vsuris. imo nec papa posset. 7 si facerz
poti^r quicere errare q̄ itēptatōez cō
dere. 25. q. 1. sūt qdā. 7 c. q̄ ad p̄petuā. 7 c.
nulli fas. 7 c. cō statuta. 7 c. oē qd. 25. q. 1.
Et ex p̄dcis puto tuū cōsiliū euacuatz
7 rōnes ei^o absolutas. Ex q̄b^o te hortor
7 suadeo vt particulam prime additō
nis ad cōsiliū meuz reformes. 7 vbi di
cis te iure cogēte optimo spū cōsuluissē
ipaz sub hac forma emēdeo q̄ segē. Au
ro cogēte cō xitate cōfēsiōez i dei offensā
cū magna ingritudine bñficiōz ab eo
acceptoz cōsiliū. imo aiaz meā nequiti
vēlidi. S̄z libet te ac me q̄ Lazay mor
ti u. i. i. fecit. Nec videat tibi mala

hec cōfessio. Audi p̄phaz nōs monētes
Dic tu p̄us ingratel tuas vt iustificerj
7 Aug^o sup euangelio pharisei i omet.
qd cūāgelū legit dñca. 10. p^o p̄theco
stē: loquēdo de publicano p̄ctōre. sic in
gr. adhuc audi. percutiebat pect^r suū
dicēs. de^o p̄piti^r esto mihi p̄ctōri. Ecce
q̄ rogat: qd mirari si de^o ignoscit qñ il
le se agnoscit. Tu q̄q; sic fac. Recurre
ad deū. ab eo veniā de p̄care. Pollicit^r
fuisti tri Michaeli d. his p̄niaz agē. nō
li tardare. cū. n. te agnouerj. de^o itari ti
bi ignoscet. qñ benign^o est. Un̄ Job. s^o
c. Tu tñ si diluculo surrexerj ad dñz 7 oī
potēte fueris de p̄cat^r. si mūd^o 7 rect^r
icefferis statiz eugilabit ad te 7 paca
tū redoler habitaculuz iusticie tue. Et
itep xi^o ca^o dicit. Si ingratē q̄ est i ma
nu tua abstuleris a te. 7 nō pmāferit i
tabernaclo tuo iusticia: tūc leuare po
teris ad deū faciē tuā absq; macula et
eris stabilis 7 nō timebis.

Tertiu cōsiliū dci dñi Alexātri de Ne
uo. reprobatōriū cōsiliū mgi Saluani.
ordinis seruoz. d. iudeos fenerantes.

In uocato auxilio gloriofif
simi redēptozis nri eiusq; pi
issime mris sp̄ x̄ginis. glorio
si doc. Hieronymi. 7 tot^r cu
rie celestis. Delata mihi fuerūt scripta
edita p̄ quēdā mgi Saluani ordinis
seruoz. q̄ postq; legi mirari nō cessauī
q̄ vir religiosus tales ieptias cō ecclie
doctrinā 7 scribē 7 p̄dicare publice au
sus fuerit. Et p̄ dicit q̄ oducē fenerato
res ē p̄ctm̄ s̄z qd. Nescio vbi inuenit q̄
illud qd de nā sua ē malū sit peccatuz
fm qd. Est. n. peccatū eccl̄ialr non aut
fm qd. Itē nōne ē cōclō bēnica 7 peni
t^r falsa tā apd theologos q̄ apd canōi
stas dicē q̄ sic iudei poterāt fenerari
ill^o q̄ n̄ erat d p̄p̄to suo. ita nob: qz n̄ su
m^o frēs eoz. Qñdo q̄ cōfēsiō bēnica s̄z ca
nōstas. Si iude^o exigit vfas a xp̄iāis
illas o; cōpelli restituē si exegit. 7 si nū
dū exegit o; cōpelli illas remittē. de h^o
ē casus i. c. p^o misabilē. d. vsuris. Ad si

iudei licite recipient vsuras a xpianis. ec-
 clesia si compelleret eas remitti vel restitu-
 i. Ecclesia. n. que est cultrix et misericordie non
 auferret iudeis illud quod eis esset debitum
 imo potius mandaret eas solui. ad hoc de
 dona. p. tuas. ubi dicitur quod ecclesia in actibus suis
 non debet aliquam fraudem adhibere. Unde glossa. si. i. c.
 iudei. de offe. di. 4. dicitur quod si iudeus vult
 baptizari. non aliter debet ad baptismum admit-
 ti nisi prius vsuras restituat. Item omnes ca-
 noniste nemine discrepante tenent quod iu-
 dei peccent fenerando christianis. Idem dicunt in
 c. ab illo. i. 4. q. 5. Et hoc plane dixi in duo-
 bus consiliis per me in hac materia examinatis. et est
 tex. q. non potest cauillari i. d. c. p. miserabi-
 le. Unde sequitur octavo quod iste fratres hereticus. quia
 nedum quod male sentit de articulo fidei vel de
 factis ecclesie. sed et quod quiescit in hoc dogma vel
 nouas et falsas opiniones gignit aut sequitur. 2. 4. q. 3. in scilicet in hereticis. et c. hereticus.
 Istud autem est doctrina ecclesie. ut per i. d. c.
 p. miserabile. et per doct. ubi. 8. et est bona
 glossa. i. c. de vsuris. i. glossa. plene. Unde Augustinus
 de ciui. dei. li. 1. is. c. si. sic inquit. Qui ergo in
 dei ecclesia morbidum aliquid prauum sapi-
 unt. si correpti ut sanus rectus sapiat
 resistunt cotumaciter suamque decem pestifera
 et mortifera dogmata emendare nolunt
 sed defendere persistunt. heretici sunt et foras
 exeuntes habent in exercitiis inimici. Et
 de hoc filius tex. 2. 4. q. 3. q. i. ecclesia. Et de hoc
 plenius scripsi in consilio meo quod de hac
 materia edidi. Non obstat autem allegata
 per eum. si non feneraberis fratri tuo: quia ut dicit
 sanctus Thomas. secunda secundae. q. 78. articulo. 2. et the-
 ologi. illa fuit promissio operaria que non excu-
 sant a peccato. Nam eodem modo Moyses per-
 misit libellum repudiari. et tamen talis promissio
 non excusauit a peccato. 3. i. q. 1. hac ratione. Unde
 sanctus Thomas. claudit quod nunquam fuit licitum iu-
 deis fenerari alieno. Idem dicit Alexander. de
 alesi tractatu septimi precepti. ubi dicit
 quod nunquam fuit licitum iudeis fenerari alie-
 no: et sic fenerando peccabant mortaliter: quia
 fuit eis promissum sicut libellus repudii ne
 peius faceretur. Idem contra tenent omnes alii the-
 ologi ut Scotus. et Ricardus. Unde quodam theologo
 et inuentat se in hoc passu theologias pro

lasse et deum per se offendisse. Preterea illa
 promissio fuit reuocata iudeis per Moysen
 ut per Deuter. 23. ca. ubi sic dicitur tex. Dominus
 dicit de cunctis operibus manuum tuarum et
 fenerabis gentibus multis. et ipse a nullo
 fenus accipies. Et illud habuit fenerabis
 debet exponi. i. mutuabis. Sile Ecclesie. 19. Et
 si causa negocie non sunt fenerari. i. non mutua-
 uerunt. et sic expedit sanctus Thomas. in loco per
 legato illud tex. Ecclesie. Unde fortiter ille tex.
 Deuter. debet ita intelligi cum dicat. fenerabis et
 a nullo fenus accipies. Nam debet intelligi. i.
 mutuabis. et sic voluit quod iudei recipient
 fenus. i. vsuram a gentibus. Unde illa promissio
 fuit reuocata. unde Hieronymus. 5. ca. de simpli-
 citate. Usuras non exigit. Et per 28. ubi
 sic dicitur tex. Qui congregat diuitias vsu-
 ris et fenore illiberali. i. pauperes congregat
 eas. i. debiles pauperes. Item per 34. Uidi iniqui-
 tatem et oditorem in ciuitate. et c. Et non defecit
 de plateis eius vsa et dolus. Et in per. Dominus
 habitabit in tabernaculo tuo. ubi enumerat
 bona opera iusti. et infesta dicit. Qui pe-
 cuniam suam non dedit ad vsuram. unde in his
 articulis non debet quod liceat mutuare alieno
 sub usuris. Item Eusebius. Cesarisensis episcopus
 in 8. li. de preparatione euangelica. c. 2. ubi
 ponit precepta legis moysayce. simpliciter in-
 telligit Moysen prohibuisse iudeis ne
 fenus exercerent. Sic. n. inquit in fine illi. c.
 Non tollas quod non deposuisti. non tagas
 alienum. non mutues fenore. Ecce hic vir
 doctissimus quem Hieronymus in tractatu de ec-
 clesiasticis tractatoribus clauus scriptu-
 rarum et custodem noui testamenti vocat. in-
 tellexit esse prohibendum simpliciter et generaliter iu-
 deis ne fenus exercerent. Unde sensit quod
 Moyses precepit ne vsuras exigerent nisi
 a iudeis vel a gentibus. et hoc aperte probat
 Luce. 6. ca. in fi. ubi dicitur. mutuam dare ni-
 hil inde sperantes. Christus. n. ubi loquatur tur-
 bis iudeorum. Unde non potest dici quod voluerit
 quod iudei possent mutuare sed usuris et
 illis qui non essent fratres sui. et prefertim christia-
 nis qui per mortem christi facti sunt liberi et iu-
 dei serui. ut dicitur tex. in. c. si iudeos. de
 iudeis. et in capitulo iudei. de testibus. et
 sanctus Thomas. ubi supra. et Alexander. de alesi

exp̄sse dicūt q̄ iudei peccauerūt conti-
 nue mutuādo alieno: z sic ē eēntialit̄ z
 nālī v̄sura z eēntialit̄ z nālī peccatū
 mortale. Itēz dū dīc q̄ iudei p̄nt licite
 adduci s̄m qd̄ i. nō intentiōe fenerādi et
 vsurpādi bona xp̄ianoꝝ: s̄z ut p̄ eos rei
 publice subuentiā. cū reuerētia s̄ar̄ su-
 p̄me loq̄r. Nemo. n. vult pctm̄ facē: sed
 vlt̄ illd̄ qd̄ sine pctō h̄f̄i nō pōt. de q̄ est
 pulcher rex. Aug. i l̄ q̄onuz trāsfūp̄rie
 i. q. i. merito. ubi q̄rit an dicat pctm̄ no-
 lētis qd̄ q̄s facē opellit̄: qz ille q̄ opelli-
 tur facē v̄ volūtatez suā. Et rīdet Aug.
 q̄ tal̄ peccat ex volūtate: qz vlt̄ illud
 p̄p̄t qd̄ facit peccatū. Un̄ dato q̄ nolit
 iurare tñ iurat ne iustificiat: z sic vt
 mortē euadat. vlt̄ ḡ facē pctm̄: qz vlt̄
 viuē z l̄z nō appetat p̄ seip̄z vt falsum
 iuret: tñ appetit vt falsū iurādo viuat
 Un̄ ocludit Aug. q̄ nemo peccās sciē-
 ter vlt̄ peccare: s̄z vlt̄ illud p̄p̄t qd̄ pec-
 catū icurr̄. Un̄ ocludit q̄ oēs hoīes q̄
 faciūt sciētiā illd̄ qd̄ nō l̄z z vellēt id̄ li-
 cere: z sic nō appetūt pctm̄ p̄pter pctm̄
 s̄z illd̄ quod seḡ ex pctō. Un̄ n̄ pōt dici
 peccatū nolentis nisi nesciētis. Un̄ oē
 peccatuz quod cōmittit̄ a sciēt̄. ēt̄ si fi-
 at. p̄pter necitatē vel p̄pter timorē mor-
 tis vitādū d̄f̄ peccatū volētis z cōfētē-
 tis. Ad ad p̄positū l̄z intēno cōitat̄ n̄
 sit fenerādi s̄z reipublice subuēndi
 tñ qz illud qd̄ seḡ ex hac intentiōe ē pec-
 catū. vñ d̄f̄ peccatū cōmittit̄ sicut ille q̄
 vlt̄ euitare mortē. z ut eā euitet cōmut-
 tit aliqd̄ illicitū: d̄f̄ peccare l̄z nō sit itē-
 tio sua peccādi. s̄z mortē euitādū. Un̄ n̄
 ē cōsiderāda itētō: s̄z an illud qd̄ seḡtur
 ex illa itētōe possit licite fieri: quēad-
 modū ē licitū cōitari p̄uidē reipublice
 ita licitū ē euitare mortē. Sed
 null̄ d̄z cōmittit̄ aliqd̄ illicitū ut euitet
 mortē. ita cōitas nō d̄z cōmittit̄ aliqd̄ il-
 licitū vt p̄uideat reipublice. Itē m̄ḡ
 sn̄az l̄z: 3. di. 33. c. 7 qz de timore. ubi po-
 nit quartā sp̄z timoris allegat Lassa-
 nū vel Lassiodoz sup̄ ps. vbi sic ingt̄.
 Qñ timem̄ pati picula carnis. vel per-
 dere bona mūdi p̄p̄t qd̄ delinqm̄. hic

timor mal̄ est quē dñs i euāgelio p̄hi-
 ber dicēs. Nolite timē eos q̄ occidunt
 corp̄ zc. Un̄ nō ē licitū delinquē p̄pter
 euitandū piculū mortis vel vt euitet
 amissio bonoz hui⁹ mūdi. Nemo aut̄
 pōt malo cōsentire abiq̄ pctō. Eque. n.
 peccat cōsenties malo sicut ille q̄ facit
 Verba sūt ap̄ti. Ro. p̄. i. fi. Un̄ tex. xi. q. 3.
 q̄ cōsentit. in fi. sic ingt̄. Si q̄s alteri⁹ er-
 roꝝ cōsentit. sciat secū illo l̄h̄ mō cul-
 pabilē iudicādū. Ad idē. 2. q. l. notū. i. fi.
 ubi sic d̄f̄. Faciētes z cōsentientes parī
 pena cōstrigit. Idē d̄f̄ in. 22. de offi. de-
 l. z doc. ibi. Consentiētes ḡ q̄ iudei fene-
 rēt seu faciētes pacta cū eis parit̄ deli-
 quūt z p̄pter obligāt ad resōez vsura-
 rū. Itē scūs Lho i p̄aliegata. q. 78. arti-
 vltimo dicit q̄ oēs occasiōez vsurario
 mutuādi ē p̄ncips pcti. Et idē dicit de
 eo cui placet q̄ usurari⁹ feneret. S. cō-
 ducētes p̄bēt occasiōez fenerādi. Itēz
 adducens pacificū. ḡ ei placet q̄ fenus
 exerceat. Pactū. n. n̄ ē aliud nisi placi-
 tus cōsensūs ut qñ duo ul̄ pl̄ies i una
 volūtate cōueniūt. ut dicit̄ tex. i. l. a. ff. d̄
 pac. Un̄ negari n̄ pōt qñ cōducēs p̄be-
 at occasiōez peccādi: z quin ei placeat
 quod pacificū. z per oēs nccō ei placet
 mutuario. Itē dū dicit q̄ iura n̄ loquū-
 tur de iudeis fenerātib⁹: s̄z de xp̄ianis
 p̄p̄do q̄ nescit ius canonicū: qz de h̄ ē
 cāus i h̄m̄ i. c. p̄ misfabilē. de usury. Et
 q̄cqd̄ dicat. canōiste dicūt q̄ iura tā no-
 ua q̄ ātiq̄ loquētia d̄ feneratorib⁹ iclu-
 dūt iudeos. Et qz h̄ ē declarātū i utroq̄
 cōsilio meo nō repero. Unū tñ n̄ om̄i-
 to q̄ l̄z iudei n̄ possint ligari p̄ cēsuras
 ecclesiasticā. tñ p̄ eccl̄az p̄nt pūiri alia pe-
 na. s̄o enegādo cōiōnē xp̄ianoz eis. ut p̄z
 i. c. p̄ misfabilē. z i clea. de testi. Itēz ec-
 cl̄ia possit eos pūire t̄palit̄. s̄i carcerādo
 z alit̄. Un̄ eccl̄a h̄z electionez an faciat
 eos opelli p̄ p̄ncipes sectares. an h̄o p̄
 se uelit exercē iurisdicōez si de scō pos-
 sit. vt dicit̄ Inn. i. c. qd̄ sup̄ his. de uoto
 ubi dicit q̄ papa pōt punire iudeos z
 alios infideles si deliquūt d̄ legē nāe ul̄
 d̄ legē p̄p̄riā. Et ibi dicit q̄ qdaz papa

fecit oburi quosdā liberos iudeorū q̄ oti
nebāt hēsim i lege sua. Et hoc seq̄ ibi
Joan. 7. oēs scribētes. Et plures auctores
allegant q̄ ecclā possit se de hoc pctō. i
pedire i vtroq̄ consilio meo. imo dixi q̄
ecclā nullo modo dē tolerare.

Modo meuerto ad cās q̄s al
legat p̄pt̄ q̄s dīc talē cōsēsus
nō esse pctm̄. Et p̄ dico q̄ iste
cās n̄ sūt hē. s; antiqui hostis cui sunt
mille cās nocendi z noia mille: vt vtar
x̄bis Hieronymi: illud mētib; hoīnū
z i cor; sensib; istas cās fingit. Nā sunt
plures q̄. i. 4. āni q̄ sunt expulsi ex ista
ciuitate. z sūt pl; q̄. 28. q̄ sūt expulsi d
ciuitate Vicētie. z tñ iste ciuitates rea
nēt i eodē statu. Un̄ scis Bernardin; i
sermōe fene scōpe; dñicā de passiōe.
ar. 2. dīc q̄ vsura generat q̄tuor abho
miabiles ipietates dēu; qz facit aīaz
blasphemare deū ex eo q̄ hodie inter
xp̄colas mētes regunt q̄ credūt. imo
pori; māifeste asserūt p̄p̄s sū aliquo
māifesto vsurario nō posse stare. p̄ia
blasphēia terribil; ē dēu; dū sibi ipōi
tur impossibilia p̄cepisse. cū i mltis locis
scripture p̄uitas vsuraria oīo z absolu
te phibeat. Secūda blasphemia ē: qz
blasphemaf x̄ps q̄ p̄cepit mutū dari
gratis. vt p; Luce. 6. ca. Contra quos
blasphemof clamat Hiero; dicēs. Ana
thema sit q̄ dixerit deū p̄cepisse aliqd
impossibile. 3. blasphemaf ecclā scā q̄ tā
acerrie i sacris canōib; z decret; vsuras
p̄seg; z ipugnat. Quarta blasphemia
qz blasphemaf oēs scī doct. z mēdaces
existimāt. dū vsurā quā ipsi cōdēnāt in
p̄p̄is nccīaz eē affirmāt. Et cōcludit q̄
qlibet xp̄ian; q̄ nō vlt ruere i tot blas
phemias firmē obligaf credē q̄ possi
bile ē hūano generi z cūlibz p̄p̄o sta
re absq; māifesto vsurario. Et hāc hāz
fidē pbat plurib; rōnib;. de qb; p̄ eū
p̄refea. ē si icōuenientia q̄ iste fra; al
legat eēnt hā. adhuc nō licēt cōducē in
deos z cōducētes eq̄līf peccarēt. Poti;
eni debem; oīa mala pati q̄ malo con
sentire. 32. q. 5. ita ne. z in c. sacris. quod

me. cā. Un̄ notabilis tex. Aug. 23. q. 4.
ita plane. cū trib; se. dicit q̄ duo q̄cūq;
necessitate iterueniēte debēt ite; atq;
casta custodiri. s. malū nō facē nec ma
lo cōsentire. S; non p̄nt cōduci iudei qn
cōsentiat pctō cor; g. p salute reipubli
ce n̄ l; huic pctō cōsentire. Ad idē. 22. q. 2.
faciat hō. vbi dī q̄ hō dē facē. p salute
tpali hoīuz illd qd pōt. S; si nō pōt cō
sulere sine pctō: deb; estimare se n̄ hē
qd faciat. ex q̄ non pōt cōsulē absq; pctō
Un̄ p salute tpali hoīuz nō ē cōmittē
dū pctm̄. vt apte dicit ille tex. imo non
ē licitū cōmittē pctm̄ vēiale. vt hō libē
tur a morte: ut ē cāus. i. c. ne qs arbitre
tur. z i. c. si qs ad te cōfugerit. 22. q. 2. z tñ
tale mēdacīū solū ē peccatuz veniale
cū sit officiosū. Eodē mō nō est licitū di
cē mēdacīū ut hō libē a pctō mortali.
vel vt qs defendat ab inūdicia corpo
rali: ut i. c. p̄mū. ea. q. Et sup ista rōe fū
dat; ē tex. i. c. sup eo. de vsuris. vbi dīc
tex. q̄ cū scriptura sacra phibeat mē
tiri p vita alteri; mltō magis ē phibē
dū ne qs inuoluaf crimine vsuraz p re
dimēda vita captiuorū. cū vsure sint p
hibite pagina vtriusq; testi. sup qbus
papa nō pōt dispētare. vt ibi dī. Unde
nullum peccatū est cōmittēdū p q̄cūq;
necitate vitāda ē si sit vēiale. z mltō
min; ē cōsentīdū vt cōmittaf vsura: qz
tal; cōsensus ē peccatū mortle: vt pbat
tex. i. o. c. sup eo. Ad idē ē bon; tex. i. c. sa
cris. qd me. cā. vbi dī q̄ qs non dē p̄p̄
timorē mortis vitandū p̄cipare cūz
excōicato. z tñ tal; p̄cipatio exceptis
aligb; cāibus ē pctm̄ veniale. z ex his
cōcludit q̄ p aliq; necitate vitāda in re
publica vt in p̄p̄o nō ē licituz cōsentire
q̄ iudei fenerēt. Un̄ Sco. i. 4. s̄mīaruz
di. is. z Ricar. ibidē dicūt. q̄ dātea cōsili
uz vt fauorē iudeis. vt statuētes q̄ su
per vsuris eis ius fiat. vel q̄ possint ea
petē i iudicio. dicūt p̄cipare i crimie
cū peccāte: qz hō nō pōt fieri absq; pec
cato mortali. Un̄ Isaias cui; rex ponif
xi. q. 3. ve q̄ dicit; sic ingt. ve q̄ dicit; ma
lū bonū. z bonū malum. ponētes tene

bras lucē et lucē tenebras. ppterā ducit
 ē ppls me captiu: qz n̄ hūit sciaz. et no
 bules ei? infierūt fame. et mīstudo ei?
 liti exaruit. ppterā dilatauit iferi? aīaz
 suā et apuit os suū absq; vllō tino. et de
 scēderunt fortes ei? sublimēs ei? ad
 eū. Naz pscō ē magnū pctm et magnū
 mēdaciūz dicē q? vtilitas pūēiat ex iu
 deis. imo mltā dāna sequunt ex eis. ut
 declarat scūs Bernardin? i loco palla
 ro. Un̄ ē rex. i. c. p. de vsur. i. 6? dicit q?
 vsuraz vorago aīas deuorat et p̄mo
 nta exhaurit. Et posito q? aliq? dāna in
 curāt. ppter carētiā iudeoz illa sūt oīa dā
 na tpalia. vñ n̄ d? omitti dānū spūale
 ppter euitādā dāna tpalia. ut. s. pbaut.
 Nā q̄riēscūq; iude? mutuāt pecunias
 sub vsuris toties deū offendit. sicut di
 cim? de illo q? mīstoties omittit fornicā
 tōez et cū eadē. Nā sūt tot fornicatōes
 seu tot delicta q̄nēs agit et cū eadē: ut
 i. c. imitare. 6. q. 1. et i. c. sicut. cū i votis. d.
 test. et qd nōt Bar. i. l. i. ficiēdo. s. f. ans.
 ff. d. furt. Un̄ cū de? tāto pl? offēdat q?
 to mag? exerceat fen? n̄ p̄t ciuitas huic
 malo cōfēire p? aliq? nēcitate uitanda.
 De? m. curat de delictis infidelīū. vnde
 Aug? li. 5? de ciui. dei. c. 13? dicit q? deus
 cōcessit romāis tā latū iperīū vt domā
 rēt gūia mala mltaz gētū. Nō si de?
 vlt mala infidelīū corrigi p? alios infide
 les. q? to mag? xpīāi q? sūt filii dei tenē
 tur pūire iudeos et alios infideles cōmut
 rētes vsuras et alia crimina. vñ ppter
 hec tpalia mala vitādā n̄ ē cōsentiēdū
 q? omittat vsura. cuz tot mala spūalia
 ex ipā sequāt. Et hoc dic? Jo. an. i. reglā.
 pctm. li. 6? et scūs Bernardin? i p̄dco fer
 mōe. et pbat i iurib? pallatis aptissime
 It? oī dicit dicit? frat q? ē magnū dānū
 huic ciuitati q? iudei fenerent i castris
 cum maiori dāno q? facerēt i ciuitate.
 Itā. n. n̄ ē iusta cā oducendi eos. cū ta
 lis cōsensus nō possit p̄stari a ciuitate si
 ne pctō mortali. s; d? suaderi ciuitati
 q? mittat ad dñū et ipm roget q? expel
 lat iudeos et ex castris. naz ad b? tenet
 ciuitas et gūit peccat si hoc nō facit: vt

i. c. error. et i. c. qd. n. pdest. et i. c. cōfentire.
 83. di. et i. c. facientes. ea. dis. et i. c. sicut di
 gnū. de hōici. Que iura apte dicunt q?
 vbi q? pōt delictū ipedire vlt ipz facē
 corrigi. si b? nō facit gūit peccat. Un̄
 Licero i p. li. de offi. i. c. de iniusticia. dicē
 q? si q? nō defendit sociū cui ali? facit
 iniuriā. taz ē i vicio q? si pētes aut ami
 cos aut patriā deserat. Ad hoc. c. qre. d.
 sen. excō. S; qlibet magis tenet defen
 dere honorē dei q? sociū imo magis q?
 seipz. Nec repuret q? ista ciuitas pati
 at magnū dānū si iudei et a castris ex
 pellāt. ex q? b? ouenit honori dño. Nul
 ū. n. dei mādātū d? ipossibile reputari
 lvt dicit scūs Bernardin? allegās scfū
 Hiero. vt. s. retuli. Et d? hoc pulchrius
 loquit in scda epla ad Demetradē in
 septima charta i scda colū.

Quārcū scdm dubiū an sūmus
 pōtifex possit dispēfare. pte
 cto non desino mirari q? iste
 frat ita supine ita ignorāter loq̄. dubi
 to q? mercedē aliquā sui cōsiliū recepit
 Nullū. n. pctm sine cupiditate cōmitti
 tur. et oīs appetit? illicit? isti? auiditāt
 ē morib? Amore pecūie viliis ē oīs affe
 ctio. et aīa lucri cupida et p? exiguū p̄re
 nō mernit. nullūq; ē in illo corde iusti
 cie vestigiū in q? sibi auaricia facit ha
 bitaculū. vba sūt sci Leonis i sermone
 9? de passione dñi. Un̄ nescio q? scūs p
 suaserit q? papa possit dispēfare i vba
 Nā ē casus i. c. sup eo. de vsuris. q? nō ē
 ibi hoc firmāt oēs doc. et Jo. an. i. regula
 peccatū. li. 6? Et hoc dixi i cōsiliis meis
 Usura. n. ē diuis nāle. vt dicit pbs p po
 lit. q? nlla lege scripta artat? vlt edoct?
 s; sola nāli rōe ducit? dētū vsurariū est
 detestat? Silt fecit Licero i h? 2? de of
 fi. i. fi. vbi dic? q? fenerari ē hoīez occidē
 Un̄ Beraldus odoms i 4? et bicoz. c. 9
 q. plr. dicit q? oīs vsura s; se ē mala da
 to q? n̄ ēēt p̄hibita. p̄cepta at nālia
 sūt idispēabilia. qz sūt imutabilia: vt i
 c. bis ita. 6. di. et p b? nulla p̄cepta mora
 lia pōis testi sūt reprobarā. ut dic? rex.
 i. o. c. bis ita. Et idē dicit scūs Leo i fimo

ne. i. 4. de passiōe dñi. Et p hoc ē bon⁹
 rex. i. c. legat. 24. q. 2. vbi pbat q neq
 ecclā neq de⁹ pōt dare lñiam peccādi
 z hoc tenet Ricar. i. 3. sñiaz. di. 37. art. 1.
 p. q. 5. ubi dicit q precepta legi eterne
 sūt idispēfabilia adeo q nec de⁹ pōt i
 eis dispēfare. sicut dicitur p. 2. L. hmo.
 2. ca. Fidelis ē de⁹ negare seipz nō pōt
 z Aug. 3. Faustū. 2. ca. inf pncipuz et
 mediū. Lex etna ē rō dina: vel rō dñe
 volūtaris ordinē nāle; z seruare iubēs
 Un idē Aug. in li. 83. q. 63. dicit q lex
 nālis ē trāscripta i aia roali ex icfabi
 li atqz sublimi rex admiſtratōe p dñā
 potētā. iō ius nāle pcedit ab exordio
 rōnalis creature nec variat tpe sz imu
 tabile pmanet. Idē dixit Inno. i. c. fi. d
 trāsc. 2. ibi oēs doc. sequūt. vbi dicit q
 papa nō pōt dispēfare circa aliqō qd
 sit peccatū ex lege veteris vel noui te
 stamēti. Et plene dixi i secūdo cōsilio. Et
 male dicit iste frat dū dicit canonistas
 tenere q fieri possit dispēfatio: qz nō ē
 vez. imo oēs doc. tenēt contrariū z ē caus
 i. c. sup. eo. de vsur. vbi clare pbatur q
 papa nō pōt dispēfare vt exerceat vsu
 ra. z illū tex. iduxi i 2. cōsilio. Nunc ad
 do aliā rōez qre papa nō possit dispēfa
 re. Nā vbi dispēfa⁹ ē opprobriosa reli
 giōi xpiane. nō credit dispēfatio pape
 a. q. 7. z si illa. notāt doc. i. c. q. 7. de ofue
 De iure aut oino z canōico iudei cēsen
 tur serui xpianoz p p passionē xpi q il
 los seruos efficit z xpianos libos. vt i. c.
 z si iudeos. de iudeis. Ad si xpiani de
 bēt recipere pecūias sub vsurā a iudeis.
 efficitur quodāmo serui iudeoz: qz qui
 mutuū accipit seru⁹ est feneratis. p. 2.
 22. ca. 2. i. 3. L. d. noua. Un ē opprobriū
 xpiane religiōi q p hāc viā illicitā xpia
 ni efficiāt qdāmo serui iudeoz. Nec ec
 clesia d; tolerare tale opprobriū: vt in
 dcō. c. 2. si iudeos. z i cle. 1. de testi. z in c.
 iudei. co. ti. Un si papa veller dispenſa
 re q iudei fenerent. cū nō possit fieri si
 ne opprobrio xpiane religiōis. non ē to
 lerādū. vt dicit Inno. in c. quanto. d. cō
 sue. z docto. ibi. multo min⁹ pōt ciuitas

asentire q iudei fenerēt. cū cedat i ma
 ximu opprobriū xpianoz. Non obſtāt
 cū qd dicit⁹ frat allegat. q suadet dispē
 fatōez: qz illud pcedit circa illa in qb⁹
 pōt cadere dispēfatio. Sz circa pcepta
 moralia vel nālia nō pōt papa dispēfa
 re. cū sint de necessitate salutis. Et ad hoc
 ptes auctres allegant i aliis ofiliis. Et
 hoc ē sentit Bal. i. c. 2. z i. c. ad nraj. de
 pba. vbi dicit q in iure pino q ad ea q
 sūt de necessitate salutis nō cadit dispēfa
 tio nec interpretatio. Un Hiero. ad Cellā
 tiā. in q̄rta colū. ait. Duo sūt lūt genera
 mādatoz in qb⁹ claudis tota iusticia.
 Prohibēdi vni ē. Iubēdi alterz. Un.
 pbi bēt mala ita pncipūt bona. Nō ob
 ſtat ēt qd dicit. qz de ofuetudie q ro
 lerēt iudei ab ecclā. f. qz exerceat vsu
 ras. Nā ofuetūdo peccati nutritiua nō
 valet: vt i. c. fi. de cōsue. z. c. mala. z. c. xi
 rate. z. c. ofuetudo. s. di. sz in multis aliis.
 c. eadē di. Nō obſtat ēt illud qd dicit q
 furtū admittit tpe necessitatis: ut i c. p. 2.
 pter necessitatē. de furt. z i. c. discipulos.
 de ofe. di. 5. Nā tpe necessitatis oia sūt cōia
 vñ definit ēē furtū. l. 2. ff. ad l. rod. d. iac
 z i. c. sicut hī. l. fi. 4. c. di. Sz papa nō pos
 set dispenſare qz qd absqz necessitate res
 alienas furaret: qz nō pōt dare lñiam
 peccādi: ut dcō. c. legat. 24. q. 2. Et dū di
 cit q papa possit dispēfare qz qd omittit
 fornicatōez. in hoc male dicit: z est
 penur⁹ bēt⁹. qz papa nō pōt dare licē
 tiā peccādi. Un pulcherrim⁹ tex. in c. p.
 40. di. dicit q de⁹ nō accessit nec Petro
 nec eius successoribus licentiā peccan
 di. Nōdo si papa non habet lñiaz pec
 cādi: nec alteri dare potest. Et i ista rōe
 fūdat tex. i. c. super eo. de vsuris. vbi ē
 casus de hoc q nō pōt cauillari. z b⁹ cla
 re deduxi i 2. cōsilio per me edito. imo
 de⁹ nō pōt dare. ut dicit Ricar. i. loco p
 allegato. Itē dū dicit q illud pceptū.
 Non occides ē diuinū: z tñ si fuerit fa
 ctum ex necessitate vel defensione nō
 ē peccatū. nec icurrit excoicatio. Ad h⁹
 respondetur q illd nō est dñi diuinū
 imo consonat iuri diuino z naturali.

Nā qđ qđ ob tutelā sui corp'is fecit iure fecisse vñ: ut i. l. ut viz. ff. de iusti. z iure. Un' tal' q se defendendo occidit: nō dī fecisse homicidiū ex q pncipal' intētio fu it se defendē. Nā illud pceptū. Non occides. itelligit de eo qui uolūtariē z ex odio aliquē occidit. S; q fiat aliqd qđ i se rēaneat pēnā. n̄ p̄t papa ccedē. imo nec de'. Tñ q̄tū ad deū Bonauētura in p̄siaz. dist. 47. q. vltj. dicit q cū que rim' an de' possit p̄cipe malū. pōt duo b' mōis itelligi. Uno' an possit p̄cipe malū remanēte ipō malo. Et dicit q n̄ qz ē impossibile. Et hoc mō loq' Ricar. d. q. s. feci mētoz. Alio' an de' possit p̄cipe malū faciēdo ipz bonū. Et hoc mō pōt p̄cipe sicut p̄cepit filios isrl' expoliare egyptios. z nō fuit furtū. ut dīc Alexander de ales. i. tractatu septimi p̄cepti. De'. m. q. ē dñs oīuz trāstulerat dñū illaz rex i hebreos. Et hoc fecit mediāte iusticia. qz hebrei absqz mercede s uerāt egyptiis. vñ ibi nō fuit furtum. hoc ēt tenet Aug' in l. q. Exo. trāstūp tiue. i. 4. q. s. dixit dñs. vbi dīc q israhelire nō fecerūt furtū: s; deo iubente mīsteriū p̄buerūt. Sile ē in cāib' in qbus de iure canonico licitū est recipere aliqd vltra sortē: qz i illis casib' definit esse vsura. S; ubi remanēt vsura. ius canonicū nō posset cōcedē ex aliq cā vel ex aliq nccitate q exerceret. Un' i illis casib' in qb' vñ vsura nō ē vsura: s; vide an h̄e aliquā silitudinē cū usura i eo q recipit aliqd vltra sortē. Et b' dicit Jo. an. i. dca regula. pēnā. l. 6. Ex qbus cōcludo q i illis cāib' in qb' remanet usura neqz definit eē delictū. nō pōt fieri dispēsatio. nec p papā. nec p deum qđ ē magis. Un' cū iudeis fenerātibz remaneat i eis crimen usure. nō pōt pa pa dispēsare q ciuitates cōducāt iudeos ad fenerādū: qz remanet peccatum ex pte utriusqz. s. iudei fenerātis z ciuituz q cōsentiūt q fenerē. Et ex his pz q iste frat' temere z iniq' d doctrinā ecclēsie ausus ē p̄dicare z scribē: z nisi se corrigat publice sicut publice deliquit

ipm denūciabo: vt puniat tāq hētic'.

Consil. u quartū dicti dñi Alexandri de Neuo contra iudeos fenerantes.

In noīe dñi nři iesu xpī glori osissimi redēptoris nři q est ver' de' z ver' hō. in quācuqz deus equalis patri z spū scō. tres pso ne z vn' de'. a q oia laudabilia opa p cedūt. iuocato qz patrociniū gloriosissi me ei' mris sp̄s h̄ginis Marie. gloriosi doctoris Hieronymi. totiusqz celestis curie. Amen.

Hesterno uesp̄i mgt Bal uanus uenit ad me z dixit se eē mortū ad consilēdum q iudei possent aduci ad fenerādū p xba sci Tho. secū da scō. q. 62. ar. 5. vbi dicit q nō ē peccatū i extrema nccitate aliena auferre ut pētib' subueniat. imo ēt ut subueniatur alius si ē extrema nccitas. Adducit ēt sc̄m Tho. i. aliis locis q ad idē redūt. S; mihi nō uidet q ex hoc iferat q ppter nccitatez liceat cōducē iudeos ad fenerādū. Nec obstant xba sci Tho. Nā tpe nccitatis oia sūt coia. Et sic ille q subtrahit n̄ facit furtū. qz nō subtrahit rē alienā ex q subest extrema nccitas. Et hoc mō loq' sc̄s Tho. z sua cōcō. pbat tā p ius ciuile q p ius canonicū. Nā lex dicit q tpe nccitatis oia sūt coia ut i. l. 2. ff. ad l. rod. de iac. Et est op tim' tex. de iure canonico. in. c. sicut hi. i. fi. 47. di. vbi rex. sic dicit. Esuriētum panis ē quem tu detines. nudoz ē indu mētū qđ tu recludis. miseroz redēptō ē z absolutio pecūia quaz tu i terra de fodis. Lātoz g' te scias in adē bona qz tis possis p̄stare q uelis. Un' ille tex. pbat q tpe extreme necessitatis illa q subtrahunt efficiūt. ppa subtrahētis nō aut sūt illi' cui subtrahūt. Et ppter hoc tūc nō cōmittit furtū: qz furtū est cōtractatō rei aliene fraudulosa iuito dño scā. l. i. ff. de furtis. Unde qñ subest

extrema necessitas non deest ablata res ali-
ena sed propria. Et hoc modo debet intelligi. c. disci-
pulos. d. 3. de. di. 5. ubi dicitur quod discipuli domini
nisi: qui transierunt per segetes euellerunt spi-
cas et comederunt. a. po. sunt reputati in
nocentes: quia coacti fame hoc fecerunt. Se-
cus si fuisset necessitas non extrema: quia tunc
non excusaret a furto: sed pena deberet im-
poni propter talem necessitatem. Et de hoc est tex.
i. c. si quis propter necessitatem. de furtis. ubi
tex. dicit quod si aliquis furatus cibaria vel ve-
stem vel pecus propter necessitatem famis
vel nuditatis debet penitere per tres hebdo-
madas. Nam ille tex. debet intelligi quando non
erat extrema necessitas. Et ita intellexit
secundus Thomas in locis pallegatis. Et ideo dicitur
cuius doc. canoniste in dco. c. si quis propter neces-
sitatem. Unde non debet surripere re proximi nisi pro-
pter extremam necessitatem: quia extrema
necessitas facit cessare furtum cum tunc res
sit propria subtraheretur. Ubi hoc remane-
ret delictum furti. nullo modo liceret committere.
Vt dco. c. si quis propter necessitatem. Ad hoc fa-
cit pulcher tex. l. 4. q. 5. c. forte. ubi sic di-
cit. Forte aliquis cogitat et dicit. multi sunt
christiani diuites. auari. cupidi. non habeo
peccatum si suum illis abstulero. et paupe-
ribus dederero. Unde. nalli nil boni agunt
mercedem habere poterunt. Sed tex. ille ridet
quod hoc cogita diabolica calliditate sug-
gerit. et quod si totus tribuerit quod abstule-
rit potius peccatum addit quam minuit. Et ille
tex. est Aug. Et ideo dicit in l. 5. de modicum
cuius habita refert magister sinarum. h. 2. d. 1.
4. l. c. 3. Ex quo inferunt quod non debet facere peccatum
peccatum ut ex eo sequatur maius bonum. Unde
apostolus Romanos 3. ca. dicit quod illi qui dicunt mala
esse facienda ut ex eis euentiant bona. sunt
condemnandi tanquam blasphematores dei. Et ex
his infero quod ubi delictum remanet delictum
non debet illud committere statim extrema necessitate
Unde doc. i. dco. c. si quis propter necessitatem. dicunt
quod quis non excusatur propter necessitatem si comit-
tit fornicationes: quia fornicatio est de se
mala. et potius quis debet mori quam malo consenti-
re: ut i. c. sacris. q. 6. me. ca. 7. 32. q. 5. ita ne
Et ex hoc doc. canoniste reprobat opinio-
nem per. et Ly. i. l. in p. l. q. 5. l. v. ubi

dicunt quod si dominus mandaret seruo quod ei uxorem
interficiat aliquem ipsum interficiet. quod
excusatur ab homicidio si interficiat dominum
suum ad mandatum domini sui. Tunc Jacobus de
Rauenna distinguit quod aut mulier erat al-
peritura: ut quod dominus omnia ea interfecisset. et
tunc excusatur ab homicidio. aut non erat per-
itura nisi seruus ipsam interfecisset: et tunc non
excusatur ab homicidio. Per. hoc dicit quod indi-
stincte excusatur ab homicidio: quia est necessitas
non uoluntaria. Sed doc. canoniste. s. Jo. h.
cal. et dñs Lar. in. c. significasti. de homici-
indistincte dicunt quod et si dominus fuisset in-
fectus uxorem et si seruus eam non occidisset
nihilominus non excusatur ab homicidio etiam
si id fecerit timore mortis. Et sic non debet
per obseruationem vite occidere illum qui omnia erat
interficiendus. Et hanc opinionem et secu-
tus fuit dominus Abbas in. c. sacris. q. 6. me.
ca. Et ego et istas opiniones fuit secutus in
dco. c. si quis propter necessitatem. de furtis. Et
hec opinio probatur in. c. de occidendis. 23. q.
5. ubi dicitur tex. quod non est licitum aliquem oc-
cidere nisi habeat ad hoc potestatem ex publi-
ca auctoritate. Unde per obseruationem vite propter
non debet hominem occidere. Pro quo etiam est bonus
tex. 15. q. 1. merito. ubi patet quod quis non excu-
satur a peccato dato quod propter timorem mortis
vel per obseruationem uite illud commiserit. unde
est secundus Thomas. ubi. s. q. 64. ar. 7. dicit quod
non est licitum quod quis intendat hominem occi-
dere et ad suam defensionem nisi habeat pu-
blicam auctoritatem: ut dco. c. de occidendis. De-
bet ergo ille qui se defendit intendere ad suam de-
fensionem. non autem habere animus occidere aduersa-
rium. aliter contra ad deum esset reus homicidii. Sed
ubi solum intendit se defendere. et propter eius
intentionem sequitur homicidium. tunc ei non im-
putatur: sed infectus potius de a seipso occisus
Et hoc dicitur beatus Thomas. sequitur dominus Lar. i. c.
significasti. de homici. et Jo. cal. ibi. Et ex
hoc infero quod ubi aliquid est peccatum et remanet
peccatum quod non debet illud fieri propter aliquam neces-
sitatem est per obseruationem vite. Ad hoc facit
c. sacris. q. 6. me. ca. Nam participare cum ex-
communicato reglaris non est peccatum mortale
sed veniale. et tamen non excusatur quis aliquod me-
tu et mortis vel cruciatu corporis si peccet

Pat cū excōicato. Et sic pctm veniale n̄ ē cōmittēdū ppter cōseruatiōez vite ppe. S; vsura sp̄ ē mala nec vnq̄ pōt esse bona vel licita vbi ē h̄a vsura. ḡ ppter aliquā necitatē vitandā nō ē licitū cōducere iudeos ad feneranduz. Et h̄o voluit pstringē p declaratiōe eoz q̄ mibi dixit p̄fatus m̄gr Saluani.

Ed qm̄ mlti dicunt q̄ iudei fenerant in hac ciuitate cū grauissimis vsurj. Un̄ d; ē licitū ciuib; padue ipsos cōducē p m̄nozi fenore: q; nō sunt cā q̄ iudei fenerēt: s; ip̄as vsuras restringūt seu minuunt. S; i scō ego nō puto hoc ēē veruz. Nō. n̄. i hac ciuitate publice tenēt fen̄ ad exercēdū vsuras. Un̄ nō ē dubium q̄ si ciuitas pacisceret cū eis qn̄ copiosius vsuras exerceret. z vbi mutuāt cētū vicib; i hac ciuitate. si essent cōducti ad tenenduz hic fen̄: mutuarēt mille vicib;: z sic lati; cōmitterēt fen̄. vñ de magis offenderet: q; toties cōmittitur vsura q̄tiens fit mutuū sub vsuris. Ad hoc facit qd̄ nō: sc̄us Tho. sc̄da sc̄de. q. 75. arti. vlt. in fi. vbi dicit q̄ si q; pecunia suā cōmittit vsurario vt iude copiosi; p vsurā lucres. d̄r ei dare māz peccādi: z ē p̄iceps culpe ip̄i. Ita in p̄posito n̄ ē dubiū q̄ si cōducūt iudei qn̄ copiosi; fenerabūt. ḡ cōducētes dāt eis māz peccādi. z p̄ cōns sūt p̄cipes delicti ip̄oz iudeoz: q; cupiūt p̄ euitando tpali dā no icurrere dei offensam. cū de; p nullo tpali cōmodo cōsequēdo vel vitando debeat offendi: vt in c. faciat. 22. q. 2. Et plura iura ad hoc allegant i r̄sionib; q̄s feci ad allegationes m̄gr Saluani. Un̄ Jo. an. i regula pctm̄. i vlt. ar. x. ad qntū. dicit q̄ dēt vsurari; nō d; p̄mitti. l; p ip̄z multa mala euitent. sc̄dānū i reb;. piculū i p̄sonis. vel ex ip̄so multa bona sequāt. s. paup̄ez sustētatio. mer cātiaz saluatio. Nā cōtus vsurari; nō ē p̄mittēdus. l; p ip̄z vitent multa mala vlt sequāt multa bona: q; talia bona z talia mala cōit sūt corpalia. S; maluz sp̄uale nunq̄ d; p̄mitti ppter aliquā ma

lū corpale vitanduz. nec ppter qd̄cunq; bonū corpale cōsequēdū. Un̄ nō debet cōduci iudei ad fenerādū copiosi; q̄ faciāt ppter tpalia mala vitanda. vel propter tpalia bona cōsequenda. q; q̄to copiosi; fenerāt tāto magis de; offendit. Un̄ m̄gr s̄niay li. 3. di. 33. c. 7 q; de timore. vbi ponit q̄druplice sp̄z timoris. dicit q̄ human; timor ē mal;: z allegat Lalliodoz sup̄ ps. vbi sic inquit. Qn̄ timent; parti picula carnis vt p̄dere bona mūdi ppter qd̄ delinqm̄. hic timor mal; ē: quē dñs p̄hib; i euāgelio dicēs Nolite timē eos q̄ occidunt corpus zc. Un̄ nō ē licitū delinqm̄ ppter euitādū periculū mortis: vel vt euitet amissio bonoz hui; mūdi. Plus dico q̄ nō ē licitū tolerare malos simplici dūsimulatiōe ppter euitādū piculū mortis vt bonoz tpaliū vlt ne icurrat infamia. Et hoc dicit Aug; in p̄ li. de ciui. dei. c. 9. vbi dicit q̄ si ppter istas cās omittit correctionē facē flagellat penis tpalibus in hac vita. q̄q; eis vita malozū displiceat. Et quo iferit q̄ si ē pctm̄ omittē cor rectoz; ppter vitandū piculū mortis vt ppter amissionē fame vel bonoz tpaliū. m̄to min; p̄mittē vel tolerare q̄ iudei fenerent. Ad hoc facit qd̄ notat sc̄us Tho. sc̄da sc̄de. q. 10. arti. xi. vbi dicit q̄ nō ē licitū tolerare ea q̄ sūt mala nisi ppter vitāda mala sp̄ualia: vel ppter bona sp̄ualia cōsequenda. de q̄ dicā. i. in sequenti dubio. Et qm̄ denuo mibi dictū ē q̄ xp̄iani nō debēt curare de hoc peccato iudeoz. imo ē audēt dicē q̄ n̄ peccant. S; de hoc an peccēt vel ne. tēgi i r̄sionib; quas feci ad cōsilū magistr̄ Saluani. Nā sc̄us Tho. sc̄da sc̄de. q. 53. arti. p̄. dicit q̄ nūq̄ fuit licitū iudeis accipere vsurā ab extraneis s; fuit eis pmissuz ppter mal; malū vitanduz. ne sc̄a iudeis deū colentibus vsuras acciperent ppter auariciā cui dediti erāt. Et sic sc̄us Tho. dē q̄ talis pmissio nūq̄ excusauit iudeos a peccato mortali. Et idē dicit Alexander de ales in tracta

tū septimi pcepti. Et hoc dixi in p̄dicis
r̄sionibus. Itē Jo. an. z om̄s doc. i. c. oq̄
stus. de vsuris. cōcludit q̄ iudei peccāt
fenerādo xp̄iāis. Idē dicit Archi. z Jo.
de fā. i. c. ab illo. 4. q. 4. Et hoc p̄. qz ec
clia opellit iudeos ad remittēdas vsu
ras xp̄iāis: vt p̄. i. c. p̄. miserabilem. de
vsuris. S; ecclia nō posset hoc facē si iu
dei nō peccārēt i fenerādo xp̄ianis: cuz
ecclia neminē ledat. ut i. c. p̄. tuas. de do
na. Aliq̄ autē dicūt q̄ ecclia hoc facit. nō
qz nō curat de peccō iudeoz: s; vt proui
deat indēntati xp̄ianoz. S; ista r̄sio
nō ē bona: qz ino ecclia d; curare d̄ pec
cato iudeoz. Nā si de peccatū latuz ipe
riū romāis q̄ erāt i fideles vt punirēt
mala mltaz: gētiū: vt dicit Aug⁹ li. 3. d̄
cui. dei. ca. 13. mltō fort⁹ xp̄iani q̄ sūt
filii z serui dei debēt corrigē peccā iude
ozū. Itē ecclia orat p̄ iudeis z aliis infi
delib⁹. qd̄ nō facēt nisi curaret de peccō
t̄p̄oz. Oēs. n. hoies dicit n̄r̄i. p̄xiimi: qz
sūt n̄r̄e nāc p̄ncipes. vt dicit tex. nō bilis
i. c. p̄xios. de pe. di. 2. Un̄ oēs hoies siue
iudeos siue i fideles debem⁹ tanq̄ pro
ximos diligē: z deū p̄ ip̄is orare: vt di
cit tex. i. deo. c. p̄xios. Idē dicit scūs Th.
scd̄a scd̄e. q. 78. arti. 1. p̄. Dicit. n. q̄ debe
mus oēs hoiez h̄re q̄i p̄ximū z fr̄ez. p̄ci
pue in statu euāgelii ad qd̄ oēs vocāt.
Ad idē allego Origenē in om̄e. euāge
lii. Math. incipiētis. Audistis: qz dictū
ē antiq̄s. Diliges p̄ximū tuū z odio ha
bebis inimicū tuū. qd̄ legit in sexta fe
ria p̄ p̄ximā dñicam q̄ dragesime. vbi
sic inq̄t. Diligite inimicos v̄ros siue pa
ganos idolorū cultores siue h̄eticos i fī
deles. Isti. n. sūt inimici n̄r̄i. Isti sūt veri
tatis aduersarii. Istos g^o diligite mala
eis nō faciēdo nec aduersa optātes: sed
diligite eos vt p̄xios z eoz errorē sper
nite sicut abhōiatiōez. Itē: propterea
orate p̄ calūniātib⁹ vobis vt ip̄i a ma
lis cessent: vt desināt ab impietate z iudi
ciū cōdenatōis effugiant. Orate p̄ illo
rū ouersione z v̄ra pace. illoz remissio
ne z v̄ra tolerantia. Ecce q̄ Origenes
vlt⁹ q̄ teneamur diligē oēs hoies ē in

fideles z deū p̄ ip̄soz ouersione orare.
Nec minuas auctoritatem seu fidē co
q̄ Origenes fuit hereticus. Nam illa
om̄e. corinet inf oga ei⁹ que sunt p̄ ec
clesiaz approbata. 15. di. scā romana ec
clesia. h̄. ite Origenes. Et h̄iero⁹ de ec
clesiasticis tractatorib⁹. dicit q̄ Orige
nes melior fuit oib⁹ in bonis. z peior i
malis. Un̄ cū ista om̄e. sit de boīs opi
bus ip̄i⁹: ē habenda in maxima auctē.
Hoc ē firmat Aug⁹ in li. de doc. xp̄ia
na. vbi dicit q̄ ois peccator inq̄rū pec
cator ē nō ē diligendus. z q̄ ois hō inq̄
tū ē hō diligēd⁹ ē p̄p̄t deus. Itē Aug⁹
sup. xi. ps. z in li. s. de trim. sic inq̄t. In
bono. n. diligēd⁹ est p̄xim⁹. nō in malo
p̄ximū hō oēs hoiez op̄z itelligit: qz ne
mo ē de q̄ sit sperādū male. Qui ergo
amat hoies. vt qz iusti sūt: vel vt iusti
sint amare d; hec Aug⁹. Itē scūs Tho
scd̄a scd̄e. q. 44. arti. 7. vbi ponit d̄ tri
plici mō q̄ p̄ximū tenemur diligē. in 2°
mō qui est ex pte regule dilectionis di
cit q̄ regula q̄ p̄ximū debem⁹ dilige
re est vt nō condescendam⁹ p̄ximo in
aliquo malo: s; solū in bonis. sicut z no
stre voluntati solum satisfacere debe
mus in bonis. Et dicit q̄ hoc requirit ad
hoc vt dilectio p̄ximi sit iusta. Si g^o in
fideles in qbus includunt iudei amare
debem⁹ vt iusti fiat. nō debemus ēē p̄
ticipes crīm. nis ip̄oz: qz nō amam⁹ il
los: tūc ut iusti fiat: s; i malo ip̄os ama
mus in quo secum p̄ticipam⁹. Et de h^o
habet p̄ magistrū sūitaz in 3° li. di. 27.
dum tractat de mō diligēdi. Itē dūz
tractat an tenemur diligere angelos. z
di. 29. c. p̄ z 2° in quibus cōcludit allegan
do alias auctoritates q̄ deus nullum
hominez exceptit ab illo p̄cepto. Dili
ges p̄ximū tuū sicut teipsum: Ex
quibus cōcludo q̄ ecclia d; curare de
peccato iudeoz z alioz infidelium. tūz
ne deus offendat. tū etiam vt citi⁹ ad
deū ouertant. De. n. facili⁹ inclinatur
ad i fideles ouertēdos quo magis sūt
imunes ab aliis criminibus. Et vbi iu
dei vlt⁹ alii i fideles omittūt aliq̄ p̄ctū

5 ius nāle ecclā d3 hoc peccatū punire
 vt dicit Inno. in c. qd sup his. de voto.
 S3 vsura ē peccatū 5 ius nāle. vt plen
 declarat Jo. an. in reglā. p. t. m. i. 2. arti.
 Un nec ecclā nec pncipes xpīat debēt
 hoc peccatū tolerare. S3 ut dissoluam
 vnū motiū qd de nouo fuit allegatū
 l3 putē dissoluisse i cōsiliis p me edit
 s3 adhuc repetē non piget. Dicunt. n. q
 quēadmodū l3 ppter nccitatez recipe
 pecūiaz mutuo sub vsuris: ita ē l3 pro
 pter nccitatez iminētes pacisci cū iude
 is vt fenerēt. Nā argumētū n pcedit s3
 q dicit doc. i. c. sup eo de vsurj. Et idē
 scūs Tho. scda scde. q. 78. arti. vltimo
 vbi dicit q iducē hoiez ad peccandūz
 nullo l3. Vti tñ pto alteri ad bonū li
 citū ē. qz de vtrif oibus ptiis ad aliqd
 bonū. Ex qlibet. n. malo elicit aliqd bo
 nū. vt dicit Aug. in enchiridion. Et idē
 Aug. publicole querēt. vtz liceret uti
 iuramēto ei q p falsos deos iurat. rñ
 der q si vtrif nō ad malū: s3 ad bonum
 nō sociat se pto illi q p demoniū iura
 uit. S3 tñ eū iducēt iurare p falsos de
 os peccaret. Et de hoc ē tex. trāsūptie
 i. c. mouet. 22. q. 1. Ita ē in pposito dicit
 scūs Tho. q nullo l3 aliqū inducere
 ad mutuandū sub vsuris. l3 tñ ab eo q
 parat ē exercē vsuras mutuū accipe
 sub vsuris ppter aliqd bonū qd ē sub
 nēto sue necessitatis vt alteri. sicut ē
 l3 ei q icidit i latrōes māifestare bona
 q bz vt nō occidat. que tñ bona latrōes
 diripiēdo peccāt. exemplo decē virozū
 q dixerunt ad Ismael. noli occidē nos.
 qz hēmus thesaurū i agro. vt dī. i. iere.
 4i. Un cōcludit scūs Tho. q ille q ac
 cepit ex necessitate pecūias mutuo s3
 vsuris nō peccat: qz nō cōsentit i pecca
 tū vsurariū. nec ei placet vsuraz accep
 tio: s3 mutuatō q ē bona. Dicit ē scūs
 Tho. q ille q accipit pecūiaz mutuo
 nō dat vsurario occasionē peccandi ex
 malicia cordis sui. Et ista sunt xba for
 malia sci Tho. Ex quib tria noro. Pri
 mū ē q nullo l3 aliqū iducē ad mu
 tuandū sub vsurj. S3 illi q cōducunt iu

deos ad fenerādū eos iducūt: qz nō au
 derēt fenerari nisi ciues de hoc secum
 paciscerent. Un talia pacta sūt cā feno
 ris exercendi. 2. noro ex xbis sci Tho.
 q is cui placet q fiat mutuatō s3 usu
 ris. peccat: qz cōsentit i peccatū vsurariū
 3. q pstās occasionē vsuras exercendi
 peccat tāq princeps culpe. Et multum
 notāda sūt ista xba: qz scūs Tho. opre
 hēdit ē iudeos sub feneratorib: vt pz
 ex ei xbis. Un cōsentientes q iudei fē
 nerent. vel iducētes eos ad fenerādūz.
 vel pbētes eis occasionē exercēdi vsu
 ras. sūt i pari crimine cū eis. Et idēz di
 cūt doc. i. c. sup eo. de vsuris. Et hec xba
 multū faciūt ad ea q infra dicent.

Sed psupponam sine puidio
 xitatis q iudei ita publice
 fenerēt i ciuitate padue. q
 ex hoc nō fiat pacta cū eis vt p hoc ex
 erceāt vsuras copiosi seu frequēti. nū
 qd liceat ciuib facē pactū cū iudeis q
 n possint recipe vltra duos denarios p
 libza i mēse vbi nunc accipiūt qtuor?
 Vide q sic. Nā statuentes q null v
 tra duos denarios recipiat p vsura p
 libza i mēse nō incurrūt penā excoica
 tois. S3 tūc sic. Illud qd pōt fieri p pa
 ctū pōt fieri p statutū: ut dīc gl. i rubri
 ca. L. d. de cr. decur. 7. i. l. i. L. q sit lō. c. sue.
 Et sic p argui d pacto ad statutū l eo?
 Un sicut statuētes nō debēt icurrē. 2. ad idēz
 paciscētes sup miorib vsurj soluen
 dis n sūt cā q iudei fenerēt. nec ē eozū
 volūtas: s3 eoz volūtas ē restringēdi seu
 minuēdi exactiōez fenoris. g. nō dī cōfē
 tire q iudei fenerēt. Volūtas. n. 7. ppo
 sitū distinguūt maleficia: vt i. c. cū volū
 tate. de sen. excō. 2. l. q i iure. ff. de furtj
 in pñ. Un cū volūtas ciuiū nō sit q iu
 dei fenerēt: s3 soluz q minores vsuras
 recipiant. non pōt dici pncipes criminis
 iudeoz. 3. nedū est magnū dispēdiūz
 s3 etiam magnū scandalum apud ple
 bez q non fiat pmissio p ciues q iudei
 conducant p minorib vsuris. S3 scā
 dalū ē magni effectus in quacunq re.

Nā ppē scādālū vitandū pōt fieri dis-
pēsatio: ut i. c. ut cōstituēt. z. c. oñō scō. so
dis. Uñ cū anglicis fuit dispēsatiū vt cō-
traherēt infimoniū i gradu phibito p
pter mai^r malū vitādū: ut i. c. qd scrip-
si. z. i. c. qdā lex. 35. q. 3. Itē ppter scanda-
lū delicta remanēt ipunita. vt i. c. oñes
fatiōes. 4. 4. di. z. i. c. plurimos. 37. di. z. i.
c. qdūq. 33. q. 7. z. i. c. latroes. de cle. excō.
Itē ppē scādālū qd licite pōt renūcia-
re dignitari. vt i. c. nisi cū pde3. 5. p. gūi
q3 scādalo. de renū. Et ibi dicit Inno. q
ppē scādālū vitādū qd pōt pūari bñfi-
cio: l3 illō scādālū pcesserit absq3 eius
defectu vel culpa. Dicit tñ Inno. q sibi
d3 cōferri aliud bñficiū loco pmi. Et hoc
seruatū fuit i epō ferrariēsi tēpe pape
pū. Nā ppē vitādū scādālū. Darchi-
onis Ferrariē. papa coegit ipm renū-
ciare epātui Ferrariē. z. cōtulit ei epā-
tū Seltreñsē. Itē ppē gūe scādālū vitādū
ecclā pōt delistē a repetitōe iuriū suoz
Et sic ppē graue scādālū vitādū ecclā
pōt licite iura vt bona sua non repetē.
vt i. c. nihil. z. ibi p Inno. z. doc. de pscip
Et mltā tolerāt ppē scādālū vitādū q
longū eēt narrare. S3 his nō obstantib^r
teneo firmē dñū eē de iure xi^r. Nā po-
tius qd oia mala pati q malo cōcen-
tire: ut i. c. sacris. qd me. cā z. in. c. ita ne.
32. q. 5. in qbus dñ qd d3 poti^r oia ma-
la pati q malo cōsentire. Nā agētes z
cōsentientes sūt in pari crimine. z. debēt
pari pena puniri. vt i. c. notū. i. fi. 2. q. 1. z.
i. c. p de offi. del. z. xi. q. 3. q cōsentit. imo
nō l3 cōsentire malo ē si cōsensu indu-
cat pctm veniale. p quocunq3 malo vi-
tando: ut i. c. pmiū. z. i. c. ne qd arbitref. z.
i. c. facit hō. z. i. c. si qd ad te cōfugerit 22
q. 2. In qb^r p3 q nō l3 cōmittē peccatū
veniale p qdūq3 malo vitādo. nec ē
p salute vni^r ppli. Dñc nigf sniay li^o
4° di. 34. ca. 2° dicit q cōcubitus q fit
cū vxore pter nccitate gnādi ob icon-
tinētiā indulget s3 pmissiōez: qz ibi est
aliq culpa: s3 leuis. z. p hoc dicit q tal^r cō-
cubit^r nec iubet nec cōcedit: s3 pmitti-
tur. qz nō ē laudabilis s3 venial^r. Et idē

dicit Aug^r in li^o de bono coniugali. Si g^o
ecclā nō potuit cōcedē cōcubitū cum
vxore pter nccitate3 gnādi. ppē bonū
cōiugii z. ppē vitādū malū adulteri:
s3 solū pmutē simplici pmissiōe penaz
idulgēte. qz talis cōcubit^r sit peccatū
veniale tñ. mltō min^r l3 cōsentire ma-
lo quod i se cōtinet peccatū mortale. p
ut in cāu nfo. Et p hoc i mā nra ē opti-
m^r tex. in. c. sup eo. de vsuris. vbi dñ p q
cū vsure sint phibite p vtrunq3 testm
papa nō pōt dispēsare q exerceat. 2° di-
cit ille tex. q cū sacra scriptura phibe-
at mētiri p vita alteri^r cōseruāda. qd
tñ ē peccatū veniale tñ. multo magis
qd ē phibēdus ne p redimēda vita ca-
ptiuoz iuoluat crimie vsuraz. Et notā
da sūt multū xba illi^r tex. inquit dñc
qd qd ē phibēd^r ne p redimēda vita
captiuoz iuoluat crimie vsuraz. Nā
p quocunq3 malo vitādo nō ē tolerādū
crimē vsuraz ē simplici pmissiōe que
appellat toleratio seu dissimulatio. de
q i. c. deniq3. iuncta gl. i xbo venia. 4. di.
z. i. c. hac rōne. 31. q. 1. z. i. c. cū iā dudū. dñ
bē. Lrime. n. vsuraz ē grauissimū z ma-
ius ceteris criminib^r adeo q iura cano-
nica ppter aliq malū vel scādālū vi-
tandū noluerūt tale crimē tolerare ē
simplici dissimulatiōe: ut p3 in d. c. sup
eo z. i. c. qz i oib^r. z. i. c. cū tu. de vsur. z. i.
c. p. z. 2° de vsur. i. 6°. z. i. c. de xsuris.
Et hoc declarabo lat^r. i. 4° dñ si nō l3 to-
lerare feneratores simplici dissimlatō-
ne. mltō min^r l3 cōsentire q fenerētur
Nec obstat argumētū dñ dixi q ille q
paciscit q exigāt minores usuras nō ē
cū q usuras exerceat: s3 solū ē cā q mi-
nores exigāt. Ille. n. q paciscit q exigā-
tur minores vsure cōsentit quo ad illas
minores usuras q indei fenerent: l3 nō
cōsentiat maiorib^r vsuris. Vbi n. ē pa-
ctū ibi ē cōsensu. l. i. ff. de pac. Itē illi di-
cunt cōsentire q in unā volūtate cōcur-
runt. ut dñ in d. c. l. i. S3 illi q paciscunt
q indei exigāt minores vsuras in ean-
dē volūtate cōcurrūt quo ad illas mio-
res vsuras exigendas. g^o cōsentit q

iudei feneret. et per annos consentiunt malo.
et sunt principes criminis. Sed peccato siue
malo quod non debet consentire. imo potius debet
omnia mala pati ut superius dixi. Iohannes in fine per
cederet dubium signavit verba sancti Thome. dum
dicit quod per aliquam necessitatem non est licitum con
sentire in peccatum usurarii. nec prebere oc
casione usuris exercendi. Non obstat glo.
in pallato. cum dea cle. de usuris. Nam
statuentes quod non possit exigi ultra duos de
narios per libra. negando de pluribus non in
telligunt cedere de rato. Unde illa glo. loquitur
quod finis statuendum est prohibere de maiori. non
tamen per hoc permittit de minori. id est. de. c. p. et
31. q. 1. hac ratione. Sed si intentio statuendum
esset quod possent exigi minorem usuram. incur
reret penam excommunicationis. ut sentit illa glo.
et expressit hoc firmat ibi laudum et Paulus
quod potest illa littera quod exigit ad hoc ut sit
locus pene. quod statutum velut quod usure sol
uant. vel quod solute non repetant. sed sta
tutum predictum hoc non videtur: quia verba non de
bent sumi a proprio sensu. Et hec dicunt doc.
et haec dum cessat fraus. Nam si intentio
statuendum esset quod possent exigi usure de
minori quantitate. incurrerent penam excom
municationis. Et hoc sequitur et dicitur Lar. i. dea cle.
i. de usuris. an. 22. q. 1. et Iohannes de Imola ibi
in pallato glo. i. verbo facere. Sed in casu nostro pa
ciscetes voluit quod iudei possint exigere
minores usuras. ergo tale pactum non excu
sat eos a peccato. Non obstat tertium ar
gumentum. scilicet. quod propter scandalum multa tole
rant. Nam quis propter scandalum libere dissimu
lare seu non punire delinquentes. quod ap
pellatur tolerantia. de qua in. c. hac ratione. 31. q.
1. et i. c. cum iam dudum. de prebendis. Et est bona glo.
i. c. de nunciis. 4. di. i. verbo venia. et i. c. si qua
moachaz. 27. q. 1. quod dicit quod libere propter scanda
lum possit cedere impunitas delinquentibus. non
tamen potest dari sine peccato. Ad hoc facit opti
me quod non tenet glo. singularis i. c. q. sincera.
45. di. in verbo inia. quod dicit quod ecclesia non
posset dare inia iudeis quod servent ritus
suos circa sacrificia. libere eos tollet. et videtur
prohibeat eos impediri. ut ibi. et i. c. sicut. de
iudeis. et illa glo. ibi sequitur Arch. dicens

quod ecclesia non approbat dum permittit ille
os suos ritus observare. quia illud quod permittit
ritus non cedit. 31. q. 1. hac ratione. Et dicit quod
ritus iudeorum tolerat: quia ex magna prece
scusa et bono. libere in aliquibus sit malum. Et ista est
ratio quare ecclesia tolerat ritus iudeorum. et prohi
bet eis fieri impedimenta. Sed Iohannes. and. i. re
gula. peccatum. an. per ar. iuxta principium. dicit
quod ecclesia tolerat ritus iudeorum. propter bonum
quod inde sequitur. libere in eis sit mortale peccatum.
quia nostre fidei veritas in libris ipsorum velata.
et in ritibus figurata lucide demonstratur
oculis nostris. et sic fidei nostre testimonium
roborat. allegat Aug. 18. li. de civi. dei. c.
45. Sed ego non memini me legisse ista
verba formalia. Aug. 13. Aug. de civi. dei
a capite usque ad finem transcurreris. Sed
in li. 18. ca. 76. dicit verba quod sunt eiusdem sen
sus. Primo. non dicit quod sufficiunt nobis co
dices iudeorum per quos fides nostra probatur. et quod
deus ipsos disposuit per omnes gentes ut ecclesia
christi dilataret. Et dicit David hoc propheta
tasse dum dicit. Deus meus in eis preueni
et me deus meus demonstravit mihi in
mictis meis. ne occidas eos ne quia obli
viscat legem meam. disposuit ergo eos in virtute tua
Postea Aug. dicit hec verba in fine illi
c. 46. Demonstravit ergo deus ecclesie in eius
inimici iudeis. quoniam sicut dicit apostolus. Deli
ctum eorum salus est in gentibus. Et ideo non eos occi
dit. an. in eis perdidit quod sunt iudei quibus
deuicti et oppressi fuerit a romanis. ne
obliti legem dei ad hoc de qua agimus testi
monium non valeret. Iohannes pariter fuit ut propheta
diceret. ne occideris eos. nisi esset addit. dispo
sit eos. quoniam si cum isto testimonio scriptu
raz in sua ratione terra. non ubique essent. per
fecto ecclesia quod ubique est eos prophetarum quod de
christo promissum sunt testes in omnibus gentibus
hunc non posset. Deus ergo disposuit iudeos in
omnes gentes ad hoc ut preberet testimonium
fidei nostre. Et ecclesia tolerat eos in ritibus
suis. propter magnam bonum spirituale quod inde
sequitur. Et tamen non potest dare inia iudeis quod
exerceant ritus ne approbet malum libere
tali malo magnam bonum spirituale sit ad
mixtum. Et hoc est tenet Iohannes. an. in dea re
gula. peccatum. an. per ar. Et de hoc est per

scilicet Iho. scda scde. q. 10. arti. xi. vbi di-
 cit qd humanu gen⁹ deriuat a vino re-
 gumine z qd ipz imitari. Na de⁹ qua
 uis sit oipotens z sume bon⁹. tn pmitit
 aliq mala fieri in uniuerso qd possit p-
 hibere ne eis sublati maiora bona to-
 leret ut et aliq mala peiora incurrat. si
 cur Aug⁹ dicit in sermone de ordine. Au-
 fer meretrices de reb⁹ humanis. turbab⁹
 oia libidinis. Ad id glo. in. c. inf opa.
 de spo. qd dicit qd ecclesia tolerat meretrices
 ppter maiora mala vitada. Sic igit qd
 uis infideles i suis ritib⁹ peccet. tolera-
 ri pnt vel ppt aliqd bonu qd ex eis p-
 uenit vl ppt aliqd malu qd vitat. Ex
 hoc qd iudei rit⁹ suos obseruat in qbus
 oliz pfigurabat xiras fidei quam tene-
 m⁹. hoc bonu puenit qd testimoniu f-
 dei nre habem⁹ ab hostib⁹. z qd i figu-
 ra repntat nob qd credim⁹. Et id i suis
 ritib⁹ tolerat. Alioz ho infidelu ritus
 q nihil xiratis aut utilitat coferat no
 sut aliqlit toleradi. nisi forte ad aliqd
 malu vitadu. scilicet ad uitadu scadalū vl
 scidui qd ex hoc possit puenire. vel i
 pedimetu saluti eoz q paulatim sic tole-
 rari ouertut ad fide. Propt h⁹ n. ecclesia
 heticoz z paganoz rit⁹ aliqn tolerauit
 qn erat mag infidelu mltitudo. Et ista
 sunt xba formalia sci Iho. excepto qd
 allegam glo. in. c. inf opa. de spo. qua se-
 quut doc. Notada aut sunt xba sancti
 Iho. qd declarat qn mala seu pctā pnt
 tolerari. si qn segt scidui vel scadalū
 qd hz impedire salutem pxiōz. de quo
 dixi. s p⁹ principiu scdi dubi. Itē pon-
 derada sut xba sci Iho. qd no dicit qd
 sit oada licetia faciendi malu. vl qd lice-
 at desentire malo: s3 solu qd pot malum
 tolerari ppt csequedu bonum spuale
 vl vitadu malu spuale. Et ex suis xbis
 inferit qd no liceat tolerare malu ppt
 vitadu malu tpale: s3 ppt vsura si qd
 malu vitat solu ē malu tpale. Un no ē
 tolerada aliq mō ē simplici toleratōe
 q appellat dissimulatō. Et hoc firmat
 Jo. an. i regula. peccatu. in 3° ar. ubi dicit
 qd ē triplex excessio. Queda simplex to-

leratia: ut qz delinquentes no puniunt.
 Et hoc qnq fit ppter mai⁹ malu vita-
 du. Et de hac logf. c. deniq. iuncta glo. i
 xbo venia. 4. dis. z. c. si q moachaz. iun-
 cta glo. 27. q. 1. z in. c. cu ia dudū. de pbe.
 z i. c. hac rōe. 31. q. 1. z 32. q. 7. c. qd aut ibi.
 Nonnullos toleram⁹ qz corrigē vel pui-
 re no possum⁹. Queda est pmissio non
 solu pena indulgens: s3 et impedi-
 ta fieri. phibens. Et isto mō tolerantur
 iudei in ritibus suis ppter bonum spi-
 rituale qd inde sequit. Queda est p-
 missio que prestat iuuamen vel cōsen-
 sum ad actum pficiendum. Et ista nul-
 lo modo potest fieri: qz non licet cōsen-
 tire malo vel prestare opus ad facien-
 dum maluz. Immo nudus consensus
 qui nullum iuuamen prestat ad faciē-
 dum malum z dānabilis est z punien-
 dus: vt est tex. notabilis in. c. felicitis. s.
 illud de penis. in 6°. Et iste sunt conclu-
 siones quas ponit Jo. an. in regula. pec-
 catum. in 3° arti. Et hoc pbabo p iura
 que multum in hac mā stringunt iudi-
 cio meo. Primo adduco tex. in. c. quod
 predecesor. in fi. xi. q. 3. vbi tex. sic dicit
 Vel si oio propter principales fauorez
 z humanum gentis franchoz dum ad
 eos accessisses corporalit abstinere no
 valuisti cogente ecclesiarum dei necessi-
 tate. z tn in eoz consilio z coionis cō-
 sensu aia tua non ē coinquinata. Itaqz
 p hoc qd cum eis conuersatus es no cō-
 sentiens iniquitati eorum nullum ē ti-
 bi detrimentuz coram deo. Ecce qd hu-
 manus fauor inducens necessitatē ali-
 quid faciendi ppter scandalum vitan-
 dum non excusat a peccato si pstat cō-
 sensus malo. Ad idē. 23. q. 4. ita plane.
 q est tex. Aug. in l. 2^a c. de permenia
 nū. vbi tex. dicit. Qd quis sociat malis
 duob⁹ modis. vel omittēdo maluz cuz
 eis. vel fauēdo cōmittentib⁹. Si aut
 neutz facit nullo mō sociat malis dū
 modo addat terrū. ut no sit piger i cor-
 ripiendo. z si est iudex non sit piger in
 puniendo. dū mō hec oia faciat cum di-
 lectione corrigēdi z no odio psequēdi.

Postea tex. sic in fine dicit. Ubi autē ce-
tera ipediūt. illa duo sp. retēta incorru-
ptum castūq. custodiūt. ut nec faciat
malū nec approbet factū. Ille. n. dī cō
mittē malūz vt dicit Aug' q. ē p̄ticeps
mali. Ille autē dī approbare malū fa-
ctū q. p̄stat cōsensūz z approbatōez ma-
lo iā scō. Ex q. i fērf q. ciues nō p̄nt cōsen-
tire q. iudei actualit' exercent vsuras
lz ipas exercent cūz minori fenore. Ad
idē Aug' in eplā cōciliū scā dō donatistas
trāssūptie. 23. q. 4. si q. a catholica i. fi.
vbi tex. sic dicit. Loio maloz nō macu-
lar aliqū p̄cipatōe sacroz. lz cōsensio
scōz. Nā si mal' scis nō eis q. cōsenti-
at. portat mal' cām suaz. nec p̄iudicat
alteri quē i cōsensioe mali opis sociū n̄
h̄z criminis. Ad idē Aug' in finone euan-
gelii trāssūptie. 23. q. 3. a malis. vbi tex.
dicit. Loicat q. ppe malo q. scō et' cōfor-
tū volūtatis v' approbatōis adiūgīf.
Nec q. cōsentiētes sitis mal' ut appo-
betis. neq. negligentes ut arguat' zc.
Ad idē Aug' in finone de h̄bis euāge-
lii trāssūptie. 23. q. 4. recedite. in fi. dīc.
"hoc ē inūdū nō tāgē z volūtate non
cōsentire z ore nō p̄cere. Et ex hoc p̄z q.
cōsentiētes ut iudei cōtinuēt fenus ince-
ptū cū minori fenore nō excusāt a pec-
cato. q. cōsentiūt malo vsuraz z ip̄z ap-
probāt paciscēdo q. iudei fenerēt cum
minorib' usuris. Und' nō ē dicēdū q. ci-
ues possint huic malo p̄p' aliqūā cām
cōsentire. Nā illd' qd' h̄z se ē malū nullo
bono fine fieri lz. ut dicit Aug' in li' dō
mēdaciū z p̄hs in 2° ethicor. z ei' h̄ba
refert m̄gr' sniaz li' 2° di. 4. c. 3. vbi dīc
q. oēs act' h̄z itentōez z cāz iudicādi s̄t
boni vel mali p̄ter q. s̄dā q. sunt ita ma-
li vt nūq. possint eē boni ēt si uideant
h̄re bonā cāz. In fēst. n. ingt Aug' pluri-
mū q. cā q. fine q. itentōe qd' fiat. Sz ea
q. cōstat eē p̄ctā nullo bone cāe obrentu
nullo q. i bono fine nulla velut bona in-
tētoe faciēda. vt ponit Aug' multa exē-
pla de vtroq. s. de his q. p̄nt eē bona et
mala. z de his q. fm se sūt p̄ctā. Et cōclu-
dit q. ea q. sūt p̄ctā nulla. rōe bona. nul-

lo bone cāe obrentu nullo q. si bono fīf
nulla velut bona intētoe faciēda sunt.
Et vti' Aug' dictōe q. i. z dictōe velut.
q. peccatū non pōt fieri bono fine. nec
bona intētoe: q. nō pōt eē bon' finis
nec bona itentōe q. inducit ad peccatū
cōmittēdū. lz aliqū hoc videat' erronee
opioni hōiūz. Et cōcludit idē m̄gr' snia-
rū in p̄allegato. c. 3. z. c. se. Et idē dīc' scūs
Tho. scda scde. q. 4. 4. arti. 2° Itē dicit
scūs Diony. i. 4. ca. de diuino. q. illud
qd' ē h̄z se malū ex genē. nullo pōt esse
bonū zlicitū: q. ad hoc q. aliqd' sit bo-
nū regit' q. oia recte occurrant. Bonū
enī ex itēgra cām. malū aut' ex singulari
b' defectib'. Et idē dicit scūs Tho. se-
cūda scde. q. 10. ar. 3° Usura autē mala
ē ex genē. q. ē dō ius nāle z dō ius diuī. et
dō ius canonicū. nec ē dare aliqū casuz
i q. vsura sit licita. Et lz repiant aliq. ca-
sus i q. b' lz aliqd' recipe vltra sortē de
qb' in. c. cōquest'. z i. c. salubrit'. de vsur.
tū i ocis cāib' nō ē vsura. lz p̄ma facie
h̄eant aliqd' sitē vsure. Ubi autem est
vera usura semp est mala. nec pōt per-
mitti p. ius nāle vel diuinum vel cano-
nicū. ut dicit Jo. an. in dicta regula. pec-
catuz. in 3° z 4° ar. Lum g^o vsura ex ge-
nere sit mala nullo mō pōt eē licita. nec
aliquo bono fine fieri. Eadē rōne cōsen-
tire q. iudei fenerētur est in se malum
vnde nullo bono fine fieri lz. nec est in-
uenire aliquem casum in q. talis cōsen-
sus possit esse licitus. Effer. n. heretic'
qui diceret q. deus dederit nobis licen-
tiam ipm offendendi ex aliqua causa.
Nam cū peccatum sit cōtrariū deo tan-
q. malū bono. nccūz ē q. sp. deo disp̄li-
ceat seu deum offendat. Und' Aug' in
ome. euāgelii Joh. incipiens. Dicebat
Iesus ad eos qui crediderant iudeorū
Si vos manseritis in sermone meo n̄i
discipuli mei erit' qd' legitur in sabba-
to ante dominicā in ramis palmarum
sic inquit. Non ergo deus quēdā p̄ctā
dānat. quēdā iustificat z laudat. Nulla
laudat. odit oia. Et per hoc pōt patere
r̄nsuz ad tertium motiūz sup' factum

malū
candū
de rea
pmitte
dī relū
dicit h̄
cieq. p̄
linque d
dam lz
It. pp
dicatōe
Sz iūte
lū nūq
c. g. scū
de vob
hoc ē g
na. f. i.
oz. z in
lo. de ri
eandē t
cū. Et
rentū.
romy
do nō
re. f.
quoc
dī ē
licet h̄
scādū
finitū
scādū
penā
ē i ce
posu
q. h̄
nō ē
scādū
Zol
fuer
vt i
to. q.
vīp
lū. Et
de q.
dū s̄
tale
cū

Nā l3 ppter scādalu vitandū toleret
malū nō tñ l3 omittere aliqd pctm cā vi
tandi scādalu: ut i. c. g scandalizauerit.
de re iur. vbi dī q vtili scādalu nasci
pmitit q vitas relinquat Nā vitas
dī relinq qñ dī ppter pctm relinq. vñ
dicit hūus. Est vitas vite doctrine iusti
cieq. pūmūz sp habe ppter scādala
linque duo. Nā ppter scādalu vitan
dū l3 abstinere a delictis puniendis.
It. ppter scādalu licitū ē desistē a p
dicatōe vel a doctrina. vt in. c. qñ. xi. q. 3
S3 vitas vite q ē vt q non faciat ma
lū nūq ē omittere ppter scādalu. vt. d.
c. g scandalizauerit. z in. c. magne. §. pñ.
de voto. z in. c. ad fi. de op. no. hū. Et d
hoc ē glo. ordiaria q tradit dictā doctri
na. §. i. d. c. q scandalizauerit. z i. c. 2. de tē.
oz. z in. c. nisi cū pñ. §. p. graui qz scāda
lo. de renū. z i. c. cōmestatores. 4. §. dī. Et
eandē theoricā ē tradit doc. i. loci pñ
ctis. Et de hoc hēf p hosti. in sūma de
renū. §. cui h. gūe scandalū. hinc hie
ronym⁹ ad Ruffinū. Peccatiū mltitu
do nō parit errori patrociniū. Plus oi
xit Inno. i. d. c. nisi cū pñ. §. p. graui.
quoq. quē ibi legitur But. dicit. n. qz q
dā ē vitas iusticie iurj nālis vel euāge
lici. z hec nō ē relinquēda ppter vitandū
scādalu. Quedā ē vitas iusticie iurj po
situm. z hec ē relinquēda ppter vitandū
scādalu dissimulādo vel differēdo vel
penā iusta cā tēperādo seu relaxādo. z
ē i certis cāib⁹ sūū statuēdo. vt i. c. p
posuit. de oces. pñ. Et ibi cludit But
q vitas iusticie iurj nālis vt euāgelici
nō ē omittere vel dissimulāda ppter
scādalu vitandū. Et h⁹ pbat But. isto
Tollē osuerudinē gnāt scādalu z tñ cō
suetu⁹ nī valz s ius nāle seu s ius dīnū
vt i. c. fi. de osue. h⁹ at p nūc nō dispu
to: qz satis ē q nō liceat osentire malo
vlip: appobare ppter vitandū scāda
lū. Et hoc ē tenet scūs Tho. scda secū
de. q. 43. arti. 7. vbi dicit q ppter vitan
dū scādalu nō ē cōmittēduz pctm mor
tale imo nec veniale. nisi scādalu tolēr
circūstāciā q inducit pctm veniale. sic

ē hūū iocofū qd est pctm veniale qd
absq nccitate vel vtilitate dī. Si autē
ex cā rōnabili pferat. non ē iocofū nec
pctm. Un qñ ppter vitandū scādalu p
ferē hūū iocofū nō ē pctm veniale. qā
nō absq vtilitate pferē. Ubi autē non
desinit eē pctm veniale. tūc nō ē cōmit
tēdū ppter vitandū scādalu: qz l3 p pec
catū vēiale nō rollat gfa p quā ē hois
salus. tñ peccatū veniale inquantū dīf
pōit ad peccatū mortale cōmittēdū ver
git i detrimētū salutj. Ita cōcludit scūs
Tho. i. fi. pallari. c. 7. Et sic vlt q pecca
tū mortale nō sit cōmittēdū ppter vitā
dū scādalu: qz de nccitate salutj ē q n
cōmittat aliqd peccatū mortale. Et p
h⁹ dē peccatū mortale ducit ad iteritū
salutis eñe. Itē q nō cōmittat pecca
tū veniale qd hgit i detrimētū salutis
eterne nisi sit peccatū veniale non sim
pñ. §. ppter aliquā circūstāciā q sublata
peccatū tollit. Consentire autē malo ē
peccatū mortale simplr z fm se. Unde
nō l3 ei cōsentire ppter scādalu vitandū
vel ppter aliquaz aliaz cām: vt. §. dixi.
Pretea. meo iudicio i cāu nfo nō ē scā
dalū de q dēat hfi cōsideratio. Nāz inf
scādalu z scādalu faciēda ē vzia. vt dīc
tex. i. d. c. nisi cū pñ. §. p. gūi qz scāda
lo. de renū. Un nisi sit gūe scandalū de
eo nō ē curādū. ut ibi dī. z i. c. 2. de op. no
nū. Dicit autē scādalu gūe qñ ex aliq di
cto vel scd vel signo multi offendunt.
ita q ex ei occasione trahūt i cōsensū
pcti mortali. ut dicit hosti. in sūma de
renū. §. cui. h. graue scādalu. Et tñ ppter
tale scādalu vitandū nō l3 peccatū omittere.
In cāu autē nfo n pōt dici gūe scā
dalū ex eo q iudei nō cōducāt. Itē cri
mē vsuraz ē adeo gūe q nō tolerari
ē simplici pmissiōe ppter aliqd bonum
qd ide oziaf. vel ppter aliqd mai⁹ malū
qd ide vitet Et hoc cōcludit To. an. p
quēdā fratre Hīradū de Semo q fuit
sūm⁹ theolog⁹ z canōista maxim⁹. i. di
cta regla. peccatū. i. 3. ar. vbi cludit q
scd⁹ vsurari⁹ non d3 pmitteri ppter aliqd
bonū qd ide oziaf. vel ppter aliquod

mai^r malū qđ inde vitet. siue loqmur
 fm ius nāle v^r dinuz v^r canonicuz. De
 iure. n. nāli nō pōt aliquo^r pmiti^r ōcruf
 vsurari^r. qz cū vsura sit ō ius nāle: vt
 plen^r declarat Jo. an. vt i p^rca reglā pec
 catū. i. 2. ar. 2. p^r sc^m Lbo. scda scde. q. 78
 arti. 3. Un^r Licerio i 2. li^r de offi. ad fi. di
 cit q^d fenerari est hominem occidere
 Lū g^o ōcr^r vsurari^r sit ō ius nāle. non
 pōtq^d illud ius pmiti^r: qz nō pōt facē ō
 seipz. Et ex hoc et seq^r q^d nō pōt pmiti^r
 p ius dīnum. cū ius nāle sit deriuatū a
 iure dīno. vt sit necē q^d q^d ē ō ius nā
 le sit et ō ius dīnuz. Ad hoc ē bon^r tex.
 6. di. 3. is ita. Un^r et ius dīnū nō pōt per
 mittere ōtractuz vsurariuz. p^rpt aliqđ
 bonū qđ ide seq^rur: qz hoc eēt ō seipz
 S; de^r nō pōt facē ō seipz. Un^r ap^rus. 2.
 Thimoti. 2. Fidel^r ē de^r: seipz negare
 nō pōt. Et plene circa hoc allegau^r i re
 spōsiōib^r qđ feci ad cōsiliū mgr^r Saluāi
 in qb^r cōclusi q^d de^r nō pōt dispēfare q^d
 exēceat ōtract^r vsurari^r: qz h^r eēt facē
 ō seipz. De iure canōico et sūt ē dicēdū
 q^d ius canonicū nō o^r pmitte^r ōtractuz
 vsurariū ēt simplici pmissiōe q^d appel
 lat dissimulatio p^rpt aliqđ bonū qđ i
 de oziat. vel p^rpt aliqđ malū qđ i vi
 tet. Nā videm^r q^d ius canonicū de scō
 nullo^r pmittit ōtractū vsurariū qz pe
 nā cōminat^r z i^rfligit feneratib^r: ut p^r in
 c. qz i oib^r. de vsuris. z in. c. q^dq^d. de vsis
 i 6° z i cle. i. co. ti. Plus dicit Jo. an. q^d
 ius canonicū nō posset pmitte^r ōtractū
 vsurariū ēt simplici pmissiōe q^d appel
 lat dissimulatio v^r tolerātia: qz hoc ē
 ō ver^r z nouū testamētū. Et hoc pbat^r
 in. c. sup eo. de usuris. vbi cōcludit q^d gli
 ber ē phibēd^r ne p redimēda vita ca
 ptiuū vsuraz crimine inoluat. cūz tū il
 lud sit potissimū bonū qđ posset pue
 nire ex vsuris. Un^r ibi pbat^r q^d nō ē lici
 tū cessare a phibēdo ne vsura exercea
 tur. qđcūq^d bonū sit illū qđ seq^r p^rpt
 sen^r vel qđcūq^d malū sit qđ vitet p^rpt
 sen^r. Et p^rpt hoc seq^r q^d Archi. nō bene
 dixit i. c. hac rōne. 31. q. i. vbi colligit ar
 gumētū q^d qñz multi mali puta vsura

riū z alii q nō pnt coerceri p^rpt scādālū
 pmitte^rdi sūt. Nā non ē vez q^d sint per
 mittēdi et simplici pmissiōe. cū talis p
 missiō sit dīus nāle dīnū z canonicū. z
 ō ver^r z nouū testamētū. Et de h^r ē tex
 ap^r i. d. c. sup eo. Un^r frat^r Girardus de
 Senis. z Jo. an. veri^r dixere. Un^r Arch.
 nō se firmat s; tū colligit argumētum
 vt pōt patē ex ei^r vbi q. s. retuli. Et cō
 cludit dicit^r frat^r Girard^r z Jo. an. i dēa
 regula. p^rctm. q^d in dēo ōtractu nō cadit
 dispēlatiō: qz nō pōt vitari mai^r malū
 spūale q^d sit ōtract^r vsurari^r. Nāz ē g
 uissimū crimē p^rpter qtuor. Primum
 qz vsurari^r cōtēnit deū audaci^r. 2° qz
 cōtēnit nāz exp^rsius. 3° qz cōtēnit scriptu
 rā deteri^r. 4° qz cōtēnit iura diu^r. Cō
 tēnit nāz vsurari^r deū audaci^r: qz cū
 i oib^r p^rctis q^d sūt ō mādāta dei hō vere
 cūdef z erubescat. i isto p^rctō q^d tūcūq^d
 sit exp^rse ō mādātū dīnū nō v^r hēcun
 dari: s; poti^r gloriari. vt i. c. qz i oib^r. de
 vsuris. 2° dixi q^d cōtēnit nāz exp^rsi^r: qz
 vlt^r q^d nūerabilia sicut denari^r ō nām
 supualeāt suo nūero. z pōderabilia sic
 aux^r supualeāt suo pōderi. z mēsurabi
 lia sicut frumētuz z vinuz supualeant
 sue mēsure. Un^r bñ dicit^r ē q^d cōtēnit na
 turā exp^rsi^r. 3° dixi q^d cōtēnit scripturaz
 deteri^r. qz cā iudef cōtēnit p^rpt infideli
 tatē q^d ē opposita fidei quā i baptismo
 p^rfessus ē. Nā si p^rfecte credēt. ipossibi
 le eēt q^d ō deū z scripturā ip^r sic ap^re
 z inuerecūde pcedēt. Itēz ō scripturas
 vtriusq^d testi solēt tales p^rinacit^r asse
 rere q^d vsura non sit p^rctm. ō qđ emana
 uit cle. i. de vsuris. Itud aut pōt adap
 tari iudeis feneratib^r inq^rtū exercent
 usuras ō phibitōez ueteris testi: s; ce
 tera cōcernūt magis xpianū exerce^rtez
 vsuras. 4° dixi q^d vsurari^r cōtēnit iura
 diu^r: qz ō ius nāle diuū z canonicū cō
 tinue pseuerat in isto crimine vsq^d ad
 mortē. Et p^rpt hoc cōcludit Jo. an. post
 frēz Girardū de Senis. in p^rallegata re
 gula. peccatū. in 3. ar. in fi. q^d ius canoni
 cum nullo mō debz pmittere ōtractuz
 usurariū ēt simplici pmissiōe solaz pe

hā indulgere p̄p̄ aliq̄d mai⁹ maluz ui
tandū qz regularit̄ loquēdo nullū est
maius maluz contrariū usurario qd̄ p
ip̄z ualeat uitari. Nō obstat q̄ eccl̄a to
lerat p̄stibula. ut in c. inter opa. de sp̄o
sa. Nā eccl̄a tolerat simplici p̄missiōe
cā uitandi maius malū sp̄uale. Unde
Aug⁹ in sermone de ordie dicit. Aufer
meretrices de rebus humanis turbab
oīa libidinibus. Et p̄ sanctū Tho. scda
scde. q. 10. arti. xi. Sed maius maluz q̄
sit usura nō pōt uitari. qz regularit̄ nō
repietur maius maluz qd̄ p̄pter ip̄am
possit uitari. maxie qz mala que vitā
tur p̄ tractū usurariū ut plurimū sūt
tp̄alia. et similit̄ bona que solent sequi
ex actu usurario sunt tp̄alia. S; nō d; p
mitti seu tolerari malū sp̄uale p̄p̄ uitā
dū malū tp̄alē t̄olēndū bonū tp̄alē ut
dicit scūs Tho. scda scde. q. 10. ar. xi. et di
xi in p̄cedēti dubio post p̄ncipiū. Et q
bus infero q̄ si non est licitū; tolēare
iudeos sub dissimulatione. multo mi
nus licitū ē euz eis pacisci ut fenerē
tur p̄ minoribus usuris. Uñ dñi tp̄ales
grauiter peccāt sustinētes q̄ iudei in
suis ciuitatib⁹ fenerent. Nā talis tole
rantia ē d̄ ius nāle et d̄ ius diuinum et d̄
ius canonicū. et de⁹ maxie offendit. ga
llud crimē ualde copiose exerceat et sp̄
recipit reiterationē. Non g⁹ miz si bel
lis affligimur: qz d. uis solet corruptos
hominū mores bellis emendare atq̄
cōterere ut dicit Aug⁹ in p̄li. ca. p̄. de
ciui. dei. Uñ hortādī sūt omēs ciues ut
huic tam graui crimini nullo pacto as
sensuz p̄beāt. s; oibus iuribus et oī inge
nio huic tā graui malo resistāt. Tūc. n.
deo cruentas uictimās cedim⁹ qñ usq̄
ad sanguinē p̄ x̄itate certam⁹. ut dicit
Aug. li. x. de ciui. dei. ca. 4. q̄ x̄o deo
p̄ciosuz sit hī sacrificiū ip̄e nobis de⁹
demonstrauit q̄ p̄nā redēptōe tale sa
crificiū ēē uoluit. Itē Cicero li. p̄. de of
fi. dū tractat quō in euentendis decipi
endisue urbib⁹ agendū sit. in fine sic i
gt. Oīo iusticie honestatq̄ adherescz
ut eam conseruet quāuis grauit̄ of

fendat. mortēq̄ appetat potius q̄ de
ferat illa que dixi. Nec sibi aut sue ur
bi p̄futurū putent si iudeos condu
xerint aut q̄ conducant consensuz p̄e
buerint. Audi quid dicat sanctus Euse
bius de p̄paratione euangelica. li. 4.
ca. 6. Omne quod bonum ē non p̄des
se non potest. et contra quod malum ē
a. sicut bonuz nō potest non p̄desse. ita
etiam malum non potest non nocē. Itē
eodem li. ca. p̄tr. Nec bonitatez nocē:
nec prauitatez p̄desse seu inuare unq̄
posse. Nam. ut non pōt caliditas ut ait
Plato frigiditatē inducere nec frigiditas
caliditatem: sic nec iusticia nocere
potest. Item m̄ḡ s̄n̄arum li. 3. d̄i. 38.
ca. p̄tan. si n̄ḡt. Nonnullis errare ali
quando p̄fuit: sed in uia pedum non in
uia moruz. Hoc est aliquādo p̄fuit er
rare in uia pedum: quia quadoq̄ quis
p̄ talem errorem euadit inimicū. uel ali
qñ calum libi nociuuz: s; errare in mo
rib⁹ nunq̄ fuit utile: qz peccatū ē. Sed
audi quid dicat Cicero in 3. li. de offi.
sub ca. ubi ponit excusationes. cur fur
p̄ia aliqñ fiat ut turpia non uideantur
ubi sic dicit i. si. Nunq̄ igit̄ ē utile pec
care: qz sp̄ ē turpe. et qz sp̄ est honestuz
uiuz bonū ēē sp̄ est utile. Itē i. sua para
dora. peccare certe h̄ nemini. Qd̄ aut̄
non licz id hoc uno teneat si arguit non
licere. Id siquidē nec maius nec min⁹
unq̄ fieri potest. qñ in eo peccatuz ē si
non liceat. quod sp̄ unū et idē est nec ali
qñ h̄. Itē erubescere si credis unq̄ malū
esse utile. Non. n. peccatū potest nō no
cere: s; ofendere malo peccatū ē Uñ nō
poterit tibi nisi nocē si consentis q̄ in
dei conducant. Uñ Aug⁹ li. 5. de ciui.
dei. ca. xi. dicit q̄ deus ferit hoīem ra
tionale animal. qui cū peccatē non i
punitum ēē p̄misit nec sine mīa dereli
qt. Item li. p̄ ca. 7. in fi. sic inquit. Pa
tientia dei ad penitentiam inuitat ma
los sicut flagellum dei ad penitentiam
erudit bonos. Itemq̄ misericordia dei
fouendos amplectitur bonos sicut se
ueritas dei puniendos corrumpit malos

Placuit quippe diuine prouidentie prepa-
rare i postea bona iustis quibus non frue-
tur iniusti. et mala impiis quibus non ex-
cruciantur boni. Unus est sanctus Leo papa
i sermone sexto. de natiuitate domini. Quid
est autem dilectissimi pacem habere ad deum nisi
velle quod iubet et nolle quod prohibet
Si. n. humane amicitie pares alios et si
miles expetunt voluntates. nec unquam di-
uersitas morum ad firmam potest venire con-
cordiam. quanto diuine princeps erit pacis
cui ea placet que deo displicent. et his ap-
petit delectari quibus illud nouit offendere?
Ite. Nam si in progenie carnali et stir-
pe terrena claris parentibus genitos
vitia male conuersationis obscurant. et ipso
maiorum suorum lumine soboles indigna con-
fundunt. in que exitum venient quippe propter
amorem mundi a generatione christi non
metuunt abdicari. Si autem ad humanam
pertinet laudem ut patet deus in plebe resplendeat.
quanto magis gloriosus est ex deo na-
tos i actoris sui imagine resplendet et illud
i se qui illos genuerunt ostendere: hec ille
Unus si dei inimici esse nolumus. si amici et
filii eius esse desideramus. id velimus et
faciamus quod vult. et omnia fugiamus que
non vult. In superioribus autem allegationibus
i quibus respondit ad consilium magistri. Balua-
ni dixi ciues huius civitatis quibus peccare.
et pro consentientibus debere reputari
nisi apud dominum istent quod iudei et de ca-
stellis expellantur: quod error cui non resisti-
tur approbat. et veritas cuius minime defen-
sas opprimis. Negligens quippe cum possis
perturbare pueros. nihil aliud est quam fauere
necesse est scrupulo societatis occulte quam
manifesto facinori desinit obuiare. Ite-
rum. Consentire ut errantibus quam ad refecanda
ea que corrigi debent non occurrit. scilicet. dis-
cordia. et. quod. n. predestinatio. et. c. consentire. et. scilicet.
di. facientis. et. in. c. si. c. dignum. de homi-
ni. Nunc dico quod si aliquis casu ab illustrissi-
mo domino Venetiarum hoc non possit impe-
trari. si quod iudei non possint fenerari i ca-
stris. propterea tenent eis prohibere sub
magna pena ne mutuent ad usuras in
hac civitate. et quod nullo liceat hoc facere

secutum vel recipere pignus. Non. n. habet
lucram a dominio fenerandi in ista ciui-
tate. Si. n. illi qui recipiunt pecunias ab
eis mutuo mitterent ipsimet pignora
per nuncium proprium. rarius mutuantur iu-
dei sub usuris. et sic deus non tantum offen-
deretur. Unus propterea tenet hanc inhi-
bitorem facere iudeis et christianis conue-
niens de pignore in hac ciuitate. ex quo
iudei non habent lucram fenerandi hic. alia
grauiter peccant propterea hoc non facien-
tes: ut i iuribus pallegatis. et. i. c. ita pla-
ne. et. in. c. a malis. et. in. c. recedite. in fi. 33
q. 4. Ex quo. n. ius naturale diuini et canonici
non permittit tales tolerari. illi qui tole-
rant cum possint prohibere grauiter peccant
et offendunt ius naturale diuinum et canoni-
cum.

Laus Deo.

**Ex litteris Reuerendissimi domini Fran-
cisci Cardinalis Venetiarum sancte Ro-
mane ecclesie vicecancellarii. et episcopi tunc
Ueronensis directius domini duodecim
et quinquaginta reipublice Ueronen-
deputati.**

**Sed quod ad maiorem iudeorum per quibus con-
ducendis lucram petitur ut fenus exerce-
ant. Hoc per vestra prudentia scire debe-
tis non esse in prete nostra neque alterius vi-
uentis in ea re votis vestris satisfacere.
obstante dei et domini nostri prohibitione. cui ex
necessitate salutis omnis anima veluti eius
sublimi prelati subditi obedire tenetur
Qui licet forte i aliquibus ciuitatibus ad
admitti videantur. id non tam ex lucra quam
quod datur quod ex quadam dissimulatione pertran-
sit. sicut contingit in aliquibus aliis i quibus
nullo iure nulla honestate lucra talis con-
cedi potest. Utque auctores absoluendi contra
tem super ea re de preterito vicario nostro
transmittimus etc.**

Datum Rome. 17. nouembrii. 1400. xlii.

Incipit tabula capitulorum huius libri

Et p̄ de littera. A.

Abas
Abbatissa
Absolutio p̄ coiter
Absolutio 2° percutiē
riū clericos

Absolutio 3° regularium
Absolutio 4° quo ad satisfactiones
Absolutio 5° quo ad modum
Absolutio 6° a peccato
Acceptilatio
Acceptio personarum
Accidia
Accommodatio. R. modatum
Accusare
Accusatus
Adiuratio
Adoptio
Adulatio
Aulterium
Advocatus
Affinitas. R. impedimentum. i. 4°
Alchimia. R. emptio
Alea. R. ludus alea
Alienatio
Altare
Ambitio
Angaria
Appellatio
Apostasia p̄ in generali
Apostasia 2^a a fide
Apostasia 3^a inobedientie
Apostasia 4^a a clericatu
Apostasia 5^a a religione
Aqua benedicta
Arbiter
Archidiaconus
Archiepiscopus
Arra
Arrogatio. R. adoptio
Ars notoria. R. fortilgium 2° §. p̄.
Austinus
Austria
Avaritia

Baptismus p^o

q̄tū ad subas 7 formas
Baptismus 2° quo ad materiam
Baptismus 3° quo ad ministrum
Baptismus 4° quo ad suscipientes
Baptismus 5° quo ad tempora
Baptismus 6° quo ad ritum
Baptismus 7° quo ad effectum
Bellum p̄ coiter
Bellum 2° quo ad clericos
Bellū 3° qd ecclesias inuoluit
Benedictio
Beneficium p̄ coiter
Beneficium 2° quo ad fructus
Beneficiū 3° qñ iniuste tenetur
Bigamia
Blasphemia

Quella.

R. pedagium. Itē tallia
Calix
Calumniari. R. accusare. §. 4°
Canonica portio. R. sepultura 3°
Canonizatio
Canonicus
Character. R. ordo 3°
Carcer
Caritas
Casus epales. R. offoz p̄
Cathecismus
Cautio
Cecitas mentis
Censura ecclesiastica
Cessatio a diuinis
Cimiterium
Clavis
Clericus p̄ coiter
Clericus 2° ab actib⁹ secularib⁹ remot⁹
Cleric⁹ 3° quo ad cohabitatiōez mlier⁹
Cleric⁹ 4° quo ad tpalia
Coadiutor. R. vicari⁹ corpe. §. fi.
Cognatio
Comēda ecclē. R. bñficiū p̄
Comittere vices suas. R. delegare
Item vicarius
Comodatum
Copaternitas. R. impedimentū 6°
Colicare. R. i. eucharistia. 7. i. missa.

Conculso
Condenatus. R. accusatus
Conditio
Confessio sacramentalis p̄ cōiter
Confessio 2ª quat̄ teneamur ad eam
Confessio 3ª cui confitendum
Confessionis celatio
Confessor p̄ q̄s 2^a a q̄b⁹ possit absolue
Confessor 2^a quid habeat agere
Confirmatio electorum
Confirmatio sacramenti
Consanguinitas. R. impedimentum 5°
Conscientia
Consecratio p̄ ep̄orum. 2^a supra
Consecratio 2^a ecclesie. vel recōciliatō
Consecratio 3^a altaris
Consecratio 4^a cimiterii
Consecratio 5^a vestiū 2^a huiusmodi
Consecratio h̄ginū. R. h̄ginū cōsecratio
Conservator
Constitutio. R. lex
Consuetudo
Contentio
Contractus
Contritio
Contumacia
Contumelia
Chorrea
Correctio p̄ s. punitio iusticie
Correctio 2^a s. fraterna
Corpora sanctorū. R. reliquie
Corporale
Corporis viciatus. R. viciatus corpe
Corpus xpi. R. cōicare. Itē eucharistia. Itē missa
Crimen
Chrilina. R. oleum sanctum
Cruce signat⁹. R. indulgētia. s. p̄t. 2^a fi.
Cupidus. R. ordinandus. s. xi^o
Curialis. R. ordinandus. s. i^o
Curiositas

Damnificatus
 R. bellū p̄ s. 4° Itē depositum. s. fi.
Debitum coniugale
Decanus. R. archidiaconus
 Decime p̄ cōiter

Decime 2^a a quib⁹ dari debent
 Decime 3^a cui
 Decime 4^a de quibus
 Decime 5^a quo ad laicos
Defunctus. R. suffragiū. Itē mortuus
 Itē purgatorium. Itē sepultura.
Degradatio
Delectatio
Delegare
Denunciatio
Depositum
Derisio
Desperatio
Detractio
Diaconus
Dignitas
Dilcere
Disciplina
Discordia
Dispensatio
Diuinatio. R. sortilegium primo
Divorcium
Doctor vel docere. R. magister. Itē discere

Dolus
Domicilium
Dominica dies
Dominus temporalis
Donatio p̄ inter viuos
Donatio 2^a causa mortis
Donatio 3^a p̄pter nuptias
Dos
Dubia
Duellum

Edictas
Ecclēsia p̄ cōiter
Ecclēsia 2^a p̄ochialis
Electio p̄ cōiter
Electio 2^a per cōpromissum
Elemosyna p̄ cōiter
Elemosyna 2^a q̄s pōt facere eam
Emphtecosis
Eemptio 2^a venditio
Emmunitas ecclesie
Emmunitas cōfugientium ad eccliam
Enormia
Episcopus

Incestus. R. luxuria
Indulgentia
Infamis
Infidelis
Ingratitudo
Iniuria
Iniusticia
Inobedientia
Inquisitio
Institutio
Interdictum p̄ coiter
Interdictum 2° s. sp̄aliter
Interdictū 3° s. in aliqua eccliam
Interdictum 4° quid p̄hibetur
Interdictū 5° de relaxatione
Intestatus. R. successio
Intimiditas. R. timor. s. fi.
Inuenta
Inuidia
Inuidia
Ipochrisis. R. sikatio. Item ypocrisis
Ira
Iregularitas p̄. s. homicidaz
Iregularitas 2° quando ministrat
Ironia
Istrio. R. hystrio
Iudeus p̄ coiter
Iudeus 2° quo ad seruos
Iudeus 3° de conuersione
Iudicare
Iudex p̄ coiter
Iudex 2° s. ecclesiasticus
Iudicium
Iurare
Iuramentum p̄ coiter
Iuramentum 2° s. vniuersitatis
Iurisdiclio
Ius
Iustificacio
Raracter caritas
Raria. R. in littera. L.
Altro
Legare
Legatus
Legitimus
Legitima
Leprosus

Lex et constitutio
Livellarius extractus. R. emphiteosis
Libellus famosus
Libertus
Littere
Litigium
Locatio et conductio
Ludus et iocus
Ludus alece
Luxuria

Magister p̄ coit
Magister 2° s. quantū
 ad licentiam docendi

Majoritas
Maior pars
Maledictio
Malefactor. R. accusatus
Maleficcium
Manumissio
Matrimoniu p̄ coiter
Matrimoniu 2° qui possunt strabē
Matrimoniu 3° quō strabitur
Matrimoniu 4° s. extra intentōem
Matrimoniu 5° sub ditione
Matrimoniu 6° quo ad debitum
Matrimoniu 7° s. accusatum p̄pter i
 pedimentum
Matrimoniu 8° s. accusatum propter
 adulterium
Matrimoniu 9° s. qñ petis diuix
Medicus vel chirurgicus
Mendacium
Mercator
Meretrix
Meritum
Metus
Militia
Miserabilis persona
Missa
Mollicies
Monachus
Momalis
Mortuus
Mulier
Multitudo. R. correctio p̄. s. s.
Munus
Mutilare

Dutuum
Aufragus

Negligentia

Negotiatio

Neophytus

Notozum

Noticius

Nuprie

Obedientia p^o

comuniter

Obedientia 2° laicorum

Obedientia 3° clericorum

Obedientia 4° religiosorum

Oblatio

Obligatio

Obligatus ad rationem

Oculi. R. correctio 2° Ite reuelatio

Odium

Officiu eccle. R. missa. Item hore

Oleum sanctum. siue chrisma

Opinio **O**ratio

Oratorium

Ordo p^o coiter

Ordo 2° quo ad ritum

Ordo 3° quo ad characterem

Ordinandus

Ordinator. siue ordinans

Ordinatus p^o coiter

Ordinatus 2° per saltum

Ordinatus 3° negatiue

Ordnatio coniugatorum

Ornatu

Pactum

Palla

Pallium

Papa

Parafema

Parentes

Paricida

Parrochianus

Parerfamilias

Parientia

Patriarcha

Patronus

Peccatum p^o omuniter

Peccatum 2° s. mortale

Peccatum 3° s. veniale

Peculium

Pedagium 2 guidagium

Pena p^o s. iudicialis. aut diuina

Pena 2° s. que puenit lesio

Penitentia p^o comuniter

Penitentia 2° quaz iponit sacerdos

Penitentia 3° solennis 2 publica

Penia 4° impedita vel falsa

Percutere. siue verberare

Peregrinus p^o omuniter

Peregrinus 2° quantu ad clericos

Pecurium

Permutatio

Perplexitas

Personatus. R. dignitas

Pertinacia

Pignus

Pirata

Placere. R. adulatio

Tollutio

Populus

Portio canonica

Postulatio

Prebenda

Preceptum. R. obedientia

Predicator

Predo

Presbyter

Presbyter. R. sacerdos. confessor. 2° fessio. eucharistia. missa.

Prescriptio

Presumptio

Primas. R. patriarcha

Primitie

Princeps. R. papa. Item dominus

Privilegium

Probatio

Professio. R. nouicius. Item religio 4°

Promissio

Prudentia carnis

Pubes. R. impubes

Publice honestatis iusticia. R. impedimentum 12°

Pudicia

Punitio. R. correctio p^o. Item discipliua. Item pena

Purgatio
Purgatorium
Purificatio
Passilanimitas

Quarta

Questuarii

Raptoz p^o sez. rerum
Raptoz z^o s. personarum

Ratiocinis obligati. **R**. obligatus ad
ratiocinia

Recöciliatio eccle. **R**. osceza: z^o z^o

Religio p^o coiter

Religio z^o quo ad ingressum

Religio 3° quo ad votum ingrediendi

Religio 4° quo ad p^oessionem

Religio 5° quo ad transitum ad alias

Reliquie. z. corpora sanctorum

Renunciatio p^o coiter

Renunciatio z^o qualiter fit

Renunciatio 3° quis potest renūciare

Renunciatio 4° que possunt renūciari

Represalie

Residentia clericorū

Res inter alios acta. **R**. snia. §. 9. r^o

Restitutio p^o coiter

Restitutio z^o qñ quis nō est soluēdo

Restitutio 3° quantum ad fautores

Restitutio 4° qñ ad ementes

Restitutio 5° quantum ad edentes

Restitutio 6° s. incertorum

Restitutio 7° quo ad eius regularia

Restitutio 8° quo ad sublationem
obligationis

Resuscitatus

Reuelatio

Rigor. **R**. ius

Rixa

Sacerdos

Sacramentum

Sacrilegium

Sagittarius

Sanctoꝝ corpora. **R**. reliquie

Saracenus

Satisfactio

Scandalum

Scientia z. studium clericorum

Scisma

Secretoꝝ reuelatio. **R**. reuelatio

Seditio

Sententia

Sepultura p^o coiter

Sepultura z^o quo ad electōem

Sepultura 3° qñ ad canonicā portōem

Sepultura 4° quando phibetur

Seruus p^o coiter

Seruus z^o quantū ad ordinatōem

Seruus 3° quantum ad matrimoniu

Simonía p^o coiter

Simonía z^o quo ad ordines

Simonía 3° quo ad beneficia

Simonía 4° quo ad fructus

Simonía 5° circa funera

Simonía 6° quo ad religionem

Simonía 7° de pena z. dispensatione

Simulatio

Sobrietas

Societas p^o s. pecunie z. operarum

Societas z^o s. respectu quarundā ma
terie questionum

Sodomía

Sollicitudo

Sorilegium p^o s. diuinatio

Sortilegium z^o s. superstitio

Spectacula. **R**. lud^o z. ioc^o. Itē chorea

Sponsalia

Stipulatio

Studium clericorum

Sulticia

Suprum. **R**. fornicatio

Subarratio. **R**. arra

Subdelegare

Substitutio. **R**. testamentum z^o

Successio ab intestato

Suffragium defunctorum

Superbia

Suspensio

Suturratio

Tabellio

Tallia

Temperātia. **R**. sobrietas. Itē ebrietas

Testamentum p^o coiter

Testamentū z^o quantū ad institutio
nem heredis

Testamentū 3° quantū ad executōes

Testis p̄ quis non potest esse
Testis 2º de numero
Testis 3º quo ad actū testificandi

Timor
Torneamentum
Transfactio
Transitus siue translatio
Treuga
Tutela

Turpe lucz. R. elemosyna p̄. s. fi.

Vana gloria

R. gloria vana

Vasallus. R. feudum

Velatio virginum. R. virginum con-
secratio

Venatio

Venditio

Veneficium. R. maleficium. Itēz for-
tilegium

Veniale peccatum. R. peccatum 3º

Verberatio. R. percutere

Vestis

Vicarius

Vidua

Vindicatio

Virginitas

Virginum consecratio

Vis 7 metus

Visitatio

Vitium

Viciatus corpore

Vinctio extrema

Voluntas

Votum p̄ cōiter

Votum 2º quis potest vonere

Votū 3º de voto coniū in cōmuni

Votum 4º de voto coniugum circa re-
ligionem

Votū 5º quo ad cōmutationem

Votū 6º qđ soluitur per religionem

Visura p̄ cōiter

Visura 2º circa animalia

Visura 3º in emptionibus

Visura 4º de usurariis manifestis

Visura 5º de seruitoribus fautorib⁹ et
familia usurarii

Visura 6º de restitutione usurariū

Visus clauium p̄ qđo ad supplementū
excoicationum iur is

Visus clauū 2º qđ ad formā absoluēdi

Vxor

Vpus

Vdocrisis

Ironia. R. in littera. J.

Vstrio. R. s. in littera. h.

Velus

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Velut

Per. Hermānus
Posti. Postiensis
Pugi. Pungolinus
i. pma. vel. i. adest
i. infra
Pisti. Instituta
Pino. Innocentius
Pa. de are. Jacobus de arena
Po. Johannes glosator decreti
Po. an. Johannes andree
Pa. Jacobus de beluifo. vel d. Ravēna
illegē
Pulbro
Pau. Laurentius
Po. nota. vel. notat. seu. notatur
Po. opinio
Pe. Petrus
pit. penultimo
Pla. Placentinus
q. qu. stione
Pay. Raymundus
Parideo. vel. respōsio. vel. require
s. scilicet
se. sequenti vel. sequentibus
s. supra
Pst. fūma. r. in. dubio. intellige. de. sum
ma. confessorum
Pancr. Lancredus
Ptitulus. vel. titulo
Pho. Thomas
Pidricus
Pul. Guilielmus. s. glosator Ray. alit
Guilielmus
Pul. duran. Guilielmus. duranti
Pin. Vincentius
s. paragrafo. seu. paragraphus. vel.
paragaphi. seu. paragaphis
Put. r. alie. abbreviature. que. ut. discer
natur. hic. inferius. subrogabuntur
Prubrice. lurs. ciuilis. r. canonici. r. p
rubrice. ff. p. r. ff. veteris
Proptionibus
P Alienatione. iudicii. mutandi
causa. facta
P Ad. legem. acquliam
P Ad. exhibendum

Pleatoribus
Pla. regem. rodiani. de. iactu
Pad. I. natulcolulū. macedoniani
Pad. velleianum
Pad. omibus. empri. r. venditi
P Onstitut. omibus. pncipum
P Alumnatoribus
P Capitis. diminutione
P Coia. prediorum
P Coi. diuidendo. iudicio
P Condictione. causa. data
P Condictione. ob. turpem. causam
P Condictione. indebiti
P Condictione. sine. causa
P Condictione. furtiua
P Condictione. ex. lege
P Condictione. triticaria
P Condituta. pecunia
P Comodati. vel. contra
P Compensationibus
P Contrahenda. emptione
P Iusione. rerum
P Dolo. malo
P Depositi. vel. contra
P Distracione. pignorum
P Donationib. int. viz. r. vxore
P Diuiditis
P Oper. quē. factum. est
P Edendo
P Eo. q. metus. causa
P Ex. quibus. causis. maiores
P Eo. quod. certo. loco
P Exercitoria. actione
P Estimatoria. actione
P Edicto. edicto
P Euictionib. r. duple. stipulatiōib.
P Exceptione. rei. iudicate. r. tradite
P Erus. r. dilationibus
P Fideicommissaria. hereditatis
petitione
P Finium. regundorum
P Famile. heriscunde
P Fide. instrumentorum
P Fundo. dotali
P Fugitiuis. seruis
P Is. q. sūt. sui. vel. alieni. furto
P Is. qui. notantur. infamia
P Is. qui. deiecerunt. vel. effu
derunt

19 **H**ereditate vel actione vendita

1 **I**usticia z iure

2 **J**urisdictione oīum iudicū

2 **I**n ius vocando

2 **I**n ius vocari vt eant

4 **I**n integz restitutionibus

5 **I**udicius

5 **I**nductio testamento

21 **I**nterrogatorius actionibus

12 **I**uramentando

12 **I**n litem iurando

14 **I**nstituta actione

15 **I**n rem verso

18 **I**n diem adiectione

20 **I**n quibus cābus pign^r tacit^r est hab^r

22 **I**uris z facti ignorantia

23 **I**ure dotium

1 **L**egib^r z senatuscōsult^r z lōga

consuetudine

18 **L**ege omissoria

19 **L**ocati z conducti

4 **I**n iuribus z annis

4 **M**andatis principum

21 **M**ortuo inferendo

17 **M**andati vel econtra

2 **N**e quis eum qui i ius vocat^r ē

vieximat

3 **N**egociis gestis

4 **N**ature cautiones stabulari

9 **N**oxalibus actionibus

22 **N**autico fenore

1 **O**rigine iuris

1 **O**fficio consulis

1 **O**fficio prefecti prerozio

1 **O**fficio prefecti urbis

1 **O**fficio questorum

1 **O**fficio pretorum

1 **O**fficio prefecti vigilarum

1 **O**fficio proconsulis z legati

1 **O**fficio pfecti augustalis

1 **O**fficio pfecti punicie

1 **O**fficio procuratoris cesaris

1 **O**fficio iudici

1 **O**fficio ei^r cui mādāta ē iurisdictō

1 **O**fficio assessorum

7 **O**fficio servorum

2 **P**actis

3 **P**ostulando

3 **P**rocuratoribus

5 **P**etitione hereditatis

5 **P**ossessoria hereditatis petitione

6 **P**ubliciana in rem actione

12 **P**ignoratitia actione

15 **P**eculio

17 **P**ro socio

18 **P**ericulo z cōmodo rei vendite

19 **P**rescriptis verbis

20 **P**ignoribus z hypothecis

22 **P**robarionibus

23 **P**actis dotalibus

2 **Q**uod quisq^r iuris in aliterum

statuerit

2 **Q**ui satisfacere cogantur

3 **Q**ui notantur infamia

3 **Q**uod cuiusq^r vniuersitatis noie

4 **Q**uibus ex causis maiores

4 **Q**uod metus causa

7 **Q**uā dies usufructus legati cedat

7 **Q**uā mōis usufructus amittat

7 **Q**uēadmodū usufructuari caueat

8 **Q**uēadmodū seruitus amittat

21 **Q**uibus reb^r ad eundem iudicem

caetur

14 **Q**uod cū eo qui in aliena potesta

te est negocium

15 **Q**uā actio de peculio est annalis

15 **Q**uod iusu

20 **Q**uē res pignori obligari possunt

20 **Q**ui portiores in pignorib^r hēant

20 **Q**uā mōis pign^r vel hypotheca

soluitur

1 **R**erū diuisione z qualitate

4 **R**eceptis arbitris z qui

arbitrum

6 **R**ei vindicatione

21 **R**eligionis z sumptibus sinez

12 **R**eb^r creditis z si certum petatur

18 **R**estitucenda venditione

19 **R**em permutacione

21 **R**edebitoria z quāto minoris

23 **R**itu nuptiarum

24 **R**epudiis z dimortis

1 **S**atu hominum

1 **S**enatoribus

2 **S**i quis ius dicenti non obre

perauerit

20 **S**i quis in ius vocat^r non ierit

20 **S**i ex noxali causa agatur

2 **S**i q^s cautionib⁹ iudicio⁹ sistendi
 5 **S**i pars hereditatis petatur
 6 **S**i ager vectigalis vel emphiteca
 rius petatur
 7 **S**i usufructus petatur vel ad aliū
 pertinere negetur
 8 **S**eruitutibus
 8 **S**eruitutib⁹ rusticor⁹ p^odior⁹
 8 **S**eruitutib⁹ urbanor⁹ p^odior⁹
 8 **S**i seruitus vendicetur vel ad ali
 um pertinere negetur
 9 **S**i adrupes paup⁹ fecisse dicat
 xi **S**eruo corrupto
 xi **S**eruis fugitiuis
 xi **S**i mensor falsum modū dixerit
 i **S**i certum petatur
 is **S**eruis exportandis
 2 **S**pōsalibus
 2 **R**ansactionibus
 is **R**iticaria
 14 **T**ributoria actione
 22 **T**estibus
 7 **U**sufructu⁹ z quēadmodum q^s
 usufructu⁹ vtatur
 7 **U**sufructu accrescendo
 7 **U**sufructu earum rerum que usu
 consumuntur
 7 **U**su z habitatione
 7 **U**sufructuarius quemadmodum
 caueat
 22 **U**suris z causis z fructibus

Indice inforziati

2 **A**ctione rerum amotarum
 3 **A**dministratione z periculo
 tutorum
 3 **A**uctoritate z consensu tutor
 6 **A**cqrenda vel obtinenda hēditate
 6 **A**d senatuscōsultū sillaniam
 10 **A**nnuis legatis z fideicōmissis
 xi **A**limentis z cibariis legatis
 xi **A**uro z argento legato
 xi **A**dmiēdis z trāsserendis legatis
 iz **A**d legem falcidiam
 iz **A**d senatuscōsul. trebellianum
 15 **A**ssignandis libertis
 15 **A**d senatuscōsultū terculianū

14 **B**onor⁹ possessionibus
 14 **B**onor⁹ possessione furioso
 muto zc.
 14 **B**onor⁹ possessione contra tabulas
 14 **B**onor⁹ possessione fm tabulas
 14 **B**onor⁹ possessione ex testō militi
 15 **B**onis libertorum
 2 **O**ncubinis
 3 **C**onfirmando tutore vel
 curatore
 4 **C**ontrario iudicio tutele z vili
 actione
 4 **C**uratoribus furiosi
 5 **C**onditoribus institutionum
 iz **C**onditorib⁹ z demonstratib⁹
 14 **C**ontra tabulas
 14 **C**ollatione bonor⁹
 14 **C**onungēdis cuz emācipat⁹ liberis
 14 **C**arbondiano edicto
 10 **O**re prelegata
 14 **O**ntis collatione
 14 **O**sculationib⁹ z t⁹pib⁹ eaz
 4 **E**o qui p⁹ tutore vel curatore
 negocia gesserit
 4 **I**deiusforibus z mandatori
 bus z heredibus tutorum⁹ et
 curatorum
 10 **G**undo instructo z instrumē
 to legato
 15 **G**radibus z affinitatib⁹
 5 **I**s q⁹ in testamento delent
 5 **H**eredibus instituendis
 xi **H**is q⁹ pene causa i testamē
 tis relinquuntur
 xi **H**is q⁹ pro nō scripto habentur
 xi **H**is quibus vt indignis
 2 **I**mpensis in rebus dotalib⁹
 factis
 5 **I**n iusto rupto z irritō testa
 mento
 5 **I**ure deliberandi
 6 **I**ure codicillorum
 14 **I**ure patronatus
 2 **L**iberis agnoscendis
 3 **L**egitimis tutoribus
 5 **L**iberis z posthumis
 7 **L**egatis z fideicōmissis p⁹
 8 **L**egatis z fideicōmissis z⁹

xi **L**egatis & fideicommissis 3°

14 **L**iberatione legata
bonorum possessione petita

15 **L**ibertis vniuersitatū
4 **A**gistratibus oueniēdis

6 **M**ilitari testamento

10 **P**riore & electioe legata

14 **O**bssequiis a liberis & libertis

15 **P**restandis

10 **P**eris libertorum

10 **P**enū legata

5 **Q**ui perant tutores vel

3 **Q**uando ex facto tutorū vel

4 **Q**uod cum falso tutore

6 **Q**uēadmodū testamenta apiant

13 **Q**uando dies legatoꝝ cedit

15 **Q**uāb' nō sperit bonoꝝ possessio

15 **Q**uis ordo in bonorum possessione

4 **R**ebus eoz qui sub tutela vel

xi **R**ebus dubiis :

11 **R**egula carthoniana

1 **S**oluto matrimonio & quēad

2 **S**i mulier ventris noīe i pos

2 **S**i mulier ventris noīe calūnie cā

3 **S**uspectis tutorib' ac curatorib'

6 **S**i obmissa cā testamenti

6 **S**i quis aliquē testari phibuerit

10 **S**eruitute legata

10 **S**upellectili legata

13 **S**i cui plus q' per legem falcidia

14 **S**i tabule testamenti extabunt

14 **S**i a pente q's fuerit manumissus

15 **S**i qd in fraudē patroni factū sit

15 **S**i tabule testamti nulle extabūt

15 **S**uccessorio edicto

15 **S**uis & legitimis heredibus

3 **T**utelis

3 **T**estamentaria tutela

3 **T**utoribus & curatoribus da

4 **T**utelis & rōnibus distrabendis

5 **T**estamentis & qui testamenta fa

10 **T**ritico vino & oleo legato

2 **T**entre inspiciendo

4 **U**bi pupillus educari vel

5 **U**ulgari & pupillari substitutione

10 **U**lu & usufructu legato

13 **U**t legatoꝝ causa caueatur

13 **U**t in possessionem legatoꝝ

14 **U**t in possessionem mittendo

15 **U**nde legitimi

15 **U**nde liberi

15 **U**nde cognati

15 **U**nde vir & vxor

15 **U**t ex legibus & senatusconsultis

15 **U**t ex legibus & senatusconsultis

bonoꝝ possessio datur

Rubricæ ff. noui

1 **A**qua pluuiali arcenda

2 **A**demptione libertatis

3 **A**cquirenda possessio

5 **A**cquirenda possessio

5 **A**qua cotidiana & estiuā

5 **A**rboribus cedendis

6 **A**ctionibus & obligationibus

8 **A**ceptilationibus

9 **A**rboꝝ furtis cesarum

9 **A**bigeis

10 **A**ccusationibus & inscriptionibus

10 **A**d legem iuliam maiestatis

10 **A**d legem iuliam de adulteriis

10 **A**d legem iuliam de vi publica

10 **A**d legem cornelianā de sicariis

10 **A**d legem cornelianā de falsis

10 **A**d legem pōpeianā de paricidiis

10 **A**d legem iuliam repetundarum

10 **A**d legem iuliam de annona

10 **A**d legem iuliam peculatus

10 **A**d legem iuliam ambitus

10 **A**d legem fauiam de plagiaris

10 **A**d senatusconsultū turpilianū

11 **A**ppellationibus & relationib'

11 **A** quibus appellare non licet

11 **A**ppellationibus recipiendis

11 **A** per alium causa appellationis

xi **A**ppud eū a q̄do appellatur alias
 causam
 iz **A**d municipales z de incolis
 iz **A**lbo scribendo
 iz **A**d administratione rez ad ciuitatez
 pertinentium
 4 **O**mnis iudicis auctoritate
 possidendis
 io **B**onis dānatorum
 io **B**onis eoz qui ante sententiam
 mortem sibi conseruerunt
 z **O**llusione petegenda
 4 **C**onfessis
 4 **L**essione bonorum
 4 **C**uratore bonis dando
 5 **C**loacts
 9 **C**oncessionibus
 9 **C**rimine expilare hereditatis
 9 **C**rimine stellionatus
 9 **C**ollegiis illicitis z corporibus
 io **C**ustodia reoz z exhibitione
 io **C**adaueribus punitorum
 xi **C**aptiuis z postliminiū reuersis
 xi **C**astrensi peculio
 iz **C**ensibus
 i **O**mnino infecto
 i **O**mnino infecto
 i **O**mnino infecto
 6 **D**iuersis z t̄p̄alibus p̄scriptiōibus
 6 **D**oli mali exceptione
 7 **D**uobus reis constituendis
 iz **D**ecurionibus z eoz filius
 iz **D**ecretis ab ordine faciendis
 z **E**uicione libertatis
 4 **E**x quibus cāis in possessiōez
 eatur
 6 **E**xceptiōibus z p̄scriptiōibus
 6 **E**xceptione rei iudicate
 6 **E**xceptione doli mali
 9 **E**xtraordinarius criminibus
 xi **E**um qui appellanti
 iz **E**xtraordinaria cognitionibus
 z **I**deicōssariis libertatibus
 5 **F**luminib⁹ z ne qd i flumie pu
 blico ripave eius fiat
 5 **F**onte

8 **F**ideiussoribus z mandatoribus
 9 **F**urtis
 9 **F**urti aduersus nautas
 9 **F**urtibus balnearius
 5 **G**lande legenda
 z **I**ure aureoz annulorum
 5 **I**nterdictis seu extraordinariis
 actionibus
 5 **I**ntinere actus p̄uato
 8 **I**udicatum solui
 9 **I**ncendio ruina naufragio
 9 **I**uriis z famosis libellis
 io **I**nterdictis z relegari z deportari
 xi **I**ure fisci
 iz **I**ure immunitatis
 z **L**iberali causa
 5 **L**ocis z itinerib⁹ publicis
 5 **L**oco publico fruendo
 5 **L**ibero homine exhibendo
 5 **L**iberis exhibēdis seu deducēdis
 6 **L**ingiosis
 xi **L**ibellis dimissoriis
 iz **L**egationibus
 z **A**nunitionibus
 z **M**anumissis vindicta
 z **M**anumissionibus q̄ seruis
 z **M**anumissis testamento
 5 **M**igrando
 iz **M**uneribus z honoribus
 z **M**atralibus restituendis
 z **N**e de statu defunctorū post
 quinquenniū queratur
 5 **N**e vis fiat ei q̄ i possessiōe miss⁹ ē
 5 **N**e quid in loco sacro fiat
 5 **N**e qd i loco publico v̄l p̄uato fiat
 5 **N**e qd in flumine publico ripave
 eius fiat q̄ aliter aqua fluat
 8 **N**ouationibus z delegatiōibus
 xi **N**ul inouari appellatione p̄dēre
 iz **M**undinis
 i **O**peris noui nuntiatione
 iz **O**peribus publicis
 i **O**bligatis z vectigalibus
 3 **P**ro soluto
 3 **P**ro emptore
 3 **P**ro herede
 3 **P**ro donata
 3 **P**ro derelicto

3 Pro legato
 3 Pro dote
 3 Pro suo
 4 Privilegiis creditorum
 5 Precario
 8 Pretoriis stipulationibus
 9 Privatis delictis
 9 Preuicatoribus
 9 Popularibus actionibus
 10 Publicis iudiciis
 10 Penis
 xi Privilegiis veteranorum
 12 Possessionibus
 12 Prosonetis
 z **Q**ui sine manumissione
 z Qui z a quibz manumissi
 z Quibus ad libertatem pro
 clamare non licet
 4 Quibus ex causis in possessionem eam
 4 Quae fraudes creditorum facta sunt
 5 Quorum bonorum
 5 Quorum legatorum
 5 Quod vi aut clam
 6 Quae res actio non datur
 10 Questionibus
 xi Quis z a quo appelletur
 xi Quando appellandum sit
 xi Quae sententiae sine appellatione
 rescinduntur
 4 **R**e iudicata z de effectu sen
 tentiarum
 4 Rebus auctoritate iudicij
 possidendis
 5 Ripa minuenda
 5 Riuis
 5 Remissionibus
 8 Rem pupilli saluam fore
 8 Re rata hfe z de ratihabitione
 9 Receptoribus
 10 Requirendis reis
 xi Remilitari
 12 Regulis iuris
 z **S**latu liberis
 z Si libertinus ingenuus
 esse dicatur
 z Statu defunctorum
 4 Separationibus
 5 Superficiebus

5 Si arbor vicini editibus spendat
 5 Saluiano interdicto
 7 Stipulatione seruorum
 8 Solutionibus z liberationibus
 9 Si quis testis liber esse iussus fuerit
 9 Si familia furtum fecisse dicatur
 9 Sepulchro violato
 10 Sententiam passis z restitutis
 xi Si tutor vel curator vel ingratus
 xi Suspendente appellatione
 5 Abulis exhibendis
 9 Terminis
 9 Ligno iniuncto
 3 **V**icupationibus z usurpationibus
 5 Via publica z si qd in ea
 5 Vi in flumine publico nauigare liceat
 5 Via publica z itinere reficiendo
 5 Vi z vi armata
 5 Vni possidentis
 5 Vtrobi
 7 Verborum obligationibus
 9 Vi donorum raptorum
 xi Veteranorum privilegiis
 12 Vacacione z excusacione munerum
 12 Clariis z extraordinariis cognitionibus
 12 Verborum z rerum significatione

Rubricae Locis

i **A**postatis
 i Assessorum z domesticorum
 i Annonis
 z Advocatorum diuersorum iudicij
 z Advocatis diuersorum iudiciorum
 z Advocatis fisci
 z Alienacione iudicij mutandi causa
 facta
 3 Ad exhibendum
 3 Aleae usu z aleatoribus
 4 Actionibus z obligationibus
 4 An seruus ex suo facto pro manu sit
 4 Actionibus hereditariis
 4 Actionibus empti z venditi
 4 Ad senatusconsultum macedonianum
 4 Ad senatusconsultum velleianum
 5 Alendis liberis
 5 Administratione tutorum z curatorum

5 **A**limentis pupillo prestandis
 3 **A**rbitrium tutele
 5 **A**uctoritate prestanda
 5 **A**ctore tutore seu curatore trebel
 6 **A**d senatuscōsultum trebellianū
 6 **A**d legem salcidiam
 6 **A**d senatuscōsultū terculianū
 6 **A**d senatuscōsultum orphicianū
 7 **A**ffertione tollenda
 7 **A**cqrenda vel retinēda possessiōe
 7 **A**dversus creditorem
 7 **A**nnali exceptiōe Italici extractus
 7 **A**liuōib' z paludibus piscus zc
 7 **A**ppellationibus z relationibus
 8 **A**ceptilationibus
 8 **A**dopriōibus
 9 **A**ccusationibus
 9 **A**d legem iuliam maiestatis
 9 **A**d legem iuliam de adulteriis
 z stupro
 9 **A**d legem iuliam de vi publica et
 priuata
 9 **A**d legem corneliam de sicariis
 9 **A**d legem fauiam de plagiaris
 9 **A**d legem visceliam
 9 **A**d legem corneliam de falsis
 9 **A**d legem iuliam repetundarū
 9 **A**d legem iuliam ambitus
 9 **A**bigeis
 9 **A**bolitionibus
 9 **A**d senatuscōsultū turpillianū
 6 **O**nis libertoz z iure patrona
 tus
 6 **B**onorum possessione secun
 dum tabulas
 6 **B**onoz possessione contra tablas
 liberti
 6 **B**onoz possessione extra tabulas
 6 **B**onis maternis
 6 **B**onis q libis i potestate constitutis
 7 **B**onis auctoritate iudicis posside
 dis
 9 **B**onis eoz q sibi mortē scriuerūt
 9 **B**onis pscriptoz seu dānatorum
 1 **O**mnibus rei militaris
 1 **C**ontractibus iudicium z eozū
 que sunt circa eos
 z **C**ausis in quib' infamia irrogat

3 **C**ōi diuidundo
 3 **C**ōmunia vtriusq iudicij
 3 **C**ōsortibus eiusdem litis
 4 **C**ōdictione indebiti
 4 **C**ōdictione ob cām datorū
 4 **C**ōdictione furtiua
 4 **C**ōdictione ob turpem causam
 4 **C**ōdictione ex lege siue sine cā
 4 **C**ōstitutā pecunia
 4 **C**omodati
 4 **C**ompensationibus
 4 **C**ontrahenda emptione
 4 **C**ōmuniū rez alienatione
 4 **C**omercis z mercatorib'
 5 **C**ocubinis
 5 **C**onfirmando tutore
 5 **C**ontrario iudicio tutele
 5 **C**uratore furiosū z prodigi
 6 **C**arbone edicto
 6 **C**ollationibus
 6 **C**odicillis
 6 **C**ōia de legat' vel fideicōmissis
 6 **C**ōditionibus insertis tam i legat'
 q in fideicōmissis
 6 **C**aducis tollendis
 6 **C**ōia de successionibus
 7 **C**ōi seruo manumisso
 7 **C**ōia de manumissionibus
 7 **C**ōia de vsucapionibus
 7 **C**ollusione detegenda
 7 **C**ōmunationes epistolas
 7 **C**onfessis
 8 **C**ontrahenda z mittenda stipu
 latione
 8 **C**reditorē, euictionem pignoris
 non debere
 9 **C**ustodia reorum
 9 **C**rimine peculatus
 9 **C**rimine sacrilegi
 9 **C**rimine expilare hereditatis
 9 **C**rimine stellionatus
 9 **C**ul, latrones vel criminibus reos
 occultant
 9 **C**alamitatoribus
 1 **O**ueris rescriptis z pragma
 ticis sanctionibus
 1 **O** defensoribus ciuitatum
 z **O**bolo malo

3 **D**ilationibus
 4 **D**elictis defunctorum in quantum et in
 quibus heredes conveniantur
 4 **D**epositi
 5 **D**onationibus ante nuptias
 5 **D**otis promissione vel nuda polli
 citatione
 5 **D**ote cauta non numerata
 5 **D**onationibus inter viros et uxores
 5 **D**ivorzio facto apud quem liberi
 educantur
 5 **D**ividenda tutela
 7 **D**ivinitia libertate tollenda
 7 **D**istrictione pignorum
 8 **D**ebitorum venditione pignoris
 impedire non posse
 8 **D**uobus reis stipulatis et promittendis
 8 **D**onationibus
 8 **D**onationibus causa mortis
 8 **D**onatio sub modo vel sub conditione
 i **E**piscopis et clericis
Episcopali audientia et diversis
 capitulis
 2 **E**dendo
 2 **E**rrores calculi
 2 **E**rrores advocatorum
 2 **E**tiam per procuratorem in inter
 ventum agi possunt
 4 **E**x delictis defunctorum
 4 **E**xercitoria et institoria actione
 4 **E**diliis actionibus
 5 **E**o qui per tutorem negotia gerit
 5 **E**xculpationibus et reponibus eorum
 5 **E**xculpatione veteranorum
 6 **E**dicto divi adrianum tollendo
 6 **E**xecutione rei iudicate
 8 **E**dificiis privatis
 8 **E**tiam ob chirographariam pecu
 niam pignus teneri
 8 **E**xceptionibus seu prescriptionibus
 8 **E**xecutionibus
 8 **E**manipationibus liberorum
 9 **E**xhibendis vel transferendis reis
 9 **E**mendatione servorum
 9 **E**mendatione propinquorum
 2 **F**amilias minore
 2 **F**ideiussoribus minorum
 2 **F**ormulis et impetratione acti

onum sublati
 3 **F**erius
 3 **F**amilie heriscunde
 3 **F**iniam regundorum
 4 **F**idei iuramentorum et amissionem eorum
 5 **F**undo dotali
 5 **F**idei iussoribus tutorum et curatorum
 6 **F**urtis et servo corrupto
 6 **F**ideicommissis
 6 **F**alsa causa adiecta legato vel fi
 deicommissio
 7 **F**ideicommissariis libertatibus
 7 **F**ruentibus et litis expensis
 8 **F**idei iussoribus et mandatoribus
 9 **F**alsa moneta
 9 **F**amosis libellis
 9 **G**enerali abolitione
 i **H**ereticis et manicheis
 i **H**is qui ad ecclesias confugiunt
 i **H**is qui in ecclesiis manumit
 tuntur
 i **H**is qui ad statuas confugiunt
 2 **H**is qui potentiorum nomine titulos
 praedant
 2 **H**is qui vi metusve causa fiunt
 2 **H**is qui veniam etatis impetra
 verunt
 4 **H**ereditate vel actione vendita
 4 **H**erenuchis
 5 **H**eredibus tutorum
 6 **H**eredibus instituendis
 6 **H**is quibus ut indignis
 6 **H**is qui pene nomine relinquunt
 6 **H**is qui sub modo legati seu fideico
 missi relinquuntur
 6 **H**is qui ante apertas tabulas
 6 **H**eredibus decurionum
 7 **H**is qui non odio manumissi sunt
 7 **H**is qui per metum iudicis non appel
 laverunt
 8 **H**is qui in priorum creditorum loco
 succedunt
 9 **H**is qui parentes vel liberos occiderunt
 9 **H**is qui blasphemant in testamento
 9 **H**is qui latrones vel reos occulant
 i **I**uliano codice confirman
 do
 i **I**uliano codice emen

dando
 i **I**udeis
 i **I**uris et facti ignorantia
 z **I**n ius vocando
 z **I**n integrū restitutione minorū
 z **I**n quib' cāis i integrū restō ē nccia
 z **I**n integz restōne postulata
 ne quid inouetur.
 z **I**ureiurando ppter calūniam
 3 **I**udiciis
 3 **I**urisdictōe oīum iudicū z de foro
 competenti
 3 **I**n quibus casibus militantes fo
 ri pscriptōe vti non possunt
 3 **I**nofficio testamento
 3 **I**nofficio donationibus
 3 **I**nofficio dotibus
 4 **I**ure emphiteotico
 5 **I**ncestis z iutilibus nuptiis
 5 **I**nterdco mīmonio inf pupillū z
 tutorem vel curatorem
 5 **I**ure dotium
 5 **I**n quib' cāib' tutore habēti tutor
 vel curator dari non potest
 5 **I**n litē iurando
 5 **I**n litē dando tutore vel curatore
 6 **I**ure aureoz annuloz
 6 **I**nstitutionib' z substitutionibus
 vel resti. sub vdi. factis
 6 **I**mpubez z aliis substitutionibus
 6 **I**ure deliberadi z de adeunda vel
 acquirenda hereditate
 6 **I**ndicta viduitate tollenda
 7 **I**ngenuis z manumissis
 7 **I**n quibus cāis cessat longi rēpor
 prescriptio
 8 **I**nterdictis
 8 **I**n quib' causis ius pignoris taci
 te contrahatur
 8 **I**ure domini impetrando
 8 **I**n iutilibus stipulationibus
 8 **I**nganis liberis
 8 **I**n infantib' expositis liberj z seruis
 8 **I**nfirmadis pēis celibat' z orbat'
 8 **I**ure libertozum
 9 **I**uriis
 i **I**ugibus z constitutionibus
 principum

3 **L**itis contestatione
 3 **L**ege aquilia
 4 **L**ocato z conducto
 5 **L**egitima tutela
 6 **L**ibertinis z eozum filiis
 6 **L**iberis pteritis z exheredatis
 6 **L**egatis
 6 **L**egitimis heredibus
 7 **L**ege fusia canina tollenda
 7 **L**atina libertate tollenda
 7 **L**iberali causa
 7 **L**ogi rēpis pscriptōe q p libertate
 8 **L**itigiosis
 8 **L**uitione pignoris
 8 **L**iberis exhibēdis seu deducēdis
 i **M**andatis pncipum
 i **M**odo mulctarū
 i **M**agistratibus mūcipa
 lium
 4 **M**andati vel contra
 4 **M**onopolis z cūctu negociatoz
 5 **M**agistratibus cūendiis
 6 **M**anumissione pignoris
 8 **M**ortis causa donationibus
 9 **M**ulieribus que seruis propriis
 se iungerunt
 9 **M**utatione nominis
 9 **M**aleficis z mathematicis
 i **D**uo codice componendo
 i **N**ona constitutio federici
 i **N**e sanctū baptisma iteret
 i **N**emini licere signū saluatoris
 i **N**e indeus xpianū mancipium
 z **N**e liceat potentioribus
 z **N**e fiscus vel respublica
 z **N**egociis gestis
 3 **N**e quis in sua causa iudicet
 3 **N**oxalibus actionibus
 4 **N**e vxor p marito vel econtra cō
 ueniamur
 4 **N**e filius p pfe vel pater p filio
 4 **N**on numerata pecunia
 4 **N**autico fenore
 4 **N**undinis z nouis mercationib'
 4 **N**oua vectigalia institui nō posse
 5 **N**uptiis
 5 **N**e fideiussorez dotium dentur
 5 **N**e pro dote mulieris

5 **N**aturalibus liberis et mītib⁹ eoz
 5 **N**e tutor vlcūtor uectigalia cō
 ducant
 6 **N**ecessariis seruīs herēdib⁹ insti
 tuendis uel substituendis
 7 **N**e de statu defunctorū post quin
 quēniū querat
 7 **N**udo iure grūtū tollēdo
 7 **N**ereī donū uel tēploz
 7 **N**e liceat in vna eadēq; cā tertio
 procurare
 8 **N**ouatōib⁹ et delegatōib⁹
 9 **N**ili aggerib⁹ nō rūpendis
 9 **N**e sine iussu pncipis
 i **O**fficio pfecti ptoz
 i **O**fficio pfecti pto. affrice
 i **O**fficio pfecti vrbis
 i **O**fficio magistrī militum
 i **O**fficio questoris
 i **O**fficio magistrī officioz
 i **O**fficio comitis sacraz largitionū
 i **O**fficio comitis rez puataz
 i **O**fficio comitis sacri patrimonii
 i **O**fficio pconsulis et legati
 i **O**fficio comitis orientis
 i **O**fficio pfecti augustalis
 i **O**fficio vicari et pfecti
 i **O**fficio ptozū
 i **O**fficio rectoris puincie
 i **O**fficio pfecti vigilum
 i **O**fficio ciuiliū iudicū
 i **O**fficio militariū iudicū
 i **O**fficio diuersoz iudicū
 i **O**fficio ei⁹ qui vicem alicuius iu
 dicis obtinet
 i **O**fficio iudicis alexandrie
 i **O**rdine iudicioz
 6 **O**peribus libertoz
 6 **O**bligis patris pstandis a libro
 7 **O**rdine cognitionum
 8 **O**peris noui nunciacione
 8 **O**peribus publicis
 i **P**aganis sacrificiis et tēplis
 i **P**recibus imperatori offe
 rendis
 z **P**actis
 z **P**ostulando
 z **P**rocuratorib⁹

3 **P**edaneis iudicibus
 3 **P**lūs petitionibus
 3 **P**entione hereditatis
 4 **P**rohibita sequestratōe pecunie
 4 **P**robationibus
 4 **P**lūs valere quod agit q̄, quod
 simulatē concipitur
 4 **P**ignoratitia actione
 4 **P**er quas personas nobis acgrif
 4 **P**ro socio.
 4 **P**atribus qui filios distraxerunt
 4 **P**ericulo et modo rei uēdite
 4 **P**actis intēptoz et uenditoz
 5 **P**actis uentis tam sup dote q̄
 super donatiōe.
 5 **P**ericulo tutor et curator
 5 **P**redis uel aliis rebus minorum
 non alie.
 6 **P**osthumis herēdibus instituen
 dis uel exheredandis
 7 **P**ericulo eius q̄ libertatez inierit
 7 **P**ro donato
 7 **P**rescriptione longi tēporis. iō. vlcū
 20. annozū.
 7 **P**rescriptione. 30. uel. 40. annozū
 7 **P**ena iudicis qui male iudicauit
 7 **P**riuilegio fisci
 7 **P**riuilegio dotis
 8 **P**recario saluiano interdicto
 8 **P**ignozibus
 8 **P**ublicis operibus
 8 **P**retorio pignozē ut in actionib⁹
 8 **P**artu pignoz et oi causa
 8 **P**actis pignoz et de omifforia. l. re
 scindenda
 8 **P**atria potestate
 8 **P**ostliminio reuersis et redempti
 ab hostibus
 9 **P**uatis carceribus
 9 **P**enis
 i **Q**uando libellus principi de
 lite contestata facta
 z **Q**uibus causis infamia ir
 rogatur.
 z **Q**ui et aduersus quos in integroz
 restitutio postulat
 z **Q**uibus ex causis in integz restō
 maioribus datur

- 3 **Q**ui p sua iurisdictione iudices dare parve possunt
- 3 **Q**ui ultimam personam habent in iudicio
- 3 **Q**uando imperator inter pupillos et viduas
- 3 **Q**uando licet unicuique se sine iudice vindicare
- 4 **Q**uando fiscus vel prius debitorum
- 4 **Q**uod cum eo qui in aliena iurisdictione vel potestate est
- 4 **Q**ue res vendi non possunt et qui vendere vel emere uerent
- 4 **Q**ue res exportari non possunt vel non debent
- 4 **Q**ui liceat ab emptoris discedere
- 5 **Q**ui petant tutores vel curatores
- 5 **Q**ui dare et dari tutores possunt
- 5 **Q**uando mulier officio tutelle fugi potest
- 5 **Q**ui ex fidei tutoris vel curatoris
- 5 **Q**ui curatores et tutores esse desinunt
- 5 **Q**ui numero liberorum se excusant
- 5 **Q**ui morbo se excusant
- 5 **Q**ui etate se excusant
- 5 **Q**ui numero tutelam
- 5 **Q**uando decreto opus non est
- 6 **Q**uando dies legati vel fideicommissi cedant
- 6 **Q**ui admitti ad bonorum possessiones possunt
- 6 **Q**ui non petentium preces petentibus accrescant
- 6 **Q**ui testamenta facere possunt vel non
- 6 **Q**ue admodum testamenta apiant
- 7 **Q**uibus causis serui accipiunt premium libertatis
- 7 **Q**ui manumitti non possunt
- 7 **Q**ui non possunt ad libertatem peruenire
- 7 **Q**uibus ad libertatem proclamare non licet
- 7 **Q**uibus non obicit longi temporis prescriptio
- 7 **Q**uadrienni prescriptione
- 7 **Q**uando et quando iudex sententiam proferre debet
- 7 **Q**uibus res iudicata non nocet
- 7 **Q**uando provocare non est necesse
- 7 **Q**uorum appellaciones non recipiuntur

- 7 **Q**ui bonis cedere possunt
- 8 **Q**uorum bonorum
- 8 **Q**uorum legatorum
- 8 **Q**ue res pignori obligari possunt
- 8 **Q**ui potiores in pignore habeant
- 8 **Q**ue sit longa consuetudo
- 9 **Q**ui accusari non possunt
- 9 **Q**uando civilis actio preiudicet criminali
- 9 **Q**uestionibus
- 9 **R**eputationibus que fiunt in iudicio
- 9 **R**estitutione militum et eorum qui reipublice
- 9 **R**ecceptis arbitris
- 9 **R**escriptis
- 9 **R**ei vindicatione
- 9 **R**eligiosis et sumptibus funerum
- 4 **R**ebus creditis et iureiurando
- 4 **R**estanda venditione
- 4 **R**ebus alienis non alienandis
- 4 **R**em alienam gerentibus non interdici
- 4 **R**ex promissionis et de prescriptis et abis
- 5 **R**ei uxoris actionis in stipulatu actione transmissa
- 5 **R**epudiis et iudicio de moribus sublata
- 5 **R**ex amotarum
- 6 **R**epudiata bonorum possessione
- 6 **R**epudianda vel abstinentia hereditate
- 7 **R**e iudicata
- 7 **R**es inter alios acta vel iudicata
- 7 **R**elationibus
- 7 **R**evocandis his que fiunt in fraudem creditorum
- 8 **R**atiocinus operum publicorum
- 8 **R**emissione pignorum
- 8 **R**evocandis donationibus
- 9 **R**aptu et genus honestarum seu viduarum
- 9 **R**equiendis reis
- 9 **S**ancta trinitate et fide catholica
- 9 **S**enatusconsultis
- 9 **S**acro sanctis ecclesiarum et privilegiorum eorum

i **S**i ius vel utilitatē publicam
i **S**tatus et imaginibus
z **S**i tutor vel curator interuenerit
z **S**i in eā eademq; causa in integ
 restitutio postuletur
z **S**i aduersus rem indicatā
z **S**i aduersus reditorem pignori
z **S**i aduersus libertatem
z **S**i aduersus donationem
z **S**i aduersus transactionem
z **S**i aduersus solutionem
z **S**i aduersus dotem
z **S**i aduersus delictum
z **S**i aduersus vscapionem
z **S**i aduersus fiscum
z **S**i aduersus creditorem
z **S**i ut se ab hereditate abstineat
z **S**i ut obmissa hereditate vel bono
 rum possessione vlt aliqd aliud
z **S**i minor se maiorem dixerit
z **S**i sepius in integrum restitutio
 postuletur
z **S**i maior factus ratum habuerit
z **S**atisfacendo
z **S**portulis et sumptibus
z **S**eruitutibus et aqua
4 **S**i certum petatur
4 **S**uffragio
4 **S**i seruus extero se emi mādape
 rit
4 **S**i ppter publicas prestatōes uē
 ditio scā non fuerit celebrata
4 **S**i sine censu vel reliquiis
4 **S**i quis alteri vel sibi sub alteri
 nomine
4 **S**i seruus exportandus veniat
4 **S**i mācipiuz ita veneat ne pstitui
 atur
4 **S**i mancipium ita alienatum sit
5 **S**ponsalibus et airis sponsaliciis
5 **S**i rector puencie vel ad eū perti
 nentes
5 **S**i quacūq; peditus potestate
 vel ad eū pertinentes
5 **S**i nuptie ex rescripto pncipis pe
 rantur
5 **S**ecundis nuptiis
5 **S**i scdo nupserit mulier

5 **S**oluto mrimonio et quēadmodū
 dos peratur
5 **S**i ostate mrimonio dos solui
5 **S**i ex pluribus tutoribus vlt cura
 toribus
5 **S**uspectis tutoribus
5 **S**i mrimonditatē pmissit
5 **S**i mrimonditatem pmissit
5 **S**i tutor non gesserit
5 **S**i ex falsis allegationibus
5 **S**i quis ignorans rem minoris
5 **S**i tutor reipublice cā aberit
5 **S**i maior factus ratū habuerit alie
6 **S**eruis fugitiuis
6 **S**uccessorio edicto
6 **S**i in fraudem patroni
6 **S**i quis aliquē testari phibderit
6 **S**i obmissa cā testamenti
6 **S**uis et legitimis heredibus et ex fi
 lia nepotibus
7 **S**enatuscōsulto claudiao tollēdo
7 **S**eruo pignori dato manumisso
7 **S**eruo cōi manumisso
7 **S**eruis reipublice manumittēdis
7 **S**ententiis pfectoz
7 **S**enatuscōsulto orphiciano
7 **S**ententiis pfecti ptozio
7 **S**ententiis ex piculo recitandis
7 **S**ententiis et iterlocutionib; oīuz
 iudicium
7 **S**entētia que sine certa quātitate
7 **S**entētiis q p eo qd interē pferūt
7 **S**i a nō operenti iudice
7 **S**i niam rescindi nō posse
7 **S**i plures simul vna snia fuerint
 cōdenati
7 **S**i ex falsis instrumentis
7 **S**i pendente appellatione mors i
 teruenerit
7 **S**i vnus ex pluribus appellauit
7 **S**i de momentanea possessione fu
 erit appellatum
8 **S**i vim vel alio mō perturbata
 absentis sit possessio
8 **S**alutatio interdicto
8 **S**i res aliena pignori data sit
8 **S**i antiquior creditor pignus ven
 diderit

b z

8 **S**i cāz iudicari pign' captū sit
 8 **S**i cō.s res pignori data sit
 8 **S**i pign' pignori datū sit
 8 **S**i vendito pignore agatur
 8 **S**i vn' ex plrib' hēdib' creditor
 8 **S**i pignoris ouentione
 8 **S**olutiōib' z liberatiōibus
 9 **S**i reus v' accusator mortu' fūit
 9 **S**i qs impator maledixerit
 9 **S**i qs cām cui' tutor fuerit corru
 perit
 9 **S**epulchro violato
 9 **S**editiosis z his q plebē
 9 **S**niām passis z restitutis
 z **R**ansactionibus
 z **T**ēporib' i itegz restōis
 4 **T**estibus
 5 **T**estamentaria tutela
 5 **T**utorib' vel curatoribus illustri
 uz personarum
 5 **T**utore v' cura .q satis nō dedit
 5 **T**utoribus suspectis
 6 **T**estamēto militis
 6 **T**estamētis z quēadmodū testamē
 ta ordinentur
 7 **T**estamētaria manumissione
 7 **T**ēporib' z repatiōib' appellatiōuz
 8 **T**abulis exhibendis
 i **U**teri iure enucleando
 i **U**t lite pendente vel post
 i **U**t omīs tā ciuiles q milita
 res post admistratiōem
 z **U**t nemo puatus titulo pdis
 z **U**t que defunt aduocatis partiuz
 iudex suppleat
 z **U**t nemini liceat sū iudicis aucto
 ritate
 z **U**t nemini liceat sine iudice se vī
 dicare
 z **U**bi z apd quē cognitio restōis
 z **U**trorib' militū z eoz qui
 3 **U**t nemo iur' agere cogatur vel
 accusare
 3 **U**bi in rem actio
 3 **U**bi de rōcimis agi opz
 3 **U**bi de possessione agi opz
 3 **U**bi qs de curiali vel cohortali
 3 **U**bi cā fiscalis agitur

3 **U**bi de fideicōmissio agi opz
 3 **U**bi de crimine agi opz
 3 **U**bi de hereditate agat
 3 **U**bi oueniat q certo loco pmissit
 3 **U**bi de cā status agi opz
 3 **U**bi senatores vel clarissimi viri
 3 **U**bi fructu z habitatiōe
 4 **U**t actiones ab hēdibus z o here
 des incipiant
 4 **U**suris
 4 **U**trigalib' z omissis
 5 **U**t mulier si añ annale spaciuz se
 marito iunxit
 5 **U**bi petat tutor vel curator
 5 **U**bi pupilli educant
 5 **U**suris pupillaribus
 5 **U**bi cāe post pubertatem
 6 **U**nde legitimi z vnde cognati
 6 **U**nde liberi
 6 **U**nde vir z vxor
 6 **U**trorib' z rez significatione
 6 **U**suris z fructibus legator
 6 **U**t i possessione fideicōmissoz vel
 legator seruadoz cā mit.
 7 **U**enditione libertatis
 7 **U**ncapione p emptore
 7 **U**ncapione p donato
 7 **U**ncapione p dote
 7 **U**ncapione p herede
 7 **U**ncapione trāsfōrmāda
 7 **U**suris rei iudicate
 8 **U**nde vi
 8 **U**t possideris
 9 **U**t infra certū tēpus criminalis q
 stio terminetur
 9 **U**bi bonoz raptorum

Rubrice Auctenticoz

colt.

3 **A**dministrantibus officia i
 sacris appellatiōibus
 4 **A**ppellatiōib' z itra q tēpa
 bz appellari
 6 **A**p d qs opz cāz dici monachos
 6 **A**rms
 7 **A**dministratiōibus
 9 **A**ppellatiōibus
 9 **A**lienatiōe z emphiteosi

4 **Q**onsulibus
 5 Constitutio q̄ ex ascriptō
 6 z libera natos
 6 **C**onsanguineis z vterinis fratribus
 6 **C**onstitutio que de dignitatibus z
 7 epatu
 6 **C**onstitutio inouat legem
 9 **C**ollatoribus z aliis capitulis
 2 **D**efensoribus ciuitatum
 6 **D**epositionib⁹ z denuncia
 7 tionib⁹ in glinozum
 7 **D**uobus reis p̄mittendi
 4 **E**cclesiasticar⁹ rez immobiliū
 5 alienatione
 5 **E**xhibendis z itroducēdis
 7 reis
 7 **E**qualitate dotis
 7 **E**xecutoribus
 7 **E**xactionib⁹ z qui oueniuntur
 9 **E**cclēstasticis titulis
 1 **I**deiusorib⁹ z mādatorib⁹
 3 z solutionibus
 3 **I**lius an⁹ dotalia ista nat⁹
 1 **I**redibus z falcidia
 5 **I**his q̄ igrediunt⁹ ad appell.
 6 **I**his q̄ igrediunt⁹ mōasteria
 6 **H**ec constitutio inouat cōstōez que p̄
 9 scriptōez censū annoz
 9 **H**ec constitutio itēptatur p̄orem
 9 **H**eredib⁹ ab itestato venientibus
 2 **I**nsurādū qd̄ p̄stat ab his
 2 q̄ admistratōez accipiūt
 2 **I**ncestis iuribus nuptiis
 5 **I**ureiurando a moriente p̄stito
 6 **I**nstrumentoz cautela z fide
 6 **I**udicibus
 7 **I**mmēstis donatiōib⁹ in filios scis
 6 **I**n medio litis fieri sacras formas
 9 **I**nterdictis collegiis hēricoz
 3 **I**nombus
 8 **L**itigiosis z decia pre litis
 1 **O**nachis
 3 **O**nsura ordinādoz cleri
 3 corum
 5 **O**ndatis p̄ncipum
 3 **O**ministratōib⁹ in sacris officiis
 1 **O**n eligēdo scōo nubentes
 2 **N**ō alienādis aut gmutan

dis rebus ecclē
 4 **N**ullū agricolē traditione tenere
 illius terram
 4 **N**uptus
 5 **N**on op̄is nūciatōe
 7 **N**ecq̄ viz qd̄ ex dote ē
 8 **P**rimilegius dotis
 8 **P**rimilegius archiepi
 7 **Q**uomō opteat cpos z re
 liquos clericos ad ordina
 6 **Q**uestore
 6 **Q**uibus mōis naturales efficiūt
 7 legitimi
 7 **Q**uibus mōis nāles efficiunt⁹ sui
 2 **R**eserēdatis pallaciū sacri
 4 **R**estōnib⁹ z ea q̄ parit in
 xi⁹ mēse post mortē viri
 7 **R**eis p̄mittendis
 8 **R**estitutioibus
 9 **R**estōibus fideiōmissi
 9 **R**apti mlierib⁹ q̄ raptorib⁹ nabūt
 2 **S**criptum exemplar
 5 **S**enicas nō solū fideiussio
 9 nibus non p̄stant
 9 **S**anctissimis epis
 2 **S**abulatio vice cōsulis
 3 **S**iente z senisse
 4 **S**abellionibus
 7 **T**estibus
 7 **T**epore nō solute pecūie sup dote
 8 **T**estamentis ip̄fectis
 1 **T** determinat⁹ sit numerus
 2 clericorum
 2 **U**t iudices sine quoquo
 suffragio
 2 **U**t ecclā romana centū annoz
 p̄scriptōe gaudeat
 4 **U**t nullus mutuans agricolē tene
 at eius terram
 4 **U**t p̄thocolla ouidant⁹ i chartis
 5 **U**t p̄ponatur nomē imperatoris
 5 **U**t nō fiat pignorationes p̄ aliis
 psonis
 5 **U**t de cetero gmutatiōes ecclēsti
 5 **U**t ea que vocantur insinuatina
 super clericis

- 5 **U**t clerici qui recedunt alijs p eis
subrogatis
5 **U**t in priuatis domibus sacra my
steria non fiant
5 **U**t imobilia añ nuptialē donatōz
5 **U**t facere noue constitutiones
5 **U**t clerico sacra de expensis
5 **U**t nullus fabricet oratoriu domū
p̄ter voluntatem ep̄i
5 **U**t ab illustrib⁹ z qui super eaz di
gnitatem sunt
5 **U**t defuncti seu funera eoz non i
uriēnt a creditoribus
5 **U**t urbane ordinarie p̄fecture
5 **U**t oēs obediāt iudicib⁹ puinciaꝝ
6 **U**t hi qui obligatas res habere p
hibent minorū
6 **U**t nō luxuriēt oīa nām
6 **U**t liberi de cetero auro n̄ egeāt
6 **U**t clēci ap̄d p̄prios ep̄os conuēniāt
7 **U**t sine phibitione matris debiti
ces z creditrices tutelam gerāt
minorū
7 **U**t ex actibus extantibus dotis
7 **U**t exactis instanti dotis
8 **U**t neq; miles neq; federatus
8 **U**t amisse visiones p̄scriptiones
habeantur
8 **U**t cū de appellatiōe cognoscitur
8 **U**t liceat matri z auiē
8 **U**t diuine iussiones
9 **U**t sp̄s alicia largitas sit sp̄s d̄ct⁹
9 **U**t litigantes iurent
9 **U**t iudices non expectent sacras
iussiones
9 **U**t nulli iudicū liceat habere loci
seruatores
9 **U**t fratrum filii succedant
9 **U**t differentes iudices
9 **U**t iuris nauticis

Rubrice institutionum

- i **A**doptionibus
i **A**ntiliano tutore
i **A**uctoritate tutorū
z **A**dēptione legatoꝝ z trāslatione fi
deicomissorū

- 3 **A**ssignatione libertoz
3 **A**cquisitiōe p arrogationē
4 **A**ccēptationibus
4 **A**ctionibus
3 **B**onoꝝ possessionibus
4 **B**onoꝝ vi raptorū
4 **B**apitis diminutione
i **Q**uratoribus
z **Q**uodallis
3 **C**ontrahenda emptiōe
z **O**nationibus
3 **O** de consensu z obligatione
3 **O** de duobus reis stipulandi
z promittendi
3 **D**iuisione stipulationum
i **E**x quibus causis manumit
tere non licet
i **E**xceptionibus tutorū
z **E**xheredatiōe liberoꝝ
3 **E**o cui libertatis cā bona adiūct
3 **E**mptione z venditione
4 **E**xceptionibus
i **I**nductaria tutela
z **F**ideicomissariis heredita
ribus
3 **G**ideiussoribus
i **G**radibus cognationum
z **I**a q sui vel alieni iur sunt
z **H**eredibus instituēdis
z **H**ereditate liberoꝝ
z **H**eredū qualitate z differentia
3 **H**ereditatibus que ab itestato
nobis deferuntur
i **I**usticia z iure
i **I**ure naturali gentium et
civilī
i **I**ure psonarum
i **I**ngenius z libertinis
z **I**ndiuiduo testamento
z **I**ure codicilloꝝ
3 **I**nutilibus stipulationibus
4 **I**n iuris
4 **I**nterdictis
i **I**bertinis
i **L**ege fusia canina tollenda
i **L**egitima agnatoꝝ tutela
i **L**egitima parentum tutela
i **L**egitima patronoꝝ tutela

2 **L**ege falcidia
 3 **L**egatis
 3 **L**egitima agnatorū successione
 3 **L**itterarū obligationibus
 3 **L**ocatione et conductōne
 4 **L**ege aquilia
 2 **M**ilitari testamento
 3 **M**andati
 1 **M**ortuus
 4 **M**oralibus actionibus
 3 **O**bligacionibus
 3 **O**bligacionib⁹ que ex q̄si
 tractu nascunt
 3 **O**bligaciōib⁹ que ex ofensu
 4 **O**bligaciōib⁹ q̄ ex delicto nascūt
 4 **O**bligaciōib⁹ que ex quasi delicto
 nascuntur
 4 **O**fficio iudicis
 1 **P**atria potestate
 2 **P**upillari substitutione
 2 **P**er q̄s psonas nob̄ acq̄rit
 3 **P**er quas psonas obligatio nobis
 acquiritur
 4 **P**erpetuis et tpalib⁹ actiōibus
 4 **P**ena temere litigantium
 4 **P**er quas psonas agē possumus
 4 **P**ublicis iudiciis
 1 **Q**uibus mōis ius patrie prā
 tis soluitur
 1 **Q**ui dari tutores i testamē
 to possunt
 1 **Q**uibus mōis tutela finitur
 2 **Q**uibus alienare licet vel non
 2 **Q**uib⁹ nō ē pmissus facē testm̄
 2 **Q**uib⁹ mōis testamenta ifirmant
 3 **Q**uib⁹ mōis strahit obligatio
 3 **Q**uib⁹ mōis obligatio tollit
 4 **Q**uā cū eo q̄ i aliena ptate
 2 **R**erū diuisione
 2 **R**ebus corporalibus et icor
 poralibus
 4 **R**eplacionibus
 1 **S**atisfactiōe tutorū et curato
 rum
 1 **S**uspectis tutoribus et cura
 toribus
 2 **S**eruitutibus prediorū rusticorū
 et vrbanozum

2 **S**ingulis reb⁹ p fideicōissus relictis
 3 **S**enatuscōsulto terculiano
 3 **S**enatuscōsulto orphiciano
 3 **S**uccessione cognatorū
 3 **S**eruiti cognatione
 3 **S**uccessione libertorum
 3 **S**uccessionibus sublatiis q̄ fiebāt
 p bonorū venditionem
 3 **S**tipulatione seruorum
 3 **S**ocietate
 4 **S**i q̄drupes pauperie fecisse dicāt
 4 **S**atisfactiōibus
 1 **T**utelis
 2 **T**estamenti ordinandis
 2 **T**estamento militari
 2 **S**ufructu
 2 **U**su et habitatione
 2 **U**scapionibus et lōgi t̄p̄is
 p̄scriptionibus
 2 **U**ulgari substitutiōne
 3 **U**erborū obligationibus
 4 **U**t bonorū raptorū

Sunt alie Rubrice in x^o xi^o et iz^o li^o Lo
 dicis et i vlib⁹ feudorū q̄ hic prarū alle
 gantur: id eas ponere non curo

Rubrice iuris canonici

Hic p̄ sciendū q̄ decretū non distin
 guit p̄ Ricas s; i tres p̄ncipales pres
 q̄ p̄ma cōtinet cētus et vnā distinctiōes
 et sub qualibz distinctiōe capitla. Scda
 ps cōtinet 36. cās. et sub qualibz cā qōes
 et sub qōnibus capitla. et 33. cā a qōne. 3.
 vsq; ad qōnem quartā interponit tra
 ctatus de p̄nā: q̄ diuidit in 7. distinctiō
 nes. et sub q̄libet distinctiōe capla. Ter
 tia ps est de cōsecratione. q̄ diuidit in 5.
 distinctiōes et sub qualibet distinctiōe
 capitla. Alii xō libri iuris canonici
 Ricas cōtinent que sequuntur

5 **A**cusationibus inquisitioni
 bus et denunciationibus.
 5 **A**dulterio stupro
 1 **A**lienatiōe iudicii mutandi cā facta
 5 **A**postatis

z Appellationib' z recusationibus
z relationibus

i Arbitris

i Auctoritate z vsu palli

3 Baptismo z ei' effectui

i Bigamis ordinadis vl' nō

5 Alūmatoribus

3 Apellis monachoz z alio
rum religiosorum

z Causa possessionis z pprietatis

3 Celebratōe missar' z sacro eucha

ristie z diuinis officiis

3 Pensib' exactionib' z pcuratōib'

3 Cohabitatōe clericoz z mulier'

4 Cladestina desponsatione

3 Clericis coniugatis

3 Clericis nō residentibus

3 Clerico egrotante

5 Clericis pugnantib' in duello

i Clericis pegrinis nō admittēdis

5 Clerico venatore

5 Clerico percussore

5 Clerico maledico

5 Clerico nō ordinato ministrante

5 Clerico excoicato deposito vel inf

dicto ministrante

5 Clerico p saltum p'moto

5 Clerico q ordines furtiue suscepit

4 Cognatione spiritali

4 Cognatione legali

5 Collusione detegenda

3 Comodato

3 Concessione pbende' z ecclesie nō
vacantis

4 Conditionib' appositis in mīmo
nio z aliis tractibus

z Confessis

z Confirmatione vtili vel inutili

i Constitutionibus

i Consuetudine

i Corpore viciatis nō ordinandis

4 Coniugio leprozorū

4 Coniugio seruorum

4 Consanguinitate z affinitate

3 Consecratione eccle vel altaris

3 Conuersione coniugatorū

3 Conuersione infidelium

5 Crimine falsi

3 Custodia eucharistie crismatis et
alioz sacramentozū

3 Ecimib' p'miciis z oblationi
bus

5 Delicto pueror'

3 Deposito

4 Desponsatione impuber'

z Dilationibus

4 Diuortis

z Dolo z contumacia

3 Donationibus

4 Donatōib' inf' viz z vxore z de do

te post diuortiu restituēda

5 Qui ordines furtiue susce

pit
Ecclesiis edificandis vel re

parandis

i Electione z electi potestate

3 Emptione z venditione

4 Eo qui cognouit sanguineaz vxō
ris sue

4 Eo qui duxit i mīmoniu quā pol
tuit p adulterium

z Eo qui mittit in possessionē causa
rei seruande

i Etate z qualitate z ordine p'scien
dorū

z Exceptionibus

z Excessibus platorū

z Eris

z Eudis

z Fide instrumentozū

3 Fidelissimis

i Filiis p'sb'oz ordinandis vel non

z Foro competentu

4 Frigidis z maleficiatis z ipotētia
coeundi

5 Furtis

5 Ereticis

5 Homicidio voluntario vel
casuali

5 His qui filios occidūt p'prios

i His que vi merus ve ca sunt

3 His q sunt a prelato sine cōsensu
capituli

3 His q sunt a maiori pre capituli
Uicariis z saracenis z eozū

5 seruis

1 Penitentis z remissionibus
 i Peregrinis clericis nō admittēdis
 2 Peregrinantibus
 3 Pignoribus z aliis cautionibus
 3 Plus petitionibus
 i Postulatione platorum
 1 Postulando
 3 Prebendis z dignitatibus
 3 Precariis
 3 Presbytero non baptizato
 2 Prescriptionibus
 5 Privilegiis z excessib⁹ priuilegia
 2 rorum
 2 Presumptionibus
 i Probationibus
 2 Procuratoribus
 5 Purgatione canonica
 5 Purgatione vulgari
 3 Purificatione post partum
 4 Qui clerici vel vouentes
 4 mīmoniu obere pnt
 4 Qui filii sint legitimi
 4 Qui mīmoniu accusare possunt
 3 Aproz⁹ incendiariis z vio
 3 latoribus ecclesiāz
 3 Rebus ecclie alienandis
 3 vel non
 i Renunciacione
 2 Refusacionibus appellacionibus
 2 z relationibus
 3 Regularibus z transeuntibus ad
 5 religionem
 5 Regulis iuris
 3 Religiosis domibus vt eposint
 3 subiecte
 3 Reliquis z veneratione scōrum
 3 Rerum permutatione
 i Rescriptis z eoz participatōibus
 2 Restitucionē spoliatorum
 i Acra vncione
 i Sacris iterandis vel non
 5 Sagittariis
 5 Galmaticis
 i Scrutinio in ordine faciendo
 4 Secundis nuptiis
 2 Sententia z re iudicata
 5 Sententia excoicationis
 3 Sepulchris

z Sequestratiōe possessionum
i Seruis nō ordinādis z eoz manu
 missione
5 Simonia z ne aligd p spūalibus
 erigat vel pmittatur
i Sindico
3 Solutionibus
5 Sortilegiis
4 Sponsalibus z infimonia
4 Sponsa duorum
3 Statu monachoz z canonicorum
 regularium
3 Successionibus ab intestato
i Summa trinitate z fide catholica
i Supplenda neglia prelatorum
i Emporibus z qualitate
 ordinandorum
3 Testamentis z ultimis vo
 luntatibus
z Testibus z attestacionibus
z Testibus cogendis vel non
5 Torneamentis
i Transactionibus
i Translatione
i Treuga z pace
i Uenis corpore ordinādis
 vel non
5 Verborum significatione
3 Vita z honestate clericoz
3 Voto z voti redēptione
5 Usuris
z Ut lite nō prestata nō pcedat ad
 testiū receptionem vel ad diffi
 nitivam sententiam
3 Ut ecclesiastica beneficia sine di
 minutione conferantur
z Ut lite pendente nil inouetur

Divisio decretalis. h.

Prima creat cōcos: officia pparat ide
Altera iudiciū cū requisitis appellat
Tertia de vita z tractib⁹ testaq; mētis
Quarta docet z q spectant ad illud
Altima crimib⁹ penas subiūgē curat

Præface libri. 6. decretalium

De summa trinitate z fide ca
 tholica
 De constitutionibus
 De rescriptis z eoz interpretacionibus
 De consuetudine
 De postulatione platorum
 De electione z electi potestate
 De renunciatione
 De supplenda neglia platorum
 De temporibus ordinationum
 De erate z qualitate z ordine preficiē
 dorum
 De filiis presbyteroz z aliis illegitime
 natis
 De pigamis
 De officio vicarii
 De officio z prate iudicis delegati
 De officio legati
 De officio ordinarii
 De maiestate z obedientia
 De pactis
 De procuratoribus
 De his que vi metus ve causa fiunt
 De in integrum restitutione
 De arbitris
 De iudiciis
 De foro competenti
 De litis contestatione
 De iuramento calūnie
 De restitutione spoliatorum
 De dolo z contumacia
 De eo qui mittit in possessionē causa
 rei seruande
 Ut lite pendente nihil innouetur
 De confessis
 De testibus
 De iurcurando
 De exceptionibus
 De p̄scriptionibus
 De sententia z re iudicata
 De appellationibus
 De vita z honestate clericoz
 De clericis coniugatis
 De clericis non residentibus in ecclia
 vel p̄benda
 De p̄bendis z dignitatibus
 De clerico egrotante vel debilitato
 De institutionibus

De concessione ecclesie z prebende nō
vacantis

Ne sede vacante aliquid inouetur

De rebus ecclesie non alienandis

De rerum permutatione

De testamentis z ultimis voluntatib⁹

De sepulturis

De decimis

De regularibus z transeuntibus ad religionem

De voto z voti redēptione

De statu regularium

De religiosis domibus

De capellis monachorum

De iure patronatus

De censibus z exactionibus tributoz

De consecratione ecclesie vel altaris

De reliquiis z veneratione sanctorum

De immunitate ecclesiarum

Ne clerici vel monachi secularib⁹ ne
gocus se imisceant

De sponsalibus z infirmitatibus

De desponsatione impuberum

De cognatione spiritali

De accusationib⁹ inquisitionibus

De denunciationibus

De hereticis z receptatoribus eorum

De scismaticis

De homicidio

De usuris

De excessibus p̄latorum z subditoz

De priuilegiis z excessibus

priuilegiatorum

De iniuriis z damno dato

De penis

De penitentiis z remissionibus

De sententia excoicationis

De x̄boz significatione

De regulis iuris

Office clementinarum

De sūma trinitate

De rescriptis

De electione

De renunciatione

De supplenda negl̄ia p̄latorum

De etate z qualitate

De officio vicarii

De officio delegati

De officio ordinarii

De in integrum restitutione

De iudiciis

De foro competentis

De cā possessionis z p̄prietatis

De dolo z contumacia

Ut lite pendente

De sequestratione possessionis z fru
ctuum

De probationibus

De testibus

De iuramentis

De exceptionibus

De sententia z re iudicata

De appellationibus

De vita z honestate clericorum

De prebendis z dignitatibus

De concessione prebende ecclesie nō
vacantis

De rebus ecclesie nō alienandis

De rerum permutatione

De testamentis

De sepulturis

De regularibus

De statu monachorum

De religiosis domibus

De iure patronatus

De censibus z exactionibus z procura
tionibus

De celebratione missarum

De baptismo

De reliquiis z veneratione sanctorum

De immunitate ecclesiarum

De consanguinitate z affinitate

De magistris

De iudeis z saracenis

De hereticis

De homicidio

De usuris

De excessibus p̄latorum

De priuilegiis

De penis

De penitentiis z remissionibus

De sententia excoicationis

De x̄boz significatione

Incipiunt canones peniales extra
cti de verbo ad verbum de summa fra
tris Astensis ordinis minorum, libro 5.
titulo. 52.

Considerandū
est de canonibus peni
tentialibus. Ad quorum
intelligentiam prenota
dum est. q. sicut est in
scientiis practiciis que versantur circa
opera: q. sermo i vniuersali est icert?
z dubius. sed cum applicatur ad singu
laria incipit quodammodo habere certi
tudinem: vt qui non considerat circun
stantias particulares potius deuiet q.
se rectificet. vt patet in medicina z sciē
tia morali. Sic est intelligendum in p
posito q. canones instruunt in genera
li quomodo est penitētia imponenda
sed descensum ad singularia presbyte
ris discretis relinquunt qui considerāt
circumstantias personarum attenden
tes ad canones sicut ad reglās directi
uas. quia si contra canones imponant
non recte imponūt. Nulli ergo presby
tero licet facere aliquid quod possit pa
truz regulis obuiare. di. 38. nulli. In ca
nonibus autem maxime determinat
penitētia quo ad tempus z magis q.
quo ad modum. quia illa determinatō
est certior z communior. hec Bonauentu
ra. Ut ergo scias qualiter debet proce
dere arbitrium presbyteri non regula
riter sicut dictū est. s. septennis est p
peccato mortali penitētia imponēda.
z hoc non tñ propter temporis diutur
nitatem: s. magis ppter significatōez
In veteri. n. lege Maria soror Moyse
lepra percussa separata fuit extra ca
stra septez diebus. Numeri. 12. Maria
significat penitentem. Interpretatur
enim amara mare. Hec penituit septē
diebus. sed nunc penitet septem annis
quod significatum ē Ezech. 4. Diez p
anno dedi tibi. Si queratur quare pe

nitētia sit aggrāata. cuius lex noua sit lex
misericordie: R. q. hic est maior igrā
titudo ppter maiore grām. z maior corē
ptus ppter maiore dignitatem noue
legis in qua xpi sanguis est effusus. z
grauius peccatum ppter statum pec
cantis qui debet esse perfectior. z vlti
mus satisfactio in lege noua debet esse
perfecta vt i pristinu statu reducat.
z q. sol i vna die non redit in idem pū
ctū: s. in anno. ideo dies conuersus ē in
annū. Rursum. quia perfectus remedi
um ē in lege noua: iō annus multiplica
ri d. per septem. ppter dona spūs sci re
cuperanda. z ppter septez dotes. s. tres
aie: z quatuor corporis obtinēdas. Hu
iusmodi autē pnia non ē oibus iponēda
nec tñ est infirmāda: s. est insinuāda
vt cognoscatur q. grauis est culpa. hec
Bonauen. Licet autē p singulis pec
catis criminalibus sit statuta talis pe
nitentia. debet tamen imponi magis
minus aspera. put maioritas vel mi
noritas criminis cum ceteris circūstā
tiis hoc exposcit. vt in sequentibus p.
A predicta nāq. regula excipiunt plu
rimi casus i quibus propter dignitatē
peccantis vel criminis enormitatem i
ponitur penitētia maior aliquādo et
ex variis causis minor. Ad hoc ergo q.
presbyter circa penitēcias disponen
do cautius arbitretur norandi sunt ca
sus in quibus per canones certe peni
tentie imponuntur: quos. s. canones te
netur presbyter scire. vt dictum est. s.
Sunt autem isti.

Primus ē q. si p. s. fornicationem
fecerit. p. n. i. a. x. annorū faciat hoc mō
s. q. sit inclusus sine a ceteris in aliq. lo
co remotus. sacco indutus. z humi pro
stratus misericordiam dei iugiter iplo
rās. p. mis trib. mē s. b. otinus a vespe
in vesperā pane z aqua vtaf exceptis
officiis dieb. z festis precipuis in quib.
modico vino pisciculis z leguminibus
recreet. Elapsis autē sic trib. p. mis mē
s. b. illo loco exeat nō tñ in publicis
pcedat ne ppls i eū scādalizet. Et p. b.

vi q. i publico crimine loq̃e. p. b. re
 sup̃is virib. aliquatulu vnu anu z di
 midiu i pane z aq̃ expleat. excepti dñi
 cis z aliis p̃cipuis festis. i. q̃b. vino san
 guine. ouis. z caseo poterit vri. Sinito
 sic p̃ano z dimidio. p̃cipe fit corporis
 dñi. z ad pacē veniat. z ad ps cum aliis
 fr̃ib. canēdo e i choro vltim. recipitur
 Ad cornu tñ altaris nō accedat. s. mio
 rū ordinū tñ officia gerat. deinde vsq̃
 ad p̃pletōz septimi ani tres l̃timas fe
 rias. i. sc̃daz q̃rtā z sextā excepti dieb.
 pascalib. q̃ s̃c. 50. i. pane z aq̃ ieiunet. se
 cū dā tñ feriā vno p̃salterio vlt denario
 si sit opari. redimē p̃sit. Et sic cū septi
 mū anū p̃pleuerit p̃t eū ep̃s ad gradū
 p̃stinū reuocare. ita tñ q̃ i trib. annis se
 quētib. sine vlla redēptōe oī sexta fe
 ria i pane z aq̃ ieiunet. Et eadez p̃nā i
 ponēda ē p̃sbro de oib. aliis p̃ctis que
 depositiōez iducūt. p̃robāt at̃ hec oia.
 is. di. p̃sbr. si fornicatōez. q̃d̃ intelligunt
 q̃dā de simplici fornicatione. alii forte
 meli. fm. Ray. de adulterio vel incestu
 puta quia cognouit coniugat̃z cōsangu
 neam vel affinem.

12. casus ē si p̃sbr. cognouit filiā suā
 sp̃ualē quā. s. baptizauit. vlt i baptismo
 vlti cōfirmatōe tenuit. vlt que sibi cōfessa
 fuit. d. p̃niaz agē. z. annis. z ē d. deponi
 si crimē sit manifestū z pegrinando. is
 annis peniteat. z postea mōasteriū itret
 tota vita sua moratur. ibidē. E p̃us hō
 q̃ talia cōmiserit. peniteat. is. annis. Ipsa
 hō m̃lier d. oia reliquē z res suas pau
 p̃ibus dare. z cōuersa vsq̃ ad mortē in
 mōasterio deo seruire. 30. q. i. si q̃s sacer
 dos. z. c. non debet.

13. ē q̃ q̃cūq̃ filiā suā sp̃ualē vlt ma
 tres cognoscit. 7. annis peniteat. z s̃itr ei
 cōsentientes. 30. q. 3. non oportet.

14. ē q̃ q̃ d̃bit cū aliq̃ alii desposata
 p̃ h̃ba de p̃nti. ip̃a dimissa. 40. diebus
 ieiunet i pane z aq̃. z sequētib. 7. annis.
 peniteat. ex de sp̃o. duo. accepisti.

15. ē q̃ q̃ cognoscit duas d̃matres vlt
 forozes. siue vxor viuat. siue non. admi
 nus. 7. annis peniteat. l. 3. plus debet. 30

q. 4. si p̃sbyter.

16. est q̃ q̃ cognouerit monialē siue
 deuotā. x. annis peniteat. z s̃itr ip̃a s. 3. for
 mā traditā. 27. q. 1. de filia. z. c. deuotaz.
 In quoz p̃. c. d̃f. q̃ si filia ep̃i vel p̃sbr.
 vel diaconi post votū solene cōtraxit
 m̃fimoniu nō admittat ad cōionez. ni
 si marito defuncto p̃niaz egerit. Si at̃
 eo viuēte decesserit z p̃niam egerit. et
 cōionez petierit. tñ in fin ṽite recipiet
 eā. In z. c. d̃f. q̃ deuota peccās nō ē re
 cienda i ecclesia: nisi peccare desierit
 z desinēs egerit p̃niam. x. annis. postea
 recipiatur ad cōionem. z atēq̃ in eccle
 sia admittatur ad orationez ad nullū
 cōiunū xp̃iane mulieris accedat.

17. est de eo qui ignorat cognoscit
 duas forozes. vel m̃fēz z filiā. vlt am̃i
 tam z neptem. peniteat. 7. annis. Si at̃
 scient. p̃petuo p̃uetur coniugio. 34. q. 3
 Si quis cum duabus.

18. est q̃ q̃ ducit in vxorē eā quā pol
 luit p̃ adulteriū peniteat. 5. annis. 34. q.
 i. si qua vidua.

19. est q̃ q̃ nām peccauit si sit cleri
 cus d. deponi vel religioni tradi si cor
 1. igitibilis appareat ad perpetuam p̃ei
 tentiā pagendā. Si hō sit laicus a cetū
 fidelū vsq̃ ad cōdignā satisfactiōez d. 3
 fieri alienus. ex de excels. pla. c. fici. Hoc
 eni viciū mai. est q̃ cognoscē m̃fem.
 32. q. 7. adulteriū. z ē Aug. Adulteriū in
 q̃t malū vincit fornicatōez. vincit aut̃
 ab incestu fornicatio. Per. n. ē cūz m̃fē
 q̃ cū aliena vxore concubere: s. oīum
 hoz pessimū ē q̃d̃ cōtra nāz fit. vt si vir
 membro mulieris non ad hoc conces
 so voluerit vti. hec Augu. Quocunq̃
 autem modo tale factum exerceatur
 p̃terq̃ inter virum z feminam ordi
 nate in vase debito. vicium contra na
 turam z sodomiticum iudicatur. vt di
 cit Ray.

20. est q̃ q̃ cōserit cūz brutis penite
 at plus q̃. 7. annis. z s̃itr pro incestu. 32
 q. 2. hoc ip̃m. z. s. de.

21. ē q̃ p̃sbyter q̃ interest clandesti
 nis nuptiis triennio suspēdit. z si culpa

exegerit graui^r puniat. extra de clā. de
spon. cum inhibitorio.

¶ 12° est q^d q^d vorū simplex violauēit
peniteat tribus annis. 27. dis. si vir.

¶ 13° est q^d qui excōicatus celebraue
rit o3 triennio penitē. 7 feria. 2. 4. 7. 6. a
vino 7 carnib^{us} abstinere. xi. q. 3. de his.
De pena ho degradati celebrantis. h^{oc}
di. 50. accedens

¶ 14° est q^d homicida voluntari^{us} sū
spe restitutionis deponit. 7 peniteat. 7
annis. di. 50. miroz.

¶ 15° est q^d homicida casualis penite
at. 5. annis 7 hoc h^{oc} Ray. si culpa casuz
pcessit. alit^{er} nō nisi forte ad cautelā. di.
50. eos. 7 duobus. c. se.

¶ 16° est q^d si qs fecerit hōicidiū ppf
nccitatē euitabilē. peniteat. 2. an. di. 50.
c. de his clericis. q^d si euitabil^{iter} eēt i nul
lo sibi iputaret. 50. di. q2. re. Qd^o vez est
quo ad culpā. s3 bonuz eēt q^d penitēt q^d
ad cautelā 7 innocentia suā ecclē ostēde
dā. ex de homi. c. 2°. §. vlti. Et fin Ray.
forte distingui pōt i homicidio necessa
rio sicut i casuali. s. vtz culpa pcesserit
nccitatē vel nō. ar. dist. 50. de his. nō. ex
de homi. interfecisti. Sed 7 si qs p insa
nias omitterat hōicidiū nō ei iputat. 3. q.
4. iudicas. qn^{on} ēt q^d inturu discipline in
caute pcutiēdo occiderit deponit. ex d^o
hōi. p^{ro}b3. is. q. 1. si qs nō irat^{us}. S3 qui li
garū latronē iterfecit deponit. extra de
homi. suscepim^{us}. Qui autē latronē oc
cultū occidit quē viuū cōphendē potu
it. 40. dieb^{us}. nō intret ecclīaz 7 al^{iter} peni
tere d3. ex eo. c. 2° vbi d^{icitur} hoc d^{icitur}. Qui ho
paganū vt iudeū occidit peniteat. 40
diebus. di. 50. §. qui nō odit.

¶ 17° est q^d mīricida peniteat. x. annis s3
fōrmā satis apte traditā. 30. q. 3. latorez
Uxoricide ho grauior pnia debz iponi
Lat. n. 7 q^d dñz occidit nunq^{ue} egrat nec
vehiculo portat. nec mīmoniu3 cōtra
hit vsq^{ue} ad. x. ānos. carnes nō comedit.
nec vinū bibit. 7 alia q^{ue} habēt. 33. q. 2. ad
monere. 7. c. cunq^{ue}. Imponit autē pnia
maior vxoricide. nō q^{ue} illud pctm sit g^{ratia}
ui^{us} isto. s3 q^{ue} hoies pmaiores sunt ad oc

cidendū vxores q^{ue} mīres. Dai^{us}. n. pctm
ē occidē mīrem q^{ue} vxorē occidē. vt dicit
Bona. in 4° sniaruz. 7 cōiter oēs doct.
Bul. ho durā. tenet dñū in reprotio p
eo q^d vxoricide iponit pnia maior. Ad
hi aut magis placet snia alioz. S3 qua
lē pnia3 agē debēt q^{ue} filios occidit. R^{es}
Aut ē certū q^d ipimet scient^{er} interfece
rūt. 7 sic d3 eis iponi pnia maior q^{ue} p^{ro}
alio hōicidio. ar. ex eo. c. vlti. i. tex. 7 glo
7 de homi. cū iuramēto. de pe. di. 1. aut
facta. In hoc tñ casu vir vxorē recupe
rat quā coact^{us} abiurauēat. 7 ipa pnia3
agit s3 arbitriuz epī. ita q^d si h3 alios nō
hos pacifice gubnare possit eos vxor.
ex eo. itellexim^{us}. Qd^o si vir nō h3 iduci
d3 vt itret religionē. ad qd^o si nō pōt in
duci tuti^{us} est ei dare lnam nubēdi. vt
ex eo. veniēs. Et hoc qñ timef de icon
tinētia. al^{iter} nō. vt p3. 31. q. 2. i adolefcētia.
Et si p^{ri} sit clic^{us} ab officio altari d3 ppe
tuo abstinē. 7 ei grauior q^{ue} laico. non tñ
publica nisi veniat i publicū pnia d3 i
poni. vt ex de pe. q^{ue} sitū. Aut certū ē q^d nō
iterfecerūt spōte nec i culpa fuerūt. s3
cāu fortuito origit. 7 sic de stricto iure i
nullo tenent. ar. ex de hōi. ex l^{ib}. s. 2°. 7 c
Johes. 7. c. vlti. Nisi velint ad cautelā
penitē. In dubio tñ psumit q^d nō h^{oc} ex
certa scia. s3 poti^{us} ex incuria. puenerit.
ex d^o p^{ro}u. afferte. Aut certū ē q^d nō exhi
buerūt oēs diligētiā quam potuerūt 7
debuerūt. 7 sic culpa pcessit casuz. Et si
sit quis clpa. vt si posuit puez i medio
vtriusq^{ue} s3 arbitriū pniari. ipōit pnia
5. vlt. 7. ānoz. 50. di. si q^{ue} femina. 7. c. se. 7. c.
si qs spōte. occulta si sit occultū. publica
si sit publicū. 7 maior si i lecto suffocet^{us}
q^{ue} si i cunis. 7 mai^{or} p^{ro}b3 greco q^{ue} laico
vt h^{oc} ex de pe. q^{ue} sitū. Et l3 dispēset q^d ad
pniaz q^{ue} ē arbitraria. vt d^{icitur} ibidē. nō tñ q^d
ad ordines. ppf hōicidiū qd^o ē delictū
enorme 7 idispēfabile. di. 50. miroz. Si
aut culpa q^{ue} pcessit casuz sit leuis. vt si
posuit puez in eodē lecto longe tñ a se
iponit pnia triū ānoz. Scdm hoc in
tellige illd. ex eo. de ifantib^{us}. Donēdi
g^{ratia} s^{ed} pntes q^{ue} tā tenellos secū i vno nō

collocet lecto. ne qualibz neglia iterue
mente opprimatur z suffocent. vt. 2. q. 5.
psulmisti. Et hoc mo distinguir hosti.
z Ber. ex de infantibz. Quid de illis q
filios vel seruos suos infantes vel et
adultos languidos relegata pietate ex
ponunt. i. ex se ponunt an ecclias: ut ali
qui morti misericordia colligat eos? R.
Tales grauit peccant: qz cu ignoret se
pe ofanguinitas expositoy: obere pos
sent mrimoniū cū sorore vel cuz ofan
guinea id exponens tenet de hoc pctō
penitē z est puniendus sicut exposi? si
sciēter cū tali obraderet puniret. extra
de pent. officii. scōz hosti. talis. n. scōz
Ray. ē tāqz hōicida iudicādu q hoiez
sibi ita coniuētū piculo mortis expōit
Consideratis tñ circūstantiis z vtz ob
hoc mors secuta fuerit vlnō fuerit. pe
nitentia moderāda erit. Erūt aut tales
irregulares f3 Ray. si mors inde sit se
cuta. qz. si fuerūt i culpa eos exponēdo
vel alimēta negādo. Tñ f3 Ro. si i nul
la culpa fuissent: qz forte nec elynas q
rendo. nec aliter eos alere possent. irre
gulares nō essent nec peccarent.

118 est q q presbz interfecit penite
at. 12. annis. extra de pe. z re. c. 2. De pei
tentia ho ei? q occidit mōachū vel cle
ricū subdiaconū vel diaconū. habef. 17
q. 4. qui occiderit. De pnia aut ei? qui
machinas i mortē oīi sui vel i regimē
ei? habef. 23. q. vlt. §. si quis.

119 ē q iuste aliū ad mortē accusat.
40. diebus in pane z aqua p. 7. an. ieu
ner z peniteat. z hoc si accusat? sit occi
sus. Si aut tñ mēbz pdiderit. triennio
peniteat. ex de accu. accusasti. hostiē.
ho z 30. de deo. i ieiunādo itellererūt
q pīm? peniteat p septē ānos quolibet
anno ieiunādo. 40. dieb? in pane z aq
z? ho p tres ānos. Si uil. ho ourā. itelle
xit pur lsa magi sonat. f. q pīm? ieiūa
bit. 40. dieb? i pane z aq siue orinue si
ue iterpollatē. z p septēz ānos ieiunā
bit z penitebit. nō tñ in pane z aq. s3 ad
arbitriū pbyten. z? ho per. 3. qdrage
mas pnia an natalē oīi. secūda āte p a

scā tria an scā Johem. Das. n. instituit
beatus Petrus. vt habetur i cronis.
Ieiunabit aut tūc i pane z aqua. Pro
batur hec f3 hostiē. 22. q. 5. c. p. 2. z 3.
120 q p iur. 40. dieb? in pane z aq
ieiuner: z septē annis sequētib? penite
at. z sp debz eē in pnia. anteriori. 6. q. i.
quicunqz

121 q qui opul sus dditionalē a dño
scient p iurat. si liber sit. 40. dieb? i pa
ne z aqua. z hoc f3 glo. itellige vel cōti
nue vel iterpollare peniteat. z septem
annis sequentibus. nō tñ in pane z aq.
vt dicit glo. si ho seru? sit ei? q euz coe
git. trib? qdragesimis z ltimis seruis. f.
2. 4. z 6. 22. q. 5. qui opul sus.

122 q q iurat in manu epi vel i cru
ce cōsecrata: peniteat tribus annis. Si
ho i cruce nō cōsecrata vno anno. Qui
ho coactus z ignorans ignorātia iuris
z postea cognoscit: peniteat trib? qua
dragesimis. 22. q. 5. c. 2. Qui ho coact?
p vita redimenda vel qualibet cā vel
necessitate p iurat. qz corp? pl? qz aiaz
dilexit. trib? qdragesimis peniteat. ea
q. c. si q coact? Alii indicunt tres ānos
z vñ ex his in pane z aqua.

123 est q qui falsuz scient iurat vel
aliū iurare cogit. dieb? 40. peniteat i
pane z aqua: z septē sequentib? annis
nunqz sit sine pnia. anteriori. Alii ē si
consci fuerint similē peniteant. 22. q.
§. si qs conuictus.

124 q qui mēsurat in falsa mēsurā
30. dieb? in pane z aqua ieiuner. ex de
otra. emp. vt mēsure. De pena ho falsa
rii lraz habef ex eo. ad audientia. z. c.
oura. z. c. ad falsarioz. z de ho. signifi.
nouimus.

125 est q q frangūt pniaz solēnez si
ue redeūdo ad crimina pōza vel sūa
siue redeūdo ad negociatiōem vel mi
litiā secularē q sibi fuerāt iterdicta. so
la intra eccliam fidelib? orōne iungūt
a colone suspendunt. a catholicoy qui
uis separant. z penitere debēt. x. an. z
coicent i fine vite. 23. q. 2. de his ho. z de
pe. di. §. si quis ho.

C26^o est q^u qui canit missam z nō cōi-
cat d^u vno anno penitere z interz mis-
sas nō cantare. de cōse. di. s. relatū.

C27^o ē q^u p^rsbz q^u mortuū cūcum iūol-
uit i palla altaris peniteat. x. annis: et
mēib^{us}. s. Diacon^{us} hō triēnio z dimidio
de cōse. di. i. nemo p ignorantiā.

C28^o q^u q^u omittit sacrilegiū eccliam
violādo v^t chrisma siue calicē sacrum
pollutis māib^{us} accipit vel sūlia sacrile-
gia omittit. peniteat. 7. annis. p^r āno ex-
cimiteriū q^u violauit cōstitat. scdo āno
aī fores ecclē. 3° in ecclā. z i hoc triēnio
carnes nō comedat. vinū nō bibat nisi
i pasca v^t natali. nō offerat nec cōionez
accipiat. q^rto āno cōicabit: z i illo z i 5°
z i 6° z i 7° trib^{us} feriis a carnib^{us} z vino
abstineat ieiunādo. i. z. q. z. demon. Lō
burēs aut ecclā. 15. ānis peniteat z eaz
restituāt. 17. q. 4. s. si q^u z in x^pu. mai^{or}.
De pena hō raptoris siue furis rei ec-
clesiastice. z d^u pena fur^{is} z effractor^{is} tā
cleric^{us} q^u laici. hēf ea. q. s. p^rctā. z. c. si q^u
cleric^{us}.

C29^o q^u si pētes frāgūt spōsalia fili-
orū a cōione triennio sepent. z sūf filii
si sint i culpa. Si tñ filii h^{ab}z p^rmissionez
scāz d^uerit excusant v^tiq^u. i. q^u ad penaz
ecclē: s^{ed} nō quo ad reatū. ex q^u dederūt
operā in cōtrariū. 31. q. 3. si qui parentes
ar. de pe. di. i. si cui.

C30^o est q^u q^u blasphemauerit publi-
ce deū v^t aliquē scōz z maxie brāz vir-
ginē: illi d^u ep^{iscop} hāc p^rniaz iniūgere. sūt
septē dieb^{us} d^uicis p^re forib^{us} ecclē i ma-
nifesto dū missa cantat existat. z vltio
illoz diez d^uicoy palliū z calciamenta
deponat z corrigiā ligatā circa collum
hēat. z septē p^rcedētib^{us} sextis feriis i pa-
ne z aq^{ua} ieiunet ecclāz nullaten^{us} ingres-
sur^{us}. z q^ulibz p^rdcōz diez tres paupes v^t
duos v^t saltē vnuz reficiat si pōt. Et si
nō pōt hec pena i aliā cōmutet. Qd si re-
nuerit agē oīa sup^rdcā iterdicat sibi ec-
clesia. z i morte p^ruef ecclēstica sepul-
tura. ex de maledi. statum^{us}. Itē blas-
phem^{us} si duos fuerit. 40. aliogⁿ. 30. v^t
20. z si ad hoc nō sufficiat q^uq^{ue} solidoz

vsualis monete pena mulctet nullāq^{ue}
mīaz in hoc habitur^{us}. v^t d^u ibidē. s. q^u
soluat q^uq^{ue} solidos. q^u si nō h^{ab}z currat p^r
ciuitatē. v^t cōmutetur i penā aliā tpālē
Itē at penā soluet ei q^u cōdenat. i. p^rā-
ti seclari. Itē n^{on} penā tpālē p^rcepit pa-
pa ipom p^rptātez tpālē. q^u si neglexit
p^r ep^{iscop}m p^rcipit cogi. hec hosti. Itē at
p^rdcā p^rea locū h^{ab}z Hof. cū q^u blasphem^{us}
nō ex ira vel ebrietate v^t oemētia: q^u
tūc cū eo benign^{us} ageret. z. q. 3. si quis
irat^{us}. s. notādū. Scdm hō hosti. hec
p^rea ē spāl^{iter} inducta d^u eos q^u deū blasphe-
mat ex ira. Nō. n. aliq^u de leui blasphe-
mat deuz nisi irat^{us}. Itē tñ posset esse
iracūdia q^u egpararet demetie. z tunc
illd^u q^u dicit Hof. locum posset h^{ab}re. hec
hosti. Quid si q^u iuret p^r caput vel p^r
v^ttrē vel corp^{us} vel capillū? Rndz hosti.
si faciat hoc affirmādo vel iurādo.
nō h^{ab}z locū hec pena. Sec^{us} est si faciat
hoc detestādo vel vituperādo h^{ab}z irat^{us}.
Itē h^{ab}z Hof. z hosti. hec q^u dicunt de pe-
na tpālī sūt iudice p^r tribunali sedēte
In iudicio aut aīe p^rsbz discret^{us} molliē
do rigore dispēfare poterit ex cā circa
penā spūalēz supiorē. 25. q. 6. penitenti-
bus. hec hosti. Itē cleric^{us} blasphem^{us}
maxie p^rsbz cogat ad veniā postulādā.
q^u si noluerit degradet. di. 4. 6. cleric^{us}.
Notādū hō q^u blasphem^{us} fin leges ē
decapitand^{us}. v^t in Autē. v^t nō luxuriē-
tur d^u nām circa mediū. coll. 6. Scd^{us} hō
canonē antiquū cleric^{us} erat degradan-
dus z laic^{us} excōicādus. 22. q. 1. si q^u p^r ca-
pillū. hodie hō laic^{us} ager p^rniām sup^r
dcāz. s. illi canonis statum^{us}. z h^{ab}z si pu-
blice blasphemauit. Si. n. occulte. non
penitebit publice: v^t puto. Cleric^{us} hō
hodie ē corrigēd^{us} pena arbitraria z oc-
cultā. non illa que ē publica. Cleric^{us}. n.
publice nō d^u penitē. Si at rebell^{is} fuit
vel sept^{us} hoc cōmiserit. locū h^{ab}z pena le-
gis. s. v^t laic^{us} decapitet i foro ciuili. z i
canonico anathematizet. i. ecclē igres-
sus sibi iterdicat. z i morte p^ruef ecclē-
stical sepultura. Cleric^{us} hō degradetur
hec hosti. ti. de maledicis.

31 est de p[re]s[ent]ia q[ue] reuelat c[on]fessionē q[ue]
de iure antiq[ua] d[icitu]r deponi. et oib[us] dieb[us]
vite sue ignominiosus peregrinari. de
pe. di. 6. sacerdos. et. vi. 8. c. feli[ci]s c[on]f[ess]io c[on]f[ess]io
6. 2. p[er] totu[m]. et sq[ue] ad. 5. 3.

32 est q[ue] q[ui] d[icitu]r h[ab]ere canonic[us] et
aliu[m] officiu[m] diuini discrepat a c[on]suetu
dine p[ro]p[ri]e metropolitane eccl[esi]e. 6. m[en]s[ur]e
sibus p[ro]uat c[on]fessionē si hoc accidat ex c[on]f[ess]io
t[em]p[or]e. et. di. de his.

33 est q[ue] e[pi]s[copu]s q[ue] ordinat sine c[aus]a iusta cle
ricu[m] inuitu[m] aut reclamante vel penit[ent]i i
uitu[m] absolute susp[en]dit anno vno. 7. 4.
dist. c. p[er].

34 est q[ue] e[pi]s[copu]s q[ue] co[n]u[er]te[n]s de v[er]editio[n]e
m[is]terioz[um] dissimulat duob[us] m[en]sibus.
p[re]s[ent]ia. 4. diacon[us] trib[us]. subdiacon[us] et ce
teri ad arbitriu[m] iudicis penit[ent]e d[icitu]r. i. q. i.
quicquid inuisibilis.

35 est q[ue] fornicat[ur]. 4. 0. diebus peniteat
ex de fornicat[ur]. requiritu[m].

36 est q[ue] q[ui] videt in astrolabio peniteat
duob[us] annis. ex de fornicat[ur]. ex tuaz.

37 est de stilla sanguinis altaris ca
dentis super terram: vel aliquid aliud p[er]
pter negham p[re]s[ent]ia. d[icitu]r p[re]s[ent]ia penit[ent]e. 4. 0.
dieb[us]. Si cecidit sup[er] pallio altaris peni
teat. 4. diebus. de c[on]f[ess]io. di. 2. c. si p[er] neglia

38 est q[ue] si aliquis euomit eucharisti
a p[ro]p[ri]e ebrietate vel voracitate. si lai
cus peniteat. 4. 0. dieb[us]. Si cleric[us] v[er]o mo
nach[us] vel p[re]s[ent]ia. vel diacon[us]. peniteat
7. 0. dieb[us]. Si e[pi]s[copu]s peniteat. 9. 0. dieb[us]. Et
d[icitu]r euomitura c[on]f[ess]io et iux[ta] altare collo
cari. Si ho[m]o c[on]f[ess]io infirmitatis euomerit. et
dieb[us] peniteat. de c[on]f[ess]io. di. 2. si q[ue] p[ro]pter
ebrietatem.

39 est q[ue] q[ui] mus corrodit vel comedit
corp[us] xpi. De p[re]s[ent]ia h[ab]et casus ingre[ssu] vbi
sit nota. de c[on]f[ess]io. di. 2. circa finem.

40 est q[ue] dom[us] vel area volu[n]tarie suc
cedit: sublat[ur]a v[er]o in c[on]f[ess]io oia restituat et
trib[us] annis peniteat. ex de iniuri[is] si q[ue]
dom[us]. Canon t[ame]n dicit q[ue] si ex odio vel i
uria hoc fecerit. exc[om]m[un]icari d[icitu]r. nec absol
ui donec satisfecerit. et iurauerit q[ue] igne
de cetero no[n] apponet. Imponit aut[em] si
bi vt i[er]osolyma vel i[er]u[sal]em i[er]u[sal]em uia

dat i[n] dei seruit[ut]e a[n]no integro ibi moratu
rus. Si q[ue] aut[em] archiep[iscopu]s vel e[pi]s[copu]s hoc
relaxauerit. d[omi]nu[m] restituat. et ab officio
episcopali p[er] a[n]nu[m] abstineat. 2. 3. q. 8. p[er]
summa. Hodie aut[em] postq[ue] sunt denuncia
ti non possunt circa sedes ap[osto]lica absol
ui. ex de sen. exc[om]m[un]icatu[m] nos. Inno. in tex.
loquit[ur] de incendiariis indistincte post
q[ue] sunt publicati. Et Ber. hoc idem d[icitu]r
ex p[re]s[ent]ia. et Bra. ex de sen. exc[om]m[un]icatu[m] quicunq[ue]
et Hof. l. 3. Ro. d[icitu]r dicat. Sc[ilicet] aut[em] le
ges q[ue] in ciuitate data opa incendi[um] fe
cerit: si sit h[um]ilis subicit bestias. si sit in
aliq[ui] gradu decapitat[ur] vel i[n] insula[rum] rele
gat. ff. de ince[n]d. l. i. nau. l. i. ff. Qui ho[m]o alibi
vt i[n] villis vel castris remissis ibidem
edes positis obusserit. si h[ab]et dolo fecerit
oburit. Et h[ab]et intelligendu[m] h[ab]et Hof. si sit
h[um]ilis. Si at[em] hoc ex sua neglia[ntia] contigerit
resartit d[omi]nu[m]. v[er]o si min[us] idone[us] sit. pa
ru[m] v[er]o leuiter castiget. Et no[n]e ediu[m] o[mn]e edi
ficiu[m] contineat: ut ibid[em] d[icitu]r. l. i. qui edes.

41 est q[ue] q[ui] dederit vel accepit co[n]f[ess]io
ne ab heretico et nescit hoc esse p[ro]hibitum
ab eccl[esi]a et postea intelligit. peniteat uno
anno. Si at[em] scuit et neglexit peniteat. x
annis. vel h[ab]et q[ui]sdam. 7. v[er]o h[ab]et alios. 5. Qui
ho[m]o p[er]mittit h[er]eticu[m] missas celebrare in
eccl[esi]a catholica p[er] ignoranti[am] iuris. peni
teat. 4. 0. dieb[us]. Si p[er] reuerenti[am] ei[us]. per
a[n]nu[m] peniteat. si p[er] d[omi]nat[i]o[n]e eccl[esi]e catho
lice. et p[er] c[on]suetudine romanor[um] p[ro]p[ri]a
ab eccl[esi]a sicut h[er]eticus si sit ipenitens
alioq[ue] peniteat. x. annis. Si aut[em] relicta
eccl[esi]a ad hereticos transferit. et alios ad
hoc iduxerit. peniteat. 12. annis. tribus
extra eccl[esi]as. 7. inf[idel]es audientes. duob[us] ex
co[n]fessionib[us]. et sic. 12. anno co[n]fessionem sine ob
lationem percipiat. 2. 4. q. i. si quis de
derit. Letera vero pertinentia ad here
sim. scisma. vel apostasiam require. 8.
in 2. li. 0.

42 est q[ue] patron[us] qui res eccl[esi]e dilapi
dat vno a[n]no peniteat. 16. q. 7. c. filius.

43 est q[ue] q[ui] dom[us] sua magicis et incan
tatorib[us] lustrat vel aliud facit. et qui ei
hoc c[on]sultat. annis 5. peniteat. 16. q. 5. qui
diuinatores. et. c. no[n] liceat.

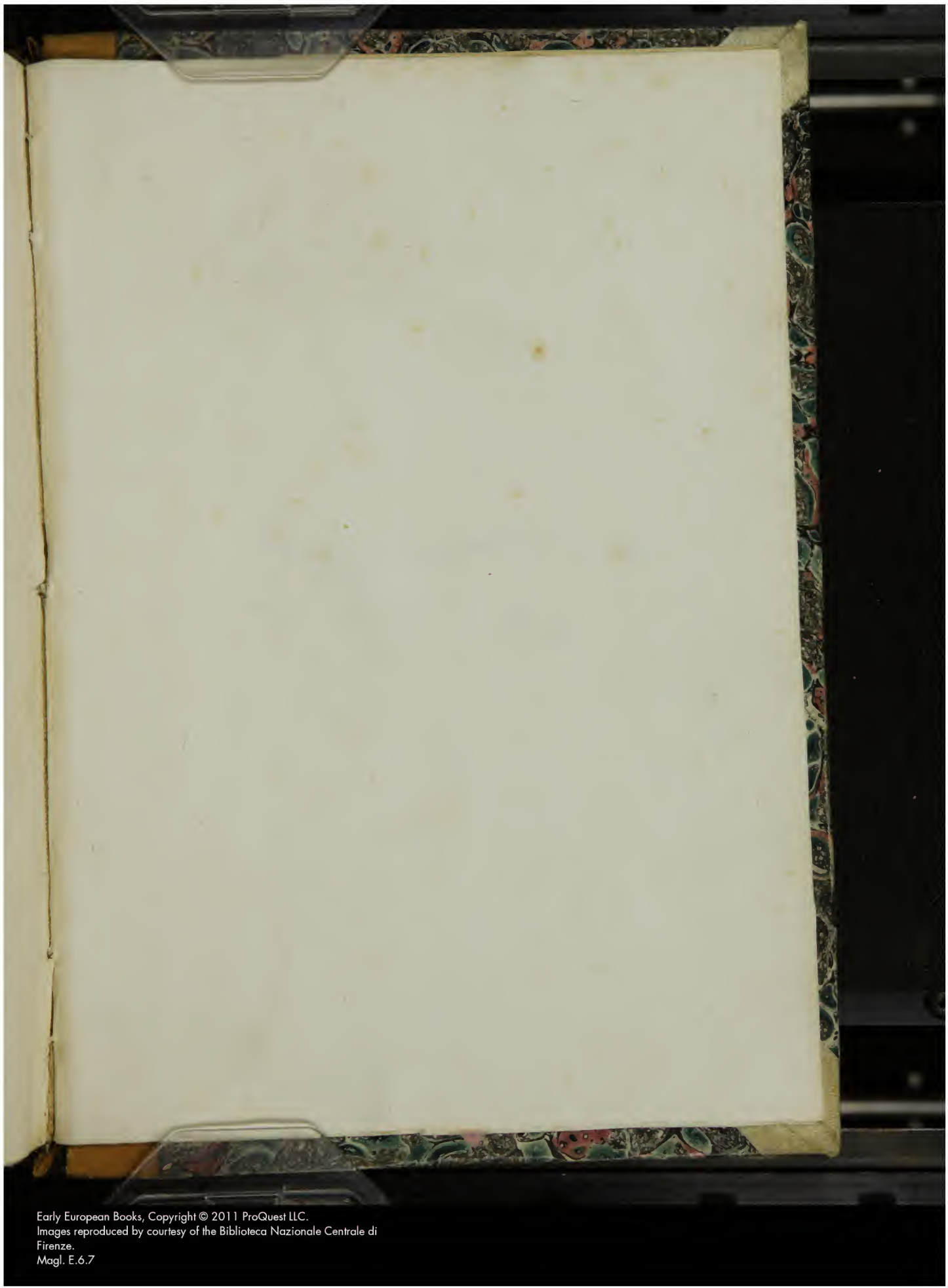

11 No. 10/10

11

11 11 11 11

11 11 11 11

Esemplare completo di cc. 380 —

H. *2169 —

10. IV. 486. XV

Rond